B IJ B E L,

OF

DE GANSCHE HEILIGE SCHRIFT,

BEVATTENDE AL DE KANONIJKE BOEKEN VAN HET

OUDE EN NIEUWE TESTAMENT,

UIT DE OORSPRONKELIJKE TALEN IN ONZE NEDERLANDSCHE TAAL
GETROUWELIJK OVERGEZET,

OP LAST VAN DE HOOG MOG. HEEREN

STATEN GENERAAL DER VEREENIGDE NEDERLANDEN,

EN

VOLGENS HET BESLUIT VAN DE SYNODE NATIONAAL,

GEHOUDEN IN DE JAREN MDCXVIII EN MDCXIX

TE DORDRECHT.

INGERIGT OVEREENKOMSTIG DE THANS MEEST GEBRUIKELIJKE
TAAL EN SPELLING.

EDINBURGH:
BIJ SIR D. HUNTER BLAIR EN M. S. TIJNDALL BRUCE.

MDCCCXLVII.

DE

STATEN GENERAEL

DER

VEREENIGDE NEDERLANDEN.

ALLEN den genen die desen sullen sien ofte hooren lesen, Saluyt, DOEN TE WETEN: Dat wy van den aenbeginne der Reformatie af in dese Landen ter herten genomen, ende met alle vlijt ende sorghvuldigheyt getracht hebben te besorgen alles wat tot goeden welstant ende voortplantinge van de Oprechte, Ware, Christelicke Gereformeerde Religie, ende den suyveren Godtsdienst heeft mogen strecken ende noodigh was: ende onder anderen mede dat Godts Heyligh Woort, nae den rechten sin, ooghmerck ende verstant van den gront-text ende sprake, daer inne Godt de Heere Almachtigh genadelick gelieft heeft syne Leere ende Godtsdienst door ingeven des Heyligen Geests te openbaren, mochte worden uytgeleyt, geleert, ende gepredickt, op dat daer door de saligheyt der zielen, ende het eeuwigh welvaren meer ende meer gevordert soude worden. Doch aangemerckt zynde dat noyt eenige oversettinge van de Heylige Schrifture uyt den origineelen Text in de Nederlantsche sprake en was gedaen, hadden wy al over lange versocht ende gecommitteert eenige voorname geleerde Mannen, Theologanten ende Dienaren van de Gereformeerde Kercken, om een nieuwe Nederlantsche Oversettinge der Heylige Schrifture uyt de oorspronckelicke talen te voorschyn te brengen, by dewelcke dit werck van tyt tot tyt loffelicken begonnen wesende, is de voortgangh daer van nochtans door haerluyder ontydigh afsterven tot nogh toe verhindert geworden. Waeromme, op dat dit soo noodigh ende Goddelick werck eyndelick eens ten effecte gebracht, ende dese onse Christelicke yver ende voornemen voldaen mochte worden, hebben wy volgens het exempel der eerster Kercken by de tyden der Oudtvaderen, als oock op het exempel der nabuerige ende andere Gereformeerde Rycken, Furstendommen, ende Republycken, goet gevonden gehadt, die van de Synode Nationael in den jare 1618 ende 1619, tot Dordrecht vergadert, te versoecken, authoriseeren ende lasten, de voorseyde Oversettinge by der hant te nemen, ende daer toe, als ook tot de Revisie van dien, eenige geleerde ende ervarene Theologanten te deputeeren. Ende de Oversettinge door den genadigen zegen van Godt Almachtigh by de voorsz. voortreffelicke Mannen in de Hebreeuwsche ende Griecksche Talen ervaren, ten eynde gebracht, ende door andere geleerde Theologanten naerder oversien zynde, hebben het bedencken ende goetvinden der selver doen hooren, ende daer uyt bevonden hebbende dat in dese Oversettinge alles was bygebracht, dat de waerheyt, de eygenschap van de woorden, ende de sin derselver, kan vereysschen. SOO IS 'T, dat wy na rype deliberatie, ende hier op gehadt hebbende het advys van den Rade van State deser Vereenighde Nederlanden, de meergemelte Oversettinge hebben geapprobeert ende geauthoriseert, gelyck wy deselve authoriseeren ende approbeeren mits desen: ten eynde dat deselve in de Kercken ende publycke Scholen der Vereenighde Nederlanden, ende andere Rycken ende Lantschappen onder onse gehoorsaemheyt resorteerende, moge worden aengenomen ende gebruyckt, ende dat dienvolgens alle Kerckelicke Vergaderingen, Kerckendienaren, Professoren ende Doctoren in de Heylige Theologie, Regenten van Collegien, ende voorts allen ende een yegelick, dien dit eenigsins aengaen magh, in het exerceeren van derselver diensten ende bedieningen haer daer nae mogen reguleeren, omme alsoo de eenigheyt, welstant ende dienst der gemelde Nederlantsche Gereformeerde Kercken ende Scholen meer ende meer te vorderen: Daer toe Godt Almachtigh genadelick gelieve synen zegen te verleenen. Gedaen ter Vergaderinge van de Hooghgemelde Staten Generael. In den Hage den 29 Julii 1637.

Was geparaphreert, A. PLOOS VAN AMSTEL, vt,

Onder stont, Ter Ordonnantie van deselve.

Geteeckent, CORNELIS MUSCH.

REGISTER

VAN AL DE KANONIJKE BOEKEN

DES

OUDEN TESTAMENTS.

	Bladz.
Genesis - - - - - - - - - -	1
Exodus - - - - - - - - - -	53
Leviticus - - - - - - - - - -	97
Numeri - - - - - - - - - -	130
Deuteronomium - - - - - - -	175
Josua - - - - - - - - - - -	212
Rigteren - - - - - - - - -	238
Ruth - - - - - - - - - - -	264
I. Samuël - - - - - - - - -	267
II. Samuël - - - - - - - - -	301
I. Boek der Koningen - - - -	329
II. Boek der Koningen - - - -	362
I. Boek der Kronijken - - - -	393
II. Boek der Kronijken - - - -	422
Ezra - - - - - - - - - - -	458
Nehemía - - - - - - - - - -	468
Esther - - - - - - - - - -	483
Job - - - - - - - - - - - -	491
De Psalmen - - - - - - - -	518
De Spreuken van Salomo - - -	582
De Prediker - - - - - - - -	605
Het Hooglied van Salomo - - -	613
De Boeken der Profeten.	
Jesaia - - - - - - - - - - -	617
Jeremia - - - - - - - - - -	668
De Klaagliederen van Jeremia -	726
Ezechiël - - - - - - - - - -	731
Daniël - - - - - - - - - - -	783
Hoséa - - - - - - - - - - -	800
Joël - - - - - - - - - - - -	807
Amos - - - - - - - - - - -	810
Obadia - - - - - - - - - - -	816
Jona - - - - - - - - - - -	817
Micha - - - - - - - - - - -	819
Nahum - - - - - - - - - - -	823
Hábakuk - - - - - - - - - -	825
Zefánia - - - - - - - - - -	827
Haggaï - - - - - - - - - - -	829
Zacharía - - - - - - - - - -	831
Maleáchi - - - - - - - - - -	840

HET EERSTE BOEK

VAN

MOZES,

GENAAMD

GENESIS.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN den beginne schiep God den hemel en de aarde.

2 De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op den afgrond; en de Geest Gods zweefde op de wateren.

3 En God zeide: Daar zij licht: en daar werd licht.

4 En God zag het licht, dat het goed was; en God maakte scheiding tusschen het licht en tusschen de duisternis.

5 En God noemde het licht dag, en de duisternis noemde hij nacht. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, den eersten dag.

6 En God zeide: Daar zij een uitspansel in het midden der wateren; en dat make scheiding tusschen wateren en wateren.

7 En God maakte het uitspansel, en maakte scheiding tusschen de wateren, die onder het uitspansel zijn, en tusschen de wateren, die boven het uitspansel zijn: en het was alzoo.

8 En God noemde het uitspansel hemel. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, den tweeden dag.

9 En God zeide: Dat de wateren van onder den hemel in éénе plaats vergaderd worden, en dat het drooge gezien worde: en het was alzoo.

10 En God noemde het drooge aarde, en de vergadering der wateren noemde hij zeeën; en God zag, dat het goed was.

11 En God zeide: Dat de aarde uitschiete grasscheutjes, kruid zaad zaaijende, vruchtbaar geboomte, dragende vrucht naar zijnen aard, welks zaad daar in zij op de aarde: en het was alzoo.

12 En de aarde bragt voort grasscheutjes, kruid zaad zaaijende naar zijnen aard, en vruchtdragend geboomte, welks zaad daar in was, naar zijnen aard; en God zag, dat het goed was.

13 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, den derden dag.

14 En God zeide: Dat er lichten zijn in het uitspansel des hemels, om scheiding te maken tusschen den dag en tusschen den nacht; en dat zij zijn tot teekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren:

15 En dat zij zijn tot lichten in het uitspansel des hemels, om licht te geven op de aarde: en het was alzoo.

16 God dan maakte die twee groote lichten; dat groote licht tot heerschappij des daags, en dat kleine licht tot heerschappij des nachts; ook de sterren.

17 En God stelde ze in het uitspansel des hemels, om licht te geven op de aarde,

18 En om te heerschen op den dag, en in den nacht, en om scheiding te maken tusschen het licht en tusschen de duisternis; en God zag, dat het goed was.

19 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, den vierden dag.

20 En God zeide: Dat de wateren overvloediglijk voortbrengen een gewemel van levende zielen; en het gevogelte vliege boven de aarde, in het uitspansel des hemels.

21 En God schiep de groote walvisschen, en alle levende wriemelende zielen, welke de wateren overvloediglijk voortbragten, naar haren aard; en alle gevleugeld gevogelte naar zijnen aard; en God zag, dat het goed was.

22 En God zegende ze, zeggende: Zijt vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de wateren in de zeeën; en het gevogelte vermenigvuldige op de aarde.

23 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, den vijfden dag.

24 En God zeide: De aarde brenge levende zielen voort naar haren aard, vee, en kruipend, en wild gedierte der aarde naar zijnen aard: en het was alzoo.

25 En God maakte het wild gedierte der aarde naar zijnen aard, en het vee naar zijnen aard, en al het kruipend gedierte

des aardbodems naar zijnen aard; en God zag, dat het goed was.

26 En God zeide: Laat ons menschen maken naar ons beeld, naar onze gelijkenis; en dat zij heerschappij hebben over de visschen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over het vee, en over de geheele aarde, en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt.

27 En God schiep den mensch naar zijn beeld, naar het beeld van God schiep hij hem; man en vrouw schiep hij ze.

28 En God zegende ze, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de visschen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt.

29 En God zeide: Ziet, ik heb ulieden al het zaad zaaijende kruid gegeven, dat op de gansche aarde is, en alle geboomte, in hetwelk zaad zaaijende boomvrucht is; het zij u tot spijze;

30 Maar aan al het gedierte der aarde, en aan al het gevogelte des hemels, en aan al het kruipende gedierte op de aarde, waarin eene levende ziel is, *heb ik* al het groene kruid tot spijze *gegeven:* en het was alzoo.

31 En God zag al wat hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, den zesden dag.

HET 2 CAPITTEL.

ALZOO zijn volbragt de hemel en de aarde, en al derzelver heir.

2 Als nu God op den zevenden dag volbragt had zijn werk, dat hij gemaakt had, heeft hij gerust op den zevenden dag van al zijn werk, dat hij gemaakt had.

3 En God heeft den zevenden dag gezegend en dien geheiligd; omdat hij op denzelven gerust heeft van al zijn werk, hetwelk God geschapen had, om te volmaken.

4 Dit zijn de geboorten des hemels en der aarde, als zij geschapen werden; ten dage als de HEERE God de aarde en den hemel maakte,

5 En allen struik des velds, eer hij in de aarde was, en al het kruid des velds, eer het uitsproot; want de HEERE God had niet doen regenen op de aarde, en daar was geen mensch geweest, om den aardbodem te bouwen.

6 Maar een damp was opgegaan uit de aardë, en bevochtigde den ganschen aardbodem.

7 En de HEERE God had den mensch geformeerd uit het stof der aarde, en in zijne neusgaten geblazen den adem des levens; alzoo werd de mensch tot eene levende ziel.

8 Ook had de HEERE God eenen hof geplant in Eden, tegen het oosten, en hij stelde aldaar den mensch, dien hij geformeerd had.

9 En de HEERE God had alle geboomte uit het aardrijk doen spruiten, begeerlijk voor het gezigt en goed tot spijze; en den boom des levens in het midden van den hof, en den boom der kennis des goeds en des kwaads.

10 En eene rivier was voortgaande uit Eden, om dezen hof te bewateren; en werd van daar verdeeld, en werd tot vier hoofden.

11 De naam der eerste *rivier* is Pison; deze is het, die het gansche land van Havíla omloopt, waar het goud is.

12 En het goud van dit land is goed; daar is *ook* bedólah, en de steen sardónix.

13 En de naam der tweede rivier is Gihon; deze is het, die het gansche land Cusch omloopt.

14 En de naam der derde rivier is Hiddékel; deze is gaande naar het oosten van Assur. En de vierde rivier is Frath.

15 Zoo nam de HEERE God den mensch, en zette hem in den hof van Eden, om dien te bouwen en dien te bewaren.

16 En de HEERE God gebod den mensch, zeggende: Van allen boom dezes hofs zult gij vrijelijk eten;

17 Maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.

18 Ook had de HEERE God gesproken: Het is niet goed, dat de mensch alleen zij; ik zal hem eene hulpe maken, *die* als tegen hem over zij.

19 Want als de HEERE God, uit de aarde al het gedierte des velds, en al het gevogelte des hemels, gemaakt had, zoo bragt hij die tot Adam, om te zien, hoe hij ze noemen zoude; en zoo als Adam alle levende ziele noemen zou, dat zou derzelver naam zijn.

20 Zoo had Adam genoemd de namen van al het vee, en van het gevogelte des hemels, en van al het gedierte des velds; maar voor den mensch vond hij geene hulpe, *die* als tegen hem over ware.

21 Toen deed de HEERE God eenen diepen slaap op Adam vallen, en hij sliep; en hij naam ééne van zijne ribben, en sloot derzelver plaats toe *met* vleesch.

22 En de HEERE God bouwde de
ribbe, die hij van Adam genomen
had, tot eene vrouw, en hij bragt ze
tot Adam.
23 Toen zeide Adam: Deze is ditmaal
been van mijne beenen, en vleesch van
mijn vleesch: men zal haar Manninne
heeten, omdat zij uit den man genomen
is.
24 Daarom zal de man zijnen vader en
zijne moeder verlaten, en zijne vrouw
aankleven; en zij zullen tot één vleesch
zijn.
25 En zij waren beiden naakt, Adam
en zijne vrouw; en zij schaamden zich
niet.

HET 3 CAPITTEL.

DE slang nu was listiger dan al het
gedierte des velds, hetwelk de
HEERE God gemaakt had; en zij zeide
tot de vrouw: Is het ook, dat God ge-
zegd heeft: Gijlieden zult niet eten van
allen boom dezes hofs?
2 En de vrouw zeide tot de slang: Van
de vrucht der boomen dezes hofs zullen
wij eten;
3 Maar van de vrucht des booms, die
in het midden des hofs is, heeft God ge-
zegd: Gij zult van die niet eten, noch
die aanroeren, opdat gij niet sterft.
4 Toen zeide de slang tot de vrouw:
Gijlieden zult den dood niet sterven;
5 Maar God weet, dat ten dage als gij
daarvan eet, zoo zullen uwe oogen geo-
pend worden, en gij zult als God wezen,
kennende het goed en het kwaad.
6 En de vrouw zag, dat die boom goed
was tot spijze, en dat hij een lust was
voor de oogen, ja een boom, die begeer-
lijk was om verstandig te maken; en zij
nam van zijne vrucht en at; en zij gaf
ook haren man met haar, en hij at.
7 Toen werden hun beider oogen geo-
pend, en zij werden gewaar, dat zij
naakt waren; en zij hechtten vijgeboom
bladeren zamen, en maakten zich schor-
ten.
8 En zij hoorden de stem van den
HEERE God, wandelende in den hof,
aan den wind des daags; toen verborg
zich Adam en zijne vrouw voor het aan-
gezigt van den HEERE God, in het mid-
den van het geboomte des hofs.
9 En de HEERE God riep Adam, en
zeide tot hem: Waar zijt gij?
10 En hij zeide: Ik hoorde uwe stem
in den hof, en ik vreesde, want ik ben
naakt; daarom verborg ik mij.
11 En hij zeide: Wie heeft u te ken-
nen gegeven, dat gij naakt zijt? Hebt
gij van dien boom gegeten, van welken
ik u gebood, dat gij daarvan niet eten
zoudt?
12 Toen zeide Adam: De vrouw, die
gij bij mij gegeven hebt, die heeft mij
van dien boom gegeven, en ik heb ge-
geten.
13 En de HEERE God zeide tot de
vrouw: Wat is dit, *dat* gij gedaan hebt?
En de vrouw zeide: De slang heeft mij
bedrogen, en ik heb gegeten.
14 Toen zeide de HEERE God tot de
slang: Dewijl gij dit gedaan hebt, zoo
zijt gij vervloekt boven al het vee, en
boven al het gedierte des velds; op
uwen buik zult gij gaan, en stof zult gij
eten, al de dagen uwes levens.
15 En ik zal vijandschap zetten tus-
schen u en tusschen deze vrouw, en tus-
schen uw zaad en tusschen haar zaad;
dat zelve zal u den kop vermorzelen, en
gij zult het de verzenen vermorzelen.
16 Tot de vrouw zeide hij: Ik zal zeer
vermenigvuldigen uwe smart, namelijk
uwer dragt; met smart zult gij kinde-
ren baren; en tot uwen man zal uwe
begeerte zijn, en hij zal over u heer-
schappij hebben.
17 En tot Adam zeide hij: Dewijl gij
geluisterd hebt naar de stem uwer
vrouw, en van dien boom gegeten,
waarvan ik u gebood, zeggende: Gij
zult daarvan niet eten; zoo zij het aard-
rijk om uwentwil vervloekt; en met
smart zult gij daarvan eten al de dagen
uwes levens.
18 Ook zal het u doornen en distelen
voortbrengen; en gij zult het kruid des
velds eten.
19 In het zweet uwes aanschijns zult
gij brood eten, totdat gij tot de aarde
weder keert, dewijl gij daaruit geno-
men zijt; want gij zijt stof, en gij zult
tot stof wederkeeren.
20 Voorts noemde Adam den naam zij-
ner vrouw Heva, omdat zij eene moeder
aller levenden is.
21 En de HEERE God maakte voor
Adam en zijne vrouw rokken van vel-
len, en toog ze hun aan.
22 Toen zeide de HEERE God: Ziet, de
mensch is geworden als onzer een, ken-
nende het goed en het kwaad; nu dan,
dat hij zijne hand niet uitsteke, en neme
ook van den boom des levens, en ete, en
leve in eeuwigheid.
23 Zoo verzond hem de HEERE God uit
den hof van Eden, om den aardbodem te
bouwen, waaruit hij genomen was.
24 En hij dreef den mensch uit; en stel-
de Cherubim tegen het oosten des hofs
van Eden, en een vlammig lemmer eenes

zwaards, dat zich omkeerde; om te bewaren den weg van den boom des levens.

HET 4 CAPITTEL.

EN Adam bekende Heva zijne huisvrouw, en zij werd zwanger, en baarde Kaïn, en zeide: Ik heb eenen man van den HEERE verkregen.

2 En zij voer voort te baren zijnen broeder Habel; en Habel werd een schaapherder, en Kaïn werd een landbouwer.

3 En het geschiedde ten einde *van eenige* dagen, dat Kaïn van de vrucht des lands den HEERE offer bragt.

4 En Habel bragt ook van de eerstegeborenen zijner schapen, en van derzelver vet. En de HEER zag Habel en zijn offer aan;

5 Maar Kaïn en zijn offer zag hij niet aan. Toen ontstak Kaïn zeer, en zijn aangezigt verviel.

6 En de HEER zeide tot Kaïn: Waarom zijt gij ontstoken, en waarom is uw aangezigt vervallen?

7 Is er niet, indien gij wel doet, verhooging? en zoo gij niet wel doet, de zonde ligt aan de deur. Zijne begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heerschen.

8 En Kaïn sprak met zijnen broeder Habel; en het geschiedde, als zij in het veld waren, dat Kaïn tegen zijnen broeder Habel opstond, en sloeg hem dood.

9 En de HEER zeide tot Kaïn: Waar is Habel uw broeder? en hij zeide: Ik weet *het* niet; ben ik mijns broeders hoeder?

10 En hij zeide: Wat hebt gij gedaan? daar is eene stem des bloeds van uwen broeder, dat tot mij roept van den aardbodem.

11 En nu zijt gij vervloekt van den aardbodem, die zijnen mond heeft opgedaan, om uwes broeders bloed van uwe hand te ontvangen.

12 Als gij den aardbodem bouwen zult, hij zal u zijn vermogen niet meer geven; gij zult zwervende en dolende zijn op aarde.

13 En Kaïn zeide tot den HEER: Mijne misdaad is grooter, dan dat zij vergeven worde.

14 Zie, gij hebt mij heden verdreven van den aardbodem, en ik zal voor uw aangezigt verborgen zijn; en ik zal zwervende en dolende zijn op de aarde, en het zal geschieden, dat al wie mij vindt, mij zal dood slaan.

15 Doch de HEER zeide tot hem: Daarom al wie Kaïn doodslaat, zal zevenvoudig gewroken worden. En de HEER stelde een teeken aan Kaïn, opdat hem niet versloeg, al wie hem vond.

16 En Kaïn ging uit van het aangezigt des HEEREN; en hij woonde in het land Nod, ten oosten van Eden.

17 En Kaïn bekende zijne huisvrouw, en zij werd bevrucht en baarde Hanoch; en hij bouwde eene stad, en noemde den naam dier stad, naar den naam zijns zoons, Hanoch.

18 En aan Hanoch werd Hirad geboren; en Hirad gewon Mechújaël; en Mechújaël gewon Methúsaël; en Methúsaël gewon Lamech.

19 En Lamech nam zich twee vrouwen; de naam van de eerste was Ada, en de naam van de andere Zilla.

20 En Ada baarde Jabal; deze is geweest een vader dergenen, die tenten bewoonden, en vee *hadden*.

21 En de naam zijns broeders was Jubal; deze was de vader van allen, die harpen en orgelen handelen.

22 En Zilla baarde ook Túbal-Kaïn, eenen leermeester van allen werker in koper en ijzer; en de zuster van Túbal-Kaïn was Naëma.

23 En Lamech zeide tot zijne vrouwen: Ada en Zilla, hoort mijne stem, gij vrouwen van Lamech, neemt ter oore mijne rede: voorwaar ik sloeg wel eenen man dood, om mijne wonde, en eenen jongeling, om mijne buile;

24 Want Kaïn zal zevenvoudig gewroken worden, maar Lamech zeventigmaal zevenmaal.

25 En Adam bekende wederom zijne huisvrouw, en zij baarde eenen zoon, en zij noemde zijnen naam Seth; want God heeft mij *sprak zij* een ander zaad gezet voor Habel, want Kaïn heeft hem doodgeslagen.

26 En denzelven Seth werd ook een zoon geboren, en hij noemde zijnen naam Enos. Toen begon men den naam des HEEREN aan te roepen.

HET 5 CAPITTEL.

DIT is het Boek van Adams geslacht. Ten dage als God den mensch schiep, maakte hij hem naar de gelijkenis Gods.

2 Man en Vrouw schiep hij hen, en zegende ze, en noemde hunnen naam Mensch, ten dage als zij geschapen werden.

3 En Adam leefde honderd en dertig jaren, en gewon *eenen zoon* naar zijne gelijkenis, naar zijn evenbeeld, en noemde zijnen naam Seth.

4 En Adams dagen, nadat hij Seth ge-
wonnen had, zijn geweest acht honderd
jaren; en hij gewon zonen en doch-
teren.
5 Zoo waren al de dagen van Adam,
die hij leefde, negen honderd jaar, en
dertig jaar; en hij stierf.
6 En Seth leefde honderd en vijf jaren,
en hij gewon Enos.
7 En Seth leefde, nadat hij Enos ge-
wonnen had, acht honderd en zeven
jaren; en hij gewon zonen en dochteren.
8 Zoo waren al de dagen van Seth
negen honderd en twaalf jaar; en hij
stierf.
9 En Enos leefde negentig jaren, en
hij gewon Kenan.
10 En Enos leefde, nadat hij Kenan
gewonnen had, acht honderd en vijftien
jaren; en hij gewon zonen en doch-
teren.
11 Zoo waren al de dagen van Enos
negen honderd en vijf jaar; en hij
stierf.
12 En Kenan leefde zeventig jaren, en
hij gewon Mahalaleël.
13 En Kenan leefde, nadat hij Maha-
laleël gewonnen had, acht honderd en
veertig jaren; en hij gewon zonen en
dochteren.
14 Zoo waren al de dagen van Kenan
negen honderd en tien jaar; en hij
stierf.
15 En Mahalaleël leefde vijf en zestig
jaren, en hij gewon Jered.
16 En Mahalaleël leefde, nadat hij
Jered gewonnen had, acht honderd en
dertig jaren; en hij gewon zonen en
dochteren.
17 Zoo waren al de dagen van Mahala-
leël acht honderd vijf en negentig jaar;
en hij stierf.
18 En Jered leefde honderd twee en
zestig jaren, en hij gewon Henoch.
19 En Jered leefde, na dat hij Henoch
gewonnen had, acht honderd jaren; en
hij gewon zonen en dochteren.
20 Zoo waren al de dagen van Jered
negen honderd twee en zestig jaar; en
hij stierf.
21 En Henoch leefde vijf en zestig
jaren, en hij gewon Methúsalah.
22 En Henoch wandelde met God, na
dat hij Methúsalah gewonnen had, drie
honderd jaren; en hij gewon zonen en
dochteren.
23 Zoo waren al de dagen van Henoch
drie honderd vijf en zestig jaar.
24 Henoch dan wandelde met God; en
hij was niet *meer;* want God nam hem
weg.
25 En Methúsalah leefde honderd
zeven en tachtig jaren, en hij gewon
Lamech.
26 En Methúsalah leefde, na dat hij
Lamech gewonnen had, zeven honderd
twee en tachtig jaren; en hij gewon zo-
nen en dochteren.
27 Zoo waren al de dagen van Methú-
salah negen honderd negen en zestig
jaar; en hij stierf.
28 En Lamech leefde honderd twee
en tachtig jaren, en hij gewon eenen
zoon.
29 En hij noemde zijnen naam Noach,
zeggende: Deze zal ons troosten over
ons werk, en over de smart onzer han-
den, van wege het aardrijk, dat de HEER
vervloekt heeft.
30 En Lamech leefde, na dat hij Noach
gewonnen had, vijf honderd vijf en ne-
gentig jaren; en hij gewon zonen en
dochteren.
31 Zoo waren al de dagen van Lamech
zeven honderd zeven en zeventig jaar;
en hij stierf.
32 En Noach was vijf honderd jaren
oud; en Noach gewon Sem, Cham en
Jafeth.

HET 6 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als de menschen
op den aardbodem begonnen te ver-
menigvuldigen, en hun dochters ge-
boren werden;
2 Dat Gods zonen de dochteren der
menschen aanzagen, dat zij schoon
waren, en zij namen zich vrouwen uit
allen, die zij verkoren hadden.
3 Toen zeide de HEER: Mijn Geest zal
niet in eeuwigheid twisten met den
mensch, dewijl hij ook vleesch is; doch
zijne dagen zullen zijn honderd en
twintig jaar.
4 In die dagen waren er reuzen op de
aarde, en ook daar na, als Gods zonen
tot de dochteren der menschen inge-
gaan waren, en zich *kinderen* gewonnen
hadden; deze zijn de geweldigen, die
van ouds geweest zijn mannen van
name.
5 En de HEER zag, dat de boosheid des
menschen menigvuldig was op de aarde,
en al het gedichtsel der gedachten zijns
harten ten allen dage alleenlijk boos
was.
6 Toen berouwde het den HEERE, dat
hij den mensch op de aarde gemaakt
had, en het smartte hem aan zijn harte.
7 En de HEER zeide: Ik zal den
mensch, dien ik geschapen heb, verdel-
gen van den aardbodem, van den mensch
tot het vee, tot het kruipend gedierte

en tot het gevogelte des hemels toe; want het berouwt mij, dat ik hen gemaakt heb.

8 Maar Noach vond genade in de oogen des HEEREN.

9 Dit zijn de geboorten van Noach. Noach was een regtvaardig opregt man in zijne geslachten: Noach wandelde met God.

10 En Noach gewon drie zonen: Sem, Cham en Jafeth.

11 Maar de aarde was verdorven voor Gods aangezigt; en de aarde was vervuld met wrevel.

12 Toen zag God de aarde, en ziet, zij was verdorven; want al het vleesch had zijnen weg verdorven op de aarde.

13 Daarom zeide God tot Noach: Het einde van alle vleesch is voor mijn aangezigt gekomen; want de aarde is door hen vervuld met wrevel; en zie, ik zal hen met de aarde verderven.

14 Maak u eene ark van goferhout; met kameren zult gij deze ark maken; en gij zult die bepekken van binnen en van buiten met pek.

15 En aldus is het, dat gij haar maken zult: Drie honderd ellen zij de lengte der ark, vijftig ellen hare breedte, en dertig ellen hare hoogte.

16 Gij zult een venster aan de ark maken, en zult haar vôlmaken tot ééne elle van boven; en de deur der ark zult gij in hare zijde zetten; gij zult ze met onderste, tweede en derde *verdiepingen* maken.

17 Want ik, zie, ik breng eenen watervloed over de aarde, om alle vleesch, waarin een geest des levens is, van onder den hemel te verderven; al wat op de aarde is, zal den geest geven.

18 Maar met u zal ik mijn verbond oprigten; en gij zult in de ark gaan, gij, en uwe zonen, en uwe huisvrouw, en de vrouwen uwer zonen met u.

19 En gij zult van al wat leeft, van alle vleesch, twee van elk, doen in de ark komen, om met u in het leven te behouden; mannetje en wijfje zullen zij zijn.

20 Van het gevogelte naar zijnen aard, en van het vee naar zijnen aard, van al het kruipend gedierte des aardbodems naar zijnen aard, twee van elk zullen tot u komen, om *die* in het leven te behouden.

21 En gij, neem voor u van alle spijze, die gegeten wordt, en verzamel ze tot u, op dat zij u en hun tot spijze zij.

22 En Noach deed naar al wat God hem geboden had; zoo deed hij.

HET 7 CAPITTEL.

DAARNA zeide de HEER tot Noach: Ga gij, en uw gansche huis in de ark; want u heb ik gezien regtvaardig voor mijn aangezigt in dit geslacht.

2 Van alle rein vee zult gij tot u nemen zeven *en* zeven, het mannetje en zijn wijfje; maar van het vee, dat niet rein is, twee, het mannetje en zijn wijfje.

3 Ook van het gevogelte des hemels zeven *en* zeven, het mannetje en het wijfje, om zaad levend te houden op de gansche aarde.

4 Want over nog zeven dagen zal ik doen regenen op de aarde, veertig dagen en veertig nachten; en ik zal van den aardbodem verdelgen, al wat bestaat, dat ik gemaakt heb.

5 En Noach deed naar al wat de HEER hem geboden had.

6 Noach nu was zes honderd jaren oud, als de vloed der wateren op de aarde was.

7 Zoo ging Noach, en zijne zonen, en zijne huisvrouw, en de vrouwen zijner zonen met hem in de ark, van wege de wateren des vloeds.

8 Van het reine vee, en van het vee, dat niet rein was, en van het gevogelte, en al wat op den aardbodem kruipt,

9 Kwamen er twee *en* twee tot Noach in de ark, het mannetje en het wijfje, gelijk als God Noach geboden had.

10 En het geschiedde na die zeven dagen, dat de wateren des vloeds op de aarde waren.

11 In het zeshonderdste jaar des levens van Noach, in de tweede maand, op den zeventienden dag der maand, op dezen zelfden dag zijn alle fonteinen des grooten afgronds opgebroken, en de sluizen des hemels geopend.

12 En een plasregen was op de aarde veertig dagen en veertig nachten.

13 Even op dien zelfden dag ging Noach, en Sem, en Cham, en Jafeth, Noachs zonen, desgelijks Noachs huisvrouw, en de drie vrouwen zijner zonen met hem in de ark;

14 Zij, en al het gedierte naar zijnen aard, en al het vee naar zijnen aard, en al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, naar zijnen aard, en al het gevogelte naar zijnen aard, alle vogel van allerlei vleugel.

15 En van alle vleesch, waarin een geest des levens was, kwamen er twee *en* twee tot Noach in de ark.

16 En die er kwamen, die kwamen mannetje en wijfje, van alle vleesch,

gelijk als hem God bevolen had. En
de HEER sloot achter hem toe.
17 En die vloed was veertig dagen op
de aarde, en de wateren vermeerderden,
en hieven de ark op, zoo dat zij oprees
boven de aarde.
18 En de wateren namen de overhand,
en vermeerderden zeer op de aarde; en
de ark ging op de wateren.
19 En de wateren namen gansch zeer
de overhand op de aarde, zoo dat alle
hooge bergen, die onder den ganschen
hemel zijn, bedekt werden.
20 Vijftien ellen omhoog namen de wa-
teren de overhand, en de bergen werden
bedekt.
21 En alle vleesch, dat zich op de aarde
roerde, gaf den geest, van het gevogelte,
en van het vee, en van het wild gedierte,
en van al het kruipend gedierte, dat op
de aarde kroop, en alle mensch.
22 Al wat eenen adem des geestes des
levens in zijne neusgaten had, van alles,
wat op het drooge was, is gestorven.
23 Alzoo werd verdelgd al wat be-
stond, dat op den aardbodem was, van
den mensch aan tot het vee, tot het
kruipend gedierte en tot het gevogelte
des hemels, en zij werden verdelgd van
de aarde; doch Noach alleen bleef over,
en wat met hem in de ark was.
24 En de wateren hadden de over-
hand boven de aarde, honderd en vijftig
dagen.

HET 8 CAPITTEL.

EN God gedacht aan Noach, en aan
al het gedierte, en aan al het vee,
dat met hem in de ark was; en God deed
eenen wind over de aarde doorgaan, en
de wateren werden stil.
2 Ook werden de fonteinen des afgronds
en de sluizen des hemels gesloten, en
de plasregen van den hemel werd opge-
houden.
3 Daartoe keerden de wateren weder
van boven de aarde, heen en weder
vloeijende; en de wateren namen af
ten einde van honderd en vijftig dagen.
4 En de ark rustte in de zevende
maand, op den zeventienden dag der
maand, op de bergen van Ararát.
5 En de wateren waren gaande en
afnemende tot de tiende maand; in
de tiende *maand*, op den eersten der
maand, werden de toppen der bergen
gezien.
6 En het geschiedde, ten einde van
veertig dagen, dat Noach het venster
der ark, die hij gemaakt had, open
deed.
7 En hij liet eene raaf uit, die dikwijls
heen en weder ging, tot dat de wateren
van boven de aarde verdroogd waren.
8 Daarna liet hij eene duif van zich uit,
om te zien, of de wateren geligt waren
van boven den aardbodem.
9 Maar de duif vond geene rust voor
het hol van haren voet; zoo keerde zij
weder tot hem in de ark, want de wate-
ren waren op de gansche aarde; en hij
stak zijne hand uit, en nam haar, en
bragt haar tot zich in de ark.
10 En hij verbeidde nog zeven andere
dagen, toen liet hij de duif wederom uit
de ark.
11 En de duif kwam tot hem tegen den
avondtijd; en ziet, een afgebroken olijf-
blad was in haren bek; zoo merkte
Noach, dat de wateren van boven de
aarde geligt waren.
12 Toen vertoefde hij nog zeven andere
dagen; en hij liet de duif uit, maar zij
keerde niet meer weder tot hem.
13 En het geschiedde in het zeshonderd
en eerste jaar, in de eerste *maand*, op
den eersten derzelver maand, dat de
wateren droogden van boven de aarde;
toen deed Noach het deksel der ark af,
en zag toe, en ziet, de aardbodem was
gedroogd.
14 En in de tweede maand, op den
zeven en twintigsten dag der maand,
was de aarde opgedroogd.
15 Toen sprak God tot Noach, zeg-
gende:
16 Ga uit de ark, gij, en uwe huis-
vrouw, en uwe zonen, en de vrouwen
uwer zonen met u.
17 Al het gedierte, dat met u is, van
alle vleesch, aan gevogelte, en aan vee,
en aan al het kruipend gedierte, dat op
de aarde kruipt, doe met u uitgaan; en
dat zij overvloediglijk voorttelen op de
aarde, en vruchtbaar zijn en vermenig-
vuldigen op de aarde.
18 Toen ging Noach uit, en zijne zonen,
en zijne huisvrouw, en de vrouwen zij-
ner zonen met hem.
19 Al het gedierte, al het kruipende,
en al het gevogelte, al wat zich op de
aarde roert, naar hunne geslachten, gin-
gen uit de ark.
20 En Noach bouwde den HEER eenen
altaar; en hij nam van al het reine vee,
en van al het rein gevogelte, en offerde
brandofferen op dien altaar.
21 En de HEER rook dien liefelijken
reuk, en de HEER zeide in zijn harte:
Ik zal voortaan den aarbodem niet meer
vervloeken om des menschen wil, want
het gedichtsel van 's menschen harte is
boos van zijne jeugd aan; en ik zal

voortaan niet meer al het levende slaan,
gelijk als ik gedaan heb.
22 Voortaan al de dagen der aarde,
zullen zaaijing en oogst, en koude en
hitte, en zomer en winter, en dag en
nacht, niet ophouden.

HET 9 CAPITTEL.

EN God zegende Noach en zijne
zonen, en hij zeide tot hen: Zijt
vruchtbaar en vermenigvuldigt, en ver-
vult de aarde.
2 En uwe vrees, en uwe verschrikking
zij over al het gedierte der aarde, en
over al het gevogelte des hemels; in al
wat zich op den aardbodem roert, en in
alle visschen der zee; zij zijn in uwe
hand overgegeven.
3 Al wat zich roert, dat levend is, zij
u tot spijze; ik heb het u al gegeven,
gelijk het groene kruid.
4 Doch het vleesch met zijne ziele, *dat*
is zijn bloed, zult gij niet eten.
5 En voorwaar, ik zal uw bloed, *het*
bloed uwer zielen eischen; van de hand
van alle gedierte zal ik het eischen;
ook van de hand des menschen, van de
hand eens iegelijken zijns broeders zal
ik de ziele des menschen eischen.
6 Wie des menschen bloed vergiet, zijn
bloed zal door den mensch vergoten
worden; want God heeft den mensch
naar *zijn* beeld gemaakt.
7 Maar gijlieden, weest vruchtbaar en
vermenigvuldigt; teelt overvloediglijk
voort op de aarde, en vermenigvuldigt
op dezelve.
8 Voorts zeide God tot Noach, en tot
zijne zonen met hem, zeggende:
9 Maar ik, ziet, ik rigte mijn ver-
bond op met u, en met uwen zade
na u,
10 En met alle levende ziele, die met
u is; van het gevogelte, van het vee, en
van alle gedierte der aarde met u; van
allen, die uit de ark gegaan zijn, tot al
het gedierte der aarde toe.
11 En ik rigte mijn verbond op met u,
dat niet meer alle vleesch door de wate-
ren des vloeds zal worden uitgeroeid;
en dat er geen vloed meer zijn zal, om
de aarde te verderven.
12 En God zeide: Dit is het teeken
des verbonds, dat ik geve tusschen mij,
en tusschen ulieden, en tusschen alle
levende ziele, die met u is, tot eeuwige
geslachten.
13 Mijnen boog heb ik gegeven in de
wolken; die zal zijn tot een teeken des
verbonds tusschen mij en tusschen de
aarde.
14 En het zal geschieden, als ik wolken
over de aarde brenge, dat deze boog zal
gezien worden in de wolken;
15 Dan zal ik gedenken aan mijn ver-
bond, hetwelk is tusschen mij, en tus-
schen u, en tusschen alle levende ziele
van alle vleesch; en de wateren zullen
niet meer wezen tot eenen vloed, om
alle vleesch te verderven.
16 Als deze boog in de wolken zal zijn,
zoo zal ik hem aanzien, om te gedenken
aan het eeuwig verbond tusschen God
en tusschen alle levende ziele van alle
vleesch, dat op de aarde is.
17 Zoo zeide dan God tot Noach: Dit
is het teeken des verbonds, dat ik opge-
rigt heb tusschen mij en tusschen alle
vleesch, dat op de aarde is.
18 En de zonen van Noach, die uit de
ark gingen, waren: Sem en Cham en
Jafeth; en Cham is de vader van
Kanaän.
19 Deze drie waren de zonen van
Noach; en van dezen is de gansche
aarde overspreid.
20 En Noach begon een akkerman te
zijn, en hij plantte eenen wijngaard.
21 En hij dronk van dien wijn, en
werd dronken; en hij ontblootte zich
in het midden zijner tente.
22 En Cham, Kanaäns vader, zag zijns
vaders naaktheid, en hij gaf het zijnen
beiden broederen daar buiten te kennen.
23 Toen namen Sem en Jafeth een
kleed, en zij leidden het op hun beider
schouderen, en gingen achterwaarts, en
bedekten de naaktheid huns vaders; en
hunne aangezigten waren achterwaarts
gekeerd, zoo dat zij de naaktheid huns
vaders niet zagen.
24 En Noach ontwaakte van zijnen
wijn; en hij merkte, wat zijn kleinste
zoon hem gedaan had.
25 En hij zeide: Vervloekt zij Ka-
naän; een knecht der knechten zij hij
zijnen broederen.
26 Voorts zeide hij: Gezegend zij de
HEER, de God van Sem; en Kanaän zij
hem een knecht:
27 God breide Jafeth uit, en hij wone
in Sems tenten; en Kanaän zij hem een
knecht.
28 En Noach leefde na den vloed drie
honderd en vijftig jaren.
29 Zoo waren al de dagen van Noach
negen honderd en vijftig jaar; en hij
stierf.

HET 10 CAPITTEL.

DIT nu zijn de geboorten van Noachs
zonen, Sem, Cham en Jafeth;
en hun werden zonen geboren na den
vloed.

2 De zonen van Jafeth zijn: Gomer,
en Magog, en Madái, en Javan, en Tu-
bal, en Mesech, en Thiras.
3 En de zonen van Gomer zijn: Aske-
naz, en Rifath, en Togarma.
4 En de zonen van Javan zijn: Elísa
en Tarsis; de Chittiten en Dodaniten.
5 Van dezen zijn verdeeld de eilanden
der volken in hunne landschappen, elk
naar zijne spraak, naar hunne huisge-
zinnen, onder hunne volken.
6 En de zonen van Cham zijn: Cusch
en Mizraïm, en Put, en Kanaän.
7 En de zonen van Cusch zijn: Seba
en Havíla, en Sabta en Raëma, en Sáb-
techa. En de zonen van Raëma zijn:
Scheba en Dedan.
8 En Cusch gewon Nimrod; deze be-
gon geweldig te zijn op aarde.
9 Hij was een geweldig jager voor het
aangezigt des HEEREN; daarom wordt
gezegd: Gelijk Nimrod, een geweldig
jager voor het aangezigt des HEEREN.
10 En het beginsel zijns rijks was Ba-
bel, en Erech, en Akkad, en Kalne in
het land Sinear.
11 Uit dit land is Assur uitgegaan, en
heeft gebouwd Níneve en Rehobóth, Ir,
en Kálach,
12 En Resen, tusschen Níneve en tus-
schen Kálach; deze is die groote stad.
13 En Mizraïm gewon de Luditen, en
de Anamiten, en de Lehabiten, en de
Naftuchiten,
14 En de Pathrusiten, en de Kasluchi-
ten, van waar de Filistijnen uitgekomen
zijn, en de Kaftoriten.
15 En Kanaän gewon Zidon, zijnen
eerstgeborenen, en Heth,
16 En den Jebusiet, en den Amoriet, en
den Girgasiet,
17 En den Hivviet, en den Arkiet, en
den Siniet,
18 En den Arvadiet, en den Zamariet,
en den Hamathiet; en daarna zijn de
huisgezinnen der Kanaäniten verspreid.
19 En de landpale der Kanaäniten was
van Zidon, daar gij gaat naar Gerar tot
Gaza toe; daar gij gaat naar Sodom en
Gomórra, en Adama, en Zebóïm, tot
Lasa toe.
20 Deze zijn zonen van Cham, naar
hunne huisgezinnen, naar hunne spra-
ken, in hunne landschappen, in hunne
volken.
21 Voorts zijn Sem *zonen* geboren; de-
zelve is ook de vader van alle zonen van
Heber, broeder van Jafeth den groot-
sten.
22 Sems zonen waren: Elam, en Assur,
en Arfachsad, en Lud, en Aram.
23 En Arams zonen waren: Uz, en
Hul, en Gether, en Maz.
24 En Arfachsad gewon Selah, en Se-
lah gewon Heber.
25 En Heber werden twee zonen gebo-
ren; des éénen naam was Peleg, want
in zijne dagen is de aarde verdeeld, en
zijns broeders naam was Joktan.
26 En Joktan gewon Almódad, en Se-
lef, en Hatsarmáveth, en Járach,
27 En Hadóram, en Uzal, en Dikla,
28 En Obal, en Abímaël, en Scheba,
29 En Ofir, en Havíla, en Jobab. Deze
allen waren Joktans zonen.
30 En hunne woning was van Mescha
af, daar gij gaat naar Sefar, het gebergte
van het Oosten.
31 Deze zijn de zonen van Sem, naar
hunne huisgezinnen, naar hunne spra-
ken, in hunne landschappen, naar hun-
ne volken.
32 Deze zijn de huisgezinnen der zonen
van Noach, naar hunne geboorten, in
hunne volken; en van dezen zijn de
volken op de aarde verdeeld na den
vloed.

HET 11 CAPITTEL.

EN de gansche aarde was van ééner-
lei spraak, en éénerlei woorden.
2 Maar het geschiedde, als zij tegen
het Oosten togen, dat zij eene laagte
vonden in het land Sinear, en zij woon-
den aldaar.
3 En zij zeiden een ieder tot zijnen
naasten: Kom aan, laat ons tigchelen
strijken, en wel doorbranden. En de
tigchel was hun voor steen, en het lijm
was hun voor leem.
4 En zij zeiden: Kom aan, laat ons
voor ons eene stad bouwen, en eenen
toren, welks opperste in den hemel zij;
en laat ons eenen naam voor ons maken,
opdat wij niet misschien over de gansche
aarde verstrooid worden.
5 Toen kwam de HEER neder, om te
bezien de stad en den toren, die de kin-
deren der menschen bouwden.
6 En de HEER zeide: Ziet, zij zijn
éénerlei volk, en hebben allen éénerlei
spraak; en dit is het, dat zij beginnen
te maken; maar nu, zou hun niet afge-
sneden worden al wat zij bedacht heb-
ben te maken?
7 Kom aan, laat ons nedervaren, en
laat ons hunne spraak aldaar verwarren,
op dat een iegelijk de spraak zijns naas-
ten niet hoore.
8 Alzoo verstrooide hen de HEER van
daar over de gansche aarde; en zij hiel-
den op de stad te bouwen.
9 Daarom noemde men haren naam

Babel; want aldaar verwarde de HEER
de spraak der gansche aarde, en van
daar verstrooide hen de HEER over de
gansche aarde.
10 Deze zijn de geboorten van Sem:
Sem was honderd jaren oud, en gewon
Arfachsad, twee jaren na den vloed.
11 En Sem leefde, nadat hij Arfachsad
gewonnen had, vijf honderd jaren, en
hij gewon zonen en dochteren.
12 En Arfachsad leefde vijf en dertig
jaren, en hij gewon Selah.
13 En Arfachsad leefde, nadat hij Selah
gewonnen had, vier honderd en drie ja-
ren, en hij gewon zonen en dochteren.
14 En Selah leefde dertig jaren, en hij
gewon Heber.
15 En Selah leefde, nadat hij Heber ge-
wonnen had, vier honderd en drie jaren,
en gewon zonen en dochteren.
16 En Heber leefde vier en dertig ja-
ren, en gewon Peleg.
17 En Heber leefde, nadat hij Peleg ge-
wonnen had, vier honderd en dertig ja-
ren, en hij gewon zonen en dochteren.
18 En Peleg leefde dertig jaren, en hij
gewon Rehu.
19 En Peleg leefde, nadat hij Rehu ge-
wonnen had, twee honderd en negen ja-
ren, en hij gewon zonen en dochteren.
20 En Rehu leefde twee en dertig ja-
ren, en hij gewon Serug.
21 En Rehu leefde, nadat hij Serug ge-
wonnen had, twee honderd en zeven ja-
ren, en hij gewon zonen en dochteren.
22 En Serug leefde dertig jaren, en ge-
won Nahor.
23 En Serug leefde, nadat hij Nahor
gewonnen had, twee honderd jaren, en
hij gewon zonen en dochteren.
24 En Nahor leefde negen en twintig
jaren, en gewon Terah.
25 En Nahor leefde, nadat hij Terah
gewonnen had, honderd en negentien
jaren, en hij gewon zonen en dochteren.
26 En Terah leefde zeventig jaren, en
gewon Abram, Nahor en Haran.
27 En deze zijn de geboorten van Te-
rah: Terah gewon Abram, Nahor en
Haran; en Haran gewon Lot.
28 En Haran stierf voor het aangezigt
zijns vaders Terah, in het land zijner
geboorte, in Ur der Chaldeën.
29 En Abram en Nahor namen zich
vrouwen; de naam van Abrams huis-
vrouw was Sarai, en de naam van Na-
hors huisvrouw was Milka, eene doch-
ter van Haran, vader van Milka, en
vader van Jiska.
30 En Sarai was onvruchtbaar, zij had
geen kind.
31 En Terah nam Abram zijnen zoon,
en Lot, Harans zoon, zijns zoons zoon,
en Sarai zijne schoondochter, de huis-
vrouw van zijnen zoon Abram, en zij
togen met hen uit Ur der Chaldeën, om
te gaan naar het land Kanaän; en zij
kwamen tot Haran, en woonden aldaar.
32 En de dagen van Terah waren twee
honderd en vijf jaar; en Terah stierf te
Haran.

HET 12 CAPITTEL.

DE HEER nu had tot Abram gezegd:
Ga gij uit uw land, en uit uwe
maagschap, en uit uwes vaders huis,
naar het land, dat ik u wijzen zal.
2 En ik zal u tot een groot volk maken,
en u zegenen, en uwen naam groot ma-
ken; en wees een zegen:
3 En ik zal zegenen, die u zegenen, en
vervloeken, die u vloekt; en in u zul-
len alle geslachten des aardrijks geze-
gend worden.
4 En Abram toog heen, gelijk de HEER
tot hem gesproken had, en Lot toog met
hem; en Abram was vijf en zeventig ja-
ren oud, toen hij uit Haran ging.
5 En Abram nam Sarai zijne huis-
vrouw, en Lot zijns broeders zoon, en
al hunne have, die zij verworven had-
den, en de zielen, die zij verkregen
hadden in Haran; en zij togen uit, om
te gaan naar het land Kanaän, en zij
kwamen in het land Kanaän.
6 En Abram is doorgetogen in dat
land, tot aan de plaats Sichem, tot aan
het eikenbosch More; en de Kanaäni-
ten waren toen ter tijd in dat land.
7 Zoo verscheen de HEER aan Abram,
en zeide: Aan uw zaad zal ik dit land
geven. Toen bouwde hij aldaar eenen
altaar den HEERE, die hem verschenen
was.
8 En hij brak op van daar naar het ge-
bergte, tegen het oosten van Bethel, en
hij sloeg zijne tent op, zijnde Bethel te-
gen het westen, en Ai tegen het oosten;
en hij bouwde daar den HEERE eenen
altaar, en riep den naam des HEEREN
aan.
9 Daarna vertrok Abram, gaande en
trekkende naar het Zuiden.
10 En daar was honger in dat land; zoo
toog Abram af naar Egypten, om daar als
een vreemdeling te verkeeren, dewijl de
honger zwaar was in dat land.
11 En het geschiedde, als hij naderde,
om in Egypte te komen, dat hij zeide
tot Sarai zijne huisvrouw: Zie toch, ik
weet, dat gij eene vrouw zijt, schoon
van aangezigt.
12 En het zal geschieden, als u de

Egyptenaars zullen zien, zoo zullen zij
zeggen: Dat is zijne huisvrouw; en zij
zullen mij dooden, en u in het leven behouden.
13 Zeg toch, gij zijt mijne zuster; opdat het mij wel ga om u, en mijne ziele
om uwentwil leve.
14 En het geschiedde, als Abram in
Egypte kwam, dat de Egyptenaars deze
vrouw zagen, dat zij zeer schoon was.
15 Ook zagen haar de vorsten van
Faraö, en prezen haar bij Faraö; en die
vrouw werd weggenomen naar het huis
van Faraö.
16 En hij deed Abram goed, om harent
wil; zoo dat hij had schapen, en runderen, en ezelen, en knechten, en maagden, en ezelinnen, en kemelen.
17 Maar de HEER plaagde Faraö met
groote plagen, ook zijn huis, ter oorzake
van Sarai, Abrams huisvrouw.
18 Toen riep Faraö Abram, en zeide:
Wat is dit, *dat* gij mij gedaan hebt?
waarom hebt gij mij met te kennen gegeven, dat zij uwe huisvrouw is?
19 Waarom hebt gij gezegd: Zij is
mijne zuster; zoodat ik haar mij tot
eene vrouw zoude genomen hebben? en
nu, zie, daar is uwe huisvrouw, neem
haar en ga henen.
20 En Faraö gebood *zijnen* mannen van
wege hem, en zij geleidden hem, en
zijne huisvrouw, en al wat hij had.

HET 13 CAPITTEL.

ALZOO toog Abram op uit Egypte
naar het Zuiden, hij en zijne huisvrouw, en al wat hij had, en Lot met
hem.
2 En Abram was zeer rijk in vee, in
zilver en in goud.
3 En hij ging, volgens zijne reizen, van
het Zuiden tot Bethel toe, tot aan de
plaats, waar zijne tent in het begin geweest was, tusschen Bethel en tusschen
Ai,
4 Tot de plaats des altaars, dien hij in
het eerst daar gemaakt had; en Abram
heeft aldaar den naam des HEEREN aangeroepen.
5 En Lot, die met Abram toog, had ook
schapen, en runderen, en tenten.
6 En dat land droeg hen niet, om zamen
te wonen; want hunne have was vele,
zoo dat zij zamen niet konden wonen.
7 En er was twist tusschen de herders
van Abrams vee, en tusschen de herders
van Lots vee. Ook woonden toen de
Kanaäniten en Feriziten in dat land.
8 En Abram zeide tot Lot: Laat toch
geene twisting zijn tusschen mij en tusschen u, en tusschen mijne herders en
tusschen uwe herders; want wij zijn
mannen broeders.
9 Is niet het gansche land voor uw
aangezigt? scheid u toch van mij; zoo
gij de linkerhand *kiest*, zoo zal ik ter
regter hand gaan; en zoo gij de regterhand, zoo zal ik ter linkerhand gaan.
10 En Lot hief zijne oogen op, en hij
zag de gansche vlakte der Jordaan, dat
zij die geheel bevochtigde; (eer de HEER
Sodom en Gomórra verdorven had, was
zij als de hof des HEEREN, als Egypteland, als gij komt te Zoar,)
11 Zoo koos Lot voor zich de gansche
vlakte der Jordaan, en Lot trok tegen
het Oosten; en zij werden gescheiden,
de een van den anderen.
12 Abram *dan* woonde in het land Kanaän; en Lot woonde in de steden der
vlakte, en sloeg tenten tot aan Sodom
toe.
13 En de mannen van Sodom waren
boos, en groote zondaars tegen den
HEERE.
14 En de HEER zeide tot Abram, na dat
Lot van hem gescheiden was: Hef nu
uwe oogen op, en zie van de plaats, waar
gij zijt, noordwaarts en zuidwaarts, en
oostwaarts en westwaarts.
15 Want al dit land, dat gij ziet, dat
zal ik u geven, en uwen zade, tot in
eeuwigheid.
16 En ik zal uw zaad stellen als het
stof der aarde, zoodat, indien iemand
het stof der aarde zal kunnen tellen,
zal ook uw zaad geteld worden.
17 Maak u op, wandel door dit land,
in zijne lengte en in zijne breedte;
want ik zal het u geven.
18 En Abram sloeg tenten op, en kwam
en woonde aan de eikenbosschen van
Mamre, die bij Hebron zijn; en hij
bouwde aldaar den HEERE eenen altaar.

HET 14 CAPITTEL.

EN het geschiedde in de dagen van
Amrafel den Koning van Sinear,
van Arioch den Koning van Ellasar, van
Kedor-Laómer den Koning van Elam,
en van Tídeal den Koning der volken;
2 Dat zij krijg voerden met Bera Koning van Sodom, en met Birsa Koning
van Gomórra, Sinab Koning van Adama, en Seméber Koning van Zebóïm,
en den Koning van Bela, hetwelk is
Zoar.
3 Deze allen voegden zich zamen in
het dal Siddim, hetwelk is de Zoutzee.
4 Twaalf jaren hadden zij Kedor-Laómer gediend; maar in het dertiende jaar
vielen zij af.
5 Zoo kwam Kedor-Laómer in het veer-

tiende jaar, en de Koningen, die met hem waren, en sloegen de Refaïten in Asteroth-Karnáïm, en de Zuziten in Ham, en de Emiten in Schave-Kiriatháïm;
6 En de Horiten op hun gebergte Seïr, tot aan het effen veld van Paran, hetwelk aan de woestijn is.
7 Daarna keerden zij wederom, en kwamen te En-Mispat, dat is Kades, en sloegen al het land der Amalekiten, en ook den Emoriter, die tot Házezon-Thamar woonde.
8 Toen toog de Koning van Sodom uit, en de Koning van Gomórra, en de Koning van Adama, en de Koning van Zebóïm, en de Koning van Bela, hetwelk is Zoar; en zij stelden tegen hen slagorden in het dal Siddim;
9 Tegen Kedor-Laómer den Koning van Elam, en Tídeal den Koning der volken, en Amrafel den Koning van Sinear, en Arioch den Koning van Ellasar; vier Koningen tegen vijf.
10 Het dal nu van Siddim was vol lijmputten; en de Koning van Sodom en Gomórra vlugtten, en vielen aldaar; en de overgeblevenen vlugtten naar het gebergte.
11 En zij namen al de have van Sodom en Gomórra, en al hunne spijze, en trokken weg.
12 Ook namen zij Lot, den zoon van Abrams broeder, en zijne have, en trokken weg; want hij woonde in Sodom.
13 ¶ Toen kwam er een, die ontkomen was, en boodschapte het aan Abram den Hebreër, die woonachtig was aan de eikenbosschen van Mamre den Emoriter, broeder van Eskol, en broeder van Aner, welke Abrams bondgenooten waren.
14 Als Abram hoorde, dat zijn broeder gevangen was, zoo wapende hij zijne onderwezenen, de ingeborenen van zijn huis, drie honderd en achttien, en hij jaagde hen na tot Dan toe.
15 En hij verdeelde zich tegen hen des nachts, hij en zijne knechten, en sloeg ze; en hij jaagde hen na tot Hoba toe, hetwelk is ter linkerhand van Damaskus.
16 En hij bragt alle have weder, en ook Lot zijnen broeder en deszelfs have bragt hij weder, als ook de vrouwen, en het volk.
17 En de Koning van Sodom toog uit, hem te gemoet, (nadat hij weder gekeerd was van het slaan van Kedor-Laómer, en van de Koningen, die met hem waren,) tot het dal Schave, dat is: het dal des Konings.
18 En Melchizédek, Koning van Salem, bragt voort brood en wijn; en hij was een Priester, des Allerhoogsten Gods.
19 En hij zegende hem, en zeide: Gezegend zij Abram Gode, den Allerhoogsten, die hemel en aarde bezit:
20 En gezegend zij God de Allerhoogste, die uwe vijanden in uwe hand geleverd heeft! En hij gaf hem de tiende van alles.
21 En de Koning van Sodom zeide tot Abram: Geef mij de zielen, maar neem de have voor u.
22 Doch Abram zeide tot den Koning van Sodom: Ik heb mijne hand opgeheven tot den HEERE, den Allerhoogsten God, die hemel en aarde bezit:
23 Zoo ik van eenen draad aan tot eenen schoenriem toe, ja zoo ik van alles, dat het uwe is, *iets* neme; opdat gij niet zegt: ik heb Abram rijk gemaakt:
24 *Hetzij* buiten mij; alleen wat de jongelingen verteerd hebben, en het deel dezer mannen, die met mij getogen zijn, Aner, Eskol en Mamre, laat die hun deel nemen.

HET 15 CAPITTEL.

NA deze dingen geschiedde het woord des HEEREN tot Abram in een gezigt, zeggende: Vrees niet, Abram: Ik ben u een schild, uw loon zeer groot.
2 Toen zeide Abram: Heere, HEERE, wat zult gij mij geven, daar ik zonder kinderen heen ga? en de bezorger van mijn huis is deze Damascener Eliëzer.
3 Voorts zeide Abram: Zie, mij hebt gij geen zaad gegeven, en zie, de zoon van mijn huis zal mijn erfgenaam zijn.
4 En ziet, het woord des HEEREN was tot hem, zeggende: Deze zal uw erfgenaam niet zijn; maar die uit uw lijf voortkomen zal, die zal uw erfgenaam zijn.
5 Toen leidde hij hem uit naar buiten, en zeide: Zie nu op naar den hemel, en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt, en hij zeide tot hem: Zoo zal uw zaad zijn.
6 En hij geloofde in den HEERE; en hij rekende het hem *tot* geregtigheid.
7 Voorts zeide hij tot hem: Ik ben de HEERE, die u uitgeleid heb uit Ur der Chaldeeën, om u dit land te geven, om dat erfelijk te bezitten.
8 En hij zeide: Heere, HEERE, waarbij zal ik weten, dat ik het erfelijk bezitten zal?
9 En hij zeide tot hem: Neem mij eene driejarige vaars, en eene driejarige geit,

en eenen driejarigen ram, en eene tortelduif, en eene jonge duif.
10 En hij bragt hem deze allen, en hij deelde ze midden door, en hij leide elks deel tegen het andere over; maar het gevogelte deelde hij niet.
11 En het wild gevogelte kwam neder op het aas, maar Abram joeg het weg.
12 En het geschiedde, als de zon was aan het ondergaan, zoo viel een diepe slaap op Abram; en ziet, een schrik *en* groote duisternis viel op hem.
13 Toen zeide hij tot Abram: Weet voorzeker, dat uw zaad vreemd zal zijn in een land, dat van hen lieden niet is; en zij zullen hun dienen, en zij zullen hen verdrukken vierhonderd jaren.
14 Doch ik zal het volk ook rigten, hetwelk zij zullen dienen; en daarna zullen zij uittrekken met groote have.
15 En gij zult tot uwe vaderen gaan met vrede; gij zult in goeden ouderdom begraven worden.
16 En het vierde geslacht zal herwaarts weder keeren: want de ongeregtigheid der Amoriten is tot nog toe niet volkomen.
17 En het geschiedde, dat de zon onderging en het duister werd, en ziet, daar was een rookende oven en vurige fakkel, die tusschen die stukken doorging.
18 Te dien zelfden dage maakte de HEER een verbond met Abram, zeggende: Aan uw zaad heb ik dit land gegeven, van de rivier van Egypten af tot aan de groote rivier, de rivier Frath,
19 Den Keniet, en den Keniziet, en den Kadmoniet,
20 En den Hethiet, en den Feriziet, en de Refaïten,
21 En den Amoriet, en den Kanaäniet, en den Girgaziet, en den Jebusiet.

HET 16 CAPITTEL.

DOCH Sarai, Abrams huisvrouw, baarde hem niet; en zij had eene Egyptische dienstmaagd, welker naam was Hagar.
2 Zoo zeide Sarai tot Abram: Zie toch, de HEER heeft mij toegesloten, dat ik niet bare; ga toch in tot mijne dienstmaagd, misschien zal ik uit haar gebouwd worden; en Abram hoorde naar de stem van Sarai.
3 Zoo nam Sarai, Abrams huisvrouw, de Egyptische Hagar, hare dienstmaagd, ten einde van tien jaren, dat Abram in het land Kanaän gewoond had, en zij gaf haar aan Abram haren man, hem tot eene vrouw.
4 En hij ging in tot Hagar, en zij ontving. Als zij nu zag, dat zij ontvangen had, zoo werd hare vrouw veracht in hare oogen.
5 Toen zeide Sarai tot Abram: Mijn ongelijk is op u; ik heb mijne dienstmaagd in uwen schoot gegeven; nu zij ziet, dat zij ontvangen heeft, zoo ben ik veracht in hare oogen; de HEER rigte tusschen mij en tusschen u.
6 En Abram zeide tot Sarai: Zie, uwe dienstmaagd is in uwe hand, doe haar, wat goed is in uwe oogen. En Sarai vernederde haar, en zij vlugtte van haar aangezigt.
7 En de Engel des HEEREN vond haar aan eene waterfontein in de woestijn, aan de fontein op den weg van Sur.
8 En hij zeide: Hagar, gij dienstmaagd van Sarai, van waar komt gij, en waar zult gij heen gaan? en zij zeide: Ik ben vlugtende van het aangezigt mijner vrouw Sarai.
9 Toen zeide de Engel des HEEREN tot haar: Keer weder tot uwe vrouw, en verneder u onder hare handen.
10 Voorts zeide de Engel des HEEREN tot haar: Ik zal uw zaad grootelijks vermenigvuldigen, zoodat het van wege de menigte niet zal geteld worden.
11 Ook zeide des HEEREN Engel tot haar: Zie, gij zijt zwanger, en zult eenen zoon baren, en gij zult zijnen naam Ismaël noemen, omdat de HEER uwe verdrukking aangehoord heeft.
12 En hij zal een woudezel *van een* mensch zijn; zijne hand zal tegen allen zijn, en de hand van allen tegen hem; en hij zal wonen voor het aangezigt van alle zijne broederen.
13 En zij noemde den naam des HEEREN, die tot haar sprak: Gij God des aanziens; want zij zeide: Heb ik ook hier gezien naar dien, die mij aanziet?
14 Daarom noemde men dien put, den put Lachai Roï; ziet, hij is tusschen Kades en tusschen Bered.
15 En Hagar baarde Abram eenen zoon; en Abram noemde den naam zijns zoons, dien Hagar gebaard had, Ismaël.
16 En Abram was zes en tachtig jaren oud, toen Hagar Ismaël aan Abram baarde.

HET 17 CAPITTEL.

ALS nu Abram negen en negentig jaren oud was, zoo verscheen de HEER aan Abram, en zeide tot hem: Ik ben God de Almagtige; wandel voor mijn aangezigt, en zijt opregt.
2 En ik zal mijn verbond stellen tusschen mij en tusschen u, en ik zal u gansch zeer vermenigvuldigen.
3 Toen viel Abram op zijn aange-

zigt; en God sprak met hem, zeggende:

4 Mij aangaande, zie, mijn verbond is met u; en gij zult tot eenen vader van menigte der volken worden;

5 En uw naam zal niet meer genoemd worden Abram, maar uw naam zal wezen Abraham; want ik heb u gesteld tot eenen vader van menigte der volken.

6 En ik zal u gansch zeer vruchtbaar maken, en ik zal u tot volken stellen; en koningen zullen uit u voortkomen.

7 En ik zal mijn verbond oprigten tusschen mij en tusschen u, en tusschen uw zaad na u in hunne geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot eenen God, en uwen zade na u.

8 En ik zal u, en uwen zade na u, het land uwer vreemdelingschappen geven, het geheele land Kanaän, tot eeuwige bezitting; en ik zal hun tot eenen God zijn.

9 Voorts zeide God tot Abraham: Gij nu zult mijn verbond houden, gij en uw zaad na u, in hunne geslachten.

10 Dit is mijn verbond, dat gijlieden houden zult tusschen mij en tusschen u, en tusschen uw zaad na u, dat al wat mannelijk is, u besneden worde.

11 En gij zult het vleesch uwer voorhuid besnijden; en *dat* zal tot een teeken zijn van het verbond tusschen mij en tusschen u.

12 Een zoontje dan van acht dagen zal u besneden worden, al wat mannelijk is in uwe geslachten; de ingeborene van het huis, en de gekochte met geld van allen vreemden, welke niet is van uw zaad.

13 De ingeborene van uw huis en de gekochte met uw geld zal zekerlijk besneden worden; en mijn verbond zal zijn in uwlieder vleesch, tot een eeuwig verbond.

14 En wat mannelijk is, de voorhuid hebbende, wiens voorhuids vleesch niet zal besneden worden, dezelve ziele zal uit hare volken uitgeroeid worden; hij heeft mijn verbond gebroken.

15 Nog zeide God tot Abraham: Gij zult den naam van uwe huisvrouw Sarai, niet Sarai noemen, maar haar naam zal zijn Sara.

16 Want ik zal haar zegenen, en u ook uit haar eenen zoon geven; ja ik zal haar zegenen, zoodat zij tot volken worden zal; Koningen der volken zullen uit haar worden.

17 Toen viel Abraham op zijn aangezigt, en hij lachte; en hij zeide in zijn harte: zal eenen, die honderd jaren oud is, *een kind* geboren worden? en zal Sara, die negentig jaren oud is, baren?

18 En Abraham zeide tot God: Och, dat Ismaël mogt leven voor uw aangezigt!

19 En God zeide: Voorwaar, Sara uwe huisvrouw zal u eenen zoon baren, en gij zult zijnen naam noemen Izaak; en ik zal mijn verbond met hem oprigten, tot een eeuwig verbond zijnen zade na hem.

20 En aangaande Ismaël heb ik u verhoord; zie, ik heb hem gezegend, en zal hem vruchtbaar maken en hem gansch zeer vermenigvuldigen; twaalf vorsten zal hij gewinnen, en ik zal hem tot een groot volk stellen;

21 Maar mijn verbond zal ik met Izaak oprigten, dien u Sara op dezen gezetten tijd in het andere jaar baren zal.

22 En hij eindigde met hem te spreken; en God voer op van Abraham.

23 Toen nam Abraham zijnen zoon Ismaël, en al de ingeborenen van zijn huis, en alle gekochten met zijn geld, al wat mannelijk was onder de lieden van het huis van Abraham, en hij besneed het vleesch hunner voorhuid, even ten zelfden dage, gelijk als God met hem gesproken had.

24 En Abraham was oud negen en negentig jaren, als hem het vleesch zijner voorhuid besneden werd.

25 En Ismaël zijn zoon was dertien jaren oud, als hem het vleesch zijner voorhuid besneden werd.

26 Even op dezen zelfden, dag werd Abraham besneden, en Ismaël zijn zoon.

27 En alle mannen van zijn huis, de ingeborenen des huizes, en de gekochten met geld, van den vreemden af, werden met hem besneden.

HET 18 CAPITTEL.

DAARNA verscheen hem de HEER aan de eikenbosschen van Mamre, als hij in de deur der tent zat, toen de dag heet werd.

2 En hij hief zijne oogen op en zag; en ziet, daar stonden drie mannen tegenover hem; als hij hen zag, zoo liep hij hun te gemoet van de deur der tent, en boog zich ter aarde.

3 En hij zeide: Heer, heb ik nu genade gevonden in uwe oogen, zoo gaat toch niet van uwen knecht voorbij.

4 Dat toch een weinig waters gebragt worde, en wascht uwe voeten, en leunt onder dezen boom.

5 En ik zal eene bete broods langen, dat gij uw hart sterkt; daarna zult gij voortgaan, daarom omdat gij tot uwen

knecht overgekomen zijt. En zij zeiden: doe zoo als gij gesproken hebt.
6 En Abraham haastte zich naar de tente tot Sara, en hij zeide: Haast u, kneed drie maten meelbloem, en maak koeken.
7 En Abraham liep tot de runderen, en hij nam een kalf, teeder en goed, en hij gaf het aan den knecht, die haastte, om dat toe te maken.
8 En hij nam boter en melk, en het kalf, dat hij toegemaakt had, en hij zette het hun voor, en stond bij hen onder dien boom, en zij aten.
9 Toen zeiden zij tot hem: Waar is Sara uwe huisvrouw? en hij zeide: Ziet, in de tent.
10 En hij zeide: Ik zal voorzeker weder tot u komen, omtrent dezen tijd des levens; en zie, Sara uwe huisvrouw zal eenen zoon hebben. En Sara hoorde het aan de deur der tent, welke achter hem was.
11 Abraham nu en Sara waren oud *en* wel bedaagd; het had Sara opgehouden te gaan naar de wijze der vrouwen.
12 Zoo lachte Sara bij zich zelve, zeggende: Zal ik wellust hebben, nadat ik oud geworden ben, en mijn heer oud is?
13 En de HEER zeide tot Abraham: Waarom heeft Sara gelagchen, zeggende: Zou ik ook waarlijk baren, nu ik oud geworden ben?
14 Zou iets voor den HEERE te wonderlijk zijn? ten gezetten tijde zal ik tot u weder komen, omtrent dezen tijd des levens, en Sara zal eenen zoon hebben.
15 En Sara loochende het, zeggende: Ik heb niet gelagchen; want zij vreesde. En hij zeide: Neen, maar gij hebt gelagchen.
16 Toen stonden die mannen op van daar, en zagen naar Sodom toe; en Abraham ging met hen, om hen te geleiden.
17 En de HEER zeide: Zal ik voor Abraham verbergen, wat ik doe?
18 Dewijl Abraham gewisselijk tot een groot en magtig volk worden zal, en alle volken der aarde in hem gezegend zullen worden?
19 Want ik heb hem gekend, opdat hij zijnen kinderen en zijn huis na hem zoude bevelen, en zij den weg des HEEREN houden, om te doen geregtigheid en gerigte; opdat de HEER over Abraham brenge, hetgeen hij over hem gesproken heeft.
20 Voorts zeide de HEER: Dewijl het geroep van Sodom en Gomórra groot is, en dewijl hare zonde zeer zwaar is,
21 Zal ik nu afgaan en bezien, of zij naar hun geroep, dat tot mij gekomen is, het uiterste gedaan hebben, en zoo niet, ik zal het weten.
22 Toen keerden die mannen het aangezigt van daar, en gingen naar Sodom; maar Abraham bleef nog staande voor het aangezigt des HEEREN.
23 En Abraham trad toe, en zeide: Zult gij ook den regtvaardige met den goddelooze ombrengen?
24 Misschien zijn er vijftig regtvaardigen in de stad; zult gij hen ook ombrengen, en de plaats niet sparen om de vijftig regtvaardigen, die binnen haar zijn?
25 Hetzij verre van u, zulk een ding te doen, te dooden den regtvaardige met den goddelooze, dat de regtvaardige zij gelijk de goddelooze; verre zij het van u, zou de Regter der gansche aarde geen regt doen?
26 Toen zeide de HEER: Zoo ik te Sodom binnen de stad vijftig regtvaardigen zal vinden, zoo zal ik de gansche plaats sparen om hunnentwil.
27 En Abraham antwoordde en zeide: zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot den Heer, hoe wel ik stof en asch ben.
28 Misschien zullen aan de vijftig regtvaardigen vijf ontbreken, zult gij dan om vijf de gansche stad verderven? En hij zeide: Ik zal haar niet verderven, zoo ik er vijf en veertig zal vinden.
29 En hij voer voort nog tot hem te spreken, en zeide: Misschien zullen aldaar veertig gevonden worden. En hij zeide: Ik zal het niet doen om der veertigen wil.
30 Voorts zeide hij: Dat toch de Heer niet ontsteke, dat ik spreke: misschien zullen aldaar dertig gevonden worden. En hij zeide: Ik zal het niet doen, zoo ik aldaar dertig zal vinden.
31 En hij zeide: Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot den Heer; misschien zullen er twintig gevonden worden. En hij zeide: Ik zal haar niet verderven om der twintigen wil.
32 Nog zeide hij: Dat toch de Heer niet ontsteke, dat ik alleenlijk dit maal spreke: misschien zullen er tien gevonden worden. En hij zeide: Ik zal haar niet verderven om der tienen wil.
33 Toen ging de HEER weg, als hij geëindigd had tot Abraham te spreken; en Abraham keerde weder naar zijne plaatse.

HET 19 CAPITTEL.

EN die twee Engelen kwamen te Sodom in den avond; en Lot zat in de poort te Sodom; en als Lot hen zag, stond hij op hun te gemoet, en boog zich met het aangezigt ter aarde.

2 En hij zeide: Ziet nu, mijne heeren, keert toch in ten huize van uwen knecht, en vernacht, en wascht uwe voeten; en gij zult vroeg opstaan, en gaan uwes weegs. En zij zeiden: Neen, maar wij zullen op de straat vernachten.

3 En hij hield bij hen zeer aan, zoodat zij tot hem inkeerden, en kwamen in zijn huis; en hij maakte hun eenen maaltijd, en bakte ongezuurde koeken, en zij aten.

4 Eer zij zich te slapen leiden, zoo hebben de mannen dier stad, de mannen van Sodom, van den jongste tot den oudste toe, het huis omsingeld, het gansche volk, van het uiterste eind af.

5 En zij riepen Lot toe, en zeiden tot hem: Waar zijn die mannen, die dezen nacht tot u gekomen zijn? breng hen uit tot ons, opdat wij ze bekennen.

6 Toen ging Lot uit tot hen aan de deur, en hij sloot de deur achter zich toe;

7 En hij zeide: Mijne broeders, doet toch geen kwaad.

8 Ziet toch, ik heb twee dochters, die geenen man bekend hebben; ik zal haar nu tot u uitbrengen, en doet haar, zoo als het goed is in uwe oogen; alleenlijk doet dezen mannen niets, want daarom zijn zij onder de schaduw mijns daks ingegaan.

9 Toen zeiden zij: Kom verder aan; voorts zeiden zij: deze ééne is gekomen, om als een vreemdeling *hier* te wonen, en zoude hij allezins regter zijn? Nu zullen wij u meer kwaads doen, dan hun; en zij drongen zeer op den man, op Lot, en zij traden toe om de deur open te breken.

10 Doch die mannen staken hunne hand uit, en deden Lot tot zich inkomen in het huis, en sloten de deur toe.

11 En zij sloegen de mannen, die aan de deur van het huis waren, met verblindheden, van den kleinste tot aan den grootste, zoodat zij moede werden, om de deur te vinden.

12 Toen zeiden die mannen tot Lot: Wien hebt gij hier nog meer? eenen schoonzoon, of uwe zonen, of uwe dochteren, en allen, die gij hebt in deze stad, breng uit deze plaats;

13 Want wij gaan deze plaats verderven, omdat haar geroep groot geworden is voor het aangezigt des HEEREN, en de HEER ons uitgezonden heeft, om haar te verderven.

14 Toen ging Lot uit, en sprak tot zijne schoonzonen, die zijne dochteren nemen zouden, en zeide: Maakt u op, gaat uit deze plaats, want de HEER gaat deze stad verderven; maar hij was in de oogen zijner schoonzonen als jokkende.

15 En als de dageraad opging, drongen de Engelen Lot aan, zeggende: Maak u op, neem uwe huisvrouw en uwe twee dochteren, die voorhanden zijn, opdat gij in de ongeregtigheid dezer stad niet omkomt.

16 Maar hij vertoefde; zoo grepen dan die mannen zijne hand, en de hand zijner vrouw, en de hand zijner twee dochteren, om de verschooning des HEEREN over hem; en zij bragten hem uit, en stelden hem buiten de stad.

17 En het geschiedde, als zij hen uit gebragt hadden naar buiten, zoo zeide hij: Behoud u om uwes levens wil, zie niet achter u om, en sta niet op deze gansche vlakte; behoud u naar het gebergte heen, opdat gij niet omkomt.

18 En Lot zeide tot hen: Neen toch, Heer.

19 Ziet toch, uw knecht heeft genade gevonden in uwe oogen, en gij hebt uwe weldadigheid groot gemaakt, die gij aan mij gedaan hebt, om mijne ziel te behouden bij het leven; maar ik zal niet kunnen behouden worden naar het gebergte heen, opdat mij niet misschien het kwaad aankleve, en ik sterve:

20 Ziet toch, deze stad is nabij, om derwaarts te vlugten, en zij is klein; laat mij toch derwaarts behouden worden, (is zij niet klein?) op dat mijne ziel leve.

21 En hij zeide tot hem: Zie, ik heb uw aangezigt opgenomen ook in deze zaak, dat ik deze stad niet omkeere, waarvan gij gesproken hebt.

22 Haast, behoud u derwaarts; want ik zal niets kunnen doen, totdat gij daar henen ingekomen zijt. Daarom noemde men den naam dezer stad Zoar.

23 De zon ging op boven de aarde, als Lot te Zoar inkwam.

24 Toen deed de HEER zwavel en vuur over Sodom en over Gomórra regenen, van den HEER, uit den hemel.

25 En hij keerde deze steden om, en die gansche vlakte, en alle inwoners dezer steden, ook het gewas des lands.

26 En zijne huisvrouw zag om van
achter hem; en zij werd een zoutpilaar.
27 En Abraham maakte zich des zel-
ven morgens vroeg op, naar de plaats,
waar hij voor het aangezigt des HEEREN
gestaan had.
28 En hij zag naar Sodom en Gomórra
toe, en naar het gansche land van die
vlakte; en hij zag, en ziet, daar ging
een rook van het land op, gelijk de rook
eens ovens.
29 En het geschiedde, toen God de ste-
den dezer vlakte verdierf, dat God aan
Abraham gedacht, en hij leidde Lot uit
het midden dezer omkeering, in het
omkeeren dier steden, in welke Lot ge-
woond had.
30 En Lot toog op uit Zoar, en woonde
op den berg, en zijne twee dochters met
hem, want hij vreesde binnen Zoar te
wonen. En hij woonde in eene spelonk,
hij en zijne twee dochters.
31 Toen zeide de eerstgeborene tot de
jongste: Onze vader is oud, en daar is
geen man in dit land, om tot ons in te
gaan naar de wijze der gansche aarde.
32 Kom, laat ons onzen vader wijn te
drinken geven, en bij hem liggen, opdat
wij van onzen vader zaad in het leven
behouden.
33 En zij gaven dien nacht haren
vader wijn te drinken; en de eerstge-
borene kwam, en lag bij haren vader.
En hij werd het niet gewaar in haar
nederliggen, noch in haar opstaan.
34 En het geschiedde des anderen
daags, dat de eerstgeborene zeide tot
de jongste: Zie, ik heb gisteren nacht
bij mijnen vader gelegen; laat ons ook
dezen nacht hem wijn te drinken geven;
ga dan in, lig bij hem, op dat wij van
onzen vader zaad in het leven behou-
den.
35 En zij gaven haren vader ook dien
nacht wijn te drinken, en de jongste
stond op, en lag bij hem. En hij werd
het niet gewaar in haar nederliggen,
noch in haar opstaan.
36 En de twee dochters van Lot wer-
den bevrucht van haren vader.
37 En de eerstgeborene baarde eenen
zoon, en noemde zijnen naam Moab;
deze is de vader der Moabiten tot op
dezen dag.
38 En de jongste baarde ook eenen
zoon, en noemde zijnen naam Ben-
Ammi; deze is de vader der kinderen
Ammons tot op dezen dag.

HET 20 CAPITTEL.

EN Abraham reisde van daar naar
het land van het Zuiden, en woon-
de tusschen Kades en tusschen Sur; en
hij verkeerde als vreemdeling te Gerar.
2 Als nu Abraham van Sara zijne huis-
vrouw gezegd had: Zij is mijne zuster;
zoo zond Abimélech, de Koning van Ge-
rar, en nam Sara weg.
3 Maar God kwam tot Abimélech in
eenen droom des nachts, en hij zeide
tot hem: Zie, gij zijt dood om der
vrouwe wil, die gij weggenomen hebt,
want zij is met eenen man getrouwd.
4 Doch Abimélech was tot haar niet
genaderd; daarom zeide hij: Heer, zult
gij dan ook een regtvaardig volk doo-
den?
5 Heeft hij zelf mij niet gezegd: Zij is
mijne zuster? en zij, ook zij heeft ge-
zegd: Hij is mijn broeder. In opreg-
heid mijns harten en in reinheid mijner
handen heb ik dit gedaan.
6 En God zeide tot hem in den droom:
Ik heb ook geweten, dat gij dit in op-
regtheid uwes harten gedaan hebt, en
ik heb u ook belet van tegen mij te
zondigen; daarom heb ik u niet toegela-
ten, haar aan te roeren.
7 Zoo geef dan nu dezes mans huis-
vrouw weder, want hij is een profeet, en
hij zal voor u bidden, opdat gij leeft;
maar zoo gij haar niet wedergeeft, weet,
dat gij voorzeker sterven zult, gij en al
wat uwe is.
8 Toen stond Abimélech des morgens
vroeg op, en riep al zijne knechten, en
sprak alle deze woorden voor hunne
ooren. En die mannen vreesden zeer.
9 En Abimélech riep Abraham, en
zeide tot hem: Wat hebt gij ons ge-
daan? en wat heb ik tegen u gezondigd,
dat gij over mij en over mijn koning-
rijk eene groote zonde gebragt hebt?
gij hebt daden met mij gedaan, die niet
zouden gedaan worden.
10 Voorts zeide Abimélech tot Abra-
ham: Wat hebt gij gezien, dat gij deze
zaak gedaan hebt?
11 En Abraham zeide: Want ik dacht,
alleen is de vreeze Gods in deze plaats
niet, zoodat zij mij om mijner huis-
vrouw wil zullen dooden.
12 En ook is zij waarlijk mijne zuster,
zij is mijns vaders dochter; maar niet
mijner moeder dochter; en zij is mij ter
vrouwe geworden.
13 En het is geschied, als God mij uit
mijns vaders huis deed dwalen, zoo
sprak ik tot haar: Dit zij uwe welda-
digheid, die gij bij mij doen zult, aan
alle plaatsen, waar wij komen zullen,
zeg van mij: Hij is mijn broeder.
14 Toen nam Abimélech schapen en

runderen, ook dienstknechten en dienst-
maagden, en gaf dezelve aan Abraham;
en hij gaf hem Sara zijne huisvrouw
weder.
15 En Abimélech zeide: Zie, mijn
land is voor uw aangezigt; woon, waar
het goed is in uwe oogen.
16 En tot Sara zeide hij: Zie, ik heb
uwen broeder duizend zilverlingen ge-
geven; zie, hij zij u een deksel der
oogen, allen, die met u zijn, ja bij
allen; en wees geleerd.
17 En Abraham bad tot God; en God
genas Abimélech, en zijne huisvrouw,
en zijne dienstmaagden, zoo dat zij
baarden.
18 Want de HEER had al de baarmoe-
ders van het huis van Abimélech gan-
schelijk toegesloten, ter oorzake van
Sara, Abrahams huisvrouw.

HET 21 CAPITTEL.

EN de HEER bezocht Sara, gelijk als
hij gezegd had; en de HEER deed
aan Sara, gelijk als hij gesproken had.
2 En Sara werd bevrucht, en baarde
Abraham eenen zoon in zijnen ouder-
dom, ten gezetten tijde, dien hem God
gezegd had.
3 En Abraham noemde den naam zijns
zoons, die hem geboren was, dien hem
Sara gebaard had, Izaak.
4 En Abraham besneed zijnen zoon
Izaak, zijnde acht dagen oud, gelijk als
hem God geboden had.
5 En Abraham was honderd jaren oud,
als hem Izaak zijn zoon geboren werd.
6 En Sara zeide: God heeft mij een
lagchen gemaakt; al die het hoort, zal
met mij lagchen.
7 Voorts zeide zij: Wie zou Abraham
gezegd hebben: Sara heeft zonen ge-
zoogd; want ik heb eenen zoon gebaard
in zijnen ouderdom.
8 En het kind werd groot en werd gè-
speend; toen maakte Abraham eenen
grooten maaltijd op den dag, als Izaak
gespeend werd.
9 En Sara zag den zoon van Hagar, de
Egyptische, dien zij Abraham gebaard
had, spottende.
10 En zij zeide tot Abraham: Drijf
deze dienstmaagd en haren zoon uit,
want de zoon dezer dienstmaagd zal
met mijnen zoon, met Izaak, niet erven.
11 En dit woord was zeer kwaad in
Abrahams oogen, ter oorzake van zij-
nen zoon.
12 Maar God zeide tot Abraham: Laat
het niet kwaad zijn in uwe oogen, over
den jongen, en over uwe dienstmaagd;
al wat Sara tot u zal zeggen, hoor naar
hare stem, want in Izaak zal uw zaad
genoemd worden.
13 Doch ik zal ook den zoon dezer
dienstmaagd tot een volk stellen, omdat
hij uw zaad is.
14 Toen stond Abraham des morgens
vroeg op, en nam brood, en eene flesch
waters, en gaf ze aan Hagar, die leggen-
de op haren schouder; ook *gaf hij haar*
het kind, en zond haar weg. En zij ging
voort, en dwaalde in de woestijn Ber-
Seba.
15 Als nu het water van de flesch uit
was, zoo wierp zij het kind onder eenen
van de struiken.
16 En zij ging en zette zich tegen over,
afgaande zoo verre, als die met den
boog schieten; want zij zeide: Dat ik
het kind niet zie sterven; en zij zat
tegen over, en hief hare stem op en
weende.
17 En God hoorde de stem van den
jongen; en de Engel Gods riep Hagar
toe uit den hemel, en zeide tot haar:
Wat is u, Hagar? vrees niet, want God
heeft naar des jongens stem gehoord,
ter plaatse, waar hij is.
18 Sta op, hef den jongen op, en houd
hem vast met uwe hand, want ik zal
hem tot een groot volk stellen.
19 En God opende hare oogen, dat zij
eenen waterput zag; en zij ging, en vul-
de de flesch met water, en gaf den jon-
gen te drinken.
20 En God was met den jongen, en hij
werd groot, en hij woonde in de woes-
tijn, en werd een boogschutter.
21 En hij woonde in de woestijn Pa-
ran; en zijne moeder nam hem eene
vrouw uit Egypteland.
22 Voorts geschiedde het ten zelfden
tijde, dat Abimélech, mitsgaders Pichol
zijn krijgs-overste, tot Abraham sprak,
zeggende: God is met u in alles wat gij
doet.
23 Zoo zweer mij nu hier bij God: zoo
gij mij, of mijnen zoon, of mijnen neef,
liegen zult; naar de weldadigheid, die
ik bij u gedaan heb, zult gij doen bij
mij en bij het land, waarin gij als
vreemdeling verkeert.
24 En Abraham zeide: Ik zal zweren.
25 Doch Abraham berispte Abimélech
ter oorzake van eenen waterput, dien
Abimélechs knechten met geweld ge-
nomen hadden.
26 Toen zeide Abimélech: Ik heb niet
geweten, wie dit stuk gedaan heeft; en
ook hebt gij het mij niet aangezegd, en
ik heb er ook niet van gehoord, dan he-
den.

27 En Abraham nam schapen en runderen, en gaf die aan Abimélech; en die beiden maakten een verbond.
28 Doch Abraham stelde zeven ooilammeren der kudde bijzonder.
29 Zoo zeide Abimélech tot Abraham: Wat zullen hier deze zeven ooilammeren, die gij bijzonder gesteld hebt?
30 En hij zeide: Dat gij de zeven ooilammeren van mijne hand nemen zult, op dat het mij tot eene getuigenis zij, dat ik dezen put gegraven heb.
31 Daarom noemde men die plaats Ber-Séba, om dat die beiden daar gezworen hadden.
32 Alzoo maakten zij een verbond te Ber-Séba. Daarna stond Abimélech op, en Pichol zijn krijgsoverste, en zij keerden wederom naar het land der Filistijnen.
33 En hij plantte een bosch in Ber-Séba, en riep aldaar den naam des HEEREN, des eeuwigen Gods, aan.
34 En Abraham woonde als vreemdeling vele dagen in het land der Filistijnen.

HET 22 CAPITTEL.

EN het geschiedde na deze dingen, dat God Abraham verzocht; en hij zeide tot hem: Abraham: en hij zeide: Zie, *hier* ben ik.
2 En hij zeide: Neem nu uwen zoon, uwen eenigen, dien gij lief hebt, Izaak, en ga heen naar het land Moría, en offer hem aldaar tot een brandoffer, op eenen van de bergen, dien ik u zeggen zal.
3 Toen stond Abraham des morgens vroeg op, en zadelde zijnen ezel, en nam twee van zijne jongeren met zich, en Izaak zijnen zoon; en hij kloofde hout tot het brandoffer, en maakte zich op, en ging naar de plaats, die hem God gezegd had.
4 Aan den derden dag, toen hief Abraham zijne oogen op, en zag die plaats van verre.
5 En Abraham zeide tot zijne jongeren: Blijft gij hier met den ezel, en ik en de jongen zullen heen gaan tot dáár; als wij aangebeden zullen hebben, dan zullen wij tot u wederkeeren.
6 En Abraham nam het hout des brandoffers, en leide het op Izaak zijnen zoon; en hij nam het vuur en het mes in zijne hand, en zij beiden gingen zamen.
7 Toen sprak Izaak tot Abraham zijnen vader en zeide: Mijn vader: en hij zeide: Zie, *hier* ben ik, mijn zoon: en hij zeide: Zie het vuur en het hout; maar waar is het lam tot het brandoffer?
8 En Abraham zeide: God zal zich zelven een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon. Zoo gingen zij beiden te zamen.
9 En zij kwamen ter plaatse, die hem God gezegd had; en Abraham bouwde aldaar eenen altaar, en hij schikte het hout, en bond zijnen zoon Izaak, en leide hem op den altaar boven op het hout.
10 En Abraham strekte zijne hand uit, en nam het mes, om zijnen zoon te slagten.
11 Maar de Engel des HEEREN riep tot hem van den hemel, en zeide: Abraham, Abraham: en hij zeide: Zie, *hier* ben ik.
12 Toen zeide hij: Strek uwe hand niet uit aan den jongen, en doe hem niets; want nu weet ik, dat gij Godvreezende zijt, en uwen zoon, uwen eenigen, van mij niet hebt onthouden.
13 Toen hief Abraham zijne oogen op en zag om, en ziet, achter was een ram in de verwarde struiken vast met zijne hoornen; en Abraham ging, en nam dien ram, en offerde hem ten brandoffer in zijns zoons plaatse.
14 En Abraham noemde den naam van die plaats: De HEER zal het voorzien: Waarom heden ten dage gezegd wordt: Op den berg des HEEREN zal het voorzien worden.
15 Toen riep de Engel des HEEREN tot Abraham ten tweeden male van den hemel,
16 En zeide: Ik zweer bij mij zelven, spreekt de HEER; daarom dat gij deze zaak gedaan hebt, en uwen zoon, uwen eenigen, niet onthouden hebt;
17 Voorzeker zal ik u grootelijks zegenen, en uw zaad zeer vermenigvuldigen, als de sterren des hemels, en als het zand, dat aan den oever der zee is; en uw zaad zal de poorte zijner vijanden erfelijk bezitten.
18 En in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde, naardièn gij mijne stem gehoorzaam geweest zijt.
19 Toen keerde Abraham weder tot zijne jongeren; en zij maakten zich op, en zij gingen te zamen naar Ber-Séba; en Abraham woonde te Ber-Séba.
20 En het geschiedde na deze dingen, dat men Abraham boodschapte, zeggende: Zie, Milka heeft ook Nahor uwen broeder zonen gebaard:
21 Uz zijnen eerstgeborenen, en Buz zijnen broeder, en Kemuël, den vader van Aram,

22 En Chésed, en Hazo, en Pildas, en Jidlaf, en Bethuël;
23 (En Bethuël gewon Rebekka) deze acht baarde Milka aan Nahor, den broeder van Abraham.
24 En zijn bijwijf, welker naam was Reüma, die zelve baarde ook Tebah, en Gaham, en Tahas, en Máächa.

HET 23 CAPITTEL.

EN het leven van Sara was honderd zeven en twintig jaar; dit waren de jaren des levens van Sara.
2 En Sara stierf te Kiriath-Arba, hetwelk is Hebron, in het land Kanaän; en Abraham kwam om Sara te beklagen, en haar te beweenen.
3 Daarna stond Abraham op van het aangezigt zijner doode, en hij sprak tot de zonen Heths, zeggende:
4 Ik ben een vreemdeling en inwoner bij u; geeft mij eene erfbegrafenis bij u, opdat ik mijne doode van voor mijn aangezigt begrave.
5 En de zonen Heths antwoordden Abraham, zeggende tot hem:
6 Hoor ons, mijn heer, gij zijt een vorst Gods in het midden van ons; begraaf uwe doode in de keure onzer graven; niemand van ons zal zijn graf voor u weren, dat gij uwe doode niet zoudt begraven.
7 Toen stond Abraham op, en boog zich neder voor het volk des lands, voor de zonen Heths;
8 En hij sprak met hen, zeggende: Is het met uwen wil, dat ik mijne doode begrave van voor mijn aangezigt? zoo hoort mij, en spreekt voor mij bij Efron, den zoon van Zohar,
9 Dat hij mij geve de spelonk van Machpéla, die hij heeft, die in het einde van zijnen akker is, dat hij ze mij om het volle geld geve, tot eene erfbegrafenis in het midden van u.
10 Efron nu zat in het midden van de zonen Heths; en Efron de Hethiter antwoordde Abraham, voor de ooren van de zonen Heths, van alle degenen, die ter poorte zijner stad ingingen, zeggende:
11 Neen, mijn heer, hoor mij: Den akker geve ik u, ook de spelonk, die daar in is, die geve ik u; voor de oogen van de zonen mijns volks geve ik u die; begraaf uwe doode.
12 Toen boog zich Abraham neder voor het aangezigt van het volk des lands;
13 En hij sprak tot Efron, voor de ooren van het volk des lands, zeggende: Trouwens, zijt gij het? lieve, hoor mij: ik zal het geld des akkers geven, neem het van mij, zoo zal ik mijne doode aldaar begraven.
14 En Efron antwoordde Abraham, zeggende tot hem:
15 Mijn heer, hoor mij: Een land van vierhonderd sikkelen zilvers, wat is dat tusschen mij en tusschen u? begraaf slechts uwe doode.
16 En Abraham luisterde naar Efron; en Abraham woog Efron het geld, waarvan hij gesproken had, voor de ooren van de zonen Heths, vierhonderd sikkelen zilvers, onder den koopman gangbaar.
17 Alzoo werd de akker van Efron, die in Machpéla was, dat tegen over Mamre *lag*, de akker en de spelonk, die daar in was, en al het geboomte dat op den akker *stond*, dat rondom in zijne gansche landpale was gevestigd,
18 Aan Abraham tot eene bezitting, voor de oogen van de zonen Heths, bij allen, die tot zijne stadspoort ingingen.
19 En daarna begroef Abraham zijne huisvrouw Sara in de spelonk des akkers van Machpéla, tegen over Mamre, hetwelk is Hebron, in het land Kanaän.
20 Alzoo werd die akker, en de spelonk, die daar in was, aan Abraham gevestigd tot eene erfbegrafenis van de zonen Heths.

HET 24 CAPITTEL.

ABRAHAM nu was oud *en* wel bedaagd; en de HEER had Abraham in alles gezegend.
2 Zoo sprak Abraham tot zijnen knecht, den oudste van zijn huis, regerende over alles, wat hij had: Leg toch uwe hand onder mijne heup;
3 Opdat ik u doe zweren bij den HEERE, den God des hemels, en den God der aarde, dat gij voor mijnen zoon geene vrouw nemen zult van de dochteren der Kanaäniten, in het midden van welke ik wone;
4 Maar dat gij naar mijn land, en naar mijne maagschap trekken, en voor mijnen zoon Izaak eene vrouw nemen zult.
5 En die knecht ziede tot hem: Misschien zal die vrouw mij niet willen volgen in dit land; zal ik dan uwen zoon moeten weder brengen in het land, waar gij uitgetogen zijt?
6 En Abraham zeide tot hem: Wacht u, dat gij mijnen zoon niet weder daar heen brengt;
7 De HEER, de God des hemels, die mij uit mijns vaders huis en uit het land mijner maagschap genomen heeft, en die tot mij gesproken heeft, en die mij gezwo-

ren heeft, zeggende: Aan uw zaad zal
ik dit land geven; die zelf zal zijnen
Engel voor uw aangezigt zenden, dat gij
voor mijnen zoon van daar eene vrouw
neemt.
8 Maar indien de vrouw u niet volgen
wil, zoo zult gij rein zijn van dezen mij-
nen eed; alleenlijk breng mijnen zoon
daar niet weder heen.
9 Toen leide de knecht zijne hand on-
der de heup van Abraham zijnen heer,
en hij zwoer hem over deze zaak.
10 En die knecht nam tien kemelen
van zijns heeren kemelen, en toog heen;
en al het goed zijns heeren was in zijne
hand; en hij maakte zich op, en toog
heen naar Mesopotámië, naar de stad
Nahors.
11 En hij deed de kemelen nederknie-
len buiten de stad, bij eenen waterput,
des avondtijds, ten tijde, als de putsters
uitkwamen.
12 En hij zeide: HEER, God van mij-
nen heer Abraham, doe *haar* mij toch
heden ontmoeten, en doe weldadigheid
bij Abraham mijnen heer.
13 Zie, ik sta bij de waterfontein, en
de dochteren der mannen dezer stad
zijn uitgaande, om water te putten;
14 Zoo geschiede, dat die jonge doch-
ter, tot welke ik zal zeggen; neig toch
uwe kruik, dat ik drinke; en zij zal
zeggen; drink, en ik zal ook uwe keme-
len drenken; die zelve *zij*, die gij uwen
knecht Izaak toegewezen hebt, en dat
ik daaraan bekenne, dat gij weldadigheid
bij mijnen heer gedaan hebt.
15 En het geschiedde, eer hij geëindigd
had te spreken, ziet, zoo kwam Rebekka
uit, welke aan Bethuël geboren was, den
zoon van Milka, huisvrouw van Nahor,
den broeder van Abraham; en zij had
hare kruik op haren schouder.
16 En die jonge dochter was zeer schoon
van aangezigt, eene maagd, en geen man
had haar bekend; en zij ging af naar de
fontein, en vulde hare kruik, en ging op.
17 Toen liep die knecht haar te gemoet,
en hij zeide: Laat mij toch een weinig
waters uit uwe kruik drinken,
18 En zij zeide; Drink, mijn heer, en
zij haastte zich, en liet hare kruik neder
op hare hand, en gaf hem te drinken.
19 Als zij nu voleindigd had van hem
drinken te geven, zeide zij: Ik zal ook
voor uwe kemelen putten; tot dat zij
voleindigd hebben te drinken.
20 En zij haastte zich, en goot hare
kruik uit in den drinkbak, en liep weder
naar den put om te putten, en zij putte
voor al zijne kemelen.

21 En de man ontzette zich over haar,
stilzwijgende, om te merken, of de HEER
zijnen weg voorspoedig gemaakt had, of
niet.
22 En het geschiedde, als de kemelen
voleindigd hadden te drinken, dat die
man een gouden vóorhoofdsiersel nam,
welks gewigt was een halve sikkel, en
twee armringen aan hare handen, wel-
ker gewigt was tien *sikkelen* gouds.
23 Want hij had gezegd: Wiens doch-
ter zijt gij? geef het mij toch te kennen;
is er ook ten huize uwes vaders plaats
voor ons, om te vernachten?
24 En zij had tot hem gezegd: Ik ben
de dochter van Bethuël, den zoon van
Milka, dien zij Nahor gebaard heeft.
25 Voorts had zij tot hem gezegd: Ook
is er stroo en veel voeders bij ons, ook
plaats om te vernachten.
26 Toen neigde die man zijn hoofd, en
aanbad den HEERE;
27 En hij zeide: Geloofd zij de HEER,
de God van mijnen heer Abraham, die
zijne weldadigheid en waarheid niet na-
gelaten heeft van mijnen heer; aan-
gaande mij, de HEER heeft mij op dezen
weg geleid, ten huize van mijns heeren
broederen.
28 En die jonge dochter liep, en gaf
ten huize harer moeder te kennen, ge-
lijk deze zaken waren.
29 En Rebekka had eenen broeder,
wiens naam was Laban; en Laban liep
tot dien man naar buiten tot de fontein.
30 En het geschiedde, als hij dat vóór-
hoofdsiersel gezien had, en de armrin-
gen aan de handen zijner zuster; en als
hij gehoord had de woorden zijner zus-
ter Rebekka, zeggende: Alzoo heeft die
man tot mij gesproken; zoo kwam hij
tot dien man, en ziet, hij stond bij de
kemelen, bij de fontein.
31 En hij zeide: Kom in, gij gezegen-
de des HEEREN, waarom zoudt gij buiten
staan? want ik heb het huis bereid, en
de plaats voor de kemelen.
32 Toen kwam die man naar het huis
toe, en men ontgordde de kemelen, en
men gaf den kemelen stroo en voeder,
en water om zijne voeten te wasschen,
en de voeten der mannen, die bij hem
waren.
33 Daarna werd hem te eten voorgezet;
maar hij zeide: ik zal niet eten, tot dat
ik mijne woorden gesproken heb. En
hij zeide: Spreek:
34 Toen zeide hij: Ik ben een knecht
van Abraham;
35 En de HEER heeft mijnen heer zeer
gezegend, zoo dat hij groot geworden is;

en hij heeft hem gegeven schapen en
runderen, en zilver en goud, en knech-
ten en maagden, en kemelen en ezelen.
36 En Sara, de huisvrouw van mijnen
heer, heeft mijnen heer eenen zoon ge-
baard, na dat zij oud geworden was; en
hij heeft hem gegeven alles, wat hij
heeft.
37 En mijn heer heeft mij doen zweren,
zeggende: Gij zult voor mijnen zoon
geene vrouw nemen van de dochteren
der Kanaäniten, in wier land ik wone;
38 Maar gij zult trekken naar mijns
vaders huis, en naar mijn geslacht, en
zult voor mijnen zoon eene vrouw ne-
men:
39 Toen zeide ik tot mijnen heer: Mis-
schien zal mij die vrouw niet volgen.
40 En hij zeide tot mij: De HEER, voor
wiens aangezigt ik gewandeld heb, zal
zijnen Engel met u zenden, en hij zal
uwen weg voorspoedig maken, dat gij
voor mijnen zoon eene vrouw neemt uit
mijn geslacht. en uit mijns vaders huis.
41 Dan zult gij van mijnen eed rein
zijn, wanneer gij tot mijn geslacht zult
gegaan zijn; en indien zij haar u niet
geven, zoo zult gij rein zijn van mijnen
eed.
42 En ik kwam heden aan de fontein;
en ik zeide: O HEER, God van mijnen
heer Abraham, zoo gij nu mijnen weg
voorspoedig maken zult, op welken ik ga;
43 Zie, ik sta bij de waterfontein; zoo
geschiede, dat de maagd, die uitkomen
zal om te putten, en tot welke ik zeggen
zal: geef mij toch een weinig waters te
drinken uit uwe kruik;
44 En zij tot mij zal zeggen: Drink gij
ook, en ik zal ook uwe kemelen putten;
dat deze die vrouw zij, die de HEER aan
den zoon van mijnen heer heeft toege-
wezen.
45 Eer ik geëindigd had te spreken in
mijn harte, zie, zoo kwam Rebekka uit
en had hare kruik op haren schouder,
en zij kwam af tot de fontein en putte;
en ik zeide tot haar: Geef mij toch te
drinken;
46 Zoo haastte zij zich, en liet hare
kruik van zich neder, en zeide: Drink
gij, en ik zal ook uwe kemelen drenken;
en ik dronk, en zij drenkte ook de ke-
melen.
47 Toen vraagde ik haar en zeide:
wiens dochter zijt gij? en zij zeide: de
dochter van Bethuël, den zoon van Na-
hor, welken Milka hem gebaard heeft.
Zoo legde ik het vóórhoofdsiersel op haar
aangezigt en de armringen aan hare
handen;
48 En ik neigde mijn hoofd, en aanbad
den HEERE; en ik loofde den HEERE,
den God van mijnen heer Abraham, die
mij op den regten weg geleid had, om
de dochter des broeders van mijnen
heer voor zijnen zoon te nemen.
49 Nu dan, zoo gijlieden weldadigheid
en trouw aan mijnen heer doen zult,
geeft het mij te kennen; en zoo niet,
geeft het mij *ook* te kennen, op dat ik
mij ter regter of ter linker hand wende.
50 Toen antwoordde Laban, en Bethuël,
en zeiden: Van den HEERE is deze zaak
voortgekomen, wij kunnen kwaad noch
goed tot u spreken.
51 Zie, Rebekka is voor uw aangezigt,
neem haar en trek henen; zij zij de
vrouw van den zoon uwes heeren, gelijk
de HEER gesproken heeft.
52 En het geschiedde, als Abrahams
knecht hunne woorden hoorde, zoo boog
hij zich ter aarde voor den HEERE.
53 En de knecht langde voort zilveren
kleinoodiën, en gouden kleinoodiën, en
kleederen, en hij gaf die aan Rebekka;
hij gaf ook aan haren broeder en hare
moeder kostelijkheden.
54 Toen aten en dronken zij, hij en de
mannen, die bij hem waren; en zij ver-
nachtten, en zij stonden des morgens
op, en hij zeide: Laat mij trekken tot
mijnen heer.
55 Toen zeide haar broeder, en hare
moeder: Laat de jonge dochter *eenige*
dagen, of tien, bij ons blijven; daarna
zult gij gaan.
56 Maar hij zeide tot hen: Houdt mij
niet op, dewijl de HEER mijnen weg
voorspoedig gemaakt heeft, laat mij
trekken, dat ik tot mijnen heer ga.
57 Toen zeiden zij: Laat ons de jonge
dochter roepen, en haren mond vragen.
58 En zij riepen Rebekka, en zeiden tot
haar: Zult gij met dezen man trekken?
en zij antwoordde: Ik zal trekken,
59 Toen lieten zij Rebekka hunne zus-
ter, en hare voedster trekken, mitsga-
ders Abrahams knecht en zijne man-
nen.
60 En zij zegenden Rebekka, en zeiden
tot haar: O onze zuster, word gij tot
duizenden millioenen, en uw zaad be-
zitte de poort zijner haters.
61 En Rebekka maakte zich op met
hare jonge dochteren, en zij reden op
kemelen, en volgden den man; en die
knecht nam Rebekka, en toog heen.
62 Izaak nu kwam, van daar men
komt tot den put Lachai-Roï; en hij
woonde in het zuiderland.
63 En Izaak was uitgegaan om te bid-

den in het veld, tegen het naken van den avond; en hij hief zijne oogen op, en zag toe, en ziet, de kemelen kwamen.

64 Rebekka hief ook hare oogen op, en zij zag Izaak; en zij viel van den kemel af.

65 En zij zeide tot den knecht: Wie is die man, die ons in het veld te gemoet wandelt? en de knecht zeide: Dat is mijn heer. Toen nam zij den sluijer, en bedekte zich.

66 En de knecht vertelde aan Izaak al de zaken, die hij gedaan had.

67 En Izaak bragt haar in de tent van zijne moeder Sara; en hij nam Rebekka, en zij werd hem ter vrouw, en hij had haar lief. Alzoo werd Izaak getroost na zijner moeders *dood*.

HET 25 CAPITTEL.

EN Abraham voer voort, en nam eene vrouw, welker naam was Ketûra.

2 En zij baarde hem Zimran, en Joksan, en Medan, en Midian, en Jisbak, en Suah.

3 En Joksan gewon Seba en Dedan; en de zonen van Dedan waren: de Assuriten, en Letusiten, en Leümmiten.

4 En de zonen van Midian waren: Efa, en Efer, en Hanoch, en Abída, en Eldaä. Deze allen waren zonen van Ketûra.

5 Doch Abraham gaf aan Izaak al wat hij had.

6 Maar aan de zonen der bijwijven, die Abraham had, gaf Abraham geschenken; en zond hen weg van zijnen zoon Izaak, terwijl hij nog leefde, oostwaarts naar het land van het Oosten.

7 Dit nu zijn de dagen der jaren des levens van Abraham, welke hij geleefd heeft, honderd vijf en zeventig jaar.

8 En Abraham gaf den geest en stierf, in goeden ouderdom, oud en *des levens* zat, en hij werd tot zijne volken verzameld.

9 En Izaak en Ismaël zijne zonen begroeven hem, in de spelonk van Machpéla, in den akker van Efron, den zoon van Zohar, den Hethiter, welke tegen over Mamre is,

10 *In* den akker, dien Abraham van de zonen Heths gekocht had; daar is Abraham begraven, en Sara zijne huisvrouw.

11 En het geschiedde na Abrahams dood, dat God Izaak zijnen zoon zegende; en Izaak woonde bij den put Lachai-Roï.

12 Dit nu zijn de geboorten van Ismaël, den zoon van Abraham, dien Hagar, Sara's Egyptische dienstmaagd, Abraham gebaard heeft.

13 En dit zijn de namen der zonen van Ismaël, met hunne namen naar hunne geboorten: De eerstgeborene van Ismaël, Nebájoth; daarna Kedar, en Adbeël, en Mibsam,

14 En Misma, en Duma, en Massa,

15 Hadar en Thema, Jetur, Nafis en Kedma.

16 Deze zijn de zonen van Ismaël, en dit zijn hunne namen, in hunne dorpen en paleizen, twaalf vorsten naar hunne volken.

17 En dit zijn de jaren des levens van Ismaël, honderd zeven en dertig jaar; en hij gaf den geest en stierf, en hij werd verzameld tot zijne volken.

18 En zij woonden van Havíla tot Sur toe, hetwelk tegen over Egypte is, daar gij gaat naar Assur; hij heeft zich nedergeslagen voor het aangezigt van al zijne broederen.

19 Dit nu zijn de geboorten van Izaak, den zoon van Abraham: Abraham gewon Izaak.

20 En Izaak was veertig jaren oud, als hij Rebekka, de dochter van Bethuël den Syriër, uit Paddan-Aram, de zuster van Laban den Syriër, zich ter vrouwe nam.

21 En Izaak bad den HEERE zeer, in de tegenwoordigheid van zijne huisvrouw, want zij was onvruchtbaar; en de HEER liet zich van hem verbidden, zoo dat Rebekka zijne huisvrouw zwanger werd.

22 En de kinderen stieten zich zamen in haar binnenste. Toen zeide zij: Is het zoo? waarom ben ik dus? en zij ging om den HEERE te vragen.

23 En de HEER zeide tot haar: Twee volken zijn in uwen buik, en twee natiën zullen zich uit uw ingewand van één scheiden; en het eene volk zal sterker zijn dan het andere volk; en de meerdere zal den minderen dienen.

24 Als nu hare dagen vervuld waren om te baren, ziet, zoo waren tweelingen in haren buik.

25 En de eerste kwam uit, ros; hij was geheel als een haren kleed; daarom noemden zij zijnen naam Esau.

26 En daarna kwam zijn broeder uit, wiens hand Esaus verzenen hield; daarom noemde men zijnen naam Jakob. En Izaak was zestig jaren oud, als hij hen gewon.

27 Als nu deze jongeren groot werden, werd Esau een man, verstandig op de jagt, een veldman; maar Jakob werd een opregt man, wonende in tenten.

28 En Izaak had Esau lief, want het

wildbraad was naar zijnen mond; maar Rebekka had Jakob lief.
29 En Jakob had een kooksel gekookt; en Esau kwam uit het veld, en was moede.
30 En Esau zeide tot Jakob: Laat mij toch slorpen van dat roode, dat roode daar, want ik ben moede; daarom heeft men zijnen naam genoemd Edom.
31 Toen zeide Jakob: Verkoop mij op dezen dag uwe eerstgeboorte?
32 En Esau zeide: Zie, ik ga sterven; en waartoe mij dan de eerstgeboorte?
33 Toen zeide Jakob: Zweer mij op dezen dag. En hij zwoer hem; en hij verkocht aan Jakob zijne eerstgeboorte.
34 En Jakob gaf aan Esau brood, en het linzenkooksel; en hij at, en dronk, en hij stond op, en ging heen: alzoo verachtte Esau de eerstgeboorte.

HET 26 CAPITTEL.

EN er was honger in dat land, behalve den eersten honger, die in de dagen van Abraham geweest was; daarom toog Izaak tot Abimélech, den Koning der Filistijnen, naar Gerar.
2 En de HEER verscheen hem en zeide: Trek niet af naar Egypte; woon in het land, dat ik u aanzeggen zal;
3 Woon als vreemdeling in dat land, en ik zal met u zijn, en zal u zegenen; want aan u en uw zaad zal ik alle deze landen geven, en zal den eed bevestigen, dien ik Abraham uwen vader gezworen heb.
4 En ik zal uw zaad vermenigvuldigen als de sterren des hemels, en zal aan uw zaad alle deze landen geven; en in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde;
5 Daarom dat Abraham mijne stem gehoorzaam geweest is, en heeft onderhouden mijn bevel, mijne geboden, mijne inzettingen en mijne wetten.
6 Alzoo woonde Izaak te Gerar.
7 En als de mannen van die plaats hem vraagden van zijne huisvrouw, zeide hij: zij is mijne zuster; want hij vreesde te zeggen, mijne huisvrouw; op dat mij misschien, *zeide hij*, de mannen dezer plaats niet dooden om Rebekka; want zij was schoon van aangezigt.
8 En het geschiedde, als hij eenen langen tijd daar geweest was, dat Abimélech, de Koning der Filistijnen, ten venster uitkeek, en hij zag, dat, ziet, Izaak was jokkende met Rebekka zijne huisvrouw.
9 Toen riep Abimélech Izaak, en zeide: Voorwaar, zie, zij is uwe huisvrouw, hoe hebt gij dan gezegd: zij is mijne zuster? En Izaak zeide tot hem: Want ik zeide: dat ik niet misschien om har wil sterve.
10 En Abimélech zeide: Wat is dit, *dat* gij ons gedaan hebt? ligtelijk had een van dit volk bij uwe huisvrouw gelegen, zoo dat gij eene schuld over ons zoudt gebragt hebben.
11 En Abimélech gebood het gansche volk, zeggende: Zoo wie dezen man of zijne huisvrouw aanroert, zal voorzeker gedood worden.
12 En Izaak zaaide in dat zelfde land, en hij vond in dat zelfde jaar honderd maten; want de HEER zegende hem.
13 En die man werd groot, ja hij werd doorgaans grooter, tot dat hij zeer groot geworden was.
14 En hij had bezitting van schapen, en bezitting van runderen, en groot gezin; zoo dat hem de Filistijnen benijdden.
15 En al de putten, die de knechten van zijnen vader, in de dagen van zijnen vader Abraham, gegraven hadden, die stopten de Filistijnen, en vulden dezelve met aarde.
16 Ook zeide Abimélech tot Izaak: Trek van ons, want gij zijt veel magtiger geworden, dan wij.
17 Toen toog Izaak van daar, en hij legerde zich in het dal van Gerar, en woonde aldaar.
18 Als nu Izaak wedergekeerd was, groef hij die waterputten op, die zij ten tijde van Abraham zijnen vader gegraven, en die de Filistijnen na Abrahams dood toegestopt hadden; en hij noemde derzelver namen naar de namen, waarmede zijn vader die genoemd had.
19 De knechten van Izaak dan groeven in dat dal, en zij vonden aldaar eenen put van levend water.
20 En de herders van Gerar twistten met Izaaks herders, zeggende: Dit water hoort ons toe. Daarom noemde hij den naam van dien put Esek, om dat zij met hem gekeven hadden.
21 Toen groeven zij eenen anderen put, en daar twistten zij ook over; daarom noemde hij deszelfs naam Sitna.
22 En hij brak op van daar, en groef eenen anderen put, en zij twistten over dien niet; daarom noemde hij deszelfs naam Rehobôth, en zeide: want nu heeft ons de HEER ruimte gemaakt, en wij zijn gewassen in dit land.
23 Daarna toog hij van daar op naar Ber-Séba.
24 En de HEER verscheen hem in denzelven nacht, en zeide: Ik ben de God

van Abraham uwen vader, vrees niet, want ik ben met u; en ik zal u zegenen en uw zaad vermenigvuldigen, om Abrahams mijns knechts wil.
25 Toen bouwde hij daar eenen altaar, en riep den naam des HEEREN aan. En hij sloeg aldaar zijne tent op; en Izaaks knechten groeven daar eenen put.
26 En Abimélech trok tot hem van Gerar, met Ahuzzath, zijnen vriend, en Pichol, zijnen krijgs-overste.
27 En Izaak zeide tot hen: Waarom zijt gij tot mij gekomen, daar gij mij haat, en hebt mij van u weggezonden?
28 En zij zeiden: Wij hebben merkelijk gezien, dat de HEER met u is; daarom hebben wij gezegd: Laat toch eenen eed tusschen ons zijn, tusschen ons en tusschen u; en laat ons een verbond met u maken:
29 Zoo gij bij ons kwaad doet, gelijk als wij u niet aangeroerd hebben, en gelijk als wij bij u alleenlijk goed gedaan hebben, en hebben u in vrede laten trekken. Gij zijt nu de gezegende des HEEREN.
30 Toen maakte hij hun eenen maaltijd, en zij aten en dronken.
31 En zij stonden des morgens vroeg op, en zwoeren de een den anderen; daarna liet Izaak hen gaan, en zij togen van hem in vrede.
32 En het geschiedde ten zelfden dage, dat Izaaks knechten kwamen en boodschapten hem van de zaak des puts, dien zij gegraven hadden, en zij zeiden hem: Wij hebben water gevonden.
33 En hij noemde denzelven Seba; daarom is de naam dier stad Ber-Séba, tot op dezen dag.
34 Als nu Esau veertig jaren oud was, nam hij tot eene vrouw Judith, de dochter van Beëri, den Hethiet, en Basmath, de dochter van Elon, den Hethiet.
35 En deze waren voor Izaak en Rebekka eene bitterheid des geestes.

HET 27 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als Izaak oud geworden was, en zijne oogen donker geworden waren, dat hij niet zien kon; toen riep hij Esau, zijnen grootsten zoon, en zeide tot hem: Mijn zoon: en hij zeide tot hem: Zie, *hier* ben ik.
2 En hij zeide: Zie nu, ik ben oud geworden, ik weet den dag mijns doods niet.
3 Nu dan, neem toch uw gereedschap, uwen pijlkoker en uwen boog, en ga uit in het veld, en jaag mij een wildbraad;
4 En maak mij smakelijke spijzen, zoo als ik die gaarne heb, en breng ze mij, dat ik ete; op dat mijne ziel u zegene, eer ik sterve.
5 Rebekka nu hoorde toe, als Izaak tot zijnen zoon Esau sprak; en Esau ging in het veld, om een wildbraad te jagen, dat hij het inbragt.
6 Toen sprak Rebekka tot Jakob haren zoon, zeggende: Zie, ik heb uwen vader tot Esau uwen broeder hooren spreken, zeggende:
7 Breng mij een wildbraad, en maak mij smakelijke spijzen toe, dat ik ete; en ik zal u zegenen voor het aangezigt des HEEREN, vóór mijnen dood.
8 Nu dan, mijn zoon, hoor mijne stem in hetgeen, wat ik u gebiede.
9 Ga nu heen tot de kudde, en haal mij van daar twee goede geitenbokjes; en ik zal die voor uwen vader maken tot smakelijke spijzen, gelijk als hij gaarne heeft.
10 En gij zult ze tot uwen vader brengen, en hij zal eten, op dat hij u zegene vóór zijnen dood.
11 Toen zeide Jakob tot Rebekka zijne moeder: Zie, mijn broeder Esau is een harig man, en ik ben een glad man.
12 Misschien zal mij mijn vader betasten, en ik zal in zijne oogen zijn als een bedrieger; zoo zou ik eenen vloek over mij halen, en niet eenen zegen.
13 En zijne moeder zeide tot hem: Uw vloek zij op mij, mijn zoon, hoor alleen naar mijne stem, en ga, haal ze mij.
14 Toen ging hij, en hij haalde ze, en bragt ze tot zijne moeder; en zijne moeder maakte smakelijke spijzen, gelijk als zijn vader gaarne had.
15 Daarna nam Rebekka de kostelijke kleederen van Esau, haren grootsten zoon, die zij bij zich in huis had, en zij trok dezelve Jakob, haren kleinsten zoon, aan.
16 En de vellen van de geitenbokjes trok zij over zijne handen, en over de gladdigheid van zijnen hals.
17 En zij gaf de smakelijke spijzen, en het brood, hetwelk zij toegemaakt had, in de hand van Jakob haren zoon.
18 En hij kwam tot zijnen vader, en zeide: Mijn vader: en hij zeide: Zie, *hier* ben ik; wie zijt gij, mijn zoon?
19 En Jakob zeide tot zijnen vader: Ik ben Esau uw eerstgeborene; ik heb gedaan, gelijk als gij tot mij gesproken hadt; sta toch op, zit en eet van mijn wildbraad, op dat uwe ziel mij zegene.
20 Toen zeide Izaak tot zijnen zoon: Hoe is dit, *dat* gij het zoo haast gevonden hebt, mijn zoon? en hij zeide: Om

dat de HEER uw God *het* heeft doen
ontmoeten voor mijn aangezigt.
21 En Izaak zeide tot Jakob: Nader
toch, dat ik u betaste mijn zoon, of gij
mijn zoon Esau zelf zijt, of niet?
22 Toen kwam Jakob bij, tot zijnen
vader Izaak, die hem betastte; en hij
zeide: De stem is Jakobs stem, maar
de handen zijn Esaus handen.
23 Doch hij kende hem niet, om dat
zijne handen harig waren, gelijk zijns
broeders Esaus handen; en hij zegende
hem.
24 En hij zeide: Zijt gij mijn zoon
Esau zelf? en hij zeide: Ik ben het.
25 Toen zeide hij: Stel het nabij mij,
dat ik van het wildbraad mijns zoons
ete, op dat mijne ziel u zegene. En hij
stelde het nabij hem, en hij at; hij
bragt hem ook wijn, en hij dronk.
26 En zijn vader Izaak zeide tot hem:
Kom toch bij, en kus mij, mijn zoon.
27 En hij kwam bij, en hij kuste hem;
toen rook hij den reuk zijner kleederen,
en zegende hem; en hij zeide: Zie de
reuk mijns zoons is als de reuk des
velds, hetwelk de HEER gezegend heeft.
28 Zoo geve u dan God van den dauw
des hemels, en de vettigheden der aar-
de, en menigte van tarwe en most.
29 Volken zullen u dienen, en natiën
zullen zich voor u nederbuigen; wees
heer over uwe broederen, en de zonen
uwer moeder zullen zich voor u neder-
buigen. Vervloekt moet hij zijn, wie
u vervloekt; en wie u zegent, zij ge-
zegend.
30 En het geschiedde, als Izaak volein-
digd had Jakob te zegenen, zoo ges-
chiedde het, toen Jakob maar even van
het aangezigt van zijnen vader Izaak
uitgegaan was, dat Esau zijn broeder
van zijne jagt kwam.
31 Hij nu ook maakte smakelijke spij-
zen toe, en bragt die tot zijnen vader;
en hij zeide tot zijnen vader: Mijn va-
der sta op en ete van het wildbraad
zijns zoons, op dat uwe ziel mij zegene.
32 En Izaak zijn vader zeide tot hem:
Wie zijt gij? en hij zeide: Ik ben uw
zoon, uw eerstgeborene, Esau.
33 Toen verschrikte Izaak met zeer
groote verschrikking, gansch zeer, en
zeide: Wie is hij dan, die het wildbraad
gejaagd en tot mij gebragt heeft? en ik
heb van alles gegeten, eer gij kwaamt,
en heb hem gezegend; ook zal hij ge-
zegend wezen.
34 Als Esau de woorden zijns vaders
hoorde, zoo schreeuwde hij met eenen
grooten en bitteren schreeuw, gansch
zeer; en hij zeide tot zijnen vader: Ze-
gen mij, ook mij, mijn vader.
35 En hij zeide: Uw broeder is geko-
men met bedrog, en heeft uwen zegen
weggenomen.
36 Toen zeide hij: Is het niet, om dat
men zijnen naam noemt Jakob, dat hij
mij nu twee reizen heeft bedrogen? mij-
ne eerstegeboorte heeft hij genomen, en
zie, nu heeft hij mijnen zegen genomen.
Voorts zeide hij: Hebt gij dan geenen
zegen voor mij uitbehouden?
37 Toen antwoordde Izaak en zeide
tot Esau: Zie ik, heb hem tot eenen
heer over u gezet, en al zijne broeders
heb ik hem tot knechten gegeven, en ik
heb hem met koorn en most onder-
steund; wat zal ik u dan nu doen, mijn
zoon?
38 En Esau zeide tot zijnen vader:
Hebt gij *maar* dezen éénen zegen, mijn
vader? zegen mij, ook mij, mijn vader.
En Esau hief zijne stem op, en weende.
39 Toen antwoordde zijn vader Izaak
en zeide tot hem: Zie, de vettigheden
der aarde zullen uwe woningen zijn, en
van den dauw des hemels van boven af
zult gij gezegend zijn.
40 En op uw zwaard zult gij leven,
en zult uwen broeder dienen; doch het
zal geschieden, als gij heerschen zult,
dan zult gij zijn juk van uwen hals af-
rukken.
41 En Esau haatte Jakob om dien ze-
gen, waarmede zijn vader hem geze-
gend had; en Esau zeide in zijn hart:
De dagen der rouw mijns vaders nade-
ren, en ik zal mijnen broeder Jakob
dooden.
42 Toen aan Rebekka deze woorden
van Esau, haren grootsten zoon, ge-
boodschapt werden, zoo zond zij heen,
en ontbood Jakob, haren kleinsten zoon,
en zeide tot hem: Zie, uw broeder
Esau troost zich over u, dat hij u dooden
zal.
43 Nu dan, mijn zoon, hoor naar mij-
ne stem, en maak u op, vlugt gij naar
Haran, tot Laban mijnen broeder.
44 En blijf bij hem eenige dagen, tot
dat de hittige gramschap uwes broeders
keere;
45 Tot dat de toorn uwes broeders van
u afkeere, en hij vergeten hebbe, het-
geen gij hem gedaan hebt; dan zal ik
zenden, en u van daar nemen; waarom
zoude ik ook van u beiden beroofd wor-
den op éénen dag?
46 En Rebekka zeide tot Izaak: Ik
heb verdriet aan mijn leven van wege
de dochteren Heths. Indien Jakob

eene vrouw neemt van de dochteren
Heths, gelijk deze zijn, van de dochte-
ren dezes lands, waartoe zal mij het
leven zijn?

HET 28 CAPITTEL.

EN Izaak riep Jakob, en zegende
hem: en gebood hem, en zeide tot
hem: Neem geene vrouw van de doch-
teren van Kanaän.
2 Maak u op, ga naar Paddan-Aram,
ten huize van Bethuël, den vader uwer
moeder, en neem u van daar eene vrouw,
van de dochteren van Laban, uwer moe-
ders broeder.
3 En God almagtig zegene u, en make
u vruchtbaar en vermengivuldige u, dat
gij tot eenen hoop volken wordt.
4 En hij geve u den zegen van Abra-
ham, u en uwen zade met u, op dat gij
erfelijk bezit het land uwer vreemde-
lingschappen, hetwelk God aan Abra-
ham gegeven heeft.
5 Alzoo zond Izaak Jakob weg, dat hij
toog naar Paddan-Aram, tot Laban, den
zoon van Bethuël den Syriër, den broe-
der van Rebekka, Jakobs en Esaus
moeder.
6 Als nu Esau zag, dat Izaak Jakob
gezegend, en hem naar Paddan-Aram
weggezonden had, om zich van daar
eene vrouw te nemen; *en* als hij hem
zegende, dat hij hem geboden had, zeg-
gende: Neem geene vrouw van de doch-
teren van Kanaän;
7 En dat Jakob zijnen vader en zijne
moeder gehoorzaam geweest was, en
naar Paddan-Aram getrokken was;
8 En dat Esau zag, dat de dochteren
van Kanaän kwaad waren in de oogen
van Izaak zijnen vader;
9 Zoo ging Esau tot Ismaël, en nam
zich tot eene vrouw boven zijne vrou-
wen, Máhalath, de dochter van Ismaël,
den zoon van Abraham, de zuster van
Nebájoth.
10 Jakob dan toog uit van Ber-Séba,
en ging naar Haran.
11 En hij geraakte op eene plaats, waar
hij vernachtte, want de zon was on-
dergegaan; en hij nam van de steenen
dier plaats, en maakte zijne hoofdpeul,
en leide zich te slapen te dier zelver
plaatse.
12 En hij droomde; en ziet, eene lad-
der was gesteld op de aarde, welker
opperste aan den hemel raakte; en ziet,
de Engelen Gods klommen daar bij op
en neder.
13 En ziet, de HEER stond op dezelve,
en zeide: Ik ben de HEER, de God van
uwen vader Abraham, en de God van
Izaak; dit land, waarop gij ligt te sla-
pen, zal ik u geven, en uwen zade.
14 En uw zaad zal wezen als het stof
der aarde, en gij zult uitbreken *in me-
nigte*, westwaarts en oostwaarts, en
noordwaarts en zuidwaarts; en in u, en
in uw zaad zullen alle geslachten des
aardbodems gezegend worden.
15 En zie, ik ben met u, en ik zal u
behoeden overal, waarheen gij trekken
zult, en ik zal u weder brengen in dit
land; want ik zal u niet verlaten, tot
dat ik zal gedaan hebben, hetgeen ik
tot u gesproken heb.
16 Toen nu Jakob van zijnen slaap
ontwaakte, zeide hij: Gewisselijk is de
HEER aan deze plaats, en ik heb het
niet geweten.
17 En hij vreesde, en zeide: Hoe
vreesselijk is deze plaats! dit is niet dan
een huis Gods, en dit is de poort des he-
mels.
18 Toen stond Jakob des morgens
vroeg op, en hij nam dien steen, dien
hij tot zijne hoofdpeul gelegd had, en
zette hem tot een opgerigt teeken, en
goot daar olie boven op.
19 En hij noemde den naam dier plaats
Bethel; daar toch de naam dier stad
te voren was, Luz.
20 En Jakob beloofde eene gelofte,
zeggende: Wanneer God met mij ge-
weest zal zijn, en mij behoed zal heb-
ben op dezen weg, dien ik reize, en mij
gegeven zal hebben brood om te eten,
en kleederen om aan te trekken;
21 En ik ten huize mijns vaders in
vrede zal wedergekeerd zijn, zoo zal de
HEER mij tot een God zijn.
22 En deze steen, dien ik tot een op-
gerigt teeken gezet heb, zal een huis
Gods wezen, en van alles, wat gij mij
geven zult, zal ik u voorzeker de tien-
den geven.

HET 29 CAPITTEL.

TOEN hief Jakob zijne voeten op, en
ging naar het land der kinderen
van het Oosten.
2 En hij zag toe, en ziet, daar was een
put in het veld; en ziet, daar waren
drie kudden schapen nevens dien ne-
derliggende, want uit dien put drenkten
zij de kudden; en daar was een groote
steen op den mond van dien put.
3 En derwaarts werden al de kudden
verzameld, en zij wentelden den steen
van den mond des puts, en drenkten de
schapen; en leiden den steen weder
op den mond van dien put, op zijne
plaats.
4 Toen zeide Jakob tot hen: Mijne

broeders, van waar zijt gij? en zij zeiden: Wij zijn van Haran.
5 En hij zeide tot hen: Kent gij Laban, den zoon van Nahor? en zij zeiden: Wij kennen *hem*.
6 Voorts zeide hij tot hen: Is het wel met hem? en zij zeiden: Het is wel; en zie Rachel zijne dochter, die komt met de schapen.
7 En hij zeide: Ziet, het is nog hoog dag, het is geen tijd, dat het vee verzameld worde; drenkt de schapen, en gaat heen, weidt *ze*.
8 Toen zeiden zij: Wij kunnen niet, tot dat al de kudden te zamen zullen verzameld zijn, en dat men den steen van den mond des puts afwentele, op dat wij de schapen drenken.
9 Als hij nog met hen sprak, zoo kwam Rachel met de schapen, die haren vader toebehoorden; want zij was eene herderin.
10 En het geschiedde, als Jakob Rachel zag, de dochter van Laban, zijner moeders broeder, en de schapen van Laban, zijner moeders broeder, dat Jakob toetrad, en wentelde den steen van den mond des puts, en drenkte de schapen van Laban, zijner moeders broeder.
11 En Jakob kuste Rachel; en hij hief zijne stem op en weende.
12 En Jakob gaf Rachel te kennen, dat hij een broeder van haren vader, en dat hij de zoon van Rebekka was. Toen liep zij heen, en gaf het haren vader te kennen.
13 En het geschiedde, als Laban die tijding hoorde van Jakob, zijner zusters zoon, zoo liep hij hem te gemoet, en omhelsde hem, en kuste hem, en bragt hem tot zijn huis. En hij vertelde Laban alle deze dingen.
14 Toen zeide Laban tot hem: Voorwaar gij zijt mijn gebeente en mijn vleesch. En hij bleef bij hem eene volle maand.
15 Daarna zeide Laban tot Jakob: Omdat gij mijn broeder zijt, zoudt gij mij deswege om niet dienen? verklaar mij, wat zal uw loon zijn?
16 En Laban had twee dochters; de naam der grootste was Lea, en de naam der kleinste was Rachel.
17 Doch Lea had teedere oogen; maar Rachel was schoon van gedaante en schoon van aangezigt.
18 En Jakob had Rachel lief; en hij zeide: Ik zal u zeven jaren dienen om Rachel, uwe kleinste dochter.
19 Toen zeide Laban: Het is beter, dat ik ze u geve, dan dat ik ze aan eenen anderen man geve; blijf bij mij.
20 Alzoo diende Jakob om Rachel zeven jaren; en die waren in zijne oogen als eenige dagen, om dat hij haar lief had.
21 Toen zeide Jakob tot Laban: Geef mijne huisvrouw, want mijne dagen zijn vervuld, dat ik tot haar inga.
22 Zoo verzamelde Laban al de mannen dier plaats, en maakte eenen maaltijd.
23 En het geschiedde des avonds, dat hij zijne dochter Lea nam, en bragt haar tot hem; en hij ging tot haar in.
24 En Laban gaf haar Zilpa, zijne dienstmaagd, aan Lea, zijne dochter, *tot* eene dienstmaagd.
25 En het geschiedde des morgens, en ziet, het was Lea: daarom zeide hij tot Laban: Wat is dit, *dat* gij mij gedaan hebt? heb ik niet bij u gediend om Rachel? waarom hebt gij mij dan bedrogen?
26 En Laban zeide: Men doet alzoo niet te dezer onzer plaatse, dat men de kleinste uitgeve vóór de eerstgeborene.
27 Vervul de week van deze; dan zullen wij u ook die geven, voor de dienst, die gij nog andere zeven jaren bij mij dienen zult.
28 En Jakob deed alzoo; en hij vervulde de week van deze. Toen gaf hij hem Rachel, zijne dochter, hem tot eene vrouw.
29 En Laban gaf aan zijne dochter Rachel zijne dienstmaagd Bilha, haar tot eene dienstmaagd.
30 En hij ging ook in tot Rachel, en had ook Rachel liever dan Lea; en hij diende bij hem nog andere zeven jaren.
31 Toen nu de HEER zag, dat Lea gehaat was, opende hij hare baarmoeder; maar Rachel was onvruchtbaar.
32 En Lea werd bevrucht, en baarde eenen zoon, en zij noemde zijnen naam Ruben; want zij zeide: Omdat de HEER mijne verdrukking heeft aangezien, daarom zal mijn man mij lief hebben.
33 En zij werd wederom bevrucht, en baarde eenen zoon, en zeide: Dewijl de HEER gehoord heeft, dat ik gehaat was, zoo heeft hij mij ook dezen gegeven; en zij noemde zijnen naam Simeon.
34 En zij werd nog bevrucht, en baarde eenen zoon, en zeide: Nu zal zich ditmaal mijn man bij mij voegen, dewijl ik hem drie zonen gebaard heb; daarom noemde zij zijnen naam Levi.
35 En zij werd wederom bevrucht, en baarde eenen zoon, en zeide: Ditmaal

zal ik den HEERE loven; daarom noemde zij zijnen naam Juda. En zij hield op van baren.

HET 30 CAPITTEL.

ALS nu Rachel zag, dat zij Jakob niet baarde, zoo benijdde Rachel hare zuster; en zij zeide tot Jakob: Geef mij kinderen, of indien niet, zoo ben ik dood.

2 Toen ontstak Jakobs toorn tegen Rachel, en hij zeide: Ben ik dan in plaats van God, die de vrucht des buiks van u geweerd heeft?

3 En zij zeide: Zie, daar is mijne dienstmaagd Bilha, ga tot haar in, dat zij op mijne knieën bare, en ik ook uit haar gebouwd worde.

4 Zoo gaf zij hem hare dienstmaagd Bilha tot eene vrouw; en Jakob ging tot haar in.

5 En Bilha werd zwanger, en baarde Jakob eenen zoon.

6 Toen zeide Rachel: God heeft mij gerigt, en ook mijne stem verhoord, en heeft mij eenen zoon gegeven; daarom noemde zij zijnen naam Dan.

7 En Bilha, Rachels dienstmaagd, werd wederom bevrucht, en baarde Jakob den tweeden zoon.

8 Toen zeide Rachel: Ik heb worstelingen Gods met mijne zuster geworsteld, ook heb ik de overhand gehad; en zij noemde zijnen naam Nafthali.

9 Toen nu Lea zag, dat zij ophield van baren, nam zij ook hare dienstmaagd Zilpa, en gaf die aan Jakob tot eene vrouw.

10 En Zilpa, Lea's dienstmaagd, baarde Jakob eenen zoon.

11 Toen zeide Lea: Daar komt eene hoop; en zij noemde zijnen naam Gad.

12 Daarna baarde Zilpa, Lea's dienstmaagd, Jakob den tweeden zoon.

13 Toen zeide Lea: Tot mijn geluk, want de dochters zullen mij gelukkig achten; en zij noemde zijnen naam Aser.

14 En Ruben ging in de dagen van den tarwenoogst, en hij vond dudaïm in het veld, en hij bragt die tot zijne moeder Lea. Toen zeide Rachel tot Lea: Geef mij toch van uwes zoons dudaïm.

15 En zij zeide tot haar: Is het weinig, dat gij mijnen man genomen hebt, dat gij ook mijns zoons dudaïm nemen zult? Toen zeide Rachel: Daarom zal hij dezen nacht voor uwes zoons dudaïm bij u liggen.

16 Als nu Jakob des avonds uit het veld kwam, ging Lea uit hem te gemoet, en zeide: Gij zult tot mij inkomen, want ik heb u om loon zekerlijk gehuurd voor mijns zoons dudaïm; en hij lag dien nacht bij haar.

17 En God verhoorde Lea; en zij werd bevrucht, en baarde Jakob den vijfden zoon.

18 Toen zeide Lea: God heeft mijnen loon gegeven, nadat ik mijne dienstmaagd aan mijnen man gegeven heb; en zij noemde zijnen naam Issaschar.

19 En Lea werd wederom bevrucht, en zij baarde Jakob den zesden zoon.

20 En Lea zeide: God heeft mij, mij *heeft hij* begiftigd met eene goede gift; ditmaal zal mijn man mij bijwonen; want ik heb hem zes zonen gebaard; en zij noemde zijnen naam Zebulon.

21 En zij baarde daarna eene dochter; en zij noemde haren naam Dina.

22 God dacht ook aan Rachel; en God verhoorde ze, en opende hare baarmoeder.

23 En zij werd bevrucht, en baarde eenen zoon; en zij zeide: God heeft mijne smaadheid weggenomen;

24 En zij noemde zijnen naam Jozef, zeggende: De HEER voege mij eenen anderen zoon daartoe.

25 En het geschiedde, als Rachel Jozef gebaard had, dat Jakob tot Laban zeide: Laat mij vertrekken, dat ik ga tot mijne plaats en naar mijn land.

26 Geef mijne vrouwen en mijne kinderen, om welke ik u gediend heb, dat ik vertrekke; want gij weet mijne dienst, die ik u gediend heb.

27 Toen zeide Laban tot hem: Zoo ik nu genade gevonden heb in uwe oogen, ik heb waargenomen, dat de HEER mij om uwentwil gezegend heeft.

28 Hij zeide dan: Noem mij uitdrukkelijk uwen loon, dien ik geven zal.

29 Toen zeide hij tot hem: Gij weet, hoe ik u gediend heb, en hoe uw vee bij mij geweest is.

30 Want het weinige, dat gij vóór mij gehad hebt, dat is tot eene menigte uitgebroken; en de HEER heeft u gezegend bij mijnen voet; nu dan, wanneer zal ik ook werken voor mijn huis?

31 En hij zeide: Wat zal ik u geven? Toen zeide Jakob: Gij zult mij niet met al geven, indien gij mij deze zaak doen zult; ik zal wederom uwe kudde weiden *en* bewaren.

32 Ik zal heden door uwe gansche kudde gaan, daarvan afzonderende al het gespikkelde en geplekte vee, en al het bruine vee onder de lammeren, en het geplekte en gespikkelde onder de geiten; en zulks zal mijn loon zijn.

33 Zoo zal mijne geregtigheid op den dag van morgen met mij betuigen, als gij komen zult over mijnen loon voor uw aangezigt: al wat niet gespikkeld en geplekt is onder de geiten, en bruin onder de lammeren, dat zij bij mij gestolen.

34 Toen zeide Laban: Zie, och ja, het zij naar uw woord.

35 En hij zonderde af ten zelfden dage de gesprenkelde en geplekte bokken, en al de gespikkelde en geplekte geiten, al waar wit aan was, en al het bruine onder de lammeren; en hij gaf ze in de hand zijner zonen.

36 En hij stelde eenen weg van drie dagen tusschen zich, en tusschen Jakob; en Jakob weidde de overige kudde van Laban.

37 Toen nam zich Jakob roeden van groen populierhout en van hazelaar en van kastanjen; en hij schelde daarin witte strepen, ontblootende het witte, dat aan die roeden was.

38 En hij leide deze roeden, die hij gescheld had, in de goten *en* in de drinkbakken van het water, waar de kudde kwam drinken, tegen over de kudde; en zij werden verhit, als zij kwamen om te drinken.

39 Als dan de kudde verhit werd bij de roeden, zoo lammerde de kudde gesprenkelde, gespikkelde en geplekte.

40 Toen scheidde Jakob de lammeren, en hij wendde het gezigt der kudde op het gesprenkelde en al het bruine onder Labans kudde; en hij stelde zijne kudden alleen, en hij zette die niet bij de kudde van Laban.

41 En het geschiedde, telkens als de kudde der vroegelingen verhit werd, zoo stelde Jakob de roeden voor de oogen der kudde in de goten, op dat zij hittig werden bij de roeden.

42 Maar als de kudde spade hittig werd, zoo stelde hij ze niet; zoo dat de spadelingen Laban, en de vroegelingen Jabob toekwamen.

43 En die man brak gansch zeer uit *in menigte*, en hij had vele kudden, en dienstmaagden en dienstknechten, en kemelen en ezelen.

HET 31 CAPITTEL.

TOEN hoorde hij de woorden der zonen van Laban, zeggende: Jakob heeft genomen alles, wat onzes vaders was, en van hetgeen onzes vaders was heeft hij al deze heerlijkheid gemaakt.

2 Jakob zag ook het aangezigt, van Laban aan, en ziet, dat was jegens hem niet als gisteren *en* eergisteren.

3 En de HEER zeide tot Jakob: Keer weder tot het land uwer vaderen, en tot uwe maagschap; en ik zal met u zijn.

4 Toen zond Jakob heen, en riep Rachel en Lea op het veld tot zijne kudde.

5 En hij zeide tot haar: Ik zie het aangezigt uwes vaders, dat het jegens mij niet is als gisteren *en* eergisteren; doch de God mijns vaders is bij mij geweest.

6 En gijlieden weet, dat ik met al mijne magt uwen vader gediend heb.

7 Maar uw vader heeft bedriegelijk met mij gehandeld, en heeft mijnen loon tienmaal veranderd; doch God heeft hem niet toegelaten, om mij kwaad te doen.

8 Wanneer hij aldus zeide: De gespikkelde zullen uw loon zijn, zoo lammerden al de kudden gespikkelde; en wanneer hij alzoo zeide: De gesprenkelde zullen uw loon zijn, zoo lammerden al de kudden gesprenkelde.

9 Alzoo heeft God uwen vader het vee ontrukt, en aan mij gegeven.

10 En het geschiedde ten tijde, als de kudde hittig werd, dat ik mijne oogen ophief, en ik zag in den droom; en ziet, de bokken, die de kudde beklommen, waren gesprenkeld, gespikkeld en hagelvlakkig.

11 En de Engel Gods zeide tot mij in den droom: Jakob: en ik zeide: Zie, *hier* ben ik.

12 En hij zeide: Hef toch uwe oogen op, en zie, alle bokken, die de kudde beklimmen, zijn gesprenkeld, gespikkeld en hagelvlakkig; want ik heb gezien alles wat Laban u doet.

13 Ik ben die God van Bethel, alwaar gij het opgerigte teeken gezalfd hebt, daar gij mij eene gelofte beloofd hebt; nu, maak u op, vertrek uit dit land, en keer weder in het land uwer maagschap.

14 Toen antwoordden Rachel en Lea, en zeiden tot hem: Is er nog voor ons een deel of erfenis in het huis onzes vaders?

15 Zijn wij niet vreemden van hem geacht? want hij heeft ons verkocht, en hij heeft ook steeds ons geld verteerd.

16 Want al de rijkdom, dien God onzen vader heeft ontrukt, die is onze en onzer zonen; nu dan, doe alles wat God tot u gezegd heeft.

17 Toen maakte zich Jakob op, en laadde zijne zonen en zijne vrouwen op kemelen.

18 En hij voerde al zijn vee weg, en al zijne have, die hij geworven had, het

vee dat hij bezat, hetwelk hij in Paddan-Aram geworven had, om te komen tot Izaak zijnen vader, naar het land Kanaän.

19 Laban nu was gegaan, om zijne schapen te scheren; zoo stal Rachel de Terafim, die haar vader had.

20 En Jakob ontstal zich aan het hart van Laban den Sijriër, overmits hij hem niet te kennen gaf, dat hij vlood.

21 En hij vlood, en al wat het zijne was, en hij maakte zich op, en voer over de rivier, en hij zette zijn aangezigt naar het gebergte Gilead.

22 En ten derden dage werd aan Laban geboodschapt, dat Jakob gevloden was.

23 Toen nam hij zijne broeders met zich, en jaagde hem achter na eenen weg van zeven dagen; en hij kreeg hem op het gebergte van Gilead.

24 Doch God kwam tot Laban den Sijriër in eenen droom des nachts; en hij zeide tot hem: Wacht u, dat gij met Jakob spreekt, noch goed, noch kwaad.

25 En Laban achterhaalde Jakob; Jakob nu had zijne tent geslagen op het gebergte; ook sloeg Laban met zijne broederen *de zijne* op het gebergte van Gilead.

26 Toen zeide Laban tot Jakob: Wat hebt gij gedaan, dat gij u aan mijn hart ontstolen hebt, en mijne dochteren ontvoerd hebt als gevangenen met het zwaard?

27 Waarom zijt gij heimelijk gevloden, en hebt *u* aan mij ontstolen? en hebt het mij niet aangezegd, dat ik u geleid had met vreugde en met gezangen, met trommel en met harpen?

28 Ook hebt gij mij niet toegelaten, mijne zonen en mijne dochteren te kussen; nu, gij hebt dwaasselijk gedaan *zoo* doende.

29 Het ware in de magt mijner hand, aan ulieden kwaad te doen; maar de God uwes vaders heeft tot mij gisteren nacht gesproken, zeggende: Wacht u, van met Jakob te spreken, noch goed, noch kwaad.

30 En nu, gij hebt immers willen vertrekken, omdat gij zoo zeer begeerig waart naar uwes vaders huis; waarom hebt gij mijne Goden gestolen?

31 Toen antwoordde Jakob, en zeide tot Laban: Omdat ik vreesde; want ik zeide: opdat gij niet misschien uwe dochteren mij ontweldigdet.

32 Bij wien gij uwe Goden vinden zult, laat hem niet leven. Onderken gij voor onze broederen, wat bij mij is, en neem het tot u. Want Jakob wist niet, dat Rachel ze gestolen had.

33 Toen ging Laban in de tent van Jakob, en in de tent van Lea, en in de tent van de beide dienstmagden, en hij vond niets; en als hij uit de tent van Lea gegaan was, kwam hij in de tent van Rachel.

34 Maar Rachel had de Terafim genomen, en zij had die in een kemels zadeltuig gelegd, en zij zat op dezelve. En Laban betastte die gansche tent, en hij vond niets.

35 En zij zeide tot haren vader: Dat *de toorn* niet ontsteke in mijns heeren oogen, om dat ik voor uw aangezigt niet kan opstaan, want *het gaat* mij naar der vrouwen wijze; en hij doorzocht, maar hij vond de Teraphim niet.

36 Toen ontstak Jakob, en twistte met Laban; en Jakob antwoordde, en zeide tot Laban: Wat is mijne overtreding, wat is mijne zonde, dat gij mij *zoo* hittiglijk hebt nagejaagd?

37 Als gij al mijn huisraad betast hebt, wat hebt gij gevonden van al het huisraad uwes huizes? Leg het hier voor mijne broederen en uwe broederen, en laat hen rigten tusschen ons beiden.

38 Deze twintig jaren ben ik bij u geweest; uwe ooijen en uwe geiten hebben niet misdragen, en de rammen uwer kudde heb ik niet gegeten.

39 Het verscheurde heb ik tot u niet gebragt, ik heb het geboet; gij hebt het van mijne hand geëischt, het ware bij dag gestolen, of des nachts gestolen.

40 Ik ben geweest, dat mij bij dag de hitte verteerde, en bij nacht de vorst, en dat mijn slaap van mijne oogen week.

41 Ik ben nu twintig jaren in uw huis geweest; ik heb u veertien jaren gediend om uwe beide dochteren, en zes jaren om uwe kudde; en gij hebt mijn loon tienmaal veranderd.

42 Ten ware de God van mijnen vader, de God van Abraham, en de vreeze van Izaak, bij mij geweest was, zekerlijk gij zoudt mij nu ledig weggezonden hebben; God heeft mijne ellende en den arbeid mijner handen aangezien, en heeft u gisteren nacht bestraft.

43 Toen antwoordde Laban, en zeide tot Jakob: Deze dochters zijn mijne dochters, en deze zonen zijn mijne zonen, en deze kudde is mijne kudde, ja al wat gij ziet, dat is mijn; en wat zoude ik deze mijne dochteren heden doen, of haren zonen, die zij gebaard hebben?

44 Nu dan, kom, laat ons een verbond
maken, ik en gij, dat het tot eene ge-
tuigenis zij tusschen mij en tusschen u.
45 Toen nam Jakob eenen steen, en hij
verhoogde dien *tot* een opgerigt teeken.
46 En Jakob zeide tot zijne broederen:
Vergadert steenen. En zij namen stee-
nen, en maakten eenen hoop; en zij
aten aldaar op dien hoop.
47 En Laban noemde hem Jegar-Saha-
dutha; maar Jakob noemde denzelven
Gilead.
48 Toen zeide Laban: Deze hoop zij
heden een getuige tusschen mij en tus-
schen u. Daarom noemde men zijnen
naam Gilead,
49 En Mizpa; omdat hij zeide: Dat de
HEER opzigt neme tusschen mij en tus-
schen u, wanneer wij de een van den
anderen zullen verborgen zijn;
50 Zoo gij mijne dochteren beleedigt,
en zoo gij vrouwen neemt boven mijne
dochteren, niemand is bij ons; zie toe,
God zal getuige zijn tusschen mij en
tusschen u.
51 Laban zeide voorts tot Jakob: Zie,
daar is deze zelfde hoop, en zie, daar is
dit opgerigt teeken, hetwelk ik opge-
worpen heb tusschen mij en tusschen u;
52 Deze zelfde hoop zij getuige, en dit
opgerigt teeken zij getuige, dat ik tot u
voorbij dezen hoop niet komen zal, en
dat gij tot mij, voorbij dezen hoop en
dit opgerigt teeken, niet komen zult ten
kwade.
53 De God van Abraham, en de God
van Nahor, de God huns vaders rigte
tusschen ons. En Jakob zwoer bij de
vreeze zijns vaders Izaak.
54 Toen slagtte Jakob eene slagting op
dat gebergte, en hij noodigde zijne broe-
deren, om brood te eten; en zij aten
brood, en vernachtten op dat gebergte.
55 En Laban stond des morgens vroeg
op, en kuste zijne zonen en zijne doch-
teren, en zegende hen; en Laban trok
heen, en keerde weder tot zijne plaatse.

HET 32 CAPITTEL.

JAKOB toog ook zijns weegs; en de
Engelen Gods ontmoetten hem.
2 En Jakob zeide, met dat hij hen
zag: Dit is een heirleger Gods: en hij
noemde den naam derzelver plaats Ma-
hanaïm.
3 En Jakob zond boden uit voor zijn
aangezigt tot Esau zijnen broeder,
naar het land Seïr, de landstreek van
Edom.
4 En hij gebood hun, zeggende: Zoo
zult gij zeggen tot mijnen heer, tot
Esau: Zoo zegt Jakob, uw knecht: Ik
heb als vreemdeling gewoond bij La-
ban, en heb er tot nu toe vertoefd;
5 En ik heb ossen en ezelen, schapen
en knechten en maagden; en ik heb ge-
zonden, om mijnen heer aan te zeggen,
opdat ik genade vinde in uwe oogen.
6 En de boden kwamen weder tot Ja-
kob, zeggende: Wij zijn gekomen tot
uwen broeder, tot Esau; en ook trekt
hij u te gemoet, en vier honderd man-
nen met hem.
7 Toen vreesde Jakob zeer, en hem
was bange; en hij verdeelde het volk
dat met hem was, en de schapen, en de
runderen, en de kemels, in twee heiren;
8 Want hij zeide: Indien Esau op het
ééne heir komt, en slaat het, zoo zal het
overgeblevene heir ontkomen.
9 Voorts zeide Jakob: O God mijns
vaders Abraham, en God mijns vaders
Izaak, O HEER, die tot mij gezegd hebt:
Keer weder tot uw land en tot uwe
maagschap, en ik zal wel bij u doen:
10 Ik ben geringer dan alle deze wel-
dadigheden, en dan alle deze trouw, die
gij aan uwen knecht gedaan hebt; want
ik ben met mijnen staf over deze Jor-
daan gegaan, en nu ben ik tot twee
heiren geworden.
11 Ruk mij toch uit mijns broeders
hand, uit Esaus hand; want ik vreeze
hem, dat hij niet misschien kome, en
mij sla, de moeder met de zonen.
12 Gij hebt immers gezegd: Ik zal ge-
wisselijk bij u wel doen, en ik zal uw
zaad stellen als het zand der zee, dat
van wege de menigte niet geteld kan
worden.
13 En hij vernachtte aldaar dien zelf-
den nacht; en hij nam van hetgeen, dat
hem in zijne hand kwam, een geschenk
voor Esau, zijnen broeder:
14 Twee honderd geiten en twintig
bokken, twee honderd ooijen en twin-
tig rammen,
15 Dertig zogende kemelinnen met
hare veulens, veertig koeijen en tien var-
ren, twintig ezelinnen en tien jonge
ezels.
16 En hij gaf die in de hand zijner
knechten, elke kudde bijzonder; en hij
zeide tot zijne knechten: Gaat gijlieden
door, voor mijn aangezigt, en stelt ruim-
te tusschen kudde en tusschen kudde.
17 En hij gebood den eersten, zeggen-
de: Wanneer u Esau mijn broeder ont-
moeten zal, en u vragen, zeggende:
Wiens zijt gij? en waarheen gaat gij?
en wiens zijn dezen voor uw aangezigt?
18 Zoo zult gij zeggen: Dat is een ge-
schenk van uwen knecht Jakob, gezon-

den tot mijnen heer, tot Esau; en zie,
hij zelf is ook achter ons.
19 En hij gebood ook den tweeden,
ook den derden, ook allen, die de kud-
den nagingen, zeggende: Naar dit
zelfde woord zult gij spreken tot Esau,
als gij hem vinden zult.
20 En gij zult ook zeggen: Zie, uw
knecht Jakob is achter ons. Want hij
zeide: Ik zal zijn aangezigt verzoe-
nen met dit geschenk, dat voor mijn
aangezigt gaat, en daarna zal ik zijn
aangezigt zien; misschien zal hij mijn
aangezigt aannemen.
21 Alzoo ging dat geschenk heen voor
zijn aangezigt; doch hij zelf vernachtte
dien zelfden nacht in het leger.
22 En hij stond op in dien zelfden
nacht, en hij nam zijne twee vrouwen,
en zijne twee dienstmaagden, en zijne
elf kinderen, en hij toog over het veer
van de Jabbok.
23 En hij nam ze, en deed hen over
die beek trekken; en hij deed overtrek-
ken hetgeen hij had.
24 Doch Jakob bleef alleen over; en
een man worstelde met hem, tot dat de
dageraad opging.
25 En toen hij zag, dat hij hem niet
overmogt, roerde hij het gewricht zij-
ner heup aan, zoodat het gewricht van
Jakobs heup verwrongen werd, als hij
met hem worstelde.
26 En hij zeide: Laat mij gaan, want
de dageraad is opgegaan. Maar hij zeide:
Ik zal u niet laten gaan, ten zij dat gij
mij zegent.
27 En hij zeide tot hem: Hoe is uw
naam? En hij zeide: Jakob.
28 Toen zeide hij: Uw naam zal voort-
aan niet Jakob heeten, maar Israël:
want gij hebt u vorstelijk gedragen met
God en met de menschen, en hebt over-
mogt.
29 En Jakob vraagde, en zeide: Geef
toch uwen naam te kennen. En hij zei-
de: Waarom is het, dat gij naar mijnen
naam vraagt? en hij zegende hem al-
daar.
30 En Jakob noemde den naam dier
plaats Pniël; want *zeide hij* ik heb God
gezien *van* aangezigt tot aangezigt, en
mijne ziel is gered geweest.
31 En de zon rees hem op, als hij door
Pnuël gegaan was; en hij was hinkende
aan zijne heup.
32 Daarom eten de kinderen Israëls de
verrukte zenuw niet, die op het ge-
wricht der heup is, tot op dezen dag, om
dat hij het gewricht van Jakobs heup
aangeroerd had aan de verrukte zenuw.

HET 33 CAPITTEL.

EN Jakob hief zijne oogen op en zag;
en zie, Esau kwam, en vier hon-
derd mannen met hem. Toen verdeelde
hij de kinderen onder Lea, en onder
Rachel, en onder de twee dienstmaagden.
2 En hij stelde de dienstmaagden en
hare kinderen voor aan; en Lea en hare
kinderen meer achterwaarts; maar Ra-
chel en Jozef de achterste.
3 En hij ging voorbij hun aangezigt
heen, en hij boog zich zevenmalen ter
aarde, totdat hij bij zijnen broeder
kwam.
4 Toen liep Esau hem te gemoet, en
nam hem in den arm, en viel hem aan
den hals, en kuste hem; en zij weenden.
5 Daarna hief hij zijne oogen op, en
zag die vrouwen en die kinderen, en zei-
de: Wie zijn dezen bij u? En hij zeide:
De kinderen, die God uwen knecht ge-
nadiglijk verleend heeft.
6 Toen traden de dienstmaagden toe,
zij en hare kinderen, en zij bogen zich
neder.
7 En Lea trad ook toe met hare kin-
deren, en zij bogen zich neder; en
daarna trad Jozef toe en Rachel, en zij
bogen zich neder.
8 En hij zeide: *Voor* wien is u al dit
heir, dat ik ontmoet heb? En hij zeide:
Om genade te vinden in de oogen mijns
heeren.
9 Maar Esau zeide: Ik heb te veel,
mijn broeder, het zij het uwe wat gij
hebt.
10 Toen zeide Jakob: Och neen, indien
ik nu genade in uwe oogen gevonden
heb, zoo neem mijn geschenk van mijne
hand; daarom, omdat ik uw aangezigt
gezien heb, als had ik Gods aangezigt
gezien, en gij welgevallen aan mij geno-
men hebt.
11 Neem toch mijnen zegen, die u toe-
gebragt is, dewijl het God mij genadig-
lijk verleend heeft, en dewijl ik alles
heb; en hij hield bij hem aan, zoo dat
hij het nam.
12 En hij zeide: Laat ons reizen en
voorttrekken; en ik zal voor u trekken.
13 Maar hij zeide tot hem: Mijn heer
weet, dat deze kinderen teeder zijn, en
dat ik zogende schapen en koeijen bij
mij heb; indien men ze maar éénen dag
afdrijft, zoo zal de geheele kudde ster-
ven.
14 Mijn heer trekke toch voorbij, voor
het aangezigt van zijnen knecht; en ik
zal mij op mijn gemak als leidsman
voegen naar den gang van het werk,
hetwelk voor mijn aangezigt is, en naar

den gang dezer kinderen, tot dat ik bij
mijnen heer te Seïr kome.
15 En Esau zeide: Laat mij toch van
dit volk, dat met mij is, u bijstellen.
En hij zeide: Waartoe dat? laat mij
genade vinden in mijns heeren oogen.
16 Alzoo keerde Esau dien dag weder-
om zijns weegs naar Seïr toe.
17 Maar Jakob reisde naar Sukkoth,
en bouwde een huis voor zich, en maak-
te hutten voor zijn vee; daarom noemde
hij den naam dier plaats Sukkoth.
18 En Jakob kwam behouden *tot* de
stad Sichem, welke is in het land Ka-
naän, als hij kwam van Paddan-Aram;
en hij legerde zich in het gezigt der
stad.
19 En hij kocht een deel des velds,
waarop hij zijne tent gespannen had,
van de hand der zonen van Hemor, den
vader van Sichem, voor honderd stuk-
ken gelds.
20 En hij rigtte aldaar eenen altaar op,
en noemde hem: De God Israëls *is* God.

HET 34 CAPITTEL.

EN Dina, de dochter van Lea, die zij
Jakob gebaard had, ging uit, om de
dochteren van dat land te bezien.
2 Sichem nu, de zoon van Hemor den
Heviet, den Landvorst, zag haar, en hij
nam ze, en lag bij haar en verkrachtte
ze.
3 En zijne ziel kleefde aan Dina, Ja-
kobs dochter; en hij had de jonge doch-
ter lief en sprak naar het hart van de
jonge dochter.
4 Sichem sprak ook tot zijnen vader
Hemor, zeggende: Neem mij deze doch-
ter tot eene vrouw.
5 Toen Jakob hoorde, dat hij zijne
dochter Dina verontreinigd had, zoo
waren zijne zonen met het vee in het
veld; en Jakob zweeg, totdat zij kwa-
men.
6 En Hemor, Sichems vader, ging uit
tot Jakob, om met hem te spreken.
7 En de zonen Jakobs kwamen van
het veld, als zij dit hoorden; en het
smartte dezen mannen, en zij ontstaken
zeer, om dat hij dwaasheid in Israël
gedaan had, Jakobs dochter beslapende,
hetwelk alzoo niet zoude gedaan wor-
den.
8 Toen sprak Hemor met hen, zeggen-
de: Mijns zoons Sichems ziel is verliefd
op ulieder dochter; geeft ze hem toch
tot eene vrouw;
9 En verzwagert u met ons; geeft ons
uwe dochteren, en neemt voor u onze
dochteren;
10 En woont met ons; en het land zal
voor uw aangezigt zijn; woont en han-
delt daarin, en stelt u tot bezitters
daarin.
11 En Sichem zeide tot haren vader
en tot hare broederen: Laat mij genade
vinden in uwe oogen; en wat gij tot mij
zeggen zult, zal ik geven.
12 Vergroot zeer over mij den bruid-
schat en het geschenk, en ik zal geven,
gelijk als gij tot mij zult zeggen; geeft
mij slechts de jonge dochter tot eene
vrouw.
13 Toen antwoordden Jakobs zonen
aan Sichem en Hemor zijnen vader be-
driegelijk, en spraken; (overmits dat hij
Dina hare zuster verontreinigd had)
14 En zij zeiden tot hen: Wij zullen
deze zaak niet kunnen doen, dat wij
onze zuster aan eenen man geven zou-
den, die de voorhuid heeft; want dat
ware ons eene schande.
15 Doch hierin zullen wij u te wille
zijn, zoo gij wordt gelijk als wij, dat
onder u besneden worde al wat manne-
lijk is;
16 Dan zullen wij u onze dochteren
geven, en uwe dochteren zullen wij ons
nemen, en wij zullen met u wonen, en
wij zullen tot één volk zijn.
17 Maar zoo gij naar ons niet zult hoo-
ren, om besneden te worden, zoo zullen
wij onze dochter nemen, en weg trek-
ken.
18 En hunne woorden waren goed in
de oogen van Hemor, en in de oogen
van Sichem, Hemors zoon.
19 En de jongeling vertoefde niet, deze
zaak te doen; want hij had lust in Ja-
kobs dochter; en hij was geëerd boven
al zijns vaders huis.
20 Zoo kwam Hemor en Sichem zijn
zoon tot hunner stads poort; en zij
spraken tot de mannen hunner stad,
zeggende:
21 Deze mannen zijn vreedzaam met
ons; daarom laat hen in dit land wonen,
en daarin handelen, en het land, (ziet,
het is wijd van begrip) voor hun aange-
zigt zijn; wij zullen ons hunne doch-
teren tot vrouwen nemen, en wij zullen
hun onze dochteren geven.
22 Doch hierin zullen deze mannen
ons te wille zijn, dat zij met ons wonen,
om tot één volk te zijn, als al wat man-
nelijk is onder ons besneden wordt, ge-
lijk als zij besneden zijn.
23 Hun vee, en hunne bezitting, en
alle hunne beesten, zullen die niet onze
zijn? alleen laat ons hun te wille zijn,
en zij zullen met ons wonen.
24 En zij hoorden naar Hemor en naar

Sichem zijnen zoon, allen die ter zijner stads poort uitgingen; en zij werden besneden, al wat mannelijk was, allen die ter zijner stads poort uitgingen.

25 En het geschiedde ten derden dage, toen zij in de smart waren, zoo namen de twee zonen Jakobs, Simeon en Levi, broeders van Dina, een iegelijk zijn zwaard, en kwamen stoutelijk in de stad, en doodden al wat mannelijk was.

26 Zij sloegen ook Hemor en zijnen zoon Sichem dood met de scherpte des zwaards; en zij namen Dina uit Sichems huis, en gingen van daar.

27 De zonen van Jakob kwamen over de verslagenen, en plunderden de stad, omdat zij hunne zuster verontreinigd hadden.

28 Hunne schapen, en hunne runderen, en hunne ezelen, en hetgeen dat in de stad, en hetgeen dat in het veld was, namen zij.

29 En al hun vermogen, en al hunne kleine kinderen en hunne vrouwen, voerden zij gevankelijk weg, en plunderden dezelve, en al wat binnens huis was.

30 Toen zeide Jakob tot Simeon en tot Levi: Gij hebt mij beroerd, mits mij stinkende te maken onder de inwoners dezes lands, onder de Kanaäniten, en onder de Fereziten; en ik ben weinig volks in getal; zoo zij zich tegen mij verzamelen, zoo zullen zij mij slaan, en ik zal verdelgd worden, ik en mijn huis.

31 En zij zeiden: Zou hij dan *met* onze zuster als *met* eene hoer doen?

HET 35 CAPITTEL.

DAARNA zeide God tot Jakob: Maak u op, trek op naar Bethel, en woon aldaar; en maak daar eenen altaar dien God, die u verscheen, toen gij vlugttet voor het aangezigt van uwen broeder Esau.

2 Toen zeide Jakob tot zijn huisgezin, en tot allen, die bij hem waren: Doet weg de vreemde Goden, die in het midden van u zijn, en reinigt u, en verandert uwe kleederen;

3 En laat ons ons opmaken, en optrekken naar Bethel; en ik zal daar eenen altaar maken dien God, die mij antwoordde ten dage mijner benaauwdheid, en met mij geweest is op den weg, dien ik gewandeld heb.

4 Toen gaven zij Jakob al de vreemde Goden, die in hunne hand waren, en de oorsierselen, die aan hunne ooren waren, en Jakob verborg die onder den eiken boom, die bij Sichem is.

5 En zij reisden heen; en Gods verschrikking was over de steden, die rondom hen waren, zoo dat zij de zonen Jakobs niet achter na jaagden.

6 Alzoo kwam Jakob te Luz, hetwelk is in het land Kanaän (dat is Bethel), hij en al het volk, dat bij hem was.

7 En hij bouwde aldaar eenen altaar, en noemde die plaats El Bethel; want God was hem aldaar geopenbaard geweest, als hij voor zijns broeders aangezigt vlugtte.

8 En Debóra, de voedster van Rebekka, stierf, en zij werd begraven onder aan Bethel, onder dien eik, welks naam hij noemde Allon-Báchuth.

9 En God verscheen Jakob wederom, als hij van Paddan-Aram gekomen was; en hij zegende hem.

10 En God zeide tot hem: Uw naam is Jakob; uw naam zal voortaan niet Jakob genoemd worden, maar Israël zal uw naam zijn; en hij noemde zijnen naam Israël.

11 Voorts zeide God tot hem: Ik ben God de Almagtige, zijt vruchtbaar en vermenigvuldig: een volk, ja een hoop der volken zal uit u worden, en Koningen zullen uit uwe lendenen voortkomen.

12 En dit land, dat ik aan Abraham en Izaak gegeven heb, dat zal ik u geven; en uwen zade na u zal ik dit land geven.

13 Toen voer God van hem op, in die plaats, daar hij met hem gesproken had.

14 En Jakob stelde een opgerigt teeken op, in die plaats, daar hij met hem gesproken had, een steenen opgerigt teeken; en hij stortte daarop drankoffer, en goot olie daar over.

15 En Jakob noemde den naam dier plaats, alwaar God met hem gesproken had, Bethel.

16 En zij reisden van Bethel; en daar was nog eene kleine streek lands, om tot Efratha te komen; en Rachel baarde, en zij had het hard in haar baren.

17 En het geschiedde, als zij het hard had in haar baren, zoo zeide de vroedvrouw tot haar: Vrees niet, want dezen zoon zult gij ook hebben.

18 En het geschiedde, als hare ziel uitging, (want zij stierf) dat zij zijnen naam noemde Benoni; maar zijn vader noemde hem Benjamin.

19 Alzoo stierf Rachel; en zij werd begraven aan den weg naar Efratha, hetwelk is Bethlehem.

20 En Jakob rigtte een gedenkteeken op boven haar graf; dit is het gedenkteeken van Rachels graf tot op dezen dag.

21 Toen verreisde Israël, en hij spande zijne tent op gene zijde van Migdal-Eder.
22 En het geschiedde, als Israël in dat land woonde, dat Ruben heenging, en lag bij Bilha, zijns vaders bijwijf; en Israël hoorde het. En de zonen van Jakob waren twaalf.
23 De zonen van Lea waren: Ruben, Jakobs eerstgeborene, daarna Simeon, en Levi, en Juda, en Issaschar, en Zebulon.
24 De zonen van Rachel: Jozef en Benjamin.
25 En de zonen van Bilha, Rachels dienstmaagd: Dan en Nafthali.
26 En de zonen van Zilpa, Lea's dienstmaagd: Gad en Aser. Dezen zijn de zonen van Jakob, die hem geboren zijn in Paddan-Aram.
27 En Jakob kwam tot Izaak zijnen vader, in Mamre, te Kiriath Arba, hetwelk is Hebron, waar Abraham als vreemdeling had verkeerd, en Izaak.
28 En de dagen van Izaak waren honderd jaar, en tachtig jaar.
29 En Izaak gaf den geest en stierf, en werd verzameld tot zijne volken, oud en zat van dagen; en zijne zonen Esau en Jakob begroeven hem.

HET 36 CAPITTEL.

DIT nu zijn de geboorten van Esau, welke is Edom.
2 Esau nam zijne vrouwen uit de dochteren van Kanaän: Ada, de dochter van Elon den Hethiet, en Aholibáma, de dochter van Ana, de dochter van Zíbeon, den Hiviet,
3 En Basmath, de dochter van Ismaël, zuster van Nebájoth.
4 Ada nu baarde aan Esau Elifaz, en Basmath baarde Rehuël.
5 En Aholibáma baarde Jehus, en Jáëlam, en Korah. Dit zijn de zonen van Esau, die hem geboren zijn in het land Kanaän.
6 Esau nu had genomen zijne vrouwen, en zijne zonen, en zijne dochters, en al de zielen zijns huizes, en zijn vee, en al zijne beesten, en al zijne bezitting, die hij in het land Kanaän geworven had, en was vertrokken naar een *ander* land, van het aangezigt van zijnen broeder Jakob.
7 Want hunne have was te veel, om zamen te wonen; en het land hunner vreemdelingschappen kon ze niet dragen van wege hun vee.
8 Derhalve woonde Esau op het gebergte Seïr. Esau is Edom.
9 Dit nu zijn de geboorten van Esau, den vader der Edomiten, op het gebergte Seïr.
10 Dit zijn de namen der zonen van Esau: Elifaz de zoon van Ada, Esaus huisvrouw; Rehuël de zoon van Basmath, Esaus huisvrouw.
11 En de zonen van Elifaz waren: Teman, Omar, Zefo, en Gáëtam, en Kenaz.
12 En Timna was een bijwijf van Elifaz, den zoon van Esau, en zij baarde aan Elifaz Amalek. Dit zijn de zonen van Ada, Esaus huisvrouw.
13 En dit zijn de zonen van Rehuël: Nahath en Zerah, Samma en Mizza. Dit zijn geweest de zonen van Basmath, Esaus huisvrouw.
14 En dit zijn geweest de zonen van Aholibáma, dochter van Ana, dochter van Zíbeon, Esaus huisvrouw; en zij baarde aan Esau Jehus, en Jáëlam, en Korah.
15 Dit zijn de vorsten der zonen van Esau; de zonen van Elifaz, den eerstgeborene van Esau, waren: de vorst Teman, de vorst Omar, de vorst Zefo, de vorst Kenaz,
16 De vorst Korah, de vorst Gáëtam, de vorst Amalek. Dit zijn de vorsten van Elifaz in het land Edom; dit zijn de zonen van Ada.
17 En dit zijn de zonen van Rehuël, den zoon van Esau: de vorst Nahath, de vorst Zerah, de vorst Samma, de vorst Mizza. Dit zijn de vorsten van Rehuël in het land Edom; dit zijn de zonen van Basmath, de huisvrouw van Esau.
18 En dit zijn de zonen van Aholibáma, de huisvrouw van Esau: de vorst Jehus, de vorst Jáëlam, de vorst Korah. Dit zijn de vorsten van Aholibáma, de dochter van Ana, de huisvrouw van Esau.
19 Dit zijn de zonen van Esau, en dit zijn hunne vorsten; die is Edom.
20 Dit zijn de zonen van Seïr den Horiet, inwoners van dat land: Lotan, en Sobal, en Zíbeon, en Ana,
21 En Dison, en Ezer, en Disan. Dit zijn de vorsten der Horiten, zonen van Seïr, in het land van Edom.
22 En de zonen van Lotan waren Hori en Hemam; en Lotans zuster was Timna.
23 En dit zijn de zonen van Sobal: Alvan en Manáhath, en Ebal, en Sefo, en Onam.
24 En dit zijn de zonen van Zíbeon: Aja en Ana; hij is die Ana, die de muilen in de woestijn gevonden heeft, toen

hij de ezels van zijnen vader Zíbeon weidde.

25 En dit zijn de zonen van Ana: Dison, en Aholibáma, de dochter van Ana.

26 En dit zijn de zonen van Disan: Hemdan, en Esban, en Ithran, en Cheran.

27 Dit zijn de zonen van Ezer: Bilhan, en Zäävan, en Akan.

28 Dit zijn de zonen van Disan: Uz en Aran.

29 Dit zijn de vorsten der Horiten: de vorst Lotan, de vorst Sobal, de vorst Zíbeon, de vorst Ana,

30 De vorst Dison, de vorst Ezer, de vorst Disan. Dit zijn de vorsten der Horiten, naar hunne vorsten in het land Seïr.

31 En dit zijn de Koningen, die geregeerd hebben in het land Edom, eer een Koning regeerde over de kinderen Israëls.

32 Bela dan, de zoon van Beor, regeerde in Edom, en de naam zijner stad was Dinhába.

33 En Bela stierf; en Jobab, de zoon van Zerah van Bozra, regeerde in zijne plaats.

34 En Jobab stierf; en Husam, uit der Temaniten land, regeerde in zijne plaats.

35 En Husam stierf; en in zijne plaats regeerde Hadad, de zoon van Bedad, die Midian versloeg in het veld van Moab; en de naam zijner stad was Avith.

36 En Hadad stierf; en Samla van Masreka regeerde in zijne plaats.

37 En Samla stierf; en Saul van Rehobôth aan de rivier regeerde in zijne plaats.

38 En Saul stierf; en Baäl-Hanan, de zoon van Achbor, regeerde in zijne plaats.

39 En Baäl-Hanan, de zoon van Achbor, stierf; en Hadar regeerde in zijne plaats, en de naam zijner stad was Pahu, en de naam zijner huisvrouw was Mehetabeël, eene dochter van Matred, de dochter van Mee-zahab.

40 En dit zijn de namen der vorsten van Esau, naar hunne geslachten, naar hunne plaatsen, met hunne namen: de vorst Timna, de vorst Alva, de vorst Jetheth,

41 De vorst Aholibáma, de vorst Ela, de vorst Pinon,

42 De vorst Kenaz, de vorst Teman, de vorst Mibzar,

43 De vorst Magdiël, de vorst Iram. Dit zijn de vorsten van Edom, naar hunne woningen, in het land hunner bezitting; hij is Esau, de vader van Edom.

HET 37 CAPITTEL.

EN Jakob woonde in het land der vreemdelingschappen zijns vaders, in het land Kanaän.

2 Dit zijn Jakobs geschiedenissen. Jozef, zijnde een zoon van zeventien jaren, weidde de kudde met zijne broeders, (en hij was een jongeling,) met de zonen van Bilha en de zonen van Zilpa, zijns vaders vrouwen; en Jozef bragt hun kwaad gerucht tot hunnen vader.

3 En Israël had Jozef lief boven al zijne zonen, want hij was hem een zoon des ouderdoms; en hij maakte hem eenen veelverwigen rok.

4 Als nu zijne broeders zagen, dat hun vader hem boven al zijne broederen liefhad, haatten zij hem, en konden hem niet vrediglijk toespreken.

5 Ook droomde Jozef eenen droom, dien hij zijnen broederen vertelde; daarom haatten zij hem nog te meer.

6 En hij zeide tot hen: Hoort toch dezen droom, dien ik gedroomd heb.

7 En ziet, wij waren schoven bindende in het midden des velds; en ziet, mijn schoof stond op, en bleef ook staande; en ziet, uwe schoven kwamen rondom, en bogen zich neder voor mijnen schoof.

8 Toen zeiden zijne broeders tot hem: Zult gij dan ganschelijk over ons regeren? zult gij dan ganschelijk over ons heerschen? Zoo haatten zij hem nog te meer om zijne droomen en om zijne woorden.

9 En hij droomde nog eenen anderen droom, en verhaalde dien zijnen broederen; en hij zeide: Ziet, ik heb nog eenen droom gedroomd, en ziet, de zon, en de maan, en elf sterren bogen zich voor mij neder.

10 En als hij het aan zijnen vader en aan zijne broederen verhaalde, bestrafte hem zijn vader, en zeide tot hem: Wat is dit voor een droom, dien gij gedroomd hebt? zullen wij dan ganschelijk komen, ik, en uwe moeder, en uwe broeders, om ons voor u ter aarde te buigen?

11 Zijne broeders dan benijdden hem; doch zijn vader bewaarde deze zaak.

12 En zijne broeders gingen heen, om de kudde van hunnen vader te weiden bij Sichem.

13 Zoo zeide Israël tot Jozef: Weiden uwe broeders niet bij Sichem? kom, dat ik u tot hen zende. En hij zeide tot hem: Zie, *hier* ben ik.

14 En hij zeide tot hem: Ga toch heen, zie naar den welstand van uwe broederen, en naar den welstand van de kudde, en breng mij een woord wederom. Zoo zond hij hem uit het dal Hebron, en hij kwam te Sichem.
15 En een man vond hem (want ziet, hij was dwalende in het veld); zoo vraagde hem deze man, zeggende: Wat zoekt gij?
16 En hij zeide: Ik zoek mijne broederen; geef mij toch te kennen, waar zij weiden.
17 Zoo zeide die man: Zij zijn van hier gereisd, want ik hoorde hen zeggen: Laat ons naar Dothan gaan. Jozef dan ging zijnen broederen na, en vond hen te Dothan.
18 En zij zagen hem van verre; en eer hij tot hen naderde, sloegen zij tegen hem eenen listigen raad, om hem te dooden.
19 En zij zeiden, de een tot den anderen: Ziet, daar komt die meester-droomer aan.
20 Nu komt dan, en laat ons hem doodslaan, en hem in eenen dezer kuilen werpen; en wij zullen zeggen: Een boos dier heeft hem opgegeten; zoo zullen wij zien, wat van zijne droomen worden zal.
21 Ruben hoorde dat, en verloste hem uit hunne hand; en hij zeide: Laat ons hem niet aan het leven slaan.
22 Ook zeide Ruben tot hen: Vergiet geen bloed, werpt hem in dezen kuil, die in de woestijn is, en legt de hand niet aan hem; opdat hij hem uit hunne hand verloste, om hem tot zijnen vader weder te brengen.
23 En het geschiedde, als Jozef tot zijne broederen kwam, zoo togen zij Jozef zijnen rok uit, den veelverwigen rok, dien hij aanhad.
24 En zij namen hem, en wierpen hem in den kuil; doch de kuil was ledig, daar was geen water in.
25 Daarna zaten zij neder om brood te eten, en hieven hunne oogen op, en zagen, en ziet, een reisgezelschap van Ismaëliten kwam uit Gilead; en hunne kemelen droegen specerijen, en balsem, en mirre, reizende, om dat af te brengen naar Egypte.
26 Toen zeide Juda tot zijne broederen: wat gewin zal het zijn, dat wij onzen broeder doodslaan, en zijn bloed verbergen?
27 Komt, en laat ons hem aan deze Ismaëliten verkoopen, en onze hand zij niet aan hem; want hij is onze broeder, ons vleesch; en zijne broeders hoorden *hem.*
28 Als nu de Midianitische kooplieden voorbij togen, zoo trokken en hieven zij Jozef op uit den kuil, en verkochten Jozef aan deze Ismaëliten voor twintig zilverlingen; die bragten Jozef naar Egypte.
29 Als nu Ruben tot den kuil wederkeerde, ziet, zoo was Jozef niet in den kuil; toen scheurde hij zijne kleederen.
30 En hij keerde weder tot zijne broederen, en zeide: de jongeling is er niet; en ik, waar zal ik heengaan?
31 Toen namen zij Jozefs rok, en zij slagtten eenen geitenbok, en zij doopten den rok in het bloed.
32 En zij zonden den veelverwigen rok, en deden hem tot hunnen vader brengen, en zeiden: Dezen hebben wij gevonden; beken toch, of deze uwes zoons rok zij, of niet.
33 En hij herkende hem, en zeide: Het is mijns zoons rok; een boos dier heeft hem opgegeten; voorzeker is Jozef verscheurd.
34 Toen scheurde Jakob zijne kleederen, en leide eenen zak om zijne lendenen; en hij bedreef rouw over zijnen zoon vele dagen.
35 En al zijne zonen, en al zijne dochteren maakten zich op, om hem te troosten; maar hij weigerde zich te laten troosten, en zeide: Want ik zal rouw bedrijvende tot mijnen zoon in het graf nederdalen. Alzoo beweende hem zijn vader.
36 En de Midianiten verkochten hem in Egypte aan Pótifar, Faraös hoveling, Overste der trawanten.

HET 38 CAPITTEL.

EN het geschiedde ten zelven tijde, dat Juda van zijne broederen aftoog, en hij keerde in tot eenen man van Adullam, wiens naam was Hira.
2 En Juda zag aldaar de dochter van een Kanaänitisch man, wiens naam was Sua; en hij nam ze, en ging tot haar in.
3 En zij werd bevrucht, en baarde eenen zoon, en hij noemde zijnen naam Er.
4 Daarna werd zij weder bevrucht, en baarde eenen zoon, en zij noemde zijnen naam Onan.
5 En zij voer nog voort, en baarde eenen zoon, en noemde zijnen naam Sela; doch hij was te Chezib, toen zij hem baarde.
6 Juda nu nam eene vrouw voor Er,

zijnen eerstgeborene, en haar naam was
Thamar.
7 Maar Er, de eerstgeborene van Juda,
was kwaad in des HEEREN oogen; daarom
doodde hem de HEER.
8 Toen zeide Juda tot Onan: Ga in tot
uwes broeders huisvrouw, en trouw haar
in uwes broeders naam, en verwek uwen
broeder zaad.
9 Doch Onan, wetende, dat dit zaad
voor hem niet zoude zijn, zoo geschiedde
het, als hij tot zijns broeders huisvrouw
inging, dat hij het verdorf tegen
de aarde, om zijnen broeder geen zaad
te geven.
10 En het was kwaad in des HEEREN
oogen, dat hij deed; daarom doodde hij
hem ook.
11 Toen zeide Juda tot Thamar zijne
schoondochter: Blijf weduwe in uwes
vaders huis, totdat mijn zoon Sela groot
wordt; want hij zeide: Dat niet misschien
deze ook sterve, gelijk zijne
broeders. Zoo ging Thamar heen, en
bleef in haars vaders huis.
12 Als nu vele dagen verloopen waren,
stierf de dochter van Sua, de huisvrouw
van Juda; daarna troostte zich Juda,
en ging op tot zijne schaapscheerders
naar Timna toe, hij en Hira zijn vriend,
de Adullamiet.
13 En men gaf Thamar te kennen, zeggende:
Zie, uw schoonvader gaat op naar
Timna, om zijne schapen te scheren.
14 Toen leide zij de kleederen van
hare weduwschap van zich af, en zij
bedekte zich met eenen sluijer, en bewond
zich, en zette zich aan den ingang
der twee fonteinen, die op den weg naar
Timna is; want zij zag, dat Sela groot
geworden was, en zij hem niet ter vrouw
was gegeven.
15 Als Juda haar zag, zoo hield hij ze
voor eene hoer, overmits zij haar aangezigt
bedekt had.
16 En hij week tot haar naar den weg,
en zeide: Kom toch, laat mij tot u ingaan;
want hij wist niet, dat zij zijne
schoondochter was. En zij zeide: Wat
zult gij mij geven, dat gij tot mij ingaat?
17 En hij zeide: Ik zal u eenen geitenbok
van de kudde zenden. En zij
zeide: Zoo gij pand zult geven, tot dat
gij het zendt.
18 Toen zeide hij: Wat pand is het,
dat ik u geven zal? En zij zeide: Uwen
zegelring, en uw snoer, en uwen staf,
die in uwe hand is; hetwelk hij haar
gaf, en ging tot haar in; en zij ontving
bij hem.
19 En zij maakte zich op, en ging
heen, en leide haren sluijer van zich af,
en zij trok aan de kleederen van hare
weduwschap.
20 En Juda zond den geitenbok door
de hand van zijnen vriend, den Adullamiet,
om het pand uit de hand der vrouw
te nemen; maar hij vond ze niet.
21 En hij vraagde de lieden van hare
plaats, zeggende: Waar is die hoer, die
bij deze twee fonteinen aan den weg
was? En zij zeiden: Hier is geene
hoer geweest.
22 En hij keerde weder tot Juda, en
zeide: Ik heb haar niet gevonden; en
ook zeiden de lieden van die plaats:
Hier is geene hoer geweest.
23 Toen zeide Juda: Zij neme het
voor zich, opdat wij misschien niet tot
verachting worden; zie, ik heb dezen
bok gezonden; maar gij hebt haar niet
gevonden.
24 En het geschiedde omtrent na drie
maanden, dat men Juda te kennen gaf,
zeggende: Thamar uwe schoondochter
heeft gehoereerd, en ook zie, zij is
zwanger van hoererij. Toen zeide Juda:
breng ze hier, dat zij verbrand worde.
25 Als zij voorgebragt werd, schikte
zij tot haren schoonvader, om te zeggen:
Bij den man, wiens deze dingen
zijn, ben ik zwanger; en zij zeide: Beken
toch, wiens deze zegelring, en deze
snoeren, en deze staf zijn.
26 En Juda kende ze, en zeide: Zij is
regtvaardiger dan ik, daarom, omdat ik
haar aan mijnen zoon Sela niet gegeven
heb. En hij bekende haar voortaan
niet meer.
27 En het geschiedde ten tijde, als zij
baren zou, zie, zoo waren tweelingen in
haren buik.
28 En het geschiedde, als zij baarde,
dat *één* de hand uitgaf; en de vroedvrouw
nam ze, en zij bond eenen scharlaken
draad om zijne hand, zeggende:
Deze komt eerst uit.
29 Maar het geschiedde, als hij zijne
hand weder intoog, zie, zoo kwam zijn
broeder uit; en zij zeide: Hoe zijt gij
doorgebroken? op u is de breuke; en
men noemde zijnen naam Perez.
30 En daarna kwam zijn broeder uit,
om wiens hand de scharlaken *draad*
was; en men noemde zijnen naam
Zerah.

HET 39 CAPITTEL.

JOZEF nu werd naar Egypte afgevoerd;
en Pótifar, Faraös hoveling,
een Overste der trawanten, een
Egyptisch man, kocht hem uit de hand

der Ismaëliten, die hem derwaarts afge-
voerd hadden.
2 En de HEER was met Jozef, zoodat
hij een voorspoedig man was; en hij
was in het huis van zijnen heer, den
Egyptenaar.
3 Als nu zijn heer zag, dat de HEERE
met hem was, en dat de HEER al wat
hij deed, door zijne hand voorspoedig
maakte;
4 Zoo vond Jozef genade in zijne
oogen, en diende hem; en hij stelde
hem over zijn huis, en al wat hij had,
gaf hij in zijne hand.
5 En het geschiedde van toen af, dat
hij hem over zijn huis, en over al wat
het zijne was, gesteld had, dat de HEER
des Egyptenaars huis zegende om Jozefs
wil; ja de zegen des HEEREN was in al
wat hij had, in het huis, en op het veld.
6 En hij liet alles, wat hij had, in Jo-
zefs hand, zoo dat hij met hem van geen
ding kennis had, behalve van het brood,
dat hij at. En Jozef was schoon van
gedaante en schoon van aangezigt.
7 En het geschiedde na deze dingen,
dat de huisvrouw zijns heeren hare
oogen op Jozefs wierp; en zij zeide:
Lig bij mij.
8 Maar hij weigerde het, en zeide tot
de huisvrouw zijns heeren: Zie, mijn
heer heeft geen kennis met mij, wat er
in het huis is; en al wat hij heeft, dat
heeft hij in mijne hand gegeven.
9 Niemand is grooter in dit huis dan
ik, en hij heeft voor mij niets onthou-
den, dan u, daarin dat gij zijne huis-
vrouw zijt; hoe zoude ik dan dit een
zoo groot kwaad doen, en zondigen te-
gen God?
10 En het geschiedde, als zij Jozef dag
op dag aansprak, en hij naar haar niet
hoorde, om bij haar te liggen *en* bij haar
te zijn;
11 Zoo gebeurde het op zulk eenen
dag, dat hij in het huis kwam, om zijn
werk te doen; en niemand van de lie-
den des huizes was daar binnenshuis.
12 En zij greep hem bij zijn kleed,
zeggende: Lig bij mij. En hij liet zijn
kleed in hare hand, en vlugtte, en ging
uit naar buiten.
13 En het geschiedde, als zij zag, dat
hij zijn kleed in hare hand gelaten had,
en naar buiten gevlugt was;
14 Zoo riep zij de lieden van haar huis,
en sprak tot hen, zeggende: Ziet, hij
heeft ons den Hebreeuwschen man in-
gebragt, om met ons te spotten; hij is
tot mij gekomen, om bij mij te liggen,
en ik heb geroepen met luider stem;

15 En het geschiedde, als hij hoorde,
dat ik mijne stem verhief en riep; zoo
verliet hij zijn kleed bij mij, en vlugtte,
en ging uit naar buiten.
16 En zij leide zijn kleed bij zich, tot
dat zijn heer in zijn huis kwam.
17 Toen sprak zij tot hem naar die
zelfde woorden, zeggende: De Hebree-
uwsche knecht, dien gij ons hebt inge-
bragt, is tot mij gekomen, om met mij
te spotten;
18 En het is geschied, als ik mijne stem
verhief en riep, dat hij zijn kleed bij
mij liet, en vlugtte naar buiten.
19 En het geschiedde, als zijn heer de
woorden zijner huisvrouw hoorde, die
zij tot hem sprak, zeggende: Naar deze
zelfde woorden heeft mij uw knecht
gedaan; zoo onstak zijn toorn.
20 En Jozefs heer nam hem, en leverde
hem in het gevangenhuis, ter plaatse
daar des Konings gevangenen gevangen
waren; alzoo was hij daar in het gevan-
genhuis.
21 Doch de HEER was met Jozef, en
wendde *zijne* goedertierenheid tot hem;
en gaf hem genade in de oogen des over-
sten van het gevangenhuis.
22 En de overste van het gevangenhuis
gaf al de gevangenen, die in het gevan-
genhuis waren, in Jozefs hand; en al
wat zij daar deden, deed hij.
23 De overste van het gevangenhuis
zag ganschelijk op geen ding, dat in
zijne hand was, overmits dat de HEER
met hem was; en wat hij deed, dat deed
de HEER wel gedijen.

HET 40 CAPITTEL.

EN het geschiedde na deze dingen,
dat de schenker des Konings van
Egypte, en de bakker, zondigden tegen
hunnen heer, tegen den Koning van
Egypte;
2 Zoodat Faraö zeer toornig werd op
zijne twee hovelingen, op den overste
der schenkers, en op den overste der
bakkers.
3 En hij leverde ze in bewaring, ten
huize van den overste der trawanten,
in het gevangenhuis, ter plaatse daar
Jozef gevangen was.
4 En de overste der trawanten be-
stelde Jozef bij hen, dat hij hun diende;
en zij waren *sommige* dagen in bewaring.
5 Zij droomden nu beiden eenen droom,
elk zijnen droom, in éénen nacht, elk
naar de uitlegging zijns drooms, de
schenker en de bakker, die des Konings
van Egypte waren, die gevangen waren
in het gevangenhuis.
6 En Jozef kwam des morgens tot hen,

en hij zag ze aan, en ziet, zij waren ontsteld.
7 Toen vraagde hij de hovelingen van Faraö, die bij hem waren in hechtenis van het huis zijns heeren, zeggende: Waarom zijn uwe aangezigten heden kwalijk gesteld?
8 En zij zeiden tot hem: Wij hebben eenen droom gedroomd, en daar is niemand, die hem uitlegge. En Jozef zeide tot hen: Zijn de uitleggingen niet Godes? vertelt *ze* mij toch.
9 Toen vertelde de overste der schenkeren Jozef zijnen droom, en zeide tot hem: In mijnen droom, zie, zoo was een wijnstok voor mijn aangezigt;
10 En aan den wijnstok waren drie ranken; en hij was als bottende, zijn bloeisel ging op, zijne trossen bragten rijpe druiven voort;
11 En Faraös beker was in mijne hand; en ik nam die druiven, en drukte dezelve uit in Faraös beker, en ik gaf den beker op Faraös hand.
12 Toen zeide Jozef tot hem: Dit is zijne uitlegging: de drie ranken zijn drie dagen;
13 Binnen nog drie dagen zal Faraö uw hoofd verheffen, en zal u in uwen staat herstellen; en gij zult Faraös beker in zijne hand geven, naar de vorige wijze, toen gij zijn schenker waart.
14 Doch gedenk aan mij bij u zelven, wanneer het u wel gaan zal, en doe toch weldadigheid aan mij, en doe van mij melding bij Faraö, en maak, dat ik uit dit huis kome;
15 Want ik ben diefelijk ontstolen uit het land der Hebreeën; en ook heb ik hier niets gedaan, dat zij mij in dezen kuil gezet hebben.
16 Toen de overste der bakkeren zag, dat hij eene goede uitlegging gedaan had, zoo zeide hij tot Jozef: Ik was ook in mijnen droom, en zie, drie getraliede korven waren op mijn hoofd;
17 En in den oppersten korf was van alle spijze van Faraö, die bakkers-werk is; en het gevogelte at dezelve uit den korf, van boven mijn hoofd.
18 Toen antwoordde Jozef, en zeide: Dit is zijne uitlegging: de drie korven zijn drie dagen;
19 Binnen nog drie dagen zal Faraö uw hoofd verheffen van boven u, en hij zal u aan een hout hangen, en het gevogelte zal uw vleesch van boven u eten.
20 En het geschiedde ten derden dage, ten dage van Faraös geboorte, dat hij voor al zijne knechten eenen maaltijd maakte; en hij verhief het hoofd van den overste der schenkers, en het hoofd van den overste der bakkers, in het midden zijner knechten.
21 En hij deed den overste der schenkers wederkeeren tot zijn schenkambt, zoodat hij den beker op Faraös hand gaf;
22 Maar den overste der bakkers hing hij op; gelijk Jozef hun uitgelegd had.
23 Doch de overste der schenkeren gedacht aan Jozef niet, maar vergat hem.

HET 41 CAPITTEL.

EN het geschiedde ten einde van twee volle jaren, dat Faraö droomde, en ziet, hij stond aan de rivier.
2 En ziet, uit die rivier kwamen op zeven koeijen, schoon van aanzien en vet van vleesch, en zij weidden in het gras.
3 En ziet, zeven andere koeijen kwamen na die op uit de rivier, leelijk van aanzien en dun van vleesch; en zij stonden bij *de andere* koeijen aan den oever der rivier.
4 En die koeijen, leelijk van aanzien en dun van vleesch, aten op die zeven koeijen, schoon van aanzien en vet. Toen ontwaakte Faraö.
5 Daarna sliep hij en droomde andermaal; en ziet, zeven aren rezen op in éénen halm, vet en goed.
6 En ziet, zeven dunne en van den oostenwind verzengde aren, schoten na dezelve uit.
7 En de dunne aren verslonden de zeven vette en volle aren. Toen ontwaakte Faraö, en ziet, het was een droom.
8 En het geschiedde in den morgenstond, dat zijn geest verslagen was, en hij zond heen, en riep al de toovenaars van Egypten, en al de wijzen, die daarin waren; en Faraö vertelde hun zijnen droom; maar daar was niemand, die ze aan Faraö uitleide.
9 Toen sprak de overste der schenkeren tot Faraö, zeggende: Ik gedenk heden aan mijne zonden.
10 Faraö was zeer vertoornd op zijne dienaars, en leverde mij in bewaring ten huize van den overste der trawanten, mij en den overste bakkers.
11 En in éénen nacht, droomden wij eenen droom, ik en hij; wij droomden, elk naar de uitlegging zijns drooms.
12 En aldaar was bij ons een Hebreeuwsch jongeling, een knecht van den overste der trawanten; en wij vertelden ze hem, en hij leide ons onze droomen uit, een ieder leide hij ze uit, naar zijnen droom.
13 En gelijk hij ons uitleide, alzoo is

het geschied: mij heeft hij hersteld in mijnen staat, en hem gehangen.
14 Toen zond Faraö, en riep Jozef, en zij deden hem haastelijk uit den kuil komen; en men schoor hem, en men veranderde zijne kleederen; en hij kwam tot Faraö.
15 En Faraö sprak tot Jozef: Ik heb eenen droom gedroomd, en er is niemand, die hem uitlegge; maar ik heb van u hooren zeggen, *als* gij eenen droom hoort, dat gij hem uitlegt.
16 En Jozef antwoordde Faraö, zeggende: Het is buiten mij; God zal Faraös welstand aanzeggen.
17 Toen sprak Faraö tot Jozef: Zie, in mijnen droom stond ik aan den oever der rivier;
18 En zie, uit de rivier kwamen op zeven koeijen, vet van vleesch en schoon van gedaante, en zij weidden in het gras.
19 En zie, zeven andere koeijen kwamen op na dezen, mager en zeer leelijk van gedaante, rank van vleesch; ik heb dergelijke van leelijkheid niet gezien in het gansche Egypteland.
20 En die ranke en leelijke koeijen aten die eerste zeven vette koeijen op;
21 Welke in haren buik inkwamen, maar men merkte niet, dat dezelve in haren buik ingekomen waren; want haar aanzien was leelijk, gelijk als in den beginne. Toen ontwaakte ik.
22 Daarna zag ik in mijnen droom, en zie, zeven aren rezen op in éénen halm, vol en goed.
23 En zie, zeven dorre, dunne *en* van den oostenwind verzengde aren, schoten na dezelve uit;
24 En de zeven dunne aren verslonden die zeven goede aren. En ik heb het den toovenaars gezegd, maar daar was niemand, die het mij verklaarde.
25 Toen zeide Jozef tot Faraö: De droom van Faraö is één; hetgeen God is doende, heeft hij Faraö te kennen gegeven.
26 Die zeven schoone koeijen zijn zeven jaren; die zeven schoone aren zijn ook zeven jaren; de droom is één.
27 En die zeven ranke en leelijke koeijen, die na genen opkwamen, zijn zeven jaren; en die zeven ranke en van den oostenwind verzengde aren, zullen zeven jaren des hongers wezen.
28 Dit is het woord, hetwelk ik tot Faraö gesproken heb; hetgeen God is doende, heeft hij Faraö vertoond.
29 Zie, de zeven aankomende jaren, zal er groote overvloed in het gansche land van Egypte zijn.
30 Maar na dezelven zullen er opstaan zeven jaren des hongers; dan zal in het land van Egypte al die overvloed vergeten worden; en de honger zal het land verteren.
31 Ook zal de overvloed in het land niet gemerkt worden, van wege dien zelven honger, die daarna wezen zal; want hij zal zeer zwaar zijn.
32 En wat aangaat, dat die droom aan Faraö ten tweeden maal is herhaald, is, omdat de zaak van God vast besloten is, en dat God haast, om dezelve te doen.
33 Zoo zie nu Faraö naar eenen verstandigen en wijzen man, en zette hem over het land van Egypte.
34 Faraö doe *zoo*, en bestelle opzieners over het land; en neme het vijfde deel des lands van Egypte in de zeven jaren des overvloeds.
35 En dat zij alle spijze van deze aankomende goede jaren verzamelen, en koren opleggen, onder de hand van Faraö, tot spijze in de steden, en het bewaren.
36 Zoo zal de spijze zijn tot voorraad voor het land, voor zeven jaren des hongers, die in Egypteland wezen zullen; opdat het land van honger niet verga.
37 En dit woord was goed in de oogen van Faraö, en in de oogen van al zijne knechten.
38 Zoo zeide Faraö tot zijne knechten: Zouden wij wel eenen man vinden als dezen, in welken Gods Geest zij?
39 Daarna zeide Faraö tot Jozef: Naardien God u dit alles heeft verkondigd, zoo is er niemand *zoo* verstandig en wijs, als gij.
40 Gij zult over mijn huis zijn, en op uw bevel zal al mijn volk *de hand* kussen; alleen dezen troon zal ik grooter zijn dan gij.
41 Voorts sprak Faraö tot Jozef: Zie, ik heb u over gansch Egypteland gesteld.
42 En Faraö nam zijnen ring van zijne hand af, en deed hem aan Jozefs hand, en liet hem fijne linnen kleederen aantrekken, en leide eene gouden keten aan zijnen hals.
43 En hij deed hem rijden op den tweeden wagen, dien hij had; en zij riepen voor zijn aangezigt: Knielt. Alzoo stelde hij hem over gansch Egypteland.
44 En Faraö zeide tot Jozef: Ik ben Faraö, doch zonder u zal niemand zijne hand of zijnen voet opheffen in gansch Egypteland.

45 En Faraö noemde Jozefs naam Zafnath Paanéa, en gaf hem Asnath, de dochter van Potiféra, overste van On, tot eene vrouw; en Jozef toog uit door het land van Egypte.

46 Jozef nu was dertig jaren oud, als hij stond voor het aangezigt van Faraö, Koning van Egypte; en Jozef ging uit van Faraös aangezigt, en hij toog door gansch Egypteland.

47 En het land bragt voort, in de zeven jaren des overvloeds, bij handvollen.

48 En hij vergaderde alle spijze der zeven jaren, die in Egypteland was, en deed de spijze in de steden; de spijze van het veld van elke stad, hetwelk rondom haar was, deed hij daar binnen.

49 Alzoo bragt Jozef zeer veel koren bij een, als het zand der zee, tot dat men ophield te tellen; want daarvan was geen getal.

50 En Jozef werden twee zonen geboren, eer dat er een jaar des hongers aankwam, die Asnath, de dochter van Potiféra, overste van On, hem baarde.

51 En Jozef noemde den naam des eerstgeborenen Manasse; want *zeide hij* God heeft mij doen vergeten al mijne moeite, en het gansche huis mijns vaders.

52 En den naam des tweeden noemde hij Efraïm; want *zeide hij* God heeft mij doen wassen in het land mijner verdrukking.

53 Toen eindigden de zeven jaren des overvloeds, die in Egypte geweest was.

54 En de zeven jaren des hongers begonnen aan te komen, gelijk als Jozef gezegd had. En daar was honger in al de landen, maar in gansch Egypteland was brood.

55 Als nu gansch Egypteland hongerde, riep het volk tot Faraö om brood; en Faraö zeide tot alle Egyptenaren: Gaat tot Jozef, doet wat hij u zegt.

56 Als dan honger over het gansche land was, zoo opende Jozef alles, waarin *iets* was, en verkocht aan de Egyptenaren; want de honger werd sterk in Egypteland.

57 En alle landen kwamen in Egypte tot Jozef, om te koopen; want de honger was sterk in alle landen.

HET 42 CAPITTEL.

TOEN Jakob zag, dat er koren in Egypte was, zoo zeide Jakob tot zijne zonen: Waarom ziet gij op elkander?

2 Voorts zeide hij: Ziet, ik heb gehoord, dat er koren in Egypte is; trekt daar henen af, en koopt ons *koren* van daar, opdat wij leven en niet sterven.

3 Toen togen Jozefs tien broederen af, om koren uit Egypte te koopen.

4 Doch Benjamin, Jozefs broeder, zond Jakob niet met zijne broederen; want hij zeide: Opdat hem niet misschien het verderf ontmoete.

5 Alzoo kwamen Israëls zonen om te koopen, onder degenen, die daar kwamen; want de honger was in het land Kanaän.

6 Jozef nu was regent over dat land; hij verkocht aan al het volk des lands; en Jozefs broederen kwamen, en bogen zich voor hem, *met* de aangezigten ter aarde.

7 Als Jozef zijne broederen zag, zoo kende hij ze; maar hij hield zich vreemd jegens hen, en sprak hard met hen, en zeide tot hen: Van waar komt gij? En zij zeiden: Uit het land Kanaän, om spijze te koopen.

8 Jozef dan kende zijne broederen; maar zij kenden hem niet.

9 Toen gedacht Jozef aan de droomen, die hij van hen gedroomd had; en hij zeide tot hen: Gij zijt verspieders, gij zijt gekomen, om te bezigtigen, waar het land bloot is.

10 En zij zeiden tot hem: Neen, mijn heer, maar uwe knechten zijn gekomen, om spijze te koopen.

11 Wij allen zijn ééns mans zonen; wij zijn vroom; uwe knechten zijn geen verspieders.

12 En hij zeide tot hen: Neen, maar gij zijt gekomen, om te bezigtigen, waar het land bloot is.

13 En zij zeiden: Wij uwe knechten waren twaalf gebroeders, ééns mans zonen, in het land Kanaän; en zie, de kleinste is heden bij onzen vader; doch de één is niet *meer*.

14 Toen zeide Jozef tot hen: Dat is het, wat ik tot u gesproken heb, zeggende: Gij zijt verspieders:

15 Hierin zult gij beproefd worden, *zoo waarlijk als* Faraö leeft, indien gij van hier zult uitgaan, ten zij dan, wanneer uw kleinste broeder herwaarts zal gekomen zijn.

16 Zendt éénen uit u, die uwen broeder hale; maar weest gijlieden gevangen; en uwe woorden zullen beproefd worden, of de waarheid bij u zij; en indien niet, *zoo waarlijk als* Faraö leeft, zoo zijt gij verspieders.

17 En hij zette ze te zamen drie dagen in bewaring.

18 En ten derden dage zeide Jozef tot

hen: Doet dit, zoo zult gij leven; ik
vreeze God.
19 Zoo gij vroom zijt, zoo zij één uwer
broederen gebonden in het huis uwer
bewaring; en gaat gij heen, brengt het
koren voor den honger uwer huizen.
20 En brengt uwen kleinsten broeder
tot mij, zoo zullen uwe woorden waar
gemaakt worden; en gij zult niet ster-
ven. En zij deden alzoo.
21 Toen zeiden zij, de een tot den an-
deren: Voorwaar wij zijn schuldig aan
onzen broeder, wiens benaauwdheid der
ziele wij zagen, toen hij ons om genade
bad, maar wij hoorden niet; daarom
komt deze benaauwdheid over ons.
22 En Ruben antwoordde hun, zeggen-
de: Heb ik het tot u niet gezegd, toen
ik zeide: Zondigt niet aan dezen jonge-
ling? maar gij hoordet niet; en ook zijn
bloed, ziet, het wordt gezocht.
23 En zij wisten niet, dat het Jozef
hoorde; want daar was een taalman
tusschen hen.
24 Toen wendde hij zich om van hen
af, en weende; daarna keerde hij weder
tot hen, en sprak tot hen, en nam Si-
meon van hen, en bond hem voor hunne
oogen.
25 En Jozef gebood, dat men hunne
zakken met koren vullen zoude, en dat
men hun geld deed wederkeeren, een
iegelijk in zijnen zak, en dat men hun
teerkost gave tot den weg; en men deed
hun alzoo.
26 En zij laadden hun koren op hunne
ezels, en togen van daar.
27 Toen één van hen zijnen zak open-
deed, om zijnen ezel voeder te geven in
de herberg, zoo zag hij zijn geld; want
ziet, het was in den mond van zijnen
zak.
28 En hij zeide tot zijne broederen:
Mijn geld is wedergekeerd; daartoe
ook, ziet, het is in mijnen zak. Toen
ontging hun het hart, en zij verschrik-
ten, de een tot den anderen zeg-
gende: Wat is dit, *dat* ons God gedaan
heeft?
29 En zij kwamen in het land Kanaän,
tot Jakob hunnen vader; en zij gaven
hem te kennen al hun wedervaren, zeg-
gende:
30 Die man, de heer van dat land, heeft
hard met ons gesproken; en hij heeft
ons gehouden voor verspieders des
lands.
31 Maar wij zeiden tot hem: Wij zijn
vroom; wij zijn geen verspieders.
32 Wij waren twaalf gebroeders, zonen
van onzen vader; de één is niet *meer*,
en de kleinste is heden bij onzen vader
in het land Kanaän.
33 En die man, de heer van dat land,
zeide tot ons: Hieraan zal ik bekennen,
dat gijlieden vroom zijt: laat éénen
uwer broederen bij mij, en neemt voor
den honger uwer huizen, en trekt heen;
34 En brengt uwen kleinsten broeder
tot mij; zoo zal ik weten, dat gij geen
verspieders zijt, maar dat gij vroom zijt;
uwen broeder zal ik u wedergeven, en
gij zult in dit land handelen.
35 En het geschiedde, als zij hunne
zakken ledigden, ziet, zoo had een iege-
lijk den bundel zijns gelds in zijnen
zak, en zij zagen de bundelen huns
gelds, zij, en hun vader, en zij waren
bevreesd.
36 Toen zeide Jakob hun vader tot hen:
Gij berooft mij van kinderen; Jozef is
er niet, en Simeon is er niet, nu zult gij
Benjamin wegnemen: alle deze dingen
zijn tegen mij.
37 Toen sprak Ruben tot zijnen vader,
zeggende: Dood twee mijner zonen, zoo
ik hem tot u niet weder breng; geef hem
in mijne hand, en ik zal hem weder tot
u brengen.
38 Maar hij zeide: Mijn zoon zal met
ulieden niet aftrekken; want zijn broe-
der is dood, en hij is alleen overgeble-
ven; zoo hem een verderf ontmoette op
den weg, dien gij zult gaan, zoo zoudt
gij mijne graauwe haren met droefenis
ten grave doen nederdalen.

HET 43 CAPITTEL.

DE honger nu werd zwaar in dat
land;
2 Zoo geschiedde het, als zij den leef-
togt, dien zij uit Egypte gebragt had-
den, opgegeten hadden, dat hun vader
tot hen zeide: Keert wederom, koopt
ons een weinig spijze.
3 Toen sprak Juda tot hem, zeggende:
Die man heeft ons op het hoogste be-
tuigd, zeggende: Gij zult mijn aange-
zigt niet zien, ten zij dat uw broeder
met u zij.
4 Indien gij onzen broeder met ons
zendt, wij zullen aftrekken, en u spijze
koopen.
5 Maar indien gij *hem* niet zendt, wij
zullen niet aftrekken; want die man
heeft tot ons gezegd: Gij zult mijn
aangezigt niet zien, ten zij dat uw broe-
der met u zij.
6 En Israël zeide: Waarom hebt gij
zoo kwalijk aan mij gedaan, dat gij dien
man te kennen gaaft, dat gij nog eenen
broeder hadt?
7 En zij zeiden: Die man vraagde zeer

naauw naar ons, en naar onze maagschap, zeggende: Leeft uw vader nog? hebt gij nog eenen broeder? zoo gaven wij het hem te kennen volgens die zelfde woorden; hebben wij juist geweten, dat hij zeggen zou: Brengt uwen broeder af?

8 Toen zeide Juda tot Israël zijnen vader: Zend den jongeling met mij, zoo zullen wij ons opmaken en reizen, opdat wij leven en niet sterven, noch wij, noch gij, noch onze kinderkens.

9 Ik zal borg voor hem zijn, van mijne hand zult gij hem eischen; indien ik hem tot u niet brenge en hem voor uw aangezigt stelle, zoo zal ik alle dagen tegen u gezondigd hebben:

10 Want hadden wij niet gezuimd, voorwaar wij waren alreeds tweemaal weder gekomen.

11 Toen zeide Israël hun vader tot hen: Is het nu alzoo, zoo doet dit: neemt van het loffelijkste dezes lands in uwe vaten, en brengt dien man een geschenk henen af: een weinig balsem, en een weinig honig, specerijn en mirre, terpentijn noten en amandelen;

12 En neemt dubbel geld in uwe hand; en brengt het geld, hetwelk in den mond uwer zakken wedergekeerd is, wederom in uwe hand; misschien is het eene feil.

13 Neemt ook uwen broeder mede, en maakt u op, keert weder tot dien man.

14 En God de Almagtige geve u barmhartigheid voor het aangezigt diens mans, dat hij uwen anderen broeder, en Benjamin met u late gaan. En mij aangaande, als ik van kinderen beroofd ben, zoo ben ik beroofd.

15 En die mannen namen dat geschenk, en namen dubbel geld in hunne hand, en Benjamin; en zij maakten zich op, en togen af naar Egypte, en zij stonden voor Jozefs aangezigt.

16 Als Jozef Benjamin met hen zag, zoo zeide hij tot dengenen, die over zijn huis was: Breng deze mannen naar het huis toe, en slagt slagtvee, en maak *het* gereed; want deze mannen zullen ten middage met mij eten.

17 De man nu deed gelijk Jozef gezegd had; en de man bragt deze mannen in Jozefs huis.

18 Toen vreesden deze mannen, omdat zij in Jozefs huis gebragt werden, en zij zeiden: Ter oorzake van het geld, dat in het begin in onze zakken wedergekeerd is, worden wij ingebragt, opdat hij ons overrompele, en ons overvalle, en ons tot slaven neme, met onze ezelen.

19 Daarom naderden zij tot dien man, die over Jozefs huis was, en zij spraken tot hem aan de deur van het huis,

20 En zij zeiden: Och mijnheer, wij waren in het begin gewisselijk afgekomen, om spijze te koopen.

21 Het is nu geschied, als wij in de herberg gekomen waren, en wij onze zakken opendeden, zie, zoo was ieders mans geld in den mond van zijnen zak, ons geld in zijn gewigt; en wij hebben hetzelve weder gebragt in onze hand.

22 Wij hebben ook ander geld in onze hand afgebragt, om spijze te koopen; wij weten niet, wie ons geld in onze zakken gelegd heeft.

23 En hij zeide: Vrede zij u lieden, vreest niet. Uw God en uwes vaders God heeft u eenen schat in uwe zakken gegeven; uw geld is tot mij gekomen. En hij bragt Simeon tot hen uit.

24 Daarna bragt de man deze mannen in Jozefs huis, en hij gaf water; en zij wiesschen hunne voeten; hij gaf ook aan hunne ezelen voeder.

25 En zij bereidden het geschenk, tot dat Jozef kwam op den middag; want zij hadden gehoord, dat zij aldaar brood eten zouden.

26 Als nu Jozef te huis gekomen was, zoo bragten zij hem het geschenk, hetwelk in hunne hand was, in het huis; en zij bogen zich voor hem ter aarde.

27 En hij vraagde hen naar *hunnen* welstand, en zeide: Is het wel met uwen vader, den oude, waarvan gij zeidet? leeft hij nog?

28 En zij zeiden: Het is wel met uwen knecht onzen vader, hij leeft nog; en zij neigden het hoofd en bogen zich neder.

29 En hij hief zijne oogen op, en zag Benjamin zijnen broeder, den zoon zijner moeder, en zeide: Is dit uw kleinste broeder, waarvan gij tot mij zeidet? daarna zeide hij: Mijn zoon, God zij u genadig.

30 En Jozef haastte zich, want zijn ingewand ontstak tegen zijnen broeder, en hij zocht te weenen; en hij ging in eene kamer, en weende aldaar.

31 Daarna wiesch hij zijn aangezigt en kwam uit; en hij bedwong zich zelven, en zeide: Zet brood op.

32 En zij rigtten voor hem aan in het bijzonder, en voor hen in het bijzonder, en voor de Egyptenaren, die met hem aten, in het bijzonder; want de Egyptenaars mogen geen brood eten met de Hebreën, dewijl zulks den Egyptenaren, een gruwel is.

33 En zij zaten voor zijn aangezigt, de

eerstgeborene naar zijne eerstgeboorte, en de jongere naar zijne jongheid; dies verwonderden zich de mannen onder elkander.
34 En hij langde hun van de geregten, die voor hem waren; maar Benjamins geregt was vijfmaal grooter, dan de geregten van hen allen. En zij dronken, en zij werden dronken met hem.

HET 44 CAPITTEL.

EN hij gebood dengenen, die over zijn huis was, zeggende: Vul de zakken dezer mannen met spijze, naar dat zij zullen kunnen dragen, en leg ieders mans geld in den mond van zijnen zak;
2 En mijnen beker, den zilveren beker, zult gij leggen in den mond van den zak des kleinsten, met het geld van zijn koren. En hij deed naar Jozefs woord, hetwelk hij gesproken had.
3 Des morgens, als het licht werd, zoo liet men deze mannen trekken, hen en hunne ezelen.
4 Zij zijn ter stad uitgegaan; zij waren niet verre gekomen, als Jozef tot dengenen, die over zijn huis was, zeide: Maak u op, en jaag die mannen achterna; en als gij ze zult achterhaald hebben, zoo zult gij tot hen zeggen: Waarom hebt gij kwaad voor goed vergolden?
5 Is het deze niet, daar mijn heer uit drinkt en waarbij hij *iets* zekerlijk waarnemen zal? Gij hebt kwalijk gedaan, wat gij gedaan hebt.
6 En hij achterhaalde ze, en sprak tot hen diezelve woorden.
7 En zij zeiden tot hem: Waarom spreekt mijn heer zulke woorden? het zij verre van uwe knechten, dat zij zoodanig een ding doen zouden.
8 Zie, het geld, dat wij in den mond onzer zakken vonden, hebben wij tot u uit het land Kanaän wedergebragt; hoe zouden wij dan uit het huis uwes heeren zilver of goud stelen?
9 Bij wien van uwe knechten hij gevonden zal worden, dat hij sterve; en ook zullen wij mijnen heer tot slaven zijn.
10 En hij zeide: Dit zij nu ook alzoo, naar uwe woorden. Bij wien hij gevonden wordt, die zij mijn slaaf; maar gijlieden zult onschuldig zijn.
11 En zij haastten, en een iegelijk zette zijnen zak af op de aarde, en een iegelijk opende zijnen zak.
12 En hij doorzocht, beginnende met den grootste, en voleindigende met den kleinste; en die beker werd gevonden in Benjamins zak.
13 Toen scheurden zij hunne kleederen; en ieder man laadde zijnen ezel op, en zij keerden weder naar de stad.
14 En Juda kwam met zijne broederen in het huis van Jozef, want hij was nog zelf aldaar; en zij vielen voor zijn aangezigt neder ter aarde.
15 En Jozef zeide tot hen: Wat daad is dit, die gij gedaan hebt? weet gij niet, dat zulk een man als ik *dat* zekerlijk waarnemen zoude?
16 Toen zeide Juda: Wat zullen wij tot mijnen heer zeggen? wat zullen wij spreken? en wat zullen wij ons regtvaardigen? God heeft de ongeregtigheid uwer knechten gevonden; zie, wij zijn mijns heeren slaven, zoo wij, als hij, in wiens hand de beker gevonden is.
17 Maar hij zeide: Het zij verre van mij zulks te doen: die man, in wiens hand de beker gevonden is, die zal mijn slaaf zijn; doch trekt gijlieden op in vrede tot uwen vader.
18 Toen naderde Juda tot hem, en zeide: Och mijn heer, laat toch uwen knecht een woord spreken voor mijns heeren ooren, en laat uwen toorn tegen uwen knecht niet ontsteken; want gij zijt even gelijk Faraö.
19 Mijn heer vraagde zijne knechten, zeggende: Hebt gijlieden eenen vader, of broeder?
20 Zoo zeiden wij tot mijnen heer: Wij hebben eenen ouden vader, en eenen jongeling des ouderdoms, den kleinste, wiens broeder dood is; en hij is alleen van zijne moeder overgebleven, en zijn vader heeft hem lief.
21 Toen zeidet gij tot uwe knechten: Brengt hem af tot mij, dat ik mijn oog op hem sla.
22 En wij zeiden tot mijnen heer: Die jongeling zal zijnen vader niet kunnen verlaten; indien hij zijnen vader verlaat, zoo zal hij sterven.
23 Toen zeidet gij tot uwe knechten: Indien uw kleinste broeder met u niet afkomt, zoo zult gij mijn aangezigt niet meer zien.
24 En het is geschied, als wij tot uwen knecht, mijnen vader, opgetrokken zijn, en wij hem de woorden mijns heeren verhaald hebben,
25 En dat onze vader gezegd heeft: Keert weder, koopt ons een weinig spijze;
26 Zoo hebben wij gezegd: Wij zullen niet mogen aftrekken; indien onze kleinste broeder bij ons is, zoo zullen wij aftrekken; want wij zullen diens mans aangezigt niet mogen zien, zoo

deze onze kleinste broeder niet bij ons
is.
27 Toen zeide uw knecht, mijn vader,
tot ons: gijlieden weet, dat er mij mijne
huisvrouw twee gebaard heeft;
28 En de een is van mij uitgegaan, en
ik heb gezegd: voorwaar, hij is gewisse-
lijk verscheurd geworden; en ik heb
hem niet gezien tot nu toe;
29 Indien gij nu dezen ook van mijn
aangezigt wegneemt, en hem een verderf
ontmoette, zoo zoudt gij mijne graauwe
haren met jammer ten grave doen ne-
derdalen.
30 Nu dan, als ik tot uwen knecht,
mijnen vader, kome, en de jongeling is
niet bij ons, (alzoo zijne ziele aan de
ziele van dezen gebonden is)
31 Zoo zal het geschieden, als hij ziet,
dat de jongeling er niet is, dat hij ster-
ven zal; en uwe knechten zullen de
graauwe haren van uwen knecht, onzen
vader, met droefenis ten grave doen ne-
derdalen.
32 Want uw knecht is voor dezen jon-
geling borg bij mijnen vader, zeggende:
zoo ik hem tot u niet weder brenge, zoo
zal ik tegen mijnen vader alle dagen
gezondigd hebben.
33 Nu dan, laat toch uwen knecht voor
dezen jongeling mijns heeren slaaf blij-
ven, en laat den jongeling met zijne
broederen optrekken.
34 Want hoe zou ik optrekken tot mij-
nen vader, indien de jongeling niet met
mij ware? opdat ik den jammer niet zie,
welke mijnen vader overkomen zou.

HET 45 CAPITTEL.

TOEN kon zich Jozef niet bedwingen
voor allen, die bij hem stonden, en
hij riep: Doet alle man van mij uitgaan.
En daar stond niemand bij hem, als
Jozef zich aan zijne broederen bekend
maakte.
2 En hij verhief zijne stem met wee-
nen, zoodat het de Egyptenaars hoorden,
en dat het Faraö's huis hoorde.
3 En Jozef zeide tot zijne broederen:
Ik ben Jozef, leeft mijn vader nog? En
zijne broeders konden hem niet ant-
woorden, want zij waren verschrikt voor
zijn aangezigt.
4 En Jozef zeide tot zijne broederen:
Nadert toch tot mij: en zij naderden.
Toen zeide hij: Ik ben Jozef uw broeder,
dien gij naar Egypte verkocht hebt.
5 Maar nu, weest niet bekommerd, en
de toorn ontsteke niet in uwe oogen,
omdat gij mij hier heen verkocht hebt;
want God heeft mij voor uw aangezigt
gezonden, tot behoudenis des levens.
6 Want het zijn nu twee jaren des hon-
gers in het midden des lands; en daar
zijn nog vijf jaren, in welke geene
ploeging noch oogst zijn zal.
7 Doch God heeft mij voor uw aange-
zigt henen gezonden, om u een over-
blijfsel te stellen op de aarde, en om u
bij het leven te behouden door eene
groote verlossing.
8 Nu dan, gij hebt mij herwaarts niet
gezonden, maar God zelf, die mij tot
Faraös vader gesteld heeft, en tot eenen
heer over zijn gansche huis, en regeer-
der in het gansche land van Egypte.
9 Haast u en trekt op tot mijnen vader,
en zegt tot hem: Alzoo zegt uw zoon
Jozef: God heeft mij tot eenen heer
over gansch Egypteland gesteld; kom af
tot mij, en vertoef niet.
10 En gij zult in het land Gosen wonen,
en nabij mij wezen, gij, en uwe zonen,
en de zonen uwer zonen, en uwe scha-
pen, en uwe runderen, en al wat gij
hebt.
11 En ik zal u aldaar onderhouden;
want daar zullen nog vijf jaren des hon-
gers zijn; opdat gij niet verarmt, gij, en
uw huis, en alles wat gij hebt.
12 En ziet, uwe oogen zien het, en de
oogen van mijnen broeder Benjamin,
dat mijn mond tot u spreekt.
13 En boodschapt mijnen vader al
mijne heerlijkheid in Egypte, en alles
wat gij gezien hebt; en haast u, en
brengt mijnen vader herwaarts af.
14 En hij viel aan den hals van Benja-
min, zijnen broeder, en weende; en Ben-
jamin weende aan zijnen hals.
15 En hij kuste al zijne broederen, en
hij weende over hen; en daarna spraken
zijne broeders met hem.
16 Als dit gerucht in het huis van Faraö
gehoord werd, dat men zeide: Jozefs
broeders zijn gekomen, was het goed in
de oogen van Faraö, en in de oogen zij-
ner knechten.
17 En Faraö zeide tot Jozef: Zeg tot
uwe broederen: doet dit, laadt uwe
beesten, en trekt heen, gaat naar het
land Kanaän;
18 En neemt uwen vader, en uwe huis-
gezinnen, en komt tot mij; en ik zal u
het beste van Egypteland geven, en gij
zult het vette dezes lands eten.
19 Gij zijt toch gelast; doet dit, neemt
u uit Egypteland wagenen voor uwe
kinderkens, en voor uwe vrouwen, en
voert uwen vader, en komt.
20 En uw oog verschoone uw huisraad
niet; want het beste van gansch Egypte-
land, dat zal het uwe zijn.

21 En de zonen Israëls deden alzoo. Zoo gaf Jozef hun wagenen naar Faraös bevel; ook gaf hij hun teerkost op den weg.
22 Hij gaf hun allen, ieder een, wisselkleederen; maar Benjamin gaf hij drie honderd zilverlingen, en vijf wisselkleederen.
23 En zijnen vader desgelijks zond hij tien ezelen, dragende van het beste van Egypte, en tien ezelinnen, dragende koren, en brood, en spijze voor zijnen vader op den weg.
24 En hij zond zijne broeders henen; en zij vertrokken; en hij zeide tot hen: Verstoort u niet op den weg.
25 En zij trokken op uit Egypte, en zij kwamen in het land Kanaän tot hunnen vader Jakob.
26 Toen boodschapten zij hem, zeggende: Jozef leeft nog, ja ook is hij regeerder in gansch Egypteland. Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hun niet.
27 Maar als zij tot hem gesproken hadden al de woorden van Jozef, die hij tot hen gesproken had, en dat hij de wagenen zag, die Jozef gezonden had, om hem te voeren, zoo werd de geest van Jakob hunnen vader levendig.
28 En Israël zeide: Het is genoeg, mijn zoon Jozef leeft nog, ik zal gaan, en hem zien; eer ik sterve.

HET 46 CAPITTEL.

EN Israël verreisde met al wat hij had, en hij kwam te Ber-Séba, en hij offerde offeranden aan den God van zijnen vader Izaak.
2 En God sprak tot Israël in gezigten des nachts, en zeide: Jakob, Jakob: en hij zeide: Zie, *hier* ben ik.
3 En hij zeide: Ik ben die God, uwes vaders God; vrees niet van af te trekken naar Egypte, want ik zal u aldaar tot een groot volk zetten.
4 Ik zal met u aftrekken naar Egypte, en ik zal u doen *weder* optrekken, mede optrekkende; en Jozef zal zijne hand op uwe oogen leggen.
5 Toen maakte zich Jakob op van Ber-Séba; en de zonen van Israël voerden Jakob hunnen vader, en hunne kinderen, en hunne vrouwen, op de wagenen, die Faraö gezonden had, om hem te voeren.
6 En zij namen hun vee, en hunne have, die zij in het land Kanaän geworven hadden, en zij kwamen in Egypte, Jakob en al zijn zaad met hem:
7 Zijne zonen, en de zonen zijner zonen met hem; zijne dochteren, en zijner zonen dochteren, en al zijn zaad bragt hij met zich in Egypte.
8 En dit zijn de namen der zonen van Israël, die in Egypte kwamen; Jakob en zijne zonen. De eerstgeborene van Jakob, Ruben.
9 En de zonen van Ruben: Hanoch, en Pallu, en Hezron, en Karmi.
10 En de zonen van Simeon: Jemuël, en Jamin, en Ohad, en Jachin, en Zohar, en Saul, de zoon eener Kanaänitische vrouw.
11 En de zonen van Levi: Gerson, Kehath en Meràri.
12 En de zonen van Juda: Er, en Onan, en Sela, en Perez, en Zerah. Doch Er en Onan waren gestorven in het land van Kanaän; en de zonen van Perez waren Hezron en Hamul.
13 En de zonen van Issaschar: Tola, en Puwa, en Job, en Simron.
14 En de zonen van Zebulon: Sered, en Elon, en Jahleël.
15 Dit zijn de zonen van Lea, die zij Jakob gebaard heeft in Paddan-Aram, met Dina zijne dochter; al de zielen zijner zonen en zijner dochteren waren drie en dertig.
16 En de zonen van Gad: Zifion en Haggi, Schuni en Ezbon, Eri, en Aródi, en Aréli.
17 En de zonen van Aser: Jimna, en Jisva, en Jisvi, en Beria, en Serah hunne zuster; en de zonen van Beria: Heber en Malchiël.
18 Dit zijn de zonen van Zilpa, die Laban aan zijne dochter Lea gegeven had; en zij baarde Jakob deze zestien zielen.
19 De zonen van Rachel, Jakobs huisvrouw: Jozef en Benjamin.
20 En aan Jozef werden geboren in Egypteland: Manasse en Efraïm, die hem Asnath, de dochter van Potiféra, den overste te On, baarde.
21 En de zonen van Benjamin: Bela, Becher en Asbel, Gera en Naäman, Echi en Rôs, Muppim en Huppim, en Ard.
22 Dit zijn de zonen van Rachel, die Jakob geboren zijn, al te zamen veertien zielen.
23 En de zonen van Dan: Husim.
24 En de zonen van Naftali: Jáhzeël, en Guni, en Jezer, en Sillem.
25 Dit zijn de zonen van Bilha, die Laban aan zijne dochter Rachel gegeven had; en zij baarde dezelve Jakob, zij waren allen zeven zielen.
26 Al de zielen, die met Jakob in Egypte kwamen, uit zijne heupe gesproten, uitgenomen de vrouwen van Jakobs

zonen, waren allen zes en zestig zielen.
27 En de zonen van Jozef, die hem in
Egypte geboren zijn, waren twee zielen.
Al de zielen van het huis van Jakob,
die in Egypte kwamen, waren zeventig.
28 En hij zond Juda voor zijn aangezigt heen tot Jozef, om voor zijn aangezigt aanwijzing te doen naar Gosen; en zij kwamen in het land Gosen.
29 Toen spande Jozef zijnen wagen aan,
en toog op, zijnen vader Israël te gemoet naar Gosen; en als hij zich aan hem vertoonde, zoo viel hij hem aan zijnen hals, en weende lang aan zijnen hals.
30 En Israël zeide tot Jozef: Dat ik nu
sterve, nadat ik uw aangezigt gezien heb, dat gij nog leeft.
31 Daarna zeide Jozef tot zijne broederen, en tot zijns vaders huis: Ik zal optrekken en Faraö boodschappen, en tot hem zeggen: mijne broeders en mijns vaders huis, die in het land Kanaän waren, zijn tot mij gekomen.
32 En die mannen zijn schaapherders,
want het zijn mannen, die met vee omgaan; en zij hebben hunne schapen, en hunne runderen, en al wat zij hebben, mede gebragt.
33 Wanneer het nu geschieden zal, dat
Faraö ulieden zal roepen, en zeggen: Wat is uwe handtering?
34 Zoo zult gij zeggen: Uwe knechten
zijn mannen, die van onze jeugd af tot nu toe met vee omgegaan hebben, zoo wij als onze vaders; opdat gij in het land Gosen moogt wonen; want alle schaapherder is den Egyptenaren een gruwel.

HET 47 CAPITTEL.

TOEN kwam Jozef en boodschapte Faraö, en zeide: Mijn vader en mijne broeders, en hunne schapen, en hunne runderen, met alles, wat zij hebben, zijn gekomen uit het land Kanaän; en zie, zij zijn in het land Gosen.
2 En hij nam een deel zijner broederen, *te weten* vijf mannen, en hij stelde ze voor Faraös aangezigt.
3 Toen zeide Faraö tot zijne broederen: Wat is uwe handtering? En zij zeiden tot Faraö: Uwe knechten zijn schaapherders, zoo wij als onze vaders.
4 Voorts zeiden zij tot Faraö: Wij zijn
gekomen, om als vreemdelingen in dit land te wonen; want daar is geen weide voor de schapen, die uwe knechten hebben, dewijl de honger zwaar is in het land Kanaän; en nu, laat toch uwe knechten in het land Gosen wonen.
5 Toen sprak Faraö tot Jozef, zeggende: Uw vader en uwe broeders zijn tot u gekomen;
6 Egypteland is voor uw aangezigt, doe
uwen vader en uwe broeders in het beste van het land wonen; laat ze in het land Gosen wonen, en zoo gij weet, dat er onder hen kloeke mannen zijn, zoo zet hen tot veemeesters over hetgeen ik heb.
7 En Jozef bragt zijnen vader Jakob
mede, en stelde hem voor Faraös aangezigt; en Jakob zegende Faraö.
8 En Faraö zeide tot Jakob: Hoe vele
zijn de dagen der jaren uwes levens?
9 En Jakob zeide tot Faraö: De dagen
der jaren mijner vreemdelingschappen zijn honderd en dertig jaren; weinig en kwaad zijn de dagen der jaren mijns levens geweest, en hebben niet bereikt de dagen van de jaren des levens mijner vaderen, in de dagen hunner vreemdelingschappen.
10 En Jakob zegende Faraö, en ging
uit van Faraös aangezigt.
11 En Jozef bestelde voor Jakob en
zijne broederen woningen, en hij gaf hun eene bezitting in Egypteland, in het beste van het land, in het land Rámeses, gelijk als Faraö geboden had.
12 En Jozef onderhield zijnen vader,
en zijne broeders, en het gansche huis zijns vaders, met brood, tot den mond der kinderkens toe.
13 ¶ En daar was geen brood in het
gansche land, want de honger was zeer zwaar; zoodat het land van Egypte en het land Kanaän raasden van wege dien honger.
14 Toen verzamelde Jozef al het geld,
dat in Egypteland en in het land Kanaän gevonden werd, voor het koren, dat zij kochten; en Jozef bragt dat geld in Faraös huis.
15 Als nu het geld uit Egypteland en
uit het land Kanaän verdaan was, kwamen al de Egyptenaren tot Jozef, zeggende: Geef ons brood; want waarom zouden wij in uwe tegenwoordigheid sterven, want het geld ontbreekt.
16 En Jozef zeide: Geeft uw vee, zoo
zal ik het u geven voor uw vee, indien het geld ontbreekt.
17 Toen bragten zij hun vee tot Jozef;
en Jozef gaf hun brood voor paarden, en voor het vee der schapen, en voor het vee der runderen, en voor ezels; en hij voedde hen met brood, dat zelve jaar, voor al hun vee.

18 Toen dat zelve jaar voleind was, zoo kwamen zij tot hem in het tweede jaar, en zeiden tot hem: Wij zullen het voor mijnen heer niet verbergen, alzoo het geld verdaan is, en de bezitting der beesten *gekomen* aan mijnen heer, zoo is er niet anders overgebleven voor het aangezigt mijns heeren, dan ons ligchaam, en ons land.
19 Waarom zullen wij voor uwe oogen sterven? zoo wij, als ons land, koop ons en ons land voor brood; zoo zullen wij en ons land Faraö dienstbaar zijn, en geef zaad, opdat wij leven en niet sterven, en het land niet woest worde.
20 Alzoo kocht Jozef het geheele land van Egypte voor Faraö; want de Egyptenaars verkochten een ieder zijnen akker, dewijl de honger sterk over hen geworden was; zoo werd het land Faraös eigen.
21 En aangaande het volk, dat zette hij over in de steden, van het eene uiterste der palen van Egypte tot het andere uiterste deszelven.
22 Alleen het land der Priesteren kocht hij niet; want de Priesters hadden een bescheiden deel van Faraö, en zij aten hun bescheiden deel, hetwelk hun Faraö gegeven had; daarom verkochten zij hun land niet.
23 Toen zeide Jozef tot het volk: Ziet, ik heb heden u en uw land gekocht voor Faraö; ziet, daar is zaad voor u, opdat gij het land bezaait.
24 Doch met de inkomsten zal het geschieden, dat gij Faraö het vijfde deel zult geven; en de vier deelen zullen voor u zijn, tot zaad des velds, en tot uwe spijze en van degenen, die in uwe huizen zijn, en om te eten voor uwe kinderkens.
25 En zij zeiden: Gij hebt ons leven behouden; laat ons genade vinden in de oogen mijns heeren, en wij zullen Faraös knechten zijn.
26 Jozef dan stelde dit zelve in tot eene wet, tot op dezen dag, over het land van Egypte, dat Faraö het vijfde deel zou hebben; behalve dat alleen het land der Priesteren Faraös niet werd.
27 Zoo woonde Israël in het land van Egypte, in het land Gosen; en zij stelden zich tot bezitters daarin, en zij werden vruchtbaar en vermeerderden zeer.
28 En Jakob leefde in het land van Egypte zeventien jaar; zoodat de dagen Jakobs, de jaren zijns levens, geweest zijn honderd zeven en veertig jaar.
29 Als nu de dagen Israëls naderden, dat hij sterven zoude, zoo riep hij zijnen zoon Jozef, en zeide tot hem: Indien ik nu genade gevonden heb in uwe oogen, zoo leg toch uwe hand onder mijn heup, en doe weldadigheid en trouw aan mij, en begraaf mij toch niet in Egypte;
30 Maar dat ik bij mijne vaderen ligge; hierom zult gij mij uit Egypte voeren, en mij in hun graf begraven. En hij zeide: Ik zal doen naar uw woord.
31 En hij zeide: Zweer mij. En hij zwoer hem. En Israël boog zich ten hoofde van het bed.

HET 48 CAPITTEL.

HET geschiedde nu na deze dingen, dat men Jozef zeide: Zie, uw vader is krank. Toen nam hij zijne twee zonen met zich, Manasse en Efraïm.
2 En men boodschapte Jakob, en men zeide: Zie, uw zoon Jozef komt tot u. Zoo versterkte zich Israël, en zat op het bed.
3 Daarna zeide Jakob tot Jozef: God de Almagtige is mij verschenen te Luz, in het land Kanaän, en hij heeft mij gezegend;
4 En hij heeft tot mij gezegd: Zie, ik zal u vruchtbaar maken en u vermenigvuldigen, en u tot eenen hoop van volken stellen; en ik zal uwen zade na u dit land tot eene eeuwige bezitting geven.
5 Nu dan, uwe twee zonen, die u in Egypteland geboren waren, eer ik in Egypte tot u gekomen ben, zijn mijne; Efraïm en Manasse zullen mijne zijn, als Ruben en Simeon.
6 Maar uw geslacht, dat gij na hen zult gewinnen, zullen uwe zijn; zij zullen naar hunner broederen naam genoemd worden in hun erfdeel.
7 Toen ik nu van Paddan kwam, zoo is Rachel bij mij gestorven in het land Kanaän, op den weg, als het nog eene kleine streek lands was, om tot Efrath te komen; en ik begroef ze aldaar aan den weg van Efrath, welke is Bethlehem.
8 En Israël zag de zonen van Jozef, en zeide: Wiens zijn dezen?
9 En Jozef zeide tot zijnen vader: Zij zijn mijne zonen, die mij God hier gegeven heeft. En hij zeide: Breng ze toch tot mij, dat ik hen zegene.
10 Doch Israëls oogen waren zwaar van ouderdom, hij kon niet zien; en hij deed hen naderen tot zich; toen kuste hij hen, en omhelsde ze.
11 En Israël zeide tot Jozef: Ik had niet gemeend uw aangezigt te zien; maar zie, God heeft mij ook uw zaad doen zien.
12 Toen deed Jozef hen uitgaan van

zijne knieën; en hij boog zich voor zijn
aangezigt neder ter aarde.
13 En Jozef nam die beiden, Efraïm
met zijne regterhand tegen over Israëls
linkerhand en Manasse met zijne linker-
hand tegen over Israëls regterhand, en
hij deed ze naderen tot hem.
14 Maar Israël strekte zijne regter-
hand uit, en leide die op het hoofd van
Efraïm, hoewel hij de minste was, en
zijne linkerhand op het hoofd van Ma-
nasse; hij bestierde zijne handen ver-
standiglijk, want Manasse was de eerst-
geborene.
15 En hij zegende Jozef, en zeide: De
God, voor wiens aangezigt mijne vaders,
Abraham en Izaak, gewandeld hebben,
die God, die mij gevoed heeft, van dat
ik was, tot op dezen dag;
16 Die Engel, die mij verlost heeft van
alle kwaad, zegene deze jongeren, en
dat in hen mijn naam genoemd worde,
en de naam mijner vaderen, Abraham
en Izaak, en dat zij vermenigvuldigen
als visschen in menigte, in het midden
des lands.
17 Toen Jozef zag, dat zijn vader zijne
regterhand op het hoofd van Efraïm
leide, zoo was het kwaad in zijne oogen,
en hij ondervatte de hand zijns vaders,
om die van Efraïms hoofd op het hoofd
van Manasse af te brengen.
18 En Jozef zeide tot zijnen vader:
Niet alzoo, mijn vader, want deze is de
eerstgeborene, leg uwe regterhand op
zijn hoofd.
19 Maar zijn vader weigerde het, en
zeide: Ik weet het, mijn zoon, ik weet
het; hij zal ook tot een volk worden, en
hij zal ook groot worden; maar nogtans
zal zijn kleinste broeder grooter worden
dan hij, en zijn zaad zal eene volle me-
nigte van volken worden.
20 Alzoo zegende hij ze te dien dage,
zeggende: In u zal Israël zegenen, zeg-
gende: God zette u als Efraïm en als
Manasse. En hij zette Efraïm vóór Ma-
nasse.
21 Daarna zeide Israël tot Jozef: Zie,
ik sterve, maar God zal met ulieden
wezen, en hij zal u wederbrengen in het
land uwer vaderen.
22 En ik heb u een stuk lands gegeven
boven uwe broederen; hetwelk ik met
mijn zwaard en met mijnen boog uit de
hand der Amoriten genomen heb.

HET 49 CAPITTEL.

DAARNA riep Jakob zijne zonen, en
hij zeide: Verzamelt u, en ik zal
u verkondigen, hetgeen u in de navol-
gende dagen wedervaren zal.
2 Komt te zamen en hoort, gij zonen
Jakobs, en hoort naar Israël, uwen va-
der.
3 Ruben, gij zijt mijn eerstgeborene,
mijne kracht en het begin mijner magt;
de voortreffelijkste in hoogheid, en de
voortreffelijkste in sterkte.
4 Snelle afloop als der wateren, gij zult
de voortreffelijkste niet zijn; want gij
hebt uwes vaders leger beklommen;
toen hebt gij *het* geschonden; hij heeft
mijn bed beklommen.
5 Simeon en Levi zijn gebroeders;
hunne handelingen zijn werktuigen van
geweld.
6 Mijne ziel kome niet in hunnen ver-
borgen raad, mijne eer worde niet ver-
eenigd met hunne vergadering; want
in hunnen toorn hebben zij de mannen
dood geslagen, en in hunnen moedwil
hebben zij de ossen weggerukt.
7 Vervloekt zij hun toorn, want hij is
heftig; en hunne verbolgenheid, want
zij is hard: ik zal hen verdeelen onder
Jakob, en zal hen verstrooijen onder
Israël.
8 Juda, gij zijt het, u zullen uwe broe-
ders loven; uwe hand zal zijn op den
nek uwer vijanden; voor u zullen zich
uwes vaders zonen nederbuigen.
9 Juda is een leeuwenwelp: gij zijt van
den roof opgeklommen, mijn zoon: hij
kromt zich, hij legt zich neder als een
leeuw, en als een oude leeuw; wie zal
hem doen opstaan?
10 De schepter zal van Juda niet wij-
ken, noch de wetgever van tusschen
zijne voeten, tot dat Silo komt, en den-
zelven zullen de volken gehoorzaam
zijn.
11 Hij bindt zijnen jongen ezel aan den
wijnstok, en het veulen zijner ezelin
aan den edelsten wijnstok; hij wascht
zijn kleed in den wijn, en zijnen mantel
in wijndruiven-bloed.
12 Hij is roodachtig van oogen door den
wijn, en wit van tanden door de melk.
13 Zebulon zal aan de haven der zeeën
wonen, en hij zal aan de haven der
schepen wezen; en zijne zijde zal zijn
naar Zidon.
14 Issaschar is een sterk gebeende ezel,
nederliggende tusschen twee pakken.
15 Toen hij de rust zag, dat zij goed
was, en het land, dat het lustig was, zoo
boog hij zijnen schouder om te dragen,
en was dienende onder schatting.
16 Dan zal zijn volk rigten, als één der
stammen Israëls.
17 Dan zal eene slang zijn aan den
weg, eene adderslang nevens het pad,

bijtende des paards verzenen, dat zijn
rijder achterovervalle.
18 Op uwe zaligheid wacht ik, HEER.
19 Aangaande Gad, eene bende zal hem
aanvallen; maar hij zal *haar* aanvallen
in het einde.
20 Van Aser, zijn brood zal vet zijn;
en hij zal koninklijke lekkernijen leveren.
21 Nafthali is eene losgelatene hinde;
hij geeft schoone woorden.
22 Jozef is een vruchtbare tak, een
vruchtbare tak aan eene fontein; elkeen
der takken loopt over den muur.
23 De schutters hebben hem wel bitterheid aangedaan, en beschoten, en hem
gehaat;
24 Maar zijn boog is in stijvigheid gebleven, en de armen zijner handen zijn
gesterkt geworden door de handen van
den Magtige Jakobs; daarvan is hij een
herder, een steen Israëls.
25 Van uwes vaders God, die u zal helpen, en van den Almagtige, die u zal
zegenen, met zegeningen des hemels
van boven, met zegeningen des afgronds,
die daar onder ligt, met zegeningen der
borsten en der baarmoeder:
26 De zegeningen uwes vaders gaan te
boven de zegeningen mijner voorvaderen, tot aan het einde van de eeuwige
heuvelen; die zullen zijn op het hoofd
van Jozef, en op den hoofdschedel des
afgezonderden zijner broederen.
27 Benjamin zal *als* een wolf verscheuren; des morgens zal hij roof eten, en
des avonds zal hij buit uitdeelen.
28 Alle deze stammen Israëls zijn
twaalf; en dit is het, wat hun vader tot
hen sprak, als hij ze zegende; hij zegende hen, een iegelijk naar zijnen bijzonderen zegen.
29 Daarna gebood hij hun, en zeide tot
hen: Ik word verzameld tot mijn volk,
begraaft mij bij mijne vaderen, in de
spelonk, die daar is in den akker van
Efron den Hethiet;
30 In de spelonk, welke is op den akker
van Machpéla, die tegen over Mamre is,
in het land Kanaän, die Abraham met
dien akker gekocht heeft van Efron den
Hethiet, tot eene erfbegrafenis.
31 Aldaar hebben zij Abraham begraven, en Sara zijne huisvrouw; daar
hebben zij Izaak begraven, en Rebekka
zijne huisvrouw; en daar heb ik Lea
begraven.
32 De akker, en de spelonk, die daar
in is, is gekocht van de zonen Heths.
33 Als Jakob voleind had zijnen zonen
bevelen te geven, zoo leide hij zijne
voeten zamen op het bed, en hij gaf den
geest, en hij werd verzameld tot zijne
volken.

HET 50 CAPITTEL.

TOEN viel Jozef op zijns vaders aangezigt, en hij weende over hem, en
kuste hem.
2 En Jozef gebood zijnen knechten,
den medicijnmeesters, dat zij zijnen vader balsemen zouden; en de medicijnmeesters balsemden Israël.
3 En veertig dagen werden aan hem
vervuld; want alzoo werden vervuld de
dagen der genen, die gebalsemd werden;
en de Egyptenaars beweenden hem zeventig dagen.
4 Als nu de dagen zijns beweenens
over waren, zoo sprak Jozef tot het
huis van Faraö, zeggende: Indien ik nu
genade gevonden heb in uwe oogen,
spreekt toch voor de ooren van Faraö,
zeggende:
5 Mijn vader heeft mij doen zweren,
zeggende: Zie, ik sterf; in mijn graf,
dat ik mij in het land Kanaän gegraven
heb, dáár zult gij mij begraven. Nu dan,
laat mij toch optrekken, dat ik mijnen
vader begrave, dan zal ik weder komen.
6 En Faraö zeide: Trek op en begraaf
uwen vader, gelijk als hij u heeft doen
zweren.
7 En Jozef toog op, om zijnen vader te
begraven; en met hem togen op alle
Faraös knechten, de oudsten van zijn
huis, en al de oudsten des lands van
Egypte;
8 Daartoe het gansche huis van Jozef,
en zijne broeders, en het huis zijns vaders; alleen hunne kleine kinderen, en
hunne schapen, en hunne runderen lieten zij in het land Gosen.
9 En met hem togen op, zoo wagenen
als ruiteren; en het was een zeer zwaar
heir.
10 Toen zij nu aan het plein van het
doornbosch kwamen, dat aan gene zijde
der Jordaan is, hielden zij daar eene
groote en zeer zware rouwklage; en hij
maakte zijnen vader eenen rouw van
zeven dagen.
11 Als de inwoners des lands, de Kanaäniten, dien rouw zagen op het plein
van het doornbosch, zoo zeiden zij: Dit
is een zware rouw der Egyptenaren;
daarom noemde men haren naam, Abel-Mizraïm, die aan het veer der Jordaan
is.
12 En zijne zonen deden hem, gelijk
als hij hun geboden had;
13 Want zijne zonen voerden hem in
het land Kanaän, en begroeven hem in

de spelonk des akkers van Machpéla, welke Abraham met den akker gekocht had tot eene erfbegrafenis van Efron den Hethiet, tegen over Mamre.
14 Daarna keerde Jozef weder in Egypte, hij, en zijne broeders, en allen, die met hem opgetogen waren, om zijnen vader te begraven, nadat hij zijnen vader begraven had.
15 Toen Jozefs broeders zagen, dat hun vader dood was, zoo zeiden zij: Misschien zal ons Jozef haten, en hij zal ons gewisselijk vergelden al het kwaad, dat wij hem aangedaan hebben.
16 Daarom boodschapten zij aan Jozef, zeggende: Uw vader heeft bevolen vóór zijnen dood, zeggende:
17 Zoo zult gij tot Jozef zeggen: Ei, vergeef toch de overtreding uwer broederen, en hunne zonde, want zij hebben u kwaad aangedaan; maar nu vergeef toch de overtreding der dienaren van den God uwes vaders. En Jozef weende, als zij tot hem spraken.
18 Daarna kwamen ook zijne broeders, en vielen voor hem neder, en zeiden: Zie, wij zijn u tot knechten.
19 En Jozef zeide tot hen: Vreest niet; want ben ik in de plaats van God?
20 Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht; *doch* God heeft dat ten goede gedacht; opdat hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden.
21 Nu dan vreest niet, ik zal u en uwe kleine kinderen onderhouden. Zoo troostte hij hen, en sprak naar hun hart,
22 Jozef dan woonde in Egypte, hij, en het huis zijns vaders; en Jozef leefde honderd en tien jaar.
23 En Jozef zag van Efraïm kinderen van het derde gelid; ook werden de zonen van Machir, den zoon van Manasse, op Jozefs knieën geboren.
24 En Jozef zeide tot zijne broederen: Ik sterf; maar God zal u gewisselijk bezoeken, en hij zal u doen optrekken uit dit land, in het land, hetwelk hij Abraham, Izaak en Jakob gezworen heeft.
25 En Jozef deed de zonen van Israël zweren, zeggende: God zal u gewisselijk bezoeken, zoo zult gij mijne beenderen van hier opvoeren.
26 En Jozef stierf, honderd en tien jaar oud zijnde; en zij balsemden hem, en men leide hem in eene kist in Egypte.

HET TWEEDE BOEK
VAN
MOZES,
GENAAMD
EXODUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

DIT nu zijn de namen der zonen van Israël, die in Egypte gekomen zijn, met Jakob; zij kwamen er in, elk met zijn huis.
2 Ruben, Simeon, Levi en Juda:
3 Issaschar, Zebulon en Benjamin;
4 Dan en Nafthali, Gad en Aser.
5 Al de zielen nu, die uit Jakobs heupe voort gekomen zijn, waren zeventig zielen; doch Jozef was in Egypte.
6 Toen nu Jozef gestorven was, en al zijne broeders, en al dat geslacht;
7 Zoo werden de kinderen Israëls vruchtbaar en wiessen overvloediglijk, en zij vermeerderden, en werden gansch zeer magtig, zoodat het land met hen vervuld werd.
8 Daarna stond een nieuwe Koning op over Egypte, die Jozef niet gekend had;
9 Die zeide tot zijn volk: Ziet, het volk der kinderen Israëls is veel, ja magtiger dan wij.
10 Kom aan, laat ons wijsselijk tegen hetzelve handelen, opdat het niet vermenigvuldige, en het geschiede, als er eenige krijg voorvalt, dat het zich ook niet vervoege tot onze vijanden, en tegen ons strijde, en uit het land optrekke.
11 En zij zetteden oversten der schattingen over hetzelve, om het te verdrukken met hunne lasten; want men bouwde voor Faraö schatsteden, Pitom en Räamses.
12 Maar hoe zij het meer verdrukten, hoe het meer vermeerderde en hoe het meer wies; zoodat zij verdrietig waren van wege de kinderen Israëls.
13 En de Egyptenaars deden de kinderen Israëls dienen met hardigheid;
14 Zoodat zij hun het leven bitter maakten met harde dienst, in leem en in

tigchelsteenen, en met alle dienst op het veld, met al hunne dienst, die zij hen deden dienen met hardigheid.

15 Daarenboven sprak de Koning van Egypte tot de vroedvrouwen der Hebreïnnen, welker eener naam Sifra, en de naam der andere Pua was;

16 En zeide: Wanneer gij de Hebreïnnen in het baren helpt, en ziet haar op de stoelen; is het een zoon, zoo doodt hem, maar is het eene dochter, zoo laat haar leven.

17 Doch de vroedvrouwen vreesden God, en deden niet, gelijk als de Koning van Egypte tot haar gesproken had, maar zij behielden de knechtkens in het leven.

18 Toen riep de Koning van Egypte de vroedvrouwen, en zeide tot haar: Waarom hebt gijlieden deze zaak gedaan, dat gij de knechtkens in het leven behouden hebt?

19 En de vroedvrouwen zeiden tot Faraö: Omdat de Hebreïnnen niet zijn gelijk de Egyptische vrouwen; want zij zijn sterk; eer de vroedvrouw tot haar komt, zoo hebben zij gebaard.

20 Daarom deed God aan de vroedvrouwen goed; en dat volk vermeerderde, en het werd zeer magtig.

21 En het geschiedde, dewijl de vroedvrouwen God vreesden, zoo bouwde hij hun huizen.

22 Toen gebood Faraö aan al zijn volk, zeggende: Alle zonen, die geboren worden, zult gij in de rivier werpen, maar al de dochteren in het leven behouden.

HET 2 CAPITTEL.

En een man van het huis van Levi ging, en nam eene dochter van Levi.

2 En de vrouw werd zwanger, en baarde eenen zoon. Toen zij hem zag, dat hij schoon was, zoo verborg zij hem drie maanden.

3 Doch als zij hem niet langer verbergen kon, zoo nam zij voor hem eene kist van biezen, en belijmde die met lijm en met pek; en zij leide het knechtken daarin, en leide ze in de biezen, aan den oever der rivier.

4 En zijne zuster stelde zich van verre, om te weten, wat hem gedaan zoude worden.

5 En de dochter van Faraö ging af, om zich te wasschen in de rivier; en hare jonkvrouwen wandelden aan den kant der rivier; toen zij het kistje in het midden van de biezen zag, zoo zond zij hare dienstmaagd heen, en liet het halen.

6 Toen zij het open deed, zoo zag zij dat knechtken; en ziet, het jongsken weende; en zij werd met barmhartigheid bewogen over hetzelve, en zij zeide: Dit is een van de knechtkens der Hebreën.

7 Toen zeide zijne zuster tot Faraös dochter: Zal ik henengaan, en u eene voedstervrouw uit de Hebreïnnen roepen, die dat knechtken voor u zoge?

8 En de dochter van Faraö zeide tot haar: Ga heen. En de jonge maagd ging, en riep des knechtkens moeder.

9 Toen zeide Faraös dochter tot haar: Neem dit knechtken henen, en zoog het mij, ik zal *u* uwen loon geven. En de vrouw nam het knechtken en zoogde het.

10 En toen het knechtken groot geworden was, zoo bragt zij het tot Faraös dochter, en het werd haar ten zoon; en zij noemde zijnen naam Mozes, en zeide: Want ik heb hem uit het water getogen.

11 En het geschiedde in die dagen, toen Mozes groot geworden was, dat hij uitging tot zijne broederen, en bezag hunne lasten; en hij zag, dat een Egyptisch man eenen Hebreeuwschen man uit zijne broederen sloeg.

12 En hij zag herwaarts en derwaarts, en toen hij zag, dat er niemand was, zoo versloeg hij den Egyptenaar, en verborg hem in het zand.

13 Des anderen daags ging hij wederom uit, en ziet, twee Hebreeuwsche mannen twistten; en hij zeide tot den schuldigen: Waarom slaat gij uwen naaste?

14 Hij dan zeide: Wie heeft u tot een overste en regter over ons gezet? Zegt gij *dit*, om mij te dooden, gelijk gij den Egyptenaar gedood hebt? Toen vreesde Mozes, en zeide: Voorwaar, deze zaak is bekend geworden.

15 Als nu Faraö deze zaak hoorde, zoo zocht hij Mozes te dooden; doch Mozes vlood voor Faraös aangezigt, en woonde in het land Midian, en hij zat bij eenen waterput.

16 En de priester in Midian had zeven dochters, die kwamen om te putten, en vulden de drinkbakken, om de kudde haars vaders te drenken.

17 Toen kwamen de herders, en dreven ze van daar; doch Mozes stond op, en verloste ze, en drenkte hare kudden.

18 En toen zij tot haren vader Rehuël kwamen, zoo sprak hij: Waarom zijt gij heden zoo haast wedergekomen?

19 Toen zeiden zij: Een Egyptisch man

heeft ons verlost uit de hand der herde-
ren; en hij heeft ook overvloediglijk
voor ons geput, en de kudde gedrenkt.
20 En hij zeide tot zijne dochters:
Waar is hij toch? waarom liet gij den
man nu gaan? roept hem, dat hij brood
ete.
21 En Mozes bewilligde bij den man te
wonen; en hij gaf Mozes zijne dochter
Zippora;
22 Die baarde eenen zoon; en hij noem-
de zijnen naam Gersom; want hij zeide:
Ik ben een vreemdeling geworden in een
vreemd land.
23 En het geschiedde na vele dezer da-
gen, als de Koning van Egypte gestorven
was, dat de kinderen Israëls zuchtten
en schreeuwden over de dienst; en hun
gekrijt kwam op tot God.
24 En God hoorde hun gekerm, en God
gedacht aan zijn verbond met Abraham,
met Izaak en met Jakob.
25 En God zag de kinderen Israëls aan,
en God kende *hen*.

HET 3 CAPITTEL.

EN Mozes hoedde de kudde van
Jethro, zijnen schoonvader, den
priester in Midian; en hij leidde de
kudde achter de woestijn, en hij kwam
aan den berg Gods, aan Horeb.
2 En de Engel des HEEREN verscheen
hem in eene vlamme des vuurs uit het
midden van een braambosch; en hij zag,
en ziet, het braambosch brandde in het
vuur, en het braambosch werd niet ver-
teerd.
3 En Mozes zeide: Ik zal mij nu daar-
heen wenden, en bezien dat groote ge-
zigt, waarom het braambosch niet ver-
brandt.
4 Toen de HEER zag, dat hij zich daar-
heen wendde, om te bezien, zoo riep
God tot hem uit het midden van het
braambosch, en zeide: Mozes, Mozes.
En hij zeide: Zie, *hier* ben ik.
5 En hij zeide: Nader hier niet toe;
trek uwe schoenen uit van uwe voeten,
want de plaats, waarop gij staat, is hei-
lig land.
6 Hij zeide voorts: Ik ben de God
uwes vaders, de God van Abraham, de
God van Izaak, en de God van Jakob.
En Mozes verborg zijn aangezigt, want
hij vreesde God aan te zien.
7 En de HEER zeide: Ik heb zeer wel
gezien de verdrukking mijns volks, het-
welk in Egypte is, en heb hun geschrei
gehoord, van wege hunne drijvers; want
ik heb hunne smarten bekend.
8 Daarom ben ik nedergekomen, dat ik
het verlosse uit de hand der Egyptena-
ren, en het opvoere uit dit land, naar
een goed en ruim land, naar een land,
vloeijende van melk en honig: tot de
plaats der Kanaäniten, en der Hethiten,
en der Amoriten, en der Fereziten, en
der Heviten, en der Jebusiten.
9 En nu, zie, het geschrei der kinderen
Israëls is tot mij gekomen; en ook heb
ik gezien de verdrukking, waarmede de
Egyptenaars hen verdrukken.
10 Zoo kom nu, en ik zal u tot Faraö
zenden, opdat gij mijn volk (de kinde-
ren Israëls) uit Egypte voert.
11 Toen zeide Mozes tot God: Wie ben
ik, dat ik tot Faraö zoude gaan; en dat
ik de kinderen Israëls uit Egypte zoude
voeren?
12 Hij dan zeide: Ik zal voorzeker met
u zijn, en dit zal u een teeken zijn, dat
ik u gezonden heb: wanneer gij dit volk
uit Egypte geleid hebt, zult gijlieden
God dienen op dezen berg.
13 Toen zeide Mozes tot God: Zie,
wanneer ik kom tot de kinderen Israëls,
en zeg tot hen: de God uwer vaderen
heeft mij tot ulieden gezonden; en zij
mij zeggen: hoe is zijn naam? wat zal
ik tot hen zeggen?
14 En God zeide tot Mozes: IK ZAL
ZIJN, DIE IK ZIJN ZAL! Ook zeide
hij: Alzoo zult gij tot de kinderen Is-
raëls zeggen: IK ZAL ZIJN heeft mij
tot ulieden gezonden.
15 Toen zeide God verder tot Mozes:
Aldus zult gij tot de kinderen Israëls
zeggen: De HEER, de God uwer vade-
ren, de God van Abraham, de God van
Izaak, en de God van Jakob, heeft mij
tot ulieden gezonden; dat is mijn naam
eeuwiglijk, en dat is mijne gedachtenis
van geslachte tot geslachte.
16 Ga heen, en verzamel de Oudsten
van Israël, en zeg tot hen: De HEER,
de God uwer vaderen is mij verschenen,
de God van Abraham, Izaak, en Jakob,
zeggende: Ik heb ulieden getrouwelijk
bezocht, en hetgeen ulieden in Egypte
is aangedaan;
17 Daarom heb ik gezegd: Ik zal ulie-
den uit de verdrukking van Egypte op-
voeren tot het land der Kanaäniten, en
der Hethiten, en der Amoriten, en der
Fereziten, en der Heviten, en der Jebu-
siten, tot het land, vloeijende van melk
en honig.
18 En zij zullen uwe stem hooren; en
gij zult gaan, gij en de Oudsten van Is-
raël, tot den Koning van Egypte, en
gijlieden zult tot hem zeggen: De HEER,
de God der Hebreën, is ons ontmoet;
zoo laat ons nu toch gaan den weg van

drie dagen in de woestijn, opdat wij den HEER onzen God offeren.
19 Doch ik weet, dat de Koning van Egypte ulieden niet zal laten gaan, ook niet door eene sterke hand.
20 Want ik zal mijne hand uitstrekken, en Egypte slaan met al mijne wonderen, die ik in het midden van hetzelve doen zal; daarna zal hij ulieden laten vertrekken.
21 En ik zal dit volk genade geven in de oogen der Egyptenaren; en het zal geschieden, wanneer gijlieden uitgaan zult, zoo zult gij niet ledig uitgaan.
22 Maar *elke* vrouw zal van hare naburin, en van de waardin haars huizes, eischen zilveren vaten, en gouden vaten, en kleederen; die zult gijlieden op uwe zonen en op uwe dochteren leggen, en gij zult Egypte berooven.

HET 4 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Mozes, en zeide: Maar zie, zij zullen mij niet gelooven, noch mijne stem hooren; want zij zullen zeggen: De HEER is u niet verschenen.
2 En de HEER zeide tot hem: Wat is er in uwe hand? En hij zeide: Een staf.
3 En hij zeide: Werp hem ter aarde. En hij wierp hem ter aarde. Toen werd hij tot eene slang; en Mozes vlood van haar.
4 Toen zeide de HEER tot Mozes: Strek uwe hand uit, en grijp ze bij haren staart. Toen strekte hij zijne hand uit, en vatte ze, en zij werd tot eenen staf in zijne hand;
5 Opdat zij gelooven, dat u verschenen is de HEER, de God hunner vaderen, de God van Abraham, de God van Izaak, en de God van Jakob.
6 En de HEER zeide verder tot hem: Steek nu uwe hand in uwen boezem. En hij stak zijne hand in zijnen boezem; daarna trok hij ze uit, en ziet, zijne hand was melaatsch, *wit* als sneeuw.
7 En hij zeide: Steek uwe hand wederom in uwen boezem. En hij stak zijne hand wederom in zijnen boezem; daarna trok hij ze uit zijnen boezem, en ziet, zij was weder als zijn *ander* vleesch.
8 En het zal geschieden, zoo zij u niet gelooven, noch naar de stem des eersten teekens hooren, zoo zullen zij de stem van het laatste teeken gelooven.
9 En het zal geschieden, zoo zij ook deze twee teekenen niet gelooven, noch naar uwe stem hooren, zoo neem van de wateren der rivier, en giet ze op het drooge; zoo zullen de wateren, die gij uit de rivier zult nemen, die zelve zullen tot bloed worden op het drooge.
10 Toen zeide Mozes tot den HEER: Och Heer, ik ben geen man wel ter tale, noch van gisteren, noch van eergisteren, noch van toen af, toen gij tot uwen knecht gesproken hebt; want ik ben zwaar van mond, en zwaar van tong.
11 En de HEER zeide tot hem: Wie heeft den mensch den mond gemaakt? of wie heeft den stomme, of doove, of ziende, of blinde gemaakt? Ben ik het niet, de HEER?
12 En nu ga henen, en ik zal met uwen mond zijn, en zal u leeren, wat gij spreken zult.
13 Doch hij zeide: Och Heer, zend toch door de hand *desgenen, dien* gij zoudt zenden.
¶14 Toen ontstak de toorn des HEEREN over Mozes, en hij zeide: Is niet Aäron, de Leviet, uw broeder? ik weet, dat hij zeer wel spreken zal, en ook, zie, hij zal uitgaan u te gemoet; wanneer hij u ziet, zoo zal hij in zijn hart verblijd zijn.
15 Gij dan zult tot hem spreken, en de woorden in zijnen mond leggen; en ik zal met uwen mond, en met zijnen mond zijn; en ik zal ulieden leeren, wat gij doen zult.
16 En hij zal voor u tot het volk spreken; en het zal geschieden, dat hij u tot eenen mond zal zijn, en gij zult hem tot eenen God zijn.
17 Neem dan dezen staf in uwe hand, waarmede gij die teekenen doen zult.
18 Toen ging Mozes heen, en keerde weder tot Jether zijnen schoonvader, en zeide tot hem: Laat mij toch gaan, dat ik wederkeere tot mijne broederen, die in Egypte zijn, en zie, of zij nog leven. Jethro dan zeide tot Mozes: Ga in vrede.
19 Ook zeide de HEER tot Mozes in Midian: Ga heen, keer weder in Egypte, want al de mannen zijn dood, die uwe ziel zochten.
20 Mozes dan nam zijne vrouw, en zijne zonen, en voerde ze op eenen ezel, en keerde weder in Egypteland; en Mozes nam den staf Gods in zijne hand.
21 En de HEER zeide tot Mozes: Terwijl gij heentrekt, om weder in Egypte te keeren, zie toe, dat gij al de wonderen doet voor Faraö, die ik in uwe hand gesteld heb; doch ik zal zijn hart verstokken, dat hij het volk niet zal laten gaan.
22 Dan zult gij tot Faraö zeggen: Alzoo zegt de HEER: Mijn zoon, mijn eerstgeborene, is Israël.
23 En ik heb tot u gezegd: Laat mijnen

zoon trekken, dat hij mij diene: maar gij hebt geweigerd hem te laten trekken; zie, ik zal uwen zoon, uwen eerstgeborene, dooden.

24 En het geschiedde op den weg, in de herberg, dat de HEER hem tegenkwam, en zocht hem te dooden.

25 Toen nam Zippora een steenen *mes* en besneed de voorhuid haars zoons, en wierp die voor zijne voeten, en zeide: Voorwaar, gij zijt mij een bloedbruidegom.

26 En hij liet van hem af; toen zeide zij: Bloedbruidegom, van wege de besnijdenissen.

27 De HEER zeide ook tot Aäron: Ga Mozes te gemoet in de woestijn. En hij ging, en ontmoette hem aan den berg Gods, en hij kuste hem.

28 En Mozes gaf Aäron te kennen al de woorden des HEEREN, die hem gezonden had, en al de teekenen, die hij hem bevolen had.

29 Toen ging Mozes en Aäron, en zij verzamelden al de oudsten der kinderen Israëls.

30 En Aäron sprak al de woorden, die de HEER tot Mozes gesproken had; en hij deed de teekenen voor de oogen des volks.

31 En het volk geloofde, en zij hoorden, dat de HEER de kinderen Israëls bezocht, en dat hij hunne verdrukking zag, en zij neigden hunne hoofden, en aanbaden.

HET 5 CAPITTEL.

EN daarna gingen Mozes en Aäron heen, en zeiden tot Faraö: Alzoo zegt de HEER, de God van Israël: Laat mijn volk trekken, dat het mij een feest houde in de woestijn.

2 Maar Faraö zeide: Wie is de HEER, wiens stem ik gehoorzamen zou, om Israël te laten trekken? ik ken den HEER niet, en ik zal ook Israël niet laten trekken.

3 Zij dan zeiden: De God der Hebreeën is ons ontmoet; zoo laat ons toch henentrekken, den weg van drie dagen in de woestijn, en den HEERE onzen God offeren, dat hij ons niet overkome met pestilentie, of met het zwaard.

4 Toen zeide de Koning van Egypte tot hen: Gij Mozes en Aäron, waarom trekt gij het volk af van hunne werken? gaat heen tot uwe lasten.

5 Verder zeide Faraö: Ziet, het volk des lands is alreeds *te* veel; en zoudt gijlieden hen doen rusten van hunne lasten?

6 Daarom beval Faraö, te dien zelfden dage, den aandrijvers onder het volk, en deselfs ambtlieden, zeggende:

7 Gij zult voortaan aan deze lieden geen stroo meer geven, tot het maken der tigchelsteenen, als gisteren *en* eergisteren; laat hen zelve heengaan, en stroo voor zich zelve verzamelen.

8 En het getal der tigchelsteenen, die zij gisteren *en* eergisteren gemaakt hebben, zult gij hun opleggen, gij zult daarvan niet verminderen; want zij gaan ledig, daarom roepen zij, zeggende: laat ons gaan, laat ons onzen God offeren.

9 Men verzware de dienst over deze mannen, dat zij daaraan te doen hebben, en zich niet vergapen op leugenachtige woorden.

10 Toen gingen de aandrijvers des volks en deszelfs ambtlieden uit, en spraken tot het volk, zeggende: Zoo zegt Faraö: Ik zal ulieden geen stroo geven.

11 Gaat gij *zelve* heen, haalt u stroo, waar gij het vindt; doch van uwe dienst zal niet verminderd worden.

12 Toen verstrooide zich het volk in het gansche land van Egypte, dat het stoppelen verzamelde, voor stroo.

13 En de aandrijvers drongen aan, zeggende: Voleindigt uwe werken, *elk* dagwerk op zijnen dag, gelijk toen er stroo was.

14 En de ambtlieden der kinderen Israëls, die Faraös aandrijvers over hen gesteld hadden, werden geslagen, *en* men zeide: Waarom hebt gijlieden uw gezette werk niet voleindigd, in het maken der tigchelsteenen; gelijk te voren, alzoo ook gisteren en heden?

15 Derhalve gingen de ambtlieden der kinderen Israëls, en schreeuwden tot Faraö, zeggende: Waarom doet gij uwen knechten alzoo?

16 Aan uwe knechten wordt geen stroo gegeven, en zij zeggen tot ons: Maakt de tigchelsteenen; en zie, uwe knechten worden geslagen, doch de schuld is uwes volks.

17 Hij dan zeide: Gijlieden gaat ledig, ledig gaat gij; daarom zegt gij: Laat ons gaan, laat ons den HEERE offeren.

18 Zoo gaat nu heen, arbeidt; doch stroo zal u niet gegeven worden; evenwel zult gij het getal der tigchelsteenen leveren.

19 Toen zagen de ambtlieden der kinderen Israëls, dat het kwalijk met hen stond, dewijl men zeide: Gij zult niet minderen van uwe tigchelsteenen, *van* het dagwerk op zijnen dag.

20 En zij ontmoetten Mozes en Aäron, die tegenover hen stonden, toen zij van Faraö uitgingen,

21 En zeiden tot hen: De HEER zie op
u, en rigte *het;* dewijl dat gij onzen
reuk hebt stinkende gemaakt voor Fa-
raö, en voor zijne knechten, gevende
een zwaard in hunne handen, om ons te
dooden.
22 Toen keerde Mozes weder tot den
HEERE, en zeide: Heer, waarom hebt
gij dit volk kwaad gedaan? waarom hebt
gij mij nu gezonden?
23 Want van toen af, dat ik tot Faraö
ben ingegaan, om in uwen naam te spre-
ken, heeft hij dit volk kwaad gedaan;
en gij hebt uw volk geenszins verlost.
24 Toen zeide de HEER tot Mozes: nu
zult gij zien, wat ik aan Faraö doen zal;
want door eene magtige hand zal hij
hen laten trekken, ja door eene mag-
tige hand zal hij ze uit zijn land drij-
ven.

HET 6 CAPITTEL.

VERDER sprak God tot Mozes, en
zeide tot hem: ik ben de HEER.
2 En ik ben aan Abraham, Izaak, en
Jakob verschenen, als God de Almagtige;
doch met mijnen naam HEERE ben ik
hun niet bekend geweest.
3 En ook heb ik mijn verbond met hen
opgerigt, dat ik hun geven zou het land
Kanaän, het land hunner vreemdeling-
schappen, waarin zij vreemdelingen ge-
weest zijn.
4 En ook heb ik gehoord het gekerm
der kinderen Israëls, die de Egyptenaars
in dienstbaarheid houden, en ik heb aan
mijn verbond gedacht.
5 Derhalve zeg tot de kinderen Israëls:
ik ben de HEER, en ik zal ulieden uit-
leiden van onder de lasten der Egypte-
naren, en ik zal u redden uit hunne
dienstbaarheid, en zal u verlossen door
eenen uitgestrekten arm, en door groote
gerigten;
6 En ik zal ulieden tot mijn volk aan-
nemen, en ik zal u tot eenen God zijn;
en gijlieden zult bekennen, dat ik de
HEER uw God ben, die u uitleide van
onder de lasten der Egyptenaren.
7 En ik zal ulieden brengen in het land,
waarover ik mijne hand opgeheven heb,
dat ik het Abraham, Izaak en Jakob
geven zou; en ik zal het ulieden geven
tot een erfdeel, ik, de HEER.
8 En Mozes sprak alzoo tot de kinde-
ren Israëls; doch zij hoorden naar
Mozes niet, van wege de benaauwdheid
des geestes, en van wege de harde
dienstbaarheid.
9 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
10 Ga heen, spreek tot Faraö, den Ko-
ning van Egypte, dat hij de kinderen
Israëls uit zijn land trekken late.
11 Doch Mozes sprak voor den HEER,
zeggende: Zie, de kinderen Israëls heb-
ben naar mij niet gehoord, hoe zou mij
dan Faraö hooren? daartoe ben ik on-
besneden van lippen.
12 Evenwel sprak de HEER tot Mozes
en tot Aäron, en gaf hun bevel aan de
kinderen Israëls, en aan Faraö, den Ko-
ning van Egypte, om de kinderen Is-
raëls uit Egypteland te leiden.
13 Dit zijn de hoofden van *ieder* huis
hunner vaderen: De zonen van Ruben,
den eerstgeborene Israëls, zijn Hannoch
en Pallu, Hezron en Charmi; dit zijn
de huisgezinnen van Ruben.
14 En de zonen van Simeon: Jemuël,
en Jamin, en Ohad, en Jachin, en Zo-
har, en Saul, de zoon eener Kanaäni-
tische; dit zijn de huisgezinnen van
Simeon.
15 Dit nu zijn de namen der zonen van
Levi, naar hunne geboorten: Gerson,
en Kehat, en Merári. En de jaren des
levens van Levi waren honderd zeven
en dertig jaar.
16 De zonen van Gerson: Libni en Si-
mei, naar hunne huisgezinnen.
17 En de zonen van Kehat: Amram,
en Jizhar, en Hebron, en Uzziël. En
de jaren des levens van Kehat waren
honderd drie en dertig jaar.
18 En de zonen van Merári: Mahali
en Mûsi; dit zijn de huisgezinnen van
Levi, naar hunne geboorten.
19 En Amram nam Jochébed zijne
moei zich tot eene huisvrouw, en zij
baarde hem Aäron en Mozes. En de
jaren des levens van Amram waren
honderd zeven en dertig jaar.
20 En de zonen van Jizhar: Korah,
en Nefeg, en Zichri.
21 En de zonen van Uzziël: Misaël,
en Elzafan, en Sithri.
22 En Aäron nam zich tot eene vrouw
Eliséba, dochter van Amminádab, zus-
ter van Nahesson; en zij baarde hem
Nadab en Abíhu, Eleázar en Ithamar.
23 En de zonen van Korah waren:
Assir, en Elkana, en Abiásaf; dit zijn
de huisgezinnen der Korahiten.
24 En Eleázar, de zoon van Aäron,
nam voor zich eene van de dochteren
van Putiël tot eene vrouw; en zij baarde
hem Pínehas. Dit zijn de hoofden van
de vaderen der Leviten, naar hunne
huisgezinnen.
25 Dit is Aäron en Mozes, tot welke
de HEER zeide: Leidt de kinderen Is-
raëls uit Egypteland, naar hunne heiren.

26 Deze zijn het, die tot Faraö, den Koning van Egypte, spraken, opdat zij de kinderen Israëls uit Egypte leidden; dit is Mozes en Aäron.
27 En het geschiedde te dien dage, als de HEER tot Mozes sprak in Egypteland;
28 Zoo sprak de HEER tot Mozes, zeggende: Ik ben de HEER: spreek tot Faraö, den Koning van Egypten, alles, wat ik tot u spreke.
29 Toen zeide Mozes voor het aangezigt des HEEREN: Zie, ik ben onbesneden van lippen, hoe zal dan Faraö naar mij hooren?

HET 7 CAPITTEL.

TOEN zeide de HEER tot Mozes: Zie, ik heb u *tot* eenen God gezet over Faraö; en Aäron uw broeder zal uw Profeet zijn.
2 Gij zult spreken alles, wat ik u gebieden zal; en Aäron uw broeder zal tot Faraö spreken, dat hij de kinderen Israëls uit zijn land trekken late.
3 Doch ik zal Faraös hart verharden; en ik zal mijne teekenen en mijne wonderheden in Egypteland vermenigvuldigen.
4 Faraö nu zal naar ulieden niet hooren, en ik zal mijne hand aan Egypte leggen, en voeren mijne heiren, mijn volk, de kinderen Israëls, uit Egypteland, door groote gerigten.
5 Dan zullen de Egyptenaars weten, dat ik de HEER ben, wanneer ik mijne hand over Egypte uitstrekke, en de kinderen Israëls uit het midden van hen uitleide.
6 Toen deed Mozes en Aäron, als hun de HEER geboden had, alzoo deden zij.
7 En Mozes was tachtig jaren oud, en Aäron was drie en tachtig jaren oud, toen zij tot Faraö spraken.
8 En de HEER sprak tot Mozes en tot Aäron, zeggende:
9 Wanneer Faraö tot ulieden spreken zal, zeggende: Doet een wonderteeken voor ulieden, zoo zult gij tot Aäron zeggen: Neem uwen staf, en werp *hem* voor Faraös aangezigt neder, hij zal tot een draak worden.
10 Toen ging Mozes en Aäron tot Faraö henen in, en zij deden alzoo, gelijk de HEER geboden had; en Aäron wierp zijnen staf neder voor Faraös aangezigt, en voor het aangezigt zijner knechten, en hij werd tot een draak.
11 Faraö nu riep ook de wijzen en de guichelaars; en de Egyptische toovenaars deden ook alzoo met hunne bezweringen.
12 Want een iegelijk wierp zijnen staf neder, en zij werden tot draken; maar Aärons staf verslond hunne staven.
13 Doch Faraös hart verstokte, zoodat hij naar hen niet hoorde, gelijk de HEER gesproken had.
14 Toen zeide de HEER tot Mozes: Faraös hart is zwaar; hij wiegert het volk te laten trekken.
15 Ga henen tot Faraö in den morgenstond, zie, hij zal uitgaan naar het water toe, zoo stel u tegen hem over aan den oever der rivier; en den staf, die in eene slang is veranderd geweest, zult gij in uwe hand nemen.
16 En gij zult tot hem zeggen: De HEER, de God der Hebreeën, heeft mij tot u gezonden, zeggende: Laat mijn volk trekken, dat het mij diene in de woestijn; doch zie, gij hebt tot nu toe niet gehoord.
17 Zoo zegt de HEER: Daaraan zult gij weten, dat ik de HEER ben; zie, ik zal met dezen staf, die in mijne hand is, op het water, dat in deze rivier is, slaan, en het zal in bloed veranderd worden.
18 En de visch in de rivier zal sterven, zoodat de rivier zal stinken; en de Egyptenaars zullen vermoeid worden, dat zij het water uit de rivier drinken mogen.
19 Verder zeide de HEER tot Mozes: Zeg tot Aäron: Neem uwen staf, en steek uwe hand uit over de wateren der Egyptenaren, over hunne stroomen, over hunne rivieren, en over hunne poelen, en over alle vergadering hunner wateren, dat zij bloed worden; en daar zij bloed in het gansche Egypteland, beide in houten en in steenen *vaten*.
20 Mozes nu en Aäron deden alzoo, gelijk de HEER geboden had; en hij hief den staf op, en sloeg het water, dat in de rivier was, voor de oogen van Faraö, en voor de oogen zijner knechten; en al het water in de rivier werd in bloed veranderd.
21 En de visch, die in de rivier was, stierf; en de rivier stonk, zoodat de Egyptenaars het water uit de rivier niet drinken konden; en daar was bloed in het gansche Egypteland.
22 Doch de Egyptische toovenaars deden *ook* alzoo met hunne bezweringen; zoodat Faraös hart verstokte, en hij hoorde naar hen niet, gelijk als de HEER gesproken had.
23 En Faraö keerde zich om, en ging naar zijn huis; en hij zette zijn hart daar ook niet op.
24 Doch alle Egyptenaars groeven rondom de rivier, om water te drinken;

want zij konden van het water der rivier niet drinken.
25 Alzoo werden zeven dagen vervuld, nadat de HEER de rivier geslagen had.

HET 8 CAPITTEL.

DAARNA zeide de HEER tot Mozes: Ga in tot Faraö, en zeg tot hem: zoo zegt de HEER: Laat mijn volk trekken, dat zij mij dienen.
2 En indien gij het weigert te laten trekken, zie, zoo zal ik uwe gansche landpalen met vorschen slaan,
3 Dat de rivier van vorschen zal krielen; die zullen opkomen, en in uw huis komen, en in uwe slaapkamer, ja op uw bed; ook in de huizen uwer knechten, en op uw volk, en in uwe bakovens, en in uwe baktroggen.
4 En de vorschen zullen opkomen, op u, en op uw volk, en op alle uwe knechten.
5 Verder zeide de HEER tot Mozes: Zeg tot Aäron: Strek uwe hand uit met uwen staf, over de stroomen, en over de rivieren, en over de poelen; en doe vorschen opkomen over Egypteland.
6 En Aäron strekte zijne hand uit over de wateren van Egypte, en daar kwamen vorschen op en bedekten Egypteland.
7 Toen deden de toovenaars ook alzoo met hunne bezweringen; en zij deden vorschen over Egypteland opkomen.
8 En Faraö riep Mozes en Aäron, en zeide: Bidt vuriglijk tot den HEERE, dat hij de vorschen van mij en van mijn volk wegneme; zoo zal ik het volk trekken laten, dat zij den HEERE offeren.
9 Doch Mozes zeide tot Faraö: Heb de eere boven mij: tegen wanneer zal ik voor u, en voor uwe knechten, en voor uw volk, vuriglijk bidden, om deze vorschen van u en van uwe huizen te verdelgen, dat zij alleen in de rivier overblijven?
10 Hij dan zeide: Tegen morgen. En hij zeide: Hetzij naar uw woord, opdat gij wetet, dat er niemand is, gelijk de HEER onze God.
11 Zoo zullen de vorschen van u, en van uwe huizen, en van uwe knechten, en van uw volk wijken; zij zullen alleen in de rivier overblijven.
12 Toen ging Mozes en Aäron uit van Faraö; en Mozes riep tot den HEERE, ter oorzake der vorschen, die hij Faraö had opgelegd.
13 En de HEER deed naar het woord van Mozes; en de vorschen stierven, uit de huizen, uit de voorzalen en uit de velden.
14 En zij vergaderden ze te zamen bij hoopen, en het land stonk.
15 Toen nu Faraö zag, dat er verademing was, verzwaarde hij zijn hart, dat hij naar hen niet hoorde, gelijk als de HEER gesproken had.
16 Verder zeide de HEER tot Mozes: Zeg tot Aäron: Strek uwen staf uit, en sla het stof der aarde, dat het tot luizen worde, in het gansche Egypteland.
17 En zij deden alzoo; want Aäron strekte zijne hand uit met zijnen staf, en sloeg het stof der aarde, en daar werden vele luizen aan de menschen en aan het vee; al het stof der aarde werd luizen in het gansche Egypteland.
18 De toovenaars deden ook alzoo met hunne bezweringen, opdat zij luizen voortbragten; doch zij konden niet; zoo waren de luizen aan de menschen en aan het vee.
19 Toen zeiden de toovenaars tot Faraö: dit is Gods vinger: doch Faraös hart verstijfde, zoodat hij naar hen niet hoorde, gelijk de HEER gesproken had.
20 Verder zeide de HEER tot Mozes: Maak u morgen vroeg op, en stel u voor Faraös aangezigt; zie, hij zal aan het water uitgaan, en zeg tot hem: Zoo zegt de HEER: Laat mijn volk trekken, dat ze mij dienen;
21 Want zoo gij mijn volk niet laat trekken, zie, zoo zal ik eene vermenging van ongedierte zenden op u, en op uwe knechten, en op uw volk, en in uwe huizen; alzoo dat de huizen der Egyptenaren met deze vermenging zullen vervuld worden, en ook het aardrijk, waarop zij zijn.
22 En ik zal te dien dage het land Gosen, waarin mijn volk woont, afzonderen, dat dáár geen vermenging van ongedierte zij, opdat gij wetet, dat ik de HEER in het midden dezes lands ben.
23 En ik zal eene verlossing zetten tusschen mijn volk en tusschen uw volk; tegen morgen zal dit teeken geschieden.
24 En de HEER deed alzoo; en daar kwam eene zware vermenging van ongedierte in het huis van Faraö, en in de huizen van zijne knechten, en over het gansche Egypteland; het land werd verdorven van deze vermenging.
25 Toen riep Faraö Mozes en Aäron, en zeide: Gaat henen, en offert uwen God in dit land.
26 Mozes dan zeide: Het is niet regt, dat men alzoo doe; want wij zouden der Egyptenaren gruwel den HEERE onzen God mogen offeren; zie, indien wij

der Egyptenaren gruwel voor hunne
oogen offerden, zouden zij ons niet stee-
nigen?
27 Laat ons den weg van drie dagen in
de woestijn gaan, dat wij den HEERE
onzen God offeren, gelijk hij tot ons zeg-
gen zal.
28 Toen zeide Faraö: Ik zal u trekken
laten, dat gijlieden den HEERE uwen
God offert in de woestijn; alleen, dat
gijlieden in het gaan geenszins te verre
trekt: bidt vuriglijk voor mij.
29 Mozes nu zeide: Zie, ik ga van u,
en zal tot den HEERE vuriglijk bidden,
dat deze vermenging van ongedierte
van Faraö, van zijne knechten en van
zijn volk morgen wegwijke; alleenlijk,
dat Faraö niet meer bedriegelijk han-
dele, dit volk niet latende gaan, om den
HEERE te offeren.
30 Toen ging Mozes uit van Faraö, en
bad vuriglijk tot den HEERE.
31 En de HEER deed naar het woord
van Mozes, en de vermenging van onge-
dierte week van Faraö, van zijne knech-
ten en van zijn volk; daar bleef niet
één over.
32 Doch Faraö verzwaarde zijn hart
ook op ditmaal, en hij liet het volk niet
trekken.

HET 9 CAPITTEL.

DAARNA zeide de HEER tot Mozes:
Ga in tot Faraö, en spreek tot hem:
alzoo zegt de HEER, de God der He-
breën: Laat mijn volk trekken, dat het
mij diene;
2 Want zoo gij hen weigert te laten
trekken, en gij hen nog met geweld op-
houdt,
3 Zie, de hand des HEEREN zal zijn
over uw vee, dat in het veld is, over de
paarden, over de ezelen, over de keme-
len, over de runderen, en over het klein
vee, door eene zeer zware pestilentie.
4 En de HEER zal eene afzondering
maken tusschen het vee der Israëliten,
en tusschen het vee der Egyptenaren,
dat er niets sterve van al wat van de
kinderen Israëls is.
5 En de HEER bestemde eenen zekeren
tijd, zeggende: Morgen zal de HEER
deze zaak in dit land doen.
6 En de HEER deed deze zaak des an-
deren daags; en al het vee der Egypte-
naren stierf, maar van het vee der kin-
deren Israëls stierf niet één.
7 En Faraö zond er henen, en ziet, van
het vee van Israël was niet tot één toe
gestorven. Doch het hart van Faraö
werd verzwaard, en hij liet het volk
niet trekken.
8 Toen zeide de HEER tot Mozes en tot
Aäron: Neemt gijlieden uwe vuisten
vol asch uit den oven; en Mozes strooije
die naar den hemel voor de oogen van
Faraö;
9 En zij zal tot klein stof worden over
het gansche Egypteland; en zij zal aan
de menschen en aan het vee worden tot
zweren, uitbrekende met blaren, in het
gansche Egypteland.
10 En zij namen asch uit den oven, en
stonden voor Faraös aangezigt; en Mo-
zes strooide die naar den hemel; toen
werden er zweren, uitbrekende met
blaren, aan de menschen en aan het
vee;
11 Alzoo dat de toovenaars voor Mozes
niet staan konden, van wege de zweren;
want aan de toovenaars waren zweren,
en aan al de Egyptenaren.
12 Doch de HEER verstokte Faraös
hart, dat hij naar hen niet hoorde, gelijk
de HEER tot Mozes gesproken had.
13 Toen zeide de HEER tot Mozes:
Maak u morgen vroeg op, en stel u voor
Faraös aangezigt, en zeg tot hem: zoo
zegt de HEER, de God der Hebreën:
Laat mijn volk trekken, dat zij mij die-
nen.
14 Want ditmaal zal ik al mijne pla-
gen in uw hart zenden, en over uwe
knechten, en over uw volk, opdat gij
wetet, dat er niemand is gelijk ik op de
gansche aarde.
15 Want nu heb ik mijne hand uitge-
strekt, opdat ik u en uw volk met de
pestilentie zou slaan, en dat gij van de
aarde zoudt verdelgd worden.
16 Maar waarlijk, daarom heb ik u
verwekt, opdat ik mijne kracht *aan* u
betoonde, en opdat men mijnen naam
vertelle op de gansche aarde.
17 Verheft gij u zelven nog tegen mijn
volk, dat gij het niet wilt laten trek-
ken;
18 Zie, ik zal morgen omtrent dezen
tijd eenen zeer zwaren hagel doen rege-
nen, welks gelijke in Egypte niet ge-
weest is van dien dag af, dat het ge-
grond is, tot nu toe.
19 En nu, zend henen, vergader uw
vee en al wat gij op het veld hebt; alle
mensch en gedierte, dat op het veld ge-
vonden zal worden, en niet in huis ver-
zameld zal zijn, als deze hagel op hen
vallen zal, zoo zullen zij sterven.
20 Wie onder Faraös knechten des
HEEREN woord vreesde, die deed zijne
knechten en zijn vee in de huizen vlie-
den;
21 Doch wie zijn hart niet zette tot des

HEEREN woord, die liet zijne knechten
en zijn vee op het veld.
22 Toen zeide de HEER tot Mozes:
Strek uwe hand uit naar den hemel, en
daar zal hagel zijn in het gansche
Egypteland; over de menschen, en over
het vee, en over al het kruid des velds
in Egypteland.
23 Toen strekte Mozes zijnen staf naar
den hemel; en de HEER gaf donder en
hagel, en het vuur schoot naar de aarde;
en de HEER liet hagel regenen over
Egypteland.
24 En daar was hagel, en vuur in het
midden des hagels vermengd; hij was
zeer zwaar, desgelijke is in het gansche
Egypteland nooit geweest, sedert het
tot een volk geweest is.
25 En de hagel sloeg, in het gansche
Egypteland, al wat op het veld was,
van de menschen af tot de beesten toe;
ook sloeg de hagel al het kruid des
velds, en verbrak al het geboomte des
velds.
26 Alleen in het land Gosen, waar de
kinderen Israëls waren, dáár was geen
hagel.
27 Toen zond Faraö henen, en hij riep
Mozes en Aäron, en zeide tot hen: Ik
heb mij ditmaal verzondigd; de HEER
is regtvaardig, ik daarentegen en mijn
volk zijn goddeloozen.
28 Bidt vuriglijk tot den HEERE, (want
het is genoeg) dat geen donder Gods
noch hagel meer zij; dan zal ik ulieden
trekken laten, en gij zult niet langer
blijven.
29 Toen zeide Mozes tot hem: Wanneer ik ter stad uitgegaan zal zijn, zoo
zal ik mijne handen uitbreiden voor den
HEERE; de donder zal ophouden, en de
hagel zal niet meer zijn opdat gij wetet,
dat de aarde des HEEREN is.
30 Nogtans u en uwe knechten aangaande, weet ik, dat gijlieden voor het
aangezigt van den HEERE God nog niet
vreezen zult.
31 Het vlas nu en de gerst werd geslagen; want de gerst was in de aar, en
het vlas was in den halm.
32 Maar de tarw en de spelt werden
niet geslagen, want zij waren bedekt.
33 Zoo ging Mozes van Faraö ter stad
uit, en breidde zijne handen tot den
HEERE; en de donder en de hagel hielden op, en de regen werd niet *meer* uitgegoten op de aarde.
34 Toen Faraö zag, dat de regen en
hagel en de donder ophielden, zoo verzondigde hij zich verder, en hij verzwaarde zijn hart, hij en zijne knechten.
35 Alzoo werd Faraös hart verstokt,
dat hij kinderen Israëls niet trekken
liet, gelijk als de HEER gesproken had
door Mozes.

HET 10 CAPITTEL.

DAARNA zeide de HEER tot Mozes:
Ga in tot Faraö, want ik heb zijn
hart verzwaard, ook het hart zijner
knechten, opdat ik deze mijne teekenen in het midden van hem zette;
2 En opdat gij, voor de ooren uwer
kinderen en uwer kindskinderen, moogt
vertellen, wat ik in Egypte uitgerigt
heb, en mijne teekenen, die ik onder
hen gesteld heb; opdat gijlieden wetet,
dat ik de HEER ben.
3 Zoo gingen Mozes en Aäron tot Faraö, en zeiden tot hem: zoo zegt de
HEER, de God der Hebreeën: Hoe lang
weigert gij u voor mijn aangezigt te
verootmoedigen? Laat mijn volk trekken, dat zij mij dienen.
4 Want indien gij weigert mijn volk
te laten trekken; zie, zoo zal ik morgen
sprinkhanen in uwe landpale brengen;
5 En zij zullen het gezigt des lands
bedekken, alzoo dat men de aarde niet
zal kunnen zien; en zij zullen afeten
het overige van hetgeen ontkomen is,
hetgeen ulieden overgebleven was van
den hagel; zij zullen ook al het geboomte afeten, dat ulieden uit het veld
voortkomt.
6 En zij zullen vervullen uwe huizen,
en de huizen van al uwe knechten, en
de huizen van alle Egyptenaren, welke
uwe vaders, noch de vaderen uwer vaders niet gezien hebben, van dien dag
af, dat zij op den aardbodem geweest
zijn, tot op dezen dag. En hij keerde
zich om, en ging uit van Faraö.
7 En de knechten van Faraö zeiden
tot hem: Hoe lang zal ons deze tot eenen strik zijn? laat de mannen trekken,
dat zij den HEERE hunnen God dienen:
weet gij nog niet, dat Egypte verdorven
is?
8 Toen werden Mozes en Aäron weder
tot Faraö gebragt, en hij zeide tot hen:
Gaat henen, dient den HEERE uwen
God: wie en wie zijn zij, die gaan zullen?
9 En Mozes zeide: Wij zullen gaan
met onze jonge en met onze oude lieden; met onze zonen en met onze dochteren, met onze schapen en met onze
runderen zullen wij gaan; want wij
hebben een feest des HEEREN.
10 Toen zeide hij tot hen: De HEER
zij alzoo met ulieden, gelijk ik u en uwe
kleine kinderen zal trekken laten: ziet

toe, want er is kwaad voor ulieder aan-
gezigt.
11 Niet alzoo: gij mannen, gaat nu
heen, en dient den HEERE, want dat
hebt gijlieden verzocht. En men dreef
hen uit van Faraös aangezigt.
12 Toen zeide de HEER tot Mozes:
Strek uwe hand uit over Egypteland,
om de sprinkhanen, dat zij opkomen
over Egypteland, en al het kruid des
lands opeten, al wat de hagel heeft
overig gelaten.
13 Toen strekte Mozes zijnen staf over
Egypteland, en de HEER bragt eenen
oostenwind in het land, dien geheelen
dag en dien ganschen nacht; het ge-
schiedde des morgens, dat de oosten-
wind de sprinkhanen opbragt.
14 En de sprinkhanen kwamen op over
het gansche Egypteland, en lieten zich
neder aan al de palen der Egyptenaren,
zeer zwaar. Vóór dezen zijn dergelijke
sprinkhanen, als deze, nooit geweest,
en na dezen zullen er zulke niet wezen;
15 Want zij bedekten het gezigt des
ganschen lands, alzoo dat het land ver-
duisterd werd; en zij aten al het kruid
des lands op, en al de vruchten der
boomen, die de hagel had overig gela-
ten; en daar bleef niets groens aan de
boomen, noch aan de kruiden des velds,
in het gansche Egypteland.
16 Toen haastte Faraö, om Mozes en
Aäron te roepen, en zeide: Ik heb ge-
zondigd tegen den HEERE uwen God, en
tegen ulieden.
17 En nu vergeeft mij toch mijne zon-
de alleen ditmaal, en bidt vuriglijk tot
den HEERE uwen God, dat hij slechts
dezen dood van mij wegneme.
18 En hij ging uit van Faraö, en bad
vuriglijk tot den HEERE.
19 Toen keerde de HEER eenen zeer
sterken westenwind, die hief de sprink-
hanen op, en wierp ze in de Schelfzee;
daar bleef niet één sprinkhaan overig
in al de landpalen van Egypte.
20 Doch de HEER verstokte Faraös
hart, dat hij de kinderen Israëls niet
liet trekken.
21 Toen zeide de HEER tot Moses:
Strek uwe hand uit naar den hemel, en
daar zal duisternis komen over Egypte-
land, dat men de duisternis tasten zal.
22 Als Mozes zijne hand uitstrekte
naar den hemel, werd er eene dikke
duisternis in het gansche Egypteland,
drie dagen.
23 Zij zagen de een den anderen niet,
er stond ook niemand op van zijne
plaats, in drie dagen; maar bij al de
kinderen Israëls was het licht in hunne
woningen.
24 Toen riep Faraö Mozes, en zeide:
Gaat heen, dient den HEERE; alleen uwe
schapen en uwe runderen zullen vast
blijven; ook zullen uwe kinderkens met
u gaan.
25 Doch Mozes zeide: Ook zult gij
slagtofferen en brandofferen in onze
handen geven, die wij den HEERE on-
zen God doen mogen;
26 En ons vee zal ook met ons gaan,
daar zal niet één klaauw achterblijven,
want van hetzelve zullen wij nemen,
om den HEERE onzen God te dienen:
want wij weten niet, waarmede wij den
HEERE onzen God dienen zullen, totdat
wij dáár komen.
27 Doch de HEER verhardde Faraös hart;
en hij wilde hen niet laten trekken.
28 Maar Faraö zeide tot hem: Ga van
mij, wacht u, dat gij niet meer mijn
aangezigt ziet; want op welken dag gij
mijn aangezigt zult zien, zult gij sterven.
29 Mozes nu zeide: Gij hebt regt ges-
proken; ik zal niet meer uw aangezigt
zien.

HET 11 CAPITTEL.

(WANT de HEER had tot Mozes ge-
sproken: Ik zal nog ééne plaag
over Faraö, en over Egypte brengen,
daarna zal hij ulieden van hier trekken
laten; als hij *u* geheellijk zal trekken
laten, zoo zal hij u haastelijk van hier
uitdrijven.
2 Spreek nu voor de ooren des volks,
dat ieder man van zijnen naaste, en
ieder vrouw van hare naaste zilveren
vaten en gouden vaten eische.
3 En de HEER gaf het volk genade in
de oogen der Egyptenaren; ook was de
man Mozes zeer groot in Egypteland
voor de oogen van Faraös knechten, en
voor de oogen des volks.)
4 Verder zeide Mozes: Zoo heeft de
HEER gezegd: Omtrent middernacht zal
ik uitgaan door het midden van Egypte;
5 En alle eerstgeborenen in Egypteland
zullen sterven, van Faraös eerstgebore-
ne af, die op zijnen troon zitten zou, tot
den eerstgeborene der dienstmaagd, die
achter den molen is, en alle eerstge-
borenen van het vee.
6 En daar zal een groot geschrei zijn
in het gansche Egypteland, desgelijke
nooit geweest is, en desgelijke niet meer
wezen zal.
7 Maar bij alle kinderen Israëls zal
geen hond zijne tong verroeren, van de
menschen af tot de beesten toe; opdat
gijlieden wetet, dat de HEER tusschen

de Egyptenaren en tusschen de Israëli-
ten eene afzondering maakt.
8 Dan zullen alle deze uwe knechten
tot mij afkomen, en zich voor mij nei-
gen, zeggende: trek uit, gij en al het
volk, dat uwe voetstappen volgt; en
daarna zal ik uitgaan. En hij ging uit
van Faraö in hitte des toorns.
9 De HEER dan had tot Mozes gespro-
ken: Faraö zal naar ulieden niet hooren,
opdat mijne wonderen in Egypteland
vermenigvuldigd worden.
10 En Mozes en Aäron hebben alle
deze wonderen gedaan voor Faraös aan-
gezigt; doch de HEER verhardde Faraös
hart, dat hij de kinderen Israëls uit zijn
land niet trekken liet.

HET 12 CAPITTEL.

DE HEER nu had tot Mozes en tot
Aäron in Egypteland gesproken,
zeggende:
2 Deze zelfde maand zal ulieden het
hoofd der maanden zijn; zij zal u de
eerste van de maanden des jaars zijn.
3 Spreekt tot de gansche vergadering
Israëls, zeggende: Aan den tienden
dezer maand neme een iegelijk een lam,
naar de huizen der vaderen, een lam
voor een huis.
4 Maar indien een huis te klein is voor
een lam, zoo neme hij het en zijn na-
buur, de naaste aan zijn huis, naar het
getal der zielen, een iegelijk naar dat
hij eten kan; gij zult rekening maken
naar het lam.
5 Gij zult een volkomen lam hebben,
een manneken, één jaar oud; van de
schapen of van de geitenbokken zult gij
het nemen.
6 En gij zult het in bewaring hebben
tot den veertienden dag dezer maand; en
de gansche gemeente der vergadering
Israëls zal het slagten tusschen twee
avonden.
7 En zij zullen van het bloed nemen,
en strijken het aan de beide zijdposten,
en aan den bovendorpel, aan de huizen,
in welke zij het eten zullen.
8 En zij zullen het vleesch eten in den-
zelfden nacht, aan het vuur gebraden,
met ongezuurde brooden; zij zullen het
met bittere sous eten.
9 Gij zult daarvan niet raauw eten,
ook geenszins in water gezoden; maar
aan het vuur gebraden, zijn hoofd, met
zijne schenkelen en met zijn ingewand.
10 Gij zult daarvan ook niet laten over-
blijven tot den morgen; maar hetgeen
daarvan overblijft tot den morgen zult
gij met vuur verbranden.
11 Aldus nu zult gij het eten: uwe
lendenen zullen opgeschort zijn, uwe
schoenen aan uwe voeten, en uwe staf
in uwe hand; en gij zult het met haast
eten; het is des HEEREN Pascha.
12 Want ik zal in dezen nacht door
Egypteland gaan, en alle eerstgeborenen
in Egypteland slaan, van de menschen
af tot de beesten toe; en ik zal gerigten
oefenen aan al de Goden der Egyptena-
ren, ik, de HEER.
13 En dat bloed zal ulieden tot een
teeken zijn aan de huizen, waarin gij
zijt; wanneer ik het bloed zie, zal ik
ulieden voorbij gaan; en daar zal geene
plaag onder ulieden ten verderve zijn,
wanneer ik Egypteland slaan zal.
14 En deze dag zal ulieden wezen ter
gedachtenis, en gij zult hem den HEERE
tot een feest vieren; gij zult hem vieren
onder uwe geslachten tot eene eeuwige
inzetting.
15 Zeven dagen zult gijlieden onge-
zuurde brooden eten; maar aan den
eersten dag zult gij het zuurdeeg weg-
doen uit uwe huizen; want wie het ge-
deesemde eet, van den eersten dag af
tot op den zevenden dag, diezelve ziele
zal uitgeroeid worden uit Israël.
16 En op den eersten dag zal er eene
heilige verzameling zijn; ook zult gij
eene heilige verzameling hebben op den
zevenden dag; er zal geen werk op de-
zelve gedaan worden: maar wat van
iedere ziel gegeten zal worden, datzelve
alleen mag van ulieden toegemaakt wor-
den.
17 Zoo onderhoudt dan de ongezuurde
brooden, dewijl ik even aan denzelfden
dag ulieder heiren uit Egypteland geleid
zal hebben; daarom zult gij dezen dag
houden onder uwe geslachten tot eene
eeuwige inzetting.
18 In de eerste *maand*, aan den veer-
tienden dag der maand, in den avond,
zult gij ongezuurde brooden eten, tot
den een en twintigsten dag der maand,
in den avond.
19 Dat er zeven dagen lang geen zuur-
deesem in uwe huizen gevonden worde;
want al wie het gedeesemde eten zal,
dezelve ziele zal uit de vergadering Is-
raëls uitgeroeid worden, hij zij een
vreemdeling, of een ingeborene des
lands.
20 Gij zult niets eten dat gedeesemd
is; in al uwe woningen zult gij onge-
zuurde brooden eten.
21 Mozes dan riep al de oudsten van
Israël, en zeide tot hen: Leest uit, en
neemt u lammeren voor uwe huisgezin-
nen, en slagt het Pascha.

22 Neemt dan een bondelken hijsop,
en doopt het in het bloed, dat in een
bekken zal wezen; en strijkt aan den
bovendorpel, en aan de beide zijdposten
van dat bloed, hetwelk in het bekken
zijn zal; doch u aangaande, niemand
zal uitgaan uit de deur van zijn huis,
tot aan den morgen.
23 Want de HEER zal doorgaan, om de
Egyptenaren te slaan; doch wanneer hij
het bloed zien zal aan den bovendorpel,
en aan de twee zijdposten, zoo zal de
HEER de deur voorbijgaan, en den ver-
derver niet toelaten in uwe huizen te
komen om te slaan.
24 Onderhoudt dan deze zaak, tot eene
inzetting voor u en voor uwe kinderen,
tot in u eeuwigheid.
25 En het zal geschieden, als gij in het
land komt, dat u de HEER geven zal,
gelijk hij gesproken heeft, zoo zult gij
deze dienst onderhouden.
26 En het zal geschieden, wanneer uwe
kinderen tot u zullen zeggen: Wat hebt
gij daar voor eene dienst?
27 Zoo zult gij zeggen: Dit is den
HEERE een Paaschoffer, die voor de
huizen der kinderen Israëls voorbijging
in Egypte, toen hij de Egyptenaars
sloeg, en onze huizen bevrijdde. Toen
boog zich het volk en neigde zich.
28 En de kinderen Israëls gingen en
deden het; gelijk als de HEER Mozes en
Aäron geboden had, alzoo deden zij.
29 En het geschiedde ter middernacht,
dat de HEER al de eerstgeborenen in
Egypteland sloeg, van den eerstgebo-
renen van Faraö af, die op zijnen troon
zitten zou, tot op den eerstgeborenen
van den gevangenen, die in het gevan-
genhuis was, en alle eerstgeborenen der
beesten.
30 En Faraö stond op bij nacht, hij en
al zijne knechten, en al de Egyptenaars;
en daar was een groot geschrei in
Egypte; want er was geen huis waarin
niet een doode was.
31 Toen riep hij Mozes en Aäron in
den nacht, en zeide: Maakt u op, trekt
uit het midden van mijn volk, zoo gij-
lieden, als de kinderen van Israël; en
gaat heen, dient den HEERE, gelijk gij-
lieden gesproken hebt.
32 Neemt ook met u uwe schapen en
uwe runderen, zoo als gijlieden gespro-
ken hebt, en gaat henen, en zegent mij
ook.
33 En de Egyptenaars hielden sterk
aan bij het volk, haastende om die uit
het land te drijven; want zij zeiden:
Wij zijn allen dood.
34 En het volk nam zijn deeg op, eer
het gedeesemd was, hunne deegklom-
pen, gebonden in hunne kleederen, op
hunne schouderen.
35 De kinderen Israëls nu hadden ge-
daan naar het woord van Mozes, en
hadden van de Egyptenaren geëischt
zilveren vaten, en gouden vaten, en
kleederen.
36 Daartoe had de HEER het volk ge-
nade gegeven in de oogen der Egypte-
naren, dat zij hun hunne begeerte de-
den; en zij beroofden de Egyptenaren.
37 Alzoo reisden de kinderen Israëls
uit van Râmeses naar Sukkoth, omtrent
zes honderd duizend te voet, mannen
alleen, behalve de kinderkens.
38 En veel vermengd volk trok ook
met hen op, en schapen, en runderen,
gansch veel vee.
39 En zij bakten van het deeg, dat zij
uit Egypte gebragt hadden, ongezuurde
koeken, want het was niet gedeesemd;
overmits zij uit Egypte uitgedreven
werden, zoodat zij niet vertoeven kon-
don, noch ook tering voor zich bereiden.
40 De *tijd* nu der woning, die de kin-
deren Israëls in Egypte gewoond heb-
ben, is vier honderd jaar, en dertig jaar.
41 En het geschiedde ten einde van de
vier honderd en dertig jaren, zoo is het
even op denzelfden dag geschied, dat al
de heiren des HEEREN uit Egypteland
gegaan zijn.
42 Dezen nacht zal men den HEERE
op het vlijtigste houden, om dat hij hen
uit Egypteland geleid heeft; deze is de
nacht des HEEREN, die op het vlijtigste
moet gehouden worden, van al de kin-
deren Israëls, onder hunne geslachten.
43 Voorts zeide de HEER tot Mozes en
Aäron: Dit is de inzetting van het
Pascha: Geen zoon eens vreemdelings
zal daarvan eten.
44 Doch alle knecht van ieder een, die
voor geld gekocht is, nadat gij hem zult
besneden hebben, dan zal hij daarvan
eten.
45 Geen uitlander noch huurling zal
daar van eten.
46 In één huis zal het gegeten worden;
gij zult van het vleesch niet buiten uit
het huis dragen, en gij zult geen been
daaraan breken.
47 De gansche vergadering van Israël
zal het doen.
48 Als nu een vreemdeling bij u ver-
keert, en den HEERE het Pascha houden
zal, dat alles, wat mannelijk is, bij hem
besneden worde, en dan kome hij daar-
toe, om dat te houden, en hij zal wezen

als een ingeborene des lands; maar geen onbesnedene zal daarvan eten.

49 Eenerlei wet zij voor den ingeborenen, en den vreemdeling, die als vreemdeling in het midden van u verkeert.

50 En alle kinderen Israëls deden het; gelijk als de HEER Mozes en Aäron geboden had, alzoo deden zij.

51 En het geschiedde even ten zelfden dage, dat de HEER de kinderen Israëls uit Egypteland leidde, naar hunne heiren.

HET 13 CAPITTEL.

TOEN sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

2 Heilig mij alle eerstgeborenen; wat eenige baarmoeder opent onder de kinderen Israëls, van menschen en van beesten, dat is mijne.

3 Verder zeide Mozes tot het volk: Gedenkt aan dezen zelfden dag, op welken gijlieden uit Egypte, uit het diensthuis, gegaan zijt; want de HEER heeft u door eene sterke hand van hier uitgevoerd; daarom zal het gedeesemde niet gegeten worden.

4 Heden gaat gijlieden uit, in de maand Abib.

5 En het zal geschieden, als u de HEER zal gebragt hebben in het land der Kanaäniten, en der Hethiten, en der Amoriten, en der Heviten, en der Jebusiten, hetwelk hij uwen vaderen gezworen heeft u te geven, een land vloeijende van melk en honig; zoo zult gij deze dienst houden in deze maand.

6 Zeven dagen zult gij ongezuurde brooden eten, en aan den zevenden dag zal den HEERE een feest zijn.

7 Zeven dagen zullen ongezuurde *brooden* gegeten worden, en het gedeesemde zal bij u niet gezien worden, ja er zal geen zuurdeeg bij u gezien worden in al uwe palen.

8 En gij zult uwen zoon te kennen geven te dien zelven dage, zeggende: *dit is* om hetgeen de HEER mij gedaan heeft, toen ik uit Egypte uittoog.

9 En het zal u zijn tot een teeken op uwe hand, en tot eene gedachtenis tusschen uwe oogen, opdat de wet des HEEREN in uwen mond zij, omdat u de HEER door eene sterke hand uit Egypte uitgevoerd heeft.

10 Daarom onderhoudt deze inzetting ten bestemden tijde, van jaar tot jaar.

11 Het zal ook geschieden, wanneer u de HEER in het land der Kanaäniten zal gebragt hebben, gelijk hij u en uwen vaderen gezworen heeft, en hij het u zal gegeven hebben,

12 Zoo zult gij tot den HEERE doen overgaan alles, wat de baarmoeder opent; ook alles, wat *de baarmoeder* opent van de vrucht der beesten, die gij hebben zult; de mannetjes zullen des HEEREN zijn.

13 Doch al wat *de baarmoeder* der ezelin opent, zult gij lossen met een lam; wanneer gij het nu niet lost, zoo zult gij het den nek breken; maar alle eerstgeborenen des menschen onder uwe zonen zult gij lossen.

14 Wanneer het geschieden zal, dat uw zoon u morgen zal vragen, zeggende: Wat is dat? zoo zult gij tot hem zeggen: De HEER heeft ons door eene sterke hand uit Egypte, uit het diensthuis, uitgevoerd;

15 Want het geschiedde, toen Faraö zich verhardde ons te laten trekken, zoo doodde de HEER alle eerstgeborenen uit Egypteland, van des menschen eerstgeborenen af, tot den eerstgeborenen der beesten; daarom offere ik den HEERE de mannetjes van alles, wat de baarmoeder opent; doch alle eerstgeborenen mijner zonen losse ik.

16 En het zal tot een teeken zijn op uwe hand, en tot voorhoofdspanselen tusschen uwe oogen; want de HEER heeft door eene sterke hand ons uit Egypte uitgevoerd.

17 En het is geschied, toen Faraö het volk had laten trekken, zoo leidde hen God niet *op* den weg van het land der Filistijnen, hoewel die nader was; want God zeide: dat het hen den volke niet rouwe, als zij den strijd zien zouden, en wederkeeren naar Egypte:

18 Maar God leidde het volk om, langs den weg van de woestijn der Schelfzee. De kinderen Israëls nu togen bij vijven uit Egypteland.

19 En Mozes nam de beenderen van Jozef met zich; want hij had met eenen zwaren eed de kinderen Israëls bezworen, zeggende: God zal ulieden voorzeker bezoeken; voert dan mijne beenderen met ulieden op van hier.

20 Alzoo reisden zij uit Sukkoth; en zij legerden zich in Etham, aan het einde der woestijn.

21 En de HEER toog voor hun aangezigt, des daags in eene wolkkolom, dat hij hen op den weg leidde, en des nachts in eene vuurkolom, dat hij hun lichtte, om voort te gaan dag en nacht.

22 Hij nam de wolkkolom des daags,

noch de vuurkolom des nachts niet weg
van het aangezigt des volks.

HET 14 CAPITTEL.

TOEN sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, dat
zij wederkeeren, en zich legeren voor
Pi-Hachirôth, tusschen Migdol en tusschen
de zee; voor Baäl-Zefon, daar
tegen over zult gij u legeren aan de
zee.
3 Faraö dan zal zeggen van de kinderen
Israëls: Zij zijn verward in het
land; de woestijn heeft ze besloten.
4 En ik zal Faraös hart verstokken,
dat hij hen najage; en ik zal aan Faraö
en aan al zijn heir verheerlijkt worden,
alzoo dat de Egyptenaars zullen weten,
dat ik de HEER ben. En zij deden
alzoo.
5 Toen nu den Koning van Egypte
werd geboodschapt, dat het volk vlugtte,
zoo is het hart van Faraö en van
zijne knechten veranderd tegen het
volk, en zij zeiden: Waarom hebben
wij dat gedaan, dat wij Israël hebben
laten trekken, dat zij ons niet dienden?
6 En hij spande zijnen wagen aan, en
nam zijn volk met zich.
7 En hij nam zes honderd uitgelezene
wagens, ja al de wagens van Egypte,
en de hoofdlieden over die allen.
8 Want de HEER verstokte het hart
van Faraö, den Koning van Egypte,
dat hij de kinderen Israëls najaagde;
doch de kinderen Israëls waren door
eene hooge hand uitgegaan.
9 En de Egyptenaars jaagden hen na,
en achterhaalden ze, daar zij zich gelegerd
hadden aan de zee; alle Faraös
paarden, wagens, en zijne ruiters, en
zijn heir; nevens Pi-Hachirôth, voor
Baäl-Zefon.
10 Als Faraö nabij gekomen was, zoo
hieven de kinderen Israëls hunne oogen
op, en ziet, de Egyptenaars togen achter
hen; en zij vreesden zeer; toen riepen
de kinderen Israëls tot den HEERE.
11 En zij zeiden tot Mozes: Hebt gij
ons daarom, omdat er in Egypte gansch
geene graven waren, weggenomen, opdat
wij in deze woestijn sterven zouden?
waarom hebt gij ons dat gedaan,
dat gij ons uit Egypte uitgevoerd hebt?
12 Is dit niet het woord, dat wij in
Egypte tot u spraken, zeggende: houd
af van ons, en laat ons den Egyptenaren
dienen? want het ware ons beter geweest
den Egyptenaren te dienen, dan
in deze woestijn te sterven.
13 Doch Mozes zeide tot het volk:
Vreest niet, staat vast, en ziet het heil
des HEEREN, dat hij heden aan ulieden
doen zal; want de Egyptenaars, die gij
heden gezien hebt, die zult gij niet weder
zien in eeuwigheid.
14 De HEER zal voor ulieden strijden,
en gij zult stil zijn.
15 Toen zeide de HEER tot Mozes: Wat
roept gij tot mij? zeg den kinderen Israëls,
dat zij voorttrekken.
16 En gij, hef uwen staf op, en strek
uwe hand uit over de zee, en klief haar,
dat de kinderen Israëls door het midden
der zee gaan op het drooge.
17 En ik, zie, ik zal het hart der Egyptenaren
verstokken, dat zij na hen daarin
gaan; en ik zal verheerlijkt worden
aan Faraö en aan al zijn heir, aan zijne
wagenen en aan zijne ruiteren.
18 En de Egyptenaars zullen weten,
dat ik de HEER ben, wanneer ik verheerlijkt
zal worden aan Faraö, aan zijne
wagenen en aan zijne ruiteren.
19 En de Engel Gods, die vóór het heir
van Israël ging, vertrok, en ging achter
hen; de wolkkolom vertrok ook van
hun aangezigt, en stond achter hen.
20 En zij kwam tusschen het leger der
Egyptenaren, en tusschen het leger Israëls;
en de wolk was te gelijk duisternis
en verlichtte den nacht; zoo dat de
een tot den anderen niet naderde den
ganschen nacht.
21 Toen Mozes zijne hand uitstrekte
over de zee, zoo deed de HEER de zee
weggaan door eenen sterken oostenwind,
dien ganschen nacht, en maakte de zee
droog, en de wateren werden gekliefd.
22 En de kinderen Israëls zijn ingegaan
in het midden van de zee, op het
drooge; en de wateren waren hun een
muur, aan hunne regter- en aan hunne
linkerhand.
23 En de Egyptenaars vervolgden ze,
en gingen in, achter hen, al de paarden
van Faraö, zijne wagenen en zijne ruiteren,
in het midden van de zee.
24 En het geschiedde in dezelfde morgenwake,
dat de HEER, in de kolom des
vuurs en der wolk, zag op het leger der
Egyptenaren; en hij verschrikte het leger
der Egyptenaren.
25 En hij stiet de raderen hunner wagenen
weg, en deed ze zwaarlijk voortvaren.
Toen zeiden de Egyptenaars:
Laat ons vlieden van het aangezigt Israëls,
want de HEERE strijdt voor hen
tegen de Egyptenaars.
26 En de HEER zeide tot Mozes: Strek
uwe hand uit over de zee, dat de wate-

ren wederkeeren over de Egyptenaars,
over hunne wagenen en over hunne ruiters.
27 Toen strekte Mozes zijne hand uit
over de zee; en de zee kwam weder,
tegen het naken van den morgenstond,
tot hare kracht; en de Egyptenaars
vlugtten die te gemoet; en de HEER
stortte de Egyptenaars in het midden
der zee.
28 Want als de wateren wederkeerden,
zoo bedekten zij de wagenen en de ruiters
van het gansche heir van Faraö,
dat hen nagevolgd was in de zee; daar
bleef niet één van hen overig.
29 Maar de kinderen Israëls gingen op
het drooge, in het midden der zee; en
de wateren waren hun een muur, aan
hunne regter- en aan hunne linkerhand.
30 Alzoo verloste de HEER Israël aan
dien dag uit de hand der Egyptenaren;
en Israël zag de Egyptenaren dood aan
den oever der zee.
31 Ook zag Israël de groote hand, die
de HEER aan de Egyptenaren bewezen
had; en het volk vreesde den HEERE,
en geloofde in den HEERE, en aan Mozes
zijnen knecht.

HET 15 CAPITTEL.

TOEN zong Mozes en de kinderen
Israëls den HEÉRE dit lied, en
spraken, zeggende: Ik zal den HEERE
zingen, want hij is hoogelijk verheven:
het paard en zijnen ruiter heeft hij in
de zee geworpen.
2 De HEER is mijn kracht en lied, en
hij is mij tot een heil geweest; deze is
mijn God, daarom zal ik hem eene liefelijke
woning maken; hij is mijns vaders
God, dies zal ik hem verheffen.
3 De HEER is een krijgsman; HEER is
zijn naam.
4 Hij heeft Faraös wagenen en zijn
heir in de zee geworpen; en de keure
zijner hoofdlieden zijn verdronken in
de Schelfzee.
5 De afgronden hebben ze bedekt; zij
zijn in de diepten gezonken als een steen.
6 O HEER, uwe regterhand is verheerlijkt
geworden in magt; uwe regterhand,
O HEER, heeft den vijand verbroken;
7 En door uwe groote hoogheid hebt
gij, die tegen u opstonden, omgeworpen;
gij hebt uwen brandenden toorn uitgezonden,
die hen verteerd heeft als eenen
stoppel.
8 En door het geblaas van uwen neus
zijn de wateren opgehoopt geworden;
de stroomen hebben over einde gestaan,
als een hoop; de afgronden zijn stijf geworden
in het harte der zee.
9 De vijand zeide: Ik zal vervolgen,
ik zal achterhalen, ik zal den buit deelen,
mijne ziel zal van hen vervuld worden,
ik zal mijn zwaard uittrekken,
mijne hand zal hen uitroeijen.
10 Gij hebt met uwen wind geblazen;
de zee heeft ze gedekt: zij zonken onder
als lood in geweldige wateren.
11 O HEER, wie is als gij onder de
Goden? wie is als gij, verheerlijkt in
heiligheid, vreesselijk in lofzangen,
doende wonder?
12 Gij hebt uwe regterhand uitgestrekt,
de aarde heeft ze verslonden.
13 Gij leiddet door uwe weldadigheid
dit volk, dat gij verlost hebt; gij voert
ze zachtkens door uwe sterkte tot de
liefelijke woning uwer heiligheid.
14 De volken hebben het gehoord, zij
zullen sidderen; weedom heeft de ingezetenen
van Palestina bevangen.
15 Dan zullen de vorsten van Edom
verbaasd wezen; beving zal de magtigen
der Moabiten bevangen; al de ingezetenen
van Kanaän zullen versmelten.
16 Verschrikking en vreeze zal op hen
vallen; door de grootheid van uwen arm
zullen zij verstommen als een steen;
totdat uw volk, HEER, henen doorkome;
totdat dit volk henen doorkome, dat
gij verworven hebt.
17 Die zult gij inbrengen, en planten
hen op den berg uwer erfenis, ter plaatse,
welke gij, O HEER, gemaakt hebt tot
uwe woning, het heiligdom, hetwelk
uwe handen gesticht hebben, O HEER.
18 De HEER zal in eeuwigheid en geduriglijk
regeren;
19 Want Faraös paard, met zijnen wagen,
met zijne ruiters, zijn in de zee
gekomen, en de HEER heeft de wateren
der zee over hen doen wederkeeren;
maar de kinderen Israëls zijn op het
drooge in het midden van de zee gegaan.
20 En Miriam, de Profetes, Aärons
zuster, nam eene trommel in hare hand;
en al de vrouwen gingen uit, haar na,
met trommelen en met reijen.
21 Toen antwoordde Miriam hunlieden:
Zingt den HEERE, want hij is hoogelijk
verheven; hij heeft het paard met zijnen
ruiter in de zee gestort.
22 Hierna deed Mozes de Israëliten
voortreizen van de Schelfzee af; en zij
trokken uit tot in de woestijn Sur, en
zij gingen drie dagen in de woestijn, en
vonden geen water.
23 Toen kwamen zij te Mara; doch zij

konden het water van Mara niet drinken, want het was bitter; daarom werd derzelver naam genoemd MARA.
24 Toen murmureerde het volk tegen Mozes, zeggende: Wat zullen wij drinken?
25 Hij dan riep tot den HEERE; en de HEER wees hem een hout, dat wierp hij in dat water; toen werd het water zoet. Aldaar stelde hij het *volk* eene inzetting en regt, en aldaar verzocht hij hetzelve,
26 En zeide: Is het, dat gij met ernst naar de stem des HEEREN uwes Gods hooren zult, en doen wat regt is in zijne oogen, en uwe ooren neigt tot zijne geboden, en houdt al zijne inzettingen; zoo zal ik geene van de krankheden op u leggen, die ik op Egypteland gelegd heb; want ik ben de HEER, uw heelmeester.
27 Toen kwamen zij te Elim, en daar waren twaalf waterfonteinen, en zeventig palmboomen; en zij legerden zich aldaar aan de wateren.

HET 16 CAPITTEL.

TOEN zij van Elim gereisd waren, zoo kwam de gansche vergadering der kinderen Israëls in de woestijn Sin, welke is tusschen Elim en tusschen Sinaï, aan den vijftienden dag der tweede maand, nadat zij uit Egypteland uitgegaan waren.
2 En de gansche vergadering der kinderen Israëls murmureerde tegen Mozes en tegen Aäron in de woestijn.
3 En de kinderen Israëls zeiden tot hen: Och dat wij in Egypteland gestorven waren door de hand des HEEREN, toen wij bij de vleeschpotten zaten, toen wij tot verzadiging brood aten; want gijlieden hebt ons uitgeleid in deze woestijn, om deze gansche gemeente door den honger te dooden.
4 Toen zeide de HEER tot Mozes: Zie, ik zal voor ulieden brood uit den hemel regenen; en het volk zal uitgaan, en verzamelen elke dagmaat op zijnen dag; opdat ik het verzoeke, of het in mijne wet ga, of niet.
5 En het zal geschieden op den zesden dag, dat zij bereiden zullen hetgeen zij ingebragt zullen hebben; dat zal dubbel zijn boven hetgeen zij dagelijks zullen verzamelen.
6 Toen zeiden Mozes en Aäron tot al de kinderen Israëls: Aan den avond, dan zult gij weten, dat u de HEER uit Egypteland uitgeleid heeft;
7 En morgen, dan zult gij des HEEREN heerlijkheid zien, dewijl hij uwe murmureringen tegen den HEERE gehoord heeft; want wat zijn wij, dat gij tegen ons murmureert?
8 Voorts zeide Mozes: Als de HEER ulieden aan den avond vleesch te eten zal geven, en aan den morgen brood tot verzadiging, het zal zijn, omdat de HEER uwe murmureringen gehoord heeft, die gij tegen hem murmureert; want wat zijn wij? uwe murmureringen zijn niet tegen ons, maar tegen den HEERE.
9 Daarna zeide Mozes tot Aäron: Zeg tot de gansche vergadering der kinderen Israëls: Nadert voor het aangezigt des HEEREN, want hij heeft uwe murmureringen gehoord.
10 En het geschiedde, als Aäron tot de gansche vergadering der kinderen Israëls sprak, en zij zich naar de woestijn keerden, zoo ziet, de heerlijkheid des HEEREN verscheen in de wolke.
11 Ook heeft de HEER tot Mozes gesproken, zeggende:
12 Ik heb de murmureringen van de kinderen Israëls gehoord; spreek tot hen, zeggende: tusschen de twee avonden zult gij vleesch eten, en aan den morgen zult gij met brood verzadigd worden; en gij zult weten, dat ik de HEER uw God ben.
13 En het geschiedde aan den avond, dat er kwakkelen opkwamen, en het leger bedekten; en aan den morgen lag de dauw rondom het leger.
14 Als nu de liggende dauw opgevaren was, zoo ziet, over de woestijn was een klein rond ding, klein als de rijm, op de aarde.
15 Toen het de kinderen Israëls zagen, zoo zeiden zij, de een tot den anderen: Het is MAN; want zij wisten niet wat het was. Mozes dan zeide tot hen: Dit is het brood, hetwelk de HEER ulieden te eten gegeven heeft.
16 Dit is het woord, dat de HEER geboden heeft: Verzamelt daarvan een ieder naardat hij eten mag, een gomer voor een hoofd, naar het getal van uwe zielen; ieder zal nemen voor degenen, die in zijne tent zijn.
17 En de kinderen Israëls deden alzoo, en verzamelden, de een veel en de ander weinig.
18 Doch als zij het met den gomer maten, zoo had hij, die veel verzameld had, niets over, en dien, die weinig verzameld had, ontbrak niet; een iegelijk verzamelde zoo veel, als hij eten mogt.
19 En Mozes zeide tot hen: Niemand late daarvan over tot den morgen.
20 Doch zij hoorden niet naar Mozes, maar sommige mannen lieten daarvan

over tot den morgen. Toen wiessen er
wormen in, en het werd stinkende; dies
werd Mozes zeer toornig op hen.
21 Zij nu verzamelden het alle morgen,
een iegelijk naardat hij eten mogt; want
als de zon heet werd, zoo versmolt
het.
22 En het geschiedde op den zesden
dag, dat zij dubbel brood verzamelden,
twee gomers voor éénen; en alle de
oversten der vergadering kwamen en
verkondigden het aan Mozes.
23 Hij dan zeide tot hen: Dit is het
dat de HEER gesproken heeft: Morgen
is de ruste, de heilige Sabbath des
HEEREN: wat gij bakken zoudt, dat
bakt, en ziedt, wat gij zieden zoudt; en
al wat overig blijft, legt het op voor u
in bewaring tot den morgen.
24 En zij leiden het op tot den morgen,
gelijk als Mozes geboden had; en het
stonk niet, en daar was geen worm in.
25 Toen zeide Mozes: Eet dat heden,
want het is heden de Sabbath des
HEEREN; gij zult het heden op het veld
niet vinden.
26 Zes dagen zult gij het verzamelen;
doch op den zevenden dag is het Sab-
bath, op denzelven zal het niet zijn.
27 En het geschiedde aan den zeven-
den dag, dat sommigen van het volk
uitgingen, om te verzamelen; doch zij
vonden niet.
28 Toen zeide de HEER tot Mozes, Hoe
lang weigert gijlieden te houden mijne
geboden en mijne wetten?
29 Ziet, omdat de HEER ulieden den
Sabbath gegeven heeft, daarom geeft
hij u aan den zesden dag voor twee
dagen brood; een ieder blijve in zijne
plaats; dat niemand uit zijne plaats ga
op den zevenden dag.
30 Alzoo rustte het volk op den zeven-
den dag.
31 En het huis Israëls noemde deszelfs
naam MAN; en het was als koriander-
zaad, wit, en de smaak daarvan was als
honigkoeken.
32 Voorts zeide Mozes: Dit is het
woord, hetwelk de HEER bevolen heeft:
Vult een gomer daarvan tot bewaring
voor uwe geslachten, opdat zij zien het
brood, dat ik ulieden heb te eten gege-
ven in deze woestijn, toen ik u uit
Egypteland uitleidde.
33 Ook zeide Mozes tot Aäron: Neem
eene kruik, en doe eenen gomer vol
Man daarin; en zet die voor het aange-
zigt des HEEREN, tot bewaring voor
uwe geslachten.
34 Gelijk als de HEER aan Mozes gebo-
den had, alzoo zette ze Aäron vóór de
getuigenis tot bewaring.
35 En de kinderen Israëls aten Man
veertig jaren, totdat zij in een bewoond
land kwamen; zij aten Man, totdat zij
kwamen aan de pale van het land Ka-
naän.
36 Een gomer nu is het tiende *deel* van
een efa.

HET 17 CAPITTEL.

DAARNA toog de gansche vergade-
ring der kinderen Israëls, naar
hunne dagreizen, uit de woestijn Sin,
op het bevel des HEEREN, en zij leger-
den zich te Rafidîm. Dáár nu was geen
water voor het volk om te drinken.
2 Toen twistte het volk met Mozes en
zeide: Geeft gijlieden ons water, dat
wij drinken. Mozes dan zeide tot hen:
Wat twist gij met mij? waarom verzoekt
gij den HEERE?
3 Toen nu het volk aldaar dorstte naar
water, zoo murmureerde het volk tegen
Mozes, en het zeide: Waartoe hebt gij
ons nu uit Egypte doen optrekken, op-
dat gij mij, en mijne kinderen, en mijn
vee, van dorst deedt sterven?
4 Zoo riep Mozes tot den HEERE, zeg-
gende: Wat zal ik dit volk doen? Daar
feilt niet veel aan, of zij zullen mij stee-
nigen.
5 Toen zeide de HEER tot Mozes: Ga
henen voor het aangezigt des volks, en
neem met u uit de oudsten van Israël;
en neem uwen staf in uwe hand, waar-
mede gij de rivier sloegt, en ga heen.
6 Zie, ik zal aldaar voor uw aangezigt
op den rotssteen in Horeb staan; en gij
zult op den rotssteen slaan, zoo zal er
water uitgaan, dat het volk drinke.
Mozes nu deed alzoo voor de oogen der
oudsten van Israël.
7 En hij noemde den naam dier plaats
Massa en Meriba; om den twist der kin-
deren Israëls, en omdat zij den HEERE
verzocht hadden, zeggende: Is de HEER
in het midden van ons, of niet?
8 Toen kwam Amalek en streed tegen
Israël in Rafidîm.
9 Mozes dan zeide tot Jozua: Kies ons
mannen, en trek uit, strijd tegen Ama-
lek; morgen zal ik op de hoogte des
heuvels staan, en de staf Gods zal in
mijne hand zijn.
10 Józua nu deed, als Mozes hem ge-
zegd had, strijdende tegen Amalek;
doch Mozes, Aäron en Hur klommen op
de hoogte des heuvels.
11 En het geschiedde, terwijl Mozes
zijne hand ophief, zoo was Israël de
sterkste; maar terwijl hij zijne hand

nederliet, zoo was Amalek de sterkste.

12 Doch de handen van Mozes werden zwaar; daarom namen zij eenen steen, en leiden dien onder hem, dat hij daarop zat; en Aäron en Hur onderstutten zijne handen, de een op deze, de ander op de andere *zijde;* alzoo waren zijne handen gewis, tot dat de zon onderging.

13 Alzoo dat Jozua Amalek en zijn volk krenkte, door de scherpte des zwaards.

14 Toen zeide de HEER tot Mozes: Schrijf dit ter gedachtenis in een boek, en leg het in de ooren van Jozua, dat ik de gedachtenis van Amalek geheel uitdelgen zal van onder den hemel.

15 En Mozes bouwde eenen altaar; en hij noemde deszelfs naam: De HEER is mijne banier.

16 En hij zeide: Dewijl de hand op den troon des HEEREN is, zoo zal de oorlog des HEEREN tegen Amalek zijn, van geslachte tot geslachte.

HET 18 CAPITTEL.

TOEN Jethro, priester van Midian, schoonvader van Mozes, hoorde al wat God aan Mozes en aan Israël zijn volk gedaan had: dat de HEER Israël uit Egypte uitgevoerd had;

2 Zoo nam Jethro, Mozes schoonvader, Zippora, Mozes huisvrouw, (nadat hij haar weder gezonden had)

3 Met hare twee zonen, welker éénes naam was Gersom; (want hij zeide: ik ben een vreemdeling geweest in een vreemd land)

4 En de naam des anderen was Eliëzer, want *zeide hij:* de God mijns vaders is tot mijne hulpe geweest, en heeft mij verlost van Faraös zwaard.

5 Toen nu Jethro, Mozes schoonvader, met zijne zonen en zijne huisvrouw tot Mozes kwam, in de woestijn, aan den berg Gods, waar hij zich gelegerd had,

6 Zoo zeide hij tot Mozes: Ik uw schoonvader Jethro kome tot u, met uwe huisvrouw, en hare beide zonen met haar.

7 Toen ging Mozes uit, zijnen schoonvader te gemoet, en hij boog zich, en kuste hem; en zij vraagden de een den anderen naar den welstand, en zij gingen naar de tent.

8 En Mozes vertelde zijnen schoonvader alles, wat de HEER aan Faraö en aan de Egyptenaren gedaan had, om Israëls wil; al de moeite, die hun op dien weg ontmoet was, en dat hen de HEER verlost had.

9 Jethro nu verheugde zich over al het goede, hetwelk de HEER aan Israël gedaan had; dat hij het verlost had uit de hand der Egyptenaren.

10 En Jethro zeide: Gezegend zij de HEER, die ulieden verlost heeft uit de hand der Egyptenaren, en uit Faraös hand; die dit volk van onder de hand der Egyptenaren verlost heeft.

11 Nu weet ik, dat de HEER grooter is dan alle Goden; want in de zaak, waarin zij trotschelijk gehandeld hebben, was hij boven hen.

12 Toen nam Jethro, Mozes schoonvader, Gode brandoffer en slachtofferen; en Aäron kwam, en al de oversten van Israël, om brood te eten met den schoonvader van Mozes, voor het aangezigte Gods.

13 Doch het geschiedde des anderen daags, zoo zat Mozes om het volk te rigten; en het volk stond voor Mozes, van den morgen tot den avond.

14 Als Mozes schoonvader alles zag, wat hij het volk deed, zoo zeide hij: Wat ding is dit, dat gij den volke doet? waarom zit gij zelf alleen, en al het volk staat voor u van den morgen tot den avond?

15 Toen zeide Mozes tot zijnen schoonvader: Omdat dit volk tot mij komt, om God raad te vragen.

16 Wanneer zij eene zaak hebben, zoo komt het tot mij, dat ik rigte tusschen den man en tusschen zijnen naasten; en dat ik *hun* bekend make Gods instellingen en zijne wetten.

17 Doch Mozes schoonvader zeide tot hem: De zaak is niet goed, die gij doet.

18 Gij zult geheel vervallen, zoo gij, als dit volk, hetwelk bij u is; want deze zaak is te zwaar voor u, gij alleen kunt het niet doen.

19 Hoor nu mijne stem, ik zal u raden, en God zal met u zijn: Wees gij voor het volk bij God, en breng gij de zaken voor God;

20 En verklaar hun de instellingen en de wetten, en maak hun bekend den weg, waarin zij wandelen zullen, en het werk, dat zij doen zullen.

21 Doch zie gij om onder al het volk naar kloeke mannen, God vreezende, waarachtige mannen, de gierigheid hatende; stel ze over hen, oversten der duizenden, oversten der honderden, oversten der vijftigen, oversten der tienen,

22 Dat zij dit volk ten allen tijde rigten; doch het geschiede, dat zij alle groote zaken aan u brengen, maar dat zij alle kleine zaken rigten; verligt

alzoo u zelven, en laat ze met u dragen.
23 Indien gij deze zaak doet, en God
het u gebiedt, zoo zult gij kunnen bestaan;
zoo zal ook al dit volk in vrede
aan zijne plaatse komen.
24 Mozes nu hoorde naar de stem van
zijnen schoonvader, en hij deed alles,
wat hij gezegd had.
25 En Mozes verkoos kloeke mannen
uit gansch Israël, en maakte hen tot
hoofden over het volk: oversten der
duizenden, oversten der honderden,
oversten der vijftigen, en oversten der
tienen,
26 Dat zij het volk ten allen tijde rigten,
de harde zaak tot Mozes bragten,
maar zij alle kleine zaak rigtten.
27 Toen liet Mozes zijnen schoonvader
trekken; en hij ging naar zijn land.

HET 19 CAPITTEL.

IN de derde maand, na het uittrekken
der kinderen Israëls uit Egypteland,
ten zelfden dage kwamen zij in de woestijn Sinaï.
2 Want zij togen uit Rafidîm, en kwamen
in de woestijn Sinaï, en zij legerden
zich in de woestijn; Israël nu
legerde zich aldaar tegen over dien
berg.
3 En Mozes klom op tot God. En de
HEER riep tot hem van den berg, zeggende:
Aldus zult gij tot het huis van
Jakob spreken, en den kinderen Israëls
verkondigen:
4 Gijlieden hebt gezien, wat ik den
Egyptenaren gedaan heb; hoe ik u op
vleugelen der arenden gedragen, en u
tot mij gebragt heb.
5 Nu dan, indien gij naarstiglijk mijner
stem zult gehoorzamen, en mijn
verbond houden, zoo zult gij mijn eigendom
zijn uit alle volken, want de
gansche aarde is mijne;
6 En gij zult mij een priesterlijk koningrijk,
en een heilig volk zijn. Dit
zijn de woorden, die gij tot de kinderen
Israëls spreken zult.
7 En Mozes kwam en riep de oudsten
des volks, en stelde voor hunne aangezigten
alle deze woorden, die de HEER
hem geboden had.
8 Toen antwoordde al het volk gelijkelijk,
en zij zeiden: Al wat de HEER gesproken
heeft, zullen wij doen. En Mozes
bragt de woorden des volks weder
tot den HEER.
9 En de HEER zeide tot Mozes: Zie, ik
zal tot u komen in eene dikke wolk, opdat
het volk hoore, als ik met u spreek,
en dat zij ook eeuwiglijk aan u geloo-
ven; want Mozes had den HEERE de
woorden des volks verkondigd.
10 Ook zeide de HEER tot Mozes: Ga
tot het volk, en heilig hen heden en
morgen, en dat zij hunne kleederen
wasschen,
11 En bereid zijn tegen den derden
dag; want op den derden dag zal de
HEER voor de oogen van al het volk afkomen,
op den berg Sinaï.
12 En bepaal het volk rondom, zeggende:
Wacht u op den berg te klimmen,
en deszelfs einde aan te roeren; al wie
den berg aanroert, zal zekerlijk gedood
worden.
13 Geen hand zal hem aanroeren, maar
hij zal zekerlijk gesteenigd, of zekerlijk
doorschoten worden; hetzij een beest,
hetzij een man, hij zal niet leven. Als
de ramshoorn langzaam gaat, zullen zij
op den berg klimmen.
14 Toen ging Mozes van den berg af
tot het volk, en hij heiligde het volk;
en zij wiesschen hunne kleederen.
15 En hij zeide tot het volk: Weest gereed
tegen den derden dag; en nadert
niet tot de vrouw.
16 En het geschiedde ten derden dage,
toen het morgen was, dat er op den
berg donders en bliksemen waren, en
eene zware wolk, en het geluid eener
zeer sterke bazuin; zoodat al het volk
verschrikte, dat in het leger was.
17 En Mozes leidde het volk uit het
leger, Gode te gemoet; en zij stonden
aan het onderste des bergs.
18 En de gansche berg Sinaï rookte,
omdat de HEER op denzelven nederkwam
in vuur; en zijn rook ging op,
als de rook van eenen oven; en de
gansche berg beefde zeer.
19 Toen het geluid der bazuin gaande
was en zeer sterk werd, sprak Mozes;
en God antwoordde hem met eene
stem.
20 Als de HEER nedergekomen was op
den berg Sinaï, op de spits des bergs,
zoo riep de HEER Mozes op de spits des
bergs; en Mozes klom op.
21 En de HEER zeide tot Mozes: Ga af,
betuig dit volk, dat zij niet doorbreken
tot den HEERE, om te zien, en velen
van hen vallen.
22 Daartoe zullen ook de priesters, die
tot den HEERE naderen, zich heiligen,
dat de HEER niet tegen hen uitbreke.
23 Toen zeide Mozes tot den HEERE:
het volk zal op den berg Sinaï niet kunnen
klimmen; want gij hebt ons betuigd,
zeggende: bepaal den berg, en
heilig hem.

24 De HEER dan zeide tot hem: Ga heen, klim af; daarna zult gij, en Aäron met u, opklimmen; doch dat de Priesters en het volk niet doorbreken, om op te klimmen tot den HEERE, dat hij tegen hen niet uitbreke.

25 Toen klom Mozes af tot het volk, en zeide het hun aan.

HET 20 CAPITTEL.

TOEN sprak God alle deze woorden, zeggende:

2 Ik ben de HEER uw God, die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.

3 Gij zult geen andere Goden voor mijn aangezigt hebben.

4 Gij zult u geen gesneden beeld, noch eenige gelijkenis maken, *van hetgeen* boven in den hemel is, noch *van hetgeen* onder op de aarde is, noch *van hetgeen* in de wateren onder de aarde is.

5 Gij zult u voor die niet buigen, noch hun dienen; want ik, de HEER uw God, ben een ijverig God, die de misdaad der vaderen bezoek aan de kinderen, aan het derde, en aan het vierde *lid* dergenen, die mij haten;

6 En doe barmhartigheid aan duizenden dergenen, die mij liefhebben, en mijne geboden onderhouden.

7 Gij zult den naam des HEEREN uwes Gods niet ijdellijk gebruiken; want de HEER zal niet onschuldig houden, die zijnen naam ijdellijk gebruikt.

8 Gedenkt den Sabbathdag, dat gij dien heiligt.

9 Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen;

10 Maar de zevende dag is de Sabbath des HEEREN uwes Gods; *dan* zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uwe dochter, *noch* uw dienstknecht, noch uwe dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uwe poorten is;

11 Want in zes dagen heeft de HEER den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daar in is, en hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de HEER den Sabbathdag, en heiligde denzelven.

12 Eert uwen vader en uwe moeder, opdat uwe dagen verlengd worden in het land, dat u de HEER uw God geeft.

13 Gij zult niet doodslaan.

14 Gij zult niet echtbreken.

15 Gij zult niet stelen.

16 Gij zult geen valsche getuigenis spreken tegen uwen naasten.

17 Gij zult niet begeeren uwes naasten huis; gij zult niet begeeren uwes naasten vrouw, noch zijnen dienstknecht, noch zijne dienstmaagd, noch zijnen os, noch zijnen ezel, noch iets, dat uwes naasten is.

18 En al het volk zag de donders, en de bliksemen, en het geluid der bazuin, en den rookenden berg; toen het volk zulks zag, weken zij af, en stonden van verre;

19 En zij zeiden tot Mozes: Spreek gij met ons, en wij zullen hooren; en dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven.

20 En Mozes zeide tot het volk: Vreest niet, want God is gekomen, opdat hij u verzocht, en opdat zijne vreeze voor uw aangezigt zoude zijn, dat gij niet zondigdet,

21 En het volk stond van verre; maar Mozes naderde tot de donkerheid, alwaar God was.

22 Toen zeide de HEER tot Mozes: Aldus zult gij tot de kinderen Israëls zeggen: Gij hebt gezien, dat ik met ulieden van den hemel gesproken heb.

23 Gij zult nevens mij niet maken zilveren Goden, en gouden Goden zult gij u niet maken.

24 Maakt mij eenen altaar van aarde, en offert daarop uwe brandofferen, en uwe dankofferen, uwe schapen, en uwe runderen; aan alle plaats, waar ik mijns naams gedachtenis stichten zal, zal ik tot u komen, en zal u zegenen.

25 Maar indien gij mij eenen steenen altaar zult maken, zoo zult gij dien niet bouwen van gehouwen *steen;* zoo gij uw houwijzer daarover verheft, zoo zult gij hem ontheiligen.

26 Gij zult ook niet met trappen tot mijnen altaar opklimmen, opdat uwe schaamte voor denzelven niet ontdekt worde.

HET 21 CAPITTEL.

DIT nu zijn de regten, die gij hun zult voorstellen.

2 Als gij eenen Hebreeuwschen knecht koopen zult, die zal zes jaren dienen; maar in het zevende zal hij voor vrij uitgaan, om niet.

3 Indien hij met zijn lijf ingekomen zal zijn, zoo zal hij met zijn lijf uitgaan; indien hij een getrouwd man was, zoo zal zijne vrouw met hem uitgaan.

4 Indien hem zijn heer eene vrouw gegeven, en zij hem zonen of dochteren gebaard zal hebben, zoo zal de vrouw en hare kinderen haars heeren zijn, en hij zal met zijn lijf uitgaan.

5 Maar indien de knecht ronduit zeggen zal: Ik heb mijnen heer, mijne

D

vrouw en mijne kinderen lief, ik wil niet vrij uitgaan;

6 Zoo zal hem zijn heer tot de Goden brengen; daarna zal hij hem aan de deur, of aan den post brengen; en zijn heer zal hem met eenen priem zijn oor doorboren, en hij zal hem eeuwiglijk dienen.

7 Wanneer nu iemand zijne dochter zal verkocht hebben tot eene dienstmaagd, zoo zal zij niet uitgaan, gelijk de knechten uitgaan.

8 Indien zij kwalijk bevalt in de oogen haars heeren, dat hij ze niet ondertrouwd heeft, zoo zal hij haar doen lossen; aan een vreemd volk haar te verkoopen zal hij niet vermogen, dewijl hij trouweloos met haar gehandeld heeft.

9 Maar indien hij haar aan zijnen zoon ondertrouwt, zoo zal hij met haar doen naar het regt der dochteren.

10 Indien hij voor zich eene andere neemt, zoo zal hij aan deze hare spijs, haar deksel, en haren huwelijkspligt niet onttrekken.

11 En indien hij haar deze drie *dingen* niet doet, zoo zal zij om niet uitgaan, zonder geld.

12 Wie iemand slaat, dat hij sterft, die zal zekerlijk gedood worden.

13 Doch die *hem* niet nagesteld heeft, maar God heeft hem zijne hand doen ontmoeten, zoo zal ik u eene plaats bestellen, waar hij henen vliede.

14 Maar indien iemand tegen zijnen naasten moedwillig gehandeld heeft, om hem met list te dooden, zoo zult gij denzelven van voor mijnen altaar nemen, dat hij sterve.

15 Zoo wie zijnen vader of zijne moeder slaat, die zal zekerlijk gedood worden.

16 Verder, zoo wie eenen mensch steelt, hetzij dat hij dien verkocht heeft, of dat hij in zijne hand gevonden wordt, die zal zekerlijk gedood worden.

17 Wie ook zijnen vader of zijne moeder vloekt, die zal zekerlijk gedood worden.

18 En wanneer mannen twisten, en de een slaat den anderen met eenen steen, of met eene vuist, en hij sterft niet, maar valt te bedde;

19 Indien hij weder opstaat, en op straat gaat bij zijnen stok, zoo zal hij, die hem sloeg, onschuldig zijn; alleen zal hij geven hetgeen hij verzuimd heeft, en hij zal hem volkomen laten heelen.

20 Wanneer ook iemand zijnen dienstknecht of zijne dienstmaagd met eenen stok slaat, dat hij onder zijne hand sterft, die zal zekerlijk gewroken worden.

21 Zoo hij nogtans éénen dag, of twee dagen overeind blijft, zoo zal hij niet gewroken worden, want hij is zijn geld.

22 Wanneer nu mannen kijven, en slaan eene zwangere vrouw, dat haar de vrucht afgaat, doch geen doodelijk verderf zij, zoo zal hij zekerlijk gestraft worden, gelijk als hem de man der vrouw oplegt, en hij zal het geven door de regteren.

23 Maar indien er een doodelijk verderf zal zijn, zoo zult gij geven ziel voor ziel,

24 Oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand, voet voor voet,

25 Brand voor brand, wonde voor wonde, buil voor buil.

26 Wanneer ook iemand het oog van zijnen dienstknecht, of het oog van zijne dienstmaagd slaat, en verderft het, hij zal hem vrij laten gaan voor zijn oog.

27 En indien hij eenen tand van zijnen dienstknecht, of eenen tand van zijne dienstmaagd uitslaat, zoo zal hij hem vrij laten voor zijnen tand.

28 En wanneer een os eenen man of eene vrouw stoot, dat hij sterft, zal de os zekerlijk gesteenigd worden, en zijn vleesch zal niet gegeten worden maar de heer van den os zal onschuldig zijn.

29 Maar indien de os te voren stootig geweest is, en zijn heer daarvan overtuigd is geweest, en hij hem niet bewaard heeft, en hij doodt eenen man of eene vrouw, zoo zal die os gesteenigd worden, en zijn heer zal ook gedood worden.

30 Indien hem losgeld opgelegd wordt, zoo zal hij tot lossing zijner ziele geven, naar alles, wat hem zal opgelegd worden,

31 Hetzij dat hij eenen zoon gestooten heeft, of eene dochter gestooten heeft, naar dat regt zal hem gedaan worden.

32 Indien de os eenen knecht of eene dienstmaagd stoot, hij zal zijnen heer dertig zilverlingen geven, en de os zal gesteenigd worden.

33 En wanneer iemand eenen kuil opent, of wanneer iemand eenen kuil graaft, en hij dekt hem niet toe, en een os of een ezel valt daarin;

34 De heer des kuils zal het vergelden, hij zal aan deszelfs heer het geld wederkeeren; doch dat doode zal zijns wezen.

35 Wanneer nu iemands os den os van zijnen naasten kwetst, dat hij sterft, zoo zal men den levenden os verkoopen, en het geld daarvan half en half deelen, en

den dooden zal men ook half en half deelen.

36 Of is het kennelijk geweest, dat die os van te voren stootig was, en zijn heer heeft hem niet bewaard, zoo zal hij in alle maniere os voor os vergelden; doch de doode zal zijns wezen.

HET 22 CAPITTEL.

WANNEER iemand eenen os, of klein vee steelt, en slagt het, of verkoopt het, die zal vijf runderen voor éénen os wedergeven, en vier schapen voor één *stuk* klein vee.

2 Indien een dief gevonden wordt in het doorgraven, en hij wordt geslagen, dat hij sterft, het zal hem geene bloedschuld zijn.

3 Indien de zon over hem opgegaan is, zoo zal het hem eene bloedschuld zijn; hij zal het volkomen wedergeven; heeft hij niet, zoo zal hij verkocht worden voor zijne dieverij.

4 Indien de diefstal levend in zijne hand voorzeker gevonden wordt, hetzij os, of ezel, of klein vee, hij zal het dubbel wedergeven.

5 Wanneer iemand een veld, of eenen wijngaard laat afweiden, en hij zijn beest *daarin* drijft, dat het in eens anders veld weide; die zal het van het beste zijns velds en van het beste zijns wijngaards wedergeven.

6 Wanneer een vuur uitgaat, en vat de doornen, zoodat de korenhoop verteerd wordt, of het staande koren, of het veld; hij, die den brand heeft aangestoken, zal het volkomen wedergeven.

7 Wanneer iemand zijnen naasten geld of vaten te bewaren geeft, en het wordt uit diens mans huis gestolen; indien de dief gevonden wordt, hij zal het dubbel wedergeven.

8 Indien de dief niet gevonden wordt, zoo zal de heer des huizes tot de Goden gebragt worden, of hij niet zijne hand aan zijns naasten have gelegd heeft.

9 Over alle zaak van onregt, over eenen os, over eenen ezel, over klein vee, over kleeding, over al het verlorene, hetwelk iemand zegt, dat het zijne is, beider zaak zal voor de Goden komen; wien de Goden verwijzen, die zal het zijnen naasten dubbel wedergeven.

10 Wanneer iemand aan zijnen naasten eenen ezel, of os, of klein vee, of eenig beest te bewaren geeft, en het sterft, of het wordt verzeerd, of weggedreven, dat het niemand ziet;

11 Zoo zal des HEEREN eed tusschen hen beiden zijn, of hij niet zijne hand aan zijns naasten have geslagen heeft; en de heer derzelver zal *dien* aannemen, en hij zal het niet wedergeven.

12 Maar indien het van hem zekerlijk gestolen is, hij zal het zijnen heer wedergeven.

13 Is het gewisselijk verscheurd, dat hij het brenge tot getuige, zoo zal hij het verscheurde niet wedergeven.

14 En wanneer iemand van zijnen naasten wat begeert, en het wordt beschadigd, of het sterft; zijn heer daar niet bij zijnde, zal hij het volkomen wedergeven.

15 Indien zijn heer daar bij geweest is, hij zal het niet wedergeven; indien het gehuurd is, zoo is het voor zijne huur gekomen.

16 Wanneer nu iemand eene maagd verlokt, die niet ondertrouwd is, en hij ligt bij haar, die zal haar zonder uitstel eenen bruidschat geven, dat zij hem ter vrouwe zij.

17 Indien haar vader ganschelijk weigert haar aan hem te geven, zoo zal hij geld geven, naar den bruidschat der maagden.

18 De tooveres zult gij niet laten leven.

19 Al wie bij een beest ligt, die zal zekerlijk gedood worden.

20 Wie den Goden offert, behalve den HEERE alleen, die zal verbannen worden.

21 Gij zult ook den vreemdeling geenen overlast doen, noch hem onderdrukken; want gij zijt vreemdelingen geweest in Egypteland.

22 Gij zult geene weduwe noch wees beleedigen.

23 Indien gij hen eenigzins beleedigt, en indien zij eenigzins tot mij roepen, ik zal hun geroep zekerlijk verhooren;

24 En mijn toorn zal ontsteken, en ik zal ulieden met het zwaard dooden; en uwe vrouwen zullen weduwen, en uwe kinderen weezen worden.

25 Indien gij mijn volk, dat bij u arm is, geld leent, zoo zult gij tegen hetzelve niet zijn als een woekeraar; gij zult op hetzelve geenen woeker leggen.

26 Indien gij eenigzins uwes naasten kleed te pand neemt, zoo zult gij het hem wedergeven, eer de zon ondergaat;

27 Want dat alleen is zijn deksel, het is zijn kleed over zijne huid; waarin zou hij liggen? het zal dan geschieden, wanneer hij tot mij roept, dat ik het zal hooren; want ik ben genadig.

28 De Goden zult gij niet vloeken, en de Oversten in uw volk zult gij niet lasteren.

29 Uwe volheid en uwe tranen zult gij

niet uitstellen; den eerstgeborenen uwer
zonen zult gij mij geven.
30 Desgelijks zult gij doen met uwe
ossen *en* met uwe schapen; zeven dagen
zullen zij bij hare moeder zijn, ten acht-
sten dage zult gij ze mij geven.
31 Gij nu zult mij heilige lieden zijn,
daarom zult gij geen vleesch eten, dat
op het veld gescheurd is, gij zult het den
hond voorwerpen.

HET 23 CAPITTEL.

GIJ zult geen valsch gerucht opne-
men; en stelt uwe hand niet bij
den goddeloozen, om een getuige tot
geweld te zijn.
2 Gij zult de menigte tot booze zaken
niet volgen; en gij zult niet spreken in
eene twistige zaak, dat gij u neigt naar
de menigte, om *het regt* te buigen.
3 Ook zult gij den geringen niet vóór-
trekken in zijne twistige zaak.
4 Wanneer gij uwes vijands os, of zij-
nen dwalenden ezel ontmoet, gij zult
hem denzelven ganschelijk wederbren-
gen.
5 Wanneer gij uwes haters ezel onder
zijnen last ziet liggen, zult gij dan nala-
tig zijn, om het *uwe* te verlaten voor
hem? gij zult het in alle maniere met
hem verlaten.
6 Gij zult het regt uwes armen niet
buigen in zijne twistige zaak.
7 Zijt verre van valsche zaken; en den
onschuldigen en geregtigen zult gij niet
dooden; want ik zal den goddeloozen
niet regtvaardigen.
8 Ook zult gij geen geschenk nemen;
want het geschenk verblindt de zien-
den, en het verkeert de zaak der regt-
vaardigen.
9 Gij zult ook den vreemdeling niet
onderdrukken; want gijlieden kent het
gemoed des vreemdelings, dewijl gij
vreemdelingen geweest zijt in Egypte-
land.
10 Gij zult ook zes jaar uw land be-
zaaijen, en dezelfs inkomsten verzame-
len;
11 Maar in het zevende zult gij het
laten rusten en stil liggen, dat de armen
uwes volks mogen eten, en het overige
daarvan de beesten des velds eten mo-
gen; alzoo zult gij *ook* doen met uwen
wijngaard, *en* met uwe olijfboomen.
12 Zes dagen zult gij uwe werken doen,
maar op den zevenden dag zult gij rus-
ten; opdat uw os en uw ezel ruste, en
dat de zoon uwer dienstmaagd en de
vreemdeling adem scheppe.
13 In alles, wat ik tot ulieden gezegd
heb, zult gij op uwe hoede zijn; en den
naam van andere Goden zult gij niet
gedenken, uit uwen mond zal hij niet
gehoord worden.
14 Drie reizen in het jaar zult gij mij
feest houden.
15 Het feest van de ongezuurde *broo-
den* zult gij houden: zeven dagen zult
gij ongezuurde *brooden* eten, (gelijk ik
u geboden heb) ten bestemde tijde in de
maand Abib, want in dezelve zijt gij uit
Egypte getogen; doch men zal niet le-
dig voor mijn aangezigt verschijnen.
16 En het feest des oogstes, der eerste
vruchten van uwen arbeid, die gij op het
veld gezaaid zult hebben. En het feest
der inzameling, op den uitgang des jaars,
wanneer gij uwen arbeid uit het veld
zult ingezameld hebben.
17 Drie malen des jaars zullen al uwe
mannen voor het aangezigt des Heeren
HEEREN verschijnen.
18 Gij zult het bloed mijns offers met
geen gedeesemde *brooden* offeren; ook
zal het vette mijns feestes tot op den
morgen niet vernachten.
19 De eerstelingen der eerste vruch-
ten uwes lands zult gij in het huis des
HEEREN uwes Gods brengen. Gij zult
het bokje niet koken in de melk zijner
moeder.
20 Ziet, ik zende eenen Engel voor uw
aangezigt, om u te behoeden op dezen
weg, en om u te brengen tot de plaats,
die ik bereid heb.
21 Hoedt u voor zijn aangezigt, en
weest zijner stem gehoorzaam, en ver-
bittert hem niet; want hij zal ulieder
overtredingen niet vergeven, want mijn
naam is in het binnenste van hem.
22 Maar zoo gij zijner stem naarstig-
lijk gehoorzaamt, en doet al wat ik
spreken zal, zoo zal ik uwer vijanden
vijand, en uwer wederpartijders weder-
partij zijn.
23 Want mijn Engel zal voor uw aan-
gezigt gaan, en hij zal u inbrengen tot
de Amoriten, en Hethiten, en Fereziten,
en Kanaäniten, Heviten en Jebusiten;
en ik zal ze verdelgen.
24 Gij zult u voor hunne Goden niet
buigen, noch hun dienen, ook zult gij
naar hunne werken niet doen; maar gij
zult ze geheel afbreken, en hunne opge-
rigte beelden ganschelijk vermorzelen.
25 En gij zult den HEERE uwen God
dienen, zoo zal hij uw brood en uw wa-
ter zegenen; en ik zal de krankheden
uit het midden van u weren.
26 Daar zal geen misdragtige noch on-
vruchtbare in u land zijn; ik zal het
getal uwer dagen vervullen.

27 Ik zal mijnen schrik voor uw aangezigt zenden, en al het volk, tot hetwelk gij komt, versaagd maken; en ik zal maken, dat al uwe vijanden u den nek toekeeren.

28 Ik zal ook horzelen voor uw aangezigt zenden; die zullen van voor uw aangezigt uitstooten de Heviten, de Kanaäniten en de Hethiten.

29 Ik zal hen in één jaar van uw aangezigt niet uitstooten, opdat het land niet woest worde, en het wild gedierte boven u niet vermenigvuldigd worde.

30 Ik zal ze allengskens van uw aangezigt uitstooten, totdat gij gewassen zijt en het land erft.

31 En ik zal uwe landpalen zetten van de zee Suf tot aan de zee der Filistijnen, en van de woestijn tot aan de rivier; want ik zal de inwoners van dat land in uwe hand geven, dat gij hen voor uw aangezigt uitstoot.

32 Gij zult met hen, noch met hunne Goden, geen verbond maken.

33 Zij zullen in uw land niet wonen, opdat zij u tegen mij niet doen zondigen; indien gij hunnen Goden dient, het zal u voorzeker tot eenen valstrik zijn.

HET 24 CAPITTEL.

DAARNA zeide hij tot Mozes: Klim op tot den HEERE, gij en Aäron, Nadab en Abíhu, en zeventig van de oudsten Israëls; en buigt u neder van verre.

2 En dat Mozes alleen nadere tot den HEERE, maar dat zij niet naderen; en het volk klimme ook niet op met hem.

3 Als Mozes kwam en verhaalde den volke al de woorden des HEEREN, en al de regten, toen antwoordde al het volk met ééne stem, en zij zeiden: alle deze woorden, die de HEER gesproken heeft, zullen wij doen.

4 Mozes nu beschreef al de woorden des HEEREN, en hij maakte zich des morgens vroeg op, en hij bouwde eenen altaar onder aan den berg, en twaalf kolommen, naar de twaalf stammen Israëls.

5 En hij zond de jongelingen der kinderen Israëls, die brandofferen offerden, en den HEERE dankofferen offerden van jonge ossen.

6 En Mozes nam de helft van het bloed, en zette het in bekkens; en de helft van het bloed sprengde hij op den altaar.

7 En hij nam het boek des verbonds, en hij las het voor de ooren des volks; en zij zeiden: al wat de HEER gesproken heeft, zullen wij doen en gehoorzamen.

8 Toen nam Mozes dat bloed, en sprengde het op het volk; en hij zeide: Ziet, *dit is* het bloed des verbonds, hetwelk de HEER mét ulieden gemaakt heeft, over alle die woorden.

9 Mozes nu en Aäron klommen opwaarts, ook Nadab en Abíhu, en zeventig van de oudsten Israëls.

10 En zij zagen den God van Israël, en onder zijne voeten als een werk van saffiersteenen, en als de gestaltenis des hemels in *zijne* klaarheid.

11 Doch hij strekte zijne hand niet tot de afgezonderden der kinderen Israëls; maar zij aten en dronken, nadat zij God gezien hadden.

12 Toen zeide de HEER tot Mozes: Kom tot mij op den berg, en wees aldaar; en ik zal u steenen tafelen geven, en de wet, en de geboden, die ik geschreven heb, om hen te onderwijzen.

13 Toen maakte zich Mozes op, met Jozua zijnen dienaar; en Mozes klom op den berg Gods.

14 En hij zeide tot de oudsten: Blijft gij ons hier, totdat wij weder tot u komen; en ziet, Aäron en Hur zijn bij u; wie eenige zaken heeft, zal tot dezelve komen.

15 Toen Mozes op den berg geklommen was, zoo heeft eene wolk den berg bedekt.

16 En de heerlijkheid des HEEREN woonde op den berg Sinaï, en de wolk bedekte hem zes dagen; en op den zevenden dag riep hij Mozes uit het midden der wolk.

17 En het aanzien der heerlijkheid des HEEREN was als een verterend vuur, op het opperste diens bergs, in de oogen der kinderen Israëls.

18 En Mozes ging in het midden der wolk, nadat hij op den berg geklommen was; en Mozes was op dien berg veertig dagen en veertig nachten.

HET 25 CAPITTEL.

TOEN sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

2 Spreek tot de kinderen Israëls, dat zij voor mij een hefoffer nemen. Van alle man, wiens hart zich vrijwillig bewegen zal, zult gij mijn hefoffer nemen.

3 Dit nu is het hefoffer, hetwelk gij van hen nemen zult: goud, en zilver, en koper;

4 Als ook hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn linnen, en geiten *haar;*

5 En roodgeverwde ramsvellen, en dassenvellen, en sittimhout;

6 Olie tot den luchter, specerijen ter

zalfolie, en tot rooking welriekende specerijen;
7 Sardónixsteenen, en vervullende steenen tot den efod, en tot den borstlap.
8 En zij zullen mij een heiligdom maken, dat ik in het midden van hen wone.
9 Naar alles, wat ik u tot een voorbeeld dezes tabernakels, en een voorbeeld van al deszelfs gereedschap wijzen zal, even alzoo zult gijlieden dat maken.
10 Zoo zullen zij eene ark van sittimhout maken; twee ellen en eene halve zal hare lengte zijn, en anderhalve el hare breedte, en anderhalve el hare hoogte.
11 En gij zult ze met louter goud overtrekken, van binnen en van buiten zult gij haar overtrekken; en gij zult op dezelve eenen gouden krans maken rondom heen.
12 En giet voor haar vier gouden ringen, en zet die aan hare vier hoeken, alzoo dat twee ringen op de ééne zijde derzelver zijn, en twee ringen op hare andere zijde.
13 En maak handboomen van sittimhout, en overtrek ze met goud.
14 En steek de handboomen in de ringen, die aan de zijden der ark zijn, dat men de ark daarmede drage.
15 De draagboomen zullen in de ringen der ark zijn, zij zullen er niet uitgetogen worden.
16 Daarna zult gij in de ark leggen de getuigenis, die ik u geven zal.
17 Gij zult ook een verzoendeksel maken van louter goud; twee ellen en eene halve zal deszelfs lengte zijn, en anderhalve el zijne breedte.
18 Gij zult ook twee cherubim van goud maken; van digt *goud* zult gij ze maken, uit be beide einden des verzoendeksels.
19 En maak u éénen cherub uit het ééne einde aan deze zijde, en den anderen cherub uit het *andere* einde aan gene zijde; uit het verzoendeksel zult gijlieden de cherubim maken, uit de beide einden van hetzelve.
20 En de cherubim zullen hunne beide vleugelen om hoog uitbreiden, bedekkende met hunne vleugelen het verzoendeksel; en hunne aangezigten zullen tegen over elkander zijn; de aangezigten der cherubim zullen naar het verzoendeksel zijn.
21 En gij zult het verzoendeksel boven op de ark zetten, nadat gij in de ark de getuigenis, die ik u geven zal, zult gelegd hebben.
22 En aldaar zal ik bij u komen, en ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af, van tusschen de twee cherubim, die op de ark der getuigenis zijn zullen, alles, wat ik u gebieden zal aan de kinderen Israëls.
23 Gij zult ook eene tafel maken van sittimhout; twee ellen zal hare lengte zijn, en ééne el hare breedte, en ééne el en eene halve zal hare hoogte zijn.
24 En gij zult ze met louter goud overtrekken; gij zult ook eenen gouden krans daaraan maken, rondom heen.
25 Gij zult ook eene lijst rondom daaraan maken, eene hand breed; en gij zult eenen gouden krans rondom derzelver lijst maken.
26 Ook zult gij vier gouden ringen daaraan maken; en gij zult de ringen zetten aan de vier hoeken, die aan derzelver vier voeten zijn zullen.
27 Tegen over de lijst zullen de ringen zijn, tot plaatsen voor de handboomen, om de tafel te dragen.
28 Deze handboomen nu zult gij van sittimhout maken, en gij zult ze met goud overtrekken; en de tafel zal daaraan gedragen worden.
29 Gij zult ook maken hare schotelen, en hare reukschalen, en hare plateelen, en hare kroezen (met welke zij bedekt zal worden); van louter goud zult gij die maken.
30 En gij zult op deze tafel altijd het toonbrood voor mijn aangezigt leggen.
31 Gij zult ook eenen kandelaar van louter goud maken. Van digt werk zal deze kandelaar gemaakt worden, zijne schacht, en zijne rieten; zijne schaaltjes, zijne knoppen, en zijne bloemen zullen uit hem zijn.
32 En zes rieten zullen uit zijne zijden uitgaan: drie rieten des kandelaars uit zijne ééne zijde, en drie rieten des kandelaars uit zijne andere zijde.
33 In het ééne riet zullen drie schaaltjes zijn, *gelijk* amandelnoten, een knop en eene bloem; en drie schaaltjes, *gelijk* amandelnoten in een ander riet, een knop en eene bloem; alzoo zullen die zes rieten zijn, die uit den kandelaar gaan.
34 Maar aan den kandelaar zelven zullen vier schaaltjes zijn, *gelijk* amandelnoten, met zijne knoppen, en met zijne bloemen.
35 En daar zal een knop zijn onder twee rieten, uit denzelven *uitgaande;* ook een knop onder twee rieten, uit denzelven *uitgaande;* nog een knop onder

twee rieten uit denzelven *uitgaande; alzoo zal het zijn* met de zes rieten, die uit den kandelaar uitgaan.
36 Deszelfs knoppen en rieten zullen uit hem zijn; het zal altemaal een eenig digt werk van louter goud zijn,
37 Gij zult hem ook zeven lampen maken, en men zal zijne lampen aansteken, en doen lichten aan zijne zijden.
38 Zijne snuiters en zijne bluschvaten zullen louter goud zijn.
39 Uit een talent louter gouds zal men dat maken, met al dit gereedschap.
40 Zie dan toe, dat gij het maakt naar derzelver voorbeeld, hetwelk u op den berg getoond is.

HET 26 CAPITTEL.

DEN tabernakel nu zult gij maken van tien gordijnen, van fijn getweernd linnen, en hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, *met* cherubim, van het allerkunstelijkste werk zult gij ze maken.
2 De lengte van eene gordijn zal van acht en twintig ellen zijn, en de breedte eener gordijn van vier ellen; alle deze gordijnen zullen ééne maat hebben.
3 Daar zullen vijf gordijnen zamengevoegd zijn, de eene aan de andere; wederom zullen er vijf gordijnen zamengevoegd zijn, de eene aan de andere.
4 En gij zult hemelsblaauwe striklisjes maken aan den kant van de eene gordijn, aan het uiterste, in de zamenvoeging; alzoo zult gij ook doen aan den uitersten kant der gordijn, aan de tweede zamenvoegende.
5 Vijftig striklisjes zult gij aan de ééne gordijn maken, en vijftig striklisjes zult gij maken aan het uiterste der gordijn, dat aan de tweede zamenvoegende is; deze striklisjes zullen het eene aan het andere zamenvatten.
6 Gij zult ook vijftig gouden haakjes maken, en zult de gordijnen zamenvoegen, de eene aan de andere, met deze haakjes, opdat het één tabernakel zij.
7 Ook zult gij gordijnen uit geiten *haar* maken tot eene tent over den tabernakel; van elf gordijnen zult gij die maken.
8 De lengte eener gordijn zal dertig ellen zijn, en de breedte eener gordijn vier ellen; deze elf gordijnen zullen ééne maat hebben.
9 En gij zult vijf dezer gordijnen aan elkander bijzonder voegen, en zes dezer gordijnen bijzonder; en de zesde dezer gordijnen zult gij dubbel maken, regt vóór op de tent.
10 En gij zult vijftig striklisjes maken aan den kant van de eene gordijn, het uiterste in de zamenvoeging, en vijftig striklisjes aan den kant van de gordijn, die de tweede zamenvoegende *is*.
11 Gij zult ook vijftig koperen haakjes maken, en gij zult de haakjes in de striklisjes doen, en gij zult de tent zamenvoegen, dat zij ééne zij.
12 Het overige nu dat overschiet aan de gordijnen der tent, de helft der gordijn, die overschiet, zal overhangen, aan de achterste deelen des tabernakels.
13 En ééne el van deze, en ééne el van gene zijde van hetgeen, dat overig zijn zal aan de lengte van de gordijnen der tent, zal overhangen aan de zijden des tabernakels, aan deze en aan gene *zijde*, om dien te bedekken.
14 Gij zult ook voor de tent een deksel maken van roodgeverwde ramsvellen, en daarover een deksel van dassenvellen.
15 Gij zult ook tot den tabernakel staande berderen maken, van sittimhout.
16 De lengte van een berd zal tien ellen zijn, en ééne el en eene halve el zal de breedte van elk berd zijn.
17 Twee houvasten zal een berd hebben, als sporten in eene ladder gezet, het een nevens het andere; alzoo zult gij het met al de berderen des tabernakels maken.
18 En de berderen tot den tabernakel zult gij *aldus* maken: twintig berderen naar de zuidzijde zuidwaarts.
19 Gij zult ook veertig zilveren voeten maken onder de twintig berderen: twee voeten onder één berd, aan deszelfs twee houvasten, en twee voeten onder een ander berd, aan deszelfs twee houvasten.
20 Daar zullen ook twintig berderen zijn aan de andere zijde des tabernakels, aan den noorderhoek.
21 Met derzelver veertig zilveren voeten: twee voeten onder één berd, en twee voeten onder een ander berd.
22 Doch aan de zijde des tabernakels tegen het westen zult gij zes berderen maken.
23 Ook zult gij twee berderen maken tot de hoekberderen des tabernakels, aan de beide zijden.
24 En zij zullen van beneden *als* tweelingen zamengevoegd zijn; zij zullen ook *als* tweelingen aan het oppereinde deszelven zamengevoegd zijn, met éénen ring; alzoo zal het met de twee *berderen* zijn, tot twee hoekberderen zullen zij zijn.

25 Alzoo zullen de acht berderen zijn met hunne zilveren voeten, zijnde zestien voeten: twee voeten onder één berd, wederom twee voeten onder één berd.

26 Gij zult ook rigchelen maken van sittimhout: vijf aan de berderen van de eene zijde des tabernakels;

27 En vijf rigchelen aan de berderen van de andere zijde des tabernakels; als ook vijf rigchelen aan de berderen van de zijde des tabernakles, aan de beide zijden westwaarts.

28 En de middelste rigchel zal midden aan de berderen zijn, doorschietende van het eene einde tot het andere einde.

29 En gij zult de berderen met goud overtrekken, en derzelver ringen (de plaatsen voor de rigchelen) zult gij van goud maken; de rigchelen zult gij ook met goud overtrekken.

30 Dan zult gij den tabernakel oprigten naar zijne wijze, die u op den berg getoond is.

31 Daarna zult gij eenen voorhang maken, van hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen; van het allerkunstelijkste werk zal men dien maken, met cherubim.

32 En gij zult hem hangen aan vier pilaren van sittim*hout*, met goud overtogen, derzelver haken zullen van goud zijn; *staande* op vier zilveren voeten.

33 En gij zult den voorhang onder de haakjes hangen, en gij zult de ark der getuigenis aldaar binnen den voorhang brengen; en deze voorhang zal ulieden eene scheiding maken tusschen het heilige, en tusschen het heilige der heiligen.

34 En gij zult het verzoendeksel zetten op de ark der getuigenis, in het heilige der heiligen.

35 De tafel nu zult gij zetten buiten den voorhang, en den kandelaar tegen de tafel over, aan de ééne zijde des tabernakels, zuidwaarts; maar de tafel zult gij zetten aan de noordzijde.

36 Gij zult ook aan de deur der tent een deksel maken, van hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen, geborduurd werk.

37 En gij zult tot dit deksel vijf pilaren van sittim*hout* maken, en die met goud overtrekken, derzelver haken zullen van goud zijn; en gij zult hun vijf koperen voeten gieten.

HET 27 CAPITTEL.

GIJ zult ook eenen altaar maken van sittimhout; vijf ellen zal de lengte zijn, en vijf ellen de breedte, (vierkant zal deze altaar zijn) en drie ellen zijne hoogte.

2 En gij zult zijne hoornen maken op zijne vier hoeken; uit hem zullen zijne hoornen zijn, en gij zult hem met koper overtrekken.

3 Gij zult hem ook potten maken, om zijne asch te ontvangen, ook zijne schoefelen, en zijne besprengbekkens, en zijne krauwelen, en zijne koolpannen; al deszelfs gereedschap zult gij van koper maken.

4 Gij zult voor hetzelve eenen rooster maken van koper netwerk; en gij zult aan dat net vier koperen ringen maken aan deszelfs vier einden.

5 En gij zult het onder den omloop des altaars van beneden opleggen, alzoo dat het net tot het midden des altaars zij.

6 Gij zult ook handboomen maken tot den altaar, handboomen van sittimhout; en gij zult die met koper overtrekken.

7 En de handboomen zullen in de ringen gedaan worden, alzoo dat de handboomen zijn aan beide zijden des altaars, als men hem draagt.

8 Gij zult hem hol van planken maken; gelijk als hij u op den berg gewezen heeft alzoo zullen zij doen.

9 Gij zult ook den voorhof des tabernakels maken; aan den zuidhoek zuidwaarts, zullen aan den voorhof behangselen zijn van fijn getweernd linnen; de lengte eener zijde zal honderd ellen zijn.

10 Ook zullen zijne twintig pilaren, en derzelver twintig voeten van koper zijn; de haken dezer pilaren, en derzelver banden zullen van zilver zijn.

11 Alzoo zullen ook aan den noorderhoek, in de lengte, de behangsels honderd *ellen* lang zijn; en zijne twintig pilaren, en derzelver twintig voeten van koper; de haken der pilaren, en derzelver banden zullen van zilver zijn.

12 En in de breedte des voorhofs, aan den westerhoek, zullen behangselen zijn van vijftig ellen; hunne pilaren tien, en derzelver voeten tien.

13 Van gelijken zal de breedte des voorhofs, aan den oosterhoek oostwaarts, van vijftig ellen zijn.

14 Alzoo dat er vijftien ellen der behangselen op *de eene* zijde zijn; derzelver pilaren drie, en hunne voeten drie;

15 En vijftien *ellen* der behangselen aan de andere zijde; derzelver pilaren drie, en hunne voeten drie.

16 In de poort nu des voorhofs zal een deksel zijn van twintig ellen, hemelsblaauw en purper, en scharlaken, en

fijn getweernd linnen, geborduurd werk; deszelfs pilaren vier, en hunne voeten vier.

17 Al de pilaren des voorhofs zullen rondom met zilveren banden bezet zijn; derzelver haken zullen van zilver zijn, maar derzelver voeten zullen van koper zijn.

18 De lengte des voorhofs zal honderd ellen zijn, en de breedte doorgaans vijftig, en de hoogte vijf ellen, van fijn getweernd linnen; maar derzelver voeten zullen van koper zijn.

19 Aangaande al het gereedschap des tabernakels, in al deszelfs dienst, ja alle zijne pennen, en al de pennen des voorhofs zullen van koper zijn.

20 Gij nu zult den kinderen Israëls gebieden, dat zij tot u brengen reine olie van olijven, gestooten tot den luchter, dat men geduriglijk de lampen aansteke.

21 In de tent der zamenkomst, van buiten den voorhang, die vóór de getuigenis is, zal Aäron en zijne zonen dezelve toerigten, van den avond tot den morgen, voor het aangezigt des HEEREN; dit zal eene eeuwige inzetting zijn voor hunne geslachten, van wege de kinderen Israëls.

HET 28 CAPITTEL.

DAARNA zult gij uwen broeder Aäron, en zijne zonen met hem, tot u doen naderen uit het midden der kinderen Israëls, om mij het priesterambt te bedienen: namelijk Aäron, Nadab en Abíhu, Eleázar en Ithamar, de zonen van Aäron.

2 En gij zult voor uwen broeder Aäron heilige kleederen maken, tot heerlijkheid en tot sieraad.

3 Gij zult ook spreken tot allen, die wijs van harte zijn, die ik met den geest der wijsheid vervuld heb, dat zij voor Aäron kleederen maken, om hem te heiligen, dat hij mij het priesterambt bediene.

4 Dit nu zijn de kleederen, die zij maken zullen: een borstlap, en een efod, en een mantel, en een rok vol oogjes, een hoed en een gordel; zij zullen dan voor uwen broeder Aäron heilige kleederen maken, en voor zijne zonen, om mij het priesterambt te bedienen.

5 Zij zullen ook het goud, en hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn linnen nemen;

6 En zullen den efod maken van goud, hemelsblaauw, en purper, scharlaken en fijn getweernd linnen, van het allerkunstelijkste werk.

7 Hij zal twee zamenvoegende schouderbanden hebben aan zijne beide einden, waarmede hij zamengevoegd zal worden.

8 En de kunstelijke riem zijns efods, die op hem is, zal zijn gelijk zijn werk, van hetzelfde, van goud, hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen.

9 En gij zult twee sardónixsteenen nemen, en de namen der zonen Israëls daarop graveren.

10 Zes van hunne namen op éénen steen, en de zes overige namen op den anderen steen, naar hunne geboorten;

11 Naar steensnijders-werk, gelijk men de zegelen graveert, zult gij deze twee steenen graveren, met de namen der zonen Israëls; gij zult ze maken, dat zij omvat zijn in gouden kastjes.

12 En gij zult de twee steenen aan de schouderbanden des efods zetten, zijnde steenen ter gedachtenis voor de kinderen Israëls; en Aäron zal hunne namen op zijne beide schouders dragen ter gedachtenis, voor het aangezigt des HEEREN.

13 Gij zult ook gouden kastjes maken,

14 En twee ketentjes van louter goud; gelijk-eindigende zult gij die maken, gedraaid werk; en de gedraaide ketentjes zult gij aan de kastjes hechten.

15 Gij zult ook eenen borstlap des gerigts maken, van het allerkunstelijkste werk, gelijk het werk des efods zult gij hem maken; van goud, hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en van fijn getweernd linnen zult gij hem maken.

16 Vierkant zal hij zijn, *en* verdubbeld; eene span zal zijne lengte zijn, en eene span zijne breedte.

17 En gij zult vervullende steenen daarin vullen, vier rijen steenen; eene rij van een sardis, een topaas en een karbonkel; dit is de eerste rij.

18 En de tweede rij van een smaragd, een saffier en een diamant.

19 En de derde rij: een hyacint, agaat en amethist.

20 En de vierde rij van een turkoois en een sardónix, en een jaspis; zij zullen met goud ingevat zijn in hunne vullingen.

21 En deze steenen zullen zijn met de twaalf namen der zonen Israëls, met hunne namen; zij zullen als zegelen gegraveerd worden, elk met zijnen naam; voor de twaalf stammen zullen zij zijn.

22 Gij zult ook aan den borstlap gelijk-eindigende ketentjes van gedraaid werk uit louter goud maken.

23 Gij zult ook aan den borstlap twee

gouden ringen maken; en gij zult de twee ringen aan de twee einden van den borstlap zetten.
24 Dan zult gij de twee gedraaide gouden *ketentjes* in de twee ringen doen, aan de einden van den borstlap.
25 Maar de twee einden der twee gedraaide *ketentjes* zult gij aan die twee kastjes doen; en gij zult ze zetten aan de schouderbanden van den efod, regt op de voorste zijde van dien.
26 Gij zult nog twee gouden ringen maken, en zult die aan de twee einden des borstlaps zetten; inwendig aan zijnen rand, die aan de zijde van den efod zijn zal.
27 Nog zult gij twee gouden ringen maken, die gij zetten zult aan de twee schouderbanden van den efod, beneden, aan de voorste zijde, tegen over zijne voege, boven den kunstelijken riem des efods.
28 En zij zullen den borstlap met zijne ringen aan de ringen des efods opwaarts binden, met een hemelsblaauw snoer, dat hij op den kunstelijken riem van den efod zij; en de borstlap zal van den efod niet afgescheiden worden.
29 Alzoo zal Aäron de namen der zonen Israëls dragen aan den borstlap des gerigts, op zijn hart, als hij in het heilige zal gaan, ter gedachtenis voor het aangezigt des HEEREN geduriglijk.
30 Gij zult ook in den borstlap des gerigts de Urim en de Thummim zetten, dat zij op het hart van Aäron zijn, als hij voor het aangezigt des HEEREN ingaan zal; alzoo zal Aäron het gerigt der kinderen Israëls geduriglijk op zijn hart dragen, voor het aangezigt des HEEREN.
31 Gij zult ook den mantel des efods geheel van helemsblaauw maken.
32 En het hoofdgat deszelven zal in het midden daarvan zijn; dit gat zal eenen boord rondom hebben van geweven werk; als het gat eens pantsiers zal het daaraan zijn, dat het niet gescheurd worde.
33 En aan deszelfs zoomen zult gij granaat-appelen maken van hemelsblauuw, en van purper, en van scharlaken, aan zijne zoomen rondom, en gouden schelletjes rondom tusschen dezelve.
34 Dat er een gouden schelletje, daarna een granaat-appel zij; *wederom* een gouden schelletje, en een granaat-appel; aan de zoomen des mantels rondom.
35 En Aäron zal denzelven aanhebben, om te dienen; opdat zijn geluid gehoord worde, als hij in het heilige, voor het aangezigt des HEEREN, ingaat, en als hij uitgaat, opdat hij niet sterve.
36 Verder zult gij eene plaat maken van louter goud, en gij zult daarin graveren, gelijk men de zegelen graveert: DE HEILIGHEID DES HEEREN.
37 En gij zult dezelve aanhechten met een hemelsblaauw snoer, alzoo dat zij aan den hoed zij; aan de voorste zijde des hoeds zal zij zijn.
38 En zij zal op het voorhoofd van Aäron zijn, opdat Aäron drage de ongeregtigheid der heilige dingen, welke de kinderen Israëls zullen geheiligd hebben, in alle gaven hunner geheiligde dingen; en zij zal geduriglijk aan zijn voorhoofd zijn, om henlieden voor het aangezigt des HEEREN aangenaam te maken.
39 Gij zult ook eenen rok vol oogjes maken, van fijn linnen; gij zult ook den hoed van fijn linnen maken; maar den gordel zult gij van geborduurd werk maken.
40 Voor de zonen van Aäron zult gij ook rokken maken, en gij zult voor hen gordels maken; ook zult gij voor hen mutsen maken, tot heerlijkheid en sieraad.
41 En gij zult die uwen broeder Aäron, en ook zijnen zonen, aantrekken; en gij zult hen zalven, en hunne hand vullen, en hen heiligen, dat zij mij het priesterambt bedienen.
42 Maak hun ook linnen onderbroeken, om het vleesch der schaamte te bedekken; zij zullen zijn van de lendenen tot de dijen.
43 Aäron nu en zijne zonen zullen die aanhebben, als zij in de tent der zamenkomst gaan, of als zij tot den altaar treden zullen, om in het heilige te dienen; opdat zij geene ongeregtigheid dragen en sterven. *Dit* zal eene eeuwige inzetting zijn, voor hem, en zijn zaad na hem.

HET 29 CAPITTEL.

DIT nu is de zaak, die gij hun doen zult, om hen te heiligen, dat zij mij het priesterambt bedienen: neem een var, het jong eens runds, en twee volkomen rammen;
2 En ongezuurd brood, en ongezuurde koeken, met olie gemengd, en ongezuurde vladen, met olie bestreken; van tarwen meelbloem zult gij dezelve maken.
3 En gij zult die in eenen korf leggen, en zult ze in den korf toebrengen, met den var en de twee rammen.
4 Alsdan zult gij Aäron en zijne zonen doen naderen aan de deur van de tent

der zamenkomst; en gij zult hen met
water wasschen.
5 Daarna zult gij de kleederen nemen,
en Äáron den rok, en den mantel des
efods, en den efod, en den borstlap aan-
doen; en gij zult hem omgorden met
den kunstelijken riem des efods.
6 En gij zult den hoed op zijn hoofd
zetten; de kroon der heiligheid zult gij
aan den hoed zetten.
7 En gij zult de zalfolie nemen, en op
zijn hoofd gieten; alzoo zult gij hem
zalven.
8 Daarna zult gij zijne zonen doen na-
deren, en zult hen de rokken doen aan-
trekken.
9 En gij zult hen met den gordel
omgorden, *namelijk* Äáron en zijne
zonen; en gij zult hun de mutsen op-
binden, opdat zij het priesterambt heb-
ben tot eene eeuwige inzetting. Voorts
zult gij de hand van Äáron vullen, en
de hand zijner zonen.
10 En gij zult den var nabij brengen
voor de tent der zamenkomst; en Äáron
en zijne zonen zullen hunne handen op
het hoofd van den var leggen.
11 En gij zult den var slagten voor het
aangezigt des HEEREN, voor de deur
van de tent der zamenkomst.
12 Daarna zult gij van het bloed des
vars nemen, en met uwen vinger op de
hoornen des altaars doen; en al het
bloed zult gij uitgieten aan den bodem
des altaars.
13 Gij zult ook al het vet nemen, het-
welk het ingewand bedekt, en het net
over de lever, en beide nieren en het
vet, dat aan dezelve is, en gij zult dat
aansteken op den altaar.
14 Maar het vleesch des vars, en zijn
vel, en zijnen drek, zult gij met vuur
verbranden, buiten het leger; het is een
zondoffer.
15 Daarna zult gij den éénen ram ne-
men, en Äáron en zijne zonen zullen
hunne handen op het hoofd des rams
leggen;
16 En gij zult den ram slagten, en gij
zult zijn bloed nemen, en rondom op
den altaar sprengen.
17 En den ram zult gij in zijne deelen
deelen; en gij zult zijn ingewand en
zijne schenkelen wasschen, en op zijne
deelen, en op zijn hoofd leggen.
18 Alzoo zult gij den geheelen ram
aansteken op den altaar; het is een
brandoffer den HEERE, tot eenen liefe-
lijken reuk, het is een vuuroffer den
HEERE.
19 Daarna zult gij den anderen ram
nemen, en Äáron en zijne zonen zullen
hunne handen op het hoofd des rams
leggen;
20 En gij zult den ram slagten, en van
zijn bloed nemen, en doen het aan het
regter oorlapje van Äáron, en aan het
regter oorlapje van zijne zonen, desge-
lijks op den duim hunner regterhand,
en op den grooten teen van hunnen reg-
tervoet; en dat bloed zult gij op den
altaar sprengen, rondom henen.
21 Dan zult gij nemen van het bloed,
dat op den altaar is, en van de zalfolie,
en gij zult op Äáron en op zijne kleede-
ren sprengen, en op zijne zonen, en op
de kleederen zijner zonen met hem;
opdat hij geheiligd zij, en zijne kleede-
ren, ook zijne zonen, en de kleederen
zijner zonen met hem.
22 Daarna zult gij van den ram nemen
het vet mitsgaders den staart, ook het
vet, dat het ingewand bedekt, en het
net der lever, en de beide nieren, met
het vet, dat aan dezelve is, en den reg-
terschouder; want het is een ram der
vulofferen;
23 En eenen broodbol, en een koek
geölied brood, en eene vlade, uit den
korf der ongezuurde *brooden*, die voor
het aangezigt des HEEREN zijn zal;
24 En leg die allen op de handen van
Äáron, en op de handen zijner zonen,
en beweeg ze ten beweegoffer voor het
aangezigt des HEEREN.
25 Neem ze daarna van hunne hand,
en steek ze aan op den altaar, op het
brandoffer, tot eenen liefelijken reuk
voor het aangezigt des HEEREN; het is
een vuuroffer den HEERE.
26 En neem de borst van den ram der
vulofferen, die van Äáron is, en beweeg
hem ten beweegoffer voor het aangezigt
des HEEREN; en het zal u ten deele zijn.
27 En gij zult de borst des beweeg-
offers heiligen, en den schouder des
hefoffers, die bewogen en die opgeheven
zal zijn van den ram des vuloffers, van
hetgeen van Äáron, en van hetgeen van
zijne zonen is.
28 En het zal voor Äáron en zijne zo-
nen zijn tot eene eeuwige inzetting van
wege de kinderen Israëls, want het is
een hefoffer; en het hefoffer van wege
de kinderen Israëls zal zijn van hunne
dankofferen; hun hefoffer zal voor den
HEERE zijn.
29 De heilige kleederen nu, die van
Äáron zullen geweest zijn, zullen van
zijne zonen na hem zijn, opdat men hen
in dezelve zalve, en dat men hunne
hand in dezelve vulle.

30 Zeven dagen zal hij ze aantrekken, die uit zijne zonen in zijne plaats priester zal worden, die in de tent der zamenkomst gaan zal, om in het heilige te dienen.

31 Gij zult den ram der vulling nemen, en gij zult zijn vleesch in de heilige plaats zieden.

32 Aäron nu en zijne zonen zullen het vleesch van dezen ram eten, en het brood, dat in den korf zal zijn, bij de deur van de tent der zamenkomst.

33 En zij zullen die dingen eten, met welke de verzoening zal gedaan zijn, om hunne hand te vullen, *en* om hen te heiligen; maar een vreemde zal ze niet eten, want zij zijn heilig.

34 En indien er *wat* overblijven zal van het vleesch der vulofferen, of van dit brood, tot aan den morgen, zoo zult gij het overgeblevene met vuur verbranden; het zal niet gegeten worden, want het is heilig.

35 Gij zult dan aan Aäron en aan zijne zonen alzoo doen, naar alles, wat ik u geboden heb; zeven dagen zult gij hunne hand vullen.

36 Gij zult ook 's daags eenen var des zondoffers bereiden, tot de verzoeningen, en gij zult den altaar ontzondigen, mits doende de verzoening over denzelven; en gij zult dien zalven, om hem te heiligen.

37 Zeven dagen zult gij verzoening doen voor den altaar, en zult hem heiligen; alsdan zal die altaar eene heiligheid der heiligheden zijn; al wat den altaar aanroert, zal heilig zijn.

38 Dit nu is het, wat gij op den altaar bereiden zult: twee lammeren, die jarig zijn, des daags, geduriglijk.

39 Het eene lam zult gij des morgens bereiden; maar het andere lam zult gij bereiden tusschen de twee avonden;

40 Met een tiende deel meelbloem, gemengd met een vierendeel van een hin gestoten olie; en tot drankoffer een vierde deel van een hin wijn, tot het ééne lam.

41 Het andere lam nu zult gij bereiden tusschen de twee avonden; gij zult daarmede doen gelijk met het morgenspijsoffer, en gelijk met het drankoffer deszelven, tot eenen liefelijken reuk; het is een vuuroffer den HEERE.

42 Het zal een gedurig brandoffer zijn bij uwe geslachten, aan de deur van de tent der zamenkomst, voor het aangezigt des HEEREN; aldaar zal ik met ulieden komen, dat ik aldaar met u spreke.

43 En dáár zal ik komen tot de kinderen Israëls; opdat zij geheiligd worden door mijne heerlijkheid.

44 En ik zal de tent der zamenkomst heiligen, mitsgaders den altaar; ik zal ook Aäron en zijne zonen heiligen, opdat zij mij het priesterambt bedienen.

45 En ik zal in het midden der kinderen Israëls wonen, en ik zal hun tot eenen God zijn.

46 En zij zullen weten, dat ik de HEER hun God ben, die hen uit Egypteland uitgevoerd heb, opdat ik in het midden van hen wonen zoude; ik ben de HEER hun God.

HET 30 CAPITTEL.

GIJ zult ook eenen reukaltaar des reukwerks maken; van sittimhout zult gij hem maken.

2 Eene el zal zijne lengte zijn, en eene el zijne breedte, (vierkant zal hij zijn,) maar twee ellen deszelfs hoogte; uit hem zullen zijne hoornen zijn.

3 En gij zult hem met louter goud overtrekken, zijn dak en deszelfs wanden rondom, als ook zijne hoornen; en gij zult hem eenen gouden krans rondom maken.

4 Gij zult ook twee gouden ringen daaraan maken, onder zijnen krans, aan zijne twee zijden zult gij die maken, aan zijne beide zijden; en zij zullen zijn tot plaatsen voor de handboomen, dat men hem daarmede drage.

5 De draagboomen nu zult gij van sittimhout maken, en gij zult die met goud overtrekken.

6 En gij zult hem zetten vóór den voorhang, die vóór de ark der getuigenis zijn zal; vóór het verzoendeksel, hetwelk zijn zal boven de getuigenis, waarheen ik met u zamenkomen zal.

7 En Aäron zal daarop aansteken welriekende specerijen; alle morgen, als hij de lampen wel zal toegerigt hebben, zal hij dezelve aansteken.

8 En als Aäron de lampen aansteken zal, tusschen de twee avonden, zal hij die aansteken; het zal een gedurig reukwerk zijn, voor het aangezigt des HEEREN, bij uwe geslachten.

9 Gij zult geen vreemd reukwerk op denzelven aansteken, noch brandoffer, noch spijsoffer; gij zult ook geen drankoffer daarop gieten.

10 En Aäron zal eens in het jaar over deszelfs hoornen verzoening doen, met het bloed des zondoffers der verzoeningen; eens in het jaar zal hij verzoening daarop doen bij uwe geslachten;

het is heiligheid der heiligheden den
HEERE.
11 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
12 Als gij de som van de kinderen Is-
raëls opnemen zult, naar de getelden
onder hen, zoo zullen zij een iegelijk de
verzoening zijner ziele den HEERE ge-
ven, als gij hen tellen zult; opdat onder
hen geene plage zij, als gij ze tellen
zult.
13 Dit zullen zij geven, al die tot de
getelden overgaat, de helft eens sikkels,
naar den sikkel des heiligdoms, (deze
sikkel is twintig gera) de helft eens sik-
kels is een hefoffer den HEERE.
14 Al wie overgaat tot de getelden, van
twintig jaren oud en daarboven, zal het
hefoffer des HEEREN geven.
15 De rijke zal het niet vermeerderen,
en de arme zal niet verminderen van de
helft des sikkels, als gij het hefoffer des
HEEREN geeft, om voor uwe zielen ver-
zoening te doen.
16 Gij dan zult het geld der verzoenin-
gen van de kinderen Israëls nemen, en
zult het leggen tot de dienst van de tent
der zamenkomst; en het zal den kinde-
ren Israëls ter gedachtenis zijn, voor
het aangezigt des HEEREN, om voor
uwe zielen verzoening te doen.
17 En de HEER sprak tot Mozes, zeg-
gende:
18 Gij zult ook een koperen waschvat
maken, met zijnen koperen voet, om te
wasschen; en gij zult het zetten tus-
schen de tent der zamenkomst, en tus-
schen den altaar, en gij zult het water
daar indoen;
19 Dat Aäron en zijne zonen zich daar-
uit wasschen, hunne handen en hunne
voeten.
20 Wanneer zij in de tent der zamen-
komst zullen gaan, zoo zullen zij zich
met water wasschen, opdat zij niet ster-
ven; of wanneer zij tot den altaar nade-
ren, om te dienen, dat zij het vuuroffer
den HEERE aansteken.
21 Zij zullen dan hunne handen en
hunne voeten wasschen, opdat zij niet
sterven; en dit zal hun eene eeuwige
inzetting zijn, hem en zijnen zade, bij
hunne geslachten.
22 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
23 Gij nu, neem u de voornaamste spe-
cerijen, de zuiverste mirre, vijf honderd
sikkels en specerij-kaneel, half zoo veel,
namelijk twee honderd en vijftig *sikkels*,
ook specerij-kalmus, twee honderd en
vijftig *sikkels;*
24 Ook kassie vijf honderd, naar den
sikkel des heiligdoms, en olie van olijf-
boomen een hin;
25 En maak daarvan eene olie der hei-
lige zalving, eene zalf, heel kunstelijk
gemaakt, naar apothekers werk; het zal
eene olie der heilige zalving zijn.
26 En met dezelve zult gij zalven de
tent der zamenkomst, en de ark der ge-
tuigenis,
27 En de tafel met al haar gereedschap,
en den kandelaar met zijn gereedschap,
en den reukaltaar,
28 En den altaar des brandoffers, met
al zijn gereedschap, en het waschvat
met zijnen voet.
29 Gij zult ze alzoo heiligen, dat zij
heiligheid der heiligheden zijn; al wat
dezelve aanroert, zal heilig zijn.
30 Gij zult ook Aäron en zijne zonen
zalven, en gij zult ze heiligen, om mij
het priesterambt te bedienen.
31 En gij zult tot de kinderen Israëls
spreken, zeggende: dit zal mij eene olie
der heilige zalving zijn bij uwe ge-
slachten.
32 Op geens menschen vleesch zal men
dezelve gieten; gij zult ook naar haar
maaksel geene dergelijke maken; zij
is heiligheid, zij zal ulieden heiligheid
zijn.
33 De man, die zulk eene zalf maken
zal als deze, of die daarvan op wat
vreemds doet, die zal uitgeroeid worden
uit zijne volken.
34 Verder zeide de HEER tot Mozes:
Neem tot u welriekende specerijen, mir-
rensap, en onijche, en galban, *deze* wel-
riekende specerijen, en zuiveren wie-
rook; dat elk bijzonder zij.
35 En gij zult een reukwerk eener zalf
daaruit maken, naar het werk des apo-
thekers, gemengd, rein, heilig.
36 En gij zult van hetzelve heel klein
pulver stooten, en gij zult daarvan leg-
gen voor de getuigenis in de tent der za-
menkomst, waarheen ik tot u komen
zal; het zal ulieden heiligheid der hei-
ligheden zijn.
37 Doch naar het maaksel dezes reuk-
werks, hetwelk gij gemaakt zult heb-
ben, zult gijlieden voor u zelven geen
maken; het zal u heiligheid zijn voor
den HEERE.
38 De man, die dergelijke maken zal,
om daaraan te rieken, die zal uitgeroeid
worden uit zijne volken.

HET 31 CAPITTEL.

DAARNA sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Zie, Ik heb met name geroepen

Bezáleël, den zoon van Uri, den zoon
van Hur, van den stam van Juda.
3 En ik heb hem vervuld met den
Geest Gods, met wijsheid, en met ver-
stand, en met wetenschap, namelijk in
alle hand werk;
4 Om te bedenken vernuftigen arbeid;
te werken in goud, en in zilver, en in
koper,
5 En in kunstige steensnijding, om in
te zetten, en in kunstige houtsnijding,
om te werken in alle handwerk.
6 En ik, zie, ik heb hem bijgevoegd
Ahóliab, den zoon van Ahísamach, van
den stam van Dan; en in het hart van
een iegelijk, die wijs van harte is, heb
ik wijsheid gegeven; en zij zullen ma-
ken al wat ik u geboden heb.
7 *Namelijk* de tent der zamenkomst,
en de ark der getuigenis, en het ver-
zoendeksel, dat daarop zal zijn, en al
het gereedschap der tent;
8 En de tafel, met haar gereedschap;
en den louteren kandelaar, met al zijn
gereedschap; en den reukaltaar;
9 Ook den altaar des brandoffers, met
al zijn gereedschap; en het waschvat
met zijnen voet;
10 En de ambtskleederen, en de heilige
kleederen van den priester Aäron, en de
kleederen zijner zonen, om het priester-
ambt te bedienen;
11 Ook de zalfolie, en het reukwerk
van welriekende specerijen voor het
heiligdom; naar alles, want ik u gebo-
den heb, zullen zij het maken.
12 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
13 Gij nu, spreek tot de kinderen Is-
raëls, zeggende: Gij zult evenwel mijne
Sabbathen onderhouden; want dit is
een teeken tusschen mij en tusschen
ulieden, bij uwe geslachten; opdat men
wete, dat ik de HEER ben, die u heiligt.
14 Onderhoudt dan den Sabbath, dewijl
hij ulieden heilig is, wie hem ontheiligt,
zal zekerlijk gedood worden; want een
ieder, die op denzelven *eenig* werk doet,
die ziéle zal uitgeroeid worden uit het
midden harer volken.
15 Zes dagen zal men werk doen; doch
op den zevenden dag is de Sabbath der
rust, eene heiligheid des HEEREN. Wie
op den Sabbathdag arbeid doet, zal ze-
kerlijk gedood worden.
16 Dat dan de kinderen Israëls den
Sabbath houden, den Sabbath onder-
houdende in hunne geslachten, tot een
eeuwig verbond.
17 Hij zal tusschen mij en tusschen de
kinderen Israëls een teeken in eeuwig-
heid zijn; dewijl de HEER in zes dagen
den hemel en de aarde gemaakt, en op
den zevenden dag gerust en zich ver-
kwikt heeft.
18 En hij gaf aan Mozes, als hij met
hem op den berg Sinaï te spreken geëin-
digd had, de twee tafelen der getuigenis,
tafelen van steen, beschreven met den
vinger Gods.

HET 32 CAPITTEL.

TOEN het volk zag, dat Mozes ver-
toefde van den berg af te komen,
zoo verzamelde zich het volk tot Aäron,
en zij zeiden tot hem: Sta op, maak ons
Goden, die voor ons aangezigt gaan;
want dezen Mozes, dien man, die ons
uit Egypteland uit gevoerd heeft, wij
weten niet, wat hem geschied zij.
2 Aäron nu zeide tot hen: Rukt af de
gouden oorsierselen, die in de ooren
uwer vrouwen, uwer zonen, en uwer
dochteren zijn; en brengt ze tot mij.
3 Toen rukte het gansche volk de gou-
den oorsierselen af, die in hunne ooren
waren; en zij bragten ze tot Aäron.
4 En hij nam ze uit hunne hand, en
hij ontwierp het met eene griffie, en hij
maakte een gegoten kalf daaruit. Toen
zeiden zij: Dit zijn uwe Goden, Israël,
die u uit Egypteland opgevoerd heb-
ben.
5 Als Aäron dat zag, zoo bouwde hij
eenen altaar voor hetzelve; en Aäron
riep uit, en zeide: Morgen zal den
HEERE een feest zijn.
6 En zij stonden des anderen daags
vroeg op, en offerden brandoffer, en
bragten dankoffer daartoe; en het volk
zat neder om te eten en te drinken;
daarna stonden zij op, te spelen.
7 Toen sprak de HEER tot Mozes: Ga
heen, klim af, want uw volk, dat gij uit
Egypteland opgevoerd hebt, heeft het
verdorven;
8 En zij zijn haast afgeweken van den
weg, dien ik hun geboden had; zij heb-
ben zich een gegoten kalf gemaakt; en
zij hebben zich voor hetzelve gebogen,
en hebben het offerande gedaan, en ge-
zegd: dit zijn uwe Goden, Israël, die u
uit Egypteland opgevoerd hebben.
9 Verder zeide de HEER tot Mozes: Ik
heb dit volk gezien, en zie, het is een
hardnekkig volk;
10 En nu, laat mij toe, dat mijn toorn
tegen hen ontsteke, en hen vertere; zoo
zal ik u tot een groot volk maken.
11 Doch Mozes aanbad het aangezigt
des HEEREN zijns Gods, en hij zeide:
O HEER, waarom zou uw toorn ontsteken
tegen uw volk, hetwelk gij met groote

kracht, en met eene sterke hand, uit
Egypteland uitgevoerd hebt?
12 Waarom zouden de Egyptenaars
spreken, zeggende: In kwaadheid heeft
hij hen uitgevoerd, opdat hij ze doodde
op de bergen, en opdat hij ze vernielde
van den aardbodem? keer af van de
hittigheid uwes toorns, en laat het u
over het kwaad uwes volks berouwen.
13 Gedenk aan Abraham, aan Izaak en
aan Israël, uwe knechten, den welken
gij bij u zelven gezworen hebt, en hebt
tot hen gesproken: Ik zal uw zaad vermenigvuldigen
als de sterren des hemels;
en dit geheele land, waarvan ik
gezegd heb, zal ik aan ulieder zaad geven,
dat zij het erfelijk bezitten in eeuwigheid.
14 Toen berouwde het den HEERE over
het kwaad, hetwelk hij gesproken had
zijn volk te zullen doen.
15 En Mozes wendde zich om, en klom
van den berg af, met de twee tafelen
der getuigenis in zijne hand; deze tafelen
waren op hare beide zijden beschreven,
zij waren op de eene en op de andere
zijde beschreven.
16 En deze tafelen waren Gods werk;
het geschrift was ook Gods geschrift
zelve, in de tafelen gegraveerd.
17 Toen nu Jozua des volks stem hoorde,
als het juichte, zoo zeide hij tot Mozes:
Daar is een krijgsgeschrei in het
leger.
18 Maar hij zeide: Het is geene stem
des geroeps van overwinning, het is ook
geene stem des geroeps van nederlaag;
ik hoor eene stem van zingen bij beurte.
19 En het geschiedde, als hij aan het
leger naderde, en het kalf, en de reijen
zag, dat de toorn van Mozes ontstak, en
dat hij de tafelen uit zijne handen wierp,
en dezelve beneden aan den berg verbrak.
20 En hij nam dat kalf, dat zij gemaakt
hadden, en verbrandde het in het vuur,
en vermaalde het, totdat het klein werd,
en strooide het op het water, en deed
het de kinderen Israëls drinken.
21 En Mozes zeide tot Aäron: Wat
heeft u dit volk gedaan, dat gij *zulk*
eene groote zonde over hetzelve gebragt
hebt?
22 Toen zeide Aäron: De toorn mijns
heeren ontsteke niet; gij kent dit volk,
dat het in het booze *ligt*.
23 Zij dan zeiden tot mij: Maak ons
Goden, die voor ons aangezigt gaan;
want dezen Mozes, dien man, die ons uit
Egypteland opgevoerd heeft, wij weten
niet, wat hem geschied zij.
24 Toen zeide ik tot hen: Wie goud
heeft, die rukke het af, en geve het mij;
en ik wierp het in het vuur, en dit kalf
is er uitgekomen.
25 Als Mozes zag, dat het volk ontbloot
was, (want Aäron had het ontbloot tot
verkleining onder degenen, die tegen
hen hadden mogen opstaan)
26 Zoo bleef Mozes staan in de poort
des legers, en zeide: Wie den HEERE
toebehoort, *kome* tot mij? Toen verzamelden
zich tot hem al de zonen van
Levi.
27 En hij zeide tot hen; alzoo zegt de
HEER, de God van Israël: een ieder doe
zijn zwaard aan zijne heup; gaat door
en keert weder, van poort tot poort in
het leger, en een iegelijk doode zijnen
broeder, en elk zijnen vriend, en elk
zijnen naasten.
28 En de zonen van Levi deden naar
het woord van Mozes; en er vielen van
het volk, op dien dag, omtrent drie duizend
man.
29 Want Mozes had gezegd: Vult heden
uwe handen den HEERE; want elk
zal zijn tegen zijnen zoon, en tegen zijnen
broeder; en dit, opdat hij heden
eenen zegen over ulieden geve.
30 En het geschiedde des anderen
daags, dat Mozes tot het volk zeide:
Gijlieden hebt eene groote zonde gezondigd;
doch nu, ik zal tot den HEERE
opklimmen, misschien zal ik eene verzoening
doen voor uwe zonde.
31 Zoo keerde Mozes weder tot den
HEERE, en zeide: Och, dit volk heeft
eene groote zonde gezondigd, dat zij
zich gouden Goden gemaakt hebben.
32 Nu dan, indien gij hunne zonden
vergeven zult, doch zoo niet, zoo delg
mij nu uit uw boek, hetwelk gij geschreven
hebt.
33 Toen zeide de HEER tot Mozes:
Dien zou ik uit mijn boek delgen, die
tegen mij zondigt.
34 Doch ga nu henen, leid dit volk,
waarheen ik u gezegd heb; Zie, mijn
Engel zal voor uw aangezigt gaan; doch
ten dage mijns bezoekens, zoo zal ik
hunne zonde over hen bezoeken.
35 Aldus plaagde de HEER dit volk,
omdat zij dat kalf gemaakt hadden, hetwelk
Aäron gemaakt had.

HET 33 CAPITTEL.

VOORTS sprak de HEER tot Mozes:
Ga heen, trek op van hier, gij en
het volk, dat gij uit Egypteland opgevoerd
hebt, naar het land, dat ik Abraham,
Izaak en Jakob gezworen heb,
zeggende: Uwen zade zal ik het geven;

2 En ik zal eenen Engel voor uw aangezigt zenden, (en ik zal uitdrijven de Kanaäniten, de Amoriten en de Hethiten, en de Fereziten, de Heviten en de Jebusiten);
3 Naar het land, dat van melk en honig is vloeijende; want ik zal in het midden van u niet optrekken, want gij zijt een hardnekkig volk; dat ik u op dezen weg niet vertere.
4 Toen het volk dit kwade woord hoorde, zoo droegen zij leed; en niemand van hen deed zijn versiersel aan zich.
5 En de HEER had tot Mozes gezegd: Zeg tot de kinderen Israëls: Gij zijt een hardnekkig volk, in één oogenblik zou ik in het midden van ulieden optrekken, en zou u vernielen; doch nu, leg uw sieraad van u af, en ik zal weten, wat ik u doen zal.
6 De kinderen Israëls dan beroofden zich zelven van hunne versierselen, *verre* van den berg Horeb.
7 En Mozes nam de tent, en spande *die* zich buiten het leger, ver van het leger afwijkende; en hij noemde ze de tent der zamenkomst. En het geschiedde, dat al wie den HEERE zocht, uitging tot de tent der zamenkomst, die buiten het leger was.
8 En het geschiedde, wanneer Mozes uitging naar de tent, stond al het volk op, en een ieder stelde zich in de deur zijner tent; en zij zagen Mozes na, totdat hij de tent ingegaan was.
9 En het geschiedde, als Mozes de tent ingegaan was, zoo kwam de wolkkolom nederwaarts, en stond in de deur der tent; en hij sprak met Mozes.
10 Als het volk de wolkkolom zag staan in de deur der tent, zoo stond al het volk op, en zij bogen zich, een ieder in de deur zijner tent.
11 En de HEER sprak tot Mozes, aangezigt aan aangezigt, gelijk een man met zijnen vriend spreekt; daarna keerde hij weder tot het leger; doch zijn dienaar Jozua, de zoon van Nun, de jongeling, week niet uit het midden der tent.
12 En Mozes zeide tot den HEERE: Zie, gij zegt tot mij: Voer dit volk op; maar gij laat mij niet weten, wien gij met mij zult zenden; daar gij gezegd hebt: Ik ken u bij name, en ook: gij hebt genade gevonden in mijne oogen:
13 Nu dan, ik bidde, indien ik genade gevonden heb in uwe oogen, zoo laat mij nu uwen weg weten, en ik zal u kennen, opdat ik genade vinde in uwe oogen; en zie aan, dat deze natie uw volk is.
14 Hij dan zeide: Zou mijn aangezigt moeten medegaan, om u gerust te stellen?
15 Toen zeide hij tot hem: Indien uw aangezigt niet medegaan zal, doe ons van hier niet optrekken:
16 Want waarbij zou nu bekend worden, dat ik genade gevonden heb in uwe oogen, ik en uw volk? is het niet daarbij, dat gij met ons gaat? alzoo zullen wij afgezonderd worden, ik en uw volk, van alle volk, dat op den aardbodem is.
17 Toen zeide de HEER tot Mozes: ook deze zelve zaak, die gij gesproken hebt, zal ik doen; dewijl gij genade gevonden hebt in mijne oogen, en ik u bij name ken.
18 Toen zeide hij: Toon mij nu uwe heerlijkheid.
19 Doch hij zeide: Ik zal al mijne goedigheid voorbij uw aangezigt gaan laten, en zal den naam des HEEREN uitroepen voor uw aangezigt; maar ik zal genadig zijn, wien ik zal genadig zijn, en ik zal mij ontfermen, over wien ik mij ontfermen zal.
20 Hij zeide verder: Gij zoudt mijn aangezigt niet kunnen zien; want mij zal geen mensch zien, en leven.
21 De HEER zeide verder: Zie, er is eene plaats bij mij; dáár zult gij u op de steenrots stellen.
22 En het zal geschieden, wanneer mijne heerlijkheid voorbij zal gaan, zoo zal ik u in eene kloof der steenrots zetten; en ik zal u met mijne hand overdekken, tot dat ik zal voorbijgegaan zijn.
23 En wanneer ik mijne hand zal weggenomen hebben, zoo zult gij mijne achterste deelen zien; maar mijn aangezigt zal niet gezien worden.

HET 34 CAPITTEL.

TOEN zeide de HEER tot Mozes: Houw u twee steenen tafelen, gelijk de eerste waren, zoo zal ik op de tafelen schrijven dezelfde woorden, die op de eerste tafelen geweest zijn, die gij gebroken hebt.
2 En wees bereid tegen den morgenstond; dat gij in den morgenstond op den berg Sinaï klimt, en stel u aldaar vóór mij, op den top des bergs.
3 En niemand zal met u opklimmen; dat er ook niemand gezien worde op den ganschen berg; ook het kleine vee en de runderen zullen tegen over dezen berg niet weiden.

4 Toen hieuw hij twee steenen tafelen,
gelijk de eerste; en Mozes stond des
morgens vroeg op, en klom op den berg
Sinaï, gelijk als hem de HEER geboden
had; en hij nam de twee steenen tafelen
in zijne hand.
5 De HEER nu kwam nederwaarts in
eene wolk, en stelde zich aldaar bij
hem; en hij riep uit den naam des
HEEREN.
6 Als nu de HEER voor zijn aangezigt
voorbij ging, zoo riep hij: HEERE,
HEERE, God, barmhartig en genadig,
lankmoedig en groot van weldadigheid
en waarheid;
7 Die de weldadigheid bewaart aan ve-
le duizenden, die de ongeregtigheid, en
overtreding, en zonde vergeeft; die *den
schuldigen* geenszins onschuldig houdt,
bezoekende de ongeregtigheid der va-
deren aan de kinderen, en aan de kinds-
kinderen, in het derde en in het vierde
lid.
8 Mozes nu haastte zich en neigde het
hoofd ter aarde, en hij boog zich.
9 En hij zeide: Heere, indien ik nu
genade gevonden heb in uwe oogen, zoo
ga nu de Heer in het midden van ons;
want dit is een hardnekkig volk; doch
vergeef onze ongeregtigheid en onze
zonde, en neem ons aan tot een erfdeel.
10 Toen zeide hij: Zie, ik maak een
verbond; voor uw gansche volk zal ik
wonderen doen, die niet geschapen zijn
op de gansche aarde, noch onder eenige
volken, alzoo dat dit gansche volk, in
welks midden gij zijt, des HEEREN werk
zien zal, dat het schrikkelijk is, hetwelk
ik met u doe.
11 Onderhoud gij hetgeen ik u heden
gebiede: zie, ik zal voor uw aangezigt
uitdrijven de Amoriten, en de Kanaäni-
ten, en de Hethiten, en de Fereziten,
en de Heviten, en de Jebusiten.
12 Wacht u, dat gij toch geen verbond
maakt met den inwoner des lands, waar-
in gij komen zult; dat hij misschien
niet tot eenen strik worde in het mid-
den van u.
13 Maar hunne altaren zult gijlieden
omwerpen, en hunne opgerigte beelden
zult gij verbreken, en hunne bosschen
zult gij afhouwen.
14 (Want gij zult u niet buigen voor
eenen anderen God; want des HEEREN
naam is Yveraar, een ijverig God is
hij;)
15 Opdat gij misschien geen verbond
maakt met den inwoner van dat land;
en zij hunne Goden niet nahoereren,
noch hunnen Goden offerande doen, en
hij u noodigende, gij van hunne offeran-
de etet.
16 En gij voor uwe zonen *vrouwen*
neemt van hunne dochteren; en hunne
dochteren, hare Goden nahoererende,
maken, dat ook uwe zonen hare Goden
nahoereren.
17 Gij zult u geen gegoten Goden ma-
ken.
18 Het feest der ongezuurde *brooden*
zult gij houden; zeven dagen zult gij
ongezuurde *brooden* eten, gelijk ik u ge-
boden heb, ten gezetten tijde der maand
Abib; want in de maand Abib zijt gij uit
Egypte uitgegaan.
19 Al wat de baarmoeder opent, is
mijn; ja al uw vee, dat mannelijk zal
geboren worden, openende *de baarmoe-
der van* het groote en kleine vee.
20 Doch den ezel, die *de baarmoeder*
opent, zult gij met een *stuk* klein vee
lossen; maar indien gij hem niet zult
lossen, zoo zult gij hem den nek breken.
Al de eerstgeborenen uwer zonen zult
gij lossen, en men zal voor mijn aange-
zigt niet ledig verschijnen.
21 Zes dagen zult gij arbeiden, maar
op den zevenden dag zult gij rusten; in
den ploegtijd en in den oogst zult gij
rusten.
22 Het feest der weken zult gij ook
houden, zijnde het feest der eerstelingen
van den tarwenoogst, en het feest der
inzamelingen, als het jaar om is.
23 Al wat mannelijk is onder u zal
driemaal in het jaar voor het aangezigt
des Heeren HEEREN, des Gods van Is-
raël verschijnen.
24 Wanneer ik de volken voor uw aan-
gezigt uit de bezitting zal verdrijven,
en uwe landpalen verwijden, dan zal
niemand uw land begeeren, terwijl gij
henen opgaan zult, om te verschijnen
voor het aangezigt des HEEREN uwes
Gods, driemaal in het jaar.
25 Gij zult het bloed mijns slagtoffers
niet offeren met gedeesemd *brood;* het
slagtoffer van het paaschfeest zal ook
niet vernachten tot den morgen.
26 De eerstelingen der eerste vruch-
ten uwes lands zult gij in het huis des
HEEREN uwes Gods brengen. Gij zult
het bokje in de melk zijner moeder niet
koken.
27 Verder zeide de HEER tot Mozes:
Schrijf u deze woorden; want naar luid
dezer woorden heb ik een verbond met
u en met Israël gemaakt.
28 En hij was aldaar met den HEERE,
veertig dagen en veertig nachten; hij at
geen brood, en hij dronk geen water;

en hij schreef op de tafelen de woorden des verbonds, de tien woorden.

29 En het geschiedde, toen Mozes van den berg Sinaï afging, (de twee tafelen der getuigenis nu waren in de hand van Mozes, als hij van den berg afging) zoo wist Mozes niet, dat het vel zijns aangezigts glinsterde, toen hij met hem sprak.

30 Als nu Aäron en al de kinderen Israëls Mozes aanzagen, ziet, zoo glinsterde het vel zijns aangezigts; daarom vreesden zij tot hem toe te treden.

31 Toen riep hen Mozes; en Aäron, en al de oversten in de vergadering keerden weder tot hem; en Mozes sprak tot hen.

32 En daarna traden al de kinderen Israëls toe; en hij gebood hun al wat de HEER met hem gesproken had op den berg Sinaï.

33 Alzoo eindigde Mozes met hen te spreken; en hij had een deksel op zijn aangezigt gelegd.

34 Doch als Mozes voor het aangezigt des HEEREN kwam, om met hem te spreken, zoo nam hij het deksel af, totdat hij uitging; en nadat hij uitgegaan was, zoo sprak hij tot de kinderen Israëls, wat hem geboden was.

35 Zoo zagen dan de kinderen Israëls het aangezigt van Mozes, dat het vel van Mozes aangezigt glinsterde; derhalve deed Mozes het deksel weder op zijn aangezigt, totdat hij inging om met hem te spreken.

HET 35 CAPITTEL.

TOEN deed Mozes de gansche vergadering der kinderen Israëls verzamelen, en zeide tot hen: Dit zijn de woorden, die de HEER geboden heeft, dat men dezelve doe.

2 Zes dagen zal men het werk doen, maar op den zevenden dag zal ulieden heiligheid zijn, een Sabbath der ruste den HEERE; al wie daarop werk doet, zal gedood worden.

3 Gij zult geen vuur aansteken in eenige uwer woningen op den Sabbathdag.

4 Verder sprak Mozes tot de gansche vergadering der kinderen Israëls, zeggende: dit is het woord, dat de HEER geboden heeft, zeggende:

5 Neemt van hetgeen, dat gijlieden hebt, een hefoffer den HEERE; een ieder, wiens hart vrijwillig is, zal het brengen, ten hefoffer des HEEREN, goud, en zilver, en koper;

6 Als ook hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn linnen, en geiten *haar;*

7 En roodgeverwde ramsvellen, en dassenvellen, en sittimhout;

8 En olie tot den luchter, en specerijen ter zalfolie, en tot rooking welriekende specerijen;

9 En sardónixsteenen, en vervullende steenen, tot den efod en tot den borstlap.

10 En allen, die wijs van harte zijn onder ulieden, zullen komen, en maken alles, wat de HEER geboden heeft:

11 Den tabernakel, deszelfs tent en deksel, zijne haakjes en zijne berderen, zijne rigchelen, zijne pilaren, en zijne voeten;

12 De ark en hare handboomen, het verzoendeksel en den voorhang des deksels;

13 De tafel en hare handboomen, en al haar gereedschap, en de toonbrooden;

14 En den kandelaar tot het licht, en zijn gereedschap, en zijne lampen, en de olie tot het licht;

15 En den reukaltaar, en zijne handboomen, en de zalfolie, en het reukwerk van welriekende specerijen; en het deksel der deur aan de deur des tabernakels;

16 Den altaar des brandoffers, en den koperen rooster, dien dezelve hebben zal, zijne handboomen, en al zijne gereedschappen; het waschvat en deszelfs voet;

17 De behangselen des voorhofs, zijne pilaren en derzelver voeten; en het deksel van de poort des voorhofs;

18 De nagelen des tabernakels, en de pennen des voorhofs, met hare zelen;

19 De ambtskleederen om in het heilige te dienen, de heilige kleederen van den priester Aäron, en de kleederen zijner zonen, om het priesterambt te bedienen.

20 Toen ging de gansche vergadering der kinderen Israëls uit van voor het aangezigt van Mozes.

21 En zij kwamen, alle man, wiens hart hem bewoog, en een ieder, wiens geest hem vrijwillig maakte, die bragten des HEEREN hefoffer tot het werk van de tente der zamenkomst, en tot al hare dienst, en tot de heilige kleederen.

22 Zoo kwamen dan de mannen met de vrouwen, alle vrijwilligen van harte; zij bragten haken, en oorsierselen, en ringen, en spanselen, alle gouden vaten; en alle man, die een gouden beweegoffer den HEERE offerde,

23 En alle man, bij wien gevonden werd hemelsblaauw, en purper, en schar-

laken, en fijn linnen, en geiten *haar*, en roodgeverwde ramsvellen, en dassenvellen, die bragten dezelve.

24 Allen, die een hefoffer van zilver of koper offerden, die bragten het ten hefoffer des HEEREN; en allen, bij wie sittimhout gevonden werd, bragten het tot alle werk der dienst.

25 En alle vrouwen, die wijs van harte waren, sponnen met hare handen; en zij bragten het gesponnene, de hemelsblaauwe *zijde* en het purper, het scharlaken en het fijn linnen.

26 En alle vrouwen, welker hart haar bewoog in wijsheid, die sponnen het geiten *haar*.

27 De oversten nu bragten sardōnixsteenen en vulsteenen, tot den efod en tot den borstlap;

28 En specerijen en olie, tot den luchter en tot de zalfolie, en tot rooking welriekende specerijen.

29 Alle man en vrouw, welker hart hen vrijwillig bewoog te brengen tot al het werk, hetwelk de HEER geboden had te maken door de hand van Mozes; dat bragten de kinderen Israëls *tot* een vrijwillig offer den HEERE.

30 Daarna zeide Mozes tot de kinderen Israëls: Ziet, de HEER heeft met name geroepen Bezáleël den zoon van Uri, den zoon van Hur, van den stam van Juda.

31 En de Geest Gods heeft hem vervuld met wijsheid, met verstand, en met wetenschap, namelijk in alle handwerk;

32 En om te bedenken vernuftigen arbeid, te werken in goud, en in zilver, en in koper,

33 En in kunstige steensnijding, om in te zetten, en in kunstige houtsnijding; om te werken in alle vernuftige handwerken.

34 Hij heeft hem ook in zijn hart gegeven *anderen* te onderwijzen, hem en Ahóliab, den zoon van Ahísamach, van den stam van Dan.

35 Hij heeft hen vervuld met wijsheid des harten, om te maken alle werk eens werkmeesters, en des allervernuftigsten *handwerkers*, en des borduurders in hemelsblaauw, en in purper, in scharlaken en in fijn linnen, en des wevers; makende alle werk, en bedenkende vernuftigen arbeid.

HET 36 CAPITTEL.

TOEN werkte Bezáleël en Ahóliab, en alle man, die wijs van harte was, in wien de HEER wijsheid en verstand gegeven had, om te weten, hoe zij maken zouden alle werk tot dienst des heiligdoms, naar alles, wat de HEER geboden had.

2 Want Mozes had geroepen Bezáleël en Ahóliab, en alle man, die wijs van harte was, in wiens hart God wijsheid gegeven had, al wiens hart hem bewogen had, dat hij toetrad tot het werk, om dat te maken.

3 Zij dan namen van voor het aangezigt van Mozes het gansche hefoffer, hetwelk de kinderen Israëls gebragt hadden, tot het werk der dienst des heiligdoms, om dat te maken; doch zij bragten tot hem nog elken morgen vrijwillig offer.

4 Derhalve kwamen alle wijzen, die al het werk des heiligdoms maakten, ieder man van zijn werk, hetwelk zij maakten;

5 En zij spraken tot Mozes, zeggende: Het volk brengt te veel, meer dan genoeg is tot dienst des werks, hetwelk de HEER te maken geboden heeft.

6 Toen gebood Mozes, dat men eene stem zoude gaan laten door het leger, zeggende: Man noch vrouw make geen werk meer ten hefoffer des heiligdoms. Alzoo werd het volk teruggehouden van *meer* te brengen.

7 Want der stoffe was denzelven genoeg tot het geheele werk, dat te maken was; ja, er was overig.

8 Alzoo maakte een ieder wijze van harte, onder degenen, die het werk maakten, den tabernakel van tien gordijnen, van getweernd fijn linnen, en hemelsblaauw, en purper, en scharlaken *met* cherubim; van het allerkunstelijkste werk maakte hij dezelve.

9 De lengte eener gordijn was van acht en twintig ellen, en de breedte eener gordijn van vier ellen; alle deze gordijnen hadden ééne maat.

10 En hij voegde vijf gordijnen, de eene aan de andere; en hij voegde *andere* vijf gordijnen, de eene aan de andere.

11 Daarna maakte hij striklisjes van hemelsblaauw aan den kant eener gordijn, aan het uiterste in de zamenvoeging; hij deed het ook aan den uitersten kant der tweede zamenvoegende gordijn.

12 Vijftig striklisjes maakte hij aan de ééne gordijn, en vijftig striklisjes maakte hij aan het uiterste der gordijn, dat aan de tweede zamen voegende was; deze striklisjes vatten de eene aan de andere.

13 Hij maakte ook vijftig gouden haakjes, en voegde de gordijnen zamen, de

eene aan de andere, met deze haakjes, dat het één tabernakel werd.

14 Verder maakte hij gordijnen van geiten *haar*, tot eene tent over den tabernakel; van elf gordijnen maakte hij haar.

15 De lengte eener gordijn was dertig ellen, en vier ellen de breedte eener gordijn; deze elf gordijnen hadden ééne maat.

16 En hij voegde vijf gordijnen zamen bijzonder; wederom zes dezer gordijnen bijzonder.

17 En hij maakte vijftig striklisjes aan den kant vant de gordijn, de uiterste in de zamenvoeging; hij maakte ook vijftig striklisjes aan den kant van de gordijn der andere zamenvoeging.

18 Hij maakte ook vijftig koperen haakjes, om de tent zamen te voegen, dat zij ééne ware.

19 Ook maakte hij voor de tent een deksel van roodgeverwde ramsvellen, en daarover een deksel van dassenvellen.

20 Hij maakte ook aan den tabernakel berderen van staande sittimhout.

21 De lengte van een berd was tien ellen, en ééne el en eene halve el was de breedte van elk berd.

22 Twee houvasten had een berd, als sporten in eene ladder gezet, het een nevens het andere; alzoo maakte hij het met al de berderen des tabernakels.

23 Hij maakte ook de berderen tot den tabernakel: twintig berderen naar de zuidzijde zuidwaarts.

24 En hij maakte veertig zilveren voeten onder de twintig berderen: twee voeten onder een berd, aan deszelfs twee houvasten, en twee voeten onder een ander berd, aan deszelfs twee houvasten.

25 Hij maakte ook twintig berderen aan de andere zijde des tabernakels, aan den noorderhoek,

26 Met derzelver veertig zilveren voeten: twee voeten onder een berd, en twee voeten onder een ander berd.

27 Doch aan de zijde des tabernakels tegen het westen, maakte hij zes berderen.

28 Ook maakte hij twee berderen tot hoekberderen des tabernakels, aan de beide zijden.

29 En zij waren van beneden *als* tweelingen zamengevoegd, zij waren ook *als* tweelingen aan deszelfs oppereinde zamengevoegd met eenen ring; alzoo deed hij met die beiden, aan de twee hoeken.

30 Alzoo waren er acht berderen met hunne zilveren voeten, zijnde zestien voeten: twee voeten onder elk berd.

31 Hij maakte ook rigchelen van sittimhout: vijf aan de berderen der eene zijde des tabernakels;

32 En vijf rigchelen aan de berderen van de andere zijde des tabernakels; als ook vijf rigchelen aan de berderen des tabernakels, aan de beide zijden westwaarts.

33 En hij maakte den middelsten rigchel doorschietende in het midden der berderen, van het eene einde tot het andere einde.

34 En hij overtrok de berderen met goud, en hunne ringen (de plaatsen voor de rigchelen) maakte hij van goud; de rigchelen overtrok hij ook met goud.

35 Daarna maakte hij eenen voorhang van hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen; van het allerkunstelijkste werk maakte hij denzelven, met cherubim.

36 En hij maakte daartoe vier pilaren van sittim*hout*, die hij overtrok met goud; derzelver haken waren van goud, en hij goot voor dezelve vier zilveren voeten.

37 Hij maakte ook aan de deur der tent een deksel van hemelsblaauw, en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen, geborduurd werk;

38 En de vijf pilaren daarvan, en derzelver haken, en hij overtrok derzelver hoofden en derzelver banden, met goud; en derzelver vijf voeten waren van koper.

HET 37 CAPITTEL.

ALZOO maakte Bezáleël de ark van sittimhout; twee ellen en eene halve el was hare lengte, en anderhalve el hare breedte, en anderhalve el hare hoogte.

2 En hij overtrok ze met louter goud, van binnen en van buiten, en hij maakte aan dezelve eenen gouden krans rondom.

3 En hij goot voor dezelve vier gouden ringen, aan hare vier hoeken, alzoo dat twee ringen op derzelver eene zijde waren, en twee ringen op hare andere zijde.

4 En hij maakte handboomen van sittimhout, en hij overtrok ze met goud.

5 En hij stak de handboomen in de ringen, aan de zijden der ark, om de ark te dragen.

6 Hij maakte ook een verzoendeksel van louter goud; twee ellen en eene halve was deszelfs lengte, en anderhalve el deszelfs breedte.

7 Ook maakte hij twee cherubim van goud, van digt werk maakte hij ze, uit de beide einden des verzoendeksels:

8 Eénen cherub uit het eene einde aan deze zijde, en den anderen cherub uit het andere einde aan gene zijde; uit het verzoendeksel maakte hij de cherubim, uit deszelfs beide einden.

9 En de cherubim waren de beide vleugelen omhoog uitbreidende, bedekkende met hunne vleugelen het verzoendeksel; en hunne aangezigten waren tegen over elkander; de aangezigten der cherubim waren naar het verzoendeksel.

10 Hij maakte ook eene tafel van sittimhout; twee ellen was hare lengte, en éène el hare breedte, en éène el en eene halve hare hoogte.

11 En hij overtrok ze met louter goud; en hij maakte eenen gouden krans daaraan, rondom.

12 Hij maakte daaran ook eene lijst rondom, eene hand breed; en hij maakte eenen gouden krans rondom derzelver lijst.

13 Hij goot ook vier gouden ringen daaraan; en hij zette de ringen aan de vier hoeken, die aan derzelver vier voeten waren.

14 Tegen over de lijst waren de ringen tot plaatsen voor de handboomen, om de tafel te dragen.

15 Hij maakte ook de handboomen van sittimhout, en hij overtrok ze met goud, om de tafel te dragen.

16 En hij maakte het gereedschap, dat op de tafel zijn zoude, hare schotelen, en hare reukschalen, en hare kroezen, en hare plateelen, (met welke zij bedekt zouden worden) van louter goud.

17 Hij maakte ook eenen kandelaar van louter goud. Van digt werk maakte hij dezen kandelaar, zijne schacht, en zijne rieten; zijne schaaltjes, zijne knoppen, en zijne bloemen waren uit hem.

18 Zes rieten nu gingen uit zijne zijden: drie rieten des kandelaars uit deszelfs eene zijde, en drie rieten des kandelaars uit deszelfs andere zijde.

19 In het eene riet waren drie schaaltjes *gelijk* amandelnoten, een knop en eene bloem; en drie schaaltjes *gelijk* amandelnoten in een ander riet, een knop en eene bloem; alzoo waren die zes rieten, die uit den kandelaar gingen.

20 Maar aan den kandelaar zelven waren vier schaaltjes *gelijk* amandelnoten, met zijne knoppen, en met zijne bloemen.

21 En daar was eene knop onder twee rieten, uit denzelven *uitgaande;* ook een knop onder twee rieten, uit denzelven *uitgaande;* nog een knop onder twee rieten uit denzelven *uitgaande; alzoo was het* met de zes rieten, die uit denzelven uitgingen.

22 Deszelfs knoppen en rieten waren uit hem; het was altemaal een eenig digt werk van louter goud.

23 En hij maakte hem zeven lampen; zijne snuiters en zijne bluschvaten waren van louter goud.

24 Hij maakte denzelven uit een talent louter goud, met alle zijne vaten.

25 En hij maakte den reukaltaar van sittimhout; eene el was zijne lengte en eene el zijne breedte, vierkant, maar twee ellen zijne hoogte; uit hem waren zijne hoornen.

26 En hij overtrok hem met louter goud, zijn dak, en zijne wanden rondom, als ook zijne hoornen; en hij maakte hem eenen gouden krans rondom.

27 Hij maakte ook twee gouden ringen daaraan, onder zijnen krans, aan zijne twee hoeken, aan zijne beide zijden, tot plaatsen voor de handboomen, dat men hem daarmede droeg.

28 En hij maakte de handboomen van sittimhout, en hij overtrok die met goud.

29 Hij maakte ook de heilige zalfolie, en het reukwerk der zuiverste welriekende specerijen, naar apothekers werk.

HET 38 CAPITTEL.

HIJ maakte ook den brandoffer-altaar van sittimhout; vijf ellen was deszelfs lengte, en vijf ellen zijne breedte, vierkant, en drie ellen zijne hoogte.

2 En hij maakte deszelfs hoornen op zijne vier hoeken; uit hem waren zijne hoornen; en hij overtrok hem met koper.

3 Hij maakte ook al het gereedschap des altaars, de potten, en de schoefelen, en de besprengbekkens, en de krauwelen, en de koolpannen; al deszelfs vaten maakte hij van koper.

4 Ook maakte hij aan den altaar eenen rooster van koperen netwerk, onder zijnen omloop, van beneden tot deszelfs midden toe.

5 En hij goot vier ringen aan de vier einden des koperen roosters, tot plaatsen voor de handboomen.

6 En hij maakte de handboomen van sittimhout, en hij overtrok ze met koper.

7 En hij deed de handboomen in de ringen aan de zijden des altaars, dat men hem met dezelve droeg; hij maakte hem hol van planken.

8 Hij maakte ook het koperen waschvat, met zijnen koperen voet, van de spiegels der te hoop komende vrouwen, die te hoop kwamen voor de deur van de tent der zamenkomst.

9 Hij maakte ook den voorhof, aan den zuidhoek zuidwaarts; de behangselen tot den voorhof waren van fijn getweernd linnen, van honderd ellen.
10 Hunne twintig pilaren en derzelver twintig voeten waren van koper; de haken der pilaren en derzelver banden waren van zilver.
11 En aan den noorderhoek honderd ellen, hunne twintig pilaren en derzelver twintig voeten waren van koper; de haken der pilaren en derzelver banden waren van zilver.
12 En aan den westerhoek waren behangselen van vijftig ellen, hunne pilaren tien en derzelver voeten tien; de haken der pilaren en derzelver banden waren van zilver.
13 En aan den oosterhoek tegen den opgang waren vijftig ellen.
14 De behangselen aan deze zijde waren vijftien ellen, hunne pilaren drie en derzelver voeten drie.
15 En aan de andere zijde van de deur des voorhofs, van hier en van daar, waren behangselen van vijftien ellen; hunne pilaren drie en derzelver voeten drie.
16 Al de behangselen des voorhofs waren rondom van fijn getweernd linnen.
17 De voeten nu der pilaren waren van koper, de haken der pilaren, en derzelver banden, waren van zilver, en het overdeksel hunner hoofden was van zilver, en al de pilaren des voorhofs waren met zilver omtogen.
18 En het deksel van de poort des voorhofs was van geborduurd werk, van hemelsblaauw en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen; en twintig ellen was de lengte, en de hoogte in de breedte was vijf ellen, tegen over de behangselen des voorhofs.
19 En hunne vier pilaren en derzelver vier voeten waren van koper; derzelver haken waren van zilver; ook was het overdeksel hunner hoofden en hunne banden van zilver.
20 En al de pennen des tabernakels en des voorhofs rondom waren van koper.
21 Dit zijn de getelde dingen van den tabernakel, van den tabernakel der getuigenis, die geteld zijn naar den mond van Mozes, ten dienste der Leviten, door de hand van Ithamar, den zoon van den priester Aäron.
22 Bezáleël nu, de zoon van Uri, den zoon van Hur, van den stam van Juda, maakte al wat de HEER aan Mozes geboden had.
23 En met hem Ahóliab, de zoon van Ahísamach, van den stam van Dan, een werkmeester en vernuftig kunstenaar, en een borduurder in hemelsblaauw, en in purper, en in scharlaken, en in fijn linnen.
24 Al het goud, dat tot het werk verarbeid is, in het gansche werk des heiligdoms, te weten, het goud des beweegoffers, was negen en twintig talenten, en zeven honderd en dertig sikkels, naar den sikkel des heiligdoms.
25 Het zilver nu van de getelden der vergadering was honderd talenten, en duizend zeven honderd vijf en zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms.
26 Een beka voor elk hoofd, *dat is* een halve sikkel, naar den sikkel des heiligdoms, van een ieder, die overging tot de getelden, van twintig jaren oud en daarboven, *namelijk* zes honderd drie duizend, vijf honderd en vijftig.
27 En daar waren honderd talenten zilvers, om te gieten de voeten des heiligdoms, en de voeten des voorhangs; tot honderd voeten waren honderd talenten, één talent tot éénen voet.
28 Maar uit de duizend zeven honderd vijf en zeventig *sikkelen* maakte hij de haken aan de pilaren, en hij overtrok hunne hoofden, en omtoog ze met banden.
29 Het koper nu des beweegoffers was zeventig talenten, en twee duizend vier honderd sikkels.
30 En hij maakte daarvan de voeten der deur van de tent der zamenkomst, en den koperen altaar, en den koperen rooster, dien hij had, en al het gereedschap des altaars,
31 En de voeten des voorhofs rondom, en de voeten van de poort des voorhofs, ook al de pennen des tabernakels, en al de pennen des voorhofs rondom.

HET 39 CAPITTEL.

ZIJ maakten ook ambtskleederen, om in het heilige te dienen, van hemelsblaauw, en purper, en scharlaken; ook maakten zij de heilige kleederen, die voor Aäron waren, gelijk de HEER aan Mozes geboden had.
2 Aldus maakte hij den efod, van goud, hemelsblaauw en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen.
3 En zij rekten uit de dunne platen van goud, en sneden het tot draden, om te doen in het midden van het hemelsblaauw, en in het midden van het purper, en in het midden van het scharlaken, en in het midden van het fijn linnen, van het allerkunstelijkste werk.

4 Zij maakten zamenvoegende schouderbanden daaraan; aan deszelfs beide einden werd het zamengevoegd.
5 En de kunstelijke riem zijns efods, die daarop was, was gelijk zijn werk, van hetzelfde, van goud, van hemelsblaauw en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen, gelijk als de HEER aan Mozes bevolen had.
6 Zij bereidden ook de sardónixsteenen, omvat in gouden kastjes, *als* zegelgravering gegraveerd, met de namen der zonen Israëls.
7 En hij zette ze op de schouderbanden des efods, tot steenen der gedachtenis voor de kinderen Israëls, gelijk de HEER aan Mozes geboden had.
8 Hij maakte ook den borstlap van het allerkunstelijkste werk, gelijk het werk des efods, van goud, hemelsblaauw en purper, en scharlaken, en fijn getweernd linnen.
9 Dezelve was vierkant; zij maakten den borstlap dubbel; eene span was zijne lengte, en eene span was zijne breedte, dubbel zijnde.
10 En zij vulden daarin vier rijen steenen: eene rij van een sardis, een topaas, en een karbonkel; dit is de eerste rij.
11 En de tweede rij van een smaragd, een saffier en een diamant.
12 En de derde rij van een hyacint, agaat en amethist.
13 En de vierde rij van een turkoois, en een sardónix, en een jaspis, omvat in gouden kastjes in hare vullingen.
14 Deze steenen nu, met de namen der zonen Israëls, waren twaalf, met hunne namen, met zegelgravering, ieder met zijnen naam, naar de twaalf stammen.
15 Zij maakten ook aan den borstlap gelijk-eindigende ketentjes, van gedraaid werk, uit louter goud.
16 En zij maakten twee gouden kastjes, en twee gouden ringen; en zij zetten die twee ringen aan de beide einden des borstlaps.
17 En zij zetten de twee gedraaide gouden ketentjes aan de twee ringen, aan de einden van den borstlap.
18 Doch de twee *andere* einden der twee gedraaide *ketenen* zetten zij aan de twee kastjes, en zij zetten ze aan de schouderbanden des efods, regt op de voorste zijde van dien.
19 Zij maakten ook twee gouden ringen, die zij aan de twee *andere* einden des borstlaps zetten, inwendig aan zijnen boord, die aan de zijde des efods is.
20 Nog maakten zij twee gouden ringen, die zij zetten aan de twee schouderbanden van den efod, beneden, aan deszelfs voorste zijde, tegen over zijne *andere* voege, boven den kunstelijken riem des efods.
21 En zij bonden den borstlap met zijne ringen aan de ringen van den efod, met een hemelsblaauw snoer, dat hij op den kunstelijken riem van den efod was; opdat de borstlap van den efod niet afgescheiden wierd, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
22 En hij maakte den mantel des efods van geweven werk, geheel van hemelsblaauw.
23 En het gat des mantels was in deszelfs midden, als het gat eens pantsiers; dit gat had eenen boord rondom, dat het niet gescheurd wierd.
24 En aan de zoomen des mantels maakten zij granaatappelen van hemelsblaauw en purper, en scharlaken, getweernd.
25 Zij maakten ook schelletjes van louter goud, en zij stelden de schelletjes tusschen de granaatappelen, aan de zoomen des mantels rondom tusschen de granaatappelen;
26 Dat er een schelletje, daarna een granaatappel was; *wederom* een schelletje en een granaatappel; aan de zoomen des mantels rondom, om te dienen, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
27 Zij maakten ook de rokken van fijn linnen, van geweven werk, voor Äaron en voor zijne zonen;
28 En den hoed van fijn linnen, en de sierlijke mutsen van fijn linnen, en de linnen onderbroeken van fijn getweernd linnen;
29 En den gordel van fijn getweernd linnen, en van hemelsblaauw en purper, en scharlaken, van geborduurd werk, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
30 Zij maakten ook de plaat van de kroon der heiligheid van louter goud, en zij schreven daarop een schrift, met zegelgravering: DE HEILIGHEID DES HEEREN.
31 En zij hechtten een snoer van hemelsblaauw daaraan, om aan den hoed van boven te hechten, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
32 Aldus werd al het werk des tabernakels, van de tent der zamenkomst voleind; en de kinderen Israëls hadden het gemaakt naar alles, wat de HEER aan Mozes geboden had, alzoo hadden zij het gemaakt.

33 Daarna bragten zij den tabernakel
tot Mozes, de tent, en al haar gereed-
schap, hare haakjes, hare berderen, ha-
re rigchelen, en hare pilaren, en hare
voeten;
34 En het deksel van roodgeverwde
ramsvellen, en het deksel van dassen-
vellen, en den voorhang van het dek-
sel;
35 De ark der getuigenis, en hare hand-
boomen, en het verzoendeksel;
36 De tafel, met al haar gereedschap,
en de toonbrooden;
37 Den louteren kandelaar, met zijne
lampen, de lampen, die men toerigten
moest, en al deszelfs gereedschap, en de
olie tot het licht;
38 Verder den gouden altaar, en de
zalfolie, en het reukwerk van welrie-
kende specerijen, en het deksel van de
deur der tent;
39 Den koperen altaar, en den koperen
rooster, dien hij heeft, deszelfs hand-
boomen, en al zijn gereedschap; het
waschvat en zijnen voet;
40 De behangselen des voorhofs, hunne
pilaren en derzelver voeten, en het dek-
sel van de poort des voorhofs, hare ze-
len, en hare pennen, en al het gereed-
schap van de dienst des tabernakels, tot
de tent der zamenkomst;
41 De ambtskleederen, om in het hei-
ligdom te dienen, de heilige kleederen
van den priester Aäron, en de kleederen
van zijne zonen, om het priesterambt
te bedienen.
42 Naar alles, wat de HEER aan Mozes
geboden had, alzoo hadden de kinderen
Israëls het gansche werk gemaakt.
43 Mozes nu bezag het gansche werk,
en ziet, zij hadden het gemaakt, gelijk
als de HEER geboden had; alzoo had-
den zij het gemaakt. Toen zegende hen
Mozes.

HET 40 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Op den dag der eerste maand, *te we-
ten* op den eersten der maand, zult gij
den tabernakel, de tent der zamen-
komst, oprigten.
3 En gij zult aldaar zetten de ark der
getuigenis; en gij zult de ark met den
voorhang bedekken.
4 Daarna zult gij de tafel daarin bren-
gen, en gij zult schikken wat daar op te
schikken is; gij zult ook den kandelaar
daarin brengen, en zijne lampen aan-
steken.
5 En gij zult den gouden altaar ten
reukwerk voor de ark der getuigenis
zetten; dan zult gij het deksel van de
deur des tabernakels ophangen.
6 Gij zult ook den altaar des brandof-
fers zetten voor de deur van den taber-
nakel, van de tent der zamenkomst.
7 En gij zult het waschvat zetten tus-
schen de tent der zamenkomst en tus-
schen den altaar; en gij zult water daar
in doen.
8 Daarna zult gij den voorhof rondom
zetten, en gij zult het deksel ophangen
aan de poort des voorhofs.
9 Dan zult gij de zalfolie nemen en
zalven den tabernakel, en al wat daarin
is; en gij zult denzelven heiligen, met
al zijn gereedschap, en het zal eene hei-
ligheid zijn.
10 Gij zult ook den altaar des brandof-
fers zalven, en al zijn gereedschap; en
gij zult den altaar heiligen, en de altaar
zal heiligheid der heiligheden zijn.
11 Dan zult gij het waschvat zalven,
en deszelfs voet; en gij zult het heili-
gen.
12 Gij zult ook Aäron en zijne zonen
doen naderen, tot de deur van de tent
der zamenkomst; en gij zult hen met
water wasschen.
13 En gij zult Aäron de heilige kleede-
ren aantrekken; en gij zult hem zalven,
en hem heiligen, dat hij mij het priester-
ambt bediene.
14 Gij zult ook zijne zonen doen na-
deren, en zult hun de rokken aantrek-
ken.
15 En gij zult hen zalven, gelijk als
gij hunnen vader zult gezalfd hebben,
dat zij mij het priesterambt bedienen.
En het zal geschieden, dat hun hunne
zalving zal zijn tot een eeuwig priester-
dom bij hunne geslachten.
16 Mozes nu deed het, naar alles, wat
hem de HEER geboden had; alzoo deed
hij.
17 En het geschiedde in de eerste
maand, in het tweede jaar, op den eer-
sten der maand, dat de tabernakel op-
gerigt werd.
18 Want Mozes rigtte den tabernakel
op, en zette zijne voeten, en stelde zijne
berderen, en zette zijne rigchelen daar-
aan, en hij rigtte deszelfs pilaren op.
19 En hij spreidde de tent uit over den
tabernakel, en hij zette het deksel der
tent daar boven op; gelijk als de HEER
aan Mozes geboden had.
20 Voorts nam hij, en leide de getui-
genis in de ark, en deed de handboomen
aan de ark, en hij zette het verzoendek-
sel boven op de ark.
21 En hij bragt de ark in den taber-

nakel, en hij hing den voorhang van het deksel op, en bedekte de ark der getuigenis, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
22 Hij zette ook de tafel in de tent der zamenkomst, aan de zijde des tabernakels tegen het noorden, buiten den voorhang.
23 En hij schikte daarop het brood in orde, voor het aangezigt des HEEREN, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
24 Hij zette ook den kandelaar in de tent der zamenkomst, regt over de tafel, aan de zijde des takernakels, zuidwaarts.
25 En hij stak de lampen aan voor het aangezigt des HEEREN, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
26 En hij zette den gouden altaar in de tent der zamenkomst, vóór den voorhang.
27 En hij stak daarop aan reukwerk van welriekende specerijen, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
28 Hij hing ook het deksel van de deur des tabernakels.
29 En hij zette den altaar des brandoffers aan de deur des tabernakels, van de tent der zamenkomst; en hij offerde daarop brandoffer en spijsoffer, gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
30 Hij zette ook het waschvat tusschen de tent der zamenkomst, en tusschen den altaar; en hij deed water daarin om te wasschen.
31 En Mozes, en Aäron, en zijne zonen wiesschen daaruit hunne handen en hunne voeten.
32 Als zij ingingen tot de tent der zamenkomst, en als zij tot den altaar naderden, zoo wiesschen zij zich; gelijk als de HEER aan Mozes geboden had.
33 Hij rigtte ook den voorhof op, rondom den tabernakel en den altaar, en hij hing het deksel van de poort des voorhofs op. Alzoo voleindigde Mozes het werk.
34 Toen bedekte de wolk de tent der zamenkomst; en de heerlijkheid des HEEREN vervulde den tabernakel.
35 Zoodat Mozes niet kon ingaan in de tent der zamenkomst, dewijl de wolk daarop bleef, en de heerlijkheid des HEEREN den tabernakel vervulde.
36 Als nu de wolk opgeheven werd van boven den tabernakel, zoo reisden de kinderen Israëls voort in al hunne reizen.
37 Maar als de wolk niet opgeheven werd, zoo reisden zij niet, tot op den dag, dat zij opgeheven werd.
38 Want de wolk des HEEREN was op den tabernakel bij dag, en het vuur was er bij nacht op, voor de oogen van het gansche huis Israëls, in al hunne reizen.

HET DERDE BOEK VAN MOZES, GENAAMD LEVITICUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

EN de HEER riep Mozes, en sprak tot hem uit de tent der zamenkomst, zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: als een mensch uit u den HEERE eene offerande zal offeren, gij zult uwe offeranden offeren van het vee, van runderen en van schapen.
3 Indien zijne offerande een brandoffer van runderen is, zoo zal hij een volkomen mannetje offeren; aan de deur van de tent der zamenkomst zal hij dat offeren, naar zijn welgevallen, voor het aangezigt des HEEREN.
4 En hij zal zijne hand op het hoofd des brandoffers leggen, opdat het voor hem aangenaam zij, om hem te verzoenen.
5 Daarna zal hij het jonge rund slagten voor het aangezigt des HEEREN; en de zonen van Aäron, de priesters, zullen het bloed offeren, en het bloed sprengen rondom dien altaar, die voor de deur van de tent der zamenkomst is.
6 Dan zal hij het brandoffer de huid aftrekken, en het in zijne stukken deelen.
7 En de zonen van Aäron, den priester, zullen vuur maken op den altaar, en zullen het hout op het vuur schikken.

8 Ook zullen de zonen van Aäron, de
priesters, de stukken, het hoofd, en het
smeer schikken op het hout, dat op het
vuur is, hetwelk op den altaar is.
9 Doch zijn ingewand, en zijne schen-
kelen zal men met water wasschen; en
de priester zal dat al aansteken op den
altaar; het is een brandoffer, een vuur-
offer, den HEERE tot een' liefelijken
reuk.
10 En indien zijne offerande is van
klein vee, van schapen of van geiten ten
brandoffer, zal hij een volkomen man-
netje offeren.
11 En hij zal dat slagten aan de zijde
van den altaar, noordwaarts, voor het
aangezigt des HEEREN; en de zonen van
Aäron, de priesters, zullen zijn bloed
rondom op den altaar sprengen.
12 Daarna zal hij het in zijne stukken
deelen, mitsgaders zijn hoofd en zijn
smeer; en de priester zal die schikken
op het hout, dat op het vuur is, hetwelk
op den altaar is.
13 Doch het ingewand en de schenke-
len zal men met water wasschen; en de
priester zal dat alles offeren, en aan-
steken op den altaar; het is een brand-
offer, het is een vuuroffer den HEERE
tot een' liefelijken reuk.
14 En indien zijne offerande voor den
HEERE een brandoffer van gevogelte is,
zoo zal hij zijne offerande van torteldui-
ven of van jonge duiven offeren.
15 En de priester zal die tot den altaar
brengen, en deszelfs hoofd met zijnen
nagel splijten, en op den altaar aanste-
ken; en zijn bloed zal aan den wand
des altaars uitgeduwd worden.
16 En zijnen krop met zijne vederen
zal hij weg doen, en zal het werpen bij
den altaar, oostwaarts, aan de plaats van
de asch.
17 Verder zal hij die met zijne vleu-
gelen klieven, niet afscheiden; en de
priester zal die aansteken op den altaar,
op het hout, dat op het vuur is; het is
een brandoffer, een vuuroffer, den HEERE
tot een' liefelijken reuk.

HET 2 CAPITTEL.

ALS nu eene ziel eene offerande van
spijsoffer den HEERE zal offeren,
zijne offerande zal van meelbloem zijn;
en hij zal olie daarop gieten, en wierook
daarop leggen.
2 En hij zal het brengen tot de zonen
van Aäron, de priesters, *één* van welke
daarvan zijne hand volgrijpen zal uit
deszelfs meelbloem, en uit deszelfs olie,
met al deszelfs wierook; en de priester
zal deszelfs gedenkoffer aansteken op
den altaar; het is een vuuroffer, den
HEERE tot een' liefelijken reuk.
3 Wat nu overblijft van het spijsoffer,
zal voor Aäron en zijne zonen zijn; het
is eene heiligheid der heiligheden van
de vuurofferen des HEEREN.
4 En als gij offeren zult eene offerande
van spijsoffer, een gebak des ovens, het
zullen zijn ongezuurde koeken van
meelbloem, met olie gemengd, en onge-
zuurde vladen, met olie bestreken.
5 En indien uwe offeranden spijsoffer
is, in de pan *gekookt*, zij zal zijn van on-
gezuurde meelbloem met olie gemengd.
6 Breekt dezelve in stukken, en giet
olie daarop; het is een spijsoffer.
7 En zoo uwe offerande een spijsoffer
des ketels is, het zal van meelbloem
met olie gemaakt worden.
8 Dan zult gij dat spijsoffer, hetwelk
daarvan zal gemaakt worden, den HEERE
toebrengen; en men zal het tot den
priester doen naderen, die het tot den
altaar dragen zal.
9 En de priester zal van dat spijsoffer
deszelfs gedenkoffer opnemen, en op den
altaar aansteken; het is een vuuroffer,
den HEERE tot een' liefelijken reuk.
10 En wat overblijft van het spijsoffer,
zal voor Aäron en zijne zonen zijn; het
is eene heiligheid der heiligheden van
de vuurofferen des HEEREN.
11 Geen spijsoffer, dat gij den HEERE
zult offeren, zal met deesem gemaakt
worden; want van geen zuurdeesem,
en van geen honig zult gijlieden den
HEERE vuuroffer aansteken.
12 De offeranden der eerstelingen zult
gij den HEERE offeren; maar op den
altaar zullen zij niet komen tot een'
liefelijken reuk.
13 En alle offeranden uwes spijsoffers
zult gij met zout zouten, en het zout des
verbonds van uwen God van uw spijs-
offer niet laten afblijven; met al uwe
offerande zult gij zout offeren.
14 En zoo gij den HEERE een spijsoffer
der eerste vruchten offert; zult gij het
spijsoffer uwer eerste vruchten van
groene aren, bij het vuur gedord, dat
is, het klein gebroken graan van volle
groene aren, offeren.
15 En gij zult olie daarop doen, en wie-
rook daarop leggen; het is een spijsoffer.
16 Zoo zal de priester deszelfs gedenk-
offer aansteken van zijn klein gebroken
graan en van zijne olie, met al den wie-
rook; het is een vuuroffer den HEERE.

HET 3 CAPITTEL.

EN indien zijne offerande een dank-
offer is, zoo hij ze van de runderen

offert, hetzij mannetje of wijfje, vol-
komen zal hij die offeren, voor het aan-
gezigt des HEEREN.
2 En hij zal zijne hand op het hoofd
zijner offerande leggen, en zal ze slagten
voor de deur van de tent der zamen-
komst; en de zonen van Aäron, de pries-
ters, zullen het bloed rondom op den
altaar sprengen.
3 Daarna zal hij van dat dankoffer een
vuuroffer den HEERE offeren; het vet,
dat het ingewand bedekt, en al het vet,
dat aan het ingewand is.
4 Dan zal hij beide de nieren, en het
vet, hetwelk daar aan is, dat aan de
weekdarmen is, en het net over de lever,
met de nieren, zal hij afnemen.
5 En de zonen Aärons zullen dat aan-
steken op den altaar, op het brandoffer,
hetwelk op het hout zal zijn, dat op het
vuur is; het is een vuuroffer, den HEERE
tot een' liefelijken reuk.
6 En indien zijne offerande van klein
vee is, den HEERE tot een dankoffer,
hetzij mannetje of wijfje, volkomen zal
hij die offeren.
7 Indien hij een lam tot zijne offerande
offert, zoo zal hij het offeren voor het
aangezigt des HEEREN.
8 En hij zal zijne hand op het hoofd
zijner offerande leggen, en hij zal die
slagten voor de tent der zamenkomst;
en de zonen van Aäron zullen het bloed
daarvan sprengen op den altaar rondom.
9 Daarna zal hij van dat dankoffer een
vuuroffer den HEERE offeren; zijn vet,
den geheelen staart, dien hij digt aan
de ruggegraat zal afnemen, en het vet
bedekkende het ingewand, en al het vet,
dat aan het ingewand is;
10 Ook beide de nieren, en het vet, dat
daaraan is, dat aan de weekdarmen is;
en het net over de lever, met de nieren,
zal hij afnemen.
11 En de priester zal dat aansteken op
den altaar; het is eene spijs des vuur-
offers den HEERE.
12 Indien nu zijne offerande eene geit
is, zoo zal hij die offeren voor het aan-
gezigt des HEEREN.
13 En hij zal zijne hand op haar hoofd
leggen, en hij zal ze slagten voor de tent
der zamenkomst; en de zonen van Aäron
zullen haar bloed rondom op den altaar
sprengen.
14 Dan zal hij daarvan zijne offerande
offeren, een vuuroffer den HEERE; het
vet bedekkende het ingewand, en al het
vet, dat aan het ingewand is;
15 Mitsgaders de beide nieren, en het
vet, dat daaraan is, dat aan de weekdar-
men is, en het net over de lever, met de
nieren, zal hij afnemen.
16 En de priester zal die aansteken op
den altaar; het is eene spijs des vuur-
offers, tot een' liefelijken reuk; al het
vet zal des HEEREN zijn.
17 *Dit* zij eene eeuwige inzetting voor
uwe geslachten, in al uwe woningen;
geen vet noch bloed zult gij eten.

HET 4 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, zeg-
gende: Als eene ziele zal gezondigd heb-
ben, door afdwaling van eenige geboden
des HEEREN, dat niet zou gedaan wor-
den, en *tegen* een van die zal gedaan
hebben;
3 Indien de priester, die gezalfd is, zal
gezondigd hebben, tot schuld des volks,
zoo zal hij voor zijne zonde, die hij ge-
zondigd heeft, offeren eenen var, een
volkomen jong rund, den HEERE ten
zondoffer.
4 En hij zal dien var brengen tot de
deur van de tent der zamenkomst, voor
het aangezigt des HEEREN; en hij zal
zijne hand op het hoofd van dien var
leggen, en hij zal dien var slagten voor
het aangezigt des HEEREN.
5 Daarna zal die gezalfde priester van
het bloed van den var nemen, en hij zal
dat tot de tent der zamenkomst brengen.
6 En de priester zal zijnen vinger in
dat bloed doopen; en van dat bloed zal
hij zevenmaal sprengen voor het aange-
zigt des HEEREN, voor den voorhang van
het heilige.
7 Ook zal de priester van dat bloed
doen op de hoornen des reukaltaars der
welriekende specerijen, voor het aange-
zigt des HEEREN, die in de tent der za-
menkomst is; dan zal hij al het bloed
van den var uitgieten aan den bodem
van den altaar des brandoffers, welke
is aan de deur van de tent der zamen-
komst.
8 Verder, al het vet van den var des
zondoffers zal hij daarvan opnemen; het
vet bedekkende het ingewand, en al het
vet, dat aan het ingewand is;
9 Daartoe de twee nieren, en het vet,
dat daar aan is, dat aan de weekdarmen
is, en het net over de lever, met de nie-
ren, zal hij afnemen;
10 Gelijk als het van den os des dank-
offers opgenomen wordt; en de priester
zal die aansteken op den altaar des
brandoffers.
11 Maar de huid van dien var, en al
zijn vleesch, met zijn hoofd en met

zijne schenkelen, en zijn ingewand; en zijn' mest,

12 En dien geheelen var zal hij tot buiten het leger uitvoeren, aan eene reine plaats, waar men de asch uitstort, en zal hem met vuur op het hout verbranden; bij de uitgegotene asch zal hij verbrand worden.

13 Indien nu de geheele vergadering van Israël afgedwaald zal zijn, en de zaak voor de oogen der gemeente verborgen is, en zij iets gedaan zullen hebben *tegen* eenige van alle geboden des HEEREN, dat niet zoude gedaan worden, en zijn schuldig geworden;

14 En die zonde, die zij daartegen gezondigd zullen hebben, bekend is geworden, zoo zal de gemeente eenen var, een jong rund, ten zondoffer offeren, en dien voor de tent der zamenkomst brengen;

15 En de oudsten der vergadering zullen hunne handen op het hoofd van den var leggen, voor het aangezicht des HEEREN; en hij zal den var slagten voor het aangezigt des HEEREN.

16 Daarna zal die gezalfde priester van het bloed van den var tot de tent der zamenkomst brengen.

17 En de priester zal zijnen vinger indoopen, *nemende* van dat bloed; en hij zal zevenmaal sprengen voor het aangezigt des HEEREN, voor den voorhang.

18 En van dat bloed zal hij doen op de hoornen des altaars, die voor het aangezigt des HEEREN is, die in de tent der zamenkomst is; dan zal hij al het bloed uitgieten, aan den bodem van den altaar des brandoffers, welke is voor de deur van de tent der zamenkomst.

19 Daartoe zal hij al zijn vet van hem opnemen, en op den altaar aansteken.

20 En hij zal dezen var doen, gelijk als hij den var des zondoffers gedaan heeft; alzoo zal hij hem doen; en de priester zal voor hen verzoening doen, en het zal hun vergeven worden.

21 Daarna zal hij dien var tot buiten het leger uitvoeren, en zal hem verbranden, gelijk als hij den eersten var verbrand heeft; het is een zondoffer der gemeente.

22 Als een overste zal gezondigd hebben, en tegen een van de geboden des HEEREN zijns Gods, door afdwaling, gedaan zal hebben, hetwelk niet zou gedaan worden, zoo dat hij schuldig is;

23 Of men zijne zonde, die hij daartegen gezondigd heeft, aan hem zal bekend gemaakt hebben; zoo zal hij tot zijn offer brengen eenen geitenbok, een volkomen mannetje.

24 En hij zal zijne hand op het hoofd van den bok leggen, en zal hem slagten in de plaats, waar men het brandoffer slagt, voor het aangezigt des HEEREN; het is een zondoffer.

25 Daarna zal de priester van het bloed des zondoffers met zijnen vinger nemen, en *dat* op de hoornen van den altaar des brandoffers doen; dan zal hij zijn bloed aan den bodem van den altaar des brandoffers uitgieten.

26 Hij zal ook al zijn vet op den altaar aansteken, gelijk het vet des dankoffers; zoo zal de priester voor hem verzoening doen van zijne zonde, en het zal hem vergeven worden.

27 En zoo eenig mensch van het volk des lands door afdwaling zal gezondigd hebben, dewijl hij iets doet *tegen* een van de geboden des HEEREN, dat niet gedaan zou worden, zoo dat hij schuldig is;

28 Of men zijne zonde, die hij gezondigd heeft, aan hem zal bekend gemaakt hebben; zoo zal hij tot zijne offerande brengen eene jonge geit, een volkomen wijfje, voor zijne zonde, die hij gezondigd heeft.

29 En hij zal zijne hand op het hoofd des zondoffers leggen; en men zal dat zondoffer slagten in de plaats des brandoffers.

30 Daarna zal de priester van haar bloed met zijnen vinger nemen, en doen het op de hoornen van den altaar des brandoffers; dan zal hij al het bloed daarvan aan den bodem van dien altaar uitgieten.

31 En al haar vet zal hij afnemen, gelijk als het vet van het dankoffer afgenomen wordt, en de priester zal het aansteken op den altaar, tot een' liefelijken reuk den HEERE; en de priester zal voor hem verzoening doen, en het zal hem vergeven worden.

32 Maar zoo hij een lam voor zijne offerande ten zondoffer brengt, het zal een volkomen wijfje zijn, dat hij brengt.

33 En hij zal zijne hand op het hoofd des zondoffers leggen, en hij zal dat slagten tot een zondoffer, in de plaats waar men het brandoffer slagt.

34 Daarna zal de priester van het bloed des zondoffers met zijnen vinger nemen, en zal het doen op de hoornen van den altaar des brandoffers; dan zal hij al het bloed daarvan aan den bodem van dien altaar uitgieten.

35 En al het vet daarvan zal hij afne-

men, gelijk als het vet van het lam des dankoffers afgenomen wordt, en de priester zal het aansteken op den altaar, op de vuurofferen des HEEREN; en de priester zal voor hem verzoening doen over zijne zonde, die hij gezondigd heeft, en het zal hem vergeven worden.

HET 5 CAPITTEL.

ALS nu een mensch zal gezondigd hebben, dat hij gehoord heeft eene stem des vloeks, waarvan hij getuige is, hetzij dat hij het gezien of geweten heeft; indien hij het niet te kennen geeft, zoo zal hij zijne ongeregtigheid dragen.

2 Of wanneer een mensch eenig onrein ding zal aangeroerd hebben, hetzij het doode aas van een wild onrein gedierte; of het doode aas van onrein vee, of het doode aas van onrein kruipend gedierte, al is het voor hem verborgen geweest, nogtans is hij onrein en schuldig.

3 Of als hij zal aangeroerd hebben de onreinigheid van een' mensch, naar al zijne onreinigheid, waarmede hij onrein wordt; en het is voor hem verborgen geweest, en hij is het gewaar geworden, zoo is hij schuldig.

4 Of als een mensch zal gezworen hebben, onbedacht met zijne lippen uitsprekende, om kwaad te doen, of om goed te doen; naar al wat de mensch in den eed onbedacht uitspreekt, en het is voor hem verborgen geweest, en hij is het gewaar geworden, zoo is hij aan één van die schuldig.

5 Het zal dan geschieden, als hij aan één van die schuldig is, dat hij belijden zal, waarin hij gezondigd heeft;

6 En tot zijn schuldoffer den HEERE voor zijne zonde, die hij gezondigd heeft, brengen zal een wijfje van klein vee, een lam of eene jonge geit, voor de zonde; zoo zal de priester voor hem van wege zijne zonde verzoening doen.

7 Maar indien zijne hand zoo veel niet bereiken kan, als genoeg is tot een *stuk* klein vee, zoo zal hij *tot* zijn offer voor de schuld, die hij gezondigd heeft, den HEERE brengen twee tortelduiven, of twee jonge duiven, ééne ten zondoffer, en ééne ten brandoffer.

8 En hij zal die tot den priester brengen, welke eerst die zal offeren, die tot het zondoffer is; en zal derzelver hoofd met zijnen nagel nevens haren nek splijten, maar niet afscheiden.

9 En van het bloed des zondoffers zal hij aan den wand des altaars sprengen; maar het overgeblevene van dat bloed zal uitgeduwd worden aan den bodem van den altaar; het is een zondoffer.

10 En de andere zal hij tot een brandoffer maken, naar de wijze; zoo zal de priester voor hem, van wege zijne zonde die hij gezondigd heeft, verzoening doen, en het zal hem vergeven worden.

11 Maar indien zijne hand niet reiken kan aan twee tortelduiven of twee jonge duiven, zoo zal hij, die gezondigd heeft, tot zijne offerande brengen het tiende deel van een efa meelbloem ten zondoffer; hij zal geen olie daar overdoen, noch wierook daar opleggen, want het is een zondoffer.

12 En hij zal dat tot den priester brengen, en de priester zal daarvan zijne hand vol, ter gedachtenis deszelven, grijpen, en dat aansteken op den altaar, op de vuurofferen des HEEREN; het is een zondoffer.

13 Zoo zal de priester voor hem verzoening doen over zijne zonde, die hij gezondigd heeft in eenige van die *stukken*, en het zal hem vergeven worden; en het zal des priesters zijn, gelijk het spijsoffer.

14 Wijders sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

15 Als een mensch door overtreding overtreden, en door afdwaling gezondigd zal hebben, *wat ontwendende* van de heilige dingen des HEEREN, zoo zal hij tot zijn schuldoffer den HEERE brengen een' volkomen ram uit de kudde, met uwe schatting aan zilveren sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms, ten schuldoffer.

16 Zoo zal hij, dat hij zondigende *heeft ontwend* van de heilige dingen, wedergeven, en zal deszelfs vijfde deel daarenboven toedoen, dat hij den priester geven zal; alzoo zal de priester met den ram des schuldoffers voor hem verzoening doen, en het zal hem vergeven worden.

17 En indien een mensch zal gezondigd hebben, en gedaan *tegen* een van alle geboden des HEEREN, hetwelk niet zou gedaan worden, al is het dat hij het niet geweten heeft, nogtans is hij schuldig, en zal zijne ongeregtigheid dragen.

18 En hij zal een' volkomen ram uit de kudde tot den priester brengen, met uwe schatting, ten schuldoffer; en de priester zal voor hem verzoening doen over zijne afdwaling, door welke hij afgedwaald is, die hij niet geweten had; zoo zal het hem vergeven worden.

19 Het is een schuldoffer; hij heeft

E 3

zich voorzeker schuldig gemaakt aan
den HEERE.

HET 6 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Als een mensch gezondigd, en tegen
den HEERE door overtreding overtreden
zal hebben, dat hij aan zijnen naaste zal
gelogen hebben van hetgeen hem in bewaring
gegeven, of ter hand gesteld was,
of van roof, of *dat* hij met geweld zijnen
naasten onthoudt;
3 Of dat hij het verlorene gevonden,
en daarover gelogen, en met valschheid
gezworen zal hebben, over iets van alles
dat de mensch doet, daarin zondigende;
4 Het zal dan geschieden, dewijl hij
gezondigd heeft, en schuldig geworden
is, dat hij weder uitkeeren zal den roof,
dien hij geroofd, of het onthoudene, dat
hij met geweld onthoudt, of het bewaarde,
dat bij hem te bewaren gegeven
was, of het verlorene, dat hij gevonden
heeft;
5 Of van al, waarover hij valschelijk
gezworen heeft, dat hij hetzelve in zijne
hoofdsom wedergeve, en nog het vijfde
deel daarenboven toe doen zal; wiens
dat is, dien zal hij dat geven op den dag
zijner schuld.
6 En hij zal den HEERE zijn schuldoffer
brengen tot den priester, een' volkomen
ram uit de kudde, met uwe
schatting, ten schuldoffer.
7 Dan zal de priester voor hem verzoening
doen voor het aangezigt des
HEEREN, en het zal hem vergeven worden;
over iets van al, wat hij doet, waar
hij schuld aan heeft.
8 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
9 Gebied Aäron en zijnen zonen, zeggende:
Dit is de wet des brandoffers; het
is hetgeen, wat door de branding op den
altaar den ganschen nacht tot aan den
morgen opvaart; alwaar het vuur des
altaars zal brandende gehouden worden.
10 En de priester zal zijn linnen kleed,
en de linnen onderbroek over zijn
vleesch aantrekken, en hij zal de asch
opnemen, als het vuur het brandoffer
op den altaar zal verteerd hebben, en
zal die bij den altaar leggen.
11 Daarna zal hij zijne kleederen uittrekken,
en zal andere kleederen aandoen,
en zal de asch tot buiten het leger
uitdragen aan eene reine plaats.
12 Het vuur nu op den altaar zal daarop
brandende gehouden worden, het
zal niet uitgebluscht worden; maar de
priester zal daar elken morgen hout
aansteken, en zal daarop het brandoffer
schikken, en het vet der dankofferen
daarop aansteken.
13 Het vuur zal geduriglijk op den altaar
brandende gehouden worden; het
zal niet uitgebluscht worden.
14 Dit is nu de wet des spijsoffers: *een*
der zonen van Aäron zal het voor het
aangezigt des HEEREN offeren, vóór aan
den altaar.
15 En hij zal daarvan opnemen zijne
hand vol, uit de meelbloem des spijsoffers,
en van deszelfs olie, en al den wierook,
die op het spijsoffer is; dan zal hij
het aansteken op den altaar; het is een
liefelijke reuk tot deszelfs gedachtenis
voor den HEERE.
16 En het overblijvende daarvan zullen
Aäron en zijne zonen eten; ongezuurd
zal het gegeten worden in de heilige
plaats, in het voorhof van de tent der
zamenkomst zullen zij het eten.
17 Het zal niet gedeesemd gebakken
worden; het is hun deel, dat ik gegeven
heb van mijne vuurofferen; het is eene
heiligheid der heiligheden, gelijk het
zondoffer en gelijk het schuldoffer.
18 Al wat mannelijk is onder de zonen
van Aäron zal het eten; het zij eene
eeuwige inzetting voor uwe geslachten
van de vuurofferen des HEEREN; al wat
die zal aanroeren, zal heilig zijn.
19 Wijders sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
20 Dit is de offerande van Aäron en
van zijne zonen, die zij den HEERE offeren
zullen, ten dage als hij zal gezalfd
worden: het tiende deel eener efa meelbloem,
een spijsoffer gedurig; de helft
daarvan op den morgen, en de helft
daarvan op den avond.
21 Het zal in eene pan met olie gemaakt
worden; geroost zult gij het
brengen; en de gebakken stukken des
spijsoffers zult gij offeren, tot een' liefelijken
reuk den HEERE.
22 Ook zal de priester, die uit zijne zonen
in zijne plaats de gezalfde zal worden,
hetzelve doen; het zij eene eeuwige
inzetting; het zal voor den HEERE
geheel aangestoken worden.
23 Alzoo zal alle spijsoffer des priesters
ganschelijk zijn; het zal niet gegeten
worden.
24 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
25 Spreek tot Aäron en tot zijne zonen,
zeggende: Dit is de wet des zondoffers:
in de plaats, waar het brandoffer

geslagt wordt, zal het zondoffer voor het aangezigt des HEEREN geslagt worden; het is eene heiligheid der heiligheden.

26 De priester, die het voor de zonde offert, zal het eten; in de heilige plaats zal het gegeten worden, in het voorhof van de tent der zamenkomst.

27 Al wat deszelfs vleesch zal aanroeren, zal heilig zijn; zoo wie van zijn bloed op een kleed zal gesprengd hebben, dat, waarop hij gesprengd zal hebben, zult gij in de heilige plaats wasschen.

28 En het aarden vat, waarin het gezoden is, zal gebroken worden; maar zoo het in een koperen vat gezoden is, zoo zal het geschuurd en in water gespoeld worden.

29 Al wat mannelijk is onder de priesteren, zal dat eten; het is eene heiligheid der heiligheden.

30 Maar geen zondoffer, van welks bloed in de tent der zamenkomst zal gebragt worden, om in het heiligdom te verzoenen, zal gegeten worden; het zal in het vuur verbrand worden.

HET 7 CAPITTEL.

DIT is nu de wet des schuldoffers; het is eene heiligheid der heiligheden.

2 In de plaats, waar zij het brandoffer slagten, zullen zij het schuldoffer slagten, en men zal deszelfs bloed rondom op den altaar sprengen.

3 En daarvan zal men al zijn vet offeren, den staart, en het vet, dat het ingewand bedekt;

4 Ook de beide nieren, en het vet, dat daar aan is, dat op de weekdarmen is; en het net over de lever, met de nieren, zal men afnemen.

5 En de priester zal die aansteken op den altaar, ten vuuroffer den HEERE; het is een schuldoffer.

6 Al wat mannelijk is onder de priesteren zal dat eten; in de heilige plaats zal het gegeten worden; het is eene heiligheid der heiligheden.

7 Gelijk het zondoffer, alzoo zal ook het schuldoffer zijn; eenerlei wet zal voor dezelven zijn; het zal des priesters zijn, die daarmede verzoening gedaan zal hebben.

8 Ook de priester, die iemands brandoffer offert, die priester zal de huid des brandoffers hebben, dat hij geofferd heeft.

9 Daartoe al het spijsoffer, dat in den oven gebakken wordt, met al wat in den ketel en in de pan bereid wordt, zal des priesters zijn, die dat offert.

10 Ook alle spijsoffer met olie gemengd, of drooge, zal voor alle zonen van Aäron zijn, voor den eenen als voor den anderen.

11 Dit is nu de wet des dankoffers, dat men den HEERE offeren zal.

12 Indien hij het tot een lof*offer* offert, zoo zal hij, nevens het lofoffer, ongezuurde koeken met olie gemengd, en ongezuurde vladen met olie bestreken, offeren; en zullen die koeken met olie gemengd van geroost meelbloem zijn.

13 Benevens de koeken zal hij tot zijne offerande gedeesemd brood offeren, met het lofoffer zijns dankoffers.

14 En één daarvan uit de gansche offerande zal hij den HEERE ten hefoffer offeren; het zal voor den priester zijn, die het bloed des dankoffers sprengt.

15 Maar het vleesch van het lofoffer zijns dankoffers zal op den dag van deszelfs offerande gegeten worden; daarvan zal men niet tot den morgen overlaten.

16 En zoo het slagtoffer zijner offerande eene gelofte, of vrijwillig offer is, dat zal ten dage, als hij zijn offer offeren zal, gegeten worden, en het overgeblevene daarvan zal ook des anderen daags gegeten worden.

17 Wat nog van het vleesch des slagtoffers overgebleven is, zal op den derden dag met vuur verbrand worden;

18 Want zoo eenigzins van dat vleesch zijns dankoffers op den derden dag gegeten wordt, die dat geofferd heeft, zal niet aangenaam zijn, het zal hem niet toegerekend worden, het zal een afgrijsselijk ding zijn; en de ziel, die daarvan eet, zal hare ongeregtigheid dragen.

19 En het vleesch, dat iets onreins aangeroerd zal hebben, zal niet gegeten worden, met vuur zal het verbrand worden; maar aangaande het *andere* vleesch, dat vleesch zal een ieder, die rein is, mogen eten.

20 Doch als eene ziel het vleesch van het dankoffer, hetwelk des HEEREN is, gegeten zal hebben, en hare onreinigheid aan haar is, zoo zal die ziele uit hare volken uitgeroeid worden.

21 En wanneer eene ziel iets onreins zal aangeroerd hebben, *als* de onreinigheid des menschen, of het onreine vee, of eenig onrein verfoeisel, en zal van het vleesch des dankoffers hetwelk des HEEREN is, gegeten hebben, zoo zal die ziele uit hare volken uitgeroeid worden.

22 Daarna sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

23 Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: Geen vet van een os, of schaap, of geit, zult gij eten.

24 Maar het vet van een dood aas, en het vet van het verscheurde, mag tot alle werk gebezigd worden; doch gij zult het ganschelijk niet eten.

25 Want al wie het vet van vee eten zal, van hetwelk men den HEERE een vuuroffer zal geofferd hebben, die ziele, die het gegeten zal hebben, zal uit hare volken uitgeroeid worden.

26 Ook zult gij in al uwe woningen geen bloed eten, hetzij van het gevogelte, of van het vee.

27 Alle ziele, die eenig bloed eten zal, die ziele zal uit hare volken uitgeroeid worden.

28 Voorts sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

29 Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: Wie zijn dankoffer den HEERE offert, zal zijne offerande van zijn dankoffer den HEERE toebrengen.

30 Zijne handen zullen de vuurofferen des HEEREN brengen; het vet aan de borst zal hij met die borst brengen, om die tot een beweegoffer voor het aangezigt des HEEREN te bewegen.

31 En de priester zal dat vet op den altaar aansteken; doch de borst zal voor Aäron en zijne zonen zijn.

32 Gij zult ook den regterschouder tot een hefoffer den priester geven, uit uwe dankofferen.

33 Wie uit de zonen van Aäron het bloed des dankoffers en het vet offert, dien zal de regterschouder ten deele zijn.

34 Want de beweweegborst, en den hefschouder heb ik van de kinderen Israëls uit hunne dankofferen genomen, en heb dezelve aan Aäron den priester en aan zijne zonen, tot eene eeuwige inzetting gegeven, van de kinderen Israëls.

35 Dit is de zalving van Aäron en de zalving van zijne zonen, van de vuurofferen des HEEREN; ten dage als hij hen deed naderen, om het priesterdom den HEERE te bedienen;

36 Hetwelk de HEER, hun van de kinderen Israëls te geven, geboden heeft, ten dage als hij hen zalfde; het zij eene eeuwige inzetting voor hunne geslachten.

37 Dit is de wet des brandoffers, des spijsoffers, en des zondoffers, en des schuldoffers, en des vuloffers, en des dankoffers,

38 Die de HEER Mozes op den berg Sinaï geboden heeft, ten dage als hij den kinderen Israëls gebood, dat zij hunne offeranden den HEERE, in de woestijn van Sinaï, zouden offeren.

HET 8 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

2 Neem Aäron en zijne zonen met hem, en de kleederen, en de zalfolie; daartoe den var des zondoffers, en de twee rammen, en den korf van de ongezuurde *brooden;*

3 En verzamel de gansche vergadering aan de deur van de tent der zamenkomst.

4 Mozes nu deed, gelijk als de HEER hem geboden had; en de vergadering werd verzameld aan de deur van de tent der zamenkomst.

5 Toen zeide Mozes tot de vergadering: Dit is de zaak, die de HEER geboden heeft te doen.

6 En Mozes deed Aäron en zijne zonen naderen en wiesch hen met dat water.

7 Daar deed hij hem den rok aan, en gordde hem met den gordel, en trok hem den mantel aan; ook deed hij hem den efod aan, en gordde dien met den kunstelijken riem des efods, en ombond hem daarmede.

8 Voorts deed hij hem den borstlap aan, en voegde aan den borstlap de Urim en de Thummim.

9 En hij zette den hoed op zijn hoofd; en aan den hoed boven zijn aangezigt zette hij de gouden plaat, de kroon der heiligheid, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

10 Toen nam Mozes de zalfolie, en zalfde den tabernakel, en al wat daarin was, en heiligde het.

11 En hij sprengde daarvan op den altaar zevenmaal; en hij zalfde den altaar, en al deszelfs gereedschap, mitsgaders het waschvat en zijnen voet, om die te heiligen.

12 Daarna goot hij van de zalfolie op het hoofd van Aäron, en hij zalfde hem, om hem te heiligen.

13 Ook deed Mozes de zonen van Aäron naderen, en trok hun rokken aan, en gordde hen met eenen gordel, en bond hun mutsen op, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

14 Toen deed hij den var des zondoffers bijkomen; en Aäron en zijne zonen leiden hunne handen op het hoofd van den var des zondoffers;

15 En men slagtte *dien;* en Mozes nam

het bloed, en deed het met zijnen vinger rondom op de hoornen des altaars, en ontzondigde den altaar; daarna goot hij het bloed uit aan den bodem des altaars, en hij heiligde hem, om voor denzelven verzoening te doen.

16 Voorts nam hij al het vet, dat aan het ingewand is, en het net der lever, en de twee nieren en derzelver vet; en Mozes stak het aan op den altaar.

17 Maar den var met zijne huid, en zijn vleesch, en zijn' mest, heeft hij buiten het leger met vuur verbrand, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

18 Daarna deed hij den ram des brandoffers bij brengen; en Aäron en zijne zonen leiden hunne handen op het hoofd van den ram;

19 En men slagtte *dien;* en Mozes sprengde het bloed op den altaar rondom.

20 Hij deelde ook den ram in zijne deelen; en Mozes stak het hoofd aan, en die deelen, en het smeer;

21 Doch het ingewand en de schenkelen wiesch hij met water; en Mozes stak dien geheelen ram aan op den altaar; het was een brandoffer tot een' liefelijken reuk, een vuuroffer was het den HEERE, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

22 Daarna deed hij den anderen ram, den ram des vuloffers bijbrengen; en Aäron met zijne zonen leiden hunne handen op het hoofd van den ram.

23 En men slagtte *dien;* en Mozes nam van zijn bloed, en deed het op het lapje van Aärons regteroor, en op den duim zijner regterhand, en op den grooten teen van zijnen regtervoet.

24 Hij deed ook de zonen van Aäron naderen; en Mozes deed van dat bloed op het lapje van hun regteroor, en op den duim van hunne regterhand, en op den grooten teen van hunnen regtervoet; daarna sprengde Mozes dat bloed rondom op den altaar.

25 En hij nam het vet, en den staart, en al het vet, dat aan het ingewand is, en het net der lever, en de beide nieren, en derzelver vet, daartoe den regterschouder;

26 Ook nam hij uit den korf van de ongezuurde *brooden,* die voor het aangezigt des HEEREN was, éénen ongezuurden koek, en éénen geölieden broodkoek, en ééne vlade; en hij leide dezelve op dat vet, en op den regterschouder.

27 En hij gaf dat alles in de handen van Aäron, en in de handen zijner zonen; en bewoog het ten beweegoffer, voor het aangezigt des HEEREN.

28 Daarna nam Mozes het uit hunne handen, en stak het aan op den altaar, op het brandoffer; zij waren vulofferen tot een' liefelijken reuk; het was een vuuroffer den HEERE.

29 Voorts nam Mozes de borst, en bewoog die ten beweegoffer voor het aangezigt des HEEREN; zij werd Mozes ten deele van den ram des vuloffers, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

30 Mozes nam ook van de zalfolie, en van het bloed, hetwelk op den altaar was, en sprengde het op Aäron, op zijne kleederen, en op zijne zonen, en op de kleederen zijner zonen met hem; en hij heiligde Aäron, zijne kleederen, en zijne zonen, en de kleederen zijner zonen met hem.

31 En Mozes zeide tot Aäron en tot zijne zonen: Ziedt dat vleesch voor de de deur van de tent der zamenkomst, en eet hetzelve dáár, mitsgaders het brood, dat in den korf des vuloffers is; gelijk als ik geboden heb, zeggende: Aäron en zijne zonen zullen dat eten.

32 Maar het overige van het vleesch en van het brood zult gij met vuur verbranden.

33 Ook zult gij uit de deur van de tent der zamenkomst, zeven dagen, niet uitgaan, tot aan den dag, dat vervuld worden de dagen uwes vuloffers: want zeven dagen zal men uwe handen vullen.

34 Gelijk men gedaan heeft op dezen dag, heeft de HEER te doen geboden, om voor u verzoening te doen.

35 Gij zult dan aan de deur van de tent der zamenkomst blijven, dag en nacht, zeven dagen, en zult de wacht des HEEREN waarnemen, opdat gij niet sterft; want alzoo is het mij geboden.

36 Aäron nu en zijne zonen deden al de dingen, die de HEER doer de dienst van Mozes geboden had.

HET 9 CAPITTEL.

EN het geschiedde op den achtsten dag, dat Mozes riep Aäron, en zijne zonen, en de oudsten van Israël;

2 En hij zeide tot Aäron: Neem u een kalf, een jong rund, ten zondoffer, en eenen ram ten brandoffer, *die* volkomen zijn; en breng dezelve voor het aangezigt des HEEREN.

3 Daarna spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: Neem eenen geitenbok ten zondoffer, en een kalf, en een lam, eenjarig, volkomen, ten brandoffer.

4 Ook eenen os en ram ten dankoffer, om voor het aangezigt des HEEREN te

offeren; en spijsoffer met olie gemengd; want heden zal de HEER u verschijnen.
5 Toen namen zij hetgeen Mozes geboden had, *brengende dat* tot vóór aan de tent der zamenkomst; en de geheele vergadering naderde, en stond voor het aangezigt des HEEREN.
6 En Mozes zeide: Deze zaak, die de HEER geboden heeft, zult gij doen; en de heerlijkheid des HEEREN zal u verschijnen.
7 En Mozes zeide tot Aäron: Nader tot den altaar, en maak uw zondoffer, en uw brandoffer toe, en doe verzoening voor u en voor het volk; daarna maak de offerande des volks toe, en doe de verzoening voor hen, gelijk als de HEER geboden heeft.
8 Toen naderde Aäron tot den altaar, en slagtte het kalf des zondoffers, dat voor hem was.
9 En de zonen Aärons bragten het bloed tot hem, en hij doopte zijnen vinger in dat bloed, en deed het op de hoornen des altaars; daarna goot hij het bloed uit aan den bodem des altaars.
10 Maar het vet, en de nieren, en het net van de lever van het zondoffer heeft hij op den altaar aangestoken, gelijk als de HEER Mozes geboden had.
11 Doch het vleesch en de huid verbrandde hij met vuur buiten het leger.
12 Daarna slagtte hij het brandoffer, en de zonen van Aäron leverden aan hem het bloed; en hij sprengde dat rondom op den altaar.
13 Ook leverden zij aan hem het brandoffer in zijne stukken, met het hoofd; en hij stak het aan op den altaar.
14 En hij wiesch het ingewand en de schenkelen; en hij stak het aan op het brandoffer, op den altaar.
15 Daarna deed hij de offerande des volks toebrengen; en nam den bok des zondoffers, die voor het volk was, en slagtte hem, en bereidde hem ten zondoffer, gelijk het eerste.
16 Verder deed hij het brandoffer toebrengen, en maakte dat toe naar het regt.
17 En hij deed het spijsoffer toebrengen, en vulde daarvan zijne hand, en stak het aan op den altaar, behalve het morgenbrandoffer.
18 Daarna slagtte hij den os, en den ram ten dankoffer, dat voor het volk was, en de zonen Aärons leverden het bloed aan hem, hetwelk hij rondom op den altaar sprengde;
19 En het vet van den os, en van den ram, den staart, en wat het *ingewand* bedekt, en de nieren, en het net der lever;
20 En zij leiden het vet op de borsten; en hij stak dat vet aan op den altaar.
21 Maar de borsten en den regterschouder bewoog Aäron ten beweegoffer, voor het aangezigt des HEEREN, gelijk als Mozes geboden had.
22 Daarna hief Aäron zijne handen op tot het volk, en zegende hen; en hij kwam af, nadat hij het zondoffer, en brandoffer, en dankoffer gedaan had.
23 Toen ging Mozes met Aäron in de tent der zamenkomst; daarna kwamen zij uit, en zegenden het volk; en de heerlijkheid des HEEREN verscheen al het volk.
24 Want een vuur ging uit van het aangezigt des HEEREN, en verteerde op den altaar het brandoffer, en het vet. Als het gansche volk dit zag, zoo juichten zij, en vielen op hunne aangezigten.

HET 10 CAPITTEL.

EN de zonen van Aäron, Nadab en Abíhu, namen een ieder zijn wierookvat, en deden vuur daarin, en leiden reukwerk daarop, en bragten vreemd vuur voor het aangezigt des HEEREN, hetwelk hij hun niet geboden had.
2 Toen ging een vuur uit van het aangezigt des HEEREN, en verteerde hen; en zij stierven voor het aangezigt des HEEREN.
3 En Mozes zeide tot Aäron: Dat is het, wat de HEER gesproken heeft, zeggende: In degenen, die tot mij naderen, zal ik geheiligd worden, en voor het aangezigt van al het volk zal ik verheerlijkt worden. Doch Aäron zweeg stil.
4 En Mozes riep Misaël en Elzafan, de zonen van Uzziël, den oom van Aäron, en zeide tot hen: Treedt toe, draagt uwe broederen weg, van voor het heiligdom tot buiten het leger.
5 Toen traden zij toe, en droegen hen, in hunne rokken, tot buiten het leger, gelijk als Mozes gesproken had.
6 En Mozes zeide tot Aäron, en tot Eleázar, en tot Ithamar, zijne zonen: Gij zult uwe hoofden niet ontblooten, noch uwe kleederen verscheuren, opdat gij niet sterft, en groote toorn over de gansche vergadering kome; maar uwe broederen, het gansche huis Israëls, zullen dezen brand, dien de HEER aangestoken heeft, beweenen.
7 Gij zult ook uit de deur van de tent der zamenkomst niet uitgaan, opdat gij niet sterft; want de zalfolie des HEEREN is op u. En zij deden naar het woord van Mozes.

8 En de HEER sprak tot Aäron, zeggende:
9 Wijn en sterken drank zult gij niet drinken, gij, noch uwe zonen met u, als gij gaan zult in de tent der zamenkomst, opdat gij niet sterft; het zij eene eeuwige inzetting onder uwe geslachten;
10 En om onderscheid te maken tusschen het heilige en tusschen het onheilige, en tusschen het onreine en tusschen het reine;
11 En om den kinderen Israëls te leeren al de inzettingen, die de HEER door de dienst van Mozes tot hen gesproken heeft.
12 En Mozes sprak tot Aäron, en tot Eleázar, en tot Ithamar, zijne overgeblevene zonen: Neemt het spijsoffer, dat van de vuurofferen des HEEREN overgebleven is, en eet hetzelve ongezuurd bij den altaar, want het is eene heiligheid der heiligheden.
13 Daarom zult gij het eten in de heilige plaats, dewijl het uw bescheiden deel, en het bescheiden deel uwer zonen uit des HEEREN vuurofferen is; want alzoo is mij geboden.
14 Ook de beweegborst en den hefschouder zult gij in eene reine plaats eten, gij, en uwe zonen, en uwe dochteren met u, want tot uw bescheiden deel, en uwer zonen bescheiden deel, zijn zij uit de dankofferen der kinderen Israëls gegeven.
15 Den hefschouder en de beweegborst zullen zij nevens de vuurofferen des vets toebrengen, om ten beweegoffer voor het aangezigt des HEEREN te bewegen; hetwelk, voor u en uwe zonen met u, tot eene eeuwige inzetting zijn zal, gelijk als de HEER geboden heeft.
16 En Mozes zocht zeer naarstiglijk den bok des zondoffers; en ziet, hij was verbrand. Dies was hij op Eleázar en op Ithamar, de overgeblevene zonen van Aäron, zeer toornig, zeggende:
17 Waarom hebt gij dat zondoffer niet gegeten in de heilige plaats? want het is eene heiligheid der heiligheden, en hij heeft u dat gegeven, opdat gij de ongeregtigheid der vergadering zoudt dragen, om over die verzoening te doen voor het aangezigt des HEEREN.
18 Ziet, deszelfs bloed is niet binnen in het heiligdom gedragen; gij moest het ganschelijk gegeten hebben in het heiligdom, gelijk als ik geboden heb.
19 Toen sprak Aäron tot Mozes: Zie, heden hebben zij hun zondoffer en hun brandoffer voor het aangezigt des HEEREN geofferd, en zulke dingen zijn mij wedervaren; en had ik heden het zondoffer gegeten, zou dat goed geweest zijn in de oogen des HEEREN?
20 Als Mozes dit, hoorde, zoo was het goed in zijne oogen.

HET 11 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes en tot Aäron, zeggende tot hen:
2 Spreekt tot de kinderen Israëls, zeggende: Dit is het gedierte, dat gij eten zult uit alle beesten, die op aarde zijn.
3 Al wat onder de beesten de klaauw verdeelt, en de kloof der klaauwen in tweeën klieft, *en* herkaauwt, dat zult gij eten.
4 Dezen nogtans zult gij niet eten, van degenen, die *alleen* herkaauwen, of de klaauwen *alleen* verdeelen: den kemel, want hij herkaauwt wel, maar verdeelt de klaauw niet, hij zal u onrein zijn;
5 En het konijntje, want het herkaauwt wel, maar verdeelt de klaauw niet, het zal u onrein zijn;
6 En den haas, want hij herkaauwt wel, maar verdeelt de klaauw niet, hij zal u onrein zijn;
7 Ook het zwijn, want het verdeelt wel de klaauw, en klieft de klove der klaauwen in tweeën, maar herkaauwt het gekaauwde niet, het zal u onrein zijn.
8 Van derzelver vleesch zult gij niet eten, en hun dood aas niet aanroeren; zij zullen u onrein zijn.
9 Dit zult gij eten van al wat in de wateren is: Al wat in de wateren, in de zeeën en in de rivieren, vinnen en schubben heeft, dat zult gij eten.
10 Maar al wat in de zeeën en in de rivieren, van alle gewemel der wateren, en van alle levende ziele, die in de wateren is, geene vinnen of schubben heeft, dat zal u een verfoeisel zijn.
11 Ja, een verfoeisel zullen zij u zijn; van hun vleesch zult gij niet eten, en hun dood aas zult gij verfoeijen.
12 Al wat in de wateren geene vinnen en schubben heeft, dat zal u een verfoeisel zijn.
13 En van het gevogelte zult gij dezen verfoeijen, zij zullen niet gegeten worden, zij zullen een verfoeisel zijn: De arend, en de havik, en de zeearend,
14 En de gier, en de kraai, naar haren aard,
15 Alle rave naar haren aard,
16 En de struis, en de nachtuil, en de koekoek, en de sperwer naar zijnen aard,
17 En de steenuil, en het duikertje, en de schuifuit,

18 En de kaauw, en de roerdomp, en
de pelikaan,
19 En de ooijevaar, de reiger naar zijnen aard, en de hop, en de vledermuis.
20 Alle kruipend gevogelte, dat op vier *voeten* gaat, zal u een verfoeisel zijn.
21 Dit nogtans zult gij eten van al het kruipend gevogelte, dat op vier *voeten* gaat, hetwelk boven aan zijne voeten schenkelen heeft, om daarmede op aarde te springen;
22 Van die zult gij dezen eten: den sprinkhaan naar zijnen aard en den solham naar zijnen aard, en den hargol naar zijnen aard, en den hagab naar zijnen aard.
23 En alle kruipend gevogelte, dat vier voeten heeft, zal u een verfoeisel zijn.
24 En aan dezen zult gij verontreinigd worden; zoo wie hun dood aas zal aangeroerd hebben, zal onrein zijn tot aan den avond.
25 Zoo wie van hun dood aas gedragen zal hebben, zal zijne kleederen wasschen, en onrein zijn tot aan den avond.
26 Alle beest, dat de klaauw verdeelt, doch de klove niet in tweeën klieft, en niet herkaauwt, zullen u onrein zijn; zoo wie dezelve aangeroerd zal hebben zal onrein zijn.
27 En al wat op zijne pooten gaat onder alle gedierte, op vier *voeten* gaande, die zullen u onrein zijn; al wie hun dood aas aangeroerd zal hebben, zal onrein zijn tot aan den avond.
28 Ook die hun dood aas zal gedragen hebben, zal zijne kleederen wasschen, en onrein zijn tot aan den avond; zij zullen u onrein zijn.
29 Verder zal u dit onder het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, onrein zijn: Het wezeltje, en de muis, en de schildpad, naar haren aard,
30 En de zwijn-egel, en de krokodil, en de hagedis, en de slak, en de mol;
31 Die zullen u onrein zijn onder alle kruipend gedierte; zoo wie die zal aangeroerd hebben, als zij dood zijn, zal onrein zijn tot aan den avond.
32 Daartoe al hetgeen, waarop *iets* van dezelve vallen zal, als zij dood zijn, zal onrein zijn, *hetzij* van alle houten vat, of kleed, of vel, of zak, *of* alle vat, waarmede *eenig* werk gedaan wordt; het zal in het water gestoken worden, en onrein zijn tot aan den avond; daarna zal het rein zijn.
33 En alle aarden vat, waarin *iets* van dezelve zal gevallen zijn, al wat daar in is, zal onrein zijn, en gij zult dat breken.
34 Van alle spijze, die men eet, waarop het water zal gekomen zijn, *die* zal onrein zijn; en alle drank, dien men drinkt, zal in alle vat onrein zijn.
35 En waarop iets van derzelver dood aas zal vallen, zal onrein zijn; de oven en de aarden pan zal verbroken worden; zij zijn onrein, daarom zullen zij u onrein zijn.
36 Doch eene fontein, of put van vergadering der wateren, zal rein zijn; maar wie derzelver dood aas zal aangeroerd hebben, zal onrein zijn.
37 En wanneer van derzelver dood aas zal gevallen zijn op eenig zaaibaar zaad, dat gezaaid wordt, dat zal rein zijn.
38 Maar als water op het zaad gedaan zal worden, en van derzelver dood aas daarop zal gevallen zijn, dat zal u onrein zijn.
39 En wanneer van de dieren, die u tot spijze zijn, *iets* zal gestorven zijn, wie derzelver dood aas zal aangeroerd hebben, zal onrein zijn tot aan den avond,
40 Ook die van derzelver dood aas gegeten zal hebben, zal zijne kleederen wasschen, en onrein zijn tot aan den avond; en die derzelver dood aas zal gedragen hebben, zal zijne kleederen wasschen, en onrein zijn tot aan den avond.
41 Voorts alle kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, zal een verfoeisel zijn; het zal niet gegeten worden.
42 Al wat op zijnen buik gaat, en al wat gaat op zijne vier *voeten*, of al wat vele voeten heeft, onder alle kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, die zult gij niet eten, want zij zijn een verfoeisel.
43 Maakt uwe zielen niet verfoeijelijk aan eenig kruipend gedierte, dat kruipt; en verontreinigt u daaraan niet, dat gij daaraan verontreinigd zoudt worden.
44 Want ik ben de HEER uw God; daarom zult gij u heiligen, en heilig zijn; dewijl ik heilig ben; en gij zult uwe ziel niet verontreinigen aan eenig kruipend gedierte, dat zich op aarde roert.
45 Want ik ben de HEER, die u uit Egypteland doe optrekken, opdat ik u tot een God zij, en opdat gij heilig zijt, dewijl ik heilig ben.
46 Dit is de wet van de beesten, en van het gevogelte, en van alle levende ziele, die zich roert in de wateren,

en van alle ziele, die kruipt op de
aarde,
47 Om te onderscheiden tusschen het
onreine en tusschen het reine, en tus-
schen het gedierte, dat men eten, en
tusschen het gedierte, dat men niet eten
zal.

HET 12 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, zeg-
gende: Wanneer eene vrouw zaad gege-
ven, en een knechtje gebaard zal heb-
ben, zoo zal zij zeven dagen onrein
zijn; volgens de dagen der afzondering
harer krankheid, zal zij onrein zijn.
3 En op den achtsten dag zal het vleesch
zijner voorhuid besneden worden.
4 Daarna zal zij drie en dertig dagen
blijven in het bloed harer reiniging;
niets heiligs zal zij aanroeren, en tot
het heiligdom zal zij niet komen, tot
dat de dagen harer reiniging vervuld
zijn.
5 Maar indien zij een meisje gebaard
zal hebben, zoo zal zij twee weken on-
rein zijn, volgens hare afzondering;
daarna zal zij zes en zestig dagen blijven
in het bloed harer reiniging.
6 En als de dagen harer reiniging voor
den zoon, of voor de dochter, vervuld
zullen zijn, zoo zal zij een jarig lam ten
brandoffer, en eene jonge duif, of tortel-
duif, ten zondoffer brengen, voor de
deur van de tent der zamenkomst, tot
den priester.
7 Die zal dat offeren voor het aangezigt
des HEEREN, en zal voor haar verzoe-
ning doen, zoo zal zij rein zijn van den
vloed haars bloeds. Dit is de wet der-
gene, die een knechtje of meisje gebaard
heeft.
8 Maar indien hare hand niet genoeg
voor een lam vindt, zoo zal zij twee tor-
telduiven nemen, of twee jonge duiven,
ééne ten brandoffer, en ééne ten zond-
offer; en de priester zal voor haar ver-
zoening doen; zoo zal zij rein zijn.

HET 13 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes
en tot Aäron, zeggende:
2 Een mensch, als in het vel zijns vlee-
sches een gezwel, of gezweer, of witte
blaar zal zijn, welke in het vel zijns
vleesches tot eene plaag der melaatsch-
heid zou worden, hij zal dan tot den
priester Aäron, of tot éénen uit zijne
zonen, de priesteren, gebragt worden.
3 En de priester zal de plaag in het vel
des vleesches bezien, zoo het haar in
die plaag *in* wit veranderd is, en het
aanzien der plaag dieper is dan het vel
zijns vleesches, het is de plaag der me-
laatschheid; als de priester hem bezien
zal hebben, dan zal hij hem onrein ver-
klaren.
4 Maar zoo de blaar in het vel zijns
vleesches wit is, en haar aanzien niet
dieper is dan het vel, en het haar niet
in wit veranderd is, zoo zal de priester
hem, die de plaag heeft, zeven dagen
opsluiten.
5 Daarna zal de priester op den zeven-
den dag hem bezien; indien, ziet, de
plaag, naar dat hij zien kan, is staande
gebleven, *en* de plaag in het vel niet
uitgespreid is, zoo zal de priester hem
zeven andere dagen opsluiten.
6 En de priester zal hem andermaal op
den zevenden dag bezien; indien, ziet,
de plaag ingetrokken, en de plaag in
het vel niet uitgespreid is, zoo zal de
priester hem rein verklaren; het was
eene verzwering; en hij zal zijne klee-
deren wasschen, zoo is hij rein.
7 Maar zoo de verzwering in het vel
ganschelijk uitgespreid is, nadat hij aan
den priester tot zijne reiniging zal ver-
toond zijn, zoo zal hij andermaal aan
den priester vertoond worden.
8 Indien de priester merken zal, dat,
ziet, de verzwering in het vel uitge-
spreid is, zoo zal de priester hem onrein
verklaren: het is melaatschheid.
9 Wanneer de plaag der melaatschheid
in een' mensch zal zijn, zoo zal hij tot
den priester gebragt worden.
10 Indien de priester merken zal, dat,
ziet, een wit gezwel in het vel is, het-
welk het haar in wit veranderd heeft,
en gezondheid van levend vleesch in
dat gezwel is;
11 Dat is eene verouderde melaatsch-
heid in het vel zijns vleesches; daarom
zal hem de priester onrein verklaren;
hij zal hem niet doen opsluiten, want
hij is onrein.
12 En zoo de melaatschheid in het vel
ganschelijk uitbot, en de melaatschheid
het geheele vel desgenen, die de plaag
heeft, van zijn hoofd tot zijne voeten,
bedekt heeft, naar al het gezigt van de
oogen des priesters;
13 En de priester merken zal, dat, ziet,
de melaatschheid zijn geheele vleesch
bedekt heeft, zoo zal hij hem, die de
plaag heeft, rein, verklaren; zij is ge-
heel in wit veranderd: hij is rein.
14 Maar ten welken dage levend vleesch
daarin gezien zal worden, zal hij onrein
zijn.
15 Als dan de priester dat levende

vleesch gezien zal hebben, zal hij hem onrein verklaren; dat levende vleesch is onrein: het is melaatschheid.

16 Of als dat levende vleesch verkeert, en in wit veranderd zal worden, zoo zal hij tot den priester komen.

17 Als de priester hem bezien zal hebben, dat, ziet, de plaag in wit veranderd is, zoo zal de priester hem, die de plaag heeft, rein verklaren: hij is rein.

18 Het vleesch ook, als in deszelfs vel eene zweer zal geweest zijn, zoo het genezen is;

19 En in de plaats van die zweer, een wit gezwel, of eene witte roodachtige blaar worden zal, zoo zal het aan den priester vertoond worden.

20 Indien de priester merken zal, dat, ziet derzelver aanzien lager is dan het vel, en derzelver haar in wit veranderd is, zoo zal de priester hem onrein verklaren: het is de plaag der melaatschheid, zij is door de zweer uitgebot.

21 Wanneer nu de priester die bezien zal hebben, dat, ziet, geen wit haar daaraan is, en die niet lager dan het vel, maar ingetrokken is, zoo zal de priester hem zeven dagen opsluiten.

22 Zoo zij daarna gansch in het vel uitgespreid zal zijn, zoo zal de priester hem onrein verklaren: het is de plaag.

23 Maar indien de blaar in hare plaats zal staande blijven, niet uitgespreid zijnde, het is de roof van die zweer; zoo zal de priester hem rein verklaren.

24 Of wanneer in het vel des vleesches een vurige brand zal geweest zijn, en het gezonde van dien brand eene witte roodachtige of witte blaar is;

25 En de priester gezien zal hebben, dat, ziet, het haar op de blaar in wit veranderd is, en derzelver aanzien dieper is dan het vel; het is melaatschheid door den brand is zij uitgebot; daarom zal hem de priester onrein verklaren: het is de plaag der melaatschheid.

26 Maar indien de priester die merken zal, dat, ziet, op de blaar geen wit haar is, en zij niet lager dan het vel, maar ingetrokken is, zoo zal de priester hem zeven dagen opsluiten.

27 Daarna zal de priester hem op den zevenden dag bezien; indien zij gansch uitgespreid is in het vel, zoo zal de priester hem onrein verklaren: het is de plaag der melaatschheid.

28 Maar indien de blaar in hare plaats staande zal blijven, noch in het vel uitgespreid, maar ingetrokken zal zijn, het is een gezwel van den brand; daarom zal de priester hem rein verklaren: want het is de rove van den brand.

29 Verder, als in een' man of vrouw eene plaag zal zijn in het hoofd, of in den baard;

30 En de priester de plaag zal bezien hebben, dat, ziet, derzelver aanzien dieper is dan het vel, en geleachtig dun haar daarop is, zoo zal de priester hem onrein verklaren: het is schurftheid, het is melaatschheid van het hoofd of van den baard.

31 Maar als de priester de plaag der schurftheid zal bezien hebben, dat, ziet, derzelver aanzien niet dieper is dan het vel, en geen zwart haar daarop is, zoo zal de priester hem, die de plaag der schurftheid heeft, zeven dagen doen opsluiten.

32 Daarna zal de priester die plaag op den zevenden dag bezien; indien, ziet, de schurftheid niet uitgespreid, en daarop geen geelachtig haar is, noch het aanzien der schurftheid dieper dan het vel is;

33 Zoo zal hij zich scheren laten, maar de schurftheid zal hij niet scheren; en de priester zal hem, die de schurftheid heeft, andermaal zeven dagen doen opsluiten.

34 Daarna zal de priester die schurftheid op den zevenden dag bezien; indien, ziet, de schurftheid in het vel niet uitgespreid is, en derzelver aanzien niet dieper is dan het vel, zoo zal de priester hem rein verklaren; en hij zal zijne kleederen wasschen, en rein zijn.

35 Maar indien die schurftheid in het vel gansch uitgespreid is, na zijne reiniging,

36 En de priester hem zal bezien hebben, dat, ziet, de schurftheid in het vel uitgespreid is, de priester zal naar het geelachtig haar niet zoeken: hij is onrein.

37 Maar indien die schurftheid naar dat hij zien kan, is staande gebleven, en zwart haar daarop gewassen is, die schurftheid is genezen: hij is rein; daarom zal de priester hem rein verklaren.

38 Verder als een man, of vrouw, aan het vel van hun vleesch blaren zullen hebben, witte blaren;

39 En de priester zal gemerkt hebben, dat, ziet, ingetrokken witte blaren in het vel van hun vleesch zijn: het is eene witte puist in het vel uitgebot, hij is rein.

40 En als een' man zijn hoofdhaar zal uitgevallen zijn, hij is kaal, hij is rein.

41 En zoo van de zijde zijns aangezigts
het haar van zijn hoofd zal uitgevallen
zijn, hij is bles, hij is rein.
42 Maar zoo in de kaalheid, of in de
blesse, eene witte roodachtige plaag is,
dat is melaatschheid, uitbottende in
zijne kaalheid, of in zijne blesse.
43 Als de priester hem zal bezien hebben,
dat, ziet, het gezwel van die plaag
in zijne kaalheid, of blesse wit roodachtig
is, gelijk het aanzien der melaatschheid
van het vel des vleesches;
44 Die man is melaatsch, hij is onrein;
de priester zal hem ganschelijk onrein
verklaren, zijne plaag is op zijn hoofd.
45 Voorts zullen de kleederen des melaatschen,
in wien die plaag is, gescheurd
zijn, en zijn hoofd zal ontbloot zijn, en
hij zal de bovenste lip bewimpelen;
daartoe zal hij roepen: Onrein, onrein.
46 Al de dagen, in welke deze plaag
aan hem zal zijn, zal hij onrein zijn;
onrein is hij, hij zal alleen wonen; buiten
het leger zal zijne woning wezen.
47 Verder als aan een kleed de plaag
der melaatschheid zal zijn, aan een wollen
kleed, of aan een linnen kleed,
48 Of aan den scheerdraad, of aan den
inslag van linnen, of van wollen, of aan
vel, of aan eenig vellenwerk;
49 En die plaag aan het kleed, of aan
het vel, of aan den scheerdraad, of aan
den inslag, of aan eenig vellentuig,
groenachtig of roodachtig is, het is de
plaag der melaatschheid; daarom zal zij
den priester vertoond worden.
50 En de priester zal de plaag bezien;
en hij zal hetgeen de plaag heeft, zeven
dagen, doen opsluiten.
51 Daarna zal hij op den zevenden dag
de plaag bezien; zoo de plaag uitgespreid
is aan het kleed, of aan den
scheerdraad, of aan den inslag, of aan
het vel, tot wat werk dat vel zou mogen
gemaakt zijn, die plaag is eene knagende
melaatschheid: het is onrein.
52 Daarom zal hij dat kleed, of die
werpte, of dien inslag van wollen, of van
linnen, of alle vellentuig, waarin die
plaag zal zijn, verbranden: want het is
eene knagende melaatschheid; het zal
met vuur verbrand worden.
53 Doch indien de priester zal zien,
dat, ziet, de plaag aan het kleed, of aan
den scheerdraad, of aan den inslag, of
aan eenig vellentuig niet uitgespreid
is;
54 Zoo zal de priester gebieden, dat men
hetgeen, waaraan de plaag is, wassche,
en hij zal dat andermaal zeven dagen
doen opsluiten.
55 Als de priester, nadat het gewasschen
is, de plaag zal bezien hebben, dat, ziet,
de plaag hare gedaante niet veranderd
heeft, en de plaag niet uitgespreid is,
het is onrein, gij zult het met vuur verbranden:
het is eene ingraving aan zijne
achterste of aan zijne voorste zijde.
56 Indien nu de priester merken zal,
dat, ziet, die plaag, nadat zij zal gewasschen
zijn, ingetrokken is; dan zal hij
ze van het kleed, of van het vel, of van
den scheerdraad, of van den inslag afscheuren.
57 Maar zoo zij nog aan het kleed, of
aan den scheerdraad, of aan den inslag,
of aan eenig vellentuig, gezien wordt,
het is uitbottende *melaatschheid*, gij zult
hetgeen, waaraan de plaag is, met vuur
verbranden.
58 Maar het kleed, of de werpte, of den
inslag, of alle vellentuig, dat gij gewasschen
zult hebben, als de plaag daarvan
geweken zal zijn, dat zal andermaal
gewasschen worden, en het zal rein
zijn.
59 Dit is de wet van de plaag der melaatschheid,
van een wollen of linnen
kleed, of eene werpte, of eenen inslag,
of alle vellentuig, om dat rein te verklaren,
of onrein te verklaren.

HET 14 CAPITTEL.

DAARNA sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Dit zal de wet des melaatschen zijn,
ten dage zijner reiniging, dat hij tot den
priester zal gebragt worden.
3 En de priester zal buiten het leger
gaan; als de priester merken zal, dat,
ziet, die plaag der melaatschheid van
den melaatschen genezen is;
4 Zoo zal de priester gebieden, dat men
voor hem, die te reinigen zal zijn, twee
levende reine vogelen neme, mitsgaders
cederenhout, en scharlaken, en hijzop.
5 De priester zal ook gebieden, dat men
den éénen vogel slagte, in een aarden
vat, over levend water.
6 Dien levenden vogel zal hij nemen,
en het cederenhout, en het scharlaken,
en den hijzop; en zal die, en den levenden
vogel doopen in het bloed des vogels,
die over het levende water geslagt
is;
7 En hij zal over hem, die van de melaatschheid
te reinigen is, zevenmaal
sprengen; daarna zal hij hem rein verklaren,
en den levenden vogel in het
open veld vliegen laten.
8 Die nu te reinigen is, zal zijne kleederen
wasschen, en al zijn haar afscheren,
en zich in het water afwasschen,

zoo zal hij rein zijn; daarna zal hij in het leger komen; maar zal buiten zijne tent zeven dagen blijven.

9 En op den zevenden dag zal het geschieden, dat hij al zijn haar zal afscheren, zijn hoofd, en zijnen baard, en de wenkbraauwen zijner oogen; ja al zijn haar zal hij afscheren, en zal zijne kleederen wasschen, en zijn vleesch met water baden, zoo zal hij rein zijn.

10 En op den achsten dag zal hij twee volkomen lammeren, en één jarig volkomen schaap nemen, mitsgaders drie tienden meelbloem ten spijsoffer, met olie gemengd, en éénen log olie.

11 De priester nu, die de reiniging doet, zal den man, die te reinigen is, en die dingen, stellen voor het aangezigt des HEEREN, aan de deur van de tent der zamenkomst.

12 En de priester zal dat ééne lam nemen, en hetzelve offeren tot een schuldoffer met den log olie; en zal die ten beweegoffer voor het aangezigt des HEEREN bewegen.

13 Daarna zal hij dat lam slagten in de plaats, waar men het zondoffer en het brandoffer slagt, in de heilige plaats; want het schuldoffer, gelijk het zondoffer, is voor den priester; het is eene heiligheid der heiligheden.

14 En de priester zal van het bloed des schuldoffers nemen, hetwelk de priester doen zal op het lapje van het regter oor desgenen, die te reinigen is, en op den duim zijner regterhand, en op den grooten teen zijns regtervoets.

15 De priester zal ook uit den log der olie nemen, en zal die op des priesters linkerhand gieten.

16 Dan zal de priester zijnen regtervinger indoopen, *nemende* van de olie, die in zijne linkerhand is, en zal met zijnen vinger van die olie zevenmaal sprengen, voor het aangezigt des HEEREN.

17 En van het overige van de olie, die in zijne hand zal zijn, zal de priester doen op het lapje van het regteroor desgenen, die te reinigen is, en op den duim zijner regterhand, en op den grooten teen zijns regtervoets, boven op het bloed des schuldoffers.

18 Dat nog overgebleven zal zijn van die olie, die in de hand des priesters geweest is, zal hij doen op het hoofd desgenen, die te reinigen is; zoo zal de priester over hem verzoening doen voor het aangezigt des HEEREN.

19 De priester zal ook het zondoffer bereiden, en voor hem, die van zijne onreinigheid te reinigen is, verzoening doen; en daarna zal hij het brandoffer slagten.

20 En de priester zal het brandoffer en het spijsoffer op den altaar offeren; zoo zal de priester de verzoening voor hem doen, en hij zal rein zijn.

21 Maar indien hij arm is, en zijne hand *dat* niet bereikt, zoo zal hij één lam ten schuldoffer, ter beweging nemen, om voor hem verzoening te doen; daartoe een tiende meelbloem, met olie gemengd, ten spijsoffer, en een log olie;

22 Mitsgaders twee tortelduiven, of twee jonge duiven, die zijne hand bereiken zal, welker ééne ten zondoffer, en ééne ten brandoffer zijn zal.

23 En hij zal die, op den achtsten dag zijner reiniging, tot den priester brengen, aan de deur van de tent der zamenkomst, voor het aangezigt des HEEREN.

24 En de priester zal het lam des schuldoffers, en den log der olie nemen; en de priester zal die ten beweegoffer voor het aangezigt des HEEREN bewegen.

25 Daarna zal hij het lam des schuldoffers slagten, en de priester zal van het bloed des schuldoffers nemen, en doen op het regter oorlapje desgenen, die te reinigen is, en op den duim zijner regterhand, en op den grooten teen zijns regtervoets.

26 Ook zal de priester van die olie op des priesters linkerhand gieten.

27 Daarna zal de priester met zijnen regtervinger van de olie, die op zijne linkerhand is, sprengen, zevenmaal, voor het aangezigt des HEEREN.

28 En de priester zal van de olie, die op zijne hand is, doen aan het lapje van het regteroor desgenen, die te reinigen is, en aan den duim zijner regterhand, en aan den grooten teen zijns regtervoets, op de plaats van het bloed des schuldoffers.

29 En het overgeblevene van de olie, die in de hand des priesters is, zal hij doen op het hoofd desgenen, die te reinigen is, om de verzoening voor hem te doen, voor het aangezigt des HEEREN.

30 Daarna zal hij de ééne van de tortelduiven, of van de jonge duiven bereiden, van hetgeen zijne hand bereikt zal hebben;

31 Van hetgeen zijne hand bereikt zal hebben, zal het ééne ten zondoffer, en het ééne ten brandoffer zijn, boven het spijsoffer; zoo zal de priester voor hem, die te reinigen is, verzoening doen voor het aangezigt des HEEREN.

32 Dit is de wet *desgenen*, in wien de

plaag der melaatschheid zal zijn, wiens
hand in zijne reiniging *dat* niet zal bereikt hebben.
33 Verder sprak de HEER tot Mozes en
tot Aäron, zeggende:
34 Als gij zult gekomen zijn in het
land van Kanaän, hetwelk ik u tot bezitting geven zal, en ik de plaag der
melaatschheid aan een huis van het
land uwer bezitting zal gegeven hebben;
35 Zoo zal hij, van wien dat huis is,
komen, en den priester te kennen geven, zeggende: Het schijnt mij, als of
er eene plaag in het huis ware.
36 En de priester zal gebieden, dat zij
dat huis ruimen, al eer de priester komt,
om die plaag te bezien, opdat niet al wat
in dat huis is, onrein worde; en daarna
zal de priester komen, om het huis te
bezien.
37 Als hij die plaag bezien zal, dat,
ziet, die plaag aan de wanden van dat
huis, zijn groenachtige of roodachtige
kuiltjes, en derzelver aanzien lager is
dan die wand;
38 De priester zal uit dat huis uitgaan,
aan de deur van het huis, en hij zal dat
huis zeven dagen doen toesluiten.
39 Daarna zal die priester op den zevenden dag wederkeeren; indien hij
merken zal, dat, ziet, die plaag aan de
wanden van dat huis uitgespreid is;
40 Zoo zal de priester gebieden, dat zij
de steenen, in welke die plaag is, uitbreken, en dezelve tot buiten de stad
werpen, aan eene onreine plaats;
41 En dat huis zal hij rondom van binnen doen schrabben, en zij zullen het
stof, dat zij afgeschrabt hebben, tot buiten de stad aan eene onreine plaats uitstorten.
42 Daarna zullen zij andere steenen
nemen, en in de plaats van gene steenen
brengen; en men zal ander leem nemen,
en dat huis bestrijken.
43 Maar indien die plaag wederkeert,
en in dat huis uitbot, nadat men de steenen uitgebroken heeft, en na het afschrabben van het huis, en nadat het
zal bestreken zijn;
44 Zoo zal de priester komen; als hij
nu zal merken, dat, ziet, die plaag aan
dat huis uitgespreid is: het is eene knagende melaatschheid in dat huis, het is
onrein.
45 Daarom zal men dat huis, zijne
steenen, en zijn hout even afbreken,
mitsgaders al het leem van het huis, en
men zal het tot buiten de stad uitvoeren, aan eene onreine plaats.
46 En die in dat huis gaat ten eenigen
dage, als men hetzelve zal toegesloten
hebben, zal onrein zijn tot aan den
avond.
47 Die ook in dat huis te slapen ligt,
zal zijne kleederen wasschen; insgelijks die in dat huis eet, zal zijne kleederen wasschen.
48 Maar als de priester zal weder ingegaan zijn, en zal merken, dat, ziet,
die plaag aan dat huis niet uitgespreid
is, nadat het huis zal bestreken zijn;
zoo zal de priester dat huis rein verklaren, dewijl die plaag genezen is.
49 Daarna zal hij, om dat huis te ontzondigen, twee vogeltjes nemen, mitsgaders cederenhout, en scharlaken, en
hyzop.
50 En hij zal den éénen vogel slagten
in een aarden vat, over levend water.
51 Dan zal hij dat cederenhout, en dien
hyzop, en het scharlaken, en den levenden vogel nemen, en zal die in het
bloed des geslagten vogels en in het levende water doopen; en hij zal dat huis
zevenmaal besprengen.
52 Zoo zal hij dat huis ontzondigen
met het bloed des vogels, en met dat
levend water, en met den levenden vogel, en met dat cederenhout, en met den
hyzop, en met het scharlaken.
53 Den levenden vogel nu zal hij tot
buiten de stad, in het open veld, laten
vliegen; zoo zal hij over het huis verzoening doen, en het zal rein zijn.
54 Dit is de wet voor alle plage der
melaatschheid, en voor schurftheid,
55 En voor melaatschheid der kleederen, en der huizen,
56 Mitsgaders voor gezwel, en voor gezweer, en voor blaren;
57 Om te leeren, op welken dag iets
onrein, en op welken dag iets rein is.
Dit is de wet der melaatschheid.

HET 15 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes
en tot Aäron, zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, en
zegt tot hen: Een ieder man, als hij
vloeijende zal zijn uit zijn vleesch, zal
om zijnen vloed onrein zijn.
3 Dit nu zal zijne onreinigheid om zijnen vloed zijn: zoo zijn vleesch zijnen
vloed uitzeevert, of zijn vleesch van zijnen vloed zich verstopt, dat is zijne onreinigheid.
4 Alle leger, waarop hij, die den vloed
heeft, zal liggen, zal onrein zijn, en alle
tuig, waarop hij zal zitten, zal onrein
zijn.
5 Een ieder ook, die zijn leger zal aanroeren, zal zijnen kleederen wasschen,

en zich met water baden, en zal onrein zijn tot aan den avond.

6 En die op dat tuig zit, waarop hij, die den vloed heeft, gezeten zal hebben, zal zijne kleederen wasschen, en zich met water baden, en zal onrein zijn tot aan den avond.

7 En die het vleesch desgenen, die den vloed heeft, aanroert, zal zijne kleederen wasschen, en zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

8 Als ook hij, die den vloed heeft, op eenen reine zal gespogen hebben, dan zal hij zijne kleederen wasschen, en zal zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

9 Insgelijks alle zadel, waarop hij, die den vloed heeft, zal gereden hebben, zal onrein zijn.

10 En al wie iets aanroert, dat onder hem zal geweest zijn, zal onrein zijn tot aan den avond; en die hetzelve draagt, zal zijne kleederen wasschen, en zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

11 Daartoe een ieder, wien hij, die de vloed heeft, zal aangeroerd hebben, zonder zijne handen met water gespoeld te hebben, die zal zijne kleederen wasschen, en zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

12 Ook het aarden vat, hetwelk hij, die den vloed heeft, zal aangeroerd hebben, zal gebroken worden; maar alle houten vat zal met water gespoeld worden.

13 Als hij nu, die den vloed heeft, van zijnen vloed gereinigd zal zijn, zoo zal hij tot zijne reiniging zeven dagen voor zich tellen, en zijne kleederen wasschen, en hij zal zijn vleesch met levend water baden, zoo zal hij rein zijn.

14 En op den achtsten dag zal hij voor zich twee tortelduiven of twee jonge duiven nemen; en zal voor het aangezigt des HEEREN, aan de deur van de tent der zamenkomst komen, en zal ze den priester geven.

15 En de priester zal die bereiden, éénen ten zondoffer, en éénen ten brandoffer; zoo zal de priester over hem voor het aangezigt des HEEREN, van wege zijnen vloed, verzoening doen.

16 Verder een man, als van hem het zaad des bijliggens zal uitgegaan zijn, die zal zijn gansche vleesch met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

17 Ook alle kleed, en alle vel, aan hetwelk het zaad des bijliggens wezen zal, dat zal met water gewasschen worden, en onrein zijn tot aan den avond.

18 Mitsgaders de vrouw, als een man met het zaad des bijliggens bij haar gelegen zal hebben, daarom zullen zij zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

19 Maar als eene vrouw vloeijende zijn zal, zijnde haar vloed van bloed in haar vleesch, zoo zal zij zeven dagen in hare afzondering zijn; en al wie haar aanroert, zal onrein zijn tot aan den avond.

20 En al hetgeen, waarop zij in hare afzondering zal gelegen hebben, zal onrein zijn; mitsgaders alles, waarop zij zal gezeten hebben, zal onrein zijn.

21 En al wie haar leger aanroert, zal zijne kleederen wasschen, en zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

22 Ook al wie eenig tuig, waarop zij gezeten zal hebben, aanroert, zal zijne kleederen wasschen, en zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

23 Zelfs indien het op het leger geweest zal zijn, of op het tuig, waarop zij zat, als hij dat aanroerde, hij zal onrein zijn tot aan den avond.

24 Insgelijks zoo iemand zekerlijk bij haar gelegen heeft, dat hare afzondering op hem zij, zoo zal hij zeven dagen onrein zijn; daartoe alle leger, waarop hij zal gelegen hebben, zal onrein zijn.

25 Wanneer ook eene vrouw, vele dagen buiten den tijd harer afzondering, van den vloed haars bloeds vloeijen zal, of wanneer zij vloeijen zal boven hare afzondering, zij zal al de dagen van den vloed harer onreinigheid, als in de dagen harer afzondering, onrein zijn.

26 Alle leger, waarop zij al de dagen haars vloeds gelegen zal hebben, zal haar zijn als het leger harer afzondering; en alle tuig, waarop zij zal gezeten hebben, zal onrein zijn, naar de onreinigheid harer afzondering.

27 En zoo wie die dingen aanroert, zal onrein zijn; daarom zal hij zijne kleederen wasschen, en zich met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.

28 Maar als zij van haren vloed rein wordt, dan zal zij voor zich zeven dagen tellen, en daarna zal zij rein zijn.

29 En op den achtsten dag zal zij voor zich twee tortelduiven nemen, of twee jonge duiven, en zij zal die tot den priester brengen, aan de deur van de tent der zamenkomst.

30 Dan zal de priester ééne ten zondoffer en ééne ten brandoffer bereiden;

en de priester zal voor haar, van den vloed harer onreinigheid, verzoening doen voor het aangezigt des HEEREN.

31 Alzoo zult gij de kinderen Israëls afzonderen van hunne onreinigheid; opdat zij in hunne onreinigheid niet sterven, als zij mijnen tabernakel, die in het midden van hen is, verontreinigen zouden.

32 Dit is de wet van dengenen, die den vloed heeft, en van wien het zaad der bijligging uitgaat, zoo dat hij daardoor onrein wordt;

33 Mitsgaders van eene zwakke vrouw in hare afzondering, en van dengenen, die van zijnen vloed is vloeijende, voor een' man, en voor eene vrouw; en voor een' man, die bij eene onreine zal gelegen hebben.

HET 16 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, nadat de twee zonen van Aäron gestorven waren, als zij genaderd waren voor het aangezigt des HEEREN, en gestorven waren.

2 De HEER dan zeide tot Mozes: Spreek tot uwen broeder Aäron, dat hij niet ten allen tijde ga in het heilige, binnen den voorhang, vóór het verzoendeksel, dat op de ark is, opdat hij niet sterve; want ik verschijne in eene wolk op het verzoendeksel.

3 Hiermede zal Aäron in het heilige gaan: met eenen var, een jong rund ten zondoffer, en eenen ram ten brandoffer.

4 Hij zal den heiligen linnen rok aandoen, en eene linnen onderbroek zal aan zijn vleesch zijn, en met eenen linnen gordel zal hij zich gorden, en met den linnen hoed bedekken; dit zijn heilige kleederen, daarom zal hij zijn vleesch met water baden, als hij ze zal aandoen.

5 En van de vergadering der kinderen Israëls zal hij nemen twee geitenbokken ten zondoffer, en eenen ram ten brandoffer.

6 Daarna zal Aäron den var des zondoffers, die voor hem zal zijn, offeren, en zal voor zich en voor zijn huis verzoening doen.

7 Hij zal ook beide de bokken nemen, en hij zal die stellen voor het aangezigt des HEEREN, aan de deur van de tent der zamenkomst.

8 En Aäron zal de loten over die twee bokken werpen: één lot voor den HEERE, en één lot voor den weggaanden bok.

9 Dan zal Aäron den bok, op wien het lot voor den HEERE zal gekomen zijn, toebrengen, en zal hem ten zondoffer maken.

10 Maar de bok, op wien het lot zal gekomen zijn, om een weggaande bok te zijn, zal levend voor het aangezigt des HEEREN gesteld worden, om door hem verzoening te doen; opdat men dien als eenen weggaanden bok naar de woestijn uitlate.

11 Aäron dan zal den var des zondoffers, die voor hem zelven zal zijn, toebrengen, en voor zich zelven en voor zijn huis verzoening doen, en zal den var des zondoffers, die voor hem zelven zal zijn, slagten.

12 Hij zal ook een wierookvat vol vurige kolen nemen van den altaar, van voor het aangezigt des HEEREN, en zijne handen vol reukwerk van welriekende specerijen, klein gestooten; en hij zal het binnen den voorhang dragen.

13 En hij zal dat reukwerk op het vuur leggen, voor het aangezigt des HEEREN, opdat de nevel des reukwerks het verzoendeksel, hetwelk is op de getuigenis, bedekke, en dat hij niét sterve.

14 En hij zal van het bloed van den var nemen, en zal met zijnen vinger op het verzoendeksel oostwaarts sprengen; en vóór het verzoendeksel zal hij zevenmaal met zijnen vinger van dat bloed sprengen.

15 Daarna zal hij den bok des zondoffers, die voor het volk zal zijn, slagten, en zal zijn bloed tot binnen in den voorhang dragen, en zal met zijn bloed doen, gelijk als hij met het bloed van den var gedaan heeft, en zal dat sprengen op het verzoendeksel, en vóór het verzoendeksel.

16 Zoo zal hij voor het heilige, van wege de onreinigheden der kinderen Israëls, en van wege hunne overtredingen, naar al hunne zonden, verzoening doen; en alzoo zal hij doen aan de tent der zamenkomst, welke met hen woont in het midden hunner onreinigheden.

17 En geen mensch zal in de tent der zamenkomst zijn, als hij zal ingaan, om in het heilige verzoening te doen, tot dat hij zal uitkomen; alzoo zal hij verzoening doen, voor zich zelven, en voor zijn huis, en voor de geheele gemeente van Israël.

18 Daarna zal hij tot den altaar, die voor het aangezigt des HEEREN is, uitkomen, en verzoening voor denzelven doen; en hij zal van het bloed van den var, en van het bloed van den bok ne-

men, en doen het rondom op de hoornen des altaars.
19 En hij zal daarop van dat bloed met zijnen vinger zevenmaal sprengen, en hij zal dien reinigen en heiligen van de onreinigheden der kinderen Israëls.
20 Als hij nu zal geëindigd hebben van het heilige, en de tent der zamenkomst, en den altaar te verzoenen, zoo zal hij dien levenden bok toebrengen.
21 En Aäron zal beide zijne handen op het hoofd van den levenden bok leggen, en zal daarop al de ongeregtigheden der kinderen Israëls, en al hunne overtredingen, naar al hunne zonden, belijden; en hij zal die op het hoofd des boks leggen, en zal *hem* door de hand eens mans, die voorhanden is, naar de woestijn uitlaten.
22 Alzoo zal die bok op zich al hunne ongeregtigheden in een afgezonderd land wegdragen; en hij zal dien bok in de woestijn uitlaten.
23 Daarna zal Aäron komen in de tent der zamenkomst, en zal de linnen kleederen uitdoen, die hij aangedaan had, als hij in het heilige ging, en hij zal ze dáár laten.
24 En hij zal zijn vleesch in de heilige plaats met water baden, en zijne kleederen aandoen; dan zal hij uitgaan, en zijn brandoffer, en het brandoffer des volks bereiden, en voor zich en voor het volk verzoening doen.
25 Ook zal hij het vet des zondoffers op den altaar aansteken.
26 En die den bok, welke een weggaande bok was, zal uitgelaten hebben, zal zijne kleederen wasschen, en zijn vleesch met water baden; en daarna zal hij in het leger komen.
27 Maar den var des zondoffers, en den bok des zondoffers, welker bloed ingebragt is, om verzoening te doen in het heilige, zal men tot buiten het leger uitvoeren; doch hunne vellen, hun vleesch en hunnen mest zullen zij met vuur verbranden.
28 Die nu dezelve verbrandt, zal zijne kleederen wasschen, en zijn vleesch met water baden; en daarna zal hij in het leger komen.
29 En *dit* zal voor u tot eene eeuwige inzetting zijn: gij zult in de zevende maand, op den tienden der maand, uwe zielen verootmoedigen, en geen werk doen, inboorling noch vreemdeling, die in het midden van u als vreemdeling verkeert.
30 Want op dien dag zal hij voor u verzoening doen, om u te reinigen; van al uwe zonden zult gij voor het aangezigt des HEEREN gereinigd worden.
31 Dat zal u een Sabbath der rust zijn, opdat gij uwe zielen verootmoedigt: het is eene eeuwige inzetting.
32 En de priester, dien men gezalfd, en wiens hand men gevuld zal hebben, om voor zijnen vader het priesterambt te bedienen, zal de verzoening doen; als hij de linnen kleederen, de heilige kleederen, zal aangetrokken hebben,
33 Zoo zal hij het heilige heiligdom verzoenen, en de tent der zamenkomst, en den altaar zal hij verzoenen; desgelijks voor de priesteren, en voor al het volk der gemeente zal hij verzoening doen.
34 En dit zal u tot eene eeuwige inzetting zijn, om voor de kinderen Israëls van al hunne zonden, éénmaal des jaars, verzoening te doen. En men deed, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

HET 17 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
2 Spreek tot Aäron, en tot zijne zonen, en tot al de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Dit is het woord, hetwelk de HEER geboden heeft, zeggende:
3 Een ieder van het huis Israëls, die eenen os, of lam, of geit in het leger slagten zal, of die *ze* slagten zal buiten het leger;
4 En dezelve aan de deur van de tent der zamenkomst niet brengen zal, om eene offerande den HEERE voor den tabernakel des HEEREN te offeren; het bloed zal dien zelven man toegerekend worden, hij heeft bloed vergoten; daarom zal die man uit het midden zijns volks uitgeroeid worden;
5 Opdat, wanneer de kinderen Israëls hunne slagtofferen brengen, welke zij op het veld slagten, dat zij die den HEERE toebrengen, aan de deur van de tent der zamenkomst tot den priester, en dezelve tot dankofferen den HEERE slagten.
6 En de priester zal het bloed op den altaar des HEEREN, aan de deur van de tent der zamenkomst, sprengen; en hij zal het vet aansteken, tot eenen liefelijken reuk den HEERE.
7 En zij zullen ook niet meer hunne slagtofferen den duivelen, welke zij nahoeréren, offeren; dat zal hun eene eeuwige inzetting zijn voor hunne geslachten.
8 Zeg dan tot hen: Een ieder van het huis Israëls, en van de vreemdelingen, die in het midden van hen als vreemde-

lingen verkeeren, die een brandoffer of
slagtoffer zal offeren,
9 En dat tot de deur van de tent der
zamenkomst niet zal brengen, om het-
zelve den HEERE te bereiden; diezelve
man zal uit zijne volken uitgeroeid wor-
den.
10 En een ieder uit het huis Israëls, en
uit de vreemdelingen, die in het midden
van hen als vreemdelingen verkeeren,
die eenig bloed zal gegeten hebben;
tegen diens ziele, die dat bloed zal ge-
geten hebben, zal ik mijn aangezigt
zetten, en zal haar uit het midden haars
volks uitroeijen.
11 Want de ziel van het vleesch is in
het bloed; daarom heb ik het u op den
altaar gegeven, om over uwe zielen ver-
zoening te doen; want het is het bloed,
dat voor de ziele verzoening zal doen.
12 Daarom heb ik tot de kinderen Is-
raëls gezegd: Geene ziele van u zal
bloed eten; noch de vreemdeling, die
als vreemdeling in het midden van u
verkeert, zal bloed eten.
13 Een ieder ook van de kinderen Is-
raëls en van de vreemdelingen, die als
vreemdelingen in het midden van hen
verkeeren, die een wild gedierte, of ge-
vogelte, dat gegeten wordt, in de jagt
gevangen zal hebben; hij zal deszelfs
bloed vergieten, en zal dat met stof be-
dekken.
14 Want het is de ziel van alle vleesch;
zijn bloed is voor zijne ziele; daarom
heb ik tot de kinderen Israëls gezegd:
Gij zult geens vleesches bloed eten; want
de ziele van alle vleesch, dat is zijn
bloed: zoo wie dat eet, zal uitgeroeid
worden.
15 En alle ziele onder de inboorlingen
of onder de vreemdelingen, die een dood
aas of het verscheurde zal gegeten heb-
ben, die zal zijne kleederen wasschen,
en zich met water baden, en onrein zijn
tot aan den avond; daarna zal hij rein
zijn.
16 Maar indien hij *die* niet wascht, en
zijn vleesch niet baadt, zoo zal hij zijne
ongeregtigheid dragen.

HET 18 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls en zeg
tot hen: Ik ben de HEER uw God.
3 Gij zult niet doen naar de werken
des Egyptischen lands, waarin gij ge-
woond hebt; en naar de werken des
lands Kanaän, waarheen ik u brenge,
zult gij niet doen; en gij zult in hunne
inzettingen niet wandelen.
4 Mijne regten zult gij doen, en mijne
inzettingen zult gij houden, om daarin
te wandelen. Ik ben de HEER uw God.
5 Ja, mijne inzettingen en mijne regten
zult gij houden; welk mensch dezelve
zal doen, die zal door dezelve leven. Ik
ben de HEER.
6 Niemand zal tot eenige nabestaande
zijns vleesches naderen, om de schaamte
te ontdekken. Ik ben de HEER.
7 Gij zult de schaamte uwes vaders en
de schaamte uwer moeder niet ontdek-
ken; zij is uwe moeder, gij zult hare
schaamte niet ontdekken.
8 Gij zult de schaamte der huisvrouw
uwes vaders niet ontdekken; het is de
schaamte uwes vaders.
9 De schaamte uwer zuster, der dochter
uwes vaders, of der dochter uwer moe-
der, te huis geboren of buiten geboren,
hare schaamte zult gij niet ontdekken.
10 De schaamte der dochter uwes
zoons, of der dochter uwer dochter, hare
schaamte zult gij niet ontdekken; want
zij zijn uwe schaamte.
11 De schaamte van de dochter der
huisvrouw uwes vaders, die uwen vader
geboren is, (zij is uwe zuster) hare
schaamte zult gij niet ontdekken.
12 Gij zult de schaamte van de zuster
uwes vaders niet ontdekken; zij is uwes
vaders nabestaande.
13 Gij zult de schaamte van de zuster
uwer moeder niet ontdekken; want zij
is uwer moeder nabestaande.
14 Gij zult de schaamte van den broe-
der uwes vaders niet ontdekken; tot
zijne huisvrouw zult gij niet naderen;
zij is uwe moei.
15 Gij zult de schaamte uwer schoon-
dochter niet ontdekken; zij is uwes
zoons huisvrouw; gij zult hare schaamte
niet ontdekken.
16 Gij zult de schaamte der huisvrouw
uwes broeders niet ontdekken; het is de
schaamte uwes broeders.
17 Gij zult de schaamte eener vrouw
en harer dochter niet ontdekken; de
dochter haars zoons, noch de dochter
van hare dochter zult gij niet nemen,
om hare schaamte te ontdekken; zij
zijn nabestaanden; het is eene schande-
lijke daad.
18 Gij zult ook geene vrouw tot hare
zuster nemen, om *haar* te benaauwen,
mits hare schaamte nevens haar, in haar
leven, te ontdekken.
19 Ook zult gij tot de vrouw in de af-
zondering van hare onreinigheid niet
naderen, om hare schaamte te ontdek-
ken.

20 En gij zult niet liggen bij uwes naasten huisvrouw ter bezadiging, om met haar onrein te worden.
21 En van uw zaad zult gij niet geven, om voor den Molech door *het vuur* te doen gaan; en den naam uwes Gods zult gij niet ontheiligen. Ik ben de HEER.
22 Bij een manspersoon zult gij niet liggen met vrouwelijke bijligging, dit is een gruwel.
23 Insgelijks zult gij bij geen beest liggen, om daarmede onrein te worden; eene vrouw zal ook niet staan voor een beest, om daarmede te doen te hebben; het is eene gruwelijke vermenging.
24 Verontreinigt u niet met eenige van dezen; want de Heidenen, die ik van uw aangezigt uitwerpe, zijn met alle dezen verontreinigd;
25 Zoo dat het land onrein is, en ik over hetzelve zijne ongeregtigheid bezoeke, en het land zijne inwoners uitspuwt.
26 Maar gij zult mijne inzettingen en mijne regten onderhouden, en van alle die gruwelen niets doen, inboorling noch vreemdeling, die in het midden van u als vreemdeling verkeert.
27 Want de lieden dezes lands, die vóór u geweest zijn, hebben alle deze gruwelen gedaan; en het land is onrein geworden.
28 Dat u dat land niet uitspuwe, als gij hetzelve zult verontreinigd hebben; gelijk als het uitgespuwd heeft het volk dat vóór u was.
29 Want al wie eenige van deze gruwelen doen zal; die zielen, die ze doen, zullen uit het midden van haar volk uitgeroeid worden.
30 Daarom zult gij mijn bevel onderhouden, dat gij niet doet van die gruwelijke inzettingen, die vóór u zijn gedaan geweest, en u daarmede niet verontreinigt. Ik ben de HEER uw God.

HET 19 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
2 Spreek tot de gansche vergadering der kinderen Israëls, en zeg tot hen: Gij zult heilig zijn, want ik, de HEER uw God, ben heilig.
3 Een ieder zal zijne moeder en zijnen vader vreezen, en mijne Sabbathen houden. Ik ben de HEER uw God.
4 Gij zult u tot de afgoden niet keeren, en u geene gegotene Goden maken; ik ben de HEER uw God.
5 En wanneer gij een dankoffer den HEERE offeren zult, naar uw welgevallen zult gij dat offeren.
6 Op den dag van uw offeren, en des anderen daags, zal het gegeten worden; maar wat tot op den derden dag overblijft, zal met vuur verbrand worden.
7 En zoo het op den derden dag eenigzins gegeten wordt, het is een afgrijsselijk ding, het zal niet aangenaam zijn.
8 En zoo wie dat eet, zal zijne ongeregtigheid dragen, om dat hij het heilige des HEEREN ontheiligd heeft; daarom zal die ziele uit hare volken uitgeroeid worden.
9 Als gij ook den oogst uwes lands inoogsten zult, gij zult den hoek uwes velds niet ganschelijk afoogsten, en dat van uwen oogst op te zamelen is, niet opzamelen.
10 Insgelijks zult gij uwen wijngaard niet nalezen, en de afgevallene beziën van uwen wijngaard niet opzamelen; den arme en den vreemdeling zult gij die overlaten. Ik ben de HEER uw God.
11 Gij zult niet stelen, en gij zult niet liegen, noch valschelijk handelen, een iegelijk tegen zijnen naasten.
12 En gij zult niet valschelijk bij mijnen naam zweren, want gij zoudt den naam uwes Gods ontheiligen. Ik ben de HEER.
13 Gij zult uwen naasten niet bedriegelijk verdrukken, noch berooven; des dagllooners arbeidsloon zal bij u niet vernachten tot aan den morgen.
14 Gij zult den dooven niet vloeken, en voor het aangezigt des blinden geenen aanstoot zetten; maar gij zult voor uwen God vreezen. Ik ben de HEER.
15 Gij zult geen onregt doen in het gerigt; gij zult het aangezigt des geringen niet aannemen, noch het aangezigt des grooten vóórtrekken; in geregtigheid zult gij uwen naaste rigten.
16 Gij zult niet wandelen *als* een achterklapper onder uwe volken; gij zult niet staan tegen het bloed van uwen naaste. Ik ben de HEER.
17 Gij zult uwen broeder in uw hart niet haten; gij zult uwen naasten naarstiglijk berispen, en zult de zonde in hem niet verdragen.
18 Gij zult niet wreken, noch *toorn* behouden tegen de kinderen uwes volks; maar gij zult uwen naasten lief hebben als u zelven. Ik ben de HEER.
19 Gij zult mijne inzettingen houden: gij zult geen tweederlei aard uwer beesten laten zamen te doen hebben, uwen akker zult gij niet met tweederlei *zaad* bezaaijen, en een kleed van tweederlei stoffe, door een vermengd, zal aan u niet komen.
20 En wanneer een man, door bijlig-

ging des zaads, bij eene vrouw zal gelegen hebben, die eene dienstmaagd is, bij den man versmaad, en geenszins gelost is, en haar geene vrijheid is gegeven; die zullen gegeeseld worden; zij zullen niet gedood worden, want zij was niet vrij gemaakt.
21 En hij zal zijn schuldoffer den HEERE brengen, aan de deur van de tent der zamenkomst, eenen ram ten schuldoffer.
22 En de priester zal met den ram des schuldoffers, voor hem over zijne zonde, die hij gezondigd heeft, voor het aangezigt des HEEREN verzoening doen; en hem zal vergeving geschieden van zijne zonde, die hij gezondigd heeft.
23 Als gij ook in dat land gekomen zult zijn, en alle geboomte ter spijze geplant zult hebben, zoo zult gij de voorhuid daarvan, deszelfs vrucht, besnijden; drie jaren zal het u onbesneden zijn, daarvan zal niet gegeten worden.
24 Maar in het vierde jaar zal al zijne vrucht een heilig ding zijn, ter lofzegging voor den HEERE.
25 En in het vijfde jaar zult gij deszelfs vrucht eten, om het inkomen daarvan voor u te vermeerderen. Ik ben de HEER uw God.
26 Gij zult niets met het bloed eten. Gij zult op geen vogelgeschrei acht geven, noch guichelarij plegen.
27 Gij zult de hoeken uwes hoofds niet rond afscheren; ook zult gij de hoeken uwes baards niet verderven.
28 Gij zult om een dood ligchaam geene snijding in uw vleesch maken, noch schrift van een ingedrukt teeken in u maken. Ik ben de HEER.
29 Gij zult uwe dochter niet ontheiligen, haar ter hoererij houdende; opdat het land niet hoerére, en het land met schandelijke daden vervuld worde.
30 Gij zult mijne Sabbathen houden, en mijn heiligdom zult gij vreezen. Ik ben de HEER.
31 Gij zult u niet keeren tot de waarzeggers, en tot de duivelskunstenaars; zoekt ze niet, u met hen verontreinigende. Ik ben de HEER uw God.
32 Voor het graauwe haar zult gij opstaan, en zult het aangezigt des ouden vereeren; en gij zult vreezen voor uwen God. Ik ben de HEER.
33 En wanneer een vreemdeling bij u in uw land als vreemdeling verkeeren zal, gij zult hem niet verdrukken.
34 De vreemdeling, die als vreemdeling bij u verkeert, zal onder u zijn als een inboorling van ulieden; gij zult hem liefhebben als u zelven, want gij zijt vreemdelingen geweest in Egypteland. Ik ben de HEER uw God.
35 Gij zult geen onregt doen in het gerigt, met de el, met het gewigt, of met de maat.
36 Gij zult eene regte wage hebben, regte weegsteenen, een regte efa, en een regte hin. Ik ben de HEER uw God, die u uit Egypteland uitgevoerd heb.
37 Daarom zult gij al mijne inzettingen en al mijne regten onderhouden, en zult die doen. Ik ben de HEER.

HET 20 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
2 Gij zult ook tot de kinderen Israëls zeggen: Een ieder uit de kinderen Israëls, of uit de vreemdelingen, die in Israël als vreemdelingen verkeeren, die van zijn zaad den Molech gegeven zal hebben, zal zekerlijk gedood worden; het volk des lands zal hem met steenen steenigen.
3 En ik zal mijn aangezigt tegen dien man zetten, en zal hem uit het midden zijns volks uitroeijen; want hij heeft van zijn zaad den Molech gegeven, opdat hij mijn heiligdom ontreinigen, en mijnen heiligen naam ontheiligen zoude.
4 En indien het volk des lands hunne oogen eenigzins verbergen zal van dien man, als hij van zijn zaad den Molech zal gegeven hebben, dat het hem niet doode;
5 Zoo zal ik mijn aangezigt tegen dien man en tegen zijn huisgezin zetten, en ik zal hem, en al degenen, die hem nahoeréren, om den Molech na te hoeréren, uit het midden huns volks uitroeijen.
6 Wanneer er eene ziele is die zich tot de waarzeggers en tot de duivelskunstenaars zal gekeerd hebben, om die na te hoeréren, zoo zal ik mijn aangezigt tegen die ziele zetten, en zal haar uit het midden haars volks uitroeijen.
7 Daarom heiligt u, en weest heilig. Want ik ben de HEER uw God.
8 En onderhoudt mijne inzettingen, en doet dezelve. Ik ben de HEER, die u heilige.
9 Als er iemand is, die zijnen vader of zijne moeder zal gevloekt hebben, die zal zekerlijk gedood worden; hij heeft zijnen vader of zijne moeder gevloekt; zijn bloed is op hem.
10 Een man ook, die met iemands huisvrouw overspel zal gedaan hebben, dewijl hij met zijns naasten vrouw overspel gedaan heeft, zal zekerlijk gedood

worden, de overspeler en de overspeel-
ster.
11 En een man, die bij zijns vaders
huisvrouw zal gelegen hebben, heeft
zijns vaders schaamte ontdekt; zij bei-
den zullen zekerlijk gedood worden;
hun bloed is op hen.
12 Insgelijks, als een man bij de vrouw
zijns zoons zal gelegen hebben, zij zul-
len beiden zekerlijk gedood worden; zij
hebben eene gruwelijke vermenging ge-
daan; hun bloed is op hen.
13 Wanneer ook een man bij een mans-
persoon zal gelegen hebben, met vrou-
welijke bijligging, zij beiden hebben
eenen gruwel gedaan; zij zullen zeker-
lijk gedood worden; hun bloed is op hen.
14 En wanneer een man eene vrouw
en hare moeder zal genomen hebben,
het is een schandelijke daad; men zal
hem en die beiden met vuur verbranden,
opdat geene schandelijke daad in het
midden van u zij.
15 Daartoe ook, als een man bij eenig
vee zal gelegen hebben, hij zal zeker-
lijk gedood worden; ook zult gijlieden
het beest dooden.
16 Alzoo wanneer eene vrouw tot eenig
beest genaderd zal zijn, om daarmede te
doen te hebben, zoo zult gij die vrouw
en dat beest dooden; zij zullen zeker-
lijk gedood worden; hun bloed is op hen.
17 En als een man zijne zuster, de
dochter zijns vaders, of de dochter zij-
ner moeder, zal genomen hebben, en
hij hare schaamte gezien, en zij zijne
schaamte zal gezien hebben, het is eene
schandvlek; daarom zullen zij voor de
oogen van de kinderen huns volks uit-
geroeid worden; hij heeft de schaamte
zijner zuster ontdekt, hij zal zijne on-
geregtigheid dragen.
18 En als een man bij eene vrouw, die
hare krankheid heeft, zal gelegen en
hare schaamte ontdekt, hare fontein
ontbloot, en zij zelve de fontein haars
bloeds ontdekt zal hebben, zoo zullen
zij beiden uit het midden huns volks
uitgeroeid worden.
19 Daartoe zult gij de schaamte van de
zuster uwer moeder, en van de zuster
uwes vaders niet ontdekken; dewijl hij
zijne nabestaande ontbloot heeft, zullen
zij hunne ongeregtigheid dragen.
20 Als ook een man bij zijne moei zal
gelegen hebben, hij heeft de schaamte
zijns ooms ontdekt; zij zullen hunne
zonde dragen; zonder kinderen zullen
zij sterven.
21 En wanneer een man zijns broeders
huisvrouw zal genomen hebben, het is
onreinigheid; hij heeft de schaamte
zijns broeders ontdekt; zij zullen zon-
der kinderen zijn.
22 Onderhoudt dan al mijne inzettin-
gen en al mijne regten, en doet dezelve;
opdat u dat land, waarheen ik u brenge,
om daar in te wonen, niet uitspuwe.
23 En wandelt niet in de inzettingen
des volks, hetwelk ik voor uw aangezigt
uitwerp; want alle deze dingen hebben
zij gedaan; daarom ben ik op hen ver-
drietig geworden.
24 En ik heb tot u gezegd: Gij zult
hun land erfelijk bezitten, en ik zal u
dat geven, opdat gij hetzelve erfelijk
bezit, een land vloeijende van melk en
honig: ik ben de HEER uw God, die u
van de volken afgezonderd heb.
25 Daarom zult gij onderscheid maken
tusschen reine en onreine beesten, en
tusschen het onrein en het rein gevo-
gelte; en gij zult uwe zielen niet verfoei-
jelijk maken aan de beesten en aan het
gevogelte, en aan al wat op den aard-
bodem kruipt, hetwelk ik voor u afge-
zonderd heb, opdat gij het onrein houdt.
26 En gij zult mij heilig zijn, want ik
de HEER ben heilig; en ik heb u van de
volken afgezonderd, opdat gij mijns
zoudt zijn.
27 Als nu een man of vrouw in zich
eenen waarzeggenden geest zal hebben,
of een duivelskunstenaar zal zijn, zij
zullen zekerlijk gedood worden; men
zal hen met steenen steenigen; hun
bloed is op hen.

HET 21 CAPITTEL.

DAARNA zeide de HEER tot Mozes:
Spreek tot de priesters, de zonen
van Aäron, en zeg tot hen: Over eene
doode zal *een priester* zich niet veront-
reinigen onder zijne volken.
2 Behalve over zijnen bloedvriend, die
hem ten naaste bestaat, over zijne moe-
der en over zijnen vader, en over zijnen
zoon, en over zijne dochter, en over
zijnen broeder,
3 En over zijne zuster, die maagd is,
hem nabestaande, die nog geenen man
toebehoord heeft; over die zal hij zich
verontreinigen.
4 Hij zal zich niet verontreinigen *over*
eenen overste onder zijne volken, om
zich te ontheiligen.
5 Zij zullen op hun hoofd geene kaal-
heid maken, en zullen den hoek van
hunnen baard niet afscheren, en in hun
vleesch zullen zij geene sneden snijden.
6 Zij zullen hunnen God heilig zijn, en
den naam huns Gods zullen zij niet ont-
heiligen; want zij offeren de vuurofferen

des HEEREN, de spijze huns Gods; daar-
om zullen zij heilig zijn.
7 Zij zullen geene vrouw nemen, die
eene hoer of ontheiligde is, noch eene
vrouw nemen, die van haren man ver-
stooten is; want hij is heilig zijnen God.
8 Daarom zult gij hem heiligen, omdat
hij de spijze uwes Gods offert; hij zal u
heilig zijn, want ik ben heilig; ik ben
de HEER, die u heilige.
9 Als nu de dochter van eenigen pries-
ter zal beginnen te hoeréren, zij ont-
heiligt haren vader; met vuur zal zij
verbrand worden.
10 En hij, die de hoogepriester onder
zijne broederen is, op wiens hoofd de
zalfolie gegoten is, en wiens hand men
gevuld heeft, om die kleederen aan te
trekken, zal zijn hoofd niet ontblooten,
noch zijne kleederen scheuren.
11 Hij zal ook bij geen doode ligcha-
men komen; *zelfs* over zijnen vader en
over zijne moeder zal hij zich niet ver-
ontreinigen.
12 En uit het heiligdom zal hij niet
uitgaan, dat hij het heiligdom zijns Gods
niet ontheilige; want de kroon der zalf-
olie zijns Gods is op hem. Ik ben de
HEER.
13 Hij zal ook eene vrouw in haren
maagdom nemen.
14 Eene weduwe, of verstootene, of ont-
heiligde hoer, dezulke zal hij niet ne-
men; maar eene maagd uit zijne volken
zal hij tot eene vrouw nemen.
15 En hij zal zijn zaad onder zijne vol-
ken niet ontheiligen; want ik ben de
HEER, die hem heilige.
16 Wijders sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
17 Spreek tot Aäron, zeggende: Nie-
mand uit uw zaad, naar hunne geslach-
ten, in wien een gebrek zal zijn, zal na-
deren om de spijze zijns Gods te offeren;
18 Want geen man, in wien een gebrek
zal zijn, zal naderen, hij zij een blind
man, of kreupel, of te kort, of te lang in
leden;
19 Of een man, in wien eene breuk des
voets, of eene breuk der hand zal zijn;
20 Of die bultachtig, of dwergachtig
zal zijn, of een vel op zijn oog zal heb-
ben, of drooge schurftheid, of etterige
schurftheid, of die gebroken zal zijn aan
zijn gemacht.
21 Geen man, uit het zaad van Aäron
den priester, in wien een gebrek is,
zal toetreden, om de vuurofferen des
HEEREN te offeren; een gebrek is in
hem, hij zal niet toetreden, om de spijs
zijns Gods te offeren.
22 De spijs zijns Gods, van de aller-
heiligste dingen, en van de heilige din-
gen, zal hij mogen eten;
23 Doch tot den voorhang zal hij niet
komen, en tot den altaar niet toetreden,
om dat een gebrek in hem is; opdat hij
mijne heiligdommen niet ontheilige;
want ik ben de HEER, die hen heilige.
24 En Mozes sprak *zulks* tot Aäron en
tot zijne zonen, en tot al de kinderen
Israëls.

HET 22 CAPITTEL.

DAARNA sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Spreek tot Aäron en tot zijne zonen,
dat zij zich van de heilige dingen der
kinderen Israëls, die zij mij heiligen,
afzonderen, opdat zij den naam mijner
heiligheid niet ontheiligen. Ik ben de
HEER.
3 Zeg tot hen: Alle man onder uwe ge-
slachten, die uit uw gansche zaad tot de
heilige dingen, die de kinderen Israëls
den HEERE heiligen, naderen zal, als
zijne onreinigheid op hem is; diezelve
mensch zal voor mijn aangezigt uitge-
roeid worden. Ik ben de HEER.
4 Niemand van het zaad van Aäron,
die melaatsch is, of eenen vloed heeft,
zal van die heilige dingen eten, tot dat
hij rein is; mitsgaders die iets aanroert,
dat onrein is van een dood ligchaam, of
iemand, wien het zaad der bijligging
ontgaat.
5 Of zoo wie aangeroerd zal hebben
eenig kruipend gedierte, waarvan hij
onrein is, of eenen mensch, waarvan hij
onrein is, naar al zijne onreinigheid;
6 De mensch, die dat aangeroerd zal
hebben, zal onrein zijn tot aan den
avond, en hij zal van die heilige dingen
niet eten, maar zal zijn vleesch met wa-
ter baden.
7 Als de zon zal ondergegaan zijn, dan
zal hij rein zijn; en daarna zal hij van
die heilige dingen eten, want dat is zij-
ne spijze.
8 Het doode aas, en het verscheurde
zal hij niet eten, om daarmede onrein
te worden. Ik ben de HEER.
9 Zij zullen dan mijn bevel onderhou-
den, opdat zij geene zonde daarover
dragen en daarin sterven, als zij die
ontheiligd zouden hebben. Ik ben de
HEER, die hen heilige.
10 Ook zal geen vreemde het heilige
eten; een bijwoner des priesters, en een
daglooner, zij zullen het heilige niet
eten.
11 Wanneer dan nog de priester eene
ziele met zijn geld zal gekocht hebben,

die zal daarvan eten; en de ingeborene
van zijn huis; die zullen van zijne spijze
eten.
12 Maar als des priesters dochter eenen
vreemden man zal toebehooren, zij zal
van het hefoffer der heilige dingen niet
eten.
13 Doch als des priesters dochter eene
weduwe of verstootene zal zijn, en geen
zaad hebben, en tot haars vaders huis,
als in hare jongheid, zal wedergekeerd
zijn, zoo zal zij van de spijze haars va-
ders eten; maar geen vreemde zal daar-
van eten.
14 En wanneer iemand het heilige door
dwaling zal gegeten hebben, zoo zal hij
deszelfs vijfde deel daarboven toe doen,
en zal het den priester met het heilige
wedergeven.
15 Zoo zullen zij niet ontheiligen de
heilige dingen der kinderen Israëls, die
zij den HEERE zullen geheven hebben;
16 En hen doen dragen de ongeregtig-
heid der schuld, als zij hunne heilige
dingen zouden eten; want ik ben de
HEER, die hen heilige.
17 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
18 Spreek tot Aäron, en tot zijne zonen,
en tot al de kinderen Israëls, en zeg tot
hen: Zoo wie uit het huis van Israël en
uit de vreemdelingen in Israël is, die
zijne offerande zal offeren naar al hunne
geloften, en naar al hunne vrijwillige
offeren, die zij den HEERE ten brandof-
fer zullen offeren;
19 Het zal naar uw welgevallen zijn,
een volkomen mannetje, van de runde-
ren, van de lammeren, of van de gei-
ten.
20 Gij zult niet offeren iets, waarin een
gebrek is; want het zou niet aangenaam
zijn voor u.
21 En als iemand een dankoffer den
HEERE zal offeren, uitzonderende van
de runderen of van de schapen eene ge-
lofte, of vrijwillig offer, het zal volko-
men zijn, opdat het aangenaam zij;
geen gebrek zal daarin zijn.
22 Het blinde, of gebrokene, of verlam-
de, of wratte, of drooge schurftheid, of
etterige schurftheid hebbende, dezen
zult gij den HEERE niet offeren, en daar-
van zult gij den HEERE geen vuuroffer
op het altaar geven.
23 Doch eenen os of *stuk* klein vee, te
lang of te verkrompen in leden, die zult
gij tot een vrijwillig offer bereiden;
doch tot eene gelofte zou het niet aan-
genaam zijn.
24 Het gedrukte, of gestootene, of ge-
scheurde, of gesnedene, zult gij den
HEERE niet offeren; dat zult gij in uw
land niet doen.
25 Gij zult ook uit de hand des vreem-
den van alle deze dingen uwen God
geene spijs offeren; want hunne ver-
dorvenheid is in hen, in dezelve is ge-
brek, zij zouden niet aangenaam zijn
voor u.
26 Wijders sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
27 Wanneer een os, of lam, of geit zal
geboren zijn, zoo zal die zeven dagen
onder zijne moeder zijn; daarna, van
den achtsten dag en daarover, zal hij
aangenaam zijn tot offerande des vuur-
offers den HEERE.
28 Gij zult ook eenen os, of *stuk* klein
vee, hem en zijn jong, op éénen dag niet
slagten.
29 En als gij een lofoffer den HEERE
zult slagten, naar uwen wil zult gij het
slagten.
30 Het zal op denzelfden dag gegeten
worden; gij zult daarvan niet overlaten
tot op den morgen. Ik ben de HEER.
31 Daarom zult gij mijne geboden hou-
den, en dezelve doen. Ik ben de HEER.
32 En gij zult mijnen heiligen naam
niet ontheiligen, opdat ik in het midden
der kinderen Israëls geheiligd worde.
Ik ben de HEER, die u heilige;
33 Die u uit Egypteland uitgevoerd
heb, opdat ik u tot een God zij. Ik ben
de HEER.

HET 23 CAPITTEL.

DAARNA sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls en zeg
tot hen: De gezette hoogtijden des HEE-
REN, welke gijlieden uitroepen zult,
zullen heilige zamenroepingen zijn; de-
ze zijn mijne gezette hoogtijden.
3 Zes dagen zal men het werk doen,
maar op den zevenden dag is de Sab-
bath der rust, eene heilige zamenroe-
ping; geen werk zult gij doen; het is
des HEEREN Sabbath, in al uwe wo-
ningen.
4 Deze zijn de gezette hoogtijden des
HEEREN, de heilige zamenroepingen,
welke gij uitroepen zult op hunnen ge-
zetten tijd.
5 In de eerste maand, op den veertien-
den der maand, tusschen twee avonden
is des HEEREN Pascha.
6 En op den vijftienden dag derzelver
maand is het feest van de ongezuurde
brooden des HEEREN; zeven dagen zult
gij ongezuurde *brooden* eten.
7 Op den eersten dag zult gij eene hei-

lige zamenroeping hebben: geen dienstwerk zult gij doen.
8 Maar gij zult zeven dagen vuuroffer den HEERE offeren; op den zevenden dag zal eene heilige zamenroeping wezen: geen dienstwerk zult gij doen.
9 En de HEERE sprak tot Mozes, zeggende:
10 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Als gij in het land zult gekomen zijn, hetwelk ik u geven zal, en gij zijnen oogst zult inoogsten, dan zult gij eene garf der eerstelingen van uwen oogst tot den priester brengen.
11 En hij zal die garf voor het aangezigt des HEEREN bewegen, opdat het voor u aangenaam zij: des anderen daags na den Sabbath zal de priester die bewegen.
12 Gij zult ook op den dag, als gij die garf bewegen zult, bereiden een volkomen lam, dat éénjarig is, ten brandoffer den HEERE;
13 En zijn spijsoffer twee tienden meelbloem, met olie gemengd, ten vuuroffer, den HEERE tot eenen liefelijken reuk; en zijn drankoffer van wijn, het vierde deel van een hin.
14 En gij zult geen brood, noch geroost koren, noch groene aren eten, tot op dienzelfden dag, dat gij de offerande uwes Gods zult gebragt hebben; het is eene eeuwige inzetting voor uwe geslachten, in al uwe woningen.
15 Daarna zult gij u tellen van den anderen dag na den Sabbath, van den dag, dat gij de garf des beweegoffers zult gebragt hebben, het zullen zeven volkomen Sabbathen zijn;
16 Tot den anderen dag, na den zevenden Sabbath, zult gij vijftig dagen tellen: dan zult gij een nieuw spijsoffer den HEERE offeren.
17 Gijlieden zult uit uwe woningen twee beweegbrooden brengen, zij zullen van twee tienden meelbloem zijn, gedeesemd zullen zij gebakken worden; het zijn de eerstelingen den HEERE.
18 Gij zult ook met het brood zeven volkomene éénjarige lammeren, en éénen var, het jong van een rund, en twee rammen offeren; zij zullen den HEERE een brandoffer zijn, met hun spijsoffer en hunne drankofferen, een vuuroffer, tot eenen liefelijken reuk den HEERE.
19 Ook zult gij éénen geitenbok ten zondoffer, en twee éénjarige lammeren ten dankoffer bereiden.
20 Dan zal de priester dezelven met het brood der eerstelingen *ten* beweegoffer, voor het aangezigt des HEEREN, met de twee lammeren bewegen; zij zullen den HEERE een heilig ding zijn, voor den priester.
21 En gij zult op dienzelfden dag uitroepen, *dat* gij eene heilige zamenroeping zult hebben; geen dienstwerk zult gij doen; het is eene eeuwige inzetting in al uwe woningen voor uwe geslachten.
22 Als gij nu den oogst uwes lands zult inoogsten, gij zult, in uw inoogsten, den hoek des velds niet ganschelijk afmaaijen, en de opzameling van uwen oogst niet opzamelen; voor den arme en voor den vreemdeling zult gij die laten. Ik ben de HEER uw God.
23 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
24 Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: In de zevende maand, op den eersten der maand, zult gij eene rust hebben, eene gedachtenis des geklanks, eene heilige zamenroeping.
25 Geen dienstwerk zult gij doen; maar gij zult den HEERE vuuroffer offeren.
26 Verder sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
27 Doch op den tienden dezer zevende maand zal de verzoendag zijn, eene heilige zamenroeping zult gij hebben; dan zult gij uwe zielen verootmoedigen, en zult den HEERE een vuuroffer offeren.
28 En op dienzelfden dag zult gij geen werk doen; want het is de verzoendag, om over u verzoening te doen voor het aangezigt des HEEREN uwes Gods.
29 Want alle ziele, welke op dienzelfden dag niet zal verootmoedigd zijn geweest, die zal uitgeroeid worden uit hare volken.
30 Ook alle ziele, die eenig werk op dien dag gedaan zal hebben, die ziele zal ik uit het midden haars volks verderven.
31 Gij zult geen werk doen; het is eene eeuwige inzetting voor uwe geslachten, in al uwe woningen.
32 Het zal u een Sabbath der rust zijn, dan zult gij uwe zielen verootmoedigen; op den negenden der maand in den avond, van den avond tot den avond, zult gij uwen Sabbath rusten.
33 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
34 Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: Op den vijftienden dag van deze zevende maand, zal het feest der loofhutten zeven dagen den HEERE zijn.

35 Op den eersten dag zal eene heilige zamenroeping zijn; geen dienstwerk zult gij doen.

36 Zeven dagen zult gij den HEERE vuurofferen offeren; op den achtsten dag zult gij eene heilige zamenroeping hebben, en zult den HEERE vuuroffer offeren; het is een verbodsdag, gij zult geen dienstwerk doen.

37 Dit zijn de gezette hoogtijden des HEEREN, welke gij zult uitroepen *tot* heilige zamenroepingen, om den HEERE vuuroffer, brandoffer en spijsoffer, slagtoffer en drankofferen, elk dagelijks op zijnen dag, te offeren;

38 Behalve de Sabbathen des HEEREN, en behalve uwe gaven, en behalve al uwe geloften, en behalve al uwe vrijwillige offeren, welke gij den HEERE geven zult.

39 Doch op den vijftienden dag der zevende maand, als gij het inkomen des lands zult ingegaderd hebben, zult gij des HEEREN feest zeven dagen vieren: op den eersten dag zal er ruste zijn, en op den achtsten dag zal er ruste zijn.

40 En op den eersten dag zult gij u nemen takken van schoon geboomte, palmtakken, en meijen van digte boomen, met beekwilgen; en gij zult voor het aangezicht des HEEREN uwes Gods zeven dagen vrolijk zijn.

41 En gij zult dat feest den HEERE zeven dagen in het jaar vieren; het is eene eeuwige inzetting voor uwe geslagten; in de zevende maand zult gij het vieren.

42 Zeven dagen zult gij in de loofhutten wonen; alle inboorlingen in Israël zullen in loofhutten wonen;

43 Opdat uwe geslagten weten, dat ik de kinderen Israëls in loofhutten heb doen wonen, als ik hen uit Egypteland uitgevoerd heb. Ik ben de HEER uw God.

44 Alzoo heeft Mozes de gezette hoogtijden des HEEREN tot de kinderen Israëls uitgesproken.

HET 24 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

2 Gebied den kinderen Israëls, dat zij tot u brengen zuivere gestooten olijfolie, voor den luchter, om de lampen gedurig aan te steken.

3 Aäron zal die voor het aangezigt des HEEREN gedurig toerigten, van den avond tot den morgen, buiten den voorhang van de getuigenis, in de tent der zamenkomst; het is eene eeuwige inzetting voor uwe geslagten.

4 Hij zal op den louteren kandelaar die lampen voor het aangezigt des HEEREN gedurig toerigten.

5 Gij zult ook meelbloem nemen, en twaalf koeken daarvan bakken; van twee tienden zal één koek zijn.

6 En gij zult die in twee rijen leggen, zes in eene rij, op de reine tafel, voor het aangezigt des HEEREN.

7 En op elke rij zult gij zuiveren wierook leggen, hetwelk het brood ten gedenkoffer zal zijn; het is een vuuroffer den HEERE.

8 Op elken Sabbathdag gedurig zal men dat voor het aangezigt des HEEREN toerigten, van wege de kinderen Israëls, tot een eeuwig verbond.

9 En het zal voor Aäron en zijne zonen zijn, die dat in de heilige plaats zullen eten; want het is voor hem eene heiligheid der heiligheden uit de vuurofferen des HEEREN, eene eeuwige inzetting.

10 En de zoon eener Israëlietische vrouw ging uit, die, in het midden der kinderen Israëls, de zoon van eenen Egyptischen man was; en de zoon van deze Israëlietische en een Israëlietisch man twistten in het leger.

11 Toen lasterde de zoon der Israëlietische vrouw uitdrukkelijk den NAAM, en vloekte: daarom bragten zij hem tot Mozes; de naam nu zijner moeder was Schelomith, de dochter van Dibri, van den stam Dan.

12 En zij leidden hem in de gevangenis, opdat hem, naar den mond des HEEREN, verklaring geschieden zoude.

13 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

14 Breng den vloeker uit tot buiten het leger, en allen, die het gehoord hebben, zullen hunne handen op zijn hoofd leggen; daarna zal hem de geheele vergadering steenigen.

15 En tot de kinderen Israëls zult gij spreken, zeggende: Een ieder, als hij zijnen God gevloekt zal hebben, zoo zal hij zijne zonde dragen.

16 En wie den naam des HEEREN gelasterd zal hebben, zal zekerlijk gedood worden; de gansche vergadering zal hem zekerlijk steenigen; alzoo zal de vreemdeling zijn, gelijk de inboorling, als hij den NAAM zal gelasterd hebben, hij zal gedood worden.

17 En als iemand eenige ziele der menschen zal verslagen hebben, hij zal zekerlijk gedood worden.

18 Maar wie de ziel van eenig vee zal verslagen hebben, hij zal het wedergeven, ziel voor ziel.

19 Als ook iemand aan zijnen naast

een gebrek zal aangebragt hebben; ge-
lijk als hij gedaan heeft, zoo zal ook aan
hem gedaan worden:
20 Breuk voor breuk, oog voor oog,
tand voor tand; gelijk als hij een ge-
brek eenen mensch zal aangebragt heb-
ben, zoo zal ook hem aangebragt wor-
den.
21 Wie dan vee verslaat, die zal het
wedergeven; maar wie een' mensch ver-
slaat, die zal gedood worden.
22 Éénerlei regt zult gij hebben; zoo
zal de vreemdeling zijn, als de inboor-
ling; want ik ben de HEER uw God.
23 En Mozes zeide tot de kinderen Is-
raëls, dat zij den vloeker tot buiten het
leger uitbrengen, en hem met steenen
steenigen zouden. En de kinderen Is-
raëls deden, gelijk als de HEER Mozes
geboden had.

HET 25 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes
aan den berg Sinaï, zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, en
zeg tot hen: Wanneer gij zult gekomen
zijn in het land, dat ik u geve, dan zal het
land rusten eenen Sabbath den HEERE.
3 Zes jaren zult gij uwen akker be-
zaaijen, en zes jaren uwen wijngaard
besnijden, en de inkomst daarvan inza-
melen.
4 Doch in het zevende jaar zal voor
het land een Sabbath der rust zijn, een
Sabbath den HEERE; uwen akker zult
gij niet bezaaijen, en uwen wijngaard
niet besnijden.
5 Wat van zelf van uwen oogst zal ge-
wassen zijn, zult gij niet inoogsten, en
de druiven uwer afzondering zult gij
niet afsnijden; het zal een jaar der
ruste voor het land zijn.
6 En de *inkomst van* den Sabbath des
lands zal voor u tot spijze zijn, voor u,
en voor uwen knecht, en voor uwe
dienstmaagd, en voor uwen daglooner,
en voor uwen bijwoner, die bij u als
vreemdelingen verkeeren;
7 Mitsgaders voor uw vee, en voor het
gedierte, dat in uw land is, zal al de in-
komst daarvan tot spijze zijn.
8 Gij zult u ook tellen zeven jaarwe-
ken, zevenmaal zeven jaren; zoo dat de
dagen der zeven jaarweken, u negen en
veertig jaar zullen zijn.
9 Daarna zult gij in de zevende maand,
op den tienden der maand, de bazuin
des geklanks doen doorgaan; op den
verzoendag zult gij de bazuin doen
doorgaan in uw gansche land.
10 En gij zult dat vijftigste jaar heili-
gen, en vrijheid uitroepen in het land,
voor al zijne inwoners; het zal u een
jubeljaar zijn; en gij zult wederkeeren
een ieder tot zijne bezittingen, en gij
zult wederkeeren een ieder tot zijn ge-
slacht.
11 Dit jubeljaar zal u het vijftigste jaar
zijn; gij zult niet zaaijen, noch inoog-
sten wat van zelf daarin zal gewassen
zijn, noch ook *de druiven* der afzonder-
ingen in hetzelve afsnijden.
12 Want dat is het jubeljaar, het zal
u heilig zijn; gij zult uit het veld de
inkomst daarvan eten.
13 Op dat jubeljaar zult gij wederkee-
ren een ieder tot zijne bezitting.
14 Daarom, wanneer gij aan uwen
naaste wat veilbaars verkoopen, of uit
de hand uwes naasten koopen zult, dat
niemand de een den anderen verdrukke.
15 Naar het getal der jaren, van het
jubeljaar af, zult gij van uwen naaste
koopen, en naar het getal van de jaren
der inkomsten zal hij het aan u verkoo-
pen.
16 Naar de veelheid der jaren zult gij
zijnen koop vermeerderen, en naar het
weinige der jaren zult gij zijnen koop
verminderen; want het getal der in-
komsten verkoopt hij aan u.
17 Dat dan niemand zijnen naaste ver-
drukke; maar vreest voor uwen God;
want ik ben de HEER uw God.
18 En doet mijne inzettingen, en houdt
mijne regten, en doet dezelve; zoo zult
gij zeker wonen in het land.
19 En het land zal zijne vrucht geven,
en gij zult eten, tot verzadiging toe; en
gij zult zeker daarin wonen.
20 En als gij zoudt zeggen: Wat zullen
wij eten in het zevende jaar? ziet, wij
zullen niet zaaijen, en onze inkomst
niet inzamelen;
21 Zoo zal ik mijnen zegen gebieden
over u in het zesde jaar, dat het de in-
komst voor drie jaren zal voortbren-
gen.
22 Het achtste jaar nu zult gij zaaijen,
en zult van de oude inkomst eten, tot
het negende jaar toe; tot dat zijne in-
komst ingekomen is, zult gij het oude
eten.
23 Het land ook zal niet voor altoos
verkocht worden; want het land is het
mijne, dewijl gij vreemdelingen en bij-
woners bij mij zijt.
24 Daarom zult gij, in het gansche land
uwer bezitting, lossing voor het land
toelaten.
25 Wanneer uw broeder zal verarmd
zijn, en iets van zijne bezitting verkocht
zal hebben, zoo zal zijn losser, die hem

nabestaande is, komen, en zal het verkochte zijns broeders lossen.
26 En wanneer iemand geen' losser zal hebben, maar zijne hand bekomen en hij gevonden zal hebben, zoo veel genoeg is tot zijne lossing;
27 Dan zal hij de jaren zijner verkooping rekenen, en het overschot zal hij den man, wien hij het verkocht had, weder uitkeeren; en zal weder tot zijne bezitting komen.
28 Maar indien zijne hand niet gevonden heeft, wat genoeg is, om aan hem weder uit te keeren, zoo zal zijn verkochte goed zijn in de hand van deszelfs kooper tot het jubeljaar toe; maar in het jubeljaar zal het uitgaan, en hij zal tot zijne bezitting wederkeeren.
29 Insgelijks, wanneer iemand een woonhuis *in* eene bemuurde stad zal verkocht hebben, zoo zal zijne lossing zijn tot dat het jaar zijner verkooping volkomen zal zijn; in een vol jaar zal zijne lossing wezen.
30 Maar is het, dat het niet gelost wordt, tegen dat hem het geheele jaar zal vervuld zijn, zoo zal dat huis, hetwelk in die stad is, die een' muur heeft, voor altoos blijven aan hem, die dat gekocht heeft, onder zijne geslachten; het zal in het jubeljaar niet uitgaan.
31 Doch de huizen der dorpen, die rondom geenen muur hebben, zullen als het veld des lands gerekend worden; daarvoor zal lossing zijn, en zij zullen in het jubeljaar uitgaan.
32 Aangaande de steden der Leviten, *en* de huizen der steden hunner bezitting; de Leviten zullen eene eeuwige lossing hebben.
33 En als men onder de Leviten lossing zal gedaan hebben, zoo zal de koop van het huis en van de stad zijner bezitting, in het jubeljaar uitgaan; want de huizen van de steden der Leviten zijn hunne bezitting in het midden van de kinderen Israëls.
34 Doch het veld van de voorstad van hunne steden zal niet verkocht worden; want het is eene eeuwige bezitting voor hen.
35 En als uw broeder zal verarmd zijn, en zijne hand bij u wankelen zal, zoo zult gij hem vasthouden, *zelfs* eenen vreemdeling en bijwoner, opdat hij bij u leve.
36 Gij zult geen' woeker noch overwinst van hem nemen; maar gij zult vreezen voor uwen God, opdat uw broeder bij u leve.
37 Uw geld zult gij hem niet op woeker geven, en gij zult uwe spijze niet op overwinst geven.
38 Ik ben de HEER uw God, die u uit Egypteland gevoerd heb, om u het land Kanäan te geven, opdat ik u tot een God zij.
39 Desgelijks, wanneer uw broeder bij u zal verarmd zijn, en zich aan u verkocht zal hebben, gij zult hem niet doen dienen de dienst van eenen slaaf.
40 Als een daglooner, als een bijwoner zal hij bij u zijn; tot het jubeljaar zal hij bij u dienen.
41 Dan zal hij van u uitgaan, hij en zijne kinderen met hem, en hij zal tot zijn geslacht wederkeeren, en tot de bezitting zijner vaderen wederkeeren.
42 Want zij zijn mijne dienstknechten, die ik uit Egypteland uitgevoerd heb; zij zullen niet verkocht worden, gelijk men eenen slaaf verkoopt.
43 Gij zult geene heerschappij over hem hebben met wreedheid; maar gij zult vreezen voor uwen God.
44 Aangaande uwen slaaf of uwe slavin, die gij zult hebben, die zullen van de volken zijn, die rondom u zijn; van die zult gij eenen slaaf of eene slavin koopen.
45 Gij zult ze ook koopen van de kinderen der bijwoners, die bij u als vreemdelingen verkeeren, uit hen en uit hunne geslachten, die bij u zullen zijn, die zij in uw land zullen gewonnen hebben; en zij zullen u tot eene bezitting zijn.
46 En gij zult u tot bezitters over hen stellen voor uwe kinderen na u, opdat zij de bezitting erven; gij zult hen in eeuwigheid doen dienen; maar over uwe broeders, de kinderen Israëls, een iegelijk over zijnen broeder, gij zult over hem geene heerschappij hebben met wreedheid.
47 En wanneer de hand eens vreemdelings en bijwoners, die bij u is, *wat* bekomen zal hebben, en uw broeder, die bij hem is, verarmd zal zijn, dat hij zich aan den vreemdeling, den bijwoner, die bij u is, of aan den stam van het geslacht des vreemdelings zal verkocht hebben,
48 Nadat hij zich zal verkocht hebben, zal er lossing voor hem zijn; één van zijne broeders zal hem lossen;
49 Of zijn oom, of de zoon zijns ooms zal hem lossen, of die uit de naasten zijns vleesches van zijn geslacht is, zal hem lossen; of heeft zijne hand wat bekomen, dat hij zich zelven losse.
50 En hij zal met zijnen kooper rekenen van het jaar af, dat hij zich aan hem verkocht heeft, tot het jubeljaar toe; alzoo dat het geld zijner verkoop-

ing zal zijn naar het getal der jaren, naar de dagen eens dagllooners zal het met hem zijn.
51 Indien nog vele van die jaren zijn, naar die zal hij tot zijne lossing van het geld, waarvoor hij gekocht is, wedergeven.
52 En indien er nog weinige van die jaren overgebleven zijn, tot aan het jubeljaar, zoo zal hij met hem rekenen; naar zijne jaren zal hij zijne lossing wedergeven.
53 Als een daglooner zal hij van jaar tot jaar bij hem zijn; men zal over hem geene heerschappij hebben met wreedheid voor uwe oogen.
54 En is het, dat hij hierdoor niet gelost wordt, zoo zal hij in het jubeljaar uitgaan, hij en zijne kinderen met hem.
55 Want de kinderen Israëls zijn mij tot dienstknechten, mijne dienstknechten zijn zij, die ik uit Egypteland uitgevoerd heb. Ik ben de HEER uw God.

HET 26 CAPITTEL.

GIJ zult u geene afgoden maken, noch gesneden beeld, noch opgerigt beeld zult gij stellen, noch gebeelden steen in uw land zetten, om u daar voor te buigen; want ik ben de HEER uw God.
2 Mijne Sabbathen zult gij houden, en mijn heiligdom zult gij vreezen. Ik ben de HEER.
3 Indien gij in mijne inzettingen wandelen, en mijne geboden houden, en die doen zult;
4 Zoo zal ik uwe regenen geven op hunnen tijd; en het land zal zijne inkomst geven, en het geboomte des velds zal zijne vrucht geven;
5 En de dorschtijd zal u reiken tot den wijnoogst, en de wijnoogst zal reiken tot den zaaitijd; en gij zult uw brood eten tot verzadiging toe, en gij zult zeker in uw land wonen.
6 Ook zal ik vrede geven in het land, dat gij zult te slapen liggen, en niemand zij, die verschrikke; en ik zal het boos gedierte uit het land doen ophouden, en het zwaard zal door uw land niet doorgaan.
7 En gij zult uwe vijanden vervolgen; en zij zullen voor uw aangezigt door het zwaard vallen.
8 Vijf uit u zullen honderd vervolgen, en honderd uit u zullen tien duizend vervolgen; en uwe vijanden zullen voor uw angezigt door het zwaard vallen.
9 En ik zal mij tot u wenden, en zal u vruchtbaar maken, en u vermenigvuldigen, en mijn verbond zal ik met u bevestigen.
10 En gij zult het oude, dat verouderd is, eten; en het oude zult gij van wege het nieuwe uitbrengen.
11 En ik zal mijnen tabernakel in het midden van u zetten; en mijne ziel zal van u niet walgen.
12 En ik zal in het midden van u wandelen, en zal u tot een God zijn; en gij zult mij tot een volk zijn.
13 Ik ben de HEER uw God, die u uit het land der Egyptenaren uitgevoerd heb, opdat gij hunne slaven niet zoudt zijn; en ik heb de disselboomen van uw juk verbroken, en heb u doen regt opgaan.
14 Maar indien gij mij niet zult hooren, en alle deze geboden niet zult doen;
15 En zoo gij mijne inzettingen zult smadelijk verwerpen, en zoo uwe ziele van mijne regten zal walgen, dat gij niet doet al mijne geboden, om mijn verbond te vernietigen:
16 Dit zal ik u ook doen, dat ik over u stellen zal verschrikking, tering en koorts, die de oogen verteren en de ziel pijnigen; gij zult ook uw zaad te vergeefs zaaijen, en uwe vijanden zullen dat opeten.
17 Daartoe zal ik mijn aangezigt tegen ulieden zetten, dat gij geslagen zult worden voor het aangezigt uwer vijanden; en uwe haters zullen over u heerschappij hebben, en gij zult vlieden, als u niemand vervolgt.
18 En zoo gij mij tot deze dingen toe nog niet hooren zult; ik zal nog daartoe doen, om u zevenvoudig over uwe zonden te tuchtigen.
19 Want ik zal de hoovaardigheid uwer kracht verbreken, en zal uwen hemel als ijzer maken, en uwe aarde als koper.
20 En uwe magt zal ijdelijk verdaan worden; en uw land zal zijne inkomt niet geven, en het geboomte des lands zal zijne vrucht niet geven.
21 En zoo gij met mij *in* tegenheid wandelen zult, en mij niet zult willen hooren, zoo zal ik over u, naar uwe zonden, zevenvoudig slagen toedoen.
22 Want ik zal onder u zenden het gedierte des velds, hetwelk u berooven, en uw vee uitroeijen, en u verminderen zal; en uwe wegen zullen woest worden.
23 Indien gij nog door deze dingen mij niet getuchtigd zult zijn, maar met mij *in* tegenheid wandelen;
24 Zoo zal ik ook met u in tegenheid wandelen, en ik zal u ook zevenvoudig over uwe zonden slaan.
25 Want ik zal een zwaard over u bren-

gen, dat de wraak des verbonds wreken zal, zoo dat gij in uwe steden vergaderd zult worden; dan zal ik de pest in het midden van u zenden, en gij zult in de hand des vijands overgegeven worden.

26 Als ik u den staf des broods zal gebroken hebben, dan zullen tien vrouwen uw brood in éénen oven bakken, en zullen uw brood bij het gewigt wedergeven; en gij zult eten, maar niet verzadigd worden.

27 Als gij hierom ook mij niet hooren zult, maar met mij wandelen zult in tegenheid;

28 Zoo zal ik ook met u in heetgrimmige tegenheid wandelen, en ik zal u ook zevenvoudig over uwe zonden tuchtigen.

29 Want gij zult het vleesch uwer zonen eten, en het vleesch uwer dochteren zult gij eten.

30 En ik zal uwe hoogten verderven, en uwe zonnebeelden uitroeijen, en ik zal uwe doode ligchamen op de doode ligchamen uwer drekgoden werpen; en mijne ziel zal aan u walgen.

31 En ik zal uwe steden eene woestijn maken, en uwe heiligdommen verwoesten; en ik zal uwen liefelijken reuk niet rieken.

32 Ja ik zal het land verwoesten; dat uwe vijanden, die daarin zullen wonen, zich daarover ontzetten zullen.

33 Daartoe zal ik u onder de heidenen verstrooijen, en een zwaard achter u uittrekken; en uw land zal woest, en uwe steden zullen eene woestijn zijn.

34 Dan zal het land aan zijne Sabbathen een welgevallen hebben, al de dagen der verwoesting, en gij zult in het land uwer vijanden zijn; dan zal het land rusten, en aan zijne Sabbathen een welgevallen hebben.

35 Al de dagen der verwoesting zal het rusten overmits het niet rustte in uwe Sabbathen, als gij daarin woondet.

36 En aangaande de overgeblevenen onder u, ik zal in hun hart eene weekigheid in de landen hunner vijanden laten komen; zoodat het geruisch van een gedreven blad hen jagen zal, en zij zullen vlieden, gelijk men vliedt voor een zwaard, en zullen vallen, waar niemand is die jaagt.

37 En zij zullen de een op den anderen als voor het zwaard vallen, waar niemand is, die jaagt; en gij zult voor het aangezigt uwer vijanden niet kunnen bestaan.

38 Maar gij zult omkomen onder de heidenen; en het land uwer vijanden zal u verteren.

39 En de overgeblevenen onder u zullen om hunne ongeregtigheid in de landen uwer vijanden uitteren; ja ook om de ongeregtigheden hunner vaderen zullen zij met hen uitteren.

40 Dan zullen zij hunne ongeregtigheid belijden, en de ongeregtigheid hunner vaderen met hunne overtredingen, waarmede zij tegen mij overtreden hebben, en ook dat zij met mij in tegenheid gewandeld hebben,

41 Dat ik ook met hen in tegenheid gewandeld, en hen in het land hunner vijanden gebragt zal hebben. Zoo dan hun onbesneden hart gebogen wordt, en zij dan aan de straf hunner ongeregtigheid een welgevallen hebben;

42 Dan zal ik gedenken aan mijn verbond *met* Jakob, en ook aan mijn verbond *met* Izaak, en ook aan mijn verbond *met* Abraham zal ik gedenken, en aan het land zal ik gedenken;

43 Als het land om hunnent wil zal verlaten zijn geweest, en aan zijne Sabbathen een welgevallen gehad hebben, wanneer het om hunnent wil verwoest was, en zij aan de straf hunner ongeregtigheid een welgevallen zullen gehad hebben; daarom, en om dat zij mijne regten hadden verworpen, en hunne ziel aan mijne inzettingen gewalgd had.

44 En hierenboven is dit ook: als zij in het land hunner vijanden zullen zijn, zal ik hen niet verwerpen, noch van hen walgen, om een einde van hen te maken, vernietigende mijn verbond met hen; want ik ben de HEER hun God.

45 Maar ik zal, hun *ten beste* gedenken aan het verbond der voorouderen, die ik uit Egypteland voor de oogen der heidenen uitgevoerd heb, opdat ik hun tot een God ware. Ik ben de HEER.

46 Dit zijn die inzettingen, en die regten, en die wetten, welke de HEER gegeven heeft, tusschen zich en tusschen de kinderen Israëls, op den berg Sinaï, door de hand van Mozes.

HET 27 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

2 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Wanneer iemand eene gelofte zal afgezonderd hebben, naar uwe schatting zullen de zielen des HEEREN zijn;

3 Als uwe schatting eens mans zal zijn van twintig jaren oud, tot eenen, die

zestig jaren oud is; dan zal uwe schatting zijn van vijftig sikkelen zilvers, naar den sikkel des heiligdoms.

4 Maar is het eene vrouw, dan zal uwe schatting zijn dertig sikkelen.

5 En is het van eenen, die vijf jaren oud is, tot eenen, die twintig jaren oud is, zoo zal uwe schatting van eenen man twintig sikkelen zijn, en voor eene vrouw tien sikkelen.

6 Maar is het van eenen, die eene maand oud is, tot eenen, die vijf jaren oud is, zoo zal uwe schatting van een' man zijn vijf sikkelen zilvers, en uwe schatting over eene vrouw, zal zijn drie sikkelen zilvers.

7 En is het van eenen, die zestig jaren oud is en daarboven, is het een man, zoo zal uwe schatting zijn vijftien sikkelen, en voor eene vrouw tien sikkelen.

8 Maar zoo hij armer is, dan uwe schatting, zoo zal hij zich voor het aangezigt des priesters zetten, opdat de priester hem schatte; naar dat de hand desgenen, die de gelofte gedaan heeft, zal kunnen bekomen, zal de priester hem schatten.

9 En indien het een beest is, waarvan men den HEERE offerande offert; al wat hij daarvan den HEERE zal gegeven hebben, zal heilig zijn.

10 Hij zal hetzelve niet vermangelen noch verwisselen, een goed voor een kwaad, of een kwaad voor een goed; indien hij nogtans een beest voor een beest eenigzins verwisselt, zoo zal dit, en dat daarvoor verwisselt is, heilig zijn.

11 En indien het eenig onrein beest is, van hetwelk men den HEERE geene offerande offert, zoo zal hij dat beest voor het aangezigt des priesters zetten.

12 En de priester zal het schatten, naardat het goed of kwaad is; naar uwe schatting, priester, zoo zal het zijn.

13 Maar indien hij het immers lossen zal zoo zal hij deszelfs vijfde deel boven uwe schatting toedoen.

14 En wanneer iemand zijn huis zal geheiligd hebben, dat het den HEERE heilig zij, zoo zal de priester dat schatten, naardat het goed of kwaad is; gelijk als de priester het geschat zal hebben, zoo zal het stand hebben.

15 En indien hij, die het geheiligd heeft, zijn huis zal lossen, zoo zal hij een vijfde deel des gelds uwer schatting daarboven toedoen, zoo zal het zijne zijn.

16 Indien ook iemand van den akker zijner bezitting den HEERE wat geheiligd zal hebben, zoo zal uwe schatting zijn naar zijn zaad: een homer gerstenzaad zal zijn op vijftig sikkelen zilvers.

17 Indien hij zijnen akker van het jubeljaar af geheiligd zal hebben, zoo zal het naar uwe schatting stand hebben.

18 Maar zoo hij zijnen akker na het jubeljaar geheiligd zal hebben, dan zal hem de priester het geld rekenen, naar de jaren, die nog overig zijn tot het jubeljaar; en het zal van uwe schatting afgetrokken worden.

19 En indien hij, die den akker geheiligd heeft, denzelven ganschelijk lossen zal, zoo zal hij een vijfde deel des gelds uwer schatting daarboven toedoen, en dezelve zal hem gevestigd zijn.

20 En indien hij dien akker niet zal lossen, of indien hij dien akker aan een' anderen man verkocht heeft, zoo zal hij niet meer gelost worden.

21 Maar die akker, nadat hij in het jubeljaar zal uitgegaan zijn, zal den HEERE heilig zijn, als een verbannen akker; de bezitting daarvan zal des priesters zijn.

22 En indien hij den HEERE eenen akker heeft geheiligd, dien hij gekocht heeft, en niet is van den akker zijner bezitting;

23 Zoo zal de priester hem rekenen de som uwer schatting tot het jubeljaar; en hij zal op denzelfden dag uwe schatting geven, eene heiligheid den HEERE.

24 In het jubeljaar zal die akker wederkomen tot dien, van wien hij hem gekocht had, tot hem, wiens de bezitting van dat land was.

25 Al uwe schatting nu zal naar den sikkel des heiligdoms geschieden; de sikkel zal zijn van twintig gera.

26 Maar het eerstgeborene, dat den HEERE van een beest eerstgeboren wordt, dat zal niemand heiligen; hetzij een os, of klein vee, het is des HEEREN.

27 Doch is het van een onrein beest, hij zal dat lossen naar uwe schatting, en zal zijn vijfde deel daarboven toedoen; en indien het niet gelost wordt, zoo zal het verkocht worden, naar uwe schatting.

28 Evenwel niets, dat verbannen is, dat iemand den HEERE zal verbannen hebben, van al hetgeen hij heeft, van een' mensch, of een beest, of van den akker zijner bezitting, zal verkocht noch gelost worden; al wat verbannen is, zal den HEERE eene heiligheid der heiligheden zijn.

29 Al wat verbannen is, dat van de menschen zal verbannen zijn, zal niet gelost worden; het zal zekerlijk gedood worden.
30 Ook alle tienden des lands, van het zaad des lands, van de vrucht van het geboomte, zijn des HEEREN; zij zijn den HEERE heilig.
31 Maar zoo iemand van zijne tienden immers iets lossen zal, hij zal zijn vijfde deel daar boven toedoen.
32 Aangaande al de tienden van runderen en klein vee, al wat onder de roede zal doorgaan, het tiende zal den HEERE heilig zijn.
33 Hij zal tusschen het goede en het kwade niet onderzoeken, hij zal het ook niet verwisselen; maar indien hij het immers verwisselen zal, zoo zal dit, en dat daarvoor verwisseld is, heilig zijn; het zal niet gelost worden.
34 Dit zijn de geboden, die de HEER Mozes geboden heeft, aan de kinderen Israëls, op den berg Sinaï.

HET VIERDE BOEK
VAN
MOZES,
GENAAMD
NUMERI.

HET EERSTE CAPITTEL.

VOORTS sprak de HEER tot Mozes, in de woestijn van Sinaï, in de tent der zamenkomst, op den eersten der tweede maand, in het tweede jaar, nadat zij uit Egypteland uitgetogen waren, zeggende:
2 Neem op de som van de geheele vergadering van de kinderen Israëls, naar hunne geslachten, naar het huis hunner vaderen, in het getal der namen, van al wat mannelijk is, hoofd voor hoofd:
3 Van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire in Israël uittreken; die zult gij tellen naar hunne heiren, gij en Aäron.
4 En met ulieden zullen zijn van elken stam één man, die een hoofdman is over het huis zijner vaderen.
5 Deze zijn nu de namen der mannen, die bij u staan zullen: Van Ruben, Elízur, de zoon van Sedéür.
6 Van Simeon, Selûmiël, de zoon van Zurísaddaï.
7 Van Juda, Nahesson, de zoon van Amminádab.
8 Van Issaschar, Netháneël, de zoon van Zuhar.
9 Van Zebulon, Elíab, de zoon van Helon.
10 Van de kinderen van Jozef: van Efraïm, Elisáma, de zoon van Ammihud; van Manasse, Gamáliël, de zoon van Pedázur.
11 Van Benjamin, Abídan, de zoon van Gideóni.
12 Van Dan, Ahiézer, de zoon van Ammísaddaï.
13 Van Aser, Págiël, de zoon van Ochran.
14 Van Gad, Eljasaf, de zoon van Dehuël.
15 Van Nafthali, Ahíra, de zoon van Enan.
16 Dezen waren de geroepenen der vergadering, de oversten der stammen hunner vaderen; zij waren de hoofden der duizenden van Israël.
17 Toen namen Mozes en Aäron die mannen, welke met namen uitgedrukt zijn.
18 En zij verzamelden de geheele vergadering, op den eersten dag der tweede maand; en die verklaarden hunne afkomst, naar hunne geslachten, naar het huis hunner vaderen, in het getal der namen, van die twintig jaren oud was en daarboven, hoofd voor hoofd.
19 Gelijk als de HEER Mozes geboden had, zoo heeft hij hen geteld in de woestijn van Sinaï.
20 Zoo waren de zonen van Ruben, den eerstgeborenen van Israël, hunne geboorten, naar hunne geslachten, naar het huis hunner vaderen, in het getal der namen, hoofd voor hoofd, al wat mannelijk was, van twintig jaren oud en daarboven, allen, die ten heire uittrokken;
21 Hunne getelden van den stam van Ruben waren zes en veertig duizend en vijf honderd.
22 Van de zonen van Simeon, hunne geboorten, naar hunne geslachten, naar het huis hunner vaderen, zijne getelden, in het getal der namen, hoofd voor

hoofd, al wat mannelijk was, van twin-
tig jaren oud en daarboven, allen, die
ten heire uittrokken,
23 Hunne getelden van den stam van
Simeon waren negen en vijftig duizend
en drie honderd.
24 Van de zonen van Gad, hunne ge-
boorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uit-
trokken,
25 Waren hunne getelden van den stam
van Gad vijf en veertig duizend zes
honderd en vijftig.
26 Van de zonen van Juda, hunne ge-
boorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uittrok-
ken,
27 Waren hunne getelden van den stam
van Juda vier en zeventig duizend en
zes honderd.
28 Van de zonen van Issaschar, hunne
geboorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, diet en heire uittrok-
ken,
29 Waren hunne getelden van den stam
van Issaschar vier en vijftig duizend en
vier honderd.
30 Van de zonen van Zebulon, hunne
geboorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uittrok-
ken,
31 Waren hunne getelden van den stam
van Zebulon zeven en vijftig duizend en
vier honderd.
32 Van de zonen van Jozef: van de
zonen van Efraïm, hunne geboorten,
naar hunne geslachten, naar het huis
hunner vaderen, in het getal der namen,
van twintig jaren oud en daarboven,
allen, die ten heire uittrokken,
33 Waren hunne getelden van den stam
van Efraïm veertig duizend en vijf
honderd.
34 Van de zonen van Manasse, hunne
geboorten naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uittrok-
ken,
35 Waren hunne getelden van den stam
van Manasse twee en dertig duizend en
twee honderd.
36 Van de zonen van Benjamin, hunne
geboorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uittrok-
ken,
37 Waren hunne getelden van den stam
van Benjamin vijf en dertig duizend en
vier honderd.
38 Van de zonen van Dan, hunne ge-
boorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uittrok-
ken,
39 Waren hunne getelden van den stam
van Dan twee en zeventig duizend en
zeven honderd.
40 Van de zonen van Aser, hunne ge-
boorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uittrok-
ken,
41 Waren hunne getelden van den stam
van Aser een en veertig duizend en vijf
honderd.
42 *Van* de zonen van Nafthali, hunne
geboorten, naar hunne geslachten, naar
het huis hunner vaderen, in het getal
der namen, van twintig jaren oud en
daarboven, allen, die ten heire uittrok-
ken,
43 Waren hunne getelden van den stam
van Nafthali drie en vijftig duizend en
vier honderd.
44 Dit zijn de getelden, welke Mozes
geteld heeft, en Aäron, en de oversten
van Israël; twaalf mannen waren zij,
elk een over het huis zijner vaderen.
45 Alzoo waren al de getelden van de
zonen van Israël, naar het huis hunner
vaderen, van twintig jaren oud en daar-
boven, allen, die in Israël ten heire uit-
trokken,
46 Al de getelden dan waren zes hon-
derd drie duizend vijf honderd en vijf-
tig.
47 Maar de Leviten, naar den stam
hunner vaderen, werden onder hen niet
geteld.
48 Want de HEER had tot Mozes ge-
sproken, zeggende:
49 Alleen den stam Levi zult gij niet
tellen, noch hunne som opnemen, onder
de zonen van Israël;
50 Maar gij, stel de Leviten over den
tabernakel der getuigenis, en over al
zijn gereedschap, en over alles, wat
daartoe behoort; zij zullen den taber-
nakel dragen, en al zijn gereedschap;
en zij zullen dien bedienen, en zij

zullen zich rondom den tabernakel legeren.
51 En als de tabernakel zal optrekken,
de Leviten zullen denzelven afnemen;
en wanneer de tabernakel zich legeren
zal, zullen de Leviten denzelven oprigten;
en de vreemde, die daarbij komt,
zal gedood worden.
52 En de kinderen Israëls zullen zich
legeren, een iegelijk bij zijn leger, en
een iegelijk bij zijne banier, naar hunne
heiren.
53 Maar de Leviten zullen zich legeren
rondom den tabernakel der getuigenis,
opdat geene verbolgenheid over de vergadering
van de kinderen Israëls zij;
daarom zullen de Leviten de wacht van
den tabernakel der getuigenis waarnemen.
54 Zoo deden de kinderen Israëls; naar
alles, wat de HEER Mozes geboden had,
zoo deden zij.

HET 2 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes en tot
Aäron, zeggende:
2 De kinderen Israëls zullen zich legeren,
een ieder onder zijne banier, naar
de teekenen van het huis hunner vaderen;
rondom tegen over de tent der
zamenkomst zullen zij zich legeren.
3 Die zich nu legeren zullen oostwaarts
tegen den opgang, zal zijn de
banier des legers van Juda, naar zijne
heiren; en Nahesson, de zoon van Amminádab,
zal de overste der zonen van
Juda zijn.
4 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
vier en zeventig duizend en zes honderd.
5 En nevens hem zal zich legeren de
stam van Issaschar; en Nathánaël, de
zoon van Zuar, zal de overste der zonen
van Issaschar zijn.
6 Zijn heir nu, en zijne getelden
waren vier en vijftig duizend en vier
honderd.
7 *Daartoe* de stam van Zebulon; en
Elíab, de zoon van Helon, zal de overste
der zonen van Zebulon zijn.
8 Zijn heir nu, en zijne getelden
waren zeven en vijftig duizend en vier
honderd.
9 Al de getelden des legers van Juda
waren honderd en zes en tachtig duizend
en vier honderd, naar hunne heiren.
Zij zullen vóóraan optrekken.
10 De banier des legers van Ruben,
naar hunne heiren, zal tegen het zuiden
zijn; en Elízur, de zoon Sedéür,
zal de overste der zonen van Ruben
zijn.
11 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
zes en veertig duizend en vijf honderd.
12 En nevens hem zal zich legeren de
stam van Simeon; en Selûmiël, de zoon
van Zurísaddai, zal de overste der zonen
van Simeon zijn.
13 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
negen en vijftig duizend en drie
honderd.
14 Daartoe de stam van Gad; en Eliasaf,
de zoon van Reüel, zal de overste
der zonen van Gad zijn.
15 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
vijf en veertig duizend zes honderd
en vijftig.
16 Al de getelden in het leger van Ruben
waren honderd één en vijftig duizend
vier honderd en vijftig, naar hunne
heiren. En zij zullen de tweede optrekken.
17 Daarna zal de tent der zamenkomst
optrekken, met het leger der Leviten,
in het midden van de legers; gelijk als
zij zich legeren zullen, alzoo zullen zij
optrekken, een iegelijk aan zijne plaats,
naar hunne banieren.
18 De banier des legers van Efraim,
naar hunne heiren, zal tegen het westen
zijn; en Elisáma, de zoon van Ammihud,
zal de overste der zonen van Efraim
zijn.
19 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
veertig duizend en vijf honderd.
20 En nevens hem de stam van Manasse;
en Gamáliël, de zoon van Pedázur,
zal de overste der zonen van Manasse
zijn.
21 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
twee en dertig duizend en twee honderd.
22 Daartoe de stam van Benjamin; en
Abídan, de zoon van Gideóni, zal de
overste der zonen van Benjamin zijn.
23 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
vijf en dertig duizend en vier honderd.
24 Al de getelden in het leger van
Efraim, waren honderd acht duizend
en één honderd, naar hunne heiren. En
zij zullen de derde optrekken.
25 De banier des legers van Dan zal
tegen het noorden zijn, naar hunne
heiren; en Ahiézer, de zoon van Ammísaddai,
zal de overste der zonen van
Dan zijn.
26 Zijn heir nu, en zijne getelden waren
twee en zestig duizend en zeven
honderd.
27 En nevens hem zal zich legeren de
stam van Aser; en Págiël, de zoon van

Ochran, zal de overste der zonen van
Aser zijn.
28 Zijn heir nu, en zijne getelden wa-
ren één en veertig duizend en vijf hon-
derd.
29 Daartoe de stam van Nafthali; en
Ahíra, de zoon van Enan, zal de overste
der zonen van Nafthali zijn.
30 Zijn heir nu, en zijne getelden wa-
ren drie en vijftig duizend en vier hon-
derd.
31 Al de getelden in het leger van Dan
waren honderd zeven en vijftig duizend
en zes honderd. In het achterste zullen
zij optrekken, naar hunne banieren.
32 Dit zijn de getelden van de kinderen
Israëls, naar het huis hunner vaderen;
al de getelden der legers naar hunne
heiren, waren zes honderd drie duizend
vijf honderd en vijftig.
33 Maar de Leviten werden niet geteld
onder de zonen van Israël, gelijk als de
HEER Mozes geboden had.
34 En de kinderen Israëls deden naar
alles, wat de HEER Mozes geboden had,
zoo legerden zij zich naar hunne banie-
ren, en zoo trokken zij op, een iegelijk
naar zijne geslachten, naar het huis zij-
ner vaderen.

HET 3 CAPITTEL.

DIT nu zijn de geboorten van Aäron
en Mozes; ten dage *als* de HEER
met Mozes gesproken heeft op den berg
Sinaï.
2 En dit zijn de namen der zonen van
Aäron: de eerstgeborene, Nadab, daar-
na Abíhu, Eleázar en Ithamar.
3 Dit zijn de namen der zonen van
Aäron, der priesteren, die gezalfd wa-
ren, welker hand men gevuld had, om
het priesterambt te bedienen.
4 Maar Nadab en Abíhu stierven voor
het aangezigt des HEEREN, als zij
vreemd vuur voor het aangezigt des
HEEREN bragten, in de woestijn Sinaï;
en zij hadden geene kinderen; doch
Eleázar, en Ithamar bedienden het
priesterambt voor het aangezigt van
hunnen vader Aäron.
5 En de HEER sprak tot Mozes, zeg-
gende:
6 Doe den stam Levi naderen, en stel
hem voor het aangezigt van den priester
Aäron, opdat zij hem dienen;
7 En dat zij waarnemen zijne wacht,
en de wacht der geheele vergadering,
voor de tent der zamenkomst, om de
dienst des tabernakels te bedienen;
8 En dat zij al het gereedschap van
de tent der zamenkomst, en de wacht
der kinderen Israëls waarnemen, om
de dienst des tabernakels te bedie-
nen.
9 Gij zult dan, aan Aäron en aan zijne
zonen, de Leviten geven; zij zijn gege-
ven, zij zijn hem gegeven uit de kinde-
ren Israëls.
10 Maar Aäron en zijne zonen zult gij
stellen, dat zij hun priesterambt waar-
nemen; en de vreemde, die nadert, zal
gedood worden.
11 En de HEER sprak tot Mozes, zeg-
gende:
12 En ik, zie, ik heb de Leviten uit
het midden van de kinderen Israëls ge-
nomen, in plaats van allen eerstgebo-
rene, die de baarmoeder opent, uit de
kinderen Israëls; en de Leviten zullen
mijne zijn.
13 Want alle eerstgeborene is mijne;
van den dag, dat ik alle eerstgeborenen
in Egypteland sloeg, heb ik mij gehei-
ligd alle eerstgeborenen in Israël, van
de menschen tot de beesten; zij zullen
mijne zijn. Ik ben de HEER.
14 En de HEER sprak tot Mozes in de
woestijn Sinaï, zeggende:
15 Tel de zonen van Levi naar het
huis hunner vaderen, naar hunne ge-
slachten; al wat mannelijk is, van eene
maand oud en daarboven, die zult gij
tellen.
16 En Mozes telde hen naar het bevel
des HEEREN, gelijk als hem geboden
was.
17 Dit nu waren de zonen van Levi
met hunne namen: Gerson, Kahath en
Merári.
18 En dit zijn de namen der zonen van
Gerson, naar hunne geslachten: Libni
en Simeï.
19 En de zonen van Kahat, naar hunne
geslachten: Amram en Jizhar, Hebron
en Uzziël.
20 En de zonen van Merári, naar hun-
ne geslachten: Máheli en Mûsi; dit
zijn de geslachten der Leviten, naar het
huis hunner vaderen.
21 Van Gerson was het geslacht der
Libniten, en het geslacht der Simeïten;
dit zijn de geslachten der Gersoniten.
22 Hunne getelden in getal waren van
al wat mannelijk was, van eene maand
oud en daarboven; hunne getelden wa-
ren zeven duizend vijf honderd.
23 De geslachten der Gersoniten zullen
zich legeren achter den tabernakel,
westwaarts.
24 De overste nu van het vaderlijke
huis der Gersoniten zal zijn Eliasaf, de
zoon van Laël.
25 En de wacht der zonen van Gerson

in de tent der zamenkomst zal zijn de tabernakel en de tent, haar deksel, en het deksel aan de deur van de tent der zamenkomst;
26 En de behangselen des voorhofs, en het deksel van de deur des voorhofs, welke bij den tabernakel en bij den altaar rondom zijn; mitsgaders deszelfs zelen, tot zijne gansche dienst.
27 En van Kahath is het geslacht der Amramiten, en het geslacht der Jizhariten, en het geslacht der Hebroniten, en het geslacht der Uzziëliten; dit zijn de geslachten der Kohathiten.
28 In getal van al wat mannelijk was, van eene maand oud en daarboven, waren acht duizend en zes honderd, waarnemende de wacht des heiligdoms.
29 De geslachten der zonen van Kohath zullen zich legeren aan de zijde des tabernakels, zuidwaarts.
30 De overste nu van het vaderlijke huis der geslachten van de Kohathiten, zal zijn Elízafan, de zoon van Uzziël.
31 Hunne wacht nu zal zijn de ark, en de tafel, en de kandelaar, en de altaren, en het gereedschap des heiligdoms, met hetwelk zij dienst doen, en het deksel, en al *wat tot* zijne dienst *behoort.*
32 De overste nu der oversten van Levi zal zijn Eleázar, de zoon van Aäron den priester; *zijn* opzigt zal zijn over de genen, die de wacht des heiligdoms waarnemen.
33 Van Meräri is het geslacht der Máheliten, en het geslacht der Mûsiten; dit zijn de geslachten van Meräri.
34 En hunne getelden in getal van al wat mannelijk was, van eene maand oud en daarboven, waren zes duizend en twee honderd.
35 De overste nu van het vaderlijke huis der geslachten van Meräri zal zijn Zûriël, de zoon van Abíhaïl; zij zullen zich legeren aan de zijde des tabernakels, noordwaarts.
36 En het opzigt der wachten van de zonen van Meräri zal zijn over de berderen des tabernakels, en deszelfs rigchelen, en deszelfs pilaren, en deszelfs voeten, en al deszelfs gereedschap, en al *wat tot* deszelfs dienst *behoort.*
37 En de pilaren des voorhofs rondom, en derzelver voeten, en derzelver pennen, en derzelver zelen.
38 Die nu zich legeren zullen vóór den tabernakel oostwaarts, vóór de tent der zamenkomst, tegen den opgang, zullen zijn Mozes, en Aäron met zijne zonen, waarnemende de wacht des heiligdoms, voor de wacht der kinderen Israëls; en de vreemde, die nadert, zal gedood worden.
39 Alle getelden der Leviten, welke Mozes en Aäron, op het bevel des HEEREN, naar hunne geslachten, geteld hebben, al wat mannelijk was, van eene maand oud en daarboven, waren twee en twintig duizend.
40 En de HEER zeide tot Mozes: Tel alle eerstgeborenen, wat mannelijk is onder de kinderen Israëls, van eene maand oud en daarboven; en neem het getal hunner namen op.
41 En gij zult voor mij de Leviten nemen (Ik ben de HEER), in plaats van alle eerstgeborenen onder de kinderen Israëls, en de beesten der Leviten, in plaats van alle eestgeborenen onder de beesten der kinderen Israëls.
42 Mozes dan telde, gelijk als de HEER hem geboden had, alle eerstgeborenen onder de kinderen Israëls,
43 En alle eerstgeborenen, die mannelijk waren, in het getal der namen, van eene maand oud en daarboven, naar hunne getelden, waren twee en twintig duizend, twee honderd en drie en zeventig.
44 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
45 Neem de Leviten, in plaats van alle eerstgeboorte onder de kinderen Israëls, en de beesten der Leviten, in plaats van hunne beesten; want de Leviten zullen mijne zijn: Ik ben de HEER.
46 Aangaande de twee honderd en drie en zeventig, die gelost zullen worden, die overschieten, boven de Leviten, van de eerstgeborenen der kinderen Israëls;
47 Gij zult voor elk hoofd vijf sikkels nemen; naar den sikkel des heiligdoms zult gij die nemen; die sikkel is twintig gera.
48 En gij zult dat geld aan Aäron en zijne zonen geven, *het geld* der gelosten, die onder hen overschieten.
49 Toen nam Mozes dat losgeld van degenen, die overschoten boven de gelosten door de Leviten;
50 Van de eerstgeborenen der kinderen Israëls nam hij dat geld, duizend drie honderd vijf en zestig *sikkelen,* naar den sikkel des heiligdoms.
51 En Mozes gaf dat geld der gelosten aan Aäron en aan zijne zonen, naar het bevel des HEEREN, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

HET 4 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes en tot Aäron, zeggende:
2 Neemt op de som der zonen van Ko-

hath, uit het midden der zonen van Levi, naar hunne geslachten, naar het huis hunner vaderen.

3 Van dertig jaren oud en daarboven, tot vijftig jaren oud; al wie tot dezen strijd inkomt, om het werk in de tent der zamenkomst te doen.

4 Dit zal de dienst zijn der zonen van Kohath, in de tent der zamenkomst, *te weten* de heiligheid der heiligheden.

5 In het optrekken des legers, zoo zullen Aäron en zijne zonen komen, en den voorhang des deksels afnemen, en zullen daarmede de ark der getuigenis bedekken.

6 En zij zullen een deksel van dassenvellen daarop leggen, en een geheel kleed van hemelsblaauw daarboven op uitspreiden; en zij zullen derzelver handboomen aanleggen.

7 Zij zullen ook op de toontafel een kleed van hemelsblaauw uitspreiden, en zullen daarop zetten de schotelen, en de reukschalen, en de kroezen, en de dekschotels; ook zal het gedurig brood daarop zijn.

8 Daarna zullen zij een scharlaken kleed daarover uitspreiden, en zullen dat met een deksel van dassenvellen bedekken; en zij zullen derzelver handboomen aanleggen.

9 Dan zullen zij een kleed van hemelsblaauw nemen, en bedekken den kandelaar des luchters, en zijne lampen, en zijne snuiters, en zijne bluschvaten, en al zijne olievaten, met welke zij aan denzelven dienen.

10 Zij zullen ook denzelven, en al zijn gereedschap, in een deksel van dassenvellen doen, en zullen hem op den draagboom leggen.

11 En over den gouden altaar zullen zij een kleed van hemelsblaauw uitspreiden, en zullen dat met een deksel van dassenvellen bedekken; en zij zullen deszelfs handboomen aanleggen.

12 Zij zullen ook nemen alle gereedschap der dienst, met hetwelk zij in het heiligdom dienen, en zullen het leggen in een kleed van hemelsblaauw, en zullen hetzelve met een deksel van dassenvellen bedekken; en zij zullen het op den draagboom leggen.

13 En zij zullen de asch van den altaar vegen, en zij zullen daarover een kleed van purper uitspreiden.

14 En zij zullen daarop leggen al zijn gereedschap, waarmede zij aan denzelven dienen, de koolpannen, de krauwelen, en de schoefelen, en de sprengbekkens, al het gereedschap des altaars; en zij zullen daarover een deksel van dassenvellen uitspreiden, en zullen deszelfs handboomen aanleggen.

15 Als nu Aäron en zijne zonen, het dekken van het heiligdom, en van alle gereedschap des heiligdoms, in het optrekken des legers, zullen voleind hebben, zoo zullen daarna de zonen van Kohath komen om te dragen; maar zij zullen dat heilige niet aanroeren, dat zij niet sterven. Dit is de last der zonen van Kohath, in de tent der zamenkomst.

16 Het opzigt nu van Eleázar, den zoon van Aäron den priester, zal zijn over de olie des luchters, en het reukwerk der welriekende specerijen, en het gedurig spijsoffer, en de zalfolie: het opzigt des ganschen tabernakels, en al wat er in is, aan het heiligdom en aan deszelfs gereedschap.

17 En de HEER sprak tot Mozes, en tot Aäron, zeggende:

18 Gij zult den stam van de geslachten der Kohathiten niet laten uitgeroeid worden, uit het midden der Leviten;

19 Maar dit zult gij hun doen, opdat zij leven en niet sterven, als zij tot de heiligheid der heiligheden toetreden zullen: Aäron en zijne zonen zullen komen, en stellen hen een ieder over zijne dienst en aan zijnen last.

20 Doch zij zullen niet inkomen om te zien, als men het heiligdom inwindt, opdat zij niet sterven.

21 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

22 Neem ook op de som der zonen van Gerson, naar het huis hunner vaderen, naar hunne geslachten.

23 Gij zult hen tellen van dertig jaren oud en daarboven, tot vijftig jaren oud, al wie inkomt om den strijd te strijden, opdat hij de dienst bediene in de tent der zamenkomst.

24 Dit zal zijn de dienst der geslachten van de Gersoniten, in het dienen en in den last.

25 Zij zullen dan dragen de gordijnen des tabernakels, en de tent der zamenkomst, *te weten* haar deksel, en het dassendeksel, dat er boven op is, en het deksel der deur van de tent der zamenkomst;

26 En de behangselen des voorhofs, en het deksel der deur van de poort des voorhofs, hetwelk is bij den tabernakel en bij den altaar rondom; en derzelver zelen, en al het gereedschap van derzelver dienst, mitsgaders al wat daarvoor bereid wordt, opdat zij dienen.

27 De geheele dienst van de zonen der

Gersoniten, in al hunnen last, en in al
hunne dienst, zal zijn naar het bevel
van Aäron en van zijne zonen; en gij-
lieden zult hun ter bewaring al hunnen
last bevelen.
28 Dit is de dienst van de geslachten
der zonen van de Gersoniten, in de tent
der zamenkomst; en hunne wacht zal
zijn onder de hand van Ithamar, den
zoon van Aäron den priester.
29 Aangaande de zonen van Merári,
die zult gij tellen, naar hunne geslach-
ten, en naar het huis hunner vaderen.
30 Gij zult ze tellen van dertig jaren
oud en daarboven, tot vijftig jaren oud,
al wie inkomt tot dezen strijd, om te
bedienen de dienst van de tent der za-
menkomst.
31 Dit zal nu zijn de onderhouding van
hunnen last, naar al hunne dienst, in de
tent der zamenkomst: de berderen des
tabernakels, en zijne rigchelen, en zijne
pilaren, en zijne voeten;
32 Mitsgaders de pilaren des voorhofs
rondom, derzelver voeten, en derzelver
pennen, en derzelver zelen, met al der-
zelver gereedschap, en met al derzel-
ver dienst; en het gereedschap van de
waarneming van hunnen last zult gij
bij namen tellen.
33 Dit is de dienst van de geslachten
der zonen van Merári, naar hunne gan-
sche dienst, in de tent der zamenkomst,
onder de hand van Ithamar, den zoon
van Aäron den priester.
34 Mozes dan en Aäron, en de oversten
der vergadering telden de zonen der
Kohathiten, naar hunne geslachten, en
naar het huis hunner vaderen,
35 Van dertig jaren oud en daarboven,
tot vijftig jaren oud; al wie inkwam tot
dezen strijd, tot de dienst in de tent der
zamenkomst.
36 Hunne getelden nu waren, naar
hunne geslachten, twee duizend zeven
honderd en vijftig.
37 Deze zijn de getelden van de ge-
slachten der Kohathiten, van al wie in
de tent der zamenkomst diende, welke
Mozes en Aäron geteld hebben, naar
het bevel des HEEREN, door de hand
van Mozes.
38 Insgelijks de getelden der zonen
van Gerson, naar hunne geslachten, en
naar het huis hunner vaderen,
39 Van dertig jaren oud en daarboven,
tot vijftig jaren oud; al wie inkwam tot
dezen strijd, tot de dienst in de tent der
zamenkomst;
40 Hunne getelden waren, naar hunne
geslachten, naar het huis hunner va-
deren, twee duizend zes honderd en
dertig.
41 Deze zijn de getelden van de geslach-
ten der zonen van Gerson, van al wie in
de tent der zamenkomst diende, welke
Mozes en Aäron telden, naar het bevel
des HEEREN.
42 En de getelden van de geslachten
der zonen van Merári, naar hunne ge-
slachten, naar het huis hunner vader-
en,
43 Van dertig jaren oud en daarboven,
tot vijftig jaren oud; al wie inkwam tot
dezen strijd tot de dienst in de tent der
zamenkomst;
44 Hunne getelden nu waren, naar
hunne geslachten, drie duizend twee
honderd.
45 Deze zijn de getelden van de geslach-
ten der zonen van Merári, welke Mozes
en Aäron geteld hebben, naar het bevel
des HEEREN, door de hand van Mozes.
46 Al de getelden, welke Mozes en
Aäron, en de oversten van Israël geteld
hebben van de Leviten, naar hunne
geslachten, en naar het huis hunner
vaderen,
47 Van dertig jaren oud en daarboven,
tot vijftig jaren oud; al wie inkwam, om
de dienst der bediening en de dienst van
den last, in de tent der zamenkomst, te
bedienen;
48 Hunne getelden waren acht duizend
vijf honderd en tachtig.
49 Men telde hen, naar het bevel des
HEEREN, door de hand van Mozes, een
ieder naar zijne dienst, en naar zijnen
last; en zijne getelden waren, die de
HEER Mozes geboden had.

HET 5 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, zeg-
gende:
2 Gebied den kinderen Israëls, dat zij
uit het leger wegzenden alle melaat-
schen, en alle vloeijenden, en allen, die
onrein zijn van eenen doode.
3 Van den man tot de vrouw toe zult
gij hen wegzenden; tot buiten het leger
zult gij hen wegzenden; opdat zij niet
verontreinigen hunne legers, in welker
midden ik wone.
4 En de kinderen Israëls deden alzoo,
en zonden hen tot buiten het leger; ge-
lijk de HEER tot Mozes gesproken had,
alzoo deden de kinderen Israëls.
5 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
6 Spreek tot de kinderen Israëls: Wan-
neer een man of eene vrouw iets van
eenige menschelijke zonden gedaan zul-
len hebben, overtreden hebbende door

overtreding tegen den HEERE, zoo is diezelve ziele schuldig.
7 En zij zullen hunne zonde, welke zij gedaan hebben, belijden; daarna zal hij zijne schuld weder uitkeeren, naar de hoofdsom daarvan, en derzelver vijfde deel zal hij daarboven toedoen, en zal het dien geven, aan wien hij zich verschuldigd heeft.
8 Maar zoo die man geenen losser zal hebben, om de schuld aan hem weder uit te keeren, zal die schuld, welke den HEERE weder uitgekeerd wordt, des priesters zijn, behalve den ram der verzoening met welken hij voor hem verzoening doen zal.
9 Desgelijks zal alle heffing van alle geheiligde dingen der kinderen Israëls, welke zij tot den priester brengen, voor hem zijn.
10 En een ieders geheiligde dingen zullen voor hem zijn; wat iemand den priester zal gegeven hebben, zal voor hem zijn.
11 Wijders sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
12 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Wanneer van iemand zijne huisvrouw zal afgeweken zijn, en door overtreding tegen hem overtreden zal hebben:
13 Dat een man bij haar door bijligging des zaads zal gelegen hebben, en het voor de oogen haars mans zal verborgen zijn, en zij zich verheeld zal hebben, zijnde nogtans onrein geworden; en geen getuige tegen haar is, en zij niet betrapt is;
14 En de ijvergeest over hem gekomen is, dat hij ijvert over zijne huisvrouw, dewijl zij onrein geworden is; of dat over hem de ijvergeest gekomen is, dat hij over zijne huisvrouw ijvert, hoewel zij niet onrein geworden is;
15 Dan zal die man zijne huisvrouw tot den priester brengen, en zal hare offerande voor haar medebrengen, een tiende deel van een efa gerstenmeel; hij zal geen olie daarop gieten, noch wierook daarop leggen, dewijl het een spijsoffer der ijveringen is, een spijsoffer der gedachtenis, dat de ongeregtigheid in gedachtenis brengt.
16 En de priester zal haar doen naderen, hij zal ze stellen voor het aangezigt des HEEREN.
17 En de priester zal heilig water in een aarden vat nemen; en van het stof, hetwelk op den vloer des tabernakels is, zal de priester nemen, en in het water doen.
18 Daarna zal de priester de vrouw voor het aangezigt des HEEREN stellen, en zal het hoofd van de vrouw ontblooten, en zal het spijsoffer der gedachtenis op hare handen leggen, hetwelk het spijsoffer der ijveringen is; en in de hand des priesters zal dat bitter water zijn, hetwelk den vloek medebrengt.
19 En de priester zal haar beëedigen, en zal tot die vrouw zeggen: Indien niemand bij u gelegen heeft, en indien gij, onder uwen man zijnde, niet afgeweken zijt tot onreinigheid, zijt vrij van dit bitter water, hetwelk den vloek medebrengt.
20 Maar zoo gij, onder uwen man zijnde, afgeweken zijt, en zoo gij onrein geworden zijt, dat een man bij u gelegen heeft, behalve uwen man,
21 (Dan zal de priester die vrouw met den eed der vervloeking beëedigen, en de priester zal tot de vrouw zeggen:) De HEER zette u tot eenen vloek, en tot eenen eed, in het midden uwes volks, mits dat de HEER uwe heup vervallende, en uwen buik zwellende make;
22 Dat dit zelve water, hetwelk de vervloeking medebrengt, in uw ingewand inga, om den buik te doen zwellen, en de heup te doen vervallen. Dan zal die vrouw zeggen: Amen, Amen.
23 Daarna zal de priester deze zelfde vloeken op een cedeltje schrijven, en hij zal het met het bitter water uitdoen.
24 En hij zal die vrouw dat bitter water, hetwelk de vervloeking medebrengt, te drinken geven, dat het water, hetwelk de vervloeking medebrengt, in haar tot bitterheden inga.
25 En de priester zal uit de hand van die vrouw het spijsoffer der ijveringen nemen, en hij zal dat spijsoffer voor het aangezigt des HEEREN bewegen, en zal dat op den altaar offeren.
26 De priester zal ook van dat spijsoffer, deszelfs gedenkoffer, eene handvol grijpen, en zal het op den altaar aansteken; en daarna zal hij dat water die vrouw te drinken geven.
27 Als hij haar nu dat water zal te drinken gegeven hebben, het zal geschieden, indien zij onrein geworden is, en tegen haren man door overtreding zal overtreden hebben, dat het water, hetwelk vervloeking medebrengt, tot bitterheid in haar ingaan zal, en haar buik zwellen, en hare heup vervallen zal; en die vrouw zal in het midden van haar volk tot eenen vloek zijn.
28 Doch indien de vrouw niet onrein geworden is, maar rein is, zoo zal zij

vrij zijn, en zal met zaad bezadigd worden.
29 Dit is de wet der ijveringen, als eene vrouw, onder haren man zijnde, zal afgeweken en onrein geworden zijn;
30 Of als over eenen man de ijvergeest zal gekomen zijn, en hij over zijne huisvrouw zal geijverd hebben, dat hij de vrouw voor het aangezigt des HEEREN stelle, en de priester aan haar deze gansche wet volbrenge.
31 En de man zal van de ongeregtigheid onschuldig zijn; maar die vrouw zal hare ongeregtigheid dragen.

HET 6 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Wanneer een man of eene vrouw zich afgescheiden zal hebben, belovende de gelofte eens Nazireërs, om zich den HEERE af te zonderen;
3 Van wijn en sterken drank zal hij zich afzonderen; wijn, edik en edik van sterken drank zal hij niet drinken, noch eenige vochtigheid van druiven zal hij drinken, noch versche of gedroogde druiven eten.
4 Al de dagen van zijn nazireërschap zal hij niet eten van iets, dat van den wijnstok des wijns gemaakt is, van de kernen af tot de basten toe.
5 Al de dagen der gelofte van zijn nazireërschap zal het scheermes over zijn hoofd niet gaan; tot dat die dagen vervuld zullen zijn, die hij zich den HEERE zal afgezonderd hebben, zal hij heilig zijn, latende de lokken van het haar zijns hoofds wassen.
6 Al de dagen, die hij zich den HEERE zal afgezonderd hebben, zal hij tot het ligchaam eens dooden niet gaan.
7 Om zijnen vader of om zijne moeder, om zijnen broeder of om zijne zuster, om hen zal hij zich niet verontreinigen, als zij dood zijn; want het nazireërschap zijns Gods is op zijn hoofd.
8 Al de dagen van zijn nazireërschap is hij den HEERE heilig.
9 En zoo de gestorvene bij hem onvoorziens haastelijk gestorven ware, dat hij het hoofd van zijn nazireërschap zou verontreinigd hebben, zoo zal hij op den dag zijner reiniging zijn hoofd bescheren; op den zevenden dag zal hij het bescheren.
10 En op den achtsten dag zal hij twee tortelduiven, of twee jonge duiven brengen tot den priester, tot de deur van de tent der zamenkomst.
11 De priester nu zal ééne bereiden ten zondoffer, en éénе ten brandoffer, en zal voor hem verzoening doen, van dat hij aan het doode ligchaam gezondigd heeft; alzoo zal hij zijn hoofd op dien dag heiligen.
12 Daarna zal hij de dagen van zijn nazireërschap den HEERE afzonderen, en zal een lam, dat éénjarig is, brengen ten schuldoffer; en de vorige dagen zullen vallen, omdat zijn nazireërschap verontreinigd was.
13 En dit is de wet des Nazireërs: op den dag, als de dagen van zijn nazireërschap zullen vervuld zijn, zal hij dit brengen tot de deur van de tent der zamenkomst.
14 Hij dan zal tot zijne offerande den HEERE offeren een volkomen éénjarig lam ten brandoffer, en een volkomen eenjarig ooilam ten zondoffer, en een' volkomen ram ten dankoffer;
15 En een' korf ongezuurde *koeken*, koeken van meelbloem, met olie gemengd, en ongezuurde vladen, met olie bestreken, mitsgaders derzelver spijsoffer, en derzelver drankofferen;
16 En de priester zal het voor het aangezigt des HEEREN brengen, en zal zijn zondoffer en zijn brandoffer bereiden.
17 Hij zal ook den ram ten dankoffer den HEERE bereiden, met den korf der ongezuurde *koeken;* en de priester zal zijn spijsoffer en zijn drankoffer bereiden.
18 Alsdan zal de Nazireër, aan de deur van de tent der zamenkomst, het hoofd van zijn nazireërschap bescheren; en hij zal het hoofdhaar van zijn nazireërschap nemen, en hij zal het leggen op het vuur, dat onder het dankoffer is.
19 Daarna zal de priester een' gezoden schouder nemen van den ram, en eene ongezuurde koek uit den korf, en eene ongezuurde vlade; en hij zal die op de handen des Nazireërs leggen, nadat hij zijn nazireërschap afgeschoren heeft.
20 En de priester zal die bewegen ten beweegoffer, voor het aangezigt des HEEREN; het is een heilig ding voor den priester, met de borst des beweegoffers, en met den schouder des hefoffers; en daarna zal die Nazireër wijn drinken.
21 Dit is de wet des Nazireërs, die zijne offerande den HEERE voor zijn nazireërschap zal beloofd hebben, behalve wat zijne hand bekomen zal; naar zijne gelofte, welke hij beloofd zal hebben, alzoo zal hij doen, naar de wet van zijn nazireërschap.
22 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

23 Spreek tot Aäron en zijne zonen,
zeggende: Alzoo zult gijlieden de kinderen Israëls zegenen, zeggende tot hen:
24 De HEER zegene u, en behoede u:
25 De HEER doe zijn aangezigt over u
lichten, en zij u genadig:
26 De HEER verheffe zijn aangezigt
over u, en geve u vrede.
27 Alzoo zullen zij mijnen naam op de
kinderen Israëls leggen; en ik zal ze zegenen.

HET 7 CAPITTEL.

EN het geschiedde ten dage, als Mozes geëindigd had den tabernakel op te rigten, en dat hij dien gezalfd, en dien geheiligd had, en al deszelfs gereedschap, mitsgaders den altaar en al deszelfs gereedschap, en hij denzelven gezalfd en geheiligd had;
2 Dat de oversten van Israël, de hoofden van het huis hunner vaderen offerden; dezen waren de oversten der stammen, die over de getelden stonden.
3 En zij bragten hunne offerande voor
het aangezigt des HEEREN, zes overdekte wagens, en twaalf runderen; eenen wagen voor twee oversten, en eenen os voor elk eenen; en zij bragten dezelve vóór den tabernakel.
4 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
5 Neem dezelve van hen, op dat zij
zijn mogen om te bedienen de dienst van de tent der zamenkomst; en gij zult dezelve den Leviten geven; elk naar zijne dienst.
6 Alzoo nam Mozes die wagens, en die
runderen, en gaf dezelve den Leviten.
7 Twee wagens en vier runderen gaf
hij den zonen van Gerson, naar hunne dienst.
8 En vier wagenen en acht runderen
gaf hij den zonen van Merári, naar hunne dienst; onder de hand van Ithamar, den zoon van Aäron den priester.
9 Maar den zonen van Kohath gaf hij
niet; want de dienst der heilige dingen was op hen, *die* zij op de schouderen droegen.
10 En de oversten offerden ter inwijding des altaars, op den dag als dezelve gezalfd werd; de oversten dan offerden hunne offerande voor den altaar.
11 En de HEER zeide tot Mozes: Elke
overste zal (een iegelijke op zijnen dag) zijne offerande offeren, ter inwijding des altaars.
12 Die nu op den eersten dag zijne offerande offerde, was Nahesson, de zoon van Amminádab, voor den stam van Juda.
13 En zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
14 Eene reukschaal van tien gouden
sikkelen, vol reukwerks;
15 Een var, een jong rund, een ram,
een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
16 Een geitenbok, ten zondoffer;
17 En ten dankoffer: twee runderen,
vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Nahesson, den zoon van Amminánab.
18 Op den tweeden dag offerde Netháneël, de zoon Zuar, de overste van Issaschar.
19 Hij offerde zijne offerande: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
20 Eene reukschaal van tien gouden
sikkelen vol reukwerks;
21 Een' var, een jong rund, een ram,
een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
22 Een' geitenbok, ten zondoffer;
23 En ten dankoffer: twee runderen,
vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Netháneël, den zoon van Zuar.
24 Op den derden dag *offerde* de overste
der zonen van Zebulon, Elíab, de zoon van Helon.
25 Zijne offerande was: een zilveren
schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
26 Eene reukschaal van tien gouden
sikkelen, vol reukwerks;
27 Een var, een jong rund, een ram,
een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
28 Een geitenbok, ten zondoffer;
29 En ten dankoffer: twee runderen,
vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Elíab, den zoon van Helon.
30 Op den vierden dag *offerde* de overste
der kinderen van Ruben, Elízur, de zoon van Sedéür.
31 Zijne offerande was: een zilveren

schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
32 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen,* vol reukwerks;
33 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
34 Een geitenbok, ten zondoffer;
35 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Elízur, den zoon van Sedéür.
36 Op den vijfden dag *offerde* de overste der kinderen van Simeon, Selûmiël, de zoon van Zurísaddai.
37 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken, van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
38 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen,* vol reukwerks;
39 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
40 Een geitenbok, ten zondoffer;
41 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Selûmiël, den zoon van Zurísaddai.
42 Op den zesden dag *offerde* de overste der kinderen van Gad, Eliasaf, de zoon van Dehuël.
43 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; beiden vol meelbloem gemengd met olie, ten spijsoffer;
44 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen,* vol reukwerks;
45 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
46 Een geitenbok, ten zondoffer;
47 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Eliasaf, den zoon van Dehuël.
48 Op den zevenden dag *offerde* de overste der kinderen van Efraim, Elisáma, de zoon van Ammihud.
49 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
50 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen,* vol reukwerks;
51 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
52 Een geitenbok, ten zondoffer;
53 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Elisáma, den zoon van Ammihud.
54 Op den achtsten dag *offerde* de overste der kinderen van Manasse, Gamáliël, de zoon van Pedázur.
55 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
56 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen,* vol reukwerks;
57 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
58 Een geitenbok, ten zondoffer;
59 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Gamáliël, den zoon van Pedázur.
60 Op den negenden dag *offerde* de overste der kinderen van Benjamin, Abídan, de zoon van Gideóni.
61 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken, van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
62 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen,* vol reukwerks;
63 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
64 Een geitenbok, ten zondoffer;
65 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Abídan, de zoon van Gideóni.
66 Op den tienden dag *offerde* de overste der kinderen van Dan, Ahiézer, de zoon van Ammísaddai.
67 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen,* een zilveren sprengbekken, van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol

meelbloem met olie gemengd ten spijsoffer;
68 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen*, vol reukwerks;
69 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
70 Een geitenbok, ten zondoffer;
71 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Ahiézer, den zoon van Ammìsaddai.
72 Op den elfden dag *offerde* de overste der kinderen van Aser, Págiël, de zoon van Ochran.
73 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken, van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
74 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen*, vol reukwerks;
75 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
76 Een geitenbok, ten zondoffer;
77 En ten dankoffer: twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Págiël, den zoon van Ochran.
78 Op den twaalfden dag *offerde* de overste der kinderen van Nafthali, Ahíra, de zoon van Enan.
79 Zijne offerande was: een zilveren schotel, welks gewigt was honderd dertig *sikkelen;* een zilveren sprengbekken, van zeventig sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms; zij waren beiden vol meelbloem met olie gemengd, ten spijsoffer;
80 Eene reukschaal van tien gouden *sikkelen*, vol reukwerks;
81 Een var, een jong rund, een ram, een lam, dat eenjarig was, ten brandoffer;
82 Een geitenbok, ten zondoffer;
83 En ten dankoffer, twee runderen, vijf rammen, vijf bokken, vijf eenjarige lammeren. Dit was de offerande van Ahíra, den zoon van Enan.
84 Dit is de inwijding des altaars van de oversten van Israël, op den dag als dezelve gezalfd werd: twaalf zilveren schotels, twaalf zilveren sprengbekkens, twaalf gouden reukschalen.
85 Een zilveren schotel was van honderd dertig *sikkelen*, en een sprengbekken van zeventig; al het zilver van de vaten, was twee duizend vier honderd *sikkelen*, naar den sikkel des heiligdoms.
86 Twaalf gouden reukschalen vol reukwerks, elke reukschaal was van tien *sikkelen*, naar den sikkel des heiligdoms; al het goud der reukschalen was honderd en twintig *sikkelen*.
87 Al de runderen ten brandoffer, waren twaalf varren, twaalf rammen, twaalf eenjarige lammeren, met hun spijsoffer; en twaalf geitenbokken ten zondoffer.
88 En al de runderen, ten dankoffer, waren vier en twintig varren, de rammen zestig, de bokken zestig, de eenjarige lammeren zestig. Dit is de inwijding des altaars, nadat dezelve gezalfd was.
89 En als Mozes in de tent der zamenkomst ging, om met hem te spreken, zoo hoorde hij eene stem tot hem sprekende, van boven het verzoendeksèl, hetwelk is op de ark der getuigenis, van tusschen de twee cherubim. Alzoo sprak hij tot hem.

HET 8 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
2 Spreek tot Aäron, en zeg tot hem: als gij de lampen aansteken zult, regt tegen over den kandelaar zullen de zeven lampen lichten.
3 En Aäron deed alzoo: tegen over voor aan den kandelaar stak hij deszelfs lampen aan, gelijk als de HEER Mozes geboden had.
4 Dit werk nu des kandelaars was van digt goud, tot zijne schacht, tot zijne bloemen was het digt; naar de gedaante, die de HEER Mozes vertoond had, alzoo had hij den kandelaar gemaakt.
5 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
6 Neem de Leviten uit het midden van de kinderen Israëls, en reinig hen.
7 En aldus zult gij hun doen, om hen te reinigen: spreng op hen water der ontzondiging; en zij zullen het scheermes over hun gansche vleesch doen gaan, en zij zullen hunne kleederen wasschen, en zich reinigen.
8 Daarna zullen zij nemen eenen var, een jong rund, met zijn spijsoffer van meelbloem, met olie gemengd; en eenen anderen var, een jong rund, zult gij nemen ten zondoffer.
9 En gij zult de Leviten voor de tent der zamenkomst doen naderen; en gij zult de geheele vergadering der kinderen Israëls doen verzamelen.

10 Ja gij zult de Leviten voor het aangezigt des HEEREN doen naderen; en de kinderen Israëls zullen hunne handen op de Leviten leggen.
11 En Aäron zal de Leviten bewegen ten beweegoffer voor het aangezigt des HEEREN, van wege de kinderen Israëls; opdat zij zijn, om de dienst des HEEREN te bedienen.
12 En de Leviten zullen hunne handen op het hoofd der varren leggen; daarna bereidt gij éénen ten zondoffer, en éénen ten brandoffer den HEERE, om over de Leviten verzoening te doen.
13 En gij zult de Leviten stellen voor het aangezigt van Aäron, en voor het aangezigt van zijne zonen, en gij zult hen bewegen ten beweegoffer den HEERE.
14 En gij zult de Leviten uit het midden van de kinderen Israëls uitscheiden, opdat de Leviten mijne zijn.
15 En daarna zullen de Leviten inkomen, om de tent der zamenkomst te bedienen; en gij zult hen reinigen, en hen ten beweegoffer bewegen.
16 Want zij zijn gegeven, zij zijn mij gegeven uit het midden van de kinderen Israëls; voor de opening van alle baarmoeder, *voor* de eerstgeborenen van een ieder uit de kinderen Israëls, heb ik ze mij genomen.
17 Want alle eerstgeborene onder de kinderen Israëls is mijne, onder de menschen en onder de beesten; ten dage dat ik alle eerstgeboorte in Egypteland sloeg, heb ik dezelve mij geheiligd.
18 En ik heb de Leviten genomen voor alle eerstgeborenen onder de kinderen Israëls.
19 En ik heb de Leviten aan Aäron en aan zijne zonen tot eene gift gegeven, uit het midden van de kinderen Israëls, om de dienst van de kinderen Israëls in de tent der zamenkomst te bedienen, en om voor de kinderen Israëls verzoening te doen, dat er geene plage zij onder de kinderen Israëls, als de kinderen Israëls tot het heiligdom naderen zouden.
20 En Mozes deed, en Aäron, en de gansche vergadering der kinderen Israëls, aan de Leviten, naar alles, wat de HEER Mozes geboden had van de Leviten, zoo deden de kinderen Israëls aan hen.
21 En de Leviten ontzondigden zich, en wiesschen hunne kleederen, en Aäron bewoog hen ten beweegoffer voor het aangezigt des HEEREN; en Aäron deed verzoening over hen, om hen te reinigen.
22 En daarna kwamen de Leviten, om hunne dienst te bedienen in de tent der zamenkomst, voor het aangezigt van Aäron, en voor het aangezigt zijner zonen; gelijk de HEER Mozes van de Leviten geboden had, alzoo deden zij aan hen.
23 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
24 Dit is het, wat de Leviten aangaat: van vijf en twintig jaren oud en daarboven zullen zij inkomen, om den strijd te strijden, in de dienst van de tent der zamenkomst.
25 Maar van dat hij vijftig jaren oud is, zal hij van den strijd dezer dienst afgaan, en hij zal niet meer dienen.
26 Doch hij zal met zijne broederen dienen in de tent der zamenkomst, om de wacht waar te nemen; maar de dienst zal hij niet bedienen. Alzoo zult gij aan de Leviten doen in hunne wachten.

HET 9 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes in de woestijn Sinaï, in het tweede jaar, na dat zij uit Egypteland uitgetogen waren, in de eerste maand, zeggende:
2 Dat de kinderen Israëls het Pascha houden zouden, op zijnen gezetten tijd;
3 Op den veertienden dag in deze maand, tusschen de twee avonden zult gij het houden, op zijnen gezetten tijd; naar al zijne inzettingen, en naar al zijne regten zult gij het houden.
4 Mozes dan sprak tot de kinderen Israëls, dat zij het Pascha zouden houden.
5 En zij hielden het Pascha op den veertienden dag der eerste maand, tusschen de twee avonden, in de woestijn Sinaï; naar alles, wat de HEER Mozes geboden had, alzoo deden de kinderen Israëls.
6 Toen waren er lieden geweest, die over het doode ligchaam eens menschen onrein waren, en op dien dag het Pascha niet hadden kunnen houden; daarom naderden zij voor het aangezigt van Mozes, en voor het aangezigt van Aäron op dienzelfden dag.
7 En die lieden zeiden tot hem: Wij zijn onrein over het doode ligchaam eens menschen; waarom zouden wij verkort worden, dat wij de offerande des HEEREN op zijnen gezetten tijd niet zouden offeren, in het midden der kinderen Israëls?
8 En Mozes zeide tot hen: Blijft staande, dat ik hoor, wat de HEER u gebieden zal.

9 Toen sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
10 Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: Wanneer iemand onder u of onder uwe geslachten, over een dood ligchaam onrein, of op eenen verren weg zal zijn, hij zal dan nog den HEERE het Pascha houden.
11 In de tweede maand op den veertienden dag, tusschen de twee avonden zullen zij het houden; met ongezuurde *brooden* en bittere saus zullen zij het eten.
12 Zij zullen daarvan niet overlaten tot den morgen, en zullen daaraan geen been breken; naar alle inzetting van het Pascha zullen zij het houden.
13 Als een man, die rein is, en op den weg niet is, en nalaten zal het Pascha te houden, zoo zal die ziele uit hare volken uitgeroeid worden; want hij heeft de offerande des HEEREN op zijnen gezetten tijd niet geofferd, diezelve man zal zijne zonden dragen.
14 En wanneer een vreemdeling bij u als vreemdeling verkeert, en hij het Pascha den HEERE ook houden zal, naar de inzetting van het Pascha, en naar zijne wijze, alzoo zal hij het houden; het zal eenerlei inzetting voor ulieden zijn, beide voor den vreemdeling en den inboorling des lands.
15 En op den dag van het oprigten des tabernakels bedekte de wolk den tabernakel, op de tent der getuigenis; en in den avond was over den tabernakel als eene gedaante des vuurs, tot aan den morgen.
16 Alzoo geschiedde het geduriglijk; de wolk bedekte denzelven, en des nachts was er eene gedaante des vuurs.
17 Maar nadat de wolk opgeheven werd van boven de tent, zoo verreisden ook daarna de kinderen Israëls; en op de plaats, waar de wolk bleef, dáár legerden zich de kinderen Israëls.
18 Naar den mond des HEEREN verreisden de kinderen Israëls, en naar des HEEREN mond legerden zij zich; al de dagen, in welke de wolk over den tabernakel bleef, legerden zij zich.
19 En als de wolk vele dagen over den tabernakel verbleef, zoo namen de kinderen Israëls de wacht des HEEREN waar, en verreisden niet.
20 Als het nu was, dat de wolk weinige dagen op den tabernakel was, naar den mond des HEEREN legerden zij zich, en naar den mond des HEEREN verreisden zij.
21 Maar was het, dat de wolk van den avond tot den morgen er was, en de wolk in den morgen opgeheven werd, zoo verreisden zij; of des daags, of des nachts, als de wolk opgeheven werd, zoo verreisden zij.
22 Of als de wolk twee dagen, of eene maand, of *vele* dagen vertoefde op den tabernakel, blijvende daarop, zoo legerden zich de kinderen Israëls, en verreisden niet; en als zij verheven werd, verreisden zij.
23 Naar den mond des HEEREN legerden zij zich, en naar den mond des HEEREN verreisden zij; zij namen de wacht des HEEREN waar, naar den mond des HEEREN, door de hand van Mozes.

HET 10 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
2 Maak u twee zilveren trompetten; van digt werk zult gij dezelve maken; en zij zullen u zijn tot de zamenroeping der vergadering, en tot den optogt der legers.
3 Als zij met dezelve blazen zullen, dan zal de geheele vergadering tot u vergaderd worden, aan de deur van de tent der zamenkomst.
4 Maar als zij met de ééne zullen blazen, dan zullen tot u vergaderd worden de oversten, de hoofden der duizenden van Israël.
5 Als gij met een gebroken geklank blazen zult, dan zullen de legers, die tegen het oosten gelegerd zijn, optrekken.
6 Maar als gij ten tweede mal met een gebroken geklank blazen zult, zullen de legers, die tegen het zuiden legeren, optrekken; met een gebroken geklank zullen zij blazen tot hunne optogten.
7 Maar in het verzamelen van de gemeente, zult gij blazen, doch geen gebroken geklank maken.
8 En de zonen van Aäron, de priesters, zullen met die trompetten blazen; en zij zullen ulieden zijn tot eene eeuwige inzetting bij uwe geslachten.
9 En wanneer gijlieden in uw land ten strijde zult trekken tegen den vijand, die u benaauwt, zult gij ook met die trompetten een gebroken geklank maken; zoo zal uwer gedacht worden voor het aangezigt des HEEREN uwes Gods, en gij zult van uwe vijanden verlost worden.
10 Desgelijks ten dage uwer vrolijkheid, en in uwe gezette hoogtijden, en in de beginselen uwer maanden, zult gij ook met de trompetten blazen over uwe brandofferen, en over uwe dankof-

feren; en zij zullen u ter gedachtenis zijn voor het aangezigt uwes Gods. Ik ben de HEER uw God.

11 En het geschiedde in het tweede jaar, in de tweede maand, op den twintigsten van de maand, dat de wolk verheven werd van boven den tabernakel der getuigenis.

12 En de kinderen Israëls togen op, naar hunne togten, uit de woestijn Sinaï; en de wolk bleef in de woestijn Paran.

13 Alzoo togen zij voor 't eerst op, naar den mond des HEEREN, door de hand van Mozes.

14 Want vooreerst toog op de banier van het leger der kinderen van Juda, naar hunne heiren; en over zijn heir was Nahesson, de zoon van Amminádab.

15 En over het heir van den stam der kinderen van Issaschar was Netháneël, de zoon van Zuar.

16 En over het heir van den stam der kinderen van Zebulon was Elíab, de zoon van Helon.

17 Toen werd de tabernakel afgenomen, en de zonen van Gerson, en de zonen van Merári togen op, dragende den tabernakel.

18 Daarna toog op de banier van het leger van Ruben, naar hunne heiren; en over zijn heir was Elízur, de zoon van Sedéür.

19 En over het heir van den stam der kinderen van Simeon was Selûmiël, de zoon van Zurísaddai.

20 En over het heir van den stam der kinderen van Gad was Eliasaf, de zoon van Dehuël.

21 Toen togen op de Kohathiten, dragende het heiligdom; en *de anderen* rigtten den tabernakel op, tegen dat dezen kwamen.

22 Daarna toog op de banier van het leger der kinderen van Efraim, naar hunne heiren; en over zijn heir was Elisáma, de zoon van Ammihud.

23 En over het heir van den stam der kinderen van Manasse was Gamáliël, de zoon van Pedázur.

24 En over het heir van den stam der kinderen van Benjamin was Abídan, de zoon van Gideóni.

25 Toen toog op de banier van het leger der kinderen van Dan, zamensluitende al de legers, naar hunne heiren; en over zijn heir was Ahiëzer, de zoon van Ammísaddai.

26 En over het heir van den stam der kinderen van Aser was Págiël, de zoon van Ochran.

27 En over het heir van den stam der kinderen van Nafthali was Ahíra, de zoon van Enan.

28 Dit waren de togten der kinderen Israëls, naar hunne heiren, als zij reisden.

29 Mozes nu zeide tot Hobab, den zoon van Rehuël, den Midianiet, den schoonvader van Mozes: Wij reizen naar die plaats, van welke de HEER gezegd heeft: Ik zal u die geven; ga met ons, en wij zullen u weldoen: want de HEER heeft over Israël het goede gesproken.

30 Doch hij zeide tot hem: Ik zal niet gaan; maar ik zal naar mijn land en naar mijne maagschap gaan.

31 En hij zeide: Verlaat ons toch niet; want dewijl gij weet, dat wij ons legeren in de woestijn, zoo zult gij ons tot oogen zijn.

32 En het zal geschieden, als gij met ons zult gaan, en het goede geschieden zal, waarmede de HEER bij ons weldoen zal, dat wij u ook weldoen zullen.

33 Zoo togen zij drie dagreizen van den berg des HEEREN; en de ark des verbonds des HEEREN reisde voor hun aangezigt drie dagreizen, om voor hen eene rustplaats uit te speuren.

34 En de wolk des HEEREN was des daags over hen, als zij uit het leger vereisden.

35 Het geschiedde nu in het optrekken van de ark, dat Mozes zeide: Sta op, HEER, en laat uwe vijanden verstrooid worden, en uwe haters van uw aangezigt vlieden.

36 En als zij rustte, zeide hij: Kom weder HEER, *tot* de tien duizenden der duizenden Israëls.

HET 11 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als het volk zich was beklagende, *dat* het kwaad was in de ooren des HEEREN; want de HEER hoorde het, zoo dat zijn toorn ontstak; en het vuur des HEEREN ontbrandde onder hen, en verteerde in het uiterste des legers.

2 Toen riep het volk tot Mozes; en Mozes bad tot den HEER; en het vuur werd gedempt.

3 Daarom noemde hij den naam dier plaats Thabera, om dat het vuur des HEEREN onder hen gebrand had.

4 En het gemeene volk, dat in het midden van hen was, werd met lust bevangen; daarom zoo weenden ook de kinderen Israëls weder, en zeiden: Wie zal ons vleesch te eten geven?

5 Wij gedenken aan de visschen, die wij in Egypte om niet aten; aan de

komkommers, en aan de pompoenen,
en aan het look, en aan de ajuinen, en
aan het knoflook.
6 Maar nu is onze ziel dor, daar is niet
met al, behalve dit man voor onze oogen.
7 Het man nu was als korianderzaad,
en deszelfs verw was als de verw van
den bedólah.
8 Het volk liep hier en daar, en verza-
melde *het*, en maalde het met molens,
of stiet het in mortieren, en zood het in
potten, en maakte daarvan koeken; en
deszelfs smaak was als de smaak van de
beste vochtigheid der olie.
9 En wanneer de dauw des nachts op
het leger nederviel, viel het man op het-
zelve neder.
10 Toen hoorde Mozes het volk weenen
door hunne huisgezinnen, een ieder aan
de deur zijner hut; en de toorn des
HEEREN ontstak zeer; ook was het
kwaad in de oogen van Mozes.
11 En Mozes zeide tot den HEER:
Waarom hebt gij aan uwen knecht
kwalijk gedaan, en waarom heb ik
geene genade in uwe oogen gevonden,
dat gij den last van dit gansche volk op
mij legt?
12 Heb ik dan al dit volk ontvangen?
heb ik het gebaard? dat gij zoudt tot
mij zeggen: Draag het in uwen schoot,
gelijk als een voedstervader den zuige-
ling draagt, tot het land, hetwelk gij
hunnen vaderen gezworen hebt?
13 Van waar zou ik het vleesch heb-
ben, om al dit volk te geven? want zij
weenen tegen mij, zeggende: Geef ons
vleesch, dat wij eten.
14 Ik alleen kan al dit volk niet dra-
gen, want het is mij te zwaar.
15 En indien gij alzoo aan mij doet,
dood mij toch slechts, indien ik genade
in uwe oogen gevonden heb; en laat
mij mijn ongeluk niet aanzien.
16 En de HEER zeide tot Mozes: Ver-
zamel mij zeventig mannen uit de oud-
sten van Israël, van welke gij weet, dat
zij de oudsten des volks en deszelfs
ambtlieden zijn; en gij zult ze brengen
voor de tent der zamenkomst, en zij
zullen zich daar bij u stellen.
17 Zoo zal ik afkomen en met u aldaar
spreken; en van den geest, die op u is,
zal ik afzonderen, en op hen leggen; en
zij zullen met u den last van dit volk
dragen, op dat gij *dien* alleen niet
draagt.
18 En tot het volk zult gij zeggen:
Heiligt u tegen morgen, en gij zult
vleesch eten; want gij hebt voor de
ooren des HEEREN geweend, zeggende:
Wie zal ons vleesch te eten geven? want
het ging ons wel in Egypte, daarom zal
de HEER u vleesch geven, en gij zult
eten.
19 Gij zult niet éénen dag, noch twee
dagen eten, noch vijf dagen, noch tien
dagen, noch twintig dagen;
20 Tot eene geheele maand toe, tot dat
het uit uwen neus uitga, en u tot eene
walging zij; overmits gij den HEERE,
die in het midden van u is, verworpen
hebt, en hebt voor zijn aangezigt ge-
weend, zeggende: Waarom nu zijn wij
uit Egypte getogen?
21 En Mozes zeide: Zes honderd dui-
zend te voet is dit volk, in welks mid-
den ik ben; en gij hebt gezegd: Ik zal
hun vleesch geven, en zij zullen eene
geheele maand eten.
22 Zullen dan voor hen schapen en
runderen geslagt worden, dat voor hen
genoeg zij? zullen al de visschen der
zee voor hen verzameld worden, dat
voor hen genoeg zij?
23 Doch de HEER zeide tot Mozes: Zou
dan des HEEREN hand verkort zijn? Gij
zult nu zien, of mijn woord u wederva-
ren zal, of niet.
24 En Mozes ging uit, en sprak de
woorden des HEEREN tot het volk, en
verzamelde zeventig mannen uit de
oudsten des volks, en stelde ze rondom
de tent.
25 Toen kwam de HEER af in de wolk,
en sprak tot hem, en afzonderende van
den Geest, die op hem was, leide *hij*
dien op de zeventig mannen, die oud-
sten; en het geschiedde, als de Geest op
hen rustte, dat zij profeteerden, maar
daarna niet meer.
26 Maar twee mannen waren in het le-
ger overgebleven; des eenen naam was
Eldad, en des anderen naam Medad; en
de Geest rustte op hen, (want zij waren
onder de aangeschrevenen, hoewel zij
tot de tent niet uitgegaan waren) en zij
profeteerden in het leger.
27 Toen liep een jongen heen, en bood-
schapte aan Mozes, en zeide: Eldad
en Medad profeteren in het leger.
28 En Jozua, de zoon van Nun, de die-
naar van Mozes, een van zijne uitgele-
zene jongelingen, antwoordde en zeide:
Mijn heer, Mozes, verbied hun.
29 Doch Mozes zeide tot hem: Zijt gij
voor mij ijverende? och of al het volk
des HEEREN Profeten waren, dat de
HEER zijnen Geest over hen gave!
30 Daarna verzamelde zich Mozes tot
het leger, hij en de oudsten van Israël.
31 Toen voer een wind uit van den

HEER, en raapte kwakkelen van de zee,
en strooide die bij het leger, omtrent
eene dagreize herwaarts, en omtrent
eene dagreize derwaarts, rondom het
leger; en zij waren omtrent twee ellen
boven de aarde.
32 Toen maakte zich het volk op, dien
geheelen dag, en dien ganschen nacht,
en den ganschen anderen dag, en ver-
zamelden de kwakkelen; die het minst
had, had tien homers verzameld; en zij
spreidden dezelve voor zich van elkan-
der rondom het leger.
33 Dat vleesch was nog tusschen hunne
tanden, eer het gekaauwd was, zoo ont-
stak de toorn des HEEREN tegen het
volk, en de HEER sloeg het volk met
eene zeer groote plaag.
34 Daarom heet men den naam dier
plaats Kibrôth Tääva, want daar be-
groeven zij het volk, dat belust was ge-
weest.
35 Van Kibrôth Tääva verreisde het
volk naar Hazerôth; en zij bleven in
Hazerôth.

HET 12 CAPITTEL.

MIRJAM nu sprak, en Aäron, tegen
Mozes, ter oorzake der vrouw, der
Cuschitische, die hij genomen had; want
hij had eene Cuschitische ter vrouw ge-
nomen.
2 En zij zeiden: Heeft dan de HEER
maar alleen door Mozes gesproken?
heeft hij ook niet door ons gesproken?
En de HEER hoorde het.
3 Doch de man Mozes was zeer zacht-
moedig, meer dan alle menschen, die op
den aardbodem waren.
4 Toen sprak de HEER haastelijk tot
Mozes, en tot Aäron, en tot Miriam:
Gij drie komt uit tot de tent der zamen-
komst. En zij drie kwamen uit.
5 Toen kwam de HEER af in de wolk-
kolom, en stond aan de deur der tent;
daarna riep hij Aäron en Miriam; en zij
beiden kwamen uit.
6 En hij zeide: Hoort nu mijne woor-
den: Zoo er een Profeet *onder* u is, ik
de HEER zal door een gezigt mij aan
hem bekend maken, door eenen droom
zal ik met hem spreken.
7 Alzoo is mijn knecht Mozes niet, die
in mijn gansche huis getrouw is.
8 *Van* mond tot mond spreek ik met
hem, en *door* aanzien, en niet door
duistere worden; en de gelijkenis des
HEEREN aanschouwt hij; waarom dan
hebt gijlieden niet gevreesd tegen mij-
nen knecht, tegen Mozes, te spreken?
9 Zoo ontstak des HEEREN toorn tegen
hen, en hij ging weg.
10 En de wolk week van boven de
tent; en ziet, Miriam was melaatsch,
wit als de sneeuw. En Aäron zag Miri-
am aan, en ziet, zij was melaatsch.
11 Daarom zeide Aäron tot Mozes:
Och, mijn heer, leg toch niet op ons de
zonde, waarmede wij zottelijk gedaan,
en waarmede wij gezondigd hebben.
12 Laat zij toch niet zijn, als een doode,
van wiens vleesch, als hij uit zijns moe-
ders lijf uitgaat, de helft wel verteerd is.
13 Mozes dan riep tot den HEER, zeg-
gende: O God, heel haar toch.
14 En de HEER zeide tot Mozes: Zoo
haar vader smadelijk in haar aangezigt
gespogen had, zou zij niet zeven dagen
beschaamd zijn? Laat haar zeven dagen
buiten het leger gesloten, en daarna
aangenomen worden.
15 Zoo werd Miriam buiten het leger
zeven dagen gesloten; en het volk ver-
reisde niet, tot dat Miriam aangenomen
werd.
16 Maar daarna verreisde het volk van
Hazerôth, en zij legerden zich in de
woestijn van Paran.

HET 13 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, zeg-
gende:
2 Zend u mannen uit, die het land Ka-
naän verspieden, hetwelk ik aan de kin-
deren Israëls geven zal: van elken stam
zijner vaderen zult gijlieden éénen man
zenden, zijnde ieder een overste onder
hen.
3 Mozes dan zond hen uit de woestijn
Paran, naar den mond des HEEREN;
alle die mannen waren hoofden der kin-
deren Israëls.
4 En dit zijne hunne namen: van den
stam van Ruben, Sammua, de zoon van
Zaccur.
5 Van den stam van Simeon, Safat, de
zoon van Hori.
6 Van den stam van Juda, Kaleb, de
zoon van Jefunne.
7 Van den stam van Issaschar, Jigeal,
de zoon van Jozef.
8 Van den stam van Efraim, Hoséa, de
zoon van Nun.
9 Van den stam van Benjamin, Palti,
de zoon van Rafu.
10 Van den stam van Zebulon, Gaddiël,
de zoon van Sodi.
11 Van den stam van Jozef, voor den
stam van Manasse, Gaddi, de zoon van
Susi.
12 Van den stam van Dan, Ammiël, de
zoon van Gemalli.
13 Van den stam van Aser, Sethur, de
zoon van Michaël.

14 Van den stam van Nafthali, Nachbi, de zoon van Vofsi.
15 Van den stam van Gad, Guël, de zoon van Machi.
16 Dit zijn de namen der mannen, die Mozes zond, om het land te verspieden; en Mozes noemde Hoséa, den zoon van Nun, Jozua.
17 Mozes dan zond hen, om het land Kanaän te verspieden; hij zeide tot hen: Trekt dit heen op tegen het zuiden, en klimt op het gebergte;
18 En beziet het land, hoedanig het zij, en het volk, dat daarin woont, of het sterk zij of zwak, of het weinig zij of veel;
19 En hoedanig het land zij, waarin hetzelve woont, of het goed zij of kwaad, en hoedanig de steden zijn, inwelke hetzelve woont, of in legers of in sterkten;
20 Ook hoedanig het land zij, of het vet zij of mager, of er boomen in zijn of niet; en versterkt u, en neemt van de vrucht des lands. Die dagen nu waren de dagen der eerste vruchten der wijndruiven.
21 Alzoo trokken zij op, en verspiedden het land, van de woestijn Zin af tot Rechob toe, waar men gaat naar Hamath.
22 En zij trokken op in het zuiden, en kwamen tot Hebron toe, en daar waren Ahíman, Sesai en Talmai, kinderen van Enak; Hebron nu was zeven jaren gebouwd vóór Zoan in Egypte.
23 Daarna kwamen zij tot het dal Eskol, en sneden van daar eene rank af, met eenen tros wijndruiven, dien zij droegen met twee, op eenen draagstok; ook van de granaat-appelen en van de vijgen.
24 Diezelfde plaats noemde men het dal Eskol, ter oorzake van den tros, dien de kinderen Israëls van daar afgesneden hadden.
25 Daarna keerden zij weder van het verspieden des lands, ten einde van veertig dagen.
26 En zij gingen heen, en kwamen tot Mozes en tot Aäron, en tot de geheele vergadering der kinderen Israëls, in de woestijn Paran, te Kades; en bragten bescheid weder aan hen, en aan de geheele vergadering, en lieten hun de vrucht des lands zien.
27 En zij vertelden hem, en zeiden: Wij zijn gekomen tot het land, waar heen gij ons gezonden hebt; en voorwaar het is van melk en honig vloeijende, en dit is zijne vrucht.
28 Behalve dat het een sterk volk is, hetwelk in dat land woont, en de steden zijn vast, *en* zeer groot; en ook hebben wij daar kinderen van Enak gezien.
29 De Amalekiten wonen in het land van het zuiden; maar de Hethiten, en de Jebusiten, en de Amoriten wonen op het gebergte; en de Kanaäniten wonen aan de zee, en aan den oever der Jordaan.
30 Toen stilde Kaleb het volk voor Mozes, en zeide: Laat ons vrijmoedig optrekken, en het erfelijk bezitten, want wij zullen het voorzeker overweldigen.
31 Maar de mannen, die met hem opgetrokken waren, zeiden: Wij zullen tot dat volk niet kunnen optrekken; want het is sterker dan wij.
32 Alzoo bragten zij een kwaad gerucht voort van het land, dat zij verspied hadden, aan de kinderen Israëls, zeggende: Het land, door hetwelk wij doorgegaan zijn, om het te verspieden, is een land, dat zijne inwoners verteert; en al het volk, hetwelk wij in het midden van hetzelve gezien hebben, zijn mannen van groote lengte.
33 Wij hebben ook daar de reuzen gezien, de kinderen van Enak, van de reuzen; en wij waren als sprinkhanen in onze oogen, alzoo waren wij ook in hunne oogen.

HET 14 CAPITTEL.

TOEN verhief zich de geheele vergadering, en zij hieven hunne stem op, en het volk weende in dienzelven nacht.
2 En al de kinderen Israëls murmureerden tegen Mozes en tegen Aäron; en de geheele vergadering zeide tot hen: Och of wij in Egypteland gestorven waren! of, och of wij in deze woestijn gestorven waren!
3 En waarom brengt ons de HEER naar dat land, dat wij door het zwaard vallen, *en* onze vrouwen, en onze kinderen ten roof worden? Zou het ons niet goed zijn naar Egypte weder te keeren?
4 En zij zeiden de een tot den anderen: Laat ons een hoofd opwerpen, en wederkeeren naar Egypte.
5 Toen vielen Mozes en Aäron op hunne aangezigten, voor het aangezigt van de gansche gemeente der vergadering van de kinderen Israëls.
6 En Jozua de zoon van Nun, en Kaleb, de zoon van Jefunne, zijnde van de genen, die het land verspied hadden, scheurden hunne kleederen.
7 En zij spraken tot de gansche vergadering der kinderen Israëls, zeggende:

Het land, door hetwelk wij getrokken
zijn, om hetzelve te verspieden, is een
uitermate goed land.
8 Indien de HEER een welgevallen aan
ons heeft, zoo zal hij ons in dat land
brengen, en zal het ons geven; een land,
hetwelk van melk en honig is vloei-
jende.
9 Alleen zijt tegen den HEERE niet
wederspannig, en vreest gij niet het
volk dezes lands, want zij zijn ons
brood: hunne schaduw is van hen ge-
weken, en de HEER is met ons; vreest
hen niet.
10 Toen zeide de gansche vergader-
ing, dat men hen met steenen steeni-
gen zoude. Maar de heerlijkheid des
HEEREN verscheen in de tent der za-
menkomst, voor al de kinderen Israëls.
11 En de HEER zeide tot Mozes: Hoe
lang zal mij dat volk tergen? en hoe
lang zullen zij aan mij niet gelooven,
door alle teekenen, die ik in het midden
van hen gedaan heb?
12 Ik zal het met pestilentie slaan, en
ik zal het verstooten; en ik zal u tot
een grooter en sterker volk maken, dan
dit is.
13 En Mozes zeide tot den HEER: Zoo
zullen het de Egyptenaars hooren; want
gij hebt door uwe kracht dit volk uit het
midden van hen doen optrekken:
14 En zij zullen zeggen tot de inwoners
van dit land, *die* gehoord hebben, dat
gij, HEER, in het midden van dit volk
zijt; dat gij, HEER, oog aan oog gezien
wordt, dat uwe wolk over hen staat, en
gij in eene wolkkolom voor hun aange-
zigt gaat des daags, en in eene vuurko-
lom des nachts;
15 En zoudt gij dit volk als eenen
eenigen man dooden? zoo zouden de
heidenen, die uw gerucht gehoord heb-
ben, spreken, zeggende:
16 Omdat de HEER dit volk niet kon
brengen in het land, hetwelk hij hun
gezworen had, zoo heeft hij hen geslagt
in de woestijn.
17 Nu dan, laat toch de kracht des
HEEREN groot worden, gelijk als gij ge-
sproken hebt, zeggende:
18 De HEER is lankmoedig en groot van
weldadigheid, vergevende de ongereg-
tigheid en overtredingen, die *den schul-
dige* geenzins onschuldig houdt, bezoe-
kende de ongeregtigheid der vaderen
aan de kinderen, in het derde en in het
vierde *lid*.
19 Vergeef toch de ongeregtigheid de-
zes volks, naar de grootte uwer goeder-
tierenheid, en gelijk gij dezelve aan dit
volk, van Egypteland af tot hiertoe, ver-
geven hebt.
20 En de HEER zeide: Ik heb hun ver-
geven naar uw woord.
21 Doch zekerlijk, *zoo waarachtig als*
ik leef, zoo zal de gansche aarde met
de heerlijkheid des HEEREN vervuld
worden.
22 Want al de mannen, die gezien heb-
ben mijne heerlijkheid, en mijne teeke-
nen, die ik in Egypte en in de woestijn
gedaan heb, en mij nu tienmaal ver-
zocht hebben, en mijner stem niet zijn
gehoorzaam geweest;
23 Zoo zij het land, hetwelk ik aan
hunne vaderen gezworen heb, zien zul-
len; ja geenen van die mij getergd heb-
ben, zullen dat zien:
24 Doch mijn knecht Kaleb, omdat
een andere geest met hem geweest is,
en hij volhard heeft mij na te volgen;
zoo zal ik hem brengen tot het land, in
hetwelk hij gekomen was, en zijn zaad
zal het erfelijk bezitten.
25 De Amalekiten nu en de Kanaäni-
ten wonen in dat dal; wendt u morgen,
en maakt uwe reize naar de woestijn,
op den weg naar de Schelfzee.
26 Daarna sprak de HEER tot Mozes en
tot Aäron, zeggende:
27 Hoe lang zal *ik* bij deze booze
vergadering zijn die tegen mij zijn
murmurerende? ik heb gehoord de
murmureringen van de kinderen Is-
raëls, waarmede zij tegen mij zijn mur-
murerende.
28 Zeg tot hen: *Zoo waarachtig als* ik
leef, spreekt de HEER, indien ik u lieden
zoo niet doe, gelijk als gij voor mijne
ooren gesproken hebt:
29 Uwe doode ligchamen zullen in
deze woestijn vallen; en al uwe getel-
den, naar uw geheele getal, van twintig
jaren oud en daarboven, gij, die tegen
mij gemurmureerd hebt,
30 Zoo gij in dat land komt, over het-
welk ik mijne hand opgeheven heb, dat
ik u daarin zou doen wonen, behalve
Kaleb, de zoon van Jefunne, en Jozua,
de zoon van Nun.
31 En uwe kinderkens, waarvan gij
zeidet: Zij zullen ten roof worden; die
zal ik daarin brengen, en zij zullen be-
kennen dat land, hetwelk gij smadelijk
verworpen hebt.
32 Maar u aangaande, uwe doode lig-
chamen zullen in deze woestijn val-
len.
33 En uwe kinderen zullen gaan wei-
den in deze woestijn, veertig jaren, en
zullen uwe hoererij dragen, tot dat uwe

doode ligchamen verteerd zijn in deze
woestijn.
34 Naar het getal der dagen, in welke
gij het land verspied hebt, veertig da-
gen, elken dag voor elk jaar, zult gij
uwe ongeregtigheden dragen, veertig
jaren; en gij zult gewaar worden mijne
afbreking.
35 Ik de HEER heb gesproken: Zoo ik
dit aan deze gansche booze vergade-
ringe dergenen, die zich tegen mij ver-
zameld hebben, niet doe: zij zullen in
deze woestijn te niet worden, en zullen
daar sterven.
36 En die mannen, welke Mozes ge-
zonden had, om het land te verspieden,
en wedergekomen zijnde, de gansche
vergadering tegen hem hadden doen
murmureren, een kwaad gerucht over
dat land voortbrengende;
37 Diezelfde mannen, die een kwaad
gerucht van dat land voortgebragt had-
den, stierven door eene plaag, voor het
aangezigt des HEEREN.
38 Maar Jozua, de zoon van Nun, en
Kaleb, de zoon van Jefunne, bleven le-
vende van de mannen, die heengegaan
waren, om het land te verspieden.
39 En Mozes sprak deze woorden tot
al de kinderen Israëls. Toen treurde
het volk zeer.
40 En zij stonden des morgens vroeg
op, en klommen op de hoogte des bergs,
zeggende: Ziet hier zijn wij, en wij
zullen optrekken tot de plaats, die de
HEER gezegd heeft; want wij hebben
gezondigd.
41 Maar Mozes zeide: Waarom over-
treedt gij alzoo het bevel des HEEREN?
want dat zal geen voorspoed hebben.
42 Trekt niet op, want de HEER zal
in het midden van u niet zijn; opdat
gij niet geslagen wordt, voor het aange-
zigt uwer vijanden.
43 Want de Amalekiten, en de Kanaä-
niten zijn daar voor uw aangezigt, en
gij zult door het zwaard vallen; want,
om dat gij u afgekeerd hebt van den
HEERE, zoo zal de HEER met u niet zijn.
44 Nogtans poogden zij vermetel, om
op de hoogte des bergs te klimmen;
maar de ark des verbonds des HEEREN
en Mozes scheidden niet uit het midden
des legers.
45 Toen kwamen af de Amalekiten,
en de Kanaäniten, die in dat gebergte
woonden, en sloegen hen, en versmeten
hen, tot Horma toe.

HET 15 CAPITTEL.

DAARNA sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, en
zeg tot hen: Wanneer gij gekomen zult
zijn in het land uwer woningen, dat ik
u geven zal;
3 En gij een vuuroffer den HEERE zult
doen, een brandoffer, of slagtoffer, om af
te zonderen eene gelofte, of tot een vrij-
willig offer, of op uwe gezette hoogtijden,
om den HEERE eenen liefelijken reuk te
maken, van runderen of van klein vee;
4 Zoo zal hij, die zijne offerande den
HEERE offert, een spijsoffer offeren van
een tiende meelbloem, gemengd met
een vierdedeel van een hin olie.
5 En wijn ten drankoffer, een vierde-
deel van een hin, zult gij bereiden tot
een brandoffer of tot een slagtoffer, voor
een lam.
6 Of voor een' ram zult gij een spijsof-
fer bereiden, van twee tienden meel-
bloem, gemengd met olie, een derdedeel
van een hin.
7 En wijn ten drankoffer, een derdedeel
van een hin, zult gij offeren tot eenen
liefelijken reuk den HEERE.
8 En wanneer gij een jong rund zult
bereiden tot een brandoffer of een slagt-
offer, om eene gelofte af te zonderen, of
ten dankoffer den HEERE;
9 Zoo zal hij tot een jong rund offeren
een spijsoffer van drie tienden meel-
bloem, gemengd met olie, de helft van
een hin.
10 En wijn zult gij offeren ten drank-
offer, de helft van een hin, tot een vuur-
offer van liefelijken reuk den HEERE.
11 Alzoo zal gedaan worden met den
eenen os, of met den eenen ram, of met
het klein vee, van de lammeren, of van
de geiten;
12 Naar het getal, dat gij bereiden zult,
zult gij alzoo doen met elk een, naar
derzelver getal.
13 Alle inboorling zal deze dingen
alzoo doen, offerende een vuuroffer tot
eenen liefelijken reuk den HEERE.
14 Wanneer ook een vreemdeling bij
u als vreemdeling verkeert, of die in het
midden van u is, in uwe geslachten, en
hij een vuuroffer zal bereiden tot eenen
liefelijken reuk den HEERE; gelijk als
gij zult doen, alzoo zal hij doen.
15 Gij gemeente, het zij ulieden en den
vreemdeling, die als vreemdeling *bij u*
verkeert, eenerlei inzetting; ter eeu-
wige inzetting bij uwe geslachten: ge-
lijk gijlieden, alzoo zal de vreemdeling
voor des HEEREN aangezigt zijn.
16 Eenerlei wet en eenerlei regt zal u
lieden zijn, en den vreemdeling, die bij
ulieden als vreemdeling verkeert.

17 Voorts sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

18 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Als gij zult gekomen zijn in het land, waarheen ik u inbrengen zal,

19 Zoo zal het geschieden, als gij van het brood des lands zult eten, dan zult gij den HEERE een hefoffer offeren.

20 De eerstelingen uwes deegs, een' koek zult gij tot een hefoffer offeren; gelijk het hefoffer des dorschvloers zult gij dat offeren.

21 Van de eerstelingen uwes deegs zult gij den HEERE een hefoffer geven, bij uwe geslachten.

22 Voorts, wanneer gijlieden afgedwaald zult zijn, en niet gedaan hebben alle deze geboden, die de HEER tot Mozes gesproken heeft;

23 Alles, wat u de HEER door de hand van Mozes geboden heeft; van dien dag af, dat het de HEER geboden heeft, en voortaan bij uwe geslachten;

24 Zoo zal het geschieden, indien iets bij dwaling gedaan, *en* voor de oogen der vergadering *verborgen is*, dat de gansche vergadering eenen var, een jong rund, zal bereiden ten brandoffer, tot een' liefelijken reuk den HEERE, met zijn spijsoffer en zijn drankoffer, naar de wijze; en eenen geitenbok ten zondoffer.

25 En de priester zal de verzoening doen voor de gansche vergadering van de kinderen Israëls, en het zal hun vergeven worden; want het was eene afdwaling, en zij hebben hunne offerande gebragt, een vuuroffer den HEERE, en hun zondoffer, voor het aangezigt des HEEREN, over hunne afdwaling.

26 Het zal dan aan de gansche vergadering der kinderen Israëls vergeven worden, ook den vreemdeling, die in het midden van henlieden als vreemdeling verkeert; want het is het gansche volk door dwaling *overgekomen*.

27 En indien eene ziele door afdwaling gezondigd zal hebben, die zal eene jarige geit ten zondoffer offeren.

28 En de priester zal de verzoening doen over de dwalende ziel, als zij gezondigd heeft door afdwaling, voor het aangezigt des HEEREN, doende de verzoening over haar; en het zal haar vergeven worden.

29 Den inboorling der kinderen Israëls, en den vreemdeling, die in hunlieden midden als vreemdeling verkeert, eenerlei wet zal ulieden zijn, dengenen, die het door afdwaling doet.

30 Maar de ziele, die iets zal gedaan hebben met opgehevene hand, het zij van inboorlingen of van vreemdelingen, die smaadt den HEERE; en die ziele zal uitgeroeid worden uit het midden van haar volk:

31 Want zij heeft het woord des HEEREN veracht, en zijn gebod vernietigd; die ziele zal ganschelijk uitgeroeid worden; hare ongeregtigheid is op haar.

32 Als nu de kinderen Israëls in de woestijn waren, zoo vonden zij eenen man, hout lezende op den Sabbathdag.

33 En die hem vonden, hout lezende, bragten hem tot Mozes, en tot Aäron, en tot de gansche vergadering.

34 En zij stelden hem in bewaring; want het was niet verklaard, wat hem gedaan zou worden.

35 Zoo zeide de HEER tot Mozes: Die man zal zekerlijk gedood worden; de gansche vergadering zal hem met steenen steenigen, buiten het leger.

36 Toen bragt hem de gansche vergadering uit tot buiten het leger, en zij steenigden hem met steenen, dat hij stierf, gelijk als de HEER Mozes geboden had.

37 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

38 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen, dat zij zich snoertjes maken aan de hoeken hunner kleederen, bij hunne geslachten; en op de snoertjes des hoeks zullen zij een' hemelsblaauwen draad zetten;

39 En hij zal ulieden aan de snoertjes zijn, op dat gij het aanziet, en aan al de geboden des HEEREN gedenkt, en die doet; en gij zult naar uw hart, en naar uwe oogen niet sporen, die gij zijt nahoererende;

40 Opdat gij gedenkt en doet al mijne geboden, en voor uwen God heilig zijt.

41 Ik ben de HEER uw God, die u uit Egypteland uitgevoerd heb, om u tot een God te zijn; ik ben de HEER uw God.

HET 16 CAPITTEL.

KORACH, nu, de zoon van Jizhar, zoon van Kahath, zoon van Levi, nam tot zich zoo Dathan als Abíram, zonen van Elíab, en On, den zoon van Peleth, zonen van Ruben.

2 En zij stonden op voor het aangezigt van Mozes, mitsgaders twee honderd en vijftig mannen uit de kinderen Israëls, oversten der vergadering, de geroepenen der zamenkomst, mannen van naam.

3 En zij vergaderden zich tegen Mozes en tegen Aäron, en zeiden tot hen: Het is te veel voor u, want deze gansche vergadering, zij allen, zijn heilig, en de HEER is in het midden van hen; waarom dan verheft gijlieden u over de gemeente des HEEREN?

4 Als Mozes dit hoorde, zoo viel hij op zijn aangezigt.

5 En hij sprak tot Korach, en tot deszelfs gansche vergadering, zeggende: Morgen vroeg dan zal de HEER bekend maken, wie de zijne, en de heilige zij, dien hij tot zich zal doen naderen; en wien hij verkoren zal hebben, dien zal hij tot zich doen naderen.

6 Doet dit: Neemt u wierookvaten, Korach en zijne gansche vergadering;

7 En doet morgen vuur daarin, legt reukwerk daarop voor het aangezigt des HEEREN; en het zal geschieden, dat de man, dien de HEER verkiezen zal, die zal heilig zijn. Het is te veel voor u, gij kinderen van Levi.

8 Voorts zeide Mozes tot Korach: Hoort toch, gij kinderen van Levi:

9 Is het u te weinig, dat de God van Israël u van de vergadering Israëls heeft afgescheiden, om ulieden tot zich te doen naderen; om de dienst van des HEEREN tabernakel te bedienen, en te staan voor het aangezigt der vergadering, om hun te dienen?

10 Daar hij u, en al uwe broederen, de kinderen van Levi, met u, heeft doen naderen; zoekt gij nu ook het priesterambt?

11 Daarom gij, en uwe gansche vergadering, gij zijt vergaderd tegen den HEERE; want Aäron, wat is hij, dat gij tegen hem murmureert?

12 En Mozes schikte heen, om Dathan en Abíram, de zonen van Elíab, te roepen; maar zij zeiden: Wij zullen niet opkomen:

13 Is het te weinig, dat gij ons uit een land, van melk en honig vloeijende, hebt opgevoerd, om ons te dooden in de woestijn, dat gij ook u zelven ten eenemaal over ons tot een' overheer maakt?

14 Ook hebt gij ons niet gebragt in een land, dat van melk en honig vloeit, noch ons akkers en wijngaarden ten erfdeel gegeven. Zult gij de oogen dezer mannen uitgraven? wij zullen niet opkomen.

15 Toen ontstak Mozes zeer, en hij zeide tot den HEERE: Zie hun offer niet aan: ik heb niet éénen ezel van hen genomen, en niet éénen van hen kwaad gedaan.

16 Voorts zeide Mozes tot Korach: Gij, en uwe gansche vergadering, weest voor het aangezigt des HEEREN; gij, en zij, ook Aäron, op morgen.

17 En neemt een ieder zijn wierookvat, en legt reukwerk daarin, en brengt voor het aangezigt des HEEREN, een ieder zijn wierookvat, twee honderd en vijftig wierookvaten; ook gij, en Aäron, een ieder zijn wierookvat.

18 Zoo namen zij, een ieder zijn wierookvat, en deden vuur daarin, en leiden reukwerk daarop; en zij stonden voor de deur van de tent der zamenkomst, ook Mozes en Aäron.

19 En Korach deed de gansche vergadering tegen hen verzamelen, aan de deur van de tent der zamenkomst. Toen verscheen de heerlijkheid des HEEREN aan deze gansche vergadering.

20 En de HEER sprak tot Mozes en tot Aäron, zeggende:

21 Scheidt u af uit het midden van deze vergadering, en ik zal ze als in een oogenblik verteren.

22 Maar zij vielen op hunne aangezigten, en zeiden: O God, God der geesten van alle vleesch, een eenig man zal gezondigd hebben, en zult gij u over deze gansche vergadering grootelijks vertoornen?

23 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

24 Spreek tot deze vergadering, zeggende: Gaat op, van rondom, van de woning van Korach, Dathan en Abíram.

25 Toen stond Mozes op, en ging tot Dathan en Abíram; en achter hem gingen de oudsten van Israël.

26 En hij sprak tot de vergadering, zeggende: Wijkt toch af van de tenten dezer goddelooze mannen, en roert niets aan van hetgeen hunner is; opdat gij niet misschien verdaan wordt in al hunne zonden.

27 Zoo gingen zij op van de woning van Korach, Dathan, en Abíram, van rondom; maar Dathan en Abíram gingen uit, staande in de deur hunner tenten, met hunne vrouwen, en hunne zonen, en hunne kinderkens.

28 Toen zeide Mozes: Hieraan zult gij bekennen, dat de HEER mij gezonden heeft, om alle deze daden te doen, dat zij niet uit mijn *eigen* hart zijn.

29 Indien dezen zullen sterven, gelijk alle menschen sterven, en over hen eene bezoeking zal gedaan worden, naar aller menschen bezoeking, zoo heeft mij de HEER niet gezonden.

30 Maar indien de HEER wat nieuws zal scheppen, en het aardrijk zijnen mond zal opendoen, en verslinden hen met alles wat hunner is, en zij levend ter helle zullen nedervaren; alsdan zult gij bekennen, dat deze mannen den HEERE geterg hebben.
31 En het geschiedde, als hij geëindigd had alle deze woorden te spreken, zoo werd het aardrijk, dat onder hen was, gekloofd;
32 En de aarde opende haren mond, en verslond ze met hunne huizen, en alle menschen, die Korach toebehoorden, en al de have.
33 En zij voeren neder, zij en alles wat hunner was, levend ter helle; en de aarde overdekte hen, en zij kwamen om uit het midden der gemeente.
34 En het gansche Israël, dat rondom hen was, vlood voor hun geschrei; want, zeiden zij, dat ons de aarde misschien niet verslinde.
35 Daartoe ging een vuur uit van den HEERE, en verteerde die twee honderd en vijftig mannen, die reukwerk offerden.
36 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
37 Zeg tot Eleázar, den zoon van Aäron, den priester, dat hij de wierookvaten uit den brand opneme; en strooit het vuur verre weg, want zij zijn heilig:
38 *Te weten* de wierookvaten van dezen, die tegen hunne zielen gezondigd hebben; dat men uitgerekte platen daarvan make, tot een overtreksel voor den altaar; want zij hebben ze gebragt voor het aangezigt des HEEREN, daarom zijn zij heilig; en zij zullen den kinderen Israëls tot een teeken zijn.
39 En Eleázar, de priester, nam de koperen wierookvaten, die de verbranden gebragt hadden, en zij rekten die uit tot een overtreksel voor den altaar,
40 Ter gedachtenis voor de kinderen Israëls, opdat niemand vreemds, die niet uit het zaad van Aäron is, nadere om reukwerk aan te steken voor het aangezigt des HEEREN, opdat hij niet worde als Korach, en zijne vergadering, gelijk als de HEER tot hem door de dienst van Mozes gesproken had.
41 Maar des anderen daags murmureerde de gansche vergadering der kinderen Israëls tegen Mozes en tegen Aäron, zeggende: Gijlieden hebt des HEEREN volk gedood.
42 En het geschiedde, als de vergadering zich verzamelde tegen Mozes en Aäron, en zich wendde naar de tent der zamenkomst, ziet, zoo bedekte haar die wolk; en de heerlijkheid des HEEREN verscheen.
43 Mozes nu en Aäron kwamen tot voor de tent der zamenkomst.
44 Toen sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
45 Maak u op uit het midden van deze vergadering, en ik zal hen verteren, als in een oogenblik. Toen vielen zij op hunne aangezigten.
46 En Mozes zeide tot Aäron: Neem het wierookvat, en doe vuur daarin van den altaar, en leg reukwerk daarop, haastelijk gaande tot de vergadering; doe over hen verzoening, want een groote toorn is van voor het aangezigt des HEEREN uitgegaan; de plaag heeft aangevangen.
47 En Aäron nam het, gelijk als Mozes gesproken had, en liep in het midden der gemeente, en ziet, de plaag had aangevangen onder het volk; en hij leide reukwerk daarin, en deed verzoening over het volk.
48 En hij stond tusschen de dooden en tusschen de levenden; alzoo werd de plaag opgehouden.
49 Die nu aan die plaag gestorven zijn, waren veertien duizend en zeven honderd; behalve die gestorven waren om de zaak van Korach.
50 En Aäron keerde weder tot Mozes aan de deur van de tent der zamenkomst; en de plaag was opgehouden.

HET 17 CAPITTEL.

TOEN sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, en neem van hen voor elk vaderlijk huis eenen staf, van al hunne oversten, naar het huis hunner vaderen, twaalf staven; eens iegelijken naam zult gij schrijven op zijnen staf.
3 Doch Aärons naam zult gij schrijven op den staf van Levi; want één staf zal er zijn voor het hoofd van het huis hunner vaderen.
4 En gij zult dien wegleggen in de tent der zamenkomst, vóór de getuigenis, waarheen ik met ulieden zamenkomen zal.
5 En het zal geschieden, dat de staf des mans, dien ik zal verkoren hebben, zal bloeijen; en ik zal stillen de murmureringen van de kinderen Israëls tegen mij, welke zij tegen ulieden murmureren.
6 Mozes dan sprak tot de kinderen Israëls; en al hunne oversten gaven aan hem eenen staf, voor elken overste éénen staf, naar het huis hunner vaderen,

twaalf staven; Aärons staf was ook onder hunne staven.

7 En Mozes leide deze staven weg, voor het aangezigt des HEEREN, in de tent der getuigenis.

8 Het geschiedde nu des anderen daags, dat Mozes in de tent der getuigenis inging; en ziet, Aärons staf, voor het huis van Levi, bloeide; want hij bragt bloeisel voort, en bloesemde bloesem, en droeg amandelen.

9 Toen bragt Mozes alle deze staven uit, van voor het aangezigt des HEEREN, tot al de kinderen Israëls; en zij zagen het, en namen elk zijnen staf.

10 Toen zeide de HEER tot Mozes: Breng den staf van Aäron weder vóór de getuigenis, in bewaring, tot een teeken voor de wederspannige kinderen; alzoo zult gij een einde maken van hunne murmureringen tegen mij, dat zij niet sterven.

11 En Mozes deed het; gelijk als de HEER hem geboden had, alzoo deed hij.

12 Toen spraken de kinderen Israëls tot Mozes, zeggende: Zie, wij geven den geest, wij vergaan, wij allen vergaan.

13 Al wie eenigzins nadert tot den tabernakel des HEEREN zal sterven; zullen wij dan den geest gevende verdaan worden?

HET 18 CAPITTEL.

ZOO zeide de HEER tot Aäron: Gij, en uwe zonen, en het huis uwes vaders met u, zult dragen de ongeregtigheid des heiligdoms; en gij, en uwe zonen met u, zult dragen de ongeregtigheid van uw priesterambt.

2 En ook zult gij uwe broederen, den stam van Levi, den stam uwes vaders, met u doen naderen, dat zij u bijgevoegd worden, en u dienen; maar gij, en uwe zonen met u, zult zijn voor de tent der getuigenis.

3 En zij zullen uwe wacht waarnemen, en de wacht der gansche tent; doch tot het gereedschap des heiligdoms en den altaar zullen zij niet naderen, opdat zij niet sterven, zoo zij als gijlieden.

4 Maar zij zullen u bijgevoegd worden, en de wacht van de tent der zamenkomst waarnemen, in alle dienst der tent; en een vreemde zal tot u niet naderen.

5 Gijlieden nu zult waarnemen de wacht des heiligdoms, en de wacht des altaars, opdat er geene verbolgenheid meer zij over de kinderen Israëls.

6 Want ik, zie, ik heb uwe broederen, de Leviten, uit het midden der kinderen Israëls genomen; zij zijn ulieden eene gave, gegeven den HEERE, om de dienst van de tent der zamenkomst te bedienen.

7 Maar gij, en uwe zonen met u, zult uw priesterambt waarnemen in alle zaken des altaars, en in hetgeen van binnen den voorhang is, dat zult gijlieden bedienen; uw priesterambt geve ik *u* tot eene dienst van een geschenk; en de vreemde, die nadert, zal gedood worden.

8 Voorts sprak de HEER tot Aäron: En ik, zie, ik heb u gegeven de wacht mijner hefofferen; met alle heilige dingen van de kinderen Israëls heb ik ze u gegeven, om der zalving wil, en aan uwe zonen, tot eene eeuwige inzetting.

9 Dit zult gij hebben van de heiligheid der heiligheden, uit het vuur: Al hunne offeranden, met al hun spijsoffer, en met al hun zondoffer, en met al hun schuldoffer, dat zij mij zullen wedergeven, het zal voor u en uwe zonen eene heiligheid der heiligheden zijn.

10 Aan het allerheiligste zult gij dat eten; al wat mannelijk is zal dat eten: het zal u eene heiligheid zijn.

11 Ook zal dit het uwe zijn: het hefoffer hunner gave, met alle beweegofferen der kinderen Israëls; ik heb dezelve aan u gegeven, en aan uwe zonen, en aan uwe dochteren met u, tot eene eeuwige inzetting; al wie in uw huis rein is, zal dat eten.

12 Al het beste van de olie, en al het beste van most, en van koren, hunne eerstelingen, die zij den HEERE zullen geven, u heb ik ze gegeven.

13 De eerste vruchten van alles, wat in hun land is, die zij den HEERE zullen brengen, zullen uwe zijn; al wie in uw huis rein is, zal dat eten.

14 Al het verbannene in Israël zal het uwe zijn.

15 Al wat de baarmoeder opent, van alle vleesch, dat zij den HEERE zullen brengen, onder de menschen, en onder de beesten, zal het uwe zijn; doch de eerstgeborenen der menschen zult gij ganschelijk lossen; ook zult gij lossen de eerstgeborenen der onreine beesten.

16 Die nu onder dezelve gelost zullen worden, zult gij van ééne maand oud lossen, naar uwe schatting, voor het geld van vijf sikkelen, naar den sikkel des heiligdoms, die is twintig gera.

17 Maar het eerstgeborene van eene koe, of het eerstgeborene van een schaap, of het eerstgeborene van eene geit, zult gij niet lossen, zij zijn heilig; hun bloed zult gij sprengen op den altaar, en hun vet zult gij aansteken, tot

een vuuroffer van liefelijken reuk den HEERE.
18 En hun vleesch zal het uwe zijn; gelijk de beweegborst, en gelijk de regterschouder, zal het voor u zijn.
19 Alle hefofferen der heilige dingen, die de kinderen Israëls den HEERE zullen offeren, heb ik aan u gegeven, en aan uwe zonen, en aan uwe dochteren met u, tot eene eeuwige inzetting; het zal een eeuwig zoutverbond zijn, voor het aangezigt des HEEREN, voor u en voor uw zaad met u.
20 Ook zeide de HEER tot Aäron: Gij zult in hun land niet erven, en gij zult geen deel in het midden van hen hebben; ik ben uw deel en uwe erfenis, in het midden van de kinderen Israëls.
21 En zie, aan de kinderen van Levi heb ik alle tienden in Israël ter erfenis gegeven, voor hunne dienst, die zij bedienen, de dienst van de tent der zamenkomst.
22 En de kinderen Israëls zullen niet meer naderen tot de tent der zamenkomst, om zonde te dragen *en* te sterven.
23 Maar de Leviten, die zullen bedienen de dienst van de tent der zamenkomst, en die zullen hunne ongeregtigheid dragen; het zal eene eeuwige inzetting zijn voor uwe geslachten; en in het midden van de kinderen Israëls zullen zij geene erfenis erven.
24 Want de tienden der kinderen Israëls, die zij den HEERE tot een hefoffer zullen offeren, heb ik aan de Leviten tot een erfenis gegeven; daarom heb ik tot hen gezegd: Zij zullen in het midden van de kinderen Israëls geene erfenis erven.
25 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:
26 Gij zult ook tot de Leviten spreken, en tot hen zeggen; Wanneer gij van de kinderen Israëls de tienden zult ontvangen hebben, die ik u voor uwe erfenis van hen gegeven heb, zoo zult gij daar van een hefoffer des HEEREN offeren, de tienden van die tienden;
27 En het zal u gerekend worden tot uw hefoffer, als koren van den dorschvloer, en als de volheid van de perskuip.
28 Alzoo zult gij ook een hefoffer des HEEREN offeren van al uwe tienden, die gij van de kinderen Israëls zult hebben ontvangen; en gij zult daarvan des HEEREN hefoffer geven aan den priester Aäron.
29 Van al uwe gaven zult gij alle hefoffer des HEEREN offeren; van al het beste van die, van zijne heiliging daarvan.
30 Gij zult dan tot hen zeggen: Als gij deszelfs beste daarvan offert, zoo zal het den Leviten toegerekend worden als een inkomen des dorschvloers, en als een inkomen der perskuip.
31 En gij zult dat eten in alle plaatsen, gij en uw huis; want het is ulieden een loon voor uwe dienst in de tent der zamenkomst.
32 Zoo zult gij daarover geene zonde dragen, als gij deszelfs beste daarvan offert; en gij zult de heilige dingen van de kinderen Israëls niet ontheiligen, opdat gij niet sterft.

HET 19 CAPITTEL.

WIJDERS sprak de HEER tot Mozes, en tot Aäron, zeggende:
2 Dit is de inzetting van de wet, die de HEER geboden heeft, zeggende: Spreek tot de kinderen Israëls, dat zij tot u brengen eene roode volkomene vaars, in welke geen gebrek is, op welke geen juk gekomen is.
3 En gij zult die geven aan Eleázar, den priester; en hij zal dezelve uitbrengen tot buiten het leger, en men zal haar voor zijn aangezigt slagten.
4 En Eleázar, de priester, zal van haar bloed met zijnen vinger nemen, en hij zal van haar bloed regt tegen over de tent der zamenkomst zevenmaal sprengen.
5 Voorts zal men deze vaars voor zijne oogen verbranden; haar vel, en haar vleesch, en haar bloed, met haren mest, zal men verbranden.
6 En de priester zal nemen cederhout, en hijzop, en scharlaken, en werpen die in het midden van den brand dezer vaarze.
7 Dan zal de priester zijne kleederen wasschen, en zijn vleesch met water baden, en daarna in het leger gaan; en de priester zal onrein zijn tot aan den avond.
8 Ook die haar verbrand heeft, zal zijne kleederen met water wasschen, en zijn vleesch met water baden, en onrein zijn tot aan den avond.
9 En een rein man zal de asch dezer vaars verzamelen, en buiten het leger in eene reine plaats wegleggen; en het zal zijn ter bewaring voor de vergadering van de kinderen Israëls, tot het water der afzondering; het is ontzondiging.
10 En die de asch dezer vaars verzameld heeft, zal zijne kleederen wasschen, en onrein zijn tot aan den avond. Dit zal den kinderen Israëls, en den

vreemdeling, die in het midden van hen als vreemdeling verkeert, tot eene eeuwige inzetting zijn.

11 Wie eenen doode, eenig dood ligchaam van een' mensch, aanroert, die zal zeven dagen onrein zijn.

12 Op den derden dag zal hij zich daarmede ontzondigen, zoo zal hij op den zevenden dag rein zijn; maar indien hij zich op den derden dag niet ontzondigt, zoo zal hij op den zevenden dag niet rein zijn.

13 Al wie eenen doode, het doode ligchaam eens menschen, die gestorven zal zijn, aanroert, en zich niet ontzondigd zal hebben, die verontreinigt den tabernakel des HEEREN; daarom zal die ziele uitgeroeid worden uit Israël, omdat het water der afzondering op hem niet gesprengd is, zal hij onrein zijn; zijne onreinigheid is nog in hem.

14 Dit is de wet: wanneer een mensch zal gestorven zijn in eene tent, al wie in die tent ingaat, en al wie in die tent is, zal zeven dagen onrein zijn.

15 Ook alle open gereedschap, waarop geen deksel gebonden is, dat is onrein.

16 En al wie in het open veld eenen, die met het zwaard verslagen is, of eenen doode, of het gebeente eens menschen, of een graf zal aangeroerd hebben, zal zeven dagen onrein zijn.

17 Voor eenen onreine nu zullen zij nemen van het stof des brands der ontzondiging, en daarop levend water doen in een vat.

18 En een rein man zal hijzop nemen, en in dat water doopen, en sprengen het aan die tent, en op al het gereedschap, en aan de zielen, die daar geweest zijn; insgelijks aan dengenen, die een gebeente, of eenen verslagene, of eenen doode, of een graf aangeroerd heeft.

19 En de reine zal den onreine op den derden dag, en op den zevenden dag besprengen; en op den zevenden dag zal hij hem ontzondigen; en hij zal zijne kleederen wasschen, en *zich* met water baden, en op den avond rein zijn.

20 Wie daarentegen onrein zal zijn, en zich niet zal ontzondigen, die ziele zal uit het midden der gemeente uitgeroeid worden; want hij heeft het heiligdom des HEEREN verontreinigd, het water der afzondering is op hem niet gesprengd; hij is onrein.

21 Dit zal hun zijn tot eene eeuwige inzetting. En die het water der afzondering sprengt, zal zijne kleederen wasschen; ook wie het water der afzondering aanroert, die zal onrein zijn tot aan den avond.

22 Ja al wat die onreine aangeroerd zal hebben, zal onrein zijn; en de ziele, die *dat* aangeroerd zal hebben, zal onrein zijn tot aan den avond.

HET 20 CAPITTEL.

ALS de kinderen Israëls, de gansche vergadering, in de woestijn Zin gekomen waren, in de eerste maand, zoo bleef het volk te Kades. En Miriam stierf aldaar, en zij werd aldaar begraven.

2 En daar was geen water voor de vergadering; toen vergaderden zij zich tegen Mozes en tegen Aäron.

3 En het volk twistte met Mozes, en zij spraken, zeggende: Och of wij den geest gegeven hadden, toen onze broeders voor het aangezigt des HEEREN den geest gaven!

4 Waarom toch hebt gijlieden de gemeente des HEEREN in deze woestijn gebragt, dat wij daar sterven zouden, wij en onze beesten?

5 En waarom hebt gijlieden ons doen optrekken uit Egypte, om ons te brengen in deze kwade plaats? het is geene plaats van zaad, noch van vijgen, noch van wijnstokken, noch van granaatappelen; ook is er geen water om te drinken.

6 Toen ging Mozes en Aäron van het aangezigt der gemeente tot de deur van de tent der zamenkomst, en zij vielen op hunne aangezigten; en de heerlijkheid des HEEREN verscheen hun.

7 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

8 Neem dien staf, en verzamel de vergadering, gij en Aäron uw broeder, en spreekt gijlieden tot de steenrots voor hunne oogen, zoo zal zij hun water geven; alzoo zult gij hun water voortbrengen uit de steenrots, en gij zult de vergadering en hare beesten drenken.

9 Toen nam Mozes den staf van voor het aangezigt des HEEREN, gelijk als hij hem geboden had.

10 En Mozes en Aäron vergaderden de gemeente voor de steenrots, en hij zeide tot hen: Hoort toch, gij wederspannigen, zullen wij water voor ulieden uit deze steenrots voortbrengen?

11 Toen hief Mozes zijne hand op, en hij sloeg de steenrots tweemal met zijnen staf; en er kwam veel waters uit, zoo dat de vergadering dronk, en hare beesten.

12 Derhalve zeide de HEER tot Mozes en tot Aäron: Omdat gijlieden mij niet

geloofd hebt, dat gij mij heiligdet voor
de oogen der kinderen Israëls, daarom
zult gijlieden deze gemeente niet in-
brengen in het land, hetwelk ik hun
gegeven heb.
13 Dit zijn de wateren van Meríba,
om welke de kinderen Israëls met den
HEERE getwist hebben; en hij werd aan
hen geheiligd.
14 Daarna zond Mozes boden uit Kades
tot den Koning van Edom, *welke zeiden:*
Alzoo zegt uw broeder Israël: Gij weet
al de moeite, die ons ontmoet is;
15 Dat onze vaders naar Egypte afge-
togen zijn, en wij in Egypte vele dagen
gewoond hebben; en dat de Egypte-
naars ons en onzen vaderen kwaad ge-
daan hebben.
16 Toen riepen wij tot den HEER, en
hij hoorde onze stem, en hij zond eenen
Engel, en hij leidde ons uit Egypte; en
ziet, wij zijn te Kades, eene stad aan
het uiterste uwer landpale.
17 Laat ons toch door uw land trekken,
wij zullen niet trekken door den akker,
noch door de wijngaarden, en wij zullen
het water der putten niet drinken; wij
zullen den koninklijken weg gaan, wij
zullen niet afwijken ter regter- noch ter
linkerhand, tot dat wij door uwe land-
palen zullen getrokken zijn.
18 Doch Edom zeide tot hem: Gij zult
door mij niet trekken, opdat ik niet
misschien met het zwaard uitga u te ge-
moet.
19 Toen zeiden de kinderen Israëls tot
hem: Wij zullen langs den gebaanden
weg optrekken, en indien wij van uw
water drinken, ik en mijn vee, zoo zal
ik den prijs deszelven daarvoor geven;
ik zal alleenlijk, zonder iets anders, te
voet doortrekken.
20 Doch hij zeide: Gij zult niet door-
trekken. En Edom is hem te gemoet
uitgetrokken, met een zwaar volk, en
met eene sterke hand.
21 Alzoo weigerde Edom Israël toe te
laten door zijne landpalen te trekken;
daarom week Israël van hem af.
22 Toen reisden zij van Kades; en de
kinderen Israëls kwamen, de gansche
vergadering, aan den berg Hor.
23 De HEER nu sprak tot Mozes, en tot
Aäron, aan den berg Hor, aan de pale
van het land van Edom, zeggende:
24 Aäron zal tot zijne volken verza-
meld worden, want hij zal niet komen
in het land, hetwelk ik aan de kinderen
Israëls gegeven heb, omdat gijlieden
mijnen mond wederspannig geweest zijt
bij de wateren van Meríba.
25 Neem Aäron, en Eleázar zijnen
zoon, en doe hen opklimmen tot den
berg Hor.
26 En trek Aäron zijne kleederen uit,
en trek dezelve Eleázar zijnen zoon
aan; want Aäron zal verzameld wor-
den, en dáár sterven.
27 Mozes nu deed, gelijk als de HEER
geboden had; want zij klommen tot op
den berg Hor, voor de oogen der gan-
sche vergadering.
28 En Mozes trok Aäron zijne kleede-
ren uit, en hij trok ze zijnen zoon Eleá-
zar aan; en Aäron stierf aldaar, op de
hoogte diens bergs. Toen kwam Mozes
en Eleázar van dien berg af.
29 Toen de gansche vergadering zag,
dat Aäron overleden was, zoo beween-
den zij Aäron dertig dagen, het gansche
huis van Israël.

HET 21 CAPITTEL.

ALS de Kanaäniet, de Koning van
Harad, wonende tegen het zuiden,
hoorde, dat Israël langs den weg der
verspieders kwam, zoo streed hij tegen
Israël, en hij voerde eenige gevangenen
uit hetzelve gevankelijk weg.
2 Toen beloofde Israël den HEER eene
gelofte, en zeide: Indien gij dit volk
geheel in mijne hand geeft, zoo zal ik
hunne steden verbannen.
3 De HEER dan verhoorde de stem van
Israël, en gaf de Kanaäniten over; en
hij verbande hen en hunne steden; en
hij noemde den naam dier plaats Horma.
4 Toen reisden zij van den berg Hor,
op den weg der Schelfzee, dat zij om het
land der Edomiten heentoogen; doch
de ziele des volks werd verdrietig op
dezen weg.
5 En het volk sprak tegen God en te-
gen Mozes: Waarom hebt gijlieden ons
doen optrekken uit Egypte, opdat wij
sterven zouden in deze woestijn? want
hier is geen brood, ook geen water, en
onze ziele walgt over dit zeer ligte
brood.
6 Toen zond de HEER vurige slangen
onder het volk, die beten het volk; en
er stierf veel volks van Israël.
7 Daarom kwam het volk tot Mozes, en
zij zeiden: Wij hebben gezondigd, om
dat wij tegen den HEERE en tegen u ge-
sproken hebben; bid den HEER, dat hij
deze slangen van ons wegneme. Toen
bad Mozes voor het volk.
8 En de HEER zeide tot Mozes: Maak
u eene vurige slang, en stel die op eene
stang; en het zal geschieden, dat al wie
gebeten is, als hij ze aanziet, zoo zal hij
leven.

9 En Mozes maakte eene koperen
slang, en stelde die op eene stang; en
het geschiedde, als eene slang iemand
beet, zoo zag hij de koperen slang aan,
en hij bleef levend.
10 Toen verreisden de kinderen Israëls,
en zij legerden zich te Oboth.
11 Daarna reisden zij van Oboth, en
legerden zich aan de heuvelen van Abá-
rim in de woestijn, die tegen over Moab
s, tegen den opgang der zon.
12 Vandaar reisden zij, en legerden
zich bij de beek Zered.
13 Vandaar reisden zij, en legerden
ich aan deze zijde van de Arnon, welke
n de woestijn is, uitgaande uit de land-
pale der Amoriten; want de Arnon is
le landpaal van Moab, tusschen Moab
n tusschen de Amoriten.
14 (Daarom wordt gezegd in het boek
an de oorlogen des HEEREN: Tegen
Vaheb, in eenen wervelwind, en tegen
e beken Arnon,
15 En den afloop der beken, die zich
aar de gelegenheid van Ar wendt, en
eunt aan de landpalen van Moab.)
16 En vandaar *reisden zij* naar Beër.
Dit is de put, van welken de HEER tot
Mozes zeide: Verzamel het volk, zoo
al ik hun water geven.
17 (Toen zong Israël dit lied: Spring
p, gij put; zingt daarvan bij beurte:
18 Gij put, dien de vorsten gegraven
ebben, dien de edelen des volks gedol-
en hebben, door den wetgever, met
unne staven.) En van de woestijn
eisden zij naar Mattana;
19 En van Mattana tot Naháliël; en
an Naháliël tot Bamoth;
20 En van Bamoth tot het dal, dat in
et veld van Moab is, aan de hoogte
an Pisga, en dat tegen de wildernis
et.
21 Toen zond Israël boden tot Si-
on, den Koning der Amoriten, zeg-
ende:
22 Laat mij door uw land trekken: wij
llen niet afwijken in de akkers, noch
de wijngaarden; wij zullen het water
r putten niet drinken; wij zullen op
n koninklijken weg gaan, tot dat wij
ve landpale doorgetogen zijn.
23 Doch Sihon liet Israël niet toe, door
ne landpalen door te trekken; maar
hon vergaderde al zijn volk, en hij
ng uit, Israël te gemoet, naar de
oestijn, en hij kwam te Jahza, en
eed tegen Israël.
24 Maar Israël sloeg hem met de
erpte des zwaards, en nam zijn land
erfelijke bezitting, van Arnon af tot
Jabbok toe, tot aan de kinderen Am-
mons; (want de landpale der kinderen
Ammons was vast.)
25 Alzoo nam Israël alle deze steden
in; en Israël woonde in al de steden der
Amoriten, te Hesbon, en in al hare on-
derhoorige plaatsen.
26 Want Hesbon was de stad van Si-
hon, den Koning der Amoriten; en hij
had gestreden tegen den vorigen Ko-
ning der Moabiten, en hij had al zijn
land uit zijne hand genomen, tot aan
Arnon.
27 Daarom zeggen zij, die spreekwoor-
den gebruiken: Komt tot Hesbon; men
bouwe en bevestige de stad van Si-
hon:
28 Want er is een vuur uitgegaan uit
Hesbon, eene vlam uit de stad van Si-
hon; zij heeft verteerd Ar der Moabi-
ten, *en* de heeren der hoogten van Ar-
non.
29 Wee u, Moab! gij volk Kamos zijt
verloren! hij heeft zijne zonen, die ont-
liepen, en zijne dochters in de gevange-
nis geleverd aan Sihon, den Koning der
Amoriten.
30 En wij hebben ze nedergeveld;
Hesbon is verloren tot Dibon toe; en
wij hebben ze verwoest tot Nofat toe,
welke tot Médeba toe *reikt*.
31 Alzoo woonde Israël in het land van
den Amoriet.
32 Daarna zond Mozes om Jáëzer te
verspieden; en zij namen derzelver on-
derhoorige plaatsen in; en hij dreef de
Amoriten, die er waren, uit de bezit-
ting.
33 Toen wendden zij zich en trokken
op den weg van Basan; en Og, de Ko-
ning van Basan, ging uit hun te gemoet,
hij en al zijn volk, tot den strijd, in
Edréï.
34 De HEER nu zeide tot Mozes: Vrees
hem niet, want ik heb hem in uwe hand
gegeven, en al zijn volk, ook zijn land;
en gij zult hem doen, gelijk als gij Si-
hon, den Koning der Amoriten, die te
Hesbon woonde, gedaan hebt.
35 En zij sloegen hem, en zijne zonen,
en al zijn volk, alzoo dat hem niemand
overbleef; en zij namen zijn land in er-
felijke bezitting.

HET 22 CAPITTEL.

DAARNA reisden de kinderen Is-
raëls, en legerden zich in de vlakke
velden van Moab, aan deze zijde der
Jordaan van Jericho.
2 Toen Balak, de zoon van Zippor, zag
al wat Israël aan de Amoriten gedaan
had;

3 Zoo vreesde Moab zeer voor het aangezigt dezes volks, want het was veel; en Moab was beangstigd voor het aangezigt van de kinderen Israëls.

4 Derhalve zeide Moab tot de oudsten der Midianiten: Nu zal deze gemeente oplikken al wat rondom ons is, gelijk de os de groente des velds oplikt. Te dier tijd nu was Balak, de zoon van Zippor, Koning der Moabiten.

5 Die zond boden aan Bíleam, den zoon van Beor, te Pethor, dat aan de rivier is, in het land der kinderen zijns volks, om hem te roepen, zeggende: Zie, er is een volk uit Egypte getogen; zie, het heeft het gezigt des lands bedekt, en het blijft liggen regt tegen over mij.

6 En nu, kom toch, vervloek mij dit volk, want het is magtiger dan ik; misschien zal ik het kunnen slaan, of zal het uit het land verdrijven; want ik weet, dat, wien gij zegent, die zal gezegend zijn, en wien gij vervloekt, die zal vervloekt zijn.

7 Toen gingen de oudsten der Moabiten, en de oudsten der Midianiten, en hadden het *loon der* waarzeggingen in hunne hand; alzoo kwamen zij bij Bíleam, en spraken tot hem de woorden van Balak.

8 Hij dan zeide tot hen: Vernacht hier dezen nacht, zoo zal ik ulieden een antwoord wederbrengen, gelijk als de HEER tot mij zal gesproken hebben. Toen bleven de vorsten der Moabiten bij Bíleam.

9 En God kwam tot Bíleam, en zeide: Wie zijn die mannen, die bij u zijn?

10 Toen zeide Bíleam tot God: Balak, de zoon van Zippor, de Koning der Moabiten heeft ze tot mij gezonden, *zeggende:*

11 Zie, daar is een volk uit Egypte getogen, en het heeft het gezigt des lands bedekt; kom nu, vervloek het mij; misschien zal ik tegen hetzelve kunnen strijden, of het uitdrijven.

12 Toen zeide God tot Bíleam: Gij zult met hen niet trekken; gij zult dat volk niet vloeken, want het is gezegend.

13 Toen stond Bíleam des morgens op, en zeide tot de vorsten van Balak: Gaat naar uw land, want de HEER weigert mij toe te laten met ulieden te gaan.

14 Zoo stonden dan de vorsten der Moabiten op, en kwamen tot Balak, en zij zeiden: Bíleam heeft geweigerd met ons te gaan.

15 Doch Balak voer nog voort vorsten te zenden, meer en eerlijker, dan die waren;

16 Die tot Bíleam kwamen, en hem zeiden: Alzoo zegt Balak, de zoon van Zippor: laat u toch niet beletten tot mij te komen;

17 Want ik zal u zeer hoog vereeren, en al wat gij tot mij zeggen zult, zal ik doen; zoo kom toch, vervloek mij dit volk.

18 Toen antwoordde Bíleam, en zeide tot de dienaren van Balak: Wanneer Balak mij zijn huis vol zilver en goud gave, zoo vermogt ik niet het bevel des HEEREN mijns Gods te overtreden, om te doen klein of groot.

19 En nu, blijft gijlieden toch ook hier dezen nacht, opdat ik wete, wat de HEER tot mij verder spreken zal.

20 God nu kwam tot Bíleam des nachts, en zeide tot hem: Dewijl die mannen gekomen zijn, om u te roepen, sta op, ga met hen; en nogtans zult gij dat doen, hetwelk ik tot u spreken zal.

21 Toen stond Bíleam des morgens op, en zadelde zijne ezelin, en hij trok heen met de vorsten van Moab.

22 Doch te toorn van God werd ontstoken, om dat hij heentoog; en de Engel des HEEREN stelde zich in den weg hem tot eene tegenpartij; hij nu reed op zijne ezelin, en twee zijner jongeren waren bij hem.

23 De ezelin nu zag den Engel des HEEREN staande in den weg, met zijn uitgetrokken zwaard in zijne hand daarom week de ezelin uit den weg en ging in het veld. Toen sloeg Bíleam de ezelin om dezelve naar den weg te doen wenden.

24 Maar de Engel des HEEREN stond in een pad der wijngaarden, zijnde een muur aan deze, en een muur aan gene zijde.

25 Toen de ezelin den Engel des HEEREN zag, zoo klemde zij zich zelve aan den wand, en klemde Bíleams voet aan den wand; daarom voer hij voort haar te slaan.

26 Toen ging de Engel des HEEREN nog verder, en hij stond in eene enge plaats, waar geen weg was om te wijken ter regter- noch ter linkerhand.

27 Als de ezelin den Engel des HEEREN zag, zoo leide zij zich neder onder Bíleam; en de toorn van Bíleam ontstak, en hij sloeg de ezelin met eenen stok.

28 De HEER nu opende den mond der ezelin, die tot Bíleam zeide: Wat heb ik u gedaan, dat gij mij nu driemaal geslagen hebt?

29 Toen zeide Bíleam tot de ezelin: Om dat gij mij bespot hebt; och of

een zwaard in mijne hand had, want ik
zou u nu dooden.
30 De ezelin nu zeide tot Bíleam: Ben
ik niet uwe ezelin, op welke gij gereden
hebt van toen af, dat gij *mijn heer* ge-
weest zijt, tot op dezen dag? ben ik ooit
gewend geweest u alzoo te doen? Hij
dan zeide: Neen.
31 Toen ontdekte de HEER de oogen
van Bíleam; zoodat hij den Engel des
HEEREN zag, staande in den weg, en
zijn uitgetrokken zwaard in zijne hand;
daarom neigde hij het hoofd en boog
zich op zijn aangezigt.
32 Toen zeide de Engel des HEEREN
tot hem: Waarom hebt gij uwe ezelin
nu driemaal geslagen? Zie, ik ben uit-
gegaan *u* tot eene tegenpartij, dewijl
deze weg van mij afwijkt.
33 Maar de ezelin heeft mij gezien, en
zij is nu driemaal voor mijn aangezigt
geweken; indien zij voor mijn aange-
zigt niet geweken ware, zekerlijk ik
zoude u nu ook gedood, en haar bij het
leven behouden hebben.
34 Toen zeide Bíleam tot den Engel
des HEEREN: Ik heb gezondigd, want
ik heb niet geweten, dat gij mij te ge-
moet op dezen weg stondt; en nu, is het
kwaad in uwe oogen, ik zal wederkee-
ren.
35 De Engel des HEEREN nu zeide tot
Bíleam: Ga heen met deze mannen;
maar alleenlijk dat woord, wat ik tot u
spreken zal, dat zult gij spreken. Al-
zoo toog Bíleam met de vorsten van
Balak.
36 Als Balak hoorde, dat Bíleam kwam,
zoo ging hij uit hem te gemoet, tot de
stad der Moabiten, welke aan de land-
pale van Arnon *ligt;* die aan het ui-
terste der landpale is.
37 En Balak zeide tot Bíleam: Heb ik
niet ernstig tot u gezonden, om u te
roepen? waarom zijt gij niet tot mij
gekomen? kan ik u niet te regt veree-
ren?
38 Toen zeide Bíleam tot Balak: Zie,
ik ben tot u gekomen; zal ik nu eenig-
zins iets kunnen spreken? het woord,
hetwelk God in mijnen mond leggen
zal, dat zal ik spreken.
39 En Bíleam ging met Balak; en zij
kwamen te Kirjath-Huzôth.
40 Toen slagtte Balak runderen en
schapen; en hij zond aan Bíleam, en
aan de vorsten, die bij hem waren.
41 En het geschiedde des morgens, dat
Balak Bíleam nam, en voerde hem op
de hoogten van Baäl, dat hij vandaar
zag het uiterste des volks.

HET 23 CAPITTEL.

TOEN zeide Bíleam tot Balak: Bouw
mij hier zeven altaren, en bereid
mij hier zeven varren, en zeven ram-
men.
2 Balak nu deed, gelijk Bíleam gespro-
ken had; en Balak en Bíleam offerden
eenen var en eenen ram, op elken altaar.
3 Toen zeide Bíleam tot Balak: Blijf
staan bij uw brandoffer, en ik zal heen-
gaan; misschien zal de HEER mij te ge-
moet komen; en hetgeen hij wijzen zal,
dat zal ik u bekend maken. Toen ging
hij op de hoogte.
4 Als God Bíleam ontmoet was, zoo
zeide hij tot hem: Zeven altaren heb ik
toegerigt, en heb eenen var en eenen
ram op elken altaar geofferd.
5 Toen leide de HEER het woord in den
mond van Bíleam, en zeide: Keer we-
der tot Balak, en spreek aldus.
6 Als hij nu tot hem wederkeerde, ziet,
zoo stond hij bij zijn brandoffer, hij en
al de vorsten der Moabiten.
7 Toen hief hij zijne spreuk op, en
zeide: Uit Syrië heeft mij Balak, de
Koning der Moabiten, laten halen, van
het gebergte tegen het oosten, *zeggende:*
Kom, vervloek mij Jakob, en kom, scheld
Israël.
8 Wat zal ik vloeken, dien God niet
vloekt? en wat zal ik schelden, waar de
HEER niet scheldt?
9 Want van de hoogte der steenrotsen
zie ik hem, en van de heuvelen aan-
schouw ik hem; zie, dat volk zal alleen
wonen, en het zal onder de Heidenen
niet gerekend worden.
10 Wie zal het stof van Jakob tellen?
en het getal, *ja* het vierdedeel van Is-
raël? Mijne ziel sterve den dood der
opregten, en mijn uiterste zij gelijk het
zijne!
11 Toen zeide Balak tot Bíleam: Wat
hebt gij mij gedaan? Ik heb u genomen,
om mijne vijanden te vloeken, maar zie,
gij hebt hen doorgaans gezegend.
12 Hij nu antwoordde en zeide: Zal
ik dat niet waarnemen te spreken, wat
de HEER in mijnen mond gelegd heeft?
13 Toen zeide Balak tot hem: Kom
toch met mij aan eene andere plaats, van
waar gij hem zult zien; gij zult niet dan
zijn einde zien, maar hem niet gan-
schelijk zien; en vervloek hem mij van
dáár.
14 Alzoo nam hij hem mede tot het
veld Zofim, op de hoogte van Pisga; en
hij bouwde zeven altaren, en hij offerde
eenen var en eenen ram op elken al-
taar.

15 Toen zeide hij tot Balak: Blijf hier staan bij uw brandoffer, en ik zal *hem* aldaar ontmoeten.

16 Als de HEER Bíleam ontmoet was, zoo leide hij het woord in zijnen mond, en hij zeide: Keer weder tot Balak, en spreek alzoo.

17 Toen hij tot hem kwam, ziet, zoo stond hij bij zijn brandoffer, en de vorsten der Moabiten bij hem. Balak nu zeide tot hem: Wat heeft de HEER gesproken?

18 Toen hief hij zijne spreuk op, en zeide: Sta op, Balak, en hoor; neig uwe ooren tot mij, gij zoon van Zippor:

19 God is geen man, dat hij liegen zou, noch een menschenkind, dat het hem berouwen zoude: zou hij het zeggen, en niet doen? of spreken, en niet bestendig maken?

20 Zie, ik heb ontvangen te zegenen; dewijl hij zegent, zoo zal ik het niet keeren.

21 Hij schouwt niet aan de ongeregtigheid in Jakob, ook ziet hij niet aan de boosheid in Israël. De HEER, zijn God, is met hem, en het geklank des Konings is bij hem.

22 God heeft hen uit Egypte uitgevoerd; zijne krachten zijn als van eenen eenhoorn.

23 Want er is geene tooverij tegen Jakob, noch waarzeggerij tegen Israël. Te dezer tijd zal van Jakob gezegd worden, en van Israël, wat God gewrocht heeft.

24 Zie, het volk zal opstaan als een oude leeuw, en het zal zich verheffen als een leeuw; het zal zich niet nederleggen, tot dat het den roof gegeten, en het bloed der verslagenen gedronken zal hebben.

25 Toen zeide Balak tot Bíleam: Gij zult het ganschelijk noch vloeken noch geenszins zegenen.

26 Doch Bíleam antwoordde en zeide tot Balak: Heb ik niet tot u gesproken, zeggende: Al wat de HEER spreken zal, dat zal ik doen?

27 Verder zeide Balak tot Bíleam: Kom toch, ik zal u aan eene andere plaats mede nemen; misschien zal het regt zijn in de oogen van dien God, dat gij het mij van dáár vervloekt.

28 Toen nam Balak Bíleam mede tot de hoogte van Peor, die tegen de woestijn ziet.

29 En Bíleam zeide tot Balak: Bouw mij hier zeven altaren, en bereid mij hier zeven varren en zeven rammen.

30 Balak nu deed, gelijk als Bíleam gezegd had; en hij offerde eenen var en eenen ram op elken altaar.

HET 24 CAPITTEL.

TOEN Bíleam zag, dat het goed was in de oogen des HEEREN, dat hij Israël zegende, zoo ging hij ditmaal niet heen gelijk meermaal, tot de toovérijen, maar hij stelde zijn aangezigt naar de woestijn.

2 Als Bíleam zijne oogen ophief, en Israël zag, wonende naar zijne stammen, zoo was de geest van God op hem.

3 En hij hief zijne spreuk op, en zeide: Bíleam, de zoon van Beor spreekt, en de man, wien de oogen geopend zijn, spreekt:

4 De hoorder der redenen Gods spreekt, die het gezigt des Almagtigen ziet; die verrukt wordt, en wien de oogen ontdekt worden:

5 Hoe goed, zijn uwe tenten, ô Jakob: uwe woningen, ô Israël!

6 Gelijk de beken breiden zij zich uit, als de hoven aan de rivieren; de HEER heeft ze geplant, als de sandelboomen, als de cederboomen aan het water.

7 Daar zal water uit zijne emmeren vloeijen, en zijn zaad zal in vele wateren zijn; en zijn Koning zal boven Agag verheven worden, en zijn Koningrijk zal verhoogd worden.

8 God heeft hem uit Egypte uitgevoerd, zijne krachten zijn als van eenen eenhoorn; hij zal de Heidenen, zijne vijanden, verteren, en hun gebeente breken, en met zijne pijlen doorschieten.

9 Hij heeft zich gekromd, hij heeft zich nedergelegd, gelijk een leeuw, en als een oude leeuw, wie zal hem doen opstaan? zoo wie u zegent, die zij gezegend, en vervloekt zij, wie u vervloekt.

10 Toen ontstak de toorn van Balak tegen Bíleam, en hij sloeg zijne handen zamen; en Balak zeide tot Bíleam: Ik heb u geroepen, om mijne vijanden te vloeken, maar zie, gij hebt ze nu driemaal gedurig gezegend.

11 En nu, pak u weg naar uwe plaats: Ik had gezegd, dat ik u hoog vereeren zoude, maar zie, de HEER heeft die eer van u geweerd.

12 Toen zeide Bíleam tot Balak: Heb ik ook niet tot uwe boden, die gij tot mij gezonden hebt gesproken, zeggende:

13 Wanneer mij Balak zijn huis vol zilver en goud gaf, zoo kan ik het bevel des HEEREN niet overtreden, doende goed of kwaad uit mijn *eigen* hart; wat de HEER spreken zal, dat zal ik spreken.

14 En nu, zie, ik ga tot mijn volk: Kom, ik zal u raad geven, *en zeggen* wât

dit volk uw volk doen zal in de laatste
dagen.
15 Toen hief hij zijne spreuk op, en
zeide: Bíleam, de zoon van Beor,
spreekt, en de man, wien de oogen geo-
pend zijn, spreekt:
16 De hoorder der redenen Gods spreekt,
en die de wetenschap des Allerhoogsten
weet; die het gezigt des Almagtigen
ziet, die verrukt wordt, en wien de
oogen ontdekt worden.
17 Ik zal hem zien, maar nu niet; ik
zal hem aanschouwen, maar niet nabij.
Er zal eene ster voortgaan uit Jakob, en
er zal een schepter uit Israël opkomen;
die zal de palen der Moabiten verslaan,
en zal al de kinderen van Seth verstoren.
18 En Edom zal eene erfelijke bezit-
ting zijn; en Seïr zal zijnen vijanden
eene erfelijke bezitting zijn; doch Is-
raël zal kracht doen.
19 En er zal *één* uit Jakob heerschen,
en hij zal de overigen uit de steden om-
brengen.
20 Toen hij de Amalekiten zag, zoo hief
hij zijne spreuk op, en zeide: Amalek
is de eersteling der Heidenen, maar zijn
uiterste is ten verderve.
21 Toen hij de Keniten zag, zoo hief
hij zijne spreuk op, en zeide: Uwe
woning is vast, en gij hebt uw nest op
eene steenrots gelegd.
22 Evenwel zal Kaïn verteerd worden,
tot dat u Assur gevankelijk wegvoeren
zal.
23 Voorts hief hij zijne spreuk op, en
zeide: Och, wie zal leven, als God dit
doen zal!
24 En de schepen van den oever der
Chitteërs, die zullen Assur plagen, en
zij zullen ook Heber plagen; en hij zal
ook ten verderve zijn.
25 Toen stond Bíleam op, en ging heen,
en keerde weder tot zijne plaats. Balak
ging ook zijnen weg.

HET 25 CAPITTEL.

EN Israël verbleef te Sittim, en het
volk begon te hoereren met de
dochteren der Moabiten.
2 En zij noodigden het volk tot de
slagtofferen harer Goden; en het volk
at, en boog zich voor hare Goden.
3 Als nu Israël zich koppelde aan
Baäl-Peor, ontstak de toorn des HEEREN
tegen Israël.
4 En de HEER zeide tot Mozes: Neem
al de hoofden des volks, en hang ze den
HEERE tegen de zon, zoo zal de hittig-
heid van des HEEREN toorn gekeerd
worden van Israël.
5 Toen zeide Mozes tot de rigters van
Israël: Een ieder doode zijne mannen,
die zich aan Baäl-Peor gekoppeld heb-
ben.
6 En ziet, een man uit de kinderen Is-
raëls kwam, en bragt eene Midianitinne
tot zijne broederen voor de oogen van
Mozes, en voor de oogen van de gansche
vergadering der kinderen Israëls, toen
zij weenden voor de deur van de tent
der zamenkomst.
7 Toen Pínehas, de zoon van Eleázar,
den zoon van Aäron, den priester, *dat*
zag, zoo stond hij op uit het midden der
vergadering, en nam eene spies in zijne
hand;
8 En hij ging den Israëlitischen man
na in den hoerenwinkel, en doorstak ze
beiden, den Israëlitischen man en de
vrouw, door hunnen buik. Toen werd
de plaag van over de kinderen Israëls
opgehouden.
9 Degenen nu, die aan de plaag stier-
ven, waren vier en twintig duizend.
10 Toen sprak de HEER tot Mozes, zeg-
gende:
11 Pínehas, de zoon van Eleázar, den
zoon van Aäron, den priester, heeft mij-
ne grimmigheid van over de kinderen
Israëls afgewend, dewijl hij mijnen ijver
geijverd heeft in derzelver midden, zoo
dat ik de kinderen Israëls in mijnen
ijver niet vernield heb.
12 Daarom spreek: Zie, ik geef hem
mijn verbond des vredes:
13 En hij zal hebben, en zijn zaad na
hem, het verbond des eeuwigen pries-
terdoms, daarom dat hij voor zijnen
God geijverd, en verzoening gedaan
heeft voor de kinderen Israëls.
14 De naam nu des verslagenen Israëli-
tischen mans, die verslagen was met de
Midianitinne, was Zimri, de zoon van
Salu, een overste van een vaderlijk huis
der Simeoniten.
15 En de naam der verslagene Midia-
nitische vrouw was Kozbi, eene dochter
van Zur, die een hoofd was der volken
van een vaderlijk huis onder de Midia-
niten.
16 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
17 Handel vijandelijk met de Midiani-
ten, en versla hen;
18 Want zij hebben vijandelijk tegen
ulieden gehandeld door hunne listen,
die zij listig tegen u bedacht hebben in
de zaak van Peor, en in de zaak van
Kozbi, de dochter van den overste der
Midianiten, hunne zuster, die verslagen
is, ten dage der plaag, om de zaak van
Peor.

HET 26 CAPITTEL.

HET geschiedde nu na die plaag, dat de HEER sprak tot Mozes, en tot Eleázar, den zoon van Aäron, den priester, zeggende:

2 Neemt de som van de geheele vergadering der kinderen Israëls op, van twintig jaren oud en daarboven, naar het huis hunner vaderen, al wie ten heire in Israël uittrekt.

3 Mozes dan en Eleázar de priester spraken hen aan, in de vlakke velden van Moab, aan de Jordaan van Jericho, zeggende:

4 *Dat men opneme* van twintig jaren oud en daarboven; gelijk als de HEER Mozes geboden had, en den kinderen Israëls, die uit Egypteland uitgetogen waren.

5 Ruben was de eerstgeborene van Israël. De zonen van Ruben waren Hanoch; *van wien* het geslacht was der Hanochiten; van Pallu het geslacht der Palluïten;

6 Van Hezron het geslacht der Hezroniten; van Karmi het geslacht der Karmiten.

7 Dit zijn de geslachten der Rubeniten; en hunne getelden waren drie en veertig duizend zeven honderd en dertig.

8 En de zonen van Pallu waren Elíab.

9 En de zonen van Elíab waren Nemuël, en Dathan, en Abíram; deze Dathan en Abíram waren de geroepenen der vergadering, die gekijf maakten tegen Mozes en tegen Aäron, in de vergadering van Korach, als zij gekijf tegen den HEERE maakten,

10 En de aarde haren mond opendeed, en verslond hen met Korach, als die vergadering stierf, toen het vuur twee honderd en vijftig mannen verteerde, en werden tot een teeken.

11 Maar de kinderen van Korach stierven niet.

12 De zonen van Simeon, naar hunne geslachten: van Nemuël het geslacht der Nemuëliten; van Jamin het geslacht der Jaminiten; van Jachin het geslacht der Jachiniten;

13 Van Zerah het geslacht der Zerahiten; van Saul het geslacht der Sauliten.

14 Dit zijn de geslachten der Simeoniten: twee en twintig duizend en twee honderd.

15 De zonen van Gad, naar hunne geslachten: van Zefon het geslacht der Zefoniten; van Haggi het geslacht der Haggiten; van Suni het geslacht der Suniten;

16 Van Ozni het geslacht der Ozniten; van Heri het geslacht der Heriten;

17 Van Arod het geslacht der Aroditen; van Aréli het geslacht der Aréliten.

18 Dit zijn de geslachten der zonen van Gad, naar hunne getelden: veertig duizend en vijf honderd.

19 De zonen van Juda waren Er en Onan; maar Er en Onan stierven in het land Kanaän.

20 Alzoo waren de zonen van Juda naar hunne geslachten: van Sela het geslacht der Selaniten; van Perez het geslacht der Pereziten; van Zerah het geslacht der Zerahiten.

21 En de zonen van Perez waren: van Hezron het geslacht der Hezroniten van Hamul het geslacht der Hamuliten.

22 Dit zijn de geslachten van Juda naar hunne getelden: zes en zeventig duizend en vijf honderd.

23 De zonen van Issaschar, naar hunne geslachten, waren: *van* Tola het geslacht der Tolaïten; van Puva het geslacht der Puniten;

24 Van Jasub het geslacht der Jasubiten; van Simron het geslacht der Simroniten.

25 Dit zijn de geslachten van Issaschar, naar hunne getelden: vier en zestig duizend en drie honderd.

26 De zonen van Zebulon, naar hunne geslachten, waren: van Sered het geslacht der Serediten; van Elon het geslacht der Eloniten; van Jahleël he geslacht der Jahleëliten.

27 Dit zijn de geslachten der Zebuloniten, naar hunne getelden: zestig dui zend en vijf honderd.

28 De zonen van Jozef, naar hunne ge slachten, waren Manasse en Efraïm.

29 De zonen van Manasse waren: va Machir het geslacht der Machiriten Machir nu gewon Gilead; van Gilea was het geslacht der Gileaditen.

30 Dit zijn de zonen van Gilead: *va* Jezer het geslacht der Jezeriten; va Helek het geslacht der Helekiten;

31 En *van* Asriël het geslacht der As riëliten; en *van* Sechem het geslach der Sechemiten;

32 En *van* Semída het geslacht der Se mídaïten; en *van* Hefer het geslach der Heferiten.

33 Doch Zeláfead, de zoon van Hefe had geene zonen, maar dochters; en d namen der dochteren van Zeláfead wa

ren: Machla en Noa, Hogla, Milka en Tirza.

34 Dit zijn de geslachten van Manasse; en hunne getelden waren twee en vijftig duizend en zeven honderd.

35 Dit zijn de zonen van Efraim, naar hunne geslachten: van Sutélah het geslacht der Sutélahiten; van Becher het geslacht der Becheriten; van Tahan het geslacht der Tahaniten.

36 En dit zijn de zonen van Sutélah: van Eran het geslacht der Eraniten.

37 Dit zijn de geslachten der zonen van Efraim, naar hunne getelden: twee en dertig duizend en vijf honderd. Dit zijn de zonen van Jozef naar hunne geslachten.

38 De zonen van Benjamin, naar hunne geslachten: van Bela het geslacht der Belaïten; van Asbel het geslacht der Asbeliten; van Ahíram het geslacht der Ahíramiten;

39 Van Sefúfam het geslacht der Sufamiten; van Hufam het geslacht der Hufamiten.

40 En de zonen van Bela waren Ard en Naäman: *van Ard* het geslacht der Arditen; van Naäman het geslacht der Naämiten.

41 Dit zijn de zonen van Benjamin, naar hunne geslachten; en hunne getelden waren vijf en veertig duizend en zes honderd.

42 Dit zijn de zonen van Dan, naar hunne geslachten: van Suham het geslacht der Suhamiten: dit zijn de geslachten van Dan, naar hunne geslachten.

43 Al de geslachten der Suhamiten, naar hunne getelden, waren vier en zestig duizend en vier honderd.

44 De zonen van Aser, naar hunne geslachten, waren: van Jimna het geslacht der Jimnaïten; van Jisvi het geslacht der Jisviten; van Bería het geslacht der Beriïten.

45 Van de zonen van Bería waren: van Heber het geslacht der Heberiten; van Malchiël het geslacht der Malchiëliten.

46 En de naam der dochter van Aser was Serah.

47 Dit zijn de geslachten der zonen van Aser, naar hunne getelden: drie en vijftig duizend en vier honderd.

48 De zonen van Naftali, naar hunne geslachten: van Jáhzeël het geslacht der Jáhzeëliten; van Guni het geslacht der Guniten;

49 Van Jezer het geslacht der Jezeriten; van Sillem het geslacht der Sillemiten.

50 Dit zijn de geslachten van Naftali, naar hunne geslachten; en hunne getelden waren vijf en veertig duizend en vier honderd.

51 Dit zijn de getelden van de zonen Israëls: zes honderd één duizend, zeven honderd en dertig.

52 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

53 Aan dezen zal het land uitgedeeld worden ter erfenis, naar het getal der namen.

54 Aan degenen, die veel zijn, zult gij hunne erfenis meerder maken, en aan hen, die weinig zijn, zult gij hunne erfenis minder maken; aan een iegelijk zal, naar zijne getelden, zijne erfenis gegeven worden.

55 Het land nogtans zal door het lot gedeeld worden; naar de namen der stammen hunner vaderen zullen zij erven.

56 Naar het lot zal elks erfenis gedeeld worden, tusschen de velen en de weinigen.

57 Dit zijn nu de getelden van Levi, naar hunne geslachten: van Gerson het geslacht der Gersoniten; van Kehath het geslacht der Kehathiten; van Meràri het geslacht der Meràriten.

58 Dit zijn de geslachten van Levi: het geslacht der Libniten, het geslacht der Hebroniten, het geslacht der Machliten, het geslacht der Musiten, het geslacht der Korachiten. En Kehath gewon Amram.

59 En de naam van de huisvrouw van Amram was Jochébed, de dochter van Levi, welke *de huisvrouw* van Levi baarde in Egypte; en deze baarde aan Amram, Aäron en Mozes, en Miriam hunne zuster.

60 En aan Aäron werden geboren Nadab en Abíhu, Eleázar en Ithamar.

61 Nadab nu en Abíhu waren gestorven, toen zij vreemd vuur bragten voor het aangezigt des HEEREN.

62 En hunne getelden waren drie en twintig duizend, al wat mannelijk is, van ééne maand oud en daarboven; want dezen werden niet geteld onder de kinderen Israëls, omdat hun geene erfenis gegeven werd onder de kinderen Israëls.

63 Dit zijn de getelden van Mozes en Eleázar, den priester, die de kinderen Israëls telden in de vlakke velden van Moab, aan de Jordaan van Jericho.

64 En onder dezen was niemand uit de getelden van Mozes en Aäron den pries-

ter, als zij de kinderen Israëls telden in de woestijn van Sinaï.

65 Want de HEER had van die gezegd, dat zij in de woestijn gewisselijk zouden sterven; en er was niemand van hen overgebleven, dan Kaleb, de zoon van Jefunne, en Jozua, de zoon van Nun.

HET 27 CAPITTEL.

TOEN naderden de dochteren van Zeláfead, den zoon van Hefer, den zoon van Gilead, den zoon van Machir, den zoon van Manasse, onder de geslachten van Manasse, den zoon van Jozef; en dit zijn de namen zijner dochteren, Machla, Noa, en Hogla, en Milka, en Tirza.

2 En zij stonden voor het aangezigt van Mozes, en voor het aangezigt van Eleázar den priester, en voor het aangezigt van de oversten, en van de gansche vergadering, aan de deur van de tent der zamenkomst, zeggende:

3 Onze vader is gestorven in de woestijn, en hij is niet geweest in het midden van de vergadering dergenen, die zich tegen den HEERE vergaderd hebben, in de vergadering van Korach; maar hij is in zijne zonde gestorven, en had geene zonen.

4 Waarom zou de naam onzes vaders uit het midden van zijn geslacht weggenomen worden, om dat hij geenen zoon heeft? geef ons eene bezitting in het midden der broederen van onzen vader.

5 En Mozes bragt hare regtzaak voor het angezigt des HEEREN.

6 En de HEER sprak tot Mozes, zeggende:

7 De dochteren van Zeláfead spreken regt; gij zult haar ganschelijk geven de bezitting eener erfenis, in het midden van de broederen haars vaders; en gij zult de erfenis haars vaders op haar doen komen.

8 En tot de kinderen Israëls zult gij spreken, zeggende: Wanneer iemand sterft, en geenen zoon heeft, zoo zult gij zijne erfenis op zijne dochters doen komen.

9 En indien hij geene dochter heeft, zoo zult gij zijne erfenis aan zijne broederen geven.

10 Indien hij nu geene broederen heeft, zoo zult gij zijne erfenis aan de broederen zijns vaders geven.

11 Indien ook zijn vader geene broeders heeft, zoo zult gij zijne erfenis geven aan zijne naastbestaanden, die hem de naaste van zijne geslacht is, dat die het erfelijk bezitte. Dit zal den kinderen Israëls tot eene inzetting des regts zijn, gelijk als de HEER Mozes geboden heeft.

12 Daarna zeide de HEER tot Mozes: Klim op dezen berg Abárim, en zie het land, hetwelk ik den kinderen Israëls gegeven heb.

13 Wanneer gij dat gezien zult hebben, dan zult gij tot uwe volken verzameld worden, gij ook, gelijk als uw broeder Aäron verzameld geworden is.

14 Naardien gijlieden mijnen mond wederspannig zijt geweest in de woestijn Zin, in de twisting der vergadering, om mij aan de wateren voor hunne oogen te heiligen. Dit zijn de wateren van Meríba, van Kades, in de woestijn Zin.

15 Toen sprak Mozes tot den HEERE, zeggende:

16 Dat de HEER, de God der geesten van alle vleesch, eenen man stelle over deze vergadering,

17 Die voor hun aangezigt uitga, en die voor hun aangezigt inga, en die hen uitleide, en die hen inleide; opdat de vergadering des HEEREN niet zij als schapen, die geenen herder hebben.

18 Toen zeide de HEER tot Mozes: Neem tot u Jozua, den zoon van Nun, een' man, in wien de Geest is; en leg uwe hand op hem;

19 En stel hem voor het aangezigt van Eleázar, den priester, en voor het aangezigt der gansche vergadering; en geef hem bevel voor hunne oogen;

20 En leg op hem van uwe heerlijkheid, opdat zij hooren, *te weten* de gansche vergadering der kinderen Israëls.

21 En hij zal voor het aangezigt van Eleázar, den priester, staan, die voor hem raad vragen zal, naar de wijze van Urim, voor het aangezigt des HEEREN; naar zijnen mond zullen zij uitgaan, en naar zijnen mond zullen zij ingaan, hij, en al de kinderen Israëls, met hem, en de gansche vergadering.

22 En Mozes deed, gelijk als de HEER hem geboden had; want hij nam Jozua, en stelde hem voor het aangezigt van Eleázar, den priester, en voor het aangezigt der gansche vergadering;

23 En hij leide zijne handen op hem, en gaf hem bevel; gelijk als de HEER door de dienst van Mozes gesproken had.

HET 28 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

2 Gebied den kinderen Israëls, en zeg tot hen: Mijne offerande, mijne spijze

(v)oor mijne vuurofferen, mijnen liefelij-
(k)en reuk, zult gij waarnemen, om mij
(t)e offeren op zijnen gezetten tijd.
3 En gij zult tot hen zeggen: Dit is
(h)et vuuroffer, hetwelk gij den HEERE
(o)fferen zult: twee volkomene eenjarige
(l)ammeren des daags, tot een gedurig
(b)randoffer.
4 Het eene lam zult gij bereiden des
(m)orgens, en het andere lam zult gij be-
(r)eiden tusschen de twee avonden.
5 En een tiende deel eener efa meel-
(b)loem ten spijsoffer, gemengd met het
(v)ierde deel van een hin van gestooten
(o)lie.
6 Het is het gedurig brandoffer, het-
(w)elk op den berg Sinaï ingesteld was
(t)ot een' liefelijken reuk, een vuuroffer
(d)en HEERE.
7 En deszelfs drankoffer zal zijn het
(v)ierde deel van een hin, voor het eene
(l)am; in het heiligdom zult gij het drank-
(o)ffer des sterken dranks den HEERE of-
(f)eren.
8 En het andere lam zult gij bereiden
(t)usschen de twee avonden; gelijk het
(s)pijsoffer des morgens, en gelijk des-
(z)elfs drankoffer zult gij het bereiden,
(e)en vuuroffer des liefelijken reuks den
(H)EERE.
9 Maar op den Sabbathdag twee vol-
(k)omene eenjarige lammeren, en twee
(t)ienden meelbloem, ten spijsoffer, met
(o)lie gemengd, mitsgaders deszelfs drank-
(o)ffer.
10 Het is het brandoffer des Sabbaths
(o)p elken Sabbath, boven het gedurig
(b)randoffer en deszelfs drankoffer.
11 En in de beginselen uwer maanden
(z)ult gij een brandoffer den HEERE offe-
(r)en: twee jonge varren, en éénen ram,
(z)even volkomene eenjarige lammeren.
12 En drie tienden meelbloem ten
(s)pijsoffer, met olie gemengd, tot den
(é)énen var; en twee tienden meelbloem
(t)en spijsoffer, met olie gemengd, tot
(é)énen ram.
13 En voor elk een tiende deel meel-
(b)loem ten spijsoffer, met olie gemengd,
(t)ot het ééne lam; het is een brandoffer
(t)ot een' liefelijken reuk, een vuuroffer
(d)en HEERE.
14 En derzelver drankofferen zullen
(z)ijn de helft van een hin tot een' var, en
(e)en derde deel van een hin tot een' ram,
(e)n een vierde deel van een hin van wijn
(t)ot een lam: dit is het brandoffer der
(n)ieuwe maan in elke maand, naar de
(m)aanden des jaars.
15 Daartoe zal één geitenbok ten zond-
(o)ffer den HEERE, boven het gedurig
brandoffer, bereid worden, met deszelfs
drankoffer.
16 En in de eerste maand, op den veer-
tienden dag der maand, is het Pascha
den HEERE.
17 En op den vijftienden dag dier
maand is het feest; zeven dagen zullen
ongezuurde *brooden* gegeten worden.
18 Op den eersten dag zal eene heilige
zamenroeping zijn; geen dienstwerk
zult gijlieden doen;
19 Maar gij zult een vuuroffer ten
brandoffer den HEERE offeren: twee
jonge varren, en éénen ram, daartoe ze-
ven eenjarige lammeren; volkomen zul-
len zij u zijn.
20 En derzelver spijsoffer zal zijn meel-
bloem met olie gemengd; drie tienden
tot een' var, en twee tienden tot een'
ram zult gij bereiden.
21 Voor elk zult gij een tiende deel
bereiden tot een lam, tot die zeven lam-
meren toe.
22 Daarna éénen bok ten zondoffer, om
over ulieden verzoening te doen.
23 Behalve het morgen-brandoffer, het-
welk tot een gedurig brandoffer is, zult
gij deze dingen bereiden.
24 Achtervolgens deze dingen zult gij
des daags, zeven dagen lang, de spijze
des vuuroffers bereiden tot een' liefe-
lijken reuk den HEERE; boven dat ge-
durig brandoffer zal het bereid worden,
met deszelfs drankoffer.
25 En op den zevenden dag zult gij
eene heilige zamenroeping hebben; geen
dienstwerk zult gij doen.
26 Insgelijks op den dag der eerstelin-
gen, als gij een nieuw spijsoffer den
HEERE zult offeren naar uwe weken,
zult gij eene heilige zamenroeping heb-
ben; geen dienstwerk zult gij doen.
27 Dan zult gij den HEERE een brand-
offer ten liefelijken reuk offeren: twee
jonge varren, éénen ram, zeven eenja-
rige lammeren;
28 En derzelver spijsoffer van meel-
bloem, met olie gemengd: drie tienden
tot éénen var, twee tienden tot éénen
ram;
29 Voor elk één tiende tot een lam, tot
die zeven lammeren toe;
30 Eénen geitenbok, om voor u ver-
zoening te doen.
31 Behalve het gedurig brandoffer en
deszelfs spijsoffer zult gij die bereiden;
zij zullen u volkomen zijn met derzel-
ver drankofferen.

HET 29 CAPITTEL.

DESGELIJKS in de zevende maand,
op den eersten der maand, zult gij

eene heilige zamenroeping hebben; geen dienstwerk zult gij doen; het zal u een dag des geklanks zijn.
2 Dan zult gij een brandoffer, ten liefelijken reuk, den HEERE bereiden: een' jongen var, een' ram, zeven volkomene eenjarige lammeren;
3 En derzelver spijsoffer van meelbloem, met olie gemengd: drie tienden tot den var, twee tienden tot den ram,
4 En één tiende tot één lam, tot die zeven lammeren toe;
5 En éénen geitenbok ten zondoffer, om over ulieden verzoening te doen;
6 Behalve het brandoffer der maand, en deszelfs spijsoffer, en het gedurige brandoffer, en deszelfs spijsoffer, met derzelver drankofferen, naar hunne wijze, ten liefelijken reuk, ten vuuroffer den HEERE.
7 En op den tienden dezer zevende maand zult gij eene heilige zamenroeping hebben, en gij zult uwe zielen verootmoedigen; geen werk zult gij doen;
8 Maar gij zult brandoffer, ten liefelijken reuk, den HEERE offeren: éénen jongen var, éénen ram, zeven eenjarige lammeren; volkomen zullen zij u zijn;
9 En derzelver spijsoffer van meelbloem met olie gemengd: drie tienden tot den var, twee tienden tot den eenen ram;
10 Voor elk een tiende tot een lam, tot die zeven lammeren toe;
11 Eénen geitenbok ten zondoffer; behalve het zondoffer der verzoeningen, en het gedurig brandoffer, en deszelfs spijsoffer, met derzelver drankofferen.
12 Insgelijks op den vijftienden dag dezer zevende maand, zult gij eene heilige zamenroeping hebben; geen dienstwerk zult gij doen, maar zeven dagen zult gij den HEERE een feest vieren.
13 En gij zult een brandoffer, ten vuuroffer offeren, ten liefelijken reuk den HEERE: dertien jonge varren, twee rammen, veertien eenjarige lammeren; zij zullen volkomen zijn;
14 En derzelver spijsoffer van meelbloem, met olie gemengd: drie tienden tot eenen var, tot die dertien varren toe; twee tienden tot eenen ram, onder die twee rammen;
15 En voor elk een tiende tot een lam, tot die veertien lammeren toe;
16 En éénen geitenbok ten zondoffer; behalve het gedurig brandoffer, deszelfs spijsoffer en deszelfs drankoffer.
17 Daarna op den tweeden dag: twaalf jonge varren, twee rammen, veertien volkomene eenjarige lammeren;
18 En derzelver spijsoffer, en derzelver drankofferen tot de varren, tot de rammen, en tot de lammeren, in hun getal, naar de wijze;
19 En éénen geitenbok ten zondoffer, behalve het gedurig brandoffer en deszelfs spijsoffer, met derzelver drankofferen.
20 En op den derden dag: elf varren, twee rammen, veertien volkomene eenjarige lammeren;
21 En derzelver spijsofferen, en derzelver drankofferen tot de varren, tot de rammen, en tot de lammeren, in hun getal, naar de wijze;
22 En éénen bok ten zondoffer; behalve het gedurig brandoffer, en deszelfs spijsoffer, en deszelfs drankoffer.
23 Verder op den vierden dag: tien varren, twee rammen, veertien volkomene eenjarige lammeren;
24 Derzelver spijsoffer, en derzelver drankofferen tot de varren, tot de rammen, en tot de lammeren, in hun getal, naar de wijze;
25 En éénen geitenbok ten zondoffer; behalve het gedurig brandoffer, deszelfs spijsoffer, en deszelfs drankoffer.
26 En op den vijfden dag: negen varren, twee rammen, en veertien volkomene eenjarige lammeren;
27 En derzelver spijsoffer, en derzelver drankofferen tot de varren, tot de rammen, en tot de lammeren, in hun getal, naar de wijze;
28 En éénen bok ten zondoffer; behalve het gedurig brandoffer, en deszelfs spijsoffer, en deszelfs drankoffer.
29 Daarna op den zesden dag: acht varren, twee rammen, veertien volkomene eenjarige lammeren;
30 En derzelver spijsoffer, en derzelver drankofferen tot de varren, tot de rammen, en tot de lammeren, in hun getal, naar de wijze;
31 En éénen bok ten zondoffer; behalve het gedurig brandoffer, deszelfs spijsoffer, en deszelfs drankofferen.
32 En op den zevenden dag: zeven varren, twee rammen, veertien volkomene eenjarige lammeren;
33 En derzelver spijsoffer, en derzelver drankofferen, tot de varren, tot de rammen, en tot de lammeren, in hun getal, naar hunne wijze;
34 En éénen bok ten zondoffer; behalve het gedurig brandoffer, deszelfs spijsoffer, en deszelfs drankoffer.
35 Op den achtsten dag zult gij een' verbodsdag hebben; geen dienstwerk zult gij doen.

6 En gij zult een brandoffer ten vuur-
fer offeren, *ten* liefelijken reuk den
ERE: éénen var, éénen ram, zeven
lkomene eenjarige lammeren;
7 Derzelver spijsoffer, en derzelver
ankofferen tot den var, tot den ram,
tot de lammeren, in hun getal, naar
wijze;
8 En éénen bok ten zondoffer; behal-
het gedurig brandoffer, en deszelfs
ijsoffer, en deszelfs drankoffer.
9 Deze dingen zult gij den HEERE
en op uwe gezette hoogtijden; behal-
uwe geloften, en uwe vrijwillige of-
ren, met uwe brandofferen, en met
ve spijsofferen, en met uwe drankoffe-
n, en met uwe dankofferen.
0 En Mozes sprak tot de kinderen Is-
ëls, naar al wat de HEER Mozes gebo-
n had.

HET 30 CAPITTEL.

EN Mozes sprak tot de hoofden der
stammen van de kinderen Israëls,
ggende: Dit is de zaak, die de HEER
boden heeft:
Wanneer een man den HEERE eene
lofte zal beloofd, of eenen eed zal ge-
voren hebben, zijne ziele met eene
rbindtenis verbindende, zijn woord
l hij niet ontheiligen; naar alles, wat
zijn mond gegaan is, zal hij doen.
Maar als eene vrouw den HEERE eene
lofte zal beloofd hebben, en zich met
ne verbindtenis in het huis haars va-
rs in hare jongheid zal verbonden
bben;
En haar vader hare gelofte, en hare
rbindtenis, waarmede zij hare ziele
rbonden heeft, zal hooren, en haar
der tegen haar zal stilzwijgen, zoo
llen al hare geloften bestaan, en alle
rbindtenis, waarmede zij hare ziele
rbonden heeft, zal bestaan.
Maar indien haar vader dat zal bre-
n, ten dage als hij het hoort, zoo
llen al hare geloften, en hare verbind-
nissen, waarmede zij hare ziele ver-
nden heeft, niet bestaan, maar de
ER zal het haar vergeven, want haar
der heeft haar die doen breken.
Doch indien zij immers eenen man
eft, en hare geloften op haar zijn, of
uitspraak harer lippen, waarmede
hare ziele verbonden heeft;
En haar man *dat* zal hooren, en ten
ge als hij het hoort, tegen haar zal
l zwijen, zoo zullen hare geloften
staan, en hare verbindtenissen, waar-
de zij hare ziele verbonden heeft,
llen bestaan.
Maar indien haar man ten dage, als
hij het hoorde, dat zal breken, en hare
gelofte, die op haar was, zal te niet ma-
ken, mitsgaders de uitspraak harer lip-
pen, waarmede zij hare ziele verbonden
heeft, zoo zal het de HEER haar vergeven.
9 Aangaande de gelofte eener weduwe,
of eener verstootene: alles, waarmede
zij hare ziele verbonden heeft, zal over
haar bestaan.
10 Maar indien zij ten huize haars
mans gelofte gedaan heeft, of met eenen
eed door verbindtenis hare ziele ver-
bonden heeft;
11 En haar man *dat* gehoord, en tegen
haar stil zal gezwegen hebben, dat niet
brekende; zoo zullen al hare geloften
bestaan, mitsgaders alle verbindtenis,
waarmede zij hare ziele verbonden
heeft, zal bestaan.
12 Maar indien haar man die dingen
ganschelijk te niet maakt, ten dage als
hij het hoort, niets van al wat uit hare
lippen gegaan is, van hare gelofte, en
van de verbindtenis harer ziele, zal
bestaan; haar man heeft die te niet
gemaakt, en de HEER zal het haar ver-
geven.
13 Alle gelofte, en allen eed der ver-
bindtenis, om de ziele te verootmoedi-
gen, die zal haar man bevestigen, of die
zal haar man te niet maken.
14 Maar zoo haar man tegen haar van
dag tot dag ganschelijk stilzwijgt, zoo
bevestigt hij al hare geloften, of al hare
verbindtenissen, welke op haar zijn; hij
heeft die bevestigd, om dat hij tegen
haar stil gezwegen heeft, ten dage als
hij het hoorde.
15 Doch zoo hij die ganschelijk te niet
maken zal, nadat hij het gehoord zal
hebben, zoo zal hij hare ongeregtigheid
dragen.
16 Dit zijn de inzettingen, die de HEER
Mozes geboden heeft, tusschen een' man
en zijne huisvrouw, tusschen een' vader
en zijne dochter, zijnde in hare jong-
heid, ten huize haars vaders.

HET 31 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, zeg-
gende:
2 Neem de wraak der kinderen Israëls
van de Midianiten; daarna zult gij ver-
zameld worden tot uwe volken.
3 Mozes dan sprak tot het volk, zeg-
gende: Dat zich mannen uit u ten strijde
toerusten, en dat zij tegen de Midiani-
ten zijn, om de wraak des HEEREN te
doen aan de Midianiten.
4 Van elken stam onder alle stammen
Israëls, zult gij er duizend ten strijde
zenden.

5 Alzoo werden geleverd uit de dui-
zenden van Israël, duizend van elken
stam, twaalf duizend toegerusten ten
strijde.
6 En Mozes zond hen ten strijde, dui-
zend van elken stam, hen en Pínehas,
den zoon van Eleázar, den priester, ten
strijde, met de heilige vaten, en de
trompetten des geklanks in zijne hand.
7 En zij streden tegen de Midianiten,
gelijk als de HEER Mozes geboden had,
en zij doodden al wat mannelijk was.
8 Daartoe doodden zij boven hunne
verslagenen, de Koningen der Midiani-
ten, Evi, en Rekem, en Zur, en Hur, en
Reba, vijf Koningen der Midianiten;
ook doodden zij met het zwaard Bíleam,
den zoon van Beor.
9 Maar de kinderen Israëls namen de
vrouwen der Midianiten, en hunne kin-
derkens gevangen; zij roofden ook al
hunne beesten, en al hun vee, en al hun
vermogen.
10 Voorts al hunne steden met hunne
woonplaatsen, en al hunne burgen ver-
brandden zij met vuur.
11 En zij namen al den roof, en al den
buit, van menschen en van beesten.
12 Daarna bragten zij de gevangenen,
en den buit, en den roof, tot Mozes en
tot Eleázar, den priester, en tot de ver-
gadering der kinderen Israëls, in het
leger, in de vlakke velden van Moab,
welke zijn aan de Jordaan van Jericho.
13 Maar Mozes en Eleázar, de priester,
en alle oversten der vergadering, gingen
uit hun te gemoet, tot buiten voor het
leger.
14 En Mozes werd grootelijks ver-
toornd tegen de bevelhebbers des heirs,
de hoofdlieden der duizenden, en de
hoofdlieden der honderden, die uit den
strijd van dien oorlog kwamen.
15 En Mozes zeide tot hen: Hebt gij
dan alle vrouwen laten leven?
16 Ziet, dezen waren, door den raad
van Bíleam, den kinderen Israëls, om
oorzake der overtreding tegen den
HEERE te geven, in de zaak van Peor,
waardoor die plaag werd onder de ver-
gadering des HEEREN.
17 Nu dan, doodt al wat mannelijk is
onder de kinderen; en doodt alle vrouw,
die door bijligging des mans eenen man
bekend heeft.
18 Doch al de kinderen van vrouwe-
lijk geslacht, die de bijligging des mans
niet bekend hebben, laat voor ulieden
leven.
19 En gijlieden legert u buiten het le-
ger zeven dagen; een ieder, die eenen
mensch gedood, en een ieder, die eenen
verslagene zult aangeroerd hebben, gij
zult u op den derden dag en op den ze-
venden dag ontzondigen, gij en uwe ge-
vangenen.
20 Ook zult gij alle kleeding, en alle
gereedschap van vellen, en alle geiten-
haren werk, en alle gereedschap van
hout, ontzondigen.
21 En Eleázar, de priester, zeide tot
de krijgslieden, welke tot dien strijd
getogen waren: Dit is de inzetting
der wet, die de HEER Mozes geboden
heeft.
22 Alleen het goud en het zilver, het
koper, het ijzer, het tin en het lood;
23 Alle ding, dat het vuur lijdt, zult
gij door het vuur laten doorgaan, dat
het rein worde; evenwel zal het door
het water der afzondering ontzondigd
worden; maar al wat het vuur niet
lijdt, zult gij door het water laten door-
gaan.
24 Gij zult ook uwe kleederen op den
zevenden dag wasschen, dat gij rein
wordt; en daarna zult gij in het leger
komen.
25 Verder sprak de HEER tot Mozes,
zeggende:
26 Neem de som van den buit der ge-
vangenen op, van menschen en van
beesten; gij en Eleázar de priester, en
de hoofden van de vaderen der verga-
dering.
27 En deel den buit in twee helften,
tusschen degenen, die den strijd aange-
grepen hebben, die tot den krijg uitge-
gaan zijn, en tusschen de gansche ver-
gadering.
28 Daarna zult gij eene schatting voor
den HEERE heffen, van de oorlogsman-
nen, die tot dezen krijg uitgetogen zijn,
van vijf honderd ééne ziel, uit de men-
schen, en uit de runderen, en uit de eze-
len, en uit de schapen.
29 Van derzelver helft zult gij het ne-
men, en den priester Eleázar geven tot
eene heffing des HEEREN.
30 Maar van de helft van de kinderen
Israëls zult gij éénen gevangene van
vijftig nemen, uit de menschen, uit de
runderen, uit de ezelen, en uit de scha-
pen, uit al de beesten; en gij zult die
aan de Leviten geven, die de wacht van
den tabernakel des HEEREN waarne-
men.
31 En Mozes en Eleázar de priester
deden, gelijk als de HEER Mozes gebo-
den had.
32 De buit nu, het overschot van den
roof, dat het krijgsvolk geroofd had, wa

zesmaal honderd en vijf en zeventig
duizend schapen;
33 En twee en zeventig duizend runderen;
34 En een en zestig duizend ezelen;
35 En der menschen zielen, uit de vrouwen, die geene bijligging des mans bekend hadden, alle zielen waren twee en dertig duizend.
36 En de helft, *te weten* het deel dergenen, die tot dezen krijg uitgetogen waren, was in getal driemaal honderd zeven en dertig duizend en vijf honderd schapen.
37 En de schatting voor den HEERE van schapen was zes honderd vijf en zeventig.
38 En de runderen waren zes en dertig duizend; en derzelver schatting voor den HEERE twee en zeventig.
39 En de ezelen waren dertig duizend en vijf honderd; en derzelver schatting voor den HEERE was een en zestig.
40 En der menschen zielen waren zestien duizend; en derzelver schatting voor den HEERE twee en dertig zielen.
41 En Mozes gaf Eleázar den priester de schatting van de heffing des HEEREN, gelijk als de HEER Mozes geboden had.
42 En van de helft der kinderen Israëls, welke Mozes afgedeeld had, van de mannen, die gestreden hadden;
43 (Het halve deel nu der vergadering was, uit de schapen, driemaal honderd zeven en dertig duizend en vijf honderd;
44 En de runderen waren zes en dertig duizend;
45 En de ezelen dertig duizend en vijf honderd;
46 En der menschen zielen zestien duizend;)
47 Van die helft der kinderen Israëls nam Mozes éénen gevangene uit vijftig, van menschen en van beesten; en hij gaf die aan de Leviten, die de wacht van den tabernakel des HEEREN waarnamen, gelijk als de HEER Mozes geboden had.
48 Toen traden tot Mozes de bevelhebbers, die over de duizenden des heirs waren, de hoofdlieden der duizenden, en de hoofdlieden der honderden;
49 En zij zeiden tot Mozes: Uwe knechten hebben opgenomen de som der krijgslieden, die onder onze hand geweest zijn; en uit ons ontbreekt niet één man.
50 Daarom hebben wij eene offerande des HEEREN gebragt, een ieder wat hij gekregen heeft, een gouden vat, eene keten, of een' armring, een' vingerring, een' oorring, of een' afhangenden gordel, om voor onze zielen verzoening te doen voor het aangezigt des HEEREN.
51 Zoo nam Mozes en Eleázar de priester van hen het goud, alle welgewrochte vaten.
52 En al het goud der heffing, dat zij den HEERE offerden, was zestien duizend zeven honderd en vijftig sikkelen, van de hoofdlieden der duizenden en van de hoofdlieden der honderden.
53 Aangaande de krijgslieden, een iegelijk had geroofd voor zich zelven.
54 Zoo nam Mozes en Eleázar de priester het goud van de hoofdlieden der duizenden en der honderden, en zij bragten het in de tent der zamenkomst, ter gedachtenis voor de kinderen Israëls, voor het aangezigt des HEEREN.

HET 32 CAPITTEL.

DE kinderen van Ruben nu hadden veel vee, en de kinderen van Gad hadden magtig veel; en zij bezagen het land van Jáëzer, en het land van Gilead, en ziet, deze plaats was eene plaats voor vee.
2 Zoo kwamen de kinderen van Gad en de kinderen van Ruben, en spraken tot Mozes, en tot Eleázar den priester, en tot de oversten der vergadering, zeggende:
3 Atarôth, en Dibon, en Jáëzer, en Nimra, en Hesbon, en Eleále, en Schebam, en Nebo, en Behon;
4 Dit land, hetwelk de HEER voor het aangezigt der vergadering van Israël geslagen heeft, is een land voor vee; en uwe knechten hebben vee.
5 Voorts zeiden zij: Indien wij genade in uwe oogen gevonden hebben, dat dit land uwen knechten gegeven worde tot eene bezitting; *en* doe ons niet trekken over de Jordaan.
6 Maar Mozes zeide tot de kinderen van Gad en tot de kinderen van Ruben: Zullen uwe broeders ten strijde gaan, en zult gijlieden hier blijven?
7 Waarom toch zult gij het hart der kinderen Israëls breken, dat zij niet overtrekken naar het land, hetwelk de HEER hun gegeven heeft?
8 Zoo deden uwe vaders, als ik hen van Kades-Barnéa zond, om dit land te bezien.
9 Als zij opgekomen waren tot aan het dal Eskol, en dit land bezagen, zoo braken zij het hart der kinderen Israëls, dat zij niet gingen naar het land, dat de HEER hun gegeven had.

10 Toen ontstak de toorn des HEEREN te dien dage, en hij zwoer, zeggende:

11 Indien deze mannen, die uit Egypte opgetogen zijn, van twintig jaren oud en daarboven, het land zullen zien, dat ik Abraham, Izaak en Jakob gezworen heb; want zij hebben niet volhard mij na te volgen,

12 Behalve Kaleb, den zoon van Jefunne, den Keniziet, en Jozua, den zoon van Nun; want zij hebben volhard den HEERE na te volgen.

13 Alzoo ontstak des HEEREN toorn tegen Israël, en hij deed hen omzwerven in de woestijn, veertig jaren, tot dat verteerd was het gansche geslacht, hetwelk gedaan had, wat kwaad was in de oogen des HEEREN.

14 En ziet, gijlieden zijt opgestaan in stede van uwe vaderen, eene menigte van zondige menschen, om de hittigheid van des HEEREN toorn tegen Israël te vermeerderen.

15 Wanneer gij van achter hem u zult afkeeren, zoo zal hij wijders voortvaren het te laten in de woestijn; en gij zult al dit volk verderven.

16 Toen traden zij toe tot hem, en zeiden: Wij zullen hier schaapskooijen bouwen voor ons vee, en steden voor onze kinderen.

17 Maar wij zelven zullen ons toerusten, haastende voor het aangezigt der kinderen Israëls, tot dat wij hen aan hunne plaats zullen gebragt hebben; en onze kinderen zullen blijven in de vaste steden, van wege de inwoners des lands.

18 Wij zullen niet wederkeeren tot onze huizen, tot dat zich de kinderen Israëls tot erfelijke bezitters zullen gesteld hebben, een ieder van zijne erfenis.

19 Want wij zullen met hen niet erven aan gene zijde der Jordaan, en verder heen, als onze erfenis ons toegekomen zal zijn aan deze zijde der Jordaan, tegen den opgang.

20 Toen zeide Mozes tot hen: Indien gij deze zaak doen zult, indien gij u voor het aangezigt des HEEREN zult toerusten ten strijde,

21 En een ieder van u, die toegerust is, over de Jordaan zal trekken voor het aangezigt des HEEREN, tot dat hij zijne vijanden voor zijn aangezigt uit de bezitting zal verdreven hebben,

22 En het land voor het aangezigt des HEEREN ten ondergebragt is; zoo zult gij daarna wederkeeren, en onschuldig zijn voor den HEERE en voor Israël; en dit land zal u ter bezitting zijn voor het aangezigt des HEEREN.

23 Indien gij daarentegen alzoo niet zult doen, ziet, zoo hebt gij u aan den HEERE bezondigd; doch gij zult uwe zonde gewaar worden, als zij u vinden zal.

24 Bouwt u steden voor uwe kinderen, en kooijen voor uwe schapen; en doet, wat uit uwen mond uitgegaan is.

25 Toen spraken de kinderen van Gad en de kinderen van Ruben tot Mozes, zeggende: Uwe knechten zullen doen, gelijk als mijn heer gebiedt.

26 Onze kinderen, onze vrouwen, onze have en al onze beesten zullen aldaar zijn in de steden van Gilead;

27 Maar uwe knechten zullen overtrekken, al wie ten heire uitgerust is, voor het aangezigt des HEEREN tot den strijd, gelijk als mijn heer gesproken heeft.

28 Toen gebood Mozes, hunnenthalve, den priester Eleázar, en Jozua, den zoon van Nun, en den hoofden der vaderen van de stammen der kinderen Israëls;

29 En Mozes zeide tot hen: Indien de kinderen van Gad, en de kinderen van Ruben, met ulieden over de Jordaan zullen trekken, een ieder, die toegerust is ten oorlog, voor het aangezigt des HEEREN, als het land voor uw aangezigt zal ten ondergebragt zijn; zoo zult gij hun het land Gilead ter bezitting geven:

30 Maar indien zij niet toegerust met u zullen overtrekken, zoo zullen zij tot bezitters gesteld worden in het midden van ulieden in het land Kanaän.

31 En de kinderen van Gad en de kinderen van Ruben antwoordden, zeggende: Wat de HEER tot uwe knechten gesproken heeft, zullen wij alzoo doen.

32 Wij zullen toegerust overtrekken voor het aangezigt des HEEREN naar het land Kanaän; en de bezitting onzer erfenis zullen wij hebben aan deze zijde der Jordaan.

33 Alzoo gaf Mozes hunlieden, den kinderen van Gad, en den kinderen van Ruben, en den halven stam van Manasse, den zoon van Jozef, het Koningrigk van Sihon, Koning der Amoriten, en het Koningrijk van Og, Koning van Basan; het land met deszelfs steden in de landpalen, de steden des lands rondom.

34 En de kinderen van Gad bouwden Dibon, en Atarôth, en Aroër,

35 En Atroth-Sofan, en Jáëzer, en Jógbeha,

36 En Beth-Nimra, en Beth-Háran,
vaste steden en schaapskooijen.
37 En de kinderen van Ruben bouw-
den Hesbon, en Eleále, en Kirjatháim,
38 En Nebo, en Baäl-Meon, veranderd
zijnde van naam, en Sibma; en zij
noemden de namen der steden, die zij
bouwden, met *andere* namen.
39 En de kinderen van Machir, den
zoon van Manasse, gingen naar Gilead,
en namen dat in, en zij verdreven de
Amoriten, die daarin waren, uit de be-
zitting.
40 Zoo gaf Mozes Gilead aan Machir,
den zoon van Manasse; en hij woonde
daarin.
41 Jaïr nu, de zoon van Manasse, ging
heen en nam hunne dorpen in, en hij
noemde die Havvôth-Jaïr.
42 En Nobah ging heen, en nam Kenath
in, met deszelfs onderhoorige plaatsen,
en noemde die Nobah naar zijnen naam.

HET 33 CAPITTEL.

DIT zijn de reizen der kinderen Is-
raëls, die uit Egypteland uitgeto-
gen zijn, naar hunne heiren, door de
hand van Mozes en Aäron.
2 En Mozes schreef hunne uittogten,
naar hunne reizen, naar den mond des
HEEREN; en dit zijn hunne reizen, naar
hunne uittogten.
3 Zij reisden dan van Rámeses; in de
eerste maand, op den vijftienden dag
der eerste maand, des anderen daags
van het Pascha, togen de kinderen Is-
raëls uit door eene hooge hand, voor de
oogen van alle Egyptenaren,
4 Als de Egyptenaars begroeven dege-
nen, welken de HEER onder hen gesla-
gen had, alle eerstgeborenen; ook had
de HEER gerigten geoefend aan hunne
Goden.
5 Als de kinderen Israëls van Rámeses
verreisd waren, zoo legerden zij zich te
Sukkoth.
6 En zij verreisden van Sukkoth, en
legerden zich in Etham, hetwelk aan
het einde der woestijn is.
7 En zij verreisden van Etham, en
keerden weder naar Pi-hachirôth, dat
tegen over Baäl-Zefon is, en zij leger-
den zich voor Migdol.
8 En zij verreisden van Hachirôth, en
gingen over, door het midden van de
zee, naar de woestijn; en zij gingen drie
dagreizen in de woestijn Etham, en le-
gerden zich in Mara.
9 En zij verreisden van Mara, en kwa-
men te Elim; in Elim nu waren twaalf
waterfonteinen en zeventig palmboo-
men, en zij legerden zich aldaar.
10 En zij verreisden van Elim, en le-
gerden zich aan de Schelfzee.
11 En zij verreisden van de Schelfzee,
en legerden zich in de woestijn Sin.
12 En zij verreisden uit de woestijn
Sin, en zij legerden zich in Dofka.
13 En zij verreisden van Dofka, en le-
gerden zich in Aluz.
14 En zij verreisden van Aluz, en le-
gerden zich in Rafidîm; doch daar was
geen water voor het volk, om te drinken.
15 Zoo verreisden zij van Rafidîm, en
legerden zich in de woestijn van Sinaï.
16 En zij verreisden uit de woestijn
van Sinaï, en legerden zich in Kibrôth-
Tääva.
17 En zij verreisden van Kibrôth-
Tääva, en legerden zich in Hazerôth.
18 En zij verreisden van Hazerôth, en
legerden zich in Rithma.
19 En zij verreisden van Rithma, en
legerden zich in Rimmon-Perez.
20 En zij verreisden van Rimmon-
Perez, en legerden zich in Libna.
21 En zij verreisden van Libna, en le-
gerden zich in Rissa.
22 En zij verreisden van Rissa, en le-
gerden zich in Kehelátha.
23 En zij verreisden van Kehelátha,
en legerden zich in het gebergte van
Safer.
24 En zij verreisden van het gebergte
Safer, en legerden zich in Hárada.
25 En zij verreisden van Hárada, en
legerden zich in Makhelôth.
26 En zij verreisden van Makhelôth,
en legerden zich in Tachath.
27 En zij verreisden van Tachath, en
legerden zich in Tharah.
28 En zij verreisden van Tharah, en
legerden zich in Mithka.
29 En zij verreisden van Mithka, en
legerden zich in Hasmóna.
30 En zij verreisden van Hasmóna, en
legerden zich in Moséroth.
31 En zij verreisden van Moséroth, en
legerden zich in Bene-Jäákan.
32 En zij verreisden van Bene-Jäákan,
en legerden zich in Hor-gidgad.
33 En zij verreisden van Hor-gidgad,
en legerden zich in Jotbátha.
34 En zij verreisden van Jotbátha, en
legerden zich in Abróna.
35 En zij verreisden van Abróna, en
legerden zich in Ezeon-Geber.
36 En zij verreisden van Ezeon-Geber,
en legerden zich in de woestijn Zin, het-
welk is Kades.
37 En zij verreisden van Kades, en le-
gerden zich aan den berg Hor, aan het
einde des lands van Edom.

38 Toen ging de priester Aäron op den berg Hor, naar den mond des HEEREN, en stierf aldaar, in het veertigste jaar na den uittogt der kinderen Israëls uit Egypteland, in de vijfde maand, op den eersten der maand.

39 Aäron nu was honderd drie en twintig jaren oud, als hij stierf op den berg Hor.

40 En de Kanaäniet, de Koning van Harad, die in het Zuiden woonde in het land Kanaän, hoorde, dat de kinderen Israëls aankwamen.

41 En zij verreisden van den berg Hor, en legerden zich in Zálmona.

42 En zij verreisden van Zálmona, en legerden zich in Funon.

43 En zij verreisden van Funon, en legerden zich in Oboth.

44 En zij verreisden van Oboth, en legerden zich aan de heuvelen van Abárim, in de landpalen van Moab.

45 En zij verreisden van de heuvelen van *Abárim*, en legerden zich in Dibon-Gad.

46 En zij verreisden van Dibon-Gad, en legerden zich in Almon-Diblatháïm.

47 En zij verreisden van Almon-Diblatháïm, en legerden zich in de bergen Abárim, tegen Nebo.

48 En zij verreisden van de bergen Abárim, en legerden zich in de vlakke velden der Moabiten, aan de Jordaan van Jericho.

49 En zij legerden zich aan de Jordaan van Beth-Jesimôth, tot aan Abel-Sittim, in de vlakke velden der Moabiten.

50 En de HEER sprak tot Mozes, in de vlakke velden der Moabiten, aan de Jordaan van Jericho, zeggende:

51 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Wanneer gijlieden over de Jordaan zult gegaan zijn in het land Kanaän;

52 Zoo zult gij alle inwoners des lands voor uw aangezigt uit de bezitting verdrijven, en al hunne beeldtenissen verderven; ook zult gij al hunne gegotene beelden verderven, en al hunne hoogten verdelgen.

53 En gij zult het land in erfelijke bezitting nemen, en er in wonen; want ik heb u dat land gegeven, om hetzelve erfelijk te bezitten.

54 En gij zult het land in erfelijke bezitting nemen door het lot, naar uwe geslachten: dengenen, die vele zijn zult gij hunne erfenis meerder maken, en hun, die weinig zijn, zult gij hunne erfenis minder maken; waarheen voor iemand het lot zal uitgaan, dat zal hij hebben; naar de stammen uwer vaderen zult gij de erfenis nemen.

55 Maar indien gij de inwoners des lands voor uw aangezigt niet uit de bezitting zult verdrijven, zoo zal het geschieden, dat, die gij van hen zult laten overblijven, tot doornen zullen zijn in uwe oogen, en tot prikkelen in uwe zijden, en u zullen benaauwen in het land, waarin gij woont.

56 En het zal geschieden, dat ik u zal doen, gelijk als ik hun dacht te doen.

HET 34 CAPITTEL.

VOORTS sprak de HEER tot Mozes, zeggende:

2 Gebied den kinderen Israëls, en zeg tot hen: Wanneer gij in het land Kanaän ingaat, zoo zal dit het land zijn, dat u ter erfenis vallen zal, het land Kanaän, naar zijne landpalen.

3 De zuiderhoek nu zal u zijn van de woestijn Zin, aan de zijden van Edom; en de zuider landpale zal u zijn van het einde der Zoutzee tegen het Oosten;

4 En deze landpale zal u omgaan van het Zuiden naar den opgang van Akrábbim, en doorgaan naar Zin; en hare uitgangen zullen zijn, van het Zuiden naar Kades-Barnéa; en zij zal uitgaan naar Hazar-Addar, en doorgaan naar Azmon.

5 Voorts zal deze landpale omgaan van Azmon naar de rivier van Egypte, en hare uitgangen zullen zijn naar de zee.

6 Aangaande de landpale van het Westen, daar zal u de groote zee de landpale zijn; dit zal uwe landpale van het Westen zijn.

7 Voorts zal u de landpale van het Noorden deze zijn: van de groote zee af zult gij u den berg Hor afteekenen.

8 Van den berg Hor zult gij afteekenen tot daar men komt te Hamath; en de uitgangen dezer landpale zullen zijn naar Zedad.

9 En deze landpale zal uitgaan naar Zifron, en hare uitgangen zullen zijn te Hazar-Enan; dit zal u de noorder landpale zijn.

10 Voorts zult gij u tot eene landpale tegen het Oosten afteekenen van Hazar-Enan naar Sefam.

11 En deze landpale zal afgaan van Sefam naar Ribla, tegen het oosten van Ain; daarna zal deze landpale afgaan en strekken langs den oever van de zee Cinnereth oostwaarts.

12 Voorts zal deze landpale afgaan langs de Jordaan, en hare uitgangen zullen zijn aan de Zoutzee. Dit zal u zijn het land naar zijne landpale rondom.

13 En Mozes gebood den kinderen Israëls, zeggende: Dit is het land dat gij door het lot ten erve innemen zult, hetwelk de HEER aan de negen stammen en aan den halven stam van Manasse te geven geboden heeft.
14 Want de stam van de kinderen der Rubeniten, naar het huis hunner vaderen, en de stam van de kinderen der Gaditen, naar het huis hunner vaderen, hebben ontvangen, mitsgaders de halve stam van Manasse heeft zijne erfenis ontvangen.
15 Twee stammen en een halve stam hebben hunne erfenis ontvangen aan deze zijde der Jordaan, van Jericho oostwaarts tegen den opgang.
16 Voorts sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
17 Dit zijn de namen der mannen, die ulieden dat land ten erve zullen uitdeelen: Eleázar, de priester, en Jozua, de zoon van Nun.
18 Daartoe zult gij uit elken stam éénen overste nemen, om het land ten erve uit te deelen.
19 En dit zijn de namen dezer mannen: van den stam van Juda, Kaleb, zoon van Jefunne.
20 En van den stam der kinderen van Simeon, Semuël, zoon van Ammihud.
21 Van den stam van Benjamin, Elídad, zoon van Chislon.
22 En van den stam der kinderen van Dan, de overste Bukki, zoon van Jogli.
23 Van de kinderen van Jozef; van den stam der kinderen van Manasse, de overste Hanniël, zoon van Efod.
24 En van den stam der kinderen van Efraim, de overste Kemuël, zoon van Siftan.
25 En van den stam der kinderen van Zebulon, de overste Elízafan, zoon van Parnach.
26 En van den stam der kinderen van Issaschar, de overste Paltië, zoon van Azzan.
27 En van den stam der kinderen van Aser, de overste Achíhud, zoon van Selómi.
28 En van den stam der kinderen van Nafthali, de overste Pedáël, zoon van Ammihud.
29 Dezen zijn het, aan wie de HEER geboden heeft, den kinderen Israëls de erfenissen uit te deelen, in het land Kanaän.

HET 35 CAPITTEL.

EN de HEER sprak tot Mozes, in de vlakke velden der Moabiten, aan de Jordaan van Jericho, zeggende:
2 Gebied den kinderen Israëls, dat zij van de erfenis hunner bezitting aan de Leviten steden zullen geven om te bewonen; daartoe zult gijlieden aan de Leviten voorsteden geven, aan de steden rondom dezelve.
3 En die steden zullen zij hebben om te bewonen; maar hunne voorsteden zullen zijn voor hunne beesten en voor hunne have en voor al hun gedierte.
4 En de voorsteden der steden, die gij aan de Leviten geven zult, zullen, van den stadsmuur af en naar buiten, van duizend ellen zijn rondom.
5 En gij zult meten van buiten de stad, aan den hoek tegen het Oosten, twee duizend ellen, en aan den hoek van het Zuiden, twee duizend ellen, en aan den hoek van het Westen, twee duizend ellen, en aan den hoek van het Noorden, twee duizend ellen; zoo dat de stad in het midden zij. Dit zullen zij hebben tot voorsteden van de steden.
6 De steden nu, die gij aan de Leviten zult geven, zullen zijn zes vrijsteden, die gij geven zult, opdat de doodslager daarheen vliede; en boven dezelve zult gij *hun* twee en veertig steden geven.
7 Al de steden, die gij aan de Leviten geven zult, zullen zijn acht en veertig steden, deze met derzelver voorsteden.
8 De steden die gij van de bezitting der kinderen Israëls geven zult, zult gij van hem, die vele heeft, vele nemen, en van dien, die weinige heeft, weinige nemen; een ieder zal naar zijne erfenis, die zij zullen erven, van zijne steden aan de Leviten geven.
9 Voorts sprak de HEER tot Mozes, zeggende:
10 Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Wanneer gij over de Jordaan gaat naar het land Kanaän,
11 Zoo zult gij maken, dat u steden te gemoet liggen, *die* u tot vrijsteden zullen zijn, opdat de doodslager daarheen vliede, die eene ziel onwetend geslagen heeft.
12 En deze steden zullen u tot eene toevlugt zijn voor den *bloed* wreker; opdat de doodslager niet sterve, tot dat hij voor de vergadering aan het gerigt gestaan hebbe.
13 En deze steden, die gij geven zult, zullen zes vrijsteden voor u zijn.
14 Drie dezer steden zult gij geven op deze zijde der Jordaan, en drie dezer steden, zult gij geven in het land Kanaän; vrijsteden zullen het zijn.
15 Die zes steden zullen voor de kinde-

ren Israëls, en voor den vreemdeling,
en den bijwoner in het midden van hen,
tot eene toevlugt zijn; opdat daarheen
vliede wie eene ziel onvoorziens slaat.
16 Maar indien hij hem met een ijze-
ren instrument geslagen heeft, dat hij
gestorven zij, een doodslager is hij;
deze doodslager zal zekerlijk gedood
worden.
17 Of indien hij hem met een' hand-
steen, waarvan men zoude kunnen ster-
ven, geslagen heeft, dat hij gestorven
is, een doodslager is hij; deze doodsla-
ger zal zekerlijk gedood worden.
18 Of indien hij hem met een houten
handinstrument, waarvan men zoude
kunnen sterven, geslagen heeft, dat hij
gestorven zij, een doodslager is hij;
deze doodslager zal zekerlijk gedood
worden.
19 De wreker des bloeds zal den dood-
slager dooden; als hij hem ontmoet, zal
hij hem dooden.
20 Indien hij hem ook door haat zal
gestooten hebben, of met opzet op hem
geworpen heeft, dat hij gestorven zij;
21 Of hem door vijandschap met zijne
hand geslagen heeft, dat hij gestorven
zij; de slager zal zekerlijk gedood wor-
den, een doodslager is hij; de bloed-
wreker zal dezen doodslager dooden,
als hij hem ontmoet.
22 Maar indien hij hem met der haast
zonder vijandschap gestooten heeft, of
eenig instrument zonder opzet op hem
geworpen heeft;
23 Of onvoorziens met eenigen steen,
waarvan men zou kunnen sterven, en hij
dien op hem heeft doen vallen, dat hij
gestorven zij, zoo hij hem toch geen
vijand was, noch zijn kwaad zoekende;
24 Zoo zal de vergadering rigten tus-
schen den slager, en tusschen den bloed-
wreker, naar deze zelfde regten.
25 En de vergadering zal den dood-
slager redden uit de hand des bloed-
wrekers, en de vergadering zal hem
doen wederkeeren tot zijne vrijstad,
waarhenen hij gevloden was, en hij zal
daarin blijven tot den dood des hooge-
priesters, dien men met de heilige olie
gezalfd heeft.
26 Doch indien de doodslager eenigzins
zal gaan uit de palen zijner vrijstad,
waarhenen hij gevloden was;
27 En de bloedwreker hem zal vinden
buiten de palen zijner vrijstad; zoo
de bloedwreker den doodslager zal doo-
den, het zal hem geene bloedschuld
zijn.
28 Want hij zou in zijne vrijstad ge-
bleven zijn tot den dood des hoogepries-
ters; maar na den dood des hoogepries-
ters zal de doodslager wederkeeren tot
het land zijner bezitting.
29 En deze dingen zullen ulieden zijn
tot eene inzetting van regt, bij uwe ge-
slachten, in al uwe woningen.
30 Al wie eene ziel slaat, naar den
mond der getuigen zal men den dood-
slager dooden; maar één eenig getuige
zal niet getuigen tegen eene ziel, dat zij
sterve.
31 En gij zult geene verzoening nemen
voor de ziel des doodslagers, die schul-
dig is te sterven; want hij zal zekerlijk
gedood worden.
32 Ook zult gij geene verzoening nemen
voor hem, die gevlugt is naar zijne vrij-
stad, dat hij zou wederkeeren, om te
wonen in het land, tot den dood des
hooge priesters.
33 Zoo zult gij niet ontheiligen het
land, waarin gij zijt; want het bloed
ontheiligt het land; en voor het land
zal geene verzoening gedaan worden
over het bloed dat daarin vergoten is,
dan door het bloed desgenen, die dat
vergoten heeft.
34 Verontreinigt dan het land niet,
waarin gij gaat wonen, in welks midden
ik wonen zal; want ik ben de HEER,
wonende in het midden der kinderen
Israëls.

HET 36 CAPITTEL.

EN de hoofden der vaderen van het
geslacht der kinderen van Gilead,
den zoon van Machir, den zoon van Ma-
nasse, uit de geslachten der kinderen
van Jozef, traden toe en spraken voor
het aangezigt van Mozes, en voor het
aangezigt der oversten, hoofden van de
vaderen der kinderen Israëls,
2 En zeiden: De HEER heeft mijnen
heer geboden, het land door het lot aan
de kinderen Israëls in erfenis te geven;
en mijnen heer is door den HEER gebo-
den, de erfenis van onzen broeder Zelá-
fead te geven aan zijne dochteren.
3 Wanneer zij eenen van de zonen der
andere stammen van de kinderen Isra-
ëls tot vrouwen zouden worden, zoo zou
hare erfenis van de erfenis onzer vade-
ren afgetrokken worden, en toegedaan
tot de erfenis van dien stam, aan wel-
ken zij geworden zouden, alzoo zou van
het lot onzer erfenis worden afgetrok-
ken.
4 Als ook de kinderen Israëls een ju-
beljaar zullen hebben, zoo zou hare er-
fenis toegedaan zijn tot de erfenis van
dien stam, aan welken zij zouden ge-

worden zijn; alzoo zou hare erfenis van de erfenis van den stam onzer vaderen afgetrokken worden.

5 Toen gebood Mozes den kinderen Israëls, naar des HEEREN mond, zeggende: De stam der kinderen van Jozef spreekt regt.

6 Dit is het woord, dat de HEER van de dochteren van Zeláfead geboden heeft, zeggende: Laat zij dien, tot vrouwen worden, die in hare oogen goed zal zijn; alleenlijk, dat zij aan het geslacht van haars vaders stam tot vrouwen worden.

7 Zoo zal de erfenis van de kinderen Israëls niet omgewend worden van stam tot stam; want de kinderen Israëls zullen aanhangen een ieder aan de erfenis van den stam zijner vaderen.

8 Voorts zal elke dochter, die eene erfenis erft, van de stammen der kinderen Israëls, ter vrouw worden aan eenen van het geslacht van den stam haars vaders; opdat de kinderen Israëls erfelijk bezitten, een ieder de erfenis zijner vaderen.

9 Zoo zal de erfenis niet omgewend worden van den eenen stam tot den anderen; want de stammen der kinderen Israëls zullen aanhangen, een ieder aan zijne erfenis.

10 Gelijk als de HEER Mozes geboden had, alzoo deden de dochteren van Zeláfead.

11 Want Machla, Thirza, en Hogla, en Milka, en Noha, dochteren van Zeláfead, zijn aan de zonen van haren oom tot vrouwen geworden.

12 Onder de geslachten van de kinderen van Manasse, den zoon van Jozef, zijn zij tot vrouwen geworden; alzoo bleef hare erfenis aan den stam van het geslacht haars vaders.

13 Dit zijn de geboden en de regten, die de HEER door de dienst van Mozes aan de kinderen Israëls geboden heeft, in de vlakke velden der Moabiten, aan de Jordaan van Jericho.

HET VYFDE BOEK
VAN
MOZES,
GENAAMD
DEUTERONOMIUM.

HET EERSTE CAPITTEL.

DIT zijn de woorden, die Mozes tot gansch Israël gesproken heeft, aan deze zijde der Jordaan, in de woestijn, op het vlakke veld tegen over Suf, tusschen Paran en tusschen Tofel, en Laban, en Hazerôth, en Di-záhab.

2 Elf dag-*reizen* zijn het van Horeb, *langs* den weg van het gebergte Seïr, tot aan Kades-Barnéa.

3 En het is geschied in het veertigste jaar, in de elfde maand, op den eersten der maand, dat Mozes sprak tot de kinderen Israëls, naar alles, wat hem de HEER aan hen bevolen had;

4 Nadat hij geslagen had Sihon, den Koning der Amoriten, die te Hesbon woonde, en Og, den Koning van Basan, welke woonde te Astharôth, te Edréï;

5 Aan deze zijde der Jordaan, in het land van Moab, hief Mozes aan deze wet uit te leggen, zeggende:

6 De HEER, onze God, sprak tot ons aan Horeb, zeggende: Gij zijt lang genoeg bij dezen berg gebleven.

7 Keert u, en vertrekt, en gaat in het gebergte der Amoriten, en tot alle deszelfs geburen, in het vlakke veld, op het gebergte, en in de laagte, en in het Zuiden, en aan de havens der zee; het land der Kanaäniten, en den Libanon, tot aan de groote rivier, de rivier Frath.

8 Ziet, ik heb dit land gegeven voor uw aangezigt; gaat daarin, en bezit erfelijk het land, hetwelk de HEER aan uwe vaderen, Abraham, Izaak en Jakob, gezworen heeft, dat hij het hun en hun zaad na hen geven zou.

9 En ik sprak te zelver tijd tot u, zeggende: Ik alleen zal u niet kunnen dragen.

10 De HEER, uw God, heeft u vermenigvuldigd, en ziet, gij zijt heden als de sterren des hemels in menigte.

11 De HEER, uwer vaderen God, doe tot u, gelijk gij *nu* zijt, duizend maal meer, en hij zegene u, gelijk als hij tot u gesproken heeft.

12 Hoe zou ik alleen uwe moeite, en uwen last, en uwe twistzaken dragen?

13 Neemt u wijze, en verstandige, en
ervarene mannen, van uwe stammen,
dat ik hen tot uwe hoofden stelle.
14 Toen antwoorddet gij mij, en zei-
det: Dit woord is goed, dat gij gesproken
hebt om te doen.
15 Zoo nam ik de hoofden uwer stam-
men, wijze en ervarene mannen, en
stelde hen tot hoofden over u, oversten
van duizenden, en oversten van honder-
den, en oversten van vijftigen, en over-
sten van tienen, en ambtlieden voor uwe
stammen.
16 En ik gebood uwen rigters te zelver
tijd, zeggende: Hoort *de verschillen*
tusschen uwe broederen, en rigt regt
tusschen den man en tusschen zijnen
broeder, en tusschen deszelfs vreemde-
ling.
17 Gij zult het aangezigt in het gerigt
niet kennen; gij zult den kleine, zoo
wel als den groote, hooren; gij zult niet
vreezen voor iemands aangezigt, want
het gerigt is Godes; doch de zaak, die
voor u te zwaar zal zijn, zult gij tot mij
doen komen, en ik zal ze hooren.
18 Alzoo gebood ik u te dier tijd alle
zaken, die gij zoudt doen.
19 Toen vertogen wij van Horeb, en
doorwandelden die gansch groote en
vreesselijke woestijn, die gij gezien
hebt, op den weg van het gebergte der
Amoriten, gelijk de HEER onze God ons
geboden had; en wij kwamen tot Kades-
Barnéa.
20 Toen zeide ik tot ulieden: Gij zijt
gekomen tot het gebergte der Amori-
ten, dat de HEER onze God ons geven
zal.
21 Ziet, de HEER, uw God, heeft dat
land gegeven voor uw aangezigt; trekt
op, bezit het erfelijk, gelijk als de
HEER, uwer vaderen God, tot u ge-
sproken heeft; vreest niet, en ontzet u
niet.
22 Toen naderdet gij allen tot mij, en
zeidet: Laat ons mannen voor ons aan-
gezigt heenzenden, die ons het land
uitspeuren, en ons bescheid weder-
brengen, welken weg wij daarin optrek-
ken zullen, en tot welke steden wij ko-
men zullen.
23 Deze zaak nu was goed in mijne
oogen; zoo nam ik uit u twaalf man-
nen, van elken stam éénen man.
24 Die keerden zich, en togen op naar
het gebergte, en kwamen tot het dal
Eskol, en verspiedden hetzelve.
25 En zij namen van de vrucht des lands
in hunne hand, en bragten die tot ons
af, en zeiden ons bescheid weder, en
zeiden: Het land, dat de HEER, onze
God, ons geven zal, is goed.
26 Doch gij wildet niet optrekken;
maar gij waart den mond des HEEREN,
uwes Gods, wederspannig.
27 En gij murmureerdet in uwe ten-
ten, en zeidet: Om dat de HEER ons
haat, heeft hij ons uit Egypteland uit-
gevoerd, opdat hij ons levere in de hand
der Amoriten, om ons te verdelgen.
28 Waarheen zouden wij optrekken?
onze broeders hebben ons hart doen
smelten, zeggende: Het is een volk,
grooter en langer dan wij; de steden
zijn groot, en gesterkt tot in den hemel
toe: ook hebben wij daar kinderen der
Enakiten gezien.
29 Toen zeide ik tot u: Verschrikt
niet, en vreest niet voor hen.
30 De HEER, uw God, die voor uw aan-
gezigt wandelt, die zal voor u strijden;
naar alles, wat hij bij u voor uwe oogen
gedaan heeft in Egypte,
31 En in de woestijn, waar gij gezien
hebt, dat de HEER, uw God, u daarin
gedragen heeft, als een man zijnen zoon
draagt, op al den weg, dien gij gewan-
deld hebt, totdat gij kwaamt aan deze
plaats.
32 Maar door dit woord geloofdet gij
niet aan den HEER, uwen God,
33 Die voor uw aangezigt op den weg
wandelde, om u de plaats uit te zien,
waar gij zoudt legeren; des nachts in
het vuur, opdat hij u den weg wees,
welken gij zoudt gaan, en des daags in
de wolk.
34 Als nu de HEER de stem uwer woor-
den hoorde, zoo werd hij zeer toornig,
en zwoer, zeggende:
35 Zoo iemand van deze mannen, *van*
dit kwade geslacht, zal zien dat goede
land, hetwelk ik gezworen heb uwen
vaderen te zullen geven;
36 Behalve Kaleb, de zoon van Je-
funne; die zal het zien, en aan hem
zal ik het land geven, waarop hij ge-
treden heeft, en aan zijne kinderen;
omdat hij volhard heeft den HEER te
volgen.
37 Ook vertoornde zich de HEER op mij
om uwent wil, zeggende: Gij zult daar
ook niet inkomen.
38 Jozua, de zoon van Nun, die voor
uw aangezigt staat, die zal daarin ko-
men; sterk denzelven, want hij zal het
Israël doen erven.
39 En uwe kinderkens, waarvan gij
zeidet: Zij zullen tot eenen roof zijn;
en uwe kinderen, die heden noch goed
noch kwaad weten, die zullen daarin

komen, en hun zal ik het geven, en zij
zullen het erfelijk bezitten.
40 Gij daarentegen, keert u, en reist
naar de woestijn, den weg van de Schelf-
zee.
41 Toen antwoorddet gij, en zeidet tot
mij: Wij hebben tegen den HEER gezon-
digd; wij zullen optrekken en strijden,
naar alles, wat de HEER, onze God, ons
geboden heeft. Als gij nu een iegelijk
zijn krijgsgereedschap aangorddet, en
willens waart, om naar het gebergte he-
nen op te trekken,
42 Zoo zeide de HEER tot mij: Zeg hun:
Trekt niet op, en strijdt niet, want ik
ben niet in het midden van u; opdat
gij niet voor het aangezigt uwer vijan-
den geslagen wordet.
43 Doch als ik tot u sprak, zoo hoor-
det gij niet, maar waart den mond des
HEEREN wederspannig, en handeldet
trotschelijk, en toogt op naar het ge-
bergte.
44 Toen togen de Amoriten uit, die op
dat gebergte woonden, u te gemoet, en
vervolgden u, gelijk als de bijen doen;
en zij verpletterden u in Seïr tot Hor-
ma toe.
45 Als gij nu weder kwaamt en ween-
det voor het aangezigt des HEEREN, zoo
verhoorde de HEER uwe stem niet, en
neigde zijne ooren niet tot u.
46 Alzoo bleeft gij in Kades vele dagen,
naar de dagen, die gij er bleeft.

HET 2 CAPITTEL.

DAARNA keerden wij ons, en reis-
den naar de woestijn, den weg van
de Schelfzee, gelijk de HEER tot mij
gesproken had, en wij togen om het ge-
bergte Seïr, vele dagen.
2 Toen sprak de HEER tot mij zeggen-
de:
3 Gijlieden hebt dit gebergte genoeg
omgetogen; keert u naar het Noorden:
4 En gebied het volk, zeggende: Gij
zult doortrekken aan de landpale van
uwe broederen, de kinderen van Esau,
die in Seïr wonen; zij zullen wel voor
u vreezen, maar gij zult u zeer wach-
ten.
5 Mengt u niet met hen, want ik zal u
van hun land niet geven, ook niet tot de
betreding van eene voetzool; want ik
heb Esau het gebergte Seïr ter erfenis
gegeven.
6 Spijze zult gij voor geld van hen
koopen, dat gij eet; en ook zult gij wa-
ter voor geld van hen koopen, dat gij
drinkt.
7 Want de HEER, uw God, heeft u ge-
zegend in al het werk uwer hand; hij
kent uw wandelen door deze zoo groote
woestijn; deze veertig jaren is de HEER,
uw God, met u geweest; geen ding heeft
u ontbroken.
8 Als wij nu doorgetrokken waren van
onze broederen, de kinderen van Esau,
die in Seïr woonden, van den weg des
vlakken velds, van Elath, en van Eze-
on-Geber; zoo keerden wij ons, en
doortogen den weg der woestijn van
Moab.
9 Toen sprak de HEER tot mij: Beang-
stig Moab niet, en meng u niet met hen
in den strijd, want ik zal u geene erfe-
nis van hun land geven, dewijl ik aan
Lots kinderen Ar ter erfenis gegeven
heb.
10 De Emiten woonden te voren daar-
in, een groot, en menigvuldig, en lang
volk, gelijk de Enakiten.
11 Dezen werden ook voor reuzen ge-
houden, als de Enakiten; en de Moabi-
ten noemden hen Emiten.
12 Ook woonden de Horiten te voren
in Seïr; maar de kinderen van Esau
verdreven hen uit de bezitting en ver-
delgden hen van hun aangezigt, en heb-
ben in hunne plaats gewoond; gelijk als
Israël gedaan heeft aan het land zijner
erfenis, hetwelk de HEER hun gegeven
heeft.
13 Nu maakt u op, en trekt over de
beek Zered. Alzoo trokken wij over de
beek Zered.
14 De dagen nu, die wij gewandeld
hebben van Kades-Barnéa, tot dat wij
over de beek Zered getogen zijn, waren
acht en dertig jaren; tot dat het gansche
geslacht der krijgslieden uit het midden
des heirlegers verteerd was, gelijk de
HEER hun gezworen had.
15 Zoo was ook de hand des HEEREN
tegen hen, om hen uit het midden des
heirlegers te verslaan, tot dat zij ver-
teerd waren.
16 En het geschiedde, als al de krijgs-
lieden verteerd waren, uit het midden
des heirlegers weg stervende,
17 Dat de HEER tot mij sprak, zeggende:
18 Gij zult heden doortrekken aan Ar,
de landpale van Moab;
19 En gij zult naderen tegen over de
kinderen Ammons; beangstig die niet,
en meng u met hen niet; want ik zal u
van het land der kinderen Ammons gee-
ne erfenis geven, dewijl ik het aan Lots
kinderen ter erfenis gegeven heb.
20 Dit werd ook voor een land der reu-
zen gehouden; de reuzen woonden te
voren daarin, en de Ammoniten noem-
den hen Zamzummiten:

21 Een groot, en menigvuldig, en lang volk, als de Enakiten; en de HEER verdelgde ze voor hun aangezigt, zoodat zij hen uit de bezitting verdreven, en aan hunne plaats woonden;

22 Gelijk hij aan de kinderen van Esau, die in Seïr wonen, gedaan heeft, voor welker aangezigt hij de Horiten verdelgde; en zij verdreven hen uit de bezitting, en hebben aan hunne plaats gewoond tot op dezen dag.

23 Ook hebben de Kafthoriten, die uit Kafthor uittogen, de Aviten, die in Hazerim tot Gaza toe wonen, verdelgd, en aan hunne plaats gewoond.

24 Maakt u op, reist heen, en gaat over de beek Arnon; ziet, ik heb Sihon, den Koning van Hesbon, den Amoriet, en deszelfs land, in uwe hand gegeven; begin te erven, en meng u met hen in den strijd.

25 Te dezen dage zal ik beginnen uwen schrik en uwe vreeze te geven over het aangezigt der volken, onder den ganschen hemel; die uw gerucht zullen hooren, die zullen sidderen en bang zijn voor uw aangezigt.

26 Toen zond ik boden uit de woestijn Kedémoth tot Sihon, den Koning van Hesbon, met woorden van vrede, zeggende:

27 Laat mij door uw land doortrekken; ik zal alleenlijk langs den weg voorttrekken; ik zal noch ter regter- noch ter linkerhand uitwijken.

28 Verkoop mij spijze voor geld, dat ik ete, en geef mij water voor geld, dat ik drinke; alleenlijk laat mij op mijne voeten doortrekken;

29 Gelijk de kinderen van Esau, die in Seïr, wonen, en de Moabiten, die in Ar wonen, mij gedaan hebben; tot dat ik over de Jordaan kome in het land, dat de HEER, onze God, ons geven zal.

30 Maar Sihon, de Koning van Hesbon, wilde ons door hetzelve niet laten doortrekken; want de HEER, uw God, verhardde zijnen geest, en verstokte zijn hart, opdat hij hem in uwe hand gave, gelijk het is te dezen dage.

31 En de HEER zeide tot mij: Zie, ik heb begonnen Sihon en zijn land voor uw aangezigt te geven; begin dan te erven, om zijn land erfelijk te bezitten.

32 En Sihon toog uit ons te gemoet, hij en al zijn volk, ten strijde, naar Jahaz.

33 En de HEER, onze God, gaf hem voor ons aangezigt; en wij sloegen hem, en zijne zonen, en all zijn volk.

34 En wij namen te dier tijd al zijne steden in, en wij verbanden alle steden, mannen en vrouwen, en kinderen; wij lieten niemand overblijven.

35 Het vee alleen roofden wij voor ons, en den roof der steden, die wij innamen.

36 Van Aroër af, dat aan den oever der beek Arnon is, en de stad, die aan de beek is, ook tot Gílead toe, was er geene stad, die voor ons te hoog was; de HEER, onze God, gaf dat alles voor ons aangezigt.

37 Behalve tot het land der kinderen Ammons naderdet gij niet, noch tot de gansche streek der beek Jabbok, noch tot de steden van het gebergte, noch tot iets, dat de HEER, onze God, ons verboden had.

HET 3 CAPITTEL.

DAARNA keerden wij ons en togen op, den weg van Basan; en Og, de Koning van Basan, trok uit ons te gemoet, hij en al zijn volk, ten strijde, bij Edreï.

2 Toen zeide de HEER tot mij: Vrees hem niet, want ik heb hem, en al zijn volk, en zijn land, in uwe hand gegeven; en gij zult hem doen, gelijk als gij Sihon, den Koning der Amoriten, die te Hesbon woonde, gedaan hebt.

3 En de HEER, onze God, gaf ook Og, den Koning van Basan, en al zijn volk, in onze hand, zoo dat wij hem sloegen, tot dat wij hem niemand lieten overblijven.

4 En wij namen te dier tijd al zijne steden; daar was geene stad, die wij van hen niet namen: zestig steden, de gansche landstreek van Argob, het Koningrijk van Og in Basan.

5 Alle die steden waren met hooge muren, poorten, en grendelen gesterkt; behalve zeer vele onbemuurde steden.

6 En wij verbanden dezelve, gelijk wij Sihon, den Koning van Hesbon, gedaan hadden, verbannende alle steden, mannen, vrouwen, en kinderen.

7 Doch al het vee en den roof van die steden roofden wij voor ons.

8 Zoo namen wij te dier tijd het land uit de hand van de twee Koningen der Amoriten, die aan deze zijde van de Jordaan waren, van de beek Arnon tot den berg Hermon toe:

9 (De Zidoniers noemen Hermon, Sirjon; maar de Amoriten noemen hem Senir.)

10 Al de steden des platten lands, en het gansche Gílead, en het gansche Basan, tot Salcha en Edréi toe; steden des Koningrijks van Og in Basan.

11 Want Og, de Koning van Basan,

was alleen van de overige der reuzen overgebleven; ziet, zijne bedstede, zijnde eene bedstede van ijzer, is die niet te Rabba der kinderen Ammons? negen ellen is hare lengte, en vier ellen hare breedte, naar eens mans elleboog.

12 Dit land nu namen wij te dier tijd in bezit; van Aroër af, dat aan de beek Arnon is, en de helft van het gebergte van Gílead, met deszelfs steden gaf ik aan de Rubeniten en Gaditen.

13 En het overige van Gílead, mitsgaders het gansche Basan, het Koningrijk van Og, gaf ik aan den halven stam van Manasse, de gansche landstreek van Argob, door het gansche Basan; hetzelve werd genoemd het land der reuzen.

14 Jaïr, de zoon van Manasse, kreeg de gansche landstreek van Argob, tot aan de landpale der Gesuriten en Maächatiten; en hij noemde dezelve naar zijnen naam, Bason Havvot Jaïr, tot op dezen dag.

15 En aan Machir gaf ik Gílead.

16 Maar aan de Rubeniten en Gaditen gaf ik van Gílead af tot aan de beek Arnon, het midden van de beek en de landpale; en tot aan de beek Jabbok, de landpale der kinderen Ammons;

17 Daartoe het vlakke veld, en de Jordaan, mitsgaders de landpale; van Cinnereth af tot aan de zee des vlakken velds, de Zoutzee, onder Asdoth-Pisga tegen het Oosten.

18 Voorts gebood ik ulieden te zelfder tijd, zeggende: De HEER, uw God, heeft u dit land gegeven om het te erven; allen dan, die strijdbare mannen zijt, trekt gewapend dóór voor het aangezigt van uwe broederen, de kinderen Israëls;

19 Behalve uwe vrouwen, en uwe kinderen, en uw vee (ik weet, dat gij veel vee hebt); zij zullen blijven in uwe steden, die ik u gegeven heb;

20 Tot dat de HEER uwen broederen ruste geve, gelijk ulieden, dat zij ook erven het land, hetwelk de HEER, uw God, hun geven zal aan gene zijde der Jordaan; dan zult gij wederkeeren, elk tot zijne erfenis, die ik u gegeven heb.

21 Ook gebood ik Jozua te zelfder tijd, zeggende: Uwe oogen zien alles, wat de HEER, ulieder God, aan deze twee Koningen gedaan heeft; alzoo zal de HEER aan alle Koningrijken doen, naar welke gij henen doortrekt.

22 Vreest ze niet, want de HEER, uw God, strijdt voor ulieden.

23 Ook bad ik den HEERE om genade, zeggende te dier tijd:

24 Heer, HEER, gij hebt begonnen uwen knecht te toonen uwe grootheid en uwe sterke hand; want wat God is er in den hemel en op de aarde, die doen kan naar uwe werken, en naar uwe mogendheden.

25 Laat mij toch overtrekken, en dat goede land bezien, hetwelk aan gene zijde der Jordaan is, dat goede gebergte en den Libanon.

26 Doch de HEER verstoorde zich zeer om uwent wil over mij, en hoorde niet naar mij; maar de HEER zeide tot mij: Het zij u genoeg; spreek niet meer tot mij van deze zaak.

27 Klim op de hoogte van Pisga, en hef uwe oogen op naar het Westen, en naar het Noorden, en naar het Zuiden, en naar het Oosten, en zie toe met uwe oogen; want gij zult over deze Jordaan niet gaan.

28 Gebied dan Jozua, en versterk hem, en bekrachtig hem; want hij zal voor het aangezigt van dit volk henen overgaan, en zal hun dat land, dat gij zien zult, doen erven.

29 Alzoo bleven wij in dit dal tegen over Beth-Peor.

HET 4 CAPITTEL.

NU dan Israël, hoor naar de inzettingen en naar de regten, die ik ulieden leere te doen; opdat gij leeft, en henen inkomt, en erft het land, dat de HEER, uwer vaderen God, u geeft.

2 Gij zult tot dit woord, dat ik u gebiede, niet toedoen, ook daarvan niet afdoen; opdat gij bewaart de geboden des HEEREN, uwes Gods, die ik u gebiede.

3 Uwe oogen hebben gezien, wat God om Baäl-Peor gedaan heeft; want alle man, die Baäl-Peor navolgde, dien heeft de HEER, uw God, uit het midden van u verdaan.

4 Gij daarentegen, die den HEERE, uwen God, aanhingt, gij zijt heden allen levende.

5 Ziet, ik heb u geleerd de inzettingen en regten, gelijk als de HEER, mijn God, mij geboden heeft; opdat gij alzoo doet in het midden des lands, waar gij naar toe gaat, om het te erven.

6 Behoudt ze dan, en doet ze; want dat zal uwe wijsheid en uw verstand zijn voor de oogen der volken, die alle deze inzettingen hooren zullen, en zeggen: Dit groote volk alleen is een wijs en verstandig volk.

7 Want wat groot volk is er, aan hetwelk de Goden *zoo* nabij zijn als de HEER, onze God, zoo dikwijls wij hem aanroepen.

8 En wat groot volk is er, dat *zoo* regtvaardige inzettingen en regten heeft, als deze gansche wet is, die ik heden voor uw aangezigt geve?
9 Alleenlijk wacht u, en bewaart uwe ziele wel, dat gij niet vergeet de dingen, die uwe oogen gezien hebben; en dat zij niet van uw hart wijken, al de dagen uwes levens; en gij zult ze aan uwe kinderen, en aan uwe kindskinderen, bekend maken.
10 Ten dage, als gij voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, aan Horeb stondt, als de HEER tot mij zeide: Vergader mij dit volk, en ik zal hun mijne woorden doen hooren, die zij zullen leeren, om mij te vreezen al de dagen, die zij op den aardbodem zullen leven, en zij zullen ze hunnen kinderen leeren;
11 En gijlieden naderdet en stondt beneden dien berg; (die berg nu brandde van vuur, tot aan het midden des hemels; er was duisternis, wolken en donkerheid)
12 Zoo sprak de HEER tot u uit het midden des vuurs; gij hoordet de stem der woorden, maar gij zaagt geene gelijkenis, behalve de stem.
13 Toen verkondigde hij u zijn verbond, dat hij u gebood te doen, de tien woorden, en schreef ze op twee steenen tafelen.
14 Ook gebood mij de HEER te zelfder tijd, dat ik u inzettingen en regten leeren zou; opdat gij die deedt in het land, naar hetwelk gij doortrekt, om dat te erven.
15 Wacht u dan wel voor uwe zielen, want gij hebt geene gelijkenis gezien, ten dage als de HEER op Horeb uit het midden des vuurs tot u sprak;
16 Opdat gij u niet verderft, en maakt u iets gesnedens, de gelijkenis van eenig beeld, de gedaante van man of vrouw;
17 De gedaante van eenig beest, dat op de aarde is; de gedaante van eenigen gevleugelden vogel, die door den hemel vliegt;
18 De gedaante van iets, dat op den aardbodem kruipt; de gedaante van eenigen visch, die in het water is onder de aarde:
19 Dat gij ook uwe oogen niet opheft naar den hemel, en aanziet de zon, en de maan, en de sterren, des hemels gansche heir; en wordt aangedreven, dat gij u voor die buigt, en hun dient, welke de HEER uw God aan alle volken onder den ganschen hemel heeft uitgedeeld.
20 Maar ulieden heeft de HEER aangenomen, en uit den ijzer-oven, uit Egypte, uitgevoerd; opdat gij hem tot een erfvolk zoudt zijn, gelijk het te dezen dage is.
21 Ook vertoornde zich de HEER over mij, om ulieder woorden; en hij zwoer, dat ik over de Jordaan niet zou gaan, en dat ik niet zou komen in dat goede land, dat de HEER, uw God, u ter erfenis geven zal.
22 Want ik zal in dit land sterven, ik zal over de Jordaan niet gaan; maar gij zult er over gaan, en dat goede land erven.
23 Wacht u, dat gij het verbond des HEEREN uwes Gods, hetwelk hij met u gemaakt heeft, niet vergeet: dat gij u een gesneden beeld zoudt maken, de gelijkenis van iets, dat de HEER, uw God, u verboden heeft.
24 Want de HEER, uw God, is een verterend vuur, een ijverig God.
25 Wanneer gij nu kinderen en kindskinderen gewonnen zult hebben, en in het land oud geworden zult zijn, en u zult verderven, dat gij gesnedene beelden maakt, de gelijkenis van eenig ding, en doet, wat kwaad is in de oogen des HEEREN uwes Gods, om hem tot toorn te verwekken;
26 Zoo roep ik heden den hemel en de aarde tot getuigen tegen ulieden, dat gij voorzeker haast zult omkomen van het land, waar gij over de Jordaan naar toe trekt, om dat te erven; gij zult uwe dagen daarin niet verlengen, maar ganschelijk verdelgd worden.
27 En de HEER zal u verstrooijen onder de volken; en gij zult een klein volkske in getal overblijven onder de Heidenen, waar de HEER u henen leiden zal.
28 En aldaar zult gij Goden dienen, die des menschen handenwerk zijn, hout en steen, die niet zien, noch hooren, noch eten, noch rieken.
29 Dan zult gij van daar den HEERE, uwen God, zoeken, en vinden; als gij hem zoeken zult met uw gansche hart en met uwe gansche ziel.
30 Wanneer gij in angst zult zijn, en u alle deze dingen zullen treffen; in het laatste der dagen, dan zult gij wederkeeren tot den HEER, uwen God, en zijner stem gehoorzaam zijn.
31 Want de HEER, uw God, is een barmhartig God; hij zal u niet verlaten, noch u verderven; en hij zal het verbond uwer vaderen, dat hij hun gezworen heeft, niet vergeten.
32 Want, vraag toch naar de vorige da-

gen, die vóór u geweest zijn, van dien
dag af, dat God den mensch op de aarde
geschapen heeft, van het *eene* einde des
hemels tot aan het *andere* einde des he-
mels, of zulk een groot ding geschied of
gehoord zij, als dit:
33 Of een volk gehoord hebbe de stem
van God, sprekende uit het midden des
vuurs, gelijk als gij gehoord hebt, en le-
vend zij gebleven?
34 Of: of God verzocht hebbe te gaan,
om zich een volk uit het midden eens
volks aan te nemen, door verzoekingen,
door teekenen, en door wonderen, en
door strijd, en door eene sterke hand,
en door eenen uitgestrekten arm, en
met groote verschrikkingen; naar al
hetgeen de HEER, uw God, ulieden voor
uwe oogen in Egypte gedaan heeft.
35 U is het getoond, opdat gij wetet,
dat de HEER die God is; er is niemand
meer dan hij alleen.
36 Van den hemel heeft hij u zijne
stem laten hooren, om u te onderwij-
zen; en op de aarde heeft hij u zijn
groot vuur doen zien; en gij hebt zijne
woorden uit het midden des vuurs ge-
hoord.
37 En omdat hij uwe vaderen liefhad,
en hun zaad na hen verkoren had, zoo
heeft hij u voor zijn aangezigt door
zijne groote kracht uit Egypte uitge-
voerd,
38 Om volken, die grooter en magtiger
waren dan gij, voor uw aangezigt uit de
bezitting te verdrijven; om u in te
brengen, dat hij u hun land ter erfenis
gave, gelijk het te deze dage is.
39 Zoo zult gij heden weten, en in uw
hart hervatten, dat de HEER die God is,
boven in den hemel, en onder op de
aarde, niemand meer.
40 En gij zult houden zijne inzettingen
en zijne geboden, die ik u heden ge-
biede, opdat het u en uwen kinderen na
u welga, en opdat gij de dagen verlengt
in het land, dat de HEER, uw God, u
geeft, voor altoos.
41 Toen scheidde Mozes drie steden
uit, aan deze zijde der Jordaan, tegen
den opgang der zon;
42 Opdat daarheen vlood de dood-
slager, die zijnen naaste onwetende
doodslaat, welken hij van gisteren *en*
eergisteren niet haatte; dat hij in
éne van deze steden vlood en levend
bleve:
43 Bezer in de woestijn, in het effen
land, voor de Rubeniten; en Ramoth in
Gilead, voor de Gaditen; en Golan in
Basan, voor de Manassiten.
44 Dit is nu de wet, die Mozes den kin-
deren Israëls voorstelde;
45 Dit zijn de getuigenissen, en de in-
zettingen, en de regten, die Mozes sprak
tot de kinderen Israëls, als zij uit Egyp-
te waren uitgetogen;
46 Aan deze zijde van de Jordaan, in
het dal tegen over Beth-Peor, in het
land van Sihon, den Koning der Amori-
ten, die te Hesbon woonde; welken
Mozes sloeg, en de kinderen Israëls, als
zij uit Egypte waren uitgetogen;
47 En wiens land zij in bezitting ge-
nomen hadden, daartoe het land van
Og, Koning van Basan; twee Koningen
der Amoriten, die aan deze zijde van
de Jordaan waren, tegen zonnenop-
gang;
48 Van Aroër af, dat aan den oever der
beek Arnon is, tot aan den berg Sihon,
welke is Hermon;
49 En al het vlakke veld, aan deze zij-
de der Jordaan, naar het Oosten, tot aan
de zee des vlakken velds, onder Asdoth-
Pisga.

HET 5 CAPITTEL.

EN Mozes riep het gansche Israël, en
zeide tot hen: Hoor, Israël, de in
zettingen en regten, welke ik heden
voor uwe ooren spreek, dat gij die leert
en waarneemt, om dezelve te doen.
2 De HEER, onze God, heeft een ver-
bond met ons gemaakt aan Horeb.
3 Met onze vaderen heeft de HEER dit
verbond niet gemaakt, maar met ons,
die wij hier heden allen levend zijn.
4 *Van* aangezigt tot aangezigt heeft de
HEER met u op den berg gesproken uit
het midden des vuurs,
5 (Ik stond te dier tijd tusschen den
HEER en tusschen u, om u des HEEREN
woord aan te zeggen; want gij vreesdet
voor het vuur en klomt niet op den
berg) zeggende:
6 Ik ben de HEER, uw God, die u uit
Egypteland, uit het diensthuis uitgeleid
heb.
7 Gij zult geene andere Goden voor
mijn aangezigt hebben.
8 Gij zult u geen gesneden beeld ma-
ken, *noch* eenige gelijkenis, *van* hetgeen
boven in den hemel, of onder op de
aarde is, of in het water onder de aar-
de is;
9 Gij zult u voor die niet buigen, noch
hun dienen; want ik de HEER, uw God,
ben een ijverig God, die de misdaad der
vaderen bezoek aan de kinderen, en aan
het derde, en aan het vierde *lid* der ge-
nen, die mij haten;
10 En doe barmhartigheid aan duizen-

den dergenen, die mij liefhebben, en
mijne geboden onderhouden.
11 Gij zult den naam des HEEREN,
uwes Gods, niet ijdelijk gebruiken;
want de HEER zal niet onschuldig houden
dengenen, die zijnen naam ijdelijk
gebruikt.
12 Onderhoudt den Sabbathdag, dat gij
dien heiligt; gelijk als de HEER, uw
God, u geboden heeft.
13 Zes dagen zult gij arbeiden, en al
uw werk doen;
14 Maar de zevende dag is de Sabbath
des HEEREN, uwes Gods; *dan* zult gij
geen werk doen, gij, noch uw zoon,
noch uwe dochter, noch uw dienstknecht,
noch uwe dienstmaagd, noch
uw os, noch uw ezel, noch iets van
uw vee, noch de vreemdeling, die in
uwe poorten is; opdat uw dienstknecht,
en uwe dienstmaagd ruste, gelijk als
gij.
15 Want gij zult gedenken, dat gij een
dienstknecht in Egypteland geweest
zijt, en dat de HEER, uw God, u van
daar heeft uitgeleid door eene sterke
hand en eenen uitgestrekten arm;
daarom heeft u de HEER, uw God, geboden,
dat gij den Sabbathdag houden
zult.
16 Eert uwen vader, en uwe moeder,
gelijk als de HEER, uw God, u geboden
heeft, opdat uwe dagen verlengd worden,
en opdat het u wel ga in het
land, dat de HEER, uw God, u geven
zal.
17 Gij zult niet doodslaan.
18 En gij zult geen overspel doen.
19 En gij zult niet stelen.
20 En gij zult geen valsche getuigenis
spreken tegen uwen naaste.
21 En gij zult niet begeeren uwes
naasten vrouw; en zult u niet laten gelusten
uwes naasten huis, zijnen akker,
noch zijnen dienstknecht, noch zijne
dienstmaagd, zijnen os, noch zijnen
ezel, noch iets, dat uwes naasten is.
22 Deze woorden sprak de HEER tot
uwe gansche gemeente, op den berg,
uit het midden des vuurs, der wolk, en
der donkerheid, met eene groote stem;
en hij deed daar niets toe; en hij schreef
dezelve op twee steenen tafelen, en gaf
ze mij.
23 En het geschiedde, als gij die stem
uit het midden der duisternis hoordet,
en de berg van vuur brandde, zoo naderdet
gij tot mij, alle hoofden uwer
stammen, en uwe oudsten,
24 En zeidet: Zie, de HEER, onze God,
heeft ons zijne heerlijkheid en zijne
grootheid laten zien, en wij hebben
zijne stem gehoord uit het midden des
vuurs; dezen dag hebben wij gezien, dat
God met den mensch spreekt, en dat hij
levend blijft.
25 Maar nu, waarom zouden wij sterven?
want dit groote vuur zou ons verteren;
indien wij voortvoeren de stem
des HEEREN, onzes Gods, langer te hooren,
zoo zouden wij sterven.
26 Want wie is er van alle vleesch, die
de stem des levenden Gods, sprekende
uit het midden des vuurs, gehoord heeft
gelijk wij, en is levend gebleven?
27 Nader gij, en hoor alles, wat de
HEER, onze God, zeggen zal; en spreek
gij tot ons alles, wat de HEER, onze God,
tot u spreken zal, en wij zullen het
hooren en doen.
28 Als nu de HEER de stem uwer woorden
hoorde, toen gij tot mij spraakt, zoo
zeide de HEER tot mij: Ik heb gehoord
de stem der woorden van dit volk, die
zij tot u gesproken hebben; het is altemaal
goed, dat zij gesproken hebben.
29 Och dat zij zulk een hart hadden,
om mij te vreezen, en al mijne geboden
te allen dage te onderhouden; opdat het
hun en hunnen kinderen welginge in
eeuwigheid!
30 Ga, zeg hun: Keert weder naar uwe
tenten.
31 Maar gij, sta hier bij mij, dat ik tot
u spreke al de geboden, en inzettingen,
en regten, die gij hun leeren zult, dat
zij die doen in het land, hetwelk ik hun
geven zal, om dat te erven.
32 Neemt dan waar, dat gij doet, gelijk
als de HEER, uw God, u geboden
heeft; en wijkt niet af ter regter- noch
ter linkerhand.
33 In al den weg, dien de HEER, uw
God, u gebiedt, zult gij gaan; opdat gij
leeft, en dat het u welga, en gij de dagen
verlengt in het land, hetwelk gij erven
zult.

HET 6 CAPITTEL.

DIT zijn dan de geboden, de inzettingen,
en de regten, die de HEER,
uw God, geboden heeft om u te leeren;
opdat gij die doet in het land, naar hetwelk
gij henen trekt, om dat erfelijk te
bezitten;
2 Opdat gij den HEERE, uwen God,
vreezet, om te houden al zijne inzettingen,
en zijne geboden, die ik u gebiede;
gij, en uw kind, en kindskind, al de dagen
uwes levens; en opdat uwe dagen
verlengd worden.
3 Hoor dan, Israël, en neem waar, dat
gij ze doet, opdat het u welga, en opdat

gij zeer vermenigvuldiget (gelijk als u de HEER, de God uwer vaderen, gesproken heeft) in het land, dat van melk en honig is vloeijende.

4 Hoor, Israël; de HEER, onze God, is een eenig HEER.

5 Zoo zult gij den HEERE, uwen God, liefhebben, met uw gansche hart, en met uwe gansche ziel, en met al uw vermogen.

6 En deze woorden, die ik u heden gebiede, zullen in uw hart zijn.

7 En gij zult ze uwen kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt, en als gij opstaat.

8 Ook zult gij ze tot een teeken binden op uwe hand, en zij zullen u tot voorhoofdspanselen zijn tusschen uwe oogen.

9 En gij zult ze op de posten van uw huis, en aan uwe poorten schrijven.

10 Als het dan zal geschied zijn, dat de HEER, uw God, u zal hebben ingebragt in het land, dat hij uwen vaderen, Abraham, Izaak, en Jakob gezworen heeft, u te zullen geven; groote en goede steden, die gij niet gebouwd hebt,

11 En huizen, vol van alles goeds, die gij niet gevuld hebt, en uitgehouwene bornputten, die gij niet uitgehouwen hebt, wijngaarden en olijfgaarden, die gij niet geplant hebt; en gij gegeten hebt en verzadigt zijt;

12 Zoo wacht u, dat gij den HEER niet vergeet, die u uit Egypteland, uit het diensthuis heeft uitgevoerd.

13 Gij zult den HEERE, uwen God, vreezen, en hem dienen; en gij zult bij zijnen naam zweren.

14 Gij zult andere Goden niet navolgen, van de Goden der volken, die rondom u zijn;

15 Want de HEER, uw God, is een ijverig God in het midden van u; dat de toorn des HEEREN, uwes Gods, tegen u niet ontsteke, en hij u van den aardbodem verdelge.

16 Gij zult den HEERE, uwen God, niet verzoeken, gelijk als gij hem verzocht hebt te Massa.

17 Gij zult de geboden des HEEREN, uwes Gods, vlijtig houden, mitsgaders zijne getuigenissen, en zijne inzettingen, die hij u geboden heeft.

18 En gij zult doen, wat regt en goed is in de oogen des HEEREN; opdat het u welga, en gij inkomt, en erft het goede land, dat de HEER uwen vaderen gezworen heeft;

19 Om al uwe vijanden voor uw aangezigt te verdrijven, gelijk als de HEER gesproken heeft.

20 Wanneer uw zoon u morgen zal vragen, zeggende: Wat zijn dat voor getuigenissen, en inzettingen, en regten, die de HEER, onze God, ulieden geboden heeft?

21 Zoo zult gij tot uwen zoon zeggen: Wij waren dienstknechten van Faraö in Egypte; maar de HEER heeft ons door eene sterke hand uit Egypte uitgevoerd.

22 En de HEER gaf teekenen, en groote en kwade wonderen, in Egypte, aan Faraö en aan zijn gansche huis, voor onze oogen;

23 En hij voerde ons van daar uit; opdat hij ons inbragt, om ons het land te geven, dat hij onzen vaderen gezworen had.

24 En de HEER gebood ons te doen alle deze inzettingen, om te vreezen den HEERE, onzen God, ons voor altoos ten goede, om ons in het leven te behouden, gelijk het te dezen dage is.

25 En het zal ons geregtigheid zijn, als wij zullen waarnemen te doen alle deze geboden, voor het aangezigt des HEEREN, onzes Gods, gelijk hij ons geboden heeft.

HET 7 CAPITTEL.

WANNEER u de HEER, uw God, zal gebragt hebben in het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven; en hij vele volken voor uw aangezigt zal hebben uitgeworpen, de Hethiten, en de Girgasiten, en de Amoriten, en de Kanaäniten, en de Fereziten, en de Heviten, en de Jebusiten, zeven volken, die meerder en magtiger zijn dan gij;

2 En de HEER, uw God, hen zal gegeven hebben voor uw aangezigt, dat gij ze slaat; zoo zult gij ze ganschelijk verbannen, gij zult geen verbond met hen maken, noch hun genadig zijn.

3 Gij zult u ook met hen niet vermaagschappen; gij zult uwe dochters niet geven aan hunne zonen, en hunne dochters niet nemen voor uwe zonen.

4 Want zij zouden uwe zonen van mij doen afwijken, dat zij anderen Goden zouden dienen; en de toorn des HEEREN zou tegen ulieden ontsteken, en u haast verdelgen.

5 Maar alzoo zult gij hun doen: hunne altaren zult gij afwerpen, en hunne opgerigte beelden verbreken, en hunne bosschen zult gij afhouwen, en hunne gesnedene beelden met vuur verbranden.

6 Want gij zijt een heilig volk den

HEERE, uwen God; u heeft de HEER, uw God, verkoren dat gij hem tot een volk des eigendoms zoudt zijn uit alle volken, die op den aardbodem zijn.
7 De HEER heeft geen' lust tot u gehad, noch u verkoren, om uwe veelheid boven alle andere volken; want gij waart het weinigste van alle volken;
8 Maar omdat de HEER ulieden liefhad, en opdat hij hield den eed, dien hij uwen vaderen gezworen had, heeft u de HEER met eene sterke hand uitgevoerd, en heeft u verlost uit het diensthuis, uit de hand van Faraö, Koning van Egypte.
9 Gij zult dan weten, dat de HEER, uw God, die God is, die getrouwe God, welke het verbond en de weldadigheid houdt aan degenen, die hem lief hebben, en zijne geboden houden, tot in duizend geslachten.
10 En hij vergeldt een ieder van hen, die hem haten, in zijn aangezigt, om hem te verderven; hij zal het zijnen hater niet vertrekken; in zijn aangezigt zal hij het hem vergelden.
11 Houdt dan de geboden, en de inzettingen, en de regten, die ik u heden gebiede, om die te doen.
12 Zoo zal het geschieden, om dat gij deze regten zult hooren, en houden, en dezelve doen, dat de HEER, uw God, u het verbond en de weldadigheid zal houden, die hij aan uwe vaderen gezworen heeft;
13 En hij zal u liefhebben, en zal u zegenen, en u doen vermenigvuldigen; en hij zal zegenen de vrucht uwes buiks, en de vrucht uwes lands, uw koren, en uwen most, en uwe olie, de voortzetting uwer koeijen, en de kudden van uw klein vee, in het land, dat hij aan uwe vaderen gezworen heeft u te geven.
14 Gezegend zult gij zijn boven alle volken; daar zal onder u noch man noch vrouw onvruchtbaar zijn, ook *niet* onder uwe beesten.
15 En de HEER zal alle krankheid van u afweren; en hij zal u geene van de kwade ziekten der Egyptenaren, welke gij kent, opleggen, maar zal ze leggen op allen, die u haten.
16 Gij zult dan alle die volken verteren, welke de HEER, uw God, u geven zal; uw oog zal hen niet verschoonen, en gij zult hunnen Goden niet dienen; want dat zoude u een strik zijn.
17 Zoo gij in u hart zeidet: Deze volken zijn meerder dan ik; hoe zou ik hen uit de bezitting kunnen verdrijven?
18 Vreest niet voor hen; gedenkt steeds, wat de HEER, uw God, aan Faraö en aan alle Egyptenaren gedaan heeft:
19 De groote verzoekingen, die uwe oogen gezien hebben, en de teekenen, en de wonderen, en de sterke hand, en den uitgestrekten arm, door welken u de HEER, uw God, heeft uitgevoerd; alzoo zal de HEER, uw God, doen aan alle volken, voor wier aangezigt gij vreest.
20 Daartoe zal de HEER, uw God, ook horzelen onder hen zenden; tot dat zij omkomen, die overgebleven, en voor uw aangezigt verborgen zijn.
21 Ontzet u niet voor hun aangezigt; want de HEER, uw God, is in het midden van u, een groot en vreesselijk God.
22 En de HEER, uw God, zal deze volken voor uw aangezigt allengskens uitwerpen; haastelijk zult gij hen niet mogen te niet doen, opdat het wild des velds niet tegen u vermenigvuldige.
23 En de HEER zal ze geven voor uw aangezigt, en hij zal hen verschrikken met groote verschrikking, tot dat zij verdelgd worden.
24 Ook zal hij hunne Koningen in uwe hand geven, dat gij hunnen naam van onder den hemel te niet doet; geen man zal voor uw aangezigt bestaan, tot dat gij hen zult hebben verdelgd.
25 De gesnedene beelden van hunne Goden zult gij met vuur verbranden; het zilver en goud, dat er aan is, zult gij niet begeeren, noch voor u nemen, opdat gij daardoor niet verstrikt wordt: want het is den HEERE, uwen God, een gruwel.
26 Gij zult dan den gruwel in uw huis niet brengen, dat gij een ban zoudt worden, gelijk hetzelve is; gij zult het ganschelijk verfoeijen, en te eenemaal eenen gruwel daarvan hebben, want het is een ban.

HET 8 CAPITTEL.

ALLE geboden, die ik u heden gebiede, zult gij waarnemen om te doen, opdat gij leeft, en vermenigvuldigt, en inkomt, en het land erft, hetwelk de HEER aan uwe vaderen gezworen heeft.
2 En gij zult gedenken aan al den weg, dien u de HEER, uw God, deze veertig jaren in de woestijn geleid heeft, opdat hij u verootmoedigde, om u te verzoeken, om te weten, wat in uw hart was, of gij zijne geboden zoudt houden, of niet.
3 En hij verootmoedigde u, en liet u hongeren, en spijsde u met het Man, dat gij niet kendet, noch uwe vaderen gekend hadden; opdat hij u bekend maak-

te, dat de mensch niet alleen van brood
leeft, maar dat de mensch leeft van alles,
wat uit des HEEREN mond uitgaat.
4 Uwe kleeding is aan u niet verou-
derd, en uw voet is niet gezwollen, deze
veertig jaren.
5 Bekent dan in uw hart, dat de HEER,
uw God, u kastijdt, gelijk als een man
zijnen zoon kastijdt.
6 En houdt de geboden des HEEREN,
uwes Gods, om in zijne wegen te wan-
delen, en om hem te vreezen.
7 Want de HEER, uw God, brengt u in
een goed land, een land van waterbe-
ken, fonteinen, en diepten, die in dalen
en in bergen uitvlieten;
8 Een land van tarwe, en gerst, en wijn-
stokken, en vijgeboomen, en granaatap-
pelen; een land van olierijke olijfboo-
men, en van honig;
9 Een land, waarin gij brood zonder
schaarschheid eten zult, waarin u niets
ontbreken zal; een land, welks steenen
ijzer zijn, en uit welks bergen gij koper
uithouwen zult.
10 Als gij dan zult gegeten hebben en
verzadigd zijn, zoo zult gij den HEER,
uwen God, loven over dat goede land,
hetwelk hij u zal hebben gegeven.
11 Wacht u, dat gij den HEER, uwen
God, niet vergeet, dat gij niet zoudt
houden zijne geboden, en zijne regten,
en zijne inzettingen, die ik u heden ge-
biede;
12 Opdat niet misschien, als gij zult
gegeten hebben en verzadigd zijn, en
goede huizen gebouwd hebben, en die
bewonen zult,
13 En uwe runderen en uwe schapen
zullen vermeerderd zijn, ook zilver en
goud u zal vermeerderd zijn, ja alles,
wat gij hebt, vermeerderd zal zijn;
14 Uw hart zich dan verheffe, dat gij
vergeet den HEERE, uwen God, die u uit
Egypteland, uit het diensthuis, uitge-
voerd heeft;
15 Die u geleid heeft in die groote en
vreesselijke woestijn, *waar* vurige slan-
gen, en schorpioenen, en dorheid, waar
geen water was; die u water uit de kei-
achtige rots voortbragt;
16 Die u in de woestijn spijsde met
Man, hetwelk uwe vaderen niet gekend
hebben; om u te verootmoedigen, en
om u te verzoeken, opdat hij u ten
laaste weldeed;
17 En gij in u hart zegt: Mijne kracht,
en de sterkte mijner hand heeft mij dit
vermogen verkregen.
18 Maar gij zult gedenken den HEERE,
uwen God, dat hij het is die u kracht
geeft om vermogen te verkrijgen; opdat
hij zijn verbond bevestige, hetwelk hij
aan uwe vaderen gezworen heeft, gelijk
het te dezen dage is.
19 Maar indien het geschiedt, dat gij
den HEERE, uwen God, ganschelijk ver-
geet, en andere Goden navolgt, en hun
dient, en u voor dezelve buigt, zoo be-
tuig ik heden tegen u, dat gij voorzeker
zult vergaan.
20 Gelijk de Heidenen, die de HEER
voor uw aangezigt verdaan heeft, alzoo
zult gij vergaan, omdat gij aan de stem
des HEEREN, uwes Gods, niet gehoor-
zaam zult geweest zijn.

HET 9 CAPITTEL.

HOOR, Israël: gij zult heden over
de Jordaan gaan, dat gij inkomt,
om volken te erven, die grooter en ster-
ker zijn dan gij; steden, die groot en
tot in den hemel gesterkt zijn;
2 Een groot en lang volk, kinderen der
Enakiten, die gij kent, en *van welken*
gij gehoord hebt: Wie zou bestaan voor
het aangezicht der kinderen van Enak?
3 Zoo zult gij heden weten, dat de
HEER, uw God, degene is, die voor uw
aangezigt doorgaat, een verterend vuur;
die zal hen verdelgen, en die zal hen
voor uw aangezigt nederwerpen; en gij
zult ze uit de bezitting verdrijven, en
zult hen haastelijk te niet doen, gelijk
de HEER tot u gesproken heeft.
4 Wanneer nu de HEER, uw God, hen
voor uw aangezigt zal hebben uitge-
stooten, zoo spreek niet in uw hart,
zeggende: De HEER heeft mij om mijne
geregtigheid ingebragt, om dit land te
erven; want, om de goddeloosheid dezer
volken, verdrijft hen de HEER voor uw
aangezigt uit de bezitting.
5 Niet om uwe geregtigheid, noch om
de opregtheid uwes harten, komt gij er
henen, om hun land te erven; maar om
de goddeloosheid dezer volken verdrijft
hen de HEER, uw God, voor uw aange-
zigt uit de bezitting; en om het woord
te bevestigen, dat de HEER, uw God,
aan uwe vaderen, Abraham, Izaak, en
Jakob gezworen heeft.
6 Weet dan, dat u de HEER, uw God,
niet om uwe geregtigheid, dit goede
land geeft, om dat te erven; want gij
zijt een hardnekkig volk.
7 Gedenk, vergeet niet, dat gij den
HEER, uwen God, in de woestijn zeer
vertoornd hebt; van dien dag af dat gij
uit Egypteland uitgegaan zijt, tot dat
gij kwaamt aan deze plaats, zijt gijlie-
den wederspanning geweest tegen den
HEERE.

8 Want aan Horeb vertoorndet gij den
HEERE zeer; dat hij zich tegen u vertoornde, om u te verdelgen.
9 Als ik op den berg geklommen was,
om te ontvangen de steenen tafelen, de tafelen des verbonds, hetwelk de HEER met ulieden gemaakt had, toen bleef ik veertig dagen en veertig nachten op den berg; ik at geen brood, en dronk geen water.
10 En de HEER gaf mij de twee steenen tafelen, met Gods vinger beschreven; en op dezelve, naar al de woorden, die de HEER op den berg, uit het midden des vuurs, ten dage der verzameling, met ulieden gesproken had.
11 Zoo geschiedde het, ten einde van veertig dagen en veertig nachten, *als* mij de HEER de twee steenen tafelen, de tafelen des verbonds, gaf,
12 Dat de HEER tot mij zeide: Sta op, ga haastelijk af van hier, want uw volk, dat gij uit Egypte hebt uitgevoerd, heeft het verdorven; zij zijn haastelijk afgeweken van den weg, dien ik hun geboden had; zij hebben zich een gegoten beeld gemaakt.
13 Voorts sprak de HEER tot mij, zeggende: Ik heb dit volk aangemerkt, en zie, het is een hardnekkig volk.
14 Laat van mij af, dat ik hen verdelge, en hunnen naam van onder den hemel uitdoe; en ik zal u tot een magtiger en meerder volk maken, dan dit is.
15 Toen keerde ik mij, en ging van den berg af; de berg nu brandde van vuur, en de twee tafelen des verbonds waren op beide mijne handen.
16 En ik zag toe, en ziet, gij hadt tegen den HEERE, uwen God, gezondigd; gij hadt u een gegoten kalf gemaakt; gij waart haastelijk afgeweken van den weg, dien u de HEER geboden had.
17 Toen vatte ik de twee tafelen, en wierp ze henen uit beide mijne handen, en brak ze voor uwe oogen.
18 En ik wierp mij neder voor het aangezigt des HEEREN, als in het eerst, veertig dagen en veertig nachten; ik at geen brood, en dronk geen water; om al uwe zonde, die gij hadt gezondigd, doende dat kwaad is in des HEEREN oogen, om hem tot toorn te verwekken.
19 Want ik vreesde van wege den toorn en de grimmigheid, waarmede de HEER zeer op ulieden vertoornd was, om u te verdelgen; doch de HEER verhoorde mij ook op dat maal.
20 Ook vertoornde zich de HEER zeer tegen Aäron, om hem te verdelgen; doch ik bad ook te zelfder tijd voor Aäron.
21 Maar uwe zonden, het kalf, dat gij hadt gemaakt, nam ik, en verbrandde het met vuur, en stampte het, malende het wel, totdat het verdund werd tot stof; en deszelfs stof wierp ik in de beek, die van den berg afvliet.
22 Ook vertoorndet gij den HEERE zeer te Thab-éra en te Massa, en te Kibrôth-Täava.
23 Voorts als de HEER ulieden zond uit Kades-Barnéa, zeggende: Gaat op en erft het land, dat ik u gegeven heb; zoo waart gij den mond des HEEREN, uwes Gods, wederspannig, en geloofdet hem niet, en waart aan zijne stem niet gehoorzaam.
24 Wederspannig zijt gij geweest tegen den HEERE, van den dag af, dat ik u gekend heb.
25 En ik wierp mij neder voor des HEEREN aangezigt, die veertig dagen en veertig nachten, in welke ik mij neder wierp, dewijl de HEER gezegd had, dat hij u verdelgen zou.
26 En ik bad tot den HEERE, en zeide: Heer, HEER, verderf uw volk en uw erfdeel niet, dat gij door uwe grootheid verlost hebt; dat gij uit Egypte door eene sterke hand hebt uitgevoerd.
27 Gedenk aan uwe knechten, Abraham, Izaak, en Jakob; zie niet op de hardigheid dezes volks, noch op deszelfs goddeloosheid, noch op deszelfs zonde;
28 Opdat het land, van waar gij ons hebt uitgevoerd, niet zegge: Omdat de HEER hen niet kon brengen in het land, waarvan hij hun gesproken had, en omdat hij hen haatte, heeft hij ze uitgevoerd, om hen te dooden in de woestijn.
29 Zij zijn toch uw volk, en uw erfdeel, dat gij door uwe groote kracht, en door uwen uitgestrekten arm hebt uitgevoerd.

HET 10 CAPITTEL.

TE zelfder tijd zeide de HEER tot mij: Houw u twee steenen tafelen, als de eerste, en klim mij op dezen berg; daarna zult gij u eene kist van hout maken.
2 En ik zal op die tafelen schrijven de woorden, die geweest zijn op de eerste tafelen, welke gij gebroken hebt; en gij zult ze leggen in die kist.
3 Alzoo maakte ik eene kist van sittimhout, en hieuw twee steenen tafelen als de eerste; en ik klom op den

berg, en de twee tafelen waren in mijne
hand.
4 Toen schreef hij op de tafelen, naar
het eerste schrift, de tien woorden, die
de HEER, ten dage der verzameling, op
den berg, uit het midden des vuurs, tot
ulieden gesproken had; en de HEER gaf
ze mij.
5 En ik keerde mij, en ging af van
den berg, en leide de tafelen in de kist,
welke ik gemaakt had; en aldaar zijn
zij, gelijk de HEER mij geboden heeft.
6 (En de kinderen Israëls reisden, van
Beërôth Bene-Jáäkan *en* Moséra. Al-
daar stierf Aäron, en werd aldaar be-
graven; en zijn zoon Eleázar bediende
het priesterambt in zijne plaats.
7 Van daar reisden zij naar Gudgod,
en van Gudgod naar Jotbath, een land
van waterbeken.)
8 Te dier tijd scheidde de HEER den
stam Levi uit, om de ark des verbonds
les HEEREN te dragen, om voor het aan-
gezigt des HEEREN te staan, om hem te
lienen, en om in zijnen naam te zege-
ien, tot op dezen dag.
9 Daarom heeft Levi geen deel noch
rve met zijne broederen; de HEER is
ijn erfdeel, gelijk de HEER, uw God,
ot hem gesproken heeft.
10 En ik stond op den berg, als de vo-
ige dagen, veertig dagen en veertig
achten; en de HEER verhoorde mij
ok op dat maal; de HEER heeft u niet
villen verderven.
11 Maar de HEER zeide tot mij: Sta
p, ga op de reize, voor het aangezigt
les volks; dat zij inkomen, en erven
et land, hetwelk ik hunnen vaderen
ezworen heb hun te geven.
12 Nu dan, Israël, wat eischt de HEER,
w God, van u, dan den HEER, uwen
od, te vreezen, in al zijne wegen te
vandelen, en hem lief te hebben, en
en HEERE, uwen God, te dienen, met
w gansche hart en met uwe gansche
iel;
13 Om te houden de geboden des HEE-
EN, en zijne inzettingen, die ik u heden
ebiede, u ten goede?
14 Ziet, des HEEREN, uwes Gods, is de
emel, en de hemel der hemelen, de
rde, en al wat daarop is.
5 Alleenlijk heeft de HEER lust gehad
n uwe vaderen, om die lief te hebben,
heeft hun zaad na hen, ulieden, uit
de volken verkoren, gelijk het te de-
n dage is.
6 Besnijdt dan de voorhuid uwes
rten, en verhardt uwen nek niet
eer.

17 Want de HEER, uw God, hij is een
God der Goden, en een Heer der Hee-
ren; die groote, die magtige, en die
vreesselijke God, die geen aangezigt
aanneemt, noch geschenk ontvangt;
18 Die het regt van den wees en van
de weduwe doet; en die den vreemde-
ling liefheeft, dat hij hem brood en
kleeding geve.
19 Daarom zult gijlieden den vreemde-
ling liefhebben, want gij zijt vreemde-
lingen geweest in Egypteland.
20 Den HEER, uwen God, zult gij vree-
zen, hem zult gij dienen, en hem zult
gij aanhangen, en bij zijnen naam zwe-
ren.
21 Hij is uw lof, en hij is uw God, die
bij u gedaan heeft deze groote en vrees-
selijke dingen, welke uwe oogen gezien
hebben.
22 Uwe vaderen togen af naar Egypte
met zeventig zielen; en nu heeft u de
HEER, uw God, gesteld als de sterren
des hemels in menigte.

HET 11 CAPITTEL.

DAAROM zult gij den HEER, uwen
God, liefhebben, en gij zult te al-
len dage onderhouden zijn bevel, en
zijne inzettingen, en zijne regten, en
zijne geboden.
2 En gijlieden zult heden weten, dat
ik niet *spreek* met uwe kinderen, die
het niet weten, en de onderwijzing des
HEEREN, uwes Gods, niet gezien heb-
ben, zijne grootheid, zijne sterke hand,
en zijnen uitgestrekten arm;
3 Daartoe zijne teekenen en zijne da-
den, die hij in het midden van Egypte
gedaan heeft, aan Faraö, den Koning
van Egypte, en aan deszelfs gansche
land;
4 En wat hij gedaan heeft aan het heir
der Egyptenaren, aan deszelfs paarden,
en aan deszelfs wagenen: dat hij de
wateren van de Schelfzee boven hun
aangezigt deed overzwemmen, als zij
ulieden van achteren vervolgden; en de
HEER verdeed hen, tot op dezen dag.
5 En wat hij ulieden gedaan heeft in
de woestijn, totdat gij gekomen zijt aan
deze plaats.
6 Daarenboven, wat hij gedaan heeft
aan Dathan en Abíram, zonen van Elí-
ab, den zoon van Ruben; hoe de aarde
haren mond opendeed, en hen verslond
met hunne huisgezinnen, en hunne ten-
ten, ja al wat bestond, dat hun aanging,
in het midden van gansch Israël.
7 Want het zijn uwe oogen, die gezien
hebben al dit groote werk des HEEREN,
dat hij gedaan heeft.

8 Houdt dan alle geboden, die ik u heden gebiede; opdat gij gesterkt wordt en inkomt, en erft het land, waarhenen gij overtrekt, om dat te erven;

9 En opdat gij de dagen verlengt in het land, dat de HEER uwen vaderen gezworen heeft, aan hen en aan hun zaad te geven; een land, vloeijende van melk en honig.

10 Want het land, waar gij naartoe gaat om het te erven, is niet als Egypteland, van waar gij uitgegaan zijt, hetwelk gij bezaaidet met uw zaad, en bewaterdet met uwen gang, als eenen kruidhof.

11 Maar het land, waarheen gij overtrekt, om het te erven, is een land van bergen en van dalen; het drinkt water bij den regen des hemels;

12 Een land, dat de HEER, uw God, bezorgt; de oogen des HEEREN, uwes Gods, zijn gedurig daarop, van het begin des jaars tot het einde des jaars.

13 En het zal geschieden, zoo gij naarstig zult hooren naar mijne geboden, die ik u heden gebiede, om den HEER, uwen God, lief te hebben, en hem te dienen, met uw gansche hart en met uwe gansche ziel;

14 Zoo zal ik den regen uwes lands geven te zijner tijd, vroegen regen en spaden regen; opdat gij uw koren, en uwen most, en uwe olie inzamelt.

15 En ik zal kruid geven op uw veld voor uwe beesten; en gij zult eten en verzadigd worden.

16 Wacht u zelven, dat uw hart niet verleid worde, dat gij afwijkt, en anderen Goden dient, en u voor die buigt;

17 Dat de toorn des HEEREN tegen ulieden ontsteke, en hij den hemel toesluite, dat er geen regen zij, en het aardrijk zijn gewas niet geve, en gij haastelijk omkomt van het goede land, dat u de HEER geeft.

18 Legt dan deze mijne woorden in uw hart, en in uwe ziele, en bindt ze tot een teeken op uwe hand, dat zij tot voorhoofdspanselen zijn tusschen uwe oogen;

19 En leert die uwe kinderen, sprekende daarvan, als gij in uw huis zit, en als gij op den weg gaat, en als gij u nederlegt, en als gij opstaat;

20 En schrijft ze op de posten van uw huis, en aan uwe poorten;

21 Opdat uwe dagen en de dagen uwer kinderen, in het land, dat de HEER uwen vaderen hun te geven gezworen heeft, zich vermenigvuldigen, gelijk de dagen des hemels op de aarde.

22 Want zoo gij naarstiglijk houdt alle deze geboden, welke ik u gebiede om die te doen, den HEERE, uwen God, liefhebbende, wandelende in al zijne wegen, en hem aanhangende;

23 Zoo zal de HEER alle deze volken voor uw aangezigt uit de bezitting verdrijven, en gij zult erfelijk bezitten grooter en magtiger volken, dan gij zijt.

24 Alle plaats, waar uwe voetzool op treedt, zal de uwe zijn; van de woestijn en den Libanon, van de rivier, de rivier Frath, tot aan de achterste zee, zal uwe landpale zijn.

25 Niemand zal voor uw aangezigt bestaan; de HEER, uw God, zal uwen schrik en uwe vreeze geven over al het land, waarop gij treden zult, gelijk hij tot u gesproken heeft.

26 Ziet, ik stel ulieden heden voor zegen en vloek:

27 Den zegen, wanneer gij hooren zult naar de geboden des HEEREN, uwes Gods, die ik u heden gebiede;

28 Maar den vloek, zoo gij niet hooren zult naar de geboden des HEEREN, uwes Gods, en afwijkt van den weg, dien ik u heden gebiede, om andere Goden na te wandelen, die gij niet gekend hebt.

29 En het zal geschieden, als u de HEER, uw God, zal hebben ingebragt in het land, waar gij naartoe gaat, om dat te erven; dan zult gij den zegen uitspreken op den berg Gerizîm, en den vloek op den berg Ebal.

30 Zijn zij niet aan gene zijde van de Jordaan, achter den weg van den ondergang der zon, in het land der Kanaäniten, die in het vlakke veld wonen, tegen over Gilgal, bij de eiken bosschen van More?

31 Want gijlieden zult over de Jordaan gaan, dat gij inkomet om te erven het land, dat de HEER, uw God, u geven zal; en gij zult het erfelijk bezitten, en er in wonen.

32 Neemt dan waar te doen al de inzettingen en de regten, die ik u heden voorstel.

HET 12 CAPITTEL.

DIT zijn de inzettingen en de regten, die gijlieden zult waarnemen om te doen, in het land, hetwelk u de HEER, uwer vaderen God, gegeven heeft, om het te erven; al de dagen, die gijlieden op den aardbodem leeft.

2 Gij zult ganschelijk vernielen al de plaatsen, waar de volken, die gij zult erven, hunnen Goden gediend hebben; op de hooge bergen, en op de heuvelen, en onder allen groenen boom.

3 En gij zult hunne altaren afwerpen,
en hunne opgerigte beelden verbreken,
en hunne bosschen met vuur verbranden, en de gesnedene beelden hunner
Goden nederhouwen; en gij zult hunnen
naam te niet doen uit die plaats.
4 Gij zult den HEER, uwen God, alzoo
niet doen;
5 Maar naar de plaats, welke de HEER,
uw God, uit al uwe stammen verkiezen
zal, om zijnen naam aldaar te zetten,
naar zijne woning zult gijlieden vragen,
en daarheen zult gij komen;
6 En daarheen zult gijlieden brengen
uwe brandofferen, en uwe slagtofferen,
en uwe tienden, en het hefoffer uwer
hand, en uwe geloften, en uwe vrijwillige offeren, en de eerstgeborenen uwer
runderen en uwer schapen.
7 En aldaar zult gijlieden voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, eten, en
vrolijk zijn, gijlieden en uwe huizen,
over alles, waaraan gij uwe hand geslagen hebt, waarin u de HEER, uw God,
gezegend heeft.
8 Gij zult niet doen naar alles, wat wij
hier heden doen; een ieder al wat in
zijne oogen regt is.
9 Want gij zijt tot nu toe niet gekomen
in de rust en in de erfenis, die de HEER,
uw God, u geven zal.
10 Maar gij zult over de Jordaan gaan,
en wonen in het land, dat u de HEER,
uw God, zal doen erven; en hij zal u
rust geven van al uwe vijanden rondom,
en gij zult zeker wonen.
11 Dan zal er eene plaats zijn, welke
de HEER, uw God, verkiezen zal, om
zijnen naam aldaar te doen wonen;
daarheen zult gij brengen alles, wat ik
u gebiede: uwe brandofferen en uwe
slagtofferen, uwe tienden en het hefoffer
uwer hand, en alle keure uwer geloften,
die gij den HEERE beloven zult.
12 En gij zult vrolijk zijn voor het
aangezigt des HEEREN, uwes Gods, gijlieden, en uwe zonen, en uwe dochteren,
en uwe dienstknechten, en uwe dienstmaagden, en de Leviet, die in uwe poorten is; want hij heeft geen deel noch
erve met ulieden.
13 Wacht u, dat gij uwe brandofferen
niet offert in alle plaats, die gij zien
zult.
14 Maar in de plaats, welke de HEER
in éénen uwer stammen zal verkiezen,
dáár zult gij uwe brandofferen offeren,
en dáár zult gij doen al wat ik u gebiede.
15 Doch naar allen lust uwer ziele zult
gij slagten en vleesch eten, naar den zegen des HEEREN, uwes Gods, dien hij u
geeft, in al uwe poorten; de onreine en
de reine zal er van eten, als van eene
ree en als van een hert.
16 Alleen het bloed zult gijlieden niet
eten; gij zult het op de aarde uitgieten
als water.
17 Gij zult in uwe poorten niet mogen
eten de tienden van uw koren, en van
uwen most, en van uwe olie, noch de
eerstgeborenen van uwe runderen en
van uwe schapen, noch eenige uwer geloften, die gij zult hebben beloofd, noch
uwe vrijwillige offeren, noch het hefoffer
uwer hand.
18 Maar gij zult dat eten voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, in de
plaats, die de HEER, uw God, verkiezen
zal; gij, en uw zoon, en uwe dochter,
en uw dienstknecht, en uwe dienstmaagd, en de Leviet, die in uwe poorten
is; en gij zult vrolijk zijn voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, over
alles, waaraan gij uwe handen geslagen
hebt.
19 Wacht u, dat gij den Leviet niet
verlaat, al uwe dagen in uw land.
20 Wanneer de HEER, uw God, uwe
landpale zal verwijd hebben, gelijk hij
tot u gesproken heeft, en gij zeggen
zult: Ik zal vleesch eten, dewijl uwe
ziele lust heeft vleesch te eten, zoo zult
gij vleesch eten, naar allen lust uwer
ziele.
21 Zoo de plaats, die de HEER, uw God,
verkiezen zal, om zijnen naam aldaar te
zetten, verre van u zal zijn, zoo zult gij
slagten van uwe runderen en van uwe
schapen, die de HEER u gegeven heeft,
gelijk ik u geboden heb; en gij zult
eten in uwe poorten naar allen lust
uwer ziele.
22 Doch gelijk eene ree en een hert
gegeten wordt, alzoo zult gij dat eten;
de onreine en de reine zullen zamen
eten.
23 Alleen houdt vast, dat gij het bloed
niet etet, want het bloed is de ziel;
daarom zult gij de ziel met het vleesch
niet eten;
24 Gij zult het niet eten; op de aarde
zult gij het uitgieten als water;
25 Gij zult het niet eten; opdat het u
en uwen kinderen na u welga, als gij
zult gedaan hebben, wat regt is in de
oogen des HEEREN.
26 Doch uwe heilige dingen, die gij
hebben zult, en uwe geloften zult gij
opnemen, en komen tot de plaats, die
de HEER verkiezen zal;
27 En gij zult uwe brandofferen, het
vleesch en het bloed, bereiden op den

altaar des HEEREN, uwes Gods; en het
bloed uwer slagtofferen zal op den al-
taar des HEEREN, uwes Gods, worden
uitgegoten, maar het vleesch zult gij
eten.
28 Neemt waar en hoort alle deze
woorden, die ik u gebiede, opdat het u
en uwen kinderen na u welga tot in
eeuwigheid, als gij zult gedaan hebben
wat goed en regt is in de oogen des
HEEREN, uwes Gods.
29 Wanneer de HEER, uw God, voor
uw aangezigt zal hebben uitgeroeid de
volken, naar welke gij heengaat, om die
erfelijk te bezitten; en gij die erfelijk
zult bezitten, en in hun land wonen;
30 Wacht u, dat gij niet verstrikt wordt
achter hen, nadat zij voor uw aangezigt
zullen verdelgd zijn; en dat gij niet
vraagt naar hunne Goden, zeggende:
Gelijk deze volken hunnen Goden ge-
diend hebben, alzoo zal ik ook doen.
31 Gij zult alzoo niet doen den HEERE,
uwen God; want al wat den HEERE een
gruwel is, dat hij haat, hebben zij hun-
nen Goden gedaan; want zij ook heb-
ben hunne zonen en hunne dochteren
met vuur verbrand voor hunne Goden.
32 Al dit woord, hetwelk ik ulieden
gebiede, zult gij waarnemen om te doen;
gij zult daar niet toedoen, en daarvan
niet afdoen.

HET 13 CAPITTEL.

WANNEER een Profeet of droo-
mendroomer in het midden van
u zal opstaan, en u geven een teken of
wonder;
2 En dat teeken of dat wonder komt,
hetwelk hij tot u gesproken had, zeg-
gende: Laat ons andere Goden, die gij
niet gekend hebt, navolgen en hun die-
nen;
3 Gij zult naar de woorden van dien
Profeet, of naar dien droomendroomer
niet hooren; want de HEER, uw God,
verzoekt ulieden, om te weten, of gij
den HEERE, uwen God, liefhebt met uw
gansche hart en met uwe gansche ziel.
4 Den HEERE, uwen God, zult gij na-
volgen, en hem vreezen, en zijne gebo-
den zult gij houden, en zijner stem ge-
hoorzaam zijn, en hem dienen, en hem
aanhangen.
5 En die Profeet of droomendroomer,
zal gedood worden; want hij heeft *tot*
eenen afval gesproken tegen den HEERE,
uwen God, die ulieden uit Egypteland
heeft uitgevoerd, en u uit het diensthuis
verlost, om u af te drijven van den weg,
dien u de HEER, u God, geboden heeft,
om daar in te wandelen. Zoo zult gij
het booze uit het midden van u weg-
doen.
6 Wanneer uw broeder, de zoon uwer
moeder, of uw zoon, of uwe dochter, of
de vrouw van uwen schoot, of uw vriend,
die als uwe ziele is, u zal aanporren in
het heimelijke, zeggende: Laat ons gaan,
en dienen anderen Goden, die gij niet
gekend hebt, gij noch uwe vaderen;
7 Van de Goden der volken, die ron-
dom u zijn, nabij u, of verre van u, van
het eene einde der aarde tot aan het an-
dere einde der aarde;
8 Zoo zult gij hem niet te wille zijn,
en naar hem niet hooren; ook zal uw
oog hem niet verschoonen, en gij zult u
niet ontfermen, noch hem verbergen;
9 Maar gij zult hem zekerlijk dood-
slaan; uwe hand zal eerst tegen hem
zijn, om hem te dooden, en daarna de
hand des ganschen volks.
10 En gij zult hem met steenen steeni-
gen, dat hij sterve; want hij heeft u
gezocht af te drijven van den HEER,
uwen God, die u uit Egypteland, uit het
diensthuis, uitgevoerd heeft.
11 Opdat gansch Israël het hoore en
vreeze, en niet voortvare te doen naar
dit booze stuk in het midden van u.
12 Wanneer gij van ééne uwer steden,
die de HEER, uw God, u geeft, om aldaar
te wonen, zult hooren zeggen:
13 Daar zijn mannen, Belials kinderen,
uit het midden van u uitgegaan, en heb-
ben de inwoners hunner stad aangedre-
ven, zeggende: Laat ons gaan, en die-
nen anderen Goden, die gij niet gekend
hebt;
14 Zoo zult gij onderzoeken, en na-
speuren, en wel navragen; en ziet, het is
de waarheid, de zaak is zeker, zulk een
gruwel is in het midden van u gedaan;
15 Zoo zult gij de inwoners dier stad
ganschelijk slaan met de scherpte des
zwaards, verbannende haar, en al wat
daarin is, ook hare beesten, met de
scherpte des zwaards.
16 En al haren roof zult gij verzame-
len op het midden van hare straat, en
den HEERE, uwen God, die stad en al
haren roof ganschelijk met vuur ver-
branden; en zij zal een hoop zijn eeu-
wiglijk, zij zal niet weder gebouwd
worden.
17 Ook zal er niets van het verbanne-
ne aan uwe hand kleven, opdat de HEER
zich wende van de hitte zijns toorns, en
u geve barmhartigheid, en zich over u
erbarme, en u vermenigvuldige, gelijk
hij uwen vaderen gezworen heeft,
18 Wanneer gij der stem des HEEREN,

uwes Gods, zult gehoorzaam zijn, om te
houden al zijne geboden, die ik u heden
gebiede, om te doen wat regt is in de
oogen des HEEREN, uwes Gods.

HET 14 CAPITTEL.

GIJLIEDEN zijt kinderen des HEE-
REN, uwes Gods; gij zult u zelven
niet snijden, noch kaalheid maken tus-
schen uwe oogen, over eene doode.
2 Want gij zijt een heilig volk den
HEERE, uwen God; en u heeft de HEER
verkoren, om hem tot een volk des
eigendoms te zijn, uit al de volken, die
op den aardbodem zijn.
3 Gij zult geenen gruwel eten.
4 Dit zijn de beesten, die gijlieden eten
zult: een os, klein vee der schapen, en
klein vee der geiten;
5 Een hert, en eene ree, en een buffel,
en een steenbok, en een das, en een
wilde os, en eene gemse.
6 Alle beesten, die de klaauwen verdee-
len, en de kloof in twee klaauwen klie-
ven, *en* herkaauwen onder de beesten,
die zult gij eten.
7 Maar dezen zult gij niet eten, van
degenen, die *alleen* herkaauwen, of van
degenen, die de gekloofde klaauw *alleen*
verdeelen: den kemel, en den haas, en
het konijn; want dezen herkaauwen
wel, maar zij verdeelen de klaauw niet;
onrein zullen zij ulieden zijn.
8 Ook het varken, want het verdeelt
zijne klaauw wel, maar het herkaauwt
niet; onrein zal het ulieden zijn: van
derzelver vleesh zult gij niet eten, en der-
zelver dood aas zult gij niet aanroeren.
9 Dit zult gij eten van alles, wat in de
wateren is: al wat vinnen en schubben
heeft, zult gij eten.
10 Maar al wat geene vinnen en schub-
ben heeft, zult gij niet eten; het zal
ulieden onrein zijn.
11 Allen reinen vogel zult gij eten.
12 Maar dezen zijn het, waarvan gij
niet zult eten: de arend, en de havik,
en de zeearend,
13 En de wouw, en de kraai, en de
gier naar zijnen aard,
14 En alle rave naar haren aard,
15 En de struis, en de nachtuil, en
de koekoek, en de sperwer naar zijnen
aard,
16 En de steenuil, en de schuifuit, en
de kaauw,
17 En de roerdomp, en de pelikaan, en
het duikertje,
18 En de ooijevaar, en de reiger naar
zijnen aard, en de hop, en de vleder-
muis;
19 Ook al het kruipend gevogelte zal
ulieden onrein zijn; zij zullen niet ge-
geten worden.
20 Al het rein gevogelte zult gij eten.
21 Gij zult geen dood aas eten; den
vreemdeling, die in uwe poorten is, zult
gij het geven, dat hij het ete, of verkoop
het den vreemde; want gij zijt een hei-
lig volk den HEERE uwen God. Gij
zult het bokje niet koken in de melk
zijner moeder.
22 Gij zult getrouwelijk vertienen al
het inkomen uwes zaads, dat elk jaar
van het veld voortkomt.
23 En voor het aangezigt des HEEREN,
uwes Gods, ter plaatse, die hij verkie-
zen zal, om zijnen naam aldaar te doen
wonen, zult gij eten de tienden van uw
koren, van uwen most, en van uwe olie,
en de eerstgeborenen uwer runderen en
uwer schapen; opdat gij den HEERE,
uwen God, leert vreezen alle dagen.
24 Wanneer dan nog de weg voor u te
veel zal zijn, dat gij zulks niet zoudt
kunnen heendragen, omdat de plaats te
verre van u zal zijn, die de HEER, uw
God, verkiezen zal, om zijnen naam al-
daar te stellen; wanneer de HEER, uw
God, u zal gezegend hebben;
25 Zoo maak het tot geld, en bind het
geld in uwe hand, en ga naar de plaats,
die de HEER, uw God, verkiezen zal;
26 En geef dat geld voor alles, wat
uwe ziel gelust, voor runderen en voor
schapen, en voor wijn, en voor sterken
drank, en voor alles, wat uwe ziel van u
begeeren zal, en eet aldaar voor het aan-
gezigt des HEEREN, uwes Gods, en wees
vrolijk, gij en uw huis.
27 Maar den Leviet, die in uwe poor-
ten is, zult gij niet verlaten, want hij
heeft geen deel noch erve met u.
28 Ten einde van drie jaren zult gij
voortbrengen alle tienden van uw inko-
men, in hetzelfde jaar, en gij zult die
wegleggen in uwe poorten;
29 Zoo zal komen de Leviet, dewijl hij
geen deel noch erve met u heeft, en de
vreemdeling, en de wees, en de weduwe,
die in uwe poorten zijn, en zij zullen
eten en verzadigd worden; opdat u de
HEER, uw God, zegene in al het werk
uwer hand, dat gij doen zult.

HET 15 CAPITTEL.

TEN einde van zeven jaren zult gij
eene vrijlating maken.
2 Dit nu is de zaak der vrijlating, dat
ieder schuldheer, die zijnen naaste zal
geleend hebben, vrijlate; hij zal zijnen
naaste of zijnen broeder niet manen,
dewijl men den HEERE eene vrijlating
heeft uitgeroepen.

3 Den vreemde zult gij manen; maar wat gij bij uwen broeder hebt, zal uwe hand vrijlaten;
4 Alleenlijk, omdat er geen bedelaar onder u zal zijn; want de HEER zal u overvloedig zegenen in het land, dat u de HEER, uw God, ten erve zal geven, om hetzelve erfelijk te bezitten;
5 Indien gij slechts aan de stem des HEEREN, uwes Gods, vlijtig zult gehoorzamen, dat gij waarneemt te doen alle deze geboden, die ik u heden gebiede.
6 Want de HEER, uw God, zal u zegenen, gelijk hij tot u heeft gesproken; zoo zult gij aan vele volken leenen, maar gij zult niet ontleenen; en gij zult over vele volken heerschen, maar over u zullen zij niet heerschen.
7 Wanneer onder u een arme zal zijn, een uit uwe broederen, in eene uwer poorten, in uw land, dat de HEER, uw God, u geven zal, zoo zult gij u hart niet verstijven, noch uwe hand toesluiten voor uwen broeder, die arm is;
8 Maar gij zult hem uwe hand mildelijk opendoen, en zult hem rijkelijk leenen, genoeg voor zijn gebrek, dat hem ontbreekt.
9 Wacht u, dat in uw hart geen Belials woord zij, om te zeggen: Het zevende jaar, het jaar der vrijlating naakt; dat uw oog boos zij tegen uwen broeder, die arm is, en dat gij hem niet gevet; en hij over u roepe tot den HEER, en zonde in u zij.
10 Gij zult hem mildelijk geven, en uw hart zal niet boos zijn, als gij hem geeft; want om dezer zake wil zal u de HEER, uw God, zegenen in al u werk, en in alles, waaraan gij uwe hand slaat.
11 Want de arme zal niet ophouden uit het midden des lands; daarom gebiede ik u, zeggende: Gij zult uwe hand mildelijk opendoen voor uwen broeder, voor uwen bedrukte en voor uwen arme in uw land.
12 Wanneer uw broeder, een Hebreër of eene Hebreïnne, aan u verkocht zal zijn, zoo zal hij u zes jaren dienen; maar in het zevende jaar zult gij hem vrij van u laten gaan;
13 En als gij hem vrij van u gaan laat, zoo zult gij hem niet ledig laten gaan;
14 Gij zult hem rijkelijk opleggen van uwe kudde, en van uwen dorschvloer, en van uwe wijnpers; waarin u de HEER, uw God, gezegend heeft, daarvan zult gij hem geven.
15 En gij zult gedenken, dat gij een dienstknecht in Egypteland geweest zijt, en dat u de HEER, uw God, verlost heeft; daarom gebiede ik u heden deze zake.
16 Maar het zal geschieden, als hij tot u zeggen zal: Ik zal niet van u uitgaan, omdat hij u en uw huis liefheeft, dewijl het hem wel bij u is;
17 Zoo zult gij eenen priem nemen, en steken in zijn oor en in de deur, en hij zal eeuwiglijk uw dienstknecht zijn; en aan uwe dienstmaagd zult gij ook alzoo doen.
18 Het zal niet hard zijn in uwe oogen, als gij hem vrij van u gaan laat; want *als* een dubbelloons-daglooner heeft hij u zes jaren gediend; zoo zal u de HEER, uw God, zegenen in alles, wat gij doen zult.
19 Al het eerstgeborene, dat onder uwe runderen en onder uwe schapen zal geboren worden, zijnde een manneke, zult gij den HEERE, uwen God, heiligen; gij zult niet arbeiden met den eerstgeborene van uwen os, noch het eerstgeborene uwer schapen scheren.
20 Voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, zult gij ze jaar op jaar eten in de plaats, die de HEER zal verkiezen, gij en uw huis.
21 Doch als eenig gebrek daaraan zal zijn; het zij mank of blind, *of* eenig kwaad gebrek, zoo zult gij het den HEERE, uwen God, niet offeren;
22 In uwe poorten zult gij het eten; de onreine en de reine zamen, als eene ree en als een hert.
23 Zijn bloed alleen zult gij niet eten; gij zult het op de aarde uitgieten als water.

HET 16 CAPITTEL.

NEEMT waar de maand Abib, dat gij den HEERE, uwen God, Pascha houdt; want in de maand Abib heeft u de HEER, uw God, uit Egypte uitgevoerd, bij nacht.
2 Dan zult gij den HEERE, uwen God, het Pascha slagten, schapen en runderen, in de plaats, die de HEER verkiezen zal, om zijnen naam aldaar te doen wonen.
3 Gij zult niets gedeesemds op hetzelve eten; zeven dagen zult gij ongezuurde *brooden* op hetzelve eten, een brood der ellende; (want in der haast zijt gij uit Egypteland uitgetogen) opdat gij gedenkt aan den dag van uw uittrekken uit Egypteland, al de dagen uwes levens.
4 Daar zal bij u in zeven dagen geen zuurdeeg gezien worden in eenige uwer landpalen; ook zal van het vleesch, dat gij aan den avond aan den eersten dag

geslagt zult hebben, niets tot den mor-
gen overnachten.
5 Gij zult het Pascha niet mogen slag-
ten in éene uwer poorten, die de HEER,
uw God, u geeft.
6 Maar aan de plaats, die de HEER,
uw God, verkiezen zal, om *daar* zijnen
naam te doen wonen, aldaar zult gij het
Pascha slagten aan den avond, als de
zon ondergaat, ten bestemden tijde van
uw uittrekken uit Egypte.
7 Dan zult gij het koken en eten in de
plaats, die de HEER, uw God, verkie-
zen zal; daarna zult gij u des morgens
keeren, en heengaan naar uwe tenten.
8 Zes dagen zult gij ongezuurde *broo-
den* eten, en aan den zevenden dag is
een verbods *dag* den HEERE, uwen God;
dan zult gij geen werk doen.
9 Zeven weken zult gij u tellen; van
dat men *met* de sikkel begint in het
staande koren, zult gij de zeven weken
beginnen te tellen.
10 Daarna zult gij den HEERE, uwen
God, het feest der weken houden; het
zal eene vrijwillige schatting uwer
hand zijn, dat gij geven zult, naar dat
u de HEER, uw God, zal gezegend heb-
ben.
11 En gij zult vrolijk zijn voor het aan-
gezigt des HEEREN, uwes Gods, gij, en
uw zoon, en uwe dochter, en uw dienst-
knecht, en uwe dienstmaagd, en de Le-
viet, die in uwe poorten is, en de vreem-
deling, en de wees, en de weduwe, die
in het midden van u zijn; in de plaats,
welke de HEER, uw God, zal verkiezen,
om zijnen naam aldaar te doen wonen.
12 En gij zult gedenken, dat gij een
dienstknecht geweest zijt in Egypte;
en gij zult deze inzettingen houden en
doen.
13 Het feest der loofhutten zult gij u
zeven dagen houden, als gij zult hebben
ingezameld van uwen dorschvloer en
van uwe wijnpers.
14 En gij zult vrolijk zijn op uw feest,
gij, en uw zoon, en uwe dochter, en uw
dienstknecht, en uwe dienstmaagd, en
de Leviet, en de vreemdeling, en de
wees, en de weduwe, die in uwe poorten
zijn.
15 Zeven dagen zult gij den HEERE,
uwen God, feest houden, in de plaats,
welke de HEER verkiezen zal; want de
HEER, uw God, zal u zegenen in al uw
inkomen, en in al het werk uwer han-
den; daarom zult gij immers vrolijk
zijn.
16 Driemaal in het jaar zal al wat
mannelijk onder u is, voor het aangezigt
des HEEREN, uwes Gods, verschijnen,
in de plaats, welke hij verkiezen zal,
op het feest der ongezuurde *brooden*, en
op het feest der weken, en op het feest
der loofhutten, maar het zal niet ledig
voor het aangezigt des HEEREN ver-
schijnen;
17 Een ieder naar de gave zijner hand,
naar den zegen des HEEREN, uwes
Gods, dien hij u gegeven heeft.
18 Rigters en ambtlieden zult gij u
stellen in al uwe poorten, welke de
HEER, uw God, u geven zal, onder uwe
stammen; dat zij het volk rigten met
een gerigt der geregtigheid.
19 Gij zult het gerigt niet buigen, gij
zult het aangezigt niet kennen, ook
zult gij geen geschenk nemen; want
het geschenk verblindt de oogen der
wijzen, en verkeert de woorden der
regtvaardigen.
20 Geregtigheid, geregtigheid zult gij
najagen; opdat gij leeft, en erfelijk be-
zit het land, dat u de HEER, uw God,
geven zal.
21 Gij zult u geen bosch planten van
eenig geboomte, bij den altaar des HEE-
REN, uwes Gods, hetwelk gij u maken
zult.
22 Ook zult gij u geen opgerigt beeld
stellen, hetwelk de HEER, uw God,
haat.

HET 17 CAPITTEL.

GIJ zult den HEERE, uwen God,
geen' os of klein vee offeren, waar-
aan een gebrek is, *of* eenig kwaad; want
dat is den HEERE, uwen God, een
gruwel.
2 Wanneer in het midden van u, in
éene uwer poorten, welke de HEER, uw
God, u geeft, een man of vrouw gevon-
den zal worden, die doen zal, wat kwaad
is in de oogen des HEEREN, uwes Gods,
overtredende zijn verbond,
3 Dat hij henen gaat, en dient anderen
Goden, en zich voor die buigt, of voor
de zon, of voor de maan, of voor het
gansche heir des hemels, hetwelk ik
niet geboden heb;
4 En het wordt u aangezegd, en gij
hoort het, zoo zult gij het wel onder-
zoeken; en ziet, het is de waarheid, de
zaak is zeker, zulk een gruwel is in Is-
raël gedaan;
5 Zoo zult gij dien man of die vrouw,
welke dit booze stuk gedaan hebben,
tot uwe poorten uitbrengen, dien man
zeg ik of die vrouw; en gij zult hen met
steenen steenigen, dat zij sterven.
6 Op den mond van twee getuigen, of
drie getuigen, zal hij gedood worden,

die sterven zal; op den mond van éénen eenigen getuige zal hij niet gedood worden.
7 De hand der getuigen zal eerst tegen hem zijn, om hem te dooden, en daarna de hand des ganschen volks; zoo zult gij het booze uit het midden van u wegdoen.
8 Wanneer eene zaak aan het gerigt voor u te zwaar zal zijn, tusschen bloed en bloed, tusschen regtshandel en regtshandel, tusschen plage en plage, zijnde twistzaken in uwe poorten, zoo zult gij u opmaken en opgaan naar de plaats, welke de HEER, uw God, verkiezen zal;
9 En gij zult komen tot de Levitische priesters, en tot den regter, die in die dagen zijn zal; en gij zult ondervragen, en zij zullen u de zaak des regts aanzeggen.
10 En gij zult doen naar het bevel des woords, dat zij u zullen aanzeggen, van die plaats, welke de HEER verkiezen zal, en gij zult waarnemen te doen naar alles, wat zij u zullen leeren.
11 Naar het bevel der wet, die zij u zullen leeren, en naar het oordeel dat zij u zullen zeggen, zult gij doen; gij zult niet afwijken van het woord, dat zij u zullen aanzeggen, ter regter- of ter linkerhand.
12 De man nu, die trotschelijk handelen zal, dat hij niet hoore naar den priester, die staat, om aldaar den HEERE, uwen God, te dienen, of naar den regter, die man zal sterven; en gij zult het booze uit Israël wegdoen.
13 Dat al het volk het hoore en vreeze, en niet meer trotschelijk handele.
14 Wanneer gij zult gekomen zijn in het land, hetwelk u de HEER, uw God, geeft, en gij dat erfelijk zult bezitten en daarin wonen, en gij zeggen zult: Ik zal eenen Koning over mij stellen, gelijk al de volken, die rondom mij zijn;
15 Zoo zult gij ganschelijk tot Koning over u stellen, dien de HEER, uw God, verkiezen zal; uit het midden uwer broederen zult gij eenen Koning over u stellen; gij zult niet vermogen over u te zetten eenen vreemden man, die uw broeder niet is.
16 Maar hij zal voor zich de paarden niet vermenigvuldigen, en het volk niet doen wederkeeren naar Egypte, om paarden te vermenigvuldigen; dewijl de HEER tot ulieden gezegd heeft: Gij zult voortaan niet wederkeeren langs dezen weg.
17 Ook zal hij voor zich de vrouwen niet vermenigvuldigen, opdat zijn hart niet afwijke; hij zal ook voor zich geen zilver en goud zeer vermenigvuldigen.
18 Voorts zal het geschieden, als hij op den stoel zijns Koningrijks zal zitten, zoo zal hij zich een dubbel van deze wet afschrijven in een boek, uit *het geen* voor het aangezigt der Levitische priesteren is;
19 En het zal bij hem zijn, en hij zal daarin lezen al de dagen zijns levens; opdat hij den HEERE, zijnen God, leere vreezen, om te bewaren al de woorden dezer wet en deze inzettingen, om die te doen;
20 Dat zijn hart zich niet verheffe boven zijne broederen, en dat hij niet afwijke van het gebod, ter regter- of ter linkerhand; opdat hij de dagen verlenge in zijn Koningrijk, hij en zijne zonen, in het midden van Israël.

HET 18 CAPITTEL.

DE Levitische priesteren, de gansche stam van Levi, zullen geen deel noch erve hebben met Israël; de vuurofferen des HEEREN en deszelfs erfdeel zullen zij eten.
2 Daarom zal hij geen erfdeel hebben in het midden zijner broederen; de HEER is zijn erfdeel, gelijk hij tot hem gesproken heeft.
3 Dit nu zal het regt der priesteren zijn van het volk, van hen, die eene offerande offeren, het zij eenen os of klein vee; dat hij den priester zal geven den schouder, de beide kinnebakkens, en de pens.
4 De eerstelingen van uw koren, van uwen most, en van uwe olie, en de eerstelingen van de beschering uwer schapen zult gij hem geven;
5 Want de HEER, uw God, heeft hem uit al uwe stammen verkoren, dat hij sta, om te dienen in den naam des HEEREN, hij en zijne zonen, ten allen dage.
6 Voorts wanneer een Leviet zal komen uit eene uwer poorten, uit gansch Israël, alwaar hij woont, en hij komt naar alle begeerte zijner ziel, tot de plaats, die de HEER zal hebben verkoren,
7 En hij dienen zal in den naam des HEEREN, zijns Gods, gelijk al zijne broederen, de Leviten, die aldaar voor het aangezigt des HEEREN staan;
8 Zoo zullen zij gelijk deel eten, boven zijne verkoopingen bij de vaderen.
9 Wanneer gij komt in het land, dat de HEER, uw God, u geven zal, zoo zult gij niet leeren doen naar de gruwelen dezer volken.
10 Onder u zal niet gevonden worden,

die zijnen zoon of zijne dochter door het vuur doet doorgaan, die met waarzeggerijen omgaat, een guichelaar, of die op vogelgeschrei acht geeft, of toovenaar,
11 Of een bezweerder, die met bezwering omgaat, of die eenen waarzeggenden geest vraagt, of een duivelskunstenaar, of die de dooden vraagt.
12 Want al wie zulks doet, is den HEERE een gruwel; en om dezer gruwelen wil verdrijft hen de HEER, uw God, voor uw aangezigt, uit de bezitting.
13 Opregt zult gij zijn met den HEERE, uwen God.
14 Want deze volken, die gij zult erven, hooren naar guichelaars en waarzeggers; maar u aangaande, de HEER, uw God, heeft u zulks niet toegelaten.
15 Eenen Profeet, uit het midden van u, uit uwe broederen, als mij, zal u de HEER, uw God, verwekken, naar hem zult gij hooren.
16 Naar alles, wat gij van den HEERE, uwen God, aan Horeb, ten dage der verzameling, geëischt hebt, zeggende: Ik zal niet voortvaren te hooren de stem des HEEREN, mijns Gods, en dat groote vuur zal ik niet meer zien, dat ik niet sterve.
17 Toen zeide de HEER tot mij: Het is goed, wat zij gesproken hebben.
18 Eenen Profeet zal ik hun verwekken uit het midden hunner broederen, als u; en ik zal mijne woorden in zijnen mond geven, en hij zal tot hen spreken alles, wat ik hem gebieden zal.
19 En het zal geschieden, de man, die niet zal hooren naar mijne woorden, die hij in mijnen naam zal spreken, van dien zal ik het zoeken.
20 Maar de Profeet, die hoogmoediglijk zal handelen, sprekende een woord in mijnen naam, hetwelk ik hem niet geboden heb te spreken, of die spreken zal in den naam van andere Goden, die Profeet zal sterven.
21 Zoo gij dan in uw hardt zoudt mogen zeggen: Hoe zullen wij het woord kennen, dat de HEER niet gesproken heeft?
22 Wanneer die Profeet in den naam des HEEREN zal hebben gesproken, en dat woord geschiedt niet, en komt niet; dat is het woord, hetwelk de HEER niet gesproken heeft; door trotschheid heeft die Profeet dat gesproken; gij zult voor hem niet vreezen.

HET 19 CAPITTEL.

WANNEER de HEER, uw God, de volken zal hebben uitgeroeid, wier land de HEER, uw God, u geven zal, en gij die erfelijk zult bezitten, en in hunne steden en in hunne huizen wonen;
2 Zoo zult gij u drie steden uitscheiden, in het midden van uw land, hetwelk de HEER, uw God, u geven zal, om dat erfelijk te bezitten.
3 Gij zult u den weg bereiden, en de pale uwes lands, dat u de HEER, uw God, zal doen erven, in drieën deelen; dit nu zal zijn, opdat ieder doodslager daarhenen vliede.
4 En dit zij de zaak des doodslagers, die daarhenen vlieden zal, dat hij leve: die zijnen naaste zal geslagen hebben door onwetendheid, welken hij toch van gisteren *en* eergisteren niet haatte;
5 Als, die met zijnen naaste in het bosch zal zijn gegaan, om hout te houwen, en zijne hand met de bijl wordt aangedreven, om hout af te houwen, en het ijzer schiet af van den steel, en treft zijnen naaste, dat hij sterve; die zal in ééne dezer steden vlugten en leven;
6 Opdat de bloedwreker den doodslager niet najage, als zijn hart verhit is, en hem achterhale, omdat de weg te verre zou zijn, en hem aan het leven sla; zoo toch geen oordeel des doods aan hem is, want hij haatte hem niet van gisteren *en* eergisteren.
7 Daarom gebiede ik u, zeggende: Gij zult u drie steden uitscheiden.
8 En indien de HEER, uw God, uwe landpale zal verwijden, gelijk hij uwen vaderen gezworen heeft, en u al het land geven zal, hetwelk hij uwen vaderen te geven gesproken heeft;
9 (Wanneer gij al dit gebod zult waarnemen, om dat te doen, hetgeen ik u heden gebiede, den HEERE, uwen God, liefhebbende en alle dagen in zijne wegen wandelende) zoo zult gij u nog drie steden tot deze drie toedoen;
10 Opdat het bloed des onschuldigen niet vergoten worde in het midden van uw land, dat u de HEER, uw God, ten erve geeft, en bloedschulden op u zouden zijn.
11 Maar wanneer er iemand zijn zal, die zijnen naaste haat, en hem lagen legt, en tegen hem opstaat, en hem aan het leven slaat, dat hij sterve; en hij tot ééne van die steden vliedt;
12 Zoo zullen de oudsten zijner stad zenden, en hem van daar nemen, en zij zullen hem in de hand des bloedwrekers geven, dat hij sterve.
13 Uw oog zal hem niet verschoonen,

maar gij zult het bloed des onschuldigen uit Israël wegdoen, dat het u welga.
14 Gij zult uwes naasten landpale, welke de voorvaderen gepaald hebben, niet verrukken in uw erfdeel, dat gij erven zult, in het land, hetwelk u de HEER, uw God, geeft, om het erfelijk te bezitten.
15 Een eenig getuige zal tegen niemand opstaan over eenige ongeregtigheid, of over eenige zonde, van alle zonde, die hij zou mogen zondigen; op den mond van twee getuigen, of den mond van drie getuigen zal de zaak bestaan.
16 Wanneer een wrevelig getuige tegen iemaand zal opstaan, om eene afwijking tegen hem te betuigen;
17 Zoo zullen die twee mannen, welke den twist hebben, staan voor het aangezigt des HEEREN, voor het aangezigt der priesters, en der regters, welke in die dagen zullen zijn.
18 En de regters zullen wel onderzoeken; en ziet, de getuige is een valsch getuige, hij heeft valschheid betuigd tegen zijnen broeder;
19 Zoo zult gijlieden hem doen, gelijk hij zijnen broeder dacht te doen; alzoo zult gij het booze uit het midden van u wegdoen;
20 Dat de overgeblevenen het hooren en vreezen, en niet voortvaren meer te doen naar dit booze stuk, in het midden van u.
21 En uw oog zal niet verschoonen: ziel om ziel, oog om oog, tand om tand, hand om hand, voet om voet.

HET 20 CAPITTEL.

WANNEER gij zult uittrekken tot den strijd tegen uwe vijanden, en zult zien paarden en wagenen, een volk, meerder dan gij, zoo zult gij voor hen niet vreezen; want de HEER, uw God, is met u, die u uit Egypteland heeft opgevoerd.
2 En het zal geschieden, als gijlieden tot den strijd nadert, zoo zal de priester toetreden, en tot het volk spreken,
3 En tot hen zeggen: Hoor, Israel; gijlieden zijt heden na aan den strijd tegen uwe vijanden; uw hart worde niet week; vreest niet, en beeft niet, en verschrikt niet voor hun aangezigt.
4 Want het is de HEER, uw God, die met u gaat, om voor u te strijden tegen uwe vijanden, om u te verlossen.
5 Dan zullen de ambtlieden tot het volk spreken, zeggende: Wie is de man, die een nieuw huis heeft gebouwd, en het niet heeft ingewijd? die ga henen en keere weder naar zijn huis; opdat hij niet misschien sterve in den strijd, en iemand anders dat inwijde.
6 En wie is de man, die eenen wijngaard geplant heeft, en deszelfs vrucht niet heeft genoten? die ga henen en keere weder naar zijn huis; opdat hij niet misschien in den strijd sterve, en iemand anders die geniete.
7 En wie is de man, die eene vrouw ondertrouwd heeft, en ze niet *tot zich* heeft genomen? die ga henen en keere weder naar zijn huis; opdat hij niet misschien in den strijd sterve, en een ander man haar neme.
8 Daarna zullen de ambtlieden voortvaren te spreken tot het volk, en zeggen: Wie is de man, die vreesachtig en week van hart is? die ga henen en keere weder naar zijn huis; opdat het hart zijner broederen niet smelte, gelijk zijn hart.
9 En het zal geschieden, als die ambtlieden geeindigd zullen hebben te spreken tot het volk, zoo zullen zij oversten der heiren aan de spits des volks bestellen.
10 Wanneer gij nadert tot eene stad, om tegen haar te strijden, zoo zult gij haar den vrede toeroepen.
11 En het zal geschieden, indien zij u vrede zal antwoorden, en u opendoen, zoo zal al het volk, hetwelk daarin gevonden wordt, u cijnsbaar zijn, en u dienen.
12 Doch zoo zij geenen vrede met u zal maken, maar krijg tegen u voeren, zoo zult gij haar belegeren.
13 En de HEER, uw God, zal ze in uwe hand geven; en gij zult alles, wat mannelijk daarin is, slaan met de scherpte des zwaards;
14 Behalve de vrouwen, en de kinderen, en de beesten, en al wat in de stad zijn zal, al haren buit zult gij voor u rooven; en gij zult eten den buit uwer vijanden, dien de HEER, uw God, u gegeven heeft.
15 Alzoo zult gij aan alle steden doen, die zeer verre van u zijn, welke niet zijn van de steden dezer volken.
16 Maar van de steden dezer volken, die u de HEER, uw God, ten erve geeft, zult gij niets laten leven, dat adem heeft.
17 Maar gij zult ze ganschelijk verbannen: de Hethiten, en de Amoriten, en de Kanaäniten, en de Fereziten, de Heviten, en de Jebusiten, gelijk u de HEER, uw God, geboden heeft;
18 Opdat zij ulieden niet leeren doen naar al hunne gruwelen, die zij voor

hunne Goden gedaan hebben, en gij te-
gen den HEERE, uwen God, zondigt.
19 Wanneer gij eene stad vele dagen
zult belegeren, strijdende tegen haar,
om die in te nemen, zoo zult gij haar
geboomte niet verderven, de bijl daar-
aan drijvende; want gij zult daarvan
eten, daarom zult gij het niet afhouwen;
(want het geboomte van het veld is des
menschen *spijze*) opdat het voor uw aan-
gezigt kome tot een bolwerk.
20 Maar het geboomte, hetwelk gij
kennen zult, dat het geen geboomte ter
spijze is, dat zult gij verderven en af-
houwen; en gij zult een bolwerk bou-
wen tegen deze stad, welke tegen u
krijg voert, tot dat zij te onderga.

HET 21 CAPITTEL.

WANNEER in het land, hetwelk de
HEER, uw God, u geven zal, om
dat te erven, een verslagene zal gevon-
den worden, liggende in het veld, niet
bekend zijnde, wie hem geslagen heeft;
2 Zoo zullen uwe oudsten en uwe reg-
ters uitgaan, en zij zullen meten naar de
steden, die rondom den verslagene zijn.
3 De stad nu, die de naaste zal zijn aan
den verslagene, dáár zullen de oudsten
dier stad, eene jonge koe van de runde-
ren nemen, met welke niet gearbeid is,
die aan het juk niet getrokken heeft.
4 En de oudsten dier stad zullen de
jonge koe afbrengen in een ruw dal, dat
niet bearbeid noch bezaaid zal zijn; en
zij zullen deze jonge koe aldaar in het
dal den nek doorhouwen.
5 Dan zullen de priesters, de kinderen
van Levi, toetreden; want de HEER, uw
God, heeft hen verkoren, om hem te
dienen, en om in des HEEREN naam te
zegenen, en naar hunnen mond zal alle
twist en alle plaag afgedaan worden.
6 En alle oudsten dier stad, welke het
naaste aan den verslagene zijn, zullen
hunne handen wasschen over deze jonge
koe, aan welke in dat dal de nek door-
gehouwen is;
7 En zij zullen betuigen en zeggen:
Onze handen hebben dit bloed niet ver-
goten, en onze oogen hebben het niet
gezien.
8 Wees uw volk Israël genadig, dat
gij, ô HEER, verlost hebt, en leg geen
onschuldig bloed in het midden van uw
volk Israël. En dat bloed zal voor hen
verzoend zijn.
9 Alzoo zult gij het onschuldig bloed
uit het midden van u wegdoen; want
gij zult doen, wat regt is in de oogen des
HEEREN.
10 Wanneer gij zult uitgetogen zijn
tot den strijd tegen uwe vijanden; en
de HEER, uw God, hen gegeven zal heb-
ben in uwe hand, dat gij hunne gevan-
genen gevankelijk wegvoert;
11 En gij onder de gevangenen zult
zien eene vrouw, schoon van gedaante,
en gij lust tot haar gekregen zult heb-
ben, dat gij ze u ter vrouw neemt;
12 Zoo zult gij ze binnen in uw huis
brengen; en zij zal haar hoofd scheren,
en hare nagelen besnijden;
13 En zij zal het kleed harer gevange-
nis van zich afleggen, en in uw huis zit-
ten, en haren vader en hare moeder
eene maand lang beweenen; en daarna
zult gij tot haar ingaan, en haar man
zijn, en zij zal u ter vrouw zijn.
14 En het zal geschieden, indien gij
geen behagen in haar hebt, dat gij ze
zult laten gaan naar hare begeerte; doch
gij zult haar geenszins voor geld ver-
koopen, gij zult met haar geen gewin
drijven, daarom dat gij ze vernederd
hebt.
15 Wanneer een man twee vrouwen
heeft, ééne beminde, en ééne gehate;
en de beminde en de gehate hem zonen
zullen gebaard hebben, en de eerstgebo-
rene zoon van de gehate zal zijn;
16 Zoo zal het geschieden, ten dage als
hij zijne zonen zal doen erven wat hij
heeft, dat hij niet zal vermogen de eerst-
geboorte te geven aan den zoon der be-
minde, voor het aangezigt van den zoon
der gehate, die de eerstgeborene is.
17 Maar den eerstgeborene, den zoon
der gehate, zal hij kennen, gevende hem
het dubbele deel van alles, wat bij hem
zal worden gevonden; want hij is het
beginsel zijner kracht, het regt der eerst-
geboorte is het zijne.
18 Wanneer iemand eenen moedwilli-
gen en wederspannigen zoon heeft, die
der stem zijns vaders en der stem zijner
moeder niet gehoorzaam is; en zij hem
gekastijd zullen hebben, en hij naar hen
niet hooren zal;
19 Zoo zullen zijn vader en zijne moe-
der hem grijpen en zij zullen hem uit-
brengen tot de oudsten zijner stad, en
tot de poorten zijner plaats.
20 En zij zullen zeggen tot de oudsten
zijner stad: Deze onze zoon is afwij-
kende en wederspannig, hij is onzer
stem niet gehoorzaam; hij is een bras-
ser en een zuiper.
21 Dan zullen alle lieden zijner stad
hem met steenen overwerpen, dat hij
sterve; en gij zult het booze uit het
midden van u wegdoen; dat het gansch
Israël hoore en vreeze.

22 Voorts wanneer in iemand eene zonde zal zijn, die het oordeel des doods *waardig is*, dat hij gedood zal worden, en gij hem aan het hout zult opgehangen hebben;

23 Zoo zal zijn dood ligchaam aan het hout niet overnachten, maar gij zult het zekerlijk op dien zelfden dag begraven; want een opgehangene is Gode een vloek. Alzoo zult gij uw land niet verontreinigen, hetwelk u de HEER, uw God, ten erve geeft.

HET 22 CAPITTEL.

GIJ zult uwes broeders os of klein vee niet zien afgedreven, en u van die verbergen; gij zult ze uwen broeder ganschelijk weder toesturen.

2 En indien uw broeder niet nabij u is, of gij hem niet kent, zoo zult gij ze binnen in uw huisvergaderen, dat zij bij u zijn, tot dat u broeder die zoeke, en gij hem dezelve wedergeeft.

3 Alzoo zult gij ook doen aan zijnen ezel, en alzoo zult gij doen aan zijne kleeding, ja alzoo zult gij doen aan al het verlorene uwes broeders, dat van hem verloren zal zijn, en dat gij zult hebben gevonden; gij zult u niet mogen verbergen.

4 Gij zult uwes broeders ezel of zijnen os niet zien, vallende op den weg, en u van die verbergen; gij zult ze met hem ganschelijk oprigten.

5 Het kleed eens mans zal niet zijn aan eene vrouw, en een man zal geen vrouwekleed aantrekken; want al wie zulks doet, is den HEERE, uwen God, een gruwel.

6 Wanneer voor uw aangezigt een vogelnest op den weg voorkomt, in eenigen boom, of op de aarde, met jongen of eijeren, en de moeder zittende op de jongen of op de eijeren, zoo zult gij de moeder met de jongen niet nemen;

7 Gij zult de moeder ganschelijk vrijlaten, maar de jongen zult gij voor u nemen; opdat het u welga, en gij de dagen verlengt.

8 Wanneer gij een nieuw huis zult bouwen, zoo zult gij op uw dak eene leuning maken; opdat gij geene bloedschuld op uw huis legt, wanneer iemand, vallende, daarvan afviel.

9 Gij zult uwen wijngaard niet met tweederlei bezaaijen; opdat de volheid des zaads, dat gij zult gezaaid hebben, en de inkomst des wijngaards niet ontheiligd worde.

10 Gij zult niet ploegen met eenen os en met eenen ezel te gelijk.

11 Gij zult geen kleed van gemengde stof aantrekken, wollen en linnen te gelijk.

12 Snoeren zult gij u maken aan de vier hoeken uwes opperkleeds, waarmede gij u bedekt.

13 Wanneer een man eene vrouw zal genomen hebben, en tot haar ingegaan zijnde, haar dan zal haten,

14 En haar oorzaak van naspraak zal opleggen, en eenen kwaden naam over haar uitbrengen, en zeggen: Deze vrouw heb ik genomen, en ben tot haar genaderd, maar ik heb den maagdom aan haar niet gevonden;

15 Dan zullen de vader van deze jonge dochter en hare moeder den maagdom dezer jonge dochter nemen, en tot de oudsten der stad aan de poort uitbrengen.

16 En de vader van de jonge dochter zal tot de oudsten zeggen: Ik heb mijne dochter aan dezen man gegeven tot eene vrouw, maar hij heeft ze gehaat;

17 En ziet, hij heeft oorzaak van opspraak gegeven, zeggende; Ik heb den maagdom aan uwe dochter niet gevonden; dit nu is de maagdom mijner dochter: en zij zullen het kleed voor het aangezigt van de oudsten der stad uitbreiden.

18 Dan zullen de oudsten dier stad dezen man nemen, en hem kastijden;

19 En zij zullen hem eene boete opleggen van honderd zilverlingen, en die geven aan den vader van de jonge dochter, omdat hij eenen kwaden naam heeft uitgebragt over eene jonge dochter van Israël; voorts zal zij hem ter vrouwe zijn, hij zal haar niet mogen laten gaan al zijne dagen.

20 Maar indien dit woord waarachtig is, *dat* de maagdom aan de jonge dochter niet gevonden is;

21 Zoo zullen zij deze jonge dochter uitbrengen tot de deur van het huis haars vaders, en de lieden harer stad zullen haar met steenen steenigen, dat zij sterve, omdat zij eene dwaasheid in Israël gedaan heeft, hoererende in haars vaders huis; zoo zult gij het booze uit het midden van u wegdoen.

22 Wanneer een man gevonden zal worden, liggende bij eens mans getrouwde vrouw, zoo zullen zij ook beide sterven, de man, die bij de vrouw gelegen heeft, en de vrouw; zoo zult gij het booze uit Israël wegdoen.

23 Wanneer eene jonge dochter, die eene maagd is, ondertrouwd zal zijn aan eenen man, en een man haar in de stad

zal gevonden, en bij haar gelegen heb-
ben;
24 Zoo zult gij ze beiden uitbrengen
tot de poort dier stad, en gij zult hen
met steenen steenigen, dat zij sterven:
de jonge dochter, ter oorzake dat zij
niet geroepen heeft in de stad; en den
man, ter oorzake dat hij zijns naasten
vrouw vernederd heeft; zoo zult gij het
booze uit het midden van u wegdoen.
25 En indien een man eene onder-
trouwde jonge dochter in het veld ge-
vonden, en de man haar verkracht en
bij haar gelegen zal hebben, zoo zal de
man, die bij haar gelegen heeft, alleen
sterven;
26 Maar de jonge dochter zult gij niets
doen; de jonge dochter heeft geene zon-
de des doods; want als of een man tegen
zijnen naaste opstond, en sloeg hem
dood aan het leven, alzoo is deze zaak;
27 Want hij heeft haar in het veld ge-
vonden; de ondertrouwde jonge dochter
riep, en er was niemand, die haar ver-
loste.
28 Wanneer een man eene jonge doch-
ter zal gevonden hebben, die eene maagd
is, welke niet ondertrouwd is, en haar
gegrepen en bij haar zal gelegen hebben,
en zij gevonden zullen zijn;
29 Zoo zal de man, die bij haar gelegen
heeft, den vader van de jonge dochter
vijftig zilverlingen geven, en zij zal hem
ter vrouwe zijn, om dat hij haar verne-
derd heeft; hij zal ze niet mogen laten
gaan al zijne dagen.
30 Een man zal zijns vaders huisvrouw
niet nemen, en hij zal zijns vaders slippe
niet ontdekken.

HET 23 CAPITTEL.

DIE door plettering verwond of uit-
gesneden is aan de mannelijkheid,
zal in de vergadering des HEEREN niet
komen.
2 Geen bastaard zal in de vergadering
des HEEREN komen; zelfs zijn tiende ge-
slacht zal in de vergadering des HEEREN
niet komen.
3 Geen Ammoniet, noch Moabiet zal
in de vergadering des HEEREN komen;
zelfs hun tiende geslacht zal in de ver-
gadering des HEEREN niet komen tot in
eeuwigheid.
4 Ter oorzake dat zij ulieden op den
weg niet tegen gekomen zijn met brood
en met water, als gij uit Egypte uittoogt;
en omdat hij tegen u gehuurd heeft Bi-
leam, den zoon van Beor, van Pethor
uit Mesopotámië, om u te vloeken.
5 Doch de HEER, uw God, heeft naar
Bileam niet willen hooren, maar de
HEER, uw God, heeft u den vloek in
eenen zegen veranderd, om dat de HEER,
uw God, u liefhad.
6 Gij zult hunnen vrede en hun best
niet zoeken, al uwe dagen in eeuwig-
heid.
7 Den Edomiet zult gij voor geenen
gruwel houden, want hij is uw broeder;
den Egyptenaar zult gij voor geen' gru-
wel houden, want gij zijt een vreem-
deling geweest in zijn land.
8 *Aangaande* de kinderen, die hun
zullen geboren worden in het derde ge-
slacht, elk derzelver zal in de vergader-
ing des HEEREN komen.
9 Wanneer het leger uittrekt tegen
uwe vijanden, zoo zult gij u wachten
voor alle kwade zaak.
10 Wanneer iemand onder u is, die niet
rein is, door eenig toeval des nachts, die
zal tot buiten het leger uitgaan, hij zal
tot binnen het leger niet komen.
11 Maar het zal geschieden, dat hij
zich tegen het naken van den avond
met water zal baden; en als de zon on-
dergegaan is, zal hij tot binnen het le-
ger komen.
12 Gij zult ook eene plaats hebben bui-
ten het leger, en daarhenen zult gij uit-
gaan naar buiten.
13 En gij zult een schopje hebben, be-
nevens uw gereedschap; en het zal ge-
schieden, als gij buiten gezeten hebt,
dan zult gij daarmede graven, en u om-
keeren, en bedekken wat van u uitge-
gaan is.
14 Want de HEER, uw God, wandelt in
het midden van uw leger, om u te ver-
lossen, en om uwe vijanden voor uw
aangezigt te geven; daarom zal uw le-
ger heilig zijn, opdat hij niets schande-
lijks onder u zie, en achterwaarts van u
afkeere.
15 Gij zult eenen knecht aan zijnen
heer niet overleveren, die van zijnen
heer tot u ontkomen zal zijn.
16 Hij zal bij u blijven in het midden
van u, in de plaats, welke hij zal ver-
kiezen, in ééne van uwe poorten, waar
het goed voor hem is; gij zult hem niet
verdrukken.
17 Daar zal geene hoer zijn onder de
dochteren van Israël; en daar zal geen
schandjongen zijn onder de zonen van
Israël.
18 Gij zult geen hoerenloon noch hon-
denprijs in het huis des HEEREN, uwes
Gods, brengen, tot eenige gelofte; want
ook die beiden zijn den HEERE, uwen
God, een gruwel.
19 Gij zult aan uwen broeder niet woe-

keren, met woeker van geld, met woe-
ker van spijze, met woeker van eenig
ding, waarmede men woekert.
20 Aan den vreemde zult gij woekeren,
maar aan uwen broeder zult gij niet
woekeren; opdat u de HEER, uw God,
zegene, in alles, waaraan gij uwe hand
slaat, in het land, waar gij naar toe gaat,
om dat te erven.
21 Wanneer gij den HEERE, uwen God,
eene gelofte zult belooft hebben, gij zult
niet vertrekken die te betalen; want de
HEER, uw God, zal die zekerlijk van u
eischen, en zonde zou in u zijn.
22 Maar als gij nalaat te beloven, zoo
zal het geene zonde in u zijn.
23 Wat uit uwe lippen gaat, zult gij
houden en doen; gelijk gij den HEERE,
uwen God, een vrijwillig offer beloofd
hebt, dat gij met uwen mond gesproken
hebt.
24 Wanneer gij gaan zult in uwes naas-
ten wijngaard, zoo zult gij druiven eten
naar uwen lust, tot uwe verzadiging;
maar in uw vat zult gij niets doen.
25 Wanneer gij zult gaan in uwes naas-
ten staande koren, zoo zult gij de aren
met uwe hand afplukken; maar de sik-
kel zult gij aan uwes naasten staande
koren niet bewegen.

HET 24 CAPITTEL.

WANNEER een man eene vrouw zal
genomen en die getrouwd heb-
ben, zoo zal het geschieden, indien zij
geene genade zal vinden in zijne oogen,
omdat hij iets schandelijks aan haar ge-
vonden heeft, dat hij haar eenen scheid-
brief zal schrijven, en in hare hand ge-
ven, en haar laten gaan uit zijn huis.
2 Zoo zij dan, uit zijn huis uitgegaan
zijnde, zal henengaan en eenen anderen
man *ter vrouwe* worden,
3 En deze laatste man haar gehaat, en
haar eenen scheidbrief geschreven, en
in hare hand gegeven, en haar uit zijn
huis zal hebben laten gaan; of als deze
laatste man, die haar voor zich tot eene
vrouw genomen heeft, zal gestorven
zijn;
4 Zoo zal haar eerste man, die haar heeft
laten gaan, haar niet mogen wederne-
men, dat zij hem ter vrouw zij, nadat
zij is verontreinigd geworden; want
dat is een gruwel voor het angezigt des
HEEREN; alzoo zult gij het land niet
doen zondigen, dat u de HEER, uw God,
ten erve geeft.
5 Wanneer een man eene nieuwe vrouw
zal genomen hebben, hij zal in het heir
niet uittrekken, en men zal hem geenen
last opleggen; een jaar lang zal hij vrij
zijn in zijn huis, en zijne vrouw, die hij
genomen heeft, verheugen.
6 Men zal beide molensteenen, im-
mers den bovensten molensteen niet te
pande nemen; want hij neemt de ziele
te pand.
7 Wanneer iemand gevonden zal wor-
den, die eene ziele steelt uit zijne broe-
deren, uit de kinderen van Israël, en
drijft gewin met hem, en verkoopt hem;
zoo zal deze dief sterven, en gij zult
het booze uit het midden van u weg-
doen.
8 Wacht u in de plaag der melaatsch-
heid, dat gij naarstig waarneemt en doet
naar alles, wat de Levitische priesteren
ulieden zullen leeren; gelijk ik hun ge-
boden heb, zult gij waarnemen te doen.
9 Gedenkt, wat de HEER, uw God, ge-
daan heeft aan Miriam, op den weg, als
gij uit Egypte waart uitgetogen.
10 Wanneer gij aan uwen naaste iets
zult geleend hebben, zoo zult gij tot
zijn huis niet ingaan, om zijn pand te
pand te nemen;
11 Buiten zult gij staan, en de man,
wien gij geleend hebt, zal het pand naar
buiten tot u uitbrengen.
12 Doch indien hij een arm man is, zoo
zult gij met zijn pand niet nederliggen.
13 Gij zult hem dat pand zekerlijk we-
dergeven, als de zon ondergaat, dat hij
in zijn kleed nederligge, en u zegene;
en het zal u geregtigheid zijn voor het
aangezigt des HEEREN, uwes Gods.
14 Gij zult den armen en nooddruf-
tigen daglooner niet verdrukken, die
uit uwe broederen is, of uit uwe vreem-
delingen, die in uw land en in uwe poor-
ten zijn.
15 Op zijnen dag zult gij zijn loon ge-
ven, en de zon zal daarover niet onder-
gaan; want hij is arm, en zijne ziel ver-
langt daarnaar; dat hij tegen u niet
roepe tot den HEERE, en zonde in u zij.
16 De vaders zullen niet gedood wor-
den voor de kinderen, en de kinderen
zullen niet gedood worden voor de va-
ders; een ieder zal om zijne zonde ge-
dood worden.
17 Gij zult het regt van den vreemde-
ling *en* van den wees niet buigen, en gij
zult het kleed der weduwe niet te pand
nemen.
18 Maar gij zult gedenken, dat gij een
knecht in Egypte geweest zijt, en de
HEER, uw God, u van daar verlost heeft;
daarom gebiede ik u deze zaak te doen.
19 Wanneer gij uwen oogst op uwen
akker afgeoogst, en eene garf op den
akker vergeten zult hebben, zoo zult gij

niet wederkeeren, om die op te nemen;
voor den vreemdeling, voor den wees,
en voor de weduwe zal zij zijn; opdat
u de HEER, uw God, zegene in al het
werk uwer handen.
20 Wanneer gij uwen olijfboom zult
geschud hebben, zoo zult gij de takken
achter u niet naauw doorzoeken; voor
den vreemdeling, voor den wees, en voor
de weduwe zal het zijn.
21 Wanneer gij uwen wijngaard zult
afgelezen hebben, zoo zult gij de drui-
ven achter u niet nalezen; voor den
vreemdeling, voor den wees, en voor de
weduwe zal het zijn.
22 En gij zult gedenken, dat gij een
knecht in Egypteland geweest zijt; daar-
om gebiede ik u deze zaak te doen.

HET 25 CAPITTEL.

WANNEER er tusschen lieden twist
zal zijn, en zij tot het geregt
zullen toetreden, dat zij hen rigten, zoo
zullen zij den regtvaardige regtvaardig
spreken, en den onregtvaardige verdoe-
men.
2 En het zal geschieden, indien de on-
regtvaardige slagen verdiend heeft, dat
de regter hem zal doen nedervallen, en
hem doen slaan in zijne tegenwoordig-
heid, naar dat het voor deszelfs onregt-
vaardigheid genoeg zal zijn, in getal.
3 Met veertig *slagen* zal hij hem doen
slaan, hij zal er niet toedoen; opdat
niet misschien, zoo hij voortvoere hem
daarboven met meer slagen te doen
slaan, uw broeder dan voor uwe oogen
verachtelijk gehouden worde.
4 Eenen os zult gij niet muilbanden,
als hij dorscht.
5 Wanneer broeders zamenwonen, en
één van hen sterft, en geenen zoon
heeft, zoo zal de vrouw des verstor-
venen aan geenen vreemden man daar
buiten geworden; haars mans broeder
zal tot haar ingaan, en haar zich ter
vrouwe nemen, en haar den pligt van
eens mans broeder doen.
6 En het zal geschieden, dat de eerst-
geborene, dien zij zal baren, zal staan
in den naam zijns broeders, des verstor-
venen; opdat zijn naam niet uitgedelgd
worde uit Israël.
7 Maar indien dezen man zijns broe-
ders vrouw niet bevallen zal te nemen,
zoo zal zijns broeders vrouw opgaan
naar de poort tot de oudsten, en zeggen:
Mijns mans broeder weigert zijnen
broeder eenen naam te verwekken in
Israël; hij wil mij den pligt van eens
mans broeder niet doen.
8 Dan zullen hem de oudsten zijner
stad roepen, en tot hem spreken; blijft
hij dan daarbij staan en zegt: Het be-
valt mij niet haar te nemen;
9 Zoo zal zijns broeders vrouw voor de
oogen der oudsten tot hem toetreden, en
zijnen schoen van zijnen voet uittrek-
ken, en spuwen in zijn aangezigt, en zij
zal betuigen en zeggen: Alzoo zal dien
man gedaan worden, die zijns broeders
huis niet zal bouwen.
10 En zijn naam zal in Israël genoemd
worden: het huis desgenen, wien de
schoen uitgetogen is.
11 Wanneer mannen, de een met den
anderen twisten, en de vrouw des éénen
toetreedt, om haren man uit de hand
desgenen, die hem slaat, te redden, en
hare hand uitstrekt, en zijne schamel-
heid aangrijpt;
12 Zoo zult gij hare hand afhouwen,
uw oog zal niet verschoonen.
13 Gij zult geen tweederlei weegstee-
nen in uwen zak hebben, eenen grooten
en eenen kleinen.
14 Gij zult in uw huis geen tweederlei
efa hebben, een groote en een kleine.
15 Gij zult eenen volkomenen en ge-
regten weegsteen hebben; gij zult eene
volkomene en geregte efa hebben; op-
dat uwe dagen verlengd worden in het
land, hetwelk u de HEER, uw God, ge-
ven zal.
16 Want al wie zulks doet is den HEE-
RE, uwen God, een gruwel; *ja* al wie
onregt doet.
17 Gedenkt, wat u Amalek gedaan
heeft, op den weg, als gij uit Egypte
uittoogt:
18 Hoe hij u op den weg ontmoette, en
sloeg onder u in den staart al de zwak-
ken achter u, als gij moede en mat
waart; en hij vreesde God niet.
19 Het zal dan geschieden, als u de
HEER, uw God, rust zal gegeven heb-
ben van al uwe vijanden rondom, in het
land, dat u de HEER, uw God, ten erve
geven zal, om hetzelve erfelijk te be-
zitten, dat gij de gedachtenis van Ama-
lek van onder den hemel zult uitdelgen;
vergeet het niet.

HET 26 CAPITTEL.

VOORTS zal het geschieden, wan-
neer gij zult gekomen zijn in het
land, dat u de HEER, uw God, ten erve
geven zal, en gij het erfelijk zult be-
zitten, en daarin wonen;
2 Zoo zult gij nemen van de eerstelin-
gen van alle vrucht des lands, die gij
opbrengen zult van uw land, dat u de
HEER, uw God, geeft, en zult ze in eenen
korf leggen; en gij zult heengaan tot

de plaats, die de HEER, uw God, verkoren zal hebben, om zijnen naam aldaar te doen wonen;
3 En gij zult komen tot den priester, welke in die dagen zijn zal, en tot hem zeggen: Ik verklaar heden voor den HEER, uwen God, dat ik gekomen ben in het land, hetwelk de HEER onzen vaderen gezworen heeft ons te zullen geven.
4 En de priester zal den korf van uwe hand nemen, en hij zal dien voor den altaar des HEEREN, uwes Gods, nederzetten.
5 Dan zult gij voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, betuigen en zeggen: Mijn vader was een bedorven Syriër, en hij toog af naar Egypte, en verkeerde aldaar als vreemdeling met weinig volks; maar hij werd aldaar tot een groot, magtig, en menigvuldig volk.
6 Doch de Egyptenaars deden ons kwaad, en verdrukten ons, en leiden ons eene harde dienst op.
7 Toen riepen wij tot den HEER, den God onzer vaderen; en de HEER verhoorde onze stem en zag onze ellende aan, en onzen arbeid, en onze onderdrukking.
8 En de HEER voerde ons uit Egypte, door eene sterke hand, en door eenen uitgestrekten arm, en door grooten schrik, en door teekenen, en door wonderen.
9 En hij heeft ons gebragt tot deze plaats; en hij heeft ons dit land gegeven, een land vloeijende van melk en honig.
10 En nu, zie, ik heb gebragt de eerstelingen van de vrucht dezes lands, dat gij, HEER, mij gegeven hebt. Dan zult gij die nederzetten voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, en zult u buigen voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods;
11 En gij zult vrolijk zijn over al het goede, dat de HEER, uw God, aan u en uw huis gegeven heeft; gij, en de Leviet, en de vreemdeling, die in het midden van u is.
12 Wanneer gij zult geëindigd hebben alle tienden van uw inkomen te vertienen, in het derde jaar, zijnde een jaar der tienden; dan zult gij geven aan den Leviet, aan den vreemdeling, aan den wees, en aan de weduwe, dat zij in uwe poorten eten en verzadigd worden.
13 En gij zult voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, zeggen: Ik heb het heilige uit het huis weggenomen, en ook heb ik het gegeven aan den Leviet en aan den vreemdeling, aan den wees en aan de weduwe, naar al uwe geboden, die gij mij geboden hebt; ik heb niets van uwe geboden overtreden, en niets vergeten.
14 Ik heb daarvan niet gegeten in mijn leed, en heb daarvan niets weggenomen tot iets onreins, noch daarvan gegeven tot eenen doode; ik ben der stem des HEEREN, mijns Gods, gehoorzaam geweest, ik heb gedaan naar alles, wat gij mij geboden hebt.
15 Zie nederwaarts van uwe heilige woning, van den hemel, en zegen Israël, uw volk, en het land, dat gij ons gegeven hebt, gelijk gij onzen vaderen gezworen hebt; een land van melk en honig vloeijende.
16 Op dezen dag gebiedt u de HEER uw God, deze inzettingen en regten te doen; houdt dan en doet dezelve, met uw gansche hart en met uwe gansche ziel.
17 Heden hebt gij den HEERE doen zeggen, dat hij u tot een God zal zijn, en dat gij zult wandelen in zijne wegen, en houden zijne inzettingen, en zijne geboden, en zijne regten, en dat gij zijner stem zult gehoorzaam zijn.
18 En de HEER heeft u heden doen zeggen, dat gij hem tot een volk des eigendoms zult zijn, gelijk hij tot u gesproken heeft, en dat gij al zijne geboden zult houden.
19 Opdat, hij u alzoo boven al de volken, die hij gemaakt heeft, hoog zette, tot lof, en tot eenen naam, en tot heerlijkheid; en opdat gij een heilig volk zijt den HEERE, uwen God, gelijk hij gesproken heeft.

HET 27 CAPITTEL.

EN Mozes gebood, zamen met de oudsten van Israël, het volk, zeggende: Behoudt alle deze geboden, die ik ulieden heden gebiede.
2 Het zal dan geschieden, ten dage als gij over de Jordaan zult gegaan zijn in het land, dat u de HEER, uw God, geven zal, zoo zult gij u groote steenen oprigten, en bestrijken die met kalk.
3 En gij zult daarop schrijven alle woorden dezer wet, als gij overgegaan zult zijn; opdat gij komt in het land, dat de HEER, uw God, u geven zal, een land vloeijende van melk en honig, gelijk de HEER, uwer vaderen God, tot u gesproken heeft.
4 Het zal dan geschieden, als gij over de Jordaan gegaan zult zijn, dat gij die steenen, van welke ik u heden gebiede, zult oprigten op den berg Ebal, en gij zult ze met kalk bestrijken.

5 En gij zult aldaar den HEERE, uwen
God, eenen altaar bouwen, eenen altaar
van steenen; gij zult geen ijzer over
denzelven bewegen.
6 Van geheele steenen zult gij den al-
taar des HEEREN, uwes Gods, bouwen;
en gij zult den HEERE, uwen God, brand-
offeren daarop offeren.
7 Ook zult gij dankofferen offeren, en
gij zult aldaar eten, en vrolijk zijn voor
het aangezigt des HEEREN, uwes Gods.
8 En gij zult op deze steenen schrijven
alle woorden dezer wet, die wel uitdruk-
kende.
9 Voorts sprak Mozes, zamen met de
Levitische priesteren, tot gansch Israël,
zeggende: Luistert toe en hoort, ô Is-
raël, op dezen dag zijt gij den HEERE,
uwen God, tot een volk geworden.
10 Daarom zult gij der stem des HEE-
REN, uwes Gods, gehoorzaam zijn, en gij
zult doen zijne geboden en zijne inzet-
tingen, die ik u heden gebiede.
11 En Mozes gebood het volk te dien
dage, zeggende:
12 Dezen zullen staan, om het volk te
zegenen op den berg Gerizîm, als gij
over de Jordaan gegaan zult zijn: Si-
meon, en Levî, en Juda, en Issaschar,
en Jozef, en Benjamin.
13 En dezen zullen staan over den
vloek op den berg Ebal: Ruben, Gad en
Aser, en Zebulon, Dan en Nafthali.
14 En de Leviten zullen betuigen en
zeggen tot allen man van Israël, met
eene verhevene stem:
15 Vervloekt zij de man, die een ge-
sneden of gegoten beeld, eenen gruwel
des HEEREN, en werk van 's werkmees-
ters handen, zal maken, en zetten het
in het verborgene: en al het volk zal
antwoorden en zeggen: Amen.
16 Vervloekt zij, die zijnen vader of
zijne moeder veracht: en al het volk zal
zeggen: Amen.
17 Vervloekt zij, die zijns naasten
landpale verrukt: en al het volk zal zeg-
gen: Amen.
18 Vervloekt zij, die eenen blinde op
den weg doet dolen: en al het volk zal
zeggen: Amen.
19 Vervloekt zij, die het regt van den
vreemdeling, van den wees, en van de
weduwe buigt: en al het volk zal zeg-
gen: Amen.
20 Vervloekt zij, die bij de vrouw zijns
vaders ligt, omdat hij zijns vaders slippe
ontdekt heeft: en al het volk zal zeg-
gen: Amen.
21 Vervloekt zij, die bij eenig beest
ligt: en al het volk zal zeggen: Amen.
22 Vervloekt zij, die bij zijne zuster
ligt, de dochter zijns vaders of de doch-
ter zijner moeder: en al het volk zal
zeggen: Amen.
23 Vervloekt zij, die bij zijne schoon-
moeder ligt: en al het volk zal zeggen:
Amen.
24 Vervloekt zij, die zijnen naaste in
het verborgene verslaat: en al het volk
zal zeggen: Amen.
25 Vervloekt zij, die geschenk neemt,
om eene ziele, het bloed eens onschuldi-
gen, te verslaan: en al het volk zal zeg-
gen: Amen.
26 Vervloekt zij, die de woorden dezer
wet niet zal bevestigen, doende dezelve:
en al het volk zal zeggen: Amen.

HET 28 CAPITTEL.

EN het zal geschieden, indien gij der
stem des HEEREN, uwes Gods, vlij-
tig zult gehoorzamen, waarnemende te
doen al zijne geboden, die ik u heden
gebiede, zoo zal de HEER, uw God, u
hoog zetten boven alle volken der aarde.
2 En alle deze zegeningen zullen over
u komen, en u aantreffen, wanneer gij
der stem des HEEREN, uwes Gods, zult
gehoorzaam zijn.
3 Gezegend zult gij zijn in de stad, en
gezegend zult gij zijn in het veld.
4 Gezegend zal zijn de vrucht uwes
buiks, en de vrucht uwes lands, en de
vrucht uwer beesten, de voortzetting
uwer koeijen, en de kudden van uw
klein vee.
5 Gezegend zal zijn uw korf, en uw
baktrog.
6 Gezegend zult gij zijn in uw ingaan;
gezegend zult gij zijn in uw uitgaan.
7 De HEER zal uwe vijanden, die tegen
u opstaan, geslagen geven voor uw aan-
gezigt; langs éénen weg zullen zij tot u
uittrekken, maar langs zeven wegen
zullen zij voor uw aangezigt vlieden.
8 De HEER zal den zegen gebieden, dat
hij met u zij in uwe schuren, en in alles,
waaraan gij uwe hand slaat; en hij zal
u zegenen in het land, dat u de HEER,
uw God, geven zal.
9 De HEER zal u zich zelven tot een
heilig volk bevestigen, gelijk hij u ge-
zworen heeft, wanneer gij de geboden
des HEEREN, uwes Gods, zult houden,
en in zijne wegen wandelen.
10 En alle volken der aarde zullen zien,
dat de naam des HEEREN over u ge-
noemd is, en zij zullen voor u vreezen.
11 En de HEER zal u doen overvloeijen
van goed, in de vrucht uwes buiks, en
in de vrucht uwer beesten, en in de
vrucht uwes lands; op het land, dat de

HEER uwen vaderen gezworen heeft u te zullen geven.

12 De HEER zal u opendoen zijnen goeden schat, den hemel, om aan uw land regen te geven op zijnen tijd, en om te zegenen al het werk uwer hand; en gij zult aan vele volken leenen, maar gij zult niet ontleenen.

13 En de HEER zal u tot een hoofd maken, en niet tot een staart, en gij zult alleenlijk boven zijn, en niet onder zijn, wanneer gij hooren zult naar de geboden des HEEREN, uwes Gods, die ik u heden gebiede te houden en te doen;

14 En gij niet afwijken zult van al de woorden, die ik ulieden heden gebiede, ter regter- of ter linkerhand, dat gij andere Goden nawandelt, om hun te dienen.

15 Daarentegen zal het geschieden, indien gij der stem des HEEREN, uwes Gods, niet zult gehoorzaam zijn, om waar te nemen, dat gij doet al zijne geboden en zijne inzettingen, die ik u heden gebiede; zoo zullen alle deze vloeken over u komen, en u treffen.

16 Vervloekt zult gij zijn in de stad, en vervloekt zult gij zijn in het veld.

17 Vervloekt zal zijn uw korf, en uw baktrog.

18 Vervloekt zal zijn de vrucht uwes buiks, en de vrucht uwes lands, de voortzetting uwer koeijen, en de kudden van uw klein vee.

19 Vervloekt zult gij zijn in uw ingaan, en vervloekt zult gij zijn in uw uitgaan.

20 De HEER zal onder u zenden den vloek, de verstoring en het verderf, in alles, waaraan gij uwe hand slaat, dat gij doen zult; tot dat gij verdelgd wordt, en tot dat gij haastelijk omkomt, van wege de boosheid uwer werken, waarmede gij mij verlaten hebt.

21 De HEER zal u de pestilentie doen aankleven, to dat hij u verdoe van het land, waar gij naar toe gaat, om het te erven.

22 De HEER zal u slaan met tering, en met koorts, en met vurigheid, en met hitte, en met droogte, en met brandkoren, en met honingdauw, die u vervolgen zullen, tot dat gij omkomt.

23 En uw hemel, die boven uw hoofd is, zal koper zijn, en de aarde, die onder u is, zal ijzer zijn.

24 De HEER, uw God, zal pulver en stof tot regen uwes lands geven; van den hemel zal het op u nederdalen, tot dat gij verdelgd wordt.

25 De HEER zal u geslagen geven voor het aangezigt uwer vijanden; langs éénen weg zult gij tot hem uittrekken, en langs zeven wegen zult gij voor zijn aangezigt vlieden; en gij zult van alle Koningrijken der aarde beroerd worden.

26 En uw dood ligchaam zal aan alle gevogelte des hemels, en aan de beesten der aarde tot spijze zijn; en niemand zal ze afschrikken.

27 De HEER zal u slaan met zweren van Egypte, en met spenen, en met droogе schurft, en met kraauwsel, waarvan gij niet zult kunnen genezen worden.

28 De HEER zal u slaan met onzinnigheid, en met blindheid, en met verbaasdheid des harten;

29 Dat gij op den middag zult omtasten, gelijk een blinde omtast in het donkere, en gij uwe wegen niet zult voorspoedig maken; maar gij zult alleenlijk verdrukt en beroofd zijn alle dagen, en daar zal geen verlosser zijn.

30 Gij zult eene vrouw ondertrouwen, maar een ander man zal ze beslapen; een huis zult gij bouwen, maar daarin niet wonen; eenen wijngaard zult gij planten, maar dien niet gemeen maken.

31 Uw os zal voor uwe oogen geslagt worden, maar gij zult daarvan niet eten; uw ezel zal van voor uw aangezigt geroofd worden, en tot u niet wederkeeren; uw klein vee zal aan uwe vijanden gegeven worden, en voor u zal geen verlosser zijn.

32 Uwe zonen en uwe dochteren zullen aan een ander volk gegeven worden, dat het uwe oogen aanzien, en naar hen bezwijken den ganschen dag; maar het zal in het vermogen uwer hand niet zijn.

33 De vrucht van uw land en al uwen arbeid zal een volk eten, dat gij niet gekend hebt; en gij zult alle dagen alleenlijk verdrukt en gepletterd zijn.

34 En gij zult onzinnig zijn, van wege het gezigt uwer oogen, dat gij zien zult.

35 De HEER zal u slaan met booze zweren, aan de knieën en aan de beenen, waarvan gij niet zult kunnen genezen worden, van uwe voetzool af tot aan uwen schedel.

36 De HEER zal u, mitsgaders uwen Koning, dien gij over u zult gesteld hebben, doen gaan tot een volk, dat gij niet gekend hebt, noch uwe vaderen; en aldaar zult gij dienen anderen Goden, hout en steen.

37 En gij zult zijn tot eenen schrik, tot

een spreekwoord, en tot eene spotrede, onder al de volken, waarheen u de HEER leiden zal.
38 Gij zult veel zaads op den akker uitbrengen, maar gij zult weinig inzamelen; want de sprinkhaan zal het verteren.
39 Wijngaarden zult gij planten, en bouwen, maar gij zult geenen wijn drinken, noch iets vergaderen; want de worm zal het afeten.
40 Olijfboomen zult gij hebben in al uwe landpalen, maar gij zult u met olie niet zalven; want uw olijfboom zal *zijne vrucht* afwerpen.
41 Zonen en dochteren zult gij gewinnen, maar zij zullen voor u niet zijn; want zij zullen in gevangenis gaan.
42 Al uw geboomte, en de vrucht uwes lands zal het boos gewormte erfelijk bezitten.
43 De vreemdeling, die in het midden van u is, zal hoog, hoog boven u opklimmen; en gij zult laag, laag nederdalen.
44 Hij zal u leenen, maar gij zult hem niet leenen; hij zal tot een hoofd zijn, en gij zult tot een staart zijn.
45 En alle deze vloeken zullen over u komen, en u vervolgen, en u treffen, tot dat gij verdelgd wordt; omdat gij der stem des HEEREN, uwes Gods, niet gehoorzaam zult geweest zijn, om te houden zijne geboden en zijne inzettingen, die hij u geboden heeft.
46 En zij zullen onder u tot een teeken, en tot een wonder zijn, ja onder uw zaad tot in eeuwigheid.
47 Om dat gij den HEERE, uwen God, niet gediend zult hebben met vrolijkheid en goedheid des harten, van wege de veelheid van alles;
48 Zoo zult gij uwen vijanden, welke de HEER, onder u zenden zal, dienen, in honger en in dorst, en in naaktheid, en in gebrek aan alles; en hij zal een ijzeren juk op uwen hals leggen, tot dat hij u verdelge.
49 De HEER zal tegen u een volk verheffen van verre, van het einde der aarde, gelijk een arend vliegt; een volk, welks spraak gij niet zult verstaan;
50 Een volk stijf van aangezigt, dat het aangezigt des ouden niet zal aannemen, noch den jonge genadig zijn.
51 En het zal de vrucht uwer beesten, en de vrucht uwes lands opeten, tot dat gij verdelgd zult zijn; hetwelk u geen koren, most, noch olie, voortzetting uwer koeijen, noch kudden van uw klein vee zal overig laten, tot dat hij u verdoe.

52 En het zal u beangstigen in al uwe poorten, tot dat uwe hooge en vaste muren nedervallen, op welke gij vertrouwdet, in uw gansche land; ja het zal u beangstigen in al uwe poorten, in uw gansche land, dat u de HEER, uw God, gegeven heeft.
53 En gij zult eten de vrucht uwes buiks, het vleesh uwer zonen en uwer dochteren, die u de HEER, uw God, gegeven zal hebben; in de belegering en in de benaauwing, waarmede uwe vijanden u zullen benaauwen.
54 Aangaande den man, die teeder onder u, en die zeer wellustig geweest is, zijn oog zal kwaad zijn tegen zijnen broeder, en tegen de huisvrouw zijns schoots, en tegen zijne overige zonen, die hij overgehouden zal hebben;
55 Dat hij niet aan eenen van die zal geven van het vleesch zijner zonen, welke hij eten zal, om dat hij voor zich niets heeft overgehouden; in de belegering en in de benaauwing, waarmede u uw vijand in al uwe poorten zal benaauwen.
56 Aangaande de teedere en wellustige *vrouw* onder u, die niet verzocht heeft hare voetzool op de aarde te zetten, omdat zij zich wellustig en teeder hield; haar oog zal kwaad zijn tegen den man haars schoots, en tegen haren zoon, en tegen hare dochter;
57 En dat om hare nageboorte, die van tusschen hare voeten uitgegaan zal zijn, en om hare zonen, die zij gebaard zal hebben; want zij zal hen eten in het verborgene, bij gebrek van alles; in de belegegering en in de benaauwing, waarmede uw vijand u zal benaauwen in uwe poorten.
58 Indien gij niet zult waarnemen te doen al de woorden dezer wet, welke in dit boek geschreven zijn, om te vreezen dezen heerlijken en vreesselijken naam, Den HEERE, uwen God;
59 Zoo zal de HEER uwe plagen wonderlijk maken, mitsgaders de plagen van uw zaad; het zullen groote en gewisse plagen, en booze en gewisse krankten zijn.
60 En hij zal op u doen keeren alle kwalen van Egypte, voor welke gij gevreesd hebt, en zij zullen u aanhangen.
61 Ook alle krankte, en alle plage, die in het boek dezer wet niet geschreven is, zal de HEER over u doen komen, tot dat gij verdelgd wordt.
62 En gij zult met weinige menschen overgelaten worden, in plaats dat gij geweest zijt als de sterren des hemels in

menigte; omdat gij der stem des HEEREN, uwes Gods, niet gehoorzaam geweest zijt.

63 En het zal geschieden, gelijk de HEER zich over ulieden verblijdde, u goed doende en u vermenigvuldigende, alzoo zal zich de HEER over u verblijden, u verdoende en u verdelgende; en gij zult uitgerukt worden uit het land, waar gij naar toe gaat, om het te erven.

64 En de HEER zal u verstrooijen onder alle volken, van het eene einde der aarde tot aan het andere einde der aarde; en aldaar zult gij anderen Goden dienen, die gij niet gekend hebt, noch uwe vaders, hout en steen.

65 Daartoe zult gij onder die volken niet stil zijn, en uwe voetzool zal geene rust hebben; want de HEER zal u aldaar een bevend hart geven, en bezwijking der oogen, en mattigheid der ziel.

66 En uw leven zal tegen over u hangen; en gij zult nacht en dag schrikken, en gij zult van uw leven niet zeker zijn.

67 Des morgens zult gij zeggen: Och dat het avond ware! en des avonds zult gij zeggen: Och dat het morgen ware! om den schrik uwes harten, waarmede gij zult verschrikt zijn, en om het gezigt uwer oogen, dat gij zien zult.

68 En de HEER zal u naar Egypte doen wederkeeren in schepen, langs eenen weg, waarvan ik u gezegd heb: Gij zult dien niet meer zien; en aldaar zult gij u aan uwe vijanden willen verkoopen tot dienstknechten en tot dienstmaagden, maar er zal geen kooper zijn.

HET 29 CAPITTEL.

DIT zijn de woorden des verbonds, dat de HEER Mozes geboden heeft te maken met de kinderen Israëls, in het land van Moab, boven het verbond, dat hij met hen gemaakt had aan Horeb.

2 En Mozes riep gansch Israël, en zeide tot hen: Gij hebt gezien al wat de HEER in Egypteland voor uwe oogen gedaan heeft, aan Faraö, en aan al zijne knechten, en aan zijn land:

3 De groote verzoekingen, welke uwe oogen gezien hebben, die teekenen en groote wonderen.

4 Maar de HEER heeft ulieden niet gegeven een hart om te verstaan, noch oogen om te zien, noch ooren om te hooren, tot op dezen dag.

5 En ik heb ulieden veertig jaren doen wandelen in de woestijn: uwe kleederen zijn aan u niet verouderd, en uw schoen is niet verouderd aan uwen voet.

6 Brood hebt gij niet gegeten, en wijn en sterken drank hebt gij niet gedronken; opdat gij weten zoudt, dat ik de HEER, uw God, ben.

7 Toen gij nu kwaamt aan deze plaats, toog Sihon uit, de Koning van Hesbon, en Og, de Koning van Basan, ons te gemoet, ten strijde; en wij sloegen hen.

8 En wij hebben hun land ingenomen, en dat ten erve gegeven aan de Rubeniten en Gaditen, mitsgaders aan de halve stam der Manassiten.

9 Houdt dan de woorden dezes verbonds, en doet ze; opdat gij verstandig handelt in alles wat gij doen zult.

10 Gij staat heden allen voor het aangezigt des HEEREN, uwes Gods; uwe hoofden uwer stammen, uwe oudsten, en uwe ambtlieden, alle man van Israël;

11 Uwe kinderkens, uwe vrouwen, en uw vreemdeling, die in het midden van uw leger is, van uwen houthouwer tot uwen waterputter toe;

12 Om over te gaan in het verbond des HEEREN, uwes Gods, en in zijnen vloek, hetwelk de HEER, uw God, heden met u maakt;

13 Opdat hij u heden zich zelven tot een volk bevestige, en hij u tot een God zij, gelijk hij tot u gesproken heeft, en gelijk hij uwen vaderen, Abraham, Izaak en Jakob gezworen heeft.

14 En niet met ulieden alleen maak ik dit verbond en dezen vloek;

15 Maar met dengenen, die heden hier bij ons voor het aangezigt des HEEREN, onzes Gods, staat; en met dengenen, die hier heden bij ons niet is.

16 Want gij weet, hoe wij in Egypteland gewoond hebben, en hoe wij doorgetogen zijn door het midden der volken, welke gij doorgetogen zijt.

17 En gij hebt gezien hunne verfoeiselen, en hunne drekgoden, hout en steen, zilver en goud, die bij hen waren.

18 Dat onder ulieden niet zij een man, of vrouw, of huisgezin, of stam, die zijn hart heden wende van den HEER, onzen God, om te gaan dienen den Goden dezer volken; dat onder ulieden niet zij een wortel, die gal en alsem drage;

19 En het geschiede, als hij de woorden dezes vloeks hoort, dat hij zich zelven zegene in zijn hart, zeggende: Ik zal vrede hebben, ofschoon ik naar mijns harten goeddunken zal wandelen, om de dronkene te doen tot den dorstige.

20 De HEER zal hem niet willen vergeven, maar dan zal des HEEREN toorn en ijver rooken over dien man, en al de

vloek, die in dit boek geschreven is,
zal op hem liggen; en de HEER zal zij-
nen naam van onder den hemel uitdel-
gen,
21 En de HEER zal hem ten kwade af-
scheiden van al de stammen van Israël,
naar alle vloeken des verbonds, hetwelk
in het boek dezer wet geschreven is.
22 Dan zal zeggen het navolgend ge-
slacht, uwe kinderen, die na ulieden
opstaan zullen, en de vreemde, die uit
verren lande komen zal, als zij zullen
zien de plagen dezes lands en deszelfs
krankheden, waarmede de HEER het ge-
krenkt heeft;
23 Dat zijne gansche aarde zij zwavel
en zout der verbranding; die niet be-
zaaid zal zijn, en geene spruit zal voort-
gebragt hebben, noch eenig kruid daarin
zal opgekomen zijn: gelijk de omkee-
ring van Sodom en Gomorra, Adama en
Zebóïm, welke de HEER heeft omge-
keerd in zijnen toorn en in zijne grim-
migheid;
24 En alle volken zullen zeggen: Waar-
om heeft de HEER dit land alzoo gedaan?
wat is de ontsteking van dezen grooten
toorn?
25 Dan zal men zeggen: Omdat zij het
verbond des HEEREN, des Gods hunner
vaderen, hebben verlaten, dat hij met
hen gemaakt had, als hij hen uit Egyp-
teland uitvoerde,
26 En zij heengegaan zijn, en anderen
Goden gediend en zich voor die gebogen
hebben; Goden, welke hen niet gekend
hadden, en van welke niemand hun iets
medegedeeld had;
27 Daarom is de toorn des HEEREN
ontstoken tegen dit land, om daarover
te brengen allen dezen vloek, die in dit
boek geschreven is.
28 En de HEER heeft ze uit hun land
uitgetrokken, in toorn, en in grimmig-
heid, en in groote verbolgenheid; en
hij heeft ze verworpen in een ander
land, gelijk het is te dezen dage.
29 De verborgene dingen zijn voor den
HEER, onzen God; maar de geopen-
baarde zijn voor ons en voor onze kin-
deren, tot in eeuwigheid, om te doen al
de woorden dezer wet.

HET 30 CAPITTEL.

VOORTS zal het geschieden, wanneer
alle deze dingen over u zullen ge-
komen zijn, deze zegen of deze vloek,
die ik u voorgesteld heb; zoo zult gij
het weder ter harte nemen, onder alle
volken, waarheen u de HEER, uw God,
gedreven heeft;
2 En gij zult u bekeeren tot den HEERE,
uwen God, en zijner stem gehoorzaam
zijn, naar alles, wat ik u heden gebiede,
gij en uwe kinderen, met uw gansche
hart en met uwe gansche ziel.
3 En de HEER, uw God, zal uwe ge-
vangenis wenden, en zich over u ont-
fermen; en hij zal u weder vergaderen
uit al de volken, waarheen u de HEER,
uw God, verstrooid had.
4 Al waren uwe verdrevenen aan het
einde des hemels, van daar zal u de
HEER, uw God, vergaderen, en van daar
zal hij u nemen.
5 En de HEER, uw God, zal u brengen
in het land, dat uwe vaderen erfelijk
bezeten hebben, en gij zult dat erfelijk
bezitten; en hij zal u weldoen, en zal u
vermenigvuldigen boven uwe vaderen.
6 En de HEER, uw God, zal uw hart
besnijden, en het hart van uw zaad, om
den HEERE, uwen God, lief te hebben,
met uw gansche hart en met uwe gan-
sche ziele, opdat gij levet.
7 En de HEER, uw God, zal alle die
vloeken leggen op uwe vijanden en op
uwe haters, die u vervolgd hebben.
8 Gij dan zult u bekeeren, en der stem
des HEEREN gehoorzaam zijn, en gij
zult doen al zijne geboden, die ik u he-
den gebiede.
9 En de HEER, uw God, zal u doen
overvloeijen in al het werk uwer hand,
in de vrucht uwes buiks, en in de vrucht
uwer beesten, en in de vrucht uwes
lands, ten goede, want de HEER zal we-
derkeeren, om zich over u te verblijden
ten goede, gelijk hij zich over uwe va-
deren verblijd heeft;
10 Wanneer gij aan de stem des
HEEREN, uwes Gods, zult gehoorzaam
zijn, houdende zijne geboden en zijne
inzettingen, die in dit wetboek geschre-
ven zijn, wanneer gij u zult bekeeren
tot den HEERE, uwen God, met uw gan-
sche hart en met uw gansche ziel.
11 Want dit gebod, hetwelk ik u heden
gebiede, is voor u niet verborgen, en het
is niet verre.
12 Het is niet in den hemel, om te zeg-
gen: Wie zal voor ons ten hemel varen,
dat hij het voor ons hale, en ons hetzelve
hooren late, dat wij het doen?
13 Het is ook niet op gene zijde der
zee, om te zeggen: Wie zal voor ons
overvaren aan gene zijde der zee, dat
hij het voor ons hale, en ons hetzelve
hooren late, dat wij het doen?
14 Want dit woord is zeer nabij u, in
uwen mond, en in uw hart, om dat te
doen.
15 Ziet, ik heb u heden voorgesteld het

leven en het goede, en den dood en het kwade.

16 Want ik gebiede u heden, den HEERE, uwen God, lief te hebben, in zijne wegen te wandelen en te houden zijne geboden, en zijne inzettingen, en zijne regten, opdat gij leven en vermenigvuldigen moogt, en de HEER, uw God, u zegene in het land, waar gij naar toe gaat om dat te erven.

17 Maar indien uw hart zich zal afwenden, en gij niet hooren zult, en gij gedreven zult worden, dat gij u voor andere Goden buigt, en denzelven dient;

18 Zoo verkondig ik ulieden heden, dat gij voorzeker zult omkomen; gij zult de dagen niet verlengen op het land, naar hetwelk gij over de Jordaan zijt heengaande, om daarin te komen, dat gij het erfelijk bezit.

19 Ik neem heden tegen ulieden tot getuigen den hemel en de aarde; het leven en den dood heb ik u voorgesteld, den zegen en den vloek: kiest dan het leven, opdat gij leven moogt, gij en uw zaad;

20 Lief hebbende den HEER, uwen God, zijner stem gehoorzaam zijnde, en hem aanhangende; want hij is uw leven en de lengte uwer dagen; opdat gij blijft in het land, dat de HEER uwen vaderen, Abraham, Izaak en Jakob, gezworen heeft hun te zullen geven.

HET 31 CAPITTEL.

DAARNA ging Mozes heen, en sprak deze woorden tot gansch Israël,

2 En zeide tot hen: Ik ben heden honderd twintig jaren oud; ik zal niet meer kunnen uitgaan en ingaan; daartoe heeft de HEER tot mij gezegd: Gij zult over deze Jordaan niet gaan.

3 De HEER, uw God, die zal voor uw aangezigt overgaan; die zal deze volken van voor uw aangezigt verdelgen, dat gij hen erfelijk bezit. Jozua zal voor uw aangezigt overgaan, gelijk de HEER gesproken heeft.

4 En de HEER zal hun doen, gelijk hij gedaan heeft aan Sihon en Og, Koningen der Amoriten, en aan hun land, die hij verdelgd heeft.

5 Wanneer hen nu de HEER voor uw aangezigt zal gegeven hebben, dan zult gij hun doen naar alle gebod, dat ik ulieden geboden heb.

6 Weest sterk en hebt goeden moed, en vreest niet, en verschrikt niet voor hun aangezigt; want het is de HEER, uw God, die met u gaat; hij zal u niet begeven noch u verlaten.

7 En Mozes riep Jozua, en zeide tot hem voor de oogen van gansch Israël: Zijt sterk en heb goeden moed; want gij zult met dit volk ingaan in het land, dat de HEER hunnen vaderen gezworen heeft hun te zullen geven; en gij zult het hen doen erven.

8 De HEER nu is degene, die voor uw aangezigt gaat: die zal met u zijn; hij zal u niet begeven, noch u verlaten; vrees niet, en ontzet u niet.

9 En Mozes schreef deze wet, en gaf die aan de priesteren, de zonen van Levi, welke de ark des verbonds des HEEREN droegen, en aan alle oudsten van Israël.

10 En Mozes gebood hun, zeggende: Ten einde van zeven jaren, op den gezetten tijd van het jaar der vrijlating, op het feest der loofhutten,

11 Als gansch Israël zal komen, om te verschijnen voor het aangezigt des HEEREN uwes Gods, in de plaats, die hij zal verkoren hebben, zult gij deze wet voor gansch Israël uitroepen, voor hunne ooren:

12 Vergader het volk, de mannen, en de vrouwen, en de kinderen, en uwe vreemdelingen, die in uwe poorten zijn; opdat zij hooren, en opdat zij leeren, en vreezen den HEER, uwen God, en waarnemen te doen alle woorden dezer wet.

13 En dat hunne kinderen, die het niet geweten hebben, hooren en leeren, om te vreezen den HEER, uwen God, al de dagen, die gij leeft op het land, naar hetwelk gij over de Jordaan zijt heengaande, om het te erven.

14 En de HEER zeide tot Mozes: Zie, uwe dagen zijn genaderd, om te sterven: roep Jozua, en stelt ulieden in de tent der zamenkomst, dat ik hem bevel geve. Zoo ging Mozes, en Jozua, en zij stelden zich in de tent der zamenkomst.

15 Toen verscheen de HEER in de tent, in de wolkkolom; en de wolkkolom stond boven de deur der tent.

16 En de HEER zeide tot Mozes: Zie, gij zult slapen met uwe vaderen; en dit volk zal opstaan, en nahoereren de Goden der vreemden van het land, waar het naar toe gaat, in het midden van hetzelve; en het zal mij verlaten, en vernietigen mijn verbond, dat ik met hetzelve gemaakt heb.

17 Zoo zal mijn toorn te dien dage tegen hetzelve ontsteken, en ik zal hen verlaten, en mijn aangezigt van hen verbergen, dat zij ter spijze zijn, en vele kwaden en benaauwdheden zullen het treffen; dat het te dien dage zal zeggen: Hebben mij deze kwaden niet getroffen,

omdat mijn God in het midden van mij
niet is?
18 Ik dan zal mijn aangezigt te dien
dage ganschelijk verbergen, om al het
kwaad, dat het gedaan heeft; want het
heeft zich gewend tot andere Goden.
19 En nu, schrijft ulieden dit lied, en
leert het den kinderen Israëls: legt het
in hunnen mond; opdat dit lied mij ten
getuige zij tegen de kinderen Israëls.
20 Want ik zal dit *volk* inbrengen in
het land, dat ik zijnen vaderen gezwo-
ren heb, vloeijende van melk en honig,
en het zal eten, en verzadigd, en vet
worden; dan zal het zich wenden tot
andere Goden, en hun dienen, en zij
zullen mij tergen, en mijn verbond ver-
nietigen.
21 En het zal geschieden, wanneer vele
kwaden en benaauwdheden het zullen
treffen, dan zal dit lied voor zijn aange-
zigt antwoorden tot getuige; want het
zal uit den mond zijns zaads niet ver-
geten worden; dewijl ik weet zijn ge-
dichtsel, dat het heden maakt, eer ik
het inbreng in het land, dat ik gezwo-
ren heb.
22 Zoo schreef Mozes dit lied te dien
dage, en hij leerde het den kinderen Is-
raëls.
23 En hij gebood Jozua, den zoon van
Nun, en zeide: Zijt sterk en heb goe-
den moed; want gij zult de kinderen
Israëls inbrengen in het land, dat ik
hun gezworen heb; en ik zal met u
zijn.
24 En het geschiedde, als Mozes vol-
eindigd had de woorden dezer wet te
schrijven in een boek, tot dat zij vol-
trokken waren;
25 Zoo gebood Mozes den Leviten, die
de ark des verbonds des HEEREN droe-
gen, zeggende:
26 Neemt dit wetboek, en legt het aan
de zijde van de ark des verbonds des
HEEREN, uwes Gods, dat het aldaar zij
een getuige tegen u.
27 Want ik ken uwe wederspannig-
heid, en uwen harden nek. Ziet, terwijl
ik nog heden met ulieden leve, zijt gij
wederspannig geweest tegen den HEER;
hoe veel te meer na mijnen dood!
28 Vergadert tot mij al de oudsten
uwer stammen, en uwe ambtlieden, dat
ik voor hunne ooren deze woorden
spreke, en tegen hen den hemel en de
aarde tot getuige neme.
29 Want ik weet, dat gij het na mijnen
dood zekerlijk zult verderven, en afwij-
ken van den weg, dien ik u geboden
heb; dan zal u dit kwaad in het laatste
der dagen ontmoeten, wanneer gij zult
gedaan hebben, hetgeen kwaad is in de
oogen des HEEREN, om hem door het
werk uwer handen tot toorn te verwek-
ken.
30 Toen sprak Mozes, voor de ooren
der gansche gemeente van Israël, de
woorden dezes lieds, tot dat zij voltrok-
ken waren.

HET 32 CAPITTEL.

NEIG de ooren, gij hemel, en ik zal
spreken; en de aarde hoore de re-
denen mijns monds.
2 Mijne leer druipe als een regen, mij-
ne rede vloeije als een dauw; als een
stofregen op de grasscheutjes, en als
druppelen op het kruid.
3 Want ik zal den naam des HEEREN
uitroepen; geeft onzen God grootheid.
4 Hij is de rotssteen, wiens werk vol-
komen is; want al zijne wegen zijn
regt. God is waarheid, en is geen on-
regt; regtvaardig en regt is hij.
5 Hij heeft het tegen hem verdorven,
het zijn zijne kinderen niet, de schand-
vlek is hunne; het is een verkeerd en
verdraaid geslacht.
6 Zult gij dit den HEER vergelden, gij
dwaas en onwijs volk? Is hij niet uw
vader, die u verkregen, die u gemaakt,
en u bevestigd heeft?
7 Gedenk aan de dagen van ouds, merk
op de jaren van elk geslacht; vraag
uwen vader, die zal het u bekend ma-
ken, uwe ouden, en zij zullen het u zeg-
gen.
8 Toen de Allerhoogste aan de volken
de erfenis uitdeelde, toen hij Adams
kinderen van één scheidde, heeft hij de
landpalen der volken gesteld naar het
getal der kinderen Israëls.
9 Want des HEEREN deel is zijn volk;
Jakob is het snoer zijner erve.
10 Hij vond hem in een land der woes-
tijn, en in eene woeste huilende wilder-
nis; hij voerde hem rondom, hij onder-
wees hem, hij bewaarde hem als zijn
oogappel.
11 Gelijk een arend zijn nest opwekt,
over zijne jongen zweeft, zijne vleuge-
len uitbreidt, die neemt en hen draagt op
zijne vlerken;
12 *Zoo* leidde hem de HEER alleen, en
er was geen vreemd God met hem.
13 Hij deed hem rijden op de hoogten
der aarde, dat hij at de inkomsten des
velds; en hij deed hem honig zuigen uit
de steenrots, en olie uit de kei der rots;
14 Boter van koeijen, en melk van klein
vee, met het vet der lammeren en der
rammen, die in Basan weiden, en der

bokken, met het vette der nieren van
tarwe; en het druivenbloed, reinen
wijn, hebt gij gedronken.
15 Als nu Jeschurun vet werd, zoo
sloeg hij achter uit; (gij zijt vet, gij
zijt dik, *ja met vet* overdekt geworden)
en hij liet God varen, die hem gemaakt
heeft, en versmaadde den rotssteen
zijns heils.
16 Zij hebben hem tot ijver verwekt
door vreemde *Goden;* door gruwelen
hebben zij hem tot toorn verwekt.
17 Zij hebben aan de duivelen geofferd,
niet aan God; aan de Goden, die zij niet
kenden; nieuwe, die van nabij gekomen
waren, voor welke uwe vaders niet geschrikt hebben.
18 Den rotssteen, die u gegenereerd
heeft, hebt gij vergeten; en gij hebt in
vergetenis gesteld den God, die u gebaard heeft.
19 Als het de HEER zag, zoo versmaadde hij hen, uit toornigheid tegen zijne
zonen en zijne dochteren.
20 En hij zeide: Ik zal mijn aangezigt
van hen verbergen; ik zal zien, welk
hunlieder einde zal wezen; want zij zijn
een gansch verkeerd geslacht, kinderen,
in welke geene trouw is.
21 Zij hebben mij tot ijver verwekt door
het gene geen God is; zij hebben mij tot
toorn verwekt door hunne ijdelheden;
ik dan zal hen tot ijver verwekken door
diegenen, welke geen volk zijn, door een
dwaas volk zal ik hen tot toorn verwekken.
22 Want een vuur is aangestoken in
mijnen toorn, en zal branden tot in de
onderste hel, en zal het land met zijne
inkomst verteren, en de gronden der
bergen in vlam zetten.
23 Ik zal kwaden over hen hoopen;
mijne pijlen zal ik op hen verschieten.
24 Uitgeteerd zullen zij zijn van honger, opgegeten van den karbonkel en
van bitter verderf; en ik zal de tanden
der beesten onder hen schikken, met
vurig venijn van slangen des stofs.
25 Van buiten zal het zwaard berooven, en uit de binnenkameren de verschrikking; ook den jongeling, ook de
jonge dochter, het zuigende kind met
den grijzen man.
26 Ik zeide: In alle hoeken zou ik
hen verstrooijen; ik zou hunne gedachtenis van onder de menschen doen ophouden;
27 Ten ware, dat ik de toornigheid des
vijands schroomde, dat niet hunne tegenpartijen zich vreemd mogten houden; dat zij niet mogten zeggen: Onze
hand is hoog geweest, de HEER heeft dat
alles niet gewrocht.
28 Want zij zijn een volk, dat door
raadslagen verloren gaat, en daar is
geen verstand in hen.
29 O dat zij wijs waren! zij zouden dit
vernemen, zij zouden op hun einde merken.
30 Hoe zoude een eenige duizend jagen, en twee tienduizend doen vlugten;
ten ware, dat hunlieder rotssteen hen
verkocht, en de HEER hen overgeleverd
had?
31 Want hun rotssteen is niet gelijk
onze rotssteen, zelfs onze vijanden regters zijnde.
32 Want hun wijnstok is uit den wijnstok van Sodom, en uit de velden van
Gomorra; hunne wijndruiven zijn vergiftige wijndruiven, zij hebben bittere
beziën.
33 Hun wijn is vurig drakenvenijn, en
een wreed adderenvergift.
34 Is dit niet bij mij opgesloten, verzegeld in mijne schatten?
35 Mijne is de wraak en de vergelding,
ten tijde als hunlieder voet zal wankelen; want de dag huns ondergangs is
nabij, en de dingen, die hun zullen gebeuren, haasten.
36 Want de HEER zal aan zijn volk regt
doen, en het zal hem over zijne knechten berouwen; want hij zal zien, dat de
hand is weggegaan, en de beslotene en
verlatene niets is.
37 Dan zal hij zeggen: Waar zijn hunne
Goden? de rotssteen, op welken zij betrouwden?
38 Wier slagtofferen vet zij aten, wier
drankofferen wijn zij dronken; dat zij
opstaan en u helpen, dat er verberging
voor u zij.
39 Ziet nu, dat ik, ik DIE ben, en geen
God met mij: ik doode en maak levend
ik versla en ik heel; en er is niemand
die uit mijne hand redt.
40 Want ik zal mijne hand naar den
hemel opheffen, en ik zal zeggen: Ik
leef in eeuwigheid.
41 Indien ik mijn glinsterend zwaard
wette, en mijne hand ten gerigte grijpt
zoo zal ik de wraak op mijne tegenpartijen doen wederkeeren, en mijnen haters vergelden.
42 Ik zal mijne pijlen dronken maken
van bloed, en mijn zwaard zal vleesch
eten; van het bloed des verslagenen en
des gevangenen, van het hoofd af zullen
er wraken des vijands zijn.
43 Juicht, gij Heidenen, *met* zijn volk
want hij zal het bloed zijner knechten

wreken; en hij zal de wraak op zijne
tegenpartijen doen wederkeeren, en ver-
zoenen zijn land *en* zijn volk.
44 En Mozes kwam, en sprak al de
woorden dezes lieds voor de ooren des
volks; hij en Hoséa, de zoon van Nun.
45 Als nu Mozes geëindigd had alle die
woorden tot gansch Israël te spreken;
46 Zoo zeide hij tot hen: Zet uw hart
op al de woorden, welke ik heden onder
ulieden betuige, dat gij ze uwen kinde-
ren gebieden zult, dat zij waarnemen te
doen al de woorden dezer wet.
47 Want dit is geen vergeefsch woord
voor ulieden, maar het is uw leven; en
door dit woord zult gij de dagen verlen-
gen op het land, waar gij over de Jor-
daan naar toe gaat, om dat te erven.
48 Daarna sprak de HEER tot Mozes,
op dienzelfden dag, zeggende:
49 Klim op den berg Abárim, (deze is
de berg Nebo, die in het land van Moäb
is, die tegenover Jericho is) en zie het
land Kanaän, hetwelk ik aan de kinde-
ren Israëls tot eene bezitting geven zal;
50 En sterf op dien berg, waarheen gij
opklimmen zult, en word vergaderd tot
uwe volken; gelijk uw broeder Aäron
stierf op den berg Hor, en werd tot zijne
volken vergaderd:
51 Omdat gijlieden u tegen mij vergre-
pen hebt, in het midden van de kinde-
ren Israëls, aan het twistwater te Kades,
in de woestijn Zin; omdat gij mij niet
geheiligd hebt in het midden van de
kinderen Israëls.
52 Want van tegenover zult gij dat
land zien, maar daar henen niet inko-
men, in het land, dat ik aan de kinderen
Israëls geven zal.

HET 33 CAPITTEL.

DIT nu is de zegen, met welken Mo-
zes, de man Gods, de kinderen Is-
raëls gezegend heeft, vóór zijnen dood.
2 Hij zeide dan: De HEER is van Sinaï
gekomen, en is hun opgegaan van Seïr;
hij is blinkende verschenen van het ge-
bergte Paran, en is aangekomen met
tienduizenden der heiligen; aan zijne
regterhand was eene vurige wet aan
hen.
3 Immers bemint hij de volken; al
zijne heiligen zijn in uwe hand: zij zul-
len in het midden tusschen uwe voeten
gezet worden; een ieder zal ontvangen
van uwe woorden.
4 Mozes heeft ons de wet geboden,
eene erfenis van Jakobs gemeente;
5 En hij was Koning in Jeschurun, als
de hoofden des volks zich vergaderen,
zamen met de stammen Israëls.
6 Dat Ruben leve, en niet sterve, en
dat zijne lieden *van* getal zijn.
7 En dit is van Juda, dat hij zeide:
Hoor, HEER, de stem van Juda, en breng
hem weder tot zijn volk: zijne handen
moeten hem genoegzaam zijn, en zijt
gij *hem* eene hulp tegen zijne vijanden.
8 En van Levi zeide hij: Uwe Thum-
mim en uwe Urim zijn aan den man,
uwen gunstgenoot, dien gij verzocht
hebt in Massa, met wien gij getwist
hebt aan de wateren van Meríba;
9 Die tot zijnen vader en tot zijne moe-
der zeide: Ik zie hem niet; en die zijne
broederen niet kende, en zijne zonen
niet achtte; want zij onderhielden uw
woord, en bewaarden uw verbond.
10 Zij zullen Jakob uwe regten leeren,
en Israël uwe wet; zij zullen reukwerk
voor uwen neus leggen, en dat gansch
verteerd zal worden, op uwen altaar.
11 Zegen, HEER, zijn vermogen, en laat
u het werk zijner handen wel bevallen,
versla de lendenen dergenen, die tegen
hem opstaan en hem haten, dat zij niet
weder opstaan.
12 En van Benjamin zeide hij: De be-
minde des HEEREN, hij zal zeker bij
hem wonen; hij zal hem den ganschen
dag overdekken, en tusschen zijne
schouderen zal hij wonen.
13 En van Jozef zeide hij: Zijn land
zij gezegend van den HEER, van het uit-
nemendste des hemels, van den dauw,
en van de diepte, die beneden is lig-
gende;
14 En van de uitnemendste inkomsten
der zon, en van de uitnemendste voort-
zetting der maan;
15 En van het voornaamste der oude
bergen, en van het uitnemendste der
eeuwige heuvelen;
16 En van het uitnemendste der aarde
en hare volheid, en *van* de goedgunstig-
heid van hem, die in het braambosch
woonde, kome *de zegening* op het hoofd
van Jozef, en op den schedel des afge-
zonderden van zijne broederen.
17 Hij heeft de heerlijkheid des eerst-
geborenen zijns osses, en zijne hoornen
zijn hoornen des eenhoorns: met de-
zelve zal hij de volken zamen stooten
tot aan de einden des lands. Dezen nu
zijn de tienduizenden van Efraïm, en
dezen zijn de duizenden van Manasse.
18 En van Zebulon zeide hij: Verheug
u, Zebulon, over uwen uittogt, en Issa-
schar, over uwe hutten.
19 Zij zullen de volken tot den berg
roepen; dáár zullen zij offeranden der
geregtigheid offeren; want zij zullen

den overvloed der zeeën zuigen, en de
bedekte verborgene dingen des zands.
20 En van Gad zeide hij: Gezegend
zij, die voor Gad ruimte maak; hij woont
als een oude leeuw, en verscheurt den
arm, ja ook den schedel.
21 En hij heeft zich van het eerste
voorzien, omdat hij aldaar *in* het deel
des wetgevers bedekt was; daarom
kwam hij met de hoofden des volks, hij
verrigtte de geregtigheid des HEEREN,
en zijne gerigten met Israël.
22 En van Dan zeide hij: Dan is een
jonge leeuw; hij zal *als* uit Basan voort-
springen.
23 En van Nafthali zeide hij: O Naf-
thali, zijt verzadigd van de goedgun-
stigheid, en vol van den zegen des
HEEREN: bezit erfelijk het Westen en
het Zuiden.
24 En van Aser zeide hij: Aser zij ge-
zegend met zonen; hij zij zijnen broe-
deren aangenaam, en doope zijnen voet
in olie.
25 Yzer en koper zal *onder* uwen
schoen zijn; en uwe sterkte gelijk uwe
dagen.
26 Niemand is er gelijk God, ô Jeschu-
run, die op den hemel vaart tot uwe
hulp, en met zijne hoogheid op de bo-
venste wolken.
27 De eeuwige God zij u eene woning,
en van onder, eeuwige armen; en hij
verdrijve den vijand voor uw aangezigt,
en zegge: Verdelg.
28 Israël dan zal zeker alleen wonen,
en Jakobs oog zal zijn op een land van
koren en most; ja zijn hemel zal van
dauw druipen.
29 Welgelukzalig zijt gij, ô Israël!
wie is u gelijk? gij zijt een volk, verlost
door den HEER, het schild uwer hulp,
en die een zwaard is uwer hoogheid!
Daarom zullen uwe vijanden zich ge-
veinsdelijk aan u onderwerpen, en gij
zult op hunne hoogten treden.

HET 34 CAPITTEL.

TOEN ging Mozes op, uit de vlakke
velden van Moäb, naar den berg
Nebo, op de hoogte van Pisga, welke
regt tegen Jericho over is; en de HEER
wees hem dat gansche land, Gilead tot
Dan toe;
2 En het gansche Nafthali, en het land
van Efraim en Manasse, en het gansche
land van Juda, tot aan de achterste zee;
3 En het Zuiden, en het effen veld der
vallei van Jericho, de palmstad, tot
Zoar toe.
4 En de HEER zeide tot hem: Dit is
het land, dat ik Abraham, Izaak en Ja-
kob gezworen heb, zeggende: Aan uw
zaad zal ik het geven: ik heb het u met
uwe oogen doen zien, maar gij zult daar-
heen niet overgaan.
5 Alzoo stierf Mozes, de knecht des
HEEREN, aldaar, in het land van Moäb,
naar des HEEREN mond.
6 En hij begroef hem in een dal, in het
land van Moäb, tegenover Beth-Peor;
en niemand heeft zijn graf geweten, tot
op dezen dag.
7 Mozes nu was honderd en twintig
jaren oud, als hij stierf; zijn oog was
niet donker geworden, en zijne kracht
was niet vergaan.
8 En de kinderen Israëls beweenden
Mozes, in de vlakke velden van Moäb,
dertig dagen; en de dagen des weenens,
der rouwe over Mozes, werden volein-
digd.
9 Jozua nu, de zoon van Nun, was vol
van den geest der wijsheid, want Mozes
had zijne handen op hem gelegd; zoo
hoorden de kinderen Israëls naar hem,
en deden, gelijk de HEER Mozes gebo-
den had.
10 En daar stond geen Profeet meer op
in Israël, gelijk Mozes, dien de HEER
gekend had, van aangezigt tot aange-
zigt;
11 In al de teekenen en de wonderen,
waartoe hem de HEER gezonden heeft,
om die in Egypteland te doen aan Fa-
raö, en aan al zijne knechten, en aan al
zijn land;
12 En in alle die sterke hand, en in alle
die groote verschrikking, welke Mozes
gedaan heeft voor de oogen van gansch
Israël.

HET BOEK

VAN

JOZUA.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET geschiedde nu, na den dood van
Mozes, den knecht des HEEREN,
dat de HEER tot Jozua, den zoon van
Nun, den dienaar van Mozes, sprak,
zeggende:
2 Mijn knecht Mozes is gestorven;
zoo maak u nu op, trek over deze Jor-

laan, gij en al dit volk, tot het land, dat
k hun, den kinderen Israëls, geve.
3 Alle plaats, waarop uwe voetzool tre-
len zal, heb ik u gegeven, gelijk ik tot
Mozes gesproken heb.
4 Van de woestijn en dezen Libanon
af, tot aan de groote rivier, de rivier
Frath, het gansche land der Hethiten,
en tot aan de groote zee *tegen* den on-
lergang der zon, zal uwe landpale
zijn.
5 Niemand zal voor uw aangezigt be-
staan al de dagen uwes levens: gelijk ik
met Mozes geweest ben, zal ik met u
zijn; ik zal u niet begeven, en ik zal u
niet verlaten.
6 Zijt sterk en heb goeden moed; want
gij zult dit volk het land erfelijk doen
bezitten, hetwelk ik aan hunne vaderen
heb gezworen hun te geven.
7 Alleenlijk wees sterk en heb zeer
goeden moed, dat gij waarneemt te doen
naar de gansche wet, welke Mozes mijn
knecht u geboden heeft, en wijk daar-
van niet, ter regter- noch ter linkerhand,
opdat gij verstandig handelt alom, waar
gij zult gaan;
8 Dat het boek dezer wet niet wijke
van uwen mond, maar overleg het dag
en nacht, opdat gij waarneemt te doen
naar alles, wat daarin geschreven is;
want alsdan zult gij uwe wegen voor-
spoedig maken, en alsdan zult gij ver-
standig handelen.
9 Heb ik het u niet bevolen? wees
sterk en heb goeden moed, en verschrik
niet, en ontzet u niet; want de HEER,
uw God, is met u alom, waar gij heen-
gaat.
10 Toen gebood Jozua den ambtlieden
des volks, zeggende:
11 Gaat door het midden des legers,
en beveelt het volk, zeggende: Bereidt
teerkost voor ulieden; want binnen nog
drie dagen zult gijlieden over deze Jor-
daan gaan, dat gij ingaat, om te erven
het land, hetwelk de HEER, uw God,
ulieden geeft om te beërven.
12 En Jozua sprak tot de Rubeniten
en Gaditen, en tot den halven stam van
Manasse, zeggende:
13 Gedenkt aan het woord, hetwelk
Mozes, de knecht des HEEREN, ulieden
geboden heeft, zeggende: De HEER, uw
God, geeft ulieden rust, en hij geeft u
dit land;
14 Laat uwe vrouwen, uwe kleine kin-
deren, en uw vee blijven in het land,
dat Mozes ulieden aan deze zijde der
Jordaan gegeven heeft; maar gijlieden
zult gewapend trekken, voor het aange-
zigt uwer broederen, alle strijdbare hel-
den, en zult ze helpen;
15 Tot dat de HEER uwen broederen
rust geve, gelijk ulieden, en dat zij ook
erfelijk bezitten het land, dat de HEER,
uw God, hun geeft; alsdan zult gijlie-
den wederkeeren tot het land uwer
erfenis, en zult het erfelijk bezitten,
hetwelk Mozes de knecht des HEEREN
ulieden gegeven heeft, aan deze zijde
der Jordaan, tegen den opgang der zon.
16 Toen antwoordden zij Jozua, zeg-
gende: Al wat gij ons geboden hebt,
zullen wij doen, en alom, waar gij ons
zenden zult, zullen wij gaan.
17 Gelijk wij in alles naar Mozes heb-
ben gehoord, alzoo zullen wij naar u
hooren; alleenlijk dat de HEER, uw
God, met u zij, gelijk hij met Mozes
geweest is.
18 Alle man, die uwen mond weder-
spannig wezen zal, en uwe woorden niet
hooren zal in alles, wat gij hem gebie-
den zult, die zal gedood worden: alleen-
lijk wees sterk en heb goeden moed.

HET 2 CAPITTEL.

JOZUA, nu de zoon van Nun, had twee
mannen, die heimelijk verspieden
zouden, gezonden van Jittim, zeggende:
Gaat heen, bezigtigt het land en Jeri-
cho. Zij dan gingen, en kwamen ten
huize van eene vrouw, eene hoere, wier
naam was Rachab; en zij sliepen daar.
2 Toen werd den Koning te Jericho
geboodschapt, zeggende: Zie, in dezen
nacht zijn hier mannen gekomen van de
kinderen Israëls, om dit land te door-
zoeken.
3 Daarom zond de Koning van Jericho
tot Rachab, zeggende: Breng de man-
nen uit, die tot u gekomen zijn, die ten
uwen huize gekomen zijn; want zij
zijn gekomen, om het gansche land te
doorzoeken.
4 Maar de vrouw had die beide man-
nen genomen, en zij had hen verborgen;
en zij zeide aldus: Daar zijn mannen
tot mij gekomen, maar ik wist niet, van
waar zij waren;
5 En het geschiedde, als men de poort
zou sluiten, als het duister was, dat die
mannen uitgingen; ik weet niet, waar-
heen die mannen gegaan zijn: jaagt hen
haastelijk na, want gij zult ze achter-
halen.
6 Maar zij had hen op het dak doen
klimmen, en zij had hen verstoken on-
der de vlasstoppelen, welke van haar op
het dak beschikt waren.
7 Die mannen nu jaagden hen na op
den weg der Jordaan, tot aan de veren;

en men sloot de poort toe, nadat zij uitgegaan waren, die hen najaagden.

8 Eer zij nu sliepen, zoo klom zij tot hen op, op het dak.

9 En zij sprak tot die mannen: Ik weet, dat de HEER ulieden dit land gegeven heeft, en dat uwe verschrikking op ons gevallen is, en dat al de inwoners dezes lands voor ulieder aangezigt gesmolten zijn.

10 Want wij hebben gehoord, dat de HEER de wateren der Schelfzee uitgedroogd heeft voor uw aangezigt, toen gij uit Egypte gingt; en wat gijlieden aan de twee Koningen der Amoriten, Sihon en Og, gedaan hebt, die op gene zijde der Jordaan waren, welke gijlieden verbannen hebt.

11 Als wij het hoorden, zoo versmolt ons hart, en er bestaat geen moed meer in iemand, van wege uwe tegenwoordigheid; want de HEER, uw God, is een God boven in den hemel, en beneden op de aarde.

12 Nu dan, zweert mij toch bij den HEER, dewijl ik weldadigheid aan ulieden gedaan heb, dat gij ook weldadigheid doen zult aan mijns vaders huis, en geeft mij een waarteeken:

13 Dat gij mijnen vader en mijne moeder in het leven zult behouden, als ook mijne broeders en mijne zusters, met alles, wat zij hebben; en dat gij onze zielen van den dood redden zult.

14 Toen spraken die mannen tot haar: Onze ziel zij voor ulieden om te sterven, indien gijlieden deze onze zaak niet te kennen geeft: het zal dan geschieden, wanneer de HEER ons dit land geeft, zoo zullen wij aan u weldadigheid en trouw bewijzen.

15 Zij liet hen dan neder met een zeel door het venster; want haar huis was op den stadsmuur, en zij woonde op den muur.

16 En zij zeide tot hen: Gaat op het gebergte, opdat niet misschien de vervolgers u ontmoeten, en verbergt u aldaar drie dagen, tot dat de vervolgers wedergekeerd zullen zijn; en gaat daarna uwen weg.

17 Ook zeiden die mannen tot haar: Wij zullen onschuldig zijn van dezen uwen eed, dien gij ons hebt doen zweren:

18 Zie, wanneer wij in het land komen, zoo zult gij dit snoer van scharlakendraad aan het venster binden, door hetwelk gij ons zult nedergelaten hebben; en gij zult tot u in het huis vergaderen uwen vader, en uwe moeder, en uwe broeders, en het gansche huisgezin uwes vaders.

19 Zoo zal het geschieden, al wie uit de deuren van uw huis naar buiten gaan zal, zijn bloed zij op zijn hoofd, en wij zullen onschuldig zijn; maar al wie bij u in het huis zijn zal, diens bloed zij op ons hoofd, indien eene hand tegen hem zijn zal.

20 Maar indien gij deze onze zaak te kennen zult geven, zoo zullen wij onschuldig zijn van uwen eed, dien gij ons hebt doen zweren.

21 Zij nu zeide: Het zij alzoo naar uwe woorden. Toen liet zij hen gaan, en zij gingen heen; en zij bond het scharlakensnoer aan het venster.

22 Zij dan gingen heen, en kwamen op het gebergte, en bleven aldaar drie dagen, tot dat de vervolgers wedergekeerd waren; want de vervolgers hadden ze op al den weg gezocht, maar niet gevonden.

23 Alzoo keerden die twee mannen weder, en gingen af van het gebergte, en voeren over, en kwamen tot Jozua, den zoon van Nun; en zij vertelden hem al wat hun wedervaren was.

24 En zij zeiden tot Jozua: Zekerlijk de HEER heeft dat gansche land in onze handen gegeven; want ook zijn al de inwoners des lands voor onze aangezigten gesmolten.

HET 3 CAPITTEL.

JOZUA dan maakte zich des morgens vroeg op, en zij reisden van Sittim, en kwamen tot aan de Jordaan, hij en al de kinderen Israëls; en zij vernachtten aldaar, eer zij overtrokken.

2 En het geschiedde, dat de ambtlieden, op het einde van drie dagen, door het midden des legers gingen;

3 En zij geboden het volk, zeggende: Wanneer gij de ark des verbonds des HEEREN, uwes Gods, ziet, en de Levitische priesters dezelve dragende, vereist gijlieden ook van uwe plaats, en volgt haar na;

4 Dat er nogtans ruimte zij tusschen ulieden en tusschen dezelve, bij de twee duizend ellen in de maat; en nadert tot dezelve niet, opdat gij dien weg wetet, welken gij gaan zult; want gijlieden zijt langs dien weg niet gegaan gisteren *en* eergisteren.

5 Jozua zeide ook tot het volk: Heiligt u; want morgen zal de HEER wonderheden in het midden van u doen.

6 Desgelijks sprak Jozua tot de priesters, zeggende: Neemt de ark des verbonds op, en gaat dóór voor het aange-

igt van dit volk. Zij dan namen de
rk des verbonds op, en zij gingen voor
et aangezigt des volks.
7 Want de HEER had tot Jozua gezegd:
Dezen dag zal ik beginnen u groot te
naken voor de oogen van gansch Israël,
pdat zij weten, dat ik met u zijn zal,
elijk ik met Mozes geweest ben.
8 Gij dan zult den priesteren, die de
rk des verbonds dragen, gebieden, zeg-
ende: Wanneer gijlieden komt tot aan
et uiterste van het water der Jordaan,
taat stil in de Jordaan.
9 Toen zeide Jozua tot de kinderen Is-
aëls: Nadert herwaarts, en hoort de
voorden des HEEREN, uwes Gods.
10 Verder zeide Jozua: Hieraan zult
ijlieden bekennen, dat de levende God
n het midden van u is, en dat hij gan-
chelijk voor uw aangezigt uitdrijven
al de Kanaäniten, en de Hethiten, en
e Heviten, en de Fereziten, en de Gir-
aziten, en de Amoriten, en de Jebusi-
en.
11 Ziet, de ark des verbonds van den
Heer der gansche aarde, gaat dóór voor
w aangezigt in de Jordaan.
12 Nu dan, neemt gijlieden u twaalf
nannen uit de stammen Israëls, uit ieder
tam éénen man;
13 Want het zal geschieden, met dat de
oetzolen der priesteren, die de ark van
en HEER, den Heer der gansche aarde,
ragen, in het water der Jordaan zullen
usten, zoo zullen de wateren der Jor-
aan afgesneden worden, *te weten* de
vateren, die van boven afvlieten, en zij
ullen op éénen hoop blijven staan.
14 En het geschiedde, toen het volk
ertrok uit zijne tenten, om over de
ordaan te gaan, zoo droegen de pries-
ers de ark des verbonds voor het aan-
ezigt des volks.
15 En als zij, die de ark droegen, tot
n de Jordaan gekomen waren, en de
oeten der priesteren, dragende de ark,
gedoopt waren in het uiterste van het
water; (de Jordaan nu was vol al de da-
en des oogstes aan al hare oevers)
16 Zoo stonden de wateren, die van bo-
en afkwamen; zij rezen op éénen
oop, zeer verre van de stad Adam af,
welke ter zijde van Sarthan *ligt;* en die
aar de zee des vlakken velds, *te weten*
 Zoutzee, afliepen, vergingen, zij wer-
en afgesneden. Toen trok het volk
ver, tegenover Jericho.
17 Maar de priesters, die de ark des
erbonds des HEEREN droegen, stonden
eevast, op het drooge, in het midden
er Jordaan; en gansch Israël ging over
op het drooge, tot dat al het volk geëin-
digd had door de Jordaan te trekken.

HET 4 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, toen al het volk
geëindigd had over de Jordaan te
trekken, dat de HEER tot Jozua sprak,
zeggende:
2 Neemt gijlieden u twaalf mannen uit
het volk, uit elken stam éénen man,
3 En gebiedt hun, zeggende: Neemt
voor ulieden op, van hier uit het mid-
den der Jordaan, uit de standplaats van
de voeten der priesteren, en bereidt
twaalf steenen, en brengt die met ulie-
den over, en stelt ze in het nachtleger,
waar gij dezen nacht zult vernach-
ten.
4 Jozua dan riep die twaalf mannen,
welke hij had doen bestellen van de
kinderen Israëls, uit elken stam éénen
man.
5 En Jozua zeide tot hen: Gaat over
vóór de ark des HEEREN, uwes Gods,
midden in de Jordaan; en heft u een
ieder eenen steen op zijnen schouder,
naar het getal der stammen van de kin-
deren Israëls;
6 Opdat dit een teeken zij onder ulie-
den; wanneer uwe kinderen morgen
vragen zullen, zeggende: Wat zijn u
deze steenen?
7 Zoo zult gij tot hen zeggen: Omdat
de wateren der Jordaan zijn afgesneden
geweest voor de ark des verbonds des
HEEREN; als zij toog door de Jordaan,
werden de wateren der Jordaan afge-
sneden; zoo zullen deze steenen voor
de kinderen Israëls ter gedachtenis zijn
tot in eeuwigheid.
8 De kinderen Israëls nu deden al-
zoo, gelijk Jozua geboden had; en zij
namen twaalf steenen op, midden uit de
Jordaan, gelijk de HEER tot Jozua ge-
sproken had, naar het getal der stam-
men van de kinderen Israëls; en zij
bragten die met zich over naar het
nachtleger, en stelden ze aldaar.
9 Jozua rigtte ook twaalf steenen op,
midden in de Jordaan, ter standplaats
van de voeten der priesteren, die de ark
des verbonds droegen; en zij zijn daar
tot op dezen dag.
10 De priesters nu, die de ark droegen,
stonden midden in de Jordaan, tot dat
alle ding volbragt was, hetwelk de HEER
Jozua geboden had het volk aan te zeg-
gen, naar al wat Mozes Jozua geboden
had. En het volk haastte, en het trok
over.
11 En het geschiedde, als al het volk
geëindigd had over te gaan, toen ging

de ark des HEEREN over, en de priesters voor het aangezigt des volks.

12 En de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, mitsgaders de halve stam van Manasse, trokken gewapend voor het aangezigt der kinderen Israëls, gelijk Mozes tot hen gesproken had.

13 Omtrent veertig duizend toegeruste krijgsmannen trokken er voor het aangezigt des HEEREN ten strijde, naar de vlakke velden van Jericho.

14 Op dien dag maakte de HEER Jozua groot voor de oogen van het gansche Israël; en zij vreesden hem, gelijk als zij Mozes gevreesd hadden, al de dagen zijns levens.

15 De HEER dan sprak tot Jozua, zeggende:

16 Gebied den priesteren, die de ark der getuigenis dragen, dat zij uit de Jordaan opklimmen.

17 Toen gebood Jozua den priesteren, zeggende: Klimt op uit de Jordaan.

18 En het geschiedde, toen de priesters, die de ark des verbonds des HEEREN droegen, uit het midden der Jordaan opgeklommen waren, *en* de voetzolen der priesteren afgetrokken waren tot op het drooge; zoo keerden de wateren der Jordaan weder in hunne plaats, en gingen als gisteren *en* eergisteren aan al hare oevers.

19 Het volk nu was den tienden der eerste maand uit de Jordaan opgeklommen; en zij legerden zich te Gilgal, aan het oosteinde van Jericho.

20 En Jozua rigtte die twaalf steenen te Gilgal op, welke zij uit de Jordaan genomen hadden.

21 En hij sprak tot de kinderen Israëls, zeggende: Wanneer uwe kinderen morgen hunne vaderen vragen zullen, zeggende: Wat zijn deze steenen?

22 Zoo zult gij het uwen kinderen te kennen geven, zeggende: Op het drooge is Israël door deze Jordaan gegaan.

23 Want de HEER, uw God, heeft de wateren der Jordaan voor uwe aangezigten doen uitdroogen, tot dat gijlieden er waart doorgegaan; gelijk de HEER, uw God, aan de Schelfzee gedaan heeft, die hij voor ons aangezigt heeft doen uitdroogen, tot dat wij daardoor gegaan waren;

24 Opdat alle volken der aarde de hand des HEEREN kennen zouden, dat zij sterk is; opdat gijlieden den HEERE, uwen God, vreezet te allen dage.

HET 5 CAPITTEL.

EN het geschiedde, toen al de Koningen der Amoriten, die aan deze zijde der Jordaan westwaarts, en al de Koningen der Kanaäniten, die aan de zee *waren*, hoorden, dat de HEER de wateren der Jordaan had uitgedroogd, voor het aangezigt der kinderen Israëls, tot dat wij daardoor gegaan waren; zoo versmolt hun hart, en er was geen moed meer in hen, voor het aangezigt der kinderen Israëls.

2 Te dier tijd sprak de HEER tot Jozua: Maak u steenen messen, en besnijd wederom de kinderen Israëls ten tweedemaal.

3 Toen maakte zich Jozua steenen messen, en besneed de kinderen Israëls op den heuvel der voorhuiden.

4 Dit nu was de oorzaak, waarom hen Jozua besneed: al het volk, dat uit Egypte getogen was, de manspersonen, alle krijgslieden, waren gestorven in de woestijn, op den weg, nadat zij uit Egypte getogen waren.

5 Want al het volk, dat er uittoog, was besneden; maar al het volk, dat geboren was in de woestijn op den weg, nadat zij uit Egypte getrokken waren, hadden zij niet besneden.

6 Want de kinderen Israëls wandelden veertig jaren in de woestijn, tot dat vergaan was het gansche volk der krijgslieden, welke uit Egypte gegaan waren, die der stem des HEEREN niet gehoorzaam geweest waren, aan wie de HEER gezworen had, dat hij hun niet zoude laten zien het land, het welk de HEER hunnen vaderen gezworen had ons te zullen geven, een land vloeijende van melk en honig.

7 Maar hunne zonen heeft hij aan hunne plaats gesteld; die heeft Jozua besneden, omdat zij de voorhuid hadden; want zij hadden ze op den weg niet besneden.

8 En het geschiedde, als men een einde gemaakt had van al dat volk te besnijden, zoo bleven zij in hunne plaats in het leger, tot dat zij genezen waren.

9 Verder sprak de HEER tot Jozua: Heden heb ik den smaad van Egypte van ulieden afgewenteld; daarom noemt men den naam dier plaats Gilgal tot op dezen dag.

10 Terwijl de kinderen Israëls te Gilgal gelegerd lagen, zoo hielden zij het Pascha op den veertienden dag dier maand, in den avond, op de vlakke velden van Jericho.

11 En zij aten van het overjarige koren des lands, des anderen daags van het Pascha, ongezuurde brooden en verzengde aren, even op dienzelfden dag.

12 En het Manna hield op des anderen daags, nadat zij van des lands overjarige koren gegeten hadden; en de kinderen Israëls hadden geen Manna meer, maar zij aten in hetzelfde jaar van de inkomst des lands Kanaän.

13 Voorts geschiedde het, als Jozua bij Jericho was, dat hij zijne oogen ophief, en zag toe, en ziet, er stond een man tegen over hem, die een uitgetogen zwaard in zijne hand had. En Jozua ging tot hem, en zeide tot hem: Zijt gij van ons, of van onze vijanden?

14 En hij zeide: Neem, maar ik ben de vorst van het heir des HEEREN; ik ben nu gekomen. Toen viel Jozua op zijn aangezigt ter aarde en aanbad, en zeide tot hem: Wat spreekt mijn Heer tot zijnen knecht?

15 Toen zeide de vorst van het heir des HEEREN tot Jozua: Trek uwe schoenen af van uwe voeten, want de plaats, waarop gij staat, is heilig. En Jozua deed alzoo.

HET 6 CAPITTEL.

(JERICHO nu sloot *de poorten* toe, en was gesloten, voor het aangezigt van de kinderen Israëls; daar ging niemand uit en daar ging niemand in.)

2 Toen zeide de HEER tot Jozua: Zie, ik heb Jericho met haren Koning *en* strijdbare helden in uwe hand gegeven.

3 Gij dan allen, die krijgslieden zijt, zult rondom de stad gaan, de stad omringende éénmaal; alzoo zult gij doen zes dagen lang.

4 En zeven priesters zullen zeven ramsbazuinen dragen, vóór de ark; en gijlieden zult op den zevenden dag de stad zevenmaal omgaan; en de priesters zullen met de bazuinen blazen.

5 En het zal geschieden, als men langzaam met den ramshoorn blaast, als gijlieden het geluid der bazuin hoort, zoo zal al het volk juichen met een groot gejuich; dan zal de stadsmuur onder zich vallen, en het volk zal daarin klimmen, een iegelijk tegenover zich.

6 Toen riep Jozua, de zoon van Nun, de priesters, en zeide tot hen: Draagt de ark des verbonds, en dat zeven priesters zeven ramsbazuinen dragen, vóór de ark des HEEREN.

7 En tot het volk zeide hij: Trekt door en gaat rondom deze stad; en wie toegerust is, die ga door vóór de ark des HEEREN.

8 En het geschiedde, gelijk Jozua tot het volk gesproken had, zoo gingen de zeven priesters, dragende zeven ramsbazuinen, voor het aangezigt des HEEREN; zij trokken door en bliezen met de bazuinen; en de ark des verbonds des HEEREN volgde hen na.

9 En wie toegerust was, ging voor het aangezigt der priesters, die de bazuinen bliezen; en de achtertogt volgde de ark na, terwijl men ging en blies met de bazuinen.

10 Jozua nu had het volk geboden, zeggende: Gij zult niet juichen, ja gij zult uwe stem niet laten hooren, en geen woord zal er uit uwen mond uitgaan, tot op den dag, wanneer ik tot ulieden zeggen zal: Juicht; dan zult gij juichen.

11 En hij deed de ark des HEEREN rondom de stad gaan, omringende *dezelve* éénmaal; toen kwamen zij *weder* in het leger, en vernachtten in het leger.

12 Daarna stond Jozua des morgens vroeg op, en de priesters droegen de ark des HEEREN.

13 En de zeven priesters, dragende de zeven ramsbazuinen vóór de ark des HEEREN, gingen voort, en bliezen met de bazuinen; en de toegerusten gingen voor hunne aangezigten, en de achtertogt volgde de ark des HEEREN na, terwijl men ging en blies met de bazuinen.

14 Alzoo gingen zij éénmaal rondom de stad op den tweeden dag; en zij keerden weder in het leger. Alzoo deden zij zes dagen lang.

15 En het geschiedde op den zevenden dag, dat zij zich vroeg opmaakten, met het opgaan des dageraads, en zij gingen rondom de stad, naar dezelfde wijze, zevenmaal; alleenlijk op dien dag gingen zij zevenmaal rondom de stad.

16 En het geschiedde ten zevendenmale, als de priesters met te bazuinen bliezen, dat Jozua tot het volk sprak: Juicht, want de HEER heeft ulieden de stad gegeven.

17 Doch deze stad zal den HEERE verbannen zijn, zij en al wat daarin is; alleenlijk zal de hoere Rachab levend blijven, zij en allen, die met haar in het huis zijn, omdat zij de boden, die wij uitgezonden hadden, verborgen heeft.

18 Alleenlijk dat gijlieden u wacht van het verbannene, opdat gij u misschien niet verbant, mits nemende van het verbannene, en het leger van Israël niet stelt tot eenen ban, noch hetzelve beroert.

19 Maar al het zilver en goud, en de koperen en ijzeren vaten, zullen den HEERE heilig zijn; tot den schat des HEEREN zullen zij komen.

20 Het volk dan juichte, als zij met de

bazuinen bliezen; en het geschiedde,
als het volk het geluid der bazuin hoorde,
zoo juichte het volk met een groot
gejuich; en de muur viel onder zich, en
het volk klom in de stad, een ieder tegen
over zich, en zij namen de stad in.
21 En zij verbanden alles, wat in de
stad was, van den man tot de vrouw toe,
van het kind tot den oude, en tot den os,
en het klein vee, en den ezel, door de
scherpte des zwaards.
22 Jozua nu zeide tot de twee mannen,
de verspieders des lands: Gaat in
het huis der vrouw, der hoere, en brengt
die vrouw van daar uit, met al wat zij
heeft, gelijk als gij haar gezworen hebt.
23 Toen gingen de jongelingen, de verspieders,
daarin, en bragten Rachab uit,
en haren vader, en hare moeder, en hare
broeders, en al wat zij had; ook bragten
zij uit al hare huisgezinnen, en zij stelden
hen buiten het leger van Israël.
24 De stad nu verbrandden zij met
vuur, en al wat daarin was; alleenlijk
het zilver en goud, mitsgaders de koperen
en ijzeren vaten, gaven zij tot den
schat van het huis des HEEREN.
25 Dus liet Jozua de hoere Rachab
leven, en het huisgezin haars vaders, en
al wat zij had; en zij heeft gewoond in
het midden van Israël tot op dezen dag,
omdat zij de boden verborgen had, die
Jozua gezonden had, om Jericho te verspieden.
26 En ter zelfder tijd bezwoer hen Jozua,
zeggende: Vervloekt zij die man
voor het aangezigt des HEEREN, die zich
opmaken en deze stad Jericho bouwen
zal: dat hij ze grondveste op zijnen
eerstgeborenen zoon, en hare poorten
stelle op zijnen jongsten zoon.
27 Alzoo was de HEER met Jozua; en
zijn gerucht liep door het gansche land.

HET 7 CAPITTEL.

MAAR de kinderen Israëls overtraden
door overtreding met het verbannene;
want Achan, de zoon van
Charmi, den zoon van Zabdi, den zoon
van Zerah, uit den stam van Juda, nam
van het verbannene. Toen ontstak de
toorn des HEEREN tegen de kinderen
Israëls.
2 Als Jozua mannen zond van Jericho
naar Ai, hetwelk bij Beth-aven ligt, aan
het Oosten van Bethel, zoo sprak hij tot
hen, zeggende: Trekt opwaarts en bespiedt
het land. Die mannen nu trokken
op en bespiedden Ai.
3 Daarna keerden zij weder naar Jozua,
en zeiden tot hem: Dat het gansche
volk niet optrekke, dat er omtrent twee
duizend mannen, of omtrent drie duizend
mannen optrekken, om Ai te slaan;
vermoei daarheen al het volk niet, want
zij zijn weinige.
4 Alzoo trokken derwaarts op van het
volk omtrent drie duizend man; welke
vloden voor het aangezigt der mannen
van Ai.
5 En de mannen van Ai sloegen van
dezelven omtrent zes en dertig man, en
vervolgden ze *van* vóór de poort tot
Shebárim toe, en sloegen hen in een'
afgang. Toen versmolt het hart des
volks, en het werd tot water.
6 Toen verscheurde Jozua zijne kleederen,
en viel op zijn aangezigt ter
aarde, voor de ark des HEEREN, tot den
avond toe, hij en de oudsten van Israël;
en zij wierpen stof op hun hoofd.
7 En Jozua zeide: Ach Heer HEER!
waarom hebt gij dit volk door de Jordaan
ooit doen gaan, om ons te geven in
de hand der Amoriten, om ons te verderven?
Och dat wij toch tevreden geweest
en gebleven waren aan gene zijde
der Jordaan!
8 Och Heer! wat zal ik zeggen, nademaal
dat Israël voor het aangezigt zijner
vijanden den nek gekeerd heeft?
9 Als het de Kanaäniten, en alle inwoners
des lands hooren zullen, zoo
zullen zij ons omsingelen, en onzen
naam uitroeijen van de aarde: wat zult
gij dan uwen grooten naam doen?
10 Toen zeide de HEER tot Jozua: Sta
op; waarom ligt gij dus neder op uw
aangezigt?
11 Israël heeft gezondigd, en zij hebben
ook mijn verbond, hetwelk ik hun
geboden had, overtreden; en ook hebben
zij van het verbannene genomen,
en ook gestolen, en ook gelogen, en hebben
het ook onder hun gereedschap gelegd.
12 Daarom zullen de kinderen Israëls
niet kunnen bestaan voor het aangezigt
hunner vijanden; zij zullen den nek
voor het aangezigt hunner vijanden
keeren, want zij zijn in den ban; ik zal
voortaan niet meer met ulieden zijn,
tenzij gij den ban uit het midden van
ulieden verdelgt.
13 Sta op, heilig het volk, en zeg: Heiligt
tegen morgen, want alzoo zegt de
HEER, de God van Israël: Daar is een
ban in het midden van u, ô Israël: gij
zult niet kunnen bestaan voor het aangezigt
uwer vijanden, tot dat gij den
ban wegdoet uit het midden van u.
14 Gij zult dan in den morgenstond
aankomen naar uwe stammen; en het

zal geschieden, de stam, welken de HEER
geraakt zal hebben, die zal aankomen
naar de geslachten, en welk geslacht de
HEER geraakt zal hebben, dat zal aan-
komen bij huisgezinnen, en welk huis-
gezin de HEER geraakt zal hebben, dat
zal aankomen man voor man.
15 En het zal geschieden, die geraakt
zal worden met den ban, die zal met
vuur verbrand worden, hij en al wat hij
heeft; omdat hij het verbond des HEE-
REN overtreden heeft, en omdat hij
dwaasheid in Israël gedaan heeft.
16 Toen maakte zich Jozua des mor-
gens vroeg op, en deed Israël aankomen
naar zijne stammen; en de stam van
Juda werd geraakt.
17 Als hij het geslacht van Juda deed
aankomen, zoo raakte hij het geslacht
van Zarchi. Toen hij het geslacht van
Zarchi deed aankomen, man voor man,
zoo werd Zabdi geraakt;
18 Wiens huisgezin als hij deed aanko-
men, man voor man, zoo werd Achan
geraakt, de zoon van Charmi, den zoon
van Zabdi, den zoon van Zerah, uit den
stam van Juda.
19 Toen zeide Jozua tot Achan: Mijn
zoon, geef toch den HEERE, den God van
Israël, de eer, en doe voor hem belijde-
nis; en geef mij toch te kennen, wat gij
gedaan hebt, verberg het voor mij niet.
20 Achan nu antwoordde Jozua, en
zeide: Voorwaar ik heb tegen den HEER,
den God Israëls, gezondigd, en heb alzoo
en alzoo gedaan.
21 Want ik zag onder den roof een
schoon sierlijk Babylonisch overkleed,
en twee honderd sikkelen zilvers, en
eene gouden tong, welker gewigt was
vijftig sikkelen; en ik kreeg lust daar-
toe, en ik nam ze; en zie, zij zijn ver-
borgen in de aarde, in het midden mij-
ner tent, en het zilver daaronder.
22 Toen zond Jozua boden henen, die
tot de tent liepen; en ziet, het lag ver-
borgen in zijne tent, en het zilver daar-
onder.
23 Zij dan namen die dingen uit het
midden der tent, en zij bragten ze tot
Jozua en tot al de kinderen Israëls; en
zij stortten ze uit voor het aangezigt
des HEEREN.
24 Toen nam Jozua, en gansch Israël
met hem, Achan, den zoon van Zerah,
en het zilver, en het sierlijk overkleed,
en de gouden tong, en zijne zonen, en
zijne dochteren, en zijne ossen, en zijne
ezelen, en zijn vee, en zijne tent, en
alles wat hij had; en zij voerden ze
naar het dal Achor.
25 En Jozua zeide: Hoe hebt gij ons
beroerd? de HEER zal u beroeren te
dezen dage. En gansch Israël steenigde
hem met steenen, en zij verbrandden
hen met vuur, en zij overwierpen hen
met steenen.
26 En zij rigtten over hem eenen groo-
ten steenhoop, zijnde tot op dezen dag.
Alzoo keerde zich de HEER van de hit-
tigheid zijns toorns. Daarom noemde
men den naam dier plaats het dal van
Achor, tot dezen dag toe.

HET 8 CAPITTEL.

TOEN zeide de HEER tot Jozua: Vrees
niet, en ontzet u niet: neem met
u al het krijgsvolk, en maak u op, trek
op naar Ai: zie, ik heb den Koning van
Ai, en zijn volk, en zijne stad, en zijn
land, in uwe hand gegeven.
2 Gij nu zult aan Ai en haren Koning
doen, gelijk gij aan Jericho en haren
Koning gedaan hebt; behalve dat gij
haren roof en haar vee voor ulieden roo-
ven zult; stel u eene achterlage tegen
de stad, van achter dezelve.
3 Toen maakte zich Jozua op, en al het
krijgsvolk, om op te trekken naar Ai.
En Jozua verkoos dertig duizend man-
nen, strijdbare helden, en hij zond ze
bij nacht uit,
4 En gebood hun, zeggende: Ziet toe,
gijlieden zult der stad lagen leggen van
achter de stad; houdt u niet zeer verre
van de stad, en weest gij allen bereid.
5 Ik nu, en al het volk, dat bij mij is,
zullen tot de stad naderen; en het zal
geschieden, wanneer zij ons te gemoet
zullen uitgaan, gelijk als in het eerst,
zoo zullen wij voor hun aangezigt vlie-
den.
6 Laat hen dan uitkomen achter ons,
tot dat wij hen van de stad aftrekken;
want zij zullen zeggen: Zij vlieden voor
onze aangezigten, gelijk in het eerst:
zoo zullen wij vlieden voor hunne aan-
gezigten.
7 Dan zult gijlieden opstaan uit de
achterlage, en gij zult de stad innemen;
want de HEER, uw God, zal ze in uwe
hand geven.
8 En het zal geschieden, wanneer gij
de stad ingenomen hebt, zoo zult gij de
stad met vuur aansteken; naar het
woord des HEEREN zult gijlieden doen;
ziet, ik heb het ulieden geboden.
9 Alzoo zond hen Jozua heen, en zij
gingen naar de achterlage, en zij bleven
tusschen Beth-el en tusschen Ai, tegen
het westen van Ai; maar Jozua over-
nachtte dien nacht in het midden des
volks.

10 En Jozua maakte zich des morgens
vroeg op, en hij monsterde het volk; en
hij trok op, hij en de oudsten van Is-
raël, voor het aangezigt des volks naar
Ai.
11 Ook trok al het krijgsvolk op, dat
bij hem was; en zij naderden en kwa-
men tegen over de stad, en zij legerden
zich tegen het noorden van Ai: en er
was een dal tusschen hen en tusschen
Ai.
12 Hij nam ook omtrent vijf duizend
man, en hij stelde hen tot eene achter-
lage tusschen Beth-el en tusschen Ai,
aan het westen der stad.
13 En zij stelden het volk, het gansche
leger, dat aan het noorden der stad was,
en deszelfs lage was aan het westen der
stad. En Jozua ging in denzelfden
nacht in het midden des dals.
14 En het geschiedde, toen de Koning
van Ai *dat* zag, zoo haastten zij zich en
maakten zich vroeg op; en de mannen
der stad kwamen uit, Israël te gemoet,
ten strijde, hij en al zijn volk, ter be-
stemder tijd, voor het vlakke veld;
want hij wist niet, dat hem iemand eene
achterlage leide van achter de stad.
15 Jozua dan en gansch Israël werden
geslagen voor hunne aangezigten, en zij
vloden langs den weg der woestijn.
16 Daarom werd zamengeroepen al het
volk, dat in de stad was, om hen na te
jagen; en zij joegen Jozua na, en wer-
den van de stad afgetrokken.
17 En daar werd niet één man overge-
laten in Ai noch Beth-el, die niet uit-
trokken, Israël na; en zij lieten de stad
openstaan, en joegen Israël achter na.
18 Toen sprak de HEER tot Jozua:
Strek de spies uit, die in uwe hand is,
naar Ai, want ik zal ze in uwe hand ge-
ven. Toen strekte Jozua de spies, die
in zijne hand was, naar de stad aan.
19 Toen rees de achterlage haastelijk
op van hare plaats, en zij liepen toe, met
dat hij zijne hand uitgestrekt had, en
kwamen aan de stad, en zij namen haar
in, en zij haastten zich, en staken de
stad aan met vuur.
20 Als de mannen van Ai zich achter-
om keerden, zoo zagen zij, en ziet, de
rook der stad ging op naar den hemel;
en zij hadden geene ruimte, om her-
waarts of derwaarts te vlieden; want
het volk, dat naar de woestijn vlugtte,
keerde zich tegen degenen, die *hen* na-
joegen.
21 En Jozua en gansch Israël, ziende,
dat de achterlage de stad ingenomen
had, en dat de rook der stad opging, zoo
keerden zij zich om, en sloegen de man-
nen van Ai.
22 Ook kwamen die uit de stad hun te
gemoet, zoo dat zij in het midden der
Israëliten waren, dezen van hier en ge-
nen van daar; en zij sloegen hen, tot
dat geen overige onder hen overbleef,
noch die ontkwam.
23 Doch den Koning van Ai grepen zij
levend, en zij bragten hem tot Jozua.
24 En het geschiedde, toen de Israëli-
ten een einde gemaakt hadden van al de
inwoners van Ai te dooden, op het veld,
in de woestijn, in welke zij hen nage-
jaagd hadden, en dat zij allen door de
scherpte des zwaards gevallen waren,
tot dat zij allen vernield waren; zoo
keerde zich gansch Israël naar Ai, en
zij sloegen ze met de scherpte des
zwaards.
25 En het geschiedde, dat allen, welke
op dien dag vielen, zoo mannen als vrou-
wen, waren twaalf duizend, al te zamen
lieden van Ai.
26 Jozua trok ook zijne hand niet te-
rug, welke hij met de spies had uitge-
strekt, tot dat hij al de inwoners van Ai
verbannen had.
27 Alleenlijk roofden de Israëliten voor
zich zelven het vee en den buit der stad,
naar het woord des HEEREN, dat hij
Jozua geboden had.
28 Jozua nu verbrandde Ai, en hij stel-
de haar tot eenen eeuwigen hoop, ter
verwoesting, tot op dezen dag.
29 En den Koning van Ai hing hij aan
een hout, tot aan den avondstond: en
omtrent den ondergang der zon gebood
Jozua, dat men zijn dood lichaam van
het hout afname; en zij wierpen het
aan de deur der stadspoort, en rigten
daarop eenen grooten steenhoop, zijnde
tot op dezen dag.
30 Toen bouwde Jozua eenen altaar den
HEERE den God van Israël, op den berg
Ebal;
31 Gelijk Mozes, de knecht des HEE-
REN, den kinderen Israëls geboden had,
achtervolgens hetgeen geschreven is in
het wetboek van Mozes; eenen altaar
van geheele steenen, over welke men
geen ijzer bewogen had; en daarop of-
ferden zij den HEERE brandofferen, ook
offerden zij dankofferen.
32 Aldaar schreef hij ook op steenen
een dubbel van de wet van Mozes, het-
welk hij geschreven heeft voor het aan-
gezigt der kinderen van Israël.
33 En gansch Israël met zijne oudsten,
en ambtlieden, en zijne regters, stonden
aan deze en aan gene zijde der ark,

vóór de Levitische priesteren, die de ark des verbonds des HEEREN droegen, zoo vreemdelingen als inboorlingen, ééne helft daarvan tegen over den berg Gerizim, en ééne helft daarvan tegen over den berg Ebal, gelijk Mozes, de knecht des HEEREN, bevolen had; om het volk van Israël in het eerst te zegenen.
34 En daarna las hij overluid al de woorden der wet, de zegening en den vloek, naar alles, wat in het wetboek geschreven staat.
35 Daar was niet één woord van al hetgeen Mozes geboden had, dat Jozua niet overluid las voor de geheele gemeente van Israël, en de vrouwen, en de kleine kinderen, en de vreemdelingen, die in het midden van hen wandelden.

HET 9 CAPITTEL.

EN het geschiedde, toen *dit* hoorden al de Koningen, die aan deze zijde der Jordaan waren, op het gebergte, en in de laagte, en aan alle havens der groote zee, tegen over den Libanon: de Hethiten, en de Amoriten, de Kanaänieten, de Fereziten, de Heviten, en de Jebusiten;
2 Zoo vergaderden zij zich zamen, om tegen Jozua en tegen Israël te krijgen, éénmoediglijk.
3 Als de inwoners te Gibeon hoorden, wat Jozua met Jericho en met Ai gedaan had,
4 Zoo handelden zij ook arglistig, en gingen heen, en veinsden zich gezanten te zijn, en namen oude zakken op hunne ezels, en oude en gescheurde, en zamengebondene lederen wijnzakken;
5 Ook oude en bevlekte schoenen aan hunne voeten, en zij hadden oude kleederen aan; en al het brood, dat zij op hunne reize hadden, was droog *en* beschimmeld.
6 En zij gingen tot Jozua in het leger te Gilgal, en zij zeiden tot hem en tot de mannen van Israël: Wij zijn gekomen uit een ver land, zoo maakt nu een verbond met ons.
7 Toen zeiden de mannen van Israël tot de Heviten: Misschien woont gijlieden in het midden van ons, hoe zullen wij dan een verbond met u maken?
8 Zij dan zeiden tot Jozua: Wij zijn uwe knechten. Toen zeide Jozua tot hen: Wie zijt gijlieden, en van waar komt gij?
9 Zij nu zeiden tot hem: Uwe knechten zijn uit een zeer ver land gekomen, om den naam des HEEREN, uwes Gods; want wij hebben zijn gerucht gehoord, en alles wat hij in Egypte gedaan heeft;
10 En alles wat hij gedaan heeft aan de twee Koningen der Amoriten, die aan gene zijde der Jordaan waren, Sihon, den Koning van Hesbon, en Og, den Koning van Basan, die te Astaroth *woonde.*
11 Daarom spraken tot ons onze oudsten, en al de inwoners onzes lands, zeggende: Neemt reiskost met u in uwe handen op de reize, en gaat hun te gemoet, en zegt tot hen: Wij zijn uwe knechten; zoo maakt nu een verbond met ons.
12 Dit ons brood hebben wij warm tot onzen teerkost uit onze huizen genomen, ten dage, toen wij uittogen om tot ulieden te reizen; maar ziet, nu is het droog, en het is beschimmeld;
13 En deze lederen wijnzakken, die wij gevuld hebben, waren nieuw, maar ziet, zij zijn gescheurd; en deze onze kleederen, en onze schoenen zijn oudgeworden, van wege deze zeer lange reis.
14 Toen namen de mannen van hunnen reiskost; en zij vraagden het den mond des HEEREN niet.
15 En Jozua maakte vrede met hen, en hij maakte een verbond met hen, dat hij hen bij het leven behouden zoude; en de oversten der vergadering zwoeren hun.
16 En het geschiedde ten einde van drie dagen, nadat zij het verbond met hen gemaakt hadden, zoo hoorden zij, dat zij hunne naburen waren, en dat zij in het midden van hen waren wonende.
17 Want toen de kinderen Israëls voorttogen, zoo kwamen zij op den derden dag aan hunne steden: hunne steden nu waren Gibeon, en Chefira, en Beëroth, en Kirjath-Jeárim.
18 En de kinderen Israëls sloegen dezelve niet, omdat de oversten der vergadering hun gezworen hadden bij den HEERE, den God Israëls; daarom murmureerde de gansche vergadering tegen de oversten.
19 Toen zeiden al de oversten tot de gansche vergadering: Wij hebben hun gezworen bij den HEERE, den God van Israël; daarom kunnen wij hen niet aantasten.
20 Dit zullen wij hun doen, dat wij hen bij het leven behouden, opdat geen groote toorn over ons zij, om des eeds wil, dien wij hun gezworen hebben.
21 Verder zeiden de oversten tot hen: Laat hen leven, en laat ze houthouwers en waterputters zijn voor de gansche vergadering, gelijk de oversten tot hen gezegd hebben.

22 En Jozua riep ze, en sprak tot hen,
zeggende: Waarom hebt gijlieden ons
bedrogen, zeggende: Wij zijn zeer
verre van ulieden gezeten, daar gij in
het midden van ons zijt wonende?
23 Nu dan, vervloekt zijt gijlieden; en
onder ulieden zullen niet afgesneden
worden knechten, noch houthouwers,
noch waterputters ten huize mijns Gods.
24 Zij dan antwoordden Jozua, en zei-
den: Dewijl het aan uwe knechten
zeker was te kennen gegeven, dat de
HEER, uw God, zijnen knecht Mozes
geboden heeft, dat hij ulieden al dit
land geven, en al de inwoners des lands
voor uw aangezigt verdelgen zoude, zoo
vreesden wij onzes levens zeer voor uwe
aangezigten; daarom hebben wij deze
zaak gedaan.
25 En nu, zie, wij zijn in uwe hand:
doe, gelijk het goed en gelijk het regt
is in uwe oogen ons te doen.
26 Zoo deed hij hun alzoo, en hij ver-
loste hen van de hand der kinderen Is-
raëls, dat zij hen niet doodsloegen.
27 Alzoo gaf hen Jozua over ten zelf-
den dage tot houthouwers en waterput-
ters der vergadering, en dat tot den al-
taar des HEEREN, tot dezen dag toe, aan
de plaats, die hij verkiezen zoude.

HET 10 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, toen Adóni-Zé-
dek, de Koning van Jerûzalem,
gehoord had, dat Jozua Ai ingenomen
en haar verbannen had, *en* Ai en haren
Koning alzoo gedaan had, gelijk hij Je-
richo en haren Koning gedaan had; en
dat de inwoners van Gibeon vrede met
Israël gemaakt hadden, en in derzelver
midden waren;
2 Zoo vreesden zij zeer; want Gíbeon
was eene groote stad, als eene der ko-
ninklijke steden; ja zij was grooter dan
Ai, en al hare mannen waren sterk.
3 Daarom zond Adóni-Zédek, Koning
van Jerûzalem, tot Hoham, den Koning
van Hebron, en tot Pir-am, den Koning
van Jarmuth, en tot Jafía, den Koning
van Lachis, en tot Debir, den Koning
van Eglon, zeggende:
4 Komt op tot mij en helpt mij, dat
wij Gíbeon slaan; omdat zij vrede ge-
maakt heeft met Jozua en met de kin-
deren Israëls.
5 Toen werden verzameld en kwamen
op, vijf Koningen der Amoriten, de Ko-
ning van Jerûzalem, de Koning van He-
bron, de Koning van Jarmuth, de Ko-
ning van Lachis, de Koning van Eglon,
zij en al hunne legers; en zij beleger-
den Gíbeon, en krijgden tegen haar.
6 De mannen nu van Gíbeon zonden
tot Jozua, in het leger te Gilgal, zeg-
gende: Trek uwe handen niet af van
uwe knechten, kom haastelijk tot ons
op, en verlos ons, en help ons; want al
de Koningen der Amoriten, die op het
gebergte wonen, hebben zich tegen ons
vergaderd.
7 Toen toog Jozua op van Gilgal, hij
en al het krijgsvolk met hem, en alle
strijdbare helden.
8 Want de HEER had tot Jozua ge-
zegd: Vrees niet voor hen, want ik heb
ze in uwe hand gegeven; niemand van
hen zal voor uw aangezigt bestaan.
9 Alzoo kwam Jozua snellijk tot hen;
den ganschen nacht over was hij van
Gilgal opgetrokken.
10 En de HEER verschrikte hen voor
het aangezigt van Israël; en hij sloeg
ze met eenen grooten slag te Gíbeon,
en vervolgde ze op den weg, waar men
naar Beth-hóron opgaat, en sloeg hen
tot Azéka en tot Makkéda toe.
11 Het geschiedde nu, toen zij voor
het aangezigt van Israël vlugtten,
zijnde in den afgang van Beth-hóron,
zoo wierp de HEER groote steenen op
hen van den hemel, tot Azéka toe, dat
zij stierven; daar waren er meer, die
van de hagelsteenen stierven, dan die
de kinderen Israëls met het zwaard
doodden.
12 Toen sprak Jozua tot den HEER,
ten dage als de HEER de Amoriten voor
het aangezigt der kinderen Israëls over-
gaf, en zeide voor de oogen der Israëli-
ten: Zon, sta stil te Gíbeon, en gij maan,
in het dal van Ajálon.
13 En de zon stond stil, en de maan
bleef staan, tot dat zich het volk aan
zijne vijanden gewroken had. Is dit
niet geschreven in het boek des opreg-
ten? De zon nu stond stil in het midden
des hemels, en haastte niet onder te
gaan omtrent eenen volkomen en dag.
14 En daar was geen dag aan dezen
gelijk, vóór dien noch na dien, dat de
HEER de stem eens mans *alzoo* verhoor-
de; want de HEER streed voor Israël.
15 Toen keerde Jozua weder, en gansch
Israël met hem, naar het leger te Gilgal.
16 Maar die vijf Koningen waren ge-
vloden, en hadden zich verborgen in
de spelonk bij Makkéda.
17 En aan Jozua werd geboodschapt,
mits te zeggen: Die vijf Koningen zijn
gevonden, verborgen in de spelonk bij
Makkéda.
18 Zoo zeide Jozua: Wentelt groote
steenen voor den mond der spelonk, en

stelt mannen daarvoor om hen te be-
waren.
19 Maar staat gijlieden niet stil, jaagt
uwe vijanden achter na, en slaat hen in
den staart: laat hen in hunne steden
niet komen, want de HEER, uw God,
heeft ze in uwe hand gegeven.
20 En het geschiedde, toen Jozua en
de kinderen Israëls geëindigd hadden
hen met eenen zeer grooten slag te
slaan, tot dat zij vernield waren, en dat
de overgeblevenen, die van hen over-
gebleven waren, in de vaste steden ge-
komen waren;
21 Zoo keerde al het volk tot Jozua in
het leger, bij Makkéda, in vrede; nie-
mand had zijne tong tegen de kinderen
Israëls geroerd.
22 Daarna zeide Jozua: Opent den
mond der spelonk, en brengt tot mij
uit die vijf Koningen, uit de spelonk.
23 Zij nu deden alzoo, en bragten tot
hem uit die vijf Koningen uit de spe-
lonk: den Koning van Jerûzalem, den
Koning van Hebron, den Koning van
Jarmuth, den Koning van Lachis, den
Koning van Eglon.
24 En het geschiedde, als zij die Ko-
ningen uitgebragt hadden tot Jozua,
zoo riep Jozua al de mannen van Israël,
en hij zeide tot de oversten des krijgs-
volks, die met hem uitgetogen waren:
Treedt toe, zet uwe voeten op de hal-
zen dezer Koningen. En zij traden toe,
en zetten hunne voeten op hunne hal-
zen.
25 Toen zeide Jozua tot hen: Vreest
niet en ontzet u niet; zijt sterk en hebt
goeden moed; want alzoo zal de HEER
aan al uwe vijanden doen, tegen welke
gijlieden strijdt.
26 En Jozua sloeg hen daarna, en dood-
de hen, en hing ze aan vijf houten; en
zij hingen aan de houten tot den
avond.
27 En het geschiedde, ten tijde als de
zon onderging, beval Jozua, dat men
hen van de houten afname, en zij wier-
pen ze in de spelonk, alwaar zij verbor-
gen geweest waren; en zij leiden groote
steenen voor den mond der spelonk, *die
er zijn* tot op dezen zelfden dag.
28 Op dienzelfden dag nam ook Jozua
Makkéda in, en sloeg haar met de
scherpte des zwaards; daar toe ver-
bande hij derzelver Koning, hen, en
alle ziele, die daarin was; hij liet geene
overigen overblijven; en hij deed den
Koning van Makkéda, gelijk hij den
Koning van Jericho gedaan had.
29 Toen toog Jozua dóór, en gansch
Israël met hem, van Makkéda naar Lib-
na, en hij krijgde tegen Libna.
30 En de HEER gaf haar ook in de hand
van Israël, met haren Koning; en hij
sloeg haar met de scherpte des zwaards,
en alle ziele, die daarin was; hij liet
daarin geene overigen overblijven; en
hij deed derzelver Koning, gelijk hij
den Koning van Jericho gedaan had.
31 Toen toog Jozua voort, en gansch
Israël met hem van Libna naar Lachis;
en hij belegerde haar en krijgde tegen
haar.
32 En de HEER gaf Lachis in de hand
van Israël; en hij nam haar in op den
tweeden dag, en hij sloeg ze met de
scherpte des zwaards, en alle ziele, die
daarin was, naar alles, wat hij aan Lib-
na gedaan had.
33 Toen trok Horam, de Koning van
Gezer, op, om Lachis te helpen; maar
Jozua sloeg hem en zijn volk, tot dat
hij hem geene overigen overliet.
34 En Jozua trok voort van Lachis
naar Eglon, en gansch Israël met hem;
en zij belegerden haar en krijgden te-
gen haar.
35 En zij namen haar in op denzelfden
dag, en sloegen ze met de scherpte des
zwaards, en alle ziele, die daarin was,
verbande hij ten zelfden dage, naar
alles, wat hij aan Lachis gedaan had.
36 Daarna toog Jozua op, en gansch
Israël met hem, van Eglon naar He-
bron, en zij krijgden tegen haar.
37 En zij namen haar in, en sloegen ze
met de scherpte des zwaards, zoo haren
Koning als al hare steden, en alle ziele,
die daarin was; hij liet niemand in het
leven overig blijven, naar alles, wat hij
aan Eglon gedaan had; en hij verbande
haar, en alle ziele, die daarin was.
38 Toen keerde Jozua, en gansch Israël
met hem, naar Debir, en hij krijgde te-
gen haar.
39 En hij nam haar in, met haren Ko-
ning, en al hare steden, en zij sloegen
ze met de scherpte des zwaards, en ver-
banden alle ziele, die daarin was; hij
liet geene overigen overblijven: gelijk
hij aan Hebron gedaan had, alzoo deed
hij aan Debir en haren Koning, en ge-
lijk hij aan Libna en haren Koning ge-
daan had.
40 Alzoo sloeg Jozua het gansche land,
het gebergte, en het Zuiden, en de laag-
te, en de afloopingen der wateren, en al
hunne Koningen; hij liet geene overigen
overblijven; ja hij verbande alles, wat
adem had, gelijk de HEER, de God Is-
raëls, geboden had.

41 En Jozua sloeg hen van Kades-Bar-
néa en tot Gaza toe; ook het gansche
land Gosen, en tot Gíbeon toe.
42 En Jozua nam alle deze Koningen
en hun land op eenmaal; want de HEER,
de God van Israël, streed voor Israël.
43 Toen keerde Jozua weder, en gansch
Israël met hem, naar het leger te Gilgal.

HET 11 CAPITTEL.

HET geschiedde daarna, als Jabin, de
Koning van Hazor, dit hoorde, zoo
zond hij tot Jobab, den Koning van Ma-
don, en tot den Koning van Simron, en
tot den Koning van Achsaf,
2 En tot de Koningen, die tegen het
noorden waren, op het gebergte, en op
het vlakke, tegen het zuiden van Cin-
nerôth, en in de laagte, en in Nafoth-
Dor, aan de zee;
3 Tot de Kanaäniten tegen het oosten
en tegen het westen, en de Amoriten,
en de Hethiten, en de Fereziten, en de
Jebusiten op het gebergte, en de Hevi-
ten onder aan Hermon, in het land van
Mizpa.
4 Dezen nu togen uit, en al hunne heir-
legers met hen; veel volks, als het zand,
dat aan den oever der zee is, in veel-
heid; en zeer vele paarden en wagens.
5 Alle deze Koningen werden verga-
derd, en kwamen en legerden zich za-
men aan de wateren van Merom, om
tegen Israël te krijgen.
6 En de HEER zeide tot Jozua: Vrees
niet voor hunne aangezigten, want mor-
gen omtrent dezen tijd zal ik hen alle-
gaar verslagen geven voor het aangezigt
van Israël; hunne paarden zult gij ver-
lammen, en hunne wagenen met vuur
verbranden.
7 En Jozua, en al het krijgsvolk met
hem, kwamen snellijk over hen aan de
wateren van Merom, en zij overvielen
hen.
8 En de HEER gaf ze in de hand van Is-
raël, en zij sloegen hen, en zij joegen ze
na tot groot Zidon toe, en tot Misrefôt-
maïm, en tot het dal Mizpe tegen het
oosten; en zij sloegen hen, tot dat zij
geene overigen onder hen overlieten.
9 Jozua nu deed hun, gelijk hem de
HEER gezegd had: hunne paarden ver-
lamde hij, en hunne wagenen verbrand-
de hij met vuur.
10 En Jozua keerde weder te dier tijd,
en hij nam Hazor in; en haren Koning
sloeg hij met het zwaard; want Hazor
was te voren het hoofd van alle deze
Koningrijken.
11 En zij sloegen alle ziele, die daarin
was, met de scherpte des zwaards, die
verbannende; daar bleef niets overig,
dat adem had: en Hazor verbrandde
hij met vuur.
12 En Jozua nam al de steden dezer
Koningen in, en al hare Koningen, en
hij sloeg ze met de scherpte des
zwaards, hen verbannende, gelijk Mo-
zes, de knecht des HEEREN, geboden
had.
13 Alleenlijk verbrandden de Israëli-
ten geene steden, die op hare heuvelen
stonden, behalve Hazor alleen, dat ver-
brandde Jozua.
14 En al den roof dezer steden, en het
vee, roofden de kinderen Israëls voor
zich; alleenlijk sloegen zij al de men-
schen met de scherpte des zwaards, tot
dat zij hen verdelgden; zij lieten niet
overblijven wat adem had.
15 Gelijk de HEER Mozes zijnen
knecht geboden had, alzoo gebood Mo-
zes aan Jozua; en alzoo deed Jozua;
hij deed er niet één woord af van alles,
wat de HEER Mozes geboden had.
16 Alzoo nam Jozua al dat land in, het
gebergte, en al het Zuiden, en al het
land van Gosen, en de laagte, en het
vlakke veld, en het gebergte van Israël,
en deszelfs laagte;
17 Van den kalen berg, die opwaarts
naar Seïr gaat, tot Baäl-Gad toe, in het
dal van den Libanon, onder aan den
berg Hermon; al hunne Koningen nam
hij ook, en sloeg hen, en doodde hen.
18 Vele dagen voerde Jozua krijg te-
gen alle deze Koningen.
19 Daar was geene stad, die vrede
maakte met de kinderen Israëls, be-
halve de Heviten, inwoners van Gíbeon;
zij namen die allen in door krijg.
20 Want het was van den HEERE, hun-
ne harten te verstokken, dat zij Israël
met oorlog te gemoet gingen, opdat hij
ze verbannen zoude, dat hun geene ge-
nade geschiedde, maar opdat hij hen
verdelgen zoude, gelijk de HEER Mozes
geboden had.
21 Te dier tijd nu kwam Jozua, en
roeide de Enakiten uit, van het geberg-
te, van Hebron, van Debir, van Anab,
en van het gansche gebergte van Juda,
en van het gansche gebergte van Israël;
Jozua verbande hen met hunne steden.
22 Daar bleef niemand van de Enaki-
ten overig in het land der kinderen Is-
raëls; alleenlijk bleven zij overig te
Gaza, te Gath, en te Asdod.
23 Alzoo nam Jozua al dat land in,
naar alles, wat de HEER tot Mozes ge-
sproken had; en Jozua gaf het Israël
ten erve, naar hunne afdeelingen, naar

hunne stammen. En het land rustte
van den krijg.

HET 12 CAPITTEL.

DIT nu zijn de Koningen des lands,
welke de kinderen Israëls geslagen
hebben, en derzelver land erfelijk be-
zaten, aan gene zijde der Jordaan, tegen
den opgang der zon, van de beek Arnon
af tot den berg Hermon, en het gansche
vlakke veld tegen het oosten:
2 Sihon, de Koning der Amoriten, die
te Hesbon woonde; die van Aroër af
heerschte, welke aan den oever der beek
Arnon is, en *over* het midden der beek,
en de helft van Gílead, en tot aan de
beek Jabbok, de landpale der kinderen
Ammons.
3 En *over* het vlakke veld tot aan de
zee van Cinnerôth tegen het oosten, en
tot aan de zee des vlakken velds, de
Zoutzee, tegen het oosten, van den weg
naar Beth-Jesimôth; en van het zuiden
beneden Ashdoth-Pisga.
4 Daar toe de landpale van Og, den
Koning van Basan, die van het over-
blijfsel der reuzen was, wonende te As-
tharôth en te Edréï,
5 En heerschte over den berg Hermon,
en over Salcha, en over geheel Basan,
tot aan de landpale der Gesuriten, en
der Maächathiten; en de helft van Gí-
lead, de landpale van Sihon, den Koning
van Hesbon.
6 Mozes, de knecht des HEEREN, en de
kinderen Israëls sloegen hen, en Mozes,
de knecht des HEEREN, gaf aan de Ru-
beniten en de Gadíten, en aan den hal-
ven stam van Manasse, dat *land* tot eene
erfelijke bezitting.
7 Dit nu zijn de Koningen des lands,
die Jozua sloeg, en de kinderen Israëls,
aan deze zijde der Jordaan tegen het
westen, van Baäl-Gad af, in het dal van
den Líbanon, en tot aan den kalen
berg, die naar Seïr opgaat; en Jozua
gaf het aan de stammen Israëls tot eene
erfelijke bezitting, naar hunne afdeelin-
gen.
8 Wat op het gebergte, en in de laagte,
en in het vlakke veld, en in de afloopin-
gen der wateren, en in de woestijn, en
tegen het zuiden was: de Hethiten, de
Amoriten, en Kanaäniten, de Fereziten,
de Heviten, en de Jebusiten.
9 De Koning van Jericho, één; de Ko-
ning van Ai, die ter zijde van Beth-el is,
één;
10 De Koning van Jerûzalem, één; de
Koning van Hebron, één;
11 De Koning van Jarmuth, één; de
Koning van Lachis, één;
12 De Koning van Eglon, één; de Ko-
ning van Gezer, één;
13 De Koning van Debir, één; de Ko-
ning van Geder, één;
14 De Koning van Horma, één; de Ko-
ning van Harad, één;
15 De Koning van Libna, één; de Ko-
ning van Adullam, één;
16 De Koning van Makkéda, één; de
Koning van Beth-el, één;
17 De Koning van Tappuah, één; de
Koning van Hefer, één;
18 De Koning van Afek, één; de Ko-
ning van Lassaron, één;
19 De Koning van Madon, één; de Ko-
ning van Hazor, één;
20 De Koning van Simron Meron, één;
de Koning van Achsaf, één;
21 De Koning van Taänach, één; de
Koning van Megiddo, één;
22 De Koning van Kedes, één; de Ko-
ning van Jokneam aan den Karmel, één;
23 De Koning van Dor, tot Nafath Dor,
één; de Koning der Heidenen te Gilgal,
één;
24 De Koning van Thirza, één. Alle
deze Koningen zijn één en dertig.

HET 13 CAPITTEL.

JOZUA nu was oud, wel bedaagd; en
de HEER zeide tot hem: Gij zijt
oud geworden, wel bedaagd, en er is
zeer veel lands overgebleven, om dat
erfelijk te bezitten.
2 Dit is het land, dat overgebleven is:
al *het land* der Filistijnen en het gan-
sche Gesuritische.
3 Van Sihor, die voor aan Egypte is,
tot aan de landpale van Ekron tegen het
noorden, dat den Kanaäniten toegere-
kend wordt; vijf vorsten der Filistij-
nen, de Gazatiet en Asdodiet, de Aske-
loniet, de Gethiet en Ekroniet, en de
Avviten.
4 Van het Zuiden, het gansche land
der Kanaäniten, en Meára, die van de
Zidoniten is, tot Afek toe, tot aan de
landpale der Amoriten.
5 Daar toe het land der Gibliten, en de
gansche Líbanon tegen den opgang der
zon, van Baäl-Gad, onder aan den berg
Hermon, tot aan den ingang van Ha-
math.
6 Allen, die op het gebergte wonen van
den Líbanon af tot Misrefôth-maïm toe,
al de Zidoniërs; ik zal hen verdrijven
van het aangezigt der kinderen Israëls;
alleenlijk maak, dat het Israël ten erf-
deel valle, gelijk ik u geboden heb.
7 En nu, deel dit land tot een erfdeel
aan de negen stammen, en aan den hal-
ven stam van Manasse;

8 Met welken de Rubeniten en Gaditen hunne erfenis ontvangen hebben; welke Mozes hun gaf aan gene zijde der Jordaan tegen het oosten, gelijk Mozes, de knecht des HEEREN, hun gegeven had;

9 Van Aroër aan, die aan den oever der beek Arnon is, en de stad, die in het midden der beek is, en al het vlakke land van Médeba tot Dibon toe;

10 En al de steden van Sihon, den Koning der Amoriten, die te Hesbon geregeerd heeft, tot aan de landpale van de kinderen Ammons;

11 En Gílead, en de landpale der Gesuriten, en der Maächathiten, en den ganschen berg Hermon, en gansch Basan, tot Salcha toe;

12 Het gansche Koningrijk van Og in Basan, die geregeerd heeft te Astharôth en te Edréï; deze is overig gebleven uit het overblijfsel der reuzen, welke Mozes heeft verslagen, en heeft ze verdreven.

13 Doch de kinderen Israëls verdreven de Gesuriten en de Maächathiten niet; maar Gesur en Maächath woonden in het midden van Israël tot op dezen dag.

14 Alleenlijk gaf hij den stam van Levi geene erfenis. De vuurofferen des HEEREN, des Gods van Israël, zijn zijne erfenis, gelijk hij tot hem gesproken had.

15 Alzoo gaf Mozes aan den stam der kinderen van Ruben, naar hunne huisgezinnen,

16 Dat hunne landpale was van Aroër af, die aan den oever der beek Arnon is, en de stad, die in het midden der beek is, en al het vlakke land tot Médeba toe:

17 Hesbon en al hare steden, die in het vlakke land zijn, Dibon, en Bamôth-Baäl, en Beth-Baäl-Meon,

18 En Jahza, en Kedémoth, en Mefaäth,

19 En Kirjathâîm, en Sibma, en Zereth, Hassáhar op den berg des dals,

20 En Beth-Peor, en Asdoth-Pisga, en Beth-Jesimôth;

21 En alle steden des vlakken lands, en het gansche Koningrijk van Sihon, den Koning der Amoriten, die te Hesbon regeerde, dien Mozes geslagen heeft, mitsgaders de vorsten van Mídian, Evi, en Rekem, en Zur, en Hur, en Reba, geweldigen van Sihon, inwoners des lands.

22 Daartoe hebben de kinderen Israëls met het zwaard gedood Bíleam, den zoon van Beor, den voorzegger, nevens degenen, die van hen verslagen zijn.

23 De landpale nu der kinderen van Ruben was de Jordaan, en *derzelver* landpale; dit is het erfdeel der kinderen van Ruben, naar hunne huisgezinnen, steden en derzelver dorpen.

24 En aan den stam van Gad, aan de kinderen van Gad, naar hunne huisgezinnen, gaf Mozes,

25 Dat hunne landpale was Jáëzer, en al de steden van Gílead, en het halve land van de kinderen Ammons, tot Aróër toe, die voor aan Rabba is;

26 En van Hesbon af tot Ramath-Mizpe en Betónim; en van Mohanâîm tot aan de landpale van Debir;

27 En in het dal, Beth-Háram, en Beth-Nimra, en Sukkôth, en Zefon, wat overig was van het Koningrijk van Sihon, den Koning te Hesbon; de Jordaan en *derzelver* landpale, tot aan het einde der zee van Cinnereth, over de Jordaan, tegen het oosten.

28 Dit is het erfdeel der kinderen van Gad, naar hunne huisgezinnen: de steden en derzelver dorpen.

29 Verder had Mozes aan den halven stam van Manasse *eene erfenis* gegeven, die aan den halven stam der kinderen van Manasse bleef, naar hunne huisgezinnen;

30 Zoo dat hunne landpale was van Mahanâîm af, het gansche Basan, het gansche Koningrijk van Og, den Koning van Basan, en al de vlekken van Jaïr, die in Basan zijn, zestig steden.

31 En het halve Gílead, en Astharôth, en Edréï, steden des Koningrijks van Og in Basan, waren van de kinderen van Machir, den zoon van Manasse, *namelijk* de helft der kinderen van Machir, naar hunne huisgezinnen.

32 Dit is het, wat Mozes ten erve uitgedeeld had in de velden van Moab op gene zijde der Jordaan van Jericho, tegen het oosten.

33 Maar aan den stam van Levi gaf Mozes geen erfdeel: de HEER, de God Israëls, is zelf hun erfdeel, gelijk hij tot hen gesproken heeft.

HET 14 CAPITTEL.

DIT is nu hetgeen de kinderen van Israël geërfd hebben in het land Kanaän; hetwelk de priester Eleázar, en Jozua de zoon van Nun, en de hoofden der vaderen van de stammen der kinderen Israëls, hen hebben doen erven;

2 Door het lot hunner erfenis, gelijk de HEER door de dienst van Mozes geboden had, aangaande de negen stammen en den halven stam.

3 Want aan de twee stammen en den
halven stam had Mozes een erfdeel ge-
geven op gene zijde der Jordaan; maar
aan de Leviten had hij geen erfdeel on-
der hen gegeven.
4 Want de kinderen van Jozef waren
twee stammen, Manasse en Efraïm; en
aan de Leviten gaven zij geen deel in
het land, maar steden om te bewonen,
en derzelver voorsteden voor hun vee
en voor hunne bezitting.
5 Gelijk de HEER Mozes geboden had,
alzoo deden de kinderen Israëls, en zij
deelden het land.
6 Toen naderden de kinderen van Ju-
da tot Jozua, te Gilgal, en Kaleb, de
zoon van Jefunne, de Keneziet, zeide
tot hem: Gij weet het woord, dat de
HEER tot Mozes, den man Gods, gespro-
ken heeft te Kades-Barnéa, ter oorzake
van mij, en ter oorzake van u.
7 Ik was veertig jaren oud, toen Mo-
zes, de knecht des HEEREN, mij uitge-
zonden heeft van Kades-Barnéa, om het
land te verspieden, en ik hem antwoord
bragt, gelijk het in mijn hart was.
8 Maar mijne broeders, die met mij
opgegaan waren, deden het hart des
volks smelten; doch ik volhardde den
HEER, mijnen God, na te volgen.
9 Toen zwoer Mozes te dienzelfden
dage, zeggende: Indien niet het land,
waarop uw voet getreden heeft, u en
uwen kinderen ten erfdeel zal zijn in
eeuwigheid, dewijl gij volhard hebt den
HEER, mijnen God, na te volgen.
10 En nu, zie, de HEER heeft mij in
het leven behouden, gelijk hij gespro-
ken heeft: het zijn nu vijf en veertig
jaren, sedert dat de HEER dit woord tot
Mozes gesproken heeft, toen Israël in
de woestijn wandelde; en nu, zie, ik ben
heden vijf en tachtig jaren oud.
11 Ik ben nog heden zoo sterk, gelijk
ik was ten dage, toen Mozes mij uit-
zond; gelijk mijne kracht toen was, al-
zoo is nu mijne kracht, tot den oorlog,
en om uit te gaan, en om in te gaan.
12 En nu, geef mij dit gebergte, waar-
van de HEER te dien dage gesproken
heeft, want gij hebt het te dien dage ge-
hoord, dat de Enakiten aldaar waren,
en dat er groote vaste steden waren; of
de HEER met mij ware, dat ik ze ver-
dreef, gelijk de HEER gesproken heeft.
13 Toen zegende hem Jozua, en hij gaf
Kaleb, den zoon van Jefunne, Hebron
ten erfdeel.
14 Daarom werd Hebron aan Kaleb,
den zoon van Jefunne, den Keneziet,
ten erfdeel tot op dezen dag, omdat hij
volhard had den HEER, den God Israëls,
na te volgen.
15 De naam nu van Hebron was eer-
tijds Kirjath-Arba, die een groot mensch
geweest is onder de Enakiten. En het
land rustte van den krijg.

HET 15 CAPITTEL.

EN het lot voor den stam der kinde-
ren van Juda, naar hunne huisge-
zinnen, was: aan de landpale van Edom,
de woestijn Zin, zuidwaards, was het
uiterste tegen het zuiden;
2 Zoo dat hunne landpale, tegen het
zuiden, het uiterste van de Zoutzee
was, van de tong af, die tegen het zui-
den ziet,
3 En uitgaat naar het zuiden tot den
opgang van Akrabbim, en doorgaat naar
Zin, en opgaat van het zuiden naar Ka-
des-Barnéa, en door Hezron gaat, en
opgaat naar Adar, en om Karkáä gaat;
4 En doorgaat naar Azmon, en uit-
komt aan de beek van Egypte; en de
uitgangen dezer landpale zullen aan de
zee zijn. Dit zal uwe landpale tegen
het zuiden zijn.
5 De landpale nu tegen het oosten zal
de Zoutzee zijn, tot aan het uiterste der
Jordaan; en de landpale, aan de zijde
tegen het noorden, zal zijn van de tong
der zee, van het uiterste der Jordaan.
6 En deze landpale zal opgaan tot
Béthhogla, en zal doorgaan van het
noorden naar Beth-arába; en deze
landpale zal opgaan tot den steen van
Bohan, den zoon van Ruben.
7 Verder zal deze landpale opgaan
naar Debir, van het dal van Achor, en
zal noordwaarts zien naar Gilgal, het-
welk tegen den opgang van Adûmmim
is, die aan het zuiden der beek is.
Daarna zal deze landpale doorgaan tot
het water van En-Sémes, en derzelver
uitgangen zullen wezen te Enrógel.
8 En deze landpale zal opgaan door
het dal van den zoon van Hinnom, aan
de zijde van den Jebusiet van het zui-
den, hetwelk is Jerûzalem; en deze
landpale zal opwaarts gaan tot de spits
van den berg, die voor aan het dal van
Hinnom is, westwaarts, hetwelk in het
uiterste van het dal der Refaïten is, te-
gen het noorden.
9 Daarna zal deze landpale strekken
van de hoogte des bergs tot aan de wa-
terfontein Nefthóah, en uitgaan tot de
steden van het gebergte Efron. Verder
zal deze landpale strekken naar Báála,
hetwelk is Kirjath-Jeárim.
10 Daarna zal deze landpale zich om-
keeren van Báála tegen het westen,

naar het gebergte Seïr, en zal doorgaan aan de zijde van den berg Jeárim van het noorden, hetwelk is Chesalôn; en zij zal afkomen naar Beth-Sémes, en door Timna gaan.

11 Verder zal deze landpale uitgaan aan de zijde van Ekron, noordwarts, en deze landpale zal strekken naar Sichron aan, en over den berg Bääla gaan, en uitgaan te Jábneël; en de uitgangen dezer landpale zullen zijn naar de zee.

12 De landpale nu tege nhet westen zal zijn tot de groote zee en *derzelver* landpale. Dit is de landpale der kinderen van Juda rondom heen, naar hunne huisgezinnen.

13 Doch Kaleb, den zoon van Jefunne, had hij een deel gegeven in het midden der kinderen van Juda, naar den mond des HEEREN tot Jozua, de stad van Arba, vader van Enak, dat is Hebron.

14 En Kaleb verdreef van daar de drie zonen van Enak, Sésai, en Ahíman, en Talmai, geboren van Enak.

15 En van daar toog hij opwaarts tot de inwoners van Debir (de naam van Debir nu was te voren Kirjath-Séfer).

16 En Kaleb zeide: Wie Kirjath-Séfer zal slaan, en haar innemen, dien zal ik ook mijne dochter Achsa tot eene vrouw geven.

17 Othniël nu, de zoon van Kenaz, den broeder van Kaleb, nam haar in; en hij gaf hem Achsa, zijne dochter, tot eene vrouw.

18 En het geschiedde, als zij *tot hem* kwam, zoo porde zij hem aan, om een veld van haren vader te begeeren; en zij sprong van den ezel af; toen sprak Kaleb tot haar: Wat is u?

19 En zij zeide: Geef mij eenen zegen; dewijl gij mij een dor land gegeven hebt, geef mij ook waterwellingen. Toen gaf hij haar hooge waterwellingen en lage waterwellingen.

20 Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Juda, naar hunne huisgezinnen.

21 De steden nu, van het uiterste van den stam der kinderen van Juda tot de landpale van Edom, tegen het zuiden, zijn: Kábzeël, en Eder, en Jagur,

22 En Kina, en Dimóna, en Ad-áda,

23 En Kedes, en Hazor, en Jithnan,

24 Zif, en Telem, en Baälôth,

25 En Hazor-Hadattha, en Kerijôth, (Hezron, dat is, Hazor),

26 Amám, en Sema, en Mólada,

27 En Hazar-Gadda, en Hesmon, en Beth-Pálet,

28 En Hazar-Sual, en Ber-séba, en Bizjôtheja,

29 Bääla en Jim, en Azem,

30 En Elthólad, en Chesil, en Horma,

31 En Ziklag, en Madmánna, en Sanzánna,

32 En Lebaôth, en Silhim, en Aïn, en Rimmon. Alle deze steden zijn negen en twintig en derzelver dorpen.

33 In de laagte zijn: Estháol, en Zora, en Asna,

34 En Zanóah, en En-gánnim-Tappûah, en Haënam,

35 Jarmuth en Adullam, Socho en Azéka,

36 En Saäráïm, en Adíthaïm, en Gedéra, en Gedérothaïm: veertien steden en derzelver dorpen.

37 Zenan, en Hadása, en Migdal-gad,

38 En Di-lan, en Mizpe, en Jókteel,

39 Lachis, en Bozkath, en Eglon,

40 En Chabbon, en Lahmas, en Chitlis,

41 En Gederôth, Beth-Dagon, en Nääma, en Makkéda: zestien steden en derzelver dorpen.

42 Libna, en Ether, en Asan,

43 En Jiftah, en Asna, en Nezib,

44 En Kehíla, en Achzib, en Maréza: negen steden en derzelver dorpen.

45 Ekron, en derzelver onderhoorige plaatsen, en derzelver dorpen.

46 Van Ekron, en naar de zee toe, alle die aan de zijde van Asdod zijn, en derzelver dorpen;

47 Asdod, derzelver onderhoorige plaatsen en derzelver dorpen; Gaza, derzelver onderhoorige plaatsen en derzelver dorpen, tot aan de rivier van Egypte, en de groote zee, en *derzelver* landpale.

48 Op het gebergte nu: Samir, en Jatthir, en Socho,

49 En Danna, en Kirjath-Sanna, welke is Debir,

50 En Anab, en Estemo, en Anim,

51 En Gosen, en Holon, en Gilo: elf steden en derzelver dorpen.

52 Arab, en Duma, en Es-an,

53 En Janum, en Beth-Tappûah, en Aféka,

54 En Humta, en Kirjath-Arba, (welke is Hebron) en Zior: negen steden en derzelver dorpen.

55 Maon, Karmel, en Zif, en Juta,

56 En Jizreël, en Jókdeam, en Zanóah,

57 Kain, Gibea, en Timna: tien steden en derzelver dorpen.

58 Halhul, Beth-Zur, en Gedor,

59 En Määrath, en Beth-Anôth, en Eltekon: zes steden en derzelver dorpen.

60 Kirjath-Baäl; deze is Kirjath-Jeá-

rim, en Rabba: twee steden en derzelver dorpen.
61 In de woestijn: Beth-Arâba, Middin, en Sechâcha,
62 En Nibzan, en de Zoutstad, en Engedi: zes steden en derzelver dorpen.
63 Maar de kinderen van Juda konden de Jebusiten, inwoners van Jerûzalem, niet verdrijven; alzoo woonden de Jebusiten bij de kinderen van Juda te Jerûzalem, tot dezen dag toe.

HET 16 CAPITTEL.

DAARNA kwam het lot der kinderen van Jozef uit: van de Jordaan bij Jericho, aan het water van Jericho, oostwaarts, de woestijn opgaande van Jericho, door het gebergte Beth-el;
2 En het komt van Beth-el uit naar Luz; en het gaat door tot de landpale des Archiets, tot Atarôth toe;
3 En het gaat af tegen het westen naar de landpale Jafléti, tot aan de landpale van het benedenste Beth-hóron, en tot Gazer; en derzelver uitgangen zijn aan de zee.
4 Alzoo hebben hun erfdeel bekomen de kinderen van Jozef, Manasse en Efraïm.
5 De landpale nu der kinderen van Efraïm, naar hunne huisgezinnen, is deze: te weten, de landpale huns erfdeels was oostwaarts Atrôth-Addar tot aan het bovenste Beth-hóron.
6 En deze landpale gaat uit tegen het westen bij Michmetâth, van het noorden, en deze landpale keert zich om tegen het oosten naar Thäänat-Silo, en gaat door hetzelve van het oosten naar Janóah;
7 En komt af van Janóah naar Atarôth en Nâharath, en stoot aan Jericho, en gaat uit aan de Jordaan.
8 Van Tappûah gaat deze landpale westwaarts naar de beek Kana, en derzelver uitgangen zijn aan de zee. Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Efraïm, naar hunne huisgezinnen.
9 En de steden, die afgezonderd waren voor de kinderen van Efraïm, waren in het midden van het erfdeel der kinderen van Manasse, alle die steden en derzelver dorpen.
10 En zij verdreven de Kanaäniten niet, die te Gazer woonden; alzoo woonden die Kanaäniten in het midden der Efraïmiten tot op dezen dag; maar zij waren onder schatting dienende.

HET 17 CAPITTEL.

DE stam van Manasse had ook een lot, om dat hij de eerstgeborene van Jozef was: *te weten* Machir, de eerstgeborene van Manasse, de vader van Gílead; omdat hij een krijgsman was, zoo had hij Gílead en Basan.
2 Ook hadden de overgeblevene kinderen van Manasse *een lot*, naar hunne huisgezinnen: *te weten* de kinderen van Abiézer, en de kinderen van Helek, en de kinderen van Asriël, en de kinderen van Sechem, en de kinderen van Hefer, en de kinderen van Semída. Dit zijn de mannelijke kinderen van Manasse, den zoon van Jozef, naar hunne huisgezinnen.
3 Zeláfead nu, de zoon van Hefer, den zoon van Gílead, den zoon van Machir, den zoon van Manasse, had geene zonen, maar dochters; en dit zijn de namen zijner dochteren: Machla en Noa, Hogla, Milcha en Thirza.
4 Deze dan traden toe voor het aangezigt van Eleázar, den priester, en voor het aangezigt van Jozua, den zoon van Nun, en voor het aangezigt der oversten, zeggende: De HEER heeft Mozes geboden, dat men ons een erfdeel geven zou in het midden onzer broederen. Daarom gaf hij haar, naar den mond des HEEREN, een erfdeel in het midden der broederen van haren vader.
5 En aan Manasse vielen tien snoeren toe, behalve het land Gílead en Basan, dat op gene zijde der Jordaan is.
6 Want de dochteren van Manasse erfden een erfdeel in het midden zijner zonen; en het land Gílead hadden de overgeblevene kinderen van Manasse.
7 Zoo dat de landpale van Manasse was van Aser af tot Michmethâth, hetwelk voor aan Sechem is; en deze landpale gaat ter regterhand tot aan de inwoners van En-tappûach.
8 Manasse had wel het land Tappûach, maar Tappûach zelf, aan de landpale van Manasse, hadden de kinderen van Efraïm.
9 Daarna komt de landpale af naar de beek Kana tegen het zuiden der beek. Deze steden zijn van Efraïm in het midden der steden van Manasse; en de landpale van Manasse is aan het noorden der beek, en derzelver uitgangen zijn aan de zee.
10 Het was van Efraïm tegen het zuiden, en tegen het noorden was het van Manasse, en de zee was zijne landpale; en aan het noorden stieten zij aan Aser, en aan het oosten aan Issaschar.
11 Want Manasse had, in Issaschar en in Aser, Beth-Sean en derzelver onderhoorige plaatsen, en Jibleam en derzel-

ver onderhoorige plaatsen, en de inwoners te Dor en derzelver onderhoorige plaatsen, en de inwoners te Endor en derzelver onderhoorige plaatsen, en de inwoners te Tháänach en derzelver onderhoorige plaatsen, en de inwoners te Megiddo, en derzelver onderhoorige plaatsen: drie landstreken.

12 En de kinderen van Manasse konden *de inwoners van* die steden niet verdrijven; want de Kanaäniten wilden in hetzelfde land wonen.

13 En het geschiedde, als de kinderen van Israël sterk werden, zoo maakten zij de Kanaäniten cijnsbaar; maar zij verdreven ze niet ganschelijk.

14 Toen spraken de kinderen van Jozef tot Jozua, zeggende: Waarom hebt gij mij ten erfdeel maar één lot en één snoer gegeven, daar ik toch een groot volk ben, voor zoo veel de HEER mij dus verre gezegend heeft?

15 Jozua nu zeide tot hen: Dewijl gij een groot volk zijt, zoo ga op naar het woud, en houw daar voor u af in het land der Fereziten en der Refaïten, dewijl u het gebergte van Efraïm te eng is.

16 Toen zeiden de kinderen van Jozef: Dat gebergte zou ons niet genoegzaam zijn; er zijn ook ijzeren wagens bij alle Kanaäniten, die in het land des dals wonen, bij die te Beth-Sean en derzelver onderhoorige plaatsen, en die in het dal van Jizreël zijn.

17 Verder sprak Jozua tot het huis van Jozef, tot Efraïm en tot Manasse, zeggende: Gij zijt een groot volk, en gij hebt groote kracht, gij zult geen één lot hebben;

18 Maar het gebergte zal het uwe zijn; *en* dewijl het een woud is, zoo houw het af, zoo zullen deszelfs uitgangen de uwe zijn; want gij zult de Kanaäniten verdrijven, al hebben zij ijzeren wagens, al zijn zij sterk.

HET 18 CAPITTEL.

EN de gansche vergadering van de kinderen Israëls verzamelde zich te Silo, en zij rigtten aldaar op de tent der zamenkomst, nadat het land voor hen onderworpen was.

2 En er bleven overig onder de kinderen Israëls, aan wie zij hun erfdeel niet uitgedeeld hadden, zeven stammen.

3 En Jozua zeide tot de kinderen Israëls: Hoe lang houdt gij u zoo slap, om voort te gaan, om het land te beërven, hetwelk de HEER, de God uwer vaderen, u gegeven heeft!

4 Geeft voor ulieden drie mannen van elken stam, dat ik ze heenzende, en zij zich opmaken, en het land doorwandelen, en beschrijven hetzelve naar hunne erven, en *weder* tot mij komen.

5 Zij nu zullen het deelen in zeven deelen: Juda zal blijven op zijne landpale van het zuiden, en het huis van Jozef zal blijven op zijne landpale van het noorden.

6 En gijlieden zult het land beschrijven in zeven deelen, en tot mij herwaarts brengen, dat ik voor ulieden het lot hier werpe voor het aangezigt des HEEREN, onzes Gods.

7 Want de Leviten hebben geen deel in het midden van ulieden; maar het priesterdom des HEEREN is hun erfdeel. Gad nu, en Ruben, en de halve stam van Manasse, hebben hun erfdeel genomen op gene zijde der Jordaan, oostwaarts, hetwelk hun Mozes, de knecht des HEEREN, gegeven heeft.

8 Toen maakten zich die mannen op, en gingen heen. En Jozua gebood hun, die heengingen, om het land te beschrijven, zeggende: Gaat, en doorwandelt het land, en beschrijft het; komt dan weder tot mij, zoo zal ik ulieden hier het lot werpen, voor het aangezigt des HEEREN, te Silo.

9 De mannen dan gingen heen, en togen het land door en beschreven het, naar de steden, in zeven deelen, in een boek. En zij kwamen *weder* tot Jozua in het leger te Silo.

10 Toen wierp Jozua het lot voor hen te Silo, voor het aangezigt des HEEREN. En Jozua deelde aldaar den kinderen Israëls het land, naar hunne afdeelingen.

11 En het lot van den stam der kinderen van Benjamin kwam op, naar hunne huisgezinnen; en de landpale van hun lot ging uit tusschen de kinderen van Juda, en tusschen de kinderen van Jozef.

12 En hunne landpale was naar den hoek noordwaarts van de Jordaan; en deze landpale gaat opwaarts aan de zijde van Jericho van het noorden, en gaat op door het gebergte westwaarts, en derzelver uitgangen zijn aan de woestijn van Beth-Aven.

13 En van daar gaat de landpale door naar Luz, aan de zijde van Luz (welk is Beth-el), zuidwaarts; en deze landpale gaat af naar Atrôth-Addar, aan den berg, die aan de zuidzijde van het benedenste Beth-hóron is.

14 En die landpale strekt en keert zich om, naar den westhoek zuidwaarts van den berg, die tegen over Beth-horo

zuidwaarts is, en derzelver uitgangen
zijn aan Kirjath-Baäl (welke is Kirjath-
Jeárim), eene stad der kinderen van
Juda. Dit is de hoek ten westen.
15 De hoek nu ten zuiden is aan het
uiterste van Kirjath-Jeárim; en deze
landpale gaat uit ten westen, en dezelve
komt uit aan de fontein der wateren
van Neftóah.
16 En deze landpale gaat af tot aan het
uiterste des bergs, die tegen over het dal
van den zoon van Hinnom is, die in het
dal der Refaïten is tegen het noorden;
en zij gaat af door het dal van Hinnom,
aan de zijde der Jebusiten zuidwaarts,
en gaat af aan de fontein van Rogel.
17 En zij strekt zich van het noorden,
en gaat uit te En-Sémes; van daar gaat
zij uit naar Gelilôth, hetwelk is tegen
over den opgang naar Adummim, en zij
gaat af aan den steen van Bohan, den
zoon van Ruben.
18 En zij gaat door ter zijde tegen over
Arába naar het noorden, en gaat af te
Arába.
19 Verder gaat deze landpale door aan
de zijde van Beth-Hogla noordwaarts,
en de uitgangen van deze landpale zijn
aan de tong der Zoutzee noordwaarts,
aan het uiterste der Jordaan zuidwaarts.
Dit is de zuider-landpale.
20 De Jordaan nu bepaalt haar aan den
hoek naar het oosten. Dit is het erfdeel
der kinderen van Benjamin, in hunne
landpalen rondom, naar hunne huisge-
zinnen.
21 De steden nu van den stam der kin-
deren van Benjamin, naar hunne huis-
gezinnen, zijn: Jericho, en Beth-Hogla,
en Emek-Keziz,
22 En Beth-Arába, en Zemaráim, en
Beth-el,
23 En Háävvim, en Para, en Ofra,
24 En Chefer-Haämmónai, en Ofni, en
Gaba: twaalf steden en derzelver dor-
pen.
25 Gíbeon, en Rama, en Beéroth,
26 En Mizpe, en Chefíra, en Moza,
27 En Rekem, en Jirpeël, en Thárala,
28 En Zela, Elef en Jebusi (deze is Je-
rûzalem), Gibath, Kirjath: veertien ste-
den mitsgaders derzelver dorpen. Dit
is het erfdeel der kinderen van Benja-
min, naar hunne huisgezinnen.

HET 19 CAPITTEL.

DAARNA ging het tweede lot uit
voor Simeon, voor den stam der
kinderen van Simeon, naar hunne huis-
gezinnen; en hun erfdeel was in het
midden van het erfdeel der kinderen
van Juda.
2 En zij hadden in hun erfdeel: Beër-
Séba, en Seba, en Mólada,
3 En Hazar-Sual, en Bala, en Azem,
4 En Elthólad, en Bethul, en Horma,
5 En Ziklag, en Beth-hammarchabôth,
en Hazar-Susa,
6 En Beth-Lebaôth, en Sarûhen: der-
tien steden en derzelver dorpen.
7 Aïn, Rimmon, en Ether, en Asan:
vier steden en derzelver dorpen;
8 En al de dorpen, die rondom deze
steden waren, tot Baälath-Beër, *dat is*
Ramath tegen het zuiden. Dit is het
erfdeel van den stam der kinderen van
Simeon, naar hunne huisgezinnen.
9 Het erfdeel der kinderen van Simeon
is onder het snoer der kinderen van Ju-
da; want het erfdeel der kinderen van
Juda was te groot voor hen; daarom erf-
den de kinderen van Simeon in het mid-
den van hun erfdeel.
10 Daarna kwam het derde lot op voor
de kinderen van Zebulon, naar hunne
huisgezinnen; en de landpale van hun
erfdeel was tot aan Sarid.
11 En hunne landpale gaat opwaarts
naar het westen en Mar-ála, en reikt
tot Dabbáseth, en reikt tot aan de beek,
die voor aan Jokneam is.
12 En zij wendt zich van Sarid oost-
waarts tegen den opgang der zon, tot
de landpale van Chrislôth-Thabor, en
komt uit Dobrath, en gaat opwaarts naar
Jafía.
13 En van daar gaat zij oostwaarts door
naar den opgang, naar Gath-Hefer, te
Eth-Kazin, en zij komt uit te Rimmon-
Methóar, hetwelk is Nea.
14 En deze landpale keert zich om te-
gen het noorden naar Hannáthon, en
derzelver uitgangen zijn het dal van
Jiftah-El.
15 En Kattath, en Náhalal, en Simron,
en Jídala, en Beth-lehem: twaalf ste-
den en derzelver dorpen.
16 Dit is het erfdeel der kinderen van
Zebulon, naar hunne huisgezinnen, de-
ze steden en derzelver dorpen.
17 Het vierde lot ging uit voor Issa-
schar, voor de kinderen van Issaschar,
naar hunne huisgezinnen.
18 En derzelver landpale was Jizreéla,
en Chesulloth, en Sunem,
19 En Hafaráim, en Sion, en Anácha-
rath,
20 En Rabbith, en Kisjon, en Ebez,
21 En Remeth, en En-Cannim, en En-
Hadda, en Beth-Pazzez.
22 En deze landpale reikt aan Thabor,
en Sahazíma, en Beth-Sémes, en de uit-
gangen van hunne landpale zijn aan de

Jordaan: zestien steden en derzelver dorpen.
23 Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Issaschar, naar hunne huisgezinnen, de steden, en derzelver dorpen.
24 Toen ging het vijfde lot voor den stam der kinderen van Aser uit, naar hunne huisgezinnen.
25 En hunne landpale was Helkath, en Hali, en Beten, en Achsaf,
26 En Alammélech, en Amad, en Misal; en zij reikt aan Karmel westwaarts, en aan Sihor Libnath;
27 En zij wendt zich tegen den opgang der zon naar Beth-Dagon, en reikt aan Zebulon, en aan het dal Jiftah-El, noordwaarts naar Beth-Emek, en Nehiël, en komt uit tot Kabul ter linkerhand;
28 En Ebron, en Rehob, en Hammon, en Kana, tot aan groot Zidon.
29 En deze landpale wendt zich naar Rama, en tot aan de vaste stad Tyrus; dan keert deze landpale naar Hosa, en derzelver uitgangen zijn aan de zee, van het landsnoer *strekkende* naar Achzib;
30 En Umma, en Afek, en Rehob: twee en twintig steden en derzelver dorpen.
31 Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Aser, naar hunne huisgezinnen, deze steden en derzelver dorpen.
32 Het zesde lot ging uit voor de kinderen van Nafthali; voor de kinderen van Nafthali, naar hunne huisgezinnen.
33 En hunne landpale is van Helef, van Allon tot Zäänannim, en Adámi-Nekeb, en Jabneël, tot Lakkum; en derzelver uitgangen zijn aan de Jordaan.
34 En deze landpale wendt zich westwaarts naar Aznoth-Thabor en van daar gaat zij voort naar Hukkok, en zij reikt aan Zebulon tegen het zuiden; en aan Aser reikt zij tegen het westen, en aan Juda aan de Jordaan tegen den opgang der zon.
35 De vaste steden nu zijn: Ziddim, Zer en Hammath, Rakkath en Chinnéreth,
36 En Adáma, en Rama, en Hazor,
37 En Kedes, en Edréï, en En-Hazor,
38 En Iron, en Migdal-El, Horem en Beth-Anath, en Beth-Sémes: negentien steden en derzelver dorpen.
39 Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Nafthali, naar hunne huisgezinnen, de steden en derzelver dorpen.
40 Het zevende lot ging uit voor den stam der kinderen van Dan, naar hunne huisgezinnen.
41 En de landpale van hun erfdeel was: Zora, en Estáol, en Ir-Sémes,
42 En Saälabbin, en Ájálon, en Ithla,
43 En Elon, en Timnata, en Ekron,
44 En Elteké, en Gibbeton, en Baäloch,
45 En Jehud, en Bené-Berak, en Gath-Rimmon,
46 En Me-jarkon, en Rakkon, met de landpale tegen over Jafo.
47 Doch de landpale der kinderen van Dan was hun te klein uitgekomen, daarom togen de kinderen van Dan op, en krijgden tegen Lesem, en namen haar in, en sloegen ze met de scherpte des zwaards, en erfden haar, en woonden daarin, en zij noemden Lesem, Dan, naar den naam van hunnen vader Dan.
48 Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Dan, naar hunne huisgezinnen, deze steden en derzelver dorpen.
49 Toen zij nu geëindigd hadden het land erfelijk te deelen, naar deszelfs landpalen, zoo gaven de kinderen Israëls aan Jozua, den zoon van Nun, een erfdeel in het midden van hen.
50 Naar den mond des HEEREN gaven zij hem die stad, welke hij begeerde, Thimnath-Serah, op het gebergte van Efraïm; en hij bouwde die stad, en woonde in dezelve.
51 Dit zijn de erfdeelen, welke Eleázar, de priester, en Jozua, de zoon van Nun, en de hoofden der vaderen van de stammen, door het lot aan de kinderen Israëls erfelijk uitdeelden, te Silo, voor het aangezigt des HEEREN, aan de deur van de tent der zamenkomst. Aldus maakten zij een einde van het uitdeelen des lands.

HET 20 CAPITTEL.

VERDER sprak de HEER tot Jozua, zeggende:
2 Spreek tot de kinderen Israëls, zeggende: Geeft voor ulieden de vrijsteden, waarvan ik met ulieden gesproken heb door de dienst van Mozes.
3 Dat daarhenen vliede de doodslager, die eene ziele door dwaling, niet met wetenschap, verslaat; opdat zij ulieden zijn tot eene toevlugt voor den bloedwreker.
4 Als hij vlugt tot eene van die steden, zoo zal hij staan aan de deur der stadspoort, en hij zal zijne woorden spreken voor de ooren van de oudsten dier stad; dan zullen zij hem tot zich in de stad

nemen, en hem plaats geven, dat hij bij hen wone.
5 En als de bloedwreker hem najaagt, zoo zullen zij den doodslager in zijne hand niet overgeven, dewijl hij zijnen naaste niet met wetenschap verslagen heeft, en hem gisteren *en* eergisteren niet heeft gehaat.
6 En hij zal in die stad wonen, tot dat hij sta voor het aangezigt der vergadering voor het gerigt, tot dat de hoogepriester sterve, welke in die dagen zijn zal; dan zal de doodslager wederkeeren, en komen tot zijne stad, en tot zijn huis, tot de stad, van waar hij gevloden is.
7 Toen heiligden zij Kedes in Galiléa, op het gebergte van Nafthali, en Sichem op het gebergte van Efraïm, en Kirjath-Arba, welke is Hebron, op het gebergte van Juda.
8 En aan gene zijde der Jordaan van Jericho oostwaarts, gaven zij Bezer in de woestijn, in het platte land, van den stam van Ruben; en Ramoth in Gílead, van den stam van Gad; en Golan in Basan, van den stam van Manasse.
9 Dit nu zijn de steden, die bestemd waren voor al de kinderen Israëls, en voor den vreemdeling, die in het midden van hen verkeert, opdat derwaarts vlugtte al wie eene ziele slaat door dwaling; opdat hij niet sterve door de hand des bloedwrekers, tot dat hij voor het aangezigt der vergadering gestaan zal hebben.

HET 21 CAPITTEL.

TOEN naderden de hoofden der vaderen van de Leviten tot Eleázar, den priester, en tot Jozua, den zoon van Nun, en tot de hoofden der vaderen van de stammen der kinderen Israëls;
2 En zij spraken tot hen, te Silo, in het land Kanaän, zeggende: De HEER heeft geboden door de dienst van Mozes, dat men ons steden te bewonen geven zou, en derzelver voorsteden voor onze beesten.
3 Daarom gaven de kinderen Israëls aan de Leviten van hun erfdeel, naar den mond des HEEREN, deze steden en derzelver voorsteden.
4 Toen ging het lot uit voor de huisgezinnen der Kahathiten; en voor de kinderen van Aäron, den priester, uit de Leviten, waren van den stam van Juda, en van den stam van Simeon, en van den stam van Benjamin, door het lot, dertien steden.
5 En aan de overgeblevene kinderen van Kahat vielen, bij het lot, van de huisgezinnen van den stam van Efraïm, en van den stam van Dan, en van den halven stam van Manasse, tien steden.
6 En aan de kinderen van Gerson, van de huisgezinnen van den stam van Issaschar, en van den stam van Aser, en van den stam van Nafthali, en van den halven stam van Manasse, in Basan, bij het lot, dertien steden.
7 Aan de kinderen van Merári, naar hunne huisgezinnen, van den stam van Ruben, en van den stam van Gad, en van den stam van Zebulon, twaalf steden.
8 Alzoo gaven de kinderen Israëls aan de Leviten deze steden en derzelver voorsteden, bij het lot, gelijk de HEER geboden had door de dienst van Mozes.
9 Verder gaven zij van den stam der kinderen van Juda, en van den stam der kinderen van Simeon, deze steden, die men bij name noemde;
10 Dat zij waren van de kinderen van Aäron, van de huisgezinnen der Kahathiten, uit de kinderen van Levi; want het eerste lot was het hunne.
11 Zoo gaven zij hun de stad van Arba, den vader van Anok (zij is Hebron), op den berg van Juda, en derzelver voorsteden rondom haar.
12 Maar het veld der stad en derzelver dorpen, gaven zij aan Kaleb, den zoon van Jefunne, tot zijne bezitting.
13 Alzoo gaven zij aan de kinderen van den priester Aäron de vrijstad des doodslagers, Hebron en derzelver voorsteden, en Libna en derzelver voorsteden;
14 En Jatthir en derzelver voorsteden, en Esthemóa en derzelver voorsteden;
15 En Cholon en derzelver voorsteden, en Debir en derzelver voorsteden;
16 En Aïn en derzelver voorsteden, en Jutta en derzelver voorsteden, en Beth-Sémes en derzelver voorsteden: negen steden van deze twee stammen.
17 En van den stam van Benjamin, Gíbeon en derzelver voorsteden, Geba en derzelver voorsteden;
18 Anathoth en derzelver voorsteden, en Almon en derzelver voorsteden: vier steden.
19 Al de steden van de kinderen van Aäron, de priesteren, waren dertien steden en derzelver voorsteden.
20 De huisgezinnen nu van de kinderen van Kahat, de Leviten, die overgebleven waren van de kinderen van Kahat, hadden de steden huns lots van den stam van Efraïm.
21 En zij gaven hun Sichem, eene

vrijstad des doodslagers, en derzelver
voorsteden, op den berg Efraïm, en Ge-
zer en derzelver voorsteden;
22 En Kibzáim en derzelver voorsteden,
en Beth-hóron en derzelver voorsteden:
vier steden.
23 En van den stam van Dan, Elteké
en derzelver voorsteden, Gibbethon en
derzelver voorsteden;
24 Ajálon en derzelver voorsteden,
Gath-Rimmon en derzelver voorsteden:
vier steden.
25 En van den halven stam van Manas-
se, Tháänach en derzelver voorsteden, en
Gath-Rimmon en derzelver voorsteden:
twee steden.
26 Al de steden voor de huisgezinnen
van de overige kinderen van Kahat, zijn
tien, met derzelver voorsteden.
27 En aan de kinderen van Gerson, van
de huisgezinnen der Leviten, van den
halven stam van Manasse, de vrijstad
des doodslagers, Golan in Basan, en der-
zelver voorsteden, en Beësthera en der-
zelver voorsteden: twee steden.
28 En van den stam van Issaschar, Kis-
jon en derzelver voorsteden, en Dobrath
en derzelver voorsteden;
29 Jarmuth en derzelver voorsteden,
En-Gannim en derzelver voorsteden:
vier steden.
30 En van den stam van Aser, Misal
en derzelver voorsteden, Abdon en der-
zelver voorsteden;
31 En Helkath en derzelver voorste-
den, en Rehob en derzelver voorsteden:
vier steden.
32 En van den stam van Nafthali, de
vrijstad des doodslagers, Kedes in Gali-
léa, en derzelver voorsteden, en Ham-
moth-Dor en derzelver voorsteden, en
Kartan en derzelver voorsteden: drie
steden.
33 Al de steden der Gersoniten, naar
hunne huisgezinnen, zijn dertien steden
en derzelver voorsteden.
34 Aan de huisgezinnen nu van de kin-
deren van Merári, van de overige Levi-
ten, *werden gegeven* van den stam van
Zebulon, Jokneam en derzelver voor-
steden, Karta en derzelver voorsteden,
35 Dimna en derzelver voorsteden, Ná-
halal en derzelver voorsteden: vier ste-
den.
36 En van den stam van Ruben, Bezer
en derzelver voorsteden, en Jaza en
derzelver voorsteden,
37 Kedémoth en derzelver voorsteden,
en Mefaath en derzelver voorsteden:
vier steden.
38 Van den stam van Gad nu, de vrij-
stad des doodslagers, Ramoth in Gílead,
en derzelver voorsteden, en Mahanáïm
en derzelver voorsteden,
39 Hesbon en derzelver voorsteden, Já-
ëzer en derzelver voorsteden: alle die
steden zijn vier.
40 Alle die steden waren van de kin-
deren van Merári, naar hunne huisge-
zinnen, die nog overig waren van de
huisgezinnen der Leviten; en derzelver
lot was twaalf steden.
41 Al de steden der Leviten, in het
midden van de erfenis der kinderen Is-
raëls, waren acht en veertig steden en
derzelver voorsteden.
42 Deze steden waren elk met hare
voorsteden rondom haar; alzoo was het
met alle die steden.
43 Alzoo gaf de HEER aan Israël het
gansche land, dat hij gezworen had
hunnen vaderen te geven, en zij beërf-
den het, en woonden er in.
44 En de HEER gaf hun rust rondom,
naar alles wat hij hunnen vaderen ge-
zworen had; en daar bestond niet één
man van al hunne vijanden voor hun
aangezigt; al hunne vijanden gaf de
HEER in hunne hand.
45 Er viel niet één woord van al de
goede woorden, die de HEER gesproken
had tot het huis van Israël; het kwam
altemaal.

HET 22 CAPITTEL.

TOEN riep Jozua de Rubeniten, en
de Gaditen, en den halven stam
van Manasse,
2 En hij zeide tot hen: Gijlieden hebt
onderhouden alles, wat u Mozes, de
knecht des HEEREN, geboden heeft; en
gij zijt mijner stem gehoorzaam geweest
in alles, wat ik u geboden heb.
3 Gij hebt uwe broederen niet verlaten
nu langen tijd, tot op dezen dag toe;
maar gij hebt waargenomen de onder-
houding der geboden van den HEER,
uwen God.
4 En nu, de HEER, uw God, heeft uwen
broederen rust gegeven, gelijk hij hun
toegezegd had; keert dan nu weder, en
gaat gij naar uwe tenten, naar het land
uwer bezitting, hetwelk u Mozes, de
knecht des HEEREN, gegeven heeft op
gene zijde der Jordaan.
5 Alleenlijk neemt naarstiglijk waar
te doen het gebod en de wet, die u Mo-
zes, de knecht des HEEREN, geboden
heeft, dat gij den HEER, uwen God, lief-
hebt, en dat gij wandelt in al zijne we-
gen, en zijne geboden houdt, en hem
aanhangt, en dat gij hem dient met uw
gansche hart en met uwe gansche ziel.

6 Alzoo zegende hen Jozua, en hij liet
hen gaan; en zij gingen naar hunne
tenten.
7 Want aan de helft van den stam van
Manasse had Mozes *een erfdeel* gegeven
in Basan, maar aan *de andere* helft derzelver gaf Jozua *een erfdeel* bij hunne
broederen, aan deze zijde der Jordaan
westwaarts. Verder ook als Jozua hen
liet trekken naar hunne tenten, zoo zegende hij hen.
8 En hij sprak tot hen, zeggende: Keert
weder tot uwe tenten met veel rijkdom,
en met zeer veel vee, met zilver, en met
goud, en met koper, en met ijzer, en
met zeer veel kleederen; deelt den roof
uwer vijanden met uwe broederen.
9 Alzoo keerden de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de
halve stam van Manasse weder, en zij
togen van de kinderen Israëls, van Silo,
dat in het land Kanaän is, om te gaan
naar het land van Gílead, naar het land
hunner bezitting, in hetwelk zij bezitters gemaakt waren, naar den mond des
HEEREN, door de dienst van Mozes.
10 Toen zij kwamen aan de grenzen
der Jordaan, die in het land Kanaän zijn,
zoo bouwden de kinderen van Ruben,
en de kinderen van Gad, en de halve
stam van Manasse aldaar eenen altaar
aan de Jordaan, eenen altaar groot in
het aanzien.
11 En de kinderen Israëls hoorden
zeggen: Ziet, de kinderen van Ruben,
en de kinderen van Gad, en de halve
stam van Manasse hebben eenen altaar
gebouwd, tegen over het land Kanaän,
aan de grenzen der Jordaan, aan de
zijde van de kinderen Israëls.
12 Als de kinderen Israëls *dit* hoorden,
zoo verzamelde de gansche vergadering
der kinderen Israëls te Silo, dat zij tegen hen optogen met een heir.
13 En de kinderen Israëls zonden aan
de kinderen van Ruben, en aan de kinderen van Gad, en aan den halven stam
van Manasse, in het land Gílead, Pínehas, den zoon van Eleázar, den priester;
14 En tien vorsten met hem, van ieder
vaderlijk huis éénen vorst, uit al de
stammen van Israël; en zij waren een
ieder een hoofd van het huis hunner
vaderen over de duizenden van Israël.
15 Toen zij tot de kinderen van Ruben,
en tot de kinderen van Gad, en tot den
halven stam van Manasse kwamen, in
het land Gílead, zoo spraken zij met
hen, zeggende:
16 Aldus spreekt de gansche gemeente
des HEEREN: Wat overtreding is dit,
waarmede gijlieden overtreden hebt tegen den God Israëls, heden afkeerende
van achter den HEER, mits dat gij eenen
altaar voor u gebouwd hebt, om heden
tegen den HEER wederspannig te zijn?
17 Is ons de ongeregtigheid van Peor
te weinig? van welke wij niet gereinigd
zijn tot op dezen dag, hoewel de plaag in
de vergadering des HEEREN geweest is.
18 Dewijl gij u heden van achter den
HEER afkeert, het zal dan geschieden,
als gij heden wederspannig zijt tegen
den HEER, zoo zal hij zich morgen
grootelijks vertoornen tegen de gansche
gemeente van Israël.
19 Maar toch, indien het land uwer
bezitting onrein is, komt over in het
land van de bezitting des HEEREN, waar
de tabernakel des HEEREN woont, en
neemt bezitting in het midden van ons;
doch zijt niet wederspannig tegen den
HEER, en zijt ook niet wederspannig tegen ons, eenen altaar voor u bouwende,
behalve den altaar van den HEER, onzen
God.
20 Heeft niet Achan, de zoon van Zerah, overtreding begaan met het verbannene? en kwam er niet eene verbolgenheid over de gansche vergadering
van Israël? en die man stierf niet alleen
in zijne ongeregtigheid.
21 Toen antwoordden de kinderen van
Ruben, en de kinderen van Gad, en de
halve stam van Manasse, en zij spraken
met de hoofden der duizenden van Israël:
22 De God der Goden, de HEER, de God
der Goden, de HEER, hij weet het, Israël zelfs zal het ook weten: is het door
wederspannigheid, of is het door overtreding tegen den HEER, zoo behoudt
ons heden niet;
23 Dat wij ons eenen altaar zouden gebouwd hebben, om ons van achter den
HEER af te keeren, of om brandoffer en
spijsoffer daarop te offeren, of om dank
offer daarop te doen, zoo eische het de
HEER.
24 En zoo wij dit niet uit zorg van
wege *deze* zaak gedaan hebben, zeggende: Morgen mogten uwe kinderen
tot onze kinderen spreken, zeggende:
Wat hebt gij met den HEER, den God
van Israël, te doen?
25 De HEER heeft immers de Jordaan
tot landpale gezet tusschen ons en tusschen ulieden, gij kinderen van Ruben,
en gij kinderen van Gad; gij hebt geen
deel aan den HEER. Zoo mogten uwe
kinderen onze kinderen doen ophouden,
dat zij den HEER niet vreesden.

26 Daarom zeiden wij: Laat ons toch voor ons maken, bouwende eenen altaar, niet ten brandoffer, noch ten offer;

27 Maar dat hij een getuige zij tusschen ons en tusschen ulieden, en tusschen onze geslachten na ons, opdat wij de dienst des HEEREN voor zijn aangezigt dienen mogten met onze brandoffers, en met onze slagtoffers, en met onze dankoffers; en dat uwe kinderen tot onze kinderen morgen niet zeggen: Gijlieden hebt geen deel aan den HEER.

28 Daarom zeiden wij: Wanneer het geschiedt, dat zij morgen *alzoo* tot ons en tot onze geslachten zeggen zullen; zoo zullen wij zeggen: Ziet de gedaante van den altaar des HEEREN, welken onze vaderen gemaakt hebben, niet ten brandoffer, noch ten offer; maar hij is een getuige tusschen ons en tusschen ulieden.

29 Het zij verre van ons, van ons, dat wij zouden wederspannig zijn tegen den HEER, of dat wij te dezen dage ons van achter den HEER afkeeren zouden, bouwende eenen altaar ten brandoffer, ten spijsoffer, of ten slagtoffer, behalve den altaar van den HEER, onzen God, die vóór zijnen tabernakel is.

30 Toen de priester Pínehas, en de oversten der vergadering, en de hoofden der duizenden Israëls, die bij hem waren, de woorden hoorden, welke de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de kinderen van Manasse gesproken hadden, zoo was het goed in hunne oogen.

31 En Pínehas, de zoon van den priester Eleázar, zeide tot de kinderen van Ruben, en tot de kinderen van Gad, en tot de kinderen van Manasse: Heden weten wij dat de HEER in het midden van ons is, dewijl gij deze overtreding tegen den HEER niet begaan hebt; toen hebt gijlieden de kinderen Israëls verlost uit de hand des HEEREN.

32 En Pínehas, de zoon van den priester Eleázar, keerde weder, met de oversten, van de kinderen van Ruben, en van de kinderen van Gad, uit het land Gílead, naar het land Kanaän, tot de kinderen Israëls; en zij bragten hun antwoord weder.

33 Het antwoord nu was goed in de oogen van de kinderen Israëls; en de kinderen Israëls loofden God, en zeiden niet *meer* van tegen hen op te trekken met een heir, om het land te verderven, waarin de kinderen van Ruben en de kinderen van Gad woonden.

34 En de kinderen van Ruben en de kinderen van Gad noemden dien altaar: Dat het een getuige zij tusschen ons, dat de HEER God zij.

HET 23 CAPITTEL.

EN het geschiedde na vele dagen, nadat de HEER Israël rust gegeven had van al zijne vijanden rondom heen, en Jozua oud geworden *en* wel bedaagd was;

2 Zoo riep Jozua gansch Israël, hunne oudsten, en hunne hoofden, en hunne regters, en hunne ambtlieden, en hij zeide tot hen: Ik ben oud geworden, *en* wel bedaagd;

3 En gij lieden hebt gezien alles, wat de HEER, uw God, gedaan heeft aan alle deze volken voor uw aangezigt; want de HEER, uw God, zelf is het, die voor u gestreden heeft.

4 Ziet, ik heb u deze overige volken door het lot doen toevallen, ten erfdeel voor uwe stammen, van de Jordaan af, met al de volken, die ik uitgeroeid heb, en tot de groote zee, tegen den ondergang der zon.

5 En de HEER, uw God, zelf zal ze uitstooten voor uw aangezigt, en hij zal hen van voor uw aangezigt verdrijven; en gij zult hun land erfelijk bezitten, gelijk de HEER, uw God, tot u gesproken heeft.

6 Zoo weest zeer sterk, om te bewaren en om te doen alles, wat geschreven is in het wetboek van Mozes; opdat gij daarvan niet afwijkt ter regter-noch ter linkerhand;

7 Dat gij niet ingaat tot deze volken, deze, die overgebleven zijn bij ulieden; gedenkt ook niet aan den naam hunner Goden, noch doet er bij zweren, noch dient hun, noch buigt u voor hen;

8 Maar den HEER, uwen God, zult gij aanhangen, gelijk gij tot op dezen dag gedaan hebt.

9 Want de HEER heeft van uw aangezigt verdreven groote en magtige volken; en u aangaande, niemand heeft voor uw aangezigt bestaan, tot op dezen dag toe.

10 Een eenig man onder u zal er duizend jagen; want het is de HEER, uw God zelf, die voor u strijdt, gelijk hij tot u gesproken heeft.

11 Daarom bewaart uwe zielen naarstiglijk, dat gij den HEER, uwen God, liefhebt.

12 Want zoo gij eenigzins afkeert, en het overige van deze volken aanhangt, van deze, die bij u overgebleven zijn, en u met hen verzwagert, en gij tot hen zult ingaan, en zij tot u;

13 Weet voorzeker, dat de HEER, uw
God, niet voortvaren zal deze volken
van voor uw aangezigt te verdrijven;
maar zij zullen ulieden zijn tot een'
strik, en tot een net, en tot een' geesel
aan uwe zijden, en tot doornen in uwe
oogen, tot dat gij omkomt van dit goede
land, hetwelk u de HEER, uw God, gegeven heeft.
14 En ziet, ik ga heden in den weg der
gansche aarde; en gij weet in uw gansche hart en in uwe gansche ziel, dat er
niet een éénig woord gevallen is van
alle die goede woorden, welke de HEER,
uw God, over u gesproken heeft; zij
zijn u allen overgekomen, daar is van
dezelve niet een éénig woord gevallen.
15 En het zal geschieden, gelijk alle
die goede dingen over u gekomen zijn,
welke de HEER, uw God, tot u gesproken
heeft, alzoo zal de HEER over u laten
komen alle die kwade dingen, tot dat hij
u verdelge van dit goede land, hetwelk
u de HEER, uw God, gegeven heeft.
16 Wanneer gij het verbond des HEEREN, uwes Gods, overtreedt, dat hij u
geboden heeft, en gij heengaat en dient
anderen Goden, en u voor dezelve nederbuigt, zoo zal de toorn des HEEREN
over u ontsteken, en gij zult haastelijk
omkomen van het goede land, hetwelk
hij u gegeven heeft.

HET 24 CAPITTEL.

DAARNA verzamelde Jozua al de
stammen Israëls te Sichem, en hij
riep de oudsten van Israël, en deszelfs
hoofden, en deszelfs regters, en deszelfs
ambtlieden; en zij stelden zich voor het
aangezigt van God.
2 Toen zeide Jozua tot het gansche
volk: Alzoo zegt de HEER, de God van
Israël: Over gene zijde der rivier hebben uwe vaders van ouds gewoond,
namelijk Terah, de vader van Abraham,
en de vader van Nahor; en zij hebben
anderen Goden gediend.
3 Toen nam ik uwen vader Abraham
van gene zijde der rivier, en deed hem
wandelen door het gansche land Kanaän; ik vermeerderde ook zijn zaad en
gaf hem Izaak.
4 En aan Izaak gaf ik Jakob en Esau;
en ik gaf aan Esau het gebergte Seïr,
om dat erfelijk te bezitten; maar Jakob
en zijne kinderen togen af in Egypte.
5 Toen zond ik Mozes en Aäron, en ik
plaagde Egypte, gelijk ik in het midden
van hetzelve gedaan heb; en daarna
leidde ik u daaruit.
6 Als ik uwe vaders uit Egypte gevoerd had, zoo kwaamt gij aan de zee,
en de Egyptenaars jaagden uwe vaderen
na met wagens en met ruiters, tot de
Schelfzee.
7 Zij nu riepen tot den HEER, en hij
stelde eene duisternis tusschen u en
tusschen de Egyptenaars, en hij bragt
de zee over hen, en bedekte hen; en
uwe oogen hebben gezien, wat ik in
Egypte gedaan heb. Daarna hebt gij
vele dagen in de woestijn gewoond.
8 Toen bragt ik u in het land der Amoriten, die over gene zijde der Jordaan
woonden, die streden tegen u; maar ik
gaf ze in uwe hand, en gij bezat hun
land erfelijk, en ik verdelgde hen voor
uw aangezigt.
9 Ook maakte zich Balak op, de zoon
van Zippor, de Koning der Moabiten,
en hij streed tegen Israël; en hij zond
heen, en deed Bíleam, den zoon van
Beor, roepen, opdat hij u vervloeken
zoude.
10 Maar ik wilde Bíleam, niet hooren;
dies zegende hij u gestadig, en ik verloste
u uit zijne hand.
11 Toen gij over de Jordaan getrokken
waart, en te Jericho kwaamt, zoo krijgden de burgers van Jericho tegen u, de
Amoriten, en de Fereziten, en de Kanaäniten, en de Hethiten, en de Girgaziten, de Heviten en de Jebusiten; doch
ik gaf hen in uwe hand.
12 En ik zond horzelen voor u heen;
die dreven hen weg van uw aangezigt,
gelijk de beide Koningen der Amoriten,
niet door uw zwaard, noch door uwen
boog.
13 Dus heb ik u een land gegeven,
waaraan gij niet gearbeid hebt, en steden, die gij niet gebouwd hebt, en gij
woont in dezelve; gij eet van de wijngaarden en olijfboomen, die gij niet geplant hebt.
14 En nu, vreest den HEER, en dient
hem in opregtheid en in waarheid; en
doet weg de Goden, die uwe vaders gediend hebben, aan gene zijde der rivier,
en in Egypte; en dient den HEERE.
15 Doch zoo het kwaad is in uwe oogen
den HEERE te dienen, kiest u heden,
wien gij dienen zult: hetzij den Goden,
welken uwe vaders, die aan de andere
zijde der rivier waren, gediend hebben,
of den Goden der Amoriten, in wier land
gij woont; maar aangaande mij, en mijn
huis, wij zullen den HEERE dienen.
16 Toen antwoordde het volk en zeide:
Het zij verre van ons, dat wij den HEER
verlaten zouden, om anderen Goden te
dienen;
17 Want de HEER is onze God; hij is

het, die ons en onze vaderen uit het land
van Egypte, uit het diensthuis heeft op-
gebragt, en die deze groote teekenen
voor onze oogen gedaan heeft, en ons
bewaard heeft op al den weg, langs wel-
ken wij getogen zijn, en onder alle vol-
ken, door welker midden wij getrokken
zijn.
18 En de HEER heeft voor ons aange-
zigt uitgestooten alle die volken, zelfs
den Amoriet, inwoner des lands. Wij
zullen ook den HEERE dienen, want hij
is onze God.
19 Toen zeide Jozua tot het volk: Gij
zult den HEERE niet kunnen dienen,
want hij is een heilig God; hij is een
ijverig God; hij zal uwe overtreding en
uwe zonden niet vergeven.
20 Indien gij den HEER verlaten en
vreemden Goden dienen zult, zoo zal
hij zich omkeeren, en hij zal u kwaad
doen; en hij zal u verdoen, naar dat hij
u goed gedaan zal hebben.
21 Toen zeide het volk tot Jozua:
Neen, maar wij zullen den HEERE die-
nen.
22 Jozua nu zeide tot het volk: Gij zijt
getuigen over u zelven, dat gij u den
HEER verkoren hebt, om hem te dienen.
En zij zeiden: Wij zijn getuigen.
23 En nu, doet de vreemde Goden weg,
die in het midden van u zijn, en neigt
uwe harten tot den HEER, den God van
Israël.
24 En het volk zeide tot Jozua: Wij
zullen den HEERE, onzen God, dienen,
en wij zullen zijner stem gehoorzamen.
25 Alzoo maakte Jozua op dienzelfden
dag een verbond met het volk; en hij
stelde het hun tot eene inzetting en regt
te Sichem.
26 En Jozua schreef deze woorden in
het wetboek van God; en hij nam eenen
grooten steen, en hij rigtte dien dáár op
onder den eik, welke bij het heiligdom
des HEEREN was.
27 En Jozua zeide tot het gansche
volk: Ziet, deze steen zal ons tot eene
getuigenis zijn, want hij heeft gehoord
al de redenen des HEEREN, welke hij tot
ons gesproken heeft; ja hij zal tot eene
getuigenis tegen ulieden zijn, opdat gij
uwen God niet liegt.
28 Toen zond Jozua het volk weg, een
ieder naar zijn erfdeel.
29 En het geschiedde na deze dingen,
dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht
des HEEREN, stierf, oud zijnde honderd
en tien jaren.
30 En zij begroeven hem in de land-
pale zijns erfdeels, te Timnath-Serah,
hetwelk is op eenen berg van Efraïm,
aan het noorden van den berg Gaäs.
31 Israël nu diende den HEERE al de
dagen van Jozua, en al de dagen van de
oudsten, die lang na Jozua leefden, en
die al het werk des HEEREN wisten, het-
welk hij aan Israël gedaan had.
32 Zij begroeven ook de beenderen van
Jozef, welke de kinderen Israëls uit
Egypte opgebragt hadden, te Sichem, in
dat stuk velds, hetwelk Jakob gekocht
had van de kinderen van Hemor, den
vader van Sichem, voor honderd stuk-
ken gelds, want zij waren aan de kin-
deren van Jozef ter erfenis gewor-
den.
33 Ook stierf Eleázar, de zoon van Aä-
ron; en zij begroeven hem op den heu-
vel van Pínehas, zijnen zoon, die hem
gegeven was geweest op het gebergte
van Efraïm.

HET BOEK DER RIGTEREN.

HET EERSTE CAPITTEL.

EN het geschiedde na den dood van
Jozua, dat de kinderen Israëls den
HEER vraagden, zeggende: Wie zal on-
der ons het eerst optrekken naar de
Kanaäniten, om tegen hen te krijgen?
2 En de HEER zeide: Juda zal optrek-
ken; ziet, ik heb dat land in zijne hand
gegeven.
3 Toen zeide Juda tot zijnen broeder
Símeon: Trek met mij op in mijn lot,
en laat ons tegen de Kanaäniten krij-
gen, zoo zal ik ook met u optrekken
in uw lot. Alzoo toog Símeon met
hem.
4 En Juda toog op, en de HEER gaf de
Kanaäniten en de Fereziten in hunne
hand; en zij sloegen ze bij Bezek, tien
duizend man.
5 En zij vonden Adóni-Bézek te Bé-
zek, en streden tegen hem; en zij sloe-
gen de Kanaäniten en de Fereziten.
6 Doch Adóni-Bézek vlugtte; en zij
jaagden hem na, en zij grepen hem, en
hieuwen de duimen af van zijne handen
en van zijne voeten.

7 Toen zeide Adóni-Bézek: Zeventig
Koningen, met afgehouwene duimen
an hunne handen en van hunne voe-
en, waren onder mijne tafel, *de krui-
mels* oplezende; gelijk ik gedaan heb,
lzoo heeft mij God vergolden. En zij
ragten hem te Jerûzalem, en hij stierf
ldaar.
8 Want de kinderen van Juda hadden
egen Jerûzalem gestreden, en hadden
aar ingenomen, en met de scherpte des
waards geslagen; en zij hadden de stad
n het vuur gezet.
9 En daarna waren de kinderen van
uda afgetogen, om te krijgen tegen de
Kanaäniten, wonende in het gebergte,
n in het Zuiden, en in de laagte.
10 En Juda was henen getogen tegen
e Kanaäniten, die te Hebron woonden,
de naam nu van Hebron was te voren
Kirjath-Arba) en zij sloegen Sésai, en
hîman, en Thalmai.
11 En van daar was hij henen getogen
egen de inwoners van Debir; de naam
u van Debir was te voren Kirjath-
efer.
12 En Kaleb zeide: Wie Kirjath-Sefer
al slaan, en haar innemen, dien zal ik
ok mijne dochter Achsa tot eene vrouw
even.
13 Toen nam Othniël haar in, de zoon
an Kenaz, broeder van Kaleb, die jon-
er was dan hij; en *Kaleb* gaf hem Ach-
, zijne dochter, tot eene vrouw.
14 En het geschiedde, als zij *tot hem*
wam, dat zij hem aanporde, om van
aren vader een veld te begeeren; en
j sprong van den ezel af; toen zeide
aleb tot haar: Wat is u?
15 En zij zeide tot hem: Geef mij
enen zegen; dewijl gij mij een dor land
egeven hebt, geef mij ook waterwel-
ngen. Toen gaf haar Kaleb hooge wel-
ngen en lage wellingen.
16 De kinderen van den Keniet, den
hoonvader van Mozes, togen ook uit
e Palmstad op, met de kinderen van
ıda, naar de woestijn van Juda, die te-
en het zuiden van Harad is; en zij
ngen heen en woonden met het volk.
17 Juda dan toog met zijnen broeder
imeon, en zij sloegen de Kanaäniten,
onende te Zefat, en verbanden ze;
n men noemde den naam dezer stad
Horma.
18 Daartoe nam Juda Gaza in, met der-
elver landpale, en Askelon met derzel-
er landpale, en Ekron met derzelver
ndpale.
19 En de HEER was met Juda, dat hij
e *inwoners* van het gebergte verdreef;
maar hij *ging niet voort* om de inwoners
des dals te verdrijven, omdat zij ijzeren
wagenen hadden.
20 En zij gaven Hebron aan Kaleb, ge-
lijk Mozes gesproken had; en hij ver-
dreef van daar de drie zonen van Enak.
21 Doch de kinderen van Benjamin
hebben de Jebusiten, te Jerûzalem wo-
nende, niet verdreven; maar de Jebu-
siten woonden met de kinderen van
Benjamin te Jerûzalem, tot op dezen
dag.
22 En het huis van Jozef toog ook op
naar Beth-el. En de HEER was met hen.
23 En het huis van Jozef bestelde ver-
spieders bij Beth-el; de naam nu dezer
stad was te voren Luz.
24 En de wachters zagen eenen man,
uitgaande uit de stad; en zij zeiden tot
hem: Wijs ons toch den ingang der stad,
en wij zullen weldadigheid bij u doen.
25 En als hij hun den ingang der stad
gewezen had, zoo sloegen zij de stad
met de scherpte des zwaards; maar dien
man en zijn gansche huisgezin lieten zij
gaan.
26 Toen toog deze man in het land der
Hethiten; en hij bouwde eene stad, en
noemde haren naam Luz; dit is haar
naam tot op dezen dag.
27 En Manasse verdreef Beth-Sean
niet, noch derzelver onderhoorige plaat-
sen, noch Tháänach met derzelver on-
derhoorige plaatsen, noch de inwoners
van Dor met derzelver onderhoorige
plaatsen, noch de inwoners van Jibleam
met derzelver onderhoorige plaatsen,
noch de inwoners van Megiddo met der-
zelver onderhoorige plaatsen; en de
Kanaäniten wilden wonen in hetzelfde
land.
28 En het geschiedde, als Israël sterk
werd, dat hij de Kanaäniten op schat-
ting stelde; maar hij verdreef ze niet
ganschelijk.
29 Ook verdreef Efraim de Kanaäniten
niet, die te Gezer woonden; maar de
Kanaäniten woonden in deszelfs midden
te Gezer.
30 Zebulon verdreef de inwoners van
Kitron niet, noch de inwoners van Ná-
halol; maar de Kanaäniten woonden in
deszelfs midden, en waren cijnsbaar.
31 Aser verdreef de inwoners van Acco
niet, noch de inwoners van Zidon, noch
Achlab, noch Achsib, noch Chelba, noch
Afik, noch Rechob;
32 Maar de Aseriten woonden in het
midden der Kanaäniten, die in het land
woonden, want zij verdreven ze niet.
33 Nafthali verdreef de inwoners van

Beth-Sémes niet, noch de inwoners van Beth-Anath, maar woonde in het midden der Kanaäniten, die in het land woonden; doch de inwoners van Beth-Sémes en Beth-Anath werden hun cijnsbaar.

34 En de Amoriten drongen de kinderen van Dan in het gebergte; want zij lieten hun niet toe af te komen in het dal.

35 Ook wilden de Amoriten wonen op het gebergte Heres, te Ajálon, en te Sáälbim; maar de hand van het huis van Jozef werd zwaar, zoo dat zij cijnsbaar werden.

36 En de landpale der Amoriten was van den opgang van Akrabbim, van den rotssteen, en opwaarts heen.

HET 2 CAPITTEL.

EN een Engel des HEEREN kwam opwaarts van Gilgal tot Bochim, en hij zeide: Ik heb ulieden uit Egypte opgevoerd, en u gebragt in het land, dat ik uwen vaderen gezworen heb, en gezegd: Ik zal mijn verbond met ulieden niet verbreken in eeuwigheid.

2 En ulieden aangaande, gij zult geen verbond maken met de inwoners dezes lands; hunne altaren zult gij afbreken. Maar gij zijt mijner stem niet gehoorzaam geweest; waarom hebt gij dit gedaan?

3 Daarom heb ik ook gezegd: Ik zal hen voor uw aangezigt niet uitdrijven; maar zij zullen u aan de zijden zijn, en hunne Goden zullen u tot een' strik zijn.

4 En het geschiedde, als de Engel des HEEREN deze woorden tot alle de kinderen Israëls gesproken had, zoo hief het volk zijne stem op en weende.

5 Daarom noemden zij den naam dier plaats Bochim; en zij offerden aldaar den HEERE.

6 Als Jozua het volk had laten gaan, zoo waren de kinderen Israëls heengegaan, een ieder tot zijn erfdeel om het land erfelijk te bezitten.

7 En het volk diende den HEERE, al de dagen van Jozua, en al de dagen der oudsten, die lang geleefd hadden na Jozua; die gezien hadden al het groote werk des HEEREN, dat hij aan Israël gedaan had.

8 Maar als Jozua, de zoon van Nun, de knecht des HEEREN, gestorven was, honderd en tien jaren oud zijnde,

9 En zij hem begraven hadden in de landpale zijns erfdeels, te Thimnath-Heres, op eenen berg van Efraïm, tegen het noorden van den berg Gaäs;

10 En al dat geslacht ook tot zijne vaderen vergaderd was; zoo stond er een ander geslacht na hen op, hetwelk den HEER niet kende, noch ook het werk, dat hij aan Israël gedaan had.

11 Toen deden de kinderen Israëls wat kwaad was in de oogen des HEEREN, en zij dienden den Baäls.

12 En zij verlieten den HEER, den God hunner vaderen, die hen uit Egypteland had uitgevoerd, en volgden andere Goden na, van de Goden der volken, die rondom hen waren, en zij bogen zich voor die, en zij verwekten den HEER tot toorn.

13 Want zij verlieten den HEER, en dienden den Baäl en Astharoth.

14 Zoo ontstak de toorn des HEEREN tegen Israël, en hij gaf hen in de hand der roovers, die hen beroofden; en hij verkocht hen in de hand hunner vijanden rondom; en zij konden niet meer bestaan voor het aangezigt hunner vijanden.

15 Overal, waarheen zij uittogen, was de hand des HEEREN tegen hen ten kwade, gelijk de HEER gesproken, en gelijk de HEER hun gezworen had; en hun was zeer bang.

16 En de HEER verwekte rigteren, die hen verlosten uit de hand dergenen, die hen beroofden;

17 Doch zij hoorden ook niet naar hunne rigteren, maar hoereerden andere Goden na, en bogen zich voor die; haast weken zij af van den weg, dien hunne vaders gewandeld hadden, hoorende de geboden des HEEREN; alzoo deden zij niet.

18 En wanneer de HEER hun rigteren verwekte, zoo was de HEER met den rigter, en verloste hen uit de hand hunner vijanden, al de dagen des rigters; want het berouwde den HEERE, huns zuchtens halve van wege degenen, die hen drongen en die hen drukten.

19 Maar het geschiedde met het versterven des rigters, dat zij omkeerden, en verdorven het meer dan hunne vaderen, navolgende andere Goden, denzelven dienende, en zich voor die buigende; zij lieten niets vallen van hunne werken, noch van dezen hunnen harden weg.

20 Daarom ontstak de toorn des HEEREN tegen Israël, dat hij zeide: Omdat dit volk mijn verbond heeft overtreden hetwelk ik hunnen vaderen geboden heb, en zij naar mijne stem niet gehoord hebben;

21 Zoo zal ik ook niet voortvaren voor hun aangezigt iemand uit de bezitting

te verdrijven, van de Heidenen, die Jo-
zua heeft achtergelaten, als hij stierf;
22 Opdat ik Israël doer hen verzoeke,
of zij den weg des HEEREN zullen hou-
den, om daarin te wandelen, gelijk hun-
ne vaderen gehouden hebben, of niet.
23 Alzoo liet de HEER deze Heidenen
blijven, dat hij hen niet haastelijk uit
de bezitting verdreef, welke hij in de
hand van Jozua niet had overgegeven.

HET 3 CAPITTEL.

DIT nu zijn de Heidenen, die de
HEER liet blijven, om door hen
Israël te verzoeken, allen, die niet wis-
ten van al de krijgen van Kanäan:
2 Alleenlijk, opdat de geslachten der
kinderen Israëls *die* wisten, opdat hij
hun den krijg leerde, ten minste denge-
nen, die daarvan te voren niet wisten.
3 Vijf vorsten der Filistijnen, en al de
Kanaäniten, en de Zidoniërs, en de He-
viten, wonende op het gebergte van den
Libanon, van den berg Baäl-Hermon,
tot daar men komt te Hamath.
4 Dezen dan waren, om Israël door hen
te verzoeken, opdat men wiste, of zij de
geboden des HEEREN zouden hooren, die
hij hunnen vaderen door de hand van
Mozes geboden had.
5 Als nu de kinderen Israëls woonden
in het midden der Kanaäniten, der
Hethiten, en der Amoriten, en der Fe-
reziten, en der Heviten, en der Jebusi-
ten;
6 Zoo namen zij zich derzelver doch-
ters tot vrouwen, en gaven hunne doch-
ters aan derzelver zonen; en zij dien-
den derzelver Goden.
7 En de kinderen Israëls deden wat
kwaad was in de oogen des HEEREN, en
vergaten den HEER, hunnen God, en zij
dienden den Baäls en den bosschen.
8 Toen ontstak de toorn des HEEREN
tegen Israël; en hij verkocht hen in de
hand van Cuschan Rischatâïm, Koning
van Mesopotâmië; en de kinderen Is-
raëls dienden Cuschan Rischatâïm acht
jaren.
9 Zoo riepen de kinderen Israëls tot
den HEER; en de HEER verwekte den
kinderen Israëls eenen verlosser, die
hen verloste, Othniël, zoon van Kenaz,
broeder van Kaleb, die jonger was dan
hij.
10 En de Geest des HEEREN was over
hem, en hij rigtte Israël, en toog uit ten
strijde; en de HEER gaf Cuschan Ris-
chatâïm, den Koning van Syrië, in zijne
hand, dat zijne hand sterk werd over
Cuschan Rischatâïm.
11 Toen was het land veertig jaren
stil, en Othniël, de zoon van Kenaz,
stierf.
12 Maar de kinderen Israëls voeren
voort te doen wat kwaad was in de
oogen des HEEREN; toen sterkte de
HEER Eglon, den Koning der Moabiten,
tegen Israël, omdat zij deden wat
kwaad was in de oogen des HEEREN.
13 En hij vergaderde tot zich de kin-
deren Ammons en de Amalekiten, en
hij toog heen, en sloeg Israël, en zij na-
men de Palmstad in bezit.
14 En de kinderen Israëls dienden Eg-
lon, Koning der Moabiten, achttien ja-
ren.
15 Toen riepen de kinderen Israëls tot
den HEER; en de HEER verwekte hun
eenen verlosser, Ehud, den zoon van
Gera, eenen zoon van Jemini, een' man,
die linksch was. En de kinderen Is-
raëls zonden door zijne hand een ge-
schenk aan Eglon, den Koning der
Moabiten.
16 En Ehud maakte zich een zwaard,
dat twee scherpten had, welks lengte
eene el was; en hij gordde dat onder
zijne kleederen, aan zijne regter heup.
17 En hij bragt aan Eglon, den Koning
der Moabiten, dat geschenk; Eglon nu
was een zeer vet man.
18 En het geschiedde, als hij geëindigd
had het geschenk te leveren, zoo ge-
leidde hij het volk, die het geschenk
gedragen hadden;
19 Maar hij zelf keerde weder van de
gesnedene beelden, die bij Gilgal waren,
en zeide: Ik heb eene heimelijke zaak
aan u, ô Koning: welke zeide: Zwijg.
En allen, die om hem stonden, gingen
van hem uit.
20 En Ehud kwam tot hem in, daar hij
was zittende in eene koele opperzaal,
die hij voor zich alleen had; zoo zeide
Ehud: Ik heb een woord van God aan
u. Toen stond hij op van den stoel.
21 Ehud dan reikte zijne linkerhand
uit, en nam het zwaard van zijne regter-
heup, en stak het *hem* in zijnen buik;
22 Dat ook het hecht achter het lem-
mer inging, en het vet om het lemmer
toesloot, (want hij trok het zwaard niet
uit zijnen buik) en de drek uitging.
23 Toen ging Ehud uit naar de voor-
zaal, en sloot de deuren der opperzaal
voor zich toe, en deed *ze* in het slot.
24 Als hij uitgegaan was, zoo kwamen
zijne knechten, en zagen toe, en ziet,
de deuren der opperzaal waren in het
slot gedaan; zoo zeiden zij: Zeker, hij
bedekt zijne voeten in de verkoelkamer.
25 Als zij nu tot schamens toe gebeid

hadden, ziet, zoo opende hij de deuren
der opperzaal niet. Toen namen zij den
sleutel en deden open; en ziet, hun
heer lag ter aarde dood.
26 En Ehud ontkwam, terwijl zij ver-
toefden; want hij ging voorbij de ge-
snedene beelden, en ontkwam naar Se-
hírath.
27 En het geschiedde, als hij aankwam,
zoo blies hij met de bazuin op het ge-
bergte van Efraïm, en de kinderen Is-
raëls togen met hem af van het gebergte,
en hij zelf voor hun aangezigt heen.
28 En hij zeide tot hen: Volgt mij na,
want de HEER heeft uwe vijanden, de
Moabiten, in uwe hand gegeven. En
zij togen af hem na, en namen de veren
der Jordaan in naar Moab, en lieten nie-
mand overgaan.
29 En zij sloegen de Moabiten te dier
tijd, omtrent tien duizend man, allen
vette en allen strijdbare mannen, dat er
niet één man ontkwam.
30 Alzoo werd Moab te dien dage on-
der Israëls hand te ondergebragt; en
het land was stil tachtig jaren.
31 Na hem nu was Samgar, een zoon
van Anath, die sloeg de Filistijnen, zes
honderd man, met eenen ossenstok; al-
zoo verloste hij ook Israël.

HET 4 CAPITTEL.

MAAR de kinderen Israëls voeren
voort te doen wat kwaad was in
de oogen des HEEREN, als Ehud gestor-
ven was.
2 Zoo verkocht hen de HEER in de hand
van Jabin, Koning der Kanaäniten, die
te Hazor regeerde; en diens krijgs-
overste was Sísera: deze nu woonde te
Haróseth der Heidenen.
3 Toen riepen de kinderen Israëls tot
den HEER; want hij had negen honderd
ijzeren wagenen, en hij had de kinde-
ren Israëls met geweld onderdrukt,
twintig jaren.
4 Debóra nu, eene vrouw, die eene
Profetesse was, de huisvrouw van Lap-
pidôth, deze rigtte te dier tijd Israël.
5 En zij woonde onder den palmboom
van Debóra, tusschen Rama en tusschen
Beth-ël, op het gebergte van Efraïm; en
de kinderen Israëls gingen op tot haar
ten gerigte.
6 En zij zond heen en riep Barak, den
zoon van Abinóam, van Kedes-Nafthali;
en zij zeide tot hem: Heeft de HEER, de
God Israëls, niet geboden: Ga heen en
trek op den berg Thabor, en neem met
u tien duizend man, van de kinderen
van Nafthali, en van de kinderen van
Zebulon?
7 En ik zal aan de beek Kison tot u
trekken Sísera, den krijgsoverste van
Jabin, met zijne wagenen en zijne me-
nigte; en ik zal hem in uwe hand geven?
8 Toen zeide Barak tot haar: Indien
gij met mij trekken zult, zoo zal ik
heentrekken; maar indien gij niet met
mij zult trekken, zoo zal ik niet trek-
ken.
9 En zij zeide: Ik zal zekerlijk met u
trekken, behalve dat aan u de eer niet
zal zijn op dezen weg, dien gij wandelt;
want de HEER zal Sísera verkoopen in
de hand eener vrouw. Alzoo maakte
Debóra zich op, en toog met Barak naar
Kedes.
10 Toen riep Barak Zebulon en Naftha-
li bijeen te Kedes, en hij toog op, op
zijne voeten, *met* tien duizend man; ook
toog Debóra met hem op.
11 Heber nu, de Keniet, had zich afge-
zonderd van Kaïn, uit de kinderen van
Hobab, Mozes schoonvader; en hij had
zijne tenten opgeslagen tot aan den eik
in Zaännaïm, hetwelk bij Kedes is.
12 Toen boodschapten zij Sísera, dat
Barak, de zoon van Abinóam, op den
berg Thabor getogen was.
13 Zoo riep Sísera al zijne wagenen bij-
een, negen honderd ijzeren wagenen,
en al het volk, dat met hem was, van
Harózeth der Heidenen tot de beek
Kison.
14 Debóra dan zeide tot Barak: Maak
u op, want het is de dag, op welken de
HEER Sísera in uwe hand gegeven heeft;
is de HEER niet voor uw aangezigt he-
nen uitgetogen? Zoo trok Barak van den
berg Thabor af, en tien duizend man
achter hem.
15 En de HEER versloeg Sísera, met al
zijne wagenen, en het gansche heirle-
ger, door de scherpte des zwaards, voor
het aangezigt van Barak; dat Sísera van
den wagen afklom, en vlugtte op zijne
voeten.
16 En Barak jaagde ze na, achter de
wagenen en achter het heirleger, tot Ha-
rózeth der Heidenen. En het gansche
heirleger van Sísera viel door de scherp-
te des zwaards, dat er niet overbleef tot
één' toe.
17 Maar Sísera vlugtte op zijne voeten
naar de tent van Jaël, de huisvrouw van
Heber, den Keniet; want er was vrede
tusschen Jabin, den Koning van Hazor,
en tusschen het huis van Heber, den
Keniet.
18 Jaël nu ging uit, Sísera te gemoet,
en zeide tot hem: Wijk in, mijn heer,
wijk in tot mij, vrees niet. En hij week

tot haar in de tent, en zij bedekte hem
met eenen deken.
19 Daarna zeide hij tot haar: Geef mij
toch een weinig waters te drinken, want
mij dorst. Toen opende zij eene melk-
flesch, en gaf hem te drinken, en dekte
hem toe.
20 Ook zeide hij tot haar: Sta in de
deur der tent; en het zij, zoo iemand
zal komen, en u vragen, en zeggen: Is
hier iemand? dat gij zegt: Niemand.
21 Daarna nam Jaël, de huisvrouw van
Heber, eenen nagel der tente, en greep
eenen hamer in hare hand, en ging stil-
letjes tot hem in, en dreef den nagel in
den slaap zijns hoofds, dat hij in de aar-
de vast werd; hij nu was met eenen
diepen slaap bevangen en vermoeid, en
stierf.
22 En ziet, Barak vervolgde Sísera; en
Jaël ging uit hem te gemoet, en zeide
tot hem: Kom, en ik zal u den man wij-
zen, dien gij zoekt. Zoo kwam hij tot
haar in, en ziet, Sísera lag dood, en de
nagel was in den slaap zijns hoofds.
23 Alzoo heeft God te dien dage Jabin,
den Koning van Kanaän, te onderge-
bragt, voor het aangezigt der kinderen
Israëls.
24 En de hand der kinderen Israëls
ging steeds voort, en werd hard over
Jabin, den Koning van Kanaän, tot dat
zij Jabin, den Koning van Kanaän, had-
den uitgeroeid.

HET 5 CAPITTEL.

VOORTS zong Debóra, en Barak, de
zoon van Abinóam, ten zelfden da-
ge, zeggende:
2 Looft den HEER, van het wreken der
wraken in Israël, van dat het volk zich
gewillig heeft aangeboden.
3 Hoort, gij Koningen; neemt ter ooren,
gij vorsten: ik, den HEERE zal ik zin-
gen, ik zal den HEERE, den God van Is-
raël, psalmzingen.
4 HEER, toen gij voorttoogt van Seïr,
toen gij daarheen traadt van het veld
van Edom, beefde de aarde, ook droop
de hemel, ook dropen de wolken van
water.
5 De bergen vervloten van het aange-
zigt des HEEREN; zelfs Sinaï van het
aangezigt des HEEREN, des Gods van Is-
raël.
6 In de dagen van Samgar, den zoon
van Anath, in de dagen van Jaël, hiel-
den de wegen op, en die op paden wan-
delden, gingen kromme wegen.
7 De dorpen hielden op in Israël, zij
hielden op; tot dat ik, Debóra, opstond;
dat ik opstond, eene moeder in Israël.
8 Verkoos hij nieuwe Goden, dan was
er krijg in de poorten; werd er ook een
schild gezien, of eene spies, onder veer-
tig duizend in Israël?
9 Mijn hart is tot de wetgevers van Is-
raël, die zich gewillig aangeboden heb-
ben onder het volk: looft den HEER.
10 Gij, die op witte ezelinnen rijdt, gij,
die aan het gerigt zit, en gij, die over
weg wandelt, spreekt er van.
11 Van het gedruisch der schutters,
tusschen de plaatsen, waar men water
schept, spreekt aldaar zamen van de ge-
regtigheden des HEEREN, van de gereg-
tigheden, *bewezen* aan zijne dorpen in
Israël: toen ging des HEEREN volk af
tot de poorten.
12 Waak op, waak op, Debóra; waak
op, waak op, spreek een lied: maak u op,
Barak, en leid uwe gevangenen gevan-
gen, gij zoon van Abinóam.
13 Toen deed hij de overgeblevenen
heerschen over de heerlijken *onder* het
volk; de HEER doet mij heerschen over
de geweldigen.
14 Uit Efraïm was hun wortel tegen
Amalek. Achter u was Benjamin onder
uwe volken. Uit Machir zijn de wetge-
vers afgetogen, en uit Zebulon, trek-
kende door den staf des schrijvers.
15 Ook waren de vorsten in Issaschar
met Debóra; en *gelijk* Issaschar, alzoo
was Barak; op zijne voeten werd hij ge-
zonden in het dal. In Rubens gedeelten
waren de inbeeldingen des harten groot.
16 Waarom bleeft gij zitten tusschen de
stallingen, om te hooren de bleetingen
der kudden? De gedeelten van Ruben
hadden groote onderzoekingen des har-
ten.
17 Gílead bleef aan gene zijde der Jor-
daan; en Dan, waarom onthield hij zich
in schepen? Aser zat aan de zeehaven,
en bleef in zijne gescheurde plaatsen.
18 Zebulon, het is een volk, *dat* zijne
ziel versmaad heeft ter dood, insgelijks
Nafthali, op de hoogten des velds.
19 De Koningen kwamen, zij streden;
toen streden de Koningen van Kanaän,
te Thaänach aan de wateren van Megid-
do; zij bragten geen gewin des zilvers
daarvan.
20 Van den hemel streden zij, de ster-
ren uit hare loopplaatsen streden tegen
Sísera.
21 De beek Kison wentelde hen weg,
de beek Kedûmim, de beek Kison: ver-
treed, ô mijne ziel, de sterken.
22 Toen werden de paardshoeven ver-
pletterd, van het rennen, het rennen zij-
ner magtigen.

23 Vloekt Meroz, zegt de Engel des
HEEREN, vloekt hare inwoners gedurig;
omdat zij niet gekomen zijn tot de hulp
des HEEREN, tot de hulp des HEEREN,
met de helden.
24 Gezegend zij boven de vrouwen, Ja-
ël, de huisvrouw van Heber, den Ke-
niet; gezegend zij ze boven de vrouwen
in de tente.
25 Water eischte hij, melk gaf zij; in
eene heeren schaal bragt zij boter.
26 Hare hand sloeg zij aan den nagel,
en hare regterhand aan den hamer der
arbeidslieden; en zij klopte Sísera, zij
streek zijn hoofd af, als zij zijnen slaap
had doornageld en doorgedrongen.
27 Tusschen hare voeten kromde hij
zich, viel henen, lag daar neder; tus-
schen hare voeten kromde hij zich, hij
viel; alwaar hij zich kromde, daar lag
hij geheel geschonden.
28 De moeder van Sísera keek uit door
het venster, en schreeuwde door de tra-
liën: Waarom vertoeft zijn wagen te
komen? waarom blijven de gangen zij-
ner wagenen achter?
29 De wijste harer staatsvrouwen ant-
woordden; ook beantwoordde zij hare
redenen aan zich zelve:
30 Zouden zij dan den buit niet vinden
en deelen? één liefje, *of* twee liefjes, voor
elken man? Voor Sísera eenen buit van
verscheidene verwen, eenen buit van
verscheidene verwen, gestikt; van ver-
scheidene verwe aan beide zijden ge-
stikt, voor de buithalzen?
31 Alzoo moeten omkomen al uwe vij-
anden, ô HEER: die daarentegen hem
liefhebben, *moeten zijn*, als wanneer de
zon opgaat in hare kracht.
32 En het land was stil, veertig jaren.

HET 6 CAPITTEL.

MAAR de kinderen Israëls deden
dat kwaad was in de oogen des
HEEREN; zoo gaf hen de HEER in de
hand der Midianiten, zeven jaren.
2 Als nu de hand der Midianiten sterk
werd over Israël, maakten zich de kin-
deren Israëls, van wege de Midianiten,
de holen, die in de bergen zijn, en de
spelonken, en de vestingen.
3 Want het geschiedde, als Israël ge-
zaaid had, zoo kwamen de Midianiten
op, en de Amalekiten, en die van het
Oosten kwamen ook op tegen hem.
4 En zij legerden zich tegen hen, en
verdorven de opkomste des lands, tot
daar gij komt te Gaza; en zij lieten gee-
nen leeftogt overig in Israël, noch klein
vee, noch os, noch ezel.
5 Want zij kwamen op met hun vee en
hunne tenten; zij kwamen gelijk de
sprinkhanen in menigte, dat men hen
en hunne kemelen niet tellen kon; en
zij kwamen in het land, om dat te ver-
derven.
6 Alzoo werd Israël zeer verarmd, van
wege de Midianiten. Toen riepen de
kinderen Israëls tot den HEER.
7 En het geschiedde, als de kinderen
Israëls tot den HEER riepen, ter oorzake
van de Midianiten;
8 Zoo zond de HEER eenen man, die
een Profeet was, tot de kinderen Israëls;
die zeide tot hen: Alzoo zegt de HEER,
de God Israëls: Ik heb u uit Egypte
doen opkomen, en u uit het diensthuis
uitgevoerd;
9 En ik heb u verlost van de hand der
Egyptenaren, en van de hand van allen,
die u drukten; en ik heb hen voor uw
aangezigt uitgedreven, en u hun land
gegeven;
10 En ik zeide tot ulieden: Ik ben de
HEER, uw God; vreest de Goden der
Amoriten niet, in wier land gij woont;
maar gij zijt aan mijne stem niet ge-
hoorzaam geweest.
11 Toen kwam een Engel des HEEREN,
en zette zich onder den eik, die te Ofra
is, welke aan Joas, den Abi-Ezriet, toe-
kwam; en zijn zoon Gídeon dorschte
tarwe bij de perse, om *die* te vlugten
voor het aangezigt der Midianiten.
12 Toen verscheen hem de Engel des
HEEREN, en zeide tot hem: De HEER is
met u, gij strijdbare held.
13 Maar Gídeon zeide tot hem: Och,
mijn heer! zoo de HEER met ons is,
waarom is ons dan dit alles wedervaren?
en waar zijn al zijne wonderen, die onze
vaders ons verteld hebben, zeggende:
Heeft ons de HEER niet uit Egypte op-
gevoerd? Doch nu heeft ons de HEER
verlaten, en heeft ons in de hand der
Midianiten gegeven.
14 Toen keerde zich de HEER tot hem,
en zeide: Ga heen in deze uwe kracht,
en gij zult Israël uit de hand der Midia-
niten verlossen: heb ik u niet gezonden?
15 En hij zeide tot hem: Och mijn
heer, waarmede zal ik Israël verlossen?
Zie, mijn duizend is het armste in Ma-
nasse, en ik ben de kleinste in het huis
mijns vaders.
16 En de HEER zeide tot hem: Omdat
ik met u zal zijn, zoo zult gij de Midia-
niten slaan, als een' eenigen man.
17 En hij zeide tot hem: Indien ik nu
genade gevonden heb in uwe oogen, zoo
doe mij een teeken, dat gij het zijt, die
met mij spreekt.

18 Wijk toch niet van hier, tot dat ik
tot u kome, en mijn geschenk uitbrenge,
en u voorzette. En hij zeide: Ik zal
blijven, tot dat gij wederkomt.
19 En Gídeon ging in, en bereidde een
geitenbokje, en ongezuurde *koeken* van
een efa meels; het vleesch leide hij in
eenen korf, en het sop deed hij in eenen
pot; en hij bragt het tot hem uit, tot
onder den eik, en zette het nader.
20 Doch de Engel Gods zeide tot hem:
Neem het vleesch en de ongezuurde
koeken, en leg ze op dien rotssteen, en
giet het sop uit; en hij deed alzoo.
21 En de Engel des HEEREN stak het
uiterste van den staf uit, die in zijne
hand was, en roerde het vleesch en de
ongezuurde *koeken* aan; toen ging er
vuur op uit de rots en verteerde het
vleesch en de ongezuurde *koeken*. En
de Engel des HEEREN bekwam uit zijne
oogen.
22 Toen zag Gídeon, dat het een Engel
des HEEREN was; en Gídeon zeide: Ach,
Heer, HEER! daarom, omdat ik eenen
Engel des HEEREN gezien heb van aan-
gezigt tot aangezigt.
23 Doch de HEER zeide tot hem: Vrede
zij u; vrees niet, gij zult niet sterven.
24 Toen bouwde Gídeon aldaar den
HEERE eenen altaar, en noemde hem:
De HEER is vrede: hij is nog tot op de-
zen dag in Ofra der Abi-Ezriten.
25 En het geschiedde in dienzelfden
nacht, dat de HEER tot hem zeide: Neem
eenen var van de ossen, die van uwen
vader zijn, te weten, den tweeden var,
van zeven jaren; en breek af den altaar
van Baäl, die van uwen vader is, en
houw af het bosch, dat daarbij is.
26 En bouw den HEERE, uwen God,
eenen altaar, op de hoogte dezer sterkte,
op eene bekwame plaats; en neem den
tweeden var, en offer een brandoffer met
het hout der hage, die gij zult hebben
afgehouwen.
27 Toen nam Gídeon tien mannen uit
zijne knechten, en deed, gelijk de HEER
tot hem gesproken had. Doch het ge-
schiedde, dewijl hij zijns vaders huis en
de mannen van die stad vreesde, van
het te doen bij dag, dat hij het deed bij
nacht.
28 Als nu de mannen van die stad des
morgens vroeg opstonden, ziet, zoo was
de altaar van Baäl omgeworpen, en de
hage, die daar bij was, afgehouwen, en
die tweede var was op den gebouwden
altaar geofferd.
29 Zoo zeiden zij, de een tot den an-
deren: Wie heeft dit stuk gedaan? En
als zij onderzochten en navraagden, zoo
zeide men: Gídeon, de zoon van Joas,
heeft dit stuk gedaan.
30 Toen zeiden de mannen van die stad
tot Joas: Breng uwen zoon uit, dat hij
sterve, omdat hij den altaar van Baäl
heeft omgeworpen, en omdat hij de hage,
die daar bij was, afgehouwen heeft.
31 Joas daarentegen zeide tot allen,
die bij hem stonden: Zult gij voor den
Baäl twisten? zult gij hem verlossen?
Die voor hem zal twisten, zal nog dezen
morgen gedood worden: indien hij een
God is, hij twiste voor zich zelven, om-
dat men zijnen altaar heeft omgewor-
pen.
32 Daarom noemde hij hem te dien
dage Jerubbaäl, zeggende: Baäl twiste
tegen hem, omdat hij zijnen altaar heeft
omgeworpen.
33 Alle Midianiten nu, en Amalekiten,
en de kinderen van het Oosten, waren
zamen vergaderd, en zij trokken over,
en legerden zich in het dal van Jizreël.
34 Toen toog de Geest des HEEREN
Gídeon aan, en hij blies met de bazuin,
en de Abi-Ezriten werden achter hem
bijeen geroepen.
35 Ook zond hij boden in gansch Ma-
nassè, en die werden ook achter hem
bijeen geroepen; desgelijks zond hij
boden in Aser, en in Zebulon, en in
Nafthali; en zij kwamen op, hun te ge-
moet.
36 En Gídeon zeide tot God: Indien
gij Israël door mijne hand zult verlos-
sen, gelijk gij gesproken hebt;
37 Zie, ik zal een wollen vlies op den
vloer leggen; indien er dauw op het
vlies alleen zal zijn, en droogte op de
gansche aarde, zoo zal ik weten, dat gij
Israël door mijne hand zult verlossen,
gelijk gij gesproken hebt.
38 En het geschiedde alzoo; want hij
stond des anderen daags vroeg op, en
drukte het vlies uit, en hij wrong den
dauw uw het vlies, eene schaal vol wa-
ters.
39 En Gídeon zeide tot God: Uw toorn
ontsteke niet tegen mij, dat ik alleen-
lijk ditmaal spreke: laat mij toch al-
leenlijk ditmaal met het vlies verzoe-
ken; er zij toch droogte op het vlies
alleen, en op de gansche aarde zij dauw.
40 En God deed alzoo in denzelfden
nacht; want de droogte was op het vlies
alleen, en op de gansche aarde was
dauw.

HET 7 CAPITTEL.

TOEN stond Jerubbaäl (welke is Gí-
deon) vroeg op, en al het volk, dat

met hem was; en zij legerden zich aan
de fontein van Harod; dat hij het heir-
leger der Midianiten had tegen het
noorden, achter den heuvel More, in
het dal.
2 En de HEER zeide tot Gídeon: Des
volks is te veel, dat met u is, dan dat ik
de Midianiten in hunne hand zou geven;
opdat zich Israël niet tegen mij beroe-
me, zeggende: Mijne hand heeft mij
verlost.
3 Nu dan, roep nu uit voor de ooren
des volks, zeggende: Wie bloode en
versaagd is, die keere weder, en spoede
zich naar het gebergte van Gílead.
Toen keerden uit het volk weder twee
en twintig duizend, dat er tien duizend
overbleven.
4 En de HEER zeide tot Gídeon: Nog
is des volks te veel; doe hen afgaan
naar het water, en aldaar zal ik ze voor
u beproeven; en het zal geschieden, van
wien ik tot u zeggen zal: Deze zal met
u trekken, die zal met u trekken; maar
al degeen, van wien ik zeggen zal:
Deze zal niet met u trekken, die zal
niet trekken.
5 En hij deed het volk afgaan naar het
water. Toen zeide de HEER tot Gídeon:
Al wie met zijne tong uit het water zal
likken, gelijk een hond zou likken,
dien zult gij alleen stellen; desgelijks
ieder, die op zijne knieën zal bukken om
te drinken.
6 Toen was het getal dergenen, die
met hunne hand tot hunnen mond ge-
likt hadden, drie honderd man; maar
alle overigen des volks hadden op hunne
knieën gebukt om water te drinken.
7 En de HEER zeide tot Gídeon: Door
deze drie honderd mannen, die gelikt
hebben, zal ik ulieden verlossen, en de
Midianiten in uwe hand geven; daarom
laat al het volk weggaan, een ieder naar
zijne plaats.
8 En het volk nam de teerkost in hun-
ne hand, en hunne bazuinen; en hij
liet alle die mannen van Israël gaan,
een iegelijk naar zijne tent; maar die
drie honderd man behield hij. En hij
had het heirleger der Midianiten bene-
den in het dal.
9 En het geschiedde in denzelfden
nacht, dat de HEER tot hem zeide: Sta
op, ga af in het leger, want ik heb het
in uwe hand gegeven.
10 Vreest gij dan nog af te gaan, zoo
ga af, gij, en Pura, uw jongen, naar het
leger.
11 En gij zult hooren wat zij zullen
spreken, en daarna zullen uwe handen
gesterkt worden, dat gij aftrekken zult
in het leger. Toen ging hij af, met
Pura, zijnen jongen, tot het uiterste
der schildwachten, die in het leger wa-
ren.
12 En de Midianiten, en Amalekiten,
en al de kinderen van het Oosten, lagen
in het dal, gelijk sprinkhanen in menig-
te, en hunne kemelen waren ontelbaar,
gelijk het zand, dat aan den oever der
zee is, in menigte.
13 Toen nu Gídeon aankwam, ziet,
zoo was er een man, die zijnen medge-
zel eenen droom vertelde, en zeide:
Zie, ik heb eenen droom gedroomd, en
zie, een geroost gerstenbrood wentelde
zich in het leger der Midianiten, en het
kwam tot aan de tent, en sloeg haar,
dat zij viel, en keerde haar om, het on-
derste boven, dat de tent er lag.
14 En zijn medgezel antwoordde en
zeide: Dit is niet anders, dan het
zwaard van Gídeon, den zoon van Joas,
den Israëlitischen man; God heeft de
Midianiten en dit gansche leger in zijne
hand gegeven.
15 En het geschiedde, als Gídeon de
vertelling dezes drooms, en deszelfs uit-
legging hoorde, zoo aanbad hij; en hij
keerde weder tot het leger van Israël,
en zeide: Maakt u op, want de HEER
heeft het leger der Midianiten in uwe
hand gegeven.
16 En hij deelde de drie honderd man
in drie hoopen; en hij gaf aan ieder
eene bazuin in zijne hand, en ledige
kruiken, en fakkelen in het midden der
kruiken.
17 En hij zeide tot hen: Ziet naar mij
en doet alzoo; en ziet, als ik zal komen
aan het uiterste des legers, zoo zal het
geschieden, gelijk ik zal doen, alzoo zult
gij doen.
18 Als ik met de bazuin zal blazen, ik
en allen, die met mij zijn, dan zult gij-
lieden ook met de bazuin blazen, rond-
om het gansche leger, en gij zult zeg-
gen: Voor den HEER en voor Gídeon!
19 Alzoo kwam Gídeon, en honderd
mannen, die met hem waren, in het ui-
terste des legers, in het begin van de
middelste nachtwaak, als zij maar even
de wachters gesteld hadden; en zij
bliezen met de bazuinen, ook sloegen
zij de kruiken, die in hunne hand wa-
ren, in stukken.
20 Alzoo bliezen de drie hoopen met
de bazuinen, en braken de kruiken; en
zij hielden met hunne linkerhand de
fakkelen, en met hunne regterhand de
bazuinen om op te blazen; en zij rie-

pen: Het zwaard van den HEER en van Gídeon!
21 En zij stonden, een iegelijk op zijne plaats, rondom het leger. Toen verliep het gansche leger, en zij schreeuwden en vloden.
22 Als de drie honderd met de bazuinen bliezen, zette de HEER het zwaard des eenen tegen den anderen, en *dat* in het gansche leger; en het leger vlugtte tot Beth-Sitta toe naar Tserédath, tot aan de grenze van Abel-Mehóla, boven Tabbath.
23 Toen werden de mannen van Israël bijeen geroepen, uit Nafthali, en uit Aser, en uit gansch Manasse; en zij jaagden de Midianiten achter na.
24 Ook zond Gídeon boden in het gansche gebergte van Efraïm, zeggende: Komt af den Midianiten te gemoet, en beneemt hun de wateren, tot aan Beth-Bára, te weten aan de Jordaan; alzoo werd alle man van Efraïm bij een geroepen, en zij benamen *hun* de wateren tot aan Beth-Bára, en de Jordaan.
25 En zij vingen twee vorsten der Midianiten, Oreb en Zeëb, en doodden Oreb op den rotssteen Oreb, en Zeëb doodden zij in de perskuip van Zeëb: en zij vervolgden de Midianiten; en zij bragten de hoofden van Oreb en Zeëb tot Gídeon, over de Jordaan.

HET 8 CAPITTEL.

TOEN zeiden de mannen van Efraïm tot hem: Wat stuk is dit, dat gij ons gedaan hebt, dat gij ons niet riept, toen gij henen toogt om te strijden tegen de Midianiten? en zij twistten sterk met hem.
2 Hij daarentegen zeide tot hen: Wat heb ik nu gedaan, gelijk gijlieden? zijn niet de nalezingen van Efraïm beter dan de wijnoogst van Abi-ëzer?
3 God heeft de vorsten der Midianiten, Oreb en Zeëb, in uwe hand gegeven; wat heb ik dan kunnen doen, gelijk gijlieden? Toen liet hun toorn van hem af, als hij dit woord sprak.
4 Als nu Gídeon gekomen was aan de Jordaan, ging hij over, met de drie honderd mannen, die bij hem waren, zijnde moede, nogtans vervolgende.
5 En hij zeide tot de lieden van Sukkoth: Geeft toch eenige bollen broods aan het volk, dat mijne voetstappen volgt, want zij zijn moede; en ik jaag Zebah en Tsalmûna, de Koningen der Midianiten, achter na.
6 Maar de oversten van Sukkoth zeiden: Is dan de handpalm van Zebah en Tsalmûna reeds in uwe hand, dat wij aan uw heir brood zouden geven?
7 Toen zeide Gídeon: Daarom, als de HEER Zebah en Tsalmûna in mijne hand geeft, zoo zal ik uw vleesch dorschen met doornen der woestijn, en met distelen.
8 En hij toog van daar op naar Pnuël, en sprak tot hen desgelijks. En de lieden van Pnuël antwoordden hem, gelijk de lieden van Sukkoth geantwoord hadden.
9 Daarom sprak hij ook tot de lieden van Pnuël, zeggende: Als ik met vrede wederkome, zal ik dezen toren afwerpen.
10 Zebah nu en Tsalmûna waren te Karkor, en hunne legers met hen, omtrent vijftien duizend, al de overgeblevenen van het gansche leger der kinderen van het Oosten; en de gevallenen waren honderd twintig duizend mannen, die het zwaard uittrokken.
11 En Gídeon toog opwaarts, den weg dergenen, die in tenten wonen, tegen het oosten van Nobah en Jógbeha; en hij sloeg het leger, want het leger was zorgeloos.
12 En Zebah en Tsalmûna vloden; doch hij jaagde hen na; en hij ving de beide Koningen der Midianiten, Zebah en Tsalmûna, en verschrikte het gansche leger.
13 Toen nu Gídeon, de zoon van Joas, van den strijd wederkwam, vóór den opgang der zon,
14 Zoo ving hij eenen jongen van de lieden te Sukkoth, en ondervraagde hem; die schreef hem op de oversten van Sukkoth, en hunne oudsten, zeven en zeventig mannen.
15 Toen kwam hij tot de lieden van Sukkoth, en zeide: Ziet daar Zebah en Tsalmûna, van wie gij mij smadelijk verweten hebt, zeggende: Is de handpalm van Zebah en Tsalmûna reeds in uwe hand, dat wij aan uwe mannen, die moede zijn, brood zouden geven?
16 En hij nam de oudsten dier stad, en doornen der woestijn, en distelen, en deed het den lieden van Sukkoth door dezelve verstaan.
17 En den toren van Pnuël wierp hij af, en doodde de lieden der stad.
18 Daarna zeide hij tot Zebah en Tsalmûna: Wat waren het voor mannen, die gij te Thabor dood sloegt? En zij zeiden: Gelijk gij, alzoo waren zij, eenerlei, van gedaante als Koningszonen.
19 Toen zeide hij: Het waren mijne

broeders, zonen mijner moeder: *zoowaarlijk als* de HEER leeft, zoo gij hen hadt laten leven, ik zou ulieden niet dooden.

20 En hij zeide tot Jether, zijnen eerstgeborene: Sta op, dood hen; maar de jongeling trok zijn zwaard niet uit, want hij vreesde, dewijl hij nog een jongeling was.

21 Toen zeiden Zebah en Tsalmûna: Sta gij op, en val op ons aan, want naar dat de man is, zoo is zijne magt. Zoo stond Gídeon op, en doodde Zebah en Tsalmûna, en nam de maantjes, die aan de halzen hunner kemelen waren.

22 Toen zeiden de mannen van Israël tot Gídeon: Heersch over ons, zoo gij, als uw zoon en uwes zoons zoon, dewijl gij ons van de hand der Midianiten verlost hebt.

23 Maar Gídeon zeide tot hen: Ik zal over u niet heerschen, ook zal mijn zoon over u niet heerschen; de HEER zal over u heerschen.

24 Voorts zeide Gídeon tot hen: Eéne begeerte zal ik van u begeeren: geeft mij maar een iegelijk een voorhoofdsiersel van zijnen roof; want zij hadden gouden voorhoofdsierselen gehad, dewijl zij Ismaëliten waren.

25 En zij zeiden: Wij zullen ze gaarne geven; en zij spreidden een kleed uit, en wierpen daarop een iegelijk een voorhoofdsiersel van zijnen roof.

26 En het gewigt der gouden voorhoofdsierselen, die hij begeerd had, was duizend zeven honderd *sikkelen* gouds, zonder de maantjes, en ketenen, en purperen kleederen, die de Koningen der Midianiten aan gehad hadden, en zonder de halsbanden, die aan de halzen hunner kemelen geweest waren.

27 En Gídeon maakte daarvan eenen efod, en stelde dien in zijne stad, te Ofra; en gansch Israël hoereerde aldaar denzelven na; en het werd Gídeon en zijn huis tot een valstrik.

28 Alzoo werden de Midianiten te onder gebragt voor het aangezigt der kinderen Israëls, en hieven hun hoofd niet meer op. En het land was stil veertig jaren, in de dagen van Gídeon.

29 En Jerubbaäl, de zoon van Joas, ging henen en woonde in zijn huis.

30 Gídeon nu had zeventig zonen, die uit zijne heupe voortgekomen waren; want hij had vele vrouwen.

31 En een bijwijf van hem, hetwelk te Sichem was, baarde hem ook eenen zoon; en hij noemde deszelfs naam Abimélech.

32 En Gídeon, de zoon van Joas, stierf in goeden ouderdom; en hij werd begraven in het graf van zijnen vader Joas, te Ofra des Abi-Ezriets.

33 En het geschiedde, als Gídeon gestorven was, dat de kinderen Israëls zich omkeerden, en de Baäls nahoereerden; en zij stelden zich Baäl-Berith tot eenen God.

34 En de kinderen Israëls dachten niet aan den HEER, hunnen God, die hen gered had van de hand van al hunne vijanden rondom.

35 En zij deden geene weldadigheid bij het huis van Jerubbaäl, *dat is* Gídeon, naar al het goede, dat hij bij Israël gedaan had.

HET 9 CAPITTEL.

ABIMELECH nu, de zoon van Jerubbaäl, ging henen naar Sichem, tot de broeders zijner moeder en hij sprak tot hen, en tot het gansche geslacht van het huis des vaders zijner moeder, zeggende:

2 Spreekt toch voor de ooren van alle burgers van Sichem: Wat is u beter, dat zeventig mannen, alle zonen van Jerubbaäl, over u heerschen, of dat één man over u heersche? Gedenkt ook, dat ik uw been en u vleesch ben.

3 Toen spraken de broeders van zijne moeder van hem, voor de ooren van alle burgers van Sichem, alle deze woorden; en hun hart neigde zich naar Abimélech, want zij zeiden: Hij is onze broeder.

4 En zij gaven hem zeventig zilverlingen, uit het huis van Baäl-Berith; en Abimélech huurde daarmede ijdele en ligtvaardige mannen, die hem navolgden.

5 En hij kwam in zijns vaders huis te Ofra, en doodde zijne broederen, de zonen van Jerubbaäl, zeventig mannen, op éénen steen; doch Jotham, de jongste zoon van Jerubbaäl, werd overgelaten, want hij had zich verstoken.

6 Toen vergaderden zich alle burgeren van Sichem, en het gansche huis van Millo, en gingen heen en maakten Abimélech ten Koning, bij den hoogen eik, die bij Sichem is.

7 Als zij dit Jotham aanzeiden, zoo ging hij heen, en stond op de hoogte des bergs Gerizîm, en verhief zijne stem, en riep, en hij zeide tot hen: Hoort naar mij, gij burgers van Sichem, en God zal naar ulieden hooren.

8 De boomen gingen eens heen, om eenen Koning over zich te zalven, en zij zeiden tot den olijfboom: Wees gij Koning over ons.

9 Maar de olijfboom zeide tot hen: Zoude ik mijne vettigheid verlaten, die God en de menschen in mij prijzen? en zoude ik heengaan om te zweven over de boomen?
10 Toen zeiden de boomen tot den vijgeboom: Kom gij, wees Koning over ons.
11 Maar de vijgeboom zeide tot hen: Zou ik mijne zoetigheid en mijne goede vrucht verlaten? en zou ik heengaan om te zweven over de boomen?
12 Toen zeiden de boomen tot den wijnstok: Kom gij, wees Koning over ons.
13 Maar de wijnstok zeide tot hen: Zou ik mijnen most verlaten, die God en menschen vrolijk maakt? en zou ik heengaan om te zweven over de boomen?
14 Toen zeiden al de boomen tot het doornenbosch: Kom gij, wees Koning over ons.
15 En het doornenbosch zeide tot de boomen: Indien gij mij in waarheid tot een Koning over u zalft, zoo komt, vertrouwt u onder mijne schaduw; maar indien niet, zoo ga vuur uit het doornenbosch, en vertere de cederen van den Libanon.
16 Alzoo nu, indien gij het in waarheid en opregtheid gedaan hebt, dat gij Abimélech Koning gemaakt hebt, en indien gij welgedaan hebt bij Jerubbaäl en bij zijn huis, en indien gij hem naar de verdienste zijner handen gedaan hebt;
17 (Want mijn vader heeft voor u gestreden, en hij heeft zijne ziele verre weggeworpen, en u uit de hand der Midianiten gered;
18 Maar gij zijt heden opgestaan tegen het huis mijns vaders, en hebt zijne zonen, zeventig mannen, op éénen steen gedood; en gij hebt Abimélech, eenen zoon zijner dienstmaagd, Koning gemaakt over de burgers van Sichem, omdat hij uw broeder is;)
19 Indien gij dan in waarheid en opregtheid bij Jerubbaäl en bij zijn huis te dezen dage gehandeld hebt; zoo weest vrolijk over Abimélech, en hij zij ook vrolijk over ulieden;
20 Maar indien niet, zoo ga vuur uit van Abimélech, en vertere de burgers van Sichem, en het huis van Millo; en vuur ga uit van de burgers van Sichem, en van het huis van Millo, en vertere Abimélech.
21 Toen vlood Jotham, en vlugtte, en ging naar Beër; en hij woonde aldaar van wege zijnen broeder Abimélech.
22 Als nu Abimélech drie jaren over Israël geheerscht had,
23 Zoo zond God eenen boozen geest tusschen Abimélech en tusschen de burgers van Sichem; en de burgers van Sichem handelden trouweloos tegen Abimélech;
24 Opdat het geweld, *gedaan* aan de zeventig zonen van Jerubbaäl, kwame, en opdat hun bloed gelegd wierd op Abimélech, hunnen broeder, die hen gedood had, en op de burgers van Sichem, die zijne handen gesterkt hadden om zijne broeders te dooden.
25 En de burgers van Sichem bestelden tegen hem, die op de hoogten der bergen lagen leiden, en al wie voorbij hen op den weg doorging, beroofden zij; en het werd Abimélech aangezegd.
26 Gaäl, de zoon van Ebed, kwam ook met zijne broederen, en zij gingen over in Sichem; en de burgeren van Sichem verlieten zich op hem.
27 En zij togen uit in het veld, en lazen hunne wijnbergen af, en traden *de druiven*, en maakten lofliederen; en zij gingen in het huis huns Gods, en aten en dronken, en vloekten Abimélech.
28 En Gaäl, de zoon van Ebed, zeide: Wie is Abimélech, en wat is Sichem, dat wij hem dienen zouden? is hij niet een zoon van Jerubbaäl? en Zebul zijn bevelhebber? dient *liever* den mannen van Hemor, den vader van Sichem; want waarom zouden wij hem dienen?
29 Och dat dit volk in mijne hand ware! ik zoude Abimélech wel verdrijven. En tot Abimélech zeide hij: Vermeerder uw heir, en trek uit.
30 Als Zebul, de overste der stad, de woorden van Gaäl, den zoon van Ebed, hoorde, zoo ontstak zijn toorn.
31 En hij zond listiglijk boden tot Abimélech, zeggende: Zie, Gaäl, de zoon van Ebed, en zijne broeders zijn te Sichem gekomen, en zie, zij, met deze stad, handelen vijandig tegen u.
32 Zoo maak u nu op bij nacht, gij en het volk dat met u is, en leg lagen in het veld;
33 En het geschiede in den morgen, als de zon opgaat, zoo maak u vroeg op, en overval deze stad; en zie, zoo hij en het volk, dat met hem is, tot u uittrekken, zoo doe hem, gelijk uwe hand vinden zal.
34 Abimélech dan maakte zich op, en al het volk, dat met hem was, bij nacht; en zij leiden lagen op Sichem, met vier hoopen.
35 En Gaäl, de zoon van Ebed, ging

uit, en stond aan de deur van de stads-
poort; en Abimélech rees op, en al het
volk, dat met hem was, uit de achter-
lage.
36 Als Gaäl dat volk zag, zoo zeide hij
tot Zebul: Zie, er komt volk af van de
hoogten der bergen. Zebul daarentegen
zeide tot hem: Gij ziet de schaduw der
bergen voor menschen aan.
37 Maar Gaäl voer wijders voort te
spreken, en zeide: Zie daar volk afko-
mende uit het midden des lands, en een
hoop komt van den weg van den eik
Meónenim.
38 Toen zeide Zebul tot hem: Waar is
nu uw mond, waarmede gij zeidet: Wie
is Abimélech, dat wij hem zouden die-
nen? is niet dit het volk, dat gij veracht
hebt? trek toch nu uit en strijd tegen
hem.
39 En Gaäl trok uit voor het aangezigt
der burgeren van Sichem, en hij streed
tegen Abimélech.
40 En Abimélech jaagde hem na, want
hij vlood voor zijn aangezigt; en er vie-
len vele verslagenen tot aan de deur der
stads poort.
41 Abimélech nu bleef te Aruma; en
Zebul verdreef Gaäl en deszelfs broe-
deren, dat zij te Sichem niet mogten
wonen.
42 En het geschiedde des anderen daags,
dat het volk uittrok in het veld, en zij
zeiden het Abimélech aan.
43 Toen nam hij het volk, en deelde
hen in drie hoopen, en hij leide lagen in
het veld; en hij zag toe, en ziet, het
volk trok uit de stad, zoo maakte hij
zich tegen hen op, en sloeg hen.
44 Want Abimelech en de hoopen, die
bij hem waren, overvielen hen, en ble-
ven staan aan de deur der stadspoort;
en de twee *andere* hoopen overvielen
allen, die in het veld waren, en sloe-
gen ze.
45 Voorts streed Abimélech tegen de
stad dien ganschen dag; en nam de stad
in, en doodde het volk, dat er in was;
en hij brak de stad af, en bezaaide haar
met zout.
46 Als alle burgeren des torens van Si-
chem dat hoorden, zoo gingen zij in de
sterkte, in het huis van den God Berith.
47 En het werd Abimélech aangezegd,
dat alle burgeren des torens van Sichem
zich verzameld hadden.
48 Zoo ging Abimélech op den berg
Zalmon, hij en al het volk, dat met hem
was; en Abimélech nam eene bijl in
zijne hand, en hieuw eenen tak van de
boomen, en nam hem op, en leide hem
op zijnen schouder; en hij zeide tot het
volk, dat bij hem was: Wat gij mij hebt
zien doen, haast u, doet als ik.
49 Zoo hieuw ook al het volk, een iege-
lijk zijnen tak af, en zij volgden Abi-
mélech na, en leiden ze aan de sterkte,
en verbrandden daardoor de sterkte met
vuur; dat ook alle lieden des torens van
Sichem stierven, omtrent duizend man-
nen en vrouwen.
50 Voorts toog Abimélech naar Thebez,
en hij legerde zich tegen Thebez, en
nam haar in.
51 Doch er was een sterke toren in
het midden der stad; zoo vloden daar-
heen al de mannen en de vrouwen, en
alle burgers van de stad, en sloten voor
zich toe; en zij klommen op het dak
des torens.
52 Toen kwam Abimélech tot aan den
toren, en bestormde dien; en hij genaak-
te tot aan de deur van den toren, om dien
met vuur te verbranden.
53 Maar eene vrouw wierp een stuk van
eenen molensteen op Abimélechs hoofd;
en zij verpletterde zijne hersenpan.
54 Toen riep hij haastelijk den jongen,
die zijne wapenen droeg, en zeide tot
hem: Trek uw zwaard uit, en dood mij,
opdat zij niet van mij zeggen: Eene
vrouw heeft hem gedood. En zijn jon-
gen doorstak hem, dat hij stierf.
55 Als nu de mannen van Israël zagen,
dat Abimélech dood was, zoo gingen zij,
een iegelijk naar zijne plaats.
56 Alzoo deed God wederkeeren het
kwaad van Abimélech, dat hij aan zij-
nen vader gedaan had, doodende zijne
zeventig broederen.
57 Desgelijks al het kwaad van de lie-
den van Sichem deed God wederkeeren
op hun hoofd; en de vloek van Jotham,
den zoon van Jerubbaäl, kwam over
hen.

HET 10 CAPITTEL.

NA Abimélech nu stond op, om Is-
raël te behouden, Thola, een zoon
van Pua, zoon van Dodo, een man van
Issaschar; en hij woonde te Samir, op
het gebergte van Efraïm.
2 En hij rigtte Israël drie en twintig
jaren; en hij stierf, en werd begraven te
Samir.
3 En na hem stond op Jaïr, de Gí-
leadiet; en hij rigtte Israël twee en
twintig jaren.
4 En hij had dertig zonen, rijdende op
dertig ezelveulens, en die hadden dertig
steden, die zij noemden Havvôth Jaïr,
tot op dezen dag, welke in het land van
Gílead zijn.

5 En Jaïr stierf, en werd begraven te Kamon.
6 Toen voeren de kinderen Israëls voort te doen wat kwaad was in de oogen des HEEREN, en dienden den Baäls, en Astharoth, en den Goden van Syrië, en den Goden van Zidon, en den Goden van Moab, en den Goden der kinderen Ammons, mitsgaders den Goden der Filistijnen; en zij verlieten den HEER, en dienden hem niet.
7 Zoo ontstak de toorn des HEEREN tegen Israël; en hij verkocht hen in de hand der Filistijnen, en in de hand der kinderen Ammons.
8 En zij onderdrukten en vertraden de kinderen Israëls in datzelfde jaar; achttien jaren *onderdrukten zij* al de kinderen Israëls, die aan gene zijde der Jordaan waren, in het land der Amoriten, dat is in Gílead.
9 Daartoe togen de kinderen Ammons over de Jordaan, om te krijgen, zelfs tegen Juda, en tegen Benjamin, en tegen het huis van Efraïm; zoo dat het voor Israël zeer bange werd.
10 Toen riepen de kinderen Israëls tot den HEER, zeggende: Wij hebben tegen u gezondigd, zoo omdat wij onzen God hebben verlaten, als dat wij den Baäls gediend hebben.
11 Maar de HEER zeide tot de kinderen Israëls: Heb ik u niet van de Egyptenaren, en van de Amoriten, en van de kinderen Ammons, en van de Filistijnen,
12 En de Zidoniërs, en Amalekiten, en Moabiten, *die* u onderdrukten, toen gij tot mij riept, alsdan uit hunne hand verlost?
13 Nogtans hebt gij mij verlaten, en anderen Goden gediend; daarom zal ik u niet meer verlossen.
14 Gaat henen, roept tot de Goden, die gij verkoren hebt; laat u die verlossen ten tijde uwer benaauwdheid.
15 Maar de kinderen Israëls zeiden tot den HEER: Wij hebben gezondigd, doe gij ons, naar alles, wat goed is in uwe oogen; alleenlijk verlos ons toch te dezen dage.
16 En zij deden de vreemde Goden uit hun midden weg, en dienden den HEERE. Toen werd zijne ziel verdrietig over den arbeid van Israël.
17 En de kinderen Ammons werden bijeen geroepen, en legerden zich in Gílead; daarentegen werden de kinderen Israëls vergaderd, en legerden zich te Mizpa.
18 Toen zeiden het volk, de oversten van Gílead, de een tot den anderen: Wie is de man, die beginnen zal te strijden tegen de kinderen Ammons? die zal tot een hoofd zijn over alle inwoners van Gílead.

HET 11 CAPITTEL.

JEFTHA nu, de Gileadiet, was een strijdbaar held, maar hij was een hoerenkind; doch Gílead had Jeftha gegenereerd.
2 Gíleads huisvrouw baarde hem ook zonen; en de zonen dezer vrouw, groot geworden zijnde, stieten Jeftha uit, en zeiden tot hem: Gij zult in het huis onzes vaders niet erven, want gij zijt een zoon van eene andere vrouw.
3 Toen vlood Jeftha voor het aangezigt zijner broederen, en woonde in het land Tob; en ijdele mannen vergaderden zich tot Jeftha, en togen met hem uit.
4 En het geschiedde, na eenige dagen, dat de kinderen Ammons tegen Israël krijgden.
5 Zoo geschiedde het, als de kinderen Ammons tegen Israël krijgden, dat de oudsten van Gílead heengingen, om Jeftha te halen uit het land van Tob.
6 En zij zeiden tot Jeftha: Kom, en wees ons tot een' overste, opdat wij strijden tegen de kinderen Ammons.
7 Maar Jeftha zeide tot de oudsten van Gílead: Hebt gijlieden mij niet gehaat, en mij uit mijns vaders huis verstooten? waarom zijt gij dan nu tot mij gekomen, terwijl gij in benaauwdheid zijt?
8 En de oudsten van Gílead zeiden tot Jeftha: Daarom zijn wij nu tot u weder gekomen, dat gij met ons trekt, en tegen de kinderen Ammons strijdt; en gij zult ons tot een hoofd zijn, over alle inwoners van Gílead.
9 Toen zeide Jeftha tot de oudsten van Gílead: Zoo gijlieden mij wederhaalt, om te strijden tegen de kinderen Ammons, en de HEER hen voor mijn aangezigt geven zal, zal ik u dan tot een hoofd zijn?
10 En de oudsten van Gílead zeiden tot Jeftha: De HEER zij toehoorder tusschen ons, indien wij niet alzoo naar uw woord doen.
11 Alzoo ging Jeftha met de oudsten van Gílead, en het volk stelde hem tot een hoofd en overste over zich. En Jeftha sprak al zijne woorden voor het aangezigt des HEEREN te Mizpa.
12 Voorts zond Jeftha boden tot den Koning der kinderen Ammons, zeggende: Wat hebben ik en gij met elkander te doen, dat gij tot mij gekomen zijt, om tegen mijn land te krijgen?
13 En de Koning der kinderen Ammons

zeide tot de boden van Jeftha: Omdat Israël, als hij uit Egypte optoog, mijn land genomen heeft, van de Arnon af tot aan de Jabbok, en tot aan de Jordaan; zoo geef mij dat nu weder met vrede.
14 Maar Jeftha voer wijders voort, en zond boden tot den Koning der kinderen Ammons,
15 En hij zeide tot hem: Zoo zegt Jeftha: Israël heeft het land der Moabiten, en het land der kinderen Ammons niet genomen:
16 Want als zij uit Egypte optogen, zoo wandelde Israël door de woestijn tot aan de Schelfzee, en kwam te Kades.
17 En Israël zond boden tot den Koning der Edomiten, zeggende: Laat mij toch door uw land doortrekken: maar de Koning der Edomiten gaf geen gehoor. En hij zond ook tot den Koning der Moabiten, die ook niet wilde. Alzoo bleef Israël in Kades.
18 Daarna wandelde hij in de woestijn, en toog om het land der Edomiten en het land der Moabiten, en kwam van den opgang der zon aan het land der Moabiten, en zij legerden zich op gene zijde der Arnon; maar zij kwamen niet binnen de landpale der Moabiten, want de Arnon is de landpale der Moabiten.
19 Maar Israël zond boden tot Sihon, den Koning der Amoriten, Koning van Hesbon, en Israël zeide tot hem: Laat ons toch door uw land doortrekken tot aan mijne plaats.
20 Doch Sihon betrouwde Israël niet door zijne landpale door de trekken; maar Sihon verzamelde al zijn volk, en zij legerden zich te Jaza; en hij streedt tegen Israël.
21 En de HEER, de God van Israël; gaf Sihon met al zijn volk in de hand van Israël, dat zij hen sloegen; alzoo nam Israël het gansche land der Amoriten, die in dat land woonden, erfelijk in.
22 En zij namen erfelijk in de gansche landpale der Amoriten, van de Arnon af tot aan de Jabbok, en van de woestijn tot aan de Jordaan.
23 Zoo heeft nu de HEER, de God van Israël, de Amoriten voor het aangezigt van zijn volk Israël uit de bezitting verdreven; en zoudt gij hunlieder erfgenaam zijn?
24 Zoudt gij niet dengenen erven, dien uw God Kamos voor u uit de bezitting verdreef? Alzoo zullen wij al dengenen erven, dien de HEER, onze God, voor ons aangezigt uit de bezitting verdrijft.
25 Nu voorts, zijt gij veel beter dan Balak, de zoon van Zippor, de Koning der Moabiten? heeft hij ooit met Israël getwist? heeft hij ook ooit tegen hen gekrijgd?
26 Terwijl Israël drie honderd jaren gewoond heeft in Hesbon, en in hare stedekens, en in Aroër en in hare stedekens, en in al de steden, die aan de zijde van de Arnon zijn; waarom hebt gij het dan in dien tijd niet gered?
27 Ook heb ik tegen u niet gezondigd, maar gij doet kwalijk bij mij, dat gij tegen mij krijgt; de HEER, die Regter is, rigte heden tusschen de kinderen Israëls en tusschen de kinderen Ammons.
28 Maar de Koning der kinderen Ammons hoorde niet naar de woorden van Jeftha, die hij tot hem gezonden had.
29 Toen kwam de Geest des HEEREN op Jeftha, dat hij Gílead en Manasse doortrok; want hij trok door tot Mizpa in Gílead, en van Mizpa in Gílead trok hij door tot de kinderen Ammons.
30 En Jeftha beloofde den HEERE eene gelofte, en zeide: Indien gij de kinderen Ammons ganschelijk in mijne hand zult geven;
31 Zoo zal het uitgaande, dat uit de deur van mijn huis mij te gemoet zal uitgaan, als ik met vrede van de kinderen Ammons wederkom, dat zal des HEEREN zijn, en ik zal het offeren ten brandoffer.
32 Alzoo trok Jeftha door naar de kinderen Ammons, om tegen hen te strijden; en de HEER gaf ze in zijne hand.
33 En hij sloeg hen van Aroër af tot daar gij komt te Minnith, twintig steden, en tot aan Abél Kerámim, met eenen zeer grooten slag. Alzoo werden de kinderen Ammons te onder gebragt voor het aangezigt der kinderen Israëls.
34 Toen nu Jeftha te Mizpa bij zijn huis kwam, ziet, zoo ging zijne dochter uit hem te gemoet, met trommelen en reijen. Zij nu was alleen, een eenig *kind*, hij had uit zich *anders* geenen zoon of dochter.
35 En het geschiedde, als hij haar zag, zoo verscheurde hij zijne kleederen, en zeide: Ach mijne dochter! gij hebt mij ganschelijk nedergebogen, en gij zijt onder degenen, die mij beroeren; want ik heb mijnen mond opengedaan tot den HEER, en ik zal niet kunnen teruggaan.
36 En zij zeide tot hem: Mijn vader, hebt gij uwen mond opengedaan tot den HEER, doe mij, gelijk uit uwen mond gegaan is; naardien u de HEER volkomene wraak gegeven heeft van uwe vijanden, van de kinderen Ammons.

37 Voorts zeide zij tot haren vader: Laat deze zaak aan mij geschieden: laat twee maanden van mij af, dat ik heenga, en ga af tot de bergen, en beweene mijnen maagdom, ik en mijne gezellinnen.
38 En hij zeide: Ga heen; en hij liet haar twee maanden gaan. Toen ging zij heen met hare gezelinnen, en beweende haren maagdom op de bergen.
39 En het geschiedde ten einde van twee maanden, dat zij tot haren vader wederkwam, die aan haar volbragt zijne gelofte, die hij beloofd had; en zij heeft geenen man bekend. Voorts werd het eene gewoonheid in Israël,
40 *Dat* de dochteren Israëls van jaar tot jaar heengingen, om de dochter van Jeftha, den Gileadiet, aan te spreken, vier dagen in het jaar.

HET 12 CAPITTEL.

TOEN werden de mannen van Efraïm bijeen geroepen, en trokken over naar het noorden; en zij zeiden tot Jeftha: Waarom zijt gij doorgetogen om te strijden tegen de kinderen Ammons, en hebt ons niet geroepen, om met u te gaan? wij zullen uw huis met u met vuur verbranden.
2 En Jeftha zeide tot hen: Ik en mijn volk waren zeer twistig met de kinderen Ammons; en ik heb ulieden geroepen, maar gij hebt mij uit hunne hand niet verlost.
3 Als ik nu zag, dat gij niet verlostet, zoo stelde ik mijne ziele in mijne hand, en toog door tot de kinderen Ammons, en de HEER gaf ze in mijne hand; waarom zijt gij dan te dezen dage tot mij opgekomen, om tegen mij te strijden?
4 En Jeftha vergaderde alle mannen van Gílead, en streed met Efraïm: en de mannen van Gílead sloegen Efraïm, want de Gíleaditen, zijnde tusschen Efraïm *en* tusschen Manasse, zeiden: Gijlieden zijt vlugtelingen van Efraïm.
5 Want de Gíleaditen namen den Efraïmiten de veren der Jordaan af; en het geschiedde, als de vlugtelingen van Efraïm zeiden: Laat mij overgaan; zoo zeiden de mannen van Gílead tot hem: Zijt gij een Efraïmiet? wanneer hij zeide: Neen;
6 Zoo zeiden zij tot hem: Zeg nu Schibbóleth; maar hij zeide: Sibbóleth, en kon het alzoo niet regt spreken; zoo grepen zij hem, en versloegen hem aan de veren der Jordaan; dat te dier tijd van Efraïm vielen twee en veertig duizend.
7 Jeftha nu rigtte Israël zes jaren; en Jeftha, de Gíleadiet, stierf, en werd begraven in de steden van Gílead.
8 En Ebzan, van Bethlehem, rigtte na hem Israël.
9 En hij had dertig zonen; en hij zond dertig dochteren naar buiten, en bragt dertig dochteren van buiten in voor zijne zonen; en hij rigtte Israël zeven jaren.
10 Toen stierf Ebzan, en werd begraven te Bethlehem.
11 En Elon, de Zebuloniet, rigtte Israël na hem; en hij rigtte Israël tien jaren.
12 En Elon, de Zebuloniet, stierf, en werd begraven te Ajálon in het land van Zebulon.
13 En Abdon, een zoon van Hillel, de Pirhathoniet, rigtte na hem Israël.
14 En hij had veertig zonen, en deertig zoons zonen, rijdende op zeventig ezelveulens; en hij rigtte Israël acht jaren.
15 Toen stierf Abdon, een zoon van Hillel, de Pirhathoniet; en hij werd begraven te Pirhathon, in het land van Efraïm, op den berg van den Amalekiet.

HET 13 CAPITTEL.

EN de kinderen Israëls voeren voort te doen dat kwaad was in de oogen des HEEREN; zoo gaf hen de HEER in de hand der Filistijnen veertig jaren.
2 En er was een man van Zora, uit het geslacht van eenen Daniet, wiens naam was Manóach; en zijne huisvrouw was onvruchtbaar en baarde niet.
3 En een Engel des HEEREN verscheen aan deze vrouw, en hij zeide tot haar: Zie nu, gij zijt onvruchtbaar, en hebt niet gebaard; maar gij zult zwanger worden, en eenen zoon baren.
4 Zoo wacht u toch nu, en drink geen' wijn noch sterken drank, en eet niets onreins.
5 Want zie, gij zult zwanger worden, en eenen zoon baren, op wiens hoofd geen scheermes zal komen; want dat knechtje zal een Nazireër Gods zijn, van *moeders* buik af; en hij zal beginnen Israël te verlossen uit de hand der Filistijnen.
6 Toen kwam deze vrouw in, en sprak tot haren man, zeggende: Er kwam een man Gods tot mij, wiens aangezigt was als het aangezigt van een' Engel Gods, zeer vreesselijk; en ik vraagde hem niet, van waar hij was, en zijnen naam gaf hij mij niet te kennen.
7 Maar hij zeide tot mij: Zie, gij zult zwanger worden, en eenen zoon baren; zoo drink nu geen' wijn noch sterken drank, en eet niets onreins; want dat

knechtje zal een Nazireër Gods zijn, van *moeders* buik af tot op den dag zijns doods.

8 Toen aanbad Manóach den HEER vurig, en zeide: Och Heer! dat toch de man Gods, dien gij gezonden hebt, weder tot ons kome, en ons leere, wat wij aan het knechtje doen zullen, dat geboren zal worden.

9 En God verhoorde de stem van Manóach; en de Engel Gods kwam wederom tot de vrouw. Zij nu zat in het veld, doch haar man Manóach was niet bij haar.

10 Zoo haastte zich de vrouw, en liep, en gaf het haren man te kennen; en zij zeide tot hem: Zie, die man is mij verschenen, welke op dien dag tot mij kwam.

11 Toen stond Manóach op, en ging zijne huisvrouw na; en hij kwam tot dien man, en zeide tot hem: Zijt gij die man, welke tot deze vrouw gesproken hebt? En hij zeide: Ik ben het.

12 Toen zeide Manóach: Nu, dat uwe woorden komen; *maar* wat zal des knechtjes wijze en zijn werk zijn?

13 En de Engel des HEEREN zeide tot Manóach: Van alles, wat ik tot de vrouw gezegd heb, zal zij zich wachten.

14 Zij zal niet eten van iets, dat van den wijnstok des wijns voortkomt; en wijn en sterken drank zal zij niet drinken, noch iets onreins eten; al wat ik haar geboden heb, zal zij onderhouden.

15 Toen zeide Manóach tot den Engel des HEEREN: Laat ons u toch ophouden, en een geitenbokje voor uw aangezigt bereiden.

16 Maar de Engel des HEEREN zeide tot Manóach: Indien gij mij zult ophouden, ik zal van uw brood niet eten; en indien gij een brandoffer zult doen, dat zult gij den HEERE offeren. Want Manóach wist niet, dat het een Engel des HEEREN was.

17 En Manóach zeide tot den Engel des HEEREN: Welke is uw naam, opdat wij u vereeren, wanneer uw woord zal komen.

18 En de Engel des HEEREN zeide tot hem: Waarom vraagt gij dus naar mijnen naam? Die is toch wonderlijk.

19 Toen nam Manóach een geitenbokje, en het spijsoffer, en offerde het op den rotssteen, den HEERE. En hij handelde wonderlijk in *zijn* doen; en Manóach en zijne huisvrouw zagen toe.

20 En het geschiedde, als de vlam van den altaar opvoer naar den hemel, zoo voer de Engel des HEEREN op in de vlam des altaars. Als Manóach en zijne huisvrouw *dat* zagen, zoo vielen zij op hunne aangezigten ter aarde.

21 En de Engel des HEEREN verscheen niet meer aan Manóach en aan zijne huisvrouw. Toen bekende Manóach, dat het een Engel des HEEREN was.

22 En Manóach zeide tot zijne huisvrouw: Wij zullen zekerlijk sterven, omdat wij God gezien hebben.

23 Maar zijne huisvrouw zeide tot hem: Zoo de HEER lust had ons te dooden, hij had het brandoffer en spijsoffer van onze hand niet aangenomen, noch ons dit alles getoond, noch ons om dezen tijd laten hooren *zoo iets* als dit is.

24 Daarna baarde deze vrouw eenen zoon, en zij noemde zijnen naam Simson; en het knechtje werd groot, en de HEER zegende het.

25 En de Geest des HEEREN begon hem bij wijlen te drijven in het leger van Dan, tusschen Zora en tusschen Esthàol.

HET 14 CAPITTEL.

EN Simson ging af naar Thimnath, en gezien hebbende eene vrouw te Thimnath, van de dochteren der Filistijnen,

2 Zoo ging hij opwaarts, en gaf het zijnen vader en zijne moeder te kennen, en zeide: Ik heb eene vrouw gezien te Thimnath, van de dochteren der Filistijnen; nu dan, neem mij die tot eene vrouw.

3 Maar zijn vader zeide tot hem, mitsgaders zijne moeder: Is er geene vrouw onder de dochteren uwer broeders, en onder al mijn volk, dat gij heengaat, om eene vrouw te nemen van de Filistijnen, die onbesnedenen? En Simson zeide tot zijnen vader: Neem mij die, want zij is bevallig in mijne oogen.

4 Zijn vader nu en zijne moeder wisten niet, dat dit van den HEER was, dat hij gelegenheid zocht van de Filistijnen; want de Filistijnen heerschten te dier tijd over Israël.

5 Alzoo ging Simson, met zijnen vader en zijne moeder, af naar Thimnath. Als zij nu kwamen tot aan de wijngaarden van Thimnath, ziet daar, een jonge leeuw, brullende hem te gemoet.

6 Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem, dat hij hem van een scheurde, gelijk men een bokje van een scheurt, en er was niets in zijne hand; doch hij gaf zijnen vader en zijne moeder niet te kennen, wat hij gedaan had.

7 En hij kwam af, en sprak tot de vrouw; en zij beviel in Simsons oogen.

8 En na sommige dagen kwam hij weder, om haar te nemen: toen week hij af, om het aas van den leeuw te bezien; en ziet, een bijenzwerm was in het ligchaam van den leeuw, met honig.
9 En hij nam dien in zijne handen, en ging voort, al gaande en etende; en hij ging tot zijnen vader en tot zijne moeder, en gaf hun *daarvan*, en zij aten; doch hij gaf hun niet te kennen, dat hij den honig uit het ligchaam van den leeuw genomen had.
10 Als nu zijn vader afgekomen was tot die vrouw, zoo maakte Simson aldaar eene bruiloft, want alzoo plagten de jongelingen te doen.
11 En het geschiedde, als zij hem zagen, zoo namen zij dertig medgezellen, die bij hem zouden zijn.
12 Simson dan zeide tot hen: Ik zal nu ulieden een raadsel te raden geven; indien gij mij dat in de zeven dagen dezer bruiloft wel zult verklaren en uitvinden, zoo zal ik ulieden geven dertig fijne lijnwaadskleederen, en dertig wisselkleederen.
13 En indien gij het mij niet zult kunnen verklaren, zoo zult gijlieden mij geven dertig fijne lijnwaadskleederen, en dertig wisselkleederen. En zij zeiden tot hem: Geef uw raadsel te raden, en laat het ons hooren.
14 En hij zeide tot hen: Spijze ging uit van den eter, en zoetigheid ging uit van den sterke. En zij konden dat raadsel in drie dagen niet verklaren.
15 Daarna geschiedde het op den zevenden dag, dat zij tot de huisvrouw van Simson zeiden: Overreed uwen man, dat hij ons dat raadsel verklare, opdat wij niet misschien u, en het huis uwes vaders, met vuur verbranden: hebt gijlieden ons genoodigd, om het onze te bezitten? is het zoo niet?
16 En Simsons huisvrouw weende voor hem en zeide: Gij haat mij maar, en hebt mij niet lief; gij hebt den kinderen mijns volks een raadsel te raden gegeven, en hebt het mij niet verklaard. En hij zeide tot haar: Zie, ik heb het mijnen vader en mijne moeder niet verklaard, zou ik het u dan verklaren?
17 En zij weende voor hem op den zevenden der dagen, in welke zij deze bruiloft hadden; zoo geschiedde het op den zevenden dag, dat hij het haar verklaarde, want zij perste hem; en zij verklaarde dat raadsel den kinderen haars volks.
18 Toen zeiden de mannen der stad tot hem, op den zevenden dag, eer de zon onderging: Wat is zoeter dan honig? en wat is sterker dan een leeuw? En hij zeide tot hen: Zoo gij met mijn kalf niet hadt geploegd, gij zoudt mijn raadsel niet hebben uitgevonden.
19 Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem, en hij ging af naar de Askeloniten, en sloeg van hen dertig man; en hij nam hun gewaad, en gaf de wisselkleederen aan degenen, die het raadsel verklaard hadden. Doch zijn toorn ontstak, en hij ging op in zijns vaders huis.
20 En de huisvrouw van Simson werd zijns medgezels, die hem vergezelschapt had.

HET 15 CAPITTEL.

EN het geschiedde na *sommige* dagen, in de dagen van den tarwenoogst, dat Simson zijne huisvrouw bezocht met een geitenbokje, en hij zeide: Laat mij tot mijne huisvrouw ingaan in de kamer; maar haar vader liet hem niet toe in te gaan.
2 Want haar vader zeide: Ik sprak zeker, dat gij haar ganschelijk haattet, zoo heb ik haar aan uwen medgezel gegeven. Is niet hare kleinste zuster schooner dan zij? Laat deze u toch zijn in plaats van haar.
3 Toen zeide Simson van henlieden: Ik ben ditmaal onschuldig van de Filistijnen, wanneer ik hun kwaad doe.
4 En Simson ging heen, en ving drie honderd vossen; en hij nam fakkelen, en keerde staart aan staart, en deed eenen fakkel tusschen twee staarten in het midden.
5 En hij stak de fakkelen aan met vuur, en liet ze loopen in het staande koren der Filistijnen; en hij stak in brand zoo wel de korenhoopen als het staande koren, zelfs tot de wijngaarden *en* olijfboomen toe.
6 Toen zeiden de Filistijnen: Wie heeft dit gedaan? En men zeide: Simson, de schoonzoon van den Thimmiet, omdat deze zijne huisvrouw heeft genomen, en heeft haar aan zijnen medgezel gegeven. Toen kwamen de Filistijnen op, en verbrandden haar en haren vader met vuur.
7 Toen zeide Simson tot hen: Zoudt gij alzoo doen? Zeker, als ik mij aan u gewroken heb, zoo zal ik daarna ophouden.
8 En hij sloeg hen den schenkel en de heup, *met* eenen grooten slag; en hij ging af, en woonde op de hoogte van de rots Etam.
9 Toen togen de Filistijnen op, en lé-

gerden zich tegen Juda, en breidden zich uit in Lechi.

10 En de mannen van Juda zeiden: Waarom zijt gijlieden tegen ons opgetogen? En zij zeiden: Wij zijn opgetogen om Simson te binden, om hem te doen, gelijk hij ons gedaan heeft.

11 Toen kwamen drie duizend mannen af uit Juda tot het hol der rots Etam, en zeiden tot Simson: Wist gij niet, dat de Filistijnen over ons heerschen? waarom hebt gij ons dan dit gedaan? En hij zeide tot hen: Gelijk zij mij gedaan hebben, alzoo heb ik hun gedaan.

12 En zij zeiden tot hem: Wij zijn afgekomen om u te binden, om u over te geven in de hand der Filistijnen. Toen zeide Simson tot hen: Zweert mij, dat gijlieden op mij niet zult aanvallen.

13 En zij spraken tot hem, zeggende: Neen, maar wij zullen u wel binden, en u in hunne hand overgeven; doch wij zullen u geenszins dooden. En zij bonden hem met twee nieuwe touwen, en voerden hem op van de rots.

14 Als hij tot Lechi kwam, zoo juichten de Filistijnen hem te gemoet; maar de Geest des HEEREN werd vaardig over hem; en de touwen, die aan zijne armen waren, werden als linnen draden, die van het vuur gebrand zijn, en zijne banden versmolten van zijne handen.

15 En hij vond een vochtig ezels kinnebakken, en hij strekte zijne hand uit, en nam het, en sloeg daarmede duizend man.

16 Toen zeide Simson: Met een ezels kinnebakken, éénen hoop, twee hoopen, met een ezels kinnebakken heb ik duizend man geslagen.

17 En het geschiedde, als hij geëindigd had te spreken, zoo wierp hij het kinnebakken uit zijne hand, en hij noemde die plaats Ramath-Lechi.

18 Als hem nu zeer dorstte, zoo riep hij tot den HEER, en zeide: Gij hebt door de hand van uwen knecht dit groote heil gegeven; zou ik dan nu van dorst sterven, en vallen in de hand dezer onbesnedenen?

19 Toen kloofde God de holle plaats, die in Lechi is, en er ging water uit van dezelve, en hij dronk. Toen kwam zijn geest weder, en hij werd levende. Daarom noemde hij haren naam: de fontein des aanroepers, die in Lechi is, tot op dezen dag.

20 En hij rigtte Israël, in de dagen der Filistijnen, twintig jaren.

HET 16 CAPITTEL.

SIMSON nu ging heen naar Gaza; en hij zag aldaar eene vrouw, die eene hoere was; en hij ging tot haar in.

2 Toen werd den Gaziten gezegd: Simson is hier ingekomen; zoo gingen zij rondom, en leiden hem den ganschen nacht lagen in de stadspoort; doch zij hielden zich den ganschen nacht stil, zeggende: Tot aan het morgenlicht, dan zullen wij hem dooden.

3 Maar Simson lag tot middernacht toe; toen stond hij op ter middernacht, en hij greep de deuren der stadspoort met de beide posten, en nam ze weg met den grendelboom, en leide ze op zijne schouderen, en droeg dezelve opwaarts op de hoogte des bergs, die in het gezigt van Hebron is.

4 En het geschiedde daarna, dat hij eene vrouw lief kreeg, aan de beek Sorek, wier naam was Delíla.

5 Toen kwamen de vorsten der Filistijnen tot haar op, en zeiden tot haar: Overreed hem, en zie, waarin zijne groote kracht zij, en waarmede wij hem zouden magtig worden, en hem binden, om hem te plagen; zoo zullen wij u geven, een iegelijk, duizend en honderd zilverlingen.

6 Delíla dan zeide tot Simson: Verklaar mij toch, waarin uwe groote kracht zij; en waarmede gij zoudt kunnen gebonden worden, dat men u plage.

7 En Simson zeide tot haar: Indien zij mij bonden met zeven versche zelen, die niet verdroogd zijn, zoo zou ik zwak worden, en wezen als een ander mensch.

8 Toen bragten de vorsten der Filistijnen tot haar op zeven versche zelen, die niet verdroogd waren; en zij bond hem daarmede.

9 De achterlage nu zat bij haar in eene kamer. Zoo zeide zij tot hem: De Filistijnen over u, Simson. Toen verbrak hij de zelen, gelijk een snoertje van grof vlas verbroken wordt, als het vuur riekt. Alzoo werd zijne kracht niet bekend.

10 Toen zeide Delíla tot Simson: Zie, gij hebt met mij gespot, en leugenen tot mij gesproken; verklaar mij toch nu, waarmede gij zoudt kunnen gebonden worden.

11 En hij zeide tot haar: Indien zij mij vastbonden met nieuwe touwen, met welke geen werk gedaan is, zoo zou ik zwak worden, en wezen als een ander mensch.

12 Toen nam Delíla nieuwe touwen,

en bond hem daarmede, en zeide tot
hem: De Filistijnen over u, Simson.
De achterlage nu was zittende in eene
kamer. Toen verbrak hij ze van zijne
armen als eenen draad.
13 En Delíla zeide tot Simson: Tot
hiertoe hebt gij met mij gespot, en leu-
genen tot mij gesproken; verklaar mij
toch nu waarmede gij zoudt kunnen
gebonden worden. En hij zeide tot
haar: Indien gij de zeven haarlokken
mijns hoofds vlochtet aan eenen wevers
boom.
14 En zij maakte ze vast met eene pin,
en zeide tot hem: De Filistijnen over
u Simson. Toen waakte hij op uit zij-
nen slaap, en nam weg de pin der ge-
vlochtene *haarlokken* en den wevers-
boom.
15 Toen zeide zij tot hem: Hoe zult
gij zeggen: Ik heb u lief, daar uw hart
niet met mij is? gij hebt nu driemaal
met mij gespot, en mij niet verklaard,
waarin uwe groote kracht zij.
16 En het geschiedde, als zij hem alle
dagen met hare woorden perste, en hem
moeijelijk viel, dat zijn ziel verdrietig
werd tot stervens toe;
17 Zoo verklaarde hij haar zijn gansche
hart, en zeide tot haar: Er is nooit
scheermes op mijn hoofd gekomen, want
ik ben een Nazireër Gods van mijns
moeders buik af; indien ik geschoren
wierd, zoo zou mijne kracht van mij
wijken, en ik zou zwak worden, en we-
zen als alle menschen.
18 Als nu Delíla zag, dat hij haar zijn
gansche hart verklaard had, zoo zond
zij heen, en riep de vorsten der Filis-
tijnen, zeggende: Komt ditmaal op,
want hij heeft mij zijn gansche hart
verklaard. En de vorsten der Filis-
tijnen kwamen tot haar op, en bragten
het geld in hunne hand.
19 Toen deed zij hem slapen op hare
knien, en riep eenen man, en liet hem
de zeven haarlokken zijns hoofds af-
scheren, en zij begon hem te plagen; en
zijne kracht week van hem.
20 En zij zeide: De Filistijnen over
u, Simson. En hij ontwaakte uit zijnen
slaap, en zeide: Ik zal ditmaal uitgaan,
als op andere malen, en mij uitschud-
den; want hij wist niet, dat de HEER
van hem geweken was.
21 Toen grepen hem de Filistijnen en
groeven zijne oogen uit; en zij voerden
hem af naar Gaza, en bonden hem met
twee koperen ketenen, en hij was ma-
lende in het gevangenhuis.
22 En het haar zijns hoofds begon *we-*
der te wassen, gelijk toen hij geschoren
werd.
23 Toen verzamelden zich de vorsten
der Filistijnen, om hunnen God Dagon
een groot offer te offeren, en tot vro-
lijkheid; en zij zeiden: Onze God heeft
onzen vijand Simson in onze hand ge-
geven.
24 Desgelijks als hem het volk zag,
loofden zij hunnen God, want zij zei-
den: Onze God heeft in onze hand ge-
geven onzen vijand, en die ons land ver-
woestte, en die onzer verslagenen velen
maakte.
25 En het geschiedde, als hun hart
vrolijk was, dat zij zeiden: Roept Sim-
son, dat hij voor ons spele. En zij rie-
pen Simson uit het gevangenhuis; en
hij speelde voor hunne aangezigten, en
zij deden hem staan tusschen de pilaren.
26 Toen zeide Simson tot den jongen,
die hem bij de hand hield: Laat mij
gaan, dat ik de pilaren betaste, op welke
het huis gevestigd is, dat ik daaraan
leune.
27 Het huis nu was vol mannen en
vrouwen; ook waren er alle vorsten der
Filistijnen; en op het dak waren om-
trent drie duizend mannen en vrouwen,
die toezagen, als Simson speelde.
28 Toen riep Simson tot den HEER, en
zeide: Heer, HEER, gedenk toch aan
mij, en sterk mij toch alleenlijk dit-
maal, ô God, dat ik mij met ééne wrake
voor mijne twee oogen aan de Filistij-
nen wreke.
29 En Simson vatte de twee middelste
pilaren, op welke het huis was gevestigd,
en waarop het steunde, den eenen met
zijne regterhand, en den anderen met
zijne linkerhand;
30 En Simson zeide: Mijne ziel sterve
met de Filistijnen: en hij boog zich met
kracht, en het huis viel op de vorsten,
en op al het volk, dat daarin was. En
de dooden, die hij in zijn sterven ge-
dood heeft, waren meer, dan die hij in
zijn leven gedood had.
31 Toen kwamen zijne broeders af, en
het gansche huis zijns vaders, en namen
hem op, en bragten *hem* opwaarts, en be-
groeven hem tusschen Zora en tusschen
Esthaól, in het graf van zijnen vader
Manóach; hij nu had Israël gerigt twin-
tig jaren.

HET 17 CAPITTEL.

EN daar was een man van het ge-
bergte van Efraïm, wiens naam
was Micha.
2 Die zeide tot zijne moeder: De dui-
zend en honderd zilverlingen, die u

ontnomen zijn, om welke gij gevloekt
hebt, en ook voor mijne ooren gesproken
hebt, zie, dat geld is bij mij, ik heb dat
genomen. Toen zeide zijne moeder:
Gezegend zij mijn zoon den HEERE.
3 Alzoo gaf hij aan zijne moeder de
duizend en honderd zilverlingen weder.
Doch zijne moeder zeide: Ik heb dat
geld den HEERE ganschelijk geheiligd
van mijne hand, voor mijnen zoon, om
een gesneden beeld en een gegoten beeld
te maken; zoo zal ik het u nu wederge-
ven.
4 Maar hij gaf dat geld aan zijne moe-
der weder. En zijne moeder nam twee
honderd zilverlingen, en gaf ze den
goudsmid, die maakte daarvan een ge-
sneden beeld en een gegoten beeld; dat
was in het huis van Micha.
5 En de man Micha had een Godshuis;
en hij maakte eenen efod en terafim,
en vulde de hand van éénen uit zijne zo-
nen, dat hij hem tot eenen priester ware.
6 In die dagen was er geen Koning in
Israël; een iegelijk deed wat regt was
in zijne oogen.
7 Nu was er een jongeling van Bethle-
hem-Juda, van het geslacht van Juda;
deze was een Leviet, en verkeerde al-
daar als vreemdeling.
8 En deze man was uit die stad, uit
Bethlehem-Juda getogen, om te verkee-
ren, waar hij *gelegenheid* zou vinden.
Als hij nu kwam aan het gebergte van
Efraïm tot aan het huis van Micha, om
zijnen weg te gaan,
9 Zoo zeide Micha tot hem: Van waar
komt gij? En hij zeide tot hem: Ik ben
een Leviet van Bethlehem-Juda, en ik
wandele, om te verkeeren, waar ik *ge-
legenheid* zal vinden.
10 Toen zeide Micha tot hem: Blijf
bij mij, en zijt mij tot eenen vader en
tot eenen priester; en ik zal u jaarlijks
geven tien zilverlingen, en orde van
kleederen, en uwen leeftogt; alzoo ging
de Leviet *met hem*.
11 En de Leviet bewilligde bij dien
man te blijven; en de jongeling was
hem als een van zijne zonen.
12 En Micha vulde de hand van den
Leviet, dat hij hem tot eenen priester
wierd; alzoo was hij in het huis van
Micha.
13 Toen zeide Micha: Nu weet ik, dat
de HEER mij wel zal doen, omdat ik de-
zen Leviet tot eenen priester heb.

HET 18 CAPITTEL.

IN die dagen was er geen Koning in
Israël; en in diezelfde dagen zocht
de stam der Daniten voor zich eene er-
fenis om te wonen; want hun was tot
op dien dag onder de stammen van Is-
raël niet *genoegzaam* ter erfenis toege-
vallen.
2 Zoo zonden de kinderen van Dan uit
hun geslacht vijf mannen uit hunne
einden, mannen, die strijdbaar waren,
van Zora en van Esthaöl, om het land
te verspieden, en dat te doorzoeken; en
zij zeiden tot hen: Gaat, doorzoekt het
land. En zij kwamen aan het gebergte
van Efraïm, tot aan het huis van Micha,
en vernachtten aldaar.
3 Zijnde bij het huis van Micha, zoo
kenden zij de stem van den jongeling,
den Leviet; en zij weken daarheen, en
zeiden tot hem: Wie heeft u hier ge-
bragt, en wat doet gij hier, en wat hebt
gij hier?
4 En hij zeide tot hen: Zoo en zoo
heeft Micha mij gedaan; en hij heeft
mij gehuurd, en ik ben hem tot eenen
priester.
5 Toen zeiden zij tot hem: Vraag toch
God, dat wij mogen weten, of onze weg,
op welken wij wandelen, voorspoedig
zal zijn.
6 En de priester zeide tot hen: Gaat in
vrede; uw weg, welken gij zult heen-
trekken, is voor den HEER.
7 Toen gingen die vijf mannen heen,
en kwamen te Laïs; en zij zagen het
volk, hetwelk in derzelver midden was,
zijnde gelegen in zekerheid, naar de
wijze der Zidoniërs, stil en zeker zijn-
de; en er was geen erfheer, die *iemand*
om eenige zaak schande aandeed in dat
land; ook waren zij verre van de Zido-
niërs, en hadden niets te doen met eeni-
gen mensch.
8 En zij kwamen tot hunne broederen
te Zora en te Esthaöl, en hunne broe-
ders zeiden tot hen: Wat *zegt* gijlieden?
9 En zij zeiden: Maakt u op, en laat
ons tot hen optrekken, want wij heb-
ben dat land bezien, en ziet, het is zeer
goed; zoudt gij dan stil zijn? weest niet
lui om te trekken, dat gij inkomt, om
dat land in erfelijke bezitting te ne-
men;
10 (Als gij daarhenen komt, zoo zult
gij komen tot een zorgeloos volk, en dat
land is wijd van ruimte) want God heeft
het in uwe hand gegeven; eene plaats,
alwaar geen gebrek is van eenig ding,
dat op de aarde is.
11 Toen reisden van daar uit het ge-
slacht der Daniten, van Zora en van
Esthaöl zes honderd man, aangegord
met krijgs wapenen.
12 En zij togen op, en legerden zich

bij Kirjath-Jeárim, in Juda; daarom noemden zij deze plaats, Machané-Dan, tot op dezen dag; ziet, het is achter Kirjath-Jeárim.
13 En van daar togen zij door naar het gebergte van Efraïm, en zij kwamen tot aan het huis van Micha.
14 Toen antwoordden de vijf mannen, die gegaan waren om het land van Laïs te verspieden, en zeiden tot hunne broederen: Weet gijlieden ook, dat in die huizen een efod is, en terafim, en een gesneden en een gegoten beeld? zoo weet nu, wat u te doen zij.
15 Toen weken zij daar heen, en kwamen aan het huis van den jongeling, den Leviet, ten huize van Micha; en zij vraagden hem naar vrede.
16 En de zes honderd mannen, die van de kinderen van Dan waren, met hunne krijgswapenen aangegord, bleven staan aan de deur van de poort.
17 Maar de vijf mannen, die gegaan waren om het land te verspieden, gingen op, kwamen daarhenen in, (*en*) namen weg het gesneden beeld, en den efod, en de terafim, en het gegoten beeld; de priester nu bleef staan aan de deur van de poort, met de zes honderd mannen, die met krijgswapenen aangegord waren.
18 Als dezen nu ten huize van Micha waren ingegaan, en het gesneden beeld, den efod, en de terafim, en het gegoten beeld weggenomen hadden, zoo zeide de priester tot hen: Wat doet gijlieden?
19 En zij zeiden tot hem: Zwijg, leg uwe hand op uwen mond, en ga met ons, en zijt ons tot eenen vader en tot eenen priester: is het beter, dat gij een priester zijt voor het huis van éénen man, of dat gij priester zijt voor een' stam, en een geslacht in Israël?
20 Toen werd het hart van den priester vrolijk, en hij nam den efod, en de terafim, en het gesneden beeld, en hij kwam in het midden des volks.
21 Alzoo keerden zij zich, en togen voort; en zij stelden de kinderen, en het vee, en de bagaadje voor zich.
22 Als zij nu verre van Micha's huis gekomen waren, zoo werden de mannen, zijnde in de huizen, die bij het huis van Micha waren, bijeen geroepen, en zij achterhaalden de kinderen van Dan.
23 En zij riepen de kinderen van Dan na; welke hunne aangezigten omkeerden, en tot Micha zeiden: Wat is u, dat gij bijeen geroepen zijt?
24 Toen zeide hij: Gijlieden hebt mijne Goden, die ik gemaakt heb, weggenomen, mitsgaders den priester, en zijt weggegaan; wat heb ik nu meer? wat is het dan, dat gij tot mij zegt: Wat is u?
25 Maar de kinderen van Dan zeiden tot hem: Laat uwe stem bij ons niet hooren, opdat niet misschien mannen, bitter van gemoed, op u aanvallen, en gij uw leven verliest, en het leven van uw huis.
26 Alzoo gingen de kinderen van Dan huns weegs; en Micha, ziende, dat zij sterker waren dan hij, zoo keerde hij om en kwam weder tot zijn huis.
27 Zij dan namen wat Micha gemaakt had, en den priester, dien hij gehad had, en kwamen te Laïs, tot een stil en zeker volk, en sloegen hen met de scherpte des zwaards, en de stad verbrandden zij met vuur;
28 En er was niemand, die hen verloste, want zij was verre van Zidon, en zij hadden niets met eenigen mensch te doen; en zij *lag* in het dal, dat bij Beth-Rechob is. Daarna herbouwden zij de stad, en woonden daarin.
29 En zij noemden den naam der stad Dan, naar den naam huns vaders Dan, die aan Israël geboren was, hoewel de naam dezer stad te voren Laïs was.
30 En de kinderen van Dan rigtten voor zich dat gesneden beeld op; en Jónathan, de zoon van Gersom, den zoon van Manasse, hij en zijne zonen waren priesters voor den stam der Daniten, tot den dag toe, dat het land gevankelijk is weggevoerd.
31 Alzoo stelden zij onder zich het gesneden beeld van Micha, dat hij gemaakt had, al de dagen, dat het huis Gods te Silo was.

HET 19 CAPITTEL.

HET geschiedde ook in die dagen, als er geen Koning was in Israël, dat er een Levitisch man was, verkeerende als vreemdeling aan de zijden van het gebergte van Efraïm, die zich eene vrouw, een bijwijf, nam van Bethlehem-Juda.
2 Maar zijn bijwijf hoereerde, bij hem zijnde, en toog van hem weg naar haars vaders huis, naar Bethlehem-Juda; en zij was aldaar eenige dagen, *te weten* vier maanden.
3 En haar man maakte zich op, en toog haar na, om naar haar hart te spreken, om haar weder te halen; en zijn jongen was bij hem, en een paar ezelen. En zij bragt hem in het huis haars vaders. En als de vader van de jonge vrouw hem

zag, werd hij vrolijk over zijne ontmoeting.
4 En zijn schoonvader, de vader van de jonge vrouw, behield hem, dat hij drie dagen bij hem bleef; en zij aten en dronken, en vernachtten aldaar.
5 Op den vierden dag nu geschiedde het, dat zij des morgens vroeg op waren, en hij opstond om weg te trekken; toen zeide de vader van de jonge vrouw tot zijnen schoonzoon: Sterk uw hart met eene bete broods, en daarna zult gijlieden wegtrekken.
6 Zoo zaten zij neder, en zij beiden aten zamen, en dronken. Toen zeide de vader van de jonge vrouw tot den man: Bewillig toch en vernacht, en laat uw hart vrolijk zijn.
7 Maar de man stond op om weg te trekken. Toen drong hem zijn schoonvader, dat hij aldaar wederom vernachtte.
8 Als hij op den vijfden dag des morgens vroeg op was, om weg te trekken, zoo zeide de vader van de jonge vrouw: Sterk toch uw hart. En zij vertoefden tot dat de dag zich neigde; en zij beiden aten *zamen*.
9 Toen maakte zich de man op, om weg te trekken, hij, en zijn bijwijf, en zijn jongen; en zijn schoonvader, de vader van de jonge vrouw, zeide: Zie toch, de dag heeft afgenomen, dat het avond zal worden, vernacht toch; zie, de dag legert zich, vernacht hier, en laat uw hart vrolijk zijn, en maak u morgen vroeg op uwes weegs, en ga naar uwe tente.
10 Doch de man wilde niet vernachten, maar stond op, en trok weg, en kwam tot tegen over Jebus (welke is Jerûzalem), en met hem het paar gezadelde ezelen; ook was zijn bijwijf met hem.
11 Als zij nu bij Jebus waren, zoo was de dag zeer gedaald; en de jongen zeide tot zijnen heer: Trek toch voort, en laat ons in deze stad der Jebusiten wijken, en daarin vernachten.
12 Maar zijn heer zeide tot hem: Wij zullen herwaarts niet wijken tot eene vreemde stad, die niet is van de kinderen Israëls; maar wij zullen voorttrekken tot Gíbea toe.
13 Voorts zeide hij tot zijnen jongen: Ga voort, dat wij tot ééne van die plaatsen naderen, en te Gíbea of te Rama vernachten.
14 Alzoo togen zij voort, en wandelden; en de zon ging hun onder bij Gíbea, hetwelk van Benjamin is.
15 En zij weken daar heen, dat zij inkwamen, om in Gíbea te vernachten. Toen hij nu inkwam, zat hij neder in eene straat der stad, want er was niemand, die hen in huis nam om te vernachten.
16 En ziet, een oud man kwam van zijn werk van het veld in den avond, welke man ook was van het gebergte van Efraïm, doch als vreemdeling verkeerende te Gíbea; maar de lieden dezer plaats waren kinderen van Jemini.
17 Als hij nu zijne oogen ophief, zoo zag hij dien reizenden man op de straat der stad; en de oude man zeide: Waar trekt gij henen, en van waar komt gij?
18 En hij zeide tot hem: Wij trekken door van Bethlehem-Juda tot aan de zijden van het gebergte van Efraïm, van waar ik ben; en ik was naar Bethlehem-Juda getogen, maar ik trek *nu* naar het huis des HEEREN; en daar is niemand, die mij in huis neemt.
19 Daar toch onze ezelen zoo wel stroo als voeder hebben, en ook brood en wijn is voor mij, en voor uwe dienstmaagd, en voor den jongen, *die* bij uwe knechten is; er is aan geen ding gebrek.
20 Toen zeide de oude man: Vrede zij u; al wat u ontbreekt, is toch bij mij; alleenlijk vernacht niet op de straat.
21 En hij bragt hem in zijn huis, en gaf aan de ezelen voeder; en hunne voeten gewasschen hebbende, zoo aten en dronken zij.
22 Toen zij nu hun hart vrolijk maakten, ziet, zoo omringden de mannen van die stad (mannen, die Belials kinderen waren) het huis, kloppende op de deur; en zij spraken tot den ouden man, den heer des huizes, zeggende: Breng den man, die in uw huis gekomen is, uit, opdat wij hem bekennen.
23 En de man, de heer des huizes, ging tot hen uit, en zeide tot hen: Niet, mijne broeders, doet toch *zoo* kwalijk niet; naardien deze man in mijn huis gekomen is, zoo doet zulke dwaasheid niet.
24 Ziet, mijne dochter, die maagd is, en zijn bijwijf, die zal ik nu uitbrengen, dat gij die schendt, en haar doet, wat goed is in uwe oogen; maar doet aan dezen man zulk een dwaas ding niet.
25 Maar de mannen wilden naar hem niet hooren. Toen greep de man zijn bijwijf, en bragt haar uit tot hen daar buiten; en zij bekenden haar, en waren met haar bezig den ganschen nacht tot aan den morgen, en lieten haar gaan, als de dageraad oprees.
26 En deze vrouw kwam tegen het aanbreken van de morgenstond, en viel ne-

der voor de deur van het huis des mans, waarin haar heer was, tot dat het licht werd.
27 Als nu haar heer des morgens opstond, en de deuren van het huis opendeed, en uitging om zijns weegs te gaan, ziet, zoo lag de vrouw, zijn bijwijf, aan de deur van het huis, en hare handen op den dorpel.
28 En hij zeide tot haar: Sta op, en laat ons trekken; maar niemand antwoordde. Toen nam hij haar op den ezel, en de man maakte zich op, en toog naar zijne plaats.
29 Als hij nu in zijn huis kwam, zoo nam hij een mes, en greep zijn bijwijf, en deelde haar met hare beenderen in twaalf stukken; en hij zond ze in alle landpalen van Israël.
30 En het geschiedde, dat al wie het zag, zeide: Zulks is niet geschied noch gezien, van dien dag af, dat de kinderen Israëls uit Egypteland zijn opgetogen, tot op dezen dag! legt uw *hart* daarop, geeft raad en spreekt.

HET 20 CAPITTEL.

TOEN togen alle kinderen Israëls uit, en de vergadering verzamelde zich, als een eenig man, van Dan af tot Berséba toe, ook het land van Gílead, tot den HEER te Mizpa.
2 En *uit* de hoeken des ganschen volks stelden zich al de stammen Israëls in de vergadering van het volk Gods; vier honderd duizend man te voet, die het zwaard, uittrokken.
3 (De kinderen Benjamins nu hoorden, dat de kinderen Israëls opgetogen waren naar Mizpa.) En de kinderen Israëls zeiden: Spreekt, hoe is dit kwaad geschied?
4 Toen antwoordde de Levitische man, de man van de vrouw, die gedood was, en zeide: Ik kwam met mijn bijwijf te Gíbea, hetwelk van Benjamin is, om te vernachten.
5 En de burgers van Gíbea maakten zich tegen mij op, en omringden tegen mij het huis bij nacht; zij dachten mij te dooden, en mijn bijwijf hebben zij geschonden, dat zij gestorven is.
6 Toen greep ik mijn bijwijf, en deelde haar, en zond haar in het gansche land der erfenis van Israël, omdat zij eene schandelijke daad en dwaasheid in Israël gedaan hadden.
7 Ziet, gij allen zijt kinderen Israëls, geeft hier voor ulieden woord en raad.
8 Toen maakte zich al het volk op, als een eenig man, zeggende: Wij zullen niet gaan, een ieder naar zijne tente, noch wijken, een ieder naar zijn huis;
9 Maar nu, dit is de zaak, die wij aan Gíbea zullen doen, tegen haar bij het lot.
10 En wij zullen tien mannen nemen van honderd, van alle stammen Israëls, en honderd van duizend, en duizend van tien duizend, om teer-kost te nemen voor het volk, opdat zij, komende te Geba-Benjamins, *haar* doen naar al de dwaasheid, die zij in Israël gedaan heeft.
11 Alzoo werden alle mannen van Israël verzameld tot deze stad, verbonden als een eenig man.
12 En de stammen van Israël zonden mannen door den ganschen stam van Benjamin, zeggende: Wat voor een kwaad is dit, dat onder ulieden geschied is?
13 Zoo geeft nu die mannen, die kinderen Belials, die te Gíbea zijn, dat wij hen dooden, en het kwaad uit Israël wegdoen. Doch de *kinderen* van Benjamin wilden niet hooren naar de stem van hunne broederen, de kinderen Israëls.
14 Maar de kinderen van Benjamin verzamelden zich uit de steden naar Gíbea, om uit te trekken ten strijde tegen de kinderen Israëls.
15 En de kinderen van Benjamin werden te dien dage geteld uit de steden, zes en twintig duizend mannen, die het zwaard uittrokken, behalve dat de inwoners van Gíbea geteld werden, zeven honderd uitgelezene mannen.
16 Onder al dit volk waren zeven honderd uitgelezene mannen, welke linksch waren; deze allen slingerden met eenen steen op een haar, dat het hun niet miste.
17 En de mannen van Israël werden geteld, behalve Benjamin, vier honderd duizend mannen, die het zwaard uittrokken; deze allen waren mannen van oorlog.
18 En de kinderen Israëls maakten zich op, en togen opwaarts ten huize Gods, en vraagden God, en zeiden: Wie zal onder ons vooreerst optrekken ten strijde tegen de kinderen van Benjamin? En de HEER zeide: Juda voor eerst.
19 Alzoo maakten zich de kinderen Israëls in den morgenstond op, en legerden zich tegen Gíbea.
20 En de mannen van Israël togen uit ten strijde tegen Benjamin; voorts schikten de mannen Israëls den strijd tegen hen bij Gíbea.
21 Toen togen de kinderen van Benja-

min uit van Gíbea, en zij vernielden ter aarde op dien dag van Israël twee en twintig duizend man.

22 Doch het volk versterkte zich, *te weten* de mannen van Israël, en zij beschikten den strijd wederom ter plaatse, waar zij *dien* des vorigen daags geschikt hadden.

23 En de kinderen Israëls togen op, en weenden voor het aangezigt des HEEREN tot op den avond, en vraagden den HEER, zeggende: Zal ik weder genaken ten strijde tegen de kinderen Benjamins, mijns broeders? En de HEER zeide: Trekt tegen hen op.

24 Zoo naderden de kinderen Israëls tot de kinderen van Benjamin, des anderen daags.

25 En die van Benjamin trokken uit hun te gemoet, uit Gíbea, op den tweeden dag, en velden van de kinderen Israëls nog achttien duizend man neder ter aarde, die allen het zwaard uittrokken.

26 Toen togen alle kinderen Israëls en al het volk op, en kwamen ten huize Gods, en weenden, en bleven aldaar voor het aangezigt des HEEREN, en vastten dien dag tot op den avond; en zij offerden brandofferen en dankofferen voor het aangezigt des HEEREN.

27 En de kinderen Israëls vraagden den HEER, want aldaar was de ark des verbonds van God in die dagen.

28 En Pínehas, de zoon van Eleázar, den zoon van Aäron, stond voor zijn aangezigt in die dagen, zeggende: Zal ik nog meer uittrekken ten strijde tegen de kinderen Benjamins, mijns broeders, of zal ik ophouden? En de HEER zeide: Trekt op, want morgen zal ik hem in uwe hand geven.

29 Toen bestelde Israël achterlagen op Gíbea rondom.

30 En de kinderen van Israël togen op, aan den derden dag, tegen de kinderen van Benjamin; en zij schikten *den strijd* op Gíbea, als op de andere malen.

31 Toen togen de kinderen van Benjamin uit, het volk te gemoet, *en* werden van de stad afgetrokken; en zij begonnen te slaan van het volk *en* te doorsteken, gelijk de andere malen, op de straten, waarvan de eene opgaat naar het huis Gods, en de andere naar Gíbea, in het veld, omtrent dertig man van Israël.

32 Toen zeiden de kinderen van Benjamin: Zij zijn voor ons aangezigt geslagen, als te voren. Maar de kinderen Israëls zeiden: Laat ons vlieden, en hem van de stad aftrekken naar de straten.

33 Toen maakten zich alle mannen van Israël op uit hunne plaatsen, en schikten *den strijd* te Baäl Thamar; ook brak Israëls achterlage op uit hare plaats, na de ontblooting van Geba.

34 En tien duizend uitgelezene mannen van gansch Israël kwamen van tegen over Gíbea, en de strijd werd zwaar; doch zij wisten niet, dat het kwaad hen treffen zou.

35 Toen sloeg de HEER Benjamin voor Israëls aangezigt, dat de kinderen Israëls op dien dag van Benjamin vernielden vijf en twintig duizend en honderd mannen, die allen het zwaard uittrokken.

36 En de kinderen van Benjamin zagen, dat zij geslagen waren; want de mannen van Israël gaven den Benjaminiten plaats, omdat zij vertrouwden op de achterlage, die zij tegen Gíbea gesteld hadden.

37 En de achterlage haastte zich, en brak voorwaarts naar Gíbea toe; ja de achterlage trok regt door, en sloeg de gansche stad met de scherpte des zwaards.

38 En de mannen van Israël hadden eenen bestemden tijd met de achterlage, wanneer zij eene groote verheffing van rook van de stad zouden doen opgaan.

39 Zoo keerden zich de mannen van Israël om in den strijd; en Benjamin had begonnen te slaan *en* te doorsteken van de mannen van Israël omtrent dertig man; want zij zeiden: Immers is hij zekerlijk voor ons aangezigt geslagen, als in den vorigen strijd.

40 Toen begon de verheffing op te gaan van de stad, *als* een pilaar van rook; als nu Benjamin achter zich omzag, ziet, zoo ging de brand der stad op naar den hemel.

41 En de mannen van Israël keerden zich om; en de mannen van Benjamin werden verbaasd, want zij zagen, dat het kwaad hen treffen zou.

42 Zoo wendden zij zich voor het aangezigt der mannen van Israël naar den weg der woestijn; maar de strijd kleefde hen aan, en die uit de steden vernielden ze in het midden van hen.

43 Zij omringden Benjamin, zij vervolgden hem, zij vertraden hem gemakkelijk, tot vóór Gíbea, tegen den opgang der zon.

44 En er vielen van Benjamin achttien

duizend mannen; deze allen waren
strijdbare mannen.
45 Toen keerden zij zich, en vloden
naar de woestijn, tot den rotssteen van
Rimmon; maar zij deden eene nalezing
onder hen op de straten, van vijf dui-
zend man; voorts kleefden zij hen ach-
ter aan tot aan Gídeom, en sloegen van
hen twee duizend man.
46 Alzoo waren allen, welke op dien
dag van Benjamin vielen, vijf en twin-
tig duizend mannen, die het zwaard
uittrokken; die allen waren strijdbare
mannen.
47 Doch zes honderd mannen keerden
zich, en vloden naar de woestijn, tot
den rotssteen van Rimmon, en bleven
in de rotssteen van Rimmon, vier maan-
den.
48 En de mannen van Israël keerden
weder tot de kinderen van Benjamin,
en sloegen hen met de scherpte des
zwaards, die van de geheele stad tot de
beesten toe, ja al wat gevonden werd;
ook zetten zij alle steden, die gevonden
werden, in het vuur.

HET 21 CAPITTEL.

DE mannen van Israël nu hadden te
Mizpa gezworen, zeggende: Nie-
mand van ons zal zijne dochter aan de
Benjaminiten ter vrouw geven.
2 Zoo kwam het volk tot het huis
Gods, en zij bleven dáár tot op den
avond, voor Gods aangezigt; en zij hie-
ven hunne stem op en weenden met
groot geween,
3 En zeiden: O HEER, God van Israël,
waarom is dit geschied in Israël, dat
er heden een stam van Israël gemist
wordt?
4 En het geschiedde des anderen
daags, dat zich het volk vroeg op-
maakte, en bouwde aldaar eenen altaar;
en zij offerden brandofferen en dank-
offeren.
5 En de kinderen Israëls zeiden: Wie
is er, die niet is opgekomen in de ver-
gadering uit al de stammen van Israël
tot den HEER? want er was een groote
eed geschied aangaande dengenen, die
niet opkwam tot den HEER te Mizpa,
zeggende: Hij zal zekerlijk gedood
worden.
6 En het berouwde den kinderen Is-
raëls over Benjamin, hunnen broeder;
en zij zeiden: Heden is een stam van
Israël afgesneden.
7 Wat zullen wij, belangende de
vrouwen, doen aan degenen, die over-
gebleven zijn? want wij hebben bij
den HEER gezworen, dat wij hun van
onze dochteren geene tot vrouwen zul-
len geven.
8 En zij zeiden: Is er iemand van de
stammen van Israël, die niet opgeko-
men is tot den HEER te Mizpa? En ziet,
van Jabes in Gílead was niemand opge-
komen in het leger, tot de gemeente.
9 Want het volk werd geteld, en ziet,
er was niemand van de inwoners van
Jabes in Gílead.
10 Toen zond de vergadering daarheen
twaalf duizend mannen, van de strijd-
baarste; en zij geboden hun, zeggende:
Trekt heen, en slaat met de scherpte
des zwaards de inwoners van Jabes in
Gílead, met de vrouwen en de kinderen.
11 Doch dit is de zaak, die gij doen
zult: Al wat mannelijk is, en alle vrou-
wen, die de bijligging eens mans bekend
hebben, zult gij verbannen.
12 En zij vonden onder de inwoners
van Jabes in Gílead vier honderd jonge
dochters, die maagden waren, die geenen
man bekend hadden in bijligging des
mans; en zij bragten die in het leger te
Silo, hetwelk is in het land Kanaän.
13 Toen zond de gansche vergadering
heen, en sprak tot de kinderen van Ben-
jamin, die in den rotssteen van Rimmon
waren, en zij riepen hun vrede toe.
14 Alzoo kwamen de Benjaminiten ter
zelfder tijd weder; en zij gaven hun de
vrouwen, die zij in het leven behouden
hadden van de vrouwen van Jabes in
Gílead; maar alzoo waren er nog niet
genoeg voor hen.
15 Toen berouwde het den volke over
Benjamin, omdat de HEER eene scheure
gemaakt had in de stammen van Israël.
16 En de oudsten der vergadering zei-
den: Wat zullen wij, belangende de
vrouwen, doen aan degenen, die over-
gebleven zijn? want de vrouwen zijn
uit Benjamin verdelgd.
17 Wijders zeiden zij: De erfenis der-
genen, die ontkomen zijn, is van Benja-
min, en er moet geen stam uitgedelgd
worden uit Israël.
18 Maar wij zullen hun geene vrouwen
van onze dochteren kunnen geven;
want de kinderen Israëls hebben ge-
zworen, zeggende: Vervloekt zij, die
den Benjaminiten eene vrouw geeft.
19 Toen zeiden zij: Ziet, er is een feest
des HEEREN te Silo, van jaar tot jaar,
dat *gehouden wordt* tegen het noorden
van het huis Gods, tegen den opgang
der zon, aan den hoogen weg, die op-
gaat van het huis Gods naar Sichem, en
tegen het zuiden van Lebóna,
20 En zij geboden den kinderen van

Benjamin, zeggende: Gaat heen, en
loert in de wijngaarden,
21 En let er op, en ziet, als de doch-
ters van Silo zullen uitgegaan zijn om
met reijen te dansen, zoo komt gij voort
uit de wijngaarden, en schaakt u, een
ieder zijne huisvrouw, uit de dochteren
van Silo; en gaat heen in het land van
Benjamin.
22 En het zal geschieden, wanneer
hunne vaders of hunne broeders zullen
komen, om voor ons te regten, dat wij
tot hen zullen zeggen: Zijt hun om on-
zent wil genadig, omdat wij geene huis-
vrouw voor een ieder van hen in dezen
krijg genomen hebben; want gijlieden
hebt ze hun niet gegeven, dat gij te de-
zer tijd schuldig zoudt zijn.
23 En de kinderen van Benjamin deden
alzoo, en voerden naar hun getal vrou-
wen weg, van de reijende dochters, die
zij roofden; en zij togen heen, en keer-
den weder tot hunne erfenis, en herbouw-
den de steden, en woonden daarin.
24 Ook togen de kinderen Israëls te
dier tijd van daar, een iegelijk naar zij-
nen stam en naar zijn geslacht; alzoo
togen zij uit van daar, een iegelijk naar
zijne erfenis.
25 In die dagen was er geen Koning in
Israël een iegelijk deed wat regt was in
zijne oogen.

HET BOEK

VAN

R U T H.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN de dagen, als de rigters rigtten,
zoo geschiedde het, dat er honger in
het land was; daarom toog een man
van Bethlehem-Juda, om als vreemde-
ling te verkeeren in de velden van
Moab, hij, en zijne huisvrouw, en zijne
twee zonen.
2 De naam nu van dezen man was Eli-
mélech, en de naam van zijne huis-
vrouw Naómi, en de naam van zijne
twee zonen Machlon en Chiljon, Efra-
ters, van Bethlehem-Juda; en zij kwa-
men in de velden van Moab, en bleven
aldaar.
3 En Elimélech, de man van Naómi,
stierf; maar zij werd overgelaten met
hare twee zonen;
4 Die namen zich Moabitische vrou-
wen; de naam der eene was Orpa, en de
naam der andere Ruth; en zij bleven
aldaar omtrent tien jaren.
5 En die twee, Machlon en Chiljon,
stierven ook; alzoo werd deze vrouw
overgelaten, na hare twee zonen en na
haren man.
6 Toen maakte zij zich op met hare
schoondochters, en keerde weder uit de
velden van Moab; want zij had gehoord
in het land van Moab, dat de HEER zijn
volk bezocht had, gevende hun brood.
7 Daarom ging zij uit van de plaats,
waar zij geweest was, en hare twee
schoondochters met haar. Als zij nu
gingen op den weg, om weder te keeren
naar het land van Juda,
8 Zoo zeide Naómi tot hare twee
schoondochters: Gaat heen, keert we-
der, een iegelijk tot het huis van hare
moeder; de HEER doe bij u weldadig-
heid, gelijk gij gedaan hebt bij de doo-
den, en bij mij.
9 De HEER geve u, dat gij ruste vindt,
een iegelijk in het huis van haren man.
En als zij ze kuste, hieven zij hare stem
op en weenden;
10 En zij zeiden tot haar: Wij zullen
zekerlijk met u wederkeeren tot uw
volk.
11 Maar Naómi zeide: Keert weder,
mijne dochters; waarom zoudt gij met
mij gaan? heb ik nog zonen in mijn lig-
chaam, dat zij u tot mannen zouden
zijn?
12 Keert weder, mijne dochters, gaat
heen, want ik ben te oud om eenen man
te hebben. Wanneer ik al zeide: Ik
heb hoop, of ik ook in dezen nacht
eenen man had, ja ook zonen baarde;
13 Zoudt gij daarnaar wachten, tot dat
zij zouden groot geworden zijn; zoudt
gij daarnaar opgehouden worden, om
geenen man te nemen? Niet, mijne
dochters, want het is mij veel bitterder
dan u; maar de hand des HEEREN is
tegen mij uitgegaan.
14 Toen hieven zij hare stem op, en
weenden wederom; en Orpa kuste hare
schoonmoeder, maar Ruth kleefde haar
aan.
15 Daarom zeide zij: Zie, uwe zwage-
rin is wedergekeerd tot haar volk en tot
hare Goden; keer gij ook weder uwe
zwagerin na.
16 Maar Ruth zeide: Val mij niet te-
gen, dat ik u zou verlaten, om van ach-

ter u weder te keeren; want waar gij
zult heengaan, zal ik ook heengaan, en
waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw
God mijn God.
17 Waar gij zult sterven, zal ik sterven, en aldaar zal ik begraven worden;
alzoo doe mij de HEER en alzoo doe hij
daar toe, zoo niet de dood *alleen* zal
scheiding maken tusschen mij en tusschen u.
18 Als zij nu zag, dat zij vastelijk
voorgenomen had met haar te gaan, zoo
hield zij op tot haar te spreken.
19 Alzoo gingen die beiden, tot dat
zij te Bethlehem kwamen; en het geschiedde, als zij te Bethlehem inkwamen, dat de gansche stad over haar beroerd werd, en zij zeiden: Is dit Naómi?
20 Maar zij zeide tot hen: Noemt mij
niet Naómi, noemt mij Mara; want de
Almagtige heeft mij groote bitterheid
aangedaan.
21 Vol toog ik weg, maar ledig heeft
mij de HEER doen wederkeeren: waarom zoudt gij mij Naómi noemen, daar
de HEER tegen mij getuigt, en de Almagtige mij kwaad aangedaan heeft?
22 Alzoo kwam Naómi weder, en
Ruth, de Moabitische, hare schoondochter, met haar, die uit de velden
van Moab wederkwam; en zij kwamen
te Bethlehem in het begin van den gerstenoogst.

HET 2 CAPITTEL.

NAOMI nu had eenen bloedvriend van haren man, eenen man, geweldig van vermogen, van het geslacht
van Elimélech; en deszelfs naam was
Boaz.
2 En Ruth, de Moabitische, zeide tot
Naómi: Laat mij toch in het veld gaan,
en van de aren oplezen, achter dien, in
wiens oogen ik genade zal vinden. En
zij zeide tot haar: Ga heen, mijne dochter.
3 Zoo ging zij heen, en kwam, en las
op in het veld, achter de maaijers; en
haar viel bij geval voor een deel van het
veld van Boaz, die van het geslacht van
Elimélech was.
4 En ziet, Boaz kwam van Bethlehem,
en zeide tot de maaijers: De HEER zij
met ulieden. En zij zeiden tot hem:
De HEER zegene u.
5 Daarna zeide Boaz tot zijnen jongen, die over de maaijers gezet was:
Van wien is deze jonge vrouw?
6 En de jongen, die over de maaijers
gezet was, antwoordde en zeide: Deze
is de Moabitische jonge vrouw, die met
Naómi wedergekomen is uit de velden
van Moab;
7 En zij heeft gezegd: Laat mij toch
oplezen, en *aren* bij de garven verzamelen, achter de maaijers; zoo is zij gekomen en heeft gestaan van des morgens
af tot nu toe: nu is haar te huis blijven
weinig.
8 Toen zeide Boaz tot Ruth: Hoort gij
niet, mijne dochter? ga niet om in een
ander veld op te lezen, ook zult gij van
hier niet weggaan, maar hier zult gij u
houden bij mijne maagden.
9 Uwe oogen zullen zijn op dit veld,
dat zij maaijen zullen, en gij zult achter haar gaan; heb ik den jongens niet
geboden, dat men u niet aanroere? als u
dorst, zoo ga tot de vaten, en drink van
hetgeen de jongens zullen geschept
hebben.
10 Toen viel zij op haar aangezigt, en
boog zich ter aarde, en zij zeide tot hem:
Waarom heb ik genade gevonden in
uwe oogen, dat gij mij kent, daar ik
eene vreemde ben?
11 En Boaz antwoordde, en zeide tot
haar: Het is mij wel aangezegd alles, wat
gij bij uwe schoonmoeder gedaan hebt,
na den dood uwes mans, en hebt uwen
vader en uwe moeder, en het land uwer
geboorte verlaten, en zijt heengegaan
tot een volk, dat gij te voren niet kendet.
12 De HEER vergelde u uwe daad, en
uw loon zij volkomen, van den HEER,
den God Israëls, onder wiens vleugelen
gij gekomen zijt om toevlugt te nemen.
13 En zij zeide: Laat mij genade vinden in uwe oogen, mijn heer, dewijl gij
mij getroost hebt, en dewijl gij naar het
hart van uwe dienstmaagd gesproken
hebt, hoewel ik niet ben, gelijk eene
uwer dienstmaagden.
14 Als het nu etenstijd was, zeide Boaz
tot haar: Kom hier bij, en eet van het
brood, en doop uwe bete in den azijn.
Zoo zat zij neder aan de zijde van de
maaijers, en hij langde haar geroost *koren*, en zij at, en werd verzadigd, en
hield over.
15 Als zij nu opstond, om op te lezen,
zoo gebood Boaz zijnen jongens, zeggende: Laat haar ook tusschen de garven oplezen, en beschaam haar niet.
16 Ja laat ook allengskens van de
handvollen voor haar wat vallen, en
laat het liggen, dat zij het opleze, en
bestraf haar niet.
17 Alzoo las zij op in dat veld, tot aan
den avond; en zij sloeg uit wat zij opgelezen had, en het was omtrent een efa
gerst.

18 En zij nam het op, en kwam in de stad; en hare schoonmoeder zag wat zij opgelezen had; en ook bragt zij voort, en gaf haar wat zij van hare verzadiging overgehouden had.

19 Toen zeide hare schoonmoeder tot haar: Waar hebt gij heden opgelezen, en waar hebt gij gewrocht? Gezegend zij, die u gekend heeft. En zij verhaalde aan hare schoonmoeder, bij wien zij gewrocht had, en zeide: De naam des mans, bij wien ik heden gewrocht heb, is Boaz.

20 Toen zeide Naómi tot hare schoondochter: Gezegend zij hij den HEERE, die zijne weldadigheid niet heeft nagelaten aan de levenden en aan de dooden. Voorts zeide Naómi tot haar: Die man is ons nabestaande, hij is één van onze lossers.

21 En Ruth, de Moabitische, zeide: Ook, omdat hij tot mij gezegd heeft: Gij zult u houden bij de jongens, die ik heb, tot dat zij den ganschen oogst, dien ik heb, zullen hebben voleindigd.

22 En Naómi zeide tot hare schoondochter Ruth: Het is goed, mijne dochter, dat gij met zijne maagden uitgaat, opdat zij u niet tegenvallen in een ander veld.

23 Alzoo hield zij zich bij de maagden van Boaz, om op te lezen, tot dat de gerstenoogst en tarwenoogst voleindigd waren; en zij bleef bij hare schoonmoeder.

HET 3 CAPITTEL.

EN Naómi, hare schoonmoeder, zeide tot haar: Mijne dochter, zoude ik u geene rust zoeken, dat het u welga?

2 Nu dan, is niet Boaz, met wiens maagden gij geweest zijt, *van* onze bloedvriendschap? Zie, hij zal dezen nacht gerst op den dorschvloer wannen.

3 Zoo baad u, en zalf u, en doe uwe kleederen aan, en ga af naar den dorschvloer; *maar* maak u den man niet bekend, tot dat hij geëindigd zal hebben te eten en te drinken.

4 En het zal geschieden, als hij nederligt, dat gij de plaats zult merken, waar hij zal nedergelegen zijn; ga dan in, en sla zijn voetdeksel op, en leg u; zoo zal hij u te kennen geven, wat gij doen zult.

5 En zij zeide tot haar: Al wat gij *tot mij* zegt, zal ik doen.

6 Alzoo ging zij af naar den dorschvloer, en deed naar alles, wat hare schoonmoeder haar geboden had.

7 Als nu Boaz gegeten en gedronken had, en zijn hart vrolijk was, zoo kwam hij om neder te liggen aan het uiterste van een *koren* hoop. Daarna kwam zij stilletjes in, en sloeg zijn voetdeksel op, en leide zich.

8 En het geschiedde ter middernacht, dat die man verschrikte, en om zich greep, en ziet, eene vrouw lag aan zijn voetdeksel.

9 En hij zeide: Wie zijt gij? En zij zeide: Ik ben Ruth, uwe dienstmaagd; breid dan uwen vleugel uit over uwe dienstmaagd, want gij zijt de losser.

10 En hij zeide: Gezegend zijt gij den HEERE, mijne dochter; gij hebt deze uwe laatste weldadigheid beter gemaakt dan de eerste, dewijl gij geene jonge gezellen zijt nagegaan, het zij arm of rijk.

11 En nu, mijne dochter, vrees niet; al wat gij gezegd hebt, zal ik u doen; want de gansche stad mijns volks weet, dat gij eene deugdelijke vrouw zijt.

12 Nu dan, wel is waar, dat ik een losser ben; maar er is nog een losser, nader dan ik.

13 Blijf dezen nacht over; voorts in den morgen zal het geschieden, indien hij u lost, goed, laat hem lossen; maar indien het hem niet lust u te lossen, zoo zal ik u lossen, *zoo waarachtig als* de HEER leeft: leg u neder tot den morgen toe.

14 Alzoo lag zij neder aan zijn voetdeksel tot den morgen toe; en hij stond op, eer dat een den ander' kennen kon, want hij zeide: Het worde niet bekend, dat eene vrouw op den dorschvloer gekomen is.

15 Voorts zeide hij: Lang den sluijer, die op u is, en houd dien; en zij hield hem; en hij mat zes *maten* gerst, en leide die op haar; daarna ging hij in de stad.

16 Zij nu kwam tot hare schoonmoeder, welke zeide: Wie zijt gij, mijne dochter? En zij verhaalde haar alles, wat die man haar gedaan had.

17 Ook zeide zij: Deze zes *maten* gerst heeft hij mij gegeven; want hij zeide *tot mij:* Kom niet ledig tot uwe schoonmoeder.

18 Toen zeide zij: Zit *stil* mijne dochter, tot dat gij weet, hoe de zaak zal vallen; want die man zal niet rusten, ten zij dat hij heden deze zaak voleind hebbe.

HET 4 CAPITTEL.

EN Boaz ging op in de poort, en zette zich aldaar; en ziet, de losser, van wien Boaz gesproken had, ging voorbij; zoo zeide hij: Wijk herwaarts, zet

u hier, gij, zulk een! En hij week derwaarts, en zette zich.
2 En hij nam tien mannen van de oudsten der stad, en zeide: Zet u hier; en zij zetten zich.
3 Toen zeide hij tot dien losser: Het stuk lands, dat van onzen broeder Elimélech was, heeft Naómi, die uit het land der Moabiten wedergekomen is, verkocht;
4 En ik heb gezegd: Ik zal het *voor* uw oor openbaren, zeggende: Aanvaard het in tegenwoordigheid der inwoners, en in tegenwoordigheid der oudsten mijns volks, zoo gij het zult lossen, los het; en zoo men het ook niet zou lossen, verklaar het mij, dat ik het wete; want er is niemand, behalve gij, die het losse, en ik na u. Toen zeide hij: Ik zal het lossen.
5 Maar Boaz zeide: Ten dage, als gij het land aanvaardt van de hand van Naómi, zoo zult gij het ook aanvaarden van Ruth, de Moabitische, de huisvrouw des verstorvenen, om den naam des verstorvenen te verwekken over zijn erfdeel.
6 Toen zeide de losser: Ik zal het voor mij niet kunnen lossen, opdat ik mijn erfdeel niet misschien verderve; los gij mijne lossing voor u, want ik zal niet kunnen lossen.
7 Nu was dit van ouds *eene gewoonte* in Israël, bij de lossing en bij de verwisseling, om de gansche zaak te bevestigen, zoo trok de man zijnen schoen uit en gaf dien aan zijnen naaste; en dit was tot eene getuigenis in Israël.
8 Zoo zeide deze losser tot Boaz: Aanvaard gij het voor u; en hij trok zijnen schoen uit.
9 Toen zeide Boaz tot de oudsten en al het volk: Gijlieden zijt heden getuigen, dat ik aanvaard heb alles, wat van Elimélech geweest is, en alles, wat van Chiljon en Machlon geweest is, van de hand van Naómi.
10 Daartoe aanvaarde ik mij ook Ruth, de Moabitische, de huisvrouw van Machlon, tot eene vrouw, om den naam des verstorvenen over zijn erfdeel te verwekken, opdat de naam des verstorvenen niet worde uitgeroeid van zijne broederen, en van de poort zijner plaats gijlieden zijt heden getuigen.
11 En al het volk, dat in de poort was, mitsgaders de oudsten, zeiden: Wij zijn getuigen: de HEER make deze vrouw, die in uw huis komt, als Rachel en als Lea, die beiden het huis van Israël gebouwd hebben; en handel kloek in Efrata, en maak *uwen* naam vermaard in Bethlehem.
12 En uw huis zij, als het huis van Perez, (dien Thamar aan Juda baarde) van het zaad, dat de HEER u geven zal uit deze jonge vrouw.
13 Alzoo nam Boaz Ruth, en zij werd hem ter vrouw, en hij ging tot haar in; en de HEER gaf haar, dat zij zwanger werd en eenen zoon baarde.
14 Toen zeiden de vrouwen tot Naómi: Geloofd zij de HEER, die niet heeft nagelaten u heden eenen losser te geven; en zijn naam worde vermaard in Israël.
15 Die zal u zijn tot eenen verkwikker der ziele, en om uwen ouderdom te onderhouden; want uwe schoondochter, die u lief heeft, heeft hem gebaard, welke u beter is dan zeven zonen.
16 En Naómi nam het kind, en zette het op haren schoot, en werd zijne voedster.
17 En de naburinnen gaven hem eenen naam, zeggende: Aan Naómi is een zoon geboren; en zij noemden zijnen naam Obed: deze is de vader van Isaï, den vader van David.
18 Dit nu zijn de geboorten van Perez. Perez gewon Hezron;
19 En Hezron gewon Ram; en Ram gewon Amminádab;
20 En Amminádab gewon Nahesson; en Nahesson gewon Salma;
21 En Salmon gewon Boaz; en Boaz gewon Obed;
22 En Obed gewon Isaï; en Isaï gewon David.

HET EERSTE BOEK

VAN

SAMUËL.

HET EERSTE CAPITTEL.

DAAR was een man van Ramatháim-Zofim, van het gebergte van Efraïm, wiens naam was Elkana, een zoon van Jerócham, den zoon van Elíhu, den zoon van Tochu, den zoon van Zuf, een Efrathiet.
2 En hij had twee vrouwen: de naam

van de eene was Hanna, en de naam
van de andere was Peninna. Peninna
nu had kinderen, maar Hanna had geene
kinderen.
3 Deze man nu ging opwaarts uit zijne
stad van jaar tot jaar, om te aanbidden,
en om den HEERE der heirscharen te of-
feren te Silo: en aldaar waren priesters
des HEEREN Hofni en Pínehas, de twee
zonen van Eli.
4 En het geschiedde op den dag, als
Elkana offerde, zoo gaf hij aan Peninna,
zijne huisvrouw, en aan al hare zonen
en hare dochteren, deelen.
5 Maar aan Hanna gaf hij een aanzien-
lijk deel, want hij had Hanna lief; doch
de HEER had hare baarmoeder toegeslo-
ten.
6 En hare tegenpartijdige tergde haar
ook met terging, om haar te vergrim-
men, omdat de HEER hare baarmoeder
toegesloten had.
7 En alzoo deed hij jaar op jaar; van
dat zij opging tot het huis des HEEREN,
zoo tergde zij haar alzoo; daarom ween-
de zij en at niet.
8 Toen zeide Elkana haar man: Han-
na, waarom weent gij? en waarom eet
gij niet? en waarom is uw hart kwalijk
gesteld? ben ik u niet beter dan tien
zonen?
9 Toen stond Hanna op, na dat *hij* ge-
geten, en na dat *hij* gedronken had te
Silo. En Eli, de priester, zat op eenen
stoel bij eenen post van den tempel des
HEEREN.
10 Zij dan bitterlijk bedroefd van ziel
zijnde, zoo bad zij tot den HEER, en zij
weende zeer.
11 En zij beloofde eene gelofte, en
zeide: HEER der heirscharen, zoo gij
eenmaal de ellende uwer dienstmaagd
aanziet, en mijner gedenkt, en uwe
dienstmaagd niet vergeet, maar geeft
aan uwe dienstmaagd een mannelijk
zaad, zoo zal ik dat den HEERE geven
al de dagen zijns levens, en er zal geen
scheermes op zijn hoofd komen.
12 Het geschiedde nu, als zij evenzeer
bleef biddende voor het aangezigt des
HEEREN, zoo gaf Eli acht op haren
mond.
13 Want Hanna sprak in haar hart,
alleenlijk roerden zich hare lippen,
maar hare stem werd niet gehoord;
daarom hield Eli haar voor dronken.
14 En Eli zeide tot haar: Hoe lang
zult gij u dronken aanstellen? doe uwen
wijn van u.
15 Doch Hanna antwoordde en zeide:
Neen, mijn heer, ik ben eene vrouw,
bezwaard van geest; ik heb noch wijn
noch sterken drank gedronken; maar
ik heb mijne ziel uitgegoten voor het
aangezigt des HEEREN.
16 Acht toch uwe dienstmaagd niet
voor eene dochter Belials; want ik heb
tot nu toe gesproken uit de veelheid van
mijne gedachten en van mijn verdriet.
17 Toen antwoordde Eli en zeide: Ga
heen in vrede; en de God Israëls zal
uwe bede geven, die gij van hem gebe-
den hebt.
18 En zij zeide: Laat uwe dienst-
maagd genade vinden in uwe oogen.
Alzoo ging die vrouw haars weegs; en
zij at, en haar aangezigt was haar *zoo-
danig* niet meer.
19 En zij stonden des morgens vroeg
op, en zij aanbaden voor het aangezigt
des HEEREN, en zij keerden weder, en
kwamen tot hun huis te Rama. En El-
kana bekende zijne huisvrouw Hanna,
en de HEER gedacht aan haar.
20 En het geschiedde, na verloop van
dagen, dat Hanna bevrucht werd, en
eenen zoon baarde, en zij noemde zij-
nen naam Samuël: Want *zeide zij* ik heb
hem van den HEER gebeden.
21 En die man, Elkana, toog op met
zijn gansche huis, om den HEERE te of-
feren het jaarlijkshe offer, en zijne ge-
lofte.
22 Doch Hanna toog niet op, maar zij
zeide tot haren man: Als de jongen ge-
speend is, dan zal ik hem brengen, dat
hij voor het aangezigt des HEEREN ver-
schijne, en dáár blijve tot in eeuwig-
heid.
23 En Elkana, haar man, zeide tot
haar: Doe wat goed is in uwe oogen,
blijf tot dat gij hem zult gespeend heb-
ben; de HEER bevestige maar zijn
woord. Alzoo bleef de vrouw, en zoog-
de haren zoon, tot dat zij hem speende.
24 Daarna, als zij hem gespeend had,
bragt zij hem met zich opwaarts, met
drie varren, en een efa meels, en eene
flesch met wijn; en zij bragt hem in het
huis des HEEREN te Silo: en het jongske
was *zeer* jong.
25 En zij slagtten een' var; alzoo brag-
ten zij het kind tot Eli.
26 En zij zeide: Och mijn heer! *zoo
waarachtig als* uwe ziel leeft, mijn heer!
ik ben die vrouw, die hier bij u stond,
om den HEER te bidden.
27 Ik bad om dit kind, en de HEER
heeft mij mijne bede gegeven, die ik
van hem gebeden heb.
28 Daarom heb ik hem ook den HEERE
overgegeven al de dagen, die hij wezen

zal, hij is van den HEER gebeden; en
hij bad aldaar den HEER aan.

HET 2 CAPITTEL.

TOEN bad Hanna en zeide: Mijn
hart springt op van vreugde in den
HEER; mijn hoorn is verhoogd in den
HEER; mijn mond is wijd opengedaan
over mijne vijanden, want ik verheug
mij in u heil!
2 Daar is niemand heilig, gelijk de
HEER; want er is niemand dan gij, en
er is geen rotssteen, gelijk onze God.
3 Maakt het niet te veel, dat gij hoog,
hoog zoudt spreken, dat iets hards uit
uwen mond zou gaan; want de HEER is
een God der wetenschappen, en zijne
daden zijn regt gedaan.
4 De boog der sterken is gebroken; en
die struikelden, zijn met sterkte omgord.
5 Die verzadigd waren, hebben zich
verhuurd om brood, en die hongerig
waren, zijn het niet meer; tot dat de
onvruchtbare zeven heeft gebaard, en
die vele kinderen had, krachteloos is
geworden.
6 De HEER doodt en maakt levend;
hij doet ter helle nederdalen, en hij
doet *weder* opkomen.
7 De HEER maakt arm en maakt rijk;
hij vernedert, ook verhoogt hij.
8 Hij verheft den geringe uit het stof,
en den nooddruftige verhoogt hij uit den
drek, om te doen zitten bij de vorsten,
dat hij hen den stoel der eere doe beërven;
want de grondvesten des aardrijks
zijn des HEEREN, en hij heeft de wereld
daarop gezet.
9 Hij zal de voeten zijner gunstgenooten
bewaren, maar de goddeloozen zullen
zwijgen in duisternis; want een man
vermag niet door kracht.
10 Die met den HEER twisten, zullen
verpletterd worden; hij zal in den hemel
over hen donderen; de HEER zal
de einden der aarde rigten, en zal zijnen
Koning sterkte geven, en den hoorn
zijns Gezalfden verhoogen.
11 Daarna ging Elkana naar Rama in
zijn huis; maar de jongeling was den
HEERE dienende voor het aanschijn van
den priester Eli.
12 Doch de zonen van Eli waren kinderen
Belials; zij kenden den HEER niet.
13 Want de wijze dier priesters met
het volk was, dat, *wanneer* iemand eene
offerande offerde, des priesters jongen
kwam, terwijl het vleesch kookte, met
eenen drietandigen krauwel in zijne
hand.
14 En sloeg in de teile, of in den ketel,
of in de pan, of in den pot; al wat de
krauwel optrok, dat nam de priester
voor zich. Alzoo deden zij aan al de
Israëliten, die te Silo kwamen.
15 Ook eer zij het vet aanstaken,
kwam des priesters jongen, en zeide
tot den man, die offerde: Geef dat
vleesch om te braden voor den priester;
want hij zal geen gekookt vleesch
van u nemen, maar raauw.
16 Wanneer nu die man tot hem zeide:
Zij zullen het vet als heden ganschelijk
aansteken, zoo neem dan voor u, gelijk
het uwe ziele lusten zal; zoo zeide hij
tot hem: Nu zult gij het immers geven,
en zoo niet, ik zal het met geweld nemen.
17 Alzoo was de zonde dezer jongelingen
zeer groot voor het aangezigt des
HEEREN; want de lieden verachtten het
spijsoffer des HEEREN.
18 Doch Samuël diende voor het aangezigt
des HEEREN, zijnde een jongeling,
omgord met den linnen lijfrok.
19 En zijne moeder maakte hem eenen
kleinen rok, en bragt hem dien van jaar
tot jaar, als zij opkwam met haren man,
om het jaarlijksche offer te offeren.
20 En Eli zegende Elkana en zijne huisvrouw,
en zeide: De HEER geve u zaad
uit deze vrouw voor de bede, die zij den
HEERE afgebeden heeft. En zij gingen
naar zijne plaats.
21 Want de HEER bezocht Hanna, en
zij werd bevrucht, en baarde drie zonen
en twee dochters; en de jongeling Samuël
werd groot bij den HEER.
22 Doch Eli was zeer oud, en hoorde
al wat zijne zonen aan gansch Israël
deden; en dat zij sliepen bij de vrouwen,
die met hoopen zamenkwamen aan
de deur van de tent der zamenkomst.
23 En hij zeide tot hen: Waarom doet
gij al zulke dingen, dat ik deze uwe
booze stukken hoore van dit gansche
volk?
24 Niet, mijne zonen; want dit is geen
goed gerucht, dat ik hoor: gij maakt,
dat het volk des HEEREN overtreedt.
25 Wanneer een mensch tegen een'
mensch zondigt, zoo zullen de Goden
hem oordeelen; maar wanneer een
mensch tegen den HEER zondigt, wie
zal voor hem bidden? Doch zij hoorden
de stem huns vaders niet, want de
HEER wilde hen dooden.
26 En de jongeling Samuël nam toe, en
werd groot en aangenaam beide bij den
HEER en ook bij de menschen.
27 En daar kwam een man Gods tot
Eli, en zeide tot hem: Zoo zegt de

HEER: Heb ik mij niet klaarlijk geopenbaard aan het huis uwes vaders, toen zij in Egypte waren, in het huis van Faraö?
28 En ik heb hem uit alle stammen van Israël mij ten priester verkoren, om te offeren op mijnen altaar, om het reukwerk aan te steken, om den efod voor mijn aangezigt te dragen; en ik heb aan het huis uwes vaders gegeven al de vuurofferen van de kinderen Israëls.
29 Waarom slaat gijlieden achteruit tegen mijn slagtoffer, en tegen mijn spijsoffer, hetwelk ik geboden heb *in* de woning; en eert *gij* uwe zonen meer dan mij, dat gijlieden u mest van het voornaamste van alle spijsoffers van mijn volk Israël?
30 Daarom spreekt de HEER, de God Israëls: Ik had wel klaarlijk gezegd: Uw huis en uwes vader huis zouden voor mijn aangezigt wandelen tot in eeuwigheid; maar nu spreekt de HEER: Dat zij verre van mij; want die mij eeren, zal ik eeren, maar die mij versmaden, zullen ligt geacht worden.
31 Zie, de dagen komen, dat ik uwen arm zal afhouwen, en den arm van uwes vaders huis, dat er geen oud man in uw huis wezen zal.
32 En gij zult aanschouwen de benaauwdheid van de woning *Gods*, in plaats van al het goede, dat hij Israël zou gedaan hebben; en er zal te geenen dage een oud man in uw huis zijn.
33 Doch de man, dien ik u niet zal uitroeijen van mijnen altaar, zou zijn, om uwe oogen te verteren, en om uwe ziel te bedroeven; en al de menigte uwes huizes zal sterven, mannen geworden zijnde.
34 Dit nu zal u een teeken zijn, hetwelk over uwe beide zonen, over Hofni en Pinehas, komen zal: op éénen dag zullen zij beiden sterven.
35 En ik zal mij eenen getrouwen priester verwekken; die zal doen, gelijk in mijn hart en in mijne ziel zijn zal; dien zal ik een bestendig huis bouwen, en hij zal altijd voor het aangezigt van mijnen Gezalfde wandelen.
36 En het zal geschieden, dat al wie van uw huis zal overig zijn, zal komen, om zich voor hem neder te buigen voor een stukje gelds, en een bolle broods, en zal zeggen: Neem mij toch aan tot eenige priesterlijke bediening, dat ik eene bete broods moge eten.

HET 3 CAPITTEL.

EN de jongeling Samuël diende den HEERE voor het aangezigt van Eli; en het woord des HEEREN was dierbaar in die dagen; er was geen openbaar gezigt.
2 En het geschiedde te dien dage, als Eli op zijne plaats nederlag, (en zijne oogen begonnen donker te worden, dat hij niet zien kon)
3 En Samuël zich ook neder gelegd had, eer de lampe Gods uitgedaan werd, in den tempel des HEEREN, waar de arke Gods was,
4 Dat de HEER Samuël riep; en hij zeide: Zie, *hier* ben ik.
5 En hij liep tot Eli en zeide: Zie, *hier* ben ik, want gij hebt mij geroepen. Doch hij zeide: Ik heb niet geroepen, keer weder, leg u neder. En hij ging heen en leide zich neder.
6 Toen riep de HEER Samuël wederom, en Samuël stond op, en ging tot Eli, en zeide: Zie, *hier* ben ik, want gij hebt mij geroepen. Hij dan zeide: Ik heb niet geroepen, mijn zoon; keer weder, leg u neder.
7 Doch Samuël kende den HEER nog niet; en het woord des HEEREN was aan hem nog niet geopenbaard.
8 Toen riep de HEER Samuël wederom, ten derdemaal; en hij stond op, en ging tot Eli, en zeide: Zie, *hier* ben ik, want gij hebt mij geroepen. Toen verstond Eli, dat de HEER den jongeling riep.
9 Daarom zeide Eli tot Samuël: Ga heen, leg u neder, en het zal geschieden, zoo hij u roept, zoo zult gij zeggen: Spreek, HEER, want uw knecht hoort. Toen ging Samuël heen en leide zich aan zijne plaats.
10 Toen kwam de HEER, en stelde zich dáár, en riep gelijk de andere malen: Samuël, Samuël. En Samuël zeide: Spreek, want uw knecht hoort.
11 En de HEER zeide tot Samuël: Zie, ik doe een ding in Israël, dat al wie het hooren zal, *dien* zullen zijne beide ooren klinken.
12 Te dien zelven dage zal ik verwekken over Eli alles, wat ik tegen zijn huis gesproken heb; ik zal het beginnen en voleinden.
13 Want ik heb hem te kennen gegeven, dat ik zijn huis rigten zal tot in eeuwigheid, om der ongeregtigheids wil, die hij geweten heeft; want *als* zijne zonen zich hebben vervloekt gemaakt, zoo heeft hij hen niet eens zuur aangezien.
14 Daarom dan heb ik het huis van Eli gezworen: Zoo de ongeregtigheid van het huis van Eli tot in eeuwigheid zal verzoend worden door slagtoffer of door spijsoffer.

15 Samuël nu lag tot aan den morgen,
toen deed hij de deuren van het huis
des HEEREN open: doch Samuël vreesde
dit gezigt aan Eli te kennen te geven.
16 Toen riep Eli Samuël, en zeide:
Mijn zoon Samuël. Hij dan zeide: Zie,
hier ben ik.
17 En hij zeide: Wat is het woord, dat
hij tot u gesproken heeft? verberg het
toch niet voor mij: God doe u zoo, en
zoo doe hij daartoe, indien gij een
woord voor mij verbergt van al de woorden, die hij tot u gesproken heeft.
18 Toen gaf hem Samuël te kennen
alle die woorden, en verborg *ze* voor
hem niet. En hij zeide: Hij is de HEER,
hij doe wat goed is in zijne oogen.
19 Samuël nu werd groot; en de HEER
was met hem, en liet niet één van al
zijne woorden op de aarde vallen.
20 En gansch Israël, van Dan tot Berséba toe, bekende, dat Samuël bevestigd
was tot een' Profeet des HEEREN.
21 En de HEER voer voort te verschijnen te Silo, want de HEER openbaarde
zich aan Samuël te Silo, door het woord
des HEEREN.

HET 4 CAPITTEL.

EN het woord van Samuël geschiedde aan gansch Israël. En Israël toog
uit den Filistijnen te gemoet ten strijde,
en legerde zich bij Eben-Haëzer, maar
de Filistijnen legerden zich bij Afek.
2 En de Filistijnen stelden zich in
slagorden, om Israël te ontmoeten; en
als zich de strijd uitspreidde, zoo werd
Israël voor het aangezigt der Filistijnen
geslagen; want zij sloegen in de slagorden in het veld omtrent vier duizend
man.
3 Als het volk *wederom* in het leger
gekomen was, zoo zeiden de oudsten
van Israël: Waarom heeft ons de HEER
heden geslagen voor het aangezigt der
Filistijnen? Laat ons van Silo tot ons
nemen de ark des verbonds des HEEREN,
en laat die in het midden van ons komen, opdat zij ons verlosse van de hand
onzer vijanden.
4 Het volk dan zond naar Silo, en men
bragt van daar de ark des verbonds des
HEEREN der heirscharen, die tusschen
de cherubim woont; en de twee zonen
van Eli, Hofni en Pínehas, waren daar
met de ark des verbonds van God.
5 En het geschiedde, als de ark des
verbonds des HEEREN in het leger
kwam, zoo juichte gansch Israël met
een groot gejuich, alzoo dat de aarde
dreunde.
6 Als nu de Filistijnen de stem van
het juichen hoorden, zoo zeiden zij:
Wat is de stem van dit groote juichen
in het leger der Hebreën? Toen vernamen zij, dat de ark des HEEREN in het
leger gekomen was.
7 Daarom vreesden de Filistijnen, want
zij zeiden: God is in het leger gekomen. En zij zeiden: Wee ons, want
desgelijke is gisteren *en* eergisteren niet
geschied!
8 Wee ons! wie zal ons redden uit de
hand van deze heerlijke Goden? Dit
zijn dezelfde Goden, die de Egyptenaars
met alle plagen geplaagd hebben, bij de
woestijn.
9 Zijt sterk, en weest mannen, gij Filistijnen! opdat gij den Hebreën niet
misschien dient, gelijk zij ulieden gediend hebben; zoo zijt mannen, en
strijdt.
10 Toen streden de Filistijnen, en Israël werd geslagen, en zij vloden een
iegelijk in zijne tenten; en daar geschiedde eene zeer groote nederlaag,
zoo dat er van Israël vielen dertig duizend voetvolks.
11 En de arke Gods werd genomen, en
de twee zonen van Eli, Hofni en Pínehas, stierven.
12 Toen liep er een Benjaminiet uit de
slagorden, en kwam te Silo denzelfden
dag; en zijne kleederen waren gescheurd, en er was aarde op zijn hoofd.
13 En als hij kwam, ziet, zoo zat Eli
op eenen stoel aan de zijde van den
weg, uitziende; want zijn hart was sidderende van wege de arke Gods. Als
die man kwam, om *zulks* te verkondigen in de stad, toen schreeuwde de gansche stad.
14 En als Eli de stem des geroeps
hoorde, zoo zeide hij: Wat is de stem
dezer beroerte? Toen haastte zich de
man, en hij kwam en boodschapte het
aan Eli.
15 (Eli nu was een man van acht en
negentig jaren, en zijne oogen stonden
stijf, dat hij niet zien kon.)
16 En die man zeide tot Eli: Ik ben
het, die uit de slagorden kom, en ik ben
heden uit de slagorden gevloden. Hij
dan zeide: Wat is er geschied, mijn
zoon?
17 Toen antwoordde hij, die de boodschap bragt, en zeide: Israël is gevloden voor het aangezigt der Filistijnen,
en er is ook eene groote nederlaag onder het volk geschied; daarenboven zijn
uwe twee zonen, Hofni en Pínehas, gestorven, en de arke Gods is genomen.
18 En het geschiedde, als hij van de

arke Gods vermeldde, zoo viel hij achterwaarts van den stoel af, aan de zijde der poort, en brak den nek, en stierf, want de man was oud en zwaar; en hij rigtte Israël veertig jaren.

19 En zijne schoondochter, de huisvrouw van Pínehas, was bevrucht, zij zou baren; als deze de tijding hoorde, dat de arke Gods genomen was, en haar schoonvader gestorven was, en haar man, zoo kromde zij zich, en baarde, want hare weeën overvielen haar.

20 En omtrent den tijd van haar sterven, zoo spraken de vrouwen, die bij haar stonden: Vrees niet, want gij hebt eenen zoon gebaard. Doch zij antwoordde niet, en nam het niet ter harte.

21 En zij noemde het jongske Ikabod, zeggende: De eere is weggevoerd uit Israël; omdat de arke Gods gevankelijk weggevoerd was, en om haars schoonvaders en haars mans wil.

22 En zij zeide: De eere is gevankelijk weggevoerd uit Israël, want de arke Gods is genomen.

HET 5 CAPITTEL.

DE Filistijnen nu namen de arke Gods, en zij bragten die van Eben-Haëzer tot Asdod.

2 En de Filistijnen namen de arke Gods, en zij bragten die in het huis van Dagon, en stelden ze bij Dagon.

3 Maar als die van Asdod des anderen daags vroeg opstonden, ziet, zoo was Dagon op zijn aangezigt ter aarde gevallen vóór de ark des HEEREN. En zij namen Dagon en zetten hem weder op zijne plaats.

4 Toen zij nu des anderen daags des morgens vroeg opstonden, ziet, Dagon lag op zijn aangezigt ter aarde gevallen vóór de ark des HEEREN; maar het hoofd van Dagon, en de beide palmen zijner handen afgehouwen, aan den dorpel: alleenlijk was Dagon daarop overig gebleven.

5 Daarom treden de priesters van Dagon, en allen, die in het huis van Dagon komen, niet op den dorpel van Dagon te Asdod, tot op dezen dag.

6 Doch de hand des HEEREN was zwaar over die van Asdod, en verwoestte hen; en hij sloeg ze met spenen, Asdod en hare landpalen.

7 Toen nu de mannen te Asdod zagen, dat het alzoo *toeging*, zoo zeiden zij: Dat de ark des Gods van Israël bij ons niet blijve, want zijne hand is hard over ons, en over Dagon, onzen God.

8 Daarom zonden zij heen, en verzamelden tot zich al de vorsten der Filistijnen, en zij zeiden: Wat zullen wij met de ark des Gods van Israël doen? En die zeiden: Dat de ark des Gods van Israël rondom Gath ga. Alzoo droegen zij de ark des Gods van Israël rondom.

9 En het geschiedde, nadat zij die hadden rondom gedragen, zoo was de hand des HEEREN tegen die stad met eene zeer groote kwelling, want hij sloeg de lieden dier stad van den kleine tot den groote, en zij hadden spenen in de verborgene plaatsen.

10 Toen zonden zij de arke Gods naar Ekron; maar het geschiedde, als de arke Gods te Ekron kwam, zoo riepen die van Ekron, zeggende: Zij hebben de ark des Gods van Israël tot mij rondom gebragt, om mij en mijn volk te dooden.

11 En zij zonden heen, en vergaderden al de vorsten der Filistijnen, en zeiden: Zendt de ark des Gods van Israël heen, dat zij wederkeere tot hare plaats, opdat zij mij en mijn volk niet doode; want er was eene doodelijke kwelling in de gansche stad, *en* de hand Gods was er zeer zwaar.

12 En de menschen, die niet stierven, werden geslagen met spenen, zoo dat het geschrei der stad opklom naar den hemel.

HET 6 CAPITTEL.

ALS nu de ark des HEEREN zeven maanden in het land der Filistijnen geweest was,

2 Zoo riepen de Filistijnen de priesters en de waarzeggers, zeggende: Wat zullen wij met de ark des HEEREN doen? laat ons weten, waarmede wij die aan hare plaats zenden zullen.

3 Zij dan zeiden: Indien gij de ark des Gods van Israël wegzendt, zendt haar niet ledig weg, maar vergeldt hem ganschelijk een schuldoffer; dan zult gij genezen worden, en ulieden zal bekend worden, waarom zijne hand van u niet afwijkt.

4 Toen zeiden zij: Welk is dat schuldoffer, dat wij hem vergelden zullen? En zij zeiden: Vijf gouden spenen, en vijf gouden muizen, naar het getal van de vorsten der Filistijnen; want het is eenerlei plaag over u allen, en over uwe vorsten.

5 Zoo maakt dan beelden uwer spenen, en beelden uwer muizen, die het land verderven, en geeft den God van Israël de eer; misschien zal hij zijne hand verligten van over ulieden, en van over uwen God, en van over uw land.

6 Waarom toch zoudt gijlieden uw hart verzwaren, gelijk de Egyptenaars en Faraö hun hart verzwaard hebben? Hebben zij niet, toen hij *wonderlijk* met hen gehandeld had, hen laten trekken, dat zij heengingen?
7 Nu dan, neemt en maakt eenen nieuwen wagen, en twee zogende koeijen, op welke geen juk gekomen is; spant de koeijen aan den wagen, en brengt derzelver kalveren van achter haar weder naar huis.
8 Neemt dan de ark des HEEREN, en zet die op den wagen, en legt de gouden kleinooden, welke gij hem ten schuldoffer vergelden zult, in een koffertje aan hare zijde; en zendt haar weg, dat zij heenga.
9 Ziet dan toe, indien zij den weg van hare landpale opgaat naar Beth-Sémes, zoo heeft hij ons dit groot kwaad gedaan; maar zoo niet, zoo zullen wij weten, dat zijne hand ons niet geraakt heeft; het is ons een toeval geweest.
10 En die lieden deden alzoo, en namen twee zogende koeijen, en spanden die aan den wagen, en derzelver kalveren sloten zij in huis.
11 En zij zetten de ark des HEEREN op den wagen, en het koffertje met de gouden muizen, en de beelden hunner spenen.
12 De koeijen nu gingen regt in dien weg, op den weg naar Beth-Sémes op eene straat; zij gingen steeds voort, al loeijende, en weken noch ter regter- noch ter linkerhand; en de vorsten der Filistijnen gingen achter dezelve tot aan de landpale van Beth-Sémes.
13 En die van Beth-Sémes maaiden den tarwenoogst in het dal, en als zij hunne oogen ophieven, zagen zij de ark en verblijdden zich, als zij *die* zagen.
14 En de wagen kwam op den akker van Jozua, den Beth-Semiet, en bleef daar staande; en er was een groote steen, en zij kloofden het hout van den wagen, en offerden de koeijen den HEERE ten brandoffer.
15 En de Leviten namen de ark des HEEREN af, en het koffertje, dat daarbij was, waarin de gouden kleinooden waren, en zetten ze op dien grooten steen; en die lieden van Beth-Sémes offerden brandofferen, en slagtten slagtofferen den HEERE, te dien zelfden dage.
16 En als de vijf vorsten der Filistijnen zulks gezien hadden, zoo keerden zij weder dien zelfden dag naar Ekron.
17 Dit nu zijn de gouden spenen, die de Filistijnen aan den HEER ten schuldoffer vergolden hebben: voor Asdod ééne, voor Gaza ééne, zoor Askelon ééne, voor Gath ééne, voor Ekron éénе;
18 Ook gouden muizen, naar het getal van alle steden der Filistijnen, onder de vijf vorsten, van de vaste steden af tot aan de landvlekken, en tot aan Abel, den grooten *steen*, op welken zij de ark des HEEREN ter neder gesteld hadden, die tot op dezen dag is op den akker van Jozua, den Beth-Semiet.
19 En *de* HEER sloeg onder die lieden van Beth-Sémes, omdat zij in de ark des HEEREN gezien hadden; ja hij sloeg van het volk zeventig mannen, *en* vijftig duizend mannen. Toen bedreef het volk rouw, omdat de HEER eenen grooten slag onder het volk geslagen had.
20 Toen zeiden de lieden van Beth-Sémes: Wie zou kunnen bestaan voor het aangezigt van den HEER, dezen heiligen God? en tot wien van ons zal hij optrekken?
21 Zoo zonden zij boden tot de inwoners van Kirjath-Jeárim, zeggende: De Filistijnen hebben de ark des HEEREN wedergebragt; komt af, haalt haar opwaarts tot u.

HET 7 CAPITTEL.

TOEN kwamen de mannen van Kirjath-Jeárim, en haalden de ark des HEEREN op, en zij bragten ze in het huis van Abinádab, op den heuvel; en zij heiligden zijnen zoon Eleázar, dat hij de ark des HEEREN bewaarde.
2 En het geschiedde, van dien dag af, dat de ark *des Heeren* te Kirjath-Jeárim bleef, en de dagen werden vermenigvuldigd, en het werden twintig jaren: en het gansche huis van Israël klaagde den HEER achter na.
3 Toen sprak Samuël tot het gansche huis van Israël, zeggende: Indien gijlieden u met uw gansche hart tot den HEER bekeert, zoo doet de vreemde Goden uit het midden van u weg, ook de Astharots; en rigt uw hart tot den HEER, en dient hem alleen, zoo zal hij u uit de hand der Filistijnen rukken.
4 De kinderen Israëls nu deden de Baäls en Astharots weg, en zij dienden den HEERE alleen.
5 Verder zeide Samuël: Vergadert het gansche Israël naar Mizpa, en ik zal den HEER voor u bidden.
6 En zij werden vergaderd te Mizpa, en zij schepten water, en goten het uit voor het aangezigt des HEEREN, en zij vastten te dien dage, en zeiden aldaar: Wij hebben tegen den HEER gezondigd.

Alzoo rigtte Samuël de kinderen Israëls te Mizpa.

7 Toen de Filistijnen hoorden, dat de kinderen Israëls zich vergaderd hadden te Mizpa, zoo kwamen de oversten der Filistijnen op tegen Israël. Als de kinderen Israëls *dat* hoorden, zoo vreesden zij voor het aangezigt der Filistijnen.

8 En de kinderen Israëls zeiden tot Samuël: Zwijg niet van onzent wege, dat gij niet zoudt roepen tot den HEER, onzen God, opdat hij ons verlosse uit de hand der Filistijnen.

9 Toen nam Samuël een melk-lam, en hij offerde het geheel den HEERE ten brandoffer; en Samuël riep tot den HEER voor Israël; en de HEER verhoorde hem.

10 En het geschiedde, toen Samuël het brandoffer offerde, zoo kwamen de Filistijnen aan ten strijde tegen Israël; en de HEER donderde te dien dage met eenen grooten donder over de Filistijnen, en hij verschrikte hen, zoo dat zij verslagen werden voor het aangezigt van Israël.

11 En de mannen van Israël togen uit van Mizpa, en vervolgden de Filistijnen, en zij sloegen hen tot onder Bethkar.

12 Samuël nu nam eenen steen, en stelde *dien* tusschen Mizpa en tusschen Sen, en hij noemde deszelfs naam Eben-Haëzer; en hij zeide: Tot hiertoe heeft ons de HEER geholpen.

13 Alzoo werden de Filistijnen vernederd, en kwamen niet meer in de landpalen van Israël; want de hand des HEEREN was tegen de Filistijnen al de dagen van Samuël.

14 En de steden, welke de Filistijnen van Israël genomen hadden, kwamen weder aan Israël, van Ekron tot Gath toe; ook rukte Israël derzelver landpale uit de hand der Filistijnen; en er was vrede tusschen Israël en tusschen de Amoriten.

15 Samuël nu rigtte Israël al de dagen zijns levens.

16 En hij toog van jaar tot jaar, en ging rondom naar Bethel, en Gilgal, en Mizpa; en hij rigtte Israël in alle die plaatsen.

17 Doch hij keerde weder naar Rama, want dáár was zijn huis, en daar rigtte hij Israël; en hij bouwde aldaar den HEERE eenen altaar.

HET 8 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, toen Samuël oud geworden was, zoo stelde hij zijne zonen tot rigters over Israël.

2 De naam van zijnen eerstgeborenen zoon nu was Joël, en de naam van zijnen tweeden was Abía; zij waren rigters te Berséba.

3 Doch zijne zonen wandelden niet in zijne wegen, maar zij neigden zich tot de gierigheid, en namen geschenken, en bogen het regt.

4 Toen vergaderden zich alle oudsten van Israël, en zij kwamen tot Samuël te Rama;

5 En zij zeiden tot hem: Zie, gij zijt oud geworden, en uwe zonen wandelen niet in uwe wegen; zoo zet nu eenen Koning over ons, om ons te rigten, gelijk al de volken *hebben.*

6 Maar dit woord was kwaad in de oogen van Samuël, als zij zeiden: Geef ons eenen Koning, om ons te rigten. En Samuël bad den HEER aan.

7 Doch de HEER zeide tot Samuël: Hoor naar de stem des volks in alles, wat zij tot u zeggen zullen; want zij hebben u niet verworpen, maar zij hebben mij verworpen, dat ik geen Koning over hen zal zijn.

8 Naar al de werken, die zij gedaan hebben, van dien dag af, toen ik hen uit Egypte geleid heb, tot op dezen dag toe, en hebben mij verlaten, en anderen Goden gediend; alzoo doen zij u ook.

9 Hoor dan nu naar hunne stem; doch als gij hen op het hoogste zult betuigd hebben, zoo zult gij hun te kennen geven de wijze des Konings, die over hen regeren zal.

10 Samuël nu zeide al de woorden des HEEREN het volk aan, hetwelk eenen Koning van hem begeerde,

11 En zeide: Dit zal des Konings wijze zijn, die over u regeren zal: hij zal uwe zonen nemen, dat hij hen zich stelle tot zijnen wagen, en tot zijne ruiteren, dat zij vóór zijnen wagen henen loopen;

12 En dat hij hen zich stelle tot oversten der duizenden, en tot oversten der vijftigen; en dat zij zijnen akker ploegen, en dat zij zijnen oogst oogsten, en dat zij zijne krijgswapenen maken, mitsgaders zijn wapentuig.

13 En uwe dochteren zal hij nemen tot apothekeressen, en tot keukenmaagden, en tot baksters.

14 En uwe akkers, en uwe wijngaarden, en uwe olijfgaarden, die de beste zijn, zal hij nemen, en zal ze aan zijne knechten geven.

15 En uw zaad, en uwe wijngaarden zal hij vertienen, en hij zal ze aan zijne hovelingen, en aan zijne knechten geven.

16 En hij zal uwe knechten, en uwe

dienstmaagden, en uwe beste jongelingen, en uwe ezelen nemen, en hij zal zijn werk daarmede doen.

17 Hij zal uwe kudde vertienen; en gij zult hem tot knechten zijn.

18 Gij zult wel te dien dage roepen, van wege uwen Koning, dien gij u zult verkoren hebben; maar de HEER zal u te dien dage niet verhooren.

19 Doch het volk weigerde Samuëls stem te hooren; en zij zeiden: Neen, maar er zal een Koning over ons zijn.

20 En wij zullen ook zijn gelijk al de volken; en onze Koning zal ons rigten, en hij zal voor onze aangezigten uitgaan, en hij zal onze krijgen voeren.

21 Als Samuël al de woorden des volks gehoord had, zoo sprak hij dezelve voor de ooren des HEEREN.

22 De HEER nu zeide tot Samuël: Hoor naar hunne stem, en stel hun eenen Koning. Toen zeide Samuël tot de mannen van Israël: Gaat heen, een iegelijk naar zijne stad.

HET 9 CAPITTEL.

DAAR was nu een man van Benjamin, wiens naam was Kis, een zoon van Abíël, den zoon van Zeror, den zoon van Bechórath, den zoon van Afiah, de zoon eens mans van Jemini, een dapper held.

2 Die had eenen zoon, wiens naam was Saul, een jongeling, en schoon, ja er was geen schooner man dan hij onder de kinderen Israëls; van zijne schouderen en opwaarts was hij hooger dan al het volk.

3 De ezelinnen nu van Kis, den vader van Saul, waren verloren; daarom zeide Kis tot zijnen zoon Saul: Neem nu éénen van de jongens met u, en maak u op, ga heen, zoek de ezelinnen.

4 Hij dan ging door het gebergte van Efraïm, en hij ging door het land van Salísa, maar zij vonden ze niet; daarna gingen zij door het land van Sáhalim, maar zij waren er niet; verder ging hij door het land van Jemini, doch zij vonden ze niet.

5 Toen zij in het land Zuf kwamen, zeide Saul tot zijnen jongen, die bij hem was: Kom, en laat ons wederkeeren; dat niet misschien mijn vader van de ezelinnen aflate, en voor ons bekommerd zij.

6 Hij daarentegen zeide tot hem: Zie toch, daar is een man Gods in deze stad, en hij is een geëerd man; al wat hij spreekt komt zekerlijk: laat ons nu derwaarts gaan, misschien zal hij ons onzen weg aanwijzen, op welken wij gaan zullen.

7 Toen zeide Saul tot zijnen jongen: Maar zie, zoo wij gaan, wat zullen wij toch dien man brengen? want het brood is weg uit onze vaten, en wij hebben geene gave, om den man Gods te brengen: wat hebben wij?

8 En de jongen antwoordde Saul verder en zeide: Zie, er vindt zich in mijne hand het vierde deel eens zilveren sikkels; dat zal ik den man Gods geven opdat hij ons onzen weg wijze.

9 (Eertijds zeide een ieder aldus in Israël, als hij ging om God te vragen: Komt en laat ons gaan tot den Ziener; want die heden een Profeet *genoemd wordt* werd eertijds een Ziener genoemd.)

10 Toen zeide Saul tot zijnen jongen: Uw woord is goed, kom laat ons gaan. En zij gingen naar de stad, waar de man Gods was.

11 Als zij opklommen door den opgang der stad, zoo vonden zij maagden, die uitgingen om water te putten; en zij zeiden tot haar: Is de Ziener hier?

12 Toen antwoordden zij hun, en zeiden: Ziet, hij is voor uw aangezigt; haast u nu, want hij is heden in de stad gekomen, dewijl het volk heden eene offerande heeft op de hoogte.

13 Wanneer gijlieden in de stad komt, zoo zult gij hem vinden, eer hij opgaat op de hoogte om te eten; want het volk zal niet eten, tot dat hij komt, want hij zegent het offer, daarna eten de genoodigden; daarom gaat nu op, want hem, als heden zult gij hem vinden.

14 Alzoo gingen zij op in de stad. Toen zij in het midden der stad kwamen, ziet, zoo ging Samuël uit hun te gemoet, om op te gaan naar de hoogte.

15 Want de HEER had het *voor* Samuëls oor geopenbaard, éénen dag eer Saul kwam, zeggende:

16 Morgen omtrent dezen tijd zal ik tot u zenden eenen man uit het land van Benjamin, dien zult gij ten voorganger zalven over mijn volk Israël; en hij zal mijn volk verlossen uit de hand der Filistijnen; want ik heb mijn volk aangezien, dewijl deszelfs geroep tot mij gekomen is.

17 Toen Samuël Saul aanzag, zoo antwoordde hem de HEER: Zie, dit is de man, van wien ik u gezegd heb: Deze zal over mijn volk heerschen.

18 En Saul naderde tot Samuël in het midden der poort, en zeide: Wijs mij toch, waar is hier het huis des Zieners?

19 En Samuël antwoordde Saul, en zeide: Ik ben de Ziener; ga op voor mijn

aangezigt op de hoogte, dat gijlieden
heden met mij eet; zoo zal ik u morgen
vroeg laten gaan, en alles, wat in uw
hart is, zal ik u te kennen geven;
20 Want de ezelinnen aangaande, die
gij heden den derden dag verloren hebt,
zet uw hart daarop niet, want zij zijn
gevonden; en van wien zal zijn al het
gewenschte, dat in Israël is? is het niet
van u, en van het gansche huis uwes
vaders?
21 Toen antwoordde Saul, en zeide:
Ben ik niet een zoon van Jemini, van
den kleinsten der stammen van Israël?
en mijn geslacht *is het niet* het kleinste
van al de geslachten van den stam van
Benjamin? waarom spreekt gij mij dan
aan met zulke woorden?
22 Samuël dan nam Saul en zijnen jon-
gen, en hij bragt ze in de kamer; en hij
gaf hun plaats aan het opperste der ge-
noodigden; deze nu waren omtrent der-
tig man.
23 Toen zeide Samuël tot den kok:
Lang dat stuk, hetwelk ik u gegeven
heb; waarvan ik tot u zeide: Zet het
bij u weg.
24 De kok nu bragt een' schouder op,
met hetgeen daaraan was, en zette het
voor Saul; en hij zeide: Zie, dit is het
overgeblevene, zet het voor u, eet, want
het is ter bestemder tijd voor u bewaard,
als ik zeide: Ik heb het volk genoo-
digd. Alzoo at Saul met Samuël te dien
dage.
25 Daarna gingen zij af van de hoogte
in de stad; en hij sprak met Saul op het
dak.
26 En zij stonden vroeg op; en het ge-
schiedde, omtrent den opgang des dage-
raads, zoo riep Samuël Saul op het dak,
zeggende: Sta op, dat ik u gaan late.
Toen stond Saul op, en zij beiden gin-
gen uit, hij en Samuël, naar buiten.
27 Toen zij afgegaan waren aan het
einde der stad, zoo zeide Samuël tot
Saul: Zeg den jongen, dat hij voor onze
aangezigten heenga; toen ging hij heen;
maar sta gij als nu stil, en ik zal u Gods
woord doen hooren.

HET 10 CAPITTEL.

TOEN nam Samuël eene oliekruik,
en goot die uit op zijn hoofd, en
kuste hem, en zeide: Is het niet *alzoo*,
dat de HEER u tot eenen voorganger
over zijn erfdeel gezalfd heeft?
2 Als gij heden van mij gaat, zoo zult
gij twee mannen vinden bij het graf van
Rachel, aan de landpale van Benjamin,
te Zelzah; die zullen tot u zeggen: De
ezelinnen zijn gevonden, welke gij zijt
gaan zoeken, en zie, uw vader heeft de
zaken der ezelinnen verlaten, en hij is
bekommerd voor ulieden, zeggende:
Wat zal ik om mijnen zoon doen?
3 Als gij u van daar en verder aan be-
geeft, en zult komen tot aan Elon Tha-
bor, daar zullen u drie mannen vinden,
opgaande tot God naar Bethel; één,
dragende drie bokjes, en één, dragende
drie bollen broods, en één, dragende
eene flesch wijn.
4 En zij zullen u naar *uwen* welstand
vragen, en zij zullen u twee brooden
geven; die zult gij van hunne hand ne-
men.
5 Daarna zult gij komen op den heu-
vel Gods, waar de bezettingen der Filis-
tijnen zijn; en het zal geschieden, als
gij aldaar in de stad komt, zoo zult gij
ontmoeten eenen hoop Profeten, van de
hoogte afkomende, en voor hunne aan-
gezigten luiten, en trommelen, en pij-
pen, en harpen, en zij zullen profeteren.
6 En de Geest des HEEREN zal vaardig
worden over u, en gij zult met hen pro-
feteren; en gij zult in eenen anderen
man veranderd worden.
7 En het zal geschieden, als u deze
teekenen zullen komen, doe gij wat
uwe hand vinden zal, want God zal met
u zijn.
8 Gij nu zult voor mijn aangezigt af-
gaan naar Gilgal, en zie, ik zal tot u
afkomen, om brandofferen te offeren,
om te offeren offeranden der dankzeg-
ging; zeven dagen zult gij *daar* beiden,
tot dat ik tot u kome, en u bekend make
wat gij doen zult.
9 Het geschiedde nu, toen hij zijnen
schouder keerde, om van Samuël te
gaan, veranderde hem God het hart *in*
een ander; en alle die teekenen kwa-
men ten zelfden dage.
10 Toen zij daar aan den heuvel kwa-
men, ziet, zoo *kwam* hem een hoop Pro-
feten te gemoet; en de Geest des HEE-
REN werd vaardig over hem, en hij
profeteerde in het midden van hen.
11 En het geschiedde, als een iegelijk,
die hem te voren gekend had, zag, dat
hij, ziet, profeteerde met de Profeten,
zoo zeide het volk, een ieder tot zijnen
medgezel: Wat is dit, dat aan den zoon
van Kis geschied is? Is Saul ook onder
de Profeten?
12 Toen antwoordde een man van daar,
en zeide: Wie is toch hun vader? Daar-
om is het tot een spreekwoord gewor-
den: Is Saul ook onder de Profeten?
13 Toen hij nu voleind had te profete-
ren, zoo kwam hij op de hoogte.

14 En Sauls oom zeide tot hem en tot zijnen jongen: Waar zijt gijlieden heengegaan? Hij nu zeide: Om de ezelinnen te zoeken; toen wij zagen, dat zij er niet waren, zoo kwamen wij tot Samuël.
15 Toen zeide Sauls oom: Geef mij toch te kennen, wat heeft Samuël ulieden gezegd?
16 Saul nu zeide tot zijnen oom: Hij heeft ons voorzeker te kennen gegeven, dat de ezelinnen gevonden waren; maar de zaak des Koningrijks, waarvan Samuël gezegd had, gaf hij hem niet te kennen.
17 Doch Samuël riep het volk zamen tot den HEER, te Mizpa.
18 En hij zeide tot de kinderen Israëls: Alzoo heeft de HEER, de God van Israël, gesproken: Ik heb Israël uit Egypte opgebragt, en ik heb ulieden van de hand der Egyptenaren gered, en van de hand van alle Koningrijken, die u onderdrukten.
19 Maar gijlieden hebt heden uwen God verworpen, die u uit al uwe ellenden en uwe nooden verlost heeft, en hebt tot hem gezegd: Zet eenen Koning over ons. Nu dan, stelt u voor het aangezigt des HEEREN, naar uwe stammen en naar uwe duizenden.
20 Toen nu Samuël al de stammen van Israël had doen naderen, zoo is de stam van Benjamin geraakt.
21 Toen hij den stam van Benjamin deed aankomen naar deszelfs geslachten, zoo werd het geslacht van Matri geraakt; en Saul de zoon van Kis werd geraakt. En zij zochten hem, maar hij werd niet gevonden.
22 Toen vraagden zij verder den HEER, of die man nog derwaarts komen zou? De HEER dan zeide: Ziet, hij heeft zich tusschen de vaten verstoken.
23 Zij nu liepen, en namen hem van daar, en hij stelde zich in het midden des volks; en hij was hooger dan al het volk, van zijnen schouder en opwaarts.
24 Toen zeide Samuël tot het gansche volk: Ziet gij, wien de HEER verkoren heeft? want gelijk hij, is er niemand onder het gansche volk. Toen juichte het gansche volk, en zij zeiden: De Koning leve!
25 Samuël nu sprak tot het volk het regt des Koningrijks, en schreef het in een boek, en leide het voor het aangezigt des HEEREN. Toen liet Samuël het gansche volk gaan, elk naar zijn huis.
26 En Saul ging ook naar zijn huis te Gíbea, en *van* het heir gingen met hem, welker hart God geroerd had.
27 Doch de kinderen Belials zeiden: Wat zou ons deze verlossen? en zij verachtten hem, en bragten hem geen geschenk. Doch hij was als doof.

HET 11 CAPITTEL.

TOEN toog Nahas, de Ammoniet, op, en belegerde Jabes in Gílead. En al de mannen van Jabes zeiden tot Nahas: Maak een verbond met ons, zoo zullen wij u dienen.
2 Doch Nahas, de Ammoniet, zeide tot hen: Mits dezen zal ik *een verbond* met ulieden maken, dat ik u allen het regter oog uitsteke; en dat ik deze schande op gansch Israël legge.
3 Toen zeiden tot hem de oudsten van Jabes: Laat zeven dagen van ons af, dat wij boden zenden in al de landpalen van Israël; is er dan niemand, die ons verlost, zoo zullen wij tot u uitgaan.
4 Als de boden te Gíbea-Sauls kwamen, zoo spraken zij deze woorden voor de ooren van het volk. Toen hief al het volk zijne stem op, en weende.
5 En ziet, Saul kwam van achter de runderen uit het veld, en Saul zeide: wat is den volke, dat zij weenen? Toen vertelden zij hem de woorden der mannen van Jabes.
6 Toen werd de Geest Gods vaardig over Saul, als hij deze woorden hoorde; en zijn toorn ontstak zeer.
7 En hij nam een paar runderen, en hieuw die in stukken, en hij zond ze in alle landpalen Israëls door de hand der boden, zeggende: Die niet zelf uittrekt achter Saul en achter Samuël, alzoo zal men zijne runderen doen. Toen viel de vreeze des HEEREN op het volk, en zij gingen uit als een eenig man.
8 En hij telde hen te Bezek; en van de kinderen Israëls waren drie honderd duizend, en van de mannen van Juda dertig duizend.
9 Toen zeiden zij tot de boden, die gekomen waren: Aldus zult gijlieden tot de mannen te Jabes in Gílead zeggen: Morgen zal u verlossing geschieden, als de zon heet worden zal. Als de boden kwamen, en *dat* aan de mannen te Jabes verkondigden, zoo werden zij verblijd.
10 En de mannen van Jabes zeiden: Morgen zullen wij tot ulieden uitgaan, en gij zult ons doen naar alles, wat goed is in uwe oogen.
11 Het geschiedde nu des anderen daags, dat Saul het volk stelde in drie hoopen, en zij kwamen in het midden van het leger, in den morgenwake, en zij sloegen Ammon, tot dat de dag heet werd; en het geschiedde, dat de overi-

gen alzoo verstrooid werden, dat er onder hen geen twee zamen bleven.
12 Toen zeide het volk tot Samuël: Wie is hij, die zeide: Zou Saul over ons regeren? Geeft hier die mannen, dat wij hen dooden.
13 Maar Saul zeide: Daar zal te dezen dage geen man gedood worden, want de HEER heeft heden eene verlossing in Israël gedaan.
14 Verder zeide Samuël tot het volk: Komt en laat ons naar Gilgal gaan, en het Koningrijk aldaar vernieuwen.
15 Toen ging al het volk naar Gilgal, en maakte Saul aldaar Koning voor het aangezigt des HEEREN te Gilgal; en zij offerden aldaar dankofferen voor het aangezigt des HEEREN; en Saul verheugde zich aldaar gansch zeer, met al de mannen van Israël.

HET 12 CAPITTEL.

TOEN zeide Samuël tot gansch Israël: Ziet, ik heb naar uwe stem gehoord in alles, wat gij mij gezegd hebt, en ik heb eenen Koning over u gezet.
2 En nu, ziet, daar trekt de Koning voor uw aangezigt heen, en ik ben oud en grijs geworden, en, ziet, mijne zonen zijn bij ulieden; en ik heb voor uwe aangezigten gewandeld van mijne jeugd af tot dezen dag toe.
3 Ziet, *hier* ben ik, betuigt tegen mij voor den HEER, en voor zijnen Gezalfde, wiens os ik genomen heb, en wiens ezel ik genomen heb, en wien ik verongelijkt heb, wien ik onderdrukt heb, en van wiens hand ik een geschenk genomen heb, dat ik mijne oogen van hem zou verborgen hebben; zoo zal ik het ulieden wedergeven.
4 Toen zeiden zij: Gij hebt ons niet verongelijkt, en gij hebt ons niet onderdrukt, en gij hebt van niemands hand iets genomen.
5 Toen zeide hij tot hen: De HEER zij een getuige tegen ulieden, en zijn Gezalfde zij te dezen dage getuige, dat gij in mijne hand niets gevonden hebt. En *het volk* zeide: Hij zij getuige.
6 Verder zeide Samuël tot het volk: Het is de HEER, die Mozes en Aäron gemaakt heeft, en die uwe vaders uit Egypteland opgebragt heeft.
7 En nu, stelt u *hier*, dat ik met ulieden regte, voor het aangezigt des HEEREN, over al de geregtigheden des HEEREN, die hij aan u en aan uwe vaderen gedaan heeft.
8 Nadat Jakob in Egypte gekomen was, zoo riepen uwe vaders tot den HEER; en de HEER zond Mozes en Aäron, en zij leidden uwe vaders uit Egypte, en deden hen aan deze plaats wonen.
9 Maar zij vergaten den HEER, hunnen God; zoo verkocht hij hen in de hand van Sísera, den krijgsoverste, te Hazor, en in de hand der Filistijnen, en in de hand van den Koning der Moabiten, die tegen hen streden.
10 En zij riepen tot den HEER, en zeiden: Wij hebben gezondigd, dewijl wij den HEER verlaten, en den Baäls en Astharots gediend hebben; en nu, ruk ons uit de hand onzer vijanden, en wij zullen u dienen.
11 En de HEER zond Jerubbaäl, en Bedan, en Jeftha, en Samuël, en hij rukte u uit de hand uwer vijanden rondom, alzoo dat gij zeker woondet.
12 Als gij nu zaagt, dat Nahas, de Koning van de kinderen Ammons, tegen u kwam, zoo zeidet gij tot mij: Neen, maar een Koning zal over ons regeren; zoo toch de HEER, uw God, uw Koning was.
13 En nu, ziet daar den Koning, dien gij verkoren hebt, dien gij begeerd hebt; en ziet, de HEER heeft eenen Koning over ulieden gezet.
14 Zoo gij den HEER zult vreezen, en hem dienen, en naar zijne stem hooren, en den mond des HEEREN niet wederspannig zijn, zoo zult gijlieden, zoo wel gij als de Koning, die over u regeren zal, achter den HEER, uwen God, zijn.
15 Doch zoo gij naar de stem des HEEREN niet zult hooren, maar den mond des HEEREN wederspannig zijn, zoo zal de hand des HEEREN tegen u zijn, als tegen uwe vaders.
16 Ook stelt u nu *hier* en ziet die groote zaak, welke de HEER voor uwe oogen doen zal.
17 Is het niet heden de tarwenoogst? Ik zal tot den HEER roepen, en hij zal donder en regen geven; zoo weet dan, en ziet, dat uw kwaad groot is, hetwelk gij voor de oogen des HEEREN gedaan hebt, dat gij eenen Koning voor u begeerd hebt.
18 Toen Samuël den HEER aanriep, zoo gaf de HEER donder en regen te dien dage; daarom vreesde al het volk zeer den HEER en Samuël.
19 En al het volk zeide tot Samuël: Bid voor uwe knechten den HEER, uwen God, dat wij niet sterven; want boven al onze zonden hebben wij dit kwaad daartoe gedaan, dat wij voor ons eenen Koning begeerd hebben.
20 Toen zeide Samuël tot het volk: Vreest niet, gij hebt al dit kwaad ge-

daan; doch wijkt niet van achter den HEER af, maar dient den HEERE met uw gansche hart,

21 En wijkt niet af; want gij zoudt de ijdelheden na *volgen*, die niet voordeelig zijn, noch verlossen, want zij zijn ijdelheden.

22 Want de HEER zal zijn volk niet verlaten, om zijns grooten naams wil; dewijl het den HEERE beliefd heeft ulieden zich tot een volk te maken.

23 Wat ook mij aangaat, het zij verre van mij, dat ik tegen den HEER zoude zondigen, dat ik zoude aflaten voor ulieden te bidden; maar ik zal u den goeden en regten weg leeren.

24 Vreest slechts den HEER, en dient hem trouwelijk met uw gansche hart; want ziet, hoe groote dingen hij bij ulieden gedaan heeft.

25 Maar indien gij voortaan kwaad doet, zoo zult gijlieden, als ook uw Koning, omkomen.

HET 13 CAPITTEL.

SAUL was één jaar in zijne regering geweest, en het tweede jaar regeerde hij over Israël.

2 Toen verkoos zich Saul drie duizend *mannen* uit Israël; en er waren bij Saul twee duizend te Michmas en op het gebergte van Bethel, en duizend waren er bij Jónathan te Gíbea-Benjamins; en het overige des volks liet hij gaan, een iegelijk naar zijne tent.

3 Doch Jónathan sloeg de bezetting der Filistijnen, die te Geba was, hetwelk de Filistijnen hoorden. Daarom blies Saul met de bazuin in het gansche land, zeggende: Laat het de Hebreeën hooren.

4 Toen hoorde het gansche Israël zeggen: Saul heeft de bezetting der Filistijnen geslagen, en ook is Israël stinkende geworden bij de Filistijnen. Toen werd het volk zamengeroepen achter Saul, naar Gilgal.

5 En de Filistijnen werden verzameld om te strijden tegen Israël, dertig duizend wagens, en zes duizend ruiters, en volk in menigte als het zand, dat aan den oever der zee is; en zij togen op, en legerden zich te Michmas, tegen het oosten van Beth-Aven.

6 Toen de mannen van Israël zagen, dat zij in nood waren (want het volk was benaauwd), zoo verborg zich het volk in de spelonken, en in de doornenbosschen, en in de steenklippen, en in de vestingen, en in de putten.

7 De Hebreeën nu gingen over de Jordaan in het land van Gad en Gílead. Toen Saul nog zelf te Gilgal was, zoo kwam al het volk bevende achter hem.

8 En hij vertoefde zeven dagen, tot den tijd, dien Samuël bestemd had. Als Samuël te Gilgal niet opkwam, zoo verstrooide het volk van hem.

9 Toen zeide Saul: Brengt tot mij herwaarts een brandoffer en dankoffer; en hij offerde brandoffer.

10 En het geschiedde, toen hij geëindigd had het brandoffer te offeren, ziet, zoo kwam Samuël; en Saul ging uit hem te gemoet, om hem te zegenen.

11 Toen zeide Samuël: Wat hebt gij gedaan? Saul nu zeide: Omdat ik zag, dat zich het volk van mij verstrooide, en gij op den bestemden tijd der dagen niet kwaamt, en de Filistijnen te Michmas vergaderd waren,

12 Zoo zeide ik: Nu zullen de Filistijnen tot mij afkomen te Gilgal, en ik heb het aangezigt des HEEREN niet ernstig aangebeden; zoo dwong ik mij zelven, en heb brandoffer geofferd.

13 Toen zeide Samuël tot Saul: Gij hebt zottelijk gedaan, gij hebt het gebod van den HEER, uwen God, niet gehouden, dat hij u geboden heeft; want de HEER zou nu uw rijk over Israël bevestigd hebben tot in eeuwigheid.

14 Maar nu zal uw rijk niet bestaan. De HEER heeft zich eenen man gezocht naar zijn hart, en de HEER heeft hem geboden een voorganger te zijn over zijn volk, omdat gij niet gehouden hebt, wat u de HEER geboden had.

15 Toen maakte zich Samuël op, en hij ging op van Gilgal naar Gíbea-Benjamins; en Saul telde het volk, dat bij hem gevonden werd, omtrent zes honderd man.

16 En Saul en zijn zoon Jónathan, en het volk, dat bij hen gevonden was, bleven te Geba-Benjamins; maar de Filistijnen waren te Michmas gelegerd.

17 En de verdervers gingen uit het leger der Filistijnen, in drie hoopen: de ééne hoop keerde zich op den weg naar Ofra, naar het land Sual;

18 En één hoop keerde zich naar den weg van Beth-horon; en één hoop keerde zich naar den weg der landpale, die naar het dal Zebóim naar de woestijn uitziet.

19 En daar werd geen smid gevonden in het gansche land van Israël; want de Filistijnen hadden gezegd: Opdat de Hebreeën geen zwaard noch spies maken.

20 Daarom moest gansch Israël tot de Filistijnen aftrekken, opdat een iegelijk

zijn ploegijzer, of zijne spade, of zijne
bijl, of zijn houweel scherpen liet.
21 Maar zij hadden tandige vijlen tot
hunne houweelen, en tot hunne spaden,
en tot de drietandige vorken, en tot de
bijlen, en tot het stellen der prikkelen.
22 En het geschiedde ten dage des
strijds, dat er geen zwaard noch spies
gevonden werd in de hand van het gan-
sche volk, dat bij Saul en bij Jónathan
was; doch bij Saul en bij Jónathan, zij-
nen zoon, werden zij gevonden.
23 En het leger der Filistijnen toog
naar den doortogt van Michmas.

HET 14 CAPITTEL.

HET geschiedde nu op eenen dag, dat
Jónathan, de zoon van Saul, tot
den jongen, die zijne wapenen droeg,
zeide: Kom en laat ons tot de bezetting
der Filistijnen overgaan, welke aan gene
zijde is; doch hij gaf het zijnen vader
niet te kennen.
2 Saul nu zat aan het uiterste van Gí-
bea onder den granatenboom, die te
Migron was; en het volk, dat bij hem
was, was omtrent zes honderd man.
3 En Ahía, de zoon van Ahítub, den
broeder van Ikabod, den zoon van Píne-
has, den zoon van Eli, was priester des
HEEREN te Silo, dragende den efod;
doch het volk wist niet, dat Jónathan
heen gegaan was.
4 Er was nu tusschen de doortogten,
waar Jónathan zocht door te gaan tot de
bezetting der Filistijnen, eene scherpte
van eene steenklip aan deze zijde, en
eene scherpte van eene steenklip aan
gene zijde; en de naam der eene was
Bozez, en de naam der andere Séne.
5 De eene tand was gelegen tegen het
noorden, tegen over Michmas, en de
andere tegen het zuiden tegen over
Geba.
6 Jónathan nu zeide tot den jongen,
die zijne wapenen droeg: Kom en laat
ons tot de bezetting dezer onbesnedenen
overgaan; misschien zal de HEER voor
ons werken; want bij den HEER is geene
verhindering om te verlossen door velen
of door weinigen.
7 Toen zeide zijn wapendrager tot
hem: Doe al wat in uw hart is; wend
u, zie ik ben met u, naar uw hart.
8 Jónathan nu zeide: Zie, wij zullen
overgaan tot die mannen, en wij zullen
ons aan hen ontdekken.
9 Indien zij aldus tot ons zeggen: Staat
stil, tot dat wij aan ulieden komen; zoo
zullen wij blijven staan aan onze plaats,
en tot hen niet opklimmen.
10 Maar zeggen zij aldus: Klimt tot
ons op; zoo zullen wij opklimmen, want
de HEER heeft ze in onze hand gegeven;
en dit zal ons een teeken zijn.
11 Toen zij beiden zich aan de bezet-
ting der Filistijnen ontdekten, zoo zei-
den de Filistijnen: Ziet, de Hebreën
zijn uit de hòlen uitgegaan, waarin zij
zich verstoken hadden.
12 Verder antwoordden de mannen der
bezetting aan Jónathan en zijnen wa-
pendrager, en zeiden: Klimt op tot ons,
en wij zullen het u wijs maken. En
Jónathan zeide tot zijnen wapendrager:
Klim op achter mij, want de HEER heeft
hen gegeven in de hand van Israël.
13 Toen klom Jónathan op zijne han-
den en op zijne voeten, en zijn wapen-
drager hem na; en zij vielen voor Jóna-
thans aangezigt, en zijn wapendrager
doodde ze achter hem.
14 Deze eerste slag nu, waarmede Jó-
nathan en zijn wapendrager omtrent
twintig mannen versloegen, geschiedde
omtrent in de helft eens bunders, zijnde
een jok ossen lands.
15 En er was eene beving in het leger,
op het veld en onder het gansche volk;
de bezetting en de verdervers beefden
ook zelfs; ja het land werd beroerd,
want het was eene beving van God.
16 Als nu de wachters van Saul te
Gíbea-Benjamins zagen, dat, ziet, de
menigte versmolt, en doorging, en ge-
klopt werd;
17 Toen zeide Saul tot het volk, dat
bij hem was: Telt toch, en beziet, wie
van ons weg gegaan is. En zij telden,
en ziet, Jónathan en zijn wapendrager
waren er niet.
18 Toen zeide Saul tot Ahía: Breng
de ark Gods herwaarts; want de ark
Gods was te dien dage bij de kinderen
Israëls.
19 En het geschiedde, toen Saul nog
tot den priester sprak, dat het rumoer,
hetwelk in het leger der Filistijnen was,
zeer toenam en vermenigvuldigde; zoo
zeide Saul tot den priester: Haal uwe
hand in.
20 Saul nu, en al het volk, dat bij hem
was, werd zamen geroepen, en zij kwa-
men ten strijde; en ziet, het zwaard des
eenen was tegen den anderen, daar was
een zeer groot gedruis.
21 Daar waren ook Hebreën bij de Fi-
listijnen, als eertijds, die met hen in het
leger opgetogen waren rondom; dezen
nu vervoegden zich ook met de Israëli-
ten, die bij Saul en Jónathan waren.
22 Als alle mannen van Israël, die zich
verstoken hadden in het gebergte van

Efraïm, hoorden, dat de Filistijnen
vlugtten, zoo kleefden zij ook hen achter aan in den strijd.
23 Alzoo verloste de HEER Israël te
dien dage; en het leger trok over naar
Beth-Aven.
24 En de mannen van Israël werden
mat te dien dage; want Saul had het
volk bezworen, zeggende: Vervloekt zij
de man, die spijze eet tot aan den avond,
opdat ik mij aan mijne vijanden wreke.
Daarom proefde het gansche volk geene
spijs.
25 En het gansche land kwam in een
woud; en daar was honig op het veld.
26 Toen het volk in het woud kwam,
ziet, zoo was er een honigvloed; maar
niemand raakte met zijne hand aan zijnen mond, want het volk vreesde de bezwering.
27 Maar Jónathan had het niet gehoord, toen zijn vader het volk bezworen had, en hij reikte het einde van den
staf uit, die in zijne hand was, en hij
doopte denzelven in eene honigraat;
als hij nu zijne hand tot zijnen mond
wendde, zoo werden zijne oogen verlicht.
28 Toen antwoordde een man uit het
volk, en zeide: Uw vader heeft het volk
zwaarlijk bezworen, zeggende: Vervloekt zij de man, die heden brood eet;
daarom bezwijkt het volk.
29 Toen zeide Jónathan: Mijn vader
heeft het land beroerd: zie toch, hoe
mijne oogen verlicht zijn, omdat ik een
weinig van dezen honig gesmaakt heb.
30 Hoe veel meer, indien het volk heden had mogen vrijelijk eten van den
buit zijner vijanden, dien het gevonden
heeft. Maar nu is die slag niet groot
geweest over de Filistijnen.
31 Doch zij sloegen te dien dage de
Filistijnen van Michmas tot Ajálon; en
het volk was zeer moede.
32 Toen maakte zich het volk aan den
buit, en zij namen schapen, en runderen, en kalveren, en zij slagtten ze tegen de aarde; en het volk at dezelve
met het bloed.
33 En men boodschapte het aan Saul,
zeggende: Zie, het volk verzondigt zich
aan den HEER, etende met het bloed.
En hij zeide: Gij hebt trouweloos gehandeld; wentelt heden eenen grooten
steen tot mij.
34 Verder sprak Saul: Verstrooit u onder het volk, en zegt tot hen: Brengt
tot mij een iegelijk zijnen os, en een
iegelijk zijn schaap, en slagt het hier,
en eet, en bezondigt u niet aan den
HEER, die etende met het bloed. Toen
bragt al het volk een iegelijk zijnen os
met zijne hand, des nachts, en slagtten
ze aldaar.
35 Toen bouwde Saul den HEERE eenen
altaar: dit was de eerste altaar, dien hij
den HEERE bouwde.
36 Daarna zeide Saul: Laat ons aftrekken de Filistijnen na, bij nacht, en laat
ons dezelve berooven, tot dat het morgen licht worde, en laat ons niet éénen
man onder hen overig laten. Zij nu
zeiden: Doe al wat goed is in uwe
oogen; maar de priester zeide: Laat
ons herwaarts tot God naderen.
37 Toen vraagde Saul God: Zal ik aftrekken de Filistijnen na? zult gij ze in
de hand van Israël overgeven? Doch hij
antwoordde hem niet te dien dage.
38 Toen zeide Saul: Komt herwaarts
uit alle hoeken des volks, en verneemt,
en ziet, waarin deze zonde heden geschied zij.
39 Want *zoo waarachtig als* de HEER
leeft, die Israël verlost, al ware het in
mijnen zoon Jónathan, zoo zal hij den
dood sterven; en niemand uit het gansche volk antwoordde hem.
40 Verder zeide hij tot het gansche Israël: Gijlieden zult aan de eene zijde
zijn, en ik en mijn zoon Jónathan zullen
aan de andere zijde zijn. Toen zeide
het volk tot Saul: Doe wat goed is in
uwe oogen.
41 Saul nu sprak tot den HEER, den
God van Israël: Toon den onschuldige.
Toen werd Jónathan en Saul geraakt,
en het volk ging *vrij* uit.
42 Toen zeide Saul: Werpt *het lot* tusschen mij en tusschen mijnen zoon
Jónathan. Toen werd Jónathan geraakt.
43 Saul dan zeide tot Jónathan: Geef
mij te kennen wat gij gedaan hebt.
Toen gaf het Jónathan hem te kennen,
en zeide: Ik heb maar een weinig honigs geproefd, met het uiterste des stafs,
dien ik in mijne hand had: zie *hier* ben
ik, moet ik sterven?
44 Toen zeide Saul: Zoo doe *mij* God,
en zoo doe hij daartoe, Jónathan, gij
moet den dood sterven.
45 Maar het volk zeide tot Saul: Zou
Jónathan sterven, die deze groote verlossing in Israël gedaan heeft? dat zij
verre: *zoo waarachtig als* de HEER leeft,
zoo er een haar van zijn hoofd op de
aarde vallen zal! want hij heeft *dit* heden met God gedaan. Alzoo verloste
het volk Jónathan, dat hij niet stierf.
46 Saul nu toog op van achter de Filis-

tijnen, en de Filistijnen trokken aan
hunne plaats.
47 Toen nam Saul het Koningrijk over
Israël in; en hij streed rondom tegen al
zijne vijanden, tegen Moab, en tegen de
kinderen Ammons, en tegen Edom, en
tegen de Koningen van Zoba, en tegen
de Filistijnen, en overal, waar hij zich
wendde, oefende hij straf.
48 En hij handelde dapper, en hij sloeg
de Amalekiten, en hij redde Israël uit
de hand desgenen, die hem beroofde.
49 De zonen van Saul nu waren Jóna-
than, en Isvi, en Malchi-Sua; en de na-
men zijner twee dochters waren *deze;*
de naam der eerstgeborene was Merab,
en de naam der kleinste Michal.
50 En de naam van Sauls huisvrouw
was Ahinóam, eene dochter van Ahimá-
äz; en de naam van zijnen krijgsoverste
was Abi-ner, een zoon van Ner, Sauls
oom.
51 En Kis was Sauls vader, en Ner,
Abners vader, was een zoon van Abíël.
52 En daar was een sterke krijg tegen
de Filistijnen al de dagen van Saul;
daarom alle helden en alle kloeke man-
nen, die Saul zag, die vergaderde hij tot
zich.

HET 15 CAPITTEL.

TOEN zeide Samuël tot Saul: De
HEER heeft mij gezonden, dat ik u
ten Koning zalfde over zijn volk, over
Israël; hoor dan nu de stem van de
woorden des HEEREN.
2 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Ik heb bezocht hetgeen Amalek aan Is-
raël gedaan heeft, hoe hij zich tegen
hem gesteld heeft op den weg, toen hij
uit Egypte opkwam.
3 Ga nu heen, en sla Amalek, en ver-
ban alles, wat hij heeft, en verschoon
hem niet; maar dood van den man af
tot de vrouw toe, van de kinders tot de
zuigelingen, van de ossen tot de scha-
pen, van de kemelen tot de ezelen toe.
4 Dit verkondigde Saul den volke, en
hij telde hen te Teláïm, twee honderd
duizend voetvolks, en tien duizend
mannen van Juda.
5 Als Saul tot aan de stad Amalek
kwam, zoo leide hij eene achterlage in
het dal.
6 En Saul liet den Keniten zeggen:
Gaat weg, wijkt, trekt af uit het mid-
den der Amalekiten, opdat ik u met
hen niet weg ruime; want gij hebt
barmhartigheid gedaan aan al de kin-
deren Israëls, toen zij uit Egypte op-
kwamen. Alzoo weken de Keniten uit
het midden der Amalekiten.
7 Toen sloeg Saul de Amalekiten van
Havíla af, tot daar gij komt te Sur, dat
voor aan Egypte is.
8 En hij ving Agag, den Koning der
Amalekiten, levend; maar al het volk
verbande hij door de scherpte des
zwaards.
9 Doch Saul en het *gansche* volk ver-
schoonde Agag, en de beste schapen, en
runderen, en de naast *beste,* en de lam
meren, en al wat best was, en zij wil
den die niet verbannen; maar alle ding
dat verachtzaam, en dat verdwijnende
was, dat verbanden zij.
10 Toen geschiedde het woord des HEE
REN tot Samuël, zeggende:
11 Het berouwt mij, dat ik Saul tot
Koning gemaakt heb, dewijl hij zich
van achter mij afgekeerd heeft, en mij-
ne woorden niet bevestigd heeft. Toen
ontstak Samuël, en hij riep tot den
HEER den ganschen nacht.
12 Daarna maakte zich Samuël des
morgens vroeg op, Saul te gemoet; en
het werd Samuël geboodschapt, zeg-
gende: Saul is te Karmel gekomen, en
zie, hij heeft zich eenen pilaar gesteld;
daarna is hij omgetogen, en doorgetrok-
ken, en naar Gilgal afgekomen.
13 Samuël nu kwam tot Saul, en Saul
zeide tot hem: Gezegend zijt gij den
HEERE; ik heb des HEEREN woord be-
vestigd.
14 Toen zeide Samuël: Wat is dan dit
voor eene stem der schapen in mijne
ooren, en eene stem der runderen, wel-
ke ik hoor?
15 Saul nu zeide: Zij hebben ze van
de Amalekiten gebragt, want het volk
heeft de beste schapen en runderen ver-
schoond, om den HEERE, uwen God, te
offeren; maar het overige hebben wij
verbannen.
16 Toen zeide Samuël tot Saul: Houd
op, zoo zal ik u te kennen geven, wat
de HEER dezen nacht tot mij gesproken
heeft. Hij dan zeide tot hem: Spreek.
17 En Samuël zeide: Is het niet *alzoo,*
toen gij klein waart in uwe oogen, dat
gij het hoofd der stammen van Israël
geworden zijt, en dat u de HEER tot Ko-
ning over Israël gezalfd heeft?
18 En de HEER heeft u op den weg ge-
zonden, en gezegd: Ga heen, en verban
de zondaars, de Amalekiten, en strijd
tegen hen, tot dat gij dezelven te niet
doet.
19 Waarom toch hebt gij naar de stem
des HEEREN niet gehoord, maar zijt tot
den roof gevlogen, en hebt gedaan wat
kwaad was in de oogen des HEEREN?

20 Toen zeide Saul tot Samuël: Ik heb immers naar de stem des HEEREN gehoord, en heb gewandeld op den weg, op welken mij de HEER gezonden heeft; en ik heb Agag, den Koning der Amalekiten, *mede* gebragt, maar de Amalekiten heb ik verbannen.
21 Het volk nu heeft genomen van den roof, schapen en runderen, het voornaamste van het verbannene, om den HEERE, uwen God, op te offeren te Gilgal.
22 Doch Samuël zeide: Heeft de HEER lust aan brandoffers en slagtoffers, *zoo zeer* als aan het gehoorzamen van de stem des HEEREN? Zie, gehoorzamen is beter dan slagtoffer, opmerken dan het vette der rammen.
23 Want wederspannigheid is eene zonde der tooverij, en wederstreven is afgoderij en beeldendienst. Omdat gij des HEEREN woord verworpen hebt, zoo heeft hij u verworpen, dat gij geen Koning zult zijn.
24 Toen zeide Saul tot Samuël: Ik heb gezondigd, omdat ik des HEEREN bevel en uwe woorden overtreden heb; want ik heb het volk gevreesd en naar hunne stem gehoord.
25 Nu dan, vergeef *mij* toch mijne zonde, en keer met mij weder, dat ik den HEER aanbidde.
26 Doch Samuël zeide tot Saul: Ik zal met u niet wederkeeren; omdat gij het woord des HEEREN verworpen hebt, zoo heeft de HEER u verworpen, dat gij geen Koning over Israël zult zijn.
27 Als zich Samuël omkeerde om weg te gaan, zoo greep hij eene slip van deszelfs mantel, en zij scheurde.
28 Toen zeide Samuël tot hem: De HEER heeft heden het Koningrijk van Israël van u afgescheurd, en heeft het aan uwen naaste gegeven, die beter is dan gij.
29 En ook liegt hij, die de overwinning van Israël is, niet, en het berouwt hem niet; want hij is geen mensch, dat hem *iets* berouwen zou.
30 Hij dan zeide: Ik heb gezondigd; eer mij toch nu voor de oudsten mijns volks, en voor Israël; en keer weder met mij, dat ik den HEER, uwen God, aanbidde.
31 Toen keerde Samuël weder Saul na; en Saul aanbad den HEER.
32 Toen zeide Samuël: Breng Agag, den Koning der Amalekiten, hier tot mij. Agag nu ging tot hem weeldelijk; en Agag zeide: Voorwaar de bitterheid des doods is geweken.
33 Maar Samuël zeide: Gelijk uw zwaard de vrouwen van hare kinderen beroofd heeft, alzoo zal uwe moeder van hare kinderen beroofd worden onder de vrouwen. Toen hieuw Samuël Agag in stukken, voor het aangezigt des HEEREN te Gilgal.
34 Daarna ging Samuël naar Rama; en Saul ging op naar zijn huis te Gibea-Sauls.
35 En Samuël zag Saul niet meer tot den dag zijns doods toe; evenwel droeg Samuël leed om Saul: en het berouwde den HEERE, dat hij Saul tot Koning over Israël gemaakt had.

HET 16 CAPITTEL.

TOEN zeide de HEER tot Samuël: Hoe lang draagt gij leed om Saul, dien ik toch verworpen heb, dat hij geen Koning zij over Israël? vul uwen hoorn met olie, en ga heen, ik zal u zenden tot Isaï, den Bethlehemiet, want ik heb mij eenen Koning onder zijne zonen uitgezien.
2 Maar Samuël zeide: Hoe zou ik heengaan? Saul zal het toch hooren en mij dooden. Toen zeide de HEER: Neem een kalf van de runderen met u, en zeg: Ik ben gekomen, om den HEERE offerande te doen.
3 En gij zult Isaï ten offer noodigen, en ik zal u te kennen geven wat gij doen zult, en gij zult mij zalven dien ik u zeggen zal.
4 Samuël nu deed hetgeen de HEER gesproken had, en hij kwam te Bethlehem. Toen kwamen de oudsten der stad bevende hem te gemoet, en zeiden: Is uwe komst *met* vrede?
5 Hij dan zeide: *Met* vrede: ik ben gekomen om den HEERE offerande te doen; heiligt u, en komt met mij ten offer: en hij heiligde Isaï en deszelfs zonen, en hij noodigde hen ten offer.
6 En het geschiedde, toen zij inkwamen, zoo zag hij Eliab aan, en dacht: Zekerlijk is *deze* voor den HEER, zijn gezalfde.
7 Doch de HEER zeide tot Samuël: Zie zijne gestalte niet aan, noch de hoogte zijner statuur, want ik heb hem verworpen; want het is niet gelijk de mensch ziet, want de mensch ziet aan wat voor oogen is, maar de HEER ziet het hart aan.
8 Toen riep Isaï Abinádab, en hij deed hem voorbij het aangezigt van Samuël gaan; doch hij zeide: Dezen heeft de HEER ook niet verkoren.
9 Daarna liet Isaï Samma voorbijgaan;

doch hij zeide: Dezen heeft de HEER
ook niet verkoren.
10 Alzoo liet Isaï zijne zeven zonen
voorbij het aangezigt van Samuël gaan;
doch Samuël zeide tot Isaï: De HEER
heeft dezen niet verkoren.
11 Voorts zeide Samuël tot Isaï: Zijn
dit al de jongelingen? En hij zeide: De
kleinste is nog overig, en zie, hij weidt
de schapen. Samuël nu zeide tot Isaï:
Zend henen en laat hem halen, want wij
zullen niet rondom aanzitten, tot dat hij
hier zal gekomen zijn.
12 Toen zond hij henen, en bragt hem
in; hij nu was roodachtig, mitsgaders
schoon van oogen en schoon van aan-
zien; en de HEER zeide: Sta op, zalf
hem, want deze is het.
13 Toen nam Samuël den oliehoorn, en
hij zalfde hem in het midden zijner
broederen. En de Geest des HEEREN
werd vaardig over David van dien dag
af en voortaan. Daarna stond Samuël
op, en hij ging naar Rama.
14 En de Geest des HEEREN week van
Saul; en een booze geest van den HEER
verschrikte hem.
15 Toen zeiden Sauls knechten tot
hem: Zie toch, een booze geest Gods
verschrikt u.
16 Onze heer zegge toch tot uwe knech-
ten, die voor uw aangezigt *staan*, dat
zij eenen man zoeken, die op de harp
spelen kan; en het zal geschieden, als
de booze geest Gods op u is, dat hij met
zijne hand spele, dat het beter met u
worde.
17 Toen zeide Saul tot zijne knechten:
Ziet mij toch eenen man uit, die wel
spelen kan, en brengt hem tot mij.
18 Toen antwoordde een van de jonge-
lingen, en zeide: Zie, ik heb gezien
eenen zoon van Isaï, den Bethlehemiet,
die spelen kan, en hij is een dapper held,
en een krijgsman, en verstandig in za-
ken, en een schoon man, en de HEER is
met hem.
19 Saul nu zond boden tot Isaï, en zei-
de: Zend uwen zoon David tot mij, die
bij de schapen is.
20 Toen nam Isaï eenen ezel met
brood, en eenen lederen zak met wijn,
en een geitenbokje? en hij zond ze
door de hand van zijnen zoon David
aan Saul.
21 Alzoo kwam David tot Saul, en hij
stond voor zijn aangezigt; en hij be-
minde hem zeer, en hij werd zijn wa-
pendrager.
22 Daarna zond Saul tot Isaï, om te
zeggen: Laat toch David voor mijn aan-
gezigt staan, want hij heeft genade in
mijne oogen gevonden.
23 En het geschiedde, als de Geest
Gods over Saul was, zoo nam David de
harp, en hij speelde met zijne hand: dit
was voor Saul eene verademing, en het
werd beter met hem, en de booze geest
week van hem.

HET 17 CAPITTEL.

EN de Filistijnen verzamelden hun
heir ten strijde, en verzamelden
zich te Socho, dat in Juda is; en zij le-
gerden zich tusschen Socho en tusschen
Azéka, aan het einde van Dammim.
2 Doch Saul en de mannen van Israël
verzamelden zich, en legerden zich in
het eikendal, en stelden de slagorden
tegen de Filistijnen aan.
3 De Filistijnen nu stonden aan eenen
berg aan gene, en de Israëliten stonden
aan eenen berg aan deze zijde; en de
vallei was tusschen hen.
4 Toen ging er een kampvechter uit,
uit het leger der Filistijnen, zijn naam
was Goliath, van Gath; zijne hoogte
was zes ellen en eene span.
5 En hij had eenen koperen helm op
zijn hoofd, en hij had een schubachtig
pantsier aan; en het gewigt van het
pantsier was vijf duizend sikkelen ko-
pers;
6 En een koperen scheenharnas boven
zijne voeten, en een koperen schild tus-
schen zijne schouders.
7 En de schacht van zijne spies was als
een weversboom, en het lemmer van
zijne spies was van zes honderd sikke-
len ijzers; en de schilddrager ging voor
zijn aangezigt.
8 Deze nu stond, en riep tot de slagor-
de van Israël, en zeide tot hen: Waarom
zoudt gijlieden uittrekken, om de sla-
gorde te stellen? ben ik niet een Filis-
tijn, en gijlieden knechten van Saul?
kiest eenen man onder u, die tot mij
afkome.
9 Indien hij tegen mij strijden en mij
verslaan kan, zoo zullen wij ulieden tot
knechten zijn; maar indien ik hem over-
win en hem sla, zoo zult gij ons tot
knechten zijn, en ons dienen.
10 Verder zeide de Filistijn: Ik heb
heden de slagorden van Israël gehoond,
zeggende: Geeft mij eenen man, dat wij
zamen strijden.
11 Toen Saul en het gansche Israël
deze woorden van den Filistijn hoor-
den, zoo ontzetteden zij zich, en vrees-
den zeer.
12 David nu was de zoon van den Efra-
tischen man van Bethlehem-Juda, wiens

naam was Isaï, en *die* acht zonen had;
en in de dagen van Saul was hij een
man, oud, afgaande onder de man-
nen.
13 En de drie grootste zonen van Isaï
gingen henen, zij volgden Saul na in den
krijg. De namen nu zijner drie zonen,
die in den krijg gingen, waren: Elíab,
de eerstgeborene, en zijn tweede Abiná-
dab, en de derde Samma.
14 En David was de kleinste: en de
drie grootsten waren Saul nagevolgd.
15 Doch David ging henen, en kwam
weder van Saul, om zijns vaders schapen
te weiden te Bethlehem.
16 De Filistijn nu trad toe, des morgens
vroeg en des avonds. Alzoo stelde hij
zich *daar* veertig dagen lang.
17 En Isaï zeide tot zijnen zoon David:
Neem toch voor uwe broeders een efa
van dit geroost koren, en deze tien
brooden, en breng ze ter loops in het
leger tot uwe broederen.
18 Maar breng deze tien melkkazen
aan de oversten over duizend; en gij
zult uwe broederen bezoeken, of het
hun wel ga, en gij zult van hen pand
mede nemen.
19 Saul nu, en zij, en alle mannen van
Israël waren bij het eikendal met de
Filistijnen strijdende.
20 Toen maakte zich David des mor-
gens vroeg op, en hij liet de schapen bij
den hoeder, en hij nam het op, en ging
henen, gelijk Isaï hem bevolen had; en
hij kwam aan den wagenburg, als het
heir in slagorde uittoog, en men ten
strijde riep.
21 En de Israëliten en Filistijnen stel-
den slagorde tegen slagorde.
22 David nu liet de vaten van zich, on-
der de hand van den bewaarder der va-
ten, en hij liep ter slagorde; en hij
kwam en vraagde zijne broederen naar
hunnen welstand.
23 Toen hij met hen sprak, ziet, zoo
kwam de kampvechter op; zijn naam
was Goliath, de Filistijn van Gath, uit
het heir der Filistijnen, en hij sprak
achtervolgens die woorden; en David
hoorde ze.
24 Doch alle mannen in Israël, als zij
dien man zagen, zoo vlugtten zij voor
zijn aangezigt, en zij vreesden zeer.
25 En de mannen Israëls zeiden: Hebt
gijlieden dien man wel gezien, die opge-
komen is? want hij is opgekomen, om
Israël te honen; en het zal geschieden,
dat de Koning dien man, die hem slaat,
met grooten rijkdom verrijken zal, en
hij zal hem zijne dochter geven, en hij
zal zijns vaders huis vrijmaken in Is-
raël.
26 Toen zeide David tot de mannen,
die bij hem stonden, zeggende: Wat zal
men dien man doen, die dezen Filistijn
slaat, en den smaad van Israël wendt?
want wie is deze onbesneden Filistijn,
dat hij de slagorden van den levenden
God zou honen?
27 Wederom zeide hem het volk ach-
tervolgens dat woord, zeggende: Alzoo
zal men den man doen, die hem slaat.
28 Als Elíab, zijn grootste broeder,
hem tot die mannen hoorde spreken,
zoo ontstak de toorn van Elíab tegen
David, en hij zeide: Waarom zijt gij nu
afgekomen? en onder wien hebt gij de
weinige schapen in de woestijn gelaten?
ik ken uwe vermetelheid en de boosheid
uwes harten wel, want gij zijt afgeko-
men, opdat gij den strijd zaagt.
29 Toen zeide David: Wat heb ik nu
gedaan? is er geen oorzaak?
30 En hij wendde zich af van dien naar
eenen anderen toe, en hij zeide achter-
volgens dat woord; en het volk gaf hem
weder antwoord, achtervolgens de eerste
woorden.
31 Toen die woorden gehoord werden,
welke David gesproken had, en in de te-
genwoordigheid van Saul verkondigd
werden, zoo liet hij hem halen.
32 En David zeide tot Saul: Aan geen'
mensch ontvalle het hart, om zijnent
wil: uw knecht zal heengaan, en hij zal
met dezen Filistijn strijden.
33 Maar Saul zeide tot David: Gij zult
niet kunnen heengaan tot dezen Filis-
tijn, om met hem te strijden, want gij
zijt een jongeling, en hij is een krijgs-
man van zijne jeugd af.
34 Toen zeide David tot Saul: Uw
knecht weidde de schapen zijns vaders,
en er kwam een leeuw en een beer, en
nam een schaap van de kudde weg.
35 En ik ging uit hem na, en ik sloeg
hem, en redde het uit zijnen mond; toen
hij tegen mij opstond, zoo vatte ik hem
bij zijnen baard, en sloeg hem, en dood-
de hem.
36 Uw knecht heeft zoo den leeuw als
den beer geslagen; alzoo zal deze onbe-
snedenen Filistijn zijn, gelijk een van
die, omdat hij de slagorden van den le-
venden God gehoond heeft.
37 Verder zeide David: De HEER, die
mij van de hand van den leeuw gered
heeft, en uit de hand van den beer, die
zal mij redden uit de hand van dezen
Filistijn. Toen zeide Saul tot David,
ga heen, en de HEER zij met u.

38 En Saul kleedde David met zijne
kleederen, en zette eenen koperen helm
op zijn hoofd, en hij kleedde hem met
een pantsier.
39 En David gordde zijn zwaard aan
over zijne kleederen, en wilde gaan,
want hij had het nooit verzocht. Toen
zeide David tot Saul: Ik kan in deze
niet gaan, want ik heb het nooit ver-
zocht; en David leide ze van zich.
40 En hij nam zijnen staf in zijne
hand, en hij koos zich vijf gladde stee-
nen uit de beek, en leide ze in de her-
derstasch, die hij had, te weten in den
zak, en zijn slinger was in zijne hand;
alzoo naderde hij tot den Filistijn.
41 De Filistijn ging ook heen, gaande
en naderende tot David; en zijn schild-
drager *ging* voor zijn aangezigt.
42 Toen de Filistijn opzag, en David
zag, zoo verachtte hij hem; want hij
was een jongeling, roodachtig, mitsga-
ders schoon van aanzien.
43 De Filistijn nu zeide tot David: Ben
ik een hond, dat gij tot mij komt met
stokken? en de Filistijn vloekte David
bij zijne Goden.
44 Daarna zeide de Filistijn tot David:
Kom tot mij, zoo zal ik uw vleesch aan
de vogelen des hemels geven, en aan de
dieren des velds.
45 David daarentegen zeide tot den
Filistijn: Gij komt tot mij met een
zwaard, en met eene spies, en met een
schild; maar ik kom tot u in den naam
van den HEER der heirscharen, den God
der slagorden van Israël, die gij ge-
hoond hebt.
46 Te dezen dage zal de HEER u be-
sluiten in mijne hand, en ik zal u slaan,
en ik zal uw hoofd van u wegnemen, en
ik zal de doode ligchamen van het le-
ger der Filistijnen dezen dag aan de
vogelen des hemels, en aan de bee-
sten des velds geven; en de gansche
aarde zal weten, dat Israël eenen God
heeft.
47 En deze gansche vergadering zal
weten, dat de HEER niet door het
zwaard, noch door de spies verlost;
want de krijg is des HEEREN: die zal
ulieden in onze hand geven.
48 En het geschiedde, toen de Filistijn
zich opmaakte, en heenging, en David
te gemoet naderde, zoo haastte zich
David, en liep naar de slagorde toe, den
Filistijn te gemoet.
49 En David stak zijne hand in de
tasch, en hij nam eenen steen daaruit,
en hij slingerde, en trof den Filistijn in
zijn voorhoofd; zoodat de steen zonk in
zijn voorhoofd, en hij viel op zijn aan-
gezigt ter aarde.
50 Alzoo overweldigde David den Fi-
listijn met eenen slinger en met eenen
steen; en hij versloeg den Filistijn, en
doodde hem; doch David had geen
zwaard in de hand.
51 Daarom liep David, en stond op den
Filistijn, en nam deszelfs zwaard, en
hij trok het uit zijne scheede, en hij
doodde hem, en hij hieuw hem het
hoofd daarmede af. Toen de Filistij-
nen zagen, dat hun geweldigste dood
was, zoo vlugtten zij.
52 Toen maakten zich de mannen van
Israël en van Juda op, en juichten, en
vervolgden de Filistijnen, tot daar men
komt aan de vallei, en tot aan de poor-
ten van Ekron; en de verwonden der
Filistijnen vielen op den weg van Saä-
raïm, en tot aan Gath, en tot aan
Ekron.
53 Daarna keerden de kinderen Is-
raëls om, van het hittig najagen der
Filistijnen, en zij beroofden derzelver
legers.
54 Daarna nam David het hoofd van
den Filistijn, en bragt het naar Jeruza-
lem; maar deszelfs wapenen leide hij
in zijne tent.
55 Toen Saul David zag uitgaan den
Filistijn te gemoet zeide hij tot Abner,
den krijgsoverste: Wiens zoon is deze
jongeling, Abner? En Abner zeide:
Zoo waarlijk als uwe ziel leeft, ô Ko-
ning, ik weet het niet.
56 De Koning nu zeide: Vraag gij het,
wiens zoon deze jongeling is.
57 Als David wederkeerde van het
slaan des Filistijns, zoo nam hem Ab-
ner, en hij bragt hem voor het aange-
zigt van Saul, en het hoofd van den
Filistijn was in zijne hand.
58 En Saul zeide tot hem: Wiens zoon
zijt gij, jongeling? En David zeide: Ik
ben een zoon van uwen knecht Isaï,
den Bethlehemiet.

HET 18 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, als hij geëindigd
had tot Saul te spreken, dat de ziel
van Jónathan verbonden werd aan de
ziel van David; en Jónathan beminde
hem als zijne ziel.
2 En Saul nam hem te dien dage, en
liet hem niet wederkeeren tot zijns va-
ders huis.
3 Jónathan nu en David maakten een
verbond, dewijl hij hem lief had als
zijne ziel.
4 En Jónathan deed zijnen mantel af,
dien hij aanhad, en gaf hem aan David,

ook zijne kleederen, ja tot zijn zwaard toe, en tot zijnen boog toe, en tot zijnen gordel toe.
5 En David toog uit, overal, waar Saul hem zond: hij gedroeg zich voorzigtig, en Saul zette hem over de krijgslieden; en hij was aangenaam in de oogen van het gansche volk, en ook in de oogen der knechten van Saul.
6 Het geschiedde nu, toen zij kwamen, en David wederkeerde van het slaan der Filistijnen, dat de vrouwen uitgingen uit al de steden van Israël, met gezang en reijen, den Koning Saul te gemoet, met trommelen, met vreugde, en met muzijk-instrumenten.
7 En de vrouwen, spelende, antwoordden *elkander* en zeiden: Saul heeft zijne duizenden verslagen, maar David zijne tienduizenden.
8 Toen ontstak Saul zeer, en dat woord was kwaad in zijne oogen, en hij zeide: Zij hebben David tienduizend gegeven, doch mij hebben zij *maar* duizend gegeven; en voorzeker zal het Koningrijk nog voor hem zijn.
9 En Saul had het oog op David, van dien dag af en voortaan.
10 En het geschiedde des anderen daags, dat de booze geest Gods over Saul vaardig werd, en hij profeteerde midden in het huis, en David speelde op snarenspel met zijne hand, als van dag tot dag: Saul nu had eene spies in de hand.
11 En Saul schoot de spies, en zeide: Ik zal David aan den wand spitten; maar David wendde zich tweemaal van zijn aangezigt af.
12 En Saul vreesde voor David, want de HEER was met hem, en hij was van Saul geweken.
13 Daarom deed hem Saul van zich weg, en hij zette hem zich tot eenen overste van duizend; en hij ging uit en hij ging in voor het aangezigt des volks.
14 En David gedroeg zich voorzigtig op al zijne wegen; en de HEER was met hem.
15 Toen nu Saul zag, dat hij zich zeer voorzigtig gedroeg, vreesde hij voor zijn aangezigt.
16 Doch gansch Israël en Juda had David lief, want hij ging uit en hij ging in voor hun aangezigt.
17 Derhalve zeide Saul tot David: Zie, mijne grootste dochter Merab zal ik u tot eene vrouw geven; alleenlijk wees mij een dapper zoon, en voer den krijg des HEEREN: want Saul zeide: Dat mijne hand niet tegen hem zij, maar dat de hand der Filistijnen tegen hem zij.
18 Doch David zeide tot Saul: Wie ben ik, en wat is mijn leven, *en* mijns vaders huisgezin in Israël, dat ik des Konings schoonzoon zoude worden?
19 Het geschiedde nu ten tijde, als men Merab, de dochter van Saul, aan David geven zou, zoo is zij aan Adriël, den Meholathiet, ter vrouw gegeven.
20 Doch Michal, de dochter van Saul, had David lief. Toen dat Saul te kennen werd gegeven, zoo was die zaak regt in zijne oogen.
21 En Saul zeide: Ik zal ze hem geven, dat zij hem tot een' valstrik zij, en dat de hand der Filistijnen tegen hem zij. Daarom zeide Saul tot David: Met de andere zult gij heden mijn schoonzoon worden.
22 En Saul gebood zijnen knechten: Spreekt met David in het heimelijke, zeggende: Zie, de Koning heeft lust aan u, en al zijne knechten hebben u lief: word dan nu des Konings schoonzoon.
23 En de knechten van Saul spraken deze woorden voor de ooren van David. Toen zeide David: Is dat ligt in ulieder oogen, des Konings schoonzoon te worden, daar ik een arm en verachtzaam man ben?
24 En de knechten van Saul boodschapten het hem, zeggende: Zulke woorden heeft David gesproken.
25 Toen zeide Saul: Aldus zult gijlieden tot David zeggen: De Koning heeft geenen lust aan den bruidschat, maar aan honderd voorhuiden der Filistijnen, opdat men zich wreke aan des Konings vijanden: want Saul dacht David te vellen door de hand der Filistijnen.
26 Zijne knechten nu boodschapten David deze woorden. En die zaak was regt in de oogen van David, dat hij des Konings schoonzoon zoude worden; maar de dagen waren nog niet vervuld.
27 Toen maakte zich David op, en hij en zijne mannen gingen heen, en zij sloegen onder de Filistijnen twee honderd mannen, en David bragt hunne voorhuiden, en men leverde ze den Koning volkomenlijk, opdat hij schoonzoon des Konings worden zou. Toen gaf Saul hem zijne dochter Michal ter vrouw.
28 En Saul zag en merkte, dat de HEER met David was; en Michal, de dochter van Saul, had hem lief.
29 Toen vreesde Saul nog meer voor David; en Saul was David een vijand al *zijne* dagen.
30 Als de vorsten der Filistijnen uit-

togen, zoo geschiedde het, als zij uittogen, dat David kloeker was, dan al de knechten van Saul; zoodat zijn naam zeer geacht was.

HET 19 CAPITTEL.

DERHALVE sprak Saul tot zijnen zoon Jónathan en tot al zijne knechten, om David te dooden. Doch Jónathan, Sauls zoon, had groot welgevallen aan David.
2 En Jónathan verkondigde het David, zeggende: Mijn vader Saul zoekt u te dooden; nu dan, wacht u toch des morgens, en blijf in het verborgen, en versteek u.
3 Doch ik zal uitgaan, en aan de hand mijns vaders staan op het veld, waar gij zult zijn, en ik zal van u tot mijnen vader spreken, en zal zien wat het zij; dat zal ik u verkondigen.
4 Zoo sprak dan Jónathan goed van David tot zijnen vader Saul; en hij zeide tot hem: De Koning zondige niet tegen zijnen knecht David, omdat hij tegen u niet gezondigd heeft, en omdat zijne daden voor u zeer goed zijn.
5 Want hij heeft zijne ziel in zijne hand gezet, en hij heeft den Filistijn geslagen, en de HEER heeft een groot heil aan het gansche Israël gedaan: gij hebt het gezien, en gij zijt verblijd geweest; waarom zoudt gij dan tegen onschuldig bloed zondigen, David zonder oorzaak doodende?
6 Saul nu hoorde naar de stem van Jónathan; en Saul zwoer: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, hij zal niet gedood worden.
7 En Jónathan riep David, en Jónathan gaf hem alle deze woorden te kennen; en Jónathan bragt David tot Saul, en hij was voor zijn aangezigt als gisteren *en* eergisteren.
8 En er werd wederom krijg: en David toog uit, en streed tegen de Filistijnen, en hij sloeg hen met eenen grooten slag; en zij vloden voor zijn aangezigt.
9 Doch de booze geest des HEEREN was over Saul en hij zat in zijn huis, en zijne spies was in zijne hand; en David speelde op snarenspel met de hand.
10 Saul nu zocht met de spies David aan den wand te spitten; doch hij ontweek van het aangezigt van Saul, die met de spies in den wand sloeg. Toen vlood David, en ontkwam in dien zelfden nacht.
11 Maar Saul zond boden heen naar Davids huis, dat zij hem bewaarden, en dat zij hem des morgens doodden. Dit gaf Michal, zijne huisvrouw, David te kennen, zeggende: Indien gij uwe ziel dezen nacht niet behoedt, zoo zult gij morgen gedood worden.
12 En Michal liet David door een venster neder; en hij ging heen, en vlugtte, en ontkwam.
13 En Michal nam een beeld, en zij leide het in het bed, en zij leide een geitenvel aan zijne hoofdpeul, en dekte het met een kleed toe.
14 Saul nu zond boden, om David te halen. Zij dan zeide: Hij is ziek.
15 Toen zond Saul boden om David te bezien, zeggende: Brengt hem op het bed tot mij op, dat men hem doode.
16 Als de boden kwamen, zoo ziet, er was een beeld in het bed, en er was een geitenvel aan zijne hoofdpeul.
17 Toen zeide Saul tot Michal: Waarom hebt gij mij alzoo bedrogen, en hebt mijnen vijand laten gaan, dat hij ontkomen is? Michal nu zeide tot Saul: Hij zeide tot mij: Laat mij gaan, waarom zou ik u dooden?
18 Alzoo vlugtte David en ontkwam, en hij kwam tot Samuël te Rama, en hij gaf hem te kennen al wat Saul hem gedaan had: en hij en Samuël gingen heen, en zij bleven te Naioth.
19 En men boodschapte Saul, zeggende: Zie David is te Naioth bij Rama.
20 Toen zond Saul boden heen om David te halen; die zagen eene vergadering van Profeten, profeterende, en Samuël staande, over hen gesteld; en de Geest Gods was over Sauls boden, en die profeteerden ook.
21 Toen men het Saul boodschapte, zoo zond hij andere boden, en die profeteerden ook; toen voer Saul voort, en zond de derde boden, en die profeteerden ook.
22 Daarna ging hij ook zelf naar Rama, en hij kwam tot den grooten waterput, die te Sechu was, en hij vraagde, en zeide: Waar is Samuël en David? Toen werd hem gezegd: Zie, zij zijn te Naioth bij Rama.
23 Toen ging hij derwaarts naar Naioth bij Rama; en dezelfde Geest Gods was ook op hem, en hij, al voortgaande, profeteerde, tot dat hij te Naioth in Rama kwam.
24 En hij toog zelf ook zijne kleederen uit, en hij profeteerde zelf ook, voor het aangezigt van Samuël, en hij viel bloot neder dienzelfden ganschen dag, en den ganschen nacht. Daarom zegt men: Is Saul ook onder de Profeten?

HET 20 CAPITTEL.

TOEN vlugtte David van Naioth bij Rama, en hij kwam, en zeide voor het aangezigt van Jónathan: Wat heb ik gedaan, wat is mijne misdaad, en wat is mijne zonde voor het aangezigt uwes vaders, dat hij mijne ziele zoekt?

2 Hij daarentegen zeide tot hem: Dat zij verre; gij zult niet sterven. Zie, mijn vader doet geen groote zaak, en geen kleine zaak, die hij voor mijn oor niet openbaart; waarom zou dan mijn vader deze zaak van mij verbergen? dat is niet.

3 Toen zwoer David verder, en zeide: Uw vader weet zeer wel, dat ik genade in uwe oogen gevonden heb, daarom heeft hij gezegd: Dat Jónathan dit niet wete, opdat hij zich niet bekommere: en zekerlijk, *zoo waarachtig als* de HEER leeft, en uwe ziel leeft, er is maar als ééne schrede tusschen mij en tusschen den dood.

4 Jónathan nu zeide tot David: Wat uwe ziele zegt, dat zal ik u doen.

5 En David zeide tot Jónathan: Zie, morgen is de nieuwe maan, dat ik zekerlijk met den Koning zou aanzitten om te eten; zoo laat mij gaan, dat ik mij op het veld verberge tot aan den derden avond.

6 Indien uw vader mij gewisselijk mist, zoo zult gij zeggen: David heeft van mij zeer begeerd, dat hij tot zijne stad Bethlehem mogte loopen, want aldaar is een jaarlijksch offer voor het gansche geslacht.

7 Indien hij aldus zegt: Het is goed; zoo heeft uw knecht vrede; maar indien hij gansch ontstoken is, zoo weet, dat het kwaad bij hem ten volle besloten is.

8 Doe dan barmhartigheid aan uwen knecht, want gij hebt uwen knecht in een verbond des HEEREN met u gebragt: maar is er eene misdaad in mij, zoo dood gij mij; waarom zoudt gij mij toch tot uwen vader brengen?

9 Toen zeide Jónathan: Dat zij verre van u; maar indien ik zekerlijk merkte, dat dit kwaad bij mijnen vader ten volle besloten ware, dat het u zoude overkomen, zou ik dat u dan niet te kennen geven?

10 David nu zeide tot Jónathan: Wie zal het mij te kennen geven, indien uw vader u wat hards antwoordt?

11 Toen zeide Jónathan tot David: Kom, laat ons toch uitgaan in het veld: en die beiden gingen uit in het veld.

12 En Jónathan zeide tot David: De HEER, de God van Israël, indien ik mijnen vader onderzocht zal hebben omtrent dezen tijd, morgen *of* overmorgen, en zie, het is goed voor David, en ik dan tot u niet zende, en voor uw oor openbare;

13 Alzoo doe de HEER aan Jónathan, en alzoo doe hij daartoe. Als mijnen vader het kwaad over u behaagt, zoo zal ik het voor uw oor ontdekken, en ik zal u trekken laten, dat gij in vrede heengaat; en de HEER zij met u, gelijk hij met mijnen vader geweest is.

14 En zult gij niet, indien ik dan nog leve, ja zult gij niet de weldadigheid des HEEREN aan mij doen, dat ik niet sterve?

15 Ook zult gij uwe weldadigheid niet afsnijden van mijn huis tot in eeuwigheid; ook niet, wanneer de HEER een iegelijk der vijanden van David van den aardbodem zal afgesneden hebben.

16 Alzoo maakte Jónathan *een verbond* met het huis van David, *zeggende:* Dat het de HEER eische van de hand der vijanden van David.

17 En Jónathan voer voort, met David te doen zweren, omdat hij hem liefhad; want hij had hem lief met de liefde zijner ziele.

18 Daarna zeide Jónathan tot hem: Morgen is de nieuwe maan; dan zal men u missen, want uwe zitplaats zal ledig gevonden worden.

19 En als gij de drie dagen zult uitgebleven zijn, kom haastig af, en ga tot die plaats, waar gij u verborgen hadt ten dage dezer handeling; en blijf bij den steen Ezel.

20 Zoo zal ik drie pijlen ter zijde schieten, als of ik naar een teeken schoot.

21 En zie, ik zal den jongen zenden, *zeggende:* Ga heen, zoek de pijlen. Indien ik uitdrukkelijk tot den jongen zeg: Zie de pijlen zijn van u af en herwaarts, neem hem, en kom gij, want er is vrede voor u, en er is geen ding, *zoo waarlijk* de HEER leeft.

22 Maar indien ik tot den jongen alzoo zeg: Zie, de pijlen zijn van u af en verder; ga heen, want de HEER heeft u laten gaan.

23 En aangaande de zaak, waarvan ik en gij gesproken hebben, zie, de HEER zij tusschen mij en tusschen u, tot in eeuwigheid.

24 David nu verborg zich in het veld; en als het nieuwe maan was, zat de Koning bij de spijze, om te eten.

25 Toen zich de Koning gezet had op zijne zitplaats, op dit maal gelijk de andere maal, aan de stede bij den wand,

zoo stond Jónathan op, en Abner zat
aan Sauls zijde, en Davids plaats werd
ledig gevonden.
26 En Saul sprak te dien dage niets;
want hij zeide: Hem is wat voorgevallen, dat hij niet rein is; voorzeker hij
is niet rein.
27 Het geschiedde nu des anderen
daags den tweeden der nieuwe maan,
als Davids plaats ledig gevonden werd,
zoo zeide Saul tot zijnen zoon Jónathan: Waarom is de zoon van Isaï noch
gisteren noch heden tot de spijze gekomen?
28 En Jónathan antwoordde Saul:
David begeerde van mij ernstig naar
Bethlehem te mogen gaan.
29 En hij zeide: Laat mij toch gaan,
want ons geslacht heeft een offer in de
stad, en mijn broeder heeft het mij zelfs
geboden: heb ik nu genade in uwe oogen gevonden, laat mij toch ontslagen
zijn, dat ik mijne broeders zie; hierom
is hij aan des Konings tafel niet gekomen.
30 Toen ontstak de toorn van Saul tegen Jónathan, en hij zeide tot hem: Gij
zoon der verkeerde in wederspannigheid! weet ik het niet, dat gij den zoon
van Isaï verkoren hebt tot uwe schande,
en tot schande van de naaktheid uwer
moeder?
31 Want al de dagen, welke de zoon
van Isaï op den aardbodem leven zal,
zult gij noch uw Koningrijk bevestigd
worden; nu dan, schik heen, en haal
hem tot mij, want hij is een kind des
doods.
32 Toen antwoordde Jónathan Saul,
zijnen vader, en zeide tot hem: Waarom
zal hij gedood worden? wat heeft hij
gedaan?
33 Toen schoot Saul de spies op hem,
om hem te slaan. Alzoo merkte Jónathan, dat dit ten volle bij zijnen vader
besloten was, David te dooden.
34 Daarom stond Jónathan van de tafel
op in hittigheid des toorns; en hij at
op den tweeden dag der nieuwe maan
geen brood, want hij was bekommerd
om David, omdat zijn vader hem gesmaad had.
35 En het geschiedde des morgens, dat
Jónathan in het veld ging, op den tijd,
die David bestemd was; en er was een
kleine jongen bij hem.
36 En hij zeide tot zijnen jongen: Loop,
zoek nu de pijlen, die ik schieten zal.
De jongen liep heen, en hij schoot eenen
pijl, dien hij deed over hem vliegen.
37 Toen de jongen tot aan de plaats des
pijls, dien Jónathan geschoten had, gekomen was, zoo riep Jónathan den jongen na, en zeide: Is niet de pijl van u af
en verder?
38 Wederom riep Jónathan den jongen
na: Haast u, spoed u, sta niet stil. De
jongen van Jónathan nu raapte den pijl
op, en hij kwam tot zijnen heer.
39 Doch de jongen wist er niets van;
Jónathan en David alleen wisten van de
zaak.
40 Toen gaf Jónathan zijn gereedschap
aan den jongen, dien hij had; en hij
zeide tot hem: Ga heen, breng het in de
stad.
41 Als de jongen heenging, zoo stond
David op van de zuidzijde, en hij viel
op zijn aangezigt ter aarde, en hij boog
zich driemaal; en zij kusten elkander,
en weenden met elkander, tot dat het
David gansch veel maakte.
42 Toen zeide Jónathan tot David: Ga
in vreede: hetgene wij beiden in den
naam des HEEREN gezworen hebben,
zeggende: De HEER zij tusschen mij en
tusschen u, en tusschen mijn zaad en
tusschen uw zaad, zij tot in eeuwigheid.
43 Daarna stond hij op, en ging heen;
en Jónathan kwam in de stad.

HET 21 CAPITTEL.

TOEN kwam David te Nob, tot den
priester Achimélech; en Achimélech kwam bevende David te gemoet,
en hij zeide tot hem: Waarom zijt gij
alleen, en geen man met u?
2 En David zeide tot den priester Achimélech: De Koning heeft mij eene zaak
bevolen, en zeide tot mij: Laat niemand
iets van de zaak weten, om welke ik u
gezonden, en die ik u geboden heb: den
jongelingen nu heb ik de plaats van zulk
eenen te kennen gegeven.
3 En nu wat is er onder uwe hand?
geef mij vijf brooden in mijne hand, of
wat er gevonden wordt.
4 En de priester antwoordde David, en
zeide: Daar is geen gemeen brood onder
mijne hand; maar er is heilig brood,
wanneer zich de jongelingen slechts van
de vrouwen onthouden hebben.
5 David nu antwoordde den priester,
en zeide tot hem: Ja trouwens, de
vrouwen zijn ons onthouden geweest
gisteren en eergisteren, toen ik uitging,
en de vaten der jongelingen zijn heilig,
en het is eeniger wijze gemeen *brood*, te
meer dewijl heden *ander* in de vaten zal
geheiligd worden.
6 Toen gaf de priester hem dat heilige
brood, dewijl er geen brood was dan de

toonbrooden, die van voor het aangezigt des HEEREN weggenomen waren, dat men er warm brood leide, ten dage als dat weggenomen werd.

7 Dáár was nu een man van de knechten van Saul, te dien dage opgehouden voor het aangezigt des HEEREN, en zijn naam was Doëg, een Edomiet, de magtigste onder de herderen, die Saul had.

8 En David zeide tot Achimélech: Is hier onder uwe hand geen spies of zwaard? want ik heb noch mijn zwaard noch ook mijne wapenen in mijne hand genomen, dewijl de zaak van den Koning haastig was.

9 Toen zeide de priester: Het zwaard van Goliath den Filistijn, dien gij sloegt in het eikendal, zie, dat is *hier*, gewonden in een kleed, achter den efod; indien gij u dat nemen wilt, zoo neem het, want hier is geen ander dan dat. David nu zeide: Er is zijns gelijke niet, geef het mij.

10 En David maakte zich op, en vlugtte te dien dage van het aangezigt van Saul; en hij kwam tot Achis, den Koning van Gath.

11 Doch de knechten van Achis zeiden tot hem: Is deze niet David, de Koning des lands? zong men niet van dezen in de reijen, zeggende: Saul heeft zijne duizenden verslagen, maar David zijne tien duizenden?

12 En David leide deze woorden in zijn hart; en hij was zeer bevreesd voor het aangezigt van Achis, den Koning van Gath.

13 Daarom veranderde hij zijn gelaat voor hunne oogen, en hij maakte zich zelven gek onder hunne handen; en hij bekrabbelde de deuren der poort, en hij liet zijne zeever in zijnen baard afloopen.

14 Toen zeide Achis tot zijne knechten: Ziet, gij ziet, dat de man razende is; waarom hebt gij hem tot mij gebragt?

15 Heb ik razenden gebrek, dat gij dezen gebragt hebt, om voor mij te razen? zal deze in mijn huis komen?

HET 22 CAPITTEL.

TOEN ging David van daar, en ontkwam in de spelonk van Adullam. En zijne broeders hoorden het, en het gansche huis zijns vaders, en zij kwamen derwaarts tot hem af.

2 En tot hem vergaderde alle man, die benaauwd was, en alle man, die eenen schuldeischer had, en alle man, wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen; zoodat bij hem waren omtrent vier honderd mannen.

3 En David ging van daar naar Mizpe der Moabiten; en hij zeide tot den Koning der Moabiten: Laat toch mijn vader en mijne moeder bij ulieden uitgaan, tot dat ik weet, wat God mij doen zal.

4 En hij bragt hen voor het aangezigt van den Koning der Moabiten; en zij bleven bij hem al de dagen, die David in de vesting was.

5 Doch de profeet Gad zeide tot David: Blijf in de vesting niet; ga heen, en ga in het land van Juda. Toen ging David heen, en hij kwam in het woud Chereth.

6 En Saul hoorde, dat David bekend geworden was, en de mannen, die bij hem waren. Saul nu zat op eenen heuvel onder het geboomte te Rama, en hij had zijne spies in zijne hand, en al zijne knechten stonden bij hem.

7 Toen zeide Saul tot zijne knechten, die bij hem stonden: Hoort toch, gij zonen van Jemini; zal ook de zoon van Isaï aan u allen akkers en wijnbergen geven? zal hij u allen tot oversten van duizenden, en oversten van honderden stellen?

8 Dat gij u allen tegen mij verbonden hebt, en niemand *voor* mijn oor openbaart, dat mijn zoon een verbond gemaakt heeft met den zoon van Isaï; en niemand is onder ulieden, wien het wee doet van mijnent wege, en die het *voor* mijn oor openbaart; want mijn zoon heeft mijnen knecht tegen mij opgewekt tot eenen lagenlegger, gelijk het te dezen dage is.

9 Toen antwoordde Doëg, de Edomiet, die bij de knechten van Saul stond, en zeide: Ik zag den zoon van Isaï, komende te Nob, tot Achimélech, den zoon van Ahítub;

10 Die den HEER voor hem vraagde, en gaf hem teerkost; hij gaf hem ook het zwaard van Goliath, den Filistijn.

11 Toen zond de Koning heen, om den priester Achimélech, den zoon van Ahítub, te roepen, en zijns vaders gansche huis, de priesters, die te Nob waren; en zij kwamen allen tot den Koning.

12 En Saul zeide: Hoor nu, gij zoon van Ahítub. En hij zeide: Zie, *hier* ben ik, mijn heer.

13 Toen zeide Saul tot hem: Waarom hebt gijlieden zamen u tegen mij verbonden, gij en de zoon van Isaï, dat gij hem gegeven hebt brood en het zwaard, en God voor hem gevraagd, dat hij zou opstaan tegen mij tot eenen lagenlegger, gelijk het te dezen dage is.

14 En Achimélech antwoordde den Koning en zeide: Wie is toch onder al uwe knechten getrouw als David, en des Konings schoonzoon, en voortgaande in uwe gehoorzaamheid, en is eerlijk in uw huis?
15 Heb ik heden begonnen God voor hem te vragen? Dat zij verre van mij: de Koning legge op zijnen knecht geen ding, *noch* op het gansche huis mijns vaders; want uw knecht heeft van alle deze dingen niet geweten, klein noch groot.
16 Doch de Koning zeide: Achimélech, gij moet den dood sterven, gij en het gansche huis uwes vaders.
17 En de Koning zeide tot de trawanten, die bij hem stonden: Wendt u, en doodt de priesters des HEEREN, omdat hunne hand ook met David is, en omdat zij geweten hebben, dat hij vlugtte, en hebben het voor mijne ooren niet geopenbaard. Doch de knechten van den Koning wilden hunne hand niet uitsteken, om op de priesters des HEEREN aan te vallen.
18 Toen zeide de Koning tot Doëg, Wend gij u, en val aan op de priesters. Toen wendde zich Doëg, de Edomiet, en hij viel aan op de priesters, en doodde te dien dage vijf en tachtig mannen, die den linnen lijfrok droegen.
19 Hij sloeg ook Nob, de stad dezer priesters, met de scherpte des zwaards, van den man tot de vrouw, van de kinderen tot de zuigelingen, zelfs de ossen en ezels, en de schapen *sloeg hij* met de scherpte des zwaards.
20 Doch één der zonen van Achimélech, den zoon van Ahítub, ontkwam, wiens naam was Abiathar: die vlugtte David na.
21 En Abiathar boodschapte het David, dat Saul de priesteren des HEEREN gedood had.
22 Toen zeide David tot Abiathar: Ik wist wel te dien dage, toen Doëg, de Edomiet, daar was, dat hij het voorzeker Saul zoude te kennen geven: ik heb oorzaak gegeven tegen al de zielen van uwes vaders huis.
23 Blijf bij mij, vrees niet; want wie mijne ziel zoeken zal, die zal uwe ziel zoeken; maar gij zult met mij in bewaring zijn.

HET 23 CAPITTEL.

EN men boodschapte David, zeggende: Zie, de Filistijnen strijden tegen Kehíla, en zij berooven de schuren.
2 En David vraagde den HEER, zeggende: Zal ik heengaan en deze Filistijnen slaan? En de HEER zeide tot David: Ga heen, en gij zult de Filistijnen slaan en Kehíla verlossen.
3 Doch de mannen Davids zeiden tot hem: Zie, wij vreezen hier in Juda; hoe veel te meer, als wij naar Kehíla tegen de slagorden der Filistijnen gaan zullen.
4 Toen vraagde David den HEER nog verder; en de HEER antwoordde hem en zeide: Maak u op, trek af naar Kehíla, want ik geef de Filistijnen in uwe hand.
5 Alzoo toog David en zijne mannen naar Kehíla, en hij streed tegen de Filistijnen, en dreef hun vee weg, en hij sloeg onder hen eenen grooten slag; alzoo verloste David de inwoners van Kehíla.
6 En het geschiedde, toen Abiathar, de zoon van Achimélech, tot David vlugtte naar Kehíla, dat hij afkwam met den efod in zijne hand.
7 Als aan Saul te kennen gegeven werd, dat David te Kehíla gekomen was, zoo zeide Saul: God heeft hem in mijne hand overgegeven, want hij is besloten, komende in eene stad met poorten en grendelen.
8 Toen liet Saul al het volk ten strijde roepen, dat zij aftogen naar Kehíla, om David en zijne mannen te belegeren.
9 Als nu David verstond, dat Saul dit kwaad tegen hem heimelijk voorhad, zeide hij tot den priester Abiathar: Breng den efod herwaarts.
10 En David zeide: HEER, God van Israël, uw knecht heeft zekerlijk gehoord, dat Saul zoekt naar Kehíla te komen, en de stad te verderven om mijnent wil.
11 Zullen mij ook de burgers van Kehíla in zijne hand overgeven? Zal Saul afkomen, gelijk uw knecht gehoord heeft? O HEER, God van Israël, geef het toch uwen knecht te kennen. De HEER nu zeide: Hij zal afkomen.
12 Daarna zeide David: Zouden de burgers van Kehíla mij en mijne mannen overgeven in de hand van Saul? En de HEER zeide: Zij zouden *u* overgeven.
13 Toen maakte zich David en zijne mannen op, omtrent zes honderd man, en zij gingen uit Kehíla, en zij gingen heen, waar zij konden gaan. Toen aan Saul geboodschapt werd, dat David uit Kehíla ontkomen was, zoo hield hij op uit te trekken.
14 David nu bleef in de woestijn in de vestingen, en hij bleef op den berg in de woestijn Zif; en Saul zocht hem allen

dage, doch God gaf hem niet over in zijne hand.
15 Als David zag, dat Saul uitgetogen was, om zijne ziel te zoeken, zoo was David in de woestijn Zif in een woud.
16 Toen maakte zich Jónathan, de zoon van Saul, op, en hij ging tot David in het woud; en hij versterkte zijne hand in God.
17 En hij zeide tot hem: Vrees niet, want de hand van Saul, mijnen vader, zal u niet vinden, maar gij zult Koning worden over Israël, en ik zal de tweede bij u zijn; ook weet mijn vader Saul zulks wel.
18 En die beiden maakten een verbond voor het aangezigt des HEEREN: en David bleef in het woud, maar Jónathan ging naar zijn huis.
19 Toen togen de Zefiten op tot Saul naar Gíbea, zeggende: Heeft zich niet David bij ons verborgen in de vestingen in het woud, op den heuvel van Hachíla, die aan de regterhand, der wildernis is?
20 Nu dan, ô Koning, kom spoedig af naar al de begeerte uwer ziel; en het komt ons toe hem over te geven in de hand des Konings.
21 Toen zeide Saul: Gezegend zijt gijlieden den HEERE, dat gij u over mij ontfermd hebt.
22 Gaat toch heen, en bereidt *de zaak* nog meer, dat gij weet en beziet zijne plaats, waar zijn gang is, wie hem daar gezien heeft; want hij heeft tot mij gezegd, dat hij zeer listig pleegt te handelen.
23 Daarom ziet toe, en verneemt naar alle schuilplaatsen, in welke hij schuilt; komt dan weder tot mij met vast bescheid, zoo zal ik met ulieden gaan; en het zal geschieden, zoo hij in het land is, zoo zal ik hem nasporen onder alle duizenden van Juda.
24 Toen maakten zij zich op, en zij gingen naar Zif voor het aangezigt van Saul. David nu en zijne mannen waren in de woestijn van Maon, in het vlakke veld, aan de regterhand der wildernis.
25 Saul en zijne mannen gingen ook om te zoeken. Dit werd David geboodschapt, welke van dien rotssteen afgegaan was, en bleef in de woestijn van Maon. Toen Saul dat hoorde, jaagde hij David na in de woestijn van Maon.
26 En Saul ging aan deze zijde des bergs, en David en zijne mannen aan gene zijde des bergs. Het geschiedde nu, dat zich David haastte, om te ontgaan van het aangezigt van Saul; en Saul en zijne mannen omsingelden David en zijne mannen, om die te grijpen.
27 Doch daar kwam een bode tot Saul, zeggende: Haast u, en kom, want de Filistijnen zijn in het land gevallen.
28 Toen keerde zich Saul van David na te jagen, en hij toog den Filistijnen te gemoet; daarom noemde men die plaats Sela Machlekôth.

HET 24 CAPITTEL.

EN David toog van daar op, en hij bleef in de vestingen van Engédi.
2 En het geschiedde, na dat Saul wedergekeerd was van achter de Filistijnen, zoo gaf men hem te kennen, zeggende: Zie, David is in de woestijn van Engédi.
3 Toen nam Saul drie duizend uitgelezene mannen uit gansch Israël, en hij toog heen, om David en zijne mannen te zoeken boven op de rotssteenen der steenbokken.
4 En hij kwam tot de schaapskooijen aan den weg, waar eene spelonk was; en Saul ging daarin, om zijne voeten te dekken. David nu en zijne mannen zaten aan de zijden der spelonk.
5 Toen zeiden de mannen van David tot hem: Zie den dag, *op* welken de HEER tot u zegt: Zie, ik geef uwen vijand in uwe hand, en gij zult hem doen, gelijk het goed zal zijn in uwe oogen. En David stond op, en sneed stilletjes eene slip van Sauls mantel.
6 Doch het geschiedde daarna, dat Davids hart hem sloeg, omdat hij de slip van Saul afgesneden had.
7 En hij zeide tot zijne mannen: Dat late de HEER ver van mij zijn, dat ik die zaak doen zou aan mijnen heer, den gezalfde des HEEREN, dat ik mijne hand tegen hem uitsteken zou, want hij is de gezalfde des HEEREN.
8 En David scheidde zijne mannen met woorden, en liet hun niet toe, dat zij opstonden tegen Saul. En Saul maakte zich op uit de spelonk, en ging op den weg.
9 Daarna maakte zich David ook op, en ging uit de spelonk, en hij riep Saul achter na, zeggende: Mijn heer Koning. Toen zag Saul achter zich om, en David boog zich met het aangezigt ter aarde en neigde zich.
10 En David zeide tot Saul: Waarom hoort gij de woorden der menschen, zeggende: Zie, David zoekt uw kwaad?
11 Zie, te dezen dage hebben uwe oogen gezien, dat de HEER u heden in mijne hand gegeven heeft in deze spelonk, en men zeide, dat ik u dooden

zou; doch *mijne hand* verschoonde u,
want ik zeide: Ik zal mijne hand niet
uitsteken tegen mijnen heer, want hij
is de gezalfde des HEEREN.
12 Zie toch, mijn vader; ja zie de slip
uwes mantels in mijne hand; want als
ik de slip uwes mantels afgesneden heb,
zoo heb ik u niet gedood: beken en zie,
dat er in mijne hand geen kwaad, noch
overtreding is, en ik tegen u niet gezon-
digd heb; nogtans jaagt gij mijne ziel,
dat gij die wegneemt.
13 De HEER zal rigten tusschen mij en
tusschen u, en de HEER zal mij wreken
aan u; maar mijne hand zal niet tegen
u zijn.
14 Gelijk het spreekwoord der ouden
zegt: Van de goddeloozen komt godde-
loosheid voort; maar mijne hand zal
niet tegen u zijn.
15 Naar wien is de Koning van Israël
uitgegaan? wien jaagt gij na? naar
eenen dooden hond; naar eene eenige
vloo.
16 Doch de HEER zal zijn tot regter,
en rigten tusschen mij en tusschen u,
en zien daarin, en twisten mijnen twist,
en rigten mij van uwe hand.
17 En het geschiedde, toen David ge-
ëindigd had alle deze woorden tot Saul
te spreken, zoo zeide Saul: Is dit uwe
stem, mijn zoon David? Toen hief Saul
zijne stem op en weende.
18 En hij zeide tot David: Gij zijt regt-
vaardiger dan ik, want gij hebt mij goed
vergolden, en ik heb u kwaad vergolden.
19 En gij hebt *mij* heden aangewezen,
dat gij mij goed gedaan hebt; want de
HEER had mij in uwe hand besloten, en
gij hebt mij niet gedood.
20 Zoo wanneer iemand zijnen vijand
gevonden heeft, zal hij hem op eenen
goeden weg laten gaan? De HEER nu
vergelde u het goede, voor dezen dag,
dien gij mij heden gemaakt hebt.
21 En nu, zie, ik weet, dat gij voor-
zeker Koning worden zult, en dat het
Koningrijk van Israël in uwe hand be-
staan zal.
22 Zoo zweer mij dan nu bij den HEER:
zoo gij mijn zaad na mij zult uitroeijen,
en mijnen naam zult uitdelgen van
mijns vaders huis.
23 Toen zwoer David aan Saul: en Saul
ging in zijn huis; maar David en zijne
mannen gingen op in de vesting.

HET 25 CAPITTEL.

EN Samuël stierf; en gansch Israël
vergaderde zich, en zij bedreven
rouw over hem, en begroeven hem in
zijn huis te Rama. En David maakte
zich op, en toog af naar de woestijn
Paran.
2 En daar was een man te Maon, en
zijn bedrijf was te Karmel; en die man
was zeer groot, en hij had drie duizend
schapen, en duizend geiten; en hij was
in het scheren zijner schapen te Kar-
mel.
3 En de naam des mans was Nabal, en
de naam zijner huisvrouw Abigaïl; en
de vrouw was goed van verstand, en
schoon van gedaante; maar de man was
hard en boos van daden, en hij was een
Kalebiet.
4 Als David hoorde in de woestijn, dat
Nabal zijne schapen schoor,
5 Zoo zond David tien jongelingen; en
David zeide tot de jongelingen: Gaat op
naar Karmel, en als gij tot Nabal komt,
zoo zult gij hem in mijnen naam naar
den welstand vragen;
6 En gij zult alzoo zeggen tot dien wel-
varende: Vrede zij u, en uwen huize
zij vrede, en alles, wat gij hebt, zij
vrede.
7 En nu, ik heb gehoord, dat gij scheer-
ders hebt; nu, de herders, die gij hebt,
zijn bij ons geweest, wij hebben hun
geene smaadheid aangedaan, en zij heb-
ben ook niets gemist al de dagen, welke
zij te Karmel geweest zijn.
8 Vraag het uwen jongelingen, en zij
zullen het u te kennen geven. Laat dan
deze jongelingen genade vinden in uwe
oogen, want wij zijn op eenen goeden
dag gekomen; geef toch uwen knechten,
en uwen zoon David, hetgene uwe hand
vinden zal.
9 Toen de jongelingen van David geko-
men waren, en in Davids naam naar al
die woorden tot Nabal gesproken had-
den, zoo hielden zij stil.
10 En Nabal antwoordde den knechten
van David, en zeide: Wie is David, en
wie is de zoon van Isaï? Daar zijn he-
den vele knechten, die zich afscheuren,
elk van zijnen heer.
11 Zou ik dan mijn brood, en mijn wa-
ter, en mijn geslagt *vleesch* nemen, dat
ik voor mijne scheerders geslagt heb, en
zou ik het aan de mannen geven, die ik
niet weet, van waar zij zijn?
12 Toen keerden zich de jongelingen
van David naar hunnen weg; en zij
keerden weder, en kwamen, en bood-
schapten hem achtervolgens alle deze
woorden.
13 David dan zeide tot zijne mannen:
Een iegelijk gorde zijn zwaard aan.
Toen gordde een iegelijk zijn zwaard
aan; en David gordde ook zijn zwaard

aan; en zij togen op achter David, omtrent vier honderd man, en twee honderd bleven er bij het gereedschap.
14 Doch één jongeling uit de jongelingen boodschapte het aan Abigaïl, de huisvrouw van Nabal, zeggende: Zie, David heeft boden gezonden uit de woestijn, om onzen heer te zegenen; maar hij is tegen hen uitgevaren.
15 Nogtans zijn zij ons zeer goede mannen geweest; en wij hebben geene smaadheid geleden, en wij hebben niets gemist al de dagen, *die* wij met hen verkeerd hebben, toen wij op het veld waren.
16 Zij zijn een muur om ons geweest, zoo bij nacht als bij dag, al de dagen, die wij bij hen geweest zijn, weidende de schapen.
17 Weet dan nu, en zie, wat gij doen zult, want het kwaad is ten volle over onzen heer besloten, en over zijn gansche huis; en hij is een zoon van Belial, dat men hem niet mag aanspreken.
18 Toen haastte zich Abigaïl, en nam twee honderd brooden, en twee lederzakken wijns, en vijf toebereide schapen, en vijf maten geroost koren, en honderd stukken rozijnen, en twee honderd klompen vijgen, en leide *die* op ezelen.
19 En zij zeide tot hare jongelingen: Trekt heen voor mijn aangezigt, ziet, ik kom achter ulieden; doch aan haren man Nabal gaf zij het niet te kennen.
20 Het geschiedde nu, toen zij op den ezel reed, en dat zij afkwam in het verborgene des bergs, en ziet, David en zijne mannen kwamen af haar te gemoet, en zij ontmoette ze.
21 David nu had gezegd: Trouwens ik heb te vergeefs bewaard al wat deze in de woestijn heeft, alzoo dat er niets van alles, wat hij heeft, gemist is; en hij heeft mij kwaad voor goed vergolden.
22 Zoo doe God aan de vijanden van David, en zoo doe hij daartoe, indien ik van allen, die hij heeft, tot morgen overig late, die aan den wand pist.
23 Toen nu Abigaïl David zag, zoo haastte zij zich, en kwam van den ezel af; en zij viel voor het aangezigt van David op haar aangezigt, en zij boog zich ter aarde.
24 En zij viel aan zijne voeten en zeide: Och mijn heer, mijne zij de misdaad, en laat toch uwe dienstmaagd voor uwe ooren spreken, en hoor de woorden uwer dienstmaagd.
25 Mijn heer stelle toch zijn hart niet aan dezen Belials man, aan Nabal: want, gelijk zijn naam is, alzoo is hij: zijn naam is Nabal, en dwaasheid is bij hem; en ik, uwe dienstmaagd, heb de jongelingen van mijnen heer niet gezien, die gij gezonden hebt.
26 En nu, mijn heer, *zoo waarachtig als* de HEER leeft, en uwe ziel leeft, het is de HEER, die u verhinderd heeft van te komen met bloedstorting, dat uwe hand u zou verlossen. En nu, dat als Nabal worden uwe vijanden, en die tegen mijnen heer kwaad zoeken.
27 En nu, dit is de zegen, welken uwe dienstmaagd mijnen heere toegebragt heeft, dat hij gegeven worde den jongelingen, die mijns heeren voetstappen nawandelen.
28 Vergeef toch aan uwe dienstmaagd de overtreding, want de HEER zal zekerlijk mijnen heere een bestendig huis maken, dewijl mijn heer de oorlogen des HEEREN oorloogt, en geen kwaad bij u gevonden is van uwe dagen af.
29 Wanneer een mensch opstaan zal, om u te vervolgen, en om uwe ziel te zoeken, zoo zal de ziel mijns heeren ingebonden zijn in het bundeltje der levenden bij den HEER, uwen God; maar de ziel uwer vijanden zal hij slingeren uit het midden van de holligheid des slingers.
30 En het zal geschieden, als de HEER mijnen heere naar al het goede doen zal, dat hij over u gesproken heeft, en hij u gebieden zal, een voorganger te zijn over Israël;
31 Zoo zal dit u, mijnen heere, niet zijn tot wankeling, noch aanstoot des harten, te weten, dat gij bloed zonder oorzaak zoudt vergoten hebben, en dat mijn heer zich zelven zou verlost hebben; en als de HEER mijnen heere weldoen zal, zoo zult gij aan uwe dienstmaagd gedenken.
32 Toen zeide David tot Abigaïl: Gezegend zij de HEER, de God van Israël, die u te dezen dage mij te gemoet gezonden heeft;
33 En gezegend zij uw raad, en gezegend zijt gij, dat gij mij te dezen dage geweerd hebt, van te komen met bloedstorting, dat mijne hand mij verlost zou hebben.
34 Want voorzeker *het is zoo waarachtig als* de HEER, de God Israëls, leeft, die mij verhinderd heeft, van u kwaad te doen, dat, ten ware dat gij u gehaast hadt, en mij te gemoet gekomen waart, zoo ware van Nabal niemand, die aan den wand pist, overig gebleven tot het morgenlicht.

35 Toen nam David uit hare hand, wat
zij hem gebragt had, en hij zeide tot
haar: Trek met vrede op naar uw huis;
zie, ik heb naar uwe stem gehoord, en
heb uw aangezigt aangenomen.
36 Toen nu Abigáïl tot Nabal kwam,
ziet, zoo had hij eenen maaltijd in zijn
huis, als eens Konings maaltijd, en het
hart van Nabal was vrolijk op denzel-
ven, en hij was zeer dronken; daarom
gaf zij hem niet één woord, klein noch
groot, te kennen, tot aan het morgen-
licht.
37 Het geschiedde nu in den morgen,
toen de wijn van Nabal gegaan was,
zoo gaf hem zijne huisvrouw die woor-
den te kennen. Toen bestierf zijn hart
in het binnenste van hem, en hij werd
alls een steen.
38 En het geschiedde omtrent *na* tien
dagen, zoo sloeg de HEER Nabal, dat hij
stierf.
39 Toen David hoorde, dat Nabal dood
was, zoo zeide hij: Gezegend zij de
HEER, die den twist mijner smaadheid
getwist heeft van de hand van Nabal,
en heeft zijnen knecht onthouden van
het kwade, en *dat* de HEER het kwaad
van Nabal op zijn hoofd heeft doen we-
derkeeren. En David zond heen, en
liet met Abigáïl spreken, dat hij haar
zich ter vrouw nam.
40 Als nu de knechten van David tot
Abigáïl gekomen waren te Karmel, zoo
spraken zij tot haar, zeggende: David
heeft ons tot u gezonden, dat hij zich u
ter vrouw neme.
41 Toen stond zij op, en neigde zich
met het aangezigt ter aarde, en zij
zeide: Ziet, uwe dienstmaagd zij tot
eene dienares, om de voeten van de
knechten mijns heeren te wasschen.
42 Abigáïl nu haastte zich, en maakte
zich op, en zij reed op eenen ezel, met
hare vijf jonge maagden, die hare voet-
stappen nawandelden; zij dan volgde
de boden van David na, en zij werd
hem ter huisvrouw.
43 Ook nam David Ahinóam van Jiz-
reël; alzoo waren ook die beiden hem
tot vrouwen.
44 Want Saul had zijne dochter Mi-
chal, de huisvrouw van David, gegeven
aan Palti, den zoon van Laïs, die van
Gallim was.

HET 26 CAPITTEL.

DE Zifiten nu kwamen tot Saul te
Gíbea, zeggende: Houdt zich
David niet verborgen op den heuvel
van Hachíla, voor aan de wildernis?
2 Toen maakte zich Saul op, en toog
af naar de woestijn Zif, en met hem drie
duizend man, uitgelezenen van Israël,
om David te zoeken in de woestijn Zif.
3 En Saul legerde zich op den heuvel
van Hachíla, die voor aan de wildernis
is aan den weg; maar David bleef in de
woestijn, en zag, dat Saul achter hem
kwam naar de woestijn.
4 Want David had verspieders gezon-
den, en hij vernam, dat Saul voorzeker
kwam.
5 En David maakte zich op, en kwam
aan de plaats, waar Saul zich gelegerd
had, en David bezag de plaats waar Saul
lag, met Abner, den zoon van Ner, zij-
nen krijgsoverste. En Saul lag in den
wagenburg, en het volk was rondom
hem gelegerd.
6 Toen antwoordde David, en sprak
tot Achimélech, den Hethiet, en tot
Abísai, den zoon van Zerúia, den broe-
der van Joab, zeggende: Wie zal met
mij tot Saul in het leger afgaan? Toen
zeide Abísai: Ik zal met u afgaan.
7 Alzoo kwamen David en Abísai tot
het volk des nachts; en ziet, Saul lag te
slapen in den wagenburg, en zijne spies
stak in de aarde aan zijn hoofdeinde,
en Abner en het volk lagen rondom
hem.
8 Toen zeide Abísai tot David: God
heeft heden uwen vijand in uwe hand
besloten; laat mij toch hem nu met de
spies op éénmaal ter aarde slaan, en ik
zal het hem niet ten tweedemaal doen.
9 David daarentegen zeide tot Abísai:
Verderf hem niet; want wie heeft zijne
hand aan den gezalfde des HEEREN ge-
legd, en is onschuldig gebleven?
10 Verder zeide David: *zoo waarach-
tig als* de HEER leeft, maar de HEER
zal hem slaan, of zijn dag zal komen,
dat hij zal sterven, of hij zal in eenen
strijd trekken, dat hij omkome.
11 De HEER late het verre van mij
zijn, dat ik mijne hand legge aan den
gezalfde des HEEREN: zoo neem toch
nu de spies, die aan zijn hoofdeinde is,
en de waterflesch, en laat ons gaan.
12 Zoo nam David de spies en de wa-
terflesch van Sauls hoofdeinde, en zij
gingen heen; en daar was niemand, die
het zag, en niemand die het merkte, ook
niemand, die ontwaakte, want zij slie-
pen allen, want er was een diepe slaap
des HEEREN op hen gevallen.
13 Toen David over aan gene zijde ge-
komen was, zoo stond hij op de hoogte
des bergs van verre, dat er eene groote
plaats tusschen hen was.
14 En David riep tot het volk, en tot

Abner, den zoon van Ner, zeggende: Zult gij niet antwoorden, Abner? Toen antwoordde Abner, en zeide: Wie zijt gij, die tot den Koning roept?
15 Toen zeide David tot Abner: Zijt gij niet een man? en wie is u gelijk in Israël? waarom dan hebt gij over uwen heer, den Koning, geen wacht gehouden? want daar is een van het volk gekomen, om den Koning, uwen heer, te verderven.
16 Deze zaak, die gij gedaan hebt, is niet goed; *zoo waarachtig als* de HEER leeft, gijlieden zijt kinderen des doods, die gij over uwen heer, den gezalfde des HEEREN, geene wacht gehouden hebt. En nu, zie, waar de spies des Konings is, en de waterflesch, die aan zijn hoofdeinde was.
17 Saul nu kende de stem van David, en zeide: Is dit uwe stem, mijn zoon David? David zeide: Het is mijne stem, mijn heer Koning.
18 Hij zeide verder: Waarom vervolgt mijn heer zijnen knecht alzoo achterna? want wat heb ik gedaan? en wat kwaad is er in mijne hand?
19 En nu, mijn heer de Koning hoore toch naar de woorden zijns knechts. Indien u de HEER tegen mij aanport, laat hem het spijsoffer rieken; maar indien het menschen kinderen zijn, zoo zijn zij vervloekt voor het aangezigt des HEEREN, dewijl zij mij heden verstooten, dat ik niet mag vastgehecht blijven in het erfdeel des HEEREN, zeggende: Ga heen, dien anderen Goden.
20 En nu, mijn bloed valle niet op de aarde van voor het aangezigt des HEEREN; want de Koning van Israël is uitgegaan om eene eenige vloo te zoeken, gelijk men een veldhoen op de bergen najaagt.
21 Toen zeide Saul: Ik heb gezondigd: keer weder, mijn zoon David; want ik zal u geen kwaad meer doen, voor dat mijne ziele dezen dag dierbaar in uwe oogen geweest is; zie, ik heb dwaasselijk gedaan, en ik heb zeer grootelijks gedwaald.
22 Toen antwoordde David, en zeide: Zie, de spies des Konings; zoo laat een van de jongelingen overkomen, en halen die.
23 De HEER dan vergelde aan een' iegelijk zijne geregtigheid en zijne getrouwheid; want de HEER had u heden in *mijne* hand gegeven, maar ik heb mijne hand niet willen uitsteken aan den gezalfde des HEEREN.
24 En zie, gelijk te dezen dage uwe ziel in mijne oogen is groot geacht geweest, alzoo zij mijne ziel in de oogen des HEEREN groot geacht, en hij verlosse mij uit allen nood.
25 Toen zeide Saul tot David: Gezegend zijt gij, mijn zoon David; gij zult het ja gewisselijk doen, en gij zult ook gewisselijk de overhand hebben. Toen ging David op zijnen weg, en Saul keerde weder naar zijne plaats.

HET 27 CAPITTEL.

DAVID nu zeide in zijn hart: Nu zal ik één der dagen door Sauls hand omkomen. Mij is niet beter, dan dat ik haastelijk ontkome in het land der Filistijnen, opdat Saul van mij de hoop verlieze, om mij meer te zoeken in de gansche landpalen van Israël, zoo zal ik ontkomen uit zijne hand.
2 Toen maakte zich David op, en hij ging door, hij en de zes honderd mannen, die bij hem waren, tot Achis, den zoon van Maoch, den Koning van Gath.
3 En David bleef bij Achis te Gath, hij en zijne mannen, een iegelijk met zijn huis; David met zijne beide vrouwen, Ahinóam de Jizreëlitische, en Abigáïl, de huisvrouw van Nabal, de Karmelitische.
4 Toen aan Saul geboodschapt werd, dat David gevlugt was naar Gath, zoo voer hij niet meer voort hem te zoeken.
5 En David zeide tot Achis: Indien ik nu genade in uwe oogen gevonden heb, men geve mij eene plaats in eene van de steden des lands, dat ik daar wone; want waarom zou uw knecht in de koninklijke stad bij u wonen?
6 Toen gaf hem Achis te dien dage Ziklag: daarom is Ziklag van de Koningen van Juda geweest tot op dezen dag.
7 Het getal nu der dagen, welke David in het land der Filistijnen woonde, was een jaar en vier maanden.
8 David nu toog op met zijne mannen, en zij overvielen de Gesuriten, en de Girziten, en de Amalekiten, (want dezen zijn van ouds geweest de inwoners des lands) daar gij gaat naar Sur, en tot aan Egypteland.
9 En David sloeg dat land, en liet noch man noch vrouw leven; ook nam hij de schapen en runderen, en de ezelen, en kemels, en kleederen, en keerde weder en kwam tot Achis.
10 Als Achis zeide: Waar zijt gijlieden heden ingevallen? zoo zeide David: Tegen het zuiden van Juda, en tegen het zuiden der Jerahmeëliten, en tegen het zuiden der Keniten.
11 En David liet noch man noch vrouw

leven, om te Gath te brengen, zeggende:
Dat zij misschien van ons niet boodschappen, zeggende: Alzoo heeft David
gedaan. En alzoo was zijne wijze al de
dagen, welke hij in het land der Filistijnen gewoond heeft.
12 En Achis geloofde David, zeggende:
Hij heeft zich ten eenemaal stinkende
gemaakt bij zijn volk, in Israël, daarom
zal hij eeuwiglijk mij tot eenen knecht
zijn.

HET 28 CAPITTEL.

EN het geschiedde in die dagen, als
de Filistijnen hunne legers vergaderden tot den strijd, om tegen Israël
te strijden, zoo zeide Achis tot David:
Gij zult zekerlijk weten, dat gij met
mij in het leger zult uittrekken, gij en
uwe mannen.
2 Toen zeide David tot Achis: Aldus
zult gij weten, wat uw knecht doen zal.
En Achis zeide tot David: Daarom zal
ik u ten bewaarder mijns hoofds zetten,
te allen dage.
3 Samuël nu was gestorven, en gansch
Israël had rouw over hem bedreven en
hem begraven te Rama, te weten in
zijne stad. En Saul had uit het land
weggedaan de waarzeggers en de duivelskunstenaars.
4 En de Filistijnen kwamen en vergaderden zich, en zij legerden zich te Sunem; en Saul vergaderde gansch Israël,
en zij legerden zich op Gilbóa.
5 Toen Saul het leger der Filistijnen
zag, zoo vreesde hij, en zijn hart beefde
zeer.
6 En Saul vraagde den HEER; maar de
HEER antwoordde hem niet, noch door
droomen, noch door de Urim, noch door
de Profeten.
7 Toen zeide Saul tot zijne knechten:
Zoekt mij eene vrouw, die eenen waarzeggenden geest heeft, dat ik tot haar
ga, en door haar onderzoeke. Zijne
knechten nu zeiden tot hem: Ziet, te
Endor is eene vrouw, die eenen waarzeggenden geest heeft.
8 En Saul verstelde zich, en trok andere kleederen aan, en ging heen, en
twee mannen met hem, en zij kwamen
des nachts tot de vrouw; en hij zeide:
Voorzeg mij toch door den waarzeggenden geest, en doe mij opkomen, dien ik
tot u zeggen zal.
9 Toen zeide de vrouw tot hem: Zie,
gij weet, wat Saul gedaan heeft, hoe hij
de waarzegsters en de duivelskunstenaars uit dit land heeft uitgeroeid;
waarom stelt gij dan mijne ziel eenen
strik, om mij te dooden?
10 Saul nu zwoer haar bij den HEER,
zeggende: *Zoo waarachtig als* de HEER
leeft, indien u eene straf om deze zaak
zal overkomen.
11 Toen zeide de vrouw: Wien zal ik
u doen opkomen? En hij zeide: Doe
mij Samuël opkomen.
12 Toen nu de vrouw Samuël zag, zoo
riep zij met luide stem; en de vrouw
sprak tot Saul, zeggende: Waarom hebt
gij mij bedrogen? want gij zijt Saul.
13 En de Koning zeide tot haar: Vrees
niet; maar wat ziet gij? Toen zeide de
vrouw tot Saul: Ik zie Goden uit de
aarde opkomende.
14 Hij dan zeide tot haar: Hoe is zijne
gedaante? En zij zeide: Daar komt een
oud man op, en hij is met eenen mantel
bekleed. Toen Saul vernam, dat het
Samuël was, zoo neigde hij zich met het
aangezigt ter aarde, en hij boog zich.
15 En Samuël zeide tot Saul: Waarom
hebt gij mij onrustig gemaakt, mij doende opkomen? Toen zeide Saul: Ik
ben zeer beangstigd, want de Filistijnen
krijgen tegen mij, en God is van mij
geweken, en antwoordt mij niet meer,
noch door de dienst der Profeten, noch
door droomen; daarom heb ik u geroepen, dat gij mij te kennen geeft, wat ik
doen zal.
16 Toen zeide Samuël: Waarom vraagt
gij mij toch, dewijl de HEER van u geweken en uw vijand geworden is?
17 Want de HEER heeft voor zich gedaan, gelijk hij door mijne dienst gesproken heeft; en hij heeft het Koningrijk van uwe hand gescheurd, en hij
heeft dat gegeven aan uwen naaste, aan
David.
18 Gelijk gij naar de stem des HEEREN
niet gehoord hebt, en de hittigheid zijns
toorns niet uitgerigt hebt tegen Amalek;
daarom heeft u de HEER deze zaak gedaan te dezen dage.
19 En de HEER zal ook Israël met u in
de hand der Filistijnen geven, en morgen zult gij en uwe zonen bij mij zijn;
ook zal de HEER het leger van Israël in
de hand der Filistijnen geven.
20 Toen viel Saul haastiglijk ter aarde,
zoo lang als hij was, en hij vreesde zeer
van wege de woorden van Samuël; ook
was er geene kracht in hem, want hij
had den geheelen dag en den geheelen
nacht geen brood gegeten.
21 De vrouw nu kwam tot Saul, en
zag, dat hij zeer verbaasd was; en zij
zeide tot hem: Zie, uwe dienstmaagd
heeft naar uwe stem gehoord, en ik heb
mijne ziel in mijne hand gesteld, en ik

heb uwe woorden gehoord, die gij tot mij gesproken hebt.

22 Zoo hoor toch gij nu ook naar de stem uwer dienstmaagd, en laat mij eene bete broods voor u zetten, en eet; zoo zal er kracht in u zijn, dat gij over weg gaat.

23 Doch hij weigerde het, en zeide: Ik zal niet eten. Maar zijne knechten, en ook de vrouw, hielden aan bij hem. Toen hoorde hij naar hunne stem, en hij stond op van de aarde, en zette zich op het bed.

24 En de vrouw had een gemest kalf in het huis, en zij haastte zich, en slagtte het, en zij nam meel, en kneedde het, en bakte daarvan ongezuurde *koeken.*

25 En zij bragt ze voor Saul en voor zijne knechten, en zij aten: daarna stonden zij op, en gingen weg in dienzelfden nacht.

HET 29 CAPITTEL.

DE Filistijnen nu hadden al hunne legers vergaderd te Afek; en de Israëliten legerden zich bij de fontein, die bij Jizreël is.

2 En de vorsten der Filistijnen togen daar heen met honderden, en met duizenden; doch David en zijne mannen togen met Achis in den achtertogt.

3 Toen zeiden de oversten der Filistijnen: Wat zullen deze Hebreën? Zoo zeide Achis tot de oversten der Filistijnen: Is deze niet David, de knecht van Saul, den Koning van Israël, die deze dagen of deze jaren bij mij geweest is? en ik heb in hem niets gevonden van dien dag af, dat hij afgevallen is tot dezen dag toe.

4 Doch de oversten der Filistijnen werden zeer toornig op hem, en de oversten der Filistijnen zeiden tot hem: Doe den man wederkeeren, dat hij tot zijne plaats wederkeere, waar gij hem besteld hebt, en dat hij niet met ons aftrekke in den strijd, opdat hij ons niet tot eenen tegenpartij der worde in den strijd; want waarmede zou deze zich bij zijnen heer aangenaam maken? is het niet met de hoofden dezer mannen?

5 Is deze niet die David, van wien zij in de rei *elkander* antwoordden, zeggende: Saul heeft zijne duizenden geslagen, maar David zijne tienduizenden?

6 Toen riep Achis David, en zeide tot hem: *Het is zoo waarachtig als* de HEER leeft, dat gij opregt zijt, en uw uitgang en uw ingang met mij in het leger is goed in mijne oogen, want ik heb geen kwaad bij u gevonden van dien dag af, dat gij tot mij zijt gekomen, tot dezen dag toe; maar gij zijt niet aangenaam in de oogen der vorsten.

7 Zoo keer nu om, en ga in vrede, opdat gij geen kwaad doet in de oogen van de vorsten der Filistijnen.

8 Toen zeide David tot Achis: Maar wat heb ik gedaan? of wat hebt gij in uwen knecht gevonden, van dien dag af, dat ik voor uw aangezigt geweest ben, tot dezen dag toe, dat ik niet zal gaan en strijden tegen de vijanden van mijnen heer, den Koning?

9 Achis nu antwoordde en zeide tot David: Ik weet het; voorwaar gij zijt aangenaam in mijne oogen, als een Engel Gods; maar de oversten der Filistijnen hebben gezegd: Laat hem met ons in dezen strijd niet optrekken.

10 Nu dan, maak u morgen vroeg op met de knechten uwes heeren, die met u gekomen zijn; en als gijlieden u morgen vroeg zult opgemaakt hebben, en het ulieden licht geworden is, zoo gaat heen.

11 Toen maakte zich David vroeg op, hij en zijne mannen, dat zij des morgens weggingen, om weder te keeren in het land der Filistijnen: de Filistijnen daarentegen togen op naar Jizreël.

HET 30 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, als David en zijne mannen aan den derden dag te Ziklag kwamen, dat de Amalekiten in het Zuiden en te Ziklag ingevallen waren, en Ziklag geslagen, en haar met vuur verbrand hadden;

2 En dat zij de vrouwen, die daarin waren, gevankelijk weggevoerd hadden, *doch* zij hadden niemand dood geslagen, van den kleinste tot den grootste; maar zij hadden ze weggevoerd en waren huns weegs gegaan.

3 En David en zijne mannen kwamen aan de stad, en ziet, zij was met vuur verbrand; en hunne vrouwen, en hunne zonen, en hunne dochteren, waren gevankelijk weggevoerd.

4 Toen hief David en het volk, dat bij hem was, hunne stem op, en weenden, tot dat er geene kracht *meer* in hen was om te weenen.

5 Davids beide vrouwen waren ook gevankelijk weggevoerd, Ahinóam, de Jizreëlitische, en Abigaïl, de huisvrouw van Nabal, den Karmeliet.

6 En David werd zeer bang, want het volk sprak van hem te steenigen, want de zielen van het gansche volk waren verbitterd, een iegelijk over zijne zonen en over zijne dochteren; doch David sterkte zich in den HEER, zijnen God.

N 6

7 En David zeide tot den priester
Abiathar, den zoon van Achimélech:
Breng mij toch den efod hier. En Abi-
athar bragt den efod tot David.
8 Toen vraagde David den HEER, zeg-
gende: Zal ik deze bende achterna
jagen? zal ik ze achterhalen? En hij
zeide tot hem: Jaag na, want gij zult
gewisselijk achterhalen, en gij zult ge-
wisselijk verlossen.
9 David dan ging heen, hij en de zes
honderd mannen, die bij hem waren, en
als zij kwamen aan de beek Besor, zoo
bleven de overigen staan.
10 En David vervolgde hen, hij en die
vier honderd mannen; en twee honderd
mannen bleven staan, die zoo moede
waren, dat zij over de beek Besor niet
konden gaan.
11 En zij vonden eenen Egyptischen
man op het veld, en zij bragten hem tot
David; en zij gaven hem brood, en hij
at, en zij gaven hem water te drinken.
12 Zij gaven hem ook een stuk van
eenen klomp vijgen, en twee stukken
rozijnen; en hij at, en zijn geest kwam
weder in hem; want hij had *in* drie
dagen en drie nachten geen brood ge-
geten, noch water gedronken.
13 Daarna zeide David tot hem: Wiens
zijt gij? en van waar zijt gij? Toen
zeide de Egyptische jongen: Ik ben de
knecht van eenen Amalekitischen man,
en mijn heer heeft mij verlaten, omdat
ik *voor* drie dagen krank geworden
ben.
14 Wij waren ingevallen tegen het zui-
den van de Cherethiten, en op hetgene
van Juda is, en tegen het zuiden van
Kaleb; en wij hebben Ziklag met vuur
verbrand.
15 Toen zeide David tot hem: Zoudt
gij mij wel henen afleiden tot deze
bende? Hij dan zeide: Zweer mij bij
God, dat gij mij niet zult dooden, en
dat gij mij niet zult overleveren in de
hand mijns heeren; zoo zal ik u tot
deze bende afleiden.
16 En hij leidde hem af, en ziet, zij
lagen verstrooid over de gansche aarde,
etende, en drinkende, en dansende, om
al den grooten buit, dien zij genomen
hadden uit het land der Filistijnen, en
uit het land van Juda.
17 En David sloeg hen van de scheme-
ring tot aan den avond van hunlieder
anderen dag; en daar ontkwam niet
één man van hen, behalve vier honderd
jonge mannen, die op kemelen reden en
vloden.
18 Alzoo redde David al wat de Ama-
lekiten genomen hadden; ook redde
David zijne twee vrouwen.
19 En onder hen werd niet gemist van
den kleinste tot aan den grootste, en tot
aan de zonen en dochteren; en van den
buit ook, tot alles, wat zij van hen ge-
nomen hadden; David bragt het alte-
maal weder.
20 David nam ook al de schapen en de
runderen; zij dreven ze vóór dat vee
heen, en zeiden: Dit is Davids buit.
21 Als David tot de twee honderd
mannen kwam, die zoo moede waren
geweest, dat zij David niet hadden kun-
nen navolgen, en welke zij aan de beek
Besor hadden laten blijven; die gingen
David te gemoet, en het volk, dat bij
hem was te gemoet; en David trad tot
het volk, en hij vraagde hen naar den
welstand.
22 Toen antwoordde een ieder boos en
Belials man onder de mannen, die met
David getogen waren, en zij zeiden:
Omdat zij met ons niet getogen zijn,
zullen wij hun van den buit, dien wij
gered hebben, niet geven, maar aan een'
iegelijk zijne vrouw en zijne kinderen;
laat ze die heenleiden en weggaan.
23 Maar David zeide: Alzoo zult gij
niet doen, mijne broeders, met hetgene
ons de HEER gegeven heeft, en hij heeft
ons bewaard, en heeft de bende, die
tegen ons kwam, in onze hand gege-
ven.
24 Wie zou toch ulieden in deze zaak
hooren? Want gelijk het deel dergenen
is, die in den strijd mede afgetogen zijn,
alzoo zal ook het deel dergenen zijn,
die bij het gereedschap gebleven zijn;
zij zullen gelijkelijk deelen.
25 En dit is van dien dag af en voor-
taan *alzoo* geweest; want hij heeft het
tot eene inzetting en tot een regt ge-
steld in Israël, tot op dezen dag.
26 Als nu David te Ziklag kwam, zoo
zond hij tot de oudsten van Juda, zijne
vrienden, van den buit, zeggende: Ziet,
daar is een zegen voor ulieden, van den
buit der vijanden des HEEREN.
27 *Namelijk* tot die te Beth-El, en tot
die te Ramoth tegen het zuiden, en tot
die te Jather,
28 En tot die te Aroër, en tot die te
Sifmoth, en tot die te Esthemóa,
29 En tot die te Rachel, en tot die,
welke in de steden der Jerahmeëliten
waren, en tot die, welke in de steden
der Keniten waren,
30 En tot die te Horma, en tot die te
Chor-Asan, en tot die te Atach,
31 En tot die te Hebron; en tot al de

plaatsen, waar David gewandeld had,
hij en zijne mannen.

HET 31 CAPITTEL.

DE Filistijnen dan streden tegen Is-
raël; en de mannen Israëls vloden
voor het aangezigt der Filistijnen, en
vielen verslagen op het gebergte Gilbóa.
2 En de Filistijnen hielden digt op
Saul en zijne zonen, en de Filistijnen
sloegen Jónathan, en Abinádab, en
Malchi-Sua, de zonen van Saul.
3 En de strijd werd zwaar tegen Saul;
en de mannen, die met den boog schie-
ten, troffen hem aan, en hij vreesde zeer
voor de schutters.
4 Toen zeide Saul tot zijnen wapen-
drager: Trek uw zwaard uit, en door-
steek mij daarmede, dat misschien deze
onbesnedenen niet komen, en mij door-
steken, en met mij den spot drijven.
Maar zijn wapendrager wilde niet, want
hij vreesde zeer. Toen nam Saul het
zwaard, en viel daarin.
5 Toen zijn wapendrager zag, dat Saul
dood was, zoo viel hij ook in zijn zwaard
en stierf met hem.
6 Alzoo stierf Saul, en zijne drie zonen,
en zijn wapendrager, ook al zijne man-
nen, op dienzelfden dag te gelijk.
7 Als de mannen van Israël, die aan
deze zijde van het dal waren, en die aan
deze zijde der Jordaan waren, zagen,
dat de mannen van Israël gevloden wa-
ren, en dat Saul en zijne zonen dood
waren, zoo verlieten zij de steden, en
zij vloden. Toen kwamen de Filistijnen
en woonden daarin.
8 Het geschiedde nu des anderen daags,
als de Filistijnen kwamen, om de ver-
slagenen te plunderen, zoo vonden zij
Saul en zijne drie zonen, liggende op
het gebergte Gilboá.
9 En zij hieuwen zijn hoofd af, en zij
togen zijne wapenen uit, en zij zonden
ze in het land der Filistijnen rondom,
om te boodschappen in het huis hunner
afgoden, en onder het volk.
10 En zij leiden zijne wapenen in het
huis van Astharôth; en zijn ligchaam
hechtten zij aan een muur te Beth-San.
11 Als de inwoners van Jabes in Gílead
daarvan hoorden, wat de Filistijnen
Saul gedaan hadden;
12 Zoo maakten zich op alle strijdbare
mannen, en gingen den geheelen nacht,
en zij namen het ligchaam van Saul, en
de ligchamen zijner zonen, van den
muur te Beth-San; en zij kwamen te
Jabes, en brandden ze aldaar.
13 En zij namen hunne beenderen, en
begroeven ze onder het geboomte te
Jabes; en zij vastten zeven dagen.

HET TWEEDE BOEK

VAN

S A M U Ë L

HET EERSTE CAPITTEL.

VOORTS geschiedde het na Sauls
dood, als David van den slag der
malekiten was wedergekomen, en Da-
id twee dagen te Ziklag gebleven was;
2 Zoo geschiedde het op den derden
ag, dat, ziet, uit het heirleger van Saul,
en man kwam, wiens kleederen ge-
cheurd waren, en aarde was op zijn
oofd; en het geschiedde, als hij tot
avid kwam, zoo viel hij ter aarde, en
oog zich neder.
3 En David zeide tot hem: Van waar
omt gij? En hij zeide tot hem: Ik ben
ntkomen uit het heirleger van Israël.
4 Voorts zeide David tot hem: Wat is
e zaak? verhaal het mij toch. En hij
eide, dat het volk uit den strijd gevlo-
en was, en dat er ook velen van het
olk gevallen en gestorven waren, dat
ok Saul en zijn zoon Jónathan dood
aren.
5 En David zeide tot den jongen, die
hem de boodschap bragt: Hoe weet gij,
dat Saul dood is, en zijn zoon Jóna-
than?
6 Toen zeide de jongen, die hem de
boodschap bragt: Ik kwam bij geval op
het gebergte van Gilbóa; en ziet, Saul
leunde op zijne spies; en ziet, de wa-
gens en ritmeesters hielden digt op
hem.
7 Zoo zag hij achter zich om, en zag
mij, en hij riep mij, en ik zeide: Zie,
hier ben ik.
8 En hij zeide tot mij: Wie zijt gij?
En ik zeide tot hem: Ik ben een Ama-
lekiet?
9 Toen zeide hij tot mij: Sta toch bij
mij, en dood mij, want deze maliën-kol-
der heeft mij opgehouden; want mijn
leven is nog gansch in mij.
10 Zoo stond ik bij hem, en doodde
hem; want ik wist, dat hij na zijnen
val niet leven zou: en ik nam de kroon,
die op zijn hoofd was, en het armge-

smijde, dat aan zijnen arm was, en heb ze hier tot mijnen heer gebragt.
11 Toen vatte David zijne kleederen en scheurde ze; desgelijks ook al de mannen, die met hem waren.
12 En zij weeklaagden, en weenden, en vastten tot op den avond, over Saul en over Jónathan zijnen zoon, en over het volk des HEEREN, en over het huis Israëls, omdat zij door het zwaard gevallen waren.
13 Voorts zeide David tot den jongen, die hem de boodschap gebragt had: Van waar zijt gij? En hij zeide: Ik ben de zoon van een' vreemden man, van eenen Amalekiet.
14 En David zeide tot hem: Hoe? hebt gij niet gevreesd uwe hand uit te strekken, om den gezalfde des HEEREN te verderven?
15 En David riep eenen van de jongens, en zeide: Treed toe, val op hem aan. En hij sloeg hem, dat hij stierf.
16 En David zeide tot hem: Uw bloed zij op uw hoofd; want uw mond heeft tegen u getuigd, zeggende: Ik heb den gezalfde des HEEREN gedood.
17 David nu klaagde deze klagt over Saul en over Jónathan, zijnen zoon;
18 Als hij gezegd had, dat men den kinderen van Juda den boog zou leeren; ziet, het is geschreven in het boek des Opregten.
19 O sieraad van Israël, op uwe hoogten is hij verslagen: hoe zijn de helden gevallen!
20 Verkondigt het niet te Gath, boodschapt het niet op de straten van Askelon; opdat de dochters der Filistijnen zich niet verblijden, opdat de dochters der onbesnedenen niet opspringen van vreugde.
21 Gij bergen van Gilbóa, noch dauw noch regen moet op u zijn; noch velden der hefofferen; want aldaar is der helden schild smadelijk weggeworpen, het schild van Saul, als of hij niet gezalfd ware geweest met olie.
22 Van het bloed der verslagenen, van het vette der helden, werd Jónathans boog niet achterwaarts gedreven; en Sauls zwaard keerde niet ledig weder.
23 Saul en Jónathan, die beminden, en die liefelijken in hun leven, zijn ook in hunnen dood niet gescheiden; zij waren ligter dan arenden, zij waren sterker dan leeuwen.
24 Gij dochters van Israël, weent over Saul, die u kleedde met scharlaken, met weelde; die u sieraad van goud deed dragen over uwe kleeding.
25 Hoe zijn de helden gevallen in het midden van den strijd! Jónathan is verslagen op uwe hoogten.
26 Ik ben benaauwd om uwent wil, mijn broeder Jónathan; gij waart mij zeer liefelijk; uwe liefde was mij wonderlijker dan liefde der vrouwen.
27 Hoe zijn de helden gevallen, en de krijgswapenen verloren!

HET 2 CAPITTEL.

EN het geschiedde daarna, dat David den HEER vraagde, zeggende: Zal ik optrekken in eene der steden van Juda? En de HEER zeide tot hem: Trek op. En David zeide: Waarheen zal ik optrekken? En hij zeide: Naar Hebron.
2 Alzoo toog David derwaarts op, als ook zijne twee vrouwen, Ahinóam, de Jizreëlitische, en Abigáïl, de huisvrouw van Nabal, den Karmeliet.
3 Ook deed David zijne mannen optrekken, die bij hem waren, een' iegelijk met zijn huisgezin; en zij woonden in de steden van Hebron.
4 Daarna kwamen de mannen van Juda, en zalfden aldaar David tot eenen Koning over het huis van Juda. Toen boodschapten zij David, zeggende: Het zijn de mannen van Jabes in Gílead, die Saul begraven hebben.
5 Toen zond David boden tot de mannen van Jabes in Gílead, en hij zeide tot hen: Gezegend zijt gij den HEERE, dat gij deze weldadigheid gedaan hebt aan uwen heer, aan Saul, en hebt hem begraven.
6 Zoo doe nu de HEER aan u weldadigheid en trouw; en ik ook, ik zal aan u dit goede doen, dewijl gij deze zaak gedaan hebt.
7 En nu, laat uwe handen sterk zijn, en zijt dapper, dewijl uw heer Saul gestorven is; en ook hebben die van het huis van Juda mij tot Koning over zich gezalfd.
8 Abner nu, de zoon van Ner, de krijgsoverste, dien Saul gehad had, nam Isbóseth, Sauls zoon, en voerde hem over naar Mahanáïm,
9 En maakte hem ten Koning over Gílead, en over de Aschuriten, en over Jizreël, en over Efraïm, en over Benjamin, en over gansch Israël.
10 Veertig jaren was Isbóseth, Sauls zoon, oud, als hij Koning werd over Israël; en hij regeerde het tweede jaar: alleen die van het huis van Juda volgden David na.
11 Het getal nu der dagen, welke David Koning geweest is te Hebron, over

het huis van Juda, is zeven jaren en zes maanden.

12 Toen toog Abner, de zoon van Ner, uit, met de knechten van Isbóseth, den zoon van Saul, van Mahanáïm naar Gíbeon.

13 Joab, de zoon van Zerúia, en de knechten van David togen ook uit; en zij ontmoetten elkander bij den vijver van Gíbeon; en zij bleven, dezen aan deze zijde des vijvers, en die aan gene zijde des vijvers.

14 En Abner zeide tot Joab: Laat zich nu de jongens opmaken, en voor ons aangezigt spelen. En Joab zeide: Laat ze zich opmaken.

15 Toen maakten zich op, en gingen over in getal, twaalf van Benjamin, te weten voor Isbóseth, Sauls zoon, en twaalf van Davids knechten.

16 En de een greep den anderen bij het hoofd, en *stiet* zijn zwaard in de zijde des anderen, en zij vielen zamen: daarvan noemde men die plaats Chelkath Hazûrim, die bij Gíbeon is.

17 En daar was op dienzelfden dag een gansch zeer harde strijd. Doch Abner en de mannen van Israël werden, voor het aangezigt der knechten van David, geslagen.

18 Nu waren aldaar drie zonen van Zerúia, Joab, en Abísai, en Asahel; en Asahel was ligt op zijne voeten, als eene der reeën, die in het veld zijn.

19 En Asahel jaagde Abner achterna; en hij week niet, om van achter Abner ter regter- of ter linkerhand af te gaan.

20 Toen zag Abner achter zich om, en zeide: Zijt gij dit, Asahel? En hij zeide: Ik ben het.

21 En Abner zeide tot hem: Wijk tot uwe regterhand of tot uwe linkerhand, en grijp u éénen van die jongens, en neem voor u hun gewaad; maar Asahel wilde niet afwijken van achter hem.

22 Toen voer Abner wijders voort, zeggende tot Asahel: Wijk af van achter mij; waarom zal ik u ter aarde slaan? hoe zou ik dan mijn aangezigt opheffen voor uwen broeder Joab?

23 Maar hij weigerde af te wijken. Zoo sloeg hem Abner met het achterste van de spies aan de vijfde rib, dat de spies van achter hem uitging; en hij viel aldaar, en stierf op zijne plaats. En het geschiedde, dat allen, die tot de plaats kwamen, waar Asahel gevallen en gestorven was, staan bleven.

24 Maar Joab en Abísai jaagden Abner achterna; en de zon ging onder, als zij gekomen waren tot den heuvel van Amma, welke is voor Giach, op den weg der woestijn van Gíbeon.

25 En de kinderen van Benjamin verzamelden zich achter Abner, en werden tot éénen hoop; en zij stonden op de spits van eenen heuvel.

26 Toen riep Abner tot Joab, en zeide: Zal dan het zwaard eeuwiglijk verteren? weet gij niet, dat het in het laatste bitterheid zal zijn? en hoe lang zult gij het volk niet zeggen, dat zij wederkeeren van hunne broederen te vervolgen?

27 En Joab zeide: *Zoo waarachtig als* God leeft, ten ware dat gij gesproken hadt, zekerlijk het volk zou al toen van den morgen af weggevoerd zijn geweest, een iegelijk van zijnen broeder te vervolgen.

28 Toen blies Joab met de bazuin; en al het volk stond stil, en zij jaagden Israël niet meer achterna, en voeren niet wijders voort te strijden.

29 Abner dan en zijne mannen gingen dienzelfden ganschen nacht over het vlakke veld; en zij gingen over de Jordaan, en wandelden het gansche Bithron door, en kwamen te Mahanáïm.

30 Joab keerde ook weder van achter Abner, en verzamelde het gansche volk. En er werden van Davids knechten gemist negentien mannen, en Asahel.

31 Maar Davids knechten hadden van Benjamin en onder Abners mannen geslagen: drie honderd en zestig mannen waren er dood gebleven.

32 En zij namen Asahel op, en begroeven hem in zijns vaders graf, dat te Bethlehem was. Joab nu en zijne mannen gingen den ganschen nacht, dat hun het licht aanbrak te Hebron.

HET 3 CAPITTEL.

EN er was een lange krijg tusschen het huis van Saul, en tusschen het huis van David. Doch David ging en werd sterker, maar die van het huis van Saul gingen en werden zwakker.

2 En David werden zonen geboren te Hebron. Zijn eerstgeborene nu was Amnon, van Ahinóam, de Jizreëlitische;

3 En zijn tweede was Chíleab, van Abigáïl, de huisvrouw van Nabal, den Karmeliet; en de derde, Absalom, de zoon van Máächa, de dochter van Thalmai, Koning van Gesur;

4 En de vierde, Adónia, de zoon van Haggith; en de vijfde Sefatia, de zoon van Abítal;

5 En de zesde, Jíthream, van Egla, Davids huisvrouw. Dezen zijn David geboren te Hebron.

6 Terwijl die krijg was tusschen het
huis van Saul, en tusschen het huis van
David, zoo geschiedde het, dat Abner
zich sterkte in het huis van Saul.
7 Saul nu had een bijwijf gehad, wel-
ker naam was Rizpa, dochter van Aia;
en *Isbóseth* zeide tot Abner: Waarom
zijt gij ingegaan tot mijns vaders bij-
wijf?
8 Toen ontstak Abner zeer over Isbó-
seths woorden, en zeide: Ben ik dan
een hondskop, ik, die tegen Juda, aan
het huis van Saul, uwen vader, aan zij-
ne broeders en aan zijne vrienden, he-
den weldadigheid doe, en u niet over-
geleverd heb in Davids hand, dat gij
heden aan mij onderzoekt de ongereg-
tigheid eener vrouw?
9 God doe Abner zoo, en doe hem zoo
daar toe, voorzeker, gelijk de HEER aan
David gezworen heeft, dat ik even al-
zoo aan hem zal doen;
10 Overbrengende het Koningrijk van
het huis van Saul, en oprigtende den
stoel van David over Israël en over Ju-
da, van Dan tot Ber-Séba toe.
11 En hij kon Abner verder niet één
woord antwoorden, omdat hij hem
vreesde.
12 Toen zond Abner boden voor zich
tot David, zeggende: Van wien is het
land? zeggende *wijders:* Maak uw ver-
bond met mij, en zie, mijne hand zal
met u zijn, om gansch Israël tot u om te
keeren.
13 En hij zeide: Wel, ik zal een ver-
bond met u maken; doch één ding be-
geer ik van u, zeggende: Gij zult mijn
aangezigt niet zien, ten zij dat gij Mi-
chal, Sauls dochter, te voren inbrengt,
als gij komt om mijn aangezigt te zien.
14 Ook zond David boden tot Isbóseth,
den zoon van Saul, zeggende: Geef *mij*
mijne huisvrouw Michal, die ik mij met
honderd voorhuiden der Filistijnen on-
dertrouwd heb.
15 Isbóseth dan zond heen, en nam ze
van den man, van Paltiël, den zoon van
Laïs.
16 En haar man ging met haar, al gaan-
de en weenende achter haar, tot Bahû-
rim toe. Toen zeide Abner tot hem: Ga
weg, keer weder. En hij keerde weder.
17 Abner nu had woorden met de oud-
sten van Israël, zeggende: Gij hebt
David te voren lang tot eenen Koning
over u begeerd.
18 Zoo doet het nu; want de HEER
heeft tot David gesproken, zeggende:
Door de hand van David, mijnen knecht,
zal ik mijn volk Israël verlossen van de
hand der Filistijnen en van de hand van
al hunne vijanden.
19 En Abner sprak ook voor de ooren
van Benjamin. Voorts ging Abner ook
heen, om te Hebron voor Davids ooren
te spreken alles, wat goed was in de
oogen van Israël, en in de oogen van het
gansche huis van Benjamin.
20 En Abner kwam tot David te He-
bron, en twintig mannen met hem. En
David maakte voor Abner, en voor de
mannen, die met hem waren, eenen
maaltijd.
21 Toen zeide Abner tot David: Ik
zal mij opmaken, en heengaan, en ver-
gaderen gansch Israël tot mijnen heer,
den Koning, dat zij een verbond met u
maken, en gij regeert over alles, wat
uwe ziel begeert. Alzoo liet David Ab-
ner gaan, en hij ging in vrede.
22 En ziet, Davids knechten en Joab
kwamen van eene bende, en bragten
met zich eenen grooten roof. Abner nu
was niet bij David te Hebron, want hij
had hem laten gaan, en hij was gegaan
in vrede.
23 Als nu Joab en het gansche heir,
dat met hem was, aankwamen, zoo ga-
ven zij Joab te kennen, zeggende: Ab-
ner, de zoon van Ner, is gekomen tot
den Koning, en hij heeft hem laten
gaan, en hij is gegaan in vrede.
24 Toen ging Joab tot den Koning in,
en zeide: Wat hebt gij gedaan? zie,
Abner is tot u gekomen, waarom nu
hebt gij hem laten gaan, dat hij zoo vrij
is weggegaan?
25 Gij kent Abner, den zoon van Ner,
dat hij gekomen is om u te overreden,
en om te weten uwen uitgang en uwen
ingang, ja om te weten alles, wat gij
doet.
26 En Joab ging uit van David, en
zond Abner boden na, die hem weder-
haalden van den bornput van Sira;
maar David wist het niet.
27 Als nu Abner weder te Hebron
kwam, zoo leidde hem Joab ter zijde af
in het midden der poort, om in de stil-
te met hem te spreken; en hij sloeg
hem aldaar aan de vijfde rib, dat hij
stierf, om des bloeds wil van zijnen
broeder Asahel.
28 Als David dit daarna hoorde, zoo
zeide hij: Ik ben onschuldig, en mijn
Koningrijk, bij den HEER, tot in eeu-
wigheid van het bloed van Abner, den
zoon van Ner.
29 Het blijve op het hoofd van Joab,
en op het gansche huis zijns vaders; en
er worde van het huis van Joab niet af-

gesneden, die eenen vloed hebbe, en melaatsch zij, en zich aan den stok houde, en door het zwaard valle, en broods gebrek hebbe.

30 Alzoo hebben Joab en zijn broeder Abísai Abner dood geslagen, omdat hij hunnen broeder Asahel te Gíbeon in den strijd gedood had.

31 David dan zeide tot Joab en tot al het volk, dat bij hem was: Scheurt uwe kleederen, en gordt zakken aan, en weeklaagt vóór Abner henen; en de Koning David ging achter de baar.

32 Als zij nu Abner te Hebron begroeven, zoo hief de Koning zijne stem op, en weende bij Abners graf; ook weende al het volk.

33 En de Koning maakte eene klagt over Abner, en zeide: Is dan Abner gestorven, als een dwaas sterft?

34 Uwe handen waren niet gebonden, noch uwe voeten in koperen boeijen gedaan; *maar* gij zijt gevallen, gelijk men valt voor het aangezigt van kinderen der verkeerdheid. Toen weende het gansche volk nog meer over hem.

35 Daarna kwam al het volk om David brood te doen eten, als het nog dag was; maar David zwoer, zeggende: God doe mij zoo, en doe er zoo toe, indien ik vóór het ondergaan der zon brood of iets smake.

36 Als al het volk dit vernam, zoo was het goed in hunne oogen; alles, zoo als de Koning gedaan had, was goed in de oogen van het gansche volk.

37 En al het volk en gansch Israël merkten te dien dage, dat het van den Koning niet was, dat men Abner, den zoon van Ner, gedood had.

38 Voorts zeide de Koning tot zijne knechten: Weet gij niet, dat te dezen dage een vorst, ja een groote in Israël gevallen is?

39 Maar ik ben heden teeder, en gezalfd ten Koning, en deze mannen, de zonen van Zerúia, zijn harder dan ik: de HEER zal den boosdoener vergelden naar zijne boosheid.

HET 4 CAPITTEL.

ALS nu Sauls zoon hoorde, dat Abner te Hebron gestorven was, werden zijne handen slap, en gansch Israël werd verschrikt.

2 En Sauls zoon had twee mannen, oversten van benden; de naam des eenen was Baëna, en de naam des anderen Rechab, zonen van Rimmon, den Beërothiet, van de kinderen van Benjamin; want ook Beëroth werd aan Benjamin gerekend.

3 En de Beërothiten waren gevloden naar Gitthaim, en waren aldaar vreemdelingen tot op dezen dag.

4 En Jónathan, Sauls zoon, had eenen zoon, die geslagen was aan beide voeten: vijf jaren was hij oud, als het gerucht van Saul en Jónathan uit Jizreël kwam, en zijne voedster hem opnam, en vlugtte; en het geschiedde, als zij zich haastte om te vlugten, dat hij viel en kreupel werd; en zijn naam was Mefibóseth.

5 En de zonen van Rimmon, den Beërothiet, Rechab en Baëna, gingen heen, en kwamen ten huize van Isbóseth, als de dag heet geworden was; en hij lag op de slaapstede, op den middag.

6 En zij kwamen daarin tot het midden des huizes, *als* zullende tarwe halen; en zij sloegen hem aan de vijfde rib: en Rechab en zijn broeder Baëna ontkwamen.

7 Want zij kwamen in huis, als hij op zijn bed lag, in zijne slaapkamer, en sloegen hem, en doodden hem, en hieuwen zijn hoofd af; en zij namen zijn hoofd, en gingen henen, den weg op het vlakke veld, den ganschen nacht.

8 En zij bragten het hoofd van Isbóseth tot David te Hebron, en zeiden tot den Koning: Zie, daar is het hoofd van Isbóseth, den zoon van Saul, uwen vijand, die uwe ziel zocht; alzoo heeft de HEER mijnen heere den Koning te dezen dage wraak gegeven van Saul en van zijn zaad.

9 Maar David antwoordde Rechab en zijnen broeder Baëna, den zonen van Rimmon, den Beërothiet, en zeide tot hen: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, die mijne ziel uit alle benaauwheid verlost heeft;

10 Dewijl ik hem, die mij boodschapte, zeggende: Zie, Saul is dood; daar hij in zijne oogen was als een, die goede boodschap bragt, nogtans gegrepen en te Ziklag gedood heb, hoewel hij *meende*, dat ik hem bodenloon zou geven;

11 Hoe veel te meer, wanneer goddelooze mannen eenen regtvaardigen man in zijn huis op zijne slaapstede hebben gedood? nu dan, zou ik zijn bloed van uwe handen niet eischen, en u van de aarde wegdoen?

12 En David gebood zijnen jongens, en zij doodden hen, en hieuwen hunne handen en hunne voeten af, en hingen ze op bij den vijver te Hebron: maar het hoofd van Isbóseth namen zij, en begroeven het in Abners graf te Hebron.

HET 5 CAPITTEL.

TOEN kwamen alle stammen van Israël tot David te Hebron; en zij spraken, zeggende: Zie wij, uw gebeente en uw vleesch zijn wij.

2 Daartoe ook te voren, toen Saul Koning over ons was, waart gij Israël uitvoerende en inbrengende; ook heeft de HEER tot u gezegd: Gij zult mijn volk Israël weiden, en gij zult tot eenen voorganger zijn over Israël.

3 Alzoo kwamen alle oudsten van Israël tot den Koning te Hebron; en de Koning David maakte een verbond met hen te Hebron, voor het aangezigt des HEEREN; en zij zalfden David tot Koning over Israël.

4 Dertig jaar was David oud, als hij Koning werd; veertig jaren heeft hij geregeerd.

5 Te Hebron regeerde hij over Juda zeven jaren en zes maanden; en te Jerûzalem regeerde hij drie en dertig jaren over gansch Israël en Juda.

6 En de Koning toog met zijne mannen naar Jerûzalem, tegen de Jebusiten, die in dat land woonden. En zij spraken tot David, zeggende: Gij zult hier niet inkomen, maar de blinden en kreupelen zullen u afdrijven; dat is te zeggen: David zal hier niet inkomen.

7 Maar David nam den burg Zion in; deze is de stad Davids.

8 Want David zeide te dien dage: Al wie de Jebusiten slaat, en geraakt aan die watergoot, en die kreupelen, en die blinden, welke van Davids ziele gehaat zijn, *die zal tot een hoofd en tot een overste zijn;* daarom zegt men: Een blinde en kreupele zal in het huis niet komen.

9 Alzoo woonde David in den burg, en noemde die Davids stad. En David bouwde rondom van Millo af en binnenwaarts.

10 David nu ging gedurig voort, en werd groot; want de HEER, de God der heirscharen, was met hem.

11 En Hiram, de Koning van Tyrus, zond boden tot David, en cederenhout, en timmerlieden, en metselaars; en zij bouwden voor David een huis.

12 En David merkte, dat de HEER hem tot eenen Koning over Israël bevestigd had, en dat hij zijn Koningrijk verheven had, om zijns volks Israëls wil.

13 En David nam meer bijwijven, en vrouwen van Jerûzalem, nadat hij van Hebron gekomen was; en David werden meer zonen en dochteren geboren.

14 En dit zijn de namen dergenen, die hem te Jerûzalem geboren zijn: Schammûa, en Schobab, en Nathan, en Salomo,

15 En Ibchar, en Elischûa, en Nefeg, en Jafía,

16 En Elíschama, en Eliada, en Elífélet.

17 Als nu de Filistijnen hoorden, dat zij David tot Koning over Israël gezalfd hadden, zoo togen alle Filistijnen op om David te zoeken; en David, dat hoorende, toog af naar den burg.

18 En de Filistijnen kwamen en verspreidden zich, in het dal Refaïm.

19 Zoo vraagde David den HEER, zeggende: Zal ik optrekken tegen de Filistijnen? zult gij ze in mijne hand geven? En de HEER zeide tot David: Trek op, want ik zal de Filistijnen zekerlijk in uwe hand geven.

20 Toen kwam David te Baäl-Perázim; en David sloeg hen aldaar, en zeide: De HEER heeft mijne vijanden voor mijn aangezigt gescheurd, als eene scheure der wateren; daarom noemde hij den naam dier plaats, Baäl-Perázim.

21 En zij lieten hunne afgoden aldaar; en David en zijne mannen namen ze op.

22 Daarna togen de Filistijnen weder op, en zij verspreidden zich in het dal Refaïm.

23 En David vraagde den HEER, welke zeide: Gij zult niet optrekken; *maar* trek om tot achter hen, dat gij aan hen komt van tegen over de moerbeziënboomen.

24 En het geschiedde, als gij hoort het geruisch van eenen gang in de toppen der moerbeziënboomen, rep u dan, want dan is de HEER voor uw aangezigt uitgegaan, om het heirleger der Filistijnen te slaan.

25 En David deed alzoo, gelijk de HEER hem geboden had; en hij sloeg de Filistijnen van Geba af tot dat gij komt te Gezer.

HET 6 CAPITTEL.

DAARNA verzamelde David wederom alle uitgelezenen in Israël, dertig duizend.

2 En David maakte zich op, en ging heen met al het volk, dat bij hem was, van Baälim Juda, om van daar op te brengen de arke Gods, bij welke de naam wordt aangeroepen, de naam van den HEER der heirscharen, die daarop woont tusschen de cherubim.

3 En zij voerden de arke Gods op eenen nieuwen wagen, en haalden die uit het huis van Abinádab, dat op eenen heuvel is; en Uza en Ahío, zonen van

Abinádab, leidden den nieuwen wagen.
4 Toen zij hem nu uit het huis van Abinádab, dat op den heuvel is, met de arke Gods, wegvoerden, zoo ging Ahío vóór de ark henen.
5 En David en het gansche huis Israëls speelden voor het aangezigt des HEEREN, met allerlei *snarenspel* van dennenhout, als met harpen, en met luiten, en met trommelen, ook met schellen, en met cimbalen.
6 Als zij nu kwamen tot aan Nachons dorschvloer, zoo strekte Uza *zijne hand* uit aan de arke Gods, en hield haar, want de runderen struikelden.
7 Toen ontstak de toorn des HEEREN tegen Uza, en God sloeg hem aldaar, om deze onbedachtzaamheid; en hij stierf aldaar bij de arke Gods.
8 En David ontstak, omdat de HEER eene scheur gescheurd had aan Uza; en hij noemde die plaats Pérez-Uza, tot op dezen dag.
9 En David vreesde den HEER te dien dage; en hij zeide: Hoe zal de arke des HEEREN tot mij komen?
10 David dan wilde de ark des HEEREN niet tot zich *laten* overbrengen in de stad Davids; maar David deed haar afwijken in het huis van Obed-Edom, den Gethiet.
11 En de ark des HEEREN bleef in het huis van Obed-Edom, den Gethiet, drie maanden; en de HEER zegende Obed-Edom en zijn gansche huis.
12 Toen boodschapte men den Koning David, zeggende: De HEER heeft het huis van Obed-Edom, en al wat hij heeft, gezegend om der arke Gods wil; zoo ging David heen en haalde de arke Gods uit het huis van Obed-Edom opwaarts in de stad Davids, met vreugde.
13 En het geschiedde, als zij, die de ark des HEEREN droegen, zes treden voortgetreden waren, dat hij ossen en gemest *vee* offerde.
14 En David huppelde met alle magt voor het aangezigt des HEEREN; en David was omgord met eenen linnen lijfrok.
15 Alzoo bragten David en het gansche huis Israëls de ark des HEEREN op, met gejuich en met geluid der bazuinen.
16 En het geschiedde, als de ark des HEEREN in de stad Davids kwam, dat Michal, Sauls dochter, door het venster uitzag. Als zij nu den Koning David zag, springende en huppelende voor het aangezigt des HEEREN, verachtte zij hem in haar hart.
17 Toen zij nu de ark des HEEREN inbragten, stelden zij die in hare plaats, in het midden der tent, welke David voor haar gespannen had; en David offerde brandofferen voor des HEEREN aangezigt, en dankofferen.
18 Als David geeindigd had het brandoffer en de dankofferen te offeren, zoo zegende hij het volk in den naam des HEEREN der heirscharen.
19 En hij deelde uit aan het gansche volk, aan de gansche menigte van Israël, van de mannen tot de vrouwen toe, aan een iegelijk een' broodkoek, en een schoon stuk *vleesch*, en eene flesch *wijn*. Toen ging al het volk heen, een iegelijk naar zijn huis.
20 Als nu David wederkwam, om zijn huis te zegenen, ging Michal, Sauls dochter, uit, David te gemoet, en zeide: Hoe is heden de Koning van Israël verheerlijkt, die zich heden voor de oogen van de dienstmaagden zijner dienstknechten heeft ontbloot, gelijk een van de ijdele lieden zich onbeschaamd ontbloot?
21 Maar David zeide tot Michal: Voor het aangezigt des HEEREN, die mij verkoren heeft voor uwen vader en voor zijn gansche huis, mij instellende tot eenen voorganger over het volk des HEEREN, over Israël; ja ik zal spelen voor het aangezigt des HEEREN.
22 Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzoo, en zal nederig zijn in mijne oogen, en met de dienstmaagden, waarvan gij gezegd hebt, met dezelve zal ik verheerlijkt worden.
23 Michal nu, Sauls dochter, had geen kind, tot den dag van haren dood toe.

HET 7 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als de Koning in zijn huis zat, en de HEER hem rust gegeven had van al zijne vijanden rondom;
2 Zoo zeide de Koning tot den Profeet Nathan: Zie toch, ik woon in een cederen huis, en de arke Gods woont in het midden der gordijnen.
3 En Nathan zeide tot den Koning: Ga heen, doe al wat in uw hart is, want de HEER is met u.
4 Maar het gebeurde in dien nacht, dat het woord des HEEREN tot Nathan geschiedde, zeggende:
5 Ga, en zeg tot mijnen knecht, tot David: Zoo zegt de HEER: Zoudt gij mij een huis bouwen tot mijne woning?
6 Want ik heb in geen huis gewoond, van dien dag af, dat ik de kinderen Israëls uit Egypte opvoerde, tot op dezen

dag; maar ik heb gewandeld in eene
tent en in eenen tabernakel.
7 Overal, waar ik met al de kinderen
Israëls heb gewandeld, heb ik wel een
woord gesproken met éénen der stam-
men Israëls, dien ik bevolen heb mijn
volk Israël te weiden, zeggende: Waar-
om bouwt gij mij niet een cederen huis?
8 Nu dan, alzoo zult gij tot mijnen
knecht, tot David, zeggen: Zoo zegt de
HEER der heirscharen: Ik heb u geno-
men van de schaapskooi, van achter
de schapen, dat gij een voorganger
zoudt zijn over mijn volk, over Israël;
9 En ik ben met u geweest overal,
waar gij gegaan zijt, en heb al uwe vij-
anden voor uw aangezigt uitgeroeid; en
ik heb u eenen grooten naam gemaakt,
als den naam der grooten, die op de aar-
de zijn.
10 En ik heb voor mijn volk, voor Is-
raël, eene plaats besteld, en hem ge-
plant, dat hij aan zijne plaats wone, en
niet meer heen en weder gedreven wor-
de; en de kinderen der verkeerdheid
zullen hem niet meer verdrukken, ge-
lijk in het eerst;
11 En van dien dag af, dat ik geboden
heb, regters te wezen over mijn volk
Israël. Doch u heb ik rust gegeven van
al uwe vijanden. Ook geeft u de HEER
te kennen, dat de HEER u een huis ma-
ken zal.
12 Wanneer uwe dagen zullen vervuld
zijn, en gij met uwe vaderen zult ont-
slapen zijn, zoo zal ik uw zaad na u
doen opstaan, dat uit uw lijf voortko-
men zal, en ik zal zijn Koningrijk be-
vestigen.
13 Die zal mijnen naam een huis bou-
wen; en ik zal den stoel zijns Koning-
rijks bevestigen tot in eeuwigheid.
14 Ik zal hem zijn tot eenen vader, en
hij zal mij zijn tot eenen zoon; dien ik,
als hij misdoet, met eene menschen-
roede en met plagen der menschen-kin-
deren zal straffen.
15 Maar mijne goedertierenheid zal
van hem niet wijken, gelijk ik *die* weg-
genomen heb van Saul, dien ik van voor
uw aangezigt heb weggenomen.
16 Doch uw huis zal bestendig zijn, en
uw Koningrijk tot in eeuwigheid, voor
uw aangezigt; uw stoel zal vast zijn tot
in eeuwigheid.
17 Naar alle deze woorden, en naar dit
gansche gezigt, alzoo sprak Nathan tot
David.
18 Toen ging de Koning David in, en
bleef voor het aangezigt des HEEREN,
en hij zeide: Wie ben ik, Heer HEER?
en wat is mijn huis, dat gij mij tot hier-
toe gebragt hebt?
19 Daartoe is dit in uwe oogen nog
klein geweest, Heer HEER; maar gij hebt
ook over het huis uwes knechts gespro-
ken tot van verre heen; en dit *naar* de
wet der menschen, Heer HEER!
20 En wat zal David nog meer tot u
spreken? want gij kent uwen knecht,
Heer HEER.
21 Om uwes woords wil, en naar uw
hart hebt gij alle deze groote dingen ge-
daan, om aan uwen knecht bekend te
maken.
22 Daarom zijt gij groot, HEERE God;
want er is niemand gelijk gij, en er is
geen God dan alleen gij, naar alles, wat
wij met onze ooren gehoord hebben.
23 En wie is, gelijk uw volk, gelijk
Israël, een eenig volk op aarde, hetwelk
God is heengegaan zich tot een volk te
verlossen, en om zich eenen naam te
zetten, en om voor ulieden deze groote
en verschrikkelijke dingen te doen aan
uw land, voor het aangezigt uwes volks,
dat gij u uit Egypte verlost hebt, de
Heidenen en derzelver Goden *verdrij-
vende.*
24 En gij hebt uw volk Israël u beves-
tigd, u tot een volk, tot in eeuwigheid;
en gij, HEER, zijt hun tot eenen God ge-
worden.
25 Nu dan, HEERE God, doe dit woord,
dat gij over uwen knecht en over zijn
huis gesproken hebt, bestaan tot in eeu-
wigheid; en doe, gelijk gij gesproken
hebt.
26 En uw naam worde groot gemaakt
tot in eeuwigheid; dat men zegge: De
HEER der heirscharen is God over Israel;
en het huis van uwen knecht David zal
bestendig zijn voor uw aangezigt.
27 Want gij HEER der heirscharen, gij
God van Israël, gij hebt *voor* het oor
uwes knechts geopenbaard, zeggende:
Ik zal u een huis bowen; daarom heeft
uw knecht in zijn hart gevonden, dit
gebed tot u te bidden.
28 Nu dan, Heer HEER, gij zijt die God,
en uwe woorden zullen waarheid zijn,
en gij hebt dit goede tot uwen knecht
gesproken.
29 Zoo believe het u nu, en zegen het
huis van uwen knecht, dat het in eeu-
wigheid voor uw aangezigte zij: want
gij, Heer HEER, hebt *het* gesproken, en
met uwen zegen zal het huis van uwen
knecht gezegend worden in eeuwigheid.

HET 8 CAPITTEL.

EN het geschiedde daarna, dat David
de Filistijnen sloeg, en bragt ze te

onder; en David nam Meteg-Amma uit
de hand der Filistijnen.
2 Ook sloeg hij de Moabiten, en mat
hen met een snoer, doende hen ter aarde
nederliggen; en hij mat *met* twee snoe-
ren om te dooden, en *met* een vol snoer
om in het leven te laten. Alzoo werden
de Moabiten David tot knechten, bren-
gende geschenken.
3 David sloeg ook Hadad-ézer, den
zoon van Rechob, den Koning van Zoba,
toen hij heentoog, om zijne hand te
wenden naar de rivier Frath.
4 En David nam hem duizend *wagens*
af, en zeven honderd ruiters, en twintig
duizend man te voet; en David ontze-
nuwde alle wagenpaarden, en hield
daarvan honderd wagenen overig.
5 En de Syriërs van Damascus kwamen
om Hadad-ézer, den Koning van Zoba,
te helpen; maar David sloeg van de Sy-
riërs twee en twintig duizend man.
6 En David leide bezettingen in Syrië
van Damascus, en de Syriërs werden
David tot knechten, brengende geschen-
ken, en de HEER behoedde David over-
al, waar hij heentoog.
7 En David nam de gouden schilden,
die bij Hadad-ézers knechten geweest
waren, en bragt ze te Jerûzalem.
8 Daartoe nam de Koning David zeer
veel kopers uit Bethach, en uit Béro-
thai, steden van Hadad-ézer.
9 Als nu Thoï, de Koning van Hamath,
hoorde, dat David het gansche heir van
Hadad-ézer geslagen had.
10 Zoo zond Thoï zijnen zoon Joram
tot den Koning David, om hem te vra-
gen naar *zijnen* welstand, en om hem te
zegenen, van wege dat hij tegen Hadad-
ézer gekrijgd en hem geslagen had;
(want Hadad-ézer voerde steeds krijg
tegen Thoï) en in zijne hand waren zil-
veren vaten, en gouden vaten, en kope-
ren vaten;
11 Welke de Koning David ook den
HEEREN heiligde, met het zilver en het
goud, dat hij geheiligd had van alle
Heidenen, die hij *zich* onderworpen had:
12 Van Syrië, en van Moab, en van de
kinderen Ammons, en van de Filistij-
nen, en van Amalek, en van den roof
van Hadad-ézer, den zoon van Rechob,
den Koning van Zoba.
13 Ook maakte *zich* David eenen naam,
als hij wederkwam, nadat hij de Sy-
riërs geslagen had, in het Zoutdal, acht-
tien duizend.
14 En hij leide bezettingen in Edom,
in gansch Edom leide hij bezettingen;
en alle Edomiten werden David tot
knechten, en de HEER behoedde David
overal, waar hij henen toog.
15 Alzoo regeerde David over gansch
Israël; en David deed aan zijn gansche
volk regt en geregtigheid.
16 Joab nu, de zoon van Zerúia, was
over het heir; en Jósafat, zoon van
Achílud, was kanselier.
17 En Zadok, zoon van Ahítub, en
Ahimélech, zoon van Abiathar, waren
priesters; en Seráia was schrijver.
18 Er was ook Benáia, zoon van Jóia-
da, met de Krethi en de Plethi; maar
Davids zonen waren prinsen.

HET 9 CAPITTEL.

EN David zeide: Is er nog iemand,
die overgebleven is van het huis
van Saul, dat ik weldadigheid aan hem
doe, om Jónathans wil?
2 Het huis van Saul nu had eenen
knecht, wiens naam was Ziba; en zij
riepen hem tot David. En de Koning
zeide tot hem: Zijt gij Ziba? En hij
zeide: Uw knecht.
3 En de Koning zeide: Is er niet nog
iemand van het huis van Saul, dat ik
Gods weldadigheid bij hem doe? Toen
zeide Ziba tot den Koning: Daar is nog
een zoon van Jónathan, die geslagen is
aan beide voeten.
4 En de Koning zeide tot hem: Waar is
hij? En Ziba zeide tot den Koning: Zie,
hij is in het huis van Machir, den zoon
van Ammiël, te Lódebar.
5 Toen zond de koning David heen;
en hij nam hem uit het huis van Machir,
den zoon van Ammiël, van Lódebar.
6 Als nu Mefibóseth, de zoon van Jó-
nathan, den zoon van Saul, tot David
inkwam, zoo viel hij op zijn aangezigt,
en boog zich neder. En David zeide:
Mefibóseth! En hij zeide: Zie, *hier* is
uw knecht.
7 En David zeide tot hem: Vrees niet,
want ik zal zekerlijk weldadigheid bij
u doen, om uwes vaders Jónathans wil;
en ik zal u alle akkers van uwen vader
Saul wedergeven; en gij zult gedurig
brood eten aan mijne tafel.
8 Toen boog hij zich, en zeide: Wat is
uw knecht, dat gij omgezien hebt naar
eenen dooden hond, als ik ben?
9 Toen riep de koning Ziba, Sauls jon-
gen, en zeide tot hem: Al wat Saul ge-
had heeft, en zijn gansche huis, heb ik
aan den zoon uwes heeren gegeven.
10 Daarom zult gij voor hem het land
bearbeiden, gij, en uwe zonen, en uwe
knechten, en zult *de vruchten* inbren-
gen, opdat de zoon uwes heeren brood
hebbe, dat hij ete; en Mefibóseth, de

zoon uwes heeren, zal gedurig brood
eten aan mijne tafel. Ziba nu had vijf-
tien zonen en twintig knechten.
11 En Ziba zeide tot den Koning: Naar
alles, wat mijn heer de Koning zijnen
knecht gebiedt, alzoo zal uw knecht
doen. Ook zou Mefibóseth, etende aan
mijne tafel, als één van des Konings
zonen zijn.
12 Mefibóseth nu had eenen kleinen
zoon, wiens naam was Micha; en allen,
die in het huis van Ziba woonden, wa-
ren knechten van Mefibóseth.
13 Alzoo woonde Mefibóseth te Jerû-
zalem, omdat hij gedurig at aan des
Konings tafel; en hij was kreupel aan
beide zijne voeten.

HET 10 CAPITTEL.

EN het geschiedde daarna, dat de
Koning van de kinderen Ammons
stierf, en zijn zoon Hanun werd Koning
in zijn plaats.
2 Toen zeide David: Ik zal weldadig-
heid doen aan Hanun, den zoon van
Nahas, gelijk zijn vader weldadigheid
aan mij gedaan heeft. Zoo zond David
heen, om hem door de dienst zijner
knechten te troosten over zijnen vader.
En de knechten van David kwamen in
het land van de kinderen Ammons.
3 Toen zeiden de vorsten van de kin-
deren Ammons tot hunnen heer Hanun:
Eert David uwen vader in uwe oogen,
omdat hij troosters tot u gezonden heeft?
Heeft David zijne knechten niet daarom
tot u gezonden, dat hij deze stad door-
zoeke, en die verspiede, en die omkeere?
4 Toen nam Hanun Davids knechten,
en schoor hunnen baard half af, en sneed
hunne kleederen half af, tot aan hunne
billen; en hij liet hen gaan.
5 Als zij dit David lieten weten, zoo
zond hij hun te gemoet; want deze
mannen waren zeer beschaamd. En de
Koning zeide: Blijft te Jericho, tot dat
uw baard weder gewassen zal zijn, komt
dan weder.
6 Toen nu de kinderen Ammons zagen,
dat zij zich bij David stinkende ge-
maakt hadden, zonden de kinderen
Ammons heen, en huurden van de Sy-
riërs van Beth-Rechob, en van de Sy-
riërs van Zoba, twintig duizend voet-
volks, en van den Koning van Máächa
duizend man, en van de mannen van
Tob twaalf duizend man.
7 Als David dit hoorde, zond hij Joab
heen, en het gansche heir met de hel-
den.
8 En de kinderen Ammons togen uit,
en stelden de slagorde voor de deur der
poort; maar de Syriërs van Zoba en
Rechob, en de mannen van Tob en
Máächa waren bijzonder in het veld.
9 Als nu Joab zag, dat de spits der
slagorde tegen hem was, van voren en
van achteren, zoo verkoos hij uit alle
uitgelezenen van Israël, en stelde ze in
orde tegen de Syriërs aan;
10 En het overige des volks gaf hij on-
der de hand van zijnen broeder Abísai,
die het in orde stelde tegen de kinderen
Ammons aan.
11 En hij zeide: Zoo de Syriërs mij te
sterk zullen zijn, zoo zult gij mij komen
verlossen; en zoo de kinderen Ammons
u te sterk zullen zijn, zoo zal ik komen
om u te verlossen.
12 Wees sterk, en laat ons sterk zijn
voor ons volk, en voor de steden onzes
Gods: de HEER nu doe wat goed is in
zijne oogen.
13 Toen naderde Joab, en het volk, dat
bij hem was, tot den strijd tegen de Sy-
riërs; en zij vloden voor zijn aangezigt.
14 Als de kinderen Ammons zagen, dat
de Syriërs vloden, vloden zij ook voor
het aangezigt van Abísai, en kwamen
in de stad. En Joab keerde weder van
de kinderen Ammons, en kwam te Je-
rûzalem.
15 Toen nu de Syriërs zagen, dat zij
voor Israëls aangezigt geslagen waren,
zoo vergaderden zij zich *weder* zamen.
16 En Hadar-ézer zond heen, en deed
de Syriërs uitkomen, die op gene zijde
der rivier zijn; en zij kwamen te He-
lam: en Sobach, Hadar-ézers krijgs-
overste, *toog* voor hun aangezigt heen.
17 Als dit David werd aangezegd, ver-
zamelde hij gansch Israël, en toog over
de Jordaan, en kwam te Helam: en de
Syriërs stelden *de slagorden* tegen Da-
vid aan, en streden met hem.
18 Maar de Syriërs vloden voor Israëls
aangezigt, en David versloeg van de Sy-
riërs zeven honderd wagenen, en veertig
duizend ruiteren; daartoe sloeg hij So-
bach, hunnen krijgsoverste, dat hij al-
daar stierf.
19 Toen nu al de Koningen, die Hadar-
ézers knechten waren, zagen, dat zij
voor Israëls aangezigt geslagen waren,
maakten zij vrede met Israël, en dien-
den hun: en de Syriërs vreesden de kin-
deren Ammons meer te verlossen.

HET 11 CAPITTEL.

EN het geschiedde met de weder-
komst van het jaar, ter tijd als de
Koningen uittrekken, dat David Joab,
en zijne knechten met hem, en gansch
Israël henen zond, dat zij de kinderen

Ammons verderven, en Rabba belege-
ren zouden. Doch David bleef te Jerû-
zalem.
2 Zoo geschiedde het tegen den avond-
tijd, dat David van zijn leger opstond,
en wandelde op het dak van het Ko-
nings huis, en zag van het dak eene
vrouw, zich wasschende; deze vrouw
nu was zeer schoon van aanzien.
3 En David zond henen, en onder-
vraagde naar deze vrouw; en men zeide:
Is dat niet Bathséba, de dochter van
Elíam, de huisvrouw van Uría, den He-
thiet?
4 Toen zond David boden henen, en
liet ze halen. En als zij tot hem inge-
komen was, lag hij bij haar; (zij nu
had zich van hare onreinigheid gezui-
verd) daarna keerde zij weder naar haar
huis.
5 En die vrouw werd zwanger; zoo
zond zij henen, en liet David weten, en
zeide: Ik ben zwanger geworden.
6 Toen zond David tot Joab, *zeggende:*
Zend Uría, den Hethiet, tot mij. En
Joab zond Uría tot David.
7 Als nu Uría tot hem kwam, zoo
vraagde David naar den welstand van
Joab, en naar den welstand des volks,
en naar den welstand des krijgs.
8 Daarna zeide David tot Uría: Ga af
naar uw huis, en wasch uwe voeten. En
toen Uría uit des Konings huis uitging,
volgde hem een geregt des Konings
achterna.
9 Maar Uría leide zich neder voor de
deur van des Konings huis, met al de
knechten zijns heeren; en hij ging niet
af in zijn huis.
10 En zij gaven het aan David te ken-
nen, zeggende: Uría is niet afgegaan in
zijn huis. Toen zeide David tot Uría:
Komt gij niet van de reis? waarom zijt
gij niet afgegaan in uw huis?
11 En Uría zeide tot David: De ark,
en Israël, en Juda blijven in de tenten;
en mijn heer Joab, en de knechten
mijns heeren zijn gelegerd op het open
veld, en zou ik in mijn huis gaan, om te
eten en te drinken, en bij mijne huis-
vrouw te liggen? *Zoo waarachtig als* gij
leeft en uwe ziel leeft, indien ik deze
zaak doen zal.
12 Toen zeide David tot Uría: Blijf
ook heden hier, zoo zal ik u morgen af-
zenden. Alzoo bleef Uría te Jerûza-
lem, dien dag en den anderen dag.
13 En David noodigde hem, zoodat hij
voor zijn aangezigt at en dronk, en hij
maakte hem dronken. Daarna ging hij
in den avond uit, om zich neder te leg-
gen op zijn leger, met zijns heeren
knechten, maar ging niet af in zijn huis.
14 Des morgens nu geschiedde het, dat
David eenen brief schreef aan Joab; en
hij zond *dien* door de hand van Uría.
15 En hij schreef in dien brief, zeg-
gende: Stel Uría vooraan tegen over
den sterksten strijd, en keer van achter
hem af, opdat hij geslagen worde en
sterve.
16 Zoo geschiedde het, als Joab op de
stad gelet had, dat hij Uría stelde aan
de plaats, waarvan hij wist, dat aldaar
strijdbare mannen waren.
17 Als nu de mannen der stad uittogen
en met Joab streden, vielen er van het
volk, van Davids knechten, en Uría, de
Hethiet, stierf ook.
18 Toen zond Joab heen, en liet David
den ganschen handel van dezen strijd
weten.
19 En hij beval den bode, zeggende:
Als gij zult geëindigd hebben den gan-
schen handel van dezen strijd tot den
Koning uit te spreken;
20 En het zal geschieden, indien de
grimmigheid des Konings opkomt, en
hij tot u zegt: Waarom zijt gij zoo na
aan de stad gekomen om te strijden?
wist gij niet, dat zij van den muur zou-
den schieten?
21 Wie sloeg Abimélech, den zoon van
Jerubbéseth? wierp niet eene vrouw
een stuk van eenen molensteen op hem
van den muur, dat hij te Thebez stierf?
waarom zijt gij tot den muur genaderd?
Dan zult gij zeggen: Uw knecht, Uría,
de Hethiet, is ook dood.
22 En de bode ging heen, en kwam in,
en gaf David te kennen alles, waarom
hem Joab uitgezonden had.
23 En de bode zeide tot David: Die
mannen zijn ons zeker te magtig ge-
weest, en zijn tot ons uitgetogen in het
veld; maar wij zijn tegen hen aan ge-
weest tot aan de deur der poort.
24 Toen schoten de schutters van den
muur af op uwe knechten, dat er van
des Konings knechten dood gebleven
zijn; en uw knecht, Uría, de Hethiet,
is ook dood.
25 Toen zeide David tot den bode: Zoo
zult gij tot Joab zeggen: Laat deze zaak
niet kwaad zijn in uwe oogen, want het
zwaard verteert zoo wel dezen als ge-
nen; versterk uwen strijd tegen de stad,
en verstoor haar; versterk hem alzoo.
26 Als nu de huisvrouw van Uría hoor-
de, dat haar man Uría dood was, zoo
droeg zij leed over haren heer.
27 En als de rouw was overgegaan,

zond David heen, en nam haar in zijn
huis; en zij werd hem ter vrouw, en
baarde hem eenen zoon. Doch deze
zaak, die David gedaan had, was kwaad
in de oogen des HEEREN.

HET 12 CAPITTEL.

EN de HEER zond Nathan tot David.
Als die tot hem inkwam, zeide hij
tot hem: Daar waren twee mannen in
ééne stad, de een rijk en de ander arm.
2 De rijke had zeer vele schapen en
runderen.
3 Maar de arme had gansch niet, dan
een eenig klein ooilam, dat hij gekocht
had, en het gevoed had, dat het groot
geworden was bij hem, en bij zijne kin-
deren te gelijk; het at van zijne bete,
en dronk van zijnen beker, en sliep in
zijnen schoot, en het was hem als eene
dochter.
4 Toen nu den rijken man een wande-
laar overkwam, verschoonde hij te ne-
men van zijne schapen en van zijne
runderen, om voor den reizenden man,
die tot hem gekomen was, *wat* te berei-
den; en hij nam des armen mans ooi-
lam, en bereidde dat voor den man, die
tot hem gekomen was.
5 Toen ontstak Davids toorn zeer te-
gen dien man; en hij zeide tot Nathan:
Zoo waarachtig als de HEER leeft, de
man, die dat gedaan heeft, is een kind
des doods;
6 En dat ooilam zal hij viervoudig we-
dergeven, daarom dat hij deze zaak ge-
daan, en omdat hij niet verschoond
heeft.
7 Toen zeide Nathan tot David: Gij
zijt die man. Zoo zegt de HEER, de God
Israëls: Ik heb u ten Koning gezalfd
over Israël, en ik heb u uit Sauls hand
gered;
8 En ik heb u uwes heeren huis gege-
ven, daartoe uwes heeren vrouwen in
uwen schoot, ja ik heb u het huis van
Israël en Juda gegeven; en indien het
weinig is, ik zou u alzulks en alzulks
daartoe doen.
9 Waarom hebt gij *dan* het woord des
HEEREN veracht, doende wat kwaad is
in zijne oogen? Gij hebt Uría, den He-
thiet, met het zwaard verslagen, en
zijne huisvrouw hebt gij u ter vrouw
genomen; en hem hebt gij met het
zwaard van de kinderen Ammons dood
geslagen.
10 Nu dan, het zwaard zal van uw huis
niet afwijken tot in eeuwigheid; daar-
om dat gij mij veracht hebt, en de huis-
vrouw van Uría, den Hethiet, genomen
hebt, dat zij u ter vrouwe zij.
11 Zoo zegt de HEER: Zie, ik zal kwaad
over u verwekken uit uw huis, en zal
uwe vrouwen nemen voor uwe oogen,
en zal haar aan uwen naaste geven; die
zal bij uwe vrouwen liggen, voor de
oogen dezer zon;
12 Want gij hebt het in het verborgen
gedaan; maar ik zal deze zaak doen
voor gansch Israël, en voor de zon.
13 Toen zeide David tot Nathan: Ik
heb gezondigd tegen den HEER. En Na-
than zeide tot David: De HEER heeft
ook uwe zonde weggenomen, gij zult
niet sterven.
14 Nogtans, dewijl gij door deze zaak
de vijanden des HEEREN grootelijks
hebt doen lasteren, zal ook de zoon, die
u geboren is, den dood sterven.
15 Toen ging Nathan naar zijn huis.
En de HEER sloeg het kind, hetwelk de
huisvrouw van Uría David gebaard had,
dat het zeer krank werd.
16 En David zocht God voor het jongs-
ke, en David vastte een vasten, en ging
in, en lag den nacht over op de aarde.
17 Toen maakten zich de oudsten van
zijn huis op tot hem, om hem te doen
opstaan van de aarde; maar hij wilde
niet, en at geen brood met hen.
18 En het geschiedde op den zeven-
den dag, dat het kind stierf; en Davids
knechten vreesden hem aan te zeggen,
dat het kind dood was, want zij zeiden:
Ziet, als het kind nog levend was, spra-
ken wij tot hem, maar hij hoorde naar
onze stem niet, hoe zullen wij dan tot
hem zeggen: Het kind is dood? want
het mogt kwaad doen.
19 Maar David zag, dat zijne knechten
mompelden; zoo merkte David, dat het
kind dood was. Dies zeide David tot
zijne knechten: Is het kind dood? En
zij zeiden: Het is dood.
20 Toen stond David op van de aarde,
en wiesch en zalfde zich, en veranderde
zijne kleeding, en ging in het huis des
HEEREN, en bad aan: daarna kwam hij
in zijn huis, en eischte *brood;* en zij
zetten hem brood voor, en hij at.
21 Zoo zeiden zijne knechten tot hem:
Wat is dit voor een ding, dat gij gedaan
hebt? Om des levenden kinds wil hebt
gij gevast en geweend, maar nadat het
kind gestorven is, zijt gij opgestaan en
hebt brood gegeten.
22 En hij zeide: Als het kind nog leef-
de, heb ik gevast en geweend, want ik
zeide: Wie weet, de HEER zou mij mo-
gen genadig zijn, dat het kind levend
bleve.
23 Maar nu is het dood, waarom zou ik

nu vasten? Zal ik hem nog kunnen we-
derhalen? Ik zal wel tot hem gaan,
maar hij zal tot mij niet wederkomen.
24 Daarna troostte David zijne huis-
vrouw Bathséba, en ging tot haar in, en
lag bij haar; en zij baarde eenen zoon,
wiens naam hij noemde Sálomo; en de
HEER had hem lief,
25 En zond heen door de hand van den
Profeet Nathan, en noemde zijnen naam
Jedid-iah, om des HEEREN wil.
26 Joab nu krijgde tegen Rabba der
kinderen Ammons; en hij nam de ko-
ninklijke stad in.
27 Toen zond Joab boden tot David, en
zeide: Ik heb gekrijgd tegen Rabba, ook
heb ik de waterstad ingenomen.
28 Zoo verzamel gij nu het overige des
volks en beleger de stad, en neem ze in;
opdat niet, zoo ik de stad zou innemen,
mijn naam over haar uitgeroepen worde.
29 Toen verzamelde David al dat volk,
en toog naar Rabba; en hij krijgde te-
gen haar, en nam ze in.
30 En hij nam de kroon haars Konings
van zijn hoofd af, welker gewigt was een
talent gouds, met edelgesteente, en zij
werd op Davids hoofd *gezet;* ook voerde
hij eenen zeer grooten roof der stad uit.
31 Het volk nu, dat daarin was, voerde
hij uit, en leide het onder zagen, en on-
der ijzeren dorschwagens, en onder ijze-
ren bijlen, en deed hen door den tig-
chel-oven doorgaan; en alzoo deed hij
aan alle steden der kinderen Ammons.
Daarna keerde David, en al het volk,
weder naar Jerûzalem.

HET 13 CAPITTEL.

EN het geschiedde daarna, alzoo Ab-
salom, Davids zoon, eene schoone
zuster had, welker naam was Thamar,
dat Amnon, Davids zoon, haar lief kreeg.
2 En Amnon was benaauwd tot krank
wordens toe, om zijner zuster Thamars
wil; want zij was eene maagd, zoodat
het in Amnons oogen zwaar was, haar
iets te doen.
3 Doch Amnon had eenen vriend, wiens
naam was Jónadab, eenen zoon van Sí-
mea, Davids broeder; en Jónadab was
een zeer wijs man.
4 Die zeide tot hem: Waarom zijt gij
van morgen tot morgen zoo mager, gij
Konings zoon? zult gij het mij niet te
kennen geven? Toen zeide Amnon tot
hem: Ik heb Thamar, de zuster van
mijnen broeder Absalom, lief.
5 En Jónadab zeide tot hem: Leg u op
uw leger, en maak u krank; als dan uw
vader zal komen om u te zien, zoo zult
gij tot hem zeggen: Dat toch mijne zus-
ter Thamar kome, dat zij mij met brood
spijzige, en de spijze voor mijne oogen
toemake, opdat ik het aanzie, en van
hare hand ete.
6 Amnon dan leide zich, en maakte
zich krank. Toen nu de Koning kwam
om hem te zien, zeide Amnon tot den
Koning: Dat toch mijne zuster Thamar
kome, dat zij twee koekjes voor mijne
oogen toemake, en ik van hare hand ete.
7 Toen zond David heen tot Thamar
in het huis, zeggende: Ga toch heen in
het huis van uwen broeder Amnon, en
maak hem eene spijze.
8 En Thamar ging heen in het huis van
haren broeder Amnon, (hij nu was ne-
derliggende) en zij nam deeg, en kneed-
de het, en maakte koekjes toe voor zijne
oogen, en bakte de koekjes.
9 En zij nam eene pan, en goot die uit
voor zijn aangezigt; maar hij weigerde
te eten. En Amnon zeide: Doet alle man
van mij uitgaan. En alle man ging van
hem uit.
10 Toen zeide Amnon tot Thamar:
Breng de spijze in de kamer, dat ik van
uwe hand ete; zoo nam Thamar de
koekjes, die zij gemaakt had, en bragt
ze haren broeder Amnon in de kamer.
11 Als zij ze nu tot hem nabij bragt,
dat hij ate, zoo greep hij haar, en zeide
tot haar: Kom, lig bij mij, mijne zus-
ter.
12 Maar zij zeide tot hem: Niet, mijn
broeder, verkracht mij niet, want alzoo
doet men niet in Israël: doe deze dwaas-
heid niet.
13 Want ik, waar henen zou ik mijne
schande brengen? en gij, gij zoudt zijn,
als een der dwazen in Israël: zoo spreek
toch nu tot den Koning, want hij zal
mij van u niet onthouden.
14 Doch hij wilde naar hare stem niet
hooren; maar sterker zijnde dan zij,
zoo verkrachtte hij haar, en lag bij
haar.
15 Daarna haatte haar Amnon met
eenen zeer grooten haat; want de haat,
waarmede hij haar haatte, was grooter
dan de liefde, waarmede hij haar had
lief gehad; en Amnon zeide tot haar:
Maak u op, ga weg.
16 Toen zeide zij tot hem: Daar zijn
geene oorzaken om mij uit te drijven:
dit kwaad zou grooter zijn dan het an-
dere, dat gij bij mij gedaan hebt. Maar
hij wilde naar haar niet hooren.
17 En hij riep zijnen jongen, die hem
diende, en zeide: Drijf nu deze van mij
uit naar buiten, en grendel de deur ach-
ter haar toe.

18 Zij nu had eenen veelverwigen rok
aan; want alzoo werden des Konings
dochteren, die maagden waren, met
mantels gekleed; en zijn dienaar bragt
ze uit tot buiten, en grendelde de deur
achter haar toe.
19 Toen nam Thamar asch op haar
hoofd, en scheurde den veelverwigen
rok, dien zij aanhad; en zij leide hare
hand op haar hoofd, en ging vast henen
en kreet.
20 En haar broeder Absalom zeide tot
haar: Is uw broeder Amnon bij u ge-
weest? nu dan, mijne zuster, zwijg stil,
hij is uw broeder; zet uw hart niet op
deze zaak. Alzoo bleef Thamar en was
eenzaam in het huis van haren broeder
Absalom.
21 Als de Koning David alle deze din-
gen hoorde, zoo ontstak hij zeer.
22 Doch Absalom sprak niet met Am-
non, noch kwaad noch goed; maar Ab-
salom haatte Amnon, ter oorzake dat
hij zijne zuster Thamar verkracht had.
23 En het geschiedde, na twee volle
jaren, dat Absalom *schaap*-scheerders
had te Baäl-Hazor, het welk bij Efraïm
is; zoo noodigde Absalom al de Konings
zonen.
24 En Absalom kwam tot den Koning,
en zeide: Zie, nu heeft uw knecht
schaap-scheerders; dat toch de Koning
en zijne knechten met uwen knecht
gaan.
25 Maar de Koning zeide tot Absalom:
Niet, mijn zoon, laat ons toch niet al te
zamen gaan, opdat wij u niet bezwaar-
lijk zijn; en hij hield bij hem aan,
doch hij wilde niet gaan, maar zegende
hem.
26 Toen zeide Absalom: Zoo niet, laat
toch mijnen broeder Amnon met ons
gaan. Maar de Koning zeide tot hem:
Waarom zoude hij met u gaan?
27 Als Absalom bij hem aanhield, zoo
liet hij Amnon en alle des Konings zo-
nen met hem gaan.
28 Absalom nu gebood zijnen jongens,
zeggende: Let er nu op, als Amnons
hart vrolijk is van den wijn, en ik tot
ulieden zal zeggen: Slaat Amnon; dan
zult gij hem dooden; vreest niet: is het
niet, omdat ik het u geboden heb? zijt
sterk en weest dapper.
29 En Absaloms jongens deden aan
Amnon, gelijk Absalom geboden had.
Toen stonden alle zonen des Konings
op, en reden een iegelijk op zijnen muil,
en vloden.
30 En het geschiedde, als zij op den
weg waren, dat het gerucht tot David
kwam, dat men zeide: Absalom heeft
al de zonen des Konings geslagen, en er
is niet één van hen overgelaten.
31 Toen stond de Koning op, en scheur-
de zijne kleederen, en leide zich neder
ter aarde; desgelijks stonden al zijne
knechten met gescheurde kleederen.
32 Maar Jónadab, de zoon van Símea,
Davids broeder, antwoordde en zeide:
Mijn heer zegge niet, dat zij al de jonge-
lingen, des Konings zonen, gedood heb-
ben; maar Amnon alleen is dood; want
bij Absalom is er op toegeleid, van den
dag af, dat hij zijne zuster Thamar ver-
kracht heeft.
33 Zoo neme nu mijn heer de Koning
de zaak niet in zijn hart, denkende: al
des Konings zonen zijn dood; want Am-
non alleen is dood.
34 Absalom nu vlugtte; en de jongen,
die de wacht hield, hief zijne oogen op,
en zag toe, en ziet, daar kwam veel
volks van den weg achter hem, aan de
zijde van het gebergte.
35 Toen zeide Jónadab tot den Koning:
Zie, de zonen des Konings komen; naar
het woord uwes knechts, alzoo is het
geschied.
36 En het geschiedde, als hij geëindigd
had te spreken, ziet, zoo kwamen de
zonen des Konings, en hieven hunne
stemmen op en weenden; en de Koning
ook en al zijne knechten weenden met
een zeer groot geween.
37 (Absalom dan vlugtte, en toog tot
Thalmai, den zoon van Ammihur, Ko-
ning van Gesur.) En hij droeg rouwe
over zijnen zoon, alle die dagen.
38 Alzoo vlugtte Absalom, en toog naar
Gesur; en hij was aldaar drie jaren.
39 Toen verlangde *de ziele* van den
Koning David zeer om naar Absalom
uit te trekken, want hij had zich ge-
troost over Amnon, dat hij dood was.

HET 14 CAPITTEL.

ALS nu Joab, de zoon van Zerúia,
merkte, dat des Konings hart over
Absalom was;
2 Zoo zond Joab heen naar Thekóa, en
nam van daar eene wijze vrouw; en hij
zeide tot haar: Stel u toch als of gij
rouw droegt, en trek nu rouwkleederen
aan, en zalf u niet met olie, en wees als
eene vrouw, die nu vele dagen rouw ge-
dragen heeft over eenen doode;
3 En ga in tot den Koning, en spreek
tot hem naar dit woord. En Joab leide
de woorden in haren mond.
4 En de Thekoïtische vrouw zeide tot
den Koning, als zij op haar aangezigt
ter aarde was gevallen, en zich neder-

gebogen had, zoo zeide zij: Behoud, ô
Koning!
5 En de Koning zeide tot haar: Wat is
u? En zij zeide: Zekerlijk, ik ben eene
weduwe, en mijn man is gestorven.
6 Nu had uwe dienstmaagd twee zonen,
en deze beide twistten in het veld, en
daar was geen scheider tusschen hen;
zoo sloeg de een den ander', en doodde
hem.
7 En zie, het gansche geslacht is opgestaan tegen uwe dienstmaagd, en hebben gezegd: Geef dien hier, die zijnen
broeder geslagen heeft, dat wij hem voor
de ziel zijns broeders, dien hij dood geslagen heeft, dooden, en ook den erfgenaam verdelgen: alzoo zullen zij mijne
kool, die overgebleven is, uitblusschen,
dat zij mijnen man geenen naam noch
overblijfsel laten op den aardbodem.
8 Toen zeide de Koning tot deze vrouw:
Ga naar uw huis, en ik zal voor u gebieden.
9 En de Thekoïtische vrouw zeide tot
den Koning: Mijn heer Koning, de ongeregtigheid zij op mij en op mijns vaders huis; de Koning daarentegen, en
zijn stoel, zij onschuldig.
10 En de Koning zeide: Spreekt iemand tegen u, zoo breng hem tot mij;
en hij zal u voortaan niet meer aantasten.
11 En zij zeide: De Koning gedenke
toch aan den HEER, uwen God, dat de
bloedwrekers niet te vele worden om te
verderven, dat zij mijnen zoon niet verdelgen. Toen zeide hij: *Zoo waarachtig
als* de HEER leeft, indien er één van
de haren uwes zoons op de aarde zal
vallen.
12 Toen zeide deze vrouw: Laat toch
uwe dienstmaagd één woord tot mijnen
heer den Koning spreken. En hij zeide:
Spreek.
13 En de vrouw zeide: Waarom hebt
gij dan alzulks tegen Gods volk gedacht?
Want daaruit, dat de Koning dit woord
gesproken heeft, is hij als een schuldige,
dewijl de Koning zijnen verstootene
niet wederhaalt.
14 Want wij zullen den dood sterven,
en wezen als water, dat, ter aarde uitgestort zijnde, niet verzameld wordt.
God dan zal de ziele niet wegnemen,
maar hij zal gedachten denken, dat hij
den verstootene niet van zich verstoote.
15 Nu dan, dat ik gekomen ben, om
dit woord tot den Koning, mijnen heer,
te spreken, *is* omdat het volk mij vreesachtig gemaakt heeft; zoo zeide uwe
dienstmaagd: Ik zal nu tot den Koning
spreken; misschien zal de Koning het
woord zijner dienstmaagd doen.
16 Want de Koning zal hooren, om zijne dienstmaagd te redden van de hand
des mans, die *voorheeft* mij en mijnen
zoon zamen van Gods erve te verdelgen.
17 Wijders zeide uwe dienstmaagd:
Het woord mijns heeren, des Konings,
zij toch tot ruste; want gelijk een Engel Gods, alzoo is mijn heer de Koning,
om te hooren het goede en het kwade;
en de HEER, uw God, zal met u zijn.
18 Toen antwoordde de Koning, en zeide tot de vrouw: Verberg nu niet voor
mij de zaak, die ik u vragen zal. En de
vrouw zeide: Mijn heer de Koning spreke toch.
19 En de Koning zeide: Is Joabs hand
met u in dit alles? En de vrouw antwoordde en zeide: *Zoo waarachtig als*
uwe ziel leeft, mijn heer Koning, indien
iemand ter regter- of ter linkerhand zou
kunnen afwijken van alles, wat mijn
heer de Koning gesproken heeft; want
uw knecht Joab heeft het mij geboden,
en die heeft alle deze woorden in den
mond uwer dienstmaagd gelegd:
20 Dat ik de gestalte dezer zaak alzoo
omwenden zou, zulks heeft uw knecht
Joab gedaan; doch mijn heer is wijs,
naar de wijsheid van eenen Engel Gods,
om te merken alles, wat op de aarde is.
21 Toen zeide de Koning tot Joab: Zie
nu, ik heb deze zaak gedaan; zoo ga
henen, haal den jongeling Absalom
weder.
22 Toen viel Joab op zijn aangezigt
ter aarde, en boog zich, en dankte den
Koning; en Joab zeide: Heden heeft
uw knecht gemerkt, dat ik genade gevonden heb in uwe oogen, mijn heer
Koning, omdat de Koning het woord
van zijnen knecht gedaan heeft.
23 Alzoo maakte zich Joab op, en toog
naar Gesur; en hij bragt Absalom te
Jeruzalem.
24 En de Koning zeide: Dat hij in zijn
huis keere, en mijn aangezigt niet zie.
Alzoo keerde Absalom in zijn huis, en
zag des Konings aangezigt niet.
25 Nu was er in gansch Israël geen
man zoo schoon, als Absalom, zeer te
prijzen; van zijne voetzole af tot zijnen
hoofdschedel toe was er geen gebrek in
hem.
26 En als hij zijn hoofd beschoor, (nu
geschiedde het ten einde van elk jaar,
dat hij het beschoor, omdat het hem te
zwaar was, zoo beschoor hij het) zoo
woog het haar zijns hoofds twee honderd sikkelen, naar des Konings gewigt.

27 Ook werden Absalom drie zonen geboren, en ééne dochter, wier naam was Thamar: deze was eene vrouw, schoon van aanzien.
28 Alzoo bleef Absalom twee volle jaren te Jerûzalem, dat hij des Konings aangezigt niet zag.
29 Daarom zond Absalom tot Joab, dat hij hem tot den Koning zond; maar hij wilde niet tot hem komen. Zoo zond hij nog ten ander maal; evenwel wilde hij niet komen.
30 Zoo zeide hij tot zijne knechten: Ziet, het stuk akkers van Joab is aan de zijde van het mijne, en hij heeft gerst daarop; gaat heen, en steekt het aan met vuur; en Absaloms knechten staken dat stuk akkers aan met vuur.
31 Toen maakte zich Joab op, en kwam tot Absalom in het huis, en zeide tot hem: Waarom hebben uwe knechten het stuk akkers, dat het mijne is, met vuur aangestoken?
32 En Absalom zeide tot Joab: Zie, ik heb tot u gezonden, zeggende: Kom herwaarts, dat ik u tot den Koning zende, om te zeggen: Waarom ben ik van Gesur gekomen? het ware mij goed, dat ik nog daar ware: nu dan, laat mij het aangezigt des Konings zien; is er dan nog eene misdaad in mij, zoo doode hij mij.
33 Toen ging Joab in tot den Koning, en zeide het hem aan. Toen riep hij Absalom, en hij kwam tot den Koning in, en boog zich voor hem op zijn aangezigt ter aarde, voor des Konings aangezigt; en de Koning kuste Absalom.

HET 15 CAPITTEL.

EN het geschiedde daarna, dat Absalom zich liet bereiden wagen en paarden, en vijftig mannen, loopende voor zijn aangezigt henen.
2 Ook maakte zich Absalom des morgens vroeg op, en stond aan de zijde van den weg der poort. En het geschiedde, dat Absalom alle man, die een geschil had, om tot den Koning ten gerigt te komen, tot zich riep, en zeide: Uit welke stad zijt gij? Als hij dan zeide: Uw knecht is uit een' der stammen Israëls;
3 Zoo zeide Absalom tot hem: Zie, uwe zaken zijn goed en regt; maar gij hebt geenen verhoorder van des Konings wege.
4 Voorts zeide Absalom: Och, dat men mij ten regter stelde in het land! dat alle man tot mij kwame, die een geschil of regtszaak heeft, dat ik hem regt sprake!
5 Het geschiedde ook, als iemand naderde, om zich voor hem te buigen, zoo reikte hij zijne hand uit, en greep hem, en kuste hem.
6 En naar die wijze deed Absalom aan gansch Israël, die tot den Koning ten gerigte kwamen. Alzoo stal Absalom het hart der mannen van Israël.
7 Ten einde nu van veertig jaren is het geschied, dat Absalom tot den Koning zeide: Laat mij toch heengaan, en mijne gelofte, die ik den HEERE beloofd heb, te Hebron betalen;
8 Want uw knecht heeft eene gelofte beloofd, als ik te Gesur in Syrië woonde, zeggende: Indien de HEER mij zekerlijk weder te Jerûzalem zal brengen, zoo zal ik den HEERE dienen.
9 Toen zeide de Koning tot hem: Ga in vrede. Alzoo maakte hij zich op, en ging naar Hebron.
10 Absalom nu had verspieders uitgezonden in alle stammen van Israël, om te zeggen: Als gij het geluid der bazuin zult hooren, zoo zult gij zeggen: Absalom is Koning te Hebron.
11 En er gingen met Absalom van Jerûzalem twee honderd mannen, genoodigd zijnde, doch gaande in hunne eenvoudigheid, want zij wisten *van* geene zaak.
12 Absalom zond ook om Achitófel, den Giloniet, Davids raad, uit zijne stad, uit Gilo *te halen*, als hij offeranden offerde. En de verbindtenis werd sterk, en het volk kwam toe en vermeerderde bij Absalom.
13 Toen kwam er een boodschapper tot David, zeggende: Het hart van een' iegelijk in Israël *volgt* Absalom na.
14 Zoo zeide David tot al zijne knechten, die met hem te Jerûzalem waren: Maakt u op, en laat ons vlieden, want er zou voor ons geen ontkomen zijn voor Absaloms aangezigt; haast u om weg te gaan, opdat hij niet misschien zich haaste, en ons achterhale, en een kwaad over ons drijve, en deze stad sla met de scherpte des zwaards.
15 Toen zeiden de knechten des Konings tot den Koning: Naar alles, wat mijn heer de Koning verkiezen zal, ziet, *hier* zijn uwe knechten.
16 En de Koning ging uit met zijn gansche huis, te voet; doch de Koning liet tien bijwijven, om het huis te bewaren.
17 Als nu de Koning met al het volk te voet was uitgegaan, zoo bleven zij staan in eene verre plaats.
18 En al zijne knechten gingen aan

zijne zijde heen, ook al de Krethi en al
de Plethi, en al de Gethiten, zes hon-
derd man, die van Gath te voet gekomen
waren, gingen voor des Konings aange-
zigt heen;
19 Zoo zeide de Koning tot Ithai, den
Gethiet: Waarom zoudt gij ook met ons
gaan? keer weder, en blijf bij den Ko-
ning; want gij zijt vreemd, en ook zult
gij weder vertrekken naar uwe plaats.
20 Gisteren zijt gij gekomen, en heden
zou ik u met ons omvoeren om te gaan?
zoo ik toch gaan moet, waarheen ik gaan
kan, keer weder, en breng uwe broede-
ren weder: weldadigheid en trouwe zij
met u.
21 Maar Ithai antwoordde den Koning,
en zeide: *Zoo waarachtig als* de HEER
leeft, en mijn heer de Koning leeft, in
de plaats, waar mijn heer de Koning zal
zijn, het zij ten doode, het zij ten leven,
daar zal uw knecht voorzeker ook zijn.
22 Toen zeide David tot Ithai: Zoo
kom, en ga over. Alzoo ging Ithai, de
Gethiet, over, en al zijne mannen, en al
de kinderen, die met hem waren.
23 En het gansche land weende met
luide stem, als al het volk overging; ook
ging de Koning over de beek Kidron;
en al het volk ging over, regt naar den
weg der woestijn.
24 En ziet, Zadok was ook daar, en al
de Leviten met hem, dragende de ark
des verbonds van God, en zij zetten de
arke Gods neder; en Abiathar klom op,
tot dat al het volk uit de stad geëindigd
had over te gaan.
25 Toen zeide de Koning tot Zadok:
Breng de arke Gods weder in de stad;
indien ik genade zal vinden in des HEE-
REN oogen, zoo zal hij mij wederhalen,
en zal mij haar laten zien, mitsgaders
zijne woning.
26 Maar indien hij alzoo zal zeggen:
Ik heb geenen lust tot u; zie, *hier* ben
ik, hij doe mij, zoo als het in zijne oogen
goed is.
27 Voorts zeide de Koning tot den
priester Zadok: Zijt gij *niet* een ziener?
keer weder in de stad met vrede; ook
ulieder beide zonen, Ahimáäz, uw zoon,
en Jónathan, Abiathars zoon, met u.
28 Zie, ik zal vertoeven in de vlakke
velden der woestijn, tot dat er een
woord van ulieden kome, dat men mij
aanzegge.
29 Alzoo bragt Zadok, en Abiathar, de
arke Gods weder te Jerûzalem; en zij
bleven aldaar.
30 En David ging op langs den opgang
der olijven, opgaande en weenende, en
het hoofd was hem bewonden; en hij
zelf ging barrevoets; ook had al het
volk, dat met hem was, een iegelijk zijn
hoofd bedekt, en zij gingen op, opgaande
en weenende.
31 Toen gaf men aan David te kennen,
zeggende: Achitófel is onder degenen,
die zich met Absalom hebben verbon-
den. Dies zeide David: O HEER, maak
toch Achitófels raad tot zotheid.
32 En het geschiedde, als David tot op
de hoogte kwam, dat hij aldaar God aan-
bad; ziet, toen ontmoette hem Husai,
de Archiet, hebbende zijnen rok ge-
scheurd, en aarde op zijn hoofd.
33 En David zeide tot hem: Zoo gij
met mij voortgaat, zoo zult gij mij tot
eenen last zijn;
34 Maar zoo gij weder in de stad gaat,
en tot Absalom zegt: Uw knecht, ik zal
des Konings zijn; ik ben wel uwes va-
ders knecht van te voren geweest, maar
nu zal ik uw knecht zijn; zoo zoudt gij
mij den raad van Achitófel te niet ma-
ken.
35 En zijn niet Zadok en Abiathar, de
priesters, aldaar met u? Zoo zal het
geschieden, dat gij alle ding, dat gij uit
des Konings huis zult hooren, aan de
priesters, Zadok en Abiathar, zult te
kennen geven.
36 Ziet, hunne beide zonen zijn aldaar
bij hen, Ahimáäz, Zadoks, en Jónathan,
Abiathars *zoon;* zoo zult gijlieden door
hunne hand tot mij zenden alle ding,
dat gij zult hooren.
37 Alzoo kwam Husai, Davids vriend,
in de stad; en Absalom kwam te Jerû-
zalem.

HET 16 CAPITTEL.

ALS nu David een weinig van de
hoogte was voortgegaan, ziet, toen
ontmoette hem Ziba, Mefibóseths jon-
gen, met een paar gezadelde ezelen, en
daarop twee honderd brooden, met hon-
derd stukken rozijnen, en honderd *stuk-
ken* zomervruchten, en eenen lederen
zak wijns.
2 En de Koning zeide tot Ziba: Wat
zult gij daarmede? En Ziba zeide: De
ezels zijn voor het huis des Konings, om
op te rijden; en het brood en de zomer-
vruchten, om te eten voor de jongens;
en de wijn, opdat de moeden in de
woestijn drinken.
3 Toen zeide de Koning: Waar is dan
de zoon uwes heeren? En Ziba zeide
tot den Koning: Zie, hij blijft te Jerû-
zalem, want hij zeide: Heden zal mij
het huis Israëls mijns vaders Koning-
rijk wedergeven.

4 Zoo zeide de Koning tot Ziba: Zie,
het zal het uwe zijn alles wat Mefibó-
seth heeft. En Ziba zeide: Ik buig mij
neder, laat mij genade vinden in uwe
oogen, mijn heer Koning.
5 Als nu de Koning David tot aan Ba-
húrim kwam; ziet, toen kwam van daar
een man uit, van het geslacht van het
huis van Saul, wiens naam was Simeï,
de zoon van Gera; hij ging steeds voort,
en vloekte.
6 En hij wierp David met steenen,
mitsgaders alle knechten van den Ko-
ning David, hoewel al het volk en al de
helden aan zijne regter- en aan zijne
linkerhand waren.
7 Aldus nu zeide Simeï in zijn vloeken:
Ga uit, ga uit, gij man des bloeds, en gij
Belials man:
8 De HEER heeft op u doen wederko-
men al het bloed van Sauls huis, in wiens
plaats gij geregeerd hebt; nu heeft de
HEER het Koningrijk gegeven in de hand
van Absalom, uwen zoon: zie nu gij zijt
in uw ongeluk, omdat gij een man des
bloeds zijt.
9 Toen zeide Abísai, de zoon van Ze-
rúia, tot den Koning: Waarom zou deze
doode hond mijnen heer den Koning
vloeken? laat mij toch overgaan en
zijnen kop wegnemen.
10 Maar de Koning zeide: Wat heb ik
met u te doen, gij zonen van Zerúia?
ja, laat hem vloeken, want de HEER toch
heeft tot hem gezegd: Vloek David;
wie zou dan zeggen: Waarom hebt gij
alzoo gedaan?
11 Voorts zeide David tot Abísai en tot
al zijne knechten: Ziet, mijn zoon, die
van mijn lijf is voortgekomen, zoekt
mijne ziel; hoe veel te meer dan nu
deze zoon van Jemini? laat hem gewor-
den, dat hij vloeke, want de HEER heeft
het hem gezegd.
12 Misschien zal de HEER mijne ellende
aanzien; en de HEER zal mij goed ver-
gelden voor zijnen vloek, te dezen
dage.
13 Alzoo ging David met zijne lieden
op den weg; en Simeï ging al voort
langs de zijde des bergs tegen hem over,
en vloekte, en wierp met steenen van
tegen over hem, en stoof met stof.
14 En de Koning kwam in, en al het
volk, dat met hem was, moede zijnde;
en hij verkwikte zich aldaar.
15 Absalom nu en al het volk, de man-
nen van Israël, kwamen te Jerûzalem,
en Achitófel met hem.
16 En het geschiedde, als Husai, de
Archiet, Davids vriend, tot Absalom
kwam, dat Husai tot Absalom zeide:
De Koning leve, de Koning leve!
17 Maar Absalom zeide tot Husai: Is
dit uwe weldadigheid aan uwen vriend?
waarom zijt gij niet met uwen vriend
getogen?
18 En Husai zeide tot Absalom:
Neen, maar wien de HEER verkiest, en
al dit volk, en alle mannen van Israël,
diens zal ik zijn, en bij hem zal ik blij-
ven.
19 En ten andere, wien zou ik dienen?
zou het niet zijn voor het aangezigt zijns
zoons? Gelijk ik voor het aangezigt
uwes vaders gediend heb, alzoo zal ik
voor uw aangezigt zijn.
20 Toen zeide Absalom tot Achitófel:
Geeft onder ulieden raad, wat zullen
wij doen?
21 En Achitófel zeide tot Absalom:
Ga in tot de bijwijven uwes vaders, die
hij gelaten heeft om het huis te bewa-
ren; zoo zal gansch Israël hooren, dat
gij bij uwen vader stinkende zijt ge-
worden, en de handen van allen, die
met u zijn, zullen gesterkt worden.
22 Zoo spanden zij Absalom eene tent
op het dak; en Absalom ging in tot de
bijwijven zijns vaders, voor de oogen
van het gansche Israël.
23 En in die dagen was Achitófels raad,
dien hij raadde, als of men naar Gods
woord gevraagd had; alzoo was alle
raad van Achitófel, zoo bij David als bij
Absalom.

HET 17 CAPITTEL.

VOORTS zeide Achitófel tot Absa-
lom: Laat mij nu twaalf duizend
mannen uitlezen, dat ik mij opmake en
David dezen nacht achterna jage.
2 Zoo zal ik over hem komen, daar hij
moede en slap van handen is, en zal
hem verschrikken, en al het volk, dat
met hem is, zal vlugten; dan zal ik den
Koning alleen slaan.
3 En ik zal al het volk tot u doen we-
derkeeren; de man, dien gij zoekt, is
gelijk het wederkeeren van allen; zoo
zal al het volk in vrede zijn.
4 Dit woord nu was regt in Absaloms
oogen, en in de oogen van alle oudsten
van Israël.
5 Doch Absalom zeide: Roep toch ook
Husai, den Archiet, en laat ons hooren,
wat hij ook zegt.
6 En als Husai tot Absalom inkwam,
zoo sprak Absalom tot hem, zeggende:
Aldus heeft Achitófel gesproken; zul-
len wij zijn woord doen? zoo niet,
spreek gij.
7 Toen zeide Husai tot Absalom: De

raad, dien Achitófel op ditmaal geraden
heeft, is niet goed.
8 Wijders zeide Husai: Gij kent uwen
vader en zijne mannen, dat zij helden
zijn, dat zij bitter van gemoed zijn, als
een beer, die van de jongen beroofd is
in het veld; daartoe is uw vader een
krijgsman, en zal niet vernachten met
het volk.
9 Zie, nu heeft hij zich verstoken in
een der holen, of in eene der plaatsen.
En het zal geschieden, als er in het eerst
sommigen onder hen vallen, dat een
ieder, die het zal hooren, dan zal zeggen:
Er is een slag geschied onder het
volk, dat Absalom navolgt.
10 Zoo zou hij, die ook een dapper man
is, wiens hart is als een leeuwen hart,
te eenemaal smelten: want gansch Israël
weet, dat uw vader een held is, en
het dappere mannen zijn, die met hem
zijn.
11 Maar ik rade, dat in alle haast tot
u verzameld worde gansch Israël, van
Dan tot Ber-Séba toe, als zand, dat aan
de zee is, in menigte; en dat uw persoon
medega in den strijd.
12 Dan zullen wij tot hem komen, in
eene der plaatsen, waar hij gevonden
wordt, en hem gemakkelijk overvallen,
gelijk de dauw op den aardbodem valt;
en er zal van hem, en van al de mannen,
die met hem zijn, ook niet één worden
overgelaten.
13 En indien hij zich in eene stad zal
begeven, zoo zal gansch Israël koorden
tot die stad aandragen, en wij zullen ze
tot in de beek nedertrekken, tot dat
ook niet een steentje aldaar gevonden
wordt.
14 Toen zeide Absalom, en alle man
van Israël: De raad van Husai, den
Archiet, is beter dan Achitófels raad.
Doch de HEER had het geboden, om den
goeden raad van Achitófel te vernietigen,
opdat de HEER het kwaad over Absalom
bragte.
15 En Husai zeide tot Zadok en tot
Abiathar, de priesters: Alzoo en alzoo
heeft Achitófel Absalom en den oudsten
van Israël geraden, maar alzoo en alzoo
heb ik geraden.
16 Nu dan, zendt haastiglijk henen, en
boodschapt David, zeggende: Vernacht
dezen nacht niet in de vlakke velden
der woestijn, en ook ga spoedig over;
opdat de Koning niet verslonden worde,
en al het volk, dat met hem is.
17 Jónathan nu en Ahimáäz stonden
bij de fontein Rogel; en eene dienstmaagd
ging henen en zeide het hun
aan; en zij gingen henen en zeiden het
den Koning David aan; want zij mogten
zich niet zien laten, dat zij in de
stad kwamen.
18 Een jongen dan nog zag hen, en
zeide het Absalom aan; doch die beiden
gingen haastiglijk, en kwamen in eens
mans huis te Bahûrim, welke eenen put
had in zijnen voorhof, en zij daalden
daarin.
19 En de vrouw nam en spreidde een
deksel over het opene van den put, en
strooide gort daarop. Alzoo werd de
zaak niet bekend.
20 Toen nu Absaloms knechten tot de
vrouw in het huis kwamen, zeiden zij:
Waar zijn Ahimáäz en Jónathan? En
de vrouw zeide tot hen: Zij zijn over
dat water-riviertje gegaan. En toen zij
hen gezocht en niet gevonden hadden,
keerden zij weder naar Jerûzalem.
21 En het geschiedde, nadat zij weggegaan
waren, zoo klommen zij uit den
put, en gingen henen en boodschapten
het den Koning David; en zij zeiden
tot David: Maakt ulieden op, en gaat
haastiglijk over het water, want alzoo
heeft Achitófel tegen ulieden geraden.
22 Toen maakte zich David op, en al
het volk, dat met hem was, en zij gingen
over de Jordaan. Aan het morgenlicht
ontbrak er niet tot één toe, die niet
over de Jordaan gegaan was.
23 Als nu Achitófel zag, dat zijn raad
niet gedaan was, zadelde hij den ezel,
en maakte zich op, en toog naar zijn
huis in zijne stad, en gaf bevel aan zijn
huis, en verhing zich. Alzoo stierf hij,
en werd begraven in zijns vaders graf.
24 David nu kwam te Mahanáïm; en
Absalom toog over de Jordaan, hij en
alle mannen van Israël met hem.
25 En Absalom had Amása in Joabs
plaats gesteld over het heir. Amása nu
was een mans zoon, wiens naam was
Jethra, de Israëliet, die ingegaan was
tot Abigáïl, de dochter van Nahas, zuster
van Zerúia, Joabs moeder.
26 Israël nu en Absalom legerden zich
in het land van Gílead.
27 En het geschiedde, als David te
Mahanáïm gekomen was, dat Sobi, de
zoon van Nahas, van Rabba der kinderen
Ammons, en Machir, de zoon van
Ammiël, van Lódebar, en Barzillai, de
Gileadiet, van Rógelim,
28 Beddewerk, en schalen, en aarden
vaten, en tarwe, en gerst, en meel, en
geroost *koren*, en boonen, en linzen, ook
geroost,
29 En honig, en boter, en schapen, en

koeijenkazen, tot David bragten, en tot het volk, dat met hem was, om te eten, want zij zeiden: Dit volk is hongerig, en moede, en dorstig in de woestijn.

HET 18 CAPITTEL.

EN David monsterde het volk, dat met hem was; en hij stelde over hen oversten van duizenden, en oversten van honderden.

2 Voorts zond David het volk uit, een derde deel onder de hand van Joab, en een derde deel onder de hand van Abísai, den zoon van Zerúia, Joabs broeder, en een derde deel onder de hand van Ithai, den Gethiet. En de Koning zeide tot het volk: Ik zal ook zelf zekerlijk met ulieden uittrekken.

3 Maar het volk zeide: Gij zult niet uittrekken; want of wij ten eenemaal vloden, zij zullen het hart op ons niet stellen, ja of de helft van ons stierf, zij zullen het hart op ons niet stellen; maar *gij zijt* nu als tien duizend van ons. Zoo zal het nu beter zijn, dat gij ons uit de stad ter hulpe zijt.

4 Toen zeide de Koning tot hen: Ik zal doen, wat goed is in uwe oogen. De Koning nu stond aan de zijde van de poort, en al het volk trok uit bij honderden en bij duizenden.

5 En de Koning gebood Joab, en Abísai, en Ithai, zeggende: *Handelt* mij zachtelijk met den jongeling, met Absalom. En al het volk hoorde het, als de Koning aan al de oversten van Absaloms zaak gebood.

6 Alzoo toog het volk uit in het veld, Israël te gemoet; en de strijd geschiedde bij Efraïms woud.

7 En het volk van Israël werd aldaar voor het aangezigt van Davids knechten geslagen; en aldaar geschiedde te dien dage een groote slag, van twintig duizend.

8 Want de strijd werd aldaar verspreid over al dat land. En het woud verteerde meer van het volk, dan die het zwaard verteerde, te dien dage.

9 Absalom nu ontmoette voor het aangezigt der knechten Davids; en Absalom reed op eenen muil; en als de muil kwam onder de digte takken van eenen grooten eik, zoo werd zijn hoofd vast aan den eik, dat hij hangen bleef tusschen den hemel en tusschen de aarde, en de muil, die onder hem was, ging door.

10 Als dat een man zag, zoo gaf hij het Joab te kennen, en zeide: Zie, ik heb Absalom zien hangen aan eenen eik.

11 Toen zeide Joab tot den man, die het hem te kennen gaf: Zie toch, gij hebt het gezien, waarom dan hebt gij hem niet aldaar ter aarde geslagen? alzoo het aan mij *stond* om u tien zilverlingen en eenen gordel te geven.

12 Maar die man zeide tot Joab: En of ik al duizend zilverlingen op mijne handen mogt wegen, zoo zou ik mijne hand aan des Konings zoon niet slaan; want de Koning heeft u, en Abísai, en Ithai voor onze ooren gebooden, zeggende: Hoedt u, wie *gij zijt*, van den jongeling, van Absalom.

13 Of ik al valschelijk tegen mijne ziel handelde, zoo zou toch geen ding voor den Koning verborgen worden; ook gij zelf zoudt er u van tegen over stellen.

14 Toen zeide Joab: Ik zal hier bij u alzoo niet vertoeven; en hij nam drie pijlen, en stak ze in Absaloms hart, daar hij nog levend was in het midden van den eik.

15 En tien jongens, wapendragers van Joab, omringden *hem*, en zij sloegen Absalom, en doodden hem.

16 Toen blies Joab met de bazuin, en al het volk keerde af van Israël achterna te jagen, want Joab hield het volk terug.

17 En zij namen Absalom, en wierpen hem in het woud, in eenen grooten kuil, en stelden op hem eenen zeer grooten steenhoop; en gansch Israël vlugtte, een iegelijk naar zijne tent.

18 Absalom nu had genomen, en in zijn leven voor zich opgerigt eenen pilaar, die in het Konings dal is; want hij zeide: Ik heb geenen zoon, om aan mijnen naam te doen gedenken; en hij had dien pilaar genoemd naar zijnen naam, daarom wordt hij tot op dezen dag genoemd Absaloms hand.

19 Toen zeide Ahimáäz, Zadoks zoon: Laat mij toch heenloopen, en den Koning boodschappen, dat de HEER hem regt gedaan heeft van de hand zijner vijanden.

20 Maar Joab zeide tot hem: Gij zult dezen dag geen boodschapper zijn, maar op eenen anderen dag zult gij boodschappen; dezen dag nu zult gij niet boodschappen, daarom dat des Konings zoon dood is.

21 En Joab zeide tot Cuschi: Ga heen, en zeg den Koning aan, wat gij gezien hebt; en Cuschi boog zich voor Joab, en liep heen.

22 Doch Ahimáäz, Zadoks zoon, voer nog voort en zeide tot Joab: Wat het ook zij, laat mij toch ook Cuschi achterna loopen. En Joab zeide: Waarom zoudt gij nu henen loopen, mijn zoon,

zoo gij toch geen bekwame boodschap
hebt?
23 Wat het ook zij, *zeide hij* laat mij
heenloopen. Zoo zeide hij tot hem:
Loop heen. En Ahimááz liep den weg
van het effen veld, en kwam Cuschi
voorbij.
24 David nu zat tusschen de twee poor-
ten; en de wachter ging op het dak der
poort aan den muur, en hief zijne oogen
op, en zag, en ziet, daar liep een man
alleen.
25 Zoo riep de wachter, en zeide het
den Koning aan; en de Koning zeide:
Indien hij alleen is, zoo is er eene bood-
schap in zijnen mond; en hij ging al
voort en naderde.
26 Toen zag de wachter eenen anderen
man loopende, en de wachter riep tot
den poortier, en zeide: Zie, daar loopt
nog een man alleen. Toen zeide de Ko-
ning: Die is ook een boodschapper.
27 Voorts zeide de wachter: Ik zie den
loop des eersten aan, als den loop van
Ahimááz, Zadoks zoon. Toen zeide de
Koning: Dat is een goed man, en hij zal
met eene goede boodschap komen.
28 Ahimááz dan riep, en zeide tot den
Koning: Vrede. En hij boog zich voor
den Koning met zijn aangezigt ter aar-
de; en hij zeide: Geloofd zij de HEER,
uw God, die de mannen, welke hunne
hand tegen mijnen heer den Koning op-
hieven, heeft overgegeven.
29 Toen zeide de Koning: Is het wel
met den jongeling, met Absalom? En
Ahimááz zeide: Ik zag een groot ru-
moer, als Joab den knecht des Konings,
en *mij* uwen knecht afzond, maar ik
weet niet wat.
30 En de Koning zeide: Ga om, stel u
hier. Zoo ging hij om, en bleef staan.
31 En ziet, Cuschi kwam aan; en Cu-
schi zeide: Aan mijnen heer den Ko-
ning wordt geboodschapt, dat u de HEER
heden heeft regt gedaan van de hand
van al degenen, die tegen u opston-
den.
32 Toen zeide de Koning tot Cuschi:
Is het wel met den jongeling, met Ab-
salom? En Cuschi zeide: De vijanden
van mijnen heer den Koning, en allen,
die tegen u ten kwade opstaan, moeten
worden, als die jongeling.
33 Toen werd de Koning zeer beroerd,
en ging op naar de opperzaal der poort,
en weende; en in zijn gaan zeide hij al-
zoo: Mijn zoon Absalom! mijn zoon,
mijn zoon Absalom! Och dat ik, ik,
voor u gestorven ware, Absalom, mijn
zoon, mijn zoon!

HET 19 CAPITTEL.

EN Joab werd aangezegd: Zie, de
Koning weent, en bedrijft rouw
over Absalom.
2 Toen werd de verlossing te dien dage
voor het gansche volk tot rouw; want
het volk had te dien dage hooren zeggen:
Het smart den Koning over zijnen
zoon.
3 En het volk kwam te dien dage
steelswijze in de stad, gelijk het volk
zich weg steelt, dat beschaamd is, wan-
neer zij in den strijd gevloden zijn.
4 De Koning nu had zijn aangezigt toe-
gewonden, en de Koning riep met luide
stem: Mijn zoon Absalom, Absalom,
mijn zoon, mijn zoon!
5 Toen kwam Joab tot den Koning in
het huis, en zeide: Gij hebt heden be-
schaamd het aangezigt van al uwe
knechten, die uwe ziel, en de ziel uwer
zonen en uwer dochteren, en de ziel
uwer vrouwen, en de ziel uwer bijwijven
heden hebben bevrijd;
6 Liefhebbende die u haten, en haten-
de die u liefhebben; want gij geeft he-
den te kennen, dat oversten en knechten
bij u niets zijn; want ik merk heden,
dat, zoo Absalom leefde, en wij heden
allen dood waren, dat het dan regt zou
zijn in uwe oogen.
7 Zoo sta nu op, ga uit, en spreek naar
het hart uwer knechten; want ik zweer
bij den HEER, als gij niet uitgaat, zoo
er een man dezen nacht bij u zal ver-
nachten; en dit zal u kwader zijn, dan
al het kwaad, dat over u gekomen is van
uwe jeugd af tot nu toe.
8 Toen stond de Koning op, en zette
zich in de poort. En zij lieten al het
volk weten, zeggende: Ziet, de Koning
zit in de poort. Toen kwam al het volk
voor des Konings aangezigt; maar Is-
raël was gevloden, een iegelijk naar
zijne tenten.
9 En al het volk, in alle stammen van
Israël, was onder zich twistende, zeg-
gende: De Koning heeft ons gered van
de hand onzer vijanden, en hij heeft ons
bevrijd van de hand der Filistijnen, en
nu is hij uit het land gevlugt voor Ab-
salom;
10 En Absalom, dien wij over ons ge-
zalfd hadden, is in den strijd gestorven;
nu dan, waarom zwijgt gijlieden van den
Koning weder te halen?
11 Toen zond de Koning David tot Za-
dok en tot Abiathar, de priesteren, zeg-
gende: Spreekt tot de oudsten van Ju-
da, zeggende: Waarom zoudt gijlieden
de laatsten zijn, om den Koning weder

te halen in zijn huis? (want de rede van
het gansche Israël was tot den Koning
gekomen in zijn huis.)
12 Gij zijt mijne broederen, mijn been
en mijn vleesch zijt gij; waarom zoudt
gij dan de laatsten zijn, om den Koning
weder te halen?
13 En tot Amása zult gijlieden zeggen:
Zijt gij niet mijn been en mijn vleesch?
God doe mij zoo, en doe er zoo toe, zoo
gij niet krijgsoverste zult zijn voor
mijn aangezigt, te allen dage, in Joabs
plaats.
14 Alzoo neigde hij het hart van alle
mannen van Juda, als van een eenigen
man; en zij zonden henen tot den Koning,
zeggende: Keer weder, gij en al
uwe knechten.
15 Toen keerde de Koning weder, en
kwam tot aan de Jordaan; en Juda
kwam te Gilgal, om den Koning in het
gemoet te gaan, dat zij den Koning over
de Jordaan voerden.
16 En Simeï, de zoon van Gera, een
zoon van Jemini, die van Bahûrim was,
haastte zich, en kwam af met de mannen
van Juda, den Koning David te gemoet;
17 En duizend man van Benjamin met
hem; ook Ziba, de knecht van Sauls
huis, en zijne vijftien zonen en zijne
twintig knechten met hem; en zij togen
vaardig over de Jordaan, vóór den Koning.
18 Als nu de pont overvoer, om het
huis des Konings over te halen, en te
doen wat goed was in zijne oogen, zoo
viel Simeï, de zoon van Gera, neder voor
het aangezigt des Konings, als hij over
de Jordaan voer;
19 En hij zeide tot den Koning: Mijn
heer rekene mij niet toe de misdaad, en
gedenke niet, wat uw knecht verkeerdelijk
gedaan heeft, te dien dage, als
mijn heer de Koning uit Jerûzalem uitging,
dat het de Koning zich ter harte
zoude nemen.
20 Want uw knecht weet *het* zekerlijk:
Ik heb gezondigd; doch zie, ik ben
heden gekomen, de eerste van het gansche
huis van Jozef, om mijnen heer den
Koning te gemoet af te komen.
21 Toen antwoordde Abísai, de zoon
van Zerúia, en zeide: Zou dan Simeï
hiervoor niet gedood worden, zoo hij
toch den gezalfde des HEEREN gevloekt
heeft?
22 Maar David zeide: Wat heb ik met
ulieden te doen, gij zonen van Zerúia,
dat gij mij heden ten satan zoudt zijn?
zou heden iemand gedood worden in Israël?
want weet ik niet, dat ik heden
Koning geworden ben over Israël?
23 En de Koning zeide tot Simeï: Gij
zult niet sterven. En de Koning zwoer
hem.
24 Mefibóseth, Sauls zoon, kwam ook
af den Koning te gemoet; en hij had
zijne voeten niet schoon gemaakt, noch
zijnen knevelbaard beschoren, noch zijne
kleederen gewasschen, van dien dag
af, dat de Koning was weggegaan, tot
dien dag toe, dat hij met vrede wederkwam.
25 En het geschiedde, als hij te Jerûzalem
den Koning te gemoet kwam, dat
de Koning tot hem zeide: Waarom zijt
gij niet met mij getogen, Mefibóseth?
26 En hij zeide: Mijn heer Koning,
mijn knecht heeft mij bedrogen; want
uw knecht zeide: Ik zal mij eenen ezel
zadelen, en daarop rijden, en tot den
Koning trekken, want uw knecht is
kreupel.
27 Daartoe heeft hij uwen knecht bij
mijnen heer den Koning valschelijk aangedragen;
doch mijn heer de Koning is
als een Engel Gods: doe dan, wat goed
is in uwe oogen.
28 Want al mijns vaders huis is niet geweest,
dan maar lieden des doods voor
mijnen heer den Koning; nogtans hebt
gij uwen knecht gezet onder degenen,
die aan uwe tafel eten; wat heb ik dan
meer voor geregtigheid, en meer te roepen
aan den Koning?
29 Toen zeide de Koning tot hem:
Waarom spreekt gij meer *van* uwe zaken?
ik heb gezegd: Gij en Ziba, deelt
het land.
30 En Mefibóseth zeide tot den Koning:
Hij neme het ook gansch weg, naardien
mijn heer de Koning met vrede in zijn
huis is gekomen.
31 Barzillai, de Gileadiet, kwam ook
af van Rógelim; en hij toog met den
Koning over de Jordaan, om hem over
de Jordaan te geleiden.
32 Barzillai nu was zeer oud, een man
van tachtig jaren; en hij had den Koning
onderhouden, toen hij te Mahanáïm
zijn verblijf had; want hij was een zeer
groot man.
33 En de Koning zeide tot Barzillai:
Trek gij met mij over, en ik zal u bij
mij te Jerûzalem onderhouden.
34 Maar Barzillai zeide tot den Koning:
Hoe veel zullen de dagen der jaren
mijns levens zijn, dat ik met den
Koning zou optrekken naar Jerûzalem?
35 Ik ben heden tachtig jaren oud; zou
ik kunnen onderscheiden tusschen goed

en kwaad? zou uw knecht kunnen smaken, wat ik eet en wat ik drink? zoude ik meer kunnen hooren naar de stem der zangers en zangeressen? en waarom zou uw knecht mijnen heer den Koning verder tot eenen last zijn?

36 Uw knecht zal maar een weinig met den Koning over de Jordaan gaan; waarom toch zou mij de Koning zulk eene vergelding doen?

37 Laat toch uwen knecht wederkeeren, dat ik sterve in mijne stad, bij het graf mijns vaders en mijner moeder; maar zie, daar is uw knecht Chimham, laat dien met mijnen heer den Koning overtrekken, en doe hem, wat goed is in uwe oogen.

38 Toen zeide de Koning: Chimham zal met mij overtrekken, en ik zal hem doen, wat goed is in uwe oogen; ja alles, wat gij van mij begeeren zult, zal ik u doen.

39 Toen nu al het volk over de Jordaan gegaan was, en de Koning *ook* was overgegaan, kuste de Koning Barzillai, en zegende hem; alzoo keerde hij weder naar zijne plaats.

40 En de Koning toog voort naar Gilgal, en Chimham toog met hem voort; en al het volk van Juda had den Koning overgevoerd, als ook een gedeelte van het volk van Israël.

41 En ziet, alle mannen van Israël kwamen tot den Koning; en zij zeiden tot den Koning: Waarom hebben u onze broeders, de mannen van Juda, gestolen, en hebben den Koning en zijn huis over de Jordaan gevoerd, en alle mannen Davids met hem?

42 Toen antwoordden alle mannen van Juda tegen de mannen van Israël: Omdat de Koning ons naverwant is; en waarom zijt gij nu toornig over deze zaak? hebben wij dan eenigzins gegeten van des Konings *kost*, of heeft hij ons een geschenk geschonken?

43 En de mannen van Israël antwoordden den mannen van Juda, en zeiden: Wij hebben tien deelen aan den Koning, en ook aan David, wij meer dan gij; waarom hebt gij ons dan gering geacht, dat ons woord niet het eerste geweest is, om onzen Koning weder te halen? Maar het woord der mannen van Juda was harder dan het woord der mannen van Israël.

HET 20 CAPITTEL.

TOEN was daar bij geval een Belials man, wiens naam was Seba, een zoon van Bichri, een man van Jemini; die blies met de bazuin, en zeide: Wij hebben geen deel aan David, en wij hebben geene erfenis aan den zoon van Isaï; een iegelijk naar zijne tenten, ô Israël.

2 Toen toog alle man van Israël op van achter David, Seba, den zoon van Bichri achterna; maar de mannen van Juda kleefden hunnen Koning aan, van de Jordaan af tot aan Jerûzalem.

3 Toen nu David in zijn huis te Jerûzalem kwam, nam de Koning de tien vrouwen, *zijne* bijwijven, die hij gelaten had, om het huis te bewaren, en deed ze in een huis van bewaring, en onderhield haar; maar hij ging tot haar niet in. En zij waren opgesloten tot op den dag van haren dood, levende als weduwen.

4 Voorts zeide de Koning tot Amása: Roep mij de mannen van Juda zamen, tegen den derden dag; en gij, stel u *dan* hier.

5 En Amása ging heen, om Juda bijeen te roepen; maar hij bleef achter, boven den gezetten tijd, dien hij hem gezet had.

6 Toen zeide David tot Abísai: Nu zal ons Seba, de zoon van Bichri, meer kwaads doen, dan Absalom; neem gij de knechten uwes heeren, en jaag hem achterna, opdat hij niet misschien vaste steden voor zich vinde, en zich voor onze oogen onttrekke.

7 Toen togen uit, hem achterna, de mannen van Joab, en de Krethi, en de Plethi, en al de helden. Dezen togen uit van Jerûzalem, om Seba, den zoon van Bichri, achterna te jagen.

8 Als zij nu waren bij den grooten steen, die bij Gíbeon is, zoo kwam Amása voor hun aangezigt. En Joab was omgord over zijn kleed, dat hij aanhad, en daarop was een gordel, waaraan het zwaard vast gemaakt was op zijne lendenen in zijne scheede; en als hij voortging, zoo viel het uit.

9 En Joab zeide tot Amása: Is het wel met u, mijn broeder? En Joab vatte met de regterhand den baard van Amása, om hem te kussen.

10 En Amása hoedde zich niet voor het zwaard, dat in Joabs hand was; zoo sloeg hij hem daarmede aan de vijfde rib, en hij stortte zijn ingewand ter aarde uit, en hij sloeg hem niet ten tweedemaal, en hij stierf. Toen jaagden Joab, en zijn broeder Abísai, Seba, den zoon van Bichri, achterna.

11 Maar één man, van Joabs jongens, bleef bij hem staan; en hij zeide: Wie is er, die lust heeft aan Joab, en wie

is er, die voor David is, die volge
Joab na.
12 Amása nu lag in het bloed gewen-
teld, midden op de straat. Als die man
zag, dat al het volk staan bleef, zoo deed
hij Amása weg van de straat in het veld,
en wierp een kleed op hem, dewijl hij
zag, dat al wie bij hem kwam, staan
bleef.
13 Toen hij nu van de straat weggeno-
men was, toog alle man voort, Joab na,
om Seba, den zoon van Bichri, achterna
te jagen.
14 En hij toog heen door alle stammen
van Israël naar Abel, te weten, Beth-
Määcha, en het gansche Berim; en zij
verzamelden zich, en kwamen hem
ook na.
15 En zij kwamen en belegerden hem
in Abel Beth-Määcha, en zij wierpen
eenen wal op tegen de stad, dat hij aan
den buitenmuur stond; en al het volk,
dat met Joab was, verdorven den muur,
om dien neder te vellen.
16 Toen riep eene wijze vrouw uit
de stad: Hoor, hoor, zeg toch tot
Joab: Nader tot hiertoe, dat ik tot u
spreke.
17 Toen hij nu tot haar naderde, zeide
de vrouw: Zijt gij Joab? En hij zeide:
Ik ben het. En zij zeide tot hem: Hoor
de woorden uwer dienstmaagd. En hij
zeide: Ik hoor.
18 Toen sprak zij, zeggende: In vorige
tijden spraken zij gemeenlijk, zeggende:
Zij zullen zonder twijfel te Abel vragen;
en alzoo volbragten zij het.
19 Ik ben eene van de vreedzame, van
de getrouwe in Israël, en gij zoekt te
dooden eene stad, die eene moeder is in
Israël; waarom zoudt gij het erfdeel des
HEEREN verslinden?
20 Toen antwoordde Joab, en zeide:
Het zij verre, het zij verre van mij, dat
ik zou verslinden, en dat ik zou verder-
ven.
21 De zaak is niet alzoo; maar een man
van het gebergte van Efraïm, wiens
naam is Seba, de zoon van Bichri, heeft
zijne hand opgeheven tegen den Ko-
ning, tegen David; lever hem alleen,
zoo zal ik van deze stad aftrekken.
Toen zeide de vrouw tot Joab: Zie, zijn
hoofd zal tot u over den muur geworpen
worden.
22 En de vrouw kwam in tot al het volk
met hare wijsheid; en zij hieuwen Seba,
den zoon van Bichri, het hoofd af, en
wierpen het tot Joab. Toen blies hij met
de bazuin, en zij verstrooiden zich van
de stad, een iegelijk naar zijne tenten;
en Joab keerde weder naar Jerûzalem
tot den Koning.
23 Joab nu was over het gansche heir
van Israël; en Benáia, de zoon van Jó-
iada, over de Krethi en over de Plethi;
24 En Adóram was over de schatting;
en Jósafat, de zoon van Ahílud, was
kanselier;
25 En Seja was schrijver; en Zadok
en Abiathar waren priesters.
26 En ook was Ira, de Jaïriet, Davids
opperofficier.

HET 21 CAPITTEL.

En daar was in Davids dagen een
honger, drie jaren, jaar achter jaar;
en David zocht het aangezigt des HEE-
REN. En de HEER zeide: Het is om
Sauls wil en om het huis des bloeds, om-
dat hij de Gibeoniten gedood heeft.
2 Toen riep de Koning de Gibeoniten,
en zeide tot hen: (de Gibeoniten nu
waren niet van de kinderen Israëls,
maar van het overblijfsel der Amoriten,
en de kinderen Israëls hadden hun ge-
zworen, maar Saul zocht hen te slaan
in zijnen ijver voor de kinderen van Is-
raël en van Juda:)
3 David dan zeide tot de Gibeoniten:
Wat zal ik ulieden doen? en waarmede
zal ik verzoenen, dat gij het erfdeel des
HEEREN zegent?
4 Toen zeiden de Gibeoniten tot hem:
Het is ons niet *te doen om* zilver en
goud met Saul en met zijn huis; ook is
het ons niet om iemand te dooden in Is-
raël. En hij zeide: Wat zegt gij dan,
dat ik u doen zal?
5 En zij zeiden tot den Koning: De
man, die ons te niet gemaakt, en tegen
ons gedacht heeft, dat wij zouden ver-
delgd worden, zonder te kunnen be-
staan in eenige landpale van Israël;
6 Laat aan ons zeven mannen van
zijne zonen gegeven worden, dat wij ze
den HEERE ophangen te Gibea Sauls, ô
gij verkorene des HEEREN. En de Ko-
ning zeide: Ik zal hen geven.
7 Doch de Koning verschoonde Mefi-
bóseth, den zoon van Jónathan, den
zoon van Saul, om den eed des HEEREN,
die tusschen hen was, tusschen Jóna-
than, Sauls zoon.
8 Maar de Koning nam de twee zonen
van Rizpa, dochter van Aia, die zij Saul
gebaard had, Armóni en Mefibóseth;
daartoe de vijf zonen van Michals *zuster*
Sauls dochter, die zij Adriël, den zoon
van Barzillai, den Meholathiet, gebaard
had;
9 En hij gaf hen in de hand der Gibeo-
niten, die ze ophingen op den berg voor

het aangezigt des HEEREN, en die zeven vielen te gelijk; en zij werden gedood in de dagen van den oogst, in de eerste *dagen*, in het begin van den gerstenoogst.
10 Toen nam Rizpa, de dochter van Aia, eenen zak, en spande dien voor zich uit op eenen rotssteen, van het begin van den oogst, tot dat er water op hen drupte van den hemel; en zij liet het gevogelte des hemels op hen niet rusten des daags, noch het gedierte van het veld des nachts.
11 En het werd David aangezegd, wat Rizpa, de dochter van Aia, Sauls bijwijf, gedaan had.
12 Zoo ging David henen, en nam de beenderen van Saul, en de beenderen van Jónathan, deszelfs zoon, van de burgeren van Jabes in Gílead, die dezelve gestolen hadden van de straat Beth-San, alwaar de Filistijnen ze hadden opgehangen, ten dage, als de Filistijnen Saul sloegen op Gilbóa.
13 En hij bragt van daar op, de beenderen van Saul, en de beenderen van Jónathan, deszelfs zoon; ook verzamelden zij de beenderen der gehangenen.
14 En zij begroeven de beenderen van Saul en deszelfs zoon Jónathan in het land van Benjamin te Zela, in het graf van zijnen vader Kis, en deden alles, wat de Koning geboden had. Alzoo werd God na dezen den lande verbeden.
15 Voorts hadden de Filistijnen nog eenen krijg tegen Israël. En David toog af, en zijne knechten met hem, en streden tegen de Filistijnen, dat David moede werd.
16 En Isbi-Benob, die van de kinderen van Rafa was, en het gewigt zijner spies drie honderd gewigt kopers, en hij was aangegord met een nieuw *zwaard;* deze dacht David te slaan.
17 Maar Abísai, de zoon van Zerúia, hielp hem, en sloeg den Filistijn, en doodde hem. Toen zwoeren hem de mannen van David, zeggende: Gij zult niet meer met ons uittrekken ten strijde, opdat gij de lamp van Israël niet uitbluscht.
18 En het geschiedde daarna, dat er wederom een krijg was te Gob tegen de Filistijnen. Toen sloeg Síbbechai, de Husathiet, Saf, die van de kinderen van Rafa was.
19 Voorts was er nog een krijg te Gob tegen de Filistijnen; en Elhanan, de zoon van Jaäré-Oregim, sloeg Beth-hachmi, *welke was* met Goliath, den Gethiet, wiens spiesenhout was als een weversboom.
20 Nog was er ook een krijg te Gath; en er was een zeer lang man, die zes vingeren had aan zijne handen, en zes teenen aan zijne voeten, vier en twintig in getal, en deze was ook aan Rafa geboren.
21 En hij hoonde Israël; maar Jónathan, de zoon van Símea, Davids broeder, sloeg hem.
22 Deze vier waren aan Rafa geboren te Gath; en zij vielen door de hand van David, en door de hand van zijne knechten.

HET 22 CAPITTEL.

EN David sprak de woorden van dit lied tot den HEER, ten dage als de HEER hem verlost had uit de hand van al zijne vijanden, en uit de hand van Saul.
2 Hij zeide dan: De HEER is mij mijn steenrots, en mijn burg, en mijn uithelper.
3 God is mijn rots, ik zal op hem vertrouwen; mijn schild en de hoorn mijns heils, mijn hoog vertrek en mijne toevlugt, mijn verlosser, van geweld hebt gij mij verlost.
4 Ik riep den HEER aan, die te prijzen is, en ik werd verlost van mijne vijanden.
5 Want baren des doods hadden mij omvangen; beken Belials verschrikten mij.
6 Banden der hel omringden mij; strikken des doods bejegenden mij.
7 Als mij bange was, riep ik den HEER aan, en riep tot mijnen God; en hij hoorde mijne stem uit zijn paleis, en mijn geroep *kwam* in zijne ooren.
8 Toen daverde en beefde de aarde, de fondamenten des hemels beroerden zich, en daverden, omdat hij ontstoken was.
9 Rook ging op van zijnen neus, en een vuur uit zijnen mond verteerde; kolen werden daarvan aangestoken.
10 En hij boog den hemel, en daalde neder; en donkerheid was onder zijne voeten.
11 En hij voer op eenen Cherub, en vloog, en werd gezien op de vleugelen des winds.
12 En hij zette duisternis rondom zich tot tenten, eene zamenbinding der wateren, wolken des hemels.
13 Van den glans voor hem henen werden kolen des vuurs aangestoken.
14 De HEER donderde van den hemel, en de Allerhoogste gaf zijne stem.

15 En hij zond pijlen uit en verstrooide
ze; bliksem en verschrikte ze.
16 En de diepe kolken der zee werden
gezien, de gronden der wereld werden
ontdekt, door het schelden des HEEREN,
van het geblaas des winds van zijnen
neus.
17 Hij zond van de hoogte, hij nam
mij, hij trok mij op uit groote wateren.
18 Hij verloste mij van mijnen ster-
ken vijand, van mijne haters, omdat zij
magtiger waren dan ik.
19 Zij hadden mij bejegend ten dage
mijns ongevals; maar de HEER was mij
een steunsel.
20 En hij voerde mij uit in de ruimte,
en rukte mij uit, want hij had lust aan
mij.
21 De HEER vergold mij naar mijne
geregtigheid; hij gaf mij weder naar de
reinigheid mijner handen.
22 Want ik heb des HEEREN wegen
gehouden, en ben van mijnen God niet
goddeloosselijk afgegaan.
23 Want al zijne regten waren voor
mij, en zijne inzettingen, daarvan week
ik niet af.
24 Maar ik was opregt voor hem; en
ik wachtte mij voor mijne ongeregtig-
heid.
25 Zoo gaf mij de HEER weder naar
mijne geregtigheid, naar mijne reinig-
heid, voor zijne oogen.
26 Bij den goedertierene houdt gij u
goedertieren, bij den opregten held
houdt gij u opregt.
27 Bij den reine houdt gij u rein, maar
bij den verkeerde houdt gij u verdraaid.
28 En gij verlost het bedrukte volk;
maar uwe oogen zijn tegen de hoogen,
gij zult ze vernederen.
29 Want gij zijt mijne lamp ô HEER,
en de HEER doet mijne duisternis op-
klaren.
30 Want met u loop ik door eene ben-
de; met mijnen God spring ik over eenen
muur.
31 Gods weg is volmaakt; de rede des
HEEREN is doorlouterd; hij is een schild
voor allen, die op hem betrouwen.
32 Want wie is God, behalve de HEER?
en wie is een rotssteen, behalve onze
God?
33 God is mijne sterkte *en* kracht; en
hij heeft mijnen weg volkomen geopend.
34 Hij maakt mijne voeten gelijk der
hinden, en stelt mij op mijne hoogten.
35 Hij leert mijne handen ten strijde,
zoodat een stalen boog met mijne armen
verbroken is.
36 Ook hebt gij mij gegeven het schild
uwes heils, en *door* uw verootmoedigen
hebt gij mij groot gemaakt.
37 Gij hebt mijnen voetstap ruim ge-
maakt onder mij; en mijne enkelen heb-
ben niet gewankeld.
38 Ik vervolgde mijne vijanden, en ver-
delgde ze, en keerde niet weder, tot dat
ik ze verdaan had.
39 En ik verteerde hen, en doorstak
ze, dat zij niet weder opstonden, maar
zij vielen onder mijne voeten.
40 Want gij omgordet mij met kracht
ten strijde; gij deedt onder mij neder-
bukken, die tegen mij opstonden.
41 En gij gaaft mij den nek mijner vij-
anden, mijner haters, en ik vernielde ze.
42 Zij zagen uit, maar er was geen ver-
losser; naar den HEER, maar hij ant-
woordde hun niet.
43 Toen vergruisde ik hen, als stof der
aarde; ik stampte, ik breidde ze uit als
slijk der straten.
44 Ook hebt gij mij uitgeholpen van de
twisten mijns volks; gij hebt mij be-
waard tot een hoofd der Heidenen: het
volk, *dat* ik niet kende, heeft mij ge-
diend.
45 Vreemden hebben zich mij geveins-
delijk onderworpen; zoo haast als *hun*
oor *van mij* hoorde, hebben zij mij ge-
hoorzaamd.
46 Vreemden zijn vervallen, en hebben
zich aangegord uit hunne sloten.
47 De HEER leeft, en geloofd zij mijn
rotssteen; en verhoogd zij God, de rots-
steen mijns heils.
48 De God, die mij volkomene wraak
geeft, en de volken onder mij neder-
werpt;
49 En die mij uitvoert van mijne vij-
anden; en gij verhoogt mij boven dege-
nen, die tegen mij opstaan; gij redt mij
van den man alles gewelds.
50 Daarom zal ik u, ô HEER, loven on-
der de Heidenen, en uwen naam zal ik
psalmzingen.
51 *Hij is* een toren der verlossingen
zijns Konings, en hij doet goedertieren-
heid aan zijnen gezalfde, aan David en
aan zijn zaad tot in eeuwigheid.

HET 23 CAPITTEL.

VOORTS zijn dit de laatste woorden
van David. David, de zoon van
Isaï, zegt; en de man, die hoog is opge-
rigt, de gezalfde van Jakobs God, en
liefelijk *in* psalmen van Israël, zegt:
2 De Geest des HEEREN heeft door mij
gesproken, en zijne rede is op mijne
tong geweest.
3 De God van Israël heeft gezegd, de
Rotssteen van Israël heeft tot mij ge-

sproken: *Daar zal zijn* een heerscher
over de menschen, een regtvaardige,
een heerscher *in de* vreeze Gods.
4 En hij zal zijn gelijk het licht des
morgens, *wanneer* de zoon opgaat, des
morgens zonder wolken, *wanneer* van
den glans na den regen de grasscheutjes
uit de aarde *voortkomen*.
5 Hoewel mijn huis alzoo niet is bij
God, nogtans heeft hij mij een eeuwig
verbond gesteld, dat in alles wel geor-
dineerd en bewaard is: voorzeker is
daarin al mijn heil, en alle lust, hoewel
hij het *nog* niet doet uitspruiten.
6 Maar de *mannen* Belials zullen alte-
maal zijn als doornen, die weggeworpen
worden, omdat men ze met de hand niet
kan vatten;
7 Maar een iegelijk, die ze zal aantas-
ten, voorziet zich met ijzer en het hout
eener spies; en zij zullen ganschelijk
met vuur verbrand worden op dezelfde
plaats.
8 Dit zijn de namen der helden, die
David gehad heeft: Joscheb Basché-
beth, *de zoon van* Tachkemóni, de voor-
naamste der hoofdlieden. Deze was
Adíno, de Ezniet, *die zich stelde* tegen
acht honderd, welke *van hem* verslagen
werden op eenmaal.
9 En na hem was Eleázar, de zoon van
Dodo, zoon van Ahóhi; *deze was* onder
de drie helden met David, toen zij de
Filistijnen beschimpten, *die* aldaar ten
strijde verzameld waren, en de mannen
van Israël waren opgetogen.
10 Deze stond op, en sloeg onder de
Filistijnen, tot dat zijne hand moede
werd, ja zijne hand aan het zwaard
kleefde: en de HEER wrocht een groot
heil te dien dage; en het volk keerde
weder hem na, alleenlijk om te plunde-
ren.
11 Na hem nu was Samma, de zoon
van Age, de Harariet. Toen de Filis-
tijnen verzameld waren in een dorp, en
aldaar een stuk akkers was vol linzen,
en het volk voor het aangezigt der Filis-
tijnen vlugtte;
12 Zoo stelde hij zich in het midden
van dat stuk, en verloste dat, en sloeg
de Filistijnen; en de HEER wrocht een
groot heil.
13 Ook gingen af drie van de dertig
hoofden, en kwamen in den oogst tot
David, in de spelonk van Adullam; en
de hoop der Filistijnen had zich gele-
gerd in het dal Refaïm.
14 En David was toen in eene vesting;
en de bezetting der Filistijnen was toen
te Bethlehem.
15 En David kreeg lust, en zeide: Wie
zal mij water te drinken geven uit Beth-
lehems bornput, die in de poort is?
16 Toen braken die drie helden door
het leger der Filistijnen, en putten wa-
ter uit Bethlehems bornput, die in de
poort is, en droegen het, en kwamen tot
David; doch hij wilde het niet drinken,
maar goot het uit voor den HEER,
17 En zeide: Het zij verre van mij, ô
HEER, dat ik dit zou doen. Zou *ik drin-
ken* het bloed der mannen, die heenge-
gaan zijn met gevaar van hun leven?
En hij wilde het niet drinken. Dit de-
den die drie helden.
18 Abísai, Joabs broeder, de zoon van
Zerúia, die was ook een hoofd van
drieën; en hij hief zijne spies op tegen
drie honderd, die *van hem* verslagen
werden; en hij had eenen naam onder
die drie.
19 Was hij niet de heerlijkste van die
drie? Daarom was hij hun tot eenen
overste. Maar hij kwam niet tot aan
die *eerste* drie.
20 Voorts Benáia, de zoon van Jóiada,
de zoon van een' dapperen man, groot
van daden, van Kábzeël; die sloeg twee
sterke leeuwen van Moab; ook ging hij
af, en sloeg eenen leeuw in het midden
van eenen kuil in den sneeuwtijd.
21 Daartoe sloeg hij eenen Egyptischen
man, eenen man van aanzien: en in de
hand des Egyptenaars was eene spies;
maar hij ging tot hem af met eenen staf,
en hij rukte de spies uit de hand des
Egyptenaars, en doodde hem met zijne
eigene spies.
22 Die dingen deed Benáia, de zoon van
Jóiada; dies had hij eenen naam onder
de drie helden.
23 Hij was de heerlijkste van de der-
tig, maar tot die drie *eersten* kwam hij
niet; en David stelde hem over zijne
trawanten.
24 Asahel, Joabs broeder, was onder de
dertig; Elhanan, de zoon van Dodo, van
Bethlehem;
25 Samma, de Harodiet; Elíka, de Ha-
rodiet;
26 Helez, de Paltiet; Ira, de zoon van
Ikes, de Thekoïet;
27 Abi-ezer, de Anethothiet; Mebunai,
de Husathiet;
28 Zalmon, de Ahohiet; Máharai, de
Netofathiet.
29 Heleb, de Zoon van Báëna, de Ne-
tofatheit; Ithai, de zoon van Ribai, van
Gibea der kinderen Benjamins;
30 Benáia, de Pirháthoniet; Hiddai,
van de beken van Gaäs;

31 Abi-Albôn, de Arbathiet; Azmâveth,
de Barhumiet;
32 Eliachba, de Säalboniet; van de zo-
nen van Jasen, Jónathan;
33 Samma, de Harariet; Ahíam, de
zoon van Sarar, de Harariet;
34 Elifélet, de zoon van Ahasbai, de
zoon van eenen Mâächathiet; Elíam de
zoon van Achitófel, de Giloniet;
35 Hezrai, de Karmeliet; Paërai, de
Arbiet;
36 Jigal, de zoon van Nathan, van Zo-
ba; Bani, de Gadiet;
37 Zelek, de Ammoniet; Nâharai, de
Beërothiet, de wapendrager van Joab,
den zoon van Zerûia;
38 Ira, de Jethriet; Gareb, de Jethriet;
39 Uría, de Hethiet: zeven en dertig
in alles.

HET 24 CAPITELL.

EN de toorn des HEEREN voer voort
te ontsteken tegen Israël; en hij
porde David aan tegen hen, zeggende:
Ga, tel Israël en Juda.
2 De Koning dan zeide tot Joab, den
krijgsoverste, die bij hem was: Trek nu
om, door alle stammen van Israël, van
Dan tot Ber-Séba toe, en tel het volk,
opdat ik het getal des volks wete.
3 Toen zeide Joab tot den Koning: Nu
doe de HEER, uw God, tot dit volk, zoo
als deze en die nu zijn, honderdmaal
meer, dat de oogen van mijnen heer
den Koning het aanzien; maar waarom
heeft mijn heer de Koning lust tot deze
zaak?
4 Doch des Konings woord nam de
overhand tegen Joab, en tegen de over-
sten des heirs. Alzoo toog Joab uit,
met de oversten des heirs, van des Ko-
nings aangezigt, om het volk Israël te
tellen.
5 En zij gingen over de Jordaan, en
legerden zich bij Aroër, te regterhand
der stad, die in het midden is van de
beek van Gad, en aan Jáëzer.
6 Voorts kwamen zij in Gílead, en in
het lage land Hodsi; ook kwamen zij
tot Dan-Jaän, en rondom bij Zidon.
7 En zij kwamen tot de vesting van
Tyrus, en alle steden der Heviten en der
Kanaäniten; en zij kwamen uit aan het
zuiden van Juda te Ber-Séba.
8 Alzoo togen zij om door het gansche
land; en ten einde van negen maanden
en twintig dagen kwamen zij te Jerû-
zalem.
9 En Joab gaf de som van het getelde
volk aan den Koning; en in Israël wa-
ren acht honderd duizend strijdbare
mannen, die het zwaard uittrokken, en
de mannen van Juda waren vijf honderd
duizend man.
10 En Davids hart sloeg hem, nadat hij
het volk geteld had; en David zeide tot
den HEER: Ik heb zeer gezondigd *in*
hetgeen ik gedaan heb; maar nu, ô
HEER, neem toch de misdaad uwes
knechts weg, want ik heb zeer zottelijk
gedaan.
11 Als nu David des morgens opstond,
zoo geschiedde het woord des HEEREN
tot den Profeet Gad, Davids ziener, zeg-
gende:
12 Ga heen en spreek tot David: Al-
zoo zegt de HEER: Drie dingen draag ik
u voor; verkies u één uit die, dat ik u
doe.
13 Zoo kwam Gad tot David, en maak-
te het hem bekend, en zeide tot hem:
Zal u een honger van zeven jaren in uw
land komen? of *wilt* gij drie maanden
vlieden voor het aangezigt uwer vijan-
den, dat die u vervolgen? of dat er drie
dagen pestilentie in uw land zij? Merk
nu, en zie toe, wat antwoord ik dien
zal wederbrengen, die mij gezonden
heeft.
14 Toen zeide David tot Gad: Het is
mij zeer bang; laat ons toch in de hand
des HEEREN vallen, want zijne barmhar-
tigheden zijn vele, maar laat mij in de
hand van menschen niet vallen.
15 Toen gaf de HEER eene pestilentie
in Israël, van den morgen af tot den ge-
zetten tijd toe; en daar stierven van het
volk, van Dan tot Ber-Séba toe, zeven-
tig duizend mannen.
16 Toen nu de Engel zijne hand uit-
strekte over Jerûzalem, om haar te ver-
derven, berouwde het den HEER over dat
kwaad, en hij zeide tot den Engel, die
het verderf onder het volk maakte: Het
is genoeg; trek uwe hand nu af. De
Engel des HEEREN nu was bij den dorsch-
vloer van Arauna, den Jebusiet.
17 En David, als hij den Engel zag, die
het volk sloeg, sprak tot den HEER, en
zeide: Zie, ik, ik heb gezondigd, en ik,
ik heb onregt gehandeld, maar wat heb-
ben deze schapen gedaan? Uwe hand
zij toch tegen mij en tegen mijns vaders
huis.
18 En Gad kwam tot David op dien-
zelfden dag, en zeide tot hem: Ga op,
rigt den HEERE eenen altaar op, op den
dorschvloer van Arauna, den Jebusiet.
19 Alzoo ging David op naar het woord
van Gad, gelijk de HEER geboden had.
20 En Arauna zag toe, en zag den Ko-
ning en deszelfs knechten tot zich over-
komen; zoo ging Arauna uit, en boog

zich voor den Koning met zijn aangezigt ter aarde.
21 En Arauna zeide: Waarom komt mijn heer de Koning tot zijnen knecht? En David zeide: Om dezen dorschvloer van u te koopen, om den HEERE eenen altaar te bouwen, opdat deze plage opgehouden worde van over het volk.
22 Toen zeide Arauna tot David: Mijn heer de Koning neme en offere, wat goed is in zijne oogen: zie daar de runderen ten brandoffer, en de sleden en het rundertuig tot hout.
23 Dit alles gaf Arauna de Koning aan den Koning. Voorts zeide Arauna tot den Koning: De HEER uw God neme een welgevallen in u.
24 Doch de Koning zeide tot Arauna: Neen, maar ik zal het zekerlijk van u koopen voor den prijs: want ik zal den HEERE, mijnen God, niet offeren brandofferen om niet. Alzoo kocht David den dorschvloer en de runderen voor vijftig zilveren sikkelen.
25 En David bouwde altaar den HEERE eenen altaar, en offerde brandofferen en dankofferen. Alzoo werd de HEER den lande verbeden, en deze plage van over Israël opgehouden.

HET EERSTE BOEK

DER

KONINGEN.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE Koning David nu was oud, wel bedaagd; en zij dekten hem met kleederen, doch hij kreeg geene warmte.
2 Toen zeiden zijne knechten tot hem: Laat ze mijnen heer den Koning eene jonge dochter, eene maagd zoeken, die voor het aangezigt des Konings sta, en hem koestere; en zij slape in uwen schoot, dat mijn heer de Koning warm worde.
3 Zoo zochten zij eene schoone jonge dochter in alle landpalen van Israël; en zij vonden Abísag, eene Sunamitische, en bragten ze tot den Koning.
4 En de jonge dochter was boven maten schoon, en koesterde den Koning, en diende hem; doch de Koning bekende haar niet.
5 Adónia nu, de zoon van Haggith, verhief zich, zeggende: Ik zal Koning zijn; en hij bereidde zich wagenen en ruiteren, en vijftig mannen, loopende voor zijn aangezigt.
6 En zijn vader had hem niet bedroefd van zijne dagen, zeggende: Waarom hebt gij alzoo gedaan? En ook was hij zeer schoon van gedaante, en *Haggith* had hem gebaard na Absalom.
7 En zijne raadslagen waren met Joab, den zoon van Zerúia, en met Abiathar, den priester: die hielpen, volgende Adónia.
8 Maar Zadok, de priester, en Benáia, de zoon van Jóiada, en Nathan, de Profeet, en Simeï, en Reï, en de helden, die David had, waren met Adónia niet.
9 En Adónia slagtte schapen, en runderen, en gemest vee bij den steen Zohéleth, die bij de fontein Rogel is; en hij noodigde al zijne broederen, de zonen des Konings, en alle mannen van Juda, des Konings knechten.
10 Maar Nathan, den Profeet, en Benáia, en de helden, en Sálomo, zijnen broeder, noodigde hij niet.
11 Toen sprak Nathan tot Bathséba, de moeder van Sálomo, zeggende: Hebt gij niet gehoord, dat Adónia, de zoon van Haggith, Koning is? en onze heer David weet het niet.
12 Nu dan, kom, laat mij u toch eenen raad geven, dat gij uwe ziel en de ziel van uwen zoon Sálomo redt.
13 Ga heen, en treed in tot den Koning David, en zeg tot hem: Hebt gij niet, mijn heer Koning, aan uwe dienstmaagd gezworen, zeggende: Voorzeker uw zoon Sálomo zal na mij Koning zijn, en hij zal op mijnen troon zitten? waarom dan is Adónia Koning?
14 Zie, als gij daar nog met den Koning spreken zult, zoo zal ik na u inkomen, en zal uwe woorden vervullen.
15 En Bathséba ging in tot den Koning in de binnenkamer; doch de Koning was zeer oud, en Abísag, de Sunamitische, diende den Koning.
16 En Bathséba neigde het hoofd, en boog zich neder voor den Koning; en de Koning zeide: Wat is u?
17 En zij zeide tot hem: Mijn heer, gij hebt aan uwe dienstmaagd bij den HEER, uwen God, gezworen: Voorzeker Sálomo, uw zoon, zal na mij Koning zijn, en hij zal op mijnen troon zitten.
18 En nu zie, Adónia is Koning; en nu, mijn heer Koning, gij weet het niet.

19 En hij heeft ossen, en gemest vee, en schapen in menigte geslagt, en genoodigd al de zonen des Konings en Abiathar, den priester, en Joab, den krijgsoverste; maar uwen knecht Sálômo heeft hij niet genoodigd.

20 Maar gij, mijn heer Koning, de oogen van het gansche Israël zijn op u, dat gij hun zoudt te kennen geven, wie op den troon van mijnen heer den Koning na hem zitten zal.

21 Anders zal het geschieden, als mijn heer de Koning met zijne vaderen zal ontslapen zijn, dat ik en mijn zoon Sálomo *als* zondaars zullen zijn.

22 En ziet, zij sprak nog met den Koning, als de Profeet Nathan inkwam.

23 En zij gaven den Koning te kennen, zeggende: Zie, de Profeet Nathan is daar. En hij kwam voor het aangezigt des Konings, en boog zich voor den Koning op zijn aangezigt ter aarde.

24 En Nathan zeide: Mijn heer Koning, hebt gij gezegd: Adónia zal na mij Koning zijn, en hij zal op mijnen troon zitten?

25 Want hij is heden afgegaan, en heeft geslagt ossen, en gemest vee, en schapen in menigte, en heeft genoodigd al de zonen des Konings, en de oversten des heirs, en Abiathar, den priester; en ziet, zij eten en drinken voor zijn aangezigt, en zeggen: De Koning Adónia leve.

26 Maar mij, die uw knecht ben, en Zadok, den priester, en Benáia, den zoon van Jóiada, en Sálomo, uwen knecht, heeft hij niet genoodigd.

27 Is deze zaak van mijnen heer den Koning geschied? en hebt gij uwen knecht niet bekend gemaakt, wie op den troon van mijnen heer den Koning na hem zitten zou?

28 En de Koning David antwoordde en zeide: Roept mij Bathséba. En zij kwam voor het aangezigt des Konings, en stond voor het aangezigt des Konings.

29 Toen zwoer de Koning, en zeide: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, die mijne ziel uit allen nood verlost heeft;

30 Voorzeker, gelijk ik u gezworen heb bij den HEER, den God van Israël, zeggende: Voorzeker zal uw zoon Sálomo na mij Koning zijn, en zal op mijnen troon in mijne plaats zitten; voorzeker alzoo zal ik te dezen zelfden dage doen.

31 Toen neigde zich Bathséba met het aangezigt ter aarde, en boog zich neder voor den Koning, en zeide: Mijn heer de Koning David leve in eeuwigheid.

32 En de Koning David zeide: Roept mij Zadok, den priester, en Nathan, den Profeet, en Benáia, den zoon van Jóiada; en zij kwamen voor het aangezigt des Konings.

33 En de Koning zeide tot hen: Neemt met u de knechten van uwen heer, en doet mijnen zoon Sálomo rijden op de muilezelin, die voor mij is; en voert hem af naar Gihon.

34 En dat Zadok, de priester, met Nathan, den Profeet, hem aldaar tot Koning over Israël zalven. Daarna zult gij met de bazuin blazen, en zeggen: De Koning Sálomo leve.

35 Dan zult gij achter hem optrekken, en hij zal komen, en zal op mijnen troon zitten, en hij zal Koning zijn in mijne plaats; want ik heb geboden, dat hij een voorganger zou zijn over Israël en over Juda.

36 Toen antwoordde Benáia, de zoon van Jóiada, den Koning, en zeide: Amen; alzoo zegge de HEER, de God van mijnen heer den Koning.

37 Gelijk de HEER met mijnen heer den Koning geweest is, alzoo zij hij met Sálomo; en hij make zijnen troon grooter dan den troon van mijnen heer den Koning David.

38 Toen ging Zadok, de priester, af, met Nathan, den Profeet, en Benáia, den zoon van Jóiada, en de Krethi en de Plethi, en zij deden Sálomo rijden op de muilezelin van den Koning David, en geleidden hem naar Gihon.

39 En Zadok, de priester, nam den oliehoorn uit de tent, en zalfde Sálomo; en zij bliezen met de bazuin, en al het volk zeide: De Koning Sálomo leve!

40 En al het volk kwam op achter hem, en het volk pijpte met pijpen, en verblijdde zich met groote blijdschap, zoodat de aarde van hun geluid spleet.

41 En Adónia hoorde het, en al de genoodigden, die met hem waren, die nu geëindigd hadden te eten; ook hoorde Joab het geluid der bazuinen, en zeide: Waarom is het geroep dier stad, die in roer is?

42 Als hij nog sprak, ziet, zoo kwam Jónathan, de zoon van Abiathar, den priester; en Adónia zeide: Kom in, want gij zijt een kloek man, en gij zult het goede boodschappen.

43 En Jónathan antwoordde en zeide tot Adónia: Ja maar onze heer, de Koning David, heeft Sálomo tot Koning gemaakt;

44 En de Koning heeft met hem gezonden Zadok, den priester, en Nathan, den

Profeet, en Benáia, den zoon van Jóia-
da, en de Krethi en de Plethi, en zij
hebben hem doen rijden op de muileze-
lin des Konings.
45 Daartoe hebben hem Zadok, de
priester, en Nathan, de Profeet, in Gihon
tot Koning gezalfd; en zij zijn van daar
blijde opgetogen, zoodat de stad in roere
is; dat is het geroep, hetwelk gij ge-
hoord hebt.
46 En ook zit Sálomo op den troon des
Koningrijks.
47 Zoo zijn ook de knechten des Ko-
nings gekomen, om onzen heer, den Ko-
ning David, te zegenen, zeggende: Uw
God make den naam van Sálomo beter
dan uwen naam, en make zijnen troon
grooter dan uwen troon, en de Koning
heeft aangebeden op de slaapstede.
48 Ja ook heeft de Koning aldus ge-
zegd: Geloofd zij de HEER, de God van
Israël, die heden gegeven heeft eenen,
zittende op mijnen troon, dat het mijne
oogen gezien hebben.
49 Toen verschrikten en stonden op al
de genoodigden, die bij Adónia waren,
en gingen een iegelijk zijns weegs.
50 Doch Adónia vreesde voor Sálomo,
en hij stond op, en ging heen, en vatte
de hoornen des altaars.
51 En men maakte Sálomo bekend,
zeggende: Zie, Adónia vreest den Ko-
ning Sálomo, want zie, hij heeft de
hoornen des altaars gevat, zeggende:
Dat de Koning Sálomo mij als heden
zwere, dat hij zijnen knecht met het
zwaard niet dooden zal.
52 En Sálomo zeide: Indien hij een
vroom man zal zijn, zal er niet van zijn
haar op de aarde vallen; maar indien in
hem kwaad bevonden zal worden, zoo
zal hij sterven.
53 En de Koning Sálomo zond heen,
en zij deden hem afgaan van den altaar;
en hij kwam, en boog zich neder voor
den Koning Sálomo. En Sálomo zeide
tot hem: Ga heen naar uw huis.

HET 2 CAPITTEL.

ALS nu de dagen van David nabij
waren, dat hij sterven zou, zoo ge-
bood hij zijnen zoon Sálomo, zeggende:
2 Ik ga heen in den weg der gansche
aarde; zoo zijt sterk, en wees een man.
3 En neem waar de wacht des HEEREN,
uwes Gods, om te wandelen in zijne
wegen, om te onderhouden zijne inzet-
tingen, en zijne geboden, en zijne reg-
ten, en zijne getuigenissen, gelijk ge-
schreven is in de wet van Mozes; opdat
gij verstandig handelt in al wat gij doen
zult, en al waarheen gij u wenden zult;
4 Opdat de HEER bevestige zijn woord,
hetwelk hij over mij gesproken heeft,
zeggende: Indien uwe zonen hunnen
weg bewaren, om voor mijn aangezigt
trouwelijk, met hun gansche hart en
met hunne gansche ziel, te wandelen,
zoo zal geen man, zeide hij, u afgesne-
den worden van den troon van Israël.
5 Zoo weet gij ook, wat Joab, de zoon
van Zerúia, mij gedaan heeft, *en* wat
hij gedaan heeft aan de twee krijgsover-
sten van Israël, Abner, den zoon van
Ner, en Amása, den zoon van Jether,
welke hij gedood heeft; en hij heeft
krijgsbloed vergoten in vrede; en hij
heeft krijgsbloed gedaan aan zijnen gor-
del, die aan zijne lendenen was, en aan
zijne schoenen, die aan zijne voeten
waren.
6 Doe dan, naar uwe wijsheid, dat gij
zijn graauwe haar niet met vrede in het
graf laat dalen.
7 Maar aan de zonen van Barzillai, den
Gileadiet, zult gij weldadigheid bewij-
zen, en zij zullen zijn onder degenen,
die aan uwe tafel eten; want alzoo na-
derden zij tot mij, als ik vlugtte voor
het aangezigt van uwen broeder Absa-
lom.
8 En zie, bij u is Simeï, de zoon van
Gera, de zoon van Jemini, uit Bahûrim,
die mij vloekte met eenen geweldigen
vloek, ten dage als ik ging naar Maha-
náïm; doch hij kwam af mij te gemoet
aan de Jordaan, en ik zwoer hem bij den
HEER, zeggende: Zoo ik hem met het
zwaard doode.
9 Maar nu, houd hem niet onschuldig,
dewijl gij een wijs man zijt; en gij zult
weten, wat gij hem doen zult, opdat gij
zijn graauwe haar met bloed in het graf
doet dalen.
10 En David ontsliep met zijne vade-
ren, en werd begraven in de stad van
David.
11 De dagen nu, welke David gere-
geerd heeft over Israël, zijn veertig
jaar: zeven jaren heeft hij geregeerd in
Hebron, en in Jerûzalem heeft hij drie
en dertig jaren geregeerd.
12 En Sálomo zat op den troon van zij-
nen vader David; en zijn Koningrijk
werd zeer bevestigd.
13 Toen kwam Adónia, de zoon van
Haggith, tot Bathséba, de moeder van
Sálomo. En zij zeide: Is uwe komst
vrede? En hij zeide: Vrede.
14 Daarna zeide hij: Ik heb een woord
aan u. En zij zeide: Spreek.
15 Hij zeide dan: Gij weet, dat het
Koningrijk mijne was, en het gansche

Israël zijn aangezigt op mij gezet had, dat ik Koning zijn zou; hoewel het Koningrijk omgewend en mijns broeders geworden is; want het is van den HEER hem geworden.

16 En nu begeer ik van u ééne eenige begeerte, wijs mijn aangezigt niet af. En zij zeide tot hem: Spreek.

17 En hij zeide: Spreek toch tot den Koning Sálomo, want hij zal uw aangezigt niet afwijzen, dat hij mij Abísag, de Sunamitische, ter vrouw geve.

18 En Bathséba zeide: Het is goed, ik zal den Koning voor u aanspreken.

19 Zoo kwam Bathséba tot den Koning Sálomo, om hem voor Adónia aan te spreken. En de Koning stond op, haar te gemoet, en boog zich voor haar; daarna zat hij op zijnen troon, en deed eenen stoel voor de moeder des Konings zetten; en zij zat aan zijne regterhand.

20 Toen zeide zij: Ik begeer van u ééne eenige kleine begeerte, wijs mijn aangezigt niet af. En de Koning zeide tot haar: Begeer, mijne moeder, want ik zal uw aangezigt niet afwijzen.

21 En zij zeide: Laat Abísag, de Sunamitische, aan Adónia, uwen broeder, ter vrouw gegeven worden.

22 Toen antwoordde de Koning Sálomo, en zeide tot zijne moeder: En waarom begeert gij Abísag, de Sunamitische, voor Adónia? begeer ook voor hem het Koningrijk, (want hij is mijn broeder, die ouder is dan ik ben) ja voor hem, en voor Abiathar, den priester, en voor Joab, den zoon van Zerúia.

23 En de Koning Sálomo zwoer bij den HEER, zeggende: Zoo doe mij God, en zoo doe hij daartoe, voorzeker Adónia zal dat woord tegen zijn leven gesproken hebben.

24 En nu *zoo waarachtig als* de HEER leeft, die mij bevestigd heeft, en mij heeft doen zitten op den troon van mijnen vader David, en die mij een huis gemaakt heeft, gelijk hij gesproken had; voorzeker Adónia zal heden gedood worden.

25 En de Koning Sálomo zond door de hand van Benáia, den zoon van Jóiada; die viel op hem aan, dat hij stierf.

26 En tot Abiathar, den priester, zeide de Koning: Ga naar Anatoth, op uwe akkers, want gij zijt een man des doods; maar op dezen dag zal ik u niet dooden, omdat gij de ark des Heeren HEEREN voor het aangezigt van mijnen vader David gedragen hebt, en omdat gij verdrukt zijt geweest, in alles, waarin mijn vader verdrukt was.

27 Sálomo dan verdreef Abiathar, dat hij des HEEREN priester niet ware; om te vervullen het woord des HEEREN, hetwelk hij over het huis van Eli te Silo gesproken had.

28 Als het gerucht tot Joab kwam (want Joab had zich gewend achter Adónia, hoewel hij zich niet had gewend achter Absalom) zoo vlugtte Joab tot de tent des HEEREN, en vatte de hoornen des altaars.

29 En het werd den Koning Sálomo aangezegd, dat Joab tot de tent des HEEREN gevloden was; en zie, hij is bij den altaar. Toen zond Sálomo Benáia, den zoon van Jóiada, zeggende: Ga heen, val op hem aan.

30 En Benáia kwam tot de tent des HEEREN, en zeide tot hem: Zoo zegt de Koning: Kom uit. En hij zeide: Neen, maar hier zal ik sterven. En Benáia bragt het antwoord weder aan den Koning, zeggende: Zoo heeft Joab gesproken, en zoo heeft hij mij geantwoord.

31 En de Koning zeide tot hem: Doe gelijk hij gesproken heeft, en val op hem aan, en begraaf hem, opdat gij wegdoet, van mij en van mijns vaders huis, het bloed, dat Joab zonder oorzaak vergoten heeft.

32 Zoo zal de HEER zijn bloed op zijn hoofd doen wederkeeren, omdat hij op twee mannen, regtvaardiger en beter dan hij, aangevallen is, en die met het zwaard gedood heeft, daar het mijn vader David niet wist; Abner, den zoon van Ner, den krijgsoverste van Israël, en Amása, den zoon van Jether, den krijgsoverste van Juda.

33 Alzoo zal hun bloed wederkeeren op het hoofd van Joab, en op het hoofd van zijn zaad in eeuwigheid; maar David, en zijn zaad, en zijn huis, en zijn troon zal vrede hebben van den HEER tot in eeuwigheid.

34 En Benáia, de zoon van Jóiada ging op, en viel op hem aan, en doodde hem; en hij werd begraven in zijn huis, in de woestijn.

35 En de Koning zette Benáia, den zoon van Jóiada, in zijne plaats over het heir; en Zadok, den priester, zette de Koning in de plaats van Abiathar.

36 Daarna zond de Koning, en riep Simeï, en zeide tot hem: Bouw u een huis in Jerúzalem, en woon aldaar, en ga van daar niet uit herwaarts of derwaarts;

37 Want het zal geschieden ten dage van uw uitgaan, als gij over de beek Kidron zult gaan, weet voorzeker, dat

gij den dood sterven zult; uw bloed zal op uw hoofd zijn.

38 En Simeï zeide tot den Koning: Dat woord is goed; gelijk mijn heer de Koning gesproken heeft, alzoo zal uw knecht doen. En Simeï woonde te Jerûzalem vele dagen.

39 Doch het geschiedde met het einde van drie jaren, dat twee knechten van Simeï wegliepen tot Achis, den zoon van Mââcha, den Koning van Gath; en men gaf het aan Simeï te kennen, zeggende: Zie, uwe knechten zijn in Gath.

40 Toen maakte zich Simeï op, en zadelde zijnen ezel, en toog heen naar Gath tot Achis, om zijne knechten te zoeken; zoo toog Simeï heen, en bragt zijne knechten van Gath.

41 En het werd Sálomo aangezegd, dat Simeï uit Jerûzalem naar Gath getogen, en wedergekomen was.

42 Toen zond de Koning, en riep Simeï, en zeide tot hem: Heb ik u niet beëedigd bij den HEER, en tegen u betuigd, zeggende: Ten dage van uw uitgaan, als gij zult herwaarts of derwaarts gaan, weet voorzeker, dat gij den dood zult sterven? en gij zeidet tot mij: Dat woord is goed, *hetwelk* ik gehoord heb.

43 Waarom dan hebt gij den eed des HEEREN niet gehouden, en het gebod, dat ik over u geboden had?

44 Verder zeide de Koning tot Simeï: Gij weet al de boosheid, die uw hart weet, welke gij aan mijnen vader David gedaan hebt; daarom heeft de HEER uwe boosheid op uw hoofd doen wederkeeren.

45 Maar de Koning Sálomo is gezegend; en de troon van David zal bevestigd zijn voor het aangezigt des HEEREN tot in eeuwigheid.

46 En de Koning gebood Benáia, den zoon van Jóiada; die ging uit, en viel op hem aan, dat hij stierf. Alzoo is het Koningrijk bevestigd in de hand van Sálomo.

HET 3 CAPITTEL.

EN Sálomo verzwagerde zich met Faraö, den Koning van Egypte; en hij nam de dochter van Faraö, en bragt haar in de stad Davids, tot dat hij voleindigd zou hebben het bouwen van zijn huis, en het huis des HEEREN, en den muur van Jerûzalem rondom.

2 Alleenlijk offerde het volk op de hoogten, want er was geen huis voor den naam des HEEREN gebouwd, tot die dagen toe.

3 En Sálomo had den HEER lief, wandelende in de inzettingen van zijnen vader David; alleenlijk offerde hij en rookte op de hoogten.

4 En de Koning ging naar Gíbeon, om aldaar te offeren, omdat die hoogte groot was; duizend brandofferen offerde Sálomo op dien altaar.

5 Te Gíbeon verscheen de HEER aan Sálomo in eenen droom des nachts; en God zeide: Begeer wat ik u geven zal.

6 En Sálomo zeide: Gij hebt aan uwen knecht David, mijnen vader, groote weldadigheid gedaan, gelijk hij voor uw aangezigt gewandeld heeft, in waarheid, en in geregtigheid, en in opregtheid des harten met u; en gij hebt hem deze groote weldadigheid gehouden, dat gij hem gegeven hebt eenen zoon, zittende op zijnen troon, als te dezen dage.

7 Nu dan, HEER, mijn God, gij hebt uwen knecht Koning gemaakt in de plaats van mijnen vader David; en ik ben een klein jongeling, ik weet niet uit te gaan noch in te gaan.

8 En uw knecht is in het midden van uw volk, dat gij verkoren hebt, een groot volk, hetwelk niet kan geteld noch gerekend worden, van wege de menigte.

9 Geef dan uwen knecht een verstandig hart, om uw volk te rigten, verstandig onderscheidende tusschen goed en kwaad; want wie zou dit uw zwaar volk kunnen rigten?

10 Die zaak nu was goed in de oogen des HEEREN, dat Sálomo deze zaak begeerd had.

11 En God zeide tot hem: Daarom dat gij deze zaak begeerd hebt, en niet begeerd hebt voor u vele dagen, noch voor u begeerd hebt rijkdom, noch begeerd hebt de ziel uwer vijanden; maar hebt begeerd verstand voor u, om geregtzaken te hooren;

12 Zie, ik heb gedaan naar uwe woorden; zie, ik heb u een wijs en verstandig hart gegeven, dat uwes gelijke vóór u niet geweest is, en uwes gelijke na u niet opstaan zal.

13 Zelfs ook wat gij niet begeerd hebt, heb ik u gegeven, beide rijkdom en eer; dat uwes gelijke niemand onder de Koningen al uwe dagen zijn zal.

14 En zoo gij in mijne wegen wandelen zult, onderhoudende mijne inzettingen en mijne geboden, gelijk uw vader David gewandeld heeft, zoo zal ik ook uwe dagen verlengen.

15 En Sálomo waakte op, en ziet, het was een droom. En hij kwam te Jerûzalem, en stond voor de ark des verbonds des HEEREN, en offerde brandofferen, en

bereidde dankofferen, en maakte eenen
maaltijd voor al zijne knechten.
16 Toen kwamen er twee vrouwen, die
hoeren waren, tot den Koning; en zij
stonden voor zijn aangezigt.
17 En de eene vrouw zeide: Och mijn
heer! ik en deze vrouw wonen in één
huis; en ik heb bij haar in dat huis gebaard.
18 Het is nu geschied op den derden
dag na mijn baren, dat deze vrouw ook
gebaard heeft; en wij waren zamen,
geen vreemde was met ons in het huis,
behalve ons tweeën in het huis.
19 En de zoon dezer vrouw is des nachts
gestorven, omdat zij op hem gelegen
had.
20 En zij stond te middernacht op en
nam mijnen zoon van bij mij, als uwe
dienstmaagd sliep, en leide hem in haren
schoot, en haren dooden zoon leide zij
in mijnen schoot.
21 En ik stond in den morgen op, om
mijnen zoon te zogen, en zie, hij was
dood; maar ik lette in den morgen op
hem, en zie, het was mijn zoon niet,
dien ik gebaard had.
22 Toen zeide de andere vrouw: Neen,
maar die levende is mijn zoon, en de
doode is uw zoon: gene daarentegen
zeide: Neen, maar de doode is uw zoon,
en de levende is mijn zoon. Alzoo spraken zij voor het aangezigt des Konings.
23 Toen zeide de Koning: Deze zegt:
Dit is mijn zoon, die leeft, maar uw zoon
is het, die dood is; en die zegt: Neen,
maar de doode is uw zoon, en de levende mijn zoon.
24 Verder zeide de Koning: Haalt mij
een zwaard; en zij bragten een zwaard
voor het aangezigt des Konings.
25 En de Koning zeide: Doorsnijdt het
levende kind in tweeën; en geeft aan de
eene eene helft, en aan de andere eene
helft.
26 Maar de vrouw, welker zoon de levende was, sprak tot den Koning, (want
haar ingewand ontstak over haren zoon)
en zeide: Och mijn heer! geef haar het
levende kind, en dood het geenszins;
deze daarentegen zeide: Het zij noch
het uwe noch het mijne, doorsnijdt het.
27 Toen antwoordde de Koning, en zeide: Geeft aan die het levende kind, en
doodt het geenszins; die is zijne moeder.
28 En geheel Israël hoorde dat oordeel,
hetwelk de Koning geoordeeld had, en
vreesde voor het aangezigt des Konings,
want zij zagen, dat de wijsheid Gods in
hem was, om regt te doen.

HET 4 CAPITTEL.

ALZOO was de Koning Sálomo Koning over gansch Israël.
2 En deze waren de vorsten, die hij
had: Azaria, de zoon van Zadok, was
opperambtman.
3 Elihóref, en Ahía, de zoon van Sisa,
waren schrijvers; Jósafat, de zoon van
Ahílud, was kanselier.
4 En Benáia, de zoon van Jóiada, was
over het heir; en Zadok en Abiathar
waren priesters.
5 En Azaria, de zoon van Nathan, was
over de bestelmeesters; en Zabud, de
zoon van Nathan, was overambtman, des
Konings vriend.
6 En Ahísar was hofmeester; en Adoníram, de zoon van Abda, was over de
schatting.
7 En Sálomo had twaalf bestelmeesters
over gansch Israël, die den Koning en
zijn huis verzorgden; voor elk was eene
maand in het jaar om te verzorgen.
8 En dit zijn hunne namen: de zoon
van Hur was in het gebergte van Efraïm.
9 De zoon van Deker in Makaz en in
Saälbim, en Béth-Sémes, en Elon Beth-Hanan.
10 De zoon van Hésed in Arubbôth;
hij had *daartoe* Socho en het gansche
land Hefer.
11 De zoon van Abinádab *had* de gansche landstreek van Dor; deze had Tafath, de dochter van Sálomo, tot eene
vrouw.
12 Bääna, de zoon van Ahílud, had
Taänach, en Megiddo, en het gansche
Beth-Sean, hetwelk is bij Zartána, beneden van Jizreël, van Beth-Sean aan
tot Abel-Mehóla, tot op gene zijde van
Jokmeam.
13 De zoon van Geber was te Ramoth
in Gílead: hij had de dorpen van Jaïr,
den zoon van Manasse, die in Gílead
zijn; *ook* had hij de streek van Argob,
welke is in Basan, zestig groote steden,
met muren en koperen grendelen.
14 Ahinádab, de zoon van Iddo, was te
Mahanáïm.
15 Ahimáäz was in Naftali: deze nam
ook eene dochter van Sálomo, Basmath,
ter vrouw.
16 Bääna, de zoon van Husai, was in
Aser en in Aloth.
17 Jósafat, de zoon van Parúah, in Issaschar.
18 Simeï, de zoon van Ela, in Benjamin.
19 Geber, de zoon van Uri, was in het
land Gílead, het land van Sihon, den
Koning der Amoriten, en van Og, den

Koning van Basan, en hij was de eenige bestelmeester, die in dat land was.
20 Juda *nu* en Israël waren velen, als zand, dat aan de zee is in menigte, etende, en drinkende, en blijde zijnde.
21 En Sálomo was heerschende over al de Koningrijken, van de rivier *tot* het land der Filistijnen, en tot aan de landpale van Egypte; die bragten geschenken, en dienden Sálomo al de dagen zijns levens.
22 De spijze nu van Sálomo was voor éénen dag, dertig kor meelbloem, en zestig kor meel;
23 Tien vette runderen, en twintig weide-runderen, en honderd schapen; uitgenomen de herten, en reeën, en buffelen, en gemeste vogelen.
24 Want hij had heerschappij over al wat op deze zijde der rivier was van Thifsah tot aan Gaza, over alle Koningen op deze zijde der rivier; en hij had vrede van al zijne zijden rondom.
25 En Juda en Israël woonden zeker, een iegelijk onder zijnen wijnstok en onder zijnen vijgeboom, van Dan tot Ber-Séba, al de dagen van Sálomo.
26 Sálomo had ook veertig duizend paardenstallen tot zijne wagenen, en twaalf duizend ruiteren.
27 Die bestelmeesters nu, een ieder op zijne maand, verzorgden den Koning Sálomo, en al degenen, die tot de tafel van den Koning Sálomo naderden; zij lieten geen ding ontbreken.
28 De gerst nu en het stroo voor de paarden, en voor de snelle kemelen, bragten zij aan de plaats, waar hij was, een iegelijk naar zijnen last.
29 En God gaf aan Sálomo wijsheid en zeer veel verstand, en een wijd begrip des harten, gelijk zand, dat aan den oever der zee is.
30 En de wijsheid van Sálomo was grooter dan de wijsheid van alle die van het Oosten, en dan alle wijsheid der Egyptenaren;
31 Ja hij was wijzer dan alle menschen; dan Ethan, de Ezrahiet, en Heman, en Chalcol, en Darda, de zonen van Mahol; en zijn naam was onder alle Heidenen rondom.
32 En hij sprak drie duizend spreuken, daartoe waren zijne liederen duizend en vijf.
33 Hij sprak ook van de boomen; van den cederboom af, die op den Líbanon is, tot op den hijzop, die aan den wand, uitwast: hij sprak ook van het vee, en van het gevogelte, en van de kruipende *dieren*, en van de visschen.
34 En van alle volken kwamen er, om de wijsheid van Sálomo te hooren, van alle Koningen der aarde, die van zijne wijsheid gehoord hadden.

HET 5 CAPITTEL.

EN Hiram, de Koning van Tyrus, zond zijne knechten tot Sálomo, (want hij had gehoord dat zij Sálomo tot Koning gezalfd hadden in zijns vaders plaats) dewijl Hiram David altijd bemind had.
2 Daarna zond Sálomo tot Hiram, zeggende:
3 Gij weet, dat mijn vader David den naam des HEEREN, zijns Gods, geen huis kon bouwen, van wege de oorlogen, waarmede zij hem omsingelden, tot dat de HEER hen onder zijne voetzolen gaf.
4 Maar nu heeft de HEER, mijn God, mij van rondom rust gegeven; daar is geen tegenpartijder, en geene bejegening van kwaad.
5 En zie, ik denk voor den naam van den HEER, mijnen God, een huis te bouwen; gelijk de HEER gesproken heeft tot mijnen vader David, zeggende: Uw zoon, dien ik in uwe plaats op uwen troon zetten zal, die zal mijnen naam dat huis bouwen.
6 Zoo gebied nu, dat men mij cederen uit den Líbanon houwe; en mijne knechten zullen met uwe knechten zijn, en den loon uwer knechten zal ik u geven, naar al wat gij zeggen zult; want gij weet, dat onder ons niemand is, die weet hout te houwen, gelijk de Zidoniërs.
7 En het geschiedde, als Hiram de woorden van Sálomo gehoord had, dat hij zich zeer verblijde, en zeide: Gezegend zij de HEER heden, die David eenen wijzen zoon gegeven heeft, over dit groote volk.
8 En Hiram zond tot Sálomo, zeggende: Ik heb gehoord, waarom gij tot mij gezonden hebt; ik zal al uwen wil doen met het cederenhout, en met het dennenhout.
9 Mijne knechten zullen het afbrengen van den Líbanon aan de zee; en ik zal het op vlotten over de zee doen voeren, tot die plaats, welke gij aan mij ontbieden zult, en ik zal het aldaar los maken, en gij zult het wegnemen; gij zult ook mijnen wil doen, dat gij aan mijn huis spijze geeft.
10 Alzoo gaf Hiram aan Sálomo cederenhout en dennenhout, *naar* al zijnen wil.
11 En Sálomo gaf aan Hiram twintig duizend kor tarwe, tot spijze van zijn

huis, en twintig kor gestooten olie; zulks
gaf Sálomo aan Hiram jaar op jaar.
12 De HEER dan gaf aan Sálomo wijs-
heid, gelijk hij tot hem gesproken had;
en daar was vrede tusschen Hiram en
tusschen Sálomo, en zij beiden maakten
een verbond.
13 En de Koning Sálomo deed een uit-
schot opkomen uit gansch Israël; en
het uitschot was dertig duizend man.
14 En hij zond hen naar den Líbanon,
tien duizend des maands bij beurten;
ééne maand waren zij op den Líbanon,
twee maanden elk in zijn huis; en Ado-
níram was over dit uitschot.
15 Daartoe had Sálomo zeventig dui-
zend, die last droegen, en tachtig dui-
zend houwers op het gebergte.
16 Behalve de oversten van Sálomo's
bestelden, die over dat werk waren, drie
duizend en drie honderd, die heerschap-
pij hadden over het volk, hetwelk dat
werk deed.
17 Als het nu de Koning gebood, zoo
voerden zij groote steenen toe, koste-
lijke steenen, gehouwen steenen, om
den grond van het huis te leggen.
18 En de bouwlieden van Sálomo, en
de bouwlieden van Hiram, en de Gib-
liten behieuwen ze, en bereidden het
hout toe, en de steenen, om het huis te
bouwen.

HET 6 CAPITTEL.

HET geschiedde nu in het vier hon-
derd en tachtigste jaar, na den uit-
gang der kinderen Israëls uit Egypte,
in het vierde jaar van het Koningrijk
van Sálomo over Israël, in de maand
Zin, (deze is de tweede maand) dat hij
het huis des HEEREN bouwde.
2 En het huis, hetwelk de Koning Sá-
lomo den HEERE bouwde, was van zes-
tig ellen in zijne lengte, en van twintig
in zijne breedte, en van dertig ellen in
zijne hoogte.
3 En het voorhuis, voor aan den tem-
pel van het huis, was in zijne lengte van
twintig ellen, naar de breedte van het
huis, tien ellen in zijne breedte, voor
aan het huis.
4 En hij maakte vensteren aan het huis
van geslotene uitzigten.
5 En rondom aan den wand van het huis
bouwde hij kameren, aan de wanden
van het huis rondom, *beide* van den tem-
pel en van de aanspraakplaats. Alzoo
maakte hij zijdkameren rondom.
6 De onderste kamer was van vijf ellen
in hare breedte, en de middelste van
zes ellen in hare breedte; en de derde
van zeven ellen in hare breedte; want
hij had aan het huis rondom buiten-
waarts inkortingen gemaakt, opdat zij
zich niet hielden in de wanden van het
huis.
7 Het huis nu, als het gebouwd werd,
werd met volmaakten steen, zoo als de-
zelve toegevoerd was, gebouwd; zoodat
geene hameren, noch bijl *of* eenig ijze-
ren gereedschap gehoord werd in het
huis, als het gebouwd werd.
8 De deur der middelste zijdkamer,
was aan de regterzijde van het huis; en
door wenteltrappen ging men tot de
middelste *zijdkamer*, en van de mid-
delste tot de derde.
9 Alzoo bouwde hij het huis, en vol-
maakte het; en bedekte het huis met
gewelven en rijen van cederen.
10 Hij bouwde ook de kameren aan
het gansche huis, van vijf ellen in hare
hoogte; en hij voegde ze vast aan het
huis met cederenhout.
11 Toen geschiedde het woord des HEE-
REN tot Sálomo, zeggende:
12 Aangaande dit huis, dat gij bouwt,
zoo gij wandelt in mijne inzettingen,
en doet mijne regten, en onderhoudt al
mijne geboden, wandelende in dezelve;
zoo zal ik mijn woord met u bevestigen,
dat ik tot uwen vader David gesproken
heb.
13 En ik zal in het midden der kinde-
ren Israëls wonen; en ik zal mijn volk
Israël niet verlaten.
14 Alzoo bouwde Sálomo dat huis en
volmaakte hetzelve.
15 Ook bouwde hij de wanden van het
huis van binnen met cederen planken;
van den vloer des huizes tot aan het
dak der wanden, beschoot hij ze van
binnen met hout; en overdekte den
vloer van het huis met dennen planken.
16 Daartoe bouwde hij twintig ellen
met cederen planken aan de zijden van
het huis, van den vloer af tot de wan-
den: dit bouwde hij hem van binnen
tot eene aanspraakplaats, tot het heilige
der heiligen.
17 Het huis nu was van veertig ellen,
namelijk de tempel, die vooraan was.
18 En het cederen *hout* aan het huis
inwendig was gesneden met knoppen en
opene bloemen; het was al cederen *hout*,
geen steen werd gezien.
19 En de aanspraakplaats bereidde hij
inwaarts in het huis, om de ark des ver-
bonds des HEEREN daar te zetten.
20 En de aanspraakplaats vooraan was
van twintig ellen in lengte, en van twin-
tig ellen in breedte, en van twintig el-
len in hare hoogte, en hij overtoog ze

met gesloten goud; ook overtoog hij den cederen altaar.
21 En Sálomo overtoog het huis van binnen met gesloten goud; en hij toog voor de aanspraakplaats *eenen voorhang* henen door met gouden ketenen, en overtoog dien met goud.
22 Alzoo overtoog hij het gansche huis met goud, tot dat het gansche huis volmaakt was; daartoe overtoog hij met goud den geheelen altaar, die voor de aanspraakplaats was.
23 In de aanspraakplaats nu maakte hij twee cherubs van olieachtig hout; elks hoogte was tien ellen.
24 En van vijf ellen was de eene vleugel des cherubs, en van vijf ellen de andere vleugel des cherubs; van het einde van zijnen eenen vleugel, tot aan het einde van zijnen anderen vleugel, waren tien ellen.
25 Alzoo was de andere cherub van tien ellen: beide cherubs hadden eenerlei mate en eenerlei snede.
26 De hoogte van den eenen cherub was van tien ellen, en alzoo van den anderen cherub.
27 En hij zette deze cherubs in het midden van het binnenste huis; en de cherubs spreidden de vleugelen uit, zoodat de vleugel des eenen raakte aan den eenen wand, en de vleugel des anderen cherubs raakte aan den anderen wand; en hunne vleugelen naar het midden van het huis raakten vleugel aan vleugel.
28 En hij overtoog deze cherubs met goud.
29 En al de wanden van het huis, in het ronde, graveerde hij met uitgesneden graveringen van cherubs, en van palmboomen, en opene bloemen, van binnen en van buiten.
30 Daartoe overtoog hij den vloer van het huis met goud van binnen en van buiten.
31 En aan den ingang der aanspraakplaats maakte hij deuren van olieachtig hout; de bovendorpel *met* de posten was het vijfde deel *des wands*.
32 De twee deuren ook waren van olieachtige boomen; en hij graveerde daarop graveringen van cherubs, en van palmboomen, en van opene bloemen, welke hij met goud overtoog; ook trok hij goud over de cherubs en over de palmboomen.
33 En alzoo maakte hij aan de deuren des tempels posten van olieachtige boomen, uit het vierde deel *van den wand*.
34 En de twee deuren waren van dennenhout; de twee zijden der eene deur waren omdraaijende, alzoo waren de twee gegraveerde *zijden* der andere deur omdraaijende.
35 En hij graveerde ze met cherubs, en palmboomen, en opene bloemen, welke hij met goud overtoog, gerigt naar het uitgesnedene.
36 Daarna bouwde hij het binnenste voorhof van drie rijen gehouwen steenen, en eene rij cederen balken.
37 In het vierde jaar werd de grond van het huis des HEEREN gelegd, in de maand Zin;
38 En in het elfde jaar, in de maand Bul, welke is de achtste maand, was dit huis volmaakt, naar al zijne stukken en naar al zijn behooren: alzoo heeft hij zeven jaren daaraan gebouwd.

HET 7 CAPITTEL.

MAAR aan zijn huis bouwde Sálomo dertien jaren, en hij volmaakte zijn gansche huis.
2 Hij bouwde ook het huis des wouds van Líbanon, van honderd ellen in zijne lengte, en vijftig ellen in zijne breedte, en dertig ellen in zijne hoogte, op vier rijen van cederen pilaren, en cederen balken op de pilaren.
3 En het was bedekt met ceder van boven op de ribben, die op vijf en veertig pilaren waren, vijftien in eene rij.
4 Daar waren drie rijen van uitzigten, dat het ééne venster was over het andere venster, in drie orden.
5 Ook waren al de deuren en de posten vierkant *van eenerlei* uitzigt; en venster was tegen over venster, in drie orden.
6 Daarna maakte hij een voorhuis van pilaren; vijftig ellen was deszelfs lengte, en dertig ellen deszelfs breedte; en het voorhuis was tegen over die, en de pilaren met de dikke balken tegen over dezelve.
7 Ook maakte hij een voorhuis voor den troon, alwaar hij rigtte, tot een voorhuis des gerigts, hetwelk met ceder bedekt was, van vloer tot vloer.
8 En *aan* zijn huis, alwaar hij woonde, was een ander voorhof, *meer* inwaarts dan dat voorhuis, hetwelk aan hetzelfde werk gelijk was; ook maakte hij voor de dochter van Faraö, die Sálomo tot *vrouw* genomen had, een huis, aan dat voorhuis gelijk.
9 Alle deze dingen waren van kostelijke steenen, naar de maten gehouwen, van binnen en van buiten met de zaag gezaagd; en dat van den grondslag tot

aan de neutsteenen een palm breed, en van buiten tot het groote voorhof.

10 Het was ook gegrondvest met kostelijke steenen, groote steenen; met steenen van tien ellen, en steenen van acht ellen.

11 En boven op kostelijke steenen, naar de winkelmaten gehouwen, en cederen.

12 En het groote voorhof was rondom van drie rijen gehouwen steenen, met ééne rij van cederen balken. Zoo was het met het binnenste voorhof van het huis des HEEREN, en met het voorhuis van dat huis.

13 En de Koning Sálomo zond heen, en liet Hiram van Tyrus halen.

14 Hij was de zoon eener weduwvrouw, uit den stam van Naftali, en zijn vader was een man van Tyrus geweest, een koperwerker, die vervuld was met wijsheid, en met verstand, en met wetenschap, om alle werk in het koper te maken; deze kwam tot den Koning Sálomo, en maakte al zijn werk.

15 Want hij vormde twee koperen pilaren; de hoogte van den éénen pilaar was achttien ellen, en een draad van twaalf ellen omving den anderen pilaar.

16 Hij maakte ook twee kapiteelen, van gegoten koper, om op de hoofden der pilaren te zetten; vijf ellen was de hoogte van het ééne kapiteel, en vijf ellen de hoogte van het andere kapiteel.

17 De netten waren van nettenwerk, de banden van ketenwerk voor de kapiteelen, die op het hoofd der pilaren waren; zeven waren voor het ééne kapiteel, en zeven voor het andere kapiteel.

18 Zoo maakte hij de pilaren, mitsgaders twee rijen rondom over het eene net, om de kapiteelen, die boven het hoofd der granaatappelen waren, te bedekken; alzoo deed hij ook aan het andere kapiteel.

19 En de kapiteelen, welke waren op het hoofd der pilaren, waren van leliewerk in het voorhuis, van vier ellen.

20 De kapiteelen nu waren op de twee pilaren, ja daar boven tegen over den buik, welke was nevens het net; en twee honderd granaatappelen waren in rijen rondom, *ook* over het andere kapiteel.

21 Daarna rigtte hij de pilaren op in het voorhuis des tempels; en den regter pilaar opgerigt hebbende, zoo noemde hij deszelfs naam Jachin, en den linker pilaar opgerigt hebbende, zoo noemde hij deszelfs naam Boaz.

22 En op het hoofd der pilaren was het leliewerk; alzoo werd het werk der pilaren volmaakt.

23 Verder maakte hij de gegoten zee; van tien ellen was zij van haren eenen rand tot haren anderen rand, rondom rond, en van vijf ellen in hare hoogte, en een meetsnoer van dertig ellen omving haar rondom.

24 En onder haren rand waren knoppen, dezelve rondom omsingelende, tien in ééne el, omringende die zee rondom; twee rijen dezer knoppen waren in hare gieting gegoten.

25 Zij stond op twaalf runderen: drie ziende naar het noorden, en drie ziende naar het westen, en drie ziende naar het zuiden, en drie ziende naar het oosten: en de zee was boven op dezelve; en al hare achterdeelen waren inwaarts.

26 Hare dikte nu was eene hand breed, en haar rand als het werk van den rand eens bekers *of* eener leliebloem; zij hield twee duizend bath.

27 Hij maakte ook tien koperen stellingen; van vier ellen was de lengte eener stelling, en van vier ellen hare breedte, en van drie ellen hare hoogte.

28 En dit was het werk der stelling: zij hadden lijsten, en de lijsten waren tusschen kransen.

29 En op de lijsten, die tusschen de kransen waren, waren leeuwen, runderen en cherubs; en op de kransen was een voet boven henen; en onder de leeuwen en runderen bijvoegselen van uitgerekt werk.

30 En eene stelling had vier koperen raderen, en koperen platen; en hare vier hoeken hadden schouderen: onder het waschvat waren deze gegoten schouderen ter zijde van ieders bijvoegselen.

31 En de mond daarvan was van binnen den krans, en daarboven van ééne el, en de mond hiervan was rond van voetwerk van ééne el en eene halve el; en op den mond daarvan waren ook graveringen, en de lijsten daarvan waren vierkant, niet rond.

32 De vier raderen nu waren onder de lijsten, en de assen der raderen aan de stelling; en de hoogte van een rad was ééne el en eene halve el.

33 En het werk van die raderen was als het werk van een wagenrad; derzelver assen, en derzelver naven, en derzelver randen, en derzelver speken waren alle gegoten.

34 En er waren vier schouderen op de vier hoeken eener stelling; hare schouderen waren uit de stelling.

35 En op het hoofd eener stelling was

eene ronde hoogte van eene halve el
rondom; ook waren op het hoofd der
stelling hare handhaven, en hare lijsten
uit denzelven.
36 Hij sneed nu op de platen van hare
handhaven en op hare lijsten, cherubs,
leeuwen en palmboomen, naar elks le-
dige plaats, en bijvoegselen rondom.
37 Hieraan gelijk maakte hij de tien
stellingen; eenerlei gieting, eenerlei
maat, eenerlei snede hadden zij allen.
38 Hij maakte ook tien koperen wasch-
vaten; één waschvat hield veertig bath;
één waschvat was van vier ellen; op
elke stelling van die tien stellingen was
een waschvat.
39 En hij zette vijf dier stellingen aan
de regterzijde van het huis, en vijf aan
de linkerzijde van het huis; maar de
zee zette hij aan de regterzijde van het
huis, oostwaarts tegen over het zui-
den.
40 Daartoe maakte Hirom de waschva-
ten, en de schoffelen, en de besprengbekkens;
en Hiram voleindigde al het
werk te maken, dat hij voor den Koning
Sálomo maakte voor het huis des HEE-
REN:
41 *Te weten* de twee pilaren, en bollen
der kapiteelen, die op het hoofd der
twee pilaren waren, en de twee netten,
om de twee bollen der kapiteelen te be-
dekken, die op het hoofd der pilaren
waren;
42 En de vier honderd granaatappelen
tot de twee netten: *namelijk* twee rijen
van granaatappelen tot het ééne net,
om de twee bollen der kapiteelen te be-
dekken, die boven op de pilaren waren;
43 Mitsgaders de tien stellingen, en de
tien waschvaten op de stellingen;
44 Daartoe de eenige zee; en de twaalf
runderen onder die zee.
45 De potten ook, en de schoffelen, en
de besprengbekkens, en alle deze vaten,
die Hiram voor den Koning Sálomo tot
het huis des HEEREN maakte, *alle* van
gepolijst koper.
46 In de vlakte der Jordaan goot ze de
Koning, in digte aarde, tusschen Sukkoth,
en tusschen Zarthan.
47 En Sálomo liet alle deze vaten *on-
gewogen* van wege de zeer groote me-
nigte; het gewigt des kopers werd niet
onderzocht.
48 Ook maakte Sálomo al de vaten, die
voor het huis des HEEREN waren; den
gouden altaar, en de gouden tafel, op
welke de toonbrooden waren;
49 En de kandelaren vijf aan de regter-
hand, en vijf aan de linkerhand vóór de
aanspraakplaats, van gesloten goud; en
de bloemen, en de lampen, en de snui-
ters van goud;
50 Mitsgaders de schalen, en de gaffe-
len, en de sprengbekkens, en de rook-
schalen, en de wierookvaten, van geslo-
ten goud; daartoe de herren der deuren
van het binnenste huis, van het heilige
der heiligen, *en* der deuren van het huis
des tempels, van goud.
51 Alzoo werd al het werk volbragt,
dat de Koning Sálomo aan het huis des
HEEREN maakte. Daarna bragt Sálomo
de geheiligde dingen van zijnen vader
David; het zilver en het goud, en de
vaten leide hij onder de schatten van
het huis des HEEREN.

HET 8 CAPITTEL.

TOEN vergaderde Sálomo de oudsten
van Israël, en al de hoofden der
stammen, de oversten der vaderen, on-
der de kinderen Israëls, tot den Koning
Sálomo te Jeruzalem, om de arke des
verbonds des HEEREN op te brengen uit
de stad Davids, welke is Zion.
2 En alle mannen van Israël verzamel-
den zich tot den Koning Sálomo, in de
maand Ethanim op het feest; deze is de
zevende maand.
3 En al de oudsten van Israël kwa-
men; en de priesters namen de ark op.
4 En zij bragten de ark des HEEREN en
de tent der zamenkomst opwaarts, mits-
gaders al de heilige vaten, die in de tent
waren; en de priesters en de Leviten
bragten dezelve opwaarts.
5 De Koning Sálomo nu en de gansche
vergadering van Israël, die bij hem ver-
gaderd waren, waren met hem vóór de
ark, offerende schapen en runderen, die
van wege de menigte niet konden ge-
teld, noch gerekend worden.
6 Alzoo bragten de priesteren de arke
des verbonds des HEEREN tot hare
plaats, tot de aanspraakplaats van het
huis, tot het heilige der heiligen, tot on-
der de vleugelen der cherubim.
7 Want de cherubim spreidden beide
vleugelen over de plaats der ark; en de
cherubim overdekten de ark en derzel-
ver handboomen van boven.
8 Daarna schoven zij de handboomen
verder uit, dat de hoofden der handboo-
men gezien werden uit het heiligdom
vóór aan de aanspraakplaats, maar bui-
ten niet gezien werden; en zij zijn aldaar
tot op dezen dag.
9 Daar was niets in de ark, dan alleen
de twee steenen tafelen, die Mozes bij
Horeb daarin gelegd had, als de HEER
een verbond maakte met de kinderen Is-

raëls, toen zij uit Egypteland uitgetogen waren.
10 En het geschiedde, als de priesters uit het heilige uitgingen, dat eene wolk het huis des HEEREN vervulde.
11 En de priesters konden niet staan om te dienen, van wege de wolk, want de heerlijkheid des HEEREN had het huis des HEEREN vervuld.
12 Toen zeide Sálomo: De HEER heeft gezegd, dat hij in donkerheid zou wonen.
13 Ik heb immers een huis gebouwd, u ter woonstede, eene vaste plaats tot uwe eeuwige woning.
14 Daarna wendde de Koning zijn aangezigt om, en zegende de gansche gemeente van Israël; en de gansche gemeente van Israël stond.
15 En hij zeide: Geloofd zij de HEER, de God van Israël, die met zijnen mond tot mijnen vader David gesproken heeft, en heeft het met zijne hand vervuld, zeggende:
16 Van dien dag af, dat ik mijn volk Israël uit Egypteland uitgevoerd heb, heb ik geene stad verkoren uit alle stammen van Israël, om een huis te bouwen, dat mijn naam daar zou wezen; maar ik heb David verkoren, dat hij over mijn volk Israël wezen zou.
17 Het was ook in het hart van mijnen vader David, een huis voor den naam van den HEER, den God van Israël, te bouwen.
18 Maar de HEER zeide tot David, mijnen vader: Dewijl het in uw hart geweest is mijnen naam een huis te bouwen, gij hebt wel gedaan, dat het in uw hart geweest is.
19 Evenwel gij zult dat huis niet bouwen; maar uw zoon, die uit uwe lendenen voortkomen zal, die zal mijnen naam dat huis bouwen.
20 Zoo heeft de HEER bevestigd zijn woord, dat hij gesproken had; want ik ben opgestaan in de plaats van mijnen vader David, en ik zit op den troon van Israël, gelijk de HEER gesproken heeft; en ik heb een huis gebouwd voor den naam des HEEREN, des Gods van Israël.
21 En ik heb er eene plaats beschikt voor de ark, waarin het verbond des HEEREN is, hetwelk hij met onze vaderen maakte, als hij hen uit Egypteland uitvoerde.
22 En Sálomo stond voor den altaar des HEEREN, tegen over de gansche gemeente van Israël, en hij breidde zijne handen uit naar den hemel;
23 En hij zeide: HEER, God van Israël, daar is geen God, gelijk gij, boven in den hemel, noch beneden op de aarde, houdende het verbond en de weldadigheid aan uwe knechten, die voor uw aangezigt met hun gansche hart wandelen;
24 Die uwen knecht, mijnen vader David, gehouden hebt, wat gij tot hem gesproken hadt; want met uwen mond hebt gij gesproken, en met uwe hand vervuld, gelijk het te dezen dage is.
25 En nu, HEER, God van Israël, houd uwen knecht, mijnen vader David, wat gij tot hem gesproken hebt, zeggende: Geen man zal u van voor mijn aangezigt afgesneden worden, die op den troon van Israël zitte; alleenlijk zoo uwe zonen hunnen weg bewaren, om te wandelen voor mijn aangezigt, gelijk gij gewandeld hebt voor mijn aangezigt.
26 Nu dan, ô God van Israël, laat toch uw woord waar worden, hetwelk gij gesproken hebt tot uwen knecht, mijnen vader David.
27 Maar waarlijk, zou God op de aarde wonen? Zie, de hemelen, ja de hemel der hemelen zouden u niet begrijpen, hoe veel te min dit huis, dat ik gebouwd heb!
28 Wend u dan nog tot het gebed van uwen knecht, en tot zijne smeeking, ô HEER, mijn God, om te hooren naar het geroep en naar het gebed, hetwelk uw knecht heden voor uw aangezigt bidt;
29 Dat uwe oogen open zijn, nacht en dag, over dit huis, over deze plaats, van welke gij gezegd hebt: Mijn naam zal daar zijn; om te hooren naar het gebed, hetwelk uw knecht bidden zal in deze plaats.
30 Hoor dan naar de smeeking van uwen knecht, en van u volk Israël, die in deze plaats zullen bidden; en gij, hoor in de plaats uwer woning, in den hemel, ja hoor, en vergeef.
31 Wanneer iemand tegen zijnen naaste zal gezondigd hebben, en hij hem eenen eed des vloeks opgelegd zal hebben, om zich zelven te vervloeken; en de eed des vloeks voor uwen altaar in dit huis komen zal;
32 Hoor gij dan in den hemel, en doe, en rigt uwe knechten, veroordeelende den ongeregtige, gevende zijnen weg op zijn hoofd, en regtvaardigende den geregtige, gevende hem naar zijne geregtigheid.
33 Wanneer uw volk Israël zal geslagen worden voor het aangezigt van den vijand, omdat zij tegen u gezondigd zullen hebben, en zich tot u bekeeren, en

uwen naam belijden, en tot u in dit huis
bidden en smeeken zullen;
34 Hoor gij dan in den hemel, en vergeef de zonde van uw volk Israël, en breng hen weder in het land, dat gij aan hunne vaderen gegeven hebt.
35 Als de hemel zal gesloten zijn, dat er geen regen is, omdat zij tegen u gezondigd zullen hebben; en zij in deze plaats bidden, en uwen naam belijden, en van hunne zonden zich bekeeren zullen, als gij hen geplaagd zult hebben;
36 Hoor gij dan in den hemel, en vergeef de zonde van uwe knechten en van uw volk Israël, als gij hen zult geleerd hebben den goeden weg, op welken zij wandelen zullen; en geef regen op uw land, dat gij aan uw volk tot eene erfenis gegeven hebt.
37 Als er honger in het land wezen zal, als er pest wezen zal, als er brandkoren, honigdauw, sprinkhanen, kevers wezen zullen, als zijn vijand in het land zijner poorten hem belegeren zal, *of* eenige plage, *of* eenige krankheid wezen zal;
38 Alle gebed, alle smeeking, die van eenig mensch, van al uw volk Israël, geschieden zal, als zij erkennen, een ieder de plage zijns harten, en *een ieder* zijne handen in dit huis uitbreiden zal;
39 Hoor gij dan in den hemel, de vaste plaats uwer woning, en vergeef, en doe, en geef aan een iegelijk naar al zijne wegen, gelijk gij zijn hart kent; want gij alleen kent het hart van alle kinderen der menschen.
40 Opdat zij u vreezen al de dagen, die zij leven zullen in het land, dat gij aan onze vaderen gegeven hebt.
41 Zelfs ook aangaande den vreemde, die van uw volk Israël niet zal zijn, maar uit een ver land om uwes naams wil komen zal;
42 (Want zij zullen hooren van uwen grooten naam, en van uwe sterke hand, en van uwen uitgestrekten arm) als hij komen en bidden zal in dit huis;
43 Hoor gij in den hemel, de vaste plaats uwer woning, en doe naar alles, waarom die vreemde tot u roepen zal; opdat alle volken der aarde uwen naam kennen, om u te vrezen, gelijk uw volk Israël, en om te weten, dat uw naam genoemd wordt over dit huis, hetwelk ik gebouwd heb.
44 Wanneer uw volk in den krijg tegen zijnen vijand uittrekken zal langs den weg, dien gij hen henen zenden zult; en zij zullen tot den HEER bidden naar den weg dezer stad, die gij verkoren hebt, en naar dit huis, hetwelk ik uwen naam gebouwd heb;
45 Hoor dan in den hemel hun gebed en hunne smeeking, en voer hun regt uit.
46 Wanneer zij gezondigd zullen hebben tegen u, (want geen mensch is er, die niet zondigt) en gij tegen hen vertoornd zult zijn, en hen leveren zult voor het aangezigt des vijands, dat degenen, die hen gevangen hebben, hen gevankelijk wegvoeren in des vijands land, dat verre of nabij is;
47 En zij in het land, waar zij gevankelijk weggevoerd zijn, weder aan hun hart brengen zullen, dat zij zich bekeeren, en tot u smeeken in het land dergenen, die ze gevankelijk weggevoerd hebben, zeggende: Wij hebben gezondigd, en verkeerdelijk gedaan, wij hebben goddelooslijk gehandeld;
48 En zij zich tot u bekeeren, met hun gansche hart en met hunne gansche ziel, in het land hunner vijanden, die hen gevankelijk weggevoerd zullen hebben; en tot u bidden zullen naar den weg van hun land (hetwelk gij aan hunne vaderen gegeven hebt), naar deze stad, die gij verkoren hebt, en naar dit huis, dat ik uwen naam gebouwd heb;
49 Hoor dan in den hemel, de vaste plaats uwer woning, hun gebed en hunne smeeking, en voer hun regt uit.
50 En vergeef aan uw volk, dat zij tegen u gezondigd zullen hebben, en al hunne overtredingen, waarmede zij tegen u zullen overtreden hebben; en geef hun barmhartigheid voor het aangezigt dergenen, die ze gevangen houden, opdat zij zich over hen ontfermen:
51 Want zij zijn uw volk en uw erfdeel, die gij uitgevoerd hebt uit Egypteland, uit het midden des ijzeren ovens.
52 Opdat uw oogen open zijn tot de smeekingen van uwen knecht, en tot de smeeking van uw volk Israël, om naar hen te hooren, in al hun roepen tot u.
53 Want gij hebt hen u tot een erfdeel afgezonderd, uit alle volken der aarde; gelijk gij gesproken hebt door de dienst van Mozes, uwen knecht, als gij onze vaderen uit Egypte uitvoerdet, Heer HEER.
54 Het geschiedde nu als Sálomo voleindigd had dit gansche gebed en deze smeeking tot den HEER te bidden, *dat* hij van voor den altaar des HEEREN opstond, van het knielen op zijne kniën, met zijne handen uitgebreid naar den hemel;
55 Zoo stond hij, en zegende de gansche

P 3

gemeente van Israël, zeggende met luide
stem:
56 Geloofd zij de HEER, die aan zijn
volk Israël rust gegeven heeft, naar alles
wat hij gesproken heeft: niet één eenig
woord is er gevallen van al zijne goede
woorden, die hij gesproken heeft door
de dienst van Mozes, zijnen knecht.
57 De HEER, onze God, zij met ons,
gelijk hij geweest is met onze vaderen;
hij verlate ons niet, en begeve ons niet;
58 Neigende tot zich ons hart, om in
al zijne wegen te wandelen, en om te
houden zijne geboden, en zijne inzet-
tingen, en zijne regten, welke hij onzen
vaderen geboden heeft.
59 En dat deze mijne woorden, waar-
mede ik voor den HEER gesmeekt heb,
mogen nabij zijn voor den HEER, onzen
God, dag en nacht; opdat hij het regt
van zijnen knecht uitvoere, en het regt
van zijn volk Israël, elk een dagelijks
op zijnen dag.
60 Opdat alle volken der aarde weten,
dat de HEER die God is, niemand meer;
61 En ulieder hart volkomen zij met
den HEER, onzen God, om te wandelen
in zijne inzettingen, en zijne geboden
te houden, gelijk te dezen dage.
62 En de Koning, en gansch Israël met
hem, offerden slagtofferen voor het aan-
gezigt des HEEREN.
63 En Sálomo offerde ten dankoffer,
dat hij den HEERE offerde, twee en twin-
tig duizend runderen, en honderd en
twintig duizend schapen. Alzoo heb-
ben zij het huis des HEEREN ingewijd,
de Koning en al de kinderen van Is-
raël.
64 Te dien dage heiligde de Koning
het middelste des voorhofs, dat vóór het
huis des HEEREN was, omdat hij aldaar
het brandoffer en het spijsoffer bereid
had, mitsgaders het vet der dankofferen;
want de koperen altaar, die voor het
aangezigt des HEEREN was, was te klein,
om de brandofferen, en de spijsofferen,
en het vet der dankofferen te vatten.
65 Te zelfder tijd ook hield Sálomo het
feest, en gansch Israël met hem, eene
groote gemeente, van den ingang af van
Hamath tot de rivier van Egypte, voor
het aangezigt des HEEREN, onzes Gods,
zeven dagen en zeven dagen, zijnde
veertien dagen.
66 Op den achtsten dag liet hij het volk
gaan, en zij zegenden den Koning;
daarna gingen zij naar hunne tenten,
blijde en goeds moeds over al het goede,
dat de HEER aan David, zijnen knecht,
en aan Israël zijn volk gedaan had.

HET 9 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, als Sálomo vol-
eindigd had te bouwen het huis
des HEEREN en het huis des Konings,
en al de begeerte van Sálomo, die hem
gelust had te maken;
2 Dat de HEER andermaal aan Sálomo
verscheen, gelijk hij hem in Gíbeon ver-
schenen was.
3 En de HEER zeide tot hem: Ik heb
uw gebed en uwe smeeking gehoord, die
gij voor mijn aangezigt smeekende ge-
daan hebt; ik heb het huis geheiligd,
hetwelk gij gebouwd hebt, opdat ik
mijnen naam aldaar tot in eeuwigheid
zette; en mijne oogen en mijn hart zul-
len daar zijn te allen dage.
4 En zoo gij voor mijn aangezigt wan-
delen zult, gelijk uw vader David ge-
wandeld heeft, met volkomenheid des
harten, en met opregtheid, om te doen
naar al wat ik u geboden heb, *en* mijne
inzettingen en mijne regten houden zult;
5 Zoo zal ik den troon uwes Koning-
rijks over Israël bevestigen in eeuwig-
heid; gelijk ik gesproken heb over uwen
vader David, zeggende: Geen man zal
u afgesneden worden van den troon van
Israël.
6 *Maar* zoo gijlieden u te eenemaal
afkeeren zult, gij en uwe kinderen, van
mij na *te volgen* en niet houden zult
mijne geboden *en* mijne inzettingen, die
ik voor uw aangezigt gegeven heb;
maar heengaan, en anderen Goden die-
nen, en u voor dezelve nederbuigen zult;
7 Zoo zal ik Israël uitroeijen van het
land, dat ik hun gegeven heb, en dit
huis, hetwelk ik mijnen naam geheiligd
heb, zal ik van mijn aangezigt wegwer-
pen; en Israël zal tot een spreekwoord
en spotrede zijn onder alle volken.
8 En aangaande dit huis, *dat* verheven
zal geweest zijn, al wie vóór hetzelve
zal voorbij gaan, zal zich ontzetten en
fluiten; men zal zeggen: Waarom heeft
de HEER alzoo gedaan aan dit land en
aan dit huis?
9 En men zal zeggen: Omdat zij den
HEER, hunnen God, verlaten hebben,
die hunne vaderen uit Egypteland uit-
gevoerd had, en zich aan andere goden
gehouden, en zich voor dezelve neder-
gebogen, en hun gediend hebben; daar-
om heeft de HEER al dit kwaad over hen
gebragt.
10 En het geschiedde ten einde van
twintig jaren, in welke Sálomo die twee
huizen gebouwd had, het huis des HEE-
REN en het huis des Konings;
11 (*Waartoe* Hiram, de Koning van

Tyrus, Sálomo van cederboomen, en van
dennenboomen, en van goud, naar al
zijnen lust opgebragt had) dat te Koning Sálomo toen aan Hiram twintig
steden gaf in het land van Galiléa.
12 En Hiram toog uit van Tyrus, om
de steden te bezien, die Sálomo hem gegeven had; maar zij waren niet regt in
zijne oogen.
13 Daarom zeide hij: Wat zijn dat
voor steden, mijn broeder, die gij mij
gegeven hebt? en hij noemde ze het
land Kabul, tot op dezen dag.
14 En Hiram had den Koning gezonden honderd en twintig talenten gouds.
15 Dit is nu de oorzaak van het uitschot, dat de Koning Sálomo deed opkomen, om het huis des HEEREN te
bouwen, en zijn huis, en Millo, en den
muur van Jerûzalem, mitsgaders Hazor,
en Megiddo, en Gezer.
16 *Want* Faraö, de Koning van Egypte,
was opgekomen, en had Gezer ingenomen, en haar met vuur verbrand, en de
Kanaäniten, die in de stad woonden,
gedood, en had ze aan zijne dochter, de
huisvrouw van Sálomo, tot een geschenk
gegeven.
17 Alzoo bouwde Sálomo Gezer, en het
lage Beth-hóron,
18 En Baälath, en Tamor in de woestijn, in dat land;
19 En al de schatsteden, die Sálomo
had, en de wagensteden, en de steden
der ruiteren, en wat de begeerte van
Sálomo begeerde te bouwen, in Jerûzalem, en op den Líbanon, en in het gansche land zijner heerschappij.
20 Aangaande al het volk, dat overgebleven was van de Amoriten, Hethiten,
Fereziten, Heviten, en Jebusiten, die
niet waren van de kinderen Israëls;
21 Hunne kinderen, die na hen in het
land overgebleven waren, welke de
kinderen Israëls niet hadden kunnen
verbannen, die heeft Sálomo gebragt
op slaafschen uitschot tot op dezen
dag.
22 Doch van de kinderen Israëls maakte Sálomo geen' slaaf; maar zij waren
krijgslieden, en zijne knechten, en zijne
vorsten, en zijne hoofdlieden, en de
oversten zijner wagenen en zijner ruiteren.
23 Deze waren de oversten der bestelden, die over het werk van Sálomo waren, vijf honderd en vijftig, die heerschappij hadden over het volk, dat in
het werk doende was.
24 Doch de dochter van Faraö toog van
de stad Davids op tot haar huis, hetwelk
hij voor haar gebouwd had; toen bouwde hij Millo.
25 En Sálomo offerde driemaal desjaars
brandofferen en dankofferen, op den altaar, dien hij den HEERE gebouwd had,
en rookte op dien, welke voor het aangezigt des HEEREN was, als hij het huis
volmaakt had.
26 De Koning Sálomo maakte ook schepen te Ezeon-Geber, dat bij Eloth is,
aan den oever der Schelfzee, in het land
van Edom.
27 En Hiram zond met die schepen
zijne knechten, scheepslieden, kenners
van de zee, met de knechten van Sálomo.
28 En zij kwamen te Ofir, en haalden
van daar aan goud, vier honderd en
twintig talenten, en bragten het tot den
Koning Sálomo.

HET 10 CAPITTEL.

EN toen de Koningin van Scheba het
gerucht van Sálomo hoorde, aangaande den naam des HEEREN, kwam
zij, om hem met raadselen te verzoeken.
2 En zij kwam te Jerûzalem, met een
zeer zwaar heir, met kemelen, dragende
specerijen, en zeer veel gouds, en kostelijk gesteente; en zij kwam tot Sálomo, en sprak tot hem al wat in haar hart
was.
3 En Sálomo verklaarde haar al hare
woorden; geen ding was er verborgen
voor den Koning, dat hij haar niet verklaarde.
4 Als nu de Koningin van Scheba zag
al de wijsheid van Sálomo, en het huis,
hetwelk hij gebouwd had,
5 En de spijze zijner tafel, en het zitten zijner knechten, en het staan zijner
dienaren, en hunne kleedingen, en zijne
schenkers, en zijnen opgang, waardoor
hij henen opging in het huis des HEEREN, zoo was in haar geen geest meer.
6 En zij zeide tot den Koning: Het
woord is waarheid geweest, dat ik in
mijn land gehoord heb, van uwe zaken
en van uwe wijsheid.
7 En ik heb die woorden niet geloofd,
tot dat ik gekomen ben, en mijne oogen
het gezien hebben; en ziet, de helft is
mij niet aangezegd: gij hebt met wijsheid en goed overtroffen het gerucht,
dat ik gehoord heb.
8 Welgelukzalig zijn uwe mannen, welgelukzalig deze uwe knechten, die gedurig voor uw aangezigt staan, die uwe
wijsheid hooren.
9 Geloofd zij de HEER, uw God, die
behagen in u heeft gehad, om u op den

troon van Israël te zetten; omdat de
HEER Israël in eeuwigheid bemint, daar-
om heeft hij u tot Koning gesteld, om
regt en geregtigheid te doen.
10 En zij gaf den Koning honderd en
twintig talenten gouds, en zeer veel spe-
cerijen, en kostelijk gesteente; als deze
specerij, welke de Koningin van Scheba
den Koning Sálomo gaf, is er nooit meer
in menigte gekomen.
11 Verder ook de schepen van Hiram,
die goud uit Ofir voerden, bragten uit
Ofir zeer veel almuggimhout en koste-
lijk gesteente.
12 En de Koning maakte van dit al-
muggimhout steunselen voor het huis
des HEEREN, en voor het huis des Ko-
nings, mitsgaders harpen en luiten voor
de zangers. Het almuggimhout was zoo
niet gekomen noch gezien geweest, tot
op dezen dag.
13 En de Koning Sálomo gaf aan de
Koningin van Scheba al haar behagen,
wat zij begeerde; behalve dat hij haar
gaf naar het vermogen van den Koning
Sálomo: zoo keerde zij en toog in haar
land, zij en hare knechten.
14 Het gewigt nu van het goud, dat
voor Sálomo op een jaar inkwam, was
zes honderd zes en zestig talenten
gouds;
15 Behalve dat van de kramers was, en
van den handel der kruideniers, en van
alle Koningen van Arabië, en van de ge-
weldigen van dat land.
16 Ook maakte de Koning Sálomo twee
honderd rondassen van geslagen goud;
zes honderd *sikkelen* gouds liet hij op-
wegen tot elke rondas.
17 Insgelijks drie honderd schilden van
geslagen goud; drie pond gouds liet hij
opwegen tot elk schild; en de Koning
leide ze in het huis des wouds van Lí-
banon.
18 Nog maakte de Koning eenen groo-
ten elpenbeenen troon, en hij overtoog
denzelven met digt goud.
19 Deze troon had zes trappen, en het
hoofd van den troon was van achteren
rond, en aan beide zijden waren leunin-
gen tot de zitplaats toe, en twee leeuwen
stonden bij die leuningen.
20 En twaalf leeuwen stonden daar, op
de zes trappen aan beide zijden; desge-
lijks is in geen Koningrijk gemaakt ge-
weest.
21 Ook waren alle drinkvaten van
den Koning Sálomo van goud, en alle
vaten van het huis des wouds van
Líbanon waren van gesloten goud;
geen zilver was er aan; *want* het werd
in de dagen van Sálomo niet voor eenig
ding geacht.
22 Want de Koning had in zee schepen
van Tharsis, met de schepen van Hiram;
deze schepen van Tharsis kwamen in
éénmaal in drie jaren, brengende goud,
en zilver, elpenbeen, en apen, en paau-
wen.
23 Alzoo werd de Koning Sálomo groo-
ter dan alle Koningen der aarde, in rijk-
dom en in wijsheid.
24 En de gansche aarde zocht het aan-
gezigt van Sálomo, om zijne wijsheid te
hooren, die God in zijn hart gegeven
had.
25 En zij bragten een ieder zijn ge-
schenk, zilveren vaten, en gouden vaten,
en kleederen, en harnas, en specerijen,
paarden en muilezelen; elk ding van
jaar tot jaar.
26 Daartoe vergaderde Sálomo wage-
nen en ruiteren, en hij had duizend en
vier honderd wagenen, en twaalf dui-
zend ruiteren; en leide ze in de wagen-
steden, en bij den Koning in Jerûzalem.
27 En de Koning maakte het zilver in
Jerûzalem te zijn als steenen, en de ce-
deren maakte hij te zijn als de wilde
vijgeboomen, die in de laagte zijn, in
menigte.
28 En het uitbrengen der paarden, was
hetgeen Sálomo uit Egypte had; en aan-
gaande het linnen garen, de kooplieden
des Konings namen het linnen garen
voor den prijs.
29 En een wagen kwam op, en ging
uit van Egypte, voor zes honderd *sik-
kelen* zilvers, en een paard voor hon-
derd en vijftig; en alzoo voerden ze *die*
uit door hunne hand voor alle Koningen
der Hethiten, en voor de Koningen van
Syrië.

HET 11 CAPITTEL.

EN de Koning Sálomo had vele vreem-
de vrouwen lief, en dat, benevens
de dochter van Faraö: Moabitische,
Ammonitische, Edomitische, Zidonit-
ische, Hethitische;
2 Van die volken, waarvan de HEER
gezegd had tot de kinderen Israëls: Gij-
lieden zult tot hen niet ingaan, en zij
zullen tot u niet inkomen, zij zouden
zekerlijk uw hart achter hunne Goden
neigen; aan deze hing Sálomo met
liefde.
3 En hij had zeven honderd vrouwen,
vorstinnen, en drie honderd bijwijven:
en zijne vrouwen neigden zijn hart.
4 Want het geschiedde in den tijd van
Sálomo's ouderdom, *dat* zijne vrouwen
zijn hart achter andere Goden neigden;

zoo dat zijn hart niet volkomen was met den HEER, zijnen God, gelijk het hart van zijnen vader David.
5 Want Sálomo wandelde Astoreth, den God der Zidoniërs, na, en Milchom, het verfoeisel der Ammoniten.
6 Alzoo deed Sálomo dat kwaad was in de oogen des HEEREN; en hij volhardde niet den HEER te volgen, gelijk zijn vader David.
7 Toen bouwde Sálomo eene hoogte voor Kamos, het verfoeisel der Moabiten, op den berg, die vóór Jerûzalem is, en voor Molech, het verfoeisel der kinderen Ammons.
8 En alzoo deed hij voor al zijne vreemde vrouwen, die haren Goden rookten en offerden.
9 Daarom vertoornde zich de HEER tegen Sálomo, omdat hij zijn hart geneigd had van den HEER, den God Israëls, die hem tweemaal verschenen was,
10 En hem van deze zaak geboden had, dat hij andere Goden niet zou nawandelen; doch hij hield niet wat de HEER geboden had.
11 Daarom zeide de HEER tot Sálomo: Dewijl dit bij u geschied is, dat gij niet hebt gehouden mijn verbond en mijne inzettingen, die ik u geboden heb; ik zal gewisselijk dit Koningrijk van u scheuren, en hetzelve aan uwen knecht geven.
12 In uwe dagen nogtans zal ik het niet doen, om uwes vaders Davids wil; van de hand uwes zoons zal ik het scheuren.
13 Doch ik zal het geheele Koningrijk niet afscheuren; éénen stam zal ik uwen zoon geven, om mijns knechts Davids wil, en om Jerûzalems wil, dat ik verkoren heb.
14 Zoo verwekte de HEER Sálomo eenen tegenpartijder, Hadad, den Edomiet; hij was van des Konings zaad in Edom.
15 Want het was geschied, als David in Edom was, toen Joab, de krijgsoverste, optoog, om de verslagenen te begraven, dat hij al wat mannelijk was in Edom sloeg;
16 Want Joab bleef aldaar zes maanden, met het gansche Israël, tot dat hij al wat mannelijk was in Edom had uitgeroeid.
17 Doch Hadad was ontvloden, hij en *eenige* Edomitische mannen uit zijns vaders knechten met hem, om in Egypte te komen: Hadad nu was een klein jongske.
18 En zij maakten zich op van Mídian, en kwamen tot Paran; en zij namen met zich mannen van Paran, en kwamen in Egypte tot Faraö, den Koning van Egypte, die hem een huis gaf, en hem voeding toezeide, en hem een land gaf.
19 En Hadad vond groote genade in de oogen van Faraö, zoo dat hij hem tot eene vrouw gaf de zuster zijner huisvrouw, de zuster van Táchpenes, de Koningin.
20 En de zuster van Táchpenes baarde hem zijnen zoon Genúbath, welken Táchpenes optoog in het huis van Faraö; zoo dat Genúbath in het huis van Faraö was, onder de zonen van Faraö.
21 Toen nu Hadad in Egypte hoorde, dat David met zijne vaderen ontslapen, en dat Joab, de krijgsoverste, dood was, zoo zeide Hadad tot Faraö: Laat mij gaan, dat ik in mijn land trekke.
22 Doch Faraö zeide tot hem: Maar wat ontbreekt u bij mij, dat, zie, gij in uw land zoekt te trekken? En hij zeide: Niets, maar laat mij evenwel gaan.
23 Ook verwekte hem God eenen wederpartijder, Rezon, den zoon van Eliáda, die gevloden was van zijnen heer Hadadézer, den Koning van Zoba.
24 Tegen wien hij ook mannen vergaderd had, en werd overste eener bende, als David die doodde; en getrokken zijnde naar Damascus, woonden zij aldaar, en regeerden in Damascus.
25 En hij was Israëls tegenpartij al de dagen van Sálomo, en dat benevens het kwaad, hetwelk Hadad *deed;* want hij had eenen afkeer van Israël, en hij regeerde over Syrië.
26 Daartoe Jeróbeam, de zoon van Nebat, een Efrathiet van Zeréda, Sálomos knecht, (wiens moeders aam was Zerúa, eene weduwe) hief ook de hand op tegen den Koning.
27 Dit is nu de zaak, waarom hij de hand tegen den Koning ophief. Sálomo bouwde Millo, *en* sloot de breuk der stad van zijnen vader David toe.
28 En de man Jeróbeam was een dapper held. Toen Sálomo dezen jongeling zag, dat hij arbeidzaam was, zoo stelde hij hem over al den last van het huis Jozefs.
29 Het geschiedde nu te dier tijd, als Jeróbeam uit Jerûzalem uitging, dat de Profeet Ahía, de Siloniet, hem op den weg vond, en hij zich een nieuw kleed aangedaan had, en zij beiden alleen op het veld waren;
30 Zoo vatte Ahía het nieuwe kleed, dat aan hem was, en scheurde het in twaalf stukken.

31 En hij zeide tot Jeróbeam: Neem u tien stukken; want alzoo zegt de HEER, de God van Israël: Zie, ik zal het Koningrijk van de hand van Sálomo scheuren, en u tien stammen geven.

32 Maar éénen stam zal hij hebben, om mijns knechts Davids wil, en om Jerûzalems wil, de stad, die ik verkoren heb uit alle stammen van Israël.

33 Daarom dat zij mij verlaten, en zich nedergebogen hebben voor Astoreth, den God der Zidoniërs, Kamos, den God der Moabiten, en Milchom, den God der kinderen Ammoms; en niet gewandeld hebben in mijne wegen, om te doen wat regt is in mijne oogen, te weten mijne inzettingen en mijne regten, gelijk zijn vader David.

34 Doch niets van dit Koningrijk zal ik uit zijne hand nemen; maar ik stel hem tot eenen vorst al de dagen zijns levens, om mijns knechts Davids wil, dien ik verkoren heb, die mijne geboden en mijne inzettingen gehouden heeft.

35 Maar uit de hand van zijnen zoon zal ik het Koningrijk nemen; en ik zal u daarvan tien stammen geven.

36 En zijnen zoon zal ik éénen stam geven; opdat mijn knecht David altijd eene lamp voor mijn aangezigt hebbe in Jerûzalem, de stad, die ik mij verkoren heb, om mijnen naam daar te stellen.

37 Zoo zal ik u nemen, en gij zult regeren over al wat uwe ziel zal begeeren; en gij zult Koning zijn over Israël.

38 En het zal geschieden, zoo gij hooren zult al wat ik u zal gebieden, en in mijne wegen zult wandelen, en doen wat regt in mijne oogen is, houdende mijne inzettingen en mijne geboden, gelijk mijn knecht David gedaan heeft; dat ik met u zal zijn, en u een bestendig huis bouwen, gelijk ik David gebouwd heb, en zal u Israël geven.

39 En ik zal om diens wil het zaad van David verootmoedigen; nogtans niet altijd.

40 Daarom zocht Sálomo Jeróbeam te dooden; maar Jeróbeam maakte zich op, en vlood in Egypte, tot Sisak, den Koning van Egypte, en was in Egypte, tot dat Sálomo stierf.

41 Het overige nu der geschiedenissen van Sálomo, en al wat hij gedaan heeft, en zijne wijsheid, is dat niet geschreven in het boek der geschiedenissen van Sálomo?

42 De tijd nu, dien Sálomo te Jerûzalem over het gansche Israel regeerde, was veertig jaar.

43 Daarna ontsliep Sálomo met zijne vaderen, en werd begraven in de stad van zijnen vader David; en Rehábeam, zijn zoon, werd Koning in zijne plaats.

HET 12 CAPITTEL.

EN Rehábeam toog naar Sichem, want het gansche Israël was te Sichem gekomen, om hem Koning te maken.

2 Het geschiedde nu, als Jeróbeam, de zoon van Nebat, *dit* hoorde, daar hij nog in Egypte was, (want hij was van het aangezigt van den Koning Sálomo gevloden; en Jeróbeam woonde in Egypte)

3 Dat zij henen zonden, en lieten hem roepen; en Jeróbeam en de gansche gemeente van Israël kwamen en spraken tot Rehábeam, zeggende:

4 Uw vader heeft ons juk hard gemaakt; gij dan nu, maak uwes vaders harde dienst, en zijn zwaar juk, dat hij ons opgelegd heeft, ligter, en wij zullen u dienen.

5 En hij zeide tot hen: Gaat heen tot aan den derden dag, komt dan weder tot mij. En het volk ging heen.

6 En de Koning Rehábeam hield raad met de oudsten, die gestaan hadden voor het aangezigt van zijnen vader Sálomo, als hij leefde, zeggende: Hoe raadt gijlieden, dat men dit volk antwoorden zal?

7 En zij spraken tot hem, zeggende: Indien gij heden knecht van dit volk wezen zult, en hun dienen, en hun antwoorden, en tot hen goede woorden spreken zult, zoo zullen zij ten allen dage uwe knechten zijn.

8 Maar hij verliet den raad der oudsten, dien zij hem geraden hadden; en hij hield raad met de jongelingen, die met hem opgewassen waren, die voor zijn aangezigt stonden.

9 En hij zeide tot hen: Wat raadt gijlieden, dat wij dit volk antwoorden zullen, die tot mij gesproken hebben, zeggende: Maak het juk, dat uw vader ons opgelegd heeft, ligter?

10 En de jongelingen, die met hem opgewassen waren, spraken tot hem, zeggende: Alzoo zult gij zeggen tot dit volk, die tot u gesproken hebben, zeggende: Uw vader heeft ons juk zwaar gemaakt, maar maak gij het over ons ligter; alzoo zult gij tot hen spreken: Mijn kleinste *vinger* zal dikker zijn dan mijns vaders lendenen.

11 Indien nu mijn vader een zwaar juk op u heeft doen laden, zoo zal ik boven uw juk nog daartoe doen: mijn vader

heeft u met geeselen gekastijd, maar ik zal u met schorpioenen kastijden.

12 Zoo kwam Jeróbeam en het gansche volk tot Rehábeam op den derden dag, gelijk de Koning gesproken had, zeggende: Komt weder tot mij op den derden dag.

13 En de Koning antwoordde het volk hardelijk; want hij verliet den raad der oudsten, dien zij hem geraden hadden.

14 En hij sprak tot hen naar den raad der jongelingen, zeggende: Mijn vader heeft u juk zwaar gemaakt, maar ik zal boven uw juk nog daar toedoen; mijn vader heeft u met geeselen gekastijd, maar ik zal u met schorpioenen kastijden.

15 Alzoo hoorde de Koning naar het volk niet; want deze omwending was van den HEER, opdat hij zijn woord bevestigde, hetwelk de HEER door de dienst van Ahía, den Siloniet, gesproken had tot Jeróbeam, den zoon van Nebat.

16 Toen gansch Israël zag, dat de Koning naar hen niet hoorde, zoo gaf het volk den koning weder antwoord, zeggende: Wat deel hebben wij aan David? ja geene erve *hebben wij* aan den zoon van Isaï. Naar uwe tenten, ô Israël! voorzie nu uw huis, ô David! Zoo ging Israël naar zijne tenten.

17 Doch aangaande de kinderen van Israël, die in de steden van Juda woonden, over die regeerde Rehábeam ook.

18 Toen zond de Koning Rehábeam Adóram, die over de schatting was; en het gansche Israël steenigde hem met steenen, dat hij stierf: maar de Koning Rehábeam verkloekte zich om op eenen wagen te klimmen, dat hij naar Jerûzalem vlugtte.

19 Alzoo vielen de Israëliten van het huis van David af, tot op dezen dag.

20 En het geschiedde, als gansch Israël hoorde, dat Jeróbeam wedergekomen was, dat zij henen zonden, en hem in de vergadering riepen, en hem over gansch Israël Koning maakten: niemand volgde het huis van David, dan de stam van Juda alleen.

21 Toen nu Rehábeam te Jerûzalem gekomen was, vergaderde hij het gansche huis van Juda en den stam van Benjamin, honderd tachtig duizend uitgelezenen, geoefend ten oorlog, om tegen het huis van Israël te strijden, opdat hij het Koningrijk weder aan Rehábeam, den zoon van Sálomo bragt.

22 Doch het woord van God geschiedde tot Semáia, den man Gods, zeggende:

23 Zeg tot Rehábeam, den zoon van Sálomo, den Koning van Juda, en tot het gansche huis van Juda en Benjamin, en het overige des volks, zeggende:

24 Zoo zegt de HEER: Gij zult niet optrekken, noch strijden tegen uwe broederen, de kinderen Israëls; een ieder keere weder tot zijn huis, want deze zaak is van mij geschied. En zij hoorden het woord des HEEREN, en keerden weder, om weg te trekken naar het woord des HEEREN.

25 Jeróbeam nu bouwde Sichem op het gebergte van Efraïm, en woonde daarin, en toog van daar uit, en bouwde Penûël.

26 En Jeróbeam zeide in zijn hart: Nu zal het Koningrijk weder tot het huis van David keeren.

27 Zoo dit volk opgaan zal om offeranden te doen in het huis des HEEREN te Jerûzalem, zoo zal het hart van dit volk tot hunnen heer, tot Rehábeam den, Koning van Juda, wederkeeren; ja zij zullen mij dooden, en tot Rehábeam, den Koning van Juda, wederkeeren.

28 Daarom hield de Koning eenen raad, en maakte twee gouden kalveren; en hij zeide tot hen: Het is ulieden te veel om op te gaan naar Jerûzalem: Zie uwe Goden, ô Israël, dit u uit Egypteland opgebragt hebben.

29 En hij zette het eene te Beth-el, en het andere stelde hij te Dan.

30 En deze zaak werd tot zonde; want het volk ging heen voor het ééne, tot Dan toe.

31 Hij maakte ook een huis der hoogten; en maakte priesteren van de geringsten des volks, die niet waren uit de zonen van Levi.

32 En Jeróbeam maakte een feest in de achtste maand, op den vijftienden dag der maand, gelijk het feest, dat in Juda was, en offerde op den altaar; van gelijken deed hij te Beth-el, offerende den kalveren, die hij gemaakt had; hij stelde ook te Beth-el priesters der hoogten, die hij gemaakt had.

33 En hij offerde op den altaar, dien hij te Beth-el gemaakt had, op den vijftienden dag der achtste maand, der maand, welke hij uit zijn hart verdacht had; zoo maakte hij den kinderen Israëls een feest, en offerde op dien altaar, rookende.

HET 13 CAPITTEL.

EN ziet, een man Gods kwam uit Juda, door het woord des HEEREN, tot Beth-el; en Jeróbeam stond bij den altaar, om te rooken.

2 En hij riep tegen den altaar, door

het woord des HEEREN, en zeide: Altaar, altaar! zoo zegt de HEER: Zie, een zoon zal aan het huis van David geboren worden, wiens naam zal zijn Josía; die zal op u offeren de priesters der hoogten, die op u rooken, en men zal menschen beenderen op u verbranden.
3 En hij gaf ten zelfden dage een wonderteeken, zeggende: Dit is het wonderteeken, waarvan de HEER gesproken heeft; ziet, de altaar zal van één gescheurd, en de asch, die daarop is, afgestort worden.
4 Het geschiedde nu, als de Koning het woord van den man Gods hoorde, hetwelk hij tegen den altaar te Beth-el geroepen had, dat Jeróbeam zijne hand van op den altaar uitstrekte, zeggende: Grijp hem. Maar zijne hand, die hij tegen hem uitgestrekt had, verdorde, dat hij ze niet weder tot zich trekken kon.
5 En de altaar werd van één gescheurd, en de asch van den altaar afgestort, naar het wonderteeken, dat de man Gods gegeven had, door het woord des HEEREN.
6 Toen antwoordde de Koning, en zeide tot den man Gods: Aanbid toch het aangezigt des HEEREN, uwes Gods, ernstig, en bid voor mij, dat mijne hand weder tot mij kome. Toen bad de man Gods het aangezigt des HEEREN ernstig; en de hand des Konings kwam weder tot hem, en werd gelijk te voren.
7 En de Koning sprak tot den man Gods: Kom met mij naar huis, en sterk *u*, en ik zal u een geschenk geven.
8 Maar de man Gods zeide tot den Koning: Al gaaft gij mij de helft van uw huis, zoo zou ik niet met u gaan, en ik zou in deze plaats geen brood eten, noch water drinken.
9 Want zoo heeft mij de HEER gebodèn door zijn woord, zeggende: Gij zult geen brood eten, noch water drinken; en gij zult niet wederkeeren langs den weg, dien gij gegaan zijt.
10 En hij ging langs eenen anderen weg, en keerde niet weder langs den weg, welken hij te Beth-el gekomen was.
11 Een oud Profeet nu woonde te Beth-el; en zijn zoon kwam, en vertelde hem al het werk, dat de man Gods te dien dage in Beth-el gedaan had, met de woorden, die hij tot den Koning gesproken had; deze vertelden zij ook hunnen vader,
12 En hun vader sprak tot hen: Wat weg is hij getogen? En zijne zonen hadden den weg gezien, welken de man Gods was getogen, die uit Juda gekomen was.
13 Toen zeide hij tot zijne zonen: Zadelt mij den ezel. En zij zadelden hem den ezel, en hij reed daarop.
14 En hij toog den man Gods na, en vond hem, zittende onder eenen eik; en hij zeide tot hem: Zijt gij de man Gods, die uit Juda gekomen zijt? En hij zeide: Ik ben het.
15 Toen zeide hij tot hem: Kom met mij naar huis, en eet brood.
16 Doch hij zeide: Ik kan niet met u wederkeeren, noch met u inkomen; ik zal ook geen brood eten, noch met u water drinken, in deze plaats.
17 Want een woord is tot mij *geschied* door het woord des HEEREN: Gij zult aldaar noch brood eten, noch water drinken; gij zult niet wederkeeren, gaande langs den weg, welken gij gegaan zijt.
18 En hij zeide tot hem: Ik ben ook een Profeet, gelijk gij, en een Engel heeft tot mij gesproken door het woord des HEEREN, zeggende: Breng hem weder met u in uw huis, dat hij brood ete en water drinke. *Doch* hij loog hem.
19 En hij keerde met hem weder, en at brood in zijn huis, en dronk water.
20 En het geschiedde, als zij aan de tafel zaten, dat het woord des HEEREN geschiedde tot den Profeet, die hem had doen wederkeeren;
21 En hij riep tot den man Gods, die uit Juda gekomen was, zeggende: Zoo zegt de HEER: Daarom, dat gij den mond des HEEREN zijt wederspannig geweest, en niet gehouden hebt het gebod, dat ú de HEER, uw God, geboden had;
22 Maar zijt wedergekeerd, en hebt brood gegeten en water gedronken ter plaatse, waarvan hij tot u gesproken had: Gij zult geen brood eten, noch water drinken; zoo zal uw dood ligchaam in het graf uwer vaderen niet komen.
23 En het geschiedde, nadat hij brood gegeten, en nadat hij gedronken had, dat hij voor hem den ezel zadelde, *te weten* voor den Profeet, dien hij had doen wederkeeren.
24 Zoo toog hij heen, en een leeuw vond hem op den weg, en doodde hem; en zijn dood ligchaam lag geworpen op den weg, en de ezel stond daarbij, ook stond de leeuw bij het doode ligchaam.
25 En ziet, er gingen lieden voorbij, en zagen het doode ligchaam geworpen

op den weg, en den leeuw, staande bij het doode ligchaam; en zij kwamen en zeiden het in de stad, waarin de oude Profeet woonde.

26 Als de Profeet, die hem van den weg had doen wederkeeren, *dit* hoorde, zoo zeide hij: Het is de man Gods, die den mond des HEEREN wederspannig is geweest; daarom heeft de HEER hem den leeuw overgegeven, die hem gebroken, en hem gedood heeft, naar het woord des HEEREN, dat hij tot hem gesproken had.

27 Verder sprak hij tot zijne zonen, zeggende: Zadelt mij den ezel. En zij zadelden *hem.*

28 Toen toog hij heen, en vond deszelfs doode ligchaam geworpen op den weg, en den ezel, en den leeuw, staande bij het doode ligchaam: de leeuw had het doode ligchaam niet gegeten, en den ezel niet gebroken.

29 Toen nam de Profeet het doode ligchaam van den man Gods op, en leide het op den ezel, en voerde het weder; zoo kwam de oude Profeet in de stad, om rouw te bedrijven en hem te begraven.

30 En hij leide deszelfs doode ligchaam in zijn graf; en zij maakten over hem eene weeklagt: Ach mijn broeder!

31 Het geschiedde nu, nadat hij hem begraven had, dat hij sprak tot zijne zonen, zeggende: Als ik zal gestorven zijn, zoo begraaft mij in het graf, waarin de man Gods begraven is, *en* legt mijne beenderen bij zijne beenderen.

32 Want de zaak zal gewisselijk geschieden, die hij door het woord des HEEREN uitgeroepen heeft, tegen den altaar, die te Beth-el is, en tegen al de huizen der hoogten, die in de steden van Samaria zijn.

33 Na deze geschiedenis keerde zich Jeróbeam niet van zijnen boozen weg, maar maakte wederom priesters der hoogten van de geringsten des volks: wie wilde, diens hand vulde hij, en werd een van de priesters der hoogten.

34 En hij werd in deze zaak het huis van Jeróbeam tot zonde, om *hetzelve* te doen afsnijden en te verdelgen van den aardbodem.

HET 14 CAPITTEL.

TE dier zelfder tijd was Abía, de zoon van Jeróbeam, krank.

2 En Jeróbeam zeide tot zijne huisvrouw: Maak u nu op, en verstel u, dat men niet merke, dat gij Jeróbeams huisvrouw zijt, en ga heen naar Silo; zie, daar is de Profeet Ahía, die van mij gesproken heeft, dat ik Koning zou zijn over dit volk.

3 En neem in uwe hand tien brooden, en koeken, en eene kruik honig, en ga tot hem: hij zal u te kennen geven, wat dezen jongen geschieden zal.

4 En Jeróbeams huisvrouw deed alzoo, en maakte zich op, en ging naar Silo, en kwam in het huis van Ahía. Ahía nu kon niet zien, want zijne oogen stonden stijf van wege zijnen ouderdom.

5 Maar de HEER zeide tot Ahía: Zie, Jeróbeams huisvrouw komt, om eene zaak van u te vragen, aangaande haren zoon, want hij is krank; zóó en zóó zult gij tot haar spreken, en het zal zijn, als zij inkomt, dat zij zich vreemd aanstellen zal.

6 En het geschiedde, als Ahía het geruisch van hare voeten hoorde, toen zij ter deure inkwam, dat hij zeide: Kom in, gij huisvrouw van Jeróbeam; waarom stelt gij u dus vreemd aan? want ik ben tot u gezonden met eene harde *boodschap.*

7 Ga heen, zeg tot Jeróbeam: Zoo zegt de HEER, de God van Israël: Daarom dat ik u verheven heb uit het midden des volks, en u tot eenen voorganger over mijn volk Israël gesteld heb;

8 En het Koningrijk van het huis van David gescheurd, en dat u gegeven heb, en gij niet geweest zijt, gelijk mijn knecht David, die mijne geboden hield, en die mij met zijn gansche hart navolgde, om te doen alleen wat regt is in mijne oogen;

9 Maar kwaad gedaan hebt, doende meer dan allen, die vóór u geweest zijn, en henen gegaan zijt, en hebt u andere Goden en gegotene beelden gemaakt, om mij tot toorn te verwekken, en hebt mij achter uwen rug geworpen;

10 Daarom, zie, ik zal kwaad over het huis van Jeróbeam brengen, en van Jeróbeam uitroeijen, die aan den wand pist, den beslotene en verlatene in Israël; en ik zal de nakomelingen van het huis van Jeróbeam wegdoen, gelijk de drek weggedaan wordt, tot dat het ganschelijk vergaan zij.

11 Die van Jeróbeam in de stad sterft, zullen de honden eten; en die in het veld sterft, zullen de vogelen des hemels eten; want de HEER heeft het gesproken.

12 Gij dan maak u op, ga naar uw huis; als uwe voeten in de stad zullen gekomen zijn, zoo zal het kind sterven.

13 En gansch Israël zal hem beklagen, en hem begraven; want deze alleen van

Jeróbeam zal in het graf komen, omdat
in hem wat goeds voor den HEER, den
God van Israël, in het huis van Jeró-
beam gevonden is.
14 Doch de HEER zal zich eenen Ko-
ning verwekken over Israël, die het
huis van Jeróbeam te dien dage uitro-
eijen zal; maar wat zal het ook nu
zijn?
15 De HEER zal ook Israël slaan, gelijk
een riet in het water omgedreven wordt,
en zal Israël uitrukken uit dit goede
land, dat hij hunnen vaderen gegeven
heeft, en zal hen verstrooijen op gene
zijde der rivier, daarom dat zij hunne
bosschen gemaakt hebben, den HEER
tot toorn verwekkende.
16 En hij zal Israël overgeven, om Je-
róbeams zonden wil, die gezondigd
heeft, en die Israël heeft doen zon-
digen.
17 Toen maakte zich Jeróbeams vrouw
op, en ging heen, en kwam te Thirza;
als zij nu op den dorpel van het huis
kwam zoo stierf de jongeling.
18 En zij begroeven hem, en gansch Is-
raël beklaagde hem; naar het woord
des HEEREN, dat hij gesproken had door
de dienst van zijnen knecht Ahía, den
Profeet.
19 Het overige nu der geschiedenissen
van Jeróbeam, hoe hij gekrijgd, en hoe
hij geregeerd heeft, ziet, die zijn ge-
schreven in het boek der Kronijken der
Koningen van Israël.
20 De dagen nu, die Jeróbeam heeft
geregeerd, zijn twee en twintig jaren;
en hij ontsliep met zijne vaderen, en
Nadab, zijn zoon, regeerde in zijne
plaats.
21 Rehábeam nu, de zoon van Sálomo,
regeerde in Juda; een en veertig jaren
was Rehábeam oud, als hij Koning
werd, en hij regeerde zeventien jaren
te Jerûzalem, in de stad, welke de HEER
verkoren had uit al de stammen van
Israël, om zijnen naam daar te zetten;
en de naam zijner moeder was Nááma,
de Ammonitische.
22 En Juda deed wat kwaad was in de
oogen des HEEREN, en zij verwekten
hem tot ijver, meer dan al hunne vade-
ren gedaan hadden, met hunne zonden,
welke zij zondigden.
23 Want ook zij bouwden zich hoog-
ten, en opgerigte beelden, en bosschen,
op allen hoogen heuvel, en onder allen
groenen boom.
24 Daar waren ook schandjongens in
het land: zij deden naar al de gruwelen
der Heidenen, die de HEER van het aan-
gezigt der kinderen Israëls uit de bezit-
ting verdreven had.
25 Het geschiedde nu in het vijfde jaar
van den Koning Rehábeam, *dat* Sisak,
de Koning van Egypte, optoog tegen
Jerûzalem.
26 En hij nam de schatten van het huis
des HEEREN, en de schatten van het huis
des Konings weg, ja hij nam alles weg;
hij nam ook al de gouden schilden weg,
die Sálomo gemaakt had.
27 En de Koning Rehábeam maakte, in
plaats van die, koperen schilden, en hij
beval *die* onder de hand van de over-
sten der trawanten, die de deur van het
huis des Konings bewaarden.
28 En het geschiedde, wanneer de Ko-
ning in het huis des HEEREN ging, *dat*
de trawanten dezelve droegen, en die
wederbragten in de wachtkamer der
trawanten.
29 Het overige nu der geschiedenissen
van Rehábeam, en al wat hij gedaan
heeft, zijn die niet geschreven in het
boek van de Kronijken der Koningen
van Juda?
30 En er was krijg tusschen Rehábeam
en tusschen Jeróbeam, al *hunne* dagen.
31 En Rehábeam ontsliep met zijne
vaderen, en werd begraven bij zijne va-
deren in de stad van David; en de naam
zijner moeder was Nááma, de Ammo-
nitische: en zijn zoon Abíam regeerde
in zijne plaats.

HET 15 CAPITTEL.

IN het achttiende jaar nu van den
Koning Jeróbeam, den zoon van
Nebat, werd Abíam Koning over Juda.
2 Hij regeerde drie jaren te Jerûza-
lem; en de naam zijner moeder was
Määcha, eene dochter van Abísalom.
3 En hij wandelde in al de zonden van
zijnen vader, die hij vóór hem gedaan
had; en zijn hart was niet volkomen
met den HEER, zijnen God, gelijk het
hart van zijnen vader David.
4 Maar om Davids wil gaf de HEER, zijn
God, hem eene lamp in Jerûzalem, ver-
wekkende zijnen zoon na hem, en be-
vestigende Jerûzalem.
5 Omdat David gedaan had wat regt
was in de oogen des HEEREN, en niet
geweken was van alles, wat hij hem ge-
boden had, al de dagen zijns levens, dan
alleen in de zaak van Uría, den Hethiet.
6 En daar was krijg geweest tusschen
Rehábeam en tusschen Jeróbeam, al de
dagen zijns levens.
7 Het overige nu der geschiedenissen
van Abíam, en alles wat hij gedaan
heeft, is dat niet geschreven in het boek

van de Kronijken der Koningen van
Juda? Daar was ook krijg tusschen
Abíam en tusschen Jeróbeam.
8 En Abíam ontsliep met zijne vaderen, en zij begroeven hem in de stad
van David; en Asa, zijn zoon, regeerde
in zijne plaats.
9 In het twintigste jaar van Jeróbeam,
den Koning van Israël, werd Asa Koning over Juda.
10 En hij regeerde één en veertig jaren te Jerûzalem, en de naam zijner
moeder was Máächa, eene dochter van
Abísalom.
11 En Asa deed wat regt was in de oogen des HEEREN, gelijk zijn vader David.
12 Want hij nam weg de schandjongens uit het land, en deed weg al de
drekgoden, welke zijne vaders gemaakt
hadden;
13 Ja zelfs zijne moeder Máächa zette
hij ook af, dat zij geene Koningin ware,
omdat zij eenen afgrijsselijken afgod in
een bosch gemaakt had; ook roeide Asa
uit haren afgrijsselijken afgod, en verbrandde *hem* aan de beek Kidron.
14 De hoogten werden wel niet weggenomen; nogtans was het hart van Asa
volkomen met den HEER, al zijne dagen.
15 En hij bragt in het huis des HEEREN
de geheiligde dingen zijns vaders, en
zijne geheiligde dingen, zilver, en goud,
en vaten.
16 En daar was krijg tusschen Asa, en
tusschen Bááesa, den Koning van Israël,
al hunne dagen.
17 Want Bááësa, de Koning van Israël,
toog op tegen Juda, en bouwde Rama;
opdat hij niemand toeliet uit te gaan en
in te komen tot Asa, den Koning van
Juda.
18 Toen nam Asa al het zilver en goud,
dat overgebleven was in de schatten van
het huis des HEEREN, en de schatten van
het huis des Konings, en gaf ze in de
hand zijner knechten; en de Koning
Asa zond ze tot Benhadad, den zoon van
Tabrimmon, den zoon van Hézion, den
Koning van Syrië, die te Damáscus
woonde, zeggende:
19 Daar is een verbond tusschen mij en
tusschen u, tusschen mijnen vader en
tusschen uwen vader: zie, ik zend u een
geschenk, zilver en goud, ga heen, maak
uw verbond te niet met Bááësa, den Koning van Israël, dat hij aftrekke van tegen mij.
20 En Benhadad hoorde naar den Koning Asa, en zond de oversten der heiren, die hij had, tegen de steden van
Israël; en hij sloeg Ijon, en Dan, en
Abél Beth-Máächa, en het gansche Cineroth, met het gansche land Nafthali.
21 En het geschiedde, als Bááësa *zulks*
hoorde, dat hij afliet van Rama te bouwen, en hij bleef te Thirza.
22 Toen liet de Koning Asa door gansch
Juda uitroepen, (niemand was vrij) dat
zij de steenen van Rama, en het hout
daarvan, zouden wegdragen, waarmede
Bááësa gebouwd had; en de Koning Asa
bouwde daarmede Geba-Benjamins, en
Mizpa.
23 Het overige nu van alle geschiedenissen van Asa, en al zijne magt, en al
wat hij gedaan heeft, en de steden, welke hij gebouwd heeft, zijn die niet geschreven in het boek der Kronijken der
Koningen van Juda? Doch in den tijd
zijns ouderdoms werd hij krank aan zijne voeten.
24 En Asa ontsliep met zijne vaderen,
en werd begraven met zijne vaderen, in
de stad van zijnen vader David; en zijn
zoon Jósafat werd Koning in zijne
plaats.
25 Nadab nu, de zoon van Jeróbeam,
werd Koning over Israël, in het tweede
jaar van Asa, den Koning van Juda; en
hij regeerde twee jaren over Israël.
26 En hij deed wat kwaad was in de
oogen des HEEREN, en wandelde in den
weg zijns vaders, en in zijne zonde,
waarmede hij Israël had doen zondigen.
27 En Bááësa, de zoon van Ahía, van
het huis van Issaschar, maakte eene
verbindtenis tegen hem, en Bááësa sloeg
hem te Gíbbethon, hetwelk van de Filistijnen is, als Nadab en gansch Israël
Gíbbethon belegerden.
28 En Bááësa doodde hem, in het derde
jaar van Asa, den Koning van Juda, en
werd Koning in zijne plaats.
29 Het geschiedde nu, als hij regeerde,
dat hij het gansche huis van Jeróbeam
sloeg; hij liet niets over van Jeróbeam,
wat adem had, tot dat hij hem verdelgd
had, naar het woord des HEEREN, dat
hij gesproken had door de dienst van
zijnen knecht Ahía, den Siloniet,
30 Om de zonden van Jeróbeam, die
zondigde, en die Israël zondigen deed,
en om zijne terging, waarmede hij den
HEER, den God Israëls, getergd had.
31 Het overige nu der geschiedenissen
van Nadab, en al wat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek van
de Kronijken der Koningen van Israël?
32 En er was oorlog tusschen Asa, en
tusschen Bááësa, den Koning van Israël,
al hunne dagen.
33 In het derde jaar van Asa, Koning

van Juda, werd Báësa, de zoon van
Ahía, Koning over gansch Israel, te
Thirza, *en regeerde* vier en twintig Ja-
ren.
34 En hij deed wat kwaad was in de
oogen des HEEREN, en wandelde in den
weg van Jeróbeam, en in zijne zonde,
waarmede hij Israël had doen zondi-
gen.

HET 16 CAPITTEL.

TOEN geschiedde het woord des HEE-
REN tot Jehu, den zoon van Hanáni, tegen Báësa, zeggende:
2 Daarom, dat ik u uit het stof verhe-
ven, en u tot eenen voorganger over
mijn volk Israël gesteld heb, en gij ge-
wandeld hebt in den weg van Jeróbeam,
en mijn volk Israël hebt doen zondigen,
mij tot toorn verwekkende door hunne
zonden;
3 Zie, zoo zal ik de nakomelingen van
Báësa, en de nakomelingen van zijn huis
wegdoen; en ik zal uw huis maken, ge-
lijk het huis van Jeróbeam, den zoon
van Nebat.
4 Die van Báësa in de stad sterft, zul-
len de honden eten, en die van hem in
het veld sterft, zullen de vogelen des
hemels eten.
5 Het overige nu der geschiedenissen
van Báësa, en wat hij gedaan heeft, en
zijne magt, zijn die niet geschreven in
het boek van de Kronijken der Konin-
gen van Israël?
6 En Báësa ontsliep met zijne vaderen,
en werd begraven te Thirza; en zijn
zoon Ela regeerde in zijne plaats.
7 Alzoo geschiedde ook het woord des
HEEREN, door de dienst van den Profeet
Jehu, den zoon van Hanáni, tegen Bá-
ësa en tegen zijn huis; en dat om al het
kwaad, hetwelk hij gedaan had in de
oogen des HEEREN, hem tot toorn ver-
wekkende door het werk zijner handen,
omdat hij was gelijk het huis van Jeró-
beam, en omdat hij hetzelve verslagen
had.
8 In het zes en twintigste jaar van Asa,
den Koning van Juda, werd Ela, de
zoon van Báësa Koning over Israël, te
Thirza, *en regeerde* twee jaren.
9 En Zimri zijn knecht, overste van
de helft der wagenen, maakte eene ver-
bindtenis tegen hem, als hij te Thirza
was, zich dronken drinkende in het huis
van Arza, den hofmeester te Thirza:
10 Zoo kwam Zimri in, en sloeg hem,
en doodde hem, in het zeven en twin-
tigste jaar van Asa, den Koning van
Juda; en hij werd Koning in zijne
plaats.
11 En het geschiedde, als hij regeerde
als hij op zijnen troon zat, dat hij het
gansche huis van Báësa sloeg; hij liet
hem niet over, die aan den wand pist,
noch zijne bloedverwanten, noch zijne
vrienden.
12 Alzoo verdelgde Zimri het gansche
huis van Báësa, naar het woord des HEE-
REN, dat hij over Báësa gesproken had,
door de dienst van den Profeet Jehu;
13 Om al de zonden van Báësa, en de
zonden van Ela, zijnen zoon, waarmede
zij gezondigd hadden, en waarmede zij
Israël hadden doen zondigen, tot toorn
verwekkendde den HEER, den God van
Israël, door hunne ijdelheden.
14 Het overige nu der geschiedenissen
van Ela, en al wat hij gedaan heeft, is
dat niet geschreven in het boek van de
Kronijken der Koningen van Israel?
15 In het zeven en twintigste jaar van
Asa, den Koning van Juda, regeerde
Zimri zeven dagen te Thirza; en het
volk had zich gelegerd tegen Gíbbethon,
dat van de Filistijnen is.
16 Het volk nu, dat zich gelegerd
had, hoorde zeggen: Zimri heeft eene
verbindtenis gemaakt, ja heeft ook
den Koning verslagen; daarom maakte
het gansche Israël ten zelfden dage Om-
ri, den krijgsoverste, Koning over Is-
raël, in het leger.
17 En Omri toog op, en gansch Israël
met hem van Gíbbethon, en belegerde
Thirza.
18 En het geschiedde, als Zimri zag,
dat de stad ingenomen was, dat hij ging
in het paleis van het huis des Konings,
en verbrandde boven zich het huis des
Konings met vuur, en stierf;
19 Om zijne zonden, die hij gezondigd
had, doende wat kwaad was in de oogen
des HEEREN, wandelende in den weg
van Jeróbeam, en in zijne zonde, die hij
gedaan had, doende Israël zondigen.
20 Het overige nu der geschiedenissen
van Zimri, en zijne verbindtenis, welke
hij gemaakt heeft, zijn die niet geschre-
ven in het boek van de Kronijken der
Koningen van Israël?
21 Toen werd het volk van Israël ver-
deeld in twee helften: de helft des volks
volgde Tibni, den zoon van Ginath, om
hem Koning te maken; en de helft volg-
de Omri.
22 Maar het volk, dat Omri volgde,
was sterker dan het volk, dat Tibni, den
zoon van Ginath, volgde; en Tibni stierf,
en Omri regeerde.
23 In het één en dertigste jaar van Asa,
den Koning van Juda, werd Omri Ko-

ning over Israël, *en regeerde* twaalf jaar; te Thirza regeerde hij zes jaren.
24 En hij kocht den berg Samaria van Semer, voor twee talenten zilvers, en bebouwde den berg; en noemde den naam der stad, die hij bouwde, naar den naam van Semer, den heer des bergs, Samaria.
25 En Omri deed wat kwaad was in de oogen des HEEREN; ja hij deed erger dan allen, die vóór hem geweest waren.
26 En hij wandelde in alle wegen van Jeróbeam, den zoon van Nebat, en in zijne zonden, waarmede hij Israël had doen zondigen, verwekkende den HEER, den God Israëls, tot toorn, door hunne ijdelheden.
27 Het overige nu der geschiedenissen van Omri, wat hij gedaan heeft, en zijne magt, welke hij gepleegd heeft; zijn die niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël?
28 En Omri ontsliep met zijne vaderen, en werd begraven te Samaria; en zijn zoon Achab regeerde in zijne plaats.
29 En Achab, de zoon van Omri, werd Koning over Israël, in het acht en dertigste jaar van Asa, den Koning van Juda; en Achab, de zoon van Omri, regeerde over Israël, te Samaria, twee en twintig jaren.
30 En Achab, de zoon van Omri, deed wat kwaad was in de oogen des HEEREN, meer dan allen, die vóór hem geweest waren.
31 En het geschiedde (was het eene ligte zaak, dat hij wandelde in de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat?) dat hij nog ter vrouw nam Izébel, de dochter van Eth-Baäl, den Koning der Zidoniërs, en heenging, en diende Baäl, en boog zich voor hem.
32 En hij rigtte voor Baäl eenen altaar op, in het huis van Baäl, hetwelk hij te Samaria gebouwd had.
33 Ook maakte Achab een bosch; zoo dat Achab nog meer deed, om den HEER, den God van Israël, tot toorn te verwekken, dan alle Koningen van Israël, die vóór hem geweest waren.
34 In zijne dagen bouwde Hiël, de Betheliet, Jericho: op Abíram, zijnen eerstgeborenen zoon, heeft hij haar gegrondvest, en op Segub, zijnen jongsten *zoon*, heeft hij hare poorten gesteld; naar het woord des HEEREN, dat hij door de dienst van Jozua, den zoon van Nun, gesproken had.

HET 17 CAPITTEL.

EN Elía, de Thisbiet, van de inwoneren van Gílead, zeide tot Achab: *Zoo waarachtig als* de HEER, de God van Israël, leeft, voor wiens aangezigt ik sta, indien deze jaren dauw of regen zijn zal, ten zij dan naar mijn woord.
2 Daarna geschiedde het woord des HEEREN tot hem, zeggende:
3 Ga weg van hier, en wend u naar het oosten, en verberg u aan de beek Krith, die vóór aan de Jordaan is.
4 En het zal geschieden, dat gij uit de beek drinken zult; en ik heb den raven geboden, dat zij u dáár onderhouden zullen.
5 Hij ging dan heen, en deed naar het woord des HEEREN; want hij ging en woonde bij de beek Krith, die vóór aan de Jordaan is.
6 En de raven bragten hem des morgens brood en vleesch, desgelijks brood en vleesch des avonds; en hij dronk uit de beek.
7 En het geschiedde ten einde van *vele* dagen, dat de beek uitdroogde, want er was geen regen in het land geweest.
8 Toen geschiedde het woord des HEEREN tot hem, zeggende:
9 Maak u op, ga heen naar Zarfath, dat bij Zidon is, en woon aldaar; zie, ik heb daar eene weduwvrouw geboden, dat zij u onderhoude.
10 Toen maakte hij zich op, en ging naar Zarfath. Als hij nu aan de poort der stad kwam, ziet, zoo was daar eene weduwvrouw, hout lezende; en hij riep tot haar, en zeide: Haal mij toch een weinig waters in dit vat, dat ik drinke.
11 Toen zij nu heenging om te halen, zoo riep hij tot haar, en zeide: Haal mij toch *ook* eene bete broods in uwe hand.
12 Maar zij zeide: *Zoo waarachtig als* de HEER, uw God, leeft, indien ik een' koek heb, dan alleen eene hand vol meels in de kruik, en een weinig olie in de flesch; en zie, ik heb een paar houten gelezen, en ik ga heen, en zal het voor mij en voor mijnen zoon bereiden, dat wij het eten, en sterven.
13 En Elía zeide tot haar: Vrees niet, ga heen, doe naar uw woord; maar maak mij vooreerst een' kleinen koek daarvan, en breng mij dien hier uit; doch voor u en uwen zoon zult gij daarna *wat* maken.
14 Want zoo zegt de HEER, de God van Israël: Het meel van de kruik zal niet verteerd worden, en de olie der flesch zal niet ontbreken, tot op den dag, dat de HEER regen op den aardbodem geven zal.
15 En zij ging heen, en deed naar het

woord van Elía; zoo at zij, en hij, en
haar huis, *vele* dagen.
16 Het meel van de kruik werd niet
verteerd, en de olie van de flesch ontbrak niet, naar het woord des HEEREN,
dat hij gesproken had door de dienst
van Elía.
17 En het geschiedde na deze dingen,
dat de zoon van deze vrouw, van de
waardin van het huis, krank werd; en
zijne krankheid werd zeer sterk, tot dat
geen adem in hem overgebleven was.
18 En zij zeide tot Elía: Wat heb ik met
u te doen, gij man Gods? zijt gij bij mij
ingekomen, om mijne ongeregtigheid in
gedachtenis te brengen, en om mijnen
zoon te dooden?
19 En hij zeide tot haar: Geef mij
uwen zoon. En hij nam hem van haren
schoot, en droeg hem boven in de opperzaal, waar hij zelf woonde, en hij
leide hem neder op zijn bed.
20 En hij riep den HEER aan, en zeide:
HEER, mijn God, hebt gij dan ook deze
weduwe, bij welke ik herberge, zoo
kwalijk gedaan, dat gij haren zoon gedood hebt?
21 En hij mat zich driemaal uit over
het kind, en riep den HEER aan, en zeide:
HEER, mijn God, laat toch de ziel van
dit kind in hetzelve wederkomen.
22 En de HEER verhoorde de stem van
Elía; en de ziel van het kind kwam
weder in hetzelve, dat het weder levend
werd.
23 En Elía nam het kind, en bragt het
af van de opperzaal in het huis, en gaf
het aan deszelfs moeder; en Elía zeide:
Zie, uw zoon leeft.
24 Toen zeide die vrouw tot Elía: Nu
weet ik dit, dat gij een man Gods zijt,
en dat het woord des HEEREN in uwen
mond waarheid is.

HET 18 CAPITTEL.

EN het gebeurde *na* vele dagen, dat
het woord des HEEREN geschiedde
tot Elía, in het derde jaar, zeggende:
Ga heen, vertoon u aan Achab; want ik
zal regen geven op den aardbodem.
2 En Elía ging heen, om zich aan Achab
te vertoonen. En de honger was sterk
in Samaria.
3 En Achab had Obadia, den hofmeester, geroepen: en Obadia was den HEERE
zeer vreezende.
4 Want het geschiedde, als Izébel de
Profeten des HEEREN uitroeide, dat
Obadia honderd Profeten nam, en verborg hen bij vijftig man in eene spelonk, en onderhield hen met brood en
water.
5 En Achab had gezegd tot Obadia:
Trek door het land, tot alle waterfonteinen en tot alle rivieren; misschien
zullen wij gras vinden, opdat wij de
paarden en de muilezelen in het leven
behouden, en niets uitroeijen van de
beesten.
6 En zij deelden het land onder zich,
dat zij hetzelve doortogen; Achab ging
bijzonder op eenen weg, en Obadia ging
ook bijzonder op eenen weg.
7 Als nu Obadia op den weg was, ziet,
zoo was hem Elía te gemoet; en hem
kennende, zoo viel hij op zijn aangezigt, en zeide: Zijt gij het, mijn heer
Elía?
8 Hij zeide: Ik ben het; ga heen, zeg
uwen heer: Zie, Elía is *hier*.
9 Maar hij zeide: Wat heb ik gezondigd, dat gij uwen knecht geeft in de
hand van Achab, dat hij mij doode?
10 *Zoo waarachtig als* de HEER, uw
God, leeft, zoo er een volk of Koningrijk
is, waar mijn heer niet gezonden heeft,
om u te zoeken; en als zij zeiden: Hij
is hier niet; zoo nam hij dat Koningrijk
en dat volk eenen eed af, dat zij u niet
hadden gevonden.
11 En nu zegt gij: Ga heen, zeg uwen
heer: Zie, Elía is *hier*.
12 En het mogt geschieden, wanneer
ik van u zou weggegaan zijn, dat de
Geest des HEEREN u wegnam, ik weet
niet waarheen; en ik kwam, om *het*
Achab aan te zeggen, en hij vond u niet,
zoo zou hij mij dooden: ik nu, uw
knecht, vrees den HEER van mijne jonkheid af.
13 Is mijnen heer niet aangezegd, wat
ik gedaan heb, als Izébel de Profeten
des HEEREN doodde? dat ik van de Profeten des HEEREN honderd man heb
verborgen, elke vijftig man in eene spelonk, en die met brood en water onderhouden heb?
14 En nu zegt gij: Ga heen, zeg uwen
heer: Zie, Elía is *hier;* en hij zou mij
doodslaan.
15 En Elía zeide: *Zoo waarachtig als*
de HEER der heirscharen leeft, voor
wiens aangezigt ik sta, ik zal voorzeker
mij heden aan hem vertoonen.
16 Toen ging Obadia Achab te gemoet,
en zeide het hem aan; en Achab ging
Elía te gemoet.
17 En het geschiedde, als Achab Elía
zag, dat Achab tot hem zeide: Zijt gij
die beroerder van Israël?
18 Toen zeide hij: Ik heb Israël niet
beroerd, maar gij en uwes vaders huis,
daarmede, dat gijlieden de geboden des

HEEREN verlaten hebt en de Baäls na-
gevolgd zijt.
19 Nu dan, zend heen, verzamel tot
mij het gansche Israël op den berg Kar-
mel, en de vier honderd en vijftig Pro-
feten van Baäl, en de vier honderd Pro-
feten van het bosch, die van de tafel van
Izébel eten.
20 Zoo zond Achab onder alle kinderen
van Israël, en verzamelde de Profeten
op den berg Karmel.
21 Toen naderde Elía tot het gansche
volk, en zeide: Hoe lang hinkt gij op
twee gedachten? zoo de HEER God is,
volgt hem na; en zoo het Baäl is, volgt
hem na. Maar het volk antwoordde
hem niet één woord.
22 Toen zeide Elía tot het volk: Ik
ben alleen een Profeet des HEEREN
overgebleven; en de Profeten van Baäl
zijn vier honderd en vijftig mannen.
23 Dat men ons dan twee varren geve,
en dat zij voor zich den eenen var kie-
zen, en dien in stukken deelen, en op
het hout leggen, maar geen vuur daar-
aan leggen; en ik zal den anderen var
bereiden, en op het hout leggen, en geen
vuur daaraan leggen.
24 Roept gij daarna den naam van
uwen God aan, en ik zal den naam des
HEEREN aanroepen; en de God, die door
vuur antwoorden zal, die zal God zijn.
En het gansche volk antwoordde en
zeide: Dat woord is goed.
25 En Elía zeide tot de Profeten van
Baäl: Kiest gijlieden voor u den eenen
var, en bereidt gij *hem* eerst, want gij
zijt velen; en roept den naam van uwen
God aan, en legt geen vuur daaraan.
26 En zij namen den var, dien hij hun
gegeven had, en bereidden *dien* en rie-
pen den naam van Baäl aan, van den
morgen tot op den middag, zeggende:
O Baäl, antwoord ons! Maar er was
geene stem en geen antwoorder. En zij
sprongen tegen den altaar, dien men
gemaakt had.
27 En het geschiedde op den middag,
dat Elía met hen spotte, en zeide: Roept
met luider stem, want hij is een God;
omdat hij in gepeins is, of omdat hij wat
te doen heeft, of omdat hij eene reize
heeft; misschien slaapt hij en zal wak-
ker worden.
28 En zij riepen met luider stem, en
zij sneden zich zelven met messen en
met priemen, naar hunne wijze, tot dat
zij bloed over zich uitstortten.
29 Het geschiedde nu, als de middag
voorbij was, dat zij profeteerden, tot
dat men het spijsoffer zou offeren; maar
daar was geene stem, en geen antwoord,
en geene opmerking.
30 Toen zeide Elía tot het gansche volk:
Nadert tot mij. En al het volk naderde
tot hem: en hij heelde den altaar des
HEEREN, die verbroken was.
31 En Elía nam twaalf steenen, naar
het getal der stammen van de kinderen
Jakobs, tot wien het woord des HEEREN
geschied was, zeggende: Israël zal uw
naam zijn.
32 En hij bouwde met die steenen den
altaar in den naam des HEEREN; daarna
maakte hij eene groeve rondom den al-
taar, naar de wijdte van twee maten
zaads.
33 En hij schikte het hout, en deelde
den var in stukken, en leide *hem* op het
hout.
34 En hij zeide: Vult vier kruiken met
water, en giet op het brandoffer en op
het hout. En hij zeide: Doet het ten
tweede maal. En zij deden het ten
tweede maal. Voorts zeide hij: Doet
het ten derde maal. En zij deden het
ten derde maal;
35 Dat het water rondom den altaar
liep; daartoe vulde hij ook de groeve
met water.
36 Het geschiedde nu, als men het
spijsoffer offerde, dat de Profeet Elía
naderde en zeide: HEER, God van Abra-
ham, Izaak en Israël, dat het heden be-
kend worde, dat gij God in Israël zijt,
en ik uw knecht; en dat ik alle deze
dingen naar uw woord gedaan heb.
37 Antwoord mij HEER, antwoord mij;
opdat dit volk erkenne, dat gij, ô HEER,
die God zijt, en dat gij hun hart achter-
waarts omgewend hebt.
38 Toen viel het vuur des HEEREN, en
verteerde het brandoffer, en het hout,
en de steenen, en het stof, ja lekte het
water op, hetwelk in de groeve was.
39 Als nu het gansche volk dat zag,
zoo vielen zij op hunne aangezigten, en
zeiden: De HEER is God! de HEER is
God!
40 En Elía zeide tot hen: Grijpt de
Profeten van Baäl, dat niemand van hen
ontkome. En zij grepen ze; en Elía
voerde hen af naar de beek Kison, en
slagtte hen aldaar.
41 Daarna zeide Elía tot Achab: Trek
op, eet en drink; want er is een geruisch
van eenen overvloedigen regen.
42 Alzoo toog Achab op, om te eten en
te drinken; maar Elía ging op naar de
hoogte van Karmel, en breidde zich uit
voorwaarts ter aarde; daarna leide hij
zijn aangezigt tusschen zijne knieën.

43 En hij zeide tot zijnen jongen: Ga
nu op, en zie uit naar de zee. Toen ging
hij op, en zag uit, en zeide: Daar is
niets. Toen zeide hij: Ga weder henen,
zevenmaal.

44 En het geschiedde op de zevende
maal, dat hij zeide: Zie, eene kleine
wolk, als eens mans hand, gaat op van
de zee. En hij zeide: Ga op, zeg tot
Achab: Span aan, en kom af, dat u de
regen niet ophoude.

45 En het geschiedde ondertusschen,
dat de hemel zwart werd van wolken
en wind; en daar kwam een groote re-
gen: en Achab reed weg, en toog naar
Jizreël.

46 En de hand des HEEREN was over
Elía, en hij gordde zijne lendenen, en
liep voor het aangezigt van Achab he-
nen, tot daar men te Jizreël komt.

HET 19 CAPITTEL.

EN Achab zeide Izébel aan al wat
Elía gedaan had, en allen, die hij
gedood had, *te weten* al de Profeten met
het zwaard.

2 Toen zond Izébel eenen bode tot Elía,
om te zeggen: Zoo doen *mij* de Goden,
en doen zoo daartoe, voorzeker, ik zal
morgen omtrent dezen tijd uwe ziel stel-
len, als de ziel van een' hunner.

3 Toen hij dat zag, maakte hij zich op,
en ging heen, om zijns levens wil, en
kwam te Ber-Séba, hetwelk in Juda is;
en liet zijnen jongen aldaar.

4 Maar hij zelf ging henen in de woes-
tijn eene dagreis, en kwam, en zat on-
der eenen jeneverboom; en bad, dat
zijne ziel stierve, en zeide: Het is ge-
noeg, neem nu, HEER, mijne ziel, want
ik ben niet beter dan mijne vaderen.

5 En hij leide zich neder, en sliep on-
der eenen jeneverboom; en ziet, toen
roerde hem een Engel aan, en zeide tot
hem: Sta op, eet.

6 En hij zag om, en ziet, aan zijn hoofd-
einde was een koek op de kolen gebak-
ken, en eene flesch met water; alzoo at
hij en dronk, en hij leide zich wederom
neder.

7 En de Engel des HEEREN kwam ten
andermaal weder, en roerde hem aan,
en zeide: Sta op, eet; want de weg zou
voor u te veel zijn.

8 Zoo stond hij op, en at, en dronk; en
hij ging, door de kracht dier spijs, veer-
tig dagen en veertig nachten, tot aan
den berg Gods, Horeb.

9 En hij kwam aldaar in eene spelonk,
en vernachtte aldaar; en ziet, het woord
des HEEREN geschiedde tot hem, en zei-
de tot hem: Wat maakt gij hier, Elía?

10 En hij zeide: Ik heb zeer geijverd
voor den HEER, den God der heirscha-
ren; want de kinderen Israëls hebben
uw verbond verlaten, uwe altaren afge-
broken, en uwe Profeten met het zwaard
gedood; en ik alleen ben overgebleven,
en zij zoeken mijne ziel, om die weg te
nemen.

11 En Hij zeide: Ga uit, en sta op de-
zen berg, voor het aangezigt des HEE-
REN. En ziet, de HEER ging voorbij, en
een groote en sterke wind, scheurende
de bergen, en brekende de steenrotsen,
voor den HEER henen; *doch* de HEER
was in den wind niet: en na dezen wind
eene aardbeving; de HEER was *ook* in de
aardbeving niet:

12 En na de aardbeving een vuur; de
HEER was *ook* in het vuur niet: en na
het vuur het suizen van eene zachte
stilte.

13 En het geschiedde, als Elía *dat*
hoorde, dat hij zijn aangezigt bewond
met zijnen mantel, en uitging, en stond
in den ingang der spelonk. En ziet,
eene stem *kwam* tot hem, die zeide:
Wat maakt gij hier, Elía?

14 En hij zeide: Ik heb zeer geijverd
voor den HEER, den God der heirscha-
ren; want de kinderen Israëls hebben
uw verbond verlaten, uwe altaren afge-
broken, en uwe Profeten met het zwaard
gedood; en ik alleen ben overgebleven,
en zij zoeken mijne ziel, om die weg te
nemen.

15 En de HEER zeide tot hem: Ga, keer
weder op uwen weg, naar de woestijn
van Damascus; en ga daar in, en zalf
Házaël ten Koning over Syrië:

16 Daartoe zult gij Jehu, den zoon van
Nimsi, zalven ten Koning over Israël;
en Elísa, den zoon van Safat, van Abel-
mehóla, zult gij tot Profeet zalven in
uwe plaats.

17 En het zal geschieden, dat Jehu
hem, die van het zwaard van Házaël
ontkomt, dooden zal; en die van het
zwaard van Jehu ontkomt, dien zal
Elísa dooden.

18 Ook heb ik in Israël doen overblij-
ven zeven duizend, alle knieën, die ziel
niet gebogen hebben voor Baäl, en alle
mond, die hem niet gekust heeft.

19 Zoo ging hij van daar, en vond Elísa
den zoon van Safat, die ploegde me
twaalf juk *runderen* voor zich henen, en
hij was bij het twaalfde; en Elía ging
over tot hem, en wierp zijnen mante
op hem.

20 En hij verliet de runderen, en liep
Elía na, en zeide: Dat ik toch mijnen

vader en mijne moeder kusse, daarna
zal ik u navolgen. En hij zeide tot hem:
Ga, keer weder; want wat heb ik u gedaan?
21 Zoo keerde hij weder van achter
hem af, en nam een juk runderen, en
slagtte het, en met het gereedschap der
runderen zood hij hun vleesch, hetwelk
hij aan het volk gaf, en zij aten. Daarna
stond hij op, en volgde Elía na, en
diende hem.

HET 20 CAPITTEL.

En Benhadad, de Koning van Syrië,
vergaderde al zijne magt; en twee
en dertig Koningen waren met hem, en
paarden en wagenen; en hij toog op, en
belegerde Samaria, en krijgde tegen
haar.
2 En hij zond boden tot Achab, den
Koning van Israël, in de stad.
3 En hij zeide hem aan: Zoo zegt Benhadad:
Uw zilver en uw goud, dat is
mijne; daartoe uwe vrouwen en uwe
beste kinderen, die zijn mijne.
4 En de Koning van Israël antwoordde
en zeide: Naar uw woord, mijn heer de
Koning, ik ben de uwe, en al wat ik heb.
5 Daarna kwamen de boden weder, en
zeiden: Alzoo spreekt Benhadad, zeggende:
Ik heb wel tot u gezonden, zeggende:
Uw zilver, en uw goud, en uwe
vrouwen, en uwe kinderen zult gij mij
geven;
6 Maar morgen om dezen tijd zal ik
mijne knechten tot u zenden, dat zij uw
huis en de huizen uwer knechten bezoeken;
en het zal geschieden, dat zij
al het begeerlijke uwer oogen in hunne
handen leggen en wegnemen zullen.
7 Toen riep de Koning van Israël alle
oudsten des lands, en zeide: Merkt toch
en ziet, dat deze het kwade zoekt; want
hij had tot mij gezonden, om mijne
vrouwen, en om mijne kinderen, en om
mijn zilver, en om mijn goud, en ik heb
het hem niet geweigerd.
8 Doch al de oudsten, en het gansche
volk, zeiden tot hem: Hoort niet, en
bewilligt niet.
9 Daarom zeide hij tot de boden van
Benhadad: Zegt mijnen heer den Koning
alles, waarom gij in het eerst tot
uwen knecht gezonden hebt, zal ik doen;
maar deze zaak kan ik niet doen. Zoo
gingen de boden heen, en bragten hem
bescheid weder.
10 En Benhadad zond tot hem, en zeide:
De Goden doen mij zoo, en doen
zoo daartoe, indien het stof van Samaria
genoeg zal zijn tot handvollen voor al
het volk, dat mijne voetstappen volgt.
11 Maar de Koning van Israël antwoordde
en zeide: Spreekt *tot hem:* Die
zich aangordt, beroeme zich niet, als die
zich los maakt.
12 En het geschiedde, als hij dit woord
hoorde, daar hij was drinkende, hij en
de Koningen, in de tenten, dat hij zeide
tot zijne knechten: Legt aan. En zij
leiden aan tegen de stad.
13 En ziet, een Profeet trad tot Achab,
den Koning van Israël, en zeide: Zoo
zegt de HEER: Hebt gij gezien alle deze
groote menigte? Zie, ik zal dezelve heden
in uwe hand geven, opdat gij weet,
dat ik de HEER ben.
14 En Achab zeide: Door wie? En hij
zeide: Zoo zegt de HEER: Door de jongens
van de oversten der landschappen.
En hij zeide: Wie zal den strijd aanbinden?
En hij zeide: Gij.
15 Toen telde hij de jongens van de
oversten der landschappen, en zij waren
twee honderd twee en dertig; en na hen
telde hij al het volk, al de kinderen Israëls,
zeven duizend,
16 En zij togen uit op den middag.
Benhadad nu dronk zich dronken in de
tenten, hij en de Koningen, de twee en
dertig Koningen, die hem hielpen.
17 En de jongens van de oversten der
landschappen togen eerst uit. Doch
Benhadad zond *eenigen* uit, en zij boodschapten
hem, zeggende: Uit Samaria
zijn mannen uitgetogen.
18 En hij zeide: Het zij dat zij tot vrede
uitgetogen zijn, grijpt hen levend;
het zij ook, dat zij ten strijde uitgetogen
zijn, grijpt hen levend.
19 Zoo togen deze jongens van de oversten
der landschappen uit de stad, en
het heir, dat hen navolgde.
20 En een ieder sloeg zijnen man, zoodat
de Syriërs vloden, en Israël jaagde
hen na. Doch Benhadad, de Koning
van Syrië, ontkwam op een paard, met
eenige ruiters.
21 En de Koning van Israël toog uit,
en sloeg paarden en wagenen, dat hij
eenen grooten slag aan de Syriërs
sloeg.
22 Toen trad die Profeet tot den Koning
van Israël, en zeide tot hem: Ga
heen, sterk u; en bemerk, en zie, wat
gij doen zult: want met de wederkomst
des jaars zal de Koning van Syrië tegen
u optrekken.
23 Want de knechten van den Koning
van Syrië hadden tot hem gezegd: Hunne
Goden zijn berggoden, daarom zijn
zij sterker geweest dan wij; maar zeker
laat ons tegen hen op het effen veld

strijden, zoo wij niet sterker zijn dan zij.
24 Daarom doe deze zaak: doe de Koningen weg, elk een uit zijne plaats, en stel landvoogden in hunne plaats.
25 En gij, tel u een heir, als het heir, dat van de uwen gevallen is, en paarden, als die paarden, en wagenen, als die wagenen; en laat ons tegen hen op het effen veld strijden, zoo wij niet sterker zijn dan zij. En hij hoorde naar hunne stem, en deed alzoo.
26 Het geschiedde nu met de wederkomst des jaars, dat Benhadad de Syriërs monsterde; en hij toog op naar Afek, ten krijge tegen Israël.
27 De kinderen Israëls werden ook gemonsterd, en waren verzorgd van leeftogt, en trokken hun te gemoet: en de kinderen Israëls legerden zich tegen over hen, als twee bloote geitenkudden, maar de Syriërs vervulden het land.
28 En de man Gods trad toe, en sprak tot den Koning van Israël, en zeide: Zoo zegt de HEER: Daarom dat de Syriërs gezegd hebben: De HEER is een God der bergen, en hij is niet een God der laagten; zoo zal ik alle deze groote menigte in uwe hand geven, opdat gijlieden weet, dat ik de HEER ben.
29 En dezen waren gelegerd tegen over die, zeven dagen: het geschiedde nu op den zevenden dag, dat de strijd aanging; en de kinderen Israëls sloegen van de Syriërs honderd duizend voetvolks op éénen dag.
30 En de overgeblevenen vloden naar Afek in de stad, en de muur viel op zeven en twintig duizend mannen, die overgebleven waren; ook vlood Benhadad, en kwam in de stad *van* kamer in kamer.
31 Toen zeiden zijne knechten tot hem: Zie toch, wij hebben gehoord, dat de Koningen van het huis Israëls goedertierene Koningen zijn; laat ons toch zakken om onze lendenen leggen, en koorden om onze hoofden, en uitgaan tot den Koning van Israël; mogelijk zal hij uwe ziel in het leven behouden.
32 Toen gordden zij zakken om hunne lendenen, en koorden om hunne hoofden, en kwamen tot den Koning van Israël, en zeiden: Uw knecht Benhadad zegt: Laat toch mijne ziel leven. En hij zeide: Leeft hij dan nog? hij is mijn broeder.
33 De mannen nu namen naarstig waar, en vatten het haastiglijk, of het van hem ware, en zeiden: Uw broeder Benhadad *leeft*. En hij zeide: Komt, brengt hem. Toen kwam Benhadad tot hem uit, en hij deed hem op den wagen klimmen.
34 En hij zeide tot hem: De steden, die mijn vader van uwen vader genomen heeft, zal ik wedergeven, en maak u straten in Damascus, gelijk mijn vader in Samaria gemaakt heeft. En ik *antwoordde Achab* zal u met dit verbond dan laten gaan. Zoo maakte hij een verbond met hem, en liet hem gaan.
35 Toen zeide een man uit de zonen der Profeten tot zijnen naaste, door het woord des HEEREN: Sla mij toch. En de man weigerde hem te slaan.
36 En hij zeide tot hem: Daarom dat gij aan de stem des HEEREN niet gehoorzaam zijt geweest, zie, als gij van mij weggegaan zijt, zoo zal u een leeuw slaan. En als hij van bij hem weggegaan was, zoo vond hem een leeuw, die hem sloeg.
37 Daarna vond hij eenen anderen man, en zeide: Sla mij toch. En die man sloeg hem, slaande en wondende.
38 Toen ging de Profeet heen, en stond voor den Koning op den weg; en hij verstelde zich met asch boven zijne oogen.
39 En het geschiedde, als de Koning voorbijging, dat hij tot den Koning riep, en zeide: Uw knecht was uitgegaan in het midden des strijds; en zie, een man was afgeweken, en bragt tot mij eenen man, en zeide: Bewaar dezen man, indien hij eenigzins gemist wordt, zoo zal uwe ziel in de plaats zijner ziel zijn, of gij zult een talent zilvers opwegen.
40 Het geschiedde nu, als uw knecht hier en daar doende was, dat hij er niet was. Toen zeide de Koning van Israël tot hem: Zoo is uw oordeel; gij zelf hebt het geveld.
41 Toen haastte hij zich, en deed de asch af van zijne oogen; en de Koning van Israël kende hem, dat hij een der Profeten was.
42 En hij zeide tot hem: Zoo zegt de HEER: Omdat gij den man, dien ik verbannen heb, uit de hand hebt laten gaan, zoo zal uwe ziel in de plaats van zijne ziel zijn, en uw volk in de plaats van zijn volk.
43 En de Koning van Israël toog henen, gemelijk en toornig, naar zijn huis, en kwam te Samaria.

HET 21 CAPITTEL.

HET geschiedde nu na deze dingen, *alzoo* Naboth, een Jizreëliet, eenen wijngaard had, die te Jizreël was, bij het paleis van Achab, den Koning van Samaria,

2 Dat Achab sprak tot Naboth, zeggende: Geef mij uwen wijngaard, opdat hij mij zij tot een' kruidhof, dewijl hij nabij mijn huis is; en ik zal u daarvoor geven eenen wijngaard, die beter is dan die; *of* zoo het goed in uwe oogen is, zal ik u in geld deszelfs waarde geven.

3 Maar Naboth zeide tot Achab: Dit late de HEER verre van mij zijn, dat ik u de erve mijner vaderen geven zou.

4 Toen kwam Achab in zijn huis, gemelijk en toornig over het woord, dat Naboth, de Jizreëliet, tot hem gesproken had, en gezegd: Ik zal u de erve mijner vaderen niet geven. En hij leide zich neder op zijn bed, en keerde zijn aangezigt om, en at geen brood.

5 Maar Izébel, zijne huisvrouw, kwam tot hem, en sprak tot hem: Wat is dit, dat uw geest dus gemelijk is, en dat gij geen brood eet?

6 En hij sprak tot haar: Omdat ik tot Naboth, den Jizreëliet, gesproken en hem gezegd heb: Geef mij uwen wijngaard om geld, of, zoo het u behaagt, zal ik u eenen wijngaard in deszelfs plaats geven; maar hij heeft gezegd: Ik zal u mijnen wijngaard niet geven.

7 Toen zeide Izébel, zijne huisvrouw tot hem: Zoudt gij nu het Koningrijk over Israël regeren? sta op, eet brood, en uw hart zij vrolijk; ik zal u den wijngaard van Naboth, den Jizreëliet, geven.

8 Zij dan schreef brieven in den naam van Achab, en verzegelde die met zijn signet; en zij zond de brieven tot de oudsten en tot de edelen, die in zijne stad waren, wonende met Naboth.

9 En zij schreef in die brieven, zeggende: Roept een vasten uit, en zet Naboth in de hoogste plaats des volks;

10 En zet tegen over hem twee mannen, zonen Belials, die tegen hem getuigen, zeggende: Gij hebt God en den Koning gezegend; en voert hem uit, en steenigt hem, dat hij sterve.

11 En de mannen zijner stad, die oudsten en die edelen, welke in zijne stad woonden, deden gelijk Izébel tot hen gezonden had; gelijk geschreven was in de brieven, die zij tot hen gezonden had.

12 Zij riepen een vasten uit; en zij zetten Naboth in de hoogste plaats des volks.

13 Toen kwamen de twee mannen, zonen Belials, en zetten zich tegen over hem; en de mannen Belials getuigden tegen hem, tegen Naboth, voor het volk, zeggende: Naboth heeft God en den Koning gezegend. En zij voerden hem buiten de stad, en steenigden hem met steenen, dat hij stierf.

14 Daarna zonden zij tot Izébel, zeggende: Naboth is gesteenigd en is dood.

15 Het geschiedde nu, toen Izébel hoorde, dat Naboth gesteenigd en dood was, dat Izébel tot Achab zeide: Sta op, bezit den wijngaard van Naboth, den Jizreëliet, erfelijk, dien hij u weigerde om geld te geven, want Naboth leeft niet, maar is dood.

16 En het geschiedde, als Achab hoorde, dat Naboth dood was, dat Achab opstond, om naar den wijngaard van Naboth, den Jizreëliet, af te gaan, om dien erfelijk te bezitten.

17 Doch het woord des HEEREN geschiedde tot Elía, den Thisbiet, zeggende:

18 Maak u op, ga henen af, Achab, den Koning van Israël, te gemoet, die in Samaria is; zie, hij is in den wijngaard van Naboth, waarhenen hij afgegaan is, om dien erfelijk te bezitten.

19 En gij zult tot hem spreken, zeggende: Alzoo zegt de HEER: Hebt gij dood geslagen, en ook eene erfelijke bezitting ingenomen? Daartoe zult gij tot hem spreken, zeggende: Alzoo zegt de HEER: In plaats dat de honden het bloed van Naboth gelikt hebben, zullen de honden uw bloed likken, ja het uwe.

20 En Achab zeide tot Elía: Hebt gij mij gevonden, ô mijn vijand? En hij zeide: Ik heb *u* gevonden; overmits gij u zelven verkocht hebt, om te doen dat kwaad is in de oogen des HEEREN.

21 Zie, ik zal kwaad over u brengen, en uwe nakomelingen wegdoen; en ik zal van Achab uitroeijen, die aan den wand pist, mitsgaders den beslotene en verlatene in Israël.

22 En ik zal uw huis maken gelijk het huis van Jeróbeam, den zoon van Nebat, en gelijk het huis van Báësa, den zoon van Ahía; om de terging, waarmede gij *mij* getergd hebt, en dat gij Israël hebt doen zondigen.

23 Verder ook over Izébel sprak de HEER, zeggende: De honden zullen Izébel eten, aan den voorwal van Jizreël.

24 Die van Achab sterft in de stad, zullen de honden eten; en die in het veld sterft, zullen de vogelen des hemels eten.

25 Doch er was niemand geweest gelijk Achab, die zich zelven verkocht had, om te doen dat kwaad is in de oogen des HEEREN, dewijl Izébel, zijne huisvrouw, hem ophitste.

26 En hij deed zeer gruwelijk, wandelende achter de drekgoden; naar alles, wat de Amoriten gedaan hadden, die God voor het aangezigt van de kinderen Israëls uit de bezitting verdreven had.
27 Het geschiedde nu, als Achab deze woorden hoorde, dat hij zijne kleederen scheurde, en eenen zak om zijn vleesch leide, en vastte; hij lag ook neder in den zak, en ging langzaam.
28 En het woord des HEEREN geschiedde tot Elía, den Thisbiet, zeggende:
29 Hebt gij gezien, dat Achab zich vernedert voor mijn aangezigt? daarom dewijl hij zich vernedert voor mijn aangezigt, zoo zal ik dat kwaad in zijne dagen niet brengen; in de dagen zijns zoons zal ik dat kwaad over zijn huis brengen.

HET 22 CAPITTEL.

EN zij zaten drie jaren stil, dat er geen krijg was tusschen Syrië en tusschen Israël.
2 Maar het geschiedde in het derde jaar, als Jósafat, de Koning van Juda, tot den Koning van Israël afgekomen was,
3 Dat de Koning van Israël tot zijne knechten zeide: Weet gij, dat Ramoth in Gílead onze is? en wij zijn stil, zonder het te nemen uit de hand van den Koning van Syrië.
4 Daarna zeide hij tot Jósafat: Zult gij met mij trekken in den strijd naar Ramoth in Gílead? En Jósafat zeide tot den Koning van Israël: Zoo zal ik zijn gelijk gij zijt, zoo mijn volk als uw volk, zoo mijne paarden als uwe paarden.
5 Verder zeide Jósafat tot den Koning van Israël: Vraag toch als heden naar het woord des HEEREN.
6 Toen vergaderde de Koning van Israël de Profeten, omtrent vier honderd man, en hij zeide tot hen: Zal ik tegen Ramoth in Gílead ten strijde trekken, of zal ik het nalaten? En zij zeiden: Trek op, want de Heer zal ze in de hand des Konings geven.
7 Maar Jósafat zeide: Is hier niet nog een Profeet des HEEREN, dat wij het van hem vragen mogen?
8 Toen zeide de Koning van Israël tot Jósafat: Daar is nog één man, om door hem den HEER te vragen; maar ik haat hem, omdat hij over mij niets goeds profeteert, maar kwaad, Micha, de zoon van Jimla. En Jósafat zeide: De Koning zegge niet alzoo.
9 Toen riep de Koning van Israël eenen kamerling, en hij zeide: Haal haastiglijk Micha, den zoon van Jimla.
10 De Koning van Israël nu, en Jósafat, de Koning van Juda, zaten elk op zijnen troon, bekleed met *hunne* kleederen, op het plein, aan de deur der poort van Samaria; en al de Profeten profeteerden in hunne tegenwordigheid.
11 En Zedekía, de zoon van Kenáäna, had zich ijzeren horens gemaakt; en hij zeide: Zoo zegt de HEER: Met deze zult gij de Syriërs stooten, tot dat gij hen gansch verdaan zult hebben.
12 En al de Profeten profeteerden alzoo, zeggende: Trek op naar Ramoth in Gílead, en gij zult voorspoedig zijn, want de HEER zal hen in de hand des Konings geven.
13 De bode nu, die henen gegaan was, om Micha te roepen, sprak tot hem, zeggende: Zie toch, de woorden der Profeten zijn uit éénen mond goed tot den Koning; dat toch uw woord zij, gelijk het woord van éénen uit hen, en spreek het goede.
14 Doch Micha zeide: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, hetgeen de HEER tot mij zeggen zal, dat zal ik spreken.
15 Als hij tot den Koning gekomen was, zoo zeide de Koning tot hem: Micha, zullen wij naar Ramoth in Gílead ten strijde trekken, of zullen wij *het* nalaten? En hij zeide tot hem: Trek op, en gij zult voorspoedig zijn, want de HEER zal ze in de hand des Konings geven.
16 En de Koning zeide tot hem: Tot hoe vele reizen zal ik u bezweren, opdat gij tot mij niet spreekt, dan alleen de waarheid, in den naam des HEEREN?
17 En hij zeide: Ik zag het gansche Israël verstrooid op de bergen, gelijk schapen, die geenen herder hebben; en de HEER zeide: Dezen hebben geenen heer; een iegelijk keere weder naar zijn huis in vrede.
18 Toen zeide de Koning van Israël tot Jósafat: Heb ik tot u niet gezegd: Hij zal over mij geen goed, maar kwaad profetéren?
19 Verder zeide hij: Daarom hoort het woord des HEEREN: ik zag den HEER, zittende op zijnen troon, en al het hemelsche heir, staande nevens hem, aan zijne regter- en aan zijne linkerhand.
20 En de HEER zeide: Wie zal Achab overreden, dat hij optrekke en valle te Ramoth in Gílead? De een nu zeide aldus, en de andere zeide alzoo.
21 Toen ging een geest uit, en stond voor het aangezigt des HEEREN, en zei-

de: Ik zal hem overreden. En de HEER
zeide tot hem: Waarmede?
22 En hij zeide: Ik zal uitgaan, en een
leugengeest zijn in den mond van al
zijne Profeten. En hij zeide: Gij zult
overreden, en zult het ook vermogen;
ga uit en doe alzoo.
23 Nu dan, zie, de HEER heeft eenen
leugengeest in den mond van alle deze
uwe Profeten gegeven; en de HEER
heeft kwaad over u gesproken.
24 Toen trad Zedekía, de zoon van Ke-
náäna, toe, en sloeg Micha op het kin-
nebakken; en hij zeide: Langs welken
weg is de Geest des HEEREN van mij
doorgegaan, om u aan te spreken?
25 En Micha zeide: Zie, gij zult het
zien te dienzelfden dage, als gij zult
gaan *van* kamer in kamer, om u te ver-
steken.
26 De Koning van Israël nu zeide:
Neem Micha, en breng hem weder tot
Amon, den overste der stad, en tot Joas,
den zoon des Konings;
27 En gij zult zeggen: Zoo zegt de
Koning: Zet dezen in het gevangen-
huis, en spijst hem met brood der be-
druktheid, en met water der bedrukt-
heid, tot dat ik met vrede *weder* kom.
28 En Micha zeide: Indien gij eenig-
zins met vrede wederkomt, zoo heeft de
HEER door mij niet gesproken. Verder
zeide hij: Hoort gij volken altemaal.
29 Alzoo toog de Koning van Israël en
Jósafat, de Koning van Juda, op naar
Ramoth in Gílead.
30 En de Koning van Israël zeide tot
Jósafat: Als ik mij versteld heb, zal ik
in den strijd komen, maar gij, trek uwe
kleederen aan. Alzoo verstelde zich
de Koning van Israël, en kwam in den
strijd.
31 De Koning nu van Syrië had gebo-
den aan de oversten der wagenen, van
welke hij twee en dertig had, zeggende:
Gij zult noch klein noch groot bestrij-
den, maar den Koning van Israël alleen.
32 Het geschiedde dan, als de oversten
der wagenen Józafat zagen, dat zij zei-
den: Gewisselijk, die is de Koning van
Israël: en zij keerden zich naar hem,
om te strijden; maar Jósafat riep uit.
33 En het geschiedde, als de oversten
der wagenen zagen, dat hij de Koning
van Israël niet was, dat zij zich van
achter hem afkeerden.
34 Toen spande een man den boog in
zijne eenvoudigheid, en schoot den Ko-
ning van Israël tusschen de gespen en
tusschen het pantsier. Toen zeide hij
tot zijnen voerman: Keer uwe hand, en
voer mij uit het leger, want ik ben zeer
verwond.
35 En de strijd nam op denzelfden dag
toe, en de Koning werd met den wagen
staande gehouden tegen over de Syriërs;
maar hij stierf des avonds, en het bloed
der wonde vloeide in den bak des wa-
gens.
36 En daar ging eene uitroeping door
het heirleger, als de zon onderging, zeg-
gende: Een ieder *keere* naar zijne stad,
en een ieder naar zijn land.
37 Alzoo stierf de Koning, en werd naar
Samaria gebragt; en zij begroeven den
Koning te Samaria.
38 Als men nu den wagen in den vijver
van Samaria spoelde, likten de honden
zijn bloed, waar de hoeren wiesschen,
naar het woord des HEEREN, dat hij ge-
sproken had.
39 Het overige nu der geschiedenissen
van Achab, en al wat hij gedaan heeft,
en het elpenbeenen huis, dat hij ge-
bouwd heeft, en al de steden, die hij ge-
bouwd heeft; zijn die niet geschreven
in het boek van de Kronijken der Ko-
ningen van Israël?
40 Alzoo ontsliep Achab met zijne va-
deren; en zijn zoon Aházia werd Ko-
ning in zijne plaats.
41 Jósafat nu, de zoon van Asa, werd
Koning over Juda, in het vierde jaar
van Achab, den Koning van Israël.
42 Jósafat was vijf en dertig jaren oud,
als hij Koning werd, en regeerde vijf en
twintig jaren te Jerûzalem; en de naam
zijner moeder was Azúba, de dochter
van Silchi.
43 En hij wandelde in al den weg van
zijnen vader Asa, hij week niet daarvan,
doende dat regt was in de oogen des
HEEREN.
44 Evenwel werden de hoogten niet
weggenomen; het volk offerde en rookte
nog op de hoogten.
45 En Jósafat maakte vrede met den
Koning van Israël.
46 Het overige nu der geschiedenissen
van Jósafat, en zijne magt, welke hij
bewezen heeft, en hoe hij geoorloogd
heeft, zijn die niet geschreven in het
boek van de Kronijken der Koningen
van Juda?
47 Ook deed hij uit het land weg de
overige schandjongens, die in de dagen
van zijnen vader Asa overgebleven wa-
ren.
48 Toen was er geen Koning in Edom,
maar een stadhouder des Konings.
49 *En* Jósafat maakte schepen van
Tharsis, om naar Ofir te gaan om goud;

maar zij gingen niet, want de schepen
werden gebroken te Ezion-Geber.
50 Toen zeide Aházia, de zoon van
Achab, tot Jósafat: Laat mijne knech-
ten met uwe knechten op de schepen
varen; maar Jósafat wilde niet.
51 En Jósafat ontsliep met zijne vade-
ren, en werd bij zijne vaderen begraven
in de stad van zijnen vader David: en
zijn zoon Joram werd Koning in zijne
plaats.
52 Aházia, de zoon van Achab, werd
Koning over Israël te Samaria, in het
zeventiende jaar van Jósafat, den Ko-
ning van Juda, en regeerde twee jaren
over Israël.
53 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN; want hij wandelde
in den weg van zijnen vader, en in den
weg van zijne moeder, en in den weg van
Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Is-
raël zondigen deed.
54 En hij diende Baäl, en boog zich
voor hem, en vertoornde den HEER, den
God van Israël, naar alles, wat zijn va-
der gedaan had.

HET TWEEDE BOEK
DER
KONINGEN.

HET EERSTE CAPITTEL.

EN Moab viel van Israel af, na den
dood van Achab.
2 En Aházia viel door eene tralie in
zijne opperzaal, die te Samaria was, en
werd krank. En hij zond boden, en
zeide tot hen: Gaat heen, vraagt Baäl-
Zebub, den God van Ekron, of ik van
deze krankheid genezen zal.
3 Maar de Engel des HEEREN sprak tot
Elía, den Thisbiet: Maak u op, ga op,
den boden van den Koning van Samaria
te gemoet, en spreek tot hen: Is het,
omdat er geen God in Israël is, dat gij-
lieden heengaat, om Baäl-Zebub, den
God van Ekron, te vragen.
4 Daarom nu zegt de HEER alzoo: Gij
zult niet afkomen van het bed, waarop
gij geklommen zijt, maar gij zult den
dood sterven. En Elía ging weg.
5 Zoo kwamen de boden weder tot
hem; en hij zeide tot hen: Wat is dit,
dat gij wederkomt?
6 En zij zeiden tot hem: Een man
kwam op, ons te gemoet, en zeide tot
ons: Gaat heen, keert weder tot den
Koning, die u gezonden heeft, en spreekt
tot hem: Zoo zegt de HEER: Is het, om-
dat er geen God in Israël is, dat gij
zendt, om Baäl-Zebub, den God van
Ekron, te vragen? Daarom zult gij van
het bed, waarop gij geklommen zijt,
niet afkomen, maar gij zult den dood
sterven.
7 En hij sprak tot hen: Hoedanig was
de gestalte des mans, die u te gemoet
opgekomen is, en deze woorden tot u
gesproken heeft?
8 En zij zeide tot hem: Hij was een man
met een harig *kleed*, en met eenen le-
deren gordel gegord om zijne lendenen.
Toen zeide hij: Het is Elía, de This-
biet.
9 En hij zond tot hem eenen hoofdman
van vijftig met zijne vijftigen. En als
hij tot hem opkwam, (want ziet, hij zat
op de hoogte eenes bergs) zoo sprak hij
tot hem: Gij man Gods, de Koning zegt:
Kom af.
10 Maar Elía antwoordde en sprak tot
den hoofdman van vijftigen: Indien ik
dan een man Gods ben, zoo dale vuur
van den hemel, en vertere u en uwe
vijftigen. Toen daalde vuur van den
hemel, en verteerde hem en zijne vijf-
tigen.
11 En hij zond wederom tot hem eenen
anderen hoofdman van vijftig met zijne
vijftigen. Deze antwoordde en sprak
tot hem: Gij man Gods, zoo zegt de Ko-
ning: Kom haastiglijk af.
12 En Elía antwoordde, en sprak tot
hen: Ben ik een man Gods, zoo dale
vuur van den hemel, en vertere u en
uwe vijftigen. Toen daalde het vuur
Gods van den hemel, en verteerde hem
en zijne vijftigen.
13 En wederom zond hij eenen hoofd-
man van de derde vijftigen met zijne
vijftigen. Zoo ging de derde hoofdman
van vijftigen op, en kwam en boog zich
op zijne knieën voor Elía, en smeekte
hem, en sprak tot hem: Gij man Gods,
laat toch mijne ziel en de ziel van uwe
knechten, van deze vijftigen, dierbaar
zijn in uwe oogen.
14 Zie, het vuur is van den hemel ge-
daald, en heeft die twee eerste hoofd-
mannen van vijftigen met hunne vijfti-
gen verteerd; maar nu, laat mijne ziel
dierbaar zijn in uwe oogen.
15 Toen sprak de Engel des HEEREN

tot Elía: Ga af met hem, vrees niet voor
zijn aangezigt. En hij stond op, en ging
met hem af tot den Koning.
16 En hij sprak tot hem: Zoo zegt de
HEER: Daarom, dat gij boden gezonden
hebt, om Baäl-Zebub, den God van
Ekron, te vragen; (is het, omdat er geen
God in Israël is, om zijn woord te vra-
gen?) daarom zult gij van het bed,
waarop gij geklommen zijt, niet afko-
men, maar gij zult den dood sterven.
17 Alzoo stierf hij, naar het woord des
HEEREN, dat Elía gesproken had; en
Joram werd Koning in zijne plaats, in
het tweede jaar van Joram, den zoon
van Jósafat, den Koning van Juda; want
hij had geenen zoon.
18 Het overige nu der zaken van Ahá-
zia, die hij gedaan heeft, is dat niet ge-
schreven in het boek van de Kronijken
der Koningen van Israël?

HET 2 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, als de HEER Elía
met een onweder ten hemel opne-
men zou, dat Elía met Elísa ging van
Gilgal.
2 En Elía zeide tot Elísa: Blijf toch
hier, want de HEER heeft mij maar
Beth-el gezonden. Maar Elísa zeide:
Zoo waarachtig als de HEER leeft en
uwe ziel leeft, ik zal u niet verlaten.
Alzoo gingen zij af naar Beth-el.
3 Toen gingen de zonen der Profeten,
die te Beth-el waren, tot Elísa uit, en
zeiden tot hem: Weet gij, dat de HEER
heden uwen heer van uw hoofd wegne-
men zal? En hij zeide: Ik weet het ook
wel, zwijgt gij stil.
4 En Elía zeide tot hem: Elísa, blijf
toch hier, want de HEER heeft mij naar
Jericho gezonden. Maar hij zeide: *Zoo
waarachtig als* de HEER leeft en uwe
ziel leeft, ik zal u niet verlaten. Alzoo
kwamen zij te Jericho.
5 Toen traden de zonen der Profeten,
die te Jericho waren, naar Elísa toe, en
zeiden tot hem: Weet gij, dat de HEER
heden uwen heer van uw hoofd wegne-
men zal? En hij zeide: Ik weet het ook
wel, zwijgt gij stil.
6 En Elía zeide tot hem: Blijf toch
hier, want de HEER heeft mij naar de
Jordaan gezonden. Maar hij zeide:
Zoo waarachtig als de HEER leeft en
uwe ziel leeft, ik zal u niet verlaten.
En zij beiden gingen henen.
7 En vijftig mannen van de zonen der
Profeten gingen henen, en stonden te-
gen over van verre; en die beiden ston-
den aan de Jordaan.
8 Toen nam Elía zijnen mantel, en
wond *hem* zamen, en sloeg het water, en
het werd herwaarts en derwaarts ver-
deeld; en zij beiden gingen er door op
het drooge.
9 Het geschiedde nu, als zij overgeko-
men waren, dat Elía zeide tot Elísa:
Begeer wat ik u doen zal, eer ik van bij
u weggenomen worde. En Elísa zeide:
Dat toch twee deelen van uwen geest op
mij zijn.
10 En hij zeide: Gij hebt eene harde
zaak begeerd: indien gij mij zult zien,
als ik van bij u weggenomen worde, het
zal u alzoo geschieden; doch zoo niet,
het zal niet geschieden.
11 En het gebeurde, als zij voortgin-
gen, gaande en sprekende, ziet, zoo was
er een vurige wagen met vurige paar-
den, die tusschen hen beiden scheiding
maakten. Alzoo voer Elía met een on-
weder ten hemel.
12 En Elísa zag het, en hij riep: Mijn
vader, mijn vader! wagen Israëls en zi-
ne ruiteren! En hij zag hem niet meer;
en hij vatte zijne kleederen en scheur-
de ze in twee stukken.
13 Hij hief ook Elías mantel op, die
van hem afgevallen was, en keerde we-
der, en stond aan den oever der Jor-
daan.
14 En hij nam den mantel van Elía,
die van hem afgevallen was, en sloeg het
water, en zeide: Waar is de HEER, de
God van Elía? ja dezelve? En hij sloeg
het water en het werd herwaarts en der-
waarts verdeeld, en Elísa ging er door.
15 Als nu de kinderen der Profeten,
die tegen over te Jericho waren, hem
zagen, zoo zeiden zij: De geest van
Elía rust op Elísa; en zij kwamen hem
te gemoet, en bogen zich voor hem ne-
der ter aarde.
16 En zij zeiden tot hem: Zie nu, daar
zijn bij uwe knechten vijftig dappere
mannen, laat hen toch heengaan, en
uwen heer zoeken, of niet misschien de
Geest des HEEREN hem opgenomen, en
op eenen der bergen, of in een der dalen
hem geworpen heeft. Doch hij zeide:
Zendt niet.
17 Maar zij hielden bij hem aan tot
schamens toe; en hij zeide: Zendt. En
zij zonden vijftig mannen, die drie da-
gen zochten, doch hem niet vonden.
18 Toen kwamen zij weder tot hem,
daar hij te Jericho gebleven was; en hij
zeide tot hen: Heb ik tot ulieden niet
gezegd: Gaat niet?
19 En de mannen der stad zeiden tot
Elísa: Zie toch, de woning dezer stad is
goed, gelijk mijn heer ziet, maar het

water is kwaad, en het land onvruchtbaar.
20 En hij zeide: Brengt mij eene nieuwe schaal, en legt daar zout in. En zij bragten die tot hem.
21 Toen ging hij uit tot de waterwelle, en wierp het zout daarin, en zeide: Zoo zegt de HEER: Ik heb dit water gezond gemaakt, daar zal geen dood noch onvruchtbaarheid meer van worden.
22 Alzoo werd dat water gezond, tot op dezen dag, naar het woord van Elísa, dat hij gesproken had.
23 En hij ging van daar op naar Bethel. Als hij nu den weg opging, zoo kwamen kleine jongens uit de stad, die hem bespotten, en tot hem zeiden: Kaalkop, ga op! kaalkop, ga op!
24 En hij keerde zich achterom, en zag ze, en vloekte hen, in den naam des HEEREN. Toen kwamen twee beeren uit het woud, en verscheurden van dezelve twee en veertig kinderen.
25 En hij ging van daar naar den berg Karmel; en van daar keerde hij weder naar Samaria.

HET 3 CAPITTEL.

JORAM nu, de zoon van Achab, werd Koning over Israël te Samaria, in het achttiende jaar van Jósafat, den Koning van Juda, en hij regeerde twaalf jaren.
2 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN, doch niet gelijk zijn vader en gelijk zijne moeder; want hij deed het opgerigte beeld van Baäl weg, hetwelk zijn vader gemaakt had.
3 Evenwel hing hij de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, aan, die Israël deed zondigen; hij week daarvan niet af.
4 Mesa nu, de Koning der Moabiten, was een veehandelaar, en bragt op aan den Koning van Israël honderd duizend lammeren, en honderd duizend rammen, met de wol.
5 Maar het geschiedde, als Achab gestorven was, dat de Koning der Moabiten van den Koning van Israël afviel.
6 Zoo toog de Koning Joram te dier tijd uit Samaria, en monsterde gansch Israël.
7 En hij ging heen, en zond tot Jósafat, den Koning van Juda, zeggende: De Koning der Moabiten is van mij afgevallen, zult gij met mij trekken in den oorlog tegen de Moabiten? En hij zeide: Ik zal opkomen; zoo zal ik zijn, gelijk gij zijt, zoo mijn volk als uw volk, zoo mijne paarden als uwe paarden.
8 En hij zeide: Door welken weg zullen wij optrekken? Hij dan zeide: Door den weg der woestijn van Edom.
9 Alzoo toog de Koning van Israël heen, en de Koning van Juda, en de Koning van Edom; en als zij zeven dagreizen omgetogen waren, zoo had het leger, en het vee, dat hen navolgde, geen water.
10 Toen zeide de Koning van Israël: Ach, dat de HEER deze drie Koningen geroepen heeft, om die in der Moabiten hand te geven!
11 En Jósafat zeide: Is hier geen Profeet des HEEREN, dat wij door hem den HEER mogen vragen? Toen antwoordde een van de knechten des Konings van Israël, en zeide: Hier is Elísa, de zoon van Safat, die water op Elías handen goot.
12 En Jósafat zeide: Des HEEREN woord is bij hem. Zoo togen tot hem af de Koning van Israël, en Jósafat, en de Koning van Edom.
13 Maar Elísa zeide tot den Koning van Israël: Wat heb ik met u te doen? ga heen tot de Profeeten uwes vaders, en tot de Profeeten uwer moeder. Doch de Koning van Israël zeide tot hem: Neen, want de HEER heeft deze drie Koningen geroepen, om die in der Moabiten hand te geven.
14 En Elísa zeide: *Zoo waarachtig als* de HEER der heirscharen leeft, voor wiens aangezigt ik sta, zoo ik niet het aangezigt van Jósafat, den Koning van Juda, opnam, ik zou u niet aanschouwen, noch u aanzien.
15 Nu dan, brengt mij eenen speelman. En het geschiedde, als de speelman op de snaren speelde, dat de hand des HEEREN op hem kwam.
16 En hij zeide: Zoo zegt de HEER: Maakt in dit dal vele grachten.
17 Want zoo zegt de HEER: Gijlieden zult geen' wind zien, en gij zult geen' regen zien, nogtans zal dit dal met water vervuld worden, zoodat gij zult drinken, gij, en uw vee, en uwe beesten.
18 Daartoe is dit slecht in de oogen des HEEREN; hij zal ook de Moabiten in ulieder hand geven.
19 En gij zult alle vaste steden, en alle uitgelezene steden slaan, en zult alle goede boomen vellen, en zult alle waterfonteinen stoppen; en alle goede stukken lands zult gij met steenen verderven.
20 En het geschiedde des morgens, als men het spijsoffer offert, dat er, ziet, water langs den weg van Edom kwam, en het land met water vervuld werd.

21 Toen nu al de Moabiten hoorden, dat de Koningen opgetogen waren, om tegen hen te strijden, zoo werden zij zamengeroepen, van al degenen af, die den gordel aangordden en daarboven, en zij stonden aan de landpale.
22 En toen zij zich des morgens vroeg opmaakten, en de zon over dat water oprees, zagen de Moabiten het water tegen over rood gelijk bloed.
23 En zij zeiden: Dit is bloed; de Koningen hebben voorzeker zich met het zwaard verdorven, en hebben de een den anderen verslagen: nu dan aan den buit, gij Moabiten!
24 Maar als zij aan het leger van Israël kwamen, maakten zich de Israëliten op, en sloegen de Moabiten; en zij vloden van hun aangezigt; ja zij kwamen in *het land*, slaande ook de Moabiten.
25 De steden nu braken zij af, en een iegelijk wierp zijnen steen op alle goede stukken lands, en zij vulden ze, en stopten alle waterfonteinen, en velden alle goede boomen, tot dat zij in Kir-haréseth *alleen* de steenen daarvan lieten overblijven; en de slingeraars omsingelden en sloegen hen.
26 Doch als de Koning der Moabiten zag, dat hem de strijd de sterk was, nam hij tot zich zeven honderd mannen, die het zwaard uittogen, om door te breken tegen den Koning van Edom; maar zij konden niet.
27 Toen nam hij zijnen eerstgeborenen zoon, die in zijne plaats Koning zou worden, en offerde hem ten brandoffer op den muur. Daaruit werd een zeer groote toorn in Israël; daarom trokken zij van hem af, en keerden weder in *hun* land.

HET 4 CAPITTEL.

EENE vrouw nu uit de vrouwen van de zonen der Profeten riep tot Elísa, zeggende: Uw knecht, mijn man, is gestorven, en gij weet, dat uw knecht den HEER was vreezende; nu is de schuldheer gekomen, om mijne beide kinderen voor zich tot knechten te nemen.
2 En Elísa zeide tot haar: Wat zal ik u doen? geef mij te kennen, wat gij in het huis hebt. En zij zeide: Uwe dienstmaagd heeft niet met al in het huis, dan eene kruik met olie.
3 Toen zeide hij: Ga, eisch voor u vaten van buiten, van al uwe naburen, ledige vaten; maak er niet weinig te hebben.
4 Kom dan in, en sluit de deur voor u en voor uwe zonen toe; daarna giet in alle die vaten, en zet weg dat vol is.
5 Zoo ging zij van hem, en sloot de deur voor zich en voor hare zonen toe; die bragten haar de vaten toe, en zij goot in.
6 En het geschiedde, als die vaten vol waren, dat zij tot haren zoon zeide: Breng mij nog een vat aan; maar hij zeide tot haar: Er is geen vat meer. En de olie stond stil.
7 Toen kwam zij, en gaf het den man Gods te kennen; en hij zeide: Ga heen, verkoop de olie, en betaal uwen schuldheer; gij dan, *met* uwe zonen, leef bij het overige.
8 Het geschiedde ook op eenen dag, als Elísa naar Sunem doortrok, dat aldaar eene groote vrouw was, welke hem aanhield, om brood te eten. Voorts geschiedde het, zoo dikwijls hij doortrok, week hij daarin, om brood te eten.
9 En zij zeide tot haren man: Zie nu, ik heb gemerkt, dat deze man Gods heilig is, die bij ons altoos doortrekt.
10 Laat ons toch eene kleine opperkamer van eenen wand maken, en laat ons daar voor hem zetten een bed, en tafel, en stoel, en kandelaar; zoo zal het geschieden, wanneer hij tot ons komt, dat hij daar in wijke.
11 En het geschiedde op eenen dag, dat hij daar kwam; en hij week in die opperkamer, en leide zich daar neder.
12 Toen zeide hij tot zijnen jongen Géhazi: Roep deze Sunamitische. En als hij haar geroepen had, stond zij voor zijn aangezigt.
13 (Want hij had tot hem gezegd: Zeg nu tot haar: Zie, gij zijt zorgvuldig voor ons geweest, met alle deze zorgvuldigheid; wat is er voor u te doen? is er iets om voor u te spreken tot den Koning, of tot den krijgsoverste? en zij had gezegd: Ik woon in het midden mijns volks.
14 Toen had hij gezegd: Wat is er dan voor haar te doen? En Géhazi had gezegd: Zij heeft toch geen' zoon, en haar man is oud.
15 Daarom had hij gezegd: Roep haar. En als hij ze geroepen had, stond zij in de deur.)
16 En hij zeide: Op dezen gezetten tijd, omtrent dezen tijd des levens zult gij eenen zoon omhelzen. En zij zeide: Neen, mijn Heer, gij man Gods, lieg tegen uwe dienstmaagd niet.
17 En de vrouw werd zwanger, en baarde eenen zoon op dien gezetten tijd, omtrent den tijd des levens, welken Elísa tot haar gesproken had.
18 Toen nu het kind groot werd, ge-

schiedde het op eenen dag, dat het uitging tot zijnen vader, tot de maaijers.
19 En het zeide tot zijnen vader: Mijn
hoofd, mijn hoofd! Hij dan zeide tot
eenen jongen: Draag hem tot zijne
moeder.
20 En hij droeg hem, en bragt hem tot
zijne moeder. En hij zat op hare knieën
tot aan den middag, toe, toen stierf hij.
21 En zij ging op, en leide hem op het
bed van den man Gods; daarna sloot
zij voor hem toe, en ging uit.
22 En zij riep om haren man, en zeide:
Zend mij toch eenen van de jongens, en
eene van de ezelinnen, dat ik tot den
man Gods loope, en wederkome.
23 En hij zeide: Waarom gaat gij heden tot hem? het is geen nieuwe maan,
noch Sabbath. En zij zeide: Het zal
wel zijn.
24 Toen zadelde zij de ezelin, en zeide
tot haren jongen: Drijf, en ga voort;
houd mij niet op voort te rijden, ten zij
dan dat ik het u zegge.
25 Alzoo toog zij heen, en kwam tot
den man Gods, tot den berg Karmel.
En het geschiedde, als de man Gods
haar van tegen over zag, dat hij tot Géhazi, zijnen jongen, zeide: Zie, daar is
de Sunamitische.
26 Nu loop toch haar te gemoet, en zeg
tot haar: Is het wel met u? is het wel
met uwen man? is het wel met uw kind?
En zij zeide: Het is wel.
27 Toen zij nu tot den man Gods op
den berg kwam, vatte zij zijne voeten.
Maar Géhazi trad toe, om haar af te
stooten. Doch de man Gods zeide:
Laat ze geworden, want hare ziel is in
haar bitterlijk bedroefd, en de HEER
heeft het voor mij verborgen, en mij
niet kond gedaan.
28 En zij zeide: Heb ik eenen zoon
van mijnen heer begeerd? zeide ik niet:
Bedrieg mij niet?
29 En hij zeide tot Géhazi: Gord uwe
lendenen, en neem mijnen staf in uwe
hand, en ga henen: zoo gij iemand vindt,
groet hem niet; en zoo u iemand groet,
antwoord hem niet; en leg mijnen staf
op het aangezigt van den jongen.
30 Doch de moeder van den jongen
zeide: *Zoo waarachtig als* de HEER
leeft en uwe ziel leeft, ik zal u niet
verlaten. Hij stond dan op, en volgde
haar na.
31 Géhazi nu was voor hun aangezigt
doorgegaan; en hij leide den staf op het
aangezigt van den jongen; doch er was
geene stem, noch opmerking. Zoo keerde hij weder hem te gemoet, en bragt
hem boodschap, zeggende: De jongen
is niet ontwaakt.
32 En toen Elísa in het huis kwam,
ziet, zoo was de jongen dood, zijnde gelegd op zijn bed.
33 Zoo ging hij in, en sloot de deur
voor hen beiden toe; en bad tot den
HEER.
34 En hij klom op, en leide zich neder
op het kind, en leggende zijnen mond
op deszelfs mond, en zijne oogen op deszelfs oogen, en zijne handen op deszelfs handen, breidde hij zich over hem
uit. En het vleesch des kinds werd
warm.
35 Daarna kwam hij weder, en wandelde in het huis eens herwaarts, en eens
derwaarts, en klom *weder* op, en breidde
zich over hem uit; en de jongen niesde
tot zevenmaal toe; daarna deed de jongen zijne oogen open.
36 En hij riep Géhazi, en zeide: Roep
deze Sunamitische. En hij riep haar,
en zij kwam tot hem; en hij zeide:
Neem uwen zoon op.
37 Zoo kwam zij, en viel voor zijne
voeten, en boog zich ter aarde; en zij
nam haren zoon op, en ging uit.
38 Als nu Elísa weder te Gilgal kwam,
zoo was er honger in het land, en de
zonen der Profeten zaten voor zijn aangezigt; en hij zeide tot zijnen jongen:
Zet den grooten pot aan, en zied moes
voor de zonen der Profeten.
39 Toen ging een uit in het veld, om
moeskruiden te lezen, en hij vond eenen
wilden wijnstok, en las daarvan, zijn
kleed vol wilde kolokwinten, en kwam
en sneed ze in den moespot, want zij
kenden ze niet.
40 Daarna schepten zij voor de mannen
op om te eten; en het geschiedde, als zij
aten van dat moes, dat zij riepen en zeiden: Man Gods! de dood is in de pot!
En zij konden het niet eten.
41 Maar hij zeide: Brengt dan meel;
en hij wierp het in den pot; en hij zeide:
Schep voor het volk op, dat zij eten.
Toen was er niets kwaads in den pot.
42 En er kwam een man van Baäl-Salísa, en bragt den man Gods brooden
der eerstelingen, twintig gerstenbrooden, en groene aren in hare hulsen; en
hij zeide: Geef aan het volk, dat zij
eten.
43 Doch zijn dienaar zeide: Wat zou
ik dat aan honderd mannen voorzetten?
En hij zeide: Geef aan het volk, dat zij
eten, want alzoo zegt de HEER: Men
zal eten en overhouden.
44 Zoo zette hij het hun voor, en zij

aten, en zij hielden over, naar het woord
des HEEREN.

HET 5 CAPITTEL.

NAAMAN nu, de krijgsoverste van
den Koning van Syrië, was een
groot man voor het aangezigt zijns heeren,
en van hoog aanzien; want door
hem had de HEER den Syriërs verlossing
gegeven; zoo was deze man een strijdbaar
held, *doch* melaatsch.
2 En daar waren benden uit Syrië getogen,
en hadden eene kleine jonge
dochter uit het land van Israël gevankelijk
gebragt, die in de dienst der huisvrouw
van Nááman was.
3 Deze zeide tot hare vrouw: Och of
mijn heer ware voor het aangezigt van
den Profeet, die te Samaria is! dan zou
hij hem van zijne melaatschheid ontledigen.
4 Toen ging hij in en gaf het zijnen
heer te kennen, zeggende: Zoo en zoo
heeft de jonge dochter gesproken, die
uit het land van Israël is.
5 Toen zeide de Koning van Syrië: Ga
heen, kom, en ik zal eenen brief aan den
Koning van Israël zenden. En hij ging
heen, en nam in zijne hand tien talenten
zilvers en zes duizend *sikkelen* gouds, en
tien wisselkleederen.
6 En hij bragt den brief tot den Koning
van Israël, zeggende: Zoo wanneer
nu deze brief tot u zal gekomen zijn,
zie, ik heb mijnen knecht Nááman tot
u gezonden, dat gij hem ontledigt van
zijne melaatschheid.
7 En het geschiedde, als de Koning van
Israël den brief gelezen had, dat hij
zijne kleederen scheurde, en zeide: Ben
ik dan God, om te dooden en levend te
maaken, dat deze tot mij zendt, om
eenen man van zijne melaatschheid te
ontledigen? Want voorwaar merkt toch,
en ziet, dat hij oorzaak tegen mij zoekt.
8 Maar het geschiedde, als Elísa, de
man Gods, gehoord had, dat de Koning
van Israël zijne kleederen gescheurd
had, dat hij tot den Koning zond, om te
zeggen: Waarom hebt gij uwe kleederen
gescheurd? Laat hem nu tot mij
komen, zoo zal hij weten, dat er een
Profeet in Israël is.
9 Alzoo kwam Nááman met zijne paarden
en met zijnen wagen, en stond voor
de deur van het huis van Elísa.
10 Toen zond Elísa tot hem eenen bode,
zeggende: Ga heen en wasch u zevenmaal
in de Jordaan, en uw vleesch zal
u wederkomen, en gij zult rein zijn.
11 Maar Nááman werd zeer toornig,
en toog weg, en zeide: Zie, ik zeide bij
mij zelven: Hij zal zekerlijk uitkomen,
en staan, en den naam des HEEREN,
zijns Gods, aanroepen, en zijne hand
over de plaats strijken, en den melaatsche
ontledigen.
12 Zijn niet Abana en Farpar, de rivieren
van Damascus, beter dan alle
wateren van Israël; zou ik mij in die
niet kunnen wasschen en rein worden?
Zoo wendde hij zich, en toog weg met
grimmigheid.
13 Toen traden zijne knechten toe, en
spraken tot hem, en zeiden: Mijn vader,
zoo die Profeet tot u eene groote
zaak gesproken had, zoudt gij ze niet
gedaan hebben? hoe veel te meer, naardien
hij tot u gezegd heeft: Wasch u,
en gij zult rein zijn?
14 Zoo klom hij af, en doopte zich in
de Jordaan zevenmaal, naar het woord
van den man Gods; en zijn vleesch
kwam weder, gelijk het vleesch van
eenen kleinen jongen, en hij werd rein.
15 Toen keerde hij weder tot den man
Gods, hij en zijn gansche heir, en kwam,
en stond voor zijn aangezigt, en zeide:
Zie, nu weet ik, dat er geen God is op
de gansche aarde, dan in Israël. Nu
dan, neem toch eenen zegen van uwen
knecht.
16 Maar hij zeide: *Zoo waarachtig als*
de HEER leeft, voor wiens aangezigt ik
sta, indien ik het neme. En hij hield
bij hem aan, opdat hij het nam; doch
hij weigerde het.
17 En Nááman zeide: Zoo niet; laat
toch uwen knecht gegeven worden een
last aarde van een juk muilen; want
uw knecht zal niet meer brandoffer of
slagtoffer aan andere Goden doen, maar
den HEERE.
18 In deze zaak vergeve de HEER uwen
knecht: wanneer mijn heer in het huis
van Rimmon gaan zal, om zich daar neder
te buigen, en hij op mijne hand leunen
zal, en ik mij in het huis van Rimmon
nederbuigen zal; als ik mij *alzoo*
nederbuigen zal in het huis van Rimmon,
de HEER vergeve toch uwen knecht
in deze zaak.
19 En hij zeide tot hem: Ga in vrede.
En hij ging van hem eene kleine streek
lands.
20 Géhazi nu, de jongen van Elísa, den
man Gods, zeide: Zie, mijn heer heeft
Nááman, dien Syriër, belet, dat men uit
zijne hand niet genomen heeft, wat hij
gebragt had; maar *zoo waarachtig als*
de HEER leeft, ik zal hem naloopen, en
zal wat van hem nemen.
21 Zoo volgde Géhazi Nááman achter-

na. En toen Nááman zag, dat hij hem
naliep, viel hij van den wagen af, hem
te gemoet, en hij zeide: Is het wel?
22 En hij zeide: Het is wel; mijn heer
heeft mij gezonden, om te zeggen: Zie,
nu straks zijn tot mij twee jongelingen
uit de zonen der Profeten, van het ge-
bergte van Efraïm gekomen; geef toch
hun een talent zilvers en twee wissel-
kleederen.
23 En Nááman zeide: Belieft het u,
neem twee talenten. En hij hield aan
bij hem, en bond twee talenten zilvers
in twee buidels, met twee wisselkleede-
ren, en hij leide ze op twee van zijne
jongens, die ze voor zijn aangezigt droe-
gen.
24 Als hij nu op de hoogte kwam, nam
hij ze van hunne hand, en bestelde ze
in een huis; en hij liet de mannen gaan,
en zij togen heen.
25 Daarna kwam hij in, en stond voor
zijnen heer. En Elísa zeide tot hem:
Van waar, Géhazi? En hij zeide: Uw
knecht is noch herwaarts noch der-
waarts gegaan.
26 Maar hij zeide tot hem: Ging niet
mijn hart mede, als die man zich om-
keerde van op zijnen wagen u te ge-
moet? was het tijd, om dat zilver te
nemen, en om kleederen te nemen, en
olijfboomen, en wijngaarden, en scha-
pen, en runderen, en knechten, en
dienstmaagden?
27 Daarom zal u de melaatschheid van
Nááman aankleven, en uw zaad in eeu-
wigheid. Toen ging hij uit van voor
zijn aangezigt, melaatsch, *wit* als de
sneeuw.

HET 6 CAPITTEL.

EN de kinderen der Profeten zeiden
tot Elísa: Zie nu, de plaats, waar
wij wonen voor uw aangezigt, is voor
ons te eng.
2 Laat ons toch tot aan de Jordaan
gaan, en elk van daar een timmerhout
halen, dat wij ons daar eene plaats ma-
ken, om er te wonen. En hij zeide:
Gaat heen.
3 En er zeide een: Het believe u toch
te gaan met uwe knechten. En hij zei-
de: Ik zal gaan.
4 Zoo ging hij met hen. Als zij nu aan
de Jordaan gekomen waren, hieuwen
zij hout af.
5 En het geschiedde, als een het tim-
merhout velde, dat het ijzer in het wa-
ter viel; en hij riep, en zeide: Ach, mijn
heer! want het was geleend.
6 En de man Gods zeide: Waar is het
gevallen? En toen hij hem de plaats ge-
wezen had, sneed hij een hout af, en
wierp het daar henen, en deed het ijzer
boven zwemmen.
7 En hij zeide: Neem het tot u op.
Toen stak hij zijne hand uit, en nam
het.
8 En de Koning van Syrië voerde krijg
tegen Israël, en beraadslaagde met zijne
knechten, zeggende: Mijne legering zal
zijn in de plaats van zulk een.
9 Maar de man Gods zond henen tot
den Koning van Israël, zeggende: Wacht
u, dat gij door die plaats niet trekt, want
de Syriërs zijn daar henen afgekomen.
10 Daarom zond de Koning van Israël
henen aan die plaats, waarvan hem de
man Gods gezegd en hem gewaarschuwd
had, en wachtte zich aldaar niet een-
maal noch tweemaal.
11 Toen werd het hart des Konings
van Syrië onstuimig over dezen handel;
en hij riep zijne knechten, en zeide tot
hen: Zult gij mij dan niet te kennen
geven, wie van de onzen zij voor den
Koning van Israël?
12 En een van zijne knechten zeide:
Neen, mijn heer Koning, maar Elísa,
de Profeet, die in Israël is, geeft den
Koning van Israël te kennen de woor-
den, welke gij in uwe binnenste slaap-
kamer spreekt.
13 En hij zeide: Gaat heen, en ziet,
waar hij is, dat ik zende en hem halen
late. En hem werd te kennen gegeven,
zeggende: Zie, hij is te Dothan.
14 Toen zond hij daar henen paarden,
en wagenen, en een zwaar heir; welke
des nachts kwamen, en omsingelden de
stad.
15 En de dienaar van den man Gods
stond zeer vroeg op, en ging uit; en
ziet, een heir omringde de stad met
paarden en wagenen. Toen zeide zijn
jongen tot hem: Ach, mijn heer! hoe
zullen wij doen?
16 En hij zeide: Vrees niet; want die
bij ons zijn, zijn meer, dan die bij hen
zijn.
17 En Elísa bad, en zeide: HEER, open
toch zijne oogen, dat hij zie. En de
HEER opende de oogen van den jongen,
dat hij zag; en ziet, de berg was vol
vurige paarden en wagenen rondom
Elísa.
18 Als zij nu tot hem afkwamen, bad
Elísa tot den HEER, en zeide: Sla toch
dit volk met verblindheden. En hij
sloeg hen met verblindheden, naar het
woord van Elísa.
19 Toen zeide Elísa tot hen: Dit is de
weg niet, en dit is de stad niet; volgt

mij na, en ik zal u leiden tot den man, dien gij zoekt: en hij leide hen naar Samaria.
20 En het geschiedde, als zij te Samaria gekomen waren, dat Elísa zeide: HEER, open de oogen van dezen, dat zij zien. En de HEER opende hunne oogen, dat zij zagen; en ziet, zij waren in het midden van Samaria.
21 En de Koning van Israël zeide tot Elísa, als hij hen zag: Zal ik ze slaan? zal ik ze slaan, mijn vader?
22 Doch hij zeide: Gij zult ze niet slaan; zoudt gij ook slaan, die gij met uw zwaard en met uwen boog gevangen hadt? zet hun brood en water voor, dat zij eten en drinken, en tot hunnen heer trekken.
23 En hij bereidde hun eenen grooten maaltijd, dat zij aten en dronken; daarna liet hij hen gaan, en zij trokken tot hunnen heer. Zoo kwamen de benden der Syriërs niet meer in het land van Israël.
24 En het geschiedde daarna, dat Benhadad, de Koning van Syrië, zijn geheele leger verzamelde, en optoog, en Samaria belegerde.
25 En daar werd groote honger in Samaria; want ziet, zij belegerden haar, tot dat een ezelskop voor tachtig zilverlingen was *verkocht*, en een vierendeel van een kab duivenmest voor vijf zilverlingen.
26 En het geschiedde, als de Koning op den muur voorbijging, dat eene vrouw tot hem riep, zeggende: Help mij, heer Koning!
27 En hij zeide: De HEER helpt u niet; waarvan zou ik u helpen; van den dorschvloer of van de wijnpers?
28 Verder zeide de Koning tot haar: Wat is u? En zij zeide: Deze vrouw heeft tot mij gezegd: Geef uwen zoon, dat wij hem heden eten, en morgen zullen wij mijnen zoon eten.
29 Zoo hebben wij mijnen zoon gezoden, en hebben hem gegeten; maar als ik des anderen daags tot haar zeide: Geef uwen zoon, dat wij hem eten, zoo heeft zij haren zoon verstoken.
30 En het geschiedde, als de Koning de woorden dezer vrouw gehoord had, dat hij zijne kleederen scheurde, als hij op den muur voortging; en het volk zag, dat, ziet, een zak van binnen over zijn vleesch was.
31 En hij zeide: Zoo doe mij God, en doe zoo daartoe, indien het hoofd van Elísa, den zoon van Safat, heden op hem zal blijven staan!
32 (Elísa nu zat in zijn huis, en de oudsten zaten bij hem) en hij zond eenen man van voor zijn aangezigt; maar eer de bode tot hem gekomen was, had hij gezegd tot de oudsten: Hebt gijlieden gezien, hoe die zoon des moordenaars gezonden heeft, om mijn hoofd af te nemen? ziet toe, als die bode komt, sluit de deur toe, en dringt hem uit met de deur; is niet het geruisch der voeten van zijnen heer achter hem?
33 Als hij nog met hen sprak, ziet, zoo kwam de bode tot hem af; en hij zeide: Zie, dat kwaad is van den HEER; wat zou ik verder op den HEER wachten?

HET 7 CAPITTEL.

TOEN zeide Elísa: Hoort het woord des HEEREN; zoo zegt de HEER: Morgen omtrent dezen tijd zal eene maat meelbloem *verkocht* worden voor eenen sikkel, en twee maten gerst voor eenen sikkel, in de poort van Samaria.
2 Maar een hoofdman, op wiens hand de Koning leunde, antwoordde den man Gods, en zeide: Zie, zoo de HEER vensteren in den hemel maakte, zou die zaak *kunnen* geschieden? En hij zeide: Zie, gij zult het met uwe oogen zien, doch daarvan niet eten.
3 Er waren nu vier melaatsche mannen voor de deur der poort; die zeiden, de een tot den anderen: Wat blijven wij hier, tot dat wij sterven?
4 Indien wij zeggen: Laat ons in de stad komen, zoo is de honger in de stad, en wij zullen daar sterven; en indien wij hier blijven, wij zullen ook sterven: nu dan, komt en laat ons in het leger der Syriërs vallen; indien zij ons laten leven, wij zullen leven, en indien zij ons dooden, wij zullen maar sterven.
5 En zij stonden op in de schemering, om in het leger der Syriërs te komen. Toen zij aan het uiterste van het leger der Syriërs kwamen, ziet, toen was er niemand.
6 Want de Heer had het heir der Syriërs doen hooren een geluid van wagenen, en een geluid van paarden, het geluid eener groote heirkracht; zoo dat zij zeiden de een tot den anderen: Zie, de Koning van Israël heeft tegen ons gehuurd de Koningen der Hethiten, en de Koningen der Egyptenaren, om tegen ons te komen.
7 Derhalve hadden zij zich opgemaakt, en waren in de schemering gevloden, en hadden hunne tenten gelaten, en hunne paarden, en hunne ezelen, het leger gelijk het was; en zij waren gevloden om huns levens wil.

8 Als nu deze melaatschen aan het ui-
terste des legers kwamen, zoo gingen
zij in eene tent, en aten en dronken, en
namen van daar zilver, en goud, en
kleederen, en gingen henen en verbor-
gen het; daarna keerden zij weder, en
kwamen in eene andere tent, namen
van daar ook, en gingen henen, en ver-
borgen het.
9 Toen zeiden zij de een tot den ande-
ren: Wij doen niet regt; deze dag is
een dag van goede boodschap, en wij
zwigen stil. Indien wij vertoeven tot
den lichten morgen, zoo zal ons de on-
geregtigheid vinden; daarom nu, komt,
laat ons gaan, en *dit* aan het huis des
Konings boodschappen.
10 Zoo kwamen zij, en riepen tot den
portier der stad, en boodschapten hun,
zeggende: Wij zijn gekomen tot het le-
ger der Syriërs, en ziet, niemand was
er, noch eens menschen stem; maar
paarden aangebonden, en ezels aange-
bonden, en tenten, gelijk zij waren.
11 En hij riep de portiers; en zij de-
den de boodschap binnen in het huis
des Konings.
12 En de Koning stond op in den nacht,
en zeide tot zijne knechten: Ik zal u nu
te kennen geven, wat de Syriërs ons ge-
daan hebben: zij weten, dat wij honge-
rig zijn, daarom zijn zij uit het leger
gegaan, om zich in het veld te verste-
ken, zeggende: Als zij uit de stad ge-
gaan zullen zijn, dan zullen wij hen
levend grijpen, en wij zullen in de stad
komen.
13 Toen antwoordde een van zijne
knechten, en zeide: Dat men toch ne-
me vijf van de overige paarden, die hier
binnen overgebleven zijn; (zie, zij zijn
als de geheele menigte der Israëliten, die
hier binnen over gebleven zijn; zie, zij
zijn als de geheele menigte der Israëli-
ten, die vergaan zijn;) laat ons die zen-
den, en zien.
14 Zij namen dan twee wagenpaarden.
En de Koning zond het leger der Syri-
ërs achterna, zeggende: Gaat henen, en
ziet.
15 En zij volgden ze na tot de Jordaan
toe; en ziet, de gansche weg was vol
van kleederen en gereedschap, die de
Syriërs in hun verhaasten weggeworpen
hadden. De boden nu keerden weder,
en boodschapten het den Koning.
16 Toen ging het volk uit, en beroofde
het leger der Syriërs; en eene maat
meelbloem werd *verkocht* voor eenen
sikkel, en twee maten gerst voor eenen
sikkel, naar het woord des HEEREN.
17 De Koning nu had den hoofdman,
op wiens hand hij leunde, over die poort
gesteld; en het volk vertrad hem in de
poort, dat hij stierf, gelijk de man Gods
gesproken had, die het sprak, als de Ko-
ning tot hem afgekomen was.
18 Want het was geschied, gelijk de
man Gods gesproken had tot den Ko-
ning, zeggende: Morgen omtrent dezen
tijd zullen twee maten gerst voor eenen
sikkel, en eene maat meelbloem voor
eenen sikkel *verkocht* worden, in de poort
van Samaria.
19 En die hoofdman had den man Gods
geantwoord en gezegd: Zie, zoo de
HEER vensteren in den hemel maakte,
zou het ook naar dit woord geschiedden
kunnen? en hij had gezegd: Zie, gij
zult het met uwe oogen zien, doch daar-
van niet eten.
20 Evenalzoo geschiedde hem, want
het volk vertrad hem in de poort, dat
hij stierf.

HET 8 CAPITTEL.

ELISA nu had gesproken tot de
vrouw, welker zoon hij levend ge-
maakt had, zeggende: Maak u op, en
ga heen gij en uw huisgezin, en verkeer
als vreemdeling, waar gij verkeeren
kunt; want de HEER heeft eenen hon-
ger geroepen, die ook in het land zeven
jaren komen zal.
2 En de vrouw had zich opgemaakt,
en had gedaan naar het woord van den
man Gods; want zij was gegaan met
haar huisgezin, en had als vreemdeling
verkeerd in het land der Filistijnen,
zeven jaren.
3 En het geschiedde met het einde der
zeven jaren, dat de vrouw uit het land
der Filistijnen wederkeerde; en zij ging
uit, dat zij tot den Koning riep om haar
huis en om haren akker.
4 De Koning nu sprak tot Géhazi, den
jongen van den man Gods, zeggende:
Vertel mij toch al de groote dingen, die
Elísa gedaan heeft.
5 En het geschiedde, als hij den Ko-
ning vertelde, hoe hij eenen doode had
levend gemaakt, ziet, zoo riep de vrouw,
welker zoon hij levend gemaakt had,
tot den Koning, om haar huis en om ha-
ren akker. Toen zeide Géhazi: Mijn
heer Koning, dit is de vrouw, en dit is
haar zoon, dien Elísa heeft levend ge-
maakt.
6 En de Koning ondervraagde de vrouw;
en zij vertelde het hem. Toen gaf de
Koning haar eenen kamerling, zeggen-
de: Doe *haar* weder hebben alles, wat
het hare was, daartoe alle inkomsten

des akkers; van den dag af, dat zij het land verlaten heeft, tot nu toe.

7 Daarna kwam Elísa te Damascus, als Benhadad, de Koning van Syrië, krank was; en men boodschapte hem, zeggende: De man Gods is herwaarts gekomen.

8 Toen zeide de Koning tot Házaël: Neem een geschenk in uwe hand, en ga den man Gods te gemoet; en vraag door hem den HEER, zeggende: Zal ik van deze krankheid genezen?

9 Zoo ging Házaël hem te gemoet, en nam een geschenk in zijne hand, te weten, alle goed van Damascus, een last van veertig kemelen; en hij kwam, en stond vóór zijn aangezigt, en zeide: Uw zoon Benhadad, de Koning van Syrië, heeft mij tot u gezonden, om te zeggen: Zal ik van deze krankheid genezen?

10 En Elísa zeide tot hem: Ga, zeg: Gij zult ganschelijk niet genezen; want de HEER heeft mij getoond, dat hij den dood sterven zal.

11 En hij hield zijn gezigt staande, en zette het vast, tot schamens toe; en de man Gods weende.

12 Toen zeide Házaël: Waarom weent mijn heer? En hij zeide: Omdat ik weet wat kwaad gij den kinderen Israëls doen zult: gij zult hunne sterkten in het vuur zetten, en hunne jonge manschap met het zwaard dooden, en hunne jonge kinderen verpletteren, en hunne zwangere vrouwen opensnijden.

13 En Házaël zeide: Maar wat is uw knecht, die een hond is, dat hij deze groote zaak doen zou? En Elísa zeide: De HEER heeft mij getoond, dat gij Koning zijn zult over Syrië.

14 Zoo ging hij weg van Elísa, en kwam tot zijnen heer, die tot hem zeide: Wat heeft Elísa tot u gezegd? en hij zeide: Hij heeft tot mij gezegd: Gij zult zekerlijk genezen.

15 En het geschiedde des anderen daags, dat hij een deken nam, en in het water doopte, en over zijn aangezigt uitspreidde, dat hij stierf; en Házaël werd Koning in zijne plaats.

16 In het vijfde jaar nu van Joram, den zoon van Achab, den Koning van Israël, toen Jósafat Koning was van Juda, *begon* Jehóram, de zoon van Jósafat, den Koning van Juda, te regeren.

17 Hij was twee en dertig jaren oud, toen hij Koning werd, en hij regeerde acht jaren te Jerúzalem.

18 En hij wandelde op den weg der Koningen van Israël, gelijk het huis van Achab deed; want de dochter van Achab was hem ter vrouwe geworden; en hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN.

19 Doch de HEER wilde Juda niet verderven, om Davids zijns knechts wil; gelijk hij hem gezegd had, dat hij hem te allen tijde voor zijne zonen eene lampe zou geven.

20 In zijne dagen vielen de Edomiten van onder het gebied van Juda af, en maakten eenen Koning over zich.

21 Daarom toog Joram over naar Zaïr, en al de wagenen met hem; en hij maakte zich des nachts op, en sloeg de Edomiten, die rondom hem waren, daartoe de oversten der wagenen; en het volk vlood in zijne hutten.

22 De Edomiten evenwel vielen van onder het gebied van Juda af, tot op dezen dag; toen viel Libna af te zelfder tijd.

23 Het overige nu der geschiedenissen van Joram, en alles wat hij gedaan heeft, is dat niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Juda?

24 En Joram ontsliep met zijne vaderen, en werd begraven bij zijne vaderen, in de stad Davids; en Aházia, zijn zoon, werd Koning in zijne plaats.

25 In het twaalfde jaar van Joram, den zoon van Achab, den Koning van Israël, *begon* Aházia, de zoon van Jehóram, den Koning van Juda, te regeren.

26 Twee en twintig jaar was Aházia oud, als hij Koning werd, en regeerde één jaar te Jerúzalem; en de naam zijner moeder was Athália, de dochter van Omri, den Koning van Israël.

27 En hij wandelde op den weg van het huis van Achab, en deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN, gelijk het huis van Achab; want hij was een schoonzoon van het huis van Achab.

28 En hij toog met Joram, den zoon van Achab, naar den strijd, te Ramoth in Gílead, tegen Házaël, den Koning van Syrië; en de Syriërs sloegen Joram.

29 Toen keerde de Koning Joram weder, opdat hij zich te Jizreël heelen liet van de slagen, die hem de Syriërs te Rama geslagen hadden, als hij streed tegen Házaël, den Koning van Syrië; en Aházia, de zoon van Jehóram, de Koning van Juda, kwam af, om Joram, den zoon van Achab, te Jizreël te bezien, want hij was krank.

HET 9 CAPITTEL.

TOEN riep de Profeet Elísa eenen van de zonen der Profeten, en hij zeide tot hem: Gord uwe lendenen, en

neem deze oliekruik in uwe hand, en ga
heen naar Ramoth in Gílead.
2 Als gij daar zult gekomen zijn, zoo
zie, waar Jehu, de zoon van Jósafat, den
zoon van Nimsi, is; en ga in, en doe hem
opstaan uit het midden zijner broede-
ren, en breng hem in eene binnenste
kamer.
3 En neem de oliekruik, en giet die uit
op zijn hoofd, en zeg: Zoo zegt de HEER:
Ik heb u tot Koning gezalfd over Israël.
Doe daarna de deur open, en vlied, en
vertoef niet.
4 Zoo ging de jongeling, die jongeling
van den Profeet, naar Ramoth in Gílead.
5 En toen hij inkwam, ziet, daar zaten
de hoofdmannen van het heir; en hij
zeide: Ik heb een woord aan u, ô hoofd-
man. En Jehu zeide: Tot wien van ons
allen? En hij zeide: Tot u, ô hoofd-
man.
6 Toen stond hij op en ging in huis;
hij dan goot de olie op zijn hoofd, en
hij zeide tot hem: Zoo zegt de HEER,
de God Israëls: Ik heb u gezalfd tot
Koning over het volk des HEEREN, over
Israël.
7 En gij zult het huis van Achab, uwen
heer, slaan; opdat ik het bloed van
mijne knechten, de Profeten, en het
bloed van alle knechten des HEEREN,
wreke van de hand van Izébel.
8 En het gansche huis van Achab zal
omkomen; en ik zal Achab uitroeijen
hem, die aan den want pist, ook den be-
slotene en verlatene in Israël.
9 Want ik zal het huis van Achab ma-
ken als het huis van Jeróbeam, den zoon
van Nebat, en als het huis van Báësa,
den zoon van Ahía.
10 Ook zullen de honden Izébel eten
op het stuk *lands* van Jizreël, en daar
zal niemand zijn, die *haar* begrave.
Toen deed hij de deur open en vlood.
11 En als Jehu uitging tot de knechten
zijns heeren, zeide men tot hem: Is het
al wel? waarom is deze onzinnige tot u
gekomen? En hij zeide tot hen: Gij
kent den man en zijne spraak.
12 Maar zij zeiden: Het is leugen;
geef het ons nu te kennen. En hij zeide:
Zóó en zóó heeft hij tot mij gesproken,
zeggende: Zoo zegt de HEER: Ik heb u
gezalfd tot Koning over Israël.
13 Toen haastten zij zich, en een iege-
lijk nam zijn kleed, en leide het onder
hem, op den hoogsten trap; en zij blie-
zen met de bazuin, en zeiden: Jehu is
Koning geworden!
14 Alzoo maakte Jehu, de zoon van
Jósafat, den zoon van Nimsi, eene ver-
bindtenis tegen Joram. (Joram nu had
Ramoth in Gílead bewaard, hij en
gansch Israël, uit oorzake van Házaël,
den Koning van Syrië;
15 Maar de Koning Joram was weder-
gekeerd, opdat hij zich te Jizreël heelen
liet van de slagen, die hem de Syriërs
geslagen hadden, als hij streed tegen
Házaël den Koning van Syrië.) En
Jehu zeide: Zoo het ulieder wil is, laat
niemand van de stad uittrekken, die
ontkome, om *dit* in Jizreël te gaan ver-
kondigen.
16 Toen reed Jehu, en toog naar Jiz-
reël, want Joram lag aldaar; en Aházia,
de Koning van Juda, was afgekomen,
om Joram te bezien.
17 De wachter nu stond op den toren
te Jizreël, en zag den hoop van Jehu,
als hij aankwam, en zeide: Ik zie eenen
hoop. Toen zeide Joram: Neem eenen
ruiter, en zend *dien* hun te gemoet, en
dat hij zegge: Is het vrede?
18 En de ruiter te paard toog heen hem
te gemoet, en zeide: Zoo zegt de Ko-
ning: Is het vrede? En Jehu zeide:
Wat hebt gij met den vrede te doen?
keer om naar achter mij. En de wach-
ter gaf het te kennen, zeggende: De
bode is tot hen gekomen, maar hij komt
niet weder.
19 Toen zond hij eenen anderen ruiter
te paard; en als deze tot hem gekomen
was, zeide hij: Zoo zegt de Koning: Is
het vrede? En Jehu zeide: Wat hebt
gij met den vrede te doen? keer om
naar achter mij.
20 En de wachter gaf dit te kennen,
zeggende: Hij is tot aan hen gekomen,
maar hij komt niet weder; en het drij-
ven is als het drijven van Jehu, den
zoon van Nimsi, want hij drijft onzin-
niglijk.
21 Toen zeide Joram: Span aan. En
men spande zijnen wagen aan. Zoo
toog Joram de Koning van Israël uit,
en Aházia, de Koning van Juda, een
ieder op zijnen wagen; en zij togen uit
Jehu te gemoet, en vonden hem op het
stuk *lands* van Naboth, den Jizreëliet.
22 Het geschiedde nu, als Joram Jehu
zag, dat hij zeide: Is het ook vrede, Je-
hu? Maar hij zeide: Wat vrede, zoo
lang de hoererijen van uwe moeder Izé-
bel, en hare tooverijen zoo vele zijn?
23 Toen keerde Joram zijne hand, en
vlood, en zeide tot Aházia: Het is be-
drog, Aházia!
24 Maar Jehu spande den boog met
volle hand, en schoot Joram tusschen
zijne armen, dat de pijl door zijn hart

uitging, en hij kromde zich in zijnen wagen.
25 Toen zeide *Jehu* tot Bidkar, zijnen hoofdman: Neem, werp hem op dat stuk lands van Naboth, den Jizreëliet; want gedenk, als ik en gij nevens elkander achter zijnen vader Achab reden, dat hem de HEER dezen last opleide, *zeggende:*
26 Zoo ik gister avond niet gezien heb het bloed van Naboth, en het bloed zijner zonen, zegt de HEER, en ik u dat niet vergelde op dit stuk *lands*, zegt de HEER. Nu dan, neem, werp hem op dat stuk *lands*, naar het woord des HEEREN.
27 Als Aházia, de Koning van Juda, *dat* zag, zoo vlood hij langs den weg van het huis des hofs; doch Jehu vervolgde hem achterna, en zeide: Sla hem ook op den wagen, aan den opgang naar Gur, die bij Jibleam is; en hij vlood naar Megiddo, en stierf aldaar.
28 En zijne knechten voerden hem naar Jerûzalem, en zij begroeven hem in zijn graf, bij zijne vaderen in de stad Davids.
29 In het elfde jaar nu van Joram, den zoon van Achab, was Aházia Koning geworden over Juda.
30 En Jehu kwam te Jizreël. Als Izébel *dat* hoorde, zoo blankette zij haar aangezigt, en versierde haar hoofd, en keek ten venster uit.
31 Toen nu Jehu ter poorte inkwam, zeide zij: Is het wel, ô Zimri, doodslager van zijnen heer?
32 En hij hief zijn aangezigt op naar het venster, en zeide: Wie is met mij? wie? Toen zagen op hem twee, drie kamerlingen.
33 En hij zeide: Stoot haar van boven neder. En zij stieten haar van boven neder, zoodat van haar bloed aan den wand en aan de paarden gesprengd werd; en hij vertrad haar.
34 Als hij nu ingekomen was, en gegeten en gedronken had, zeide hij: Ziet nu naar die vervloekte, en begraaf haar, want zij is eens Konings dochter.
35 En zij gingen henen om haar te begraven; doch zij vonden niet van haar, dan het bekkeneel, en de voeten, en de palmen van hare handen.
36 Toen kwamen zij weder, en gaven het hem te kennen, en hij zeide: Dit is het woord des HEEREN, hetwelk hij gesproken heeft door de dienst van zijnen knecht Elía, den Thisbiet, zeggende: Op het stuk *lands* van Jizreël zullen de honden het vleesch van Izébel eten.
37 En het doode ligchaam van Izébel zal zijn gelijk mest op het veld, in het stuk *lands* van Jizreël, dat men niet zal kunnen zeggen: Dit is Izébel.

HET 10 CAPITTEL.

ACHAB nu had zeventig zonen te Samaria; en Jehu schreef brieven, welke hij zond naar Samaria, tot de oversten van Jizreël, de oudsten, en tot de voedsterheeren van Achab, zeggende:
2 Wanneer nu deze brief tot u zal gekomen zijn, dewijl de zonen van uwen heer bij u zijn, ook de wagenen en de paarden bij u zijn, mitsgaders eene vaste stad, en wapenen;
3 Zoo ziet naar den besten en geregtigsten van de zonen uwes heeren, zet dien op zijns vaders troon; en strijdt voor het huis uwes heeren.
4 Doch zij vreesden gansch zeer, en zeiden: Ziet, twee Koningen bestonden niet voor zijn aangezigt, hoe zouden wij dan bestaan?
5 Die dan over het huis was, en die over de stad was, en de oudsten, en de voedsterheeren zonden tot Jehu, zeggende: Wij zijn uwe knechten, en al wat gij tot ons zeggen zult, zullen wij doen; wij zullen niemand Koning maken: doe wat goed is in uwe oogen.
6 Toen schreef hij ten tweedemaal tot hen eenen brief, zeggende: Zoo gij de mijnen zijt, en gij naar mijne stem hoort, neemt de hoofden van de mannen, de zonen uwes heeren, en komt tot mij morgen omtrent dezen tijd naar Jizreël. (De zonen nu des Konings, zeventig mannen, waren bij de grooten der stad die hen opvoedden.)
7 Het geschiedde dan, als die brief tot hen kwam, dat zij de zonen des Konings namen, en zeventig mannen sloegen; en zij leiden hunne hoofden in korven, welke zij tot hem naar Jizreël zonden.
8 En er kwam een bode, en boodschapte hem, zeggende: Zij hebben de hoofden van de zonen des Konings gebragt. En hij zeide: Legt ze in twee hoopen, aan de deur der poort, tot morgen.
9 En het geschiedde des morgens, toen hij uitging, dat hij stil stond, en tot al het volk zeide: Gij zijt regtvaardig. Ziet, ik heb eene verbindtenis gemaakt tegen mijnen heer, en heb hem dood geslagen; en wie heeft alle dezen geslagen?
10 Weet nu, dat niets van het woord des HEEREN, hetwelk de HEER tegen het huis van Achab gesproken heeft, zal op de aarde vallen; want de HEER heeft

gedaan, hetgeen hij door de dienst van
zijnen knecht Elía gesproken heeft.
11 Daartoe sloeg Jehu al de overgeblevenen van het huis van Achab te Jizreël, en al zijne grooten, en zijne bekenden, en zijne priesteren; tot dat hij hem geenen overig liet overblijven.
12 En hij maakte zich op, en toog heen
en ging naar Samaria; en zijnde te
Beth-Héked der herderen op den weg,
13 Vond Jehu de broederen van Aházia, den Koning van Juda, en hij zeide: Wie zijt gijlieden? En zij zeiden: Wij zijn de broederen van Ahâzia, en zijn afgekomen, om de zonen des Konings en de zonen der Koningin te groeten.
14 Toen zeide hij: Grijpt hen levend.
En zij grepen hen levend; en zij sloegen ze bij den bornput van Beth-Héked, twee en veertig mannen, en hij liet niet éénen van hen over.
15 En van daar gegaan zijnde, zoo vond hij Jónadab, den zoon van Rechab, hem te gemoet, die hem groette; en hij zeide tot hem: Is uw hart regt, gelijk mijn hart met uw hart is? En Jónadab zeide: Het is, ja het is, geef uwe hand. En hij gaf zijne hand, en hij deed hem bij zich op den wagen klimmen.
16 En hij zeide: Ga met mij, en zie mijnen ijver aan voor den HEER. Zoo deden zij hem rijden op zijnen wagen.
17 En toen hij te Samaria kwam, sloeg
hij allen, die aan Achab te Samaria overgebleven waren, tot dat hij hem verdelgd had; naar het woord des HEEREN, dat hij tot Elía gesproken had.
18 En Jehu verzamelde al het volk, en
zeide tot hen: Achab heeft Baäl een weinig gediend, Jehu zal hem veel dienen.
19 Nu daarom roept alle Profeten van
Baäl, al zijne dienaren, en al zijne priesteren tot mij, dat niemand gemist worde; want ik heb eene groote offerande aan Baäl; al wie gemist wordt zal niet leven. Doch Jehu deed dit door listigheid, opdat hij de dienaren van Baäl ombragt.
20 Verder zeide Jehu: Heiligt Baäl
eenen verbods *dag*. En zij riepen *dien* uit.
21 Ook zond Jehu in het gansche Israël; en alle Baäls-dienaars kwamen, dat niet één man overbleef, die niet kwam: en zij kwamen in het huis van Baäl, dat het huis van Baäl vervuld werd van het eene einde tot het andere einde.
22 Toen zeide hij tot dengenen, die
over het kleederhuis was: Breng voor
alle dienaren van Baäl de kleeding uit.
En hij bragt voor hen de kleeding uit.
23 En Jehu kwam met Jónadab, den
zoon van Rechab, in het huis van Baäl; en hij zeide tot de dienaren van Baäl: Onderzoekt en ziet toe, dat hier misschien bij u niemand zij van de dienaren des HEEREN, maar de dienaren van Baäl alleen.
24 Toen zij nu inkwamen, om slagtofferen en brandofferen te doen, bestelde zich Jehu daar buiten tachtig mannen; en hij zeide: Zoo iemand van de mannen, die ik in uwe handen gebragt heb, ontkomt, zijne ziel zal voor deszelfs ziel zijn.
25 En het geschiedde, als hij voleindigd had het brandoffer te doen, dat Jehu zeide tot de trawanten en tot de hoofdmannen: Komt in, slaat hen, dat niemand uitkome. En zij sloegen ze met de scherpte des zwaards; en de trawanten en hoofdmannen wierpen ze weg: daarna kwamen zij tot de stad in het huis van Baäl;
26 En zij bragten de opgerigte beelden
uit het huis van Baäl, en verbrandden ze.
27 Zij braken ook het opgerigte beeld
van Baäl af; daartoe braken zij het huis van Baäl af, en maakten dat tot heimelijke gemakken, tot op dezen dag.
28 Alzoo verdelgde Jehu Baäl uit Israël.
29 Maar van de zonden van Jeróbeam,
den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed, na te volgen, week Jehu niet af, *te weten* van de gouden kalveren, die te Beth-el en die te Dan waren.
30 De HEER dan zeide tot Jehu: Daarom dat gij wel gedaan hebt, doende wat regt is in mijne oogen, *en* hebt aan het huis van Achab gedaan, naar alles, wat in mijn hart was, zullen uwe zonen tot het vierde gelid op den troon van Israël zitten.
31 Maar Jehu nam niet waar te wandelen in de wet des HEEREN, des Gods van Israël, met zijn gansche hart; hij week niet van de zonden Jeróbeams, die Israël zondigen deed.
32 In die dagen begon de HEER Israël
af te korten, want Házaël sloeg ze in alle landpalen van Israël.
33 Van de Jordaan af, tegen den opgang der zon, het gansche land van Gílead, der Gaditen, en der Rubeniten, en der Manassiten; van Aroër, dat aan de beek van Arnon is, en Gílead, en Basan.
34 Het overige nu der geschiedenissen

van Jehu, en al wat hij gedaan heeft, en al zijne magt, zijn die niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël?
35 En Jehu ontsliep met zijne vaderen, en zij begroeven hem te Samaria, en zijn zoon Jóahaz werd Koning in zijne plaats.
36 En de dagen, welke Jehu over Israël geregeerd heeft in Samaria, zijn acht en twintig jaren.

HET 11 CAPITTEL.

TOEN nu Athália, de moeder van Aházia, zag, dat haar zoon dood was, zoo maakte zij zich op, en bragt al het koninklijke zaad om.
2 Maar Joséba, de dochter van den Koning Joram, de zuster van Aházia, nam Joas, den zoon van Aházia, en stal hem uit het midden van des Konings zonen, die gedood werden, *zettende* hem en zijne voedster in eene slaapkamer; en zij verborgen hem voor Athália, dat hij niet gedood werd.
3 En hij was met haar verstoken in het huis des HEEREN zes jaren; en Athália regeerde over het land.
4 In het zevende jaar nu zond Jóiada, en nam de oversten van honderd met de hoofdmannen, en met de trawanten, en hij bragt ze tot zich, in het huis des HEEREN; en hij maakte een verbond met hen, en hij beëedigde hen in het huis des HEEREN, en hij toonde hun den zoon des Konings.
5 En hij gebood hun, zeggende: Dit is de zaak, die gij doen zult: een derde deel van u, die op den Sabbath ingaan, zullen de wacht waarnemen, van het huis des konings;
6 En een derde deel zal zijn aan de poort Sur; en een derde deel aan de poort achter de trawanten: zoo zult gij waarnemen de wacht van dit huis, tegen inbreking.
7 En de twee deelen van ulieden, allen, die op den Sabbath uitgaan, zullen de wacht van het huis des HEEREN waarnemen bij den Koning.
8 En gij zult den Koning rondom omsingelen, een ieder met zijne wapenen in zijne hand, en hij, die tusschen de ordeningen intreedt, zal gedood worden; en zijt gij bij den Koning, als hij uitgaat en als hij inkomt.
9 De oversten dan van honderd deden naar al wat de priester Jóiada geboden had, en namen ieder zijne mannen, die op den Sabbath ingingen, met degenen, die op den Sabbath uitgingen; en zij kwamen tot den priester Jóiada.
10 En de priester gaf aan de oversten van honderd de spiesen en de schilden, die van den Koning David geweest waren, die in het huis des HEEREN waren.
11 En de trawanten stonden, ieder met zijne wapenen in zijne hand, van de regterzijde van het huis, tot de linkerzijde van het huis, naar den altaar en naar het huis toe, bij den Koning rondom.
12 Daarna bragt hij des Konings zoon voort, en zette hem de kroon op, en *gaf hem* de getuigenis; en zij maakten hem Koning, en zalfden hem; daartoe klapten zij met de handen, en zeiden: De Koning leve!
13 Toen Athália hoorde de stem der trawanten *en* des volks, zoo kwam zij tot het volk in het huis des HEEREN.
14 En zij zag toe, en ziet, de Koning stond bij den pilaar, naar de wijze, en de oversten en de trompetten bij den Koning; en al het volk des lands was blijde en blies met trompetten. Toen verscheurde Athália hare kleederen, en zij riep: Verraad, verraad!
15 Maar de priester Jóiada gebood aan de oversten van honderd, die over het heir gesteld waren, en zeide tot hen: Brengt haar uit tot buiten de ordeningen, en doodt, die haar volgt, met het zwaard; want de priester had gezegd: Laat ze in het huis des HEEREN niet gedood worden.
16 En zij leiden de handen aan haar; en zij ging den weg van den ingang der paarden naar het huis des Konings, en zij werd daar gedood.
17 En Jóiada maakte een verbond tusschen den HEER, en tusschen den Koning, en tusschen het volk, dat het den HEERE tot een volk zoude zijn; mitsgaders tusschen den Koning en tusschen het volk.
18 Daarna ging al het volk des lands in het huis van Baäl, en zij braken het af; deszelfs altaren en beelden verbraken zij regt wel; en Mattan, den priester van Baäl, sloegen zij dood voor de altaren. De priester nu bestelde de ambten in het huis des HEEREN.
19 En hij nam de oversten van honderd, en de hoofdmannen, en de trawanten, en al het volk des lands; en zij bragten den Koning af uit het huis des HEEREN, en kwamen langs den weg van de poort der trawanten tot het huis des Konings, en hij zat op den troon der Koningen.
20 En al het volk des lands was blijde, en de stad werd stil, nadat zij Athália

met het zwaard gedood hadden *bij* des Konings huis.

21 Joas was zeven jaren oud, toen hij Koning werd.

HET 12 CAPITTEL.

IN het zevende jaar van Jehu werd Joas Koning, en regeerde veertig jaren te Jerûzalem; en de naam zijner moeder was Zibia van Ber-Séba.

2 En Joas deed dat regt was in de oogen des HEEREN, al zijne dagen, in welke de priester Jóiada hem onderwees.

3 Alleenlijk werden de hoogten niet weggenomen; het volk offerde en rookte nog op de hoogten.

4 En Joas zeide tot de priesters: Al het geld der geheiligde dingen, dat gebragt zal worden in het huis des HEEREN, *te weten* het geld desgenen, die overgaat *tot de getelden,* het geld van een ieder der personen *naar* zijne schatting, *en* al het geld, dat in ieders hart komt, om *het* te brengen in het huis des HEEREN,

5 Zullen de priesters tot zich nemen, een ieder van zijnen bekende; en zij zullen de breuken van het huis verbeteren, naar alles wat er voor breuk bevonden zal worden.

6 Maar het geschiedde in het drie en twintigste jaar van den Koning Joas, dat de priesters de breuken van het huis niet verbeterd hadden.

7 Toen riep de Koning Joas den priester Jóiada en de *andere* priesters, en zeide tot hen: Waarom verbetert gijlieden niet de breuken van het huis? Nu dan, neemt geen geld van uwe bekenden, dat gij het zoudt geven voor de breuken van het huis.

8 En de priesters bewilligden van het volk geen geld te nemen, noch de breuken van het huis te verbeteren.

9 Maar de priester Jóiada nam eene kist, en boorde een gat in haar deksel, en zette die bij den altaar ter regterhand, als iemand inkwam in het huis des HEEREN, en de priesters, die den dorpel bewaarden, staken daarin al het geld, dat ten huize des HEEREN gebragt werd.

10 Het geschiedde nu, als zij zagen, dat veel gelds in de kist was, dat des Konings schrijver met den hoogepriester opkwam, en zij bonden zamen en telden het geld, dat in het huis des HEEREN gevonden werd.

11 En zij gaven het geld wel gewogen in handen der verzorgers van het werk, die besteld waren over het huis des HEEREN; en zij besteedden het uit aan de timmerlieden en aan de bouwlieden, die het huis des HEEREN vermaakten;

12 En aan de metselaars en aan de steenhouwers, en om hout en gehouwen steenen te koopen; om de breuken van het huis des HEEREN te verbeteren; en voor al wat uitgegeven werd voor het huis, om *het* te verbeteren.

13 Evenwel werden niet gemaakt voor het huis des HEEREN zilveren schalen, gaffelen, sprengbekkens, trompetten, *noch* eenig gouden vat, of zilveren vat, van het geld, dat ten huize des HEEREN gebragt werd.

14 Maar zij gaven dat aan degenen, die het werk deden; en zij verbeterden daarmede het huis des HEEREN.

15 Daartoe eischten zij geene rekening van de mannen, aan wie zij dat geld in handen gaven, om aan degenen, die het werk deden, te geven, want zij handelden trouwelijk.

16 Het geld van schuldoffer, en het geld van zondofferen werd ten huize des HEEREN niet gebragt, het was voor de priesters.

17 Toen trok Házaël, de Koning van Syrië, op, en krijgde tegen Gath, en nam haar in; daarna stelde Házaël zijn aangezigt, om tegen Jerûzalem op te trekken.

18 Maar Joas, de Koning van Juda, nam al de geheiligde dingen, welke Jósafat, en Joram, en Aházia, zijne vaderen, de Koningen van Juda, geheiligd hadden, en zijne geheiligde dingen, en al het goud, dat gevonden werd in de schatten van het huis des HEEREN en van het huis des Konings, en zond het tot Házaël, den Koning van Syrië; toen trok hij op van Jerûzalem.

19 Het overige nu der geschiedenissen van Joas, en al wat hij gedaan heeft, is dat niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Juda?

20 En zijne knechten stonden op, en maakten eene verbindtenis, en sloegen Joas, in het huis Millo, dat afgaat naar Silla:

21 Want Józacar, de zoon van Simeath, en Józabad, de zoon van Somer, zijne knechten, sloegen hem, dat hij stierf; en zij begroeven hem met zijne vaderen in de stad Davids; en Amázia, zijn zoon, werd Koning in zijne plaats.

HET 13 CAPITTEL.

IN het drie en twintigste jaar van Joas, den zoon van Aházia, den Koning van Juda, werd Jóahaz, de zoon van Jehu, Koning over Israël, te Samaria, *en regeerde* zeventien jaren.

2 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN; want hij wandelde
na de zonden van Jeróbeam, den zoon
van Nebat, die Israël zondigen deed;
hij week daarvan niet af.
3 Daarom ontstak des HEEREN toorn
tegen Israël; en hij gaf hen in de hand
van Házaël, den Koning van Syrië, en
in de hand van Benhadad, den zoon van
Házaël, alle die dagen.
4 Doch Jóahaz bad des HEEREN aangezigt ernstiglijk aan; en de HEER verhoorde hem; want hij zag de verdrukking van Israël, dat de Koning van Syrië
hen verdrukte.
5 (Zoo gaf de HEER aan Israël eenen
verlosser, dat zij van onder de hand der
Syriërs uitkwamen; en de kinderen Israëls woonden in hunne tenten, als te
voren.
6 Nogtans weken zij niet af van de
zonden van het huis van Jeróbeam, die
Israël zondigen deed; *maar* hij wandelde daarin: en het bosch bleef ook staan
te Samaria.)
7 Want hij had Jóahaz geen volk laten
overblijven dan vijftig ruiteren, en tien
wagenen, en tien duizend voetvolks;
want de Koning van Syrië had hen
omgebragt, en had hen dorschende gemaakt als stof.
8 Het overige nu der geschiedenissen
van Jóahaz, en al wat hij gedaan heeft,
en zijne magt, zijn die niet geschreven
in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël?
9 En Jóahaz ontsliep met zijne vaderen, en zij begroeven hem te Samaria:
en Joas zijn zoon regeerde in zijne
plaats.
10 In het zeven en dertigste jaar van
Joas, den Koning van Juda, werd Joas,
de zoon van Jóahaz, Koning over Israël
te Samaria, *en regeerde* zestien jaren.
11 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN; hij week niet af van
al de zonden van Jeróbeam, den zoon
van Nebat, die Israël zondigen deed,
maar hij wandelde daarin.
12 Het overige nu der geschiedenissen
van Joas, en al wat hij gedaan heeft, en
zijne magt, waarmede hij gestreden
heeft tegen Amázia, den Koning van
Juda, zijn die niet geschreven in het
boek van de Kronijken der Koningen
van Israël?
13 En Joas ontsliep met zijne vaderen,
en Jeróbeam zat op zijnen troon. En
Joas werd begraven te Samaria, bij de
Koningen van Israël.
14 Elísa nu was krank geweest van
zijne krankheid, van welke hij stierf;
en Joas, de Koning van Israël was tot
hem afgekomen, en had geweend over
zijn aangezigt, en gezegd: Mijn vader,
mijn vader! wagen Israëls en zijne ruiteren!
15 En Elísa zeide tot hem: Neem eenen
boog en pijlen. En hij nam tot zich
eenen boog en pijlen.
16 En hij zeide tot den Koning van Israël: Leg uwe hand aan den boog, en
hij leide zijne hand *daar aan;* en Elísa
leide zijne handen op des Konings handen.
17 En hij zeide: Doe het venster open
tegen het oosten. En hij deed het open.
Toen zeide Elísa: Schiet. En hij schoot.
En hij zeide: Het is een pijl der verlossing des HEEREN, en een pijl der verlossing tegen de Syriërs, want gij zult de
Syriërs slaan in Afek, tot verdoens toe.
18 Daarna zeide hij: Neem de pijlen.
En hij nam ze. Toen zeide hij tot den
Koning van Israël: Sla tegen de aarde.
En hij sloeg driemaal; daarna stond hij
stil.
19 Toen werd de man Gods zeer toortig op hem, en zeide: Gij zoudt vijf of
zesmaal geslagen hebben, dan zoudt gij
de Syriërs tot verdoens toe geslagen
hebben; doch nu zult gij de Syriërs
driemaal slaan.
20 Daarna stierf Elísa, en zij begroeven hem. De benden nu der Moabiten
kwamen in het land met het ingaan des
jaars.
21 En het geschiedde, als zij eenen
man begroeven, dat zij, ziet, eene bende
zagen; zoo wierpen zij den man in het
graf van Elísa: en toen de man daarin
kwam in het gebeente van Elísa aanroerde, werd hij levend, en rees op zijne
voeten.
22 Házaël nu, de Koning van Syrië, verdrukte Israël, al de dagen van Jóahaz.
23 Doch de HEER was hun genadig, en
ontfermde zich over hen, en wendde
zich tot hen, om zijns verbonds wil met
Abraham, Izaak en Jakob; en hij wilde
ze niet verderven, en hij heeft hen niet
verworpen van zijn aangezigt, tot nu toe.
24 En Házaël, de Koning van Syrië,
stierf; en zijn zoon Benhadad werd Koning in zijne plaats.
25 Joas nu, de zoon van Jóahaz, nam
de steden weder in, uit de hand van
Benhadad, den zoon van Házaël, welke
hij uit de hand van Jóahaz, zijnen vader, met krijg genomen had; Joas sloeg
hem driemaal, en bragt de steden van
Israël weder.

HET 14 CAPITTEL.

IN het tweede jaar van Joas, den zoon
van Jóahaz, den Koning van Israël,
werd Amázia Koning, de zoon van Joas,
den Koning van Juda.
2 Vijf en twintig jaren was hij oud,
toen hij Koning werd, en regeerde ne-
gen en twintig jaren te Jerûzalem; en
de naam zijner moeder was Jóaddan
van Jerûzalem.
3 En hij deed dat regt was in de oogen
des HEEREN, nogtans niet gelijk zijn
vader David; hij deed naar alles, wat
zijn vader Joas gedaan had.
4 Alleenlijk werden de hoogten niet
weggenomen; het volk offerde en rookte
nog op de hoogten.
5 Het geschiedde nu, als het Koning-
rijk in zijne hand versterkt was, dat hij
zijne knechten sloeg, die den Koning,
zijnen vader, geslagen hadden.
6 Doch de kinderen der doodslagers
doodde hij niet; gelijk geschreven is in
het wetboek van Mozes, waar de HEER
geboden heeft, zeggende: De vaders
zullen voor de kinderen niet gedood
worden, en de kinders zullen voor de
vaders niet gedood worden; maar een
ieder zal om zijne zonde gedood worden.
7 Hij sloeg de Edomiten in het zoutdal
tien duizend, en nam Sela in met krijg,
en noemde haren naam Jokteël, tot op
dezen dag.
8 Toen zond Amázia boden tot Joas,
den zoon van Jóahaz, den zoon van Je-
hu, den Koning van Israël, zeggende:
Kom, laat ons elkanders aangezigt zien.
9 Maar Joas, de Koning van Israël,
zond tot Amázia, den Koning van Juda,
zeggende: De distel, die op den Líbanon
is, zond tot den ceder, die op den Líba-
non is, zeggende: Geef uwe dochter aan
mijnen zoon ter vrouw; maar het ge-
dierte des velds, dat op den Líbanon is,
ging voorbij, en vertrad den distel.
10 Gij hebt de Edomiten dapper gesla-
gen, daarom heeft uw hart zich verhe-
ven: heb de eer en blijf in uw huis,
want waarom zoudt gij u in het kwade
mengen, dat gij vallen zoudt, gij en
Juda met u?
11 Doch Amázia hoorde niet; daarom
toog Joas, de Koning van Israël, op, zoo-
dat hij en Amázia, de Koning van Juda,
elkanders aangezigten zagen te Beth-
Sémes, dat in Juda is.
12 En Juda werd geslagen voor het
aangezigt van Israël, en zij vloden, een
iegelijk in zijne tenten.
13 En Joas, de Koning van Israël, greep
Amázia, den Koning van Juda, den zoon
van Joas, den zoon van Aházia, te Beth-
Sémes, en kwam te Jerûzalem; en hij
brak aan den muur van Jerûzalem, van
de poort van Efraïm tot aan de hoek-
poort, vier honderd ellen.
14 En hij nam al het goud, en het zil-
ver, en al de vaten, die gevonden wer-
den in het huis des HEEREN, en in de
schatten van het huis des Konings, mits-
gaders gijzelaars; en hij keerde weder
naar Samaria.
15 Het overige nu der geschiedenissen
van Joas, wat hij gedaan heeft, en zijne
magt, en hoe hij gestreden heeft tegen
Amázia, den Koning van Juda, zijn die
niet geschreven in het boek van de
Kronijken der Koningen van Israël?
16 En Joas ontsliep met zijne vaderen,
en werd te Samaria begraven bij de Ko-
ningen van Israël; en zijn zoon Jeró-
beam werd Koning in zijne plaats.
17 Amázia nu de zoon van Joas, Ko-
ning van Juda, leefde na den dood van
Joas, den zoon van Jóahaz, den Koning
van Israël, vijftien jaren.
18 Het overige nu der geschiedenissen
van Amázia, is dat niet geschreven in
het boek van de Kronijken der Koningen
van Juda?
19 En zij maakten eene verbindtenis
tegen hem te Jerûzalem, dat hij vlugtte
naar Lachis; maar zij zonden hem na
tot Lachis, en doodden hem aldaar.
20 En zij bragtem hem op paarden;
en hij werd te Jerûzalem begraven, bij
zijne vaderen, in de stad Davids.
21 En het gansche volk van Juda nam
Azaria, (die nu zestien jaren oud was)
en zij maakten hem Koning in plaats
van zijnen vader Amázia.
22 Deze bouwde Elath, en bragt haar
weder aan Juda, nadat de Koning met
zijne vaderen ontslapen was.
23 En het vijftiende jaar van Amázia,
den zoon van Joas, den Koning van Ju-
da, werd te Samaria Koning, Jeróbeam,
de zoon van Joas, Koning over Israël,
en regeerde een en veertig jaren.
24 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN, hij week niet van
alle zonden van Jeróbeam, den zoon
van Nebat, die Israël zondigen deed.
25 Hij bragt ook weder de landpale
van Israël van den ingang van Hamath,
tot aan de zee van het vlakke veld;
naar het woord des HEEREN, des Gods
van Israël, dat hij gesproken had door
de dienst van zijnen knecht Jona, den
zoon van Amíthai, den Profeet, die van
Gath-héfer was.
26 Want de HEER zag, dat de ellende

van Israël zeer bitter was, en dat er geene opgeslotenen noch verlatenen waren, en dat Israël geenen helper had.
27 En de HEER had niet gesproken, dat hij den naam van Israël van onder den hemel verdelgen zou; maar hij verloste hen door de hand van Jeróbeam, den zoon van Joas.
28 Het overige nu der geschiedenissen van Jeróbeam, en al wat hij gedaan heeft, en zijne magt, hoe hij gekrijgd heeft, en hoe hij Damascus en Hamath tot Juda *behoorende*, aan Israël weder gebragt heeft, zijn die niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël?
29 En Jeróbeam ontsliep met zijne vaderen, met de Koningen van Israël; en zijn zoon Zacharía werd Koning in zijne plaats.

HET 15 CAPITTEL.

In het zeven en twintigste jaar van Jeróbeam, den Koning van Israël, werd Koning Azária, de zoon van Amázia, den Koning van Juda.
2 Hij was zestien jaren oud, toen hij Koning werd, en hij regeerde twee en vijftig jaren te Jerúzalem; en de naam zijner moeder was Jechólia van Jerúzalem.
3 En hij deed dat regt was in de oogen des HEEREN, naar al wat zijn vader Amázia gedaan had.
4 Alleenlijk werden de hoogten niet weggenomen; het volk offerde en rookte nog op de hoogten.
5 En de HEER plaagde den Koning, dat hij melaatsch werd tot den dag zijns doods; en hij woonde in een afgezonderd huis; doch Jotham, de zoon des Konings, was over het huis, rigtende het volk des lands.
6 Het overige nu der geschiedenissen van Azária, en al wat hij gedaan heeft, zijn die niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Juda?
7 En Azária ontsliep met zijne vaderen, en zij begroeven hem bij zijne vaderen, in de stad Davids; en zijn zoon Jotham werd Koning in zijne plaats.
8 In het acht en dertigste jaar van Azária, den Koning van Juda, regeerde Zacharía, de zoon van Jeróbeam, over Israël te Samaria, zes maanden.
9 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN, gelijk zijne vaderen gedaan hadden; hij week niet af van de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed.
10 En Sallum, de zoon van Jabes, maakte eene verbindtenis tegen hem, en sloeg hem voor het volk, en doodde hem; en hij werd Koning in deszelfs plaats.
11 Het overige nu der geschiedenissen van Zacharía, ziet, het is geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël.
12 Dit was het woord des HEEREN, dat hij gesproken had tot Jehu, zeggende: U zullen zonen van het vierde gelid op den troon van Israël zitten; en het is alzoo geschied.
13 Sallum, de zoon van Jabes, werd Koning, in het negen en dertigste jaar van Uzzia, den Koning van Juda; en hij regeerde eene volle maand te Samaria.
14 Want Menáhem, de zoon van Gadi, toog op van Thirza, en kwam te Samaria, en sloeg Sallum, den zoon van Jabes, te Samaria, en doodde hem, en werd Koning in zijne plaats.
15 Het overige nu der geschiedenissen van Sallum, en zijne verbindtenis, welke hij maakte, ziet, die zijn geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël.
16 Toen sloeg Menáhem Tifsah, met allen, die daarin waren, ook hunne landpalen van Thirza af; omdat men *voor hem* niet had opengedaan, zoo sloeg hij *hen*, al hunne bevruchte vrouwen hieuw hij in stukken.
17 In het negen en dertigste jaar van Azária, den Koning van Juda, werd Menáhem, de zoon van Gadi, Koning over Israël, *en regeerde* tien jaren te Samaria.
18 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN; hij week al zijne dagen niet af van de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed.
19 Toen kwam Pul, de Koning van Assyrië, tegen het land; en Menáhem gaf aan Pul duizend talenten zilvers, opdat zijne hand met hem zoude zijn, om het Koningrijk in zijne hand te sterken.
20 Menáhem nu bragt dit geld op van Israël, van alle geweldigen van vermogen, om den Koning van Assyrië te geven, voor elk man vijftig zilveren sikkels; alzoo keerde de Koning van Assyrië weder, en bleef daar niet in het land.
21 Het overige nu der geschiedenissen van Menáhem, en al wat hij gedaan heeft, is het niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël?
22 Daarna ontsliep Menáhem met zijne

vaderen; en zijn zoon Pekáhia werd Koning in zijne plaats.
23 In het vijftigste jaar van Azária, den Koning van Juda, werd Pekáhia, de zoon van Menáhem, Koning over Israël, *en regeerde* twee jaren te Samaria.
24 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN; hij week niet af van de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed.
25 En Pekah, de zoon van Remália, zijn hoofdman, maakte eene verbindtenis tegen hem, en sloeg hem te Samaria, in het paleis van het huis des Konings, met Argob en met Arie, en met hem vijftig mannen van de kinderen der Gíleaditen; alzoo doodde hij hem, en werd Koning in zijne plaats.
26 Het overige nu der geschiedenissen van Pekáhia, en al wat hij gedaan heeft, ziet, het is geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël.
27 In het twee en vijftigste jaar van Azária, den Koning van Juda, werd Pekah, de zoon van Remália, Koning over Israël, *en regeerde* twintig jaren te Samaria.
28 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN; hij week niet af van de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed.
29 In de dagen van Pekah, den Koning van Israël, kwam Tiglath-Piléser, de Koning van Assyrië, en nam Ijon in, en Abel-Beth-Mááca, en Janóah, en Kedes, en Hazor, en Gílead, en Galiléa, het gansche land van Nafthali; en hij voerde hen weg naar Assyrië.
30 En Hoséa, de zoon van Ela, maakte eene verbindtenis tegen Pekah, den zoon van Remália, en sloeg hem, en doodde hem, en werd Koning in zijne plaats; in het twintigste jaar van Jotham, den zoon van Uzzia.
31 Het overige nu der geschiedenissen van Pekah, en al wat hij gedaan heeft, ziet, het is geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Israël.
32 In het tweede jaar van Pekah, den zoon van Remália, den Koning van Israël, werd Jotham Koning, de zoon van Uzzia, Koning van Juda.
33 Vijf en twintig jaren was hij oud, als hij Koning werd, en hij regeerde zestien jaren te Jerûzalem; en de naam zijner moeder was Jerûsa, de dochter van Zadok.
34 En hij deed dat regt was in de oogen des HEEREN; naar alles, wat zijn vader Uzzia gedaan had, deed hij.
35 Alleenlijk werden de hoogten niet weggenomen; het volk offerde en rookte nog op de hoogten: deze bouwde de hooge poort aan het huis des HEEREN.
36 Het overige nu der geschiedenissen van Jotham, en al wat hij gedaan heeft, is het niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Juda?
37 In die dagen begon de HEER in Juda te zenden Rezin, den Koning van Syrië, en Pekah, den zoon van Remália.
38 En Jotham ontsliep met zijne vaderen, en werd begraven bij zijne vaderen in de stad van zijnen vader David: en zijn zoon Achaz werd Koning in zijne plaats.

HET 16 CAPITTEL.

IN het zeventiende jaar van Pekah, den zoon van Remália, werd Achaz Koning, de zoon van Jotham, den Koning van Juda.
2 Twintig jaar was Achaz oud, toen hij Koning werd, en hij regeerde zestien jaren te Jerûzalem; en hij deed niet dat regt was in de oogen des HEEREN zijns Gods, gelijk zijn vader David;
3 Want hij wandelde in den weg der Koningen van Israël; ja hij deed ook zijnen zoon door het vuur gaan, naar de gruwelen der Heidenen, die de HEER voor de kinderen Israëls verdreven had.
4 Hij offerde ook en rookte op de hoogten en op de heuvelen, ook onder alle groen geboomte.
5 Toen toog Rezin, de Koning van Syrië, op, met Pekah, den zoon van Remália, den Koning van Israël, naar Jerûzalem ten strijde; en zij belegerden Achaz, maar zij vermogten niet met strijden.
6 Te dierzelfder tijd bragt Rezin, de Koning van Syrië, Elath weder aan Syrië, en wierp de Joden uit Elath; en de Syriërs kwamen te Elath, en hebben daar gewoond tot op dezen dag.
7 Achaz nu zond boden tot Tiglath-Piléser, den Koning van Assyrië, zeggende: Ik ben uw knecht en uw zoon; kom op en verlos mij uit de hand van den Koning van Syrië, en uit de hand van den Koning van Israël, die zich tegen mij opmaken.
8 En Achaz nam het zilver en het goud, dat in het huis des HEEREN, en in de schatten van het huis des Konings gevonden werd, en hij zond den Koning van Assyrië een geschenk.
9 Zoo hoorde de Koning van Assyrië naar hem; want de Koning van Assyrië

toog op tegen Damascus, en nam haar
in, en voerde hen gevankelijk naar Kir;
en hij doodde Rezin.
10 Toen toog de Koning Achaz Tiglath-Piléser, den Koning van Assyrië, te gemoet, naar Damascus; en gezien hebbende eenen altaar, die te Damascus was, zoo zond de Koning Achaz aan den priester Uría de gelijkenis van den altaar, en deszelfs afbeelding, naar zijn gansche maaksel.
11 En Uría, de priester, bouwde eenen altaar, naar alles, wat de Koning Achaz van Damascus ontboden had; alzoo deed de priester Uría, tegen dat de Koning Achaz van Damascus kwam.
12 Als nu de Koning van Damascus gekomen was, zag de Koning den altaar; en de Koning naderde tot den altaar, en offerde daarop.
13 En hij stak zijn brandoffer aan, en zijn spijsoffer, en goot zijn drankoffer, en sprengde het bloed zijner dankofferen op dien altaar.
14 Maar den koperen altaar, die voor het aangezigt des HEEREN was, bragt hij van het voorste deel van het huis, van tusschen *zijnen* altaar, en van tusschen het huis des HEEREN, en hij zette het aan de zijde *zijns* altaars noordwaarts.
15 En de Koning Achaz gebood Uría, den priester, zeggende: Steek op den grooten altaar aan het morgen brandoffer, en het avond spijsoffer, en des Konings brandoffer, en zijn spijsoffer, en het brandoffer van al het volk des lands, en hun spijsoffer, en hunne drankofferen; en spreng daarop al het bloed des brandoffers, en al het bloed des slagtoffers; maar de koperen altaar zal mij zijn, om te onderzoeken.
16 En Uría, de priester, deed naar alles wat de Koning Achaz geboden had.
17 En de Koning Achaz sneed de lijsten der stellingen af, en nam van boven dezelve het waschvat weg, en deed de zee af van de koperen runderen, die daaronder waren; en hij zette die op eenen steenen vloer.
18 Daartoe nam hij het deksel des Sabbaths, hetwelk zij in het huis gebouwd hadden, en den buitensten ingang des Konings weg van het huis des HEEREN, van wege den Koning van Assyrië.
19 Het overige nu der geschiedenissen van Achaz, wat hij gedaan heeft, is het niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Juda?
20 En Achaz ontsliep met zijne vaderen, en werd begraven bij zijne vaderen, in de stad Davids; en Hizkía, zijn zoon, werd Koning in zijne plaats.

HET 17 CAPITTEL.

IN het twaalfde jaar van Achaz, den Koning van Juda, werd Hoséa, de zoon van Ela, Koning over Israël te Samaria, *en regeerde* negen jaren.
2 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN; evenwel niet, gelijk de Koningen van Israël, die vóór hem geweest waren.
3 Tegen hem toog op Salmanëser, Koning van Assyrië; en Hoséa werd zijn knecht, dat hij hem een geschenk gaf.
4 Maar de Koning van Assyrie bevond eene verbindtenis in Hoséa, dat hij tot So, den Koning van Egypte, boden gezonden had, en het geschenk aan den Koning van Assyrië niet als te voren van jaar tot jaar opbragt; zoo besloot hem de Koning van Assyrië, en bond hem in het gevangenhuis.
5 Want de Koning van Assyrië toog op in het gansche land; ja hij kwam op naar Samaria, en hij belegerde haar drie jaren.
6 In het negende jaar van Hoséa nam de Koning van Assyrië Samaria in, en voerde Israël weg in Assyrië, en deed hen wonen in Halah, en in Habor, aan de rivier Gozan, en in de steden der Meden.
7 Want het was geschied, dat de kinderen Israëls gezondigd hadden tegen den HEER, hunnen God, die hen uit Egypteland opgebragt had, van onder de hand van Faraö, den Koning van Egypte; en zij hadden andere Goden gevreesd;
8 En hadden gewandeld in de inzettingen der Heidenen, die de HEER voor het aangezigt der kinderen Israëls verdreven had, en der Koningen van Israël, die dezelve gemaakt hadden.
9 En de kinderen Israëls hadden de zaken, die niet regt zijn, tegen den HEER, hunnen God bemanteld; en hadden zich hoogten gebouwd in al hunne steden, van den wachttoren af tot de vaste steden toe.
10 En zij hadden zich staande beelden opgerigt en bosschen, op allen hoogen heuvel en onder alle groen geboomte.
11 En zij hadden daar gerookt op alle hoogten, gelijk de Heidenen, die de HEER van hunne aangezigten weggevoerd had; en zij hadden kwade dingen gedaan, om den HEER tot toorn te verwekken.
12 En zij hadden den drekgoden gediend, waarvan de HEER tot hen gezegd had: Gij zult deze zaak niet doen.

13 Als nu de HEER tegen Israël en te-
gen Juda, door de dienst van alle Pro-
feten, van alle zieners, betuigd had,
zeggende: Bekeert u van uwe booze
wegen, en houdt mijne geboden, *en* mij-
ne inzettingen, naar al de wet, welke ik
uwen vaderen geboden heb, en die ik
tot u door de hand van mijne knechten,
de Profeten, gezonden heb;
14 Zoo hoorden zij niet, maar zij ver-
hardden hunnen nek, gelijk de nek
hunner vaderen geweest was, die aan
den HEER, hunnen God, niet geloofd
hadden.
15 Daartoe verwierpen zij zijne inzet-
tingen, en zijn verbond, dat hij met
hunne vaderen gemaakt had, en zijne
getuigenissen, die hij tegen hen betuigd
had; en zij wandelden de ijdelheid na,
dat zij ijdel werden, en achter de Hei-
denen, die rondom hen waren, van wel-
ke de HEER hun geboden had, dat zij
niet doen zouden gelijk die.
16 Ja zij verlieten al de geboden des
HEEREN, huns Gods, en zij maakten zich
gegotene beelden, twee kalveren; en
maakten bosschen, en bogen zich voor
al het heir des hemels, en dienden Baäl.
17 Ook deden zij hunne zonen en hun-
ne dochteren door het vuur gaan, en ge-
bruikten waarzeggerijen, en gaven op
vogelgeschrei acht, en verkochten zich,
om te doen dat kwaad was in de oogen
des HEEREN, om hem tot toorn te ver-
wekken.
18 Daarom vertoornde zich de HEER
zeer over Israël, dat hij hen wegdeed
van zijn aangezigt; daar bleef niets
over, behalve den stam van Juda alleen.
19 Zelfs hield Juda de geboden des
HEEREN, huns Gods, niet; maar zij
wandelden in de inzettingen van Israël,
welke zij gemaakt hadden.
20 Zoo verwierp de HEER het gansche
zaad van Israël, en verdrukte hen, en
gaf hen in de hand der roovers, tot dat
hij hen van zijn aangezigt weggeworpen
had.
21 Want hij scheurde Israël van den
huize Davids af, en zij maakten Jeró-
beam, den zoon van Nebat, Koning; en
Jeróbeam dreef Israël af van achter den
HEER, en hij deed hen eene groote zon-
de zondigen.
22 Alzoo wandelden de kinderen Is-
raëls in alle zonden van Jeróbeam, die
hij gedaan had; zij weken daarvan niet
af,
23 Tot dat de HEER Israël van zijn
aangezigt wegdeed, gelijk hij gesproken
had door de dienst van al zijne knech-
ten, de Profeten: alzoo werd Israël weg-
gevoerd uit zijn land naar Assyrië, tot
op dezen dag.
24 De Koning nu van Assyrië bragt
volk van Babel, en van Chuta, en van
Ava, en van Hamath, en Sefarváïm, en
deed hen wonen in de steden van Sama-
ria, in de plaats der kinderen Israëls;
en zij namen Samaria erfelijk in, en
woonden in hare steden.
25 En het geschiedde in het begin van
hun wonen aldaar, dat zij den HEER niet
vreesden; zoo zond de HEER leeuwen
onder hen, die *eenigen* van hen dooden.
26 Daarom spraken zij tot den Koning
van Assyrië, zeggende: De volken, die
gij vervoerd hebt, en hebt doen wonen
in de steden van Samaria, weten de wij-
ze des Gods van het land niet; daarom
heeft hij leeuwen onder hen gezonden,
en ziet, zij dooden hen, dewijl zij niet
weten de wijze des Gods van het land.
27 Toen gebood de Koning van Assy-
rië, zeggende: Brengt eenen der pries-
teren daarheen, die gij van daar wegge-
voerd hebt, dat zij henen trekken, en
wonen aldaar; en dat hij hun leere de
wijze des Gods van het land.
28 Zoo kwam een uit de priesters, die
zij van Samaria weggevoerd hadden, en
woonde te Beth-el; en hij leerde hun,
hoe zij den HEER vreezen zouden.
29 Maar elk volk maakte zijne Goden;
en zij stelden ze in de huizen der hoog-
ten, die de Samaritanen gemaakt had-
den, elk volk in hunne steden, waarin
zij woonachtig waren.
30 Want de lieden van Babel maakten
Succhôth Benôth, en de lieden van Chut
maakten Nergal, en de lieden van Ha-
math maakten Asíma,
31 En de Avvieten maakten Nibha en
Tartak, en de Sefarviten verbandden
hunne zonen voor Adramélech en Ana-
mélech, de Goden van Sefarváïm, met
vuur.
32 Ook vreesden zij den HEER, en
maakten zich van hunne geringsten
priesters der hoogten, welke voor hen
dienst deden in de huizen der hoogten.
33 Zij vreesden den HEER, en dienden
ook hunnen Goden, naar de wijze der
volken, van welke zij die weggevoerd
hadden.
34 Tot op dezen dag toe doen zij naar
de eerste wijzen; zij vreezen den HEER
niet, en zij doen niet naar hunne inzet-
tingen, en naar hunne regten, en naar
de wet, en naar het gebod, dat de HEER
geboden heeft aan de kinderen van Ja-
kob, wien hij den naam Israël gaf.

35 Nogtans had de HEER een verbond met hen gemaakt, en had hun geboden, zeggende: Gij zult geen andere Goden vreezen, noch u voor hen nederbuigen, noch hun dienen, noch hun offerande doen.

36 Maar den HEER, die u uit Egypteland met groote kracht en met eenen uitgestrekten arm opgevoerd heeft, dien zult gij vreezen, en voor hem zult gij u buigen, en hem zult gij offerande doen;

37 En de inzettingen, en de regten, en de wet, en het gebod, die hij u geschreven heeft, zult gij waarnemen te doen ten allen dage; en gij zult andere Goden niet vreezen.

38 En het verbond, dat ik met u gemaakt heb, zult gij niet vergeten; en gij zult andere Goden niet vreezen.

39 Maar den HEER, uwen God, zult gij vreezen; en hij zal u redden uit hand van al uwe vijanden.

40 Doch zij hoorden niet, maar zij deden naar hunne eerste wijze.

41 Maar deze volken vreesden den HEER, en dienden hunnen gesnedenen beelden; ook doen hunne kinderen en hunne kindskinderen, gelijk hunne vaders gedaan hebben, tot op dezen dag.

HET 18 CAPITTEL.

HET geschiedde nu in het derde jaar van Hoséa den zoon van Ela, den Koning van Israël, *dat* Hizkía Koning werd, de zoon van Achaz, Koning van Juda.

2 Vijf en twintig jaren was hij oud, toen hij Koning werd, en hij regeerde negen en twintig jaren te Jerûzalem, en de naam zijner moeder was Abi, eene dochter van Zacharía.

3 En hij deed dat regt was in de oogen des HEEREN, naar alles, wat zijn vader David gedaan had.

4 Hij nam de hoogten weg, en brak de opgerigte beelden, en roeide de bosschen uit; en hij verbrijzelde de koperen slang, welke Mozes gemaakt had, omdat de kinderen Israëls tot die dagen toe haar gerookt hadden; en hij noemde haar Nehûstan.

5 Hij betrouwde op den HEER, den God van Israël, zoodat na hem zijns gelijke niet was onder alle Koningen van Juda, noch die vóór hem geweest waren.

6 Want hij kleefde den HEER aan, hij week niet van hem na te volgen, en hij hield zijne geboden, welke de HEER aan Mozes geboden had.

7 Zoo was de HEER met hem; overal, waar henen hij uittrok, handelde hij kloekelijk; daartoe viel hij af van den Koning van Assyrië, dat hij hem niet diende.

8 Hij sloeg de Filistijnen tot Gaza toe, en hare landpalen, van den wachttoren af tot de vaste steden toe.

9 Het geschiedde nu in het vierde jaar van den Koning Hizkía, (hetwelk was het zevende jaar van Hoséa, den zoon van Ela, den Koning van Israël) dat Salmanéser, de Koning van Assyrië, opkwam tegen Samaria, en haar belegerde.

10 En zij namen haar in ten einde van drie jaren, in het zesde jaar van Hizkía; het was het negende jaar van Hoséa, den Koning van Israël, als Samaria ingenomen werd.

11 En de Koning van Assyrië voerde Israël weg naar Assyrië, en deed hen leiden in Halah, en in Habor, bij de rivier Gozan, en in de steden der Meden.

12 Daarom dat zij aan de stem des HEEREN, huns Gods, niet waren gehoorzaam geweest, maar zijn verbond overtreden hadden; *en* al wat Mozes, de knecht des HEEREN, geboden had, dat hadden zij niet gehoord, noch gedaan.

13 Maar in het veertiende jaar van den Koning Hizkía, kwam Sanherib, de Koning van Assyrië, op tegen alle vaste steden van Juda, en nam dezelve in.

14 Toen zond Hizkía, de Koning van Juda, tot den Koning van Assyrië naar Lachis, zeggende: Ik heb gezondigd, keer af van mij; wat gij mij opleggen zult, zal ik dragen. Toen leide de Koning van Assyrië Hizkía, den Koning van Juda, op, drie honderd talenten zilvers, en dertig talenten gouds.

15 Alzoo gaf Hizkía al het zilver, dat gevonden werd in het huis des HEEREN en in de schatten van het huis des Konings.

16 Te dier tijd sneed Hizkía *het goud* af van de deuren van den Tempel des HEEREN, en van de posten, welke Hizkía, de Koning van Juda, had laten overtrekken, en gaf het aan den Koning van Assyrië.

17 Evenwel zond de Koning van Assyrië Tartan, en Rabsaris, en Rabsake, van Lachis tot den Koning Hizkía, met een zwaar heir naar Jerûzalem; en zij togen op, en kwamen naar Jerûzalem. En als zij opgetogen en gekomen waren, bleven zij staan bij den watergang des oppersten vijvers, welke is bij den hoogen weg van het veld des vollers.

18 En zij riepen tot den Koning: zoo ging tot hen uit Eliakim, de zoon van Hilkía, de hofmeester, en Sebna, de

schrijver, en Joah, de zoon van Asaf, de kanselier.
19 En Rabsake zeide tot hen: Zegt nu tot Hizkía: Zoo zegt de groote Koning, de Koning van Assyrië: Wat vertrouwen is dit, waarmede gij vertrouwt?
20 Gij zegt: (doch het is een woord der lippen) Daar is raad en magt tot den oorlog: op wien vertrouwt gij nu, dat gij tegen mij rebelleert?
21 Zie nu, vertrouwt gij u op dien gebroken rietstaf, op Egypte, op welken zoo iemand leunt, zoo zal hij in zijne hand gaan, en die doorboren; alzoo is Faraö, de Koning van Egypte, al dengenen, die op hem vertrouwen.
22 Maar zoo gij tot mij zegt: Wij vertrouwen op den HEER, onzen God; is hij die niet, wiens hoogten en wiens altaren Hizkía weggenomen heeft, en tot Juda en tot Jerûzalem gezegd heeft: Voor dezen altaar zult gij u buigen te Jerûzalem?
23 Nu dan, wedt toch met mijnen heer, den Koning van Assyrië, en ik zal u twee duizend paarden geven, zoo gij voor u de ruiters daarop zult kunnen geven.
24 Hoe zoudt gij dan het aangezigt van één' eenigen vorst van de geringste knechten mijns Heeren afkeeren? Maar gij vertrouwt op Egypte, om de wagenen en om de ruiteren.
25 Nu, ben ik zonder den HEER opgetogen tegen deze plaats, om die te verderven? De HEER heeft tot mij gezegd: Trek op tegen dat land, en verderf het.
26 Toen zeide Eliakim, de zoon van Hilkía, en Sebna, en Joah tot Rabsake: Spreek toch tot uwe knechten in het Syrisch, want wij verstaan het *wel;* en spreek met ons niet in het Joodsch, voor de ooren des volks, dat op den muur is.
27 Maar Rabsake zeide tot hen: Heeft mijn heer mij tot uwen heer en tot u gezonden, om deze woorden te spreken? is het niet tot de mannen, die op den muur zitten, dat zij met ulieden hunnen drek eten, en hunne pis drinken zullen?
28 Alzoo stond Rabsake, en riep met luide stem, in het Joodsch; en hij sprak en zeide: Hoort het woord des grooten Konings, des Konings van Assyrië.
29 Zoo zegt de Koning: Dat Hizkía u niet bedriege; want hij zal u niet kunnen redden uit zijne hand.
30 Daartoe dat Hizkía u niet doe vertrouwen op den HEER, zeggende: De HEER zal ons zekerlijk redden, en deze stad zal niet in de hand van den Koning van Assyrië gegeven worden.
31 Hoort naar Hizkía niet; want zoo zegt de Koning van Assyrië: Handelt met mij door een geschenk, en komt tot mij uit, en eet, een ieder *van* zijnen wijnstok, en een ieder *van* zijnen vijgeboom; en drinkt een ieder het water zijns bornputs;
32 Tot dat ik kom, en u haal in een land, als uw land, een land van koren en van most, een land van brood en van wijngaarden, een land van olijven, van olie en van honig; zoo zult gij leven en niet sterven; en hoort niet naar Hizkía, want hij hitst u op, zeggende: De HEER zal ons redden.
33 Hebben de Goden der volken, ieder zijn land, eenigzins gered uit de hand van den Koning van Assyrië?
34 Waar zijn de Goden van Hamath, en van Arpad? Waar zijn de Goden van Sefarváïm, Hena en Ivva? Ja hebben zij Samaria uit mijne hand gered?
35 Welke zijn het onder alle Goden der landen, die hun land uit mijne hand gered hebben, dat de HEER Jerûzalem uit mijne hand redden zou?
36 Doch het volk zweeg stil en antwoordde hem niet één woord; want het gebod des Konings was, zeggende: Gij zult hem niet antwoorden.
37 Toen kwam Eliakim, de zoon van Hilkía, de hofmeester, en Sebna, de schrijver, en Joah, de zoon van Asaf, de kanselier, tot Hizkía, met gescheurde kleederen; en zij gaven hem de woorden van Rabsake te kennen.

HET 19 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als de Koning Hizkía *dat* hoorde, zoo scheurde hij zijne kleederen, en bedekte zich met eenen zak, en ging in het huis des HEEREN.
2 Daarna zond hij Eliakim, den hofmeester, en Sebna, den schrijver, en de oudsten der priesteren, met zakken bedekt, tot Jesáia, den Profeet, den zoon van Amoz;
3 En zij zeiden tot hem: Alzoo zegt Hizkía: Deze dag is een dag der benaauwdheid, en der schelding, en der lastering; want de kinderen zijn gekomen tot aan de geboorte, en daar is geen kracht om te baren.
4 Misschien zal de HEER, uw God, hooren al de woorden van Rabsake, dien zijn heer, de Koning van Assyrië, gezonden heeft, om den levenden God te honen, en te schelden met woorden, welke de HEER, uw God, gehoord heeft; hef dan een gebed op voor het overblijfsel, dat gevonden wordt.

5 En de knechten van den Koning Hizkía kwamen tot Jesáia.
6 En Jesáia zeide tot hen: Zoo zult gij tot uwen heer zeggen: Zoo zegt de HEER: Vrees niet voor de woorden, welke gij gehoord hebt, waarmede de dienaars van den Koning van Assyrië mij gelasterd hebben.
7 Zie, ik zal eenen geest in hem geven, dat hij een gerucht hooren zal, en weder in zijn land keeren; en ik zal hem door het zwaard in zijn land vellen.
8 Zoo kwam Rabsake weder, en vond den Koning van Assyrië, strijdende tegen Libna; want hij had gehoord, dat hij van Lachis vertrokken was.
9 Als hij nu hoorde van Tirhaka, den Koning van Cusch, zeggen: Ziet, hij is uitgetogen, om tegen u te strijden; zond hij weder boden tot Hizkía, zeggende:
10 Zoo zult gij spreken tot Hizkía, den Koning van Juda, zeggende: Laat u uwen God niet bedriegen, op wien gij vertrouwt, zeggende: Jerûzalem zal in de hand des Konings van Assyrië niet gegeven worden.
11 Zie, gij hebt gehoord, wat de Koningen van Assyrië aan alle landen gedaan hebben, die verbannende; en zoudt gij gered worden?
12 Hebben de Goden der volken, die mijne vaders verdorven hebben, dezelve gered? *als* Gozan, en Haran, en Rezef, en de kinderen van Eden, die in Telasser waren?
13 Waar is de Koning van Hamath, en de Koning van Arpad, en de Koning der stad Sefarváïm, Hena en Ivva?
14 Als nu Hizkía de brieven uit de hand der boden ontvangen, en die gelezen had, ging hij op in het huis des HEEREN, en Hizkía breidde die uit voor het aangezigt des HEEREN.
15 En Hizkía bad voor het aangezigt des HEEREN, en zeide: O HEER, God van Israël, die tusschen de cherubim woont, gij zelf, gij alleen zijt de God van alle Koningrijken der aarde; gij hebt den hemel en de aarde gemaakt.
16 O HEER, neig uw oor en hoor; doe, HEER, uwe oogen open en zie; en hoor de woorden van Sanherib, die dezen gezonden heeft, om den levenden God te honen.
17 Waarlijk, HEER, de Koningen van Assyrië hebben die Heidenen, en hun land verwoest;
18 En zij hebben hunne Goden in het vuur geworpen, want zij waren geene Goden, maar het werk van menschen handen, hout en steen; daarom hebben zij die verdorven.
19 Nu dan, HEER, onze God, verlos ons toch uit zijne hand; zoo zullen alle Koningrijken der aarde weten, dat gij, HEER, alleen God zijt.
20 Toen zond Jesáia, de zoon van Amoz, tot Hizkía, zeggende: Zoo spreekt de HEER, de God van Israël: Dat gij tot mij gebeden hebt tegen Sanherib, den Koning van Assyrië, heb ik gehoord.
21 Dit is het woord, dat de HEER over hem gesproken heeft: De jonkvrouw, de dochter van Zion, veracht u, zij bespot u; de dochter van Jerûzalem schudt het hoofd achter u.
22 Wien hebt gij gehoond en gelasterd? en tegen wien hebt gij de stem verheven, en uwe oogen om hoog opgeheven? Tegen den Heilige Israëls.
23 Door middel uwer boden hebt gij den HEER gehoond, en gezegd: Ik heb met de menigte mijner wagenen beklommen de hoogten der bergen, de zijden van den Líbanon; en ik zal zijne hooge cederboomen, en zijne uitgelezene denneboomen afhouwen; en zal komen in zijne uiterste herberg, in het woud zijns schoonen velds.
24 Ik heb gegraven en heb gedronken vreemde wateren; en ik heb met mijne voetzolen alle rivieren der belegerde plaatsen verdroogd.
25 Hebt gij niet gehoord, dat ik zulks lang te voren gedaan heb? en dat van oude dagen af geformeerd heb? Nu heb ik het doen komen, dat gij zoudt zijn, om de vaste steden te verstoren tot woeste hoopen.
26 Daarom waren hare inwoners handeloos, zij waren verslagen en beschaamd; zij waren *als* het gras des velds, en de groene grasscheutjes, het hooi der daken, en het brandkoren, eer het over einde staat.
27 Maar ik weet uw zitten, en uw uitgaan, en uw inkomen, en uw woeden tegen mij.
28 Om uw woeden tegen mij, en dat uwe woeling voor mijne ooren opgekomen is, zoo zal ik mijnen haak in uwen neus leggen, en mijn gebit in uwe lippen, en ik zal u doen wederkeeren langs dien weg welken gij gekomen zijt.
29 En dit zij u een teeken, dat men *in* dit jaar eten zal, wat van zelf gewassen is; en in het tweede jaar, wat daarvan weder uitspruit; maar zaait in het derde jaar, en maait, en plant wijngaarden, en eet hunne vruchten.

30 Want het ontkomene, dat overge-
bleven is van het huis van Juda, zal
weder nederwaarts wortelen, en zal op-
waarts vrucht dragen.
31 Want van Jerûzalem zal het over-
blijfsel uitgaan, en het ontkomene van
den berg Zion: de ijver van den HEER
der heirscharen zal dit doen.
32 Daarom zoo zegt de HEER van den
Koning van Assyrië: Hij zal in deze
stad niet komen, noch eenen pijl daarin
schieten; ook zal hij *met* geen schild
daarvoor komen, en geenen wal daarte-
gen opwerpen.
33 Langs den weg, dien hij gekomen
is, langs dien zal hij wederkeeren; maar
in deze stad zal hij niet komen, zegt de
HEER.
34 Want ik zal deze stad beschermen,
om die te verlossen, om mijnent wil, en
om Davids, mijns knechts wil.
35 Het geschiedde dan in dienzelfden
nacht, dat de Engel des HEEREN uit-
voer, en sloeg in het leger van Assyrië
honderd vijf en tachtig duizend. En
toen zij zich des morgens vroeg op-
maakten, ziet, die allen waren doode
ligchamen.
36 Zoo vertrok Sanherib, de Koning
van Assyrië, en toog henen, en keerde
weder; en hij bleef te Níneve.
37 Het geschiedde nu, als hij in het
huis van Nisroth zijnen God zich neder-
boog, dat Adramélech en Sarézer *zijne
zonen* hem met het zwaard versloegen;
doch zij ontkwamen in het land van
Ararat: en Esar-Haddon zijn zoon, werd
Koning in zijne plaats.

HET 20 CAPITTEL.

IN die dagen werd Hizkía krank tot
stervens toe; en de Profeet Jesáia,
de zoon van Amoz, kwam tot hem, en
zeide tot hem: Zoo zegt de HEER: Geef
bevel aan uw huis, want gij zult ster-
ven, en niet leven.
2 Toen keerde hij zijn aangezigt om
naar den wand, en hij bad tot den HEER,
zeggende:
3 Och HEER! gedenk toch, dat ik voor
uw aangezigt in waarheid en met een
volkomen hart gewandeld, en wat goed
in uwe oogen is, gedaan heb. En Hiz-
kía weende gansch zeer.
4 Het gebeurde nu, als Jesáia uit het
middelvoorhof *nog* niet gegaan was, dat
het woord des HEEREN tot hem geschied-
de, zeggende:
5 Keer weder en zeg tot Hizkía, den
voorganger mijns volks: Zoo zegt de
HEER, de God van uwen vader David:
Ik heb uw gebed gehoord, ik heb uwe
tranen gezien; zie, ik zal u gezond ma-
ken; aan den derden dag zult gij opgaan
in het huis des HEEREN;
6 En ik zal vijftien jaren tot uwe da-
gen toedoen, en zal u uit de hand des
Konings van Assyrië verlossen, mitsga-
ders deze stad; en ik zal deze stad be-
schermen om mijnent wil, en om mijns
knechts Davids wil.
7 Daarna zeide Jesáia: Neemt eenen
klomp vijgen; en zij namen die, en lei-
den ze op de zweer; en hij werd gene-
zen.
8 Hizkía nu had gezegd tot Jesáia:
Welk is het teeken, dat de HEER mij
gezond maken zal, en dat ik op den
derden dag in des HEEREN huis zal op-
gaan?
9 En Jesáia zeide: Dit zal u een teeken
van den HEER zijn, dat de HEER het
woord, dat hij gesproken heeft, doen
zal: zal de schaduw tien graden voor-
waarts gaan, of tien graden achter-
waarts keeren?
10 Toen zeide Jehizkía: Het is der
schaduwe ligt, tien graden nederwaarts
te gaan; neen, maar dat de schaduw
tien graden achterwaarts keere.
11 En Jesáia, de Profeet, riep den
HEER aan; en hij deed de schaduw tien
graden achterwaarts keeren in de gra-
den, welke zij nederwaarts gegaan was,
in de graden van Achaz *zonnewijzer*.
12 Te dier tijd zond Berôdach Bála-
dan, de zoon van Baládan, de Koning
van Babel, brieven en een geschenk aan
Hizkía; want hij had gehoord, dat Hiz-
kía krank geweest was.
13 En Hizkía hoorde naar hen, en hij
toonde hun zijn gansche schathuis, het
zilver, en het goud, en de specerijen,
en de beste olie, en zijn wapenhuis, en
al wat gevonden werd in zijne schatten;
daar was geen ding in zijn huis, noch
in zijne gansche heerschappij, dat hij
hun niet toonde.
14 Toen kwam de Profeet Jesáia tot den
Koning Hizkía, en zeide tot hem: Wat
hebben die mannen gezegd, en van
waar zijn zij tot u gekomen? En Hizkía
zeide: Zij zijn uit een ver land geko-
men, uit Babel.
15 En hij zeide: Wat hebben zij ge-
zien in uw huis? En Hizkía zeide: Zij
hebben alles gezien, wat in mijn huis
is; geen ding is er in mijne schatten,
dat ik hun niet getoond heb.
16 Toen zeide Jesáia tot Hizkía: Hoor
des HEEREN woord.
17 Zie, de dagen komen, dat al wat in
uw huis is, en wat uwe vaderen tot de-

zen dag toe opgelegd hebben, naar
Bábel weggevoerd zal worden; daar
zal niets overgelaten worden, zegt de
HEER.
18 Daartoe zullen zij van uwe zonen,
die uit u zullen voortkomen, die gij ge-
winnen zult, nemen, dat zij hovelingen
zijn in het paleis des Konings van Babel.
19 Maar Hizkía zeide tot Jesáia: Het
woord des HEEREN, dat gij gesproken
hebt, is goed. Ook zeide hij: Zou het
niet, naardien vrede en waarheid in mij-
ne dagen wezen zal?
20 Het overige nu der geschiedenissen
van Hizkía, en al zijne magt, en hoe
hij den vijver en den watergang ge-
maakt heeft, en water in de stad ge-
bragt heeft, zijn die niet geschreven in
het boek van de Kronijken der Ko-
ningen van Juda?
21 En Hizkía ontsliep met zijne vade-
ren; en zijn zoon Manasse werd Koning
in zijne plaats.

HET 21 CAPITTEL.

MANASSE was twaalf jaren oud,
toen hij Koning werd, en hij re-
geerde vijf en vijftig jaren te Jerûza-
lem; en de naam zijner moeder was
Hefzi-ba.
2 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN, naar de gruwelen
der Heidenen, die de HEER voor het
aangezigt der kinderen Israëls uit de
bezitting verdreven had.
3 Want hij bouwde de hoogten weder
op, welke Hizkía, zijn vader, verdorven
had; en hij rigtte voor Baäl altaren op,
en maakte een bosch, gelijk Achab, de
Koning van Israël, gemaakt had, en boog
zich neder voor al het heir des hemels,
en diende ze.
4 En hij bouwde altaren in het huis
des HEEREN, waarvan de HEER gezegd
had: Te Jerûzalem zal ik mijnen naam
zetten.
5 Daartoe bouwde hij altaren voor al
het heir des hemels, in beide de voorho-
ven van het huis des HEEREN.
6 Ja hij deed zijnen zoon door het vuur
gaan, en pleegde guichelarij, en gaf op
vogelgeschrei acht; en hij stelde waar-
zeggers en duivelskunstenaren; hij deed
zeer veel kwaads in de oogen des HEE-
REN, om *hem* tot toorn te verwekken.
7 Hij stelde ook een gesneden beeld
van het bosch, dat hij gemaakt had, in
het huis, waarvan de HEER gezegd had
tot David en tot zijnen zoon Sálomo: In
dit huis, en in Jerûzalem, die ik uit alle
stammen van Israël verkoren heb, zal
ik mijnen naam zetten in eeuwigheid.
8 En ik zal niet voortvaren den voet
van Israël te bewegen uit het land, dat
ik aan hunne vaderen gegeven heb; al-
leenlijk, zoo zij waarnemen te doen,
naar alles, wat ik hun geboden heb, en
naar de gansche wet, die mijn knecht
Mozes hun geboden heeft.
9 Maar zij hoorden niet; want Manas-
se deed hen dwalen, dat zij erger deden
dan de Heidenen, die de HEER voor het
aangezigt der kinderen Israëls verdelgd
had.
10 Toen sprak de HEER door de dienst
van zijne knechten, de Profeten, zeg-
gende:
11 Dewijl Manasse, de Koning van Ju-
da, deze gruwelen gedaan heeft, erger
doende dan al wat de Amoriten gedaan
hebben, die vóór hem geweest zijn, ja
ook Juda door zijne drekgoden heeft
doen zondigen;
12 Daarom, alzoo zegt de HEER, de
God Israëls: Ziet, ik zal een kwaad
over Jerûzalem en Juda brengen, dat
een' ieder, die het hoort, beide zijne
ooren klinken zullen.
13 En ik zal over Jerûzalem het meet-
snoer van Samaria trekken, mitsgaders
het paslood van het huis van Achab;
en ik zal Jerûzalem uitwisschen, ge-
lijk men eenen schotel uitwischt; men
wischt dien uit, en men keert hem om
op zijne holligheid.
14 En ik zal het overblijfsel mijns erf-
deels verlaten, en zal hen in de hand
van hunne vijanden geven, en zij zullen
tot eenen roof en plundering worden
voor al hunne vijanden;
15 Daarom dat zij gedaan hebben het-
geen kwaad was in mijne oogen, en mij
tot toorn verwekt hebben, van dien dag,
dat hunne vaderen van Egypte uitge-
gaan zijn, ook tot op dezen dag toe.
16 Daartoe vergoot Manasse ook zeer
veel onschuldig bloed, tot dat hij Jerû-
zalem van het eene einde tot het andere
vervuld had; behalve zijne zonde, die
hij Juda zondigen deed, doende dat
kwaad was in de oogen des HEEREN.
17 Het overige nu der geschiedenissen
van Manasse, en al wat hij gedaan heeft,
en zijne zonde, welke hij gezondigd
heeft, zijn die niet geschreven in het
boek van de Kronijken der Koningen
van Juda?
18 En Manasse ontsliep met zijne va-
deren, en werd begraven in den hof van
zijn huis, in den hof van Uzza; en zijn
zoon Amon werd Koning in zijne plaats.
19 Amon was twee en twintig jaren
oud, toen hij Koning werd, en hij re-

geerde twee jaren te Jerûzalem; en de naam zijner moeder was Mesullémet, eene dochter van Haruz van Jotba.

20 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN, gelijk zijn vader Manasse gedaan had.

21 Want hij wandelde op al den weg, dien zijn vader gewandeld had, en hij diende den drekgoden, welken zijn vader gediend had, en hij boog zich voor die neder.

22 Zoo verliet hij den HEER, den God zijner vaderen, en hij wandelde niet op den weg des HEEREN.

23 En de knechten van Amon maakten eene verbindtenis tegen hem, en zij doodden den Koning in zijn huis.

24 Maar het volk des lands versloeg allen, die tegen den Koning Amon eene verbindtenis gemaakt hadden; en het volk des lands maakte zijnen zoon Josía Koning in zijne plaats.

25 Het overige nu der geschiedenissen van Amon, wat hij gedaan heeft, zijn die niet geschreven in het boek van de Kronijken der Koningen van Juda?

26 En men begroef hem in zijn graf, in den hof van Uzza; en zijn zoon Josía werd Koning in zijne plaats.

HET 22 CAPITTEL.

JOSIA was acht jaren oud, toen hij Koning werd, en regeerde een en dertig jaren te Jerûzalem; de naam zijner moeder was Jedída, eene dochter van Adáia, van Bozkath.

2 En hij deed dat regt was in de oogen des HEEREN; en hij wandelde op al den weg van zijnen vader David, en week niet af ter regter- noch ter linkerhand.

3 Het geschiedde nu in het achttiende jaar van den Koning Josía, dat de Koning den schrijver Safan, den zoon van Azália, den zoon van Mesullam, zond in het huis des HEEREN zeggende:

4 Ga op tot Hilkía, den hoogepriester, opdat hij het geld sommére, dat in het huis des HEEREN gebragt is, hetwelk de wachters des dorpels van het volk verzameld hebben;

5 En dat zij het geven in de hand der verzorgers van het werk, die besteld zijn over het huis des HEEREN; opdat zij het geven aan degenen, die het werk doen, dat in het huis des HEEREN is, om de breuken van het huis te verbeteren:

6 Aan de timmerlieden, en de bouwlieden, en de metselaars, en om hout en gehouwene steenen te koopen, om het huis te verbeteren.

7 Doch er werd met hen geene rekening gehouden van het geld, dat in hunne hand geleverd was, want zij handelden trouwelijk.

8 Toen zeide de hoogepriester Hilkía tot Safan, den schrijver: Ik heb het wetboek in het huis des HEEREN gevonden; en Hilkía gaf het boek aan Safan, die het las.

9 Daarna kwam Safan, de schrijver, tot den Koning, en bragt den Koning bescheid weder, en hij zeide: Uwe knechten hebben het geld, dat in het huis gevonden was, zamengebragt, en hebben het gegeven in de hand der verzorgers van het werk, die besteld waren over het huis des HEEREN.

10 Ook gaf Safan, de schrijver, den Koning te kennen, zeggende: De priester Hilkía heeft mij een boek gegeven. En Safan las het voor het aangezigt des Konings.

11 Het geschiedde nu, als de Koning de woorden des wetboeks hoorde, dat hij zijne kleederen scheurde.

12 En de Koning gebood Hilkía, den priester, en Ahíkam, den zoon van Safan, en Achbor, den zoon van Micháia, en Safan, den schrijver, en Asáia, den knecht des Konings, zeggende:

13 Gaat henen, vraagt den HEER voor mij, en voor het volk, en voor het gansche Juda, over de woorden dezes boeks, dat gevonden is; want de grimmigheid des HEEREN is groot, welke tegen ons aangestoken is, omdat onze vaderen niet gehoord hebben naar de woorden dezes boeks, om te doen naar al wat ons is voorgeschreven.

14 Toen gingen de priester Hilkía, en Ahíkam, en Achbor, en Safan, en Asáia henen tot de Profetes Hulda, de huisvrouw van Sallum, den zoon van Tikva, den zoon van Harhas, den kleederbewaarder, (zij nu woonde te Jerûzalem, in het tweede deel) en zij spraken tot haar.

15 En zij zeide tot hen: Zoo zegt de HEER, de God van Israël: Zegt tot den man, die u tot mij gezonden heeft:

16 Zoo zegt de HEER: Zie, ik zal kwaad over deze plaats brengen, en over hare inwoners, *namelijk* al de woorden des boeks, dat de Koning van Juda gelezen heeft.

17 Daarom dat zij mij verlaten, en anderen Goden gerookt hebben, opdat zij mij tot toorn verwekten met al het werk hunner handen, zoo zal mijne grimmigheid aangestoken worden tegen deze plaats, en niet uitgebluscht worden.

18 Maar tot den Koning van Juda, die u gezonden heeft om den HEER te vra-

gen, alzoo zult gij tot hem zeggen: Zoo zegt de HEER, de God Israëls: Aangaande de woorden, die gij gehoord hebt;
19 Omdat uw hart week geworden is, en gij u voor het aangezigt des HEEREN vernederd hebt, als gij hoordet, wat ik gesproken heb tegen deze plaats en derzelver inwoners, dat zij tot eene verwoesting en vloek zullen worden, en dat gij uwe kleederen gescheurd en voor mijn aangezigt geweend hebt; zoo heb ik *u* ook verhoord, spreekt de HEER.
20 Daarom zie, ik zal u verzamelen tot uwe vaderen, en gij zult met vrede in uw graf verzameld worden, en uwe oogen zullen al het kwaad niet zien, dat ik over deze plaats brengen zal. En zij bragten den Koning het antwoord weder.

HET 23 CAPITTEL.

TOEN zond de Koning henen, en tot hem verzamelden al de oudsten van Juda en Jerûzalem.
2 En de Koning ging op in het huis des HEEREN, en met hem alle man van Juda, en alle inwoners van Jerûzalem, en de priesters en Profeten, en al het volk, van den minste tot den meeste; en hij las voor hunne ooren al de woorden van het boek des verbonds, dat in het huis des HEEREN gevonden was.
3 De Koning nu stond aan den pilaar, en maakte een verbond voor des HEEREN aangezigt, om den HEER na te wandelen, en zijne geboden, en zijne getuigenissen, en zijne inzettingen te houden, met het gansche hart en met de gansche ziel, bevestigende de woorden dezes verbonds, die in dit boek geschreven zijn. En het gansche volk stond in dit verbond.
4 En de Koning gebood den hoogepriester Hilkía, en den priesteren der tweede ordening, en den dorpelbewaarders, dat zij uit den tempel des HEEREN alle gereedschap, dat voor Baäl, en voor het *beeld van het* bosch, en voor al het heir des hemels gemaakt was, uitbrengen zouden; en hij verbrandde dat buiten Jerûzalem in de velden van Kidron, en liet het stof daarvan naar Beth-el dragen.
5 Daartoe schafte hij de Chemárim af, welke de Koningen van Juda gesteld hadden, opdat men rooken zou op de hoogten, in de steden van Juda, en rondom Jerûzalem; mitsgaders, die voor Baäl, de zon, en de maan, en de *andere* planeten, en al het heir des hemels rookten.
6 Hij bragt ook het *beeld van het* bosch uit het huis des HEEREN weg, buiten Jerûzalem, tot de beek Kidron, en verbrandde het aan de beek Kidron, en vergruisde het tot stof; en hij wierp het stof daarvan op de graven der kinderen des volks.
7 Daartoe brak hij de huizen der schandjongens af, die aan het huis des HEEREN waren, alwaar de vrouwen huisjes voor het *beeld van het* bosch weefden.
8 En hij bragt al de priesters uit de steden van Juda, en verontreinigde de hoogten, waar die priesters gerookt hadden, van Geba af tot Ber-Séba toe; en hij brak de hoogten der poorten af, *ook* die aan de deur der poort van Jozua, den overste der stad, was, welke, aan iemands linkerhand was, in de stadspoort *gaande*.
9 Doch de priesters der hoogten offerden niet op den altaar des HEEREN te Jerûzalem; maar zij aten ongezuurde *brooden* in het midden van hunne broederen.
10 Hij verontreinigde ook Thofeth, dat in het dal der kinderen van Hinnom is, opdat niemand zijnen zoon of zijne dochter voor den Molech door het vuur deed gaan.
11 En hij schafte de paarden af, welke de Koningen van Juda voor de zon gesteld hadden, van den ingang in het huis des HEEREN, tot de kamer van Nathan-Mélech, den hoveling, die in Parvárim was; en de wagenen der zon verbrandde hij met vuur.
12 Verder de altaren, die op het dak der opperzaal van Achaz waren, welke de Koningen van Juda gemaakt hadden, mitsgaders de altaren, die Manasse in de twee voorhoven van het huis des HEEREN gemaakt had, brak de Koning af; en hij verbrijzelde ze van daar, en wierp het stof daarvan in de beek Kidron.
13 De hoogten ook, die vóór aan Jerûzalem waren, welke waren ter regterhand van den berg Mashith, die Sálomo, de Koning van Israël, voor Asthoreth, het verfoeisel der Zidoniërs, en voor Kamos, het verfoeisel der Moabiten, en voor Milchom, den gruwel der kinderen Ammons, gebouwd had, verontreinigde de Koning.
14 Insgelijks brak hij de opgerigte beelden, en roeide de bosschen uit; en hij vervulde derzelver plaats met menschenbeenderen.
15 Daartoe ook den altaar, die te Beth-el was, *en* de hoogte, welke Jeróbeam, de

zoon van Nebat, die Israël zondigen
deed, gemaakt had; zamen dien altaar
en die hoogte brak hij af; ja hij ver-
brandde de hoogte, hij vergruisde haar
tot stof, en hij verbrandde het bosch.
16 En als Josía zich omkeerde, zag hij
de graven, welke daar op den berg wa-
ren, en zond henen, en nam de been-
deren uit de graven, en verbrandde die
op den altaar, en verontreinigde dien,
naar het woord des HEEREN, hetwelk
de man Gods uitgeroepen had, die deze
woorden uitriep.
17 Verder zeide hij: Wat is dat voor
een grafteeken, hetwelk ik zie? En de
lieden der stad zeiden tot hem: Het is
het graf van den man Gods, die uit Juda
kwam, en deze dingen, welke gij tegen
dezen altaar van Beth-el gedaan hebt,
uitgeroepen heeft.
18 En hij zeide: Laat hem liggen, dat
niemand zijne beenderen verroere. Zoo
bevrijdden zij zijne beenderen, met de
beenderen van den Profeet, die uit Sa-
maria gekomen was.
19 Daartoe nam Josía ook weg al de
huizen der hoogten, die in de steden
van Samaria waren, welke de Koningen
van Israël gemaakt hadden, om *den*
HEER tot toorn te verwekken; en hij
deed dezelve naar al de daden, welke
hij te Beth-el gedaan had.
20 En hij slagtte al de priesters der
hoogten, die daar waren, op de altaren,
en verbrandde menschenbeenderen op
dezelve. Daarna keerde hij weder naar
Jerûzalem.
21 En de Koning gebood het gansche
volk, zeggende: Houdt den HEERE,
uwen God, Pascha, gelijk in dit boek
des verbonds geschreven is.
22 Want gelijk dit Pascha was er geen
gehouden, van de dagen der rigteren af,
die Israël gerigt hadden, noch in al de
dagen der Koningen van Israël, noch der
Koningen van Juda.
23 Maar in het achttiende jaar van
den Koning Josía, werd dit Pascha den
HEERE te Jerûzalem gehouden.
24 En ook deed Josía weg de waarzeg-
gers, en de duivelskunstenaars, en de
terafîm, en de drekgoden, en alle ver-
foeiselen, welke in het land van Juda
en in Jerûzalem gezien werden; opdat
hij bevestigde de woorden der wet, die
geschreven waren in het boek, dat de
priester Hilkía in het huis des HEEREN
gevonden had.
25 En vóór hem was geen Koning aan
hem gelijk, die zich tot den HEER, met
zijn gansche hart, en met zijne gansche
ziel, en met zijne gansche kracht, naar
al de wet van Mozes, bekeerd had; en
na hem stond zijns gelijke niet op.
26 Nogtans keerde zich de HEER van
den brand zijns grooten toorns niet af,
waarmede zijn toorn brandde tegen Ju-
da, om al de tergingen, waarmede Ma-
nasse hem getergd had.
27 En de HEER zeide: Ik zal Juda ook
van mijn aangezigt wegdoen, gelijk ik
Israël weggedaan heb; en ik zal deze
stad Jerûzalem verwerpen, welke ik
verkoren heb, en het huis, waarvan ik
gezegd heb: Mijn naam zal daar wezen.
28 Het overige nu der geschiedenissen
van Josía, en al wat hij gedaan heeft,
zijn die niet geschreven in het boek
van de Kronijken der Koningen van
Juda?
29 In zijne dagen toog Faraö Necho,
de Koning van Egypte, op tegen den
Koning van Assyrië, naar de rivier
Frath; en de Koning Josía toog hem te
gemoet, en hij doode hem te Megiddo,
als hij hem gezien had.
30 En zijne knechten voerden hem
dood op eenen wagen, van Megiddo, en
bragten hem te Jerûzalem, en begroe-
ven hem in zijn graf, en het volk des
lands nam Jóahaz, den zoon van Josía,
en zij zalfden hem, en maakten hem
Koning in zijns vaders plaats.
31 Drie en twintig jaren was Jóahaz
oud, toen hij Koning werd, en hij re-
geerde drie maanden te Jerûzalem; en
de naam zijner moeder was Hamútal,
de dochter van Jeremía van Libna.
32 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN, naar alles, wat zijne
vaderen gedaan hadden.
33 Doch Faraö Necho liet hem binden
te Ribla in het land van Hamath, opdat
hij te Jerûzalem niet regeren zou; en
hij leide het land eene boete op van
honderd talenten zilvers en één talent
gouds.
34 Ook maakte Faraö Necho Eliákim,
den zoon van Josía, Koning, in de plaats
van zijnen vader Josía, en veranderde
deszelfs naam in Jóiakim; maar Jóahaz
nam hij mede, en hij kwam in Egypte,
en stierf aldaar.
35 En Jóiakim gaf dat zilver en dat
goud aan Faraö; doch hij schatte het
land, om dat geld naar het bevel van
Faraö te geven; van een ieder naar
zijne schatting eischte hij het zilver en
goud af van het volk des lands, om aan
Faraö Necho te geven.
36 Vijf en twintig jaren was Jóiakim
oud, toen hij Koning werd, en hij re-

geerde elf jaren te Jerûzalem; en de
naam zijner moeder was Zebudda, eene
dochter van Pedáia, van Ruma.
37 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN, naar alles, wat zijne
vaders gedaan hadden.

HET 24 CAPITTEL.

IN zijne dagen toog Nebukadnézar,
de Koning van Babel, op, en Jóia-
kim werd zijn knecht drie jaren; daar-
na keerde hij zich om, en rebelleerde
tegen hem.
2 En de HEER zond tegen hem de ben-
den der Chaldeën, en de benden der Sy-
riërs, en de benden der Moabiten, en
de benden der kinderen Ammons, en
zond hen tegen Juda, om het te verder-
ven, naar het woord des HEEREN, het-
welk hij gesproken had door de dienst
van zijne knechten, de Profeten.
3 Zekerlijk geschiedde *dit* naar het be-
vel des HEEREN tegen Juda, dat hij ze
van zijn aangezigte wegdeed, om de
zonden van Manasse, naar alles, wat hij
gedaan had;
4 Als ook *om* het onschuldig bloed,
hetwelk hij vergoten had, zoodat hij
Jerûzalem met onschuldig bloed ver-
vuld had; daarom wilde de HEER niet
vergeven.
5 Het overige nu der geschiedenissen
van Jóiakim, en al wat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek van
de Kronijken der Koningen van Juda?
6 En Jóiakim ontsliep met zijne vade-
ren; en zijn zoon Jóiachin werd Koning
in zijne plaats.
7 De Koning nu van Egypte toog voor-
taan niet meer uit zijn land; want de
Koning van Babel had, van de rivier
van Egypte af tot aan de rivier Frath,
ingenomen al wat van den Koning van
Egypte was.
8 Jóiachin was achttien jaar oud, toen
hij Koning werd, en hij regeerde drie
maanden te Jerûzalem; en de naam
zijner moeder was Nehústha, eene doch-
ter van Elnáthan, van Jerûzalem.
9 En hij deed dat kwaad was in de oo-
gen des HEEREN, naar alles, wat zijn
vader gedaan had.
10 Te dier tijd togen de knechten van
Nebukadnézar, den Koning van Babel,
naar Jerûzalem; en de stad werd bele-
gerd.
11 Zelfs kwam Nebukadnézar, de Ko-
ning van Babel, tegen de stad, als zijne
knechten die belegerden.
12 Toen ging Jóiachin, de Koning van
Juda, uit tot den Koning van Babel, hij,
en zijne moeder, en zijne knechten, en
zijne vorsten, en zijne hovelingen; en
de Koning van Babel nam hem *gevan-
gen* in het achtste jaar zijner regering.
13 En hij bragt van daar uit al de
schatten van het huis des HEEREN, en
de schatten van het huis des Konings;
en hij hieuw alle gouden vaten af, wel-
ke Sálomo, de Koning van Israël, in den
tempel des HEEREN gemaakt had, gelijk
de HEER gesproken had.
14 En hij voerde gansch Jerûzalem
weg, mitsgaders al de vorsten, en alle
strijdbare helden, tien duizend gevan-
genen, en alle timmerlieden en smeden;
niemand werd overgelaten, dan het arme
volk des lands.
15 Zoo voerde hij Jóiachin weg naar
Babel, mitsgaders des Konings moeder,
en des Konings vrouwen, en zijne hove-
lingen; daartoe de magtigen des lands
bragt hij gevankelijk van Jerûzalem
naar Babel;
16 En alle kloeke mannen tot zeven
duizend, en timmerlieden en smeden
tot één duizend, *en* alle helden, die ten
oorlog geoefend waren; dezen bragt de
Koning van Babel gevankelijk naar
Babel.
17 En de Koning van Babel maakte
Mattánia, deszelfs oom, Koning in plaats
van hem, en veranderde diens naam in
Zedekía.
18 Zedekía was één en twintig jaren
oud, als hij Koning werd, en hij regeer-
de elf jaren te Jerûzalem; en de naam
zijner moeder was Hamútal, eene doch-
ter van Jeremía, van Libna.
19 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN, naar alles, wat Jó-
iakim gedaan had.
20 Want het geschiedde, om den toorn
des HEEREN tegen Jerûzalem en tegen
Juda, tot dat hij hen van zijn aangezigt
weggeworpen had. En Zedekía rebel-
leerde tegen den Koning van Babel.

HET 25 CAPITTEL.

EN het geschiedde in het negende
jaar zijner regering, in de tiende
maand, op den tienden der maand, *dat*
Nebukadnézar, de Koning van Babel,
kwam tegen Jerûzalem, hij en zijn
gansche heir, en zich legerde tegen
haar; en zij bouwden tegen haar sterk-
ten rondom.
2 Zoo kwam de stad in belegering, tot
in het elfde jaar van den Koning Ze-
dekía.
3 Op den negenden der *vierde* maand,
als de honger in de stad sterk werd, en
het volk des lands geen brood had,
4 Toen werd de stad doorgebroken, en

al de krijgslieden *vloden* des nachts langs
den weg der poort, tusschen de twee
muren, welke aan des Konings hof wa-
ren, (de Chaldeën nu waren tegen de
stad rondom) en *de Koning* trok *langs*
den weg des vlakken velds.
5 Doch het heir der Chaldeën jaagde
den Koning achterna, en zij achterhaal-
den hem in de vlakke velden van Jéri-
cho, en al zijn heir werd van bij hem
verstrooid.
6 Zij dan grepen den Koning, en voer-
den hem opwaarts tot den Koning van
Babel, naar Ribla; en zij spraken een
oordeel tegen hem.
7 En zij slagtten de zonen van Zedekía
voor zijne oogen, en men verblindde Ze-
dekías oogen, en zij bonden hem met
twee koperen ketenen, en voerden hem
naar Babel.
8 Daarna in de vijfde maand, op den
zevenden der maand (dit was het ne-
gentiende jaar van Nebukadnézar, den
Koning van Babel) kwam Nebuzâradan,
de overste der trawanten, de knecht des
Konings van Babel, te Jerûzalem.
9 En hij verbrandde het huis des HEE-
REN, en het huis des Konings, mitsga-
ders alle huizen van Jerûzalem; en alle
huizen der grooten verbrandde hij met
vuur.
10 En het gansche heir der Chaldeën,
dat met den overste der trawanten was,
brak de muren van Jerûzalem ron-
dom af.
11 Het overigé nu des volks, die in de
stad overgelaten waren, en de afvalli-
gen, die tot den Koning van Babel ge-
vallen waren, en het overige der me-
nigte, voerde Nebuzâradan, de overste
der trawanten, gevankelijk weg.
12 Maar van de armsten des lands liet
de overste der trawanten *eenige* ove-
rig tot wijngaardeniers en tot akkerlie-
den.
13 Verder braken de Chaldeën de ko-
peren pilaren, die in het huis des HEE-
REN waren, en de stellingen, en de
koperen zee, die in het huis des HEE-
REN was; en zij voerden het koper
daarvan naar Babel.
14 Zij namen ook de potten, en de
schoffelen, en de gaffelen, en de rook-
schalen, en al de koperen vaten, waar-
mede men de dienst deed.
15 En de overste der trawanten nam
weg de wierookvaten en de sprengbek-
kens, wat geheel goud en wat geheel
zilver was.
16 De twee pilaren, de ééne zee, en de
stellingen, welke Sálomo voor het huis
des HEEREN gemaakt had; het koper
van alle deze vaten was zonder gewigt.
17 De hoogte van éénen pilaar was
achttien ellen, en het kapiteel daarop
was koper; en de hoogte des kapiteels
was drie ellen; en het net, en de gra-
naatappelen op het kapiteel rondom,
waren allen van koper; en hieraan ge-
lijk had de andere pilaar, met het net.
18 Ook nam de overste der trawanten
Seráia, den hoofdpriester, en Zefania,
den tweeden priester, en de drie dorpel-
bewaarders.
19 En uit de stad nam hij eenen hove-
ling, die over de krijgslieden gesteld
was, en vijf mannen uit degenen, die
des Konings aangezigt zagen, die in de
stad gevonden werden, mitsgaders den
oversten schrijver des heirs, die het volk
des lands ten oorlog opschreef, en zestig
mannen van het volk des lands, die in de
stad gevonden werden.
20 Als Nebuzâradan, de overste der
trawanten, dezen genomen had, zoo
bragt hij ze tot den Koning van Babel
naar Ribla.
21 En de Koning van Babel sloeg hen,
en doodde hen te Ribla, in het land van
Hamath. Alzoo werd Juda uit zijn land
gevankelijk weggevoerd.
22 Maar aangaande het volk, dat in
het land van Juda overgebleven was,
dat Nebukadnézar, de Koning van Ba-
bel, had laten overblijven, daarover
stelde hij Gedália, den zoon van Ahí-
kam, den zoon van Safan.
23 Toen nu al de oversten der heiren,
zij en hunne mannen, hoorden, dat de
Koning van Babel Gedália tot overste
gesteld had, kwamen zij tot Gedália te
Mizpa: namelijk, Ismaël, de zoon van
Nethánia, en Jóhanan, de zoon van Ka-
réach, en Seráia, de zoon van Tanhú-
meth, de Netofatiet, en Jaäzánia, de
zoon van den Maächatiet, zij en hunne
mannen.
24 En Gedália zwoer hun en hunnen
mannen, en zeide tot hen: Vreest niet
van te zijn knechten der Chaldeën, blijft
in het land, en dient den Koning van
Babel, zoo zal het u wel gaan.
25 Maar het geschiedde in de zevende
maand, dat Ismaël, de zoon van Ne-
thánia, den zoon van Elisáma, van Ko-
ninklijk zaad, kwam, en tien mannen
met hem; en zij sloegen Gedália, dat
hij stierf, mitsgaders de Joden en de
Chaldeën, die met hem te Mizpa wa-
ren.
26 Toen maakte zich al het volk op,
van den minste tot den meeste, en de

oversten der heiren, en zij kwamen in Egypte, want zij vreesden voor de Chaldeeën.
27 Het geschiedde daarna in het zeven en dertigste jaar der wegvoering van Jóiachin, den Koning van Juda, in de twaalfde maand, op den zeven en twintigsten der maand, dat Evilmeródach, de Koning van Babel, in het jaar, als hij Koning werd, het hoofd van Jóiachin, den Koning van Juda, uit het gevangenhuis verhief.
28 En hij sprak vriendelijk met hem, en stelde zijnen stoel boven den stoel der Koningen, die bij hem te Babel waren.
29 En hij veranderde de kleederen zijner gevangenis, en hij at geduriglijk brood voor zijn aangezigt, al de dagen zijns levens.
30 En aangaande zijne tering, eene gedurige tering werd hem van den Koning gegeven, elk dagelijks bestemde deel op zijnen dag, al de dagen zijns levens.

HET EERSTE BOEK

DER

K R O N IJ K E N.

HET EERSTE CAPITTEL.

ADAM, Seth, Enos,
2 Kenan, Mahalaleël, Jered,
3 Henoch, Methúsalah, Lamech,
4 Noach, Sem, Cham en Jafeth.
5 De kinderen van Jafeth waren Gomer, en Magog, en Madai, en Javan, en Tubal, en Mesech, en Tiras.
6 En de kinderen van Gomer waren Askenaz, en Difat, en Togárma.
7 En de kinderen van Javan waren Elísa en Tharsísa, de Chittiten en Dodaniten.
8 De kinderen van Cham waren Cusch en Mizraïm, Put en Kanaän.
9 En de kinderen van Cusch waren Seba, en Havíla, en Sabta, en Raëma, en Sábtecha; en de kinderen van Raëma waren Scheba en Dedan.
10 Cusch nu gewon Nimrod; deze begon geweldig te zijn op aarde.
11 En Mizraïm gewon de Luditen, en de Anamiten, en de Lehabiten, en de Naftuhiten,
12 En de Pathrusiten, en de Casluchiten, (van welke de Filistijnen zijn voortgekomen,) en de Cafthoriten.
13 Kanaän nu gewon Zidon, zijnen eerstgeborene, en Heth,
14 En den Jebusiet, en den Amoriet, en den Girgasiet,
15 En den Hiviet, en den Arkiet, en den Siniet,
16 En den Arvadiet, en den Zemariet, en den Hamathiet.
17 De kinderen van Sem waren Elam, en Assur, en Arfachsad, en Lud, en Aram, en Uz, en Hul, en Gether, en Mesech.
18 Arfachsad nu gewon Selah, en Selah gewon Heber.
19 Aan Heber nu zijn twee zonen geboren: de naam des eenen was Peleg, omdat in zijne dagen het aardrijk verdeeld is, en de naam van zijnen broeder was Joktan.
20 En Joktan gewon Almódad, en Selef, en Hazarmáveth, en Jerah;
21 En Hadóram, en Uzal, en Dikla;
22 En Ebal, en Abímaël, en Scheba;
23 En Ofir, en Havíla, en Jobab. Alle dezen waren zonen van Joktan.
24 Sem, Arfachsad, Selah,
25 Heber, Peleg, Rehu,
26 Serug, Nahor, Terah,
27 Abram; deze is Abraham.
28 De kinderen van Abraham waren Izaak en Ismaël.
29 Dit zijn hunne geboorten: de eerstgeborene van Ismaël was Nebáioth, en Kedar, en Adbeël, en Mibsam,
30 Misma, en Duma, Massa, Hadad en Thema,
31 Jetur, Nafis, en Kedma; deze zijn de kinderen van Ismaël.
32 De kinderen nu van Ketûra, Abrahams bijwijf: *die* baarde Zimran, en Joksan, en Medan, en Mídian, en Isbak, en Suah. En de kinderen van Joksan waren Scheba en Dedan.
33 De kinderen van Mídian nu waren Efa, en Efer, en Henoch, en Abída, en Eldaä. Die allen waren zonen van Ketûra.
34 Abraham nu gewon Izaak. De zonen van Izaak waren Esau en Israël.
35 En de kinderen van Esau, Elífaz, Rehuël, en Jehus, en Jáëlam, en Korah.
36 De kinderen van Elífaz waren Teman, en Omar, Zefi, en Gáëtam, Kenaz, en Timna, en Amalek.
37 De kinderen van Rehuël waren Nabat, Zerah, Samma en Mizza.
38 De kinderen van Seïr nu waren Lo-

tan, en Sobal, en Zíbeon, en Ana, en
Dison, en Ezer, en Disan.
39 De kinderen van Lotan nu waren
Hori en Homam; en de zuster van Lotan was Timna.
40 De kinderen van Sobal waren Alian, en Manáhath, en Ebal, Sefi en
Onam; en de kinderen van Zíbeon waren Aia en Ana.
41 De kinderen van Ana waren Dison;
en de zonen Disons waren Hamran, en
Esban, en Ithran, en Cheran.
42 De kinderen van Ezer waren Bilhan, en Zääván, en Jääkan. De kinderen van Disan waren Uz en Aran.
43 Dit nu zijn de Koningen, die geregeerd hebben in het land van Edom, eer
er een Koning regeerde over de kinderen Israëls; Bela, de zoon van Beor, en
de naam zijner stad was Dinhába.
44 En Bela stierf, en Jobab regeerde
in zijne plaats, een zoon van Zerah, van
Bozra.
45 En Jobab stierf, en Husam, uit het
land der Themaniten, regeerde in zijne
plaats.
46 En Husam stierf, en Hadad, de zoon
van Bedad, regeerde in zijne plaats, die
de Midianiten in het veld van Moab
versloeg, en de naam zijner stad was
Avith.
47 En Hadad stierf, en Samla, van
Masrëka, regeerde in zijne plaats.
48 En Samla stierf, en Saul, van Rehobôth aan de rivier, regeerde in zijne
plaats.
49 En Saul stierf, en Baäl-Hánan, de
zoon van Achbor, regeerde in zijne
plaats.
50 Als Baäl-Hánan stierf, zoo regeerde
Hadad in zijne plaats, en de naam zijner stad was Pahi, en de naam zijner
huisvrouw was Mehetábeël, de dochter
van Matred, dochter van Mee-zahab.
51 Toen Hadad stierf, zoo werden vorsten in Edom, de vorst Timna, de vorst
Alia, de vorst Jetheth,
52 De vorst Aholi-báma, de vorst Ela,
de vorst Pinon,
53 De vorst Kenaz, de vorst Theman,
de vorst Mibzar,
54 De vorst Magdiël, de vorst Iram.
Dezen waren de vorsten van Edom.

HET 2 CAPITTEL.

DEZEN zijn de kinderen van Israël:
Ruben, Simeon, Levi en Juda, Issaschar en Zebulon,
2 Dan, Jozef en Benjamin, Nafthali,
Gad en Aser.
3 De kinderen van Juda zijn: Er, en
Onan, en Sela; drie zijn er hem geboren van de dochter van Sua, de Kanaänitische; en Er, de eerstgeborene van
Juda, was kwaad in de oogen des HEEREN, daarom doode hij hem.
4 Maar Thamar, zijne schoondochter,
baarde hem Perez en Zerah. Al de zonen van Juda waren vijf.
5 De kinderen van Perez waren Hezron en Hamul.
6 En de kinderen van Zerah waren
Zimri, en Ethan, en Heman, en Chalcol,
en Dara. Deze allen zijn vijf.
7 En de kinderen van Karmi waren
Achar, de beroerder van Israël, die zich
aan het verbannene vergreep.
8 De kinderen van Ethan nu waren,
Azaria.
9 En de kinderen van Hezron, die hem
geboren zijn, waren Jeráhmeël, en Ram,
en Chelúbai.
10 Ram nu gewon Amminádab; en
Amminádab gewon Nahesson, den vorst
der kinderen van Juda;
11 En Nahesson gewon Salma; en Salma gewon Boaz;
12 En Boaz gewon Obed; en Obed gewon Isaï;
13 En Isaï gewon Elíab, zijnen eerstgeborenen, en Abinádab den tweeden,
en Símea den derden,
14 Netháneël den vierden, Raddai den
vijfden,
15 Ozem den zesden, David den zevenden.
16 En hunne zusters waren Zerúia en
Abigáïl. De kinderen nu van Zerúia
waren Abísai, en Joab, en Asa-El; drie.
17 En Abigáïl baarde Amása; en de
vader van Amása was Jether, een Ismaëliet.
18 Kaleb nu, de zoon van Hezron, gewon kinderen uit Azúba *zijne* vrouw,
en uit Jeríoth. En de zonen van dezen
zijn Jeser, en Sobab, en Ardon.
19 Als nu Azúba gestorven was, zoo
nam Kaleb zich Efrath, die baarde hem
Hur.
20 En Hur gewon Uri; en Uri gewon
Bezáleël.
21 Daarna ging Hezron in tot de dochter van Machir, den vader van Gílead,
en hij nam haar, toen hij zestig jaren
oud was, en zij baarde hem Segub.
22 Segub nu gewon Jaïr; en hij had
drie en twintig steden in het land van
Gílead.
23 En hij nam Gesur en Aram, met de
vlekken van Jaïr, van dezelve, met Kenath en hare onderhoorige plaatsen,
zestig steden. Deze allen zijn zonen
van Machir, den vader van Gílead.

24 En na den dood van Hezron, in Kaleb-Efratha, heeft Abía, Hezrons huisvrouw, hem ook gebaard Asschur, den vader van Thekóa.

25 De kinderen van Jeráhmeël nu, den eerstgeborenen van Hezron, waren *dezen:* de eerstgeborene was Ram, daartoe Buna, en Oren, en Ozem *en* Ahía.

26 Jeráhmeël had nog eene andere vrouw, wier naam was Atára; zij was de moeder van Onam.

27 En de kinderen van Ram, den eerstgeborenen van Jeráhmeël, waren Maäz, en Jamin, en Eker.

28 En de kinderen van Onam waren Sammai en Jada. En de kinderen van Sammai, Nadab en Abísur.

29 De naam nu der huisvrouw van Abísur was Abiháïl; die baarde hem Achban en Molid.

30 En de kinderen van Nadab waren Seled en Appáïm; en Seled stierf zonder kinderen.

31 En de kinderen van Appáïm waren Jiseï; en de kinderen van Jiseï waren Sesan; en de kinderen van Sesan, Achlai.

32 En de kinderen van Jada, den broeder van Sammai, waren Jether en Jónathan; en Jether is gestorven zonder kinderen.

33 De kinderen van Jónathan nu waren Peleth en Zaza. Dit waren de kinderen van Jeráhmeël.

34 En Sesan had geene zonen, maar dochteren. En Sesan had eenen Egyptischen knecht, wiens naam was Jarha.

35 Sesan nu gaf zijne dochter aan zijnen knecht Jarha tot eene vrouw; en zij baarde hem Attai.

36 Attai nu gewon Nathan; en Nathan gewon Zabad;

37 En Zabad gewon Efla; en Efla gewon Obed;

38 En Obed gewon Jehu; en Jehu gewon Azaria;

39 En Azaria gewon Helez; en Helez gewon Elása;

40 En Elása gewon Sismai; en Sismai gewon Sallum;

41 En Sallum gewon Jekamia; en Jekamia gewon Elisáma.

42 De kinderen van Kaleb nu, den broeder van Jeráhmeël, zijn Mesa, zijn eerstgeborene, (die is de vader van Zif) en de kinderen van Marésa, den vader van Hebron.

43 De kinderen van Hebron nu waren Korah en Tappúah, en Rekem, en Sema.

44 Sema nu gewon Raham, den vader van Jórkeam; en Rekem gewon Sammai.

45 De kinderen van Sammai nu waren Maon; en Maon was de vader van Beth-Zur.

46 En Efa, het bijwijf van Kaleb, baarde Haran, en Moza, en Gazez; en Haran gewon Gazez.

47 De kinderen van Jochdai nu waren Regem, en Jotham, en Gesan, en Pelet, en Efa, en Saäf.

48 Uit het bijwijf Maächa gewon Kaleb, Seber en Tirhana.

49 En *de huisvrouw* van Saäf, den vader van Madmánna, baarde Seva, den vader van Machbéna, en den vader van Gíbea; en de dochter van Kaleb was Achsa.

50 Dit waren de kinderen van Kaleb, den zoon van Hur, den eerstgeborenen van Efratha: Sobal, de vader van Kirjath-Jeárim;

51 Salma, de vader der Bethlehemiten; Haref, de vader van Beth-Gader.

52 De kinderen van Sobal, den vader van Kirjath-Jeárim, waren Haroë *en* Hazi-Hammenúchoth.

53 En de geslachten, van Kirjath-Jeárim waren de Jetriten, en de Futiten, en de Sumathiten, en de Misraïten; van dezen zijn uitgegaan de Zoraïten en de Esthaoliten.

54 De kinderen van Salma waren de Bethlehemiten, en de Netofatiten, Atroth, Beth-Joab, en de helft der Manathiten *en* de Zoriten.

55 En de huisgezinnen der schrijvers, die te Jabez woonden, de Tirathiten, de Simathiten, de Suchathiten; dezen zijn de Kiniten, die gekomen zijn van Hammath, den vader van het huis van Rechab.

HET 3 CAPITTEL.

DEZEN nu waren de kinderen van David, die hem te Hebron geboren zijn: de eerstgeborene Amnon, van Ahinóam, de Jizreëlitische; de tweede Daniël, van Abigáïl, de Karmelitische;

2 De derde Absalom, de zoon van Máächa, de dochter van Thalmai, den Koning te Gezur; de vierde Adónia, de zoon van Haggith;

3 De vijfde Sefatia, van Abítal; de zesde Jéthream, van zijne huisvrouw Egla.

4 Zes zijn hem te Hebron geboren; want hij regeerde daar zeven jaren, en zes maanden; en drie en dertig jaren regeerde hij te Jerúzalem.

5 Dezen nu zijn hem te Jerúzalem geboren: Símea, en Sobab, en Nathan, en

Sálomo; *deze* vier zijn van Bath-Sua, de dochter van Ammiël;
6 Daartoe Jebchar, en Elisáma, en Elifélet,
7 En Noga, en Nefeg, en Jafía.
8 En Elisáma, en Eliáda, en Elifélet: negen.
9 *Deze* allen zijn zonen van David, behalve de kinderen der bijwijven, en Thamar hunne zuster.
10 Sálomo's zoon nu was Rehábeam; diens zoon was Abía; diens zoon was Asa; diens zoon was Jósafat;
11 Diens zoon was Joram; diens zoon was Aházia; diens zoon was Joas;
12 Diens zoon was Amázia; diens zoon was Azária; diens was Jotham;
13 Diens zoon was Achaz; diens zoon was Hizkía; diens zoon was Manasse;
14 Diens zoon was Amon; diens zoon was Josía.
15 De zonen van Josía nu waren *deze:* de eerstgeborene Jóhanan, de tweede Jóiakim, de derde Zedekía, de vierde Sallum.
16 De kinderen van Jóiakim nu waren: Jechónia zijn zoon, Zedekía zijn zoon.
17 En de kinderen van Jechónia waren Assir; diens zoon was Sealthiël;
18 Diens *zonen* waren Malchíram, en Pedáia, en Senázar, Jekámia, Hósama en Nedábia.
19 De kinderen van Pedáia nu waren Zerubbábel en Simeï; en de kinderen van Zerubbábel waren Mesullam en Hanania; en Selomîth was hunne zuster;
20 En Hasúba, en Ohel, en Berechia, en Hasadia, Jusab-hésed; vijf.
21 De kinderen van Hanánia nu waren Pelatia en Jesáia. De kinderen van Refáia, de kinderen van Arnan, de kinderen van Obadia, de kinderen van Sechania.
22 De kinderen nu van Sechania waren Semáia; en de kinderen van Semáia waren Hattus, en Jégeal, en Baríah, en Neária, en Safat; zes.
23 En de kinderen van Neária waren Elioénai, en Hizkía, en Azríkam; drie.
24 En de kinderen van Elioénai waren Hodáieva, en Eliasib, en Peláia, en Akkub, en Jóhanan, en Deláia, en Anáni; zeven.

HET 4 CAPITTEL.

DE kinderen van Juda waren Perez, Hezron en Charmi, en Hur, en Sobal.
2 En Reáia, de zoon van Subal, gewon Jahath; en Jahath gewon Ahúmai en Lahad; dit zijn de huisgezinnen der Zorathiten;
3 En dezen zijn van den vader Etam: Jizreël, en Isma, en Idbas; en de naam hunner zuster was Hazelelpóni.
4 En Pnuël was de vader van Gedor, en Ezer de vader van Husah. Dit zijn de kinderen van Hur, den eerstgeborenen van Efratha, den vader van Bethlehem.
5 Asschur nu, de vader van Thekóa, had twee vrouwen, Hela en Näära.
6 En Näära baarde hem Ahúzzam, en Hefer, en Témeni, en Haaháhstari. Dit zijn de kinderen van Näära.
7 En de kinderen van Hela waren Zereth, Jezóhar en Ethnan.
8 En Koz gewon Anub en Hazobéba, en de huisgezinnen van Aharhel, den zoon van Harum.
9 Jabez nu was heerlijker dan zijne broeders; en zijne moeder had zijnen naam Jabez genoemd, zeggende: Want ik heb hem met smarten gebaard.
10 Want Jabez riep den God Israëls aan, zeggende: Indien gij mij rijkelijk zegenen, en mijne landpale vermeerderen zult, en uwe hand met mij zijn zal, en met het kwade *alzoo* maakt, dat het mij niet smarte! En God liet komen wat hij begeerde.
11 En Chelub, de broeder van Suha, gewon Mechir; hij is de vader van Eston.
12 Eston nu gewon Beth-rafa, en Paséa en Tehínna, den vader van Ir-Nahas: dit zijn de mannen van Recha.
13 En de kinderen van Kenaz waren Othniël en Seráia; en de kinderen van Othniël, Hathath.
14 En Meónothai gewon Ofra; en Seráia gewon Joab, den vader des dals der werkmeesters, want zij waren werkmeesters.
15 De kinderen van Kaleb nu, den zoon van Jefunne, waren Iru, Ela en Naäm; en de kinderen van Ela, te weten Kenaz.
16 En de kinderen van Jehalelel waren Zif en Zifa, Thírea en Asáreël.
17 En de kinderen van Ezra waren Jether, en Mered, en Efer, en Jalon; en zij baarde Miriam, en Sammai, en Isbah, den vader van Esthemóa.
18 En zijne Joodsche huisvrouw baarde Jered, den vader van Gedor, en Heber, den vader van Socho, en Jekúthiël, den vader van Zanóah; en deze zijn kinderen van Bitia, de dochter van Faraö, die Mered genomen had.
19 En de kinderen van de huisvrouw

Hodia, de zuster van Naham, waren
Abi-Kehíla, de Garmiet, en Esthemóa,
de Maächatiet.
20 De kinderen van Simon nu waren
Amnon en Rinna, Ben-hanan en Tilon;
en de kinderen van Iseï waren Zoheth
en Ben-Zoheth.
21 De kinderen van Selah, den zoon
van Juda, waren Er, de vader van Le-
cha, en Lada, de vader van Marésa; en
de huisgezinnen van het huis der lin-
nenwerkers in het huis van Asbéa.
22 Daartoe Jokim, en de mannen van
Chozéba, en Joas, en Saraf (die over de
Moabiten geheerscht hebben) en de
Jasúbi-léhem: doch deze dingen zijn
oud.
23 Dezen waren pottebakkers, wonen-
de bij plantaadjen en tuinen; zij zijn
daar gebleven bij den Koning in zijn
werk.
24 De kinderen van Simeon waren Ne-
múël en Jamin, Jarib, Zerah, Saul.
25 Diens zoon was Sallum; diens zoon
was Mibsam; diens zoon was Misma.
26 De kinderen van Misma waren *deze:*
Hammúël zijn zoon, Zaachur zijn zoon,
Simeï zijn zoon.
27 Simeï nu had zestien zonen en zes
dochteren; maar zijne broeders hadden
niet vele kinderen; en hun gansche
huisgezin werd zoo zeer niet vermenig-
vuldigd, als van de kinderen van Juda.
28 En zij woonden te Ber-Séba, en te
Mólada, en te Hazar-Sual,
29 En te Bilha, en te Ezem, en te Tho-
lad,
30 En te Bethúël, en te Horma, en te
Ziklag,
31 En te Beth-Markabôth, en te Ha-
zar-Susim, en te Beth-bíri, en te Saä-
ráïm. Dit waren hunne steden, tot dat
David Koning werd.
32 En hunne dorpen waren Etam en
Ain, Rimmon en Tochen, en Asan; vijf
steden.
33 En al derzelver dorpen, die in den
omloop dezer steden waren, tot Baäl toe.
Dit zijn hunne woningen, en hunne ge-
slachtrekening voor hen.
34 Doch Mesóbab, en Jamlech, en Josa,
de zoon van Amázia,
35 En Joël, en Jehu, de zoon van Je-
sibia, den zoon van Seráia, den zoon van
Asíël,
36 En Elioénai, en Jaäkóba, en Isóha-
ia, en Asáia, en Adíël, en Jesiméël, en
Benáia,
37 En Ziza, de zoon van Sifi, den zoon
van Allon, den zoon van Jedáia, den
zoon van Simri, den zoon van Semáia;
38 Dezen kwamen tot namen, zijnde
vorsten in hunne huisgezinnen, en de
huisgezinnen hunner vaderen braken
uit in menigte.
39 En zij gingen tot aan den ingang
van Gedor tot het oosten des dals, om
weide te zoeken voor hunne schapen.
40 En zij vonden vette en goede weide,
en een land, wijd van begrip, en stil, en
gerust; want die van Cham woonden
daar te voren.
41 Dezen nu, die met namen beschre-
ven zijn, kwamen in de dagen van Hiz-
kía, den Koning van Juda, en zij sloegen
de tenten en woningen dergenen, die
daar gevonden werden, en zij verban-
den ze, tot op dezen dag; en zij woon-
den aan hunne plaats, want daar was
weide voor hunne schapen.
42 Ook gingen uit hen, *te weten* uit
de kinderen van Símeon, vijf honderd
mannen, tot het gebergte van Seïr; en
Pelatia, en Nearia, en Refáia, en Uzzíël,
de zonen van Iseï, waren hun tot hoof-
den.
43 En zij sloegen de overigen der ont-
komenen onder de Amalekiten, en zij
woonden aldaar tot op dezen dag.

HET 5 CAPITTEL.

DE kinderen van Ruben nu, den
eerstgeborenen van Israël, (want
hij was de eerstgeborene, maar dewijl
hij zijns vaders bed ontheiligd had,
werd zijne eerstgeboorte gegeven aan
de kinderen van Jozef, den zoon van
Israël; doch niet *alzoo* dat hij zich in
het geslacht-register naar de eerstge-
boorte rekenen mogt;
2 Want Juda werd magtig onder zijne
broederen, en die tot een voorganger
was, was uit hem; doch de eerstgeboorte
was van Jozef;)
3 De kinderen van Ruben, den eerst-
geborenen van Israël, zijn Hanoch en
Pallu, Hezron en Charmi.
4 De kinderen van Joël: diens zoon
Semáia; diens zoon Gog; diens zoon
Simeï;
5 Diens zoon Micha; diens zoon Reáia;
diens zoon Baäl;
6 Diens zoon Béëra, dien Tilgath-Pil-
néser, de Koning van Assyrië, gevan-
kelijk wegvoerde: hij was de vorst der
Rubeniten.
7 Aangaande zijne broederen, in hunne
huisgezinnen, als zij naar hunne ge-
boorten in de geslacht-registers gesteld
werden: de hoofden zijn geweest Jehiël
en Zecharia,
8 En Bela, de zoon van Azaz, den zoon
van Sema, den zoon van Joël, die woon-

de te Aroër, en tot aan Nebo, en Baäl-Meon.
9 En hij woonde tegen het oosten, tot den ingang der woestijn, van de rivier Frath af; want hun vee was veel geworden in het land van Gílead.
10 En in de dagen van Saul voerden zij krijg tegen de Hagarenen, die vielen door hunne hand; en zij woonden in hunne tenten tegen de geheele oostzijde van Gílead.
11 De kinderen van Gad nu woonden tegen hen over, in het land van Basan, tot Salcha toe.
12 Joël was het hoofd; en Safam de tweede; maar Jáënai en Safat *bleven* in Basan.
13 Hunne broeders nu, naar hunne vaderlijke huizen, waren Míchaël, en Mesullam, en Seba, en Jorai, en Jachan, en Zia, en Heber; zeven.
14 Deze zijn de kinderen van Abihäïl, den zoon van Huri, den zoon van Jaróah, den zoon van Gílead, den zoon van Míchaël, den zoon van Jesísai, den zoon van Jahdo, den zoon van Buz.
15 Ahi, de zoon van Abdíël, den zoon van Guni, was het hoofd van het huis hunner vaderen.
16 En zij woonden in Gílead, in Basan, en in derzelver onderhoorige plaatsen, en in al de voorsteden van Saron, tot aan hunne uitgangen.
17 Alle dezen zijn naar hunne geslachtregisters geteld, in de dagen van Jotham, den Koning van Juda, en in de dagen van Jeróbeam, den Koning van Israël.
18 Van de kinderen van Ruben, en van de Gaditen, en van den halven stam van Manasse, van de strijdbaarste mannen, schild en zwaard dragende, en den boog spannende, en ervaren in den krijg, waren vier en veertig duizend zeven honderd en zestig, uitgaande in het heir.
19 En zij voerden krijg tegen de Hagarenen, en *tegen* Jetur, en Nafis, en Nodab.
20 Doch zij werden geholpen tegen hen, en de Hagarenen werden in hunne hand gegeven, en allen, die met hen waren; omdat zij tot God riepen in den krijg, zoo liet hij zich van hen verbidden, dewijl zij op hem vertrouwden.
21 En zij voerden hun vee gevankelijk weg, van hunne kemelen vijftig duizend, en twee honderd en vijftig duizend schapen, en twee duizend ezelen, en honderd duizend zielen der menschen.
22 Want daar vielen vele verwonden, dewijl de strijd van God was; en zij woonden in derzelver plaats, tot dat zij gevankelijk weggevoerd werden.
23 De kinderen nu van den halven stam van Manasse woonden in dat land. Zij werden vermenigvuldigd van Basan tot aan Baäl-Hèrmon, en Senir, en den berg Hermon.
24 Dezen nu waren de hoofden hunner vaderlijke huizen: te weten, Hefer, en Ishi, en Eliël, en Azríël, en Jeremía, en Hodávia, en Jahdíël, mannen sterk van kracht, mannen van naam, hoofden der huizen hunner vaderen.
25 Maar zij hebben tegen den God hunner vaderen overtreden, en de Goden der volken des lands nagehoereerd, welke God voor hunne aangezigten had verdelgd.
26 Zoo verwekte de God Israëls den geest van Pul, den Koning van Assyrië, en den geest van Tilgath-Pilnéser, den Koning van Assyrië, die voerde ze gevankelijk weg, *te weten* de Rubeniten, en de Gaditen, en den halven stam van Manasse; en hij bragt ze te Halah, en Habor, en Hara, en aan de rivier Gozan, tot op dezen dag.

HET 6 CAPITTEL.

DE kinderen van Levi waren Gerson, Kahath en Merári.
2 De kinderen van Kahath nu waren Amram, Izhar, en Hebron, en Uzzíël.
3 En de kinderen van Amram waren Aäron, en Mozes, en Miriam; en de kinderen van Aäron waren Nadab en Abíhu, Eleázar en Ithamar.
4 En Eleázar gewon Pínehas; Pínehas gewon Abisúa;
5 En Abisúa gewon Bukki; en Bukki gewon Uzzi;
6 En Uzzi gewon Zerâhia; en Zerâhia gewon Meraiôth;
7 Meraiôth gewon Amaria; en Amaria gewon Ahítub;
8 En Ahítub gewon Zadok; en Zadok gewon Ahimáäz;
9 En Ahimáäz gewon Azaria, en Azaria gewon Jóhanan;
10 En Jóhanan gewon Azaria. Hij is het, die het priesterambt bediende in het huis, dat Sálomo te Jerûzalem gebouwd had.
11 En Azaria gewon Amaria; en Amaria gewon Ahítub;
12 En Ahítub gewon Zadok; en Zadok gewon Sallum;
13 En Sallum gewon Hilkía; en Hilkía gewon Azaria;
14 En Azaria gewon Seráia; en Seráia gewon Józadak;
15 En Józadak ging mede, als de HEER

Juda en Jerûzalem gevankelijk weg-
voerde door de hand van Nebukadnézar.
16 *Zoo zijn dan* de kinderen van Levi,
Gersom, Kahath en Merári.
17 En dit zijn de namen der zonen van
Gersom, Libni en Simeï.
18 En de kinderen van Kahath waren
Amram, en Jizhar, en Hebron, en Uz-
zíël.
19 De kinderen van Merári waren Ma-
heli en Musi. En dit zijn de huisgezin-
nen der Leviten, naar hunne vaderen.
20 Van Gersom: diens zoon was Libni;
diens zoon Jahath; diens zoon Zimma;
21 Diens zoon Joah; diens zoon Iddo;
diens zoon Zerah; diens zoon Jeáthrai.
22 De kinderen van Kahath waren:
diens zoon Amminádab; diens zoon Ko-
rah; diens zoon Assir;
23 Diens zoon Elkana, en diens zoon
Ebiásaf, en diens zoon Assir;
24 Diens zoon Tahath; diens zoon
Uríël; diens zoon Uzia; en diens zoon
Saul;
25 De kinderen van Elkana nu waren
Amásai en Ahimôth.
26 Elkana: diens zoon was Elkana;
diens zoon was Zofai; en diens zoon was
Nahath;
27 Diens zoon Elíab; diens zoon Jeró-
ham; diens zoon Elkana.
28 De zonen van Samuël nu waren
deze: zijn eerstgeborene was Vasni,
daarna Abía.
29 De kinderen van Merári waren,
Máheli; diens zoon Libni; diens zoon
Símeï; diens zoon Uzza;
30 Diens zoon Símea; diens zoon Hag-
gia; diens zoon Asáia.
31 Dezen nu zijn het, die David gesteld
heeft tot het ambt des gezangs in het
huis des HEEREN, nadat de ark *tot* rust
gekomen was.
32 En zij dienden voor den tabernakel
van de tent der zamenkomst met gezan-
gen, tot dat Sálomo het huis des HEEREN
te Jerûzalem bouwde; en zij stonden
naar hunne wijze in hun ambt.
33 Dezen nu zijn het, die daar stonden
met hunne zonen: van de zonen der
Kahathiten, Heman de Zanger, de zoon
van Joël, den zoon van Samuël;
34 Den zoon van Elkana, den zoon van
Jeróham, den zoon van Elíël, den zoon
van Toah;
35 Den zoon van Zuf, den zoon van
Elkana, den zoon van Mahath, den zoon
van Amásai;
36 Den zoon van Elkana, den zoon van
Joël, den zoon van Azaria, den zoon van
Zefania;
37 Den zoon van Tahath, den zoon van
Assir, den zoon van Ebiasaf, den zoon
van Korah;
38 Den zoon van Jizhar, den zoon van
Kahath, den zoon van Levi, den zoon
van Israël.
39 En zijn broeder Asaf stond aan zijne
regter *zijde;* Asaf was de zoon van Be-
rechia, den zoon van Símea;
40 Den zoon van Míchaël, den zoon
van Baëseia, den zoon van Malchia;
41 Den zoon van Ethni, den zoon van
Zerah, den zoon van Adáia;
42 Den zoon van Ethan, den zoon van
Zimma, den zoon van Simeï;
43 Den zoon van Jahath, den zoon van
Gersom, den zoon van Levi;
44 Hunne broeders nu, de kinderen
van Merári, *stonden* aan de linker *zijde,*
namelijk Ethan, de zoon van Kisi, den
zoon van Abdi, den zoon van Malluch;
45 Den zoon van Hasabia, den zoon
van Amázia, den zoon van Hilkia;
46 Den zoon van Amzi, den zoon van
Bani, den zoon van Zemer;
47 Den zoon van Máheli, den zoon van
Musi, den zoon van Merári, den zoon
van Levi.
48 Hunne broeders nu, de Leviten,
waren gegeven tot allerlei dienst des
tabernakels van het huis Gods.
49 Aäron nu en zijne zonen rookten
op den altaar des brandoffers, en op den
reukaltaar, zijnde *besteld* tot al het werk
van het heilige der heiligen, en om over
Israël verzoening te doen, naar alles wat
Mozes, de knecht Gods, geboden had.
50 Dit nu zijn de kinderen van Aäron:
Eleázar was zijn zoon; Pínehas diens
zoon; Abisúa diens zoon;
51 Bukki diens zoon; Uzzi diens zoon;
Seráhia diens zoon;
52 Meraiôth diens zoon; Amaria diens
zoon; Ahítub diens zoon;
53 Zadok diens zoon; Ahimáäz diens
zoon.
54 En dit waren hunne woningen, naar
hunne kasteelen, in hunne landpalen:
namelijk van de zonen van Aäron, van
het huisgezin der Kahathiten, want dat
lot was voor hen.
55 En zij gaven hun Hebron, in het
land van Juda, en derzelver voorsteden
rondom dezelve.
56 Maar het veld der stad, en derzel-
ver dorpen, gaven zij aan Káleb, den
zoon van Jefunne.
57 En aan de kinderen van Aäron ga-
ven zij steden van Juda, de vrijstad He-
bron, en Libna en hare voorsteden, en
Jattir en Esthemóa, en hare voorsteden,

58 En Hilen en hare voorsteden, en Debir en hare voorsteden,
59 En Asan en hare voorsteden, en Beth-Sémes en hare voorsteden.
60 Van den stam van Benjamin nu, Geba en hare voorsteden, en Allémeth en hare voorsteden, en Anâthoth en hare voorsteden. Al hunne steden, in hunne huisgezinnen, waren dertien steden.
61 Maar de kinderen van Kahath, die overgebleven waren, hadden van het huisgezin van den stam, uit den halven stam van half Manasse, bij het lot, tien steden.
62 En de kinderen van Gersom, naar hunne huisgezinnen, hadden van den stam van Issaschar, en van den stam van Aser, en van den stam van Nafthali, en van den stam van Manasse in Basan, dertien steden.
63 De kinderen van Merâri, naar hunne huisgezinnen, hadden van den stam van Ruben, en van den stam van Gad, en van den stam van Zebulon, bij het lot, twaalf steden.
64 Alzoo gaven de kinderen Israëls aan de Leviten deze steden en derzelver voorsteden.
65 En zij gaven die bij het lot, van den stam der kinderen van Juda, en van den stam der kinderen van Simeon, en van den stam der kinderen van Benjamin, deze steden, welke zij bij namen noemden.
66 *Aan de overigen* nu, uit de huisgezinnen der kinderen van Kahath, gewerden steden hunner landpale, van den stam van Efraïm.
67 Want zij gaven hun van de vrijsteden, Sichem en hare voorsteden op het gebergte van Efraïm, en Gezer en hare voorsteden,
68 En Jokmeam en hare voorsteden, en Beth-hôron en hare voorsteden,
69 En Ajâlon en hare voorsteden, en Gath-Rimmon en hare voorsteden;
70 En uit den halven stam van Manasse: Aner en hare voorsteden, en Bíleam en hare voorsteden. De huisgezinnen der overige kinderen van Kahath, hadden *deze steden.*
71 De kinderen van Gersom hadden van de huisgezinnen van den halven stam van Manasse: Golan in Basan en hare voorsteden, en Ashtarôth en hare voorsteden;
72 En van den stam van Issaschar: Kedes en hare voorsteden, Dobrath en hare voorsteden,
73 En Ramoth en hare voorsteden, en Anem en hare voorsteden;
74 En van den stam van Aser: Masal en hare voorsteden, en Abdon en hare voorsteden,
75 En Hukok en hare voorsteden, en Rehob en hare voorsteden;
76 En van den stam van Nafthali: Kedes in Galiléa, en hare voorsteden, en Hammon en hare voorsteden, en Kirjathâïm en hare voorsteden.
77 De overige kinderen van Merâri hadden van den stam van Zebulon: Rimmôno en hare voorsteden, Thabor en hare voorsteden;
78 En aan gene zijde der Jordaan tegen Jericho, tegen het oosten aan de Jordaan, van den stam van Ruben: Bezer in de woestijn, en hare voorsteden, en Jahza en hare voorsteden,
79 En Kedémoth en hare voorsteden, en Mefaäth en hare voorsteden;
80 En van den stam van Gad: Ramoth in Gílead, en hare voorsteden, en Mahanâïm en hare voorsteden,
81 En Hesbon en hare voorsteden, en Jáëzer en hare voorsteden.

HET 7 CAPITTEL.

DE kinderen van Issaschar waren Thola en Pua, Jasib en Simron; vier.
2 De kinderen van Thola nu waren Uzzi, en Refâia, en Jeríël, en Jachmai, en Ibsam, en Semûël, hoofden van de huizen hunner vaderen, van Thola, kloeke helden in hunne geslachten; derzelver getal was in de dagen van David twee en twintig duizend en zes honderd.
3 En de kinderen van Uzzi waren Izrâhia; en de kinderen van Izrâhia waren Míchaël, en Obadia, en Joël, *en* Isia; deze vijf waren al te zamen hoofden.
4 En met hen naar hunne geslachten, naar hunne vaderlijke huizen, waren de hoopen des krijgsheirs zes en dertig duizend; want zij hadden vele vrouwen en kinderen.
5 En hunne broeders, in alle huisgezinnen van Issaschar, kloeke helden, waren zeven en tachtig duizend, alle dezelven in geslacht-registers gesteld zijnde.
6 *De kinderen* van Benjamin waren Bela, en Becher, en Jedíaël; drie.
7 En de kinderen van Bela waren Ezbon, en Uzzi, en Uzzíël, en Jerimôth, en Iri; vijf hoofden in de huizen der vaderen, kloeke helden; welke, in geslacht-registers gesteld zijnde, waren twee en twintig duizend en vier en dertig.
8 De kinderen van Becher nu waren

Zemíra, en Joas, en Eliézer, en Elioénai, en Omri, en Jerémôth, en Abíja, en Anáthoth, en Alámeth; deze allen waren kinderen van Becher.

9 Dezen nu in geslacht-registers gesteld zijnde, naar hunne geslachten, hoofden der huizen hunner vaderen, kloeke helden, waren twintig duizend en twee honderd.

10 De kinderen van Jedíaël nu waren Bilhan; en de kinderen van Bilhan waren Jeüs en Benjamin, en Ehud, en Chenááua, en Zethan, en Tharsis, en Ahisahar.

11 Alle dezen waren kinderen van Jedíaël, tot hoofden der vaderen, kloeke helden, zeventien duizend en twee honderd, uitgaande in het heir ten strijde.

12 Daartoe waren Suppim en Huppim, kinderen van Ir, *en* Husim, kinderen van Aher.

13 De kinderen van Nafthali waren Jahzíël en Guni, en Jezer, en Sallum, kinderen van Bilha.

14 De kinderen van Manasse waren Asríël, welken *de vrouw van Gilead* baarde; *doch* zijn bijwijf, de Syrische, baarde Machir, den vader van Gílead.

15 Machir nu nam tot eene vrouw de zuster van Huppim en Suppim, en haar naam was Määcha; en de naam des tweeden was Zeláfead. Zeláfead nu had dochters.

16 En Määcha, de huisvrouw van Machir, baarde eenen zoon, en zij noemde zijnen naam Peres, en de naam zijns broeders was Seres, en diens zonen waren Ulam en Rekem.

17 De kinderen van Ulam nu waren Bedan; deze zijn de kinderen van Gílead, den zoon van Machir, den zoon van Manasse.

18 Belangende nu zijne zuster Moléketh, zij baarde Ishod, en Abiézer, en Máhela.

19 De kinderen van Semída nu waren Ahian, en Sechem, en Likhi, en Aníam.

20 En de kinderen van Efraïm waren Suthélah; en diens zoon was Bered; en diens zoon Tahath; en diens zoon Eláda; en diens zoon Tahath;

21 En diens zoon was Zabad; en diens zoon Suthélah, en Ezer, en Elad. En de mannen van Gath, die in het land geboren waren, doodden hen, omdat zij afgekomen waren om hun vee te nemen.

22 Daarom droeg Efraïm hun vader vele dagen leed; en zijne broeders kwamen om hem te troosten.

23 Daarna ging hij in tot zijne huisvrouw, en zij werd zwanger, en baarde eenen zoon; en hij noemde zijnen naam Bería, omdat zij in ellende was in zijn huis.

24 Zijne dochter nu was Séëra, die bouwde het lage en het hooge Bethhóron, en Uzzen-Séëra.

25 En Refah was zijn zoon, en Resef; en diens zoon was Tela; en diens zoon Tahan;

26 Diens zoon was Ladan; diens zoon Ammíhud; diens zoon Elisáma;

27 Diens zoon was Non; diens zoon Jozua;

28 En hunne bezitting en hunne woning was Beth-el, en hare onderhoorige plaatsen; en tegen het oosten Nääran, en tegen het westen Gezer en hare onderhoorige plaatsen, en Sichem en hare onderhoorige plaatsen, tot Gaza toe, en hare onderhoorige plaatsen.

29 En aan de zijden der kinderen van Manasse was Beth-Sean en hare onderhoorige plaatsen, Thäänach en hare onderhoorige plaatsen, Megiddo en hare onderhoorige plaatsen, Dor en hare onderhoorige plaatsen. In deze hebben de kinderen van Jozef, den zoon van Israël, gewoond.

30 De kinderen van Aser waren Jimna, en Isva, en Isvi, en Bería, en Sera, derzelver zuster.

31 De kinderen van Bería nu waren Heber en Málchiël; hij is de vader van Birzávith.

32 En Heber gewon Jaflet, en Somer, en Hotham, en Sua, derzelver zuster.

33 De kinderen van Jaflet nu waren Pasach, en Bimhal, en Asvath; dit waren de kinderen van Jaflet.

34 En de zonen van Samer waren Ahi en Róhega, Jehubba en Aram.

35 En de kinderen van zijnen broeder Helem waren Zofah, en Imna, en Seles, en Amal.

36 De kinderen van Zofah waren Suah, en Harnéfer, en Sual, en Beri, en Imra,

37 Bezer, en Hod, en Samma, en Silsa, en Ithran, en Beëra.

38 De kinderen van Jether nu waren Jefunne, en Pispa, en Ara.

39 En de kinderen van Ulla waren Ara, en Hanníël, en Rizia.

40 Deze allen waren kinderen van Aser, hoofden der vaderlijke huizen, uitgelezene kloeke helden, hoofden der vorsten; en zij werden in geslacht-registers geteld ten heire in den krijg; hun getal was zes en twintig duizend mannen.

HET 8 CAPITTEL.

BENJAMIN nu gewon Bela, zijnen
eerstgeborenen, Asbel den tweeden, en Ahrah den derden,
2 Noha den vierden, en Rafa den vijfden.
3 Bela nu had deze kinderen: Addar, en Gera, en Abíhud,
4 En Abisúa, en Nááman, en Ahóah,
5 En Gera, en Sefúfan, en Huram.
6 Deze nu zijn de kinderen van Ehud; dezen waren hoofden der vaderen van de inwoners te Geba, en hij voerde ze over naar Manáhath;
7 En Nááman, en Ahía, en Gera, dezen voerde hij weg; en hij gewon Uzza en Ahíhud.
8 En Saharáïm gewon kinderen in het land van Moab (na dat hij dezelve weggezonden had) uit Husim en Báára, zijne vrouwen;
9 En uit Hodes, zijne huisvrouw, gewon hij Jobab, en Zibia, en Mesa, en Malcham,
10 En Jeüz, en Sochia, en Mirma; deze zijn zijne zonen, hoofden der vaderen.
11 En uit Husim gewon hij Ahítub en Elpáäl.
12 De kinderen van Elpáäl nu waren Eber, en Misam, en Samed; deze heeft Ono gebouwd, en Lod en hare onderhoorige plaatsen;
13 En Bería, en Sema; dezen waren hoofden der vaderen van de inwoners te Ajálon; dezen hebben de inwoners van Gath verdreven.
14 En Ahio, Sasak en Jerémoth,
15 En Zebádia, en Arad, en Ader,
16 En Míchaël, en Ispa, en Joha, waren kinderen van Bería.
17 En Zebádia, en Mesullam, en Hizki, en Heber,
18 En Ismerai, en Jizlía, en Jobab, de kinderen van Elpáäl.
19 En Jakim, en Zichri, en Zabdi,
20 En Elioénai, en Zillethai, en Elíël,
21 En Adáia, en Beráia, en Simrath, waren kinderen van Simeï.
22 En Ispan, en Eber, en Elíël,
23 En Abdon, en Zichri, en Hanan,
24 En Hanania, en Elam, en Antothija,
25 En Ifdeia, en Penúël, waren zonen van Sasak.
26 En Sámserai, en Seharia, en Athalia,
27 En Jaäresia, en Elia, en Zichri, waren zonen van Jeróham.
28 Dezen waren de hoofden der vaderen, hoofden naar hunne geslachten; deze woonden te Jerúzalem.
29 En te Gíbeon woonde de vader van Gíbeon; en de naam zijner huisvrouw was Máächa.
30 En zijn eerstgeboren zoon was Abdon, daarna Zur, en Kis, en Baäl, en Nadab,
31 En Gedor, en Ahío, en Zecher.
32 En Mikloth gewon Símea; en dezen woonden ook tegen over hunne broederen te Jerúzalem, met hunne broederen.
33 Ner nu gewon Kis, en Kis gewon Saul, en Saul gewon Jónathan, en Malchi-Sua, en Abinádab, en Esbáäl.
34 En Jónathans zoon was Merib-Baäl; en Merib-Baäl gewon Micha.
35 De kinderen van Micha nu waren Pithon, en Melech, en Thaäréa, en Achaz.
36 En Achaz gewon Jehóadda; en Jehóadda gewon Alémeth, en Azmáveth, en Zimri; Zimri nu gewon Moza;
37 En Moza gewon Bina; diens zoon was Rafa; diens zoon was Elása; diens zoon was Azel.
38 Azel nu had zes zonen, en dit zijn hunne namen: Azrikam, Bochru, en Ismaël, en Searia, en Obadia, en Hanan. Alle dezen waren zonen van Azel.
39 En de zonen van Esek, zijnen broeder, waren Ulam, zijn eerstgeborene, Jeüs de tweede, en Elifélet de derde.
40 En de zonen van Ulam waren mannen, kloeke helden, den boog spannende, en zij hadden vele zonen, en zoons zonen, honderd en vijftig. Alle dezen waren van de kinderen van Benjamin.

HET 9 CAPITTEL.

EN gansch Israël werd in geslachtregisters geteld, en ziet, zij zijn geschreven in het boek der Koningen van Israël. En die van Juda waren weggevoerd naar Babel, om hunner overtredinge wil.
2 De eerste inwoners nu, die in hunne bezitting, in hunne steden *kwamen*, waren de Izraëliten, de priesters, de Leviten, en de Nethínim.
3 Maar te Jerúzalem woonden van de kinderen van Juda, en van de kinderen van Benjamin, en van de kinderen van Efraïm en Manasse.
4 Uthai, de zoon van Ammíhud, den zoon van Omri, den zoon van Imri, den zoon van Bani, van de kinderen van Perez, den zoon van Juda.
5 En van de Siloniten was Asáia, de eerstgeborene, en zijne kinderen.
6 En van de kinderen van Zerah was Jeuël, en van hunne broederen waren zes honderd en negentig.
7 En van de kinderen van Benjamin waren Sallu, de zoon van Mesullam, den

zoon van Hodávia, den zoon van Hassenúa;
8 En Jibnéia, de zoon van Jeróham, en Ela, de zoon van Uzzi, den zoon van Michri; en Mesullam, de zoon van Sefatia, den zoon van Reüël, den zoon van Jibnija;
9 En hunne broederen naar hunne geslachten, negen honderd zes en vijftig; alle deze mannen waren hoofden der vaderen in de huizen hunner vaderen.
10 Van de priesteren nu, Jedáia, en Joiárib, en Jachin,
11 En Azaria, de zoon van Hilkia, den zoon van Mesullam, den zoon van Zadok, den zoon van Meraiôth, den zoon van Ahítub, overste van het huis Gods;
12 En Adáia, de zoon van Jeróham, den zoon van Pashur, den zoon van Malkija; en Masai, de zoon van Adíël, den zoon van Jahzéra, den zoon van Mesullam, den zoon van Mesillémith, den zoon van Immer.
13 Daartoe hunne broeders, hoofden in de huizen hunner vaderen, duizend zeven honderd en zestig, kloeke helden aan het werk der dienst van het huis Gods.
14 Van de Leviten nu, waren Semáia, de zoon van Hasub, den zoon van Azríkam, den zoon van Hasabia, van de kinderen van Merári;
15 En Bakbakkar, Heres, en Galal, en Mattania, de zoon van Micha, den zoon van Zichri, den zoon van Asaf;
16 En Obadia, de zoon van Semáia, den zoon van Galal, den zoon van Jedúthun; en Berechia, de zoon van Asa, den zoon van Elkana, woonachtig in de dorpen der Netofathiten.
17 De portiers nu waren: Sallum, en Akkub, en Talmon, en Ahíman, en hunne broeders; Sallum was het hoofd.
18 Ook tot nog toe, aan de poort des Konings oostwarts, waren dezen de portiers onder de legers der kinderen van Levi.
19 En Sallum, de zoon van Kore, den zoon van Ebiásaf, den zoon van Korah, en zijne broeders van het huis zijns vaders, de Korahiten, waren over het werk der dienst, wachters der dorpelen des tabernakels; gelijk hunne vaders in het leger des HEEREN geweest waren, bewaarders van den ingang;
20 Als Pínehas, de zoon van Eleázar, te voren voorganger bij hen was, met wien de HEER was.
21 Zacharia, de zoon van Meselemia, was portier aan de deur van de tent der zamenkomst.
22 Alle die uitgelezen waren tot portiers aan de dorpelen, waren twee honderd en twaalf. Dezen waren in het geslacht-register gesteld naar hunne dorpen. David en Samuël, de ziener, hadden hen in hun ambt bevestigd.
23 Zij dan en hunne zonen waren aan de poorten van het huis des HEEREN, in het huis der tent, aan de wachten.
24 Die portiers waren aan de vier winden, tegen het oosten, tegen het westen, tegen het noorden, en tegen het zuiden.
25 En hunne broeders waren op hunne dorpen, inkomende ten zevenden dage van tijd tot tijd, om met hen *te dienen;*
26 Want in dat ambt waren vier overste portiers, die Leviten waren; en zij waren over de kameren en over de schatten van het huis Gods.
27 En zij bleven over nacht rondom het huis Gods; want op hen was de wacht, en zij waren over de opening, en dat allen morgen.
28 En *eenigen* van hen waren over de vaten der dienst, want bij getal droegen zij die in, en bij getal droegen zij die uit.
29 Want uit dezelven zijn er besteld over de vaten, en over al de heilige vaten, en over de meelbloem, en wijn, en olie, en wierook, en specerij.
30 En uit de zonen der priesters waren de bereiders van het reukwerk der specerijen.
31 En Matthithia uit de Leviten, welke was de eerstgeborene van Sallum, den Korahiet, was in het ambt over het werk, dat in pannen gekookt wordt.
32 En uit de kinderen der Kahathiten, uit hunne broederen, waren *eenigen* over de brooden der toerigting, om *die* alle Sabbathen te bereiden.
33 *Uit* dezen zijn ook de zangers, hoofden der vaderen onder de Leviten in de kameren, dienstvrij; want dag en nacht was het op hen, in dat werk te zijn.
34 Dit zijn de hoofden der vaderen onder de Leviten, hoofden in hunne geslachten; dezen woonden te Jerúzalem.
35 Maar te Gíbeon hadden gewoond Jeiël, de vader van Gíbeon; (de naam zijner zuster nu was Máächa.)
36 En Abdon was zijn eerstgeboren zoon, daarna Zur, en Kis, en Baäl, en Ner, en Nadab,
37 En Gedor, en Ahío, en Zacharia, en Mikloth.
38 Mikloth nu gewon Símeam; dezen woonden ook te Jerúzalem, tegen over hunne broederen, met hunne broederen.
39 En Ner gewon Kis, en Kis gewon

Saul, en Saul gewon Jónathan, en Malchi-Sua, en Abinádab, en Esbaäl.
40 En Jónathans zoon was Merib-baäl, en Merib-baäl gewon Micha.
41 De kinderen van Micha nu waren Pithon, en Melech, en Thaërèa.
42 En Achaz gewon Jáëra; en Jáëra gewon Alémeth, en Azmáveth, en Zimri; en Zimri gewon Moza;
43 En Moza gewon Bina; wiens zoon was Refáia; wiens zoon was Elása; wiens zoon was Azel.
44 Azel nu had zes zonen, en dit zijn hunne namen: Azrikam, Bochru en Ismaël, en Searia, en Obadia, en Hanan, dezen zijn Azels zonen.

HET 10 CAPITTEL.

EN de Filistijnen streden tegen Israël, en de mannen van Israël vloden voor het aangezigt der Filistijnen, en zij vielen verslagen op het gebergte Gilbóa.
2 En de Filistijnen hielden digt aan achter Saul en achter zijne zonen; en de Filistijnen sloegen Jónathan, en Abinádab, en Malchi-Sua, de zonen van Saul.
3 En de strijd werd zwaar tegen Saul, en de schutters met de bogen troffen hem aan; en hij vreesde zeer voor de schutters.
4 Toen zeide Saul tot zijnen wapendrager: Trek uw zwaard uit en doorsteek mij daarmede, dat misschien deze onbesnedenen niet komen, en met mij den spot drijven. Maar zijn wapendrager wilde niet, want hij vreesde zeer. Toen nam Saul het zwaard, en viel daarin.
5 Toen zijn wapendrager zag, dat Saul dood was, zoo viel hij ook in het zwaard en stierf.
6 Alzoo stierf Saul en zijne drie zonen; ook zijn gansche huis is te gelijk gestorven.
7 Als al de mannen van Israël, die in het dal waren, zagen, dat zij gevloden waren, en dat Saul en zijne zonen dood waren, zoo verlieten zij hunne steden, en zij vloden. Toen kwamen de Filistijnen en woonden daarin.
8 Het geschiedde nu des anderen daags, als de Filistijnen kwamen om de verslagenen te plunderen, zoo vonden zij Saul en zijne zonen, liggende op het gebergte Gilbóa.
9 En zij plunderden hem, en zij namen zijn hoofd en zijne wapenen, en zij zonden die in der Filistijnen land rondom, om *dit* aan hunne afgoden te boodschappen, en aan het volk.
10 En zij leiden zijne wapenen in het huis huns Gods; en zijn hoofd hechtten zij in het huis van Dagon.
11 Als geheel Jabes in Gílead hoorde alles, wat de Filistijnen aan Saul gedaan hadden;
12 Zoo maakten zich alle strijdbare mannen op, en zij namen het ligchaam van Saul, en de ligchamen zijner zonen, en zij bragten die te Jabes; en zij begroeven hunne beenderen onder eenen eikenboom te Jabes, en zij vastten zeven dagen.
13 Alzoo stierf Saul, in zijne overtreding, waarmede hij overtreden had tegen den HEER, tegen het woord des HEEREN, hetwelk hij niet gehouden had; en ook, omdat hij de waarzegster gevraagd had, haar zoekende,
14 En den HEER niet gezocht had; daarom doodde hij hem, en keerde het Koningrijk tot David, den zoon van Isaï.

HET 11 CAPITTEL.

TOEN vergaderde zich gansch Israël tot David naar Hebron, zeggende: Zie, wij zijn uw gebeente en uw vleesch.
2 Zelfs ook te voren, toen Saul nog Koning was, hebt gij Israël uitgeleid en ingeleid; ook heeft de HEER, uw God, tot u gezegd: Gij zult mijn volk Israël weiden, en gij zult voorganger zijn van mijn volk Israël.
3 Ook kwamen alle oudsten in Israël tot den Koning naar Hebron; en David maakte een verbond met hen te Hebron, voor het aangezigt des HEEREN; en zij zalfden David tot Koning over Israël, naar het woord des HEEREN, door de dienst van Samuël.
4 En David toog henen, en gansch Israël, naar Jerûzalem, welke is Jebus; want daar waren de Jebusiten, de inwoners des lands.
5 En de inwoners van Jebus zeiden tot David: Gij zult hier niet inkomen. David dan nog won den burg Zion, welke is de stad Davids.
6 Want David zeide: Al wie de Jebusiten het eerst slaat, zal tot een hoofd, en tot een' overste worden. Toen beklom Joab, de zoon van Zerûia, dien het eerst; daarom werd hij tot een hoofd.
7 David nu woonde op den burg; daarom heet men dien de stad Davids.
8 En hij bouwde de stad rondom, van Millo af, en rondom henen; en Joab vernieuwde het overige der stad.
9 En David ging gedurig voort, en werd groot, want de HEER der heirscharen was met hem.

10 Dezen nu waren de hoofden der helden, welke David had, die zich dapper bij hem gedragen hebben in zijn Koningrijk bij geheel Israël, om hem Koning te maken, naar het woord des HEEREN over Israël.

11 Dezen nu zijn van het getal der helden, die David had. Jasóbam, de zoon van Hachmóni, was het hoofd der dertigen, die, zijne spies tegen drie honderd opheffende, hen op eenmaal versloeg.

12 En na hem was Eleázar, de zoon van Dodo, de Ahohiet; hij was onder die driehelden.

13 Hij was met David te Pas-Dammim, als de Filistijnen daar ten strijde vergaderd waren, en het stuk des akkers vol gerst was, en het volk voor het aangezigt der Filistijnen vlood;

14 En zij stelden zich in het midden van dat stuk, en beschermden het, en zij sloegen de Filistijnen; en de HEER verloste ze door eene groote verlossing.

15 En drie uit de dertig hoofden togen af naar den rotssteen tot David in de spelonk van Adullam; en het leger der Filistijnen had zich gelegerd in het dal Refaïm.

16 En David was toen in de vesting; en de bezetting der Filistijnen was toen te Bethlehem.

17 En David kreeg lust, en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die onder de poort is?

18 Toen braken die drie door het leger der Filistijnen, en putten water uit Bethlehems bornput die onder de poort is, en zij droegen het en bragten het tot David. Doch David wilde het niet drinken, maar hij goot het uit voor den HEER;

19 En hij zeide: Dat late mijn God verre van mij zijn, van zulks te doen; zou ik het bloed dezer mannen drinken? Met gevaar huns levens, ja met gevaar huns levens hebben zij dat gebragt. En hij wilde het niet drinken. Dit deden de drie helden.

20 Abísai nu, de broeder van Joab, was ook het hoofd van drie; en hij, verheffende zijne spies tegen drie honderd, versloeg hen; alzoo had hij eenen naam onder die drie.

21 Uit die drie was hij geëerd boven de twee; daarom werd hij hun tot een' overste; maar hij kwam tot aan die *eerste* drie niet.

22 Benáia, de zoon van Jóiada, de zoon eens dapperen mans van Kabzeël, was groot van daden; hij versloeg twee sterke leeuwen van Moab; ook ging hij af, en versloeg eenen leeuw in het midden des kuils, in den sneeuwtijd.

23 Hij versloeg ook eenen Egyptischen man, eenen man van groote lengte, van vijf ellen; en die Egyptenaar had eene spies in de hand, als een weversboom; maar hij ging tot hem af met eenen staf, en hij rukte de spies uit de hand des Egyptenaars, en hij doodde hem met zijne *eigene* spies.

24 Deze dingen deed Benáia, de zoon van Jóiada; dies had hij eenen naam onder die drie helden.

25 Ziet, hij was de heerlijkste van die dertig; nogtans kwam hij tot aan de drie niet. En David stelde hem over zijne trawanten.

26 De helden nu der heiren waren: Asahel, de broeder van Joab; Elhanan, de zoon van Dodo, van Beth-lehem;

27 Sammoth de Harodiet; Helez de Peloniet;

28 Ira, de zoon van Ikkes, de Thekoïet; Abi-ëzer, de Anethothiet;

29 Sibbechai, de Husathiet; Ilai, de Ahohiet;

30 Máharai, de Netofathiet; Heled, de zoon van Bááña, de Netofathiet;

31 Ithai, de zoon van Ribai, van Gibea van de kinderen Benjamins; Benáia, de Pirhathoniet;

32 Hurai, van de beken van Gaäs; Abíël, de Arbathiet;

33 Azmáveth, de Baharumiet; Eliáhba, de Saälboniet;

34 *Van* de kinderen van Hasem, den Gizoniet, was Jónathan, de zoon van Sage, de Harariet;

35 Ahíam, de zoon van Sachar, de Harariet; Elífal, de zoon van Ur;

36 Hefer, de Mecherathiet; Ahija, de Peloniet;

37 Hezro, de Karmeliet; Nááraí, de zoon van Ezbai;

38 Joël, de broeder van Nathan; Mibhar, de zoon van Geri;

39 Zelek, de Ammoniet; Nahrai, de Berothiet, wapendrager van Joab, den zoon van Zerúia;

40 Ira, de Jithriet; Gareb, de Jithriet;

41 Uría, de Hethiet; Zabad, de zoon van Ahlai;

42 Adína, de zoon van Siza, de Rubeniet, was het hoofd der Rubeniten; nogtans waren er dertig boven hem;

43 Hanan, de zoon van Máächa; en Jósafat, de Mithniet;

44 Uzzia, de Asterathiet; Sama, en Jeiël, de zoon van Hotham, den Aroëriet;

45 Jedíaël, de zoon van Simri, en Joha, zijn broeder, de Tiziet;

46 Eliël Hammáhavim, en Jeríbai, en Josávia, de zonen van Elnáäm; en Ithma, de Moabiet;

47 Eliël en Obed, en Jaäsíël van Mezóbaia.

HET 12 CAPITTEL.

DEZEN nu zijn het, die tot David kwamen naar Ziklag, toen hij nog besloten was voor het aangezigt van Saul, den zoon van Kis; zij waren ook onder de helden, welke tot dien krijg hielpen;

2 Gewapend met bogen, regts en links met steenen werpende, en met pijlen schietende uit den boog; zij waren van de broederen van Saul, uit Benjamin.

3 Het hoofd was Ahiézer, en Joas, zonen van Semáä, den Gibeathiet; daarna Jezíël en Pelet, zonen van Azmáveth, en Berácha, en Jehu, de Anatothiet.

4 En Jísmaia, de Gíbeoniet, was een held onder de dertig, en over dertig *gesteld;* en Jírmeia, en Jaháziël, en Jóhanan, en Józabad, de Gederathiet;

5 Elúzai, en Jerimoth, en Beália, en Semárja, en Sefátia, de Harufiet;

6 Elkana, en Issia, en Azáreël, en Joëzer, en Jasóbam, de Korhiten.

7 En Johela en Zebadia, de zonen van Jeróham van Gedor.

8 Ook scheidden zich van de Gaditen af tot David, in de vesting naar de woestijn, kloeke helden, krijgslieden ten oorlog, toegerust met rondas en schild; en hunne aangezigten waren aangezigten der leeuwen; en zij waren als de reeën op de bergen in snelheid.

9 Ezer was het hoofd; Obadia de tweede; Elíab de derde;

10 Mismánna de vierde; Irméia de vijfde;

11 Attai de zesde; Elíël de zevende;

12 Jóhanan de achtste; Elzábad de negende;

13 Irméia de tiende; Machbánnai de elfde;

14 Dezen waren van de kinderen van Gad, hoofden des heirs; een van de kleinsten was over honderd, en de grootste over duizend.

15 Deze zelfden zijn het, die over de Jordaan gingen in de eerste maand, toen dezelve vol was aan al hare oevers; en zij verdreven al *de inwoners* der laagten, tegen het oosten en tegen het westen.

16 Daar kwamen ook van de kinderen van Benjamin en Juda op de vesting tot David.

17 En David ging uit hun te gemoet, en antwoordde, en zeide tot hen: Indien gijlieden ten vrede tot mij gekomen zijt, om mij te helpen, zoo zal mijn hart te gelijk over ulieden zijn; maar indien het is, om mij aan mijne vijanden bedriegelijk over te leveren, daar toch geen wrevel in mijne handen is; de God onzer vaderen zie het, en straffe het.

18 En de Geest toog Amásai aan, den overste der hoofdlieden, *en hij zeide:* Wij zijn de uwen, ô David, en met u zijn wij, gij zoon van Isaï; vrede, vrede zij u, en vrede uwen helperen, want uw God helpt u. Toen nam hen David aan, en stelde ze tot hoofden der benden.

19 Daar vielen ook van Manasse tot David, toen hij met de Filistijnen kwam, om tegen Saul te strijden, alhoewel zij hen niet hielpen; want de vorsten der Filistijnen verlieten hem met raad, zeggende: Met *gevaar van* onze hoofden zou hij tot Saul, zijnen heer, vallen.

20 Toen hij naar Ziklag toog, vielen tot hem uit Manasse: Adnah, en Józabad, en Jedíaël, en Míchaël, en Józabad, en Elíhu, en Zillethai, hoofden der duizenden, die in Manasse waren.

21 En dezen hielpen David mede tegen die benden, want alle dezen waren kloeke helden; en zij waren oversten in het heir.

22 Want daar kwamen er te *dier* tijd dag bij dag tot David, om hem te helpen, tot een groot leger toe, als een leger Gods.

23 En dit zijn de getallen der hoofden van degenen, die toegerust waren ten heire, die tot David te Hebron kwamen, om het Koningrijk van Saul tot hem te wenden, naar den mond des HEEREN:

24 Van de kinderen van Juda, die rondassen en spiesen droegen, waren zes duizend en acht honderd, toegerust ten heire.

25 Van de kinderen van Simeon, kloeke helden ten heire, zeven duizend en honderd.

26 Van de kinderen van Levi, vier duizend en zes honderd.

27 En Jehóiada was overste der Aäroniten; en met hem waren er drie duizend en zeven honderd.

28 En Zadok was een jongeling, een kloek held; en uit zijns vaders huis waren twee en twintig oversten.

29 En van de kinderen van Benjamin, de broederen van Saul, drie duizend; want tot nog toe waren er velen van hen, die het met het huis van Saul hielden.

30 En van de kinderen van Efraïm, twintig duizend en acht honderd, kloeke helden, mannen van naam in het huis hunner vaderen.

31 En van den halven stam van Manas-
se achttien duizend, die met namen uit-
gedrukt zijn, dat zij kwamen, om David
Koning te maken.
32 En van de kinderen van Issaschar,
die ervaren waren in het verstand van
de tijden, om te weten wat Israël doen
moest; hunne hoofden waren twee hon-
derd, en al hunne broeders *pasten* op
hun woord.
33 Uit Zebulon, uitgaande in het heir,
toegerust ten strijde met alle krijgswa-
penen, vijftig duizend; en om eene slag-
ordening te houden met een onwankel-
baar hart.
34 En uit Nafthali duizend oversten;
en bij hen met rondas en spies, zeven
en dertig duizend.
35 En uit de Daniten ten strijde toege-
rust, acht en twintig duizend en zes
honderd.
36 En uit Aser, uitgaande in het heir,
om krijgsorden te houden, waren veer-
tig duizend.
37 En van gene zijde der Jordaan, van
de Rubeniten, en Gaditen, en den hal-
ven stam van Manasse, met allerlei
krijgsgereedschap ten oorlog, honderd
en twintig duizend.
38 Alle deze krijgslieden, die zich in
slagorden konden houden, kwamen
met een volkomen hart te Hebron, om
David Koning te maken over gansch
Israël. En ook was al het overige van
Israël één hart, om David Koning te
maken.
39 En zij waren daar bij David drie
dagen lang, etende en drinkende; want
hunne broeders hadden voor hen *wat*
toebereid.
40 En ook de naasten aan hen, tot aan
Issaschar, en Zebulon, en Nafthali, brag-
ten brood op ezelen, en op kemelen, en
op muilen, en op runderen, meelspijs,
stukken vijgen, en stukken rozijnen, en
wijn, en olie, en runderen, en klein vee
in menigte; want er was blijdschap in
Israël.

HET 13 CAPITTEL.

EN David hield raad met de oversten
der duizenden en der honderden,
en met alle vorsten.
2 En David zeide tot de gansche ge-
meente van Israël: Indien het ulieden
goed dunkt, en van den HEER, onzen
God, te zijn, laat ons ons uitbreiden,
laat ons zenden aan onze overige broe-
ders, in alle landen van Israël, en de
priesters en Leviten, *die* met hen zijn
in de steden, met derzelver voorsteden,
opdat zij tot ons vergaderd worden.
3 En laat ons de arke onzes Gods tot
ons weder halen, want wij hebben ze in
de dagen van Saul niet gezocht.
4 Toen zeide de gansche gemeente, dat
men alzoo doen zoude; want die zaak
was regt in de oogen van het gansche
volk.
5 David dan vergaderde gansch Israël
van het Egyptische Sichor af tot daar
men komt te Hamath, om de arke Gods
te brengen van Kirjath-Jeárim.
6 Toen toog David op met het gansche
Israël naar Báäla, dat is, naar Kirjath-
Jeárim, hetwelk in Juda is, dat hij van
daar ophaalde de arke Gods, des HEE-
REN, die tusschen de cherubim woont,
waar de naam wordt aangeroepen.
7 En zij voerden de arke Gods op eenen
nieuwen wagen uit het huis van Abiná-
dab. Uza nu en Ahío leidden den
wagen.
8 En David en gansch Israël speelden
voor het aangezigte Gods met alle magt,
zoo met liederen, als met harpen, en
met luiten, en met trommelen, en met
cimbalen, en met trompetten.
9 Toen zij aan den dorschvloer van
Chidon gekomen waren, zoo strekte
Uza zijne hand uit, om de ark te hou-
den, want de runderen struikelden.
10 Toen ontstak de toorn des HEEREN
over Uza, en hij sloeg hem, omdat hij
zijne hand had uitgestrekt aan de ark;
en hij stierf aldaar voor het aangezigte
Gods.
11 En David ontstak, dat de HEER eene
scheur gescheurd had aan Uza; daarom
noemde hij die plaats Perez-Uza, tot op
dezen dag.
12 En David vreesde den HEER te dien
dage, zeggende: Hoe zal ik de arke Gods
tot mij brengen?
13 Daarom liet David de ark niet tot
zich brengen in de stad Davids, maar
deed haar afwijken in het huis van
Obed-Edom, den Gethiet.
14 Alzoo bleef de arke Gods bij het
huisgezin van Obed-Edom, in zijn huis,
drie maanden; en de HEER zegende
het huis van Obed-Edom, en alles, wat
hij had.

HET 14 CAPITTEL.

TOEN zond Hiram, de Koning van
Tyrus, boden tot David, en cede-
renhout, en metselaars, en timmerlie-
den, dat zij hem een huis bouwden.
2 En David merkte, dat hem de HEER
tot Koning bevestigd had over Israël;
want zijn Koningrijk werd ten hoogste
verheven, om zijns volks Israëls wil.
3 En David nam meer vrouwen te Je-

rûzalem, en David gewon meer zonen
en dochteren.
4 Dit nu zijn de namen der kinderen,
die hij te Jerûzalem had: Sammúa en
Sobab, Nathan en Sálomo,
5 En Ibchar, en Elisúa, en Elpélet,
6 En Noga, en Nefeg, en Jafía,
7 En Elisáma, en Beëliada, en Elifélet.
8 Toen de Filistijnen hoorden, dat Da-
vid tot Koning gezalfd was over het
gansche Israël, zoo togen al de Filis-
tijnen op, om David te zoeken. Toen
David dat hoorde, zoo toog hij uit tegen
hen.
9 Toen de Filistijnen kwamen, zoo
spreidden zij zich uit in de laagte van
Refaïm.
10 Toen vraagde David God, zeggende:
Zal ik optrekken tegen de Filistijnen,
en zult gij ze in mijne hand geven? En
de HEER zeide tot hem: Trek op, want
ik zal ze in uwe hand geven.
11 Toen zij nu optogen naar Baäl-Pe-
rázim, zoo sloeg hen David aldaar; en
David zeide: God heeft mijne vijanden
door mijne hand gescheurd, als eene
scheure der wateren; daarom noemden
zij den naam dier plaats, Baäl-Perázim.
12 En daar lieten zij hunne Goden; en
David gebood, en zij werden met vuur
verbrand.
13 Doch de Filistijnen voeren nog
voort, en zij verspreidden zich in het
dal.
14 En David vraagde God nog eens;
en God zeide tot hem: Gij zult niet op-
trekken achter hen heen, *maar* omsin-
gel hen van boven, en kom tot hen tegen
over de moerbeziënboomen.
15 En het zal geschieden, als gij hoort
het geruisch van eenen gang in de top-
pen der moerbeziënboomen, kom dan
uit ten strijde; want God zal voor uw
aangezigt uitgegaan zijn, om het leger
der Filistijnen te slaan.
16 David nu deed, gelijk hem God ge-
boden had; en zij sloegen het heir der
Filistijnen van Gíbeon af, tot aan Gazer.
17 Alzoo ging Davids naam uit in al
de landen; en de HEER gaf zijne ver-
schrikking over al die Heidenen.

HET 15 CAPITTEL.

EN David maakte zich huizen in
zijne stad; en hij bereidde voor de
arke Gods eene plaats, en spande eene
tent voor haar.
2 Toen zeide David: Niemand mag de
arke Gods dragen, dan de Leviten, want
die heeft de HEER verkoren, om de arke
Gods te dragen, en om hem te dienen
tot in eeuwigheid.
3 Ook vergaderde David gansch Israël
te Jerûzalem, om de arke des HEEREN
op te halen aan hare plaats, welke hij
haar bereid had.
4 En David verzamelde de kinderen
van Aäron en de Leviten.
5 Van de kinderen van Kehath was
Uríël overste, en van zijne broederen
waren honderd en twintig.
6 Van de kinderen van Meràri was
Asáia overste, en van zijne broederen
waren twee honderd en twintig.
7 Van de kinderen van Gersom was
Joël overste, en van zijne broederen
waren honderd en dertig.
8 Uit de kinderen van Elízafan was
overste Semáia, en van zijne broederen
waren twee honderd.
9 Uit de kinderen van Hebron was
Elíël overste, en zijne broederen waren
tachtig.
10 Uit de kinderen van Uzzíël was
Amminádab overste, en zijne broederen
waren honderd en twaalf.
11 En David riep de priesters Zadok
en Abiathar, en de Leviten Uríël, Asáia
en Joël, Semáia, en Elíël, en Ammi-
nádab;
12 En hij zeide tot hen: Gijlieden zijt
hoofden der vaderen onder de Leviten;
heiligt u, gij en uwe broeders, dat gij
de arke des HEEREN, des Gods van Is-
raël, opbrengt, ter *plaatse, welke* ik voor
haar bereid heb.
13 Want omdat gijlieden ten eerste *dit*
niet *deedt*, heeft de HEER, onze God,
onder ons eene scheure gedaan, omdat
wij hem niet gezocht hebben naar het
regt.
14 Zoo heiligden zich dan de priesters
en Leviten, om de arke des HEEREN, des
Gods van Israël, op te brengen.
15 En de kinderen der Leviten droegen
de arke Gods op hunne schouders, met
de draagboomen, die op hen waren, ge-
lijk Mozes geboden had naar het woord
des HEEREN.
16 En David zeide tot de oversten der
Leviten, dat zij hunne broeders, de zan-
gers, stellen zouden met muzijkinstru-
menten, met luiten, en harpen, en cim-
balen, dat zij zich zouden doen hooren,
verheffende de stem met blijdschap.
17 Zoo stelden dad de Leviten Heman,
den zoon van Joël, en uit zijne broede-
ren Asaf, den zoon van Berechia; en uit
de zonen van Meràri, hunne broederen,
Ethan, den zoon van Kusáia;
18 En met hen hunne broeders van de
tweede orden: Zecharia, Ben en Jaäzíël,
en Semíramoth, en Jehíël, en Unni,

Elíab, en Benáia, en Maäséia, en Mat-
tithia, en Eliféle, en Miknéia, en Obed-
Edom, en Jeíël, de portiers.
19 De zangers nu, Heman, Asaf en
Ethan, lieten zich hooren met koperen
cimbalen;
20 En Zechária, en Azíël, en Semíra-
moth, en Jehíël, en Unni, en Elíab, en
Maäséia, en Benáia, met luiten op
Alámoth.
21 En Mattithia, en Eliféle, en Mikné-
ia, en Obed-Edom, en Jeíël, en Azázia,
met harpen op de Scheminith, om den
toon te versterken.
22 En Chenánia, de overste der Levi-
ten, was over het opheffen: hij onder-
wees hen in het opheffen, want hij was
verstandig.
23 En Berechia en Elkana waren por-
tiers der ark.
24 En Sebánia, en Jósafat, en Nethá-
neël, en Amásai, en Zechária, en Be-
náia, en Eliëzer, de priesters, trompet-
teden met trompetten voor de arke
Gods; en Obed-Edom en Jehia waren
portiers der ark.
25 Het geschiedde nu, dat David en de
oudsten van Israël, en de oversten der
duizenden, henengingen, om de arke
des verbonds des HEEREN op te halen,
uit het huis van Obed-Edom, met
vreugde;
26 Zoo geschiedde het, doordien dat
God de Leviten hielp, welke de arke des
verbonds des HEEREN droegen, dat zij
zeven varren en zeven rammen offerden.
27 David nu was gekleed met eenen
mantel van fijn linnen; ook al de Levi-
ten, die de arke droegen, en de zangers,
en Chenánia, de overste van het ophef-
fen der zangers; ook had David eenen
lijfrok aan van linnen.
28 Alzoo bragt gansch Israël de arke
des verbonds des HEEREN op, met ge-
juich, en met geluid der bazuin, en met
trompetten, en met cimbalen, makende
geluid met luiten en met harpen.
29 Het geschiedde nu, toen de arke des
verbonds des HEEREN tot aan de stad
Davids gekomen was, dat Michal, de
dochter van Saul, door een venster keek,
en den Koning David zag springende en
spelende, zoo verachtte zij hem in haar
hart.

HET 16 CAPITTEL.

TOEN zij de arke Gods inbragten,
zoo stelden zij ze in het midden
der tent, welke David voor haar gespan-
nen had; en zij offerden brandofferen en
dankofferen voor het aangezigte Gods.
2 Als David het brandoffer en de dank-
offeren geëindigd had te offeren, zoo
zegende hij het volk in den naam des
HEEREN.
3 En hij deelde aan een iegelijk in Is-
raël, van den man tot de vrouw, aan
een' iegelijk eene bolle broods, en een
schoon stuk *vleesch*, en eene flesch *wijn*.
4 En hij stelde voor de ark des HEEREN
sommigen uit de Leviten tot dienaars,
en dat, om den HEER, den God Israëls,
te vermelden, en te loven, en te prijzen.
5 Asaf was het hoofd, en Zechária de
tweede na hem; Jeíël en Semíramoth,
en Jehíël, en Matthithia, en Elíab, en
Benáia, en Obed-Edom, en Jeíël, met
instrumenten der luiten en met harpen;
en Asaf liet zich hooren met cimbalen;
6 Maar Benáia en Jaháziël, de pries-
ters, steeds met trompetten vóór de arke
des verbonds van God.
7 Te dien dage gaf David ten eerste
dezen psalm, om den HEER te loven,
door de dienst van Asaf, en van zijne
broederen.
8 Looft den HEER, roept zijnen naam
aan, maakt zijne daden bekend onder
de volken.
9 Zingt hem, psalmzingt hem, spreekt
aandachtig van al zijne wonderwerken.
10 Roemt in den naam zijner heilig-
heid; dat zich het hart dergenen, die
den HEER zoeken, verblijde.
11 Vraagt naar den HEER en zijne sterk-
te, zoekt zijn aangezigt geduriglijk.
12 Gedenkt aan zijne wonderwerken,
die hij gedaan heeft, aan zijne wonder-
teekenen, en aan de oordeelen zijns
monds;
13 Gij zaad van Israël, zijnen dienaar,
gij kinderen van Jakob, zijnen uitver-
korene.
14 Hij is de HEER onze God; zijne oor-
deelen zijn over de geheele aarde.
15 Gedenkt tot in eeuwigheid aan zijn
verbond, aan het woord, *dat* hij inge-
steld heeft tot in het duizendste ge-
slacht;
16 *Aan het verbond* dat hij met Abra-
ham heeft gemaakt, en aan zijnen eed
aan Izaak;
17 Welken hij ook aan Jakob heeft ge-
steld tot eene inzetting, *aan* Israël tot
een eeuwig verbond;
18 Zeggende: Ik zal u het land Kanaän
geven, een snoer van ulieder erfdeel;
19 Als gij weinige menschen in getal
waart; ja weinigen en vreemdelingen
daarin.
20 En zij wandelden van volk tot volk
en van het eene Koningrijk tot een an-
der volk.

21 Hij liet niemand toe hen te onderdrukken, ook bestrafte hij Koningen om hunnent wil *zeggende:*
22 Tast mijne gezalfden niet aan, en doet mijnen Profeten geen kwaad.
23 Zingt den HEERE, gij gansche aarde; boodschapt zijn heil van dag tot dag;
24 Vertelt zijne eer onder de Heidenen, zijne wonderwerken onder alle volken.
25 Want de HEER is groot, en zeer te prijzen, en hij is vreesselijk boven alle Goden.
26 Want al de Goden der volken zijn afgoden; maar de HEER heeft de hemelen gemaakt.
27 Majesteit en heerlijkheid zijn voor zijn aangezigt, sterkte en vrolijkheid zijn in zijne plaats.
28 Geeft den HEERE, gij geslachten der volken, geeft den HEERE eere en sterkte.
29 Geeft den HEERE de eer zijns naams, brengt offer, en komt voor zijn aangezigt; aanbidt den HEER in de heerlijkheid des heiligdoms.
30 Schrikt voor zijn aangezigt, gij geheele aarde. Ook zal de wereld bevestigd worden, dat zij niet bewogen worde.
31 Dat de hemelen zich verblijden, en de aarde verheuge zich, en dat men onder de Heidenen zegge: De HEER regeert.
32 Dat de zee bruische met hare volheid, dat het veld huppele van vreugde, met al wat daarin is.
33 Dan zullen de boomen des wouds juichen voor het aangezigt des HEEREN, omdat hij komt, om de aarde te rigten.
34 Looft den HEER, want hij is goed, want zijne goedertierenheid is tot in eeuwigheid.
35 En zegt: Verlos ons, ô God onzes heils, en verzamel ons, en red ons van de Heidenen, dat wij uwen heiligen naam loven, en dat wij ons uwes lofs roemen.
36 Geloofd zij de HEER, de God Israëls, van eeuwigheid tot eeuwigheid. En al het volk zeide: Amen; en het loofde den HEER.
37 Alzoo liet hij daar, voor de arke des verbonds des HEEREN, Asaf en zijne broederen, om geduriglijk te dienen voor de ark, naar dat op elken dag besteld was.
38 Obed-Edom nu, met hunne broederen, waren acht en zestig; en *hij stelde* Obed-Edom, den zoon van Jedithun, en Hosa, tot portiers;
39 En den priester Zadok, en zijne broederen, de priesters, voor den tabernakel des HEEREN op de hoogte, welke te Gibeon is,
40 Om den HEERE de brandofferen geduriglijk te offeren op den brandofferaltaar, des morgens en des avonds; en zulks naar alles, wat er geschreven staat in de wet des HEEREN, die hij Israël geboden had.
41 En met hen Heman en Jedûthun, en de overige uitgelezenen, die met namen uitgedrukt zijn, om den HEER te loven; want zijne goedertierenheid is tot in eeuwigheid.
42 Met hen dan waren Heman en Jedûthun, *met* trompetten en cimbalen voor degenen, die zich lieten hooren, en *met* instrumenten der muzijk Gods; maar de zonen van Jedûthun waren aan de poort.
43 Alzoo toog het gansche volk henen, een iegelijk in zijn huis; en David keerde zich, om zijn huis te gaan zegenen.

HET 17 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, als David in zijn huis woonde, dat David tot Nathan, den Profeet, zeide: Zie, ik woon in een cederen huis, maar de ark des verbonds des HEEREN onder gordijnen.
2 Toen zeide Nathan tot David: Doe alles, wat, in uw hart is, want God is met u.
3 Maar het geschiedde in denzelfden nacht, dat het woord Gods tot Nathan kwam, zeggende:
4 Ga heen en zeg tot David, mijnen knecht: Alzoo zegt de HEER: Gij zult mij geen huis bouwen, om in te wonen;
5 Want ik heb in geen huis gewoond van dien dag af, dat ik Israël heb opgevoerd tot dezen dag toe; maar ik ben gegaan van tent tot tent, en van tabernakel *tot tabernakel.*
6 Overal, waar ik gewandeld heb met geheel Israël, heb ik wel een woord gesproken tot één' van de rigters van Israël, dien ik gebood mijn volk te weiden, zeggende: Waarom bouwt gijlieden mij geen cederen huis?
7 Nu dan, alzoo zult gij zeggen tot mijnen knecht, tot David: Zoo zegt de HEER der heirscharen: Ik heb u van de schaapskooi genomen, van achter de schapen, opdat gij een voorganger over mijn volk Israël zoudt zijn;
8 En ik ben met u geweest overal, waar gij heengegaan zijt, en ik heb al uwe vijanden uitgeroeid van voor uw aangezigt; en ik heb u eenen naam gemaakt, gelijk de naam is der grooten, die op de aarde zijn.
9 En ik heb voor mijn volk Israël eene

plaats besteld, en hem geplant, dat hij aan zijne plaats wone, en niet meer heen en weder gedreven worde; en de kinderen der verkeerdheid zullen hem niet meer krenken, gelijk in het eerste,
10 En van die dagen af, dat ik geboden heb rigters te wezen over mijn volk Israël; en ik heb al uwe vijanden vernederd; ook heb ik u te kennen gegeven, dat u de HEER een huis bouwen zal.
11 En het zal geschieden, als uwe dagen zullen vervuld zijn, dat gij heengaat tot uwe vaderen, zoo zal ik uw zaad na u doen opstaan, hetwelk uit uwe zonen zijn zal, en ik zal zijn Koningrijk bevestigen.
12 Die zal mij een huis bouwen, en ik zal zijnen stoel bevestigen tot in eeuwigheid.
13 Ik zal hem tot eenen vader zijn, en hij zal mij tot eenen zoon zijn; en mijne goedertierenheid zal ik van hem niet wenden, gelijk ik *die* weggenomen heb van hem, die vóór u geweest is;
14 Maar ik zal hem in mijn huis bestendig maken, en in mijn Koningrijk tot in eeuwigheid; en zijn stoel zal vast zijn tot in eeuwigheid.
15 Naar alle deze woorden, en naar dit gansche gezigt, alzoo sprak Nathan tot David.
16 Toen kwam de Koning David in, en bleef voor het aangezigt des HEEREN, en hij zeide: Wie ben ik, HEERE God? en wat is mijn huis, dat gij mij tot hiertoe gebragt hebt?
17 En dit is klein in uwe oogen geweest, ô God; daarom hebt gij van het huis uwes knechts tot van verre heen gesproken, en gij hebt mij naar menschelijke wijze voorzien met deze verhooging, ô HEERE God.
18 Wat zal David meer bij u daartoe voegen, van wege de eere aan uwen knecht? doch gij kent uwen knecht wel.
19 HEER, om uwes knechts wil, en naar uw hart, hebt gij alle deze groote dingen gedaan, om alle deze groote dingen bekend te maken.
20 HEER, daar is niemand gelijk gij, en daar is geen God behalve gij, naar alles, wat wij met onze ooren gehoord hebben.
21 En wie is als uw volk Israël, een eenig volk op de aarde, hetwelk God heengegaan is, zich tot een volk te verlossen, dat gij u eenen naam maaktet van groote en verschrikkelijke dingen, met de Heidenen uit te stooten van het aangezigt uwes volks, hetwelk gij uit Egypte verlost hebt?
22 En gij hebt uw volk Israël u ten volk gemaakt tot in eeuwigheid; en gij HEER, zijt hun tot eenen God geworden.
23 Nu dan, HEER, het woord, dat gij over uwen knecht gesproken hebt, en over zijn huis, dat worde waar tot in eeuwigheid; en doe, gelijk gij gesproken hebt.
24 Ja het worde waar, en uw naam worde groot gemaakt tot in eeuwigheid, dat men zegge: De HEER der heirscharen, de God van Israël, is Israëls God; en het huis van David, uwen knecht, zij bestendig voor uw aangezigt.
25 Want gij, mijn God, hebt voor het oor uwes knecht geopenhaard, dat gij hem een huis bouwen zoudt; daarom heeft uw knecht *in zijn hart* gevonden, om voor uw aangezigt te bidden.
26 Nu dan HEER, gij zijt die God; en gij hebt dit goede over uwen knecht gesproken.
27 Nu dan, het heeft u beliefd te zegenen het huis uwes knechts, dat het in eeuwigheid voor uw aangezigt zij; want gij HEER, hebt het gezegend, en het zal gezegend zijn in eeuwigheid.

HET 18 CAPITTEL.

HET geschiedde nu na dezen, dat David de Filistijnen sloeg, en hen te onder bragt; en hij nam Gath, en hare onderhoorige plaatsen, uit de hand der Filistijnen.
2 Hij sloeg ook de Moabiten, alzoo dat de Moabiten Davids knechten werden, brengende geschenken.
3 David sloeg ook Hadar-ézer, den Koning van Zoba, naar Hamath toe, toen hij heentoog, om zijne hand te stellen aan de rivier Frath.
4 En David nam hem duizend wagens af, en zeven duizend ruiters, en twintig duizend man te voet; en David ontzenuwde al de wagen *paarden;* doch hij behield honderd wagens daarvan overig.
5 En de Syriërs van Damascus kwamen, om Hadar-ézer, den Koning van Zoba, te helpen; maar David sloeg van de Syriërs twee en twintig duizend man.
6 En David leide *bezetting* in Syrië van Damascus, alzoo dat de Syriërs Davids knechten werden, geschenken brengende. En de HEER behoedde David overal, waar bij heenging.
7 En David nam de gouden schilden, welke bij Hadar-ézers knechten waren, en hij bragt die te Jerûzalem.
8 Ook nam David zeer veel kopers uit Tibchath, en uit Chun, steden van Ha-

dar-ézer; daarvan heeft Sálomo de koperen zee, en de pilaren, en de koperen vaten gemaakt.
9 Toen Thoü, de Koning van Hamath, hoorde, dat David de gansche heirkracht van Hadar-ézer, den Koning van Zoba, geslagen had;
10 Zoo zond hij zijnen zoon Hadóram tot den Koning David, om hem naar *zijnen* welstand te vragen, en om hem te zegenen, van wege dat hij met Hadar-ézer gestreden, en hem verslagen had, (want Hadar-ézer voerde oorlog tegen Thoü) en alle gouden, en zilveren, en koperen vaten.
11 Deze heiligde de Koning David ook den HEERE, met het zilver en het goud, hetwelk hij medegebragt had van al de Heidenen: van de Edomiten, en van de Moabiten, en van de kinderen Ammons, en van de Filistijnen, en van de Amalekiten.
12 Ook sloeg Abísai, de zoon van Zerúia, de Edomiten in het zoutdal, achttien duizend.
13 En hij leide bezetting in Edom, zoo dat alde Edomiten Davids knechten werden; en de HEER behoedde David overal, waar hij heenging.
14 Alzoo regeerde David over gansch Israël; en hij deed aan zijn gansche volk regt en geregtigheid.
15 Joab nu, de zoon van Zerúia, was over het heir; en Jósafat, de zoon van Ahílud, was kanselier;
16 En Zadok, de zoon van Ahítub, en Abimélech, de zoon van Abiathar, waren priesters, en Sausa schrijver;
17 En Benáia, de zoon van Jóiada, was over de Krethi en Plethi; maar de zonen van David waren de eersten aan de hand des Konings.

HET 19 CAPITTEL.

EN het geschiedde na dezen, dat Nahas, de Koning van de kinderen Ammons, stierf, en zijn zoon werd Koning in zijne plaats.
2 Toen zeide David: Ik zal weldadigheid doen aan Hanun, den zoon van Nahas, want zijn vader heeft weldadigheid aan mij gedaan. Daarom zond David boden, om hem te troosten over zijnen vader. Toen de knechten van David in het land van de kinderen Ammons tot Hanun kwamen, om hem te troosten;
3 Zoo zeiden de vorsten van de kinderen Ammons tot Hanun: Eert David uwen vader in uwe oogen, omdat hij troosters tot u gezonden heeft? Zijn niet zijne knechten tot u gekomen, om te doorzoeken enom om te keeren, en om het land te verspieden?
4 Daarom nam Hanun de knechten van David, en hij beschoor hen, en sneed hunne kleederen half af tot aan de heupen, en liet hen henen gaan.
5 Zij nu gingen henen, en men boodschapte David van deze mannen; en hij zond hun te gemoet, want die mannen waren zeer beschaamd. De Koning dan zeide: Blijft te Jericho, tot dat uw baard weder gewassen is, komt dan weder.
6 Toen de kinderen Ammons zagen, dat zij zich stinkende gemaakt hadden bij David, zoo zond Hanun en de kinderen Ammons duizend talenten zilvers, om zich wagenen en ruiters te huren uit Mesopotámië, en uit Syrië-Máächa, en uit Zoba.
7 Zoo dat zij zich huurden twee en dertig duizend wagenen; en de Koning van Máächa en zijn volk kwamen en legerden zich voor Médeba; ook vergaderden de kinderen Ammons uit hunne steden, en zij kwamen ten strijde.
8 Toen David het hoorde, zoo zond hij Joab en het gansche heir met de helden.
9 Als de kinderen Ammons uitgetogen waren, zoo stelden zij de slagorde voor de poort der stad; maar de Koningen, die gekomen waren, waren bijzonder in het veld.
10 Toen Joab zag, dat de spits der slagorde van voren en van achteren tegen hem was, zoo verkoos hij *eenigen* uit alle uitgelezenen in Israël, en hij stelde hen in orde tegen de Syriërs aan.
11 En het overige des volks gaf hij in de hand van zijnen broeder Abísai; en zij stelden hen in orde tegen de kinderen Ammons aan.
12 En hij zeide: Indien mij de Syriërs te sterk worden, zoo zult gij mij komen verlossen; en indien de kinderen Ammons u te sterk worden, zoo zal ik u verlossen.
13 Zijt sterk, en laat ons sterk zijn voor ons volk, en voor de steden onzes Gods; de HEER nu doe wat goed is in zijne oogen.
14 Toen naderde Joab en het volk, dat bij hem was, ten strijde voor het aangezigt der Syriërs; en zij vloden voor zijn aangezigt.
15 Toen de kinderen Ammons zagen, dat de Syriërs vloden, zoo vloden zij ook voor het aangezigt van Abísai, zijnen broeder, en zij kwamen in de stad; en Joab kwam te Jerúzalem.
16 Als de Syriërs zagen, dat zij voor het aangezigt van Israël geslagen waren,

zoo zonden zij boden, en bragten de Syriërs uit, die aan gene zijde der rivier woonden; en Sofach, de krijgsoverste van Hadad-ézer, *toog* voor hun aangezigt henen.

17 Toen het David werd aangezegd, zoo vergaderde hij gansch Israël, en hij toog over de Jordaan, en hij kwam tot hen, en hij stelde de slagorde tegen hen. Als David de slagorde tegen de Syriërs gesteld had, zoo streden zij met hem.

18 Doch de Syriërs vloden voor het aangezigt van Israël, en David versloeg van de Syriërs zeven duizend wagenen, en veertig duizend mannen te voet; daartoe doodde hij Sofach, den krijgsoverste.

19 Toen de knechten van Hadad-ézer zagen, dat zij geslagen waren voor het aangezigt van Israël, zoo maakten zij vrede met David, en dienden hem; en de Syriërs wilden de kinderen Ammons niet meer verlossen.

HET 20 CAPITTEL.

HET geschiedde nu ten tijde van de wederkomst des jaars, ten tijde als de Koningen uittrokken, zoo voerde Joab de heirkracht, en hij verdierf het land van de kinderen Ammons; en hij kwam, en belegerde Rabba; maar David bleef te Jerûzalem. En Joab sloeg Rabba, en verwoestte haar.

2 En David nam de kroon huns Konings van zijn hoofd, en hij bevond ze in gewigt een talent gouds, en er was edelgesteente aan; en zij werd op Davids hoofd *gezet*, en hij voerde zeer veel roofs uit de stad.

3 Hij voerde ook het volk uit, dat daarin was, en hij zaagde ze met de zaag, en met ijzeren dorschwagens, en met bijlen; en alzoo deed David aan al de steden der kinderen Ammons. Toen keerde David weder met al het volk naar Jerûzalem.

4 En het geschiedde daarna, als de krijg met de Filistijnen te Gazer opstond, toen sloeg Sibbechai, de Husathiet, Sippai, die van de kinderen van Rafa was; en zij werden te ondergebragt.

5 Daarna was er nog een krijg tegen de Filistijnen, en Elhanan, de zoon van Jaïr, versloeg Lachmi, den broeder van Goliath, den Gethiet, wiens spiesehout was als een weversboom.

6 Daarna was er nog een krijg te Gath; en daar was een zeer lang man, en zijne vingeren waren zes en zes, vier en twintig, en hij was ook van Rafa geboren;

7 En hij hoonde Israël; maar Jónathan, de zoon van Símea, den broeder van David, versloeg hem.

8 Dezen waren van Rafa geboren te Gath; en zij vielen door de hand van David, en door de hand zijner knechten.

HET 21 CAPITTEL.

TOEN stond de Satan op tegen Israël, en hij porde David aan, dat hij Israël telde.

2 En David zeide tot Joab en tot de oversten des volks: Gaat heen, telt Israël van Ber-séba tot Dan toe, en brengt hen tot mij, dat ik hun getal wete.

3 Toen zeide Joab: De HEER doe tot zijn volk, gelijk zij *nu* zijn, honderdmaal meer; zijn zij niet allen, ô mijn heer Koning, mijnen heere tot knechten? waarom verzoekt mijn heer dit? waarom zou het Israël tot schuld worden?

4 Doch het woord des Konings nam de overhand tegen Joab: derhalve toog Joab uit, en hij doorwandelde gansch Israël; daarna kwam hij weder te Jerûzalem.

5 En Joab gaf aan David de som van het getelde volk; en gansch Israël was elf honderd duizend man, die het zwaard uittrokken, en Juda vier honderd duizend, en zeventig duizend man die het zwaard uittrokken.

6 Doch Levi en Benjamin telde hij onder dezelven niet; want des Konings woord was Joab een gruwel.

7 En deze zaak was kwaad in de oogen Gods; daarom sloeg hij Israël.

8 Toen zeide David tot God: Ik heb zeer gezondigd, dat ik deze zaak gedaan heb; maar neem toch nu de misdaad uwes knechts weg, want ik heb zeer zottelijk gehandeld.

9 De HEER nu sprak tot Gad, den ziener van David, zeggende:

10 Ga heen, en spreek tot David, zeggende, Aldus zegt de HEER: Drie dingen leg ik u voor; kies u één uit die, het welk ik u doe.

11 En Gad kwam tot David, en zeide tot hem: Zoo zegt de HEER: Neem u uit;

12 Of drie jaren honger, of drie maanden verteerd te worden voor het aangezigt uwer wederpartij, en dat het zwaard uwer vijanden *u* achterhale; of drie dagen het zwaard des HEEREN, dat is, de pestilentie in het land, en eenen verdervenden Engel des HEEREN in al de landpalen van Israël; zoo zie nu toe, wat antwoord ik dien zal wederbrengen, die mij gezonden heeft.

13 Toen zeide David tot Gad: Mij is zeer bang: laat mij toch in de hand des HEEREN vallen, want zijne barmhartig-

heden zijn zeer vele, maar laat mij in de hand der menschen niet vallen.
14 De HEER dan gaf pestilentie in Israël; en daar vielen van Israël zeventig duizend man.
15 En God zond eenen Engel naar Jerûzalem, om die te verderven; en als hij haar verdierf, zag het de HEER, en het berouwde hem over het kwaad, en hij zeide tot den verdervenden Engel: Het is genoeg, trek nu uwe hand af. De Engel des HEEREN nu stond bij den dorschvloer van Ornan, den Jebusiet.
16 Als David zijne oogen ophief, zoo zag hij den Engel des HEEREN, staande tusschen de aarde en tusschen den hemel, met zijn uitgetrokken zwaard in zijne hand, uitgestrekt over Jerûzalem; toen viel David, en de oudsten, bedekt met zakken, op hunne aangezigten.
17 En David zeide tot God: Ben ik het niet, die gezegd heb, dat men het volk tellen zoude? ja, ik zelf ben het, die gezondigd en zeer kwalijk gehandeld heb; maar deze schapen, wat hebben die gedaan? O HEER, mijn God, dat toch uwe hand tegen mij, en tegen het huis mijns vaders zij, maar niet tegen uw volk ter plage.
18 Toen zeide de Engel des HEEREN tot Gad, dat hij David zeggen zou, dat David zou opgaan om den HEERE eenen altaar op te rigten op den dorschvloer van Ornan, den Jebusiet.
19 Zoo ging dan David op naar het woord van Gad, dat hij in den naam des HEEREN gesproken had.
20 Toen zich Ornan wendde, zoo zag hij den Engel; en zijne vier zonen, die bij hem waren, verstaken zich: en Ornan dorschte tarwe.
21 En David kwam tot Ornan; en Ornan zag toe, en zag David, zoo ging hij uit van den dorschvloer, en boog zich neder voor David, met het aangezigt ter aarde.
22 En David zeide tot Ornan: Geef mij de plaats des dorschvloers, dat ik op dezelve den HEERE eenen altaar bouwe; geef ze mij voor het volle geld, opdat deze plage opgehouden worde van over het volk.
23 Toen zeide Ornan tot David: Neem haar maar henen; en mijn heer de Koning doe wat goed is in zijne oogen; zie, ik geef deze runderen tot brandofferen, en deze sleden tot hout, en de tarwe tot spijsoffer, ik geef het al.
24 En de Koning David zeide tot Ornan: Neen, maar ik zal het zekerlijk koopen voor het volle geld; want ik zal voor den HEER niet nemen wat het uwe is, dat ik een brandoffer om niet offere.
25 En David gaf aan Ornan voor die plaats zes honderd gouden sikkelen van gewigt.
26 Toen bouwde David aldaar den HEERE eenen altaar, en hij offerde brandofferen en dankofferen. Als hij den HEER aanriep, zoo antwoordde hij hem door vuur uit den hemel, op den altaar des brandoffers.
27 En de HEER zeide tot den Engel, dat hij zijn zwaard weder in zijne scheede steken zoude.
28 Ter zelfder tijd, toen David zag, dat de HEER hem geantwoord had op den dorschvloer van Ornan, den Jebusiet, zoo offerde hij aldaar.
29 Want de tabernakel des HEEREN, welke Mozes in de woestijn gemaakt had, en de altaar des brandoffers was te dier tijd op de hoogte te Gíbeon.
30 David nu kon niet heengaan voor denzelven, om God te zoeken, want hij was verschrikt voor het zwaard van den Engel des HEEREN.

HET 22 CAPITTEL.

EN David zeide: Hier zal het huis Gods des HEEREN zijn, en hier zal de altaar des brandoffers voor Israël zijn.
2 En David zeide, dat men vergaderen zoude de vreemdelingen, die in het land Israëls waren; en hij bestelde steenhouwers, om steenen uit te houwen, welke men behouwen zou, om het huis Gods te bouwen.
3 En David bereidde ijzer in menigte, tot nagelen aan de deuren der poorten, en tot de zamenvoegingen; ook koper in menigte, zonder gewigt;
4 En cederenhout zonder getal; want de Zidoniërs en de Tyriërs bragten tot David cederenhout in menigte.
5 Want David zeide: Mijn zoon Sálomo is een jongeling en teeder; en het huis, dat men den HEERE bouwen zal, zal men ten hoogste groot maken, tot eenen naam en tot heerlijkheid in alle landen; ik zal hem nu *voorraad* bereiden. Alzoo bereidde David *voorraad* in menigte vóór zijnen dood.
6 Toen riep hij zijnen zoon Sálomo, en gebood hem den HEERE, den God Israëls, een huis te bouwen.
7 En David zeide tot Sálomo: Mijn zoon, wat mij aangaat, het was in mijn hart den naam des HEEREN, mijns Gods, een huis te bouwen;
8 Doch het woord des HEEREN geschiedde tot mij, zeggende: Gij hebt

bloed in menigte vergoten, want gij hebt groote krijgen gevoerd; gij zult mijnen naam geen huis bouwen, dewijl gij veel bloeds op de aarde voor mijn aangezigt vergoten hebt.

9 Zie, de zoon, die u geboren zal worden, die zal een man der ruste zijn, want ik zal hem rust geven van al zijne vijanden rondom henen; want zijn naam zal Sálomo zijn, en ik zal vrede en stilte over Israël geven in zijne dagen.

10 Die zal mijnen naam een huis bouwen, en die zal mij tot eenen zoon zijn, en ik hem tot eenen vader; en ik zal den troon zijns Rijks over Israël bevestigen tot in eeuwigheid.

11 Nu, mijn zoon, de HEER zal met u zijn, en gij zult voorspoedig zijn, en het huis des HEEREN, uwes Gods, bouwen, gelijk hij van u gesproken heeft.

12 Alleenlijk de HEER geve u kloekheid en verstand, en geve u bevel over Israël, en dat om te onderhouden de wet des HEEREN, uwes Gods.

13 Dan zult gij voorspoedig zijn, als gij waarnemen zult te doen de inzettingen en de regten, welke de HEER aan Mozes geboden heeft over Israël. Zijt sterk en heb goeden moed, vrees niet en wees niet verslagen.

14 Zie daar, ik heb in mijne verdrukking voor het huis des HEEREN bereid honderd duizend talenten gouds, en duizend maal duizend talenten zilvers; en des kopers en des ijzers is geen gewigt, want het is er in menigte; ik heb ook hout en steenen bereid, doe gij er nog meer bij.

15 Ook zijn er bij u in menigte, die het werk kunnen doen, houwers, en werkmeesters in steen en hout, en allerlei wijze lieden in allerlei werk.

16 Des gouds, des zilvers, en des kopers, en des ijzers is geen getal: maak u op en doe het, en de HEER zal met u zijn.

17 Ook gebood David aan alle vorsten van Israël, dat zij zijnen zoon Sálomo helpen zouden, *zeggende:*

18 Is niet de HEER, uw God, met uliedens, en heeft u rust gegeven rondom henen? want hij heeft de inwoners des lands in mijne hand gegeven, en dit land is onderworpen geworden voor het aangezigt des HEEREN, en voor het aangezigt zijns volks.

19 Zoo begeeft dan nu uw hart en uwe ziel, om te zoeken den HEER, uwen God, en maakt u op, en bouwt het heiligdom Gods des HEEREN; dat men de arke des verbonds des HEEREN en de heilige vaten Gods in dit huis brenge, hetwelk den naam des HEEREN zal gebouwd worden.

HET 23 CAPITTEL.

TOEN nu David oud was en zat van dagen, maakte hij zijnen zoon Sálomo tot Koning over Israël,

2 En hij vergaderde al de vorsten van Israël, ook de priesters en de Leviten.

3 En de Leviten werden geteld, van dertig jaren af en daarboven; en hun getal was, naar hunne hoofden, aan mannen, acht en dertig duizend.

4 Uit dezen waren er vier en twintig duizend, om het werk van het huis des HEEREN aan te drijven; en zes duizend ambtlieden en regters;

5 En vier duizend portiers, en vier duizend lofzangers des HEEREN met instrumenten, welke ik gemaakt heb, *zeide David,* om lof te zingen.

6 En David verdeelde hen in verdeelingen, naar de kinderen van Levi, Gerson, Kehath en Merári.

7 Uit de Gersoniten waren Ladan en Simeï.

8 De kinderen van Ladan waren *deze:* Jehíël, het hoofd, en Zetham, en Joël, drie.

9 De kinderen van Simeï waren Selómith, en Hazíël, en Haran, drie; dezen waren de hoofden der vaderen van Ladan.

10 De kinderen van Simeï nu waren Jahath, Zina, en Jeüs, en Bería; dezen waren de kinderen van Simeï, vier.

11 En Jahath was het hoofd, en Ziza de tweede; maar Jeüs en Bería hadden niet vele kinderen, daarom waren zij in het vaderlijke huis maar van ééne telling.

12 De kinderen van Kehath waren Amram, Izhar, Hebron en Uzziël, vier.

13 De kinderen van Amram waren Aäron en Mozes. Aäron nu werd afgezonderd, dat hij heiligde de allerheiligste dingen, hij en zijne zonen, tot in eeuwigheid, om te rooken voor het aangezigt des HEEREN, om hem te dienen en om in zijnen naam tot in eeuwigheid te zegenen.

14 Aangaande nu Mozes, den man Gods, zijne kinderen werden genoemd onder den stam van Levi.

15 De kinderen van Mozes waren Gersom en Eliézer.

16 Van de kinderen van Gersom was Sebúël het hoofd.

17 De kinderen van Eliézer nu waren *deze:* Rehábia het hoofd; en Eliézer had geen andere kinderen; maar de kin-

deren van Rehábia vermeerderden ten hoogste.
18 Van de kinderen van Izhar was Selómith het hoofd.
19 Aangaande de kinderen van Hebron: Jería was het hoofd, Amária de tweede, Jaháziël de derde, en Jekámam de vierde.
20 Aangaande de kinderen van Uzziël: Micha was het hoofd, en Jissía de tweede.
21 De kinderen van Merári waren Máheli en Musi; de kinderen van Máheli waren Eleázar en Kis.
22 En Eleázar stierf, en hij had geene zonen, maar dochters; en de kinderen van Kis, hare broeders, namen ze.
23 De kinderen van Musi waren Máheli, en Eder, en Jerémoth, drie.
24 Dit zijn de kinderen van Levi, naar het huis hunner vaderen, de hoofden der vaderen, naar hunne gerekenden in het getal der namen naar hunne hoofden, doende het werk der dienst van het huis des HEEREN, van twintig jaren oud en daarboven.
25 Want David had gezegd: De HEER, de God Israëls, heeft zijn volk ruste gegeven, en hij zal te Jerúzalem wonen tot in eeuwigheid.
26 En ook aangaande de Leviten, dat zij den tabernakel, noch eenig van deszelfs gereedschap, tot deszelfs dienst *behoorende*, niet *meer* zouden dragen.
27 Want naar de laatste woorden van David werden de kinderen van Levi geteld, van twintig jaren oud en daarboven,
28 Omdat hunne standplaats was aan de hand der zonen van Aäron in de dienst van het huis des HEEREN, over de voorhoven, en over de kameren, en over de reiniging van alle heilige dingen, en het werk der dienst van het huis Gods;
29 Te weten tot het brood der toerigting, en tot de meelbloem ten spijsoffer, en tot ongezuurde vladen, en tot de pannen, en tot het gerooste, en tot alle mate en afmeting;
30 En om alle morgens te staan, om den HEER te loven en te prijzen; en desgelijks des avonds;
31 En tot al het offeren der brandofferen des HEEREN, op de Sabbathen, op de nieuwe maanden, en op de gezette hoogtijden in getal, naar de wijze onder hen, geduriglijk, voor het aangezigt des HEEREN;
32 En dat zij de wacht van de tent der zamenkomst zouden waarnemen, en de wacht des heiligdoms, en de wacht der zonen van Aäron, hunne broederen, in de dienst van het huis des HEEREN.

HET 24 CAPITTEL.

AANGAANDE nu de kinderen van Aäron, *dit* waren hunne verdeelingen. De zonen van Aäron waren Nadab en Abíhu, Eleázar en Ithamar.
2 Maar Nadab stierf, en Abíhu, voor het aangezigt huns vaders, en zij hadden geene kinderen. En Eleázar en Ithamar bedienden het priesterambt.
3 David nu verdeelde hen, en Zadok uit de kinderen van Eleázar, en Ahimélech uit de kinderen van Ithamar, naar hun ambt in hunne dienst.
4 En van de kinderen van Eleázar werden meer gevonden tot hoofden der mannen, dan van de kinderen van Ithamar, als zij hen afdeelden: van de kinderen van Eleázar waren zestien hoofden der vaderlijke huizen, maar van de kinderen van Ithamar, naar hunne vaderlijke huizen, acht.
5 En zij deelden ze door loten af, dezen met genen; want de oversten des heiligdoms en de oversten Gods waren uit de kinderen van Eleázar en van de kinderen van Ithamar.
6 En Semáia, de zoon van Netháneël, de schrijver, uit de Leviten, schreef hen op, voor het aangezigt des Konings, en van de vorsten, en van den priester Zadok, en van Ahimélech, den zoon van Abiathar, en van de hoofden der vaderen onder de priesters en onder de Leviten; één vaderlijk huis werd genomen voor Eleázar, en werd desgelijks genomen voor Ithamar.
7 Het eerste lot nu ging uit voor Jóiarib, het tweede voor Jedáia;
8 Het derde voor Harim, het vierde voor Seórim;
9 Het vijfde voor Malchija, het zesde voor Mijámin;
10 Het zevende voor Hakkoz, het achtste voor Abija;
11 Het negende voor Jésua, het tiende voor Sechánia;
12 Het elfde voor Eliasib, het twaalfde voor Jakim;
13 Het dertiende voor Huppa, het veertiende voor Jesébeab;
14 Het vijftiende voor Bilga, het zestiende voor Immer;
15 Het zeventiende voor Hezir, het achttiende voor Happízes;
16 Het negentiende voor Petáhia, het twintigste voor Jehézkel;
17 Het een en twintigste voor Jachin, het twee en twintigste voor Gamul;

18 Het drie en twintigste voor Deláia, het vier en twintigste voor Maäzia.
19 Het ambt van dezen in hunne dienst was te gaan in het huis des HEEREN, naar hunne ordening door de hand van Aäron, hunnen vader; gelijk hem de HEER, de God Israëls, geboden had.
20 Van de overige kinderen van Levi nu, van de kinderen van Amram was Súbaël, van de kinderen van Súbaël was Jéchdeia.
21 Aangaande Rehábia: van de kinderen van Rehábia was Jissia het hoofd.
22 Van de Izhariten was Selomôth; van de kinderen van Selomôth was Jahath.
23 En van de kinderen van *Hebron* was Jeria *de eerste*, Amária de tweede, Jaháziël de derde, Jekámam de vierde.
24 *Van* de kinderen van Uzzíël was Micha; van de kinderen van Micha was Samir;
25 De broeder van Micha was Jissia, van de kinderen van Jissia was Zecharia.
26 De kinderen van Merári waren Máheli en Musi. De kinderen van Jaäzia waren Beno.
27 De kinderen van Merári van Jaäzia waren Beno, en Soham, en Zakkur, en Hibri.
28 Van Máheli was Eleázar; en die had geene kinderen.
29 Aangaande Kis: de kinderen van Kis waren Jeráhmeël.
30 En de kinderen van Musi waren Máheli, en Eder, en Jerimôth. Deze zijn de kinderen der Leviten, naar hunne vaderlijke huizen.
31 En zij wierpen ook loten, nevens hunne broederen, de zonen van Aäron, voor het aangezigt van den Koning David, en Zadok, en Ahimélech, en van de hoofden der vaderen onder de priesteren en onder de Leviten; het hoofd der vaderen tegen zijnen kleinsten broeder.

HET 25 CAPITTEL.

EN David, mitsgaders de oversten des heirs, scheidde af ter dienst, van de kinderen van Asaf, en van Heman, en van Jedúthun, die met harpen, met luiten en met cimbalen profeteren zouden; en die onder hen geteld werden, waren mannen, bekwaam tot het werk hunner dienst.
2 Van de kinderen van Asaf waren Zakkur, en Jozef, en Nethánia, en Asaréla, kinderen van Asaf; aan de hand van Asaf, die aan des Konings handen profeteerde.
3 Aangaande Jedúthun: de kinderen van Jedúthun waren Gedália, en Zeri, en Jesáia, Hasábia en Matthítia, zes; aan de handen van hunnen vader Jedúthun, op harpen profeterende met den HEER te danken en te loven.
4 Aangaande Heman: de kinderen van Heman waren Bukkia, Mattánia, Uzzíël, Sebúel, en Jerimôth, Hanánia, Hanáni, Eliátha, Giddálti, en Romámti-Ezer, Josbekása, Mallóthi, Hothir, Maházioth.
5 Deze allen waren kinderen van Heman, den ziener des Konings, in de woorden Gods, om den hoorn te verheffen; want God had aan Heman veertien zonen gegeven, en drie dochters.
6 Dezen waren altemaal aan de handen huns vaders *gesteld* tot het gezang van het huis des HEEREN, op cimbalen, luiten en harpen, ter dienst van het huis Gods, aan de handen van den Koning, van Asaf, Jedúthun, en van Heman.
7 En hun getal met hunne broederen, die geleerd waren in het gezang des HEEREN, alle meesters, was twee honderd acht en tachtig.
8 En zij wierpen de loten over de wacht, tegen elkander, zoo de kleinen, als de grooten, den meester met den leerling.
9 Het eerste lot nu ging uit voor Asaf, *namelijk* voor Jozef. Het tweede voor Gedália; hij en zijne broederen, en zijne zonen, waren twaalf.
10 Het derde voor Zakkur; zijne zonen en broederen, twaalf.
11 Het vierde voor Jizri; zijne zonen en broederen, twaalf.
12 Het vijfde voor Nethánia; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
13 Het zesde voor Bukkia; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
14 Het zevende voor Jesaréla, zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
15 Het achtste voor Jesáia; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
16 Het negende voor Mattánia; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
17 Het tiende voor Simeï; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
18 Het elfde voor Azáreël; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
19 Het twaalfde voor Hasábia; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
20 Het dertiende voor Súbaël; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
21 Het veertiende voor Matthítia; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
22 Het vijftiende voor Jerémoth; zijne zonen en zijne broederen, twaalf.

23 Het zestiende voor Hanánia; zijne
zonen en zijne broederen, twaalf.
24 Het zeventiende voor Josbekása;
zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
25 Het achttiende voor Hanáni; zijne
zonen en zijne broederen, twaalf.
26 Het negentiende voor Mallóthi; zijne
zonen en zijne broederen, twaalf.
27 Het twintigste voor Eliátha; zijne
zonen en zijne broederen, twaalf.
28 Het een en twintigste voor Hothir;
zijne zonen en zijne broederen, twaalf.
29 Het twee en twintigste voor Giddálti;
zijne zonen en zijne broederen,
twaalf.
30 Het drie en twintigste voor Maházioth;
zijne zonen en zijne broederen,
twaalf.
31 Het vier en twintigste voor Romámti-Ezer;
zijne zonen en zijne broederen,
twaalf.

HET 26 CAPITTEL.

AANGAANDE de verdeelingen der
portiers: van de Korhiten was Meselémia,
de zoon van Kore, van de kinderen
van Asaf.
2 Meselémia nu had kinderen: Zechária
was de eerstgeborene, Jedíaël de
tweede, Zebádia de derde, Játhniël de
vierde,
3 Elam de vijfde, Jóhanan de zesde,
Elióënai de zevende.
4 Obed-Edom had ook kinderen: Semáia
was de eerstgeborene, Józabad de
tweede, Joah de derde, en Sachar de
vierde, en Netháneël de vijfde,
5 Ammiël de zesde, Issaschar de zevende,
Peúllethai de achtste; want God
had hem gezegend.
6 Ook werden zijnen zoon Semáia kinderen
geboren, heerschende over het
huis huns vaders, want zij waren kloeke
helden.
7 De kinderen van Semáia waren Othni,
en Refaël, en Obed, *en* Elzabad,
zijne broeders, kloeke lieden; Elíhu, en
Semáchia.
8 Deze allen waren uit de kinderen van
Obed-Edom; zij, en hunne kinderen, en
hunne broeders, kloeke mannen in
kracht tot de dienst; twee en zestig
waren er van Obed-Edom.
9 Meselémia nu had kinderen en broeders,
kloeke lieden, achttien.
10 En Hosa, uit de kinderen van Merári,
had zonen: Simri was het hoofd,
(alhoewel hij de eerstgeborene niet was,
nogtans stelde hem zijn vader tot een
hoofd;)
11 Hilkia was de tweede, Tebália de
derde, Zechária de vierde; al de kinderen
en broederen van Hosa waren
dertien.
12 Uit dezen waren de verdeelingen der
portiers onder de hoofden den mannen,
tot de wachten tegen hunne broederen,
om te dienen in het huis des HEEREN.
13 En zij wierpen de loten, zoo de kleinen
als de grooten, naar hunne vaderlijke
huizen, tot elke poort.
14 Het lot tegen het oosten viel op Selémia;
maar voor zijnen zoon Zechária,
die een verstandig raadsman was, wierp
men de loten; en zijn lot is uitgekomen
tegen het noorden;
15 Obed-Edom tegen het zuiden; en
voor zijne kinderen het huis der schatkameren;
16 Suppim en Hosa tegen het westen,
met de poort Schallécheth, bij den opgaanden
hoogen weg, wacht tegen over
wacht.
17 Tegen het oosten waren zes Leviten;
tegen het noorden des daags vier; tegen
het zuiden des daags vier; maar bij de
schatkameren twee *en* twee.
18 Aan Parbar tegen het westen waren
er vier bij den hoogen weg, twee bij
Parbar.
19 Dit zijn de verdeelingen der portiers
van de kinderen der Korhiten, en der
kinderen van Merári.
20 Ook was, van de Leviten Ahija over
de schatten van het huis Gods, en over
de schatten der geheiligde dingen.
21 Van de kinderen van Ladan, kinderen
van den Gersoniet Ladan: van Ladan,
den Gersoniet, waren hoofden der vaderen,
Jehíëli.
22 De kinderen van Jehíëli waren Zetham
en Joël, zijn broeder; *dezen* waren
over de schatten van het huis des
HEEREN.
23 Voor de Amramiten, van de Izhariten,
van de Hebroniten, van de Ozziëliten.
24 En Sebúël, de zoon van Gersom,
den zoon van Mozes, was overste over
de schatten.
25 Maar zijne broeders van Elíëzer
waren *dezen:* Rehábia was diens zoon,
en Jesáia diens zoon, en Joram diens
zoon, en Zichri diens zoon, en Selómith
diens zoon.
26 Deze Selómith en zijne broeders
waren over al de schatten der heilige
dingen, welke de Koning David geheiligd
had, mitsgaders de hoofden der
vaderen, de oversten over duizenden
en honderden, en de oversten des
heirs;
27 Van de krijgen en van den buit had-

den zij het geheiligd, om het huis des HEEREN te onderhouden.

28 Ook alles, wat Samuël, de ziener, geheiligd had, en Saul, de zoon van Kis, en Abner, de zoon van Ner, en Joab, de zoon van Zerûia; al wat *iemand* geheiligd had, was onder de hand van Selómith en zijne broederen.

29 Van de Izhariten waren Chenánia en zijne zonen tot het buitenwerk in Israël, tot ambtlieden en tot rigters.

30 Van de Hebroniten was Hasâbia, en zijne broeders, kloeke mannen, duizend en zeven honderd, over de ambten van Israël op deze zijde der Jordaan tegen het westen, over al het werk des HEEREN, en ter dienst des Konings.

31 Van de Hebroniten was Jerija het hoofd, van de Hebroniten zijner geslachten onder de vaderen; in het veertigste jaar des Koningrijks van David zijn er gezocht en onder hen gevonden kloeke helden te Jáëzer in Gílead.

32 En zijne broeders waren kloeke lieden, twee duizend en zeven honderd hoofden der vaderen; en de Koning David stelde hen over de Rubeniten, en Gaditen, en den halven stam der Manassiten, tot alle zaken Gods en de zaken des Konings.

HET 27 CAPITTEL.

DIT nu zijn de kinderen Israëls naar hun getal, de hoofden der vaderen, en de oversten der duizenden en der honderden, met hunne ambtlieden, den Koning dienende in alle zaken der verdeelingen, aangaande en afgaande van maand tot maand in al de maanden des jaars; elke verdeeling was vier en twintig duizend.

2 Over de eerste verdeeling in de eerste maand was Jásobham, de zoon van Zabdíël; en in zijne verdeelingen waren er vier en twintig duizend.

3 Hij was uit de kinderen van Perez, het hoofd van al de oversten der heiren in de eerste maand.

4 En over de verdeeling in de tweede maand was Dodai, de Ahohiet, en *over* zijne verdeeling was Mikloth ook voorganger; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

5 De derde overste des heirs in de derde maand was Benâia, de zoon van Jóiada, den opperambtman, die was het hoofd; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

6 Deze Benâia was een held van de dertig, en over de dertig; en *over* zijne verdeeling was Ammízabad, zijn zoon.

7 De vierde, in de vierde maand, was Asahel, de broeder van Joab, en na hem Zebádia, zijn zoon; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

8 De vijfde, in de vijfde maand, was Samhuth de Izrahiet, de overste; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

9 De zesde, in de zesde maand, was Ira, de zoon van Ikkes, de Thekoiet; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

10 De zevende, in de zevende maand, was Helez, de Peloniet, uit de kinderen van Efraïm; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

11 De achtste, in de achtste maand, was Síbbechai, de Husathïet, van de Zarhiten; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

12 De negende, in de negende maand, was Abiézer, de Anethothiet, van de Benjaminiten; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

13 De tiende, in de tiende maand, was Máharai, de Netofathiet, van de Zarhiten; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

14 De elfde, in de elfde maand, was Benâia, de Pirhathoniet, van de kinderen van Efraïm; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

15 De twaalfde, in de twaalfde maand, was Heldai, de Netofathiet, van Othniël; in zijne verdeeling waren er ook vier en twintig duizend.

16 Doch over de stammen van Israël waren *dezen:* over de Rubeniten was Eliézer, de zoon van Zichri, voorganger; over de Simeoniten was Sefátia, de zoon van Máächa;

17 Over de Leviten was Hasábia, de zoon van Kemûël; over de Aäroniten was Zadok;

18 Over Juda was Elíhu, uit de broederen van David; over Issaschar was Homri, de zoon van Míchaël;

19 Over Zebûlon was Ismaia, de zoon van Obádia; over Nafthali was Jerímôth, de zoon van Azriël;

20 Over de kinderen van Efraïm was Hoséa, de zoon van Azázia; over den halven stam van Manasse was Joël, de zoon van Pedâia;

21 Over half Manasse, in Gílead, was Iddo, de zoon van Zechária; over Benjamin was Jaäsiel, de zoon van Abner,

22 Over Dan was Azarel, de zoon van Jeróham. Dezen waren de oversten der stammen van Israël.

23 Maar David nam het getal van die niet op, die twintig jaren oud en daar

beneden waren; omdat de HEER gezegd
had, dat hij Israël vermenigvuldigen
zoude als de sterren des hemels.
24 Joab, de zoon van Zerúia had begonnen te tellen, maar hij voleindigde
niet, omdat er deshalve een groote toorn
over Israël gekomen was; daarom is
het getal niet opgebragt, in de rekening der Kronijken van den Koning
David.
25 En over de schatten des Konings
was Azmaveth, de zoon van Adíël; en
over de schatten op het land, in de steden, en in de dorpen, en in de torens,
was Jónathan, de zoon van Uzzia.
26 En over die, welke het akkerwerk
deden, in de landbouwing, was Ezri,
de zoon van Chelub.
27 En over de wijngaarden was Simeï,
de Ramathiet; maar over hetgeen van
de wijnstokken kwam tot de schatten
des wijns, was Zabdi, de Sifmiet.
28 En over de olijfgaarden en de wilde
vijgeboomen, die in de laagte waren,
was Baël-Hánan, de Gederiet; maar Joas
was over de schatten der olie.
29 En over de runderen, die in Saron
weidden, was Sitrai, de Saroniet; maar
over de runderen in de laagten, was Safat, de zoon van Adlai.
30 En over de kemelen was Obil, de
Ismeëliet; en over de ezelinnen was
Jéchdeia, de Meronothiet.
31 En over het kleine vee was Jaziz,
de Hageriet. Alle dezen waren oversten
over de have, welke de Koning David
had.
32 En Jónathan, Davids oom, was
raad, een verstandig man, hij was ook
schrijver; Jehíël nu, de zoon van Hachmóni, was bij de zonen des Konings.
33 En Achitófel was raad des Konings;
en Husai, de Archiet, was des Konings
vriend.
34 En na Achitófel was Jóiada, de zoon
van Benáia, en Abiathar; maar Joab
was des Konings krijgsoverste.

HET 28 CAPITTEL.

TOEN vergaderde David te Jerúzalem alle oversten van Israël, de
oversten der stammen, en de oversten
der verdeelingen, den Koning dienende,
en de oversten der duizenden, en de
oversten der honderden, en de oversten
van alle have en vee des Konings en
zijner zonen, met de kamerlingen, en de
helden, ja allen kloeken held.
2 En de Koning David stond op zijne
voeten, en hij zeide: Hoort mij, mijne
broeders, en mijn volk: ik had in mijn
hart een huis der rust voor de arke des
verbonds des HEEREN te bouwen, en
voor de voetbank der voeten onzes Gods,
en ik heb gereedschap gemaakt om te
bouwen.
3 Maar God heeft tot mij gezegd: Gij
zult mijnen naam geen huis bouwen,
want gij zijt één krijgsman, en gij hebt
veel bloeds vergoten.
4 Nu heeft mij de HEER, de God Israëls, verkoren uit mijns vaders gansche
huis, dat ik tot Koning over Israël wezen zoude in eeuwigheid; want hij heeft
Juda tot eenen voorganger verkoren, en
mijns vaders huis in het huis van Juda;
en onder de zonen mijns vaders heeft
hij een welgevallen aan mij gehad, dat
hij mij ten Koning maakte over gansch
Israël.
5 En uit al mijne zonen (want de HEER
heeft mij vele zonen gegeven) heeft hij
mijnen zoon Sálomo verkoren, dat hij
zitten zoude op den stoel des Koningrijks des HEEREN over Israël.
6 En hij heeft tot mij gezegd: Uw zoon
Sálomo, die zal mijn huis en mijne voorhoven bouwen; want ik heb hem mij
uitverkoren tot eenen zoon, en ik zal
hem tot eenen vader zijn.
7 En ik zal zijn Koningrijk bevestigen
tot in eeuwigheid, indien hij sterk wezen zal, om mijne geboden en mijne
regten te doen, gelijk te dezen dage.
8 Nu dan, voor de oogen van het gansche Israël, de gemeente des HEEREN,
en voor de ooren onzes Gods, houdt en
zoekt al de geboden des HEEREN uwes
Gods; opdat gijlieden dit goede land
erfelijk bezit, en aan uwe kinderen na
u tot in eeuwigheid doet erven.
9 En gij, mijn zoon Sálomo, ken den
God uwes vaders, en dien hem met een
volkomen hart en met eene willige ziel;
want de HEER doorzoekt alle harten, en
hij verstaat al het gedichtsel der gedachten: indien gij hem zoekt, hij zal van u
gevonden worden; maar indien gij hem
verlaat, hij zal u tot in eeuwigheid verstooten.
10 Zie nu toe, want de HEER heeft u
verkoren, dat gij een huis ten heiligdom
bouwt; wees sterk, en doe het.
11 En David gaf aan zijnen zoon Sálomo een voorbeeld van het voorhuis, met
zijne behuizingen, en zijne schatkameren, en zijne opperzalen, en zijne binnenkameren, en van het huis des verzoendeksels;
12 En een voorbeeld van alles, wat bij
hem door den Geest was, *namelijk* van
de voorhoven van het huis des HEEREN,
en van alle kameren rondom; tot de

schatten van het huis Gods, en tot de schatten der heilige dingen;
13 En van de verdeelingen der priesteren en der Leviten, en van alle werk der dienst van het huis des HEEREN, en van alle vaten der dienst van het huis des HEEREN.
14 Het goud *gaf hij* naar het goudgewigt, tot alle vaten van elke dienst; *ook zilver* tot alle zilveren vaten bij gewigt, tot al de vaten van elke dienst;
15 En het gewigt tot de gouden kandelaars, en derzelver gouden lampen, naar het gewigt van elken kandelaar en van deszelfs lampen; ook tot de zilveren kandelaars, naar het gewigt van eenen kandelaar en deszelfs lampen, naar de dienst van elken kandelaar.
16 Ook *gaf hij* het goud naar het gewigt tot de tafelen der toerigting, tot elke tafel, en het zilver tot de zilveren tafelen;
17 En louter goud tot de krauwelen, en tot de sprengbekkens, en tot de schotelen, en tot gouden bekers, het gewigt tot elken beker, desgelijks tot zilveren bekers, tot elken beker het gewigt;
18 En tot den reukaltaar gelouterd goud in gewigt; en goud tot het voorbeeld des wagens *te weten* der cherubim, die *de vleugels* zouden uitbreiden, en de arke des verbonds des HEEREN overdekken.
19 Dit alles heeft men mij, *zeide David*, bij geschrift te verstaan gegeven van de hand des HEEREN, *te weten* al de werken dezes voorbeelds.
20 En David zeide tot zijnen zoon Sálomo: Wees sterk, en heb goeden moed, en doe het; vrees niet en wees niet verslagen; want de HEERE God, mijn God, zal met u zijn; hij zal u niet begeven, en hij zal u niet verlaten, tot dat gij al het werk ter dienst van het huis des HEEREN zult volbragt hebben.
21 En zie, daar zijn de verdeelingen der priesteren en der Leviten, tot alle dienst van het huis Gods; en bij u zijn tot alle werk allerlei vrijwilligen, met wijsheid tot alle dienst, ook de vorsten, en het gansche volk, *bereid* tot al uwe bevelen.

HET 29 CAPITTEL.

VERDER zeide de Koning David tot de gansche gemeente: God heeft mijnen zoon Sálomo alleen verkoren, eenen jongeling en teeder; dit werk daarentegen is groot, want het is geen paleis voor eenen mensch, maar voor God, den HEER.
2 Ik nu heb uit al mijne kracht, bereid, tot het huis mijns Gods, goud tot gouden, en zilver tot zilveren, en koper tot koperen, ijzer tot ijzeren, en hout tot houten *werken;* sardónixsteenen en vervullende *steenen*, versiersteenen en borduursel, en allerlei kostelijke steenen, en marmersteenen in menigte.
3 En daartoe geef ik, uit mijn welgevallen tot het huis mijns Gods, het bijzonder goud en zilver, dat ik heb, tot het huis mijns Gods daarenboven, behalve al wat ik ten huize des heiligdoms bereid heb:
4 Drie duizend talenten gouds, van het goud van Ofir, en zeven duizend talenten gelouterd zilver, om de wanden der huizen te overtrekken;
5 Goud tot de gouden, en zilver tot de zilveren *vaten*, en tot alle werk, door de hand der werkmeesteren *te maken.* En wie is er willig, heden zijne hand den HEERE te vullen?
6 Toen gaven vrijwillig de oversten der vaderen, en de oversten der stammen van Israël, en de oversten der duizenden en der honderden, en de oversten van het werk des Konings:
7 En zij gaven, ter dienst van het huis Gods, vijf duizend talenten gouds, en tien duizend drachmen, en tien duizend talenten zilvers, en achttien duizend talenten kopers, en honderd duizend talenten ijzers.
8 En bij wien steenen gevonden werden die gaven zij in den schat van het huis des HEEREN, onder de hand van Jehíël, den Gersoniet.
9 En het volk was verblijd over hun vrijwillig geven, want zij gaven met een volkomen hart den HEERE vrijwillig; en de Koning David verblijdde zich ook met groote blijdschap.
10 Daarom loofde David den HEER voor de oogen der gansche gemeente; en David zeide: Geloofd zijt gij, HEER, God van onzen vader Israël, van eeuwigheid tot in eeuwigheid.
11 Uwe, ô HEER, is de grootheid, en de magt, en de heerlijkheid, en de overwinning, en de majesteit, want alles, wat in den hemel en op de aarde is, *is uwe;* uwe, ô HEER, is het Koningrijk, en gij hebt u verhoogd tot een hoofd boven alles.
12 En rijkdom en eere zijn voor uw aangezigt, en gij heerscht over alles; en in uwe hand is kracht en magt; ook staat het in uwe hand alles groot te maken en sterk te maken.
13 Nu dan, onze God, wij danken u, en loven den naam uwer heerlijkheid.
14 Want wie ben ik, en wat is mijn

volk, dat wij de magt zouden verkregen hebben, om vrijwillig te geven als dit is? want het is alles van u, en wij geven het u uit uwe hand.

15 Want wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor uw aangezigt, gelijk al onze vaders; onze dagen op aarde zijn als eene schaduw, en er is geene verwachting.

16 Heer, onze God, alle deze menigte, die wij bereid hebben, om u een huis te bouwen, voor den naam uwer heiligheid, dat is van uwe hand, en alles is het uwe.

17 En ik weet, mijn God, dat gij het hart proeft, en dat gij een welgevallen hebt aan opregtigheden. Ik heb in opregtigheid mijns harten alle deze dingen vrijwillig gegeven, en ik heb nu met vreugde uw volk, dat hier gevonden wordt, gezien, dat het zich jegens u vrijwillig gedragen heeft.

18 O heer, gij God van onze vaderen, Abraham, Izaak en Israël, bewaar dit in eeuwigheid in den zin der gedachten van het hart uwes volks, en rigt hun hart tot u.

19 En geef mijnen zoon Sálomo een volkomen hart, om te houden uwe geboden, uwe getuigenissen, en uwe inzettingen; en om alles te doen, en om dit paleis te bouwen, hetwelk ik bereid heb.

20 Daarna zeide David tot de gansche gemeente: Looft nu den heer, uwen God. Toen loofde de gansche gemeente den heer, den God hunner vaderen; en zij neigden het hoofd, en zij bogen zich neder voor den heer, en voor den Koning.

21 En zij offerden den heere slagtofferen, ook offerden zij den heere brandofferen, des anderen morgens van dien dag, duizend varren, duizend rammen, duizend lammeren, met hunne drankofferen; en slagtofferen in menigte, voor gansch Israël.

22 En zij aten en dronken deszelven daags voor het aangezigt des heeren met groote vreugde; en zij maakten Sálomo, den zoon van David, ten andere maal Koning, en zij zalfden *hem* den heere tot voorganger, en Zadok tot priester.

23 Alzoo zat Sálomo op den troon des heeren, als Koning in zijns vaders Davids plaats, en hij was voorspoedig; en gansch Israël hoorde naar hem.

24 En al de vorsten, en helden, ja ook al de zonen van den Koning David, gaven de hand, dat zij onder den Koning Sálomo zijn zouden.

25 En de heer maakte Sálomo groot ten hoogste voor de oogen van gansch Israël; en hij gaf aan hem eene koninklijke majesteit, hoedanige aan geenen Koning van Israël vóór hem geweest is.

26 Zoo heeft dan David, de zoon van Isaï, geregeerd over gansch Israël.

27 De dagen nu, welke hij geregeerd heeft over Israël, zijn veertig jaar: te Hebron regeerde hij zeven jaren, en te Jerûzalem regeerde hij drie en dertig.

28 En hij stierf in goeden ouderdom, zat van dagen, rijkdom en eer; en zijn zoon Sálomo regeerde in zijne plaats.

29 De geschiedenissen nu van den Koning David, de eerste en de laatste, ziet, zij zijn geschreven in de geschiedenissen van Samuël, den ziener, en in de geschiedenissen van den Profeet Nathan, en in de geschiedenissen van Gad, den ziener,

30 Met al zijn Koningrijk, en zijne magt, en de tijden, die over hem verloopen zijn, en over Israël, en over al de Koningrijken der landen.

HET TWEEDE BOEK

DER

K R O N IJ K E N

HET EERSTE CAPITTEL.

EN Sálomo, de zoon van David, werd versterkt in zijn Koningrijk, want de heer, zijn God, was met hem, en maakte hem ten hoogste groot.

2 En Sálomo sprak tot het gansche Israël, tot de oversten der duizenden en der honderden, en tot de regteren en tot alle vorsten in gansch Israël, de hoofden der vaderen;

3 En zij gingen henen, Sálomo en de gansche gemeente met hem, naar de hoogte, die te Gíbeon was; want dáár was de tente der zamenkomste Gods, welke Mozes, de knecht des heeren, in de woestijn gemaakt had.

4 (Maar de arke Gods had David van Kirjath-Jeárim opgebragt, ter plaatse, welke David voor haar bereid had; want hij had voor haar eene tent te Jerûzalem gespannen.)

5 Ook was de koperen altaar, dien Be-

záleël, de zoon van Uri, den zoon van Hur, gemaakt had, aldaar voor den tabernakel des HEEREN; Sálomo nu en de gemeente bezochten denzelven.
6 En Sálomo offerde daar, voor het aangezigt des HEEREN, op den koperen altaar, die aan de tent der zamenkomst was; en hij offerde daarop duizend brandofferen.
7 In dienzelfden nacht verscheen God aan Sálomo; en hij zeide tot hem: Begeer wat ik u geven zal.
8 En Sálomo zeide tot God: Gij hebt aan mijnen vader David groote weldadigheid gedaan; en gij hebt mij Koning gemaakt in zijne plaats;
9 Nu, HEERE God, laat uw woord waar worden, *gedaan* aan mijnen vader David; want gij hebt mij Koning gemaakt over een volk, menigvuldig als het stof der aarde;
10 Geef mij nu wijsheid en wetenschap, dat ik voor het aangezigt van dit volk uitga en inga; want wie zou dit uw groot volk *kunnen* rigten?
11 Toen zeide God tot Sálomo: Daarom, dat dit in uw hart geweest is, en gij niet begeerd hebt rijkdom, goederen, noch eer, noch de ziel uwer haters, noch ook vele dagen begeerd hebt; maar wijsheid en wetenschap voor u begeerd hebt, opdat gij mijn volk mogt rigten, waarover ik u Koning gemaakt heb;
12 De wijsheid, en de wetenschap is u gegeven; daartoe zal ik u rijkdom, en goederen, en eere geven, dergelijke geene Koningen, die vóór u geweest zijn, gehad hebben, en na u zal dergelijke niet zijn.
13 Alzoo kwam Sálomo te Jerûzalem, van de hoogte, die te Gíbeon is, van voor de tent der zamenkomst; en hij regeerde over Israël.
14 En Sálomo vergaderde wagenen en ruiteren, zoodat hij duizend en vier honderd wagenen, en twaalf duizend ruiteren had; en hij leide ze in de wagensteden, en bij den Koning te Jerûzalem.
15 En de Koning maakte het zilver en het goud in Jerûzalem te zijn, als steenen, en de cederen maakte hij te zijn, als wilde vijgeboomen, die in de laagten zijn, in menigte.
16 En het uitbrengen der paarden was hetgeen Sálomo uit Egypte had; en aangaande het linnengaren, de kooplieden des Konings namen het linnengaren voor den prijs.
17 En zij bragten op, en voerden eenen wagen uit van Egypte voor zes honderd *sikkelen* zilvers, en een paard voor honderd en vijftig; en alzoo voerden zij *die* door hunne hand uit, voor alle Koningen der Hethiten, en voor de Koningen van Syrië.

HET 2 CAPITTEL.

SALOMO nu dacht voor den naam des HEEREN een huis te bouwen, en een huis voor zijn Koningrijk.
2 En Sálomo telde zeventig duizend lastdragende mannen, en tachtig duizend mannen, die houwen zouden in het gebergte; mitsgaders drie duizend en zes honderd opzieners over dezelve.
3 En Sálomo zond tot Huram, den Koning van Tyrus, zeggende: Gelijk gij met mijnen vader David gedaan hebt, en hebt hem cederen gezonden, om voor hem een huis te bouwen, om daarin te wonen, *zoo doe ook met mij.*
4 Zie, ik zal een huis voor den naam des HEEREN, mijns Gods, bouwen, om hem te heiligen, om reukwerk der welriekende specerijen voor zijn aangezigt aan te steken, en *voor* de toerigting des gedurigen *broods*, en *voor* de brandofferen des morgens en des avonds, op de Sabbathen, en op de nieuwe maanden, en op de gezette hoogtijden des HEEREN, onzes Gods; hetwelk voor eeuwig is in Israël.
5 En het huis, dat ik zal bouwen, zal groot zijn; want onze God is grooter dan alle Goden.
6 Doch wie zou de kracht hebben, om voor hem een huis te bouwen, dewijl de hemelen, ja de hemel der hemelen, hem niet begrijpen zouden? En wie ben ik, dat ik voor hem een huis zou bouwen, ten ware om reukwerk voor zijn aangezigt aan te steken?
7 Zoo zend mij nu eenen wijzen man, om te werken in goud, en in zilver, en in koper, en in ijzer, en in purper, en karmozijn, en hemelsblaauw, en die weet graveerselen te graveren, met de wijzen, welke bij mij zijn in Juda en in Jerûzalem, die mijn vader David beschikt heeft.
8 Zend mij ook cederen, dennen, en algummimhout van den Líbanon, want ik weet, dat uwe knechten het hout van den Líbanon weten te houwen; en zie, mijne knechten zullen met uwe knechten zijn;
9 En dat om mij hout in menigte te bereiden; want het huis, dat ik zal bouwen, zal groot en wonderlijk zijn.
10 En zie, ik zal aan uwe knechten, de houwers, die het hout houwen, twintig duizend kor uitgeslagen tarwe, en twintig duizend kor gerst geven; daar-

toe twintig duizend bath wijns, en twintig duizend bath olie.
11 Huram nu, de Koning van Tyrus, antwoordde door schrift, en zond tot Sálomo: Daarom dat de HEER zijn volk liefhëeft, heeft hij u over hen tot Koning gesteld.
12 Verder zeide Huram: Geloofd zij de HEER, de God Israëls, die den hemel en de aarde gemaakt heeft, dat hij den Koning David eenen wijzen zoon, kloek in voorzigtigheid en verstand, gegeven heeft, die een huis voor den HEER, en een huis voor zijn Koningrijk bouwe.
13 Zoo zend ik nu eenen wijzen man, kloek van verstand, Huram Abi;
14 Den zoon eener vrouw uit de dochteren van Dan, en wiens vader een man geweest is van Tyrus, die weet te werken in goud, en in zilver, in koper, in ijzer, in steenen, en in hout, in purper, in hemelsblaauw, en in fijn linnen, en in karmozijn, en om alle graveersel te graveren, en om te bedenken allen vernuftigen vond, die hem zal voorgesteld worden, met uwe wijzen, en de wijzen van mijnen heer uwen vader David.
15 Zoo zende nu mijn heer aan zijne knechten de tarwe en de gerst, de olie en den wijn, die hij gezegd heeft.
16 En wij zullen hout houwen van den Líbanon, naar al uwe nooddruft, en zullen het tot u met vlotten, over de zee, naar Jafo brengen; en gij zult het laten ophalen naar Jerûzalem.
17 En Sálomo telde al de vreemde mannen, die in het land van Israël waren, achtervolgens de telling, met welke zijn vader David die geteld had; en daar werden gevonden honderd drie en vijftig duizend en zes honderd.
18 En hij maakte uit dezelven zeventig duizend lastdragers, en tachtig duizend houwers in het gebergte, mitsgaders drie duizend en zes honderd opzieners, om het volk te doen arbeiden.

HET 3 CAPITTEL.

EN Sálomo begon het huis des HEEREN te bouwen te Jerûzalem, op den berg Moria, welke aan zijnen vader David gewezen was, op de plaats, die David toebereid had, op den dorschvloer van Ornan, den Jebusiet.
2 Hij begon nu te bouwen in de tweede maand, op den tweeden *dag*, in het vierde jaar van zijn Koningrijk.
3 En deze zijn de grondleggingen van Sálomo, om het huis Gods te bouwen: de lengte in ellen naar de eerste mate, was zestig ellen, en de breedte twintig ellen.
4 En het voorhuis, hetwelk vooraan was, was in de lengte, naar de breedte van het huis, twintig ellen, en de hoogte honderd en twintig; hetwelk hij van binnen overtrok met louter goud.
5 Het groote huis nu overdekte hij met dennenhout; daarna overtoog hij het met goed goud; en hij maakte daarop palmen en ketenwerk.
6 Hij overtoog ook het huis met kostelijke steenen tot versiering; het goud nu was goud van Parvâïm.
7 Daartoe overdekte hij aan het huis de balken, de posten en de wanden daarvan, en de deuren daarvan, met goud; en hij graveerde cherubim aan de wanden.
8 Verder maakte hij het huis van het heilige der heiligen, welks lengte, naar de breedte van het huis, was twintig ellen, en de breedte daarvan twintig ellen; en hij overtoog het met goed goud, tot zes honderd talenten.
9 En het gewigt der nagelen was tot vijftig sikkelen gouds; en hij overtoog de opperzalen met goud.
10 Ook maakte hij, in het huis van het heilige der heiligen, twee cherubim van uittrekkend werk, en hij overtoog die met goud.
11 Aangaande de vleugelen der cherubim derzelver lengte was twintig ellen: des eenen vleugel was van vijf ellen, rakende aan den wand van het huis, en de andere vleugel van vijf ellen, rakende aan den vleugel des anderen cherubs.
12 Insgelijks was de vleugel des anderen cherubs van vijf ellen, rakende aan den wand van het huis; en de andere vleugel was van vijf ellen, klevende aan den vleugel des anderen cherubs.
13 De vleugelen dezer cherubim spreidden zich uit twintig ellen; en zij stonden op hunne voeten, en hunne aangezigten waren huiswaarts.
14 Hij maakte ook den voorhang van hemelsblaauw, en purper, en karmozijn, en fijn linnen; en hij maakte cherubim daarop.
15 Nog maakte hij vóór het huis twee pilaren, van vijf en dertig ellen in de lengte; en het kapiteel, dat op derzelver hoofd was, was van vijf ellen.
16 Ook maakte hij ketenen, *als* in de aanspraakplaats, en hij zette die op de hoofden der pilaren; daartoe maakte hij honderd granaatappelen, en zette die tusschen de ketenen.
17 En hij rigtte de pilaren op vóór aan den tempel, eenen ter regterhand, en eenen ter linkerhand; en hij noemde

den naam van den regter Jachin, en den
naam van den linker Boaz.

HET 4 CAPITTEL.

HIJ maakte ook eenen koperen altaar, van twintig ellen in zijne
lengte, en twintig ellen in zijne breedte,
en tien ellen in zijne hoogte.
2 Daartoe maakte hij de gegotene zee;
van tien ellen was zij, van haren eenen
rand tot haren anderen rand, rondom
rond, en van vijf ellen in hare hoogte,
en een meetsnoer van dertig ellen omving haar rondom.
3 Onder dezelve nu was de gelijkenis
van runderen, rondom henen, die omsingelende, tien in eene el, omringende
de zee rondom: twee rijen dezer runderen waren in hare gieting gegoten.
4 Zij stond op twaalf runderen, drie
ziende naar het noorden, en drie ziende
naar het westen, en drie ziende naar het
zuiden, en drie ziende naar het oosten;
en de zee was boven op dezelve; en al
hunne achterdeelen waren binnenwaarts.
5 Hare dikte nu was eene hand breed,
en haar rand als het werk van den rand
eens bekers *of* eenen leliebloem, begrijpende *vele* bathen; zij hield drieduizend.
6 En hij maakte tien waschvaten, en
stelde vijf ter regter- en vijf ter linkerhand, om daarin te wasschen; wat ten
brandoffer behoort, staken zij daarin;
maar de zee was, opdat de priesteren
zich daarin zouden wasschen.
7 Hij maakte ook tien gouden kandelaren, naar derzelver wijze, en hij stelde
die in den tempel, vijf aan de regterhand, en vijf aan de linkerhand.
8 Ook maakte hij tien tafelen, en hij
zette die in den tempel, vijf aan de regterhand, en vijf aan de linkerhand; en
hij maakte honderd gouden sprengbekkens.
9 Verder maakte hij het voorhof der
priesteren, en het groote voorhof, mitsgaders de deuren voor het voorhof, en
overtoog derzelver deuren met koper.
10 Deze zee nu zette hij aan de regter
zijde, naar het oosten, tegen over het
zuiden.
11 Daartoe maakte Huram de potten,
en de schoffelen, en de sprengbekkens;
alzoo voleindigde Huram het werk te
maken, hetwelk hij voor den Koning
Sálomo aan het huis Gods maakte.
12 De twee pilaren, en de bollen, en
de twee kapiteelen, op het hoofd der pilaren; en de twee netten, om de twee
bollen der kapiteelen te bedekken, die
op der pilaren hoofd waren;
13 En de vier honderd granaatappelen
tot de twee netten: twee rijen van granaatappelen tot elk net, om de twee
bollen der kapiteelen te bedekken, die
boven op de pilaren waren.
14 Hij maakte ook de stellingen; en
waschvaten maakte hij op de stellingen;
15 Eene zee, en de twaalf runderen
daaronder.
16 Insgelijks de potten, en de schoffelen, en de krauwelen, en al derzelver
vaten maakte Huram Abiu voor den Koning Sálomo, voor het huis des HEEREN,
van gepolijst koper.
17 In de vlakte der Jordaan goot ze de
Koning, in digte aarde, tusschen Sukkoth, en tusschen Zeredátha.
18 En Sálomo maakte alle deze vaten
in groote menigte; want het gewigt des
kopers werd niet onderzocht.
19 Ook maakte Sálomo alle vaten, die
voor het huis Gods waren, en den gouden altaar, en de tafelen, waarop de
toonbrooden zijn,
20 En de kandelaren met derzelver
lampen, van gesloten goud, om die naar
de wijze aan te steken, vóór de aanspraakplaats;
21 En de bloemen, en de lampen, en
de snuiters, van goud; het was het volmaakste goud;
22 Mitsgaders de gaffelen, en de sprengbekkens, en de rookschalen, en de wierookvaten, van gesloten goud; aangaande den ingang vat het huis, deszelfs binnenste deuren, van het heilige der heiligen, en de deuren van het huis des tempels waren van goud.

HET 5 CAPITTEL.

ALZOO werd al het werk volbragt,
dat Sálomo aan het huis des HEEREN maakte. Daarna bragt Sálomo de
geheiligde dingen van zijnen vader
David, en het zilver, en het goud, en al
de vaten leide hij onder de schatten van
het huis Gods.
2 Toen vergaderde Sálomo de oudsten
van Israël, en al de hoofden der stammen, de oversten der vaderen onder de
kinderen Israëls, te Jerûzalem, om de
arke des verbonds des HEEREN op te
brengen uit de stad Davids, welke is
Zion.
3 En alle mannen van Israël verzamelden zich tot den Koning op het feest,
hetwelk was *in* de zevende maand.
4 En al de oudsten van Israël kwamen,
en de Leviten namen de ark op.
5 En zij bragten de ark, en de tent
der zamenkomst opwaarts, mitsgaders
al de heilige vaten, die in de tent waren;

deze bragten de priesters *en* Leviten opwaarts.

6 De Koning Sálomo nu, en de gansche vergadering van Israël, die bij hem vergaderd waren vóór de ark, offerden schapen en runderen, die van wege de menigte niet konden geteld noch gerekend worden.

7 Alzoo bragten de priesters de ark des verbonds des HEEREN tot hare plaats, tot de aanspraakplaats van het huis, tot het heilige der heiligen, tot onder de vleugelen der cherubim.

8 Want de cherubim spreidden de beide vleugelen over de plaats der ark; en de cherubim overdekten de ark en derzelver handboomen van boven.

9 Daarna schoven zij de handboomen verder uit, dat de hoofden der handboomen gezien werden uit de ark, vóór aan de aanspraakplaats, maar buiten niet gezien werden; en zij was daar tot op dezen dag.

10 Daar was niets in de ark, dan alleen de twee tafelen, welke Mozes bij Horeb *daarin* gedaan had, als de HEER *een verbond* maakte met de kinderen Israëls, toen zij uit Egypte uitgetogen waren.

11 En het geschiedde, als de priesters uit het heilige uitgingen; (want al de priesters, die gevonden werden, hadden zich geheiligd, zonder de verdeelingen te houden;

12 En de Leviten, die zangers waren van hen allen, van Asaf, van Heman, van Jedûthun, en van hunne zonen, en van hunne broederen, in fijn linnen gekleed, met cimbalen, en met luiten, en harpen, stonden tegen het oosten des altaars, en met hen tot honderd en twintig priesteren toe, trompettende met trompetten.)

13 Het geschiedde dan, als zij eenparigIijk trompetten en zongen, om eene eenparige stem te laten hooren, prijzende en lovende den HEER; en als zij de stem verhieven met trompetten, en met cimbalen, en *andere* muzikale instrumenten, en als zij den HEER prezen, dat hij goed is, dat zijne weldadigheid is tot in eeuwigheid; dat het huis met eene wolk vervuld werd, *namelijk* het huis des HEEREN.

14 En de priesters konden, van wege die wolk, niet staan, om te dienen; want de heerlijkheid des HEEREN had het huis Gods vervuld.

HET 6 CAPITTEL.

TOEN zeide Sálomo: De HEER heeft gezegd, dat hij in de donkerheid zoude wonen.

2 En ik heb u een huis ter woonstede gebouwd, en eene vaste plaats tot uwe eeuwige woning.

3 Daarna wendde de Koning zijn aangezigt om, en zegende de gansche gemeente van Israël; en de gansche gemeente van Israël stond.

4 En hij zeide: Geloofd zij de HEER, de God van Israël, die met zijnen mond tot mijnen vader David gesproken heeft, en heeft het met zijne handen vervuld, zeggende:

5 Van dien dag af, dat ik mijn volk uit Egypteland uitgevoerd heb, heb ik geene stad verkoren uit alle stammen van Israël, om een huis te bouwen, dat mijn naam daar zoude wezen; en geenen man verkoren, om een voorganger te zijn over mijn volk Israël.

6 Maar ik heb Jerûzalem verkoren, dat mijn naam daar zoude wezen; en ik heb David verkoren, dat hij over mijn volk Israël wezen zoude.

7 Het was ook in het hart van mijnen vader David, een huis te bouwen voor den naam des HEEREN, des Gods van Israël.

8 Maar de HEER zeide tot mijnen vader David: Dewijl het in uw hart geweest is, mijnen naam een huis te bouwen, gij hebt wel gedaan, dat het in uw hart geweest is.

9 Evenwel gij zult dat huis niet bouwen; maar uw zoon, die uit uwe lendenen voortkomen zal, die zal mijnen naam dat huis bouwen.

10 Zoo heeft de HEER zijn woord bevestigd, dat hij gesproken had; want ik ben opgestaan in de plaats van mijnen vader David, en ik zit op den troon van Israël, gelijk de HEER gesproken heeft; en ik heb een huis gebouwd voor den naam des HEEREN, des Gods van Israël.

11 En ik heb daar de ark gesteld, waarin het verbond des HEEREN is, hetwelk hij maakte met de kinderen Israëls.

12 En hij stond voor den altaar des HEEREN, tegen over de gansche gemeente van Israël; en hij breidde zijne handen uit;

13 (Want Sálomo had een koperen gestoelte gemaakt, en had het gesteld in het midden des voorhofs; zijnde vijf ellen in zijne lengte, en vijf ellen in zijne breedte, en drie ellen in zijne hoogte; en hij stond daarop, en knielde op zijne knieën voor de gansche gemeente van Israël, en breidde zijne handen uit naar den hemel.)

14 En hij zeide: HEER, God van Israël, daar is geen God gelijk gij, in den hemel

noch op de aarde, houdende het verbond
en de weldadigheid aan uwe knechten,
die voor uw aangezigt met hun gansche
hart wandelen;
15 Die uwen knecht, mijnen vader
David, gehouden hebt, wat gij tot hem
gesproken hadt; want met uwen mond
hebt gij gesproken, en met uwe hand
vervuld, gelijk het te dezen dage is.
16 En nu, HEER, God van Israël, houd
uwen knecht, mijnen vader David, wat
gij tot hem gesproken hebt, zeggende:
Geen man zal u van voor mijn aangezigt
afgesneden worden, die zitte op den
troon van Israël; alleenlijk zoo uwe
zonen hunnen weg bewaren, om te wandelen
in mijne wet, gelijk gij gewandeld
hebt voor mijn aangezigt.
17 Nu dan, ô HEER, God van Israël,
laat uw woord waar worden, hetwelk
gij gesproken hebt tot uwen knecht, tot
David.
18 Maar waarlijk, zou God bij de menschen
op de aarde wonen? Ziet, de
hemelen, ja de hemel der hemelen, zouden
u niet begrijpen, hoe veel te min dit
huis, dat ik gebouwd heb!
19 Wend u dan nog tot het gebed uwes
knechts, en tot zijne smeeking, ô HEER,
mijn God, om te hooren naar het geroep
en naar het gebed, dat uw knecht voor
uw aangezigt bidt;
20 Dat uwe oogen open zijn, dag en
nacht, over dit huis, over de plaats, van
welke gij gezegd hebt, uwen naam daar
te zullen zetten; om te hooren naar het
gebed, hetwelk uw knecht bidden zal in
deze plaats.
21 Hoor dan naar de smeekingen van
uwen knecht, en van uw volk Israël, die
in deze plaats zullen bidden; en hoor gij
uit de plaats uwer woning, uit den hemel,
ja hoor, en vergeef.
22 Wanneer iemand tegen zijnen naaste
zal gezondigd hebben, en die hem eenen
eed des vloeks opgelegd zal hebben, om
zich zelven te vervloeken, en de eed des
vloeks voor uwen altaar in dit huis komen
zal;
23 Hoor gij dan uit den hemel, en doe,
en rigt uwe knechten, vergeldende den
goddelooze, gevende zijnen weg op zijn
hoofd, en regtvaardigende den regtvaardige,
gevende hem naar zijne geregtigheid.
24 Wanneer ook uw volk Israël voor
het aangezigt des vijands zal geslagen
worden, omdat zij tegen u gezondigd
zullen hebben, en zich bekeeren, en
uwen naam belijden, en voor uw aangezigt
in dit huis bidden en smeeken zullen;
25 Hoor gij dan uit den hemel, en vergeef
de zonden van uw volk Israël, en
breng hen weder in het land, dat gij hun
en hunnen vaderen gegeven hebt.
26 Als de hemel zal gesloten zijn, dat
er geen regen is, omdat zij tegen u gezondigd
zullen hebben; en zij in deze
plaats bidden, en uwen naam belijden,
en van hunne zonden zich bekeeren
zullen, als gij hen geplaagd zult hebben;
27 Hoor gij dan in den hemel, en vergeef
de zonde van uwe knechten en van
uw volk Israël, als gij hun zult geleerd
hebben den goeden weg, op welken zij
wandelen zullen; en geef regen op uw
land, dat gij aan uw volk tot eene erfenis
gegeven hebt.
28 Als er honger in het land wezen zal,
als er pest wezen zal, als er brandkoren
of honigdauw, sprinkhanen en kevers
wezen zullen, als iemand van zijne vijanden
in het land zijner poorten hem
belegeren zal, *of* eenige plage, of eenige
krankheid wezen zal;
29 Alle gebed, alle smeeking, die van
eenig mensch, of van al uw volk Israël
geschieden zal, als zij erkennen, een
ieder zijne plage en zijne smarte, en *een
ieder* zijne handen in dit huis uitbreiden
zal;
30 Hoor gij dan uit den hemel, de vaste
plaats uwer woning, en vergeef, en geef
aan een' iegelijk naar al zijne wegen,
gelijk gij zijn hart kent; want gij alleen
kent het hart van de kinderen der
menschen.
31 Opdat zij u vreezen, om te wandelen
in uwe wegen, al de dagen, die zij leven
zullen op het land, dat gij onzen vaderen
gegeven hebt.
32 Zelfs ook aangaande den vreemde,
die van uw volk Israël niet zijn zal,
maar uit een ver land, om uwes grooten
naams, en uwer sterke hand, en uwes
uitgestrekten arms wil, komen zal, als
zij komen, en bidden zullen in dit huis;
33 Hoor gij dan uit den hemel, de vaste
plaats uwer woning, en doe naar alles,
waarom die vreemde tot u roepen zal;
opdat alle volken der aarde uwen naam
kennen, zoo om u te vreezen, gelijk uw
volk Israël, als om te weten, dat uw
naam genoemd wordt over dit huis, hetwelk
ik gebouwd heb.
34 Wanneer uw volk in den krijg tegen
zijne vijanden uittrekken zal langs den
weg, dien gij hen henen zenden zult,
en zij zullen tot u bidden naar den weg
dezer stad, die gij verkoren hebt, en
naar dit huis, hetwelk ik uwen naam
gebouwd heb;

35 Hoor dan uit den hemel hun gebed en hunne smeeking, en voer hun regt uit.

36 Wanneer zij gezondigd zullen hebben tegen u, (want geen mensch is er, die niet zondigt) en gij tegen hen vertoornd zult zijn, en hen leveren zult voor het aangezigt des vijands, dat degenen, die hen gevangen hebben, hen gevankelijk wegvoeren in een land, hetwelk verre of nabij is;

37 En zij in het land, waar zij gevankelijk weggevoerd zijn, weder aan hun hart brengen zullen, dat zij zich bekeeren, en tot u smeeken in het land hunner gevangenis, zeggende: Wij hebben gezondigd, verkeerdelijk gedaan, en goddelooslijk gehandeld;

38 En zij zich tot u bekeeren, met hun gansche hart en met hunne gansche ziel, in het land hunner gevangenis, waar zij hen gevankelijk weggevoerd hebben; en zij bidden zullen naar den weg huns lands, dat gij aan hunne vaderen gegeven hebt, en naar deze stad, die gij verkoren hebt, en naar dit huis, dat ik uwen naam gebouwd heb;

39 Hoor dan uit den hemel, uit de vaste plaats uwer woning, hun gebed en hunne smeekingen, en voer hun regt uit, en vergeef uw volk, wat zij tegen u gezondigd zullen hebben.

40 Nu, mijn God, laat toch uwe oogen open en uwe ooren opmerkende zijn tot het gebed dezer plaats.

41 En nu, HEERE God, maak u op tot uwe ruste, gij en de arke uwer kracht: laat uwe priesters, HEERE God, met heil bekleed worden, en laat uwe gunstgenooten over het goede blijde zijn.

42 O HEERE God, wend het aangezigt uwes gezalfden niet af; gedenk aan de weldadigheden van David, uwen knecht.

HET 7 CAPITTEL.

ALS nu Sálomo voleindigd had te bidden, zoo daalde het vuur van den hemel, en verteerde het brandoffer en de slagtofferen; en de heerlijkheid des HEEREN vervulde het huis.

2 En de priesters konden niet ingaan in het huis des HEEREN; want de heerlijkheid des HEEREN had het huis des HEEREN vervuld.

3 En als de kinderen Israëls het vuur zagen afdalen, en de heerlijkheid des HEEREN over het huis, zoo bukten zij met hunne aangezigten ter aarde op den vloer, en aanbaden, en loofden den HEER, dat hij goedig is, dat zijne weldadigheid is tot in eeuwigheid.

4 De Koning nu en al het volk offerden slagtofferen voor het aangezigt des HEEREN.

5 En de Koning Sálomo offerde slagtofferen van runderen, twee en twintig duizend, en van schapen, honderd en twintig duizend. Alzoo hebben de Koning en het gansche volk het huis Gods ingewijd.

6 Ook stonden de priesters in hunne wachten, en de Leviten met de muzikale instrumenten des HEEREN, welke de Koning David gemaakt had, om den HEER te loven, dat zijne weldadigheid is in eeuwigheid, als David door hunne dienst *hem* prees; en de priesters trompetten tegen hen over, en gansch Israël stond.

7 En Sálomo heiligde het middelste des voorhofs, hetwelk vóór het huis des HEEREN was, dewijl hij dáár de brandofferen en het vette der dankofferen bereid had; want de koperen altaar, dien Sálomo gemaakt had, kon het brandoffer, en het spijsoffer, en het vette niet vatten.

8 Sálomo hield ook ter zelfder tijd het feest zeven dagen, en gansch Israël met hem, eene zeer groote gemeente, van den ingang af van Hamath tot de rivier van Egypte.

9 En op den achtsten dag hielden zij eenen verbodsdag; want zij hielden de inwijding des altaars zeven dagen, en het feest zeven dagen.

10 Doch op den drie en twintigsten dag der zevende maand liet hij het volk gaan tot hunne hutten, blijde en goeds moeds over het goede, dat de HEER aan David en Sálomo, en aan zijn volk Israël gedaan had.

11 Alzoo volbragt Sálomo het huis des HEEREN, en het huis des Konings; en al wat in Sálomo's hart gekomen was, om in het huis des HEEREN en in zijn huis te maken, rigtte hij voorspoedig uit.

12 En de HEER verscheen aan Sálomo des nachts; en hij zeide tot hem: Ik heb uw gebed verhoord, en heb mij deze plaats verkoren tot een offerhuis.

13 Zoo ik den hemel toesluite, dat er geen regen zij, of zoo ik den sprinkhanen gebiede, het land te verteren, of zoo ik pest onder mijn volk zende;

14 En mijn volk, over welken mijn naam genoemd wordt, zich verootmoedigen en bidden, en mijn aangezigt zoeken, en zich bekeeren van hunne booze wegen; zoo zal ik uit den hemel hooren, en hunne zonden vergeven, en hun land genezen.

15 Nu zullen mijne oogen open zijn en
mijne ooren opmerkende op het gebed
dezer plaats;
16 Want ik heb nu dit huis verkoren
en geheiligd, opdat mijn naam daar zij
tot in eeuwigheid; en mijne oogen en
mijn hart zullen daar te allen dage zijn.
17 En u aangaande, zoo gij voor mijn
aangezigt wandelen zult, gelijk uw va-
der David gewandeld heeft, en doen
naar alles, wat ik u geboden heb, en
mijne inzettingen en mijne regten hou-
den zult;
18 Zoo zal ik den troon uwes Koning-
rijks bevestigen, gelijk ik *een verbond*
met uwen vader David gemaakt heb,
zeggende: Geen man zal u afgesneden
worden, die in Israël heersche.
19 Maar zoo gijlieden u afkeeren zult,
en mijne inzettingen en mijne geboden,
welke ik voor uw aangezigt gegeven
heb, verlaten, en henen gaan, en ande-
ren Goden dienen, en u voor die neder-
buigen zult;
20 Zoo zal ik hen uitrukken uit mijn
land, dat ik hun gegeven heb, en dit
huis, hetwelk ik mijnen naam geheiligd
heb, zal ik van mijn aangezigt wegwer-
pen, en zal het tot een spreekwoord en
spotrede onder alle volken maken.
21 En dit huis, hetwelk verheven zal
geweest zijn, daarover zal zich een ie-
der, die voorbij gaat, ontzetten, dat hij
zal zeggen: Waarom heeft de HEER aan
dit land en aan dit huis alzoo gedaan?
22 En men zal zeggen: Omdat zij den
HEER, hunner vaderen God, verlaten
hebben, die hen uit Egypteland uitge-
voerd had, en zich aan andere Goden
gehouden, en zich voor dezelve neder-
gebogen, en hun gediend hebben; daar-
om heeft hij al dat kwaad over hen ge-
bragt.

HET 8 CAPITTEL.

HET geschiedde nu ten einde van
twintig jaren, in welke Sálomo het
huis des HEEREN en zijn huis gebouwd
had,
2 Dat Sálomo de steden, welke Huram
hem gegeven had, bouwde, en de kinde-
ren Israëls aldaar deed wonen.
3 Daarna toog Sálomo naar Hamath
Zoba, en hij overweldigde haar.
4 Hij bouwde ook Tadmor in de woes-
tijn, en al de schatsteden, welke hij
bouwde in Hamath.
5 Ook bouwde hij het hooge Beth-hó-
ron en het neder Beth-hóron, vaste ste-
den met muren, deuren en grendelen;
6 Mitsgaders Baälath, en al de schat-
steden, die Sálomo had, en alle wagen-
steden, en de steden der ruiteren, en
wat de begeerte van Sálomo begeerd
had te bouwen, in Jerûzalem, en op den
Líbanon, en in het gansche land zijner
heerschappij.
7 Aangaande al het volk, dat overge-
bleven was van de Hethiten, en de
Amoriten, en de Fereziten, en de Hi-
viten, en de Jebusiten, die niet uit Is-
raël waren;
8 Uit hunne kinderen, die na hen in
het land overgebleven waren, welke de
kinderen Israëls niet verdaan hadden,
die bragt Sálomo op uitschot tot op de-
zen dag.
9 Doch uit de kinderen Israëls, die
Sálomo niet maakte tot slaven in zijn
werk; (want zij waren krijgslieden, en
oversten zijner hoofdlieden, en oversten
zijner wagenen en zijner ruiteren)
10 *Uit* dezen dan, waren oversten der
bestelden, welke de Koning Sálomo had,
twee honderd en vijftig, die over het
volk heerschappij hadden.
11 Sálomo nu deed de dochter van Fa-
raö opkomen uit de stad Davids tot het
huis, dat hij voor haar gebouwd had,
want hij zeide: Mijne vrouw zal in het
huis van David, den Koning van Israël,
niet wonen, omdat de *plaatsen* heilig
zijn, tot welke de ark des HEEREN ge-
komen is.
12 Toen offerde Sálomo den HEERE
brandofferen op den altaar des HEEREN,
dien hij vóór het voorhuis gebouwd had;
13 Zelfs naar den eisch van elken dag,
offerende, naar het gebod van Mozes,
op de Sabbathen, en op de nieuwe maan-
den, en op de gezette hoogtijden, drie
malen in het jaar; op het feest van de
ongezuurden *brooden*, en op het feest
der weken, en op het feest der loof-
hutten.
14 Hij stelde ook, naar de wijze zijns
vaders Davids, de verdeelingen der
priesteren over hunne dienst, en der
Leviten over hunne wachten, om *God*
te prijzen, en voor de priesteren te die-
nen, naar den eisch van elken dag; en
de portiers in hunne verdeelingen, aan
elke poort; want alzoo was het gebod
van David, den man Gods.
15 En men week niet van des Konings
gebod aan de priesteren en de Leviten,
aangaande alle zaken, en aangaande de
schatten.
16 Alzoo werd al het werk van Sálomo
bereid tot den dag der grondlegging van
het huis des HEEREN, en tot het vol-
brengen van hetzelve, *dat* het huis des
HEEREN volmaakt werd.

17 Toen toog Sálomo naar Ezeon-Geber, en naar Eloth, aan den oever der zee, in het land van Edom.
18 En Huram zond hem, door de hand
zijner knechten, schepen, mitsgaders knechten, kenners van de zee; en zij gingen met Sálomo's knechten naar Ofir, en zij haalden van daar vier honderd en vijftig talenten gouds, welke zij bragten tot den Koning Sálomo.

HET 9 CAPITTEL.

EN toen de Koningin van Scheba het gerucht van Sálomo hoorde, kwam zij, om Sálomo met raadselen te verzoeken, te Jerûzalem, met een zeer zwaar heir, en kemelen, dragende specerijen en goud in menigte, en kostelijk gesteente; en zij kwam tot Sálomo, en sprak met hem al wat in haar hart was.
2 En Sálomo verklaarde haar al hare
woorden; en geen ding was er verborgen voor Sálomo, dat hij haar niet verklaarde.
3 Als nu de Koningin van Scheba zag
de wijsheid van Sálomo, en het huis, dat hij gebouwd had,
4 En de spijze zijner tafel, en het zit-
ten zijner knechten, en het staan zijner dienaren, en hunne kleedingen, en zijne schenkers, en hunne kleedingen, en zijnen opgang, waardoor hij opging in het huis des HEEREN, zoo was in haar geen geest meer.
5 En zij zeide tot den Koning: Het is
een waarachtig woord geweest, dat ik in mijn land gehoord heb, van uwe zaken en van uwe wijsheid.
6 En ik heb hunne woorden niet ge-
loofd, tot dat ik gekomen ben, en mijne oogen *het* gezien hebben; en zie, de helft van de grootheid uwer wijsheid is mij niet aangezegd: gij hebt overtroffen het gerucht, dat ik gehoord heb.
7 Welgelukzalig zijn uwe mannen, en
welgelukzalig deze uwe knechten, die geduriglijk voor uw aangezigt staan, en uwe wijsheid hooren!
8 Geloofd zij de HEER, uw God, die
behagen in u gehad heeft, om u op zijnen troon den HEERE, uwen God, tot eenen Koning te zetten; overmits uw God Israël bemint, om hetzelve tot in eeuwigheid op te rigten, zoo heeft hij u tot eenen Koning over hen gesteld, om regt en geregtigheid te doen.
9 En zij gaf den Koning honderd en
twintig talenten gouds, en specerijen in groote menigte, en kostelijk gesteente; en er was gelijk deze specerij, die de Koningin van Scheba aan den Koning Sálomo gaf, geene geweest.
10 Verder ook Hurams knechten, en
Sálomo's knechten, die goud bragten uit Ofir, bragten algummimhout en edelgesteente.
11 En de Koning maakte van het algum-
mimhout hooge gangen tot het huis des HEEREN en tot het huis des Konings, mitsgaders harpen en luiten voor de zangers; desgelijks ook was te voren in het land van Juda niet gezien geweest.
12 En de Koning Sálomo gaf aan de
Koningin van Scheba al haar behagen, wat zij begeerde, behalve hetgeen zij tot den Koning gebragt had: zoo keerde zij, en toog naar haar land, zij en hare knechten.
13 Het gewigt nu van het goud, dat
voor Sálomo op een jaar inkwam, was zes honderd zes en zestig talenten gouds;
14 Behalve dat zij van de kramers en
de kooplieden inbragten; ook bragten alle Koningen van Arabië, en de vorsten van dat land, goud en zilver aan Sálomo.
15 Daartoe maakte de Koning Sálomo
twee honderd rondassen van geslagen goud; zes honderd *sikkelen* van geslagen goud liet hij opwegen tot elke rondas.
16 Insgelijks drie honderd schilden van
geslagen goud; drie honderd *sikkelen* gouds liet hij opwegen tot elk schild: en de Koning leide ze in het huis des wouds van den Líbanon.
17 Nog maakte de Koning eenen groo-
ten elpenbeenen troon, en hij overtoog denzelven met louter goud.
18 En de troon had zes trappen en eene
voetbank van goud, aan den troon vast zijnde, en leuningen aan beide zijden, tot de zitplaats toe; en twee leeuwen stonden bij de leuningen.
19 En twaalf leeuwen stonden daar aan
beide zijden, op de zes trappen: desgelijks is in geen Koningrijk gemaakt geweest.
20 Ook waren alle drinkvaten van den
Koning Sálomo van goud, en alle vaten van het huis des wouds van den Líbanon waren van gesloten goud: het zilver was in de dagen van Sálomo niet voor iets geacht.
21 Want des Konings schepen voeren
naar Tharsis, met de knechten van Huram; eens in drie jaren kwamen de schepen van Tharsis in, brengende goud en zilver, elpenbeen, en apen, en paauwen.
22 Alzoo werd de Koning Sálomo groo-
ter dan alle Koningen der aarde, in rijkdom en wijsheid.

23 En alle Koningen der aarde zochten
Sálomo's aangezigt, om zijne wijsheid te
hooren, welke God in zijn hart gegeven
had.
24 En zij bragten een ieder zijn ge-
schenk, zilveren vaten, en gouden vaten,
en kleederen, harnas en specerijen,
paarden en muilezelen, elk van jaar tot
jaar.
25 Ook had Sálomo vier duizend paar-
denstallen, en wagenen, en twaalf dui-
zend ruiteren; en hij leide ze in de wa-
gensteden, en bij den Koning te Jerû-
zalem.
26 En hij heerschte over alle Koningen,
van de rivier tot aan het land der Filis-
tijnen, en tot aan de landpale van Egypte.
27 Ook maakte de Koning het zilver in
Jerûzalem te zijn als steenen, en de ce-
deren maakte hij te zijn als de wilde
vijgeboomen, die in de laagte zijn, in
menigte.
28 En zij bragten voor Sálomo paarden
uit Egypte, en uit alle die landen.
29 Het overige nu der geschiedenissen
van Sálomo, de eerste en de laatste, zijn
die niet geschreven in de woorden van
Nathan, den Profeet, en in de profetie
van Ahía, den Siloniet, en in de gezig-
ten van Jedi, den ziener, aangaande Je-
róbeam, den zoon van Nebat?
30 En Sálomo regeerde te Jerûzalem
over gansch Israël, veertig jaren.
31 En Sálomo ontsliep met zijne vade-
ren, en zij begroeven hem in de stad
zijns vaders Davids: en zijn zoon Re-
hábeam werd Koning in zijne plaats.

HET 10 CAPITTEL.

EN Rehábeam toog naar Sichem;
want het gansche Israël was te
Sichem gekomen, om hem Koning te
maken.
2 Het geschiedde nu, als Jeróbeam, de
zoon van Nebat, *dit* hoorde, (deze nu
was in Egypte, alwaar hij van het aan-
gezigt van den Koning Sálomo gevloden
was) dat Jeróbeam uit Egypte weder-
keerde;
3 Want zij zonden henen en lieten hem
roepen; zoo kwam Jeróbeam met het
gansche Israël, en zij spraken tot Rehá-
beam, zeggende:
4 Uw vader heeft ons juk hard ge-
maakt; nu dan, maak gij uwes vaders
harde dienst en zijn zwaar juk, dat hij
ons opgelegd heeft, ligter, en wij zullen
u dienen.
5 En hij zeide tot hen: Komt over drie
dagen weder tot mij. En het volk ging
heen.
6 En de Koning Rehábeam hield raad
met de oudsten, die gestaan hadden voor
het aangezigt van zijnen vader Sálomo,
als hij leefde, zeggende: Hoe raadt gijlie-
den, dat men dit volk antwoorden zal?
7 En zij spraken tot hem, zeggende: In-
dien gij dit volk goedertieren en jegens
hen goedwillig wezen zult, en tot hen
goede woorden spreken, zoo zullen zij
ten allen dage uwe knechten zijn.
8 Maar hij verliet den raad der oudsten,
welken zij hem geraden hadden, en hij
hield raad met de jongelingen, die met
hem opgewassen waren, die voor zijn
aangezigt stonden;
9 En hij zeide tot hen: Wat raadt gijlie-
den, dat wij dit volk antwoorden zullen,
die tot mij gesproken hebben, zeggende:
Maak het juk, dat uw vader ons opge-
legd heeft, ligter?
10 En de jongelingen, die met hem op-
gewassen waren, spraken tot hem, zeg-
gende: Alzoo zult gij zeggen tot het volk,
die tot u gesproken hebben, zeggende:
Uw vader heeft ons juk zwaar gemaakt,
maar maak gij het over ons ligter; alzoo
zult gij tot hen spreken: Mijn kleinste
vinger zal dikker zijn dan mijns vaders
lendenen.
11 Indien nu mijn vader een zwaar juk
op u heeft doen laden, zoo zal ik boven
uw juk nog daartoe doen; mijn vader
heeft u met geeselen gekastijd, maar ik
zal u met schorpioenen *kastijden*.
12 Zoo kwam Jeróbeam en al het volk
tot Rehábeam, op den derden dag, ge-
lijk de Koning gesproken had, zeggende:
Komt weder tot mij op den derden dag.
13 En de Koning antwoordde hun har-
delijk; want de Koning Rehábeam ver-
liet den raad der oudsten.
14 En hij sprak tot hen naar den raad
der jongelingen, zeggende: Mijn vader
heeft uw juk zwaar gemaakt, maar ik
zal nog daarboven toedoen; mijn vader
heeft u met geeselen gekastijd, maar ik
zal u met schorpioenen *kastijden*.
15 Alzoo hoorde de Koning naar het
volk niet; want deze omwending was
van God, opdat de HEER zijn woord be-
vestigde, hetwelk hij door de dienst van
Ahía, den Siloniet, gesproken had tot
Jeróbeam, den zoon van Nebat.
16 Toen het gansche Israël zag, dat de
Koning naar hen niet hoorde, zoo ant-
woordde het volk den Koning, zeggende:
Wat deel hebben wij aan David? ja
geene erve *hebben wij* aan den zoon van
Isaï. Een ieder naar uwe tenten, ô Is-
raël! voorzie nu uw huis, ô David! Zoo
ging het gansche Israël naar zijne ten-
ten.

17 Doch aangaande de kinderen van
Israël, welke in de steden van Juda
woonden, over die regeerde Rehábeam
ook.
18 Toen zond de Koning Rehábeam
Hadóram, die over de schatting was; en
de kinderen Israëls steenigden hem met
steenen, dat hij stierf; maar de Koning
Rehábeam verkloekte zich, om op eenen
wagen te klimmen, dat hij naar Jerûzalem vlugtte.
19 Alzoo vielen de Israëliten van het
huis van David af, tot op dezen dag.

HET 11 CAPITTEL.

TOEN nu Rehábeam te Jerûzalem
gekomen was, vergaderde hij het
huis van Juda en Benjamin, honderd
tachtig duizend uitgelezenen, geoefend
ten oorloge, om tegen Israël te strijden,
opdat hij het Koningrijk weder aan Rehábeam bragt.
2 Doch het woord des HEEREN geschiedde tot Semáia, den man Gods, zeggende:
3 Zeg tot Rehábeam, den zoon van Sálomo, den Koning van Juda, en tot het
gansche Israël in Juda en Benjamin,
zeggende:
4 Zoo zegt de HEER: Gij zult niet optrekken, noch strijden tegen uwe broederen; een ieder keere weder tot zijn
huis, want deze zaak is van mij geschied.
En zij hoorden de woorden des HEEREN,
en zij keerden weder van tegen Jeróbeam te trekken.
5 Rehábeam nu woonde te Jerûzalem;
en hij bouwde steden tot vastigheden in
Juda.
6 Hij bouwde nu Beth-lehem, en Etam,
en Thekóa,
7 En Beth-Zur, en Socho, en Adullam,
8 En Gath, en Marésa, en Zif,
9 En Adoráïm, en Lachis, en Azéka,
10 En Zora, en Ajálon, en Hebron;
welke in Juda en in Benjamin de vaste
steden waren.
11 En hij sterkte deze vastigheden, en
leide oversten daarin, en schatten van
spijs, en olie, en wijn;
12 En in elke stad rondassen en spiesen, en sterkte dezelve gansch zeer; zoo
waren Juda en Benjamin zijne.
13 Daartoe de priesters en de Leviten,
die in het gansche Israël waren, stelden
zich bij hem uit al hunne landpalen.
14 Want de Leviten verlieten hunne
voorsteden en hunne bezitting, en kwamen in Juda, en in Jerûzalem; want
Jeróbeam en zijne zonen hadden hen
verstooten, van het priesterdom den
HEERE te mogen bedienen.
15 En hij had zich priesteren gesteld
voor de hoogten, en voor de duivelen,
en voor de kalveren, welke hij gemaakt
had.
16 Na hen kwamen ook uit alle stammen van Israël te Jerûzalem, die hun
hart begaven, om den HEER, den God
van Israël, te zoeken, dat zij den HEERE, den God hunner vaderen, offerande
deden.
17 Alzoo sterkten zij het Koningrijk
van Juda, en bekrachtigden Rehábeam,
den zoon van Sálomo, drie jaren; want
drie jaren wandelden zij in den weg van
David en Sálomo.
18 En Rehábeam nam zich, benevens
Máhalath, de dochter van Jerimôth, den
zoon van David, ter vrouwe, Abiháïl,
de dochter van Elíab, den zoon van
Isaï.
19 Welke hem zonen baarde, Jeüs, en
Semária, en Zaham.
20 En na haar nam hij Máácha, de dochter van Absalom; deze baarde hem Abía,
en Atthai, en Ziza, en Selómith.
21 En Rehábeam had Máácha, Absaloms dochter, liever dan al zijne vrouwen en zijne bijwijven; want hij had
achttien vrouwen genomen, en zestig
bijwijven; en hij gewon acht en twintig
zonen en zestig dochteren.
22 En Rehábeam stelde Abía, den zoon
van Máácha, tot een hoofd, om een overste te zijn onder zijne broederen; want
het was om hem Koning te maken.
23 En hij handelde verstandig, dat hij
van al zijne zonen, door alle landen van
Juda en Benjamin, in alle vaste steden
verspreidde, aan wie hij spijze gaf in
overvloed; en hij begeerde de veelheid
van vrouwen.

HET 12 CAPITTEL.

HET geschiedde nu, als Rehábeam
het Koningrijk bevestigd had, en
hij sterk geworden was, dat hij de wet
des HEEREN verliet, en gansch Israël
met hem.
2 Daarom geschiedde het, in het vijfde
jaar van den Koning Rehábeam, dat
Sisak, de Koning van Egypte, tegen
Jerûzalem optoog, (want zij hadden
overtreden tegen den HEER)
3 Met duizend en twee honderd wagenen, en met zestig duizend ruiteren; en
des volks was geen getal, hetwelk met
hem kwam uit Egypte, Libyërs, Suchiten en Mooren;
4 En hij nam de vaste steden in, welke
Juda had, en hij kwam tot Jerûzalem
toe.
5 Toen kwam Semáia, de profeet, tot

Rehábeam en de oversten van Juda, die
te Jerûzalem verzameld waren, uit oorzaak van Sisak; en hij zeide tot hen:
Alzoo zegt de HEER: Gij hebt mij verlaten, daarom heb ik u ook verlaten in
de hand van Sisak.
6 Toen verootmoedigden zich de oversten van Israël en de Koning, en zij zeiden: De HEER is regtvaardig.
7 Als nu de HEER zag, dat zij zich verootmoedigden, geschiedde het woord des
HEEREN tot Semáia, zeggende: Zij hebben zich verootmoedigd, ik zal hen niet
verderven; maar ik zal hun in kort ontkoming geven, dat mijne grimmigheid
over Jerûzalem door de hand van Sisak
niet zal uitgegoten worden.
8 Doch zij zullen hem tot knechten zijn; opdat zij onderkennen mijne
dienst, en de dienst van de Koningrijken der landen.
9 Zoo toog Sisak, de Koning van Egypte, op tegen Jerûzalem; en hij nam de
schatten van het huis des HEEREN en de schatten van het huis des Konings weg;
hij nam alles weg: hij nam ook al de gouden schilden weg, welke Sálomo gemaakt had.
10 En de Koning Rehábeam maakte, in plaats van die, koperen schilden, en hij
beval *ze* onder de hand van de oversten der trawanten, die de deur van het huis
des Konings bewaarden.
11 En het geschiedde, wanneer de Koning in het huis des HEEREN ging, dat
de trawanten kwamen, en die droegen, en die wederbragten in de wachtkamer
der trawanten.
12 En als hij zich verootmoedigde, keerde de toorn des HEEREN van hem af,
opdat hij *hem* niet ten uiterste toe verdierf; ook waren in Juda nog goede
dingen.
13 Zoo versterkte zich de Koning Rehábeam in Jerûzalem, en regeerde;
want Rehábeam was één en veertig jaren oud, als hij Koning werd, en hij
regeerde zeventien jaren in Jerûzalem, de stad, welke de HEER uit alle stammen
van Israël verkoren had, om zijnen naam daar te zetten; en de naam zijner
moeder was Nááma, eene Ammonitische.
14 En hij deed dat kwaad was, dewijl hij zijn hart niet rigtte, om den HEER
te zoeken.
15 De geschieddenissen nu van Rehábeam, de eerste en de laatste, zijn die
niet geschreven in de woorden van Semáia, den Profeet, en Iddo, den ziener,
verhalende de geslacht-registeren; daartoe de krijgen van Rehábeam en Jerobeam in al *hunne* dagen?
16 En Rehábeam ontsliep met zijne vaderen, en werd begraven in de stad
Davids; en zijn zoon Abía werd Koning in zijne plaats.

HET 13 CAPITTEL.

IN het achttiende jaar van den Koning Jeróbeam, werd Abía Koning over
Juda.
2 Hij regeerde drie jaren te Jerûzalem;
en de naam zijner moeder was Micháia, de dochter van Uríël, van Gíbea; en er
was krijg tusschen Abía en tusschen Jeróbeam.
3 En Abía bond den strijd aan met een heir van strijdbare helden, vier honderd
duizend uitgelezene mannen; en Jeróbeam stelde tegen hem de slagorde, met
acht honderd duizend uitgelezene mannen, kloeke helden.
4 En Abía maakte zich op van boven den berg Zemaráïm, welke is in het gebergte van Efraïm, en hij zeide: Hoort
mij toe, Jeróbeam en gansch Israël.
5 Staat het u niet toe te weten, dat de HEER, de God Israëls, het Koningrijk
over Israël aan David gegeven heeft, tot in eeuwigheid, aan hem en zijne zonen,
met een zoutverbond?
6 Evenwel is Jeróbeam, de zoon van Nebat, de knecht van Salomo, den zoon
van David, opgestaan, en heeft gerebelleerd tegen zijnen heer.
7 Daartoe hebben zich ijdele mannen, kinderen Belials, tot hem vergaderd, en
hebben zich sterk gemaakt tegen Rehábeam, den zoon van Sálomo, als Rehábeam jong was en teeder van hart, dat
hij zich tegen hen niet kon versterken.
8 En nu, gij denkt u te versterken tegen het Koningrijk des HEEREN, *hetwelk*
in de hand is der zonen van David; gij zijt wel eene groote menigte, maar gij
hebt gouden kalveren bij u, welke u Jeróbeam tot Goden gemaakt heeft.
9 Hebt gij niet de priesters des HEEREN, de zonen van Aäron, en de Leviten
uitgedreven, en u priesters gemaakt, gelijk de volken der landen? Een iegelijk, die komt om zijne hand te vullen
met een jong rund en zeven rammen, wordt priester dergenen, welke geene
Goden zijn.
10 Maar ons aangaande, de HEER is onze God, en wij hebben hem niet verlaten; en de priesters, die den HEERE
dienen, zijn de zonen van Aäron, en de Leviten zijn in het werk.
11 En zij steken aan voor den HEER brandofferen, op elken morgen en op

elken avond, ook reukwerk van welrie-
kende specerijen, nevens de toerigting
des broods op de reine tafel, en den gou-
den kandelaar en deszelfs lampen, om
die op elken avond te doen branden;
want wij nemen waar de wacht des HEE-
REN, onzes Gods; maar gij hebt hem
verlaten.
12 Daarom ziet, God is met ons aan
de spitse, en zijne priesteren met de
trompetten des geklanks, om tegen u
alarmgeklank te maken: ô kinderen Is-
raëls, strijdt niet tegen den HEER, den
God uwer vaderen, want gij zult geen
voorspoed hebben.
13 Maar Jeróbeam deed eene achter-
lage omwenden, om van achter hen te
komen; zoo waren zij voor het aange-
zigt van Juda, en de achterlage van
achter hen.
14 Toen nu Juda omzag, ziet, zoo had-
den zij den strijd vóór en achter; en zij
riepen tot den HEER, en de priesters
trompetten met de trompetten.
15 En de mannen van Juda maakten
een alarmgeschrei; en het geschiedde,
als de mannen van Juda een alarm-
geschrei maakten, dat God Jeróbeam
en het gansche Israël sloeg voor Abía
en Juda.
16 En de kinderen Israëls vloden voor
het aangezigt van Juda; en God gaf hen
in hunne hand.
17 Abía dan, en zijn volk, sloeg ze met
eenen grooten slag; want uit Israël vie-
len verslagen vijf honderd duizend uit-
gelezene mannen.
18 Alzoo werden de kinderen Israëls
vernederd te dier tijd; maar de kinde-
ren van Juda werden magtig, dewijl zij
op den HEER, hunner vaderen God, ge-
steund hadden.
19 En Abía jaagde Jeróbeam achterna,
en nam van hem de steden, Beth-el met
hare onderhoorige plaatsen, en Jesána
met hare onderhoorige plaatsen, en
Efron met hare onderhoorige plaatsen.
20 En Jeróbeam behield geene kracht
meer in de dagen van Abía; maar de
HEER sloeg hem, dat hij stierf.
21 Zoo versterkte zich Abía; en hij nam
zich veertien vrouwen, en gewon twee
en twintig zonen en zestien dochteren.
22 Het overige nu der geschiedenissen
van Abía, zoo zijne wegen als zijne
woorden, zijn beschreven in de historie
van den Profeet Iddo.

HET 14 CAPITTEL.

ZOO ontsliep Abía met zijne vaderen,
en zij begroeven hem in de stad
Davids, en zijn zoon Asa werd Koning
in zijne plaats. In zijne dagen was het
land tien jaren stil.
2 En Asa deed dat goed en dat regt was
in de oogen des HEEREN, zijns Gods.
3 Want hij nam de altaren der vreem-
den, en de hoogten weg, en brak de
opgerigte beelden, en hieuw de bos-
schen af.
4 En hij zeide tot Juda, dat zij den
HEER, den God hunner vaderen, zoeken,
en dat zij de wet en het gebod doen
zouden.
5 Hij nam ook weg uit alle steden van
Juda de hoogten en de zonnebeelden;
en het Koningrijk was voor hem stil.
6 Daartoe bouwde hij vaste steden in
Juda; want het land was stil, en daar
was geen oorlog in die jaren tegen hem,
dewijl de HEER hem rust gaf.
7 Want hij zeide tot Juda: Laat ons
deze steden bouwen, en muren daarom
trekken, en torens, deuren en grendelen,
terwijl het land nog is voor ons aange-
zigt, want wij hebben den HEER, onzen
God, gezocht, wij hebben *hem* gezocht,
en hij heeft ons rondom henen rust ge-
geven. Zoo bouwden zij en hadden
voorspoed.
8 Asa nu had een heir van drie honderd
duizend uit Juda, rondas en spies dra-
gende, en twee honderd en tachtig dui-
zend uit Benjamin, het schild dragende
en den boog spannende; deze allen wa-
ren kloeke helden.
9 En Zerah, de Moor, kwam tegen hen
uit, met een heir van duizend maal dui-
zend, en drie honderd wagenen; en hij
kwam tot Marésa toe.
10 Toen toog Asa tegen hem uit; en
zij stelden de slagorden in het dal Zefá-
tha bij Marésa.
11 En Asa riep tot den HEER, zijnen
God, en zeide: HEER, het is niets bij u,
te helpen het zij den magtige, het zij
den krachtelooze; help ons, ô HEER,
onze God, want wij steunen op u, en in
uwen naam zijn wij gekomen tegen de-
ze menigte: ô HEER, gij zijt onze God,
laat den sterfelijken mensch tegen u
niets vermogen.
12 En de HEER plaagde de Mooren
voor Asa en voor Juda; en de Mooren
vloden.
13 Asa nu en het volk, dat met hem
was, jaagden ze na tot Gerar toe; en
zoo velen vielen er van de Mooren, dat
er voor hen geene hervatting was; want
zij waren verbroken voor den HEER en
voor zijn leger: en zij droegen zeer veel
roofs daarvan.
14 En zij sloegen alle steden rondom

Gerar; want de verschrikking des HEE-
REN was over hen; en zij beroofden al
de steden, omdat veel roofs in dezelve
was.
15 En zij sloegen ook de tenten van het
vee, en voerden weg schapen in menig-
te, en kemelen; en zij kwamen weder
te Jerûzalem.

HET 15 CAPITTEL.

TOEN kwam de Geest Gods op Azá-
ria, den zoon van Oded.
2 En hij ging uit, Asa tegen, en hij
zeide tot hem: Hoort mij, Asa, en gansch
Juda, en Benjamin: de HEER is met ulie-
den, terwijl gij met hem zijt; en zoo gij
hem zoekt, hij zal van u gevonden wor-
den, maar zoo gij hem verlaat, hij zal u
verlaten.
3 Israël nu is vele dagen geweest zon-
ler den waren God, en zonder eenen
leerenden priester, en zonder de wet.
4 Maar als zij zich in hunnen nood be-
keerden tot den HEER, den God Israëls,
en hem zochten, zoo werd hij van hen
jevonden.
5 En in die tijden was er geen vrede
voor dengenen, die uitging, en denge-
nen, die inkwam; maar vele beroerten
waren over al de inwoners van die lan-
len;
6 Dat volk tegen volk, en stad tegen
stad in stukken gestooten werden; want
God had hen met allen angst ver-
schrikt.
7 Daarom weest gij sterk, en laat uwe
handen niet verslappen, want er is loon
naar uw werk.
8 Als nu Asa deze woorden hoorde, en
de profetie van den Profeet Oded, sterk-
te hij zich, en hij deed weg de verfoei-
selen uit het gansche land van Juda en
Benjamin, en uit de steden, die hij van
het gebergte van Efraïm genomen had,
en vernieuwde den altaar des HEEREN,
die vóór het voorhuis des HEEREN
was.
9 En hij vergaderde het gansche Juda
en Benjamin, en de vreemdelingen met
hen uit Efraïm, en Manasse, en uit Si-
meon; want uit Israël vielen zij tot hem
n menigte, als zij zagen, dat de HEER,
zijn God, met hem was.
10 En zij vergaderden zich te Jerûza-
em, in de derde maand, in het vijftien-
le jaar van het Koningrijk van Asa.
11 En zij offerden den HEERE te dien
lage van den roof, *dien* zij gebragt had-
len, zeven honderd runderen en zeven
luizend schapen.
12 En zij traden in een verbond, dat
ij den HEER, den God hunner vaderen,
zoeken zouden met hun gansche hart en
met hunne gansche ziel.
13 En al wie den HEER, den God Is-
raëls, niet zou zoeken, zou gedood wor-
den, van den kleine tot den groote, en
van den man tot de vrouw toe.
14 En zij zwoeren den HEERE met lui-
de stem en met gejuich, desgelijks met
trompetten en met bazuinen.
15 En gansch Juda was verblijd over
dezen eed; want zij hadden met hun
gansche hart gezworen, en met hunnen
ganschen wil hem gezocht; en hij werd
van hen gevonden, en de HEER gaf hun
rust rondom henen.
16 Aangaande ook Máächa, de moeder
van den Koning Asa, hij zette haar af,
dat zij geen Koningin ware, omdat zij
eenen afgrijsselijken afgod in een bosch
gemaakt had; ook roeide Asa haren af-
grijsselijken afgod uit, en verbrijzelde
en verbrandde *hem* aan de beek Kidron.
17 De hoogten werden wel niet wegge-
nomen uit Israël, het hart van Asa nog-
tans was volkomen al zijne dagen.
18 En hij bragt in het huis Gods de ge-
heiligde dingen zijns vaders, en zijne
geheiligde dingen, zilver en goud, en
vaten.
19 En er was geen oorlog tot in het vijf
en dertigste jaar van het Koningrijk
van Asa.

HET 16 CAPITTEL.

IN het zes en dertigste jaar van het
Koningrijk van Asa, toog Báësa, de
Koning van Israël, op tegen Juda, en
bouwde Rama, opdat hij niemand toeliet
uit te gaan en in te komen tot Asa, den
Koning van Juda.
2 Toen bragt Asa het zilver en het goud
voort, uit de schatten van het huis des
HEEREN en van het huis des Konings,
en zond tot Benhadad, den Koning van
Syrië, die te Damascus woonde, zeg-
gende:
3 Daar is een verbond tusschen mij en
tusschen u, en tusschen mijnen vader
en tusschen uwen vader; zie, ik zend u
zilver en goud, ga heen, maak uw ver-
bond te niet met Báësa, den Koning van
Israël, dat hij van tegen mij aftrekke.
4 En Benhadad hoorde naar den Ko-
ning Asa, en zond de oversten der hei-
ren, die hij had, tegen de steden van
Israël, en zij sloegen Ijon, en Dan, en
Abel-Maïm, en alle schatsteden van
Nafthali.
5 En het geschiedde, als Báësa *zulks*
hoorde, dat hij afliet van Rama te bou-
wen, en zijn werk staakte.
6 Toen nam de Koning Asa gansch Ju-

da, en zij droegen weg de steenen van
Rama, en het hout daarvan, waarmede
Bäësa gebouwd had; en hij bouwde
daarmede Geba en Mizpa.
7 En in denzelfden tijd kwam de zie-
ner Hanáni tot Asa, den Koning van
Juda, en hij zeide tot hem: Omdat gij
gesteund hebt op den Koning van Syrië,
en niet gesteund hebt op den HEER, uwen
God, daarom is het heir des Konings van
Syrië uit uwe hand ontkomen.
8 Waren niet de Mooren en de Libyërs
een groot heir met zeer vele wagenen en
ruiteren? Toen gij nogtans op den HEER
steundet, heeft hij ze in uwe hand ge-
geven.
9 Want den HEER *aangaande,* zijne
oogen doorloopen de gansche aarde, om
zich sterk te bewijzen aan *degenen,* wier
hart volkomen is tot hem; gij hebt hierin
zottelijk gedaan; want van nu af zullen
oorlogen tegen u zijn.
10 Doch Asa werd toornig tegen den
ziener, en leide hem in het gevangen-
huis, want hij was hierover tegen hem
ontsteld; daartoe onderdrukte Asa *eeni-
gen* uit het volk te dier tijd.
11 En ziet, de geschiedenissen van Asa,
de eerste met de laatste, ziet, zij zijn be-
schreven in het boek der Koningen van
Juda en Israël.
12 Asa nu werd, in het negen en der-
tigste jaar van zijn Koningrijk, krank
aan zijne voeten; tot op het hoogste toe
was zijne krankheid: daartoe ook zocht
hij den HEER niet in zijne krankheid,
maar de medicijnmeesters.
13 Alzoo ontsliep Asa met zijne vade-
ren; en hij stierf in het één en veertigste
jaar zijner regering.
14 En zij begroeven hem in zijn graf,
dat hij voor zich gegraven had in de stad
Davids, en leiden hem op het bed, het-
welk hij gevuld had met specerijen, en
dat van verscheidene soorten, naar apo-
thekerskunst toebereid; en zij brandden
over hem eene gansch groote bran-
ding.

HET 17 CAPITTEL.

EN zijn zoon Jósafat werd Koning
in zijne plaats, en hij sterke zich
tegen Israël.
2 En hij leide krijgsvolk in alle vaste
steden van Juda, en leide bezettingen in
het land van Juda, en in de steden van
Efraïm, welke zijn vader Asa ingeno-
men had.
3 En de HEER was met Jósafat; want
hij wandelde in de vorige wegen zijns
vaders Davids, en zocht de Baäls niet.
4 Maar hij zocht den God zijns vaders,
en wandelde in zijne geboden, en niet
naar het doen van Israël.
5 En de HEER bevestigde het Koning-
rijk in zijne hand, en gansch Juda gaf
aan Jósafat geschenken; en hij had rijk-
dom en eer in menigte.
6 En zijn hart verhief zich in de wegen
des HEEREN; en hij nam verder de hoog-
ten en de bosschen uit Juda weg.
7 In het derde jaar nu zijner regering
zond hij tot zijne vorsten, tot Ben-chaïl,
en tot Obadia, en tot Zechária, en tot
Nethâneël, en tot Micháia, opdat men
zou leeren in de steden van Juda.
8 En met hen de Leviten, Semáïa, en
Nethánia, en Zebádia, en Asaël, en Se-
miramôth, en Jónathan, en Adonia, en
Tobía, en Tôb-Adonia, de Leviten, en
met hen de priesters Elisáma en Jo-
ram.
9 En zij leerden in Juda, en het wet-
boek des HEEREN was bij hen; en zij
gingen rondom in alle steden van Juda,
en leerden onder het volk.
10 En eene verschrikking des HEEREN
werd over alle Koningrijken der landen,
die rondom Juda waren, dat zij niet
krijgden tegen Jósafat.
11 En van de Filistijnen bragten zij
Jósafat geschenken met het opgelegde
geld; ook bragten hem de Arabieren
klein vee, zeven duizend en zeven hon-
derd rammen, en zeven duizend en zeven
honderd bokken.
12 Alzoo nam Jósafat toe, en werd ten
hoogste groot; daartoe bouwde hij in
Juda burgen en schatsteden.
13 En hij had veel werks in de steden
van Juda, en krijgslieden, kloeke helden
in Jerûzalem.
14 Dit nu is hunne telling, naar de hui-
zen hunner vaderen. In Juda waren
oversten der duizenden; Adna de over-
ste, en met hem waren drie honderd
duizend kloeke helden.
15 Naast hem nu was de overste Jóha-
nan; en met hem waren twee honderd
tachtig duizend.
16 En naast hem was Amásia, de zoon
van Zichri, die zich vrijwillig den HEE-
RE overgegeven had; en met hem waren
twee honderd duizend kloeke helden.
17 En uit Benjamin was Eliáda, een
kloek held; en met hem twee honderd
duizend, die met boog en schild gewa-
pend waren.
18 En naast hem was Józabad; en met
hem waren honderd en tachtig duizend
ten krijge toegerust.
19 Dezen waren in de dienst des Ko-
nings; behalve degenen, die de Koning

in de vaste steden door gansch Juda gezet had.

HET 18 CAPITTEL.

JOSAFAT nu had rijkdom en eere in overvloed; en hij verzwagerde zich met Achab.

2 En ten einde van *eenige* jaren toog hij af tot Achab naar Samaria; en Achab slagtte schapen en runderen voor hem in menigte, en voor het volk, dat met hem was; en hij porde hem aan, om op te trekken naar Ramoth in Gílead.

3 Want Achab, de Koning van Israël, zeide tot Jósafat, den Koning van Juda: Zult gij met mij gaan naar Ramoth in Gílead? En hij zeide tot hem: Zoo zal ik zijn, gelijk gij zijt, en gelijk uw volk is, zal mijn volk zijn, en wij zullen met u zijn in dezen krijg.

4 Verder zeide Jósafat tot den Koning van Israël: Vraag toch als heden naar het woord des HEEREN.

5 Toen vergaderde de Koning van Israël de Profeten, vier honderd mannen, en hij zeide tot hen: Zullen wij tegen Ramoth in Gílead ten strijde trekken, of zal ik het nalaten? En zij zeiden: Trek op, want God zal hen in de hand des Konings geven.

6 Maar Jósafat zeide: Is hier niet nog een Profeet des HEEREN, dat wij van hem vragen mogten?

7 Toen zeide de Koning van Israël tot Jósafat: Er is nog één man, om door hem den HEER te vragen; maar ik haat hem, want hij profeteert over mij niets goeds, maar altijd kwaad; deze is Micha, de zoon van Jimla. En Jósafat zeide: De Koning zegge niet alzoo.

8 Toen riep de Koning van Israël eenen kamerling, en hij zeide: Haal haastiglijk Micha, den zoon van Jimla.

9 De Koning van Israël nu en Jósafat, de Koning van Juda, zaten elk op zijnen troon, bekleed met *hunne* kleederen, en zij zaten op het plein, aan de deur der poort van Samaria; en al de Profeten profeteerden in hunne tegenwoordigheid.

10 En Zedekía, de zoon van Kenáäna, had zich ijzeren hoornen gemaakt, en hij zeide: Zoo zegt de HEER: Met deze zult gij de Syriërs stooten, tot dat gij hen gansch verdaan zult hebben.

11 En al de Profeten profeteerden alzoo, zeggende: Trek op naar Ramoth in Gílead, en gij zult voorspoedig zijn, want de HEER zal hen in de hand des Konings geven.

12 De bode nu, die heengegaan was, om Micha te roepen, sprak tot hem, zeggende: Zie, de woorden der Profeten zijn, uit éénen mond, goed tot den Koning; dat nu toch uw woord zij, gelijk van éénen uit hen, en spreek het goede.

13 Doch Micha zeide: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, hetgeen mijn God zeggen zal, dat zal ik spreken.

14 Als hij tot den Koning gekomen was, zoo zeide de Koning tot hem: Micha, zullen wij naar Ramoth in Gílead ten strijde trekken, of zal ik het nalaten? En hij zeide: Trekt op, en gijlieden zult voorspoedig zijn, want zij zullen in uwe hand gegeven worden.

15 En de Koning zeide tot hem: Tot hoe vele reizen zal ik u bezweren, opdat gij tot mij niet spreekt, dan de waarheid, in den naam des HEEREN?

16 En hij zeide: Ik zag het gansche Israël verstrooid op de bergen, gelijk schapen, die geenen herder hebben, en de HEER zeide: Dezen hebben geenen heer; een iegelijk keere weder naar zijn huis in vrede.

17 Toen zeide de Koning van Israël tot Jósafat: Heb ik tot u niet gezegd: Hij zal over mij niets goeds, maar kwaad profeteren?

18 Verder zeide hij: Daarom hoort het woord des HEEREN: ik zag den HEER, zittende op zijnen troon, en al het hemelsche heir, staande aan zijne regteren zijne linkerhand.

19 En de HEER zeide: Wie zal Achab, den Koning van Israël, overreden, dat hij optrekke, en valle te Ramoth in Gílead? Daarna zeide hij: Deze zegt aldus, en die zegt alzoo.

20 Toen kwam een geest voort, en stond voor het aangezigt des HEEREN, en zeide: Ik zal hem overreden. En de HEER zeide tot hem: Waarmede?

21 En hij zeide: Ik zal uitgaan, en een leugengeest zijn in den mond van al zijne Profeten. En hij zeide: Gij zult overreden, en zult ook vermogen; ga uit, en doe alzoo.

22 Nu dan, zie, de HEER heeft eenen leugengeest in den mond van deze uwe Profeten gegeven, en de HEER heeft kwaad over u gesproken.

23 Toen trad Zedekía, de zoon van Kenáäna, toe, en sloeg Micha op het kinnebakken, en hij zeide: Door wat weg is de Geest des HEEREN van mij doorgegaan, om u aan te spreken?

24 En Micha zeide: Zie, gij zult het zien aan dienzelfden dag, als gij zult gaan van kamer in kamer, om u te versteken.

25 De koning van Israël nu zeide:

Neemt Micha, en brengt hem weder tot Amon, den overste der stad, en tot Joas, den zoon des Konings;

26 En gijlieden zult zeggen: Zóo zegt de Koning: Zet dezen in het gevangenhuis, en spijst hem met brood der bedruktheid, en met water der bedruktheid, tot dat ik met vrede wederkom.

27 En Micha zeide: Indien gij eenigzins met vrede wederkomt, zoo heeft de HEER door mij niet gesproken. Verder zeide hij: Hoort gij volken altemaal.

28 Alzoo toog de Koning van Israël, en Jósafat, de Koning van Juda, op naar Ramoth in Gílead.

29 En de Koning van Israël zeide tot Jósafat: Als ik mij versteld heb, zal ik in den strijd komen, maar gij, trek uwe kleederen aan. Alzoo verstelde zich de Koning van Israël, en zij kwamen in den strijd.

30 De Koning nu van Syrië had geboden aan de oversten der wagenen, die hij had, zeggende: Gijlieden zult niet strijden tegen klein noch groot, maar tegen den Koning van Israël alleen.

31 Het geschiedde dan, als de oversten der wagenen Jósafat zagen, dat zij zeiden: Die is de Koning van Israël. En zij togen rondom hem, om te strijden: maar Jósafat riep; en de HEER hielp hem, en God wendde ze van hem af.

32 Want het geschiedde, als de oversten der wagenen zagen, dat het de Koning van Israël niet was, dat zij van achter hem afkeerden.

33 Toen spande een man den boog in zijne eenvoudigheid, en schoot den Koning van Israël tusschen de gespen en tusschen het pantsier. Toen zeide hij tot den voerman: Keer uwe hand en voer mij uit het leger, want ik ben verwond.

34 En de strijd nam op denzelfden dag toe, en de Koning van Israel deed zich met den wagen staande houden tegen over de Syriërs, tot den avond toe; en hij stierf ter tijd, als de zon onderging.

HET 19 CAPITTEL.

EN Jósafat, de Koning van Juda, keerde met vrede weder naar zijn huis te Jerûzalem.

2 En Jehu, de zoon van Hanáni, de ziener, ging uit, hem tegen, en zeide tot den Koning Jósafat: Zoudt gij den goddelooze helpen, en die den HEER haten, liefhebben? nu is daarom over u van het aangezigt des HEEREN groote toornigheid.

3 Evenwel goede dingen zijn bij u gevonden; want gij hebt de bosschen uit het land weggedaan, en uw hart gerigt, om God te zoeken.

4 Jósafat nu woonde te Jerûzalem; en hij toog wederom uit door het volk, van Ber-Séba af tot het gebergte van Efraïm toe, en deed hen wederkeeren tot den HEER, den God hunner vaderen.

5 En hij stelde regters in het land, in alle vaste steden van Juda, van stad tot stad.

6 En hij zeide tot de regters: Ziet wat gij doet, want gij houdt het gerigt niet den mensche, maar den HEERE; en hij is bij u in de zaak van het gerigt.

7 Nu dan, de verschrikking des HEEREN zij op ulieden; neemt waar, en doet het; want bij den HEER, onzen God, is geen onregt, noch aanneming van personen, noch ontvanging van geschenken.

8 Daartoe stelde Jósafat ook te Jerûzalem *eenige* van de Leviten, en van de priesters, en van de hoofden der vaderen van Israël, over het gerigte des HEEREN, en over regtsgeschillen, als zij weder te Jerûzalem gekomen waren.

9 En hij gebood hun, zeggende: Doet alzoo in de vreeze des HEEREN, met getrouwheid en met een volkomen hart.

10 En *in* alle geschil, hetwelk van uwe broederen, die in hunne steden wonen, tot u zal komen, tusschen bloed en bloed, tusschen wet en gebod, en inzettingen en regten, zoo vermaant hen, dat zij niet schuldig worden aan den HEER, en eene groote toornigheid over u en over uwe broederen zij; doet alzoo, en gij zult niet schuldig worden.

11 En ziet, Amária, de hoofdpriester, is over u in alle zaak des HEEREN; en Zebádia, de zoon van Ismaël, de vorst van het huis van Juda, in alle zaak des Konings; ook zijn de ambtlieden, de Leviten, voor uw aangezigt: weest sterk en doet het, en de HEER zal met den goede zijn.

HET 20 CAPITTEL.

HET geschiedde nu na dezen, dat de kinderen Moabs, en de kinderen Ammons, en met hen *anderen* benevens de Ammoniten, kwamen tegen Jósafat ten strijde.

2 Toen kwamen er, die Jósafat boodschapten, zeggende: Daar komt eene groote menigte tegen u van gene zijde der zee, uit Syrië; en zie, zij zijn te Házezon-thamar, hetwelk is Engedi.

3 Jósafat nu vreesde, en stelde zijn aangezigt, om den HEER te zoeken; en hij riep een vasten uit in gansch Juda.

4 En Juda werd vergaderd, om van den HEER *hulp* te zoeken; ook kwamen

zij uit alle steden van Juda, om den
HEER te zoeken.
5 En Jósafat stond in de gemeente van
Juda en Jerûzalem, in het huis des HEE-
REN, voor het nieuwe voorhof.
6 En hij zeide: O HEER, God onzer va-
deren, zijt gij niet die God in den hemel?
ja gij zijt de heerscher over alle Koning-
rijken der Heidenen; en in uwe hand is
kracht en sterkte, zoodat niemand zich
tegen u stellen kan.
7 Hebt gij niet, onze God, de inwoners
dezes lands van voor het aangezigt van
uw volk Israël verdreven, en hetzelve
aan het zaad van Abraham, uwen lief-
hebber, tot in eeuwigheid gegeven?
8 Zij nu hebben daarin gewoond, en zij
hebben u daarin een heiligdom gebouwd
voor uwen naam, zeggende:
9 Indien over ons *eenig* kwaad komt
het zwaard des oordeels, of pestilentie,
of honger, wij zullen voor dit huis, en
voor uw aangezigt staan, dewijl uw
naam in dit huis is; en wij zullen uit
onze benaauwdheid tot u roepen, en gij
zult verhooren en verlossen.
10 En nu, zie, de kinderen Ammons,
en Moab, en die van het gebergte Seïr,
door welken gij Israël niet toeliet te
trekken, als zij uit Egypteland togen,
maar, zij weken van hen, en verdelgden
hen niet;
11 Zie dan, zij vergelden het ons, ko-
mende om ons uit uwe erve, welke gij
ons te erven gegeven hebt, te verdrijven.
12 O onze God, zult gij geen regt te-
gen hen oefenen? want in ons is geene
kracht tegen deze groote menigte, die
tegen ons komt, en wij weten niet, wat
wij doen zullen; maar onze oogen zijn
op u.
13 En gansch Juda stond voor het aan-
gezigt des HEEREN, ook hunne kinderen,
hunne vrouwen en hunne zonen.
14 Toen kwam de Geest des HEEREN in
het midden der gemeente, op Jaháziël,
den zoon van Zecharía, den zoon van
Benaia, den zoon van Jehíël, den zoon
van Matthánia, den Leviet, uit de zonen
van Asaf;
15 En hij zeide: Merkt op, geheel Ju-
da, en gij inwoners van Jerûzalem, en
gij Koning Josáfat, alzoo zegt de HEER
tot ulieden: Vreest gijlieden niet, en
wordt niet ontzet van wege deze groote
menigte, want de strijd is niet uwe,
maar Gods.
16 Trekt morgen tot hen af: ziet, zij
komen op bij den opgang van Ziz; en
gij zult hen vinden in het einde van het
dal, voor aan de woestijn van Jerúël.
17 Gij zult in dezen *strijd* niet te strij-
den hebben; stelt u zelven, staat en ziet
het heil des HEEREN met u, ô Juda en
Jerûzalem: vreest niet, en ontzet u niet;
gaat morgen uit, hun tegen, want de
HEER zal met u wezen.
18 Toen neigde zich Jósafat met het
aangezigt ter aarde; en gansch Juda en
de inwoners van Jerûzalem vielen neder
voor het aangezigt des HEEREN, aanbid-
dende den HEER.
19 En de Leviten uit de kinderen der
Kahathiten, en uit de kinderen der Ko-
rahiten, stonden op, om den HEER, den
God Israëls, met luide stem ten hoogste
te prijzen.
20 En zij maakten zich des morgens
vroeg op, en togen uit naar de woestijn
van Thekóa; en als zij uittogen, stond
Jósafat en zeide: Hoort mij ô Juda, en
gij inwoners van Jerûzalem; gelooft in
den HEER, uwen God, zoo zult gij be-
vestigd worden; gelooft aan zijne Pro-
feten, en gij zult voorspoedig zijn.
21 Hij nu beraadslaagde met het volk,
en hij stelde den HEERE zangers, die de
heilige Majesteit prijzen zouden, vóór
de toegerusten uitgaande en zeggende:
Looft den HEER, want zijne goedertie-
renheid is tot in eeuwigheid.
22 Ter tijd nu, als zij aanhieven met
een vreugdegeroep en lofzang, stelde de
HEER achterlagen tegen de kinderen
Ammons, Moab, en die van het gebergte
Seïr, welke tegen Juda gekomen waren;
en zij werden geslagen.
23 Want de kinderen Ammons en Moab
stonden op tegen de inwoners van het ge-
bergte Seïr, om te verbannen en te ver-
delgen; en als zij met de inwoners van
Seïr een einde gemaakt hadden, hielpen
zij de een den anderen ten verderve.
24 Als nu Juda tot den wachttoren in
de woestijn gekomen was, wendden zij
zich naar de menigte; en ziet, het wa-
ren doode ligchamen, liggende op de
aarde, en niemand was ontkomen.
25 Jósafat nu en zijn volk kwamen, om
hunnen buit te rooven, en zij vonden bij
hen in menigte, zoo wel have en doode
ligchamen, als kostelijk gereedschap, en
namen voor zich weg, tot dat zij niet
meer dragen konden; en zij roofden
den buit drie dagen, want dezelve was
veel.
26 En op den vierden dag vergaderden
zij zich in het dal van Berácha, want
dáár loofden zij den HEER; daarom
noemden zij den naam dier plaats het
dal van Berácha, tot op dezen dag.
27 Daarna keerden alle mannen van

Juda en Jerûzalem weder, en Jósafat
in de voorspitse van hen, om wederom
met blijdschap tot Jerûzalem te komen;
want de HEER had hen verblijd over
hunne vijanden.
28 En zij kwamen te Jerûzalem, met
luiten, en met harpen, en met trom-
petten, tot het huis des HEEREN.
29 En daar werd eene verschrikking
Gods over alle Koningrijken dier landen,
als zij hoorden, dat de HEER tegen de
vijanden van Israël gestreden had.
30 Alzoo was het Koningrijk van Jósa-
fat stil; en zijn God gaf hem rust rond-
om henen.
31 Zoo regeerde Jósafat over Juda. Hij
was vijf en dertig jaren oud, als hij Ko-
ning werd, en hij regeerde vijf en twin-
tig jaren te Jerûzalem; en de naam zij-
ner moeder was Azûba, eene dochter
van Silhi.
32 En hij wandelde in den weg van
zijnen vader Asa, en hij week daarvan
niet af, doende dat regt was in de oogen
des HEEREN.
33 Evenwel werden de hoogten niet
weggenomen; want het volk had nog
zijn hart niet geschikt tot den God hun-
ner vaderen.
34 Het overige nu der geschiedenissen
van Jósafat, der eerste en der laatste,
ziet, die zijn geschreven in de geschiede-
nissen van Jehu, den zoon van Hanáni,
welke men hem opteekenen deed in het
boek der Koningen van Israël.
35 Doch na dezen vergezelschapte zich
Jósafat, de Koning van Juda, met Ahá-
zia, den Koning van Israël; die handel-
de goddelooslijk in *zijn* doen.
36 En hij vergezelschapte zich met
hem, om schepen te maken, om naar
Tharsis te gaan; en zij maakten de
schepen te Ezeon-Géber.
37 Maar Eliëzer, de zoon van Dódava,
van Marésa, profeteerde tegen Jósafat,
zeggende: Omdat gij u met Aházia ver-
gezelschapt hebt, heeft de HEER uwe
werken verscheurd. Alzoo werden de
schepen verbroken, dat zij niet konden
naar Tharsis gaan.

HET 21 CAPITTEL.

DAARNA ontsliep Jósafat met zijne
vaderen, en werd begraven bij zij-
ne vaderen in de stad Davids; en zijn
zoon Joram werd Koning in zijne plaats.
2 En hij had broederen, Jósafats zonen,
Azária, en Jehíël, en Zechária, en Azar-
iáhu, en Míchaël, en Sefátia; deze al-
len waren zonen van Jósafat, den Ko-
ning van Israël.
3 En hun vader had hun vele gaven
gegeven van zilver, en van goud, en van
kostelijkheden, met vaste steden in Ju-
da; maar het Koningrijk gaf hij aan
Joram, omdat hij de eerstgeborene was.
4 Als Joram tot het Koningrijk zijns
vaders opgekomen was, en zich ver-
sterkt had, zoo doodde hij al zijne broe-
deren met het zwaard, mitsgaders ook
eenige van de vorsten van Israël.
5 Twee en dertig jaar was Joram
oud, toen hij Koning werd, en hij re-
geerde acht jaren te Jerûzalem.
6 En hij wandelde in den weg der Ko-
ningen van Israël, gelijk het huis van
Achab deed; want hij had de dochter
van Achab tot eene vrouw; en hij deed
dat kwaad was in de oogen des HEE-
REN.
7 Doch de HEER wilde het huis van
David niet verderven, om des verbonds
wil, dat hij met David gemaakt had; en
gelijk hij gezegd had, aan hem en zijne
zonen te allen dage eene lamp te zullen
geven.
8 In zijne dagen vielen de Edomiten af
van onder het gebied van Juda, en zij
maakten over zich eenen Koning.
9 Daarom toog Joram voort met zijne
oversten, en al de wagenen met hem;
en hij maakte zich des nachts op, en
sloeg de Edomiten, die rondom hem
waren, en de oversten der wagenen.
10 Evenwel vielen de Edomiten af van
onder het gebied van Juda, tot op dezen
dag: toen terzelfder tijd viel Libna af
van onder zijn gebied; want hij had
den HEER, den God zijner vaderen, ver-
laten.
11 Ook maakte hij hoogten op de ber-
gen van Juda; en hij deed de inwoners
van Jerûzalem hoereren, ja hij dreef
Juda *daartoe*.
12 Zoo kwam een schrift tot hem van
den Profeet Elía, zeggende: Alzoo zegt
de HEER, de God van uwen vader David:
Omdat gij in de wegen van uwen vader
Jósafat, en in de wegen van Asa, den
Koning van Juda, niet gewandeld hebt;
13 Maar hebt gewandeld in den weg der
Koningen van Israël, en hebt Juda en
de inwoners van Jerûzalem doen hoere-
ren, achtervolgens het hoereren van het
huis van Achab; en ook uwe broederen,
van uwes vaders huis, gedood hebt, die
beter waren dan gij;
14 Zie, de HEER zal *u* plagen met eene
groote plage aan uw volk, en aan uwe
kinderen, en aan uwe vrouwen, en aan
al uwe have.
15 Gij zult ook in groote krankheden
zijn, door de krankheid uwer ingewan-

den, tot dat uwe ingewanden uitgaan
van wege de krankheid, jaar op jaar.
16 Zoo verwekte de HEER tegen Joram
den geest der Filistijnen en der Arabie-
ren, welke aan de zijde der Mooren
zijn.
17 Die togen op in Juda, en braken
daarin, en voerden alle have weg, wel-
ke in het huis des Konings gevonden
werd, zelfs ook zijne kinderen, en zijne
vrouwen; zoodat hem geen zoon over-
gelaten werd, dan Jóahaz, de kleinste
zijner zonen.
18 En na dit alles plaagde hem de HEER
in zijn ingewand met eene krankheid,
waaraan geen genezen was.
19 Dit geschiedde van jaar tot jaar, zoo-
dat, wanneer de tijd van het einde der
twee jaren uitging, zijne ingewanden
met de krankheid uitgingen, dat hij
stierf van booze krankheden; en zijn
volk maakte hem geene branding, als
de branding zijner vaderen.
20 Hij was twee en dertig *jaren* oud,
als hij Koning werd, en regeerde acht
jaren te Jerûzalem; en hij ging henen
zonder begeerd te zijn: en zij begroeven
hem in de stad Davids, maar niet in de
graven der Koningen.

HET 22 CAPITTEL.

EN de inwoners van Jerûzalem maak-
ten Aházia, zijnen kleinsten zoon,
Koning in zijne plaats; want eene ben-
de, die met de Arabieren in het leger
gekomen was, had al de eersten gedood.
Aházia dan, de zoon van Joram, den
Koning van Juda, regeerde.
2 Twee en veertig jaar was Aházia oud,
toen hij Koning werd, en hij regeerde
één jaar te Jerûzalem; en de naam zij-
ner moeder was Athália, eene dochter
van Omri.
3 Hij wandelde ook in de wegen van
het huis van Achab; want zijne moeder
was zijne raadgeefster, om goddelooslijk
te handelen.
4 En hij deed dat kwaad was in oogen
des HEEREN, gelijk het huis van Achab
want zij waren zijne raadgevers, na den
dood zijns vaders, hem ten verderve.
5 Hij wandelde ook in hunnen raad,
en toog henen met Joram, den zoon van
Achab, den Koning van Israël, tot den
strijd tegen Házaël, den Koning van
Syrië, bij Ramoth in Gílead; en de Sy-
riërs sloegen Joram.
6 En hij keerde weder om zich te laten
genezen te Jizreël, want *hij had* won-
den, die men hem bij Rama geslagen
had, als hij streed tegen Házaël, den
Koning van Syrië; en Azária, de zoon
van Joram, den Koning van Juda, kwam
af, om Joram, den zoon van Achab, te
Jizreël te bezien, want hij was krank.
7 De vertreding nu van Aházia was van
God, dat hij tot Joram kwam; want als
hij gekomen was, toog hij met Joram
uit tot Jehu, den zoon van Nimsi, dien
de HEER gezalfd had, om het huis van
Achab uit te roeijen.
8 Zoo geschiedde het, als Jehu oordeel
uitvoerde tegen het huis van Achab, dat
hij de vorsten van Juda en de zonen der
broederen van Aházia, welke Aházia
dienden, vond, en die doodde.
9 Daarna zocht hij Aházia, en zij kre-
gen hem, (want hij was verstoken in
Samaria) en zij bragten hem tot Jehu,
en zij doodden hem, en begroeven hem,
want zij zeiden: Hij is de zoon van Jó-
safat, die den HEER met zijn gansche
hart gezocht heeft. Zoo had het huis
van Aházia niemand, die kracht behield
tot het Koningrijk.
10 Toen Athália, de moeder van Ahá-
zia, zag, dat haar zoon dood was, zoo
maakte zij zich op, en bragt al het
koninklijke zaad van het huis van Ju-
da om.
11 Maar Jósabath, de dochter van den
Koning, nam Joas, den zoon van Ahá-
zia, en stal hem uit het midden van des
Konings zonen, die gedood werden, en
zette hem en zijne voedster in eene
slaapkamer; zoo verborg hem Jósabath,
de dochter van den Koning Joram, de
huisvrouw van den priester Jóiada, (want
zij was de zuster van Aházia) voor Athá-
lia, dat zij hem niet doodde.
12 En hij was bij hen verstoken in het
huis Gods zes jaren; en Athália regeerde
over het land.

HET 23 CAPITTEL.

DOCH in het zevende jaar versterkte
zich Jóiada, en nam de oversten
der honderden, Azária, den zoon van
Jeróham, en Ismaël, den zoon van Jó-
hanan, en Azária, den zoon van Obed,
en Maäséia, den zoon van Adáia, en
Elisáfat, den zoon van Zichri, met zich
in een verbond.
2 Die togen om in Juda, en vergader-
den de Leviten uit alle steden van Juda,
en de hoofden der vaderen van Israël;
en zij kwamen naar Jerûzalem.
3 En die gansche gemeente maakte een
verbond, in het huis Gods, met den Ko-
ning; en hij zeide tot hen: Zie, de zoon
des Konings zal Koning zijn, gelijk de
HEER van de zonen van David gesproken
heeft.
4 Dit is de zaak, die gij doen zult: een

derde deel van u, die op den Sabbath ingaan, van de priesters en van de Leviten, zullen tot portiers der dorpelen zijn;

5 En een derde deel zal zijn aan het huis des Konings; en een derde deel aan de fondamentpoort; en al het volk zal in de voorhoven zijn van het huis des HEEREN.

6 Maar dat niemand kome in het huis des HEEREN, dan de priesteren en de Leviten, welke dienen: die zullen ingaan, want zij zijn heilig; maar al het volk zal de wacht des HEEREN waarnemen.

7 De Leviten nu zullen den Koning rondom omsingelen, een ieder met zijne wapenen in zijne hand; en die tot het huis inkomt, zal gedood worden: doch weest gijlieden bij den Koning, als hij inkomt en uitgaat.

8 En de Leviten en gansch Juda deden naar alles, wat de priester Jóiada geboden had; en zij namen een ieder zijne mannen, die op den Sabbath inkwamen, met degenen, die op den Sabbath uitgingen; want de priester Jóiada had aan de verdeelingen geen verlof gegeven.

9 Verder gaf de priester Jóiada aan de oversten der honderden de spiesen, en de rondassen, en de schilden, die van den Koning David geweest waren, welke in het huis Gods waren.

10 En hij stelde al het volk, en een ieder met zijn geweer in zijne hand, van de regterzijde van het huis tot de linkerzijde van het huis, naar den altaar en naar het huis, bij den Koning rondom.

11 Toen bragten zij des Konings zoon voort, en zetten hem de kroon op, en *gaven hem* de getuigenis, en zij maakten hem Koning; en Jóiada en zijne zonen zalfden hem, en zeiden: De Koning leve!

12 Toen nu Athália hoorde de stem des volks, dat toeliep en den Koning roemde, kwam zij tot het volk in het huis des HEEREN.

13 En zij zag toe; en ziet, de Koning stond bij zijnen pilaar, aan den ingang; en de oversten en de trompetten waren bij den Koning; en al het volk des lands was blijde, en blies met trompetten; en de zangers waren er met muzikale instrumenten, en gaven te kennen, dat men lofzingen zoude: toen verscheurde Athália hare kleederen, en zij riep: Verraad, verraad!

14 Maar de priester Jóiada bragt de oversten der honderden, die over het heir gesteld waren, uit, en zeide tot hen: Brengt haar uit tot buiten de ordeningen, en die haar volgt, zal met het zwaard gedood worden; want de priester had gezegd: Gij zult haar in het huis des HEEREN niet dooden.

15 En zij leiden de handen aan haar, en zij ging naar den ingang van de poort der paarden, naar het huis des Konings; en zij doodden haar aldaar.

16 En Jóiada maakte een verbond, tusschen zich, en tusschen al het volk, en tusschen den Koning, dat zij den HEERE tot een volk zouden zijn.

17 Daarna ging al het volk in het huis van Baäl, en braken het af; en deszelfs altaren en deszelfs beelden verbraken zij, en Matthan, den priester van Baäl, sloegen zij dood voor de altaren.

18 Jóiada nu bestelde de ambten in het huis des HEEREN, onder de hand der Levitische priesteren, welke David in het huis des HEEREN afgedeeld had, om de brandofferen des HEEREN te offeren, gelijk in de wet van Mozes geschreven is, met blijdschap en met gezang, naar de instelling van David.

19 En hij stelde de portiers aan de poorten van het huis des HEEREN, opdat niemand, in eenig ding onrein zijnde, inkwame.

20 En hij nam de oversten der honderden, en de magtigen, en die heerschappij hadden onder het volk, en al het volk des lands; en hij bragt den Koning van het huis des HEEREN af, en zij kwamen door het midden der hooge poort in het huis des Konings; en zij zetten den Koning op den troon des Koningrijks.

21 En al het volk des lands was blijde, en de stad werd stil, nadat zij Athália met het zwaard gedood hadden.

HET 24 CAPITTEL.

JOAS was zeven jaren oud, toen hij Koning werd, en hij regeerde veertig jaren te Jerûzalem, en de naam zijner moeder was Zibia, van Ber-Séba.

2 En Joas deed dat regt was in de oogen des HEEREN, al de dagen van den priester Jóiada.

3 En Jóiada nam voor hem twee vrouwen; en hij gewon zonen en dochteren.

4 Het geschiedde nu na dezen, dat het in het hart van Joas was, het huis des HEEREN te vernieuwen.

5 Zoo vergaderde hij de priesters en de Leviten, en zeide tot hen: Trekt uit tot de steden van Juda, en vergadert geld van het gansche Israël, om het huis uwes Gods te verbeteren van jaar tot jaar; en gijlieden, haast u tot deze zaak: maar de Leviten haastten zich niet.

6 En de Koning riep Jóiada, het hoofd,

en zeide tot hem: Waarom hebt gij geen onderzoek gedaan bij de Leviten, dat zij uit Juda en uit Jerûzalem inbrengen zouden de schatting van Mozes, den knecht des HEEREN, en van de gemeente van Israël, voor de tent der getuigenis?

7 Want als Athália goddelooslijk handelde, hadden hare zonen het huis Gods opengebroken, ja zelfs alle geheiligde dingen van het huis des HEEREN besteed aan de Baäls.

8 En de Koning gebood, en zij maakten eene kist, en stelden die buiten aan de poort van het huis des HEEREN.

9 En men deed uitroeping in Juda en in Jerûzalem, dat men den HEERE inbrengen zoude de schatting van Mozes, den knecht Gods, over Israël in de woestijn.

10 Toen verblijdden zich alle oversten en al het volk, en zij bragten in, en wierpen in de kist, tot dat men voleindigd had.

11 Het geschiedde nu ter tijd, als hij de kist, naar des Konings bevel, door de hand der Leviten, inbragt, en als zij zagen, dat er veel gelds was, dat de schrijver des Konings kwam, en de bestelde van den hoofdpriester, en zij de kist ledig maakten, en die opnamen, en die wederbragten aan hare plaats: alzoo deden zij van dag tot dag, en verzamelden geld in menigte;

12 Hetwelk de Koning en Jóiada gaven aan degenen, die het werk der dienst van het huis des HEEREN verzorgden; en zij huurden houwers en timmerlieden, om het huis des HEEREN te vernieuwen, mitsgaders ook werkmeesters in ijzer en koper, om het huis des HEEREN te verbeteren.

13 Zoo deden de verzorgers van het werk, dat de verbetering des werks door hunne hand toenam; en zij herstelden het huis Gods in zijne gestaltenis, en maakten het vast.

14 Als zij nu voleindigd hadden, bragten zij voor den Koning en Jóiada het overige van het geld, waarvan hij vaten maakte voor het huis des HEEREN, vaten om te dienen en te offeren, en rookschalen, en gouden en zilveren vaten; en zij offerden geduriglijk brandofferen in het huis des HEEREN al de dagen van Jóiada.

15 En Jóiada werd oud en zat van dagen, en stierf; hij was honderd en dertig jaren oud, toen hij stierf.

16 En zij begroeven hem in de stad Davids, bij de Koningen; want hij had goed gedaan in Israël, beide aan God en aan zijn huis.

17 Maar na den dood van Jóiada kwamen de vorsten van Juda, en bogen zich neder voor den Koning; toen hoorde de Koning naar hen.

18 Zoo verlieten zij het huis des HEEREN, des Gods hunner vaderen, en dienden den bosschen en den afgoden; toen was eene groote toornigheid over Juda en Jerûzalem, om deze hunne schuld.

19 Doch hij zond Profeten onder hen, om hen tot den HEER te doen wederkeeren; die betuigden tegen hen, maar zij neigden de ooren niet.

20 En de Geest Gods toog Zacharía aan, den zoon van Jóiada, den priester, die boven het volk stond, en hij zeide tot hen: Zoo zegt God: Waarom overtreedt gij de geboden des HEEREN? Daarom zult gij niet voorspoedig zijn; dewijl gij den HEER verlaten hebt, zoo zal hij u verlaten.

21 En zij maakten eene verbindtenis tegen hem, en steenigden hem met steenen naar het gebod des Konings, in het voorhoof van het huis des HEEREN.

22 Zoo gedacht de Koning Joas niet aan de weldadigheid, welke zijn vader Jóiada aan hem gedaan had, maar doodde zijnen zoon; die, als hij stierf, zeide: De HEER zal het zien en zoeken.

23 Daarom geschiedde het met den omgang des jaars, dat de heirkracht van Syrië tegen hem optoog, en zij kwamen tot Juda en Jerûzalem, en verdorven uit het volk al de vorsten des volks; en zij zonden al hunnen roof tot den Koning van Damascus.

24 Hoewel de heirkracht van Syrië met weinige mannen kwam, evenwel gaf de HEER in hunne hand eene heirkracht van groote menigte, dewijl zij den HEER, den God hunner vaderen, verlaten hadden; alzoo voerden zij de oordeelen uit tegen Joas.

25 En toen zij van hem getogen waren, (want zij lieten hem in groote krankheden) maakten zijne knechten, om het bloed der zonen van den priester Jóiada, eene verbindtenis tegen hem, en zij sloegen hem dood op zijn bed, dat hij stierf; en zij begroeven hem in de stad Davids, maar zij begroeven hem niet in de graven der Koningen.

26 Dezen nu zijn, die eene verbindtenis tegen hem maakten; Zabad, de zoon van Símeath, de Ammonitische, en Józabad, de zoon van Simrith, de Moabitische.

27 Aangaande nu zijne zonen, en de

grootheid van den last, hem op*gelegd*
en het gebouw van het huis Gods, ziet,
zij zijn geschreven in de historie van het
boek der Koningen; en zijn zoon Amázia
werd Koning in zijne plaats.

HET 25 CAPITTEL.

AMAZIA, vijf en twintig jaren oud
zijnde, werd Koning, en regeerde
negen en twintig jaren te Jerûzalem; en
de naam zijner moeder was Jóaddan van
Jerûzalem.
2 En hij deed dat regt was in de oogen
des HEEREN, doch niet met een volkomen hart.
3 Het geschiedde nu, als het Koningrijk
aan hem gesterkt was, dat hij zijne
knechten, die den Koning, zijnen vader,
geslagen hadden, doodde.
4 Doch hunne kinderen doodde hij niet,
maar hij *deed*, gelijk in de wet, in het
boek van Mozes, geschreven is, waar
de HEER geboden heeft, zeggende: De
vaders zullen niet sterven om de kinderen, en de kinderen zullen niet sterven
om de vaders; maar een ieder zal om
zijne zonden sterven.
5 En Amázia vergaderde Juda, en stelde hen, naar de huizen der vaderen, tot
oversten van duizenden en tot oversten
van honderden, door gansch Juda en
Benjamin; en hij monsterde ze, van
twintig jaren oud en daarboven, en vond
hen drie honderd duizend uitgelezenen,
uittrekkende ten heire, handelende spies
en rondas.
6 Daartoe huurde hij uit Israël honderd duizen kloeke helden, voor honderd talenten zilvers.
7 Maar er kwam een man Gods tot hem,
zeggende: O Koning, laat het heir van
Israël met u niet gaan; want de HEER
is niet met Israël, *met* alle kinderen van
Efraïm.
8 Maar zoo gij gaat, doe het, wees sterk
ten strijde, God zal u doen vallen voor
den vijand; want in God is kracht, om
te helpen en om te doen vallen.
9 En Amázia zeide tot den man Gods:
Maar wat zal men doen met de honderd
talenten, welke ik aan de benden van
Israël gegeven heb? En de man Gods
zeide: De HEER heeft meer dan dit, om
u te geven.
10 Toen scheidde Amázia die af, te weten de benden, welke uit Efraïm tot hem
gekomen waren, dat zij naar hunne
plaats gingen; daarom ontstak hun toorn
zeer tegen Juda, en zij keerden weder
tot hunne plaats in hittigheid des toorns.
11 Amázia nu sterkte zich, en leidde
zijn volk uit, en toog in het Zoutdal,
en sloeg van de kinderen van Seïr tien
duizend.
12 Daartoe vingen de kinderen van Juda tien duizend levend, en bragten die
op de hoogte der steenrots, en stieten ze
van de spits der steenrots af, dat zij allen borsten.
13 Maar de mannen der benden, welke Amázia had doen wederkeeren, dat
zij met hem in den strijd niet zouden
trekken, deden eenen inval in de steden
van Juda, van Samaria af tot Beth-hóron
toe, en sloegen van hen drie duizend, en
roofden veel roofs.
14 Het geschiedde nu, nadat Amázia
van het slaan der Edomiten gekomen
was, en dat hij de Goden der kinderen
van Seïr medegebragt had, dat hij
zich deze tot Goden stelde, en zich
voor dezelve nederboog, en voor die
rookte.
15 Toen ontstak de toorn des HEEREN
tegen Amázia; en hij zond tot hem
eenen Profeet, die zeide tot hem: Waarom hebt gij de Goden van het volk gezocht, die hun volk niet gered hebben
uit uwe hand?
16 En het geschiedde, als hij tot hem
sprak, dat hij hem zeide: Heeft men u
tot des Konings raadgever gesteld?
houd gij op; waarom zouden zij u slaan?
Toen hield de Profeet op, en zeide: Ik
merk, dat God besloten heeft u te verderven, dewijl gij dit gedaan en naar
mijnen raad niet gehoord hebt.
17 En Amázia, de Koning van Juda,
werd te rade, dat hij zond tot Joas, den
zoon van Jóahaz, den zoon van Jehu,
den Koning van Israël, om te zeggen:
Kom, laat ons elkanders aangezigt
zien.
18 Maar Joas, de Koning van Israël,
zond tot Amázia, den Koning van Juda,
om te zeggen: De distel, die op den Líbanon is, zond tot den ceder, die op den
Líbanon is, om te zeggen: Geef uwe
dochter aan mijnen zoon ter vrouw;
maar het gedierte des velds, dat op den
Líbanon is, ging voorbij, en vertrad de
distel.
19 Gij zegt: Zie, gij hebt de Edomiten
geslagen; daarom heeft uw hart u verheven, om te roemen: nu, blijf in uw huis;
waarom zoudt gij u in het kwaad mengen, dat gij vallen zoudt, gij en Juda
met u?
20 Doch Amázia hoorde niet, want het
was van God, opdat hij ze in *hunne* hand
gave, overmits zij de Goden der Edomiten gezocht hadden.
21 Zoo toog Joas, de Koning van Israël,

op, en hij en Amázia, de Koning van
Juda, zagen elkanders aangezigt te
Beth-Sémes, dat in Juda is.
22 En Juda werd geslagen voor het
aangezigt van Israël; en zij vloden, een
iegelijk in zijne tenten.
23 En Joas, de Koning van Israël, greep
Amázia, den Koning van Juda, den zoon
van Joas, den zoon van Jóahaz, te Beth-
Sémes; en hij bragt hem te Jerûzalem,
en hij brak aan den muur van Jerû-
zalem, van de poort van Efraïm tot aan
de hoekpoort, vier honderd ellen.
24 Daartoe *nam* hij al het goud, en het
zilver, en al de vaten, die in het huis
Gods gevonden werden bij Obed-Edom,
en de schatten van het huis des Konings,
mitsgaders gijzelaars, en hij keerde we-
der naar Samaria.
25 Amázia nu, de zoon van Joas, de
Koning van Juda, leefde na den dood
van Joas, den zoon van Jóahaz, den
Koning van Israël, vijftien jaren.
26 Het overige nu der geschiedenissen
van Amázia, de eerste en de laatste, ziet,
zijn die niet geschreven in het boek der
Koningen van Juda en Israël?
27 Van den tijd nu af, dat Amázia af-
geweken was van achter den HEER, zoo
maakten zij in Jerûzalem eene verbind-
tenis tegen hem; doch hij vlugtte naar
Lachis. Toen zonden zij hem na tot
Lachis, en doodden hem aldaar.
28 En zij bragten hem op paarden; en
begroeven hem bij zijne vaders in de
stad van Juda.

HET 26 CAPITTEL.

TOEN nam het gansche volk van Ju-
da Uzzia, (die nu zestien jaren oud
was) en maakten hem Koning in de
plaats van zijnen vader Amázia.
2 Deze bouwde Eloth, en bragt haar
weder aan Juda, nadat de Koning met
zijne vaderen ontslapen was.
3 Zestien jaren was Uzzia oud, toen
hij Koning werd, en hij regeerde twee
en vijftig jaren te Jerûzalem; en de
naam zijner moeder was Jechólia van
Jerûzalem.
4 En hij deed dat regt wes in de oogen
des HEEREN, naar alles, wat zijn vader
Amázia gedaan had.
5 Want hij begaf zich om God te zoe-
ken, in de dagen van Zacharía, die ver-
standig was in de gezigten Gods: in de
dagen nu, dat hij den HEER zocht, maak-
te hem God voorspoedig.
6 Want hij toog uit, en krijgde tegen
de Filistijnen, en brak den muur van
Gath, en den muur van Jabne, en den
muur van Asdod; daartoe bouwde hij
steden in Asdod, en onder de Filistij-
nen.
7 En God hielp hem tegen de Filistijnen,
en tegen de Arabieren, die te Gurbaäl
woonden, en *tegen* de Meüniten.
8 En de Ammoniten gaven aan Uzzia
geschenken; en zijn naam ging tot den
ingang van Egypte, want hij sterke zich
ten hoogste.
9 Daartoe bouwde Uzzia torens te Je-
rûzalem, aan de hoekpoort en aan de
dalpoort, en aan de hoeken; en hij
sterkte dezelve.
10 Hij bouwde ook torens in de woes-
tijn, en hieuw vele putten uit, overmits
hij veel vee had, beide in de laagten en
op de effene velden; akkerlieden en
wijngaardeniers op de bergen en op de
vruchtbare velden; want hij was een
liefhebber van den land*bouw*.
11 Verder had Uzzia eene heirkracht
van geofenden ten oorlog, uittrekkende
ten heire bij benden, naar het getal hun-
ner monstering, door de hand van Jeiël,
den schrijver, en Mahaséia, den ambt-
man; onder de hand van Hanánia, *een'*
van de vorsten des Konings.
12 Het geheele getal van de hoofden
der vaderen, der strijdbare helden, was
twee duizend en zes honderd.
13 En onder hunne hand was een krijgs-
heir van driemaal honderd zeven dui-
zend en vijf honderd, die met strijdbare
kracht zich ten oorlog oefenden, om den
Koning tegen den vijand te helpen.
14 En Uzzia bereidde voor hen, voor
het gansche heir, schilden, en spiesen,
en helmen, en pantsieren, en bogen,
zelfs tot de slingersteenen toe.
15 Hij maakte ook te Jerûzalem kun-
stige werken, bedenking van kunstige
werkmeesters, dat zij op de torens en
op de hoeken zijn zouden, om met pijlen
en met groote steenen te schieten; zoo
ging zijn naam tot verre toe uit, want
hij werd wonderlijk geholpen, tot dat
hij sterk werd.
16 Maar als hij sterk geworden was,
verhief zich zijn hart tot verdervens
toe, en hij overtrad tegen den HEER, zij-
nen God; want hij ging in den tempel
des HEEREN, om te rooken op den reuk-
altaar.
17 Doch Azária, de priester, ging hem
na, en met hem des HEEREN priesters,
tachtig kloeke mannen.
18 En zij wederstonden den Koning
Uzzia, en zeiden tot hem: Het komt u
niet toe, Uzzia, den HEERE te rooken,
maar den priesteren, Aärons zonen, die
geheiligd zijn, om te rooken; ga uit het

heiligdom, want gij hebt overtreden,
en het zal u niet tot eere zijn van den
HEERE God.
19 Toen werd Uzzia toornig, en het
reukwerk was in zijne hand, om te roo-
ken; als hij nu toornig werd tegen de
priesters, rees de melaatschheid op aan
zijn voorhoofd, voor het aangezigt der
priesteren, in het huis des HEEREN, van
boven den reukaltaar.
20 Toen zag de hoofdpriester Azária op
hem, en al de priesteren, en ziet, hij
was melaatsch aan zijn voorhoofd, en zij
stieten hem met der haast van daar, ja
hij zelf werd ook gedreven om uit te
gaan, omdat de HEER hem geplaagd had.
21 Alzoo was de Koning Uzzia me-
laatsch tot aan den dag zijns doods; en
melaatsch zijnde, woonde hij in een af-
gezonderd huis, want hij was van het
huis des HEEREN afgesneden: Jotham
nu, zijn zoon, was over het huis des Ko-
nings, rigtende het volk des lands.
22 Het overige nu der geschiedenissen
van Uzzia, de eerste en de laatste, heeft
de Profeet Jesáia, de zoon van Amoz,
beschreven.
23 En Uzzia ontsliep met zijne vade-
ren, en zij begroeven hem bij zijne va-
deren, in het veld van de begrafenis,
welke van de Koningen was; want zij
zeiden: Hij is melaatsch; en zijn zoon
Jotham werd Koning in zijne plaats.

HET 27 CAPITTEL.

JOTHAM was vijf en twintig jaren
oud, toen hij Koning werd, en hij
regeerde zestien jaren te Jerûzalem; en
de naam zijner moeder was Jerûsa, eene
dochter van Zadok.
2 En hij deed dat regt was in de oogen
des HEEREN, naar alles, wat zijn vader
Uzzia gedaan had, behalve dat hij in
den tempel des HEEREN niet ging; en
het volk verdierf zich nog.
3 Deze bouwde de hooge poorten aan
het huis des HEEREN; hij bouwde ook
veel aan den muur van Ofel.
4 Daartoe bouwde hij steden op het ge-
bergte van Juda; en in de wouden
bouwde hij burgen en torens.
5 Hij krijgde ook tegen den Koning der
kinderen Ammons, en had de overhand
over hen, zoodat de kinderen Ammons
in datzelfde jaar hem gaven honderd ta-
lenten zilvers, en tien duizend kor tar-
we, en tien duizend gerst; dit bragten
hem de kinderen Ammons wederom,
ook in het tweede en in het derde jaar.
6 Alzoo versterkte zich Jotham; want
hij rigtte zijne wegen voor het aange-
zigt des HEEREN, zijns Gods.
7 Het overige nu der geschiedenissen
van Jotham, en al zijne krijgen, en zij-
ne wegen, ziet, zij zijn geschreven in
het boek der Koningen van Israël en
Juda.
8 Hij was vijf en twintig jaren oud,
toen hij Koning werd; en hij regeerde
zestien jaren te Jerûzalem.
9 En Jotham ontsliep met zijne vade-
ren, en zij begroeven hem in de stad
Davids; en zijn zoon Achaz werd Ko-
ning in zijne plaats.

HET 28 CAPITTEL.

ACHAZ was twintig jaren oud, toen
hij Koning werd, en regeerde zes-
tien jaren te Jerûzalem; en hij deed niet
dat regt was in de oogen des HEEREN,
gelijk zijn vader David;
2 Maar hij wandelde in de wegen der
Koningen van Israël; daartoe maakte
hij ook gegotene beelden voor de Baäls.
3 Hij rookte ook in het dal des zoons
van Hinnom; en hij brandde zijne zonen
in het vuur, naar de gruwelen der Hei-
denen, die de HEER voor het aangezigt
der kinderen van Israël uit de bezitting
verdreven had.
4 Ook offerde hij en rookte op de hoog-
ten en op de heuvelen, mitsgaders onder
alle groen geboomte.
5 Daarom gaf hem de HEER, zijn God,
in de hand des Konings van Syrië, dat
zij hem sloegen, en van hem gevankelijk
wegvoerden eene groote menigte van
gevangenen, die zij te Damascus brag-
ten. En hij werd ook gegeven in de
hand des Konings van Israël, die hem
sloeg met eenen grooten slag.
6 Want Pekah, de zoon van Remália,
sloeg in Juda honderd en twintig dui-
zend dood op éénen dag, allen strijdbare
mannen, omdat zij den HEER, den God
hunner vaderen, verlaten hadden.
7 En Zichri, een geweldig man van
Efraïm, sloeg Maäséia, den zoon des Ko-
nings, dood, en Azrikam, den huisover-
ste, mitsgaders Elkana, den tweede na
den Koning.
8 En de kinderen Israëls voerden van
hunne broederen gevankelijk weg twee
honderd duizend, vrouwen, zonen en
dochteren, en plunderden ook veel roofs
van hen; en zij bragten den roof te Sa-
maria.
9 Aldaar nu was een Profeet des HEE-
REN, wiens naam was Oded, die ging uit,
het heir tegen, hetwelk naar Samaria
kwam, en zeide tot hen: Ziet, door de
grimmigheid des HEEREN, des Gods uwer
vaderen, over Juda, heeft hij hen in
uwe hand gegeven, en gij hebt hen dood

geslagen in toornigheid, *die* tot aan den
hemel raakt.
10 Daartoe denkt gij nu de kinderen
van Juda en Jerûzalem u tot slaven en
slavinnen te onderwerpen; zijt gij het
niet alleenlijk? Bij ulieden zijn schulden tegen den HEER, uwen God.
11 Nu dan, hoort mij, en brengt de
gevangenen weder, die gij van uwe broederen gevankelijk weggevoerd hebt;
want de hitte van des HEEREN toorn is
over u.
12 Toen maakten zich mannen op van
de hoofden der kinderen van Efraïm,
Azária, de zoon van Jóhanan, Berechia,
de zoon van Mesillémoth, en Jehizkía,
de zoon van Sallum, en Amása, de zoon
van Hadlai, tegen degenen, die uit het
heir kwamen.
13 En zij zeiden tot hen: Gij zult deze
gevangenen hier niet inbrengen, tot eene
schuld over ons tegen den HEER; denkt
gijlieden toe te doen tot onze zonden
en tot onze schulden, hoewel wij vele
schuld hebben, en de hitte des toorns
over Israël is?
14 Toen lieten de toegerusten de gevangenen en den roof voor het aangezigt
der oversten en der gansche gemeente.
15 De mannen nu, die met namen uitgedrukt zijn, maakten zich op, en grepen de gevangenen, en kleedden van
den roof al hunne naakten; en zij kleedden hen, en schoeiden hen, en spijsden
hen, en drenkten hen, en zalfden hen,
en voerden ze op ezelen, allen die zwak
waren, en bragten ze te Jericho, de
palmstad, bij hunne broederen: daarna
keerden zij weder naar Samaria.
16 Te zelfder tijd zond de Koning
Achaz tot de Koningen van Assyrië, dat
zij hem helpen zouden.
17 Daarenboven waren ook de Edomiten gekomen, en hadden Juda geslagen
en gevangenen gevankelijk weggevoerd.
18 Daartoe waren de Filistijnen in de
steden der laagte en het zuiden van Juda ingevallen, en hadden ingenomen
Bethsémes, en Ajálon, en Gedéroth, en
Socho en hare onderhoorige plaatsen,
en Timna en hare onderhoorige plaatsen, en Gimzo en hare onderhoorige
plaatsen; en zij woonden aldaar.
19 Want de HEER vernederde Juda, om
Achaz des Konings van Israëls wille,
want hij had Juda afgetrokken, dat het
gansch zeer overtrad tegen den HEER.
20 En Tiglath-Pilnéser, de Koning
van Assyrië, kwam tot hem; doch hij
benaauwde hem, en sterkte hem niet.
21 Want Achaz nam een deel van het
huis des HEEREN, en van het huis des
Konings en der vorsten, hetwelk hij aan
den Koning van Assyrië gaf; naar hij
hielp hem niet.
22 Ja ter tijd, als men hem benaauwde,
zoo maakte hij des overtredens tegen
den HEER nog meer: dit was de Koning
Achaz.
23 Want hij offerde aan de Goden van
Damascus, die hem geslagen hadden, en
zeide: Omdat de Goden der Koningen
van Syrië hen helpen, zal ik hun offeren,
opdat zij mij *ook* helpen; maar zij waren hem tot zijnen val, mitsgaders aan
gansch Israël.
24 En Achaz verzamelde de vaten van
het huis Gods, en hieuw de vaten van
het huis Gods in stukken, en sloot de
deuren van het huis des HEEREN toe;
daartoe maakte hij zich altaren in alle
hoeken te Jerûzalem.
25 Ook maakte hij in elke stad van Juda hoogten, om anderen Goden te rooken; alzoo verwekte hij den HEER, den
God zijner vaderen, tot toorn.
26 Het overige nu zijner geschiedenissen, en al zijne wegen, de eerste en de
laatste, ziet, zij zijn geschreven in het
boek der Koningen van Juda en Israël.
27 En Achaz ontsliep met zijne vaderen, en zij begroeven hem in de stad te
Jerûzalem; maar zij bragten hem niet
in de graven der Koningen van Israël;
en zijn zoon Jehizkía werd Koning in
zijne plaats.

HET 29 CAPITTEL.

JEHIZKIA werd Koning, vijf en twintig jaren oud zijnde, en regeerde
negen en twintig jaren te Jerûzalem; en
de naam zijner moeder was Abía, eene
dochter van Zacharía.
2 En hij deed dat regt was in de oogen
des HEEREN, naar alles, wat zijn vader
David gedaan had.
3 Hij deed in het eerste jaar zijner regering, in de eerste maand, de deuren
van het huis des HEEREN open, en verbeterde dezelve.
4 En hij bragt de priesters en de Leviten in, en hij verzamelde ze in de ooststraat.
5 En hij zeide tot hen: Hoort mij, ô
Leviten; heiligt nu u zelven, en heiligt
het huis des HEEREN, des Gods uwer
vaderen, en brengt de onreinigheid uit
van het heiligdom.
6 Want onze vaders hebben overtreden, en gedaan dat kwaad was in de
oogen des HEEREN, onzes Gods, en hebben hem verlaten, en zij hebben hunne
aangezigten van den tabernakel des

HEEREN omgewend, en hebben den nek
toegekeerd.
7 Ook hebben zij de deuren van het
voorhuis toegesloten, en de lampen uit-
gebluscht, en het reukwerk niet ge-
rookt; en het brandoffer hebben zij in
het heiligdom aan den God van Israël
niet geofferd.
8 Daarom is een groote toorn des HEE-
REN over Juda en Jerûzalem geweest,
en *hij* heeft hen overgegeven ter beroe-
ring, ter verwoesting en ter aanfluiting,
gelijk gij ziet met uwe oogen;
9 Want ziet, onze vaders zijn door het
zwaard gevallen; daartoe onze zonen,
en onze dochteren, en onze vrouwen
zijn daarom in gevangenis geweest.
10 Nu is het in mijn hart een verbond
te maken met den HEER, den God van
Israël, opdat de hitte zijns toorns van
ons afkeere.
11 Mijne zonen, weest nu niet traag;
want de HEER heeft u verkozen, dat gij
voor zijn aangezigt staan zoudt, om hem
te dienen, en opdat gij hem dienaars en
wierookers zoudt wezen.
12 Toen maakten zich de Leviten op,
Mahath, de zoon van Amásai, en Joël,
de zoon van Azária, van de kinderen der
Kehathiten; en van de kinderen van Me-
rári, Kis, de zoon van Abdi, en Azária,
de zoon van Jehállelel; en van de Ger-
soniten, Joah, de zoon van Zimma, en
Eden, de zoon van Joah;
13 En van de kinderen van Elízafan,
Simri en Jeiël; en van de kinderen van
Asaf, Zachária en Mattánia;
14 En van de kinderen van Heman, Je-
hiël en Simeï; en van de kinderen van
Jedûthun, Semáia en Uzziël.
15 En zij verzamelden hunne broede-
ren, en heiligden zich, en kwamen, naar
het gebod des Konings, door de woorden
des HEEREN, om het huis des HEEREN te
reinigen.
16 Maar de priesteren gingen binnen in
het huis des HEEREN, om *dat* te reini-
gen, en zij bragten uit in het voorhof van
het huis des HEEREN al de onreinigheid,
welke zij in den tempel des HEEREN von-
den; en de Leviten namen dezelve op,
om naar buiten uit te brengen, in de
beek Kidron.
17 Zij begonnen nu te heiligen op den
eersten der eerste maand, en op den
achtsten dag der maand kwamen zij in
het voorhuis des HEEREN, en heiligden
het huis des HEEREN in acht dagen; en
op den zestienden dag der eerste maand
maakten zij een einde.
18 Daarna kwamen zij binnen tot den
Koning Hizkía, en zeiden: Wij hebben
het geheele huis des HEEREN gereinigd,
mitsgaders den brandoffer-altaar met al
zijn gereedschap, en de tafel der toerig-
ting met al haar gereedschap.
19 Alle gereedschap ook, dat de Koning
Achaz, onder zijn Koningrijk, door zijne
overtreding weggeworpen had, hebben
wij bereid en geheiligd; en zie, zij zijn
voor den altaar des HEEREN.
20 Toen maakte zich de Koning Jehiz-
kía vroeg op, en verzamelde de oversten
der stad, en hij ging op in het huis des
HEEREN.
21 En zij bragten zeven varren, en
zeven rammen, en zeven lammeren, en
zeven geitenbokken ten zondoffer voor
het Koningrijk, en voor het heiligdom,
en voor Juda; en hij zeide tot de zonen
van Aäron, de priesters, dat zij *die* op
den altaar des HEEREN zouden offeren.
22 Zoo slagtten zij de runderen, en de
priesters ontvingen het bloed, en spreng-
den het op den altaar; zij slagtten ook
de rammen, en sprengden het bloed op
den altaar; insgelijks slagtten zij de
lammeren, en sprengden het bloed op
den altaar.
23 Daarna bragten zij de bokken bij,
ten zondoffer, voor het aangezigt des
Konings en der gemeente, en zij leiden
hunne handen op dezelve.
24 En de priesteren slagtten dezelve,
en ontzondigden met derzelver bloed op
den altaar, om verzoening te doen voor
het gansche Israël; want de Koning had
dat brandoffer en dat zondoffer voor
gansch Israël bevolen.
25 En hij stelde de Leviten in het huis
des HEEREN, met cimbalen, met luiten
en harpen, naar het gebod van David,
en van Gad, den ziener des Konings, en
van Nathan, den Profeet; want dit gebod
was van de hand des HEEREN, door de
hand zijner Profeten.
26 De Leviten nu stonden met de in-
strumenten van David, en de priesters
met de trompetten.
27 En Hizkía beval, dat men het brand-
offer op den altaar zoude offeren: ter tijd
nu, als het brandoffer begon, begon het
gezang des HEEREN met de trompetten
en met de instrumenten van David, den
Koning van Israël.
28 De gansche gemeente nu boog zich
neder, als met het gezang zong, en met
trompetten trompette; dit alles tot dat
het brandoffer voleindigd was.
29 Als men nu geëindigd had te offeren,
bukten de Koning en allen, die bij hem
gevonden waren, en bogen zich neder.

30 Daarna zeiden de Koning Jehizkía
en de oversten tot de Leviten, dat zij
den HEER loven zouden, met de woorden
van David en van Asaf, den ziener; en
zij loofden tot blijdschap toe, en neigden
hunne hoofden, en bogen zich neder.
31 En Jehizkía antwoordde en zeide:
Nu hebt gij uwe handen den HEERE ge-
vuld; treedt toe, en brengt slagtofferen
en lofofferen tot het huis des HEEREN.
En de gemeente bragt slagtofferen en
lofofferen, en alle vrijwilligen van har-
ten brandofferen.
32 En het getal der brandofferen, welke
de gemeente bragt, was zeventig run-
deren, honderd rammen, twee honderd
lammeren; deze allen den HEERE ten
brandoffer.
33 Nog waren der geheiligde dingen
zes honderd runderen en drie duizend
schapen.
34 Doch van de priesters waren er te
weinig, en konden allen den brandoffe-
ren de huid niet aftrekken; daarom
hielpen hen hunne broederen, de Le-
viten, tot dat het werk geëindigd was,
en tot dat de *andere* priesters zich ge-
heiligd hadden; want de Leviten waren
opregter van hart, om zich te heiligen,
dan de priesteren.
35 En ook waren de brandofferen in
menigte, met het vet der dankofferen,
en met de drankofferen, voor de brand-
offeren; alzoo werd de dienst van het
huis des HEEREN besteld.
36 Jehizkía nu en al het volk verblijd-
den zich over hetgeen God het volk voor-
bereid had; want deze zaak geschiedde
haastiglijk.

HET 30 CAPITTEL.

DAARNA zond Jehizkía tot het gan-
sche Israël en Juda; en hij schreef
ook brieven naar Efraïm en Manasse,
dat zij zouden komen tot het huis des
HEEREN te Jerûzalem, om den HEERE,
den God van Israël, Pascha te houden.
2 Want de Koning had raad gehouden
met zijne oversten en de gansche ge-
meente te Jerûzalem, om het Pascha te
houden, in de tweede maand.
3 Want zij hadden het niet kunnen
houden te dierzelfder tijd, omdat de
priesteren zich niet genoeg geheiligd
hadden, en het volk zich niet verzameld
had te Jerûzalem.
4 En deze zaak was regt in de oogen
des Konings, en in de oogen der gansche
gemeente.
5 Zoo stelden zij zulks, dat men eene
stem door gansch Israël, van Ber-Séba
tot Dan, zou laten doorgaan, opdat zij
zouden komen, om het Pascha den HEE-
RE, den Gods Israëls, te houden in Jerû-
zalem; want zij hadden het in lang niet
gehouden, gelijk het geschreven was.
6 De loopers dan gingen henen met de
brieven van de hand des Konings en zij-
ner vorsten, door gansch Israël en Juda,
en naar het gebod des Konings, zeggen-
de: Gij kinderen Israëls, bekeert u tot
den HEER, den God van Abraham, Izaak
en Israël, zoo zal hij zich keeren tot de
ontkomenen, die ulieden overgebleven
zijn uit de hand der Koningen van As-
syrië.
7 En zijt niet als uwe vaders en als
uwe broeders, die tegen den HEER, den
God hunner vaderen, overtreden heb-
ben; waarom hij ze tot verwoesting
overgegeven heeft, gelijk gij ziet.
8 Verhardt nu uwen nek niet, gelijk
uwe vaderen; geeft den HEERE de hand,
en komt tot zijn heiligdom, hetwelk hij
geheiligd heeft tot in eeuwigheid, en
dient den HEERE, uwen God; zoo zal de
hitte zijns toorns van u afkeeren.
9 Want als gij u bekeert tot den HEER,
zoo zullen uwe broederen en uwe kinde-
ren barmhartigheid vinden voor het aan-
gezigt dergenen, die hen gevangen heb-
ben, zoodat zij in dit land zullen weder-
komen; want de HEER, uw God, is ge-
nadig en barmhartig, en zal het aange-
zigt van u niet afwenden, zoo gij u tot
hem bekeert.
10 Zoo gingen de loopers door, van stad
tot stad, door het land van Efraïm en
Manasse, tot Zebulon toe; doch zij be-
lachten ze, en bespotten hen.
11 Evenwel verootmoedigden zich som-
migen van Aser, en Manasse, en van
Zebulon, en kwamen te Jerûzalem.
12 Ook was de hand Gods in Juda, hun
eenerlei hart gevende, dat zij het gebod
des Konings en der vorsten deden, naar
het woord des HEEREN.
13 En te Jerûzalem verzamelde zich
veel volks, om het feest der ongezuurde
brooden te houden, in de tweede maand,
eene zeer groote gemeente.
14 En zij maakten zich op, en namen
de altaren weg, die te Jerûzalem waren;
daartoe namen zij alle rooktuig weg,
hetwelk zij in de beek Kidron wierpen.
15 Toen slagtten zij het Pascha, op den
veertienden der tweede maand; en de
priesters en de Leviten waren beschaamd
geworden, en hadden zich geheiligd, en
hadden brandofferen gebragt in het huis
des HEEREN.
16 En zij stonden in hunnen stand,
naar hunne wijze, naar de wet van Mo-

zes, den man Gods; de priesters spreng-
den het bloed, *dat nemende* uit de hand
der Leviten.
17 Want eene menigte was in die ge-
meente, welke zich niet geheiligd had-
den; daarom waren de Leviten over de
slagting der paaschlammeren, voor elk,
die niet rein was, om *ze* den HEERE te
heiligen.
18 Want eene menigte des volks, velen
van Efraïm en Manasse, Issaschar en
Zebulon hadden zich niet gereinigd,
maar aten het Pascha niet, gelijk ge-
schreven is. Doch Jehizkía bad voor
hen, zeggende: De HEER, die goed is,
make verzoening voor *hem*,
19 *Die* zijn gansche hart gerigt heeft,
om God den HEER, den God zijner va-
deren, te zoeken, hoewel niet naar de
reinigheid des heiligdoms.
20 En de HEER verhoorde Jehizkía, en
heelde het volk.
21 *Zoo* hielden de kinderen Israëls, die
te Jerûzalem gevonden werden, het
feest der ongezuurde *brooden*, zeven
dagen, met groote blijdschap. De Le-
viten nu en de priesteren prezen den
HEER, dag op dag, met sterkluidende
instrumenten des HEEREN.
22 En Jehizkía sprak naar het hart van
alle Leviten, die verstand hadden in de
goede kennis des HEEREN; en zij aten
de offeranden des gezetten hoogtijds ze-
ven dagen, offerende dankofferen, en lo-
vende den HEER, den God hunner va-
deren.
23 Als nu de gansche gemeente raad
gehouden had, om andere zeven dagen
te houden, hielden zij nog zeven dagen
met blijdschap.
24 Want Jehizkía, de Koning van Juda,
gaf aan de gemeente duizend varren en
zeven duizend schapen; en de vorsten
gaven aan de gemeente duizend varren
en tien duizend schapen: de priesteren
nu hadden zich in menigte geheiligd.
25 En de gansche gemeente van Juda
verblijdde zich, mitsgaders de priesters
en de Leviten, en de geheele gemeente
dergenen, die uit Israël gekomen waren;
ook de vreemdelingen, die uit het land
van Israël gekomen waren, en die in
Juda woonden.
26 Zoo was er groote blijdschap te Je-
rûzalem; want van de dagen van Sálomo,
den zoon van David, den Koning van
Israël, was desgelijks in Jerûzalem niet
geweest.
27 Toen stonden de Levitische priesters
op, en zegenden het volk; en hunne
stem werd gehoord, want hun gebed
kwam tot zijne heilige woning in den
hemel.

HET 31 CAPITTEL.

ALS zij nu dit alles voleindigd had-
den, togen alle Israëliten, die er
gevonden werden, uit, tot de steden van
Juda, en braken de opgerigte beelden,
en hieuwen de bosschen af, en wierpen
de hoogten en de altaren af, uit gansch
Juda en Benjamin, ook in Efraïm en
Manasse, tot dat zij alles te niet gemaakt
hadden; daarna keerden al de kinderen
Israëls weder, een ieder tot zijne bezit-
ting, in hunne steden.
2 En Hizkía bestelde de verdeelingen
der priesteren en der Leviten, naar hun-
ne verdeelingen, een ieder naar zijne
dienst, de priesters en de Leviten tot
het brandoffer en tot de dankofferen,
om te dienen, en om te loven, en om te
prijzen in de poort van de legers des
HEEREN;
3 Ook het deel des Konings van zijne
have tot de brandofferen, tot de brand-
offeren des morgens en des avonds, en
de brandofferen der Sabbathen, en der
nieuwe maanden, en der gezette hoog-
tijden; gelijk geschreven is in de wet
des HEEREN.
4 En hij zeide tot het volk, tot de in-
woners van Jerûzalem, dat zij het deel
der priesteren en Leviten geven zouden,
opdat zij versterkt mogten worden in de
wet des HEEREN.
5 Toen nu dat woord uitbrak, bragten
de kinderen Israëls vele eerstelingen
van koren, most en olie, en honig, en van
al de inkomsten des velds; ook bragten
zij de tienden van alles in met menigte.
6 En de kinderen van Israël en van Ju-
da, die in de steden van Juda woonden,
bragten ook tienden der runderen en
der schapen, en tienden der heilige din-
gen, welke den HEERE, hunnen God,
geheiligd waren, en maakten vele
hoopen.
7 In de derde maand begonnen zij den
grond van die hoopen te leggen, en in
de zevende maand voleindigden zij.
8 Toen nu Jehizkía en de vorsten kwa-
men en die hoopen zagen, zegenden zij
den HEER en zijn volk Israël.
9 En Jehizkía ondervraagde de pries-
ters en de Leviten aangaande die hoopen.
10 En Azária, de hoofdpriester, van
het huis van Zadok, sprak tot hem en
zeide: Van dat men deze heffing begon-
nen heeft tot het huis des HEEREN te
brengen, is er te eten geweest en verza-
digd te worden, ja over te houden tot
overvloed toe; want de HEER heeft

zijn volk gezegend, zoodat deze veelheid overgebleven is.
11 Toen zeide Jehizkía, dat men kameren aan het huis des HEEREN bereiden zoude; en zij bereidden dezelve.
12 Daarin bragten zij die heffing, en de tienden, en de geheiligde dingen, in getrouwigheid; en daarover was Chonánia, de Leviet, overste, en Simeï, zijn broeder, de tweede.
13 Maar Jehíël, en Azázia, en Nahath, en Asahel, en Jerimóth, en Jozabad, en Elíël, en Jismachia, en Mahath, en Benáia, waren opzieners, onder de hand van Chonánia en Simeï, zijnen broeder; door het bevel van den Koning Jehizkía en van Azária, den overste van het huis Gods.
14 En Kore, de zoon van Jimna, de Leviet, de portier tegen het oosten, was over de vrijwillige gaven Gods, om het hefoffer des HEEREN en het allerheiligste uit te deelen.
15 En aan zijne hand waren Eden, en Miniamin, en Jésua, en Semáia, Amária en Sechánia, in de steden der priesteren, met getrouwigheid, om aan hunne broederen in de verdeelingen, zoo wel aan de kleinen als aan de grooten, uit te deelen;
16 (Benevens die gesteld waren in het geslacht-register der manspersonen, drie jaren oud en daarboven) allen, die in het huis des HEEREN gingen, tot het dagelijksche werk op elken dag, voor hunne dienst, in hunne wachten, naar hunne verdeelingen.
17 En met die gesteld waren in het geslacht-register der priesteren, naar het huis hunner vaderen, ook de Leviten van twintig jaren oud en daarboven, in hunne wachten, naar hunne verdeelingen;
18 Ook tot de geslacht-rekening met al hunne kinderen, hunne vrouwen, en hunne zonen, en hunne dochteren, door de gansche gemeente; want zij hadden zich in hun ambt *in* heiligheid geheiligd.
19 Ook waren onder de kinderen van Aäron, de priesteren, op de velden der voorsteden hunner steden, in elke stad, mannen, die met namen uitgedrukt waren, om aan alle manspersonen onder de priesteren, en aan allen, die in het geslacht-register onder de Leviten gesteld waren, deelen te geven.
20 En alzoo deed Jehizkía in geheel Juda; en hij deed dat goed, en regt, en waarachtig was, voor het aangezigt des HEEREN, zijns Gods.
21 En in alle werk, dat hij begon in de dienst van het huis Gods, en in de wet en in het gebod, om zijnen God te zoeken, deed hij met zijn gansche hart, en had voorspoed.

HET 32 CAPITTEL.

NA deze geschiedenissen en derzelver bevestiging, kwam Sanherib, de Koning van Assyrië, en toog in Juda, en legerde zich tegen de vaste steden, en dacht ze tot zich af te scheuren.
2 Jehizkía nu ziende, dat Sanherib kwam, en zijn aangezigt was tot den krijg tegen Jerúzalem;
3 Zoo hield hij raad met zijne vorsten en zijne helden, om de fonteinwateren te stoppen, die buiten die stad waren; en zij hielpen hem.
4 Want veel volks werd vergaderd, dat al de fonteinen stopte, mitsgaders de beek, die door het midden des lands henen vloeide, zeggende: Waarom zouden de Koningen van Assyrië komen, en veel waters vinden?
5 Zoo versterkte hij zich, en bouwde den geheelen muur op, die gebroken was, welken hij optrok tot aan de torens, met eenen anderen muur daar buiten, en hij versterkte Millo *in* de stad Davids; en hij maakte geweer en schilden in menigte.
6 En hij stelde krijgsoversten over het volk, en hij vergaderde hen tot zich in de straat der stadspoorte, en sprak naar hun hart, zeggende:
7 Zijt sterk en hebt eenen goeden moed, vreest niet en ontzet u niet, voor het aangezigt des Konings van Assyrië, noch voor het aangezigt der gansche menigte, die met hem is; want met ons is er meer, dan met hem.
8 Met hem is een vleeschelijke arm, maar met ons is de HEER, onze God, om ons te helpen en om onze krijgen te krijgen: en het volk steunde op de woorden van Jehizkía, den Koning van Juda.
9 Na dezen zond Sanherib, de Koning van Assyrië, zijne knechten naar Jerúzalem, (doch hij zelfs was voor Lachis, en al zijne heerschappij met hem) tot Jehizkía, den Koning van Juda, en tot het gansche Juda, dat te Jerúzalem was, zeggende:
10 Zoo zegt Sanherib, de Koning van Assyrië: Waarop vertrouwt gij, dat gij te Jerúzalem blijft in de vesting?
11 Ruit u Jehizkía niet op, dat hij u overgeve, om door honger en door dorst te sterven, zeggende: De HEER, onze God, zal ons uit de hand des Konings van Assyrië redden?

12 Heeft niet dezelfde Jehizkía deszelfs hoogten en altaren weggenomen, en tot Juda en tot Jerûzalem gesproken, zeggende: Voor den eenigen altaar zult gij u nederbuigen, en daarop rooken?

13 Weet gij niet, wat ik gedaan heb, en mijne vaderen aan alle volken der landen? Hebben de Goden van de natiën dier landen hun land eenigzins kunnen redden uit mijne hand?

14 Wie is er onder alle Goden dier natiën, welke mijne vaders verbannen hebben, die zijn volk heeft kunnen redden uit mijne hand, dat uw God u uit mijne hand zoude kunnen redden?

15 Nu dan, dat Jehizkía ulieden niet bedriege, en dat hij u op zulk eene wijze niet opruije, en gelooft hem niet; want geen God van eenige natie en Koningrijk heeft zijn volk uit mijne hand en mijner vaderen hand kunnen redden; hoe veel te min zal uw God u uit mijne hand kunnen redden?

16 Daartoe spraken zijne knechten nog meer tegen God, den HEER, en tegen zijnen knecht Jehizkía.

17 Ook schreef hij brieven, om den HEER, den God Israëls, te honen, en om tegen hem te spreken, zeggende: Gelijk de Goden van de natiën der landen, die hun volk uit mijne hand niet gered hebben, alzoo zal de God van Jehizkía zijn volk uit mijne hand niet redden.

18 En zij riepen met luide stem, in het Joodsch, tegen het volk van Jerûzalem, dat op den muur was, om die bevreesd te maken en die te beroeren, opdat zij de stad mogten innemen;

19 En spraken van den God van Jerûzalem, als van de Goden der volken der aarde, een werk van menschen handen.

20 Maar de Koning Jehizkía en de Profeet Jesáia, de zoon van Amoz, baden daartegen, en zij riepen naar den hemel.

21 En de HEER zond eenen Engel, die alle strijdbare helden, en vorsten, en oversten in het leger des Konings van Assyrië verdelgde. Zoo is hij met schaamte des aangezigts in zijn land weder gekeerd; en als hij in het huis zijns Gods ingegaan was, zoo velden hem daar met het zwaard, die uit zijn lijf voortgekomen waren.

22 Alzoo verloste de HEER Jehizkía en de inwoners van Jerûzalem, uit de hand van Sanherib, den Koning van Assyrië, en uit de hand van allen; en hij geleidde ze rondom heen.

23 En velen bragten geschenken tot den HEER te Jerûzalem, en kostelijkheden tot Jehizkía, den Koning van Juda, zoodat hij daarna voor de oogen van alle Heidenen verheven werd.

24 In die dagen werd Jehizkía krank tot stervens toe, en hij bad tot den HEER, die sprak tot hem, en hij gaf hem een wonderteeken.

25 Maar Jehizkía deed geene vergelding, naar de weldaad, aan hem geschied, dewijl zijn hart verheven werd; daarom werd over hem, en over Juda en Jerûzalem, eene groote toornigheid.

26 Doch Jehizkía verootmoedigde zich om de verheffing zijns harten, hij en de inwoners van Jerûzalem, zoo dat de groote toornigheid des HEEREN over hen niet kwam in de dagen van Jehizkía.

27 Jehizkía nu had zeer veel rijkdom en eer; en hij maakte zich schatkameren voor zilver en voor goud, en voor kostelijk gesteente, en voor specerijen, en voor schilden, en voor alle begeerlijk gereedschap;

28 Ook schathuizen voor de inkomsten van koren, en most, en olie; en stallen voor allerlei beesten, en kooijen voor de kudden.

29 Daartoe had hij zich steden gemaakt, mitsgaders bezitting van schapen en runderen in menigte; want God gaf hem zeer groote have.

30 Dezelfde Jehizkía stopte ook den opperuitgang der wateren van Gihon, en leidde die regt af beneden naar het westen der stad Davids; want Jehizkía had voorspoed in al zijn werk.

31 Maar het is alzoo, als de gezanten der vorsten van Babel, die tot hem gezonden hadden, om te vragen naar het wonderteeken, dat in het land geschied was, *bij hem waren*, verliet hem God, om hem te verzoeken, om te weten al *wat* in zijn hart was.

32 Het overige nu der geschiedenissen van Jehizkía, en zijne goeddadigheden, ziet, die zijn geschreven in het gezigt van den Profeet Jesáia, den zoon van Amoz, *en* in het boek der Koningen van Juda en Israël.

33 En Jehizkía ontsliep met zijne vaderen, en zij begroeven hem in het hoogste van de graven der zonen van David; daartoe deden gansch Juda en de inwoners van Jerûzalem hem eere aan in zijnen dood; en zijn zoon Manasse werd Koning in zijne plaats.

HET 33 CAPITTEL.

MANASSE was twaalf jaren oud, als hij Koning werd, en regeerde vijf en vijftig jaren te Jerûzalem.

2 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN, naar de gruwelen der

Heidenen, die de HEER voor het aangezigt van de kinderen Israëls uit de bezitting verdreven had.
3 Want hij bouwde de hoogten weder op, welke zijn vader Jehizkía afgebroken had, en rigtte voor de Baäls altaren op, en maakte bosschen, en boog zich neder voor al het heir des hemels, en diende ze.
4 En hij bouwde altaren in het huis des HEEREN, van hetwelk de HEER gezegd had: Te Jerûzalem zal mijn naam zijn tot in eeuwigheid.
5 Daartoe bouwde hij altaren voor al het heir des hemels, in beide de voorhoven van het huis des HEEREN.
6 En hij deed zijne zonen door het vuur gaan, in het dal van den zoon van Hinnom, en pleegde guichelarij, en gaf op vogelgeschrei acht, en tooverde; en hij stelde waarzeggers en duivelskunstenaren: hij deed *zeer* veel kwaads in de oogen des HEEREN, om hem tot toorn te verwekken.
7 Hij stelde ook de gelijkenis van een gesneden beeld, die hij gemaakt had, in het huis Gods, van hetwelk God gezegd had tot David en tot zijnen zoon Sálomo: In dit huis, en te Jerûzalem, dat ik uit alle stammen van Israël verkoren heb, zal ik mijnen naam zetten tot in eeuwigheid.
8 En ik zal den voet van Israël niet meer doen wijken van het land, dat ik uwen vaderen besteld heb; alleenlijk zoo zij waarnemen te doen, al hetgeen ik hun geboden heb, naar de gansche wet, en inzettingen, en regten, door de hand van Mozes.
9 Zoo deed Manasse Juda en de inwoners te Jerûzalem dwalen, dat zij erger deden dan de Heidenen, die de HEER voor het aangezigt van de kinderen Israëls verdelgd had.
10 De HEER sprak wel tot Manasse en tot zijn volk; maar zij merkten daar niet op.
11 Daarom bragt de HEER over hen de krijgsoversten, die de Koning van Assyrië had, welke Manasse gevangen namen onder de doornen; en zij bonden hem met twee koperen ketenen, en voerden hem naar Babel.
12 En als hij hem benaauwde, bad hij het aangezigt des HEEREN, zijns Gods, ernstig aan, en vernederde zich zeer voor het aangezigt van den God zijner vaderen,
13 En bad hem; en hij liet zich van hem verbidden, en hoorde zijne smeeking, en hij bragt hem weder te Jerûzalem, in zijn Koningrijk. Toen kende Manasse, dat de HEER God is.
14 En na dezen bouwde hij den buitenmuur aan de stad Davids, aan de westzijde van Gihon in het dal, en tot den ingang van de vischpoort, en omsingelde Ofel, en verhief dien zeer; hij leide ook krijgsoversten in alle vaste steden in Juda.
15 En hij nam de vreemde Goden en die gelijkenis uit het huis des HEEREN weg, mitsgaders al de altaren, die hij gebouwd had op den berg van het huis des HEEREN, en te Jerûzalem; en hij wierp dezelve buiten de stad.
16 En hij rigtte den altaar des HEEREN toe, en offerde daarop dankofferen en lofofferen, en zeide tot Juda, dat zij den HEERE, den God van Israël, dienen zouden.
17 Maar het volk offerde nog op de hoogten, hoewel den HEERE, hunnen God.
18 Het overige nu der geschiedenissen van Manasse, en zijn gebed tot zijnen God, ook de woorden der zieners, die tot hem gesproken hebben in den naam van den HEER, den God Israëls, ziet, die zijn in de geschiedenissen der Koningen van Israël;
19 En zijn gebed, en hoe zich *God* van hem heeft laten verbidden, ook al zijne zonde, en zijne overtreding, en de plaatsen, waarop hij hoogten gebouwd, en bosschen en gesnedene beelden gesteld heeft, eer hij vernederd werd, ziet, het is beschreven in de woorden der zieners.
20 En Manasse ontsliep met zijne vaderen, en zij begroeven hem in zijn huis; en zijn zoon Amon werd Koning in zijne plaats.
21 Amon was twee en twintig jaren oud, als hij Koning werd, en hij regeerde twee jaren te Jerûzalem.
22 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN, gelijk zijn vader Manasse gedaan had; want Amon offerde aan al de gesneden beelden, welke zijn vader Manasse gemaakt had, en diende ze.
23 Maar hij vernederde zich niet voor het aangezigt des HEEREN, gelijk Manasse, zijn vader, zich vernederd had, maar deze Amon vermenigvuldigde de schuld.
24 En zijne knechten maakten eene verbindtenis tegen hem, en doodden hem in zijn huis.
25 Maar het volk des lands sloeg ze allen, die de verbindtenis tegen den Koning Amon gemaakt hadden; en het

volk des lands maakte zijnen zoon Josía
Koning in zijne plaats.

HET 34 CAPITTEL.

JOSIA was acht jaren oud, toen hij
Koning werd, en regeerde één en
dertig jaren te Jerûzalem.
2 En hij deed dat regt was in de oogen
des HEEREN, en wandelde in de wegen
van zijnen vader David, en week niet af
ter regter- noch ter linkerhand.
3 Want in het achtste jaar zijner rege-
ring, toen hij nog een jongeling was, be-
gon hij den God zijns vaders Davids te
zoeken; en in het twaalfde jaar begon hij
Juda en Jerûzalem van de hoogten en de
bosschen, en de gesneden en de gegoten
beelden te reinigen.
4 En men brak voor zijn aangezigt af
de altaren der Baäls; en de zonnebeel-
den, die om hoog boven dezelve waren,
hieuw hij af: de boschen ook, en de ge-
sneden en gegoten beelden verbrak, en
vergruisde, en strooide hij op de graven
dergenen, die hun geofferd hadden.
5 En de beenderen der priesteren ver-
brandde hij op hunne altaren; en hij rei-
nigde Juda en Jerûzalem.
6 Daartoe in de steden van Manasse, en
Efraïm, en Simeon, ja tot Nafthali toe,
in derzelver woeste plaatsen rondom,
7 Brak hij ook de altaren af en de bos-
schen, en de gesneden beelden stampte
hij, *die* vergruizende, en al de zonne-
beelden hieuw hij af in het gansche
land van Israël: daarna keerde hij we-
der naar Jerûzalem.
8 In het achttiende jaar nu zijner rege-
ring, als hij het land en het huis gerei-
nigd had, zond hij Safan, den zoon van
Azália, en Maäséia, den overste der stad,
en Joha, den zoon van Jóahaz, den kan-
selier, om het huis des HEEREN, zijns
Gods, te verbeteren.
9 En zij kwamen tot Hilkía, den hoo-
gepriester, en zij gaven het geld, dat ten
huize Gods gebragt was; hetwelk de
Leviten, die den dorpel bewaarden, ver-
gaderd hadden uit de hand van Manasse
en Efraïm, en uit het gansche overblijf-
sel van Israël, en uit gansch Juda en
Benjamin, en te Jerûzalem weder geko-
men waren;
10 Zij nu gaven het in de hand der ver-
zorgers van het werk, die besteld waren
over het huis des HEEREN; en *deze* gaven
het aan degenen, die het werk deden,
die arbeidden aan het huis des HEEREN,
om het huis te vermaken en te verbe-
teren.
11 Want zij gaven het aan de werk-
meesters en aan de bouwlieden, om ge-
houwen steenen te koopen, en hout tot
de zamenvoegingen, en om de huizen te
zolderen, welke de Koningen van Juda
verdorven hadden.
12 En die mannen handelden trouw in
dit werk; en de bestelden over dezelve
waren Jahath en Obadia, Leviten van
de kinderen van Merâri, mitsgaders Za-
charía en Mesullam, van de kinderen
der Kohathiten, om het werk voort te
drijven; en die Léviten waren allen
verstandig op instrumenten van muzijk.
13 Zij waren ook over de lastdragers,
en de voortdrijvers van allen, die in
eenig werk arbeidden; want uit de Le-
viten waren schrijvers, en ambtlieden,
en portiers.
14 En als zij het geld uitnamen, dat in
het huis des HEEREN gebragt was, vond
de priester Hilkía het wetboek des HEE-
REN, *gegeven* door de hand van Mozes.
15 En Hilkía antwoordde en zeide tot
Safan, den schrijver: Ik heb het wet-
boek gevonden in het huis des HEEREN.
En Hilkía gaf het boek aan Safan.
16 En Safan droeg het boek tot den
Koning; daarbeneven bragt hij nog aan
den Koning bescheid weder, zeggende:
Al wat in de hand uwer knechten gege-
ven is, dat doen zij;
17 En zij hebben het geld zamenge-
stort, dat in het huis des HEEREN ge-
vonden is, en hebben het gegeven in de
hand der bestelden, en in de hand der-
genen, die het werk maakten.
18 Voorts gaf Safan, de schrijver, den
Koning te kennen, zeggende: Hilkía, de
priester, heeft mij een boek gegeven.
En Safan las daarin voor het aangezigt
des Konings.
19 Het geschiedde nu, als de Koning
de worden der wet hoorde, dat hij zijne
kleederen scheurde.
20 En de Koning gebood Hilkía, en
Ahíkam, den zoon van Safan, en Abdon,
den zoon van Micha, en Safan, den
schrijver, en Hasáia, den knecht des
Konings, zeggende:
21 Gaat heen, vraagt den HEER voor
mij, en voor het overgeblevene in Israël
en in Juda, over de woorden dezes boeks,
dat gevonden is; want de grimmigheid
des HEEREN is groot, die over ons uit-
gegoten is, omdat onze vaders niet heb-
ben gehouden het woord des HEEREN,
om te doen naar al hetgeen in dit boek
geschreven is.
22 Toen ging Hilkía henen, en die des
Konings waren, tot de Profetes Hulda,
de huisvrouw van Sallum, den zoon van
Tokhat, den zoon van Hasra, den klee-

derbewaarder. Zij nu woonde te Jerûzalem in het tweede deel; en zij spraken zulks tot haar.
23 En zij zeide tot hen: Zoo zegt de HEER, de God Israëls: Zegt tot den man, die ulieden tot mij gezonden heeft:
24 Zoo zegt de HEER: Zie, ik zal kwaad over deze plaats en over hare inwoners brengen; al de vloeken, welke geschreven zijn in het boek, dat men voor het aangezigt des Konings van Juda gelezen heeft.
25 Daarom dat zij mij verlaten, en anderen Goden gerookt hebben, opdat zij mij tot toorn verwekten met alle werken hunner handen; zoo zal mijne grimmigheid uitgegoten worden tegen deze plaats, en niet uitgebluscht worden.
26 Maar tot den Koning van Juda, die ulieden gezonden heeft, om den HEER te vragen, tot hem zult gij alzoo zeggen: Zoo zegt de HEER, de God Israëls: Aangaande de woorden, die gij hebt gehoord;
27 Omdat uw hart week geworden is, en gij u voor het aangezigt van God vernederd hebt, als gij zijne woorden hoordet tegen deze plaats en tegen hare inwoners, en hebt u vernederd voor mijn aangezigt, en uwe kleederen gescheurd, en geweend voor mijn aangezigt, zoo heb ik *u* ook verhoord, spreekt de HEER.
28 Zie, ik zal u verzamelen tot uwe vaderen, en gij zult met vrede in uw graf verzameld worden, en uwe oogen zullen al het kwaad niet zien, dat ik over deze plaats en over hare inwoners brengen zal. En zij bragten dit antwoord tot den Koning weder.
29 Toen zond de Koning henen, en verzamelde alle oudsten van Juda en Jerûzalem.
30 En de Koning ging op in het huis des HEEREN, en al de mannen van Juda en de inwoners van Jerûzalem, mitsgaders de priesters en de Leviten, en al het volk, van den groote tot den kleine toe; en men las voor hunne ooren al de woorden van het boek des verbonds, dat in het huis des HEEREN gevonden was.
31 En de Koning stond in zijne standplaats, en maakte een verbond voor des HEEREN aangezigt, om den HEER na te wandelen, en om zijne geboden, en zijne getuigenissen, en zijne inzettingen, met zijn gansche hart en met zijne gansche ziel, te onderhouden, doende de woorden des verbonds, welke in dat boek geschreven zijn.
32 En hij deed allen, die te Jerûzalem en in Benjamin gevonden werden, staan; en de inwoners van Jerûzalem deden naar het verbond van God, den God hunner vaderen.
33 Josía dan deed alle gruwelen weg uit alle landen, die van de kinderen Israëls waren, en maakten allen, die in Israël gevonden werden, te dienen, te dienen den HEERE, hunnen God; al zijne dagen weken zij niet af van den HEER, den God hunner vaderen, na te volgen.

HET 35 CAPITTEL.

DAARNA hield Josía het Pascha den HEERE te Jerûzalem; en zij slagtten het Pascha op den veertienden der eerste maand.
2 En hij stelde de priesters op hunne wachten; en hij sterkte ze tot de dienst van het huis des HEEREN.
3 En hij zeide tot de Leviten, die gansch Israël onderwezen, die den HEERE heilig waren: Zet de heilige ark in het huis, hetwelke Sálomo, de zoon van David, den Koning van Israel, gebouwd heeft; gij hebt geenen last op de schouders: dient nu den HEERE, uwen God, en zijn volk Israël;
4 En bereidt u naar de huizen uwer vaderen, naar uwe verdeelingen, naar het voorschrift van David, den Koning van Israël, en naar de beschrijving van zijnen zoon Sálomo;
5 En staat in het heiligdom, naar de onderscheiding der vaderlijke huizen, voor uwe broederen, het volk, en *naar* de afdeeling van de vaderlijke huizen der Leviten;
6 En slagt het Pascha, en heiligt u, en bereidt *het* voor uwe broederen, doende naar het woord des HEEREN, door de hand van Mozes.
7 En Josía gaf voor het volk, van klein vee, lammeren en jonge geitenbokken, die allen tot paaschofferen, naar al hetgeen er gevonden werd, in getal dertig duizend; maar van runderen drie duizend: dit was van des Konings have.
8 Ook gaven zijne vorsten tot een vrijwillig offer voor het volk, voor de priesters, en voor de Leviten; Hilkía, en Zacharía, en Jehíël, de oversten van het huis Gods, gaven aan de priesters tot paaschofferen, twee duizend en zes honderd *stuks klein vee*, en drie honderd runderen.
9 Daartoe Chonánia, en Semáia en Netháneël, deszelfs broeders, mitsgaders Hasábia, en Jeiël, en Jósabad, de oversten der Leviten, gaven aan de Leviten tot paaschofferen, vijf duizend *stuks klein vee*, en vijf honderd runderen.

10 Alzoo werd de dienst toebereid; en de priesters stonden in hunne standplaats, en de Leviten in hunne verdeelingen, naar het gebod des Konings.

11 Daarna slagtte men het Pascha, en de priesters sprengden *het bloed* uit hunne handen, en de Leviten trokken de huiden af.

12 En zij namen het brandoffer daaraf, opdat zij die, naar de verdeelingen der vaderlijke huizen, aan het volk geven mogten, om den HEERE te offeren, gelijk geschreven is in het boek van Mozes, en alzoo met de runderen.

13 En zij kookten het Pascha bij het vuur, naar het regt; maar de *andere* heilige dingen kookten zij in potten, en in ketels, en in pannen; en zij deelden het haastiglijk onder al het volk.

14 Daarna bereidden zij ook voor zich zelven en voor de priesters; want de priesters, de zonen van Aäron, waren tot aan den nacht in het offeren van de brandofferen en van het vet; daarom bereidden de Leviten voor zich zelven, en voor de priesters, de zonen van Aäron.

15 En de zangers, de zonen van Asaf, waren in hunne standplaats, naar het gebod van David, en Asaf, en Heman, en Jedûthun, den ziener des Konings, mitsgaders de portiers aan elke poort; zij behoefden niet te wijken van hunne dienst, overmits hunne broeders, de Leviten, voor hen bereidden.

16 Alzoo werd de gansche dienst des HEEREN op dien dag beschikt, om Pascha te houden, en brandofferen op den altaar des HEEREN te offeren, naar het gebod van den Koning Josía.

17 En de kinderen Israëls, die er gevonden werden, hielden het Pascha ter zelfder tijd, en het feest der ongezuurde *brooden*, zeven dagen.

18 Geen Pascha als dat was ook in Israël gehouden, van de dagen van Samuël, den Profeet, af; en geene Koningen van Israël hadden zulk een Pascha gehouden, gelijk Josía het hield met de priesters en de Leviten, en gansch Juda en Israël, hetwelk er gevonden werd, en de inwoners van Jerûzalem.

19 In het achttiende jaar van het Koningrijk van Josía werd dit Pascha gehouden.

20 Na dit alles, toen Josía het huis toebereid had, toog Necho, de Koning van Egypte, op, om te krijgen tegen Kárchemis, aan den Frath; en Josía toog uit hem te gemoet.

21 Toen zond *hij* boden tot hem, zeggende: Wat heb ik met u te doen, gij Koning van Juda? wat u aangaat, ik ben heden tegen u niet, maar tegen een huis, hetwelk oorlog voert tegen mij; en God heeft gezegd, dat ik mij haasten zoude: houd u af van God, die met mij is, opdat hij u niet verderve.

22 Doch Josía keerde zijn aangezigt niet van hem, maar hij verstelde zich, om tegen hem te strijden, en hoorde niet naar de woorden van Necho uit den mond van God; maar hij kwam om te strijden in het dal van Megiddo.

23 En de schutters schoten den Koning Josía. Toen zeide de Koning tot zijne knechten: Voert mij weg, want ik ben zeer gewond.

24 En zijne knechten namen hem weg van den wagen, en voerden hem op den tweeden wagen, dien hij had, en bragten hem te Jerûzalem; en hij stierf, en werd begraven in de graven zijner vaderen: en gansch Juda en Jerûzalem bedreven rouw over Josía.

25 En Jeremía maakte een klaaglied over Josía; desgelijks alle zangers en zangeressen spraken in hunne klaagliederen over Josía, tot op dezen dag; want zij gaven dezelve tot eene inzetting in Israel; en ziet, zij zijn geschreven in de klaagliederen.

26 Het overige nu der geschiedenissen van Josía, en zijne goeddadigheden, naar dat geschreven is in de wet des HEEREN;

27 Zijne geschiedenissen dan, de eerste en de laatste, ziet, die zijn geschreven in het boek der Koningen van Israël en van Juda.

HET 36 CAPITTEL.

TOEN nam het volk des lands Jehóahaz, den zoon van Josía, en zij maakten hem Koning, in zijns vaders plaats, te Jerûzalem.

2 Drie en twintig jaren was Jóahaz oud, als hij Koning werd, en hij regeerde drie maanden te Jerûzalem.

3 Want de Koning van Egypte zette hem af te Jerûzalem; en hij leide het land eene boete op van honderd talenten zilvers en één talent gouds.

4 En de Koning van Egypte maakte zijnen broeder Eliakim Koning over Juda en Jerûzalem, en veranderde deszelfs naam in Jehóiakim; maar zijnen broeder Jóahaz nam Necho, en bragt hem in Egypte.

5 Vijf en twintig jaren was Jehóiakim oud, als hij Koning werd, en regeerde elf jaren te Jerûzalem; en hij deed dat

kwaad was in de oogen des HEEREN,
zijns Gods.
6 Nebukadnézar, de Koning van Babel,
toog tegen hem op, en bond hem met
twee koperen ketenen, om hem te voe-
ren naar Babel.
7 Nebukadnézar bragt ook van de vaten
van het huis des HEEREN naar Babel,
en stelde dezelve in zijnen tempel te
Babel.
8 Het overige nu der geschiedenissen
van Jehóiakim, en zijne gruwelen, die
hij deed, en wat aan hem gevonden
werd, ziet, dat is geschreven in het boek
der Koningen van Israël en Juda; en
Jehoiachin, zijn zoon, werd Koning in
zijne plaats.
9 Acht jaren was Jehoiachin oud, als
hij Koning werd, en hij regeerde drie
maanden en tien dagen te Jerûzalem,
en deed dat kwaad was in de oogen des
HEEREN.
10 En met de wederkomst des jaars
zond de Koning Nebukadnézar henen,
en liet hem naar Babel halen, met de
kostelijkste vaten van het huis des
HEEREN; en hij maakte deszelfs broe-
der Zedekía Koning over Juda en Je-
rûzalem.
11 Eén en twintig jaren was Zedekía
oud, als hij Koning werd, en regeerde
elf jaren te Jerûzalem.
12 En hij deed dat kwaad was in de
oogen des HEEREN, zijns Gods; hij ver-
ootmoedigde zich niet voor het aange-
zigt van den Profeet Jeremía, *sprekende*
uit den mond des HEEREN.
13 Daartoe werd hij ook afvallig tegen
den Koning Nebukadnézar, die hem be-
ëedigd had bij God; en hij verhardde
zijnen nek, en verstokte zijn hart, dat
hij zich niet bekeerde tot den HEER, den
God Israëls.
14 Ook maakten alle oversten der pries-
teren, en het volk, der overtredingen
zeer veel, naar alle gruwelen der Hei-
denen; en zij verontreinigden het huis
des HEEREN, dat hij geheiligd had te Je-
rûzalem.
15 En de HEER, de God hunner vade-
ren, zond tot hen, door de hand zijner
boden, vroeg op zijnde, om *die* te zen-
den; want hij verschoonde zijn volk en
zijne woning.
16 Maar zij spotteden met de boden van
God, en verachtten zijne woorden; zij
verleidden zich zelven tegen zijne Pro-
feten; tot dat de grimmigheid des HEE-
REN tegen zijn volk opging, dat er geen
heelen aan was.
17 Want hij deed tegen hen opkomen
den Koning der Chaldeën, die hunne
jongelingen met het zwaard in het huis
huns heiligdoms doodde, en hij ver-
schoonde de jongelingen niet, noch de
maagden, de ouden noch de stokouden;
hij gaf hen allen in zijne hand.
18 En alle vaten van het huis Gods,
de groote en de kleine, en de schatten
van het huis des HEEREN, en de schat-
ten des Konings en zijner vorsten, dit
alles voerde hij naar Babel.
19 En zij verbrandden het huis Gods,
en zij braken den muur van Jerûzalem
af, en al de paleizen daarvan verbrand-
den zij met vuur, verdervende ook alle
kostelijke vaten derzelve.
20 En wie overgebleven was van het
zwaard, voerde hij weg naar Babel, en
zij werden hem en zijnen zonen tot
knechten, tot het regeren des Koning-
rijks van Perzië;
21 Opdat het woord des HEEREN ver-
vuld wierd, door den mond van Jere-
mía, tot dat het land aan zijne Sab-
bathen een welgevallen had; het rustte
al de dagen der verwoesting, tot dat de
zeventig jaren vervuld waren.
22 Maar in het eerste jaar van Kores,
Koning van Perzië, op dat volbragt
wierd het woord des HEEREN, door den
mond van Jeremía, verwekte de HEER
den geest van Kores, Koning van Perzië,
dat hij eene stem liet doorgaan door zijn
gansche Koningrijk, zelfs ook in ge-
schrift, zeggende:
23 Zoo zegt Kores, Koning van Perzië:
De HEER, de God de shemels, heeft mij
alle Koningrijken der aarde gegeven, en
hij heeft mij bevolen hem een huis te
bouwen te Jerûzalem, hetwelk in Juda
is; wie is onder ulieden van al zijn
volk? de HEER, zijn God, zij met hem,
en hij trekke op.

HET BOEK

E Z R A.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN het eerste jaar nu van Kores, Koning van Perzië, opdat volbragt wierd het woord des HEEREN, uit den mond van Jeremía, verwekte de HEER den geest van Kores, Koning van Perzië, dat hij eene stem liet doorgaan door zijn gansche Koningrijk, zelfs ook in geschrift, zeggende:

2 Zoo zegt Kores, Koning van Perzië: De HEER, de God des hemels, heeft mij alle Koningrijken der aarde gegeven; en hij heeft mij bevolen hem een huis te bouwen te Jerûzalem, hetwelk in Juda is.

3 Wie is onder ulieden van al zijn volk? zijn God zij met hem, en hij trekke op naar Jerûzalem, dat in Juda is, en hij bouwe het huis des HEEREN, des Gods van Israël; hij is de God, die te Jerûzalem *woont*.

4 En al wie achterblijven zou in eenige plaatsen, waar hij als vreemdeling verkeert, dien zullen de lieden zijner plaats bevorderlijk zijn met zilver, en met goud, en met have, en met beesten; benevens eene vrijwillige gave, voor het huis van God, die te Jerûzalem *woont*.

5 Toen maakten zich op de hoofden der vaderen van Juda en Benjamin, en de priesters en de Leviten, benevens een iegelijk, wiens geest God verwekte, dat zij optrokken om te bouwen het huis des HEEREN, die te Jerûzalem *woont*.

6 Allen nu, die rondom hen waren, sterkten hunne handen met zilveren vaten, met goud, met have, en met beesten, en met kostelijkheden; behalve alles, wat vrijwillig gegeven werd.

7 Ook bragt de Koning Kores de vaten van het huis des HEEREN uit, welke Nebukadnézar uit Jerûzalem had uitgevoerd, en gesteld had in het huis zijns Gods.

8 En Kores, de Koning van Perzië, bragt dezelve uit door de hand van Mithredath, den schatmeester, die ze aan Sesbazar, den vorst van Juda, toetelde.

9 En dit is derzelver getal: dertig gouden bekkens, duizend zilveren bekkens, negen en twintig messen;

10 Dertig gouden bekers, vier honderd en tien andere zilveren bekers; andere vaten, duizend.

11 Alle vaten van goud en van zilver waren vijf duizend en vier honderd: deze allen voerde Sesbazar op, met degenen, die van de gevangenis opgevoerd werden, van Babel naar Jerûzalem.

HET 2 CAPITTEL.

DIT zijn de kinderen van dat landschap, die optogen uit de gevangenis, van de weggevoerden, die Nebukadnézar, Koning van Babel, weggevoerd had naar Babel, die naar Jerûzalem en Juda zijn wedergekeerd, een iegelijk naar zijne stad;

2 Welke kwamen met Zerubbábel, Jésua, Nehemía, Seráia, Reëlaia, Mordechai, Bilsan, Mispar, Bigvai, Rehum *en* Báëna. *Dit is* het getal der mannen des volks van Israël.

3 De kinderen van Paros, twee duizend honderd twee en zeventig.

4 De kinderen van Sefátia, drie honderd twee en zeventig.

5 De kinderen van Árach, zeven honderd vijf en zeventig.

6 De kinderen van Pahath-Moab, van de kinderen van Jésua-Joab, twee duizend acht honderd en twaalf.

7 De kinderen van Elam, duizend twee honderd vier en vijftig.

8 De kinderen van Zatthu, negen honderd vijf en veertig.

9 De kinderen van Zakkai, zeven honderd en zestig.

10 De kinderen van Bani, zes honderd twee en veertig.

11 De kinderen van Bebai, zes honderd drie en twintig.

12 De kinderen van Azgad, duizend twee honderd twee en twintig.

13 De kinderen van Adónikam, zes honderd zes en zestig.

14 De kinderen van Bigvai, twee duizend zes en vijftig.

15 De kinderen van Adin, vier honderd vier en vijftig.

16 De kinderen van Ater, van Hizkía, acht en negentig.

17 De kinderen van Bezai, drie honderd drie en twintig.

18 De kinderen van Jora, honderd en twaalf.

19 De kinderen van Hasum, twee honderd drie en twintig.

20 De kinderen van Gibbar, vijf en negentig.

21 De kinderen van Beth-lehem, honderd drie en twintig.
22 De mannen van Netófa, zes en vijftig.
23 De mannen van Anáthoth, honderd acht en twentig.
24 De kinderen van Azmáveth, twee en veertig.
25 De kinderen van Kirjath-Arim, Cefíra en Beëroth, zeven honderd drie en veertig.
26 De kinderen van Rama en Gaba, zes honderd één en twintig.
27 De mannen van Michmas, honderd twee en twintig.
28 De mannen van Beth-el en Ai, twee honderd drie en twintig.
29 De kinderen van Nebo, twee en vijftig.
30 De kinderen van Magbis, honderd zes en vijftig.
31 De kinderen van den anderen Elam, duizend twee honderd vier en vijftig.
32 De kinderen van Harim, drie honderd en twintig.
33 De kinderen van Lod, Hadid en Ono, zeven honderd vijf en twintig.
34 De kinderen van Jericho, drie honderd vijf en veertig.
35 De kinderen van Senáä, drie duizend zes honderd en dertig.
36 De priesters. De kinderen van Jedáia, van het huis van Jésua, negen honderd drie en zeventig.
37 De kinderen van Immer, duizend twee en vijftig.
38 De kinderen van Pashur, duizend twee honderd zeven en veertig.
39 De kinderen van Harim, duizend en zeventien.
40 De Leviten. De kinderen van Jésua en Kadmiël, van de kinderen van Hodavia, vier en zeventig.
41 De zangers. De kinderen van Asaf, honderd acht en twintig.
42 De kinderen der portiers. De kinderen van Sallum, de kinderen van Ater, de kinderen van Talmon, de kinderen van Akkub, de kinderen van Hatíta, de kinderen van Sobai; deze allen waren honderd negen en dertig.
43 De Nethínim. De kinderen van Ziba, de kinderen van Hasúfa, de kinderen van Tabbaoth;
44 De kinderen van Keros, de kinderen van Síaha, de kinderen van Padon;
45 De kinderen van Lebána, de kinderen van Hagába, de kinderen van Akkub;
46 De kinderen van Hagab, de kinderen van Samlai, de kinderen van Hanan;
47 De kinderen van Giddel, de kinderen van Gahar, de kinderen van Reáia;
48 De kinderen van Rezin, de kinderen van Nekóda, de kinderen van Gazzam;
49 De kinderen van Uza, de kinderen van Paséah, de kinderen van Bezai;
50 De kinderen van Asna, de kinderen der Mehúnim, de kinderen der Nefúsim;
51 De kinderen van Bakbuk, de kinderen van Hakúfa, de kinderen van Harhur;
52 De kinderen van Bazluth, de kinderen van Mehída, de kinderen van Harsa;
53 De kinderen van Barkos, de kinderen van Sísera, de kinderen van Thamah;
54 De kinderen van Nezíah, de kinderen van Hatífa.
55 De kinderen der knechten van Sálomo. De kinderen van Sotai, de kinderen van Soféreth, de kinderen van Perúda;
56 De kinderen van Jáäla, de kinderen van Darkon, de kinderen van Giddel;
57 De kinderen van Sefátia, de kinderen van Hattil, de kinderen van Pochéret - Hazebáïm, de kinderen van Ami.
58 Al de Nethínim, en de kinderen der knechten van Sálomo, waren drie honderd twee en negentig.
59 Dezen togen ook op van Thel-mélah, Thel-Harsa, Cherub, Addan *en* Immer; doch zij konden het huis hunner vaderen en hun zaad niet bewijzen, of zij uit Israël waren.
60 De kinderen van Deláia, de kinderen van Tóbia, de kinderen van Nekóda, zes honderd twee en vijftig.
61 En van de kinderen der priesteren, de kinderen van Habáia, de kinderen van Koz, de kinderen van Barzillai, die van de dochteren van Barzillai, den Gileadiet, eene vrouw genomen had, en naar hunnen naam genoemd was.
62 Dezen zochten hun register, onder de genen, die in het geslacht-register gesteld waren, maar zij werden niet gevonden; daarom werden zij als onreinen van het priesterdom geweerd.
63 En Hattirsátha zeide tot hen, dat zij van de heiligste dingen niet zouden eten, tot dat er een priester stond met Urim en met Thummim.
64 Deze gansche gemeente was zamen twee en veertig duizend, drie honderd *en* zestig,
65 Behalve hunne knechten en hunne maagden; deze waren zeven duizend drie honderd zeven en dertig; en zij

U 2

hadden twee honderd zangers en zangeressen.
66 Hunne paarden waren zeven honderd zes en dertig; hunne muilen, twee honderd vijf en veertig;
67 Hunne kemelen, vier honderd vijf en dertig; de ezelen, zes duizend zeven honderd en twintig.
68 En *sommigen* van de hoofden der vaderen, als zij kwamen ten huize des HEEREN, die te Jerûzalem *woont*, gaven vrijwillig ten huize Gods, om dat te zetten op zijne vaste plaats.
69 Zij gaven naar hun vermogen tot den schat des werks, aan goud, één en zestig duizend drachmen, en aan zilver, vijf duizend ponden, en honderd priesterrokken.
70 En de priesters en de Leviten, en *sommigen* uit het volk, zoo de zangers als de portiers, en ne Nethínim woonden in hunne steden, en gansch Israël in zijne steden.

HET 3 CAPITTEL.

TOEN nu de zevende maand aankwam, en de kinderen Israëls in de steden waren, verzamelde zich het volk, als een eenig man, te Jerûzalem.
2 En Jésua, de zoon van Jósadak, maakte zich op, en zijne broederen de priesters; en Zerubbábel, de zoon van Sealthiél, en zijne broederen, en zij bouwden den altaar des Gods van Israël, om daarop brandofferen te offeren, gelijk geschreven is in de wet van Mozes, den man Gods.
3 En zij vestigden den altaar op zijne stelling, maar met verschrikking, *die* over hen was, van wege de volken der landen; en zij offerden daarop brandofferen den HEERE, brandofferen des morgens en des avonds.
4 En zij hielden het feest der loofhutten gelijk geschreven is; en *zij offerden* brandofferen dag bij dag in getal, naar het regt, elk dagelijks op zijnen dag.
5 Daarna ook het gedurig brandoffer, en van de nieuwe maanden, en van alle gezette hoogtijden des HEEREN, die geheiligd waren; ook van een ieder, die eene vrijwillige offerande den HEERE vrijwillig offerde.
6 Van den eersten dag af der zevende maand begonnen zij den HEERE brandofferen te offeren; doch de grond van den tempel des HEEREN was niet gelegd.
7 Zoo gaven zij geld aan de houwers en werkmeesters, ook spijze, en drank, en olie aan de Zidoniërs en aan de Tyriërs, om cederenhout van den Líbanon te brengen aan de zee naar Jafo, naar de vergunning van Kores, Koning van Perzië, aan hen.
8 In het tweede jaar nu van hunne aankomst ten huize Gods te Jerûzalem, in de tweede maand, begonnen Zerubbábel, de zoon van Sealthiël, en Jésua, de zoon van Jósadak, en de overige hunner broederen, de priesters en de Leviten, en allen, die uit de gevangenis te Jerûzalem gekomen waren; en zij stelden de Leviten, van twintig jaren oud en daarboven, om opzigt te nemen over het werk van des HEEREN huis.
9 Toen stond Jésua, zijne zonen en zijne broederen, *en* Kadmiël met zijne zonen, kinderen van Juda, als één *man*, om opzigt te hebben over degenen, die het werk deden aan het huis van God, met de zonen van Hénadad, hunne zonen en hunne broederen, de Leviten.
10 Als nu de bouwlieden den grond van des HEEREN tempel leiden, zoo stelden zij de priesteren, aangekleed zijnde, met trompetten, en de Leviten, Asafs zonen, met cimbalen, om den HEER te loven, naar de instelling van David, den Koning van Israël.
11 En zij zongen bij beurten, met den HEER te loven en te danken, dat hij goedig is, dat zijne weldadigheid tot in eeuwigheid is over Israël. En al het volk juichte met groot gejuich, als men den HEER loofde over de grondlegging van het huis des HEEREN.
12 Maar vele van de priesteren, en de Leviten, en hoofden der vaderen, die oud waren, die het eerste huis gezien hadden, dit huis in zijne grondlegging voor hunne oogen zijnde, weenden met luide stem; maar velen verhieven de stem met gejuich *en* met vreugde.
13 Zoo dat het volk niet onderkende de stem van het gejuich der vreugde, van de stem des geweens van het volk; want het volk juichte met groot gejuich, dat de stem tot van verre gehoord werd.

HET 4 CAPITTEL.

TOEN nu de wederpartijders van Juda en Benjamin hoorden, dat de kinderen der gevangenis den HEERE, den God Israëls, den tempel bouwden;
2 Zoo kwamen zij aan tot Zerubbábel, en tot de hoofden der vaderen, en zeiden tot hen: Laat ons met ulieden bouwen, want wij zullen uwen God zoeken, gelijk gijlieden; ook hebben wij hem geofferd sedert de dagen van Esar-Haddon, den Koning van Assur, die ons herwaarts heeft doen optrekken.
3 Maar Zerubbábel, en Jésua, en de overige hoofden der vaderen van Israël

zeiden toe hen: Het betaamt niet, dat
gijlieden en wij onzen God een huis
bouwen; maar wij alleen zullen het den
HEERE, den God Israëls, bouwen, gelijk
de Koning Kores, Koning van Perzië,
ons geboden heeft.
4 Evenwel maakte het volk des lands
de handen des volks van Juda slap, en
verstoorde hen in het bouwen;
5 En zij huurden tegen hen raadslie-
den, om hunnen raad te vernietigen, al
de dagen van Kores, Koning van Per-
zië, tot aan het Koningrijk van Daríus,
den Koning van Perzië.
6 En onder het Koningrijk van Ahas-
véros, in het begin zijns Koningsrijks,
schreven zij eene aanklagt tegen de in-
woners van Juda en Jerûzalem.
7 En in de dagen van Arthahsasta
schreef Bislam, Mithredath, Tábeël, en
de overigen van zijn gezelschap, aan
Arthahsasta, Koning van Perzië; en de
schrift des briefs was in het Syrisch
geschreven, en in het Syrisch uitgelegd.
8 Rehum, de kanselier, en Simsai, de
schrijver, schreven eenen brief tegen Je-
rûzalem, aan den Koning Arthahsasta,
op deze manier:
9 Toen Rehum, de kanselier, en Sim-
sai, de schrijver, en de overigen van hun
gezelschap, de Dinaïten, de Afarsath-
chiten, de Tarpeliten, de Afarsiten, de
Archeviten, de Babyloniërs, de Susan-
chiten, de Dehaviten, de Elamiten;
10 En de overige volkeren, die de groote
en vermaarde Asnappar heeft vervoerd
en doen wonen in de stad van Samaria,
ook de overigen, aan deze zijde der
rivier, en op zulken tijd.
11 Dit is een afschrift des briefs, dien
zij aan hem, aan den Koning Arthahsas-
ta, zonden: Uwe knechten, de mannen
aan deze zijde der rivier, en op zulken
tijd.
12 Den Koning zij bekend, dat de Jo-
den, die van u zijn opgetogen, tot ons
gekomen zijn te Jerûzalem, bouwende
die rebelle en die booze stad, waarvan
zij de muren voltrekken, en de fonda-
menten zamenvoegen.
13 Zoo zij nu den Koning bekend, in-
dien deze stad zal worden opgebouwd,
en de muren voltrokken, dat zij den
cijns, ouden impost, en tol niet zullen
geven, en gij zult aan de inkomsten der
Koningen schade aanbrengen.
14 Nu, omdat wij salaris uit het paleis
trekken, en het ons niet betaamt des
Konings oneere te zien, daarom hebben
wij gezonden, en *dit* den Koning bekend
gemaakt;
15 Opdat men zoeke in het boek der
Kronijken uwer vaderen, zoo zult gij
vinden in het boek der Kronijken, en
weten, dat deze stad eene rebelle stad
geweest is, en den Koningen en land-
schappen schade aanbrengende, en dat
zij daar binnen afval gesticht hebben,
van oude tijden af; daarom is deze stad
verwoest.
16 Wij maken dan den Koning bekend,
dat, zoo deze stad zal worden opge-
bouwd, en hare muren voltrokken, gij
daardoor geen deel zult hebben aan
deze zijde der rivier.
17 De Koning zond antwoord aan Re-
hum, den kanselier, en Simsai, den
schrijver, en aan de overigen van hun-
ne gezelschappen, die te Samaria woon-
den; mitsgaders aan de overigen aan
deze zijde der rivier *aldus:* Vrede, en
op zulken tijd.
18 De brief, dien gij aan ons geschikt
hebt, is duidelijk voor mij gelezen.
19 En als van mij bevel gegeven was,
hebben zij gezocht en gevonden, dat
deze stad zich van oude tijden af tegen
de Koningen heeft verheven, en rebellie
en afval daarin gesticht is.
20 Ook zijn er magtige Koningen ge-
weest over Jerûzalem, die geheerscht
hebben overal aan gene zijde der rivier;
en hun is cijns, oude impost en tol ge-
geven.
21 Geeft dan nu bevel, om die mannen
te beletten, dat die stad niet opgebouwd
worde, tot dat van mij bevel zal worden
gegeven.
22 Weest gewaarschuwd, *van* feil in
dezen te begaan; waarom zou het ver-
derf tot schade der Koningen aanwassen?
23 Toen, van dat het afschrift des briefs
van den Koning Arthahsasta voor Re-
hum, en Simsai, den schrijver, en hunne
gezelschappen gelezen was, togen zij in
haast naar Jerûzalem tot de Joden, en
beletten hen met arm en geweld.
24 Toen hield het werk op van het huis
Gods, die te Jerûzalem *woont,* ja het
hield op tot in het tweede jaar van het
Koningrijk van Daríus, den Koning van
Perzië.

HET 5 CAPITTEL.

HAGGAI nu, de Profeet, en Zacharía,
de zoon van Iddo, Profeten, pro-
feteerden tot de Joden, die in Juda en
te Jerûzalem waren; in den naam des
Gods van Israël *profeteerden zij* tot hen.
2 Toen maakten zich op Zerubbábel,
de zoon van Sealthiël, en Jésua, de zoon
van Jósadak, en begonnen te bouwen
het huis Gods, die te Jerûzalem *woont;*

U 3

en met hen de Profeten Gods, die hen
ondersteunden.
3 Te dier tijd kwam tot hen Thathnai,
de landvoogd aan deze zijde der rivier,
en Sthar-Bóznai, en hun gezelschap, en
zeiden aldus tot hen: Wie heeft ulieden
bevel gegeven dit huis te bouwen, en
dezen muur te voltrekken?
4 Toen zeiden wij aldus tot hen, *en*
welke de namen waren der mannen, die
dit gebouw bouwden.
5 Doch het oog huns Gods was over de
oudsten der Joden, dat zij hun niet be-
letten, tot dat de zaak aan Daríus kwam,
en zij alsdan daarover eenen brief weder-
bragten.
6 Afschrift des briefs, welken Thathnai,
de landvoogd aan deze zijde der rivier,
met Sthar-Boznai en zijn gezelschap, de
Afarsechaïten, die aan deze zijde der
rivier waren, aan den Koning Daríus
zond.
7 Zij zonden een verhaal aan hem; en
daarin was aldus geschreven: Den Ko-
ning Daríus zij alle vrede.
8 Den Koning zij bekend, dat wij ge-
togen zijn naar het landschap Juda, ten
huize des grooten Gods, hetwelk ge-
bouwd wordt met groote steenen, en het
hout wordt geleid in de wanden; en dat
werk wordt ras gedaan, en gaat voor-
spoedig door hunne handen voort.
9 Toen hebben wij die oudsten gevraagd,
en aldus tot hen gezegd: Wie heeft ulie-
den bevel gegeven dit huis te bouwen,
en dezen muur te voltrekken?
10 Wijders hebben wij hun ook hunne
namen afgevraagd, dat wij ze u bekend
maakten; dat wij mogten overschrijven
de namen der mannen, die hoofden on-
der hen zijn.
11 En zij hebben ons dusdanig antwoord
weder gegeven, zeggende: Wij zijn
knechten van den God des hemels en
der aarde, en bouwen het huis, dat vele
jaren voor dezen is gebouwd geweest;
want een groot Koning van Israël had
het gebouwd en voltrokken.
12 Maar nadat onze vaders den God des
hemels hadden vertoornd, heeft hij hen
gegeven in de hand van Nebukadnézar,
den Koning van Babel, den Chaldeër,
die dat huis vernield, en het volk naar
Babel heeft weggevoerd.
13 Doch in het eerste jaar van Kores,
Koning van Babel, heeft de Koning
Kores bevel gegeven dit huis Gods te
bouwen.
14 Ja de vaten van Gods huis, welke
van goud en zilver waren, die Nebukad-
nézar uit den tempel, die te Jerûzalem
was, had weggenomen en gebragt in den
tempel van Babel, deze heeft de Koning
Kores uitgehaald uit den tempel van Ba-
bel, en zij zijn gegeven aan eenen, wiens
naam was Sesbazar, dien hij tot land-
voogd had gesteld.
15 En hij zeide tot hem: Neem deze va-
ten, ga dezelve afvoeren in den tempel,
die te Jerûzalem is, en laat het huis
Gods gebouwd worden op zijne plaats.
16 Toen kwam deze Sesbazar; hij leide
de fondamenten van het huis Gods, die
te Jerûzalem *woont*, en er is van toen af
tot nu toe gebouwd, doch niet volbragt.
17 Zoo het dan nu den Koning goed-
dunkt, laat er gezocht worden in het
schathuis des Konings aldaar, dat te Ba-
bel is, of het zij, dat een bevel van den
Koning Kores gegeven zij, om dit huis
Gods te Jerûzalem te bouwen; en dat
men des Konings believen hiervan tot
ons zende.

HET 6 CAPITTEL.

TOEN gaf de Koning Daríus bevel;
en zij zochten in de kanselarij,
waar de schatten waren weggelegd, in
Babel.
2 En te Achmetha, in den burg, die
in het landschap Medië is, werd eene rol
gevonden; en daarin was aldus geschre-
ven: GEDACHTENIS.
3 In het eerste jaar van den Koning
Kores, gaf de Koning Kores *dit* bevel:
Het huis Gods te Jerûzalem, dat huis zal
gebouwd worden, ter plaatse, waar zij
offeranden offeren, en de fondamenten
daarvan zullen zwaar zijn; deszelfs hoog-
te van zestig ellen, en deszelfs breedte
van zestig ellen;
4 Met drie rijen van grooten steen, en
ééne rij van nieuw hout; en de onkos-
ten zullen uit des Konings huis gegeven
worden.
5 Daartoe zal men ook de gouden en
zilveren vaten van het huis Gods, welke
Nebukadnézar uit den tempel, die te Je-
rûzalem was, heeft weggevoerd en naar
Babel gebragt, wedergeven, dat zij gaan
naar den tempel, die te Jerûzalem is,
aan zijne plaats, en men zal ze afvoeren
ten huize Gods.
6 Nu, gij Thathnai, landvoogd aan gene
zijde der rivier, gij Sthar-Boznai, met
ulieder gezelschap, gij Afarsechaïten,
die aan gene zijde der rivier zijt, weest
verre van daar:
7 Laat het aan den arbeid van dit huis
Gods; dat de landvoogd der Joden en
de oudsten der Joden dit huis Gods bou-
wen aan zijne plaats.
8 Ook wordt van mij bevel gegeven,

wat gijlieden doen zult aan de oudsten dezer Joden, om dit huis Gods te bouwen; te weten, dat uit des Konings goederen, van den cijns aan gene zijde der rivier, de onkosten aan deze mannen spoedig gegeven worden, opdat men hun niet belette.

9 En wat noodig is, als jonge runderen, en rammen, en lammeren, tot brandofferen aan den God des hemels, tarwe, zout, wijn en olie, naar het zeggen der priesteren, die te Jerûzalem zijn, dat het hun dag bij dag gegeven worde, dat er geen feil zij.

10 Opdat zij offeranden van liefelijken reuk aan den God des hemels offeren, en bidden voor het leven des Konings en zijner kinderen.

11 Voorts wordt bevel van mij gegeven, dat al dengenen, die dit woord zal veranderen, een hout uit zijn huis zal gerukt en operigt worden, waaraan hij zal worden opgehangen; en zijn huis zal om diens wille tot eenen drekhoop gemaakt worden.

12 De God nu, die zijnen naam aldaar heeft doen wonen, werpe ter neder al de Koningen en volken, die hunne hand zullen uitstrekken, om te veranderen *en* te verderven dit huis Gods, dat te Jerûzalem is. Ik, Daríus, heb het bevel gegeven; dat het spoedig gedaan worde.

13 Toen deden Thathnai, de landvoogd aan gene zijde der rivier, Sthar-Boznai en hun gezelschap, spoedig alzoo, naar hetgeen de Koning Daríus gezonden had.

14 En de oudsten der Joden bouwden en gingen voorspoedig voort, door de profetie van den Profeet Haggaï, en Zacharía, den zoon van Iddo; en zij bouwden en voltrokken het, naar het bevel van den God van Israël, en naar het bevel van Kores, en Daríus, en Arthahsasta, Koning van Perzië.

15 En dit huis werd volbragt op den derden dag der maand Adar; dit was het zesde jaar van het Koningrijk van den Koning Daríus.

16 En de kinderen Israëls, de priesters en Leviten, en de overige kinderen der gevangenis deden de inwijding van dit huis Gods met vreugde.

17 En zij offerden, ter inwijding van dit huis Gods, honderd runderen, twee honderd rammen, vier honderd lammeren en twaalf geitenbokken, ten zondoffer voor gansch Israël, naar het getal der stammen Israëls.

18 En zij stelden de priesters in hunne onderscheidingen, en de Leviten in hunne verdeelingen, tot de dienst Gods, die te Jerûzalem is, naar het voorschrift van het boek van Mozes.

19 Ook hielden de kinderen der gevangenis het Pascha, op den veertienden der eerste maand.

20 Want de priesters en de Leviten hadden zich gereinigd als een eenig *man*, zij waren allen rein; en zij slagtten het Pascha voor alle kinderen der gevangenis, en voor hunne broederen, de priesters, en voor zich zelven.

21 Alzoo aten de kinderen Israëls, die uit de gevangenis wedergekomen waren, mitsgaders al wie zich van de onreinigheid der Heidenen des lands tot hen afgezonderd had, om den HEER, den God Israëls, te zoeken.

22 En zij hielden het feest der ongezuurde *brooden* zeven dagen, met blijdschap; want de HEER had hen verblijd, en het hart des Konings van Assur tot hen gewend, om hunne handen te sterken in het werk van het huis Gods, des Gods van Israël.

HET 7 CAPITTEL.

NA deze geschiedenissen nu, in het Koningrijk van Arthahsasta, Koning van Perzië: Ezra, de zoon van Seráia, den zoon van Azária, den zoon van Hilkía,

2 Den zoon van Sallum, den zoon van Zadok, den zoon van Ahítub,

3 Den zoon van Amária, den zoon van Azária, den zoon van Meráioth,

4 Den zoon van Zeráhia, den zoon van Uzzi, den zoon van Bukki,

5 Den zoon van Abísua, den zoon van Pínehas, den zoon van Eleázar, den zoon van Aäron, den hoofdpriester.

6 Deze Ezra toog op uit Babel; en hij was een vaardig schriftgeleerde in de wet van Mozes, welke de HEER, de God Israëls, gegeven heeft; en de Koning gaf hem, naar de hand des HEEREN, zijns Gods, over hem, al zijn verzoek.

7 Ook *sommigen* van de kinderen Israëls, en van de priesteren en de Leviten, en de zangers, en de portiers, en de Nethínim, togen op naar Jerûzalem, in het zevende jaar van den Koning Arthahsasta.

8 En hij kwam te Jerûzalem in de vijfde maand; dit was het zevende jaar des Konings.

9 Want op den eersten der eerste maand was het begin des optogts uit Babel, en op den eersten der vijfde maand kwam hij te Jerûzalem, naar de goede hand zijns Gods over hem.

10 Want Ezra had zijn hart gerigt, om

de wet des HEEREN te zoeken en te
doen; en om in Israël te leeren de in-
zettingen en de regten.
11 Dit is nu het afschrift van den brief,
dien de Koning Arthahsasta gaf aan
Ezra, den priester, den schriftgeleerde;
den schriftgeleerde van de woorden der
geboden des HEEREN, en zijne inzettin-
gen over Israël.
12 Arthahsasta, Koning der Koningen,
aan Ezra, den priester, den schriftge-
leerde der wet van den God des hemels,
volkomen *vrede* en op zulken tijd.
13 Van mij wordt bevel gegeven, dat
al wie vrijwillig is in mijn Koningrijk,
van het volk van Israël, en van deszelfs
priesters en Leviten, om te gaan naar
Jerûzalem, dat hij met u ga.
14 Dewijl gij van voor den Koning en
zijne zeven raadsheeren gezonden zijt,
om onderzoek te doen in Judéa en te
Jerûzalem, naar de wet uwes Gods, die
in uwe hand is;
15 En om henen te brengen het zilver
en goud, dat de Koning en zijne raads-
heeren vrijwillig gegeven hebben aan
den God van Israël, wiens woning te
Jerûzalem is;
16 Mitsgaders al het zilver en goud, dat
gij vinden zult in het gansche landschap
van Babel, met de vrijwillige gave des
volks en der priesters, die vrijwillig ge-
ven, ten huize huns Gods, dat te Jerû-
zalem is;
17 Opdat gij spoedig voor dat geld koopt
runderen, rammen, lammeren, met der-
zelver spijsofferen en drankofferen, en
die offert op den altaar van het huis van
uwen God, dat te Jerûzalem is.
18 Daartoe, wat u en uwen broederen
goeddunken zal, met het overige zilver
en goud te doen, zult gijlieden doen naar
het welgevallen uwes Gods.
19 En geef de vaten, die u gegeven zijn
ter dienst van het huis uwes Gods, we-
der voor den God van Jerûzalem.
20 Het overige nu, dat noodig zal zijn
voor het huis uwes Gods, dat u voorval-
len zal uit te geven, zult gij geven uit
het schathuis van den Koning.
21 En van mij, mij Koning Arthahsas-
ta, wordt bevel gegeven aan alle schat-
meesters, die aan gene zijde der rivier
zijt, dat alles, wat Ezra, de priester,
de schriftgeleerde der wet van den God
des hemels, van u zal begeeren, spoedig
gedaan worde;
22 Tot honderd talenten zilvers toe, en
tot honderd kor tarwe, en tot honderd
bath wijns, en tot honderd bath olie, en
zout zonder voorschrift.
23 Al wat naar het bevel van den God
des hemels is, dat het vlijtig gedaan
worde, voor het huis van den God des
hemels; want waartoe zou er groote
toorn zijn over het Koningrijk des Ko-
nings en zijner kinderen?
24 Ook laten wij ulieden weten, aan-
gaande alle priesteren en Leviten, zan-
gers, portiers, Nethínim en dienaars van
het huis dezes Gods, dat men den cijns,
ouden impost en tol hun niet zal vermo-
gen op te leggen.
25 En gij Ezra, naar de wijsheid uwes
Gods, die in uwe hand is, stel regeerders
en rigters, die al het volk rigten, dat
aan gene zijde der rivier is, allen, die
de wetten uwes Gods weten, en wie de-
zelve niet weet, zult gijlieden *die* be-
kend maken.
26 En al wie de wet uwes Gods en de
wet des Konings niet zal doen, over dien
laat spoedig regt worden gedaan, het zij
ter dood, of tot uitbanning, of tot boete
van goederen, of tot de banden.
27 Geloofd zij de HEER, de God onzer
vaderen, die zulks in het hart des Ko-
nings gegeven heeft, om te versieren het
huis des HEEREN, dat te Jerûzalem is;
28 En heeft tot mij weldadigheid ge-
neigd, voor het aangezigt des Konings
en zijner raadsheeren, en van alle ge-
weldige vorsten des Konings. Zoo heb
ik mij gesterkt, naar de hand des HEE-
REN, mijns Gods, over mij, en de hoof-
den uit Israël vergaderd, om met mij op
te trekken.

HET 8 CAPITTEL.

DIT nu zijn de hoofden hunner vade-
ren, met hunne geslacht-rekening,
die met mij uit Babel optogen, onder
het Koningrijk van den Koning Arthah-
sasta.
2 Van de kinderen van Pínehas, Ger-
som; van de kinderen van Ithamar,
Daniël; van de kinderen van David,
Hattus.
3 Van de kinderen van Sechánia, van
de kinderen van Parhos, Zachária; en
met hem werden bij geslacht-registers
gerekend, aan manspersonen, honderd
en vijftig.
4 Van de kinderen van Pahath-Moab,
Eliehöënai, de zoon van Zeráhia; en
met hem twee honderd manspersonen.
5 Van de kinderen van Sechánia, de
zoon van Jaháziël; en met hem drie hon-
derd manspersonen.
6 En van de kinderen van Adin, Ebed,
de zoon van Jónathan; en met hem vijf-
tig manspersonen.
7 En van de kinderen van Elam, Jesá-

ia, de zoon van Athália; en met hem
zeventig manspersonen.
8 En van de kinderen van Sefátia, Ze-
bádia, de zoon van Míchaël; en met hem
tachtig manspersonen.
9 Van de kinderen van Joab, Obádia,
de zoon van Jehíël; en met hem twee
honderd achttien mans personen.
10 En van de kinderen van Selómith,
de zoon van Josífia; en met hem hon-
derd en zestig manspersonen.
11 En van de kinderen van Bebai, Za-
charia, de zoon van Bebai; en met hem
acht en twintig manspersonen.
12 En van de kinderen van Azgad, Jó-
hanan, de zoon van Katan; en met hem
honderd en tien manspersonen.
13 En van de laatste kinderen van Adó-
nikam, wier namen deze waren: Elifé-
let, Jehíël en Semáia; en met hen zes-
tig manspersonen.
14 En van de kinderen van Bigvai,
Uthai en Zabbud; en met hen zeventig
manspersonen.
15 En ik vergaderde ze aan de rivier,
gaande naar Ahava, en wij legerden ons
aldaar drie dagen: toen lette ik op het
volk en de priesters, en vond aldaar
geene van de kinderen van Levi.
16 Zoo zond ik tot Eliëzer, tot Aríël,
tot Semáia, en tot Elnathan, en tot Ja-
rib, en tot Elnathan, en tot Nathan, en
tot Zachária, en tot Mesullam, de hoof-
den, en tot Jóiarib en tot Elnathan, de
leeraars;
17 En ik gaf hun bevel aan Iddo, het
hoofd in de plaats Casifia; en ik leide
de woorden in hunnen mond, om te zeg-
gen tot Iddo, zijnen broeder *en* de Ne-
thínim, in de plaats Casifia, dat zij ons
bragten dienaars voor het huis onzes
Gods.
18 En zij bragten ons, naar de goede
hand onzes Gods over ons, eenen man
van verstand, van de kinderen van
Machli, den zoon van Levi, den zoon
van Israël; namelijk Sérebia, met zijne
zonen en broederen, achttien;
19 En Hasábia, en met hem Jesáia,
van de kinderen van Merári, *met* zij-
ne broederen, en hunne zonen, twin-
tig;
20 En van de Nethínim, welke David
en de vorsten ter dienst der Leviten ge-
geven hadden, twee honderd en twintig
Nethínim, die allen bij namen genoemd
werden.
21 Toen riep ik aldaar een vasten uit
aan de rivier Ahava, opdat wij ons ver-
ootmoedigden voor het aangezigt onzes
Gods, om van hem te verzoeken eenen
regten weg, voor ons, en voor onze kin-
deren, en voor al onze have.
22 Want ik schaamde mij van den Ko-
ning een heir en ruiters te begeeren, om
ons te helpen van den vijand, op den
weg; omdat wij tot den Koning hadden
gesproken, zeggende: De hand onzes
Gods is ten goede over allen, die hem
zoeken, maar zijne sterkte en zijn toorn
over allen, die hem verlaten.
23 Alzoo vastten wij, en verzochten
zulks van onzen God; en hij liet zich
van ons verbidden.
24 Toen scheidde ik twaalf uit van de
oversten der priesteren: Sérebia, Ha-
sábia, en tien van hunne broederen met
hen.
25 En ik woog hun toe het zilver, en
het goud, en de vaten, zijnde de offe-
ring van het huis onzes Gods, welke de
Koning en zijne raadsheeren, en zijne
vorsten, en gansch Israël, die er gevon-
den werden, geofferd hadden.
26 Ik woog dan aan hunne hand zes
honderd en vijftig talenten zilvers, en
honderd zilveren vaten in talenten; aan
goud, honderd talenten,
27 En twintig gouden bekers, tot dui-
zend drachmen, en twee vaten van
blinkend goed koper, begeerlijk als
goud.
28 En ik zeide tot hen: Gij zijt heilig
den HEERE, en deze vaten zijn heilig;
ook dit zilver en dit goud, de vrijwillige
gave, den HEERE, den God uwer va-
deren.
29 Waakt en bewaart het, tot dat gij
het opweegt, in tegenwoordigheid van
de oversten der priesteren en Leviten,
en van de vorsten der vaderen van Is-
raël, te Jerûzalem, in de kamers van
des HEEREN huis.
30 Toen ontvingen de priesters en de
Leviten het gewigt des zilvers en des
gouds, en der vaten, om te brengen te
Jerûzalem, ten huize onzes Gods.
31 Alzoo verreisden wij van de rivier
Ahava, op den twaalfden der eerste
maand, om te gaan naar Jerûzalem; en
de hand onzes Gods was over ons, en
redde ons van de hand des vijands, en
desgenen, die *ons* lagen leide op den
weg.
32 En wij kwamen te Jerûzalem; en
wij bleven aldaar drie dagen.
33 Op den vierden dag nu werd gewo-
gen het zilver, en het goud, en de vaten,
in het huis onzes Gods, aan de hand
van Merémoth, den zoon van Uría, den
priester, en met hem Eleázar, de zoon
van Pínehas; en met hen Józabad, de

zoon van Jésua; en Noádia, de zoon van
Binnui, de Leviten;
34 Naar het getal en naar het gewigt
van die allen; en het gansche gewigt
werd te zelfder tijd opgeschreven.
35 *En* de weggevoerden, die uit de ge-
vangenis gekomen waren, offerden den
God Israëls brandofferen: twaalf var-
ren voor gansch Israël, zes en negentig
rammen, zeven en zeventig lammeren,
twaalf bokken ten zondoffer; alles ten
brandoffer den HEERE.
36 Daarna gaven zij de wetten des Ko-
nings aan des Konings stadhouders en
landvoogden aan deze zijde der rivier;
en zij bevorderden het volk en het huis
Gods.

HET 9 CAPITTEL.

ALS nu deze dingen voleindigd wa-
ren, traden de vorsten tot mij toe,
zeggende: Het volk Israëls, en de pries-
ters, en de Leviten, zijn niet afgezon-
derd van de volken dezer landen, naar
hunne gruwelen, *namelijk* van de Ka-
naäniten, de Hethiten, de Fereziten, de
Jebusiten, de Ammoniten, de Moabiten,
de Egyptenaren en de Amoriten.
2 Want zij hebben van derzelver doch-
teren genomen voor zich zelven en voor
hunne zonen, zoodat zich vermengd heb-
ben het heilig zaad met de volken dezer
landen; ja de hand der vorsten en over-
heden is de eerste geweest in deze over-
treding.
3 Als ik nu deze zaak hoorde, scheurde
ik mijn kleed en mijnen mantel; en ik
trok van het haar mijns hoofds en mijns
baards uit, en zat neder, verbaasd.
4 Toen verzamelden zich tot mij allen,
die voor de woorden van den God Isra-
ëls beefden, om de overtreding der weg-
gevoerden; doch ik bleef verbaasd zit-
ten tot aan het avondoffer.
5 En omtrent het avondoffer stond ik
op uit mijne bedruktheid, als ik nu mijn
kleed en mijnen mantel gescheurd had;
en ik boog mij op mijne knieën, en breid-
de mijne handen uit tot den HEER, mij-
nen God;
6 En ik zeide: Mijn God, ik be-
schaamd en schaamrood, om mijn aan-
gezigt tot u op te heffen, mijn God; want
onze ongeregtigheden zijn vermenig-
vuldigd tot boven *ons* hoofd, en onze
schuld is groot geworden tot aan den
hemel.
7 Van de dagen onzer vaderen af zijn
wij in groote schuld tot op dezen dag;
en wij zijn om onze ongeregtigheden
overgeven, wij, onze Koningen, *en* onze
priesters, in de hand van de Koningen
der landen, in zwaard, in gevangenis en
in roof, en in schaamte des aangezigts,
gelijk het is te dezen dage.
8 En nu is er, als een klein oogenblik,
eene genade geschied van den HEER, on-
zen God, om ons eene ontkoming over
te laten, en ons eenen nagel te geven in
zijne heilige plaats, om onze oogen te
verlichten, ô onze God, en om ons een
weinig levens te geven in onze dienst-
baarheid.
9 Want wij zijn knechten; doch in on-
ze dienstbaarheid heeft ons onze God
niet verlaten; maar hij heeft weldadig-
heid tot ons geneigd voor het aangezigt
der Koningen van Perzië, dat hij ons *een
weinig* levens gave, om het huis onzes
Gods te verhoogen, en de woestigheden
van hetzelve op te rigten, en om ons
eenen tuin te geven in Juda en te Jerû-
zalem.
10 En nu, wat zullen wij zeggen, ô on-
ze God, na dezen? want wij hebben
uwe geboden verlaten,
11 Welke gij geboden hadt door de
dienst uwer knechten, de Profeten, zeg-
gende: Het land, waarin gijlieden komt,
om het te erven, is een vuil land, door
de vuiligheid van de volken der landen,
om hunne gruwelen, waarmede zij dat
vervuld hebben, van het eene einde tot
het andere einde, met hunne onreinig-
heid.
12 Zoo zult gij nu uwe dochteren niet
geven aan hunne zonen, en hunne doch-
teren niet nemen voor uwe zonen, en
zult hunnen vrede en hun best niet zoe-
ken, tot in eeuwigheid; opdat gij sterk
wordt, en het goede des lands eet, en
aan uwe kinderen doet erven tot in eeu-
wigheid.
13 En na alles, wat over ons gekomen
is, om onze booze werken, en om onze
groote schuld, omdat gij, ô onze God,
belet hebt, *dat wij niet* te onder zijn
van wege onze ongeregtigheid, en hebt
ons eene ontkoming gegeven, als de-
ze is;
14 Zullen wij nu wederkeeren, om uwe
geboden te vernietigen, en ons te ver-
zwageren met de volken dezer gruwe-
len? Zoudt gij niet tegen ons toornen
tot verteerens toe, dat er geen overblijf-
sel noch ontkoming zij?
15 O HEER, God van Israël, gij zigt
regtvaardig; want wij zijn overgelaten
ter ontkoming, als het is te dezen dage.
Zie, wij zijn voor uw aangezigt in onze
schuld, want er is niemand, die voor
uw aangezigt zou kunnen bestaan, om
zulks.

HET 10 CAPITTEL.

ALS Ezra alzoo bad, en als hij *deze* belijdenis deed, weenende en zich voor Gods huis nederwerpende, verzamelde zich tot hem uit Israël eene zeer groote gemeente van mannen, en vrouwen, en kinderen, want het volk weende met groot geween.
2 Toen antwoordde Sechánia, de zoon van Jehíël, *een* van de zonen van Elam, en zeide tot Ezra: Wij hebben overtreden tegen onzen God, en wij hebben vreemde vrouwen van de volken des lands *bij ons* doen wonen; maar nu, daar is hope voor Israël, dezen aangaande.
3 Laat ons dan nu een verbond maken met onzen God, dat wij alle *die* vrouwen, en wat van haar geboren is, zullen doen uitgaan, naar den raad des Heeren, en dergenen, die beven voor het gebod onzes Gods; en laat er gedaan worden naar de wet.
4 Sta op, want deze zaak komt u toe, en wij zullen met u zijn; wees sterk en doe het.
5 Toen stond Ezra op, en deed de oversten der priesteren, de Leviten en gansch Israël zweren, te zullen doen naar dit woord; en zij zwoeren.
6 En Ezra stond op van voor Gods huis, en ging in de kamer van Jóhanan, den zoon van Eliásib. Als hij daar kwam, at hij geen brood, en dronk geen water, want hij bedreef rouw over de overtreding der weggevoerden.
7 En zij lieten eene stem doorgaan door Juda en Jerûzalem, aan al de kinderen der gevangenis, dat zij zich te Jerûzalem zouden verzamelen.
8 En al wie niet kwam in drie dagen, naar den raad der vorsten en der oudsten, al zijne have zou verbannen zijn, en hij zelf zou afgezonderd wezen van de gemeente der weggevoerden.
9 Toen verzamelden zich alle mannen van Juda en Benjamin te Jerûzalem in drie dagen; het was de negende maand, op den twintigsten in de maand: en al het volk zat op de straat van Gods huis, sidderende om deze zaak, en van wege den plasregen.
10 Toen stond Ezra, de priester, op en zeide tot hen: Gijlieden hebt overtreden, en vreemde vrouwen *bij u* doen wonen, om Israëls schuld te vermeerderen.
11 Nu dan, doet den HEERE, uwer vaderen God, belijdenis, en doet zijn welgevallen, en scheidt u af van de volken des lands, en van de vreemde vrouwen.
12 En de gansche gemeente antwoordde en zeide met luide stem: Naar uwe woorden, alzoo komt het ons toe te doen.
13 Maar des volks is veel, en het is een tijd van plasregen, dat men hier buiten niet staan kan; en het is geen werk van éénen dag noch van twee, want velen onzer hebben overtreden in deze zaak.
14 Laat toch onze vorsten der gansche gemeente *hierover* staan, en allen, die in onze steden zijn, welke vreemde vrouwen *bij zich* hebben doen wonen, op gezette tijden komen, en met hen de oudsten van elke stad en derzelver regters; tot dat wij van ons afwenden de hittigheid des toorns onzes Gods, om dezer zaken wil.
15 Alleenlijk Jónathan, de zoon van Asahel, en Jeházia, de zoon van Tikva, stonden hierover; en Mesullam, en Sábbethai, de Leviet, hielpen hen.
16 En de kinderen der gevangenis deden alzoo; en Ezra, de priester, *met* de mannen, de hoofden der vaderen, naar het huis hunner vaderen, en zij allen, bij namen *genoemd*, scheidden zich af, en zij zaten op den eersten dag der tiende maand, om deze zaak te onderzoeken.
17 En zij voleindigden het met alle mannen, die vreemde vrouwen *bij zich* hadden doen wonen, tot op den eersten dag der eerste maand.
18 En daar werden gevonden van de zonen der priesteren, die vreemde vrouwen *bij zich* hadden doen wonen; van de zonen van Jésua, den zoon van Józadak, en zijne broederen, Maäséia, en Eliézer, en Jarib, en Gedália.
19 En zij gaven hunne hand, dat zij hunne vrouwen zouden doen uitgaan; en schuldig zijnde *offerden zij* eenen ram van de kudde voor hunne schuld.
20 En van de kinderen van Immer: Hanáni en Zebádia.
21 En van de kinderen van Harim: Maäséia, en Elia, en Semáia, en Jehíel, en Uzia.
22 En van de kinderen van Pashur: Elioénai, Maäséia, Ismaël, Netháneël, Józabad en Elása.
23 En van de Leviten: Józabad, en Simeï, en Kélaia (deze is Kelíta), Pethâhia, Juda en Eliézer.
24 En van de zangers: Eliásib: en van de portiers: Sallum, en Telem, en Uri.
25 En van Israël: van de kinderen van Paros: Ramia, en Jezía, en Malchía, en Miamin, en Eleázar, en Malchía, en Benáia.
26 En van de kinderen van Elam:

Mathánia, Zachária, en Jehíël, en Abdi, en Jeremôth, en Elia.
27 En van de kinderen van Zattu: Elioénai, Eliásib, Mathánia, en Jeremôth, en Zabad, en Azíza.
28 En van de kinderen van Bebai: Jóhanan, Hanánia, Sabbai, Athlai.
29 En van de kinderen van Bani: Mesullam, Malluch en Adáia, Jasub, en Seal, Jeramôth.
30 En van de kinderen van Pahat-Moab: Adna en Chelal, Benáia, Maäséia, Mathánia, Bezáleël, en Binnui, en Manasse.
31 En van de kinderen van Harim: Eliézer, Jesía, Malchía, Semáia, Símeon,
32 Benjamin, Malluch, Semária.
33 Van de kinderen van Hasum: Mathnai, Mátthatha, Zabad, Elifélet, Jerémai, Mannasse, Simeï.
34 Van de kinderen van Bani: Máädai, Amram en Uël,
35 Benáia, Bédeia, Chelúhu,
36 Vania, Merémoth, Eliásib,
37 Mathánia, Mathnai, en Jääsai,
38 En Bani, en Binnui, Simeï,
39 En Selémia, en Nathan, en Adáia,
40 Machnádbai, Sasai, Sarai,
41 Azáreël, en Selémia, Semária,
42 Sallum, Amária, Jozef.
43 Van de kinderen van Nebo: Jeiël, Matthíthia, Zabad, Zebína, Jaddai, en Joël, Benáia.
44 Deze allen hadden vreemde vrouwen genomen; en *sommigen* van hen hadden vrouwen, waarbij zij kinderen gekregen hadden.

HET BOEK

NEHEMÍA.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE geschiedenissen van Nehemía, zoon van Hachália. En het geschiedde in de maand Chisleu, in het twintigste jaar, als ik te Susan in het paleis was;
2 Zoo kwam Hanáni, een van mijne broederen, hij en *sommige* mannen uit Juda; en ik vraagde hen naar de Joden, die ontkomen waren, (die overgebleven waren van de gevangenis) en naar Jerûzalem.
3 En zij zeiden tot mij: De overgeblevenen, die van de gevangenis aldaar in het landschap zijn overgebleven, zijn in groote ellende en in versmaadheid; en Jerûzalems muur is verscheurd, en hare poorten zijn met vuur verbrand.
4 En het geschiedde, als ik deze woorden hoorde, zoo zat ik neder, en weende, en bedreef rouw, *eenige* dagen; en ik was vastende en biddende voor het aangezigt van den God des hemels.
5 En ik zeide: Och HEER, God des hemels, gij groote en vreesselijke God, die het verbond en goedertierenheid houdt dengenen, die hem liefhebben, en zijne geboden houden:
6 Laat toch uw oor opmerkende, en uwe oogen open zijn, om te hooren naar het gebed uwes knechts, dat ik heden voor uw aangezigt bidde, dag en nacht, voor de kinderen Israëls, uwe knechten; en ik doe belijdenis over de zonden der kinderen Israëls, welke wij tegen u gezondigd hebben: ook ik en mijns vaders huis, wij hebben gezondigd.
7 Wij hebben het ganschelijk tegen u verdorven; en wij hebben niet gehouden de geboden, noch de inzettingen, noch de regten, die gij aan uwen knecht Mozes geboden hebt.
8 Gedenk toch aan het woord, dat gij aan uwen knecht Mozes geboden hebt, zeggende: Gijlieden zult overtreden; ik zal u onder de volken verstrooijen.
9 En gij zult u tot mij bekeeren, en mijne geboden houden en die doen; al waren uwe verdrevenen aan het einde des hemels, ik zal hen van daar verzamelen, en zal ze brengen tot de plaats, welke ik verkoren heb, om mijnen naam aldaar te doen wonen.
10 Zij zijn toch uwe knechten en uw volk, dat gij verlost hebt, door uwe groote kracht en door uwe sterke hand.
11 Och Heer, laat toch uw oor opmerkende zijn op het gebed uwes knechts, en op het gebed uwer knechten, die lust hebben uwen naam te vreezen; en doe het toch uwen knecht heden wel gelukken, en geef hem barmhartigheid voor het aangezigt dezes mans. Ik nu was des Konings schenker.

HET 2 CAPITTEL.

TOEN geschiedde het in de maand Nisan, in het twintigste jaar van den Koning Arthahsasta, *als er* wijn voor zijn aangezigt was, dat ik den wijn opnam, en gaf *dien* aan den Koning;

nu was ik nooit treurig geweest voor
zijn aangezigt.
2 Zoo zeide de Koning tot mij: Waarom
is uw aangezigt treurig, zoo gij toch niet
krank zijt? dit is niet dan treurigheid des
harten. Toen vreesde ik gansch zeer.
3 En ik zeide tot den Koning: De Koning
leve in eeuwigheid. Hoe zou mijn
aangezigt niet treurig zijn, daar de stad,
de plaats der begrafenissen mijner vaderen,
woest is, en hare poorten met vuur
verteerd zijn?
4 En de Koning zeide tot mij: Wat
verzoekt gij nu? Toen bad ik tot God
van den hemel.
5 En ik zeide tot den Koning: Zoo het
den Koning goeddunkt, en zoo uw knecht
voor uw aangezigt aangenaam is; dat gij
mij zendt naar Juda, naar de stad der
begrafenissen mijner vaderen, dat ik ze
bouwe.
6 Toen zeide de Koning tot mij, daar
de Koningin nevens hem zat: Hoe lang
zal uwe reis wezen, en wanneer zult gij
wederkomen? En het behaagde den
Koning, dat hij mij zond, als ik hem
zekeren tijd gesteld had.
7 Voorts zeide ik tot den Koning: Zoo
het den Koning goeddunkt, dat men mij
brieven geve aan de landvoogden aan
gene zijde der rivier, dat zij mij overgeleiden,
tot dat ik in Juda zal gekomen
zijn:
8 Ook eenen brief aan Asaf, den bewaarder
van den lusthof, welken de Koning
heeft, dat hij mij hout geve om te zolderen
de poorten van het paleis, hetwelk
aan het huis is, en tot den stadsmuur,
en tot het huis, waar ik intrekken zal.
En de Koning gaf ze mij, naar de goede
hand mijns Gods over mij.
9 Toen kwam ik tot de landvoogden
aan gene zijde der rivier, en gaf hun de
brieven des Konings. En de Koning had
oversten des heirs en ruiters met mij
gezonden.
10 Toen nu Saneballat, de Horoniet,
en Tobía, de Ammonitische knecht, *dat*
hoorden, mishaagde het hun met groot
mishagen, dat er een mensch gekomen
was, om wat goeds te zoeken voor de
kinderen Israëls.
11 En ik kwam te Jerûzalem, en was
daar drie dagen.
12 Daarna maakte ik mij des nachts op,
ik en weinige mannen met mij, en ik gaf
geen' mensch te kennen, wat mijn God
in mijn hart gegeven had, om aan Jerûzalem
te doen; en daar was geen dier met
mij, dan het dier, waarop ik reed.
13 En ik trok uit bij nacht door de dalpoort,
en voorbij de drakenfontein, en
naar de mistpoort, en ik brak aan de
muren van Jerûzalem, welke verscheurd
waren, en hare poorten met vuur verteerd.
14 En ik ging voort naar de fonteinpoort,
en naar des Konings vijver; doch
er was geene plaats voor het dier, om
onder mij voort te gaan.
15 Toen ging ik op, des nachts, door de
beek, en ik brak aan den muur; en ik
keerde weder, en kwam in door de dalpoort:
alzoo keerde ik wederom.
16 En de overheden wisten niet, waarheen
ik gegaan was, en wat ik deed;
want ik had tot nog toe aan de Joden,
en de priesteren, en de edelen, en de
overheden, en de anderen, die het werk
deden, niets te kennen gegeven.
17 Toen zeide ik tot hen: Gijlieden ziet
de ellende, waarin wij zijn, dat Jerûzalem
woest is, en hare poorten met vuur
verbrand zijn; komt, en laat ons Jerûzalems
muur opbouwen, opdat wij niet
meer eene versmaadheid zijn.
18 En ik gaf hun te kennen de hand
mijns Gods, die goed over mij geweest
was, als ook de woorden des Konings,
welke hij tot mij gesproken had. Toen
zeiden zij: Laat ons op zijn, dat wij
bouwen; en zij sterkten hunne handen
ten goede.
19 Als nu Saneballat, de Horoniet, en
Tobía, de Ammonitische knecht, en
Gesem, de Arabier, dit hoorden, zoo
bespotten zij ons, en verachtten ons;
en zij zeiden: Wat is dit voor een ding,
dat gijlieden doet? wilt gijlieden tegen
den Koning rebelléren?
20 Toen gaf ik hun tot antwoord, en
zeide tot hen: God van den hemel, die
zal het ons doen gelukken, en wij, zijne
knechten, zullen ons opmaken en bouwen;
maar gijlieden hebt geen deel, noch
geregtigheid, noch gedachtenis in Jerûzalem.

HET 3 CAPITTEL.

EN Eliásib, de hoogepriester, maakte
zich op met zijne broederen, de
priesters, en zij bouwden de schaapspoort;
zij heiligden dezelve, en rigtten
hare deuren op; ja zij heiligden die tot
aan den toren Mea, tot aan den toren
Hanáneël.
2 En aan zijne hand bouwden de mannen
van Jericho; ook bouwde aan zijne
hand Zacchur, de zoon van Imri.
3 De vischpoort nu bouwden de kinderen
van Senáä; zij zolderden die, en
rigtten hare deuren op, *met* hare sloten
en hare grendelen.

4 En aan hunne hand verbeterde Merémoth, de zoon van Uría, den zoon van Koz; en aan hunne hand verbeterde Mesullam, de zoon van Beréchia, den zoon van Mesezábeël; en aan hunne hand verbeterde Zadok, zoon van Báëna.
5 Voorts aan hunne hand verbeterden de Thekoïten; maar hunne voortreffelijken bragten hunnen hals niet tot de dienst huns Heeren.
6 En de oude poort verbeterden Jóiada, de zoon van Paséah, en Mesullam, de zoon van Besódia; zij zolderden die, en rigtten hare deuren op, met hare sloten en hare grendelen.
7 En aan hunne hand verbeterden Melátia, de Gibeoniet, en Jadon de Meronothiet, de mannen van Gíbeon en van Mizpa, tot aan den stoel des landvoogds aan deze zijde der rivier.
8 Aan zijne hand verbeterde Uzíël, de zoon van Harhóia, *een* der goudsmeden, en aan zijne hand verbeterde Hanánia, de zoon van een' der apothekers; en zij lieten Jerûzalem tot aan den breeden muur.
9 En aan hunne hand verbeterde Refáia, de zoon van Hur, overste des halven deels van Jerûzalem.
10 Voorts aan hunne hand verbeterde Jedáia, de zoon van Harûmaf, en tegen over zijn huis; en aan zijne hand verbeterde Hattus, de zoon van Hasábneia.
11 De andere mate verbeterde Malchía, de zoon van Harim, en Hasub, de zoon van Pahat-Moab; daartoe den bakovenstoren.
12 En aan zijne hand verbeterde Sallum, de zoon van Lohes, overste van het *andere* halve deel van Jerûzalem, hij en zijne dochteren.
13 De dalpoort verbeterde Hanun, en de inwoners van Zanóah; zij bouwden die, en rigtten hare deuren op, *met* hare sloten en hare grendelen; daartoe duizend ellen aan den muur, tot aan de mistpoort.
14 De mistpoort nu verbeterde Malchía, de zoon van Rechab, overste van het deel Beth-Chérem; hij bouwde die, en rigtte hare deuren op, *met* hare sloten en hare grendelen.
15 En de fonteinpoort verbeterde Sallum, de zoon van Kol-Hoze, overste van het deel van Mizpa; hij bouwde en overdekte dezelve, en rigtte hare deuren op, *met* hare sloten en hare grendelen; daartoe den muur van den vijver Schelach bij des Konings hof, en tot aan de trappen, die afgaan van Davids stad.
16 Na hem verbeterde Nehemía, de zoon van Azbuk, overste van het halve deel van Beth-Zur, tot tegen over Davids graven, en tot aan den gemaakten vijver, en tot aan het huis der helden.
17 Na hem verbeterden de Leviten, Rehum, de zoon van Bani; aan zijne hand verbeterde Hasábia, de overste van het halve deel van Kehíla, in zijn deel.
18 Na hem verbeterden hunne broederen, Bavai, de zoon van Hénadad, de overste van het *andere* halve deel van Kehíla.
19 Aan zijne hand verbeterde Ezer, de zoon van Jésua, de overste van Mizpa, eene andere maat, tegen over den opgang naar het wapenhuis, aan den hoek.
20 Na hem verbeterde zeer vurig Baruch, de zoon van Zabbai, eene andere maat; van den hoek tot aan de deur van het huis van Eliásib, den hoogepriester.
21 Na hem verbeterde Merémoth, de zoon van Uría, den zoon van Koz, eene andere maat; van de huisdeur van Eliásib af, tot aan het einde van Eliásibs huis.
22 En na hem verbeterden de priesters, wonende in de vlakke velden.
23 Daarna verbeterde Benjamin, en Hasub, tegen hun huis over. Na hem verbeterde Azária, de zoon van Maäséia, den zoon van Hanánia, bij zijn huis.
24 Na hem verbeterde Binnui, de zoon van Hénadad, eene andere maat; van het huis van Azária tot aan den hoek en tot aan het punt:
25 Palal, de zoon van Uzai, tegen den hoek, en den hoogen toren over, die van des Konings huis uitsteekt, die bij den voorhof der gevangenis is; na hem Pedáia, de zoon van Parhos;
26 De Nethínim nu, *die* in Ofel woonden, tot tegen over de waterpoort aan het oosten, en den uitstekenden toren.
27 Daarna verbeterden de Thekoïten eene andere maat; tegen over den grooten uitstekenden toren, en tot aan den muur van Ofel.
28 Van boven de paardenpoort verbeterden de priesters, een iegelijk tegen zijn huis over.
29 Daarna verbeterde Zadok, de zoon van Immer, tegen zijn huis over. En na hem verbeterde Semáia, de zoon van Sechánia, de bewaarder van de oostpoort.
30 Na hem verbeterde Hanánia, de zoon van Selémia, en Hanun, de zoon van Zalaf, de zesde, eene andere maat. Na hem verbeterde Mesullam, de zoon van Beréchia, tegen zijne kamer over.

31 Na hem verbeterde Malchía, de zoon eens goudsmids, tot aan het huis der Nethínim en der kruideniers, tegen over de poort van Mifkad, en tot de opperzaal van het punt.
32 En tusschen de opperzaal van het punt tot de schaapspoort toe, verbeterden de goudsmeden en de kruideniers.

HET 4 CAPITTEL.

MAAR het geschiedde, als Saneballat gehoord had, dat wij den muur bouwden, zoo ontstak hij, en werd zeer toornig; en hij bespotte de Joden,
2 En sprak in de tegenwoordigheid van zijne broederen en van het heir van Samaria, en zeide: Wat doen deze aamechtige Joden? zal men hen laten geworden? zullen zij offeren? zullen zij het in een' dag voleindigen? zullen zij de steenen uit de stofhoopen levend maken, daar zij verbrand zijn?
3 En Tobía, de Ammoniet, was bij hem, en zeide: Al is het, dat zij bouwen, zoo daar een vos op kwame, hij zou hunnen steenen muur wel verscheuren.
4 Hoor, ô onze God, dat wij zeer veracht zijn, en keer hunne versmaadheid weder op hun hoofd, en geef hen over tot eenen roof in een land der gevangenis;
5 En dek hunne ongeregtigheid niet toe; en hunne zonde worde niet uitgedelgd van voor uw aangezigt, want zij hebben *u* getergd, *staande* tegen over de bouwlieden.
6 Doch wij bouwden den muur, zoodat de gansche muur zamengevoegd werd tot zijne helft toe; want het hart des volks was om te werken.
7 En het geschiedde, als Saneballat, en Tobía, en de Arabieren, en de Ammoniten, en de Asdoditen hoorden, dat de verbetering aan de muren van Jerûzalem toenam, dat de scheuren begonnen gestopt te worden, zoo ontstaken zij zeer;
8 En zij maakten allen zamen eene verbindtenis, dat zij zouden komen om tegen Jerûzalem te strijden, en eene verbijstering daarin te maken.
9 Maar wij baden tot onzen God, en zetteden wacht tegen hen, dag en nacht, hunnent halve.
10 Toen zeide Juda: De kracht der dragers is vervallen, en des stofs is veel, zoodat wij aan den muur niet zullen kunnen bouwen.
11 Nu hadden onze vijanden gezegd: Zij zullen het niet weten, noch zien, tot dat wij in het midden van hen komen, en hen doodslaan; alzoo zullen wij het werk doen ophouden.
12 En het geschiedde, als de Joden, die bij hen woonden, kwamen, dat zij het ons *wel* tienmaal zeiden, uit al de plaatsen, *door* welke gij tot ons wederkeert.
13 Daarom zette ik in de benedenste plaatsen achter den muur, *en* op de hoogten, en ik zette het volk naar de geslachten, met hunne zwaarden, hunne spiesen en hunne bogen.
14 En ik zag toe, en maakte mij op, en zeide tot de edelen, en tot de overheden, en tot het overige des volks: Vreest niet voor hun aangezigt; denkt aan dien grooten en vreesselijken Heer, en strijdt voor uwe broederen, uwe zonen en uwe dochteren, uwe vrouwen en uwe huizen.
15 Daarna geschiedde het, als onze vijanden hoorden, dat het ons bekend was geworden, en God hunnen raad te niet gemaakt had, zoo keerden wij allen weder tot den muur, een iegelijk tot zijn werk.
16 En het geschiedde van dien dag af, dat de helft mijner jongens doende waren aan het werk, en de helft van hen hielden en de spiesen, de schilden, en de bogen, en de pantsiers; en de oversten waren achter het gansche huis van Juda.
17 Die aan den muur bouwden, en die den last droegen, *en* die oplaadden, waren, een ieder met zijne eene hand doende aan het werk, en de andere hield het geweer.
18 En de bouwers hadden een iegelijk zijn zwaard aan zijne lendenen gegord, en bouwden; maar die met de bazuin blies, was bij mij.
19 En ik zeide tot de edelen, en tot de overheden, en tot het overige des volks: Het werk is groot en wijd; en wij zijn op den muur afgezonderd, de een ver van den ander';
20 Ter plaats, waar gij het geluid der bazuin zult hooren, daarheen zult gij u tot ons verzamelen: onze God zal voor ons strijden.
21 Alzoo waren wij doende aan het werk; en de helft van hen hielden de spiesen, van het opgaan des dageraads tot het voortkomen der sterren toe.
22 Ook zeide ik te dier tijd tot het volk: Een iegelijk vernachte met zijnen jongen binnen Jerûzalem; opdat zij ons des nachts ter wacht zijn, en des daags aan het werk.
23 Voorts noch ik, noch mijne broederen, noch mijne jongelingen, noch de

mannen van de wacht, die achter mij
waren, wij trokken onze kleederen uit;
een iegelijk *had* zijn geweer *en* water.

HET 5 CAPITTEL.

MAAR het geroep des volks en hunner vrouwen was groot, tegen
hunne broederen, de Joden.
2 Want er waren, die zeiden: Onze zonen, en onze dochteren, wij zijn velen;
daarom hebben wij koren opgenomen,
opdat wij eten en leven.
3 Ook waren er, die zeiden: Wij verpanden onze akkers, en onze wijngaarden, en onze huizen, opdat wij in dezen
honger koren mogen opnemen.
4 Desgelijks waren er, die zeiden: Wij
hebben geld ontleend tot des Konings
cijns, *op* onze akkers en onze wijngaarden.
5 Nu is toch ons vleesch als het vleesch
onzer broederen, onze kinderen zijn als
hunne kinderen; en ziet, wij onderwerpen onze zonen en onze dochteren tot
dienstknechten; ja daar zijn eenige van
onze dochteren onderworpen, dat zij in
de magt onzer handen niet zijn; en anderen hebben onze akkers en onze wijngaarden.
6 Toen ik nu hun geroep en deze woorden hoorde, ontstak ik zeer.
7 En mijn hart beraadslaagde in mij;
daarna twistte ik met de edelen, en met
de overheden, en zeide tot hen: Gijlieden vordert eenen last, een iegelijk van
zijnen broeder. Voorts beleide ik eene
groote vergadering tegen hen.
8 En ik zeide tot hen: Wij hebben onze broederen, de Joden, die aan de Heidenen verkocht waren, naar ons vermogen wedergekocht; en zoudt gijlieden
ook uwe broederen verkoopen, of zouden zij aan ons verkocht worden? Toen
zwegen zij, en vonden geen antwoord.
9 Voorts zeide ik: De zaak is niet goed,
welke gijlieden doet; zoudt gij niet
wandelen in de vreeze onzes Gods, om
de versmading der Heidenen, onze vijanden?
10 Ik, mijne broederen, en mijne jongens, vorderen wij ook geld en koren
van hen? laat ons toch dezen last nalaten.
11 Geeft hun toch als heden weder
hunne akkers, hunne wijngaarden, hunne olijfgaarden en hunne huizen, en het
honderdste *deel* van het geld, en van het
koren, den most en de olie, die gij hun
hebt afgevorderd.
12 Toen zeiden zij: Wij zullen het wedergeven, en van hen niets zoeken; wij
zullen alzoo doen, als gij zegt. En ik
riep de priesters, en deed hen zweren,
dat zij doen zouden naar dit woord.
13 Ook schudde ik mijnen boezem uit,
en zeide: Alzoo schudde God uit allen
man, die dit woord niet zal bevestigen,
uit zijn huis en uit zijnen arbeid, en hij
zij alzoo uitgeschud en ledig. En de
gansche gemeente zeide: Amen, en zij
prezen den HEER. En het volk deed
naar dit woord.
14 Ook van dien dag af, dat hij mij bevolen heeft hun landvoogd te zijn in het
land Juda, van het twintigste jaar af,
tot het twee en dertigste jaar van den
Koning Arthahsasta, zijnde twaalf jaren, heb ik met mijne broederen, het
brood des landvoogds niet gegeten.
15 En de vorige landvoogden, die vóór
mij geweest zijn, hebben het volk bezwaard, en van hen genomen aan brood
en wijn, daarna veertig zilveren sikkelen: ook heerschten hunne jongens over
het volk; maar ik heb alzoo niet gedaan,
om der vreeze Gods wil.
16 Daartoe heb ik ook aan het werk
dezes muurs verbeterd; en wij hebben
geen land gekocht; en al mijne jongens
zijn aldaar verzameld geweest tot het
werk.
17 Ook zijn van de Joden en van de
overheden honderd en vijftig man, en
die van de Heidenen, welke rondom ons
zijn, tot ons kwamen, aan mijne tafel
geweest.
18 En hetgeen voor éénen dag bereid
werd, was een os *en* zes uitgelezene
schapen, ook werden mij vogelen bereid, en binnen tien dagen van allen
wijn zeer veel; nog heb ik bij dezen het
brood des landvoogds niet gezocht, omdat de dienstbaarheid zwaar was over
dit volk.
19 Gedenk aan mij, mijn God, ten goede, alles, wat ik aan dit volk gedaan
heb.

HET 6 CAPITTEL.

VOORTS is het geschied, als van
Saneballat, en Tobía, en van Gesem, den Arabier, en van onze andere
vijanden gehoord was, dat ik den muur
gebouwd had, en dat geene scheur daarin
was overgelaten; ook had ik tot dezen
tijd toe de deuren niet opgezet in de
poorten;
2 Zoo zond Saneballat, en Gesem, tot
mij, om te zeggen: Kom en laat ons zamen vergaderen in de dorpen, in het dal
Ono. Maar zij dachten mij kwaad te
doen.
3 En ik zond boden tot hen, om te zeggen: Ik doe een groot werk, zoo dat ik

niet zal kunnen afkomen; waarom zou
dit werk ophouden, terwijl ik het zou
nalaten en tot ulieden afkomen?
4 Zij zonden nu *wel* viermaal tot mij,
op dezelfde wijze. En ik antwoordde
hun op dezelfde wijze.
5 Toen zond Sanballat tot mij op de-
zelfde wijze, ten vijfdemaal, zijnen
jongen, met eenen openen brief in zijne
hand.
6 Daarin was geschreven: Het is onder
de volken gehoord, en Gasmu zegt: Gij
en de Joden denkt te rebelléren; daarom
bouwt gij den muur, en gij zult hun ten
Koning zijn, naar dat deze zaken zijn.
7 Dat gij ook Profeten hebt besteld, om
van u te Jerûzalem uit te roepen, zeg-
gende: Hij is Koning in Juda. Nu zal
het van den Koning gehoord worden,
naar dat deze zaken zijn; kom dan nu,
en laat ons zamen raadslaan.
8 Doch ik zond tot hem, om te zeggen:
Daar is van alzulke zaken, als gij zegt,
niets geschied; maar gij versiert ze uit
uw hart.
9 Want zij allen zochten ons vreesach-
tig te maken, zeggende: Hunne handen
zullen van het werk aflaten, dat het niet
zal gedaan worden: nu dan sterk mijne
handen.
10 Als ik nu kwam in het huis van
Semáia, den zoon van Deláia, den zoon
van Mehethâbeël, (hij nu was besloten)
zoo zeide hij: Laat ons zamen komen in
het huis Gods, in het midden des tem-
pels, en laat ons de deuren des tempels
toesluiten, want zij zullen komen om u
te dooden, ja bij nacht zullen zij komen,
om u te dooden.
11 Maar ik zeide: Zou een man, als ik
vlieden? en wie is er, zijnde als ik, die
in den tempel zou gaan, dat hij levend
bleve? Ik zal er niet ingaan.
12 Want ik merkte, en ziet, God had
hem niet gezonden; maar hij sprak deze
profetie tegen mij, omdat Tobía en Sane-
ballat hem gehuurd hadden.
13 Daarom was hij gehuurd, opdat ik
zou vreezen, en alzoo doen, en zondigen;
opdat zij iets zouden hebben tot eenen
kwaden naam, opdat zij mij zouden
honen.
14 Gedenk, mijn God, aan Tobía en
aan Saneballat, naar deze zijne werken;
en ook aan de Profetes Noádia, en aan
de andere Profeten, die mij gezocht
hebben vreesachtig te maken.
15 De muur nu werd volbragt, op den
vijf en twintigsten van Elul, in twee en
vijftig dagen.
16 En het geschiedde, als al onze vij-
anden *dit* hoorden, zoo vreesden al de
Heidenen, die rondom ons waren, en zij
vervielen zeer in hunne oogen; want zij
merkten, dat dit werk van onzen God
gedaan was.
17 Ook schreven in die dagen edelen
van Juda vele brieven, die naar Tobía
gingen; en die van Tobía kwamen tot
hen.
18 Want velen in Juda hadden hem ge-
zworen, omdat hij was een schoonzoon
van Secánia, den zoon van Arah; en
zijn zoon Jóhanan had genomen de
dochter van Mesullam, den zoon van
Beréchia.
19 Ook verhaalden zij zijne goeddadig-
heden voor mijn aangezigt, en mijne
woorden bragten zij uit tot hem. Tobía
dan zond brieven, om mij vreesachtig te
maken.

HET 7 CAPITTEL.

VOORTS geschiedde het, als de muur
gebouwd was, dat ik de deuren op-
rigtte, en de portiers, en de zangers, en
de Leviten werden besteld.
2 En ik gaf bevel aan mijnen broeder
Hanáni, en aan Hanánia, den overste
van den burg te Jerûzalem, want hij
was als een man van getrouwigheid, en
Godvreezende boven velen.
3 En ik zeide tot hen: Laat de poorten
van Jerûzalem niet geopend worden, tot
dat de zon heet wordt, en terwijl zij daar
bijstaan, laat hen de deuren sluiten, be-
tast gij ze dan; en dat men wachten zet-
te, inwoners van Jerûzalem, een iegelijk
op zijne wacht, en een iegelijk tegen zijn
huis over.
4 De stad nu was wijd van ruimte en
groot, doch des volks was weinig daar
binnen; en de huizen waren niet ge-
bouwd.
5 Zoo gaf mijn God in mijn hart, dat
ik de edelen, en de overheden, en het
volk verzamelde, om de geslachten te
rekenen; en ik vond het geslacht-regis-
ter dergenen, die in het eerst waren
opgetogen, en vond daarin geschreven
aldus:
6 Dit zijn de kinderen van het land-
schap, die optogen uit de gevangenis der
weggevoerden, die Nebukadnézar, Ko-
ning van Babel, weggevoerd had, en *die*
wedergekeerd zijn naar Jerûzalem en
naar Juda, een iegelijk tot zijne stad;
7 Welke kwamen met Zerûbbábel,
Jésua, Nehémia, Azária, Raämia, Na-
hamáni, Mórdechai, Bilsan, Mispéreth,
Bigvai, Nehum *en* Bäëna. *Dit* is het
getal der mannen van het volk van
Israël.

8 De kinderen van Paros waren twee duizend honderd twee en zeventig.
9 De kinderen van Sefátia, drie honderd twee en zeventig.
10 De kinderen van Arach, zes honderd twee en vijftig.
11 De kinderen van Pahat-Moab, van de kinderen van Jésua en Joab, twee duizend acht honderd *en* achttien.
12 De kinderen van Elam, duizend twee honderd vier en vijftig.
13 De kinderen van Zattu, acht honderd vijf en veertig.
14 De kinderen van Zakkai, zeven honderd en zestig.
15 De kinderen van Binnui, zes honderd acht en veertig.
16 De kinderen van Bebai, zes honderd acht en twintig.
17 De kinderen van Azgad, twee duizend drie honderd twee en twintig.
18 De kinderen van Adónikam, zes honderd zeven en zestig.
19 De kinderen van Bigvai, twee duizend zeven en zestig.
20 De kinderen van Adin, zes honderd vijf en vijftig.
21 De kinderen van Ater, van Hizkía, acht en negentig.
22 De kinderen van Hasum, drie honderd acht en twintig.
23 De kinderen van Bezai, drie honderd vier en twintig.
24 De kinderen van Harif, honderd en twaalf.
25 De kinderen van Gíbeon, vijf en negentig.
26 De mannen van Beth-lehem en Netófa, honderd acht en tachtig.
27 De mannen van Anáthoth, honderd acht en twintig.
28 De mannen van Beth-Azmáveth, twee en veertig.
29 De mannen van Kirjath-Jeárim, Cefíra en Beëroth, zeven honderd drie en veertig.
30 De mannen van Rama en Gaba, zes honderd een en twintig.
31 De mannen van Michmas, honderd twee en twintig.
32 De mannen van Beth-el en Ai, honderd drie en twintig.
33 De mannen van het andere Nebo, twee en vijftig.
34 De kinderen van het andere Elam, duizend twee honderd vier en vijftig.
35 De kinderen van Harim, drie honderd en twintig.
36 De kinderen van Jericho, drie honderd vijf en veertig.
37 De kinderen van Lod, Hadid en Ono, zeven honderd een en twintig.
38 De kinderen van Senáä, drie duizend negen honderd en dertig.
39 De priesters. De kinderen van Jedáia, van het huis van Jésua, negen honderd drie en zeventig.
40 De kinderen van Immer, duizend twee en vijftig.
41 De kinderen van Pashur, duizend twee honderd zeven en veertig.
42 De kinderen van Harim, duizend *en* zeventien.
43 De Leviten. De kinderen van Jésua, van Kadmiël; van de kinderen van Hódeva, vier en zeventig.
44 De zangers. De kinderen van Asaf, honderd acht en veertig.
45 De portiers. De kinderen van Sallum, de kinderen van Ater, de kinderen van Talmon, de kinderen van Akkub, de kinderen van Hatíta, de kinderen van Sobai, honderd acht en dertig.
46 De Nethínim. De kinderen van Ziha, de kinderen van Hasúfa, de kinderen van Tabbaôth;
47 De kinderen van Keros, de kinderen van Sia, de kinderen van Padon;
48 De kinderen van Lebána, de kinderen van Hagába, de kinderen van Salmai;
49 De kinderen van Hanan, de kinderen van Giddel, de kinderen van Gahar;
50 De kinderen van Reáia, de kinderen van Rezin, de kinderen van Nekóda;
51 De kinderen van Gazzam, de kinderen van Uzza, de kinderen van Paséah;
52 De kinderen van Besai, de kinderen van Meünim, de kinderen van Nefussim;
53 De kinderen van Bakbuk, de kinderen van Hakúfa, de kinderen van Harhur;
54 De kinderen van Bazlith, de kinderen van Mehída, de kinderen van Harsa;
55 De kinderen van Barkos, de kinderen van Sísera, de kinderen van Thamah;
56 De kinderen van Nezíah, de kinderen van Hatífa.
57 De kinderen der knechten van Sálomo. De kinderen van Sotai, de kinderen van Soféreth, de kinderen van Perída;
58 De kinderen van Jáëla, de kinderen van Darkon, de kinderen van Giddel;
59 De kinderen van Sefátia, de kinderen van Hattil, de kinderen van Pochéreth van Zebáïm, de kinderen van Amon.

60 Al de Nethinim, en de kinderen der
knechten van Sálomo, waren drie hon-
derd twee en negentig.
61 Ook togen dezen op van Thel-melah,
Thel-harsa, Cherub, Addon en Immer;
maar zij konden het huis hunner vade-
ren, en hun zaad niet toonen, of zij uit
Israël waren.
62 De kinderen van Deláia, de kinderen
van Tobía, de kinderen van Nekóda, zes
honderd twee en veertig.
63 En van de priesters, de kinderen
van Habáia, de kinderen van Koz, de
kinderen van Barzillai, die eene vrouw
van de dochteren van Barzillai, den Gi-
leadiet, genomen had, en naar hunnen
naam genoemd was.
64 Dezen zochten hun geschrift, willen-
de hun geslacht rekenen, maar het werd
niet gevonden; daarom werden zij als
onreinen van het priesterdom geweerd.
65 En Hattirsátha zeide tot hen, dat zij
van de heiligste dingen niet zouden eten,
tot dat er een priester stond met Urim
en Thummim.
66 Deze gansche gemeente zamen was
twee en veertig duizend drie honderd
en zestig.
67 Behalve hunne knechten en hunne
maagden, deze waren zeven duizend,
drie honderd zeven en dertig; en zij
hadden twee honderd vijf en veertig
zangers en zangeressen.
68 Hunne paarden, zeven honderd zes
en dertig; hunne muilen, twee honderd
vijf en veertig;
69 Kemelen, vier honderd vijf en der-
tig; ezelen, zes duizend zeven honderd
en twintig.
70 Een deel nu van de hoofden der va-
deren gaven tot het werk. Hattirsátha
gaf tot den schat, aan goud, duizend
drachmen, vijftig sprengbekkens, vijf
honderd en dertig priesterrokken.
71 En *andere* van de hoofden der va-
deren gaven tot den schat des werks, aan
goud, twintig duizend drachmen, en aan
zilver, twee duizend en twee honderd
ponden.
72 En hetgeen de overigen des volks ga-
ven, was aan goud twintig duizend drach-
men, en aan zilver twee duizend mijnen,
en zeven en zestig priesterrokken.
73 En de priesters, en de Leviten, en
de portiers, en de zangers, en *sommigen*
van het volk, en de Nethínim, en gansch
Israël, woonden in hunne steden.

HET 8 CAPITTEL.

ALS nu de zevende maand aankwam,
en de kinderen Israëls in hunne
steden waren,
2 Zoo verzamelde zich al het volk als
een eenig man op de straat voor de wa-
terpoort; en zij zeiden tot Ezra, den
schriftgeleerde, dat hij het boek der wet
van Mozes zoude halen, welke de HEER
aan Israël geboden had.
3 En Ezra, de priester, bragt de wet
voor de gemeente, beide mans en vrou-
wen, en allen, die verstandig waren om
te hooren, op den eersten dag der ze-
vende maand.
4 En hij las daarin voor de straat, die
voor de waterpoort is, van het *morgen*
licht af tot den middag, voor de mannen
en vrouwen, en de verstandigen; en de
ooren van het gansche volk waren naar
het wetboek.
5 En Ezra, de scriftgeleerde, stond op
eenen hoogen houten stoel, dien zij tot
die zaak gemaakt hadden, en nevens
hem stond Mattíthia, en Sema, en Anáia,
en Uría, en Hilkía, en Maäséia, aan zijne
regterhand; en aan zijne linkerhand Pe-
dáia, en Mísaël, en Malchía, en Hasum,
en Hasbaddána, Zachária *en* Mesullam.
6 En Ezra opende het boek voor de
oogen van het gansche volk, want hij
was boven al het volk; en als hij het
opende, stond al het volk.
7 En Ezra loofde den HEER, den groo-
ten God. En al het volk antwoordde:
Amen, Amen, met opheffing hunner han-
den; en zij neigden zich, en aanbaden
den HEER, met de aangezigten ter aarde.
8 Jésua nu, en Bani, en Serébia, Jamin,
Akkub, Sábbethai, Hodía, Maäséia, Ke-
líta, Azária, Józabad, Hanan, Peláia en
de Leviten onderwezen het volk in de
wet. En het volk stond op zijne stand-
plaats.
9 En zij lazen in het boek, in de wet
Gods, duidelijk; en den zin verklarende,
zoo maakten zij, dat men het verstond
in het lezen.
10 En Nehemía, (dezelve is Hattirsá-
tha) en Ezra, de priester, de schriftge-
leerde, en de Leviten, die het volk on-
derwezen, zeiden tot al het volk: Deze
dag is den HEERE, uwen God, heilig; be-
drijft *dan* geene rouw, en weent niet:
want al het volk weende, als zij de
woorden der wet hoorden.
11 Voorts zeide hij tot hen: Gaat, eet
het vette, en drinkt het zoete, en zendt
deelen aan dengenen, voor wien niets
bereid is, want deze dag is onze Heere
heilig; zoo bedroeft u niet, want de blijd-
schap des HEEREN, die is uwe sterkte.
12 En de Leviten stilden al het volk,
zeggende: Zwijgt, want deze dag is hei-
lig, daarom bedroeft u niet.

13 Toen ging al het volk henen om te
eten, en om te drinken, en om deelen
te zenden, en om groote blijdschap te
maken; want zij hadden de woorden
verstaan, welke men hun had bekend
gemaakt.
14 En des anderen daags verzamelden
zich de hoofden der vaderen van het
gansche volk, de priesters en de Leviten,
tot Ezra, den schriftgeleerde, en dat, om
verstand te bekomen in de woorden der
wet.
15 En zij vonden in de wet geschreven,
dat de HEER door de hand van Mozes
geboden had, dat de kinderen Israëls in
loofhutten zouden wonen, op het feest
in de zevende maand;
16 En dat zij het zouden luidbaar ma-
ken, en eene stem laten doorgaan door
al hunne steden, en te Jerûzalem, zeg-
gende: Gaat uit op het gebergte, en haalt
takken van olijfboomen, en takken van
andere olieachtige boomen, en takken
van mirtenboomen, en takken van palm-
boomen, en takken van *andere* digte
boomen, om loofhutten te maken, als er
geschreven is.
17 Alzoo ging het volk uit en zij haal-
den die, en maakten zich loofhutten,
een iegelijk op zijn dak, en in hunne
voorhoven, en in de voorhoven van Gods
huis, en op de straat der waterpoort, en
op de straat van Efraïms poort.
18 En de gansche gemeente dergenen,
die uit de gevangenis waren wedergeko-
men, maakten loofhutten, en woonden
in die loofhutten; want de kinderen Is-
raëls hadden alzoo niet gedaan sedert de
dagen van Jésua, den zoon van Nun,
tot op dezen dag toe; en er was zeer
groote blijdschap.
19 En men las in het wetboek Gods dag
bij dag, van den eersten dag tot den
laatsten dag. En zij hielden het feest
zeven dagen, en op den achtsten dag den
verbodsdag, naar het regt.

HET 9 CAPITTEL.

VOORTS op den vier en twintigsten
dag dezer maand verzamelden zich
de kinderen Israëls met vasten en met
zakken, en aarde was op hen.
2 En het zaad Israëls scheidde zich af
van alle vreemden. En zij stonden en
deden belijdenis van hunne zonden en
hunner vaderen ongeregtigheden.
3 Want als zij opgestaan waren op
hunne standplaats, zoo lazen zij in het
wetboek des HEEREN, huns Gods, een
vierde deel van den dag, en op een *ander*
vierde deel deden zij belijdenis, en aan-
baden den HEER, hunnen God.
4 Jésua nu, en Bani, Kadmiël, Sebânia,
Bunni, Sérebia, Bani, *en* Chenâni, ston-
den op het hooge gestoelte der Leviten,
en riepen met luide stem tot den HEER,
hunnen God;
5 En de Leviten, Jésua, en Kadmiël,
Bani, Hasâbneia, Sérebia, Hodía, Se-
bânia, Pethâhia, zeiden: Staat op, looft
den HEER, uwen God, van eeuwigheid
tot in eeuwigheid; en men love den naam
uwer heerlijkheid, die verhoogd is boven
allen lof en prijs.
6 Gij zijt die HEER alleen, gij hebt ge-
maakt den hemel, den hemel der heme-
len, en al derzelver heir, de aarde en al
wat daarop is, de zeeën en al wat daar-
in is, en gij maakt die allen levend; en
het heir der hemelen aanbidt u.
7 Gij zijt die HEER, de God, die Abram
hebt verkoren, en hem uit Ur der Chal-
deën uitgevoerd; en gij hebt zijnen naam
gesteld Abraham.
8 En gij hebt zijn hart getrouw gevon-
den voor uw aangezigt, en hebt een ver-
bond met hem gemaakt, dat gij zoudt
geven het land der Kanaäniten, der Het-
hiten, der Amoriten, en der Fereziten,
en der Jebusiten, en der Girgasiten, dat
gij het aan zijn zaad zoudt geven; en gij
hebt uwe woorden bevestigd, omdat gij
regtvaardig zijt.
9 En gij hebt aangezien de ellende on-
zer vaderen in Egypte, en gij hebt hun
geroep gehoord aan de Schelfzee;
10 En gij hebt teekenen en wonderen
gedaan aan Faraö, en aan al zijne knech-
ten, en aan al het volk zijns lands, want
gij wist, dat zij trotschelijk tegen hen
handelden; en gij hebt u eenen naam
gemaakt, als het is te dezen dage.
11 En gij hebt de zee voor hun aange-
zigt gekliefd, dat zij in het midden der
zee op het drooge zijn doorgegaan; en
hunne vervolgers hebt gij in de diepten
geworpen, als eenen steen in sterke
wateren.
12 En gij hebt hen des daags geleid
met eene wolkkolom, en des nachts met
eene vuurkolom, om hen te lichten op
den weg, waarop zij zouden wandelen.
13 En gij zijt nedergedaald op den berg
Sinaï, en hebt met hen gesproken uit den
hemel; en gij hebt hun gegeven regt-
matige regten, en getrouwe wetten,
goede inzettingen en geboden.
14 En gij hebt hun uwen heiligen Sab-
bath bekend gemaakt; en gij hebt hun
geboden, en inzettingen en eene wet be-
volen, door de hand van uwen knecht
Mozes.
15 En gij hebt hun brood uit den he-

mel gegeven voor hunnen honger, en
hun water uit de steenrots voortgebragt
voor hunnen dorst; en gij hebt tot hen
gezegd, dat zij zouden ingaan om te er-
ven het land, waarover gij uwe hand
ophieft, dat gij het hun zoudt geven.
16 Maar zij en onze vaders hebben trot-
schelijk gehandeld, en zij hebben hun-
nen nek verhard, en niet gehoord naar
uwe geboden;
17 En zij hebben geweigerd te hooren,
en niet gedacht aan uwe wonderen, die
gij bij hen gedaan hadt, en hebben hun-
nen nek verhard, en in hunne weder-
spannigheid een hoofd gesteld, om we-
der te keeren tot hunne dienstbaarheid.
Doch gij, een God van vergevingen,
genadig en barmhartig, langmoedig en
groot van weldadigheid, hebt hen even-
wel niet verlaten.
18 Zelfs, als zij zich een gegoten kalf
gemaakt hadden, en gezegd: Dit is uw
God, die u uit Egypte heeft opgevoerd,
en groote lasteren gedaan hadden;
19 Hebt gij hen nogtans door uwe groo-
te barmhartigheid niet verlaten in de
woestijn; de wolkkolm week niet van
hen des daags, om hen op den weg te
leiden, noch de vuurkolom des nachts,
om hen te lichten, en dat, op den weg,
waarop zij zouden wandelen.
20 En gij hebt uwen goeden Geest ge-
geven om hen te onderwijzen; en uw
man hebt gij niet geweerd van hunnen
mond, en water hebt gij hun gegeven
voor hunnen dorst.
21 Alzoo hebt gij hen veertig jaar on-
derhouden in de woestijn; zij hebben
geen gebrek gehad; hunne kleederen
zijn niet verouderd, en hunne voeten
niet gezwollen.
22 Voorts hebt gij hun Koningrijken
en volken gegeven, en hebt hen ver-
deeld in hoeken. Alzoo hebben zij er-
felijk bezeten het land van Sihon, te
weten, het land des Konings van Hes-
bon, en het land van Og, Koning van
Basan.
23 Gij hebt ook hunne kinderen ver-
menigvuldigd, als de sterren des hemels;
en gij hebt ze gebragt in het land, waar-
van gij tot hunne vaderen hadt gezegd,
dat zij zouden ingaan om het erfelijk te
bezitten.
24 Alzoo zijn de kinderen daarin geko-
men, en hebben dat land erfelijk inge-
nomen; en gij hebt de inwoners des
lands, de Kanaäniten, voor hun aange-
zigt te ondergebragt, en hebt hen in
hunne hand gegeven, mitsgaders der-
zelver Koningen en de volken des lands,
om daarmede te doen naar hun welge-
vallen.
25 En zij hebben vaste steden en een
vet land ingenomen, en erfelijk bezeten,
huizen vol van alle goed, uitgehouwene
bornputten, wijngaarden, olijfgaarden
en boomen van spijze, in menigte; en
zij hebben gegeten, en zijn zat en vet
geworden, en hebben in wellust geleefd,
door uwe groote goedigheid.
26 Maar zij zijn wederspannig gewor-
den, en hebben tegen u gerebelleerd,
en uwe wet achter hunnen rug gewor-
pen, en uwe Profeten gedood, die tegen
hen betuigden, om hen te doen weder-
keeren tot u; alzoo hebben zij groote
lasteren gedaan.
27 Daarom hebt gij ze gegeven in de
hand hunner benaauwers, die hen be-
naauwd hebben; maar als zij in den
tijd hunner benaauwdheid tot u riepen,
hebt gij van den hemel gehoord, en hun
naar uwe groote barmhartigheden ver-
lossers gegeven, die hen uit de hand
hunner benaauwers verlosten.
28 Maar als zij rust hadden, keerden
zij weder om kwaad te doen, voor uw
aangezigt; zoo verliet gij hen in de
hand hunner vijanden, dat zij over hen
heerschten: als zij zich dan bekeerden,
en u aanriepen, zoo hebt gij ze van den
hemel gehoord, en hebt hen naar uwe
barmhartigheden tot vele tijden uitge-
rukt.
29 En gij hebt tegen hen betuigd, om
hen te doen wederkeeren tot uwe wet;
maar zij hebben trotschelijk gehandeld,
en niet gehoord naar uwe geboden, en
tegen uwe regten, tegen dezelve hebben
zij gezondigd, door welke een mensch,
die ze doet, leven zal; en zij hebben
hunnen schouder terug getogen, en hun-
nen nek verhard, en niet gehoord.
30 Doch gij vertoogt het vele jaren
over hen, en betuigdet tegen hen door
uwen Geest, door de dienst uwer Profe-
ten; maar zij neigden het oor niet;
daarom hebt gij hen gegeven in de hand
van de volken der landen.
31 Doch door uwe groote barmhartig-
heden hebt gij ze niet vernield, noch
hen verlaten; want gij zijt een genadig
en barmhartig God.
32 Nu dan, ô onze God, gij groote, gij
magtige, en gij vreesselijke God, die
het verbond en de weldadigheid houdt,
laat voor uw aangezigt niet gering zijn
al de moeite, die ons getroffen heeft,
onze Koningen, onze vorsten, en onze
priesters, en onze Profeten, en onze
vaderen, en uw gansche volk, van de

dagen der Koningen van Assur af tot op dezen dag.
33 Doch gij zijt regtvaardig, in alles, wat ons overkomen is; want gij hebt trouwelijk gehandeld, maar wij hebben goddelooslijk gehandeld;
34 En onze Koningen, onze vorsten, onze priesters en onze vaders hebben uwe wet niet gedaan; en zij hebben niet geluisterd naar uwe geboden, en naar uwe getuigenissen, welke gij tegen hen betuigdet.
35 Want zij hebben u niet gediend in hun Koningrijk, en in uw menigvuldig goed, dat gij hun gaaft, en in het wijde en het vette land, dat gij voor hun aangezigt gegeven hadt; en zij hebben zich niet bekeerd van hunne booze werken.
36 Zie, wij zijn heden knechten; ja het land, dat gij aan onze vaders gegeven hebt, om de vrucht daarvan; en het goede daarvan te eten, zie, daarin zijn wij knechten.
37 En het vermenigvuldigt zijne inkomste voor de Koningen, die gij over ons gesteld hebt, om onzer zonden wil; en zij heerschen over onze ligchamen en over onze beesten, naar hun welgevallen: alzoo zijn wijn in groote benaauwdheid.
38 En in dit alles maken wij een vast *verbond* en schrijven het, en onze vorsten, onze Leviten *en* onze priesters zullen het verzegelen.

HET 10 CAPITTEL.

TOT de verzegelingen nu waren: Nehemía Hattirsátha, zoon van Hachália, en Zidkía,
2 Seráia, Azária, Jeremía,
3 Pashur, Amária, Malchía,
4 Hattus, Sebánia, Malluch,
5 Harim, Merémoth, Obádia,
6 Daniël, Ginnethon, Baruch,
7 Mesullam, Abía, Mijámin,
8 Maäzia, Bilgai, Semáia. Dit waren de priesters.
9 En de Leviten, namelijk: Jésua, zoon van Azánia, Binnui; van de zonen van Hénadad, Kadmiël;
10 En hunne broeders: Sebánia, Hodía, Kelíta, Peláia, Hanan,
11 Micha, Rehob, Hasábia,
12 Zakkur, Sérebia, Sebánia,
13 Hodía, Bani, Benínu.
14 De hoofden des volks: Paros, Pahath-Moab, Elam, Zattu, Bani,
15 Bunni, Azgad, Bebai,
16 Adónia, Bigvai, Adin,
17 Ater, Hizkía, Azzur,
18 Hodía, Hasum, Bezai,
19 Harif, Anáthoth, Nebai,
20 Magpías, Mesullam, Hezir,
21 Mesezábeël, Zadok, Jaddúa,
22 Pelátia, Hanan, Anáia,
23 Hosea, Hanánia, Hassub,
24 Hallóhes, Pilha, Sobek,
25 Rehum, Hasábna, Maäséia,
26 En Ahía, Hanan, Anan,
27 Malluch, Harim, Bääna.
28 En het overige des volks, de priesters, de Leviten, de portiers, de zangers, de Nethínim, en al wie zich van de volken der landen had afgeschieden tot Gods wet, hunne vrouwen, hunne zonen en hunne dochteren, al wie wetenschap *en* verstand had;
29 Die hielden zich aan hunne broederen, hunne voortreffelijken, en kwamen in den vloek en in den eed, dat zij zouden wandelen in de wet Gods, die gegeven is door de hand van den knecht Gods Mozes; en dat zij zouden houden, en dat zij zouden doen al de geboden des HEEREN, onzes Heeren, en zijne regten en zijne inzettingen;
30 En dat wij onze dochteren niet zouden geven aan de volken des lands, noch hunne dochteren nemen voor onze zonen.
31 Wanneer ook de volken des lands waren en alle koren op den Sabbathdag brengen, om te verkoopen, dat wij op den Sabbath, of op eenen *anderen* heiligen dag van hen niet zouden nemen, en dat wij het zevende jaar zouden vrij laten, mitsgaders allerhande bezwaarnis.
32 Voorts zetteden wij ons geboden op, ons opleggende een derde eel van eenen sikkel in het jaar, tot de dienst van het huis onzes Gods;
33 Tot het brood der toerigting, en het gedurig spijsoffer, en tot het gedurig brandoffer, der Sabbathen, der nieuwe maanden, tot de gezette hoogtijden, en tot de heilige dingen, en tot de zondofferen, om verzoening te doen over Israël; en *tot* alle werk van het huis onzes Gods.
34 Ook wierpen wij de loten, onder de priesters, de Leviten en het volk, over het offer van hout, dat men brengen zou ten huize onzes Gods, naar het huis onzer vaderen, op bestemde tijden, jaar op jaar, om te branden op den altaar des HEEREN, onzes Gods, gelijk het in de wet geschreven is;
35 Dat wij ook de eerstelingen onzes lands en de eerstelingen van alle vrucht van al het geboomte, jaar op jaar, zouden brengen ten huize des HEEREN;
36 En de eerstgeborenen onzer zonen

en onzer beesten, gelijk het in de wet geschreven is; en dat wij de eerstgeborenen onzer runderen en onzer schapen zouden brengen ten huize onzes Gods, tot de priesters, die in het huis onzes Gods dienen.
37 En dat wij de eerstelingen onzes deegs, en onze hefofferen, en de vrucht van alle boomen, most en olie, zouden brengen tot de priesters, in de kameren van het huis onzes Gods, en de tienden onzes lands tot de Leviten; en dat dezelve Leviten de tienden zouden hebben in alle steden onzer landbouwerij;
38 En dat er een priester, een zoon van Aäron, bij de Leviten zou zijn, als de Leviten de tienden ontvangen; en dat de Leviten de tienden der tienden zouden opbrengen ten huize onzes Gods, in de kameren van het schathuis.
39 Want de kinderen Israëls en de kinderen van Levi moeten hefoffer van koren, most en olie in de kameren brengen, omdat aldaar de vaten des heiligdoms zijn, en de priesters, die dienen, en de portiers, en de zangers; dat wij alzoo het huis onzes Gods niet zouden verlaten.

HET 11 CAPITTEL.

VOORTS woonden de oversten des volks te Jerûzalem; maar het overige des volks wierpen loten, om uit tien éénen uit te brengen, die in de heilige stad Jerûzalem zou wonen, en negen deelen in de *andere* steden.
2 En het volk zegende al de mannen, die vrijwillig aanboden te Jerûzalem te woonen.
3 En dit zijn die hoofden van het landschap, die te Jerûzalem woonden; maar in de steden van Juda woonden, een iegelijk op zijne bezitting, in hunne steden, Israel, de priesters, en de Leviten, en de Nethínim, en de kinderen der knechten van Sálomo.
4 Te Jerûzalem dan woonden *sommigen* van de kinderen van Juda, en van de kinderen van Benjamin. Van de kinderen van Juda: Atháia, de zoon van Uzzía, den zoon van Zachária, den zoon van Amária, den zoon van Sefátia, den zoon van Mahaláleël, van de kinderen van Perez;
5 En Maäséia, de zoon van Baruch, den zoon van Kol-hose, den zoon van Hazáia, den zoon van Adáia, den zoon van Jóiarib, den zoon van Zachária, den zoon van Silóni.
6 Alle kinderen van Perez, die te Jerûzalem woonden, waren vierhonderd acht en zestig dappere mannen.
7 En dit zijn de kinderen van Benjamin: Sallu, de zoon van Mesullam, den zoon van Joëd, den zoon van Pedáia, den zoon van Koláia, den zoon van Maäséia, den zoon van Ithiël, den zoon van Jesáia;
8 En na hem Gabbai, Sallai; negen honderd acht en twintig.
9 En Joël, de zoon van Zichri, was opziener over hen; en Juda, de zoon van Senúa, was de tweede over de stad.
10 Van de priesters: Jedáia, de zoon van Jóiarib, Jachin;
11 Seráia, de zoon van Hilkía, den zoon van Mesullam, den zoon van Zadok, den zoon van Meráioth, den zoon van Ahítub, was voorganger van Gods huis.
12 En hunne broeders, die het werk in het huis deden, waren acht honderd twee en twintig: En Adáia, de zoon van Jeróham, den zoon vad Pelália, den zoon van Amzi, den zoon van Zachária, den zoon van Pashur, den zoon van Malchía:
13 En zijne broederen, hoofden der vaderen, waren twee honderd twee en veertig. En Amassai, de zoon van Azáreël, den zoon van Achzai, den zoon van Mesillémoth, den zoon van Immer:
14 En hunne broederen, dappere helden, waren honderd acht en twintig; en opziener over hen was Zabdíël, de zoon van Gedólim.
15 En van de Leviten: Semáia, de zoon van Hassub, den zoon van Azrikam, den zoon van Hasábia, den zoon van Buni.
16 En Sábbethai, en Józabad, van de hoofden der Leviten, waren over het buitenwerk van het huis Gods.
17 En Matthánia, de zoon van Micha, den zoon van Zabdi, den zoon van Asaf, was het hoofd, die de dankzegging begon in het gebed, en Bakbukia was de tweede van zijne broederen; en Abda, de zoon van Sammua, den zoon van Galal, den zoon van Jedúthun.
18 Al de Leviten in de heilige stad waren twee honderd vier en tachtig.
19 En de portiers: Akkub, Talmon, met hunne broeders, die wacht hielden in de poorten, waren honderd twee en zeventig.
20 Het overige nu van Israël, van de priesters *en* de Leviten, was in alle steden van Juda, een iegelijk in zijn erfdeel.
21 En de Nethínim woonden in Ofel; en Ziha en Gispa waren over de Nethínim.
22 En de opziener der Leviten te Jerûzalem was Uzzi, de zoon van Bani, den zoon van Hasábia, den zoon van Matthánia, den zoon van Micha; van de kin-

deren van Asaf waren de zangers tegen over het werk van Gods huis.
23 Want er was een gebod des Konings van hen, te weten, een zeker ouderhoud voor de zangers, voor elk dagelijks op zijnen dag.
24 En Petáhia, de zoon van Mesezábeël, van de kinderen van Zerah, den zoon van Juda, was aan des Konings hand, in alle zaken tot het volk.
25 In de dorpen nu op hunne akkers woonden *sommigen* van de kinderen van Juda, in Kirjath-Arba en hare onderhoorige plaatsen, en in Dibon en hare onderhoorige plaatsen, en in Jekábzeël en hare dorpen;
26 En te Jésua, en te Mólada, en te Beth-Pelet,
27 En te Hazar-Sual, en in Ber-Séba en hare onderhoorige plaatsen,
28 En te Ziklag, en in Mechóna en hare onderhoorige plaatsen,
29 En te En-Rimmon, en te Zora, en te Jarmuth,
30 Zanóah, Adullam en hare dorpen, Lachis en hare akkers, Azáka en hare onderhoorige plaatsen; en zij legerden zich van Ber-Séba af tot aan het dal Hinnom.
31 De kinderen van Benjamin nu van Geba *woonden* in Michmas, en Aija, en Beth-el, en hare onderhoorige plaatsen,
32 Anáthoth, Nob, Anania,
33 Hazor, Rama, Gitthaïm,
34 Hadid, Zebóim, Nebállat,
35 Lod, en Ono, *in* het dal der werkmeesters.
36 Van de Leviten nu, *woonden sommigen in* de verdeelingen van Juda, *en* Benjamin.

HET 12 CAPITTEL.

DIT nu zijn de priesters en de Leviten, die met Zerubbabel, den zoon van Sealthíël, en Jésua, optogen: Seráia, Jerémia, Ezra,
2 Amária, Malluch, Hattus,
3 Sechanía, Rehum, Merémoth,
4 Iddo, Ginnethoi, Abía,
5 Mijamin, Määdia, Bilga,
6 Semáia, en Jóiarib, Jedáia,
7 Sallu, Amok, Hilkía, Jedáia; dit waren de hoofden der priesters, en hunne broederen, in de dagen van Jésua.
8 En de Leviten waren: Jésua, Binnui, Kadmiël, Sérebia, Juda, Matthánia; hij en zijne broederen waren over de dankzeggingen.
9 En Bakbukia, en Unni, hunne broederen, waren tegen hen over in de wachten.
10 Jésua nu gewon Jóiakim, en Jóiakim gewon Eliásib, en Eliásib gewon Jóiada,
11 En Jóiada gewon Jónathan, en Jónathan gewon Jaddua.
12 En in de dagen van Jóiakim waren priesters, hoofden der vaderen: van Seráia, was Meráia; van Jerémia, Hanánia;
13 Van Ezra, Mesullam; van Amária, Jóhanan;
14 Van Melíchu, Jónathan; van Sebánia, Jozef;
15 Van Harim, Adna; van Meráioth, Helkai;
16 Van Iddo, Zacharia; van Gínnethon, Mesullam;
17 Van Abía, Zichri; van Miniámin; van Moádia, Piltai;
18 Van Bilga, Sammúa; van Semáia, Jónathan;
19 En van Jóiarib, Máttheuai; van Jedáia, Uzzi;
20 Van Sallai, Kallai; van Amok, Heber;
21 Van Hilkía, Hasábia; van Jedáia, Netháneël;
22 *Van* de Leviten werden in de dagen van Eliásib, Jóiada, en Jóhanan, en Jaddua, de hoofden der vaderen beschreven; mitsgaders de priesteren, tot het Koningrijk van Daríus, den Perziaan.
23 De kinderen van Levi, de hoofden der vaderen, werden beschreven in het boek der Kronijken, tot de dagen van Jóhanan, den zoon van Eliásib toe.
24 De hoofden dan der Leviten waren, Hasábia, Sérebia, en Jésua, de zoon van Kadmiël, en hunne broederen tegen hen over, om te prijzen *en* te danken, naar het gebod van David, den man Gods, wacht tegen wacht.
25 Matthánia en Bakbukia, Obádia, Mesullam, Talmon *en* Akkub, waren portiers, de wacht waarnemende, bij de schatkamers der poorten.
26 Dezen waren in de dagen van Jóiakim, den zoon van Jésua, den zoon van Józadak, en in de dagen van Nehemía, den landvoogd, en van den priester Ezra, den schriftgeleerde.
27 In de inwijding nu van Jerúzalems muur, zochten zij de Leviten uit al hunne plaatsen, dat zij hen te Jerúzalem bragten, om de inwijding te doen met vreugde, en met dankzeggingen, en met gezang, cimbalen, luiten, en met harpen.
28 Alzoo werden de kinderen der zangers verzameld, zoo uit het vlakke veld rondom Jerúzalem, als uit de dorpen der Netofathiten;

29 En uit het huis van Gilgal, en uit
de velden van Geba en Azmâveth; want
de zangers hadden zich dorpen gebouwd
rondom Jerûzalem.
30 En de priesters en de Leviten reinigden zich zelven; daarna reinigden zij het volk, en de poorten, en den muur.
31 Toen deed ik de vorsten van Juda opgaan op den muur; en ik stelde twee groote dankkoren en omgangen, *één* ter regterhand op den muur, naar de mistpoort toe.
32 En achter hen ging Hosáia, en de helft der vorsten van Juda,
33 En Azária, Ezra, en Mesullam,
34 Juda, en Benjamin, en Semáia, en Jerémia;
35 En van de priesters-kinderen met trompetten: Zachária, de zoon van Jónathan, den zoon van Semáia, den zoon van Matthánia, den zoon van Micháia, den zoon van Zakkur, den zoon van Asaf;
36 En zijne broeders, Semáia en Azáreël, Mílalai, Gílalai, Maäi, Netháneël, en Juda, Hanáni, met muzijkinstrumenten van David, den man Gods: en Ezra, de schriftgeleerde, *ging* voor hun aangezigt heen.
37 Voorts naar de fonteinpoort, en tegen hen over, gingen zij op bij de trappen van Davids stad, door den opgang des muurs, boven Davids huis, tot aan de waterpoort, tegen het oosten.
38 Het tweede dankkoor nu ging tegen over, en ik achter hetzelve, met de helft des volks, op den muur, van boven den bakovens toren tot aan den breeden muur;
39 En van boven de poort van Efraïm, en boven de oude poort, en boven de vischpoort, en den toren Hanáneël, en den toren Mea, tot aan de schaapspoort; en zij bleven staan in de gevangenpoort.
40 Daarna stonden de beide dankkoren in Gods huis; ook ik en de helft der overheden met mij.
41 En de priesters, Eliákim, Maäséia, Miniámin, Micháia, Elioënai, Zachária, Hanánia, met trompetten;
42 Voorts Maäséia, en Semáia, en Eleázar, en Uzzi, en Jóhanan, en Malchía, en Elam, en Ezer; ook lieten zich de zangers hooren, met Izráhia, den opziener.
43 En zij offerden te dien dage groote slagtofferen, en waren vrolijk, want God had hen vrolijk gemaakt met groote vrolijkheid; en ook waren de vrouwen en de kinderen vrolijk; zoo dat de vrolijkheid van Jerûzalem tot van verre gehoord werd.
44 Ook werden te dien dage mannen gesteld over de kameren, tot de schatten tot de hefofferen, tot de eerstelingen en tot de tienden, om daarin uit de akkers der steden te verzamelen de deelen der wet, voor de priesters en voor de Leviten; want Juda was vrolijk over de priesters en over de Leviten, die daar stonden,
45 En de wacht huns Gods waarnamen, en de wacht der reiniging, ook de zangers, en de portiers, naar het gebod van David *en* zijnen zoon Sálomo.
46 Want in de dagen van David en Asaf, van ouds, waren er hoofden der zangers, en des lofgezangs, en der dankzeggingen tot God.
47 Daarom gaf gansch Israël, in de dagen van Zerubbábel, en in de dagen van Nehemía, de deelen der zangers en der portiers, van elk dagelijks op zijnen dag; en zij heiligden voor de Leviten, en de Leviten heiligden voor de kinderen van Aäron.

HET 13 CAPITTEL.

TE dien dage werd er gelezen in het boek van Mozes, voor de ooren des volks; en daarin werd geschreven gevonden, dat de Ammoniten en Moabiten niet zouden komen in de gemeente Gods, tot in eeuwigheid;
2 Omdat zij den kinderen Israëls niet waren tegengekomen met brood en met water; ja Bíleam tegen hen gehuurd hadden, om hen te vloeken, hoewel onze God den vloek omkeerde in eenen zegen.
3 Zoo geschiedde het, als zij deze wet hoorden, dat zij alle vermengeling van Israël afscheidden.
4 Eliásib nu, de priester, die gesteld was over de kamer van het huis onzes Gods, was voor dezen nabestaande van Tobía geworden;
5 En hij had hem eene groote kamer gemaakt, alwaar zij te voren henen leiden het spijsoffer, den wierook en de vaten, en de tienden van koren, van most, en van olie, die bevolen waren voor de Leviten, en de zangers, en de portiers, mitsgaders het hefoffer der priesteren.
6 Doch in dit alles was ik niet te Jerûzalem; want in het twee en dertigste jaar van Arthahsasta, Koning van Babel, kwam ik tot den Koning; maar ten einde van *sommige* dagen verkreeg ik *weder* verlof van den Koning.
7 En ik kwam te Jerûzalem, en verstond van het kwaad, dat Eliásib voor

Tobía gedaan had, makende hem eene
kamer in de voorhoven van God huis.
8 En het mishaagde mij zeer; zoo wierp
ik al het huisraad van Tobía buiten, uit
de kamer.
9 Voorts gaf ik bevel, en zij reinigden
de kameren; en ik bragt daar weder in
de vaten van Gods huis, met het spijs-
offer en den wierook.
10 Ook vernam ik, dat het deel der
Leviten *hun* niet gegeven was; zoo dat
de Leviten en de zangers, die het werk
deden, gevloden waren, een iegelijk
naar zijnen akker.
11 En ik twistte met de overheden, en
zeide: Waarom is het huis Gods verla-
ten? Doch ik vergaderde hen, en her-
stelde ze in hunnen stand.
12 Toen bragt gansch Juda de tienden
van het koren, en van den most, en de
olie, in de schatten.
13 En ik stelde tot schatmeesters over
de schatten, Selémia, den priester, en
Zadok, den schrijver, en Pedáia, uit de
Leviten; en aan hunne hand Hanan,
den zoon van Zakkur, den zoon van
Matthánia; want zij werden getrouw
geacht, en hun werd opgelegd aan hun-
ne broederen uit te deelen.
14 Gedenk aan mij, mijn God, in de-
zen; en delg mijne weldadigheden niet
uit, die ik aan het huis mijns Gods en
aan deszelfs wachten gedaan heb.
15 In die dagen zag ik in Juda, die
persen traden op den Sabbath, en die
garven inbragten, welke zij op ezels
laadden; als ook wijn, druiven en vij-
gen, en allen last, dien zij te Jerûzalem
inbragten op den Sabbathdag: en ik
betuigde *tegen hen* ten dage, als zij eet-
waren verkochten.
16 Daar woonden ook Tyriërs binnen,
die visch aanbragten, en alle koopwa-
ren, welke zij op den Sabbath verkoch-
ten aan de kinderen van Juda, en te
Jerûzalem.
17 Zoo twistte ik met de edelen van
Juda, en zeide tot hen: Wat voor een
boos ding is dit, dat gijlieden doet, en
ontheiligt den Sabbathdag?
18 Deden niet uwe vaders alzoo, en
onze God bragt al dit kwaad over ons
en over deze stad? En gijlieden maakt
de hittige gramschap nog meer over Is-
raël, ontheiligende den Sabbath.
19 Het geschiedde nu, als de poorten
van Jerûzalem schaduw gaven, vóór
den Sabbath, dat ik bevel gaf, en de
deuren werden gesloten; en ik beval,
dat zij die niet zouden opendoen tot na
den Sabbath; en ik stelde van mijne
jongens aan de poorten, *op dat er*
geen last zou inkomen op den Sabbath-
dag.
20 Toen vernachtten de kramers, en de
verkoopers van alle koopwaren, buiten
vóór Jerûzalem, eens of tweemaal.
21 Zoo betuigde ik tegen hen, en zeide
tot hen: Waarom vernacht gijlieden
tegen over den muur? zoo gij het weder
doet, zal ik de hand aan u slaan. Van
dien tijd af kwamen zij niet op den
Sabbath.
22 Voorts zeide ik tot de Leviten, dat
zij zich zouden reinigen, en de poorten
komen wachten, om den Sabbathdag te
heiligen. Gedenk aan mij ook *in* dezen,
mijn God, en verschoon mij naar de
veelheid uwer goedertierenheid.
23 Ook zag ik in die dagen Joden, die
Asdodische, Ammonitische, *en* Moabi-
tische vrouwen *bij zich* hadden doen
wonen.
24 En hunne kinderen spraken half
Asdodisch, en zij konden geen Joodsch
spreken; maar naar de taal van een
iegelijk volk.
25 Zoo twistte ik met hen, en vloekte
ze, en sloeg *sommige* mannen van hen,
en plukte hun het haar uit; en ik deed
hen zweren bij God: Indien gij uwe
dochteren aan hunne zonen zult geven,
en indien gij van hunne dochteren voor
uwe zonen of voor u zult nemen.
26 Heeft niet Sálomo, de Koning van
Israël, daarin gezondigd? hoewel er
onder vele Heidenen geen Koning was,
gelijk hij, en hij zijnen God lief was, en
God hem ten Koning over gansch Israël
gesteld had; ook hem deden de vreemde
vrouwen zondigen.
27 Zouden wij dan naar ulieden hoo-
ren, dat gij al dit groote kwaad zoudt
doen, overtredende tegen onzen God,
doende vreemde vrouwen *bij u* wo-
nen?
28 Ook was er *één* van de kinderen
van Jóiada, den zoon van Eliásib, den
hoogepriester, schoonzoon geworden
van Saneballat, den Horoniet; daarom
joeg ik hem van mij weg.
29 Gedenk aan hen, mijn God, omdat
zij het priesterdom hebben veront-
reinigd, ja het verbond des priester-
doms en der Leviten.
30 Alzoo reinigde ik hen van alle
vreemden; en ik bestelde de wachten
der priesteren en der Leviten, elk op
zijn werk;
31 Ook tot het offer des houts, op be-
stemde tijden, en tot de eerstelingen.
Gedenk aan mij, mijn God, ten goede.

HET BOEK

ESTHER.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET geschiedde nu in de dagen van
Ahasvéros; (hij is die Ahasvéros,
welke regeerde van Indië af tot aan
Moorenland toe, honderd zeven en twin-
tig landschappen;)
2 In die dagen, als de Koning Ahasvé-
ros op den troon zijns Koningrijks zat,
die op den burg Susan was;
3 In het derde jaar zijner regering
maakte hij eenen maaltijd voor al zijne
vorsten en zijne knechten; de magt van
Perzië en Medië, de grootste heeren, en
de oversten der landschappen waren
voor zijn aangezigt;
4 Als hij vertoonde den rijkdom der
heerlijkheid zijns Rijks, en de koste-
lijkheid des sieraads zijner grootheid,
vele dagen lang, honderd en tachtig
dagen.
5 Toen nu die dagen vervuld waren,
maakte de Koning eenen maaltijd voor
al het volk, dat gevonden werd op den
burg Susan, van den grootste tot den
kleinste, zeven dagen lang, in het voor-
hof van het hof van het koninklijke
paleis.
6 Er waren witte, groene en hemels-
blaauwe *behangselen*, gevat aan fijn
linnen en purperen banden, in zilveren
ringen, en *aan* marmeren pilaren; de
bedsteden waren van goud en zilver, op
eenen vloer van porfier *steen* en van
marmer, en albast, en kostelijke steenen.
7 En men gaf te drinken in vaten van
goud, en het eene vat was anders dan
het andere vat; en er was veel konink-
lijke wijn, naar des Konings vermogen.
8 En het drinken geschiedde naar de
wet, dat niemand dwong; want alzoo
had de Koning vastelijk bevolen aan
alle grooten zijns huizes, dat zij doen
zouden naar den wil van een' iegelijk.
9 De Koningin Vasthi maakte ook
eenen maaltijd voor de vrouwen, in het
koninklijke huis, hetwelk de Koning
Ahasvéros had.
10 Op den zevenden dag, toen des Ko-
nings hart vrolijk was van den wijn,
zeide hij tot Mehúman, Biztha, Charbó-
na, Bightha en Abaghtha, Zethar en
Charchas, de zeven kamerlingen, die-
nende voor het aangezigt van den Ko-
ning Ahasvéros,
11 Dat zij Vasthi, de Koningin, zouden
brengen voor het aangezigt des Konings,
met de koninklijke kroon, om aan de
volken en de vorsten hare schoonheid
te toonen; want zij was schoon van aan-
gezigt.
12 Doch de Koningin Vasthi weigerde
te komen op het woord des Konings,
hetwelk door de dienst der kamerlingen
haar aangezegd was. Toen werd de Ko-
ning zeer verbolgen, en zijne grimmig-
heid ontstak in hem.
13 Toen zeide de Koning tot de wijzen,
die de tijden verstonden: (want alzoo
moest des Konings zaak geschieden, in
de tegenwoordigheid van al degenen,
die de wet en het regt wisten;
14 De naaste nu bij hem waren Cárse-
na, Sethar, Admátha, Tharsis, Meres,
Mársena, Memúchan, zeven vorsten der
Perzen en Meden, die het aangezigt des
Konings zagen, die vooraan zaten in het
Koningrijk:)
15 Wat men naar de wet met de Ko-
ningin Vasthi doen zoude, omdat zij niet
gedaan had het woord van den Koning
Ahasvéros, door de dienst der kamer-
lingen?
16 Toen zeide Memúchan voor het aan-
gezigt des Konings en der vorsten: De
Koningin Vasthi heeft niet alleen tegen
den Koning misdaan, maar *ook* tegen
al de vorsten, en tegen al de volken, die
in al de landschappen van den Koning
Ahasvéros zijn.
17 Want deze daad der Koningin zal
uitkomen tot alle vrouwen, zoo dat zij
hare mannen verachten zullen in hare
oogen, als men zeggen zal: De Koning
Ahasvéros zeide, dat men de Koningin
Vasthi voor zijn aangezigt brengen
zoude; maar zij kwam niet.
18 Te dezen zelfden dage zullen de
vorstinnen van Perzië en Medië ook *al-
zoo* zeggen tot al de vorsten des Ko-
nings, als zij deze daad der Koningin
zullen hooren; en er zal verachtens en
toorns genoeg wezen.
19 Indien het den Koning goeddunkt,
dat er een koninklijk gebod van hem
uitga, hetwelk geschreven worde in de
wetten der Perzen en Meden, en dat
men het niet overtrede: Dat Vasthi niet
inga voor het aangezigt van den Koning
Ahasvéros, en de Koning geve haar Ko-
ningrijk aan hare naaste, die beter is
dan zij.
20 Als het bevel des Konings, hetwelk

hij doen zal in zijn gansche Koningrijk, (want het is groot) gehoord zal worden, zoo zullen alle vrouwen aan hare mannen eere geven, van de grootste tot de kleinste toe.

21 Dit woord nu was goed in de oogen des Konings en der vorsten; en de Koning deed naar het woord van Memúchan.

22 En hij zond brieven aan al de landschappen des Konings, aan een iegelijk landschap naar zijn schrift, en aan elk volk naar zijne spraak, dat elk man overheer in zijn huis wezen zoude, en spreken naar de spraak zijns volks.

HET 2 CAPITTEL.

NA deze geschiedenissen, toen de grimmigheid van den Koning Ahasvéros gestild was, gedacht hij aan Vasthi, en wat zij gedaan had, en wat over haar besloten was.

2 Toen zeiden de jongelingen des Konings, die hem dienden: Men zoeke voor den Koning jonge dochters, maagden, schoon van aangezigt.

3 En de Koning bestelle toezieners in al de landschappen zijns Koningrijks, dat zij vergaderen alle jonge dochters, maagden, schoon van aangezigt, tot den burg Susan, tot het huis der vrouwen, onder de hand van Hege, des Konings kamerling, bewaarder der vrouwen; en men geve haar hare versierselen.

4 En de jonge dochter, die in des Konings oog schoon wezen zal, worde Koningin in de plaats van Vasthi. Deze zaak nu was goed in de oogen des Konings, en hij deed alzoo.

5 Daar was een Joodsch man op den burg Susan, wiens naam was Mórdechai, een zoon van Jaïr, den zoon van Simeï, den zoon van Kis, een man van Jemini;

6 Die weggevoerd was van Jerúzalem met de weggevoerden, die weggevoerd waren met Jechónia, den Koning van Juda, dien Nebukadnézar, de Koning van Babel, had weggevoerd.

7 En hij was het, die opvoedde Hadássa, (deze is Esther, de dochter zijns ooms) want zij had geen' vader noch moeder; en zij was eene jonge dochter, schoon van gedaante, en schoon van aangezigt; en als haar vader en hare moeder stierven, had Mórdechai zich haar tot eene dochter aangenomen.

8 Het geschiedde nu, toen het woord des Konings en zijne wet ruchtbaar was, en toen vele jonge dochters zamenvergaderd werden op den burg Susan, onder de hand van Hegai, werd Esther ook genomen in des Konings huis, onder de hand van Hegai, den bewaarder der vrouwen.

9 En die jonge dochter was schoon in zijne oogen, en zij verkreeg gunst voor zijn aangezigt; daarom haastte hij zich met hare versierselen en met hare deelen haar te geven, en zeven aanzienlijke jonge dochters haar te geven uit het huis des Konings; en hij verplaatste haar en hare jonge dochters naar het beste van het huis der vrouwen.

10 Esther had haar volk en hare maagschap niet te kennen gegeven; want Mórdechai had haar geboden, dat zij het niet zoude te kennen geven.

11 Mórdechai nu wandelde alle dag voor het voorhof van het huis der vrouwen, om te vernemen naar den welstand van Esther, en wat met haar geschieden zoude.

12 Als nu de beurt van elke jonge dochter naakte, om tot den Koning Ahasvéros te komen, nadat haar twaalf maanden lang naar de wet der vrouwen geschied was; want alzoo werden vervuld de dagen harer versieringen, zes maanden met mirren-olie, en zes maanden met specerijen, en met *andere* versierselen der vrouwen;

13 Daarmede kwam dan de jonge dochter tot den Koning; al wat zij zeide, werd haar gegeven, dat zij daarmede ging uit het huis der vrouwen tot het huis des Konings.

14 Des avonds ging zij daarin, en des morgens ging zij weder naar het tweede huis der vrouwen, onder de hand van Sääsgaz, den kamerling des Konings, bewaarder der bijwijven; zij kwam niet weder tot den Koning, ten ware de Koning lust tot haar had, en zij bij name geroepen wierd.

15 Als de beurt van Esther, de dochter van Abicháil, den oom van Mórdechai, (die hij zich ter dochter genomen had) naakte, dat zij tot den Koning komen zoude, begeerde zij niet met al, dan hetgeen Hegai, des Konings kamerling, de bewaarder der vrouwen, zeide; en Esther verkreeg genade in de oogen van allen, die haar zagen.

16 Alzoo werd Esther genomen tot den Koning Ahasvéros, tot zijn koninklijk huis, in de tiende maand, welke is de maand Tebeth, in het zevende jaar zijns Rijks.

17 En de Koning beminde Esther boven alle vrouwen, en zij verkreeg genade en gunst voor zijn aangezigt, boven alle maagden; en hij zette de koninklijke

kroon op haar hoofd, en hij maakte haar
Koningin in de plaats van Vasthi.
18 Toen maakte de Koning eenen groo-
ten maaltijd voor al zijne vorsten en
zijne knechten, den maaltijd van Esther;
en hij gaf aan de landschappen rust, en
hij gaf geschenken naar des Konings
vermogen.
19 Toen ten andermaal maagden verga-
derd werden, zoo zat Mórdechai in de
poort des Konings.
20 Esther *nu* had hare maagschap en
haar volk niet te kennen gegeven, ge-
lijk Mórdechai haar geboden had;
want Esther deed het bevel van Mór-
dechai, gelijk toen zij bij hem opge-
voed werd.
21 In die dagen, als Mórdechai in de
poort des Konings zat, werden Bigthan
en Theres, twee kamerlingen des Ko-
nings, van de dorpelwachters, zeer toor-
nig, en zij zochten de hand te slaan aan
den Koning Ahasvéros.
22 En deze zaak werd aan Mórdechai
bekend gemaakt, en hij gaf ze aan de
Koningin Esther te kennen; en Esther
zeide het den Koning in Mórdechai's
naam.
23 Als men de zaak onderzocht, is het
alzoo bevonden, en zij beiden werden
aan eene galg gehangen; en het werd in
de Kronijken geschreven voor het aan-
gezigt des Konings.

HET 3 CAPITTEL.

NA deze geschiedenissen maakte de
Koning Ahasvéros Haman groot,
den zoon van Hammedátha, den Agagiet,
en hij verhoogde hem, en hij zette zijnen
stoel boven al de vorsten, die bij hem
waren.
2 En al de knechten des Konings, die
in de poort des Konings waren, neigden
en bogen zich neder voor Haman; want
de Koning had alzoo van hen bevolen;
maar Mórdechai neigde zich niet, en
boog zich niet neder.
3 Toen zeiden de knechten des Konings,
die in de poort des Konings waren, tot
Mórdechai: Waarom overtreedt gij des
Konings gebod?
4 Het geschiedde nu, toen zij *dit* van
dag tot dag tot hem zeiden, en hij naar
hen niet hoorde, zoo gaven zij het Ha-
man te kennen, opdat zij zagen, of de
woorden van Mórdechai bestaan zouden,
want hij had hun te kennen gegeven,
dat hij een Jood was.
5 Toen Haman zag, dat Mórdechai zich
niet neigde, noch zich voor hem neder-
boog, zoo werd Haman vervuld met
grimmigheid.
6 Doch hij verachtte in zijne oogen, dat
hij aan Mórdechai alleen de hand zou
slaan, want men had hem het volk van
Mórdechai aangewezen; maar Haman
zocht al de Joden, die in het gansche
Koningrijk van Ahasvéros waren, *na-
melijk* het volk van Mórdechai, te ver-
delgen.
7 In de eerste maand (deze is de maand
Nisan) in het twaalfde jaar van den Ko-
ning Ahasvéros, wierp men het Pur, dat
is, het lot, voor Hamans aangezigt, van
dag tot dag, en van maand *tot maand*,
tot de twaalfde maand toe, deze is de
maand Adar.
8 Want Haman had tot den koning
Ahasvéros gezegd: Er is een volk, ver-
strooid en verdeeld onder de volken in
al de landschappen uwes Koningrijks;
en hunne wetten zijn verscheiden van
de wetten van alle volken; ook doen zij
des Konings wetten niet: daarom is het
den Koning niet oorbaar hen te laten
blijven.
9 Indien het den Koning goeddunkt,
laat er geschreven worden, dat men hen
verdoe; zoo zal ik tien duizend talenten
zilvers opwegen in de handen dergenen,
die het werk doen, om in des Konings
schatten te brengen.
10 Toen trok de Koning zijnen ring
van zijne hand, en hij gaf hem aan Ha-
man, den zoon van Hammedátha, den
Agagiet, der Joden tegenpartij.
11 En de Koning zeide tot Haman: Dat
zilver zij u geschonken; ook dat volk,
om daarmede te doen, naar dat het goed
is in uwe oogen.
12 Toen werden de schrijvers des Ko-
nings geroepen, in de eerste maand, op
den dertienden dag van dezelve, en er
werd geschreven, naar alles, wat Haman
beval, aan de stadhouders des Konings,
en aan de landvoogden, die over elk land-
schap waren, en aan de vorsten van elk
volk, elk landschap naar zijn schrift, en
elk volk naar zijne spraak; er werd ge-
schreven in den naam van den Koning
Ahasvéros, en het werd met des Ko-
nings ring verzegeld.
13 De brieven nu werden gezonden door
de hand der loopers tot al de landschap-
pen des Konings, dat men zou verdelgen,
dooden en verdoen al de Joden, van den
jonge tot den oude toe, de kleine kinde-
ren en de vrouwen, op éénen dag, op
den dertienden der twaalfde maand
(deze is de maand Adar) en dat men
hunnen buit zou rooven.
14 De inhoud van het schrift was, dat
er eene wet zou gegeven worden in alle

landschappen, openbaar aan alle volken, dat zij tegen denzelfden dag zouden gereed zijn.

15 De loopers gingen uit, voortgedrongen zijnde door het woord des Konings, en de wet werd uitgegeven in den burg Susan. En de Koning en Haman zaten en dronken, doch de stad Susan was verward.

HET 4 CAPITTEL.

ALS Mórdechai wist al wat er geschied was, zoo verscheurde Mórdechai zijne kleederen, en hij trok eenen zak aan met asch; en hij ging uit door het midden der stad, en hij riep *met* een groot en bitter geroep.

2 En hij kwam tot vóór de poort des Konings; want niemand mogt in des Konings poort inkomen, bekleed met eenen zak.

3 En in al en een ieder landschap *en* plaats, waar het woord des Konings, en zijne wet aankwam, was eene groote rouw onder de Joden, met vasten, en geween, en misbaar; vele lagen in zakken en asch.

4 Toen kwamen Esthers jonge dochters en hare kamerlingen, en zij gaven het haar te kennen; en het deed aan de Koningin zeer wee; en zij zond kleederen om Mórdechai aan te doen, en zijnen zak van hem af te doen; maar hij nam ze niet aan.

5 Toen riep Esther Hatach, *eenen* van de kamerlingen des Konings, die hij voor haar gesteld had, en zij gaf hem bevel aan Mórdechai, om te weten wat dit, en waarom dit ware.

6 Als Hatach uitging tot Mórdechai, op de straat der stad, die voor de poort des Konings was,

7 Zoo gaf Mórdechai hem te kennen al wat hem wedervaren was, en de verklaring van het zilver, hetwelk Haman gezegd had te zullen wegen in de schatten des Konings, voor de Joden, om dezelve om te brengen.

8 En hij gaf hem het afschrift der geschrevene wet, die te Susan gegeven was, om hen te verdelgen, dat hij het Esther liet zien, en haar te kennen gaf, en haar gebood, dat zij tot den Koning ging, om hem te smeeken, en van hem te verzoeken voor haar volk.

9 Hatach nu kwam, en gaf Esther de woorden van Mórdechai te kennen.

10 Toen zeide Esther tot Hatach, en gaf hem bevel aan Mórdechai:

11 Alle knechten des Konings, en het volk der landschappen des Konings, weten wel, dat al wie tot den Koning ingaat in het binnenste voorhof, die niet geroepen is, hij zij man of vrouw, zijn eenig vonnis zij, dat men *hem* doode, ten zij dat de Koning den gouden schepter hem toereike, opdat hij levend blijve: ik nu ben deze dertig dagen niet geroepen om tot den Koning in te komen.

12 En zij gaven de woorden van Esther aan Mórdechai te kennen.

13 Zoo zeide Mórdechai, dat men Esther weder zeggen zoude: Beeld u niet in in uwe ziele, dat gij zult ontkomen in het huis des Konings, meer dan al de *andere* Joden.

14 Want indien gij eenigzins zwijgen zult te dezer tijd, zoo zal voor de Joden verkwikking en verlossing uit eene andere plaats ontstaan, maar gij en uwes vaders huis zult omkomen; en wie weet, of gij *niet* om zulken tijd als deze is, tot dit Koningrijk geraakt zijt?

15 Toen zeide Esther, dat men Mórdechai weder aanzeggen zoude:

16 Ga, vergader al de Joden, die te Susan gevonden worden, en vast voor mij, en eet niet, en drinkt niet, in drie dagen, nacht noch dag: ik en mijne jonge dochters zullen ook alzoo vasten; en alzoo zal ik tot den Koning ingaan, hetwelk niet naar de wet is. Wanneer ik dan omkom, zoo kom ik om.

17 Toen ging Mórdechai henen, en hij deed naar alles, wat Esther hem geboden had.

HET 5 CAPITTEL.

HET geschiedde nu aan den derden dag, dat Esther een koninklijk kleed aantrok, en stond in het binnenste voorhof van des Konings huis, tegen over het huis des Konings: de Koning nu zat op zijnen koninklijken troon, in het koninklijke huis, tegen over de deur van het huis.

2 En het geschiedde, toen de Koning de Koningin Esther zag, staande in het voorhof, verkreeg zij genade in zijne oogen; zoo dat de Koning den gouden schepter, die in zijne hand was, Esther toereikte; en Esther naderde, en roerde de spits des schepters aan.

3 Toen zeide de Koning tot haar: Wat is u, Koningin Esther? of wat is uw verzoek? het zal u gegeven worden, ook tot de helft des Koningrijks.

4 Esther nu zeide: Indien het den Koning goeddunkt, zoo kome de Koning met Haman heden tot den maaltijd, dien ik hem bereid heb.

5 Toen zeide de Koning: Doet Haman spoeden, dat hij het bevel van Esther doe. Als nu de Koning met Haman tot

den maaltijd, dien Esther bereid had, gekomen was,

6 Zoo zeide de Koning tot Esther op den maaltijd des wijns: Wat is uwe bede? en zij zal u gegeven worden; en wat is uw verzoek? het zal geschieden, ook tot de helft des Koningrijks.

7 Toen antwoordde Esther, en zeide: Mijn bede en verzoek is:

8 Indien ik genade gevonden heb in de oogen des Konings, en indien het den Koning goeddunkt, mij te geven mijne bede, en mijn verzoek te doen, zoo kome de Koning met Haman tot den maaltijd, dien ik hem bereiden zal; zoo zal ik morgen doen naar het bevel des Konings.

9 Toen ging Haman te dien dage uit, vrolijk en goeds moeds; maar toen Haman Mórdechai zag in de poort des Konings, en dat hij niet opstond, noch zich voor hem bewoog, zoo werd Haman vervuld met grimmigheid op Mórdechai.

10 Doch Haman bedwong zich, en hij kwam tot zijn huis; en hij zond henen, en liet zijne vrienden komen, en Zeres, zijne huisvrouw.

11 En Haman vertelde hun de heerlijkheid zijns rijkdoms, en de veelheid zijner zonen, en alles, waarin de Koning hem groot gemaakt had, en waarin hij hem verheven had boven de vorsten en knechten des Konings.

12 Verder zeide Haman: Ook heeft de Koningin Esther niemand met den Koning doen komen tot den maaltijd, dien zij bereid heeft, dan mij; en ik ben ook tegen morgen van haar met den Koning genoodigd.

13 Doch dit alles baat mij niet, zoo langen tijd ik den Jood Mórdechai zie zitten in de poort des Konings.

14 Toen zeide zijne huisvrouw Zeres tot hem, mitsgaders al zijne vrienden: Men make eene galg, vijftig ellen hoog; en zeg morgen tot den Koning, dat men Mórdechai daaran hange; ga dan vrolijk met den Koning tot dien maaltijd. Deze raad nu dacht Haman goed, en hij deed de galg maken.

HET 6 CAPITTEL.

IN dien zelfden nacht was de slaap van den Koning geweken, en hij zeide, dat men het boek der gedachtenissen, de Kronijken, brengen zoude; en zij werden in de tegenwoordigheid des Konings gelezen.

2 En men vond geschreven, dat Mórdechai had te kennen gegeven van Bigthana en Theres, twee kamerlingen des Konings, uit de dorpelwachters, die de hand zochten te leggen aan den Koning Ahasvéros.

3 Toen zeide de Koning: Wat eer en verhooging is aan Mórdechai hierover gedaan? En de jongelingen des Konings, zijne dienaars, zeiden: Aan hem is niets gedaan.

4 Toen zeide de Koning: Wie is in het voorhof? Haman nu was gekomen in het buiten voorhof van het huis des Konings, om den Koning te zeggen, dat men Mórdechai zoude hangen aan de galg, die hij voor hem had doen bereiden.

5 En des Konings jongelingen zeiden tot hem: Zie, Haman staat in het voorhof. Toen zeide de Koning: Dat hij inkome.

6 Als Haman ingekomen was, zoo zeide de Koning tot hem: Wat zal men met dien man doen, tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft? Toen zeide Haman in zijn hart: Tot wien heeft de Koning een welbehagen, om *hem* eere te doen, meer dan tot mij?

7 Daarom zeide Haman tot den Koning: Den man, tot wiens eere de Koning een welbehagen heeft,

8 Zal men het koninklijke kleed brengen, dat de Koning pleegt aan te trekken, en het paard, waarop de Koning pleegt te rijden; en dat de koninklijke kroon op zijn hoofd gezet worde.

9 En men zal dat kleed en dat paard geven in de hand van een' uit de vorsten des Konings, van de grootste Heeren, en men zal het dien man aantrekken, tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft; en men zal hem op dat paard doen rijden door de straten der stad, en men zal voor hem roepen: Alzoo zal men dien man doen, tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft.

10 Toen zeide de Koning tot Haman: Haast u, neem dat kleed, en dat paard, gelijk gij gesproken hebt, en doe alzoo aan Mórdechai, den Jood, die aan de poort des Konings zit; en laat niet één woord vallen van alles, wat gij gesproken hebt.

11 En Haman nam dat kleed en dat paard, en trok het kleed Mórdechai aan, en deed hem rijden door de straten der stad, en hij riep voor hem: Alzoo zal men dien man doen, tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft.

12 Daarna keerde Mórdechai weder tot de poort des Konings; maar Haman werd voortgedreven naar zijn huis, treurig en met een bedekt hoofd.

13 En Haman vertelde aan zijne huis-

vrouw Zeres, en aan al zijne vrienden, al wat hem wedervaren was. Toen zeiden hem zijne wijzen, en Zeres zijne huisvrouw: Indien Mórdechai, voor wiens aangezigt gij hebt begonnen te vallen, van het zaad der Joden is, zoo zult gij tegen hem niet vermogen, maar gij zult gewisselijk voor zijn aangezigt vallen.

14 Toen zij nog met hem spraken, zoo kwamen des Konings kamerlingen nabij; en zij haastten Haman tot den maaltijd te brengen, dien Esther bereid had.

HET 7 CAPITTEL.

TOEN de Koning met Haman gekomen was, om te drinken met de Koningin Esther;

2 Zoo zeide de Koning tot Esther, ook op den tweeden dag, op den maaltijd des wijns: Wat is uwe bede, Koningin Esther? en zij zal u gegeven worden; en wat is uw verzoek? het zal geschieden, ook tot de helft des Koningrijks.

3 Toen antwoordde de Koningin Esther, en zeide: Indien ik, ô Koning, genade in uwe oogen gevonden heb, en indien het den Koning goeddunkt, men geve mij mijn leven, om mijner bede wil, en mijn volk, om mijns verzoeks wil;

4 Want wij zijn verkocht, ik en mijn volk, dat men *ons* verdelge, doode en ombrenge. Indien wij nog tot knechten en tot dienstmaagden waren verkocht geweest, ik zou gezwegen hebben, ofschoon de onderdrukker de schade des Konings geenszins zou kunnen vergoeden.

5 Toen sprak de Koning Ahasvéros, en zeide tot de Koningin Esther: Wie is die? en waar is diezelve, die zijn hart vervuld heeft, om alzoo te doen?

6 En Esther zeide: De man, de onderdrukker en vijand is deze booze Haman. Toen verschrikte Haman voor het aangezigt des Konings en der Koningin.

7 En de Koning stond op in zijne grimmigheid van den maaltijd des wijns *en ging* naar den hof van het paleis. En Haman bleef staan, om van de Koningin Esther, aangaande zijn leven, verzoek te doen, want hij zag, dat het kwaad van den Koning over hem ten volle besloten was.

8 Toen de Koning wederkwam uit den hof van het paleis in het huis van den maaltijd des wijns, zoo was Haman gevallen op het bed, waarop Esther was. Toen zeide de Koning: Zou hij ook wel de Koningin verkrachten bij mij in het huis? Het woord ging uit des Konings mond, en zij bedekten Hamans aangezigt.

9 En Charbóna, een van de kamerlingen, voor het aanschijn des Konings *staande*, zeide: Ook zie, de galg, welke Haman gemaakt heeft voor Mórdechai, die goed voor den Koning gesproken heeft, staat bij Hamans huis, vijftig ellen hoog. Toen zeide de Koning: Hang hem daaraan.

10 Alzoo hingen zij Haman aan de galg, welke hij voor Mórdechai had doen bereiden; en de grimmigheid des Konings werd gestild.

HET 8 CAPITTEL.

TE dienzelfden dage gaf de Koning Ahasvéros aan de Koningin Esther het huis van Haman, den vijand der Joden; en Mórdechai kwam voor het aangezigt des Konings, want Esther had te kennen gegeven, wat hij voor haar was.

2 En de Koning toog zijnen ring af, dien hij van Haman genomen had, en gaf hem aan Mórdechai; en Esther stelde Mórdechai over het huis van Haman.

3 En Esther sprak verder voor het aangezigt des Konings, en zij viel voor zijne voeten, en zij weende, en zij smeekte hem, dat hij de boosheid van Haman, den Agagiet, en zijne gedachte, welke hij tegen de Joden gedacht had, zoude wegnemen.

4 De Koning nu reikte den gouden schepter aan Esther toe. Toen rees Esther op, en zij stond voor het aangezigt des Konings.

5 En zij zeide: Indien het den Koning goeddunkt, en indien ik genade voor zijn aangezigt gevonden heb, en deze zaak voor den Koning regt is, en ik in zijne oogen aangenaam ben, dat er geschreven worde, dat de brieven en de gedachte van Haman, den zoon van Hammedátha, den Agagiet, wederroepen worden, welke hij geschreven heeft, om de Joden om te brengen, die in al de landschappen des Konings zijn.

6 Want hoe zal ik vermogen, dat ik aanzie het kwaad, hetwelk mijn volk treffen zal? en hoe zal ik vermogen, dat ik aanzie het verderf van mijn geslacht?

7 Toen zeide de Koning Ahasvéros tot de Koningin Esther en tot Mórdechai, den Jood: Ziet, het huis van Haman heb ik aan Esther gegeven, en hem heeft men aan de galg gehangen, omdat hij zijne hand aan de Joden geslagen had.

8 Schrift dan gijlieden voor de Joden,

zoo als het goed is in uwe oogen, in des Konings naam, en verzegelt het met des Konings ring; want het schrift, dat in des Konings naam geschreven, en met des Konings ring verzegeld is, is niet te wederroepen.

9 Toen werden des Konings schrijvers geroepen, ter zelfder tijd, in de derde maand, (zij is de maand Sivan) op den drie en twintigsten derzelve, en daar werd geschreven naar alles, wat Mórdechai gebood, aan de Joden, en aan de stadhouders, en landvoogden, en oversten der landschappen, die van Indië af tot aan Moorenland *strekken*, honderd zeven en twintig landschappen, een iegelijk landschap naar zijn schrift, een ieder volk naar zijne spraak; ook aan de Joden naar hun schrift en naar hunne spraak.

10 En men schreef in den naam van den Koning Ahasvéros, en men verzegelde het met des Konings ring; en men zond de brieven door de hand der loopers te paard, rijdende op snelle kemelen, op muilen van merriën geteeld:

11 Dat de Koning den Joden toeliet, die in elke stad waren, zich te vergaderen, en voor hun leven te staan, om te verdelgen, om te dooden en om om te brengen alle magt des volks en des landschaps, die hen benaauwen zou, de kleine kinderen en de vrouwen, en derzelver buit te rooven;

12 Op éénen dag in al de landschappen van den Koning Ahasvéros, op den dertienden der twaalfde maand, deze is de maand Adar.

13 De inhoud van het schrift was: Dat eene wet zoude gegeven worden in alle landschappen, openbaar aan alle volken; en dat de Joden gereed zouden zijn tegen dien dag, om zich te wreken aan hunne vijanden.

14 De loopers, die op snelle kemelen reden *en* op muilen, togen snellijk uit, aangedreven zijnde door het woord des Konings. Deze wet nu werd gegeven op den burg Susan.

15 En Mórdechai ging uit van voor het aangezigt des Konings in een hemelsblaauw en wit koninklijk kleed, en met eene groote gouden kroon, en met een opperkleed van fijn linnen en purper; en de stad Susan juichte en was vrolijk.

16 Bij de Joden was licht, en blijdschap, en vreugde, en eere;

17 Ook in alle en een ieder landschap, en in alle en eene iedere stad, ter plaatse, waar des Konings woord en zijne wet aankwam, dáár was bij de Joden blijdschap en vreugde, maaltijden en vrolijke dagen; en velen uit de volken des lands werden Joden, want de vreeze der Joden was op hen gevallen.

HET 9 CAPITTEL.

IN de twaalfde maand nu, (welke is de maand Adar) op den dertienden dag derzelve, toen des Konings woord en zijne wet nabij gekomen was, dat men het doen zoude, ten dage, als de vijanden der Joden hoopten over hen te heerschen, zoo is het omgekeerd, want de Joden heerschten zelfs over hunne haters.

2 *Want* de Joden vergaderden zich in hunne steden, in al de landschappen van den Koning Ahasvéros, om de hand te slaan aan degenen, die hun verderf zochten; en niemand bestond voor hen, want hunlieder schrik was op alle die volken gevallen.

3 En al de oversten der landschappen, en de stadhouders, en landvoogden, en die het werk des Konings deden, verhieven de Joden; want de vreeze van Mórdechai was op hen gevallen.

4 Want Mórdechai was groot in het huis des Konings, en zijn gerucht ging uit door alle landschappen; want die man, Mórdechai, werd doorgaans grooter.

5 De Joden nu sloegen op al hunne vijanden, met den slag des zwaards, en der dooding, en der verderving; en zij deden met hunne haters naar hun welbehagen.

6 En in den burg Susan hebben de Joden gedood en omgebragt vijf honderd mannen.

7 En Farsandátha, en Dalfon, en Aspáta,

8 En Porátha, en Adália, en Aridátha,

9 En Farmástha, en Arísai, en Arídai, en Vaizátha,

10 De tien zonen van Haman, den zoon van Hammedátha, den vijand der Joden, doodden zij; maar zij sloegen hunne handen niet aan den roof.

11 Op dienzelfden dag kwam voor den Koning het getal der gedooden op den burg Susan.

12 En de Koning zeide tot de Koningin Esther: Te Susan op den burg hebben de Joden gedood en omgebragt vijf honderd mannen en de tien zonen van Haman; wat hebben zij al in de andere landschappen des Konings gedaan! wat is nu uwe bede? en het zal u gegeven worden; of wat is verder uw verzoek? het zal geschieden.

13 Toen zeide Esther: Dunkt het den
Koning goed, men late ook morgen aan
de Joden, die te Susan zijn, toe, te doen
naar het gebod van heden; en men
hange de tien zonen van Haman aan de
galg.
14 Toen zeide de Koning, dat men al-
zoo doen zoude; en er werd een gebod
gegeven te Susan, en men hing de tien
zonen van Haman op.
15 En de Joden, die te Susan waren,
vergaderden ook op den veertienden dag
der maand Adar, en zij doodden te Su-
san drie honderd mannen; maar zij sloe-
gen hunne hand niet aan den roof.
16 De overige Joden nu, die in de land-
schappen des Konings waren, vergader-
den, opdat zij stonden voor hun leven,
en rust hadden van hunne vijanden, en
zij doodden onder hunne haters vijf en
zeventig duizend; maar zij sloegen
hunne hand niet aan den roof.
17 *Dit geschiedde* op den dertienden
dag der maand Adar; en op den veer-
tienden derzelve rustten zij, en zij
maakten dien eenen dag der maaltijden
en der vreugde.
18 En de Joden, die te Susan waren,
vergaderden op den dertienden der-
zelve, en op den veertienden derzelve,
en zij rustten op den vijftienden der-
zelve, en zij maakten dien eenen dag
der maaltijden en der vreugde.
19 Daarom maakten de Joden van de
dorpen, die in de dorpsteden woonden,
den veertienden dag der maand Adar
ter vreugde en maaltijden, en eenen
vrolijken dag, en der zending van dee-
len aan elkander.
20 En Mórdechai beschreef deze ge-
schiedenissen; en hij zond brieven aan
al de Joden, die in al de landschappen
van den Koning Ahasvéros waren, aan
die, welke nabij, en aan die, welke verre
waren,
21 Om over hen te bevestigen, dat zij
zouden onderhouden den veertienden
dag der maand Adar, en den vijftienden
dag derzelve, in alle en ieder jaar;
22 Naar de dagen, in welke de Joden
tot rust gekomen waren van hunne vij-
anden, en de maand, die hun veranderd
was van droefenis in blijdschap, en van
rouw in eenen vrolijken dag; dat zij
deze *dagen* maken zouden *tot* dagen der
maaltijden, en der vreugde, en der zen-
ding van deelen aan elkander, en der
gaven aan de armen.
23 En de Joden namen aan te doen,
wat zij begonnen hadden, en wat Mór-
dechai aan hen geschreven had;
24 Omdat Haman, de zoon van Ham-
medátha, den Agagiet, aller Joden vij-
and, tegen de Joden gedacht had hen
om te brengen; en dat hij het Pur, dat
is, het lot had geworpen, om hen te ver-
slaan en om hen om te brengen.
25 Maar als zij voor den Koning geko-
men was, heeft hij door brieven bevo-
len, dat zijne booze gedachte, welke hij
gedacht had over de Joden, op zijn
hoofd zoude wederkeeren; en men heeft
hem en zijne zonen aan de galg gehan-
gen.
26 Daarom noemt men die dagen Pu-
rim, van den naam van het Pur. Hier-
om, van wege al de woorden van dien
brief, en hetgene zij zelve daarvan ge-
zien hadden, en wat tot hen overgeko-
men was,
27 Bevestigden de Joden, en namen op
zich en op hun zaad, en op allen, die
zich tot hen vervoegen zouden, dat men
het niet overtrade, dat zij deze twee da-
gen zouden houden, naar het voorschrift
derzelve, en naar den bestemden tijd
derzelve, in alle en ieder jaar;
28 Dat deze dagen gedacht zouden wor-
den en onderhouden, in al en elk ge-
slacht, elk huisgezin, elk landschap en
elke stad; en dat deze dagen Purim niet
zouden overtreden worden onder de
Joden, en dat de gedachtenis derzelve
geen einde nemen zoude bij hun zaad.
29 Daarna schreef de Koningin Esther,
de dochter van Abicháil, en Mórdechai
de Jood, met alle magt, om dezen brief
van Purim ten tweedemaal te beves-
tigen.
30 En hij zond de brieven aan al de
Joden, in de honderd zeven en twintig
landschappen van het Koningrijk van
Ahasvéros, met woorden van vrede en
trouw,
31 Dat zij deze dagen van Purim beves-
tigen zouden op hunne bestemde tijden,
gelijk als Mórdechai, de Jood, over hen
bevestigd had, en Esther de Koningin,
en gelijk zij het bevestigd hadden voor
zich zelven en voor hun zaad: de zaken
van het vasten en hunlieder geroep.
32 En het bevel van Esther bevestigde
de geschiedenissen van deze Purim, en
het werd in een boek geschreven.

HET 10 CAPITTEL.

DAARNA leide de Koning Ahasvéros
schatting op het land, en de eilan-
den der zee.
2 Al de werken nu zijner magt en zijns
gewelds, en de verklaring der grootheid
van Mórdechai, dien de Koning groot
gemaakt heeft, zijn die niet geschreven

in het boek der Kronijken der Koningen
van Medië en Perzië?
3 Want de Jood Mórdechai was de
tweede bij den Koning Ahasvéros, en
groot bij de Joden, en aangenaam bij de
menigte zijner broederen, zoekende het
beste voor zijn volk, en sprekende voor
den welstand van zijn gansche zaad.

HET BOEK

JOB.

HET EERSTE CAPITTEL.

DAAR was een man in het land Uz,
zijn naam was Job; en deze man
was opregt, en vroom, en Godvreezende,
en wijkende van het kwaad.
2 En hem werden zeven zonen en drie
dochteren geboren.
3 Daartoe was zijn vee zeven duizend
schapen, en drie duizend kemelen, en
vijf honderd juk ossen, en vijf honderd
ezelinnen; ook was zijn dienstvolk zeer
veel; zoo dat deze man grooter was dan
allen die van het Oosten.
4 En zijne zonen gingen en maakten
maaltijden in ieders huis op zijnen dag;
en zij zonden henen, en noodigden hun-
ne drie zusters, om met hen te eten en
te drinken.
5 Het geschiedde dan, als de dagen der
maaltijden omgegaan waren, dat Job
henen zond, en hen heiligde, en des
morgens vroeg opstond, en brandofferen
offerde *naar* hun aller getal; want Job
zeide: Misschien hebben mijne kinderen
gezondigd, en God in hun hart gezegend.
Alzoo deed Job alle die dagen.
6 Daar was nu een dag, als de kinderen
Gods kwamen, om zich voor den HEER
te stellen, dat de Satan ook in het mid-
den van hen kwam.
7 Toen zeide de HEER tot den Satan:
Van waar komt gij? En de Satan ant-
woordde den HEERE, en zeide: Van om
te trekken op de aarde, en van die te
doorwandelen.
8 En de HEER zeide tot den Satan:
Hebt gij *ook* acht geslagen op mijnen
knecht Job? want niemand is op de
aarde gelijk hij, een man opregt en
vroom, Godvreezende en wijkende van
het kwaad.
9 Toen antwoordde de Satan den
HEERE, en zeide: Is het om niet, dat
Job God vreest?
10 Hebt gij niet eene betuining gemaakt
voor hem, en voor zijn huis, en voor
al wat hij heeft rondom? Het werk zij-
ner handen hebt gij gezegend, en zijn
vee is *in menigte* uitgebroken in het
land.
11 Maar toch strek nu uwe hand uit, en
tast aan alles, wat hij heeft; zoo hij u
niet in uw aangezigt zal zegenen!
12 En de HEER zeide tot den Satan:
Zie, al wat hij heeft, zij in uwe hand;
alleen strek uwe hand aan hem niet uit.
En de Satan ging uit van het aangezigt
des HEEREN.
13 Daar was nu een dag, als zijne zo-
nen en zijne dochteren aten, en wijn
dronken, in het huis van hunnen broe-
der, den eerstgeborene,
14 Dat een bode tot Job kwam, en zei-
de: De runderen waren ploegende, en
de ezelinnen weidende aan hunne zijden.
15 Doch de Sabeërs deden eenen inval,
en namen ze, en sloegen de jongeren
met de scherpte des zwaards; en ik ben
maar alleen ontkomen, om het u aan te
zeggen.
16 Als deze nog sprak, zoo kwam een
ander, en zeide: Het vuur Gods viel uit
den hemel, en ontstak onder de schapen
en onder de jongeren, en verteerde ze;
en ik ben maar alleen ontkomen, om het
u aan te zeggen.
17 Als deze nog sprak, zoo kwam een
ander, en zeide: De Chaldeën stelden
drie hoopen, en vielen op de kemelen
aan, en namen ze, en sloegen de jongeren
met de scherpte des zwaards; en ik ben
maar alleen ontkomen, om het u aan te
zeggen.
18 Als deze nog sprak, zoo kwam een
ander, en zeide: Uwe zonen en uwe
dochteren aten, en dronken wijn, in het
huis van hunnen broeder, den eerstge-
borene;
19 En zie, een groote wind kwam van
over de woestijn, en stiet aan de vier
hoeken van het huis, en het viel op de
jongelingen, dat ze stierven; en ik ben
maar alleen ontkomen, om het u aan te
zeggen.
20 Toen stond Job op, en scheurde zij-
nen mantel, en schoor zijn hoofd, en
viel op de aarde, en boog zich neder;
21 En hij zeide: Naakt ben ik uit mijns
moeders buik gekomen, en naakt zal ik
daarhenen wederkeeren. De HEER heeft
gegeven, en de HEER heeft genomen; de
naam des HEEREN zij geloofd.

22 In dit alles zondigde Job niet, en
schreef Gode niets ongerijmds toe.

HET 2 CAPITTEL.

WEDEROM was er een dag, als de kinderen Gods kwamen, om zich voor den HEER te stellen, dat de Satan ook in het midden van hen kwam, om zich voor den HEER te stellen.
2 Toen zeide de HEER tot den Satan:
Van waar komt gij? En de Satan antwoordde den HEERE, en zeide: Vam om te trekken op de aarde, en van die te doorwandelen.
3 En de HEER zeide tot den Satan:
Hebt gij *ook* acht geslagen op mijnen knecht Job? want niemand is op de aarde gelijk hij, een man opregt en vroom, Godvreezende en wijkende van het kwaad; en hij houdt nog vast aan zijne opregtheid, hoewel gij mij tegen hem opgehitst hebt, om hem te verslinden zonder oorzaak.
4 Toen antwoordde de Satan den HEERE,
en zeide: Huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven.
5 Doch strek nu uwe hand uit, en tast
zijn gebeente en zijn vleesch aan; zoo hij u niet in uw aangezigt zal zegenen!
6 En de HEER zeide tot den Satan: Zie,
hij zij in uwe hand; doch verschoon zijn leven.
7 Toen ging de Satan uit van het aan-
gezigt des HEEREN, en sloeg Job met booze zweren, van zijne voetzool af tot zijnen schedel toe.
8 En hij nam zich eene potscherf, om
zich daarmede te schrabben; en hij zat neder in het midden der asch.
9 Toen zeide zijne huisvrouw tot hem:
Houdt gij nog vast aan uwe opregtheid? zegen God, en sterf.
10 Maar hij zeide tot haar: Gij spreekt
als eene der zottinnen spreekt: ja, zouden wij het goede van God ontvangen, en het kwade niet ontvangen? In dit alles zondigde Job met zijne lippen niet.
11 Als nu de drie vrienden van Job ge-
hoord hadden al dit kwaad, dat over hem gekomen was, kwamen zij, ieder uit zijne plaats, Elifaz, de Themaniet, en Bildad, de Suhiet, en Zofar, de Naämathiet; en zij waren het eens geworden, dat zij kwamen om hem te beklagen, en om hem te vertroosten.
12 En toen zij hunne oogen van verre
ophieven, kenden zij hem niet; en zij hieven hunne stem op, en weenden; daartoe scheurden zij een ieder zijnen mantel, en strooiden stof op hunne hoofden naar den hemel.
13 Alzoo zaten zij met hem op de aar-
de, zeven dagen en zeven nachten; en niemand sprak tot hem één woord, want zij zagen, dat de smart zeer groot was.

HET 3 CAPITTEL.

DAARNA opende Job zijnen mond, en vervloekte zijnen dag.
2 Want Job antwoordde en zeide:
3 De dag verga, waarop ik geboren
ben, en de nacht, *waarin* men zeide: Een knechtje is ontvangen.
4 Die dag zij duisternis; dat God naar
hem niet vrage van boven; en dat geen glans over hem schijne.
5 Dat de duisternis en des doods scha-
duwe hem verontreinigen; dat wolken over hem wonen; dat hem verschrikken de zwarte dampen des dags.
6 Die nacht, donkerheid neme hem in;
dat hij zich niet verheuge onder de dagen des jaars; dat hij in het getal der maanden niet kome.
7 Ziet, die nacht zij eenzaam; dat geen
vrolijk gezang daarin kome.
8 Dat hem vervloeken de vervloekers
des dags, die bereid zijn hunne rouwe te verwekken.
9 Dat de sterren van zijnen schemertijd
verduisterd worden; hij wachte naar het licht, en het worde niet; en hij zie niet de oogleden des dageraads;
10 Omdat hij niet toegesloten heeft de
deuren mijns buiks, nog verborgen de moeite van mijne oogen.
11 Waarom ben ik niet gestorven van
de baarmoeder af? *en* heb den geest gegeven, als ik uit den buik voortkwam?
12 Waarom zijn mij de knieën vóórge-
komen? en waartoe de borsten, opdat ik zuigen zoude?
13 Want nu zou ik nederliggen, en stil
zijn; ik zou slapen, dan zou voor mij rust wezen,
14 Met de Koningen en raadsheeren
der aarde, die voor zich woeste plaatsen bebouwden;
15 Of met de vorsten, die goud hadden,
die hunne huizen met zilver vervulden.
16 Of als eene verborgen misdragt, zou
ik niet zijn; als de *kleine* kinderen, *die* het licht niet gezien hebben.
17 Daar houden de boozen op van be-
roering, en daar rusten de vermoeiden van kracht;
18 *Daar* zijn de gebondenen zamen in
rust; zij hooren de stem des drijvers niet.
19 De kleine en de groote is daar; en
de knecht vrij van zijnen heer.
20 Waarom geeft hij aan den ellendige
het licht, en het leven aan den bitterlijk bedroefde van gemoed?

21 Die verlangen naar den dood, maar
hij is er niet; en graven er meer naar
dan naar verborgene schatten;
22 Die blijde zijn tot opspringens toe, *en*
zich verheugen, als zij het graf vinden;
23 Aan den man, wiens weg verborgen
is, en dien God overdekt heeft?
24 Want voor mijn brood komt mijne
zuchting; en mijne brullingen worden
uitgestort als water.
25 Want ik vreesde eene vreeze, en zij
is mij aangekomen; en wat ik schroomde
is mij overgekomen.
26 Ik was niet gerust, en ik was niet
stil, en rustte niet; en de beroering is
gekomen.

HET 4 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Elífaz, de Themaniet, en zeide:
2 Zoo wij een woord opnemen tegen u,
zult gij verdrietig zijn? nogtans wie zal
zich van woorden kunnen onthouden?
3 Zie, gij hebt velen onderwezen, en
gij hebt slappe handen gesterkt;
4 Uwe woorden hebben den struikelende
opgerigt, en de krommende knieën
hebt gij vast gesteld;
5 Maar nu komt het aan u, en gij zijt
verdrietig; het raakt tot u, en gij wordt
beroerd.
6 Was niet uwe vreeze *Gods* uwe hoop?
en de opregtheid uwer wegen uwe verwachting?
7 Gedenk toch, wie is de onschuldige,
die vergaan is; en waar zijn de opregten
verdelgd?
8 *Maar* gelijk ik gezien heb: die ondeugd
ploegen, en moeite zaaijen, maaijen
dezelve.
9 Van den adem Gods vergaan zij, en
van het geblaas van zijnen neus worden
zij verdaan.
10 De brulling des leeuws, en de stem
des fellen leeuws, en de tanden der jonge
leeuwen worden verbroken.
11 De oude leeuw vergaat, omdat er
geen roof is, en de jongen eens oudachtigen
leeuws worden verstrooid.
12 Voorts is tot mij een woord heimelijk
gebragt, en mijn oor heeft een weinigje
daarvan gevat.
13 Onder de gedachten van de gezigten
des nachts, als diepe slaap valt op de
menschen,
14 Kwam mij schrik en beving over,
en verschrikte de veelheid mijner beenderen:
15 Toen ging voorbij mijn aangezigt
een geest; hij deed het haar mijns vleesches
te berge rijzen.
16 Hij stond, doch ik kende zijne gedaante
niet; eene beeldtenis was voor
mijne oogen; daar was stilte, en ik
hoorde eene stem *zeggende:*
17 Zou een mensch regtvaardiger zijn
dan God? zou een man reiner zijn dan
zijn Maker?
18 Zie, op zijne knechten zou hij niet
vertrouwen; hoewel hij in zijne Engelen
klaarheid gesteld heeft.
19 Hoe veel te min *op* degenen, die
leemen huizen bewonen, welker grondslag
in het stof is! zij worden verbrijzeld
voor de motten.
20 Van den morgen tot den avond worden
zij vermorzeld; zonder dat men er
acht op slaat, vergaan zij in eeuwigheid.
21 Verrijst niet hunne uitnemendheid
met hen? zij sterven, maar niet in wijsheid.

HET 5 CAPITTEL.

ROEP nu; zal er iemand zijn, die u
antwoorde? en tot wien van de heiligen
zult gij u keeren?
2 Want den dwaze brengt de toornigheid
om, en de ijver doodt den slechte.
3 Ik heb gezien eenen dwaas wortelende;
doch terstond vervloekte ik zijne
woning.
4 Verre waren zijne zonen van heil; en
zij werden verbrijzeld in de poort, en
daar was geen verlosser.
5 Wiens oogst de hongerige verteerde,
dien hij ook tot uit de doornen gehaald
had; de struikroover slokte hun vermogen
in.
6 Want uit het stof komt het verdriet
niet voort, en de moeite spruit niet uit
de aarde;
7 Maar de mensch wordt tot moeite geboren;
gelijk de spranken der vurige
kolen zich verheffen *tot* vliegen.
8 Doch ik zou naar God zoeken, en tot
God mijne aanspraak rigten;
9 Die groote dingen doet, welke men
niet doorzoeken kan; wonderen, welke
men niet tellen kan;
10 Die den regen geeft op de aarde, en
water zendt op de straten,
11 Om de vernederden te stellen in het
hooge; dat de rouwdragenden door heil
verheven worden.
12 Hij maakt te niet de gedachten der
arglistigen; dat hunne handen niet één
ding uitrigten.
13 Hij vangt de wijzen in hunne arglistigheid;
dat de raad der verdraaiden
gestort wordt.
14 Des daags ontmoeten zij de duisternis,
en gelijk des nachts, tasten zij op
den middag.
15 Maar hij verlost den behoeftige van

het zwaard, van hunnen mond, en van
de hand des sterken.
16 Zoo is voor den arme verwachting;
en de boosheid stopt haren mond toe.
17 Zie, gelukzalig is de mensch, wien
God straft; daarom verwerp de kastij-
ding des Almagtigen niet.
18 Want hij doet smart aan, en hij ver-
bindt; hij doorwondt, en zijne handen
heelen.
19 In zes benaauwdheden zal hij u ver-
lossen, en in de zevende zal u het kwaad
niet aanroeren.
20 In den honger zal hij u verlossen
van den dood, en in den oorlog van het
geweld des zwaards.
21 Tegen den geesel der tong zult gij
verborgen wezen; en gij zult niet vree-
zen voor de verwoesting, als zij komt.
22 Tegen de verwoesting en tegen den
honger zult gij lagchen, en voor het ge-
dierte der aarde zult gij niet vreezen.
23 Want met de steenen des velds zal
uw verbond zijn, en het gedierte des
velds zal met u bevredigd zijn.
24 En gij zult bevinden, dat uwe tent
in vrede is; en gij zult uwe woning ver-
zorgen, en zult niet feilen.
25 Ook zult gij bevinden, dat uw zaad
menigvuldig wezen zal, en uwe spruiten
als het kruid der aarde.
26 Gij zult in ouderdom ten grave ko-
men, gelijk de korenhoop te zijnen tijd
opgevoerd wordt.
27 Zie dit, wij hebben het doorzocht,
het is alzoo; hoor het, en bemerk gij
het voor u.

HET 6 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Och of mijn verdriet regt gewo-
gen wierd, en men mijne ellende zamen
in eene weegschaal ophief!
3 Want het zou nu zwaarder zijn dan
het zand der zee; daarom worden mijne
woorden opgezwolgen.
4 Want de pijlen des Almagtigen zijn
in mij, welker vurig venijn mijn geest
uitdrinkt; de verschrikkingen Gods rus-
ten zich tegen mij.
5 Rugchelt ook de woudezel bij het
jonge gras? loeit de os bij zijn voeder?
6 Wordt ook het onsmakelijke gegeten
zonder zout? is er smaak in het witte
des dojers?
7 Mijne ziel weigert *uwe woorden* aan
te roeren; die zijn als mijne laffe spijze.
8 Och of mijne begeerte kwame, en dat
God mijne verwachting gave!
9 En dat het Gode beliefde, dat hij mij
verbrijzelde, zijne hand los liet, en een
einde met mij maakte!
10 Dat zou nog mijn troost zijn, en zou
mij verwikken in den weedom, *zoo* hij
niet spaarde; want ik heb de redenen
des Heiligen niet verborgen gehouden.
11 Wat is mijne kracht, dat ik hopen
zoude? of welk is mijn einde, dat ik
mijn leven verlengen zoude?
12 Is mijne kracht steenen kracht? is
mijn vleesch staal?
13 Is dan mijne hulpe niet in mij? en
is de wijsheid uit mij verdreven?
14 Aan hem, die versmolten is, zou van
zijnen vriend weldadigheid geschieden;
of hij zou de vreeze des Almagtigen ver-
laten.
15 Mijne broeders hebben trouweloos
gehandeld als eene beek; als de storting
der beken gaan zij door;
16 Die verdonkerd zijn van het ijs, *en*
in welke de sneeuw zich verbergt.
17 Ter tijd, als zij van hitte vervlieten,
worden zij uitgedelgd; als zij warm wor-
den, verdwijnen zij uit hare plaats.
18 De gangen haars wegs wenden zich
ter zijden af; zij loopen op in het woeste,
en vergaan.
19 De reizigers van Thema zien ze, de
wandelaars van Scheba wachten op
haar.
20 Zij worden beschaamd, omdat elk
een vertrouwde; als zij daartoe komen,
zoo worden zij schaamrood.
21 Voorwaar *alzoo* zijt gijlieden *mij* nu
niets geworden; gij hebt gezien de ont-
zetting, en gij hebt gevreesd.
22 Heb ik gezegd: Brengt mij, en geeft
geschenken voor mij van uw vermo-
gen?
23 Of bevrijdt mij van de hand des ver-
drukkers, en verlost mij van de hand
der tirannen?
24 Leert mij, en ik zal zwijgen, en
geeft mij te verstaan, waarin ik ge-
dwaald heb.
25 O hoe krachtig zijn de regte rede-
nen! maar wat bestraft het bestraffen,
dat van ulieden is?
26 Zult gij, om te bestraffen, woorden
bedenken? en zullen de redenen des
mismoedigen voor wind zijn?
27 Ook werpt gij u op eenen wees; en
gij graaft tegen uwen vriend.
28 Maar nu, belieft het u, wendt u tot
mij, en het zal voor uw aangezigt zijn,
of ik liege.
29 Keert toch weder, laat er geen on-
regt wezen, ja keert weder, nog zal mij-
ne geregtigheid daarin zijn.
30 Zou onregt op mijne tong wezen?
zou mijn gehemelte niet de ellenden te
verstaan geven?

HET 7 CAPITTEL.

HEEFT niet de mensch eenen strijd
op de aarde? en zijn zijne dagen
niet als de dagen des dagiooners?
2 Gelijk de dienstknecht hijgt naar de
schaduw, en gelijk de daglooner ver-
wacht zijn werkloon;
3 Alzoo zijn mij maanden der ijdelheid
ten erve geworden, en nachten der moei-
te zijn mij voorbereid.
4 Als ik te slapen lig, dan zeg ik:
Wanneer zal ik opstaan, en hij den
avond afgemeten hebben? en ik word
zat van woelingen, tot aan den sche-
mertijd.
5 Mijn vleesch is met het gewormte en
met het gruis des stofs bekleed; mijne
huid is gekliefd en verachtelijk ge-
worden.
6 Mijne dagen zijn ligter geweest dan
eene weversspoel, en zijn vergaan zon-
der verwachting.
7 Gedenk, dat mijn leven een wind is;
mijn oog zal niet wederkomen, om het
goede te zien.
8 Het oog desgenen, die mij *nu* ziet,
zal mij niet zien; uwe oogen zullen op
mij zijn, maar ik zal niet *meer* zijn.
9 Eene wolk vergaat en vaart henen;
alzoo die in het graf daalt, zal niet *we-
der* opkomen.
10 Hij zal niet meer wederkeeren tot
zijn huis, en zijne plaats zal hem niet
meer kennen.
11 Zoo zal ik ook mijnen mond niet
wederhouden; ik zal spreken in be-
naauwdheid mijns geestes; ik zal kla-
gen in bitterheid mijner ziel.
12 Ben ik dan eene zee, of walvisch,
dat gij om mij wachten zet?
13 Wanneer ik zeg: Mijne bedstede zal
mij vertroosten, mijn leger zal van mij-
ne klagt *wat* wegnemen;
14 Dan ontzet gij mij met droomen, en
door gezigten verschrikt gij mij;
15 Zoo dat mijne ziel de verworging
kiest, den dood meer dan mijne been-
deren.
16 Ik versmaad ze, ik zal toch in
eeuwigheid niet leven; houd op van
mij, want mijne dagen zijn ijdelheid.
17 Wat is de mensch, dat gij hem groot
acht, en dat gij uw hart op hem zet?
18 En dat gij hem bezoekt in elken
morgenstond? dat gij hem in elk oogen-
blik beproeft?
19 Hoe lang keert gij u niet af van
mij? *en* laat niet van mij af, tot dat ik
mijn speeksel inzwelge?
20 Heb ik gezondigd, wat zal ik u doen,
ô Menschenhoeder? waarom hebt gij
mij u tot een tegenloop gesteld, dat ik
mij zelven tot een' last zij?
21 En waarom vergeeft gij niet mijne
overtreding, en doet mijne ongeregtig-
heid niet weg? want nu zal ik in het
stof liggen; en gij zult mij vroeg zoeken,
maar ik zal niet zijn.

HET 8 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Bildad, de Suhiet,
en zeide:
2 Hoe lang zult gij deze dingen spre-
ken, en de redenen uwes monds een ge-
weldige wind zijn?
3 Zou dan God het regt verkeeren? en
zou de Almagtige de geregtigheid ver-
keeren?
4 Indien uwe kinderen gezondigd heb-
ben tegen hem, hij heeft hen ook in de
hand hunner overtreding geworpen.
5 *Maar* indien gij naar God vroeg
zoekt, en tot den Almagtige om genade
bidt;
6 Zoo gij zuiver en regt zijt, gewisse-
lijk zal hij nu opwaken, om uwent wil,
en hij zal de woning uwer geregtigheid
volmaken.
7 Uw beginsel zal wel gering zijn;
maar uw laatste zal zeer vermeerderd
worden.
8 Want vraag toch naar het vorige ge-
slacht, en bereid u tot de onderzoeking
hunner vaderen.
9 Want wij zijn van gisteren, en we-
ten niet; dewijl onze dagen op de aarde
eene schaduw zijn.
10 Zullen die u niet leeren, tot u spre-
ken en uit hun hart redenen voortbren-
gen?
11 Verheft zich de bieze zonder slijk?
groeit het rietgras zonder water?
12 Als het nog in zijne groenigheid is,
hoewel het niet afgesneden wordt, nog-
tans verdort het vóór alle gras.
13 Alzoo zijn de paden van allen, die
God vergeten; en de verwachting des
huichelaars zal vergaan;
14 Van welken zijne hoop walgen zal;
en zijn vertrouwen zal zijn een huis der
spinnekop.
15 Hij zal op zijn huis leunen, maar
het zal niet bestaan; hij zal zich daar-
aan vasthouden, maar het zal niet
staande blijven.
16 Hij is sappig voor de zon, en zijne
scheuten gaan over zijnen hof uit.
17 Zijne wortelen worden bij de
springader ingevlochten; hij ziet eene
steenige plaats.
18 *Maar* als *God* hem verslindt uit
zijne plaats, zoo zal zij hem loochenen,
zeggende: Ik heb u niet gezien.

19 Zie, dat is de vreugde zijns wegs;
en uit het stof zullen anderen voort-
spruiten.
20 Zie, God zal den opregte niet ver-
werpen; hij vat ook de boosdoeners niet
bij de hand;
21 Tot dat hij uwen mond met gelach
vervulle, en uwe lippen met gejuich.
22 Uwe haters zullen met schaamte
bekleed worden; en de tent der godde-
loozen zal niet *meer* zijn.

HET 9 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Waarlijk ik weet, dat het zoo
is; want hoe zou de mensch regtvaardig
zijn bij God?
3 Zoo hij lust heeft, om met hem te
twisten, niet één uit duizend zal hij
hem beantwoorden.
4 Hij is wijs van hart, en sterk van
kracht; wie heeft zich tegen hem ver-
hard, en vrede gehad?
5 Die de bergen verzet, dat zij het niet
gewaar worden, die ze omkeert in zij-
nen toorn;
6 Die de aarde beweegt uit hare plaats,
dat hare pilaren schudden;
7 Die de zon gebiedt, en zij gaat niet
op; en verzegelt de starren;
8 Die alleen de hemelen uitbreidt, en
treedt op de hoogten der zee;
9 Die den wagen maakt, den Oríon,
en het Zevengestarnte, en de binnenka-
meren van het Zuiden;
10 Die groote dingen doet, welke men
niet doorzoeken kan; en wonderen, wel-
ke men niet tellen kan.
11 Zie, hij zal voor mij henen gaan, en
ik zal hem niet zien; en hij zal voorbij
gaan, en ik zal hem niet merken.
12 Zie, hij zal rooven, wie zal het hem
doen wedergeven? wie zal tot hem zeg-
gen: Wat doet gij?
13 God zal zijnen toorn niet afkeeren;
onder hem worden gebogen de hoovaar-
dige helpers.
14 Hoe veel min zal ik hem antwoor-
den, *en* mijne woorden uitkiezen tegen
hem?
15 Wien ik, zoo ik regtvaardig ware,
niet zou antwoorden; mijnen Regter zal
ik om genade bidden.
16 Indien ik roep, en hij mij antwoordt;
ik zal niet gelooven, dat hij mijne stem
ter ooren genomen heeft.
17 Want hij vermorzelt mij door een
onweder, en vermenigvuldigt mijne
wonden zonder oorzaak.
18 Hij laat mij niet toe mijnen adem
te verhalen, maar hij verzadigt mij met
bitterheden.
19 Zoo het aan de kracht *komt*, zie, hij
is sterk; en zoo het aan het regt *komt*,
wie zal mij dagvaarden?
20 Zoo ik mij regtvaardige, mijn mond
zal mij verdoemen; ben ik opregt, hij
zal mij toch verkeerd verklaren.
21 Ben ik opregt, zoo acht ik *toch* mijne
ziel niet; ik versmaad mijn leven.
22 Dat is een ding, waarom ik zeg: Den
opregte en den goddelooze verdoet hij.
23 Als de geesel haastiglijk doodt, be-
spot hij de verzoeking der onschuldi-
gen.
24 De aarde wordt gegeven in de hand
des goddeloozen; hij overdekt het aan-
gezigt harer regters; zoo niet, wie is hij
dan?
25 En mijne dagen zijn ligter geweest
dan een looper; zij zijn weggevloden,
zij hebben het goede niet gezien.
26 Zij zijn voorbij gevaren met jagt-
schepen; gelijk een arend naar het aas
toevliegt.
27 Indien mijn zeggen is: Ik zal mijne
klagt vergeten, en ik zal mijn gebaar
laten varen, en mij verkwikken;
28 Zoo schroom ik voor al mijne smart;
ik weet, dat gij mij niet onschuldig zult
houden.
29 Ik zal *toch* goddeloos zijn; waarom
dan zal ik ijdelijk arbeiden?
30 Indien ik mij wassche met sneeuw-
water, en mijne handen zuivere met
zeep;
31 Dan zult gij mij in de gracht indui-
ken, en mijne kleederen zullen van mij
gruwelen.
32 Want hij is niet een man, als ik,
wien ik antwoorden zou, zoo wij zamen
in het gerigt kwamen.
33 Daar is geen scheidsman tusschen
ons, *die* zijne hand op ons beiden leggen
mogt.
34 Dat hij van op mij zijne roede weg-
doe, en dat zijne verschrikking mij niet
verbaasd make;
35 Zoo zal ik spreken, en hem niet
vreezen, want zoodanig ben ik niet bij
mij.

HET 10 CAPITTEL.

MIJNE ziel is verdrietig over mijn
leven; ik zal mijne klagt op mij
laten, ik zal spreken in bitterheid mij-
ner ziel.
2 Ik zal tot God zeggen: Verdoem mij
niet; doe mij weten, waarover gij met
mij twist.
3 Is het u goed, dat gij verdrukt? dat
gij verwerpt den arbeid uwer handen,
en over den raad der goddeloozen schijn-
sel geeft?

4 Hebt gij vleeschelijke oogen? ziet gij, gelijk een mensch ziet?
5 Zijn uwe dagen als de dagen van een' mensch? zijn uwe jaren als de dagen eens mans?
6 Dat gij onderzoekt naar mijne ongeregtigheid, en naar mijne zonde verneemt.
7 Het is in uwe wetenschap, dat ik niet goddeloos ben; nogtans is er niemand, die uit uwe hand verlosse.
8 Uwe handen doen mij smart aan, hoewel zij mij gemaakt hebben; zamen rondom *mij* zijn zij, en gij verslindt mij.
9 Gedenk toch, dat gij mij als leem bereid hebt, en mij tot stof zult doen wederkeeren.
10 Hebt gij mij niet als melk gegoten, en mij als eene kaas doen runnen?
11 Met vel en vleesch hebt gij mij bekleed, met beenderen ook en zenuwen hebt gij mij zamengevlochten;
12 Benevens het leven hebt gij weldadigheid aan mij gedaan, en uw opzigt heeft mijnen geest bewaard.
13 Maar deze dingen hebt gij verborgen in uw hart; ik weet, dat dit bij u geweest is.
14 Indien ik zondig, zoo zult gij mij waarnemen, en van mijne misdaad zult gij mij niet onschuldig houden.
15 Zoo ik goddeloos ben, wee mij! en ben ik regtvaardig, ik zal mijn hoofd niet opheffen; ik ben zat van schande; maar aanzie mijne ellende.
16 Want zij verheft zich: gelijk een felle leeuw jaagt gij mij; gij keert weder en stelt u wonderlijk tegen mij.
17 Gij vernieuwt uwe getuigen tegen over mij, en vermenigvuldigt uwen toorn tegen mij; verwisselingen, ja een heirleger, zijn tegen mij.
18 En waarom hebt gij mij uit de baarmoeder voortgebragt? Och dat ik den geest gegeven had, en geen oog mij gezien had!
19 Ik zou zijn, als of ik niet geweest ware; van *'s moeders* buik zou ik tot het graf gebragt zijn geweest.
20 Zijn mijne dagen niet weinig? houd op, zet van mij af, dat ik mij een weinig verkwikke,
21 Eer ik henen ga, (en niet wederkom) in een land der duisternis en der schaduwe des doods;
22 Een stikdonker land, als de duisternis zelve, de schaduwe des doods, en zonder ordeningen, en het geeft schijnsel als de duisternis.

HET 11 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Zofar, de Náämathiet, en zeide:
2 Zou de veelheid der woorden niet beantwoord worden? en zou een klapachtig man regt hebben?
3 Zouden uwe leugenen de lieden doen zwijgen? en zoudt gij spotten, en niemand *u* beschamen?
4 Want gij hebt gezegd: Mijne leer is zuiver, en ik ben rein in uwe oogen.
5 Maar gewisselijk, och of God sprak, en zijne lippen tegen u opende!
6 En u bekend maakte de verborgenheden der wijsheid, omdat zij dubbel zijn in wezen! Daarom weet, dat God voor u vergeet van uwe ongeregtigheid.
7 Zult gij de onderzoeking van God vinden? zult gij tot de volmaaktheid toe den Almagtige vinden?
8 *Zij is als* de hoogten der hemelen, wat kunt gij doen? dieper dan de hel, wat kunt gij weten?
9 Langer dan de aarde is hare maat, en breeder dan de zee.
10 Indien hij voorbij gaat, opdat hij overlevere of vergadere, wie zal dan hem afkeeren?
11 Want hij kent de ijdele lieden, en hij ziet de ondeugd; zou hij dan niet aanmerken?
12 Dan zal een verstandeloos man kloekzinnig worden, hoewel de mensch *als* het veulen eens woudezels geboren is.
13 Indien gij uw hart bereid hebt, zoo breid uwe handen tot hem uit.
14 Indien er ondeugd in uwe hand is, doe die verre weg; en laat het onregt in uwe tenten niet wonen.
15 Want dan zult gij uw aangezigt opheffen uit de gebreken, en zult vast wezen, en niet vreezen.
16 Want gij zult de moeite vergeten, *en aan haar* gedenken als aan de wateren, die voorbij gegaan zijn.
17 Ja *uw* tijd zal klaarder dan de middag oprijzen; gij zult uitvliegen, als de morgenstond zult gij zijn.
18 En gij zult vertrouwen, omdat er verwachting zijn zal; en gij zult graven, gerust zult gij slapen;
19 En gij zult nederliggen, en niemand zal *u* verschrikken; en velen zullen uw aangezigt smeeken.
20 Maar de oogen der goddeloozen zullen bezwijken, en de toevlugt zal van hen vergaan; en hunne verwachting zal zijn de uitblazing der ziel.

HET 12 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Trouwens, omdat gijlieden het volk zijt, zoo zal de wijsheid met ulieden sterven.

3 Ik heb ook een hart even als gijlie-
den, ik zwicht niet voor u; en bij wien
zijn niet dergelijke dingen?
4 Ik ben het, *die* zijnen vriend een spot
is, *maar* roepende tot God, die hem ver-
hoort; de regtvaardige *en* opregte is een
spot.
5 Hij is een verachte fakkel, naar de
meening desgenen, die gerust is; hij is
gereed met den voet te struikelen.
6 De tenten der verwoesters hebben
rust, en die God tergen, hebben verze-
kerdheden, om hetgene God met zijne
hand toebrengt.
7 En waarlijk vraag toch de beesten,
en elk een van die zal het u leeren; en
het gevogelte des hemels dat zal het u te
kennen geven.
8 Of spreek tot de aarde, en zij zal het
u leeren; ook zullen het u de visschen
der zee vertellen.
9 Wie weet niet uit alle dezen, dat de
hand des HEEREN dit doet?
10 In wiens hand de ziel is van al wat
leeft, en de geest van alle vleesch des
menschen.
11 Zal niet het oor de woorden proe-
ven, gelijk het gehemelte voor zich de
spijze smaakt?
12 In de stokouden is de wijsheid, en
in de langheid der dagen het verstand.
13 Bij hem is wijsheid en magt; hij
heeft raad en verstand.
14 Ziet, hij breekt af, en het zal niet
herbouwd worden; hij besluit iemand,
en er zal niet opengedaan worden.
15 Ziet, hij houdt de wateren op, en
zij droogen uit; ook laat hij ze uit, en
zij keeren de aarde om.
16 Bij hem is kracht en wijsheid, zijns
is de dwalende, en die doet dwalen.
17 Hij voert de raadsheeren beroofd
weg, en de regters maakt hij uitzinnig.
18 Den band der Koningen maakt hij
los, en hij bindt den gordel aan hunne
lendenen.
19 Hij voert de oversten beroofd weg,
en de magtigen keert hij om.
20 Hij beneemt den getrouwen de
spraak, en der ouden oordeel neemt hij
weg.
21 Hij giet verachting over de prinsen
uit, en hij verslapt den riem der gewel-
digen.
22 Hij openbaart de diepten uit de duis-
ternis, en des doods schaduwe brengt
hij voort in het licht.
23 Hij vermenigvuldigt de volken, en
verderft ze; hij breidt de volken uit, en
leidt ze.
24 Hij neemt het hart van de hoofden
des volks der aarde weg, en doet ze
dwalen in het woeste, waar geen weg is.
25 Zij tasten in de duisternis, waar
geen licht is; en hij doet hen dwalen,
als eenen dronkaard.

HET 13 CAPITTEL.

ZIET, *dat* alles heeft mijn oog ge-
zien, mijn oor gehoord en ver-
staan.
2 Gelijk gijlieden *het* weet, weet ik het
ook; ik zwicht niet voor u.
3 Maar ik zal tot den Almagtige spre-
ken, en ben belust *mij* te verdedigen
voor God.
4 Want gewisselijk gij zijt leugenstof-
feerders; gij allen zijt nietige medicijn-
meesters.
5 Och of gij gansch stil zweegt! dat zou
ulieden voor wijsheid wezen.
6 Hoort toch mijne verdediging, en
merkt op de twistingen mijner lippen.
7 Zult gij voor God onregt spreken?
en zult gij voor hem bedriegerij spre-
ken?
8 Zult gij zijn aangezigt aannemen?
zult gij voor God twisten?
9 Zal het goed zijn, als hij u zal onder-
zoeken? zult gij met hem spotten, ge-
lijk men met een mensch spot?
10 Hij zal u gewisselijk bestraffen, zoo
gij in het verborgene het aangezigt aan-
neemt.
11 Zal u niet zijne hoogheid verschrik-
ken, en zijne vreeze over u vallen?
12 Uwe gedachtenissen zijn gelijk asch,
uwe hoogten als hoogten van leem.
13 Houdt stil van mij, opdat ik spreke,
en er ga over mij, wat het zij.
14 Waarom zou ik mijn vleesch in
mijne tanden nemen, en mijne ziel in
mijne hand stellen?
15 Ziet, *zoo* hij mij doodde, zou ik niet
hopen? evenwel zal ik mijne wegen
voor zijn aangezigt verdedigen.
16 Ook zal hij mij tot zaligheid zijn;
maar een huichelaar zal voor zijn aan-
gezigt niet komen.
17 Hoort naarstiglijk mijne rede, en
mijne aanwijzing met uwe ooren.
18 Ziet nu, ik heb het regt ordelijk ge-
steld; ik weet, dat ik regtvaardig zal
verklaard worden.
19 Wie is hij, die met mij twist? wan-
neer ik nu zweeg, zoo zou ik den geest
geven.
20 Alleenlijk twee dingen doe niet met
mij; dan zal ik mij van uw aangezigt
niet verbergen.
21 Doe uwe hand verre van op mij, en
uwe verschrikking make mij niet ver-
baasd:

22 Roep dan, en ik zal antwoorden; of ik zal spreken, en geef mij antwoord.

23 Hoe vele misdaden en zonden heb ik? maak mijne overtreding en mijne zonde mij bekend.

24 Waarom verbergt gij uw aangezigt, en houdt mij voor uwen vijand.

25 Zult gij een gedreven blad verbrijzelen? en zult gij eenen droogen stoppel vervolgen?

26 Want gij schrijft tegen mij bittere dingen; en gij doet mij erven de misdaden mijner jongheid.

27 Gij legt ook mijne voeten in den stok, en neemt waar al mijne paden; gij drukt u in de wortelen mijner voeten.

28 En hij veroudert als eene verrotting, als een kleed, dat de mot opeet.

HET 14 CAPITTEL.

DE mensch, van eene vrouw geboren, is kort van dagen, en zat van onrust.

2 Hij komt voort als eene bloem, en wordt afgesneden; ook vlugt hij als eene schaduw, en bestaat niet.

3 Nog doet gij uwe oogen over zulk eenen open; en gij betrekt mij in het geregt met u.

4 Wie zal eenen reine geven uit den onreine? niet één.

5 Dewijl zijne dagen bestemd zijn, het getal zijner maanden bij u is, *en* gij zijne bepalingen gemaakt hebt, die hij niet overgaan zal;

6 Wend u van hem af, dat hij rust hebbe, tot dat hij als een daglooner aan zijnen dag een welgevallen hebbe.

7 Want voor eenen boom, als hij afgehouwen wordt, is er verwachting, dat hij zich nog zal veranderen, en zijne scheute niet zal ophouden.

8 Indien zijn wortel in de aarde veroudert, en zijn stam in het stof versterft;

9 Hij zal van den reuk der wateren *weder* uitspruiten, en zal eenen tak maken, gelijk eene plant.

10 Maar een man sterft, als hij verzwakt is, en de mensch geeft den geest, waar is hij dan?

11 De wateren verloopen uit een meir, en eene rivier droogt uit en verdort;

12 Alzoo ligt de mensch neder, en staat niet op; tot dat de hemelen niet meer zijn, zullen zij niet opwaken, noch uit hunnen slaap opgewekt worden.

13 Och of gij mij in het graf verstakt, mij verborgt, tot dat uw toorn zich afkeerde; dat gij mij eene bepaling steldet, en aan mij gedachtig waart!

14 Als een man gestorven is, zal hij weder leven? ik zou al de dagen mijns strijds hopen, tot dat mijne verandering komen zou;

15 Dat gij zoudt roepen, en ik u zou antwoorden, dat gij tot het werk uwer handen zoudt begeerig zijn.

16 Maar nu telt gij mijne treden; gij bewaart *mij* niet om mijner zonden wil.

17 Mijne overtreding is in eenen bundel verzegeld, en gij pakt mijne ongeregtigheid op één.

18 En voorwaar een berg vallende vergaat, en eene rots wordt versteld uit hare plaats;

19 De wateren vermalen de steenen, het stof der aarde overstelpt het gewas, dat van zelfs daaruit voortkomt; alzoo verderft gij de verwachting des menschen.

20 Gij overweldigt hem in eeuwigheid, en hij gaat heen; veranderende zijn gelaat, zoo zendt gij hem weg.

21 Zijne kinderen komen tot eere, en hij weet het niet; of zij worden klein, en hij let niet op hen.

22 Maar zijn vleesch, *nog* aan hem zijnde, heeft smart; en zijne ziel, in hem zijnde, heeft rouw.

HET 15 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Elifaz, de Themaniet, en zeide:

2 Zal een wijs man winderige wetenschap voor antwoord geven, en zal hij zijnen buik vullen met oostewind?

3 Bestraffende door woorden, *die* niet baten, en door redenen, met welke hij geen voordeel doet?

4 Ja gij vernietigt de vreeze, en neemt het gebed voor het aangezigt van God weg.

5 Want uw mond leert uwe ongeregtigheid, en gij hebt de tong der arglistigen verkozen.

6 Uw mond verdoemt u, en niet ik; en uwe lippen getuigen tegen u.

7 Zijt gij de eerste een mensch geboren? of zijt gij vóór de heuvelen voortgebragt?

8 Hebt gij den verborgen raad Gods gehoord, en hebt gij de wijsheid naar u getrokken?

9 Wat weet gij, dat wij niet weten? *wat* verstaat gij, dat bij ons niet is?

10 Onder ons is ook een grijze, ja een stokoude, meerder van dagen dan uw vader.

11 Zijn de vertroostingen Gods u te klein? en schuilt er eenige zaak bij u?

12 Waarom rukt uw hart u weg? en waarom wenken uwe oogen?

13 Dat gij uwen geest keert tegen God, en *zulke* redenen uit uwen mond laat uitgaan.

14 Wat is de mensch, dat hij zuiver zoude zijn? en die geboren is van eene vrouw, dat hij regtvaardig zoude zijn?

15 Zie, op zijne heiligen zou hij niet vertrouwen, en de hemelen zijn niet zuiver in zijne oogen.

16 Hoe veel te meer is een man gruwelijk en stinkende, die het onregt indrinkt als water?

17 Ik zal u wijzen, hoor naar mij, en hetgeen ik gezien heb zal ik vertellen;

18 Hetwelk de wijzen verkondigd hebben, en men voor hunne vaderen niet verborgen heeft;

19 Aan wie alleen het land gegeven was, en door wier midden niemand vreemds doorging.

20 Ten allen dage doet de goddelooze zichzelven weedom aan; en *weinige* jaren in getal zijn voor den tiran weggelegd.

21 Het geluid der verschrikkingen is in zijne ooren; in den vrede zelven overkomt hem de verwoester.

22 Hij gelooft niet uit de duisternis weder te keeren, maar dat hij beloerd wordt ten zwaarde.

23 Hij zwerft heen en weder om brood, waar het zijn mag; hij weet, dat bij zijne hand gereed is de dag der duisternis.

24 Angst en benaauwdheid verschrikken hem, zij overweldigt hem, gelijk een Koning bereid ten strijde.

25 Want hij strekt tegen God zijne hand uit, en tegen den Almagtige stelt hij zich geweldig aan.

26 Hij loopt tegen hem aan met den hals, met zijne dikke, hoog verhevene schilden.

27 Omdat hij zijn aangezigt met zijn vet bedekt heeft, en rimpelen gemaakt om de weekdarmen.

28 En heeft bewoond verdelgde steden, *en* huizen, die men niet bewoonde, die gereed waren tot *steen* hoopen te worden.

29 Hij zal niet rijk worden, en zijn vermogen zal niet bestaan; en hunne volmaaktheid zal zich niet uitbreiden op aarde.

30 Hij zal aan de duisternis niet ontwijken, de vlam zal zijne scheut verdroogen; hij zal wijken door het geblaas zijns monds.

31 Hij betrouwe niet op ijdelheid, *waardoor* hij verleid wordt; want ijdelheid zal zijne vergelding wezen.

32 Als zijn dag nog niet is, zal zij vervuld worden; want zijn tak zal niet groenen.

33 Men zal zijne onrijpe druiven afrukken, als van eenen wijnstok, en zijn bloeisel afwerpen, als van eenen olijfboom.

34 Want de vergadering der huichelaren wordt eenzaam, en het vuur verteert de tenten der geschenken.

35 Zij ontvangen moeite, en baren ijdelheid, en hun buik rigt bedrog aan.

HET 16 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Ik heb vele dergelijke dingen
gehoord; gij allen zijt moeijelijke vertroosters.

3 Zal er een einde zijn aan de winderige woorden? of wat stijft u, dat gij *alzoo* antwoordt?

4 Zou ik ook, als gijlieden, spreken, indien uwe ziele ware in mijner ziele plaats? zou ik woorden tegen u zamenhoopen? en zou ik over u met mijn hoofd schudden?

5 Ik zou u versterken met mijnen mond, en de beweging mijner lippen zou zich inhouden.

6 Zoo ik spreek, mijne smart wordt niet ingehouden; en houd ik op, wat gaat er van mij weg?

7 Gewisselijk, hij heeft mij nu vermoeid; gij hebt mijne gansche vergadering verwoest.

8 Dat gij mij rimpelachtig gemaakt hebt, is tot een getuige; en mijne magerheid staat tegen mij op, zij getuigt in mijn aangezigt.

9 Zijn toorn verscheurt, en hij haat mij, hij knerst over mij met zijne tanden; mijne wederpartij scherpt zijne oogen tegen mij.

10 Zij gapen met hunnen mond tegen mij, zij slaan met smaadheid op mijn kinnebakken; zij vervullen zich zamen aan mij.

11 God heeft mij aan den verkeerde overgegeven, en heeft mij afgewend in de handen der goddeloozen.

12 Ik had rust, maar hij heeft mij verbroken, en bij mijnen nek gegrepen, en mij verpletterd; en hij heeft mij zich tot een doelwit opgerigt.

13 Zijne schutters hebben mij omringd; hij heeft mijne nieren doorspleten, en niet gespaard; hij heeft mijne gal op de aarde uitgegoten.

14 Hij heeft mij gebroken met breuk op breuk; hij is tegen mij aangeloopen als een geweldige.

15 Ik heb eenen zak over mijne huid

genaaid, ik heb mijnen hoorn in het stof
gedaan.
16 Mijn aangezigt is gansch bemodderd
van weenen, en over mijne oogleden is
des doods schaduw;
17 Daar toch geen wrevel in mijne han-
den is, en mijn gebed zuiver is.
18 O aarde, bedek mijn bloed niet; en
voor mijn geroep zij geene plaats.
19 Ook nu, zie, in den hemel is mijn
getuige, en mijn getuige in de hoogten.
20 Mijne vrienden zijn mijne bespot-
ters; *doch* mijn oog druipt tot God.
21 Och, mogt men regten voor een'
man met God, gelijk een kind des men-
schen voor zijnen vriend!
22 Want *weinige* jaren in getal zullen
er *nog* aankomen, en ik zal het pad
henen gaan, *waardoor* ik niet zal we-
derkeeren.

HET 17 CAPITTEL.

MIJN geest is verdorven, mijne da-
gen worden uitgebluscht, de gra-
ven zijn voor mij.
2 Zijn niet bespotters bij mij, en over-
nacht *niet* mijn oog in hunlieder verbit-
tering?
3 Zet toch bij, stel mij een' borg bij u;
wie zal hij zijn? dat in mijne hand
geklapt worde.
4 Want hun hart hebt gij van kloek
verstand verborgen; daarom zult gij hen
niet verhoogen.
5 Die met vleijing den vrienden *wat*
aanzegt, ook zijner kinderen oogen zul-
len versmachten.
6 Doch hij heeft mij tot een spreek-
woord der volken gesteld; zoo dat ik
een trommelslag ben voor *ieders* aange-
zigt.
7 Daarom is mijn oog door verdriet
verdonkerd, en al mijne ledematen zijn
gelijk eene schaduw.
8 De opregten zullen hierover verbaasd
zijn, en de onschuldige zal zich tegen
den huichelaar opmaken;
9 En de regtvaardige zal zijnen weg
vasthouden, en die rein van handen is,
zal in sterkte toenemen.
10 Maar toch gij allen, keert weder,
en komt nu; want ik vinde onder u
geen' wijze.
11 Mijne dagen zijn voorbij gegaan,
uitgerukt zijn mijne gedachten, de be-
zittingen mijns harten.
12 Den nacht verstellen zij in den dag;
het licht is nabij *den ondergang* van
wege de duisternis.
13 Zoo ik wacht, het graf zal mijn huis
wezen; in de duisternis zal ik mijn bed
spreiden.
14 Tot de groeve roep ik: Gij zijt mijn
vader; tot het gewormte: Mijne moe-
der, en mijne zuster.
15 Waar zou dan nu, mijne verwach-
ting wezen? ja mijne verwachting, wie
zal ze aanschouwen?
16 Zij zullen ondervaren *met* de hand-
boomen des grafs, als er rust te zamen
in het stof wezen zal.

HET 18 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Bildad, de Suhiet,
en zeide:
2 Hoe lang is het, dat gijlieden een
einde van woorden zult maken? merkt
op, en daarna zullen wij spreken.
3 Waarom worden wij geacht als
beesten, en zijn onrein in ulieder
oogen.
4 O gij, die zijne ziele verscheurt door
zijnen toorn; zal om uwent wil de aarde
verlaten worden? en zal eene rots ver-
steld worden uit hare plaats?
5 Ja het licht der goddeloozen zal uitge-
bluscht worden, en de vonk zijns vuurs
zal niet glinsteren.
6 Het licht zal verduisteren in zijne
tent, en zijne lamp zal over hem uitge-
bluscht worden.
7 De treden zijner magt zullen be-
naauwd worden, en zijn raad zal hem
nederwerpen.
8 Want met zijne voeten zal hij in het
net geworpen worden, en zal in het war-
garen wandelen.
9 De strik zal *hem* bij de verzenen
vatten; de struikroover zal hem over-
weldigen.
10 Zijn touw is in de aarde verborgen,
en zijn val op het pad.
11 De beroeringen zullen hem rondom
verschrikken, en hem verstrooijen op
zijne voeten.
12 Zijne magt zal hongerig wezen, en
het verderf is bereid aan zijne zijde.
13 De eerstgeborene des doods zal de
grendelen zijner huid verteren, zijne
grendelen zal hij verteren.
14 Zijn vertrouwen zal uit zijne tent
uitgerukt worden; zulks zal hem doen
treden tot den Koning der verschrik-
kingen.
15 Zij zal wonen in zijne tent, waar
zij de zijne niet is; zijne woning zal met
zwavel overstrooid worden.
16 Van onder zullen zijne wortelen ver-
dorren, en van boven zal zijn tak afge-
sneden worden.
17 Zijne gedachtenis zal vergaan van
de aarde, en hij zal geen' naam hebben
op de straten.
18 Men zal hem stooten van het licht

in de duisternis, en men zal hem van de
wereld verjagen.
19 Hij zal geenen zoon, noch neef hebben onder zijn volk; en niemand zal in
zijne woningen overig zijn.
20 Over zijnen dag zullen de nakomelingen verbaasd zijn, en de ouden met
schrik bevangen worden.
21 Gewisselijk zoodanige zijn de woningen des verkeerden, en dit is de
plaats *desgenen, die* God niet kent.

HET 19 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Hoe lang zult gijlieden mijne ziel bedroeven, en mij met woorden verbrijzelen?
3 Gij hebt nu tienmaal mij schande aangedaan; gij schaamt u niet, gij verhardt u tegen mij.
4 Maar ook het zij waarlijk, dat ik gedwaald heb, mijne dwaling zal bij mij vernachten.
5 Indien gijlieden waarlijk u verheft tegen mij, en mijnen smaad tegen mij drijft;
6 Weet nu, dat God mij heeft omgekeerd, en mij *met* zijn net omsingeld.
7 Ziet, ik roep, geweld! doch word niet verhoord; ik schreeuw, doch daar is geen regt.
8 Hij heeft mijnen weg toegemuurd, dat ik niet doorgaan kan, en over mijne paden heeft hij duisternis gesteld.
9 Mijne eer heeft hij van mij afgetrokken, en de kroon mijns hoofds heeft hij weggenomen.
10 Hij heeft mij rondom afgebroken, zoodat ik heenga, en heeft mijne verwachting als eenen boom weggerukt.
11 Daartoe heeft hij zijnen toorn tegen mij ontstoken, en mij bij zich geacht als zijne vijanden.
12 Zijne benden zijn zamen aangekomen, en hebben tegen mij haren weg gebaand, en hebben zich gelegerd rondom mijne tent.
13 Mijne broeders heeft hij verre van mij gedaan; en die mij kennen, zekerlijk zij zijn van mij vervreemd.
14 Mijne nabestaanden houden op, en mijne bekenden vergeten mij.
15 Mijne huisgenooten en mijne dienstmaagden achtten mij voor eenen vreemde; een uitlander ben ik in hunne oogen.
16 Ik riep mijnen knecht, en hij antwoordde niet; ik smeekte met mijnen mond tot hem.
17 Mijn adem is aan mijne huisvrouw vreemd; en ik smeek om der kinderen mijns buiks wil.
18 Ook versmaden mij de jonge kinderen; sta ik op, zoo spreken zij mij tegen.
19 Alle menschen mijns heimelijken raads hebben eenen gruwel aan mij; en die ik lief had, zijn tegen mij gekeerd.
20 Mijn gebeente kleeft aan mijne huid en aan mijn vleesch; en ik ben ontkomen, met de huid mijner tanden.
21 Ontfermt u over mij, ontfermt u over mij, ô gij, mijne vrienden! want de hand Gods heeft mij aangeraakt.
22 Waarom vervolgt gij mij als God, en wordt niet verzadigd van mijn vleesch?
23 Och of nu mijne woorden toch opgeschreven wierden! Och of zij in een boek ook wierden ingeteekend!
24 Dat zij met eene ijzeren griffie en lood voor eeuwig in eene rots gehouwen wierden!
25 Want ik weet, mijn Verlosser leeft, en hij zal de laatste over het stof opstaan:
26 En als zij na mijne huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vleesch God aanschouwen;
27 Wien ik voor mij aanschouwen zal, en mijne oogen zien zullen, en niet een' vreemde: mijne nieren verlangen zeer in mijnen schoot.
28 Voorwaar gij zoudt zeggen: Waarom vervolgen wij hem? naardemaal de wortel der zaak in mij gevonden wordt.
29 Schroomt u van wege het zwaard; want de grimmigheid is *over* de misdaden des zwaards; opdat gij weet, dat er een gerigt zij.

HET 20 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Zofar, de Nääma-thiet, en zeide:
2 Daarom doen mijne gedachten mij antwoorden, en over zulks is mijn verhaasten in mij.
3 Ik heb aangehoord eene bestraffing, die mij schande aandoet; maar de geest zal uit mijn verstand voor mij antwoorden.
4 Weet gij dit? van altoos af, van dat *God* den mensch op de wereld gezet heeft,
5 Dat het gejuich der goddeloozen van nabij geweest is, en de vreugde des huichelaars voor een oogenblik?
6 Wanneer zijne hoogheid tot den hemel toe opklomme, en zijn hoofd tot aan de wolken raakte;
7 Zal hij gelijk zijn drek in eeuwigheid vergaan; die hem gezien hadden, zullen zeggen: Waar is hij?
8 Hij zal wegvliegen als een drom, dat

nen hem niet vinden zal, en hij zal ver-
aagd worden als een gezigt des nachts.
9 Het oog, dat hem zag, zal het niet
neer doen; en zijne plaats zal hem niet
neer aanschouwen.
10 Zijne kinderen zullen zoeken den
rmen te behagen, en zijne handen zul-
en zijn vermogen moeten weder uit-
keeren.
11 Zijne beenderen zullen vol zijn van
zijne verborgene *zonden;* van welke elk
een met hem op het stof nederliggen zal.
12 Indien het kwaad in zijnen mond
zoet is, dat hij dat verbergt onder zijne
ong,
13 Hij dat spaart, en hetzelve niet ver-
aat, maar dat in het midden van zijn
gehemelte inhoudt;
14 Zijne spijze zal in zijn ingewand
veranderd worden; gal der adderen zal
zij in het binnenste van hem zijn.
15 Hij heeft goed ingeslokt, maar zal
het uitspuwen; God zal het uit zijnen
buik uitdrijven.
16 Het vergift der adderen zal hij zui-
gen, de tong der slang zal hem dooden.
17 De stroomen, rivieren, beken van
honig en boter zal hij niet zien.
18 Den arbeid zal hij wedergeven en
niet inslokken; naar het vermogen zijner
verandering, zoo zal hij van vreugde niet
opspringen.
19 Omdat hij onderdrukt heeft, de ar-
men verlaten heeft, een huis geroofd
heeft, dat hij niet opgebouwd had;
20 Omdat hij geene rust is zijnen buik
gekend heeft, zoo zal hij van zijn ge-
wenscht goed niet uitbehouden.
21 Daar zal niets overig zijn dat hij
ete; daarom zal hij niet wachten naar
zijn goed.
22 Als zijne genoegzaamheid zal vol
zijn, zal hem bang zijn; alle hand des
ellendigen zal over hem komen.
23 Daar zij *wat* om zijnen buik te vul-
len, *God* zal over hem de hitte zijns
toorns zenden, en over hem regenen op
zijne spijze.
24 Hij zij gevloden van de ijzeren
wapenen, de stalen boog zal hem door-
schieten.
25 Men zal *het zwaard* uittrekken, het
zal uit het lijf uitgaan, en glinsterende
uit zijne gal voortkomen; verschrik-
kingen zullen over hem zijn.
26 Alle duisternis zal verborgen zijn in
zijne schuilplaatsen; een vuur, dat niet
opgeblazen is, zal hem verteren; den
overigen in zijne tent zal het kwalijk
gaan.
27 De hemel zal zijne ongeregtigheid
openbaren, en de aarde zal zich tegen
hem opmaken.
28 De inkomste van zijn huis zal weg-
gevoerd worden; het zal al henen vloei-
jen in den dag zijns toorns.
29 Dit is het deel van den goddeloozen
mensch van God, en de erve zijner re-
denen van God.

HET 21 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Hoort aandachtig mijne rede, en
laat dit zijn uwe vertroostingen.
3 Verdraagt mij, en ik zal spreken; en
nadat ik gesproken zal hebben, spot
dan.
4 Is (mij aangaande) mijne klagt tot
den mensch? doch indien het zoo ware,
waarom zou mijn geest niet verdrietig
zijn?
5 Ziet mij aan, en wordt verbaasd, en
legt de hand op den mond.
6 Ja wanneer ik *daaraan* gedenk, zoo
word ik beroerd, en mijn vleesch heeft
een gruwen gevat.
7 Waarom leven de goddeloozen, wor-
den oud, ja worden geweldig in vermo-
gen?
8 Hun zaad is bestendig met hen voor
hun aangezigt, en hunne spruiten zijn
voor hunne oogen.
9 Hunne huizen hebben vrede zonder
vreeze, en de roede Gods is op hen niet.
10 Zijn stier bespringt, en mist niet;
zijne koe kalft, en misdraagt niet.
11 Hunne jonge kinderen zenden zij
uit als eene kudde, en hunne kinderen
huppelen.
12 Zij heffen op met den trommel en
de harp, en zij verblijden zich op het
geluid des orgels.
13 In het goede verslijten zij hunne
dagen; en in een oogenblik dalen zij in
het graf.
14 Nogtans zeggen zij tot God: Wijk
van ons; want aan de kennis uwer we-
gen hebben wij geenen lust.
15 Wat is de Almagtige, dat wij hem
zouden dienen? en wat baat zullen wij
hebben, dat wij hem aanloopen zouden?
16 *Doch* ziet, hun goed is niet in hunne
hand; de raad der goddeloozen is verre
van mij.
17 Hoe dikwijls geschiedt het, dat de
lamp der goddeloozen uitgebluscht
wordt, en hun verderf hun overkomt!
dat *God hun* smarten uitdeelt in zijnen
toorn!
18 Dat zij gelijk stroo worden voor den
wind, en gelijk kaf, dat de wervelwind
wegsteelt!
19 Dat God zijn geweld weglegt voor

zijne kinderen, hem vergeldt, dat hij het gewaar wordt!

20 Dat zijne oogen zijnen ondergang zien; en hij drinke van de grimmigheid des Almagtigen!

21 Want wat lust zou hij na zich aan zijn huis hebben, als het getal zijner maanden afgesneden is?

22 Zal men God wetenschap leeren, daar hij de hoogen rigt?

23 Deze sterft in de kracht zijner volkomenheid, daar hij gansch stil en gerust was;

24 Zijne melkvaten waren vol melk, en het merg zijner beenen was bevochtigd.

25 De ander daarentegen sterft met eene bittere ziel, en hij heeft van het goede niet gegeten.

26 Zij liggen zamen neder in het stof, en het gewormte overdekt hen.

27 Ziet, ik weet ulieder gedachten, en de booze verdichtselen, *waarmede* gij tegen mij geweld doet.

28 Want gij zult zeggen: Waar is het huis van den prins? en waar is de tent van de woningen der goddeloozen?

29 Hebt gijlieden niet gevraagd de voorbijgaanden op den weg? en kent gij hunne teekenen niet?

30 Dat de booze onttrokken wordt ten dage des verderfs; *dat zij* ten dage der verbolgenheden ontvoerd worden.

31 Wie zal hem in het aangezigt zijnen weg vertoonen? als hij *wat* doet, wie zal hem vergelden?

32 Eindelijk wordt hij naar de graven gebragt, en is gedurig in den aardhoop.

33 De kluiten des dals zijn hem zoet, en hij trekt na zich alle menschen; en dergenen, die vóór hem geweest zijn, is geen getal.

34 Hoe vertroost gij mij dan met ijdelheid? dewijl *in* uwe antwoorden overtreding overig is.

HET 22 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Elífaz, de Themaniet, en zeide:

2 Zal ook een man Gode voordeelig zijn? Maar voor zich zelven zal de verstandige voordeelig zijn.

3 Is het voor den Almagtige nuttigheid, dat gij regtvaardig zijt? of gewin, dat gij uwe wegen volmaakt?

4 Is het om uwe vreeze, dat hij u bestraft, dat hij met u in het gerigt komt?

5 Is niet uwe boosheid groot, en uwer ongeregtigheden geen einde?

6 Want gij hebt uwen broederen zonder oorzaak pand afgenomen, en de kleederen der naakten hebt gij uitgetogen.

7 Den moede hebt gij geen water te drinken gegeven, en van den hongerige hebt gij het brood onthouden.

8 Maar was er een man van geweld, voor dien was het land, en een aanzienlijk persoon woonde daarin.

9 De weduwen hebt gij ledig weggezonden, en de armen der weezen zijn verbrijzeld.

10 Daarom zijn strikken rondom u, en vervaardheid heeft u haastelijk beroerd.

11 Of gij ziet de duisternis niet, en des waters overvloed bedekt u.

12 Is niet God *in* de hoogte der hemelen? zie toch het opperste der starren aan, dat zij verheven zijn.

13 Daarom zegt gij: Wat weet er God van? zal hij door de donkerheid oordeelen?

14 De wolken zijn hem eene verberging, dat hij niet ziet; en hij bewandelt den omgang der hemelen.

15 Hebt gij het pad der eeuw waargenomen, dat de ongeregtige lieden betreden hebben?

16 Die rimpelachtig gemaakt zijn, als het de tijd niet was; een vloed is *over* hunnen grond uitgestort;

17 Die zeiden tot God: Wijk van ons; en wat had de Almagtige hun gedaan?

18 Hij had immers hunne huizen met goed vervuld; daarom is de raad der goddeloozen verre van mij.

19 De regtvaardigen zagen het en waren blijde, en de onschuldige bespotte hen.

20 Dewijl onze stand niet verdelgd is, maar het vuur hun overblijfsel verteerd heeft.

21 Gewen u toch aan hem, en heb vrede; daardoor zal u het goede overkomen.

22 Ontvang toch de wet uit zijnen mond, en leg zijne redenen in uw hart.

23 Zoo gij u bekeert tot den Almagtige, gij zult gebouwd worden; doe het onregt verre van uwe tenten.

24 Dan zult gij het goud op het stof leggen, en het *goud van* Ofir bij den rotssteen der beken;

25 Ja, de Almagtige zal uw overvloedig goud, en uw krachtig zilver zijn;

26 Want dan zult gij u over den Almagtige verlustigen, en gij zult tot God uw aangezigt opheffen.

27 Gij zult tot hem ernstiglijk bidden, en hij zal u verhooren; en gij zult uwe geloften betalen.

28 Als gij eene zaak besluit, zoo zal zij

u bestendig zijn; en op uwe wegen zal
het licht schijnen.
29 Als men *iemand* vernederen zal, en
gij zeggen zult: Het zij verhooging;
dan zal *God* den nederige van oogen
behouden.
30 *Ja* hij zal dien bevrijden, die niet
onschuldig is, want hij wordt bevrijd
door de zuiverheid uwer handen.

HET 23 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Ook heden is mijne klagt we-
derspannigheid; mijne plage is zwaar
boven mijn zuchten.
3 Och of ik wist, dat ik hem vin-
den zoude! ik zou tot zijnen stoel ko-
men;
4 Ik zou het regt voor zijn aange-
zigt ordelijk voorstellen, en mijnen
mond zou ik met verdedigingen ver-
vullen.
5 Ik zou de redenen weten, die hij mij
antwoorden zou; en verstaan, wat hij
mij zeggen zou.
6 Zou hij naar de grootheid *zijner* magt
met mij twisten? neen; maar hij zou
acht op mij slaan.
7 Daar zou de opregte met hem plei-
ten; en ik zou mij in eeuwigheid van
mijnen Regter vrij maken.
8 Zie, ga ik voorwaarts, zoo is hij er
niet, of achterwaarts, zoo verneem ik
hem niet.
9 Als hij ter linkerhand werkt, zoo
aanschouw ik *hem* niet; bedekt hij zich
ter regterhand, zoo zie ik *hem* niet.
10 Doch hij kent den weg, *die* bij mij
is; hij beproeve mij; als goud zal ik
uitkomen.
11 Aan zijnen gang heeft mijn voet vast
gehouden; zijnen weg heb ik bewaard,
en ben niet afgeweken.
12 Het gebod zijner lippen heb ik ook
niet weggedaan; de redenen zijns monds
heb ik meer dan mijn bescheiden deel
weggelegd.
13 Maar is hij tegen iemand, wie zal
dan hem afkeeren? wat zijne ziel be-
geert, dat zal hij doen.
14 Want hij zal volbrengen, dat over
mij bescheiden is; en dergelijke dingen
zijn er vele bij hem.
15 Hierom word ik voor zijn aangezigt
beroerd; ik merk het aan en vreeze
voor hem;
16 Want God heeft mijn hart week ge-
maakt, en de Almagtige heeft mij be-
roerd;
17 Omdat ik niet uitgedelgd ben vóór
de duisternis, en dat hij van mijn aan-
gezigt de donkerheid bedekt heeft.

HET 24 CAPITTEL.

WAAROM zouden van den Almag-
tige de tijden niet verborgen zijn,
dewijl zij, die hem kennen, zijne dagen
niet zien?
2 Zij tasten de landpalen aan; de kudde
rooven zij, en weiden die.
3 Den ezel der weezen drijven zij weg;
den os eener weduwe nemen zij te pand.
4 Zij doen de nooddruftigen wijken van
den weg; zamen versteken zich de el-
lendigen des lands.
5 Ziet, zij zijn woudezels in de woes-
tijn; zij gaan uit tot hun werk, maken-
de zich vroeg op tot roof; het vlakke
veld is hem tot spijs, *en* den jongeren.
6 Op het veld maaijen zij zijn voeder,
en den wijnberg des goddeloozen lezen
zij af.
7 Den naakte laten zij vernachten zon-
der kleeding, die geen deksel *heeft* tegen
de koude.
8 Van den stroom der bergen worden
zij nat, en zonder toevlugt zijnde, om-
helzen zij de steenrotsen.
9 Zij rukken het weesje van de borst,
en *dat* over den arme is, nemen zij te
pand.
10 Den naakte doen zij weggaan zon-
der kleed, en hongerig, *die* garven dra-
gen.
11 Tusschen hunne muren persen zij
olie uit, treden de wijnpersen, en zijn
dorstig.
12 Uit de stad zuchten de lieden, en
de ziel der verwonden schreeuwt uit;
nogtans beschikt God niets ongerijmds.
13 Zij zijn onder de wederstrevers des
lichts; zij kennen zijne wegen niet, en
zij blijven niet op zijne paden.
14 Met het licht staat de moordenaar
op, doodt den arme en den nooddruf-
tige; en des nachts is hij als een dief.
15 Ook neemt het oog des overspelers
de schemering waar, zeggende: Geen
oog zal mij zien; en hij legt een deksel
op het aangezigt.
16 In de duisternis doorgraaft hij de
huizen, *die* zij zich des daags afgetee-
kend hadden; zij kennen het licht niet.
17 Want de morgenstond is hun te za-
men de schaduwe des doods; als men
hen kent, zijn zij *in* de schrikken van
des doods schaduw.
18 Hij is licht op het vlakke der wate-
ren; vervloekt is hun deel op de aarde;
hij wendt zich niet tot den weg der
wijngaarden.
19 De droogte mitsgaders de hitte ne-
men de sneeuwwateren weg; *alzoo* het
graf *degenen, die* gezondigd hebben.

Y

20 De baarmoeder vergeet hem, het gewormte is hem zoet, aan hem wordt niet meer gedacht; en het onregt wordt gebroken als een hout.
21 De onvruchtbare, *die* niet baart, teert hij af, en aan de weduwe doet hij niets goeds.
22 Ook trekt hij de magtigen door zijne kracht; staat hij op, zoo is men des levens niet zeker.
23 Stelt hem *God* in gerustheid; zoo steunt hij daarop; nogtans zijn zijne oogen op hunne wegen.
24 Zij zijn een weinig *tijds* verheven, daarna is er niemand van hen; zij worden nedergedrukt, gelijk alle *anderen* worden zij besloten; en gelijk de top eener aar worden zij afgesneden.
25 Indien het nu zoo niet is, wie zal mij leugenachtig maken, en mijne rede tot niet brengen?

HET 25 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Bildad, de Suhiet, en zeide:
2 Heerschappij en vreeze zijn bij hem; hij maakt vrede in zijne hoogten.
3 Is er een getal zijner benden? en over wien staat zijn licht niet op?
4 Hoe zou dan een mensch regtvaardig zijn bij God? en hoe zou hij zuiver zijn, die van eene vrouw geboren is?
5 Zie, tot de maan toe, en zij zal geen schijnsel geven, en de starren zijn niet zuiver in zijne oogen;
6 Hoe veel te min de mensch, *die* eene made is, en des menschen kind, *die* een worm is!

HET 26 CAPITTEL.

MAAR Job antwoordde en zeide:
2 Hoe hebt gij geholpen hem, die zonder kracht is, *en* behouden den arm, *die* zonder sterkte is?
3 Hoe hebt gij hem geraden, die geene wijsheid heeft, en de zaak, gelijk zij is, ten volle bekend gemaakt?
4 Aan wien hebt gij *die* woorden verhaald? en wiens geest is van u uitgegaan?
5 De dooden zullen geboren worden van onder de wateren, en hunne inwoners.
6 De hel is naakt voor hem, en geen deksel is er voor het verderf.
7 Hij breidt het Noorden uit over het woeste; hij hangt de aarde aan een niet.
8 Hij bindt de wateren in zijne wolken; nogtans scheurt de wolk daaronder niet.
9 Hij houdt het vlakke *zijns* troons vast; hij spreidt zijne wolk daarover.
10 Hij heeft een gezet perk over het vlakke der wateren rondom afgeteekend, tot aan de voleinding toe des lichts met de duisternis.
11 De pilaren des hemels sidderen, en ontzetten zich voor zijn schelden.
12 Door zijne kracht klieft hij de zee, en door zijn verstand verslaat hij *hare* verheffing.
13 Door zijnen Geest heeft hij de hemelen versierd; zijne hand heeft de langwemelende slang geschapen.
14 Ziet, dit zijn *maar* uiterste einden zijner wegen; en wat een klein stukje der zaak hebben wij van hem gehoord? wie zou dan den donder zijner mogendheden verstaan?

HET 27 CAPITTEL.

EN Job ging voort zijne spreuk op te heffen, en zeide:
2 *Zoo waarachtig als* God leeft, die mijn regt weggenomen heeft, en de Almagtige, die mijner ziele bitterheid heeft aangedaan;
3 Zoo lang mijn adem in mij zal zijn, en het geblaas Gods in mijne neus;
4 Indien mijne lippen onregt zullen spreken, en indien mijne tong bedrog zal uitspreken.
5 Het zij verre van mij, dat ik ulieden regtvaardigen zoude; tot dat ik den geest zal gegeven hebben, zal ik mijne opregtheid van mij niet wegdoen.
6 Aan mijne geregtigheid zal ik vast houden, en zal haar niet laten varen; mijn hart zal *die* niet versmaden van mijne dagen.
7 Mijn vijand zij als de goddelooze, en die zich tegen mij opmaakt, als de verkeerde.
8 Want wat is de verwachting des huichelaars, als hij zal gierig geweest zijn, wanneer God zijne ziel zal uittrekken?
9 Zal God zijn geroep hooren, als benaauwdheid over hem komt?
10 Zal hij zich verlustigen in den Almagtige? zal hij God aanroepen ten allen tijde?
11 Ik zal ulieden leeren van de hand Gods; wat bij den Almagtige is zal ik niet verhelen.
12 Ziet, gij zelve allen hebt het gezien; en waarom wordt gij dus door ijdelheid verijdeld?
13 Dit is het deel van den goddeloozen mensch bij God, en de erve der tirannen, *die* zij van den Almagtige ontvangen zullen.
14 Indien zijne kinderen vermenigvuldigen, het is ten zwaarde; en zijne spruiten zullen van brood niet verzadigd worden.
15 Zijne overgeblevenen zullen in den

dood begraven worden, en zijne weduwen zullen niet weenen.
16 Zoo hij zilver opgehoopt zal hebben
als stof, en kleeding bereid als leem;
17 Hij zal ze bereiden, maar de regtvaardige zal die aantrekken, en de onschuldige zal het zilver deelen.
18 Hij bouwt zijn huis als eene motte,
en als een hoeder de hutte maakt.
19 Rijk ligt hij neder, en wordt niet
weggenomen; doet hij zijne oogen open,
zoo is hij er niet.
20 Verschrikkingen zullen hem als wateren aangrijpen; des nachts zal hem een
wervelwind wegstelen.
21 De oostewind zal hem wegvoeren,
dat hij henen ga, en zal hem wegstormen
uit zijne plaats.
22 En *God* zal *dit* over hem werpen, en
niet sparen; van zijne hand zal hij snellijk vlieden.
23 *Een ieder* zal over hem met zijne
handen klappen, en over hem fluiten uit
zijne plaats.

HET 28 CAPITTEL.

GEWISSELIJK daar is voor het zilver een uitgang, en eene plaats
voor het goud, dat zij smelten.
2 Het ijzer wordt uit stof genomen, en
uit steen wordt koper gegoten.
3 Het einde, *dat God* gesteld heeft voor
de duisternis, en al het uiterste onderzoekt hij; het gesteente der donkerheid
en der schaduwe des doods.
4 Breekt er eene beek door, bij dengenen, die daar woont, *de wateren* vergeten zijnde van den voet, worden van den
mensch uitgeput, *en* gaan weg.
5 Uit de aarde komt het brood voort,
en onder zich wordt zij veranderd, als
of zij vuur ware.
6 Hare steenen zijn de plaats van den
saffier, en zij heeft stofjes van goud.
7 De roofvogel heeft het pad niet gekend, en het oog der kraai heeft het niet
gezien.
8 De jonge hoogmoedige dieren hebben
het niet betreden, de felle leeuw is daarover niet henen gegaan.
9 Hij legt zijne hand aan de keiachtige
rots, hij keert de bergen van den wortel
om.
10 In de rotssteenen houwt hij stroomen uit, en zijn oog ziet al het kostelijke.
11 Hij bindt de rivieren toe, dat niet
een traan uitkomt, en het verborgene
brengt hij uit in het licht.
12 Maar de wijsheid, van waar zal zij
gevonden worden? en waar is de plaats
des verstands?
13 De mensch weet hare waarde niet,
en zij wordt niet gevonden in het land
der levenden.
14 De afgrond zegt: Zij is in mij niet;
en de zee zegt: Zij is niet bij mij.
15 Het gesloten goud kan voor haar
niet gegeven worden, en met zilver kan
haar prijs niet worden opgewogen.
16 Zij kan niet geschat worden tegen
fijn goud van Ofir, tegen den kostelijken
schoham, of den saffier.
17 Men kan het goud of het kristal haar
niet gelijk waarderen; ook is zij *niet* te
verwisselen voor een kleinood van digt
goud.
18 De ramoth en gabisch zal niet gedacht worden; want de trek der wijsheid
is meerder dan der robijnen.
19 Men kan den topaas van Moorenland haar niet gelijk waarderen; en bij
het fijn louter goud kan zij niet geschat
worden.
20 Die wijsheid dan, van waar komt
zij? en waar is de plaats des verstands?
21 Want zij is verholen voor de oogen
aller levenden; en voor het gevogelte des
hemels is zij verborgen.
22 Het verderf en de dood zeggen:
Haar gerucht hebben wij met onze
ooren gehoord.
23 God verstaat haren weg, en hij weet
hare plaats.
24 Want hij schouwt tot aan de einden
der aarde, hij ziet onder al de hemelen.
25 Als hij den wind het gewigt maakte,
en de wateren opwoog in mate;
26 Als hij den regen eene gezette orde
maakte, en eenen weg voor het weerlicht
der donderen;
27 Toen zag hij haar, en vertelde ze;
hij schikte ze, en ook doorzocht hij haar.
28 Maar tot den mensch heeft hij gezegd: Zie, de vreeze des Heeren is de
wijsheid, en van het kwade te wijken
is het verstand.

HET 29 CAPITTEL.

EN Job ging voort zijne spreuken op
te heffen, en zeide:
2 Och of ik ware, gelijk in de vorige
maanden, gelijk in de dagen *toen* God
mij bewaarde!
3 Toen hij zijne lamp deed schijnen
over mijn hoofd, *en* ik bij zijn licht de
duisternis doorwandelde;
4 Gelijk ik was in de dagen mijner jongheid, toen Gods verborgenheid over mijne tent was;
5 Toen de Almagtige nog met mij was,
en mijne jongens rondom mij;
6 Toen ik mijne gangen wiesch in

boter, en de rots bij mij oliebeken
uitgoot;
7 Toen ik uitging naar de poort door de
stad, *toen* ik mijnen stoel op de straat
liet bereiden!
8 De jongens zagen mij, en verstaken
zich, en de stokouden rezen op *en* ston-
den.
9 De oversten hielden de woorden in,
en leiden de hand op hunnen mond.
10 De stem der vorsten verstak zich, en
hunne tong kleefde aan hun gehemelte.
11 Als een oor *mij* hoorde, zoo hield
het mij gelukzalig; als *mij* een oog zag,
zoo getuigde het van mij.
12 Want ik bevrijdde den ellendige,
die riep, en den wees, en die geen' hel-
per had.
13 De zegen desgenen, die verloren
ging, kwam op mij; en het hart der we-
duwe deed ik vrolijk zingen.
14 Ik bekleedde mij met geregtigheid,
en zij bekleedde mij; mijn oordeel was
als een mantel en vorstelijke hoed.
15 Den blinden was ik *tot* oogen, en den
kreupelen was ik *tot* voeten.
16 Ik was den nooddruftigen een vader;
en het geschil, *dat* ik niet wist, onder-
zocht ik.
17 En ik verbrak de baktanden des
verkeerden, en wierp den roof uit zijne
tanden.
18 En ik zeide: Ik zal in mijn nest den
geest geven, en ik zal de dagen verme-
nigvuldigen als het zand.
19 Mijn wortel was uitgebreid aan het
water, en dauw vernachtte op mijnen
tak.
20 Mijne heerlijkheid was nieuw bij
mij, en mijn boog veranderde zich in
mijne hand.
21 Zij hoorden naar mij, en wachtten,
en zwegen op mijnen raad.
22 Na mijn woord spraken zij niet we-
der, en mijne rede drupte op hen.
23 Want zij wachtten naar mij, gelijk
naar den regen, en sperden hunnen
mond open, *als* naar den spaden regen.
24 Lachte ik hun toe, zij geloofden het
niet; en het licht mijns aangezigts de-
den zij niet nedervallen.
25 Verkoos ik hunnen weg, zoo zat ik
boven aan, en woonde als een Koning
onder de benden, als een, die treurigen
vertroost.

HET 30 CAPITTEL.

MAAR nu lagchen over mij minde-
ren dan ik van dagen, wier va-
deren ik versmaad zou hebben, om bij
de honden mijner kudde te stellen.
2 Waartoe zou mij ook geweest zijn de
kracht hunner handen? zij was *door*
ouderdom in hen vergaan.
3 Die door gebrek en honger eenzaam
waren, vliedende naar dorre plaatsen,
in het donkere, woeste en verwoeste.
4 Die ziltige kruiden plukten bij de
struiken, en wier spijze was de wortel
der jenever *boomen*.
5 Zij werden uit het midden uitgedre-
ven; (men jouwde over hen, als *over*
eenen dief)
6 Opdat zij wonen zouden in de kloven
der dalen, de holen des stofs en der
steenrotsen.
7 Zij schreeuwden tusschen de struiken;
onder de netelen vergaderden zij zich.
8 Zij waren kinderen der dwazen, en
kinderen van geen' naam; zij waren ge-
slagen uit het land.
9 Maar nu ben ik hun snarenspel ge-
worden, en ik ben hun tot een klap-
woord.
10 Zij hebben eenen gruwel aan mij,
zij maken zich verre van mij, ja zij
onthouden het speeksel niet van mijn
aangezigt.
11 Want hij heeft mijn zeel losgemaakt,
en mij bedrukt; daarom hebben zij den
breidel voor mijn aangezigt afgeworpen.
12 Ter regterhand staat de jeugd op,
stooten mijne voeten uit, en banen tegen
mij hunne verderfelijke wegen.
13 Zij breken mijn pad af, zij bevor-
deren mijne ellende; zij hebben geenen
helper *noodig*.
14 Zij komen aan, als door eene wijde
breuk; onder de verwoesting rollen zij
zich aan.
15 Men is *met* verschrikkingen tegen
mij gekeerd; elk een vervolgt als een
wind mijne edele *ziel*, en mijn heil is
als eene wolk voorbij gegaan.
16 Daarom stort zich nu mijne ziel in
mij uit; de dagen des druks grijpen mij
aan.
17 Des nachts doorboort hij mijne been-
deren in mij, en mijne polsaderen rusten
niet.
18 Door de veelheid der kracht is mijn
kleed veranderd; hij omgordt mij als de
kraag van mijn rok.
19 Hij heeft mij in het slijk geworpen,
en ik ben gelijk geworden als stof en
asch.
20 Ik schreije tot u, maar gij antwoordt
mij niet; ik sta, maar gij acht *niet* op
mij.
21 Gij zijt veranderd in eenen wreede
tegen mij; door de sterkte uwer hand
wederstaat gij mij hatelijk.
22 Gij heft mij op in den wind, gij doet

mij *daarop* rijden, en gij versmelt mij het wezen.

23 Want ik weet, dat gij mij ter dood brengen zult, en tot het huis der zamenkomst aller levenden.

24 Maar hij zal tot den aardhoop de hand niet uitsteken; is er bij henlieden geschrei in zijne verdrukking?

25 Weende ik niet over hem, die harde dagen had? was mijne ziel niet beangst over den nooddruftige?

26 *Nogtans* toen ik het goede verwachtte, zoo kwam het kwade; toen ik hoopte naar het licht, zoo kwam de donkerheid.

27 Mijn ingewand ziedt, en is niet stil; de dagen der verdrukking zijn mij voorgekomen.

28 Ik ga zwart daar heen, niet van de zon; opstaande schreeuw ik in de gemeente.

29 Ik ben den draken een broeder geworden, en een medgezel der jonge struisen.

30 Mijne huid is zwart geworden over mij, en mijn gebeente is ontstoken van dorrigheid.

31 Hierom is mijne harp tot eene rouwklagt geworden, en mijn orgel tot eene stem der weenenden.

HET 31 CAPITTEL.

IK heb een verbond gemaakt met mijne oogen, hoe zou ik dan acht gegeven hebben op eene maagd?

2 Want wat is het deel Gods van boven? of de erve des Almagtigen uit de hoogten?

3 Is niet het verderf voor den verkeerde, ja wat vreemds voor de werkers der ongeregtigheid?

4 Ziet hij niet mijne wegen, en telt hij niet al mijne treden?

5 Zoo ik met ijdelheid omgegaan heb, en mijn voet gesneld heeft tot bedriegerij;

6 Hij wege mij op, in eene regte weegschaal, en God zal mijne opregtheid weten.

7 Zoo mijn gang uit den weg geweken is, en mijn hart mijne oogen nagevolgd is, en aan mijne handen iets aankleeft;

8 Zoo moet ik zaaijen, maar een ander eten, en mijne spruiten moeten uitgeworteld worden.

9 Zoo mijn hart verlokt is geweest tot eene vrouw, of ik aan mijns naasten deur geloerd heb;

10 Zoo moet mijne huisvrouw met een' ander' malen, en anderen zich over haar krommen.

11 Want dat is eene schandelijke daad, en het is eene misdaad *bij* de regters.

12 Want dat is een vuur, hetwelk tot de verderving toe verteert, en al mijn inkomen uitgeworteld zou hebben.

13 Zoo ik versmaad heb het regt mijns knechts, of mijner dienstmaagd, als zij geschil hadden met mij;

14 (Want wat zou ik doen als God opstond? en als hij bezoeking deed, wat zou ik hem antwoorden?

15 Heeft hij niet, die mij in den buik maakte, hem *ook* gemaakt? en één ons in de baarmoeder bereid?)

16 Zoo ik aan de armen *hunne* begeerte onthouden heb, of de oogen der weduwe heb laten versmachten;

17 En mijne bete alleen gegeten heb, zoo dat de wees daarvan niet gegeten heeft;

18 (Want van mijne jongheid af is hij bij mij opgetogen, als *bij* een' vader, en van mijns moeders buik af heb ik haar geleid;)

19 Zoo ik iemand heb zien omkomen, omdat hij zonder kleeding was, en dat de nooddruftige geen deksel had;

20 Zoo zijne lendenen mij niet gezegend hebben, toen hij van de vellen mijner lammeren verwarmd werd;

21 Zoo ik mijne hand tegen den wees bewogen heb, omdat ik in de poort mijne hulpe zag;

22 Mijn schouder valle van het schouderbeen, en mijn arm breke van zijne pijp af.

23 Want het verderf Gods was bij mij een schrik, en ik vermogt niet van wege zijne hoogheid.

24 Zoo ik het goud tot mijne hope gezet heb, of tot het fijn goud gezegd heb: Gij zijt mijn vertrouwen;

25 Zoo ik blijde ben geweest, omdat mijn vermogen groot was, en omdat mijne hand geweldig veel verkregen had;

26 Zoo ik het licht aangezien heb, wanneer het scheen, of de maan heerlijk voortgaande;

27 En mijn hart verlokt is geweest in het verborgen, dat mijne hand mijnen mond gekust heeft;

28 Dat ware ook eene misdaad *bij* den regter; want ik zou den God van boven verzaakt hebben.

29 Zoo ik verblijd ben geweest in de verdrukking mijns haters, en mij opgewekt heb, als het kwaad hem vond;

30 Ook heb ik mijn gehemelte niet toegelaten te zondigen, mits door eenen vloek zijne ziele te begeeren.

31 Zoo de lieden mijner tente niet hebben gezegd: Och of wij van zijn vleesch hadden! wij zouden niet verzadigd worden.
32 De vreemdeling overnachtte niet op de straat; mijne deuren opende ik naar den weg.
33 Zoo ik, gelijk Adam, mijne overtredingen bedekt heb, door eigenliefde mijne misdaad verbergende:
34 Zeker ik kon wel eene groote menigte geweldig onderdrukt hebben, maar de verachtste der huisgezinnen zou mij afgeschrikt hebben; zoo dat ik gezwegen zoude hebben, en ter deure niet uitgegaan zijn.
35 Och of ik eenen hadde, die mij hoorde! zie, mijn oogmerk is, dat de Almagtige mij antwoorde, en dat mijne tegenpartij een boek schrijve.
36 Zou ik het niet op mijnen schouder dragen? ik zou het op mij binden *als* eene kroon.
37 Het getal mijner treden zou ik hem aanwijzen; als een vorst zou ik tot hem naderen.
38 Zoo mijn land tegen mij roept, en zijne voren te zamen weenen;
39 Zoo ik zijn vermogen gegeten heb zonder geld, en de ziele zijner akkerlieden heb doen hijgen;
40 Dat voor tarwe distelen voortkomen, en voor gerst stinkkruid. De woorden van Job hebben een einde.

HET 32 CAPITTEL.

TOEN hielden die drie mannen op van Job te antwoorden, dewijl hij in zijne oogen regtvaardig was.
2 Zoo ontstak de toorn van Elíhu, den zoon van Barácheël, den Buziet, van het geslacht van Ram; tegen Job werd zijn toorn ontstoken, omdat hij zijne ziele meer regtvaardigde dan God.
3 Zijn toorn ontstak ook tegen deszelfs drie vrienden, omdat zij, geen antwoord vindende, nogtans Job verdoemden.
4 Doch Elíhu had gewacht op Job in het spreken, omdat zij ouder van dagen waren dan hij.
5 Als dan Elíhu zag, dat er geen antwoord was in den mond van die drie mannen, ontstak zijn toorn.
6 Hierom antwoordde Elíhu, de zoon van Barácheël, den Buziet, en zeide: Ik ben minder van dagen, maar gijlieden zijt stokouden; daarom heb ik geschroomd en gevreesd ulieden mijn gevoelen te vertoonen.
7 Ik zeide: Laat de dagen spreken, en de veelheid der jaren wijsheid te kennen geven.
8 Zekerlijk de geest, die in den mensch is, en de inblazing des Almagtigen, maakt hen verstandig.
9 De grooten zijn niet wijs, en de ouden verstaan het regt *niet*.
10 Daarom zeg ik: Hoort naar mij; ik zal mijn gevoelen ook vertoonen.
11 Zie, ik heb gewacht op ulieder woorden; ik heb het oor gewend tot ulieder aanmerkingen, tot dat gij redenen uitgezocht hadt.
12 Als ik nu acht op u gegeven heb, ziet, daar is niemand, die Job overreede, die uit ulieden zijne redenen beantwoordde;
13 Opdat gij niet zegt: Wij hebben de wijsheid gevonden; God heeft hem nedergestooten, geen mensch.
14 Nu heeft hij tegen mij geene woorden gerigt, en met ulieder woorden zal ik hem niet beantwoorden.
15 Zij zijn ontzet, zij antwoorden niet meer; zij hebben de woorden van zich verzet.
16 Ik heb dan gewacht, maar zij spreken niet, want zij staan stil; zij antwoorden niet meer.
17 Ik zal mijn deel ook antwoorden, ik zal mijn gevoelen ook vertoonen.
18 Want ik ben der woorden vol; de geest mijns buiks benaauwt mij.
19 Ziet, mijn buik is als de wijn, *die* niet geopend is; gelijk nieuwe lederen zakken zou hij bersten.
20 Ik zal spreken, opdat ik voor mij lucht krijge; ik zal mijne lippen openen, en zal antwoorden.
21 Och, dat ik niemand saangezigt aanneme, en tot den mensch geene bijnamen gebruike!
22 Want ik weet geene bijnamen te gebruiken; in kort zou mijn Maker mij wegnemen.

HET 33 CAPITTEL.

EN gewisselijk, ô Job, hoor toch mijne redenen, en neem al mijne woorden ter ooren.
2 Zie nu, ik heb mijnen mond opengedaan; mijne tong spreekt onder mijn gehemelte.
3 Mijne redenen zullen de opregtheid mijns harten, en de wetenschap mijner lippen, wat zuiver is, uitspreken.
4 De Geest Gods heeft mij gemaakt, en de adem des Almagtigen heeft mij levend gemaakt.
5 Zoo gij kunt, antwoord mij; schik u voor mijn aangezigt, stel u.
6 Zie, ik ben van God, gelijk gij; uit het leem ben ik ook afsneden.
7 Zie, mijne verschrikking zal u niet

beroeren, en mijne hand zal over u niet zwaar zijn.
8 Zeker, gij hebt gezegd voor mijne ooren, en ik heb de stem der woorden gehoord:
9 Ik ben rein, zonder overtreding; ik ben zuiver en heb geene misdaad.
10 Ziet, hij vindt oorzaken tegen mij; hij houdt mij voor zijnen vijand.
11 Hij legt mijne voeten in den stok; hij neemt al mijne paden waar.
12 Zie, hierin zijt gij niet regtvaardig, antwoord ik u; want God is meer dan een mensch.
13 Waarom hebt gij tegen hem getwist? want hij antwoordt niet van al zijne daden.
14 Maar God spreekt ééns of tweemaal; doch men let niet daarop.
15 In den droom, *door* het gezigt des nachts, als een diepe slaap op de lieden valt in de sluimering op het leger;
16 Dan openbaart hij het voor het oor der lieden, en hij verzegelt hunne kastijding;
17 Opdat hij den mensch afwende *van zijn* werk, en van den man de hoovaardij verberge;
18 Dat hij zijne ziel van het verderf afhoude; en zijn leven, dat het door het zwaard niet doorga.
19 Ook wordt hij gestraft met smart op zijn leger, en de sterke menigte zijner beenderen;
20 Zoo dat zijn leven het brood zelve verfoeit, en zijne ziel de begeerlijke spijze;
21 Dat zijn vleesch verdwijnt uit het gezigt, en zijne beenderen, *die* niet gezien werden, uitsteken;
22 En zijne ziele nadert ten verderve, en zijn leven tot de dingen, die dooden.
23 Is er dan bij hem een gezant, een uitlegger, één uit duizend, om den mensch zijnen regten pligt te verkondigen;
24 Zoo zal hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, ik heb verzoening gevonden.
25 Zijn vleesch zal frisscher worden, dan het was in de jeugd; hij zal tot de dagen zijner jongheid wederkeeren.
26 Hij zal tot God ernstiglijk bidden, die in hem een welbehagen nemen zal, en zijn aangezigt met gejuich aanzien; want hij zal den mensch zijne geregtigheid wedergeven.
27 Hij zal de menschen aanschouwen, en zeggen: Ik heb gezondigd, en het regt verkeerd, hetwelk mij niet heeft gebaat;
28 *Maar God* heeft mijne ziel verlost, dat zij niet voere in het verderf, zoodat mijn leven het licht aanziet.
29 Zie, dit alles werkt God twee *of* driemaal met een' man;
30 Opdat hij zijne ziel afkeere van het verderf, en hij verlicht worde met het licht der levenden.
31 Merk op, ô Job, hoor naar mij; zwijg, en ik zal spreken.
32 Zoo er redenen zijn, antwoord mij; spreek, want ik heb lust u te regtvaardigen.
33 Zoo niet, hoor naar mij; zwijg, en ik zal u wijsheid leeren.

HET 34 CAPITTEL.

VERDER antwoordde Elihu, en zeide:
2 Hoort, gij wijzen, mijne woorden, en gij verstandigen, neigt de ooren naar mij.
3 Want het oor proeft de woorden, gelijk het gehemelte de spijze smaakt.
4 Laat ons kiezen voor ons wat regt is; laat ons kennen onder ons wat goed is.
5 Want Job heeft gezegd: Ik ben regtvaardig, en God heeft mijn regt weggenomen;
6 Ik moet liegen in mijn regt; mijn pijl is smartelijk zonder overtreding.
7 Wat man is er, gelijk Job? hij drinkt de bespotting in als water;
8 En gaat over weg in gezelschap met de werkers der ongeregtigheid, en wandelt met goddelooze lieden.
9 Want hij heeft gezegd: Het baat een' man niet, als hij welbehagen heeft aan God.
10 Daarom gij, lieden van verstand, hoort naar mij: verre zij God van goddeloosheid, en de Almagtige van onregt:
11 Want *naar* het werk des menschen vergeldt hij hem, en naar een ieders weg doet hij het hem vinden.
12 Ook waarlijk, God handelt niet goddeloozlijk, en de Almagtige verkeert het regt niet.
13 Wie heeft hem gesteld over de aarde? en wie heeft de gansche wereld geschikt?
14 Indien hij zijn hart tegen hem zette, zijnen geest en zijnen adem zou hij tot zich vergaderen;
15 Alle vleesch zou te gelijk den geest geven, en de mensch zou tot stof wederkeeren.
16 Zoo er dan verstand *bij u* is, hoor dit; neig de ooren tot de stem mijner woorden.

17 Zou hij ook, die het regt haat, *den gewonde* verbinden? en zoudt gij den zeer regtvaardige verdoemen?
18 Zou men tot eenen Koning zeggen: gij Belial? tot de prinsen, gij goddeloozen?
19 *Hoe dan tot dien,* die het aangezigt der vorsten niet aanneemt, en den rijke voor den arme niet kent? want zij zijn allen zijner handen werk.
20 In een oogenblik sterven zij, zelfs te middernacht wordt een volk geschud, dat het doorga; en de magtige wordt weggenomen zonder hand.
21 Want zijne oogen zijn op ieders wegen, en hij ziet al zijne treden.
22 Daar is geene duisternis, en daar is geene schaduwe des doods, dat aldaar de werkers der ongeregtigheid zich verbergen mogten.
23 Gewisselijk hij legt den mensch niet te veel op, dat hij tegen God in het geregt zou mogen treden.
24 Hij vermorzelt de geweldigen, dat men het niet doorzoeken kan, en stelt anderen in hunne plaats.
25 Daarom *dat* hij hunne werken kent, zoo keert hij hen des nachts om, en zij worden verbrijzeld.
26 Hij klopt hen zamen als goddeloozen, in eene plaats, *waar* aanschouwers zijn;
27 Daarom dat zij van achter hem afgeweken zijn, en geene van zijne wegen verstaan hebben;
28 Opdat hij op hem het geroep des armen brenge, en het geroep der ellendigen verhoore.
29 Als hij stilt, wie zal dan beroeren? als hij het aangezigt verbergt, wie zal hem dan aanschouwen, zoo wel voor een volk, als voor eenen mensch alleen?
30 Opdat de huichelachtige mensch niet *meer* regere, *en* geene strikken des volks zijn.
31 Zekerlijk, heeft hij tot God gezegd: Ik heb *uwe straf* verdragen, ik zal het niet verderven.
32 Behalve *wat* ik zie, leer gij mij; heb ik onregt gewrocht, ik zal het niet meer doen.
33 Zal het van u zijn, hoe hij iets vergelden zal, dewijl gij *hem* versmaadt? zoudt gij dan verkiezen, en niet ik? wat weet gij dan? spreek.
34 De lieden van verstand zullen met mij zeggen, en een wijs man zal naar mij hooren;
35 *Dat* Job niet met wetenschap gesproken heeft, en zijne woorden niet met kloek verstand geweest zijn.
36 Mijn Vader, laat Job beproefd worden tot het einde toe, om *zijner* antwoorden wil onder de ongeregtige lieden.
37 Want tot zijne zonde zou hij nog overtreding bijvoegen; hij zou onder ons in de handen klappen, en hij zou zijne redenen vermenigvuldigen tegen God.

HET 35 CAPITTEL.

ELIHU antwoordde verder, en zeide:
2 Houdt gij dat voor regt, *dat* gij gezegd hebt: Mijne geregtigheid is meerder dan van God?
3 Want gij hebt gezegd: Wat zou zij u baten? wat meer voordeel zal ik *daarmede* doen, dan met mijne zonde?
4 Ik zal u antwoord geven, en uwen vrienden met u.
5 Bemerk den hemel en zie; en aanschouw de bovenste wolken, zij zijn hooger dan gij.
6 Indien gij zondigt, wat bedrijft gij tegen hem? indien uwe overtredingen menigvuldig zijn, wat doet gij hem?
7 Indien gij regtvaardig zijt, wat geeft gij hem? of wat ontvangt hij uit uwe hand?
8 Uwe goddeloosheid zou zijn tegen eenen man, gelijk gij zijt, en uwe geregtigheid voor eens menschen kind.
9 Van wege *hare* grootheid doen zij de onderdrukten roepen; zij schreeuwen van wege den arm der grooten.
10 Maar niemand zegt: Waar is God, mijn Maker, die de psalmen geeft in den nacht?
11 Die ons geleerder maakt dan de beesten der aarde, en ons wijzer maakt dan het gevogelte des hemels?
12 Daar roepen zij; maar hij antwoordt niet, van wege den hoogmoed der boozen.
13 Gewisselijk zal God de ijdelheid niet verhooren, en de Almagtige zal die niet aanschouwen.
14 Dat gij ook gezegd hebt: Gij zult hem niet aanschouwen; daar is *nogtans* gerigt voor zijn aangezigt; wacht gij dan op hem.
15 Maar nu, dewijl het niets is, dat zijn toorn *Job* bezocht heeft, en hij *hem* niet zeer in overvloed doorkend heeft;
16 Zoo heeft Job in ijdelheid zijnen mond geopend, *en* zonder wetenschap woorden vermenigvuldigd.

HET 36 CAPITTEL.

ELIHU ging nog voort, en zeide:
2 Verbeid mij een weinig, en ik zal u aanwijzen, dat er nog redenen voor God zijn.
3 Ik zal mijn gevoelen van verre opha-

len, en mijnen Schepper geregtigheid toewijzen.

4 Want voorwaar mijne woorden zullen geene valschheid zijn; een, die opregt is van gevoelen, is bij u.

5 Zie, God is geweldig, nogtans versmaadt hij niet; geweldig is hij in de kracht des harten.

6 Hij laat den goddelooze niet leven, en het regt der ellendigen beschikt hij.

7 Hij onttrekt zijne oogen niet van den regtvaardige, maar met de Koningen zijn zij in den troon; daar zet hij ze voor altoos, en zij worden verheven.

8 En zoo zij, gebonden zijnde in boeijen, vastgehouden worden met banden der ellende;

9 Dan geeft hij hun hun werk te kennen, en hunne overtredingen, omdat zij de overhand genomen hebben:

10 En hij openbaart het *voor* hunlieder oor ter tucht, en zegt, dat zij zich van ongeregtigheid bekeeren zouden.

11 Indien zij hooren, en *hem* dienen, zoo zullen zij hunne dagen eindigen in het goede, en hunne jaren in liefelijkheden.

12 Maar zoo zij niet hooren, zoo gaan zij door het zwaard door, en zij geven den geest zonder kennis.

13 En die met het hart huichelachtig zijn, leggen toorn op; zij roepen niet, als hij ze gebonden heeft.

14 Hunne ziel zal in de jongheid sterven, en hun leven onder de schandjongens.

15 Hij zal den ellendige in zijne ellende vrij maken, en in de onderdrukking zal hij het *voor* hunlieder oor openbaren.

16 Alzoo zou hij ook u afgekeerd hebben van den mond des angstes *tot* de ruimte, onder welke geene benaauwing zou geweest zijn; en het gerigt uwer tafel zou vol vettigheid geweest zijn.

17 Maar gij hebt het gerigt des goddeloozen vervuld; het gerigt en het regt houden *u* vast.

18 Omdat er grimmigheid is *wacht u,* dat hij u misschien niet met eenen klop wegstoote; zoodat u een groot rantsoen er niet zou afbrengen.

19 Zou hij uwen rijkdom achten, *dat gij* niet in benaauwdheid zoudt zijn; of eenige versterkingen van kracht?

20 Haak niet naar dien nacht, *als* de volken van hunne plaats opgenomen worden.

21 Wacht u, wend u niet tot ongeregtigheid: overmits gij haar in dezen verkoren hebt, uit oorzake van de ellende.

22 Zie, God verhoogt door zijne kracht; wie is een leeraar, gelijk hij?

23 Wie heeft hem gesteld over zijnen weg? of wie heeft gezegd: Gij hebt onregt gedaan?

24 Gedenk, dat gij zijn werk groot maakt, hetwelk de lieden aanschouwen.

25 Alle menschen zien het aan, de mensch schouwt *het* van verre.

26 Zie, God is groot, en wij begrijpen het niet; daar is ook geene onderzoeking van het getal zijner jaren.

27 Want hij trekt de druppelen der wateren op, die den regen na zijnen damp uitgieten;

28 Welken de wolken uitgieten, *en* over den mensch overvloedig afdruipen.

29 Kan men ook verstaan de uitbreidingen der wolken, *en* de krakingen zijner hutte?

30 Zie, hij breidt over hem zijn licht uit, en de wortelen der zee bedekt hij.

31 Want daardoor rigt hij de vólken; hij geeft spijze ten overvloede.

32 Met handen bedekt hij het licht, en doet aan hetzelve verbod door degene, die tusschen doorkomt.

33 Daarvan verkondigt zijn geklater, *en* het vee; ook van den opgaanden *damp.*

HET 37 CAPITTEL.

OOK beeft hierover mijn hart, en springt op uit zijne plaats.

2 Hoort met aandacht de beweging zijner stem, en het geluid, *dat* uit zijnen mond uitgaat.

3 Dat zendt hij regt uit onder den ganschen hemel, en zijn licht over de einden der aarde.

4 Daarna brult hij met de stem, hij dondert met de stem zijner hoogheid, en vertrekt die dingen niet, als zijne stem zal gehoord worden.

5 God dondert met zijne stem zeer wonderlijk; hij doet groote dingen, en wij begrijpen ze niet.

6 Want hij zegt tot de sneeuw: Wees op de aarde; en *tot* den plasregen des regens; dan is er de plasregen zijner sterke regenen.

7 *Dan* zegelt hij de hand van ieder mensch toe, opdat hij kenne al de lieden zijns werks.

8 En het gedierte gaat in loerplaatsen, en blijft in zijne holen.

9 Uit de binnenkamer komt de wervelwind, en van de verstrooijende *winden* de koude.

10 Door *zijn* geblaas geeft God de vorst, zoodat de breede wateren verstijfd worden.

11 Ook vermoeit hij de dikke wolken
door klaarheid; hij verstrooit de wolke
zijns lichts.
12 Die keert zich dan naar zijnen wij-
zen raad *door* ommegangen, dat zij doen
al wat hij haar gebiedt, op het vlakke
der wereld, op de aarde.
13 Het zij dat hij die tot eene roede,
of tot zijn land, of tot weldadigheid be-
schikt.
14 Neem dit, ô Job; ter oore, sta, en
merk de wonderen Gods aan.
15 Weet gij, wanneer God over dezelve
orde stelt, en het licht zijner wolken laat
schijnen?
16 Hebt gij wetenschap van de opwe-
gingen der dikke wolken; de wonder-
heden desgenen, die volmaakt is in
wetenschappen?
17 Hoe uwe kleederen warm worden,
als hij de aarde stil maakt uit het
zuiden?
18 Hebt gij met hem de hemelen uit-
gespannen, die vast zijn, als een gegoten
spiegel?
19 Onderrigt ons, wat wij hem zeggen
zullen; *want* wij zullen niets ordelijk
voorstellen kunnen van wege de duis-
ternis.
20 Zal het hem verteld worden, als ik
zoo zou spreken? denkt iemand *dat* ge-
wisselijk hij zal verslonden worden.
21 En nu ziet men het licht niet, *als*
het helder is in den hemel, als de wind
doorgaat, en dien zuivert;
22 *Als* van het noorden het goud komt;
maar bij God is eene vreesselijke ma-
jesteit.
23 Den Almagtige, dien kunnen wij
niet uitvinden; hij is groot van kracht;
doch *door* gerigt en groote geregtigheid
verdrukt hij niet.
24 Daarom vreezen hem de lieden; hij
ziet geene wijzen van harte aan.

HET 38 CAPITTEL.

DAARNA antwoordde de HEER Job
uit een onweder, en zeide:
2 Wie is hij, die den raad verduistert
met woorden zonder wetenschap?
3 Gord nu, als een man, uwe lendenen,
zoo zal ik u vragen, en onderrigt mij.
4 Waar waart gij, toen ik de aarde
grondde? geef het te kennen, indien gij
kloek van verstand zijt.
5 Wie heeft hare mate gezet? want gij
weet het; of wie heeft over haar een
rigtsnoer getrokken?
6 Waarop zijn hare grondvesten neder-
gezonken? of wie heeft haren hoeksteen
gelegd,
7 Toen de morgenstarren zamen vro-
lijk zongen, en al de kinderen Gods
juichten?
8 Of *wie* heeft de zee met deuren toe-
gesloten, toen zij uitbrak, *en* uit de baar-
moeder voortkwam?
9 Toen ik de wolk *tot* hare kleeding
stelde, en de donkerheid *tot* haren win-
deldoek?
10 Toen ik voor haar *met* mijn besluit
de aarde doorbrak, en zette grendel en
deuren;
11 En zeide: Tot hiertoe zult gij komen,
en niet verder; en hier zal hij zich stel-
len tegen den hoogmoed uwer golven?
12 Hebt gij van uwe dagen den mor-
genstond geboden? hebt gij den dager-
aad zijne plaats gewezen;
13 Opdat hij de einden der aarde vat-
ten zoude, en de goddeloozen uit haar
uitgeschud zouden worden?
14 Dat zij veranderd zou worden gelijk
zegelleem, en zij gesteld worden als een
kleed?
15 En dat van de goddeloozen hun licht
geweerd worde, en de hooge arm worde
gebroken?
16 Zijt gij gekomen tot aan de oor-
sprongen der zee? en hebt gij in het
onderste des afgronds gewandeld?
17 Zijn u de poorten des doods ontdekt?
en hebt gij gezien de poorten van de
schaduwe des doods?
18 Zijt gij met uw verstand gekomen
tot aan de breedte der aarde? geef het
te kennen, indien gij dit alles weet.
19 Waar is de weg, *waar* het licht
woont? en de duisternis, waar is hare
plaats?
20 Dat gij het brengen zoudt tot zijne
pale, en dat gij merken zoudt de paden
zijns huizes?
21 Gij weet het, want gij waart toen
geboren, en uwe dagen zijn vele in getal.
22 Zijt gij gekomen tot de schatkame-
ren der sneeuw? en hebt gij de schat-
kameren des hagels gezien?
23 Dien ik ophoude tot den tijd der
benaauwdheid, tot den dag des strijds
en des oorlogs.
24 Waar is de weg, *waar* het licht ver-
deeld wordt, *en* de oostewind zich ver-
strooit op de aarde?
25 Wie deelt voor den stortregen eenen
waterloop uit, en eenen weg voor het
weerlicht der donders?
26 Om te regenen op het land, *waar*
niemand is, *op* de woestijn, waarin geen
mensch is;
27 Om het woeste en het verwoeste te
verzadigen, en om het uitspruitsel der
grasscheutjes te doen wassen.

28 Heeft de regen eenen vader? of wie baart de druppelen des dauws?
29 Uit wiens buik komt het ijs voort? en wie baart den rijm des hemels?
30 Als met eenen steen verbergen zich de wateren, en het vlakke des afgronds wordt omvat.
31 Kunt gij de liefelijkheden van het Zevengestarnte binden, of de strengen des Oríons losmaken?
32 Kunt gij de Mazzarôth voortbrengen op haren tijd? en den Wagen met zijne kinderen leiden?
33 Weet gij de verordeningen des hemels, of kunt gij deszelfs heerschappij op de aarde bestellen?
34 Kunt gij uwe stem tot de wolken opheffen, opdat een overvloed van water u bedekke?
35 Kunt gij de bliksemen uitlaten, dat zij henen varen? en tot u zeggen: Zie, *hier* zijn wij?
36 Wie heeft de wijsheid in het binnenste gezet? of wie heeft den zin het verstand gegeven?
37 Wie kan de wolken met wijsheid tellen? en wie kan de flesschen des hemels nederleggen?
38 Als het stof doorgoten is tot vastigheid, en de kluiten te zamen kleven?

HET 39 CAPITTEL.

ZULT gij voor den ouden leeuw roof jagen? of de graagheid der jonge leeuwen vervullen?
2 Als zij nederbukken in de holen, *en* in den kuil zitten, ter loering?
3 Wie bereidt voor de raaf haren kost, als hare jongen tot God schreeuwen, *als* zij dwalen, omdat er geen eten is?
4 Weet gij den tijd van het baren der steengeiten? hebt gij waargenomen den arbeid der hinden?
5 Zult gij de maanden tellen, *die* zij vervullen? en weet gij den tijd van haar baren?
6 Als zij zich krommen, hare jongen met versplijting voortbrengen, hare smarten uitwerpen?
7 Hare jongen worden kloek, worden groot door het koren; zij gaan uit, en keeren niet weder tot dezelve.
8 Wie heeft den woudezel vrij henen gezonden? en wie heeft de banden van den wilden ezel gelost?
9 Wien ik de wildernis tot zijn huis besteld heb, en het ziltige tot zijne woningen.
10 Hij belacht het gewoel der stad, het menigerlei getier des drijvers hoort hij niet.
11 Dat hij uitspeurt op de bergen, is zijne weide, en hij zoekt allerlei groensel na.
12 Zal de eenhoorn u willen dienen? zal hij vernachten aan uwe kribbe?
13 Zult gij den eenhoorn met zijn touw aan de voren binden? zal hij de laagten achter u eggen?
14 Zult gij op hem vertrouwen, omdat zijne kracht groot is? en zult gij uwen arbeid op hem laten?
15 Zult gij hem gelooven, dat hij uw zaad zal wederbrengen, en vergaderen *tot* uwen dorschvloer?
16 Zijn *van u* de verheugende vleugelen der paauwen? of de vederen des ooijevaars, en des struisvogels?
17 Dat zij hare eijeren in de aarde laat, en die in het stof verwarmt,
18 En vergeet, dat de voet die drukken kan, en de dieren des velds die vertrappen kunnen?
19 Zij verhardt zich tegen hare jongen, als of zij de hare niet waren; haar arbeid is te vergeefs, *omdat* zij zonder vreeze is.
20 Want God heeft haar van wijsheid ontbloot, en heeft haar van verstand niets medegedeeld.
21 Als het tijd is, verheft zij zich in de hoogte; zij belacht het paard en zijnen rijder.
22 Zult gij aan het paard sterkte geven? kunt gij zijnen hals met donder bekleeden?
23 Zult gij het beroeren als eenen sprinkhaan? de pracht van zijn gesnuif is eene verschrikking.
24 Het graaft in den grond, en het is vrolijk in zijne kracht; en trekt uit, den geharnaste te gemoet.
25 Het belacht de vreeze en wordt niet ontsteld, en keert niet weder van wege het zwaard.
26 Tegen hem ratelt de pijlkoker, het vlammig ijzer der spies en der lans.
27 Met schudding en beroering slokt het de aarde op, en gelooft niet, dat het is het geluid der bazuin.
28 In het volle geklank der bazuin, zegt het: Heah! en riekt den krijg van verre, den donder der vorsten en het gejuich.
29 Vliegt de sperwer door uw verstand? *en* breidt hij zijne vleugelen uit naar het zuiden?
30 Is het naar uw bevel, dat de arend zich omhoog verheft, en dat hij zijn nest in de hoogte maakt?
31 Hij woont en vernacht in de steenrots, op de scherpte der steenrots en der vaste plaats.

32 Van daar speurt hij de spijze op,
zijne oogen zien van verre af.
33 Ook zuipen zijne jongen bloed; en
waar verslagenen zijn, daar is hij.
34 En de HEER antwoordde Job, en
zeide:
35 Is het twisten met den Almagtige
onderrigten? wie God bestraft, die ant-
woorde daarop.
36 Toen antwoordde Job den HEERE,
en zeide:
37 Zie, ik ben te gering, wat zou ik u
antwoorden? ik leg mijne hand op mij-
nen mond.
38 Éénmaal heb ik gesproken, maar
zal niet antwoorden; of tweemaal, maar
zal niet voortvaren.

HET 40 CAPITTEL.

EN de HEER antwoordde Job uit een
onweder, en zeide:
2 Gord nu als een man uwe lendenen;
ik zal u vragen, en onderrigt mij.
3 Zult gij ook mijn oordeel te niet ma-
ken? zult gij mij verdoemen, opdat gij
regtvaardig zijt?
4 Hebt gij eenen arm gelijk God? en
kunt gij gelijk hij met de stem don-
deren?
5 Versier u nu met voortreffelijkheid
en hoogheid, en bekleed u met ma-
jesteit en heerlijkheid.
6 Strooi de verbolgenheden uwes toorns
uit, en zie allen hoogmoedige, en verne-
der hem.
7 Zie allen hoogmoedige, *en* breng hem
te onder; en verpletter de goddeloozen
in hunne plaats.
8 Verberg hen zamen in het stof, ver-
bind hunne aangezigten in het verbor-
gen.
9 Dan zal ik ook u loven, omdat uwe
regterhand u zal verlost hebben.
10 Zie nu Behémoth, dien ik gemaakt
heb nevens u; hij eet hooi, gelijk een
rund.
11 Zie toch, zijne kracht is in zijne
lendenen, en zijne magt in de navel
zijns buiks.
12 Als het hem lust, zijn staart is als
een ceder; de zenuwen zijner schaamte
zijn doorvlochten.
13 Zijne beenderen zijn *als* vast koper;
zijne gebeenten zijn als ijzeren hand-
boomen.
14 Hij is een hoofdstuk der wegen
Gods; die hem gemaakt heeft, heeft *hem*
zijn zwaard aangehecht.
15 Omdat de bergen hem voeder voort-
brengen, daarom spelen al de dieren des
velds aldaar.
16 Onder schaduwachtige boomen ligt
hij neder, in eene schuilplaats des riets
en des slijks.
17 De schaduwachtige boomen bedek-
ken hem, elk een met zijne schaduw;
de beekwilligen omringen hem.
18 Zie, hij doet der rivier geweld aan,
en verhaast zich niet; hij vertrouwt,
dat hij de Jordaan in zijnen mond zou
kunnen intrekken.
19 Zou men hem voor zijne oogen kun-
nen vangen? zou men *hem* met strikken
den neus doorbooren kunnen?
20 Zult gij den Leviathan met den an-
gel trekken, of zijne tong met een koord,
dat gij laat nederzinken?
21 Zult gij hem eene bieze in den neus
leggen? of met een' doorn zijne kaak
doorboren?
22 Zal hij aan u vele smeekingen ma-
ken? zal hij zachtjes tot u spreken?
23 Zal hij een verbond met u maken?
zult gij hem aannemen tot eenen eeu-
wigen slaaf?
24 Zult gij met hem spelen gelijk *met*
een vogeltje? of zult gij hem binden
voor uwe jonge dochters?
25 Zullen de medgezellen over hem
een' maaltijd bereiden? zullen zij hem
deelen onder de kooplieden?
26 Zult gij zijne huid met haken vul-
len, of met een visschers kraauwel zijn
hoofd?
27 Leg uwe hand op hem, gedenk des
strijds, doe het niet meer.
28 Zie, zijne hoop zal feilen; zal hij
ook voor zijn gezigt nedergeslagen wor-
den?

HET 41 CAPITTEL.

NIEMAND is *zoo* koen, dat hij hem
opwekken zoude; wie is dan hij,
die zich voor mijn aangezigt stellen
zou?
2 Wie heeft mij voorgekomen, dat ik
hem zou vergelden? wat onder den gan-
schen hemel is, is het mijne.
3 Ik zal zijne leden niet verzwijgen,
noch het verhaal *zijner* sterkte, noch
de bevalligheid zijner gestalte.
4 Wie zou het opperste zijns kleeds
ontdekken? wie zou met zijnen dubbe-
len breidel *hem* aankomen?
5 Wie zou de deuren zijns aangezigts
opendoen? rondom zijne tanden is ver-
schrikking.
6 Zeer uitnemend zijn zijne sterke
schilden, elk een gesloten *als* met een
naauwdrukkend zegel.
7 Het ééne is *zoo* na aan het andere,
dat de wind daar niet kan tusschen ko-
men.
8 Zij kleven aan elkander, zij vatten

zich te zamen, dat zij zich niet schei-
den.
9 Elk eene zijner niezingen doet een
licht schijnen; en zijne oogen zijn als
de oogleden des dageraads.
10 Uit zijnen mond gaan fakkelen, vu-
rige vonken raken er uit.
11 Uit zijne neusgaten komt rook voort,
als *uit* eenen ziedenden pot en ruimen
ketel.
12 Zijn adem zou kolen doen vlammen,
en eene vlam komt uit zijnen mond
voort.
13 In zijnen hals herbergt de sterkte;
voor hem springt zelfs de droefheid van
vreugde op.
14 De stukken van zijn vleesch kleven
zamen; elk een is vast in hem, het wordt
niet bewogen.
15 Zijn hart is vast gelijk een steen; ja
vast gelijk een deel van den ondersten
molensteen.
16 Van zijn verheffen schromen de
sterken; om *zijner* doorbrekingen wille
ontzondigen zij zich.
17 Raakt hem iemand met het zwaard,
het zal niet bestaan, spies, schicht noch
pantsier.
18 Hij acht het ijzer voor stroo, en het
staal voor verrot hout.
19 De pijl zal hem niet doen vlieden,
de slingersteenen worden hem in stop-
pelen veranderd.
20 De werpsteenen worden *van hem*
geacht als stoppelen, en hij belacht de
drilling der lans.
21 Onder hem zijn scherpe scherven;
hij spreidt zich op het puntachtige, als
op slijk.
22 Hij doet de diepte zieden gelijk een'
pot; hij stelt de zee als eene apothekers
kokerij.
23 Achter zich verlicht hij het pad; men
zou den afgrond voor grijzigheid houden.
24 Op de aarde is niets met hem te ver-
gelijken, die gemaakt is, om zonder
schrik te wezen.
25 Hij aanziet alles, wat hoog is, hij
is een Koning over alle jonge hoogmoe-
dige dieren.

HET 42 CAPITTEL.

TOEN antwoordde Job den HEERE,
en zeide:
2 Ik weet, dat gij alles vermoogt, en
dat geene van uwe gedachten kan afge-
sneden worden.
3 Wie is hij, *zegt gij* die den raad ver-
bergt zonder wetenschap? zoo heb ik
dan verhaald hetgene ik niet verstond,
dingen, die voor mij te wonderbaar wa-
ren, die ik niet wist.
4 Hoor toch, en ik zal spreken; ik zal
u vragen, en onderrigt gij mij.
5 Met het gehoor des oors heb ik u ge-
hoord; maar nu ziet u mijn oog.
6 Daarom verfoei ik *mij*, en ik heb be-
rouw in stof en asch.
7 Het geschiedde nu, nadat de HEER
die woorden tot Job gesproken had, dat
de HEER tot Elífaz, den Themaniet, zei-
de: Mijn toorn is ontstoken tegen u, en
tegen uwe twee vrienden, want gijlieden
hebt niet regt van mij gesproken, gelijk
mijn knecht Job.
8 Daarom neemt nu voor ulieden zeven
varren en zeven rammen, en gaat henen
tot mijnen knecht Job, en offert brand-
offer voor ulieden, en laat mijnen knecht
Job voor ulieden bidden; want zekerlijk
ik zal zijn aangezigt aanemen, opdat ik
aan ulieden niet doe naar uwe dwaas-
heid; want gijlieden hebt niet regt van
mij gesproken, gelijk mijn knecht Job.
9 Toen gingen Elífaz, de Themaniet,
en Bildad, de Suhiet, *en* Zofar, de Naä-
mathiet, henen, en deden, gelijk de
HEER tot hen gesproken had; en de
HEER nam het aangezigt van Job aan.
10 En de HEER wendde de gevangenis
van Job, toen hij gebeden had voor zij-
ne vrienden; en de HEER vermeerderde
al hetgene Job gehad had tot dubbel zoo
veel.
11 Ook kwamen tot hem al zijne broe-
ders, en al zijne zusters, en allen, die
hem te voren gekend hadden, en aten
brood met hem in zijn huis, en beklaag-
den hem, en vertroostten hem over al
het kwaad, dat de HEER over hem ge-
bragt had; en zij gaven hem een iegelijk
een stuk gelds, een iegelijk ook een gou-
den voorhoofdsiersel.
12 En de HEER zegende Jobs laatste
meer dan zijn eerste; want hij had veer-
tien duizend schapen, en zes duizend ke-
melen, en duizend juk runderen, en
duizend ezelinnen.
13 Daartoe had hij zeven zonen en drie
dochteren.
14 En hij noemde den naam der eerste
Jemíma, en den naam der tweede Ke-
zía, en den naam der derde Keren-hap-
pûch.
15 En er werden zoo schoone vrouwen
niet gevonden in het gansche land, als
de dochteren van Job; en haar vader gaf
haar erfdeel onder hare broederen.
16 En Job leefde na dezen honderd en
veertig jaren, dat hij zag zijne kinderen,
en de kinderen zijner kinderen, tot in
vier geslachten.
17 En Job stierf, oud en der dagen zat.

HET BOEK

DER

PSALMEN.

DE EERSTE PSALM.

WELGELUKZALIG is de man, die
niet wandelt in den raad der
goddeloozen, noch staat op den weg der
zondaren, noch zit in het gestoelte der
spotters;
2 Maar zijn lust is in des HEEREN wet,
en hij overdenkt zijne wet dag en nacht.
3 Want hij zal zijn als een boom, ge-
plant aan waterbeken, die zijne vrucht
geeft op zijnen tijd, en welks blad niet
afvalt; en al wat hij doet, zal wel ge-
lukken.
4 Alzoo zijn de goddeloozen niet, maar
als het kaf, dat de wind henen drijft.
5 Daarom zullen de goddeloozen niet
bestaan in het gerigt, noch de zondaars
in de vergadering der regtvaardigen.
6 Want de HEER kent den weg der
regtvaardigen; maar de weg der godde-
loozen zal vergaan.

DE 2 PSALM.

WAAROM woeden de Heidenen, en
bedenken de volken ijdelheid?
2 De Koningen der aarde stellen zich
op, en de vorsten beraadslagen te zamen
tegen den HEER, en tegen zijnen Gezalf-
de *zeggende:*
3 Laat ons hunne banden verscheuren,
en hunne touwen van ons werpen.
4 Die in den hemel woont, zal lagchen,
de Heer zal ze bespotten.
5 Dan zal hij tot hen spreken in zijnen
toorn, en in zijne grimmigheid zal hij
hen verschrikken.
6 Ik toch heb mijnen Koning gezalfd
over Zion, den berg mijner heiligheid.
7 Ik zal van het besluit verhalen: de
HEER heeft tot mij gezegd: Gij zijt mijn
Zoon, heden heb ik u gegenereerd.
8 Eisch van mij, en ik zal de Heidenen
geven *tot* uw erfdeel, en de einden der
aarde *tot* uwe bezitting.
9 Gij zult hen verpletteren met eenen
ijzeren schepter; gij zult hen in stukken
slaan als een pottebakkers vat.
10 Nu dan, gij Koningen, handelt ver-
standig; laat u tuchtigen, gij rigters der
aarde.
11 Dient den HEERE met vreeze, en
verheugt u met beving.
12 Kust den Zoon, opdat hij niet toor-
ne, en gij *op* den weg vergaat, wanneer
zijn toorn maar een weinig zou ont-
branden. Welgelukzalig zijn allen, die
op hem betrouwen.

DE 3 PSALM.

EEN Psalm van David, als hij vlood,
voor het aangezigt van zijnen zoon
Absalom.
2 O HEER, hoe zijn mijne tegenpartij-
ders vermenigvuldigd! velen staan tegen
mij op.
3 Velen zeggen van mijne ziel: Hij
heeft geen heil bij God. Sela.
4 Doch gij, HEER, zijt een schild voor
mij, mijne eer, en die mijn hoofd opheft.
5 Ik riep met mijne stem tot den HEER,
en hij verhoorde mij van den berg zij-
ner heiligheid. Sela.
6 Ik lag neder en sliep; ik ontwaakte,
want de HEER ondersteunde mij.
7 Ik zal niet vreezen voor tien duizen-
den des volks, die zich rondom tegen mij
zetten.
8 Sta op, HEER, verlos mij, mijn God;
want gij hebt al mijne vijanden op het
kinnebakken geslagen, de tanden der
goddeloozen hebt gij verbroken.
9 Het heil is des HEEREN; uw zegen is
over uw volk. Sela.

DE 4 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den
opperzangmeester, op Neginôth.
2 Als ik roep, verhoor mij, ô God mij-
ner geregtigheid; in benaauwdheid hebt
gij mij ruimte gemaakt; zijt mij gena-
dig, en hoor mijn gebed.
3 Gij mannen, hoe lang zal mijne eer
tot schande zijn? *hoe lang* zult gij de
ijdelheid beminnen, de leugen zoeken?
Sela.
4 Weet toch, dat de HEER zich eenen
gunstgenoot heeft afgezonderd; de HEER
zal hooren, als ik tot hem roep.
5 Zijt beroerd, en zondigt niet, spreekt
in uw hart op uw leger, en zijt stil. Sela.
6 Offert offeranden der geregtigheid, en
vertrouwt op den HEER.
7 Velen zeggen: Wie zal ons het goede
doen zien? verhef gij over ons het licht
uwes aanschijns, ô HEER.
8 Gij hebt vreugde in mijn hart gege-
ven, meer dan ter tijd, als hun koren
en hun most vermenigvuldigd zijn.
9 Ik zal in vrede zamen nederliggen en
slapen; want gij, ô HEER, alleen zult mij
doen zeker wonen.

DE 5 PSALM.

EEN Psalm van David. Voor den opperzangmeester, op de Nechilôth.
2 O HEER, neem mijne redenen ter
oore, versta mijne overdenking.
3 Merk op de stem mijns geroeps, ô
mijn Koning, en mijn God; want tot u
zal ik bidden.
4 Des morgens, HEER, zult gij mijne
stem hooren; des morgens zal ik *mij* tot
u schikken, en wacht houden.
5 Want gij zijt geen God, die lust heeft
aan goddeloosheid; de booze zal bij u
niet verkeeren.
6 De onzinnigen zullen voor uwe oogen
niet bestaan; gij haat alle werkers der
ongeregtigheid.
7 Gij zult de leugensprekers verdoen;
van den man des bloeds en bedrogs heeft
de HEER eenen gruwel.
8 Maar ik zal door de grootheid uwer
goedertierenheid in uw huis ingaan; ik
zal mij buigen naar het paleis uwer heiligheid, in uwe vreeze.
9 HEER, leid mij in uwe geregtigheid,
om mijner verspieders wil; rigt uwen
weg voor mijn aangezigt.
10 Want in hunnen mond is niets regts,
hun binnenste is enkel verderving, hunne keel is een open graf, met hunne tong
vleijen zij.
11 Verklaar hen schuldig, ô God; laat ze
vervallen van hunne raadslagen; drijf
ze henen om de veelheid hunner overtredingen; want zij zijn wederspannig
tegen u.
12 Maar laat verblijd zijn allen, die op
u betrouwen, tot in eeuwigheid; laat ze
juichen, omdat gij hen overdekt; en
laat in u van vreugde opspringen, die
uwen naam liefhebben.
13 Want gij, HEER, zult den regtvaardige zegenen; gij zult hem met goedgunstigheid kroonen, als met eene rondas.

DE 6 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester, op Neginôth, op de
Scheminith.
2 O HEER, straf mij niet in uwen toorn,
en kastijd mij niet in uwe grimmigheid.
3 Zijt mij genadig, HEER, want ik ben
verzwakt; genees mij, HEER, want mijne
beenderen zijn verschrikt.
4 Ja mijne ziel is zeer verschrikt; en
gij, HEER, hoe lange?
5 Keer weder, HEER, red mijne ziel;
verlos mij, om uwer goedertierenheid
wil.
6 Want in den dood is uwer geene gedachtenis; wie zal u loven in het graf?
7 Ik ben moede van mijn zuchten; ik
doe mijn bed den ganschen nacht zwemmen; ik doornat mijne bedstede met
mijne tranen.
8 Mijn oog is doorknaagd van verdriet,
is veroud, van wege al mijne tegenpartijders.
9 Wijkt van mij, al gij werkers der ongeregtigheid; want de HEER heeft de
stem mijns geweens gehoord.
10 De HEER heeft mijne smeeking gehoord; de HEER zal mijn gebed aannemen.
11 Al mijne vijanden zullen zeer beschaamd en verbaasd worden; zij zullen
terugkeeren, zij zullen in een oogenblik
beschaamd worden.

DE 7 PSALM.

DAVIDS Schiggaiôn, hetwelk hij den HEERE gezongen heeft, over de
woorden van Cusch, den zoon van Jemini.
2 HEER mijn God, op u betrouw ik;
verlos mij van al mijne vervolgers en
red mij;
3 Opdat hij mijne ziel niet roove als
een leeuw, verscheurende, terwijl er
geen verlosser is.
4 HEER, mijn God, indien ik dat gedaan
heb; indien er onregt in mijne handen
is;
5 Indien ik kwaad vergolden heb aan
hem, die vrede met mij had; (ja ik heb
hem gered, die mij zonder oorzaak benaauwde;)
6 Zoo vervolge de vijand mijne ziel, en
achterhale haar, en vertrede mijn leven
ter aarde, en doe mijne eer in het stof
wonen. Sela.
7 Sta op, HEER, in uwen toorn, verhef u om de verbolgenheden mijner benaauwers, en ontwaak tot mij: gij hebt
het gerigt bevolen.
8 Zoo zal de vergadering der volken u
omsingelen; keer dan boven haar weder in de hoogte.
9 De HEER zal den volken regt doen:
rigt mij, HEER, naar mijne geregtigheid,
en naar mijne opregtheid, *die* bij mij is.
10 Laat toch de boosheid der goddeloozen een einde nemen, maar bevestig den
regtvaardige, gij die harten en nieren
beproeft, ô regtvaardige God.
11 Mijn schild is bij God, die de opregten van harte behoudt.
12 God is een regtvaardig Regter, en
een God, die ten allen dage toornt.
13 Indien hij zich niet bekeert, zoo zal
hij zijn zwaard wetten; hij heeft zijnen
boog gespannen, en dien bereid.
14 En heeft doodelijke wapenen voor
zich gereed gemaakt; hij zal zijne pijlen

tegen de hittige vervolgers te werk
stellen.
15 Ziet, hij is in arbeid van ongeregtig-
heid, en is zwanger van moeite, hij zal
leugen baren.
16 Hij heeft eenen kuil gedolven, en
dien uitgegraven, maar hij is gevallen
in de groeve, *die* hij gemaakt heeft.
17 Zijne moeite zal op zijn hoofd we-
derkeeren, en zijn geweld op zijnen
schedel nederdalen.
18 Ik zal den HEER loven naar zijne
geregtigheid, en den naam des HEEREN,
des Allerhoogsten, psalmzingen.

DE 8 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den op-
perzangmeester, op de Gitthith.
2 O HEER, onze Heer, hoe heerlijk is
uw naam op de gansche aarde! die gij
uwe majesteit gesteld hebt boven de
hemelen.
3 Uit den mond der kinderen en der
zuigelingen hebt gij sterkte gegrond-
vest, om uwer tegenpartijen wil, om
den vijand en wraakgierigen te doen
ophouden.
4 Als ik uwen hemel aanzie, het werk
uwer vingeren, de maan en de starren,
die gij bereid hebt;
5 Wat is de mensch, dat gij aan hem
gedenkt? en de zoon des menschen, dat
gij hem bezoekt?
6 En gij hebt hem een weinig minder
gemaakt dan de Engelen, en hebt hem
met eer en heerlijkheid gekroond.
7 Gij doet hem heerschen over de wer-
ken uwer handen; gij hebt alles onder
zijne voeten gezet:
8 Schapen en ossen, allen die; ook
mede de dieren des velds,
9 Het gevogelte des hemels, en de vis-
schen der zee; hetgeen de paden der
zeeën doorwandelt.
10 O HEER, onze Heer, hoe heerlijk is
uw naam op de gansche aarde!

DE 9 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den op-
perzangmeester, op Mûth-Labben.
2 Ik zal den HEER loven met mijn
gansche hart; ik zal al uwe wonderen
vertellen.
3 In u zal ik mij verblijden, en van
vreugde opspringen; ik zal uwen naam
psalmzingen, ô Allerhoogste.
4 Omdat mijne vijanden achterwaarts
gekeerd, gevallen en vergaan zijn van
uw aangezigt.
5 Want gij hebt mijn regt en mijne
regtszaak afgedaan; gij hebt gezeten op
den troon, ô Regter der geregtigheid.
6 Gij hebt de Heidenen gescholden,
den goddelooze verdaan, hunnen naam
uitgedelgd, tot in eeuwigheid en altoos.
7 O vijand, zijn de verwoestingen vol-
eindigd in eeuwigheid? en hebt gij de
steden uitgeroeid? hunlieder gedachte-
nis is *met* hen vergaan.
8 Maar de HEER zal in eeuwigheid zit-
ten; hij heeft zijnen troon bereid ten
gerigte.
9 En hij zelf zal de wereld rigten in
geregtigheid, en de volken oordeelen in
regtmagtigheden.
10 En de HEER zal een hoog vertrek
zijn voor den verdrukte, een hoog ver-
trek in tijden van benaauwdheid.
11 En die uwen naam kennen, zullen
op u vertrouwen, omdat gij, HEER, niet
hebt verlaten degenen, die u zoeken.
12 Psalmzingt den HEERE, die te Zion
woont; verkondigt onder de volken zij-
ne daden.
13 Want hij zoekt de bloedstortingen,
hij gedenkt aan dezelve; hij vergeet het
geroep der ellendingen niet.
14 Zijt mij genadig, HEER; zie mijne
ellende aan, van mijne haters *mij aan-
gedaan*, gij, die mij verhoogt uit de
poorten des doods;
15 Opdat ik uwen ganschen lof in de
poorten der dochter van Zion vertelle,
dat ik mij verheuge in uw heil.
16 De Heidenen zijn gezonken in de
groeve, *die* zij gemaakt hadden; hun-
lieder voet is gevangen in het net, dat
zij verborgen hadden.
17 De HEER is bekend geworden; hij
heeft regt gedaan: de goddelooze is ver-
strikt in het werk zijner handen. Hig-
gaion. Sela.
18 De goddeloozen zullen terugkeeren,
naar de helle toe, alle Godvergetende
Heidenen.
19 Want de nooddruftige zal niet voor
altoos vergeten worden, *noch* de ver-
wachting der ellendigen in eeuwigheid
verloren zijn.
20 Sta op, HEER, laat den mensch zich
niet versterken; laat de Heidenen voor
uw aangezigt geoordeeld worden.
21 O HEER, jaag hun vreeze aan; laat
de Heidenen weten, *dat* zij menschen
zijn. Sela.

DE 10 PSALM.

O HEER, waarom staat gij van verre?
waarom verbergt gij u in tijden
van benaauwdheid?
2 De goddelooze vervolgt hittiglijk in
hoogmoed den ellendige; laat hen ge-
grepen worden in de aanslagen, die zij
bedacht hebben.
3 Want de goddelooze roemt over den

wensch zijner ziele; hij zegent den gierigaard, hij lastert den HEER.
4 De goddelooze, gelijk hij zijn' neus omhoog steekt, onderzoekt niet; al zijne gedachten zijn, dat er geen God is.
5 Zijne wegen maken ten allen tijde smarte; uwe oordeelen zijn eene hoogte, verre van hem; al zijne tegenpartijders die blaast hij aan.
6 Hij zegt in zijn hart: Ik zal niet wankelen; want *ik* zal van geslacht tot geslacht in geen kwaad zijn.
7 Zijn mond is vol van vloek, en bedriegerijen, en list; onder zijne tong is moeite en ongeregtigheid.
8 Hij zit in de achterlage der hoeven, in verborgene plaatsen doodt hij den onschuldige; zijne oogen verbergen zich tegen den arme.
9 Hij legt lagen in eene verborgene plaats, gelijk een leeuw in zijn hol; hij legt lagen, om den ellendige te rooven; hij rooft den ellendige, als hij hem trekt in zijn net.
10 Hij duikt neder, hij buigt zich; en de arme hoop valt in zijne sterke *pooten*.
11 Hij zegt in zijn hart: God heeft het vergeten, hij heeft zijn aangezigt verborgen, hij ziet niet in eeuwigheid.
12 Sta op, HEERE God; hef uwe hand op, vergeet de ellendigen niet.
13 Waarom lastert de goddelooze God? zegt in zijn hart: Gij zult het niet zoeken?
14 Gij ziet het *immers;* want gij aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in uwe hand geve; op u verlaat zich de arme; gij zijt geweest een helper van den wees.
15 Breek den arm des goddeloozen en boozen; zoek zijne goddeloosheid, *tot dat* gij ze niet vindt.
16 De HEER is Koning eeuwiglijk en altoos; de Heidenen zijn vergaan uit zijn land.
17 HEER, gij hebt den wensch der zachtmoedigen gehoord; gij zult hun hart sterken, uw oor zal opmerken;
18 Om den wees en verdrukte regt te doen; opdat een mensch van de aarde niet meer voortvare geweld te bedrijven.

DE 11 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
Ik betrouw op den HEER; hoe zegt gijlieden tot mijne ziel: Zwerft henen *naar* ulieder gebergte, *als* een vogel?
2 Want, ziet, de goddeloozen spannen den boog, zij schikken hunne pijlen op de pees, om in het donkere te schieten naar de opregten van harte.
3 Zekerlijk de fondamenten worden omgestooten; wat heeft de regtvaardige bedreven?
4 De HEER is in het paleis zijner heiligheid, des HEEREN troon is in den hemel; zijne oogen aanschouwen, zijne oogleden proeven der menschen kinderen.
5 De HEER proeft den regtvaardige; maar den goddelooze, en dien, die geweld liefheeft, haat zijne ziel.
6 Hij zal op de goddeloozen regenen strikken, vuur en zwavel; en een geweldige stormwind zal het deel huns bekers zijn.
7 Want de HEER is regtvaardig, hij heeft geregtigheden lief; zijn aangezigt aanschouwt den opregte.

DE 12 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester, op de Scheminith.
2 Behoud, ô HEER, want de goedertierene ontbreekt, want de getrouwen zijn weinig geworden onder der menschen kinderen.
3 Zij spreken valschheid, een ieder met zijnen naaste, *met* vleijende lippen; zij spreken met een dubbel hart.
4 De HEER snijde af alle vleijende lippen, de grootsprekende tong;
5 Die daar zeggen: Wij zullen de overhand hebben met onze tong; onze lippen zijn onze: wie is heer over ons?
6 Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen, zal ik nu opstaan, zegt de HEER; ik zal in behoudenis zetten, dien hij aanblaast.
7 De redenen des HEEREN zijn reine redenen, zilver, gelouterd in eenen aarden smeltkroes, gezuiverd zevenmaal.
8 Gij, HEER, zult ze bewaren; gij zult hen behoeden voor dit geslacht, tot in eeuwigheid.
9 De goddeloozen draven rondom, wanneer de snoodsten van de kinderen der menschen verhoogd worden.

DE 13 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
2 Hoe lang, HEER, zult gij mij steeds vergeten? hoe lang zult gij uw aangezigt voor mij verbergen?
3 Hoe lang zal ik raadslagen voornemen in mijne ziel? droefenis in mijn hart bij dag? hoe lang zal mijn vijand over mij verhoogd zijn?
4 Aanschouw, verhoor mij, HEER, mijn God; verlicht mijne oogen, opdat ik *in* den dood niet ontslape;

5 Opdat niet mijn vijand zegge: Ik heb hem overmogt; mijne tegenpartijders zich verheugen, wanneer ik zou wankelen.
6 Maar ik vertrouw op uwe goedertierenheid; mijn hart zal zich verheugen in uw heil; ik zal den HEERE zingen, omdat hij aan mij welgedaan heeft.

DE 14 PSALM.

EEN *Psalm* van David, voor den opperzangmeester.
De dwaas zegt in zijn hart: Daar is geen God. Zij verderven het, zij maken het gruwelijk *met hun* werk; daar is niemand, die goed doet.
2 De HEER heeft uit den hemel nedergezien op der menschen kinderen, om te zien, of iemand verstandig ware, die God zocht.
3 Zij zijn allen afgeweken, zamen zijn zij stinkende geworden; er is niemand, die goed doet, ook niet één.
4 Hebben dan alle werkers der ongeregtigheid geene kennis, die mijn volk opeten, *als of* zij brood aten? Zij roepen den HEER niet aan.
5 Aldaar zijn zij met vervaardheid vervaard; want God is bij het geslacht des regtvaardigen.
6 Gijlieden beschaamt den raad des ellendigen, omdat de HEER zijne toevlugt is.
7 Och dat Israëls verlossing uit Zion *kwame!* Als de HEER de gevangenen zijns volks zal doen wederkeeren, *dan* zal zich Jakob verheugen, Israël zal verblijd zijn.

DE 15 PSALM.

EEN Psalm van David.
HEER, wie zal verkeeren in uwe tent? wie zal wonen op den berg uwer heiligheid?
2 Die opregt wandelt, en geregtigheid werkt, en die met zijn hart de waarheid spreekt;
3 Die met zijne tong niet achterklapt, zijnen medgezellen geen kwaad doet, en geene smaadrede opneemt tegen zijnen naaste;
4 In wiens oogen de verworpene veracht is, maar hij eert degenen, die den HEER vreezen; heeft hij gezworen tot *zijne* schade, evenwel verandert hij niet;
5 Die zijn geld niet geeft op woeker, en geen geschenk neemt tegen den onschuldige. Die deze dingen doet, zal niet wankelen in eeuwigheid.

DE 16 PSALM.

EEN gouden kleinood van David.
Bewaar mij, ô God, want ik betrouw op u.
2 *O mijne ziel,* gij hebt tot den HEER gezegd: Gij zijt de Heer; mijne goedheid *raakt* niet tot u;
3 *Maar* tot de heiligen, die op de aarde zijn, en de heerlijken, in welke al mijn lust is.
4 De smarten dergenen, die eenen anderen *God* begiftigen, zullen vermenigvuldigd worden; ik zal hunne drankofferen van bloed niet offeren, en hunne namen op mijne lippen niet nemen.
5 De HEER is het deel mijner erve, en mijns bekers; gij onderhoudt mijn lot.
6 De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja eene schoone erfenis is mij geworden.
7 Ik zal den HEER loven, die mij raad heeft gegeven; zelfs bij nacht onderwijzen mij mijne nieren.
8 Ik stel den HEER gedurig lijk voor mij; omdat hij aan mijne regterhand is, zal ik niet wankelen.
9 Daarom is mijn hart verblijd, en mijne eere verheugt zich; ook zal mijn vleesch zeker wonen.
10 Want gij zult mijne ziel in de hel niet verlaten; gij zult niet toelaten, dat uw Heilige de verderving zie.
11 Gij zult mij het pad des levens bekend maken: verzadiging der vreugde is bij uw aangezigt; liefelijkheden zijn in uwe regterhand, eeuwiglijk.

DE 17 PSALM.

EEN gebed van David.
HEER, hoor de geregtigheid, merk op mijn geschrei, neem ter ooren mijn gebed, met onbedriegelijke lippen *gesproken.*
2 Laat mijn regt van voor uw aangezigt uitgaan, laat uwe oogen de billijkheden aanschouwen.
3 Gij hebt mijn hart geproefd, des nachts bezocht; gij hebt mij getoetst, gij vindt niets: *hetgeen* ik gedacht heb, overtreed mijn mond niet.
4 Aangaande de handelingen des menschen, ik heb mij, naar het woord uwer lippen, gewacht voor de paden des inbrekers;
5 Houdende mijne gangen in uwe sporen, opdat mijne voetstappen niet zouden wankelen.
6 Ik roep u aan, omdat gij mij verhoort, ô God; neig uw oor tot mij, hoor mijne rede.
7 Maak uwe weldadigheden wonderbaar, gij, die verlost degenen, die *op u* betrouwen, van degenen, die tegen uwe regterhand opstaan.
8 Bewaar mij als het zwart des oogap-

pels, verberg mij onder de schaduw uwer vleugelen,
9 Voor het aangezigt der goddeloozen, die mij verwoesten, mijner doodvijanden, die mij omringen.
10 Met hun vet besluiten zij *zich*, met hunnen mond spreken zij hoovaardiglijk.
11 In onzen gang hebben zij ons nu omsingeld, zij zetten hunne oogen *op ons*, ter aarde nederbukkende.
12 Hij is gelijk een leeuw, die begeert te rooven, en als een jonge leeuw, zittende in verborgene plaatsen.
13 Sta op, HEER, kom zijn aangezigt voor, vel hem neder; bevrijd mijne ziel met uw zwaard van den goddelooze;
14 Met uwe hand van de lieden, ô HEER, van de lieden, die van de wereld zijn, wier deel in dit leven is, wier buik gij vervult met uwen verborgen' *schat:* de kinderen worden verzadigd, en zij laten hun overschot aan hunne kinderen achter.
15 *Maar* ik zal uw aangezigt in geregtigheid aanschouwen, ik zal verzadigd worden met uw beeld, als ik zal opwaken.

DE 18 PSALM.

VOOR den opperzangmeester, *een Psalm* van David, den knecht des HEEREN, die de woorden dezes lieds tot den HEER gesproken heeft, ten dage, als hem de HEER gered had uit de hand van al zijne vijanden, en uit de hand van Saul.
2 Hij zeide dan: Ik zal u hartelijk liefhebben, HEER, mijne sterkte.
3 De HEER is mijne steenrots, en mijn burg, en mijn uithelper; mijn God, mijne rots, op wien ik betrouw; mijn schild, en de hoorn mijns heils, mijn hoog vertrek.
4 Ik riep den HEER aan, die te prijzen is, en werd verlost van mijne vijanden.
5 Banden des doods hadden mij omvangen, en beken Belials verschrikten mij.
6 Banden der hel omringden mij, strikken des doods bejegenden mij.
7 Als mij bange was, riep ik den HEER aan, en riep tot mijnen God: hij hoorde mijne stem uit zijn paleis, en mijn geroep voor zijn aangezigt kwam in zijne ooren.
8 Toen daverde en beefde de aarde, en de gronden der bergen beroerden zich en daverden, omdat hij onstoken was.
9 Rook ging op van zijnen neus, en een vuur uit zijnen mond verteerde; kolen werden daarvan aangestoken.
10 En hij boog den hemel, en daalde neder, en donkerheid was onder zijne voeten.
11 En hij voer op eenen Cherub, en vloog; ja hij vloog snellijk op de vleugelen des winds.
12 Duisternis zette hij tot zijne verberging; rondom hem was zijne tent, duisterheid der wateren, wolken des hemels.
13 Van den glans, die vóór hem was, dreven zijne wolken daar henen, hagel en vurige kolen.
14 En de HEER donderde in den hemel, en de Allerhoogste gaf zijne stem, hagel en vurige kolen.
15 En hij zond zijne pijlen uit, en verstrooide ze; en hij vermenigvuldigde de bliksemen, en verschrikte ze.
16 En de diepe kolken der wateren werden gezien; en de gronden der wereld werden ontdekt, van uw schelden, ô HEER, van het geblaas des winds van uwen neus.
17 Hij zond van de hoogte, hij nam mij, hij trok mij op uit groote wateren.
18 Hij verloste mij van mijnen sterken vijand, en van mijne haters, omdat zij magtiger waren dan ik.
19 Zij hadden mij bejegend ten dage mijns ongevals; maar de HEER was mij tot een steunsel.
20 En hij voerde mij uit in de ruimte, hij rukte mij uit, want hij had lust aan mij.
21 De HEER vergold mij naar mijne geregtigheid; hij gaf mij weder naar de reinigheid mijner handen.
22 Want ik heb des HEEREN wegen gehouden, en ben van mijnen God niet goddelooslijk afgegaan.
23 Want al zijne regten waren voor mij, en zijne inzettingen deed ik niet van mij weg.
24 Maar ik was opregt bij hem, en ik wachtte mij voor mijne ongeregtigheid.
25 Zoo gaf mij de HEER weder naar mijne geregtigheid, naar de reinigheid mijner handen, voor zijne oogen.
26 Bij den goedertierene houdt gij u goedertieren, bij den opregten man houdt gij u opregt.
27 Bij den reine houdt gij u rein, maar bij den verkeerde bewijst gij u eenen worstelaar.
28 Want gij verlost het bedrukte volk; maar de hooge oogen vernedert gij.
29 Want gij doet mijne lamp lichten; de HEER, mijn God, doet mijne duisternis opklaren.
30 Want met u loop ik door eene bende, en met mijnen God spring ik over eenen muur.

31 Gods weg is volmaakt; de rede des
HEEREN is doorlouterd; hij is een schild
voor allen, die op hem betrouwen.
32 Want wie is God, behalve de HEER?
en wie is een rotssteen, dan alleen onze
God?
33 Het is God, die mij met kracht omgordt; en hij heeft mijnen weg volkomen gemaakt.
34 Hij maakt mijne voeten gelijk der hinden, en hij stelt mij op mijne hoogten.
35 Hij leert mijne handen ten strijde, zoo dat een stalen boog met mijne armen verbroken is.
36 Ook hebt gij mij het schild uwes heils gegeven, en uwe regterhand heeft mij ondersteund, en uwe zachtmoedigheid heeft mij groot gemaakt.
37 Gij hebt mijnen voetstap ruim gemaakt onder mij, en mijne enkelen hebben niet gewankeld.
38 Ik vervolgde mijne vijanden, en trof hen aan; en ik keerde niet weder, tot dat ik ze verdaan had.
39 Ik doorstak ze, dat zij niet weder konden opstaan; zij vielen onder mijne voeten.
40 Want gij omgorddet mij met kracht ten strijde; gij deedt onder mij nederbukken, die tegen mij opstonden.
41 En gij gaaft mij den nek mijner vijanden, en mijne haters, die vernielde ik.
42 Zij riepen, maar daar was geen verlosser; tot den HEER, maar hij antwoordde hun niet.
43 Toen vergruisde ik hen als stof voor den wind; ik ruimde ze weg als slijk der straten.
44 Gij hebt mij uitgeholpen van de twisten des volks, gij hebt mij gesteld tot een hoofd der Heidenen; het volk, *dat* ik niet kende, heeft mij gediend.
45 Zoo haast als *hun* oor *van mij* hoorde, hebben zij mij gehoorzaamd; vreemden hebben zich mij geveinsdelijk onderworpen.
46 Vreemden zijn vervallen, en hebben gesidderd uit hunne sloten.
47 De HEER leeft, en geloofd zij mijn rotssteen, en verhoogd zij de God mijns heils.
48 De God, die mij volkomene wraak geeft, en de volken onder mij brengt;
49 Die mij uithelpt van mijne vijanden; ja gij verhoogt mij boven degenen, die tegen mij opstaan; gij redt mij van den man des gewelds.
50 Daarom zal ik u, ô HEER, loven onder de Heidenen; en uwen naam zal ik psalmzingen;
51 Die de verlossingen zijns Konings groot maakt, en goedertierenheid doet aan zijnen gezalfde, aan David en aan zijn zaad, tot in eeuwigheid.

DE 19 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
2 De hemelen vertellen Gods eer, en het uitspansel verkondigt zijner handen werk.
3 De dag aan den dag stort overvloediglijk spraak uit, en de nacht aan den nacht toont wetenschap.
4 Geene spraak, en geene woorden zijn er, waar hunne stem niet wordt gehoord.
5 Hun rigtsnoer gaat uit over de gansche aarde, en hunne redenen aan het einde der wereld. Hij heeft in dezelve eene tent gesteld voor de zon.
6 En die is als een bruidegom, uitgaande uit zijne slaapkamer; zij is vrolijk als een held, om het pad te loopen.
7 Haar uitgang is van het einde des hemels, en haar omloop tot aan de einden deszelven; en niets is verborgen voor hare hitte.
8 De wet des HEEREN is volmaakt, bekeerende de ziel; de getuigenis des HEEREN is gewis, den slechten wijsheid gevende.
9 De bevelen des HEEREN zijn regt, verblijdende het hart; het gebod des HEEREN is zuiver, verlichtende de oogen.
10 De vreeze des HEEREN is rein, bestaande tot in eeuwigheid; de regten des HEEREN zijn waarheid, zamen zijn zij regtvaardig.
11 Zij zijn begeerlijker dan goud, ja dan veel fijn goud; en zoeter dan honig, en honigzeem.
12 Ook wordt uw knecht door dezelve klaarlijk vermaand; in het houden van die is groote loon.
13 Wie zou de afdwalingen verstaan? reinig mij van de verborgene *afdwalingen*.
14 Houd uwen knecht ook terug van trotschheden, laat die over mij niet heerschen; dan zal ik opregt zijn, en rein van groote overtreding.
15 Laat de redenen mijns monds, en de overdenking mijns harten welbehagelijk zijn voor uw aangezigt, ô HEER, mijn rotssteen en mijn verlosser.

DE 20 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
2 De HEER verhoore u in den dag der benaauwdheid; de naam van den God

God Jakobs zette u in een hoog ver-
trek.
3 Hij zende uwe hulp uit het heilig-
dom, en ondersteune u uit Zion.
4 Hij gedenke aan al uwe spijsofferen,
en make uw brandoffer tot asch. Sela.
5 Hij geve u naar uw hart, en vervulle
al uwen raad.
6 Wij zullen juichen over uw heil, en
de vaandelen opsteken in den naam on-
zes Gods. De HEER vervulle al uwe be-
geerten.
7 Als nu weet ik, dat de HEER zijnen
gezalfde behoudt; hij zal hem verhoo-
ren uit den hemel zijner heiligheid; het
heil zijner regterhand zal zijn met mo-
gendheden.
8 Dezen *vermelden* van wagens, en die
van paarden; maar wij zullen vermel-
den van den naam des HEEREN, onzes
Gods.
9 Zij hebben zich gekromd, en zijn ge-
vallen; maar wij zijn gerezen en staan-
de gebleven.
10 O HEER, behoud; die Koning ver-
hoore ons ten dage van ons roepen.

DE 21 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den
opperzangmeester,
2 O HEER, de Koning is verblijd over
uwe sterkte; en hoezeer is hij verheugd
over uw heil!
3 Gij hebt hem zijns harten wensch
gegeven; en de uitspraak zijner lippen
hebt gij niet geweerd. Sela.
4 Want gij komt hem voor met zege-
ningen van het goede; op zijn hoofd zet
gij eene kroon van fijn goud.
5 Het leven heeft hij van u begeerd,
gij hebt het hem gegeven; lengte van
dagen, eeuwiglijk en altoos.
6 Groot is zijne eer door uw heil; ma-
jesteit en heerlijkheid hebt gij hem toe-
gevoegd.
7 Want gij zet hem *tot* zegeningen in
eeuwigheid; gij vervrolijkt hem door
vreugde met uw aangezigt.
8 Want de Koning vertrouwt op den
HEER, en door de goedertierenheid des
Allerhoogsten zal hij niet wankelen.
9 Uwe hand zal al uwe vijanden vin-
den; uwe regterhand zal uwe haters
vinden.
10 Gij zult hen zetten als eenen vurigen
oven ter tijd uwes *toornigen* aangezigts;
de HEER zal ze in zijnen toorn verslin-
den, en het vuur zal ze verteren.
11 Gij zult hunne vrucht van de aarde
verdoen, en hun zaad van de kinderen
der menschen.
12 Want zij hebben kwaad tegen u
aangelegd; zij hebben eene schandelijke
daad bedacht, *doch* zullen niets vermo-
gen.
13 Want gij zult ze zetten tot een wit,
met uwe pezen zult gij het op hun aan-
gezigt toeleggen.
14 Verhoog u, HEER, in uwe sterkte;
zoo zullen wij zingen, en uwe magt met
psalmen loven.

DE 22 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den
opperzangmeester, op Aijéleth has-
scháchar.
2 Mijn God, mijn God, waarom hebt gij
mij verlaten? verre zijnde van mijne ver-
lossing, *van* de woorden mijns brullens?
3 Mijn God, ik roep des daags, maar
gij antwoordt niet; en des nachts, en ik
heb geene stilte.
4 Doch gij zijt heilig, wonende onder
de lofzangen Israëls.
5 Op u hebben onze vaders vertrouwd;
zij hebben vertrouwd, en gij hebt hen
uitgeholpen.
6 Tot u hebben zij geroepen, en zijn
uitgered; op u hebben zij vertrouwd,
en zijn niet beschaamd geworden.
7 Maar ik ben een worm en geen man,
een smaad van menschen, en veracht
van het volk.
8 Allen, die mij zien, bespotten mij;
zij steken de lip uit, zij schudden het
hoofd *zeggende:*
9 Hij heeft *het* op den HEER gewenteld,
dat hij hem *nu* uithelpe, dat hij hem
redde, dewijl hij lust aan hem heeft.
10 Gij zijt het immers, die mij uit den
buik hebt uitgetogen; die mij hebt doen
vertrouwen, zijnde aan mijner moeder
borsten.
11 Op u ben ik geworpen van de baar-
moeder af; van den buik mijner moeder
af zijt gij mijn God.
12 Zoo wees niet verre van mij, want
benaauwdheid is nabij, want daar is
geen helper.
13 Vele varren hebben mij omsingeld,
sterke *stieren* van Basan hebben mij
omringd.
14 Zij hebben hunnen mond tegen mij
opgesperd, *als* een verscheurende en
brullende leeuw.
15 Ik ben uitgestort als water, en al
mijne beenderen hebben zich van een
gescheiden; mijn hart is als was, het is
gesmolten in het midden mijns inge-
wands.
16 Mijne kracht is verdroogd als eene
potscherf, en mijne tong kleeft aan mijn
gehemelte; en gij legt mij in het stof
des doods.

17 Want honden hebben mij omsingeld,
eene vergadering der boosdoeners heeft
mij omgeven; zij hebben mijne handen
en mijne voeten doorgraven.
18 Al mijne beenderen zou ik kunnen
tellen; zij schouwen het aan, zij zien op
mij.
19 Zij deelen mijne kleederen onder
zich, en werpen het lot over mijn ge-
waad.
20 Maar gij, HEER, wees niet verre;
mijne sterkte, haast u tot mijne hulp.
21 Red mijne ziel van het zwaard, mij-
ne eenzame van het geweld des honds.
22 Verlos mij uit des leeuwen muil; en
verhoor mij van de hoornen der een-
hoornen.
23 Zoo zal ik uwen naam mijnen broe-
deren vertellen; in het midden der ge-
meente zal ik u prijzen.
24 Gij, die den HEER vreest, prijst hem;
al gij zaad Jakobs, vereert hem, en ont-
ziet u voor hem, al gij zaad Israëls.
25 Want hij heeft niet veracht, noch
verfoeid de verdrukking des verdrukten,
noch zijn aangezigt voor hem verborgen;
maar hij heeft gehoord, als hij tot hem
riep.
26 Van u zal mijn lof zijn in eene groo-
te gemeente; ik zal mijne geloften beta-
len in tegenwoordigheid dergenen, die
hem vreezen.
27 De zachtmoedigen zullen eten en
verzadigd worden, zij zullen den HEER
prijzen, die hem zoeken; ulieder hart
zal in eeuwigheid leven.
28 Alle einden der aarde zullen het ge-
denken, en zich tot den HEER bekeeren;
en alle geslachten der Heidenen zullen
voor uw aangezigt aanbidden.
29 Want het Koningrijk is des HEEREN;
en hij heerscht onder de Heidenen.
30 Alle vetten op aarden zullen eten,
en aanbidden; allen, die in het stof ne-
derdalen, zullen voor zijn aangezigt ne-
derbukken; en die zijne ziel bij het
leven niet kan houden.
31 Het zaad zal hem dienen; het zal
den Heere aangeschreven worden tot in
geslachten.
32 Zij zullen aankomen, en zijne ge-
regtigheid verkondigen aan het volk, dat
geboren wordt, omdat hij het gedaan
heeft.

DE 23 PSALM.

EEN Psalm van David.
De HEER is mijn herder, mij zal
niets ontbreken.
2 Hij doet mij nederliggen in grazige
weiden; hij voert mij zachtjes aan zeer
stille wateren.
3 Hij verkwikt mijne ziel; hij leidt mij
in het spoor der geregtigheid, om zijns
naams wil.
4 Al ging ik ook in een dal der scha-
duwe des doods, ik zou geen kwaad vree-
zen, want gij zijt met mij; uw stok en
uw staf, die vertroosten mij.
5 Gij rigt de tafel toe voor mijn aange-
zigt, tegen over mijne tegenpartijders;
gij maakt mijn hoofd vet met olie, mijn
beker is overvloeijende.
6 Immers zullen mij het goede en de
weldadigheid volgen al de dagen mijns
levens; en ik zal in het huis des HEEREN
blijven in lengte van dagen.

DE 24 PSALM.

EEN Psalm van David.
De aarde is des HEEREN, mitsga-
ders hare volheid, de wereld, en die daar-
in wonen.
2 Want hij heeft haar gegrond op de
zeeën, en heeft ze gevestigd op de ri-
vieren.
3 Wie zal klimmen op den berg des
HEEREN? en wie zal staan in de plaats
zijner heiligheid?
4 Die rein van handen, en zuiver van
hart is, die zijne ziel niet opheft tot ij-
delheid, en die niet bedriegelijk zweert;
5 Die zal den zegen ontvangen van den
HEER, en geregtigheid van den God zijns
heils.
6 Dat is het geslachte dergenen, die naar
hem vragen, die uw aangezigt zoeken,
dat is Jakob. Sela.
7 Heft uwe hoofden op, gij poorten;
en verheft u, gij eeuwige deuren; opdat
de Koning der eere inga.
8 Wie is de Koning der eere? De HEER,
sterk en geweldig, de HEER, geweldig in
den strijd.
9 Heft uwe hoofden op, gij poorten;
ja heft op, gij eeuwige deuren; opdat de
Koning der eere inga.
10 Wie is hij, deze Koning der eere?
De HEER der heirscharen, die is de Ko-
ning der eere. Sela.

DE 25 PSALM.

EEN Psalm van David.
Tot u, ô HEER, hef ik mijne ziel op.
2 Mijn God, op u vertrouw ik, laat
mij niet beschaamd worden; laat mijne
vijanden niet van vreugde opspringen
over mij.
3 Ja, allen, die u verwachten, zullen
niet beschaamd worden; zij zullen be-
schaamd worden, die trouwelooslijk
handelen zonder oorzaak.
4 HEER, maak mij uwe wegen bekend,
leer mij uwe paden.
5 Leid mij in uwe waarheid, en leer

mij, want gij zijt de God mijns heils; u
verwacht ik den ganschen dag.
6 Gedenk, HEER, aan uwe barmhartig-
heden en aan uwe goedertierenheden,
want die zijn van eeuwigheid.
7 Gedenk niet aan de zonden mijner
jongheid, noch aan mijne overtredingen;
gedenk aan mij naar uwe goedertieren-
heid, om uwer goedheid wil, ô HEER.
8 De HEER is goed en regt; daarom zal
hij de zondaars onderwijzen in den weg.
9 Hij zal de zachtmoedigen leiden in
het regt, en hij zal den zachtmoedigen
zijnen weg leeren.
10 Alle paden des HEEREN zijn goeder-
tierenheid en waarheid, dengenen, die
zijn verbond en zijne getuigenissen be-
waren.
11 Om uwes naams wil, HEER, zoo ver-
geef mijne ongeregtigheid, want die is
groot.
12 Wie is de man, die den HEER vreest?
hij zal hem onderwijzen in den weg,
dien hij zal hebben te verkiezen.
13 Zijne ziel zal vernachten in het goe-
de, en zijn zaad zal de aarde beërven.
14 De verborgenheid des HEEREN is
voor degenen, die hem vreezen; en zijn
verbond, om hun *dit* bekend te maken.
15 Mijne oogen zijn geduriglijk op den
HEER, want hij zal mijne voeten uit het
net uitvoeren.
16 Wend u tot mij, en zijt mij genadig,
want ik ben eenzaam en ellendig.
17 De benaauwdheden mijns harten
hebben zich wijd uitgestrekt; voer mij
uit mijne nooden.
18 Zie mijne ellende aan, en mijne
moeite, en neem weg al mijne zonden.
19 Zie mijne vijanden aan, want zij
vermenigvuldigen, en zij haten mij met
eenen wreveligen haat.
20 Bewaar mijne ziel, en red mij; laat
mij niet beschaamd worden, want ik be-
trouw op u.
21 Laat opregtheid en vroomheid mij
behoeden, want ik verwacht u.
22 O God, verlos Israël uit al zijne be-
naauwdheden.

DE 26 PSALM.

EEN *Psalm van* David.
Doe mij regt, HEER, want ik wan-
del in mijne opregtheid; en ik vertrouw
op den HEER, ik zal niet wankelen.
2 Proef mij, HEER, en verzoek mij, toets
mijne nieren en mijn hart.
3 Want uwe goedertierenheid is voor
mijne oogen, en ik wandel in uwe waar-
heid.
4 Ik zit niet bij ijdele lieden, en met
bedekte lieden ga ik niet om.
5 Ik haat de vergadering der boosdoe-
ners, en bij de goddeloozen zit ik niet.
6 Ik wasch mijne handen in onschuld,
en ik ga rondom uwen altaar, ô HEER;
7 Om te doen hooren de stem des lofs,
en om te vertellen al uwe wonderen.
8 HEER, ik heb lief de woning van uw
huis, en de plaats des tabernakels uwer
eer.
9 Raap mijne ziel niet weg met de zon-
daren, noch mijn leven met de mannen
des bloeds;
10 In wier handen schendelijk bedrijf
is, en wier regterhand vol geschenken is.
11 Maar ik wandel in mijne opregt-
heid; verlos mij *dan* en zijt mij gena-
dig.
12 Mijn voet staat op effener baan;
ik zal den HEER loven in de vergade-
ringen.

DE 27 PSALM.

EEN *Psalm van* David.
De HEER is mijn licht en mijn heil,
voor wien zou ik vreezen? de HEER is
mijns levens kracht, voor wien zou ik
vervaard zijn?
2 Als de boozen, mijne tegenpartijen,
en mijne vijanden tegen mij, tot mij
naderden, om mijn vleesch te eten, stie-
ten zij zelven aan, en vielen.
3 Ofschoon mij een leger belegerde,
mijn hart zou niet vreezen; ofschoon
een oorlog tegen mij opstond, zoo ver-
trouw ik hierop.
4 Een ding heb ik van den HEER be-
geerd, dat zal ik zoeken; dat ik al de
dagen mijns levens mogte wonen in het
huis des HEEREN, om de liefelijkheid
des HEEREN te aanschouwen, en te on-
derzoeken in zijnen tempel.
5 Want hij versteekt mij in zijne hut,
ten dage des kwaads; hij verbergt mij in
het verborgene zijner tent; hij verhoogt
mij op eenen rotssteen.
6 Ook nu zal mijn hoofd verhoogd wor-
den boven mijne vijanden, die rondom
mij zijn, en ik zal in zijne tent offeran-
den des geklanks offeren; ik zal zingen,
ja psalmzingen den HEERE.
7 Hoor, HEER, mijne stem, *als* ik roep;
en wees mij genadig, en antwoord mij.
8 Mijn hart zegt tot u: *Gij zegt:* Zoek
mijn aangezigt; ik zoek uw aangezigt,
ô HEER.
9 Verberg uw aangezigt niet voor mij;
keer uwen knecht niet af in toorn: gij
zijt mijne hulp geweest, begeef mij niet,
en verlaat mij niet, ô God mijns heils.
10 Want mijn vader en mijne moeder
hebben mij verlaten, maar de HEER zal
mij aannemen.

11 HEER, leer mij uwen weg, en leid
mij in het regte pad, om mijner verspie-
ders wil.
12 Geef mij niet over aan de begeerte
mijner tegenpartijders; want valsche
getuigen zijn tegen mij opgestaan, mits-
gaders die wrevel uitblaast.
13 Zoo ik niet had geloofd, dat ik het
goede des HEEREN zoude zien in het
land der levenden, *ik ware vergaan.*
14 Wacht op den HEER, zijt sterk, en
hij zal uw hart versterken; ja wacht op
den HEER.

DE 28 PSALM.

EEN *Psalm van* David.
Tot u roep ik, HEER, mijn rotssteen,
houd u niet als doof van mij af; opdat
ik niet, *zoo* gij u van mij stil houdt,
vergeleken worde met degenen, die in
den kuil nederdalen.
2 Hoor de stem mijner smeekingen, als
ik tot u roep, als ik mijne handen ophef
naar de aanspraakplaats uwer heilig-
heid.
3 Trek mij niet weg met de goddeloo-
zen, en met de werkers der ongeregtig-
heid, die van vrede spreken met hunne
naasten, maar kwaad is in hun hart.
4 Geef hun naar hun doen, en naar de
boosheid hunner handelingen; geef hun
naar hunner handen werk; doe hunne
vergelding tot hen wederkeeren.
5 Omdat zij niet letten op de daden des
HEEREN, noch op het werk zijner han-
den, zoo zal hij hen afbreken en zal ze
niet bouwen.
6 Geloofd zij de HEER, want hij heeft
de stem mijner smeekingen gehoord.
7 De HEER is mijne sterkte en mijn
schild; op hem heeft mijn hart ver-
trouwd, en ik ben geholpen; dies springt
mijn hart van vreugde, en ik zal hem
met mijn gezang loven.
8 De HEER is hunlieder sterkte, en hij
is de sterkheid der verlossingen zijns
gezalfden.
9 Verlos uw volk, en zegen uwe erve,
en weid hen, en verhef ze tot in eeu-
wigheid.

DE 29 PSALM.

EEN Psalm van David.
Geeft den HEERE, gij kinderen der
magtigen, geeft den HEERE eere en
sterkte.
2 Geeft den HEERE de eere zijns naams,
aanbidt den HEER in de heerlijkheid des
heiligdoms.
3 De stem des HEEREN is op de wate-
ren, de God der eere dondert; de HEER
is op de groote wateren.
4 De stem des HEEREN is met kracht;
de stem des HEEREN is met heerlijk-
heid.
5 De stem des HEEREN breekt de ceder-
ren; ja de HEER verbreekt de cederen
van Libanon.
6 En hij doet hen huppelen als een
kalf; den Libanon en Sirion als een jong
eenhoorn.
7 De stem des HEEREN houwt er vlam-
men vuurs uit.
8 De stem des HEEREN doet de woes-
tijn beven; de HEER doet de woestijn
Kades beven.
9 De stem des HEEREN doet de hinden
jongen werpen, en ontbloot de wouden;
maar in zijnen tempel zegt *hem* een
iegelijk eere.
10 De HEER heeft gezeten over den wa-
tervloed; ja de HEER zit, Koning in
eeuwigheid.
11 De HEER zal aan zijn volk sterkte
geven; de HEER zal zijn volk zegenen
met vrede.

DE 30 PSALM.

EEN Psalm, een lied ter inwijding
van Davids huis.
2 Ik zal u verhoogen, HEER, want gij
hebt mij opgetrokken, en mijne vijan-
den over mij niet verblijd.
3 HEER, mijn God, ik heb tot u ge-
roepen, en gij hebt mij genezen.
4 HEER, gij hebt mijne ziel uit het graf
opgevoerd; gij hebt mij bij het leven
behouden, dat ik in den kuil niet ben
nedergedaald.
5 Psalmzingt den HEERE, gij zijne
gunstgenooten, en zegt lof ter gedach-
tenis zijner heiligheid.
6 Want een oogenblik is er in zijnen
toorn, *maar* een leven in zijne goed-
gunstigheid: des avonds vernacht het
geween, maar des morgens is er ge-
juich.
7 Ik zeide wel in mijnen voorspoed:
Ik zal niet wankelen in eeuwigheid.
8 *Want* HEER, gij hadt mijnen berg
door uwe goedgunstigheid vast gezet;
maar toen gij uw aangezigt verborgt,
werd ik verschrikt.
9 Tot u, HEER, riep ik, en ik smeekte
tot den HEER:
10 Wat gewin is er in mijn bloed, in
mijn nederdalen tot de groeve? Zal u
het stof loven? zal het uwe waarheid
verkondigen?
11 Hoor, HEER, en zijt mij genadig;
HEER, wees mij een helper.
12 Gij hebt mij mijne weeklagt veran-
derd in eene reije; gij hebt mijnen zak
ontbonden, en mij met blijdschap om-
gord;

13 Opdat *mijne* eere u psalmzinge, en
niet zwijge. HEER, mijn God, in eeu-
wigheid zal ik u loven.

DE 31 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den
opperzangmeester.
2 Op u, ô HEER, betrouw ik, laat mij
niet beschaamd worden in eeuwigheid;
help mij uit door uwe geregtigheid.
3 Neig uw oor tot mij, red mij haas-
tiglijk; wees mij tot eenen sterken rots-
steen, tot een zeer vast huis, om mij te
behouden.
4 Want gij zijt mijne steenrots en mijn
burg; leid mij dan, en voer mij, om
uwes naams wil.
5 Doe mij uitgaan uit het net, dat zij
voor mij verborgen hebben, want gij
zijt mijne sterkte.
6 In uwe hand beveel ik mijnen geest;
gij hebt mij verlost, HEER, gij God der
waarheid.
7 Ik haat degenen, die op valsche ijdel-
heden acht nemen, en ik betrouw op den
HEER.
8 Ik zal mij verheugen en verblijden
in uwe goedertierenheid, omdat gij mij-
ne ellende aangezien, *en* mijne ziel in
benaauwdheden gekend hebt;
9 En mij niet overgeleverd hebt in de
hand des vijands: gij hebt mijne voeten
doen staan in de ruimte.
10 Zijt mij genadig, HEER, want mij is
bange; van verdriet is doorknaagd mijn
oog, mijne ziel en mijn buik.
11 Want mijn leven is verteerd van
droefenis, en mijne jaren van zuchten;
mijne kracht is vervallen door mijne
ongeregtigheid, en mijne beenderen zijn
doorknaagd.
12 Van wege al mijne wederpartijders
ben ik, ook mijnen naburen, grootelijks
tot eenen smaad geworden, en mijnen
bekenden tot eenen schrik; die mij op
de straten zien, vlieden van mij weg.
13 Ik ben uit hart vergeten als een
doode; ik ben geworden als een bedor-
ven vat.
14 Want ik hoorde de naspraak van
velen; vreeze is van rondom, dewijl zij
zamen tegen mij raadslaan; zij denken
mijne ziele te nemen.
15 Maar ik vertrouw op u, ô HEER; ik
zeg: Gij zijt mijn God.
16 Mijne tijden zijn in uwe hand; red
mij van de hand mijner vijanden, en van
mijne vervolgers.
17 Laat uw aangezigt over uwen knecht
lichten; verlos mij door uwe goedertie-
renheid.
18 HEER, laat mij niet beschaamd wor-
den, want ik roep u aan: laat de godde-
loozen beschaamd worden, laat hen zwij-
gen in het graf.
19 Laat de valsche lippen stom worden,
die hard spreken tegen den regtvaar-
dige, in hoogmoed en verachting.
20 O hoe groot is uw goed, dat gij weg-
gelegd hebt voor degenen, die u vree-
zen; *dat* gij gewrocht hebt voor dege-
nen, die op u betrouwen, in de tegen-
woordigheid van de kinderen der men-
schen!
21 Gij verbergt hen in het verborgene
uwes aangezigts voor de hoogmoedighe-
den des mans; gij versteekt ze in eene
hut voor den twist der tongen.
22 Geloofd zij de HEER, want hij heeft
zijne goedertierenheid aan mij wonder-
lijk gemaakt, *mij voerende als* in eene
vaste stad.
23 Ik zeide wel in mijn haasten: Ik ben
afgesneden van voor uwe oogen; dan nog
hoordet gij de stem mijner smeekingen,
als ik tot u riep.
24 Hebt den HEER lief, gij al zijne
gunstgenooten; *want* de HEER behoedt
de geloovigen, en vergeld overvloe-
diglijk dengenen, die hoogmoed be-
drijft.
25 Zijt sterk, en hij zal ulieder hart
versterken, allen gij, die op den HEER
hoopt.

DE 32 PSALM.

EENE onderwijzing van David.
Welgelukzalig is hij, wiens over-
treding vergeven, wiens zonde bedekt
is.
2 Welgelukzalig is de mensch, wien de
HEER de ongeregtigheid niet toerekent,
en in wiens geest geen bedrog is.
3 Toen ik zweeg, werden mijne been-
deren verouderd, in mijn brullen den
ganschen dag.
4 Want uwe hand was dag en nacht
zwaar op mij; mijn sap werd veranderd
in zomerdroogten. Sela.
5 Mijne zonde maakte ik u bekend, en
mijne ongeregtigheid bedekte ik niet.
Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijne
overtredingen doen voor den HEER; en
gij vergaaft de ongeregtigheid mijner
zonde. Sela.
6 Hierom zal u ieder heilige aanbidden
in vindenstijd; ja, in eenen overloop van
groote wateren, zullen zij hem niet aan-
raken.
7 Gij zijt mij eene verberging; gij be-
hoedt mij voor benaauwdheid; gij om-
ringt mij met vrolijke gezangen van be-
vrijding. Sela.
8 Ik zal u onderwijzen, en u leeren van

den weg, dien gij gaan zult; ik zal raad
geven, mijn oog zal op u zijn.
9 Weest niet gelijk een paard, gelijk
een muilezel, die geen verstand heeft,
wiens muil men breidelt met toom en
gebit, opdat hij tot u niet genake.
10 De goddelooze heeft vele smarten,
maar die op den HEER vertrouwt, dien
zal de goedertierenheid omringen.
11 Verblijdt u in den HEER, en verheugt u, gij regtvaardigen; en zingt vrolijk, alle gij opregten van harte.

DE 33 PSALM.

GIJ regtvaardigen, zingt vrolijk in
den HEER; lof betaamt den opregten.
2 Looft den HEER met de harp; psalmzingt hem met de luit *en* het tiensnarig instrument.
3 Zingt hem een nieuw lied; speelt wel met vrolijk geschal.
4 Want des HEEREN woord is regt, en al zijn werk getrouw.
5 Hij heeft geregtigheid en gerigte lief; de aarde is vol van de goedertierenheid des HEEREN.
6 Door het woord des HEEREN zijn de hemelen gemaakt, en door den Geest zijns monds al hun heir.
7 Hij vergadert de wateren der zee als op eenen hoop; hij stelt voor de afgronden schatkameren.
8 Laat de gansche aarde voor den HEER vreezen; laat alle inwoners der wereld voor hem schrikken.
9 Want hij spreekt, en het is er; hij gebiedt, en het staat er.
10 De HEER vernietigt den raad der Heidenen; hij breekt de gedachten der volken.
11 *Maar* de raad des HEEREN bestaat in eeuwigheid, de gedachten zijns harten van geslacht tot geslacht.
12 Welgelukzalig is het volk, welks God de HEER is; het volk, dat hij zich ten erve verkoren heeft.
13 De HEER schouwt uit den hemel, en ziet aller menschen kinderen;
14 Hij ziet uit van zijne vaste woonplaats op alle inwoners der aarde.
15 Hij formeert hun aller hart; hij let op al hunne werken.
16 Een Koning wordt niet behouden door een groot heir; een held wordt niet gered door groote kracht;
17 Het paard feilt ter overwinning, en bevrijdt niet door zijne groote sterkte.
18 Ziet, des HEEREN oog is over degenen, die hem vreezen, op degenen, die op zijne goedertierenheid hopen;
19 Om hunne ziel van den dood te redden, en om hen bij het leven te houden in den honger.
20 Onze ziel verbeidt den HEER; hij is onze hulp en ons schild.
21 Want ons hart is in hem verblijd, omdat wij op den naam zijner heiligheid vertrouwen.
22 Uwe goedertierenheid, HEER, zij over ons, gelijk wij op u hopen.

DE 34 PSALM.

EEN *Psalm van* David, als hij zijn gelaat veranderd had voor het aangezigt van Abimélech, die hem wegjoeg, dat hij doorging.
2 Ik zal den HEER loven ten allen tijd; zijn lof zal gedurig in mijnen mond zijn.
3 Mijne ziel zal zich beroemen in den HEER; de zachtmoedigen zullen het hooren en verblijd zijn.
4 Maakt den HEER met mij groot, en laat ons zijnen naam zamen verhoogen.
5 Ik heb den HEER gezocht, en hij heeft mij geantwoord, en mij uit al mijn vreezen gered.
6 Zij hebben op hem gezien, ja *hem* als een waterstroom aangeloopen; en hunne aangezigten zijn niet schaamrood geworden.
7 Deze ellendige riep, en de HEER hoorde; en hij verloste hem uit al zijne benaauwdheden.
8 De Engel des HEEREN legert zich rondom degenen, die hem vreezen, en rukt hen uit.
9 Smaakt en ziet, dat de HEER goed is; welgelukzalig is de man, *die* op hem betrouwt.
10 Vreest den HEER, gij zijne heiligen, want die hem vreezen, hebben geen gebrek.
11 De jonge leeuwen lijden armoede, en hongeren; maar die den HEER zoeken, hebben geen gebrek aan eenig goed.
12 Komt, gij kinderen, hoort naar mij; ik zal u des HEEREN vreeze leeren.
13 Wie is de man, die lust heeft ten leven, die dagen liefheeft, om het goede te zien?
14 Bewaar uwe tong van het kwaad, en uwe lippen van bedrog te spreken.
15 Wijk af van het kwaad, en doe het goede; zoek den vrede, en jaag dien na.
16 De oogen des HEEREN zijn op de regtvaardigen, en zijne ooren tot hun geroep.
17 Het aangezigt des HEEREN is tegen degenen, die kwaad doen, om hunne gedachtenis van de aarde uit te roeijen.
18 Zij roepen, en de HEER hoort, en hij redt hen uit al hunne benaauwdheden.

19 De HEER is nabij de gebrokenen van
harte, en hij behoudt de verslagenen van
geest.
20 Vele zijn de tegenspoeden des regt-
vaardigen; maar uit alle die redt hem de
HEER.
21 Hij bewaart al zijne beenderen; niet
één van die wordt gebroken.
22 De boosheid zal den goddelooze doo-
den; en die den regtvaardige haten, zul-
len schuldig verklaard worden.
23 De HEER verlost de ziel zijner knech-
ten; en allen, die op hem betrouwen,
zullen niet schuldig verklaard worden.

DE 35 PSALM.

EEN Psalm van David.
Twist, HEER, met mijne twisters,
strijd met mijne bestrijders.
2 Grijp het schild en de rondas, en sta
op tot mijne hulp.
3 En breng de spies voort, en sluit *den
weg* toe, mijnen vervolgeren te gemoet;
zeg tot mijne ziel: Ik ben uw heil.
4 Laat ze beschaamd en te schande
worden, die mijne ziel zoeken; laat hen
achterwaarts gedreven en schaamrood
worden, die kwaad tegen mij bedenken.
5 Laat ze worden als kaf voor den wind;
en de Engel des HEEREN drijve hen weg.
6 Hun weg zij duister en gansch slib-
berig, en de Engel des HEEREN vervolge
hen.
7 Want zij hebben zonder oorzaak de
groeve van hun net voor mij verborgen;
zij hebben zonder oorzaak gegraven
voor mijne ziele.
8 De verwoesting overkome hem, dat
hij het niet wete, en zijn net, dat hij
verborgen heeft, vange hem zelven; hij
valle daarin met verwoesting.
9 Zoo zal mijne ziel zich verheugen in
den HEER; zij zal vrolijk zijn in zijn heil.
10 Al mijne beenderen zullen zeggen:
HEER, wie is u gelijk, die gij den ellen-
dige redt van hem, die sterker is dan
hij, en den ellendige en nooddruftige
van zijnen beroover!
11 Wrevelige getuigen staan er op; het-
geen ik niet weet, eischen zij van mij.
12 Zij vergelden mij kwaad voor goed,
de berooving mijner ziele.
13 Mij aangaande daarentegen, als zij
krank waren, was een zak mijn kleed;
ik kwelde mijne ziel met vasten, en mijn
gebed keerde weder in mijnen boezem.
14 Ik ging steeds, als of het een vriend,
als of het mij een broeder geweest ware;
ik ging gebukt in het zwart, als een, die
over *zijne* moeder treurt.
15 Maar als ik hinkte, waren zij ver-
blijd, en verzamelden zich; zij verza-
melden zich tot mij *als* geslagenen, en
ik merkte niets; zij scheurden *hunne
kleederen*, en zwegen niet stil.
16 Onder de huichelende spotachtige
tafelbroeders knersten zij over mij met
hunne tanden.
17 Heer, hoe lang zult gij toezien?
Breng mijne ziel weder van hunlieder
verwoestingen; mijne eenzame van de
jonge leeuwen.
18 Zoo zal ik u loven in de groote ge-
meente; onder magtig veel volks zal ik
u prijzen.
19 Laat ze zich niet verblijden over
mij, die mij om valsche oorzaken vijand
zijn; *noch* wenken met de oogen, die
mij zonder oorzaak haten.
20 Want zij spreken niet van vrede,
maar zij bedenken bedriegelijke zaken
tegen de stillen in den lande.
21 En zij sperren hunnen mond wijd
open tegen mij; zij zeggen: Ha, ha, ons
oog heeft het gezien!
22 HEER, gij hebt het gezien; zwijg
niet; heer, wees niet verre van mij.
23 Ontwaak en word wakker tot mijn
regt; mijn God en Heer, tot mijne twist-
zaak.
24 Doe mij regt naar uwe geregtigheid,
HEER, mijn God; en laat hen zich over
mij niet verblijden.
25 Laat ze niet zeggen in hun hart:
Heah, onze ziele! laat ze niet zeggen:
Wij hebben hem verslonden.
26 Laat ze beschaamd en zamen
schaamrood worden, die zich in mijn
kwaad verblijden; laat hen met schaam-
te en schande bekleed worden, die zich
tegen mij groot maken.
27 Laat ze vrolijk zingen en verblijd
zijn, die lust hebben tot mijne geregtig-
heid; en laat hen gedurig zeggen: Groot
gemaakt zij de HEER, die lust heeft tot
den vrede zijns knechts.
28 Zoo zal mijne tong vermelden uwe
geregtigheid, *en* uwen lof den ganschen
dag.

DE 36 PSALM.

EEN Psalm van David, den knecht
des HEEREN, voor den opperzang-
meester.
2 De overtreding des goddeloozen
spreekt in het binnenste van mijn hart:
Daar is geene vreeze Gods voor zijne
oogen.
3 Want hij vleit zich zelven in zijne
oogen, als men zijne ongeregtigheid be-
vindt, *die* te haten is.
4 De woorden zijns monds zijn onregt
en bedrog; hij laat na te verstaan tot
weldoen.

4 Hij bedenkt onregt op zijn leger; hij stelt zich op eenen weg, die niet goed is; het kwaad verwerpt hij niet.
5 O HEER, uwe goedertierenheid is *tot* in de hemelen; uwe waarheid tot de bovenste wolken toe.
6 Uwe geregtigheid is als de bergen Gods, uwe oordeelen zijn een groote afgrond; HEER, gij behoudt menschen en beesten.
7 Hoe dierbaar is uwe goedertierenheid, ô God! dies de menschen kinderen onder de schaduw uwer vleugelen toevlugt nemen.
8 Zij worden dronken van de vettigheid uwes huizes; en gij drenkt hen *uit* de beek uwer wellusten.
9 Want bij u is de fontein des levens; in uw licht zien wij het licht.
10 Strek uwe goedertierenheid uit over degenen, die u kennen, en uwe geregtigheid over de opregten van harte.
11 De voet der hoovaardigen kome niet over mij, en de hand der goddeloozen doe mij niet omzwerven.
12 Aldaar zijn de werkers der ongeregtigheid gevallen; zij zijn nedergestooten, en kunnen niet weder opstaan.

DE 37 PSALM.

EEN *Psalm van* David.
Ontsteek u niet over de boosdoeners, benijd ze niet, die onregt doen.
2 Want als gras zullen zij haast worden afgesneden, en als de groene grasscheutjes zullen zij afvallen.
3 Vertrouw op den HEER, en doe het goede; bewoon de aarde, en voed u *met* getrouwigheid.
4 En verlustig u in den HEER, zoo zal hij u geven de begeerten uwes harten.
5 Wentel uwen weg op den HEER, en vertrouw op hem, hij zal het maken;
6 En zal uwe geregtigheid doen voortkomen als het licht, en uw regt als den middag.
7 Zwijg den HEER, en verbeid hem; ontsteek u niet over dengenen, wiens weg voorspoedig is, over eenen man, die listige aanslagen uitvoert.
8 Laat af van toorn, en verlaat de grimmigheid; ontsteek u niet, immers *niet*, om kwaad te doen.
9 Want de boosdoeners zullen uitgeroeid worden; maar die den HEER verwachten, die zullen de aarde erfelijk bezitten.
10 En nog een weinig, en de goddelooze zal er niet zijn; en gij zult acht nemen op zijne plaats, maar hij zal er niet wezen.
11 De zachtmoedigen daarentegen zullen de aarde erfelijk bezitten, en zich verlustigen over grooten vrede.
12 De goddelooze bedenkt listige aanslagen tegen den regtvaardige, en hij knerst over hem met zijne tanden.
13 De Heer belacht hem, want hij ziet, dat zijn dag komt.
14 De goddeloozen hebben het zwaard uitgetrokken, en hunnen boog gespannen, om den ellendige en nooddruftige neder te vellen, om te slagten, die opregt van weg zijn.
15 *Maar* hun zwaard zal in hunlieder hart gaan; en hunne bogen zullen verbroken worden.
16 Het weinige, dat de regtvaardige heeft, is beter dan de overvloed veler goddeloozen.
17 Want de armen der goddeloozen zullen verbroken worden; maar de HEER ondersteunt de regtvardigen.
18 De HEER kent de dagen der opregten, en hunne erfenis zal in eeuwigheid blijven.
19 Zij zullen niet beschaamd worden in den kwaden tijd, en in de dagen des hongers zullen zij verzadigd worden.
20 Maar de goddeloozen zullen vergaan, en de vijanden des HEEREN zullen verdwijnen, als het kostelijkste der lammeren; met den rook zullen zij verdwijnen.
21 De goddelooze ontleent en geeft niet weder; maar de regtvaardige ontfermt zich, en geeft.
22 Want zijne gezegenden zullen de aarde erfelijk bezitten; maar zijne vervloekten zullen uitgeroeid worden.
23 De gangen *diens* mans worden van den HEER bevestigd; en hij heeft lust aan zijnen weg.
24 Als hij valt, zoo wordt hij niet weggeworpen, want de HEER ondersteunt zijne hand.
25 Ik ben jong geweest, ook ben ik oud geworden, maar heb niet gezien den regtvaardige verlaten, noch zijn zaad zoekende brood.
26 Den ganschen dag ontfermt hij zich, en leent; en zijn zaad is tot zegening.
27 Wijk af van het kwade, en doe het goede, en woon in eeuwigheid.
28 Want de HEER heeft het regt lief, en zal zijne gunstgenooten niet verlaten; in eeuwigheid worden zij bewaard, maar het zaad der goddeloozen wordt uitgeroeid.
29 De regtvaardigen zullen de aarde erfelijk bezitten, en in eeuwigheid daarop wonen.

30 De mond des regtvaardigen vermeldt wijsheid, en zijne tong spreekt het regt.
31 De wet zijns Gods is in zijn hart; zijne gangen zullen niet slibberen.
32 De goddelooze loert op den regtvaardige, en zoekt hem te dooden.
33 *Maar* de HEER laat hem niet in zijne hand; en hij verdoemt hem niet, als hij geoordeeld wordt.
34 Wacht op den HEER, en houd zijnen weg, en hij zal u verhoogen, om de aarde erfelijk te bezitten; gij zult zien, dat de goddeloozen worden uitgeroeid.
35 Ik heb gezien eenen gewelddrijvenden goddelooze, die zich uitbreidde als een groene inlandsche boom.
36 Maar hij ging door, en zie, hij was er niet *meer;* en ik zocht hem, maar hij werd niet gevonden.
37 Let op den vroome, en zie naar den opregte, want het einde van *dien* man zal vrede zijn.
38 Maar de overtreders worden zamen verdelgd; het einde der goddeloozen wordt uitgeroeid.
39 Doch het heil der regtvaardigen is van den HEER; hunne sterkte ter tijd van benaauwdheid.
40 En de HEER zal hen helpen, en zal ze bevrijden; hij zal ze bevrijden van de goddeloozen, en zal hen behouden, want zij betrouwen op hem.

DE 38 PSALM.

EEN psalm van David, om te doen gedenken.
2 O HEER, straf mij niet in uwen grooten toorn, en kastijd mij niet in uwe grimmigheid.
3 Want uwe pijlen zijn in mij gedaald, en uwe hand is op mij nedergedaald.
4 Daar is niets geheels in mijn vleesch, van wege uwe gramschap; daar is geen vrede in mijne beenderen, van wege mijne zonde.
5 Want mijne ongeregtigheden gaan over mijn hoofd; als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden.
6 Mijne etterbuilen stinken, zij zijn vervuild, van wege mijne dwaasheid.
7 Ik ben krom geworden, ik ben uitermate zeer nedergebogen, ik ga den ganschen dag in het zwart.
8 Want mijne darmen zijn vol van eene verachtelijke *plage*, en er is niets geheels in mijn vleesch.
9 Ik ben verzwakt, en uitermate zeer verbrijzeld; ik brul van het geruisch mijns harten.
10 Heer, voor u is al mijne begeerte; en mijn zuchten is voor u niet verborgen.
11 Mijn hart keert om en om, mijne kracht heeft mij verlaten; en het licht mijner oogen, ook zij zelven zijn niet bij mij.
12 Mijne liefhebbers en mijne vrienden staan van tegen over mijne plage, en mijne nabestaanden staan van verre.
13 En die mijne ziel zoeken, leggen *mij* strikken, en die mijn kwaad zoeken, spreken verdervingen, en zij overdenken den ganschen dag listen.
14 Ik daarentegen ben als een doove, ik hoor niet, en als een stomme, *die* zijnen mond niet opendoet.
15 Ja ik ben als een man, die niet hoort, en in wiens mond geene tegenredenen zijn.
16 Want op u, HEER, hoop ik; gij zult verhooren, Heer, mijn God.
17 Want ik zeide: Dat zij zich toch over mij niet verblijden; wanneer mijn voet zou wankelen, zoo zouden zij zich tegen mij groot maken.
18 Want ik ben tot hinken gereed, en mijne smart is steeds voor mij.
19 Want ik maak *u* mijne ongeregtigheid bekend, ik ben bekommerd van wege mijne zonde.
20 Maar mijne vijanden zijn levende, worden magtig; en die mij om valsche oorzaken haten, worden groot.
21 En die kwaad voor goed vergelden, staan mij tegen, omdat ik het goede najaag.
22 Verlaat mij niet, ô HEER; mijn God, wees niet verre van mij.
23 Haast u tot mijne hulp, Heer, mijn heil.

DE 39 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester, voor Jedûthun.
2 Ik zeide: Ik zal mijne wegen bewaren, dat ik niet zondige met mijne tong; ik zal mijnen mond met eenen breidel bewaren, terwijl de goddelooze nog tegen over mij is.
3 Ik was verstomd *door* stilzwijgen, ik zweeg van het goede; maar mijne smart werd verzwaard.
4 Mijn hart werd heet in mijn binnenste, een vuur ontbrandde in mijne overdenking; *toen* sprak ik met mijne tong:
5 HEER, maak mij bekend mijn einde, en welke de mate mijner dagen zij; dat ik wete, hoe vergankelijk ik ben.
6 Zie, gij hebt mijne dagen een handbreed gesteld, en mijn leeftijd is als niets voor u; immers is ieder mensch, *hoe* vast hij staat, enkel ijdelheid. Sela.
7 Immers wandelt de mensch *als* in een beeld, immers woelen zij ijdel; men

brengt bij een, en men weet niet, wie
het naar zich nemen zal.
8 En nu, wat verwacht ik, ô Heer!
mijne hope, die is op u.
9 Verlos mij van al mijne overtredingen, stel mij niet tot eenen smaad des dwazen.
10 Ik ben verstomd, ik zal mijnen mond niet opendoen, want gij hebt het gedaan.
11 Neem uwe plage van op mij weg, ik ben bezweken van de bestrijding uwer hand.
12 Kastijdt gij iemand met straffingen om de ongeregtigheid, zoo doet gij zijne bevalligheid smelten als eene mot; immers is ieder mensch ijdelheid. Sela.
13 Hoor, HEER, mijn gebed, en neem mijn geroep ter ooren, zwijg niet tot mijne tranen; want ik ben een vreemdeling bij u, een bijwoner, gelijk al mijne vaders.
14 Wend u van mij af, dat ik mij verkwikke, eer ik heenga, en ik niet *meer* ben.

DE 40 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
2 Ik heb den HEER lang verwacht; en hij heeft zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord.
3 En hij heeft mij uit eenen ruischenden kuil, uit modderig slijk opgehaald, en heeft mijne voeten op eenen rotssteen gesteld, hij heeft mijne gangen vast gemaakt.
4 En hij heeft een nieuw lied in mijnen mond gegeven, eenen lofzang onzen God; velen zullen het zien, en vreezen, en op den HEER vertrouwen.
5 Welgelukzalig is de man, die den HEER tot zijn vertrouwen stelt, en niet omziet naar de hoovaardigen, en die tot leugen afwijken.
6 Gij, ô HEER, mijn God, hebt uwe wonderen en uwe gedachten aan ons vele gemaakt; men kan ze niet in orde bij u verhalen: zal ik ze verkondigen en uitspreken, zoo zijn zij menigvuldiger dan dat ik ze zou kunnen vertellen.
7 Gij hebt geenen lust gehad aan slagtoffer en spijsoffer; gij hebt mij de ooren doorboord; brandoffer en zondoffer hebt gij niet geëischt.
8 Toen zeide ik: Zie, ik kom; in de rol des boeks is van mij geschreven:
9 Ik heb lust, ô mijn God, om uw welbehagen te doen; en uwe wet is in het midden mijns ingewands.
10 Ik boodschap de geregtigheid in de groote gemeente; zie, mijne lippen bedwing ik niet; HEER, gij weet het.
11 Uwe geregtigheid bedek ik niet in het midden mijns harten; uwe waarheid en uw heil spreek ik uit; uwe weldadigheid en uwe trouw verheel ik niet in de groote gemeente.
12 Gij, ô HEER, zult uwe barmhartigheden van mij niet onthouden; laat uwe weldadigheid en uwe trouw mij gedurig behoeden.
13 Want kwaden, tot zonder getal toe, hebben mij omgeven, mijne ongeregtigheden hebben mij aangegrepen, dat ik niet heb kunnen zien; zij zijn menigvuldiger dan de haren mijns hoofds, en mijn hart heeft mij verlaten.
14 Het behage u, HEER, mij te verlossen; HEER, haast u tot mijne hulp.
15 Laat ze zamen beschaamd en schaamrood worden, die mijne ziel zoeken, om die te vernielen; laat hen achterwaarts gedreven en te schande worden, die lust hebben aan mijn kwaad.
16 Laat ze verwoest worden tot loon hunner beschaming, die van mij zeggen: Ha, ha!
17 Laat in u vrolijk en verblijd zijn allen, die u zoeken; laat de liefhebbers uwes heils gedurig zeggen: De HEER zij groot gemaakt!
18 Ik ben wel ellendig en nooddruftig, *maar* de Heer denkt aan mij; gij zijt mijne hulp en mijn bevrijder; ô mijn God, vertoef niet.

DE 41 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
2 Welgelukzalig is hij, die zich verstandig gedraagt jegens eenen ellendige: de HEER zal hem bevrijden ten dage des kwaads.
3 De HEER zal hem bewaren, en zal hem bij het leven behouden; hij zal op aarde gelukzalig gemaakt worden. Geef hem ook niet over in zijner vijanden begeerte.
4 De HEER zal hem ondersteunen op het ziekbed; in zijne krankheid verandert gij zijn gansche leger.
5 Ik zeide: O HEER, zijt mij genadig; genees mijne ziel, want ik heb tegen u gezondigd.
6 Mijne vijanden spreken kwaad van mij, *zeggende:* Wanneer zal hij sterven, en zijn naam vergaan?
7 En zoo *iemand van hen* komt, om *mij* te zien, hij spreekt valschheid, zijn hart vergadert zich onregt; gaat hij uit naar buiten, hij spreekt er van.
8 Al mijne haters mompelen zamen te-

gen mij, zij bedenken tegen mij hetgeen mij kwaad is, *zeggende:*
9 Een Belials stuk kleeft hem aan; en hij die nederligt, zal niet weder opstaan.
10 Zelfs de man mijns vredes, op wien ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft de verzenen tegen mij grootelijks verheven.
11 Maar gij, ô HEER, zijt mij genadig, en rigt mij op; en ik zal het hun vergelden.
12 Hierbij weet ik, dat gij lust aan mij hebt, dat mijn vijand over mij niet zal juichen.
13 Want mij aangaande, gij onderhoudt mij in mijne opregtheid, en gij stelt mij voor uw aangezigt in eeuwigheid.
14 Geloofd zij de HEER, de God Israëls, van eeuwigheid en tot in eeuwigheid. Amen, ja Amen.

DE 42 PSALM.

EENE onderwijzing, voor den opperzangmeester, onder de kinderen van Korah.
2 Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstroomen, alzoo schreeuwt mijne ziel tot u, ô God.
3 Mijne ziel dorst naar God, naar den levenden God: wanneer zal ik ingaan, en voor Gods aangezigt verschijnen?
4 Mijne tranen zijn mij tot spijs dag en nacht; omdat zij den ganschen dag tot mij zeggen: Waar is uw God?
5 Ik gedenk daaraan, en stort mijne ziel uit in mij, omdat ik plagt heen te gaan onder de schare, *en* met hen te treden naar Gods huis, met eene stem van vreugdegezang en lof, *onder* de feesthoudende menigte.
6 Wat buigt gij u neder, ô mijne ziel, en zijt onrustig in mij? hoop op God, want ik zal hem nog loven voor de verlossing zijns aangezigts.
7 O mijn God, mijne ziel buigt zich neder in mij, daarom gedenk ik uwer uit het land der Jordaan, en Hermon, uit het klein gebergte.
8 De afgrond roept tot den afgrond, bij het gedruisch uwer watergoten; al uwe baren en uwe golven zijn over mij heen gegaan.
9 *Maar* de HEER zal des daags zijne goedertierenheid gebieden, en des nachts zal zijn lied bij mij zijn; het gebed tot den God mijns levens.
10 Ik zal zeggen tot God: Mijne steenrots, waarom vergeet gij mij? waarom ga ik in het zwart, van wege des vijands onderdrukking?
11 Met eenen doodsteek in mijne beenderen honen mij mijne wederpartijders, als zij den ganschen dag tot mij zeggen: Waar is uw God?
12 Wat buigt gij u neder, ô mijne ziel, en wat zijt gij onrustig in mij? hoop op God, want ik zal hem nog loven; hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezigts, en mijn God.

DE 43 PSALM.

DOE mij regt, ô God, en twist gij mijne twistzaak; bevrijd mij van het ongoedertieren volk, van den man des bedrogs en des onregts.
2 Want gij zijt de God mijner sterkte; waarom verstoot gij mij *dan?* waarom ga ik steeds in het zwart, van wege des vijands onderdrukking?
3 Zend uw licht en uwe waarheid, dat die mij leiden; dat zij mij brengen tot den berg uwer heiligheid, en tot uwe woningen.
4 En dat ik inga tot Gods altaar, tot den God der blijdschap mijner verheuging, en u met de harp love, ô God, mijn God!
5 Wat buigt gij u neder, ô mijne ziel, en wat zijt gij onrustig in mij? hoop op God, want ik zal hem nog loven; hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezigts, en mijn God.

DE 44 PSALM.

EENE onderwijzing, voor den opperzangmeester, onder de kinderen van Korah.
2 O God, wij hebben het met onze ooren gehoord, onze vaders hebben het ons verteld; gij hebt een werk gewrocht in hunne dagen, in de dagen van ouds.
3 Gij hebt de Heidenen met uwe hand uit de bezitting verdreven, maar hen geplant; gij hebt de volken geplaagd, hen daarentegen doen voortschieten.
4 Want zij hebben het land niet geërfd door hun zwaard, en hun arm heeft hun geen heil gegeven; maar uwe regterhand, en uw arm, en het licht uwes aangezigts, omdat gij een welbehagen in hen hadt.
5 Gij zelf zijt mijn Koning, ô God; gebied de verlossingen Jakobs.
6 Door u zullen wij onze wederpartijders met hoornen stooten; in uwen naam zullen wij vertreden die tegen ons opstaan.
7 Want ik vertrouw niet op mijnen boog, en mijn zwaard zal mij niet verlossen.
8 Maar gij verlost ons van onze wederpartijders, en gij maakt onze haters beschaamd.
9 In God roemen wij den ganschen dag

en uwen naam zullen wij loven in eeu-
wigheid. Sela.
10 Maar *nu* hebt gij ons verstooten en
te schande gemaakt, dewijl gij met onze
krijgsheiren niet uittrekt.
11 Gij doet ons achterwaarts keeren van
den wederpartijder; en onze haters be-
rooven *ons* voor zich.
12 Gij geeft ons over als schapen ter
spijze, en gij verstrooit ons onder de
Heidenen.
13 Gij verkoopt uw volk om geene
waardij; en gij verhoogt hunnen prijs
niet.
14 Gij stelt ons onzen naburen tot
smaad, tot spot en schimp dengenen, die
rondom ons zijn.
15 Gij stelt ons tot een spreekwoord
onder de Heidenen, tot eene hoofdschud-
ding onder de volken.
16 Mijne schande is den ganschen dag
voor mij, en de schaamte mijns aange-
zigts bedekt mij;
17 Om de stem des honers en des laste-
raars, van wege den vijand en den
wraakgierige.
18 Dit alles is ons overgekomen, nog-
tans hebben wij u niet vergeten, noch
valschelijk gehandeld tegen uw verbond.
19 Ons hart is niet achterwaarts ge-
keerd, noch onze gang geweken van uw
pad.
20 Hoewel gij ons verpletterd hebt in
eene plaats der draken, en ons met eene
doodschaduw bedekt hebt.
21 Zoo wij den naam onzes Gods had-
den vergeten, en onze handen tot eenen
vreemden God uitgebreid,
22 Zou God zulks niet onderzoeken?
want hij weet de verborgenheden des
harten.
23 Maar om uwent wil worden wij den
ganschen dag gedood; wij worden geacht
als slagtschapen.
24 Waak op, waarom zoudt gij slapen,
Heer? Ontwaak, verstoot niet in eeuwig-
heid.
25 Waarom zoudt gij uw aangezigt ver-
bergen? onze ellende en onze onderdruk-
king vergeten?
26 Want onze ziel is in het stof neder-
gebogen? onze buik kleeft aan de aarde.
27 Sta op ons ter hulpe, en verlos ons
om uwer goedertierenheid wil.

DE 45 PSALM.

EENE onderwijzing, een lied der
liefde, voor den opperzangmeester,
onder de kinderen van Korah, op Schô-
schannim.
2 Mijn hart geeft eene goede rede op;
ik zegge mijne gedichten uit van eenen
Koning; mijne tong is eene pen eens
vaardigen schrijvers.
3 Gij zijt veel schooner dan de men-
schenkinderen; genade is uitgestort in
uwe lippen, daarom heeft u God geze-
gend in eeuwigheid.
4 Gord uw zwaard aan de heup, ô held!
uwe majesteit en uwe heerlijkheid.
5 En rijd voorspoediglijk in uwe heer-
lijkheid, op het woord der waarheid en
regtvaardige zachtmoedigheid; en uwe
regterhand zal u vreesselijke dingen
leeren.
6 Uwe pijlen zijn scherp, volken zullen
onder u vallen; *zij treffen* in het hart van
des Konings vijanden.
7 Uw troon, ô God is eeuwiglijk en al-
toos; de schepter uwes Koningrijks is
een schepter der regtmatigheid.
8 Gij hebt geregtigheid lief, en haat
goddeloosheid; daarom heeft u, ô God,
uw God gezalfd met vreugde-olie, boven
uwe medegenooten.
9 Al uwe kleederen zijn mirre, en aloë,
en kassie; uit de elpenbeenen paleizen,
van waar zij u verblijden.
10 Dochters van Koningen zijn onder
uwe kostelijke *staatsdochteren;* de Ko-
ningin staat aan uwe regterhand, in het
fijnste goud van Ofir.
11 Hoor, ô dochter, en zie, en neig uw
oor; en vergeet uw volk en uwes vaders
huis.
12 Zoo zal de Koning lust hebben aan
uwe schoonheid; dewijl hij uw Heer is,
zoo buig u voor hem neder.
13 En de dochter van Tyrus, de rijken
onder het volk zullen uw aangezigt met
geschenk smeken.
14 Des Konings dochter is geheel ver-
heerlijkt inwendig; hare kleeding is van
gouden borduursel.
15 In gestikte kleederen zal zij tot den
Koning geleid worden; de jonge dochte-
ren, *die* achter haar zijn, hare medege-
zellinnen, zullen tot u gebragt wor-
den.
16 Zij zullen geleid worden met alle
blijdschap en verheuging; zij zullen in-
gaan in des Konings paleis.
17 In plaats van uwe vaderen, zullen
uwe zonen zijn; gij zult ze tot vorsten
zetten over de gansche aarde.
18 Ik zal aan uwen naam doen geden-
ken van elk geslacht tot geslacht; daar-
om zullen u de volken loven eeuwiglijk
en altoos.

DE 46 PSALM.

EEN lied op Alamóth, voor den op-
perzangmeester, onder de kinderen
van Korah.

2 God is ons eene toevlugt en sterkte;
hij is krachtiglijk bevonden eene hulp
in benaauwdheden.
3 Daarom zullen wij niet vreezen, al
veranderde de aarde *hare plaats*, en al
werden de bergen verzet in het hart van
de zeeën.
4 Laat hare wateren bruisen, laat ze
beroerd worden; laat de bergen daveren,
door derzelver verheffing. Sela.
5 De beekjes der rivier zullen verblij-
den de stad Gods, het heiligdom der
woningen des Allerhoogsten.
6 God is in het midden van haar, zij
zal niet wankelen; God zal haar helpen
in het aanbreken van den morgenstond.
7 De Heidenen raasden, de koningrij-
ken bewogen zich; hij herhief zijne
stem, de aarde versmolt.
8 De HEER der heirscharen is met ons;
de God van Jakob is ons een hoog ver-
trek. Sela.
9 Komt, aanschouwt de daden des HEE-
REN, die verwoestingen op aarde aan-
rigt;
10 Die de oorlogen doet ophouden tot
aan het einde der aarde, den boog ver-
breekt, en de spies aan twee slaat, de
wagenen met vuur verbrandt.
11 Laat af, en weet, dat ik God ben;
ik zal verhoogd worden onder de Hei-
denen, ik zal verhoogd worden op de
aarde.
12 De HEER der heirscharen is met ons;
de God Jakobs is ons een hoog vertrek.
Sela.

DE 47 PSALM.

EEN Psalm, voor den opperzang-
meester, onder de kinderen van
Korah.
2 Al gij volken, klapt in de hand;
juicht Gode met eene stem van vreug-
degezang.
3 Want de HEER, de Allerhoogste, is
vreesselijk, een groot Koning over de
gansche aarde.
4 Hij brengt de volken onder ons, en
de natiën onder onze voeten.
5 Hij verkiest voor ons onze erfenis,
de heerlijkheid Jakobs, dien hij heeft
lief gehad. Sela.
6 God vaart op met gejuich, de HEER
met geklank der bazuin.
7 Psalmzingt Gode, psalmzingt; psalm-
zingt onzen Koning, psalmzingt.
8 Want God is een Koning der gansche
aarde; psalmzingt *met* eene onderwij-
zing.
9 God regeert over de Heidenen; God
zit op den troon zijner heiligheid.
10 De edelen der volken zijn verzameld
tot het volk van den God van Abraham;
want de schilden der aarde zijn Godes:
hij is zeer verheven.

DE 48 PSALM.

EEN lied, een psalm, voor de kinde-
ren van Korah.
2 De HEER is groot en zeer te prijzen,
in de stad onzes, *op* den berg zijner
heiligheid.
3 Schoon van gelegenheid, eene vreug-
de der gansche aarde is de berg Zion,
aan de zijden van het noorden; de stad
des grooten Konings.
4 God is in hare paleizen; hij is er be-
kend voor een hoog vertrek.
5 Want ziet, de Koningen waren ver-
gaderd; zij waren zamen doorgetogen.
6 *Gelijk* zij het zagen, alzoo waren zij
verwonderd; zij werden verschrikt, zij
haastten zich weg.
7 Beving greep hen aldaar aan, smart
als van eene barende *vrouw*.
8 Met eenen oostewind verbreekt gij
de schepen van Tharsis.
9 Gelijk wij gehoord hadden, alzoo heb-
ben wij gezien in de stad des HEEREN
der heirscharen, in de stad onzes Gods;
God zal haar bevestigen tot in eeuwig-
heid. Sela.
10 O God, wij gedenken aan uwe welda-
digheid, in het midden uwes tempels.
11 Gelijk uw naam is, ô God, alzoo is
uw roem tot aan de einden der aarde;
uwe regterhand is vol van geregtigheid.
12 Laat den berg Zion blijde zijn, laat
de dochteren van Juda zich verheugen,
om uwer oordeelen wil.
13 Gaat rondom Zion, en omrigt haar;
telt hare torens;
14 Zet uw hart op hare vesting; be-
schouwt onderscheidenlijk hare palei-
zen, opdat gij het aan het navolgend ge-
slacht vertelt.
15 Want deze God is onze God eeuwig
en altoos; hij zal ons geleiden tot den
dood toe.

DE 49 PSALM.

EEN Psalm, voor den opperzang-
meester, onder de kinderen van
Korah.
2 Hoort dit, alle gij volken, neemt ter
ooren, alle inwoners der wereld;
3 Zoo wel slechten als aanzienlijken,
zamen rijk en arm.
4 Mijn mond zal enkel wijsheid spre-
ken, en de overdenking mijns harten
zal vol verstand zijn.
5 Ik zal mijn oor neigen tot eene
spreuk; ik zal mijne verborgene rede
openen op de harp.
6 Waarom zou ik vreezen in kwade!

dagen, *als* de ongeregtigen, die op de hielen zijn, mij omringen?
7 Aangaande degenen, die op hun goed vertrouwen, en op de veelheid huns rijkdoms roemen;
8 Niemand van hen zal *zijnen* broeder immermeer kunnen verlossen; hij zal Gode zijn rantsoen niet kunnen geven;
9 (Want de verlossing hunner ziel is te kostelijk, en zal in eeuwigheid ophouden;)
10 Dat hij ook voortaan geduriglijk zoude leven, *en* de verderving niet zien.
11 Want hij ziet, dat de wijzen sterven, dat zamen een dwaas en een onvernuftige omkomen, en hun goed anderen nalaten.
12 Hunne binnenste gedachte is, dat hunne huizen zullen zijn in eeuwigheid, hunne woningen van geslacht tot geslacht; zij noemen de landen naar hunne namen.
13 De mensch nogtans, *die* in waarde is, blijft niet; hij wordt gelijk de beesten, *die* vergaan.
14 Deze hun weg is eene dwaasheid van hen; nogtans hebben hunne nakomelingen een welbehagen in hunne woorden. Sela.
15 Men zet hen als schapen in het graf, de dood zal ze afweiden; en de opregten zullen over hen heerschen in dien morgenstond; en het graf zal hunne gedaante verslijten, *elk* uit zijne woning.
16 Maar God zal mijne ziel van het geweld des grafs verlossen, want hij zal mij opnemen. Sela.
17 Vrees niet, wanneer een man rijk wordt, wanneer de eere van zijn huis groot wordt;
18 Want hij zal in zijn sterven niet met al medenemen; zijne eer zal hem niet nadalen.
19 Hoewel hij zijne ziel in zijn leven zegent, en zij u loven, omdat gij u zelven goed doet;
20 Zoo zal zij *toch* komen tot het geslacht harer vaderen; tot in eeuwigheid zullen zij het licht niet zien.
21 De mensch, *die* in waarde is, en geen verstand heeft, wordt gelijk de beesten, *die* vergaan.

DE 50 PSALM.

EEN Psalm van Asaf.
De God der Goden, de HEER spreekt, en roept de aarde, van den opgang der zon tot aan haren ondergang.
2 Uit Zion, de volkomenheid der schoonheid, verschijnt God blinkende.
3 Onze God zal komen en zal niet zwijgen; een vuur voor zijn aangezigt zal verteren, en rondom hem zal het zeer stormen.
4 Hij zal roepen tot den hemel van boven, en tot de aarde, om zijn volk te rigten:
5 Verzamelt mij mijne gunstgenooten, die mijn verbond maken met offerande.
6 En de hemelen verkondigen zijne geregtigheid; want God zelf is Regter. Sela.
7 Hoor, mijn volk, en ik zal spreken; Israël, en ik zal onder u betuigen: ik God, ben uw God.
8 Om uwe offeranden zal ik u niet straffen, want uwe brandofferen zijn steeds voor mij.
9 Ik zal uit uw huis geen' var nemen, *noch* bokken uit uwe kooijen;
10 Want al het gedierte des wouds is het mijne, de beesten op duizend bergen.
11 Ik ken al het gevogelte der bergen, en het wild des velds is bij mij.
12 Zoo mij hongerde, ik zou het u niet zeggen, want mijns is de wereld en hare volheid.
13 Zou ik stierenvleesch eten, of bokkenbloed drinken?
14 Offert Gode dank, en betaalt den Allerhoogste uwe geloften.
15 En roept mij aan in den dag der benaauwdheid; ik zal er u uithelpen, en gij zult mij eeren.
16 Maar tot den goddelooze zegt God: Wat hebt gij mijne inzettingen te vertellen, en neemt mijn verbond in uwen mond?
17 Dewijl gij de kastijding haat, en mijne woorden achter u henen werpt.
18 Indien gij eenen dief ziet, zoo loopt gij met hem; en uw deel is met de overspelers.
19 Uwen mond slaat gij in het kwade, en uw tong koppelt bedrog.
20 Gij zit, gij spreekt tegen uwen broeder, tegen den zoon uwer moeder geeft gij lastering uit.
21 Deze dingen doet gij, en ik zwijg; gij meent, dat ik te eenemaal ben, gelijk gij: ik zal u straffen, en zal het ordelijk voor uwe oogen stellen.
22 Verstaat dit toch, gij godvergetenden, opdat ik niet verscheure en niemand redde.
23 Wie dankoffert, die zal mij eeren; en wie *zijnen* weg *wel* aanstelt, dien zal ik Gods heil doen zien.

DE 51 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.

2 Toen de Profeet Nathan tot hem
was gekomen, nadat hij tot Bath-Séba
was ingegaan.
3 Zijt mij genadig, ô God, naar uwe
goedertierenheid; delg mijne overtre-
ding uit, naar de grootheid uwer barm-
hartigheden.
4 Wasch mij wel van mijne ongereg-
tigheid, en reinig mij van mijne zonde.
5 Want ik ken mijne overtredingen, en
mijne zonde is steeds voor mij.
6 Tegen u, u alleen, heb ik gezondigd,
en gedaan, dat kwaad is in uwe oogen;
opdat gij regtvaardig zijt in uw spreken,
en rein zijt in uw rigten.
7 Zie, ik ben in ongeregtigheid geboren,
en in zonde heeft mij mijne moeder ont-
vangen.
8 Zie, gij hebt lust tot waarheid in het
binnenste, en in het verborgene maakt
gij mij wijsheid bekend.
9 Ontzondig mij met hijzop, en ik zal
rein zijn; wasch mij, en ik zal witter
zijn dan sneeuw.
10 Doe mij vreugde en blijdschap hoo-
ren; dat de beenderen zich verheugen,
die gij verbrijzeld hebt.
11 Verberg uw aangezigt van mijne
zonden, en delg uit al mijne ongeregtig-
heden.
12 Schep mij een rein hart, ô God, en
vernieuw in het binnenste van mij eenen
vasten geest.
13 Verwerp mij niet van uw aangezigt,
en neem uwen Heiligen Geest niet van
mij.
14 Geef mij weder de vreugde uwes
heils; en de vrijmoedige geest onder-
steune mij.
15 Zoo zal ik aan de overtreders uwe
wegen leeren; en de zondaars zullen
zich tot u bekeeren.
16 Verlos mij van bloedschulden, ô
God, gij God mijns heils; zoo zal mijne
tong uwe geregtigheid vrolijk roemen.
17 Heer, open mijne lippen, zoo zal
mijn mond uwen lof verkondigen.
18 Want gij hebt geen' lust tot offeran-
de, anders zou ik ze geven; in brandof-
fers hebt gij geen behagen.
19 De offeranden Gods zijn een gebro-
ken geest; een bebroken en verslagen
hart zult gij, ô God, niet verachten.
20 Doe wel bij Zion naar uw welbeha-
gen, bouw de muren van Jerûza-
lem op.
21 Dan zult gij lust hebben aan de of-
feranden der geregtigheid, aan brandof-
fer en een offer, dat gansch verteerd
wordt; dan zullen zij varren offeren op
uwen altaar.

DE 52 PSALM.

EENE onderwijzing van David, voor
den opperzangmeester.
2 Als Doëg, de Edomiet, gekomen was,
en aan Saul te kennen gegeven, en tot
hem gezegd had: David is gekomen ten
huize van Achimelech.
3 Wat roemt gij u in het kwaad, ô gij
geweldige? Gods goedierterenheid *duurt*
toch den ganschen dag.
4 Uwe tong denkt enkel schade, als
een geslepen scheermes, werkende be-
drog.
5 Gij hebt het kwade liever dan het
goedde, de leugen, dan geregtigheid te
spreken. Sela.
6 Gij hebt lief alle woorden van ver-
slinding, *en* eene tong des bedrogs.
7 God zal u ook afbreken in eeuwig-
heid; hij zal u wegrapen en u uit de
tente uitrukken; ja hij zal u uitworte-
len uit het land der levenden. Sela.
8 En de regtvaardigen zullen het zien,
en vreezen; en zij zullen over hem lag-
chen, *zeggende:*
9 Ziet den man, *die* God niet stelde
tot zijne sterkte, maar vertrouwde op
de veelheid zijns rijkdoms; hij was
sterk geworden door zijn beschadigen.
10 Maar ik zal zijn als een groene olijf-
boom in Gods huis; ik vertrouw op Gods
goedertierenheid eeuwiglijk en altoos.
11 Ik zal u loven in eeuwigheid, omdat
gij het gedaan hebt; en ik zal uwen
naam verwachten, want hij is goed voor
uwe gunstgenooten.

DE 53 PSALM.

EENE onderwijzing van David, voor
den opperzangmeester, op Mácha-
lath.
2 De dwaas zegt in zijn hart: Daar is
geen God. Zij verderven het en zij
bedrijven gruwelijk onregt; er is nie-
mand, die goed doet.
3 God heeft uit den hemel nedergezien
op der menschen kinderen, om te zien,
of iemand verstandig ware, die God
zocht.
4 Een ieder van hen is teruggekeerd,
zamen zijn zij stinkende geworden, er
is niemand, die goed doet, ook niet één.
5 Hebben dan de werkers der ongereg-
tigheid geene kennis? die mijn volk op-
eten, *als of* zij brood aten? zij roepen
God niet aan.
6 Aldaar zijn zij met vervaardheid ver-
vaard geworden, *waar* geene vervaard-
heid was; want God heeft de beenderen
desgenen, die u belegerde, verstrooid;
gij hebt hen beschaamd gemaakt, want
God heeft ze verworpen.

7 Och dat Israëls verlossingen uit Zion kwamen! Als God de gevangenen zijns volks zal doen wederkeeren, *dan* zal zich Jakob verheugen, Israël zal verblijd zijn.

DE 54 PSALM.

EENE onderwijzing van David, voor den opperzangmeester, op Neginôth.
2 Als de Zifiten gekomen waren, en tot Saul gezegd hadden: Verbergt zich David niet bij ons?
3 O God, verlos mij door uwen naam, en doe mij regt door uwe magt.
4 O God, hoor mijn gebed, neig de ooren tot de redenen mijns monds.
5 Want vreemden staan tegen mij op, en tirannen zoeken mijne ziel; zij stellen God niet voor hunne oogen. Sela.
6 Ziet, God is mij een helper; de Heer is onder degenen, die mijne ziel ondersteunen.
7 Hij zal dit kwaad aan mijne verspieders vergelden; roei hen uit door uwe waarheid.
8 Ik zal u met vrijwilligheid offeren; ik zal uwen naam, ô HEER, loven, want hij is goed.
9 Want hij heeft mij gered uit alle benaauwdheid; en mijn oog heeft gezien op mijne vijanden.

DE 55 PSALM.

EENE onderwijzing van David, voor den opperzangmeester, op Neginôth.
2 O God, neem mijn gebed ter ooren, en verberg u niet voor mijne smeeking.
3 Merk op mij, en verhoor mij; ik bedrijf misbaar in mijne klagt, en maak getier;
4 Om den roep des vijands, van wege de beangstiging des goddeloozen; want zij schuiven ongeregtigheid op mij, en in toorn haten zij mij.
5 Mijn hart smart in het binnenste van mij, en verschrikkingen des doods zijn op mij gevallen.
6 Vrees en beving komt mij aan, en gruwen overdekt mij.
7 Zoo dat ik zeg: Och dat mij iemand vleugelen, als eener duive, gave! ik zou henen vliegen, waar ik blijven mogt.
8 Ziet, ik zou verre weg zwerven, ik zou vernachten in de woestijn. Sela.
9 Ik zou mij haasten, dat ik ontkwam, van den drijvenden wind, van den storm.
10 Verslind hen, Heer, deel hunne tong; want ik zie wrevel en twist in de stad.
11 Dag en nacht omringen zij zich op hare muren; en ongeregtigheid en overlast is binnen in haar.
12 Enkel verderving is binnen in haar; en list en bedrog wijkt niet van hare straat.
13 Want het is geen vijand, *die* mij hoont, anders zou ik het hebben gedragen; het is mijn hater niet, *die* zich tegen mij groot maakt, anders zou ik mij voor hem verborgen hebben.
14 Maar gij zijt het, ô mensch, als van mijne waardigheid, mijn leidsman, en mijn bekende.
15 Die wij zamen in zoetigheid heimelijk raadpleegden; wij wandelden in gezelschap ten huize Gods.
16 Dat hun de dood als een schuldeischer overvalle, dat zij levend ter helle nederdalen; want boosheden zijn in hunne woning, in het binnenste van hen.
17 Mij aangaande, ik zal tot God roepen, en de HEER zal mij verlossen.
18 Des avonds, en des morgens, en des middags zal ik klagen en getier maken; en hij zal mijne stem hooren.
19 Hij heeft mijne ziel in vrede verlost van den strijd tegen mij; want met menigte zijn zij tegen mij geweest.
20 God zal hooren, en zal ze plagen, als die van ouds zit, Sela; dewijl bij hen gansch geene verandering is, en zij God niet vreezen.
21 Hij slaat zijne handen aan degenen, die vrede met hem hadden; hij ontheiligt zijn verbond.
22 Zijn mond is gladder dan boter, maar zijn hart is krijg; zijne woorden zijn zachter dan olie, maar dezelve zijn bloote zwaarden.
23 Werp uwe zorg op den HEER, en hij zal u onderhouden; hij zal in eeuwigheid niet toelaten, dat de regtvaardige wankele.
24 Maar gij, ô God, zult die doen nederdalen in den put des verderfs; de mannen des bloeds en bedrogs zullen hunne dagen niet ter helfte brengen: ik, daarentegen, zal op u vertrouwen.

DE 56 PSALM.

EEN gouden kleinood van David, voor den opperzangmeester, op Jonath Elem Rechokim; als de Filistijnen hem gegrepen hadden te Gath.
2 Zijt mij genadig, ô God, want de mensch zoekt mij op te slokken; den ganschen dag dringt mij de bestrijder.
3 Mijne verspieders zoeken *mij* den ganschen dag op te slokken; want ik heb vele bestrijders, ô Allerhoogste.

4 Ten dage, *als* ik zal vreezen, zal ik
op u vertrouwen.
5 In God zal ik zijn woord prijzen; ik
vertrouw op God, ik zal niet vreezen;
wat zou mij vleesch doen?
6 Den ganschen dag verdraaijen zij
mijne woorden; al hunne gedachten zijn
tegen mij ten kwade.
7 Zij rotten zamen, zij versteken zich,
zij passen op mijne hielen; als die op
mijne ziel wachten.
8 Zouden zij om *hunne* ongeregtigheid
vrij gaan? Stort de volken neder in toorn,
ô God.
9 Gij hebt mijn omzwerven geteld; leg
mijne tranen in uwe flesch; zijn zij niet
in uw register?
10 Dan zullen mijne vijanden achter-
waarts keeren, ten dage als ik roepen
zal: dit weet ik, dat God met mij is.
11 In God zal ik het woord prijzen; in
den HEER zal ik het woord prijzen.
12 Ik vertrouw op God, ik zal niet vree-
zen; wat zou mij de mensch doen?
13 O God, op mij zijn uwe geloften; ik
zal u dankzeggingen vergelden;
14 Want gij hebt mijne ziel gered van
den dood; ook niet mijne voeten van
aanstoot, om voor Gods aangezigt te
wandelen in het licht der levenden?

DE 57 PSALM.

EEN gouden kleinood van David,
voor den opperzangmeester, Altá-
scheth, als hij voor Sauls aangezigt
vlood in de spelonk.
2 Zijt mij genadig, ô God, zijt mij ge-
nadig, want mijne ziel betrouwt op u,
en ik neem mijne toevlugt onder de
schaduw uwer vleugelen, tot dat de ver-
dervingen zullen voorbij zijn gegaan.
3 Ik zal roepen tot God, den Aller-
hoogste, tot God, die het aan mij vol-
einden zal.
4 Hij zal van den hemel zenden, en mij
verlossen, te schande makende denge-
nen, die mij zoekt op te slokken. Sela.
God zal zijne goedertierenheid en zijne
waarheid zenden.
5 Mijne ziel is in het midden der leeu-
wen, ik lig *onder* stokebranden, men-
schen kinderen, wier tanden spiesen en
pijlen zijn, en hunne tong een scherp
zwaard.
6 Verhef u boven de hemelen, ô God;
uwe eer zij over de gansche aarde.
7 Zij hebben een net bereid voor mijne
gangen, mijne ziel was nedergebukt; zij
hebben eenen kuil voor mijn aangezigt
gegraven; zij zijn er midden in gevallen.
Sela.
8 Mijn hart is bereid, ô God, mijn hart
is bereid; ik zal zingen, en psalmzin-
gen.
9 Waak op, mijne eer! waakt op, gij
luit en harp! ik zal in den dageraad
opwaken.
10 Ik zal u loven onder de volken, ô
Heer; ik zal u psalmzingen onder de
natiën.
11 Want uwe goedertierenheid is groot
tot aan de hemelen, en uwe waarheid
tot aan de bovenste wolken.
12 Verhef u boven de hemelen, ô God;
uwe eer zij over de gansche aarde.

DE 58 PSALM.

EEN gouden kleinood van David,
voor den opperzangmeester, Altá-
scheth.
2 Spreekt gijlieden waarlijk geregtig-
heid, gij vergadering? oordeelt gij bil-
lijkheden, gij menschen kinderen?
3 Ja gij werkt ongeregtigheden in het
hart; gij weegt het geweld uwer handen
op de aarde.
4 De goddeloozen zijn vervreemd van
de baarmoeder af; de leugensprekers
doolen van *'s moeders* buik af.
5 Zij hebben vurig venijn, naar gelijk-
heid van vurig slangenvenijn; zij zijn
als eene doove adder, *die* hare ooren toe-
stopt;
6 Opdat zij niet hoore naar de stem der
belezers, desgenen, die ervaren is met
bezweringen om te gaan.
7 O God, verbreek hunne tanden in
hunnen mond; breek af de baktanden
der jonge leeuwen, ô HEER.
8 Laat ze smelten als water, laat ze
daarhenen drijven; legt hij zijne pijlen
aan, laat ze zijn, als of zij afgesneden
waren.
9 Laat hem henen gaan, als eene smel-
tende slak; laat ze, *als* eener vrouwen
misdragt, de zon niet aanschouwen.
10 Eer dan uwe potten den doornstruik
gewaar worden, zal hij hem als levend,
als *in* heeten toorn wegstormen.
11 De regtvaardige zal zich verblijden,
als hij de wraak aanschouwt; hij zal
zijne voeten wasschen in het bloed des
goddeloozen.
12 En de mensch zal zeggen: Immers
is er vrucht voor den regtvaardige; im-
mers is er een God, die op de aarde rigt.

DE 59 PSALM.

EEN gouden kleinood van David.
Voor den opperzangmeester, Altás-
cheth; toen Saul gezonden had, die *zijn*
huis bewaren zouden, om hem te dooden.
2 Red mij van mijne vijanden, ô mijn
God; stel mij in een hoog vertrek voor
degenen, die tegen mij opstaan.

3 Red mij van de werkers der ongeregtigheid, en verlos mij van de mannen des bloeds.
4 Want zie, zij leggen lagen voor mijne ziel, sterken rotten zich tegen mij; zonder mijne overtreding, en zonder mijne zonde, ô HEER.
5 Zij loopen en bereiden zich zonder *mijne* misdaad; waak op mij te gemoet, en zie.
6 Ja gij, HEER, God der heirscharen, God Israëls, ontwaak, om alle deze Heidenen te bezoeken; zijt niemand van hen genadig, die trouwelooslijk ongeregtigheid bedrijven. Sela.
7 Tegen den avond keeren zij weder, zij tieren als een hond, en zij gaan rondom de stad.
8 Zie, zij storten overvloediglijk uit met hunnen mond; zwaarden zijn op hunne lippen; want wie hoort het?
9 Maar gij HEER, zult hen belagchen; gij zult alle Heidenen bespotten.
10 *Tegen* zijne sterkte zal ik *op* u wachten, want God is mijn hoog vertrek.
11 De God mijner goedertierenheid zal mij voorkomen; God zal mij op mijne verspieders doen zien.
12 Dood hen niet, opdat mijn volk *het* niet vergete; doe ze omzweven door uwe magt, en werp hen neder, ô Heer, ons schild,
13 *Om* de zonde huns monds, *om* het woord hunner lippen; en laat hen gevangen worden in hunnen hoogmoed; en om den vloek, en om de leugen, *die* zij vertellen.
14 Verteer hen in grimmigheid, verteer ze, dat zij niet zijn, en laat hen weten, dat God heerscher is in Jakob, *ja* tot aan de einden der aarde. Sela.
15 Laat hen dan tegen den avond wederkeeren, laat ze tieren als een hond, en rondom de stad gaan;
16 Laat ze zelfs omzweven om spijs; en laat ze vernachten, al zijn zij niet verzadigd.
17 Maar ik zal uwe sterkte zingen, en des morgens uwe goedertierenheid vrolijk roemen, omdat gij mij een hoog vertrek zijt geweest, en eene toevlugt ten dage, als mij bange was.
18 Van u, ô mijne sterkte, zal ik psalmzingen; want God is mijn hoog vertrek, de God mijner goedertierenheid.

DE 60 PSALM.

EEN gouden kleinood van David tot leering, voor den opperzangmeester, op Schûschan-Eduth.
2 Als hij gevochten had met de Syriërs van Mesopotámië, en met de Syriërs van Zoba; en Joab wederkwam, en de Edomiten sloeg in het zoutdal, twaalf duizend.
3 O God, gij hadt ons verstooten, gij hadt ons gescheurd, gij zijt toornig geweest; keer weder tot ons.
4 Gij hebt het land geschud, gij hebt het gespleten, genees zijne breuken, want het wankelt.
5 Gij hebt aan uw volk eene harde zaak doen zien; gij hebt ons gedrenkt met zwijmelwijn.
6 *Maar nu* hebt gij dengenen, die u vreezen, eene banier gegeven, om *die* op te werpen, van wege de waarheid. Sela.
7 Opdat uwe beminden zouden bevrijd worden; geef heil *door* uwe regterhand, en verhoor ons.
8 God heeft gesproken in zijn heiligdom; *dies* zal ik van vreugde opspringen: ik zal Sichem deelen, en het dal van Sukkoth zal ik afmeten.
9 Gílead is mijn, en Manasse is mijn, en Efraïm is de sterkte mijns hoofds; Juda is mijn wetgever:
10 Moab is mijn waschpot; op Edom zal ik mijn' schoen werpen: juich over mij, ô gij Palestina!
11 Wie zal mij voeren in eene vaste stad? Wie zal mij leiden tot in Edom?
12 Zult gij het niet zijn, ô God, *die* ons verstooten hadt; en niet uittoogt, ô God, met onze heirkrachten?
13 Geef gij ons hulp uit de benaauwdheid, want 's menschen heil is ijdelheid.
14 In God zullen wij kloeke daden doen, en hij zal onze wederpartijders vertreden.

DE 61 PSALM.

EEN *Psalm van* David, voor den opperzangmeester, op Neginôth.
2 O God, hoor mijn geschrei; merk op mijn gebed.
3 Van het einde des lands roep ik tot u, als mijn hart overstelpt is; leid mij op eenen rotssteen, *die* mij te hoog zou zijn.
4 Want gij zijt mij eene toevlugt geweest, een sterke toren voor den vijand.
5 Ik zal in uwe hut verkeeren *in* eeuwigheden; ik zal mijne toevlugt nemen in het verborgene uwer vleugelen. Sela.
6 Want gij, ô God, hebt gehoord naar mijne geloften; gij hebt *mij* gegeven de erfenis dergenen, die uwen naam vreezen.
7 Gij zult dagen tot des Konings dagen toedoen; zijne jaren zullen zijn als van geslachte tot geslacht;
8 Hij zal eeuwig voor Gods aangezigt zitten: bereid goedertierenheid en waarheid, dat zij hem behoeden.

9 Zoo zal ik uwen naam psalmzingen
in eeuwigheid; opdat ik mijne geloften
betale, dag bij dag.

DE 62 PSALM.

EEN psalm van David, voor den opperzangmeester over Jedûthun.
2 Immers is mijne ziel stil tot God; van
hem is mijn heil.
3 Immers is hij mijn rotssteen en mijn
heil, mijn hoog vertrek; ik zal niet grootelijks wankelen.
4 Hoe lang zult gijlieden kwaad aanstichten tegen éénen man? gij allen zult
gedood worden; gij zult zijn als een ingebogen wand, een aangestooten muur.
5 Zij raadslagen slechts, om *hem* van
zijne hoogheid te verstooten; zij hebben
behagen in leugen, met hunnen mond
zegenen zij, maar met hun binnenste
vloeken zij. Sela.
6 Doch gij, ô mijne ziel, zwijg Gode,
want van hem is mijne verwachting.
7 Hij is immers mijn rotssteen en mijn
heil, mijn hoog vertrek, ik zal niet wankelen.
8 In God is mijn heil en mijne eer; de
rotssteen mijner sterkte, mijne toevlugt
is in God.
9 Vertrouw op hem ten allen tijd, ô gij
volk; stort uw hart uit voor zijn aangezigt: God is ons eene toevlugt. Sela.
10 Immers zijn de gemeene lieden
ijdelheid, de groote lieden zijn leugen;
in de weegschaal opgewogen, zouden zij
zamen *ligter* zijn dan de ijdelheid.
11 Vertrouwt niet op onderdrukking,
noch op rooverij; wordt niet ijdel, als het
vermogen overvloedig aanwast, en zet
er het hart niet op.
12 God heeft één ding gesproken, ik
heb dit tweemaal gehoord, dat de sterkte
Godes is.
13 En de goedertierenheid, ô Heer, is
uwe; want gij zult een' iegelijk vergelden naar zijn werk.

DE 63 PSALM.

EEN Psalm van David, als hij was in de woestijn van Juda.
2 O God, gij zijt mijn God; ik zoek u
in den dageraad; mijne ziel dorst naar
u, mijn vleesch verlangt naar u, in een
land, dor en mat, zonder water.
3 Voorwaar ik heb u in het heiligdom
aanschouwd, ziende uwe sterkheid en
uwe eer;
4 Want uwe goedertierenheid is beter
dan het leven; mijne lippen zouden u
prijzen.
5 Alzoo zou ik u loven in mijn leven;
in uwen naam zou ik mijne handen opheffen.
6 Mijne ziel zou als met smeer en vettigheid verzadigd worden, en mijn mond
zou roemen met vrolijk zingende lippen;
7 Als ik aan u gedenk op mijne legerstede, zoo peins ik aan u in de nachtwaken.
8 Want gij zijt mij eene hulp geweest,
en in de schaduw uwer vleugelen zal ik
vrolijk zingen.
9 Mijne ziel kleeft u achter aan; uwe
regterhand ondersteunt mij.
10 Maar dezen, *die* mijne ziel zoeken
tot verwoesting, zullen komen in de onderste plaatsen der aarde.
11 Men zal ze storten door het geweld
des zwaards; zij zullen den vossen ten
deele worden.
12 Maar de Koning zal zich in God verblijden; een iegelijk, die bij hem zweert,
zal zich beroemen, want de mond der
leugensprekers zal gestopt worden.

DE 64 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
2 Hoor, ô God, mijne stem in mijn geklag; behoed mijn leven voor des vijands
schrik.
3 Verberg mij voor den heimelijken
raad der boosdoeners, voor de oproerigheid van de werkers der ongeregtigheid;
4 Die hunne tong scherpen als een
zwaard, een bitter woord aanleggen *als*
hunnen pijl;
5 Om in verborgene plaatsen den opregte te schieten: haastig schieten zij
naar hem, en vreezen niet.
6 Zij sterken zich zelven *in* eene booze
zaak; zij houden spraak van strikken te
verbergen; zij zeggen: Wie zal ze zien?
7 Zij doorzoeken allerlei schalkheid,
ten uiterste doorzoeken zij wat te doorzoeken is; zelfs het binnenste eens mans,
en het diepe hart.
8 Maar God zal hen haastig met eenen
pijl schieten; hunne plagen zijn er.
9 En hunne tong zal hen doen aanstooten tegen zich zelven; een ieder, die ze
ziet, zal zich wegpakken.
10 En alle menschen zullen vreezen,
en Gods werk verkondigen, en zijn doen
verstandiglijk aanmerken.
11 De regtvaardige zal zich verblijden
in den HEER, en op hem betrouwen; en
alle opregten van hart zullen zich beroemen.

DE 65 PSALM.

EEN Psalm van David, een Lied, voor den opperzangmeester.
2 De lofzang is *in* stilheid tot u, ô God,
in Zion; en u zal de gelofte betaald
worden.

3 Gij hoort het gebed, tot u zal alle
vleesch komen.
4 Ongeregtige dingen hadden de over-
hand over mij; *maar* onze overtredin-
gen, die verzoent gij.
5 Welgelukzalig is hij, *dien* gij verkiest
en doet naderen, dat hij wone in uwe
voorhoven; wij zullen verzadigd wor-
den met het goed van uw huis, *met* het
heilige van uw paleis.
6 Vreesselijke dingen zult gij ons in
geregtigheid antwoorden, ô God onzes
heils; ô vertrouwen aller einden der
aarde, en der verre gelegenen *aan* de
zee.
7 Die de bergen vast zet door zijne
kracht, omgord zijnde met magt;
8 Die het bruisen der zeeën stilt, het
bruisen harer golven, en het rumoer der
volken.
9 En die op de einden wonen, vreezen
voor uwe teekenen; gij doet de uitgangen
des morgens en des avonds juichen.
10 Gij bezoekt het land, en hebbende
het begeerig gemaakt, verrijkt gij het
grootelijks: de rivier Gods is vol waters;
wanneer gij het alzoo bereid hebt, maakt
gij hunlieder koren gereed.
11 Gij maakt zijne opgeploegde aarde
dronken; gij doet ze dalen *in* zijne vo-
ren; gij maakt het week door de drup-
pelen, gij zegent zijn uitspruitsel.
12 Gij kroont het jaar uwer goedheid;
en uwe voetstappen druipen van vettig-
heid.
13 Zij bedruipen de weiden der woes-
tijn; en de heuvelen zijn aangegord met
verheuging.
14 De velden zijn bekleed met kudden,
en de dalen zijn bedekt met koren; zij
juichen, ook zingen zij.

DE 66 PSALM.

EEN Lied, een Psalm, voor den op-
perzangmeester.
Juicht Gode, gij gansche aarde!
2 Psalmzingt de eer zijns naams; geeft
eer zijnen lof.
3 Zegt tot God: Hoe vreesselijk zijt gij
in uwe werken! Om de grootheid uwer
sterkte zullen zich uwe vijanden ge-
veinsdelijk aan u onderwerpen.
4 De gansche aarde aanbidde u, en
psalmzinge u, zij psalmzinge uwen naam.
Sela.
5 Komt en ziet Gods daden: hij is vrees-
selijk van werking aan der menschen
kinderen.
6 Hij heeft de zee veranderd in het
drooge; zij zijn te voet doorgegaan door
de rivier; daar hebben wij ons in hem
verblijd.
7 Hij heerscht eeuwiglijk met zijne
magt; zijne oogen houden wacht over
de Heidenen: laat de afvalligen niet ver-
hoogd worden. Sela.
8 Looft, gij volken, onzen God, en laat
hooren de stem zijns roems;
9 Die onze zielen in het leven stelt, en
niet toelaat, dat onze voet wankele.
10 Want gij hebt ons beproefd, ô God;
gij hebt ons gelouterd, gelijk men het
zilver loutert.
11 Gij hadt ons in het net gebragt; gij
hadt eenen engen band om onze lende-
nen gelegd;
12 Gij hadt den mensch op ons hoofd
doen rijden; wij waren in het vuur en
in het water gekomen; maar gij hebt
ons uitgevoerd in eene overvloeijende
verversching.
13 Ik zal met brandofferen in uw huis
gaan; ik zal u mijne geloften betalen.
14 Die mijne lippen hebben geüit, en
mijn mond heeft uitgesproken, als mij
bange was.
15 Brandofferen van mergbeesten zal ik
u offeren, met rookwerk van rammen;
ik zal runderen met bokken bereiden.
Sela.
16 Komt, hoort toe, ô allen gij, die God
vreest, en ik zal vertellen, wat hij aan
mijne ziel gedaan heeft.
17 Ik riep tot hem met mijnen mond,
en hij werd verhoogd onder mijne tong.
18 Had ik naar ongeregtigheid met
mijn hart gezien, de Heer zou niet ge-
hoord hebben.
19 Maar zeker, God heeft gehoord, hij
heeft gemerkt op de stem mijns gebeds.
20 Geloofd zij God, die mijn gebed niet
heeft afgewend, noch zijne goedertie-
renheid van mij.

DE 67 PSALM.

EEN Psalm, een Lied, voor den op-
perzangmeester, op Neginôth.
2 God zij ons genadig en zegene ons;
hij doe zijn aanschijn aan ons lichten.
Sela.
3 Opdat men op de aarde uwen weg
kenne, onder alle Heidenen uw heil.
4 De volken zullen u, ô God, loven; de
volken, al te maal, zullen u loven.
5 De natiën zullen zich verblijden en
juichen, omdat gij de volken zult rigten
in regtmatigheid; en de natiën op de
aarde die zult gij leiden. Sela.
6 De volken zullen u, ô God, loven; de
volken, al te maal, zullen u loven.
7 De aarde geeft haar gewas; God, on-
ze God, zal ons zegenen.
8 God zal ons zegenen; en alle einden
der aarde zullen hem vreezen.

DE 68 PSALM.

EEN Psalm, een Lied van David,
voor den opperzangmeester.
2 God zal opstaan, zijne vijanden zul-
len verstrooid worden, en zijne haters
zullen van zijn aangezigt vlieden.
3 Gij zult ze verdrijven, gelijk rook
verdreven wordt; gelijk was voor het
vuur smelt, zullen de goddeloozen ver-
gaan van Gods aangezigt.
4 Maar de regtvaardigen zullen zich
verblijden, zij zullen van vreugde op-
springen voor Gods aangezigt, en van
blijdschap vrolijk zijn.
5 Zingt Gode, psalmzingt zijnen naam;
hoogt de wegen voor hem, die in de
vlakke velden rijdt, omdat zijn naam is
HEER; en springt op van vreugde voor
zijn aangezigt.
6 Hij is een Vader der weezen, en een
Rigter der weduwen; God, in de woon-
stede zijner heiligheid.
7 Een God, die de eenzamen zet in een
huisgezin, uitvoert, die in boeijen ge-
vangen zijn; maar de afvalligen wonen
in het dorre.
8 O God, toen gij voor het aangezigt
uwes volks uittoogt, toen gij daar henen
tradt in de woestijn; Sela.
9 Daverde de aarde, ook dropen de he-
melen voor Gods aanschijn; *zelfs* deze
Sinaï, voor het aanschijn van God, den
God van Israël.
10 Gij hebt zeer milden regen doen
druipen, ô God; en gij hebt uwe erfenis
gesterkt, als zij was mat geworden.
11 Uwe hoop woonde daarin; gij be-
reiddet haar door uwe goedheid voor
den ellendige, ô God.
12 De HEER gaf te spreken; van de
boodschappers van goede tijdingen was
eene groote heirschaar.
13 De Koningen der heirscharen vlo-
den weg, zij vloden weg; en zij, die te
huis bleef, deelde den roof uit.
14 Al laagt gijlieden tusschen twee rijen
van steenen, *zoo zult gij toch worden als*
vleugelen eener duive, overdekt met
zilver, en welker vederen zijn met uit-
gegraven geluwen goud.
15 Als de Almagtige de Koningen daar-
in verstrooide, werd zij sneeuwwit *als*
op Zalmon.
16 De berg Basan is een berg Gods; de
berg Basan is een bultige berg.
17 Waarom springt gij op, gij bultige
bergen? Dezen berg heeft God begeerd
tot zijne woning; ook zal er de HEER
wonen in eeuwigheid.
18 Gods wagenen zijn tweemaal tien
duizend, de duizenden verdubbeld: de
Heer is onder hen, een Sinaï in heilig-
heid.
19 Gij zijt opgevaren in de hoogte; gij
hebt de gevangenis gevankelijk ge-
voerd; gij hebt gaven genomen *om uit*
te deelen onder de menschen; ja ook de
wederhoorigen om *bij u* te wonen, ô
HEER, God.
20 Geloofd zij de Heer; dag bij dag
overlaadt hij ons: die God *is* onze za-
ligheid. Sela.
21 Die God is ons een God van vol-
komene zaligheid; en bij den HEER,
den Heer, zijn uitkomsten tegen den
dood.
22 Voorzeker zal God den kop zijner
vijanden verslaan, den harigen schedel
desgenen, die in zijne schulden wan-
delt.
23 De Heer heeft gezegd: Ik zal we-
derbrengen uit Basan, ik zal wederbren-
gen uit de diepten der zee;
24 Opdat gij uwen voet, *ja* de tong
uwer honden, moogt steken in het bloed
van de vijanden, van een iegelijk van
hen.
25 O God, zij hebben uwe gangen ge-
zien, de gangen mijns Gods, mijns Ko-
nings, in het heiligdom.
26 De zangers gingen vóór, de speellie-
den achter, in het midden de tromme-
lende maagden.
27 Looft God in de gemeenten, den
Heer, gij, die zijt uit den springader
van Israël.
28 Daar is Benjamin de kleine, die over
hen heerschte, de vorsten van Juda *met*
hunne vergadering, de vorsten van Ze-
bulon, de vorsten van Nafthali.
29 Uw God heeft uwe sterkte geboden:
sterk, ô God, wat gij aan ons gewrocht
hebt.
30 Om uwes tempels wil te Jerûzalem,
zullen u de Koningen geschenk toebren-
gen.
31 Scheld het wild gedierte des riets,
de vergadering der stieren met de kal-
veren der volken; *en* dien, die zich on-
derwerpt met stukken zilvers; hij heeft
de volken verstrooid, *die* lust hebben in
oorlogen.
32 Prinselijke gezanten zullen ko-
men uit Egypte; Moorenland zal zich
haasten zijne handen tot God uit te
strekken.
33 Gij koningrijken der aarde, zingt
Gode; psalmzingt den Heer; Sela.
34 Hem, die rijdt in den hemel der he-
melen, die van ouds is: ziet, hij geeft
zijne stem, eene stem der sterkte.
35 Geeft Gode sterkte; zijne hoogheid

is over Israël, en zijne sterkte in de bovenste wolken.
36 O God, gij zijt vreesselijk uit uwe heiligdommen: de God Israëls, die geeft aan het volk sterkte en krachten. Geloofd zij God.

DE 69 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester, op Schóschannim.
2 Verlos mij, ô God, want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel.
3 Ik ben gezonken in grondeloozen modder, waar men niet kan staan; ik ben gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomt mij.
4 Ik ben vermoeid van mijn roepen, mijne keel is ontstoken, mijne oogen zijn bezweken, daar ik ben hopende op mijnen God.
5 Die mij zonder oorzaak haten, zijn meer dan de haren mijns hoofds; die mij zoeken te vernielen, die mij om valsche oorzaken vijand zijn, zijn magtig geworden: wat ik niet geroofd heb, moet ik alsdan wedergeven.
6 O God, gij weet van mijne dwaasheid, en mijne schulden zijn voor u niet verborgen.
7 Laat ze door mij niet beschaamd worden, die u verwachten, ô Heer, HEER der heirscharen; laat ze door mij niet te schande worden, die u zoeken, ô God van Israël.
8 Want om uwent wil droeg ik versmaadheid; schande heeft mijn aangezigt bedekt.
9 Ik ben aan mijne broederen vreemd geworden, en onbekend aan de kinderen mijner moeder.
10 Want de ijver van uw huis heeft mij verteerd; en de smaadheden dergenen, die u smaden, zijn op mij gevallen.
11 En ik heb geweend in het vasten mijner ziel; maar het is mij geworden tot allerlei smaad.
12 En ik heb eenen zak tot mijn kleed aangedaan; maar ik ben hun tot een spreekwoord geworden;
13 Die in de poort zitten, klappen van mij; en ik ben een snarenspel dergenen, die sterken drank drinken.
14 Maar mij aangaande, mijn gebed is tot u, ô Heer; daar is een tijd des welbehagens, ô God, door de grootheid uwer goedertierenheid: verhoor mij door de getrouwheid uwes heils.
15 Ruk mij uit het slijk, en laat mij niet verzinken; laat mij gered worden van mijne haters, en uit de diepten der wateren.
16 Laat den watervloed mij niet overstroomen, en laat de diepten mij niet verslinden; noch laat den put zijnen mond over mij toesluiten.
17 Verhoor mij, ô HEER, want uwe goedertierenheid is goed; zie mij aan naar de grootheid uwer barmhartigheden.
18 En verberg uw aangezigt niet van uwen knecht, want mij is bange; haast u, verhoor mij.
19 Nader tot mijne ziel, bevrijd haar; verlos mij om mijner vijanden wil.
20 Gij weet mijne versmaadheid, en mijne schaamte, en mijne schande; al mijne benaauwers zijn voor u.
21 De versmaadheid heeft mijn hart gebroken, en ik ben zeer zwak; en ik heb gewacht naar medelijden, maar er is geen; en naar vertroosters, maar ik heb ze niet gevonden.
22 Ja zij hebben mij gal tot mijne spijze gegeven; en in mijnen dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven.
23 Hunne tafel worde voor hun aangezigt tot een' strik, en tot volle vergelding tot een' valstrik.
24 Laat hunne oogen duister worden, dat zij niet zien; en doe hunne lendenen geduriglijk waggelen.
25 Stort over hen uwe gramschap uit; en de hittigheid uwes toorns grijpe hen aan.
26 Hun paleis zij verwoest; in hunne tenten zij geen inwoner.
27 Want zij vervolgen, dien gij geslagen hebt; en maken een praat van de smart uwer verwonden.
28 Doe misdaad tot hunne misdaad, en laat ze niet komen tot uwe geregtigheid.
29 Laat ze uitgedelgd worden uit het boek des levens, en met de regtvaardigen niet aangeschreven worden.
30 Doch ik ben ellendig en in smart; uw heil, ô God, zette mij in een hoog vertrek.
31 Ik zal Gods naam prijzen met gezang, en hem met dankzegging grootmaken.
32 En het zal den HEERE aangenamer zijn dan een os, *of* een gehoornde var, die *de klaauwen* verdeelt.
33 De zachtmoedigen, dit gezien hebbende, zullen zich verblijden; en gij, die God zoekt, uw hart zal leven.
34 Want de HEER hoort de nooddruftigen, en hij veracht zijne gevangenen niet.
35 Dat hem prijzen de hemel en de aarde, de zeeën, en al wat daarin wriemelt.

36 Want God zal Zion verlossen, en de
steden van Juda bouwen; en aldaar zul-
len zij wonen, en haar erfelijk bezitten;
37 En het zaad zijner knechten zal
haar beërven; en de liefhebbers zijns
naams zullen daarin wonen.

DE 70 PSALM.

EEN *Psalm van* David, voor den op-
perzangmeester, om te doen ge-
denken.
2 Haast u, ô God, om mij te verlossen,
ô HEER, tot mijne hulp.
3 Laat ze beschaamd en schaamrood
worden, die mijne ziel zoeken; laat ze
achterwaarts gedreven en te schande
worden, die lust hebben aan mijn
kwaad.
4 Laat ze terug keeren tot loon hunner
beschaming, die daar zeggen: Ha, ha!
5 Laat in u vrolijk en verblijd zijn al-
len, die u zoeken; laat de liefhebbers
uwes heils geduriglijk zeggen: God zij
groot gemaakt.
6 Doch ik ben ellendig en nooddruftig;
ô God, haast u tot mij: gij zijt mijne
hulp en mijn bevrijder; HEER, vertoef
niet.

DE 71 PSALM.

OP u, ô HEER, betrouw ik; laat mij
niet beschaamd worden in eeuwig-
heid.
2 Red mij door uwe geregtigheid, en
bevrijd mij; neig uw oor tot mij, en
verlos mij.
3 Wees mij tot eenen rotssteen, om
daarin te wonen, om geduriglijk daarin
te gaan: gij hebt bevel gegeven, om mij
te verlossen, want gij zijt mijne steenrots
en mijn burg.
4 Mijn God, bevrijd mij van de hand
des goddeloozen, van de hand desgenen,
die verkeerdelijk handelt, en des opge-
blazenen.
5 Want gij zijt mijne verwachting,
Heer, HEER; mijn vertrouwen van mij-
ne jeugd af.
6 Op u heb ik gesteund van den buik
af; van mijns moeders ingewand af zijt
gij mijn uithelper; mijn lof is geduri g-
lijk van u.
7 Ik ben velen als een wonder geweest;
doch gij zijt mijne sterke toevlugt.
8 Laat mijnen mond vervuld worden
met uwen lof, den ganschen dag met uwe
heerlijkheid.
9 Verwerp mij niet in den tijd des ou-
derdoms; verlaat mij niet, terwijl mijne
kracht vergaat.
10 Want mijne vijanden spreken van
mij, en die op mijne ziel loeren, beraad-
slagen zamen,
11 Zeggende: God heeft hem verlaten;
jaagt na, en grijpt hem, want daar is
geen verlosser.
12 O God, wees niet verre van mij;
mijn God, haast u tot mijne hulp.
13 Laat ze beschaamd worden, laat ze
verteerd worden, die mijne ziel tegen
zijn; laat ze met smaad en schande
overdekt worden, die mijn kwaad zoe-
ken.
14 Doch ik zal geduriglijk hopen, en
zal al uwen lof nog grooter maken.
15 Mijn mond zal uwe geregtigheid ver-
tellen, den ganschen dag uw heil, hoe-
wel ik de getallen niet weet.
16 Ik zal heengaan in de mogendheden
des Heeren HEEREN; ik zal uwe gereg-
tigheid vermelden, de uwe alleen.
17 O God, gij hebt mij geleerd van
mijne jeugd af, en tot nog toe verkondig
ik uwe wonderen.
18 Daarom ook, terwijl de ouderdom
en grijsheid daar is, verlaat mij niet, ô
God, tot dat ik *aan dit* geslacht verkon-
dige uwen arm, aan alle nakomelingen
uwe magt.
19 Ook is uwe geregtigheid, ô God, tot
in de hoogte; gij, die groote dingen ge-
daan hebt: ô God, wie is u gelijk?
20 Gij, die mij veel benaauwdheden en
kwaad hebt doen zien, zult mij weder
levend maken, en zult mij weder opha-
len uit de afgronden der aarde.
21 Gij zult mijne grootheid vermeerde-
ren, en mij rondom vertroosten.
22 Ook zal ik u loven met het instru-
ment der luit, uwe trouw, mijn God;
ik zal u psalmzingen met de harp, ô
Heilige Israëls.
23 Mijne lippen zullen juichen, wan-
neer ik u zal psalmzingen, en mijne ziel,
die gij verlost hebt.
24 Ook zal mijne tong uwe geregtigheid
den ganschen dag uitspreken, want zij
zijn beschaamd, want zij zijn schaam-
rood geworden, die mijn kwaad zoeken.

DE 72 PSALM.

VOOR Sálamo.
O God, geef den Koning uwe reg-
ten, en uwe geregtigheid aan den zoon
des Konings.
2 Zoo zal hij uw volk rigten met gereg-
tigheid, en uwe ellendigen met regt.
3 De bergen zullen den volke vrede
dragen, ook de heuvelen met geregtig-
heid.
4 Hij zal de ellendigen des volks rigten,
hij zal de kinderen des nooddruftigen
verlossen, en den verdrukker verbrij-
zelen.
5 Zij zullen u vreezen, zoo lang de zon

en maan zullen zijn, van geslachte tot
geslacht.
6 Hij zal nederdalen als een regen op
het nagras, als de druppelen, die de
aarde bevochtigen.
7 In zijne dagen zal de regtvaardige
bloeijen, en de veelheid van vrede, tot
dat de maan niet meer zij.
8 En hij zal heerschen van de zee tot
aan de zee, en van de rivier tot aan de
einden der aarde.
9 De ingezetenen van dorre plaatsen
zullen voor zijn aangezigt knielen, en
zijne vijanden zullen het stof likken.
10 De Koningen van Tharsis en de ei-
landen zullen geschenken aanbrengen;
de Koningen van Scheba en Seba zullen
vereeringen toevoeren.
11 Ja alle Koningen zullen zich voor
hem nederbuigen, alle Heidenen zullen
hem dienen.
12 Want hij zal den nooddruftige red-
den, die daar roept, mitsgaders den el-
lendige, en die geen' helper heeft.
13 Hij zal den arme en nooddruftige
verschoonen, en de zielen der nooddruf-
tigen verlossen.
14 Hij zal hunne zielen van list en ge-
weld bevrijden, en hun bloed zal dier-
baar zijn in zijne oogen.
15 En hij zal leven; en men zal hem
geven van het goud van Scheba, en
men zal geduriglijk voor hem bidden;
den ganschen dag zal men hem zege-
nen.
16 Is er eene hand vol koren in het land
op de hoogte der bergen, de vrucht daar-
van zal ruischen als de Libanon; en die
van de stad zullen bloeijen als het kruid
der aarde.
17 Zijn naam zal zijn tot in eeuwigheid;
zoo lang er de zon is, zal zijn naam van
kind tot kind voortgeplant worden; en
zij zullen in hem gezegend worden: alle
Heidenen zullen hem welgelukzalig roe-
men.
18 Geloofd zij de HEERE God, de God
Israëls, die alleen wonderen doet.
19 En geloofd zij de naam zijner heer-
lijkheid tot in eeuwigheid; en de gan-
sche aarde worde met zijne heerlijkheid
vervuld. Amen, ja Amen.
20 De gebeden van David, den zoon
van Isaï, hebben een einde.

DE 73 PSALM.

EEN Psalm van Asaf.
Immers is God voor Israël goed,
dengenen, die rein van harte zijn.
2 Maar mij aangaande, mijne voeten
waren bijna uitgeweken; mijne treden
waren bijkans uitgeschoten.
3 Want ik was nijdig op de dwazen,
ziende der goddeloozen vrede.
4 Want daar zijn geene banden tot
hunnen dood toe, en hunne kracht is
frisch.
5 Zij zijn niet in de moeite *als andere*
menschen, en worden met *andere* men-
schen niet geplaagd.
6 Daarom omringt hen de hoovaardij
als eene keten, het geweld bedekt hen
als een gewaad.
7 Hunne oogen puilen uit van vet; zij
gaan de inbeeldingen des harten te boven.
8 Zij mergelen *de lieden* uit, en spre-
ken booselijk van verdrukking; zij spre-
ken uit de hoogte.
9 Zij zetten hunnen mond tegen den
hemel, en hunne tong wandelt op de
aarde.
10 Daarom keert zich zijn volk hiertoe,
als hun wateren eens vollen *bekers* wor-
den uitgedrukt.
11 Dat zij zeggen: Hoe zou het God
weten, en zou er wetenschap zijn bij den
Allerhoogste?
12 Ziet dezen zijn goddeloos; nogtans
hebben zij rust in de wereld, zij verme-
nigvuldigen het vermogen.
13 Immers heb ik te vergeefs mijn hart
gezuiverd, en mijne handen in onschuld
gewasschen.
14 Dewijl ik den ganschen dag geplaagd
ben, en mijne straffing is er alle morgen.
15 Indien ik zou zeggen: Ik zal ook al-
zoo spreken; ziet, zoo zou ik trouweloos
zijn aan het geslacht uwer kinderen.
16 Nogtans heb ik gedacht om dit te
mogen verstaan; *maar* het was moeite
in mijne oogen;
17 Tot dat ik in Gods heiligdommen
inging, *en* op hun einde merkte.
18 Immers zet gij hen op gladde plaat-
sen; gij doet ze vallen in verwoestingen.
19 Hoe worden zij als in een oogenblik
tot verwoesting, nemen een einde, wor-
den te niet van verschrikkingen!
20 Als een droom na het ontwaken; als
gij opwaakt, ô Heer, *dan* zult gij hun
beeld verachten.
21 Als mijn hart opgezwollen was, en
ik in mijne nieren geprikkeld werd;
22 Toen was ik onvernuftig, en wist
niets; ik was een groot beest bij u.
23 Ik zal dan geduriglijk bij u zijn;
gij hebt mijne regterhand gevat.
24 Gij zult mij leiden door uwen raad;
en daarna zult gij mij *in* heerlijkheid
opnemen.
25 Wien heb ik *nevens u* in den hemel?
nevens u lust mij ook niets op de aarde.
26 Bezwijkt mijn vleesch en mijn hart,

zoo is God de rotssteen van mijn hart,
en mijn deel in eeuwigheid.
27 Want ziet, die verre van u zijn,
zullen vergaan; gij roeit uit allen, die
van u afhoereren;
28 Maar mij aangaande, het is mij goed
nabij God te wezen; ik zet mijn betrou-
wen op den Heere HEERE, om al uwe
werken te vertellen.

DE 74 PSALM.

EENE onderwijzing, voor Asaf.
O God, waarom verstoot gij in eeu-
wigheid? *waarom* zou uw toorn rooken
tegen de schapen uwer weide?
2 Gedenk aan uwe vergadering, *die* gij
van ouds verworven hebt; de roede uwer
erfenis, *die* gij verlost hebt; den berg
Zion, waarop gij gewoond hebt.
3 Hef uwe voeten op tot de eeuwige
verwoestingen; de vijand heeft alles in
het heiligdom verdorven.
4 Uwe wederpartijders hebben in het
midden van uwe vergaderplaatsen ge-
bruld; zij hebben hunne teekenen tot
teekenen gesteld.
5 Een ieder werd er bekend als een,
die de bijlen omhoog aanbrengt in de
digtigheid van een geboomte.
6 Alzoo hebben zij nu derzelver gra-
veerselen zamen met houweelen en
beukhamers in stukken geslagen.
7 Zij hebben uwe heiligdommen in het
vuur gezet; ter aarde toe hebben zij de
woning uwes naams ontheiligd.
8 Zij hebben in hun hart gezegd: Laat
ze ons zamen uitplunderen; zij hebben
alle Gods vergaderplaatsen in het land
verbrand.
9 Wij zien onze teekenen niet; daar is
geen Profeet meer, noch iemand bij ons,
die weet, hoe lang.
10 Hoe lang, ô God, zal de wederpar-
tijder smaden? zal de vijand uwen naam
in eeuwigheid lasteren?
11 Waarom trekt gij uwe hand, ja uwe
regterhand af? *trek haar* uit het midden
van uwen boezem, maak een inde.
12 Evenwel is God mijn Koning van
ouds af, die verlossingen werkt in het
midden der aarde.
13 Gij hebt door uwe sterkte de zee ge-
spleten; gij hebt de koppen der draken
in de wateren verbroken.
14 Gij hebt de koppen des Leviathans
verpletterd; gij hebt hem tot spijze ge-
geven aan het volk in dorre plaatsen.
15 Gij hebt eene fontein en beek ge-
kliefd; gij hebt sterke rivieren uitge-
droogd.
16 De dag is uwe, ook is de nacht uwe;
gij hebt het licht en de zon bereid.
17 Gij hebt al de palen der aarde ge-
steld; zomer en winter hebt gij gefor-
meerd.
18 Gedenk hieraan; de vijand heeft den
HEER gesmaad, en een dwaas volk heeft
uwen naam gelasterd.
19 Geef aan het wild gedierte de ziel
uwer tortelduif niet over; vergeet den
hoop uwer ellendigen niet in eeuwig-
heid.
20 Aanschouw het verbond; want de
duistere plaatsen des lands zijn vol wo-
ningen van geweld.
21 Laat den verdrukte niet beschaamd
wederkeeren; laat den ellendige en
nooddruftige uwen naam prijzen.
22 Sta op, ô God, twist uwe twistzaak;
gedenk aan de smaadheid, *die* u van
den dwaze *wedervaart* den ganschen
dag.
23 Vergeet niet het geroep uwer weder-
partijders; het getier dergenen, die te-
gen u opstaan, klimt geduriglijk op.

DE 75 PSALM.

VOOR den opperzangmeester, Alta-
scheth; een Psalm, een Lied, voor
Asaf.
2 Wij loven u, ô God, wij loven, dat
uw naam nabij is; men vertelt uwe won-
deren.
3 Als ik het bestemde *ambt* zal ont-
vangen hebben, zoo zal ik gansch regt
rigten.
4 Het land en al zijne inwoners waren
versmolten; *maar* ik heb zijne pilaren
vast gemaakt. Sela.
5 Ik heb gezegd tot de onzinnigen:
Weest niet onzinnig; en tot de godde-
loozen: Verhoogt den hoorn niet:
6 Verhoogt uwen hoorn niet omhoog;
spreekt *niet* met stijven hals.
7 Want het verhoogen *komt* niet uit het
oosten, noch uit het westen, noch uit de
woestijn;
8 Maar God is Rigter; hij vernedert
dezen, en verhoogt genen.
9 Want in des HEEREN hand is een
beker, en de wijn is beroerd, vol van
mengeling, en hij schenkt daaruit; doch
alle goddeloozen der aarde zullen zijnen
droesem uitzuigende drinken.
10 En ik zal het in eeuwigheid verkon-
digen; ik zal den God Jakobs psalm-
zingen.
11 En ik zal alle hoornen der goddeloo-
zen afhouwen; de hoornen des regtvaar-
digen zullen verhoogd worden.

DE 76 PSALM.

EEN Psalm, een Lied van Asaf, voor
den opperzangmeester, op Negi-
nôth.

2 God is bekend in Juda, zijn naam is
groot in Israël.
3 En in Salem is zijne hut, en zijne
woning op Zion.
4 Aldaar heeft hij verbroken de vurige
pijlen van den boog, het schild, en het
zwaard, en den krijg. Sela.
5 Gij zijt doorluchtiger *en* heerlijker
dan de roofbergen.
6 De stouthartigen zijn beroofd gewor-
den; zij hebben hunnen slaap geslui-
merd; en geene van de dappere mannen
hebben hunne handen gevonden.
7 Van uw schelden, ô God van Jakob,
is zamen wagen en paard in slaap gezon-
ken.
8 Gij, vreesselijk zijt gij; en wie zal
voor uw aangezigt bestaan, van den tijd
uwes toorns af?
9 Gij deedt een oordeel hooren uit den
hemel; de aarde vreesde, en werd stil,
10 Als God opstond ten oordeel, om
alle zachtmoedigen der aarde te ver-
lossen. Sela.
11 Want de grimmigheid des menschen
zal u loffelijk maken; het overblijfsel
der grimmigheden zult gij opbinden.
12 Doet geloften en betaalt ze den
HEERE uwen God, allen gij, die rondom
hem zijt; laat hen dien, die te vreezen
is, geschenken brengen.
13 Die den geest der vorsten als drui-
ven afsnijdt, die voor de Koningen der
aarde vreesselijk is.

DE 77 PSALM.

EEN Psalm van Asaf, voor den op-
perzangmeester, over Jedûthun.
2 Mijne stem is tot God, en ik roep;
mijne stem is tot God, en hij zal het oor
tot mij neigen.
3 Ten dage mijner benaauwdheid zocht
ik den Heer; mijne hand was des nachts
uitgestrekt, en liet niet af; mijne ziel
weigerde getroost te worden.
4 Dacht ik aan God, zoo maakte ik
misbaar; peinsde ik, zoo werd mijne ziel
overstelpt. Sela.
5 Gij hieldt mijne oogen wakende; ik
was verslagen, en sprak niet.
6 Ik overdacht de dagen van ouds, de
jaren der eeuwen.
7 Ik dacht aan mijn snarenspel; in den
nacht overleide ik in mijn hart, en mijn
geest onderzocht:
8 Zal dan de Heer in eeuwigheden ver-
stooten, en voortaan niet meer goedgun-
stig zijn?
9 Houdt zijne goedertierenheid in eeu-
wigheid op? heeft de toezegging een
einde, van geslachte tot geslacht?
10 Heeft God vergeten genadig te zijn?
heeft hij zijne barmhartigheden door
toorn toegesloten? Sela.
11 Daarna zeide ik: Dit krenkt mij;
maar de regterhand des Allerhoogsten
verandert.
12 Ik zal aan de daden des HEEREN
gedenken, ja ik zal gedenken aan uwe
wonderen van ouds her;
13 En ik zal al uwe werken betrach-
ten, en van uwe daden spreken.
14 O God, uw weg is in het heiligdom;
wie is een groot God, gelijk God?
15 Gij zijt die God, die wonder doet;
gij hebt uwe sterkte bekend gemaakt
onder de volken.
16 Gij hebt uw volk door *uwen* arm
verlost; de kinderen van Jakob en Jo-
zef. Sela.
17 De wateren zagen u, ô God, de wa-
teren zagen u, zij beefden; ook waren
de afgronden beroerd.
18 De dikke wolken goten water uit;
de bovenste wolken gaven geluid; ook
gingen uwe pijlen daarhenen.
19 Het geluid uwes donders was in het
rond; de bliksemen verlichtten de we-
reld; de aarde werd beroerd en daverde.
20 Uw weg was in de zee, en uw pad
in groote wateren, en uwe voetstappen
werden niet bekend.
21 Gij leiddet uw volk, als eene kudde,
door de hand van Mozes en Aäron.

DE 78 PSALM.

EENE onderwijzing van Asaf.
O mijn volk, neem mijne leer ter
ooren; neigt uw oor tot de redenen mijns
monds.
2 Ik zal mijnen mond opendoen met
spreuken; ik zal verborgenheden over-
vloedig uitstorten, van ouds her;
3 Die wij gehoord hebben en weten,
en onze vaders ons verteld hebben.
4 Wij zullen het niet verbergen voor
hunne kinderen, voor het navolgende
geslacht, vertellende de loffelijkheden
des HEEREN, en zijne sterkheid, en zijne
wonderen, die hij gedaan heeft.
5 Want hij heeft eene getuigenis opge-
rigt in Jakob, en eene wet gesteld in
Israël; die hij onzen vaderen geboden
heeft, dat zij dezelve aan hunne kinde-
ren zouden bekend maken.
6 Opdat het navolgende geslacht *die*
weten zoude, de kinderen, *die* geboren
zouden worden; *en* zouden opstaan, en
vertellen dezelve aan hunne kinderen;
7 En dat zij hunne hoop op God zou-
den stellen, en Gods daden niet verge-
ten, maar zijne geboden bewaren;
8 En dat zij niet zouden worden gelijk
hunne vaders, een wederhoorig en we-

derspannig geslacht; een geslacht, *dat*
zijn hart niet rigtte, en welks geest niet
getrouw was met God.
9 De kinderen van Efraïm, gewapende
boogschutters, keerden om ten dage des
strijds.
10 Zij hielden Gods verbond niet, en
weigerden te wandelen in zijne wet.
11 En zij vergaten zijne daden, en zijne
wonderen, die hij hun had doen zien.
12 Voor hunne vaderen had hij wonder
gedaan, in Egypteland, *in* het veld van
Zoan.
13 Hij kliefde de zee, en deed er hen
doorgaan; en de wateren deed hij staan
als eenen hoop.
14 En hij leidde hen des daags met eene
wolk, en den ganschen nacht met een
licht des vuurs.
15 Hij kliefde de rotssteenen in de woestijn,
en drenkte hen overvloedig, als *uit*
afgronden.
16 Want hij bragt stroomen voort uit
de steenrots, en deed de wateren afdalen
als rivieren.
17 Nog voeren zij wijders voort tegen
hem te zondigen, verbitterende den Allerhoogste
in de dorre wildernis.
18 En zij verzochten God in hun hart,
begeerende spijze naar hunnen lust.
19 En zij spraken tegen God, zij zeiden:
Zou God eene tafel kunnen toerigten in
de woestijn?
20 Ziet, hij heeft den rotssteen geslagen,
dat er wateren uitvloeiden, en beken
overvloedig uitbraken; zou hij ook
brood kunnen geven? zou hij zijn volk
vleesch toebereiden?
21 Daarom hoorde de HEER, en werd
verbolgen; en een vuur werd ontstoken
tegen Jakob, en toorn ging ook op tegen
Israël;
22 Omdat zij in God niet geloofden, en
op zijn heil niet vertrouwden.
23 Daar hij den wolken van boven gebood,
en de deuren des hemels opende;
24 En regende op hen het man om te
eten, en gaf hun hemelsch koren.
25 Een iegelijk at het brood der magtigen;
hij zond hun teerkost tot verzadiging.
26 Hij dreef den oostenwind voort in
den hemel, en voerde den zuidenwind
aan door zijne sterkte;
27 En regende op hen vleesch als stof,
en gevleugeld gevogelte als zand der
zeeën;
28 En deed het vallen in het midden
zijns legers, rondom zijne woningen.
29 Toen aten zij, en werden zeer zat;
zoodat hij hun hunnen lust toebragt.
30 Zij waren nog niet vervreemd van
hunnen lust, hunne spijze was nog in
hunnen mond,
31 Als Gods toorn tegen hen opging,
dat hij van hunne vetsten doodde, en de
uitgelezenen van Israël nedervelde.
32 Boven dit alles zondigden zij nog,
en geloofden niet, door zijne wonderen.
33 Dies deed hij hunne dagen vergaan
in ijdelheid, en hunne jaren in verschrikking.
34 Als hij hen doodde, zoo vraagden
zij naar hem, en keerden weder, en
zochten God vroeg;
35 En gedachten, dat God hun rotssteen
was, en God, de Allerhoogste, hun verlosser.
36 En zij vleiden hem met hunnen
mond, en logen hem met hunne tong.
37 Want hun hart was niet regt met
hem, en zij waren niet getrouw in zijn
verbond.
38 Doch hij, barmhartig zijnde, verzoende
de ongeregtigheid, en verdierf
ze niet; maar wendde dikwijls zijnen
toorn af, en wekte zijne gansche grimmigheid
niet op.
39 En hij dacht, dat zij vleesch waren,
een wind, die henen gaat en niet wederkeert.
40 Hoe dikwijls verbitterden zij hem
in de woestijn, deden hem smart aan in
de wildernis!
41 Want zij kwamen al weder, en verzochten
God, en stelden den Heilige Israëls
een perk.
42 Zij dachten niet aan zijne hand, aan
den dag, toen hij hen van den wederpartijder
verloste;
43 Hoe hij zijne teekenen stelde in
Egypte, en zijne wonderheden in het
veld van Zoan;
44 En hunne vloeden in bloed veranderde,
en hunne stroomen opdat zij niet
zouden drinken.
45 Hij zond eene vermenging van ongedierte
onder hen, dat hen verteerde,
en vorschen, die hen verdorven.
46 En hij gaf hun gewas aan den kruidworm,
en hunnen arbeid aan den sprinkhaan.
47 Hij doodde hunnen wijnstok door
den hagel, en hunne wilde vijgeboomen
door vurigen hagelsteen.
48 Ook gaf hij hun vee aan den hagel
over, en hunne beesten aan vurige
kolen.
49 Hij zond onder hen de hittigheid
zijns toorns, verbolgendheid, en verstoordheid,
en benaauwdheid, *met* uitzending
der boden van veel kwaads.

50 Hij woog een pad voor zijnen toorn; hij onttrok hunne ziel niet van den dood; en hun gedierte gaf hij aan de pestilentie over.

51 En hij sloeg al het eerstgeborene in Egypte, het beginsel der krachten in de tenten van Cham.

52 En hij voerde zijn volk als schapen, en leidde ze, als eene kudde, in de woestijn.

53 Ja hij leidde hen zeker, zoo dat zij niet vreesden, want de zee had hunne vijanden overdekt.

54 En hij bragt ze tot de landpale zijner heiligheid, tot dezen berg, *dien* zijne regterhand verkregen heeft.

55 En hij verdreef voor hun aangezigt de Heidenen, en deed hen vallen in het snoer *hunner* erfenis, en deed de stammen Israëls in hunne tenten wonen.

56 Maar zij verzochten en verbitterden God, den Allerhoogste, en onderhielden zijne getuigenissen niet.

57 En zij weken terug, en handelden trouweloos, gelijk hunne vaders; zij zijn omgekeerd, als een bedriegelijke boog.

58 En zij verwekten hem tot toorn door hunne hoogten, en verwekten hem tot ijver door hunne gesnedene beelden.

59 God hoorde het en werd verbolgen, en versmaadde Israël zeer.

60 Dies verliet hij den tabernakel te Silo, de tent, *die* hij tot eene woning gesteld had onder de menschen.

61 En hij gaf zijne sterkte in de gevangenis, en zijne heerlijkheid in de hand des wederpartijders.

62 En hij leverde zijn volk over ten zwaarde, en werd verbolgen tegen zijne erfenis.

63 Het vuur verteerde hunne jongelingen, en hunne jonge dochters werden niet geprezen.

64 Hunne priesters vielen door het zwaard, en hunne weduwen weenden niet.

65 Toen ontwaakte de heer, als een slapende, als een held, die juicht van den wijn.

66 En hij sloeg zijne wederpartijders aan het achterste, hij deed hun eeuwige smaadheid aan.

67 Doch hij verwierp de tent van Jozef, en den stam van Efraïm verkoos hij niet.

68 Maar hij verkoos den stam van Juda, den berg Zion, dien hij liefhad.

69 En hij bouwde zijn heiligdom als hoogten, als de aarde, die hij gegrond heeft in eeuwigheid.

70 En hij verkoos zijnen knecht David, en nam hem van de schaapskooijen;

71 Van achter de zogende *schapen* deed hij hem komen, om te weiden Jakob, zijn volk, en Israël, zijne erfenis.

72 Ook heeft hij ze geweid naar de opregtheid zijns harten, en heeft ze geleid met een zeer verstandig beleid zijner handen.

DE 79 PSALM.

EEN Psalm van Asaf.
O God, Heidenen zijn gekomen in uwe erfenis; zij hebben den tempel uwer heiligheid verontreinigd, zij hebben Jerûzalem tot steenhoopen gesteld.

2 Zij hebben de doode ligchamen uwer knechten aan het gevogelte des hemels tot spijs gegeven; het vleesch uwer gunstgenooten aan het gedierte des lands.

3 Zij hebben hun bloed rondom Jerûzalem als water vergoten; en daar was niemand, die hen begroef.

4 Wij zijn onzen naburen eene smaadheid geworden; een spot en schimp voor hen, die rondom ons zijn.

5 Hoe lang, HEER? zult gij eeuwiglijk toornen? zal uw ijver als vuur branden?

6 Stort uwe grimmigheid uit over de Heidenen, die u niet kennen, en over de Koningrijken, die uwen naam niet aanroepen.

7 Want men heeft Jakob opgegeten, en zij hebben zijne liefelijke woning verwoest.

8 Gedenk ons de vorige misdaden niet; haast u, laat uwe barmhartigheden ons vóórkomen; want wij zijn zeer dun geworden.

9 Help ons, ô God onzes heils, ter oorzake van de eer uwes naams; en red ons, en doe verzoening over onze zonden, om uwes naams wil.

10 Waarom zouden de Heidenen zeggen: Waar is hun God? Laat de wraak des vergoten bloeds uwer knechten onder de Heidenen vóor onze oogen bekend worden.

11 Laat het gekerm der gevangenen voor uw aanschijn komen; behoud overig de kinderen des doods, naar de grootheid uwes arms.

12 En geef aan onze naburen zevenvoudig weder in hunnen schoot hunnen smaad, waarmede zij u, ô Heer, gesmaad hebben.

13 Zoo zullen wij, uw volk en de schapen uwer weide, u loven in eeuwigheid, van geslachte tot geslacht; wij zullen uwen roem vertellen.

DE 80 PSALM.

VOOR den opperzangmeester, op
Schóschannim, eene getuigenis, een
Psalm van Asaf.
2 O Herder Israëls, neem ter ooren, die
Jozef als schapen leiddet; die tusschen
de cherubim zit, verschijn blinkende.
3 Wek uwe magt op voor het aangezigt
van Efraïm, en Benjamin, en Manasse,
en kom tot onze verlossing.
4 O God, breng ons weder, en laat uw
aanschijn lichten, zoo zullen wij verlost
worden.
5 O HEER, God der heirscharen, hoe
lang zult gij rooken tegen het gebed
uwes volks?
6 Gij spijst ze met tranenbrood, en
drenkt hen met tranen uit een drie-
ling.
7 Gij hebt ons onzen naburen tot eenen
twist gesteld, en onze vijanden spotten
onder zich.
8 O God der heirscharen, breng ons
weder, en laat uw aangezigt lichten, zoo
zullen wij verlost worden.
9 Gij hebt eenen wijnstok uit Egypte
overgebragt, hebt de Heidenen verdre-
ven, en hebt denzelven geplant;
10 Gij hebt *de plaats* voor hem bereid,
en zijne wortelen doen inwortelen, zoo-
dat hij het land vervuld heeft.
11 De bergen zijn met zijne schaduw
bedekt geweest, en zijne ranken waren
als cederboomen Gods.
12 Hij schoot zijne ranken uit tot aan
de zee, en zijne scheuten tot aan de
rivier.
13 Waarom hebt gij zijne muren door-
gebroken, zoodat allen, die den weg
voorbijgaan, hem plukken?
14 Het zwijn uit het woud heeft hem
uitgewroet, en het wild des velds heeft
hem afgeweid.
15 O God der heirscharen, keer toch
weder; aanschouw uit den hemel, en zie,
en bezoek dezen wijnstok;
16 En den stam, dien uwe regterhand
geplant heeft, en dat om den zoon, *dien*
gij u gesterkt hebt.
17 Hij is met vuur verbrand, hij is
afgehouwen: zij komen om van het
schelden uwes aangezigts.
18 Uwe hand zij over den man uwer
regterhand, over des menschen zoon,
dien gij u gesterkt hebt.
19 Zoo zullen wij van u niet terugkee-
ren; behoud ons in het leven, zoo zullen
wij uwen naam aanroepen.
20 O HEER, God der heirscharen, breng
ons weder; laat uw aanschijn lichten,
zoo zullen wij verlost worden.

DE 81 PSALM.

VOOR den opperzangmeester, op de
Gittith, *een Psalm van* Asaf.
2 Zingt vrolijk Gode, onze sterkte;
juicht den God van Jakob.
3 Heft eenen Psalm op, en geeft de
trommel; de liefelijke harp met de luit.
4 Blaast de bazuin in de nieuwe maan,
ter bestemder tijd, op onzen feestdag.
5 Want dit is eene inzetting in Israël,
een regt van den God van Jakob.
6 Hij heeft het gezet tot eene getuigenis
in Jozef, als hij uitgetogen was tegen
Egypteland; *alwaar* ik gehoord heb eene
spraak, die ik niet verstond.
7 Ik heb zijnen schouder van den last
onttrokken; zijne handen zijn van de
potten ontslagen.
8 In de benaauwdheid riept gij, en ik
hielp u uit; ik antwoordde u uit de
schuilplaats des donders; ik beproefde
u aan de wateren van Meríba. Sela.
9 Mijn volk, *zeide ik* hoor toe, en ik zal
onder u betuigen; Israël, of gij naar mij
hoordet!
10 Daar zal onder u geen uitlandsch
God wezen, en gij zult u voor geenen
vreemden God nederbuigen.
11 Ik ben de HEER, uw God, die u heb
opgevoerd uit het land van Egypte; doe
uwen mond wijd open, en ik zal hem
vervullen.
12 Maar mijn volk heeft mijne stem
niet gehoord; en Israël heeft mijner niet
gewild.
13 Dies heb ik het overgegeven in het
goeddunken huns harten, dat zij wan-
delden in hunne raadslagen.
14 Och, dat mijn volk naar mij gehoord
had, dat Israël in mijne wegen gewan-
deld had!
15 In kort zou ik hunne vijanden ge-
dempt hebben, en mijne hand gewend
hebben tegen hunne wederpartijders.
16 Die den HEER haten, zouden zich
hem geveinsdelijk onderworpen hebben,
maar hun tijd zou eeuwig geweest zijn.
17 En hij zou het gespijzigd hebben
met het vette der tarwe: ja ik zou u
verzadigd hebben met honig uit de rots-
steenen.

DE 82 PSALM.

EEN Psalm van Asaf.
God staat in de vergadering Gods;
hij oordeelt in het midden der Goden:
2 Hoe lang zult gijlieden onregt oordee-
len, en het aangezigt der goddeloozen
aannemen? Sela.
3 Doet regt aan den arme en aan den
wees; regtvaardigt den verdrukte en den
arme.

4 Verlost den arme en den behoeftige;
rukt *hem* uit der goddeloozen hand.
5 Zij weten niet, en verstaan niet, zij
wandelen steeds in duisternis; *dies* wan-
kelen alle fondamenten der aarde.
6 Ik heb wel gezegd: Gij zijt Goden;
en gij zijt alle kinderen des Allerhoog-
sten;
7 Nogtans zult gij sterven als een
mensch; en als een van de vorsten zult
gij vallen.
8 Sta op, ô God, oordeel het aardrijk,
want gij bezit alle natiën.

DE 83 PSALM.

EEN Lied, een Psalm van Asaf.
2 O God, zwijg niet, houd u niet als
doof, en zijt niet stil, ô God.
3 Want zie, uwe vijanden maken getier,
en uwe haters steken het hoofd op.
4 Zij maken listiglijk eenen heimelijken
aanslag tegen uw volk, en beraadslagen
zich tegen uwe verborgenen.
5 Zij hebben gezegd: Komt, en laat ons
hen uitroeijen, dat zij geen volk meer
zijn; dat aan den naam van Israël niet
meer gedacht worde.
6 Want zij hebben in het hart zamen
geraadslaagd; tegen u hebben zij een
verbond gemaakt:
7 De tenten van Edom en der Ismaëli-
ten, Moab en de Hagarenen;
8 Gebal, en Ammon, en Amalek, Pa-
lestina met de inwoners van Tyrus.
9 Ook heeft zich Assur bij hen gevoegd;
zij zijn den kinderen van Lot tot eenen
arm geweest. Sela.
10 Doe hun als aan Midian, als aan
Sisera, als aan Jabin aan de beek Kison;
11 *Die* verdelgd zijn te Endor; zij zijn
geworden tot drek der aarde.
12 Maak hen *en* hunne prinsen als
Oreb en als Zeëb, en al hunne vorsten
als Zebah en als Zalmûna;
13 Die zeiden: Laat ons de schoone
woningen Gods voor ons in erfelijke be-
zitting nemen.
14 Mijn God, maak hen als een wervel,
als stoppelen voor den wind.
15 Gelijk het vuur een woud verbrandt,
en gelijk de vlam de bergen aansteekt;
16 Vervolg hen alzoo met uw onwe-
der, en verschrikt ze met uwen draai-
wind.
17 Maak hun aangezigt vol schande,
opdat zij, ô HEER, uwen naam zoeken.
18 Laat hen beschaamd en verschikt
wezen tot in eeuwigheid, en laat ze
schaamrood worden, en omkomen.
19 Opdat zij weten, dat gij alleen met
uwen naam zijt de HEER, de Allerhoog-
ste over de gansche aarde.

DE 84 PSALM.

VOOR den opperzangmeester, op de
Gittith, een Psalm voor de kin-
deren van Korah.
2 Hoe liefelijk zijn uwe woningen, ô
HEER der heirscharen!
3 Mijne ziel is begeerig, en bezwijkt
ook van verlangen, naar de voorhoven
des HEEREN; mijn hart en mijn vleesch
roepen uit tot den levenden God.
4 Zelfs vindt de musch een huis, en de
zwaluw een nest voor zich, waar zij
hare jongen legt, bij uwe altaren, HEER
der heirscharen, mijn Koning, en mijn
God.
5 Welgelukzalig zijn zij, die in uw huis
wonen; zij prijzen u gestadiglijk. Sela.
6 Welgelukzalig is de mensch, wiens
sterkte in u is, in wier hart de gebaande
wegen zijn.
7 Als zij door het dal der moerbeziën-
boomen doorgaan, stellen zij hem tot
eene fontein; ook zal de regen hen
gansch rijkelijk overdekken.
8 Zij gaan van kracht tot kracht, een
iegelijk *van hen* zal verschijnen voor
God op Zion.
9 HEER, God der heirscharen, hoor
mijn gebed; neem het ter ooren, ô God
van Jakob. Sela.
10 O God, ons schild, zie en aanschouw
het aangezigt uwes Gezalfden.
11 Want één dag in uwe voorhoven is
beter dan duizend *elders;* ik koos liever
aan den dorpel in het huis mijns Gods
te wezen, dan lang te wonen in de ten-
ten der goddeloosheid.
12 Want God, de HEER, is eene zon en
een schild; de HEER zal genade en eere
geven; hij zal het goede niet onthouden
dengenen, die in opregtheid wandelen.
13 HEER der heircharen, welgelukzalig
is de mensch, die op u vertrouwt.

DE 85 PSALM.

EEN Psalm, voor den opperzang-
meester, onder de kinderen van
Korah.
2 Gij zijt aan uw land gunstig geweest,
HEER; de gevangenis van Jakob hebt
gij gewend.
3 De misdaad uwes volks hebt gij weg-
genomen; gij hebt al hunne zonden be-
dekt. Sela.
4 Gij hebt weggenomen al uwe verbol-
genheid; gij hebt u gewend van de hit-
tigheid uwes toorns.
5 Breng ons weder, ô God onzes heils,
en doe te niet uwe toornigheid over ons.
6 Zult gij eeuwiglijk tegen ons toornen?
zult gij uwen toorn uitstrekken van ge-
slachte tot geslacht?

7 Zult gij ons niet weder levend maken, opdat uw volk zich in u verblijde?
8 Toon ons uwe goedertierenheid, ô HEER, en geef ons uw heil.
9 Ik zal hooren wat God, de HEER, spreken zal; want hij zal tot zijn volk en tot zijne gunstgenooten van vrede spreken; maar dat zij niet weder tot dwaasheid keeren.
10 Zekerlijk, zijn heil is nabij dengenen, die hem vreezen, opdat in ons land eere wone.
11 De goedertierenheid en waarheid zullen elkander ontmoeten, de geregtigheid en vrede zullen *elkander* kussen.
12 De waarheid zal uit de aarde spruiten, en geregtigheid zal van den hemel nederzien.
13 Ook zal de HEER het goede geven; en ons land zal zijne vrucht geven.
14 De geregtigheid zal voor zijn aangezigt henen gaan, en hij zal haar zetten op den weg zijner voetstappen.

DE 86 PSALM.

EEN Gebed van David. HEER, neig uw oor, verhoor mij; want ik ben ellendig en nooddruftig.
2 Bewaar mijne ziel, want ik ben *uw* gunstgenoot, ô gij, mijn God, verlos uwen knecht, die op u betrouwt.
3 Zijt mij genadig, HEER; want ik roep tot u den ganschen dag.
4 Verheug de ziel uwes knechts; want tot u, HEER, verhef ik mijne ziel.
5 Want gij, HEER, zijt goed en gaarn vergevende, en van groote goedertierenheid voor allen, die u aanroepen.
6 HEER, neem mijn gebed ter ooren, en merk op de stem mijner smeekingen.
7 In den dag mijner benaauwdheid roep ik u aan, want gij verhoort mij.
8 Onder de Goden is niemand aan u gelijk, HEER; en daar zijn geene gelijk uwe werken.
9 Al de Heidenen, HEER, die gij gemaakt hebt, zullen komen, en zullen zich voor uw aanschijn nederbuigen, en uwen naam eeren.
10 Want gij zijt groot, en doet wonderwerken; gij alleen zijt God.
11 Leer mij, HEER, uwen weg, ik zal in uwe waarheid wandelen; vereenig mijn hart tot de vreeze uwes naams.
12 HEER, mijn God, ik zal u met mijn gansche hart loven, en ik zal uwen naam eeren in eeuwigheid:
13 Want uwe goedertierenheid is groot over mij; en gij hebt mijne ziel uit het onderste des grafs uitgerukt.
14 O God, de hoovaardigen staan tegen mij op, en de vergaderingen der tirannen zoeken mijne ziel; en zij stellen u niet voor hunne oogen.
15 Maar gij, HEER, zijt een barmhartig en genadig God, langmoedig, en groot van goedertierenheid, en waarheid.
16 Wend u tot mij, en zijt mij genadig, geef aan uwen knecht uwe sterkte, en verlos den zoon uwer dienstmaagd.
17 Doe aan mij een teeken ten goede, opdat het mijne haters zien, en beschaamd worden, als gij, HEER, mij geholpen, en mij getroost zult hebben.

DE 87 PSALM.

EEN Psalm, een Lied voor de kinderen van Korah.
Zijn grondslag is op de bergen der heiligheid.
2 De HEER bemint de poorten van Zion boven alle woningen van Jakob.
3 Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, ô stad Gods. Sela.
4 Ik zal Rahab en Babel vermelden, onder degenen, die mij kennen; ziet, de Filistijn, en de Tyriër, met den Moor, deze is aldaar geboren.
5 En van Zion zal gezegd worden: Die en die is daarin geboren; en de Allerhoogste zelf zal hen bevestigen.
6 De HEER zal hen rekenen in het opschrijven der volken *zeggende*: Deze is aldaar geboren. Sela.
7 En de zangers, gelijk de speellieden, *mitsgaders* al mijne fonteinen, zullen binnen u zijn

DE 88 PSALM.

EEN Lied, een Psalm voor de kinderen van Korah, voor den opperzangmeester, op Mâchalath Leannôth. Eene onderwijzing van Heman, den Ezrahiet.
2 O HEER, God mijns heils, bij dag, bij nacht roep ik voor u.
3 Laat mijn gebed voor uw aanschijn komen; neig uw oor tot mijn geschrei;
4 Want mijne ziel is der tegenheden zat, en mijn leven raakt tot aan het graf.
5 Ik ben gerekend met degenen, die in den kuil nederdalen; ik ben geworden als een man, die krachteloos is,
6 Afgezonderd onder de dooden, gelijk de verslagenen, die in het graf liggen, aan wie gij niet meer gedenkt, en zij zijn afgesneden van uwe hand.
7 Gij hebt mij in den ondersten kuil gelegd, in duisternissen, in diepten.
8 Uwe grimmigheid ligt op mij; gij hebt *mij* nedergedrukt met al uwe baren. Sela.
9 Mijne bekenden hebt gij verre van mij gedaan, gij hebt mij hun tot eenen

grooten gruwel gesteld; ik ben besloten, en kan niet uitkomen.
10 Mijn oog treurt van wege verdrukking: HEER, ik roep tot u den ganschen dag; ik strek mijne handen uit tot u.
11 Zult gij wonder doen aan de dooden? Of zullen de overledenen opstaan, zullen zij u loven? Sela.
12 Zal uwe goedertierenheid in het graf verteld worden, uwe getrouwheid in het verderf?
13 Zullen uwe wonderen bekend worden in de duisternis, en uwe geregtigheid in het land der vergetelheid?
14 Maar ik, HEER, roep tot u, en mijn gebed komt u voor in den morgenstond.
15 HEER, waarom verstoot gij mijne ziel, *en* verbergt uw aanschijn voor mij?
16 Van der jeugd af ben ik bedrukt en doodbrakende; ik draag uwe vervaarnissen, ik ben twijfelmoedig.
17 Uwe hittige toornigheden gaan over mij; uwe verschrikkingen doen mij vergaan.
18 Den ganschen dag omringen zij mij, als water; te zamen omgeven zij mij.
19 Gij hebt vriend en medgezel verre van mij gedaan; mijne bekenden zijn *in* duisternis.

DE 89 PSALM.

EENE onderwijzing van Ethan, den Ezrahiet.
2 Ik zal de goedertierenheden des HEEREN eeuwig zingen; ik zal uwe waarheid met mijnen mond bekend maken, van geslachte tot geslacht.
3 Want ik heb gezegd: Uwe goedertierenheid zal eeuwig gebouwd worden; in de hemelen zelve hebt gij uwe waarheid bevestigd, *zeggende:*
4 Ik heb een verbond gemaakt met mijnen uitverkorene; ik heb mijnen knecht David gezworen:
5 Ik zal uw zaad tot in eeuwigheid bevestigen, en uwen troon opbouwen van geslachte tot geslacht. Sela.
6 Dies loven de hemelen uwe wonderen, ô HEER; ook is uwe getrouwheid in de gemeente der heiligen.
7 Want wie mag in den hemel tegen den HEER geschat worden? *wie* is den HEER gelijk onder de kinderen der sterken?
8 God is grootelijks geducht in den raad der heiligen, en vreesselijk boven allen, die rondom hem zijn.
9 O HEER, God der heirscharen, wie is als gij, grootmagtig, ô HEER? en uwe getrouwheid is rondom u.
10 Gij heerscht over de opgeblazenheid der zee; wanneer hare baren zich verheffen, zoo stilt gij die.
11 Gij hebt Rahab verbrijzeld als eenen verslagene; gij hebt uwe vijanden verstrooid met den arm uwer sterkte.
12 De hemel is uwe, ook is de aarde uwe; de wereld en hare volheid, die hebt gij gegrond.
13 Het Noorden en het Zuiden hebt gij geschapen; Thabor en Hermon juichen in uwen naam.
14 Gij hebt eenen arm met magt; uwe hand is sterk, uwe regterhand is hoog.
15 Geregtigheid en gerigt zijn de vastigheid uwes troons; goedertierenheid en waarheid gaan voor uw aanschijn henen.
16 Welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent: ô HEER, zij zullen in het licht uwes aanschijns wandelen.
17 Zij zullen zich den ganschen dag verheugen in uwen naam, en door uwe geregtigheid verhoogd worden.
18 Want gij zijt de heerlijkheid hunner sterkte, en door uw welbehagen zal onze hoorn verhoogd worden.
19 Want ons schild is van den HEER, en onze Koning is van den Heilige Israëls.
20 Toen hebt gij in een gezigt gesproken van uwen heilige, en gezegd: Ik heb hulp besteld bij eenen held; ik heb eenen verkorene uit het volk verhoogd.
21 Ik heb David mijnen knecht gevonden; met mijne heilige olie heb ik hem gezalfd.
22 Met wien mijne hand vast blijven zal; ook zal hem mijn arm versterken.
23 De vijand zal hem niet dringen, en de zoon der ongeregtigheid zal hem niet onderdrukken.
24 Maar ik zal zijne wederpartijders verpletteren voor zijn aangezigt, en die hem haten, zal ik plagen.
25 En mijne getrouwheid en mijne goedertierenheid zullen met hem zijn, en zijn hoorn zal in mijnen naam verhoogd worden.
26 En ik zal zijne hand in de zee zetten, en zijne regterhand in de rivieren.
27 Hij zal mij noemen: Gij zijt mijn Vader, mijn God, en de rotssteen mijns heils.
28 Ook zal ik hem ten eerstgeborenen zoon stellen, ten hoogsten over de Koningen der aarde.
29 Ik zal hem mijne goedertierenheid in eeuwigheid houden, en mijn verbond zal hem vast blijven.
30 En ik zal zijn zaad in eeuwigheid zetten, en zijn troon als de dagen der hemelen.

31 Indien zijne kinderen mijne wet
verlaten, en in mijne regten niet wan-
delen;
32 Indien zij mijne inzettingen onthei-
ligen, en mijne geboden niet houden;
33 Zoo zal ik hunne overtreding met
de roede bezoeken, en hunne ongereg-
tigheid met plagen.
34 Maar mijne goedertierenheid zal ik
van hem niet wegnemen, noch in mijne
getrouwheid feilen.
35 Ik zal mijn verbond niet ontheili-
gen, en wat uit mijne lippen gegaan is,
zal ik niet veranderen.
36 Ik heb eens gezworen bij mijne hei-
ligheid: zoo ik aan David liege!
37 Zijn zaad zal in eeuwigheid zijn, en
zijn troon zal voor mij zijn gelijk de
zon.
38 Hij zal eeuwig bevestigd worden,
gelijk de maan, en de getuige in den
hemel is getrouw. Sela.
39 Maar gij hebt *hem* verstooten en
verworpen; gij zijt verbolgen geworden
tegen uwen gezalfde.
40 Gij hebt het verbond uwes knechts
te niet gedaan; gij hebt zijne kroon ont-
heiligd tegen de aarde.
41 Gij hebt al zijne muren doorgebro-
ken; gij hebt zijne vestingen nederge-
worpen.
42 Allen, die den weg voorbijgingen,
hebben hem beroofd; zijnen naburen is
hij tot eenen smaad geweest.
43 Gij hebt de regterhand zijner weder-
partijders verhoogd; gij hebt al zijne
vijanden verblijd.
44 Gij hebt ook de scherpte zijns
zwaards omgekeerd, en hebt hem niet
staande gehouden in den strijd.
45 Gij hebt zijne schoonheid doen op-
houden; en gij hebt zijnen troon ter
aarde nedergestooten.
46 Gij hebt de dagen zijner jeugd ver-
kort; gij hebt hem met schaamte over-
dekt. Sela.
47 Hoe lang, ô HEER? zult gij u steeds
verbergen? zal uwe grimmigheid bran-
den als een vuur?
48 Gedenk van hoedanige eeuw ik ben;
waarom zoudt gij aller menschen kin-
deren te vergeefs geschapen hebben?
49 Wat man leeft er, die den dood niet
zien zal, die zijne ziel zal bevrijden van
het geweld des grafs? Sela.
50 HEER, waar zijn uwe vorige goeder-
tierenheden, *die* gij aan David gezwo-
ren hebt bij uwe trouw?
51 Gedenk, HEER, aan den smaad uwer
knechten, den ik in mijnen boezem draag
van alle groote volken;
52 Waarmede, ô HEER, uwe vijanden
smaden, waarmede zij de voetstappen
uwes gezalfden smaden.
53 Geloofd zij de HEER in eeuwigheid.
Amen, ja Amen.

DE 90 PSALM.

EEN Gebed van Mozes, den man
Gods.
HEER, gij zijt ons geweest eene toe-
vlugt van geslachte tot geslacht.
2 Eer de bergen geboren waren, en gij
de aarde en de wereld voortgebragt
hadt, ja van eeuwigheid tot eeuwigheid,
zijt gij God.
3 Gij doet den mensch wederkeeren tot
verbrijzeling, en zegt: Keert weder, gij
menschen kinderen.
4 Want duizend jaren zijn in uwe oogen,
als de dag van gisteren, als hij voorbij
gegaan is, en *als* eene nachtwaak.
5 Gij overstroomt ze; zij zijn *gelijk* aan
eenen slaap; in den morgenstond zijn
zij gelijk het gras, *dat* verandert:
6 In den morgenstond bloeit het, en
het verandert; des avonds wordt het af-
gesneden, en het verdort.
7 Want wij vergaan door uwen toorn;
en door uwe grimmigheid worden wij
verschrikt.
8 Gij stelt onze ongeregtigheden voor u,
onze heimelijke *zonden* in het licht uwes
aanschijns.
9 Want al onze dagen gaan henen door
uwe verbolgenheid; wij brengen onze
jaren door als eene gedachte.
10 Aangaande de dagen onzer jaren,
daarin zijn zeventig jaren; of zoo wij
zeer sterk zijn, tachtig jaren; en het uit-
nemendste van die is moeite en verdriet;
want het wordt snel afgesneden, en wij
vliegen daarheen.
11 Wie kent de sterkte uwes toorns,
en uwe verbolgenheid, naar dat gij te
vreezen zijt?
12 Leer *ons* alzoo onze dagen tellen,
dat wij een wijs hart bekomen.
13 Keer weder, HEER, tot hoe lange? en
het berouwe u over uwe knechten.
14 Verzadig ons in den morgenstond
met uwe goedertierenheid, zoo zullen
wij juichen, en verblijd zijn in al onze
dagen.
15 Verblijd ons naar de dagen, *in
welke* gij ons gedrukt hebt; *naar* de
jaren, *in welke* wij het kwaad gezien
hebben.
16 Laat uw werk aan uwe knechten
gezien worden, en uwe heerlijkheid over
hunne kinderen.
17 En de liefelijkheid des HEEREN, on-
zes Gods, zij over ons: en bevestig gij

het werk onzer handen over ons; ja het werk onzer handen, bevestig dat.

DE 91 PSALM.

DIE in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almagtigen.
2 Ik zal tot den HEER zeggen: Mijne toevlugt en mijn burg; mijn God, op wien ik vertrouw.
3 Want hij zal u redden van den strik des vogelvangers, van de zeer verderfelijke pestilentie.
4 Hij zal u dekken met zijne vlerken, en onder zijne vleugelen zult gij betrouwen; zijne waarheid is eene rondas en een beukelaar.
5 Gij zult niet vreezen voor den schrik des nachts, voor den pijl, die des daags vliegt;
6 Voor de pestilentie, die in de donkerheid wandelt; voor het verderf, dat op den middag verwoest.
7 Aan uwe zijde zullen er duizend vallen, en tien duizend aan uwe regterhand; tot u zal het niet genaken.
8 Alleen zult gij het met uwe oogen aanschouwen; en gij zult de vergelding der goddeloozen zien.
9 Want gij, HEER, zijt mijne toevlugt; den Allerhoogste hebt gij gesteld tot uw vertrek;
10 U zal geen kwaad wedervaren, en geene plage zal uwe tent naderen.
11 Want hij zal zijne Engelen van u bevelen, dat zij u bewaren op al uwe wegen.
12 Zij zullen u op de handen dragen, opdat gij uwen voet aan geen' steen stoot.
13 Op den fellen leeuw en de adder zult gij treden, gij zult den jongen leeuw en den draak vertreden.
14 Dewijl hij mij zeer bemint, *spreekt God* zoo zal ik hem uithelpen; ik zal hem op eene hoogte stellen, want hij kent mijnen naam.
15 Hij zal mij aanroepen, en ik zal hem verhooren; in de benaauwdheid zal ik bij hem zijn, ik zal er hem uittrekken, en zal hem verheerlijken.
16 Ik zal hem met lengte der dagen verzadigen, en ik zal hem mijn heil doen zien.

DE 92 PSALM.

EEN Psalm, een Lied, op den Sabbathdag.
2 Het is goed, dat men den HEER love, en uwen naam psalmzinge, ô Allerhoogste;
3 Dat men in den morgenstond uwe goedertierenheid verkondige, en uwe getrouwheid in de nachten,
4 Op het tiensnarig instrument en op de luit, met een voorbedacht lied op de harp.
5 Want gij hebt mij verblijd, HEER, met uwe daden; ik zal juichen over de werken uwer handen.
6 O HEER, hoe groot zijn uwe werken! zeer diep zijn uwe gedachten.
7 Een onvernuftig man weet er niet van, en een dwaas verstaat dit niet:
8 Dat de goddeloozen groeijen als het kruid, en al de werkers der ongeregtigheid bloeijen, op dat zij tot in eeuwigheid verdelgd worden.
9 Maar gij zijt de Allerhoogste, in eeuwigheid de HEER.
10 Want zie, uwe vijanden, ô HEER, want zie uwe vijanden zullen vergaan; al de werkers der ongeregtigheid zullen verstrooid worden.
11 Maar gij zult mijnen hoorn verhoogen, gelijk eens eenhoorns; ik ben met versche olie overgoten.
12 En mijn oog zal mijne verspieders aanschouwen, mijne ooren zullen het hooren, aangaande de boosdoeners, die tegen mij opstaan.
13 De regtvaardige zal groeijen als een palmboom, hij zal wassen als een cederboom op Libanon.
14 Die in het huis des HEEREN geplant zijn, hun zal gegeven worden te groeijen in de voorhoven onzes Gods.
15 In den grijzen ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn;
16 Om te verkondigen, dat de HEER regt is; hij is mijn rotssteen, en in hem is geen onregt.

DE 93 PSALM.

DE HEER regeert, hij is met hoogheid bekleed; de HEER is bekleed met sterkte, hij heeft zich omgord. Ook is de wereld bevestigd, zij zal niet wankelen.
2 Van toen af is uw troon bevestigd; gij zijt van eeuwigheid af.
3 De rivieren verheffen, ô HEER, de rivieren verheffen haar bruisen; de rivieren verheffen hare aanstooting.
4 *Doch* de HEER in de hoogte is geweldiger dan het bruisen van groote wateren, *dan* de geweldige baren der zee.
5 Uwe getuigenissen zijn zeer getrouw; de heiligheid is uwen huize sierlijk, HEER, tot lange dagen.

DE 94 PSALM.

O GOD der wraken, ô HEER, God der wraken, verschijn blinkende.
2 Gij, Regter der aarde, verhef u; breng vergelding weder over de hoovaardigen.

3 Hoe lang zullen de goddeloozen, ô
HEER, hoe lang zullen de goddeloozen
van vreugde opspringen?
4 Uitgieten? hard spreken? alle wer-
kers der ongeregtigheid zich beroemen?
5 O HEER, zij verbrijzelen uw volk, en
zij verdrukken uw erfdeel.
6 De weduwe en den vreemdeling
dooden zij, en zij vermoorden de wee-
zen,
7 En zeggen: De HEER ziet het niet,
en de God van Jakob merkt het niet.
8 Aanmerkt, gij onvernuftigen onder
het volk; en gij dwazen, wanneer zult
gij verstandig worden?
9 Zou hij, die het oor plant, niet hoo-
ren? zou hij, die het oog formeert, niet
aanschouwen?
10 Zou hij, die de Heidenen tuchtigt,
niet straffen, hij, die den mensch weten-
schap leert?
11 De HEER weet de gedachten des
menschen, dat zij ijdelheid zijn.
12 Welgelukzalig is de man, ô HEER,
dien gij tuchtigt, en dien gij leert uit
uwe wet,
13 Om hem rust te geven van de kwade
dagen; tot dat de kuil voor den godde-
looze gegraven wordt.
14 Want de HEER zal zijn volk niet
begeven, en hij zal zijne erve niet ver-
laten.
15 Want het oordeel zal wederkeeren
tot de geregtigheid; en alle opregten
van harte zullen hetzelve navolgen.
16 Wie zal voor mij staan tegen de
boosdoeners? wie zal zich voor mij stel-
len tegen de werkers der ongeregtig-
heid?
17 Ten ware dat de HEER mij eene hulp
geweest ware, mijne ziel had bijna in de
stilte gewoond.
18 Als ik zeide: Mijn voet wankelt,
uwe goedertierenheid, ô HEER, onder-
steunde mij.
19 Als mijne gedachten binnen in mij
vermenigvuldigd werden, hebben uwe
vertroostingen mijne ziel verkwikt.
20 Zou zich de stoel der schadelijkhe-
den met u vergezelschappen, die moeite
verdicht bij inzetting?
21 Zij rotten zich zamen tegen de ziel
des regtvaardigen, en zij verdoemen on-
schuldig bloed.
22 Doch de HEER is mij geweest tot een
hoog vertrek, en mijn God tot eene
steenrots mijner toevugt.
23 En hij zal hunne ongeregtigheid op
hen doen wederkeeren, en hij zal ze in
hunne boosheid verdelgen; de HEER,
onze God, zal ze verdelgen.

DE 95 PSALM.

KOMT, laat ons den HEER vrolijk
zingen, laat ons juichen den rots-
steen onzes heils.
2 Laat ons zijn aangezigt te gemoet
gaan met lof; laat ons hem juichen met
Psalmen.
3 Want de HEER is een groot God; ja
een groot Koning boven alle Goden.
4 In wiens hand de diepste plaatsen
der aarde zijn, en de hoogten der bergen
zijn zijne.
5 Wiens ook de zee is, want hij heeft
ze gemaakt; en zijne handen hebben
het drooge geformeerd.
6 Komt, laat ons aanbidden en neder-
bukken, laat ons knielen voor den HEER,
die ons gemaakt heeft.
7 Want hij is onze God, en wij zijn
het volk zijner weide, en de schapen zij-
ner hand. Heden, zoo gij zijne stem
hoort,
8 Verhardt uw hart niet, gelijk te Meri-
ba, gelijk ten dage van Massa in de woes-
tijn;
9 Waar mij uwe vaders verzochten,
mij beproefden, ook mijn werk zagen.
10 Veertig jaren heb ik verdriet gehad
aan *dit* geslacht, en heb gezegd: Zij
zijn een volk, dwalende van hart, en zij
kennen mijne wegen niet.
11 Daarom heb ik in mijnen toorn ge-
zworen: Zoo zij in mijne rust zullen in-
gaan.

DE 96 PSALM.

ZINGT den HEERE een nieuw lied;
zingt den HEERE, gij gansche aarde.
2 Zingt den HEERE, looft zijnen naam;
boodschapt zijn heil van dag tot dag.
3 Vertelt onder de Heidenen zijne eer,
onder alle volken zijne wonderen.
4 Want de HEER is groot, en zeer te
prijzen, hij is vreesselijk boven alle
Goden.
5 Want al de Goden der volken zijn af-
goden; maar de HEER, heeft de hemelen
gemaakt.
6 Majesteit en heerlijkheid zijn voor
zijn aangezigt, sterkte en sieraad in zijn
heiligdom.
7 Geeft den HEERE, gij geslachten der
volken, geeft den HEERE eere en sterkte.
8 Geeft den HEER de eere zijns naams;
brengt offer, en komt in zijne voor-
hoven.
9 Aanbidt den HEER in de heerlijkheid
des heiligdoms, schrikt voor zijn aange-
zigt, gij gansche aarde.
10 Zegt onder de Heidenen: De HEER
regeert; ook zal de wereld bevestigd
worden, zij zal niet bewogen worden;

hij zal de volken rigten in alle regtmatigheid.
11 Dat de hemelen zich verblijden, en de aarde zich verheuge, dat de zee bruise met hare volheid.
12 Dat het veld huppele van vreugde met al wat er in is; dat dan al de boomen des wouds juichen,
13 Voor het aangezigt des HEEREN; want hij komt, want hij komt, om de aarde te rigten: hij zal de wereld rigten met geregtigheid, en de volken met zijne waarheid.

DE 97 PSALM.

DE HEER regeert, de aarde verheuge zich; dat vele eilanden zich verblijden.
2 Rondom hem zijn wolken en donkerheid, geregtigheid en gerigt zijn de vastigheid zijns troons.
3 Een vuur gaat voor zijn aangezigt heen, en het steekt zijne wederpartijen rondom aan brand.
4 Zijne bliksemen verlichten de wereld; het aardrijk ziet ze en het beeft.
5 De bergen smelten als was voor het aanschijn des HEEREN, voor het aanschijn des Heeren der gansche aarde.
6 De hemelen verkondigen zijne geregtigheid, en alle volken zien zijne eer.
7 Beschaamd moeten wezen allen, die den beelden dienen, die zich op afgoden beroemen: buigt u neder voor hem, alle gij Goden.
8 Zion heeft gehoord, en het heeft zich verblijd, en de dochteren van Juda hebben zich verheugd van wege uwe oordeelen, ô HEER.
9 Want gij, HEER, zijt de Allerhoogste over de geheele aarde; gij zijt zeer hoog verheven boven alle Goden.
10 Gij liefhebbers des HEEREN, haat het kwade; hij bewaart de zielen zijner gunstgenooten; hij redt hen uit der goddeloozen hand.
11 Het licht is voor den regtvaardige gezaaid, en vrolijkheid voor de opregten van hart.
12 Gij regtvaardigen, verblijdt u in den HEER, en spreekt lof ter gedachtenis zijner heiligheid.

DE 98 PSALM.

EEN Psalm.
Zingt den HEERE een nieuw lied, want hij heeft wonderen gedaan; zijne regterhand, en de arm zijner heiligheid, heeft hem heil gegeven.
2 De HEER heeft zijn heil bekend gemaakt, hij heeft zijne geregtigheid geopenbaard voor de oogen der Heidenen.
3 Hij is gedachtig geweest zijner goedertierenheid en zijner waarheid aan het huis Israëls; en al de einden der aarde hebben gezien het heil onzes Gods.
4 Juicht den HEERE, gij gansche aarde; roept uit van vreugde, en zingt vrolijk, en psalmzingt.
5 Psalmzingt den HEERE met de harp, met de harp en met de stem des gezangs.
6 Met trompetten en bazuinen geklank; juicht voor het aangezigt des Konings, des HEEREN.
7 De zee bruise met hare volheid, de wereld met degenen, die daarin wonen.
8 Dat de rivieren met de handen klappen, dat te gelijk de gebergten vreugde bedrijven,
9 Voor het aangezigt des HEEREN; want hij komt, om de aarde te rigten; hij zal de wereld rigten in geregtigheid, en de volken in alle regtmatigheid.

DE 99 PSALM.

DE HEER regeert, dat de volken beven; hij zit *tusschen* de cherubim; de aarde bewege zich.
2 De HEER is groot in Zion, en hij is hoog boven alle volken.
3 Dat zij uwen grooten en vreesselijken naam loven, die heilig is;
4 En de sterkte des Konings, die het regt liefheeft: gij hebt billijkheden bevestigd, gij hebt regt en geregtigheid gedaan in Jakob.
5 Verheft den HEER, onzen God, en buigt u neder voor de voetbank zijner voeten; hij is heilig.
6 Mozes en Aäron waren onder zijne priesters, en Samuël onder de aanroepers zijns naams; zij riepen tot den HEER, en hij verhoorde ze.
7 Hij sprak tot hen in eene wolkkolom; zij hebben zijne getuigenissen onderhouden, en de inzettingen, *die* hij hun gegeven had.
8 O HEER, onze God, gij hebt hen verhoord, gij zijt hun geweest een vergevend God, hoewel wraak doende over hunne daden.
9 Verheft den HEER, onzen God, en buigt u voor den berg zijner heiligheid, want de HEER, onze God, is heilig.

DE 100 PSALM.

EEN Lofpsalm.
Gij gansche aarde, juich den HEERE.
2 Dient den HEERE met blijdschap, komt voor zijn aanschijn met vrolijk gezang.
3 Weet, dat de HEER is God; hij heeft ons gemaakt, (en niet wij) zijn volk en de schapen zijner weide.

4 Gaat in tot zijne poorten met lof, in
zijne voorhoven, met lofgezang; looft
hem, prijst zijnen naam.
5 Want de HEER is goed; zijne goeder-
tierenheid is in eeuwigheid, en zijne ge-
trouwheid van geslachte tot geslacht.

DE 101 PSALM.

EEN Psalm van David.
Ik zal van goedertierenheid en
regt zingen; u zal ik psalmzingen, ô
HEER.
2 Ik zal verstandiglijk handelen in den
opregten weg; wanneer zult gij tot mij
komen? Ik zal in het midden van mijn
huis wandelen, in opregtheid mijns har-
ten.
3 Ik zal geen Belials stuk voor mijne
oogen stellen; ik haat het doen der af-
valligen; het zal mij niet aankleven.
4 Het verkeerde hart zal van mij wij-
ken; den booze zal ik niet kennen.
5 Die zijnen naaste in het heimelijke
achterklapt, dien zal ik verdelgen; die
hoog van oogen is, en trotsch van hart,
dien zal ik niet vermogen.
6 Mijne oogen zullen zijn op de getrou-
wen in den lande, dat zij bij mij zitten;
die in den opregten weg wandelt, die
zal mij dienen.
7 Die bedrog pleegt, zal binnen mijn
huis niet blijven; die leugens spreekt,
zal voor mijne oogen niet bevestigd
worden.
8 Alle morgen zal ik alle goddeloozen
des lands verdelgen, om uit de stad des
HEEREN alle werkers der ongeregtigheid
uit te roeijen.

DE 102 PSALM.

EEN Gebed des verdrukten, als hij
overstelpt is, en zijne klagt uitstort
voor het aangezigt des HEEREN.
2 O HEER, hoor mijn gebed, en laat
mijn geroep tot u komen.
3 Verberg uw aangezigt niet voor mij,
neig uw oor tot mij ten dage mijner be-
naauwdheid; ten dage als ik roep, ver-
hoor mij haastiglijk.
4 Want mijne dagen zijn vergaan als
rook, en mijne gebeenten zijn uitge-
brand als een haard.
5 Mijn hart is geslagen en verdord als
gras, *zoo* dat ik vergeten heb mijn brood
te eten.
6 Mijn gebeente kleeft aan mijn vleesch,
van wege de stem mijns zuchtens.
7 Ik ben aan eenen roerdomp der woes-
tijn gelijk geworden; ik ben geworden
als een steenuil der wildernissen.
8 Ik waak, en ben geworden als eene
eenzame musch op het dak.
9 Mijne vijanden smaden mij al den
dag; die *tegen* mij razen, zweren bij
mij.
10 Want ik eet asch als brood, en ver-
meng mijnen drank met tranen.
11 Van wege uwe verstoordheid en
uwen grooten toorn; want gij hebt mij
verheven, en mij *weder* nedergeworpen.
12 Mijne dagen zijn als eene afgaande
schaduw, en ik verdor als gras.
13 Maar gij, HEER, blijft in eeuwig-
heid, en uwe gedachtenis van geslachte
tot geslacht.
14 Gij zult opstaan, gij zult u ontfer-
men over Zion, want de tijd om haar
genadig te zijn, want de bestemde tijd
is gekomen.
15 Want uwe knechten hebben een
welgevallen aan hare steenen, en hebben
medelijden met haar gruis.
16 Dan zullen de Heidenen den naam
des HEEREN vreezen, en alle Koningen
der aarde uwe heerlijkheid.
17 Als de HEER Zion zal opgebouwd
hebben, in zijne heerlijkheid zal ver-
schenen zijn,
18 Zich gewend zal hebben tot het ge-
bed desgenen, die gansch ontbloot is, en
niet versmaad hebben hunlieder gebed;
19 Dat zal beschreven worden voor het
navolgende geslacht; en het volk, dat
geschapen zal worden, zal den HEER
loven;
20 Omdat hij uit de hoogte zijns heilig-
doms zal hebben nederwaats gezien; dat
de HEER uit den hemel op de aarde ge-
schouwd zal hebben;
21 Om het zuchten der gevangenen te
hooren, om los te maken de kinderen
des doods;
22 Opdat men den naam des HEEREN
vertelle te Zion, en zijnen lof te Jerû-
zalem,
23 Wanneer de volken zamen zullen
vergaderd worden, ook de Koningrijken,
om den HEER te dienen.
24 Hij heeft mijne kracht op den weg
ter neder gedrukt; mijne dagen heeft hij
verkort.
25 Ik zeide: Mijn God, neem mij niet
weg in het midden mijner dagen: uwe
jaren zijn van geslachte tot geslacht.
26 Gij hebt voormaals de aarde gegrond,
en de hemelen zijn het werk uwer han-
den:
27 Die zullen vergaan, maar gij zult
staande blijven, en zij allen zullen als
een kleed verouden; gij zult ze veran-
deren als een gewaad, en zij zullen ver-
anderd zijn:
28 Maar gij zijt dezelfde, en uwe jaren
zullen niet geëindigd worden.

29 De kinderen uwer knechten zullen
wonen, en hun zaad zal voor uw aange-
zigt bevestigd worden.

DE 103 PSALM.

EEN Psalm van David.
Loof den HEER, mijne ziel, en al
wat binnen in mij is, zijnen heiligen
naam.
2 Loof den HEER, mijne ziel, en vergeet
geene van zijne weldaden.
3 Die al uwe ongeregtigheid vergeeft,
die al uwe krankheden geneest;
4 Die uw leven verlost van het verderf,
die u kroont met goedertierenheid en
barmhartigheden;
5 Die uwen mond verzadigt met het
goede, uwe jeugd vernieuwt als eens
arends.
6 De HEER doet geregtigheid en gerig-
ten aan al degenen, die onderdrukt wor-
den.
7 Hij heeft aan Mozes zijne wegen be-
kend gemaakt, aan de kinderen Israëls
zijne daden.
8 Barmhartig en genadig is de HEER,
langmoedig en groot van goedertieren-
heid.
9 Hij zal niet altoos twisten, noch eeu-
wiglijk *den toorn* behouden.
10 Hij doet ons niet naar onze zonden,
en vergeldt ons niet naar onze ongereg-
tigheden.
11 Want zoo hoog de hemel is boven
de aarde, is zijne goedertierenheid ge-
weldig over degenen, die hem vree-
zen.
12 Zoo ver het oosten is van het wes-
ten, zoo ver doet hij onze overtredingen
van ons.
13 Gelijk zich een vader ontfermt over
de kinderen, ontfermt zich de HEER over
degenen, die hem vreezen.
14 Want hij weet, wat maaksel wij
zijn, gedachtig zijnde, dat wij stof zijn.
15 De dagen des menschen zijn als het
gras, gelijk eene bloem des velds, alzoo
bloeit hij;
16 Als de wind daarover gegaan is, zoo
is zij niet *meer*, en hare plaats kent ze
niet meer.
17 Maar de goedertierenheid des HEE-
REN is van eeuwigheid en tot eeuwig-
heid over degenen, die hem vreezen, en
zijne geregtigheid aan kindskinderen;
18 Aan degenen, die zijn verbond hou-
den, en die aan zijne bevelen denken,
om dezelve te doen.
19 De HEER heeft zijnen troon in de
hemelen bevestigd, en zijn Koningrijk
heerscht over alles.
20 Looft den HEER, zijne Engelen, gij
krachtige helden, die zijn woord doet,
gehoorzamende aan de stem zijns
woords.
21 Looft den HEER, al zijne heirscha-
ren, gij zijne dienaars, die zijn welbeha-
gen doet.
22 Looft den HEER, al zijne werken,
aan alle plaatsen zijner heerschappij.
Loof den HEER, mijne ziel.

DE 104 PSALM.

LOOF den HEER, mijne ziel: ô HEER,
mijn God, gij zijt zeer groot, gij
zijt bekleed met majesteit en heerlijk-
heid.
2 Hij bedekt zich met het licht, als
met een kleed, hij rekt den hemel uit
als eene gordijn.
3 Die zijne opperzalen zoldert in de wa-
teren, die van de wolken zijnen wagen
maakt, die op de vleugelen des winds
wandelt.
4 Hij maakt zijne Engelen geesten,
zijne dienaars tot een vlammend vuur.
5 Hij heeft de aarde gegrond op hare
grondvesten, zij zal nimmer noch eeu-
wiglijk wankelen.
6 Gij hadt haar met den afgrond als een
kleed overdekt; de wateren stonden bo-
ven de bergen.
7 Van uw schelden vloden zij, zij
haastten zich weg voor de stem uwes
donders.
8 De bergen rezen op, de dalen daal-
den, ter plaatse, die gij voor hen gegrond
hadt.
9 Gij hebt een' paal gesteld, dien zij
niet overgaan zullen; zij zullen de aarde
niet weder bedekken.
10 Die de fonteinen uitzendt door de
dalen, dat zij tusschen de gebergten he-
nen wandelen.
11 Zij drenken al het gedierte des
velds; de woudezels breken er hunnen
dorst *mede*.
12 Bij dezelve woont het gevogelte des
hemels, eene stem gevende van tusschen
de takken.
13 Hij drenkt de bergen uit zijne op-
perzalen; de aarde wordt verzadigd van
de vrucht uwer werken.
14 Hij doet het gras uitspruiten voor
de beesten, en het kruid tot dienst des
menschen, doende het brood uit de aar-
de voortkomen.
15 En den wijn, die het hart des men-
schen verheugt, doende het aangezigt
blinken van olie, en het brood, dat het
hart des menschen sterkt.
16 De boomen des HEEREN worden ver-
zadigd, de cederboomen van Libanon,
die hij geplant heeft;

17 Alwaar de vogeltjes nestelen; des ooijevaars huis zijn de denneboomen.

18 De hooge bergen zijn voor de steenbokken; de steenrotsen zijn een vertrek voor de konijnen.

19 Hij heeft de maan gemaakt tot de gezette tijden; de zon weet haren ondergang.

20 Gij beschikt de duisternis, en het wordt nacht, in welken al het gedierte des wouds uittreedt:

21 De jonge leeuwen, brieschende om eenen roof, en om hunne spijs van God te zoeken.

22 De zon opgaande, maken zij zich weg, en liggen neder in hunne holen.

23 De mensch gaat *dan* uit tot zijn werk, en naar zijnen arbeid tot den avond toe.

24 Hoe groot zijn uwe werken, ô HEER! Gij hebt die allen met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van uwe goederen.

25 Deze zee, die groot en wijd van ruimte is, daarin is het wriemelende gedierte, en dat zonder getal, kleine gedierten met groote.

26 Daar wandelen de schepen, *en* de Leviathan, dien gij geformeerd hebt, om daarin te spelen.

27 Zij allen wachten op u, dat gij *hun* hunne spijze geeft te zijnen tijd.

28 Geeft gij hun die, zij vergaderen dezelve; doet gij uwe hand open, zij worden met goed verzadigd.

29 Verbergt gij uw aangezigt, zij worden verschrikt; neemt gij hunnen adem weg, zij sterven, en zij keeren weder tot hun stof.

30 Zendt gij uwen Geest uit, zoo worden zij geschapen, en gij vernieuwt het gelaat des aardrijks.

31 De heerlijkheid des HEEREN zij tot in eeuwigheid; de HEER verblijde zich in zijne werken.

32 Als hij de aarde aanschouwt, zoo beeft zij; als hij de bergen aanroert, zoo rooken zij.

33 Ik zal den HEER zingen in mijn leven; ik zal mijnen God psalmzingen, terwijl ik nog ben.

34 Mijne overdenking van hem zal zoet zijn; ik zal mij in den HEER verblijden.

35 De zondaars zullen van de aarde verdaan worden, en de goddeloozen zullen niet meer zijn. Loof den HEER, mijne ziel. Halelujah!

DE 105 PSALM.

LOOFT den HEER, roept zijnen naam aan, maakt zijne daden bekend onder de volken.

2 Zingt hem, psalmzingt hem, spreekt aandachtiglijk van al zijne wonderen.

3 Roemt u in den naam zijner heiligheid; het hart dergenen, die den HEER zoeken, verblijde zich.

4 Vraagt naar den HEER en zijne sterkte; zoekt zijn aangezigt geduriglijk.

5 Gedenkt aan zijne wonderen, die hij gedaan heeft, aan zijne wonderteekenen, en de oordeelen zijns monds.

6 Gij zaad van Abraham, zijnen knecht, gij kinderen van Jakob, zijnen uitverkorene.

7 Hij is de HEER, onze God; zijne oordeelen zijn over de geheele aarde.

8 Hij gedenkt aan zijn verbond tot in eeuwigheid, aan het woord, *dat* hij ingesteld heeft, tot in duizend geslachten;

9 *Aan het verbond*, dat hij met Abraham heeft gemaakt, en aan zijnen eed aan Izaak;

10 Welken hij ook gesteld heeft aan Jakob tot eene inzetting, aan Israël *tot* een eeuwig verbond.

11 Zeggende: Ik zal u geven het land Kanaän, het snoer van uw erfdeel.

12 Als zij weinige menschen in getal waren, ja weinige en vreemdelingen daarin;

13 En wandelden van volk tot volk, van het eene Koningrijk tot het andere volk.

14 Hij liet geen' mensch toe hen te onderdrukken, ook bestrafte hij Koningen om hunnent wil, *zeggende:*

15 Tast mijne gezalfden niet aan, en doet mijnen Profeten geen kwaad.

16 Hij riep ook eenen honger in het land; hij brak allen staf des broods.

17 Hij zond eenen man voor hun aangezigt henen; Jozef werd verkocht tot een' slaaf.

18 Men drukte zijne voeten in den stok, zijn persoon kwam *in* de ijzers.

19 Tot den tijd toe, dat zijn woord kwam, heeft hem de rede des HEEREN doorlouterd.

20 De Koning zond, en deed hem ontslaan, de Heerscher der volken die liet hem los.

21 Hij zette hem tot een' heer over zijn huis, en tot eenen heerscher over al zijn goed;

22 Om zijne vorsten te binden naar zijnen lust, en zijne oudsten te onderwijzen.

23 Daarna kwam Israël in Egypte, en Jakob verkeerde als vreemdeling in het land van Cham.

24 En hij deed zijn volk zeer wassen,

en maakte het magtiger dan deszelfs
tegenpartijders.
25 Hij keerde hun hart om, dat zij zijn
volk haatten, dat zij met zijne knechten
listiglijk handelden.
26 Hij zond Mozes, zijnen knecht, *en*
Aaron, dien hij verkoren had.
27 Zij deden onder hen de bevelen zij-
ner teekenen, en de wonderwerken in
het land van Cham.
28 Hij zond duisternis, en maakte het
duister; en zij waren aan zijn woord
niet wederspannig.
29 Hij keerde hunne wateren in bloed,
en hij doodde hunne visschen.
30 Hun land bragt vorschen voort in
overvloed, *tot* in de binnenste kameren
hunner Koningen.
31 Hij sprak, en daar kwam eene ver-
menging van ongedierte, luizen, in hun-
ne gansche landpale.
32 Hij maakte hunnen regen tot hagel,
vlammig vuur in hun land.
33 En hij sloeg hunnen wijnstok en
hunnen vijgeboom, en hij brak het ge-
boomte hunner landpalen.
34 Hij sprak, en daar kwamen sprink-
hanen en kevers, en dat zonder ge-
tal;
35 Die al het kruid in hun land op-
aten, ja aten de vrucht hunner land-
ouwe op.
36 Hij versloeg ook alle eerstgeborenen
in hun land, de eerstelingen van al hun-
ne krachten.
37 En hij voerde hen uit met zilver en
goud; en onder hunne stammen was
niemand, die struikelde.
38 Egypte was blijde, als zij uittrokken,
want hunne verschrikking was op hen
gevallen.
39 Hij breidde eene wolk uit tot een
deksel, en vuur om den nacht te ver-
lichten.
40 Zij baden, en hij deed kwakkelen
komen, en hij verzadigde hen met he-
melsch brood.
41 Hij opende eene steenrots, en daar
vloeiden wateren uit, *die* gingen door
de dorre plaatsen *als* eene rivier.
42 Want hij dacht aan zijn heilig
woord, aan Abraham, zijnen knecht.
43 Alzoo voerde hij zijn volk uit met
vrolijkheid, zijne uitverkorenen met ge-
juich.
44 En hij gaf hun, de landen der Hei-
denen, zoo dat zij in erfenis bezaten den
arbeid der volken.
45 Opdat zij zijne inzettingen onder-
hielden, en zijne wetten bewaarden.
Halelujah!

DE 106 PSALM.

HALELUJAH! Looft den HEER,
want hij is goed, want zijne goe-
dertierenheid is in eeuwigheid.
2 Wie zal de mogendheden des HEEREN
uitspreken, al zijnen lof verkondigen?
3 Welgelukzalig zijn zij, die het regt
onderhouden; die ten allen tijd gereg-
tigheid doet.
4 Gedenk aan mij, ô HEER, naar het
welbehagen *tot* uw volk, bezoek mij
met uw heil;
5 Opdat ik aanschouwe het goede uwer
uitverkorenen; opdat ik mij verblijde
met de blijdschap uwes volks; opdat ik
mij beroeme met uw erfdeel.
6 Wij hebben gezondigd, mitsgaders
onze vaderen; wij hebben verkeerde-
lijk gedaan, wij hebben, goddelooslijk
gehandeld.
7 Onze vaders in Egypte hebben niet
gelet op uwe wonderen, zij zijn aan de
menigte uwer goedertierenheden niet
gedachtig geweest; maar zij waren we-
derspannig aan de zee, bij de Schelfzee.
8 Doch hij verloste ze om zijns naams
wil, opdat hij zijne mogendheid bekend
maakte.
9 En hij schold de Schelfzee, zoodat
zij verdroogde, en hij deed hen wande-
len door de afgronden, als *door* eene
woestijn.
10 En hij verloste ze uit de hand des
haters, en hij bevrijdde ze van de hand
des vijands.
11 En de wateren overdekten hunne
wederpartijders; niet één van hen bleef
er over.
12 Toen geloofden zij aan zijne woor-
den, zij zongen zijnen lof;
13 *Doch* zij vergaten haast zijne wer-
ken, zij verbijdden naar zijnen raad
niet.
14 Maar zij werden belust met lust in
de woestijn, en zij verzochten God in de
wildernis.
15 Toen gaf hij hun hunne begeerte;
maar hij zond aan hunne zielen eene
magerheid.
16 En zij benijdden Mozes in het leger,
en Aäron, den heilige des HEEREN.
17 De aarde deed zich open, en ver-
slond Dathan, en overdekte de vergade-
ring van Abíram.
18 En een vuur brandde onder hunne
vergadering, eene vlam stak de godde-
loozen aan brand.
19 Zij maakten een kalf bij Horeb, en
zij bogen zich voor een gegoten beeld.
20 En zij veranderden hunne Eer in de
gedaante van eenen os, die gras eet.

21 Zij vergaten God hunnen Heiland,
die groote dingen gedaan had in Egypte;
22 Wonderdaden in het land van
Cham; vreesselijke dingen aan de
Schelfzee.
23 Dies hij zeide, dat hij hen verdel-
gen zoude, ten ware Mozes, zijn uitver-
korene, in de scheure voor zijn aange-
zigt gestaan had, om zijne grimmigheid
af te keeren, dat hij ze niet verdierf.
24 Zij versmaadden ook het gewensch-
te land; zij geloofden zijn woord niet.
25 Maar zij murmureerden in hunne
tenten; naar de stem des HEEREN hoor-
den zij niet.
26 Dies hief hij tegen hen zijne hand
op *zwerende*, dat hij ze nedervellen
zoude in de woestijn;
27 En dat hij hun zaad zoude nedervel-
len onder de Heidenen, en hen verstrooi-
jen zoude door de landen.
28 Ook hebben zij zich gekoppeld aan
Baäl-Peor, en zij hebben de offeranden
der dooden gegeten.
29 En zij hebben *den* HEER tot toorn
verwekt met hunne daden, zoo dat de
plage eene inbreuk onder hen deed.
30 Toen stond Pinehas op, en hij oe-
fende gerigt, en de plage werd opgehou-
den.
31 En het is hem gerekend tot gereg-
tigheid van geslachte tot geslachte tot
in eeuwigheid.
32 Zij maakten *hem* ook zeer toornig
aan het twistwater, en het ging Mozes
kwalijk om hunnent wil.
33 Want zij verbitterden zijnen geest,
zoo dat hij *wat* onbedachtelijk voort-
bragt met zijne lippen.
34 Zij hebben de volken niet verdelgd,
die de HEER hun gezegd had;
35 Maar zij vermengden zich met de
Heidenen, en leerden derzelver werken.
36 En zij dienden derzelver afgoden,
en zij werden hun tot eenen strik.
37 Daarenboven hebben zij hunne zo-
nen en hunne dochteren aan de duive-
len opgeofferd.
38 En zij hebben onschuldig bloed
vergoten, het bloed van hunne zonen,
en van hunne dochteren, die zij aan de
afgoden van Kanaän hebben opgeofferd;
zoodat het land door deze bloedschul-
den is ontheiligd geworden.
39 En zij ontreinigden zich door hunne
werken, en zij hebben gehoereerd door
hunne daden.
40 Dies is de toorn des HEEREN ont-
stoken tegen zijn volk, en hij heeft ee-
nen gruwel hehad aan zijn erfdeel.
41 En hij gaf hen in de hand der Hei-
denen, en hunne haters heerschten over
hen.
42 En hunne vijanden hebben hen ver-
drukt, en zij zijn vernederd geworden
onder hunne hand.
43 Hij heeft ze menigmaal gered, maar
zij verbitterden *hem* door hunnen raad,
en werden uitgeteerd door hunne onge-
regtigheid.
44 Nogtans zag hij hunne benaauwd-
heid aan, als hij hun geschrei hoorde.
45 En hij dacht tot hun beste aan zijn
verbond, en het berouwde hem, naar
de veelheid zijner goedertierenheden.
46 Dies gaf hij hun barmhartigheid
voor het aangezigt van allen, die hen
gevangen hadden.
47 Verlos ons HEER, onze God, en ver-
zamel ons uit de Heidenen, opdat wij
den naam uwer heiligheid loven, ons
beroemende in uwen lof.
48 Geloofd zij de HEER, de God Israëls,
van eeuwigheid en tot in eeuwigheid;
en al het volk zegge: Amen. Halelujah!

DE 107 PSALM.

LOOFT den HEER, want hij is goed,
want zijne goedertierenheid is in
eeuwigheid.
2 Dat *zulks* de bevrijden des HEEREN
zeggen, die hij van de hand der weder-
partijders bevrijd heeft;
3 En die hij uit de landen verzameld
heeft, van het oosten en van het westen,
van het noorden en van de zee.
4 Die in de woestijn dwaalden, op eenen
weg der wildernis, die geene stad ter
woning vonden;
5 Zij waren hongerig, ook dorstig,
hunne ziel was in hen overstelpt;
6 Doch roepende tot den HEER in de
benaauwdheid, die zij hadden, heeft hij
ze gered uit hunne angsten;
7 En hij leidde hen op eenen regten
weg, om te gaan tot eene stad ter wo-
ning.
8 Laat ze voor den HEER zijne goeder-
tierenheid loven, en zijne wonderwer-
ken voor de kinderen der menschen:
9 Want hij heeft de dorstige ziel ver-
zadigd, en de hongerige ziel met goed
vervuld.
10 Die in duisternis en de schaduw des
doods zaten, gebonden met verdrukking
en ijzer,
11 Omdat zij wederspannig waren ge-
weest tegen Gods geboden, en den raad
des Allerhoogsten onwaardiglijk ver-
worpen hadden.
12 Waarom hij hun het hart door zwa-
righeid vernederd heeft; zij zijn gestrui-
keld, en er was geen helper.

13 Doch roepende tot den HEER in de
benaauwdheid, die zij hadden, verloste
hij ze uit hunne angsten.
14 Hij voerde hen uit de duisternis en
de schaduwe des doods, en hij brak
hunne banden.
15 Laat ze voor den HEER zijne goeder-
tierenheid loven, en zijne wonderwerken
voor de kinderen der menschen;
16 Want hij heeft de koperen deuren
gebroken, en de ijzeren grendelen in
stukken gehouwen.
17 De zotten worden om den weg hun-
ner overtreding, en om hunne ongereg-
tigheden geplaagd;
18 Hunne ziel gruwelde van alle spijze,
en zij waren tot aan de poorten des
doods gekomen.
19 Doch roepende tot den HEER in de
benaauwdheid, die zij hadden, verloste
hij hen uit hunne angsten.
20 Hij zond zijn woord uit, en heelde
hen, en rukte hen uit hunne kuilen.
21 Laat ze voor den HEER zijne goeder-
tierenheid loven, en zijne wonderwerken
voor de kinderen der menschen;
22 En dat zij lofofferen offeren, en met
gejuich zijne werken vertellen.
23 Die met schepen ter zee afvaren,
handel doende op groote wateren;
24 Die zien de werken des HEEREN, en
zijne wonderwerken in de diepte.
25 Als hij spreekt, zoo doet hij eenen
stormwind opstaan, die hare golven om-
hoog verheft.
26 Zij rijzen op naar den hemel, zij
dalen neder tot in de afgronden; hunne
ziel versmeldt van angst.
27 Zij dansen en waggelen als een dron-
ken man, en al hunne wijsheid wordt
verslonden.
28 Doch roepende tot den HEER in de
benaauwdheid, die zij hadden, zoo voer-
de hij hen uit hunne angsten.
29 Hij doet den storm stilstaan, zoodat
hunne golven stilzwijgen.
30 Dan zijn zij verblijd, omdat zij
gestild zijn, en dat hij ze tot de haven
hunner begeerte geleid heeft.
31 Laat ze voor den HEER zijne goeder-
tierenheid loven, en zijne wonderwerken
voor de kinderen der menschen;
32 En hem verhoogen in de gemeente
des volks, en in het gestoelte der oud-
sten hem roemen.
33 Hij stelt de rivieren tot eene woes-
tijn, en watertogten tot een dorstig
land.
34 Het vruchtbaar land tot zouten
grond om de boosheid dergenen, die
daarin wonen.
35 Hij stelt de woestijn tot eenen wa-
terpoel, en het dorre land tot watertog-
ten.
36 En hij doet de hongerigen aldaar
wonen, en zij stichten eene stad ter
woning;
37 En bezaaijen akkers, en planten
wijngaarden, die inkomende vrucht
voortbrengen.
38 En hij zegent ze, zoodat zij zeer
vermenigvuldigen, en hun vee vermin-
dert hij niet.
39 Daarna verminderen zij, en komen
te onder, door verdrukking, kwaad en
droefenis.
40 Hij stort verachting uit over de
prinsen, en doet hen dwalen in het
woeste, waar geen weg is.
41 Maar hij brengt den nooddruftige
uit de verdrukking in een hoog vertrek,
en maakt de huisgezinnen als kudden.
42 De opregten zien het, en zijn ver-
blijd, maar alle ongeregtigheid stopt
haren mond.
43 Wie is wijs? die neme deze *dingen*
waar; en dat zij verstandiglijk letten op
de goedertierenheden des HEEREN.

DE 108 PSALM.

EEN Lied, een Psalm van David.
2 O God, mijn hart is bereid; ik zal
zingen en psalmzingen, ook mijne
eere.
3 Waak op, gij luit en harp; ik zal in
den dageraad opwaken.
4 Ik zal u loven onder de volken, ô
HEER; en ik zal u psalmzingen onder
de natiën.
5 Want uwe goedertierenheid is groot
tot boven de hemelen, en uwe waarheid
tot aan de bovenste wolken.
6 Verhef u, ô God, boven de hemelen,
en uwe eer over de gansche aarde.
7 Opdat uwe beminden bevrijd worden;
geef heil *door* uwe regterhand, en ver-
hoor ons.
8 God heeft gesproken in zijn heilig-
dom, *dies* zal ik van vreugde opspringen:
ik zal Sichem deelen, en het dal van
Sukkoth zal ik afmeten.
9 Gilead is mijn, Manasse is mijn, en
Efraïm is de sterkte mijns hoofds, Juda
is mijn wetgever.
10 Moab is mijn waschpot; op Edom zal
ik mijn' schoen werpen; over Palestina
zal ik juichen.
11 Wie zal mij voeren in eene vaste
stad? Wie zal mij leiden tot in Edom?
12 Zult gij het niet zijn, ô God, *die* ons
verstooten hadt, en die niet uittoogt, ô
God, met onze heirkrachten?
13 Geef gij ons hulp uit de benaauwd-

heid, want des menschen heil is ijdelheid.
14 In God zullen wij kloeke daden doen, en hij zal onze wederpartijders vertreden.

DE 109 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den opperzangmeester.
O God mijns lofs, zwijg niet.
2 Want de mond des goddeloozen en de mond des bedrogs zijn tegen mij opengedaan, zij hebben met mij gesproken met eene valsche tong.
3 En met hatelijke woorden hebben zij mij omsingeld; ja zij hebben mij bestreden zonder oorzaak.
4 Voor mijne liefde, staan zij mij tegen; maar ik was *steeds in* het gebed.
5 En zij hebben mij kwaad voor goed opgelegd, en haat voor mijne liefde.
6 Stel eenen goddelooze over hem, en de Satan sta aan zijne regterhand.
7 Als hij gerigt wordt, zoo ga hij schuldig uit, en zijn gebed zij tot zonde.
8 Dat zijne dagen weinig zijn; een ander neme zijn ambt.
9 Dat zijne kinderen weezen worden, en zijne vrouw weduwe.
10 En dat zijne kinderen hier en daar omzwerven, en bedelen, en *de nooddruft* uit hunne verwoeste plaatsen zoeken.
11 Dat de schuldeischer aansla al wat hij heeft, en dat de vreemden zijnen arbeid rooven.
12 Dat hij niemand hebbe, die weldadigheid *over hem* uitstrekke, en dat er niemand zij, die zijnen weezen genadig zij.
13 Dat zijne nakomelingen uitgeroeid worden; hun naam worde uitgedelgd in het andere geslacht.
14 De ongeregtigheid zijner vaderen worde gedacht bij den HEER, en de zonde zijner moeder worde niet uitgedelgd.
15 Dat zij gedurig voor den HEER zijn; en hij roeije hunne gedachtenis uit van de aarde.
16 Omdat hij niet gedacht heeft weldadigheid te doen, maar heeft den ellendigen en den nooddruftigen man vervolgd, en den verslagene van hart, om *hem* te dooden.
17 Dewijl hij den vloek heeft lief gehad, dat die hem overkome, en geen' lust gehad heeft tot den zegen, zoo zij die verre van hem.
18 En hij zij bekleed met den vloek, als met zijn kleed, en dat die ga tot in het binnenste van hem als het water, en als de olie in zijne beenderen.
19 Die zij hem als een kleed, *waarmede* hij zich bedekt, en tot een' gordel, waarmede hij zich steeds omgordt.
20 Dit zij het werkloon mijner tegenstanders van den HEER, en dergenen, die kwaad spreken tegen mijne ziel.
21 Maar gij, ô HEERE Heer, maak het met mij om uwes naams wil; dewijl uwe goedertierenheid goed is, verlos mij.
22 Want ik ben ellendig en nooddruftig, en mijn hart is in het binnenste van mij doorwond.
23 Ik ga heen gelijk eene schaduw, wanneer zij zich neigt; ik word omgedreven als een sprinkhaan.
24 Mijne knieën struikelen van vasten, en mijn vleesch is gemagerd, zoodat er geen vet aan is.
25 Nog ben ik hun een smaad; als zij mij zien, zoo schudden zij hun hoofd.
26 Help mij, HEER, mijn God, verlos mij naar uwe goedertierenheid.
27 Opdat zij weten, dat dit uwe hand is, *dat* gij het, HEER, gedaan hebt.
28 Laat hen vloeken, maar zegen gij; laat hen zich opmaken, maar dat zij beschaamd worden; doch dat zich uw knecht verblijde.
29 Laat mijne tegenstanders met schande bekleed worden, en dat zij met hunne beschaamdheid zich bedekken, als met eenen mantel.
30 Ik zal den HEER met mijnen mond zeer loven, en in het midden van velen zal ik hem prijzen.
31 Want hij zal den nooddruftige ter regterhand staan, om *hem* te verlossen van degenen, die zijne ziel veroordeelen.

DE 110 PSALM.

EEN Psalm van David.
De HEER heeft tot mijnen Heer gesproken: Zit aan mijne regterhand, tot dat ik uwe vijanden gezet zal hebben tot eene voetbank uwer voeten.
2 De HEER zal den schepter uwer sterkte zenden uit Zion, *zeggende:* Heersch in het midden uwer vijanden.
3 Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag uwer heirkracht, in heilig sieraad; uit de baarmoeder des dageraads zal u de dauw uwer jeugd zijn.
4 De HEER heeft gezworen, en het zal hem niet berouwen: Gij zijt priester in eeuwigheid, naar de ordening Melchizédeks.
5 De HEER is aan uwe regterhand; hij zal Koningen verslaan ten dage zijns toorns.
6 Hij zal regt doen onder de Heidenen; hij zal het vol doode ligchamen maken; hij zal verslaan dengenen, die het hoofd is over een groot land.

7 Hij zal op den weg uit de beek drinken; daarom zal hij het hoofd omhoog heffen.

DE 111 PSALM.

HALELUJAH! Ik zal den HEER loven van ganscher hart, in den raad en vergadering der opregten.
2 De werken des HEEREN zijn groot; zij worden gezocht van allen, die er lust in hebben.
3 Zijn doen is majesteit en heerlijkheid; en zijne geregtigheid bestaat in eeuwigheid.
4 Hij heeft zijne wonderen eene gedachtenis gemaakt; de HEER is genadig en barmhartig.
5 Hij heeft dengenen, die hem vreezen, spijs gegeven; hij gedenkt in eeuwigheid aan zijn verbond.
6 Hij heeft de kracht zijner werken aan zijn volk bekend gemaakt; hun gevende de erve der Heidenen.
7 De werken zijner handen zijn waarheid en oordeel; al zijne bevelen zijn getrouw.
8 Zij zijn ondersteund voor altoos *en* in eeuwigheid; zijnde gedaan in waarheid en opregtheid.
9 Hij heeft aan zijn volk verlossing gezonden; hij heeft zijn verbond in eeuwigheid geboden; zijn naam is heilig en vreesselijk.
10 De vreeze des HEEREN is het beginsel der wijsheid; allen, die dezelve doen, hebben goed verstand; zijn lof bestaat in eeuwigheid.

DE 112 PSALM.

HALELUJAH! Welgelukzalig is de man, die den HEER vreest; die grooten lust heeft in zijne geboden.
2 Zijn zaad zal geweldig zijn op aarde; het geslacht der opregten zal gezegend worden.
3 In zijn huis zal have en rijkdom wezen; en zijne geregtigheid bestaat in eeuwigheid.
4 Den opregten gaat het licht op in de duisternis; hij is genadig, en barmhartig, en regtvaardig.
5 Wel dien man, die zich ontfermt en uitleent; hij beschikt zijne zaken met regt.
6 Zekerlijk hij zal in eeuwigheid niet wankelen; de regtvaardige zal in eeuwige gedachtenis zijn.
7 Hij zal voor geen kwaad gerucht vreezen; zijn hart is vast, betrouwende op den HEER.
8 Zijn hart, wel ondersteund zijnde, zal niet vreezen; tot dat hij op zijne wederpartijen zie.
9 Hij strooit uit, hij geeft den nooddruftigen; zijne geregtigheid bestaat in eeuwigheid; zijn hoorn zal verhoogd worden in eere.
10 De goddelooze zal het zien, en hij zal zich vertoornen; hij zal met zijne tanden knersen en smelten; de wensch der goddeloozen zal vergaan.

DE 113 PSALM.

HALELUJAH! Looft, gij knechten des HEEREN, looft den naam des HEEREN.
2 De naam des HEEREN zij geprezen, van nu aan tot in eeuwigheid.
3 Van den opgang der zon af, tot haren ondergang, zij de naam des HEEREN geloofd.
4 De HEER is hoog boven alle Heidenen, boven de hemelen is zijne heerlijkheid.
5 Wie is gelijk de HEER, onze God, die zeer hoog woont,
6 Die zeer laag ziet, in den hemel en op de aarde?
7 Die den geringe uit het stof oprigt, *en* den nooddruftige uit den drek verhoogt;
8 Om te doen zitten bij de prinsen, bij de prinsen zijns volks?
9 Die de onvruchtbare doet wonen met een huisgezin, eene blijde moeder van kinderen. Halelujah!

DE 114 PSALM.

TOEN Israël uit Egypte toog, het huis Jakobs van een volk, dat eene vreemde taal had;
2 Zoo werd Juda tot zijn heiligdom, Israël zijne volkomene heerschappij.
3 De zee zag het, en vlood, de Jordaan keerde achterwaarts.
4 De bergen sprongen als rammen, de heuvelen als lammeren.
5 Wat was u, gij zee, dat gij vloodt? gij Jordaan, dat gij achterwaarts keerdet?
6 Gij bergen, dat gij opsprongt als rammen? gij heuvelen, als lammeren?
7 Beef, gij aarde, voor het aangezigt des Heeren, voor het aangezigt van den God Jakobs.
8 Die den rotssteen veranderde in eenen watervloed, den keisteen in eene waterfontein.

DE 115 PSALM.

NIET ons, ô HEER, niet ons, maar uwen naam geef eer, om uwer goedertierenheid, om uwer waarheid wil.
2 Waarom zouden de Heidenen zeggen: Waar is nu hun God?
3 Onze God is toch in den hemel, hij doet al wat hem behaagt.

4 Hunne afgoden zijn zilver en goud,
het werk van des menschen handen.
5 Zij hebben eenen mond, maar spre-
ken niet; zij hebben oogen, maar zien
niet;
6 Ooren hebben zij, maar hooren niet;
zij hebben een' neus, maar zij rieken
niet;
7 Hunne handen *hebben zij*, maar tasten
niet; hunne voeten, maar gaan niet; zij
geven geen geluid door hunne keel.
8 Dat die ze maken hun gelijk worden,
en al wie op hen vertrouwt.
9 Israël, vertrouw gij op den HEER; hij
is hunne hulp en hun schild.
10 Gij huis van Aäron, vertrouw op
den HEER; hij is hunne hulp en hun
schild.
11 Gijlieden, die den HEER vreest, ver-
trouwt op den HEER; hij is hunne hulp
en hun schild.
12 De HEER is aan ons gedachtig ge-
weest, hij zal zegenen, hij zal het huis
van Israël zegenen, hij zal het huis van
Aäron zegenen:
13 Hij zal zegenen, die den HEER vree-
zen; de kleinen met de grooten.
14 De HEER zal *den zegen* over ulieden
vermeerderen, over ulieden en over uwe
kinderen.
15 Gijlieden zijt den HEERE gezegend,
die den hemel en de aarde gemaakt
heeft.
16 Aangaande den hemel, de hemel is
des HEEREN; maar de aarde heeft hij
aan der menschen kinderen gegeven.
17 De dooden zullen den HEER niet
prijzen, noch die in de stilte nederge-
daald zijn.
18 Maar wij zullen den HEER loven van
nu af tot in eeuwigheid. Halelujah!

DE 116 PSALM.

IK heb lief, want de HEER hoort mijne
stem, mijne smeekingen:
2 Want hij neigt zijn oor tot mij; dies
zal ik *hem* in mijne dagen aanroepen.
3 De banden des doods hadden mij om-
vangen, en de angsten der hel hadden
mij getroffen; ik vond benaauwdheid
en droefenis.
4 Maar ik riep den naam des HEEREN
aan, *zeggende:* Och HEER, bevrijd mijne
ziel.
5 De HEER is genadig en regtvaardig,
en onze God is ontfermende.
6 De HEER bewaart de eenvoudigen;
ik was uitgeteerd, doch hij heeft mij
verlost.
7 Mijne ziel, keer weder tot uwe rust,
want de HEER heeft aan u wel gedaan.
8 Want gij HEER, hebt mijne ziel gered
van den dood, mijne oogen van tranen,
mijnen voet van aanstoot.
9 Ik zal wandelen voor het aangezigt
des HEEREN, in de landen der levenden.
10 Ik heb geloofd, daarom sprak ik;
ik ben zeer bedrukt geweest.
11 Ik zeide in mijn haasten: Alle men-
schen zijn leugenaars.
12 Wat zal ik den HEERE vergelden
voor al zijne weldaden, aan mij *be-
wezen?*
13 Ik zal den beker der verlossingen
opnemen, en den naam des HEEREN
aanroepen.
14 Mijne geloften zal ik den HEERE be-
talen, nu, in de tegenwoordigheid van
al zijn volk.
15 Kostelijk is in de oogen des HEEREN
de dood zijner gunstgenooten.
16 Och HEER, zekerlijk ik ben uw
knecht, ik ben uw knecht, een zoon
uwer dienstmaagd; gij hebt mijne ban-
den losgemaakt.
17 Ik zal u offeren eene offerande van
dankzegging, en den naam des HEEREN
aanroepen.
18 Ik zal mijne geloften den HEERE
betalen, nu, in de tegenwoordigheid van
al zijn volk;
19 In de voorhoven van het huis des
HEEREN, in het midden van u, ô Jeru-
zalem. Halelujah!

DE 117 PSALM.

LOOFT den HEER, alle Heidenen;
prijst hem, alle natiën.
2 Want zijne goedertierenheid is ge-
weldig over ons, en de waarheid des
HEEREN is in eeuwigheid. Halelujah!

DE 118 PSALM.

LOOFT den HEER, want hij is goed,
want zijne goedertierenheid is in
eeuwigheid.
2 Dat Israël nu zegge, dat zijne goe-
dertierenheid in eeuwigheid is.
3 Het huis van Aäron zegge nu, dat zij-
ne goedertierenheid in eeuwigheid is.
4 Dat degenen, die den HEER vreezen,
nu zeggen, dat zijne goedertierenheid in
eeuwigheid is.
5 Uit de benaauwdheid heb ik den
HEER aangeroepen; de HEER heeft mij
verhoord, *stellende mij* in de ruimte.
6 De HEER is bij mij, ik zal niet vree-
zen; wat zal mij een mensch doen?
7 De HEER is bij mij onder degenen,
die mij helpen; daarom zal ik *mijnen
lust* zien aan degenen, die mij haten.
8 Het is beter tot den HEER toevlugt te
nemen, dan op den mensch te vertrou-
wen.
9 Het is beter tot den HEER toevlugt

te nemen, dan op prinsen te vertrouwen.
10 Alle Heidenen hadden mij omringd; het is in den naam des HEEREN, dat ik ze verhouwen heb.
11 Zij hadden mij omringd, ja zij hadden mij omringd; het is in den naam des HEEREN, dat ik ze verhouwen heb.
12 Zij hadden mij omringd als bijën; zij zijn uitgebluscht als een doornenvuur; het is in den naam des HEEREN, dat ik ze verhouwen heb.
13 Gij hadt mij zeer hard gestooten, tot vallens toe, maar de HEER heeft mij geholpen.
14 De HEER is mijne sterkte en psalm, want hij is mij tot heil geweest.
15 In de tenten der regtvaardigen is eene stem des gejuichs en des heils: de regterhand des HEEREN doet krachtige daden;
16 De regterhand des HEEREN is verhoogd; de regterhand des HEEREN doet krachtige daden.
17 Ik zal niet sterven, maar leven; en ik zal de werken des HEEREN vertellen.
18 De HEER heeft mij wel hard gekastijd, maar hij heeft mij ter dood niet overgegeven.
19 Doet mij de poorten der geregtigheid open, ik zal daardoor ingaan, ik zal den HEER loven.
20 Dit is de poort des HEEREN, door welke de regtvaardigen zullen ingaan.
21 Ik zal u loven, omdat gij mij verhoord hebt, en mij tot heil geweest zijt.
22 De steen, *dien* de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden;
23 Dit is van den HEER geschied, *en* het is wonderlijk in onze oogen.
24 Dit is de dag, *dien* de HEER gemaakt heeft, laat ons op denzelven ons verheugen, en verblijd zijn.
25 Och HEER, geef nu heil; och HEER, geef nu voorspoed.
26 Gezegend zij hij, die daar komt in den naam des HEEREN: wij zegenen ulieden uit het huis des HEEREN.
27 De HEER is God, die ons licht gegeven heeft: bindt het feest-*offer* met touwen tot aan de hoornen des altaars.
28 Gij zijt mijn God, daarom zal ik u loven; ô mijn God, ik zal u verhoogen.
29 Looft den HEER, want hij is goed, want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.

DE 119 PSALM.

ALEPH.

WELGELUKZALIG zijn de opregten van wandel, die in de wet des HEEREN gaan.
2 Welgelukzalig zijn ze, die zijne getuigenissen onderhouden, *die* hem van ganscher harte zoeken;
3 Ook geen onregt werken, *maar* wandelen in zijne wegen.
4 HEER, gij hebt geboden, dat men uwe bevelen zeer bewaren zal;
5 Och, dat mijne wegen gerigt werden, om uwe inzettingen te bewaren!
6 Dan zou ik niet beschaamd worden, wanneer ik merken zou op al uwe geboden.
7 Ik zal u loven in opregtheid des harten, als ik de regten uwer geregtigheid geleerd zal hebben.
8 Ik zal uwe inzettingen bewaren; verlaat mij niet al te zeer.

BETH.

9 Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Als hij *het* houdt naar uw woord.
10 Ik zoek u met mijn geheele hart; laat mij van uwe geboden niet afdwalen.
11 Ik heb uwe rede in mijn hart verborgen, opdat ik tegen u niet zondigen zoude.
12 HEER, gij zijt gezegend; leer mij uwe inzettingen.
13 Ik heb met mijne lippen verteld al de regten uwes monds.
14 Ik ben vrolijker in den weg uwer getuigenissen, dan over allen rijkdom.
15 Ik zal uwe bevelen overdenken, en op uwe paden letten.
16 Ik zal mij zelven vermaken in uwe inzettingen; uw woord zal ik niet vergeten.

GIMEL.

17 Doe wel bij uwen knecht, *dat* ik leve en uw woord beware.
18 Ontdek mijne oogen, dat ik aanschouwe de wonderen van uwe wet.
19 Ik ben een vreemdeling op de aarde, verberg uwe geboden voor mij niet.
20 Mijne ziel is verbroken van wege het verlangen naar uwe oordeelen ten allen tijd.
21 Gij scheldt de vervloekte hoovaardigen, die van uwe geboden afdwalen.
22 Wentel van mij versmaadheid en verachting, want ik heb uwe getuigenissen onderhouden.
23 *Als* zelfs de vorsten zittende tegen mij gesproken hebben, heeft uw knecht uwe inzettingen betracht.
24 Ook zijn uwe getuigenissen mijne vermakingen *en* mijne raadslieden.

DALETH.

25 Mijne ziel kleeft aan het stof; maak mij levend naar uw woord.

26 Ik heb u mijne wegen verteld, en gij hebt mij verhoord; leer mij uwe inzettingen.
27 Geef mij den weg uwer bevelen te verstaan, opdat ik uwe wonderen betrachte.
28 Mijne ziel druipt weg van treurigheid; rigt mij op naar uw woord.
29 Wend van mij den weg der valschheid, en verleen mij genadig uwe wet.
30 Ik heb verkoren den weg der waarheid, uwe regten heb ik mij voorgesteld.
31 Ik kleef vast aan uwe getuigenissen; ô HEER, beschaam mij niet.
32 Ik zal den weg uwer geboden loopen, als gij mijn hart verwijd zult hebben.

HE.

33 HEER, leer mij den weg uwer inzettingen, en ik zal dien houden ten einde toe.
34 Geef mij het verstand, en ik zal uwe wet houden, ja ik zal ze onderhouden van ganscher harte.
35 Doe mij treden op het pad uwer geboden, want daarin heb ik lust.
36 Neig mijn hart tot uwe getuigenissen, en niet tot gierigheid.
37 Wend mijne oogen af, dat zij geene ijdelheid zien; maak mij levend door uwe wegen.
38 Bevestig uwe toezegging aan uwen knecht, die aan uwe vreeze toegedaan is.
39 Wend mijne smaadheid af, die ik vreeze, want uwe regten zijn goed.
40 Zie, ik heb eene begeerte tot uwe bevelen, maak mij levend door uwe geregtigheid.

VAU.

41 En dat mij uwe goedertierenheden overkomen, ô HEER, uw heil, naar uwe toezegging;
42 Opdat ik mijnen smader wat hebbe te antwoorden, want ik vertrouw op uw woord.
43 En ruk het woord der waarheid van mijnen mond niet al te zeer, want ik hoop op uwe regten.
44 Zoo zal ik uwe wet steeds onderhouden, eeuwiglijk, en altoos.
45 En ik zal wandelen in de ruimte, omdat ik uwe bevelen gezocht heb.
46 Ook zal ik voor Koningen spreken van uwe getuigenissen, en mij niet schamen.
47 En ik zal mij vermaken in uwe geboden, die ik liefheb.
48 En ik zal mijne handen opheffen naar uwe geboden, die ik liefheb, en ik zal uwe inzettingen betrachten.

ZAIN.

49 Gedenk aan het woord, tot uwen knecht *gesproken*, op hetwelk gij mij hebt doen hopen.
50 Dit is mijn troost in mijne ellende, want uwe toezegging heeft mij levend gemaakt.
51 De hoovaardigen hebben mij boven mate zeer bespot; *nogtans* ben ik van uwe wet niet geweken.
52 Ik heb gedacht, ô HEER, aan uwe oordeelen van ouds af, en heb mij getroost.
53 Groote beroering heeft mij bevangen van wege de goddeloozen, die uwe wet verlaten.
54 Uwe inzettingen zijn mij gezangen geweest, ter plaatse mijner vreemdelingschappen.
55 HEER, des nachts ben ik aan uwen naam gedachtig geweest, en heb uwe wet bewaard.
56 Dat is mij geschied, omdat ik uwe bevelen bewaard heb.

CHETH.

57 De HEER is mijn deel; ik heb gezegd, dat ik uwe woorden zal bewaren.
58 Ik heb uw aanschijn ernstiglijk gebeden van ganscher harte; zijt mij genadig naar uwe toezegging.
59 Ik heb mijne wegen bedacht, en heb mijne voeten gekeerd tot uwe getuigenissen.
60 Ik heb gehaast, en niet vertraagd uwe geboden te onderhouden.
61 De goddelooze hoopen hebben mij beroofd; *nogtans* heb ik uwe wet niet vergeten.
62 Te middernacht sta ik op, om u te loven voor de regten uwer geregtigheid.
63 Ik ben een gezel van allen, die u vreezen, en van hen, die uwe bevelen onderhouden.
64 HEER, de aarde is vol van uwe goedertierenheid; leer mij uwe inzettingen.

TETH.

65 Gij hebt bij uwen knecht goed gedaan, HEER, naar uw woord.
66 Leer mij eenen goeden zin en wetenschap, want ik heb aan uwe geboden geloofd.
67 Eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoud ik uw woord.
68 Gij zijt goed en goed doende; leer mij uwe inzettingen.
69 De hoovaardigen hebben leugens tegen mij gestoffeerd; *doch* ik bewaar uwe bevelen van ganscher harte.
70 Hun hart is vet als smeer; *maar* ik heb vermaak *in* uwe wet.
71 Het is mij goed, dat ik verdrukt ben

geweest, opdat ik uwe inzettingen
leerde.
72 De wet uwes monds is mij beter, dan
duizenden van goud of zilver.

JOD.

73 Uwe handen hebben mij gemaakt
en bereid; maak mij verstandig, opdat
ik uwe geboden leere.
74 Die u vreezen, zullen mij aanzien,
en zich verblijden, omdat ik op uw
woord gehoopt heb.
75 Ik weet, HEER, dat uwe gerigten
de geregtigheid zijn, en dat gij mij uit
getrouwheid verdrukt hebt.
76 Laat toch uwe goedertierenheid zijn
om mij te troosten, naar uwe toezegging
aan uwen knecht.
77 Laat mij uwe barmhartigheden over-
komen, opdat ik leve, want uwe wet is
al mijne vermaking.
78 Laat de hoovaardigen beschaamd
worden, omdat zij mij met leugen neder-
gestooten hebben; *doch* ik betracht uwe
geboden.
79 Laat ze tot mij keeren, die u vree-
zen, en die uwe getuigenissen kennen.
80 Laat mijn hart opregt zijn tot uwe
inzettingen, opdat ik niet beschaamd
worde.

CAPH.

81 Mijne ziel is bezweken van verlan-
gen naar uw heil; op uw woord heb ik
gehoopt.
82 Mijne oogen zijn bezweken van ver-
langen naar uwe toezegging, terwijl ik
zeide: Wanneer zult gij mij vertroosten?
83 Want ik ben geworden als een lede-
ren zak in den rook; *doch* uwe inzet-
tingen heb ik niet vergeten.
84 Hoe vele zullen de dagen uwes
knechts zijn? wanneer zult gij regt doen
over mijne vervolgers?
85 De hoovaardigen hebben mij putten
gegraven, hetwelk niet is naar uwe wet.
86 Al uwe geboden zijn waarheid; zij
vervolgen mij met leugen, help mij.
87 Zij hebben mij bijna vernietigd op
de aarde, maar ik heb uwe bevelen niet
verlaten.
88 Maak mij levend naar uwe goeder-
tierenheid, dan zal ik de getuigenis uwes
monds onderhouden.

LAMED.

89 O HEER, uw woord bestaat in eeu-
wigheid in de hemelen.
90 Uwe getrouwheid is van geslachte
tot geslacht; gij hebt de aarde vast ge-
maakt, en zij blijft staan.
91 Naar uwe verordeningen blijven zij
nog heden staan, want zij allen zijn uwe
knechten.
92 Indien uwe wet niet ware geweest
al mijne vermaking, ik ware in mijnen
druk al lang vergaan.
93 Ik zal uwe bevelen in eeuwigheid
niet vergeten, want door dezelve hebt
gij mij levend gemaakt.
94 Ik ben de uwe, behoud mij, want
ik heb uwe bevelen gezocht.
95 De goddeloozen hebben op mij ge-
wacht, om mij te doen vergaan; ik neem
acht op uwe getuigenissen.
96 In alle volmaaktheid heb ik een
einde gezien; *maar* uw gebod is zeer
wijd.

MEM.

97 Hoe lief heb ik uwe wet! Zij is mij-
ne betrachting den ganschen dag.
98 Zij maakt mij door uwe geboden
wijzer, dan mijne vijanden zijn, want
zij is in eeuwigheid bij mij.
99 Ik ben verstandiger dan al mijne
leeraars, omdat uwe getuigenissen mijne
betrachting zijn.
100 Ik ben voorzigtiger dan de ouden,
omdat ik uwe bevelen bewaard heb.
101 Ik heb mijne voeten geweerd van
alle kwade paden, opdat ik uw woord
zoude onderhouden.
102 Ik ben niet geweken van uwe reg-
ten, want gij hebt mij geleerd.
103 Hoe zoet zijn uwe redenen voor
mijn gehemelte geweest! meer dan ho-
nig voor mijnen mond!
104 Uit uwe bevelen krijg ik verstand;
daarom haat ik alle leugenpaden.

NUN.

105 Uw woord is eene lamp voor mijnen
voet, en een licht voor mijn pad.
106 Ik heb gezworen, en zal het beves-
tigen, dat ik onderhouden zal de regten
uwer geregtigheid.
107 Ik ben gansch zeer verdrukt, HEER;
maak mij levend naar uw woord.
108 Laat u toch, ô HEER, welgevallen
de vrijwillige offeranden mijns monds,
en leer mij uwe regten.
109 Mijne ziel is gedurig in mijne
hand; nogtans vergeet ik uwe wet
niet.
110 De goddeloozen hebben mij eenen
strik gelegd; nogtans ben ik niet afge-
dwaald van uwe bevelen.
111 Ik heb uwe getuigenissen genomen
tot eene eeuwige erve, want zij zijn
mijns harten vrolijkheid.
112 Ik heb mijn hart geneigd, om uwe
inzettingen eeuwiglijk te doen, ten einde
toe.

SAMECH.

113 Ik haat de kwade ranken, maar heb
uwe wet lief.

114 Gij zijt mijne schuilplaats en mijn schild; op uw woord heb ik gehoopt.

115 Wijkt van mij, gij boosdoeners, dat ik de geboden mijns Gods moge bewaren.

116 Ondersteun mij naar uwe toezegging, opdat ik leve; en laat mij niet beschaamd worden over mijne hope.

117 Ondersteun mij, zoo zal ik behouden zijn; dan zal ik mij steeds in uwe inzettingen vermaken.

118 Gij vertreedt al degenen, die van uwe inzettingen afdwalen, want hun bedrog is leugen.

119 Gij doet alle goddeloozen der aarde weg *als* schuim; daarom heb ik uwe getuigenissen lief.

120 *Het haar* van mijn vleesch is te berge gerezen van verschrikking voor u, en ik heb gevreesd voor uwe oordeelen.

AIN.

121 Ik heb regt en geregtigheid gedaan; geef mij niet over aan mijne onderdrukkers.

122 Wees borg voor uwen knecht ten goede; laat de hoovaardigen mij niet onderdrukken.

123 Mijne oogen zijn bezweken van verlangen naar uw heil, en naar de toezegging uwer regtvaardigheid.

124 Doe bij uwen knecht naar uwe goedertierenheid, en leer mij uwe inzettingen.

125 Ik ben uw knecht, maak mij verstandig, en ik zal uwe getuigenissen kennen.

126 Het is tijd voor den HEER, dat hij werke, *want* zij hebben uwe wet verbroken.

127 Daarom heb ik uwe geboden lief, meer dan goud, ja meer dan het fijnste goud.

128 Daarom heb ik al *uwe* bevelen, van alles, voor regt gehouden; *maar* alle valsche pad heb ik gehaat.

PE.

129 Uwe getuigenissen zijn wonderbaar, daarom bewaart mijne ziel dezelve.

130 De opening uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende.

131 Ik heb mijnen mond wijd open gedaan, en gehijgd, want ik heb verlangd naar uwe geboden.

132 Zie mij aan, wees mij genadig, naar het regt aan degenen, die uwen naam beminnen.

133 Maak mijne voetstappen vast in uw woord, en laat geene ongeregtigheid over mij heerschen.

134 Verlos mij van des menschen overlast, en ik zal uwe bevelen onderhouden.

135 Doe uw aangezigt lichten over uwen knecht, en leer mij uwe inzettingen.

136 Waterbeken vlieten af uit mijne oogen, omdat zij uwe wet niet onderhouden.

TSADE.

137 HEER, gij zijt regtvaardig, en elk een uwer oordeelen is regt.

138 Gij hebt de geregtigheid uwer getuigenissen, en de waarheid hoogelijk geboden.

139 Mijn ijver heeft mij doen vergaan, omdat mijne wederpartijders uwe woorden vergeten hebben.

140 Uw woord is zeer gelouterd, en uw knecht heeft het lief.

141 Ik ben klein en veracht, *doch* uwe bevelen vergeet ik niet.

142 Uwe geregtigheid is geregtigheid in eeuwigheid, en uwe wet is de waarheid.

143 Benaauwdheid en angst hebben mij getroffen, *doch* uwe geboden zijn mijne vermakingen.

144 De geregtigheid uwer getuigenissen is in eeuwigheid; doe ze mij verstaan, zoo zal ik leven.

KOPH.

145 Ik heb van ganscher harte geroepen: verhoor mij, ô HEER, ik zal uwe inzettingen bewaren.

146 Ik heb u aangeroepen, verlos mij, en ik zal uwe getuigenissen onderhouden.

147 Ik ben de *morgen* schemering voorgekomen, en heb geschrei gemaakt; op uw woord heb ik gehoopt.

148 Mijne oogen komen de *nacht* waken vóór, om uwe rede te betrachten.

149 Hoor mijne stem naar uwe goedertierenheid, ô HEER, maak mij levend naar uw regt.

150 Die kwade praktijken najagen, genaken *mij;* zij wijken verre van uwe wet.

151 *Maar* gij HEER, zijt nabij, en al uwe geboden zijn waarheid.

152 Van ouds heb ik geweten van uwe getuigenissen, dat gij ze in eeuwigheid gegrond hebt.

RESCH.

153 Zie mijne ellende aan, en help mij uit, want uwe wet heb ik niet vergeten.

154 Twist mijne twistzaak, en verlos mij; maak mij levend, naar uwe toezegging.

155 Het heil is verre van de goddeloozen, want zij zoeken uwe inzettingen niet.

156 HEER, uwe barmhartigheden zijn vele; maak mij levend naar uwe regten.

157 Mijne vervolgers en mijne weder-

partijders zijn vele, *maar* van uwe ge-
tuigenissen wijk ik niet.
158 Ik heb gezien degenen, die trouwe-
looslijk handelen, en het verdroot mij,
dat zij uw woord niet onderhielden.
159 Zie aan, dat ik uwe bevelen lief-
heb; ô HEER, maak mij levend naar
uwe goedertierenheid.
160 Het begin uwes woords is waarheid,
en in eeuwigheid is al het regt uwer ge-
regtigheid.

SCHIN.

161 De vorsten hebben mij vervolgd
zonder oorzaak; maar mijn hart heeft
gevreesd voor uw woord.
162 Ik ben vrolijk over uwe toezegging,
als een, die eenen grooten buit vindt.
163 Ik haat de valschheid, en heb er
eenen gruwel van; *maar* uwe wet heb
ik lief.
164 Ik loof u zevenmaal des daags, over
de regten uwer geregtigheid.
165 Die uwe wet beminnen, hebben
grooten vrede, en zij hebben geenen
aanstoot.
166 O HEER, ik hoop op uw heil, en
doe uwe geboden.
167 Mijne ziel onderhoudt uwe getuige-
nissen, en ik heb ze zeer lief.
168 Ik onderhoude uwe bevelen en
uwe getuigenissen, want al mijne wegen
zijn voor u.

THAU.

169 O HEER, laat mijn geschrei voor
uw aanschijn genaken, maak mij ver-
standig naar uw woord.
170 Laat mijn smeeken voor uw aan-
schijn komen, red mij naar uwe toezeg-
ging.
171 Mijne lippen zullen *uwen* lof over-
vloediglijk uitstorten, als gij mij uwe
inzettingen zult geleerd hebben.
172 Mijne tong zal spraak houden van
uwe rede, want al uwe geboden zijn
regtvaardigheid.
173 Laat uwe hand mij te hulp komen,
want ik heb uwe bevelen verkoren.
174 O HEER, ik verlang naar uw heil,
en uwe wet is al mijne vermaking.
175 Laat mijne ziel leven, en zij zal u
loven, en laat uwe regten mij helpen.
176 Ik heb gedwaald als een verloren
schaap; zoek uwen knecht, want uwe
geboden heb ik niet vergeten.

DE 120 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Ik heb tot den HEER geroepen in
mijne benaauwdheid, en hij heeft mij
verhoord.
2 O HEER, red mijne ziel van de val-
sche lippen, van de bedriegelijke tong.
3 Wat zal u de bedriegelijke tong ge-
ven, of wat zal zij u toevoegen?
4 Scherpe pijlen eens magtigen, mits-
gaders gloeijende jeneverkolen.
5 O wee mij, dat ik een vreemdeling
ben *in* Mesech, dat ik in de tenten Ke-
dars wone!
6 Mijne ziel heeft lang gewoond bij de-
genen, die den vrede haten.
7 Ik ben vreedzaam; maar als ik spreek,
zijn zij aan den oorlog.

DE 121 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Ik hef mijne oogen op naar de ber-
gen, van waar mijne hulp komen zal.
2 Mijne hulp is van den HEER, die he-
mel en aarde gemaakt heeft.
3 Hij zal uwen voet niet laten wanke-
len, uw bewaarder zal niet sluimeren.
4 Ziet, de bewaarder Israëls zal niet
sluimeren, noch slapen.
5 De HEER is uw bewaarder, de HEER
is uwe schaduw aan uwe regterhand.
6 De zon zal u des daags niet steken,
noch de maan des nachts.
7 De HEER zal u bewaren van alle
kwaad; uwe ziel zal hij bewaren.
8 De HEER zal uwen uitgang en uwen
ingang bewaren, van nu af tot in eeu-
wigheid.

DE 122 PSALM.

EEN lied Hammaälôth, van David.
Ik verblijde mij in degenen, die
tot mij zeggen: Wij zullen in het huis
des HEEREN gaan.
2 Onze voeten zijn staande in uwe
poorten, ô Jerûzalem.
3 Jerûzalem is gebouwd, als eene stad,
die wel zamengevoegd is;
4 Waarheen de stammen op gaan, de
stammen des HEEREN, *tot* de getuigenis
van Israël, om den naam des HEEREN
te danken.
5 Want dáár zijn de stoelen des ge-
rigts gezet, de stoelen van het huis van
David.
6 Bidt om den vrede van Jerûzalem,
wel moeten zij varen, die u beminnen.
7 Vrede zij in uwe vesting, welvaren
in uwe paleizen.
8 Om mijner broederen en mijner
vrienden wil, zal ik nu spreken, vrede
zij in u.
9 Om des huizes des HEEREN, onzes
Gods wil, zal ik het goede voor u zoe-
ken.

DE 123 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Ik hef mijne oogen op tot u, die in
de hemelen zit.
2 Zie, gelijk de oogen der knechten zijn

p de hand van hunne heeren; gelijk de
ogen der dienstmaagd zijn op de hand
an hare vrouw; alzoo zijn onze oogen
p den HEER, onzen God, tot dat hij ons
enadig zij.
3 Zijt ons genadig, ô HEER, zijt ons ge-
adig, want zij zijn der verachting veel
e zat.
4 Onze ziel is veel te zat des spots der
eelderigen, der verachting van de hoo-
aardigen.

DE 124 PSALM.

EEN lied Hammaälôth, van David.
Ware het niet de HEER, die bij ons
eweest is, zegge nu Israël;
2 Ware het niet de HEER, die bij ons
eweest is, als de menschen tegen ons
pstonden;
3 Toen zouden zij ons levend verslon-
en hebben, als hun toorn tegen ons
ntstak.
4 Toen zouden ons de wateren overloo-
en hebben; een stroom zou over onze
iel gegaan zijn.
5 Toen zouden de stoute wateren over
nze ziel gegaan zijn.
6 De HEER zij geloofd, die ons in hun-
e tanden niet heeft overgegeven tot
enen roof.
7 Onze ziel is ontkomen, als een vogel
it den strik der vogelvangers; de strik
gebroken, en wij zijn ontkomen.
8 Onze hulp is in den naam des HEE-
EN, die hemel en aarde gemaakt heeft.

DE 125 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Die op den HEER vertrouwen, zijn
ls de berg Zion, *die* niet wankelt, *maar*
lijft in eeuwigheid.
2 Rondom Jerûzalem zijn bergen; al-
oo is de HEER rondom zijn volk, van
u aan tot in eeuwigheid.
3 Want de schepter der goddeloosheid
al niet rusten op het lot der regtvaar-
igen; opdat de regtvaardigen hunne
anden niet uitstrekken tot onregt.
4 HEER, doe den goeden wel, en den-
enen, die opregt zijn in hunne harten.
5 Maar die zich neigen *tot* hunne
romme wegen, die zal de HEER weg
oen gaan met de werkers der ongereg-
igheid. Vrede zal over Israël zijn.

DE 126 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Als de HEER de gevangenen Zions
ederbragt, waren wij gelijk degenen,
ie droomen.
2 Toen werd onze mond vervuld met
agchen, en onze tong met gejuich; toen
eide men onder de Heidenen: De HEER
eeft groote dingen aan dezen gedaan.
3 De HEER heeft groote dingen bij ons
gedaan; *dies* zijn wij verblijd.
4 O HEER, wend onze gevangenis, ge-
lijk waterstroomen in het zuiden.
5 Die met tranen zaaijen, zullen met
gejuich maaijen.
6 Die het zaad draagt, dat men zaaijen
zal, gaat al gaande en weenende; *maar*
voorzeker zal hij met gejuich weder-
komen, dragende zijne schoven.

DE 127 PSALM.

EEN lied Hammaälôth, van Sáloma.
Zoo de HEER het huis niet bouwt,
te vergeefs arbeiden deszelfs bouwlie-
den daaraan; zoo de HEER de stad niet
bewaart, te vergeefs waakt de wachter.
2 Het is te vergeefs, dat gijlieden vroeg
opstaat, laat opblijft, eet brood der smar-
ten; het is alzoo, dat hij het zijnen be-
minden *als in* den slaap geeft.
3 Ziet, de kinderen zijn een erfdeel des
HEEREN; des buiks vrucht is eene be-
looning.
4 Gelijk de pijlen zijn in de hand van
eenen held, zoodanig zijn de zonen der
jeugd.
5 Welgelukzalig is de man, die zijnen
pijlkoker met dezelve gevuld heeft; zij
zullen niet beschaamd worden, als zij
met de vijanden spreken zullen in de
poort.

DE 128 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Welgelukzalig is een iegelijk, die
den HEER vreest, die in zijne wegen
wandelt.
2 Want gij zult eten den arbeid uwer
handen; welgelukzalig zult gij zijn, en
het zal u welgaan.
3 Uwe huisvrouw zal wezen als een
vruchtbare wijnstok aan de zijden van
uw huis; uwe kinderen als olijfplanten
rondom uwe tafel.
4 Ziet, alzoo zal zekerlijk die man
gezegend worden, welke den HEER
vreest.
5 De HEER zal u zegenen uit Zion, en
gij zult het goede van Jerûzalem aan-
schouwen al de dagen uwes levens.
6 En gij zult uwe kindskinderen zien.
Vrede over Israël.

DE 129 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Zij hebben mij dikwijls benaauwd
van mijne jeugd af, zegge nu Israël:
2 Zij hebben mij dikwijls van mijne
jeugd af benaauwd; evenwel hebben zij
mij niet overmogt.
3 Ploegers hebben op mijnen rug ge-
ploegd; zij hebben hunne voren lang
getogen.

4 De HEER, die regtvaardig is, heeft de
touwen der goddeloozen afgehouwen.
5 Laat ze beschaamd en achterwaarts
gedreven worden, allen, die Zion haten.
6 Laat ze worden als gras op de daken,
hetwelk verdort, eer men het uittrekt;
7 Waarmede de maaijer zijne hand niet
vult, noch de garvenbinder zijnen arm.
8 En die voorbij gaan, niet zeggen: De
zegen des HEEREN zij bij u: wij zegenen
ulieden in den naam des HEEREN.

DE 130 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Uit de diepten roep ik tot u, ô HEER.
2 HEER, hoor naar mijne stem; laat
uwe ooren opmerkende zijn op de stem
mijner smeekingen.
3 Zoo gij, HEER, de ongeregtigheden
gadeslaat; HEER, wie zal bestaan?
4 Maar bij u is vergeving, opdat gij ge-
vreesd wordt.
5 Ik verwacht den HEER, mijne ziel
verwacht, en ik hoop op zijn woord.
6 Mijne ziel *wacht* op den HEER, meer
dan de wachters op den morgen; de
wachters op den morgen.
7 Israël hope op den HEER; want bij
den HEER is goedertierenheid, en bij
hem is veel verlossing.
8 En hij zal Israël verlossen van al zij-
ne ongeregtigheden.

DE 131 PSALM.

EEN lied Hammaälôth, van David.
O HEER, mijn hart is niet ver-
heven, en mijne oogen zijn niet hoog;
ook heb ik niet gewandelt in *dingen* mij
te groot en te wonderlijk.
2 Zoo ik mijne ziel niet heb gezet en
stil gehouden, gelijk een gespeend kind
bij zijne moeder; mijne ziel is als een
gespeend kind in mij.
3 Israël hope op den HEER van nu af
tot in eeuwigheid.

DE 132 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
O HEER, gedenk aan David, aan
al zijn lijden;
2 Dat hij den HEERE gezworen heeft,
den Magtigen Jakobs gelofte gedaan
heeft, *zeggende:*
3 Zoo ik in de tent mijns huizes inga,
zoo ik op de koets van mijn bed klimme;
4 Zoo ik mijnen oogen slaap geve, mij-
nen oogleden sluimering;
5 Tot dat ik voor den HEER eene plaats
gevonden zal hebben, woningen voor den
Magtige Jakobs.
6 Ziet, wij hebben van haar gehoord
in Efrata; wij hebben haar gevonden in
de velden van Jaär.
7 Wij zullen in zijne woningen ingaan,
wij zullen ons nederbuigen voor de voet-
bank zijner voeten.
8 Sta op, HEER, tot uwe rust, gij, en
de ark uwer sterkte.
9 Dat uwe priesters bekleed worden
met geregtigheid, en dat uwe gunstge-
nooten juichen.
10 Weer het aangezigt uwes gezalfden
niet af, om Davids uwes knechts wil.
11 De HEER heeft aan David de waar-
heid gezworen, waarvan hij niet wijken
zal *zeggende:* Van de vrucht uwes buiks
zal ik op uwen troon zetten.
12 Indien uwe zonen mijn verbond zul-
len houden, en mijne getuigenissen, die
ik hun leeren zal; zoo zullen ook hunne
zonen tot in eeuwigheid op uwen troon
zitten.
13 Want de HEER heeft Zion verkoren;
hij heeft het begeerd tot zijne woon-
plaats, *zeggende:*
14 Dit is mijne ruste tot in eeuwigheid;
hier zal ik wonen, want ik heb haar be-
geerd.
15 Ik zal haren kost rijkelijk zegenen,
hare nooddruftigen zal ik met brood
verzadigen.
16 En hare priesters zal ik met heil
bekleeden, en hare gunstgenooten zullen
zeer juichen.
17 Daar zal ik David eenen hoorn doen
uitspruiten; ik heb voor mijnen gezalf-
de eene lamp toegerigt.
18 Ik zal zijne vijanden met schaamte
bekleeden; maar op hem zal zijne kroon
bloeijen.

DE 133 PSALM.

EEN lied Hammaälôth, van David.
Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is
het, dat broeders ook zamen wonen!
2 Het is, gelijk de kostelijke olie op het
hoofd, nederdalende op den baard, den
baard van Aäron; die nederdaalt tot op
den zoom zijner kleederen.
3 Het is gelijk de dauw van Hermon,
en die nederdaalt op de bergen van Zi-
on; want de HEER gebiedt aldaar den
zegen *en* het leven tot in eeuwigheid.

DE 134 PSALM.

EEN lied Hammaälôth.
Ziet, looft den HEER, alle gij
knechten des HEEREN; gij, die alle nacht
in het huis des HEEREN staat.
2 Heft uwe handen op *naar* het heilig-
dom, en looft den HEER.
3 De HEER zegene u uit Zion, hij, die
den hemel en de aarde gemaakt heeft.

DE 135 PSALM.

HALELUJAH! Prijst den naam des
HEEREN, prijst *hem*, gij knechten
des HEEREN.

2 Gij, die staat in het huis des HEEREN, in de voorhoven van het huis onzes Gods,
3 Looft den HEER, want de HEER is goed; psalmzingt zijnen naam, want hij is liefelijk.
4 Want de HEER heeft zich Jakob verkoren, Israël tot zijn eigendom.
5 Want ik weet, dat de HEER groot is, en dat onze Heer boven alle Goden is.
6 Al wat den HEERE behaagt, doet hij, in de hemelen en op de aarde, in de zeeën en alle afgronden.
7 Hij doet dampen opklimmen van het einde der aarde; hij maakt de bliksemen met den regen; hij brengt den wind uit zijne schatkameren voort.
8 Die de eerstgeborenen van Egypte sloeg, van den mensch af tot het vee toe.
9 Hij zond teekenen en wonderen in het midden van u, ô Egypte, tegen Faraö en tegen al zijne knechten.
10 Die vele volken sloeg, en magtige Koningen doodde:
11 Sihon, den Koning der Amoriten, en Og, den Koning van Basan; en al de Koningrijken van Kanaän.
12 En hij gaf hun land ten erve, ten erve aan zijn volk Israël.
13 O HEER, uw naam is in eeuwigheid; HEER, uwe gedachtenis is van geslachte tot geslacht.
14 Want de HEER zal zijn volk rigten, en het zal hem berouwen over zijne knechten.
15 De afgoden der Heidenen zijn zilver en goud, een werk van menschen handen.
16 Zij hebben eenen mond, maar spreken niet; zij hebben oogen maar zien niet.
17 Ooren hebben zij, maar hooren niet; ook is er geen adem in hunnen mond.
18 Dat die ze maken, hun gelijk worden, *en* al wie op hen vertrouwt.
19 Gij huis Israëls, looft den HEER; gij huis Aärons, looft den HEER.
20 Gij huis van Levi, looft den HEER; gij, die den HEER vreest, looft den HEER.
21 Geloofd zij de HEER uit Zion, die te Jerûzalem woont. Halelujah!

DE 136 PSALM.

LOOFT den HEER, want hij is goed; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
2 Looft den God der Goden; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
3 Looft den HEER der heeren; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
4 Hem, die alleen groote wonderen doet; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
5 Hem, die de hemelen met verstand gemaakt heeft; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
6 Hem, die de aarde op het water uitgespannen heeft; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
7 Hem, die de groote lichten heeft gemaakt; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
8 De zon tot heerschappij op den dag, want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
9 De maan en starren tot heerschappij in den nacht; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
10 Hem, die de Egyptenaren geslagen heeft in hunne eerstgeborenen; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
11 En heeft Israël uit het midden van hen uitgebragt; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
12 Met eene sterke hand, en met eenen uitgestrekten arm; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
13 Hem, die de Schelfzee in deelen deelde; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
14 En voerde Israël door het midden van dezelve; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
15 Hij heeft Faraö met zijn heir gestort in de Schelfzee; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
16 Die zijn volk door de woestijn geleid heeft; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
17 Die groote Koningen geslagen heeft; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
18 En heeft heerlijke Koningen gedood; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
19 Sihon, den Amoritischen Koning; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
20 En Og, den Koning van Basan; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
21 En heeft hun land ten erve gegeven; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
22 Ten erve aan zijnen knecht Israël; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
23 Die aan ons gedacht heeft in onze nederigheid; want zijne goedertierenheid is in eeuwigheid.
24 En hij heeft ons aan onze tegenpar-

tijders ontrukt; want zijne goedertie-
renheid is in eeuwigheid.
25 Die aan alle vleesch spijs geeft;
want zijne goedertierenheid is in eeu-
wigheid.
26 Looft den God des hemels; want zij-
ne goedertierenheid is in eeuwigheid.

DE 137 PSALM.

AAN de rivieren van Babel, daar za-
ten wij, ook weenden wij, als wij
gedachten aan Zion.
2 Wij hebben onze harpen gehangen
aan de wilgen, die daarin zijn.
3 Als zij, die ons aldaar gevangen hiel-
den, de woorden eens lieds van ons be-
geerden, en zij, die ons over hoop ge-
worpen hadden, vreugd, *zeggende:* Zingt
ons *één* van de liederen van Zion.
4 *Wij zeiden:* Hoe zouden wij een
lied des HEEREN zingen in een vreemd
land?
5 Indien ik u vergeet, ô Jerûzalem,
zoo vergete mijne regterhand *zich zelve!*
6 Mijne tong kleve aan mijn gehe-
melte, zoo ik aan u niet gedenke, zoo ik
Jerûzalem niet verheffe boven het hoog-
ste mijner blijdschap!
7 HEER, gedenk aan de kinderen van
Edom, aan den dag van Jerûzalem; die
daar zeiden: Ontbloot ze, ontbloot ze
tot haar fondament toe.
8 O dochter van Babel, die verwoest
zult worden, welgelukkig zal hij zijn,
die aan u uwe misdaad vergelden zal,
welke gij aan ons misdaan hebt.
9 Welgelukzalig zal hij zijn, die uwe
kleine kinderen grijpen, en aan de steen-
rots verpletteren zal.

DE 138 PSALM.

EEN Psalm van David.
Ik zal u loven met mijn geheele
hart; in de tegenwoordigheid der Goden
zal ik u psalmzingen.
2 Ik zal mij nederbuigen naar het pa-
leis uwer heiligheid, en ik zal uwen
naam loven, om uwe goedertierenheid
en om uwe waarheid; want gij hebt van
wege uwen ganschen naam uw woord
groot gemaakt.
3 Ten dage, *als* ik riep, zoo hebt gij
mij verhoord; gij hebt mij versterkt
met kracht in mijne ziel.
4 Alle Koningen der aarde zullen u, ô
HEER, loven, wanneer zij gehoord zul-
len hebben de redenen uwes monds.
5 En zij zullen zingen van de wegen
des HEEREN, want de heerlijkheid des
HEEREN is groot.
6 Want de HEER is hoog, nogtans ziet
hij den nederige aan, en den verhevene
kent hij van verre.
7 Als ik wandel in het midden der be-
naauwdheid, maakt gij mij levend; uwe
hand strekt gij uit tegen den toorn mij-
ner vijanden, en uwe regterhand be-
houdt mij.
8 De HEER zal het voor mij voleinden:
uwe goedertierenheid, HEER, is in eeu-
wigheid; laat niet varen de werken
uwer handen.

DE 139 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den op-
perzangmeester.
HEER, gij doorgrondt en kent mij.
2 Gij weet mijn zitten en mijn op-
staan; gij verstaat van verre mijne ge-
dachten.
3 Gij omringt mijn gaan en mijn lig-
gen, en gij zijt al mijnen wegen ge-
wend.
4 Als er *nog* geen woord op mijne tong
is, zie, HEER, gij weet het alles.
5 Gij bezet mij van achteren en van
voren, en gij zet uwe hand op mij.
6 De kennis is mij te wonderbaar, zij
is hoog, ik kan er niet bij.
7 Waar zou ik heengaan voor uwen
Geest? en waar zou ik henen vlieden
voor uw aangezigt?
8 Zoo ik opvoer ten hemel, gij zijt
daar; of beddede ik mij in de hel, zie,
gij zijt *daar.*
9 Nam ik vleugelen des dageraads;
woonde ik aan het uiterste der zee;
10 Ook dáár zou uwe hand mij gelei-
den, en uwe regterhand zou mij hou-
den.
11 Indien ik zeide: De duisternis zal
mij immers bedekken; dan is de nacht
een licht om mij.
12 Ook verduistert de duisternis voor u
niet; maar de nacht licht als de dag; de
duisternis is als het licht.
13 Want gij bezit mijne nieren; gij
hebt mij in mijns moeders buik bedekt.
14 Ik loof u, omdat ik op eene heel
vreesselijke wijze wonderbaarlijk ge-
maakt ben: wonderlijk zijn uwe wer-
ken! ook weet het mijne ziel zeer wel.
15 Mijn gebeente was voor u niet ver-
holen, als ik in het verborgene gemaakt
ben, *en* als een borduursel gewrocht
ben, in de nederste deelen der aarde.
16 Uwe oogen hebben mijnen onge-
vormden klomp gezien; en alle deze
dingen waren in uw boek geschreven,
de dagen als zij geformeerd zouden wor-
den, toen nog geen van dezelve was.
17 Daarom, hoe kostelijk zijn mij, ô
God, uwe gedachten! hoe magtig vele
zijn hare sommen!
18 Zou ik ze tellen? harer is meer, dan

des zands; word ik wakker, zoo ben ik
nog bij u.
19 O God, dat gij den goddelooze om-
bragt! en gij mannen des bloeds, wijkt
van mij;
20 Die van u schandelijk spreken, *en*
uwe vijanden ijdelijk verheffen.
21 Zou ik niet haten, HEER, die u haten?
en verdriet hebben in degenen, die tegen
u opstaan?
22 Ik haat ze met volkomen' haat, tot
vijanden zijn zij mij.
23 Doorgrond mij, ô God, en ken mijn
hart; beproef mij, en ken mijne gedach-
ten.
24 En zie, of bij mij een schadelijke
weg zij; en leid mij op den eeuwigen
weg.

DE 140 PSALM.

EEN Psalm van David, voor den op-
perzangmeester.
2 Red mij, HEER, van den kwaden
mensch; behoed mij voor den man van
alle geweld;
3 Die veel kwaads in het hart den-
ken, alle dag zamenkomen om te oor-
logen.
4 Zij scherpen hunne tong, als eene
slang; heet addervergift is onder hunne
lippen. Sela.
5 Bewaar mij, HEER, van de handen
des goddeloozen; behoed mij van den
man van alle geweld; *van hen*, die mijne
voeten denken weg te stooten.
6 De hoovaardigen hebben mij eenen
strik verborgen, en koorden; zij hebben
een net uitgespreid aan de zijde des
wegs; valstrikken hebben zij mij gezet.
Sela.
7 Ik heb tot den HEER gezegd: Gij zijt
mijn God: neem ter ooren, ô HEER, de
stem mijner smeekingen.
8 HEER, Heer, sterkte mijns heils, gij
hebt mijn hoofd bedekt ten dage der
wapening.
9 Geef, HEER, de begeerten des godde-
loozen niet; bevorder zijn kwaad voor-
nemen niet; zij zouden zich verheffen.
Sela.
10 Aangaande het hoofd dergenen, die
mij omringen, de overlast hunner lippen
overdekke hen.
11 Vurige kolen moeten op hen geschud
worden; hij doet ze vallen in het vuur,
in diepe kuilen, dat zij niet weder op-
staan.
12 Een man van *kwade* tong zal op de
aarde niet bevestigd worden; een boos
man des gewelds zal men jagen, tot dat
hij geheel verdreven is.
13 Ik weet, dat de HEER de regtzaak
des ellendigen, *en* het regt der nood-
druftigen zal uitvoeren.
14 Gewisselijk de regtvaardigen zullen
uwen naam loven; de opregten zullen
voor uw aangezigt blijven.

DE 141 PSALM.

EEN Psalm van David.
HEER, ik roep u aan, haast u tot
mij; neem mijne stem ter ooren, als ik
tot u roep.
2 Mijn gebed worde gesteld als reuk-
werk voor uw aangezigt, de opheffing
mijner handen *als* het avondoffer.
3 HEER, zet eene wacht voor mijnen
mond, behoed de deur mijner lippen.
4 Neig mijn hart niet tot eene kwade
zaak, om eenigen handel in goddeloos-
heid te handelen, met mannen, die on-
geregtigheid werken; en dat ik niet ete
van hunne lekkernijen.
5 De regtvaardige sla mij, het zal wel-
dadigheid zijn; en hij bestraffe mij, het
zal olie des hoofds zijn, het zal mijn
hoofd niet breken; want nog zal ook
mijn gebed *voor hen* zijn in hunne te-
genspoeden.
6 Hunne regters zijn aan de zijde der
steenrots vrijgelaten geweest, en hebben
gehoord mijne redenen, dat zij aange-
naam waren.
7 Onze beenderen zijn verstrooid aan
den mond des grafs, gelijk of iemand op
aarde *iets* gekloofd en verdeeld had.
8 Doch op u zijn mijne oogen, HEER,
Heer; op u betrouw ik, ontbloot mijne
ziel niet.
9 Bewaar mij voor het geweld des striks,
dien zij mij gelegd hebben, en *voor* de
valstrikken van de werkers der onge-
regtigheid.
10 Dat de goddeloozen, elk in zijn ga-
ren vallen, te zamen, tot dat ik zal zijn
voorbijgegaan.

DE 142 PSALM.

EENE onderwijzing van David, een
gebed, als hij in de spelonk was.
2 Ik riep met mijne stem tot den HEER;
ik smeekte tot den HEER met mijne
stem.
3 Ik stortte mijne klagt uit voor zijn
aangezigt; ik gaf te kennen voor zijn
aangezigt mijne benaauwdheid.
4 Als mijn geest in mij overstelpt was,
zoo hebt gij mijn pad gekend: zij heb-
ben mij eenen strik verborgen op den
weg, dien ik gaan zou.
5 Ik zag uit ter regterhand, en ziet,
zoo was er niemand, die mij kende, er
was geen ontvlieden voor mij; niemand
zorgde voor mijne ziel.
6 Tot u riep ik, ô HEER; ik zeide: Gij

zijt mijne toevlugt, mijn deel in het land der levenden.
7 Let op mijn geschrei, want ik ben zeer uitgeteerd; red mij van mijne vervolgers, want zij zijn magtiger dan ik.
8 Voer mijne ziel uit de gevangenis, om uwen naam te loven; de regtvaardigen zullen mij omringen, wanneer gij wel bij mij zult gedaan hebben.

DE 143 PSALM.

EEN Psalm van David.
O HEER, hoor mijn gebed, neig de ooren tot mijne smeekingen; verhoor mij naar uwe waarheid, naar uwe geregtigheid.
2 En ga niet in het gerigt met uwen knecht, want niemand, die leeft, zal voor uw aangezigt regtvaardig zijn.
3 Want de vijand vervolgt mijne ziel, hij vertreedt mijn leven ter aarde; hij legt mij in duisternissen, als degenen, die over lang dood zijn.
4 Daarom wordt mijn geest overstelpt in mij, mijn hart is verbaasd in het midden van mij.
5 Ik gedenk aan de dagen van ouds; ik overleg al uwe daden; ik spreek bij mij zelven van de werken uwer handen.
6 Ik breide mijne handen uit tot u; mijne ziel is voor u als een dorstig land. Sela.
7 Verhoor mij haastiglijk HEER, mijn geest bezwijkt; verberg uw aangezigt niet van mij; want ik zou gelijk worden aan degenen, die in den kuil dalen.
8 Doe mij uwe goedertierenheid in den morgenstond hooren, want ik betrouw op u; maak mij bekend den weg, dien ik te gaan heb, want ik hef mijne ziel tot u op.
9 Red mij, HEER, van mijne vijanden; bij u schuil ik.
10 Leer mij uw welbehagen doen, want gij zijt mijn God: uw goede Geest geleide mij in een effen land.
11 O HEER, maak mij levend, om uwes naams wil; voer mijne ziel uit de benaauwdheid, om uwe geregtigheid.
12 En roei mijne vijanden uit, om uwe goedertierenheid, en breng hen om, allen, die mijne ziel beangstigen, want ik ben uw knecht.

DE 144 PSALM.

EEN Psalm van David.
Gezegend zij de HEER, mijn rotssteen, die mijne handen onderwijst ten strijde, mijne vingeren ten oorloge;
2 Mijne goedertierenheid en mijn burg, mijn hoog vertrek en mijn bevrijder voor mij, mijn schild, en op wien ik mij betrouwe; die mijn volk aan mij onderwerpt.
3 O HEER, wat is de mensch, dat gij hem kent, het kind des menschen, dat gij het acht?
4 De mensch is der ijdelheid gelijk; zijne dagen zijn als eene voorbijgaande schaduw.
5 Neig uwe hemelen, HEER, en daal neder; raak de bergen aan, dat zij rooken.
6 Bliksem bliksem, en verstrooi ze, zend uwe pijlen uit, en verdoe ze.
7 Steek uwe handen van de hoogte uit; ontzet mij, en ruk mij uit de groote wateren, uit de hand der vreemden;
8 Wier mond leugen spreekt, en hunne regterhand is eene regterhand der valschheid.
9 O God, ik zal u een nieuw lied zingen; met de luit *en* het tiensnarig instrument zal ik u psalmzingen.
10 Gij, die aan de Koningen overwinning geeft, die zijnen knecht David ontzet van het booze zwaard;
11 Ontzet mij en red mij van de hand der vreemden, wier mond leugen spreekt, en hunne regterhand is eene regterhand der valschheid;
12 Opdat onze zonen zijn als planten, welke groot geworden zijn in hunne jeugd; onze dochters als hoeksteenen, uitgehouwen naar de gelijkenis van een paleis.
13 Dat onze winkelen vol zijnde, den eenen voorraad na den anderen uitgeven; dat onze kudden bij duizenden werpen, *ja* bij tien duizenden op onze hoeven vermenigvuldigen.
14 Dat onze ossen welgeladen zijn; dat geen inbreuk, noch uitval, noch gekrijsch zij op onze straten.
15 Welgelukzalig is het volk, welken het alzoo gaat; welgelukzalig is het volk, welks God de HEER is.

DE 145 PSALM.

EEN Lofzang van David.
O mijn God, gij Koning, ik zal u verhoogen, en uwen naam loven in eeuwigheid en altoos.
2 Ten allen dage zal ik u loven, en uwen naam prijzen in eeuwigheid en altoos.
3 De HEER is groot en zeer te prijzen, en zijne grootheid is ondoorgrondelijk.
4 Geslacht aan geslacht zal uwe werken roemen; en zij zullen uwe mogendheden verkondigen.
5 Ik zal uitspreken de heerlijkheid van de eer uwer majesteit, en uwe wonderlijke daden.
6 En zij zullen vermelden de kracht

van uwe vreesselijke *daden*, en uwe
grootheid die zal ik vertellen.
7 Zij zullen de gedachtenis der groot-
heid uwer goedheid overvloediglijk uit-
storten, en zij zullen uwe geregtigheid
met gejuich verkondigen.
8 Genadig en barmhartig is de HEER,
langmoedig en groot van goedertieren-
heid.
9 De HEER is aan allen goed, en zijne
barmhartigheden zijn over al zijne wer-
ken.
10 Al uwe werken, HEER, zullen u
loven, en uwe gunstgenooten zullen u
zegenen.
11 Zij zullen de heerlijkheid uwes Ko-
ningrijks vermelden, en uwe mogend-
heid zullen zij uitspreken.
12 Om aan des menschen kinderen be-
kend te maken zijne mogendheden, en
de eer der heerlijkheid zijns Koningrijks.
13 Uw Koningrijk is een Koningrijk van
alle eeuwen, en uwe heerschappij is in
alle geslacht en geslacht.
14 De HEER ondersteunt allen, die val-
len, en hij rigt op alle gebogenen.
15 Aller oogen wachten op u; en gij
geeft hun hunne spijs te zijnen tijd.
16 Gij doet uwe hand open en verza-
digt al wat er leeft *naar uw* welbehagen.
17 De HEER is regtvaardig in al zijne
wegen, en goedertieren in al zijne wer-
ken.
18 De HEER is nabij allen, die hem
aanroepen, allen, die hem aanroepen in
waarheid.
19 Hij doet het welbehagen dergenen,
die hem vreezen, en hij hoort hun ge-
roep, en verlost ze.
20 De HEER bewaart al degenen, die
hem liefhebben, maar hij verdelgt alle
goddeloozen.
21 Mijn mond zal den prijs des HEE-
REN uitspreken, en alle vleesch zal zij-
nen heiligen naam loven in eeuwigheid
en altoos.

DE 146 PSALM.

HALELUJAH! O mijne ziel, prijs
den HEER.
2 Ik zal den HEER prijzen in mijn le-
ven; ik zal mijnen God psalmzingen,
terwijl ik nog ben.
3 Vertrouwt niet op prinsen, op des
menschen kind, bij hetwelk geen heil is.
4 Zijn geest gaat uit, hij keert weder
tot zijne aarde; te dien zelfden dage
vergaan zijne aanslagen.
5 Welgelukzalig is hij, die den God van
Jakob tot zijne hulp heeft, wiens ver-
wachting is op den HEER, zijnen God;
6 Die den hemel en de aarde gemaakt
heeft, de zee en al wat in dezelve is, die
trouwe houdt in eeuwigheid.
7 Die den verdrukten regt doet, die den
hongerigen brood geeft; de HEER maakt
de gevangenen los.
8 De HEER opent *de oogen* der blinden;
de HEER rigt de gebogenen op; de HEER
heeft de regtvaardigen lief.
9 De HEER bewaart de vreemdelingen;
hij houdt den wees en de weduwe staan-
de; maar der goddeloozen weg keert
hij om.
10 De HEER zal in eeuwigheid regeren;
uw God, ô Zion, is van geslachte tot ge-
slacht. Halelujah!

DE 147 PSALM.

LOOFT den HEER, want onzen God
te psalmzingen is goed, dewijl hij
liefelijk is; de lof is betamelijk.
2 De HEER bouwt Jerûzalem; hij ver-
gadert Israëls verdrevenen.
3 Hij geneest de gebrokenen van harte,
en hij verbindt ze in hunne smarten.
4 Hij telt het getal der starren; hij
noemt ze allen bij namen.
5 Onze Heer is groot en van vele kracht;
zijns verstands is geen getal.
6 De HEER houdt de zachtmoedigen
staande; de goddeloozen vernedert hij
tot de aarde toe.
7 Zingt den HEER bij beurte met dank-
zegging; psalmzingt onzen God op de
harp.
8 Die de hemelen met wolken bedekt,
die voor de aarde regen bereidt; die het
gras *op* de bergen doet uitspruiten.
9 Die aan het vee zijn voeder geeft;
aan de jonge raven, als zij roepen.
10 Hij heeft geen' lust aan de sterkte
des paards; hij heeft geen welgevallen
aan de beenen des mans.
11 De HEER heeft een welgevallen aan
hen, die hem vreezen, die op zijne goe-
dertierenheid hopen.
12 O Jerûzalem, roem den HEER; ô
Zion, loof uwen God.
13 Want hij maakt de grendelen uwer
poorten sterk; hij zegent uwe kinderen
binnen in u.
14 Die uwe landpalen *in* vrede stelt;
hij verzadigt u met het vette der tarwe.
15 Hij zendt zijn bevel *op* aarde; zijn
woordt loopt zeer snel.
16 Hij geeft sneeuw als wol; hij strooit
den rijm als asch.
17 Hij werpt zijn ijs heen als stukken;
wie zou bestaan voor zijne koude?
18 Hij zendt zijn woord, en doet ze
smelten; hij doet zijnen wind waaijen,
de wateren vloeijen henen.
19 Hij maakt aan Jakob zijne woorden

bekend, aan Israël zijne inzettingen en zijne regten.
20 Alzoo heeft hij aan geen volk gedaan; en zijne regten, die kennen zij niet. Halelujah!

DE 148 PSALM.

HALELUJAH! Looft den HEER uit de hemelen; looft hem in de hoogste plaatsen.
2 Looft hem, al zijne Engelen: looft hem, al zijne heirscharen.
3 Looft hem, zon en maan: looft hem, alle gij lichtende starren.
4 Looft hem, gij hemelen der hemelen; en gij wateren, die boven de hemelen zijt.
5 Dat zij den naam des HEEREN loven; want als hij het beval, zoo werden zij geschapen.
6 En hij heeft ze bevestigd voor altoos in eeuwigheid; hij heeft hun eene orde gegeven, die geen van hen zal overtreden.
7 Looft den HEER, van de aarde, gij walvisschen en alle afgronden;
8 Vuur en hagel, sneeuw en damp; gij stormwind, die zijn woord doet;
9 Gij bergen en alle heuvelen; vruchtboomen en alle cederboomen;
10 Het wild gedierte en alle vee; kruipend gedierte en gevleugeld gevogelte;
11 Gij Koningen der aarde, en alle volken; gij vorsten, en alle regters der aarde;
12 Jongelingen en ook maagden; gij ouden met de jongen;
13 Dat zij den naam des HEEREN loven; want zijn naam alleen is hoog verheven; zijne majesteit is over de aarde en den hemel.
14 En hij heeft den hoorn zijns volks verhoogd, den roem van al zijne gunstgenooten, van de kinderen Israëls, van het volk, dat nabij hem is. Halelujah!

DE 149 PSALM.

HALELUJAH! Zingt den HEERE een nieuw lied; zijn lof zij in de gemeente *zijner* gunstgenooten.
2 Dat Israël zich verblijde in dengenen, die hem gemaakt heeft; dat de kinderen Zions zich verheugen over hunnen Koning.
3 Dat zij zijnen naam loven op de fluit; dat zij hem psalmzingen op de trommel en harp.
4 Want de HEER heeft een welgevallen aan zijn volk; hij zal de zachtmoedigen versieren met heil.
5 Dat *zijne* gunstgenooten van vreugde opspringen om *die* eere; dat zij juichen op hunne legers.
6 De verheffingen Gods zullen in hunne keel zijn; en een tweesnijdend zwaard in hunne hand;
7 Om wraak te doen over de Heidenen, *en* bestraffingen over de volken;
8 Om hunne Koningen te binden met ketenen, en hunne achtbaren met ijzeren boeijen;
9 Om het beschreven regt over hen te doen. Dit zal de heerlijkheid van al zijne gunstgenooten zijn. Halelujah!

DE 150 PSALM.

HALELUJAH! Looft God in zijn heiligdom: looft hem in het uitspansel zijner sterkte.
2 Looft hem van wege zijne mogendheden: looft hem naar de menigvuldigheid zijner grootheid.
3 Looft hem met geklank der bazuin: looft hem met de luit en met de harp.
4 Looft hem met de trommel en fluit: looft hem met snarenspel en orgel.
5 Looft hem met helklinkende cimbalen: looft hem met cimbalen van vreugdegeluid.
6 Alles, wat adem heeft love den HEER. Halelujah!

DE SPREUKEN

VAN

SALOMO.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE Spreuken van Sálomo, den zoon van David, den Koning van Israël;
2 Om wijsheid en tucht te weten; om te verstaan redenen des verstands;
3 Om aan te nemen onderwijs van goed verstand, geregtigheid, en regt, en billijkheden;
4 Om den slechten kloekzinnigheid te geven, den jongeling wetenschap en bedachtzaamheid.
5 Die wijs is, zal hooren, en zal in leere toenemen; en die verstandig is, zal wijzen raad bekomen;
6 Om te verstaan eene spreuk en de uitlegging, de woorden der wijzen en hunne raadselen.
7 De vrees des HEEREN is het beginsel

der wetenschap; de dwazen verachten wijsheid en tucht.
8 Mijn zoon, hoor de tucht uwes vaders, en verlaat de leer uwer moeder niet:
9 Want zij zullen voor uw hoofd een aangenaam toevoegsel zijn, en ketenen aan uwen hals.
10 Mijn zoon, indien de zondaars u aanlokken, bewillig niet.
11 Indien zij zeggen: Ga met ons, laat ons loeren op bloed; ons versteken tegen den onschuldige, zonder oorzaak;
12 Laat ons hen levend verslinden, als het graf; ja geheel en al, gelijk die in den kuil nederdalen;
13 Alle kostelijk goed zullen wij vinden, onze huizen zullen wij met roof vullen;
14 Gij zult uw lot midden onder ons werpen; wij zullen allen éénen buidel hebben.
15 Mijn zoon, wandel niet met hen op den weg; weer uwen voet van hun pad.
16 Want hunne voeten loopen ten booze; en zij haasten zich om bloed te storten.
17 Zekerlijk het net wordt te vergeefs gespreid voor de oogen van allerlei gevogelte;
18 En dezen loeren op hun *eigen* bloed, en versteken zich tegen hunne zielen.
19 Zoo zijn de paden van een' iegelijk, die gierigheid pleegt; zij zal de ziel van haren meester vangen.
20 De opperste Wijsheid roept overluid daar buiten; zij verheft hare stem op de straten.
21 Zij roept in het voorste der woelingen; aan de deuren der poorten spreekt zij hare redenen in de stad:
22 Gij slechten, hoe lang zult gij de slechtigheid beminnen, en de spotters voor zich de spotternij begeeren, en de zotten wetenschap haten?
23 Keert u tot mijne bestraffing; ziet, ik zal mijnen geest *voor* ulieden overvloediglijk uitstorten; ik zal mijne woorden u bekend maken.
24 Dewijl ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt; mijne hand uitgestrekt heb, en er niemand was die opmerkte;
25 En gij al mijnen raad verworpen, en mijne bestraffing niet gewild hebt:
26 Zoo zal ik ook in uw verderf lagchen, ik zal spotten, wanneer uwe vreeze komt;
27 Wanneer uwe vreeze komt gelijk eene verwoesting, en uw verderf aankomt als een wervelwind; wanneer u benaauwdheid en angst overkomt;
28 Dan zullen zij tot mij roepen, maar ik zal niet antwoorden; zij zullen mij vroeg zoeken, maar zullen mij niet vinden;
29 Daarom dat zij de wetenschap gehaat hebben, en de vreeze des HEEREN niet hebben verkozen.
30 Zij hebben in mijnen raad niet bewilligd, al mijne bestraffingen hebben zij versmaad;
31 Zoo zullen zij eten van de vrucht van hunnen weg, en zich verzadigen met hunne raadslagen.
32 Want de afkeering der slechten zal ze dooden, en de voorspoed der zotten zal ze verderven.
33 Maar die naar mij hoort, zal zeker wonen, en hij zal gerust zijn van de vreeze des kwaads.

HET 2 CAPITTEL.

MIJN zoon, zoo gij mijne redenen aanneemt, en mijne geboden bij u weglegt;
2 Om uwe ooren naar wijsheid te doen opmerken; *zoo* gij uw hart tot verstandigheid neigt;
3 Ja zoo gij tot het verstand roept, uwe stem verheft tot de verstandigheid;
4 Zoo gij haar zoekt als zilver, en naspeurt als verborgene schatten;
5 Dan zult gij de vreeze des HEEREN verstaan, en zult de kennis van God vinden.
6 Want de HEER geeft wijsheid; uit zijnen mond *komt* kennis en verstand.
7 Hij legt weg voor de opregten een bestendig wezen; hij is een schild voor degenen, die opregt wandelen;
8 Opdat zij de paden des regts houden; en hij zal den weg zijner gunstgenooten bewaren.
9 Dan zult gij verstaan geregtigheid, en regt, en billijkheden, *en* alle goede pad.
10 Als de wijsheid in uw hart zal gekomen zijn, en de wetenschap voor uwe ziel zal liefelijk zijn;
11 Zoo zal de bedachtzaamheid over u de wacht houden, de verstandigheid zal u behoeden;
12 Om u te redden van den kwaden weg, van den man, die verkeerdheden spreekt;
13 *Van degenen*, die de paden der opregtheid verlaten, om te gaan in de wegen der duisternis;
14 Die blijde zijn in het kwaad doen, zich verheugen in de verkeerdheden des kwaden;
15 Wier paden verkeerd zijn, en afwijkende in hunne sporen;
16 Om u te redden van de vreemde

vrouw, van de onbekende, *die* met hare redenen vleit;

17 Die den leidsman harer jeugd verlaat, en het verbond haars Gods vergeet;

18 Want haar huis helt naar den dood, en hare paden naar de overledenen.

19 Allen, die tot haar ingaan, zullen niet wederkomen, en zullen de paden des levens niet aantreffen;

20 Opdat gij wandelt op den weg der goeden, en houdt de paden der regtvaardigen.

21 Want de vromen zullen de aarde bewonen, en de opregten zullen daarin overblijven;

22 Maar de goddeloozen zullen van de aarde uitgeroeid worden, en de trouweloozen zullen er van uitgerukt worden.

HET 3 CAPITTEL.

MIJN zoon, vergeet mijne wet niet, maar uw hart beware mijne geboden;

2 Want langheid van dagen, en jaren van leven, en vrede zullen zij u vermeerderen.

3 Dat de goedertierenheid en de trouw u niet verlaten; bind ze aan uwen hals, schrijf ze op de tafel uwes harten.

4 En vind gunst en goed verstand, in de oogen Gods en der menschen.

5 Vertrouw op den HEER met uw gansche hart, en steun op uw verstand niet.

6 Ken hem in al uwe wegen, en hij zal uwe paden regt maken.

7 Zijt niet wijs in uwe oogen; vrees den HEER, en wijk van het kwade.

8 Het zal eene medicijn voor uwen navel zijn, en eene bevochtiging voor uwe beenderen.

9 Vereer den HEER van uw goed, en van de eerstelingen van al uwe inkomsten;

10 Zoo zullen uwe schuren met overvloed vervuld worden, en uwe perskuipen van most overloopen.

11 Mijn zoon, verwerp de tucht des HEEREN niet, en wees niet verdrietig over zijne kastijding;

12 Want de HEER kastijdt dengenen, dien hij liefheeft, ja gelijk een vader den zoon, *in wien* hij een welbehagen heeft.

13 Welgelukzalig is de mensch, *die* wijsheid vindt, en de mensch, *die* verstandigheid voortbrengt;

14 Want haar koophandel is beter dan de koophandel van zilver, en hare inkomst dan het uitgegraven goud.

15 Zij is kostelijker dan robijnen; en al wat u lusten mag, is met haar niet te vergelijken.

16 Langheid der dagen is in hare regterhand, in hare linkerhand rijkdom en eer.

17 Hare wegen zijn wegen der liefelijkheid, en al hare paden vrede.

18 Zij is een boom des levens voor degenen, die ze aangrijpen, en elk een die haar vasthoudt, wordt welgelukzalig.

19 De HEER heeft de aarde door wijsheid gegrond, de hemelen door verstandigheid bereid.

20 Door zijne wetenschap zijn de afgronden gekloofd, en de wolken druipen dauw.

21 Mijn zoon, laat ze niet afwijken van uwe oogen, bewaar de bestendige wijsheid en bedachtzaamheid.

22 Want zij zullen het leven voor uwe ziel zijn, en eene aangenaamheid voor uwen hals.

23 Dan zult gij uwen weg zeker wandelen, en gij zult uwen voet niet stooten.

24 Zoo gij nederligt, zult gij niet schrikken; maar gij zult nederliggen, en uw slaap zal zoet wezen.

25 Vrees niet voor haastigen schrik, noch voor de verwoesting der goddeloozen, als zij komt.

26 Want de HEER zal met uwe hoop wezen, en hij zal uwen voet bewaren van gevangen te worden.

27 Onthoud het goed van zijne meesters niet, als het in het vermogen van uwe hand is te doen.

28 Zeg niet tot uwen naaste: Ga heen, en kom weder, en morgen zal ik geven, dewijl het bij u is.

29 Smeed geen kwaad tegen uwen naaste, aangezien hij met vertrouwen bij u woont.

30 Twist met een' mensch niet zonder oorzaak, zoo hij u geen kwaad gedaan heeft.

31 Zijt niet nijdig over eenen man des gewelds, en verkies geene van zijne wegen.

32 Want de afwijker is den HEERE een gruwel, maar zijne verborgenheid is met de opregten.

33 De vloek des HEEREN is in het huis des goddeloozen; maar de woningen der regtvaardigen zal hij zegenen.

34 Zekerlijk de spotters zal hij bespotten; maar den zachtmoedigen zal hij genade geven.

35 De wijzen zullen eer beërven; maar elk een der zotten neemt schande op zich.

HET 4 CAPITTEL.

HOORT, gij kinderen, de tucht des vaders, en merkt op, om verstand te weten.

2 Dewijl ik ulieden goede leer geve,
verlaat mijne wet niet.
3 Want ik was mijns vaders zoon, tee-
der, en een eenige voor het aangezigt
mijner moeder.
4 Hij nu leerde mij, en zeide tot mij:
Uw hart houde mijne woorden vast, on-
derhoud mijne geboden, en leef.
5 Verkrijg wijsheid, verkrijg verstand;
vergeet niet, en wijk niet van de rede-
nen mijns monds.
6 Verlaat ze niet, en zij zal u behoeden,
heb ze lief, en zij zal u bewaren.
7 De wijsheid is het voornaamste; ver-
krijg *dan* wijsheid, en verkrijg verstand
met al uwe bezitting.
8 Verhef ze, en zij zal u verhoogen;
zij zal u vereeren, als gij haar omhelzen
zult.
9 Zij zal voor uw hoofd een aangenaam
toevoegsel geven, eene sierlijke kroon
zal zij u leveren.
10 Hoor, mijn zoon, en neem mijne
redenen aan, en de jaren des levens zul-
len u vermenigvuldigd worden.
11 Ik onderwijs u in den weg der wijs-
heid, ik doe u treden op de regte sporen.
12 In uw gaan zal uw tred niet be-
naauwd worden, en indien gij loopt, zult
gij niet struikelen.
13 Grijp de tucht aan, laat niet af; be-
waar ze, want zij is uw leven.
14 Kom niet op het pad der goddeloo-
zen, en treed niet op den weg der boo-
zen.
15 Verwerp dien, ga er niet door; wijk
er van, en ga voorbij.
16 Want zij slapen niet, zoo zij geen
kwaad gedaan hebben; en hun slaap
wordt weggenomen, zoo zij niet *iemand*
hebben doen struikelen.
17 Want zij eten brood der goddeloos-
heid, en drinken wijn van enkel ge-
weld.
18 Maar het pad der regtvaardigen is
gelijk een schijnend licht, voortgaande
en lichtende tot den vollen dag toe.
19 De weg der goddeloozen is als don-
kerheid, zij weten niet, waarover zij
struikelen zullen.
20 Mijn zoon, merk op mijne woorden,
neig uw oor tot mijne redenen.
21 Laat ze niet wijken van uwe oogen,
behoud ze in het midden uwes harten.
22 Want zij zijn het leven voor dege-
nen, die ze vinden, en eene medicijn
voor hun geheele vleesch.
23 Behoed uw hart boven al wat te be-
waren is, want daaruit zijn de uitgangen
des levens.
24 Doe de verkeerdheid des monds van
u weg, en doe de verdraaidheid der lip-
pen verre van u.
25 Laat uwe oogen regtuit zien, en uwe
oogleden zich regt voor u heenhou-
den.
26 Weeg den gang uwes voets, en laat
al uwe wegen wel gevestigd zijn.
27 Wijk niet ter regter- of ter linker-
hand, wend uwen voet af van het
kwade.

HET 5 CAPITTEL.

MIJN zoon, merk op mijne wijsheid,
neig uw oor tot mijn verstand;
2 Opdat gij alle bedachtzaamheid be-
houdt, en uwe lippen wetenschap bewa-
ren.
3 Want de lippen der vreemde *vrouw*
druppen honigzeem, en haar gehemelte
is gladder dan olie;
4 Maar het laatste van haar is bitter
als alsem, scherp als een tweesnijdend
zwaard.
5 Hare voeten dalen naar den dood,
hare treden houden de hel vast.
6 Opdat gij het pad des levens niet
zoudt wegen, zijn hare gangen onge-
stadig, *dat* gij het niet merkt.
7 Nu dan, gij kinderen, hoort naar
mij, en wijkt niet van de redenen mijns
monds.
8 Maakt uwen weg verre van haar, en
nader niet tot de deur van haar huis;
9 Opdat gij aan anderen uwe eer niet
geeft, en uwe jaren aan den wreede;
10 Opdat de vreemden zich niet verza-
digen van uw vermogen, en al uw smar-
telijke arbeid niet *kome* in het huis des
onbekenden;
11 En gij in uw laatste brult, als uw
vleesch, en uw lijf verteerd is;
12 En zegt: Hoe heb ik de tucht ge-
haat, en mijn hart de bestraffing ver-
smaad!
13 En heb niet gehoord naar de stem
mijner onderwijzers, noch mijne ooren
geneigd tot mijne leeraars!
14 Ik ben bijna in alle kwaad geweest,
in het midden der gemeente en der ver-
gadering.
15 Drink water uit uwen bak, en vloe-
den uit het midden van uwen bornput;
16 Laat uwe fonteinen zich buiten ver-
spreiden, *en* de waterbeken op de stra-
ten;
17 Laat hen de uwe alleen zijn, en van
geene vreemden met u.
18 Uw springader zij gezegend; en ver-
blijd u van wege de huisvrouw uwer
jeugd.
19 Eene zeer liefelijke hinde, en een
aangenaam steengeitje; laat u hare bor-

sten ten allen tijd dronken maken; dool
steeds in hare liefde.
20 En waarom zoudt gij, mijn zoon, in
eene vreemde doolen, en den schoot der
onbekende omvangen?
21 Want een iegelijks wegen zijn voor
de oogen des HEEREN, en hij weegt al
zijne gangen.
22 Den goddelooze zullen zijne onge-
regtigheden vangen, en met de banden
zijner zonde zal hij vast gehouden wor-
den.
23 Hij zal sterven, omdat hij zonder
tucht geweest is, en in de grootheid zij-
ner dwaasheid zal hij verdwalen.

HET 6 CAPITTEL.

MIJN zoon, zoo gij voor uwen naas-
te borg geworden zijt, voor eenen
vreemde uwe hand toegeklapt hebt;
2 Gij zijt verstrikt met de redenen
uwes monds; gij zijt gevangen met de
redenen uwes monds.
3 Doe nu dit, mijn zoon, en red u, de-
wijl gij in de hand uwes naasten geko-
men zijt; ga, onderwerp u zelven, en
sterk uwen naaste.
4 Laat aan uwe oogen geen' slaap toe,
noch aan uwe oogleden sluimering;
5 Red u, als eene ree uit de hand *des
jagers*, en als een vogel uit de hand des
vogelvangers.
6 Ga tot de mier, gij luiaard; zie hare
wegen, en word wijs:
7 Welke, geenen overste, ambtman
noch heerscher hebbende,
8 Haar brood bereidt in den zomer,
hare spijs vergadert in den oogst.
9 Hoe lang zult gij, luiaard, nederlig-
gen? wanneer zult gij van uwen slaap
opstaan?
10 Een weinig slapens, een weinig slui-
merens, een weinig handvouwens, al
nederliggende;
11 Zoo zal uwe armoede *u* overkomen
als een wandelaar, en uw gebrek als een
gewapend man.
12 Een Belials mensch, een ondeugd-
zaam man gaat met verkeerdheid des
monds om;
13 Hij wenkt met zijne oogen, spreekt
met zijne voeten, leert met zijne vin-
geren;
14 In zijn hart zijn verkeerdheden, hij
smeedt ten allen tijd kwaad; hij werpt
twisten in.
15 Daarom zal zijn verderf haastiglijk
komen; hij zal schielijk verbroken wor-
den, dat er geen genezen aan zij.
16 Deze zes haat de HEER; ja zeven
zijn aan zijne ziel een gruwel:
17 Hooge oogen, eene valsche tong,
en handen, die onschuldig bloed ver-
gieten;
18 Een hart, dat ondeugdzame gedach-
ten smeedt; voeten, die zich haasten,
om tot kwaad te loopen;
19 Een valsch getuige, *die* leugenen
blaast; en die tusschen broederen kra-
keelen inwerpt.
20 Mijn zoon, bewaar het gebod uwes
vaders, en verlaat de wet uwer moeder
niet.
21 Bind ze steeds aan uw hart, hecht
ze aan uwen hals.
22 Als gij wandelt, zal het u geleiden;
als gij nederligt, zal het over u de wacht
houden; als gij wakker wordt, zal het-
zelve *met* u spreken.
23 Want het gebod is eene lamp, en
de wet is een licht, en de bestraffingen
der tucht zijn de weg des levens;
24 Om u te bewaren voor de kwade
vrouw, voor de vleijerij der vreemde
tong.
25 Begeer hare schoonheid niet in uw
hart; en laat ze u niet vangen met hare
oogleden.
26 Want door eene vrouw, *die* eene
hoere is, *komt men* tot een stuk broods;
en eens mans huisvrouw jaagt de koste-
lijke ziel.
27 Zal iemand vuur in zijnen boezem
nemen, dat zijne kleederen niet ver-
brand worden?
28 Zal iemand op kolen gaan, dat zijne
voeten niet branden?
29 Alzoo die tot zijns naasten huis-
vrouw ingaat; al wie haar aanroert, zal
niet onschuldig gehouden worden.
30 Men doet eenen dief geene verach-
ting aan, als hij steelt om zijne ziel te
vullen, dewijl hij honger heeft;
31 En gevonden zijnde, vergeldt hij het
zevenvoudig; hij geeft al het goed van
zijn huis.
32 *Maar* die met eene vrouw overspel
doet, is verstandeloos; hij verderft zijne
ziel, die dat doet.
33 Plage en schande zal hij vinden, en
zijn smaad zal niet uitgewischt wor-
den.
34 Want jaloerschheid is eene grimmig-
heid des mans; en in den dag der wraak
zal hij niet verschoonen.
35 Hij zal geene verzoening aannemen;
en hij zal niet bewilligen, ofschoon gij
het geschenk vergroot.

HET 7 CAPITTEL.

MIJN zoon, bewaar mijne redenen,
en leg mijne geboden bij u weg.
2 Bewaar mijne geboden, en leef, en
mijne wet als den appel uwer oogen.

3 Bind ze aan uwe vingeren, schrijf ze op de tafel uwes harten.
4 Zeg tot de wijsheid: Gij zijt mijne zuster; en heet het verstand uwen bloedvriend.
5 Opdat zij u bewaren voor de vreemde vrouw, voor de onbekende, *die* met hare redenen vleit.
6 Want door het venster van mijn huis, door mijne tralie keek ik uit:
7 En ik zag onder de slechten, ik merkte onder de jonge gezellen eenen verstandeloozen jongeling,
8 Voorbijgaande op de straat, nevens haren hoek, en hij trad op den weg van haar huis,
9 In de schemering, in den avond des daags, in den zwarten nacht en de donkerheid;
10 En ziet, eene vrouw ontmoette hem in hoerenversiersel, en met het hart op hare hoede;
11 Deze was woelachtig en wederstrevig, hare voeten bleven in haar huis niet;
12 Nu buiten, dan op de straten zijnde, en bij alle hoeken loerende;
13 En zij greep hem aan, en kuste hem; zij sterkte haar aangezigt, en zeide tot hem:
14 Dankoffers zijn bij mij, ik heb heden mijne geloften betaald;
15 Daarom ben ik uitgegaan u te gemoet, om uw aangezigt naarstiglijk te zoeken, en ik heb u gevonden.
16 Ik heb mijne bedstede met tapijtsieraad toegemaakt, met uitgehouwene werken, met fijn linnen van Egypte;
17 Ik heb mijn leger met mirre, aloë en kaneel welriekende gemaakt;
18 Kom, laat ons dronken worden van minnen tot den morgen toe, laat ons ons vrolijk maken in groote liefde;
19 Want de man is niet in zijn huis, hij is eenen verren weg getogen;
20 Hij heeft eenen bundel gelds in zijne hand genomen; ten bestemden dage zal hij naar zijn huis komen.
21 Zij bewoog hem door de veelheid van haar onderrigt, zij dreef hem aan door de vleijerij harer lippen.
22 Hij ging haar straks achterna, gelijk een os ter slachting gaat, en gelijk een dwaas tot de tuchtiging der boeijen;
23 Tot dat hem de pijl zijne lever doorsneed; gelijk een vogel zich haast naar den strik, en niet weet, dat dezelve tegen zijn leven is.
24 Nu dan, kinderen, hoort naar mij, en luistert naar de redenen mijns monds.
25 Laat uw hart tot hare wegen niet wijken, dwaalt niet op hare paden.
26 Want zij heeft vele gewonden nedergeveld, en al hare gedooden zijn magtig vele.
27 Haar huis zijn wegen des grafs, dalende naar de binnenkameren des doods.

HET 8 CAPITTEL.

ROEPT de Wijsheid niet? en verheft *niet* de verstandigheid hare stem?
2 Op de spits der hooge plaatsen, aan den weg, ter plaatse, waar paden zijn, staat zij;
3 Aan de zijde der poorten, voor aan de stad, *aan* den ingang der deuren roept zij overluid:
4 Tot u, ô mannen, roep ik, en mijne stem is tot der menschen kinderen.
5 Gij slechten, verstaat kloekzinnigheid, en gij zotten, verstaat *met het* hart.
6 Hoort, want ik zal vorstelijke dingen spreken, en de opening mijner lippen zal enkel billijkheid zijn.
7 Want mijn gehemelte zal de waarheid bedachtelijk uitspreken, en de goddeloosheid is mijnen lippen een gruwel.
8 Al de redenen mijns monds zijn in geregtigheid; daar is niets verdraaids, noch verkeerds in.
9 Zij zijn allen regt voor dengenen, die verstandig is, en regtmatig voor degenen, die wetenschap vinden.
10 Neemt mijne tucht aan, en niet zilver; en wetenschap, meer dan het uitgelezen uitgegraven goud.
11 Want wijsheid is beter dan robijnen, en al wat men begeeren mag is met haar niet te vergelijken.
12 Ik, Wijsheid, woon *bij* de kloekzinnigheid, en vinde de kennis van alle bedachtzaamheid.
13 De vreeze des HEEREN is, te haten het kwade, de hoovaardigheid, en den hoogmoed, en den kwaden weg; ik haat ook den mond der verkeerdheden.
14 Raad en het wezen zijn mijne; ik ben het verstand, mijne is de sterkte.
15 Door mij regeren de Koningen, en de vorsten stellen geregtigheid.
16 Door mij heerschen de heerschers, en de prinsen, al de regters der aarde.
17 Ik heb lief, die mij liefhebben; en die mij vroeg zoeken, zullen mij vinden.
18 Rijkdom, en eere is bij mij, duurachtig goed, en geregtigheid.
19 Mijne vrucht is beter dan uitgegraven goud, en dan digt goud; en mijn inkomen dan uitgelezen zilver.
20 Ik doe wandelen op den weg der geregtigheid, in het midden van de paden des regts;

21 Opdat ik mijnen liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en ik zal hunne schatkameren vervullen.

22 De HEER bezat mij *in het* beginsel zijns wegs, vóór zijne werken, van toen af.

23 Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest, van den aanvang, van de oudheden der aarde af.

24 Ik was geboren, als de afgronden nog niet waren, als nog geene fonteinen waren, zwaar van water;

25 Aleer de bergen ingevestigd waren, vóór de heuvelen was ik geboren.

26 Hij had de aarde nog niet gemaakt, noch de velden, noch den aanvang van de stofjes der wereld.

27 Toen hij de hemelen bereidde, was ik daar, toen hij eenen cirkel over het vlakke des afgronds beschreef;

28 Toen hij de opperwolken van boven vestigde, toen hij de fonteinen des afgronds vast maakte;

29 Toen hij der zee haar perk zette, opdat de wateren zijn bevel niet zouden overtreden; toen hij de grondvesten der aarde stelde;

30 Toen was ik een voedsterling bij hem, en ik was dagelijks *zijne* vermakingen, ten allen tijd voor zijn aangezigt spelende;

31 Spelende in de wereld zijns aardrijks, en mijne vermakingen zijn met der menschen kinderen.

32 Nu dan, kinderen, hoort naar mij; want welgelukzalig zijn zij, *die* mijne wegen bewaren.

33 Hoort de tucht, en wordt wijs, en verwerpt *die* niet.

34 Welgelukzalig is de mensch, die naar mij hoort, dagelijks wakende aan mijne poorten, waarnemende de posten mijner deuren.

35 Want die mij vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van den HEER.

36 Maar die *tegen* mij zondigt, doet zijner ziel geweld aan; allen, die mij haten, hebben den dood lief.

HET 9 CAPITTEL.

DE opperste Wijsheid heeft haar huis gebouwd, zij heeft hare zeven pilaren gehouwen.

2 Zij heeft haar slagtvee geslagt, zij heeft haren wijn gemengd; ook heeft zij hare tafel toegerigt.

3 Zij heeft hare dienstmaagden uitgezonden; zij noodigt op de tinnen van de hoogten der stad:

4 Wie is slecht? hij keere zich herwaarts; tot den verstandelooze zegt zij:

5 Komt, eet van mijn brood, en drinkt van den wijn, *dien* ik gemengd heb.

6 Verlaat de slechtigheden, en leeft; en treedt op den weg des verstands.

7 Wie den spotter tuchtigt, behaalt zich schande; en die den goddelooze bestraft, zijne schandvlek.

8 Bestraf den spotter niet, opdat hij u niet hate; bestraf den wijze, en hij zal u liefhebben.

9 Leer den wijze, zoo zal hij nog wijzer worden; onderwijs den regtvaardige, zoo zal hij in leer toenemen.

10 De vreeze des HEEREN is het beginsel der wijsheid, en de wetenschap der heiligen is verstand.

11 Want door mij zullen uwe dagen vermenigvuldigen, en de jaren des levens zullen u toegedaan worden.

12 Indien gij wijs zijt, gij zijt wijs voor u zelven; en zijt gij een spotter, gij zult het alleen dragen.

13 Eene zotte vrouw is woelachtig, de slechtigheid *zelve*, en weet niet met al.

14 En zij zit aan de deur van haar huis, op eenen stoel, *op* de hooge plaats en der stad,

15 Om te roepen degenen, die *op* den weg voorbijgaan, die hunne paden regt maken, *zeggende:*

16 Wie is slecht? hij keere zich herwaarts; en tot den verstandelooze zegt zij:

17 De gestolen wateren zijn zoet, en het verborgen brood is liefelijk.

18 Maar hij weet niet, dat aldaar dooden zijn, hare genooden zijn in de diepten der hel.

HET 10 CAPITTEL.

DE Spreuken van Sálomo.
Een wijs zoon verblijdt den vader; maar een zot zoon is zijner moeder droefheid.

2 Schatten der goddeloosheid doen geen nut; maar de geregtigheid redt van den dood.

3 De HEER laat de ziel des regtvaardigen niet hongeren; maar de have der goddeloozen stoot hij weg.

4 Die met eene bedriegelijke hand werkt, wordt arm; maar de hand der vlijtigen maakt rijk.

5 Die in den zomer vergadert, is een verstandig zoon; *maar* die in den oogst vast slaapt, is een zoon die beschaamd maakt.

6 Zegeningen zijn op het hoofd des regtvaardigen; maar het geweld bedekt den mond der goddeloozen.

7 De gedachtenis des regtvaardigen zal tot zegening zijn; maar de naam der goddeloozen zal verrotten.

8 Die wijs van hart is, neemt de gebo-

den aan; maar die dwaas is van lippen,
zal omgeworpen worden.
9 Die in opregtheid wandelt, wandelt
zeker; maar die zijne wegen verkeert,
zal bekend worden.
10 Die met het oog wenkt, rigt smart
aan; en een dwaas van lippen zal omge-
worpen worden.
11 D emond des regtvaardigen is eene
springader des levens; maar het geweld
bedekt den mond der goddeloozen.
12 Haat verwekt krakeelen; maar de
liefde dekt alle overtredingen toe.
13 In de lippen des verstandigen wordt
wijsheid gevonden; maar op den rug des
verstandeloozen de roede.
14 De wijzen leggen wetenschap weg;
maar den mond des dwazen is de ver-
storing nabij.
15 Des rijken goed is eene stad zijner
sterkte; de armoede der geringen is
hunne verstoring.
16 Het werk des regtvaardigen is ten
leven; de inkomst des goddeloozen is
ter zonde.
17 Het pad tot het leven is desgenen,
die de tucht bewaart; maar die de be-
straffing verlaat, doet dwalen.
18 Die den haat bedekt, is van valsche
lippen, en die een kwaad gerucht voort-
brengt, is een zot.
19 In de veelheid der woorden ont-
breekt de overtreding niet; maar die
zijne lippen wederhoudt, is kloekver-
standig.
20 De tong des regtvaardigen is uitge-
lezen zilver; het hart der goddeloozen
is weinig *waard*.
21 De lippen des regtvaardigen voeden
er velen; maar de dwazen sterven door
gebrek aan verstand.
22 De zegen des HEEREN, die maakt
rijk; en hij voegt geene smart daar-
bij.
23 Het is voor den zot als spel, schan-
delijkheid te doen; maar voor een' man
van verstand, wijsheid *te plegen*.
24 De vreeze des goddeloozen, die zal
hem overkomen; maar de begeerte der
regtvaardigen zal *God* geven.
25 Gelijk een wervelwind voorbijgaat,
alzoo is de goddelooze niet *meer;* maar
de regtvaardige is eene eeuwige grond-
vest.
26 Gelijk edik voor de tanden, en ge-
lijk rook voor de oogen is, zoo is de luije
voor degenen, die hem uitzenden.
27 De vreeze des HEEREN vermeerdert
de dagen; maar de jaren der goddeloo-
zen worden verkort.
28 De hoop der regtvaardigen is blijd-
schap; maar de verwachting der god-
deloozen zal vergaan.
29 De weg des HEEREN is voor de op-
regten sterkte; maar voor de werkers
der ongeregtigheid verstoring.
30 De regtvaardige zal in eeuwigheid
niet bewogen worden; maar de godde-
loozen zullen de aarde niet bewonen.
31 De mond des regtvaardigen brengt
overvloediglijk wijsheid voort; maar de
tong der verkeerdheden zal uitgeroeid
worden.
32 De lippen des regtvaardigen weten
wat gevallig is; maar de mond der god-
deloozen enkel verkeerdheid.

HET 11 CAPITTEL.

EENE bedriegelijke weegschaal is
den HEERE een gruwel; maar een
volkomen weegsteen is zijn welgevallen.
2 Als de hoovaardigheid komt, zal de
schande ook komen; maar met de oot-
moedigen is wijsheid.
3 De opregtheid der opregten leidt hen;
maar de verkeerdheid der trouweloozen
verstoort hen.
4 Goed doet geen nut ten dage der ver-
bolgenheid; maar de geregtigheid redt
van den dood.
5 De geregtigheid des opregten maakt
zijnen weg regt; maar de goddelooze
valt door zijne goddeloosheid.
6 De geregtigheid der vromen zal hen
redden; maar de trouweloozen worden
gevangen in *hunne* verkeerdheid.
7 Als de goddelooze mensch sterft, ver-
gaat zijne verwachting; zelfs is de al-
lersterkste hoop vergaan.
8 De regtvaardige wordt uit benaauwd-
heid bevrijd; en de goddelooze komt in
zijne plaats.
9 De huichelaar verderft zijnen naaste
door den mond; maar door wetenschap
worden de regtvaardigen bevrijd.
10 Eene stad springt op van vreugde
over het welvaren der regtvaardigen;
en als de goddeloozen vergaan, is er ge-
juich.
11 Door den zegen der opregten wordt
eene stad verheven; maar door den
mond der goddeloozen wordt zij ver-
broken.
12 Die verstandeloos is, veracht zijnen
naaste; maar een man van groot ver-
stand zwijgt stil.
13 Die *als* een achterklapper wandelt,
openbaart het heimelijke; maar die ge-
trouw is van geest bedekt de zaak.
14 Als er geen wijze raadslagen zijn,
vervalt het volk; maar de behoudenis is
in de veelheid der raadslieden.
15 Als *iemand voor* een' vreemde borg

geworden is, hij zal zekerlijk verbroken worden; maar wie degenen haat, die *in de hand* klappen, is zeker.

16 Eene aangename huisvrouw houdt de eere vast, gelijk de geweldigen den rijkdom vasthouden.

17 Een goedertieren mensch doet zijne ziel wel; maar die wreed is, beroert zijn vleesch.

18 De goddelooze doet een valsch werk; maar *voor* dengenen, die geregtigheid zaait, is trouwe loon.

19 Alzoo is de geregtigheid ten leven, gelijk die het kwade najaagt, naar zijnen dood *jaagt*.

20 De verkeerden van hart zijn den HEERE een gruwel; maar de opregten van weg zijn zijn welgevallen.

21 Hand aan hand zal de booze niet onschuldig zijn; maar het zaad der regtvaardigen zal ontkomen.

22 Eene schoone vrouw, die van rede afwijkt, is eene gouden bagge in eenen varkens-snuit.

23 De begeerte der regtvaardigen is alleenlijk het goede; maar de verwachting der goddeloozen is verbolgenheid.

24 Daar is een, die uitstrooit, wien nog meer toegedaan wordt; en een, die meer inhoudt dan regt is, maar het is tot gebrek.

25 De zegenende ziel zal vet gemaakt worden; en die bevochtigt, zal ook zelf een vroege regen worden.

26 Wie koren inhoudt, dien vloekt het volk; maar zegening zal zijn over het hoofd des verkoopers.

27 Wie het goede vroeg nazoekt, zoekt welgevalligheid; maar wie het kwade natracht, dien zal het overkomen.

28 Wie op zijnen rijkdom vertrouwt, die zal vallen; maar de regtvaardigen zullen groenen als loof.

29 Wie zijn huis beroert, zal wind erven; en de dwaas zal een knecht zijn desgenen, die wijs van hart is.

30 De vrucht des regtvaardigen is een boom des levens; en wie zielen vangt, is wijs.

31 Ziet, den regtvaardige wordt vergolden op de aarde; hoe veel te meer den goddelooze en zondaar!

HET 12 CAPITTEL.

WIE de tucht liefheeft, die heeft de wetenschap lief; maar wie de bestraffing haat, is onvernuftig.

2 De goede zal een welgevallen trekken van den HEER; maar eenen man van schandelijke verdichtselen zal hij verdoemen.

3 De mensch zal niet bevestigd worden door goddeloosheid; maar de wortel der regtvaardigen zal niet bewogen worden.

4 Eene kloeke huisvrouw is eene kroon haars heeren; maar die beschaamd maakt, is als verrotting in zijne beenderen.

5 Der regtvaardigen gedachten zijn regt; der goddeloozen raadslagen zijn bedrog.

6 De woorden der goddeloozen zijn om op bloed te loeren; maar de mond der opregten zal ze redden.

7 De goddeloozen worden omgekeerd, dat zij niet *meer* zijn; maar het huis der regtvaardigen zal bestaan.

8 Een ieder zal geprezen worden naar dat zijne verstandigheid is; maar die verkeerd van hart is, zal tot verachting wezen.

9 Beter is, die zich gering acht, en eenen knecht heeft, dan die zich zelven eert, en des broods gebrek heeft.

10 De regtvaardige kent het leven zijner beesten; maar de barmhartigheden der goddeloozen zijn wreed.

11 Die zijn land bouwt, zal van brood verzadigd worden; maar die ijdele *menschen* volgt, is verstandeloos.

12 De goddelooze begeert het net der boozen; maar de wortel der regtvaardigen zal uitgeven.

13 In de overtreding der lippen is de strik des boozen; maar de regtvaardige zal uit de benaauwdheid uitkomen.

14 Een ieder wordt van de vrucht des monds met goed verzadigd; en de vergelding van des menschen handen zal hij tot zich wederbrengen.

15 De weg des dwazen is regt in zijne oogen; maar die naar raad hoort, is wijs.

16 De toorn des dwazen wordt te zelfden dage bekend; maar die kloekzinnig is, bedekt de schande.

17 Die waarheid voortbrengt, maakt geregtigheid bekend; maar een getuige der valschheden, bedrog.

18 Daar is een, die *woorden* als steken van een zwaard onbedachtelijk uitspreekt; maar de tong der wijzen is medicijn.

19 Eene waarachtige lip zal bevestigd worden in eeuwigheid; maar eene valsche tong is *maar* voor een oogenblik.

20 Bedrog is in het hart dergenen, die kwaad smeden; maar degenen, die vrede raden, hebben blijdschap.

21 Den regtvaardige zal geen leed wedervaren; maar de goddeloozen zullen met kwaad vervuld worden.

22 Valsche lippen zijn den HEERE een gruwel; maar die trouwelijk handelen, zijn deszelfs welgevallen.
23 Een kloekzinnig mensch bedekt de wetenschap; maar het hart der zotten roept dwaasheid uit.
24 De hand der vlijtigen zal heerschen; maar de bedriegers zullen onder cijns wezen.
25 Bekommernis in het hart des menschen buigt het neder; maar een goed woord verblijd het.
26 De regtvaardige is voortreffelijker dan zijn naaste; maar de weg der goddeloozen doet hen dwalen.
27 Een bedrieger zal zijn jagtvang niet braden; maar het kostelijk goed des menschen is des vlijtigen.
28 Op het pad der geregtigheid is het leven; en *op* den weg *van haar* voetpad is de dood niet.

HET 13 CAPITTEL.

EEN wijs zoon *hoort* de tucht des vaders; maar een spotter hoort de bestraffing niet.
2 Een ieder zal van de vrucht des monds het goede eten; maar de ziel der trouweloozen het geweld.
3 Die zijnen mond bewaart, behoud zijne ziel; maar voor hem is verstoring, die zijne lippen wijd opendoet.
4 De ziel des luiaards is begeerig, doch er is niets; maar de ziel der vlijtigen zal vet gemaakt worden.
5 De regtvaardige haat leugentaal; maar de goddelooze maakt zich stinkende, en doet zich schaamte aan.
6 De geregtigheid bewaart den opregte van weg; maar de goddeloosheid zal den zondaar omkeeren.
7 Daar is een, die zich zelven rijk maakt, en niet met al *heeft; en* een, die zich zelven arm maakt, en *heeft* veel goed.
8 Het rantsoen van ieders ziel is zijn rijkdom; maar de arme hoort het schelden niet.
9 Het licht der regtvaardigen zal zich verblijden; maar de lamp der goddeloozen zal uitgebluscht worden.
10 Door hoovaardigheid maakt men niet dan gekijf; maar bij de beradenen is wijsheid.
11 Goed, van ijdelheid *gekomen*, zal verminderd worden; maar die met de hand vergadert, zal het vermeerderen.
12 De uitgestelde hoop krenkt het hart; maar de begeerte, die komt, is een boom des levens.
13 Die het woord veracht, die zal verdorven worden; maar wie het gebod vreest, dien zal vergolden worden.
14 Des wijzen leer is eene springader des levens, om af te wijken van de strikken des doods.
15 Goed verstand geeft aangenaamheid; maar de weg der trouweloozen is streng.
16 Al wie kloekzinnig is, handelt met wetenschap; maar een zot breidt dwaasheid uit.
17 Een goddelooze bode zal in het kwaad vallen; maar een trouw gezant is medicijn.
18 Armoede en schande is desgenen, die de tucht verwerpt; maar die de bestraffing waarneemt, zal geëerd worden.
19 De begeerte, die geschiedt, is zoet voor de ziel; maar het is den zotten een gruwel van het kwade af te wijken.
20 Die met de wijzen omgaat, zal wijs worden; maar die der zotten medgezel is, zal verbroken worden.
21 Het kwaad zal de zondaars vervolgen; maar den regtvaardige zal men goed vergelden.
22 De goede zal zijne kindskinderen doen erven; maar het vermogen des zondaars is voor den regtvaardige weggeleid.
23 Het ploegen der armen *geeft* veelheid van spijze; maar daar is een, die verteerd wordt door gebrek aan oordeel.
24 Die zijne roede inhoudt, haat zijnen zoon; maar die hem liefheeft, zoekt hem vroeg *met* tuchtiging.
25 De regtvaardige eet tot verzadiging zijner ziel toe; maar de buik der goddeloozen zal gebrek hebben.

HET 14 CAPITTEL.

ELKE wijze vrouw bouwt haar huis; maar die zeer dwaas is, breekt het af met hare handen.
2 Die in zijne opregtheid wandelt, vreest den HEER; maar die afwijkt in zijne wegen, veracht hem.
3 In den mond des dwazen is eene roede des hoogmoeds; maar de lippen der wijzen bewaren hen.
4 Als er geene ossen zijn, zoo is de kribbe rein; maar door de kracht van den os is der inkomsten veel.
5 Een waarachtig getuige zal niet liegen; maar een valsch getuige blaast leugens.
6 De spotter zoekt wijsheid, en er is geene; maar de wetenschap is voor den verstandige licht.
7 Ga weg van de tegenwoordigheid eens zotten mans, want gij zoudt *bij hem* geene lippen der wetenschap merken.

8 De wijsheid des kloekzinnigen is zijnen weg te verstaan; maar dwaasheid der zotten is bedriegerij.
9 Elke dwaas zal de schuld verbloemen; maar onder de opregten is goedwilligheid.
10 Het hart kent zijne eigene bittere droefheid; en een vreemde zal zich met deszelfs blijdschap niet vermengen.
11 Het huis der goddeloozen zal verdelgd worden; maar de tent der opregten zal bloeijen.
12 Daar is een weg, die iemand regt schijnt, maar het laatste van dien zijn wegen des doods.
13 Het hart zal ook in het lagchen smart hebben; en het laatste van die blijdschap is droefheid.
14 Die afkeerig van hart is, zal van zijne wegen verzadigd worden; maar een goed man van zich zelven.
15 De slechte gelooft alle woord; maar de kloekzinnige merkt op zijnen gang.
16 De wijze vreest, en wijkt van het kwade; maar de zot is oploopend, toornig en zorgeloos.
17 Die haastig is tot toorn, zal dwaasheid doen; en een man van schandelijke verdichtselen zal gehaat worden.
18 De slechten erven dwaasheid; maar de kloekzinnigen zullen zich met wetenschap kroonen.
19 De kwaden buigen zich voor het aangezigt der goeden neder, en de goddeloozen voor de poorten des regtvaardigen.
20 De arme wordt zelfs van zijnen vriend gehaat; maar de liefhebbers des rijken zijn vele.
21 Die zijnen naaste veracht, zondigt; maar die zich over de nederigen ontfermt, die is welgelukzalig.
22 Dwalen zij niet, die kwaad stichten? maar weldadigheid en trouw is voor degenen, die goed stichten.
23 In allen smartelijken arbeid is overschot; maar het woord der lippen *strekt* alleen tot gebrek.
24 Der wijzen kroon is hun rijkdom; de dwaasheid der zotten is dwaasheid.
25 Een waarachtig getuige redt de zielen; maar die leugens blaast, is een bedrieger.
26 In de vreeze des HEEREN is een sterk vertrouwen, en hij zal zijnen kinderen eene toevlugt wezen.
27 De vreeze des HEEREN is eene springader des levens, om af te wijken van de strikken des doods.
28 In de menigte des volks is des Konings heerlijkheid; maar in gebrek van volk is eens vorsten verstoring.
29 De langmoedige is groot van verstand; maar die haastig is van gemoed, verheft de dwaasheid.
30 Een gezond hart is het leven des vleesches; maar nijd is verrotting der beenderen.
31 Die den arme verdrukt, smaadt deszelfs Maker; maar die zich over den nooddruftige ontfermt, die eert hem.
32 De goddelooze zal heengedreven worden in zijn kwaad; maar de regtvaardige betrouwt *zelfs* in zijnen dood.
33 Wijsheid rust in het hart des verstandigen; maar hetgeen in het binnenste der zotten is, wordt bekend.
34 Geregtigheid verhoogt een volk; maar de zonde is eene schandvlek der natiën.
35 Het welbehagen des Konings is over een verstandig knecht; maar zijne verbolgenheid zal zijn *over* dengenen, die beschaamd maakt.

HET 15 CAPITTEL.

EEN zacht antwoord keert de grimmigheid af; maar een smartend woord doet den toorn oprijzen.
2 De tong der wijzen maakt de wetenschap goed; maar de mond der zotten stort overvloedig dwaasheid uit.
3 De oogen des HEEREN zijn in alle plaatsen, beschouwende de kwaden en de goeden.
4 De medicijn der tong is een boom des levens; maar de verkeerdheid in dezelve is eene breuk in den geest.
5 Een dwaas zal de tucht zijns vaders versmaden; maar die de bestraffing waarneemt, zal kloekzinnig handelen.
6 *In* het huis des regtvaardigen is een groote schat; maar in des goddeloozen inkomst is beroerte.
7 De lippen der wijzen zullen de wetenschap uitstrooijen; maar het hart der zotten niet alzoo.
8 Het offer des goddeloozen is den HEERE een gruwel; maar het gebed der opregten is zijn welgevallen.
9 De weg der goddeloozen is den HEERE een gruwel; maar hem, die de geregtigheid najaagt, zal hij liefhebben.
10 De tucht is onaagenaam voor dengenen, die het pad verlaat; *en* die de bestraffing haat, zal sterven.
11 De hel en het verderf zijn voor den HEER; hoe veel te meer de harten van des menschen kinderen?
12 De spotter zal niet liefhebben, die hem bestraft; hij zal niet gaan tot de wijzen.

13 Een vrolijk hart zal het aangezigt blijde maken; maar door de smart des harten wordt de geest verslagen.
14 Een verstandig hart zal de wetenschap opzoeken; maar de mond der zotten zal met dwaasheid gevoed worden.
15 Al de dagen des bedrukten zijn kwaad; maar een vrolijk hart is een gedurige maaltijd.
16 Beter is weinig met de vreeze des HEEREN, dan een groote schat, en onrust daarbij.
17 Beter is een geregt van groen moes, waar ook liefde is, dan een gemeste os, en haat daarbij.
18 Een grimmig man zal gekijf verwekken; maar de langmoedige zal den twist stillen.
19 De weg des luiaards is als eene doornheg; maar het pad der opregten is welgebaand.
20 Een wijs zoon zal den vader verblijden; maar een zot mensch veracht zijne moeder.
21 De dwaasheid is den verstandelooze blijdschap; maar een man van verstand zal regt wandelen.
22 De gedachten worden vernietigd, als er geen raad is; maar door veelheid der raadslieden zal elk een bestaan.
23 Een man heeft blijdschap in het antwoord zijns monds; en hoe goed is een woord op zijnen tijd!
24 De weg des levens is den verstandige naar boven, opdat hij afwijke van de hel, beneden.
25 Het huis der hoovaardigen zal de HEER afrukken; maar de landpale der weduwe zal hij vast zetten.
26 Des boozen gedachten zijn den HEERE een gruwel; maar der reinen zijne liefelijke redenen.
27 Die gierigheid pleegt, beroert zijn huis; maar die geschenken haat, zal leven.
28 Het hart des regtvaardigen bedenkt zich, om te antwoorden; maar de mond der goddeloozen zal overvloediglijk kwade dingen uitstorten.
29 De HEER is ver van de goddeloozen; maar het gebed der regtvaardigen zal hij verhooren.
30 Het licht der oogen verblijdt het hart; een goed gerucht maakt het gebeente vet.
31 Het oor, dat de bestraffing des levens hoort, zal in het midden der wijzen vernachten.
32 Die de tucht verwerpt, die versmaadt zijne ziel; maar die de bestraffing hoort, krijgt verstand.
33 De vreeze des HEEREN is de tucht der wijsheid; en de nederigheid *gaat* vóór de eer.

HET 16 CAPITTEL.

DE mensch heeft schikkingen des harten; maar het antwoord der tong is van den HEER.
2 Alle wegen des mans zijn zuiver in zijne oogen; maar de HEER weegt de geesten.
3 Wentel uwe werken op den HEER, en uwe gedachten zullen bevestigd worden.
4 De HEER heeft alles gewrocht om zijns zelfs wil; ja ook den goddelooze tot den dag des kwaads.
5 Al wie hoog is van hart, is den HEERE een gruwel; hand aan hand, zal hij niet onschuldig zijn.
6 Door goedertierenheid en trouw wordt de misdaad verzoend; en door de vreeze des HEEREN wijkt men af van het kwade.
7 Als iemands wegen den HEERE behagen, zoo zal hij ook zijne vijanden met hem bevredigen.
8 Beter is een weinig met geregtigheid, dan de veelheid der inkomsten zonder regt.
9 Het hart des menschen overdenkt zijnen weg; maar de HEER stuurt zijnen gang.
10 Waarzegging is op de lippen des Konings; zijn mond zal niet overtreden in het gerigt.
11 Eene regte waag en weegschaal zijn des HEEREN; alle weegsteenen des zaks zijn deszelfs werk.
12 Het is der Koningen gruwel, goddeloosheid te doen; want door geregtigheid wordt de troon bevestigd.
13 De lippen der geregtigheid zijn het welgevallen der Koningen; en elk een van hen zal liefhebben hem, die regte dingen spreekt.
14 De grimmigheid des Konings is *als* de boden des doods; maar een wijs man zal die verzoenen.
15 In het licht van des Konings aangezigt is leven; en zijn welgevallen is als eene wolk des spaden regens.
16 Hoe veel beter is het wijsheid te bekomen, dan uitgegraven goud! en uitnemender verstand te bekomen, dan zilver!
17 De baan der opregten is van het kwaad af te wijken; hij behoedt zijne ziel, die zijnen weg bewaart.
18 Hoovaardigheid is vóór de verbreking; en hoogheid des geestes vóór den val.

19 Het is beter nederig van geest te zijn met de zachtmoedigen; dan roof te deelen met de hoovaardigen.
20 Die op het woord verstandig let, zal het goede vinden; en die op den HEER vertrouwt, is welgelukzalig.
21 De wijze van hart zal verstandig genoemd worden; en de zoetheid der lippen zal de leering vermeerderen.
22 Het verstand dergenen, die het bezitten, is eene springader des levens, maar de tucht der dwazen is dwaasheid.
23 Het hart eens wijzen maakt zijnen mond verstandig; en zal op zijne lippen de leering vermeerderen.
24 Liefelijke redenen zijn eene honigraat, zoet voor de ziel, en medicijn voor het gebeente.
25 Daar is een weg, die iemand regt schijnt; maar het laatste van dien zijn wegen des doods.
26 De ziel des arbeidzamen arbeidt voor zich zelven; want zijn mond buigt zich voor hem.
27 Een Belials man graaft kwaad; en op zijne lippen is als brandend vuur.
28 Een verkeerd man zal krakeel inwerpen; en een oorblazer scheidt den voornaamsten vriend.
29 Een man des gewelds verlokt zijnen naaste, en hij leidt hem op eenen weg, die niet goed is.
30 Hij sluit zijne oogen, om verkeerdheden te bedenken; zijne lippen bijtende, volbrengt hij het kwaad.
31 De grijsheid is eene sierlijke kroon, zij wordt op den weg der geregtigheid gevonden.
32 De langmoedige is beter dan de sterke; en die heerscht over zijnen geest, dan die eene stad inneemt.
33 Het lot wordt in den schoot geworpen, maar het geheele beleid daarvan is van den HEER.

HET 17 CAPITTEL.

EENE drooge bete, en rust daarbij, is beter, dan een huis vol van geslagte beesten, met twist.
2 Een verstandig knecht zal heerschen over eenen zoon, die beschaamd maakt, en in het midden der broederen zal hij erfenis deelen.
3 De smeltkroes is voor het zilver, en de oven voor het goud; maar de HEER proeft de harten.
4 De boosdoener merkt op de ongeregtige lip; een leugenaar neigt het oor tot de verkeerde tong.
5 Die den arme bespot, smaadt deszelfs Maker; die zich verblijdt in het verderf, zal niet onschuldig zijn.
6 De kroon der ouden zijn de kindskinderen, en der kinderen sieraad zijn hunne vaderen.
7 Eene voortreffelijke lip past eenen dwaze niet, veel min eenen prins eene leugenachtige lip.
8 Het geschenk is in de oogen zijner heeren een aangenaam gesteente; waarhenen het zich zal wenden, zal het wel gedijen.
9 Die de overtreding toedekt, zoekt liefde; maar die de zaak weder ophaalt, scheidt den voornaamsten vriend.
10 De bestraffing gaat dieper in den verstandige, dan den zot honderdmaal te slaan.
11 Zekerlijk de wederspannige zoekt het kwaad; maar een wreede bode zal tegen hem gezonden worden.
12 Dat een beer, die van jongen beroofd is, eenen man te gemoet kome, maar niet een zot in zijne dwaasheid.
13 Die kwaad voor goed vergeldt, het kwaad zal van zijn huis niet wijken.
14 Het begin des krakeels is *gelijk* een, die aan het water opening geeft; daarom verlaat den twist, eer hij zich vermengt.
15 Die den goddelooze regtvaardigt, en den regtvaardige verdoemt, zijn den HEERE een gruwel, ja die beiden.
16 Waarom toch zou in de hand des zots het koopgeld zijn, om wijsheid te koopen, dewijl hij geen verstand heeft?
17 Een vriend heeft ten allen tijde lief; en een broeder wordt in de benaauwdheid geboren.
18 Een verstandeloos mensch klapt in de hand, zich borg stellende bij zijnen naaste.
19 Die het gekijf liefheeft, heeft de overtreding lief; die zijne deur verhoogt, zoekt verbreking.
20 Die verdraaid is van hart, zal het goede niet vinden; en die verkeerd is met zijne tong, zal in het kwaad vallen.
21 Wie eenen zot genereert, *die* zal hem tot droefheid zijn, en de vader des dwazen zal zich niet verblijden.
22 Een blij hart zal eene medicijn goed maken; maar een verslagen geest zal het gebeente verdroogen.
23 De goddelooze zal het geschenk uit den schoot nemen, om de paden des regts te buigen.
24 In het aangezigt des verstandigen is wijsheid; maar de oogen des zots zijn in het einde der aarde.
25 Een zotte zoon is een verdriet voor zijnen vader, en bittere droefheid voor degene, die hem gebaard heeft.

26 Het is niet goed, den regtvaardige ook te doen boeten, dat de prinsen *iemand* slaan zouden om hetgeen regt is.
27 Die wetenschap weet, houdt zijne woorden in; *en* een man van verstand is kostelijk van geest.
28 Een dwaas zelfs, die zwijgt, zal wijs geacht worden, *en* die zijne lippen toesluit, verstandig.

HET 18 CAPITTEL.

DIE zich afzondert, tracht naar wat begeerlijks; hij vermengt zich in alle bestendige wijsheid.
2 De zot heeft geenen lust in verstandigheid, maar daarin, dat zijn hart zich ontdekt.
3 Als de goddelooze komt, komt ook de verachting, en met schande versmaadheid.
4 De woorden van den mond eens mans zijn diepe wateren; en de springader der wijsheid is eene uitstortende beek.
5 Het is niet goed het aangezigt des goddeloozen aan te nemen, om den regtvaardige in het gerigt te buigen.
6 De lippen des zots komen in twist, en zijn mond roept naar slagen.
7 De mond des zots is hemzelven eene verstoring, en zijne lippen een strik zijner ziel.
8 De woorden des oorblazers zijn als dergenen, die geslagen zijn, en die dalen in het binnenste des buiks.
9 Ook, die zich slap aanstelt in zijn werk, die is een broeder van eenen doorbrenger.
10 De naam des HEEREN is een sterke toren; de regtvaardige zal daarhenen loopen, en in een hoog vertrek gesteld worden.
11 Des rijken goed is de stad zijner sterkte, en als een verheven muur in zijne inbeelding.
12 Vóór de verbreking zal des menschen hart zich verheffen; en de nederigheid gaat vóór de eer.
13 Die antwoord geeft, eer hij zal gehoord hebben, dat is hem dwaasheid en schande.
14 De geest eens mans zal zijne krankheid ondersteunen; maar eenen verslagenen geest, wie zal dien opheffen?
15 Het hart des verstandigen bekomt wetenschap, en het oor der wijzen zoekt wetenschap.
16 De gifte des menschen maakt hem ruimte, en zij geleidt hem voor het aangezigt der grooten.
17 Die de eerste is in zijne twistzaak, *schijnt* regtvaardig te zijn; maar zijn naaste komt, en hij onderzoekt hem.
18 Het lot doet de geschillen ophouden, en maakt scheiding tusschen magtigen.
19 Een broeder is wederspanniger dan eene sterke stad; en de geschillen zijn als een grendel van een paleis.
20 Van de vrucht van ieders mond zal zijn buik verzadigd worden; hij zal verzadigd worden van de inkomst zijner lippen.
21 Dood en leven zijn in het geweld der tong; en een ieder, die dezelve liefheeft, zal hare vrucht eten.
22 Die eene vrouw gevonden heeft, heeft eene goede zaak gevonden, en hij heeft welgevallen getrokken van den HEER.
23 De arme spreekt smeekingen; maar de rijke antwoordt harde dingen.
24 Een man, die vrienden heeft, heeft zich vriendelijk te houden; want daar is een liefhebber, die meer aankleeft dan een broeder.

HET 19 CAPITTEL.

DE arme, in zijne opregtheid wandelende, is beter dan de verkeerde van lippen, en die een zot is.
2 Ook is de ziel zonder wetenschap niet goed; en die met de voeten haastig is, zondigt.
3 De dwaasheid des menschen zal zijnen weg verkeeren; en zijn hart zal zich tegen den HEER vergrammen.
4 Het goed brengt vele vrienden toe; maar de arme wordt van zijnen vriend gescheiden.
5 Een valsch getuige zal niet onschuldig zijn; en die leugenen blaast, zal niet ontkomen.
6 Velen smeeken het aangezigt des prinsen; en een ieder is een vriend dengenen, die giften geeft.
7 Al de broeders des armen haten hem; hoe veel te meer gaan zijne vrienden verre van hem! hij loopt hen na *met* woorden, die niet zijn.
8 Die verstand bekomt, heeft zijne ziel lief; hij neemt de verstandigheid waar, om het goede te vinden.
9 Een valsch getuige zal niet onschuldig zijn; en die leugenen blaast, zal vergaan.
10 De weelde staat eenen zot niet wel; hoe veel te min eenen knecht te heerschen over vorsten.
11 Het verstand des menschen vertrekt zijnen toorn; en zijn sieraad is de overtreding voorbij te gaan.
12 Des Konings gramschap is als het brullen van eenen jongen leeuw; maar zijn welgevallen is als dauw op het kruid.

13 Een zotte zoon is zijnen vader groote ellende; en de kijvagiën eener vrouw *als* een gestadig druipen.
14 Huis en goed is eene erve van de vaderen; maar eene verstandige vrouw is van den HEER.
15 Luiheid doet in diepen slaap vallen; en eene bedriegelijke ziel zal hongeren.
16 Die het gebod bewaart, bewaart zijne ziel; die zijne wegen veracht, zal sterven.
17 Die zich over den arme ontfermt, leent den HEERE; en hij zal hem zijne weldaad vergelden.
18 Tuchtig uwen zoon, als er nog hoop is; maar verhef uwe ziel niet, om hem te dooden.
19 Die groot is van grimmigheid, zal straf dragen; want zoo gij *hem* uitredt, zoo zult gij nog moeten voortvaren.
20 Hoor raad, en ontvang tucht; opdat gij in uw laatste wijs zijt.
21 In het hart des mans zijn vele gedachten; maar de raad des HEEREN die zal bestaan.
22 De wensch des menschen is zijne weldadigheid; maar de arme is beter dan een leugenachtig man.
23 De vreeze des HEEREN is ten leven, want men zal verzadigd zijnde vernachten, met het kwaad zal men niet bezocht worden.
24 Een luiaard verbergt de hand in den boezem, en hij zal ze niet weder aan zijnen mond brengen.
25 Sla den spotter, zoo zal de slechte kloekzinnig worden; en bestraf den verstandige, hij zal wetenschap begrijpen.
26 Wie den vader verwoest, *of* de moeder verjaagt, is een zoon, die beschaamd maakt, en schande aandoet.
27 Laat af, mijn zoon, hoorende de tucht, af te dwalen van de redenen der wetenschap.
28 Een Belials getuige bespot het regt; en de mond der goddeloozen slokt de ongeregtigheid in.
29 Gerigten zijn voor de spotters bereid, en slagen voor den rug der zotten.

HET 20 CAPITTEL.

DE wijn is een spotter, de sterke drank is woelachtig; al wie daarin dwaalt, zal niet wijs zijn.
2 De schrik eens Konings is als het brullen van een' jongen leeuw; die zich tegen hem vergramt, zondigt tegen zijne ziel.
3 Het is eere voor eenen man, van twist af te blijven; maar ieder dwaas zal er zich in mengen.
4 Om den winter zal de luiaard niet ploegen; daarom zal hij bedelen in den oogst, maar er zal niet zijn.
5 De raad in het hart eens mans is *als* diepe wateren; maar een man van verstand zal dien uithalen.
6 Elk een van de menigte der menschen roept zijne weldadigheid uit; maar wie zal eenen regt trouwen man vinden?
7 De regtvaardige wandelt steeds in zijne opregtheid; welgelukzalig zijn zijne kinderen na hem.
8 Een Koning, zittende op den troon des gerigts, verstrooit alle kwaad met zijne oogen.
9 Wie kan zeggen: Ik heb mijn hart gezuiverd, ik ben rein van mijne zonde?
10 Tweederlei wegsteen, tweederlei efa is den HEERE een gruwel, ja die beiden.
11 Een jongen zal ook door zijne handelingen zich bekend maken, of zijn werk zuiver, en of het regt zal wezen.
12 Een hoorend oor, en een ziend oog heeft de HEER gemaakt, ja die beiden.
13 Heb den slaap niet lief, opdat gij niet arm wordt; open uwe oogen, verzadig u met brood.
14 Het is kwaad, het is kwaad, zal de kooper zeggen; maar als hij weggegaan is, dan zal hij zich beroemen.
15 Goud is er, en menigte van robijnen; maar de lippen der wetenschap zijn een kostelijk kleinood.
16 Als *iemand voor* eenen vreemde borg geworden is, neem zijn kleed; en pand hem voor de onbekenden.
17 Het brood der leugen is den mensch zoet; maar daarna zal zijn mond vol van zandsteentjes worden.
18 Elke gedachte wordt door raad bevestigd, daarom voer oorlog met wijze raadslagen.
19 Die *als* een achterklapper wandelt, openbaart het heimelijke; vermeng u dan niet met hem, die met zijne lippen verlokt.
20 Wie zijnen vader of zijne moeder vloekt, diens lamp zal uitgebluscht worden in zwarte duisternis.
21 Als eene erfenis in het eerste verhaastigd wordt, zoo zal haar laatste niet gezegend worden.
22 Zeg niet: Ik zal het kwaad vergelden; wacht op den HEER, en hij zal u verlossen.
23 Tweederlei weegsteen is den HEERE een gruwel, en de bedriegelijke weegschaal is niet goed.
24 De treden des mans zijn van den HEER; hoe zou dan een mensch zijnen weg verstaan?

25 Het is een strik des menschen, dat hij het heilige verslindt, en na *gedane* geloften onderzoek te doen.
26 Een wijs Koning verstrooit de goddeloozen, en hij brengt het rad over hen.
27 De ziel des menschen is eene lamp des HEEREN, doorzoekende al de binnenkameren des buiks.
28 Weldadigheid en waarheid bewaren den Koning; en door weldadigheid ondersteunt hij zijnen troon.
29 Der jongelingen sieraad is hunne kracht, en der ouden heerlijkheid is de grijsheid.
30 Gezwellen der wonde zijn in den booze eene zuivering, mitsgaders de slagen van het binnenste des buiks.

HET 21 CAPITTEL.

DES Konings hart is in de hand des HEEREN *als* waterbeken; hij neigt het tot al wat hij wil.
2 Alle weg des menschen is regt in zijne oogen; maar de HEER weegt de harten.
3 Geregtigheid en regt te doen, is bij den HEER uitgelezener dan offer.
4 Hoogheid der oogen, en trotschheid des harten, *en* de ploeging der goddeloozen, zijn zonde.
5 De gedachten des vlijtigen zijn alleen tot overschot; maar van een ieder, die haastig is, alleen tot gebrek.
6 Te arbeiden om schatten met eene valsche tong, is eene voortgedrevene ijdelheid dergenen, die den dood zoeken.
7 De verwoesting der goddeloozen zal hen doorsnijden, omdat zij weigeren regt te doen.
8 De weg des menschen is gansch verkeerd en vreemd, maar het werk des zuiveren is regt.
9 Het is beter te wonen op eenen hoek van het dak, dan met eene kijfachtige huisvrouw, en dat *in* een huis van gezelschap.
10 De ziel des goddeloozen begeert het kwaad; zijn naaste krijgt geene genade in zijne oogen.
11 Als men den spotter straft, wordt de slechte wijs; en als men den wijze onderrigt, neemt hij wetenschap aan.
12 De regtvaardige let verstandiglijk op des goddeloozen huis, als *God* de goddeloozen in het kwaad stort.
13 Wie zijn oor stopt voor het geschrei des armen, die zal ook roepen, en niet verhoord worden.
14 Eene gift in het verborgene houdt den toorn onder, en een geschenk in den schoot de sterke grimmigheid.
15 Het is den regtvaardige eene blijdschap regt te doen; maar voor de werkers der ongeregtigheid is het verschrikking.
16 Een mensch, die van den weg des verstands afdwaalt, zal in de gemeente der dooden rusten.
17 Die blijdschap liefheeft, zal gebrek lijden; die wijn en olie liefheeft, zal niet rijk worden.
18 De goddelooze is een rantsoen voor de regtvaardigen, en de trouwelooze voor de opregten.
19 Het is beter te wonen in een woest land, dan bij eene zeer kijfachtige en toornige huisvrouw.
20 In des wijzen woning is een gewenschte schat, en olie; maar een zot mensch verslindt zulks.
21 Die regtvaardigheid en weldadigheid najaagt, zal het leven, regtvaardigheid en eere vinden.
22 De wijze beklimt de stad der geweldigen, en werpt de sterkte van hun vertrouwen neder.
23 Die zijnen mond en zijne tong bewaart, bewaart zijne ziel van benaauwdheden.
24 Die een hoovaardig pogcher is, zijn naam is spotter; hij gaat met hoovaardige verbolgenheid te werk.
25 De begeerte des luiaards zal hem dooden, want zijne handen weigeren te werken.
26 Den ganschen dag begeert hij begeerlijke dingen; maar de regtvaardige zal geven, en niet inhouden.
27 Het offer der goddeloozen is een gruwel; hoe veel te meer, als zij het met een schandelijk voornemen brengen!
28 Een leugenachtig getuige zal vergaan; en een man, die hoort, zal spreken tot overwinning.
29 Een goddeloos man sterkt zich in zijn aangezigt; maar de opregte die maakt zijnen weg vast.
30 Daar is geene wijsheid, en daar is geen verstand, en daar is geen raad tegen den HEER.
31 Het paard wordt bereid tegen den dag des strijds; maar de overwinning is des HEEREN.

HET 22 CAPITTEL.

DE naam is uitgelezener dan groote rijkdom, de goede gunst dan zilver en dan goud.
2 Rijken en armen ontmoeten elkander; de HEER heeft ze allen gemaakt.
3 Een kloekzinnig mensch ziet het kwaad, en verbergt zich; maar de slech-

ten gaan henen door, en worden ge-
straft.
4 De loon der nederigheid, *met* de
vreeze des HEEREN, is rijkdom, en eere,
en leven.
5 Doornen *en* strikken zijn op den weg
des verkeerden; die zijne ziel bewaart,
zal zich verre van die maken.
6 Leer den jongen de eerste beginselen
naar den eisch zijns wegs; als hij ook
oud zal geworden zijn, zal hij daarvan
niet afwijken.
7 De rijke heerscht over de armen; en
die ontleent, is des leeners knecht.
8 Die onregt zaait, zal moeite maaijen;
en de roede zijner verbolgenheid zal
een einde nemen.
9 Die goed van oog is, die zal gezegend
worden; want hij heeft van zijn brood
den arme gegeven.
10 Drijf den spotter uit, en de kijvagie
zal weggaan, en het geschil met de
schande zal ophouden.
11 Die de reinheid des harten liefheeft,
wiens lippen aangenaam zijn, diens
vriend is de Koning.
12 De oogen des HEEREN bewaren de
wetenschap; maar de zaken des trouwe-
loozen zal hij omkeeren.
13 De luiaard zegt: Daar is een leeuw
buiten; ik mogt op het midden der stra-
ten gedood worden!
14 De mond der vreemde vrouwen is
eene diepe gracht; op wien de HEER
vergramd is, zal daarin vallen.
15 De dwaasheid is in het hart des jon-
gen gebonden; de roede der tucht zal
ze verre van hem wegdoen.
16 Die den arme verdrukt, om het zij-
ne te vermeerderen, *en* den rijke geeft,
komt zekerlijk tot gebrek.
17 Neig uw oor, en hoor de woorden
der wijzen, en stel uw hart tot mijne
wetenschap;
18 Want het is liefelijk, als gij die in
uw binnenste bewaart; zij zullen za-
men op uwe lippen gepast worden.
19 Opdat uw vertrouwen op den HEER
zij, maak ik u *die* heden bekend, gij ook
maak ze bekend.
20 Heb ik u niet heerlijke dingen ge-
schreven van allerlei raad en weten-
schap?
21 Om u bekend te maken de zekerheid
van de redenen der waarheid; opdat
gij redenen der waarheid antwoorden
moogt dengenen, die u zenden.
22 Beroof den arme niet, omdat hij
arm is; en verbrijzel den ellendige niet
in de poort.
23 Want de HEER zal hunne twistzaak
twisten, en hij zal dengenen, die hen
berooven, de ziel rooven.
24 Vergezelschap u niet met eenen
grammoedige, en ga niet om met een
zeer grimmig man;
25 Opdat gij zijne paden niet leert, en
eenen strik over uwe ziel haalt.
26 Wees niet onder degenen, die in de
hand klappen, onder degenen, die voor
schulden borg zijn.
27 Zoo gij niet hadt om te betalen,
waarom zou men uw bed van onder u
wegnemen?
28 Zet de oude palen niet terug, die
uwe vaderen gemaakt hebben.
29 Hebt gij eenen man gezien, die vaar-
dig in zijn werk is? hij zal voor het
aangezigt der Koningen gesteld worden;
voor het aangezigt der ongeachte lieden
zal hij niet gesteld worden.

HET 23 CAPITTEL.

ALS gij aangezeten zult zijn om met
een' heerscher te eten, zoo zult
gij scherp letten op dengenen, die voor
uw aangezigt is.
2 En zet een mes aan uwe keel, indien
gij een gulzig mensch zijt.
3 Laat u niet gelusten zijner smake-
lijke spijzen, want het is een leugenach-
tig brood.
4 Vermoei u niet om rijk te worden;
sta af van uw vernuft.
5 Zult gij uwe oogen laten vliegen op
hetgeen dat niet is? want het zal zich
gewisselijk vleugelen maken, gelijk een
arend, die naar den hemel vliegt.
6 Eet het brood niet desgenen, die boos
is van oog, en wees niet belust op zijne
smakelijke spijzen;
7 Want gelijk hij bedacht heeft in zij-
ne ziel, alzoo zal hij tot u zeggen: Eet
en drink; maar zijn hart is niet met u;
8 Uwe bete, die gij gegeten hebt, zoudt
gij uitspuwen; en gij zoudt uwe liefe-
lijke woorden verderven.
9 Spreek niet voor het oor van een' zot,
want hij zou het verstand uwer woorden
verachten.
10 Zet den ouden paal niet terug; en
kom op de akkers der weezen niet;
11 Want hun Verlosser is sterk; die
zal hunne twistzaak tegen u twisten.
12 Begeef uw hart tot de tucht, en uwe
ooren tot de redenen der wetenschap.
13 Weer de tucht van den jongen niet;
als gij hem met de roede zult slaan, zal
hij niet sterven.
14 Gij zult hem met de roede slaan, en
zijne ziel van de hel redden.
15 Mijn zoon, zoo uw hart wijs is, mijn
hart zal blijde zijn, ja ik.

16 En mijne nieren zullen van vreugde opspringen, als uwe lippen billijkheden spreken zullen.
17 Uw hart zij niet nijdig over de zondaren; maar zijt ten allen dage in de vreeze des HEEREN;
18 Want zekerlijk daar is eene belooning; en uwe verwachting zal niet afgesneden worden.
19 Hoor gij, mijn zoon, en wordt wijs, en rigt uw hart op den weg.
20 Zijt niet onder de wijnzuipers, noch onder de vleeschvreters;
21 Want een zuiper en vraat zal arm worden; en de sluimerige doet verscheurde kleederen dragen.
22 Hoor naar uwen vader, die u gewonnen heeft; en veracht uwe moeder niet, als zij oud geworden is.
23 Koop de waarheid, en verkoop ze niet, *mitsgaders* wijsheid, en tucht, en verstand.
24 De vader des regtvaardigen zal zich zeer verheugen; en die eenen wijzen *zoon* gewint, zal zich over hem verblijden.
25 Laat uwen vader zich verblijden, ook uwe moeder, en laat haar zich verheugen, die u gebaard heeft.
26 Mijn zoon, geef mij uw hart, en laat uwe oogen mijne wegen bewaren.
27 Want eene hoer is eene diepe gracht, en eene vreemde vrouw is een enge put.
28 Ook loert zij als een roover; en zij vermenigvuldigt de trouweloozen onder de menschen.
29 Bij wien is wee? bij wien och arme? bij wien kijvagien? bij wien het geklag? bij wien wonden zonder oorzaak? bij wien de roodheid der oogen?
30 Bij degenen, die bij den wijn vertoeven; bij degenen, die komen om gemengden drank na te zoeken.
31 Zie den wijn niet aan, als hij zich rood vertoont, als hij in den beker zijne verw geeft, *als* hij regt opgaat;
32 *In* zijn einde zal hij als eene slang bijten, en steken als een adder.
33 Uwe oogen zullen naar vreemde vrouwen zien, en uw hart zal verkeerdheden spreken.
34 En gij zult zijn, gelijk een, die in het hart van de zee slaapt; en gelijk een, die in het opperste van den mast slaapt.
35 Men heeft mij geslagen, *zult gij zeggen*, ik ben niet ziek geweest; men heeft mij gebeukt, ik heb het niet gevoeld; wanneer zal ik opwaken? ik zal hem nog meer zoeken.

HET 24 CAPITTEL.

ZIJT niet nijdig over de booze lieden, en laat u niet gelusten, om bij hen te zijn;
2 Want hun hart bedenkt verwoesting, en hunne lippen spreken moeite.
3 Door wijsheid wordt een huis gebouwd, en door verstandigheid bevestigd;
4 En door wetenschap worden de binnenkameren vervuld met alle kostelijk en liefelijk goed.
5 Een wijs man is sterk; en een man van wetenschap maakt de kracht vast.
6 Want door wijze raadslagen zult gij voor u den krijg voeren; en in de veelheid der raadgevers is de overwinning.
7 Alle wijsheid is voor den dwaze te hoog; hij zal in de poort zijnen mond niet opendoen.
8 Wie denkt om kwaad te doen, dien zal men eenen meester van schandelijke verdichtselen noemen.
9 De gedachte der dwaasheid is zonde; en een spotter is den mensch een gruwel.
10 Vertoont gij u slap ten dage der benaauwdheid, uwe kracht is naauw.
11 Red degenen, die ter dood gegrepen zijn; want zij wankelen ter dooding, zoo gij u onthoudt.
12 Wanneer gij zegt: Ziet, wij weten dat niet; zal hij niet, die de harten weegt, *dat* merken? en die uwe ziel gade slaat, zal hij het niet weten? want hij zal den mensch vergelden naar zijn werk.
13 Eet honig, mijn zoon, want hij is goed, en honigzeem is zoet voor uw gehemelte.
14 Zoodanig is de kennis der wijsheid voor uwe ziel; als gij ze vindt, zoo zal er belooning wezen, en uwe verwachting zal niet afgesneden worden.
15 Loer niet, ô goddelooze, op de woning des regtvaardigen; verwoest zijne legerplaats niet.
16 Want de regtvaardige zal zevenmaal vallen en opstaan; maar de goddeloozen zullen in het kwaad nederstruikelen.
17 Verblijdt u niet, als uw vijand valt; en als hij nederstruikelt, laat uw hart zich niet verheugen;
18 Opdat het de HEER niet zie, en het kwaad zij in zijne oogen, en zijn toorn van hem afkeere.
19 Ontsteek u niet over de boosdoeners; zijt niet nijdig over de goddeloozen;
20 Want de kwade zal geene belooning hebben; de lamp der goddeloozen zal uitgebluscht worden.
21 Mijn zoon, vrees den HEER en den

Koning, vermeng u niet met hen, die naar verandering staan;
22 Want hun verderf zal haastiglijk ontstaan; en wie weet hun beider ondergang?
23 Deze *spreuken* zijn ook van de wijzen. Het aangezigt in het gerigt te kennen is niet goed.
24 Wie tot den goddelooze zegt: Gij zijt regtvaardig; dien zullen de volken vervloeken, de natiën zullen hem gram zijn;
25 Maar voor degenen, die *hem* bestraffen, zal liefelijkheid zijn; en de zegen des goeds zal op hen komen.
26 Men zal de lippen kussen desgenen, die regte woorden antwoordt.
27 Beschik uw werk daar buiten, en bereid het voor u op den akker, en bouw daarna uw huis.
28 Wees niet zonder oorzaak getuige tegen uwen naaste; want zoudt gij verleiden met uwe lip?
29 Zeg niet: Gelijk hij mij gedaan heeft, zoo zal ik hem doen; ik zal een' ieder vergelden naar zijn werk.
30 Ik ging voorbij den akker eens luiaards, en voorbij den wijngaard van een verstandeloos mensch;
31 En ziet, hij was gansch opgeschoten van distelen, zijne gedaante was *met* netelen bedekt, en zijn steenen scheidsmuur was afgebroken.
32 Als ik dat aanschouwde, nam ik het ter harte; ik zag het, *en* nam onderwijzing aan:
33 Een weinig slapens, een weinig sluimerens, een weinig handvouwens al nederliggende;
34 Zoo zal uwe armoede *u* overkomen *als* een wandelaar, en uw velerlei gebrek als een gewapend man.

HET 25 CAPITTEL.

DIT zijn ook spreuken van Sálomo, welke de mannen van Hizkía, den Koning van Juda uitgeschreven hebben.
2 Het is Gods eer eene zaak te verbergen; maar de eer der Koningen eene zaak te doorgronden.
3 Aan de hoogte des hemels, en aan de diepte der aarde, en *aan* het hart der Koningen is geene doorgronding.
4 Doe het schuim van het zilver weg, en daar zal een vat voor den smelter uitkomen;
5 Doe den goddelooze weg van het aangezigt des Konings, en zijn troon zal door geregtigheid bevestigd worden.
6 Praal niet voor het aangezigt des Konings, en sta niet op de plaats der grooten;
7 Want het is beter, dat men tot u zegge: Kom hier boven aan, dan dat men u vernedere voor het aangezigt eens prinsen, dien uwe oogen gezien hebben.
8 Vaar niet haastiglijk voort om te twisten, opdat gij misschien in het laatste daarvan niet wat doet, als uw naaste u zou mogen beschaamd hebben.
9 Twist uwe twistzaak met uwen naaste; maar openbaar het heimelijke van een' ander niet;
10 Opdat degene, die het hoort, u niet smade, want uw kwaad gerucht zou niet afgekeerd worden.
11 Eene rede, op zijn pas gesproken, is *als* gouden appelen in zilveren gebeelde schalen.
12 Een wijs bestraffer bij een hoorend oor, is een gouden oorsiersel, en een halssieraad van het fijnste goud.
13 Een trouw gezant is dengenen, die hem zenden, als de koude der sneeuw ten dage des oogstes, want hij verkwikt zijns heeren ziel.
14 Een man, die zich zelven beroemt over eene valsche gift, is *als* wolken en wind, waar geen regen bij is.
15 Een overste wordt door langmoedigheid overreed; en eene zachte tong breekt het gebeente.
16 Hebt gij honig gevonden, eet dat u genoeg is; opdat gij misschien daarvan niet zat wordt, en dien uitspuwt.
17 Spaar uwen voet van het huis uwes naasten, opdat hij niet zat van u worde, en u hate.
18 Een man, tegen zijnen naaste eene valsche getuigenis sprekende, is een hamer, en zwaard, en scherpe pijl.
19 Het vertrouwen op eenen trouwelooze, ten dage der benaauwdheid, is *als* een gebroken tand en verstuikte voet.
20 Die liederen zingt bij een treurig hart, is gelijk hij, die een kleed aflegt ten dage der koude, *en als* edik op salpeter.
21 Indien degene, die u haat, hongert, geef hem brood te eten; en zoo hij dorstig is, geef hem water te drinken;
22 Want gij zult vurige kolen op zijn hoofd hoopen, en de HEER zal het u vergelden.
23 De noordewind verdrijft den regen, en een vergramd aangezigt de verborgene tong.
24 Het is beter te wonen op eenen hoek van het dak, dan met eene kijfachtige huisvrouw, en dat in een huis van gezelschap.
25 Eene goede tijding uit een ver land

is als koud water op eene vermoeide
ziel.
26 De regtvaardige, wankelende voor
het aangezigt des goddeloozen, is eene
beroerde fontein, en verdorven spring-
ader.
27 Veel honigs te eten is niet goed;
maar de onderzoeking van de heerlijk-
heid van zulke dingen is eer.
28 Een man, die zijnen geest niet we-
derhouden kan, is eene opengebroken
stad zonder muur.

HET 26 CAPITTEL.

GELIJK de sneeuw in den zomer, en
gelijk de regen in den oogst, alzoo
past den zot de eer niet.
2 Gelijk eene musch is tot wegzweven,
gelijk eene zwaluw tot vervliegen, alzoo
zal een vloek, die zonder oorzaak is,
niet komen.
3 Eene zweep is voor het paard, een
toom voor den ezel, en eene roede voor
den rug der zotten.
4 Antwoord den zot naar zijne dwaas-
heid niet, opdat gij ook hem niet gelijk
wordt.
5 Antwoord den zot naar zijne dwaas-
heid, opdat hij in zijne oogen niet wijs
zij.
6 Hij snijdt *zich* de voeten af, *en*
drinkt geweld, die boodschappen zendt
door de hand van eenen zot.
7 Hef de beenen van den kreupele op,
alzoo is eene spreuk in den mond der
zotten.
8 Gelijk hij, die een *edel* gesteente in
eenen slinger bindt, alzoo is hij, die den
zot eer geeft.
9 *Gelijk* een doren gaat in de hand van
eenen dronkaard, alzoo is eene spreuk
in den mond der zotten.
10 De grooten doen een' iegelijk ver-
driet aan, en huren de zotten, en huren
de overtreders.
11 Gelijk een hond tot zijn uitspuwsel
wederkeert, *alzoo* herneemt de zot zijne
dwaasheid.
12 Hebt gij eenen man gezien, die wijs
in zijne oogen is? van eenen zot is meer
verwachting dan van hem.
13 De luiaard zegt: Daar is een felle
leeuw op den weg, een leeuw is op de
straten!
14 Eene deur keert om op hare herre,
alzoo de luiaard op zijn bed.
15 De luiaard verbergt zijne hand in
den boezem, hij is te moede, om die we-
der tot zijnen mond te brengen.
16 De luiaard is wijzer in zijne oogen,
dan zeven, die *met* rede antwoorden.
17 De voorbijgaande, die zich vertoornt
in eenen twist, *welke* hem niet aangaat,
is *gelijk* die eenen hond bij de ooren
grijpt.
18 Gelijk een, die zich veinst te razen,
die vuursprankelen, pijlen en doodelijke
dingen werpt;
19 Alzoo is een man, die zijnen naaste
bedriegt, en zegt: Jok ik er niet mede?
20 Als er geen hout is, gaat het vuur
uit; en als er geen oorblazer is, wordt
het gekijf gestild.
21 De doove kool is om de vurige
kool, en het hout om het vuur; alzoo
is een kijfachtig man, omtwist te ont-
steken.
22 De woorden des oorblazers zijn als
dergenen, die geslagen zijn, en die dalen
in het binnenste des buiks.
23 Brandende lippen, en een boos hart,
zijn *als* eene potscherf met schuim van
zilver overtogen.
24 Die haat draagt, gelaat zich vreemd
met zijne lippen; maar in zijn binnenste
stelt hij bedrog aan.
25 Als hij met zijne stem smeekt, ge-
loof hem niet, want zeven gruwelen zijn
in zijn hart.
26 *Wiens* haat door bedrog bedekt
is, diens boosheid zal in de gemeente ge-
openbaard worden.
27 Die eenen kuil graaft, zal er in val-
len, en die eenen steen wentelt, op hem
zal hij wederkeeren.
28 Eene valsche tong haat degenen,
die zij verbrijzelt; en een gladde mond
maakt omstooting.

HET 27 CAPITTEL.

BEROEM u niet over den dag van
morgen, want gij weet niet, wat de
dag zal baren.
2 Laat u eenen vreemde prijzen, en niet
uwen mond; eenen onbekende, en niet
uwe lippen.
3 Een steen is zwaar, en het zand ge-
wigtig; maar de toornigheid des dwazen
is zwaarder dan die beiden.
4 Grimmigheid en overlooping van
toorn is wreedheid; maar wie zal voor
nijdigheid bestaan?
5 Openbare bestraffing is beter dan ver-
borgene liefde.
6 De wonden des liefhebbers zijn ge-
trouw; maar de kussingen des haters
zijn af te bidden.
7 Eene verzadigde ziel vertreedt het
honigzeem; maar voor eene hongerige
ziel is alle bitter zoet.
8 Gelijk een vogel is, die uit zijn nest
omdoolt, alzoo is een man, die omdoolt
uit zijne plaats.
9 Olie, en reukwerk verblijdt het hart,

alzoo is de zoetigheid van iemands vriend, van wege den raad der ziele.

10 Verlaat uwen vriend, noch den vriend uwes vaders niet; en ga ten huize uwes broeders niet op den dag van uwen tegenspoed. Beter is een gebuur, die nabij is, dan een broeder, die verre is.

11 Zijt wijs, mijn zoon, en verblijd mijn hart; opdat ik mijnen smader wat te antwoorden heb.

12 De kloekzinnige ziet het kwaad, *en* verbergt zich; de slechten gaan henen door, *en* worden gestraft.

13 Als *iemand voor* eenen vreemde borg geworden is, neem zijn kleed, en pand hem voor eene onbekende *vrouw*.

14 Die zijnen vriend zegent met eene luide stem, zich des morgens vroeg opmakende, het zal hem tot eenen vloek gerekend worden.

15 Eene gedurige druiping ten dage des slagregens en eene kijfachtige huisvrouw zijn even gelijk.

16 Elk een die haar verbergt, zou den wind verbergen, en de olie zijner regterhand, *die* roept.

17 IJzer scherpt men met ijzer; alzoo scherpt een man het aangezigt van zijnen naaste.

18 Die den vijgeboom bewaart, zal zijne vrucht eten; en die zijnen heer waarneemt, zal geëerd worden.

19 Gelijk *in het* water het aangezigt is tegen het aangezigt, alzoo is des menschen hart tegen den mensch.

20 De hel en het verderf worden niet verzadigd; alzoo worden de oogen des menschen niet verzadigd.

21 De smeltkroes is voor het zilver, en de oven voor het goud; alzoo is een man naar zijnen lof *te proeven*.

22 Al stiet gij den dwaas in eenen mortier met eenen stamper, in het midden van het gestooten graan, zijne dwaasheid zou van hem niet afwijken.

23 Zijt naarstig, om het aangezigt uwer schapen te kennen; zet uw hart op de kudden.

24 Want de schat is niet tot in eeuwigheid; of zal de kroon van geslachte tot geslacht zijn?

25 Als het gras zich openbaart, en de grasscheuten gezien worden, laat de kruiden der bergen verzameld worden.

26 De lammeren zullen zijn tot uwe kleeding, en de bokken de prijs des velds.

27 Daartoe zult gij genoegzaamheid van geitenmelk *hebben* tot uwe spijze, tot spijze van uw huis, en leeftogt uwer maagden.

HET 28 CAPITTEL.

DE goddeloozen vlieden, waar geen vervolger is; maar elk regtvaardige is moedig, als een jonge leeuw.

2 Om de overtreding des lands zijn deszelfs vorsten vele; maar om verstandige *en* wetende menschen zal insgelijks verlenging wezen.

3 Een arm man, die de geringen verdrukt, is een wegvagende regen, zoo dat er geen brood zij.

4 Die de wet verlaten, prijzen de goddeloozen; maar die de wet bewaren, mengen zich *in strijd* tegen hen.

5 De kwade lieden verstaan het regt niet; maar die den HEER zoeken, verstaan alles.

6 De arme, wandelende in zijne opregtheid, is beter, dan die verkeerd is van wegen, al is hij rijk.

7 Die de wet bewaart, is een verstandig zoon; maar die der vraten medgezel is, beschaamt zijnen vader.

8 Die zijn goed vermeerdert met woeker en met overwinst, vergadert dat voor dengenen, die zich over den arme ontfermt.

9 Wie zijn oor afwendt van de wet te hooren, diens gebed zelf zal een gruwel zijn.

10 Die de opregten doet dwalen op eenen kwaden weg, zal zelf in zijne gracht vallen; maar de vromen zullen het goede beërven.

11 Een rijk man is wijs in zijne oogen; maar de arme, die verstandig is, doorzoekt hem.

12 Als de regtvaardigen opspringen van vreugde, is er groote heerlijkheid; maar als de goddeloozen opkomen, wordt de mensch naauw gezocht.

13 Die zijne overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn; maar die ze bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen.

14 Welgelukzalig is de mensch, die geduriglijk vreest; maar die zijn hart verhardt, zal in het kwaad vallen.

15 De goddelooze, heerschende over een arm volk, is een brullende leeuw, en een beer, die ginds en weder loopt.

16 Een vorst, die aan alle verstand gebrek heeft, is ook veelvoudig in verdrukkingen; *maar* die de gierigheid haat, zal de dagen verlengen.

17 Een mensch, gedrukt om het bloed eener ziel, zal naar den kuil toevlieden; men ondersteune hem niet.

18 Die opregt wandelt, zal behouden

worden; maar die zich verkeerd gedraagt in twee wegen, zal in den éénen vallen.
19 Die zijn land bouwt, zal met brood verzadigd worden; maar die ijdele *menschen* volgt, zal met armoede verzadigd worden.
20 Een gansch getrouw man zal veelvoudig zijn in zegeningen; maar die haastig is, om rijk te worden, zal niet onschuldig wezen.
21 De aangezigten te kennen, is niet goed; want een man zal om een stuk broods overtreden.
22 Die zich haast naar goed, is een man van een boos oog; maar hij weet niet, dat het gebrek hem overkomen zal.
23 Die eenen mensch bestraft, zal achterna gunst vinden, meer dan die met de tong vleit.
24 Wie zijnen vader of zijne moeder berooft, en zegt: Het is geene overtreding; die is des verdervenden mans gezel.
25 Die grootmoedig is, verwekt gekijf; maar die op den HEER vertrouwt, zal vet worden.
26 Die op zijn hart vertrouwt, is een zot; maar die in wijsheid wandelt, zal ontkomen.
27 Die aan de armen geeft, zal geen gebrek hebben; maar die zijne oogen verbergt, zal veel vervloekt worden.
28 Als de goddeloozen opkomen, verbergt zich de mensch; maar als zij omkomen, vermenigvuldigen de regtvaardigen.

HET 29 CAPITTEL.

EEN man, die, dikwijls bestraft zijnde, den nek verhardt, zal schielijk verbroken worden, zoo dat er geen genezen aan zij.
2 Als de regtvaardigen groot worden, verblijdt zich het volk; maar als de goddelooze heerscht, zucht het volk.
3 Een man, die de wijsheid bemint, verblijdt zijnen vader; maar die een medgezel der hoeren is, brengt het goed door.
4 Een Koning houdt het land staande door het regt; maar een, die tot geschenken genegen is, verstoort hetzelve.
5 Een man, die zijnen naaste vleit, spreidt een net uit voor deszelfs gangen.
6 In de overtreding van een' boozen man is een strik; maar de regtvaardige juicht en is blijde.
7 De regtvaardige neemt kennis van de regtzaak der armen; *maar* de goddelooze begrijpt de wetenschap niet.
8 Spotdrijvende lieden blazen eene stad aan *brand;* maar de wijzen keeren den toorn af.
9 Een wijs man, met een dwaas man in regten zich begeven hebbende, het zij dat hij beroerd is of lacht, zoo is er toch geene rust.
10 Bloedgierige lieden haten den vrome; maar de opregten zoeken zijne ziel.
11 Een zot laat zijnen ganschen geest uit; maar de wijze wederhoudt dien achterwaarts.
12 Een heerscher, die op leugentaal acht geeft, al zijne dienaars zijn goddeloos.
13 De arme en de bedrieger ontmoeten elkander; de HEER verlicht hun beider oogen.
14 Een Koning, die de armen in trouw regt doet, diens troon zal in eeuwigheid bevestigd worden.
15 De roede, en de bestraffing geeft wijsheid; maar een kind, dat *aan zich zelf* gelaten is, beschaamt zijne moeder.
16 Als de goddeloozen vele worden, wordt de overtreding veel; maar de regtvaardigen zullen hunnen val aanzien.
17 Tuchtig uwen zoon, en hij zal u gerustheid aandoen, en hij zal uwer ziel vermakelijkheden geven.
18 Als er geene profetie is, wordt het volk ontbloot; maar welgelukzalig is hij, die de wet bewaart.
19 Een knecht zal door de woorden niet getuchtigd worden; hoewel hij *u* verstaat, nogtans zal hij niet antwoorden.
20 Hebt gij eenen man gezien, die haastig in zijne woorden is? van eenen zot is meer verwachting dan van hem.
21 Als men zijnen knecht van jongs op weeldig houdt, hij zal in zijn laatste een zoon *willen* zijn.
22 Een toornig man verwekt gekijf; en de grammoedige is veelvoudig in overtreding.
23 De hoogmoed des menschen zal hem vernederen; maar de nederige van geest zal de eer vasthouden.
24 Die met eenen dief deelt, haat zijne ziel; hij hoort eenen vloek, en hij geeft het niet te kennen.
25 De siddering des menschen legt eenen strik; maar die op den HEER vertrouwt, zal in een hoog vertrek gesteld worden.
26 Velen zoeken het aangezigt des heerschers; maar een ieders regt is van den HEER.
27 Een ongeregtig man is den regtvaardige een gruwel; maar die regt is van weg is den goddelooze een gruwel.

HET 30 CAPITTEL.

DE woorden van Agur, zoon van Jake; een last. De man spreekt tot Ithiël, tot Ithiël en Uchal.

2 Voorwaar ik ben onvernuftiger dan iemand, en ik heb geen menschen verstand;

3 En ik heb geene wijsheid geleerd, noch de wetenschap der heiligen gekend.

4 Wie is ten hemel opgeklommen, en nedergedaald? Wie heeft den wind in zijne vuisten verzameld? Wie heeft de wateren in een kleed gebonden? Wie heeft al de einden der aarde gesteld? Hoe is zijn naam, en hoe is de naam zijns zoons? zoo gij het weet.

5 Alle rede Gods is doorlouterd; hij is een schild dengenen, die op hem betrouwen.

6 Doe niet tot zijne woorden, opdat hij u niet bestraffe, en gij leugenachtig bevonden wordt.

7 Twee dingen heb ik van u begeerd; onthoud mij die niet, eer ik sterve:

8 IJdelheid en leugentaal doe verre van mij, armoede of rijkdom geef mij niet; voed mij met het brood mijns bescheiden' deels;

9 Opdat ik, zat zijnde, *u* dan niet verloochene, en zegge: Wie is de HEER? of dat ik, verarmd zijnde, dan niet stele, en den naam mijns Gods aantaste.

10 Achterklap niet van den knecht bij zijnen heer, opdat hij u niet vloeke, en gij schuldig wordt.

11 Daar is een geslacht, dat zijnen vader vervloekt, en zijne moeder niet zegent;

12 Een geslacht, dat rein in zijne oogen is, en van zijnen drek niet gewasschen is;

13 Een geslacht, welks oogen hoog zijn, en welks oogleden verheven zijn;

14 Een geslacht, welks tanden zwaarden, en welks baktanden messen zijn, om de ellendigen van de aarde en de nooddruftigen van onder de menschen te verteeren.

15 De bloedzuiger heeft twee dochters: Geef, geef: deze drie dingen worden niet verzadigd; *ja* vier zeggen niet: Het is genoeg:

16 Het graf, de geslotene baarmoeder, de aarde, *die* van water niet verzadigd wordt, en het vuur zegt niet: Het is genoeg.

17 Het oog, *dat* den vader bespot, of de gehoorzaamheid der moeder veracht, dat zullen de raven der beek uitpikken, en des arends jongen zullen het eten.

18 Deze drie dingen zijn voor mij te wonderlijk, ja vier, die ik niet weet:

19 De weg van een arend in den hemel; de weg van eene slang op eenen rotssteen; de weg van een schip in het hart der zee; en de weg van een' man bij eene maagd.

20 Alzoo is de weg van eene overspelige vrouw; zij eet en wischt haren mond, en zegt: Ik heb geene ongeregtigheid gewrocht.

21 Om drie dingen ontroert zich de aarde, ja om vier, *die* zij niet dragen kan:

22 Om eenen knecht, als hij regeert; en eenen dwaas, als hij van brood verzadigd is;

23 Om eene hatelijke *vrouw*, als zij getrouwd wordt; en eene dienstmaagd, als zij erfgenaam is van hare vrouw.

24 Deze vier zijn van de kleinste der aarde; doch dezelve zijn wijs, met wijsheid wel voorzien.

25 De mieren zijn een onsterk volk; evenwel bereiden zij in den zomer hare spijs.

26 De konijnen zijn een magteloos volk, nogtans stellen zij hun huis in den rotssteen.

27 De sprinkhanen hebben geenen Koning; nogtans gaan zij allen uit, zich verdeelende *in hoopen*.

28 De spinnekop grijpt met de handen, en is in de paleizen der Koningen.

29 Deze drie maken eenen goeden tred; ja vier zijn er, die eenen goeden gang maken:

30 De oude leeuw geweldig onder de gedierten, die voor niemand zal wederkeeren;

31 Een windhond van goede lendenen, of een bok; en een Koning, die niet tegen te staan is.

32 Zoo gij dwaasselijk gehandeld hebt, met u te verheffen, en zoo gij kwaad bedacht hebt, de hand op den mond!

33 Want de drukking van de melk brengt boter voort, en de drukking van den neus brengt bloed voort, en de drukking des toorns brengt twist voort.

HET 31 CAPITTEL.

DE woorden van den Koning Lemuël; de last, waarmede zijne moeder hem onderwees.

2 Wat, ô mijn zoon? en wat, ô zoon mijns buiks? ja wat, ô zoon mijner geloften?

3 Geef aan de vrouwen uw vermogen niet, noch uwe wegen, om Koningen te verdelgen.

4 Het komt den Koningen niet toe, ô

Lemuël; het komt den Koningen niet
toe wijn te drinken, en den prinsen ster-
ken drank te begeeren;
5 Opdat hij niet drinke, en het gezette
vergete, en de regtzaak van alle ver-
drukten verandere.
6 Geeft sterken drank dengenen, die
verloren gaat, en wijn dengenen, die
bitterlijk bedroefd van ziel zijn;
7 Dat hij drinke, en zijne armoede ver-
gete, en aan zijne moeite niet meer ge-
denke.
8 Open uwen mond voor den stomme,
voor de regtzaak van allen, die omko-
men zouden.
9 Open uwen mond, oordeel geregte-
lijk, en doe den verdrukte en nooddruf-
tige regt.
10 Wie zal eene deugdelijke huisvrouw
vinden? want hare waardij is verre bo-
ven de robijnen.
11 Het hart haars heeren vertrouwt op
haar, zoo dat hem geen goed zal ont-
breken.
12 Zij doet hem goed en geen kwaad,
al de dagen haars levens.
13 Zij zoekt wol en vlas, en werkt met
lust harer handen.
14 Zij is als de schepen van een' koop-
man; zij doet haar brood van verre ko-
men.
15 En zij staat op, als het nog nacht
is, en geeft aan haar huis spijze, en aan
hare dienstmaagden het bescheiden
deel.
16 Zij denkt om eenen akker, en krijgt
hem; van de vrucht harer handen plant
zij eenen wijngaard.
17 Zij gordt hare lendenen met kracht,
en zij versterkt hare armen.
18 Zij smaakt, dat haar koophandel
goed is; hare lamp gaat des nachts niet
uit.
19 Zij steekt hare handen uit naar de
spil, en hare handpalmen vatten den
spinrok.
20 Zij breidt hare handpalm uit tot den
ellendige; en zij steekt hare handen uit
tot den nooddruftige.
21 Zij vreest voor haar huis niet van
wege de sneeuw; want haar gansche
huis is met dubbele kleederen gekleed.
22 Zij maakt voor zich tapijtsieraad;
hare kleeding is fijn linnen en pur-
per.
23 Haar man is bekend in de poorten,
als hij zit met de oudsten des lands.
24 Zij maakt fijn lijnwaad, en verkoopt
het; en zij levert den koopman gor-
delen.
25 Sterkte en heerlijkheid zijn hare
kleeding; en zij lacht over den nako-
menden dag.
26 Zij doet haren mond open met wijs-
heid; en op hare tong is leer der goed-
dadigheid.
27 Zij beschouwt de gangen van haar
huis; en het brood der luiheid eet zij
niet.
28 Hare kinderen staan op, en roemen
haar welgelukzalig; *ook* haar man, en
hij prijst haar, *zeggende:*
29 Vele dochteren hebben deugdelijk
gehandeld; maar gij gaat die allen te
boven.
30 De bevalligheid is bedrog, en de
schoonheid ijdelheid; *maar* eene vrouw,
welke den HEER vreest, die zal gepre-
zen worden.
31 Geef haar van de vrucht harer han-
den, en laat hare werken haar prijzen
in de poorten.

HET BOEK

GENAAMD

DE PREDIKER.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE woorden van den Prediker, den
zoon van David, den Koning te Je-
rûzalem.
2 IJdelheid der ijdelheden, zegt de
Prediker; ijdelheid der ijdelheden, het
is al ijdelheid.
3 Wat voordeel heeft de mensch van
al zijnen arbeid, dien hij arbeidt onder
de zon?
4 Het eene geslacht gaat, en het andere
geslacht komt, maar de aarde staat in
eeuwigheid.
5 Ook rijst de zon op, en de zon gaat
onder, en zij hijgt naar hare plaats, waar
zij oprees.
6 Zij gaat naar het zuiden, en zij gaat
om naar het noorden; de wind gaat
steeds omgaande, en de wind keert we-
der tot zijne omgangen.
7 Al de beken gaan in de zee, nogtans
wordt de zee niet vol; naar de plaats,
waar de beken heengaan, derwaarts
gaande keeren zij weder.
8 Alle deze dingen worden *zoo* moede,
dat het niemand zou kunnen uitspre-

ken; het oog wordt niet verzadigd met zien, en het oor wordt niet vervuld van hooren.

9 Hetgeen er geweest is, hetzelve zal er zijn, en hetgeen er gedaan is, hetzelve zal er gedaan worden; zoo dat er niets nieuws is onder de zon.

10 Is er eenig ding, waarvan men zou kunnen zeggen: Ziet dat, het is nieuw? het is alreeds geweest in de eeuwen, die vóór ons geweest zijn.

11 Daar is geene gedachtenis van de voorgaande dingen, en van de navolgende dingen, die zijn zullen; van dezelve zal ook geene gedachtenis zijn bij degenen, die namaals wezen zullen.

12 Ik, Prediker, was Koning over Israël te Jerûzalem.

13 En ik begaf mijn hart om met wijsheid te onderzoeken, en na te speuren al wat er geschiedt onder den hemel. Deze moeijelijke bezigheid heeft God aan de kinderen der menschen gegeven, om zich daarin te bekommeren.

14 Ik zag al de werken aan, die onder de zon geschieden, en ziet, het was al ijdelheid en kwelling des geestes.

15 Het kromme kan niet regt gemaakt worden; en hetgeen ontbreekt, kan niet geteld worden.

16 Ik sprak met mijn hart, zeggende: Ziet, ik heb wijsheid vergroot en vermeerderd, boven allen, die vóór mij te Jerûzalem geweest zijn; en mijn hart heeft veel wijsheid en wetenschap gezien.

17 En ik begaf mijn hart om wijsheid en wetenschap te weten, onzinnigheden en dwaasheid; ik ben gewaar geworden, dat ook dit eene kwelling des geestes is.

18 Want in veel wijsheid is veel verdriets; en die wetenschap vermeerdert, die vermeerdert smart.

HET 2 CAPITTEL.

IK zeide in mijn hart: Nu wel aan! ik zal u beproeven door vreugde, derhalve zie het goede aan; maar zie, ook dat was ijdelheid.

2 Tot het lagchen zeide ik: Gij zijt onzinnig; en tot de vreugde: Wat maakt deze?

3 Ik heb in mijn hart nagespeurd, om mijn vleesch op te houden in den wijn, (nogtans leidende mijn hart in wijsheid) en om de dwaasheid vast te houden, tot dat ik zou zien wat voor de kinderen der menschen het best ware, dat zij doen zouden onder den hemel, *geduvende* het getal der dagen van hun leven.

4 Ik maakte mij groote werken, ik bouwde mij huizen, ik plantte mij wijngaarden.

5 Ik maakte mij hoven en lusthoven, en ik plantte boomen in dezelve, van allerlei vrucht.

6 Ik maakte mij vijvers van wateren, om daarmede te bewateren het woud, dat met boomen groende.

7 Ik kreeg knechten en maagden, en ik had kinderen des huizes; ook had ik een groot bezit van runderen en schapen, meer dan allen, die vóór mij te Jerûzalem geweest waren.

8 Ik vergaderde mij ook zilver en goud, en kleinoodiën der Koningen en der landschappen; ik bestelde mij zangers en zangeressen, en wellustigheden der menschen kinderen, snarenspel, ja allerlei snarenspel.

9 En ik werd groot, en nam toe, meer dan iemand, die vóór mij te Jerûzalem geweest was; ook bleef mijne wijsheid mij bij.

10 En al wat mijne oogen begeerden, dat onttrok ik hun niet; ik wederhield mijn hart niet van eenige blijdschap, maar mijn hart was verblijd van wege al mijnen arbeid; en dit was mijn deel van al mijnen arbeid.

11 Toen wendde ik mij tot al mijne werken, die mijne handen gemaakt hadden, en tot den arbeid, dien ik werkende gearbeid had: ziet, het was al ijdelheid en kwelling des geestes; en daarin was geen voordeel onder de zon.

12 Daarna wendde ik mij, om te zien wijsheid, ook onzinnigheden en dwaasheid; want hoe zou een mensch, die den Koning nakomen zal, *doen* hetgene alreeds gedaan is?

13 Toen zag ik, dat de wijsheid uitnemendheid heeft boven de dwaasheid, gelijk het licht uitnemendheid heeft boven de duisternis.

14 De oogen van den wijze zijn in zijn hoofd, maar de zot wandelt in de duisternis. Toen bemerkte ik ook, dat éénerlei geval hun allen bejegent.

15 Dies zeide ik in mijn hart: Gelijk het den dwaze bejegent, zal het ook mij zelven bejegenen; waarom heb ik dan toen meer naar wijsheid gestaan? Toen sprak ik in mijn hart, dat ook dit ijdelheid was.

16 Want daar zal in eeuwigheid niet meer gedachtenis van eenen wijze, dan van eenen dwaas zijn; aangezien hetgene nu is, in de toekomende dagen altemaal vergeten wordt; en hoe sterft de wijze met den zot?

17 Daarom haatte ik dit leven, want
dit werk dacht mij kwaad, dat onder de
zon geschiedt; want het is al ijdelheid en
kwelling des geestes.
18 Ik haatte ook al mijnen arbeid, dien
ik bearbeid had onder de zon, dat ik dien
zou achter laten aan eenen mensch, die
na mij wezen zal.
19 Want wie weet of hij wijs zal zijn,
of dwaas? evenwel zal hij heerschen over
al mijnen arbeid, dien ik bearbeid heb,
en dien ik wijsselijk beleid heb onder
de zon. Dat is ook ijdelheid.
20 Daarom keerde ik mij om, om mijn
hart te doen wanhopen over al den ar-
beid, dien ik bearbeid heb onder de zon.
21 Want daar is een mensch, wiens
arbeid in wijsheid, en in wetenschap, en
in geschikkelijkheid is; nogtans zal hij
dien overgeven tot zijn deel, aan eenen
mensch, die daaraan niet gearbeid heeft.
Dit is ook ijdelheid en een groot kwaad.
22 Wat heeft toch die mensch van al
zijnen arbeid, en van de kwellingen zijns
harten, dien hij is bearbeidende onder
de zon?
23 Want al zijne dagen zijn smarten,
en zijne bezigheid is verdriet; zelfs des
nachts rust zijn hart niet. Dat is ook
ijdelheid.
24 Is het *dan* niet goed voor den
mensch, dat hij ete en drinke, en dat
hij zijne ziel het goede doe genieten in
zijnen arbeid? Ik heb ook gezien, dat
zulks van de hand Gods is.
25 (Want wie zou er van eten, of wie
zou zich *daartoe* haasten, meer dan ik
zelf?)
26 Want hij geeft wijsheid, en weten-
schap, en vreugde aan den mensch, die
goed is voor zijn aangezigt; maar aan
den zondaar geeft hij bezigheid, om te
verzamelen en te vergaderen, opdat hij
het geve dien, die goed is voor Gods
aangezigt. Dit is ook ijdelheid en kwel-
ling des geestes.

HET 3 CAPITTEL.

ALLES heeft eenen bestemden tijd,
en alle voornemen onder den he-
mel heeft zijnen tijd.
2 Daar is een tijd om geboren te wor-
den, en een tijd om te sterven; een tijd
om te planten, en een tijd om het ge-
plante uit te roeijen;
3 Een tijd om te dooden, en een tijd
om te genezen; een tijd om af te bre-
ken, en een tijd om te bouwen;
4 Een tijd om te weenen, en een tijd
om te lagchen; een tijd om te kermen,
en een tijd om op te springen;
5 Een tijd om steenen weg te werpen,
en een tijd om steenen te vergaderen;
een tijd om te omhelzen, en een tijd om
verre te zijn van omhelzen;
6 Een tijd om te zoeken, en een tijd
om te laten verloren gaan; een tijd om
te bewaren, en een tijd om weg te wer-
pen;
7 Een tijd om te scheuren, en een tijd
om toe te naaijen; een tijd om te zwij-
gen, en een tijd om te spreken;
8 Een tijd om lief te hebben, en een
tijd om te haten; een tijd van oorlog,
en een tijd van vrede.
9 Wat voordeel heeft hij, die werkt,
van hetgene hij bearbeidt?
10 Ik heb gezien de bezigheid, die God
aan de kinderen der menschen gegeven
heeft, om zich zelven daarmede te be-
kommeren.
11 Hij heeft ieder ding schoon gemaakt
op zijnen tijd; ook heeft hij de eeuw in
hun hart geleid, zonder dat een mensch
het werk, dat God gemaakt heeft, kan
uitvinden, van het begin tot het einde
toe.
12 Ik heb gemerkt, dat er niets beters
voor hen is, dan zich te verblijden, en
goed te doen in zijn leven.
13 Ja ook dat ieder mensch ete en drin-
ke, en het goede geniete van al zijnen
arbeid. *Dit* is eene gave Gods.
14 Ik weet, dat al wat God doet, dat
zal in eeuwigheid zijn; daar is niet toe
te doen, noch daar is niet af te doen;
en God doet *dat*, opdat men vreeze voor
zijn aangezigt.
15 Hetgeen geweest is, dat is nu, en
wat wezen zal, dat is alreeds geweest;
en God zoekt het weggedrevene.
16 Verder heb ik ook gezien onder de
zon, ter plaatse des gerigts, aldaar was
goddeloosheid; en ter plaatse der gereg-
tigheid, aldaar was goddeloosheid.
17 Ik zeide in mijn hart: God zal den
regtvaardige en den goddelooze oordee-
len; want aldaar is de tijd voor alle
voornemen, en over alle werk.
18 Ik zeide in mijn hart van de gelegen-
heid der menschen kinderen, dat God
hen zal verklaren, en dat zij zullen zien,
dat zij *als* de beesten zijn aan zich zel-
ven.
19 Want wat den kinderen der men-
schen wedervaart, dat wedervaart ook
den beesten, en eenerlei wedervaart hun
beiden: gelijk die sterft, alzoo sterft de-
ze, en zij allen hebben eenerlei adem,
en de uitnemendheid der menschen bo-
ven de beesten is geene; want allen zijn
zij ijdelheid.
20 Zij gaan allen naar ééne plaats; zij

zijn allen uit het stof, en zij keeren allen weder tot het stof.
21 Wie merkt, dat de adem van de kinderen der menschen opvaart naar boven, en de adem der beesten nederwaarts vaart in de aarde?
22 Dies ik gezien heb, dat er niets beters is, dan dat de mensch zich verblijde over zijne werken, want dat is zijn deel; want wie zal hem daarhenen brengen, dat hij ziet hetgeen na hem geschieden zal?

HET 4 CAPITTEL.

DAARNA wendde ik mij, en zag aan al de onderdrukkingen, die onder de zon geschieden; en ziet, daar waren de tranen der verdrukten, en dergenen, die geenen trooster hadden; en aan de zijde hunner verdrukkers was magt; zij daarentegen hadden geenen vertrooster.
2 Dies prees ik de dooden, die alreeds gestorven waren, boven de levenden, die tot nog toe levend zijn.
3 Ja hij is beter dan die beide, die nog niet geweest is, die niet gezien heeft het booze werk, dat onder de zon geschiedt.
4 Verder zag ik al den arbeid en alle geschikkelijkheid des werks, dat het den mensch nijd van zijnen naaste *aanbrengt*. Dat is ook ijdelheid en kwelling des geestes.
5 De zot vouwt zijne handen zamen, en eet zijn eigen vleesch.
6 Een hand vol *met* rust, is beter dan beide de vuisten vol *met* arbeid en kwelling des geestes.
7 Ik wendde mij wederom, en ik zag eene ijdelheid onder de zon:
8 Daar is eener, en geen tweede, hij heeft ook geen kind, noch broeder; nogtans is van al zijnen arbeid geen einde, ook wordt zijn oog niet verzadigd van den rijkdom, en *zegt niet:* Voor wien arbeide ik toch, en doe mijne ziel gebrek hebben van het goede? Dit is ook ijdelheid, en het is eene moeijelijke bezigheid.
9 Twee zijn beter dan één, want zij hebben eene goede belooning van hunnen arbeid;
10 Want indien zij vallen, de één rigt zijnen medgezel op; maar wee den éénen, die gevallen is! want er is geen tweede, om hem op te helpen.
11 Ook, indien twee zamen liggen, zoo hebben zij warmte; maar hoe zou één *alleen* warm worden?
12 En indien iemand den éénen mogt overweldigen, zoo zullen de twee tegen hem bestaan; en een drievoudig snoer wordt niet haast gebroken.
13 Beter is een arm en wijs jongeling, dan een oud en zot Koning, die niet weet van meer vermaand te worden.
14 Want een komt uit het gevangenhuis, om Koning te zijn, daar ook een, die in zijn Koningrijk geboren is, verarmt.
15 Ik zag al de levenden wandelen onder de zon, met den jongeling, den tweede, die in diens plaats staan zal.
16 Daar is geen einde van al het volk, van allen, die vóór hen geweest zijn; de nakomelingen zullen zich ook over hem niet verblijden; gewisselijk dat is ook ijdelheid en kwelling des geestes.
17 Bewaar uwen voet, als gij in het huis van God ingaat, en zijt liever nabij om te hooren, dan om der zotten slagtoffer te geven; want zij weten niet, dat zij kwaad doen.

HET 5 CAPITTEL.

WEES niet te snel met uwen mond, en uw hart haaste niet een woord voort te brengen voor Gods aangezigt; want God is in den hemel, en gij zijt op de aarde; daarom laat uwe woorden weinig zijn.
2 Want *gelijk* de droom komt door vele bezigheid, alzoo de stem des zots door de veelheid der woorden.
3 Wanneer gij eene gelofte aan God zult beloofd hebben, stel niet uit dezelve te betalen; want hij heeft geen' lust aan de zotten; wat gij zult beloofd hebben, betaal het.
4 Het is beter, dat gij niet belooft, dan dat gij belooft en niet betaalt.
5 Laat uwen mond niet toe, dat hij uw vleesch zoude doen zondigen; en zeg niet voor het aangezigt des Engels, dat het eene dwaling was; waarom zou God grootelijks toornen, om uwer stemme wille, en verderven het werk uwer handen?
6 Want gelijk in de veelheid der droomen ijdelheden zijn, alzoo *in* vele woorden; maar vrees gij God.
7 Indien gij de onderdrukkinge des armen, en de berooving des gerigts en der geregtigheid ziet in een landschap, verwonder u niet over zulk een voornemen; want die hooger is dan de hooge, neemt er acht op; en daar zijn hoogen boven hen.
8 Het voordeel des aardrijks is voor allen; de Koning zelfs wordt van het veld gediend.
9 Die het geld liefheeft, wordt het geld niet zat; en wie den overvloed liefheeft, wordt het inkomen niet *zat*. Dit is ook ijdelheid.

10 Waar het goed vermenigvuldigt,
daar vermenigvuldigen ook die het
eten; wat nuttigheid hebben dan de
bezitters daarvan, dan het gezigt hunner oogen?
11 De slaap van den arbeider is zoet,
hij hebbe weinig of veel gegeten; maar
de zatheid des rijken laat hem niet
slapen.
12 Daar is een kwaad, dat krankheid
aanbrengt, *hetwelk* ik zag onder de zon:
rijkdom van zijne bezitters bewaard
tot hun eigen kwaad.
13 Of de rijkdom zelf vergaat door eene
moeijelijke bezigheid; en hij gewint
eenen zoon, en daar is niet met al in
zijne hand.
14 Gelijk hij voortgekomen is uit zijns
moeders buik, *alzoo* zal hij naakt wederkeeren, gaande gelijk hij gekomen
was; en hij zal niet mede nemen van
zijnen arbeid, dat hij met zijne hand
zou wegdragen.
15 Daarom is dit ook een kwaad, dat
krankheid aanbrengt: dat hij in alle
manier, gelijk hij gekomen is, alzoo heengaat; en wat voordeel is het hem, dat
hij in den wind gearbeid heeft?
16 Dat hij ook al zijne dagen in duisternis gegeten heeft; en dat hij veel verdriets gehad heeft, ook zijne krankheid,
en onstuimigen toorn?
17 Ziet, wat ik gezien heb, eene goede
zaak, die schoon is: te eten en te drinken, en te genieten het goede van al zijnen arbeid, dien hij bearbeid heeft onder
de zon, *gedurende* het getal der dagen
zijns levens, hetwelk God hem geeft;
want dat is zijn deel.
18 Ook ieder mensch, wien God rijkdom en goederen gegeven heeft, en hij
geeft hem de magt, om daarvan te eten,
en om zijn deel te nemen, en om zich te
verheugen van zijnen arbeid, dat is eene
gave van God.
19 Want hij zal niet veel gedenken aan
de dagen zijns levens, dewijl *hem* God
verhoort in de blijdschap zijns harten.

HET 6 CAPITTEL.

DAAR is een kwaad, dat ik gezien heb onder de zon, en het is veel
onder de menschen:
2 Een man, wien God gegeven heeft
rijkdom, en goederen, en eere; en hij
heeft voor zijne ziel aan geen ding gebrek, van alles wat hij begeert; en God
geeft hem de magt niet, om daarvan te
eten, maar dat een vreemd man dit opeet.
Dit is *ook* ijdelheid en eene kwade
smart.
3 Indien een man honderd *kinderen*
gewon, en vele jaren leefde, zoo dat de
dagen zijner jaren vele waren, doch zijne
ziel niet verzadigd werd van het goed,
en hij ook geene begrafenis had; ik zeg,
dat eene misdragt beter is dan hij.
4 Want met ijdelheid komt zij, en in
duisternis gaat zij weg, en met duisternis wordt haar naam bedekt.
5 Ook heeft zij de zon niet gezien, noch
bekend; zij heeft meer rust, dan hij.
6 Ja al leefde hij schoon tweemaal duizend jaren, en het goede niet zag; gaan
zij niet allen naar ééne plaats?
7 Al de arbeid des menschen is voor
zijnen mond; en nogtans wordt de begeerlijkheid niet vervuld.
8 Want wat heeft de wijze meer dan de
zot? wat heeft de arme *meer*, die voor
de levenden weet te wandelen?
9 Beter is het aanzien der oogen, dan
het wandelen der begeerlijkheid. Dit is
ook ijdelheid en kwelling des geestes.
10 Wat ook iemand zij, alreeds is zijn
naam genoemd, en het is bekend, dat
hij een mensch is; en dat hij niet kan
regten met dien, die sterker is dan hij.
11 Voorwaar, daar zijn vele dingen die
de ijdelheid vermeerderen; wat heeft de
mensch te meer *daarvan?*
12 Want wie weet, wat goed is voor
den mensch in dit leven, *gedurende* het
getal der dagen van het leven zijner
ijdelheid, welke hij doorbrengt als eene
schaduwe? want wie kan den mensch
aanzeggen, wat na hem wezen zal onder
de zon?

HET 7 CAPITTEL.

BETER is een *goede* naam, dan goede
olie, en de dag des doods, dan de
dag, dat iemand geboren wordt.
2 Het is beter te gaan in het klaaghuis,
dan te gaan in het huis des maaltijds;
want in hetzelve is het einde aller menschen, en de levende legt het in zijn
hart.
3 Het treuren is beter dan het lagchen;
want door de droefheid des aangezigts
wordt het hart gebeterd.
4 Het hart der wijzen is in het klaaghuis; maar het hart der zotten in het
huis der vreugde.
5 Het is beter te hooren het bestraffen
des wijzen, dan dat iemand hoore het
gezang der dwazen.
6 Want gelijk het geluid der doornen
onder eenen pot, alzoo is het lagchen
van eenen zot. Dit is ook ijdelheid.
7 Voorwaar de onderdrukking zou wel
eenen wijze dol maken; en het geschenk
verderft het hart.
8 Het einde van een ding is beter dan

zijn begin; de langmoedige is beter dan de hoogmoedige.

9 Zijt niet haastig in uwen geest om te toornen; want de toorn rust in den boezem der dwazen.

10 Zeg niet: Wat is er, dat de vorige dagen beter geweest zijn, dan deze? want gij zoudt naar zulks niet uit wijsheid vragen.

11 De wijsheid is goed met een erfdeel; en degenen, die de zon aanschouwen, hebben voordeel *daarvan.*

12 Want de wijsheid is tot eene schaduw, *en* het geld is tot eene schaduw; maar de uitnemendheid der wetenschap is, dat de wijsheid aan hare bezitters het leven geeft.

13 Aanmerk het werk van God; want wie kan regt maken, dat hij krom gemaakt heeft?

14 Geniet het goede ten dage des voorspoeds, maar ten dage des tegenspoeds zie toe; *want* God maakt ook den een' tegen over den ander', ter oorzake dat de mensch niet zou vinden iets, dat na hem zal zijn.

15 Dit alles heb ik gezien in de dagen mijner ijdelheid: daar is een regtvaardige, die in zijne geregtigheid omkomt; daarentegen is er een goddelooze, die in zijne boosheid *zijne dagen* verlengt.

16 Wees niet al te regtvaardig, noch houd u zelven al te wijs; waarom zoudt gij verwoesting over u brengen?

17 Wees niet al te goddeloos, noch wees *al te* dwaas; waarom zoudt gij sterven buiten uwen tijd?

18 Het is goed, dat gij daarin vasthoudt, en trek ook uwe hand van dit niet af; want die God vreest, die ontgaat dat al.

19 De wijsheid versterkt den wijze meer dan tien heerschappers, die in eene stad zijn.

20 Voorwaar daar is geen mensch regtvaardig op aarde, die goed doet, en niet zondigt.

21 Geef ook uw hart niet tot alle woorden, die men spreekt, opdat gij niet hoort, dat uw knecht u vloekt.

22 Want uw hart heeft ook veelmalen bekend, dat gij ook anderen gevloekt hebt.

23 Dit alles heb ik met wijsheid verzocht, ik zeide: Ik zal wijsheid bekomen, maar zij was *nog* verre van mij.

24 Hetgeen verre af is, en zeer diep, wie zal dat vinden?

25 Ik keerde mij om, en mijn hart, om te weten, en om na te sporen, en te zoeken wijsheid en eene sluitrede; en om te weten de goddeloosheid der zotheid, en de dwaasheid der onzinnigheden.

26 En ik vond een bitterder ding, dan de dood: eene vrouw, wier hart netten en garen, *en* hare handen banden zijn; wie goed is voor Gods aangezigt, zal van haar ontkomen; daarentegen de zondaar zal van haar gevangen worden.

27 Ziet, dit heb ik gevonden, zegt de Prediker, het eene bij het andere, om de sluitrede te vinden;

28 Welke mijne ziel nog zoekt, maar ik heb haar niet gevonden: éénen man uit duizend heb ik gevonden, maar eene vrouw onder die allen heb ik niet gevonden.

29 Alleenlijk ziet, dit heb ik gevonden, dat God den mensch regt gemaakt heeft, maar zij hebben vele vonden gezocht.

HET 8 CAPITTEL.

WIE is gelijk de wijze? en wie weet de uitlegging der dingen? de wijsheid des menschen verlicht zijn aangezigt, en de stuurschheid zijns aangezigts wordt *daardoor* veranderd.

2 Ik *zeg:* Neem acht op den mond des Konings; doch naar de gelegenheid van den eed Gods.

3 Haast u niet weg te gaan van zijn aangezigt; blijf niet staande in eene kwade zaak; want al wat hem lust, doet hij.

4 Waar het woord des Konings is, daar is heerschappij; en wie zal tot hem zeggen: Wat doet gij?

5 Wie het gebod onderhoudt, zal niets kwaads gewaar worden; en het hart eens wijzen zal tijd en wijze weten.

6 Want een ieder voornemen heeft tijd en wijze, dewijl het kwaad des menschen veel is over hem.

7 Want hij weet niet, wat er geschieden zal; want wie zal het hem te kennen geven, wanneer het geschieden zal?

8 Daar is geen mensch, die heerschappij heeft over den geest, om den geest in te houden; en hij heeft geene heerschappij over den dag des doods; ook geen geweer in dezen strijd; ook zal de goddeloosheid hare meesters niet verlossen.

9 Dit alles heb ik gezien, toen ik mijn hart begaf tot alle werk, dat onder de zon geschiedt: daar is een tijd, dat de *eene* mensch over den *anderen* mensch heerscht, hem ten kwade.

10 Alzoo heb ik ook gezien de goddeloozen, die begraven waren, en *degenen, die* kwamen, en uit de plaats des Heiligen gingen; zij werden vergeten in die stad, *in* welke zij regt gedaan hadden. Dit is ook ijdelheid.

11 Omdat niet haastiglijk het oordeel
over de booze daad geschiedt, daarom
is het hart van de kinderen der menschen in hen vol om kwaad te doen.
12 Hoewel een zondaar honderd *maal*
kwaad doet, en *God* hem *de dagen* verlengt; zoo weet ik toch, dat het hun zal welgaan, die God vreezen, die voor zijn aangezigt vreezen.
13 Maar den goddelooze zal het niet welgaan, en hij zal de dagen niet verlengen; hij zal zijn gelijk eene schaduw, omdat hij voor Gods aangezigt niet vreest.
14 Daar is *nog* eene ijdelheid, die op aarde geschiedt, dat er zijn regtvaardigen, dien het wedervaart naar het werk der goddeloozen, en daar zijn goddeloozen, dien het wedervaart naar het werk der regtvaardigen. Ik zeg, dat dit ook ijdelheid is.
15 Daarom prees ik de blijdschap, dewijl de mensch niets beters heeft onder de zon, dan te eten, en te drinken, en blijde te zijn; want dat zal hem aankleven van zijnen arbeid, de dagen zijns levens, die hem God geeft onder de zon.
16 Als ik mijn hart begaf, om wijsheid te weten, en om aan te zien de bezigheid, die op de aarde geschiedt, dat men ook, des daags noch des nachts, den slaap ziet met zijne oogen;
17 Toen zag ik al het werk Gods, dat de mensch niet kan uitvinden, het werk, dat onder de zon geschiedt, om hetwelk een mensch arbeidt om te zoeken, maar hij zal het niet uitvinden; ja indien ook een wijze zeide, dat hij het zoude weten, zoo zal hij het *toch* niet kunnen uitvinden.

HET 9 CAPITTEL.

ZEKERLIJK dit alles heb ik in mijn hart gelegd, opdat ik dit alles klaar mogt verstaan, dat de regtvaardigen, en de wijzen, en hunne werken in de hand Gods zijn; ook liefde, ook haat, weet de mensch niet *uit* al hetgeen voor zijn aangezigt is.
2 Alle ding *wedervaart hun*, gelijk, aan
alle *anderen;* eenerlei wedervaart den regtvaardige en den goddelooze, den goede en den reine, als den onreine; zoo hem, die offert, als hem, die niet offert; gelijk den goede, alzoo *ook* den zondaar; hem, die zweert, gelijk hem, die den eed vreest.
3 Dit is een kwaad onder alles, wat onder de zon geschiedt, dat eenerlei ding aan allen wedervaart, en dat ook het hart van de kinderen der menschen vol boosheid is, en dat er in hun leven onzinnigheden zijn in hun hart; en daarna *moeten* zij naar de dooden toe.
4 Want voor dengenen, die vergezelschapt is bij alle levenden, is er hoop; want een levende hond is beter dan een doode leeuw.
5 Want de levenden weten, dat zij sterven zullen; maar de dooden weten niet met al; zij hebben ook geen loon meer, maar hunne gedachtenis is vergeten.
6 Ook is alreeds hunne liefde, ook hun haat, ook hunne nijdigheid vergaan; en zij hebben geen deel meer in *deze* eeuw in alles, wat onder de zon geschiedt.
7 Ga *dan* heen, eet uw brood met vreugde, en drink uwen wijn met goeder harte; want God heeft reeds een behagen aan uwe werken.
8 Laat uwe kleederen ten allen tijde wit zijn; en laat op uw hoofd geen olie ontbreken.
9 Geniet het leven met de vrouw, die gij liefhebt, al de dagen uwes ijdelen levens, hetwelk *God* u gegeven heeft onder de zon, al uwe ijdele dagen; want dit is uw deel in dit leven, en van uwen arbeid, dien gij arbeidt onder de zon.
10 Alles, wat uwe hand vindt om te doen, doe *dat* met uwe magt; want daar is geen werk, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, daar gij heengaat.
11 Ik keerde mij, en zag onder de zon, dat de loop niet is der snellen, noch de strijd der helden, noch ook de spijs der wijzen, noch ook de rijkdom der verstandigen, noch ook de gunst der welwetenden, maar dat tijd en toeval aan deze allen wedervaart;
12 Dat ook de mensch zijnen tijd niet weet, gelijk de visschen, die gevangen worden met het booze net; en gelijk de vogelen, die gevangen worden met den strik; gelijk die, *alzoo* worden de kinderen der menschen verstrikt, te boozen tijde, wanneer dezelve haastiglijk over hen valt.
13 Ook heb ik onder de zon deze wijsheid gezien, en zij was groot bij mij:
14 Daar was eene kleine stad, en weinige lieden waren daarin; en een groot Koning kwam tegen haar, en hij omsingelde ze, en hij bouwde groote vastigheden tegen haar.
15 En men vond daar eenen armen wijzen man in, die de stad verloste door zijne wijsheid; maar geen mensch gedacht aan dien armen man.
16 Toen zeide ik: Wijsheid is beter dan kracht, hoewel de wijsheid des ar-

men veracht, en zijne woorden niet waren gehoord geweest.

17 De woorden der wijzen moeten in stilheid aangehoord worden, meer dan het geroep desgenen, die over de zotten heerscht.

18 De wijsheid is beter dan de krijgswapenen; maar één eenig zondaar verderft veel goeds.

HET 10 CAPITTEL.

EENE doode vlieg doet de zalf des apothekers stinken *en* opwellen; *alzoo* een weinig dwaasheid eenen *man*, die kostelijk is van wijsheid *en* van eer.

2 Het hart des wijzen is tot zijne regter-, maar het hart eens zots is tot zijne linkerhand.

3 En ook wanneer de dwaas op den weg wandelt, zijn hart ontbreekt *hem*, en hij zegt tot een' iegelijk, dat hij dwaas is.

4 Als de geest des heerschers tegen u oprijst, verlaat uwe plaats niet; want het is medicijn, het stilt groote zonden.

5 Daar is *nog* een kwaad, *dat* ik gezien heb onder de zon, als eene dwaling, die van het aangezigt des oversten voorkomt:

6 Een dwaas wordt gezet in groote hoogheden, maar de rijken zitten in de laagte.

7 Ik heb knechten te paard gezien, en vorsten, gaande als knechten op de aarde.

8 Wie eenen kuil graaft, zal daarin vallen; en wie eenen muur doorbreekt, eene slang zal hem bijten.

9 Wie steenen wegdraagt, zal smart daardoor lijden; wie hout klieft, zal daardoor in gevaar zijn.

10 Indien hij het ijzer heeft stomp gemaakt, en hij slijpt de snede niet, dan moet hij meerder kracht te werk stellen; maar de wijsheid is eene uitnemende zaak, om *iets* regt te maken.

11 Indien de slang gebeten heeft, eer de bezwering geschied is, dan is er geene nuttigheid voor den allerwelsprekensten *bezweerder*.

12 De woorden van eenen wijzen mond zijn aangenaam; maar de lippen van eenen zot verslinden hemzelven.

13 Het beginsel der woorden zijns monds is dwaasheid, en het einde zijns monds is booze dolligheid.

14 De dwaas maakt wel vele woorden; *maar* de mensch weet niet, wat het zij, dat geschieden zal; en wat na hem geschieden zal, wie zal het hem te kennen geven?

15 De arbeid der zotten maakt een' iegelijk van hen moede, dewijl zij niet weten naar de stad te gaan.

16 Wee u, land! welks Koning een kind is, en welks vorsten in den morgenstond eten!

17 Welgelukzalig zijt gij, land! welks Koning een zoon der edelen is, en welks vorsten te regten tijd eten, tot sterkte en niet tot drinkerij!

18 Door groote luiheid verzwakt het gebindte, en door slapheid der handen wordt het huis doorlekkende.

19 Men maakt maaltijden om te lagchen, en de wijn verheugt de levenden, en het geld verantwoordt alles.

20 Vloek den Koning niet, zelfs in uwe gedachte, en vloek den rijke niet in het binnenste uwer slaapkamer; want het gevogelte des hemels zou de stem wegvoeren, en het gevleugelde zou het woord te kennen geven.

HET 11 CAPITTEL.

WERP uw brood uit op het water, want gij zult het vinden na vele dagen.

2 Geef een deel aan zeven, ja ook aan acht; want gij weet niet, wat kwaad op de aarde wezen zal.

3 Als de wolken vol geworden zijn, zoo storten zij plasregen uit op de aarde; en als de boom naar het zuiden, of als hij naar het noorden valt, in de plaats, waar de boom valt, daar zal hij wezen.

4 Wie op den wind acht geeft, die zal niet zaaijen, en wie op de wolken ziet, die zal niet maaijen.

5 Gelijk gij niet weet, welke de weg des winds zij, *of* hoedanig de beenderen zijn in den buik van eene zwangere *vrouw*, alzoo weet gij het werk Gods niet, die het alles maakt.

6 Zaai uw zaad in den morgenstond, en trek uwe hand des avonds niet af; want gij weet niet, wat regt wezen zal, of dit of dat, of dat die beiden zamen goed zijn zullen.

7 Verder, het licht is zoet, en het is den oogen goed de zon te aanschouwen;

8 Maar indien de mensch vele jaren leeft, *en* verblijdt zich in die allen, zoo laat hem ook gedenken aan de dagen der duisternis, want die zullen vele zijn; *en* al wat gekomen is, is ijdelheid.

9 Verblijd u, ô jongeling, in uwe jeugd, en laat uw hart zich vermaken in de dagen uwer jongelingschap, en wandel in de wegen uwes harten, en in de aanschouwing uwer oogen; maar weet, dat God, om alle deze dingen, u zal doen komen voor het gerigt.

10 Zoo doe dan de toornigheid wijken

van uw hart, en doe het kwade weg van uw vleesch, want de jeugd en de jongheid is ijdelheid.

HET 12 CAPITTEL.

EN gedenk aan uwen Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer de kwade dagen komen, en de jaren naderen, van welke gij zeggen zult: Ik heb geenen lust in dezelve.
2 Eer dan de zon, en het licht, en de maan, en de starren verduisterd worden, en de wolken wederkomen na den regen.
3 In den dag, wanneer de wachters des huizes zullen beven, en de sterke mannen zichzelven zullen krommen, en de maalsters zullen stilstaan, omdat zij minder geworden zijn, en die door de vensteren zien, verduisterd zullen worden;
4 En de twee deuren naar de straat zullen gesloten worden, als er is een nederig geluid der maling, en hij opstaat op de stem van het vogeltje, en al de zangeressen nedergebogen zullen worden.
5 Ook *wanneer* zij voor de hoogte zullen vreezen, en dat er verschrikkingen zullen zijn op den weg, en de amandelboom zal bloeijen, en dat de sprinkhaan zich zelven een last zal wezen, en dat de lust zal vergaan; want de mensch gaat naar zijn eeuwig huis, en de rouwklagers zullen in de straat omgaan.
6 Eer dan de zilveren koord ontketend wordt, en de gulden schaal in stukken gestooten wordt, en de kruik aan de springader gebroken wordt, en het rad aan de bornput in stukken gestooten wordt;
7 En dat het stof weder tot aarde keert, als het geweest is; en de geest weder tot God keert, die hem gegeven heeft.
8 IJdelheid der ijdelheden, zegt de Prediker; het is al ijdelheid!
9 En voorts, dewijl de Prediker wijs geweest is, zoo leerde hij het volk nog wetenschap, en merkte op, en onderzocht, hij stelde vele spreuken in orde.
10 De Prediker zocht aangename woorden uit te vinden, en het geschrevene is regt, woorden der waarheid.
11 De woorden der wijzen zijn gelijk prikkelen, en gelijk nagelen, diep ingeslagen *van* de meesters der verzamelingen, *die* gegeven zijn van den eenigen Herder.
12 En wat boven dezelve is, mijn zoon, wees gewaarschuwd: van vele boeken te maken is geen einde, en veel lezens is vermoeijing des vleesches.
13 Van alles, wat gehoord is, is het einde van de zaak: Vrees God, en houd zijne geboden, want dit *betaamt* aan alle menschen.
14 Want God zal ieder werk in het gerigt brengen, met al wat verborgen is, het zij goed, of het zij kwaad.

HET HOOGLIED

VAN

S A L O M O.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET Hooglied, hetwelk van Sálomo is.
2 Hij kusse mij met de kussen zijns monds; want uwe uitnemende liefde is beter dan wijn.
3 Uwe oliën zijn goed tot reuk, uw naam is eene olie, die uitgestort wordt; daarom hebben u de maagden lief.
4 Trek mij, wij zullen u naloopen. De Koning heeft mij gebragt in zijne binnenkamers, wij zullen ons verheugen en in u verblijden; wij zullen uwe uitnemende liefde vermelden, meer dan den wijn; de opregten hebben u lief.
5 Ik ben zwart, doch liefelijk, (gij dochters van Jerûzalem,) gelijk de tenten van Kedar, gelijk de gordijnen van Sálomo.
6 Ziet mij niet aan, dat ik zwartachtig ben, omdat mij de zon heeft beschenen; de kinderen mijner moeder waren tegen mij ontstoken, zij hebben mij gezet tot eene hoederin der wijngaarden. Mijnen wijngaard, dien ik heb, heb ik niet gehoed.
7 Zeg mij aan, *gij* dien mijne ziel liefheeft, waar gij weidt, waar gij *de kudde* legert op den middag; want waarom zou ik zijn als eene, die zich bedekt bij de kudden uwer medgezellen?
8 Indien gij het niet weet, ô gij schoonste onder de vrouwen, zoo ga uit op de voetstappen der schapen, en weid uwe geiten bij de woningen der herderen.
9 Mijne vriendin, ik vergelijke u bij de paarden in de wagens van Faraö.
10 Uwe wangen zijn liefelijk in de spangen, uw hals in de parelsnoeren.
11 Wij zullen u gouden spangen maken, met zilveren stipjes.
12 Terwijl de Koning aan zijne ronde tafel is, geeft mijn nardus zijnen reuk.

13 Mijn liefste is mijn een bundeltje mirre, *dat* tusschen mijne borsten vernacht.
14 Mijn liefste is mij een tros van cyprus, in de wijngaarden van Engedi.
15 Zie, gij zijt schoon, mijne vriendin; zie, gij zijt schoon, uwe oogen zijn duiven *oogen.*
16 Zie, gij zijt schoon, mijn liefste, ja liefelijk; ook groent onze bestede.
17 De balken onzer huizen zijn cederen, onze galerijen zijn cipressen.

HET 2 CAPITTEL.

IK ben eene roos van Saron, eene lelie der dalen.
2 Gelijk eene lelie onder de doornen, alzoo is mijne vriendin onder de dochteren.
3 Als een appelboom onder de boomen des wouds, zoo is mijn liefste onder de zonen. Ik heb grooten lust in zijne schaduw, en zit er *onder,* en zijne vrucht is mijn gehemelte zoet.
4 Hij voert mij in het wijnhuis, en de liefde is zijne banier over mij.
5 Ondersteunt gijlieden mij met de flesschen, versterkt mij met de appelen, want ik ben krank van liefde.
6 Zijne linkerhand zij onder mijn hoofd, en zijne regterhand omhelze mij.
7 Ik bezweer u, gij dochters van Jerûzalem, *die* bij de reeën, of bij de hinden des velds zijt, dat gij die liefde niet opwekt, noch wakker maakt, tot dat het *dezelve* luste.
8 *Dat* is de stem mijns liefsten, ziet hem, hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen.
9 Mijn liefste is gelijk eene ree, of een welp der herten; ziet, hij staat achter onzen muur, kijkende uit de vensteren, blinkende uit de traliën.
10 Mijn liefste antwoordt, en zegt tot mij: Sta op, mijne vriendin, mijne schoone, en kom.
11 Want zie, de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan;
12 De bloemen worden gezien op het land, de zangtijd genaakt, en de stem der tortelduif wordt gehoord in ons land.
13 De vijgeboom brengt zijne jonge vijgjes voort, en de wijnstokken geven reuk *met hunne* jonge druifjes. Sta op, mijne vriendin, mijne schoone, en kom.
14 Mijne duive, zijnde in de kloven der steenrotsen, in het verborgene eener steile plaats, toon mij uwe gedaante, doe mij uwe stem hooren; want uwe stem is zoet, en uwe gedaante is liefelijk.
15 Vangt gijlieden ons de vossen, de kleine vossen, die de wijngaarden verderven; want onze wijngaarden *hebben* jonge druifjes.
16 Mijn liefste is de mijne, en ik ben de zijne, die weidt onder de leliën,
17 Tot dat de dag aankomt, en de schaduwen vlieden; keer om, mijn liefste, word gij gelijk eene ree, of een welp der herten, op de bergen van Bether.

HET 3 CAPITTEL.

IK zocht des nachts op mijn leger hem, dien mijne ziel liefheeft; ik zocht hem, maar ik vond hem niet; *ik zeide:*
2 Ik zal nu opstaan, en in de stad omgaan, in de wijken en in de straten; ik zal hem zoeken, dien mijne ziel liefheeft; ik zocht hem, maar ik vond hem niet.
3 De wachters, die in de stad omgingen, vonden mij; *ik zeide:* Hebt gij hem gezien, dien mijne ziel liefheeft?
4 Toen ik een weinig van hen weg gegaan was, vond ik hem, dien mijne ziel liefheeft; ik hield hem vast, en liet hem niet gaan, tot dat ik hem in het huis mijner moeder gebragt had, en in de binnenste kamer van degene, die mij gebaard heeft.
5 Ik bezweer u, gij dochters van Jerûzalem, die bij de reeën of bij de hinden des velds zijt, dat gij de liefde niet opwekt, noch wakker maakt, tot dat het *haar* luste.
6 Wie is zij, die daar opkomt uit de woestijn, als rookpilaren, berookt met mirre en wierook, *en* met allerlei poeder des kruideniers?
7 Ziet, het bed, dat Sálomo heeft, daar zijn zestig helden rondom, van de helden van Israël;
8 Die altemaal zwaarden houden, geleerd ten oorlog, elk hebbende zijn zwaard aan zijne heup, van wege den schrik des nachts.
9 De Koning Sálomo heeft zich eene koets gemaakt van het hout van Líbanon.
10 De pilaren derzelve maakte hij *van* zilver, haren vloer *van* goud, haar gehemelte *van* purper; het binnenste was bespreid met de liefde van de dochters van Jerûzalem.
11 Gaat uit, en aanschouwt, gij dochters van Zion, den Koning Sálomo, met de kroon, waarmede hem zijne moeder kroonde op den dag zijner bruiloft, en op den dag der vreugde zijns harten.

HET 4 CAPITTEL.

ZIE, gij zijt schoon, mijne vriendin; zie, gij zijt schoon: uwe oogen zijn duiven *oogen* tusschen uwe vlechten;

uw haar is als eene kudde geiten, die *het gras* van Gileads berg afscheren.
2 Uwe tanden zijn als eene kudde *schapen*, die geschoren zijn, die uit de waschstede opkomen; die alle zamen tweelingen voortbrengen, en geene onder hen is jongeloos.
3 Uwe lippen zijn als een scharlaken snoer, en uwe spraak is liefelijk; de slaap uwes hoofds is als een stuk van eenen granaatappel tusschen uwe vlechten.
4 Uw hals is als Davids toren, die gebouwd is tot ophanging van wapentuig, waaraan duizend rondassen aan hangen, altemaal zijnde schilden der helden.
5 Uwe twee borsten zijn gelijk twee welpen, tweelingen van eene ree, die onder de leliën weiden.
6 Tot dat de dag aankomt, en de schaduwen vlieden, zal ik gaan tot den mirreberg, en tot den wierookheuvel.
7 Geheel zijt gij schoon, mijne vriendin, en er is geen gebrek aan u.
8 Bij mij van den Líbanon af, ô bruid, kom bij mij van den Líbanon af; zie van den top van Amána, van den top van Senir en van Hermon, van de woningen der leeuwinnen, van de bergen der luipaarden.
9 Gij hebt mij het hart genomen, mijne zuster, ô bruid; gij hebt mij het hart genomen, met één van uwe oogen, met ééne keten van uwen hals.
10 Hoe schoon is uwe uitnemende liefde, mijne zuster, ô bruid! hoe veel beter is uwe uitnemende liefde dan wijn, en de reuk uwer oliën dan alle specerijen!
11 Uwe lippen, ô bruid, druppen van honigzeem; honig en melk is onder uwe tong, en de reuk uwer kleederen is als de reuk van Líbanon.
12 Mijne zuster, ô bruid, gij zijt een besloten hof, eene beslotene wel, eene verzegelde fontein.
13 Uwe scheuten zijn een paradijs van granaatappelen, met edele vruchten, cyprus met nardus;
14 Nardus en saffraan, kalmus en kaneel, met allerlei boomen van wierook, mirre en aloë, mitsgaders al de voornaamste specerijen.
15 O fontein der hoven, put der levende wateren, die uit Líbanon vloeijen!
16 Ontwaak, noordewind; en kom, gij zuidewind; doorwaai mijnen hof, dat zijne specerijen uitvloeijen. O dat mijn liefste tot zijnen hof kwame, en ate zijne edele vruchten!

HET 5 CAPITTEL.

Ik ben in mijnen hof gekomen, ô mijne zuster, ô bruid; ik heb mijne mirre geplukt met mijne specerij, ik heb mijne honigraten met mijnen honig gegeten; ik heb mijnen wijn mitsgaders mijne melk gedronken. Eet, vrienden, drinkt, en wordt dronken, ô liefsten.
2 Ik sliep, maar mijn hart waakte; de stem mijns liefsten, die klopte, was: Doe mij open, mijne zuster, mijne vriendin, mijne duive, mijne volmaakte; want mijn hoofd is vervuld met dauw, mijne haarlokken met nachtdruppen.
3 Ik heb mijnen rok uitgetogen, hoe zal ik hem weder aantrekken? ik heb mijne voeten gewasschen, hoe zal ik ze weder bezoedelen?
4 Mijn liefste trok zijne hand van het gat *der deur;* en mijn ingewand werd ontroerd om zijnent wil.
5 Ik stond op, om mijnen liefste open te doen; en mijne handen drupten *van* mirre, en mijne vingers *van* vloeijende mirre, op de handhaven des slots.
6 Ik deed mijnen liefste open, maar mijn liefste was geweken, hij was doorgegaan, mijne ziel ging uit van wege zijn spreken; ik zocht hem, maar ik vond hem niet; ik riep hem, doch hij antwoordde mij niet.
7 De wachters, die in de stad omgingen, vonden mij, zij sloegen mij, zij verwondden mij; de wachters op de muren namen mijnen sluijer van mij.
8 Ik bezweer u, gij dochters van Jerûzalem, indien gij mijnen liefste vindt, wat zult gij hem aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde.
9 Wat is uw liefste meer dan een *ander* liefste, ô gij schoonste onder de vrouwen? wat is uw liefste meer dan een *ander* liefste, dat gij ons zoo bezworen hebt?
10 Mijn liefste is blank en rood, hij draagt de banier boven tienduizend.
11 Zijn hoofd is van het fijnste goud, van het digste goud; zijne haarlokken zijn gekruld, zwart als eene raaf.
12 Zijne oogen zijn als der duiven bij de waterstroomen, met melk gewasschen, staande *als* in kasjes *der ringen.*
13 Zijne wangen zijn als een bed van specerijen, *als* welriekende torentjes; zijne lippen zijn *als* leliën, druppende van vloeijende mirre.
14 Zijne handen zijn *als* gouden ringen, gevuld met turkoois; zijn buik is *als* blinkend elpenbeen, overtogen met saffieren.
15 Zijne schenkelen zijn *als* marmeren

pilaren, gegrond op voeten van het digtste goud; zijne gestalte is als de Líbanon, uitverkoren als de cederen.

16 Zijn gehemelte is enkele zoetigheid, en al wat aan hem is, is gansch begeerlijk. Zulk een is mijn liefste, ja zulk een is mijn vriend, gij dochters van Jerûzalem.

HET 6 CAPITTEL.

WAAR is uw liefste heen gegaan, ô gij schoonste onder de vrouwen? waarheen heeft uw lieftste het aangezigt gewend, opdat wij hem met u zoeken?

2 Mijn liefste is afgegaan in zijnen hof, tot de specerijbedden, om te weiden in de hoven, en om de leliën te verzamelen.

3 Ik ben mijns liefsten, en mijn liefste is de mijne, die onder de leliën weidt.

4 Gij zijt schoon, mijne vriendin, gelijk Thirza, liefelijk als Jerûzalem, schrikkelijk als *slagorden* met banieren.

5 Wend uwe oogen van mij af, want zij doen mij geweld aan; uw haar is als eene kudde geiten, die *het gras* van Gílead afscheren.

6 Uwe tanden zijn als eene kudde schapen, die uit de waschstede opkomen, die uit de waschstede opkomen, die alle zamen tweelingen voortbrengen, en onder dezelve is geene jongeloos.

7 Uwe wangen zijn als een stuk van eenen granaatappel tusschen uwe vlechten.

8 Daar zijn zestig Koninginnen en tachtig bijwijven, en maagden zonder getal.

9 Een eenige is mijne duive, mijne volmaakte, de eenige harer moeder, zij is de zuivere dergene, die haar gebaard heeft: als de dochters haar zien, zoo zullen zij haar welgelukzalig roemen, de Koninginnen en de bijwijven; en zij zullen haar prijzen.

10 Wie is zij, die er uitziet, als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver als de zon, schrikkelijk als *slagorden* met banieren?

11 Ik ben tot den notenhof afgegaan, om de groene vruchten der vallei te zien; om te zien, of de wijnstok bloeide, de granaatboomen uitbotten.

12 Eer ik het wist, zette mij mijne ziel *op* de wagens van mijn vrijwillig volk.

13 Keer weder, keer weder, ô Sulammith; keer weder, keer weder, dat wij u mogen aanzien. Wat ziet gijlieden de Sulammith aan? zij is als een rei van twee heiren.

HET 7 CAPITTEL.

HOE schoon zijn uwe gangen in de schoenen, gij prinsen-dochter! de omdraaijingen uwer heupen zijn als kostelijke ketens, zijnde het werk van de handen eens kunstenaars.

2 Uw navel is *als* een ronde beker, aan welken geen drank ontbreekt; uw buik is *als* een hoop tarwe, rondom bezet met leliën.

3 Uwe twee borsten zijn als twee welpen, tweelingen van eene ree.

4 Uw hals is als een elpenbeenen toren, uwe oogen zijn *als* de vijvers te Hesbon, bij de poort van Bath-rabbin; uw neus is als de toren van Líbanon, die tegen Damascus ziet.

5 Uw hoofd op u is als Karmel, en de haarband uwes hoofds als purper; de Koning is *als* gebonden op de galerijen.

6 Hoe schoon zijt gij, en hoe liefelijk zijt gij, ô liefde, in wellusten!

7 Deze uwe lengte is te vergelijken bij eenen palmboom, en uwe borsten bij *druif* trossen.

8 Ik zeide: Ik zal op den palmboom klimmen, ik zal zijne takken grijpen; zoo zullen dan uwe borsten zijn als *druif* trossen aan den wijnstok, en de reuk van uwen neus als appelen.

9 En uw gehemelte als goede wijn, die regt tot mijnen beminde gaat, doende de lippen der slapenden spreken.

10 Ik ben mijns liefsten, en zijne genegenheid is tot mij.

11 Kom, mijn liefste, laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen.

12 Laat ons vroeg ons opmaken naar de wijnbergen, laat ons zien, of de wijnstok bloeit, de jonge druifjes zich opendoen, de granaat-appelboomen uitbotten; daar zal ik u mijne uitnemende liefde geven.

13 De dudaïm geven reuk, en aan onze deuren zijn allerlei edele vruchten, nieuwe en oude; ô mijn liefste, die heb ik voor u weggelegd.

HET 8 CAPITTEL.

OCH dat gij mij als een broeder waart, zuigende de borsten mijner moeder! dat ik u op de straat vond, ik zou u kussen, ook zouden zij mij niet verachten.

2 Ik zou u leiden, ik zou u brengen in het huis mijner moeder, gij zoudt mij leeren; ik zou u van specerijwijn te drinken geven, en van het sap van mijne granaatappelen.

3 Zijne linkerhand zij onder mijn hoofd, en zijne regterhand omhelze mij.

4 Ik bezweer u, gij dochters van Jerûzalem, dat gij die liefde niet opwekt,

noch wakker maakt, tot dat het *dezelve* lust.
5 Wie is zij, die daar opklimt uit de woestijn, en liefelijk leunt op haren liefste? Onder den appelboom heb ik u opgewekt, daar heeft u uwe moeder met smart voortgebragt, daar heeft zij *u* met smart voortgebragt, *die* u gebaard heeft.
6 Zet mij als een' zegel op uw hart, als een' zegel op uwen arm; want de liefde is sterk als de dood; de ijver is hard als het graf, hare kolen zijn vurige kolen, vlammen des HEEREN.
7 Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblusschen; ja de rivieren zouden haar niet verdrinken; al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem te eenemaal verachten.
8 Wij hebben eene kleine zuster, die nog geene borsten heeft; wat zullen wij aan onze zuster doen in dien dag, als men van haar spreken zal?
9 Zoo zij een muur is, wij zullen een paleis van zilver op haar bouwen; en zoo zij eene deur is, wij zullen haar rondom bezetten met cederen planken.
10 Ik ben eén muur, en mijne borsten zijn als torens: toen was ik in zijne oogen als eene, die vrede vindt.
11 Sálomo had eenen wijngaard, te Baäl-Hamon; hij gaf dezen wijngaard aan de hoeders, een ieder bragt voor deszelfs vrucht duizend zilverlingen.
12 Mijn wijngaard, dien ik heb is voor mijn aangezigt: de duizend *zilverlingen* zijn voor u, ô Sálomo, maar twee honderd zijn voor de hoeders van deszelfs vrucht.
13 O gij bewoonster der hoven, de medgezellen merken op uwe stem; doe *die* mij hooren.
14 Kom haastiglijk, mijn liefste, en wees gij gelijk eene ree, of gelijk een welp der herten op de bergen der specerijen.

DE PROFETIËN

VAN

JESAIA.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET gezigt van Jesaia, den zoon van Amoz, hetwelk hij zag over Juda en Jerûzalem, in de dagen van Uzzia, Jotham, Achaz *en* Hizkia, Koningen van Juda.
2 Hoor gij, hemelen, en neem ter oore, gij aarde, want de HEER spreekt: Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar zij hebben tegen mij overtreden.
3 Een os kent zijnen bezitter, en een ezel de krib van zijnen heer; *maar* Israël heeft geene kennis, mijn volk verstaat niet.
4 Wee het zondige volk! het volk van zware ongeregtigheid, het zaad der boosdoeners, de verdervende kinderen! Zij hebben den HEER verlaten, zij hebben den Heilige Israëls gelasterd, zij hebben zich vervreemd, *wijkende* achterwaarts.
5 Waartoe zoudt gij meer geslagen worden? gij zoudt des afvals des te meer maken: het gansche hoofd is krank, en het gansche hart is mat.
6 Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelve; *maar* wonden, en striemen, en etterbuilen, *die* niet uitgedrukt noch verbonden zijn, en geene derzelve is met olie verzacht.
7 Uw aardrijk is eene verwoesting, uwe steden zijn met vuur verbrand; uw land verteren de vreemden in uwe tegenwoordigheid, en eene verwoesting is er, als eene omkeering door de vreemden.
8 En de dochter van Zion is overgebleven als een hutje in den wijngaard, als een nachthutje in den komkommerhof, als eene belegerde stad.
9 Zoo niet de HEER der heirscharen ons nog een weinig overblijfsels had gelaten, als Sódom zouden wij geworden zijn, wij zouden aan Gomorra gelijk zijn geworden.
10 Hoort des HEEREN woord, gij oversten van Sódom; neem ter ooren de wet onzes Gods, gij volk van Gomorra.
11 Waartoe zal mij zijn de veelheid uwer slagtofferen? zegt de HEER; ik ben zat van de brandofferen der rammen, en van het smeer der vette *beesten*, en ik heb geen' lust aan het bloed der varren, noch der lammeren, noch der bokken.
12 Wanneer gijlieden voor mijn aangezigt komt te verschijnen, wie heeft zulks van uwe hand geeischt, dat gij mijne voorhoven betreden zoudt?
13 Brengt niet meer vergeefsch offer; het reukwerk is mij een gruwel; de nieuwe maanden, en Sabbathen, *en* het

bijeenroepen der vergaderingen vermag
ik niet, het is ongeregtigheid, zelfs de
verbodsdagen.
14 Uwe nieuwe maanden en uwe ge-
zette hoogtijden haat mijne ziel; zij zijn
mij tot eenen last; ik ben moede gewor-
den *die* te dragen.
15 En als gijlieden uwe handen uit-
breidt, verberg ik mijne oogen voor u;
ook wanneer gij het gebed vermenigvul-
digt, hoor ik niet, *want* uwe handen
zijn vol bloed.
16 Wascht u, reinigt u, doet de boos-
heid uwer handelingen van voor mijne
oogen weg, laat af van kwaad te doen.
17 Leert goed doen, zoekt het regt,
helpt den verdrukte, doet den wees regt,
handelt de twistzaak der weduwe.
18 Komt dan, en laat ons zamen reg-
ten, zegt de HEER: al waren uwe zon-
den als scharlaken, zij zullen wit wor-
den als sneeuw, al waren zij rood, als
karmozijn, zij zullen worden als *witte*
wol.
19 Indien gijlieden willig zijt en hoort,
zoo zult gij het goede dezes lands eten;
20 Maar indien gij weigert, en weder-
spannig zijt, zoo zult gij van het zwaard
gegeten worden; want de mond des HEE-
REN heeft *het* gesproken.
21 Hoe is de getrouwe stad tot eene
hoer geworden! zij was vol regts, ge-
regtigheid herbergde daarin, maar nu
doodslagers.
22 Uw zilver is geworden tot schuim;
uw wijn is vermengd met water.
23 Uwe vorsten zijn afvalligen, en
medgezellen der dieven, een ieder van
hen heeft de geschenken lief, en zij ja-
gen de vergeldingen na; den weezen
doen zij geen regt, en de twistzaak der
weduwen komt voor hen niet.
24 Daarom spreekt de Heer, HEER der
heirscharen, de Magtige Israëls: O wee!
ik zal mij troosten van mijne wederpar-
tijders; ik zal mij wreken van mijne
vijanden.
25 En ik zal mijne hand tegen u kee-
ren, en ik zal uw schuim op het aller-
reinste afzuiveren, en ik zal al uw tin
wegnemen.
26 En ik zal *u* uwe regters wederge-
ven, als in het eerste, en uwe raadslie-
den als in het begin; daarna zult gij
eene stad der geregtigheid, eene ge-
trouwe stad, genoemd worden.
27 Zion zal door regt verlost worden,
en hare wederkeerenden door geregtig-
heid.
28 Maar daar zal verbreking zijn der
overtreders, en der zondaars zamen; en
die den HEER verlaten, zullen omko-
men.
29 Want zij zullen beschaamd worden
om der eiken wil, die gijlieden begeerd
hebt, en gij zult schaamrood worden, om
der hoven wil, die gij verkoren hebt.
30 Want gij zult zijn als een eik, welks
bladeren afvallen, en als een hof, die
geen water heeft.
31 En de sterke zal wezen tot grof vlas,
en zijn werkmeester tot eene vonk, en
zij zullen beiden zamen branden, en
daar zal geen uitblusscher wezen.

HET 2 CAPITTEL.

HET woord, dat Jesaia, de zoon van
Amoz, gezien heeft over Juda en
Jerûzalem.
2 En het zal geschieden in het laatste
der dagen, dat de berg van het huis des
HEEREN zal vast gesteld zijn op den top
der bergen, en dat hij zal verheven wor-
den boven de heuvelen, en tot denzelven
zullen alle Heidenen toevloeijen.
3 En vele volken zullen heengaan en
zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den
berg des HEEREN, tot het huis van den
God van Jakob, opdat hij ons leere van
zijne wegen, en dat wij wandelen in zijne
paden: want uit Zion zal de wet uitgaan,
en des HEEREN woord uit Jerûzalem.
4 En hij zal rigten onder de Heidenen,
en bestraffen vele volken; en zij zullen
hunne zwaarden slaan tot spaden, en
hunne spiesen tot sikkelen; het *eene*
volk zal tegen het *andere* volk geen
zwaard opheffen, en zij zullen geen oor-
log meer leeren.
5 Komt, gij huis van Jakob, en laat
ons wandelen in het licht des HEEREN.
6 Maar gij hebt uw volk, het huis van
Jakob, verlaten, want zij zijn vervuld
met goddeloosheid, meer dan het Oosten,
en zij zijn guichelaars gelijk de Filistij-
nen, en aan de kinderen der vreemden
toonen zij hun behagen.
7 En hun land is vervuld met zilver en
goud, en hunner schatten is geen einde;
hun land is ook vervuld met paarden, en
hunner wagenen is geen einde.
8 Ook is hun land vervuld met afgoden;
voor het werk hunner handen buigen zij
zich neder, voor hetgeen hunne vinge-
ren gemaakt hebben.
9 Daar bukt zich de gemeene man, en
de aanzienlijke man vernedert zich;
daarom zult gij het hun niet vergeven.
10 Ga in den rotssteen, en verberg u in
het stof, van wege den schrik des HEE-
REN, en om de heerlijkheid zijner ma-
jesteit.
11 De hooge oogen der menschen zullen

vernederd worden, en de hoogheid der
mannen zal neder gebogen worden; en
de HEER alleen zal in dien dag verheven
zijn.
12 Want de dag des HEEREN der heir-
scharen zal zijn tegen allen hoovaardige
en hooge, en tegen allen verhevene, op-
dat hij vernederd worde;
13 En tegen alle hooge en verhevene ce-
deren van Libanon, en tegen alle eiken
van Basan;
14 En tegen alle hooge bergen, en tegen
alle verhevene heuvelen;
15 En tegen allen hoogen toren, en te-
gen allen vasten muur;
16 En tegen alle schepen van Tharsis,
en tegen alle gewenschte schilderijen.
17 En de hoogheid des menschen zal
gebogen, en de hoogheid der mannen zal
vernederd worden; en de HEER alleen zal
in dien dag verheven zijn.
18 En elk een der afgoden zal gansche-
lijk vergaan.
19 Dan zullen zij in de spelonken der
rotssteenen gaan, en in de holen der aar-
de, van wege den schrik des HEEREN,
en van wege de heerlijkheid zijner ma-
jesteit, wanneer hij zich opmaken zal,
om de aarde te verschrikken.
20 In dien dag zal de mensch zijne zilve-
ren afgoden, en zijne gouden afgoden,
welke zij zich gemaakt hadden, om zich
daarvoor neder te buigen, wegwerpen
voor de mollen en de vledermuizen,
21 Gaande in de reten der rotsen, en in
de kloven der steenrotsen, van wege den
schrik des HEEREN, en van wege de
heerlijkheid zijner majesteit, wanneer
hij zich opmaken zal, om de aarde ge-
weldiglijk te verschrikken.
22 Laat gijlieden *dan* af van den
mensch, wiens adem in zijnen neus is;
want waarin is hij te achten?

HET 3 CAPITTEL.

WANT ziet, de Heer, HEER der heir-
scharen, zal van Jerûzalem en van
Juda wegnemen den stok en den staf,
allen stok des broods, en allen stok des
waters;
2 Den held en den krijgsman, den regter
en den Profeet, en den waarzegger, en
den oude;
3 Den overste van vijftig, en den aan-
zienlijke, en den raadsman, en den wijze
onder de werkmeesters, en hem, die
kloek ter tale is.
4 En ik zal jongelingen stellen *tot* hun-
ne vorsten, en kinderen zullen over hen
heerschen;
5 En het volk zal gedrongen worden,
de een zal zijn tegen den ander', en een
iegelijk tegen zijnen naaste: de jonge-
ling zal stout zijn tegen den oude, de
verachte tegen den eerlijke.
6 Wanneer iemand zijnen broeder *uit*
het huis zijns vaders zal aangrijpen, *zeg-
gende:* Gij hebt een kleed, wees ons een
overste, laat toch dezen aanstoot onder
uwe hand wezen;
7 *Zoo* zal hij in dien dag *zijne hand*
opheffen, zeggende: Ik kan geen heel-
meester wezen; daar is ook geen brood
en geen kleed in mijn huis; zet mij niet
tot een' overste des volks.
8 Want Jerûzalem heeft aangestooten,
en Juda is gevallen, dewijl hunne tong
en handelingen tegen den HEER zijn, om
de oogen zijner heerlijkheid te verbit-
teren.
9 Het gelaat huns aangezigts getuigt
tegen hen, en hunne zonden spreken zij
vrij uit, gelijk Sodom, zij verbergen ze
niet. Wee hunner ziele, want zij doen
zich zelven kwaad!
10 Zegt den regtvaardige, dat het *hem*
welgaan zal; dat zij de vrucht hunner
werken zullen eten.
11 Wee den goddelooze! het zal *hem*
kwalijk gaan; want de vergelding zijner
handen zal hem geschieden.
12 De drijvers mijns volks zijn kinde-
ren, en vrouwen heerschen over het-
zelve. O mijn volk, die u leiden, ver-
leiden *u*, en den weg uwer paden slokken
zij in.
13 De HEER stelt zich om te pleiten, en
hij staat, om te volken te rigten.
14 De HEER komt ten gerigte tegen de
oudsten zijns volks en deszelfs vorsten,
want gijlieden hebt dezen wijngaard
verteerd; de roof des ellendigen is in
uwe huizen.
15 Wat is ulieden, dat gij mijn volk
verbrijzelt, en de aangezigten der ellen-
digen vermaalt? spreekt de Heer, HEER
der heirscharen.
16 Verder zegt de HEER: Daarom dat
de dochteren Zions zich verheffen, en
gaan met een' uitgestrekten hals, en lon-
ken met de oogen, al gaande en trippe-
lende daar henen treden, en als of hare
voeten gebonden waren;
17 Zoo zal de Heer den schedel der
dochteren van Zion schurftig maken,
en de HEER zal hare schaamte ontbloo-
ten.
18 Te dien dage zal de Heer wegnemen
het sieraad der kousebanden, en de net-
jes, en de maantjes,
19 De reukdoosjes, en de kleine keten-
tjes, en de glinsterende kleedingen,
20 De hoofdkrooning, en de armversier-

selen, en de bindselen, en de reukballe-
tjes, en de oorringen,
21 De ringen en de voorhoofdsierselen,
22 De wisselkleederen, en de mantel-
tjes, en de hoedjes, en de buidels,
23 De spiegels, en de fijne linnen dek-
sels, en de hulledoeken, en de sluijers.
24 En het zal geschieden, dat er voor
specerij stank zal zijn, en lossigheid voor
eenen gordel, en kaalheid in plaats van
haarvlechten, en omgording eens zaks in
plaats van eenen wijden rok, en verbran-
ding in plaats van schoonheid.
25 Uwe mannen zullen door het zwaard
vallen, en uwe helden in den strijd.
26 En hare poorten zullen treuren, en
leed dragen, en zij zal, ledig gemaakt
zijnde, op de aaarde zitten.

HET 4 CAPITTEL.

EN te dien dage zullen zeven vrou-
wen éénen man aangrijpen, zeg-
gende: Ons brood zullen wij eten, en met
onze kleederen zullen wij bekleed zijn,
laat ons alleenlijk naar uwen naam ge-
noemd worden, neem onze smaadheid
weg.
2 Te dien dage zal des HEEREN Spruit
zijn tot sieraad en tot heerlijkheid, en de
vrucht der aarde tot voortreffelijkheid
en tot versiering dengenen, die het ont-
komen zullen in Israël.
3 En het zal geschieden, dat de overge-
blevene in Zion, en de overgelatene in
Jerûzalem zal heilig geheeten worden,
een iegelijk, die geschreven is ten leven
te Jerûzalem;
4 Als de Heer zal afgewasschen hebben
den drek der dochteren van Zion, en de
bloedschulden van Jerûzalem zal ver-
dreven hebben uit derzelver midden,
door den geest des oordeels, en door den
geest der uitbranding.
5 En de HEER zal over alle woning van
den berg Zion, en over hare vergaderin-
gen, scheppen eene wolk des daags, en
eenen rook, en den glans eens vlam-
menden vuurs des nachts; want over
alles wat heerlijk is zal eene beschut-
ting wezen.
6 En daar zal eene hut zijn tot eene
schaduw des daags tegen de hitte, en tot
eene toevlugt en tot eene verberging te-
gen den vloed en tegen den regen.

HET 5 CAPITTEL.

NU zal ik mijnen beminde een lied
mijns liefsten zingen van zijnen
wijngaard: Mijn beminde heeft eenen
wijngaard op eenen vetten heuvel.
2 En hij heeft dien ontruimd, en van
steenen gezuiverd, en hij heeft hem be-
plant *met* edele wijnstokken; en hij
heeft in deszelfs midden eenen toren ge-
bouwd, en ook eenen wijnbak daarin
uitgehouwen; en hij heeft verwacht, dat
hij *goede* druiven zou voortbrengen,
maar hij heeft stinkende druiven voort-
gebragt.
3 Nu dan, gij inwoners van Jerûzalem,
en gij mannen van Juda, oordeelt toch
tusschen mij en tusschen mijnen wijn-
gaard.
4 Wat is er meer te doen aan mijnen
wijngaard, hetwelk ik aan hem niet ge-
daan heb? Waarom heb ik verwacht,
dat hij *goede* druiven voortbrengen zou,
de, en hij heeft stinkende druiven voort-
gebragt?
5 Nu dan, ik zal ulieden nu bekend
maken, wat ik aan mijnen wijngaard
doen zal: ik zal zijnen tuin wegnemen,
opdat hij zij tot afweiding; zijnen muur
zal ik verscheuren, opdat hij zij tot ver-
treding.
6 En ik zal hem *tot* woestheid maken;
hij zal niet besnoeid noch omgehakt
worden, maar distelen en doornen zul-
len *daarin* opgaan; en ik zal den wolken
gebieden, dat zij geen' regen daarop re-
genen.
7 Want de wijngaard van den HEER
der heirscharen is het huis Israëls, en de
mannen van Juda zijn eene plant zij-
ner verlustingen; en hij heeft gewacht
naar regt, maar ziet, het is schurftheid;
naar geregtigheid, maar ziet, het is ge-
schreeuw.
8 Wee dengenen, die huis aan huis
trekken, akker aan akker brengen, tot
dat er geene plaats meer zij, en dat gij-
lieden alleen inwoners gemaakt wordt
in het midden des lands!
9 Voor mijne ooren *heeft* de HEER der
heirscharen *gesproken:* Zoo niet vele
huizen tot verwoesting zullen worden,
de groote en de treffelijke zonder in-
woner.
10 Ja tien bunderen wijngaards zullen
één eenig bath geven, en een homer
zaads zal één efa geven.
11 Wee dengenen, die, zich vroeg op-
makende in den morgenstond, sterken
drank najagen, *en* vertoeven tot in de
schemering, *tot dat* de wijn hen heeft
verhit!
12 En harpen en luiten, trommelen en
pijpen, en wijn zijn *in* hunne maaltij-
den; maar zij aanschouwen het werk
des HEEREN niet, en zij zien niet op het
maaksel zijner handen.
13 Daarom zal mijn volk gevankelijk
weggevoerd worden, omdat het geene
wetenschap heeft; en deszelfs heerlijken

zullen honger lijden, en hunne menigte
zal verdorren van dorst.
14 Daarom zal het graf zichzelven wijd
opsperren, en zijnen mond opendoen,
zonder maat; opdat nederdale hunne
heerlijkheid, en hunne menigte, met
hun gedruisch, en die in hen van vreugd
opspringt.
15 Dan zal de gemeene man nedergebogen
worden, en de aanzienlijke man zal
vernederd worden, en de oogen der hoovaardigen
zullen vernederd worden.
16 Doch de HEER der heirscharen zal
verhoogd worden door het regt; en God,
die Heilige, zal geheiligd worden door
geregtigheid.
17 En de lammeren zullen weiden naar
hunne wijze, en de vreemdelingen zullen
de verwoeste plaatsen der vetten eten.
18 Wee dengenen, die de ongeregtigheid
trekken met koorden der ijdelheid,
en de zonde als *met* dikke wagenzelen!
19 Die daar zeggen: Dat hij haaste, dat
hij zijn werk bespoedige, opdat wij het
zien; en laat naderen en komen den
raadslag des Heiligen van Israël, dat wij
het vernemen!
20 Wee dengenen, die het kwade goed
heeten, en het goede kwaad; die duisternis
tot licht stellen, en het licht tot duisternis;
die het bittere tot zoet stellen, en
het zoete tot bitterheid!
21 Wee dengenen, die in hunne oogen
wijs, en bij zich zelven verstandig zijn!
22 Wee dengenen, die helden zijn om
wijn te drinken, en die kloeke mannen
zijn om sterken drank te mengen!
23 Die den goddelooze regtvaardigen
om een geschenk, en de geregtigheid
der regtvaardigen van dezelven afwenden!
24 Daarom, gelijk de tong des vuurs den
stoppel verteert, en het kaf door de vlam
verdaan wordt, *alzoo* zal hun wortel als
eene uittering wezen, en hunne bloem
zal als stof opvaren; omdat zij verwerpen
de wet des HEEREN der heirscharen, en
de rede des Heiligen van Israël versmaden.
25 Daarom is de toorn des HEEREN ontstoken
tegen zijn volk, en hij heeft tegen
hetzelve zijne hand uitgestrekt, en
hij heeft het geslagen, zoodat de bergen
hebben gebeefd, en hunne doode ligchamen
zijn geworden als drek in het midden
der straten. Om dit alles keert zich
zijn toorn niet af, maar zijne hand is nog
uitgestrekt.
26 Want hij zal eene banier opwerpen
onder de Heidenen van verre, en hij zal
hen *herwaarts* tsissen van het einde der
aarde; en ziet, haastiglijk, snellijk zullen
zij aankomen.
27 Geen moede, en geen struikelende
zal onder hen wezen; niemand zal sluimeren
noch slapen, noch de gordel zijner
lendenen ontbonden worden, noch de
shoenriem zijner schoenen afgescheurd
worden.
28 Wier pijlen scherp zullen zijn, en
al hunne bogen gespannen; hunner paarden
hoeven zullen als eene rots geacht
zijn, en hunne raderen als een wervelwind.
29 Hun gebrul zal zijn als van eenen
ouden leeuw, en zij zullen brullen als de
jonge leeuwen, en zij zullen brieschen,
en den roof aangrijpen en wegvoeren;
en daar zal geen verlosser zijn.
30 En zij zullen tegen hetzelve te dien
dage bruisen, als het bruisen der zee.
Dan zal men de aarde aanzien, maar ziet,
daar zal duisternis *en* benaauwdheid
zijn, en het licht zal verduisterd worden
in hunne verwestingen.

HET 6 CAPITTEL.

IN het jaar, toen de Koning Uzzia
stierf, zag ik den Heer, zittende op
eenen hoogen en verhevenen troon, en
zijne zoomen vervullende den tempel.
2 De Serafs stonden bozen hem; een
iegelijk had zes vleugelen: met twee bedekte
ieder zijn aangezigt, en met twee
bedekte hij zijne voeten, en met twee
vloog hij.
3 En de een riep tot den ander, en
zeide: Heilig, heilig, heilig is de HEER
der heirscharen; de gansche aarde is van
zijne heerlijkheid vol!
4 Zoo dat de posten van de dorpels zich
bewogen van de stem des roependen; en
het huis werd vervuld met rook.
5 Toen zeide ik: Wee mij, want ik verga!
dewijl ik een man van onreine lippen
ben, en ik woon in het midden van een
volk, dat onrein van lippen is; want mijne
oogen hebben den Koning, den HEER
der heirscharen gezien.
6 Maar één van de Serafs vloog tot mij,
en had eene gloeijende kool in zijne
hand, *die* hij met de tang van den altaar
genomen had.
7 En hij roerde mijnen mond daarmede
aan, en zeide: Zie, deze heeft uwe lippen
aangeroerd; alzoo is uwe misdaad
van u geweken, en uwe zonde is verzoend.
8 Daarna hoorde ik de stem des HEEREN,
welke zeide: Wien zal ik zenden?
en wie zal ons henen gaan? Toen zeide
ik: Zie, *hier* ben ik, zend mij henen.
9 Toen zeide hij: Ga henen, en zeg tot

dit volk: Hoorende hoort, maar verstaat
niet, en ziende ziet, maar merkt niet.
10 Maak het hart van dit volk vet, en
maak hunne ooren zwaar, en sluit hunne
oogen, opdat het niet zie met zijne
oogen, noch met zijne ooren hoore, noch
met zijn hart versta, noch zich bekeere,
en hij het geneze.
11 Toen zeide ik: Hoe lang, HEER? En
hij zeide: Tot dat de steden verwoest
worden, zoo dat er geen inwoner zij, en
de huizen, dat er geen mensch zij, en
dat het land met verwoesting verstoord
worde.
12 Want de HEER zal de menschen verre
weg doen, en de verlating zal groot
wezen in het binnenste des lands.
13 Doch nog een tiende deel zal daarin
zijn, en het zal wederkeeren, en zijn om
af te weiden; *maar* gelijk de eik, en
gelijk de haageik, in welken na de afwerping
der bladen nog steunsel is, *alzoo*
zal het heilige zaad het steunsel daarvan
zijn.

HET 7 CAPITTEL.

HET geschiedde nu in de dagen van
Achaz, den zoon van Jotham, den
zoon van Uzzia, den Koning van Juda,
dat Rezin, de Koning van Syrië, en Pekah,
de zoon van Remália, de Koning
van Israël, optoog naar Jerûzalem, ten
oorlog tegen haar; maar hij vermogt met
strijden niet tegen haar.
2 Als men aan het huis van David boodschapte,
zeggende: De Syriërs rusten op
Efraïm; zoo bewoog zich zijn hart en
het hart zijns volks, gelijk de boomen
des wouds bewogen worden van den
wind.
3 En de HEER zeide tot Jesaia: Ga nu
uit, Achaz te gemoet, gij en uw zoon
Schear-Jaschub, aan het einde van den
watergang des oppersten vijvers, aan den
hoogen weg van het veld des vollers;
4 En zeg tot hem: Wacht u, en zijt gerust,
vrees niet, en uw hart worde niet
week, van wege die twee staarten dezer
rookende vuurbranden; van wege de
ontsteking des toorns van Rezin en der
Syriërs, en van den zoon van Remália.
5 Omdat de Syriër kwaad tegen u beraadslaagd
heeft, *met* Efraïm en den
zoon van Remália, zeggende:
6 Laat ons optrekken tegen Juda, en
het verdriet aandoen, en het onder ons
deelen; en den zoon van Tábeal, Koning
maken in het midden van hen:
7 Aldus zegt de Heere HEERE: Het zal
niet bestaan, en het zal niet geschieden.
8 Maar Damascus zal het hoofd van Syrië
zijn, en Rezin het hoofd van Damascus;
en in nog vijf en zestig jaren zal
Efraïm verbroken worden, dat het geen
volk zij.
9 Ondertusschen zal Samaria Efraïms
hoofd zijn, en de zoon van Remália het
hoofd van Samaria. Indien gijlieden
niet gelooft, zekerlijk gij zult niet bevestigd
worden.
10 En de HEER voer voort te spreken
tot Achaz, zeggende:
11 Eisch voor u een teeken van den
HEER, uwen God; eisch beneden in de
diepte, of eisch boven uit de hoogte.
12 Doch Achaz zeide: Ik zal het niet
eischen, en ik zal den HEER niet verzoeken.
13 Toen zeide hij: Hoort gijlieden nu,
gij huis van David; is het ulieden te
weinig, dat gij de menschen moede
maakt, dat gij ook mijnen God moede
maakt?
14 Daarom zal de Heer zelf ulieden een
teeken geven: Ziet, eene maagd zal
zwanger worden, en zij zal eenen zoon
baren, en zijnen naam IMMANUEL
heeten.
15 Boter en honig zal hij eten, tot dat
hij wete te verwerpen het kwade, en te
verkiezen het goede.
16 Zekerlijk eer dit knechtje weet te
verwerpen het kwade, en te verkiezen
het goede, zal dat land, waarover gij
verdrietig zijt, verlaten zijn van zijne
twee Koningen.
17 *Doch* de HEER zal over u, en over
uw volk, en over uwes vaders huis, dagen
doen komen, hoedanige niet gekomen
zijn van dien dag af, dat Efraïm van
Juda is afgeweken, *door* den Koning
van Assyrië.
18 Want het zal te dien dage geschieden,
dat de HEER zal toetsissen de vliegen,
die aan het einde der rivieren van
Egypte zijn, en de bijën, die in het land
van Assur zijn.
19 En zij zullen komen, en zij allen
zullen rusten in de woeste dalen, en in
de kloven der steenrotsen, en in al de
doornhagen, en in alle geprezene plaatsen.
20 Te dien dage zal de Heer door een
gehuurd scheermes, *hetwelk* aan gene
zijde der rivier is, door den Koning van
Assyrië, afscheren het hoofd, en het
haar der voeten; ja het zal ook den
baard gansch wegnemen.
21 En het zal geschieden te dien dage,
dat iemand eene jonge koe in het leven
zal behouden hebben, en twee schapen.
22 En het zal geschieden, dat hij van
wege de veelheid des melks, die zij ge-

ven zullen, boter zal eten; ja een ieder,
die overgebleven zal zijn in het midden
des lands, zal boter en honig eten.
23 Ook zal het te dien dage geschieden, dat iedere plaats, alwaar duizend wijnstokken geweest zijn, van duizend zilverlingen, tot doornen en distelen zijn zal;
24 Dat men met pijlen en met den boog aldaar zal moeten gaan; want het gansche land zal doornen en distelen zijn.
25 Ook al de bergen, welke men met houweelen pleegt om te hakken, daar zal men niet komen *uit* vrees der doornen en der distelen; maar die zullen wezen tot inzending van den os, en tot vertreding van het kleine vee.

HET 8 CAPITTEL.

VERDER zeide de HEER tot mij: Neem u eene groote rol, en schrijf daarop met eens menschen griffie: Haastende tot den roof, is hij spoedig tot den buit.
2 Toen nam ik mij getrouwe getuigen, Uría, den priester, en Zacharía, den zoon van Jeberechia.
3 En ik was tot de Profetesse genaderd, die werd zwanger, en baarde eenen zoon; en de HEER zeide tot mij: Noem zijnen naam MAHER-SCHALAL, CHAS-BAZ.
4 Want eer dat knechtje zal kunnen roepen: Mijn vader, of, mijne moeder, zal men den rijkdom van Damascus, en den buit van Samaria dragen voor het aangezigt van den Koning van Assur.
5 En de HEER sprak nog verder tot mij, zeggende:
6 Dewijl dit volk veracht de wateren van Silóah, die zachtjes gaan, en er vreugde is bij Rezin en den zoon van Remâlia;
7 Daarom ziet, zoo zal de HEER over hen doen opkomen die sterke en geweldige wateren der rivier, den Koning van Assyrië en al zijne heerlijkheid; en hij zal opkomen over al zijne stroomen, en gaan over al zijne oevers;
8 En hij zal doortrekken in Juda, hij zal het overstroomen, en er door gaan, hij zal tot aan den hals reiken; en de uitstrekkingen zijner vleugelen zullen vervullen de breedte uwes lands, ô Immanuël.
9 Vergezelt u zamen, gij volken, doch wordt verbroken; en neemt ter oore, allen gij, die in verre landen zijt; omgordt u, doch wordt verbroken, omgordt u, doch wordt verbroken.
10 Beraadslagt eenen raad, doch hij zal vernietigd worden; spreekt een woord, doch het zal niet bestaan; want God is met ons.
11 Want alzoo heeft de HEER tot mij gezegd, met eene sterke hand, en hij onderwees mij van niet te wandelen op den weg dezes volks, zeggende:
12 Gijlieden zult niet zeggen: Eene verbindtenis van alles, waarvan dit volk zegt: Het is eene verbindtenis; en vreest gijlieden hunne vreeze niet, en verschrikt niet.
13 Den HEER der heirscharen, dien zult gijlieden heiligen, en hij zij uwe vreeze, en hij zij uwe verschrikking.
14 Dan zal hij *ulieden* tot een heiligdom zijn; maar tot een' steen des aanstoots en tot een' rotssteen der struikeling den twee huizen van Israël, tot een strik en tot een net den inwoners te Jerûzalem.
15 En velen onder hen zullen struikelen, en vallen, en verbroken worden, en zullen verstrikt en gevangen worden.
16 Bind de getuigenis toe; verzegel de wet onder mijne leerlingen.
17 Daarom zal ik den HEER verbeiden, die zijn aangezigt verbergt voor het huis van Jakob, en ik zal hem verwachten.
18 Ziet, ik en de kinderen, die mij de HEER gegeven heeft, zijn tot teekenen en tot wonderen in Israël, van den HEER der heirscharen, die op den berg Zion woont.
19 Wanneer zij dan tot ulieden zeggen zullen: Vraagt de waarzeggers en duivelskunstenaars, die daar piepen, en binnen 's monds mompelen, *zoo zegt:* Zal niet een volk zijnen God vragen? zal men voor de levenden de dooden *vragen?*
20 Tot de wet en tot de getuigenis: zoo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn, dat zij geen' dageraad zullen hebben.
21 En een ieder van hen zal daar doorgaan, hard gedrukt en hongerig; en het zal geschieden, wanneer hem hongert, en hij zeer toornig zal zijn, dan zal hij vloeken op zijnen Koning en op zijnen God, als hij opwaarts zal zien;
22 Als hij de aarde aanschouwen zal, ziet, er zal benaauwdheid en duisternis zijn; hij zal verduisterd zijn door angst, en voortgedreven door donkerheid.
23 Maar *het land*, dat beangstigd was, zal niet *gansch* verduisterd worden; gelijk hij het in den eersten tijd verachtelijk gemaakt heeft, naar het land van Zebulon aan, en naar het land van Nafthali aan, alzoo heeft hij het in het

laatste heerlijk gemaakt, naar den weg
zeewaarts aan *gelegen* over de Jordaan,
aan Galiléa der Heidenen.

HET 9 CAPITTEL.

HET volk, dat in duisternis wandelt,
zal een groot licht zien; degenen,
die wonen in het land van de schaduw
des doods, over dezen zal een licht schij-
nen.
2 Gij hebt dit volk vermenigvuldigd,
maar gij hebt de blijdschap niet groot
gemaakt; zij zullen *nogtans* blijde we-
zen voor uw aangezigt, gelijk men zich
verblijdt in den oogst, gelijk men ver-
heugd is, wanneer men den buit uit-
deelt.
3 Want het juk van hunnen last, en
den stok van hunne schouders, en den
staf desgenen, die hen dreef, hebt gij
verbroken, gelijk ten dage der Midiani-
ten;
4 Toen de gansche strijd dergenen, die
streden, met gedruisch geschiedde, en
de kleederen in het bloed gewenteld en
verbrand werden, *tot* een voedsel des
vuurs.
5 Want een kind is ons geboren, een
zoon is ons gegeven, en de heerschappij
is op zijnen schouder; en men noemt
zijnen naam Wonderlijk, Raad, Sterke
God, Vader der eeuwigheid, Vrede-
vorst.
6 Der grootheid dezer heerschappij en
des vredes zal geen einde zijn op den
troon van David en in zijn Koningrijk,
om het te bevestigen, en het te sterken
met gerigte en met geregtigheid, van nu
af tot in eeuwigheid toe. De ijver des
HEEREN der heirscharen zal zulks doen.
7 De HEER heeft een woord gezonden
in Jakob, en het is gevallen in Israël.
8 En al dit volk zal het gewaar worden,
Efraïm en de inwoner van Samaria; in
hoogmoed en grootschheid des harten
zeggende:
9 De tigchelsteenen zijn gevallen, maar
met uitgehouwene steenen zullen wij
wederom bouwen; de wilde vijgeboo-
men zijn afgehouwen, maar wij zullen
ze in cederen veranderen.
10 Want de HEER zal Rezins tegenpar-
tijders tegen hem verheffen, en hij zal
zijne vijanden zamen vermengen:
11 De Syriërs van voren, en de Filistij-
nen van achteren, dat zij Israël opeten
met vollen mond. Om dit alles keert
zijn toorn zich niet af, maar zijne hand
is nog uitgestrekt.
12 Want dit volk keert zich niet tot
hem, die het slaat, en den HEER der heir-
scharen zoeken zij niet.
13 Daarom zal de HEER afhouwen uit
Israël den kop en den staart, den tak en
de bieze, op éénen dag.
14 (De oude en aanzienlijke, die is de
kop; maar de Profeet, die valschheid
leert, die is de staart.)
15 Want de leiders van dit volk zijn
verleiders, en die van hen geleid worden,
worden ingeslokt.
16 Daarom zal zich de HEER niet ver-
blijden over hunne jongelingen, en over
hunne weezen en hunne weduwen zal
hij zich niet ontfermen, want zij zijn al-
len zamen huichelaars en boosdoeners,
en alle mond spreekt dwaasheid. Om dit
alles keert zijn toorn zich niet af, maar
zijne hand is nog uitgestrekt.
17 Want de goddeloosheid brandt als
vuur, doornen en distelen zal zij verte-
ren, en zal aansteken de verwarde strui-
ken des wouds, die zich verheven heb-
ben *als* de verheffing des rooks.
18 Van wege de verbolgenheid des HEE-
REN der heirscharen, zal het land ver-
duisterd worden; en het volk zal zijn
als een voedsel des vuurs; de een zal den
ander' niet verschoonen.
19 Zoo hij ter regterhand snijdt, zal hij
toch hongeren, en zoo hij ter linkerhand
eet, zal hij toch niet verzadigd worden;
een iegelijk zal het vleesch zijns arms
eten:
20 Manasse Efraïm, en Efraïm Manasse,
en zij zullen zamen tegen Juda zijn.
Om dit alles keert zijn toorn zich niet af,
maar zijne hand is nog uitgestrekt.

HET 10 CAPITTEL.

WEE dengenen, die ongeregte inzet-
tingen inzetten, en den schrijvers,
die moeite voorschrijven;
2 Om de armen van het regt af te wen-
den, en om het regt der ellendigen mijns
volks te rooven, opdat de weduwen hun
buit worden, en opdat zij de weezen
mogen plunderen!
3 Maar wat zult gijlieden doen ten dage
der bezoeking, en der verwoesting, *die*
van verre komen zal? tot wien zult gij
vlieden om hulp? en waar zult gij uwe
heerlijkheid laten?
4 Dat elk een zich niet zou buigen on-
der de gevangenen, en vallen onder de
gedooden? Om dit alles keert zijn toorn
zich niet af, maar zijne hand is nog uit-
gestrekt.
5 Wee den Assyriër, *die* de roede mijns
toorns is, en mijne grimmigheid is een
stok in hunne hand!
6 Ik zal hem zenden tegen een huichel-
achtig volk, en ik zal hem bevel geven
tegen het volk mijner verbolgenheid;

opdat hij den roof roove, en plundere de
plundering, en stelle het ter vertreding,
gelijk het slijk der straten.
7 Hoewel hij het zoo niet meent, en zijn
hart alzoo niet denkt, maar hij zal in zijn
hart hebben te verdelgen, en uit te roei-
jen niet weinig volken.
8 Want hij zegt: Zijn niet mijne vor-
sten alle zamen Koningen?
9 Is niet Kalno gelijk Karchemis? is
Hamath niet gelijk Arfad? is niet Sa-
maria gelijk Damascus?
10 Gelijk mijne hand gevonden heeft
de Koningrijken der afgoden, ofschoon
hunne gesnedene beelden beter zijn,
dan *die* van Jerûzalem, en dan *die* van
Samaria;
11 Gelijk ik gedaan heb aan Samaria en
aan hare afgoden, zou ik alzoo niet kun-
nen doen aan Jerûzalem en aan hare
afgoden?
12 Want het zal geschieden, als de HEER
een einde zal gemaakt hebben van al zijn
werk op den berg Zion en te Jerûzalem,
dan zal ik te huis zoeken de vrucht van
de grootschheid des harten van den Ko-
ning van Assyrië, en de pracht van de
hoogheid zijner oogen.
13 Omdat hij gezegd heeft: Door de
kracht mijner hand heb ik het gedaan,
en door mijne wijsheid, want ik ben
verstandig; en ik heb de landpalen der
volken weggenomen, en heb hunnen
voorraad geroofd, en heb als een gewel-
dige de inwoners doen nederdalen;
14 En mijne hand heeft gevonden het
vermogen der volken, als een nest, en ik
heb het gansche aardrijk zamen geraapt,
gelijk men de eijeren, die verlaten zijn,
zamenraapt; en er is niemand geweest,
die eenen vleugel verroerde, of den bek
opendeed, of piepte.
15 Zal eene bijl zich beroemen tegen
hem, die daarmede houwt? zal eene zaag
pogchen tegen hem, die haar trekt? als
of een staf bewoog degenen, die hem op-
heffen? als men eenen stok opheft, is het
geen hout?
16 Daarom zal de Heer, HEER der heir-
scharen, onder zijne vetten eene mager-
heid zenden; en onder zijne heerlijkheid
zal hij eenen brand doen branden, als
den brand des vuurs.
17 Want het licht van Israël zal tot een
vuur zijn, en zijn Heilige tot eene vlam,
welke in brand steken en verteren zal
zijne doornen en zijne distelen, op éénen
dag.
18 Ook zal hij verteren de heerlijkheid
zijns wouds en zijns vruchtbaren velds,
van de ziel af tot het vleesch toe; en hij
zal zijn, gelijk, als wanneer een vaan-
drager versmelt.
19 En de overgeblevene boomen zijns
wouds zullen weinige in getal zijn, ja
een jongen zou ze opschrijven.
20 En het zal geschieden te dien dage,
dat het overblijfsel van Israël, en de ont-
komenen van het huis van Jakob niet
meer steunen zullen op hem, die ze ge-
slagen heeft; maar zij zullen steunen
op den HEER, den Heilige Israëls, op-
regtelijk.
21 Het overblijfsel zal wederkeeren,
het overblijfsel van Jakob, tot den ster-
ken God.
22 Want ofschoon uw volk, ô Israël,
is gelijk het zand der zee, zoo zal *toch
maar* het overblijfsel daarvan weder-
keeren; de verdelging is vastelijk beslo-
ten, overvloeijende met geregtigheid.
23 Want eene verdelging, die vastelijk
besloten is, zal de Heer, HEER der heir-
scharen, doen in het midden van dit gan-
sche land.
24 Daarom zegt de Heer, HEER der
heirscharen alzoo: Vrees niet, gij mijn
volk, dat te Zion woont, voor Assur, als
hij u met de roede zal slaan, en hij zij-
nen staf tegen u zal opheffen, naar de
wijze der Egyptenaren;
25 Want nog een klein weinig, zoo zal
volbragt worden de gramschap, en mijn
toorn tot hunne vernieling.
26 Want de HEER der heirscharen zal
tegen hem eenen geesel verwekken, ge-
lijk de slachting van Midian was aan de
rots van Oreb; en *gelijk* zijn staf over
de zee was, welken hij verheffen zal,
naar de wijze der Egyptenaren.
27 En het zal geschieden te dien dage,
dat zijn last zal afwijken van uwen
schouder, en zijn juk van uwen hals; en
het juk zal verdorven worden, om des
Gezalfden wil.
28 Hij komt te Ajath, hij trekt door
Migron, te Michmas legt hij zijn gereed-
schap af.
29 Zij trekken door den doorgang, te
Geba houden zij hunne vernachting;
Rama beeft, Gibea Sauls vlugt.
30 Roep luide met uwe stem, gij doch-
ter van Gallim; laat ze hooren tot Laïs
toe, ô ellendige Anathoth.
31 Madména vliedt weg, de inwoners
van Gebim vlugten met hoopen.
32 Nog eèn dag blijft hij te Nob; hij
zal zijne hand bewegen *tegen* den berg
der dochter van Zion, den heuvel van
Jerûzalem.
33 *Doch* ziet, de Heer, HEER der heir-
scharen zal met geweld de takken

afkappen, en die hoog van gestalte zijn, zullen nedergehouwen worden, en de verhevenen zullen vernederd worden.

34 En hij zal met ijzer de verwarde struiken des wouds omhouwen; en de Libanon zal vallen door den Heerlijke.

HET 11 CAPITTEL.

WANT daar zal een rijsje voortkomen uit den afgehouwenen tronk van Isaï, en een scheut uit zijne wortelen zal vrucht voortbrengen.

2 En op hem zal de Geest des HEEREN rusten, de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der sterkte, de Geest der kennis en der vreeze des HEEREN.

3 En zijn rieken zal zijn in de vreeze des HEEREN; en hij zal naar het gezigt zijner oogen niet rigten; hij zal ook naar het gehoor zijner ooren niet bestraffen.

4 Maar hij zal de armen met geregtigheid rigten, en de zachtmoedigen des lands met regtmatigheid bestraffen; doch hij zal de aarde slaan met de roede zijns monds, en met den adem zijner lippen zal hij den goddelooze dooden.

5 Want geregtigheid zal de gordel zijner lendenen zijn; ook zal de waarheid de gordel zijner lendenen zijn.

6 En de wolf zal met het lam verkeeren, en de luipaard bij den geitenbok nederliggen; en het kalf, en de jonge leeuw, en het mestvee zamen, en een klein jongske zal ze drijven.

7 De koe en de beerin zullen zamen weiden, hare jongen zullen *zamen* nederliggen, en de leeuw zal stroo eten, gelijk de os.

8 En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een' adder; en een gespeend kind zal zijne hand uitsteken in den kuil van den basiliskus.

9 Men zal nergens leed doen noch verderven op den ganschen berg mijner heiligheid; want de aarde zal vol van kennis des HEEREN zijn, gelijk de wateren *den bodem* der zee bedekken.

10 Want het zal geschieden te dien dage, dat de Heidenen naar den wortel van Isaï, die staan zal tot eene banier der volken, zullen vragen, en zijne rust zal heerlijk zijn.

11 Want het zal geschieden te dien dage, dat de Heer ten andermaal zijne hand aanleggen zal om weder te verwerven het overblijfsel zijns volks, hetwelk overgebleven zal zijn van Assyrië, en van Egypte, en van Pathros, en van Moorenland, en van Elam, en van Sinear, en van Hamath, en van de eilanden der zee.

12 En hij zal eene banier oprigten onder de Heidenen, en hij zal de verdrevenen Israëls verzamelen, en de verstrooiden uit Juda vergaderen, van de vier einden des aardrijks.

13 En de nijd van Efraïm zal wegwijken, en de tegenpartijders van Juda zullen uitgeroeid worden; Efraïm zal Juda niet benijden, en Juda zal Efraïm niet benaauwen.

14 Maar zij zullen den Filistijnen op den schouder vliegen tegen het westen, *en* zij zullen zamen die van het Oosten berooven; *aan* Edom en Moab zullen zij hunne handen slaan, en de kinderen Ammons zullen hun gehoorzaam zijn.

15 Ook zal de HEER den inham der zee van Egypte verbannen, en hij zal zijne hand bewegen tegen de rivier, door de sterkte zijns winds; en hij zal dezelve slaan in de zeven stroomen, en hij zal maken, dat men met schoenen daardoor zal gaan.

16 En daar zal een gebaande weg zijn voor het overblijfsel zijns volks, dat overgebleven zal zijn van Assur, gelijk aan Israël geschiedde ten dage, toen het uit Egypteland optoog.

HET 12 CAPITTEL.

EN te dien dage zult gij zeggen: Ik dank u, HEER, dat gij toornig op mij geweest zijt; *maar* uw toorn is afgekeerd, en gij troost mij.

2 Ziet, God is mijn heil, ik zal vertrouwen en niet vreezen; want de HEER HEER is mijne sterkte en mijn psalm, en hij is mij tot heil geworden.

3 En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteinen des heils;

4 En zult te dien dage zeggen: Dankt den HEER, roept zijnen naam aan, maakt zijne daden bekend onder de volken; vermeldt, dat zijn naam verhoogd is.

5 Psalmzingt den HEER, want hij heeft heerlijke dingen gedaan; zulks zij bekend op den ganschen aardbodem.

6 Juich en zing vrolijk, gij inwoneresse van Zion; want de Heilige Israëls is groot in het midden van u.

HET 13 CAPITTEL.

DE last van Babel, dien Jesaia, de zoon van Amoz, gezien heeft.

2 Heft op eene banier, op eenen hoogen berg; verheft eene stem tot hen; beweegt de hand omhoog, dat zij intrekken door de deuren der prinsen.

3 Ik heb aan mijne geheiligden bevel gegeven; ook heb ik tot mijnen toorn geroepen mijne helden, de vrolijken mijner hoogheid.

4 Daar is eene ruischende stem op de

bergen, gelijk van een groot volk; eene stem van gedruisch der Koningrijken, der verzamelde Heidenen; de HEER der heirscharen monstert het krijgsheir.
5 Zij komen uit verren lande, van het einde des hemels; de HEER en de instrumenten zijner gramschap, om dat gansche land te verderven.
6 Huilt gijlieden, want de dag des HEEREN is nabij; hij komt als eene verwoesting van den Almagtige.
7 Daarom zullen alle handen slap worden, en aller menschen hart zal versmelten;
8 En zij zullen verschrikt worden, smarten en weeën zullen hen aangrijpen, zij zullen bang zijn als eene barende vrouw; een iegelijk zal over zijnen naaste verbaasd zijn; hunne aangezigten zullen vlammende aangezigten zijn.
9 Ziet, de dag des HEEREN komt, gruwelijk, met verbolgenheid en hittigen toorn, om het land te stellen tot verwoesting, en deszelfs zondaars daaruit te verdelgen;
10 Want de starren des hemels en deszelfs gesternten zullen haar licht niet laten lichten; de zon zal verduisterd worden, wanneer zij zal opgaan, en de maan zal haar licht niet laten schijnen.
11 Want ik zal over de wereld de boosheid bezoeken, en over de goddeloozen hunne ongeregtigheid; en ik zal den hoogmoed der stouten doen ophouden, en de hoovaardij der tirannen zal ik vernederen.
12 Ik zal maken, dat een man dierbaarder zal zijn dan digt goud, en een mensch dan fijn goud van Ofir.
13 Daarom zal ik den hemel beroeren, en de aarde zal bewogen worden van hare plaats, van wege de verbolgenheid van den HEER der heirscharen, en van wege den dag zijns hittigen toorns.
14 En *een iegelijk* zal zijn als een verjaagd ree, en als een schaap, dat niemand vergadert; een iegelijk zal naar zijn volk omzien, en een iegelijk zal naar zijn land vlugten.
15 Al wie gevonden wordt, die zal doorstoken worden, en al wie daarbij gevoegd is, zal door het zwaard vallen.
16 Ook zullen hunne *kleine* kinderen voor hunne oogen verpletterd worden; hunne huizen zullen geplunderd, en hunne vrouwen geschonden worden.
17 Ziet, ik zal de Meden tegen hen verwekken, die het zilver niet zullen achten, en aan het goud zullen zij geen' lust hebben.
18 Maar *hunne* bogen zullen de jongelingen verpletteren, en zij zullen zich niet ontfermen over de vrucht des buiks, hun oog zal de kinderen niet verschoonen.
19 Alzoo zal Babel, het sieraad der Koningrijken, de heerlijkheid, de hoovaardigheid der Chaldeën zijn, gelijk God Sodom en Gomorra omgekeerd heeft.
20 Daar zal geene woonplaats zijn in eeuwigheid, en zij zal niet bewoond worden van geslachte tot geslachte; en de Arabier zal daar geene tent spannen, en de herders zullen er niet legeren.
21 Maar daar zullen nederliggen de wilde dieren der woestijnen, en hunne huizen zullen vervuld worden met schrikkelijke gedierten, en de jonge struisen zullen daar wonen, en de duivelen zullen er huppelen.
22 En wilde dieren der eilanden zullen in zijne verlatene plaatsen elkander toeroepen, mitsgaders de draken in de wellustige paleizen; hun tijd toch is nabij om te komen, en hunne dagen zullen niet vertogen worden.

HET 14 CAPITTEL.

WANT de HEER zal zich over Jakob ontfermen, en hij zal Israël nog verkiezen, en hij zal hen in hun land zetten; en de vreemdeling zal zich tot hen vervoegen, en zij zullen het huis van Jakob aanhangen.
2 En de volken zullen hen aannemen, en in hunne plaats brengen; en het huis Israëls zal hen erfelijk bezitten in het land des HEEREN tot knechten en tot maagden; en zij zullen gevangen houden degenen, die hen gevangen hielden, en zij zullen heerschen over hunne drijvers.
3 En het zal geschieden ten dage, wanneer u de HEER rust geven zal van uwe smart, en van uwe beroering, en van de harde dienstbaarheid, waarin men u heeft doen dienen;
4 Dan zult gij deze spreuk opnemen tegen den Koning van Babel, en zeggen: Hoe houdt de drijver op? *hoe* houdt de goudene op?
5 De HEER heeft den stok der goddeloozen gebroken, den schepter der heerschers.
6 Die de volken plaagde in verbolgenheid met eene plage zonder ophouden, die in toorn over de Heidenen heerschte, die wordt vervolgd, zonder dat het iemand afweren kan.
7 De gansche aarde rust, zij is stil; zij maken groot geschal met gejuich.
8 Ook verheugen zich de dennen over u, *en* de cederen van Libanon, *zeggende:*

Sints dat gij daar nederligt, komt nie-
mand tegen ons op, die ons afhouwe.
9 De hel van onderen was beroerd om
uwent wil, om *u* te gemoet te gaan, als
gij kwaamt; zij wekt om uwent wil de
dooden op, al de bokken der aarde; zij
doet al de Koningen der Heidenen van
hunne troonen opstaan.
10 Die altemaal zullen antwoorden, en
tot u zeggen: Gij zijt ook krank gewor-
den, gelijk wij, gij zijt ons gelijk ge-
worden.
11 Uwe hoovaardij is in de hel neder-
gestort, *met* het geklank uwer luiten; de
maden zullen onder u gestrooid worden,
en de wormen zullen u bedekken.
12 Hoe zijt gij uit den hemel gevallen,
ô morgenstar, gij zoon des dageraads!
hoe zijt gij ter aarde nedergehouwen,
gij, die de Heidenen krenktet!
13 En zeidet in uw hart: Ik zal ten
hemel opklimmen, ik zal mijnen troon
boven de starren Gods verhoogen; en ik
zal mij zetten op den berg der zamen-
komst aan de zijden van het noor-
den.
14 Ik zal boven de hoogten der wolken
klimmen, ik zal den Allerhoogste gelijk
worden.
15 Ja in de hel zult gij nedergestooten
worden, aan de zijden van den kuil.
16 Die u zien zullen, zullen u aanschou-
wen, zij zullen op u letten, *en zeggen:*
Is dat die man die de aarde beroerde,
die de Koningrijken deed beven?
17 Die de wereld als eene woestijn
stelde, en derzelver steden verstoorde?
die zijne gevangenen niet liet los *gaan*
naar huis toe?
18 Al de Koningen der Heidenen, zij
allen liggen neder met eere, een iegelijk
in zijn huis.
19 Maar gij zijt verworpen van uw
graf, als een gruwelijke scheut, *als* een
kleed der gedooden, die met het zwaard
doorstoken zijn; *als* die, die nederdalen
in eenen steenkuil, als een vertreden
dood ligchaam.
20 Gij zult bij hen niet gevoegd worden
in de begrafenis, want gij hebt uw land
verdorven, *en* uw volk gedood; het
zaad der boosdoeners zal in eeuwigheid
niet genoemd worden.
21 Maakt de slagting voor zijne kinde-
ren gereed, om hunner vaderen ongereg-
tigheid; dat zij niet opstaan, en de aar-
de erven, en de wereld vervullen met
steden;
22 Want ik zal tegen hen opstaan,
spreekt de HEER der heirscharen, en ik
zal van Babel uitroeijen den naam en
het overblijfsel, en den zoon en den
zoons zoon, spreekt de HEER.
23 En ik zal ze stellen tot eene erve der
nachtuilen, en *tot* waterpoelen; en ik
zal ze met eenen bezem des verderfs
uitvagen spreekt de HEER der heir-
scharen.
24 De HEER der heirscharen heeft ge-
zworen, zeggende: Indien niet, gelijk
ik gedacht heb, het alzoo geschiede, en
gelijk ik beraadslaagd heb, het bestaan
zal!
25 Dat ik Assur in mijn land zal ver-
breken, en hem op mijne bergen ver-
treden; opdat zijn juk van hen afwijke,
en zijn last van zijnen schouder wijke.
26 Dit is de raadslag, die beraadslaagd
is over het gansche land; en dit is de
hand, die uitgestrekt is over alle vol-
ken.
27 Want de HEER der heirscharen heeft
het in zijnen raad besloten, wie zal het
dan breken? en zijne hand is uitge-
strekt, wie zal haar dan keeren?
28 In het jaar, toen de Koning Achaz
stierf, geschiedde deze last.
29 Verheug u niet, gij gansch Palesti-
na, dat de roede, die u sloeg, gebroken
is; want uit den wortel der slang zal
een basiliskus voortkomen, en hare
vrucht zal een vurige vliegende draak
zijn.
30 En de eerstgeborenen der armen
zullen weiden, en de nooddruftigen zul-
len zeker nederliggen; uwen wortel
daarentegen zal ik door den honger
dooden, en uw overblijfsel zal hij om-
brengen.
31 Huil, gij poort! schreeuw, gij stad!
gij zijt gesmolten, gij gansch Palestina;
want van het noorden komt een rook,
en daar is geen eenzame in zijne zamen-
komsten.
32 Wat zal men dan antwoorden aan
de boden des volks? Dat de HEER Zion
gegrond heeft, opdat de bedrukten zijns
volks eene toevlugt daarin hebben zou-
den.

HET 15 CAPITTEL.

DE last van Moab.
Zekerlijk in den nacht is Ar-Mo-
abs verwoest, zij is uitgeroeid; zeker-
lijk in den nacht is Kir-Moabs verwoest,
zij is uitgeroeid.
2 Hij gaat op naar Baïth en Dibon, *en*
naar Bamoth, om te weenen; over Ne-
bo en over Médeba zal Moab huilen; op
al hunne hoofden is kaalheid, aller baard
is afgesneden.
3 Op hunne wijken hebben zij zakken
aangegord; op hunne daken en op hunne

straten huilen zij altemaal, afgaande
met geween.
4 Zoo Hesbon als Eleále schreeuwt,
hunne stem wordt gehoord tot Jahaz
toe; daarom maken de toegerusten van
Moab een geschrei, eens iegelijks ziel in
hem is kwalijk gesteld.
5 Mijn hart schreeuwt over Moab, zijne
grendelen zijn naar Zoar toe, de drie-
jarige vaars; want hij gaat op met ge-
ween naar den opgang van Luhith, want
op den weg naar Horonáïm verwekken
zij een jammergeschrei.
6 Want de wateren van Nimrim zullen
enkel verwoesting wezen; want het gras
is verdord, het teeder gras is vergaan,
daar is geene groente.
7 Daarom zullen zij den overvloed,
dien zij vergaderd hebben, en hetgeen
zij weggelegd hebben, aan de beek der
wilgen voeren.
8 Want het geschreeuw zal omgaan
door de landpale van Moab, haar gehuil
tot Eglaim toe, ja tot Beër-Elim toe zal
haar gehuil zijn.
9 Want de wateren van Dimon zijn vol
van bloed, want ik zal Dimon nog meer
toeschikken; *te weten* leeuwen over de
ontkomenen van Moab, mitsgaders over
het overblijfsel des lands.

HET 16 CAPITTEL.

ZENDT de lammeren van den heer-
scher des lands van Sela af, naar de
woestijn henen, tot den berg der doch-
ter van Zion.
2 Anderzins zal het geschieden, dat
de dochteren van Moab aan de veren
van Arnon zullen zijn, als een zwer-
vende vogel, *uit* het nest gedreven
zijnde.
3 Brengt eenen raad aan, houdt gerigt,
maakt uwe schaduw op het midden van
den middag, gelijk van den nacht; ver-
bergt de verdrevenen, *en* meldt den om-
zwevende niet.
4 Laat mijne verdrevenen onder u ver-
keeren, ô Moab, wees gij hun eene
schuilplaats voor het aangezigt des ver-
stoorders; want de onderdrukker heeft
een einde, de verstoring is te niet ge-
worden, de vertreders zijn van de aarde
verdaan.
5 Want daar zal een troon bevestigd
worden in goedertierenheid, en op den-
zelven zal bestendig een zitten in de
tent van David, een, die oordeelt en het
regt zoekt, en vaardig is ter geregtig-
heid.
6 Wij hebben gehoord de hoovaardij
van Moab, hij is zeer hoovaardig; zijn
hoogmoed, en zijne hoovaardij, en zijne
verbolgenheid, zijn alzoo zijne grende-
len niet.
7 Daarom zal Moab over Moab huilen,
al te maal zullen zij huilen; over de fon-
damenten van Kir-Haréseth zult gijlie-
den zuchten, gewisselijk zij zijn ge-
broken.
8 Want de velden van Hesbon zijn ver-
flaauwd, *ook* de wijnstok van Sibma;
de heeren der Heidenen hebben zijne
uitgelezene planten verpletterd; zij rei-
ken tot Jáëzer toe, zij dwalen *door* de
woestijn, hunne scheuten zijn uitge-
spreid, zij zijn gegaan over zee.
9 Daarom beween ik, in de weening
over Jáëzer, den wijnstok van Sibma, ik
maak u doornat met mijne tranen, ô
Hesbon en Eleále; want het vreugde-
geschrei over uwe zomervruchten en
over uwen oogst is gevallen;
10 Alzoo dat de blijdschap en vrolijk-
heid weggenomen is van het vruchtbare
veld, en in de wijngaarden wordt niet
gezongen, *noch* eenig gejuich gemaakt;
de *druiven* treder treedt geen' wijn uit
in de wijnbakken, ik heb het vreugde-
geschrei doen ophouden.
11 Daarom rommelt mijn ingewand
over Moab, als eene harp, en mijn bin-
nenste over Kirhéres.
12 En het zal geschieden, als men zien
zal, dat Moab vermoeid is geworden op
de hoogten, dan zal hij in zijn heiligdom
gaan om te aanbidden, maar hij zal niet
vermogen.
13 Dit is het woord, dat de HEER tegen
Moab gesproken heeft, van toen af.
14 Maar nu spreekt de HEER, zeggende:
Binnen drie jaren (als de jaren eens
huurlings,) dan zal de eere van Moab
verachtzaam gemaakt worden, met alle
die groote menigte; en het overblijfsel
zal klein, weinig, onmagtig wezen.

HET 17 CAPITTEL.

DE last van Damascus.
Ziet, Damascus zal weggenomen
worden, dat zij geene stad meer zij,
maar zij zal een vervallen steenhoop
zijn.
2 De steden van Aroër zullen verlaten
worden; voor de kudden zullen zij we-
zen, die zullen *daar* nederliggen, en
niemand zal ze verschrikken.
3 En de vesting zal ophouden van
Efraïm, en het Koningrijk van Damas-
cus, en het overblijfsel der Syriërs; zij
zullen zijn gelijk de heerlijkheid der
kinderen Israëls, spreekt de HEER der
heirscharen.
4 En het zal geschieden te dien dage,
dat de heerlijkheid van Jakob verdund

2 D 3

zal worden, en dat de vettigheid van zijn vleesch mager worden zal.

5 Want hij zal zijn, gelijk *wanneer* een maaijer het staande koren verzamelt, en zijn arm aren afmaait; ja hij zal zijn, gelijk *wanneer* iemand aren leest in het dal Refaïm.

6 Doch eene nalezing zal daarin overig blijven, gelijk *in* de afschudding eens olijfbooms, twee *of* drie beziën in den top der opperste twijgs, en vier *of* vijf aan zijne vruchtbare takken, spreekt de HEER, de God Israëls.

7 Te dien dage zal de mensch zien naar hem, die hem gemaakt heeft, en zijne oogen zullen op den Heilige Israëls zien.

8 En hij zal niet aanschouwen de altaren, het werk zijner handen, en hetgeen zijne vingeren gemaakt hebben zal hij niet aanzien, noch de bosschen, noch de zonnebeelden.

9 Te dien dage zullen zijne sterke steden zijn, als een verlaten struik, en opperste tak, welke zij verlaten hebben, om der kinderen Israëls wil, hoewel daar verwoesting wezen zal.

10 Want gij hebt den God uwes heils vergeten, en niet gedacht aan den Rotssteen uwer sterkte; daarom zult gij wel liefelijke planten planten, en gij zult hem met uitlandsche ranken bezetten;

11 Ten dage, als gij ze zult geplant hebben, zult gij *die* doen wassen, en in den morgenstond zult gij uw zaad doen bloeijen; *doch* het zal maar een hoop van het gemaaide zijn, in den dag der krankheid en der pijnlijke smart.

12 Wee der veelheid van de groote volken, die daar bruisen, gelijk de zeeën bruisen; en *wee* het geruisch der natiën, die daar ruischen, gelijk de geweldige wateren ruischen!

13 De natiën zullen *wel* ruischen, gelijk groote wateren ruischen; doch hij zal hem schelden, zoo zal hij verre weg vlieden, ja hij zal gejaagd worden, als het kaf der bergen van den wind, en gelijk een kloot van den wervelwind.

14 Ten tijde des avonds, ziet, zoo is er verschrikking, eer het morgen is, is hij er niet meer. Dit is het deel dergenen, die ons berooven, en het lot dergenen, die ons plunderen.

HET 18 CAPITTEL.

WEE het land, dat schaduwachtig is aan de frontieren, dat aan de zijde der rivieren van Moorenland is;

2 Dat gezanten zendt over de zee, en in schepen van biezen op de wateren! Gaat heen, gij snelle boden, tot een volk, dat getrokken is en geplukt, tot een volk, dat vreesselijk is van dat het was en voortaan; een volk van regel en regel, en van vertreding, welks land de rivieren berooven.

3 Alle gij ingezetenen der wereld, en gij inwoners der aarde, als men de banier zal oprigten *op* de bergen, zult gijlieden *het* zien, en als de bazuin zal blazen, zult gijlieden *het* hooren.

4 Want alzoo heeft de HEER tot mij gezegd: Ik zal stil zijn, en zien in mijne woning, als de glinsterende hitte op den regen, als eene wolk des dauws in de hitte des oogstes;

5 Want vóór den oogst, als de botte volkomen is, en de onrijpe druif rijp wordt *na* den bloesem, zoo zal hij de ranken met snoeimessen afsnijden, en de takken wegdoen *en* afkappen.

6 Zij zullen zamen gelaten worden voor de roofvogelen der bergen, en voor de dieren der aarde; en de roofvogelen zullen op hen overzomeren, en alle dieren der aarde zullen daarop overwinteren.

7 Te dien tijde zal den HEERE der heirscharen een geschenk gebragt worden *van* het volk, dat getrokken is en geplukt, en van het volk, dat vreesselijk is van dat het was en voortaan; een volk van regel *en* regel, en van vertreding, welks land de rivieren berooven, tot de plaats van den naam van den HEER der heirscharen, tot den berg Zion.

HET 19 CAPITTEL.

DE last van Egypte.
Ziet, de HEER rijdt op eene snelle wolk, en hij zal in Egypte komen; en de afgoden van Egypte zullen bewogen worden van zijn aangezigt, en het hart der Egyptenaren zal smelten in het binnenste van hen.

2 Want ik zal de Egyptenaren tegen de Egyptenaren verwarren, dat zij zullen strijden een iegelijk tegen zijnen broeder, en een iegelijk tegen zijnen naaste, stad tegen stad, Koningrijk tegen Koningrijk.

3 En de geest der Egyptenaren zal uitgeledigd worden in het binnenste van hen, en hunnen raad zal ik verslinden; dan zullen zij hunne afgoden vragen, en de bezweerders, en de waarzeggers, en de duivelskunstenaars.

4 En ik zal de Egyptenaars besluiten in de hand van harde heeren, en een strenge Koning zal over hen heerschen, spreekt de Heer, HEER der heirscharen.

5 En zij zullen de wateren uit de zee

doen vergaan, en de rivier zal verzijpen
en verdroogen.
6 Zij zullen ook de rivieren verre terug
drijven, zij zullen ze uithoozen, en de
gedamde stroomen opdroogen; het riet
en het schilf zullen verwelken.
7 Het papiergewas bij de stroomen, aan
de oevers der stroomen, en al het gezaai-
de aan de stroomen, zal verdroogen, het
zal weggestooten worden, en niet *meer*
zijn.
8 En de visschers zullen treuren, en
allen, die den angel in de stroomen wer-
pen, zullen rouw maken; en die het
werpnet uitbreiden op de wateren, zul-
len kwelen.
9 En de werkers in het fijne vlas zul-
len beschaamd worden, ook de wevers
van de witte stof.
10 En zijn zullen *met* hunne fondamen-
ten verbrijzeld worden, allen, die *voor*
loon lustige staande wateren maken.
11 Gewisselijk de vorsten van Zoan zijn
dwazen, de raad der wijzen, der raad-
gevers van Faraö, is onvernuftig gewor-
den; hoe kunt gijlieden *dan* zeggen tot
Faraö: Ik ben een zoon der wijzen, een
zoon der oude Koningen?
12 Waar zijn nu uwe wijzen? dat zij u
nu te kennen geven of vernemen, wat
de HEER der heirscharen beraadslaagd
heeft tegen Egypte.
13 De vorsten van Zoan zijn zot gewor-
den, de vorsten van Nof zijn bedrogen,
zij zullen ook Egypte doen dwalen, *tot*
den uitersten hoek zijner stammen.
14 De HEER heeft eenen zeer verkeer-
den geest ingeschonken in het midden
van hen, en zij hebben Egypte doen
dwalen in al zijn doen, gelijk een dron-
kaard zich om en omwentelt in zijn uit-
spuwsel.
15 En daar zal geen werk wezen voor
de Egyptenaren, hetwelk het hoofd of de
staart, de tak of de bieze doen mag.
16 Te dien dage zullen de Egyptenaars
zijn als de vrouwen; en zij zullen beven
en vreezen van wege de beweging van de
hand des HEEREN der heirscharen, wel-
ke hij tegen hen bewegen zal.
17 En het land van Juda zal den Egyp-
tenaren tot een' schrik zijn; wie het
vermelden zal, die zal in zich zelven
bevreesd wezen van wege den raad des
HEEREN der heirscharen, welken hij te-
gen hen beraadslaagd heeft.
18 Te dien dage zullen er vijf steden
in Egypteland zijn, sprekende de spraak
van Kanaän, en zwerende den HEERE
der heirscharen; ééne zal genoemd zijn,
eene stad der verstoring.
19 Te dien dage zal de HEER eenen al-
taar hebben in het midden van Egypte-
land, en een opgerigt teeken aan hare
landpale voor den HEER.
20 En het zal zijn tot een teeken, en
tot eene getuigenis den HEERE der heir-
scharen in Egypteland; want zij zullen
tot den HEER roepen van wege de ver-
drukkers, en hij zal hun eenen Heiland
en Meester zenden, die zal hen verlos-
sen.
21 En de HEER zal den Egyptenaren
bekend worden, en de Egyptenaars zul-
len den HEER kennen te dien dage; en
zij zullen *hem* dienen *met* slagtoffer en
spijsoffer, en zij zullen den HEERE eene
gelofte beloven en betalen.
22 En de HEER zal de Egyptenaars dap-
per slaan, en genezen; en zij zullen zich
tot den HEER bekeeren, en hij zal zich
van hen laten verbidden, en hij zal ze
genezen.
23 Te dien dage zal er een gebaande
weg wezen van Egypte in Assyrië, dat
de Assyriërs in Egypte, en de Egypte-
naars in Assyrië komen zullen; en de
Egyptenaars zullen met de Assyriërs
den HEERE dienen.
24 Te dien dage zal Israël de derde
wezen met de Egyptenaren en met de
Assyriërs, een zegen in het midden van
het land.
25 Want de HEER der heirscharen zal
hen zegenen, zeggende: Gezegend zij
mijn volk, de Egyptenaars, en de Assy-
riërs, het werk mijner handen, en Israël
mijn erfdeel.

HET 20. CAPITTEL.

IN het jaar, toen Thartan naar Asdod
kwam, als hem Sargon, de Koning
van Assyrië, gezonden had, toen hij
krijg voerde tegen Asdod, en het in-
nam;
2 Op dien tijd sprak de HEER, door de
dienst van Jesaia, den zoon van Amoz,
zeggende: Ga heen, en ontbind den zak
van uwe lendenen, en doe uwe schoenen
van uwe voeten. En hij deed alzoo,
gaande naakt en barrevoets.
3 Toen zeide de HEER: Gelijk mijn
knecht Jesaia naakt en barrevoets wan-
delt, drie jaren, *tot* een teeken en won-
der over Egypte en over Moorenland;
4 Alzoo zal de Koning van Assyrië
voortdrijven de gevangenen der Egyp-
tenaren, en de Mooren, die weggevoerd
zullen worden, jongen en ouden, naakt
en barrevoets, en met bloote billen, den
Egyptenaren *tot* schaamte.
5 En zij zullen verschrikken en be-
schaamd zijn van de Mooren, op welke

zij zagen, en van de Egyptenaars, hunnen roem.
6 En de inwoners van dit eiland zullen te dien dage zeggen: Ziet, alzoo is het *gegaan* hun, op wie wij zagen, werwaarts wij henen vloden om hulp, om gered te worden van het aangezigt des Konings van Assyrië; hoe zullen wij dan ontkomen?

HET 21 CAPITTEL.

DE last der woestijn aan de zee.
Gelijk de wervelwinden in het zuiden henen doorgaan, zal hij uit de woestijn komen, uit een vreesselijk land.
2 Een hard gezigt is mij te kennen gegeven: die trouwelooze handelt trouwelooslijk, en die verstoorder verstoort; trek op, ô Elam, beleger ze, ô Media, ik heb al hare zuchting doen ophouden.
3 Daarom zijn mijne lendenen vol van groote krankheid, bange weeën hebben mij aangegrepen, gelijk de bange weeën van eene, die baart; ik krom mij van hooren, ik word onsteld van het aanzien.
4 Mijn hart dwaalt, gruwen verschrikt mij, de schemering, waarnaar ik verlangd heb, stelt hij mij tot beving.
5 Bereid de tafel, zie toe, gij wachter, eet, drink; maakt u op, gij vorsten, bestrijkt het schild.
6 Want aldus heeft de HEER tot mij gezegd: Ga heen, zet eenen wachter, laat hem aanzeggen, wat hij ziet.
7 En hij zag eenen wagen, een paar ruiters, eenen wagen *met* ezels, eenen wagen *met* kemels; en hij merkte er zeer naauw op, met groote opmerking.
8 En hij riep: Een leeuw: Heer, ik sta op den wachttoren geduriglijk bij dag, en op mijne hoede zet ik mij gansche nachten.
9 En zie nu, daar komt een wagen mannen *en* een paar ruiters. Toen antwoordde hij, en zeide: Babel is gevallen, zij is gevallen! en al de gesnedene beelden harer goden heeft hij verbroken tegen de aarde.
10 O mijne dorsching en de tarwe mijns doorschvloers! wat ik gehoord heb van den HEER der heirscharen, den God Israëls, dat heb ik ulieden aangezegd.
11 De last van Duma. Men roept tot mij uit Seïr: Wachter! wat is er van den nacht? wachter! wat is er van den nacht?
12 De wachter zeide: De morgenstond is gekomen, en het is nog nacht; wilt gijlieden vragen, vraagt; keert weder, komt.
13 De last tegen Arabië. In het woud van Arabië zult gijlieden vernachten, ô gij reizende gezelschappen van Dedaniten.
14 Komt den dorstige te gemoet *met* water; de inwoners des lands van Thema zijn den vlugtenden met zijn brood bejegend.
15 Want zij vlugten voor de zwaarden, voor het uitgetrokken zwaard, en voor den gespannen boog, en voor de zwarigheid des krijgs.
16 Want alzoo heeft de Heer tot mij gezegd: Nog binnen een jaar, gelijk de jaren eens daglooners zijn, zoo zal al de heerlijkheid van Kedar te ondergaan.
17 En het overgeblevene getal der schutters, de helden der Kedarenen, zullen minder worden, want de HEER, de God Israëls, heeft het gesproken.

HET 22 CAPITTEL.

DE last van het dal des gezigts.
Wat is u nu, dat gij altemaal op de daken klimt?
2 Gij, die vol van groot gedruisch waart, gij woelige stad, gij vrolijk huppelende stad; uwe verslagenen zijn niet verslagen met het zwaard, noch gestorven in den strijd.
3 Al uwe oversten zijn zamen weggevlugt; zij zijn van de schutters gebonden, allen, die in u gevonden zijn, zijn zamen gebonden, zij zijn van verre gevloden.
4 Daarom zeg ik: Wendt het gezigt van mij af, laat mij bitterlijk weenen; dringt niet aan, om mij te troosten over de verstoring der dochter mijns volks.
5 Want het is een dag van beroering, en van vertreding, en van verwarring van den Heer, den HEER der heirscharen, in het dal des gezigts, *een dag* van ontmuring des muurs, en van geschreeuw naar het gebergte toe.
6 Want Elam heeft den pijlkoker genomen, de man is op den wagen, daar zijn ruiters; en Kir ontbloot het schild.
7 En het zal geschieden, dat uwe uitgelezene dalen vol wagenen zullen zijn, en dat de ruiters zich gewisselijk zullen zetten ter poorten aan.
8 En hij zal het deksel van Juda ontdekken; en te dien dage zult gij zien naar de wapenen in het huis des wouds.
9 En gijlieden zult bezien de reten der stad Davids, omdat zij vele zijn; en gij zult de wateren van den ondersten vijver vergaderen.
10 Gij zult ook de huiven van Jerûzalem tellen; en gij zult huizen afbreken, om de muren te bevestigen.
11 Ook ult gij eene gracht maken tus-

schen beide de muren, voor de wateren
des ouden vijvers; maar gij zult niet
opwaarts zien op hem, die zulks gedaan
heeft, noch aanmerken hem, die dat van
verre *tijden* geformeerd heeft.
12 En te dien dage zal de HEER, de
HEER der heirscharen, roepen tot geween, en tot rouwklagt, en tot kaalheid,
en tot omgording des zaks.
13 Maar ziet, daar is vreugde en blijdschap met runderen te dooden, en schapen te kelen, vleesch te eten, en wijn
te drinken *en te zeggen:* Laat ons eten
en drinken, want morgen zullen wij
sterven.
14 Maar de HEER der heirscharen heeft
zich voor mijne ooren geopenbaard,
zeggende: Indien ulieden deze ongeregtigheid verzoend wordt tot dat gij sterft!
zegt de Heer, de HEER der heirscharen.
15 Alzoo zegt de Heer, de HEER der
heirscharen: Ga heen, ga in tot dien
schatmeester, tot Sebna, den hofmeester,
en spreek:
16 Wat hebt gij hier? of wien hebt gij
hier, dat gij u hier een graf uitgehouwen
hebt? *als* die zijn graf in de hoogte uithouwt, die eene woning voor zich op
eenen rotssteen laat afteekenen.
17 Zie, de HEER zal u wegwerpen met
eene mannelijke wegwerping, en hij zal
u ganschelijk overdekken.
18 Hij zal u gewisselijk voortrollen, gelijk men eenen bal rolt, in een land,
wijd van begrip; aldaar zult gij sterven,
en aldaar zullen uwe heerlijke wagenen
zijn, ô gij schandvlek van het huis uwes
heeren.
19 En ik zal u afstooten van uwen staat,
en van uwen stand zal hij u verstoren.
20 En het zal te dien dage geschieden,
dat ik mijnen knecht, Eliakim, den zoon
van Hilkía, roepen zal.
21 En ik zal hem met uwen rok bekleeden, en ik zal hem met uwen gordel sterken, en uwe heerschappij zal ik in zijne
hand geven; en hij zal den inwoneren te
Jerûzalem en het huis van Juda tot een'
vader zijn.
22 En ik zal den sleutel van het huis
van David op zijnen schouder leggen; en
hij zal opendoen, en niemand zal sluiten,
en hij zal sluiten, en niemand zal opendoen.
23 En ik zal hem *als* eenen nagel inslaan in eene vaste plaats; en hij zal
wezen tot eenen stoel der eere voor het
huis zijns vaders.
24 En men zal aan hem hangen alle
heerlijkheid van het huis zijns vaders,
der uitspruitelingen en der afkomelingen, *ook* alle kleine vaten, van de vaten
der bekers af, zelfs tot al de vaten der
flesschen.
25 Te dien dage, spreekt de HEER der
heirscharen, zal die nagel, welke aan
eene vaste plaats gestoken was, weggenomen worden; en hij zal afgehouwen
worden, en hij zal vallen, en de last,
die daaraan is, zal afgesneden worden;
want de HEER heeft het gesproken.

HET 23 CAPITTEL.

DE last van Tyrus.
Huilt, gij schepen van Tharsis,
want zij is verwoest, dat er geen huis
meer is, dat niemand daar meer ingaat;
uit het land Chittim is het aan hen openbaar geworden.
2 Zwijgt, gij inwoners des eilands, gij,
die de kooplieden van Zidon, over zee
varende, vervulden.
3 En wiens inkomste was het zaad van
Sichor over de groote wateren, de oogst
der rivier; en zij was de markt der Heidenen.
4 Word beschaamd, ô Zidon, want de
zee spreekt, *ja* de sterkte der zee, zeggende: Ik heb geenen barensnood gehad,
ik heb ook niet gebaard, en ik heb geene
jongelingen groot gemaakt, *en* geene
jonge dochters opgebragt.
5 Gelijk geweest is de tijding van Egypte, zal men ook in weedom zijn, als men
van Tyrus hooren zal.
6 Vaart over naar Tharsis, huilt, gij inwoners des eilands.
7 Is dit uwe vrolijk huppelende *stad?*
welker oudheid *wel* van oude dagen af
is; *maar* hare eigene voeten zullen haar
verre weg dragen, om in vreemdelingschap te verkeeren.
8 Wie heeft dit beraadslaagd over Tyrus, die kroonende *stad*, welker kooplieden vorsten zijn, welker handelaars
de heerlijkste in het land zijn?
9 De HEER der heirscharen heeft het
beraadslaagd, opdat hij ontheilige de
hoovaardij van alle sieraad, om al de
heerlijksten der aarde verachtelijk te
maken.
10 Ga door *naar* uw land, als eene rivier,
gij dochter van Tharsis; daar is geen
gordel meer.
11 Hij heeft zijne hand uitgestrekt over
de zee, hij heeft de Koningrijken beroerd; de HEER heeft bevel gegeven
tegen Kanaän, om deszelfs sterkten te
verdelgen.
12 En hij heeft gezegd: Gij zult niet
meer vrolijk huppelen, ô gij verdrukte
maagd, gij dochter van Zidon: naar Chit-

tien toe, maak u op, vaar over; ook zult
gij aldaar geene rust hebben.
13 Ziet, het land der Chaldeën: dit volk
was er niet; Assur heeft het gefondeerd
voor degenen, die in de wildernissen
woonden; zij rigtten hunne sterkten op,
en bouwden hunne paleizen; *maar* hij
heeft het tot eenen vervallenen hoop
gesteld.
14 Huilt, gij schepen van Tharsis, want
uwe sterkte is verstoord.
15 En het zal geschieden te dien dage,
dat Tyrus zal vergeten worden zeventig
jaren, gelijk eens Konings dagen; *maar*
ten einde van zeventig jaren zal in Ty-
rus als een hoerelied zijn:
16 Neem de harp, ga in de stad rond-
om, gij vergetene hoer; speel wel, zing
veel liederen, opdat aan u gedacht worde.
17 Want het zal geschieden ten einde
van zeventig jaren, dat de HEER Tyrus
zal bezoeken, en dat zij wederkeeren
zal tot haren hoerenloon, en zij zal hoe-
rerij bedrijven met alle Koningrijken
der aarde, die op den aardbodem
zijn.
18 En haar koophandel en haar hoeren-
loon zal den HEERE heilig zijn, het zal
niet ten schat vergaderd noch opgesloten
worden; maar haar koophandel zal we-
zen voor hen, die voor den HEER wonen,
opdat zij eten tot verzadiging, en dat zij
duurzaam deksel hebben.

HET 24 CAPITTEL.

ZIET, de HEER maakt het land ledig,
en hij maakt het woest; en hij keert
deszelfs gestaltenis om, en hij verstrooit
zijne inwoners.
2 En gelijk het volk, alzoo zal de pries-
ter wezen; gelijk de knecht, alzoo zijn
heer; gelijk de dienstmaagd, alzoo hare
vrouw; gelijk de kooper, alzoo de ver-
kooper; gelijk de leener, alzoo de ont-
leener; gelijk de woekeraar, alzoo die,
van wien hij woeker ontvangt.
3 Het land zal ganschenlijk ledig ge-
maakt worden, en het zal ganschelijk
beroofd worden; want de HEER heeft dit
woord gesproken.
4 Het land treurt, het verwelkt, het
aardrijk kweelt, het verwelkt; de hoog-
sten van het volk des lands kwelen.
5 Want het land is bevlekt van wege
zijne inwoners; want zij overtreden de
wetten, zij veranderen de inzettingen,
zij vernietigen het eeuwig verbond.
6 Daarom verteert de vloek het land,
en die daarin wonen, zullen verwoest
worden; daarom zullen de inwoners des
lands verbrand worden, en daar zullen
weinige menschen overig blijven.
7 De most treurt, de wijnstok kweelt,
allen, die blijhartig waren, zuchten.
8 De vreugde der trommelen rust; het
geluid der vrolijk huppelenden houdt
op, de vreugde der harp rust.
9 Zij zullen geenen wijn drinken met
gezang; de sterke drank zal bitter zijn
dengenen, die hem drinken.
10 De woeste stad is verbroken, al de
huizen staan gesloten, dat er niemand
inkomen kan.
11 Daar is een klagelijk geroep op de
straten, om des wijns wil; alle blijdschap
is verduisterd, de vreugde des lands is
heengevaren.
12 Verwoesting is in de stad overgeble-
ven, en met gekraak wordt de poort in
stukken verbroken.
13 Want in het binnenste van het land,
in het midden dezer volken, zal het alzoo
wezen, gelijk de afschudding des olijf-
booms, gelijk de nalezingen, wanneer
de wijnoogst geëindigd is.
14 Die zullen hunne stem opheffen, zij
zullen vrolijk zingen; van wege de heer-
lijkheid des HEEREN zullen zij juichen
van de zee af.
15 Daarom eert den HEER in de vallei-
jen, in de eilanden der zee den naam des
HEEREN, des Gods van Israël.
16 Van het uiterste einde der aarde hoo-
ren wij psalmen, *tot* verheerlijking des
regtvaardigen. Doch *nu* zeg ik: Ik
word mager, ik word mager, wee mij!
de trouweloozen handelen trouweloos,
en met trouweloosheid handelen de
trouweloozen trouweloos.
17 De vrees, en de kuil, en de strik
over u, ô inwoner des lands!
18 En het zal geschieden, zoo wie voor
de stem der vreeze vlieden zal, die zal
in den kuil vallen; en die uit den kuil
opklimt, die zal in den strik gevangen
worden; want de sluizen in de hoogte
zijn opengedaan, en de fondamenten der
aarde zullen beven.
19 De aarde zal ganschelijk verbroken
worden, de aarde zal ganschelijk van één
gescheurd worden, de aarde zal gansche-
lijk bewogen worden.
20 De aarde zal ganschelijk waggelen,
gelijk een dronkaard, en zij zal heen en
weder bewogen worden, gelijk eene
nachthut, en hare overtreding zal zwaar
op haar zijn, en zij zal vallen, en niet
weder opstaan.
21 En het zal geschieden te dien dage,
dat de HEER bezoeking doen zal over de
heirscharen des hoogen in de hoogte, en
over de Koningen des aardbodems op
den aardbodem.

22 En zij zullen zamen vergaderd wor-
den, *gelijk* de gevangenen in eenen put,
en zij zullen besloten worden in eene
gevangenis, maar na veel dagen *weder*
bezocht worden.
23 En de maan zal schaamrood wor-
den, en de zon zal beschaamd worden,
als de HEER der heirscharen op den
berg Zion en te Jeruzalem regeren zal,
en voor zijne oudsten zal heerlijkheid
zijn.

HET 25 CAPITTEL.

HEER, gij zijt mijn God, u zal ik
verhoogen, uwen naam zal ik loven,
want gij hebt wonder gedaan; *uwe* raad-
slagen van verre zijn waarheid *en* vas-
tigheid.
2 Want gij hebt van de stad een' steen-
hoop gemaakt, de vaste stad tot een'
vervallen hoop; het paleis der vreem-
delingen, dat het geene stad meer zij,
in eeuwigheid zal zij niet herbouwd
worden.
3 Daarom zal u een magtig volk eeren,
de stad der tirannieke volken zal u vree-
zen.
4 Want gij zijt den arme eene sterkte
geweest, eene sterkte den nooddruftige,
als hem bange was; eene toevlugt voor
den vloed, eene schaduw voor de hitte;
want het blazen der tirannen is als een
vloed *tegen* eenen wand.
5 Gelijk de hitte in eene dorre plaats,
zult gij de onstuimigheid der vreemde-
lingen nederdrukken; *gelijk* de hitte
door de schaduw eener dikke wolk, zal
het gezang der tirannen vernederd wor-
den.
6 En de HEER der heirscharen zal op
dezen berg voor alle volken eenen vetten
maaltijd maken, eenen maaltijd van rei-
nen wijn, van vet vol mergs, van reine
wijnen, die gezuiverd zijn.
7 En hij zal op dezen berg verslinden
het bewindsel des aangezigts, waarme-
de alle volken bewonden zijn, en het
deksel, waarmede alle natiën bedekt
zijn.
8 Hij zal den dood verslinden tot over-
winning, en de Heer HEER zal de tra-
nen van alle aangezigten afwisschen; en
hij zal de smaadheid zijns volks van de
gansche aarde wegnemen; want de HEER
heeft het gesproken.
9 En men zal te dien dage zeggen: Ziet,
deze is onze God; wij hebben hem ver-
wacht, en hij zal ons zalig maken: deze
is de HEER, wij hebben hem verwacht,
wij zullen ons verheugen en verblijden
in zijne zaligheid.
10 Want de hand des HEEREN zal op
dezen berg rusten; maar Moab zal on-
der hem verdorscht worden, gelijk het
stroo verdorscht wordt tot mist.
11 En hij zal zijne handen uitbreiden
in het midden van hen, gelijk een zwem-
mer *die* uitbreidt om te zwemmen, en
hij zal hunnen hoogmoed vernederen
met de lagen hunner handen.
12 En hij zal de hooge vesten uwer
muren buigen, vernederen, *ja* hij zal ze
ter aarde tot het stof toe doen reiken.

HET 26 CAPITTEL.

TE dien dage zal dit lied gezongen
worden, in het land van Juda:
Wij hebben eene sterke stad, *God* stelt
heil tot muren en vóórschansen.
2 Doet de poorten open, dat het regt-
vaardige volk daarin ga, hetwelk de ge-
trouwigheden bewaart.
3 Het is een bevestigd voornemen, gij
zult allerlei vrede bewaren, want men
heeft op u vertrouwd.
4 Vertrouwt op den HEER tot in eeu-
wigheid, want in den HEER HEER is een
eeuwige rotssteen.
5 Want hij buigt de hooggezetenen ne-
der, de verhevene stad; hij vernedert
ze, hij vernedert ze tot de aarde toe,
hij doet ze tot aan het stof reiken.
6 De voet zal ze vertreden, de voeten
des ellendigen, de treden der armen.
7 Het pad des regtvaardigen is geheel
effen, den gang des regtvaardigen weegt
gij regt.
8 Wij hebben ook in den weg uwer
gerigten, u, ô HEER, verwacht; tot uwen
naam en tot uwe gedachtenis is de be-
geerte *onzer* ziel.
9 *Met* mijne ziel heb ik u begeerd in
den nacht, ook zal ik *met* mijnen geest,
die in het binnenste van mij is, u vroeg
zoeken; want, wanneer uwe gerigten op
de aarde zijn, zoo leeren de inwoners der
wereld geregtigheid.
10 Wordt den goddelooze genade be-
wezen, hij leert *evenwel* geene geregtig-
heid, hij drijft onregt in een gansch
rigtig land, en hij ziet de hoogheid des
HEEREN niet aan.
11 HEER, is uwe hand verhoogd, zij
zien het niet; *maar* zij zullen het zien,
en beschaamd worden, *van wege* den
ijver *over uw* volk, ook zal het vuur
uwe wederpartijders verteren.
12 HEER, gij zult ons vrede bestellen,
want gij hebt ons ook al onze zaken
uitgerigt.
13 HEER, onze God, *andere* heeren,
behalve u, hebben over ons geheerscht;
doch door u alleen gedenken wij aan
uwen naam.

14 Dood zijnde zullen zij niet *weder*
leven, overleden zijnde zullen zij niet
opstaan; daarom hebt gij ze bezocht, en
hebt ze verdelgd, en gij hebt al hunne
gedachtenis doen vergaan.
15 Gij, ô HEER, hadt dit volk vermeer-
derd, gij hadt dit volk vermeerderd, gij
waart verheerlijkt geworden; *maar* gij
hebt hen *in* al de einden des aardrijks
verre weggedaan.
16 HEER, in benaauwdheid hebben zij
u bezocht; zij hebben *hun* stil gebed
uitgestort, als uwe tuchtiging over hen
was.
17 Gelijk eene bevruchte vrouw, als
zij nadert tot het baren, smarten heeft,
en schreeuwt in hare weeën, alzoo zijn
wij geweest, ô HEER, van wege uw aan-
gezigt.
18 Wij waren bevrucht, wij hadden de
smarten, *maar* wij hebben *niet* dan
wind gebaard; wij deden het land geene
behoudenis aan, en de inwoners der we-
reld vielen niet neder.
19 Uwe dooden zullen leven, *ook* mijn
dood ligchaam, zij zullen opstaan: waakt
op en juicht, gij, die in het stof woont,
want uw dauw zal zijn *als* een dauw
der moeskruiden, en het land zal de
overledenen uitwerpen.
20 Ga henen, mijn volk, ga in uwe bin-
nenste kamers, en sluit uwe deuren na
u toe; verberg u als een' klein oogen-
blik, tot dat de gramschap overga.
21 Want ziet, de HEER zal uit zijne
plaats uitgaan, om de ongeregtigheid
van de inwoners der aarde over hen te
bezoeken; en de aarde zal haar bloed
ontdekken, en zal hare doodgeslagenen
niet langer bedekt houden.

HET 27 CAPITTEL.

TE dien dage zal de HEER met zijn
hard en groot en sterk zwaard be-
zoeken den Leviathan, de langweme-
lende slang, ja den Leviathan, de krom-
me slomme slang; en hij zal den draak,
die in de zee is, dooden.
2 Te dien dage zal er een wijngaard
van rooden wijn zijn; zingt van denzel-
ven bij beurte.
3 Ik, de HEER, behoede dien, alle
oogenblik zal ik hem bevochtigen; op-
dat *de vijand* hem niet bezoeke, zal ik
hem bewaren nacht en dag.
4 Grimmigheid is bij mij niet; wie zou
mij *als* eenen doorn *en* distel in oorlog
stellen, dat ik tegen hem aanvallen *en*
hem te gelijk verbranden zoude?
5 Of hij moest mijne sterkte aangrij-
pen, hij zal vrede met mij maken; vrede
zal hij met mij maken.
6 In het toekomende zal Jakob worte-
len schieten, Israël zal bloeijen en groei-
jen; en zij zullen de wereld met inkom-
sten vervullen.
7 Heeft hij hem geslagen, gelijk hij
dien geslagen heeft, die hem sloeg? Is
hij gedood, gelijk zijne gedooden gedood
zijn geworden?
8 Met mate hebt gij met hem getwist,
wanneer gij hem wegstiet; *als* hij *hem*
wegnam door zijnen harden wind, in den
dag des oostenwinds.
9 Daarom zal daardoor de ongeregtig-
heid van Jakob verzoend worden, en dit
is de gansche vrucht, dat hij deszelfs
zonde zal wegdoen, wanneer hij al de
steenen des altaars maken zal als ver-
strooide kalksteenen, de bosschen en de
zonnebeelden zullen niet bestaan.
10 Want de vaste stad zal eenzaam, de
woonstede zal verstooten en verlaten
worden, gelijk eene woestijn; daar zul-
len de kalveren weiden, en daar zullen
zij nederliggen, en zullen hare takken
verslinden.
11 Als hare takken verdord zullen zijn,
zullen zij afgebroken worden, *en* de
vrouwen, komende, zullen ze aansteken;
want het is geen volk van eenig verstand;
daarom zal hij, die het gemaakt heeft,
zich over hetzelve niet ontfermen, en
die het geformeerd heeft, zal aan het-
zelve geene genade bewijzen.
12 En het zal te dien dage geschieden,
dat de HEER dorschen zal, van den
stroom der rivier af tot aan de rivier
van Egypte; doch gijlieden zult opgele-
zen worden, één bij één, ô gij kinderen
Israëls.
13 En het zal te dien dage geschieden,
dat er met eene groote bazuin geblazen
zal worden; dan zullen zij komen, die
in het land van Assur verloren zijn, en
de heengedrevenen in het land van
Egypte; en zij zullen den HEER aanbid-
den op den heiligen berg te Jerûza-
lem.

HET 28 CAPITTEL.

WEE de hoovaardige kroon der
dronkenen van Efraïm, welker
heerlijk sieraad is eene afvallende
bloem, die daar is op het hooft der zeer
vette vallei, der geslagenen van den
wijn!
2 Ziet, de HEER heeft eenen sterke en
magtige, daar is gelijk een hagelvloed
eene poort des verderfs; gelijk een vloed
der sterke wateren, die overvloeijen, zal
hij ze ter aarde nederwerpen met de
hand.
3 De hoovaardige kroonen der dronke-

nen van Efraïm zullen met voeten vertreden worden.

4 En de afvallende bloem zijns heerlijken sieraads, die op het hoofd der zeer vette vallei is, zal zijn gelijk eene vroegrijpe vrucht voor den zomer, welke, wanneer haar iemand ziet, terwijl zij nog in zijne hand is, slokt hij ze op.

5 Te dien dage zal de HEER der heirscharen tot eene heerlijke kroon en tot eenen sierlijken krans zijn voor de overgeblevenen zijns volks.

6 En tot eenen geest des oordeels voor hem, die ten oordeel zit, en tot eene sterkte voor degenen, die den strijd afkeeren tot de poort toe.

7 En ook dwalen dezen van den wijn, en zij dolen van den sterken drank; de priester en de Profeet dwalen van den sterken drank; zij zijn verslonden van den wijn, zij dolen van sterken drank; zij dwalen in het gezigt, zij waggelen in het gerigt.

8 Want alle tafels zijn vol van uitspuwsel *en* van drek, zoo dat er geene plaats *schoon* is.

9 Aan wien zou hij *dan* de kennis leeren? en aan wien zou hij het gehoorde te verstaan geven? aan de gespeenden van de melk? aan de afgetrokkenen van de borsten?

10 Want het is gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig.

11 Daarom zal hij door belagchelijke lippen, en door eene andere tong tot dit volk spreken.

12 Tot welken hij gezegd heeft: Dit is de rust, geeft den moeden rust; en dit is de verkwikking; doch zij hebben niet willen hooren.

13 Zoo zal hun het woord des HEEREN zijn gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig; opdat zij heengaan, en achterwaarts vallen, en verbreken, en verstrikt en gevangen worden.

14 Daarom hoort des HEEREN woord, gij bespotters, gij, heerschers over dit volk, dat te Jerûzalem is:

15 Omdat gijlieden zegt: Wij hebben een verbond met den dood gemaakt, en met de hel hebben wij een voorzigtig verdrag gemaakt; wanneer de overvloeiende geesel doortrekken zal, zal hij tot ons niet komen; want wij hebben de leugen ons tot eene toevlugt gesteld, en onder de valschheid hebben wij ons verborgen.

16 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik leg eenen grondsteen in Zion, eenen beproefden steen, eenen kostelijken hoeksteen, die wel vast gegrondvest is: wie gelooft, die zal niet haasten.

17 En ik zal het gerigt stellen naar het rigtsnoer, en de geregtigheid naar het paslood; en de hagel zal de toevlugt der leugen wegvagen, en de wateren zullen de schuilplaats overloopen;

18 En uw verbond met den dood zal te niet worden, en uw voorzigtig verdrag met de hel zal niet bestaan; wanneer de overvloeijende geesel doortrekken zal, dan zult gijlieden van denzelven vertreden worden.

19 Van den tijd af, als hij doortrekt, zal hij ulieden wegnemen, want alle morgen zal hij doortrekken, bij dag en bij nacht; en het zal geschieden, dat het gerucht te verstaan, enkel beroering wezen zal.

20 Want het bed zal korter zijn, dan dat men zich daarop uitstrekken kunne; en het deksel zal te smal wezen, als men zich *daaronder* voegt.

21 Want de HEER zal zich opmaken, gelijk op den berg Perázim, hij zal beroerd zijn, gelijk *in* het dal van Gíbeon, om zijn werk te doen; zijn werk zal vreemd zijn; en om zijne daad te doen; zijne daad zal vreemd zijn.

22 Nu dan drijft den spot niet, opdat uwe banden niet vaster gemaakt worden; want ik heb van den Heer HEER der heirscharen gehoord eene verdelging, ja eene, die vast besloten is over het gansche land.

23 Neemt ter ooren en hoort mijne stem, merkt op en hoort mijne rede.

24 Ploegt de ploeger den geheelen dag om te zaaijen? opent en egt hij zijn land *den geheelen dag?*

25 Is het niet alzoo? wanneer hij het bovenste daarvan effen gemaakt heeft, dan strooit hij wikken, en spreidt komijn, of hij werpt er van de beste tarwe in, of uitgelezene gerst, of spelt, elk aan zijne plaats.

26 En zijn God onderrigt hem van de wijze, hij leert hem.

27 Want men dorscht de wikken niet met den dorschwagen, noch men laat het wagenrad niet rondom over het komijn gaan; maar de wikken slaat men uit met eenen staf, en het komijn met eenen stok.

28 Het brood *koren* moet verbrijzeld worden, maar hij dorscht het niet geduriglijk dorschende, noch hij breekt *het met* het wiel zijns wagens, noch hij verbrijzelt het met zijne paarden.

29 Zulks komt ook voort van den HEER

der heirscharen; hij is wonderlijk van
raad, hij is groot van daad.

HET 29 CAPITTEL.

WEE Ariël Ariël! de stad, *waar-*
in David zich gelegerd heeft;
doet jaar tot jaar, laat ze feestofferen
slagten.
2 Evenwel zal ik Ariël beangstigen, en
daar zal treuring en droefheid wezen,
en *die stad* zal mij gelijk Ariël zijn.
3 Want ik zal een leger in het rond om
u slaan, en ik zal u belegeren met bol-
werken, en ik zal vestingen tegen u op-
werpen.
4 Dan zult gij vernederd worden, gij
zult uit de aarde spreken, en uwe spraak
zal uit het stof zachtjes voortkomen; en
uwe stem zal zijn uit de aarde als van
eenen toovenaar, en uwe spraak zal uit
het stof piepen.
5 En de menigte uwer vreemde *solda-*
ten zal zijn gelijk dun stof, en de me-
nigte der tirannen als voorbijvliegend
kaf; en het zal in een oogenblik haas-
tiglijk geschieden.
6 Gij zult van den HEER der heirscha-
ren bezocht worden met donder, en met
aardbeving, en groot geluid, *met* wervel-
wind, en onweder, en de vlam van een
verterend vuur.
7 En gelijk de droom van een nachtge-
zigt is, *alzoo* zal de veelheid van alle
Heidenen zijn, die tegen Ariël strijden
zullen; zelfs allen, die tegen haar en hare
vestingen strijden, en haar beangstigen
zullen.
8 Het zal alzoo zijn, gelijk wanneer een
hongerige droomt, en ziet, hij eet; maar
als hij ontwaakt, zoo is zijne ziel ledig;
of, gelijk wanneer een dorstige droomt,
en ziet, hij drinkt; maar als hij ont-
waakt, ziet, zoo is hij nog mat, en zijne
ziel is begeerig; alzoo zal de menigte
van alle Heidenen zijn, die tegen den
berg Zion krijgen.
9 Zij vertoeven, daarom verwondert u;
zij zijn vrolijk, derhalve roept gijlieden;
zij zijn dronken, maar niet van wijn;
zij waggelen, maar niet van sterken
drank.
10 Want de HEER heeft over ulieden
uitgegoten eenen geest des diepen slaaps,
en hij heeft uwe oogen toegesloten; de
Profeten, en uwe hoofden, *en* de zieners
heeft hij verblind.
11 Daarom is ulieden alle gezigt gewor-
den, als de woorden van een verzegeld
boek, hetwelk men geeft aan eenen, die
lezen kan, zeggende: Lees toch dit; en
hij zegt: Ik kan niet, want het is verze-
geld.
12 Of men geeft het boek aan eenen, die
niet lezen kan, zeggende: Lees toch dit;
en hij zegt: Ik kan niet lezen.
13 Want de HEER heeft gezegd: Daar-
om dat dit volk *tot mij* nadert met zijnen
mond, en zij mij met hunne lippen ee-
ren, doch hun hart verre van mij doen;
en hunne vreeze, *waarmede zij* mij *vree-*
zen, menschengeboden zijn, die hun ge-
leerd zijn;
14 Daarom, ziet, ik zal voorts wonder-
lijk handelen met dit volk, wonderlijk
en woonderbaarlijk; want de wijsheid
zijner wijzen zal vergaan, en het ver-
stand zijner verstandigen zal zich ver-
bergen.
15 Wee dengenen, die zich diep verste-
ken willen voor den HEER, *hunnen* raad
verbergende, en wier werken in duis-
terheid geschieden, en zij zeggen: Wie
ziet ons? en wie kent ons?
16 Uw omkeeren is, als of de pottebak-
ker geacht werd als leem, dat het maak-
sel zeide van zijnen maker: Hij heeft
mij niet gemaakt; en het geformeerde
vat van zijnen pottebakker zeide: Hij
verstaat het niet.
17 Is het niet nog om een klein weinig,
dat de Libanon in een vruchtbaar veld
zal veranderd worden, en het vrucht-
barre veld voor een woud geacht zal
worden?
18 En te dien dage zullen de dooven
hooren de woorden des boeks; en de
oogen der blinden, zijnde uit de donker-
heid en uit de duisternis, zullen zien.
19 En de zachtmoedigen zullen vreugde
op vreugde hebben in den HEER; en de
behoeftigen onder de menschen zullen
zich in den Heilige Israëls verheugen,
20 Wanneer de tiran een einde zal heb-
ben, en dat het met den bespotter uit za
zijn, en dat allen, die tot ongeregtighei
waken, uitgeroeid zullen zijn;
21 Die eenen mensch schuldig maken
om een woord, en leggen hem strik-
ken, die *hen* bestraft in de poort; en
die den regtvaardige verdrijven in he
woeste.
22 Daarom zegt de HEER, die Abraham
verlost heeft, tot het huis van Jakob al
zoo: Jakob zal nu niet *meer* beschaam
worden, en zijn aangezigt zal nu nie
meer bleek worden;
23 Want als hij zijne kinderen, he
werk mijner handen, zien zal in he
midden van hem, zullen zij mijnen naa
heiligen; en zij zullen den Heilige Ja-
kobs heiligen, en den God van Israë
vreezen.
24 En die dwalende van geest zijn, zul

len tot verstand komen, en de murmureerders zullen de leering aannemen.

HET 30 CAPITTEL.

WEE den kinderen, die afvallen, spreekt de HEER, om eenen raadslag te maken, maar niet uit mij, en om *zich* met eene bedekking te bedekken, maar niet *uit* mijnen geest, om zonde tot zonde te doen!
2 Die gaan, om af te trekken in Egypte, en vragen mijnen mond niet; om zich te sterken met de magt van Faraö, en om hunne toevlugt te nemen onder de schaduw van Egypte!
3 Want de sterkte van Faraö zal ulieden tot schaamte zijn, en die toevlugt onder de schaduw van Egypte tot schande.
4 Wanneer zijne vorsten zullen geweest zijn tot Zoan, en zijne gezanten zullen gekomen zijn tot nabij Chanes;
5 Hij zal ze allen beschaamd maken door een volk, dat hun geen nut kan doen, noch tot hulp, noch tot voordeel, maar tot schande en ook tot smaadheid zijn zal.
6 De last der beesten, van het zuiden, naar het land des angstes en der benaauwdheid, van waar de sterke leeuw en de oude leeuw is, de basiliskus en de vurige vliegende draak; hunne goederen zullen zij voeren op den rug der veulens, en hunne schatten op de bulten der kemelen, tot het volk, *dat hun* geen nut zal doen.
7 Want Egypte zal ijdelijk en te vergeefs helpen; daarom heb ik hierover geroepen: Stilzitten zal hunne sterkte zijn.
8 Nu *dan*, ga henen, schrijf voor hen op eene tafel, en teeken het in een boek, opdat het blijve tot den laatsten dag, voor altoos, tot in eeuwigheid.
9 Want het is een wederspannig volk, het zijn leugenachtige kinderen, kinderen, die des HEEREN wet niet hooren willen.
10 Die daar zeggen tot de zieners: Ziet niet; en tot de schouwers: Schouwt ons niet wat regt is; spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen;
11 Wijkt af van den weg, maakt u van de baan; laat den Heilige Israëls van ons ophouden.
12 Daarom, zoo zegt de Heilige Israëls: Omdat gijlieden dit woord verwerpt, en vertrouwt op onderdrukking en verkeerdheid, en steunt daarop;
13 Daarom zal ulieden deze misdaad zijn, gelijk eene vallende scheur uitwaarts gebogen in eenen hoogen muur, welks breuk haastiglijk in een oogenblik komen zal.
14 Ja hij zal ze verbreken, gelijk eene pottebakkerskruik verbroken wordt, in het verbrijzelen zal hij niet verschoonen; alzoo dat van hare verbrijzeling niet eene scherf zal gevonden worden, om vuur uit den haard te nemen, of om water te scheppen uit eene gracht.
15 Want alzoo zegt de Heer HEER, de Heilige Israëls: Door wederkeering en rust zoudt gijlieden behouden worden, in stilheid en in vertrouwen zou uwe sterkte zijn; doch gij hebt niet gewild;
16 En gij zegt: Neen, maar op paarden zullen wij vlieden; daarom zult gij vlieden; en: Op snelle *paarden* zullen wij rijden; daarom zullen uwe vervolgers *ook* snel zijn.
17 Een duizend van het schelden van één eenigen, van het schelden van vijf zult gij *allen* vlieden; tot dat gij overgelaten wordt, gelijk een mast op den top van eenen berg, en als eene banier op eenen heuvel.
18 En daarom zal de HEER wachten, opdat hij u genadig zij, en daarom zal hij verhoogd worden, opdat hij zich over ulieden ontferme, want de HEER is een God des gerigts. welgelukzalig zijn allen, die hem verwachten.
19 Want het volk zal in Zion wonen, te Jerûzalem; gij zult ganschelijk niet weenen; gewisselijk zal hij u genadig zijn op de stem uwes geroeps; zoo haast hij die hooren zal, zal hij u antwoorden.
20 De Heer zal ulieden *wel* brood der benaauwdheid, en wateren der verdrukking geven; maar uwe leeraars zullen niet meer als met vleugelen wegvliegen, maar uwe oogen zullen uwe leeraars zien;
21 En uwe ooren zullen hooren het woord *desgenen, die* achter u is, zeggende: Dit is de weg, wandelt in denzelven; als gij zoudt afwijken ter regter- of ter linkerhand.
22 En gijlieden zult voor onrein houden het deksel uwer zilveren gesneden beelden, en het overtreksel uwer gouden gegoten beelden; gij zult ze wegwerpen gelijk een maanstondig kleed, en tot elk van dien zeggen: Henen uit.
23 Dan zal hij op uw zaad, waarmede gij het land bezaaid hebt, regen geven, en brood van des lands inkomen, en hetzelve zal vet en smoutig zijn; uw vee zal te dien dage *in* eene wijde landouwe weiden.
24 En de ossen en ezelveulens, die het land bouwen, zullen zuiver voeder eten,

hetwelk verschud is met de werpschoffel en met de wan.

25 En daar zullen op allen hoogen berg, en op allen verhevenen heuvel beekjes *en* watervlieten zijn, in den dag der groote slagting, wanneer de torens vallen zullen.

26 En het licht der maan zal zijn als het licht der zon, en het licht der zon zal zevenvoudig zijn als het licht van zeven dagen; ten dage als de HEER de breuk zijns volks zal verbinden, en de wonde, waarmede het geslagen is, genezen.

27 Ziet, de naam des HEEREN komt van verre, zijn toorn brandt, en de last is zwaar; zijne lippen zijn vol van gramschap, en zijne tong *is* als een verterend vuur;

28 En zijn adem is als eene overloopende beek, *die* tot aan den hals toe raakt, om de Heidenen te schudden met eene schudding der ijdelheid, en als een misleidende toom in de kinnebakkens der volken.

29 Daar zal een lofzang bij ulieden zijn, gelijk in den nacht, wanneer het feest geheiligd wordt; en blijdschap des harten, gelijk van eenen, die met pijpen wandelt, om te komen tot den berg des HEEREN, tot den Rotssteen van Israël.

30 En de HEER zal zijne heerlijke stem doen hooren, en de nederlating zijns arms doen zien, met grimmigheid van toorn, en eene vlam van verterend vuur, stralen, en eenen vloed, en hagelsteenen.

31 Want door de stem des HEEREN zal Assur te morzel geslagen worden, *die* met de roede sloeg.

32 En alwaar die gegrondveste staf doorgegaan zal zijn, (op welken de HEER dien zal hebben doen rusten) *daar* zal men met trommelen en harpen zijn; want met bewegende bestrijdingen zal hij tegen hen strijden.

33 Want Tofeth is van gisteren bereid; *ja* hij is ook voor den Koning bereid; hij heeft hem diep *en* wijd gemaakt; het vuur en hout van deszelfs brandstapel is veel; de adem des HEEREN zal hem aansteken als eenen zwavelstroom.

HET 31 CAPITTEL.

WEE dengenen, die in Egypte om hulp aftrekken, en steunen op paarden, en vertrouwen op wagenen, omdat er vele zijn, en op ruiters, omdat zij zeer magtig zijn; en zien niet op den Heilige Israëls, en zoeken den HEER niet!

2 Nogtans is hij ook wijs, en hij doet het kwaad komen, en trekt zijne woorden niet terug; maar hij zal zich opmaken tegen het huis der boosdoeners, en tegen de hulp dergenen, die ongeregtigheid werken.

3 Want de Egyptenaars zijn menschen, en geen God, en hunne paarden zijn vleesch, en geen geest; en de HEER zal zijne hand uitstrekken, dat de helper struikelen zal, en die geholpen wordt, zal nedervallen, en zij zullen allen zamen te niet komen.

4 Want alzoo heeft de HEER tot mij gezegd: Gelijk een leeuw, en een jonge leeuw over zijnen roof brult, wanneer schoon eene volle menigte der herderen zamengeroepen wordt tegen hem, verschrikt hij voor hunne stem niet, en vernedert zich niet van wege hunne veelheid; alzoo zal de HEER der heirscharen nederdalen, om te strijden voor den berg Zion en voor haren heuvel.

5 Gelijk vliegende vogelen, alzoo zal de Heer der heirscharen Jerûzalem beschutten, beschuttende zal hij haar ook verlossen, doorgaande zal hij haar ook uithelpen.

6 Bekeert u tot *hem*, *van* wien de kinderen Israëls diep afgeweken zijn.

7 Want te dien dage zullen zij verwerpen, een ieder zijne zilveren afgoden en zijne gouden afgoden, welke u uwe handen *tot* zonde gemaakt hadden;

8 En Assur zal vallen door het zwaard, niet eens mans, en het zwaard, niet eens menschen, zal hem verteren; en hij zal voor het zwaard vlieden, en zijne jongelingen zullen versmelten.

9 En hij zal van vreeze doorgaan *naar* zijnen rotssteen, en zijne vorsten zullen voor de banier verschrikken, spreekt de HEER, die op Zion vuur, en te Jerûzalem eenen oven heeft.

HET 32 CAPITTEL.

ZIET, een Koning zal regeren in geregtigheid, en de vorsten zullen heerschen naar regt.

2 En *die* man zal zijn als eene verberging tegen den wind, en eene schuilplaats tegen den vloed; als waterbeken in eene dorre plaats, als de schaduw van eenen zwaren rotssteen in een dorstig land.

3 En de oogen dergenen, die zien, zullen niet terug zien, en de ooren dergenen, die hooren, zullen opmerken.

4 En het hart der onbedachtzamen zal de wetenschap verstaan, en de tong der stamelenden zal vaardig zijn, om bescheidenlijk te spreken.

5 De dwaas zal niet meer genoemd wor-

den milddadig, en de gierige zal niet *meer* mild geheeten worden.
6 Want een dwaas spreekt dwaasheid, en zijn hart doet ongeregtigheid, om huichelarij te plegen, en om dwaling te spreken tegen den HEER, om de ziel des hongerigen ledig te laten, en den dorstige drank te doen ontbreken.
7 En eens gierigaards gansche gereedschap is kwaad; hij beraadslaagt schandelijke verdichtselen, om de ellendigen te bederven met valsche redenen, en het regt, als de arme spreekt.
8 Maar een mildadige beraadslaagt milddadigheden, en staat op milddadigheden.
9 Staat op, gij geruste vrouwen, hoort mijne stem; gij dochters, die zoo zeker zijt, neemt mijne redenen ter oore.
10 *Vele* dagen over het jaar zult gij beroerd zijn, gij *dochters*, die zoo zeker zijt; want de wijnoogst zal uit zijn, daar zal geene inzameling komen.
11 Beeft gij geruste *vrouwen;* weest beroerd, *dochters*, die zoo zeker zijt; trekt u uit, en ontbloot u, en gordt *zakken* om uwe lendenen.
12 Men zal rouwklagen over de borsten, over de gewenschte akkers, over de vruchtbare wijnstokken.
13 Op het land mijns volks zal de doorn *en* de distel opgaan; ja op alle vreugdehuizen, *in* de vrolijk huppelende stad.
14 Want het paleis zal verlaten zijn, het gewoel der stad zal ophouden; Ofel en de wachttorens zullen tot spelonken zijn, tot in eeuwigheid, eene vreugde der woudezelen, eene weide der kudden.
15 Tot dat over ons uitgegoten worde de Geest uit de hoogte; dan zal de woestijn tot een vruchtbaar veld worden, en het vruchtbare veld zal voor een woud geacht worden.
16 En het regt zal in de woestijn wonen, en de geregtigheid zal op het vruchtbare veld verblijven.
17 En het werk der geregtigheid zal vrede zijn; en de werking der geregtigheid zal zijn gerustheid en zekerheid tot in eeuwigheid.
18 En mijn volk zal in eene woonplaats des vredes wonen, en in welverzekerde woningen, en in stille geruste plaatsen.
19 Maar het zal hagelen, waar men afgaat in het woud, en de stad zal laag worden in de laagte.
20 Welgelukzalig zijt gijlieden, die aan alle wateren zaait; gij, die den voet des osses en des ezels *derwaarts* henen zendt.

HET 33 CAPITTEL.

WEE u, gij verwoester, die niet verwoest zijt! en gij, die trouwelooslijk handelt, waar men niet trouwelooslijk tegen u gehandeld heeft! Als gij het verwoesten zult volbragt hebben, zult gij verwoest worden; als gij het trouwelooslijk handelen zult voleindigd hebben, zal men trouwelooslijk tegen u handelen.
2 HEER, wees ons genadig, wij hebben op u gewacht; wees hun arm alle morgen, daartoe onze behoudenis ten tijde der benaauwdheid.
3 Van het geluid des rumoers zullen de volken wegvlieden; van uwe verhooging zullen de Heidenen verstrooid worden.
4 Dan zal ulieder buit verzameld worden, gelijk de kevers verzameld worden; men zal daarin ginds en weder huppelen, gelijk de sprinkhanen ginds en weder huppelen.
5 De HEER is verheven, want hij woont *in* de hoogte; hij heeft Zion vervuld met gerigt en geregtigheid.
6 En het zal geschieden, dat de vastigheid uwer tijden, de sterkte van *uwe* behoudenis zal zijn wijsheid en kennis; de vreeze des HEEREN zal zijn schat zijn.
7 Ziet, hunne allersterksten roepen daar buiten, de boden des vredes weenen bitterlijk.
8 De gebaande wegen zijn verwoest, die door de paden gaat, houdt op; hij vernietigt het verbond, hij veracht de steden, hij acht geen' mensch.
9 Het land treurt, het kweelt, de Libanon schaamt zich, hij verwelkt; Saron is geworden als eene woestijn; zoo Basan als Karmel zijn geschud.
10 Nu zal ik opstaan, zegt de HEER, nu zal ik verhoogd worden, nu zal ik verheven worden.
11 Gijlieden gaat met stroo zwanger, gij zult stoppelen baren; uw geest zal u *als* vuur verslinden.
12 En de volken zullen zijn *als* de verbrandingen van kalk; *als* afgehouwene doornen zullen zij met vuur verbrand worden.
13 Hoort gijlieden, die verre zijt, wat ik gedaan heb; en gijlieden, die nabij zijt, bekent mijne magt.
14 De zondaren te Zion zijn verschrikt, beving heeft de huichelaren aangegrepen; *zij zeggen:* Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan? wie is er onder ons, die bij eenen eeuwigen gloed wonen kan?

15 Die in geregtigheden wandelt, en die
billijkheden spreekt; die het gewin der
onderdrukkingen verwerpt; die zijne
handen uitschudt, dat zij geene geschen-
ken behouden; die zijn oor stopt, dat
hij geen bloedschulden hoore, en zijne
oogen toesluit, dat hij het kwade niet
aanzie;
16 Die zal in de hoogten wonen, de
sterkten der steenrotsen zullen zijn hoog
vertrek zijn; zijn brood wordt hem ge-
geven, zijne wateren zijn gewis.
17 Uwe oogen zullen den Koning zien
in zijne schoonheid; zij zullen een ver
gelegen land zien.
18 Uw hart zal de verschrikking over-
denken, *zeggende:* Waar is de schrijver?
waar is de betaalsheer? waar is hij, die
de torens telt?
19 Gij zult niet *meer* dat stuursche volk
zien, het volk, dat zoo diep van spraak
is, dat men het niet hooren kan, van
belagchelijke tong, hetwelk men niet
verstaan kan.
20 Schouwt Zion aan, de stad onzer
bijeenkomsten: uwe oogen zullen Jerû-
zalem zien, eene geruste woonplaats,
eene tent, die niet ter neder geworpen
zal worden, welker pinnen in eeuwig-
heid niet zullen uitgetogen worden, en
van welker zelen geene zullen ver-
scheurd worden.
21 Maar de HEER zal aldaar bij ons
heerlijk zijn, het zal zijn eene plaats
van rivieren, van wijde stroomen; geen
roeischuit zal daardoor varen, en geen
treffelijk schip zal daarover varen.
22 Want de HEER is onze Regter, de
HEER is onze Wetgever, de HEER is onze
Koning; hij zal ons behouden.
23 Uwe touwen zijn slap geworden, zij
zullen hunnen mastboom niet kunnen
regt stijf houden, zij zullen het zeil niet
uitspannen; dan zal de roof van eenen
overvloedigen buit uitgedeeld worden,
zelfs zullen de lammen den roof rooven.
24 En geen inwoner zal zeggen: Ik ben
ziek, *want* het volk, dat daarin woont,
zal vergeving van ongeregtigheid heb-
ben.

HET 34 CAPITTEL.

NADERT, gij Heidenen, om te hoo-
ren, en gij volken, luistert toe; de
aarde hoore, en hare volheid, de wereld
en al wat daaruit voortkomt.
2 Want de verbolgenheid des HEEREN
is over al de Heidenen, en grimmigheid
over al hun heir; hij heeft ze verban-
nen, hij heeft ze ter slagting overgege-
ven.
3 En hunne verslagenen zullen wegge-
worpen worden, en van hunne doode
ligchamen zal hun stank opgaan; en de
bergen zullen smelten van hun bloed.
4 En al het heir der hemelen zal uitte-
ren, en de hemelen zullen toegerold wor-
den, gelijk een boek, en al hun heir zal
afvallen, gelijk een blad van den wijn-
stok afvalt, en gelijk *een vijg* afvalt van
den vijgeboom.
5 Want mijn zwaard is dronken gewor-
den in den hemel; ziet, het zal ten oor-
deel nederdalen op Edom, en op het
volk, hetwelk ik verbannen heb.
6 Het zwaard des HEEREN is vol van
bloed, het is vet geworden van smeer,
van het bloed der lammeren en der bok-
ken, van het smeer der nieren van de
rammen; want de HEER heeft een slagt-
offer te Bozra, en eene groote slagting
in het land der Edomiten.
7 En de eenhoornen zullen met hen af-
gaan, en de varren met de stieren; en
hun land zal doordronken zijn van het
bloed, en hun stof zal van het smeer vet
gemaakt worden.
8 Want het zal zijn de dag der wraak
des HEEREN, een jaar der vergeldingen,
om Zions twistzaak.
9 En hunne beken zullen in pek ver-
keerd worden, en hunne stof in zwavel;
ja hunne aarde zal tot brandend pek
worden.
10 Het zal des nachts noch des daags
uitgebluscht worden, tot in eeuwigheid
zal zijn rook opgaan; van geslachte tot
geslacht zal het woest zijn, tot in eeu-
wigheid der eeuwigheden zal niemand
daar doorgaan.
11 Maar de roerdomp en nachtuil zul-
len het erfelijk bezitten, en de schuif
uit, en de raaf zal daarin wonen; want
hij zal een rigtsnoer der woestigheid
over hen trekken, en een rigtlood der
ledigheid.
12 Hunne edelen (doch zij zijn er niet)
zullen zij *tot* het Koningrijk roepen
maar al hunne vorsten zullen niets zijn.
13 En in hunne paleizen zullen door-
nen opgaan, netelen en distelen in hun-
ne vestingen; en het zal eene woning der
draken zijn, eene zaal voor de jongen
der struisen.
14 En de wilde dieren der woestijnen
zullen de wilde dieren der eilanden *daar*
ontmoeten, en de duivel zal zijnen met-
gezel toeroepen; ook zal het nachtge-
dierte zich aldaar nederzetten, en het
zal eene rustplaats voor zich vinden.
15 Daar zal de wilde meerle nestelen
en leggen, en hare jongen uitbikken, en
onder hare schaduw vergaderen; oo

zullen aldaar de gieren met elkander verzameld worden.
16 Zoekt in het boek des HEEREN, en leest; niet één van dezen zal er feilen, het eene noch het andere zal men missen; want mijn mond zelf heeft het geboden, en zijn Geest zelf zal ze zamen brengen.
17 Want hij zelf heeft voor hen het lot geworpen, en zijne hand heeft het hun uitgedeeld met het rigtsnoer; tot in eeuwigheid zullen zij dat erfelijk bezitten, van geslachte tot geslacht zullen zij daarin wonen.

HET 35 CAPITTEL.

DE woestijn en de dorre plaatsen, zullen hierover vrolijk zijn, en de wildernis zal zich verheugen, en zal bloeijen als eene roos.
2 Zij zal lustig bloeijen, en zich verheugen, ja *met* verheuging, en juichen; de heerlijkheid van Líbanon is haar gegeven, het sieraad van Karmel en Saron; zij zullen zien de heerlijkheid des HEEREN, het sieraad onzes Gods.
3 Versterkt de slappe handen, en stelt de struikelende knieën vast.
4 Zegt den onbedachtzamen van harte: Weest sterk, en vreest niet; ziet, uw God zal *ter* wraak komen *met* de vergelding Gods, hij zal komen en ulieden verlossen.
5 Alsdan zullen der blinden oogen opengedaan worden, en der dooven ooren zullen geopend worden.
6 Alsdan zal de kreupele springen als een hart, en de tong des stommen zal juichen; want in de woestijn zullen wateren uitbarsten, en beken in de wildernis.
7 En het dorre land zal tot staande water worden, en het dorstige land tot springaders der wateren; in de woningen der draken, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn.
8 En aldaar zal eene verhevene baan, en een weg zijn, welke de heilige weg zal genoemd worden; de onreine zal er niet doorgaan, maar hij zal voor dezen zijn; die *dezen* weg wandelt, zelfs de dwazen zullen niet dwalen.
9 Daar zal geen leeuw zijn, en geen verscheurend gedierte zal daarop komen, noch aldaar gevonden worden; maar de verlosten zullen *daarop* wandelen.
10 En de vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeeren, en *tot* Zion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden.

HET 36 CAPITTEL.

EN het geschiedde in het veertiende jaar van den Koning Hizkía, dat Sanherib, de Koning van Assyrië, optoog tegen alle vaste steden van Juda, en nam die in.
2 En de Koning van Assyrië zond Rábsake van Lachis naar Jerûzalem tot den Koning Hizkía, met een zwaar heir; en bij stond aan den watergang des oppersten vijvers, aan den hoogen weg van het veld des vollers.
3 Toen ging tot hem uit Eliakim, de zoon van Hilkía, de hofmeester, en Sebna, de schrijver, en Joah, de zoon van Asaf, de kanselier.
4 En Rábsake zeide tot hen: Zegt nu tot Hizkía: Zoo zegt de groote Koning, de Koning van Assyrië: Wat vertrouwen is dit, waarmede gij vertrouwt?
5 Ik mogt zeggen: (doch het is een woord der lippen) Daar is raad en magt tot den oorlog; op wien vertrouwt gij nu, dat gij tegen mij rebelleert?
6 Zie, gij vertrouwt op dien gebrokenen rietstaf, op Egypte, op welken zoo iemand leunt, zoo zal hij in zijne hand gaan en die doorboren; alzoo is Faraö, de Koning van Egypte, voor al degenen, die op hem vertrouwen.
7 Maar zoo gij tot mij zegt: Wij vertrouwen op den HEER, onzen God; is hij die niet, wiens hoogten en wiens altaren Hizkía weggenomen heeft, en *die* tot Juda en Jerûzalem gezegd heeft: Voor dezen altaar zult gij u nederbuigen?
8 Nu dan, wed toch met mijnen heer, den Koning van Assyrië; en ik zal u twee duizend paarden geven, zoo gij voor u de ruiters daarop zult kunnen geven.
9 Hoe zoudt gij dan het aangezigt van een' eenigen vorst, van de geringste knechten mijns heeren, afkeeren? Maar gij vertrouwt op Egypte, om de wagenen en om de ruiteren.
10 En nu, ben ik zonder den HEER opgetogen tegen dit land, om het te verderven? De HEER heeft tot mij gezegd: Trek op tegen dat land, en verderf het.
11 Toen zeide Eliakim, en Sebna, en Joah tot Rabsake: Spreek toch tot uwe knechten in het Syrisch, want wij verstaan het *wel;* en spreek niet met ons in het Joodsch, voor de ooren des volks, dat op den muur is.
12 Maar Rabsake zeide: Heeft mijn heer mij tot uwen heer en tot u gezonden, om deze woorden te spreken? is het niet tot de mannen, die op den muur

zitten, dat zij met ulieden hunnen drek
eten, en hunne pis drinken zullen?
13 Alzoo stond Rabsake, en riep met
luide stem in het Joodsch, en zeide:
Hoort de woorden des grooten Konings,
des Konings van Assyrië.
14 Alzoo zegt de Koning: Dat Hizkía u
niet bedriege, want hij zal u niet kun-
nen redden.
15 Daartoe, dat Hizkía u niet doe ver-
trouwen op den HEER, zeggende: De
HEER zal ons zekerlijk redden; deze
stad zal niet in de hand des Konings
van Assyrië gegeven worden.
16 Hoort naar Hizkía niet; want alzoo
zegt de Koning van Assyrië: Handelt
met mij door een geschenk, en komt tot
mij uit, en eet, een ieder *van* zijnen
wijnstok, en een ieder *van* zijnen vijge-
boom, en drinkt een ieder het water
zijns bornputs;
17 Tot dat ik kom en u haal in een
land, als uw land is, een land van koren
en van most, een land van brood en van
wijngaarden.
18 Dat Hizkía u niet verleide, zeggen-
de: De HEER zal ons redden. Hebben
de Goden der volken, een ieder zijn
land, gered uit de hand des Konings van
Assyrië?
19 Waar zijn de Goden van Hamath en
Arpad? Waar zijn de Goden van Sefar-
váïm? Hebben zij ook Samaria van
mijne hand gered?
20 Wie zijn het onder al de Goden de-
zer landen, die hun land uit mijne hand
gered hebben, dat de HEER Jerûzalem
uit mijne hand redden zoude?
21 Doch zij zwegen stil, en antwoord-
den hem niet één woord; want het ge-
bod des Konings was, zeggende: Gij zult
hem niet antwoorden.
22 Toen kwam Eliakim, de zoon van
Hilkía, de hofmeester, en Sebna, de
schrijver, en Joah, de zoon van Asaf,
de kanselier, tot Hizkía met gescheurde
kleederen; en zij gaven hem de woorden
van Rabsake te kennen.

HET 37 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als de Koning
Hizkía *dit* hoorde, zoo scheurde
hij zijne kleederen, en bedekte zich met
eenen zak, en ging in het huis des HEE-
REN.
2 Daarna zond hij Eliakim, den hof-
meester, en Sebna, den schrijver, en
de oudsten der priesteren, met zakken
bedekt, tot Jesaia, den Profeet, den zoon
van Amoz.
3 En zij zeiden tot hem: Alzoo zegt
Hizkía: Deze dag is een dag der be-
naauwdheid, en der schelding, en der
lasteringen; want de kinderen zijn ge-
komen tot aan de geboorte, en daar is
geene kracht om te baren.
4 Misschien zal de HEER, uw God,
hooren de woorden van Rabsake, dien
zijn heer, de Koning van Assyrië, gezon-
den heeft, om den levenden God te ho-
nen en te schelden met woorden, welke
de HEER, uw God, gehoord heeft: hef
dan een gebed op voor het overblijfsel,
dat gevonden wordt.
5 En de knechten van den Koning Hiz-
kía kwamen tot Jesaia.
6 En Jesaia zeide tot hen: Zoo zult gij-
lieden tot uwen heer zeggen: Zoo zegt
de HEER: Vrees niet voor de woorden,
welke gij gehoord hebt, waarmede mij
de dienaars des Konings van Assyrië ge-
lasterd hebben.
7 Zie, ik zal eenen geest in hem geven,
dat hij een gerucht hooren zal, en we-
der in zijn land keeren; en ik zal hem
door het zwaard in zijn land vellen.
8 Zoo kwam Rabsake weder, en hij
vond den Koning van Assyrië strijdende
tegen Libna; want hij had gehoord, dat
hij van Lachis vertrokken was.
9 Als hij nu hoorde van Tirhaka, den
Koning van Cusch, zeggen: Hij is uit-
getogen, om tegen u te strijden; toen hij
zulks hoorde, zoo zond hij *weder* boden
tot Hizkía, zeggende:
10 Zoo zult gijlieden spreken tot Hiz-
kía, den Koning van Juda, zeggende:
Laat u uwen God niet bedriegen, op
wien gij vertrouwt, zeggende: Jerûza-
lem zal in de hand des Konings van
Assyrië niet gegeven worden.
11 Zie, gij hebt gehoord, wat de Ko-
ningen van Assyrië aan alle landen ge-
daan hebben, die verbannende; en zoudt
gij gered worden?
12 Hebben de Goden der volken, die
mijne vaders verdorven hebben, dezelve
gered? *als* Gozan, en Haran, en Rezef,
en de kinderen van Eden, die in Telas-
ser waren?
13 Waar is de Koning van Hamath?
en de Koning van Arpad? en de Koning
der stad Sefarváïm, Hena en Ivva?
14 Als nu Hizkía de brieven uit de
hand der boden ontvangen, en die gele-
zen had, ging hij op in het huis des
HEEREN; en Hizkía breidde die uit voor
het aangezigt des HEEREN.
15 En Hizkía bad tot den HEER, zeg-
gende:
16 O HEER der heirscharen, gij God
van Israël, die tusschen de cherubim
woont, gij zelf, gij alleen zijt de God

van alle Koningrijken der aarde, gij
hebt den hemel en de aarde gemaakt.
17 O HEER, neig uw oor en hoor; HEER,
doe uwe oogen open en zie; en hoor al
de woorden van Sanherib, die gezonden
heeft om den levenden God te honen.
18 Waarlijk, HEER, de Koningen van
Assyrië hebben al de landen, mitsga-
ders derzelver landerijen verwoest;
19 En zij hebben derzelver Goden in
het vuur geworpen; want zij waren
geene Goden, maar het werk van men-
schen handen, hout en steen; daarom
hebben zij die verdorven.
20 Nu dan, HEER, onze God, verlos ons
uit zijne hand, zoo zullen alle Koning-
rijken der aarde weten, dat gij alleen
de HEER zijt.
21 Toen zond Jesaia, de zoon van
Amoz, tot Hizkía, om te zeggen: Alzoo
zegt de HEER, de God van Israël: Dat
gij tot mij gebeden hebt tegen Sanhe-
rib, den Koning van Assyrië, *heb ik ge-
hoord*.
22 Dit is het woord, dat de HEER over
hem gesproken heeft: De jonkvrouw, de
dochter van Zion, veracht u; zij bespot
u; de dochter van Jerûzalem schudt het
hoofd achter u.
23 Wien hebt gij gehoond en gelasterd?
en tegen wien hebt gij de stem verhe-
ven, en uwe oogen omhoog opgeheven?
Tegen den Heilige Israëls.
24 Door middel uwer dienstknechten
hebt gij den Heer gehoond, en gezegd:
Ik heb met de menigte mijner wagenen
beklommen de hoogte der bergen, de
zijden van Líbanon; en ik zal zijne
hooge cederboomen en zijne uitgelezene
denneboomen afhouwen; en ik zal ko-
men tot zijne uiterste hoogte, in het
woud zijns schoonen velds.
25 Ik heb gegraven, en de wateren ge-
dronken; en ik heb met mijne voetzo-
len alle rivieren der belegerde plaatsen
verdroogd.
26 Hebt gij niet gehoord, dat ik zulks
lang te voren gedaan heb, en dat van
oude dagen af geformeerd heb? Nu heb
ik dat doen komen, dat gij zoudt zijn,
om de vaste steden te verstoren tot
woeste hoopen.
27 Daarom waren hare inwoners han-
deloos, zij waren verslagen en be-
schaamd; zij waren *als* het gras des
velds en de groene grasscheutjes, *als* het
hooi der daken, en het brandkoren, eer
het overeinde staat.
28 Maar ik weet uw zitten, en uw uit-
gaan, en uw inkomen, en uw woeden
tegen mij.
29 Om uw woeden tegen mij, en dat
uwe woeling voor mijne ooren opgeko-
men is, zoo zal ik mijnen haak in uwen
neus leggen, en mijn gebit in uwe lip-
pen, en ik zal u doen wederkeeren langs
dien weg, welken gij gekomen zijt.
30 En dit zij u een teeken, dat men,
in dit jaar, hetgeen van zelf gewassen
is, eten zal, en in het tweede jaar, wat
daarvan weder uitspruit; maar zaait in
het derde jaar, en maait, en plant wijn-
gaarden, en eet hunne vruchten.
31 Want het ontkomene, dat overge-
bleven is van het huis van Juda, zal
weder nederwaarts wortelen, en het zal
opwaarts vrucht dragen.
32 Want van Jerûzalem zal het over-
blijfsel uitgaan, en het ontkomene van
den berg Zion; de ijver des HEEREN der
heirscharen zal dit doen.
33 Daarom zoo zegt de HEER van den
Koning van Assyrië: Hij zal in deze
stad niet komen, noch eenen pijl daarin
schieten; ook zal hij *met* geen schild
daarvoor komen, en zal geenen wal
daartegen opwerpen.
34 Langs den weg, welken hij geko-
men is, langs dien zal hij wederkeeren;
maar in deze stad zal hij niet komen,
zegt de HEER.
35 Want ik zal deze stad beschermen,
om die te verlossen, om mijnent wil, en
om David mijns knechts wil.
36 Toen voer de Engel des HEEREN uit,
en sloeg in het leger van Assyrië hon-
derd vijf en tachtig duizend. En toen
zij zich des morgens vroeg opmaakten,
ziet, die allen waren doode ligchamen.
37 Zoo vertrok Sanherib, de Koning van
Assyrië, en toog henen, en keerde we-
der; en hij bleef te Níneve.
38 Het geschiedde nu, als hij in het huis
van Nisroch, zijnen God, zich neder-
boog, dat Adramélech en Sarézer, zijne
zonen, hem met het zwaard versloegen;
doch zij ontkwamen in het land van
Ararat; en Esar-Haddon zijn zoon, werd
Koning in zijne plaats.

HET 38 CAPITTEL.

IN die dagen werd Hizkía krank tot
stervens toe; en de Profeet Jesaia,
de zoon van Amoz, kwam tot hem, en
zeide tot hem: Alzoo zegt de HEER: Geef
bevel aan uw huis, want gij zult sterven,
en niet leven.
2 Toen keerde Hizkía zijn aangezigt
om naar den wand, en hij bad tot den
HEER,
3 En hij zeide: Och HEER! gedenk toch,
dat ik voor uw aangezigt in waarheid en
met een volkomen hart gewandeld, en

wat goed in uwe oogen is gedaan heb: en Hizkía weende gansch zeer.
4 Toen geschiedde het woord des HEEREN tot Jesaia, zeggende:
5 Ga henen, en zeg tot Hizkía: Zoo zegt de HEER, de God van uwen vader David: Ik heb uw gebed gehoord, ik heb uwe tranen gezien; zie, ik zal vijftien jaren tot uwe dagen toedoen;
6 En ik zal u uit de hand des Konings van Assyrië verlossen, mitsgaders deze stad; en ik zal deze stad beschermen.
7 En dit zal u een teeken zijn van den HEER, dat de HEER het woord, dat hij gesproken heeft, doen zal:
8 Zie, ik zal de schaduw der graden, die met de zon in de graden van Achaz *zonnewijzer* nederwaarts gegaan is, tien graden achterwaarts doen keeren. Dies is de zon tien graden terug gekeerd, in de graden, welke zij nederwaarts gegaan was.
9 *Dit* is het schrift van Hizkía, Koning van Juda, toen hij ziek geweest en van zijne ziekte genezen was.
10 Ik zeide: Van wege de afsnijding mijner dagen, zal ik tot de poorten des grafs heengaan, ik word beroofd van het overige mijner jaren.
11 Ik zeide: Ik zal den HEER niet *meer* zien, den HEER, in het land der levenden; ik zal de menschen niet meer aanschouwen met de inwoners der wereld.
12 Mijn levenstijd is weggetogen, en van mij weggevoerd gelijk eens herders hut; ik heb mijn leven afgesneden, gelijk een wever *zijn web;* hij zal mij afsnijden, *als* van den drom; van den dag tot den nacht zult gij mij ten einde gebragt hebben.
13 Ik stelde mij voor tot den morgenstond toe; gelijk een leeuw, alzoo zal hij al mijne beenderen breken; van den dag tot den nacht zult gij mij ten einde gebragt hebben.
14 Gelijk een kraan *of* zwaluw, alzoo piepte ik; ik kirde als eene duif; mijne oogen verhieven zich omhoog; ô HEER, ik word onderdrukt, wees gij mijn borg.
15 Wat zal ik spreken? gelijk hij het mij heeft toegezegd, alzoo heeft hij het gedaan: ik zal *nu* al zoetjes voorttreden al mijne jaren, van wege de bitterheid mijner ziel.
16 Heer, bij deze dingen leeft men, en in dat alles is het leven van mijnen geest; want gij hebt mij gezond gemaakt en mij genezen.
17 Zie, in vrede is mij de bitterheid bitter geweest; maar gij hebt mijne ziel liefelijk omhelsd, dat zij in de groeve der vertering niet kwame; want gij hebt al mijne zonden achter uwen rug geworpen.
18 Want het graf zal u niet loven, de dood zal u *niet* prijzen; die in den kuil nederdalen, zullen op uwe waarheid niet hopen.
19 De levende, de levende, die zal u loven, gelijk ik heden *doe;* de vader zal aan de kinderen uwe waarheid bekend maken.
20 De HEER was *gereed* om mij te verlossen; daarom zullen wij op mijn snarenspel spelen, al de dagen onzes levens, in het huis des HEEREN.
21 Jesaia nu had gezegd: Laat men nemen eenen klomp vijgen, en tot eene pleister op het gezwel maken, en hij zal genezen.
22 En Hizkía had gezegd: Welk zal het teeken zijn, dat ik in het huis des HEEREN zal opgaan?

HET 39 CAPITTEL.

TE dier tijd zond Meródach Báladan, de zoon van Báladan, de Koning van Babel, brieven en een geschenk aan Hizkía; want hij had gehoord, dat hij krank geweest en *weder* sterk geworden was.
2 En Hizkía verblijdde zich over hen, en hij toonde hun zijn schathuis, het zilver, en het goud, en de specerijen, en de beste olie, en zijn gansche wapenhuis, en al wat gevonden werd in zijne schatten; daar was geen ding in zijn huis, noch in zijne gansche heerschappij, dat Hizkía hun niet toonde.
3 Toen kwam de Profeet Jesaia tot den Koning Hizkía, en zeide tot hem: Wat hebben die mannen gezegd, en van waar zijn zij tot u gekomen? En Hizkía zeide: Zij zijn uit een ver land tot mij gekomen, uit Babel.
4 En hij zeide: Wat hebben zij gezien in uw huis? En Hizkía zeide: Zij hebben alles gezien, wat in mijn huis is; geen ding is er in mijne schatten, dat ik hun niet getoond heb.
5 Toen zeide Jesaia tot Hizkía: Hoor het woord des HEEREN der heirscharen.
6 Zie, de dagen komen, dat al wat in uw huis is, en wat uwe vaders opgelegd hebben tot een' schat tot op dezen dag, naar Babel weggevoerd zal worden; daar zal niets overgelaten worden, zegt de HEER.
7 Daartoe zullen zij van uwe zonen, die uit u zullen voortkomen, die gij gewinnen zult, nemen, dat zij hovelingen zijn in het paleis des Konings van Babel.
8 Maar Hizkía zeide tot Jesaia: Het

woord des HEEREN, dat gij gesproken
hebt, is goed. Ook zeide hij: Doch het
zij vrede en waarheid in mijne dagen.

HET 40 CAPITTEL.

TROOST, troost mijn volk, zal ulieder
God zeggen.
2 Spreekt naar het hart van Jeruzalem,
en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat hare ongeregtigheid verzoend is, dat zij van de hand des HEEREN dubbel ontvangen heeft voor al hare zonden.
3 Eene stem des roependen in de woestijn: Bereidt den weg des HEEREN, maakt regt in de wildernis eene baan voor onzen God.
4 Alle dalen zullen verhoogd worden, en alle bergen en heuvelen zullen vernederd worden; en wat krom is, dat zal regt, en wat hobbelachtig is, dat zal tot eene vallei gemaakt worden.
5 En de heerlijkheid des HEEREN zal geopenbaard worden; en alle vleesch te gelijk zal zien, dat *het* de mond des HEEREN gesproken heeft.
6 Eene stem zegt: Roept. En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vleesch is gras, en al zijne goedertierenheid als eene bloem des velds.
7 Het gras verdort, de bloem valt af, als de geest des HEEREN daarin blaast; voorwaar het volk is gras.
8 Het gras verdort, de bloem valt af; maar het woord onzes Gods bestaat in eeuwigheid.
9 O Zion, gij verkondigster van goede boodschap, klim op eenen hoogen berg; ô Jeruzalem, gij verkondigster van goede boodschap, hef uwe stem op met magt, hef ze op, vrees niet, zeg tot de steden van Juda: Ziet, *hier* is uw God!
10 Ziet, de Heer HEER zal komen tegen den sterke, en zijn arm zal heerschen; ziet, zijn loon is bij hem, en zijn arbeidsloon is voor zijn aangezigt.
11 Hij zal zijne kudde weiden gelijk een herder; hij zal de lammeren in zijne armen vergaderen, en in zijnen schoot dragen; de zogenden zal hij zachtjes leiden.
12 Wie heeft de wateren met zijne vuist gemeten, en van de hemelen met de span de maat genomen? en heeft met eenen drieling het stof der aarde begrepen? en de bergen gewogen in eene waag, en de heuvelen in eene weegschaal?
13 Wie heeft den Geest des HEEREN bestuurd, en *wie* heeft hem *als* zijn raadsman onderwezen?
14 Met wien heeft hij raad gehouden, die hem verstand zou geven, en hem zou leeren van het pad des regts? en hem wetenschap zou leeren, en hem zou bekend maken den weg des veelvoudigen verstands?
15 Ziet, de volken zijn geacht als een druppel van eenen emmer, en als een stofje van de weegschaal; ziet, hij werpt de eilanden henen als dun stof.
16 En de Libanon is niet genoegzaam om te branden; en zijn gedierte is niet genoegzaam ten brandoffer.
17 Alle volken zijn als niets voor hem; en zij worden bij hem geacht minder dan niets en ijdelheid.
18 Bij wien dan zult gij God vergelijken? of wat gelijkenis zult gij hem toepassen?
19 De werkmeester giet een beeld, en de goudsmid overtrekt het met goud, en giet er zilveren ketenen *toe*.
20 Die verarmd is, dat hij niet te offeren heeft, kiest een hout uit, *dat* niet verrotte; hij zoekt zich eenen wijzen werkmeester, om een beeld te bereiden, *dat* niet wankele.
21 Weet gijlieden niet? hoort gij niet? is het u van het begin niet bekend gemaakt? hebt gij op de grondvesten der aarde niet gelet?
22 Hij is het, die daar zit boven den kloot der aarde, en derzelver inwoners zijn als sprinkhanen; hij is het, die de hemelen uitspant als eenen dunnen doek, en breidt ze uit als eene tent, om te bewonen;
23 Die de vorsten te niet maakt; de rigters der aarde maakt hij tot ijdelheid.
24 Ja zij worden niet geplant, ja zij worden niet gezaaid, ja hun afgehouwen stam wortelt niet in de aarde; ook als hij op hen blazen zal, zoo zullen zij verdorren, en een stormwind zal ze als eenen stoppel wegnemen.
25 Bij wien dan zult gijlieden mij vergelijken, wien ik gelijk zij? zegt de Heilige.
26 Heft uwe oogen op omhoog, en ziet, wie deze dingen geschapen heeft, die in getal hun heir voortbrengt; die ze alle bij naam roept, van wege de grootheid *zijner* krachten, en *omdat* hij sterk van vermogen is, daar wordt er niet één gemist.
27 Waarom zegt gij *dan*, ô Jakob, en spreekt, ô Israël: Mijn weg is voor den HEER verborgen, en mijn regt gaat van mijnen God voorbij?
28 Weet gij het niet, hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de HEER,

de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt? Daar is geene doorgronding van zijn verstand.
29 Hij geeft den moeden kracht, en hij vermenigvuldigt de sterkte dengenen, die geene krachten heeft.
30 De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen;
31 Maar die den HEER verwachten, zullen de kracht vernieuwen, zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden; zij zullen loopen, en niet moede worden; zij zullen wandelen, en niet mat worden.

HET 41 CAPITTEL.

ZWIJGT voor mij, gij eilanden, en laat de volken de kracht vernieuwen; laat hen toetreden, laat ze dan spreken; laat ons zamen ten gerigte naderen.
2 Wie heeft van den opgang dien regtvaardige verwekt? hem geroepen op zijnen voet? de Heidenen voor zijn aangezigt gegeven, en gemaakt, dat hij *over* Koningen heerschte? hen aan zijn zwaard gegeven als stof, aan zijnen boog als eenen voortgedrevenen stoppel?
3 Dat hij ze najaagde *en* doortrok *met* vrede, langs een pad, *hetwelk* hij met zijne voeten niet gegaan had?
4 Wie heeft *dit* gewrocht en gedaan, roepende de geslachten van het begin? Ik, de HEER, die de eerste ben, en met de laatste ben ik dezelfde.
5 De eilanden zagen het, en zij vreesden; de einden der aarde beefden; zij naderden en kwamen toe;
6 De een hielp den ander', en zeide tot zijnen medgezel: Wees sterk.
7 En de werkmeester versterkte den goudsmid; die met den hamer glad maakt, hem, die op het aanbeeld slaat, zeggende van het soldeersel: Het is goed; daarna maakt hij het vast met nagelen, dat het niet wankele.
8 Maar gij, Israël, mijn knecht, gij Jakob, dien ik verkoren heb, het zaad van Abraham, mijnen liefhebber.
9 Gij, dien ik gegrepen heb van de einden der aarde, en uit hare bijzonderste geroepen heb, en zeide tot u: Gij zijt mijn knecht; u heb ik uitverkoren, en heb u niet verworpen.
10 Vrees niet, want ik ben met u; zijt niet verbaasd, want ik ben uw God: ik sterk u, ook help ik u, ook ondersteun ik u met de regterhand mijner geregtigheid.
11 Ziet, zij zullen beschaamd en te schande worden, allen, die tegen u ontstoken zijn; zij zullen worden als niet, en die lieden, die met u twisten, zullen vergaan.
12 Gij zult ze zoeken, maar ze niet vinden; de lieden, die met u kijven, zullen worden als niet, en die lieden, die met u oorlogen, als een nietig ding.
13 Want ik, de HEER, uw God, grijp uwe regterhand aan, die tot u zeg: Vrees niet, ik help u.
14 Vrees niet, gij wormke Jakobs, gij volkske Israëls; ik help u, spreekt de HEER, en uw Verlosser is de Heilige Israëls.
15 Ziet, ik heb u tot eene scherpe nieuwe dorschslede gesteld, die scherpe pinnen heeft; gij zult bergen dorschen en vermalen, en heuvelen zult gij stellen gelijk kaf.
16 Gij zult ze wannen, en de wind zal ze wegnemen, en de stormwind zal ze verstrooijen; maar gij zult u verheugen in den HEER, in den Heilige Israëls zult gij u beroemen.
17 De ellendigen en nooddruftigen zoeken water, maar daar is geen, hunne tong versmacht van dorst; ik, de HEER, zal hen verhooren, ik, de God Israëls, zal ze niet verlaten.
18 Ik zal rivieren op de hooge plaatsen openen, en fonteinen in het midden der valleijen; ik zal de woestijn tot eenen waterpoel zetten, en het dorre land tot watertogten.
19 Ik zal in de woestijn den cederboom, den sittimboom, en den mirteboom, en den olieachtigen boom zetten; ik zal in de wildernis stellen den denneboom, den beuken- en den busboom te gelijk;
20 Opdat zij zien, en bekennen, en overleggen, en te gelijk verstaan, dat de hand des HEEREN zulks gedaan, en dat de Heilige Israëls zulks geschapen heeft.
21 Brengt uwe twistzaak voor, zegt de HEER; brengt uwe vaste bewijsredenen bij, zegt de Koning van Jakob.
22 Laat ze voortbrengen en ons verkondigen de dingen, die gebeuren zullen; verkondigt de vorige dingen, welke die geweest zijn, opdat wij het ter harte nemen, en het einde daarvan weten; of doet ons de toekomende dingen hooren.
23 Verkondigt dingen, die hierna komen zullen, opdat wij weten, dat gij Goden zijt; ja doet goed, en doet kwaad, dat wij verbaasd staan, en zamen toezien.

24 Ziet, gijlieden zijt minder dan niet,
en uw werk is erger dan eene adder; hij
is een gruwel, die ulieden verkiest.
25 Ik verwek *eenen* van het noorden,
en hij zal komen van den opgang der
zon, hij zal mijnen naam aanroepen; en
hij zal komen *over* de overheden als
over leem, en gelijk een pottebakker het
slijk treedt.
26 Wie heeft *wat* verkondigd van het
begin, dat wij het weten mogen, of van
te voren, dat wij zeggen mogen: Hij is
regtvaardig; maar daar is niemand, die
het verkondigt, ook niemand, die *wat*
hooren doet, ook niemand, die uwe
woorden hoort.
27 *Ik* de eerste, *zeg* tot Zion: Zie, zie
ze *daar!* en tot Jerûzalem: Ik zal eenen
blijden boodschapper geven.
28 Want ik zag toe, maar daar was nie-
mand, zelfs onder dezen, maar daar was
geen raadgever, dat ik hen zoude vra-
gen, en zij mij antwoord geven zouden.
29 Ziet, zij zijn altemaal ijdelheid, hun-
ne werken zijn een nietig ding, hunne
gegotene beelden zijn wind, en een ijdel
ding.

HET 42 CAPITTEL.

ZIET, mijn knecht, dien ik onder-
steun, mijn uitverkorene, *in wien*
mijne ziel een welbehagen heeft; ik heb
mijnen Geest op hem gegeven; hij zal
het regt den Heidenen voortbrengen.
2 Hij zal niet schreeuwen, noch zijne
stem verheffen, noch zijne stem op de
straat laten hooren.
3 Het gekrookte riet zal hij niet ver-
breken, en de rookende vlaswiek zal hij
niet uitblusschen; met waarheid zal hij
het regt voortbrengen.
4 Hij zal niet verdonkerd en hij zal
niet verbroken worden, tot dat hij het
regt op aarde zal hebben besteld; en de
eilanden zullen naar zijne leer wachten.
5 Alzoo zegt God, de HEER, die de he-
melen geschapen, en dezelve uitgebreid
heeft, die de aarde uitgespannen heeft,
en wat daaruit voortkomt; die aan het
volk, *dat* daarop is, den adem geeft,
en den geest aan degenen, die daarop
wandelen:
6 Ik, de HEER, heb u geroepen in ge-
regtigheid, en ik zal *u* bij uwe hand
grijpen; en ik zal u behoeden, en ik zal
u geven tot een verbond des volks, tot
een licht der Heidenen;
7 Om te openen de blinde oogen, om
de gebondenen uit te voeren uit de ge-
vangenis, *en* uit het gevangenhuis hen,
die in duisternis zitten.
8 Ik ben de HEER, dat is mijn naam;
en mijne eer zal ik aan geen' ander ge-
ven, noch mijnen lof aan de gesnedene
beelden.
9 Ziet, de voorgaande dingen zijn ge-
komen, en nieuwe dingen verkondig ik;
eer dat zij uitspruiten doe ik ulieden
die hooren.
10 Zingt den HEERE een nieuw lied,
zijnen lof van het einde der aarde; gij,
die ter zee vaart, en al wat daarin is, gij
eilanden en hare inwoners.
11 Laat de woestijn en hare steden *de*
stem verheffen, met de dorpen, *die* Ke-
dar bewoont; laat ze juichen, die in de
rotssteenen wonen, *en* van den top der
bergen af schreeuwen.
12 Laat ze den HEERE de eer geven,
en zijnen lof in de eilanden verkon-
digen.
13 De HEER zal uittrekken als een held;
hij zal den ijver opwekken als een krijgs-
man; hij zal juichen, ja hij zal een groot
getier maken; hij zal zijne vijanden
overweldigen.
14 Ik heb van ouds gezwegen, ik heb
mij stil gehouden *en* mij ingehouden; ik
zal uitschreeuwen, als eene, die baart,
ik zal ze verwoesten, en te zamen op-
slokken.
15 Ik zal bergen en heuvelen woest
maken, en al hun gras zal ik doen ver-
dorren; en ik zal de rivieren tot eilan-
den maken, en de poelen uitdroogen.
16 En ik zal de blinden leiden langs
den weg, *dien* zij niet geweten hebben,
ik zal ze doen treden langs de paden, *die*
zij niet geweten hebben; ik zal de duis-
ternis voor hun aangezigt ten licht ma-
ken, en het kromme tot regt; deze din-
gen zal ik hun doen, en ik zal ze niet
verlaten.
17 *Maar* die zich op gesnedene beel-
den verlaten, die tot de gegotene beel-
den zeggen: Gij zijt onze Goden; die
zullen achterwaarts keeren *en* met
schaamte beschaamd worden.
18 Hoort, gij dooven, en schouwt aan,
gij blinden, om te zien.
19 Wie is er blind als mijn knecht, en
doof, gelijk mijn bode, *dien* ik zende?
Wie is blind, gelijk de volmaakte, en
blind, gelijk de knecht des HEEREN?
20 Gij ziet *wel* vele dingen, maar gij
bewaart ze niet; of *schoon* hij de ooren
opendoet, zoo hoort hij toch niet.
21 De HEER had lust *aan hem,* om
zijner geregtigheid wil; hij maakte *hem*
groot *door* de wet, en hij maakte *hem*
heerlijk.
22 Maar *nu* is het een beroofd en ge-
plunderd volk; zij zijn allen verstrikt in

de holen, en verstoken in de gevangenhuizen; zij zijn tot eenen roof geworden, en daar is niemand, die ze redt; *tot* eene plundering, en niemand zegt: geeft *ze* weder.

23 Wie onder ulieden neemt zulks ter ooren? *wie* merkt op en hoort, wat hierna zijn zal?

24 Wie heeft Jakob tot eene plundering overgegeven, en Israël aan de roovers? Is het niet de HEER, hij, tegen wien wij gezondigd hebben? want zij wilden niet wandelen in zijne wegen, en zij hoorden niet naar zijne wet.

25 Daarom heeft hij over hen uitgestort de grimmigheid zijns toorns en de magt des oorlogs; en hij heeft ze rondom in vlam gezet, doch zij merken het niet; en hij heeft ze in brand gestoken, doch zij nemen het niet ter harte.

HET 43 CAPITTEL.

MAAR nu, alzoo zegt de HEER, uw Schepper, ô Jakob, en uw Formeerder, ô Israël: Vrees niet, want ik heb u verlost; ik heb u bij uwen naam geroepen, gij zijt de mijne.

2 Wanneer gij zult gaan door het water, ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstroomen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken.

3 Want ik ben de HEER, uw God, de Heilige Israëls, uw Heiland; ik heb Egypte, Moorenland en Seba gegeven *tot* uw losgeld in uwe plaats.

4 Van toen af, dat gij kostelijk zijt geweest in mijne oogen, zijt gij verheerlijkt geweest, en ik heb u lief gehad; daarom heb ik menschen in uwe plaats gegeven, en volken in plaats van uwe ziel.

5 Vrees niet, want ik ben met u; ik zal uw zaad van den opgang brengen, en ik zal u verzamelen van den ondergang.

6 Ik zal zeggen tot het noorden: Geef; en tot het zuiden: Houd niet terug; breng mijne zonen van verre, en mijne dochters van het einde der aarde;

7 Een' ieder, die naar mijnen naam genoemd is, en dien ik geschapen heb tot mijne eer, dien ik geformeerd heb, dien ik ook gemaakt heb.

8 Breng voort het blinde volk, hetwelk oogen heeft, en de dooven, die ooren hebben.

9 Laat al de Heidenen zamen vergaderd worden, en laat de volken verzameld worden, wie onder hen zal dit verkondigen? of laat hen ons doen hooren de vorige dingen, laat ze hunne getuigen voortbrengen, op dat zij geregtvaardigd worden, en men het hoore en zegge: Het is de waarheid.

10 Gijlieden zijt mijne getuigen, spreekt de HEER, en mijn knecht, dien ik uitverkoren heb; opdat gij het weet, en mij gelooft, en verstaat, dat ik DIE ben; *dat* vóór mij geen God geformeerd is, en na mij geen zijn zal.

11 Ik, ik ben de HEER, en daar is gee Heiland behalve mij.

12 Ik heb verkondigd, en ik heb ver lost, en ik heb *het* doen hooren, en geen vreemd *God* was onder ulieden; en gi zijt mijne getuigen, spreekt de HEER dat ik God ben.

13 Ook eer de dag was, ben ik, e daar is niemand, die uit mijne han redden kan; ik zal werken, en wie za het keeren?

14 Alzoo zegt de HEER, uw Verlosse de Heilige Israëls: Om uwent wil he ik naar Babel gezonden, en heb ze alle vlugtig doen nederdalen, te weten d Chaldeën, in de schepen, op welke z juichten.

15 Ik ben de HEER, uw Heilige; Schepper Israëls, ulieder Koning.

16 Alzoo zegt de HEER, die in de z eenen weg, en in de sterke wateren e pad maakte;

17 Die wagenen en paarden, heir magt voortbragt; zamen zijn zij ned gelegen, zij zullen niet weder opsta zij zijn uitgebluscht, gelijk eene vl wiek zijn zij uitgegaan.

18 Gedenkt aan de vorige *dingen* ni en overlegt de oude dingen niet.

19 Ziet, ik zal wat nieuws maken, zal het uitspruiten, zult gijlieden niet weten? ja ik zal in de woest eenen weg leggen, *en* rivieren in de w dernis;

20 Het gedierte des velds zal mij eer de draken en de jonge struisen; want zal in de woestijn wateren geven, rivieren in de wildernis, om aan m volk, aan mijne uitverkorenen drin te geven.

21 Dit volk heb ik mij geformeerd, zullen mijnen lof vertellen.

22 Doch gij hebt mij niet aangeroe ô Jakob, als gij u tegen mij vermo hebt, ô Israël.

23 Mij hebt gij niet gebragt het kl vee uwer brandoffers, en *met* uwe sl offers hebt gij mij niet geëerd; ik u *mij* niet doen dienen met spijsoffer ik heb u niet vermoeid met wierook

24 Mij hebt gij geen kalmus voor g

gekocht, en met het vette uwer slagt-
offers hebt gij mij niet gedrenkt; maar
gij hebt mij arbeid gemaakt met uwe
zonden, gij hebt mij vermoeid met uwe
ongeregtigheden.
25 Ik, ik ben het, die uwe overtredin-
gen uitdelg om mijnent wil, en ik ge-
denk uwer zonden niet.
26 Maakt mij indachtig, laat ons zamen
rigten, vertelt gij *uwe redenen*, opdat gij
moogt geregtvaardigd worden.
27 Uw eerste vader heeft gezondigd,
en uwe uitleggers hebben tegen mij
overtreden.
28 Daarom zal ik de oversten des hei-
ligdoms ontheiligen, en Jakob ten ban
overgeven, en Israël tot beschimpingen.

HET 44 CAPITTEL.

MAAR hoor nu, mijn knecht Jakob,
en Israël, dien ik verkoren heb.
2 Zoo zegt de HEER, uw Maker, en uw
Formeerder van den buik af, die u
helpt: Vrees niet, ô Jakob, mijn knecht,
en gij Jeschurun, dien ik uitverkoren
heb.
3 Want ik zal water gieten op de dors-
tigen, en stroomen op het drooge; ik zal
mijnen Geest op uw zaad gieten, en mij-
nen zegen op uwe nakomelingen.
4 En zij zullen uitspruiten tusschen in
het gras, als de wilgen aan de water-
beken.
5 Deze zal zeggen: Ik ben des HEE-
REN; en die zal *zich* noemen met den
naam van Jakob; en gene zal *met* zijne
hand schrijven: *Ik ben* des HEEREN,
en zich toenoemen met den naam van
Israël.
6 Zoo zegt de HEER, de Koning Is-
raëls, en zijn Verlosser, de HEER der
heirscharen: Ik ben de eerste, en ik ben
de laatste, en behalve mij is er geen
God.
7 En wie zal, gelijk ik, roepen en het
verkondigen, en het ordelijk voor mij
stellen, sedert dat ik een eeuwig volk
gesteld heb? en laat ze de toekomstige
dingen, en die komen zullen, hun ver-
kondigen.
8 Verschrikt niet, en vreest niet; heb
ik het u van toen af niet doen hooren
en verkondigd? want gijlieden zijt mijne
getuigen: is er ook een God behalve mij?
immers is er geen *andere* rotssteen; ik
ken er geenen.
9 De formeerders van gesnedene beel-
den zijn al te zamen ijdelheid, en hunne
gewenschte dingen doen geen nut; ja zij
zelven zijn derzelver getuigen; zij zien
niet, en zij weten niet, daarom zullen
zij beschaamd worden.

10 Wie formeert eenen God, en giet een
beeld, dat geen nut doet?
11 Ziet, al hunne medegenooten zullen
beschaamd worden, want de werkmees-
ters zijn uit de menschen; dat zij zich
altemaal vergaderen, dat zij opstaan, zij
zullen verschrikken, zij zullen zamen
beschaamd worden.
12 De ijzersmid *maakt* eene bijl, en
werkt in den gloed, en formeert het met
hamers, en werkt het met zijnen ster-
ken arm; ook lijdt hij honger, tot dat
hij krachteloos wordt, hij drinkt geen
water, tot dat hij aamechtig wordt.
13 De timmerman trekt het rigtsnoer
uit, hij teekent het af met den draad,
hij maakt het *effen* met de schaven, en
teekent het met den passer, en maakt
het naar de beeldtenis eens mans, naar
de schoonheid van een' mensch, dat het
in het huis blijve.
14 Als hij zich cederen afhouwt, zoo
neemt hij eenen cipressenboom of eenen
eik, en hij versterkt zich onder de boo-
men des wouds; hij plant eenen olm-
boom, en de regen maakt *dien* groot.
15 Dan is het voor den mensch om te
verbranden; dan neemt hij daarvan, en
warmt er zich bij; ook ontsteekt hij het,
en bakt er brood bij: daarenboven
maakt hij er eenen God van, en buigt
zich *daarvoor;* hij maakt er een gesne-
den beeld van, en knielt er voor neder.
16 De helft brandt hij daarvan in het
vuur, bij *de andere* helft daarvan eet
hij vleesch; hij braadt een gebraad, en
hij wordt verzadigd; ook warmt hij
zich, en hij zegt: Hei! ik ben warm ge-
worden, ik heb het vuur gezien.
17 Het overige nu daarvan maakt hij
tot eenen God, tot zijn gesneden beeld;
hij knielt daar voor neder, en buigt zich,
en bidt het aan, en zegt: Red mij, want
gij zijt mijn God.
18 Zij weten niet, en verstaan niet,
want het heeft hunne oogen bestreken,
dat zij niet zien, *en* hunne harten, dat
zij niet verstaan.
19 En niemand *van hen* brengt het in
zijn hart, en daar is noch kennis noch
verstand, dat hij zeggen zoude: De
helft daarvan heb ik verbrand in het
vuur, ja ook op de kolen daarvan heb
ik brood gebakken, ik heb vleesch *daar-
bij* gebraden, en heb het gegeten; en
zou ik het overblijfsel daarvan tot
eenen gruwel maken? zou ik nederknie-
len voor hetgeen van eenen boom ge-
komen is?
20 Hij voedt zich met asch, het bedro-
gen hart heeft hem *ter zijden* afgeleid;

zoodat hij zijne ziel niet redden kan, noch zeggen: Is er niet eene leugen in mijne regterhand?

21 Gedenk aan deze dingen, ô Jakob en Israël, want gij zijt mijn knecht; ik heb u geformeerd; gij zijt mijn knecht, Israël, gij zult van mij niet vergeten worden.

22 Ik delg uwe overtredingen uit als eenen nevel, en uwe zonden als eene wolk: keer weder tot mij, want ik heb u verlost.

23 Zingt met vreugde, gij hemelen, want de HEER heeft het gedaan; juicht, gij benedenste deelen der aarde; gij bergen, maakt een groot gedreun met vreugdegezang, gij bosschen, en alle geboomte daarin; want de HEER heeft Jakob verlost, en zich heerlijk gemaakt in Israël.

24 Alzoo zegt de HEER, uw Verlosser, en die u geformeerd heeft van den buik af: Ik ben de HEER, die alles doet, die den hemel uitbreidt, ik alleen, en die de aarde uitspant door mij zelven.

25 Die de teekenen der leugendichters vernietigt, en de waarzeggers dol maakt; die de wijzen achterwaarts doet keeren, en *die* hunne wetenschap verdwaast.

26 Die het woord zijns knechts bevestigt, en den raad zijner boden volbrengt; die tot Jerûzalem zegt: Gij zult bewoond worden; en tot de steden van Juda: Gij zult herbouwd worden, en ik zal hare verwoeste plaatsen oprigten.

27 Die tot de diepte zegt: Verdroog; en uwe rivieren zal ik verdroogen.

28 Die van Cores zegt: Hij is mijn herder, en hij zal al mijn welgevallen volbrengen; zeggende, ook tot Jerûzalem: Word gebouwd; en *tot* den tempel: Word gegrond.

HET 45 CAPITTEL.

ALZOO zegt de HEER tot zijnen gezalfde, tot Cores, wiens regterhand ik vat, om de volken voor zijn aangezigt neder te werpen; en ik zal de lendenen der Koningen ontbinden, om voor zijn aangezigt de deuren te openen, en de poorten zullen niet gesloten worden.

2 Ik zal voor uw aangezigt gaan, en ik zal de kromme wegen regt maken; de koperen deuren zal ik verbreken, en de ijzeren grendelen zal ik in stukken slaan.

3 En ik zal u geven de schatten, die in de duisternissen zijn, en de verborgene rijkdommen, opdat gij moogt weten, dat ik de HEER ben, die *u* bij uwen naam roep, de God Israëls;

4 Om Jakobs, mijns knechts wil, en
Israëls, mijns uitverkorenen; ja ik riep
u bij uwen naam, ik noemde u toe, hoe-
wel gij mij niet kendet.

5 Ik ben de HEER, en niemand meer;
buiten mij is er geen God; ik zal u gor
den, hoewel gij mij niet kent;

6 Opdat men wete, van den opgang de
zon en van den ondergang, dat er buiten
mij niets is; ik ben de HEER, en nie
mand meer.

7 Ik formeer het licht, en schep de
duisternis, ik maak den vrede en sche
het kwaad, ik, de HEER, doe alle dez
dingen.

8 Druppelt gij hemelen van boven a
en dat de wolken vloeijen van geregti
heid; en de aarde opene zich, en dat a
lerlei heil uitwasse, en geregtighei
zamen uitspruite: ik, de HEER, heb
geschapen.

9 Wee dien, die met zijnen Formee
der twist, gelijk eene potscherf met aa
den potscherven! Zal ook het leem t
zijnen formeerder zeggen: Wat maak
gij? of *zal* uw werk *zeggen:* Hij hee
geene handen?

10 Wee dien, die tot den vader zeg
Wat genereert gij? en tot de vrouw
Wat baart gij?

11 Alzoo zegt de HEER, de Heilige I
raëls, en deszelfs Formeerder: Zij he
ben mij van toekomende dingen g
vraagd; van mijne kinderen, zoudt
mij van het werk mijner handen bev
geven?

12 Ik heb de aarde gemaakt, en ik h
den mensch daarop geschapen; ik b
het: mijne handen hebben de hemel
uitgebreid, en ik heb aan al hun h
bevel gegeven.

13 Ik heb hem verwekt in geregt
heid, en al zijne wegen zal ik regt m
ken; hij zal mijne stad bouwen, en
zal mijne gevangenen loslaten, niet v
prijs, noch voor geschenk, zegt de HE
der heirscharen.

14 Alzoo zegt de HEER: De arbeid
Egyptenaren en de koophandel der M
ren en der Sabeërs, der mannen v
groote lengte, zullen tot u overkom
en zij zullen de uwe zijn; zij zullen
navolgen, in boeijen zullen zij over
men; en zij zullen zich voor u buig
zij zullen u smeeken, *zeggende:* Gew
selijk, God is in u, en daar is and
geen God meer.

15 Voorwaar gij zijt een God, die z
verborgen houdt, de God Israëls,
Heiland.

16 Zij zullen beschaamd en ook

hande worden, zij allen; zamen zullen
met schande heengaan, die de afgo-
n maken.
7 *Maar* Israël wordt verlost door den
EER *met* eene eeuwige verlossing; gij-
den zult niet beschaamd noch tot
hande worden, tot in alle eeuwighe-
n.
8 Want alzoo zegt de HEER, die de
emelen geschapen heeft, die God, die
aarde geformeerd, en die ze gemaakt
eeft; hij heeft haar bevestigd, hij heeft
niet geschapen, dat zij ledig zijn
oude, *maar* heeft haar geformeerd, op-
at men daarin wonen zoude: Ik ben
e HEER, en niemand meer.
19 Ik heb niet in het verborgene ge-
roken, in eene donkere plaats der
arde; ik heb tot het zaad van Jakob
iet gezegd: Zoekt mij te vergeefs; ik
en de HEER, die geregtigheid spreekt,
ie regtmatige dingen verkondig.
20 Verzamelt u, en komt, treedt hier-
oe zamen, gijlieden, die van de Heide-
en ontkomen zijt: zij weten niets, die
unne houten gesnedene beelden dra-
en, en eenen God aanbidden, *die* niet
erlossen kan.
21 Verkondigt en treedt hiertoe, ja
eraadslaagt zamen: wie heeft dit laten
ooren van ouds her? *wie* heeft dit van
oen af verkondigd? Ben ik het niet, de
HEER? en daar is geen God meer be-
alve mij, een regtvaardig God, en een
Heiland, niemand is er dan ik.
22 Wendt u naar mij toe, wordt behou-
len, alle gij einden der aarde; want ik
en God, en niemand meer.
23 Ik heb gezworen bij mij zelven,
aar is een woord der geregtigheid uit
mijnen mond gegaan, en het zal niet
wederkeeren, dat mij alle knie zal ge-
bogen worden, alle tong *mij* zal zweren.
24 Men zal van mij zeggen: Gewisse-
lijk in den Heer zijn geregtigheden en
sterkte, tot hem zal men komen; maar
beschaamd zullen worden allen, die te-
gen hem ontstoken zijn.
25 *Maar* in den HEER zullen geregt-
vaardigd worden en zich beroemen,
het gansche zaad van Israël.

HET 46 CAPITTEL.

BEL is gekromd, Nebo wordt neder-
gebogen, hunne afgoden zijn ge-
worden voor de dieren en voor de bees-
ten; uwe opgeladene pakken zijn een
last voor de vermoeide *beesten*.
2 Zamen zijn zij nedergebogen, zij zijn
gekromd; zij hebben den last niet kun-
nen redden, maar zij zelven zijn in de
gevangenis gegaan.
3 Hoor naar mij, ô huis van Jakob, en
het gansche overblijfsel van het huis
Israëls, die *door mij* gedragen zijt van
den buik af, *en* opgenomen van de
baarmoeder af.
4 En tot den ouderdom toe zal ik de-
zelfde zijn, ja tot de grijsheid toe zal ik
ulieden dragen: ik heb het gedaan, en
ik zal *u* opnemen, en ik zal dragen en
redden.
5 Wien zoudt gijlieden mij nabeelden,
en even gelijk maken, en mij vergelij-
ken, dat wij aan elkander gelijken zou-
den?
6 Zij verkwisten het goud uit de beurs,
en wegen het zilver met de waag; zij
huren eenen goudsmid, en die maakt het
tot eenen God; zij knielen neder, ook
buigen zij zich *daarvoor*.
7 Zij nemen hem op den schouder, zij
dragen hem, en zetten hem aan zijne
plaats; daar staat hij, hij wijkt van zijne
stede niet; ja roept *iemand* tot hem, zoo
antwoordt hij niet, hij verlost hem niet
uit zijne benaauwdheid.
8 Gedenkt hieraan, en houdt u kloeke-
lijk, brengt het weder in het hart, ô gij
overtreders.
9 Gedenkt aan de vorige dingen van
oude tijden af, dat ik God ben, en daar
is geen God meer, en daar is niet ge-
lijk ik;
10 Die van het begin af het einde ver-
kondig, en van ouds af de dingen, die
nog niet geschied zijn; die zeg: Mijn
raad zal bestaan, en ik zal al mijn wel-
behagen doen.
11 Die eenen roofvogel roep van het
oosten, eenen man mijns raads uit ver-
ren lande; ja, ik heb *het* gesproken, ik
zal het ook doen komen; ik heb *het* ge-
formeerd, ik zal het ook doen.
12 Hoort naar mij, gij stijven van harte,
gij, die verre van de geregtigheid zijt.
13 Ik breng mijne geregtigheid nabij,
zij zal niet verre wezen, en mijn heil
zal niet vertoeven; maar ik zal heil
geven in Zion, aan Israël mijne heer-
lijkheid.

HET 47 CAPITTEL.

DAAL af, en zit in het stof, gij jonk-
vrouw, dochter van Babel; zit op
de aarde, daar is geen troon *meer*, gij
dochter der Chaldeën; want gij zult niet
meer genoemd worden de teedere, noch
de wellustige.
2 Neem den molen, en maal meel;
ontdek uwe vlechten, ontbloot de en-
kelen, ontdek de schenkelen, ga door
de rivieren.
3 Uwe schaamte zal ontdekt worden,

ook zal uwe schande gezien worden; ik zal wraak nemen, en ik zal *op u* niet aanvallen *als* een mensch.

4 Onzes Verlossers naam is HEER der heirscharen, de Heilige Israëls.

5 Zit stilzwijgende, en ga in de duisternis, gij dochter der Chaldeeën; want gij zult niet meer genoemd worden Koningin der Koningrijken.

6 Ik was op mijn volk zeer toornig, ik ontheiligde mijne erve, en ik gaf hen over in uwe hand; *doch* gij beweest hun geene barmhartigheden, *ja zelfs* over den oude maaktet gij uw juk zeer zwaar.

7 En gij zeidet: Ik zal Koningin zijn in eeuwigheid: tot nog toe hebt gij deze dingen niet in uw hart genomen, gij hebt aan het einde daarvan niet gedacht.

8 Nu dan, hoor dit, gij weelderige, die zoo zeker woont, die in haar hart zegt: Ik ben het, en niemand meer dan ik; ik zal geene weduwe zitten, noch de berooving van kinderen kennen.

9 Doch deze beide dingen zullen u in een oogenblik overkomen, op éénen dag, de berooving van kinderen en weduwschap; volkomenlijk zullen zij u overkomen van wege de veelheid uwer tooverijen, van wege de menigte uwer bezweringen.

10 Want gij hebt op uwe boosheid vertrouwd; gij hebt gezegd: Niemand ziet mij; uwe wijsheid en uwe wetenschap die heeft u afkeerig gemaakt; en gij hebt in uw hart gezegd: Ik ben het, en niemand meer dan ik.

11 Daarom zal er over u een kwaad komen, gij zult den dageraad daarvan niet weten; en een verderf zal er op u vallen, hetwelk gij niet zult kunnen verzoenen, want er zal snellijk eene onstuimige verwoesting over u komen, dat gij het niet weten zult.

12 Sta nu met uwe bezweringen, en met de veelheid uwer tooverijen, waarin gij gearbeid hebt van uwe jeugd af, of gij misschien voordeel kondet doen, of gij misschien u *kondet* sterken.

13 Gij zijt moede geworden in de veelheid uwer raadslagen; laat nu opstaan, die den hemel waarnemen, die in de starren kijken, die naar de nieuwe manen voorzeggen; en laat ze u verlossen van de dingen, die over u komen zullen.

14 Ziet, zij zullen zijn als stoppelen; het vuur zal ze verbranden; zij zullen zich zelven niet kunnen rukken uit de magt der vlam; het zal geene kool zijn om *bij* te warmen, *geen* vuur om daarvoor neder te zitten.

15 Alzoo zullen zij u zijn, met wie gij gearbeid hebt, uwe handelaars van uwe jeugd af, elk zal zijns weegs dwalen, niemand zal u verlossen.

HET 48 CAPITTEL.

HOOR dit, gij huis Jakobs, die genoemd wordt met den naam van Israël, en uit de wateren van Juda voortgekomen zijt; die daar zweert bij den naam des HEEREN, en den God Israëls vermeldt, *maar* niet in waarheid noch in geregtigheid.

2 Ja van de heilige stad worden zij genoemd, en zij steunen op den God Israëls; HEER der heirscharen is zijn naam.

3 De vorige dingen heb ik verkondigd van toen af, en uit mijnen mond zijn zij voortgekomen, en ik heb ze doen hooren; ik heb ze snellijk gedaan, en zij zijn gekomen;

4 Omdat ik wist, dat gij hard zijt, en uw nek eene ijzeren zenuw is, en uw voorhoofd koper;

5 Daarom heb ik het u van toen af verkondigd, eer dan het kwam heb ik het u doen hooren; opdat gij niet misschien zoudt zeggen: Mijn afgod heeft die dingen gedaan, of mijn gesneden beeld, of mijn gegoten beeld heeft ze bevolen.

6 Gij hebt *het* gehoord, aanmerkt dat alles; zult gijlieden het ook niet verkondigen? van nu af doe ik u nieuwe dingen hooren, en verborgene dingen, en die gij niet geweten hebt.

7 Nu zijn zij geschapen, en niet van toen af, en vóór *dezen* dag hebt gij ze ook niet gehoord; opdat gij niet misschien zeggen zoudt: Ziet, ik heb ze geweten.

8 Ook hebt gij ze niet gehoord, ook hebt gij ze niet geweten, ook van toen af is uw oor niet geopend geweest; want ik heb geweten, dat gij gansch trouweloos handelen zoudt, en dat gij van den buik af een overtreder genoemd zijt.

9 Om mijns naams wil zal ik mijnen toorn langer uitstellen, en *om* mijns roems *wil* zal ik, u ten goede, *mij* bedwingen, opdat ik u niet afhouwe.

10 Ziet, ik heb u gelouterd, doch niet als zilver, ik heb u gekeurd in den smeltkroes der ellende.

11 Om mijnent wil, om mijnent wil zal ik het doen, want hoe zou hij ontheiligd worden? en ik zal mijne eer aan geenen anderen geven.

12 Hoor naar mij, ô Jakob, en gij Israël, mijn geroepene: Ik ben dezelfde; ik ben de eerste, ook ben ik de laatste.

13 Ook heeft mijne hand de aarde gegrond, en mijne regterhand heeft de hemelen met de palm afgemeten; wanneer ik ze roep, staan zij daar zamen.
14 Vergadert u gij allen, en hoort: wie onder hen heeft deze dingen verkondigd? De HEER heeft hem lief, hij zal zijn welbehagen tegen Babel doen, en zijn arm zal *tegen* de Chaldeën zijn.
15 Ik, ik heb *het* gesproken, ook heb ik hem geroepen; ik zal hem doen komen, en hij zal voorspoedig zijn *op* zijnen weg.
16 Nadert gijlieden tot mij, hoort dit: ik heb van het begin niet in het verborgene gesproken, *maar* van dien tijd af, dat het geschied is, ben ik daar; en nu, de Heer HEER, en zijn Geest heeft mij gezonden.
17 Alzoo zegt de HEER, uw Verlosser, de Heilige Israëls: Ik ben de HEER, uw God, die u leert wat nut is, die u leidt op den weg, *welken* gij gaan moet.
18 Och dat gij naar mijne geboden geluisterd hadt! zoo zou uw vrede geweest zijn als eene rivier, en uwe geregtigheid als de golven der zee.
19 Ook zou uw zaad geweest zijn als het zand, en die uit uwe ingewanden voortkomen als deszelfs steentjes; wiens naam niet zou worden afgehouwen noch verdelgd van voor mijn aangezigt.
20 Gaat uit van Babel, vliedt van de Chaldeën, verkondigt met de stemme des gejuichs, doet zulks hooren, brengt het uit tot aan het einde der aarde, zegt: De HEER heeft zijnen knecht Jakob verlost.
21 En: Zij hadden geenen dorst, *toen* hij hen leidde door de woeste plaatsen; hij deed hun water uit den rotssteen vlieten; als hij den rotssteen kloof, zoo vloeiden de wateren daarhenen.
22 *Maar* de goddeloozen hebben geen' vrede, zegt de HEER.

HET 49 CAPITTEL.

HOORT naar mij, gij eilanden, en luistert toe, gij volken van verre: de HEER heeft mij geroepen van den buik af, van mijn moeders ingewand af heeft hij mijnen naam gemeld.
2 En hij heeft mijnen mond gemaakt als een scherp zwaard; onder de schaduw zijner hand heeft hij mij bedekt; en hij heeft mij tot eenen zuiveren pijl gesteld, in zijnen pijlkoker heeft hij mij verborgen.
3 En hij heeft tot mij gezegd: Gij zijt mijn knecht, Israël, door wien ik verheerlijkt zal worden.
4 Doch ik zeide: Ik heb te vergeefs gearbeid, ik heb mijne kracht onnuttig en ijdelijk toegebragt; gewisselijk mijn regt is bij den HEER, en mijn werkloon is bij mijnen God.
5 En nu zegt de HEER, die mij zich van *'s moeders* buik af tot eenen knecht geformeerd heeft, dat ik Jakob tot hem wederbrengen zoude; maar Israël zal zich niet verzamelen laten; nogtans zal ik verheerlijkt worden in de oogen des HEEREN, en mijn God zal mijne sterkte zijn.
6 Verder zeide hij: Het is te gering, dat gij mij een knecht zoudt zijn, om op te rigten de stammen Jakobs, en om weder te brengen de bewaarden in Israël; ik heb u ook gegeven tot een licht der Heidenen, om mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde.
7 Alzoo zegt de HEER, de Verlosser van Israël, zijn Heilige, tot de verachte ziele, tot dien, aan wien het volk eenen gruwel heeft, tot den knecht dergenen, die heerschen: Koningen zullen het zien en opstaan, *ook* vorsten, en zij zullen zich *voor u* buigen; om des HEEREN wil, die getrouw is, om den Heilige Israëls, die u verkoren heeft.
8 Alzoo zegt de HEER: In den tijd des welbehagens heb ik u verhoord, en ten dage des heils heb ik u geholpen; en ik zal u bewaren, en ik zal u geven tot een verbond des volks, om het aardrijk op te rigten, om de verwoeste erfenissen te doen beërven;
9 Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; tot hen, die in duisternis zijn: Komt te voorschijn: zij zullen op de wegen weiden, en op alle hooge plaatsen zal hunne weide wezen.
10 Zij zullen niet hongeren, noch dorsten, en de hitte en de zon zal ze niet steken; want hun Ontfermer zal ze leiden, en hij zal ze aan de springaders der wateren zachtjes leiden.
11 En ik zal al mijne bergen tot eenen weg maken, en mijne banen zullen verhoogd zijn.
12 Ziet, dezen zullen van verre komen; en ziet, die van het noorden en van het westen, en genen uit het land van Sinim.
13 Juicht, gij hemelen, en verheug u, gij aarde; en gij bergen, maakt gedreun met gejuich; want de HEER heeft zijn volk vertroost, en hij zal zich over zijne ellendigen ontfermen.
14 Doch Zion zegt: De HEER heeft mij verlaten, en de Heer heeft mij vergeten.
15 Kan ook eene vrouw haren zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over

den zoon haars buiks? Ofschoon deze
vergaten, zoo zal ik toch u niet verge-
ten.
16 Ziet, ik heb u in de beide handpal-
men gegraveerd; uwe muren zijn steeds
voor mij.
17 Uwe zonen zullen zich haasten;
maar uwe verstoorders en uwe ver-
woesters zullen van u uitgaan.
18 Heft uwe oogen op rondom, en ziet,
alle dezen vergaderen zich, zij komen
tot u: *Zoo waarachtig als* ik leef,
spreekt de HEER, zekerlijk, gij zult u
met allen dezen als met een sieraad be-
kleeden, en gij zult ze *u* aanbinden, ge-
lijk eene bruid.
19 Want *in* uwe woeste en uwe een-
zame plaatsen, en uw verstoord land,
gewisselijk nu zult gij benaauwd wor-
den van inwoners; en die u verslonden,
zullen zich verre van u maken.
20 Nog zullen de kinderen, waarvan gij
beroofd waart, zeggen voor uwe ooren:
De plaats is mij te naauw, wijk van mij,
dat ik wonen moge.
21 En gij zult zeggen in uw hart: Wie
heeft mij dezen gegenereerd, aangezien
ik van kinderen beroofd en eenzaam
was? Ik was in de gevangenis gegaan,
en weggeweken; wie heeft mij dan de-
zen opgevoed? Ziet, ik was alleen overig
gelaten, waar waren dezen?
22 Alzoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik
zal mijne hand opheffen tot de Heide-
nen, en tot de volken zal ik mijne ba-
nier opsteken; dan zullen zij uwe zonen
in de armen brengen, en uwe dochters
zullen op den schouder gedragen wor-
den.
23 En Koningen zullen uwe voedster-
heeren zijn, hunne Vorstinnen uwe
zoogvrouwen; zij zullen zich voor u
buigen met het aangezigt ter aarde, en
zij zullen het stof uwer voeten lekken;
en gij zult weten, dat ik de HEER ben,
dat zij niet beschaamd zullen worden,
die mij verwachten.
24 Zou ook aan eenen magtige de vang
ontnomen worden? of zouden de gevan-
genen eens regtvaardigen ontkomen?
25 Doch alzoo zegt de HEER: Ja de ge-
vangenen des magtigen zullen *hem* ont-
nomen worden, en de vang des tirans
zal ontkomen; want met uwe twisters
zal ik twisten, en uwe kinderen zal ik
verlossen.
26 En ik zal uwe verdrukkers spijzen
met hun eigen vleesch, en van hun eigen
bloed zullen zij dronken worden, als van
zoeten wijn; en alle vleesch zal gewaar
worden, dat ik, de HEER, uw Heiland
ben, en uw Verlosser, de Magtige Ja-
kobs.

HET 50 CAPITTEL.

ALZOO zegt de HEER: Waar is de
scheidbrief uwer moeder, waar-
mede ik haar weggezonden heb? of wie
is er van mijne schuldeischers, aan wel-
ken ik u verkocht heb? Ziet, om uwe
ongeregtigheden zijt gij verkocht, en om
uwe overtredingen is uwe moeder weg-
gezonden.
2 Waarom kwam ik, en daar was nie-
mand? *waarom* riep ik, en niemand
antwoordde? Is mijne hand dus gansch
kort geworden, dat zij niet verlossen
kan? of is er in mij geene kracht om uit
te redden? Ziet, door mijne schelding
maak ik de zee droog, ik stel de rivieren
tot eene woestijn, dat haar visch stinkt,
omdat er geen water is, en van dorst
sterft.
3 Ik bekleed den hemel met zwart-
heid, en stel eenen zak *tot* zijn dek-
sel.
4 De Heer HEER heeft mij eene tong
der geleerden gegeven, opdat ik wete
met den moede een woord ter regter tijd
te spreken; hij wekt alle morgen, hij
wekt mij het oor, dat ik hoore, gelijk
die geleerd worden.
5 De Heer HEER heeft mij het oor ge-
opend, en ik ben niet wederspannig, ik
wijk niet achterwaarts.
6 Ik geef mijnen rug dengenen, die *mij*
slaan, en mijne wangen dengenen, die
mij het haar uitplukken; mijn aange-
zigt verberg ik niet voor smaadheden
en speeksel.
7 Want de Heer HEER helpt mij; daar-
om word ik niet te schande; daarom heb
ik mijn aangezigt gesteld als eenen kei-
steen, want ik weet, dat ik niet zal be-
schaamd worden.
8 Hij is nabij, die mij regtvaardigt,
wie zal met mij twisten? laat ons zamen
staan; wie heeft eene regtzaak tegen
mij? hij kome herwaarts tot mij.
9 Ziet, de Heer HEER help mij, wie
is het *die* mij zal verdoemen? Ziet, zij
zullen altemaal als een kleed verouden,
de motte zal ze eten.
10 Wie is er onder ulieden, die den
HEER vreest, die naar de stem zijns
knechts hoort? als hij in de duister-
nissen wandelt, en geen licht heeft,
dat hij betrouwe op den naam des
HEEREN, en steune op zijnen God.
11 Ziet, gij allen, die een vuur aan-
steekt, die u met spranken omgordt,
wandelt in de vlam van uw vuur, en in
de spranken, *die* gij ontstoken hebt.

Dat geschiedt u van mijne hand, in smart zult gijlieden liggen.

HET 51 CAPITTEL.

HOORT naar mij, gij, die de geregtigheid najaagt, gij, die den HEER zoekt; aanschouwt den rotssteen, *waaruit* gijlieden gehouwen zijt, en de holligheid des bornputs, *waaruit* gij gegraven zijt.

2 Aanschouwt Abraham, uwen vader, en Sara, *die* ulieden gebaard heeft; want ik riep hem, toen hij *nog* alleen was, en ik zegende hem, en ik vermenigvuldigde hem.

3 Want de HEER zal Zion troosten, hij zal troosten al hare woeste plaatsen, en hij zal hare woestijn maken als Eden, en hare wildernis als den hof des HEEREN; vreugde en blijdschap zal daarin gevonden worden, dankzegging en eene stem des gezangs.

4 Luister naar mij, mijn volk, en mijne lieden, neigt naar mij het oor; want eene wet zal van mij uitgaan, en ik zal mijn regt doen rusten tot een licht der volken.

5 Mijne geregtigheid is nabij; mijn heil trekt uit, en mijne armen zullen de volken rigten; op mij zullen de eilanden wachten, en op mijnen arm zullen zij hopen.

6 Heft uwe oogen op naar den hemel, en aanschouwt de aarde beneden; want de hemel zal als een rook verdwijnen, en de aarde zal als een kleed verouden, en hare inwoners zullen van gelijken sterven; maar mijn heil zal in eeuwigheid zijn, mijne geregtigheid zal niet verbroken worden.

7 Hoort naar mij, gijlieden, die de geregtigheid kent, gij volk, in welks hart mijne wet is; vreest niet de smaadheid van den mensch, en ontzet u niet voor hunne smaadredenen.

8 Want de motte zal ze opeten als een kleed, en het schietwormpje zal ze opeten als wol; maar mijne geregtigheid zal in eeuwigheid zijn, en mijn heil van geslachte tot geslacht.

9 Ontwaak, ontwaak, trek sterkte aan, gij arm des HEEREN! ontwaak als in de verledene dagen, *als in* de geslachten van ouds. Zijt gij het niet, die Rahab uitgehouwen, die den zeedraak verwond hebt?

10 Zijt gij het niet, die de zee, de wateren des grooten afgronds, droog gemaakt hebt? die de diepten der zee gemaakt hebt tot eenen weg, opdat de verlosten daardoor gingen?

11 Alzoo zullen de vrijgekochten des HEEREN wederkeeren, en met gejuich tot Zion komen; en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vreugde en blijdschap zullen zij aangrijpen, treuring en zuchting zullen wegvlieden.

12 Ik, ik ben het, die u troost: wie zijt gij, dat gij vreest voor den mensch, die sterven zal, voor eén menschenkind, *dat* hooi worden zal?

13 En vergeet den HEER, die u gemaakt heeft, die de hemelen heeft uitgebreid, en de aarde gegrond heeft? en vreest geduriglijk den ganschen dag, van wege de grimmigheid des benaauwers, wanneer hij zich bereidt om te verderven? waar is dan de grimmigheid des benaauwers?

14 De omzwevende gevangene zal haastiglijk los gelaten worden; en hij zal in den kuil niet sterven, en zijn brood zal *hem* niet ontbreken.

15 Want ik ben de HEER, uw God, die de zee klieft, dat hare golven bruisen; HEER der heirscharen is zijn naam.

16 En ik leg mijne woorden in uwen mond, en bedek u onder de schaduw mijner hand; om den hemel te planten, en om de aarde te gronden, en om te zeggen tot Zion: Gij zijt mijn volk.

17 Waak op, waak op, sta op, Jerûzalem! gij die gedronken hebt van de hand des HEEREN den beker zijner grimmigheid; den droesem van den beker der zwijmeling hebt gij gedronken, *ja* uitgezogen.

18 Daar is niemand van al de kinderen, *welke* zij gebaard heeft, die haar zachtjes leidt; en niemand van al de kinderen, *welke* zij opgevoed heeft, die haar bij de hand grijpt.

19 Deze twee dingen zijn u wedervaren, wie heeft medelijden met u? daar is verwoesting, en verbreking, en honger, en zwaard, *door* wien zal ik u troosten?

20 Uwe kinderen zijn in bezwijming gevallen, zij liggen vooraan op alle straten, gelijk een wilde os in het net; zij zijn vol van de grimmigheid des HEEREN, van de schelding uwes Gods.

21 Daarom hoort nu dit, gij bedrukten, en gij dronkenen, maar niet van wijn;

22 Alzoo zegt uw Heer, de HEER en uw God, *die* zijns volks zaak twisten zal: Zie, ik neem den beker der zwijmeling van uwe hand, den droesem van den beker mijner grimmigheid, gij zult dien voortaan niet meer drinken.

23 Maar ik zal hun, die u bedroefd hebben, hem in de hand zetten, die tot uwe

ziel zeiden: Buig u neder, dat wij over
u gaan; en gij leidet uwen rug neder als
aarde, en als eene straat voor degenen,
die daarover gaan.

HET 52 CAPITTEL.

WAAK op, waak op, trek uwe sterkte
aan, ô Zion! trek uwe sierlijke
kleederen aan, ô Jerûzalem, gij heilige
stad! want in u zal voortaan geen onbe-
snedene noch onreine meer komen.
2 Schud u uit het stof, maak u op, zit
neder, ô Jerûzalem; maak u los *van* de
banden van uwen hals, gij gevangene
dochter Zions.
3 Want zoo zegt de HEER: Gijlieden
zijt om niet verkocht, gij zult ook zon-
der geld gelost worden.
4 Want zoo zegt de Heer HEER: In
vorige tijden trok mijn volk af in Egyp-
te, oms als vreemdeling aldaar te ver-
keeren; en Assur heeft hetzelve om niet
onderdrukt.
5 En nu, wat heb ik hier *te doen?*
spreekt de HEER, dewijl mijn volk om
niet weggenomen is, *en* degenen, die
over hetzelve heerschen, *het* doen hui-
len, spreekt de HEER, en mijn naam
geduriglijk den ganschen dag gelasterd
wordt.
6 Daarom *zal* mijn volk, daarom zal
het mijnen naam in dien dag kennen,
dat ik het zelf ben, die spreek: Zie, *hier*
ben ik.
7 Hoe liefelijk zijn op de bergen de voe-
ten desgenen, die het goede boodschapt,
die den vrede doet hooren; desgenen,
die goede boodschap brengt van het goe-
de, die heil doet hooren; desgenen, die
tot Zion zegt: Uw God is Koning!
8 Daar is eene stem uwer wachters; zij
verheffen de stem, zij juichen zamen;
want zij zullen oog aan oog zien, als de
HEER Zion wederbrengen zal.
9 Maakt een geschal, juicht zamen, gij
woeste plaatsen van Jerûzalem, want de
HEER heeft zijn volk getroost, hij heeft
Jerûzalem verlost.
10 De HEER heeft zijnen heiligen arm
ontbloot voor de oogen van alle Heide-
nen; en al de einden der aarde zullen
zien het heil onzes Gods.
11 Vertrekt, vertrekt, gaat uit van daar,
raakt het onreine niet aan; gaat uit het
midden van hen, reinigt u, gij, die de
vaten des HEEREN draagt.
12 Want gijlieden zult niet met haast
uitgaan, noch met eene vlugt henen
gaan; want de HEER zal voor uw aange-
zigt henen trekken, en de God Israëls
zal uw achtertogt wezen.
13 Ziet, mijn knecht zal verstandiglijk
handelen; hij zal verhoogd en verheven,
ja zeer hoog worden.
14 Gelijk velen zich over u ontzet heb-
ben, alzoo verdorven was zijn gelaat,
meer dan van iemand, en zijne ge-
daante, meer dan van *andere* menschen-
kinderen;
15 Alzoo zal hij vele Heidenen bespren-
gen, *ja* de Koningen zullen hunnen
mond over hem toe houden; want aan
wie het niet verkondigd was, die zullen
het zien, en wie het niet gehoord heb-
ben, die zullen het verstaan.

HET 53 CAPITTEL.

WIE heeft onze prediking geloofd,
en aan wien is de arm des HEE-
REN geopenbaard?
2 Want hij is als een rijsje voor zijn
aangezigt opgeschoten, en als een wortel
uit eene dorre aarde; hij had geene ge-
daante noch heerlijkheid; als wij hem
aanzagen, zoo was er geene gestalte, dat
wij hem zouden begeerd hebben.
3 Hij was veracht, en de onwaardig-
ste onder de menschen, een man van
smarten, en verzocht in krankheid; en
een iegelijk was als verbergende het aan-
gezigt voor hem; hij was veracht, en wij
hebben hem niet geacht.
4 Waarlijk hij heeft onze krankheden
op zich genomen, en onze smarten die
heeft hij gedragen; doch wij achtten
hem, dat hij geplaagd, van God gesla-
gen en verdrukt was.
5 Maar hij is om onze overtredingen
verwond, om onze ongeregtigheden is
hij verbrijzeld; de straf, die ons den
vrede aanbrengt, was op hem, en door
zijne striemen is ons genezing ge-
worden.
6 Wij dwaalden allen als schapen, wij
keerden ons een iegelijk naar zijnen weg;
doch de HEER heeft ons aller ongereg-
tigheid op hem doen aanloopen.
7 *Als* dezelve geëischt werd, toen werd
hij verdrukt; doch hij deed zijnen mond
niet open; als een lam werd hij ter slag-
ting geleid, en als een schaap, dat stom
is voor het aangezigt zijner scheerders,
alzoo deed hij zijnen mond niet open.
8 Hij is uit den angst en uit het gerigt
weggenomen; en wie zal zijnen leeftijd
uitspreken? want hij is afgesneden uit
het land der levenden; om de overtre-
ding mijns volks is de plage op hem ge-
weest.
9 En men heeft zijn graf bij de godde-
loozen gesteld, en hij is bij de rijken in
zijnen dood geweest; omdat hij geen on-
regt gedaan heeft, noch bedrog in zijnen
mond geweest is.

10 Doch het behaagde den HEERE hem
te verbrijzelen; hij heeft *hem* krank gemaakt; als zijne ziel zich *tot* een schuldoffer gesteld zal hebben, zoo zal hij zaad zien, hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen des HEEREN zal door zijne hand gelukkiglijk voortgaan.
11 Om den arbeid zijner ziel zal hij het
zien, *en* verzadigd worden; door zijne kennis zal mijn knecht, de regtvaardige, velen regtvaardig maken, want hij zal hunne ongeregtigheden dragen.
12 Daarom zal ik hem een deel geven
van velen, en hij zal de magtigen als een roof deelen; omdat hij zijne ziel uitgestort heeft in den dood, en met de overtreders is geteld geweest; en hij veler zonden gedragen heeft, en voor de overtreders gebeden heeft.

HET 54 CAPITTEL.

ZING vrolijk, gij onvruchtbare, *die* niet gebaard hebt; maak geschal met vrolijk gezang, en juich, *die* geen barensnood gehad hebt; want de kinderen der eenzame zijn meer, dan de kinderen der getrouwde, zegt de HEER.
2 Maak de plaats uwer tent wijd, en
dat men de gordijnen uwer woningen uitbreide, verhinder het niet; maak uwe koorden lang, en steek uwe pinnen vast in.
3 Want gij zult uitbreken ter regter- en
ter linkerhand; en uw zaad zal de Heidenen erven, en zij zullen de verwoeste steden doen bewonen.
4 Vrees niet, want gij zult niet be-
schaamd worden; en word niet schaamrood, want gij zult niet te schande worden; maar gij zult de schaamte uwer jongheid vergeten, en den smaad uwer weduwschap zult gij niet meer gedenken.
5 Want uw Maker is uw man, HEER
der heirscharen is zijn naam; en de Heilige Israëls is uw Verlosser; hij zal de God des ganschen aardbodems genoemd worden.
6 Want de HEER heeft u geroepen, als
eene verlatene vrouw en bedroefde van geest; nogtans zijt gij de huisvrouw der jeugd, hoewel gij versmaad zijt geweest, zegt uw God.
7 Voor een klein oogenblik heb ik u
verlaten; maar met groote ontfermingen zal ik u vergaderen.
8 In eenen kleinen toorn heb ik mijn
aangezigt van u een oogenblik verborgen; maar met eeuwige goedertierenheid zal ik mij uwer ontfermen, zegt de HEER, uw Verlosser.
9 Want dat zal mij zijn *als* de wateren
Noachs, toen ik zwoer, dat de wateren Noachs niet meer over de aarde zouden gaan; alzoo heb ik gezworen, dat ik niet *meer* op u toornen, noch u schelden zal.
10 Want bergen zullen wijken, en heu-
velen wankelen; maar mijne goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEER, uw Ontfermer.
11 Gij verdrukte, door onweder voort-
gedrevene, ongetrooste, zie, ik zal uwe steenen gansch sierlijk leggen, en ik zal u op saffieren grondvesten.
12 En uwe glasvensters zal ik kristal-
lijnen maken, en uwe poorten van robijnsteenen, en uwe gansche landpale van aangename steenen.
13 En al uwe kinderen zullen van den
HEER geleerd zijn, en de vrede uwer kinderen zal groot zijn.
14 Gij zult door geregtigheid bevestigd
worden; wees verre van verdrukking, want gij zult niet vreezen; en *verre* van verschrikking, want zij zal tot u niet naken.
15 Ziet, zij zullen zich zekerlijk ver-
gaderen, *doch* niet uit mij; wie zich tegen u vergaderen zal, die zal om uwent wil vallen.
16 Zie, ik heb den smid geschapen, die
de kolen in het vuur opblaast, en die het instrument voortbrengt tot zijn werk; ook heb ik den verderver geschapen, om te vernielen.
17 Alle instrument, dat tegen u bereid
wordt, zal niet gelukken, en alle tong, *die* in het gerigt tegen u opstaat, zult gij verdoemen: dit is de erve van de knechten des HEEREN, en hunne geregtigheid is uit mij, spreekt de HEER.

HET 55 CAPITTEL.

O ALLE gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk.
2 Waarom weegt gijlieden geld uit voor
hetgeen geen brood is, en uwen arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan? Hoort aandachtiglijk naar mij, en eet het goede, en laat uwe ziel in vettigheid zich verlustigen.
3 Neigt uw oor, en komt tot mij,
hoort, en uwe ziel zal leven; want ik zal met u een eeuwig verbond maken, *en u geven*, de gewisse weldadigheden Davids.
4 Ziet, ik heb hem *tot* een' getuige der
volken gegeven, eenen vorst en gebieder der volken.
5 Ziet, gij zult een volk roepen, dat gij

niet kendet, en het volk, dat u niet kende, zal tot u loopen, om des HEEREN uwes Gods wil, en om des Heiligen Israëls wil, want hij heeft u verheerlijkt.

6 Zoekt den HEER, terwijl hij te vinden is; roept hem aan, terwijl hij nabij is.

7 De goddelooze verlate zijnen weg, en de ongeregtige man zijne gedachten; en hij bekeere zich tot den HEER, zoo zal hij zich over hem ontfermen, en tot onzen God, want hij vergeeft menigvuldiglijk.

8 Want mijne gedachten zijn niet uwe gedachten, en uwe wegen zijn niet mijne wegen, spreekt de HEER.

9 Want *gelijk* de hemelen hooger zijn dan de aarde, alzoo zijn mijne wegen hooger dan uwe wegen, en mijne gedachten dan ulieder gedachten.

10 Want gelijk de regen en de sneeuw van den hemel nederdaalt, en derwaarts niet wederkeert; maar doorvochtigt de aarde, en maakt, dat zij voortbrenge en uitspruite, en zaad geve den zaaijer, en brood den eter;

11 Alzoo zal mijn woord, dat uit mijnen mond uitgaat, *ook* zijn, het zal niet ledig tot mij wederkeeren; maar het zal doen hetgeen mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn *in* hetgeen, waartoe ik het zende.

12 Want in blijdschap zult gijlieden uittrekken, en met vrede voortgeleid worden; de bergen en heuvelen zullen geschal maken *met* vrolijk gezang voor uw aangezigt, en alle boomen des velds zullen de handen zamen klappen.

13 Voor eenen doorn zal een denneboom opgaan, voor eenen distel zal een mirteboom opgaan, en het zal den HEERE wezen tot eenen naam, tot een eeuwig teeken, *dat* niet uitgeroeid zal worden.

HET 56 CAPITTEL.

ALZOO zegt de HEER: Bewaart het regt, en doet geregtigheid; want mijn heil is nabij om te komen, en mijne geregtigheid om geopenbaard te worden.

2 Welgelukzalig is de mensch, *die* zulks doet, en des menschen kind, *dat* daaraan vasthoudt; die den Sabbath houdt, zoodat hij dien niet ontheiligt, en die zijne hand bewaart van eenig kwaad te doen.

3 En de vreemde, die zich tot den HEER gevoegd heeft, spreke niet, zeggende: De HEER heeft mij gansch en al van zijn volk gescheiden; en de gesnedene zegge niet: Ziet, ik ben een doore boom.

4 Want alzoo zegt de HEER van de gesnedenen, die mijne Sabbathen houden, en verkiezen hetgeen, waartoe ik lust heb, en vasthouden aan mijn verbond:

5 Ik zal hen ook in mijn huis en binnen mijne muren eene plaats en eenen naam geven, beter dan der zonen en dan der dochteren; eenen eeuwigen naam zal ik aan een' ieder van hen geven, die niet uitgeroeid zal worden.

6 En de vreemden, die zich tot den HEER voegen, om hem te dienen, en om den naam des HEEREN lief te hebben, om hem tot knechten te zijn; al wie den Sabbath houdt, dat hij dien niet ontheilige, en die aan mijn verbond vasthouden;

7 Die zal ik ook brengen tot mijnen heiligen berg, en ik zal hen verheugen in mijn bedehuis; hunne brandoffers en hunne slagtoffers zullen aangenaam wezen op mijnen altaar; want mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken.

8 De Heer HEER, die de verdrevenen van Israël vergadert, spreekt: Ik zal tot hem nog meer vergaderen, nevens hen, die tot hem vergaderd zijn.

9 Al gij gedierte des velds, komt om te eten, *ja* al gij gedierte in het woud.

10 Hunne wachters zijn allen blind, zij weten niet; zij allen zijn stomme honden, zij kunnen niet bassen; zij zijn slaperig, zij liggen neder, zij hebben het sluimeren lief.

11 En deze honden zijn sterk van begeerte, zij kunnen niet verzadigd worden, ja het zijn herders, die niet verstaan kunnen; zij allen keeren zich naar hunnen weg, elk een naar zijn gewin, *elk* uit zijn einde.

12 Komt herwaarts, *zeggen zij:* ik zal wijn halen, en wij zullen sterken drank zuipen; en de dag van morgen zal zijn als deze, *ja* grooter, veel treffelijker.

HET 57 CAPITTEL.

DE regtvaardige komt om, en daar is niemand, die het ter harte neemt; en de weldadige lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let, dat de regtvaardige weggeraapt wordt vóór het kwaad.

2 Hij zal ingaan *in* den vrede; zij zullen rusten op hunne slaapsteden, een iegelijk, die *in* zijne opregtheid gewandeld heeft.

3 Doch nadert gijlieden hiertoe, gij kinderen der guichelares, gij overspelig zaad, en gij, die hoererij bedrijft.

4 Over wien maakt gij u lustig? over wien spert gij den mond wijd open *en*

steekt de tong lang uit? Zijt gij niet kin-
deren der overtreding, een zaad der
valschheid?
5 Die hittig zijt in de eikenbosschen,
onder allen groenen boom; slagtende de
kinderen aan de beken, onder de hoe-
ken der steenrotsen.
6 Aan de gladde *steenen* der beken is
uw deel, die, die zijn uw lot; ook stort
gij voor dezelve drankoffer uit, gij offert
hun spijsoffer: zou ik mij over deze
dingen troosten laten?
7 Gij stelt uw leger op eenen hoogen
en verhevenen berg; ook klimt gij der-
waarts op, om slagtoffer te offeren.
8 En achter de deur en posten zet gij
uw gedenkteeken; want van mij *wij-
kende* ontdekt gij *u*, en klimt op, gij
maakt uw leger wijd, en maakt u *een
verbond met eenigen* uit dezelven, gij
hebt hun leger lief *in* el elke plaats, *die*
gij ziet.
9 En gij trekt met olie tot den Koning,
en gij vermenigvuldigt uwe welriekende
zalven; en gij zendt uwe gezanten verre
weg, en vernedert u tot de hel toe.
10 Gij zijt vermoeid door uwe groote
reis, *maar* gij zegt niet: Het is buiten
hoop; gij hebt het leven uwer hand ge-
vonden, daarom wordt gij niet ziek.
11 Maar voor wien hebt gij geschroomd
of gevreesd? want gij hebt gelogen, en
zijt aan mij niet gedachtig geweest, gij
hebt *mij* op uw hart niet gelegd; is het
niet, *om*dat ik zwijg, en dat van ouds
af, en gij vreest mij niet?
12 Ik zal uwe geregtigheid bekend ma-
ken, en uwe werken, dat zij u geen nut
doen zullen.
13 Wanneer gij roepen zult, zoo laat
hen, die van u vergaderd zijn, u red-
den; doch de wind zal ze allen wegvoe-
ren, de ijdelheid zal ze wegnemen: maar
die op mij betrouwt, die zal het aardrijk
erven, en mijnen heiligen berg erfelijk
bezitten.
14 En men zal zeggen: Verhoogt *de
baan*, verhoogt *de baan*, bereidt den
weg; neemt den aanstoot uit den weg
mijns volks.
15 Want alzoo zegt de Hooge en Ver-
hevene, die in de eeuwigheid woont,
en wiens naam heilig is: Ik woon *in*
de hoogte en *in* het heilige, en bij hem,
die van eenen verbrijzelden en nede-
rigen geest is, opdat ik levend make den
geest der nederigen, en opdat ik levend
make het hart der verbrijzelden.
16 Want ik zal niet eeuwiglijk twisten,
noch ik zal geduriglijk verbolgen zijn;
want de geest zou van voor mijn aange-
zigt overstelpt worden, en de zielen, *die*
ik gemaakt heb.
17 Ik was verbolgen over de ongereg-
tigheid hunner gieregheid, en sloeg hen;
ik verborg mij, en was verbolgen; even-
wel gingen zij afkeerig henen in den
weg huns harten.
18 Ik zie hunne wegen, en ik zal ze
genezen; en ik zal hen geleiden, en hun
vertroostingen wedergeven, namelijk
aan hunne treurigen.
19 Ik schep de vrucht der lippen, vre-
de, vrede dengenen, die verre zijn, en
dengenen, die nabij zijn, zegt de HEER;
en ik zal hen genezen.
20 Doch de goddeloozen zijn als eene
voortgedrevene zee, want die kan niet
rusten, en hare wateren werpen slijk en
modder op.
21 De goddeloozen, zegt mijn God, heb-
ben geenen vrede.

HET 58 CAPITTEL.

ROEP uit de keel, houd niet in, ver-
hef uwe stem als eene bazuin, en
verkondig aan mijn volk hunne over-
treding, en aan het huis Jakobs hunne
zonden.
2 Hoewel zij mij dagelijks zoeken, en
eenen lust hebben aan de kennis mijner
wegen, als een volk, dat geregtigheid
doet en het regt zijns Gods niet verlaat,
vragen zij mij naar de regten der gereg-
tigheid, zij hebben eenen lust tot God
te naderen;
3 *Zeggende:* Waarom vasten wij, en
gij ziet het niet aan? *waarom* kwellen
wij onze ziel, en gij weet het niet? Ziet,
ten dage, wanneer gijlieden vast, zoo
vindt gij *uwen* lust, en gij eischt stren-
gelijk al uwen arbeid.
4 Ziet, tot twist en gekijf vast gijlie-
den, en om goddelooslijk met de vuist
te slaan; vast niet gelijk heden, om uwe
stem te doen hooren in de hoogte.
5 Zou het zulk een vasten zijn, dat ik
verkiezen zoude, dat de mensch zijne
ziel een' dag kwelle? dat hij zijn hoofd
kromme gelijk eene bieze, en eenen zak
en asch onder *zich* spreide? Zoudt gij
dat een vasten heeten, en eenen dag den
HEERE aangenaam?
6 Is niet dit het vasten, dat ik verkies:
dat gij losmaakt de knoopen der godde-
loosheid, dat gij ontdoet de banden des
juks, en dat gij vrij los laat de verplet-
terden, en alle juk verscheurt?
7 Is het niet, dat gij den hongerigen
uw brood mededeelt, en de armen, ver-
drevenen in uw huis brengt? als gij
eenen naakte ziet, dat gij hem dekt, en
dat gij u voor uw vleesch niet verbergt?

8 Dan zal uw licht voortbreken als de
dageraad, en uwe genezing zal snellijk
uitspruiten; en uwe geregtigheid zal
voor uw aangezigt heengaan, *en* de heer-
lijkheid des HEEREN zal uw achtertogt
wezen.
9 Dan zult gij roepen, en de HEER zal
antwoorden; gij zult schreeuwen, en
hij zal zeggen: Ziet, *hier* ben ik. Zoo
gij uit het midden van u wegdoet het
juk, het uitsteken des vingers, en het
spreken der ongeregtigheid;
10 En zoo gij uwe ziel opent voor den
hongerige, en de bedrukte ziel verza-
digt; dan zal uw licht in de duisternis
opgaan, en uwe donkerheid zal zijn als
de middag.
11 En de HEER zal u geduriglijk lei-
den, en hij zal uwe ziel verzadigen in
groote droogten, en uwe beenderen vaar-
dig maken; en gij zult zijn als een ge-
waterd hof, en als eene springader der
wateren, welker wateren niet ontbre-
ken.
12 En die uit u *voortkomen*, zullen
bouwen de oude verwoeste plaatsen; de
fondamenten, van geslachte tot geslacht
verwoest, zult gij oprigten; en gij zult
genoemd worden: Die de bressen toe-
muurt, die de paden weder opmaakt, om
te bewonen.
13 Indien gij uwen voet van den Sab-
bath afkeert, *van* te doen uwen lust op
mijnen heiligen dag; en *indien* gij den
Sabbath noemt eene verlustiging, opdat
de HEER geheiligd worde, die te eeren
is; en *indien* gij dien eert, dat gij uwe
wegen niet doet, *en* uwen eigenen lust
niet vindt, noch een woord *daarvan*
spreekt;
14 Dan zult gij u verlustigen in den
HEER, en ik zal u doen rijden op de
hoogten der aarde, en ik zal u spijzigen
met de erve van uwen vader Jakob;
want de mond des HEEREN heeft *het* ge-
sproken.

HET 59 CAPITTEL.

ZIET, de hand des HEEREN is niet
verkort, dat zij niet zoude kunnen
verlossen; en zijn oor is niet zwaar ge-
worden, dat het niet zou kunnen hoo-
ren.
2 Maar uwe ongeregtigheden maken
eene scheiding tusschen ulieden en tus-
schen uwen God, en uwe zonden ver-
bergen het aangezigt van ulieden, dat
hij niet hoort.
3 Want uwe handen zijn met bloed be-
vlekt, en uwe vingeren met ongeregtig-
heid; uwe lippen spreken valschheid,
uwe tong dicht onregt.
4 Daar is niemand, die voor de gereg-
tigheid roept, en niemand, die voor de
waarheid in het gerigt zich begeeft; zij
vertrouwen op ijdelheid, en spreken leu-
gen, met moeite zijn zij zwanger, en zij
baren ongeregtigheid.
5 Zij broeijen basiliskus-eijeren uit, en
zij weven spinnewebben; die van hunne
eijeren eet, moet sterven; en als het in
stukken gedrukt wordt, berst er eene ad-
der uit.
6 Hunne webben deugen niet tot klee-
deren, en zij zullen zichzelven niet kun-
nen dekken met hunne werken; hunne
werken zijn werken der ongeregtigheid,
en een maaksel des wrevels is in hunne
handen.
7 Hunne voeten loopen tot het kwade,
en zij haasten, om onschuldig bloed te
vergieten; hunne gedachten zijn ge-
dachten der ongeregtigheid; verstoring
en verbreking is op hunne banen.
8 Den weg des vredes kennen zij niet,
en daar is geen regt in hunne gangen;
hunne paden maken zij verkeerd voor
zichzelven; al wie daarop gaat, kent den
vrede niet.
9 Daarom is het regt verre van ons,
en de geregtigheid achterhaalt ons niet;
wij wachten op het licht, maar ziet,
daar is duisternis, op eenen grooten
glans, *maar* wij wandelen in donker-
heden.
10 Wij tasten naar den wand, gelijk
de blinden, en, gelijk die geen oogen
hebben, tasten wij; wij stooten ons
op den middag, als in de schemering,
wij zijn in woeste plaatsen, gelijk de
dooden.
11 Wij brommen allen gelijk de beeren,
en wij kirren doorgaans gelijk de duiven;
wij wachten naar regt, maar daar is
geen; naar heil, *maar* het is verre van
ons.
12 Want onze overtredingen zijn vele
voor u, en onze zonden getuigen tegen
ons; want onze overtredingen zijn bij
ons, en onze ongeregtigheden kennen
wij:
13 Het overtreden en het liegen tegen
den HEER, en het achterwaarts wijken
van onzen God; het spreken van onder-
drukking en afval, het ontvangen en het
dichten van valsche woorden uit het
hart.
14 Daarom is het regt achterwaarts
geweken, en de geregtigheid staat van
verre; want de waarheid struikelt op
de straat, en wat regt is kan er niet in-
gaan.
15 Ja, de waarheid ontbreekt er, en

vie van het booze wijkt, stelt zich tot
enen roof; en de HEER zag het, en het
vas kwaad in zijne oogen, dat er geen
egt was.
16 Dewijl hij zag, dat er niemand was,
oo ontzette hij zich, omdat er geen
oorbidder was; daarom bragt hem zijn
rm heil aan, en zijne geregtigheid on-
lersteunde hem.
17 Want hij trok geregtigheid aan als
en pantsier, en den helm des heils *zette*
ij op zijn hoofd, en de kleederen der
vraak trok hij aan *tot* kleeding, en hij
leed den ijver aan als eenen mantel.
18 Even naar de werken, even daar-
aar zal hij vergelden, grimmigheid aan
ijne wederpartijders, vergelding aan
ijne vijanden; den eilanden zal hij *den*
oon vergelden.
19 Dan zullen zij den naam des HEE-
EN vreezen van den nedergang, en
ijne heerlijkheid van den opgang der
on: als de vijand zal komen gelijk een
troom, zal de Geest des HEEREN de
anier tegen hem oprigten.
20 En daar zal een Verlosser tot Zion
omen, namelijk voor hen, die zich be-
eeren van de overtreding in Jakob,
preekt de HEER.
21 Mij aangaande, dit is mijn verbond
net hen, zegt de HEER: Mijn Geest, die
p u is, en mijne woorden, die ik in
wen mond gelegd heb, die zullen van
wen mond niet wijken, noch van den
nond van uw zaad, noch van den mond
an het zaad van uw zaad, zegt de
EER, van nu aan tot in eeuwigheid
oe.

HET 60 CAPITTEL.

MAAK u op, word verlicht, want uw
licht komt, en de heerlijkheid des
HEEREN gaat over u op.
2 Want ziet, de duisternis zal de aarde
edekken, en donkerheid de volken;
och over u zal de HEER opgaan, en
ijne heerlijkheid zal over u gezien
vorden.
3 En de Heidenen zullen tot uw licht
aan, en Koningen tot den glans, die
oor u is opgegaan.
4 Hef uwe oogen rondom op, en zie,
lie allen zijn vergaderd, zij komen tot
; uwe zonen zullen van verre komen,
n uwe dochters zullen aan *uwe* zijde
evoedsterd worden.
5 Dan zult gij het zien en zamen vloei-
en, en uw hart zal vervaard zijn en
erwijd worden; want de menigte der
ee zal tot u gekeerd worden, het heir
ler Heidenen zal tot u komen.
6 Een hoop kemelen zal u bedekken,
de snelle kemelen van Midian en Hefa;
zij allen zullen uit Scheba komen; goud
en wierook zullen zij aanbrengen, en zij
zullen den overvloedigen lof des HEEREN
boodschappen.
7 Al de schapen van Kedar zullen tot
u verzameld worden, de rammen van
Nebáioth zullen u dienen; zij zullen met
welgevallen komen op mijnen altaar, en
ik zal het huis mijner heerlijkheid heer-
lijk maken.
8 Wie zijn dezen, *die* daar komen ge-
vlogen als eene wolk, en als duiven tot
hare vensters?
9 Want de eilanden zullen mij ver-
wachten, en de schepen van Tharsis
vooreerst, om uwe kinderen van verre
te brengen, hun zilver en hun goud met
hen, tot den naam des HEEREN, uwes
Gods, en tot den Heilige Israëls, dewijl
hij u heerlijk gemaakt heeft.
10 En de vreemden zullen uwe muren
bouwen, en hunne Koningen zullen u
dienen; want in mijne verbolgenheid
heb ik u geslagen, maar in mijn welbe-
hagen heb ik mij over u ontfermd.
11 En uwe poorten zullen steeds open-
staan, zij zullen des daags en des nachts
niet toegesloten worden; opdat men tot
u inbrenge het heir der Heidenen, en
hunne Koningen *tot u* geleid worden.
12 Want het volk en het Koningrijk,
welke u niet zullen dienen, die zullen
vergaan; en die volken zullen gansch
verwoest worden.
13 De heerlijkheid van Libanon zal tot
u komen, de denneboom, de beuke-
en de busboom te gelijk, om te ver-
sieren de plaats mijns Heiligdoms, en
ik zal de plaats mijner voeten heerlijk
maken.
14 Ook zullen, zich buigende, tot u
komen de kinderen dergenen, die u on-
derdrukt hebben, en allen, die u gelas-
terd hebben, zullen zich nederbuigen
aan de planten uwer voeten; en zij zul-
len u noemen de stad des HEEREN, het
Zion van den Heilige Israëls.
15 In plaats dat gij verlaten en gehaat
zijt geweest, zoo dat niemand door *u*
henen ging, zoo zal ik u stellen tot eene
eeuwige heerlijkheid, *tot* eene vreugde
van geslachte tot geslacht.
16 En gij zult de melk der Heidenen
zuigen, en gij zult de borsten der Ko-
ningen zuigen; en gij zult weten, dat ik
de HEER ben, uw Heiland, en uw Ver-
losser, de Magtige Jakobs.
17 Voor koper zal ik goud brengen, en
voor ijzer zal ik zilver brengen, en voor
hout koper, en voor steenen ijzer; en

zal uwe opzieners vreedzaam maken, en uwe drijvers regtvaardigen.

18 Daar zal geen geweld meer gehoord worden in uw land, verstoring noch verbreking in uwe landpalen; maar uwe muren zult gij Heil heeten, en uwe poorten Lof.

19 De zon zal u niet meer wezen tot een licht des daags, en tot eenen glans zal u de maan niet lichten; maar de HEER zal u wezen tot een eeuwig licht, en uw God tot uwe sierlijkheid.

20 Uwe zon zal niet meer ondergaan, en uwe maan zal haar *licht* niet intrekken; want de HEER zal u tot een eeuwig licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen.

21 En uw volk zullen allen zamen regtvaardigen zijn, zij zullen in eeuwigheid de aarde erfelijk bezitten; zij zullen zijn eene spruit mijner plantingen, een werk mijner handen, opdat ik verheerlijkt worde.

22 De kleinste zal tot duizend worden, en de minste tot een magtig volk; ik, de HEER, zal zulks te zijnen tijd snellijk doen komen.

HET 61 CAPITTEL.

DE Geest des Heeren HEEREN is op mij, omdat de HEER mij gezalfd heeft, om eene blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen; hij heeft mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van harte, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis;

2 Om uit te roepen het jaar van het welbehagen des HEEREN, en den dag der wraak onzes Gods; om alle treurigen te troosten;

3 Om den treurigen Zions te beschikken, dat hun gegeven worde sieraad voor asch, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor eenen benaauwden geest; opdat zij genoemd worden eikeboomen der geregtigheid, eene planting des HEEREN, opdat hij verheerlijkt worde.

4 En zij zullen de oude verwoeste plaatsen bouwen, de vorige verstoringen weder oprigten, en de verwoeste steden vernieuwen, die verstoord waren van geslachte tot geslacht.

5 En uitlanders zullen staan, en uwe kudden weiden; en vreemden zullen uwe akkerlieden en uwe wijngaardeniers zijn.

6 Doch gijlieden zult priesters des HEEREN heeten, men zal u dienaren onzes Gods noemen; gij zult het vermogen der Heidenen eten, en in hunne heerlijkheid zult gij u beroemen.

7 Voor uwe dubbele schaamte en schande zullen zij juichen over hun deel; daarom zullen zij in hun land erfelijk het dubbele bezitten, zij zullen eeuwige vreugde hebben.

8 Want ik, de HEER, heb het regt lief, ik haat den roof in het brandoffer, en ik zal geven, dat hun werk in waarheid zal zijn; en ik zal een eeuwig verbond met hen maken.

9 En hun zaad zal onder de Heidenen bekend worden, en hunne nakomelingen in het midden der volken; allen, die hen zien zullen, zullen hen kennen, dat zij zijn een zaad, hetwelk de HEER gezegend heeft.

10 Ik ben zeer vrolijk in den HEER, mijne ziel verheugt zich in mijnen God, want hij heeft mij bekleed met de kleederen des heils, den mantel der geregtigheid heeft hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als eene bruid zich versiert met haar gereedschap.

11 Want gelijk de aarde hare spruit voortbrengt, en gelijk een hof hetgene in hem gezaaid is doet uitspruiten; alzoo zal de Heer HEER geregtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volken.

HET 62 CAPITTEL.

OM Zions wil zal ik niet zwijgen, en om Jerûzalems wil zal ik niet stil zijn; tot dat hare geregtigheid voortkome als een glans, en haar heil als eene fakkel, die brandt.

2 En de Heidenen zullen uwe geregtigheid zien, en alle Koningen uwe heerlijkheid; en gij zult met eenen nieuwen naam genoemd worden, welken des HEEREN mond uitdrukkelijk noemen zal.

3 En gij zult eene sierlijke kroon zijn in de hand des HEEREN, en een koninklijke hoed in de hand uwes Gods.

4 Tot u zal niet meer gezegd worden De verlatene, en tot uw land niet meer gezegd worden, Het verwoeste; maar gij zult genoemd worden, Mijn lust is aan haar; en uw land, Het getrouwde; want de HEER heeft eenen lust aan u, en uw land zal getrouwd worden.

5 Want *gelijk* een jongeling eene jonkvrouw trouwt, *alzoo* zullen uwe kinderen u trouwen; en *gelijk* de bruidegom vrolijk is over de bruid, *alzoo* zal uw God over u vrolijk zijn.

6 O Jerûzalem, ik heb wachters op uwe muren besteld, die geduriglijk, al den dag en al den nacht, niet zullen zwijgen: ô gij, die aan den HEER doet

gedenken, laat geen stilzwijgen bij uliеden wezen;
7 En zwijgt niet stil voor hem, tot dat
hij bevestige, en tot dat hij Jerûzalem
stelle *tot* een' lof op aarde.
8 De HEER heeft gezworen bij zijne
regterhand, en bij den arm zijner sterkte:
Indien ik uw koren meer zal geven
tot spijs voor uwe vijanden, en indien
de vreemden zullen drinken uwen most,
waaraan gij gearbeid hebt!
9 Maar die het inzamelen zullen, die
zullen het eten, en zij zullen den HEER
prijzen; en die hem vergaderen zullen,
die zullen denzelven drinken in de voorhoven
mijns heiligdoms.
10 Gaat door, gaat door, door de poorten,
bereidt den weg des volks; verhoogt,
verhoogt eene baan, ruimt de
steenen weg, steekt eene banier omhoog
tot de volken.
11 Ziet, de HEER heeft doen hooren,
tot aan het einde der aarde: Zegt aan de
dochter van Zion: Zie, uw heil komt;
zie, zijn loon is met hem, en zijn arbeidsloon
is voor zijn aangezigt.
12 En zij zullen hen noemen het heiligo
volk, de verlosten des HEEREN:
en gij zult genoemd worden, De gezochte,
De stad, die niet verlaten is.

HET 63 CAPITTEL.

WIE is deze, die van Edom komt
met besprenkelde kleederen, van
Bozra? deze, die versierd is in zijn gewaad,
die voorttrekt in zijne groote
kracht? Ik ben het, die in geregtigheid
spreek, die magtig ben te verlossen.
2 Waarom zijt gij rood aan uw gewaad?
en uwe kleederen als van eenen, die in
de wijnpers treedt?
3 Ik heb de pers alleen getreden, en
daar was niemand van de volken met
mij; en ik heb ze getreden in mijnen
toorn, en heb ze vertrapt in mijne grimmigheid:
en hunne kracht is gesprengd
op mijne kleederen, en al mijn gewaad
heb ik bezoedeld.
4 Want de dag der wraak was in mijn
hart, en het jaar mijner verlosten was
gekomen.
5 En ik zag toe, en daar was niemand,
die hielp; en ik ontzette mij, en daar
was niemand, die ondersteunde; daarom
heeft mijn arm mij heil beschikt, en
mijne grimmigheid heeft mij ondersteund.
6 En ik heb de volken vertreden in
mijnen toorn, en ik heb hen dronken
gemaakt in mijne grimmigheid; en ik
heb hunne kracht ter aarde doen nederdalen.
7 Ik zal de goedertierenheden des HEEREN
vermelden, den veelvoudigen lof
des HEEREN, naar alles, wat de HEER
ons heeft bewezen, en de groote goedigheid
aan het huis van Israël, die hij hun
bewezen heeft, naar zijne barmhartigheden,
en naar de veelheid zijner goedertierenheden.
8 Want hij zeide: Zij zijn immers mijn
volk, kinderen, *die* niet liegen zullen.
Alzoo is hij hun geworden tot eenen
Heiland.
9 In al hunne benaauwdheid was hij
benaauwd, en de Engel zijns aangezigts
heeft ze behouden; door zijne liefde en
door zijne genade heeft hij ze verlost;
en hij nam hen op, en hij droeg ze al
de dagen van ouds.
10 Maar zij zijn wederspannig geworden,
en zij hebben zijnen Heiligen Geest
smarten aangedaan; daarom is hij hun
in eenen vijand verkeerd, hij zelf heeft
tegen hen gestreden.
11 Nogtans dacht hij aan de dagen
van ouds, aan Mozes *en* zijn volk; *maar
nu*, waar is hij, die ze uit de zee opgebragt
heeft, met de herders zijner kudde?
waar is hij, die zijnen Heiligen
Geest in het midden van hen stelde?
12 Die den arm zijner heerlijkheid
heeft doen gaan aan de regterhand van
Mozes; die de wateren voor hunne aangezigten
kliefde, opdat hij zich eenen
eeuwigen naam maakte?
13 Die ze leidde door de afgronden; als
een paard in de woestijn, struikelden zij
niet.
14 Gelijk een beest, *dat* afgaat in de
valleijen, heeft hun de Geest des HEEREN
rust gegeven. Alzoo hebt gij uw
volk geleid, opdat gij u eenen heerlijken
naam zoudt maken.
15 Zie van den hemel af, en aanschouw
van uwe heilige en uwe heerlijke woning:
waar zijn uw ijver en uwe mogendheden,
het gerommel uwes ingewands
en uwer barmhartigheden? zij
houden zich tegen mij in.
16 Gij zijt toch onze Vader, want
Abraham weet van ons niet, en Israël
kent ons niet; gij, ô HEER, zijt onze
Vader, onze Verlosser van ouds af is uw
naam.
17 HEER, waarom doet gij ons van uwe
wegen dwalen? *waarom* verstokt gij
ons hart, dat wij u niet vreezen? keer
weder om uwer knechten wil, de stammen
uwes erfdeels.
18 Uw heilig volk heeft *het maar* een
weinig tijds bezeten; onze wederpartijders
hebben uw heiligdom vertreden.

19 Wij zijn geworden *als die*, over
welke gij van ouds niet hebt geheerscht,
en die naar uwen naam niet zijn genoemd.

HET 64 CAPITTEL.

OCH dat gij de hemelen scheurdet,
dat gij neder kwaamt, dat de bergen
van uw aangezigt vervloten;
2 Gelijk een smeltvuur brandt, *en* het
vuur de wateren doet opbobbelen; om
uwen naam aan uwe wederpartijders
bekend te maken! laat *alzoo* de Heidenen
van uw aangezigt beven.
3 Toen gij vreesselijke dingen deedt,
die wij niet verwachtten; gij kwaamt
neder, van uw aangezigt vervloten de
bergen.
4 Ja van ouds heeft men het niet gehoord,
noch met ooren vernomen, en
geen oog heeft het gezien, behalve gij,
ô God, *wat* hij doen zal dengenen, die
op hem wacht.
5 Gij ontmoet den vrolijke, en die geregtigheid
doet; dengenen, die aan u
gedenken op uwe wegen; zie, gij waart
verbolgen, omdat wij gezondigd hebben;
in dezelve is de eeuwigheid, opdat wij
behouden wierden.
6 Doch wij allen zijn als een onreine,
en al onze geregtigheden zijn als een
wegwerpelijk kleed; en wij allen vallen
af als een blad, en onze misdaden voeren
ons henen weg als een wind.
7 En daar is niemand, die uwen naam
aanroept, die zich opwekt, dat hij u
aangrijpe; want gij verbergt uw aangezigt
voor ons, en gij doet ons smelten,
door middel van onze ongeregtigheden.
8 Doch nu, HEER, gij zijt onze Vader;
wij zijn leem, en gij zijt onze pottebakker,
en wij allen zijn uwer handen
werk.
9 HEER, wees niet zoo zeer verbolgen,
en gedenk niet eeuwiglijk aan de ongeregtigheid;
zie, aanschouw toch, wij allen
zijn uw volk.
10 Uwe heilige steden zijn eene woestijn
geworden, Zion is eene woestijn geworden,
Jeruzalem eene verwoesting.
11 Ons heilig en ons heerlijk huis,
waarin onze vaders u loofden, is met
vuur verbrand; en al onze gewenschte
dingen zijn tot woestheid geworden.
12 HEER, zoudt gij u over deze dingen
inhouden? zoudt gij stilzwijgen, en ons
zoo zeer bedrukken?

HET 65 CAPITTEL.

IK ben gevonden van hen, die *naar*
mij niet vraagden; ik ben gevonden
van degenen, die mij niet zochten: tot
het volk, dat naar mijnen naam niet
genoemd was, heb ik gezegd: Ziet, *hier*
ben ik, ziet, *hier* ben ik.
2 Ik heb mijne handen uitgebreid den
ganschen dag tot een wederstrevig volk,
die wandelen op eenen weg, die niet
goed is, naar hunne *eigene* gedachten:
3 Een volk, mij gedurig tergende in
mijn aangezigt, in hoven offerende, en
rookende op tigchelsteenen;
4 Zittende bij de graven, zoo vernachten
zij bij degenen, die bewaard worden,
etende zwijnenvleesch, en daar is
sap van gruwelijke dingen in hunne
vaten.
5 Die daar zeggen: Houd u tot u zelven,
en naak tot mij niet, want ik ben
heiliger dan gij. Dezen zijn een rook in
mijnen neus, een vuur, den ganschen
dag brandende.
6 Ziet, het is voor mijn aangezigt geschreven;
ik zal niet zwijgen, maar ik
zal vergelden, ja in hunnen boezem zal
ik vergelden.
7 Uwe ongeregtigheden, en uwer vaderen
ongeregtigheden te gelijk, zegt de
HEER, die gerookt hebben op de bergen,
en mij smaadheid aangedaan hebben op
de heuvelen; daarom zal ik hun vorig
werkloon in hunnen boezem weder toemeten.
8 Alzoo zegt de HEER: Gelijk wanneer
men most in een bos druiven vindt, men
zegt: Verderf ze niet, want daar is een
zegen in; alzoo zal ik het om mijner
knechten wil doen, dat ik hen niet allen
verderve.
9 En ik zal zaad uit Jakob voortbrengen,
en uit Juda eenen erfbezitter van
mijne bergen; en mijne uitverkorenen
zullen het erfelijk bezitten, en mijne
knechten zullen aldaar wonen.
10 En Saron zal tot eene schaapskooi
worden, en het dal van Achor tot een
runderleger, voor mijn volk, dat mij gezocht
heeft.
11 Maar gij, verlaters des HEEREN, gij
vergeters van den berg mijner heiligheid,
gij aanrigters eener tafel voor die
bende, en gij opvullers des dranks voor
dat getal;
12 Ik zal ulieden ook ten zwaarde tellen,
dat gij allen u ter slagting zult krommen,
omdat ik geroepen heb, maar gij
hebt niet geantwoord, ik gesproken heb,
maar gij hebt niet gehoord, maar hebt
gedaan dat kwaad was in mijne oogen,
en hebt verkozen hetgeen, waaraan ik
geenen lust heb.
13 Daarom zegt de Heer HEER alzoo:
Ziet, mijne knechten zullen eten, doch

gijlieden zult hongeren; ziet, mijne knechten zullen drinken, doch gijlieden zult dorsten; ziet, mijne knechten zullen blijde zijn, doch gijlieden zult beschaamd zijn;

14 Ziet mijne knechten zullen juichen van goeder harte, maar gijlieden zult schreeuwen van weedom des harten, en van verbreking des geestes zult gij huilen.

15 En gijlieden zult uwen naam mijnen uitverkorenen tot eene vervloeking laten; en de Heer HEER zal ulieden dooden, maar zijne knechten zal hij met eenen anderen naam noemen;

16 Zoo dat, wie zich zegenen zal op aarde, die zal zich zegenen in den God der waarheid; en wie zweren zal op aarde, die zal zweren bij den God der waarheid, omdat de vorige benaauwdheden zullen vergeten zijn, en omdat zij voor mijne oogen verborgen zijn.

17 Want ziet, ik schep nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde; en de vorige dingen zullen niet *meer* gedacht worden, noch zullen in het hart opkomen.

18 Maar weest gijlieden vrolijk, en verheugt u tot in eeuwigheid *in* hetgeen ik schep; want ziet, ik schep voor Jerûzalem eene verheuging, en voor hun volk eene vrolijkheid.

19 En ik zal mij verheugen over Jerûzalem, en vrolijk zijn over mijn volk; en in haar zal niet meer gehoord worden de stem der weening, noch de stem des geschreeuws.

20 Van daar zal niet meer wezen een zuigeling van *weinige* dagen, noch een oud man, die zijne dagen niet zal vervullen; want een jongeling zal sterven, honderd jaren oud zijnde, maar een zondaar, honderd jaren oud zijnde, zal vervloekt worden.

21 En zij zullen huizen bouwen en bewonen, en zij zullen wijngaarden planten, en derzelver vrucht eten.

22 Zij zullen niet bouwen, dat het een ander bewone; zij zullen niet planten, dat het een ander ete; want de dagen mijns volks zullen zijn als de dagen eens booms, en mijne uitverkorenen zullen het werk hunner handen verslijten.

23 Zij zullen niet te vergeefs arbeiden, noch baren ter verstoring; want zij zijn het zaad der gezegenden des HEEREN, en hunne nakomelingen met hen.

24 En het zal geschieden, eer zij roepen, zoo zal ik antwoorden; terwijl zij nog spreken, zoo zal ik hooren.

25 De wolf en het lam zullen zamen weiden, en de leeuw zal stroo eten als een rund, en het stof zal de spijze der slang zijn; zij zullen geen kwaad doen noch verderven op mijnen ganschen heiligen berg, zegt de HEER.

HET 66 CAPITTEL.

ALZOO zegt de HEER: De hemel is mijn troon, en de aarde is de voetbank mijner voeten; waar zou het huis zijn, dat gijlieden mij zoudt bouwen? en waar is de plaats mijner rust?

2 Want mijne hand heeft alle deze dingen gemaakt, en alle deze dingen zijn geweest, spreekt de HEER; maar op dezen zal ik zien, op den arme en verslagene van geest, en die voor mijn woord beeft.

3 Wie eenen os slagt, slaat eenen man; wie een lam offert, breekt eenen hond den hals; wie spijsoffer offert, is *als die* zwijnenbloed *offert;* wie wierook brandt ten gedenkoffer, is *als* die eenen afgod zegent: dezen verkiezen ook hunne wegen, en hunne ziel heeft lust aan hunne verfoeiselen.

4 Ik zal ook verkiezen *den loon* hunner handelingen, en hunne vreeze zal ik over hen doen komen, omdat ik heb geroepen, en niemand antwoordde, ik gesproken heb, en zij niet hoorden, maar deden dat kwaad is in mijne oogen, en verkozen hetgeen, waartoe ik geenen lust had.

5 Hoort des HEEREN woord, gij, die voor zijn woord beeft: Uwe broeders, die u haten, die u verre afzonderen, om mijns naams wil, zeggen: Dat de HEER heerlijk worde; doch hij zal verschijnen tot uwe vreugde, zij daarentegen zullen beschaamd worden.

6 Daar zal eene stem van een groot rumoer uit de stad zijn, eene stem uit den tempel, de stem des HEEREN, die zijnen vijanden de verdiensten vergeldt.

7 Eer zij barensnood had, heeft zij gebaard, eer haar smart overkwam, zoo is zij van een knechtje verlost.

8 Wie heeft *ooit* zulks gehoord? wie heeft dergelijke gezien? zou een land kunnen geboren worden op een' eenigen dag? zou een volk kunnen geboren worden op eene eenige reize? maar Zion heeft weeën gekregen, en zij heeft hare zonen gebaard.

9 Zou ik de baarmoeder openbreken, en niet generéren? zegt de HEER: zou ik, die genereer, voortaan toesluiten? zegt uw God.

10 Verblijdt u met Jerûzalem, en verheugt u over haar, al hare liefhebbers; weest vrolijk over haar met vreugde, gij allen, die over haar zijt treurig geweest;

11 Opdat gij moogt zuigen, en verzadigd worden van de borsten harer vertroostingen; opdat gij moogt uitzuigen, en u verlustigen met den glans harer heerlijkheid.

12 Want alzoo zegt de HEER: Ziet, ik zal den vrede over haar uitstrekken als eene rivier, en de heerlijkheid der Heidenen als eene overloopende beek: dan zult gijlieden zuigen, gij zult op de zijden gedragen worden, en op de knieën zeer vriendelijk getroeteld worden.

13 Als een', dien zijne moeder troost, alzoo zal ik u troosten; ja gij zult te Jerûzalem getroost worden.

14 En gij zult *het* zien, en uw hart zal vrolijk zijn, en uwe beenderen zullen groenen als het teedere gras; dan zal de hand des HEEREN bekend worden aan zijne knechten, en hij zal zijnen vijanden gram worden.

15 Want ziet, de HEER zal met vuur komen, en zijne wagenen als een wervelwind; om met grimmigheid zijnen toorn hiertoe te wenden, en zijne schelding met vuurvlammen.

16 Want met vuur, en met zijn zwaard zal de HEER in het regt treden, met alle vleesch; en de verslagenen des HEEREN zullen vermenigvuldigd zijn.

17 Die zichzelven heiligen, en zichzelven reinigen in de hoven, achtereen in het midden *derzelve;* die zwijnenvleesch eten, en verfoeisel, en muizen, zamen zullen zij verteerd worden, spreekt de HEER.

18 Hunne werken en hunne gedachten! Het komt, dat ik vergaderen zal alle Heidenen en tongen; en zij zullen komen, en zij zullen mijne heerlijkheid zien.

19 En ik zal een teeken aan hen zetten, en uit hen, die het ontkomen zullen zijn, zal ik zenden tot de Heidenen, *naar* Tharsis, Pul en Lud, de boogschutters, *naar* Tubal en Javan, tot de ver gelegene eilanden, die mijn gerucht niet gehoord, noch mijne heerlijkheid gezien hebben; en zij zullen mijne heerlijkheid onder de Heidenen verkondigen.

20 En zij zullen al uwe broeders uit alle Heidenen den HEERE *ten* spijsoffer brengen, op paarden, en op wagenen, en op rosbaren, en op muilen, en op snelle loopers, naar mijnen heiligen berg toe, *naar* Jerûzalem, zegt de HEER, gelijk de kinderen Israëls het spijsoffer in een rein vat brengen ten huize des HEEREN.

21 En ook zal ik uit dezelven eenigen tot priesters *en* tot Leviten nemen, zegt de HEER.

22 Want gelijk die nieuwe hemel en die nieuwe aarde, welke ik maken zal, voor mijn aangezigt zullen staan, spreekt de HEER, alzoo zal *ook* uw zaad en uw naam staan.

23 En het zal geschieden, dat van de eene nieuwe maan tot de andere, en van den eenen Sabbath tot den anderen, alle vleesch komen zal om aan te bidden, voor mijn aangezigt, zegt de HEER.

24 En zij zullen henen uitgaan, en zij zullen de doode ligchamen der lieden zien, die tegen mij overtreden hebben, want hun worm zal niet sterven, en hun vuur zal niet uitgebluscht worden, en zij zullen voor alle vleesch eene afgrijzing wezen.

DE PROFETIËN

VAN

JEREMIA.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE woorden van Jeremia, den zoon van Hilkía, uit de priesteren, die te Anathoth waren, in het land van Benjamin;

2 Tot wien het woord des HEEREN geschiedde, in de dagen van Josía, zoon van Amon, Koning van Juda, in het dertiende jaar van deszelfs regering.

3 Ook geschiedde het *tot hem* in de dagen van Jóiakim, zoon van Josía, Koning van Juda, tot dat voleind werd het elfde jaar van Zedekía, zoon van Josía, Koning van Juda; tot dat Jerûzalem gevankelijk werd weggevoerd in de vijfde maand.

4 Het woord des HEEREN dan geschiedde tot mij, zeggende:

5 Eer ik u in *'s moeders* buik formeerde, heb ik u gekend, en eer gij uit de baarmoeder voortkwaamt, heb ik u geheiligd; ik heb u den volken tot een' Profeet gesteld.

6 Toen zeide ik: Ach Heer HEER! zie, ik kan niet spreken, want ik ben jong.

7 Maar de HEER zeide tot mij: Zeg niet: Ik ben jong; want, overal waarhenen ik u zenden zal, zult gij gaan,

en al wat ik u gebieden zal, zult gij
spreken.
8 Vrees niet voor hun aangezigt, want
ik ben met u, om u te redden, spreekt
de HEER.
9 En de HEER stak zijne hand uit, en
roerde mijnen mond aan; en de HEER
zeide tot mij: Zie, ik geef mijne woor-
den in uwen mond.
10 Zie, ik stel u te dezen dage over de
volken en over de Koningrijken, om uit
te rukken, en af te breken, en te ver-
derven, en te verstoren; *ook* om te
bouwen en te planten.
11 Wijders geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende: Wat ziet gij,
Jeremia? En ik zeide: Ik zie eene
amandelroede.
12 En de HEER zeide tot mij: Gij hebt
wel gezien; want ik zal wakker zijn
over mijn woord, om dat te doen.
13 En des HEEREN woord geschiedde
ten tweedemaal tot mij, zeggende: Wat
ziet gij? En ik zeide: Ik zie eenen zie-
denden pot, welks voorste deel tegen
het noorden is.
14 En de HEER zeide tot mij: Van het
noorden zal zich dit kwaad opdoen over
alle inwoners des lands.
15 Want zie, ik roep alle geslachten
der Koningrijken van het noorden,
spreekt de HEER; en zij zullen komen,
en zetten een iegelijk zijnen troon *voor*
de deur der poorten van Jerûzalem, en
tegen al hare muren rondom, en tegen
alle steden van Juda.
16 En ik zal mijne oordeelen tegen hen
uitspreken over al hunne boosheid; dat
zij mij verlaten hebben, en anderen Go-
den gerookt, en zich gebogen hebben
voor de werken hunner handen.
17 Gij dan, gord uwe lendenen, en
maak u op, en spreek tot hen al wat ik
u gebieden zal: wees niet verslagen
voor hun aangezigt, opdat ik u voor hun
aangezigt niet versla.
18 Want, zie, ik stel u heden tot eene
vaste stad, en tot eenen ijzeren pilaar,
en tot koperen muren tegen het gansche
land; tegen de Koningen van Juda, te-
gen hare vorsten, tegen hare priesteren,
en tegen het volk van het land.
19 En zij zullen tegen u strijden, maar
tegen u niet vermogen; want ik ben
met u, spreekt de HEER, om u uit te
helpen.

HET 2 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde
tot mij, zeggende:
2 Ga en roep voor de ooren van Jerû-
zalem, zeggende: Zoo zegt de HEER: Ik
gedenk aan de weldadigheid uwer jeugd,
aan de liefde uwer ondertrouw, toen
gij mij nawandeldet in de woestijn, in
een onbezaaid land.
3 Israël was den HEERE eene heilig-
heid, de eerstelingen zijner inkomste;
allen, die hem opaten, werden voor
schuldig gehouden, kwaad kwam hun
over, spreekt de HEER.
4 Hoort des HEEREN woord, gij huis
van Jakob, en alle geslachten van het
huis Israëls.
5 Zoo zegt de HEER: Wat onregt heb-
ben uwe vaders aan mij gevonden, dat
zij verre van mij geweken zijn, en heb-
ben de ijdelheid nagewandeld, en zij
zijn ijdel geworden?
6 En zij zeiden niet: Waar is de HEER,
die ons opvoerde uit Egypteland, die
ons leidde in de woestijn, in een land
van wildernissen en kuilen, in een land
van dorheid en schaduw des doods, in
een land, waar niemand doorging, en
waar geen mensch woonde?
7 En ik bragt u in een vruchtbaar land,
om de vrucht daarvan en het goede
daarvan te eten; maar toen gij daarin
kwaamt, verontreinigdet gij mijn land,
en steldet mijne erfenis tot eenen gru-
wel.
8 De priesters zeiden niet: Waar is de
HEER? en die de wet handelden, ken-
den mij niet; en de herders overtraden
tegen mij; en de Profeten profeteerden
door Baäl, en wandelden *naar dingen,*
die geen nut doen.
9 Daarom zal ik nog met ulieden twis-
ten, spreekt de HEER; ja met uwe
kindskinderen zal ik twisten.
10 Want, gaat over in de eilanden der
Chittiten, en ziet toe, en zendt *naar*
Kedar, en merkt er wel op; en ziet of
desgelijks geschied zij?
11 Heeft ook een volk de Goden ver-
anderd, hoewel dezelve geene Goden
zijn? nogtans heeft mijn volk zijne eer
veranderd in *hetgeen* geen nut doet.
12 Ontzet u hierover, gij hemelen,
en zijt verschrikt; wordt zeer woest,
spreekt de HEER.
13 Want mijn volk heeft twee booshe-
den gedaan: mij, de springader des le-
venden waters, hebben zij verlaten, om
zichzelven bakken uit te houwen, ge-
brokene bakken, die geen water hou-
den.
14 Is dan Israël een knecht? of is hij
een ingeborene des huizes? waarom is
hij *dan* ten roof geworden?
15 De jonge leeuwen hebben over hem
gebruld, zij hebben hunne stem verhe-

ven; en zij hebben zijn land gezet in verwoesting, zijne steden zijn verbrand, dat niemand daarin woont.

16 Ook hebben u de kinderen van Nof en Tachfanes den schedel afgeweid.

17 Doet gij u dit niet zelfs, *doordien* gij den HEER, uwen God, verlaat, ten tijde, als hij u op den weg leidt?

18 En nu, wat hebt gij te doen met den weg van Egypte, om de wateren van Sihor te drinken? En wat hebt gij te doen met den weg van Assur, om de wateren der rivier te drinken?

19 Uwe boosheid zal u kastijden, en uwe afkeeringen zullen u straffen; weet dan en ziet, dat het kwaad en bitter is, dat gij den HEER, uwen God, verlaat, en mijne vreeze niet bij u is, spreekt de Heer, de HEER der heirscharen.

20 Als ik van ouds uw juk verbroken, *en* uwe banden verscheurd had, zoo zeidet gij: Ik zal niet dienen; maar op allen hoogen heuvel en onder allen groenen boom loopt gij om, hoererende.

21 Ik had u toch geplant, eenen edelen wijnstok, een geheel getrouw zaad; hoe zijt gij mij dan veranderd *in* verbasterde ranken van eenen vreemden wijnstok?

22 Want, al wiescht gij u met salpeter, en naamt u veel zeep, zoo is *toch* uwe ongeregtigheid voor mijn aangezigt geteekend, spreekt de Heer HEER.

23 Hoe zegt gij: Ik ben niet verontreinigd, ik heb de Baäls niet nagewandeld? zie uwen weg in het dal, ken wat gij gedaan hebt, gij ligte, snelle kemelin, die hare wegen verdraait.

24 Zij is eene woudezelin, gewend in de woestijn, naar den lust harer ziel schept zij den wind, wie zou hare ontmoeting afkeeren? allen, die haar zoeken, zullen niet moede worden, in hare maand zullen zij ze vinden.

25 Bedwing uwen voet van ontschoeijing, en uwe keel van dorst; maar gij zegt: Het is buiten hoop; neen, want ik heb de vreemden lief, en die zal ik nawandelen.

26 Gelijk een dief beschaamd wordt, wanneer hij gevonden wordt, alzoo zijn die van het huis Israëls beschaamd: zij, hunne Koningen, hunne vorsten, en hunne priesters, en hunne Profeten;

27 Die tot een hout zeggen: Gij zijt mijn vader; en tot een' steen: Gij hebt mij gegenereerd; want zij keeren mij den nek toe, en niet het aangezigt; maar ten tijde huns kwaads zeggen zij: Sta op en verlos ons.

28 Waar zijn dan uwe Goden, die gij u gemaakt hebt: laat ze opstaan, of zij u ten tijde uwes kwaads zullen verlossen: want *naar* het getal uwer steden zijn uwe Goden, ô Juda.

29 Waarom twist gij tegen mij? gij hebt allen tegen mij overtreden, spreekt de HEER.

30 Te vergeefs heb ik uwe kinderen geslagen; zij hebben de tucht niet aangenomen; uw zwaard heeft uwe Profeten verteerd, als een verdervende leeuw.

31 O geslacht, aanmerkt *toch* gijlieden des HEEREN woord: ben ik voor Israël eene woestijn geweest, of een land der uiterste donkerheid? Waarom zegt *dan* mijn volk: Wij zijn heeren, wij zullen niet meer tot u komen?

32 Vergeet ook eene jonkvrouw haar versiersel? *of* eene bruid hare bindselen? nogtans heeft mijn volk mij vergeten, dagen zonder getal.

33 Wat maakt gij uwen weg goed, daar gij boeléring zoekt? waarom gij ook aan de boosste *hoeren* uwe wegen geleerd hebt.

34 Ja het bloed van de zielen der onschuldige nooddruftigen is in uwe zoomen gevonden; ik heb dat niet met opgraven gevonden, maar aan alle die.

35 Nog zegt gij: Zeker ik ben onschuldig; zijn toorn is immers van mij afgekeerd. Ziet, ik zal met u regten, omdat gij zegt: Ik heb niet gezondigd.

36 Wat reist gij veel uit, veranderende uwen weg? gij zult ook van Egypte beschaamd worden, gelijk gij van Assur beschaamd zijt.

37 Gij zult ook van hier uitgaan met uwe handen op uw hoofd; want de HEER heeft al uw vertrouwen verworpen, zoo dat gij daarmede niet zult bedijen.

HET 3 CAPITTEL.

MEN zegt: Zoo een man zijne huisvrouw verlaat, en zij gaat van hem, en wordt eens anderen mans, zal hij ook tot haar nog wederkeeren? Zou dat land niet grootelijks ontheiligd worden? Gij nu, hebt *met* vele boeleerders geroeheerd; keer nogtans weder tot mij, spreekt de HEER.

2 Hef uwe oogen op naar de hooge plaatsen, en zie toe, waar zijt gij niet beslapen? gij hebt voor hen gezeten aan de wegen, als een Arabier in de woestijn; alzoo hebt gij het land ontheiligd met uwe hoererijen en met uwe boosheid.

3 Daarom zijn de regendruppelen ingehouden, en daar is geen spade regen geweest: maar gij hebt een hoeren-voorhoofd, gij weigert schaamrood te worden.

4 Zult gij niet van nu af tot mij roepen: Mijn vader, gij zijt de leidsman mijner jeugd?
5 Zal hij in eeuwigheid *den toorn* behouden? zal hij *dien* gestadiglijk bewaren? Zie, gij spreekt en doet die boosheden, en neemt de overhand.
6 Voorts zeide de HEER tot mij, in de dagen van den Koning Josía: Hebt gij gezien, wat de afgekeerde Israël gedaan heeft? zij ging henen op allen hoogen berg; en tot onder allen groenen boom, en hoereerde aldaar.
7 En ik zeide, nadat zij zulks alles gedaan had: Bekeer u tot mij; maar zij bekeerde zich niet. Dit zag de trouwelooze, hare zuster Juda.
8 En ik zag, als ik ter oorzake van alles, waarin de afgekeerde Israël overspel bedreven had, haar verlaten, en haar haren scheidbrief gegeven had, dat de trouwelooze, hare zuster Juda, niet vreesde, maar ging henen en zelve ook hoereerde.
9 Ja het geschiedde, van wege het gerucht harer hoererij, dat zij het land ontheiligde; want zij bedreef overspel met steen en hout.
10 En zelfs in dit alles heeft zich hare trouwelooze zuster Juda tot mij niet bekeerd met haar gansche hart, maar valschelijk, spreekt de HEER.
11 Dies de HEER tot mij zeide: De afgekeerde Israël heeft hare ziel geregtvaardigd, meer dan de trouwelooze Juda.
12 Ga henen en roep deze woorden uit tegen het noorden, en zeg: Bekeer u, gij afgekeerde Israël, spreekt de HEER, zoo zal ik mijnen toorn op ulieden niet doen vallen; want ik ben goedertieren, spreekt de HEER, ik zal *den toorn* niet in eeuwigheid behouden.
13 Alleen ken uwe ongeregtigheid, dat gij tegen den HEER, uwen God, hebt overtreden, en uwe wegen verstrooid hebt tot de vreemden, onder allen groenen boom, maar zijt aan mijne stem niet gehoorzaam geweest, spreekt de HEER.
14 Bekeert u, gij afkeerige kinderen, spreekt de HEER, want ik heb u getrouwd, en ik zal u aannemen, éénen uit eene stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Zion.
15 En ik zal ulieden herders geven naar mijn hart; die zullen u weiden *met* wetenschap en verstand.
16 En het zal geschieden, wanneer gij vermenigvuldigd en vruchtbaar zult geworden zijn in het land, in die dagen, spreekt de HEER, zullen zij niet meer zeggen: De arke des verbonds des HEEREN; ook zal zij in het hart niet opkomen; en zij zullen aan haar niet gedenken, en *haar* niet bezoeken, en zij zal niet weder gemaakt worden.
17 Te dien tijde zullen zij Jerûzalem noemen, des HEEREN troon; en al de Heidenen zullen tot haar vergaderd worden, om des HEEREN naams wil, te Jerûzalem; en zij zullen niet meer wandelen naar het goeddunken van hun booze hart.
18 In die dagen zal het huis van Juda gaan tot het huis van Israël; en zij zullen zamen komen uit het land van het noorden, in het land, dat ik uwen vaderen ten erve gegeven heb.
19 Ik zeide wel: Hoe zal ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenschte land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der Heidenen? Maar ik zeide: Gij zult tot mij roepen: Mijn vader; en gij zult van achter mij niet afkeeren.
20 Waarlijk, *gelijk* eene vrouw trouweloosIijk scheidt van haren vriend, alzoo hebt gijlieden trouweloos tegen mij gehandeld, gij huis van Israël, spreekt de HEER.
21 Daar is eene stem gehoord op de hooge plaatsen, een geween *en* smeekingen van de kinderen Israëls, omdat zij hunnen weg verkeerd *en* den HEER, hunnen God, vergeten hebben.
22 Keert weder, gij afkeerige kinderen, ik zal uwe afkeeringen genezen. Zie, *hier* zijn wij, wij komen tot u, want gij zijt de HEER, onze God.
23 Waarlijk, te vergeefs *verwacht men het* van de heuvelen *en* de menigte der bergen; waarlijk, in den HEER, onzen God, is Israëls heil.
24 Want de schaamte heeft den arbeid onzer vaderen opgegeten, van onze jeugd af, hunne schapen en hunne runderen, hunne zonen en hunne dochteren.
25 Wij liggen in onze schaamte, en onze schande overdekt ons, want wij hebben tegen den HEER, onzen God, gezondigd, wij en onze vaderen, van onze jeugd af tot op dezen dag; en wij zijn aan de stem des HEEREN, onzes Gods, niet gehoorzaam geweest.

HET 4 CAPITTEL.

ZOO gij u bekeeren zult, Israël, spreekt de HEER, bekeer u tot mij; en zoo gij uwe verfoeiselen van mijn aangezigt zult wegdoen, zoo zwerf niet om.
2 Maar zweer: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, in waarheid, in regt en in

geregtigheid, zoo zullen zich de Heidenen in hem zegenen, en zich in hem beroemen.
3 Want zoo zegt de HEER tot de mannen van Juda, en tot Jerûzalem: Braakt ulieden een braakland, en zaait niet onder de doornen.
4 Besnijdt u den HEERE, en doet weg de voorhuiden uwes harten, gij mannen van Juda en inwoners van Jerûzalem; opdat mijne grimmigheid niet uitvare als een vuur, en brande, dat niemand blusschen kunne, van wege de boosheid uwer handelingen.
5 Verkondigt in Juda, en laat het hooren te Jerûzalem, en zegt het; ja blaast de bazuin in het land; roept met volle *stem* en zegt: Verzamelt u, en laat ons ingaan in de vaste steden.
6 Werpt de banier op naar Zion, vlugt met hoopen, blijft niet staan; want ik breng een kwaad aan van het noorden, en eene groote breuk.
7 De leeuw is opgekomen uit zijne haag, en de verderver der Heidenen is opgetrokken, hij is uitgegaan uit zijne plaats, om uw land te stellen in verwoesting; uwe steden zullen verstoord worden, dat er niemand in wone.
8 Hierom gordt zakken aan, bedrijft misbaar en huilt; want de hittigheid van des HEEREN toorn is niet van ons afgekeerd.
9 En het zal te dien tijde geschieden, spreekt de HEER, *dat* het hart des Konings en het hart der vorsten vergaan zal; en de priesters zullen zich ontzetten, en de Profeten zich verwonderen.
10 Toen zeide ik: Ach Heer HEER! waarlijk gij hebt dit volk en Jerûzalem grootelijks bedrogen, zeggende: Gijlieden zult vrede hebben; daar het zwaard tot aan de ziel raakt.
11 Te dien tijde zal tot dit volk en tot Jerûzalem gezegd worden: Een dorre wind van de hooge plaatsen in de woestijn, van den weg der dochter mijns volks; niet om te wannen, noch om te zuiveren;
12 Daar zal mij een wind komen, die hun te sterk zal zijn: nu zal ik ook oordeelen tegen hen uitspreken.
13 Ziet, hij komt op als wolken, en zijne wagenen zijn als een wervelwind, zijne paarden zijn sneller dan arenden: wee ons, want wij zijn verwoest!
14 Wasch uw hart van boosheid, ô Jerûzalem, opdat gij behouden wordt; hoe lang zult gij de gedachten uwer ijdelheid in het binnenste van u laten vernachten?
15 Want eene stem verkondigt van Dan af, en doet ellende hooren van het gebergte van Efraïm.
16 Vermeldt den volken, ziet, doet het hooren tegen Jerûzalem; daar komen hoeders uit een ver land, en zij verheffen hunne stem tegen de steden van Juda.
17 Als de wachters der velden zijn zij rondom tegen haar; omdat zij tegen mij wederspannig geweest is, spreekt de HEER.
18 Uw weg en uwe handelingen hebben u deze dingen gedaan; dit is uwe boosheid, dat het *zoo* bitter is, dat het tot aan uw hart raakt.
19 O mijn ingewand, mijn ingewand! ik heb barenswee, ô wanden mijns harten! mijn hart maakt getier in mij, ik kan niet zwijgen; want gij, mijne ziel, hoort het geluid der bazuin *en* het krijgsgeschrei.
20 Breuk op breuk wordt er uitgeroepen; want het gansche land is verstoord: haastiglijk zijn mijne tenten verstoord, mijne gordijnen in een oogenblik.
21 Hoe lang zal ik de banier zien, het geluid der bazuin hooren?
22 Zekerlijk, mijn volk is dwaas, mij kennen zij niet; het zijn zotte kinderen, en zij zijn niet verstandig; wijs zijn zij om kwaad te doen, maar goed te doen weten zij niet.
23 Ik zag het land aan, en ziet, het was woest en ledig; ook naar den hemel, en zijn licht was er niet.
24 Ik zag de bergen aan, en ziet, zij beefden; en al de heuvelen schudden.
25 Ik zag, en ziet, daar was geen mensch; en alle vogelen des hemels waren weggevlogen.
26 Ik zag, en ziet, het vruchtbare land was eene woestijn, en al zijne steden waren afgebroken, van wege den HEER, van wege de hittigheid zijns toorns.
27 Want zoo zegt de HEER: Dit gansche land zal eene woestheid zijn; (doch ik zal geene voleinding maken.)
28 Hierom zal de aarde treuren, en de hemel daarboven zwart zijn; omdat ik het heb gesproken, ik heb het voorgenomen, en het zal mij niet rouwen, en ik zal mij daarvan niet afkeeren.
29 Van het geroep der ruiters en boogschutters vlugten al de steden; zij gaan in de wolken, en klimmen op de rotsen; al de steden zijn verlaten, zoo dat niemand in dezelve woont.
30 Wat zult gij dan doen, gij verwoeste? al kleeddet gij u met scharlaken, al versierdet gij u met gouden sieraad, al

schuurdet gij uwe oogen met blanketsel,
zoo zoudt gij u *toch* te vergeefs op-
pronken; de boelen versmaden u, zij
zullen uwe zielen zoeken.
31 Want ik hoor eene stem als van
eene *vrouw*, die in arbeid is, eene be-
naauwdheid als van eene, die in des
eersten kinds nood is, de stem van de
dochter Zions, zij hijgt, zij breidt hare
handen uit, *zeggende:* O wee mij nu!
want mijne ziel is moede van wege de
doodslagers.

HET 5 CAPITTEL.

GAAT om door de wijken van Jerû-
zalem, en ziet nu toe, en verneemt,
en zoekt op hare straten, of gij iemand
vindt, of er één is, die regt doet, die
waarheid zoekt, zoo zal ik haar genadig
zijn.
2 En of zij al zeggen: *Zoo waarachtig
als* de HEER leeft; zoo zweren zij toch
valschelijk.
3 O HEER, *zien* uwe oogen niet naar
waarheid? gij hebt hen geslagen, maar
zij hebben geen pijn gevoeld; gij hebt
ze verteerd, *maar* zij hebben geweigerd,
de tucht aan te nemen; zij hebben hunne
aangezigten harder gemaakt dan eene
steenrots, zij hebben geweigerd zich te
bekeeren.
4 Doch ik zeide: Zekerlijk, dezen zijn
arm; zij handelen zottelijk, omdat zij
den weg des HEEREN, het regt huns
Gods, niet weten.
5 Ik zal gaan tot de grooten, en met
hen spreken, want die weten den weg
des HEEREN, het regt huns Gods; maar
zij hadden zamen het juk verbroken,
en de banden verscheurd.
6 Daarom heeft hen een leeuw uit het
woud verslagen, een wolf der wildernis-
sen zal ze verwoesten; een luipaard
waakt tegen hunne steden; al wie uit
dezelve uitgaat, zal verscheurd worden;
want hunne overtredingen zijn ver-
menigvuldigd, hunne afkeeringen zijn
magtig vele geworden.
7 Hoe zou ik over zulks u vergeven?
uwe kinderen verlaten mij, en zweren
bij hen, die geen God zijn; als ik hen
verzadigd heb, zoo bedrijven zij over-
spel, en verzamelen bij hoopen in het
hoerenhuis.
8 *Als* welgevoederde hengsten zijn zij
vroeg op; zij hunkeren, een iegelijk
naar zijns naasten huisvrouw.
9 Zou ik over die dingen geene bezoe-
king doen? spreekt de HEER; of zou
mijne ziel zich niet wreken aan zulk een
volk, als dit is?
10 Beklimt hare muren, en verderft ze;
doch maakt geene voleinding; doet hare
spitsen weg, want zij zijn des HEEREN
niet.
11 Want het huis van Israël en het
huis van Juda hebben gansch trouwe-
loos tegen mij gehandeld, spreekt de
HEER.
12 Zij verloochenen den HEER, en zeg-
gen: Hij is het niet, en ons zal geen
kwaad overkomen, wij zullen noch
zwaard noch honger zien;
13 Ja die Profeten zullen tot wind wor-
den, want het woord is niet bij hen;
hunzelven zal zoo geschieden.
14 Daarom zegt de HEER, de God der
heirscharen, alzoo: Omdat gijlieden dit
woord spreekt, ziet, ik zal mijne woor-
den in uwen mond tot vuur maken, en
dit volk *tot* hout, en het zal hen ver-
teren.
15 Ziet, ik zal over ulieden een volk van
verre brengen, ô huis Israels, spreekt
de HEER; het is een sterk volk, het is
een zeer oud volk, een volk, welks
spraak gij niet zult kennen, en niet hoo-
ren wat het spreken zal.
16 Zijn pijlkoker is als een open graf;
zij zijn altemaal helden.
17 En het zal uwen oogst en uw brood
opeten, *dat* uwe zonen en uwe doch-
teren zouden eten; het zal uwe schapen
en uwe runderen opeten; het zal uwen
wijnstok en uwen vijgeboom opeten;
uwe vaste steden, op welke gij ver-
trouwt, zal het arm maken, door het
zwaard.
18 Nogtans zal ik ook in die dagen,
spreekt de HEER, geene voleinding met
ulieden maken.
19 En het zal geschieden, wanneer gij
zult zeggen: Waarom heeft ons de HEER,
onze God, alle deze dingen gedaan? dat
gij tot hen zeggen zult: Gelijk gijlieden
mij hebt verlaten, en vreemden Goden
in uw land gediend, alzoo zult gij den
uitlandschen dienen, in een land, dat
het uwe niet is.
20 Verkondigt dit in het huis van Ja-
kob, en laat het hooren in Juda, zeg-
gende:
21 Hoort nu dit, gij dwaas en harte-
loos volk, die oogen hebben, maar niet
zien, die ooren hebben, maar niet hoo-
ren.
22 Zult gijlieden mij niet vreezen,
spreekt de HEER? zult gij voor mijn
aangezigt niet beven? die aan de zee
het zand tot eenen paal gesteld heb, met
eene eeuwige inzetting, dat zij daarover
niet zal gaan; ofschoon hare golven zich
bewegen, zoo zullen zij toch niet ver-

mogen, ofschoon zij bruisen, zoo zullen zij toch daarover niet gaan.

23 Maar dit volk heeft een afvallig en wederspannig hart; zij zijn afgevallen en heengegaan;

24 En zij zeggen niet in hun hart: Laat ons nu den HEER, onzen God, vreezen, die den regen geeft, zoo vroegen regen als spaden regen, op zijnen tijd; *die* ons de weken, de gezette tijden van den oogst, bewaart.

25 Uwe ongeregtigheden wenden die dingen af, en uwe zonden weren dat goede van ulieden.

26 Want onder mijn volk worden goddeloozen gevonden; een ieder van hen loert, gelijk zich de vogelvangers schikken; zij zetten eenen verderfelijken strik, zij vangen de menschen.

27 Gelijk eene kooi vol is van gevogelte, alzoo zijn hunne huizen vol van bedrog; daarom zijn zij groot en rijk geworden.

28 Zij zijn vet, zij zijn glad, zelfs de daden der boozen gaan zij te boven; de regtzaken rigten zij niet, *zelfs* de regtzaak des weezen, nogtans zijn zij voorspoedig; ook oordeelen zij het regt der nooddruftigen niet.

29 Zou ik over die dingen geene bezoeking doen? spreekt de HEER; zou mijne ziel zich niet wreken aan zulk een volk, als dit is?

30 Eene schrikkelijke en afschuwelijke zaak geschiedt er in het land.

31 De Profeten profeteren valschelijk, en de priesters heerschen door hunne handen; en mijn volk heeft het gaarne alzoo; maar wat zult gij ten einde daarvan maken?

HET 6 CAPITTEL.

VLUGT met hoopen, gij kinderen van Benjamin, uit het midden van Jerûzalem, en blaast de bazuin te Thekóa, en heft een vuurteeken op te Beth-Cherem; want daar kijkt een kwaad uit van het noorden, en eene groote breuk.

2 Ik heb *wel* de dochter van Zion bij eene schoone en wellustige *vrouw* vergeleken;

3 *Maar* daar zullen herders tot haar komen met hunne kudden; zij zullen tenten rondom tegen haar opslaan, zij zullen een iegelijk zijne ruimte afweiden.

4 Heiligt den krijg tegen haar; maakt u op, en laat ons optrekken op den middag: ô wee ons! want de dag heeft zich gewend, want de avondschaduwen neigen zich.

5 Maakt u op, en laat ons optrekken in den nacht, en hare paleizen verderven.

6 Want zoo zegt de HEER der heirscharen: Houwt boomen af, en werpt eenen wal op tegen Jerûzalem; zij is de stad, die bezocht zal worden; in het midden van haar is enkel verdrukking.

7 Gelijk een bornput zijn water opgeeft, alzoo geeft zij hare boosheid op; geweld en verstoring wordt in haar gehoord, weedom en plaging is steeds voor mijn aangezigt.

8 Laat u tuchtigen, Jerûzalem, opdat mijne ziel van u niet afgetrokken worde, opdat ik u niet stelle *tot* eene woestheid, *tot* een onbewoond land.

9 Zoo zegt de HEER der heirscharen: Zij zullen Israëls overblijfsel vlijtig nalezen, gelijk eenen wijnstok; breng uwe hand weder, gelijk een wijnlezer, aan de korven.

10 Tot wie zal ik spreken en betuigen, dat zij het hooren? Ziet, hun oor is onbesneden, dat zij niet kunnen toeluisteren; ziet, het woord des HEEREN is hun tot eenen smaad, zij hebben geenen lust daartoe.

11 Daarom ben ik vol van des HEEREN grimmigheid, ik ben moede geworden van inhouden; ik zal haar uitstorten over de kinderen op de straat, en over de vergadering der jongelingen zamen; want zelfs de man met de vrouw zullen gevangen worden, de oude met dien, die vol is van dagen.

12 En hunne huizen zullen omgewend worden tot anderen, zamen de akkers en vrouwen; want ik zal mijne hand uitstrekken tegen de inwoners dezes lands, spreekt de HEER.

13 Want van hunnen kleinste af tot hunnen grootste toe pleegt een ieder van hen gierigheid, en van den Profeet af tot den priester toe bedrijft een ieder van hen valschheid;

14 En zij genezen de breuk van de dochter mijns volks op het ligtste, zeggende: Vrede, vrede; doch daar is geen vrede.

15 Zijn zij beschaamd, omdat zij gruwel bedreven hebben? Ja zij schamen zich in het minste niet, weten ook niet van schaamrood te maken; daarom zullen zij vallen onder de vallenden; ter tijde als ik hen bezoeken zal, zullen zij struikelen, zegt de HEER.

16 Zoo zegt de HEER: Staat op de wegen, en ziet toe, en vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin, zoo zult gij rust vinde

voor uwe ziel; maar zij zeggen: Wij zullen *daarin* niet wandelen.
17 Ik heb ook wachters over ulieden gesteld, *zeggende:* Luistert naar het geluid der bazuin; maar zij zeggen: Wij zullen niet luisteren.
18 Daarom hoort, gij Heidenen, en verneemt, ô gij vergadering, wat onder hen is.
19 Hoor toe, gij aarde, zie, ik zal een kwaad brengen over dit volk, de vrucht hunner gedachten; want zij merken niet op mijne woorden, en mijne wet verwerpen zij.
20 Waartoe zal dan de wierook voor mij uit Scheba komen? en de beste kalmus uit verren lande? Uwe brandofferen zijn *mij* niet behagelijk, en uwe slagtofferen zijn mij niet zoet.
21 Daarom zegt de HEER alzoo: Ziet, ik zal dit volk allerlei aanstoot stellen; en daaraan zullen zich stooten zamen vaders en kinderen, de nabuur en zijn medgezel zullen omkomen.
22 Zoo zegt de HEER: Ziet, daar komt een volk uit het land van het noorden, en eene groote natie zal opgewekt worden uit de zijden der aarde.
23 Boog en spies zullen zij voeren, het is een wreed *volk*, en zij zullen niet barmhartig zijn; hunne stem zal bruisen als de zee, en op paarden zullen zij rijden; het is toegerust, als een man ten oorloge tegen u, ô dochter van Zion.
24 Wij hebben zijn gerucht gehoord, onze handen zijn slap geworden; benaauwdheid heeft ons aangegrepen, weedom als van eene barende *vrouw*.
25 Gaat niet uit in het veld, noch wandelt op den weg; want des vijands zwaard is er, schrik van rondom.
26 O dochter mijns volks, gord eenen zak aan, en wentel u in de asch; maak u den rouw van eenen eenigen *zoon*, een zeer bitter misbaar; want de verstoorder zal ons snellijk overkomen.
27 Ik heb u onder mijn volk gesteld *tot* eenen wachttoren, *tot* eene vesting; opdat gij hunnen weg zoudt weten en proeven.
28 Zij zijn allen de afvalligste der afvalligen, wandelende *in* achterklap; zij zijn koper en ijzer; zij zijn altemaal verdervers.
29 De blaasbalg is verbrand, het lood is van het vuur verteerd; te vergeefs heeft *de smelter* zoo vlijtig gesmolten, dewijl de boozen niet afgetrokken zijn.
30 Men noemt ze een verworpen zilver; want de HEER heeft ze verworpen.

HET 7 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied is, van den HEER, zeggende:
2 Sta in de poort van des HEEREN huis, en roep aldaar dit woord uit, en zeg: Hoort des HEEREN woord, ô gansch Juda, gij die door deze poorten ingaat, om den HEER te aanbidden.
3 Zoo zegt de HEER der heirscharen, de God Israëls: Maakt uwe wegen en uwe handelingen goed, zoo zal ik ulieden doen wonen in deze plaats.
4 Vertrouwt niet op valsche woorden, zeggende: Des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, zijn deze.
5 Maar indien gij uwe wegen en uwe handelingen waarlijk zult goed maken; indien gij waarlijk zult regt doen tusschen den man en tusschen zijnen naaste;
6 Den vreemdeling, wees en weduwe niet zult verdrukken, en geen onschuldig bloed in deze plaats vergieten; en andere Goden niet zult nawandelen, ulieden ten kwade;
7 Zoo zal ik u in deze plaats, in het land, dat ik aan uwe vaderen gegeven heb, doen wonen van eeuw tot eeuw.
8 Ziet, gij vertrouwt u op valsche woorden, die geen nut doen.
9 Zult gij stelen, doodslaan en overspel bedrijven, en valschelijk zweren, en Baäl rooken, en andere Goden nawandelen, die gij niet kent?
10 En *dan* komen en staan voor mijn aangezigt in dit huis, dat naar mijnen naam genoemd is, en zeggen: Wij zijn verlost, om alle deze gruwelen te doen?
11 Is dan dit huis, dat naar mijnen naam genoemd is, in uwe oogen eene spelonk der moordenaren? Ziet, ik heb *het* ook gezien, spreekt de HEER.
12 Want gaat nu henen naar mijne plaats, die te Silo was, alwaar ik mijnen naam in het eerst had doen wonen; en ziet, wat ik daaraan gedaan heb van wege de boosheid van mijn volk Israël.
13 En nu, omdat gijlieden alle deze werken doet, spreekt de HEER, en ik tot u gesproken heb, vroeg op zijnde en sprekende, maar gij niet gehoord hebt, en ik u geroepen, maar gij niet geantwoord hebt;
14 Zoo zal ik aan dit huis, dat naar mijnen naam genoemd is, waarop gij vertrouwt, en aan deze plaats, die ik aan u en uwe vaderen gegeven heb, doen, gelijk ik aan Silo gedaan heb.
15 En ik zal ulieden van mijn aangezigt wegwerpen, gelijk ik al uwe broe-

ders, het gansche zaad van Efraïm, weg-
geworpen heb.
16 Gij dan, bid niet voor dit volk, en
hef geen geschrei noch gebed voor hen
op, en loop mij niet aan; want ik zal u
niet hooren.
17 Ziet gij niet, wat zij doen in de
steden van Juda, en op de straten van
Jerûzalem?
18 De kinderen lezen hout op, en de
vaders steken het vuur aan, en de vrou-
wen kneden het deeg, om gebeelde
koeken te maken voor de Melécheth des
hemels, en anderen Goden drankofferen
te offeren, om mij verdriet aan te doen.
19 Doen zij mij verdriet aan? spreekt
de HEER: *doen zij het* zichzelven niet
aan, tot beschaming huns aangezigts?
20 Daarom zegt de Heer HEER alzoo:
Ziet, mijn toorn en mijne grimmigheid
zal uitgestort worden over deze plaats,
over de menschen en over de beesten,
en over het geboomte des velds, en over
de vrucht des aardrijks; en zal branden,
en niet uitgebluscht worden.
21 Zoo zegt de HEER der heirscharen,
de God Israëls: Doet uwe brandofferen
tot uwe slagtofferen, en eet vleesch.
22 Want ik heb met uwe vaderen, ten
dage als ik ze uit Egypteland uitvoerde,
niet gesproken, noch hun geboden van
zaken des brandoffers of slagtoffers.
23 Maar deze zaak heb ik hun geboden,
zeggende: Hoort naar mijne stem, zoo
zal ik u tot eenen God zijn, en gij zult
mij tot een volk zijn; en wandelt op al
den weg, dien ik u gebieden zal, opdat
het u wel ga.
24 Doch zij hebben niet gehoord, noch
hun oor geneigd, maar gewandeld in de
raadslagen, in het goeddunken van hun
booze hart; en zij zijn achterwaarts ge-
keerd, en niet voorwaarts.
25 Van dien dag af, dat uwe vaders uit
Egypteland zijn uitgegaan, tot op dezen
dag, heb ik tot u gezonden al mijne
knechten, de Profeten, dagelijks vroeg
op zijnde en zendende.
26 Doch zij hebben naar mij niet ge-
hoord, noch hun oor geneigd; maar zij
hebben hunnen nek verhard, zij hebben
het erger gemaakt dan hunne vaders.
27 Ook zult gij alle deze woorden tot
hen spreken, maar zij zullen naar u niet
hooren; gij zult wel tot hen roepen, maar
zij zullen u niet antwoorden.
28 Daarom zeg tot hen: Dit is het volk,
dat naar de stem des HEEREN zijns
Gods niet hoort, en de tucht niet aan-
neemt; de waarheid is ondergegaan, en
uitgeroeid van hunnen mond.
29 Scheer uw hoofdhaar af, *ô Jerû-
zalem*, en werp het weg, en verhef eene
weeklagt op de hooge plaatsen; want
de HEER heeft het geslacht zijner ver-
bolgenheid verworpen en verlaten.
30 Want de kinderen van Juda hebben
gedaan dat kwaad is in mijne oogen,
spreekt de HEER; zij hebben hunne ver-
foeiselen gesteld in het huis, dat naar
mijnen naam genoemd is, om dat te ver-
ontreinigen.
31 En zij hebben gebouwd de hoogten
van Tofeth, dat in het dal van den zoon
van Hinnom is, om hunne zonen en
hunne dochteren met vuur te verbran-
den; hetwelk ik niet heb geboden, noch
in mijn hart is opgekomen.
32 Daarom ziet, de dagen komen,
spreekt de HEER, dat het niet meer zal
geheeten worden Tofeth, noch dal van
den zoon van Hinnom, maar moorddal;
en zij zullen ze in Tofeth begraven, om-
dat er geene plaats zal zijn.
33 En de doode ligchamen van dit volk
zullen voor het gevogelte des hemels, en
voor het gedierte der aarde tot spijze
zijn, en niemand zal ze afschrikken.
34 En ik zal uit de steden van Juda en
uit de straten van Jerûzalem doen op-
houden de stem der vrolijkheid en de
stem der vreugde, de stem des bruide-
goms en de stem der bruid; want het
land zal tot eene verwoesting worden.

HET 8 CAPITTEL.

TE dien zelfden tijd, spreekt de HEER,
zullen zij de beenderen der Konin-
gen van Juda, en de beenderen van
hunne vorsten, en de beenderen der
priesteren, en de beenderen der Profe-
ten, en de beenderen der inwoners van
Jerûzalem, uit hunne graven uithalen.
2 En zij zullen ze uitspreiden voor de
zon, en voor de maan, en voor het gan-
sche heir des hemels, die zij lief gehad,
en die zij gediend, en die zij nagewan-
deld, en die zij gezocht hebben, en
waarvoor zij zich nedergebogen heb-
ben; zij zullen niet verzameld noch
begraven worden; tot mist op den aard-
bodem zullen zij zijn.
3 En de dood zal voor het leven verko-
zen worden bij het gansche overblijfsel
der overgeblevenen uit dit booze ge-
slacht, in al de plaatsen der overgeble-
venen, waar ik ze henen gedreven zal
hebben, spreekt de HEER der heirscha-
ren.
4 Zeg wijders tot hen: Zoo zegt de
HEER: Zal men vallen, en niet weder
opstaan? Zal men afkeeren en niet we-
derkeeren?

5 Waarom keert *dan* dit volk te Jeruzalem af *met* eene altoosdurende afkeering? zij houden vast aan bedrog, zij weigeren weder te keeren.
6 Ik heb geluisterd en toegehoord, zij spreken dat niet regt is; daar is niemand, die berouw heeft over zijne boosheid, zeggende: Wat heb ik gedaan? Een ieder keert zich om in zijnen loop, gelijk een onbesuisd paard in den strijd.
7 Zelfs een ooijevaar aan den hemel weet zijne gezette tijden, en eene tortelduif, en kraan, en zwaluw, nemen den tijd hunner aankomst waar; maar mijn volk weet het regt des HEEREN niet.
8 Hoe zegt gij dan: Wij zijn wijs, en de wet des HEEREN is bij ons. Ziet, waarlijk, te vergeefs werkt de valsche pen der schriftgeleerden.
9 De wijzen zijn beschaamd, verschrikt en gevangen; ziet, zij hebben des HEEREN woord verworpen, wat wijsheid zouden zij dan hebben?
10 Daarom zal ik hunne vrouwen aan anderen geven, hunne akkers aan *andere* bezitters; want van den kleinste af tot den grootste toe pleegt een ieder van hen gierigheid; van den Profeet af tot den priester toe bedrijft een ieder van hen valschheid;
11 En zij genezen de breuk van de dochter mijns volks op het ligtste, zeggende: Vrede, vrede; doch daar is geen vrede.
12 Zijn zij beschaamd, omdat zij gruwel bedreven hebben? Ja zij schamen zich in het minste niet, en weten niet schaamrood te worden; daarom zullen zij vallen onder de vallenden; ten tijde hunner bezoeking zullen zij struikelen, zegt de HEER.
13 Ik zal ze voorzeker wegrapen, spreekt de HEER: daar zijn geene druiven aan den wijnstok, noch vijgen aan den vijgeboom, ja het blad is afgevallen; en *de geboden, die* ik hun gegeven heb, die overtreden zij.
14 Waarom blijven wij zitten? Verzamelt u, en laat ons ingaan in de vaste steden, en aldaar stilzwijgen; immers heeft ons de HEER, onze God, doen stilzwijgen, en ons met galwater gedrenkt, omdat wij tegen den HEER gezondigd hebben.
15 Men wacht naar vrede, maar daar is niets goeds; naar tijd van genezing, maar ziet, daar is verschrikking.
16 Van Dan af wordt het gesnuif zijner paarden gehoord; het gansche land beeft van het geluid der brieschingen zijner sterken; en zij komen daarhenen, dat zij het land opeten en deszelfs volheid, de stad en die daarin wonen.
17 Want ziet, ik zend onder ulieden slangen, basilisken, tegen welke geene bezwering is; die zullen u bijten, spreekt de HEER.
18 Mijne verkwikking is in droefenis; mijn hart is flaauw in mij.
19 Ziet, de stem van het geschrei der dochter mijns volks is uit zeer verren lande: Is dan de HEER niet te Zion? is haar Koning niet bij haar? Waarom hebben zij mij vertoornd met hunne gesnedene beelden, met ijdelheden der vreemden?
20 De oogst is voorbijgegaan, de zomer is ten einde; nog zijn wij niet verlost.
21 Ik ben gebroken van wege de breuk der dochter mijns volks; ik ga in het zwart, ontzetting heeft mij aangegrepen.
22 Is er geen balsem in Gilead? is er geen heelmeester aldaar? want waarom is de gezondheid der dochter mijns volks niet gerezen?

HET 9 CAPITTEL.

OCH dat mijn hoofd water ware, en mijn oog eene springader van tramen! zoo zou ik dag en nacht beweenen de verslagenen van de dochter mijns volks.
2 Och dat ik in de woestijn eene herberg der wandelaars had! zoo zou ik mijn volk verlaten, en van hen trekken; want zij zijn alle overspelers, een trouwelooze hoop.
3 En zij spannen hunne tong *als* hunnen boog *tot* leugen; zij worden geweldig in het land, doch niet tot waarheid; want zij gaan voort van boosheid tot boosheid, maar mij kennen zij niet, spreekt de HEER.
4 Wacht u, een iegelijk van zijnen vriend, en vertrouwt niet op eenigen broeder; want elk broeder doet niet dan bedriegen, en elk vriend wandelt *in* achterklap.
5 En zij handelen bedriegelijk, een ieder met zijnen vriend, en spreken de waarheid niet; zij leeren hunne tong leugen spreken, zij maken zich moede met verkeerdelijk te handelen.
6 Uwe woning is in het midden van bedrog; door bedrog weigeren zij mij te kennen, spreekt de HEER.
7 Daarom zegt de HEER der heirscharen alzoo: Ziet, ik zal hen smelten en zal hen beproeven; want hoe zou ik *an-*

ders doen ten aanzien der dochter mijns
volks?
8 Hunne tong is een moordpijl, zij
spreekt bedrog; een ieder spreekt met
zijnen naaste *van* vrede met zijnen
mond, maar in zijn binnenste legt hij
zijne lagen.
9 Zou ik ze om deze dingen niet bezoeken? spreekt de HEER; zou mijne ziel
zich niet wreken aan zulk een volk, als
dit is?
10 Ik zal een geween en eene weeklagt
opheffen over de bergen, en een klaaglied over de herdershutten der woestijn;
want zij zijn afgebrand, dat er niemand
doorgaat, en men hoort er geene stem
van vee; van de vogelen des hemels af
tot de beesten toe zijn zij weggezworven, doorgegaan.
11 En ik zal Jeruzalem stellen tot
steen hoopen, *tot* eene woning der draken; en de steden van Juda zal ik stellen *tot* eene verwoesting, zonder inwoner.
12 Wie is de wijze man, die dit versta?
en tot wien heeft de mond des HEEREN
gesproken, dat hij het verkondige? waarom het land vergaan *en* afgebrand zij
als eene woestijn, dat er niemand doorgaat?
13 En de HEER zeide: Omdat zij mijne
wet, welke ik voor hun aangezigt gegeven had, verlaten hebben, en naar mijne
stem niet gehoord, noch daarnaar gewandeld hebben;
14 Maar hebben gewandeld naar het
goeddunken huns harten, en naar de
Baäls, hetwelk hunne vaders hun geleerd hadden.
15 Daarom zegt de HEER der heirscharen, de God Israëls, alzoo: Ziet, ik zal
dit volk spijzen met alsem, en ik zal hen
drenken met galwater;
16 En ik zal ze verstrooijen onder de
Heidenen, die zij niet gekend hebben,
zij noch hunne vaders; en ik zal het
zwaard achter hen zenden, tot dat ik ze
verteerd zal hebben.
17 Zoo zegt de HEER der heirscharen:
Merkt daarop, en roept klaagvrouwen,
dat zij komen; en zendt henen naar de
wijze *vrouwen*, dat zij komen,
18 En haasten, en eene weeklagt over
ons opheffen; dat onze oogen van tranen nederdalen, en onze oogleden van
water vlieten.
19 Want daar is eene stem van weeklagt gehoord uit Zion: Hoe zijn wij verstoord! wij zijn zeer beschaamd, omdat
wij het land hebben verlaten, omdat zij
onze woningen hebben omgeworpen.
20 Hoort dan des HEEREN woord, gij
vrouwen, en uw oor ontvange het woord
zijns monds; en leert uwe dochters weeklagen, en elk eene hare medgezellin
klaagliederen:
21 Want de dood is geklommen in onze
vensteren, hij is in onze paleizen gekomen, om de kinderen uit te roeijen van
de wijken, de jongelingen van de straten.
22 Spreek, zoo spreekt de HEER: Ja
een dood ligchaam des menschen zal
liggen als mist op het open veld, en als
eene garve achter den maaijer, welke
niemand opzamelt.
23 Zoo zegt de HEER: Een wijze beroeme zich niet in zijne wijsheid, en de
sterke beroeme zich niet in zijne sterkheid; een rijke beroeme zich niet in
zjnen rijkdom;
24 Maar die zich beroemt, beroeme zich
hierin, dat hij verstaat, en mij kent,
dat ik de HEER ben, doende weldadigheid, regt en geregtigheid op de aarde;
want in die dingen heb ik lust, spreekt
de HEER.
25 Ziet, de dagen komen, spreekt de
HEER, dat ik bezoeking zal doen over
alle besnedenen, met degenen, die de
voorhuid hebben:
26 Over Egypte, en over Juda, en over
Edom, en over de kinderen Ammons,
en over Moab, en over allen, die aan de
hoeken afgekort zijn, die in de woestijn
wonen; want al de Heidenen hebben de
voorhuid, maar het gansche huis Israëls
heeft de voorhuid des harten.

HET 10 CAPITTEL.

HOORT het woord, dat de HEER tot
ulieden spreekt, ô huis Israëls:
2 Zoo zegt de HEER: Leert den weg der
Heidenen niet, en ontzet u niet voor de
teekenen des hemels, dewijl zich de Heidenen voor dezelve ontzetten.
3 Want de inzettingen der volken zijn
ijdelheid; want het is hout, dat men uit
het woud gehouwen heeft, een werk van
des werkmeesters handen, met de bijl.
4 Men pronkt het op met zilver en met
goud; zij hechten ze met nagelen en met
hameren, opdat het niet waggele.
5 Zij zijn gelijk een palmboom van digt
werk, maar kunnen niet spreken; zij
moeten gedragen worden, want zij kunnen niet gaan; vreest niet voor hen,
want zij kunnen geen kwaad doen, zoo
ook is er geen goeddoen bij hen.
6 Omdat niemand u gelijk is, ô HEER,
zoo zijt gij groot, en groot is uw naam
in mogendheid.
7 Wie zou u niet vreezen, gij Koning

der Heidenen? want het komt u toe;
omdat toch onder alle wijzen der Heidenen, en in hun gansche Koningrijk, niemand u gelijk is.
8 In één ding zijn zij toch onvernuftig
en zot: een hout is een onderwijs der ijdelheden.
9 Uitgerekt zilver wordt van Tharsis
gebragt, en goud van Ufaz, *tot het* werk des werkmeesters en van de handen des goudsmids; hemelsblaauw en purper is hunne kleeding, een werk der wijzen zijn zij al te zamen.
10 Maar de HEERE God is de waarheid,
hij is de levende God, en een eeuwig Koning; van zijne verbolgenheid beeft de aarde, en de Heidenen kunnen zijne gramschap niet verdragen.
11 (Aldus zult gijlieden tot hen zeggen:
De Goden, die den hemel en de aarde niet gemaakt hebben, zullen vergaan van de aarde, en van onder dezen hemel.)
12 Die de aarde gemaakt heeft door
zijne kracht, die wereld bereid heeft door zijne wijsheid, en den hemel uitgebreid door zijn verstand.
13 Als hij zijne stem geeft, zoo is er
een gedruisch van wateren in den hemel, en hij doet de dampen opklimmen van het einde der aarde; hij maakt de bliksemen met den regen, en doet den wind voortkomen uit zijne schatkameren.
14 Een ieder mensch is onvernuftig
geworden, zoo dat hij geen wetenschap heeft, een ieder goudsmid is beschaamd van het gesneden beeld; want zijn gegoten beeld is leugen, en daar is geen geest in hem.
15 IJdelheid zijn zij, een werk van ver-
leidingen; ten tijde hunner bezoeking zullen zij vergaan.
16 Jakobs deel is niet gelijk die, want
hij is de Formeerder van alles; en Israël is de roede zijner erfenis: HEER der heirscharen is zijn naam.
17 Raap uwe kramerij weg uit het land,
gij inwoneres der vesting:
18 Want zoo zegt de HEER: Ziet, ik zal
de inwoners des lands op ditmaal wegslingeren, en zal ze benaauwen, opdat zij het vinden.
19 O wee mij over mijne breuk! mijne
plage is smartelijk; en ik had gezegd: Dit is immers eene krankheid, die ik wel dragen zal.
20 Mijne tent is verstoord, en al mijne
zelen zijn verscheurd; mijne kinderen zijn van mij uitgegaan, en zij zijn er niet; daar is niemand meer, die mijne tent uitspant, en mijne gordijnen oprigt.
21 Want de herders zijn onvernuftig
geworden, en hebben den HEER niet gezocht; daarom hebben zij niet verstandiglijk gehandeld, en hunne gansche weide is verstrooid.
22 Ziet, daar komt eene stem des ge-
ruchts, en een groot beven uit het land van het noorden: dat men de steden van Juda zal stellen tot eene verwoesting, eene woning der draken.
23 Ik weet, ô HEER, dat bij den mensch,
zijn weg niet is; het is niet bij eenen man, die wandelt, dat hij zijnen gang rigte.
24 Kastijd mij, HEER, doch met mate;
niet in uwen toorn, opdat gij mij niet te niete maakt.
25 Stort uwe grimmigheid uit over de
Heidenen, die u niet kennen, en over de geslachten, die uwen naam niet aanroepen; want zij hebben Jakob opgegeten, ja zij hebben hem opgegeten, en hem verteerd, en zijne woning verwoest.

HET 11 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied is, van den HEER, zeggende:
2 Hoort gijlieden de woorden dezes
verbonds, en spreekt tot de mannen van Juda, en tot de inwoners van Jerûzalem;
3 Zeg dan tot hen: Zoo zegt de HEER,
de God Israëls: Vervloekt zij de man, die niet hoort de woorden dezes verbonds,
4 Dat ik uwen vaderen geboden heb,
ten dage, als ik ze uit Egypteland, uit den ijzeroven, uitvoerde, zeggende: Zijt aan mijne stem gehoorzaam, en doet dezelve, naar alles, wat ik ulieden gebiede; zoo zult gij mij tot een volk zijn, en ik zal u tot eenen God zijn;
5 Opdat ik den eed bevestige, dien ik
uwen vaderen gezworen heb, hun te geven een land, vloeijende van melk en honig, als het is te dezen dage. Toen antwoordde ik en zeide: Amen, ô HEER.
6 En de HEER zeide tot mij: Roep alle
deze woorden uit in de steden van Juda, en in de straten van Jerûzalem, zeggende: Hoort de woorden dezes verbonds, en doet dezelve.
7 Want ik heb uwe vaderen ernstiglijk
betuigd, ten dage, als ik ze uit Egypteland opvoerde, tot op dezen dag, vroeg op zijnde en betuigende, zeggende: Hoort naar mijne stem.
8 Maar zij hebben niet gehoord, noch
hun oor geneigd, maar hebben gewandeld, een iegelijk naar het goeddunken van hun boos hart; daarom heb ik over hen gebragt al de woorden dezes ver-

2 F 4

bonds, dat ik geboden heb te doen, maar
zij niet gedaan hebben.
9 Voorts zeide de HEER tot mij: Daar
is eene verbindtenis bevonden onder de
mannen van Juda, en onder de inwo-
ners van Jerûzalem.
10 Zij zijn wedergekeerd tot de onge-
regtigheden hunner voorvaderen, die
mijne woorden geweigerd hebben te
hooren; en zij hebben andere Goden
nagewandeld, om die te dienen; het huis
Israëls en het huis van Juda hebben
mijn verbond gebroken, dat ik met hun-
ne vaderen gemaakt heb.
11 Daarom zegt de HEER alzoo: Ziet,
ik zal een kwaad over hen brengen, uit
hetwelk zij niet zullen kunnen uitko-
men; als zij dan tot mij zullen roepen,
zal ik naar hen niet hooren.
12 Dan zullen de steden van Juda en
de inwoners van Jerûzalem henen gaan,
en roepen tot de Goden, die zij gerookt
hebben; maar zij zullen hen gansch niet
kunnen verlossen ten tijde huns kwaads.
13 Want *naar* het getal uwer steden,
zijn uwe Goden geweest, ô Juda; en
naar het getal der straten van Jerûza-
lem hebt gijlieden altaren gesteld voor
die schaamte; altaren, om Baäl te roo-
ken.
14 Gij dan, bid niet voor dit volk, en
hef geen geschrei noch gebed voor hen
op; want ik zal niet hooren, ten tijde,
als zij over hun kwaad tot mij zullen
roepen.
15 Wat heeft mijn beminde in mijn
huis *te doen*, dewijl zij die schandelijke
daad *met* velen doet, en het heilige
vleesch van u geweken is? wanneer gij
kwaad *doet*, dan springt gij op van
vreugde.
16 De HEER had uwen naam genoemd
eenen groenen olijfboom, schoon van
liefelijke vruchten; *maar nu* heeft hij
met een geluid van een groot geroep een
vuur om denzelven aangestoken, en
zijne takken zullen verbroken worden.
17 Want de HEER der heirscharen, die
u heeft geplant, heeft een kwaad over
u uitgesproken; om der boosheid wil
van het huis Israëls en van het huis van
Juda, die zij onder zich bedrijven, om
mij te vertoornen, rookende Baäl.
18 De HEER nu heeft het mij te kennen
gegeven, dat ik het wete; toen hebt gij
mij hunne handelingen doen zien.
19 En ik was als een lam, *als* een os,
die geleid wordt om te slagten; want ik
wist niet, dat zij gedachten tegen mij
dachten *zeggende:* Laat ons den boom
met zijne vrucht verderven, en laat ons
hem uit het land der levenden uitroei-
jen, dat zijn naam niet meer gedacht
worde.
20 Maar, ô HEER der heirscharen, gij
regtvaardige Regter, die de nieren en
het hart proeft, laat mij uwe wraak van
hen zien, want aan u heb ik mijne twist-
zaak ontdekt.
21 Daarom, zoo zegt de HEER van de
mannen van Anathoth, die uwe ziel zoe-
ken, zeggende: Profeteer niet in den
naam des HEEREN, opdat gij van onze
handen niet sterft;
22 Daarom, zoo zegt de HEER der heir-
scharen: Ziet, ik zal bezoeking over hen
doen: de jongelingen zullen door het
zwaard sterven, hunne zonen en hunne
dochteren zullen van honger sterven.
23 En zij zullen geen overblijfsel heb-
ben; want ik zal een kwaad brengen
over de mannen van Anathoth, *in* het
jaar hunner bezoeking.

HET 12 CAPITTEL.

GIJ zoudt regtvaardig zijn, ô HEER,
wanneer ik tegen u zou twisten;
ik zal nogtans *van uwe* oordeelen met u
spreken: Waarom is der goddeloozen
weg voorspoedig? *waarom* hebben zij
rust, allen, die trouwelooslijk trouwe-
loosheid bedrijven?
2 Gij hebt ze geplant, zij zijn ook in-
geworteld; zij gaan voort, ook dragen
zij vrucht: gij zijt *wel* nabij in hunnen
mond, maar verre van hunne nieren.
3 Maar gij, ô HEER, kent mij, gij ziet
mij, en proeft mijn hart, *dat het* met u
is. Ruk ze uit als schapen ter slagting,
en heilig ze tot den dag der dooding.
4 Hoe lang zal het land treuren, en het
kruid des ganschen velds verdorren?
Van wege de boosheid dergenen, die
daarin wonen, vergaan de beesten en
het gevogelte; dewijl zij zeggen: Hij
ziet ons einde niet.
5 Als gij loopt met de voetgangers, zoo
maken zij u moede; hoe zult gij u dan
mengen met de paarden? zoo gij *alleen-
lijk* vertrouwt in een land van vrede,
hoe zult gij het dan maken in de ver-
heffing van de Jordaan?
6 Want ook uwe broeders, en uwes
vaders huis, ook die handelen trouwe-
looslijk tegen u; ook die roepen u met
volle *stem* achterna; geloof hun niet,
wanneer zij vriendelijk tot u spreken.
7 Ik heb mijn huis verlaten, ik heb
mijne erfenis laten varen; ik heb de be-
minde mijner ziel in de hand harer vij-
anden gegeven.
8 Mijne erfenis is mij geworden als een
leeuw in het woud; zij heeft hare stem

tegen mij verheven, daarom heb ik ze
gehaat.
9 Mijne erfenis is mij een gesprenkelde
vogel; de vogelen zijn rondom tegen
haar; komt aan, verzamelt, al gij ge-
dierte des velds, komt om te eten.
10 Vele herders hebben mijnen wijn-
gaard verdorven, zij hebben mijnen ak-
ker vertreden; zij hebben mijnen ge-
wenschten akker gesteld tot eene woeste
wildernis.
11 Men heeft hem gesteld tot eene
woestheid, verwoest zijnde treurt hij
tot mij; het gansche land is verwoest,
omdat er niemand is, die het ter harte
neemt.
12 Op alle hooge plaatsen in de woes-
tijn zijn verstoorders gekomen; want
het zwaard des HEEREN verteert van
het *eene* einde des lands tot aan het *an-
dere* einde des lands; daar is geen vrede
voor eenig vleesch.
13 Zij hebben tarwe gezaaid, maar
doornen gemaaid; zij hebben zich ge-
pijnigd, *maar* niet gevorderd; wordt
alzoo beschaamd van wege uwe inkom-
sten, van wege de hittigheid van den
toorn des HEEREN.
14 Alzoo zegt de HEER: aangaande al
mijne booze naburen, die mijne erfenis
aanroeren, welke ik aan mijn volk Is-
raël erfelijk ingegeven heb: Ziet, ik zal
hen uit hun land uitrukken, maar het
huis van Juda zal ik uit hunlieder mid-
den uitrukken.
15 En het zal geschieden, nadat ik ze
zal uitgerukt hebben, zoo zal ik weder-
keeren, en mij over hen ontfermen; en
ik zal ze wederbrengen, een' iegelijk tot
zijne erfenis, en een' iegelijk tot zijn
land.
16 En het zal geschieden, indien zij de
wegen mijns volks vlijtiglijk zullen lee-
ren, zwerende bij mijnen naam: *Zoo
waarachtig als* de HEER leeft; gelijk zij
mijn volk hebben leeren zweren bij
Baäl, zoo zullen zij in het midden mijns
volks gebouwd worden.
17 Maar indien zij niet zullen hooren,
zoo zal ik diezelfde natie ten eenemaal
uitrukken en verdoen, spreekt de
HEER.

HET 13 CAPITTEL.

ALZOO heeft de HEER tot mij ge-
zegd: Ga henen, en koop u eenen
linnen gordel, en doe dien aan uwe len-
denen, maar breng hem niet in het wa-
ter.
2 En ik kocht eenen gordel naar het
woord des HEEREN, en ik deed dien aan
mijne lendenen.
3 Toen geschiedde des HEEREN woord
ten tweedemaal tot mij, zeggende:
4 Neem den gordel, dien gij gekocht
hebt, die aan uwe lendenen is, en maak
u op, *en* ga henen naar den Frath, en
versteek dien aldaar in de klove eener
steenrots.
5 Zoo ging ik henen, en verstak dien
bij den Frath, gelijk de HEER mij ge-
boden had.
6 Het geschiedde nu ten einde van vele
dagen, dat de HEER tot mij zeide: Maak
u op, ga henen naar den Frath, en neem
den gordel van daar, dien ik u geboden
heb aldaar te versteken.
7 Zoo ging ik naar den Frath, en
groef, en nam den gordel van de plaats,
alwaar ik dien verstoken had; en ziet,
de gordel was verdorven, en deugde ner-
gens toe.
8 Toen geschiedde des HEEREN woord
tot mij, zeggende:
9 Zoo zegt de HEER: Alzoo zal ik ver-
derven de hoovaardij van Juda, en de
groote hoorvaardij van Jerûzalem.
10 Ditzelfde booze volk, dat mijne woor-
den weigert te hooren, dat in het goed-
dunken zijns harten wandelt, en andere
Goden navolgt, om die te dienen, en
voor die zich neder te buigen; dat zal
worden gelijk deze gordel, die nergens
toe deugt.
11 Want gelijk een gordel kleeft aan de
lendenen eens mans, alzoo heb ik het
gansche huis Israëls en het gansche huis
van Juda aan mij doen kleven, spreekt
de HEER, om mij te zijn tot een volk,
en tot eenen naam, en tot lof, en tot
heerlijkheid; maar zij hebben niet ge-
hoord.
12 Daarom zegt dit woord tot hen: Zoo
zegt de HEER, de God Israëls: Alle fles-
schen zullen met wijn gevuld worden.
Dan zullen zij tot u zeggen: Weten wij
niet zeer wel, dat alle flesschen met wijn
gevuld zullen worden?
13 Maar gij zult tot hen zeggen: Zoo
zegt de HEER: Ziet, ik zal alle inwoners
dezes lands, zelfs de Koningen, die op
Davids troon zitten, en de priesters,
en de Profeten, en alle inwoners van
Jerûzalem, opvullen met dronkenschap.
14 En ik zal ze in stukken slaan, den
éénen tegen den anderen, zoo de vaders
als de kinderen zamen, spreekt de HEER;
ik zal niet verschoonen noch sparen,
noch mij ontfermen, dat ik ze niet zou
verderven.
15 Hoort en neemt ter oore, verheft u
niet; want de HEER heeft het gespro-
ken.

16 Geeft eere den HEERE, uwen God, eer hij het duister maakt, en eer uwe voeten zich stooten aan de schemerende bergen; dat gij naar licht wacht, en hij hetzelve tot eene schaduw des doods stelle, en tot eene donkerheid zette.

17 Zult gijlieden dan nog dat niet hooren, zoo zal mijne ziel in verborgene plaatsen weenen van wege den hoogmoed, en mijn oog zal bitterlijk tranen, ja van tranen nederdalen, omdat des HEEREN kudde gevankelijk is weggevoerd.

18 Zeg tot den Koning en tot de Koningin: Vernedert u, zet u neder; want uw gansche hoofdsieraad, de kroon uwer heerlijkheid, is nedergedaald.

19 De steden van het zuiden zijn toegesloten, en daar is niemand, die ze opent; het gansche Juda is weggevoerd, het is geheel en al weggevoerd.

20 Hef uwe oogen op, en zie, die daar van het noorden komen: waar is de kudde, die u gegeven was, de schapen uwer heerlijkheid?

21 Wat zult gij zeggen, wanneer hij bezoeking over u doen zal, daar gij hun geleerd hebt *tot* vorsten, tot een hoofd over u te zijn; zullen u de smarten niet aangrijpen, als eene barende vrouw?

22 Wanneer gij dan in uw hart zult zeggen: Waarom zijn mij deze dingen bejegend? Om de veelheid uwer ongeregtigheid zijn uwe zoomen ontdekt, *en* uwe hielen hebben geweld geleden.

23 Zal ook een moorman zijne huid veranderen? of een luipaard zijne vlekken? *Zoo* zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen.

24 Daarom zal ik ze verstrooijen als eenen stoppel, die doorgaat, door eenen wind der woestijn.

25 Dit zal uw lot, het deel uwer maten zijn, van mij, spreekt de HEER; gij die mij hebt vergeten, en op leugen vertrouwd.

26 Zoo zal ik ook uwe zoomen ontblooten boven uw aangezigt, en uwe schande zal gezien worden.

27 Uwe overspelen en uwe hunkeringen, de schandelijkheid uwes hoerdoms, op heuvelen, in het veld; ik heb uwe verfoeiselen gezien: wee u, Jerûzalem! zult gij niet rein worden? hoe lang nog na dezen?

HET 14 CAPITTEL.

HET woord des HEEREN, dat tot Jeremia geschied is, over de zaken der groote droogte.

2 Juda treurt en hare poorten zijn verzwakt; zij zijn in het zwart gekleed ter aarde toe, en Jerûzalems geschrei klimt op.

3 En hunne voortreffelijken zenden hunne kleinen naar water; zij komen tot de grachten, zij vinden geen water, zij komen *met* hunne vaten ledig weder; zij zijn beschaamd, ja worden schaamrood, en bedekken hun hoofd.

4 Omdat het aardrijk gescheurd is, dewijl er geen regen op de aarde is; de akkerlieden zijn beschaamd, zij bedekken hun hoofd.

5 Want ook de hinden in het veld werpen jongen, en verlaten *die*, omdat er geen jong gras is.

6 En de woudezels staan op de hooge plaatsen, zij scheppen den wind gelijk de draken; hunne oogen versmachten, omdat er geen kruid is.

7 Hoewel onze ongeregtigheden tegen ons getuigen, ô HEER, doe *het* om uwes naams wil; want onze afkeeringen zijn menigvuldig, wij hebben tegen u gezondigd.

8 O Israëls verwachting, zijn Verlosser in tijd van benaauwdheid, waarom zoudt gij zijn als een vreemdeling in het land, en als een reiziger, *die slechts* inkeert om te vernachten?

9 Waarom zoudt gij zijn als een versaagd man, als een held, *die* niet kan verlossen? gij zijt toch in het midden van ons, ô HEER, en wij zijn naar uwen naam genoemd, verlaat ons niet.

10 Alzoo zegt de HEER van dit volk: Zij hebben zoo lief gehad te zwerven, zij hebben hunne voeten niet bedwongen; daarom heeft de HEER geen welgevallen aan hen, nu zal hij aan hunne ongeregtigheden gedenken, en hunne zonden bezoeken.

11 Wijders zeide de HEER tot mij: Bid niet voor dit volk ten goede.

12 Ofschoon zij vasten, ik zal naar hun geschrei niet hooren, en ofschoon zij brandoffer en spijsoffer offeren, ik zal aan hen geen welgevallen hebben; maar door het zwaard, en door den honger, en door de pestilentie zal ik ze verteren.

13 Toen zeide ik: Ach Heer HEER! zie, die Profeten zeggen hun: Gij zult geen zwaard zien, en gij zult geenen honger hebben; maar ik zal u eenen gewissen vrede geven in deze plaats.

14 En de HEER zeide tot mij: Die Profeten profeteren valsch in mijnen naam; ik heb ze niet gezonden, noch hun bevel gegeven, noch tot hen gesproken; zij profeteren ulieden een valsch gezigt en

waarzegging, en nietigheid, en bedrie-
gerij huns harten.
15 Daarom zegt de HEER alzoo: Aan-
gaande de Profeten, die in mijnen naam
profeteren, daar ik ze niet gezonden
heb, en zij *dan nog* zeggen: Daar zal
geen zwaard noch honger in dit land
zijn; die zelve Profeten zullen door het
zwaard en door den honger verteerd
worden.
16 En het volk, tot hetwelk zij profe-
teren, zal op de straten van Jerûzalem
weggeworpen zijn van wege den honger
en het zwaard; en daar zal niemand zijn,
die hen begrave, hen, hunne vrouwen,
en hunne zonen, en hunne dochteren;
alzoo zal ik hunne boosheid over hen
uitstorten.
17 Daarom zult gij dit woord tot hen
zeggen: Mijne oogen zullen van tranen
nederdalen nacht en dag, en niet op-
houden; want de jonkvrouw der doch-
ter mijns volks is gebroken *met* eene
groote breuk, eene plage, die zeer smar-
telijk is.
18 Zoo ik uitga in het veld, ziet daar
de verslagenen van het zwaard! en zoo
ik in de stad kome, ziet daar de kranken
van honger! Ja zoowel de Profeten als
de priesters loopen om in het land, en
weten niet.
19 Hebt gij dan Juda ganschelijk ver-
worpen? heeft uwe ziel eene walging
aan Zion? waarom hebt gij ons gesla-
gen, dat er geene genezing voor ons is?
Men wacht naar vrede, maar daar is
niets goeds, en naar tijd van genezing,
maar ziet, daar is verschrikking!
20 HEER, wij kennen onze goddeloos-
heid *en* onzer vaderen ongeregtigheid,
want wij hebben tegen u gezondigd.
21 Versmaad *ons* niet, om uwes naams
wil; werp den troon uwer heerlijkheid
niet neder; gedenk, en vernietig uw
verbond niet met ons.
22 Zijn er onder de ijdelheden der Hei-
denen, die doen regenen? of kan de he-
mel druppelen geven? Zijt gij die niet,
ô HEER, onze God? Daarom zullen wij
op u wachten, want gij doet alle die
dingen.

HET 15 CAPITTEL.

MAAR de HEER zeide tot mij: Al
stond Mozes en Samuël voor mijn
aangezigt, zoo zou *toch* mijne ziel tot
dit volk niet wezen; drijf ze weg van
mijn aangezigt, en laat ze uitgaan!
2 En het zal geschieden, wanneer zij
tot u zullen zeggen: Waarhenen zullen
wij uitgaan? dat gij tot hen zult zeggen:
Zoo zegt de HEER: Wie ten dood, ten
dood; en wie tot het zwaard, tot het
zwaard; en wie tot den honger, ten
honger; en wie ter gevangenis, ter ge-
vangenis.
3 Want ik zal bezoeking over hen doen
met vier geslachten, spreekt de HEER:
met het zwaard, om te dooden; en met
de honden, om te slepen; en met het
gevogelte des hemels, en met het ge-
dierte der aarde, om op te eten en te
verderven.
4 En ik zal ze overgeven tot eene be-
roering aan alle Koningrijken der aarde,
van wege Manasse, den zoon van Jehiz-
kía, Koning van Juda, om hetgene hij
te Jerûzalem gedaan heeft.
5 Want wie zou u verschoonen, ô Je-
rûzalem? of wie zou medelijden met u
hebben? of wie zou aftreden, om u naar
vrede te vragen?
6 Gij hebt mij verlaten, spreekt de
HEER; gij zijt achterwaarts gegaan;
daarom zal ik mijne hand tegen u uit-
strekken en u verderven; ik ben des
berouwens moede geworden.
7 En ik zal ze wannen met eene wan,
in de poorten des lands; ik heb mijn
volk van kinderen beroofd *en* verdaan;
zij zijn van hunne wegen niet weder-
gekeerd.
8 Hunne weduwen zijn mij meerder
geworden dan zand der zeeën; ik heb
hun over de moeder doen komen eenen
jongeling, een' verwoester op den mid-
dag; ik heb *hem* haastiglijk haar doen
overvallen, de stad met verschrikkin-
gen.
9 Zij, die zeven baarde, is zwak ge-
worden; zij heeft hare ziel uitgeblazen,
hare zon is ondergegaan, als het nog
dag was, zij is beschaamd en schaamrood
geworden; en hun overblijfsel zal ik
aan het zwaard overgeven, voor het
aangezigt hunner vijanden, spreekt de
HEER.
10 Wee mij, mijne moeder! dat gij mij
gebaard hebt, eenen man van twist, en
eenen man van krakeel voor het gan-
sche land! ik heb *hun* niet op woeker
gegeven, ook hebben zij mij niet op woe-
ker gegeven, *nog* vloekt mij een ieder
van hen.
11 De HEER zeide: Zoo niet uw over-
blijfsel ten goede zal zijn zoo! ik niet in
tijd des kwaads en in tijd der benaauwd-
heid, bij den vijand voor u tusschen-
kome!
12 Zal ook *eenig* ijzer het ijzer van het
noorden of koper verbreken?
13 Ik zal uw vermogen en uwe schat-
ten tot eenen roof geven, zonder prijs;

en dat om al uwe zonden, en in al uwe
landpalen.
14 En ik zal *u* overvoeren met uwe
vijanden, in een land, *dat* gij niet kent;
want een vuur is aangestoken in mijnen
toorn, het zal over u branden.
15 O HEER, gij weet *het*, gedenk aan
mij, en bezoek mij, en wreek mij van
mijne vervolgers; neem mij niet weg in
uwe langmoedigheid *over hen;* weet,
dat ik om uwent wil versmaadheid
drage.
16 *Als* uwe woorden gevonden zijn,
zoo heb ik ze opgegeten, en uw woord
is mij geweest tot vreugde en tot blijd-
schap mijns harten; want ik ben naar
uwen naam genoemd, ô HEER, God der
heirscharen.
17 Ik heb in den raad der bespotters
niet gezeten, noch van vreugde opge-
sprongen; van wege uwe hand heb ik
alleen gezeten, want gij hebt mij *met*
gramschap vervuld.
18 Waarom is mijne pijn steeds duren-
de, en mijne plage smartelijk? zij wei-
gert geheeld te worden. Zoudt gij mij
ganschelijk zijn als een leugenachtige,
als wateren, *die* niet bestendig zijn?
19 Daarom zegt de HEER alzoo: Zoo
gij zult wederkeeren, zoo zal ik u doen
wederkeeren; gij zult voor mijn aange-
zigt staan; en zoo gij het kostelijke van
het snoode uittrekt, zult gij als mijn
mond zijn; laat hen tot u wederkee-
ren, maar gij zult tot hen niet weder-
keeren.
20 Want ik heb u tegen dit volk ge-
steld tot eenen koperen vasten muur; zij
zullen wel tegen u strijden, maar u niet
overmogen; want ik ben met u, om u
te behouden en om u uit te rukken,
spreekt de HEER.
21 Ja, ik zal u rukken uit de hand der
boozen, en ik zal u verlossen uit de
handpalm der tirannen.

HET 16 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde tot
mij, zeggende:
2 Gij zult u geene vrouw nemen, en gij
zult geene zonen noch dochteren heb-
ben in deze plaats.
3 Want zoo zegt de HEER van de zo-
nen en van de dochteren, die in deze
plaats geboren worden; daartoe van der-
zelver moeders, die ze baren, en van
derzelver vaders, die ze gewinnen in dit
land:
4 Zij zullen pijnlijke dooden sterven,
zij zullen niet beklaagd noch begraven
worden, zij zullen tot mist op den aard-
bodem zijn; en zij zullen door het zwaard
en door den honger verteerd worden, en
hunne doode ligchamen zullen aan het
gevogelte des hemels en het gedierte der
aarde tot spijze zijn.
5 Want zoo zegt de HEER: Ga niet in
het huis desgenen, die eenen rouw-
maaltijd houdt, en ga niet henen, om te
rouwklagen, en heb geen medelijden
met hen; want ik heb van dit volk
(spreekt de HEER) weggenomen mijnen
vrede, goedertierenheid en barmhartig-
heden;
6 Zoo dat grooten en kleinen in dit land
zullen sterven, zij zullen niet begraven
worden; en men zal ze niet beklagen,
noch zichzelven insnijden, noch kaal
maken om hunnent wil.
7 Ook zal men hun niets uitdeelen over
den rouw, om iemand te troosten over
eenen doode; noch hun te drinken ge-
ven uit den troostbeker, over iemands
vader of over iemands moeder.
8 Ga ook niet in een huis des maal-
tijds, om bij hen te zitten, om te eten
en te drinken.
9 Want zoo zegt de HEER der heir-
scharen, de God Israëls: Ziet, ik zal van
deze plaats, voor uwe oogen en in uwe
dagen, doen ophouden de stem der
vreugde en de stem der blijdschap, de
stem des bruidegoms en de stem der
bruid.
10 En het zal geschieden, als gij dit
volk alle deze worden zult aanzeggen,
en zij tot u zeggen: Waarom spreekt de
HEER al dit groote kwaad over ons;
en welke is onze misdaad, en welke is
onze zonde, die wij tegen den HEER,
onzen God, gezondigd hebben?
11 Dat gij tot hen zult zeggen: Omdat
uwe vaders mij verlaten hebben, spreekt
de HEER, en hebben andere Goden na-
gewandeld, en die gediend, en zich voor
die nedergebogen; maar mij verlaten,
en mijne wet niet gehouden hebben;
12 En gijlieden erger gedaan hebt dan
uwe vaders; want ziet, gijlieden wan-
delt, een iegelijk naar het goeddunken
van zijn boos hart, om naar mij niet te
hooren.
13 Daarom zal ik ulieden uit dit land
werpen, in een land, dat gij niet gekend
hebt, gij noch uwe vaders; en aldaar
zult gij anderen Goden dienen, dag en
nacht; omdat ik u geene genade zal
geven.
14 Daarom, ziet, de dagen komen,
spreekt de HEER, dat er niet meer zal
gezegd worden: *Zoo waarachtig als* de
HEER leeft, die de kinderen Israëls uit
Egypteland heeft opgevoerd;

15 Maar: *Zoo waarachtig als* de HEER
leeft, die de kinderen Israëls heeft op-
gevoerd uit het land van het noorden,
en uit al de landen, waarhenen hij ze
gedreven had; want ik zal ze weder-
brengen in hun land, dat ik aan hunne
vaderen gegeven heb.
16 Ziet, ik zal zenden tot vele visschers,
spreekt de HEER, die zullen hen visschen;
en daarna zal ik zenden tot vele jagers,
die zullen hen jagen, van op allen berg,
en van op allen heuvel, ja uit de klo-
ven der steenrotsen.
17 Want mijne oogen zijn op al hunne
wegen; zij zijn voor mijn aangezigt niet
verborgen, noch hunne ongeregtigheid
verholen van voor mijne oogen.
18 Dies zal ik eerst hunne ongeregtig-
heid en hunne zonde dubbel vergelden,
omdat zij mijn land ontheiligd hebben;
zij hebben mijne erfenis met de doode
ligchamen hunner verfoeiselen en hun-
ner gruwelen vervuld.
19 O HEER, gij zijt mijne sterkte, en
mijne sterkheid, en mijne toevlugt ten
dage der benaauwdheid; tot u zullen de
Heidenen komen van de einden der aar-
de, en zeggen: Immers hebben onze va-
ders leugen erfelijk bezeten, *en* ijdel-
heid, waarin toch niet was, dat nut deed.
20 Zal een mensch zich Goden maken?
zij zijn toch geene Goden.
21 Daarom, ziet, ik zal hun bekend
maken, op ditmaal; ik zal hun bekend
maken mijne hand en mijne magt; en zij
zullen weten, dat mijn naam is HEER.

HET 17 CAPITTEL.

DE zonde van Juda is geschreven
met eene ijzeren griffie, met het
punt van een diamant; gegraven in de
tafel van hun hart, en aan de hoornen
uwer altaren;
2 Gelijk hunne kinderen aan hunne al-
taren gedenken, en aan hunne bosschen,
bij het groen geboomte, op de hooge
heuvelen.
3 Ik zal mijnen berg met het veld, uw
vermogen *en* al uwe schatten ten roof
geven, *mitsgaders* uwe hoogten, om de
zonde in al uwe landpalen.
4 Alzoo zult gij aflaten, (en dat om u
zelfs) van uwe erfenis, die ik u gegeven
heb, en ik zal u uwen vijanden doen
dienen in een land, dat gij niet kent;
want gijlieden hebt een vuur aangesto-
ken in mijnen toorn, tot in eeuwigheid
zal het branden.
5 Zoo zegt de HEER: Vervloekt is de
man, die op eenen mensch vertrouwt,
en vleesch *tot* zijnen arm stelt, en wiens
hart van den HEER afwijkt:
6 Want hij zal zijn als de heide in de
wildernis, die het niet gevoelt, wanneer
het goede komt; maar blijft *in* dorre
plaatsen in de woestijn, *in* een zout en
onbewoond land.
7 Gezegend *daarentegen* is de man, die
op den HEER vertrouwt, en wiens ver-
trouwen de HEER is:
8 Want hij zal zijn als een boom, die
aan het water geplant is, en zijne wor-
telen uitschiet aan eene rivier, en gevoelt
het niet, wanneer er eene hitte komt,
maar zijn loof blijft groen; en in een jaar
van droogte zorgt hij niet, en houdt niet
op van vrucht te dragen.
9 Arglistig is het hart, meer dan eenig
ding, ja doodelijk is het, wie zal het
kennen?
10 Ik, de HEER, doorgrond het hart,
en proef de nieren; en dat, om aan een'
iegelijk te geven naar zijne wegen, naar
de vrucht zijner handelingen.
11 *Gelijk* een veldhoen *eijeren* vergadert,
maar broeit ze niet uit, *alzoo* is hij, die
rijkdom vergadert, doch niet met regt:
in de helft zijner dagen zal hij dien
moeten verlaten, en in zijn laatste een
dwaas zijn.
12 Een troon der heerlijkheid, eene
hoogheid van eersten af, is de plaats
onzes heiligdoms.
13 O HEER, Israëls verwachting, allen,
die u verlaten, zullen beschaamd wor-
den; en die van mij afwijken, zullen in
de aarde geschreven worden; want zij
verlaten den HEER, de springader des
levenden waters.
14 Genees mij, HEER, zoo zal ik ge-
nezen worden, behoud mij, zoo zal ik
behouden worden; want gij zijt mijn lof.
15 Ziet, zij zeggen tot mij: Waar is het
woord des HEEREN? laat het nu komen.
16 Ik heb toch niet aangedrongen, meer
dan eenen herder achter u *betaamde;*
ook heb ik den doodelijken dag niet be-
geerd, gij weet *het;* wat uit mijne lip-
pen is gegaan, is voor uw aangezigt
geweest.
17 Wees gij mij niet tot eene verschrik-
king; gij zijt mijne toevlugt ten dage
des kwaads.
18 Laat mijne vervolgers beschaamd
worden, maar laat mij niet beschaamd
worden; laat hen verschrikt worden,
maar laat mij niet verschrikt worden;
breng over hen den dag des kwaads, en
verbreek hen met eene dubbele verbre-
king.
19 Alzoo heeft de HEER tot mij ge-
zegd: Ga henen en sta in de poorten van
de kinderen des volks, door welke de

Koningen van Juda ingaan, en door
welke zij uitgaan, ja in alle poorten van
Jerûzalem;
20 En zeg tot hen: Hoort des HEEREN
woord, gij Koningen van Juda, en
gansch Juda, en alle inwoners van Jerû-
zalem, gij die door deze poorten ingaat.
21 Zoo zegt de HEER: Wacht u voor
uwe zielen, en draagt geenen last op den
Sabbathdag, noch brengt in door de
poorten van Jerûzalem.
22 Ook zult gijlieden geenen last uit-
voeren uit uwe huizen op den Sabbath-
dag, noch eenig werk doen; maar gij
zult den Sabbathdag heiligen, gelijk ik
uwen vaderen geboden heb.
23 Maar zij hebben niet gehoord, noch
hun oor geneigd; maar zij hebben hun-
nen nek verhard, om niet te hooren, en
om de tucht niet aan te nemen.
24 Het zal dan geschieden, indien gij
vlijtiglijk naar hij zult hooren, spreekt
de HEER, dat gij geenen last door de
poorten dezer stad op den Sabbathdag
inbrengt, en gij den Sabbathdag heiligt,
dat gij geen werk daarop doet;
25 Zoo zullen door de poorten dezer
stad ingaan Koningen en vorsten, zitten-
de op den troon van David, rijdende op
wagenen en op paarden, zij en hunne
vorsten, de mannen van Juda en de in-
woners van Jerûzalem; en deze stad zal
bewoond worden in eeuwigheid.
26 En zij zullen komen uit de steden
van Juda, en uit de plaatsen rondom
Jerûzalem, en uit het land van Benja-
min, en uit de laagte, en van het ge-
bergte, en van het zuiden, aanbrengende
brandoffer, en slagtoffer, en spijsoffer,
en wierook, en aanbrengende lofoffer,
ten huize des HEEREN.
27 Maar indien gij naar mij niet zult
hooren, om den Sabbathdag te heiligen,
en om geenen last te dragen, als gij op
den Sabbathdag door de poorten van Je-
rûzalem ingaat; zoo zal ik een vuur in
hare poorten aansteken, dat de paleizen
van Jerûzalem zal verteren, en niet wor-
den uitgebluscht.

HET 18 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied
is van den HEER, zeggende:
2 Maak u op, en ga af *in* het huis des
pottebakkers, en aldaar zal ik u mijne
woorden doen hooren.
3 Zoo ging ik af *in* het huis des potte-
bakkers; en ziet, hij maakte een werk
op de schijven.
4 En het vat, dat hij maakte, werd
verdorven als leem in de hand des potte-
bakkers; toen maakte hij daarvan weder
een ander vat, gelijk het regt was in de
oogen des pottebakkers te maken.
5 Toen geschiedde des HEEREN woord
tot mij, zeggende:
6 Zal ik ulieden niet kunnen doen,
gelijk deze pottebakker, ô huis Israëls?
spreekt de HEER: ziet, gelijk leem in de
hand des pottebakkers, alzoo zijt gijlie-
den in mijne hand, ô huis Israëls.
7 *In* een oogenblik zal ik spreken over
een volk en over een Koningrijk, dat ik
het zal uitrukken, en afbreken, en ver-
doen;
8 Maar *indien* dat volk, over hetwelk
ik *zulks* gesproken heb, zich van zijne
boosheid bekeert, zoo zal ik berouw
hebben over het kwaad, dat ik aan het-
zelve gedacht te doen.
9 Ook zal ik *in* een oogenblik spreken
over een volk en over een Koningrijk,
dat ik het zal bouwen en planten;
10 Maar *indien* het doet, dat kwaad is
in mijne oogen, dat het naar mijne stem
niet hoort, zoo zal ik berouw hebben
over het goede, *met* hetwelke ik gezegd
had hetzelve te zullen weldoen.
11 Nu dan, spreek nu tot de mannen
van Juda en tot de inwoners van Jerû-
zalem, zeggende: Zoo zegt de HEER:
Ziet, ik formeer een kwaad tegen ulie-
den, en denk tegen ulieden eene gedach-
te: *zoo* bekeert u nu, een iegelijk van
zijnen boozen weg, en maakt uwe we-
gen en uwe handelingen goed.
12 Doch zij zeggen: Het is buiten hoop;
maar wij zullen naar onze gedachten
wandelen, en wij zullen doen, een ie-
gelijk het goeddunken van zijn booze
hart.
13 Daarom, zoo zegt de HEER: Vraagt
nu onder de Heidenen; wie heeft alzulks
gehoord? De jonkvrouw Israëls doet
eene zeer afschuwelijke zaak.
14 Zal men ook om eenen rotssteen des
velds verlaten den sneeuw van Libanon?
zullen ook de vreemde, koude, vlietende
wateren verlaten worden?
15 Nogtans heeft mijn volk mij verge-
ten, zij rooken der ijdelheid; want zij
hebben hen doen aanstooten op hunne
wegen, *op* de oude paden, opdat zij
mogten wandelen in stegen van eenen
weg, die niet opgehoogd is;
16 Om hun land te stellen tot eene ont-
zetting, *tot* eeuwige aanfluitingen; al
wie daar voorbijgaat, zal zich ontzetten
en met zijn hoofd schudden.
17 Als een oostewind zal ik ze ver-
strooijen voor het aangezigt des vijands;
ik zal hun den nek en niet het aangezigt
laten zien, ten dage huns verderfs.

18 Toen zeiden zij: Komt aan, laat ons
gedachten tegen Jeremia denken; want
de wet zal niet vergaan van den priester,
noch de raad van den wijze, noch het
woord van den Profeet: komt aan, en
laat ons hem slaan met de tong, en laat
ons niet luisteren naar eenige van zijne
woorden.
19 HEER, luister naar mij, en hoor naar
de stem mijner twisters.
20 Zal dan kwaad voor goed vergolden
worden? want zij hebben mijne ziel
eenen kuil gegraven. Gedenk, dat ik
voor uw aangezigt gestaan heb, om goed
voor hen te spreken, om uwe grimmig-
heid van hen af te wenden.
21 Daarom, geef hunne zonen aan den
honger over, en doe ze wegvloeijen door
het geweld des zwaards, en laat hunne
vrouwen van kinderen beroofd en we-
duwen worden, en laat hunne mannen
door den dood omgebragt, *en* hunne
jongelingen met het zwaard geslagen
worden in den strijd.
22 Laat er een geschrei uit hunne
huizen gehoord worden, wanneer gij
haastiglijk eene bende over hen zult
brengen; dewijl zij eenen kuil gegraven
hebben om mij te vangen, en strikken
verborgen voor mijne voeten.
23 Doch gij, HEER, weet al hunnen
raad tegen mij ten doode; maak geene
verzoening over hunne ongeregtigheid,
en delg hunne zonde niet uit van voor
uw aangezigt; maar laat ze nedergeveld
woorden voor uw aangezigt; handel *al-
zoo* met hen, ten tijde uwes toorns.

HET 19 CAPITTEL.

ZOO zegt de HEER: Ga henen en koop
eene pottebakkers kruik, en *neem
tot u* van de oudsten des volks, en van
de oudsten der priesters.
2 En ga uit naar het dal van den zoon
Hinnoms, dat voor de deur der zonne-
poort is, en roep aldaar uit de woorden,
die ik tot u spreken zal;
3 En zeg: Hoort des HEEREN woord,
gij Koningen van Juda en inwoners van
Jerûzalem; alzoo zegt de HEER der heir-
scharen, de God Israëls: Ziet, ik zal een
kwaad brengen over deze plaats, *van
hetwelk* een' ieder, die het hoort, zijne
ooren klinken zullen.
4 Omdat zij mij verlaten, en deze plaats
vervreemd, en anderen Goden daarin
gerookt hebben, die zij niet gekend
hebben, zij, noch hunne vaders, noch de
Koningen van Juda; en hebben deze
plaats vervuld met bloed der onschul-
digen;
5 Want zij hebben de hoogten van Baäl
gebouwd, om hunne zonen met vuur te
verbranden, den Baäl *tot* brandofferen;
hetwelk ik niet geboden, noch gespro-
ken heb, doch in mijn hart is opgeko-
men:
6 Daarom, ziet, de dagen komen,
spreekt de HEER, dat deze plaats niet
meer zal genoemd worden het Tofeth,
of dal des zoons van Hinnom, maar
moorddal.
7 Want ik zal den raad van Juda en
Jerûzalem in deze plaats verijdelen, en
zal hen voor het aangezigt hunner vijan-
den doen vallen door het zwaard, en
door de hand dergenen, die hunne ziel
zoeken; en ik zal hunne doode ligcha-
men aan het gevogelte des hemels en
het gedierte der aarde tot spijze geven.
8 En ik zal deze stad zetten tot eene
ontzetting en tot eene aanfluiting; al wie
voorbij haar gaat, zal zich ontzetten en
fluiten over al hare plagen.
9 En ik zal hen het vleesch hunner
zonen en het vleesch hunner dochteren
doen eten, en zij zullen eten, een iege-
lijk het vleesch zijns naasten, in de be-
legering en in de benaauwing, waarmede
hen hunne vijanden, en die hunne ziel
zoeken, benaauwen zullen.
10 Dan zult gij de kruik verbreken
voor de oogen der mannen, die met u
gegaan zijn;
11 En gij zult tot hen zeggen: Zoo zegt
de HEER der heirscharen: Alzoo zal ik
dit volk en deze stad verbreken, gelijk
men een pottebakkers vat verbreekt, dat
niet weder geheeld kan worden; en zij
zullen hen in Tofeth begraven, omdat
er geen *andere* plaats zal zijn om te be-
graven.
12 Zoo zal ik aan deze plaats doen,
spreekt de HEER, en aan hare inwoners;
en dat, om deze stad te stellen als een
Tofeth.
13 En de huizen van Jerûzalem en de
huizen der Koningen van Juda zullen,
gelijk de plaatsen van Tofeth, onrein
worden, met al de huizen, op welker
daken zij aan al het heir des hemels ge-
rookt en aan vreemde Goden drankof-
fers geofferd hebben.
14 Toen nu Jeremia van Tofeth kwam,
waarhenen hem de HEER gezonden had,
om te profeteren, stond hij in het voor-
hof van des HEEREN huis, en zeide tot
al het volk:
15 Zoo zegt de HEER der heirscharen,
de God Israëls: Ziet, ik zal over deze
stad, en over al hare steden, al het
kwaad brengen, dat ik over haar ge-
sproken heb, omdat zij hunnen nek ver-

hard hebben, om mijne woorden niet te hooren.

HET 20 CAPITTEL.

ALS Pashur, de zoon van Immer, de priester, (deze nu was bestelde voorganger in het huis des HEEREN) Jeremia hoorde, deze woorden profeterende,

2 Zoo sloeg Pashur den Profeet Jeremia, en hij stelde hem in de gevangenis, welke is in de bovenste poort van Benjamin, die aan het huis des HEEREN is.

3 Maar het geschiedde des anderen daags, dat Pashur Jeremia uit de gevangenis voortbragt: toen zeide Jeremia tot hem: De HEER noemt uwen naam niet Pashur, maar Magôr-missabib.

4 Want zoo zegt de HEER: Zie, ik stel u tot eenen schrik voor u zelven en voor al uwe liefhebbers; die zullen vallen door het zwaard hunner vijanden, dat het uwe oogen aanzien; en ik zal gansch Juda geven in de hand des Konings van Babel, die hen naar Babel gevankelijk zal wegvoeren, en hen slaan met het zwaard.

5 Ook zal ik geven al het vermogen dezer stad, en al haren arbeid, en al hare kostelijkheid, en alle schatten der Koningen van Juda, ik zal ze geven in de hand hunner vijanden, die zullen ze rooven, zullen ze nemen en zullen ze brengen naar Babel.

6 En gij Pashur, en alle inwoners van uw huis, gijlieden zult gaan in de gevangenis; en gij zult te Babel komen, en aldaar sterven, en aldaar begraven worden, gij en al uwe vrienden, aan welke gij valschelijk geprofeteerd hebt.

7 HEER, gij hebt mij overreed, en ik ben overreed geworden; gij zijt mij te sterk geweest, en hebt overmogt; ik ben den ganschen dag tot een belagchen, een ieder van hen bespot mij.

8 Want sedert ik spreke, roep ik uit, ik roep geweld en verstoring; omdat mij des HEEREN woord den ganschen dag tot smaad en tot schimp is.

9 Dies zeide ik: Ik zal aan hem niet gedenken, en niet meer in zijnen naam spreken; maar het werd in mijn hart als een brandend vuur, besloten in mijne beenderen; en ik bemoeide mij om te verdragen, maar konde niet.

10 Want ik heb gehoord de naspraak van velen, *van* Magôr-missabib, *zeggende:* Geef *ons* te kennen, en wij zullen het te kennen geven; al mijne vredegenooten nemen acht op mijne hinking; *zij zeggen:* Misschien zal hij overreed worden, dan zullen wij hem overmogen, en onze wraak van hem nemen.

11 Maar de HEER is met met mij als een verschrikkelijk held; daarom zullen mijne vervolgers struikelen, en niets vermogen; zij zijn zeer beschaamd geworden, omdat zij niet verstandig gehandeld hebben; het zal eene eeuwige schande zijn, zij zal niet vergeten worden.

12 Gij dan, ô HEER der heirscharen, die den regtvaardige proeft, die de nieren en het hart ziet, laat mij uwe wraak van hen zien; want ik heb u mijne twistzaak ontdekt.

13 Zingt den HEERE, prijst den HEER; want hij heeft de ziel des nooddruftigen uit de hand der boosdoeners verlost.

14 Vervloekt zij de dag, op welken ik geboren ben; de dag, op welken mijne moeder mij gebaard heeft, zij niet gezegend.

15 Vervloekt zij de man, die mijnen vader geboodschapt heeft, zeggende: U is een jonge zoon geboren, verblijdende hem grootelijks.

16 Ja die man zij, als de steden, welke de HEER heeft omgekeerd, en het heeft hem niet berouwd; en hij hoore in den morgenstond een geroep, en op den middagtijd een geschrei.

17 Dat hij mij niet gedood heeft van de baarmoeder af! of mijne moeder mijn graf geweest is, of hare baarmoeder *als van eene*, die eeuwiglijk zwanger is!

18 Waarom ben ik toch uit de baarmoeder voortgekomen, om moeite en droefenis te zien, en dat mijne dagen in beschaamdheid vergaan?

HET 21 CAPITTEL.

HET woord, dat van den HEER geschied is tot Jeremia, als de Koning Zedekia tot hem zond Pashur, den zoon van Malchía, en Zefania, den zoon van Maäséia, den priester, zeggende:

2 Vraag toch den HEER voor ons, want Nebukadrézar, de Koning van Babel, strijdt tegen ons; misschien zal de HEER met ons doen naar al zijne wonderen, dat hij van ons optrekke.

3 Toen zeide Jeremia tot hen: Zoo zult gijlieden tot Zedekía zeggen:

4 Zoo zegt de HEER, de God Israëls: Ziet, ik zal de krijgswapenen omwenden, die in uwe hand zijn, met welke gij strijdt tegen den Koning van Babel en tegen de Chaldeën, die u belegeren, van buiten aan den muur; en ik zal ze verzamelen in het midden van deze stad.

5 En ik zelf zal tegen ulieden strijden,

met eene uitgestrekte hand en met
eenen sterken arm, ja met toorn, en met
grimmigheid, en met groote verbolgen-
heid.
6 En ik zal de inwoners dezer stad
slaan, zoo wel de menschen als de bees-
ten; door eene groote pestilentie zullen
zij sterven.
7 En daarna, spreekt de HEER, zal ik
Zedekía, den Koning van Juda, en zijne
knechten, en het volk, en die in deze
stad overgebleven zijn van de pestilen-
tie, van het zwaard, en van den honger,
geven in de hand van Nebukadrézar, den
Koning van Babel, en in de hand hun-
ner vijanden, en in de hand dergenen,
die hunne ziel zoeken; en hij zal ze slaan
met de scherpte des zwaards; hij zal ze
niet sparen, noch verschoonen, noch
zich ontfermen.
8 En tot dit volk zult gij zeggen: Zoo
zegt de HEER: Ziet, ik stel voor uw aan-
gezigt den weg des levens en den weg
des doods.
9 Die in deze stad blijft, zal sterven
door het zwaard, of door den honger, of
door de pestilentie; maar die er uitgaat
en valt tot de Chaldeën, die u belegeren,
die zal leven, en zijne ziel zal hem tot
eenen buit zijn.
10 Want ik heb mijn aangezigt tegen
deze stad gesteld ten kwade en niet ten
goede, spreekt de HEER; zij zal gegeven
worden in de hand des Konings van Ba-
bel, en hij zal haar met vuur verbran-
den.
11 En aangaande het huis des Konings
van Juda, hoort des HEEREN woord.
12 O huis van David, zoo zegt de
HEER: Rigt des morgens regt, en ver-
lost den beroofde uit de hand des ver-
drukkers; opdat mijne gramschap niet
uitvare als een vuur, en brande, dat nie-
mand blusschen kunne, van wege de
boosheid uwer handelingen.
13 Ziet, ik *wil* aan u, gij inwoneres des
dals, gij rots van het plein, spreekt de
HEER; gijlieden die zegt: Wie zou te-
gen ons afkomen? of wie zou komen in
onze woningen?
14 En ik zal over ulieden bezoeking
doen naar de vrucht uwer handelingen,
spreekt de HEER; en ik zal een vuur aan-
steken in haar woud, dat zal verteren al
wat rondom haar is.

HET 22 CAPITTEL.

ALZOO zegt de HEER: Ga af *in* het
huis des Konings van Juda, en
spreek aldaar dit woord,
2 En zeg: Hoor het woord des HEE-
REN, gij Koning van Juda, gij, die zit
op Davids troon, gij, en uwe knechten,
en uw volk, die door deze poorten in-
gaan.
3 Zoo zegt de HEER: Doet regt en ge-
regtigheid, en redt den beroofde uit de
hand des verdrukkers; en onderdrukt
den vreemdeling niet, den wees noch
de weduwe; doet geen geweld en ver-
giet geen onschuldig bloed in deze
plaats.
4 Want indien gijlieden deze zaak ern-
stiglijk zult doen, zoo zullen door de
poorten van dit huis Koningen ingaan,
zittende op Davids troon, rijdende op
wagen en op paarden, hij, en zijne knech-
ten, en zijn volk.
5 Indien gij daarentegen deze woorden
niet zult hooren, zoo heb ik bij mij ge-
zworen, spreekt de HEER, dat dit huis
tot eene woestheid worden zal.
6 Want zoo zegt de HEER van het huis
des Konings van Juda: Gij zijt mij een
Gílead, eene hoogte van Líbanon; *maar*
zoo ik u niet zette *als* eene woestijn *en*
onbewoonde steden!
7 Want ik zal verdervers tegen u heili-
gen, elk met zijn gereedschap; die zul-
len uwe uitgelezene cederen omhouwen,
en in het vuur werpen.
8 Dan zullen vele Heidenen voorbij deze
stad gaan, en zullen zeggen, een ieder
tot zijnen naaste: Waarom heeft de HEER
alzoo gedaan aan deze groote stad?
9 En zij zullen zeggen: Omdat zij het
verbond des HEEREN, huns Gods, heb-
ben verlaten, en hebben zich voor an-
dere Goden nedergebogen, en die ge-
diend.
10 Weent niet over den doode, en be-
klaagt hem niet: weent vrij over hem,
die weggegaan is, want hij zal nimmer-
meer wederkomen, dat hij het land zij-
ner geboorte zie.
11 Want zoo zegt de HEER van Sal-
lum, den zoon van Josía, Koning van
Juda, die in de plaats van zijnen vader
Josía regeerde, die uit deze plaats is uit-
gegaan: Hij zal daar nimmermeer weder-
komen.
12 Maar in de plaats, waarhenen zij
hem gevankelijk hebben weggevoerd,
zal hij sterven, en dit land zal hij niet
meer zien.
13 Wee hem, die zijn huis bouwt met
ongeregtigheid, en zijne opperzalen met
onregt; die zijns naasten dienst om niet
gebruikt, en geeft hem zijn arbeidsloon
niet!
14 Die daar zegt: Ik zal mij een zeer
hoog huis bouwen, en doorluchtige op-
perzalen; en hij houwt zich vensteren

uit, en het is bedekt met ceder, en aangestreken met ménie!

15 Zoudt gij regeren, omdat gij u mengt met den ceder? heeft niet uw vader gegeten en gedronken, en regt en geregtigheid gedaan, *en* het ging hem toen wel?

16 Hij heeft de regtzaak des ellendigen en nooddruftigen gerigt, toen ging het *hem* wel. Is dat niet mij te kennen, spreekt de HEER?

17 Maar uwe oogen en uw hart zijn niet dan op uwe gierigheid, en op onschuldig bloed, om dat te vergieten, en op verdrukking en overlast, om *die* te doen.

18 Daarom zegt de HEER alzoo van Jóiakim, zoon van Josía, Koning van Juda: Zij zullen hem niet beklagen: Och mijn broeder! of, och zuster! zij zullen hem niet beklagen: Och Heer! of, och zijne Majesteit!

19 Met eene ezelsbegrafenis zal hij begraven worden; men zal *hem* slepen en daarhenen werpen, verre weg van de poorten van Jerúzalem.

20 Klim op den Líbanon en roep, en verhef uwe stem op Basan; roep ook van de veren; maar al uwe liefhebbers zijn verbroken.

21 Ik sprak u aan in uwen grooten voorspoed, *maar* gij zeidet: Ik zal niet hooren. Dit is uw weg van uwe jeugd af, dat gij aan mijne stem niet hebt gehoorzaamd.

22 De wind zal al uwe herders weiden, en uwe liefhebbers zullen in de gevangenis gaan; dan zult gij zekerlijk beschaamd en te schande worden, van wege al uwe boosheid.

23 O gij, die nu op den Líbanon woont, *en* in de cederen nestelt, hoe begenadigd zult gij zijn, als u de smarten zullen aankomen, het wee als van eene barende *vrouw!*

24 *Zoo waarachtig als* ik leef, spreekt de HEER, ofschoon Chónia, de zoon van Jóiakim, den Koning van Juda, een zegelring ware aan mijne regterhand, zoo zal ik u toch van daar wegrukken.

25 En ik zal u geven in de hand dergenen, die uwe ziel zoeken, en in de hand dergenen, voor wier aangezigt gij schrikt, namelijk in de hand van Nebukadrézar, den Koning van Babel, en in de hand der Chaldeeën.

26 En ik zal u, en uwe moeder, die u gebaard heeft, uitwerpen in een ander land, waarin gijlieden niet geboren zijt, en daar zult gij sterven.

27 En naar het land, naar hetwelk hunne ziel verlangt om daar weder te komen, daarhenen zullen zij niet wederkomen.

28 Is dan deze man Chónia een veracht, verstrooid, afgodisch beeld? of is hij een vat, waaraan men geenen lust heeft? Waarom zijn hij en zijn zaad uitgeworpen, ja weggeworpen in een land, dat zij niet kennen?

29 O land, land, land! hoor des HEEREN woord.

30 Zoo zegt de HEER: Schrijft dezen zelfden man kinderloos, eenen man, *die* niet voorspoedig zal zijn in zijne dagen; want er zal niemand van zijn zaad voorspoedig zijn, zittende op den troon Davids, en heerschende meer in Juda.

HET 23 CAPITTEL.

WEE den herderen, die de schapen mijner weide ombrengen en verstrooijen, spreekt de HEER!

2 Daarom zegt de HEER, de God van Israël, alzoo van de herderen, die mijn volk weiden: Gijlieden hebt mijne schapen verstrooid, en hebt ze verdreven, en hebt ze niet bezocht; ziet, ik zal over u bezoeken de boosheid uwer handelingen, spreekt de HEER.

3 En ik zal het overblijfsel mijner schapen zelf vergaderen uit al de landen, waarhenen ik ze verdreven heb; en ik zal ze wederbrengen tot hunne kooijen, en zij zullen vruchtbaar zijn en vermenigvuldigen.

4 En ik zal herderen over hen verwekken, die ze weiden zullen; en zij zullen niet meer vreezen, noch verschrikt worden, noch gemist worden, spreekt de HEER.

5 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEER, dat ik aan David eene regtvaardige Spruit zal verwekken; die zal Koning zijnde regeren, en voorspoedig zijn, en regt en geregtigheid doen op de aarde.

6 In zijne dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen; en dit zal zijn naam zijn, waarmede men hem zal noemen: De HEER, onze geregtigheid.

7 Daarom, ziet, de dagen komen, spreekt de HEER, dat zij niet meer zullen zeggen: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, die de kinderen Israëls uit Egypteland heeft opgevoerd:

8 Maar: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, die het zaad van het huis Israëls heeft opgevoerd, en die het aangebragt heeft uit het land van het noorden, en uit al de landen, waarhenen ik ze gedreven had; want zij zullen wonen in hun land.

9 Aangaande de Profeten: mijn hart
wordt in mijn binnenste gebroken, al
mijne beenderen bewegen zich; ik ben
als een dronken man, en als een man,
dien de wijn te boven gaat; van wege
den HEER, en van wege de woorden
zijner heiligheid.
10 Want het land is vol overspelers,
want het land treurt van wege den vloek,
de weiden der woestijn verdorren; om-
dat hun loop boos is, en hunne magt
niet regt.
11 Want beide Profeten en priesters
zijn huichelaars; zelfs in mijn huis vind
ik hunne boosheid, spreekt de HEER.
12 Daarom zal hun weg hun zijn als
zeer gladde plaatsen in de donkerheid;
zij zullen aangedreven worden en daarin
vallen; want ik zal een kwaad over hen
brengen *in* het jaar hunner bezoeking,
spreekt de HEER.
13 Ik heb wel ongerijmdheid gezien in
de Profeten van Samaria, *die* door den
Baäl profeteerden, en mijn volk Israël
verleidden;
14 Maar in de Profeten van Jerûzalem
zie ik afschuwelijkheid; zij bedrijven
overspel, en gaan om met valschheid,
en sterken de handen der boosdoeners,
opdat zij zich niet bekeeren, een iegelijk
van zijne boosheid; zij allen zijn mij als
Sodom, en hunne inwoners als Gomorra.
15 Daarom zegt de HEER der heirscha-
ren van deze Profeten alzoo: Ziet, ik
zal hen met alsem spijzigen, en met gal-
water drenken: want van Jerûzalems
profeten is de huichelarij uitgegaan in
het gansche land.
16 Zoo zegt de HEER der heirscharen:
Hoort niet naar de woorden der Profeten,
die u profeteren; zij maken u ijdel, zij
spreken het gezigt huns harten, niet uit
des HEEREN mond.
17 Zij zeggen steeds tot degenen, die
mij lasteren: De HEER heeft het gespro-
ken, gijlieden zult vrede hebben; en *tot*
allen, die naar huns harten goeddunken
wandelen, zeggen zij: Ulieden zal geen
kwaad overkomen.
18 Want wie heeft in des HEEREN raad
gestaan, en zijn woord gezien of ge-
hoord? Wie heeft zijn woord aangemerkt
en gehoord?
19 Ziet, een onweder des HEEREN, eene
grimmigheid is uitgegaan, ja een pijn-
lijk onweder; het zal blijven op het
hoofd der goddeloozen.
20 Des HEEREN toorn zal zich niet
afwenden, tot dat hij zal hebben ge-
daan, en tot dat hij zal hebben daarge-
steld de gedachten zijns harten; in het
laatste der dagen zult gij *met* verstand
daarop letten.
21 Ik heb die Profeten niet gezonden,
nogtans hebben zij geloopen; ik heb tot
hen niet gesproken, nogtans hebben zij
geprofeteerd.
22 Maar zoo zij in mijnen raad hadden
gestaan, zoo zouden zij aan mijn volk
mijne woorden hebben doen hooren, en
zouden ze afgekeerd hebben van hunnen
boozen weg, en van de boosheid hunner
handelingen.
23 Ben ik een God van nabij, spreekt
de HEER, en niet een God van verre?
24 Zou zich iemand in verborgene plaat-
sen kunnen verbergen, dat ik hem niet
zoude zien? spreekt de HEER; vervul ik
niet den hemel en de aarde? spreekt de
HEER.
25 Ik heb gehoord wat de Profeten zeg-
gen, die in mijnen naam leugen profete-
ren, zeggende: Ik heb gedroomd, ik heb
gedroomd.
26 Hoe lang? Is er dan *een droom* in
het hart der Profeten, die de leugen pro-
feteren? Ja het zijn Profeten van huns
harten bedriegerij;
27 Die denken om mijn volk mijnen
naam te doen vergeten, door hunne
droomen, welke zij, een ieder aan zij-
nen naaste, vertellen; gelijk hunne va-
ders mijnen naam vergeten hebben door
den Baäl.
28 De Profeet, bij wien een droom is,
die vertelle den droom; en bij wien
mijn woord is, die spreke mijn woord
waarachtiglijk: wat heeft het stroo met
het koren te doen? spreekt de HEER.
29 Is mijn woord niet alzoo, als een
vuur? spreekt de HEER, en als een ha-
mer, *die* eene steenrots te morzel slaat?
30 Daarom, ziet, ik *wil* aan de Profe-
ten, spreekt de HEER, die mijne woorden
stelen, een ieder van zijnen naaste;
31 Ziet, ik *wil* aan de Profeten, spreekt
de HEER, die hunne tong nemen, en
spreken: Hij heeft *het* gesproken;
32 Ziet, ik *wil* aan degenen, die valsche
droomen profeteren, spreekt de HEER,
en vertellen die, en verleiden mijn volk
met hunne leugenen en met hunne ligt-
vaardigheid; daar ik ze niet gezonden,
en hun niets bevolen heb, en zij aan dit
volk gansch geen nut doen, spreekt de
HEER.
33 Wanneer dan dit volk, of een Pro-
feet, of priester u vragen zal, zeggende:
Wat is des HEEREN last? zoo zult gij
tot hen zeggen: Wat last? dat ik ulie-
den verlaten zal, spreekt de HEER.
34 En aangaande den Profeet, of den

priester, of het volk, dat zeggen zal: Des HEEREN last; dat ik bezoeking zal doen over dien man en over zijn huis.

35 Aldus zult gijlieden zeggen, een iegelijk tot zijnen naaste, en een iegelijk tot zijnen broeder: Wat heeft de HEER geantwoord, en wat heeft de HEER gesproken?

36 Maar des HEEREN last zult gij niet meer gedenken; want voor een' iegelijk zal zijn eigen woord een last zijn, dewijl gij verkeert de woorden van den levenden God, den HEER der heirscharen, onzen God.

37 Aldus zult gij zeggen tot den Profeet: Wat heeft u de HEER geantwoord? en wat heeft de HEER gesproken?

38 Maar dewijl gij zegt: Des HEEREN last; daarom zoo zegt de HEER: Omdat gij dit woord zegt: Des HEEREN last, daar ik tot u gezonden heb, zeggende: Gij zult niet zeggen: Des HEEREN last;

39 Daarom ziet, ik zal u ook ganschelijk vergeten, en u, mitsgaders de stad, die ik aan u en uwe vaderen gegeven heb, van mijn aangezigt laten varen.

40 En ik zal u eeuwige smaadheid aandoen, en eeuwige schande, die niet zal worden vergeten.

HET 24 CAPITTEL.

DE HEER deed mij zien, en ziet, daar waren twee vijgekorven, gezet voor den tempel des HEEREN: nadat Nebukadrézar, Koning van Babel, gevankelijk had weggevoerd Jechônia, den zoon van Jóiakim, den Koning van Juda, mitsgaders de vorsten van Juda, en de timmerlieden, en de smeden, van Jerûzalem, en hen te Babel gebragt had.

2 *In* den éénen korf waren zeer goede vijgen, als de eerste rijpe vijgen zijn; maar *in* den anderen korf waren zeer booze vijgen, die van wege de boosheid niet konden gegeten worden.

3 En de HEER zeide tot mij: Wat ziet gij, Jeremia? En ik zeide: Vijgen; de goede vijgen zijn zeer goed, en de booze zeer boos, die van wege de boosheid niet kunnen gegeten worden.

4 Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

5 Zoo zegt de HEER, de God Israëls: Gelijk die goede vijgen, alzoo zal ik kennen de gevankelijk weggevoerden van Juda, die ik uit deze plaats naar het land der Chaldeën heb weggeschikt, ten goede.

6 En ik zal mijn oog op hen stellen ten goede, en zal ze wederbrengen in dit land; en ik zal ze bouwen, en niet afbreken; en zal ze planten, en niet uitrukken.

7 En ik zal hun een hart geven om mij te kennen, dat ik de HEER ben; en zij zullen mij tot een volk zijn, en ik zal hun tot eenen God zijn; want zij zullen zich tot mij met hun gansche hart bekeeren.

8 En gelijk de booze vijgen, die van wege de boosheid niet kunnen gegeten worden, (want aldus zegt de HEER) alzoo zal ik maken Zedekía, den Koning van Juda, mitsgaders zijne vorsten, en het overblijfsel van Jerûzalem, die in dit land zijn overgebleven, en die in Egypteland wonen;

9 En ik zal ze overgeven tot eene beroering ten kwade, voor alle Koningrijken der aarde; tot smaadheid en tot een spreekwoord, tot eene spotrede en tot eenen vloek, in al de plaatsen, waarhenen ik hen gedreven zal hebben.

10 En ik zal onder hen zenden het zwaard, den honger en de pestilentie, tot dat zij verteerd zullen zijn uit het land, dat ik hun en hunnen vaderen gegeven had.

HET 25 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied is over het gansche volk van Juda, in het vierde jaar van Jóiakim, zoon van Josía, Koning van Juda; (dit was het eerste jaar van Nebukadrézar, Koning van Babel;)

2 Hetwelk de Profeet Jeremia gesproken heeft tot het gansche volk van Juda, en tot al de inwoners van Jerûzalem, zeggende:

3 Van het dertiende jaar van Josía, den zoon van Amon, den Koning van Juda, tot op dezen dag toe (dit is het drie en twintigste jaar) is het woord des HEEREN tot mij geschied; en ik heb tot ulieden gesproken, vroeg op zijnde en sprekende, maar gij hebt niet gehoord.

4 Ook heeft de HEER tot u gezonden al zijne knechten, de Profeten, vroeg op zijnde en zendende; (maar gij hebt niet gehoord, noch uw oor geneigd om te hooren)

5 Zeggende: Bekeert u toch, een iegelijk van zijnen boozen weg en van de boosheid uwer handelingen, en woont in het land, dat de HEER aan u en uwe vaderen gegeven heeft, van eeuw tot in eeuw.

6 En wandelt andere Goden niet na om die te dienen, en u voor die neder te buigen; en vertoornt mij, niet door uwer handen werk, opdat ik u geen kwaad doe.

7 Maar gij hebt naar mij niet gehoord,
spreekt de HEER; opdat gij mij vertoorndet door het werk uwer handen, u zelven ten kwade.
8 Daarom, zoo zegt de HEER der heirscharen: Omdat gij mijne woorden niet hebt gehoord;
9 Ziet, ik zal zenden, en nemen alle geslachten van het noorden, spreekt de HEER; en tot Nebukadrézar, den Koning van Babel, mijnen knecht; en zal ze brengen over dit land, en over de inwoners van hetzelve, en over al deze volken rondom; en ik zal ze verbannen, en zal ze stellen tot eene ontzetting, en tot eene aanfluiting, en tot eeuwige woestheden.
10 En ik zal van hen doen vergaan de stem der vrolijkheid en de stem der vreugde, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, het geluid der molens en het licht der lamp.
11 En dit gansche land zal worden tot eene woestheid, tot eene ontzetting; en deze volken zullen den Koning van Babel dienen zeventig jaren.
12 Maar het zal geschieden, als de zeventig jaren vervuld zijn, *dan* zal ik over den Koning van Babel, en over dat volk, spreekt de HEER, hunne ongeregtigheid bezoeken, mitsgaders over het land der Chaldeeën, en zal het stellen tot eeuwige verwoestingen.
13 En ik zal over dat land brengen al mijne woorden, die ik daarover gesproken heb; al wat in dit boek geschreven is, wat Jeremia geprofeteerd heeft over al deze volken.
14 Want van hen zullen zich doen dienen, die ook magtige volken en groote Koningen zijn; alzoo zal ik hun vergelden naar hun doen, en naar het werk hunner handen.
15 Want alzoo heeft de HEER, de God Israëls, tot mij gezegd: Neem dezen beker van den wijn der grimmigheid van mijne hand, en geef dien te drinken aan al de volken, tot welke ik u zende;
16 Dat zij drinken, en beven, en dol worden, van wege het zwaard, dat ik onder hen zal zenden.
17 En ik nam den beker van des HEEREN hand, en ik gaf te drinken aan al de volken, tot welke de HEER mij gezonden had:
18 *Namelijk* aan Jerûzalem en de steden van Juda, en hare Koningen, en hare vorsten; om die te stellen tot eene woestheid, tot eene ontzetting, tot eene aanfluiting en tot eenen vloek, gelijk het is te dezen dage;
19 Aan Faraö, den Koning van Egypte, en zijne knechten, en zijne vorsten, en al zijn volk;
20 En aan den ganschen gemengden hoop, en aan alle Koningen des lands van Uz; en aan alle Koningen van het land der Filistijnen, en Askelon, en Gaza, en Ekron, en het overblijfsel van Asdod;
21 Aan Edom, en Moab, en de kinderen Ammons;
22 En aan alle Koningen van Tyrus, en alle Koningen van Zidon; en aan de Koningen der eilanden, die aan gene zijde der zee zijn,
23 Dedan, en Thema, en Buz, en aan allen, die aan de hoeken afgekort zijn;
24 En aan alle Koningen van Arabië; en aan alle Koningen des gemengden hoops, die in de woestijn wonen;
25 En aan alle Koningen van Zimri, en aan alle Koningen van Elam, en aan alle Koningen van Medië;
26 En aan alle Koningen van het noorden, die nabij en die verre zijn, aan den eenen met den anderen; ja aan alle Koningrijken der aarde, die op den aardbodem zijn. En de Koning van Sesach zal na hen drinken.
27 Gij zult dan tot hen zeggen: Zoo zegt de HEER der heirscharen, de God van Israël: Drinkt en wordt dronken, en spuwt en valt neder, dat gij niet weder opstaat, van wege het zwaard, dat ik onder u zal zenden.
28 En het zal geschieden, wanneer zij weigeren zullen den beker van uwe hand te nemen om te drinken, dat gij tot hen zeggen zult: Zoo zegt de HEER der heirscharen: Gij zult zekerlijk drinken.
29 Want ziet, in de stad, die naar mijnen naam genoemd is, begin ik te plagen, en zoudt gij eenigzins onschuldig gehouden worden? gij zult niet onschuldig worden gehouden; want ik roep het zwaard over alle inwoners der aarde, spreekt de HEER der heirscharen.
30 Gij zult dan al deze woorden tot hen profeteren, en gij zult tot hen zeggen: De HEER zal brullen uit de hoogte, en zijne stem verheffen uit de woning zijner heiligheid, hij zal schrikkelijk brullen over zijne woonstede; hij zal een vreugdegeschrei, als de *druiven*treders, uitroepen tegen alle inwoners der aarde.
31 Het geschal zal komen tot aan het einde der aarde; want de HEER heeft eenen twist met de volken, hij zal geregt houden met alle vleesch; de godde-

loozen heeft hij aan het zwaard overgegeven, spreekt de HEER.

32 Zoo zegt de HEER der heirscharen: Ziet, een kwaad gaat er uit van volk tot volk, en een groot onweder zal er verwekt worden van de zijden der aarde.

33 En de verslagenen des HEEREN zullen te dien dage *liggen* van het *eene* einde der aarde tot aan het *andere* einde der aarde; zij zullen niet beklaagd, noch opgenomen, noch begraven worden; tot mist op den aardbodem zullen zij zijn.

34 Huilt, gij herders, en schreeuwt, en wentelt u *in de asch*, gij heerlijken van de kudde; want uwe dagen zijn vervuld, dat men slagten zal, en van uwe verstrooijingen; dan zult gij vervallen als een kostelijk vat.

35 En de vlugt zal vergaan van de herders, en de ontkoming van de heerlijken der kudde.

36 Daar zal zijn eene stem des geroeps der herderen, en een gehuil der heerlijken van de kudde, omdat de HEER hunne weide verstoort.

37 Want de landouwen des vredes zullen uitgeroeid worden, van wege de hittigheid des toorns des HEEREN.

38 Hij heeft, als een jonge leeuw, zijne hutte verlaten; want hun land is geworden tot eene verwoesting, van wege de hittigheid des verdrukkers, ja van wege de hittigheid zijns toorns.

HET 26 CAPITTEL.

IN het begin van het Koningrijk van Jóiakim, den zoon van Josía, Koning van Juda, geschiedde dit woord van den HEER, zeggende:

2 Zoo zegt de HEER: Sta in het voorhof van het huis des HEEREN, en spreek tot alle steden van Juda, die komen om aan te bidden *in* het huis des HEEREN, al de woorden, welke ik u geboden heb tot hen te spreken, doe er niet één woord af.

3 Misschien zullen zij hooren, en zich bekeeren, een iegelijk van zijnen boozen weg; zoo zou ik berouw hebben over het kwaad, dat ik hun denk te doen van wege de boosheid hunner handelingen.

4 Zeg dan tot hen: Zoo zegt de HEER: Zoo gijlieden naar mij niet zult hooren, dat gij wandelt in mijne wet, die ik voor uw aangezigt gegeven heb;

5 Hoorende naar de woorden van mijne knechten, de Profeten, die ik tot u zende, zelfs vroeg op zijnde en zendende; doch gij niet gehoord hebt;

6 Zoo zal ik dit huis stellen als Silo, en deze stad zal ik stellen tot eenen vloek voor alle volken der aarde.

7 En de priesters, en de Profeten, en al het volk, hoorden Jeremia deze woorden spreken in het huis des HEEREN.

8 Zoo geschiedde het, als Jeremia geeindigd had te spreken alles, wat de HEER geboden had tot al het volk te spreken, dat de priesters en de Profeten en al het volk hem grepen, zeggende: Gij zult den dood sterven.

9 Waarom hebt gij in den naam des HEEREN geprofeteerd, zeggende: Dit huis zal worden als Silo, en deze stad zal woest worden, dat er niemand wone? En het gansche volk werd vergaderd tegen Jeremia, in het huis des HEEREN.

10 Als nu de vorsten van Juda deze woorden hoorden, gingen zij op uit het huis des Konings *naar het* huis des HEEREN; en zij zetten zich bij de deur van de nieuwe poort des HEEREN.

11 Toen spraken de priesters en de Profeten tot de vorsten en tot al het volk, zeggende: Aan dezen man is een oordeel des doods, want hij heeft geprofeteerd tegen deze stad, gelijk gij met uwe ooren gehoord hebt.

12 Maar Jeremia sprak tot al de vorsten en tot al het volk, zeggende: De HEER heeft mij gezonden, om tegen dit huis en tegen deze stad de profeteren al de woorden, die gij gehoord hebt;

13 Nu dan, maakt uwe wegen en uwe handelingen goed, en gehoorzamt aan de stem des HEEREN, uwes Gods; zoo zal het den HEERE berouwen over het kwaad, dat hij tegen u gesproken heeft.

14 Doch ik, ziet, ik ben in uwe handen; doet mij, als het goed, en als het regt is in uwe oogen;

15 Maar weet voorzeker, dat gij, zoo gij mij doodt, gewisselijk onschuldig bloed zult brengen op u, en op deze stad, en op hare inwoners; want in waarheid, de HEER heeft mij tot u gezonden, om al deze woorden voor uwe ooren te spreken.

16 Toen zeiden de vorsten en al het volk tot de priesters en tot de Profeten Aan dezen man is geen oordeel des doods want hij heeft tot ons gesproken in den naam des HEEREN, onzes Gods.

17 Ook stonden er mannen op, van de oudsten des lands, en spraken tot de gansche gemeente des volks, zeggende

18 Micha, de Moraschtiet, heeft in de dagen van Hizkía, Koning van Juda geprofeteerd, en tot al het volk van Juda gesproken, zeggende: Zoo zegt d HEER der heirscharen: Zion zal *als* ee

akker geploegd, en Jerûzalem *tot steen*
hoopen worden, en de berg dezes huizes
tot hoogten eens wouds.
19 Hebben ook Hizkía, de Koning van
Juda, en gansch Juda hem ooit gedood?
vreesde hij niet den HEER, en smeekte
des HEEREN aangezigt, zoo dat het den
HEERE berouwde over het kwaad, dat
hij tegen hen gesproken had? Wij dan
doen een groot kwaad tegen onze zie-
len.
20 Daar was ook een man, die in den
naam des HEEREN profeteerde, Uría,
de zoon van Semáia, van Kirjath-Jeá-
rim; die profeteerde tegen deze stad en
tegen dit land, naar al de woorden van
Jeremia.
21 En als de Koning Jóiakim, mitsga-
ders al zijne geweldigen, en al de vors-
ten, zijne woorden hoorden, zocht de
Koning hem te dooden; als Uría *dat*
hoorde, zoo vreesde hij, en vlugtte, en
kwam in Egypte;
22 Maar de Koning Jóiakim zond man-
nen *naar* Egypte, Elnathan, den zoon
van Achbor, en *andere* mannen met
hem, in Egypte;
23 Die voerden Uría uit Egypte, en
bragten hem tot den Koning Jóiakim,
en hij sloeg hem met het zwaard, en hij
wierp zijn dood ligchaam in de graven
van de kinderen des volks.
24 Maar de hand van Ahíkam, den
zoon van Safan, was met Jeremia, dat
men hem niet overgaf in de hand des
volks, om hem te dooden.

HET 27 CAPITTEL.

IN het begin van het Koningrijk van
Jóiakim, zoon van Josía, Koning van
Juda, geschiedde dit woord tot Jeremia,
van den HEER, zeggende:
2 Alzoo zeide de HEER tot mij: Maak
u banden en jukken, en doe die aan
uwen hals.
3 En zend ze tot den Koning van Edom,
en tot den Koning van Moab, en tot den
Koning van de kinderen Ammons, en tot
den Koning van Tyrus, en tot den Ko-
ning van Zidon, door de hand der boden,
die te Jerûzalem tot Zedekía, den Koning
van Juda, komen.
4 En beveel hun aan hunne heeren te
zeggen: Zoo zegt de HEER der heirscha-
ren, de God Israëls: Zoo zult gij tot uwe
heeren zeggen:
5 Ik heb gemaakt de aarde, den mensch
en het vee, die op den aardbodem zijn,
door mijne groote kracht en door mijnen
uitgestrekten arm, en ik geef ze aan wien
het regt is in mijne oogen.
6 En nu, ik heb alle deze landen gege-
ven in de hand van Nebukadnézar, den
Koning van Babel, mijnen knecht; zelfs
ook het gedierte des velds heb ik hem
gegeven, om hem te dienen.
7 En alle volken zullen hem, en zijnen
zoon, en zijn zoons zoon dienen; tot dat
ook de tijd zijns eigenen lands kome; dan
zullen zich magtige volken en groote
Koningen van hem doen dienen.
8 En het zal geschieden, het volk en het
Koningrijk, welke hem, Nebukadnézar,
den Koning van Babel, niet zullen die-
nen, en dat zijnen hals niet zal geven
onder het juk des Konings van Babel;
over dat volk zal ik, spreekt de HEER,
bezoeking doen door het zwaard, en door
den honger, en door de pestilentie, tot
dat ik ze zal verteerd hebben door zijne
hand.
9 Gijlieden dan, hoort niet naar uwe
Profeten, en naar uwe waarzeggers, en
naar uwe droomers, en naar uwe gui-
chelaars, en naar uwe toovenaars, welke
tot u spreken, zeggende: Gij zult den
Koning van Babel niet dienen.
10 Want zij profeteren u valschheid,
om u verre uit uw land te brengen, en
dat ik u uitstoote, en gij omkomt.
11 Maar het volk, dat zijnen hals zal
brengen onder het juk des Konings van
Babel, en hem dienen, dat zal ik in zijn
land laten, spreekt de HEER, en het zal
hetzelve bouwen en daarin wonen.
12 Daarna sprak ik tot Zedekía, den
Koning van Juda, naar al deze woor-
den, zeggende: Brengt uwe halzen on-
der het juk des Konings van Babel, en
dient hem en zijn volk, zoo zult gij le-
ven.
13 Waarom zoudt gij sterven, gij en
uw volk, door het zwaard, door den
honger en door de pestilentie? gelijk de
HEER gesproken heeft van het volk,
hetwelk den Koning van Babel niet zal
dienen.
14 Hoort dan niet naar de woorden der
Profeten, die tot u spreken, zeggende:
Gij zult den Koning van Babel niet
dienen; want zij profeteren u valsch-
heid.
15 Want ik heb ze niet gezonden,
spreekt de HEER, en zij profeteren val-
schelijk in mijnen naam; opdat ik u uit-
stoote, en gij omkomt, gij en de Profe-
ten, die u profeteren.
16 Ook sprak ik tot de priesters en tot
dit gansche volk, zeggende: Zoo zegt de
HEER: Hoort niet naar de woorden uwer
Profeten, die u profeteren, zeggende:
Ziet, de vaten van des HEEREN huis
zullen nu haast uit Babel wedergebragt

worden; want zij profeteren u valsch-
heid.
17 Hoort niet naar hen, *maar* dient
den Koning van Babel, zoo zult gijlieden
leven: waarom zou deze stad *tot* eene
woestheid worden?
18 Maar zoo zij Profeten zijn, en zoo
des HEEREN woord bij hen is, laat ze
nu bij den HEER der heirscharen voor-
bidden, opdat de vaten, die in het huis
des HEEREN, en in het huis des Konings
van Juda, en te Jerûzalem zijn overge-
bleven, niet naar Babel komen.
19 Want zoo zegt de HEER der heir-
scharen, van de pilaren, en van de zee,
en van de stellingen, en van het overige
der vaten, die in deze stad zijn overge-
bleven,
20 Welke Nebukadnézar, de Koning
van Babel, niet heeft weggenomen, als
hij Jechónia, den zoon van Jóiakim, Ko-
ning van Juda, van Jerûzalem naar Ba-
bel gevankelijk wegvoerde, mitsgaders
al de edelen van Juda en Jerûzalem;
21 Ja, zoo zegt de HEER der heirscha-
ren, de God Israëls, van de vaten, die
in het huis des HEEREN, en in het huis
des Konings van Juda, en te Jerûzalem
zijn overgebleven:
22 Naar Babel zullen zij gebragt wor-
den, en aldaar zullen zij zijn, tot den
dag toe, dat ik ze bezoeken zal, spreekt
de HEER; dan zal ik ze opvoeren, en zal
ze wederbrengen tot deze plaats.

HET 28 CAPITTEL.

VOORTS geschiedde het in hetzelfde
jaar, in het begin des Koningrijks
van Zedekía, Koning van Juda, in het
vierde jaar, in de vijfde maand, *dat*
Hanánia, zoon van Azur, de Profeet,
die van Gíbeon was, tot mij sprak, in
het huis des HEEREN, voor de oogen
der priesteren en van het gansche volk,
zeggende:
2 Zoo spreekt de HEER der heirscha-
ren, de God Israëls, zeggende: Ik heb
het juk des Konings van Babel verbro-
ken.
3 In nog twee volle jaren zal ik tot deze
plaats wederbrengen al de vaten van het
huis des HEEREN, welke Nebukadnézar,
de Koning van Babel, uit deze plaats
heeft weggenomen, en dezelve *naar*
Babel gebragt.
4 Ook zal ik Jechónia, den zoon van
Jóiakim, Koning van Juda, en allen,
die gevankelijk weggevoerd zijn van Ju-
da, die te Babel gekomen zijn, tot deze
plaats wederbrengen, spreekt de HEER;
want ik zal het juk des Konings van Ba-
bel verbreken.
5 Toen sprak de Profeet Jeremia tot den
Profeet Hanánia, voor de oogen der pries-
teren, en voor de oogen van het gansche
volk, die in het huis des HEEREN ston-
den;
6 En de Profeet Jeremia zeide: Amen,
de HEER doe alzoo; de HEER bevestige
uwe woorden, welke gij geprofeteerd
hebt, dat hij de vaten van des HEEREN
huis, en allen, die gevankelijk zijn weg-
gevoerd, van Babel wederbrenge tot deze
plaats.
7 Maar hoor nu dit woord, dat ik spreek
voor uwe ooren, en voor de ooren van
het gansche volk:
8 De Profeten, die vóór mij en vóór u
van ouds geweest zijn, die hebben tegen
vele landen en tegen groote Koningrij-
ken geprofeteerd, van krijg, en van
kwaad, en van pestilentie.
9 De Profeet, die geprofeteerd zal heb-
ben van vrede, als het woord van dien
Profeet komt, *dan* zal die Profeet be-
kend worden, dat hem de HEER in waar-
heid gezonden heeft.
10 Toen nam de Profeet Hanania het
juk van den hals van den Profeet Jere-
mia, en verbrak het.
11 En Hanánia sprak voor de oogen
van het gansche volk, zeggende: Zoo
zegt de HEER: Alzoo zal ik verbreken
het juk van Nebukadnézar, den Koning
van Babel, in nog twee volle jaren, van
den hals van al de volken. En de Pro-
feet Jeremia ging zijns weegs.
12 Doch des HEEREN woord geschied-
de tot Jeremia, (nadat de Profeet Hanán-
ia het juk van den hals van den Profeet
Jeremia verbroken had) zeggende:
13 Ga henen en spreek tot Hanánia,
zeggende: Zoo zegt de HEER: Houten
jukken hebt gij verbroken, nu zult gij
in plaats daarvan ijzeren jukken maken.
14 Want zoo zegt de HEER der heir-
scharen, de God Israëls: Ik heb een ijze-
ren juk gedaan aan den hals van al deze
volken, om Nebukadnézar, den Koning
van Babel, te dienen, en zij zullen hem
dienen; ja ik heb hem ook het gedierte
des velds gegeven.
15 En de Profeet Jeremia zeide tot den
Profeet Hanánia: Hoor nu, Hanánia; de
HEER heeft u niet gezonden, maar gij
hebt gemaakt, dat dit volk op leugen ver-
trouwt.
16 Daarom, zoo zegt de HEER: Zie, ik
zal u wegwerpen van den aardbodem;
dit jaar zult gij sterven, omdat gij eenen
afval gesproken hebt tegen den HEER.
17 Alzoo stierf de Profeet Hanánia in
dat zelfde jaar, in de zevende maand.

HET 29 CAPITTEL.

VOORTS zijn dit de woorden van den
brief, dien de Profeet Jeremia zond
van Jerûzalem tot de overige oudsten,
die gevankelijk waren weggevoerd, mits-
gaders tot de priesters, en tot de Profe-
ten, en tot het gansche volk, dat Nebu-
kadnézar van Jerûzalem gevankelijk
had weggevoerd naar Babel;
2 (Nadat de Koning Jechónia, en de
Koningin, en de kamerlingen, de vors-
ten van Juda en Jerûzalem, mitsgaders
de timmerlieden en smeden van Jerû-
zalem waren uitgegaan)
3 Door de hand van Elása, den zoon
van Safan, en Gemária, den zoon van
Hilkía, welke Zedekía, de Koning van
Juda, naar Babel zond, tot Nebukad-
nézar, den Koning van Babel, zeggende:
4 Zoo zegt de HEER der heirscharen,
de God Israëls, tot allen, die gevankelijk
zijn weggevoerd, die ik gevankelijk heb
doen wegvoeren van Jerûzalem naar
Babel:
5 Bouwt huizen en woont *daarin*, en
plant hoven en eet de vrucht daarvan;
6 Neemt vrouwen, en gewint zonen en
dochteren, en neemt vrouwen voor uwe
zonen, en geeft uwe dochteren aan man-
nen, dat zij zonen en dochteren baren;
en wordt aldaar vermenigvuldigd, en
wordt niet verminderd.
7 En zoekt den vrede der stad, waar-
henen ik u gevankelijk heb doen weg-
voeren, en bidt voor haar tot den HEER;
want in haren vrede zult gij vrede heb-
ben.
8 Want zoo zegt de HEER der heirscha-
ren, de God Israëls: Laat uwe Profeten
en uwe waarzeggers, die in het midden
van u zijn, u niet bedriegen, en hoort
niet naar uwe droomers, die gij doet
droomen.
9 Want zij profeteren u valschelijk in
mijnen naam; ik heb ze niet gezonden,
spreekt de HEER.
10 Want zoo zegt de HEER: Zekerlijk,
als zeventig jaren te Babel zullen ver-
vuld zijn, zal ik ulieden bezoeken, en ik
zal mijn goed woord over u verwekken,
u wederbrengende tot deze plaats.
11 Want ik weet de gedachten, die ik
over u denk, spreekt de HEER, gedach-
ten des vredes, en niet des kwaads, dat
ik u geve het einde en de verwachting.
12 Dan zult gij mij aanroepen, en he-
nen gaan, en tot mij bidden; en ik zal
naar u hooren.
13 En gij zult mij zoeken en vinden,
wanneer gij naar mij zult vragen met uw
gansche hart.
14 En ik zal van ulieden gevonden
worden, spreekt de HEER, en ik zal uwe
gevangenis wenden, en u vergaderen uit
al de volken, en uit al de plaatsen, waar-
henen ik u gedreven heb, spreekt de
HEER; en ik zal u wederbrengen tot de
plaats, van waar ik u gevankelijk heb
doen wegvoeren.
15 Omdat gij zegt: De HEER heeft ons
Profeten naar Babel verwekt;
16 Daarom zegt de HEER alzoo, van den
Koning, die op Davids troon zit, en van
al het volk, dat in deze stad woont, *te
weten* uwe broederen, die met u niet zijn
uitgegaan in de gevangenis;
17 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Ziet, ik zal het zwaard, den honger en
de pestilentie onder hen zenden; en ik
zal ze maken als de afschuwelijke vij-
gen, die van wege de boosheid niet kun-
nen gegeten worden.
18 En ik zal ze achterna jagen met het
zwaard, met den honger en met de pes-
tilentie; en ik zal ze overgeven tot eene
beroering, aan alle Koningrijken der
aarde, tot eenen vloek, en tot eenen
schrik, en tot eene aanfluiting, en tot
eene smaadheid, onder al de volken,
waar ik ze henen gedreven zal heb-
ben;
19 Omdat zij naar mijne woorden niet
gehoord hebben, spreekt de HEER, als
ik mijne knechten, de Profeten, tot hen
zond, vroeg op zijnde en zendende; maar
gijlieden hebt niet gehoord, spreekt de
HEER.
20 Gij dan, hoort des HEEREN woord,
gij allen, die gevankelijk zijt wegge-
voerd, die ik van Jerûzalem naar Babel
heb weggezonden.
21 Zoo zegt de HEER der heirscharen,
de God Israëls, van Achab, zoon van
Koláia, en van Zedekía, zoon van Maä-
séia, die ulieden in mijnen naam val-
schelijk profeteren: Ziet, ik zal ze geven
in de hand van Nebukadrézar, den Ko-
ning van Babel, en hij zal ze voor uwe
oogen slaan.
22 En van hen zal een vloek genomen
worden bij al de gevankelijk weggevoer-
den van Juda, die in Babel zijn, dat
men zegge: De HEER stelle u als Zede-
kía, en als Echab, die de Koning van
Babel aan het vuur braadde;
23 Omdat zij eene dwaasheid deden in
Israël, en overspel bedreven met de
vrouwen van hunne naasten, en spraken
het woord valschelijk in mijnen naam,
dat ik hun niet geboden had; en ik ben
degene, die het weet, en een getuige
daarvan, spreekt de HEER.

24 Tot Semáia nu, den Nechelamiet,
zult gij spreken, zeggende:
25 Zoo spreekt de HEER der heirscharen, de God Israëls, zeggende: Omdat gij brieven in uwen naam gezonden hebt tot al het volk, dat te Jerûzalem is, en tot Zefánia, den zoon van Maäséia, den priester, en tot al de priesters, zeggende:
26 De HEER heeft u tot priester gesteld, in plaats van den priester Jóiada, dat gij opzieners zoudt zijn *in* des HEEREN huis over allen man, die onzinnig is, en zich voor een' Profeet uitgeeft, dat gij dien stelt in de gevangenis en in den stok.
27 Nu dan, waarom hebt gij Jeremia, den Anathothiet, niet gescholden, die zich bij ulieden voor een' Profeet uitgeeft?
28 Want daarom heeft hij tot ons *naar* Bàbel gezonden, zeggende: Het zal lang duren; bouwt huizen en woont *daarin*, en plant hoven, en eet de vrucht daarvan.
29 Zefánia nu, de priester, had dezen brief gelezen voor de ooren van den Profeet Jeremia.
30 Daarom geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, zeggende:
31 Zend henen tot allen, die gevankelijk weggevoerd zijn, zeggende: Zoo zegt de HEER van Semáia, den Nechlamiet: Omdat Semáia ulieden geprofeteerd heeft, daar ik hem niet gezonden heb, en heeft gemaakt, dat gij op leugen vertrouwt;
32 Daarom zegt de HEER alzoo: Ziet, ik zal bezoeking doen over Semáia, den Nechlamiet, en over zijn zaad; hij zal niemand hebben, die in het midden dezes volks wone, en zal het goede niet zien, dat ik aan mijn volk doen zal, spreekt de HEER; want hij heeft eenen afval gesproken tegen den HEER.

HET 30 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied is van den HEER, zeggende:
2 Zoo spreekt de HEER, de God Israëls, zeggende: Schrijf u al de woorden, welke ik tot u gesproken heb, in één boek.
3 Want zie, de dagen komen, spreekt de HEER, dat ik de gevangenis van mijn volk, Israël en Juda, wenden zal, zegt de HEER; en ik zal hen wederbrengen in het land, dat ik aan hunne vaderen gegeven heb, en zij zullen het erfelijk bezitten.
4 En dit zijn de woorden, welke de HEER gesproken heeft van Israël en van Juda.
5 Want zoo zegt de HEER: Wij hooren eene stem der verschrikking; daar is vrees en geen vrede.
6 Vraagt toch en ziet, of een manspersoon baart? Waarom zie ik *dan* eens iegelijken mans handen op zijne lendenen, als van eene barende *vrouw*, en alle aangezigten veranderd in bleekheid?
7 O wee! want die dag is zoo groot, dat zijns gelijke niet geweest is; en het is een tijd van benaauwdheid voor Jakob; nog zal hij daaruit verlost worden.
8 Want het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEER der heirscharen, *dat* ik zijn juk van uwen hals verbreken, en uwe banden verscheuren zal; en vreemden zullen zich niet meer van hem doen dienen.
9 Maar zij zullen dienen den HEERE, hunnen God, en hunnen Koning David, dien ik hun verwekken zal.
10 Gij dan, vrees niet, ô mijn knecht Jakob, spreekt de HEER, ontzet u niet, Israël; want zie, ik zal u uit verre *landen* verlossen, en uw zaad uit het land hunner gevangenis; en Jakob zal wederkomen, en stil en gerust zijn, en daar zal niemand zijn, die *hem* verschrikke.
11 Want ik ben met u, spreekt de HEER, om u te verlossen; want ik zal eene voleindiging maken met al de Heidenen, waarhenen ik u verstrooid heb; maar met u zal ik geene voleindiging maken, maar ik zal u kastijden met mate, en u niet gansch onschuldig houden.
12 Want zoo zegt de HEER: Uwe breuk is doodelijk, uwe plage is smartelijk.
13 Daar is niemand, die uwe zaak oordeelt, aangaande het gezwel; gij hebt geene heelpleisters.
14 Al uwe liefhebbers hebben u vergeten, zij vragen niet naar u; want ik heb u geslagen *met* eens vijands plage, *met* de kastijding eens wreeden, om de grootheid uwer ongeregtigheid, *omdat* uwe zonden magtig veel zijn.
15 Wat krijt gij over uwe breuk, *dat* uwe smart doodelijk is? om de grootheid uwer ongeregtigheid, *omdat* uwe zonden magtig veel zijn, heb ik u deze dingen gedaan.
16 Daarom, allen, die u opeten, zullen opgegeten worden, en al uwe wederpartijders, zij allen zullen gaan in gevangenis; en die u berooven, zullen ter berooving zijn, en allen, die u plunderen, zal ik ter plundering overgeven.
17 Want ik zal u de gezondheid doen rijzen, en u van uwe plagen genezen, spreekt de HEER, omdat zij u noemen:

De verdrevene: Het is Zion, *zeggen zij*,
niemand vraagt naar haar.
18 Zoo zegt de HEER: Ziet, ik zal de
gevangenis van Jakobs tenten wenden,
en mij over hunne woningen ontfermen;
en de stad zal herbouwd worden op haren hoop, en het paleis zal liggen naar
zijne wijze.
19 En van hen zal dankzegging uitgaan, en eene stem der spelenden; en ik
zal ze vermeerderen, en zij zullen niet
verminderd worden, en ik zal ze verheerlijken, en zij zullen niet gering
worden.
20 En zijne zonen zullen zijn als eertijds, en zijne gemeente zal voor mijn
aangezigt bevestigd worden; en ik zal
bezoeking doen over al zijne onderdrukkers.
21 En zijn Heerlijke zal uit hem zijn,
en zijn Heerscher uit het midden van
hem voortkomen; en ik zal hem doen
naderen, en hij zal tot mij genaken;
want wie is hij, die met zijn hart borg
worde, om tot mij te genaken? spreekt
de HEER.
22 En gij zult mij tot een volk zijn,
en ik zal u tot eenen God zijn.
23 Ziet, een onweder des HEEREN, eene
grimmigheid is uitgegaan, een aanhoudend onweder; het zal blijven op het
hoofd der goddeloozen.
24 De hittigheid van des HEEREN toorn
zal zich niet afwenden, tot dat hij gedaan, en tot dat hij daargesteld zal hebben de gedachten zijns harten; in het
laatste der dagen zult gij daarop letten.

HET 31 CAPITTEL.

TE zelfden tijde, spreekt de HEER,
zal ik allen geslachten van Israël
tot eenen God zijn; en zij zullen mij
tot een volk zijn.
2 Zoo zegt de HEER: Het volk der overgeblevenen van het zwaard heeft genade
gevonden in de woestijn, *namelijk* Israël, als ik henen ging om hem tot rust
te brengen.
3 De HEER is mij verschenen van verre *tijden:* Ja ik heb u lief gehad *met*
eene eeuwige liefde, daarom heb ik u
getrokken *met* goedertierenheid.
4 Ik zal u weder bouwen, en gij zult
gebouwd worden, ô jonkvrouw van Israël; gij zult weder versierd zijn met
uwe trommelen, en uitgaan met den rei
der spelenden.
5 Gij zult weder wijngaarden planten
op de bergen van Samaria; de planters
zullen planten, en de vrucht genieten.
6 Want daar zal een dag zijn, *waarin*
de hoeders op Efraïms gebergte zullen
roepen: Maakt ulieden op, en laat ons
opgaan *naar* Zion, tot den HEER, onzen
God.
7 Want zoo zegt de HEER: Roept luide
over Jakob *met* vreugde, en juicht van
wege het hoofd der Heidenen; doet het
hooren, lofzingt, en zegt: O HEER, behoud uw volk, het overblijfsel van Israël.
8 Ziet, ik zal het aanbrengen uit het
land van het noorden, en zal hen vergaderen van de zijden der aarde; onder
hen zullen zijn blinden en lammen,
zwangeren en barenden zamen; *met*
eene groote gemeente zullen zij herwaarts wederkomen.
9 Zij zullen komen met geween, en
met smeekingen zal ik ze voeren; ik
zal ze leiden aan de waterbeken, op
eenen regten weg, waarop zij zich niet
zullen stooten; want ik ben Israël tot
eenen vader, en Efraïm is mijn eerstgeborene.
10 Hoort des HEEREN woord, gij Heidenen, en verkondigt op de eilanden,
die verre zijn, en zegt: Hij, die Israël
verstrooid heeft, zal hem weder vergaderen, en hem bewaren als een herder
zijne kudde.
11 Want de HEER heeft Jakob vrij gekocht, en hij heeft hem verlost uit de
hand desgenen, die sterker was dan hij.
12 Dies zullen zij komen, en op de
hoogte van Zion juichen, en toevloeijen
tot des HEEREN goed, tot het koren, en
tot den most, en tot de olie, en tot de
jonge schapen en runderen; en hunne
ziel zal zijn als een gewaterd hof, en
zij zullen voortaan niet meer treurig
zijn.
13 Dan zal zich de jonkvrouw verblijden in den rei, daartoe de jongelingen
en ouden zamen; want ik zal hunnen
rouw in vrolijkheid veranderen, en zal
ze troosten, en zal ze verblijden naar
hunne droefenis.
14 En ik zal de ziel der priesteren *met*
vettigheid dronken maken; en mijn volk
zal met mijn goed verzadigd worden,
spreekt de HEER.
15 Zoo zegt de HEER: Daar is eene stem
gehoord in Rama, eene klagt, een zeer
bitter geween; Rachel weent over hare
kinderen; zij weigert zich te laten troosten over hare kinderen, omdat zij niet
zijn.
16 Zoo zegt de HEER: Bedwing uwe
stem van geween, en uwe oogen van
tranen; want daar is loon voor uwen arbeid, spreekt de HEER; want zij zullen
uit des vijands land wederkomen.

17 En daar is verwachting voor uwe nakomelingen, spreekt de HEER; want *uwe* kinderen zullen wederkomen tot hunne landpale.

18 Ik heb wel gehoord, dat zich Efraïm beklaagt, *zeggende:* Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf: bekeer mij, zoo zal ik bekeerd zijn, want gij zijt de HEER, mijn God.

19 Zekerlijk nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik aan mij zelven ben bekend gemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb.

20 Is *niet* Efraïm mij een dierbare zoon? is hij *mij niet* een troetelkind? want sedert ik tegen hem gesproken heb, denk ik nog ernstig aan hem; daarom rommelt mijn ingewand over hem; ik zal mij zekerlijk over hem ontfermen, spreekt de HEER.

21 Rigt u merkteekenen op, stel u spitse pilaren, zet uw hart op de baan, *op* den weg, *dien* gij gewandeld hebt; keer weder, ô jonkvrouw van Israël, keer weder tot deze uwe steden.

22 Hoe lang zult gij u onttrekken, gij afkeerige dochter? want de HEER heeft wat nieuws op de aarde geschapen: de vrouw zal den man omvangen.

23 Zoo zegt de HEER der heirscharen, de God Israëls: Dit woord zullen zij nog zeggen in het land van Juda, en in deszelfs steden, als ik hunne gevangenis wenden zal: De HEER zegene u, gij woning der geregtigheid, gij berg der heiligheid.

24 En Juda, mitsgaders al zijne steden zullen zamen daarin wonen; de akkerlieden, en *die* met de kudden reizen.

25 Want ik heb de vermoeide ziel dronken gemaakt, en ik heb alle treurige ziele vervuld.

26 (Hierop ontwaakte ik, en zag toe, en mijn slaap was mij zoet.)

27 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEER, dat ik het huis van Israël en het huis van Juda bezaaijen zal *met* zaad van menschen en zaad van beesten.

28 En het zal geschieden, gelijk ik over hen gewaakt heb, om uit te rukken, en af te breken, en te verstoren, en te verderven, en kwaad aan te doen; alzoo zal ik over hen waken, om te bouwen en te planten, spreekt de HEER.

29 In die dagen zullen zij niet meer zeggen: De vaders hebben onrijpe druiven gegeten, en de tanden der kinderen zijn stomp geworden.

30 Maar een iegelijk zal om zijne ongeregtigheid sterven; een ieder mensch, die de onrijpe druiven eet, diens tanden zullen stomp worden.

31 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEER, dat ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken;

32 Niet naar het verbond, dat ik met hunne vaderen gemaakt heb, ten dage als ik hunne hand aangreep, om hen uit Egypteland uit te voeren, welk mijn verbond zij vernietigd hebben, hoewel ik ze getrouwd had, spreekt de HEER;

33 Maar dit is het verbond, dat ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEER: Ik zal mijne wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en ik zal hun tot eenen God zijn, en zij zullen mij tot een volk zijn.

34 En zij zullen niet meer, een iegelijk zijnen naaste, en een iegelijk zijnen broeder, leeren, zeggende: Kent den HEER; want zij zullen mij allen kennen, van hunnen kleinste af tot hunnen grootste toe, spreekt de HEER; want ik zal hunne ongeregtigheid vergeven, en aan hunne zonden niet meer gedenken.

35 Zoo zegt de HEER, die de zon ten lichte geeft des daags, de ordeningen der maan en der starren ten lichte des nachts, die de zee klieft, dat hare golven bruisen, HEER der heirscharen is zijn naam:

36 Indien deze ordeningen van voor mijn aangezigt zullen wijken, spreekt de HEER, zoo zal ook het zaad van Israël ophouden, dat het geen volk zij voor mijn aangezigt, al de dagen.

37 Zoo zegt de HEER: Indien de hemelen daar boven gemeten, en de fondamenten der aarde beneden doorgrond kunnen worden, zoo zal ik ook het gansche zaad van Israël verwerpen, om alles, wat zij gedaan hebben, spreekt de HEER.

38 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEER, dat deze stad den HEERE zal herbouwd worden, van den toren Hanáneël af tot aan de hoekpoort.

39 En het meetsnoer zal wijders nevens dezelve uitgaan tot aan den heuvel Gareb, en zich naar Goath omwenden.

40 En het gansche dal der doode ligchamen, en der asch, en al de velden tot aan de beek Kidron, tot aan den hoek van de paardenpoort tegen het oosten, zal den HEERE eene heiligheid zijn; daar zal niets weder uitgerukt, noch afgebroken worden in eeuwigheid

HET 32 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied is van den HEER, in het tiende jaar van Zedekía, Koning van Juda; dit jaar was het achttiende jaar van Nebukadrézar.

2 (Het heir nu des Konings van Babel belegerde toen Jerûzalem, en de Profeet Jeremia was besloten in het voorhof der bewaring, dat in het huis des Konings van Judah is.

3 Want Zedekía, de Koning van Juda, had hem besloten, zeggende: Waarom profeteert gij, zeggende: Zoo zegt de HEER: Ziet, ik geef deze stad in de hand des Konings van Babel, en hij zal haar innemen;

4 En Zedekía, de Koning van Juda, zal van de hand der Chaldeeën niet ontkomen; maar hij zal zekerlijk gegeven worden in de hand des Konings van Babel, en zijn mond zal tot deszelfs mond spreken, en zijne oogen zullen deszelfs oogen zien;

5 En hij zal Zedekía naar Babel voeren, en aldaar zal hij zijn, tot dat ik hem bezoeke, spreekt de HEER: ofschoon gijlieden tegen de Chaldeeën strijdt, gij zult *toch* geen geluk hebben.)

6 Jeremia dan zeide: Des HEEREN woord is tot mij geschied, zeggende:

7 Zie, Hanámeeël, de zoon van Sallum, uwen oom, zal tot u komen, zeggende: Koop u mijn veld, dat bij Anáthoth is, want gij hebt het regt van lossing, om te koopen.

8 Alzoo kwam Hanámeeël, mijn ooms zoon, naar des HEEREN woord, tot mij, in het voorhof der bewaring, en zeide tot mij: Koop toch mijn veld, hetwelk is bij Anáthoth, dat in het land van Benjamin is; want gij hebt het erfregt, en gij hebt de lossing, koop *het* voor u. Toen merkte ik, dat het des HEEREN woord was.

9 Dies kocht ik van Hanámeeël, mijns ooms zoon, het veld, dat bij Anáthoth is; en ik woog hem het geld toe, zeventien zilveren sikkelen.

10 En ik onderschreef den brief en verzegelde *dien*, en deed *het* getuigen betuigen, als ik het geld op de weegschaal gewogen had.

11 En ik nam den koopbrief, die verzegeld was *naar* het gebod en de inzettingen, en den openen *brief;*

12 En ik gaf den koopbrief aan Baruch, den zoon van Nerija, den zoon van Machséja, voor de oogen van Hanámeeël, mijns ooms *zoon*, en voor de oogen der getuigen, die den koopbrief hadden onderschreven; voor de oogen van al de Joden, die in het voorhof der bewaring zaten.

13 En ik beval aan Baruch voor hunne oogen, zeggende:

14 Zoo zegt de HEER der heirscharen, de God Israëls: Neem deze brieven, dezen koopbrief, zoo den verzegelden als dezen openen brief, en doe ze in een aarden vat, opdat zij vele dagen mogen bestaan.

15 Want zoo zegt de HEER der heirscharen, de God Israëls: Daar zullen nog huizen, en velden, en wijngaarden in dit land gekocht worden.

16 Voorts, nadat ik den koopbrief aan Baruch, den zoon van Nerija, gegeven had, bad ik tot den HEER, zeggende:

17 Ach, Heer HEER! Zie, gij hebt de hemelen en de aarde gemaakt, door uwe groote kracht en door uwen uitgestrekten arm; geen ding is u te wonderlijk.

18 Gij, die goedertierenheid doet aan duizenden, en de ongeregtigheid der vaderen vergeldt in den schoot hunner kinderen na hen; gij groote, gij geweldige God, wiens naam is HEER der heirscharen;

19 Groot van raad en magtig van daad; (want uwe oogen zijn open over alle wegen der menschen kinderen, om aan een' iegelijk te geven naar zijne wegen, en naar de vrucht zijner handelingen.)

20 Gij, die teekenen en wonderen gesteld hebt in Egypteland, tot op dezen dag, zoo in Israël, als onder *andere* menschen, en hebt u eenen naam gemaakt, als hij is te dezen dage;

21 En hebt uw volk Israël uit Egypteland uitgevoerd, door teekenen en door wonderen, en door eene sterke hand, en door eenen uitgestrekten arm, en door groote verschrikking;

22 En hebt hun dit land gegeven, dat gij aan hunne vaderen gezworen hadt hun te zullen geven, een land vloeijende van melk en honig;

23 Zij zijn er ook ingekomen en hebben het erfelijk bezeten, maar hebben uwer stem niet gehoorzaamd, en in uwe wet niet gewandeld; zij hebben niets gedaan van alles, wat gij hun geboden hadt te doen; dies hebt gij hun al dit kwaad doen bejegenen.

24 Zie, de wallen, zij zijn gekomen aan de stad, om die in te nemen, en de stad is gegeven in de hand der Chaldeeën, die tegen haar strijden; van wege het zwaard en den honger en de pestilentie; en wat gij gesproken hebt, is geschied, en zie, gij ziet *het*.

25 Evenwel hebt gij tot mij gezegd,

Heer HEER: Koop u dat veld voor geld, en doe *het* getuigen betuigen; daar de stad in de hand der Chaldeën gegeven is.

26 Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, zeggende:

27 Zie, ik ben de HEER, de God van alle vleesch; zou mij eenig ding te wonderlijk zijn?

28 Daarom zegt de HEER alzoo: Zie, ik geef deze stad in de hand der Chaldeën, en in de hand van Nebukadrézar, den Koning van Babel, en hij zal ze innemen.

29 En de Chaldeën, die tegen deze stad strijden, zullen er inkomen, en deze stad met vuur aansteken, en zullen ze verbranden, met de huizen, op welker daken zij den Baäl gerookt, en aan andere Goden drankofferen geofferd hebben, om mij te vertoornen.

30 Want de kinderen van Israël en de kinderen van Juda hebben van hunne jeugd af alleenlijk gedaan dat kwaad was in mijne oogen; want de kinderen van Israël hebben mij door het werk hunner handen alleenlijk vertoornd, spreekt de HEER.

31 Want tot mijnen toorn en tot mijne grimmigheid is mij deze stad geweest, van den dag af, dat zij haar gebouwd hebben, tot op dezen dag toe; opdat ik haar van mijn aangezigt wegdeed,

32 Om al de boosheid der kinderen van Israël en der kinderen van Juda, die zij gedaan hebben om mij te vertoornen, zij, hunne Koningen, hunne vorsten, hunne priesters, en hunne Profeten, en de mannen van Juda, en de inwoners van Jerûzalem;

33 Die mij den nek hebben toegekeerd en niet het aangezigt; hoewel ik ze leerde, vroeg opzijnde en leerende, evenwel hoorden zij niet, om tucht aan te nemen;

34 Maar zij hebben hunne verfoeiselen gesteld in het huis, dat naar mijnen naam genoemd is, om dat te verontreinigen.

35 En zij hebben de hoogten Baäls gebouwd, die in het dal des zoons van Hinnom zijn, om hunne zonen en hunne dochteren voor den Molech door *het vuur* te laten gaan; hetwelk ik hun niet heb geboden, noch in mijn hart is opgekomen, dat zij dezen gruwel zouden doen; opdat zij Juda mogten doen zondigen.

36 En nu, daarom zegt de HEER, de God Israëls, alzoo van deze stad, waarvan gij zegt: Zij is gegeven in de hand des Konings van Babel, door het zwaard, en door den honger, en door de pestilentie;

37 Ziet, ik zal hen vergaderen uit al de landen, waarhenen ik hen zal verdreven hebben in mijnen toorn, en in mijne grimmigheid, en in groote verbolgenheid; en ik zal ze tot deze plaats wederbrengen, en zal ze zeker doen wonen.

38 Ja zij zullen mij tot een volk zijn, en ik zal hun tot eenen God zijn.

39 En ik zal hun eenerlei hart en eenerlei weg geven, om mij te vreezen al de dagen, hun ten goede, mitsgaders hunnen kinderen na hen.

40 En ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat ik van achter hen niet zal afkeeren, opdat ik hun wel doe; en ik zal mijne vreeze in hun hart geven, dat zij niet van mij afwijken.

41 En ik zal mij over hen verblijden, dat ik hun wel doe; en ik zal hen getrouwelijk in dit land planten, met mijn gansche hart en met mijne gansche ziel.

42 Want zoo zegt de HEER: Gelijk ik over dit volk gebragt heb al dit groote kwaad, alzoo zal ik over hen brengen al het goede, dat ik over hen spreke.

43 En daar zullen velden gekocht worden in dit land, waarvan gij zegt: Het is woest, dat er geen mensch noch beest in is; het is in der Chaldeën hand gegeven.

44 Velden zal men voor geld koopen, en de brieven onderschrijven, en verzegelen, en getuigen doen betuigen, in het land van Benjamin, en in de plaatsen rondom Jerûzalem, en in de steden van Juda, en in de steden van het gebergte, en in de steden der laagte, en in de steden van het zuiden; want ik zal hunne gevangenis wenden, spreekt de HEER.

HET 33 CAPITTEL.

VOORTS geschiedde des HEEREN woord ten tweedemaal tot Jeremia, als hij nog in het voorhof der bewaring was opgesloten, zeggende:

2 Zoo zegt de HEER, die het doet, de HEER, die het formeert, opdat hij het bevestige, HEER is zijn naam:

3 Roep tot mij, en ik zal u antwoorden, en ik zal u bekend maken groote en vaste dingen, die gij niet weet.

4 Want zoo zegt de HEER, de God Israëls, van de huizen dezer stad, en van de huizen der Koningen van Juda, die door de wallen en door het zwaard zijn afgebroken:

5 Daar zijn er *wel* ingekomen, om te strijden tegen de Chaldeën, maar het

om die te vullen met doode ligchamen
van menschen, die ik verslagen heb in
mijnen toorn en in mijne grimmigheid;
en omdat ik mijn aangezigt van deze
stad verborgen heb, om al hare boosheid;
6 Zie, ik zal haar de gezondheid en de
genezing doen rijzen, en zal hen gene-
zen, en zal hun openbaren overvloed
van vrede en waarheid.
7 En ik zal de gevangenis van Juda,
en de gevangenis van Israël wenden, en
zal ze bouwen als in het eerste.
8 En ik zal ze reinigen van al hunne
ongeregtigheid, *met* welke zij tegen mij
gezondigd hebben; en ik zal vergeven
al hunne ongeregtigheden, *met* welke zij
tegen mij gezondigd, en met welke zij
tegen mij overtreden hebben.
9 En het zal mij zijn tot eenen vrolij-
ken naam, tot eenen roem, en tot een
sieraad bij alle Heidenen der aarde, die
al het goede zullen hooren, dat ik hun
doe; en zij zullen vreezen en beroerd
zijn over al het goede, en over al den
vrede, dien ik hun beschikke.
10 Alzoo zegt de HEER: In deze plaats,
(waarvan gij zegt: Zij is woest, dat er
geen mensch en geen beest in is) in de
steden van Juda, en op de straten van
Jerûzalem, die *zoo* verwoest zijn, dat
er geen mensch, en geen inwoner, en
geen beest in is, zal weder gehoord
worden,
11 De stem der vrolijkheid en de stem
der blijdschap, de stem des bruidegoms
en de stem der bruid, de stem dergenen,
die zeggen: Looft den HEER der heir-
scharen, want de HEER is goed, want
zijne goedertierenheid is in eeuwigheid;
de stem dergenen, die lof aanbrengen
ten huize des HEEREN; want ik zal de
gevangenis des lands wenden, als in het
eerste, zegt de HEER.
12 Zoo zegt de HEER der heirscharen:
In deze plaats, die *zoo* woest is, dat er
geen mensch, zelfs tot het vee toe, in is,
mitsgaders in al derzelver steden, zullen
weder woningen zijn van herderen, die
de kudden doen legeren.
13 In de steden van het gebergte, in de
steden der laagte, en in de steden van
het zuiden, en in het land van Benjamin,
en in de plaatsen rondom Jerûzalem,
en in de steden van Juda, zullen de
kudden weder onder de handen des
tellers doorgaan, zegt de HEER.
14 Ziet, de dagen komen, spreekt de
HEER, dat ik het goede woord verwek-
ken zal, dat ik tot het huis Israëls en
over het huis van Juda gesproken heb.
15 In die dagen, en te dien tijde zal ik
David eene Spruit der geregtigheid doen
uitspruiten; en hij zal regt en geregtig-
heid doen op aarde.
16 In die dagen zal Juda verlost wor-
den, en Jerûzalem zeker wonen; en
deze is, die haar roepen zal: DE HEER,
ONZE GEREGTIGHEID.
17 Want zoo zegt de HEER: Aan David
zal niet worden afgesneden een man,
die op den troon van het huis Israëls
zitte.
18 Ook zal den Levitischen priesteren,
van voor mijn aangezigt, niet worden
afgesneden een man, die brandoffer offe-
re, en spijsoffer aansteke, en slagtoffer
bereide al de dagen.
19 En des HEEREN woord geschiedde
tot Jeremia, zeggende:
20 Alzoo zegt de HEER: Indien gijlie-
den mijn verbond van den dag, en mijn
verbond van den nacht kondt vernieti-
gen, zoo dat dag en nacht niet zijn op
hunnen tijd;
21 Zoo zal ook vernietigd kunnen wor-
den mijn verbond met mijnen knecht
David, dat hij geenen zoon hebbe, die
op zijnen troon regere; en met de Levi-
ten, de priesteren, mijne dienaren.
22 Gelijk het heir des hemels niet ge-
teld, en het zand der zee niet gemeten
kan worden, alzoo zal ik vermenigvul-
digen het zaad van mijnen knecht David,
en de Leviten, die mij dienen.
23 Voorts geschiedde des HEEREN woord
tot Jeremia, zeggende:
24 Hebt gij niet gezien, wat dit volk
spreekt, zeggende: De twee geslachten,
welke de HEER verkoren had, die heeft
hij nu verworpen! Ja zij versmaden
mijn volk, zoo dat het geen volk meer
is voor hun aangezigt.
25 Zoo zegt de HEER: Indien mijn ver-
bond niet is van dag en nacht; *indien*
ik de ordeningen des hemels en der
aarde niet gesteld heb;
26 Zoo zal ik ook het zaad van Jakob
en van mijnen knecht David verwerpen,
dat ik van zijn zaad niet neme, die daar
heerschen over het zaad van Abraham,
Izaak en Jakob; want ik zal hunne
gevangenis wenden, en mij hunner ont-
fermen.

HET 34 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied
is van den HEER, (als Nebukadné-
zar, Koning van Babel, en zijn gansche
heir, en alle Koningrijken der aarde,
die *onder* de heerschappij zijner hand
waren, en al de volken tegen Jerûza-
lem streden, en tegen al derzelver ste-
den) zeggende:

2 Zoo zegt de HEER, de God Israëls:
Ga henen en spreek tot Zedekía, den
Koning van Juda, en zeg tot hem: Zoo
zegt de HEER: Zie, ik geef deze stad in
de hand des Konings van Babel, en hij
zal ze met vuur verbranden.
3 En gij zult van zijne hand niet ont-
komen, maar zekerlijk gegrepen, en in
zijne hand gegeven worden; en uwe
oogen zullen de oogen des Konings van
Babel zien, en zijn mond zal tot uwen
mond spreken, en gij zult te Babel
komen.
4 Maar hoor des HEEREN woord, ô
Zedekía, Koning van Juda; zoo zegt de
HEER van u: Gij zult door het zwaard
niet sterven.
5 Gij zult sterven in vrede, en naar de
brandingen van uwe vaderen, de vorige
Koningen, die vóór u geweest zijn, alzoo
zullen zij over u branden, en u bekla-
gen, *zeggende:* Och heer! want ik heb
het woord gesproken, spreekt de HEER.
6 En de Profeet Jeremia sprak al
deze woorden tot Zedekía, den Koning
van Juda, te Jerûzalem,
7 Als het heir des Konings van Babel
streed tegen Jerûzalem, en tegen al de
overgeblevene steden van Juda, tegen
Lachis en tegen Azéka; want deze,
zijnde vaste steden, waren overgebleven
onder de steden van Juda.
8 Het woord, dat tot Jeremia geschied
is van den HEER, nadat de Koning Ze-
dekía een verbond gemaakt had met het
gansche volk, dat te Jerûzalem was, om
vrijheid voor hen uit te roepen:
9 Dat een iegelijk zijnen knecht, en een
iegelijk zijne maagd, zijnde een Hebreër
of eene Hebreïnne, zoude laten vrijgaan;
zoo dat niemand zich van hen, van eenen
Jood, zijnen broeder, zoude doen die-
nen.
10 Nu hoorden al de vorsten en al het
volk, die het verbond hadden ingegaan,
dat zij, een iegelijk zijnen knecht, en
een iegelijk zijne maagd zouden laten
vrijgaan, zoo dat zij zich niet meer van
hen zouden doen dienen; zij hoorden
dan, en lieten ze gaan.
11 Maar zij keerden daarna weder, en
deden de knechten en maagden weder-
komen, die zij hadden laten vrijgaan, en
zij bragten hen te onder tot knechten en
tot maagden.
12 Daarom geschiedde des HEEREN
woord tot Jeremia, van den HEER, zeg-
gende:
13 Zoo zegt de HEER, de God Israëls:
Ik heb een verbond gemaakt met uwe
vaderen, ten dage, als ik hen uit Egyp-
teland, uit het diensthuis, uitvoerde,
zeggende:
14 Ten einde van zeven jaren zult gij
laten gaan, een iegelijk zijnen broeder,
eenen Hebreër, die u zal verkocht zijn,
en u zes jaren gediend heeft; gij zult
hem dan van u laten vrijgaan; maar
uwe vaders hoorden niet naar mij, en
neigden hun oor niet.
15 Gijlieden nu waart heden wederge-
keerd, en hadt gedaan dat regt is in
mijne oogen, vrijheid uitroepende, een
iegelijk voor zijnen naaste; en gij hadt
een verbond gemaakt voor mijn aange-
zigt, in het huis, dat naar mijnen naam
genoemd is.
16 Maar gij zijt weder omgekeerd, en
hebt mijnen naam ontheiligd, en doen
wederkomen, een iegelijk zijnen knecht,
en een iegelijk zijne maagd, die gij hadt
laten vrij gaan naar hunnen lust; en gij
hebt hen te onder gebragt, om ulieden
te wezen tot knechten en tot maagden.
17 Daarom zegt de HEER alzoo: Gijlie-
den hebt naar mij niet gehoord, om
vrijheid uit te roepen, een iegelijk voor
zijnen broeder, en een iegelijk voor zij-
nen naaste; ziet, zoo roep ik uit tegen
ulieden, spreekt de HEER, eene vrijheid
ten zwaarde, ter pestilentie, en ten hon-
ger, en zal u overgeven ter beroering
voor alle Koningrijken der aarde.
18 En ik zal de mannen overgeven,
die mijn verbond hebben overtreden, die
niet bevestigd hebben de woorden des
verbonds, dat zij voor mijn aangezigt
gemaakt hadden, *met* het kalf, dat zij
in tweeën hadden gehouwen, en tus-
schen welks stukken zij waren doorge-
gaan;
19 De vorsten van Juda, en de vors-
ten van Jerûzalem, de kamerlingen, en
de priesteren, en al het volk des lands,
die door de stukken des kalfs zijn door-
gegaan.
20 Ja ik zal ze overgeven in de hand
hunner vijanden, en in de hand dergen-
nen, die hunne ziel zoeken; en hunne
doode ligchamen zullen het gevogelte
des hemels en het gedierte der aarde
tot spijze zijn.
21 Zelfs Zedekía, den Koning van Ju-
da, en zijne vorsten zal ik overgeven in
de hand hunner vijanden, en in de hand
dergenen, die hunne ziel zoeken, te we-
ten, in de hand van het heir des Ko-
nings van Babel, die van ulieden *nu*
zijn opgetogen.
22 Ziet, ik zal bevel geven, spreekt de
HEER, en zal ze weder tot deze stad
brengen, en zij zullen tegen haar strij-

den, en zullen haar innemen, en zullen
ze met vuur verbranden; en ik zal de
steden van Juda stellen *tot* eene ver-
woesting, dat er niemand in wone.

HET 35 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied
is van den HEER, in de dagen van
Jóiakim, den zoon van Josía, den Ko-
ning van Juda, zeggende:
2 Ga henen tot het huis der Rechabi-
ten, en spreek met hen, en breng ze in
des HEEREN huis, in eene der kameren,
en geef hun wijn te drinken.
3 Toen nam ik Jaäzánia, den zoon van
Jeremia, den zoon van Habazinia, mits-
gaders zijne broederen, en al zijne zo-
nen, en het gansche huis der Rechabi-
ten;
4 En ik bragt ze in des HEEREN huis,
in de kamer der zonen van Hanan, den
zoon van Jigdalia, den man Gods; welke
is bij de kamer der oversten, die daar
is boven de kamer van Maäséia, den
zoon van Sallum, den dorpelbewaar-
der.
5 En ik zette den kinderen van het
huis der Rechabiten koppen vol wijns
en bekers voor; en ik zeide tot hen:
Drinkt wijn.
6 Maar zij zeiden: Wij zullen geenen
wijn drinken, want Jónadab, de zoon
van Rechab, onze vader, heeft ons ge-
boden, zeggende: Gijlieden zult geenen
wijn drinken, gij, noch uwe kinderen,
tot in eeuwigheid.
7 Ook zult gijlieden geen huis bouwen,
noch zaad zaaijen, noch wijngaard plan-
ten, noch hebben; maar gij zult in ten-
ten wonen al uwe dagen; opdat gij vele
dagen leeft in het land, alwaar gij als
vreemdelingen verkeert.
8 Zoo hebben wij aan de stem van Jó-
nadab, den zoon van Rechab, onzen va-
der, gehoorzaamd in alles, wat hij ons
geboden heeft; zoo dat wij geenen wijn
drinken al onze dagen, wij, onze vrou-
wen, onze zonen, en onze dochteren;
9 En dat wij geene huizen bouwen tot
onze woning: ook hebben wij geenen
wijngaard, noch veld, noch zaad;
10 En wij hebben in tenten gewoond.
Alzoo hebben wij gehoord en gedaan
naar alles, wat ons onze vader Jónadab
geboden heeft.
11 Maar het is geschied, als Nebukad-
rézar, den Koning van Babel, naar dit
land optoog, dat wij zeiden: Komt, en
laat ons naar Jerûzalem trekken van
wege het heir der Chaldeën, en van wege
het heir der Syriërs; alzoo zijn wij te
Jerûzalem gebleven.
12 Toen geschiedde des HEEREN woord
tot Jeremia, zeggende:
13 Zoo zegt de HEER der heirscharen,
de God Israëls: Ga henen en zeg tot de
mannen van Juda en tot de inwoners
van Jerûzalem: Zult gijlieden geene
tucht aannemen, dat gij hoort naar
mijne woorden? spreekt de HEER.
14 De woorden van Jónadab, den zoon
van Rechab, welke hij aan zijne kinde-
ren geboden heeft, dat zij geenen wijn
zouden drinken, zijn bevestigd; want
zij hebben geenen gedronken tot op de-
zen dag, maar het gebod huns vaders
gehoord; en ik heb tot ulieden gespro-
ken, vroeg op zijnde en sprekende, maar
gij hebt naar mij niet gehoord.
15 En ik heb tot u gezonden al mijne
knechten, de Profeten, vroeg op zijnde
en zendende, om te zeggen: Bekeert u
toch, een iegelijk van zijnen boozen
weg, en maakt uwe handelingen goed,
en wandelt andere Goden niet na, om
hen te dienen, zoo zult gij in het land
blijven, dat ik aan u en uwe vaderen
gegeven heb; maar gij hebt uw oor niet
geneigd, en naar mij niet gehoord.
16 Dewijl *dan* de kinderen van Jóna-
dab, den zoon van Rechab, het gebod
huns vaders, dat hij hun geboden heeft,
bevestigd hebben, maar dit volk naar
mij niet hoort;
17 Daarom, alzoo zegt de HEER, de
God der heirscharen, de God Israëls:
Ziet, ik zal over Juda en over alle in-
woners van Jerûzalem brengen al het
kwaad, dat ik tegen hen gesproken
heb; omdat ik tot hen gesproken heb,
maar zij niet gehoord hebben, en ik tot
hen geroepen heb, maar zij niet hebben
geantwoord.
18 Tot het huis nu der Rechabiten
zeide Jeremia: Zoo zegt de HEER der
heirscharen, de God Israëls: Omdat gij-
lieden aan het gebod van uwen vader
Jónadab zijt gehoorzaam geweest, en
hebt al zijne geboden bewaard, en ge-
daan naar alles, wat hij ulieden geboden
heeft;
19 Daarom alzoo zegt de HEER der heir-
scharen, de God Israëls: Daar zal van
Jónadab, den zoon van Rechab, niet
worden afgesneden een man, die voor
mijn aangezigt sta, al de dagen.

HET 36 CAPITTEL.

HET gebeurde ook in het vierde jaar
van Jóiakim, den zoon van Josía,
den Koning van Juda, *dat* dit woord tot
Jeremia geschiedde van den HEER, zeg-
gende:
2 Neem u eene rol des boeks, en

schrijf daarop al de woorden, welke ik tot u gesproken heb, over Israël, en over Juda, en over al de volken, van den dag af, *dat* ik tot u gesproken heb, van de dagen van Josía af, tot op dezen dag.

3 Misschien zullen die van het huis van Juda hooren al het kwaad, dat ik hun gedenk te doen; opdat zij zich bekeeren, een iegelijk van zijnen boozen weg, en ik hunne ongeregtigheid en hunne zonde vergeve.

4 Toen riep Jeremia Baruch, den zoon van Nerija; en Baruch schreef uit den mond van Jeremia alle woorden des HEEREN, welke hij tot hem gesproken had, in eene rol des boeks.

5 En Jeremia gebood Baruch, zeggende: Ik ben opgehouden, ik zal in des HEEREN huis niet kunnen gaan.

6 Zoo ga gij henen, en lees in de rol, *in* welke gij uit mijnen mond geschreven hebt, de woorden des HEEREN, voor de ooren des volks, in des HEEREN huis, op den vastendag; en gij zult ze ook lezen voor de ooren van gansch Juda, die uit hunne steden komen.

7 Misschien zal hunne smeeking voor des HEEREN aangezigt nedervallen, en zij zullen zich bekeeren, een iegelijk van zijnen boozen weg; want groot is de toorn en de grimmigheid, die de HEER tegen dit volk heeft uitgesproken.

8 En Baruch, de zoon van Nerija, deed naar alles, wat hem de Profeet Jeremia geboden had, lezende in dat boek de woorden des HEEREN, *in* het huis des HEEREN.

9 Want het geschiedde in het vijfde jaar van Jóiakim, den zoon van Josía, den Koning van Juda, in de negende maand, *dat* zij een vasten voor des HEEREN aangezigt uitriepen, voor al het volk te Jerûzalem, mitsgaders voor al het volk, die uit de steden van Juda te Jerûzalem kwamen.

10 Zoo las Baruch in dat boek de woorden van Jeremia *in* des HEEREN huis, in de kamer van Gemária, den zoon van Safan, den schrijver, in het bovenste voorhof, *aan* de deur der nieuwe poort van het huis des HEEREN, voor de ooren van het gansche volk.

11 Als nu Micháia, de zoon van Gemária, den zoon van Safan, al de woorden des HEEREN uit dat boek gehoord had;

12 Zoo ging hij af ten huize des Konings in de kamer des schrijvers; en ziet, aldaar zaten al de vorsten: Elísama, de schrijver, en Deláia, de zoon van Semáia, en Elnathan, de zoon van Achbor, en Gemária, de zoon van Safan, en Zedekía, de zoon van Hanánia, en al de vorsten.

13 En Micháia maakte hun bekend al de woorden, welke hij gehoord had, als Baruch uit dat boek las voor de ooren des volks.

14 Toen zonden al de vorsten Jehûdi, den zoon van Nethánia, den zoon van Selémia, den zoon van Cuschi, tot Baruch, om te zeggen: De rol, waarin gij voor de ooren des volks gelezen hebt, neem die in uwe hand, en kom. Alzoo nam Baruch, de zoon van Nerija, de rol in zijne hand, en kwam tot hen.

15 En zij zeiden tot hem: Zit toch neder, en lees ze voor onze ooren; en Baruch las voor hunne ooren.

16 En het geschiedde, als zij al de woorden hoorden, *dat* zij verschrikten, de een tegen den ander'; en zij zeiden tot Baruch: Voorzeker zullen wij al deze woorden aan den Koning bekend maken.

17 En zij vraagden Baruch, zeggende: Verklaar ons toch, hoe hebt gij al deze woorden uit zijnen mond geschreven?

18 En Baruch zeide tot hen: Uit zijnen mond las hij tot mij al deze woorden, en ik schreef ze met inkt in dit boek.

19 Toen zeiden de vorsten tot Baruch: Ga henen, verberg u, gij en Jeremia; en niemand wete, waar gijlieden zijt.

20 Zij dan gingen in tot den Koning in het voorhof; maar de rol leiden zij weg in de kamer van Elísama, den schrijver; en zij verklaarden al die woorden voor de ooren des Konings.

21 Toen zond de Koning Jehûdi, om de rol te halen; en hij haalde die uit de kamer van Elísama, den schrijver. En Jehûdi las ze voor de ooren des Konings, en voor de ooren van al de vorsten, die omtrent den Koning stonden.

22 (De Koning nu zat *in* het winterhuis, in de negende maand; en daar was *een vuur* voor zijn aangezigt op den haard aangestoken.)

23 En het geschiedde, als Jehûdi drie stukken, of vier gelezen had, versneed hij ze met een schrijfmes, en wierp ze in het vuur, dat op den haard was, tot dat de gansche rol verteerd was in het vuur, dat op den haard was.

24 En zij verschrikten niet, en scheurden hunne kleederen niet, de Koning noch al zijne knechten, die al deze woorden gehoord hadden.

25 Hoewel ook Elnathan, en Deláia, en Gemária bij den Koning daarvoor

spraken, dat hij de rol niet zoude verbranden; doch hij hoorde niet naar hen.

26 Daartoe gebood de Koning Jeráhmeël, den zoon van Hammélech, en Zeráia, den zoon van Azríël, en Selémia, den zoon van Abdeël, om den schrijver Baruch en den Profeet Jeremia te vangen. Maar de HEER had hen verborgen.

27 Toen geschiedde des HEEREN woord tot Jeremia, nadat de Koning de rol en de woorden, welke Baruch geschreven had uit den mond van Jeremia, verbrand had, zeggende:

28 Neem u weder eene andere rol, en schrijf daarop al de eerste woorden, die geweest zijn op de eerste rol, welke Jóiakim, de Koning van Juda, verbrand heeft.

29 En tot Jóiakim, den Koning van Juda, zult gij zeggen: Zoo zegt de HEER: Gij hebt deze rol verbrand, zeggende: Waarom hebt gij daarop geschreven, zeggende: De Koning van Babel zal zekerlijk komen, en dit land verderven, en maken, dat mensch en beest daarin ophouden?

30 Daarom zegt de HEER alzoo van Jóiakim, den Koning van Juda: Hij zal geenen hebben, die op Davids troon zitte; en zijn dood ligchaam zal weggeworpen zijn, des daags in de hitte, en des nachts in de vorst.

31 En ik zal over hem, en over zijn zaad, en over zijne knechten hunne ongeregtigheid bezoeken; en ik zal over hen, en over de inwoners van Jerûzalem, en over de mannen van Juda, al het kwaad brengen, dat ik tot hen gesproken heb; maar zij hebben niet gehoord.

32 Jeremia dan nam eene andere rol, en gaf ze aan den schrijver Baruch, den zoon van Nerija; die schreef daarop, uit den mond van Jeremia, al de woorden des boeks, dat Jóiakim, de Koning van Juda, met vuur verbrand had; en tot dezelve werden nog vele dergelijke woorden toegedaan.

HET 37 CAPITTEL.

EN Zedekía, zoon van Josía, regeerde, Koning zijnde, in plaats van Chonia, Jóiakims zoon, welken *Zedekia* Nebukadrézar, de Koning van Babel, Koning gemaakt had in het land van Juda.

2 Maar hij hoorde niet, hij, noch zijne knechten, noch het volk des lands, naar de woorden des HEEREN, welke hij sprak door de dienst van den Profeet Jeremia.

3 Nogtans zondt de Koning Zedekía Juchal, den zoon van Selémia, en Zéfania, den zoon van Maäséia, den priester, tot den Profeet Jeremia, om te zeggen: Bid toch voor ons tot den HEER, onzen God.

4 (Want Jeremia was *nog* ingaande en uitgaande in het midden des volks, en zij hadden hem *nog* in het gevangenhuis niet gesteld.

5 En Faraös heir was uit Egypte uitgetogen; en de Chaldeeën, die Jerûzalem belegerden, als zij het gerucht van hen gehoord hadden, zoo waren zij van Jerûzalem opgetogen.)

6 Toen geschiedde des HEEREN woord tot den Profeet Jeremia, zeggende:

7 Zoo zegt de HEER, de God Israëls: Zoo zult gijlieden zeggen tot den Koning van Juda, die u tot mij gezonden heeft, om mij te vragen: Ziet, Faraös heir, dat u ter hulpe uitgetogen is, zal wederkeeren in zijn land, *in* Egypte;

8 En de Chaldeeën zullen wederkeeren, en tegen deze stad strijden; en zij zullen ze innemen, en zullen ze met vuur verbranden.

9 Zoo zegt de HEER: Bedriegt uwe zielen niet, zeggende: De Chaldeeën zullen zekerlijk van ons wegtrekken; want zij zullen niet wegtrekken.

10 Want al sloegt gijlieden het gansche heir der Chaldeeën, die tegen u strijden, en er bleven van hen *eenige* verwonde mannen over, zoo zouden zich die, een iegelijk in zijne tent, opmaken, en deze stad met vuur verbranden.

11 Voorts geschiedde het, als het heir der Chaldeeën van Jerûzalem was opgetogen, van wege Faraös heir;

12 Dat Jeremia uit Jerûzalem uitging, om te gaan *in* het land van Benjamin, om van daar te scheiden door het midden des volks.

13 Als hij in de poort van Benjamin was, zoo was daar de wachtmeester, wiens naam was Jerija, de zoon van Selémia, den zoon van Hanánia; die greep den Profeet Jeremia, zeggende: Gij wilt tot de Chaldeeën vallen.

14 En Jeremia zeide: Het is valsch, ik wil niet tot de Chaldeeën vallen. Doch hij hoorde niet naar hem; maar Jerija greep Jeremia aan, en bragt hem tot de vorsten.

15 En de vorsten werden zeer toornig op Jeremia, en sloegen hem; en zij stelden hem in het gevangenhuis, ten huize van Jónathan, den schrijver; want zij hadden dat tot een gevangenhuis gemaakt.

16 Als Jeremia in de plaats des kuils,

en in de kotjens gekomen was, en Jeremia aldaar vele dagen gezeten had;
17 Zoo zond de Koning Zedekía henen, en liet hem halen; en de Koning vraagde hem in zijn huis, in het verborgene, en zeide: Is er ook een woord van den HEER? En Jeremia zeide: Er is; en hij zeide: Gij zult in de hand des Konings van Babel gegeven worden.
18 Voorts zeide Jeremia tot den Koning Zedekia: Wat heb ik tegen u, of tegen uwe knechten, of tegen dit volk gezondigd, dat gijlieden mij in het gevangenhuis gesteld hebt?
19 Waar zijn nu uwe Profeten, die u geprofeteerd hebben, zeggende: De Koning van Babel zal niet tegen ulieden, noch tegen dit land komen.
20 Nu dan, hoor toch, ô mijn heer Koning; laat toch mijne smeeking voor uw aangezigt nedervallen, en breng mij niet weder *in* het huis van Jónathan, den schrijver, opdat ik aldaar niet sterve.
21 Toen gaf de Koning Zedekía bevel; en zij bestelden Jeremia in het voorhof der bewaring, en men gaf hem des daags eene bolle broods uit de bakkersstraat, tot dat al het brood van de stad op was. Alzoo bleef Jeremia in het voorhof der bewaring.

HET 38 CAPITTEL.

ALS Sefátia, de zoon van Matthan, en Gedália, de zoon van Pashur, en Juchal, de zoon van Selémia, en Pashur, de zoon van Malchía, de woorden hoorden, welke Jeremia tot al het volk sprak, zeggende:
2 Zoo zegt de HEER: Wie in deze stad blijft, zal door het zwaard, door den honger óf door de pestilentie sterven; maar wie tot de Chaldeën uitgaat, die zal leven, want hij zal zijne ziel tot eenen buit hebben, en zal leven;
3 Zoo zegt de HEER: Deze stad zal zekerlijk gegeven worden in de hand van het heir des Konings van Babel, hetzelve zal haar innemen;
4 Zoo zeiden de vorsten tot den Koning: Laat toch dezen man gedood worden; want aldus maakt hij de handen der krijgslieden, die in deze stad zijn overgebleven, en de handen des ganschen volks, slap, alzulke woorden tot hen sprekende; want deze man zoekt den vrede van dit volk niet, maar het kwaad.
5 En de Koning Zedekía zeide: Ziet, hij is in uwe hand, want de Koning zou geen ding tegen u vermogen.
6 Toen namen zij Jeremia, en wierpen hem in den kuil van Malchía, den zoon van Hamméléch, die in het voorhof der bewaring was, en zij lieten Jeremia af met zelen; in den kuil nu was geen water, maar slijk; en Jeremia zonk in het slijk.
7 Als nu Ebed-mélech, de Moorman, een der kamerlingen, die toen in des Konings huis was, hoorde, dat zij Jeremia in den kuil gedaan hadden, (de Koning nu zat in de poort van Benjamin)
8 Zoo ging Ebed-mélech uit het huis des Konings uit, en hij sprak tot den Koning, zeggende:
9 Mijn heer Koning, deze mannen hebben kwalijk gehandeld in alles, wat zij gedaan hebben aan den Profeet Jeremia, dien zij in den kuil geworpen hebben, daar hij toch in zijne plaats zou gestorven zijn van wege den honger, dewijl geen brood meer in de stad is.
10 Toen gebood de Koning den moorman Ebed-mélech, zeggende: Neem van hier dertig mannen onder uwe hand, en haal den Profeet Jeremia op uit den kuil, eer hij sterft.
11 Alzoo nam Ebed-mélech de mannen onder zijne hand, en ging in des Konings huis tot onder de schatkamer, en nam van daar eenige oude verscheurde en oude versletene lompen; en hij liet ze met zelen af tot Jeremia in den kuil.
12 En Ebed-mélech, de Moorman, zeide tot Jeremia: Leg nu deze oude verscheurde en versletene lompen onder de okselen uwer armen, van onder aan de zelen. En Jeremia deed alzoo.
13 En zij trokken Jeremia bij de zelen, en haalden hem op uit den kuil; en Jeremia bleef in het voorhof der bewaring.
14 Toen zond de Koning Zedekía henen, en liet den Profeet Jeremia tot zich halen, in den derden ingang, die aan des HEEREN huis was; en de Koning zeide tot Jeremia: Ik zal u een ding vragen, verheel geen ding voor mij.
15 En Jeremia zeide tot Zedekía: Als ik *het* u verklaren zal, zult gij mij niet zekerlijk dooden? en als ik u raad zal geven, gij zult *toch* naar mij niet hooren.
16 Toen zwoer de Koning Zedekía aan Jeremia in het verborgene, zeggende: *Zoo waarachtig als* de HEER leeft, die ons deze ziel gemaakt heeft, indien ik u zal dooden, of indien ik u zal overgeven in de hand van deze mannen, die uwe ziel zoeken!
17 Jeremia dan zeide tot Zedekía: Zoo zegt de HEER, de God der heirscharen, de God Israëls: Indien gij gewilliglijk tot de vorsten des Konings van Babel

zult uitgaan, zoo zal uwe ziel leven, en
deze stad zal niet verbrand worden met
vuur; en gij zult leven, gij en uw huis.
18 Maar indien gij tot de vorsten des
Konings van Babel niet zult uitgaan, zoo
zal deze stad gegeven worden in de hand
der Chaldeeën, en zij zullen ze met vuur
verbranden; ook zult gij van hunne
hand niet ontkomen.
19 En de Koning Zedekía zeide tot Je-
remia: Ik ben bevreesd voor de Joden,
die tot de Chaldeeën gevallen zijn, dat zij
mij misschien in derzelver hand overge-
ven, en zij den spot met mij drijven.
20 En Jeremia zeide: Zij zullen *u* niet
overgeven; zijt toch gehoorzaam aan de
stem des HEEREN, naar welke ik tot u
spreek; zoo zal het u welgaan, en uwe
ziel zal leven.
21 Maar indien gij weigert uit te gaan,
zoo is dit het woord, dat de HEER mij
heeft doen zien:
22 Zie daar, al de vrouwen, die in het
huis des Konings van Juda zijn overge-
bleven, zullen uitgevoerd worden tot de
vorsten des Konings van Babel, en de-
zelve zullen zeggen: Uwe vredegenoo-
ten hebben u aangehitst, en hebben u
overmogt, uwe voeten zijn in den mod-
der gezonken, zij zijn achterwaarts
gekeerd.
23 Zij zullen dan al uwe vrouwen en
al uwe zonen tot de Chaldeeën uitvoeren;
ook zult gij zelf van hunne hand niet
ontkomen, maar gij zult door de hand
des Konings van Babel gegrepen wor-
den, en gij zult deze stad met vuur
verbranden.
24 Toen zeide Zedekía tot Jeremia:
Dat niemand wete van deze woorden,
zoo zult gij niet sterven.
25 En als de vorsten zullen hooren,
dat ik met u gesproken heb, en tot u
komen, en tot u zeggen: Verklaar ons
nu, wat hebt gij tot den Koning gespro-
ken? verheel het niet voor ons, zoo zul-
len wij u niet dooden; en wat heeft de
Koning tot u gesproken?
26 Zoo zult gij tot hen zeggen: Ik
wierp mijne smeeking voor des Konings
aangezigt neder, dat hij mij niet zou
weder laten brengen in Jónathans huis,
om aldaar te sterven.
27 Als dan al de vorsten tot Jeremia
kwamen, en hem vraagden, verklaarde
hij hun, naar al deze woorden, die de
Koning geboden had. En zij lieten
van hem af, omdat de zaak niet was ge-
hoord.
28 En Jeremia bleef in het voorhof der
bewaring, tot op den dag, dat Jerûzalem
werd ingenomen; en hij was er *nog*, als
Jerûzalem was ingenomen.

HET 39 CAPITTEL.

IN het negende jaar van Zedekía, Ko-
ning van Juda, in de tiende maand,
kwam Nebukadrézar, de Koning van
Babel, en al zijn heir, tegen Jerûzalem,
en zij belegerden haar.
2 In het elfde jaar van Zedekía, in de
vierde maand, op den negenden der
maand, werd de stad doorgebroken.
3 En alle vorsten des Konings van Ba-
bel togen henen in, en hielden bij de
middelste poort; *namelijk* Nergal-Sá-
rezer Samgar-Nebu, Sársechim Rab-Sa-
ris, Nergal-Sárezer Rab-Mag, en al de
overige vorsten des Konings van Babel.
4 En het geschiedde, als Zedekía, de
Koning van Juda, en al de krijgslieden
hen zagen, zoo vloden zij, en togen bij
nacht uit de stad, *langs* den weg van
des Konings hof, door de poort tusschen
de twee muren; en hij toog uit *langs*
den weg des vlakken velds.
5 Doch het heir der Chaldeeën jaagde ze
achterna; en zij achterhaalden Zedekía
in de vlakke velden van Jericho, en vin-
gen hem, en bragten hem opwaarts tot
Nebukadnézar, den Koning van Babel,
naar Ribla, in het land van Hamath;
die sprak oordeelen tegen hem uit.
6 En de Koning van Babel slagtte de
zonen van Zedekía te Ribla voor zijne
oogen; ook slagtte de Koning van Babel
alle edelen van Juda.
7 En hij verblindde de oogen van Ze-
dekía, en bond hem met twee koperen
ketenen, om hem naar Babel te voeren.
8 En de Chaldeeën verbrandden het huis
des Konings en de huizen des volks met
vuur; en zij braken de muren van Je-
rûzalem af.
9 Het overige nu des volks, die in de
stad waren overgebleven, en de afvalli-
gen, die tot hem gevallen waren, met
het overige des volks, die overgebleven
waren, voerde Nebuzáradan, de over-
ste der trawanten, gevankelijk *naar*
Babel.
10 Maar van het volk, die arm waren,
die niet met al hadden, liet Nebuzára-
dan, de overste der trawanten, *eenigen*
over in het land van Juda; en hij gaf
hun te dien dage wijngaarden en akkers
in.
11 Maar van Jeremia had Nebukadré-
zar, de Koning van Babel, bevel gege-
ven in de hand van Nebuzáradan, den
overste der trawanten, zeggende:
12 Neem hem, en stel uwe oogen op
hem, en doe hem niets kwaads; maar

gelijk hij tot u spreken zal, alzoo doe
met hem.
13 Zoo zond Nebuzáradan, de overste
der trawanten, mitsgaders Nebuschas-
ban Rab-Saris, en Nergal-Sárezer Rab-
Mag, en al de oversten des Konings van
Babel;
14 Zij zonden dan henen en namen Je-
remia uit het voorhof der bewaring, en
gaven hem over aan Gedália, den zoon
van Ahíkam, den zoon van Safan, dat
hij hem henen uitbragt naar huis; alzoo
bleef hij in het midden des volks.
15 Het woord des HEEREN was ook tot
Jeremia geschied, als hij in het voorhof
der bewaring besloten was, zeggende:
16 Ga henen, en spreekt tot Ebed-mé-
lech, den Moorman, zeggende: Zoo zegt
de HEER der heirscharen, de God Israëls:
Zie, ik zal mijne woorden brengen over
deze stad, ten kwade en niet ten goede;
en zij zullen te dien dage voor uw aan-
gezigt zijn.
17 Maar ik zal u te dien dage redden,
spreekt de HEER; en gij zult niet over-
gegeven worden in de hand der man-
nen, voor wier aangezigt gij vreest.
18 Want ik zal u zekerlijk bevrijden,
en gij zult door het zwaard niet vallen;
maar gij zult uwe ziel tot eenen buit
hebben, omdat gij op mij vertrouwd
hebt, spreekt de HEER.

HET 40 CAPITTEL.

HET woord, dat van den HEER ge-
schied is tot Jeremia, nadat Nebu-
záradan, de overste der trawanten, hem
had laten gaan van Rama; als hij hem
had laten halen, daar hij met ketenen
gebonden was in het midden aller ge-
vangenen van Jerûzalem en Juda, die
naar Babel gevankelijk werden wegge-
voerd.
2 Want de overste der trawanten liet
Jeremia halen, en zeide tot hem: De
HEER, uw God, heeft dit kwaad over
deze plaats gesproken.
3 En de HEER heeft het doen komen,
en gedaan, gelijk hij gesproken had;
want gijlieden hebt gezondigd tegen
den HEER, en zijner stem niet gehoor-
zaamd; daarom is ulieden deze zaak
geschied.
4 Nu dan, zie, ik heb u heden los
gemaakt van de ketenen, die aan uwe
hand waren, indien het goed is in uwe
oogen met mij naar Babel te komen,
zoo kom, en ik zal mijn oog op u stel-
len; maar indien het kwaad is in uwe
oogen met mij naar Babel te komen,
zoo laat het; zie, het gansche land is
voor uw aangezigt, waarhenen het goed
en regt in uwe oogen is te gaan, daar
ga.
5 En dewijl hij nog niet zal wederkee-
ren, zoo keer gij tot Gedália, den zoon
van Ahíkam, den zoon van Safan, dien
de Koning van Babel over de steden van
Juda gesteld heeft, en woon bij hem in
het midden des volks; of overal, waar
het in uwe oogen regt is te gaan, ga er
henen. En de overste der trawanten
gaf hem reiskost en een geschenk, en
liet hem gaan.
6 Alzoo kwam Jeremia tot Gedália,
den zoon van Ahíkam, te Mizpa; en hij
woonde bij hem in het midden des
volks, die in het land waren overge-
laten.
7 Toen nu alle oversten der heiren,
die in het veld waren, zij en hunne man-
nen, hoorden, dat de Koning van Babel
Gedália, den zoon van Ahíkam, over
het land gesteld had, en dat hij aan hem
bevolen had de mannen, en de vrouwen,
en de kinderen, en van de armsten des
lands, van degenen, die niet naar Babel
gevankelijk waren weggevoerd;
8 Zoo kwamen zij tot Gedália te Miz-
pa, namelijk, Ismaël, de zoon van Ne-
thánia, en Jóhanan, en Jónathan, de
zonen van Karéah, en Seráia, de zoon
van Tanhûmeth, en de zonen van Efai,
den Netofathiet, en Jezánia, de zoon eens
Maächathiets, zij en hunne mannen.
9 En Gedália, de zoon van Ahíkam,
den zoon van Safan, zwoer hun en hun-
ne mannen, zeggende: Vreest niet van
den Chaldeën te dienen; blijft in het
land, en dient den Koning van Babel,
zoo zal het u welgaan.
10 En ziet, ik woon te Mizpa, om te
staan voor het aangezigt der Chaldeën,
die tot ons zullen komen: gijlieden dan
verzamelt wijn, en zomervruchten, en
olie, en doet ze in uwe vaten, en woont
in uwe steden, die gij hebt ingenomen.
11 Als ook al de Joden, die in Moab,
en onder de kinderen Ammons, en in
Edom, en die in al die landen waren,
hoorden, dat de Koning van Babel in
Juda een overblijfsel gelaten had; en
dat hij Gedália, den zoon van Ahíkam,
den zoon van Safan, over hen gesteld
had;
12 Zoo keerden al de Joden weder uit
al de plaatsen, waarhenen zij gedreven
waren, en kwamen in het land van Ju-
da tot Gedália te Mizpa; en zij verza-
melden zeer veel wijns en zomervruch-
ten.
13 Doch Jóhanan, de zoon van Ka-
réah, en alle oversten der heiren, die in

het veld waren, kwamen tot Gedália te
Mizpa;
14 En zeiden tot hem: Weet gij wel
dat Baälis, de Koning van de kinderen
Ammons, Ismaël, den zoon van Ne-
thánia, uitgezonden heeft, om u aan
het leven te slaan? Maar Gedália,
de zoon van Ahíkam, geloofde hun
niet.
15 Jóhanan nogtans, de zoon van Ka-
réah, sprak tot Gedália, in het verbor-
gene, te Mizpa, zeggende: Laat mij toch
henen gaan, en Ismaël, den zoon van
Nethánia, slaan, en niemand zal het we-
ten; waarom zou hij u aan het leven
slaan, en gansch Juda, die tot u verga-
derd zijn, verstrooid worden, en het over-
blijfsel van Juda verloren gaan?
16 Maar Gedália, de zoon van Ahíkam,
zeide tot Jóhanan, den zoon van Ka-
réah: Doe deze zaak niet, want gij
spreekt valsch van Ismaël.

HET 41 CAPITTEL.

MAAR het geschiedde in de zevende
maand, *dat* Ismaël, de zoon van
Nethánia, den zoon van Elísama, van
koninklijk zaad, en de oversten des
Konings, te weten, tien mannen, met
hem kwamen tot Gedália, den zoon van
Ahíkam te Mizpa; en zij aten aldaar
zamen brood, te Mizpa.
2 En Ismaël, de zoon van Nethánia,
maakte zich op, mitsgaders de tien man-
nen, die met hem waren, en zij sloegen
Gedália, den zoon van Ahíkam, den zoon
van Safan, met het zwaard; alzoo dood-
de hij hem, dien de Koning van Babel
over het land gesteld had.
3 Ook sloeg Ismaël al de Joden, die met
hem, *namelijk* met Gedália, te Mizpa
waren, en de Chaldeeën, de krijgslieden,
die aldaar gevonden werden.
4 Het geschiedde nu op den tweeden
dag, nadat hij Gedália gedood had, en
niemand *het* wist;
5 Zoo kwamen er lieden van Sichem,
van Silo, en van Samária, tachtig man,
hebbende den baard afgeschoren, en de
kleederen gescheurd, en zichzelven ge-
sneden; en spijsoffer en wierook waren
in hunne hand, om ten huize des HEE-
REN te brengen.
6 En Ismaël, de zoon van Nethánia,
ging uit van Mizpa hun te gemoet, al
gaande en weenende; en het geschiedde,
als hij hen aantrof, dat hij zeide: Komt
tot Gedália, den zoon van Ahíkam.
7 Maar het geschiedde, als zij in het
midden der stad gekomen waren, dat
Ismaël, de zoon van Nethánia, hen
keelde, *en hen wierp* in het midden des
kuils, hij en de mannen, die met hem
waren.
8 Doch onder hen werden tien mannen
gevonden, die tot Ismaël zeiden: Dood
ons niet, want wij hebben verborgene
schatten in het veld, van tarwe, en
gerst, en olie, en honig. Alzoo liet hij
af, en doodde ze niet in het midden hun-
ner broederen.
9 De kuil nu, waarin Ismaël al de doo-
de ligchamen der mannen, die hij aan
de zijde van Gedália geslagen had, he-
nen wierp, is dezelfde, dien de Koning
Asa maakte van wege Báësa, den Ko-
ning van Israël; dezen vulde Ismaël, de
zoon van Nethánia, met de verslage-
nen.
10 En Ismaël voerde het gansche over-
blijfsel des volks, dat te Mizpa was, ge-
vankelijk, *te weten* des Konings doch-
teren, en al het volk, die te Mizpa wa-
ren overgelaten, die Nebuzáradan, de
overste der trawanten, aan Gedália,
den zoon van Ahíkam, bevolen had;
Ismaël dan, de zoon van Nethánia,
voerde ze gevankelijk weg, en toog
henen om over te gaan tot de kinderen
Ammons.
11 Toen nu Jóhanan, de zoon van Ka-
réah, en al de oversten der heiren, die
met hem waren, al het kwaad hoorden,
dat Ismaël, de zoon van Nethánia, ge-
daan had;
12 Zoo namen zij al de mannen, en
togen henen, om met Ismaël, den zoon
van Nethánia, te strijden; en zij von-
den hem aan het groote water, dat bij
Gíbeon is.
13 En het geschiedde, als al het volk,
dat met Ismaël was, Jóhanan zag, den
zoon van Karéah, en al de oversten der
heiren, die met hem waren, zoo werden
zij verblijd.
14 En al het volk, dat Ismaël van Miz-
pa gevankelijk had weggevoerd, wendde
zich om; en zij keerden zich en gingen
over tot Jóhanan, den zoon van Ka-
réah.
15 Doch Ismaël, de zoon van Nethánia,
ontkwam van Jóhanans aangezigt, met
acht mannen, en hij toog tot de kinde-
ren Ammons.
16 Toen nam Jóhanan, de zoon van
Karéah, mitsgaders al de oversten der
heiren, die met hem waren, het gansche
overblijfsel des volks, dat hij wederge-
bragt had van Ismaël, den zoon van Ne-
thánia, van Mizpa, (nadat hij Gedália,
den zoon van Ahíkam, geslagen had) *te
weten* de mannen, die krijgslieden wa-
ren, en de vrouwen, en kinderen, en

kamerlingen, welke hij van Gíbeon had
wedergebragt;
17 En zij togen henen, en sloegen zich
neder te Geruth-Chimham, dat bij Beth-
lehem is, om voort te trekken, dat zij in
Egypte kwamen,
18 Voor het aangezigt der Chaldeën;
want zij vreesden voor hun aangezigt,
omdat Ismaël, de zoon van Nethánia,
Gedália, den zoon van Ahíkam, gesla-
gen had, dien de Koning van Babel over
het land gesteld had.

HET 42 CAPITTEL.

TOEN traden toe alle oversten der
heiren, Jóhanan, de zoon van Ka-
réah, en Jezánia, de zoon van Hosáia,
en al het volk, van den kleinste tot den
grootste toe;
2 En zeiden tot den Profeet Jeremia:
Laat toch onze smeeking voor uw aan-
gezigt nedervallen, en bid voor ons tot
den HEER, uwen God, voor dit gansche
overblijfsel, want wij zijn weinigen van
veel overgelaten, gelijk uwe oogen ons
zien;
3 Dat ons de HEER, uw God, bekend
make den weg, dien wij zullen ingaan,
en de zaak, die wij zullen doen.
4 En de Profeet Jeremia zeide tot hen:
Ik heb het gehoord; ziet, ik zal tot den
HEER, uwen God, bidden naar uwe
woorden; en het zal geschieden, het
gansche woord, dat de HEER u zal ant-
woorden, zal ik u bekend maken; ik zal
u niet één woord veronthouden.
5 Toen zeiden zij tot Jeremia: De HEER
zij tusschen ons tot een waarachtig en
gewis getuige: indien wij niet naar alle
woord, *met* hetwelk u de HEER, uw
God, tot ons zal zenden, alzoo zullen
doen.
6 Het zij dan goed of kwaad, wij zul-
len aan de stem des HEEREN, onzes
Gods, tot wien wij u zenden, gehoor-
zaam zijn; opdat het ons welga, wan-
neer wij aan de stem des HEEREN, onzes
Gods, zullen gehoorzaam zijn.
7 En het gebeurde ten einde van tien
dagen, dat des HEEREN woord tot Je-
remia geschiedde.
8 Toen riep hij Jóhanan, den zoon van
Karéah, en alle oversten der heiren, die
met hem waren, en al het volk, van den
kleinste af tot den grootste toe.
9 En hij zeide tot hen: Zoo zegt de
HEER, de God Israëls, tot wien gij mij
gezonden hebt, om uwe smeeking voor
zijn aangezigt neder te werpen:
10 Indien gijlieden in dit land zult blij-
ven wonen, zoo zal ik u bouwen en niet
afbreken, en u planten en niet uitruk-
ken; want ik heb berouw over het
kwaad, dat ik u aangedaan heb.
11 Vreest niet voor het aangezigt des
Konings van Babel, voor wiens aange-
zigt gij vreest; vreest niet voor hem,
spreekt de HEER; want ik zal met u zijn,
om u te behouden en u van zijne hand
te redden.
12 En ik zal ulieden barmhartigheid
geven, dat hij zich over u erbarme, en u
weder in uw land brenge.
13 Maar zoo gijlieden zult zeggen: Wij
zullen in dit land niet blijven; opdat gij
aan de stem des HEEREN, uwes Gods,
niet gehoorzaam zijt,
14 Zeggende: Neen, maar wij zullen
gaan in Egypteland, alwaar wij geenen
krijg zullen zien, noch het geluid der ba-
zuin hooren, noch naar brood hongeren,
en dáár zullen wij blijven;
15 Nu dan, daarom hoort des HEEREN
woord, gij overblijfsel van Juda; zoo zegt
de HEER der heirscharen, de God Isra-
ëls: Indien gij ganschelijk uwe aange-
zigten zult stellen om in Egypte te gaan,
en zult henen ingaan, om aldaar als
vreemdelingen te verkeeren;
16 Zoo zal het geschieden, dat het
zwaard, waarvoor gij vreest, u aldaar in
Egypteland zal achterhalen; en de hon-
ger, waarvoor gij zorgt, zal u aldaar *in*
Egypte achter aankleven, en gij zult al-
daar sterven.
17 Zoo zullen al de mannen zijn, die
hunne aangezigten stellen, om in Egypte
te gaan, om aldaar als vreemdelingen te
verkeeren; zij zullen sterven door het
zwaard, door den honger en door de pes-
tilentie; en zij zullen niemand hebben,
die overblijve of ontkome van het kwaad,
dat ik over hen zal brengen.
18 Want zoo zegt de HEER der heir-
scharen, de God Israëls: gelijk mijn
toorn, en mijne grimmigheid is uitge-
stort over de inwoners van Jerûzalem,
alzoo zal mijne grimmigheid over ulie-
den uitgestort worden, als gij in Egypte
zult gekomen zijn; en gij zult wezen tot
eene vervloeking, en tot eene ontzet-
ting, en tot eenen vloek, en tot smaad-
heid; en gij zult deze plaats niet meer
zien.
19 De HEER heeft tegen ulieden gespro-
ken, gij overblijfsel van Juda; gaat niet
in Egypte, weet zekerlijk, dat ik heden
tegen u betuigd heb.
20 Gewisselijk gij hebt uwe zielen ver-
leid; want gij hebt mij tot den HEER,
uwen God, gezonden, zeggende: Bid voor
ons tot den HEER, onzen God; en naar
alles, wat de HEER, onze God, zal zeg-

en, alzoo maak het ons bekend, en wij
ullen het doen.
21 Nu heb ik het u heden bekend ge-
naakt; maar gij hebt niet gehoord naar
e stem des HEEREN, uwes Gods, noch
aar al hetgeen, *met* hetwelk hij mij tot
gezonden heeft.
22 Zoo weet nu zekerlijk, dat gij door
et zwaard, door den honger en door de
estilentie sterven zult, ter plaatse, waar
et u gelust heeft henen te gaan, om al-
laar als vreemdelingen te verkeeren.

HET 43 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als Jeremia ge-
ëindigd had tot het gansche volk te
preken al de woorden des HEEREN,
uns Gods, *met* welke hem de HEER, hun
God, tot hen gezonden had, *te weten* al
lie woorden;
2 Zoo sprak Azária, de zoon van Hosá-
a, en Jóhanan, de zoon van Karéah,
n al de trotsche mannen, zeggende tot
Jeremia: Gij spreekt leugen; de HEER,
onze God, heeft u niet gezonden, om te
zeggen: Gijlieden zult niet gaan in Egyp-
e, om aldaar als vreemdelingen te ver-
keeren.
3 Maar Baruch, de zoon van Nerija,
hitst u tegen ons op, opdat hij ons over-
geve in de hand der Chaldeën, dat zij
ons dooden en ons gevankelijk *naar*
Babel wegvoeren.
4 Alzoo gehoorzaamde Jóhanan, de zoon
van Karéah, en al de oversten der hei-
ren, en al het volk, aan de stem des
HEEREN niet, om in het land van Juda
te blijven.
5 Maar Jóhanan, de zoon van Karéah,
en al de oversten der heiren namen het
gansche overblijfsel van Juda, die van al
de Heidenen, waar zij waren henen ge-
dreven, wedergekeerd waren, om in het
land van Juda te wonen:
6 De mannen, en de vrouwen, en de
kinderen, en des Konings dochteren, en
alle ziele, die Nebuzáradan, de overste
der trawanten, bij Gedália, den zoon van
Ahíkam, den zoon van Safan, gelaten
had, ook den Profeet Jeremia, en Baruch,
den zoon van Nerija;
7 En zij togen in Egypteland, want zij
waren aan de stem des HEEREN niet ge-
hoorzaam; en zij kwamen tot Tach-
panhes.
8 Toen geschiedde des HEEREN woord
tot Jeremia te Tachpanhes, zeggende:
9 Neem groote steenen in uwe hand, en
verberg ze in de klei in den tigchel-oven,
die bij de deur van Faraös huis te Tach-
panhes is, voor de oogen der Joodsche
mannen.
10 En zeg tot hen: Zoo zegt de HEER
der heirscharen, de God Israëls: Ziet,
ik zal henen zenden, en Nebukadrézar,
den Koning van Babel, mijnen knecht,
halen, en ik zal zijnen troon zetten bo-
ven op deze steenen, welke ik verborgen
heb; en hij zal zijne schoone tent daar-
over spannen.
11 En hij zal komen en Egypteland
slaan: wie ten dood, ten doode; en wie
ter gevangenis, ter gevangenis; en wie
tot het zwaard, ten zwaarde.
12 En ik zal een vuur aansteken in de
huizen der Goden van Egypte, en hij zal
ze verbranden, en gevankelijk wegvoe-
ren; en hij zal Egypteland aantrekken,
gelijk een herder zijn kleed aantrekt, en
hij zal van daar uittrekken in vrede.
13 En hij zal de opgerigte beelden van
Beth-Sémes, hetwelk in Egypteland is,
verbreken; en hij zal de huizen der Go-
den van Egypte met vuur verbranden.

HET 44 CAPITTEL.

HET woord, dat tot Jeremia geschied-
de, aan al de Joden, die in Egypte-
land woonden, die te Migdol woonden,
en te Tachpanhes, en te Nof, en in het
land Pathros, zeggende:
2 Alzoo zegt de HEER der heirscharen,
de God Israëls: Gij hebt gezien al het
kwaad, dat ik gebragt heb over Jerûza-
lem en over alle steden van Juda; en
ziet, zij zijn eene woestheid te dezen
dage, en niemand woont daarin,
3 Van wege hunne boosheid, die zij ge-
daan hebben, om mij te tergen, gaande
om te rooken *en* anderen Goden te die-
nen, welke zij niet kenden, zij, gij, noch
uwe vaders.
4 En ik heb tot u gezonden al mijne
knechten, de Profeten, vroeg op zijnde
en zendende, om te zeggen: Doet toch
deze gruwelijke zaak niet, welke ik haat.
5 Maar zij hebben niet gehoord, noch
hun oor geneigd, om zich van hunne
boosheid te bekeeren, dat zij anderen
Goden niet rookten.
6 Daarom is mijne grimmigheid en mijn
toorn uitgestort, en heeft gebrand in de
steden van Juda en in de straten van Je-
rûzalem; zoo dat zij tot eenzaamheid *en*
tot verwoesting geworden zijn, gelijk het
is te dezen dage.
7 En nu, zoo zegt de HEER, de God der
heirscharen, de God Israëls: Waarom
doet gij *zulk* een groot kwaad tegen uwe
zielen, opdat gij u den man en de vrouw,
het kind en den zuigeling uit het midden
van Juda uitroeit, opdat gij u geen over-
blijfsel overlaat?
8 Tergende mij door de werken uwer

handen, rookende anderen Goden in het
land van Egypte, alwaar gij gekomen
zijt, om daar als vreemdelingen te ver-
keeren; opdat gij u zelven uitroeit, en
opdat gij wordt tot eenen vloek, en tot
eene smaadheid onder alle volken der
aarde?
9 Hebt gij vergeten de boosheden uwer
vaderen, en de boosheden der Koningen
van Juda, en de boosheden hunner vrou-
wen, en uwe boosheden, en de booshe-
den uwer vrouwen, welke zij gedaan
hebben in het land van Juda en in de
straten van Jerûzalem?
10 Zij zijn tot op dezen dag *nog* niet
verbrijzeld *van hart*, en zij hebben niet
gevreesd noch gewandeld in mijne wet
en in mijne inzettingen, welke ik voor
uw aangezigt, en voor het aangezigt
uwer vaderen gegeven heb.
11 Daarom, zoo zegt de HEER der heir-
scharen, de God Israëls: Ziet, ik zal
mijn aangezigt tegen ulieden stellen
ten kwade, en om gansch Juda uit te
roeijen.
12 En ik zal het overblijfsel van Juda
wegnemen, die hunne aangezigten ge-
steld hebben, om in Egypteland te gaan,
om aldaar als vreemdelingen te verkee-
ren; en zij zullen allen in Egypteland
verteerd worden; door het zwaard zullen
zij vallen, door den honger zullen zij
verteerd worden, van den kleinste tot
den grootste toe; door het zwaard en
door den honger zullen zij sterven, en
zij zullen worden tot eene vervloeking,
tot eene ontzetting, en tot eenen vloek,
en tot eene smaadheid.
13 Want ik zal bezoeking doen over de-
genen, die in Egypteland wonen, gelijk
ik bezoeking gedaan heb over Jerûzalem,
door het zwaard, door den honger en
door de pestilentie;
14 Zoo dat het overblijfsel van Juda,
die in Egypteland gekomen zijn, om
aldaar als vreemdelingen te verkeeren,
geenen zal hebben, die ontkome of over-
blijve, te weten om weder te keeren in
den lande van Juda, waarnaar hunne
ziel verlangt weder te keeren, om aldaar
te wonen; maar zij zullen er niet we-
derkeeren, behalve die ontkomen zul-
len.
15 Toen antwoordden aan Jeremia al
de mannen, die wisten, dat hunne vrou-
wen anderen Goden rookten, en al de
vrouwen, die daar stonden, zijnde een
groote hoop, mitsgaders al het volk die
in Egypteland, in Pathros, woonden,
zeggende:
16 Aangaande het woord, dat gij tot
ons in des HEEREN naam gesproken
hebt, wij zullen naar u niet hooren:
17 Maar wij zullen ganschelijk doen al
hetgeen uit onzen mond is uitgegaan,
rookende aan Melécheth des hemels en
haar drankofferen offerende, gelijk wij
gedaan hebben, wij en onze vaders,
onze Koningen en onze vorsten, in de
steden van Juda en in de straten van
Jerûzalem; toen werden wij met brood
verzadigd, en waren vrolijk, en zagen
geen kwaad.
18 Maar van toen af, dat wij opgehou-
den hebben aan Melécheth des hemels
te rooken en haar drankofferen te offe-
ren, hebben wij van alles gebrek gehad,
en zijn door het zwaard en door den
honger verteerd.
19 Ook wanneer wij aan Melécheth
des hemels rooken en haar drankofferen
offeren, maken wij haar gebeelde koe-
ken, om haar af te beelden, en offeren
wij haar drankofferen, zonder onze
mannen?
20 Toen sprak Jeremia tot al het volk,
tot de mannen en tot de vrouwen, en
tot al het volk, die hem zulks geant-
woord hadden, zeggende:
21 Het rooken, dat gijlieden in de ste-
den van Juda en in de straten van Jerû-
zalem gerookt hebt, gij en uwe vaderen,
uwe Koningen en uwe vorsten, en het
volk des lands, heeft de HEER daaraan
niet gedacht, en is het *niet* in zijn hart
opgekomen?
22 Zoo dat het de HEER niet meer
kon verdragen, van wege de boosheid
uwer handelingen, van wege de gruwe-
len, die gij deedt; daarom is uw land
geworden tot eene woestheid, en tot
ontzetting, en tot eenen vloek, dat nie-
mand daarin woont, gelijk het is te
dezen dage:
23 Van wege dat gij gerookt hebt, en
dat gij tegen den HEER gezondigd hebt,
en aan des HEEREN stem niet gehoor-
zaam zijt geweest, en in zijne wet, en
in zijne inzettingen, en in zijne getui-
genissen niet hebt gewandeld; daarom
is u dit kwaad wedervaren, gelijk het is
te dezen dage.
24 Voorts zeide Jeremia tot al het volk,
en tot al de vrouwen: Hoort des HEE-
REN woord, gij gansch Juda, die in
Egypteland zijt:
25 Zoo spreekt de HEER der heirscha-
ren, de God Israëls, zeggende: *Aan-
gaande* u en uwe vrouwen, zij hebben
toch met uwen mond gesproken, en gij
hebt het met uwe handen vervuld, zeg-
gende: Wij zullen onze geloften, die

wij beloofd hebben, ganschelijk houden, rookende aan Melécheth des hemels, en haar drankofferen offerende; *nu* zij hebben uwe geloften volkomenlijk bevestigd, en uwe geloften volkomenlijk gehouden.

26 Daarom hoort des HEEREN woord, gij gansch Juda, die in Egypteland woont: Ziet, ik zweer bij mijnen grooten naam, zegt de HEER, zoo mijn naam met den mond van eenig man van Juda in gansch Egypteland meer zal genoemd worden, die zegge: *Zoo waarachtig als* de Heer HEER leeft!

27 Ziet, ik zal over hen waken ten kwade en niet ten goede; en alle mannen van Juda, die in Egypteland zijn, zullen door het zwaard, en door den honger verteerd worden, tot dat zij ten einde zijn.

28 Maar die van het zwaard ontkomen, zullen uit Egypteland wederkeeren in het land van Juda, weinig in getal; en het gansche overblijfsel van Juda, die in Egypteland gekomen zijn, om aldaar als vreemdelingen te verkeeren, zullen weten, wiens woord bestaan zal, het mijne of het hunne.

29 En dit zal ulieden het teeken zijn, spreekt de HEER, dat ik in deze plaats over u bezoeking zal doen; opdat gij weet, dat mijne woorden zekerlijk over u bestaan zullen ten kwade:

30 Alzoo zegt de HEER: Ziet, ik zal Faraö Hofra, den Koning van Egypte, geven in de hand van zijne vijanden, en in de hand dergenen, die zijne ziel zoeken, gelijk ik Zedekía, den Koning van Juda, gegeven heb in de hand van Nebukadrézar, den Koning van Babel, zijnen vijand, en die zijne ziel zocht.

HET 45 CAPITTEL.

HET woord, dat de Profeet Jeremia gesproken heeft tot Baruch, den zoon van Nerija, als hij die woorden uit den mond van Jeremia in een boek schreef, in het vierde jaar van Jóiakim, den zoon van Josía, den Koning van Juda, zeggende:

2 Alzoo zegt de HEER, de God Israëls, van u, ô Baruch:

3 Gij zegt: Wee nu mij, want de HEER heeft droefenis tot mijne smart gedaan; ik ben moede van mijn zuchten, en vind geene rust!

4 Zoo zult gij tot hem zeggen: Zoo zegt de HEER: Zie, dat ik gebouwd heb, breek ik af, en dat ik geplant heb, ruk ik uit, zelfs dit gansche land.

5 En zoudt gij u groote dingen zoeken? zoek ze niet; want zie, ik breng een kwaad over alle vleesch, spreekt de HEER; maar ik zal u uwe ziel tot eenen buit geven, in alle plaatsen, waar gij zult henen trekken.

HET 46 CAPITTEL.

HET woord des HEEREN, dat tot den Profeet Jeremia geschied is tegen de Heidenen.

2 Tegen Egypte; tegen het heir van Faraö Necho, Koning van Egypte, dat aan de rivier Frath, bij Karchemis, was, dat Nebukadrézar, de Koning van Babel, sloeg, in het vierde jaar van Jóiakim, den zoon van Josía, den Koning van Judá.

3 Rust het schild en de rondas toe, en nadert tot den strijd.

4 Spant de paarden aan, en klimt op, gij ruiters, en stelt u met helmen; vaagt de spiesen, trekt de pantsiers aan.

5 Waarom zie ik, *dat* zij versaagd *en* achterwaarts gedreven zijn? Zelfs hunne helden zijn verslagen, en nemen de vlugt, en zien niet om; daar is schrik van rondom, spreekt de HEER.

6 De snelle ontvliede niet, en de held ontkome niet; tegen het noorden, aan den oever der rivier Frath zijn zij gestruikeld en gevallen.

7 Wie is deze, *die* optrekt als een stroom, wiens wateren zich bewegen als de rivieren?

8 Egypte trekt op als een stroom, en *zijne* wateren bewegen zich als de rivieren; en hij zegt: Ik zal optrekken, ik zal de aarde bedekken, ik zal de stad, en die daarin wonen, verderven.

9 Trekt op, gij paarden, en raast, gij wagens, en laat de helden uittrekken: de Mooren, en de Puteërs, die het schild handelen, en de Lydiërs, die den boog handelen *en* spannen.

10 Maar deze dag is des Heeren, des HEEREN der heirscharen, een dag der wrake, dat hij zich wreke van zijne wederpartijders, en het zwaard zal vreten, en verzadigd, en dronken worden van hun bloed; want de Heer HEER der heirscharen heeft een slagtoffer in het land van het noorden, aan de rivier Frath.

11 Ga henen op naar Gílead, en haal balsem, gij jonkvrouw, dochter van Egypte. Te vergeefs vermenigvuldigt gij de medicijnen, daar is geene heeling voor u.

12 De volken hebben uwe schande gehoord, en het land is vol van uw gekrijt; want zij hebben zich gestooten, held tegen held, zij zijn beide te zamen gevallen.

13 Het woord, dat de HEER tot den
Profeet Jeremia sprak, van de aankomst
van Nebukadrézar, den Koning van
Babel, om Egypteland te slaan.
14 Verkondigt in Egypte, en doet het
hooren te Migdol; doet het ook hooren
te Nof en te Tachpanhes; zegt: Stelt er
u naar, en maakt u gereed, want het
zwaard heeft verteerd wat rondom u is.
15 Waarom zijn uwe sterken wegge-
veegd? Zij stonden niet, omdat hen de
HEER voortdreef.
16 Hij maakte de struikelenden vele;
ja de een viel op den anderen; zoo dat
zij zeiden: Staat op en laat ons weder-
keeren tot ons volk, en tot het land
onzer geboorte, van wege het verdruk-
kende zwaard.
17 Daar riepen zij: Faraö, de Koning
van Egypte, is *maar* een gedruisch;
hij heeft den gezetten tijd laten voor-
bijgaan.
18 *Zoo waarachtig als* ik leef, spreekt
de Koning, wiens naam is HEER der
heirscharen, hij zal voorzeker, als Tha-
bor onder de bergen, en als Karmel bij
de zee, aankomen.
19 Maak voor u gereedschap der gevan-
kelijke wegvoering, gij inwoneresse,
gij dochter van Egypte; want Nof zal ter
verwoesting worden, en zal verbrand
worden, dat er niemand in wone.
20 Egypte is eene zeer schoone vaarze;
de slagter komt, hij komt van het noor-
den.
21 Zelfs hare gehuurden in haar midden
zijn als gemeste kalveren; maar die heb-
ben zich ook gewend, zij zijn te zamen
gevlugt, zij hebben niet gestaan; want
de dag huns verderfs is over hen geko-
men, de tijd hunner bezoeking.
22 Hare stem zal gaan als van eene
slang; want zij zullen met krijgsmagt
daarhenen trekken, en tot haar met bij-
len komen, gelijk houthouwers.
23 Zij hebben haar woud afgehouwen,
spreekt de HEER, hoewel het niet is te
onderzoeken; want zij zijn meerder dan
de sprinkhanen, zoo dat men ze niet
tellen kan.
24 De dochter van Egypte is beschaamd;
zij is gegeven in de hand des volks van
het noorden.
25 De HEER der heirscharen, de God
Israëls, zegt: Ziet, ik zal bezoeking doen
over de menigte van No, en over Faraö,
en over Egypte, en over hare Goden, en
over hare Koningen, ja over Faraö, en
over degenen, die op hem vertrouwen.
26 En ik zal ze geven in de hand der-
genen, die hunne ziel zoeken, en in de
hand van Nebukadrézar, den Koning
van Babel, en in de hand zijner knech-
ten. Maar daarna zal zij bewoond wor-
den als *in* de dagen van ouds, spreekt
de HEER.
27 Maar gij, mijn knecht Jakob, vrees
niet, en ontzet u niet, ô Israël; want
zie, ik zal u verlossen uit verre *landen*,
en uw zaad uit het land hunner gevan-
genis; en Jakob zal wederkomen, en
stil en gerust zijn, en niemand zal *hem*
verschrikken.
28 Gij *dan*, mijn knecht Jakob, vrees
niet, spreekt de HEER, want ik ben met
u; want ik zal eene voleinding maken
met al de Heidenen, waarhenen ik u
gedreven zal hebben, doch met u zal
ik geene voleinding maken, maar u kas-
tijden met mate, en u niet gansch on-
schuldig houden.

HET 47 CAPITTEL.

HET woord des HEEREN, dat tot den
Profeet Jeremia geschiedde, tegen
de Filistijnen, eer Faraö Gaza sloeg.
2 Zoo zegt de HEER: Ziet, wateren
komen op van het noorden, en zullen
worden tot eene overloopende beek, en
overloopen het land en de volheid van
hetzelve, de stad en die daarin wonen;
en de menschen zullen schreeuwen, en
al de inwoners des lands zullen huilen,
3 Van wege het geluid van het geklater
der hoeven zijner sterke *paarden*, van
wege het geraas zijner wagenen, *en* het
bulderen zijner raderen; de vaders zien
niet om naar de kinderen, van wege de
slappigheid der handen;
4 Van wege den dag, die er komt om
alle Filistijnen te verstoren, om aan Ty-
rus en Zidon allen overgeblevenen hel-
per af te snijden; want de HEER zal de
Filistijnen, het overblijfsel van het eiland
van Kafthor, verstoren.
5 Kaalheid is op Gaza gekomen; Aske-
lon is uitgeroeid, *met* het overblijfsel
haars dals; hoe lang zult gij u zelven in-
snijdingen maken?
6 O wee, gij zwaard des HEEREN! hoe
lang zult gij niet stil houden? vaar in
uwe scheede, rust en wees stil.
7 Hoe zoudt gij stil houden? De HEER
heeft toch aan het *zwaard* bevel gege-
ven, tegen Askelon en tegen de zeeha-
ven, aldaar heeft hij het besteld.

HET 48 CAPITTEL.

TEGEN Moab zegt de HEER der heir-
scharen, de God Israëls, alzoo: Wee
over Nebo! want zij is verstoord; Kir-
jathaïm is beschaamd, zij is ingenomen;
de stad des hoogen vertreks is beschaamd
en verschrikt.

2 Moabs roem van Hesbon is er niet
neer; zij hebben kwaad tegen haar ge-
lacht, *zeggende:* Komt, en laat ons haar
litroeijen, dat zij geen volk *meer* zij;
ook gij, ô Madmen, zult nedergehouwen
vorden, het zwaard zal achter u her
gaan.
3 Daar is eene stem des gekrijts van
Horonâïm, verstoring en eene groote
breuk.
4 Moab is verbroken; hare kleine *kin-*
deren hebben een gekrijt laten hooren.
5 Want *in* den opgang van Luhith zal
geween bij geween opgaan, want in den
afgang van Horonâïm hebben *Moabs*
wederpartijders een jammergeschrei ge-
hoord.
6 Vlugt, redt uwe ziel, en wordt als de
heide in de woestijn.
7 Want om uw vertrouwen op uwe
werken, en op uwe schatten, zult gij
ook ingenomen worden; en Kamos zal
henen uitgaan in gevangenis, zijne pries-
ters en zijne vorsten zamen.
8 Want de verstoorder zal komen over
elke stad, dat niet ééne stad ontkomen
zal; en het dal zal verderven, en het
effen veld verdelgd worden; want de
HEER heeft het gezegd.
9 Geeft Moab vederen, want al vlie-
gende zal zij uitgaan; en hare steden
zullen ter verwoesting worden, dat nie-
mand in dezelve wone.
10 Vervloekt zij, die des HEEREN werk
bedriegelijk doet; ja vervloekt zij, die
zijn zwaard van het bloed onthoudt.
11 Moab is van zijne jeugd af gerust
geweest, en hij heeft op zijne heffe stil
gelegen, en is van vat in vat niet gele-
digd, en heeft niet gewandeld in gevan-
genis; daarom is zijn smaak in hem ge-
bleven, en zijn reuk niet veranderd.
12 Daarom, ziet, de dagen komen,
spreekt de HEER, dat ik hem vreemde
gasten zal toeschikken, die hem in
vreemde plaatsen zullen voeren, en zijne
vaten ledigen, en hunne flesschen in
stukken slaan.
13 En Moab zal beschaamd worden van
wege Kamos, gelijk het huis van Israël
beschaamd is geworden van wege Beth-
El, hun vertrouwen.
14 Hoe zult gij zeggen: Wij zijn helden
en dappere mannen ten strijde?
15 Moab is verstoord, en *uit* zijne
steden opgegaan, en de keur zijner jon-
gelingen is ter slagting afgegaan, spreekt
de Koning, wiens naam is HEER der
heirscharen.
16 Moabs verderf is nabij om te komen,
en zijn kwaad haast zeer.
17 Beklaagt hem, gij allen, die rondom
hem zijt, en allen, die zijnen naam kent,
zegt: Hoe is de sterke staf, de sierlijke
stok verbroken!
18 Daal neder uit *uwe* heerlijkheid,
en woon in dorst, gij inwoneresse, gij
dochter van Dibon; want Moabs ver-
stoorder is tegen u opgetogen, hij heeft
uwe vestingen verdorven.
19 Sta op aan den weg, en zie toe, gij
inwoneresse van Aröër; vraag den vlug-
tenden *man* en de ontkomene *vrouw;*
zeg: Wat is er geschied?
20 Moab is beschaamd, want hij is ver-
slagen, huilt en krijt; verkondigt te Ar-
non, dat Moab verstoord is.
21 En het oordeel is gekomen over het
vlakke land; over Holon, en over Jaza,
en over Méfaäth,
22 En over Dibon, en over Nebo, en
over Beth-Diblathâïm,
23 En over Kirjathâïm, en over Beth-
Gamul, en over Beth-Meon,
24 En over Keriôth, en over Bozra; ja
over alle steden van Moabs land, die
verre en die nabij zijn.
25 Moabs hoorn is afgesneden, en zijn
arm verbroken, spreekt de HEER.
26 Maakt hem dronken, omdat hij zich
groot gemaakt heeft tegen den HEER;
zoo zal Moab *met de handen* klappen in
zijn uitspuwsel, en hij zelf zal ook ter
belagching zijn.
27 Want is u niet Israël *ter* belag-
ching geweest? was hij onder de dieven
gevonden, dat gij u *zoo* bewoogt, van
den tijd af, dat uwe woorden van hem
waren?
28 Verlaat de steden, en woont in de
steenrots, gij inwoners van Moab, en
wordt gelijk eene duive, die in de door-
gangen van den mond eens hols nestelt.
29 Wij hebben Moabs hoovaardij ge-
hoord, (hij is zeer hoovaardig) zijne
trotschheid, en zijne hoovaardij, en zij-
nen hoogmoed, en zijns harten hoog-
heid.
30 Ik ken zijne verbolgenheid, spreekt
de HEER, maar niet alzoo; zijne gren-
delen doen het zoo niet.
31 Daarom zal ik over Moab huilen, ja
om gansch Moab zal ik krijten; over de
lieden van Kir-heres zal men zuchten.
32 Boven het geween van Jáëzer zal ik
u beweenen, gij wijnstok van Sibma;
uwe wijnranken zijn over zee gegaan,
zij hebben gereikt tot aan Jáëzers zee;
maar de verstoorder is gevallen op uwe
zomervruchten en op uwen wijnoogst;
33 Zoo dat de blijdschap en verheuging
uit het vruchtbare veld, namelijk uit

Moabs land, weggenomen is; want ik heb den wijn doen ophouden uit de kuipen; men zal geene *druiven* treden met vreugdegeschrei; het vreugdegeschrei zal geen vreugdegeschrei zijn.

34 Van wege Hesbons gekrijt tot Eleále toe, tot Jahaz toe, hebben zij hunne stem verheven, van Zoar tot aan Horonáim, die driejarige vaarze; want ook de wateren van Nimrim zullen tot verwoestingen worden.

35 En ik zal in Moab doen ophouden, spreekt de HEER, dien, die *op* de hoogte offert, en die zijnen Goden rookt.

36 Daarom zal mijn hart over Moab getier maken als de fluiten; ook zal mijn hart over de lieden van Kir-heres getier maken als de fluiten, omdat het overschot, *dat* hij gemaakt had, verloren is.

37 Want alle hoofden zijn kaal, en alle baarden afgekort; op alle handen zijn insnijdingen, en op de lendenen is een zak.

38 Op alle daken van Moab, en op al hare straten is overal misbaar; want ik heb Moab verbroken als een vat, waaraan men geenen lust heeft, spreekt de HEER.

39 Hoe is hij verslagen! zij huilen; hoe heeft Moab den nek *met* schaamte gewend! Alzoo zal Moab allen, die rondom hem zijn, tot belagching en tot eene ontzetting worden.

40 Want zoo zegt de HEER: Ziet, hij zal snel vliegen als een arend, en hij zal zijne vleugelen over Moab uitbreiden.

41 Elk eene der steden is gewonnen, en elk eene der vastigheden is ingenomen; en het hart van Moabs helden zal te dien dage wezen, als het hart van eene vrouw, die in nood is.

42 Want Moab zal verdelgd worden, dat hij geen volk zij, omdat hij zich groot gemaakt heeft tegen den HEER.

43 De vreeze, en de kuil, en de strik, over u, gij inwoner van Moab! spreekt de HEER.

44 Die van de vreeze ontvliedt, zal in den kuil vallen, en die uit den kuil opkomt, zal in den strik gevangen worden; want ik zal over hen, over Moab, het jaar van hunne bezoeking brengen, spreekt de HEER.

45 Die voor *des vijands* magt vlugtten, bleven staan in de schaduw van Hesbon; maar een vuur is uitgegaan van Hesbon, en eene vlam van tusschen Sihon, en heeft de hoeken van Moab en den schedel der kinderen van het gedruisch verteerd.

46 Wee u, Moab! het volk van Kamos is verloren; want uwe zonen zijn weggenomen in gevangenis, ook zijn uwe dochteren in gevangenis.

47 Maar in het laatste der dagen, zal ik Moabs gevangenis wenden, spreekt de HEER. Tot hiertoe is Moabs oordeel.

HET 49 CAPITTEL.

TEGEN de kinderen Ammons zegt de HEER alzoo: Heeft dan Israël geene kinderen? heeft hij geenen erfgenaam? Waarom is dan Malcham erfgenaam van Gad, en *waarom* woont zijn volk in deszelfs steden?

2 Daarom ziet, de dagen komen, spreekt de HEER, dat ik over Rabba der kinderen Ammons een krijgsgeschrei zal doen hooren, en zij zal tot eenen woesten hoop worden, en hare onderhoorige plaatsen zullen met vuur aangestoken worden; en Israël zal erven degenen, die hem geërfd hadden, zegt de HEER.

3 Huil, ô Hesbon, want Ai is verstoord; krijt, gij, dochteren van Rabba, gordt zakken aan, drijft misbaar, en loopt om bij de tuinen; want Malcham zal wandelen in gevangenis, zijne priesteren en zijne vorsten zamen.

4 Wat roemt gij op *uwe* dalen? uw dal is weggevloten, gij afkeerige dochter, die op hare schatten vertrouwt, *zeggende:* Wie zou tegen mij komen?

5 Ziet, ik zal vreeze over u brengen, spreekt de Heer, de HEER der heirscharen, van allen, die rondom u zijn; en gijlieden zult, een iegelijk voor zich henen, uitgedreven worden, en niemand zal den omdoolende vergaderen.

6 Maar daarna zal ik de gevangenis der kinderen Ammons wenden, spreekt de HEER.

7 Tegen Edom zegt de HEER der heirscharen alzoo: Is er dan geene wijsheid meer te Theman? Is de raad vergaan van de verstandigen? Is hunne wijsheid onnut geworden?

8 Vliedt, wendt u, woont in diepe *plaatsen*, gij inwoners van Dedan; want ik heb Esaus verderf over hem gebragt, den tijd, *dat* ik hem bezocht heb.

9 Zoo er wijnlezers tot u gekomen waren, zouden zij niet eene nalezing hebben overgelaten? Zoo er dieven bij nacht *gekomen waren*, zouden zij *niet* verdorven hebben zoo veel hun genoeg ware?

10 Maar ik heb Esau ontbloot, ik heb zijne verborgene plaatsen ontdekt, dat hij zich niet zal kunnen versteken; zijn zaad is verstoord, ook zijne broeders, en zijne naburen, en hij is er niet *meer*.

11 Laat uwe weezen achter, en ik zal
ze in het leven behouden, en laat uwe
weduwen op mij vertrouwen.
12 Want zoo zegt de HEER: Ziet, de-
genen, wier oordeel het niet is den be-
ker te drinken, zullen ganschelijk drin-
ken; en zoudt gij eenigzins onschuldig
gehouden worden? Gij zult niet onschul-
dig worden gehouden, maar gij zult gan-
schelijk drinken.
13 Want ik heb bij mij zelven gezwo-
ren, spreekt de HEER, dat Bozra wor-
den zal tot eene ontzetting, tot eene
smaadheid, tot eene woestheid, en tot
eenen vloek; en al hare steden zullen
worden tot eeuwige woestheden.
14 Ik heb een gerucht gehoord van den
HEER, en er is een gezant geschikt on-
der de Heidenen, *om te zeggen:* Verga-
dert u, en komt aan tegen haar, en
maakt u op ten strijde.
15 Want ziet, ik heb u klein gemaakt
onder de Heidenen, veracht onder de
menschen.
16 Uwe schrikkelijkheid heeft u bedro-
gen, *en* de trotschheid uwes harten, gij,
die woont in de kloven der steenrotsen,
die u houdt op de hoogte der heuve-
len: al zoudt gij uw nest *zoo* hoog ma-
ken als de arend, zoo zal ik u van daar
nederstooten, spreekt de HEER.
17 Alzoo zal Edom worden tot eene
ontzetting; al wie voorbij haar gaat, zal
zich ontzetten, en fluiten over al hare
plagen.
18 Gelijk de omkeering van Sodom en
Gomorra en van hare naburen, zal het
zijn, zegt de HEER: niemand zal er wo-
nen, en geen menschenkind daarin ver-
keeren.
19 Ziet, gelijk een leeuw van de ver-
heffing der Jordaan, zal hij opkomen
tegen de sterke woning; want ik zal hem
in een oogenblik daaruit doen loopen;
en wie *daartoe* verkoren is, *dien* zal ik
tegen haar bestellen; want wie is mij
gelijk? en wie zou mij verdagvaarden?
en wie is die herder, die voor mijn aan-
gezigt bestaan zou?
20 Daarom hoort des HEEREN raad-
slag, dien hij over Edom heeft beraad-
slaagd, en zijne gedachten, die hij
gedacht heeft over de inwoners van
Theman: Zoo de geringste van de kud-
de hen niet zullen nedertrekken! In-
dien hij hunne woning niet boven hen
zal verwoesten!
21 De aarde heeft gebeefd van het ge-
luid van hunnen val, *van* het gekrijt,
welks geluid gehoord is bij de Schelf-
zee.
22 Ziet, hij zal opkomen en snel vlie-
gen als een arend, en zijne vleugelen
over Bozra uitbreiden; en het hart van
Edoms helden zal te dien dage wezen,
als het hart van eene vrouw, die in
nood is.
23 Tegen Damascus. Beschaamd is
Hamath en Arpad; omdat zij een boos
gerucht gehoord hebben, zij zijn ge-
smolten; bij de zee is bekommernis,
men kan er niet rusten.
24 Damascus is slap geworden, zij heeft
zich gewend, om te vlugten, en sidde-
ring heeft haar aangegrepen; benaauwd-
heid en smarten als van eene barende
vrouw hebben haar bevangen:
25 Hoe is de beroemde stad niet gela-
ten, de stad mijner vrolijkheid!
26 Daarom zullen hare jongelingen
vallen op hare straten; en al *hare*
krijgslieden zullen te dien dage neder-
gehouwen worden, spreekt de HEER der
heirscharen.
27 En ik zal een vuur aansteken in den
muur van Damascus, en het zal Benha-
dads paleizen verteren.
28 Tegen Kedar, en tegen de Koning-
rijken van Hazor, welke Nebukadrézar,
de Koning van Babel, sloeg, zegt de
HEER alzoo: Maakt u op, trekt op te-
gen Kedar, en verstoort de kinderen
van het Oosten.
29 Zij zullen hunne tenten en hunne
kudden nemen, hunne gordijnen en al
hun gereedschap, en hunne kemelen
voor zich wegnemen; en zij zullen te-
gen hen uitroepen: Schrik van rondom!
30 Vliedt, zwerft fluks henen weg,
woont in diepe *plaatsen*, gij inwoners
van Hazor, spreekt de HEER; want Ne-
bukadrézar, de Koning van Babel, heeft
eenen raadslag tegen ulieden beraad-
slaagd, en eene gedachte tegen hen ge-
dacht.
31 Maakt u op, trekt op tegen het
volk, dat rust heeft, dat in zekerheid
woont, spreekt de HEER; dat geene
deuren noch grendel heeft, *die* alleen
wonen.
32 En hunne kemelen zullen ten roof
zijn, en de menigte van hun vee zal ten
buit zijn; en ik zal ze verstrooijen in
alle winden, *te weten* degenen, die aan
de hoeken afgekort zijn; en ik zal hun
verderf van al zijne zijden aanbrengen,
spreekt de HEER.
33 En Hazor zal worden tot eene
drakenwoning, eene verwoesting tot
in eeuwigheid; niemand zal er wonen,
en geen menschenkind daarin verkee-
ren.

34 Het woord des HEEREN, dat tot den Profeet Jeremia geschied is tegen Elam, in het begin van het Koningrijk van Zedekía, den Koning van Juda, zeggende:
35 Zoo zegt de HEER der heirscharen: Ziet, ik zal verbreken Elams boog, het voornaamste van hun geweld.
36 En ik zal de vier winden uit de vier hoeken des hemels over Elam aanbrengen, en zal hen in al die winden verstrooijen; en daar zal geen volk zijn, waarhenen Elams verdrevenen niet zullen komen.
37 En ik zal Elam versaagd maken voor het aangezigt hunner vijanden, en voor het aangezigt dergenen, die hunne ziel zoeken, en zal een kwaad over hen brengen, de hittigheid mijns toorns, spreekt de HEER; en ik zal het zwaard achter hen zenden, tot dat ik hen verteerd zal hebben.
38 En ik zal mijnen troon in Elam stellen; en zal den Koning en de vorsten van daar vernielen, spreekt de HEER.
39 Maar het zal geschieden in het laatste der dagen, dat ik Elams gevangenis wenden zal, spreekt de HEER.

HET 50 CAPITTEL.

HET woord, dat de HEER gesproken heeft tegen Babel, tegen het land der Chaldeën, door de dienst van den Profeet Jeremia.
2 Verkondigt onder de Heidenen, en doet hooren, en werpt eene banier op, laat hooren, verbergt het niet; zegt: Babel is ingenomen, Bel is beschaamd, Meródach is verpletterd; hare afgoden zijn beschaamd, hare drekgoden zijn verpletterd.
3 Want een volk komt tegen haar op van het noorden; dat zal haar land zetten in verwoesting, dat er geen inwoner in zal zijn; van de menschen af tot de beesten toe zijn zij weggezworven, doorgegaan.
4 In die dagen en te dien tijde, spreekt de HEER, zullen de kinderen Israëls komen, zij en de kinderen van Juda zamen; wandelende en weenende zullen zij henen gaan, en den HEER, hunnen God, zoeken.
5 Zij zullen naar Zion vragen; op den weg herwaarts zullen hunne aangezigten zijn; zij zullen komen en den HEERE toegevoegd worden, *met* een eeuwig verbond, *dat* niet zal worden vergeten.
6 Mijn volk waren verlorene schapen, hunne herders hadden ze verleid, zij hadden ze gevoerd *naar* de bergen; zij gingen van berg tot heuvel, zij vergaten hunne legering.
7 Allen, die hen vonden, aten hen op, en hunne wederpartijders zeiden: Wij zullen geene schuld hebben; daarom dat zij gezondigd hebben tegen den HEER, *in* de woning der geregtigheid, ja *tegen* den HEER, de verwachting van hunne vaderen.
8 Vliedt weg uit het midden van Babel, en gaat uit uit der Chaldeën land; en weest als de bokken vóór de kudde henen.
9 Want ziet, ik zal eene verzameling van groote volken uit het land van het noorden verwekken, en tegen Babel opbrengen; die zullen zich tegen haar rusten, van daar zal zij ingenomen worden; zijne pijlen zullen zijn als van eenen kloeken held; geen zal ledig wederkeeren.
10 En Chaldéa zal ten roof zijn; allen, die het berooven, zullen verzadigd worden, spreekt de HEER.
11 Omdat gij u verblijd hebt, omdat gij van vreugde hebt opgesprongen, gij plunderaars mijner erfenis, omdat gij geil geworden zijt als eene grazige vaars, *en* hebt gebriescht als de sterke *paarden;*
12 Zoo is uwe moeder zeer beschaamd; die u gebaard heeft, is schaamrood geworden; ziet, zij is geworden de achterste der Heidenen, eene woestijn, dorheid en wildernis.
13 Van wege de verbolgenheid des HEEREN zal zij niet bewoond worden, maar zij zal geheel eene verwoesting worden; al wie aan Babel voorbijgaat, zal zich ontzetten, en fluiten over al hare plagen.
14 Rust u tegen Babel rondom, gij allen, die den boog spant, schiet in haar, en spaart de pijlen niet; want zij heeft tegen den HEER gezondigd.
15 Juicht over haar rondom, zij heeft hare hand gegeven; hare fondamenten zijn gevallen, hare muren zijn afgebroken; want dat is des HEEREN wraak, wreekt u aan haar, doet haar, gelijk zij gedaan heeft.
16 Roeit uit van Babel den zaaijer, en dien, die den sikkel handelt in den oogsttijd; laat ze van wege het verdrukkende zwaard, zich keeren, een iegelijk tot zijn volk, en vlieden, een iegelijk naar zijn land.
17 Israël is een verbijsterd lam, *dat* de leeuwen verjaagd hebben; de eerste, *die* hem heeft opgegeten, was de Koning van Assur, en deze de laatste, Nebukad-

rézar, de Koning van Babel, heeft hem de beenderen verbrijzeld.

18 Daarom, zoo zegt de HEER der heirscharen, de God Israëls: Ziet, ik zal bezoeking doen over den Koning van Babel en over zijn land, gelijk ik bezoeking gedaan heb over den Koning van Assur.

19 En ik zal Israël weder tot zijne woning brengen, en hij zal weiden *op* den Karmel en *op* den Basan; en zijne ziel zal op het gebergte van Efraïm en Gilead verzadigd worden.

20 In die dagen en te dien tijde, spreekt de HEER, zal Israëls ongeregtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn; en de zonden van Juda, maar zij zullen niet gevonden worden; want ik zal ze dengenen vergeven, die ik zal doen overblijven.

21 Tegen het land Merathâïm, trek tegen hetzelve op, en tegen de inwoners van Pekod; verwoest en verban achter hen, spreekt de HEER, en doe naar alles, wat ik u geboden heb.

22 Daar is een krijgsgeschrei in het land, en eene groote breuk.

23 Hoe is de hamer der gansche aarde *zoo* afgehouwen en verbroken! Hoe is Babel geworden tot eene ontzetting onder de Heidenen!

24 Ik heb u een' strik gesteld, dies zijt gij ook gevangen, ô Babel, dat gij het niet wist; gij zijt gevonden, en ook gegrepen, omdat gij u tegen den HEER *in strijd* gemengd hebt.

25 De HEER heeft zijne schatkamer opengedaan, en de instrumenten zijner gramschap voortgebragt; want dat is een werk van den Heer, den HEER der heirscharen, in het land der Chaldeën.

26 Komt aan tegen haar van het uiterste, opent hare schuren, vertreedt haar als korenhoopen, en verbant haar; laat ze geen overblijfsel hebben.

27 Doodt met het zwaard al hare varren, laat ze afgaan ter slagting: wee over hen, want hun dag is gekomen, de tijd hunner bezoeking!

28 Daar is eene stem der gevlugten en ontkomenen uit het land van Babel, om in Zion te verkondigen de wraak des HEEREN, onzes Gods, de wraak zijns tempels.

29 Laat *u* hooren tegen Babel, gij schutters; gij allen, die den boog spant, legert u tegen haar rondom, laat niemand van hen ontkomen: vergeldt haar naar haar werk, doet haar naar alles, wat zij gedaan heeft; want zij heeft trotschelijk gehandeld tegen den HEER, tegen den Heilige Israëls.

30 Daarom zullen hare jongelingen vallen op hare straten, en al hare krijgslieden te dien dage uitgeroeid worden, spreekt de HEER.

31 Ziet, ik *wil* aan u, gij trotsche, spreekt de Heer, de HEER der heirscharen; want uw dag is gekomen, de tijd, dat ik u bezoeken zal.

32 Dan zal de trotsche aanstooten en vallen, en er zal niemand zijn, die hem oprigte; ja ik zal een vuur aansteken in zijne steden, dat zal alle plaatsen rondom hem verteren.

33 Zoo zegt de HEER der heirscharen: De kinderen Israëls en de kinderen van Juda zijn te zamen verdrukt geweest; en allen, die ze gevangen hadden, hebben ze vast gehouden, zij hebben ze geweigerd los te laten.

34 *Maar* hun Verlosser is sterk, HEER der heirscharen is zijn naam: hij zal hunnen twist zekerlijk twisten, opdat hij het land in rust brenge, maar de inwoners van Babel beroere.

35 Het zwaard zal zijn over de Chaldeën, spreekt de HEER, en over de inwoners van Babel, en over hare vorsten en over hare wijzen.

36 Het zwaard zal zijn over de leugenaars, dat zij zot worden; het zwaard zal zijn over hare helden, dat zij versagen;

37 Het zwaard zal zijn over zijne paarden en over zijne wagenen, en over den ganschen gemengden hoop, die in het midden van hen is, dat zij tot wijven worden; het zwaard zal zijn over hare schatten, dat zij geplunderd worden.

38 Droogte zal zijn over hare wateren, dat zij uitdroogen; want het is een land van gesnedene beelden, en zij razen naar de schrikkelijke *afgoden*.

39 Daarom zullen de wilde dieren der woestijnen met de wilde dieren der eilanden *daarin* wonen; ook zullen de jonge struisen daarin wonen; en men zal er geen verblijf meer hebben in eeuwigheid, en zij zal niet bewoond worden van geslachte tot geslacht.

40 Gelijk God Sodom en Gomorra en hare naburen heeft omgekeerd, spreekt de HEER, *alzoo* zal niemand aldaar wonen, en geen menschenkind in haar verkeeren.

41 Ziet, daar komt een volk uit het noorden; en eene groote natie, en geweldige Koningen zullen van de zijde der aarde opgewekt worden.

42 Boog en spies zullen zij voeren;

wreed zijn zij, en zullen niet barmhartig zijn; hunne stem zal bruisen als de zee, en op paarden zullen zij rijden; het is toegerust als een man ten oorlog, tegen u, ô dochter van Babel.

43 De Koning van Babel heeft hun gerucht gehoord, en zijne handen zijn slap geworden; benaauwdheid heeft hem aangegrepen, weedom als van eene barende *vrouw*.

44 Ziet, gelijk een leeuw van de verheffing der Jordaan, zal hij opkomen tegen de sterke woning; want ik zal hen in een oogenblik daaruit doen loopen; en wie *daartoe* verkoren is, *dien* zal ik tegen haar bestellen: want wie is mij gelijk? en wie zou mij verdagvaarden? en wie is de herder, die voor mijn aangezigt bestaan zou?

45 Daarom hoort den raadslag des HEEREN, dien hij over Babel heeft beraadslaagd, en zijne gedachten, die hij gedacht heeft over het land der Chaldeeën: Zoo de geringste van de kudde hen niet zullen nedertrekken! zoo hij de woning boven hen niet zal verwoesten!

46 De aarde is bevende geworden van het geluid der inneming van Babel, en het gekrijt is gehoord onder de volken.

HET 51 CAPITTEL.

ZOO zegt de HEER: Ziet, ik zal eenen verdervenden wind opwekken tegen Babel, en tegen degenen, die daar wonen in het hart van degenen, die tegen mij opstaan.

2 En ik zal aan Babel wanners toeschikken, die ze wannen, en haar land uitledigen zullen; want zij zullen ten dage des kwaads van rondom tegen haar zijn.

3 De schutter spanne zijnen boog tegen *dien*, die spant, en tegen *dien*, die zich verheft in zijn pantsier; en verschoont hare jongelingen niet, verbant al haar heir;

4 Dat de verslagenen liggen in het land der Chaldeeën, en de doorstokenen op hare straten.

5 Want Israël en Juda zal niet in weduwschap gelaten worden van zijnen God, van den HEER der heirscharen, (hoewel hun land vol van schuld is) van den Heilige Israëls.

6 Vliedt uit het midden van Babel, en redt, een iegelijk zijne ziel, wordt niet uitgeroeid in hare ongeregtigheid; want dit is de tijd der wraak des HEEREN, die haar de verdienste betaalt.

7 Babel was een gouden beker in de hand des HEEREN, die de gansche aarde dronken maakte; de volken hebben van haren wijn gedronken, daarom zijn de volken dol geworden.

8 Schielijk is Babel gevallen en verbroken: huilt over haar, neemt balsem tot hare pijn, misschien zal zij genezen worden.

9 Wij hebben Babel gemeesterd, maar zij is niet genezen; verlaat ze *dan*, en laat ons een iegelijk in zijn land trekken; want haar oordeel reikt tot aan den hemel, en is verheven tot aan de bovenste wolken.

10 De HEER heeft onze geregtigheden hervoor gebragt; komt en laat ons te Zion het werk des HEEREN, onzes Gods, vertellen.

11 Zuivert de pijlen, rust de schilden volkomenlijk toe; de HEER heeft den geest der Koningen van Medië opgewekt; want zijn voornemen is tegen Babel, dat hij haar verderve; want dit is de wraak des HEEREN, de wraak zijns tempels.

12 Verheft de banier op de muren van Babel, versterkt de wacht, stelt wachters, bereidt de lagen; want gelijk de HEER heeft voorgenomen, alzoo heeft hij gedaan, wat hij over de inwoners van Babel gesproken heeft.

13 Gij, die aan vele wateren woont, die magtig zijt van schatten, uw einde is gekomen, de maat uwer gierigheid.

14 De HEER der heirscharen heeft gezworen bij zijne ziel: Ofschoon ik u met menschen als *met* kevers vervuld heb, nogtans zullen zij elkander een vreugdegeschrei over u toeroepen.

15 Die de aarde gemaakt heeft door zijne kracht, die de wereld bereid heeft door zijne wijsheid, en den hemel uitgebreid door zijn verstand;

16 Als hij zijne stem geeft, zoo is er een gedruisch van wateren in den hemel, en hij doet de dampen opklimmen van het einde der aarde; hij maakt de bliksemen met den regen, en doet den wind voortkomen uit zijne schatkameren.

17 Een ieder mensch is onvernuftig geworden, zoo dat hij geene wetenschap heeft; een ieder goudsmid is beschaamd van het gesneden beeld; want zijn gegoten beeld is leugen, en daar is geen geest in hen.

18 IJdelheid zijn zij, een werk van verleidingen; ten tijde hunner bezoeking zullen zij vergaan.

19 Jakobs deel is niet gelijk die; want hij is de formeerder van alles, en *Israël* is de roede zijner erfenis; HEER der heirscharen is zijn naam.

20 Gij zijt mij een voorhamer, *en* krijgswapenen; en door u zal ik volken in stukken slaan, en door u zal ik Koningrijken verderven.
21 En door u zal ik in stukken slaan het paard en zijnen ruiter; en door u zal ik in stukken slaan den wagen en zijnen ruiter.
22 En door u zal ik in stukken slaan den man en de vrouw; en door u zal ik in stukken slaan den oude en den jonge; en door u zal ik in stukken slaan den jongeling en de jonkvrouw.
23 En door u zal ik in stukken slaan den herder en zijne kudde; en door u zal ik in stukken slaan den akkerman en zijn jok*ossen;* en door u zal ik in stukken slaan landvoogden en overheden.
24 Maar ik zal aan Babel en ann alle inwoners van Chaldéa vergelden al hunne boosheid, die zij gedaan hebben aan Zion, voor uwe oogen, spreekt de HEER.
25 Ziet, ik *wil* aan u, gij verdervende berg, spreekt de HEER, gij die de gansche aarde verderft; en ik zal mijne hand tegen u uitstrekken, en u van de steenrotsen afwentelen, en zal u stellen tot eenen berg des brands.
26 En zij zullen uit u geenen steen nemen tot eenen hoek, ook *geenen* steen tot fondamenten; want gij zult *tot* eeuwige woestheden zijn, spreekt de HEER.
27 Verheft de banier in het land, blaast de bazuin onder de Heidenen, heiligt de Heidenen tegen haar, roept tegen haar bijeen de Koningrijken van Ararat, Minni en Askenaz; bestelt eenen krijgsoverste tegen haar; brengt paarden opwaarts, als ruige kevers.
28 Heiligt tegen haar de Heidenen, de Koningen van Medië, hare landvoogden en al hare overheden, ja het gansche land zijner heerschappij.
29 Dan zal het land beven en pijn lijden; want elk eene van des HEEREN gedachten staat vast tegen Babel, om Babels land te stellen tot eene verwoesting, dat er geen inwoner zij.
30 Babels helden hebben opgehouden te strijden, zij zijn gebleven in de vestingen, hunne magt is bezweken, zij zijn tot wijven geworden; zij hebben hunne woningen aangestoken, hunne grendels zijn verbroken.
31 De looper zal den looper te gemoet loopen, en de kondschapper den kondschapper te gemoet, om den Koning van Babel bekend te maken, dat zijne stad van het einde is ingenomen;
32 En *dat* de veren ingenomen, en de rietpoelen met vuur verbrand zijn; en *dat* de krijgslieden verbaasd zijn.
33 Want zoo zegt de HEER der heirscharen, de God Israëls: De dochter van Babel is als een dorschvloer, het is tijd, dat men ze trede; nog een weinig, dan zal haar de tijd des oogstes overkomen.
34 Nebukadrézar, de Koning van Babel, heeft mij opgegeten, hij heeft mij verpletterd, hij heeft mij gesteld *als* een ledig vat, hij heeft mij verslonden als een draak, hij heeft zijnen balg gevuld van mijne lekkernijen; hij heeft mij verdreven.
35 Het geweld, dat mij en mijn vleesch is aangedaan, zij op Babel, zegge de inwoneresse van Zion; en mijn bloed zij op de inwoners van Chaldéa, zegge Jerûzalem.
36 Daarom, zoo zegt de HEER: Ziet, ik zal uwen twist twisten, en uwe wraak wreken; en ik zal hare zee droog maken, en hare springader opdroogen.
37 En Babel zal worden tot *steen* hoopen, eene woning der draken, eene ontzetting en aanfluiting, dat er geen inwoner zij.
38 Zij zullen zamen brullen als jonge leeuwen, brieschen als leeuwenwelpen.
39 Als zij verhit zijn, zal ik hunnen drank opzetten, en zal ze dronken maken, opdat zij opspringen; maar zij zullen eenen eeuwigen slaap slapen, en niet opwaken, spreekt de HEER.
40 Ik zal ze afvoeren als lammeren om te slagten, als rammen met bokken.
41 Hoe is Sesach *zoo* veroverd, en de roem der gansche aarde ingenomen! Hoe is Babel geworden tot eene ontzetting onder de Heidenen!
42 Eene zee is over Babel gerezen, door de veelheid harer golven is zij bedekt.
43 Hare steden zijn geworden tot verwoesting, een dor land en wildernis; een land, waarin niemand woont, en waar geen menschenkind doorgaat.
44 En ik zal bezoeking doen over Bel te Babel, en ik zal uit zijnen muil uithalen wat hij verslonden heeft; en de Heidenen zullen niet meer tot hem toevloeijen, *want* ook Babels muur is gevallen.
45 Gaat uit, mijn volk, uit het midden van haar, en redt een iegelijk zijne ziel, van wege de hittigheid van den toorn des HEEREN.
46 En opdat uw hart misschien niet week worde, en gij vreest van het gerucht, dat gehoord zal worden in het land; want daar zal een gerucht komen

in het *eene* jaar, en daarna een gerucht
in het *andere* jaar; en daar zal geweld
zijn in het land, heer over heer.
47 Daarom, ziet de dagen komen, dat
ik bezoeking zal doen over de gesne-
dene beelden van Babel; en haar gan-
sche land zal beschaamd worden, en al
hare verslagenen zullen in het midden
van haar liggen.
48 En de hemel en de aarde, mitsga-
ders al wat daarin is, zullen juichen
over Babel; want van het noorden zul-
len haar de verstoorders aankomen,
spreekt de HEER.
49 Gelijk Babel geweest is tot eenen
val der verslagenen van Israël, alzoo
zullen te Babel de verslagenen des gan-
schen lands vallen.
50 Gij ontkomenen van het zwaard,
gaat weg, en blijft niet staan; gedenkt
des HEEREN van verre, en laat Jerûza-
lem in uw hart opkomen.
51 *Gij moogt zeggen:* Wij zijn be-
schaamd geworden, want wij hebben
versmaadheid gehoord, schaamroodheid
heeft ons aangezigt bedekt; omdat uit-
landschen over de heiligdommen van
des HEEREN huis gekomen zijn;
52 Daarom, ziet, de dagen komen,
spreekt de HEER, dat ik bezoeking doen
zal over hare gesnedene beelden; en de
doodelijk verwonde zal kermen in haar
gansche land.
53 Al klom Babel ten hemel op, en al
maakte zij vast de hoogte harer sterkte,
zoo zullen haar *toch* verstoorders van
mij overkomen, spreekt de HEER.
54 Daar is eene stem des gekrijts uit
Babel, en eene groote breuk uit het
land der Chaldeeën.
55 Want de HEER verstoort Babel, en
zal de grootsche stem uit haar doen ver-
gaan; want hunne golven zullen bruisen
als groote wateren, het geruisch van hun
geluid zal zich verheffen.
56 Want de verstoorder komt over
haar, over Babel, en hare helden zullen
gevangen worden, hunne bogen zijn ver-
broken; want de HEER, de God der ver-
gelding, zal *hun* zekerlijk betalen.
57 En ik zal hare vorsten en hare wij-
zen, hare landvoogden, en hare over-
heden, en hare helden dronken maken;
en zij zullen eenen eeuwigen slaap sla-
pen, en niet opwaken, spreekt de Ko-
ning, wiens naam is HEER der heir-
scharen.
58 Zoo zegt de HEER der heirscharen:
Die breede muur van Babel zal ten eene-
maal ontbloot worden, en hare hooge
poorten zullen met vuur aangestoken
worden; zoo dat de volken te vergeefs,
en de natiën ten vure zullen gearbeid
hebben, dat zij mat werden.
59 Het woord, dat de Profeet Jeremia
beval aan Seráia, den zoon van Nerija,
den zoon van Machséia, als hij van Ze-
dekía, den Koning van Juda, naar Ba-
bel toog, in het vierde jaar van deszelfs
regering; en Seráia was een vreedzaam
vorst.
60 Jeremia nu schreef al het kwaad,
dat over Babel komen zou, in een boek,
te weten al deze woorden, die tegen
Babel geschreven zijn.
61 En Jeremia zeide tot Seráia: Als gij
te Babel komt, zoo zult gij zien en le-
zen al deze woorden;
62 En gij zult zeggen: O HEER, gij
hebt over deze plaats gesproken, dat gij
haar zult uitroeijen, zoo dat er geen in-
woner in zij, van den mensch tot op het
beest, maar dat zij worden zal *tot* eeu-
wige woestheden.
63 En het zal geschieden, als gij geëin-
digd zult hebben dit boek te lezen; *dan*
zult gij eenen steen daaraan binden, en
werpen het in het midden van den
Frath;
64 En gij zult zeggen: Alzoo zal Babel
zinken, en niet weder opkomen, van
wege het kwaad, dat ik over haar zal
brengen, en zij zullen mat worden. Tot
hiertoe zijn de woorden van Jere-
mia.

HET 52 CAPITTEL.

ZEDEKIA was één en twintig jaren
oud, als hij Koning werd, en hij re-
geerde elf jaren te Jerûzalem; en de
naam zijner moeder was Hamûtal, eene
dochter van Jeremia, van Libna.
2 En hij deed dat kwaad was in de oo-
gen des HEEREN, naar alles, wat Jóia-
kim gedaan had.
3 Want het geschiedde, om den toorn
des HEEREN tegen Jerûzalem en Juda,
tot dat hij hen van zijn aangezigt weg-
geworpen had; en Zedekía rebelleerde
tegen den Koning van Babel.
4 En het geschiedde in het negende
jaar zijner regering, in de tiende maand,
op den tienden der maand, *dat* Nebu-
kadrézar, de Koning van Babel, kwam
tegen Jerûzalem, hij en zijn gansche
heir, en zij legerden zich tegen haar, en
zij bouwden tegen haar sterkten ron-
dom.
5 Alzoo kwam de stad in belegering,
tot in het elfde jaar van den Koning
Zedekía.
6 In de vierde maand, op den negen-
den der maand, als de honger in de stad

sterk werd, en het volk des lands geen
brood had;
7 Toen werd de stad doorgebroken, en
al de krijgslieden vloden, en trokken
uit des nachts uit de stad, langs den weg
der poort tusschen de twee muren, die
aan des Konings hof waren, (de Chal-
deeën nu waren tegen de stad rondom)
en zij togen *langs* den weg des vlakken
velds.
8 Doch het heir der Chaldeeën jaagde
den Koning na, en zij achterhaalden
Zedekía in de vlakke velden van Jeri-
cho; en al zijn heir werd van bij hem
verstrooid.
9 Zij dan grepen den Koning, en voer-
den hem opwaarts tot den Koning van
Babel naar Ribla, in het land van Ha-
math; die sprak oordeelen tegen hem.
10 En de Koning van Babel slagtte de
zonen van Zedekía voor zijne oogen;
en hij slagtte ook al de vorsten van Ju-
da te Ribla.
11 En hij verblindde de oogen van Ze-
dekía, en hij bond hem met twee kope-
ren ketenen; alzoo bragt hem de Koning
van Babel naar Babel, en stelde hem in
het gevangenhuis, tot den dag zijns
doods toe.
12 Daarna, in de vijfde maand, op den
tienden der maand (dit jaar was het ne-
gentiende jaar van den Koning Nebu-
kadrézar, den Koning van Babel) als
Nebuzáradan, de overste der trawan-
ten, die voor het aangezigt des Konings
van Babel stond, te Jerûzalem gekomen
was;
13 Zoo verbrandde hij het huis des
HEEREN en het huis des Konings; mits-
gaders alle huizen van Jerûzalem en
alle huizen der grooten verbrandde hij
met vuur.
14 En het gansche heir der Chaldeeën,
dat met den overste der trawanten was,
brak alle muren van Jerûzalem rond-
om af.
15 Van de armsten nu des volks, en
het overige des volks, die in de stad
overgelaten waren, en de afvalligen, die
tot den Koning van Babel gevallen wa-
ren, en het overige der menigte, voerde
Nebuzáradan, de overste der trawanten,
gevankelijk weg.
16 Maar van de armsten des lands liet
Nebuzáradan, de overste der trawanten,
eenigen overig, tot wijngaardeniers en
tot akkerlieden.
17 Verder braken de Chaldeeën de ko-
peren pilaren, die in het huis des HEE-
REN waren, en de stellingen, en de ko-
peren zee, die in het huis des HEEREN
was; en zij voerden al het koper daar-
van naar Babel.
18 Ook namen zij de potten en de
schoffelen, en de gaffelen, en de spreng-
bekkens, en de rookschalen, en al de
koperen vaten, waarmede men de dienst
deed.
19 En de overste der trawanten nam
weg de schalen, en de wierookvaten, en
de sprengbekkens, en de potten, en de
kandelaars, en de rookschalen, en de
kroezen; wat geheel goud, en wat ge-
heel zilver was.
20 De twee pilaren, de éêne zee, en de
twaalf koperen runderen, die in de
plaats der stellingen waren, die de Ko-
ning Sálomo voor het huis des HEEREN
gemaakt had; het koper daarvan, *te we-
ten* van al deze vaten, was zonder ge-
wigt.
21 Aangaande de pilaren, achttien el-
len was de hoogte eens pilaars, en een
draad van twaalf ellen omving hem; en
zijne dikte was vier vingeren, *en* hij
was hol.
22 En het kapiteel daarop was koper,
en de hoogte des éénen kapiteels was
vijf ellen, en een net, en granaatappe-
len op het kapiteel rondom, alles ko-
per; en dezen gelijk had de andere pi-
laar, met granaatappelen.
23 En de granaatappelen waren zes en
negentig, *gezet* naar den wind; alle gra-
naatappelen waren honderd, over het
net rondom.
24 Ook nam de overste der trawanten
Seráia, den hoofdpriester, en Zefánia,
den tweeden priester, en de drie dorpel-
bewaarders.
25 En uit de stad nam hij eenen hove-
ling, die over de krijgslieden gesteld
was, en zeven mannen uit degenen, die
des Konings aangezigt zagen, die in de
stad gevonden werden, mitsgaders den
oversten schrijver des heirs, die het volk
des lands ten oorlog opschreef, en zestig
mannen van het volk des lands, die in
het midden der stad gevonden wer-
den.
26 Als Nebuzaradan, de overste der
trawanten, dezen genomen had, zoo
bragt hij ze tot den Koning van Babel
naar Ribla.
27 En de Koning van Babel sloeg hen
en doodde hen te Ribla, in het land van
Hamath. Alzoo werd Juda uit zijn land
gevankelijk weggevoerd.
28 Dit is het volk, dat Nebukadrézar
gevankelijk heeft weggevoerd: in het
zevende jaar, drie duizend drie en twin-
tig Joden:

29 In het achttiende jaar van Nebukadrézar, *voerde hij gevankelijk weg* acht honderd twee en dertig zielen uit Jerûzalem:
30 In het drie en twintigste jaar van Nebukadrézar voerde Nebuzáradan, de overste der trawanten, gevankelijk weg van de Joden zeven honderd vijf en veertig zielen. Alle zielen zijn vier duizend en zes honderd.
31 Het geschiedde daarna, in het zeven en dertigste jaar der gevankelijke wegvoering van Jóiachin, den Koning van Juda, in de twaalfde maand, op den vijf en twintigsten der maand, dat Evilmeródach, de Koning van Babel, in het *eerste* jaar van zijn Koningrijk, het hoofd van Jóiachin, den Koning van Juda, verhief, en hem uit het gevangenhuis uitbragt.
32 En hij sprak vriendelijk met hem, en stelde zijnen stoel boven den stoel der Koningen, die bij hem te Babel waren.
33 En hij veranderde de kleederen zijner gevangenis; en hij at geduriglijk brood voor zijn aangezigt, al de dagen zijns levens.
34 En aangaande zijne tering, eene gedurige tering werd hem van den Koning van Babel gegeven, elk dagelijks bestemde deel op zijnen dag, tot op den dag zijns doods, al de dagen zijns levens.

DE KLAAGLIEDEREN

VAN

JEREMIA.

HET EERSTE CAPITTEL.

HOE zit die stad *zoo* eenzaam, die vol volks was! zij is als eene weduwe geworden, zij, die groot was onder de Heidenen, eene vorstin onder de landschappen, is cijnsbaar geworden.
2 Zij weent steeds des nachts, en hare tranen *loopen* over hare kinnebakken; zij heeft geenen trooster onder al hare liefhebbers; al hare vrienden hebben trouwelooslijk met haar gehandeld, zij zijn haar tot vijanden geworden.
3 Juda is in gevangenis gegaan van wege de ellende, en van wege de veelheid der dienstbaarheid; zij woont onder de Heidenen, zij vindt geene rust; al hare vervolgers achterhalen haar tusschen de engten.
4 De wegen van Zion treuren, omdat niemand op het feest komt; al hare poorten zijn woest, hare priesters zuchten; hare jonkvrouwen zijn bedroefd, en zij zelve is in bitterheid.
5 Hare tegenpartijders zijn ten hoofd geworden, hare vijanden zijn gerust; omdat haar de HEER bedroefd heeft van wege de veelheid harer overtredingen; hare kinderen gaan henen *in* de gevangenis voor het aangezigt des tegenpartijders.
6 En van de dochter Zions is al haar sieraad weggegaan; hare vorsten zijn als de herten, *die* geene weide vinden, en zij gaan krachteloos henen, voor het aangezigt des vervolgers.
7 Jerûzalem is, *in* de dagen van hare ellende en van hare veelvuldige ballingschap, indachtig aan al hare gewenschte dingen, die zij van oude dagen af gehad heeft; dewijl haar volk door de hand des tegenpartijders valt, en zij geenen helper heeft; de tegenpartijders zien haar aan, zij spotten met hare rustdagen.
8 Jerûzalem heeft zwaarlijk gezondigd, daarom is zij als eene afgezonderde *vrouw* geworden; allen, die haar eerden, achten ze onwaard, dewijl zij hare naaktheid gezien hebben; zij zucht ook, en zij is achterwaarts gekeerd.
9 Hare onreinheid is in hare zoomen, zij heeft niet gedacht aan haar uiterste; daarom is zij wonderbaarlijk om laag gedaald, zij heeft geenen trooster. HEER, zie mijne ellende aan, want de vijand maakt zich groot.
10 De tegenpartijder heeft zijne hand aan al hare gewenschte dingen uitgebreid; immers heeft zij aangezien, dat de Heidenen in haar heiligdom gingen, waarvan gij geboden hadt, dat zij in uwe gemeente niet komen zouden.
11 Al haar volk zucht, brood zoekende, zij hebben hunne gewenschte dingen voor spijs gegeven, om de ziel te verkwikken. Zie, HEER, en aanschouw, dat ik onwaardig geworden ben.
12 Gaat het ulieden niet aan, gij allen, die over weg gaat? aanschouwt het en ziet, of er eene smart zij gelijk mijne smart, die mij aangedaan is, waarmede de HEER *mij* bedroefd heeft ten dage van de hittigheid zijns toorns.
13 Van de hoogte heeft hij een vuur in mijne beenderen gezonden, waarover

hij geheerscht heeft; hij heeft voor mijne voeten een net uitgebreid, hij heeft mij achterwaarts doen keeren, hij heeft mij woest en ziek gemaakt den ganschen dag.
14 Het juk mijner overtredingen is aangebonden door zijne hand, zij zijn zamen gevlochten, zij zijn op mijnen hals geklommen; hij heeft mijne kracht doen vervallen; de Heer heeft mij in *hunne* handen gegeven, ik kan niet opstaan.
15 De Heer heeft al mijne sterken in het midden van mij vertreden; hij heeft eene bijeenkomst over mij uitgeroepen, om mijne jongelingen te verbreken; de Heer heeft de wijnpers van de jonkvrouw, van de dochter van Juda, getreden.
16 Om dezer dingen wille ween ik; mijn oog, mijn oog vliet af van water, omdat de trooster, die mijne ziel zou verkwikken, verre van mij is; mijne kinderen zijn verwoest, omdat de vijand de overhand heeft.
17 Zion breidt hare handen uit, daar is geen trooster voor haar; de HEER heeft van Jakob geboden, dat die rondom hem zijn, zijne tegenpartijders zouden zijn; Jeruzalem is als eene afgezonderde *vrouw* onder hen.
18 De HEER is regtvaardig, want ik ben zijnen mond wederspannig geweest. Hoort toch, alle gij volken, en ziet mijne smart; mijne jonkvrouwen en mijne jongelingen zijn in de gevangenis gegaan.
19 Ik riep tot mijne liefhebbers, *maar* zij hebben mij bedrogen; mijne priesters en mijne oudsten hebben in de stad den geest gegeven, als zij spijze voor zich zochten, opdat zij hunne ziel mogten verkwikken.
20 Aanzie, HEER, want mij is bange; mijn ingewand is beroerd, mijn hart heeft zich omgekeerd in het binnenste van mij, want ik ben zeer wederspannig geweest; van buiten heeft *mij* het zwaard van kinderen beroofd, van binnen is als de dood.
21 Zij hooren, dat ik zucht, *maar* ik heb geenen trooster; al mijne vijanden hooren mijn kwaad, *en* zij zijn vrolijk, dat gij het gedaan hebt; *als* gij den dag zult voortgebragt hebben, *dien* gij uitgeroepen hebt, zoo zullen zij zijn gelijk ik ben.
22 Laat al hun kwaad voor uw aangezigt komen, en doe hun, gelijk gij mij gedaan hebt van wege al mijne overtredingen; want mijne zuchtingen zijn vele, en mijn hart is mat.

HET 2 CAPITTEL.

HOE heeft de HEER de dochter van Zion in zijnen toorn bewolkt! hij heeft de heerlijkheid Israëls van den hemel *op* de aarde nedergeworpen; en hij heeft aan de voetbank zijner voeten niet gedacht in den dag zijns toorns.
2 De Heer heeft al de woningen Jakobs verslonden, en heeft ze niet verschoond; hij heeft de vastigheden der dochter van Juda afgebroken in zijne verbolgenheid, hij heeft gemaakt, dat zij de aarde raken; hij heeft het Koningrijk en deszelfs vorsten ontheiligd.
3 Hij heeft, in ontsteking des toorns, den geheelen hoorn van Israël afgehouwen; hij heeft zijne regterhand achterwaarts getrokken, toen de vijand kwam, en hij is tegen Jakob ontstoken als een vlammend vuur, *dat* rondom verteert.
4 Hij heeft zijnen boog gespannen als een vijand; hij heeft zich *met* zijne regterhand gesteld als een' tegenpartijder, dat hij doodde al de begeerlijke dingen der oogen; hij heeft zijne grimmigheid in de tent der dochter van Zion uitgestort als een vuur.
5 De Heer is geworden als een vijand; hij heeft Israël verslonden, hij heeft al hare paleizen verslonden, hij heeft derzelver vastigheden verdorven; en hij heeft bij de dochter van Juda het klagen en kermen vermenigvuldigd.
6 En hij heeft zijne hut met geweld afgerukt, als eenen hof, hij heeft zijne vergaderplaats verdorven; de HEER heeft in Zion doen vergeten den hoogtijd en den Sabbath, en hij heeft in de gramschap zijns toorns den Koning en den priester smadelijk verworpen.
7 De Heer heeft zijnen altaar verstooten, hij heeft zijn heiligdom te niet gedaan, hij heeft de muren van deszelfs paleizen in des vijands hand overgegeven; zij hebben in het huis des HEEREN eene stem verheven als op den dag eens gezetten hoogtijds.
8 De HEER heeft gedacht te verderven de muur der dochter van Zion; hij heeft het rigtsnoer *daarover* getogen, hij heeft zijne hand niet afgewend, dat hij ze niet verslonde; en hij heeft den voormuur en den muur te zamen treurig gemaakt, zij zijn verzwakt.
9 Hare poorten zijn in de aarde verzonken; hij heeft hare grendelen verdorven en gebroken; haar Koning en hare vorsten zijn onder de Heidenen; daar is geene wet; hare Profeten vinden ook geen gezigt van den HEER.

10 De oudsten der dochter van Zion
zitten op de aarde, zij zwijgen stil, zij
werpen stof op hun hoofd, zij hebben
zakken aangegord; de jonge dochters
van Jerûzalem laten haar hoofd ter
aarde hangen.
11 Mijne oogen zijn verteerd door tra-
nen, mijn ingewand wordt beroerd;
mijn lever is ter aarde uitgeschud,
van wege de breuk der dochter mijns
volks; omdat het kind en de zuigeling
op de straten der stad in onmagt zin-
ken;
12 *Als* zij tot hunne moeders zeggen:
waar is koren en wijn? als zij op de
straten der stad in onmagt zinken, ge-
lijk de verslagenen; als zich hunne ziel
uitschudt in den schoot hunner moe-
ders.
13 Wat getuigen zal ik u brengen?
wat zal ik bij u vergelijken, gij dochter
van Jerûzalem? wat zal ik bij u verge-
lijken, dat ik u trooste, gij jonkvrouw,
dochter Zions? want uwe breuk is *zoo*
groot als de zee, wie kan u heelen?
14 Uwe Profeten hebben uwe ijdelheid
en ongerijmdheid gezien, en zij hebben
u uwe ongeregtigheid niet geopenbaard,
om uwe gevangenis af te wenden; maar
zij hebben u gezien ijdele lasten en uit-
stootingen.
15 Allen, die over weg gaan, klappen
met de handen over u, zij fluiten en
schudden hun hoofd over de dochter
van Jerûzalem, *zeggende:* Is dit die
stad, waarvan men zeide, dat zij volko-
men van schoonheid was, eene vreugde
der gansche aarde?
16 Al uwe vijanden sperren hunnen
mond open over u, zij fluiten en kner-
sen met de tanden, zij zeggen: Wij
hebben haar verslonden; dit is immers
de dag, dien wij verwacht hebben, wij
hebben *hem* gevonden, wij hebben *hem*
gezien.
17 De HEER heeft gedaan wat hij ge-
dacht had; hij heeft zijn woord vervuld,
dat hij bevolen had van oude dagen; hij
heeft afgebroken en niet gespaard; en
hij heeft den vijand over u verblijd, hij
heeft den hoorn uwer tegenpartijders
verhoogd.
18 Hun hart schreeuwde tot den Heer:
O gij muur der dochter Zions, laat dag
en nacht tranen afvlieten als eene beek;
geef u zelven geene rust, uw oogappel
houde niet op.
19 Maak u op, maak geschrei des
nachts in het begin der nachtwaken,
stort uw hart uit voor het aangezigt
des HEEREN als water; hef uwe handen
tot hem op voor de ziel uwer kinderen,
die in onmagt gevallen zijn van honger,
vooraan op alle straten.
20 Zie, HEER, aanschouw toch, aan
wien gij alzoo gedaan hebt. Zullen
dan de vrouwen hare vrucht eten, de
kinderen, die men op de handen draagt?
Zullen dan de Profeet en de priester
in het heiligdom des Heeren gedood
worden?
21 De jongen en de ouden liggen op
de aarde *op* de straten; mijne jonk-
vrouwen en mijne jongelingen zijn door
het zwaard gevallen; gij hebt ze in den
dag uwes toorns gedood, gij hebt ze ge-
slagt *en* niet verschoond.
22 Gij hebt mijne verschrikkingen van
rondom geroepen, als *tot* eenen dag
eens gezetten hoogtijds; en daar is nie-
mand aan den dag des toorns des HEE-
REN ontkomen of overgebleven; die ik
op de handen gedragen en opgetogen
heb, die heeft mijn vijand omgebragt.

HET 3 CAPITTEL.

IK ben de man, *die* ellende gezien
heeft door de roede zijner verbol-
heid.
2 Hij heeft mij geleid en gevoerd *in*
de duisternis, en niet *in* het licht.
3 Hij heeft zich immers tegen mij ge-
wend, hij heeft zijne hand den ganschen
dag veranderd.
4 Hij heeft mijn vleesch en mijne huid
oud gemaakt, hij heeft mijne beenderen
gebroken.
5 Hij heeft tegen mij gebouwd, en hij
heeft *mij met* galle en moeite omringd.
6 Hij heeft mij gezet in duistere plaat-
sen, als degenen, die over lang dood
zijn.
7 Hij heeft mij toegemuurd, dat ik er
niet uitgaan kan; hij heeft mijne kope-
ren boeijen verzwaard.
8 Ook wanneer ik roep en schreeuw,
sluit hij *de ooren voor* mijn gebed.
9 Hij heeft mijne wegen toegemuurd
met uitgehouwene steenen, hij heeft
mijne paden verkeerd.
10 Hij is mij een loerende beer, een
leeuw in verborgene plaatsen.
11 Hij heeft mijne wegen afgewend, en
hij heeft mij in stukken gebroken; hij
heeft mij woest gemaakt.
12 Hij heeft zijnen boog gespannen,
en hij heeft mij den pijl als ten doel
gesteld.
13 Hij heeft zijne pijlen in mijne nie-
ren doen ingaan.
14 Ik ben aan al mijn volk tot belag-
ching geworden, hun snarenspel den
ganschen dag.

15 Hij heeft mij met bitterheden verzadigd, hij heeft mij met alsem dronken gemaakt.
16 Hij heeft mijne tanden met zandsteentjes verbrijzeld, hij heet mij in de asch nedergedrukt.
17 En gij hebt mijne ziel verre van den vrede verstooten, ik heb het goede vergeten.
18 Toen zeide ik: Mijne sterkte is vergaan, en mijne hoop van den HEER.
19 Gedenk aan mijne ellende en aan mijne ballingschap, aan den alsem en galle.
20 Mijne ziel gedenkt er wel ter dege aan, en zij bukt zich neder in mij.
21 Dit zal ik mij ter harte nemen, daarom zal ik hopen:
22 Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat zijne barmhartigheden geen einde hebben;
23 Zij zijn allen morgen nieuw, uwe trouw is groot.
24 De HEER is mijn deel, zegt mijne ziel, daarom zal ik op hem hopen.
25 De HEER is goed voor degenen, die hem verwachten, voor de ziel, die hem zoekt.
26 Het is goed, dat men hope, en stille zij op het heil des HEEREN.
27 Het is goed voor eenen man, dat hij het juk in zijne jeugd draagt.
28 Hij zitte eenzaam, en zwijge stil, omdat hij het hem opgelegd heeft.
29 Hij steke zijnen mond in het stof, *zeggende:* Misschien is er verwachting.
30 Hij geve zijne wang dien, welke hem slaat, hij worde zat van smaad.
31 Want de Heer zal niet verstooten in eeuwigheid;
32 Maar als hij bedroefd heeft, zoo zal hij zich ontfermen, naar de grootheid zijner goedertierenheden.
33 Want hij plaagt of bedroeft des menschen kinderen niet van harte.
34 Dat men al de gevangenen der aarde onder zijne voeten verbrijzelt;
35 Dat men het regt eens mans buigt voor het aangezigt des Allerhoogsten;
36 Dat men eenen mensch verongelijkt in zijne twistzaak: zou de Heer het niet zien?
37 Wie zegt wat, hetwelk geschiedt, *zoo het* de Heer niet beveelt?
38 Gaat niet uit den mond des Allerhoogsten het kwade en het goede?
39 Wat klaagt *dan* een levend mensch? Een ieder *klage* van wege zijne zonden.
40 Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeeren tot den HEER.
41 Laat ons onze harten opheffen, mitsgaders de handen, tot God in den hemel, *zeggende:*
42 Wij hebben overtreden, en wij zijn wederspannig geweest, *daarom* hebt gij niet gespaard.
43 Gij hebt *ons* met toorn bedekt, en gij hebt ons vervolgd; gij hebt *ons* gedood, gij hebt niet verschoond.
44 Gij hebt u met eene wolk bedekt, zoo dat er geen gebed doorkwam.
45 Gij hebt ons *tot* een uitvaagsel en wegwerpsel gesteld in het midden der volken.
46 Al onze vijanden hebben hunnen mond tegen ons opgesperd.
47 De vreeze en de kuil zijn over ons gekomen, de verwoesting en de verbreking.
48 *Met* waterbeken loopt mijn oog neder, van wege de breuk der dochter mijns volks.
49 Mijn oog vliet, en kan niet ophouden, omdat er geene rust is;
50 Tot dat *het* de HEER van den hemel aanschouwe, en *het* zie.
51 Mijn oog doet mijner ziele *moëite* aan, van wege al de dochteren mijner stad.
52 Die mijne vijanden zijn zonder oorzaak, hebben mij als een' vogel dapperlijk gejaagd.
53 Zij hebben mijn leven in eenen kuil uitgeroeid, en zij hebben eenen steen op mij geworpen.
54 De wateren zwommen over mijn hoofd; ik zeide: Ik ben afgesneden.
55 HEER, ik heb uwen naam aangeroepen uit den ondersten kuil.
56 Gij hebt mijne stem gehoord; verberg uw oor niet voor mijn zuchten, voor mijn roepen.
57 Gij hebt u genaderd ten dage, als ik u aanriep; gij hebt gezegd: Vrees niet.
58 Heer, gij hebt de twistzaken mijner ziel getwist, gij hebt mijn leven verlost.
59 HEER, gij hebt gezien de verkeerdheid, die men mij aangedaan heeft, oordeel mijne regtzaak.
60 Gij hebt al hunne wraak gezien, al hunne gedachten tegen mij.
61 HEER, gij hebt hun smaden gehoord, *en* al hunne gedachten tegen mij;
62 De lippen dergenen, die tegen mij opstaan, en hun dichten tegen mij den ganschen dag.
63 Aanschouw hun zitten en opstaan; ik ben hun snarenspel.

64 Heer, geef hun weder die vergel-
ding, naar het werk hunner handen.
65 Geef hun een deksel des harten, uw
vloek zij over hen.
66 Vervolg ze met toorn, en verdelg ze
van onder den hemel des HEEREN.

HET 4 CAPITTEL.

HOE is het goud *zoo* verdonkerd, het
goede fijne goud *zoo* veranderd!
Hoe zijn de steenen des heiligdoms voor-
aan op alle straten verworpen!
2 De kostelijke kinderen van Zion, te-
gen fijn goud geschat, hoe zijn zij *nu*
gelijk gerekend aan de aarden fleschen,
het werk van de handen eens pottebak-
kers!
3 Zelfs laten de zeekalveren de borsten
neder, zij zogen hunne welpen; *maar*
de dochter mijns volks is als eene wree-
de geworden, gelijk de struisen in de
woestijn.
4 De tong van het zoogkind kleeft aan
zijn gehemelte van dorst; de kinderen
eischen brood, daar is niemand, die *het*
hun mededeelt.
5 Die lekkernijen aten, versmachten
nu op de straten; die in karmozijn op-
getrokken zijn, omhelzen den drek.
6 En de ongeregtigheid der dochter
mijns volks is grooter dan de zonde van
Sodom, die als in een oogenblik omge-
keerd werd, en geene handen hadden
arbeid over haar.
7 Hare bijzondersten waren reiner dan
de sneeuw, zij waren witter dan melk;
zij waren rooder van ligchaam dan ro-
bijnen, gladder dan een saffier.
8 *Maar nu* is hunne gedaante verdui-
sterd van zwartigheid, men kent ze niet
op de straten; hunne huid kleeft aan
hunne beenderen, zij is verdord, zij is
geworden als een hout.
9 De verslagenen van het zwaard zijn
gelukkiger dan de verslagenen van den
honger, want die vlieten daarhenen, *als*
doorstoken zijnde, omdat er geene
vruchten der velden zijn.
10 De handen der barmhartige vrou-
wen hebben hare kinderen gekookt; zij
zijn haar tot spijze geworden in de ver-
breking der dochter mijns volks.
11 De HEER heeft zijne grimmigheid
volbragt; hij heeft de hittigheid zijns
toorns uitgestort, en hij heeft te Zion
een vuur aangestoken, hetwelk hare
fondamenten verteerd heeft.
12 De Koningen der aarde zouden het
niet geloofd hebben, noch al de inwo-
ners der wereld, dat de tegenpartijder
en vijand tot de poorten van Jerûzalem
zou ingaan.
13 Het is van wege de zonden harer
Profeten, *en* de misdaden harer pries-
teren, die in het midden van haar het
bloed der regtvaardigen vergoten heb-
ben.
14 Zij zworven *als* blinden op de stra-
ten, zij waren met bloed besmet, zoo dat
men niet kon zijn *of* men raakte hunne
kleederen aan.
15 Zij riepen tot hen: Wijkt, *hier is*
een onreine! wijkt, wijkt, roert niet aan!
Zekerlijk zij zijn weggevlogen, ja weg-
gezworven; zij zeiden onder de Hei-
denen: Zij zullen er niet langer wonen.
16 Des HEEREN aangezigt heeft ze ver-
deeld, hij zal ze voortaan niet meer aan-
zien; zij hebben het aangezigt der pries-
teren niet geëerd, zij hebben den ouden
geene genade bewezen.
17 Nog bezweken ons onze oogen,
ziende naar onze ijdele hulp; wij gaap-
ten met ons gapen op een volk, *dat* niet
kon verlossen.
18 Zij hebben onze gangen nagespeurd,
dat wij op onze straten niet gaan kon-
den; ons einde is genaderd, onze dagen
zijn vervuld, ja ons einde is gekomen.
19 Onze vervolgers zijn sneller geweest
dan de arenden des hemels; zij hebben
ons op de bergen hittiglijk vervolgd, in
de woestijn hebben zij ons lagen gelegd.
20 De adem onzer neuzen, de gezalfde
des HEEREN, is gevangen in hunne groe-
ven, *van* wien wij zeiden: Wij zullen
onder zijne schaduw leven onder de Hei-
denen.
21 Wees vrolijk, en verblijd u, gij
dochter van Edom, die in het land Uz
woont; *doch* de beker zal ook tot u
komen, gij zult dronken en ontbloot
worden.
22 Uwe ongeregtigheid heeft een ein-
de, ô gij dochter Zions; hij zal u niet
meer gevankelijk doen wegvoeren; *maar*
uwe ongeregtigheid, ô gij dochter Edoms,
zal hij bezoeken, hij zal uwe zonden
ontdekken.

HET 5 CAPITTEL.

GEDENK, HEER, wat ons geschied
is, aanschouw het, en zie onzen
smaad aan.
2 Ons erfdeel is tot de vreemdelingen
gewend, onze huizen tot de uitlanders.
3 Wij zijn weezen zonder vader, onze
moeders zijn als de weduwen.
4 Ons water moeten wij voor geld drin-
ken; ons hout komt *ons* op prijs te
staan.
5 Wij lijden vervolging op onze hal-
zen; zijn wij moede, men laat ons geene
rust.

6 Wij hebben den Egyptenaar de hand gegeven, *en* den Assyriër, om *met* brood verzadigd te worden.
7 Onze vaders hebben gezondigd, en zijn niet *meer*, en wij dragen hunne ongeregtigheden.
8 Knechten heerschen over ons; daar is niemand, die *ons* uit hunne hand rukke.
9 Wij moeten ons brood met gevaar onzes levens halen, van wege het zwaard der woestijn.
10 Onze huid is zwart geworden gelijk een oven, van wege den geweldigen storm des hongers.
11 Zij hebben de vrouwen te Zion verkracht, *en* de jonge dochters in de steden van Juda.
12 De vorsten zijn door hunne hand opgehangen, de aangezigten der ouden zijn niet geëerd geweest.
13 Zij hebben de jongelingen weggenomen, *om* te malen, en de jongens struikelen onder het hout.
14 De ouden houden op van de poort, de jongelingen van hun snarenspel.
15 De vreugde onzes harten houdt op, onze rei is in treurigheid veranderd.
16 De kroon onzes hoofds is afgevallen; ô wee nu onzer, dat wij *zoo* gezondigd hebben!
17 Daarom is ons hart mat, om deze dingen zijn onze oogen duister geworden.
18 Om des bergs Zions wil, die verwoest is, waar de vossen op loopen.
19 Gij, ô HEER, zit in eeuwigheid, uw troon is van geslachte tot geslacht.
20 Waarom zoudt gij ons steeds vergeten? *waarom* zoudt gij ons *zoo* langen tijd verlaten?
21 HEER, bekeer ons tot u, zoo zullen wij bekeerd zijn; vernieuw onze dagen als van ouds.
22 Want zoudt gij ons ganschelijk verwerpen? zoudt gij zoo zeer tegen ons verbolgen zijn?

DE PROFETIËN
VAN
EZECHIËL.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN het dertigste jaar, in de vierde *maand*, op den vijfden dier maand, als ik in het midden der weggevoerden was bij de rivier Chebar, zoo geschiedde het, *dat* de hemelen werden geopend, en ik gezigten Gods zag.
2 Op den vijfden dier maand, (dit was het vijfde jaar van de wegvoering van den Koning Jóiachin)
3 Geschiedde het woord des HEEREN uitdrukkelijk tot Ezechiël, den zoon van Buzi, den priester, in het land der Chaldeën, bij de rivier Chebar; en de hand des HEEREN was dáár op hem.
4 Toen zag ik, en ziet, een stormwind kwam van het noorden af, eene groote wolk, en een vuur *daarin* vervangen, en een glans was rondom die *wolk*; en uit het midden daarvan was als de verwe van Hasmal, uit het midden des vuurs.
5 En uit het midden daarvan *kwam* de gelijkenis van vier dieren; en dit was hunne gedaante: zij hadden de gelijkenis van een' mensch.
6 En elk een had vier aangezigten; insgelijks had elk een van hen vier vleugelen.
7 En hunne voeten waren regte voeten, en hunne voetplanten waren gelijk de voetplanten van een kalf, en glinsterden gelijk de verwe van glad koper.
8 En menschenhanden waren onder hunne vleugelen aan hunne vier zijden; en die vier hadden hunne aangezigten en hunne vleugelen.
9 Hunne vleugelen waren zamengevoegd, de een aan den anderen; zij keerden zich niet om, als zij gingen; zij gingen elk een regt uit voor zijn aangezigt henen.
10 De gelijkenis nu van hun aangezigt was het aangezigt eens menschen, en het aangezigt eens leeuws hadden zij vier aan de regterzijde; en ter linkerzijde hadden die vier eens ossen aangezigt; ook hadden die vier eens arends aangezigt.
11 Ook waren hunne aangezigten en hunne vleugelen opwaarts verdeeld; elk een had er twee zamengevoegd aan de andere, en twee bedekten hunne ligchamen.
12 En zij gingen elk een regt uit voor zijn aangezigt henen; waarhenen de Geest was om te gaan, gingen zij; zij keerden zich niet om als zij gingen.
13 Aangaande de gelijkenis der dieren, hunne gedaante was als brandende ko-

len des vuurs, als de gedaante der fak-
kelen; dat *vuur* ging steeds tusschen de
dieren; en het vuur had eenen glans,
en uit het vuur kwam een bliksem
voort.
14 De dieren nu liepen en keerden we-
der als de gedaante van een weerlicht.
15 Als ik die dieren zag, ziet, zoo was
er een rad op de aarde bij die dieren,
naar vier aangezigten van hetzelve.
16 De gedaante der raderen en derzel-
ver maaksel was als de verwe van een
turkoois; en die vier hadden eenerlei
gelijkenis; daartoe was hunne gedaante,
en hun maaksel, als of het ware een rad
in het midden van een rad.
17 Als zij gingen, zij gingen op hunne
vier zijden; zij keerden zich niet om als
zij gingen.
18 En hunne velgen, die waren zoo
hoog, dat zij vreesselijk waren; en hun-
ne velgen waren vol oogen rondom aan
die vier *raderen*.
19 Als nu de dieren gingen, gingen de
raderen bij hen; en als de dieren van de
aarde opgeheven werden, werden de
raderen opgeheven.
20 Waarhenen de Geest was om te gaan,
gingen zij; waarhenen de Geest was om
te gaan; en de raderen werden tegen
over hen opgeheven; want de Geest der
dieren was in de raderen.
21 Als die gingen, gingen *deze;* en als
die stonden, stonden zij; en als die van
de aarde opgeheven werden, werden
de raderen tegen over hen opgeheven;
want de Geest der dieren was in de ra-
deren.
22 En over de hoofden der dieren was
de gelijkenis eens uitspansels, gelijk de
verwe van het vreesselijke kristal, van
boven af over hunne hoofden uitge-
spreid.
23 En onder dat uitspansel waren hun-
ne vleugelen regt op, de een aan den
anderen: ieder had er twee, die her-
waarts hunne ligchamen bedekten, en
ieder had er twee, die ze derwaarts be-
dekten.
24 En als zij gingen, hoorde ik een ge-
ruisch hunner vleugelen, als het ge-
ruisch van vele wateren, als de stem des
Almagtigen, *als* de stem eens geroeps,
als het gedreun eens heirlegers; als zij
stonden, zoo lieten zij hunne vleugelen
neder.
25 En daar geschiedde eene stem van
boven het uitspansel, hetwelk boven
hunne hoofden was, als zij stonden, *en*
hunne vleugelen nedergelaten hadden.
26 En boven het uitspansel, hetwelk
was boven hunne hoofden, was de gelij-
kenis van eenen troon, als de gedaante
van eenen saffiersteen; en op de gelij-
kenis des troons was de gelijkenis als de
gedaante van een' mensch, daar boven
op zijnde.
27 En ik zag als de verwe van Hasmal,
als de gedaante van vuur rondom daar
binnen, van de gedaante zijner lendenen
en opwaarts; en van de gedaante zijner
lendenen en nederwaarts, zag ik als de
gedaante van vuur, en glans aan hem
rondom.
28 Gelijk de gedaante van den boog,
die in de wolk is ten dage des plasre-
gens, alzoo was de gedaante van den
glans rondom: dit was de gedaante van
de gelijkenis der heerlijkheid des HEE-
REN; en als ik het zag, viel ik op mijn
aangezigt, en ik hoorde eene stem van
eenen, die sprak.

HET 2 CAPITTEL.

EN hij zeide tot mij: Menschenkind,
sta op uwe voeten, en ik zal met u
spreken.
2 Zoo kwam in mij, als hij tot mij
sprak, de Geest, die mij stelde op mijne
voeten; en ik hoorde hem, die tot mij
sprak.
3 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
ik zend u tot de kinderen Israëls, tot de
rebellerende volken, die tegen mij ge-
rebelleerd hebben; zij en hunne vade-
ren hebben overtreden tegen mij tot op
dezen zelfden huidigen dag.
4 En deze kinderen zijn hard van aan-
gezigt, en stijf van hart; ik zend u tot
hen; en gij zult tot hen zeggen: Zoo
zegt de Heer HEER.
5 En zij, het zij dat zij het hooren zul-
len, of het zij dat zij het laten zullen,
(want zij zijn een wederspannig huis)
zoo zullen zij weten, dat een Profeet in
het midden van hen geweest is.
6 En gij, menschenkind, vrees niet
voor hen, en vrees niet voor hunne
woorden, hoewel wederwilligen en door-
nen bij u zijn, en gij bij schorpioenen
woont; vrees voor hunne woorden niet,
en ontzet u niet voor hun aangezigt,
want zij zijn een wederspannig huis.
7 Maar gij zult mijne woorden tot hen
spreken, het zij dat zij hooren zullen, of
het zij dat zij het laten zullen; want zij
zijn wederspannig.
8 Doch gij, menschenkind, hoor het-
geen ik tot u spreek; wees gij niet we-
derspannig, gelijk dat wederspannig
huis; open uwen mond, en eet wat ik u
geef,
9 Toen zag ik, en ziet, daar was eene

hand tot mij uitgestoken; en ziet, daarin
was de rol van een boek.
10 En hij spreidde die voor mijn aan-
gezigt uit; en zij was beschreven voor
en achter; en daarin waren geschreven
klaagliederen, en zuchting, en wee.

HET 3 CAPITTEL.

DAARNA zeide hij tot mij: Men-
schenkind, eet wat gij vinden zult;
eet deze rol, en ga, spreek tot het huis
Israëls.
2 Toen opende ik mijnen mond, en hij
gaf mij die rol te eten.
3 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
geef uwen buik te eten, en vul uw in-
gewand met deze rol, die ik u geef.
Toen at ik, en het was in mijnen mond
als honig, van wege de zoetigheid.
4 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
ga henen, kom tot het huis Israëls, en
spreek tot hen met mijne woorden.
5 Want gij zijt niet gezonden tot een
volk, diep van spraak en zwaar van tong,
maar tot het huis Israëls;
6 Niet tot vele volken, diep van spraak
en zwaar van tong, welker woorden gij
niet kunt verstaan; zouden zij niet, zoo
ik u tot hen gezonden had, naar u ge-
hoord hebben?
7 Maar het huis Israëls wil naar u niet
hooren, omdat zij naar mij niet willen
hooren; want het gansche huis Israëls
is stijf van voorhoofd, en hard van hart
zijn zij.
8 Ziet, ik heb uw aangezigt stijf ge-
maakt tegen hunne aangezigten, en
uw voorhoofd stijf tegen hun voor-
hoofd.
9 Uw voorhoofd heb ik gemaakt als een'
diamant, harder dan eene rots; vrees
hen niet, en ontzet u niet voor hunne
aangezigten, omdat zij een wederspan-
nig huis zijn.
10 Verder zeide hij tot mij: Menschen-
kind, vat al mijne woorden, welke ik
tot u spreken zal, in uw hart, en hoor
ze met uwe ooren.
11 En ga henen, kom tot de wegge-
voerden, tot de kinderen uwes volks,
en spreek tot hen, en zeg tot hen: Zoo
zegt de Heer HEER; het zij dat zij hoo-
ren zullen, of het zij dat zij het laten
zullen.
12 Toen nam de Geest mij op, en ik
hoorde achter mij eene stem van groote
ruisching, *zeggende:* Geloofd zij de
heerlijkheid des HEEREN uit zijne
plaats.
13 En *ik hoorde* het geluid van der
dieren vleugelen, welke de een den an-
deren raakten, en het geluid der raderen
tegen over hen; en het geluid eener
groote ruisching.
14 Toen hief de Geest mij op, en nam
mij weg, en ik ging henen, bitterlijk
bedroefd door de hitte mijns geestes;
maar de hand des HEEREN was sterk op
mij.
15 En ik kwam tot de weggevoerden
te Tel-Abib, die aan de rivier Chebar
woonden, en ik bleef daar zij woonden;
ja ik bleef daar verbaasd in het midden
van hen zeven dagen.
16 Het gebeurde nu ten einde van ze-
ven dagen, dat het woord des HEEREN
tot mij geschiedde, zeggende:
17 Menschenkind, ik heb u tot eenen
wachter gesteld over het huis Israëls;
zoo zult gij het woord uit mijnen mond
hooren, en hen van mijnent wege waar-
schuwen.
18 Als ik tot den goddelooze zeg: Gij
zult den dood sterven, en gij waarschuwt
hem niet, en spreekt niet, om den god-
delooze van zijnen goddeloozen weg te
waarschuwen, opdat gij hem in het
leven behoudt; die goddelooze zal in
zijne ongeregtigheid sterven, maar zijn
bloed zal ik van uwe hand eischen.
19 Doch als gij den goddelooze waar-
schuwt, en hij zich van zijne goddeloos-
heid en van zijnen goddeloozen weg niet
bekeert, hij zal in zijn ongeregtigheid
sterven; maar gij hebt uwe ziel bevrijd.
20 Als ook een regtvaardige zich van
zijne geregtigheid afkeert, en onregt
doet, en ik eenen aanstoot voor zijn
aangezigt leg, hij zal sterven; omdat gij
hem niet gewaarschuwd hebt, zal hij in
zijne zonde sterven, en zijne geregtig-
heden, die hij gedaan heeft, zullen niet
gedacht worden; maar zijn bloed zal ik
van uwe hand eischen.
21 Doch als gij den regtvaardige waar-
schuwt, opdat de regtvaardige niet
zondige, en hij niet zondigt; hij zal ze-
kerlijk leven, omdat hij gewaarschuwd
is; en gij hebt uwe ziel bevrijd.
22 En de hand des HEEREN was dáár
op mij, en hij zeide tot mij: Maak u
op, ga uit in de vallei, en ik zal daar
met u spreken.
23 En ik maakte mij op, en ging uit
in de vallei, en ziet, de heerlijkheid des
HEEREN stond aldaar, gelijk de heer-
lijkheid, welke ik gezien had bij de
rivier Chebar; en ik viel op mijn aan-
gezigt.
24 Toen kwam de Geest in mij, en stel-
de mij op mijne voeten; en hij sprak
met mij, en hij zeide tot mij: Ga, be-
sluit u binnen in uw huis.

25 Want u aangaande, menschenkind,
ziet, zij zouden dikke touwen aan u
leggen, en zij zouden u daarmede binden;
daarom zult gij niet uitgaan in het
midden van hen.
26 En ik zal uwe tong aan uw gehemelte
doen kleven, dat gij stom worden
zult, en gij zult hun niet zijn tot eenen
bestraffenden man; want zij zijn een
wederspannig huis.
27 Maar als ik met u spreken zal, zal
ik uwen mond opendoen, en gij zult tot
hen zeggen: Zoo zegt de Heer HEER:
Wie hoort, die hoore, en wie het laat,
die late het; want zij zijn een wederspannig
huis.

HET 4 CAPITTEL.

EN gij menschenkind, neem u eenen
tigchelsteen, en leg dien voor uw
aangezigt, en bewerp daarop de stad
Jerûzalem.
2 En maak eene belegering tegen haar,
en bouw tegen haar sterkten, en werp
tegen haar eenen wal op, en stel legers
tegen haar, en zet tegen haar stormrammen
rondom.
3 Verder, neem gij u eene ijzeren pan,
en stel die tot eenen ijzeren muur tusschen
u en tusschen die stad; en rigt
uw aangezigt tegen haar, dat zij in belegering
kome, en gij zult ze belegeren.
Dit zij voor het huis Israëls een
teeken.
4 Lig gij ook neder op uwe linkerzijde,
en leg daarop de ongeregtigheid van het
huis Israëls; *naar* het getal der dagen,
dat gij daarop zult liggen, zult gij hunne
ongeregtigheid dragen.
5 Want ik heb u gegeven de jaren hunner
ongeregtigheid, naar het getal der
dagen, drie honderd en negentig dagen,
dat gij de ongeregtigheid van het huis
Israëls dragen zult.
6 Als gij nu deze voleindigen zult, lig
andermaal neder op uwe regterzijde, en
gij zult de ongeregtigheid van het huis
van Juda dragen veertig dagen: ik heb
u gegeven elken dag voor elk jaar.
7 Daarom zult gij uw aangezigt rigten
tegen de belegering van Jerûzalem, en
uw arm zal ontbloot zijn; en gij zult
tegen haar profeteren.
8 En ziet, ik zal dikke touwen aan u
leggen, dat gij u niet omkeert van uwe
ééne zijde tot uwe *andere* zijde, tot dat
gij de dagen uwer belegering voleindigd
hebt.
9 En neem gij voor u tarwe, en gerst,
en boonen, en linzen, en heerse, en
spelt; en doe die in een vat, en maak
die u tot brood; *naar* het getal der dagen,
die gij op uwe zijde nederliggen
zult, drie honderd en negentig dagen
zult gij dat eten.
10 Uwe spijze nu, die gij eten zult,
zal in gewigt zijn twintig sikkelen
daags; van tijd tot tijd zult gij die
eten.
11 Gij zult ook water naar *zekere* maat
drinken, het zesde deel van een hin;
van tijd tot tijd zult gij het drinken.
12 En gij zult eenen gerstenkoek eten,
en dien zult gij met drek van des menschen
afgang bakken voor hunne oogen.
13 En de HEER zeide: Alzoo zullen de
kinderen Israëls hun brood onrein eten
onder de Heidenen, waarhenen ik ze
verdrijven zal.
14 Toen zeide ik: Ach Heer HEER! zie,
mijne ziel is niet verontreinigd geweest;
want ik heb, van mijne jeugd af tot nu
toe, geen dood aas, noch dat verscheurd
is, gegeten, en geen verfoeijelijk vleesch
is in mijnen mond gekomen.
15 En hij zeide tot mij: Zie, ik heb u
rundermist gegeven voor menschendrek,
zoo zult gij uw brood daarmede
bereiden.
16 Daarna zeide hij tot mij: Gij menschenkind,
zie, ik breek den staf des
broods in Jerûzalem, en zij zullen het
brood met gewigt en met kommer eten,
en het water met *zekere* maat en met
verbaasdheid drinken;
17 Opdat zij aan brood en water gebrek
hebben, en de eene met den anderen
verbaasd worden en in hunne ongeregtigheid
uitteren.

HET 5 CAPITTEL.

EN, gij menschenkind, neem u een
scherp mes, een scheermes der barbieren
zult gij u nemen, hetwelk gij
zult laten gaan over uw hoofd en over
uwen baard; daarna zult gij u eene
weegschaal nemen, en het *haar* deelen.
2 Een derde deel zult gij in het midden
der stad met vuur verbranden, nadat de
dagen der belegering vervuld worden;
dan zult gij een derde deel nemen, slaande
met een zwaard rondom hetzelve;
en een derde deel zult gij in den wind
strooijen; want ik zal het zwaard achter
hen uittrekken.
3 Gij zult ook weinige in getal daarvan
nemen, en in uwe slippen binden.
4 En nog zult gij van die nemen, en
die werpen in het midden des vuurs, en
zult ze verbranden met vuur; daaruit
zal voortkomen een vuur tegen het geheele
huis van Israël.
5 Alzoo zegt de Heer HEER: Dit is Jerûzalem,
welke ik in het midden der

Heidenen gezet heb, en landen rondom haar henen.

6 Doch zij heeft mijne regten veranderd in goddeloosheid meer dan de Heidenen, en mijne inzettingen meer dan de landen, die rondom haar zijn; want zij hebben mijne regten verworpen, en in mijne inzettingen hebben zij niet gewandeld.

7 Daarom zegt de Heer HEER alzoo: Dewijl gijlieden dies meer gemaakt hebt dan de Heidenen, die rondom u zijn, in mijne inzettingen niet gewandeld en mijne regten niet gedaan hebt, zelfs naar de regten der Heidenen, die rondom u zijn, niet gedaan hebt;

8 Daarom zegt de Heer HEER alzoo: Ziet, ik *wil* aan u, ja ik, want ik zal gerigten in het midden van u oefenen, voor de oogen van die Heidenen.

9 En ik zal onder u doen hetgeen ik niet gedaan heb, en desgelijks ik voortaan niet doen zal, om al uwer gruwelen wil.

10 Daarom zullen de vaders de kinderen eten in het midden van u, en de kinderen zullen hunne vaderen eten; en ik zal gerigten onder u oefenen, en zal al uw overblijfsel in alle winden verstrooijen.

11 Daarom *zoo waarachtig als* ik leef, spreekt de Heer HEER; (omdat gij mijn heiligdom verontreinigd hebt met al uwe verfoeiselen, en met al uwe gruwelen) zoo ik ook niet daarom *u* verminderen, en mijn oog *u* niet verschoonen zal, en ik ook niet zal sparen!

12 Een derde deel van u zal van de pestilentie sterven, en zal door honger in het midden van u te niet worden; en een derde deel zal in het zwaard vallen rondom u; en een derde deel zal ik in alle winden verstrooijen, en ik zal het zwaard achter hen uittrekken.

13 Alzoo zal mijn toorn volbragt worden, en ik zal mijne grimmigheid op hen doen rusten, en mij troosten; en zij zullen weten, dat ik, de HEER, in mijnen ijver gesproken heb, als ik mijne grimmigheid tegen hen volbragt zal hebben.

14 Daartoe zal ik u ter woestheid en ter smaadheid zetten onder de Heidenen, die rondom u zijn, voor de oogen van al dengenen, die voorbijgaat.

15 Zoo zal de smaadheid en hoon een onderwijs en ontzetting voor de Heidenen zijn, die rondom u zijn, wanneer ik over u gerigten in toorn, en in grimmigheid, en in grimmige straffen oefenen zal: ik, de HEER, heb *het* gesproken.

16 Wanneer ik de booze pijlen des hongers tegen hen uitzenden zal, die ten verderve zijn zullen, welke ik uitzenden zal om u te verderven, zoo zal ik den honger over u vermeerderen, en u den staf des broods breken.

17 Ja honger en boos gedierte, die u van kinderen berooven zullen, zal ik over u zenden; ook zal pestilentie en bloed onder u omgaan; en het zwaard zal ik over u brengen: ik, de HEER, heb *het* gesproken.

HET 6 CAPITTEL.

EN het woord des HEEREN geschiedde tot mij, zeggende:

2 Menschenkind, zet uw aangezigt tegen de bergen Israëls, en profeteer tegen dezelve;

3 En zeg: Gij bergen Israëls, hoort het woord des Heeren HEEREN: zoo zegt de Heer HEER tot de bergen en tot de heuvelen, tot de beken en tot de dalen: Ziet ik, ik breng over u het zwaard, en ik zal uwe hoogten verderven.

4 Daartoe zullen uwe altaren verwoest, en uwe zonnebeelden verbroken worden; en ik zal uwe verslagenen nedervellen voor het aangezigt uwer drekgoden.

5 En ik zal de doode ligchamen der kinderen Israëls voor het aangezigt hunner drekgoden leggen, en ik zal uwe beenderen rondom uwe altaren strooijen.

6 In al uwe woningen zullen de steden verwoest en de hoogten tot eene wildernis worden, opdat uwe altaren woest en eenzaam zijn, en uwe drekgoden verbroken worden en ophouden, en uwe zonnebeelden afgehouwen, en uwe werken uitgedelgd worden.

7 En de verslagenen zullen in het midden van u liggen, opdat gij weet, dat ik de HEER ben.

8 Ik zal dan nog een overblijfsel laten, als gij *eenigen* zult hebben, die van het zwaard ontkomen onder de Heidenen, wanneer gij in de landen zult verstrooid worden.

9 Dan zullen uwe ontkomenen aan mij gedenken onder de Heidenen, waar zij gevankelijk zullen geworden zijn, omdat ik verbroken ben door hun hoerachtig hart, dat van mij afgeweken is, en door hunne oogen, die hunne drekgoden nahoereren; en zij zullen eene walging aan zich zelven hebben over de boosheden, welke zij in al hunne gruwelen gedaan hebben.

10 En zij zullen weten, dat ik de HEER ben; ik heb niet te vergeefs gesproken, van hun dit kwaad aan te doen.

11 Zoo zegt de Heer HEER: Sla met
uwe hand, en stamp met uwen voet,
en zeg: Ach! over alle gruwelen der
boosheden van het huis Israëls; want zij
zullen door het zwaard, door den honger
en door de pestilentie vallen.
12 Die verre af is, zal door de pest ster-
ven, en die nabij is, zal door het zwaard
vallen; maar die overgebleven en bele-
gerd is, zal door den honger sterven; al-
zoo zal ik mijne grimmigheid tegen hen
volbrengen.
13 Dan zult gij weten, dat ik de HEER
ben, als hunne verslagenen in het mid-
den hunner drekgoden rondom hunne
altaren wezen zullen op alle hooge heu-
velen, op alle toppen der bergen, en on-
der allen groenen boom, en onder alle
digte eiken, de plaats, alwaar zij voor
al hunne drekgoden liefelijken reuk
maakten.
14 Daarom zal ik mijne hand over hen
uitstrekken, en zal het land woest ma-
ken, ja woester dan de woestijn naar
Diblath henen, in al hunne woningen;
en zij zullen bevinden, dat ik de HEER
ben.

HET 7 CAPITTEL.

DAARNA geschiedde het woord des
HEEREN tot mij, zeggende:
2 Verder, gij menschenkind, zoo zegt
de Heer HEER, van het land Israëls: Het
einde is er, het einde is gekomen over
de vier hoeken des lands.
3 Nu is het einde over u; want ik zal
mijnen toorn tegen u zenden, en ik zal
u rigten naar uwe wegen, en ik zal op u
brengen al uwe gruwelen.
4 En mijn oog zal u niet verschoonen,
en ik zal niet sparen; maar ik zal uwe
wegen op u brengen, en uwe gruwelen
zullen in het midden van u zijn; en
gijlieden zult weten, dat ik de HEER
ben.
5 Zoo zegt de Heer HEER: Een kwaad,
een eenig kwaad, ziet, is gekomen.
6 Een einde is er gekomen, dat einde
is gekomen, het is opgewaakt tegen u;
ziet, het *kwaad* is gekomen.
7 De morgenstond is tot u gekomen,
ô inwoner des lands; de tijd is gekomen,
de dag der beroerte is nabij, en daar is
geen wederklank der bergen.
8 Nu zal ik in kort mijne grimmigheid
over u uitgieten, en mijnen toorn tegen
u volbrengen, en u rigten naar uwe
wegen, en zal op u brengen al uwe gru-
welen.
9 En mijn oog zal niet verschoonen,
en ik zal niet sparen; ik zal u geven
naar uwe wegen, en uwe gruwelen zul-
len in het midden van u zijn; en gijlie-
den zult weten, dat ik de HEER ben,
die slaat.
10 Ziet, de dag, ziet, *de morgenstond*
is gekomen, de morgenstond is voortge-
komen, de roede heeft gebloeid, de hoo-
vaardij heeft gegroend.
11 Het geweld is opgerezen tot eene
roede der goddeloosheid; niets van hen
zal *overblijven*, noch van hunne menigte,
noch van hun gedruisch, en geene klagt
zal over hen zijn.
12 De tijd is gekomen, de dag is ge-
naakt; de kooper zij niet blijde, en de
verkooper bedrijve geen' rouw; want een
brandende toorn is over de geheele me-
nigte van het *land*.
13 Want de verkooper zal tot het ver-
kochte niet wederkeeren, ofschoon hun
leven nog onder de levenden ware; over-
mits het gezigt, aangaande de geheele
menigte van het *land*, niet zal terugkee-
ren; en niemand zal door zijne ongereg-
tigheid zijn leven sterken.
14 Zij hebben met de trompet getrom-
pet, en hebben alles bereid; maar nie-
mand trekt ten strijde; want mijn bran-
dende toorn is over de geheele menigte
van het *land*.
15 Het zwaard is buiten, en de pest,
en de honger van binnen; die op het
veld is, zal door het zwaard sterven, en
die in de stad is, dien zal de honger en
de pest verteren.
16 En hunne ontkomenden zullen *wel*
ontkomen, maar zij zullen op de bergen
zijn, zij allen zullen zijn gelijk duiven
der dalen, kermende een ieder om zijne
ongeregtigheid.
17 Alle handen zullen slap worden, en
alle knieën zullen henen vlieten *als*
water.
18 Ook zullen zij zakken aangorden,
gruwen zal ze bedekken, en over alle
aangezigten zal schaamte wezen, en op
al hunne hoofden kaalheid.
19 Zij zullen hun zilver op de straten
werpen, en hun goud zal tot onreinig-
heid zijn; hun zilver en hun goud zal
hen niet kunnen uithelpen ten dage der
verbolgenheid des HEEREN; hunne ziel
zullen zij niet verzadigen, en hunne in-
gewanden zullen zij niet vullen, want
het zal de aanstoot hunner ongeregtig-
heid zijn.
20 En hij heeft de schoonheid zijns
sieraads ter overtreffelijkheid gezet;
maar zij hebben daarin beelden hunner
gruwelen *en* hunner verfoeiselen ge-
maakt; daarom heb ik hun dat tot on-
reinigheid gesteld.

21 En ik zal het in de hand der vreem-
len overgeven ten roof, en den godde-
oozen der aarde ten buit, en zij zullen
iet ontheiligen.
22 Ook zal ik mijn aangezigt van hen
omwenden, en zij zullen mijne verbor-
gene plaats ontheiligen; want inbrekers
zullen daar inkomen en die ontheiligen.
23 Maak eene keten; want het land is
vol van bloedgerigten, en de stad is vol
van geweld.
24 Daarom zal ik de kwaadste der Hei-
denen doen komen, die hunne huizen
erfelijk bezitten zullen, en zal den hoog-
moed der sterken doen ophouden, en
die hen heiligen, zullen ontheiligd wor-
den.
25 De ondergang komt; en zij zullen
den vrede zoeken, maar hij zal er niet
zijn.
26 Ellende zal op ellende komen, en
daar zal gerucht op gerucht wezen; dan
zullen zij het gezigt van een' Profeet zoe-
ken; maar de wet zal vergaan van den
priester, en de raad van de oudsten.
27 De Koning zal rouw bedrijven, en
de vorsten zullen met verwoesting be-
kleed zijn, en de handen van het volk
des lands zullen beroerd zijn; ik zal
hun doen naar hunnen weg, en met
hunne regten zal ik ze rigten; en zij
zullen weten, dat ik de HEER ben.

HET 8 CAPITTEL.

HET geschiedde nu in het zesde jaar,
in de zesde *mand*, op den vijfden
der mand, als ik in mijn huis zat, en de
oudsten van Juda voor mijn aangezigt
zaten, dat de hand des Heeren HEEREN
aldáár over mij viel.
2 Toen zag ik, en ziet, eene gelijkenis,
als de gedaante van vuur; van de ge-
daante zijner lendenen en nederwaarts
was vuur; en van zijne lendenen en op-
waarts, als de gedaante eener klaarheid,
als de verwe van Hasmal.
3 En hij stak de gelijkenis eener hand
uit, en nam mij bij het haar mijns
hoofds; en de geest voerde mij op tus-
schen de aarde en tusschen den hemel,
en bragt mij in de gezigten Gods te Je-
ruzalem, tot de deur der poort van het
binnenste *voorhof*, welke ziet naar het
noorden, alwaar de zitplaats was van
een beeld der ijvering, dat tot ijver
verwekt.
4 En ziet, de heerlijkheid van den God
Israëls was aldaar, naar de gedaante, die
ik in de valei gezien had.
5 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
hef nu uwe oogen op naar den weg van
het noorden. En ik hief mijne oogen op
naar den weg van het noorden; en ziet,
tegen het noorden aan de poort van den
altaar was dit beeld der ijvering, in den
ingang.
6 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
ziet gij wel, wat zij doen, de groote gru-
welen, die het huis Israëls hier doen,
opdat ik van mijn heiligdom verre weg-
ga? Doch gij zult nog weder groote gru-
welen zien.
7 Zoo bragt hij mij tot de deur van het
voorhof. Toen zag ik, en ziet, er was
een hol in den wand.
8 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
graaf nu in dien wand. En ik groef in
dien wand, en ziet, daar was eene deur.
9 Toen zeide hij tot mij: Ga in, en zie
de booze gruwelen, welke zij hier doen.
10 Zoo ging ik in, en ik zag, en ziet,
daar was alle beeldtenis van kruipende
dieren en verfoeijelijke beesten, en van
alle drekgoden van het huis Israëls, ge-
heel rondom aan den wand gemaald.
11 En zeventig mannen uit de oudsten
van het huis Israëls, met Jaäzánia, den
zoon van Safan, staande in het midden
van hen, stonden voor hunne aangezig-
ten; en een ieder *had* zijn rookvat in
zijne hand, en eene overvloedige wolk
des reukwerks ging op.
12 Toen zeide hij tot mij: Hebt gij ge-
zien, menschenkind, wat de oudsten van
het huis Israëls doen in de duisternis,
een ieder in zijne gebeelde binnenka-
meren? want zij zeggen: De HEER ziet
ons niet, de HEER heeft het land verla-
ten.
13 En hij zeide tot mij: Gij zult nog
weder groote gruwelen zien, die zij
doen.
14 En hij bragt mij tot de deur der
poort van het huis des HEEREN, die
naar het noorden is, en ziet, daar zaten
vrouwen, beweenende den Thammuz.
15 En hij zeide tot mij: Hebt gij, men-
schenkind, *dat* gezien? Gij zult nog we-
der grooter gruwelen zien dan deze.
16 En hij bragt mij tot het binnenste
voorhof van het huis des HEEREN; en
ziet, *aan* de deur van den tempel des
HEEREN, tusschen het voorhuis en tus-
schen den altaar, waren omtrent vijf en
twintig mannen; hunne achterste *leden*
waren naar den tempel des HEEREN, en
hunne aangezigten naar het oosten, en
deze bogen zich neder naar het oosten
voor de zon.
17 Toen zeide hij tot mij: Hebt gij,
menschenkind, *dat* gezien? is er iets
ligter geacht bij het huis van Juda,
dan deze gruwelen te doen, die zij hier

doen? Als zij het land met geweld vervuld hebben, zoo keeren zij zich, om mij te vertoornen, want zie, zij steken de wijnranken aan hunnen neus.

18 Daarom zal ik ook handelen in grimmigheid; mijn oog zal niet verschoonen, en ik zal niet sparen; hoewel zij voor mijne ooren met luide stem roepen, nogtans zal ik ze niet hooren.

HET 9 CAPITTEL.

DAARNA riep hij voor mijne ooren *met* luide stem, zeggende: Doet de opzieners der stad naderen, en elk een met zijn verdervend wapen in zijne hand.

2 En ziet, zes mannen kwamen van den weg der hooge poort, die gekeerd is naar het noorden, en elk een met zijn verpletterend wapen in zijne hand; en één man in het midden van hen was met linnen bekleed, en eens schrijvers inktkoker was aan zijne lendenen; en zij kwamen in, en stonden bij den koperen altaar.

3 En de heerlijkheid van den God Israëls hief zich op van den cherub, waarop zij was, tot den dorpel van het huis; en hij riep tot den man, die met linnen bekleed was, die den schrijvers inktkoker aan zijne lendenen had.

4 En de HEER zeide tot hem: Ga door, door het midden der stad, door het midden van Jerûzalem, en teeken een teeken op de voorhoofden der lieden, die zuchten en uitroepen over al die gruwelen, welke in het midden derzelver gedaan worden.

5 Maar tot die *anderen* zeide hij voor mijne ooren: Gaat door, door de stad achter hem, en slaat; uw oog verschoone niet, en spaart niet.

6 Doodt ouden, jonjelingen, en maagden, en kinderen, en vrouwen, tot verdervens toe; maar genaakt aan niemand, op wien het teeken is, en begint van mijn heiligdom. En zij begonnen van de oude mannen, die vóór het huis waren.

7 En hij zeide tot hen: Verontreinigt het huis, en vervult de voorhoven met verslagenen, gaat henen uit. En zij gingen henen uit, en zij sloegen in de stad.

8 Het geschiedde nu, als zij ze geslagen hadden, en ik overgebleven was, dat ik op mijn aangezigt viel, en riep, en zeide: Ach, Heer HEER! zult gij al het overblijfsel Israëls verderven, met uwe grimmigheid uit te gieten over Jerûzalem!

9 Toen zeide hij tot mij: De ongeregtigheid van het huis van Israël en van Juda is gansch zeer groot, en het land is met bloed vervuld, en de stad is vol van afwijking; want zij zeggen: De HEER heeft het land verlaten, en de HEER ziet niet.

10 Daarom ook wat mij aangaat, mijn oog zal niet verschoonen, en ik zal niet sparen; ik zal hunnen weg op hun hoofd geven.

11 En ziet, de man, die met linnen bekleed was, aan wiens lendenen de inktkoker was, bragt bescheid weder, zeggende: Ik heb gedaan, gelijk gij mij geboden hadt.

HET 10 CAPITTEL.

DAARNA zag ik, en ziet, boven het uitspansel, hetwelk was over het hoofd der Cherubs, was als een saffiersteen, als de gedaante van de gelijkenis eens troons; *en* hij verscheen op dezelve.

2 En hij spraak tot den man, bekleed met linnen, en hij zeide: Ga in tot tusschen de wielen, tot onder den Cherub, en vul uwe vuisten met vurige kolen van tusschen de Cherubs, en strooi ze over de stad; en hij ging in voor mijne oogen.

3 De Cherubs nu stonden der regterzijde van het huis, als die man inging; en eene wolk vervulde het binnenste voorhof.

4 Toen hief zich de heerlijkheid des HEEREN omhoog van boven den Cherub, op den dorpel van het huis; en het huis werd vervuld met eene wolk, en het voorhof was vol van den glans der heerlijkheid des HEEREN.

5 En het geruisch van de vleugelen der Cherubs werd gehoord tot het uiterste voorhof, als de stem des Almagtigen Gods, wanneer hij spreekt.

6 Het geschiedde nu, als hij den man bekleed met linnen, geboden had, zeggende: Neem vuur van tusschen de wielen, van tusschen de Cherubs; dat hij inging en stond bij een rad.

7 Toen stak een Cherub zijne hand uit van tusschen de Cherubs tot het vuur, hetwelk was tusschen de Cherubs, en nam *daarvan* en gaf het in de vuisten desgenen, welke met linnen bekleed was; die nam het, en ging uit.

8 Want daar werd gezien aan de Cherubs de gelijkenis van eens menschen hand onder hunne vleugelen.

9 Toen zag ik, en ziet, vier raderen waren bij de Cherubs; één rad was bij elken Cherub; en de gedaante der ra-

ren was als de verwe van een' turkoois-
steen.
10 En aangaande hunne gedaanten, die
vier hadden éénerlei gelijkenis, gelijk of
het ware geweest een rad in het midden
van een rad.
11 Als die gingen, zoo gingen *deze* op
hunne vier zijden; zij keerden zich
niet om, als zij gingen; maar de plaats,
waarhenen het hoofd zag, die volgden
zij na; zij keerden zich niet om, als zij
gingen.
12 Hun gansche ligchaam nu, en hun-
ne ruggen, en hunne handen, en hunne
vleugelen, mitsgaders de raderen, waren
vol oogen rondom; die vier hadden hun-
ne raderen.
13 Aangaande de raderen, elk een der-
zelver werd voor mijne ooren genoemd
Galgal.
14 En elk een had vier aangezigten;
het eerste aangezigt was het aangezigt
eens Cherubs, en het tweede aangezigt
was het aangezigt eens menschen, en
het derde het aangezigt eens leeuws, en
het vierde het aangezigt eens arends.
15 En die Cherubs hieven zich omhoog;
dit was even het dier, dat ik bij de ri-
vier Chebar gezien had.
16 En als de Cherubs gingen, zoo gin-
gen die raderen nevens dezelve; en als
de Cherubs hunne vleugelen ophieven,
om zich van de aarde omhoog te heffen,
zoo keerden zich die raderen ook niet
om van bij hen.
17 Als die stonden, stonden *deze*, en
als die opgeheven werden, hieven zich
deze *ook* op; want de Geest der dieren
was in hen.
18 Toen ging de heerlijkheid des HEE-
REN van boven den dorpel des huizes
weg, en stond boven de Cherubs.
19 En de Cherubs hieven hunne vleu-
gelen op, en verhieven zich van de aarde
omhoog voor mijne oogen, als zij uitgin-
gen; en de raderen waren tegen over
hen; en elk een stond aan de deur der
oostpoort van het huis des HEEREN; en
de heerlijkheid des Gods Israëls was
van boven over hen.
20 Dit is het dier, dat ik zag onder den
God Israëls, bij de rivier Chebar; en ik
bemerkte, dat het Cherubs waren.
21 En elk een had vier aangezigten, en
elk een had vier vleugelen; en de gelij-
kenis van menschenhanden was onder
hunne vleugelen.
22 En aangaande de gelijkenis van
hunne aangezigten, het waren dezelfde
aangezigten, die ik gezien had bij de
rivier Chebar, hunne gedaanten en zij
zelven; zij gingen ieder regt uit voor
zijn aangezigt henen.

HET 11 CAPITTEL.

TOEN hief mij de Geest op, en bragt
mij tot de oostpoort van het huis
des HEEREN, welke ziet oostwaarts; en
ziet, aan de deur der poort waren vijf
en twintig mannen, en in het midden
van hen zag ik Jaäzánia, den zoon van
Azzur, en Pelátia, den zoon van Benáia,
vorsten des volks.
2 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
deze zijn de mannen, die ongeregtigheid
bedenken, en die kwaden raad raden in
deze stad.
3 Die zeggen: Men moet geene huizen
nabij bouwen; deze *stad* zou de pot, en
wij het vleesch zijn.
4 Daarom profeteer tegen hen; profe-
teer, ô menschenkind.
5 Zoo viel dan de Geest des HEEREN
op mij, en hij zeide tot mij: Zeg: Zoo
zegt de HEER: Alzoo zegt gijlieden,
ô huis Israëls, want ik weet elk een der
dingen, die in uwen geest opklimmen.
6 Gij hebt uwe verslagenen in deze
stad vermenigvuldigd, en gij hebt der-
zelver straten met de verslagenen ver-
vuld.
7 Daarom, zoo zegt de Heer HEER:
Uwe verslagenen, welke gij in het mid-
den derzelve nedergelegd hebt, die zijn
dat vleesch, en deze *stad* is de pot; maar
ulieden zal ik uit het midden derzelver
doen uitgaan.
8 Gijlieden hebt het zwaard gevreesd;
en het zwaard zal ik over u brengen,
spreekt de Heer HEER.
9 Ook zal ik ulieden uit het midden
van haar doen uitgaan, en ik zal u over-
geven in de hand der vreemden; en ik
zal regt onder u doen.
10 Gij zult door het zwaard vallen; in
de landpale van Israël zal ik u rigten,
en gij zult weten, dat ik de HEER ben.
11 Deze *stad* zal ulieden niet tot eenen
pot zijn, en gij zult in het midden van
haar *niet* tot vleesch zijn; in de land-
pale van Israël zal ik u rigten.
12 En gij zult weten, dat ik de HEER
ben, omdat gij in mijne inzettingen niet
gewandeld, en mijne regten niet gedaan
hebt, maar naar de regten der Heidenen,
die rondom u zijn, gedaan hebt.
13 Het geschiedde nu, als ik profeteer-
de, dat Pelátia, de zoon van Benáia,
stierf. Toen viel ik neder op mijn aan-
gezigt, en riep met luide stem, en zeide:
Ach, Heer, HEER! zult gij gansch eene
voleindiging maken met het overblijfsel
van Israël?

14 Toen geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:

15 Menschenkind, het zijn uwe broederen, uwe broederen, de mannen uwer maagschap, en het gansche huis van Israël, *ja* dat gansche, tot welke de inwoners van Jerûzalem gezegd hebben: Maakt u verre af van den HEER; dit land is ons tot eene erfbezitting gegeven.

16 Daarom zeg: Zoo zegt de Heer HEER: Hoewel ik ze verre onder de Heidenen weggedaan heb, en hoewel ik ze in de landen verstrooid heb, nogtans zal ik hun een weinig *tijds* tot een heiligdom zijn, in de landen, waarin zij gekomen zijn.

17 Daarom zeg: Alzoo zegt de Heer HEER: Ja ik zal ulieden vergaderen uit de volken, en ik zal u verzamelen uit de landen, waarin gij verstrooid zijt, en ik zal u het land Israëls geven.

18 En zij zullen daar henen komen, en al deszelfs verfoeiselen en al deszelfs gruwelen van daar wegdoen.

19 En ik zal hun éénerlei hart geven, en zal eenen nieuwen geest in het binnenste van u geven; en ik zal het steenen hart uit hun vleesch wegnemen, en zal hun een vleesschen hart geven;

20 Opdat zij wandelen in mijne inzettingen, en mijne regten bewaren, en dezelve doen; en zij zullen mij tot een volk zijn, en ik zal hun tot een' God zijn.

21 Maar wier hart het hart hunner verfoeiselen en hunner gruwelen nawandelt, derzelver weg zal ik op hun hoofd geven, spreekt de Heer HEER.

22 Toen hieven de Cherubs hunne vleugelen op, en de raderen tegen over hen; en de heerlijkheid des Gods van Israël was over hen van boven.

23 En de heerlijkheid des HEEREN rees op van het midden der stad, en stond op den berg, die tegen het oosten der stad is.

24 Daarna nam mij de Geest op, en bragt mij in gezigt door den Geest Gods in Chaldéa tot de gevankelijk weggevoerden; en het gezigt, dat ik gezien had, voer van mij op.

25 En ik sprak tot de gevankelijk weggevoerden al de woorden des HEEREN, die hij mij had doen zien.

HET 12 CAPITTEL.

VERDER geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

2 Menschenkind, gij woont in het midden van een wederspannig huis, welke oogen hebben om te zien, en niet zien, ooren hebben om te hooren, en niet hooren, want zij zijn een wederspannig huis.

3 Daarom gij menschenkind, maak u gereedschap van vertrekking; en vertrek bij dag voor hunne oogen; en gij zult vertrekken van uwe plaats tot eene andere plaats voor hunne oogen; misschien zullen zij het merken, hoewel zij een wederspannig huis zijn.

4 Gij zult dan uw gereedschap bij dag voor hunne oogen uitbrengen, als het gereedschap dergenen, die vertrekken; daarna zult gij in den avond uitgaan voor hunne oogen, gelijk zij uitgaan, die vertrekken.

5 Doorgraaf u den wand voor hunne oogen, en breng daardoor *uw gereedschap* uit.

6 Voor hunne oogen zult gij het op de schouders dragen, in donker zult gij het uitbrengen; uw aangezigt zult gij bedekken, dat gij het land niet ziet; want ik heb u voor het huis van Israël tot een wonderteeken gegeven.

7 En ik deed alzoo, gelijk mij bevolen was: ik bragt mijn gereedschap uit bij dag, als het gereedschap dergenen, die vertrekken; daarna in den avond doorgroef ik mij den wand met de hand; ik bragt het uit in donker, *en* ik droeg het op den schouder voor hunne oogen.

8 En des morgens geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:

9 Menschenkind, heeft niet het huis van Israël, het wederspannig huis, tot u gezegd: Wat doet gij?

10 Zeg tot hen: Alzoo zegt de Hee[r] HEER: Deze last is *tegen* den vorst t[e] Jerûzalem, en het gansche huis Israëls dat in het midden van hen is.

11 Zeg: Ik ben uliededer wonderteeken; gelijk ik gedaan heb, alzoo za[l] hun gedaan worden; zij zullen doo[r] wegvoering in de gevangenis hene[n] gaan.

12 En de vorst, die in het midden va[n] hen is, zal *het gereedschap* op den schouder dragen in donker, en hij zal ui[t]gaan; zij zullen door den wand grave[n] om *hem* daardoor uit te brengen; hij z[al] zijn aangezigt bedekken, opdat hij m[et] het oog de aarde niet zie.

13 Ik zal ook mijn net over hem ui[t]spreiden, dat hij in mijn jagtgaren g[e]grepen worde; en ik zal hem breng[en] in Babylónië, het land der Chaldeë[n] ook zal hij dat niet zien, hoewel h[ij] daar sterven zal.

14 En allen, die rondom hem zijn [...] zijne hulp, en al zijne benden zal ik [...]

alle winden verstrooijen; en ik zal het
zwaard achter hen uittrekken.
15 Alzoo zullen zij weten, dat ik de
HEER ben, wanneer ik hen onder de Hei-
denen verspreiden en hen in de landen
verstrooijen zal.
16 Doch ik zal van hen weinige lieden
doen overblijven van het zwaard, van
den honger en van de pestilentie; opdat
zij al hunne gruwelen vertellen onder
de Heidenen, waarhenen zij komen zul-
len, en zij zullen weten, dat ik de HEER
ben.
17 Daarna geschiedde het woord des
HEEREN tot mij, zeggende:
18 Menschenkind, gij zult uw brood
eten met beven, en uw water zult gij
met beroerte en met kommer drinken.
19 En gij zult tot het volk des lands
zeggen: Alzoo zegt de Heer HEER van
de inwoners Jerûzalems, in het land
Israëls: Zij zullen hun brood met kom-
mer eten, en hun water zullen zij met
verbaasdheid drinken, omdat hun land
woest zal worden van zijne volheid, van
wege het geweld van al degenen, die
daarin wonen;
20 En de bewoonde steden zullen woest
worden, en het land zal eene wildernis
zijn; en gij zult weten, dat ik de HEER
ben.
21 Weder geschiedde het woord des
HEEREN tot mij, zeggende:
22 Menschenkind, wat is dit voor een
spreekwoord, *dat* gijlieden hebt in het
land Israëls, zeggende: De dagen zullen
verlengd worden, en al het gezigt zal
vergaan.
23 Daarom zeg tot hen: Alzoo zegt de
Heer HEER: Ik zal dit spreekwoord
doen ophouden, dat zij het niet meer
ten spreekword gebruiken zullen in Is-
raël. Maar spreek tot hen: De dagen
zijn nabij gekomen, en het woord van
ieder gezigt.
24 Want geen ijdel gezigt zal er meer
wezen, noch vleijende waarzegging, in
het midden van het huis Israëls.
25 Want ik ben de HEER, ik zal spre-
ken; het woord, dat ik zal spreken, zal
gedaan worden, *de tijd* zal niet meer
uitgesteld worden; want in uwe dagen,
ô wederspannig huis, zal ik een woord
spreken, en hetzelve doen, spreekt de
Heer HEER.
26 Verder geschiedde het woord des
HEEREN tot mij, zeggende:
27 Menschenkind, zie, die van het huis
Israëls zeggen: Het gezigt, dat hij ziet,
is voor vele dagen, en hij profeteert van
tijden, die verre zijn.
28 Daarom zeg tot hen: Alzoo zegt de
Heer HEER: Geene mijner woorden zul-
len meer uitgesteld worden; het woord,
hetwelk ik gesproken heb, dat zal ge-
daan worden, spreekt de Heer HEER.

HET 13 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde
tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, profeteer tegen de
Profeten Israëls, die profeteren, en zeg
tot degenen, die uit hun hart profeteren:
Hoort des HEEREN woord.
3 Zoo zegt de Heer HEER: Wee over
die dwaze Profeten, die hunnen geest
nawandelen, en hetgeen zij niet gezien
hebben!
4 Uwe Profeten, ô Israël, zijn als vos-
sen in de woeste plaatsen.
5 Gij zijt in de bressen niet opgetreden,
noch hebt den muur toegemuurd voor
het huis Israëls, om in den strijd te
staan, ten dage des HEEREN.
6 Zij zien ijdelheid en leugenachtige
voorzegging, die daar zeggen: De HEER
heeft gesproken, daar de HEER hen niet
gezonden heeft; en zij geven hope van
het woord te zullen bevestigen.
7 En ziet gij niet een ijdel gezigt, en
spreekt eene leugenachtige voorzeg-
ging, als gij zegt: De HEER spreekt,
daar ik niet gesproken heb?
8 Daarom zoo zegt de Heer HEER: Om-
dat gijlieden ijdelheid spreekt, en leu-
gen ziet; daarom, ziet, ik *wil* aan u,
spreekt de Heer HEER.
9 En mijne hand zal zijn tegen de Pro-
feten, die ijdelheid zien, en leugen voor-
zeggen; zij zullen in de vergadering
mijns volks niet zijn, en in het schrift
van het huis Israëls niet geschreven
worden, en in het land Israëls niet ko-
men; en gij zult weten, dat ik de Heer
HEER ben.
10 Daarom, ja daarom dat zij mijn
volk verleiden, zeggende: Vrede, daar
geen vrede is; en *dat* de een eenen
leemen wand bouwt, en, ziet, de ande-
ren denzelven pleisteren met loozen
kalk.
11 Zeg tot degenen, die met loozen kalk
pleisteren, dat hij omvallen zal; daar
zal een overstelpende plasregen zijn;
en gij, ô groote hagelsteenen, zult val-
len, en een groote stormwind zal *hem*
splijten.
12 Ziet, als die wand zal gevallen zijn,
zal dan niet tot u gezegd worden: Waar
is de pleistering, waarmede gij geplei-
terd hebt?
13 Daarom alzoo zegt de Heer HEER:
Ja ik zal *hem* door eenen grooten storm-

wind in mijne grimmigheid splijten, en daar zal een overstelpende plasregen zijn in mijnen toorn, en groote hagelsteenen in *mijne* grimmigheid, om *dien* te verdoen.

14 Zoo zal ik den wand afbreken, dien gijlieden met loozen kalk gepleisterd hebt, en zal hem ter aarde nederwerpen, dat zijn grond zal ontdekt worden; alzoo zal *de stad* vallen, en gij zult in het midden van haar omkomen; en gij zult weten, dat ik de HEER ben.

15 Zoo zal ik mijne grimmigheid tegen den wand voortbrengen, en tegen degenen, die hem pleisteren met loozen kalk; en ik zal tot ulieden zeggen: Die wand is er niet *meer*, en die hem pleisterden, zijn er niet;

16 *Te weten* de Profeten Israëls, die van Jerûzalem profeteren, en voor haar een gezigt des vredes zien, waar geen vrede is, spreekt de Heer HEER.

17 En gij, menschenkind, zet uw aangezigt tegen de dochteren uwes volks, welke profeteren uit haar hart, en profeteer tegen haar;

18 En zeg: Zoo zegt de Heer HEER: Wee *die vrouwen*, welke kussens naaijen voor alle okselen der armen, en maken hoofddeksels voor het hoofd van alle statuur, om de zielen te jagen! Zult gij de zielen mijns volks jagen, en zult gij u de zielen in het leven behouden?

19 En zult gij mij ontheiligen bij mijn volk, voor handvollen van gerst, en voor stukken broods, om zielen te dooden, die niet zouden sterven, en om zielen in het leven te behouden, die niet zouden leven, door uw liegen tot mijn volk, dat de leugen hoort?

20 Daarom, zoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik *wil* aan uwe kussens, waarmede gij aldaar de zielen jaagt naar de bloemhoven, en ik zal ze uit uwe armen wegscheuren; en ik zal die zielen losmaken, de zielen, welke gij jaagt naar de bloemhoven.

21 Daartoe zal ik uwe hoofddeksels scheuren, en mijn volk uit uwe hand redden, zoo dat zij niet meer in uwe hand zullen zijn tot eene jaagt; en gij zult weten, dat ik de HEER ben.

22 Omdat gijlieden het hart des regtvaardigen *door* valschheid hebt bedroefd gemaakt, daar ik hem geene smart aangedaan heb, en omdat gij de handen des goddeloozen gesterkt hebt, opdat hij zich van zijnen boozen weg niet afkeeren zoude, dat ik hem in het leven behield;

23 Daarom zult gij niet meer ijdelheid zien, noch waarzegging gebruiken; maar ik zal mijn volk uit uwe hand redden, en gij zult weten, dat ik de HEER ben.

HET 14 CAPITTEL.

DAARNA kwamen tot mij mannen uit de oudsten van Israël, en zaten neder voor mijn aangezigt.

2 Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

3 Menschenkind, deze mannen hebben hunne drekgoden in hun hart opgezet, en hebben den aanstoot hunner ongeregtigheid regt voor hunne aangezigten gesteld; word ik dan ernstiglijk van hen gevraagd?

4 Daarom spreek met hen, en zeg tot hen: Alzoo zegt de Heer HEER: Een ieder man uit het huis van Israël, die de drekgoden in zijn hart opzet, en den aanstoot zijner ongeregtigheid regt voor zijn aangezigt stelt, en komt tot den Profeet, ik, de HEER, zal hem, als hij komt, antwoorden naar de menigte zijner drekgoden;

5 Opdat ik het huis Israëls in hun hart grijpe, dewijl zij allen door hunne drekgoden van mij vervreemd zijn.

6 Daarom zeg tot het huis Israëls: Alzoo zegt de Heer HEER: Bekeert u en keert u af van uwe drekgoden, en keert uwe aangezigten af van al uwe gruwelen.

7 Want ieder man uit het huis van Israël, en uit den vreemdeling, die in Israël verkeert, die zich van achter mij afscheidt, en zet zijne drekgoden op in zijn hart, en stelt den aanstoot zijner ongeregtigheid regt voor zijn aangezigt, en komt tot den Profeet, om mij door hem te vragen, ik ben de HEER, hem zal geantwoord worden door mij;

8 En ik zal mijn aangezigt tegen dien man zetten, en zal hem stellen tot een teeken en tot spreekwoorden, en zal hem uitroeijen uit het midden mijns volks; en gijlieden zult weten, dat ik de HEER ben.

9 Als nu een Profeet overreed zal zijn, en iets gesproken zal hebben, ik, de HEER, heb dien Profeet overreed, en ik zal mijne hand tegen hem uitstrekken, en zal hem verdelgen uit het midden van mijn volk Israël.

10 En zij zullen hunne ongeregtigheid dragen; gelijk de ongeregtigheid des vragers zal zijn, alzoo zal zijn de ongeregtigheid van den Profeet;

11 Opdat het huis van Israël niet meer van achter mij afdwale, en zij zich niet meer verontreinigen met al hunne over-

redingen; alsdan zullen zij mij tot een
volk zijn, en ik zal hun tot eenen God
zijn, spreekt de Heer HEER.
12 Verder geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
13 Menschenkind, als een land tegen
mij gezondigd zal hebben, zwaarlijk
overtredende, zoo zal ik mijne hand
daartegen uitstrekken, en zal hetzelve
den staf des broods breken, en eenen
honger daarin zenden, dat ik daaruit
menschen en beesten uitroeije;
14 Ofschoon deze drie mannen, Noäch,
Daniël en Job, in het midden van het-
zelve waren, zij zouden door hunne ge-
regtigheid *alleen* hunne ziel bevrijden,
spreekt de Heer HEER.
15 Zoo ik het boos gedierte make door
het land door te gaan, hetwelk hetzelve
van kinderen beroove, zoo dat het woest
worde, dat er niemand doorga, van wege
het gedierte;
16 Die drie mannen in het midden van
hetzelve zijnde, *zoo waarachtig als* ik
leef, spreekt de Heer HEER, zoo zij zo-
nen, en zoo zij dochteren bevrijden zou-
den! zij zelven alleen zouden bevrijd
worden, maar het land zou woest wor-
den.
17 Of *als* ik het zwaard brenge over
dat land, en zegge: Zwaard, ga door,
door dat land, zoo dat ik daarvan uit-
roeije menschen en beesten;
18 Ofschoon die drie mannen in het
midden van hetzelve waren, *zoo waar-
achtig als* ik leef, spreekt de Heer HEER,
zij zouden zonen noch dochteren be-
vrijden, maar zij zelven alleen zouden
bevrijd worden.
19 Of *als* ik de pestilentie in dat land
zende, en mijne grimmigheid daarover
met bloed uitgiete, om daarvan men-
schen en beesten uit te roeijen;
20 Ofschoon Noäch, Daniël en Job in
het midden van hetzelve waren, *zoo
waarachtig als* ik leef, spreekt de Heer
HEER, zoo zij eenen zoon, *of* zoo zij
eene dochter zouden bevrijden! zij zou-
den *alleen* hunne ziel door hunne ge-
regtigheid bevrijden.
21 Want alzoo zegt de Heer HEER:
Hoe veel te meer, als ik mijne vier booze
gerigten, het zwaard, en den honger,
en het booze gedierte, en de pestilentie
gezonden zal hebben tegen Jerûzalem,
om daaruit menschen en beesten uit te
roeijen!
22 Doch ziet, daarin zullen ontkome-
nen overblijven, die uitgevoerd zullen
worden, zonen en dochteren; ziet, zij
zullen tot ulieden uitkomen, en gij zult
hunnen weg zien, en hunne handelin-
gen; en gij zult vertroost worden over
het kwaad, dat ik over Jerûzalem ge-
bragt zal hebben, *ja* al wat ik zal ge-
bragt hebben over haar.
23 Zoo zullen zij u vertroosten, als gij
hunnen weg en hunne handelingen zien
zult; en gij zult weten, dat ik niet zon-
der oorzaak gedaan heb, al wat ik in
haar gedaan heb, spreekt de Heer HEER.

HET 15 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde
tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, wat is het hout des
wijnstoks meer dan alle hout, *of* de
wijnrank *meer dan* dat onder het hout
eens wouds is?
3 Wordt daarvan hout genomen, om
een stuk werks te maken? neemt men
daarvan eene pin, om eenig vat daaraan
te hangen?
4 Ziet, het wordt aan het vuur overge-
geven, opdat het verteerd worde; het
vuur verteert beide zijne einden, en zijn
middelste wordt verbrand, zou het deu-
gen tot een stuk werks?
5 Ziet, toen het geheel was, werd het
tot geen stuk werks gemaakt; hoe veel
te min als het vuur het verteerd heeft,
zoo dat het verbrand is, zal het dan nog
tot een stuk werks gemaakt worden?
6 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER:
Gelijk het hout des wijnstoks is onder
het hout des wouds, hetwelk ik aan het
vuur overgeef, opdat het verteerd wor-
de, alzoo zal ik de inwoners Jerûzalems
overgeven.
7 Want ik zal mijn aangezigt tegen hen
zetten; als zij van het *eene* vuur uit-
gaan, zal het *andere* vuur hen verteren;
en gij zult weten, dat ik de HEER ben,
als ik mijn aangezigt tegen hen gesteld
zal hebben.
8 En ik zal het land woest maken,
omdat zij zwaarlijk overtreden hebben,
spreekt de Heer HEER.

HET 16 CAPITTEL.

VERDER geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, maak aan Jerûzalem
hare gruwelen bekend,
3 En zeg: Alzoo zegt de Heer HEER tot
Jerûzalem: Uwe handelingen en uwe
geboorten zijn uit het land der Kanaä-
niten; uw vader was een Amoriet en
uwe moeder eene Hethitische.
4 En aangaande uwe geboorten: ten
dage, als gij geboren waart, werd uw
navel niet afgesneden; en gij waart niet
met water gewasschen, toen ik *u* aan-
schouwde; gij waart ook geenszins met

zout gewreven, noch in windelen gewonden.

5 Geen oog had medelijden over u, om u een van deze dingen te doen, om zich over u te erbarmen; maar gij zijt geworpen geweest op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van uwe ziele, ten dage, toen gij geboren waart.

6 Als ik bij u voorbijging, zoo zag ik u, vertreden zijnde in uw bloed, en ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja ik zeide tot u in uw bloed: Leef.

7 Ik heb u tot tien duizend, als het gewas des velds, gemaakt; en gij zijt gegroeid, en groot geworden, en zijt gekomen tot groote sierlijkheid; *uwe* borsten zijn vast geworden, en uw haar is gewassen, doch gij waart naakt en bloot.

8 Als ik nu bij u voorbijging, zag ik u, en ziet, uw tijd was de tijd der minnen: zoo breidde ik mijnen vleugel over u uit, en dekte uwe naaktheid; ja ik zwoer u, en kwam met u in een verbond, spreekt de Heer HEER, en gij werdt de mijne.

9 Daarna wiesch ik u met water, en ik spoelde uw bloed van u af, en zalfde u met olie.

10 Ik bekleedde u ook met gestikt werk, en ik schoeide u met dassenvellen, en omgordde u met fijn linnen, en bedekte u met zijde.

11 Ook versierde ik u met sieraad, en deed armringen aan uwe handen, en eene keten aan uwen hals.

12 Desgelijks deed ik een voorhoofdsiersel aan uw aangezigt, en oorringen aan uwe ooren, en eene kroon der heerlijkheid op uw hoofd.

13 Zoo waart gij versierd met goud en zilver, en uwe kleeding was fijn linnen, en zijde, en gestikt werk; gij at meelbloem, en honig, en olie, en gij waart gansch zeer schoon, en waart voorspoedig, dat gij een Koningrijk werdt.

14 Daartoe ging van u een naam uit onder de Heidenen om uwe schoonheid; want die was volmaakt door mijne heerlijkheid, welke ik op u gelegd had, spreekt de Heer HEER.

15 Maar gij hebt vertrouwd op uwe schoonheid, en hebt gehoereerd van wege uwen naam; ja hebt uwe hoererijen uitgestort aan een ieder, die voorbij ging; voor hem was zij.

16 En gij hebt van uwe kleederen genomen, en u gemaakt geplekte hoogten, en hebt daarop gehoereerd; *zulks* is niet gekomen, en zal niet geschieden.

17 Daartoe hebt gij genomen de vaten uwes sieraads van mijn goud en van mijn zilver, dat ik u gegeven had, en gij hebt u mans beelden gemaakt, en gij hebt met dezelve gehoereerd.

18 En gij hebt uwe gestikte kleederen genomen, en hebt ze bedekt; en gij hebt mijne olie en mijn reukwerk voor hunne aangezigten gesteld.

19 En mijn brood, hetwelk ik u gaf, meelbloem, en olie, en honig, *waarmede* ik u spijsde, dat hebt gij ook voor hunne aangezigten gesteld tot eenen liefelijken reuk; zoo is het geschied, spreekt de Heer HEER.

20 Verder hebt gij uwe zonen en uwe dochteren, die gij mij gebaard hadt, genomen, en hebt ze denzelven geofferd om te verteren: is het wat kleins van uwe hoererijen,

21 Dat gij mijne kinderen geslagt hebt, en hebt ze overgegeven, als gij dezelve voor hen door *het vuur* hebt doen gaan?

22 Ook hebt gij bij al uwe gruwelen en uwe hoererijen niet gedacht aan de dagen uwer jongheid, als gij naakt en bloot waart, *als* gij vertreden waart in uw bloed.

23 Het is ook geschied na al uwe boosheid, (wee, wee u! spreekt de Heer HEER)

24 Dat gij u een verwelfsel gebouwd hebt, en u eene hooge plaats gemaakt hebt in elke straat.

25 Aan elk hoofd des wegs hebt gij uwe hooge plaatsen gebouwd, en hebt uwe schoonheid gruwelijk gemaakt, en hebt met uwe beenen gegerd voor een ieder, die voorbijging, en hebt uwe hoererijen vermenigvuldigd.

26 Gij hebt ook gehoereerd met de kinderen van Egypte, uwe naburen, die groot van vleesch zijn; en gij hebt uwe hoererij vermenigvuldigd, om mij tot toorn te verwekken.

27 Ziet, daarom strekte ik mijne hand over u uit, en verminderde uw bescheiden deel; en ik gaf u over in den lust dergenen, die u haten, van de dochteren der Filistijnen, die van wege uwen schandelijken weg beschaamd waren.

28 Verder hebt gij gehoereerd met de kinderen van Assur, omdat gij onverzadelijk waart; ja, als gij met hen gehoereerd hebt, zijt gij ook niet verzadigd geworden.

29 Maar gij hebt uwe hoererij vermenigvuldigd in het land van Kanaän tot in Chaldéa; en daarmede ook zijt gij niet verzadigd geworden.

30 Hoe zwak is uw hart (spreekt de Heer HEER) als gij al deze dingen

doet, *zijnde* het werk van eene heer-
schende hoerachtige vrouw!
31 Als gij uw verwelfsel bouwt aan het
hoofd van iederen weg, en uwe hooge
plaats maakt in elke straat, en niet zijt
geweest als eene hoere, den hoerenloon
beschimpende.
32 O die overspelige vrouw! zij neemt
in plaats van haren man de vreemden
aan.
33 Men geeft loon aan alle hoeren;
maar gij geeft uwen loon aan al uwe
boelen, en gij beschenkt ze, opdat zij
tot u van rondom zouden ingaan om
uwe hoererijen.
34 Zoo geschiedt met u in uwe hoere-
rijen het tegendeel van de vrouwen, de-
wijl men u niet naloopt, om te hoere-
ren; want als gij hoerenloon geeft, en
het hoerenloon u niet gegeven wordt,
zoo zijt gij tot een tegendeel geworden.
35 Daarom, ô hoer, hoor des HEEREN
woord.
36 Alzoo zegt de Heer HEER: Omdat
uw vergif uitgestort is, en uwe schaamte
door uwe hoererijen met uwe boelen
ontdekt is, en met al de drekgoden
uwer gruwelen, en na het bloed uwer
kinderen, dat gij hun gegeven hebt;
37 Daarom, zie, ik zal al uwe boelen
vergaderen, met welke gij vermengd
zijt geweest, en allen, die gij lief gehad
hebt, met allen, die gij gehaat hebt; en
ik zal ze van rondom vergaderen tegen
u; en ik zal voor hen uwe naaktheid
ontdekken, dat zij uwe gansche naakt-
heid zien zullen.
38 Daartoe zal ik u *naar* de regten der
overspeelsters en der bloedvergietsters
rigten; en ik zal u overgeven aan het
bloed der grimmigheid en des ijvers.
39 En ik zal u in hunne hand overge-
ven, en zij zullen uw verwelfsel afbre-
ken, en uwe hooge plaatsen omwerpen,
en uwe kleederen u uittrekken, en uwe
sierlijke juweelen nemen, en u naakt en
bloot laten.
40 Daarna zullen zij tegen u eene ver-
gadering doen opkomen, en zullen u met
steenen steenigen, en u met hunne
zwaarden doorsteken.
41 Zij zullen ook uwe huizen met vuur
verbranden, en oordeelen tegen u uit-
voeren voor veler vrouwen oogen; en ik
zal u doen ophouden van eene hoer te
zijn, en gij zult ook niet meer hoeren-
loon geven.
42 Zoo zal ik mijne grimmigheid op u
doen rusten, en mijn ijver zal van u af-
wijken; en ik zal stil zijn, en niet meer
toornig wezen.
43 Daarom dat gij niet gedacht hebt
aan de dagen uwer jongheid, en mij tot
beroering geweest zijt met dit alles, zie,
zoo zal ik ook uwen weg op *uw* hoofd
geven, spreekt de Heer HEER; en gij
zult die schandeljike daad niet doen
boven al uwe gruwelen.
44 Zie, een ieder, die spreekwoorden
gebruikt, zal van u een spreekwoord
gebruiken, zeggende: Zoo de moeder
is, is hare dochter.
45 Gij zijt de dochter uwer moeder,
die de walg had van haren man en van
hare kinderen; en gij zijt de zuster
uwer zusteren, die de walg gehad heb-
ben van hare mannen en van hare kin-
deren: uwe moeder was eene Hethitis-
che, en uw vader een Amoriet.
46 Uwe groote zuster nu is Samaria,
zij en hare dochteren, welke woont aan
uwe linkerhand; maar uwe zuster, die
kleiner is dan gij, die tegen uwe regter-
hand woont, is Sodom en hare doch-
teren.
47 Doch gij hebt in hare wegen niet
gewandeld, noch naar hare gruwelen
gedaan: het was wat gerings, één ver-
driet; maar gij hebt het meer verdor-
ven dan zij, in al uwe wegen.
48 *Zoo waarachtig als* ik leef, spreekt
de Heer HEER, indien Sodom uwe zus-
ter, zij met hare dochteren, gedaan
heeft, gelijk gij gedaan hebt en uwe
dochteren!
49 Ziet, dit was de ongeregtigheid uwer
zuster Sodom: hoogmoed, zatheid van
brood en stille gerustheid had zij en hare
dochteren; maar zij sterkte de hand des
armen en nooddruftigen niet.
50 En zij verhieven zich, en deden gru-
welijkheid voor mijn aangezigt; daar-
om deed ik ze weg, nadat ik het gezien
had.
51 Samaria ook heeft naar de helft uwer
zonden niet gezondigd; en gij hebt uwe
gruwelen meer dan zij vermenigvuldigd,
en hebt uwe zusters geregtvaardigd
door al uwe gruwelen, die gij gedaan
hebt.
52 Draag gij *dan* ook uwe schande, gij,
die voor uwe zusters geoordeeld hebt
door uwe zonden, welke gij gruwelijker
gemaakt hebt dan zij; zij zijn regtvaar-
diger dan gij: wees gij dan ook be-
schaamd, en draag uwe schande, omdat
gij uwe zusters geregtvaardigd hebt.
53 Als ik hare gevangenen wederbren-
gen zal, *namelijk* de gevangenen van
Sodom en hare dochteren, en de gevan-
genen van Samaria en hare dochteren,
dan *zal ik wederbrengen* de gevangenen

uwer gevangenis in het midden van
hen;
54 Opdat gij uwe schande draagt, en
te schande gemaakt wordt, om al het-
gene gij gedaan hebt, als gij haar troos-
ten zult.
55 Als uwe zusters, Sodom en hare
dochteren, zullen wederkeeren tot haren
vorigen staat, mitsgaders Samaria en
hare dochteren zullen wederkeeren tot
haren vorigen staat, zult gij ook en uwe
dochteren wederkeeren tot uwen vori-
gen staat.
56 Ja uwe zuster Sodom is in uwen
mond niet gehoord geweest, ten dage
uwes grooten hoogmoeds,
57 Al eer uwe boosheid ontdekt was.
Als de tijd was der versmading van de
dochteren van Syrië, en van al dege-
nen, die rondom hetzelve waren, de
dochteren der Filistijnen, die u veracht-
ten van rondom,
58 Hebt gij uwe schandelijke daden
en uwe gruwelen gedragen, spreekt de
HEER.
59 Want alzoo zegt de Heer HEER: Ik
zal u ook doen, gelijk gij gedaan hebt,
die den eed veracht hebt, brekende het
verbond.
60 Evenwel zal ik gedachtig wezen aan
mijn verbond met u, in de dagen uwer
jongheid, en ik zal met u een eeuwig
verbond oprigten.
61 Dan zult gij aan uwe wegen geden-
ken en beschaamd zijn, als gij uwe zus-
ters, die grooter zijn dan gij, met dege-
nen, die kleiner zijn dan gij, aannemen
zult; want ik zal u dezelve geven tot
dochteren, maar niet uit uw verbond.
62 Want ik zal mijn verbond met u
oprigten, en gij zult weten, dat ik de
HEER ben;
63 Opdat gij aan hetzelve gedachtig
zijt, en u schaamt, en niet meer uwen
mond opent van wege uwe schande,
wanneer ik voor u verzoening doen zal
over al hetgene gij gedaan hebt, spreekt
de Heer HEER.

HET 17 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde tot
mij, zeggende:
2 Menschenkind, stel een raadsel voor,
en gebruik eene gelijkenis tot het huis
Israels,
3 En zeg: Alzoo zegt de Heer HEER:
Een arend, die groot was, groot van
vleugelen, lang van vlerken, vol van
vederen, die verscheidene verwen had,
kwam op den Libanon, en nam den op-
persten tak van eenen ceder.
4 Hij plukte den top van deszelfs jonge
takjes af, en bragt hem in een land van
koophandel, hij zette hem in eene stad
van kooplieden.
5 Hij nam ook van het zaad des lands,
en leide het in eenen zaadakker; hij
nam het, hij zette het bij vele wateren
met groote voorzigtigheid.
6 En het sproot uit, en werd tot eenen
welig uitloopenden wijnstok, *doch* ne-
derig van stam, ziende met zijne takken
naar hem, dewijl zijne wortelen onder
hem waren. Zoo werd hij tot eenen
wijnstok, die ranken voortbragt en
scheuten uitwierp.
7 Nog was er een groote arend, groot
van vleugelen en overvloedig van vede-
ren; en ziet, deze wijnstok voegde zijne
wortelen naar denzelven toe, en wierp
zijne takken tot hem uit, opdat hij hem
bevochtigen zoude naar de bedden zij-
ner planting toe.
8 Hij was in eene goede landouwe bij
vele wateren geplant, om takken te ma-
ken en vrucht te dragen, opdat hij tot
eenen heerlijken wijnstok worden mogt.
9 Zeg: Alzoo zegt de Heer HEER: Zal
hij gedijen? zal hij niet zijne wortelen
uitrukken, en zijne vrucht afsnijden,
dat hij droog worde? hij zal aan al de
bladeren van zijn gewas verdroogen; en
dat niet door eenen grooten arm, noch
door veel volks, om dien van zijne wor-
telen weg te voeren.
10 Ja ziet, zal hij geplant zijnde ge-
dijen? zal hij niet, als de oostewind hem
aanroert, gansch verdroogen? op de
bedden van zijn gewas zal hij verdroo-
gen.
11 Daarna geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
12 Zeg nu tot dat wederspannige huis:
Weet gij niet, wat deze dingen zijn?
Zeg: Ziet, de Koning van Babel is *tot*
Jeruzalem gekomen, en heeft haren Ko-
ning genomen, en hare vorsten, en heeft
ze tot zich gevoerd naar Babel.
13 Daartoe heeft hij van het koninklijk
zaad genomen, en daarmede een ver-
bond gemaakt, en heeft hem tot eenen
eed gebragt, en de magtigen des lands
heeft hij weggenomen;
14 Opdat het Koningrijk nederig zoude
zijn, zich niet verheffende, *en* dat het,
zijn verbond houdende, bestaan mogt.
15 Maar hij rebelleerde tegen hem,
zendende zijne boden in Egypte, opdat
men hem paarden en veel volks bestel-
len zoude; zal hij gedijen? zal hij ont-
komen, die zulke dingen doet? ja zal hij
het verbond breken en ontkomen?
16 *Zoo waarachtig als* ik leef, spreekt

de Heer HEER, zoo hij niet in de plaats des Konings, die hem Koning gemaakt heeft, wiens eed hij veracht, en wiens verbond hij gebroken heeft, bij hem in het midden van Babel zal sterven!

17 Ook zal Faraö, door een groot heir en door menigte van *krijgs* vergadering, met hem in oorlog niet uitrigten, als men eenen wal zal opwerpen, en als men sterkten bouwen zal, om vele zielen uit te roeijen.

18 Want hij heeft den eed veracht, brekende het verbond, daar hij, ziet, zijne hand gegeven had; dewijl hij al deze dingen gedaan heeft, zal hij niet ontkomen.

19 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER: *Zoo waarachtig als* ik leef, zoo ik mijnen eed, dien hij veracht heeft, en mijn verbond, dat hij gebroken heeft, niet op zijn hoofd geve!

20 En ik zal mijn net over hem uitspreiden, dat hij gegrepen zal worden in mijn jagtgaren; en ik zal hem doen brengen naar Babel, en zal dáár met hem regten *over* zijne overtreding, waardoor hij tegen mij overtreden heeft.

21 Daartoe zullen al zijne vlugtigen met al zijne benden door het zwaard vallen, en de overgeblevenen zullen in alle winden verstrooid worden; en gijlieden zult weten, dat ik, de HEER, gesproken heb.

22 Alzoo zegt de Heer HEER: Ik zal ook van den oppersten tak des hoogen ceders nemen, dat ik zetten zal; van het opperste zijner jonge takjes zal ik eenen teederen afplukken, welken ik op eenen hoogen en verhevenen berg planten zal;

23 Op den berg der hoogte van Israël zal ik hem planten; en hij zal takken voortbrengen, en vrucht dragen, en hij zal tot eenen heerlijken ceder worden, dat onder hem wonen zal alle gevogelte van allerlei vleugel; in de schaduwe zijner takken zullen zij wonen.

24 Zoo zullen alle boomen des velds weten, dat ik, de HEER, den hoogen boom vernederd heb, den nederigen boom verheven heb, den groenen boom verdroogd, en den droogen boom bloeijende gemaakt heb: ik, de HEER, heb het gesproken, en zal het doen.

HET 18 CAPITTEL.

VERDER geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

2 Wat is ulieden, dat gij dit spreekwoord gebruikt van het land Israëls, zeggende: De vaders hebben onrijpe druiven gegeten, en de tanden der kinderen zijn stomp geworden?

3 *Zoo waarachtig als* ik leef, spreekt de Heer HEER, zoo het ulieden meer gebeuren zal, dit spreekwoord in Israël te gebruiken!

4 Ziet, alle zielen zijn de mijne; gelijk de ziel des vaders, alzoo ook de ziel des zoons, zij zijn de mijne: de ziel, welke zondigt, die zal sterven.

5 Wanneer nu iemand regtvaardig is, en regt en geregtigheid doet;

6 Niet eet op de bergen, en zijne oogen niet opheft tot de drekgoden van het huis Israëls; noch de huisvrouw zijns naasten verontreinigt, noch tot de afgezonderde vrouw nadert;

7 En niemand verdrukt, den schuldenaar zijn pand weder geeft, geenen roof rooft, den hongerige zijn brood geeft, en den naakte met kleeding bedekt;

8 Niet geeft op woeker, noch overwinst neemt, zijne hand van onregt afkeert, waarachtig regt tusschen den eenen en den anderen oefent;

9 In mijne inzettingen wandelt, en mijne regten onderhoudt, om trouwelijk te handelen: die regtvaardige zal gewisselijk leven, spreekt de Heer HEER.

10 Heeft hij nu eenen zoon gewonnen, die een inbreker is, die bloed vergiet, die aan zijnen broeder doet een van deze dingen;

11 En die al deze dingen niet doet, maar eet ook op de bergen, en verontreinigt de huisvrouw zijns naasten;

12 Den ellendige en den nooddruftige verdrukt, veel roofs rooft, het pand niet wedergeeft, en zijne oogen op de drekgoden heft, gruwel doet;

13 Op woeker geeft, en overwinst neemt: zou die leven? hij zal niet leven; al die gruwelen heeft hij gedaan; hij zal voorzeker gedood worden; zijn bloed zal op hem zijn.

14 Ziet nu, heeft hij eenen zoon gewonnen, die al de zonden zijns vaders, welke hij doet, aanziet, en toeziet, dat hij dergelijke niet doet;

15 Niet eet op de bergen, noch zijne oogen opheft tot de drekgoden van het huis Israëls, de huisvrouw zijns naasten niet verontreinigt;

16 En niemand verdrukt, het pand niet behoudt, en geenen roof rooft, zijn brood den hongerige geeft, en den naakte met kleeding bedekt;

17 Zijne hand van den ellendige afhoudt, geen woeker noch overwinst neemt, mijne regten doet, *en* in mijne inzettingen wandelt: die zal niet sterven

om de ongeregtigheid zijns vaders, hij
zal gewisselijk leven.
18 Zijn vader, dewijl hij met onder-
drukking onderdrukt heeft, des broe-
ders goed geroofd heeft, en gedaan heeft
dat niet goed was in het midden zijner
volken; ziet daar, hij zal sterven in zijne
ongeregtigheid.
19 Maar gijlieden zegt: Waarom draagt
de zoon niet de ongeregtigheid des va-
ders? Immers zal de zoon, *die* regt en
geregtigheid gedaan heeft, *en* al mijne
inzettingen onderhouden, en dezelve ge-
daan heeft, gewisselijk leven.
20 De ziel, welke zondigt, die zal ster-
ven; de zoon zal niet dragen de onge-
regtigheid des vaders, en de vader zal
niet dragen de ongeregtigheid des zoons;
de geregtigheid des regtvaardigen zal op
hem zijn, en de goddeloosheid des god-
deloozen zal op hem zijn.
21 Maar wanneer de goddelooze zich
bekeert van al zijne zonden, die hij ge-
daan heeft, en al mijne inzettingen on-
derhoudt, en regt en geregtigheid doet,
hij zal gewisselijk leven, hij zal niet
sterven.
22 Al zijne overtredingen, die hij ge-
daan heeft, zullen hem niet gedacht
worden; in zijne geregtigheid, die hij
gedaan heeft, zal hij leven.
23 Zou ik eenigzins lust hebben aan
den dood des goddeloozen? spreekt de
Heer HEER; is het niet, als hij zich be-
keert van zijne wegen, dat hij leve?
24 Maar als de regtvaardige zich af-
keert van zijne geregtigheid, en onregt
doet, doende naar al de gruwelen, welke
de goddelooze doet, zou die leven? Al
zijne geregtigheden, die hij gedaan
heeft, zullen niet gedacht worden; in
zijne overtreding, waardoor hij over-
treden heeft, en in zijne zonde, welke
hij gezondigd heeft, in die zal hij ster-
ven.
25 Nog zegt gijlieden: De weg des
Heeren is niet regt. Hoort nu, ô huis
Israëls; is mijn weg niet regt? zijn niet
uwe wegen onregt?
26 Als de regtvaardige zich afkeert van
zijne geregtigheid, en onregt doet, en
sterft in dezelve, hij zal in zijn onregt,
dat hij gedaan heeft, sterven.
27 Maar als de goddelooze zich bekeert
van zijne goddeloosheid, die hij gedaan
heeft, en doet regt en geregtigheid, die
zal zijne ziel in het leven behouden;
28 Dewijl hij toeziet, en zich bekeert
van al zijne overtredingen, welke hij
gedaan heeft, hij zal gewisselijk leven,
hij zal niet sterven.
29 Evenwel zegt het huis Israëls: De
weg des Heeren is niet regt. Zouden
mijne wegen, ô huis Israëls, niet regt
zijn? zijn niet uwe wegen onregt?
30 Daarom zal ik u rigten, ô huis Is-
raëls, een ieder naar zijne wegen,
spreekt de Heer HEER: keert weder en
bekeert u van al uwe overtredingen, zoo
zal de ongeregtigheid u niet tot eenen
aanstoot worden.
31 Werpt van u weg al uwe overtre-
dingen, waardoor gij overtreden hebt,
en maakt u een nieuw hart en eenen
nieuwen geest; want waarom zoudt gij
sterven, ô huis Israëls.
32 Want ik heb geenen lust aan den
dood des stervenden, spreekt de Heer
HEER; daarom bekeert u en leeft.

HET 19 CAPITTEL.

VERDER hef gij eene weeklagt op
over de vorsten Israëls,
2 En zeg: Wat was uwe moeder? eene
leeuwin, onder de leeuwen nederliggen-
de; zij bragt hare welpen op in het mid-
den der jonge leeuwen.
3 Zij toog nu één van hare welpen op;
het werd een jonge leeuw, die leerde
roof rooven, hij at menschen op.
4 Dit hoorden de volken van hem, hij
werd gegrepen in hunne groeve; en zij
bragten hem met haken naar Egypte-
land.
5 Zij nu ziende, dat zij in hope was
geweest, doch hare verwachting verlo-
ren was, zoo nam zij een *ander* van
hare welpen, hetwelk zij *tot* eenen jon-
gen leeuw stelde.
6 Deze wandelde steeds onder de leeu-
wen, werd een jonge leeuw, en leerde
roof rooven, hij at menschen op.
7 Hij bekende hunne weduwen, en hij
verwoestte hunne steden; zoo dat het
land en zijne volheid ontzet werd van de
stem zijner brulling.
8 Toen begaven zich de volken tegen
hem rondom uit de landschappen, en zij
spreidden hun net over hem uit; in hun-
ne groeve werd hij gegrepen.
9 En zij stelden hem in gesloten bewa-
ring met haken, opdat zij hem bragten
tot den Koning van Babel; zij bragten
hem in vestingen, opdat zijne stem niet
meer gehoord wierde op de bergen van
Israël.
10 Uwe moeder was als een wijnstok in
uwe stilheid, geplant bij wateren; hij was
vruchtbaar en vol ranken van wege vele
wateren.
11 En hij had sterke roeden tot schep-
teren der heerschers, en de stam van elke
roede werd hoog tusschen de digte tak-

ken; en hij werd gezien door zijne hoog-
te, met de menigte zijner takken.
12 Maar hij werd door grimmigheid uit-
gerukt, *en* ter aarde geworpen, en de
oostewind heeft zijne vrucht verdroogd;
zijne sterke roeden zijn afgebroken en
zijn verdroogd; het vuur heeft ze ver-
teerd.
13 En nu is hij geplant in eene woes-
tijn, in een dor en dorstig land.
14 Daartoe is een vuur uitgegaan uit
eene roede zijner ranken, *dat* zijne
vrucht verteerd heeft; zoo dat aan hem
geen sterke roede is *tot* eenen schepter,
om te heerschen. Dit is eene wee-
klagt, en is tot eene weeklagt gewor-
den.

HET 20 CAPITTEL.

EN het geschiedde in het zevende
jaar, in de vijfde *maand*, op den
tienden dier maand, dat er mannen uit
de oudsten van Israël kwamen, om den
HEER te vragen; en zij zaten neder voor
mijn aangezigt.
2 Toen geschiedde des HEEREN woord
tot mij, zeggende:
3 Menschenkind, spreek tot de oud-
sten van Israël, en zeg tot hen: Alzoo
zegt de Heer HEER: Komt gij, om mij
te vragen? *Zoo waarachtig als* ik leef,
zoo ik van u gevraagd worde! spreekt
de Heer HEER.
4 Zoudt gij hun regt geven, zoudt gij
hun regt geven, ô menschenkind? maak
hun de gruwelen hunner vaderen be-
kend;
5 En zeg tot hen: Alzoo zegt de Heer
HEER: Ten dage als ik Israël verkoos,
zoo hief ik mijne hand op tot het zaad
van het huis Jakobs, en maakte mij zel-
ven hun in Egypteland bekend; ja ik
hief mijne hand tot hen op, zeggende:
Ik ben de HEER, uw God.
6 Te zelfden dage hief ik mijne hand
tot hen op, dat ik hen uit Egypteland
uitvoeren zoude, in een land, dat ik voor
hen uitgespeurd had, vloeijende van
melk en honig, hetwelk het sieraad is
van alle landen.
7 En ik zeide tot hen: Een ieder
werpe de verfoeiselen zijner oogen
weg; en verontreinigt u niet met de
drekgoden van Egypte: ik, de HEER,
ben uw God.
8 Maar zij waren wederspannig tegen
mij, en wilden naar mij niet hooren;
niemand wierp de verfoeiselen zijner
oogen weg, noch verliet de drekgoden
van Egypte; daarom zeide ik, dat ik
mijne grimmigheid over hen uitgieten
zoude, om mijnen toorn tegen hen te
volbrengen in het midden van Egypte-
land.
9 Doch ik deed het om mijns naams
wil, opdat hij niet ontheiligd wierde
voor de oogen der Heidenen, in wier
midden zij waren; aan wie ik mij,
voor derzelver oogen, bekend gemaakt
heb, om hen uit Egypteland uit te voe-
ren;
10 En ik voerde ze uit Egypteland, en
bragt ze in de woestijn.
11 Daar gaf ik hun mijne inzettingen,
en maakte hun mijne regten bekend;
welke, zoo ze een mensch doet, zal *hij*
door dezelve leven.
12 Daartoe ook gaf ik hun mijne Sab-
bathen, om een teeken te zijn tusschen
mij en tusschen hen, opdat zij zouden
weten, dat ik de HEER ben, die hen
heilige.
13 Maar het huis Israëls werd weder-
spannig tegen mij in de woestijn; zij
wandelden in mijne inzettingen niet, en
verwierpen mijne regten; welke, zoo ze
een mensch doet, zal *hij* door dezelve
leven; en zij ontheiligden mijne Sabba-
then zeer, dat ik zeide, mijne grimmig-
heid te zullen uitgieten over hen in de
woestijn, om hen te verdoen.
14 Maar ik deed het om mijns naams
wil, opdat die niet ontheiligd wierde voor
de oogen van die Heidenen, voor wier
oogen ik hen uitvoerde.
15 Evenwel hief ik ook mijne hand op
tot hen in de woestijn, dat ik ze niet
zoude brengen in het land, dat ik *hun*
gegeven had, vloeijende van melk en
honig, hetwelk het sieraad is van alle
landen;
16 Daarom dat zij mijne regten ver-
wierpen, en in mijne inzettingen niet
wandelden, en mijne Sabbathen onthei-
ligden; want hun hart wandelde hunne
drekgoden na.
17 Doch mijn oog verschoonde hen, dat
ik ze niet verdierf, en geene voleindi-
ging met hen maakte in de woestijn.
18 Maar ik zeide tot hunne kinderen in
de woestijn: Wandelt niet in de inzet-
tingen uwer vaderen, en onderhoudt
hunne regten niet, en verontreinigt u
niet met hunne drekgoden.
19 Ik ben de HEER, uw God, wandelt
in mijne inzettingen, en onderhoudt
mijne regten, en doet dezelve.
20 En heiligt mijne Sabbathen, en zij
zullen tot een teeken zijn tusschen mij
en tusschen uliedeu, opdat gij weet, dat
ik, de HEER, uw God ben.
21 Maar die kinderen waren *ook* we-
derspannig tegen mij: zij wandelden

niet in mijne inzettingen, en mijne reg-
ten namen zij niet waar, om die te
doen, welke, zoo ze een mensch doet,
zal *hij* door dezelve leven; zij onthei-
ligden mijne Sabbathen, dat ik zeide
mijne grimmigheid te zullen uitgieten
over hen, volbrengende mijnen toorn
tegen hen in de woestijn.
22 Doch ik keerde mijne hand af, en
deed het om mijns naams wil, opdat hij
voor de oogen der Heidenen niet zou
ontheiligd worden, voor wier oogen ik
hen uitgevoerd had.
23 Ik hief ook mijne hand tot hen op
in de woestijn, dat ik ze verspreiden
zoude onder de Heidenen, en hen ver-
strooijen in de landen;
24 Omdat zij mijne regten niet gedaan
hadden, maar mijne inzettingen verwor-
pen en mijne Sabbathen ontheiligd had-
den, en hunne oogen achter de drekgo-
den hunner vaderen waren.
25 Daarom gaf ik hun ook besluitingen,
die niet goed waren, en regten, waarbij
zij niet leven zouden.
26 En ik verontreinigde hen in hunne
giften, omdat zij *door het vuur* deden
doorgaan al wat de baarmoeder opent;
opdat ik ze verwoesten zoude, ten einde
dat zij zouden weten, dat ik de HEER
ben.
27 Daarom, menschenkind, spreek tot
het huis Israëls, en zeg tot hen: Alzoo
zegt de Heer HEER: Hiermede nog heb-
ben mij uwe vaderen gesmaad, dat zij
door overtreding tegen mij overtreden
hebben:
28 Als ik hen in het land gebragt had,
over hetwelk ik mijne hand opgeheven
had, om hetzelve hun te geven, zoo za-
gen zij naar allen hoogen heuvel en alle
digt geboomte, en offerden daar hunne
offeren, en gaven daar hunne tergende
offeranden, en daar zetten zij hunnen
liefelijken reuk, en daar offerden zij
hunne drankofferen.
29 En ik zeide tot hen: Wat is die
hoogte, waarhenen gij gaat? nogtans is
de naam daarvan genoemd hoogte, tot
op dezen dag toe.
30 Daarom zeg tot het huis Israëls: Al-
zoo zegt de Heer HEER: Zijt gij veront-
reinigd geworden in den weg uwer va-
deren, en hoereert gij achter hunne ver-
foeiselen?
31 Ja met het offeren uwer gaven, met
uwe kinderen door het vuur te doen
doorgaan, zijt gij verontreinigd aan al
uwe drekgoden tot op dezen dag toe; en
zou ik van u gevraagd worden, ô huis
Israëls? *Zoo waarachtig als* ik leef,
spreekt de Heer HEER, zoo ik van u ge-
vraagd worde!
32 Daarom, dat in uwen geest opge-
klommen is, zal geenszins geschieden,
dat gij zegt: Wij zullen als de Heidenen
en als de geslachten der landen zijn,
dienende hout en steen.
33 *Zoo waarachtig als* ik leef, spreekt
de Heer HEER, zoo ik niet met eene
sterke hand en uitgestrekten arm, en
met eene uitgegotene grimmigheid over
u zal regeren!
34 Want ik zal u uit de volken voeren,
en u vergaderen uit de landen, waarin
gij verstrooid zijt, door eene sterke
hand, en door eenen uitgestrekten arm,
en door eene uitgegotene grimmigheid.
35 Daartoe zal ik u brengen in de woes-
tijn der volken, en ik zal met u aldaar
regten, aangezigt aan aangezigt.
36 Gelijk ik geregt heb met uwe va-
deren in de woestijn van Egypteland,
alzoo zal ik met u regten, spreekt de
Heer HEER.
37 En ik zal ulieden onder de roede
doen doorgaan, en ik zal u brengen
onder den band des verbonds.
38 Daartoe zal ik uit ulieden uitzuive-
ren, die rebel zijn en die tegen mij
overtreden; ik zal ze uit het land hun-
ner vreemdelingschappen uitvoeren, en
zij zullen in het landschap Israëls niet
weder komen, en gij zult weten, dat ik
de HEER ben.
39 En gijlieden, ô huis Israëls, alzoo
zegt de Heer HEER: Gaat henen, dient
een ieder zijne drekgoden, ook hierna,
dewijl gijlieden naar mij niet hoort;
doch ontheiligt niet meer mijnen heili-
gen naam, met uwe giften en met uwe
drekgoden.
40 Want op mijnen heiligen berg, op
den hoogen berg van Israël, spreekt de
Heer HEER, daar zal mij het gansche
huis Israëls in het land dienen, zij allen;
daar zal ik welgevallen aan hen nemen,
en daar zal ik uwe hefofferen eischen,
en de eerstelingen uwer heffingen met
al uwe geheiligde dingen.
41 Ik zal een welgevallen aan ulieden
nemen om den liefelijken reuk, wan-
neer ik u van de volken uitvoeren, en
u vergaderen zal uit de landen, in welke
gij zult verstrooid zijn, en ik zal in
u geheiligd worden voor de oogen der
Heidenen.
42 En gij zult weten, dat ik de HEER
ben, als ik u in het landschap Israëls
gebragt zal hebben, in het land, waar-
over ik mijne hand opgeheven heb, om
hetzelve aan uwe vaderen te geven.

43 Daar zult gij dan gedenken aan uwe wegen, en aan al uwe handelingen, waarmede gij u verontreinigd hebt, en gij zult van u zelven eene walging hebben over al uwe boosheden, die gij gedaan hebt.

44 Zoo zult gij weten, dat ik de HEER ben, als ik met u gedaan zal hebben, om mijns naams wil, niet naar uwe booze wegen, noch naar uwe verdorvene handelingen, ô huis Israëls, spreekt de Heer HEER.

45 Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

46 Menschenkind, zet uw aangezigt naar den weg van het zuiden, en drup tegen het zuiden, en profeteer tegen het woud van het veld *in het* zuiden;

47 En zeg tot het zuiderwoud: Hoor des HEEREN woord: Alzoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik zal een vuur in u aansteken, hetwelk in u allen groenen boom en allen dorren boom verteren zal; de vlammende vlam zal niet uitgebluscht worden, maar daardoor zullen verbrand worden alle aangezigten van het zuiden tot het noorden toe.

48 En alle vleesch zal zien, dat ik, de HEER, dat aangestoken heb; het zal niet uitgebluscht worden.

49 En ik zeide: Ach Heer HEER! zij zeggen van mij: Is hij niet een verdichter van gelijkenissen?

HET 21 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:

2 Menschenkind, zet uw aangezigt tegen Jerûzalem, en drup tegen de heiligdommen, en profeteer tegen het land van Israël;

3 En zeg tot het land van Israël: Alzoo zegt de HEER: Ziet, ik *wil* aan u, en ik zal mijn zwaard uit zijne scheede trekken, en ik zal van u uitroeijen den regtvaardige en den goddelooze.

4 Omdat ik *dan* van u uitroeijen zal den regtvaardige en den goddelooze, daarom zal mijn zwaard uit zijne scheede uitgaan tegen alle vleesch, van het zuiden *tot* het noorden.

5 En alle vleesch zal weten, dat ik, de HEER, mijn zwaard uit zijne scheede getrokken heb; het zal niet meer wederkeeren.

6 Maar gij, menschenkind, zucht, zucht voor hunne oogen met verbreking der lendenen en met bitterheid.

7 En het zal geschieden, als zij tot u zeggen zullen: Waarom zucht gij? dat gij zeggen zult: Om het gerucht, want het komt; en alle hart zal versmelten, en alle handen zullen verslappen, en alle geest zal inkrimpen, en alle knieën *als* water henen vlieten; ziet, het komt, en het zal geschieden, spreekt de Heer HEER.

8 Wederom geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

9 Menschenkind, profeteer en zeg: Alzoo zegt de HEER: Zeg: Het zwaard, het zwaard is gescherpt, en ook geveegd.

10 Het is gescherpt, opdat het eene slagting slagte; het is geveegd, opdat het eenen glinster hebbe; of wij *dan* zullen vrolijk zijn? het is de roede mijns zoons, die alle hout versmaadt.

11 En hij heeft hetzelve te vegen gegeven, opdat men het met de hand handelen zoude; dat zwaard is gescherpt, en dat is geveegd, om hetzelve in de hand des doodslagers te geven.

12 Schreeuw en huil, ô menschenkind, want hetzelve zal zijn tegen mijn volk, het zal zijn tegen al de vorsten van Israël: verschrikkingen zullen van wege het zwaard bij mijn volk zijn; daarom klop op de heup.

13 Als er beproeving was, wat was het toen? zou er dan ook geen versmadende roede zijn? spreekt de Heer HEER.

14 Daarom gij, menschenkind, profeteer, en sla hand tegen hand; want het zwaard zal verdubbeld worden ten derdemaal, het is het zwaard dergenen, die verslagen zullen worden; het is het zwaard der grooten, die verslagen zullen worden, dat tot hen in de binnenste kameren indringen zal.

15 Ik heb de punt des zwaards gezet tegen al hunne poorten, opdat het hart versmelte, en de aanstooten vermenigvuldigen; ach! het is toegemaakt, opdat het glinstere, het is ingewonden om te slagten.

16 Houd u bij een, *ô zwaard,* keer u regts om, schik u; keer u links om, waarhenen uw aangezigt gesteld is.

17 En ik zelf zal ook mijne hand tegen mijne hand slaan, en mijne grimmigheid doen rusten; ik, de HEER, heb het gesproken.

18 Wederom geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

19 Gij nu, menschenkind, stel u twee wegen voor, waardoor het zwaard des Konings van Babel komt: uit één land zullen zij beiden voortkomen; en kies eene zijde, kies dezelve aan het hoofd van den weg der stad.

20 Gij zult éénen weg voorstellen, waardoor het zwaard inkomen zal tegen

Rabba der kinderen Ammons, of tegen
Juda, tot de vaste *stad* Jerûzalem.
21 Want de Koning van Babel zal aan
de wegscheiding staan, aan het hoofd
van de twee wegen, om waarzegging te
gebruiken; hij zal zijne pijlen slijpen;
hij zal de terafim vragen, hij zal de
lever bezien.
22 De waarzegging zal aan zijne regter-
hand zijn op Jerûzalem, om hoofdman-
nen te stellen, om den mond te openen
in het doodslaan, om de stem op te hef-
fen met gejuich, om stormrammen te
stellen tegen de poorten, om sterkten op
te werpen, om bolwerken te bouwen.
23 Dit zal hun in hunne oogen als een
ijdel waarzeggen zijn, *omdat zij* met
eeden beëedigd zijn onder hen; maar hij
zal aan de ongeregtigheid gedenken,
opdat zij gegrepen worden.
24 Daarom zegt de Heer HEER alzoo:
Omdat gijlieden aan uwe ongeregtig-
heid doet gedenken, doordien uwe over-
tredingen ontdekt worden, zoo dat uwe
zonden gezien worden in al uwe hande-
lingen; omdat aan u gedacht wordt, zult
gij met de hand gegrepen worden.
25 En gij, ô onheilig, goddeloos vorst
van Israël, wiens dag komen zal, ten
tijde der uiterste ongeregtigheid;
26 Alzoo zegt de Heer HEER: Doe dien
hoed weg, en hef die kroon af: deze zal
dezelfde niet wezen; ik zal verhoogen
dien, die nederig is, en vernederen dien,
die hoog is.
27 Ik zal die *kroon* omgekeerd, omge-
keerd, omgekeerd stellen; ja zij zal niet
zijn, tot dat hij kome, die *daartoe* regt
heeft, en *wien* ik dat geven zal.
28 En gij, menschenkind, profeteer en
zeg: Alzoo zegt de Heer HEER van de
kinderen Ammons en van hunne ver-
smading; zoo zeg: Het zwaard, het
zwaard is uitgetrokken, het is ter slag-
ting geveegd om te verdoen, om te glin-
steren;
29 Terwijl zij u ijdelheid zien, terwijl
zij u leugen voorzeggen, om u op de
halzen te stellen dergenen, die van de
goddeloozen verslagen zijn, wier dag
gekomen was ten tijde der uiterste
ongeregtigheid.
30 Keer *uw zwaard* weder in zijne
scheede: in de plaats, waar gij geschа-
pen zijt, in het land uwer woningen zal
ik u rigten.
31 En ik zal over u mijne gramschap
uitgieten, ik zal tegen u door het vuur
mijner verbolgenheid blazen; en ik zal
u overgeven in de hand van brandende
menschen, smeders des verderfs.
32 Aan het vuur zult gij tot spijze zijn,
uw bloed zal zijn in het midden des
lands; aan u zal niet gedacht worden,
want ik, de HEER, heb het gesproken.

HET 22 CAPITTEL.

VERDER geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
2 Gij nu, menschenkind, zoudt gij der
bloedstad regt geven? zoudt gij haar
regt geven? ja maak haar bekend al
hare gruwelen;
3 En zeg: Alzoo zegt de Heer HEER:
O stad, die in haar midden bloed ver-
giet, opdat haar tijd kome, en drekgo-
den tegen zich zelve maakt, om zich
te verontreinigen!
4 Door uw bloed, dat gij vergoten hebt,
zijt gij schuldig geworden, en met uwe
drekgoden, die gij gemaakt hebt, hebt
gij u verontreinigd, en hebt uwe dagen
doen naderen, en zijt tot uwe jaren
gekomen; daarom heb ik u aan de Hei-
denen overgegeven *tot* eenen smaad, en
aan alle landen *tot* eenen spot.
5 Die nabij en verre van u zijn, zullen
u bespotten, gij onreinen van naam en
vol van onrust.
6 Ziet, de vorsten Israëls zijn in u ge-
weest, een ieder naar zijne kracht, om
bloed te vergieten.
7 Vader en moeder hebben zij in u ligt
geacht; met den vreemdeling hebben
zij in het midden van u door verdruk-
king gehandeld; zij hebben in u den
wees en de weduwe verdrukt.
8 Mijne heilige dingen hebt gij ver-
acht, en mijne Sabbathen hebt gij ont-
heiligd.
9 Achterklappers zijn in u geweest om
bloed te vergieten, en in u hebben zij op
de bergen gegeten, zij hebben schande-
lijkheid in het midden van u gedaan.
10 Men heeft de schaamte des vaders
in u ontdekt; die onrein was door af-
zondering hebben zij in u verkracht.
11 Daartoe heeft de een gruwel gedaan
met zijns naasten huisvrouw, en een an-
der heeft zijns zoons vrouw met schan-
delijkheid verontreinigd; nog een ander
heeft in u zijne zuster, zijns vaders doch-
ter, verkracht.
12 Zij hebben geschenken in u geno-
men, om bloed te vergieten; woeker en
overwinst hebt gij genomen, en gij hebt
gierigheid gepleegd aan uwen naaste
door verdrukking; maar gij hebt mij
vergeten, spreekt de Heer HEER.
13 Ziet dan, ik heb mijne hand gesla-
gen, om uwe gierigheid, die gij bedre-
ven hebt, en om uw bloed, welke in het
midden van u geweest zijn.

14 Zal uw hart bestaan? zullen uwe handen sterk zijn, in de dagen, als ik met u handelen zal? Ik, de HEER, heb het gesproken, en zal het doen.

15 En ik zal u verstrooijen onder de Heidenen, en u verspreiden in de landen, en uwe onreinigheid uit u verteren.

16 Zoo zult gij in u ontheiligd zijn voor de oogen der Heidenen; en gij zult weten, dat ik de HEER ben.

17 Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

18 Menschenkind, die van het huis Israëls zijn mij tot schuim geworden; zij zijn allen koper, of tin, of ijzer, of lood, in het midden des ovens; zilverschuim zijn zij geworden.

19 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER: Omdat gijlieden allen tot schuim geworden zijt, daarom ziet, ik zal u in het midden van Jerûzalem vergaderen.

20 *Gelijk* zilver, of koper, of ijzer, of lood, of tin in het midden eens ovens vergaderd wordt, om het vuur daarover op te blazen, opdat men het smelte, alzoo zal ik ulieden vergaderen in mijnen toorn, en in mijne grimmigheid daar laten, en smelten.

21 Ja ik zal u bijeen brengen, en zal op u blazen in het vuur mijner verbolgenheid, dat gij in het midden van haar zult gesmolten worden.

22 Gelijk het zilver in het midden des ovens gesmolten wordt, alzoo zult gijlieden in het midden van haar gesmolten worden; en gij zult weten, dat ik, de HEER, mijne grimmigheid over u uitgegoten heb.

23 Voorts geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

24 Menschenkind, zeg tot haar: Gij zijt een land, dat niet gereinigd is, *dat* zijnen plasregen niet *heeft gehad* ten dage der gramschap.

25 De verbindtenis harer Profeten is in het midden van haar als een brullende leeuw, die eenen roof rooft; zij eten de zielen op, den schat en het kostelijke nemen zij weg; hare weduwen vermenigvuldigen zij in het midden van haar.

26 Hare priesters doen mijne wet geweld aan, en zij ontheiligen mijne heilige dingen; tusschen het heilige en het onheilige maken zij geen onderscheid, en *het verschil* tusschen het onreine en reine geven zij niet te kennen; daartoe verbergen zij hunne oogen van mijne Sabbathen; ja ik word in het midden van hen ontheiligd.

27 Hare vorsten zijn in het midden van haar als wolven, die eenen roof rooven, om bloed te vergieten, *en* om de zielen te verderven; opdat zij gierigheid zouden plegen.

28 Hare Profeten nu pleisteren hen met loozen kalk; ziende ijdelheid en hun leugen voorzeggende, zeggende: Alzoo zegt de Heer HEER; en de HEER heeft niet gesproken.

29 Het volk des lands pleegt enkel verdrukking, en bedrijft enkel rooverij; ook onderdrukken zij den ellendige en nooddruftige, en den vreemdeling verdrukken zij zonder regt.

30 Ik zocht nu eenen man uit hen, die den muur mogt toemuren, en voor mijn aangezigt in de bresse staan voor het land, opdat ik het niet mogt verderven; maar ik vond niemand.

31 Daarom heb ik mijne gramschap over hen uitgegoten, door het vuur mijner verbolgenheid heb ik ze verteerd; hunnen weg heb ik op hun hoofd gegeven, spreekt de Heer HEER.

HET 23 CAPITTEL.

VERDER geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

2 Menschenkind, daar waren twee vrouwen, dochters van ééne moeder.

3 Deze hoereerden in Egypte; in hare jeugd hoereerden zij; daar werden hare borsten gedrukt, en daar werden de tepelen haars maagdoms betast.

4 Hare namen nu waren, Ohola de grootste, en Oholiba hare zuster; en zij werden de mijne, en baarden zonen en dochteren; dit waren hare namen: Samaria is Ohola, en Jerûzalem Oholiba.

5 Ohola nu hoereerde, zijnde onder mij; en zij werd verliefd op hare boelen, op de Assyriers, die nabij waren;

6 Bekleed met hemelsblaauw, vorsten en overheden, altemaal gewenschte jongelingen, ruiteren, rijdende op paarden.

7 Alzoo dreef zij hare hoererij met dezelve, die allen de keure der kinderen van Assur waren; en met allen, op welke zij verliefd was, met al derzelver drekgoden, verontreinigde zij zich.

8 Zij verliet ook hare hoererijen niet, *gebragt* uit Egypte; want zij hadden bij haar in hare jeugd gelegen, en zij hadden de tepelen haars maagdoms betast, en zij hadden hunne hoererij over haar uitgestort.

9 Daarom gaf ik haar in de hand van hare boelen over, in de hand der kinderen van Assur, op welke zij verliefd was.

10 Deze ontdekten hare schaamte, hare zonen en hare dochteren namen zij weg,

maar haar doodden zij met het zwaard; en zij kreeg eenen naam onder de vrouwen, nadat men gerigten over haar geoefend had.
11 Als hare zuster, Oholiba, *dit* zag, zoo verdorf zij hare minne nog meer dan die, en hare hoererijen meer dan de hoererij en van hare zuster.
12 Zij werd verliefd op de kinderen van Assur, de vorsten en overheden, die nabij waren, bekleed met volkomen sieraad, ruiteren, rijdende op paarden, altemaal gewenschte jongelingen.
13 Toen zag ik, dat zij verontreinigd was; zij hadden beiden eenerlei weg.
14 Ja zij deed tot hare hoererijen nog meer toe; want toen zij geschilderde mannen aan den wand zag, de beelden der Chaldeën, geschilderd met menie,
15 Gegord met een' gordel aan hunne lendenen, hebbende overvloedig geverwde *hoeden* op hunne hoofden, die allen in het aanzien hoofdmannen waren, *naar* de gelijkenis der kinderen van Babel, van Chaldéa, het land hunner geboorte;
16 Zoo werd zij op dezelve verliefd met het opzien harer oogen, en zij zond boden tot hen, naar Chaldéa.
17 De kinderen van Babel nu kwamen tot haar in tot het leger der minnen, en verontreinigden haar met hunne hoererij; ook verontreinigde zij zich met hen; daarna werd hare ziel van hen afgetrokken.
18 Alzoo ontdekte zij hare hoererij, en ontdekte hare schaamte. Toen werd mijne ziel van haar afgetrokken, gelijk mijne ziel was afgetrokken van hare zuster.
19 Doch zij vermenigvuldigde hare hoererijen, gedenkende aan de dagen harer jeugd, als zij gehoereerd had in het land van Egypte.
20 En zij werd verliefd meer dan derzelver bijwijven, welker vleesch is *als* het vleesch der ezelen, en welker vloed is *als* de vloed der paarden.
21 Alzoo hebt gij weder opgehaald de schandelijke daad uwer jeugd, als die van Egypte uwe tepelen betastten, van wege de borsten uwer jeugd.
22 Daarom, ô Oholiba, alzoo zegt de Heer HEER: Zie, ik zal uwe boelen, van welke uwe ziel is afgetrokken, tegen u verwekken, en ik zal ze van rondom tegen u aanbrengen:
23 De kinderen van Babel en alle Chaldeën, Pekod, en Soa, en Koa, *en* alle kinderen van Assur met hen; gewenschte jongelingen, die allen vorsten en overheden zijn, hoofdmannen en vermaarde *lieden*, die allen te paard rijden.
24 Die zullen tegen u komen *met* karren, wagenen en wielen, en met eene vergadering van volken, rondassen, en schilden, en helmen; zij zullen zich rondom tegen u zetten; en ik zal voor hun aangezigt het gerigt stellen, en zij zullen u rigten naar hunne regten.
25 En ik zal mijnen ijver tegen u zetten, dat zij in grimmigheid met u zullen handelen; zij zullen uwen neus en uwe ooren afnemen, en het laatste van u zal door het zwaard vallen; zij zullen uwe zonen en uwe dochteren wegnemen, en het laatste van u zal door het vuur verteerd worden.
26 Zij zullen u ook uwe kleederen uittrekken, en uw sieraadtuig wegnemen.
27 Zoo zal ik uwe schandelijkheid van u doen ophouden, mitsgaders uwe hoererij, *gebragt* uit Egypteland; en gij zult uwe oogen naar hen niet opheffen, en aan Egypte niet meer gedenken.
28 Want alzoo zegt de Heer HEER: Zie, ik zal u overgeven in de hand dergenen, die gij haat, in de hand dergenen, van wie uwe ziel is afgetrokken.
29 Die zullen met u handelen uit haat, en al uwen arbeid wegnemen, en u naakt en bloot laten, dat uwe hoerenschaamte ontdekt worde, mitsgaders uwe schandelijkheid en uwe hoererijen.
30 Deze dingen zal men u doen, dewijl gij de Heidenen nagehoereerd hebt, *en* omdat gij u met hunne drekgoden verontreinigd hebt.
31 Op den weg uwer zuster hebt gij gewandeld, daarom zal ik haren beker in uwe hand geven.
32 Alzoo zegt de Heer HEER: Gij zult den beker uwer zuster drinken, die diep en wijd is; gij zult tot belagching en spot worden; *de beker* houdt veel in.
33 Van dronkenschap en jammer zult gij vol worden; de beker van uwe zuster Samaria is een beker der verwoesting en der eenzaamheid.
34 Gij zult hem drinken en uitzuigen, en zijne scherven zult gij brijzelen, en uwe borsten zult gij afrukken; want ik heb het gesproken, spreekt de Heer HEER.
35 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER: Omdat gij mijner vergeten, en mij achter uwen rug geworpen hebt; zoo draagt gij ook uwe schandelijkheid en uwe hoererijen.
36 En de HEER zeide tot mij: Menschenkind, zoudt gij Ohola en Oholiba

regt geven? ja, vertoon haar hare gruwelen.

37 Want zij hebben overspel gedaan, en daar is bloed in hare handen; en zij hebben met hare drekgoden overspel gedaan: daartoe hebben zij ook hare kinderen, die zij mij gebaard hadden, voor hen *door het vuur* laten doorgaan, tot spijze.

38 Nog hebben zij mij dit gedaan: zij hebben mijn heiligdom ten zelfden dage verontreinigd, en mijne Sabbathen ontheiligd.

39 Want als zij hare kinderen voor hare drekgoden geslagt hadden, zoo kwamen zij op dien zelfden dag in mijn heiligdom, om dat te ontheiligen; en ziet, alzoo hebben zij gedaan in het midden van mijn huis.

40 Dit is er ook, dat zij gezonden hebben tot mannen, die van verre zouden komen; tot wie als een bode gezonden was, ziet, zoo kwamen zij, voor wie gij u wiescht, uwe oogen blankettet, en u met sieraad versierdet;

41 En gij zat op een heerlijk bed, voor hetwelk eene tafel toegerigt was, en op hetwelk gij mijn reukwerk en mijne olie gezet hadt.

42 Als nu het geruisch der menigte daarop stil was, zoo *zonden zij* tot mannen uit de menigte der menschen, *en* daar werden wijnzuipers aangebragt uit de woestijn; die deden armringen aan hare handen, en eene sierlijke kroon op hare hoofden.

43 Toen zeide ik van deze, die *van* overspelerijen verouderd was: Nu zullen zij hoereren de hoererijen dezer *hoer*, en die *ook*.

44 (En men ging tot haar in, gelijk men ingaat tot eene vrouw, die eene hoere is; alzoo gingen zij in tot Ohola en tot Oholiba, die schandelijke vrouwen.

45 Regtvaardige mannen dan, die zullen haar rigten *naar* het regt der overspeelsters, en *naar* het regt der bloedvergieteressen; want zij zijn overspeelsters, en bloed is in hare handen.

46 Want alzoo zegt de Heer HEER: Ik zal eene vergadering tegen haar doen opkomen, en zal ze ter beroering en ten roof overgeven.

47 En de vergadering zal haar met steenen steenigen, en ze met hunne zwaarden nederhouwen; hare zonen en hare dochteren zullen zij dooden, en hare huizen met vuur verbranden.

48 Alzoo zal ik de schandelijkheid uit het land doen ophouden; opdat alle vrouwen onderwezen worden, dat zij naar uwe schandelijkheid niet doen.

49 Alzoo zullen zij uwe schandelijkheid op u leggen, en gij zult de zonden uwer drekgoden dragen; en gijlieden zult weten, dat ik de Heer HEER ben.

HET 24 CAPITTEL.

WIJDERS geschiedde des HEEREN woord tot mij, in het negende jaar, in de tiende maand, op den tienden der maand, zeggende:

2 Menschenkind, schrijf u den naam van den dag op, even van dezen zelfden dag; de Koning van Babel legt zich voor Jerûzalem, even op dezen zelfden dag.

3 En gebruik eene gelijkenis tot dat wederspannig huis, en zeg tot hen: Alzoo zegt de Heer HEER: Zet eenen pot toe, zet *hem* toe, en giet ook water daarin.

4 Doe zijne stukken te zamen daarin, alle goede stukken, de dij en den schouder; vul *hem* met de keur der beenderen.

5 Neem de keur van de kudde, en stook ook eenen brandstapel van de beenderen daaronder; doe hem wel opzieden; ook zullen zijne beenderen daarin gekookt worden.

6 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER: Wee der bloedstad, den pot, welks schuim in hem is, en van welken zijn schuim niet is uitgegaan! trek stuk bij stuk daaruit, en laat het lot over hem niet vallen.

7 Want haar bloed is in het midden van haar; op eene gladde steenrots heeft zij dat gelegd; zij heeft het op de aarde niet uitgestort, om hetzelve met stof te bedekken.

8 Opdat ik de grimmigheid doe opgaan om wraak te oefenen, heb ik *ook* haar bloed op eene gladde steenrots gelegd, opdat het niet bedekt worde.

9 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER: Wee der bloedstad! Ik zal ook den brandstapel groot maken.

10 Draag veel houts toe, steek het vuur aan, verteer het vleesch, en kruid *het* met specerijen, en laat de beenderen verbranden.

11 Stel hem daarna ledig op zijne kolen; opdat hij heet worde, en zijn roest verbrande, en zijne onreinigheid in het midden van hem versmelte, zijn schuim verteerd worde.

12 *Met* ijdelheden heeft zij *mij* moede gemaakt; nog is haar overvloedig schuim van haar niet uitgegaan; haar schuim *moet* in het vuur.

13 In uwe onreinigheid is schandelijk-
heid: omdat ik u gereinigd heb, en gij
niet gereinigd zijt, zoo zult gij van uwe
onreinigheid niet meer gereinigd wor-
den, tot dat ik mijne grimmigheid op u
zal hebben doen rusten.
14 Ik, de HEER, heb het gesproken,
het zal komen, en ik zal het doen; ik
zal er niet van wijken, en ik zal niet
verschoonen noch berouw hebben; naar
uwe wegen en naar uwe handelingen
zullen zij u rigten, spreekt de Heer
HEER.
15 Wijders geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
16 Menschenkind, zie, ik zal den lust
uwer oogen van u wegnemen door eene
plage; nogtans zult gij niet rouwklagen,
noch weenen, en uwe tranen zullen niet
voortkomen.
17 Houd stil van kermen, gij zult geen
doodenrouw maken, bind uwen hoed op
u, en doe uwe schoenen aan uwe voe-
ten; en de bovenste lip zult gij niet be-
winden, en der lieden brood niet eten.
18 Dit sprak ik tot het volk in den
morgenstond, en mijne huisvrouw stierf
in den avond; en ik deed in den mor-
genstond, gelijk mij geboden was.
19 En het volk zeide tot mij: Zult gij
ons niet te kennen geven, wat ons deze
dingen zijn, dat gij *aldus* doet?
20 En ik zeide tot hen: Het woord
des HEEREN is tot mij geschied, zeg-
gende:
21 Zeg tot het huis Israëls: Alzoo zegt
de Heer HEER: Ziet, ik zal mijn hei-
ligdom ontheiligen, de heerlijkheid
uwer sterkte, de begeerte uwer oogen
en de verschooning uwer ziel; en uwe
zonen en uwe dochteren, die gij ver-
laten hebt, zullen door het zwaard val-
len.
22 Dan zult gijlieden doen, gelijk ik
gedaan heb: de bovenste lippen zult gij
niet bewinden, en der lieden brood zult
gij niet eten.
23 En uwe hoeden zullen op uwe hoof-
den zijn, en uwe schoenen aan uwe
voeten; gij zult niet rouwklagen, noch
weenen, maar gij zult in uwe ongereg-
tigheden versmachten, en, een iegelijk
tegen zijnen broeder, zuchten.
24 Alzoo zal ulieden Ezechiël tot een
wonderteeken zijn; naar alles, wat hij
gedaan heeft, zult gij doen; als dit
komt, dan zult gij weten, dat ik de Heer
HEER ben.
25 En gij menschenkind, zal het niet
zijn, ten dage, als ik van hen zal weg-
nemen hunne sterkte, de vreugde huns
sieraads, den lust hunner oogen en het
verlangen hunner zielen, hunne zonen
en hunne dochteren;
26 Dat ten zelfden dage een ontkomene
tot u zal komen, om *uwe* ooren *dit* te
doen hooren?
27 Ten zelfden dage zal uw mond bij
dien, die ontkomen is, opengedaan wor-
den, en gij zult spreken, en niet meer
stom zijn; alzoo zult gij hun tot een
wonderteeken zijn, en zij zullen we-
ten, dat ik de HEER ben.

HET 25 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde
tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, zet uw aangezigt te-
gen de kinderen Ammons, en profeteer
tegen dezelve.
3 En zeg tot de kinderen Ammons:
Hoort des Heeren HEEREN woord: Al-
zoo zegt de Heer HEER: Omdat gij
gezegd hebt: Heah! over mijn heilig-
dom, als het ontheiligd werd, en over
het land van Israël, als het verwoest
werd, en over het huis van Juda, als zij
in gevangenis gingen;
4 Daarom, ziet, ik zal u aan die van het
Oosten overgeven tot eene bezitting, dat
zij hunne burgen in u zetten, en hunne
woningen in u stellen; die zullen uwe
vruchten eten, en die zullen uwe melk
drinken.
5 En ik zal Rabba tot eenen kemelstal
maken, en de kinderen Ammons tot eene
schaapskooi; en gij zult weten, dat ik de
HEER ben.
6 Want alzoo zegt de Heer HEER: Om-
dat gij met de hand geklapt, en met den
voet gestampt hebt, en van harte ver-
blijd zijt geweest in al uwe plundering,
over het land Israëls;
7 Daarom, ziet, ik zal mijne hand te-
gen u uitstrekken, en u den Heidenen
ten buit geven, en zal u uit de volken
uitroeijen, en u uit de landen verdoen;
ik zal u verdelgen; en gij zult weten,
dat ik de HEER ben.
8 Alzoo zegt de Heer HEER: Omdat
Moab en Seïr zeggen: Ziet, het huis van
Juda is gelijk al de Heidenen;
9 Daarom, ziet, ik zal de zijde van
Moab openen van de steden af, van zijne
steden, *die* van zijne grenzen af zijn,
het sieraad des lands, Beth-Jesimoth,
Baäl Meon, en tot Kirjathaïm toe;
10 Voor die van het Oosten, met *het
land* der kinderen Ammons, hetwelk ik
ter bezitting zal overgeven; opdat aan
de kinderen Ammons onder de Heide-
nen niet *meer* gedacht worde.
11 Ik zal ook in Moab gerigten oefe-

nen; en zij zullen weten, dat ik de
HEER ben.
12 Alzoo zegt de Heer HEER: Omdat
Edom met enkele wraakgierigheid ge-
handeld heeft tegen het huis van Juda,
en zij zich zeer schuldig gemaakt heb-
ben, dat zij zich aan hen gewroken
hebben;
13 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER:
Ik zal ook mijne hand uitstrekken tegen
Edom, en ik zal mensch en beest uit
haar uitroeijen; en ik zal haar *tot* eene
woestheid stellen van Theman af; en
zij zullen *tot* Dedan *toe* door het zwaard
vallen.
14 En ik zal mijne wraak doen aan
Edom, door de hand van mijn volk Is-
raël; en zij zullen tegen Edom naar mij-
nen toorn en naar mijne grimmigheid
handelen; alzoo zullen zij mijne wraak
gewaar worden, spreekt de Heer HEER.
15 Alzoo zegt de Heer HEER: Omdat
de Filistijnen door wraak gehandeld
hebben, en van harte wraak geoefend
hebben door plundering, om te vernie-
len *door* eene eeuwige vijandschap;
16 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER:
Ziet, ik strek mijne hand uit tegen de
Filistijnen, en zal de Cherethiten uitroei-
jen, en het overblijfsel van de zeehaven
verdoen.
17 En ik zal groote wraak met grim-
mige straffingen onder hen doen; en zij
zullen weten, dat ik de HEER ben, als ik
mijne wraak aan hen gedaan zal hebben.

HET 26 CAPITTEL.

EN het gebeurde in het elfde jaar, op
den eersten der maand, *dat* des
HEEREN woord tot mij geschiedde, zeg-
gende:
2 Menschenkind, daarom dat Tyrus
van Jeruzalem gezegd heeft: Heah! zij
is verbroken, de poort der volken; zij is
tot mij omgewend; ik zal vervuld wor-
den, zij is verwoest!
3 Daarom, alzoo zegt de Heer HEER:
Ziet, ik *wil* aan u, ô Tyrus, en ik zal
vele Heidenen tegen u doen opkomen,
als of ik de zee met hare golven deed
opkomen.
4 Die zullen de muren van Tyrus ver-
derven, en hare torens afbreken; ja ik
zal haar stof van haar wegvagen, en zal
ze tot eene gladde steenrots maken.
5 Zij zal in het midden der zee zijn
tot uitspreiding van netten; want ik heb
het gesproken, spreekt de Heer HEER;
en zij zal den Heidenen ten roof wor-
den.
6 En hare dochteren, die in het veld
zijn, zullen met het zwaard gedood wor-
den; en zij zullen weten, dat ik de
HEER ben.
7 Want alzoo zegt de Heer HEER: Ziet,
ik zal Nebukadrézar, den Koning van
Babel, den Koning der Koningen, van
het noorden tegen Tyrus brengen, met
paarden, en met wagenen, en met rui-
teren, en *krijgs* vergaderingen, en veel
volks.
8 Hij zal uwe dochteren op het veld
met het zwaard dooden, en hij zal sterk-
ten tegen u maken, en eenen wal tegen
u opwerpen, en rondassen tegen u op-
heffen.
9 En hij zal muurbrekers tegen uwe
muren stellen, en uwe torens met zijne
zwaarden afbreken.
10 Van wege de menigte zijner paar-
den zal u derzelver stof bedekken; uwe
muren zullen beven van wege het ge-
druisch der ruiteren, en wielen, en
wagenen, als hij door uwe poorten
zal intrekken, gelijk *door* de ingangen
eener doorgebrokene stad.
11 Hij zal met de hoeven zijner paar-
den al uwe straten vertreden; uw volk
zal hij met het zwaard dooden, en elk
eene van de kolommen uwer sterkte zal
ter aarde nederstorten.
12 En zij zullen uw vermogen rooven,
en uwe koopmanswaren plunderen, en
uwe muren afbreken, en uwe kostelijke
huizen omwerpen; en uwe steenen, en
uw hout, en uw stof zullen zij in het
midden der wateren werpen.
13 Zoo zal ik het gedeun uwer liederen
doen ophouden, en het geklank uwer
harpen zal niet meer gehoord wor-
den.
14 Ja ik zal u maken tot eene gladde
steenrots; gij zult zijn *tot* uitspreiding
der netten, gij zult niet meer gebouwd
worden; want ik, de HEER, heb het
gesproken, spreekt de Heer HEER.
15 Alzoo zegt de Heer HEER tot Tyrus:
Zullen niet de eilanden van het geluid
uwes vals beven, als de doodelijk ver-
wonde zal kermen, wanneer men in het
midden van u schrikkelijk zal moor-
den?
16 En alle vorsten der zee zullen afda-
len van hunne troonen, en hunne man-
tels van zich doen, en hunne gestikte
kleederen uittrekken; met sidderingen
zullen zij bekleed worden, op de aarde
zullen zij nederzitten, en telken oogen-
blik sidderen, en over u ontzet zijn.
17 En zij zullen een klaaglied over u
opheffen, en tot u zeggen: Hoe zijt gij
uit de zeeën vergaan, gij welbewoonde,
gij beroemde stad, die sterk geweest is

ter zee, zij en hare inwoners; die hun-
nen schrik gaven aan allen, die in haar
woonden!
18 Nu zullen de eilanden sidderen ten
dage uwes vals; ja de eilanden, die in
de zee zijn, zullen beroerd worden van
wege uwen uitgang.
19 Want alzoo zegt de Heer HEER: Als
ik u zal stellen *tot* eene verwoeste stad,
gelijk de steden, die niet bewoond wor-
den; als ik eenen afgrond over u zal
doen opkomen, en de groote wateren u
zullen overdekken;
20 Dan zal ik u doen nederdalen met
degenen, die in den kuil nederdalen tot
het oude volk, en zal u doen nederlig-
gen in de onderste plaatsen der aarde,
in de woeste plaatsen, *die* van ouds ge-
weest zijn, met degenen, die in den kuil
nederdalen, opdat gij niet bewoond
wordt; en ik zal het sieraad herstellen
in het land der levenden.
21 *Maar* u zal ik tot eenen grooten
schrik stellen, en gij zult er niet *meer*
zijn; als gij gezocht wordt, zoo zult gij
niet meer gevonden worden in eeuwig-
heid, spreekt de Heer HEER.

HET 27 CAPITTEL.

WIJDERS geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
2 Gij dan, menschenkind, hef een klaag-
lied op over Tyrus;
3 En zeg tot Tyrus, die daar woont aan
de ingangen der zee, handelende met de
volken in vele eilanden: Zoo zegt de
Heer HEER: O Tyrus, gij zegt: Ik ben
volmaakt in schoonheid.
4 Uwe landpalen zijn in het hart der
zeeën; uwe bouwers hebben uwe schoon-
heid volkomen gemaakt.
5 Zij hebben al uwe denningen *uit*
denneboomen van Senir gebouwd; zij
hebben cederen van den Líbanon ge-
haald, om masten voor u te maken.
6 Zij hebben uwe riemen *uit* eiken van
Basan gemaakt; uwe berderen hebben
zij gemaakt *van* welbetreden elpenbeen,
uit de eilanden der Chittiten.
7 Fijn linnen met stiksel uit Egypte
was uw uitbreidsel, dat het u tot een
zeil ware; hemelsblaauw en purper, uit
de eilanden van Elísa, was uw deksel.
8 De inwoners van Zidon en Arvad
waren uwe roeijers; uwe wijzen, ô
Tyrus, *die* in u waren, die waren uwe
schippers.
9 De oudsten van Gebal en hare wij-
zen waren in u, verbeterende uwe breu-
ken; alle schepen der zee en hare zee-
lieden waren in u, om onderlingen han-
del met u te drijven.
10 Perzen, en Lydiërs, en Puteërs wa-
ren in uw heir, uwe krijgslieden; schild
en helm hingen zij in u op; die maak-
ten uw sieraad.
11 De kinderen van Arvad en uw heir
waren rondom op uwe muren, en de
Gammaditeñ waren op uwe torens; hun-
ne schilden hingen zij rondom aan uwe
muren; die maakten uwe schoonheid
volkomen.
12 Tharsis dreef koophandel met u van
wege de veelheid van allerlei goed; met
zilver, ijzer, tin en lood handelden zij
op uwe markten.
13 Javan, Tubal en Mesech waren uwe
kooplieden; met menschenzielen en ko-
peren vaten dreven zij onderlingen han-
del met u.
14 Uit het huis van Togárma leverden
zij paarden, en ruiteren, en muilezels
op uwe markten.
15 De kinderen van Dedan waren uwe
kooplieden; vele eilanden waren de koop-
handel uwer hand; hoornen van elpen-
been en ebbenhout gaven zij u weder
tot eene vereering.
16 Syrië dreef koophandel met u, van
wege de veelheid uwer werken; met
smaragden, purper, en gestikt werk, en
zijde, en Ramoth, en Cadkod, handel-
den zij op uwe markten.
17 Juda, en het land van Israël die
waren uwe kooplieden; met tarwe van
Minnit en Pannag, en honig, en olie,
en balsem, dreven zij onderlingen han-
del met u.
18 Damascus dreef koophandel met u,
om de veelheid uwer werken, van wege
de veelheid van allerlei goed; met wijn
van Chelbon en witte wol.
19 Ook leverden Dan en Javan, de
omreizer, op uwe markten; glad ijzer,
kassie en kalmus was in uwen onderlin-
gen koophandel.
20 Dedan handelde met u met kostelijk
gewand tot wagens.
21 Arabië en alle vorsten van Kedar
waren de kooplieden uwer hand; met
lammeren, en rammen, en bokken, daar-
mede handelden zij met u.
22 De kooplieden van Scheba en Raë-
ma waren uwe kooplieden; met alle
hoofdspecerij, en met alle kostelijk ge-
steente en goud, handelden zij *op* uwe
markten.
23 Haran, en Kanne, en Eden, de koop-
lieden van Scheba, Assur *en* Kilmad,
handelden met u.
24 Die waren uwe kooplieden met vol-
komene sieradiën, met pakken van he-
melsblaauw en gestikt werk, en me-

schatkisten van schoone kleederen; gebonden met koorden, en in ceder gepakt, onder uwe koopmanschap.

25 De schepen van Tharsis zongen van u, *van wege* den onderlingen koophandel met u; en gij waart vervuld, en zeer verheerlijkt in het hart der zeeën.

26 Die u roeijen, hebben u in groote wateren gevoerd; de oostewind heeft u verbroken in het hart der zeeën.

27 Uw goed, en uwe marktwaren, uw onderlinge koophandel, uwe zeelieden en uwe schippers, die uwe breuken verbeteren, en die onderlingen handel met u drijven, en al uwe krijgslieden, die in u zijn, zelfs met uwe gansche gemeente, die in het midden van u is, zullen vallen in het hart der zeeën, ten dage van uwen val.

28 Van het geluid des geschreeuws uwer schippers zullen de voorsteden beven.

29 En allen, die den riem handelen, zeelieden, *en* alle schippers van de zee, zullen uit hunne schepen nederklimmen; op het land zullen zij staan blijven.

30 En zij zullen hunne stem over u laten hooren, en bitterlijk schreeuwen; en zij zullen stof op hunne hoofden werpen, zij zullen zich wentelen in de asch.

31 En zij zullen zich over u gansch kaal maken, en zakken aangorden; en zullen over u weenen met bitterheid der ziele, *en* bittere rouwklagt.

32 En zij zullen in hun gekerm een klaaglied over u opheffen, en over u weeklagen *zeggende:* Wie is geweest als Tyrus, als de uitgeroeide in het midden der zee?

33 Als uwe marktwaren uit de zeeën voortkwamen, hebt gij vele volken verzadigd; met de veelheid uwer goederen en uwen onderlingen koophandel, hebt gij de Koningen der aarde rijk gemaakt.

34 Ten tijde, dat gij uit de zeeën verbroken zijt in de diepten der wateren, zijn uw onderlinge koophandel en uwe gansche gemeente in het midden van u gevallen.

35 Alle inwoners der eilanden zijn over u ontzet, en hunnen Koningen staan de haren te berge, zij zijn verbaasd van aangezigt.

36 De handelaars onder de volken fluiten u aan; gij zijt een groote schrik geworden, en zult er niet *meer* zijn tot in eeuwigheid.

HET 28 CAPITTEL.

VOORTS geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

2 Menschenkind, zeg tot den vorst van Tyrus: Zoo zegt de Heer HEER: Omdat uw hart zich verheft en zegt: Ik ben God, ik zit in Godes stoel, in het hart der zeeën; daar gij een mensch en geen God zijt, stelt gij nogtans uw hart, als Gods hart.

3 Zie, gij zijt wijzer dan Daniël; zij hebben niets toegeslotens voor u verborgen.

4 Door uwe wijsheid en door uw verstand, hebt gij vermogen voor u verkregen; ja gij hebt goud en zilver verkregen in uwe schatten.

5 Door de grootheid uwer wijsheid in uwen koophandel hebt gij uw vermogen vermeerderd, en uw hart verheft zich van wege uw vermogen.

6 Daarom zegt de Heer HEER alzoo: Omdat gij uw hart gesteld hebt als Gods hart;

7 Daarom zie, ik zal vreemden over u brengen, de tirannigste der Heidenen; die zullen hunne zwaarden uittrekken over de schoonheid uwer wijsheid, en zullen uwen glans ontheiligen.

8 Ter groeve zullen zij u doen nederdalen; en gij zult sterven den dood eens verslagenen in het hart der zeeën.

9 Zult gij *dan* eenigzins, voor het aangezigt uwes doodslagers, zeggen: Ik ben God? daar gij een mensch zijt en geen God, in de hand desgenen, die u verslaat?

10 Gij zult den dood der onbesnedenen sterven, door de hand der vreemden; want ik heb het gesproken, spreekt de Heer HEER.

11 Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

12 Menschenkind, hef een klaaglied op over den Koning van Tyrus, en zeg tot hem: Zoo zegt de Heer HEER: Gij verzegelaar der som, vol van wijsheid en volmaakt in schoonheid;

13 Gij waart in Eden, Godes hof, alle kostelijk gesteente was uw deksel, sardissteenen, topazen en diamanten, turkooizen, sardónixsteenen en jaspissteenen, saffieren, robijnen, en smaragden, en goud; het werk uwer trommelen en uwer pijpen was bij u; ten dage als gij geschapen werdt, waren zij bereid.

14 Gij waart een gezalfde, overdekkende Cherub; en ik had u *alzoo* gezet; gij waart op Godes heiligen berg; gij wandeldet in het midden der vurige steenen.

15 Gij waart volkomen in uwe wegen, van den dag af, dat gij geschapen zijt, tot dat er ongeregtigheid in u gevonden is.

16 Door de veelheid van uwen koophandel, hebben zij het midden van u met geweld vervuld, en gij hebt gezondigd; daarom zal ik u ontheiligen van Godes berg, en zal u, gij overdekkende Cherub, verdoen uit het midden der vurige steenen.
17 Uw hart verheft zich over uwe schoonheid; gij hebt uwe wijsheid bedorven, van wege uwen glans; ik heb u op de aarde henen geworpen, ik heb u voor het aangezigt der Koningen gesteld, om op u te zien.
18 Van wege de veelheid uwer ongeregtigheden, door het onregt uwes koophandels, hebt gij uwe heiligdommen ontheiligd; daarom heb ik een vuur uit het midden van u doen voortkomen, dat u heeft verteerd, en ik heb u gemaakt tot asch op de aarde, voor de oogen van al degenen, die u zien.
19 Allen, die u kennen onder de volken, zijn over u ontzet; gij zijt een groote schrik geworden, en zult er niet *meer* zijn tot in eeuwigheid.
20 Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
21 Menschenkind, zet uw aangezigt tegen Zidon, en profeteer tegen haar;
22 En zeg: Zoo zegt de Heer HEER: Zie, ik *wil* aan u, ô Zidon, en zal in het midden van u verheerlijkt worden; en zij zullen weten, dat ik de HEER ben, als ik gerigten in haar zal hebben geoefend, en in haar geheiligd zal zijn.
23 Want ik zal de pestilentie in haar zenden, en bloed op hare straten, en de verslagenen zullen vallen in het midden van haar, door het zwaard, *dat* tegen haar zal zijn van rondom; en zij zullen weten, dat ik de HEER ben.
24 En het huis Israëls zal geen smartenden doren noch weedoende distel meer hebben, van allen, die rondom hen zijn, die hen berooven; en zij zullen weten, dat ik de Heer HEER ben.
25 Alzoo zegt de Heer HEER: Als ik het huis Israëls zal vergaderd hebben uit de volken, onder welke zij verstrooid zijn, en ik onder hen voor de oogen der Heidenen zal geheiligd zijn, dan zullen zij in hun land wonen, dat ik aan mijnen knecht, aan Jakob, gegeven heb.
26 En zij zullen daarin zeker wonen, en huizen bouwen, en wijngaarden planten; ja, zij zullen zeker wonen, als ik gerigten zal hebben geoefend tegen allen, die hen beroofd hebben, van degenen, die rondom hen zijn; en zij zullen weten, dat ik, de HEER, hun God ben.

HET 29 CAPITTEL.

IN het tiende jaar, in de tiende *maand*, op den twaalfden der maand, geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, zet uw aangezigt tegen Faraö, den Koning van Egypte, en profeteer tegen hem, en tegen het gansche Egypte.
3 Spreek en zeg: Zoo zegt de Heer HEER: Zie, ik *wil* aan u, ô Faraö, Koning van Egypte, dien grooten zeedraak, die in het midden zijner rivieren ligt; die daar zegt: Mijne rivier is de mijne, en ik heb *die* voor mij gemaakt.
4 Maar ik zal haken in uwe kaken doen, en den visch uwer rivieren aan uwe schubben doen kleven; en ik zal u uit het midden uwer rivier optrekken, en al de visch uwer rivieren zal aan uwe schubben kleven.
5 En ik zal u verlaten in de woestijn, u en al den visch uwer rivieren; op het open veld zult gij vallen; gij zult niet verzameld noch vergaderd worden; aan het gedierte der aarde en aan het gevogelte des hemels heb ik u tot spijze gegeven.
6 En al de inwoners van Egypte zullen weten, dat ik de HEER ben, omdat zij voor het huis Israëls een rietstaf geweest zijn.
7 Als zij u bij uwe hand grepen, zoo werdt gij gebroken, en spleet voor hen alle zijden; en als zij op u leunden, zoo werdt gij verbroken, en liet alle lendenen op zich zelve staan.
8 Daarom, zoo zegt de Heer HEER: Zie, ik zal het zwaard over u brengen, en ik zal uit u mensch en beest uitroeijen.
9 En Egypteland zal worden tot eene wildernis en woestheid, en zij zullen weten, dat ik de HEER ben; omdat hij zegt: De rivier is de mijne, en ik heb *die* gemaakt.
10 Daarom, zie, ik *wil* aan u en aan uwe rivier; en ik zal Egypteland stellen tot woeste wilde eenzaamheden, van den toren van Syene af, tot aan de landpale van Moorenland.
11 Geen menschenvoet zal door hetzelve doorgaan, en geen beestenvoet zal door hetzelve doorgaan, en het zal veertig jaar onbewoond zijn.
12 Want ik zal Egypteland stellen *tot* eene verwoesting in het midden der verwoeste landen, en zijne steden zullen eene woestheid zijn in het midden der verwoeste steden, veertig jaren; en ik zal de Egyptenaars verstrooijen onder

de Heidenen, en zal ze verspreiden in
de landen.
13 Maar zoo zegt de Heer HEER: Ten
einde van veertig jaren zal ik de Egyp-
tenaars vergaderen uit de volken, waar-
henen zij verstrooid zijn geworden.
14 En ik zal de gevangenis der Egyp-
tenaren wenden, en hen wederbrengen
in het land van Pathros, in het land
huns koophandels; en aldaar zullen zij
een nederig Koningrijk zijn.
15 En het zal nederiger zijn dan de
andere Koningrijken en zich niet meer
verheffen boven de Heidenen, want ik
zal ze verminderen, dat zij niet zullen
heerschen over de Heidenen.
16 En het zal voor het huis Israëls niet
meer zijn tot een vertrouwen, dat aan
de ongeregtigheid doet gedenken, wan-
neer zij naar hen omzien; maar zij zul-
len weten, dat ik de Heer HEER ben.
17 Voorts gebeurde het in het zeven en
twintigste jaar, in de eerste *maand*, op
den eersten der maand, *dat* het woord
des HEEREN tot mij geschiedde, zeg-
gende:
18 Menschenkind, Nebukadrézar, de
Koning van Babel, heeft zijn heir eene
groote dienst doen dienen tegen Tyrus:
alle hoofden zijn kaal geworden, en alle
zijden zijn uitgeplukt; en noch hij, noch
zijn heir heeft loon gehad van wege Ty-
rus, voor de dienst, welke hij tegen hen
gediend heeft.
19 Daarom, zoo zegt de Heer HEER:
Zie, ik zal aan Nebukadrézar, den Ko-
ning van Babel, Egypteland geven; en
hij zal deszelfs menigte wegvoeren, en
deszelfs buit buiten, en deszelfs roof
rooven, en het zal de loon zijn voor
zijn heir.
20 *Tot* zijn arbeidsloon, omdat hij
tegen hen gediend heeft, heb ik hem
Egypteland gegeven, omdat zij voor
mij gewrocht hebben, spreekt de Heer
HEER.
21 Te dien dage zal ik den hoorn van
het huis Israëls doen uitspruiten, en u
opening des monds geven in het midden
van hen, en zij zullen weten, dat ik de
HEER ben.

HET 30 CAPITTEL.

WIJDERS geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, profeteer, en zeg:
Zoo zegt de Heer HEER: Huilt: Ach dien
dag!
3 Want de dag is nabij; ja de dag des
HEEREN is nabij, een wolkige dag, het
zal der Heidenen tijd zijn.
4 En het zwaard zal komen in Egypte,
en daar zal groote smart zijn in Mooren-
land, als de verslagenen zullen vallen in
Egypte; want zij zullen derzelver me-
nigte wegnemen, en hare fondamenten
zullen verbroken worden.
5 Moorenland, en Put, en Lud, en al
de gemengde hoop, en Cub, en de kin-
deren van het land des verbonds zullen
met hen vallen door het zwaard.
6 Zoo zegt de HEER: Ja, zij zullen val-
len, die Egypte ondersteunen, en de
hoovaardij harer sterkte zal nederdalen:
van den toren van Syene af zullen zij
daarin door het zwaard vallen, spreekt
de Heer HEER.
7 En zij zullen verwoest worden in het
midden der verwoeste landen; en hare
steden zullen zijn in het midden der
verwoeste steden.
8 En zij zullen weten, dat ik de HEER
ben, als ik een vuur in Egypte zal heb-
ben gelegd, en al hare helpers zullen
verbroken worden.
9 Te dien dage zullen er boden van
voor mijn aangezigt in schepen uitvaren,
om het zorgelooze Moorenland te ver-
schrikken; en daar zal groote smart bij
hen zijn, als in den dag van Egypte;
want ziet, het komt aan!
10 Zoo zegt de Heer HEER: Ja ik zal
de menigte van Egypte doen ophouden,
door de hand van Nebukadrézar, den
Koning van Babel.
11 Hij, en zijn volk met hem, de tiran-
nigste der Heidenen zullen aangevoerd
worden, om het land te verderven; en
zij zullen hunne zwaarden tegen Egypte
uittrekken, en het land met verslagenen
vervullen.
12 En ik zal de rivieren *tot* droogte
maken, en het land verkoopen in de
hand der boozen; en ik zal het land met
zijne volheid verwoesten door de hand
der vreemden; ik, de HEER, heb het
gesproken.
13 Zoo zegt de Heer HEER: Ik zal ook
de drekgoden verdoen, en de nietige af-
goden doen ophouden uit Nof; en daar
zal geen vorst meer zijn uit Egypteland;
en ik zal eene vreeze in Egypteland
stellen.
14 En ik zal Pathros verwoesten, en
een vuur leggen in Zoan; en ik zal ge-
rigten oefenen in No.
15 En ik zal mijne grimmigheid uitgie-
ten over Sin, de sterkte van Egypte; en
ik zal de menigte van No uitroeijen.
16 En ik zal een vuur in Egypte leg-
gen; Sin zal zeer groote pijn hebben,
en No zal gespleten worden, en Nof zal
dagelijks zeer bang zijn.

17 De jongelingen van Aven en Pi-beseth zullen door het zwaard vallen, en de *dochters* zullen gaan in de gevangenis.

18 En te Tachpánhes zal de dag verduisterd worden, als ik het juk van Egypte aldaar zal verbreken, en de hoovaardij harer sterkte in haar zal ophouden; haar zal eene wolk bedekken, en hare dochters zullen gaan in de gevangenis.

19 Alzoo zal ik gerigten oefenen in Egypte; en zij zullen weten, dat ik de HEER ben.

20 Ook gebeurde het in het elfde jaar, in de eerste *maand* op den zevenden der maand, *dat* het woord des HEEREN tot mij geschiedde, zeggende:

21 Menschenkind, ik heb den arm van Faraö, den Koning van Egypte, verbroken; en ziet, hij zal niet verbonden worden, met pleisters op te leggen, met eenen windeldoek aan te doen, om dien te verbinden, om dien te sterken, dat hij het zwaard houde.

22 Daarom zegt de Heer HEER alzoo: Ziet, ik *wil* aan Faraö, den Koning van Egypte, en zal zijne armen verbreken, *beide* den sterken en den verbrokenen; en ik zal het zwaard uit zijne hand doen vallen.

23 En ik zal de Egyptenaars verstrooijen onder de Heidenen, en zal ze verspreiden in de landen.

24 En ik zal de armen des Konings van Babel sterken, en mijn zwaard in zijne hand geven; maar Faraö's armen zal ik verbreken, dat hij voor zijn aangezigt zal kermen, gelijk een doodelijk verwonde kermt.

25 Ja ik zal de armen des Konings van Babel sterken, maar Faraö's armen zullen daarhenen vallen; en zij zullen weten, dat ik de HEER ben, als ik mijn zwaard in de hand des Konings van Babel zal hebben gegeven, en hij hetzelve over Egypteland zal hebben uitgestrekt.

26 En ik zal de Egyptenaars verstrooijen onder de Heidenen, en zal ze verspreiden in de landen; alzoo zullen zij weten, dat ik de HEER ben.

HET 31 CAPITTEL.

HET gebeurde ook in het elfde jaar, in de derde *maand*, op den eersten der maand, *dat* des HEEREN woord tot mij geschiedde, zeggende:

2 Menschenkind, zeg tot Faraö, den Koning van Egypte, en tot zijne menigte: Wien zijt gij gelijk in uwe grootheid?

3 Zie, Assur was een ceder op den Libanon, schoon van takken, schaduwachtig van loof, en hoog van stam; en zijn top was tusschen digte takken.

4 De wateren maakten hem groot, de afgrond maakte hem hoog; die ging met zijne stroomen rondom zijne planting, en zond zijne waterleidingen uit tot alle boomen des velds.

5 Daarom werd zijn stam hooger dan alle boomen des velds, en zijne takjes werden menigvuldig, en zijne scheuten lang, van wege de groote wateren, als hij uitschoot.

6 Alle vogelen des hemels nestelden op zijne takjes, en alle dieren des velds teelden onder zijne scheuten; en alle groote volken zaten onder zijne schaduw.

7 Alzoo was hij schoon in zijne grootheid *en* in de lengte zijner takken, omdat zijn wortel aan groote wateren was.

8 De cederen in Godes hof verduisterden hem niet, de denneboomen waren aan zijne takken niet gelijk, en de kastanjeboomen waren niet gelijk aan zijne scheuten; geen boom in Godes hof was aan hem gelijk in zijne schoonheid.

9 Ik had hem *zoo* schoon gemaakt door de veelheid zijner takken, dat alle boomen van Eden, die in Gods hof waren hem benijdden.

10 Daarom, zoo zegt de Heer HEER: Omdat gij u verheven hebt over *uwe* stam; ja hij stak zijnen top op boven het midden der digte takken, en zijn hart verhief zich over zijne hoogte;

11 Daarom gaf ik hem in de hand van den magtigsten der Heidenen, *dat* die hem regtschapen zoude handelen; ik dreef hem uit om zijne goddeloosheid.

12 En vreemden, de tirannigste der Heidenen, roeiden hem uit, en verlieten hem; zijne takken vielen op de bergen en in alle valleijen, en zijne scheuten werden verbroken bij alle stroomen des lands; en alle volken der aarde gingen af uit zijne schaduw, en verlieten hem.

13 Alle vogelen des hemels woonden op zijnen omgevallenen stam, en alle dieren des velds waren op zijne scheuten.

14 Opdat zich geene waterrijke boomen verheffen over hunnen stam, en hunnen top niet opsteken boven het midden der digte takken, en geene *boomen*, die water drinken, op zich zelven staan van wege hunne hoogte; want zij zijn allen overgegeven ter dood, tot het onderste der aarde, in het midden der menschenkinderen, tot degenen, die in den kuil nederdalen.

15 Zoo zegt de Heer HEER: Ten dage,
als hij ter helle nederdaalde, maakte ik
een treuren, ik bedekte om zijnent wil
den afgrond, en weerde de stroomen
daarvan, en de groote wateren werden
geschut; en ik maakte den Líbanon om
zijnent wil zwart, en al het geboomte
des velds was om zijnent wil bewonden.

16 Van het geluid zijns vals deed ik
de Heidenen beven, als ik hem ter helle
deed nederdalen, met degenen, die in
den kuil nederdalen; en alle boomen
van Eden, de keur en het beste van
Líbanon, alle *boomen*, die water drinken,
troostten zich in het onderste der aarde.
17 Diezelven daalden ook met hem
neder ter helle, tot de verslagenen van
het zwaard; en die zijn arm geweest
waren, *die* onder zijne schaduw in het
midden der Heidenen gezeten hadden.
18 Wien zijt gij alzoo gelijk in heerlijkheid
en grootheid, onder de boomen
van Eden? ja gij zult nedergevoerd
worden, met de boomen van Eden, tot
het onderste der aarde; in het midden
der onbesnedenen zult gij liggen, met
de verslagenen door het zwaard. Dat
is Faraö, en zijne gansche menigte,
spreekt de Heer HEER.

HET 32 CAPITTEL.

HET gebeurde ook in het twaalfde
jaar, in de twaalfde maand, op den
eersten der maand, *dat* het woord des
HEEREN tot mij geschiedde, zeggende:
2 Menschenkind, hef een klaaglied op
over Faraö, den Koning van Egypte, en
zeg tot hem: Gij waart aan eenen jongen
leeuw onder de Heidenen gelijk; en
gij waart als een zeedraak in de zeeën,
en braakt voort in uwe rivieren, en
beroerdet het water met uwe voeten, en
vermodderdet derzelver rivieren.
3 Alzoo zegt de Heer HEER: Ik zal
daarom mijn net over u uitspreiden door
eene vergadering van vele volken; die
zullen u optrekken in mijn garen.
4 Dan zal ik u laten op het land, ik
zal u henen werpen op het open veld;
en ik zal al het gevogelte des hemels op
u doen wonen, en het gedierte der gansche
aarde van u verzadigen.
5 En ik zal uw vleesch henen geven
op de bergen, en de dalen met uwe
hoogheid vervullen.
6 En ik zal het land, waarin gij zwemt,
van uw bloed drenken tot aan de bergen;
en de stroomen zullen van u vervuld
worden.
7 En als ik u zal uitblusschen, zal ik
den hemel bedekken, en zijne starren
zwart maken; ik zal de zon met wolken
bedekken, en de maan zal haar licht
niet laten lichten.
8 Alle lichtende lichten aan den hemel
die zal ik om uwent wil zwart maken;
en ik zal eene duisternis over uw land
maken, spreekt de Heer HEER.
9 Daartoe zal ik het hart van vele volken
verdrietig maken, als ik uwe verbreking
onder de Heidenen zal brengen
in de landen, welke gij niet gekend
hebt.
10 En ik zal maken, dat zich vele volken
over u ontzetten, en derzelver Koningen
zullen de haren over u te berge
staan, als ik mijn zwaard zal zwaaijen
voor hunne aangezigten; en zij zullen
elken oogenblik sidderen, een ieder voor
zijne ziel, ten dage van uwen val.
11 Want zoo zegt de Heer HEER: Het
zwaard des Konings van Babel zal u
overkomen.
12 Ik zal uwe menigte vellen door de
zwaarden der helden, die allen te zamen
de tirannigste der Heidenen zijn; die
zullen de hoovaardij van Egypte verstoren,
en hare gansche menigte zal verdelgd
worden.
13 En ik zal al hare beesten verdoen
van bij de groote wateren; en geen menschenvoet
zal ze meer beroeren, en geene
beestenklaauwen zullen ze beroeren.
14 Dan zal ik hunne wateren doen zinken,
en ik zal hunne rivieren doen gaan
als olie, spreekt de Heer HEER;
15 Als ik Egypteland zal hebben gesteld
tot eene verwoesting, en het land
van zijne volheid zal woest zijn geworden,
als ik geslagen zal hebben allen,
die daarin wonen; alzoo zullen zij weten,
dat ik de HEER ben.
16 Dit is het klaaglied, en dat zullen zij
klagelijk zingen; de dochters der Heidenen
zullen het klagelijk zingen; zij zullen
het klagelijk zingen over Egypte en
over hare gansche menigte, spreekt de
Heer HEER.
17 Voorts gebeurde het in het twaalfde
jaar, op den vijftienden der maand,
dat het woord des HEEREN tot mij
geschiedde, zeggende:
18 Menschenkind, weeklaag over de
menigte van Egypte, en doe ze nederdalen,
(haar en de dochteren der prachtige
Heidenen,) in de onderste plaatsen der
aarde, bij degenen, die in den kuil zijn
nedergedaald.
19 Boven wien zijt gij liefelijk? daal
neder, en leg u bij de onbesnedenen.
20 In het midden der verslagenen van
het zwaard zullen zij vallen; zij is aan

het zwaard overgegeven; trek ze henen
met al hare menigte.
21 De magtigste der helden zullen hem,
met zijne helpers, toespreken, uit het
midden der hel; zij zijn nedergedaald,
de onbesnedenen liggen er, verslagen
van het zwaard.
22 Daar is Assur met haren ganschen
hoop, zijne graven zijn rondom hem; zij
zijn allen verslagen, gevallen door het
zwaard.
23 Wier graven gesteld zijn in de zijden
des kuils, en haar hoop is rondom haar
graf; zij zijn allen verslagen, geval-
len door het zwaard, die eenen schrik
gaven in het land der levenden.
24 Daar is Elam met hare gansche me-
nigte rondom haar graf; zij zijn allen
verslagen, de gevallenen door het
zwaard, die onbesneden zijn nederge-
daald tot de onderste plaatsen der aarde,
die hunnen schrik hadden gegeven in
het land der levenden; nu dragen zij
hunne schande met degenen, die in den
kuil zijn ne dergedaald.
25 In het midden der verslagenen heb-
ben zij haar eene legerstede gesteld
onder hare gansche menigte; rondom
hem zijn hare graven; zij zijn allen
onbesneden, verslagenen van het zwaard,
omdat een schrik van hen gegeven is in
het land der levenden; nu dragen zij
hunne schande met degenen, die in den
kuil zijn nedergedaald; hij is geleid in
het midden der verslagenen.
26 Daar is Mesech, *en* Tubal, met hare
gansche menigte; rondom hem zijn
hare graven; zij zijn allen onbesne-
den, verslagenen van het zwaard, om-
dat zij hunnen schrik gegeven hebben in
het land der levenden.
27 Maar zij liggen niet met de helden,
die onder de onbesnedenen gevallen zijn;
die ter helle zijn nedergedaald met hunne
krijgswapenen, en wier zwaarden men
geleid heeft onder hunne hoofden; wier
ongeregtigheid nogtans op hunne been-
deren is, omdat der helden schrik in het
land der levenden geweest is.
28 Gij ook zult verbroken worden in
het midden der onbesnedenen, en zult
liggen met de verslagenen van het
zwaard.
29 Daar is Edom, hare Koningen en al
hare vorsten, die met hunne magt ge-
leid zijn bij de verslagenen van het
zwaard; diezelven liggen met de onbe-
snedenen en met degenen, die in den
kuil zijn nedergedaald.
30 Daar zijn de geweldigen van het
Noorden, zij allen, en alle Zidoniërs, die
met de verslagenen zijn nedergedaald,
beschaamd zijnde van wege hunnen
schrik, *die* uit hunne magt *voortkwam*,
en zij liggen onbesneden bij de versla-
genen van het zwaard, en dragen hunne
schande met degenen, die in den kuil
zijn nedergedaald.
31 Faraö zal hen zien, en zich troos-
ten over zijne gansche menigte; de ver-
slagenen van het zwaard van Faraö en
zijn gansche heir, spreekt de Heer
HEER.
32 Want ik heb *ook* mijnen schrik
gegeven in het land der levenden; dies
zal hij geleid worden in het midden der
onbesnedenen bij de verslagenen van het
zwaard, Faraö en zijne gansche menig-
te, spreekt de Heer HEER.

HET 33 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde
tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, spreek tot de kinderen
uwes volks, en zeg tot hen: Wanneer ik
het zwaard over eenig land breng, en
het volk des lands eenen man uit hun-
ne einden neemt, en dien voor zich tot
eenen wachter stelt;
3 En hij het zwaard ziet komen over
het land, en blaast met be bazuin, en
waarschuwt het volk;
4 En een, die het geluid der bazuin
hoort, *wel* hoort, maar zich niet laat
waarschuwen; en het zwaard komt, en
neemt hem weg, diens bloed is op zijn
hoofd.
5 Hij hoorde het geluid der bazuin, maar
liet zich niet waarschuwen, zijn bloed is
op hem; maar hij, die zich laat waar-
schuwen, behoudt zijne ziel.
6 Wanneer daarentegen de wachter het
zwaard ziet komen, en blaast niet met
de bazuin, zoo dat het volk niet is ge-
waarschuwd; en het zwaard komt, en
neemt eene ziel uit hen weg; die is *we*[illegible]
in zijne ongeregtigheid weggenome[illegible]
maar zijn bloed zal ik van de hand d[illegible]
wachters eischen.
7 Gij nu, ô menschenkind, ik heb [illegible]
tot eenen wachter gesteld over het hu[illegible]
Israëls; zoo zult gij het woord uit mijne[illegible]
mond hooren, en hen van mijnent we[illegible]
waarschuwen.
8 Als ik tot den goddelooze zeg: O go[illegible]
delooze, gij zult den dood sterven; [illegible]
gij spreekt niet, om den goddelooze v[illegible]
zijnen weg af te manen; die goddeloo[illegible]
zal in zijne ongeregtigheid sterven, ma[illegible]
zijn bloed zal ik van uwe hand eische[illegible]
9 Maar als gij den goddelooze van z[illegible]
nen weg afmaant, dat hij zich van di[illegible]
bekeere, en hij zich van zijnen w[illegible]

iet bekeert, zoo zal hij in zijne onge-
egtigheid sterven; maar gij hebt uwe
iel bevrijd.
10 Daarom, gij menschenkind, zeg tot
et huis Israëls: Gijlieden spreekt aldus,
eggende: Dewijl onze overtredingen en
nze zonden op ons zijn, en wij in de-
elve versmachten, hoe zouden wij dan
even?
11 Zeg tot hen: *Zoo waarachtig als* ik
eef, spreekt de Heer HEER, zoo ik lust
eb in den dood des goddeloozen! maar
aarin *heb ik lust*, dat de goddelooze
ich bekeere van zijnen weg en leve.
Bekeert u, bekeert u van uwe booze
vegen, want waarom zoudt gij sterven,
huis Israëls?
12 Gij dan, ô menschenkind, zeg tot
e kinderen uwes volks: De geregtigheid
es regtvaardigen zal hem niet redden
en dage zijner overtreding; en aangaan-
e de goddeloosheid des goddeloozen,
ij zal om dezelve niet vallen, ten dage
ls hij zich van zijne goddeloosheid be-
eert; en de regtvaardige zal niet kun-
en leven door dezelve *zijne geregtigheid*,
en dage als hij zondigt.
13 Als ik tot den regtvaardige zeg, dat
ij zekerlijk leven zal, en hij op zijne ge-
egtigheid vertrouwt, en onregt doet, zoo
ullen al zijne geregtigheden niet ge-
acht worden, maar in zijn onregt, dat
ij doet, daarin zal hij sterven.
14 Als ik ook tot den goddelooze zeg:
Gij zult den dood sterven; en hij zich
an zijne zonde bekeert, en regt en ge-
egtigheid doet;
15 De goddelooze het pand wedergeeft,
ij het geroofde betaalt, wandelt in de
nzettingen des levens, zoo dat hij geen
nregt doet; hij zal zekerlijk leven, hij
al niet sterven.
16 Al zijne zonden, die hij gezondigd
eeft, zullen hem niet gedacht worden;
ij heeft regt en geregtigheid gedaan, hij
al zekerlijk leven.
17 Nog zeggen de kinderen uwes volks:
De weg des Heeren is niet regt; daar toch
un eigen weg niet regt is.
18 Als de regtvaardige afkeert van zijne
eregtigheid, en doet onregt, zoo zal hij
aarin sterven.
19 En als de goddelooze zich bekeert
an zijne goddeloosheid, en doet regt en
eregtigheid, zoo zal hij daarin leven.
20 Nog zegt gij: De weg des Heeren is
iet regt. Ik zal ulieden rigten, een
eder naar zijne wegen, ô huis Israëls.
21 En het geschiedde in het twaalfde
aar onzer gevankelijke wegvoering, in
e tiende *maand*, op den vijfden der
maand, *dat er* een tot mij kwam, die
van Jeruzalem ontkomen was, zeggende:
De stad is geslagen.
22 Nu was de hand des HEEREN op
mij geweest des avonds, eer die ontko-
mene kwam, en had mijnen mond
opengedaan, tot dat hij des morgens tot
mij kwam. Alzoo werd mijn mond open-
gedaan, en ik was niet meer stom.
23 Toen geschiedde des HEEREN woord
tot mij, zeggende:
24 Menschenkind, de inwoners van die
woeste plaatsen in het land van Israël
spreken, zeggende: Abraham was een
eenig *man*, en bezat dit land erfelijk;
maar wij zijn velen: het land is ons ge-
geven tot eene erfelijke bezitting.
25 Daarom zeg tot hen: Zoo zegt de
Heer HEER: Gij eet *vleesch* met het
bloed, en heft uwe oogen op tot uwe
drekgoden, en vergiet bloed; en zoudt
gij het land erfelijk bezitten?
26 Gij staat op uw zwaard, gij doet
gruwel, en verontreinigt, een ieder de
huisvrouw zijns naasten; en zoudt gij
het land erfelijk bezitten?
27 Alzoo zult gij tot hen zeggen: De
Heer HEER zegt alzoo: *Zoo waarachtig
als* ik leef, indien niet, die in die woeste
plaatsen zijn, door het zwaard zullen
vallen, en *zoo* ik *niet* hem, die in het
open veld is, aan het wild gedierte over-
geve, dat het hem vrete, en die in de
vestingen en spelonken zijn, door de
pestilentie zullen sterven!
28 Want ik zal het land *tot* eene ver-
woesting en eenen schrik stellen, en de
hoovaardij zijner sterkte zal ophouden;
en de bergen Israëls zullen woest zijn,
dat er niemand overga.
29 Dan zullen zij weten, dat ik de
HEER ben, als ik het land *tot* eene ver-
woesting en eenen schrik zal gesteld
hebben, om al hunne gruwelen, die zij
gedaan hebben.
30 En gij, ô menschenkind, de kinde-
ren uwes volks, die spreken steeds van
u bij de wanden en in de deuren der
huizen; en de een spreekt met den an-
deren, een iegelijk met zijnen broeder,
zeggende: Komt toch en hoort wat het
woord zij, dat van den HEER voort-
komt.
31 En zij komen tot u, gelijk het volk
pleegt te komen, en zitten voor uw aan-
gezigt *als* mijn volk, en hooren uwe
woorden, maar zij doen ze niet; want
zij maken liefkozingen met hunnen
mond, *maar* hun hart wandelt hunne
gierigheid na.
32 En ziet, gij zijt hun als een lied

der minnen, *als* een, die schoon van stem is, of die wel speelt; daarom hooren zij uwe woorden, maar zij doen ze niet.

33 Maar als het komt, (zie, het zal komen,) dan zullen zij weten, dat er een Profeet in het midden van hen geweest is.

HET 34 CAPITTEL.

EN des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:

2 Menschenkind, profeteer tegen de herders van Israël; profeteer en zeg tot hen, tot de herders: Alzoo zegt de Heer HEER: Wee den herderen Israëls, die zich zelven weiden! zullen niet de herders de schapen weiden?

3 Gij eet het vette, en bekleedt u met de wol, gij slagt het gemeste, *maar* de schapen weidt gij niet.

4 De zwakke sterkt gij niet, en het kranke heelt gij niet, en het gebrokene verbindt gij niet, en het weggedrevene brengt gij niet weder, en het verlorene zoekt gij niet; maar gij heerscht over hen met strengheid en met hardigheid.

5 Alzoo zijn zij verstrooid, omdat er geen herder is; en zij zijn al het wild gedierte des velds tot spijze geworden, dewijl zij verstrooid waren.

6 Mijne schapen dolen op alle bergen en op allen hoogen heuvel, ja mijne schapen zijn verstrooid op den ganschen aardbodem; en daar is niemand, die er naar vraagt, en niemand, die ze zoekt.

7 Daarom, gij herders, hoort des HEEREN woord.

8 *Zoo waarachtig als* ik leef, spreekt de Heer HEER, zoo *ik* niet! omdat mijne schapen geworden zijn tot eenen roof, en mijne schapen al het wild gedierte des velds tot spijze geworden zijn, omdat er geen herder is, en mijne herders naar mijne schapen niet vragen, en de herders zich zelven weiden, maar mijne schapen niet weiden:

9 Daarom, gij herders, hoort des HEEREN woord.

10 Alzoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik *wil* aan de herders, en zal mijne schapen van hunne hand eischen, en zal ze van het weiden der schapen doen ophouden, zoo dat de herders zich zelven niet meer zullen weiden; en ik zal mijne schapen uit hunnen mond rukken, zoo dat zij hun niet *meer* tot spijze zullen zijn.

11 Want zoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik, ja ik zal naar mijne schapen vragen, en zal ze opzoeken.

12 Gelijk een herder zijne kudde opzoekt, ten dage als hij in het midden zijner verspreide schapen is, alzoo zal ik mijne schapen opzoeken; en ik zal ze redden uit al de plaatsen, waarhenen zij verstrooid zijn, ten dage der wolke en der donkerheid.

13 En ik zal ze uitvoeren van de volken, en zal ze vergaderen uit de landen, en brengen ze in hun land; en ik zal ze weiden op de bergen Israëls, bij de stroomen en in alle bewoonbare plaatsen des lands.

14 Op eene goede weide zal ik ze weiden, en op de hooge bergen Israëls zal hunne kooi zijn; aldaar zullen zij nederliggen in eene goede kooi, en zullen weiden *in* eene vette weide, op de bergen Israëls.

15 Ik zal mijne schapen weiden, en ik zal ze legeren, spreekt de Heer HEER.

16 Het verlorene zal ik zoeken, en het weggedrevene zal ik wederbrengen, en het gebrokene zal ik verbinden, en het kranke zal ik sterken; maar het vette en het sterke zal ik verdelgen, ik zal ze weiden met oordeel.

17 Want gij, ô mijne schapen, de Heer HEER zegt alzoo: Ziet, ik zal rigten tusschen klein vee en klein vee, tusschen de rammen en de bokken.

18 Is het u te weinig, dat gij de goede weide afweidt? zult gij nog het overige uwer weiden met uwe voeten vertreden? en zult gij de gezonkene wateren drinken, en de overgelatene met uwe voeten vermodderen?

19 Mijne schapen dan, zullen zij afweiden wat met uwe voeten vertreden is, en drinken wat met uwe voeten vermodderd is?

20 Daarom zegt de Heer HEER alzoo tot hen: Ziet ik, ja ik zal rigten tusschen het vette klein vee, en tusschen het magere klein vee.

21 Omdat gij al de zwakken met de zijde en met den schouder verdringt, en met uwe hoornen stoot, tot dat gij dezelve naar buiten toe verstrooid hebt;

22 Daarom zal ik mijne schapen verlossen, dat zij niet meer tot eenen roof zullen zijn; en ik zal rigten tusschen klein vee en klein vee.

23 En ik zal eenen éénigen Herder over hen verwekken, en hij zal hen weiden, *namelijk* mijnen knecht David; die zal ze weiden, en die zal hun tot eenen Herder zijn.

24 En ik, de HEER, zal hun tot eenen God zijn; en mijn knecht David za

Vorst zijn in het midden van hen; ik,
le HEER, heb het gesproken.
25 En ik zal een verbond des vredes
net hen maken, en zal het boos gedierte
ıit het land doen ophouden; en zij zul-
en zeker wonen in de woestijn, en sla-
en in de wouden.
26 Want ik zal dezelve, en de plaatsen
ondom mijnen heuvel, stellen *tot* eenen
egen; en ik zal den plasregen doen ne-
erdalen op zijnen tijd, plasregens van
egen zullen er zijn.
27 En het geboomte des velds zal zijne
rucht geven, en het land zal zijne in-
omst geven; en zij zullen zeker zijn in
un land, en zij zullen weten, dat ik
e HEER ben, als ik de disselboomen
uns juks verbroken, en hen gerukt zal
ebben uit de hand dergenen, die zich
an hen deden dienen.
28 En zij zullen den Heidenen niet
neer ten roof zijn, en het wild gedierte
er aarde zal ze niet *meer* vreten; maar
ij zullen zeker wonen, en er zal nie-
nand zijn, die ze verschrikke.
29 En ik zal hun eene Plant van naam
erwekken; en zij zullen niet meer weg-
eraapt worden door honger in het land,
n den smaad der Heidenen niet meer
ragen.
30 Maar zij zullen weten, dat ik, de
EER, hun God, met hen ben, en dat zij
nijn volk zijn, het huis Israëls, spreekt
e Heer HEER.
31 Gij nu, ô mijne schapen, schapen
nijner weide, gij zijt menschen; *maar*
k ben uw God, spreekt de Heer HEER.

HET 35 CAPITTEL.

WIJDERS geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
2 Menschenkind, zet uw aangezigt te-
en het gebergte Seïr, en profeteer te-
en hetzelve.
3 En zeg tot hetzelve: Alzoo zegt de
Ieer HEER: Zie, ik *wil* aan u, ô ge-
ergte Seïr, en ik zal mijne hand tegen
uitstrekken, en zal u stellen *tot* eene
erwoesting en eenen schrik.
4 Ik zal uwe steden stellen *tot* een-
aamheid, en gij zult eene verwoesting
orden, en zult weten, dat ik de HEER
en.
5 Omdat gij eene eeuwige vijandschap
ebt, en hebt de kinderen Israëls doen
egvloeijen door het geweld des
vaards, ten tijde huns verderfs, ten
jde der uiterste ongeregtigheid.
6 Daarom, *zoo waarachtig als* ik leef,
oreekt de Heer HEER, ik zal u voor-
eker ten bloede bereiden, en het bloed
al u vervolgen; alzoo gij het bloed
niet hebt gehaat, zal u het bloed ook
vervolgen.
7 En ik zal het gebergte Seïr tot de
uiterste verwoesting stellen; en ik zal
uit hetzelve uitroeijen dien, die er door-
gaat, en dien, die wederkeert.
8 En ik zal zijne bergen met zijne ver-
slagenen vervullen; uwe heuvelen, en
uwe dalen, en al uwe stroomen, in de-
zelve zullen de verslagenen van het
zwaard liggen.
9 *Tot* eeuwige verwoestingen zal ik u
stellen, en uwe steden zullen niet be-
woond worden; alzoo zult gij weten,
dat ik de HEER ben.
10 Omdat gij zegt: Die twee volken en
die twee landen zullen mij geworden, en
wij zullen ze erfelijk bezitten, alschoon
de HEER daar ware:
11 Daarom, *zoo waarachtig als* ik leef,
spreekt de Heer HEER, ik zal ook hande-
len naar uwen toorn en naar uwe nijdig-
heid, die gij uit uwen haat tegen hen
hebt te werk gesteld; en ik zal bij hen
bekend worden, wanneer ik u zal gerigt
hebben.
12 En gij zult weten, dat ik, de HEER,
al uwe lasteringen gehoord heb, die gij
tegen de bergen Israëls gesproken hebt,
zeggende: Zij zijn verwoest, zij zijn ons
ter spijze gegeven.
13 Alzoo hebt gij u met uwen mond
tegen mij groot gemaakt, en uwe woor-
den tegen mij vermenigvuldigd; ik heb
het gehoord.
14 Alzoo zegt de Heer HEER: Gelijk
het gansche land verblijd is, *alzoo* zal ik
u de verwoesting aandoen.
15 Gelijk gij u verblijd hebt over de
erfenis van het huis Israëls, omdat het
verwoest is, alzoo zal ik aan u doen:
het gebergte van Seïr, en gansch Edom,
zal geheel eene verwoesting worden; en
zij zullen weten, dat ik de HEER ben.

HET 36 CAPITTEL.

EN gij, menschenkind, profeteer tot
de bergen Israëls, en zeg: Gij ber-
gen Israëls, hoort des HEEREN woord.
2 Alzoo zegt de Heer HEER: Omdat de
vijand van u zegt: Heah! zelfs de eeu-
wige hoogten zijn ons ten erve gewor-
den!
3 Daarom profeteer en zeg: Zoo zegt
de Heer HEER: Daarom, omdat men u
van rondom verwoest en opgeslokt heeft,
opdat gij voor het overblijfsel der Hei-
denen ten erve zoudt zijn, en gij ge-
bragt zijt op de klapachtige lip en *in*
opspraak des volks;
4 Daarom, gij bergen Israëls, hoort het
woord des Heeren HEEREN: Zoo zegt

de Heer HEER tot de bergen en tot de
heuvelen, tot de stroomen en tot de
dalen, tot de verwoeste eenzame plaatsen
en tot de verlatene steden, die tot eenen
roof en tot eenen spot geworden zijn
voor het overblijfsel der Heidenen, die
rondom zijn;
5 Daarom, zoo zegt de Heer HEER: Zoo
ik niet in het vuur mijns ijvers gespro-
ken heb tegen het overblijfsel der Hei-
denen, en tegen het gansche Edom, die
mijn land zich zelven ten erve gegeven
hebben, met blijdschap des ganschen
harten, met begeerige plundering, opdat
de landerij daarvan ten roove zoude
zijn!
6 Daarom profeteer van het land Is-
raëls, en zeg tot de bergen en tot de heu-
velen, tot de stroomen en tot de dalen:
Zoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik heb
in mijnen ijver en in mijne grimmigheid
gesproken, omdat gij den smaad der Hei-
denen gedragen hebt:
7 Daarom, zoo zegt de Heer HEER: Ik
heb mijne hand opgeheven: Zoo niet de
Heidenen, die rondom u zijn, zelfs hun-
ne schande zullen dragen!
8 Maar gij, ô bergen Israëls, gij zult
weder *uwe* takken geven, en uwe vrucht
voor mijn volk Israëls dragen, want zij
naderen te komen.
9 Want ziet, ik ben bij u, en ik zal u
aanzien, en gij zult gebouwd en bezaaid
worden.
10 En ik zal menschen op u vermenig-
vuldigen, het gansche huis Israëls, *ja*
dat geheel; en de steden zullen be-
woond, en de eenzame plaatsen bebouwd
worden.
11 Ja ik zal menschen en beesten op u
vermenigvuldigen, en zij zullen verme-
nigvuldigd worden en vruchtbaar zijn;
en ik zal u doen bewonen, als in uwe
vorige tijden, ja ik zal het beter maken
dan in uwe beginselen; en gij zult we-
ten, dat ik de HEER ben.
12 En ik zal menschen op u doen wan-
delen, *namelijk* mijn volk Israël; die
zullen u erfelijk bezitten, en gij zult
hun ter erfenis zijn, en gij zult ze voort-
aan niet meer berooven.
13 Zoo zegt de Heer HEER: Omdat zij
tot u zeggen: Gij zijt *een land,* dat
menschen opeet, en gij zijt *een land,*
dat uwe volken berooft.
14 Daarom zult gij niet meer menschen
opeten, en uwe volken niet meer doen
struikelen, spreekt de Heer HEER.
15 En ik zal maken, dat men den
schimp der Heidenen niet meer over u
hoore, en gij zult den smaad der natiën
niet meer dragen; en gij zult uwe vol-
ken niet meer doen struikelen, spreekt
de Heer HEER.
16 Wijders geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
17 Menschenkind, het huis Israëls, als
zij in hun land woonden, toen veront-
reinigden zij hetzelve met hunnen weg
en met hunne handelingen; hun weg
was voor mijn aangezigt als de onreinig-
heid eener afgezonderde *vrouw.*
18 Daarom goot ik mijne grimmigheid
over hen uit, om des bloeds wil, dat zij
in het land vergoten hadden, en om
hunne drekgoden, *waarmede* zij dat ver-
ontreinigd hadden.
19 En ik verstrooide ze onder de Hei-
denen, en zij werden verspreid in de
landen; ik oordeelde ze naar hunnen
weg en naar hunne handelingen.
20 Als zij nu tot de Heidenen kwamen,
waarhenen zij getogen waren, ontheilig-
den zij mijnen heiligen naam, omdat
men van hen zeide: Dezen zijn het volk
des HEEREN, en zijn uit zijn land uit-
gegaan.
21 Maar ik verschoonde *hen* om mij-
nen heiligen naam, dien het huis Israëls
ontheiligde onder de Heidenen, waarhe-
nen zij gekomen waren.
22 Daarom zeg tot het huis Israël: Zoo
zegt de Heer HEER: Ik doe het niet om
uwent wil, gij huis Israëls, maar om
mijnen heiligen naam, dien gijlieden
ontheiligd hebt onder de Heidenen,
waarhenen gij gekomen zijt.
23 Want ik zal mijnen grooten naam
heiligen, die onder de Heidenen onthei-
ligd is, dien gij in het midden van hen
ontheiligd hebt; en de Heidenen zullen
weten, dat ik de HEER ben, spreekt de
Heer HEER, als ik aan u voor hunne
oogen zal geheiligd zijn.
24 Want ik zal u uit de Heidenen ha-
len, en zal u uit al de landen vergade-
ren; en ik zal u in uw land brengen.
25 Dan zal ik rein water op u sprengen,
en gij zult rein worden; van al uwe
onreinigheden en van al uwe drekgoden
zal ik u reinigen.
26 En ik zal u een nieuw hart geven,
en zal eenen nieuwen geest geven in het
binnenste van u; en ik zal het steenen
hart uit uw vleesch wegnemen, en zal
een vleeschen hart geven.
27 En ik zal mijnen Geest geven in het
binnenste van u; en ik zal maken, dat
gij in mijne inzettingen zult wandelen,
en mijne regten zult bewaren en doen.
28 En gij zult wonen in het land, dat
ik aan uwe vaderen gegeven heb, en

zult mij tot een volk zijn, en ik zal u
tot eenen God zijn.
29 En ik zal u verlossen van al uwe
onreinigheden; en ik zal roepen tot het
koren, en zal het vermenigvuldigen, en
ik zal geenen honger op u leggen.
30 En ik zal de vrucht van het ge-
boomte en de inkomst des velds verme-
nigvuldigen, opdat gij de smaadheid des
hongers niet meer ontvangt onder de
Heidenen.
31 Dan zult gij gedenken aan uwe boo-
ze wegen en uwe handelingen, die niet
goed waren; en gij zult eene walging
van u zelven hebben over uwe ongereg-
tigheden en over uwe gruwelen.
32 Ik doe het niet om uwent wil, spreekt
de Heer HEER, het zij u bekend:
schaamt u en wordt schaamrood van
uwe wegen, gij huis Israëls.
33 Alzoo zegt de Heer HEER: Ten dage,
als ik u reinigen zal van al uwe onge-
regtigheden, dan zal ik de steden doen
bewonen, en de eenzame plaatsen zul-
len bebouwd worden.
34 En het verwoeste land zal bebouwd
worden, in plaats dat het eene verwoes-
ting was, voor de oogen van een' ieder,
die er doorging.
35 En zij zullen zeggen: Dit land, dat
verwoest was, is geworden als een hof
van Eden; en de eenzame, en de ver-
woeste en verstoorde steden zijn vast *en*
bewoond.
36 Dan zullen de Heidenen, die in de
plaatsen rondom u zullen overgelaten
zijn, weten, dat ik, de HEER, de ver-
stoorde plaatsen bebouw, *en* het ver-
woeste beplant: ik, de HEER, heb het
gesproken en zal het doen.
37 Alzoo zegt de Heer HEER: Daaren-
boven zal ik hierom van het huis Israëls
verzocht worden, dat ik het hun doe:
ik zal ze vermenigvuldigen van men-
schen, als schapen.
38 Gelijk de geheiligde schapen, gelijk
de schapen van Jerûzalem op hunne ge-
zette hoogtijden, alzoo zullen de eenza-
me steden vol zijn van menschenkud-
den; en zij zullen weten, dat ik de
HEER ben.

HET 37 CAPITTEL.

DE hand des HEEREN was op mij,
en de HEER voerde mij uit in den
Geest, en zette mij neder in het midden
eener vallei; deze nu was vol beende-
ren.
2 En hij deed mij bij dezelve voorbij-
gaan geheel rondom; en ziet, daar waren
zeer vele op den grond der vallei, en
ziet, zij waren zeer dor.
3 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
zullen deze beenderen levend wor-
den? En ik zeide: Heer HEER, gij weet
het.
4 Toen zeide hij tot mij: Profeteer over
deze beenderen, en zeg tot dezelve: Gij
dorre beenderen, hoort des HEEREN
woord.
5 Alzoo zegt de Heer HEER tot deze
beenderen: Ziet, ik zal den geest in u
brengen, en gij zult levend worden.
6 En ik zal zenuwen op u leggen, en
vleesch op u doen opkomen, en eene
huid over u trekken, en den geest in u
geven, en gij zult levend worden; en gij
zult weten, dat ik de HEER ben.
7 Toen profeteerde ik, gelijk mij bevo-
len was, en daar werd een geluid, als
ik profeteerde, en ziet, eene beroering,
en de beenderen naderden, *elk* been tot
zijn been.
8 En ik zag, en ziet, daar werden ze-
nuwen op dezelve, en daar kwam vleesch
op; en hij trok eene huid boven over
dezelve, maar daar was geen geest in
hen.
9 En hij zeide tot mij: Profeteer tot
den geest, profeteér, menschenkind, en
zeg tot den geest: Zoo zegt de Heer
HEER: Gij geest, kom aan van de vier
winden, en blaas in deze gedooden, op-
dat zij levend worden.
10 En ik profeteerde, gelijk hij mij be-
volen had. Toen kwam de geest in hen,
en zij werden levend en stonden op
hunne voeten, een gansch zeer groot
heir.
11 Toen zeide hij tot mij: Menschen-
kind, deze beenderen, die zijn het gan-
sche huis Israëls; ziet, zij zeggen: Onze
beenderen zijn verdord, en onze ver-
wachting is verloren, wij zijn afge-
sneden.
12 Daarom, profeteer en zeg tot hen:
Zoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik zal
uwe graven openen, en zal ulieden uit
uwe graven doen opkomen, ô mijn volk,
en ik zal u brengen in het land Israëls.
13 En gij zult weten, dat ik de HEER
ben, als ik uwe graven zal hebben ge-
opend, en als ik u uit uwe graven zal
hebben doen opkomen, ô mijn volk.
14 En ik zal mijnen geest in u geven,
en gij zult leven, en ik zal u in uw land
zetten; en gij zult weten, dat ik, de
HEER, *dit* gesproken en gedaan heb,
spreekt de HEER.
15 Wijders geschiedde des HEEREN
woord tot mij, zeggende:
16 Gij nu, menschenkind, neem u een
hout, en schrijf daarop: Voor Juda, en

voor de kinderen Israëls, zijne medgezellen; en neem een ander hout, en schrijf daarop: Voor Jozef, het hout van Efraïm, en van het gansche huis Israëls, zijne medgezellen.

17 Doe gij ze dan naderen, het een tot het ander, tot een éénig hout; en zij zullen tot één worden in uwe hand.

18 En wanneer de kinderen uwes volks tot u zullen spreken, zeggende: Zult gij ons niet te kennen geven, wat u deze dingen zijn?

19 Zoo spreek tot hen: Alzoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik zal het hout van Jozef, dat in Efraïms hand geweest is, en van de stammen Israëls, zijne medgezellen, nemen, en ik zal dezelve met hem voegen tot het hout van Juda, en zal ze maken tot een éénig hout; en zij zullen één worden in mijne hand.

20 De houten nu, op welke gij zult geschreven hebben, zullen in uwe hand zijn voor hunne oogen.

21 Spreek dan tot hen: Zoo zegt de Heer HEER: Ziet, ik zal de kinderen Israëls halen uit het midden der Heidenen, waarhenen zij getogen zijn, en zal ze vergaderen van rondom, en hen brengen in hun land;

22 En ik zal ze maken tot een éénig volk in het land, op de bergen Israëls; en zij zullen allen zamen eenen éénigen Koning tot Koning hebben; en zij zullen niet meer tot twee volken zijn, noch voortaan meer in twee Koningrijken verdeeld zijn.

23 En zij zullen zich niet meer verontreinigen met hunne drekgoden, en met hunne verfoeiselen, en met al hunne overtredingen; en ik zal ze verlossen uit al hunne woonplaatsen, in welke zij gezondigd hebben, en zal ze reinigen; zoo zullen zij mij tot een volk zijn, en ik zal hun tot eenen God zijn.

24 En mijn knecht David zal Koning over hen zijn; en zij zullen allen zamen éénen herder hebben; en zij zullen in mijne regten wandelen, en mijne inzettingen bewaren en die doen.

25 En zij zullen wonen in het land, dat ik aan mijnen knecht Jakob gegeven heb, waarin uwe vaders gewoond hebben; ja daarin zullen zij wonen, zij en hunne kinderen, en hunne kindskinderen tot in eeuwigheid, en mijn knecht David zal hun vorst zijn tot in eeuwigheid.

26 En ik zal een verbond des vredes met hen maken; het zal een eeuwig verbond met hen zijn; en ik zal ze inzetten, en zal ze vermenigvuldigen, en ik zal mijn heiligdom in het midden van hen zetten tot in eeuwigheid.

27 En mijn tabernakel zal bij hen zijn, en ik zal hun tot eenen God zijn, en zij zullen mij tot een volk zijn.

28 En de Heidenen zullen weten, dat ik de HEER ben, die Israël heilige, als mijn heiligdom in het midden van hen zal zijn tot in eeuwigheid.

HET 38 CAPITTEL.

WIJDERS geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

2 Menschenkind, zet uw aangezigt tegen Gog, het land van Magog, den hoofdvorst van Mesech en Tubal, en profeteer tegen hem,

3 En zeg: Zoo zegt de Heer HEER: Zie, ik *wil* aan u, ô Gog, gij hoofdvorst van Mesech en Tubal;

4 En ik zal u omwenden, en haken in uwe kaken leggen, en ik zal u uitvoeren, mitsgaders uw gansche heir, paarden en ruiteren, die altemaal volkomen wel gekleed zijn, eene groote vergadering, *met* rondas en schild, die altemaal zwaarden handelen;

5 Perzen, Mooren en Puteërs met hen, die altemaal schild en helm *voeren;*

6 Gomer en al zijne benden, het huis van Togárma, *aan* de zijden van het noorden, en al zijne benden, vele volken met u.

7 Zijt bereid en maakt u gereed, gij en uwe gansche vergadering, die tot u vergaderd zijn; en weest gij hun tot eene wacht.

8 Na vele dagen zult gij bezocht worden, in het laatste der jaren zult gij komen in het land, dat wedergebragt is van het zwaard, dat vergaderd is uit vele volken, op de bergen Israëls, die steeds tot verwoesting geweest zijn; als hetzelve *land* uit de volken zal uitgevoerd zijn, en zij altemaal zeker zullen wonen,

9 Dan zult gij optrekken, gij zult aankomen als eene onstuimige verwoesting, gij zult zijn als eene wolk, om het land te bedekken, gij en al uwe benden, en vele volken met u.

10 Alzoo zegt de Heer HEER: Te dien dage zal het ook geschieden, dat er raadslagen in uw hart zullen opkomen, en gij zult eene kwade gedachte denken,

11 En zult zeggen: Ik zal optrekken naar *dat* dorpland, ik zal komen tot degenen, die in rust zijn, die zeker wonen; die altemaal wonen zonder muur, en grendel noch deuren hebben;

12 Om buit te buiten, en om roof te rooven; om uwe hand te wenden tegen de woeste plaatsen, die nu bewoond zijn,

en tegen een volk, dat uit de Heidenen
verzameld is, dat vee en have verkregen heeft, wonende in het midden des
lands.
13 Scheba, en Dedan, en de kooplieden van Tharsis, en al hunne jonge leeuwen zullen tot u zeggen: Komt gij, om
buit te buiten? Hebt gij uwe vergadering vergaderd, om roof te rooven, om
zilver en goud weg te voeren, om vee en
have weg te nemen, om eenen grooten
buit te buiten?
14 Daarom profeteer, ô menschenkind,
en zeg tot Gog: Zoo zegt de Heer HEER:
Zult gij het, te dien dage, als mijn volk
Israël zeker woont, niet gewaar worden?
15 Gij zult dan komen uit uwe plaats,
uit de zijden van het noorden, gij en
vele volken met u, die altemaal op paarden zullen rijden, eene groote vergadering, en een magtig heir;
16 En gij zult optrekken tegen mijn
volk Israël, als eene wolk, om het land
te bedekken; in het laatste der dagen
zal het geschieden; dan zal ik u aanbrengen tegen mijn land, opdat de Heidenen mij kennen, als ik aan u, ô Gog,
voor hunne oogen zal geheiligd worden.
17 Zoo zegt de Heer HEER: Zijt gij die,
van wien ik in verleden dagen gesproken heb, door de dienst mijner knechten, de Profeten van Israël, die in die
dagen geprofeteerd hebben, jaren *lang*,
dat ik u tegen hen zoude aanbrengen?
18 Maar het zal geschieden te dien dage,
ten dage als Gog tegen het land Israëls
zal aankomen, spreekt de Heer HEER,
dat mijne grimmigheid in mijnen neus
zal opkomen.
19 Want ik heb gesproken in mijnen
ijver, in het vuur mijner verbolgenheid:
Zoo er niet, te dien dage, een groot beven zal zijn in het land van Israël!
20 Zoodat van mijn aangezigt beven
zullen de visschen der zee, en het gevogelte des hemels, en het gedierte des
velds, en al het kruipende gedierte, dat
op het aardrijk kruipt, en alle menschen,
die op den aardbodem zijn; en de bergen zullen nedergeworpen worden, en
de steile plaatsen zullen nedervallen,
en alle muren zullen ter aarde nedervallen.
21 Want ik zal het zwaard over hem
roepen op al mijne bergen, spreekt de
Heer HEER; het zwaard van een' ieder
zal tegen zijnen broeder zijn.
22 En ik zal met hem regten, door
pestilentie en door bloed; en ik zal eenen
overstelpenden plasregen en groote hagelsteenen, vuur en zwavel regenen op
hem, en op zijne benden, en op de vele
volken, die met hem zullen zijn.
23 Alzoo zal ik mij groot maken, en
mij heiligen, en bekend worden voor de
oogen van vele Heidenen; en zij zullen
weten, dat ik de HEER ben.

HET 39 CAPITTEL.

VOORTS, gij menschenkind, profeteer tegen Gog, en zeg: Zoo zegt
de Heer HEER: Zie, ik *wil* aan u, ô Gog,
hoofdvorst van Mesech en Tubal.
2 En ik zal u omwenden, en eenen zeshaak in u slaan, en u optrekken uit de
zijden van het noorden, en ik zal u
brengen op de bergen Israëls.
3 Maar ik zal uwen boog uit uwe linkerhand slaan, en ik zal uwe pijlen uit
uwe regterhand doen vallen.
4 Op de bergen Israëls zult gij vallen,
gij, en al uwe benden, en de volken,
die met u zijn; ik heb u aan de roofvogelen, aan het gevogelte van allen vleugel, en aan het gedierte des velds tot
spijze gegeven.
5 Op het open veld zult gij vallen;
want ik heb het gesproken, spreekt de
Heer HEER.
6 En ik zal een vuur zenden in Magog,
en onder degenen, die in de eilanden
zeker wonen; en zij zullen weten, dat
ik de HEER ben.
7 En ik zal mijnen heiligen naam in
het midden van mijn volk Israël bekend
maken, en zal mijnen heiligen naam
niet meer laten ontheiligen; en de Heidenen zullen weten, dat ik de Heer ben,
de Heilige in Israël.
8 Ziet, het komt en zal geschieden,
spreekt de Heer HEER; dit is de dag,
van welken ik gesproken heb.
9 En de inwoners der steden van Israël zullen uitgaan, en *vuur* stoken en
branden van de wapenen, zoo *van* schilden als rondassen, van bogen en van
pijlen, zoo van handstokken als van
spiesen; en zij zullen daarvan vuur stoken zeven jaren;
10 Zoo dat zij geen hout uit het veld
zullen dragen, noch uit de wouden houwen, maar van de wapenen vuur stoken; en zij zullen berooven degenen,
die hen beroofd hadden, en plunderen,
die hen geplunderd hadden, spreekt de
Heer HEER.
11 En het zal te dien dage geschieden,
dat ik aan Gog aldaar eene grafstede in
Israël zal geven, het dal der doorgangers
naar het oosten der zee; en hetzelve zal
den doorgangers *den neus* stoppen; en
aldaar zullen zij begraven Gog en des-

zelfs gansche menigte, en zullen het noemen: Het dal van Gogs menigte.
12 Het huis Israëls nu zal ze begraven, om het land te reinigen, zeven maanden *lang*.
13 Ja al het volk des lands zal begraven, en het zal hun tot eenen naam zijn, ten dage als ik zal verheerlijkt zijn, spreekt de Heer HEER.
14 Ook zullen zij mannen uitscheiden, die gestadig door het land doorgan, *en* doodgravers met de doorgangers, *om te begraven* degenen, die op den aarbodem zijn overgelaten, om dien te reinigen; ten einde van zeven maanden zullen zij onderzoek doen.
15 En deze doorgangers zullen door het land doorgan, en *als iemand* een menschenbeen ziet, zoo zal hij een merkteeken daarbij oprigten; tot dat de doodgravers hetzelve zullen hebben begraven in het dal van Gogs menigte.
16 Ook zoo zal de naam der stad Hamóna zijn. Alzoo zullen zij het land reinigen.
17 Gij dan, menschenkind, zoo zegt de Heer HEER: Zeg tot het gevogelte van allen vleugel, en tot al het gedierte des velds: Vergadert u en komt aan, verzamelt u van rondom, tot mijn slagtoffer, dat ik voor u geslagt heb, een groot slagtoffer, op de bergen Israëls; en eet vleesch, en drinkt bloed.
18 Het vleesch der helden zult gij eten, en het bloed van de vorsten der aarde drinken, der rammen, der lammeren, en bokken, *en* varren, die altemaal gemeste van Basan zijn.
19 En gij zult het vette eten tot verzadiging toe, en bloed drinken tot dronkenschap toe; van mijn slagtoffer, dat ik voor u geslagt heb.
20 En gij zult verzadigd worden aan mijne tafel van *rij* paarden en wagen *paarden*, van helden en alle krijgslieden, spreekt de Heer HEER.
21 En ik zal mijne eere zetten onder de Heidenen; en alle Heidenen zullen mijn oordeel zien, dat ik gedaan heb, en mijne hand, die ik aan hen gelegd heb.
22 En die van het huis Israëls zullen weten, dat ik, de HEER, hun God ben, van dien dag af en voortaan.
23 En de Heidenen zullen weten, dat die van het huis Israëls gevankelijk zijn weggevoerd om hunne ongeregtigheid, omdat zij tegen mij hadden overtreden, en dat ik mijn aangezigt voor hen verborgen en ze overgegeven heb in de hand van hunne wederpartijders, zoo dat zij altemaal door het zwaard gevallen zijn:
24 Naar hunne onreinigheid en naar hunne overtredingen heb ik met hen gehandeld, en ik heb mijn aangezigt voor hen verborgen.
25 Daarom, zoo zegt de Heer HEER: Nu zal ik Jakobs gevangenen wederbrengen, en zal mij ontfermen over het gansche huis Israëls, en ik zal ijveren over mijnen heiligen naam;
26 Als zij hunne schande zullen gedragen hebben, en al hunne overtreding, *met* welke zij tegen mij hebben overtreden, toen zij in hun land zeker woonden, en er niemand was, die ze verschrikte.
27 Als ik ze zal hebben wedergebragt uit de volken, en hen vergaderd zal hebben uit de landen hunner vijanden, en ik aan hen geheiligd zal zijn voor de oogen van vele Heidenen;
28 Dan zullen zij weten, dat ik, de HEER, hun God ben, dewijl ik ze gevankelijk heb doen wegvoeren onder de Heidenen, maar ze *weder* verzameld heb in hun land, en aldaar niemand van hen meer heb overgelaten.
29 En ik zal mijn aangezigt voor hen niet meer verbergen, wanneer ik mijnen Geest over het huis Israëls zal hebben uitgegoten, spreekt de Heer HEER.

HET 40 CAPITTEL.

IN het vijf en twintigste jaar van onze gevankelijke wegvoering, in het begin des jaars, op den tienden der maand, in het veertiende jaar, nadat de stad geslagen was, even op dienzelfden dag, was de hand des HEEREN op mij, en hij bragt mij derwaarts.
2 In de gezigten Gods bragt hij mij in het land Israëls, en hij zette mij op eenen zeer hoogen berg; en aan denzelven was als een gebouw eener stad tegen het zuiden.
3 Als hij mij daarhenen gebragt had, ziet, zoo was er een man, wiens gedaante was als de gedaante van koper; en in zijne hand was een linnen snoer, en een meetriet, en hij stond in de poort.
4 En die man sprak tot mij: Menschenkind, zie met uwe oogen, en hoor met uwe ooren, en zet uw hart op alles, wat ik u zal doen zien; want, opdat ik u zou doen zien, zijt gij herwaarts gebragt; verkondig *daarna* aan het huis van Israël alles, wat gij ziet.
5 En ziet, daar was een muur buiten aan het huis, rondom henen, en in des mans hand was een meetriet van zes el-

len, *elke el* van eene el en een hand
breed, en hij mat de breedte des ge-
bouws, één riet, en de hoogte, één riet.
6 Toen kwam hij tot de poort, welke
zag den weg naar het oosten, en hij
ging bij derzelver trappen op, en mat
den dorpel der poort, één riet de breed-
te, en den anderen dorpel, één riet de
breedte.
7 En *elk* kamertje, één riet de lengte,
en één riet de breedte; en tusschen de
kamertjes, vijf ellen; en den dorpel der
poort, bij het voorhuis der poort van
binnen, één riet.
8 Ook mat hij het voorhuis der poort
van binnen, één riet.
9 Toen mat hij het *andere* voorhuis
der poort, acht ellen, en deszelfs posten
twee ellen; en het voorhuis der poort
was van binnen.
10 En de kamertjes der poort, den
weg naar het oosten, waren drie van
deze, en drie van gene zijde; die drie
hadden eenerlei maat; ook hadden de
posten, van deze en van gene zijde,
eenerlei maat.
11 Voorts mat hij de wijdte der deur
van de poort, tien ellen; de lengte der
poort, dertien ellen.
12 En daar was een ruim voor aan de
kamertjes, van ééne el *van deze*, en een
ruim van ééne el van gene zijde; en *elk*
kamertje zes ellen van deze, en zes
ellen van gene zijde.
13 Toen mat hij de poort van het dak
van het eene kamertje af tot aan het dak
van een ander; de breedte was vijf en
twintig ellen, deur was tegen over deur.
14 Ook maakte hij posten van zestig el-
len; namelijk tot den post des voorhofs,
rondom de poort henen.
15 En van het voorste deel der poort
des ingangs, tot aan het voorste deel van
het voorhuis van de binnenpoort, waren
vijftig ellen.
16 En daar waren geslotene venstertjes
aan de kamertjes, en aan derzelver pos-
ten binnenwaarts in de poort rondom
henen; alzoo ook aan de voorhuizen;
de vensters nu waren rondom henen
binnenwaarts, en aan de posten waren
palmboomen.
17 Voorts bragt hij mij in het buitenste
voorhof, en ziet, daar waren kameren,
en een plaveisel, dat gemaakt was in het
voorhof rondom henen; dertig kameren
waren er op het plaveisel.
18 Het plaveisel nu was aan de zijde
van de poorten, tegen over de lengte
van de poorten; *dit* was het benedenste
plaveisel.

19 En hij mat de breedte, van het
voorste deel der benedenste poort af,
voor aan het binnenste voorhof, van
buiten, honderd ellen, oostwaarts en
noordwaarts.
20 Aangaande de poort nu, die den
weg naar het noorden zag, aan het
buitenste voorhof, hij mat derzelver
lengte en derzelver breedte.
21 En hare kamertjes, drie van deze
en drie van gene zijde; en hare posten
en hare voorhuizen waren naar de maat
der eerste poort: vijftig ellen hare
lengte, en de breedte van vijf en twin-
tig ellen.
22 En hare vensters, en hare voorhui-
zen, en hare palmboomen, waren naar
de maat der poort, die den weg naar
het oosten zag; en men ging daarin op
met zeven trappen, en hare voorhuizen
waren voor aan dezelve.
23 De poort nu van het binnenste voor-
hof was tegen over de poort van het
noorden en van het oosten; en hij mat
van poort tot poort honderd ellen.
24 Daarna voerde hij mij den weg naar
het zuiden; en ziet, daar was eene poort
den weg naar het zuiden; en hij mat
derzelver posten en derzelver voorhui-
zen, naar deze maten.
25 En zij had vensteren, ook aan hare
voorhuizen, rondom henen, gelijk deze
vensteren; de lengte was vijftig ellen,
en de breedte vijf en twintig ellen.
26 En hare opgangen waren van zeven
trappen, en hare voorhuizen waren voor
aan dezelve; en zij had palmboomen,
éénen van deze, en éénen van gene
zijde aan hare posten.
27 Ook was er eene poort in het bin-
nenste voorhof, den weg naar het zui-
den; en hij mat van poort tot poort, den
weg naar het zuiden, honderd ellen.
28 Voorts bragt hij mij door de zuider-
poort tot het binnenvoorhof; en hij mat
de zuiderpoort, naar deze maten.
29 En hare kamertjes, en hare posten,
en hare voorhuizen waren naar deze
maten; en zij had vensteren, ook in
hare voorhuizen, rondom henen: de
lengte was vijftig ellen, en de breedte
vijf en twintig ellen.
30 En daar waren voorhuizen rondom
henen; de lengte was vijf en twintig
ellen, en de breedte vijf ellen.
31 En hare voorhuizen waren aan het
buitenste voorhof, ook waren er palm-
boomen aan hare posten, en hare opgan-
gen waren van acht trappen.
32 Daarna bragt hij mij tot het binnen-
ste voorhof, den weg naar het oos-

 2 K 3

ten; en hij mat de poort, naar deze maten;

33 Ook hare kamertjes, en hare posten, en hare voorhuizen naar deze maten; en zij hadden vensteren ook aan hare voorhuizen, rondom henen: de lengte was vijftig ellen, en de breedte vijf en twintig ellen.

34 En hare voorhuizen waren aan het buitenste voorhof, ook waren er palmboomen aan hare posten, van deze en van gene zijde; en hare opgangen waren van acht trappen.

35 Daarna bragt hij mij tot de noorderpoort; en hij mat naar deze maten,

36 Hare kamertjes, hare posten en hare voorhuizen; ook had zij vensteren rondom henen: de lengte was vijftig ellen, en de breedte vijf en twintig ellen.

37 En hare posten waren aan het buitenste voorhof; ook waren er palmboomen aan hare posten, van deze en van gene zijde; en hare opgangen waren van acht trappen.

38 Hare kameren nu en hare deuren waren bij de posten der poorten; aldaar wiesch men het brandoffer.

39 En in het voorhuis der poort waren twee tafelen van deze, en twee tafelen van gene zijde, om daarom te slagten het brandoffer, en het zondoffer, en het schuldoffer.

40 Ook waren er aan de zijde van buiten des opgangs, aan de deur der noorderpoort, twee tafelen; en aan de andere zijde, die aan het voorhuis der poort was, twee tafelen.

41 Vier tafelen van deze, en vier tafelen van gene zijde, aan de zijde der poort, acht tafelen, waarop men slagtte.

42 Maar de vier tafelen voor het brandoffer waren van gehouwene steenen, de lengte éene el en éene halve, en de breedte éene el en éene halve, en de hoogte, éene el; op dezelve nu leide men het gereedschap henen, waarmede men het brandoffer en slagtoffer slagtte.

43 De haardsteenen nu waren een handbreed *dik*, ordentlijk geschikt in het huis rondom henen; en op de tafelen was het offervleesch.

44 En van buiten de binnenste poort waren de kameren der zangers, in het binnenste voorhof, dat aan de zijde van de nooderpoort was; en het voorste deel van dezelve was den weg naar het zuiden; éene was er aan de zijde van de oostpoort, ziende den weg naar het noorden.

45 En hij sprak tot mij: Deze kamer, welker voorste deel den weg naar het zuiden is, is voor de priesters, die de wacht des huizes waarnemen.

46 Maar de kamer, welker voorste deel den weg naar het noorden is, is voor de priesters, die de wacht des altaars waarnemen; dit zijn de kinderen van Zadok, die uit de kinderen van Levi tot den HEER naderen, om hem te dienen.

47 En hij mat het voorhof: de lengte honderd ellen, en de breedte honderd ellen, vierkant; en de altaar was vóór aan het huis.

48 Toen bragt hij mij tot het voorhuis des huizes, en hij mat *elken* post van het voorhuis, vijf ellen van deze, en vijf ellen van gene zijde; en de breedte der poort, drie ellen van deze, en drie ellen van gene zijde.

49 De lengte van het voorhuis twintig ellen, en de breedte elf ellen; en het was met trappen, *bij* welke men daarin opging; ook waren er pilaren aan de posten, één van deze, en één van gene zijde.

HET 41 CAPITTEL.

VOORTS bragt hij mij tot den tempel; en hij mat de posten, zes ellen de breedte van deze, en zes ellen de breedte van gene zijde, de breedte der tent.

2 En de breedte der deur tien ellen, en de zijden der deur, vijf ellen van deze, en vijf ellen van gene zijde; ook mat hij deszelfs lengte, veertig ellen, en de breedte twintig ellen.

3 Daarna ging hij in naar binnen, en mat den post der deur, twee ellen; en de deur zes ellen, en de breedte der deur zeven ellen.

4 Ook mat hij deszelfs lengte twintig ellen, en de breedte twintig ellen vóór aan den tempel; en hij zeide tot mij: Dit is de heiligheid der heiligheden.

5 En hij mat den wand des huizes, zes ellen; en de breedte van *elke* zijkamer, vier ellen, rondom het huis henen rondom.

6 De zijkameren nu waren zijkamer boven zijkamer, drie, en dat dertig malen; en zij kwamen in den wand, die aan het huis was, tot die zijkamers, rondom henen, opdat zij vast gehouden mogten worden; want zij werden niet vastgehouden in den wand des huizes.

7 En het was voor de zijkameren opwaarts naar boven al wijder, en gaf zich rondom; want het huis was omsingeld opwaarts naar boven, rondom het huis henen; daarom was de breedte des huizes naar boven; en alzoo ging het on-

derste op naar het bovenste door het
middelste.
8 En ik zag de hoogte des huizes rond-
om henen. De fondamenten der zijka-
meren waren van een vol riet, zes ellen,
de el tot den oksel toe *genomen.*
9 De breedte van den wand, die tot de
zijkameren was naar buiten, was vijf
ellen; en dat ledig gelaten was, was de
plaats der zijkameren, die aan het huis
waren.
10 En tusschen de kameren was eene
breedte van twintig ellen, rondom het
huis, rondom henen.
11 De deuren nu van de zijkameren wa-
ren naar het ledig gelatene toe, de eene
deur den weg naar het noorden, en de
andere deur naar het zuiden; en de
breedte van de ledig gelatene plaats was
vijf ellen rondom henen.
12 Voorts *van* het gebouw, dat vóór
aan de afgesnedene plaats was *in* den
hoek den weg naar het westen, was de
breedte zeventig ellen, en *van* den wand
des gebouws was de breedte vijf ellen
rondom henen, en deszelfs lengte negen-
tig ellen.
13 Voorts mat hij het huis, de lengte
honderd ellen; ook de afgesnedene plaats
en het gebouw, en deszelfs wanden, de
lengte honderd ellen.
14 En de breedte van het voorste deel
des huizes, en der afgesnedene plaats te-
gen het oosten, honderd ellen.
15 Ook mat hij de lengte des gebouws
vóór aan de afgesnedene plaats, dat ach-
ter dezelve was, en derzelver galerijen
van deze en van gene zijde, honderd el-
len, met den binnensten tempel, en de
voorhuizen van het voorhof;
16 De dorpelen, en de geslotene ven-
sters, en de galerijen rondom die drie,
tegen over den dorpel waren beschoten
met hout rondom henen, en *van* de aarde
tot aan de vensteren; en de vensteren
waren bedekt;
17 Tot hetgene boven de deur was, en
tot het binnenste en buitenste huis toe,
en aan den ganschen wand rondom he-
nen in het binnenste en buitenste, *al bij*
maten.
18 En het was gemaakt *met* cherubs en
palmboomen; zoo dat er een palmboom
was tusschen cherub en cherub, en *elke*
cherub had twee aangezigten;
19 Namelijk, een menschenaangezigt
tegen den palmboom van deze, en eens
jongen leeuws aangezigt tegen den palm-
boom van gene zijde; gemaakt in het
gansche huis rondom henen.
20 Van de aarde af tot boven de deur
waren de cherubs en de palmboomen
gemaakt, ook *aan* den wand des tempels.
21 De posten des tempels waren vier-
kant; en aangaande het voorste deel des
heiligdoms, de *eene* gedaante was als de
andere gedaante.
22 De hoogte van den houten altaar
was drie ellen, en zijne lengte twee el-
len, en hij had zijne hoeken; en zijne
lengte en zijne wanden waren van hout.
En hij sprak tot mij: Dit is de tafel, die
voor des HEEREN aangezigt zal zijn.
23 De tempel nu en het heiligdom had-
den *beide* twee deuren.
24 En daar waren twee bladen aan de
deuren, *te weten* twee bladen, die men
omdraaijen kon; twee aan de ééne deur,
en twee bladen aan de andere.
25 En aan dezelve, *namelijk* aan de
deuren des tempels, waren cherubs en
palmboomen gemaakt, gelijk er aan de
wanden gemaakt waren; en het hout aan
het voorste deel van het voorhuis van
buiten was dik.
26 En *aan* de geslotene vensteren wa-
ren ook palmboomen van deze en van
gene zijden, aan de zijden van het voor-
huis; en *aan* de zijkameren van het huis,
en *aan* de dikke planken.

HET 42 CAPITTEL.

DAARNA bragt hij mij uit tot het
buitenste voorhof, den weg naar
den weg van het noorden; en hij bragt
mij tot de kameren, die tegen over de
afgesnedene plaats, en die tegen over
het gebouw tegen het noorden waren;
2 Vóór aan de lengte van de honderd
ellen *naar* de deur van het noorden; en
de breedte was vijftig ellen.
3 Tegen over de twintig *ellen*, die het
binnenste voorhof had, en tegen over
het plaveisel, dat het buitenste voorhof
had, *was* galerij tegen galerij, in drie
rijen.
4 En vóór de kameren was eene wan-
deling van tien ellen de breedte, naar
binnen toe, *en* een weg van ééne el; en
de deuren van dezelve waren tegen het
noorden.
5 De bovenste kameren nu waren naau-
wer, (omdat de galerijen hooger waren
dan dezelve) dan de onderste en dan de
middelste des gebouws.
6 Want zij waren wel van drie *rijen*,
maar hadden geene pilaren gelijk de
pilaren der voorhoven; daarom waren
zij benaauwder dan de onderste en dan
de middelste van de aarde af.
7 De muur nu, die naar buiten tegen
over de kameren was, den weg naar
het buitenste voorhof, vóór aan de ka-

meren, deszelfs lengte was vijftig ellen.
8 Want de lengte der kameren, die het buitenste voorhof had, was vijftig ellen; en ziet, vóór aan den tempel waren honderd ellen.
9 Van onder deze kameren nu, was de ingang van het oosten, als iemand tot dezelve ingaat, uit het buitenste voorhof.
10 Aan de breedte van den muur des voorhofs, den weg naar het oosten, vóór aan de afgesnedene plaats, en vóór aan het gebouw, waren kameren.
11 En de weg voor dezelve henen was als de gedaante der kameren, die den weg naar het noorden waren, naar derzelver lengte, alzoo *naar* derzelver breedte; en al hare uitgangen waren ook naar derzelver wijzen en naar derzelver deuren.
12 En gelijk de deuren der kameren, die den weg naar het zuiden waren, was er eene deur in het hoofd van den weg, den weg vóór aan den regten muur, den weg naar het oosten, als men daarin gaat.
13 Toen zeide hij tot mij: De kameren van het noorden, *en* de kameren van het zuiden, die vóór aan de afgesnedene plaats zijn, dat zijn heilige kameren, waarin de priesters, die tot den HEER naderen, de allerheiligste dingen zullen eten; aldaar zullen zij de allerheiligste dingen henen leggen, en het spijsoffer, en het zondoffer, en het schuldoffer, want de plaats is heilig.
14 Als de priesters ingegaan zullen zijn, zoo zullen zij uit het heiligdom niet *weder* uitgaan in het buitenste voorhof, maar aldaar hunne kleederen henen leggen, in welke zij gediend hebben, want die zijn eene heiligheid; en zij zullen andere kleederen aantrekken, en naderen tot hetgeen voor het volk is.
15 Als hij nu de maten van het binnenste huis geëindigd had, zoo bragt hij mij uit, den weg naar de poort, die den weg naar het oosten zag, en hij mat haar rondom henen.
16 Hij mat de oostzijde met het meetriet, vijf honderd rieten, met het meetriet, rondom.
17 Hij mat de noorderzijde, vijf honderd rieten, met het meetriet, rondom.
18 De zuidzijde mat hij, vijf honderd rieten, met het meetriet.
19 Hij ging om naar de westzijde, *en* hij mat vijf honderd rieten, met het meetriet.
20 Hij mat het aan de vier zijden; het had eenen muur rondom henen, de lengte was vijf honderd *rieten*, en de breedte vijf honderd, om onderscheid te maken tusschen het heilige en onheilige.

HET 43 CAPITTEL.

TOEN leidde hij mij tot de poort, de poort, die den weg naar het oosten zag.
2 En ziet, de heerlijkheid van den God Israëls kwam van den weg naar het oosten; en zijne stem was als het geruisch van vele wateren, en de aarde werd verlicht van zijne heerlijkheid.
3 En alzoo was de gedaante van het gezigt, dat ik zag, gelijk het gezigt, dat ik gezien had, toen ik kwam, om de stad te verderven; en het waren gezigten, als het gezigt, dat ik gezien had aan de rivier Chebar; en ik viel op mijn aangezigt.
4 En de heerlijkheid des HEEREN kwam in het huis, *door* den weg der poort, die den weg naar het oosten zag.
5 En de Geest nam mij op, en bragt mij in het binnenste voorhof; en ziet, de heerlijkheid des HEEREN had het huis vervuld.
6 En ik hoorde eenen, die met mij sprak uit het huis; en de man was bij mij staande.
7 En hij zeide tot mij: Menschenkind, *dit* is de plaats mijns troons, en de plaats der zolen mijner voeten, alwaar ik wonen zal in het midden van de kinderen Israëls, in eeuwigheid; en die van het huis Israëls zullen mijnen heiligen naam niet meer verontreinigen, zij noch hunne Koningen, met hunne hoererij en met de doode ligchamen hunner Koningen, *op* hunne hoogten;
8 Als zij hunnen dorpel stelden aan mijnen dorpel, en hunnen post nevens mijnen post, dat er *maar* een wand tusschen mij en tusschen hen was, en verontreinigden mijnen heiligen naam met hunne gruwelen, die zij deden; waarom ik ze verteerd heb in mijnen toorn.
9 Nu zullen zij hunne hoererij en de doode ligchamen hunner Koningen verre van mij wegdoen: en ik zal in het midden van hen wonen in eeuwigheid.
10 Gij, menschenkind, wijs aan het huis Israëls dit huis, opdat zij schaamrood worden van wege hunne ongeregtigheden, en laat ze het patroon afmeten.
11 En indien zij schaamrood worden van wege alles, wat zij gedaan hebben, zoo maak hun bekend den vorm van het huis, en deszelfs gestaltenis, en deszelfs

uitgangen, en deszelfs ingangen, en al
deszelfs vormen en al deszelfs ordinan-
tiën, ja al deszelfs vormen en al deszelfs
wetten; en schrijf het voor hunne oogen,
opdat zij deszelfs ganschen vorm en al
deszelfs ordinantiën bewaren, en dezelve
doen.
12 Dit is de wet van het huis: op de
hoogte des bergs zal deszelfs gansche
grens, rondom henen, eene heiligheid
der heiligheden zijn; ziet, dit is de wet
des huizes.
13 En dit zijn de maten des altaars naar
de ellen, zijnde de el ééne el en een hand
breed; de boezen van ééne el, en ééne
el de breedte; en zijn einde aan zijnen
rand rondom ééne span; en dit is de rug
des altaars.
14 Van den boezem nu *op* de aarde
tot aan het onderste afzetsel, twee ellen;
en de breedte ééne el; en van het klein-
ste afzetsel tot aan het grootste afzetsel,
vier ellen, en de breedte ééne el.
15 En de Harel vier ellen; en van den
Ariël voorts opwaarts de vier hoornen.
16 De Ariël nu twaalf *ellen* de lengte,
met twaalf *ellen* breedte, vierkant aan
zijne vier zijden.
17 En het afzetsel veertien *ellen* de
lengte, met veertien *ellen* breedte, aan
zijne vier zijden, en de rand rondom
hetzelve, de helft eener el; en de boe-
zem daaraan, ééne el rondom; en zijne
trappen ziende naar het oosten.
18 En hij zeide tot mij: Menschenkind,
zoo zegt de Heer HEER: Dit zijn de or-
dinantiën des altaars, ten dage als men
hem zal maken, om brandoffer daarop
te offeren, en om bloed daarop te spren-
gen.
19 En gij zult aan de Levitische pries-
teren, welke uit het zaad van Zadok
zijn, die tot mij naderen, (spreekt de
Heere HEER) om mij te dienen, geven
eenen var, een jong rund, ten zond-
offer.
20 En gij zult van deszelfs bloed ne-
men, en doen het aan zijne vier hoor-
nen, en aan de vier hoeken des afzet-
sels, en aan den rand rondom; alzoo zult
gij hem ontzondigen, en hem verzoe-
nen.
21 Daarna zult gij den var des zondof-
fers nemen; en hij zal hem verbranden
in eene bestelde plaats van het huis bui-
ten het heiligdom.
22 En op den tweeden dag zult gij eenen
volkomen geitenbok offeren ten zondof-
fer; en zij zullen den altaar ontzon-
digen gelijk zij *dien* ontzondigd hebben
met den var.
23 Als gij een einde zult gemaakt heb-
ben van het ontzondigen, *dan* zult gij
eenen var, een volkomen jong rund,
offeren, en eenen volkomen ram van de
kudde.
24 En gij zult ze offeren voor het aan-
gezigt des HEEREN; en de priesteren
zullen zout daarop werpen, en zullen
ze offeren *ten* brandoffer den HEERE.
25 Zeven dagen zult gij dagelijks eenen
bok des zondoffers bereiden; ook zullen
zij eenen var, een jong rund, en eenen
ram van de kudde, *beide* volkomen be-
reiden.
26 Zeven dagen zullen zij den altaar
verzoenen, en hem reinigen, en deszelfs
handen vullen.
27 Als zij nu deze dagen zullen volein-
digd hebben, dan zal het op den achtsten
dag en voortaan geschieden, dat de pries-
ters uwe brandofferen en uwe dankoffe-
ren op den altaar zullen bereiden; en ik
zal een welgevallen aan ulieden hebben,
spreekt de Heer HEER.

HET 44 CAPITTEL.

TOEN deed hij mij wederkeeren den
weg *naar* de poort van het bui-
tenste heiligdom, die naar het oosten
zag; en die was toegesloten.
2 En de HEER zeide tot mij: Deze
poort zal toegesloten zijn, zij zal niet
geopend worden, noch iemand door de-
zelve ingaan, omdat de HEER, de God
Israëls, door dezelve is ingegaan; daar-
om zal zij toegesloten zijn.
3 De vorst, de vorst, die zal in dezelve
zitten, om brood te eten voor het aange-
zigt des HEEREN; langs den weg van
het voorhuis der poort zal hij ingaan,
en langs den weg van hetzelve zal hij
uitgaan.
4 Daarna bragt hij mij den weg der
noorderpoort, vóór aan het huis; en ik
zag, en ziet, de heerlijkheid des HEE-
REN had het huis des HEEREN vervuld:
toen viel ik op mijn aangezigt.
5 En de HEER zeide tot mij: Menschen-
kind, zet er uw hart op, en zie met uwe
oogen, en hoor met uwe ooren alles, wat
ik met u spreken zal, van alle inzettin-
gen van het huis des HEEREN, en van
al deszelfs wetten; en zet uw hart op
den ingang van het huis, met alle uit-
gangen des heiligdoms.
6 En zeg tot die wederspannigen, tot
het huis Israëls: Zoo zegt de Heer
HEER: Het is te veel voor ulieden, van
wege al uwe gruwelen, ô huis Israëls,
7 Dewijl gijlieden vreemden hebt inge-
bragt, onbesnedenen van hart en onbe-
snedenen van vleesch, om in mijn hei-

ligdom te zijn, om dat de ontheiligen, *te*
weten mijn huis; als gij mijn brood, het
vette en het bloed offerdet, en zij mijn
verbond verbraken, nevens al uwe gru-
welen.
8 En gijlieden hebt de wacht van mijne
heilige dingen niet waargenomen; maar
gij hebt u zelven *eenigen* tot wachters
mijner wacht gesteld in mijn heilig-
dom.
9 Alzoo zegt de Heer HEER: Geen
vreemde, onbesneden van hart en onbe-
sneden van vleesch, zal in mijn heilig-
dom ingaan, van eenigen vreemde, die
in het midden der kinderen Israëls is.
10 Maar de Leviten, die verre van mij
geweken zijn, als Israël ging dolen, die
van mij zijn afgedwaald, hunne drekgo-
den achterna, zullen wel hunne onge-
regtigheid dragen;
11 Nogtans zullen zij in mijn heilig-
dom bedienaars zijn, *in* de ambten aan
de poorten van het huis, en zij zullen
het huis bedienen; zij zullen het brand-
offer en het slagtoffer voor het volk slag-
ten, en zullen voor hun aangezigt staan,
om hun te dienen.
12 Omdat zij hun gediend hebben voor
het aangezigt hunner drekgoden, en voor
het huis Israëls tot eenen aanstoot der
ongeregtigheid geweest zijn, daarom heb
ik mijne hand tegen hen opgeheven,
spreekt de Heer HEER, dat zij hunne
ongeregtigheid zullen dragen.
13 En zij zullen tot mij niet naderen,
om mij het priesterambt te bedienen, en
om te naderen tot al mijne heilige din-
gen, tot de allerheiligste dingen; maar
zullen hunne schande dragen, en hunne
gruwelen, die zij gedaan hebben.
14 Daarom zal ik ze stellen *tot* wach-
ters van de wacht des huizes, aan al des-
zelfs dienst, en aan alles, wat daarin zal
gedaan worden.
15 Maar de Levitische priesters, de kin-
deren van Zadok, die de wacht mijns
heiligdoms hebben waargenomen, als de
kinderen Israëls van mij afdwaalden,
die zullen tot mij naderen, om mij te
dienen, en zullen voor mijn aangezigt
staan, om mij het vette en het bloed te
offeren, spreekt de Heer HEER.
16 Die zullen in mijn heiligdom ingaan,
en die zullen tot mijne tafel naderen om
te dienen, en zij zullen mijne wacht
waarnemen.
17 En het zal geschieden, als zij tot de
poorten van het binnenste voorhof zul-
len ingaan, dat zij linnen kleederen zul-
len aantrekken; maar wol zal op hen
niet komen, als zij dienen in de poor-
ten van het binnenste voorhof, en bin-
nenwaarts.
18 Linnen huiven zullen op hun hoofd
zijn, en linnen onderbroeken zullen op
hunne lendenen zijn; zij zullen zich niet
gorden in het zweet.
19 En als zij uitgaan tot het buitenste
voorhof, *namelijk* tot het buitenste
voorhof tot het volk, zullen zij hunne
kleederen, in welke zij gediend hebben,
uittrekken, en dezelve henen leggen in
de heilige kameren; en zij zullen an-
dere kleederen aantrekken, opdat zij
het volk niet heiligen met hunne klee-
deren.
20 En zij zullen hun hoofd niet glad
afscheren, ook de lokken niet lang laten
wassen; behoorlijk zullen zij hunne
hoofden bescheren.
21 Ook zal geen priester wijn drinken,
als zij in het binnenste voorhof zullen
ingaan.
22 Ook zullen zij zich geene weduwe
of verstootene tot vrouwen nemen; maar
jonge dochters van het zaad des huizes
Israëls, of eene weduwe, die eene wedu-
we zal geweest zijn van eenen priester,
zullen zij nemen.
23 En zij zullen mijn volk *onderscheid*
leeren tusschen het heilige en onheilige,
en hun bekend maken *het onderscheid*
tusschen het onreine en reine.
24 En over eene twistzaak zullen zij
staan om te rigten, naar mijne regten
zullen zij ze rigten; en zij zullen mijne
wetten en mijne inzettingen op al mijne
gezette hoogtijden houden, en mijne
Sabbathen heiligen.
25 Ook zal geen van hen tot eenen doo-
den mensch ingaan, dat hij onrein wor-
de; maar om eenen vader, of om eene
moeder, of om eenen zoon, of om eene
dochter, om eenen broeder of om eene
zuster, die geens mans geweest is, zullen
zij zich mogen verontreinigen.
26 En na zijne reiniging zullen zij hem
zeven dagen tellen.
27 En ten dage, als hij in het heilige
zal ingaan, in het binnenste voorhof,
om in het heilige te dienen, zal hij
zijn zondoffer offeren, spreekt de Heer
HEER.
28 Dit *nu* zal hun tot eene erfenis
zijn: ik ben hunne erfenis; daarom zult
gij hun geene bezitting geven in Israël;
ik ben hunne bezitting.
29 Het spijsoffer, en het zondoffer, en
het schuldoffer, die zullen zij eten; ook
zal al het verbannene in Israël het hun-
ne zijn.
30 En de eerstelingen van alle eerste

vruchten van alles, en alle hefoffer van
alles, van al uwe hefofferen, zullen voor
de priesters zijn; ook zult gij de eerste-
lingen van uw deeg aan den priester ge-
ven, om den zegen op uw huis te doen
rusten.
31 Geen aas, noch wat verscheurd is
van het gevogelte, of van het vee, zul-
len de priesters eten.

HET 45 CAPITTEL.

ALS gijlieden nu het land zult doen
vallen in erfenis, zoo zult gij een
hefoffer den HEERE offeren, *tot* eene
heilige plaats, van het land; de lengte
zal zijn de lengte van vijf en twintig
duizend *meetrieten*, en de breedte tien
duizend; dit zal in deszelfs geheele
grenzen rondom heilig zijn.
2 Hiervan zullen tot het heiligdom zijn
vijf honderd met vijf honderd, vierkant
rondom; en het zal vijftig ellen hebben
tot een buitenruim rondom.
3 Alzoo zult gij meten van deze maat,
de lengte van vijf en twintig duizend, en
de breedte van tien duizend; en daarin
zal het heiligdom zijn *met* het heilige
der heiligen.
4 Dat zal eene heilige plaats zijn van
het land; zij zal zijn voor de priesteren,
die het heiligdom bedienen, die naderen
om den HEER te dienen; en het zal hun
eene plaats zijn tot huizen, en eene hei-
lige plaats voor het heiligdom.
5 Voorts zullen de Leviten, de dienaars
des huizes, ook de lengte hebben van
vijf en twintig duizend, en de breedte
van tien duizend, hun tot eene bezitting,
voor twintig kameren.
6 En *tot* bezitting van de stad zult gij
geven de breedte van vijf duizend, en de
lengte van vijf en twintig duizend, te-
gen over het heilig hefoffer; voor het
gansche huis Israëls het zijn.
7 De vorst nu zal *zijn deel* hebben
van deze en van gene zijde des heiligen
hefoffers en der bezitting der stad, vóór
aan het heilig hefoffer, en vóór aan de
bezitting der stad; van den westerhoek
westwaarts, en van den oosterhoek oost-
waarts; en de lengte zal zijn tegen over
een der deelen, van de westergrens tot
de oostergrens toe.
8 Dit land aangaande, het zal hem tot
eene bezitting zijn in Israël; en mijne
vorsten zullen mijn volk niet meer ver-
drukken, maar aan het huis Israëls het
land laten, naar hunne stammen.
9 Alzoo zegt de Heer HEER: Het is
te veel voor u, gij vorsten Israëls: doet
geweld en verstoring weg, en doet regt
en geregtigheid; neemt uwe uitstootin-
gen op van mijn volk, spreekt de Heer
HEER.
10 Eene regte waag, en een regte efa,
en een regte bath zult gijlieden heb-
ben.
11 Een efa en een bath zullen van
eenerlei mate zijn, dat een bath het
tiende deel van een' homer houde; ook
een efa het tiende deel van eenen ho-
mer; de mate daarvan zal zijn naar den
homer.
12 En de sikkel zal zijn van twintig
gera; twintig sikkelen, vijf en twintig
sikkelen, en vijftien sikkelen, zal ulie-
den een pond zijn.
13 Dit is het hefoffer, dat gijlieden of-
feren zult: het zesde deel van een efa
van eenen homer tarwe; ook zult gij het
zesde deel van een efa geven van eenen
homer gerst.
14 Aangaande de inzetting van olie, van
een bath olie; *gij zult offeren* het tiende
deel van een bath uit een kor, *hetwelk*
is een homer van tien bath, want tien
bath zijn een homer.
15 Voorts één lam uit de kudde uit de
twee honderd, uit het waterrijke land
van Israël, tot spijsoffer, en tot brand-
offer, en tot dankofferen, om verzoening
over hen te doen, spreekt de Heer
HEER.
16 Al het volk des lands zal in dit hef-
offer zijn, voor den vorst in Israël.
17 En het zal den vorst opleggen *te
offeren* de brandofferen, en het spijs-
offer, en het drankoffer, op de feesten,
en op de nieuwe maanden, en op de
Sabbathen, op alle gezette hoogtijden
van het huis Israëls; hij zal het zond-
offer, en het spijsoffer, en het brandof-
fer, en de dankofferen doen, om verzoe-
ning te doen voor het huis Israëls.
18 Alzoo zegt de Heer HEER: In de eer-
ste *maand*, op den eersten der maand,
zult gij een' volkomen var, een jong
rund nemen; en gij zult het heiligdom
ontzondigen.
19 En de priester zal van het bloed
des zondoffers nemen, en doen het aan
de posten des huizes, en aan de vier hoe-
ken van het afzetsel des altaars, en aan
de posten der poorten van het binnenste
voorhof.
20 Alzoo zult gij ook doen op den ze-
venden in die maand, van wege den af-
dwalende, en van wege den slechte;
alzoo zult gijlieden het huis verzoenen.
21 In de eerste *maand*, op den veer-
tienden dag der maand, zal ulieden het
Pascha zijn, een feest van zeven dagen;
ongezuurde brooden zal men eten.

2 K 6

22 En de vorst zal op dien dag voor zich zelven, en voor al het volk des lands, bereiden eenen var des zondoffers.

23 En de zeven dagen van het feest zal hij een brandoffer den HEERE bereiden, van zeven varren en zeven rammen, *die* volkomen zijn, dagelijks, de zeven dagen *lang*, en een zondoffer van eenen geitenbok, dagelijks.

24 Ook zal hij een spijsoffer bereiden, een efa tot eenen var, en een efa tot eenen ram; en een hin olie tot een efa.

25 In de zevende *maand*, op den vijftienden dag der maand zal hij op het feest des gelijks doen, zeven dagen *lang*; gelijk het zondoffer, gelijk het brandoffer, en gelijk het spijsoffer, en gelijk de olie.

HET 46 CAPITTEL.

ALZOO zegt de Heer HEER: De poort van het binnenste voorhof, die naar het oosten ziet, zal de zes werkdagen gesloten zijn; maar op den Sabbathdag zal zij geopend worden; ook zal zij geopend worden op den dag van de nieuwe maand.

2 En de vorst zal ingaan *langs* den weg van het voorhuis dier poort van buiten, en zal staan aan den post van de poort; en de priesters zullen zijn brandoffer en zijne dankofferen bereiden, en hij zal aanbidden aan den dorpel der poort, en *daarna* uitgaan; doch de poort zal niet gesloten worden tot op den avond.

3 Ook zal het volk des lands aanbidden *voor* de deur dier poort, op de Sabbathen en op de nieuwe maanden, voor het aangezigt des HEEREN.

4 Het brandoffer nu, dat de vorst den HEERE zal offeren, zal op den Sabbathdag zijn, zes volkomen lammeren, en een volkomen ram.

5 En het spijsoffer, een efa tot den ram, maar tot de lammeren zal het spijsoffer eene gave zijner hand zijn; en olie, een hin tot een efa.

6 Maar op den dag van de nieuwe maand, een var, een jong rund, van de volkomene, en zes lammeren, en een ram; volkomen zullen zij zijn.

7 En *ten* spijsoffer zal hij bereiden een efa tot den var, en een efa tot den ram; maar tot de lammeren, zoo als zijne hand bekomen zal; en een hin olie tot een efa.

8 En als de vorst ingaat, zal hij *langs* den weg van het voorhuis der poort ingaan, en langs denzelfden weg *weder* uitgaan.

9 Maar als het volk des lands voor het aangezigt des HEEREN komt, op de gezette hoogtijden, die *langs* den weg van de noorderpoort ingaat om te aanbidden, zal *langs* den weg van de zuiderpoort *weder* uitgaan; en die *langs* den weg van de zuiderpoort ingaat zal *langs* den weg van de noorderpoort *weder* uitgaan; hij zal niet wederkeeren *langs* den weg der poort, door dewelke hij is ingegaan, maar regt voor zich henen uitgaan.

10 De vorst nu zal in het midden van hen ingaan, als zij ingaan; en als zij uitgaan, zullen zij *zamen* uitgaan.

11 Voorts op de feesten, en op de gezette hoogtijden zal het spijsoffer zijn, een efa tot eenen var, en een efa tot eenen ram; maar tot de lammeren, eene gave zijner hand; en olie, een hin tot een efa.

12 En als de vorst een vrijwillig offer zal doen, een brandoffer of dankofferen *tot* een vrijwillig offer den HEERE, zoo zal men hem de poort openen, die naar het oosten ziet; en hij zal zijn brandoffer en zijne dankofferen doen, gelijk hij zal gedaan hebben op den Sabbathdag; en als hij *weder* uitgaat, zal men de poort sluiten, nadat hij uitgegaan zal zijn.

13 Wijders zult gij een volkomen jarig lam dagelijks bereiden *ten* brandoffer den HEERE; alle morgen zult gij dat bereiden.

14 En gij zult *ten* spijsoffer daarop doen, alle morgen een zesde deel van een efa, en olie een derde deel van een hin, om de meelbloem te bedruipen; *tot* een spijsoffer den HEERE, *tot* eeuwige inzettingen, geduriglijk.

15 Zij zullen dan het lam, en het spijsoffer, en de olie alle morgen bereiden, *tot* een gedurig brandoffer.

16 Alzoo zegt de Heer HEER: Wanneer de vorst aan iemand van zijne zonen een geschenk zal geven *van* zijne erfenis, dat zullen zijne zonen hebben; het zal hunne bezitting zijn in erfenis.

17 Maar wanneer hij van zijne erfenis een geschenk zal geven aan eenen van zijne knechten, die zal dat hebben tot het vrijjaar toe; dan zal het tot den vorst wederkeeren: het is immers zijne erfenis, zijne zonen zullen het hebben.

18 En de vorst zal niets nemen van de erfenis des volks, om hen van hunne bezitting te berooven; van zijne bezitting zal hij zijnen zonen erf nalaten, opdat niet mijn volk, een iegelijk uit zijne erfenis, verstrooid worde.

19 Daarna bragt hij mij door den in-
gang, die aan de zijde der poort was,
tot de heilige kameren, aan de priesteren
toe *behoorende*, die naar het noorden
zagen; en ziet, aldaar was eene plaats
aan beide zijden, naar het westen.
20 En hij zeide tot mij: Dit is de
plaats, alwaar de priesters het schuld-
offer en het zondoffer zullen koken, *en*
waar zij het spijsoffer zullen bakken,
opdat zij het niet uitbrengen in het
buitenste voorhof, om het volk te heili-
gen.
21 Toen bragt hij mij uit in het bui-
tenste voorhof, en voerde mij om in de
vier hoeken des voorhofs; en ziet, in
elken hoek des voorhofs was een ander
voorhofje.
22 In de vier hoeken des voorhofs wa-
ren voorhofjes met schoorsteenen, van
veertig *ellen* de lengte, en dertig de
breedte; deze vier hoekhofjes hadden
eenerlei maat.
23 En daar was rondom in dezelve een
ringmuur, rondom deze vier; en daar
waren keukens gemaakt beneden *aan*
de ringmuren rondom.
24 En hij zeide tot mij: Dit zijn de
keukens, alwaar de dienaars des hui-
zes het slagtoffer des volks zullen
koken.

HET 47 CAPITTEL.

DAARNA bragt hij mij weder tot de
deur des huizes, en ziet, daar vlo-
ten wateren uit, van onder den dorpel
van het huis naar het oosten; want het
voorste deel van het huis was *in* het
oosten; en de wateren daalden af van
onderen, uit de regterzijde van het huis,
van het zuiden des altaars.
2 En hij bragt mij uit langs den weg
van de noorderpoort, en voerde mij om
langs den weg van buiten, tot de buiten-
poort, den weg, die naar het oosten ziet;
en ziet, de wateren sprongen uitde reg-
terzijde,
3 Als *nu* die man *naar* het oosten uit-
ging, zoo was er een meetsnoer in zijne
hand; en hij mat duizend ellen, en deed
mij door de wateren doorgaan, *en* de
wateren raakten tot aan de enkelen.
4 Toen mat hij *nog* duizend *ellen*, en
deed mij door de wateren doorgaan, *en*
de wateren raakten tot aan de knieën;
en hij mat *nog* duizend, en deed mij
doorgaan, *en* de wateren raakten tot aan
de lendenen.
5 Voorts mat hij *nog* duizend, *en* het
was eene beek, waar ik niet kon door-
gaan; want de wateren waren hooge
wateren, waardoor men zwemmen
moest, eene beek, waar men niet kon
doorgaan.
6 En hij zeide tot mij: Hebt gij het
gezien, menschenkind? Toen voerde
hij mij, en bragt mij weder tot aan den
oever der beek.
7 Als ik wederkeerde, ziet, zoo was er
aan den oever der beek zeer veel ge-
boomte van deze en van gene zijde.
8 Toen zeide hij tot mij: Deze wateren
vlieten uit naar het voorste Galileën, en
dalen af in het vlakke veld; daarna ko-
men zij in de zee; in de zee uitgebragt
zijnde, zoo worden de wateren ge-
zond.
9 Ja het zal geschieden, *dat* alle leven-
de ziel, die er wemelt, overal, waarhe-
nen eene der twee beken zal komen,
leven zal, en daar zal zeer veel visch
zijn, omdat deze wateren daarhenen
zullen gekomen zijn, en zij zullen ge-
zond worden, en het zal leven, alles,
waarhenen deze beek zal komen.
10 Ook zal het geschieden, dat er vis-
schers aan dezelve zullen staan, van
Engedi af tot En-eglaïm toe; daar zul-
len *plaatsen* zijn *tot* uitspreiding der
netten; hun visch zal naar zijnen aard
wezen als de visch van de groote zee,
zeer menigvuldig.
11 Doch hare modderige plaatsen en
hare moerassen zullen niet gezond wor-
den, zij zijn tot zout overgegeven.
12 Aan de beek nu, aan haren oever,
zal van deze en van gene zijde opgaan
allerlei spijsgeboomte, welks blad niet
zal afvallen, noch de vrucht daarvan
vergaan; in zijne maanden zal het
nieuwe vruchten voortbrengen; want
zijne wateren vlieten uit het heiligdom;
en zijne vrucht zal zijn tot spijze, en
zijn blad tot heeling.
13 Alzoo zegt de Heer HEER: Dit zal de
landpale zijn, *naar* welke gij het land
ten erve zult nemen, naar de twaalf
stammen Israëls: Jozef *twee* snoeren.
14 En gij zult dat erven, de een zoo
wel als de ander; *over* hetwelk ik mijne
hand heb opgeheven, dat ik het aan
uwe vaderen zoude geven; en dit land
zal ulieden in erfenis vallen.
15 Dit nu zal de landpale des lands zijn:
aan den noorderhoek, van de groote zee
af, den weg van Hethlon, waar men
komt te Zedad,
16 Hamath, Berótha, Sibráïm, dat tus-
schen de landpale van Damascus en tus-
schen de landpale van Hamath is; Hazer
Hattíchon, dat aan de landpale van
Havran is.
17 Alzoo zal de landpale van de zee af

zijn, Hazar-Enon, de landpale van Damascus, en het noorden noordwaarts, en de landpale van Hamath; en *dat* zal de noorderhoek zijn.

18 Den oosterhoek nu zult gijlieden meten van tusschen Havran, en van tusschen Damascus, en van tusschen Gílead, en van tusschen het land Israëls aan de Jordaan, van de landpale af tot de oostzee toe; en *dat* zal de oosterhoek zijn.

19 En den zuiderhoek zuidwaarts van Thamar af, tot aan het twistwater van Kades, *voorts* naar de beek henen, tot aan de groote zee; en *dat* zal de zuiderhoek zuidwaarts zijn.

20 En den westerhoek, de groote zee, van de landpale af tot daar men regt tegen over Hamath komt; dat zal de westerhoek zijn.

21 Dit land nu zult gij ulieden uitdeelen naar de stammen Israëls.

22 Maar het zal geschieden, dat gij hetzelve zult doen vallen in erfenis voor ulieden, en voor de vreemdelingen, die in het midden van u verkeeren, die kinderen in het midden van u zullen gewonnen hebben; en zij zullen ulieden zijn, als een inboorling onder de kinderen Israëls; zij zullen met ulieden in erfenis vallen, in het midden der stammen Israëls.

23 Ook zal het geschieden, in den stam, bij welken de vreemdeling verkeert, aldaar zult gij *hem* zijne erfenis geven, spreekt de Heer HEER.

HET 48 CAPITTEL.

DIT nu zijn de namen der stammen. Van het einde noordwaarts, aan de zijde des wegs van Hethlon, waar men komt te Hamath, Hazar Enan, de landpale van Damascus, noordwaarts aan de zijde van Hamath, (ook zal hij den ooster- *en* westerhoek hebben,) *zal* Dan één *snoer hebben.*

2 En aan de landpale van Dan, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Aser één.

3 En aan de landpale van Aser, van den oosterhoek af tot den westerhoek toe, Nafthali één.

4 En aan de landpale van Nafthali, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Manasse één.

5 En aan de landpale van Manasse, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Efraïm één.

6 En aan de landpale van Efraïm, van den oosterhoek af tot den westerhoek toe, Ruben één.

7 En aan de landpale van Ruben, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Juda één.

8 Aan de landpale nu van Juda, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, zal het hefoffer zijn, dat gijlieden zult offeren, vijf en twintig duizend *meetrieten* in breedte, en de lengte, als van een der *andere* deelen, van den oosterhoek tot den westerhoek toe; en het heiligdom zal in het midden van hetzelve zijn.

9 Het hefoffer, dat gijlieden den HEERE zult offeren, zal wezen de lengte van vijf en twintig duizend, en de breedte van tien duizend.

10 En daarin zal het heilig hefoffer zijn voor de priesteren, noordwaarts *de lengte* van vijf en twintig duizend, en westwaarts de breedte van tien duizend, en oostwaarts de breedte van tien duizend, en zuidwaarts de lengte van vijf en twintig duizend; en het heiligdom des HEEREN zal in het midden van hetzelve zijn.

11 Het zal zijn voor de priesteren, die geheiligd zijn uit de kinderen van Zadok, die mijne wacht hebben waargenomen; die niet gedwaald hebben, als de kinderen Israëls dwaalden; gelijk de *andere* Leviten gedwaald hebben.

12 En het geofferde van het hefoffer des lands zal hun eene heiligheid der heiligheden zijn, aan de landpale der Leviten.

13 Voorts zullen de Leviten tegen over de landpale der priesteren hebben de lengte van vijf en twintig duizend, en de breedte van tien duizend; de gansche lengte zal zijn vijf en twintig duizend, en de breedte tien duizend.

14 En zij zullen daarvan niet verkoopen, noch de eerstelingen des lands verwisselen, noch overdragen, want het is eene heiligheid den HEERE.

15 Maar de vijf duizend, *dat is* hetgeen overgelaten is in de breedte, vóór aan de vijf en twintig duizend, dat zal onheilig zijn, voor de stad, tot bewoning en tot voorsteden; en de stad zal in het midden daarvan zijn.

16 En dit zullen derzelver maten zijn: de noorderhoek, vier duizend en vijf honderd *meetrieten;* en de zuiderhoek vier duizend en vijf honderd; en van den oosterhoek vier duizend en vijf honderd; en de westerhoek vier duizend en vijf honderd.

17 De voorsteden nu der stad zullen zijn, noordwaarts twee honderd en vijftig, en zuidwaarts twee honderd en vijftig, en oostwaarts twee honderd en vijf

tig, en westwaarts twee honderd en
vijftig.
18 En het overgelatene in de lengte,
tegen over het heilig hefoffer, zal zijn
tien duizend oostwaarts, en tien duizend
westwaarts; en het zal tegen over het
heilig hefoffer zijn; en de inkomst daar-
van zal wezen tot onderhoud voor dege-
nen, die de stad dienen.
19 En die de stad dienen, zullen haar
dienen uit alle stammen Israëls.
20 Het gansche hefoffer zal zijn van vijf
en twintig duizend *meetrieten*, met vijf
en twintig duizend; vierkant zult gijlie-
den het heilig hefoffer offeren, met de
bezitting der stad.
21 En het overgelatene zal voor den
vorst zijn, van deze en van gene zijde
des heiligen hefoffers, en van de bezit-
ting der stad, vóór aan de vijf en twin-
tig duizend *meetrieten* des hefoffers, tot
aan de ooster en wester landpale, vóór
aan de vijf en twintig duizend aan de
wester landpale, tegen over de *andere*
deelen, *dat* zal voor den vorst zijn; en
het heilig hefoffer, en het heiligdom
des huizes, zal in het midden daarvan
zijn.
22 Van de bezitting nu der Leviten, en
van de bezitting der stad af, zijnde in
het midden van hetgeen des vorsten zal
zijn, *dat* tusschen de landpale van Juda,
en tusschen de landpale van Benjamin
is, zal des vorsten zijn.
23 Aangaande voorts het overige der
stammen: van den oosterhoek tot den
westerhoek toe, Benjamin één *snoer*.
24 En aan de landpale van Benjamin,
van den oosterhoek tot den westerhoek
toe, Simeon één.
25 En aan de landpale van Simeon,
van den oosterhoek tot den westerhoek
toe, Issaschar één.
26 En aan de landpale van Issaschar,
van den oosterhoek tot den westerhoek
toe, Zebulon één.
27 En aan de landpale van Zebulon,
van den oosterhoek tot den westerhoek
toe, Gad één.
28 Aan de landpale nu van Gad, aan
den zuiderhoek zuidwaarts, daar zal de
landpale zijn van Thamar af, *naar* het
twistwater van Kades, *voorts* naar de
beek henen, tot aan de groote zee.
29 Dit is het land, dat gijlieden zult
doen vallen in erfenis, voor de stammen
Israëls, en dit zullen hunne deelen zijn,
spreekt de Heer HEER.
30 Voorts zullen dit de uitgangen der
stad zijn: van den noorderhoek, vier
duizend en vijf honderd maten.
31 En de poorten der stad zullen zijn
naar de namen der stammen Israëls; drie
poorten noordwaarts: éene poort van
Ruben, éene poort van Juda, éene poort
van Levi.
32 En aan den oosterhoek, vier dui-
zend en vijf honderd *maten*, en drie
poorten, namelijk: éene poort van Jozef,
éene poort van Benjamin, éene poort
van Dan.
33 De zuiderhoek ook vier duizend en
vijf honderd maten, en drie poorten:
éene poort van Simeon, éene poort van
Issaschar, éene poort van Zebulon.
34 De westerhoek, vier duizend en vijf
honderd; derzelver poorten drie: éene
poort van Gad, éene poort van Aser,
éene poort van Nafthali.
35 Rondom achttien duizend; en de
naam der stad zal van *dien* dag af zijn:
DE HEER IS ALDAAR.

DE PROFETIËN
VAN
D A N I Ë L.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN het derde jaar van het Koningrijk
van Jóiakim, den Koning van Juda,
kwam Nebukadnézar, de Koning van
Babel, te Jerûzalem, en belegerde ze.
2 En de Heer gaf Jóiakim, den Koning
van Juda, in zijne hand, en een deel der
vaten van het huis Gods; en hij bragt
dezelve *in* het land van Sinear, *in* het
huis zijns Gods; en de vaten bragt hij
in het schathuis zijns Gods.
3 En de Koning zeide tot Aspenaz, den
overste zijner kamerlingen, dat hij voort-
brengen zoude *eenigen* uit de kinderen
Israëls, te weten, uit het koninklijke
zaad, en uit de prinsen,
4 Jongelingen, aan welke geen gebrek
ware, maar schoon van aangezigt, en
vernuftig in alle wijsheid, en ervaren in
wetenschap, en kloek van verstand, en
in welke bekwaamheid ware, om te
staan in des Konings paleis; en dat men
hen onderwees in de boeken en spraak
der Chaldeeën.
5 En de Koning verordende, wat men
hun dag bij dag geven zoude van de

stukken der spijs van den Koning, en van den wijn zijns dranks, en dat men ze drie jaren *alzoo* optoog, en dat zij ten einde derzelver zouden staan voor het aangezigt des Konings.

6 Onder dezen nu waren uit de kinderen van Juda, Daniël, Hanánia, Mísaël en Azária.

7 En de overste der kamerlingen gaf hun *andere* namen, en Daniël noemde hij Béltsazar, en Hanánia Sadrach, en Mísaël Mesach, en Azária Abed-nego.

8 Daniël nu nam voor in zijn hart, dat hij zich niet zoude verontreinigen met de stukken van de spijs des Konings, noch met den wijn zijns dranks; daarom verzocht hij van den overste der kamerlingen, dat hij zich niet mogt verontreinigen.

9 En God gaf aan Daniël genade en barmhartigheid voor het aangezigt van den overste der kamerlingen.

10 Want de overste der kamerlingen zeide tot Daniël: Ik vreeze mijnen heer, den Koning, die uwe spijze, en uwen drank verordend heeft; want waarom zou hij uwe aangezigten droeviger zien, dan der jongelingen, die in gelijkheid met ulieden zijn? alzoo zoudt gij mijn hoofd bij den Koning schuldig maken.

11 Toen zeide Daniël tot Melzar, dien de overste der kamerlingen gesteld had over Daniël, Hanánia, Mísaël en Azária:

12 Beproef toch uwe knechten tien dagen lang, en men geve ons van het gezaaide te eten, en water te drinken.

13 En men zie voor uw aangezigt onze gedaanten, en de gedaante der jongelingen, die de stukken van de spijs des Konings eten; en doe met uwe knechten, naar dat gij zien zult.

14 Toen hoorde hij hen in deze zaak, en hij beproefde ze tien dagen.

15 Ten einde nu der tien dagen, zag men dat hunne gedaanten schooner waren, en zij vetter waren van vleesch, dan al de jongelingen, die de stukken van de spijs des Konings aten.

16 Toen geschiedde het, dat Melzar de stukken hunner spijs wegnam, mitsgaders den wijn huns dranks, en hij gaf hun *van* het gezaaide.

17 Aan deze vier jongelingen nu gaf God wetenschap en verstand in alle boeken, en wijsheid; maar aan Daniël gaf hij verstand in allerlei gezigten en droomen.

18 Ten einde nu der dagen, waarvan de Koning gezegd had, dat men hen zoude inbrengen, zoo bragt ze de overste der kamerlingen in voor het aangezigt van Nebukadnézar.

19 En de Koning sprak met hen, doch er werd uit hen allen niemand gevonden, gelijk Daniël, Hanánia, Mísaël en Azária; en zij stonden voor het aangezigt des Konings.

20 En *in* alle zaken van verstandige wijsheid, die de Koning hun afvroeg, zoo vond hij ze tienmaal boven al de toovenaars *en* sterrekijkers, die in zijn gansche Koningrijk waren.

21 En Daniël bleef tot het eerste jaar van den Koning Kores toe.

HET 2 CAPITTEL.

IN het tweede jaar nu van het Koningrijk van Nebukadnézar, droomde Nebukadnézar droomen; daarvan werd zijn geest verslagen, en zijn slaap werd in hem gebroken.

2 Toen zeide de Koning, dat men roepen zoude de toovenaars, en de sterrekijkers, en de guichelaars, en de Chaldeën, om aan den Koning zijne droomen te kennen te geven: zij nu kwamen, en stonden voor het aangezigt des Konings.

3 En de Koning zeide tot hen: Ik heb eenen droom gedroomd, en mijn geest is ontsteld, om dien droom te weten.

4 Toen spraken de Chaldeën, tot den Koning in het Syrisch: O Koning, leef in eeuwigheid: zeg aan uwe knechten den droom, zoo zullen wij de uitlegging te kennen geven.

5 De Koning antwoordde en zeide tot de Chaldeën: De zaak is mij ontgaan; indien gij mij den droom en deszelfs uitlegging niet bekend maakt, gij zult in stukken gehouwen worden, en uwe huizen zullen tot eenen drekhoop gemaakt worden.

6 Maar indien gijlieden den droom en deszelfs uitlegging te kennen geeft, zoo zult gij geschenken en gaven, en groote eer van mij ontvangen; daarom geeft mij den droom en deszelfs uitlegging te kennen.

7 Zij antwoordden ten tweede maal, en zeiden: De Koning zegge zijnen knechten den droom, dan zullen wij de uitlegging te kennen geven.

8 De Koning antwoordde en zeide: Ik weet vastelijk, dat gijlieden den tijd uitkoopt, dewijl gij ziet, dat de zaak mij ontgaan is.

9 Indien gijlieden mij dien droom niet te kennen geeft, uw vonnis is éénerlei; daarom hebt gij een leugenachtig en verdicht woord voor mij te zeggen bereid, tot dat de tijd verandere: daarom zegt mij den droom, dan zal ik weten

lat gij mij deszelfs uitlegging zult te
kennen geven.
10 De Chaldeën antwoordden voor den
Koning, en zeiden: Daar is geen mensch
op den aardbodem, die des Konings
woord zou kunnen te kennen geven;
daarom is er geen Koning, groote of
heerscher, die zulk eene zaak begeerd
heeft van eenigen toovenaar, of sterrekij-
ker, of Chaldeër.
11 Want de zaak, die de Koning be-
geert, is te zwaar; en daar is niemand
anders, die dezelve voor den Koning te
kennen *kan* geven, dan de Goden, wier
woning bij het vleesch niet is.
12 Daarom werd de Koning toornig en
zeer verbolgen, en zeide, dat men al de
wijzen te Babel zoude ombrengen.
13 Die wet dan ging uit, en de wijzen
werden gedood; men zocht ook Daniël
en deszelfs medgezellen, om gedood te
worden.
14 Toen bragt Daniël eenen raad en
oordeel in, aan Arioch, den overste van
de trawanten des Konings, die uitgeto-
gen was, om de wijzen van Babel te
dooden.
15 Hij antwoordde en zeide tot Arioch,
den bevelhebber des Konings: Waarom
zou de wet van 's Konings wege *zoo*
verhaast worden? Toen gaf Arioch aan
Daniël de zaak te kennen.
16 En Daniël ging in, en verzocht van
den Koning, dat hij hem eenen bestem-
den tijd wilde geven, dat hij den Koning
de uitlegging te kennen gave.
17 Toen ging Daniël naar zijn huis, en
hij gaf de zaak aan zijne medgezellen,
Hanánia, Mísaël, en Azária te kennen;
18 Opdat zij van den God des hemels
barmhartigheden verzochten over deze
verborgenheid, dat Daniël en zijne med-
gezellen met de overige wijzen van Babel
niet omkwamen.
19 Toen werd aan Daniël in een nacht-
gezigt de verborgenheid geopenbaard;
toen loofde Daniël den God des hemels.
20 Daniël antwoordde en zeide: De
naam Gods zij geloofd van eeuwigheid
tot in eeuwigheid, want zijne is de wijs-
heid en de kracht.
21 Want hij verandert de tijden en
stonden, hij zet de Koningen af, en hij
bevestigt de Koningen; hij geeft den
wijzen wijsheid, en wetenschap denge-
nen, die verstand hebben;
22 Hij openbaart diepe en verborgene
dingen; hij weet wat in het duister is,
want het licht woont bij hem.
23 Ik dank en ik loof u, ô God mijner
vaderen, omdat gij mij wijsheid en
kracht gegeven hebt, en mij nu bekend
gemaakt hebt, wat wij van u verzocht
hebben, want gij hebt ons des Konings
zaak bekend gemaakt.
24 Daarom ging Daniël in tot Arioch,
dien de Koning gesteld had om de wij-
zen van Babel om te brengen; hij ging
henen en zeide aldus tot hem: Breng
de wijzen van Babel niet om; *maar*
breng mij in voor den Koning, en ik
zal den Koning de uitlegging te kennen
geven.
25 Toen bragt Arioch met haast Da-
niël in voor den Koning, en hij sprak
alzoo tot hem: Ik heb eenen man van
de gevankelijk weggevoerden van Juda
gevonden, die den Koning de uitlegging
zal bekend maken.
26 De Koning antwoordde en zeide tot
Daniël, wiens naam Béltsazar was: Zijt
gij magtig mij bekend te maken den
droom, dien ik gezien heb, en deszelfs
uitlegging?
27 Daniël antwoordde voor den Koning,
en zeide: De verborgenheid, die de Ko-
ning eischt, kunnen de wijzen, de ster-
rekijkers, de toovenaars, *noch* de waar-
zeggers den Koning niet te kennen ge-
ven;
28 Maar daar is een God in den hemel,
die verborgenheden openbaart, die heeft
den Koning Nebukadnézar bekend ge-
maakt wat er geschieden zal in het
laatste der dagen. Uw droom, en de ge-
zigten uwes hoofds op uw leger, zijn
deze:
29 Gij, ô Koning, op uw leger zijnde,
klommen uwe gedachten op, wat hierna
geschieden zoude; en hij, die verbor-
gene dingen openbaart, heeft u te ken-
nen gegeven wat er geschieden zal.
30 Mij nu, mij is de verborgenheid ge-
openbaard, niet door de wijsheid, die in
mij is boven alle levenden; maar daar-
om, opdat men den Koning de uitleg-
ging zoude bekend maken, en opdat gij
de gedachten uwes harten zoudt weten.
31 Gij, ô Koning, zaagt, en ziet, daar
was een groot beeld, (dit beeld was tref-
felijk, en deszelfs glans was uitnemend)
staande tegen u over; en deszelfs ge-
daante was schrikkelijk.
32 Het hoofd van dit beeld was van
goed goud; deszelfs borst en deszelfs ar-
men van zilver; deszelfs buik, en deszelfs
dijen van koper;
33 Deszelfs schenkelen van ijzer; des-
zelfs voeten eensdeels van ijzer, en eens-
deels van leem.
34 *Dit* zaagt gij, tot dat er een steen
afgehouwen werd zonder handen, die

sloeg dat beeld aan deszelfs voeten van ijzer en leem, en vermaalde ze.

35 Toen werden zamen vermaald het ijzer, leem, koper, zilver en goud, en zij werden gelijk kaf van de dorschvloeren des zomers, en de wind nam ze weg, en daar werd geene plaats voor dezelven gevonden; maar de steen, die het beeld geslagen heeft, werd tot eenen grooten berg, alzoo dat hij de geheele aarde vervulde.

36 Dit is de droom; deszelfs uitlegging nu zullen wij voor den Koning zeggen.

37 Gij, ô Koning, zijt een Koning der Koningen; want de God des hemels heeft u een Koningrijk, magt, en sterkte, en eere gegeven;

38 En overal, waar menschen kinderen wonen, heeft hij de beesten des velds en de vogelen des hemels in uwe hand gegeven, en hij heeft u gesteld tot een' heerscher over alle dezelven; gij zijt dat gouden hoofd.

39 En na u zal een ander Koningrijk opstaan, lager dan het uwe; daarna een ander, het derde Koningrijk, van koper, hetwelk heerschen zal over de geheele aarde.

40 En het vierde Koningrijk zal hard zijn, gelijk ijzer; aangezien het ijzer alles vermaalt en verzwakt: gelijk nu het ijzer, dat zulks alles verbreekt, *alzoo* zal het vermalen en verbreken.

41 En dat gij gezien hebt de voeten en de teenen, ten deele van pottebakkers leem, en ten deele van ijzer, dat zal een gedeeld Koningrijk zijn, doch daar zal van des ijzers vastigheid in zijn, ten welken aanzien gij gezien hebt ijzer vermengd met modderig leem;

42 En de teenen der voeten, ten deele ijzer, en ten deele leem; dat Koningrijk zal ten deele hard zijn, en ten deele broos.

43 En dat gij gezien hebt ijzer vermengd met modderig leem, zij zullen zich *wel* door menschelijk zaad vermengen, maar zij zullen de een aan den ander' niet hechten, gelijk zich ijzer met leem niet vermengt.

44 Doch in de dagen van die Koningen zal de God des hemels een Koningrijk verwekken, dat in eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat Koningrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al die Koningrijken vermalen, en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan.

45 Daarom hebt gij gezien, dat uit den berg een steen zonder handen afgehouwen is geworden, die het ijzer, koper, leem, zilver en goud vermaalde; de groote God heeft den Koning bekend gemaakt, wat hierna geschieden zal: de droom nu is gewis, en deszelfs uitlegging is zeker.

46 Toen viel de Koning Nebukadnézar op zijn aangezigt, en aanbad Daniël; en hij zeide, dat men hem *met* spijsoffer en liefelijk reukwerk een drankoffer doen zoude.

47 De Koning antwoordde Daniël en zeide: Het is de waarheid, dat ulieder God een God der Goden is, en een Heer der Koningen, en die de verborgenheden openbaart, dewijl gij deze verborgenheid hebt kunnen openbaren.

48 Toen maakte de Koning Daniël groot, en hij gaf hem vele groote geschenken, en hij stelde hem tot een' heerscher over het gansche landschap van Babel, en eenen overste der overheden over al de wijzen van Babel.

49 Toen verzocht Daniël van den Koning; en hij stelde Sadrach, Mesach en Abéd-nego over de bediening van het landschap van Babel; maar Daniël *bleef* aan de poort des Konings.

HET 3 CAPITTEL.

DE Koning Nebukadnézar maakte een beeld van goud, welks hoogte was zestig ellen, deszelfs breedte zes ellen; hij rigtte het op in het dal Dura in het landschap van Babel.

2 En de Koning Nebukadnézar zond henen, om te verzamelen de stadhouders, de overheden en de landvoogden, de wethouders, de schatmeesters, de raadsheeren, de ambtlieden, en al de heerschappers der landschappen, dat zij komen zouden tot de inwijding van het beeld, hetwelk de Koning Nebukadnézar had opgerigt.

3 Toen verzamelden zich de stadhouders, de overheden, de landvoogden, de wethouders, de schatmeesters, de raadsheeren, de ambtlieden, en al de heerschappers der landschappen, tot inwijding van het beeld, hetwelk de Koning Nebukadnézar had opgerigt; en zij stonden voor het beeld, dat Nebukadnézar opgerigt had.

4 En een heeraut riep met kracht: Men zegt u aan, gij volken, gij natiën, en tongen:

5 Ten tijde als gij hooren zult het geluid des hoorns, der pijp, der citer, der vedel, der psalteren, des akkoordgezangs, en allerlei soorten van muzijk, zoo zult gijlieden nedervallen, en aan-

bidden het gouden beeld, hetwelk de Koning Nebukadnézar heeft opgerigt:

6 En wie niet nedervalt en aanbidt, die zal te dierzelfder ure in het midden van den oven des brandenden vuurs geworpen worden.

7 Daarom te dien tijde als al die volken hoorden het geluid des hoorns, der pijp, der citer, der vedel, der psalteren, en allerlei soorten der muzijk, alle volken, natiën en tongen nedervallende, aanbaden het gouden beeld, hetwelk de Koning Nebukadnézar had opgerigt.

8 Daarom naderden even ten zelfden tijde Chaldeeuwsche mannen, die de Joden openlijk beschuldigden;

9 Zij antwoordden en zeiden tot den Koning Nebukadnézar: O Koning, leef in eeuwigheid.

10 Gij, ô Koning, hebt een bevel gegeven, dat alle menschen, die hooren zouden het geluid des hoorns, der pijp, der citer, der vedel, der psalteren, en des akkoordgezangs, en allerlei soorten van muzijk, nedervallen, en het gouden beeld aanbidden zouden;

11 En wie niet nederviel, en aanbad, die zou in het midden van den oven des brandenden vuurs geworpen worden.

12 Daar zijn Joodsche mannen, die gij over de bediening van het landschap van Babel gesteld hebt, Sadrach, Mesach en Abéd-nego; deze mannen hebben, ô Koning, op u geen acht gesteld, uwe Goden eeren zij niet, en zij bidden het gouden beeld niet aan, hetwelk gij opgerigt hebt.

13 Toen zeide Nebukadnézar in toorn en grimmigheid, dat men Sadrach, Mesach en Abéd-nego voorbrengen zoude; toen werden die mannen voor den Koning gebragt.

14 Nebukadnézar antwoordde en zeide tot hen: Is het met opzet, Sadrach, Mesach en Abéd-nego, dat gijlieden mijne Goden niet eert, en het gouden beeld, dat ik opgerigt hebt, niet aanbidt?

15 Nu dan, zoo gijlieden gereed zijt, dat gij ten tijde als gij hooren zult het geluid des hoorns, der pijp, der citer, der vedel, der psalteren, en des akkoordgezangs, en allerlei soort der muzijk, nedervalt, en aanbidt het beeld, dat ik gemaakt hebt, *zoo is het wel;* maar zoo gijlieden het niet aanbidt, ter zelfder ure zult gijlieden geworpen worden in het midden van den oven des brandenden vuurs; en wie is de God, die ulieden uit mijne handen verlossen zoude?

16 Sadrach, Mesach en Abéd-nego antwoordden en zeiden tot den Koning Nebukadnézar: Wij hebben niet noodig u op deze zaak te antwoorden.

17 Zal het zoo zijn, onze God, dien wij eeren, is magtig ons te verlossen uit den oven des brandenden vuurs, en hij zal *ons* uit uwe hand, ô Koning, verlossen.

18 Maar zoo niet, u zij bekend, ô Koning, dat wij uwe Goden niet zullen eeren, noch het gouden beeld, dat gij hebt opgerigt, zullen aanbidden.

19 Toen werd Nebukadnézar vol grimmigheid, en de gedaante zijns aangezigts veranderde tegen Sadrach, Mesach en Abéd-nego; hij antwoordde en zeide, dat men den oven zevenmaal meer het maken zoude, dan men dien pleegt heet te maken.

20 En tot de sterkste mannen van kracht, die in zijn heir waren, zeide hij, dat zij Sadrach, Mesach en Abéd-nego binden zouden, om te werpen in den oven des brandenen vuurs.

21 Toen werden die mannen gebonden in hunne mantels, hunne broeken, en hunne hoeden, en hunne *andere* kleederen, en zij wierpen ze in het midden van den oven des brandenden vuurs.

22 Daarom dan, dewijl het woord des Konings aandreef, en de oven zeer heet was, zoo hebben de vonken des vuurs die mannen, welke Sadrach, Mesach en Abéd-nego opgeheven hadden, gedood.

23 Maar *als* die drie mannen, Sadrach, Mesach en Abéd-nego, in het midden van den oven des brandenden vuurs, gebonden zijnde, gevallen waren;

24 Toen ontzette zich de Koning Nebukadnézar, en hij stond op in der haast, antwoordde en zeide tot zijne raadsheeren: Hebben wij niet drie mannen in het midden des vuurs, gebonden zijnde, geworpen? Zij antwoordden en zeiden tot den Koning: Het is gewis, ô Koning.

25 Hij antwoordde en zeide: Ziet, ik zie vier mannen los wandelende in het midden des vuurs, en daar is geen verderf aan hen; en de gedaante des vierden is gelijk van eenen zoon der Goden.

26 Toen naderde Nebukadnézar tot de deur van den oven des brandenden vuurs, antwoordde en sprak: Gij Sadrach, Mesach en Abéd-nego, gij knechten des Allerhoogsten Gods, gaat uit en komt hier. Toen gingen Sadrach, Mesach en Abéd-nego uit het midden des vuurs.

27 Toen vergaderden de stadhouders,

de overheden, en de landvoogden, en de raadsheeren des Konings, deze mannen beziende, omdat het vuur over hunne ligchamen niet geheerscht had, en dat het haar van hun hoofd niet verbrand was, en hunne mantels niet veranderd waren, ja dat de reuk des vuurs daardoor niet gegaan was.

28 Nebukadnézar antwoordde en zeide: Geloofd zij de God van Sadrach, Mesach en Abéd-nego, die zijnen Engel gezonden, en zijne knechten verlost heeft, die op hem vertrouwd hebben, en des Konings woord veranderd, en hunne ligchamen overgegeven hebben, opdat zij geenen God eerden noch aanbaden, dan hunnen God.

29 Daarom wordt van mij een bevel gegeven, dat alle volk, natie en tong, die lastering spreekt tegen den God van Sadrach, Mesach en Abéd-nego, in stukken gehouwen worde, en zijn huis tot een' drekhoop gesteld worde; want er is geen ander God, die alzoo verlossen kan.

30 Toen maakte de Koning Sadrach, Mesach en Abéd-nego voorspoedig in het landschap van Babel.

HET 4 CAPITTEL.

DE Koning Nebukadnézar aan alle volken, natiën en tongen, die op den ganschen aardbodem wonen: Uw vrede worde vermenigvuldigd.

2 Het behaagt mij te verkondigen de teekenen en wonderen, die de Allerhoogste God aan mij gedaan heeft.

3 Hoe groot zijn zijne teekenen! en hoe magtig zijne wonderen! zijn Rijk is een eeuwig Rijk, en zijne heerschappij is van geslachte tot geslacht.

4 Ik Nebukadnézar, gerust zijnde in mijn huis, en in mijn paleis groenende,

5 Zag eenen droom, die mij vervaarde, en de gedachten, welke ik op mijn bed had, en de gezigten mijns hoofds, beroerden mij.

6 Daarom is er een bevel van mij gesteld, dat men voor mij zoude inbrengen al de wijzen van Babel, opdat zij mij de uitlegging van dien droom zouden bekend maken.

7 Toen kwamen in de toovenaars, de sterrekijkers, de Chaldeën en de waarzeggers; en ik zeide den droom voor hen; maar zij maakten mij deszelfs uitlegging niet bekend;

8 Tot dat ten laatste Daniël voor mij inkwam, wiens naam Béltsazar is, naar den naam mijns Gods, in wien ook de geest der heilige Goden is; en ik vertelde den droom voor hem, *zeggende:*

9 Béltsazar, gij overste der toovenaars, dewijl ik weet, dat de geest der heilige Goden in u is, en geene verborgenheid u zwaar is, zoo zeg de gezigten mijns drooms, dien ik gezien heb, te weten, deszelfs uitlegging.

10 De gezigten nu mijns hoofds op mijn leger waren *deze:* Ik zag, en ziet, daar was een boom in het midden der aarde, en deszelfs hoogte was groot.

11 De boom werd groot en sterk; en zijne hoogte reikte aan den hemel, en hij werd gezien tot aan het einde der gansche aarde.

12 Zijn loof was schoon, en zijne vruchten *waren* vele, en daar was spijze aan denzelven voor allen; onder hem vond het gedierte des velds schaduw, en de vogelen des hemels woonden in zijne takken, en alle vleesch werd daarvan gevoed.

13 Ik zag *verder* in de gezigten mijns hoofds, op mijn leger, en ziet, een wachter, namelijk een heilige, kwam af van den hemel,

14 Roepende met kracht, en aldus zeggende: Houwt dien boom af, en kapt zijne takken af, stroopt zijn loof af, en verstrooit zijne vruchten, dat de dieren van onder hem wegzwerven, en de vogelen van zijne takken:

15 Doch laat den stam *met* zijne wortelen in de aarde, en met eenen ijzeren en koperen band in het teedere gras des velds; en laat hem in den dauw des hemels nat gemaakt worden, en zijn deel zij met het gedierte in het kruid der aarde.

16 Zijn hart worde veranderd, dat het geens menschen *hart* meer zij, en hem worde eens beesten hart gegeven; en laat zeven tijden over hem voorbijgaan.

17 Deze zaak is in het besluit der wachters, en deze begeerte is in het woord der heiligen; opdat de levenden bekennen, dat de Allerhoogste heerschappij heeft over de Koningrijken der menschen, en dezelve geeft, aan wien hij wil, ja daarover zet den laagsten onder de menschen.

18 Dezen droom heb ik, Koning Nebukadnézar, gezien; gij nu, Béltsazar, zeg de uitlegging van denzelven, dewijl al de wijzen mijns Koningrijks mij de uitlegging niet hebben kunnen bekend maken; maar gij kunt wel, dewijl de geest der heilige Goden in u is.

19 Toen ontzette zich Daniël, wiens naam Béltsazar is, bij een uur lang, en zijne gedachten beroerden hem. De Koning antwoordde en zeide: Béltsa-

zar, laat u den droom en deszelfs uit-
egging niet beroeren. Béltsazar ant-
woordde en zeide: Mijn heer, de droom
vedervare aan uwe haters, en deszelfs
uitlegging aan uwe wederpartijders.
20 De boom, dien gij gezien hebt, die
groot en sterk geworden was, en wiens
hoogte tot aan den hemel reikte, en
die over het gansche aardrijk gezien
werd;
21 En wiens loof schoon, en wiens
vruchten vele waren, en waaraan spijze
was voor allen, onder wien het gedierte
des velds woonde, en in wiens takken
de vogelen des hemels nestelden;
22 Dat zijt gij, ô Koning, die groot en
sterk zijt geworden; want uwe groot-
heid is zoo gewassen, dat zij reikt aan
den hemel, en uwe heerschappij aan het
einde des aardrijks.
23 Dat nu de Koning eenen wachter,
namelijk eenen heilige, gezien heeft,
van den hemel afkomende, die zeide:
Houwt dezen boom af, en verderft hem,
doch laat den stam *met* deszelfs worte-
len in de aarde, en met eenen ijzeren
en koperen band in het teedere gras des
velds, en in den dauw des hemels nat
gemaakt worden, en dat zijn deel zij
met het gedierte des velds, tot dat er
zeven tijden over hem voorbijgaan;
24 Dit is de beduiding, ô Koning, en
dit is een besluit des Allerhoogsten, het-
welk over mijnen heer, den Koning,
komen zal:
25 Te weten, men zal u van de men-
schen verstooten, en met het gedierte
des velds zal uwe woning zijn, en men
zal u kruid, als den ossen, te smaken
geven; en gij zult van den dauw des
hemels nat gemaakt worden, en daar
zullen zeven tijden over u voorbijgaan,
tot dat gij bekent, dat de Allerhoogste
heerschappij heeft over de Koningrijken
der menschen, en geeft ze, wien hij wil.
26 Dat er ook gezegd is, dat men den
stam *met* de wortelen van dien boom
laten zoude: uw Koningrijk zal u be-
stendig zijn, nadat gij zult bekend heb-
ben, dat de Hemel heerscht.
27 Daarom, ô Koning, laat mijn raad
u behagen, en breek uwe zonden af
door geregtigheid, en uwe ongeregtig-
heden door genade te bewijzen aan de
ellendigen, of er verlenging van uwen
vrede mogt wezen.
28 Dit alles overkwam den Koning Ne-
bukadnézar.
29 *Want* op het einde van twaalf maan-
den, *toen* hij op het koninklijke paleis
van Babel was wandelende,

30 Sprak de Koning, en zeide: Is dit
niet het groote Babel, dat ik gebouwd
heb tot een huis des Koningrijks, door
de sterkte mijner magt, en ter eere
mijner heerlijkheid!
31 Dit woord nog zijnde in des Konings
mond, viel er eene stem uit den hemel:
U, ô Koning Nebukadnézar, wordt ge-
zegd: Het Koningrijk is van u gegaan.
32 En men zal u van de menschen ver-
stooten, en uwe woning zal bij de bees-
ten des velds zijn; men zal u gras te
smaken geven, als den ossen, en daar
zullen zeven tijden over u voorbijgaan,
tot dat gij bekent, dat de Allerhoogste
over de Koningrijken der menschen
heerschappij heeft, en dat hij ze geeft,
aan wien hij wil.
33 Ter zelfder ure werd dat woord vol-
bragt over Nebukadnézar, want hij werd
uit de menschen verstooten, en hij at
gras als de ossen, en zijn ligchaam werd
van den dauw des hemels nat gemaakt,
tot dat zijn haar wies als der arenden
vederen, en zijne nagelen als der vo-
gelen.
34 Ten einde dezer dagen nu, hief ik
Nebukadnézar mijne oogen op ten he-
mel, want mijn verstand kwam weder
in mij; en ik loofde den Allerhoogste,
en ik prees en verheerlijkte den Eeu-
wiglevende, omdat zijne heerschappij
is eene eeuwige heerschappij, en zijn
Koningrijk is van geslachte tot ge-
slacht;
35 En al de inwoners der aarde zijn als
niets geacht, en hij doet naar zijnen wil
met het heir des hemels en de inwoners
der aarde, en daar is niemand, die zijne
hand afslaan, of tot hem zeggen kan:
Wat doet gij?
36 Ten zelfden tijde kwam mijn verstand
weder in mij; ook kwam de heerlijkheid
mijns Koningrijks, mijne majesteit en
mijn glans weder op mij; en mijne
raadsheeren en mijne geweldigen zoch-
ten mij; en ik werd in mijn Koningrijk
bevestigd, en mij werd grooter heerlijk-
heid toegevoegd.
37 Nu prijs ik, Nebukadnézar, en ver-
hoog, en verheerlijk den Koning des
hemels, omdat al zijne werken waar-
heid, en zijne paden gerigten zijn; en
hij is magtig te vernederen degenen, die
in hoogmoed wandelen.

HET 5 CAPITTEL.

DE Koning Bélsazar maakte eenen
grooten maaltijd voor zijne dui-
zend geweldigen, en hij dronk wijn voor
die duizend.
2 Als Bélsazar den wijn geproefd had,

zeide hij, dat men de gouden en zilveren vaten voortbrengen zoude, welke zijn vader Nebukadnézar uit den tempel, die te Jerûzalem geweest was, weggevoerd had, opdat de Koning en zijne geweldigen, zijne vrouwen en zijne bijwijven uit dezelve dronken.
3 Toen bragt men voort de gouden vaten, welke men uit den tempel van het huis Gods, die te Jerûzalem geweest was, weggevoerd had; en de Koning en zijne geweldigen, zijne vrouwen en zijne bijwijven dronken daaruit.
4 Zij dronken den wijn, en prezen de gouden, en de zilveren, de koperen, de ijzeren, de houten en de steenen Goden.
5 Ter zelfder ure kwamen er vingeren van eens menschen hand voort, die schreven tegen over den kandelaar, op den kalk van den wand van het koninklijke paleis, en de Koning zag het deel der hand, die daar schreef.
6 Toen veranderde zich de glans des Konings, en zijne gedachten verschrikten hem; en de banden zijner lendenen werden los, en zijne knieën stieten tegen elkander aan.
7 *Zoo dat* de Koning met kracht riep, dat men de sterrekijkers, de Chaldeën en de waarzeggers inbrengen zoude; *en* de Koning antwoordde en zeide tot de wijzen van Babel: Alle man, die dit schrift lezen, en deszelfs uitlegging mij te kennen zal geven, die zal met purper gekleed worden, met eene gouden keten om zijnen hals, en hij zal de derde heerscher in dit Koningrijk zijn.
8 Toen kwamen al de wijzen des Konings in'; maar zij konden dit schrift niet lezen, noch den Koning deszelfs uitlegging bekend maken.
9 Toen verschrikte de Koning Bélsazar zeer, en zijn glans werd aan hem veranderd, en zijne geweldigen werden verbaasd.
10 Om deze woorden des Konings en zijner geweldigen, ging de Koningin in het huis van den maaltijd. De Koningin sprak en zeide: O Koning, leef in eeuwigheid: laat u uwe gedachten niet verschrikken, noch uw glans niet veranderd worden.
11 Daar is een man in uw Koningrijk, in wien de geest der heilige Goden is, want in de dagen uwes vaders is bij hem gevonden licht, en verstand, en wijsheid, gelijk de wijsheid der Goden is; daarom stelde hem de Koning Nebukadnézar, uw vader, tot een' overste der toovenaars, der sterrekijkers, der Chaldeën *en* der waarzeggers, uw vader, ô Koning;
12 Omdat een voortreffelijke geest, en wetenschap, en verstand van eenen, die droomen uitlegt, en der aanwijzing van raadselen, en van eenen, die knoopen ontbindt, gevonden werd in hem, in Daniël, aan wien de Koning den naam van Béltsazar gaf: laat nu Daniël geroepen worden, die zal de uitlegging te kennen geven.
13 Toen werd Daniël voor den Koning ingebragt. De Koning antwoordde en zeide tot Daniël: Zijt gij die Daniël, één uit de gevankelijk weggevoerden van Juda, welke de Koning, mijn vader, uit Juda gebragt heeft?
14 Ik heb toch van u gehoord, dat de geest der Goden in u is, en dat er licht, en verstand, en voortreffelijke wijsheid in u gevonden wordt.
15 Nu, zoo zijn voor mij ingebragt de wijzen *en* de sterrekijkers, om dit schrift te lezen, en deszelfs uitlegging mij bekend te maken; maar zij kunnen de uitlegging dezer woorden niet te kennen geven.
16 Doch van u heb ik gehoord, dat gij uitlegging en kunt geven, en knoopen ontbinden; nu, indien gij dit schrift zult kunnen lezen, en deszelfs uitlegging mij bekend maken, gij zult met purper bekleed worden, met eene gouden keten om uwen hals, en gij zult de derde heerscher in dit Koningrijk zijn.
17 Toen antwoordde Daniël, en zeide voor den Koning: Heb uwe gaven voor u zelven, en geef uwe vereeringen aan een' ander'; ik zal nogtans het schrift voor den Koning lezen, en de uitlegging zal ik hem bekend maken.
18 Wat u aangaat, ô Koning, de Allerhoogste God heeft uwen vader Nebukadnézar het Koningrijk, en grootheid, en eere, en heerlijkheid gegeven;
19 En van wege de grootheid, die hij hem gegeven had, beefden en sidderden alle volken, natiën en tongen voor hem; dien hij wilde, doodde hij, en dien hij wilde, behield hij in het leven, en dien hij wilde, verhoogde hij, en dien hij wilde, vernederde hij.
20 Maar toen zich zijn hart verhief, en zijn geest verstijfd werd ter hoovaardij, werd hij van den troon zijns Koningrijks afgestooten, en men nam de eere van hem weg.
21 En hij werd van de kinderen der menschen verstooten, en zijn hart werd den beesten gelijk gemaakt, en zijne woning was bij de woudezelen; men gaf

hem gras te smaken gelijk den ossen, en zijn ligchaam werd van den dauw des hemels nat gemaakt, tot dat hij bekende, dat God, de Allerhoogste, heerscher is over de Koningrijken der menschen, en over dezelve stelt, wien hij wil.
22 En gij Bélsazar, zijn zoon, hebt uw hart niet vernederd, alhoewel gij dit alles wel geweten hebt.
23 Maar gij hebt u verheven tegen den Heer des hemels, en men heeft te vaten van zijn huis voor u gebragt, en gij, en uwe geweldigen, uwe vrouwen, en uwe bijwijven, hebben wijn uit dezelve gedronken, en de Goden van zilver en goud, koper, ijzer, hout en steen, die niet zien, noch hooren, noch weten, hebt gij geprezen; maar dien God, in wiens hand uw adem is, en bij wien al uwe paden zijn, hebt gij niet verheerlijkt.
24 Toen is dat deel der hand van hem gezonden, en dit schrift geteekend geworden.
25 Dit nu is het schrift, hetwelk daar geteekend is: MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN.
26 Dit is de uitlegging dezer woorden: MENE; God heeft uw Koningrijk geteld, en hij heeft het voleindigd.
27 TEKEL; gij zijt in weegschalen gewogen, en gij zijt te ligt gevonden.
28 PERES; uw Koningrijk is verdeeld, en het is aan de Meden en de Perzen gegeven.
29 Toen beval Bélsazar, en zij bekleedden Daniël met purper, met eene gouden keten om zijnen hals, en zij riepen overluid van hem, dat hij de derde heerscher in het Koningrijk was.
30 In dien zelfden nacht werd Bélsazar, de Koning der Chaldeën, gedood.

HET 6 CAPITTEL.

DARIUS, de Meder nu, ontving het Koningrijk, omtrent twee en zestig jaren oud zijnde.
2 *En* het dacht Daríus goed, dat hij over het Koningrijk stelde honderd en twintig stadhouders, die over het gansche Koningrijk zijn zouden;
3 En over dezelve drie vorsten, van welke Daniël de eerste zijn zou; aan welke die stadhouders zelfs zouden rekenschap geven, opdat de Koning geene schade leed.
4 Toen overtrof deze Daniël die vorsten en die stadhouders, daarom dat een voortreffelijker geest in hem was; en de Koning dacht hem te stellen over het geheele Koningrijk.
5 Toen zochten de vorsten en de stadhouders gelegenheid te vinden tegen Daniël van wege het Koningrijk; maar zij konden geene gelegenheid noch misdaad vinden, dewijl hij getrouw was, en geene vergrijping noch misdaad in hem gevonden werd.
6 Toen zeiden die mannen: Wij zullen tegen dezen Daniël geene gelegenheid vinden, ten zij wij tegen hem *iets* vinden in de wet zijns Gods.
7 Zoo kwamen deze vorsten en de stadhouders met hoopen tot den Koning, en zeiden aldus tot hem: O Koning Daríus, leef in eeuwigheid.
8 Al de vorsten des Rijks, de overheden en de stadhouders, de raadsheeren en de landvoogden hebben beraadslaagd eene koninklijke ordonnantie te stellen, en een sterk gebod te maken, dat al, die in dertig dagen een verzoek doen zal van eenigen God of mensch, behalve van u, ô Koning, die zal in den kuil der leeuwen geworpen worden.
9 Nu, ô Koning, gij zult een gebod bevestigen, en een schrift teekenen, dat niet veranderd worde, naar de wet der Meden en der Perzen, die niet mag wederroepen worden.
10 Daarom teekende de Koning Daríus dat schrift en gebod.
11 Toen nu Daniël verstond, dat dit schrift geteekend was, ging hij in zijn huis (hij nu had in zijne opperzaal opene vensters tegen Jerûzalem aan) en hij knielde drie tijden 's daags op zijne knieën, en hij bad, en deed belijdenis voor zijnen God, ganschelijk gelijk hij vóór dezen gedaan had.
12 Toen kwamen die mannen met hoopen, en zij vonden Daniël biddende en smeekende voor zijnen God.
13 Toen kwamen zij nader, en spraken voor den Koning van het gebod des Konings: Hebt gij niet een gebod geteekend, dat alle man, die in dertig dagen van eenigen God of mensch *iets* verzoeken zou, behalve van u, ô Koning, in den kuil der leeuwen zoude geworpen worden? De Koning antwoordde en zeide: Het is eene vaste rede, naar de wet der Meden en Perzen, die niet mag wederroepen worden.
14 Toen antwoordden zij, en zeiden voor den Koning: Daniël, één van de gevankelijk weggevoerden uit Juda, heeft, ô Koning, op u geen acht gesteld, noch op het gebod, dat gij geteekend hebt; maar hij bidt op drie tijden 's daags zijn gebed.
15 Toen de Koning deze rede hoorde, was hij zeer bedroefd bij zich zelven,

en hij stelde het hart op Daniël, om hem te verlossen; ja tot den ondergang der zon toe, bemoeide hij zich, om hem te redden.

16 Toen kwamen die mannen met hoopen tot den Koning, en zij zeiden tot den Koning: Weet, ô Koning, dat de wet der Meden en der Perzen is, dat geen gebod noch ordonnantie, welke de Koning verordend heeft, mag veranderd worden.

17 Toen beval de Koning, en zij bragten Daniël voort, en wierpen *hem* in den kuil der leeuwen; *en* de Koning antwoordde en zeide tot Daniël: Uw God, dien gij geduriglijk eert, die verlosse u.

18 En daar werd een steen gebragt, en op den mond des kuils gelegd; en de Koning verzegelde denzelven met zijnen ring, en met den ring zijner geweldigen, opdat de wil aangaande Daniël niet zoude veranderd worden.

19 Toen ging de Koning naar zijn paleis, en overnachtte nuchteren, en liet geen vreugdespel voor zich brengen; en zijn slaap week verre van hem.

20 Toen stond de Koning in den vroegen morgenstond met het licht op, en hij ging met haast henen tot den kuil der leeuwen.

21 Als hij nu tot den kuil genaderd was, riep hij tot Daniël met eene droeve stem: de Koning antwoordde en zeide tot Daniël: O Daniël, gij knecht des levenden Gods, heeft ook uw God, dien gij geduriglijk eert, u van de leeuwen kunnen verlossen?

22 Toen sprak Daniël tot den Koning: O Koning, leef in eeuwigheid.

23 Mijn God heeft zijnen Engel gezonden, en hij heeft den muil der leeuwen toegesloten, dat zij mij niet beschadigd hebben, omdat voor hem onschuld in mij gevonden is; ook heb ik, ô Koning, tegen u geene misdaad gedaan.

24 Toen werd de Koning bij zichzelven zeer vrolijk, en zeide, dat men Daniël uit den kuil trekken zoude. Toen Daniël uit den kuil opgetrokken was, zoo werd er geene schade aan hem gevonden, dewijl hij in zijnen God geloofd had.

25 Toen beval de Koning, en zij bragten die mannen voort, die Daniël overluid beschuldigd hadden, en zij wierpen in den kuil der leeuwen hen, hunne kinderen en hunne vrouwen; en zij kwamen niet op den grond des kuils, of de leeuwen heerschten over hen, zij vermorzelden ook al hunne beenderen.

26 Toen schreef de Koning Daríus aan alle volken, natiën en tongen, die op de gansche aarde woonden: Uw vrede worde vermenigvuldigd.

27 Van mij is een bevel gegeven, dat men in de gansche heerschappij mijns Koningrijks beve en siddere voor het aangezigt van den God Daniëls; want hij is de levende God, en bestendig in eeuwigheden, en zijn Koningrijk is niet verderfelijk, en zijne heerschappij is tot het einde toe.

28 Hij verlost en redt, en hij doet teekenen en wonderen in den hemel en op de aarde: die heeft Daniël uit het geweld der leeuwen verlost.

29 Deze Daniël nu had voorspoed in het Koningrijk van Daríus, en in het Koningrijk van Kores, den Perziaan.

HET 7 CAPITTEL.

IN het eerste jaar van Bélsazar, den Koning van Babel, zag Daniël eenen droom, en gezigten zijns hoofds, op zijn leger; toen schreef hij dien droom, *en* hij zeide de hoofdsom der zaken.

2 Daniël antwoordde en zeide: Ik zag in mijn gezigt bij nacht, en ziet, de vier winden des hemels braken voort op de groote zee.

3 En daar klommen vier groote dieren op uit de zee, het ééne van het andere verscheiden.

4 Het eerste was als een leeuw, en het had arends vleugelen; ik zag toe, tot dat zijne vleugelen uitgeplukt waren, en het werd van de aarde opgeheven, en op de voeten gesteld, als een mensch, en aan hetzelve werd eens menschen hart gegeven.

5 Daarna, ziet, het andere dier, het tweede, was gelijk een beer, en stelde zich aan de eene zijde, en het had drie ribben in zijnen muil tusschen zijne tanden; en men zeide aldus tot hetzelve: Sta op, eet veel vleesch.

6 Daarna zag ik, en ziet, daar was een ander *dier*, gelijk een luipaard, en het had vier vleugels van eenen vogel op zijnen rug; ook had hetzelve dier vier hoofden, en aan hetzelve werd de heerschappij gegeven.

7 Daarna zag ik in de nacht gezigten, en ziet, het vierde dier was schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had groote ijzeren tanden, het at, en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijne voeten; en het was verscheiden van al de dieren, die vóór hetzelve geweest waren; en het had tien horens.

8 Ik nam acht op de horens, en ziet, een ander klein horen kwam op tusschen dezelve, en drie uit de vorige horens

werden uitgerukt voor denzelven; en ziet, in dien horen waren oogen als menschen oogen, en een mond, groote dingen sprekende.

9 *Dit* zag ik, tot dat er troonen gezet werden, en de Oude van dagen zich zette, wiens kleed wit was als de sneeuw, en het haar zijns hoofds als zuivere wol; zijn troon was vuurvonken, deszelfs raderen een brandend vuur.

10 Eene vurige rivier vloeide en ging van vóór hem uit, duizendmaal duizenden dienden hem, en tien duizend maal tien duizenden stonden voor hem; het gerigt zette zich, en de boeken werden geopend.

11 Toen zag ik toe van wege de stem der groote woorden, welke die horen sprak; ik zag toe, tot dat het dier gedood, en deszelfs ligchaam verdaan werd, en overgegeven om van het vuur verbrand te worden.

12 Aangaande ook de overige dieren, men nam hunne heerschappij weg, want verlenging van het leven was hun gegeven tot tijd en stonde toe.

13 *Verder* zag ik in de nacht gezigten, en ziet, daar kwam één met de wolken des hemels, als eens menschen zoon, en hij kwam tot den Oude van dagen, en zij deden hem voor denzelven naderen.

14 En hem werd gegeven heerschappij, en eere, en het Koningrijk, dat hem alle volken, natiën en tongen, eeren zouden; zijne heerschappij is eene eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en zijn Koningrijk zal niet verdorven worden.

15 Mij Daniël werd mijn geest doorstoken in het midden van het ligchaam, en de gezigten mijns hoofds verschrikten mij.

16 Ik naderde tot éénen van degenen, die daar stonden, en verzocht van hem de zekerheid over dit alles; en hij zeide ze mij, en gaf mij de uitlegging dezer zaken te kennen.

17 Deze groote dieren, die vier zijn, zijn vier Koningen, *die* uit de aarde opstaan zullen.

18 Maar de heiligen der hooge *plaatsen* zullen dat Koningrijk ontvangen, en zij zullen het Rijk bezitten tot in eeuwigheid, ja tot in eeuwigheid der eeuwigheden.

19 Toen wenschte ik naar de waarheid van het vierde dier, hetwelk verscheiden was van al de andere, zeer gruwelijk, wiens tanden van ijzer waren, en zijne klaauwen van koper, het at, het verbrijzelde, en vertrad het overige met zijne voeten.

20 En aangaande de tien horens, die op zijn hoofd waren, en den anderen, die opkwam, en voor denwelken drie afgevallen waren, namelijk dien horen, die oogen had, en eenen mond, die groote dingen sprak, en wiens aanzien grooter was, dan van zijne medgezellen.

21 Ik had gezien, dat die horen krijg voerde tegen de heiligen, en dat hij die overmogt.

22 Tot dat de Oude van dagen kwam, en het gerigt gegeven werd aan de heiligen der hooge *plaatsen*, en dat de bestemde tijd kwam, dat de heiligen het Rijk bezaten.

23 Hij zeide aldus: Het vierde dier zal het vierde Rijk op aarde zijn, dat verscheiden zal zijn van al die Rijken; en het zal de gansche aarde opeten, en het zal dezelve vertreden, en het zal ze verbrijzelen.

24 Belangende nu de tien horens: uit dat Koningrijk zullen tien Koningen opstaan, en een ander zal na hen opstaan; en dat zal verscheiden zijn van de vorigen, en het zal drie Koningen vernederen.

25 En het zal woorden spreken tegen den Allerhoogste, en het zal de heiligen der hooge *plaatsen* verstoren, en het zal meenen de tijden en de wet te veranderen, en zij zullen in deszelfs hand overgegeven worden tot eenen tijd, en tijden, en een gedeelte eens tijds.

26 Daarna zal het gerigt zitten, en men zal zijne heerschappij wegnemen, hem verdelgende en verdoende, tot het einde toe.

27 Maar het Rijk, en de heerschappij, en de grootheid der Koningrijken onder den ganschen hemel, zal gegeven worden aan het volk van de heiligen der hooge *plaatsen*, welks Rijk een eeuwig Rijk zijn zal, en alle heerschappijen zullen hem eeren en gehoorzamen.

28 Tot hiertoe is het einde dezer rede. Wat mij Daniël aangaat, mijne gedachten verschrikten mij zeer, en mijn glans veranderde aan mij; doch ik bewaarde dat woord in mijn hart.

HET 8 CAPITTEL.

IN het derde jaar van het Koningrijk van den Koning Bélsazar, verscheen mij een gezigt, mij Daniël, na hetgene mij in het eerste verschenen was.

2 En ik zag in een gezigt, (het geschiedde nu, toen ik het zag, dat ik in den burg Susan was, welke in het land-

schap Elam is) ik zag dan in een gezigt,
dat ik aan den vloed Ulai was.
3 En ik hief mijne oogen op, en ik
zag, en ziet, een ram stond vóór dien
vloed, die had twee horens, en die twee
horens waren hoog, en de ééne was hoo-
ger dan de andere, en de hoogste kwam
in het laatste op.
4 Ik zag, dat de ram met de horens te-
gen het westen stiet, en tegen het noor-
den, en tegen het zuiden, en geene die-
ren konden voor zijn aangezigt bestaan,
en daar was niemand, die uit zijne hand
verloste; maar hij deed naar zijn welge-
vallen, en hij maakte zich groot.
5 Toen ik *dit* overleide, ziet, daar
kwam een geitenbok van het westen
over den ganschen aardbodem, en roer-
de de aarde niet aan; en die bok had
een' aanzienlijken horen tusschen zijne
oogen.
6 En hij kwam tot den ram, die de
twee horens had, dien ik had zien staan
vóór den vloed; en hij liep op hem aan
in de grimmigheid zijner kracht.
7 En ik zag hem, nakende aan den
ram, en hij verbitterde zich tegen hem,
en hij stiet den ram, en hij brak deszelfs
beide horens; en in den ram was geene
kracht, om voor zijn aangezigt te be-
staan; en hij wierp hem ter aarde, en
hij vertrad hem, en daar was niemand,
die den ram uit zijne hand verloste.
8 En de geitenbok maakte zich uiter-
mate groot; maar toen hij sterk gewor-
den was, brak die groote horen, en daar
kwamen op aan deszelfs plaats vier
aanzienlijke, naar de vier winden des
hemels.
9 En uit éénen van die kwam voort een
kleine horen, die uitnemend groot werd,
tegen het zuiden, en tegen het oosten,
en tegen het sierlijke *land*.
10 En hij werd groot tot aan het heir
des hemels; en hij wierp er *sommigen*
van dat heir, namelijk van de starren,
ter aarde neder, en hij vertrad dezelve.
11 Ja hij maakte zich groot tot aan
den vorst van het heir, en van denzel-
ven werd weggenomen het gedurig *offer*,
en de woning zijns heiligdoms werd
nedergeworpen.
12 En het heir werd in den afval over-
gegeven tegen het gedurig *offer*; en hij
wierp de waarheid ter aarde, en deed
het, en het gelukte wel.
13 Daarna hoorde ik eenen heilige spre-
ken; en de heilige zeide tot den onbe-
noemde, die daar sprak: Tot hoe lang zal
dat gezigt van het gedurig *offer* en *van*
den verwoestenden afval zijn, dat zoo
het heiligdom als het heir *ter* vertreding
zal overgegeven worden?
14 En hij zeide tot mij: Tot twee
duizend en drie honderd avonden *en*
morgens; dan zal het heiligdom geregt-
vaardigd worden.
15 En het geschiedde, toen ik dat ge-
zigt zag, ik Daniël, zoo zocht ik het
verstand *daarvan*, en ziet, daar stond
vóór mij als de gedaante eens mans.
16 En ik hoorde tusschen Ulai eens
menschen stem, die riep en zeide: Ga-
briël, geef dezen het gezigt te verstaan.
17 En hij kwam nevens waar ik stond;
en als hij kwam, verschrikte ik, en ik
viel op mijn aangezigt. Toen zeide hij
tot mij: Versta, gij menschenkind, want
dit gezigt zal zijn tot den tijd van het
einde.
18 Als hij nu met mij sprak, viel ik in
eenen diepen slaap op mijn aangezigt
ter aarde; toen roerde hij mij aan, en
hij stelde mij op mijne standplaats.
19 En hij zeide: Zie, ik zal u te kennen
geven, wat er geschieden zal ten einde
dezer gramschap; want ten bestemden
tijde zal het einde zijn.
20 De ram met de twee horens, dien
gij gezien hebt, zijn de Koningen der
Meden en der Perzen.
21 Die harige bok nu is de Koning van
Griekenland; en de groote horen, die
tusschen zijne oogen is, is de eerste
Koning.
22 Dat er nu vier aan zijne plaats ston-
den, toen deze verbroken was; vier Ko-
ningrijken zullen uit dat volk ontstaan,
doch niet met zijne kracht.
23 Doch op het laatse van hun Koning-
rijk, als het de afvalligen op het hoogste
zullen gebragt hebben, zoo zal er een
Koning staan, stijf van aangezigt, en
raadselen verstaande.
24 En zijne kracht zal sterk worden,
doch niet door zijne kracht; en hij zal
het wonderlijk verderven, en zal geluk
hebben, en zal het doen; en hij zal de
sterken, mitsgaders het heilige volk ver-
derven.
25 En door zijne kloekheid zal hij de
bedriegerij doen gedijen in zijne hand;
en hij zal zich in zijn hart verheffen; en
in stille rust zal hij er velen verderven,
en zal staan tegen den vorst der vor-
sten; doch hij zal zonder hand verbro-
ken worden.
26 Het gezigt nu van avond en mor-
gen, dat er gezegd is, is de waarheid; en
gij, sluit dit gezigt toe, want daar zijn
nog vele dagen toe.
27 Toen werd ik Daniël zwak, en was

eenige dagen krank: daarna stond ik op, en deed des Konings werk; en ik was ontzet over dit gezigt, maar niemand merkte het.

HET 9 CAPITTEL.

IN het eerste jaar van Daríus, den zoon van Ahasuéros, uit het zaad der Meden, die Koning gemaakt was over het Koningrijk der Chaldeeën:
2 In het eerste jaar zijner regering, merkte ik Daniël in de boeken, dat het getal der jaren, van welke het woord des HEEREN tot den Profeet Jeremía geschied was, in het vervullen der verwoestingen van Jerûzalem, zeventig jaren was.
3 En ik stelde mijn aangezigt tot God, den Heer, *om hem* te zoeken *met* het gebed en smeekingen, met vasten, en zak, en asch.
4 Ik dan bad tot den HEER, mijnen God, en deed belijdenis, en zeide: Och Heer, gij groote en verschrikkelijke God, die het verbond en de weldadigheid houdt aan hen, die hem liefhebben en zijne geboden houden;
5 Wij hebben gezondigd, en hebben onregt gedaan, en goddelooslijk gehandeld, en gerebelleerd, met af te wijken van uwe geboden, en van uwe regten.
6 En wij hebben niet gehoord naar uwe dienstknechten, de Profeten, die in uwen naam spraken tot onze Koningen, onze vorsten en onze vaders, en tot al het volk des lands.
7 Bij u, ô Heer, is de geregtigheid, maar bij ons de beschaamdheid der aangezigten, gelijk het is te dezen dage; bij de mannen van Juda, en de inwoners van Jerûzalem, en geheel Israël, die nabij en die verre zijn, in al de landen, waar gij ze, henen gedreven hebt, om hunne overtredingen, waarmede zij tegen u overtreden hebben.
8 O Heer, bij ons is de beschaamdheid der aangezigten, bij onze Koningen, bij onze vorsten en bij onze vaders, omdat wij tegen u gezondigd hebben.
9 Bij den Heer, onzen God, zijn de barmhartigheden en vergevingen, alhoewel wij tegen hem gerebelleerd hebben.
10 En wij hebben de stem des HEEREN, onzes Gods, niet gehoorzaamd, dat wij in zijne wetten wandelen zouden, die hij gegeven heeft voor onze aangezigten, door de hand zijner knechten, de Profeten.
11 Maar geheel Israël heeft uwe wet overtreden, met af te wijken, dat zij uwer stem niet gehoorzaamden; daarom is over ons uitgestort die vloek, en die eed, welke geschreven is in de wet van Mozes, den knecht Gods, dewijl wij tegen hem gezondigd hebben.
12 En hij heeft zijne woorden bevestigd, die hij gesproken heeft tegen ons, en tegen onze rigters, die ons rigtten, brengende over ons een groot kwaad, hetwelk niet geschied is onder den ganschen hemel, gelijk aan Jerûzalem geschied is.
13 Gelijk in de wet van Mozes geschreven is, *alzoo* is al dat kwaad over ons gekomen; en wij smeekten het aangezigt des HEEREN, onzes Gods, niet, afkeerende van onze ongeregtigheden, en verstandiglijk acht gevende op uwe waarheid.
14 Daarom heeft de HEER over het kwade gewaakt, en hij heeft het over ons gebragt; want de HEER, onze God, is regtvaardig in al zijne werken, die hij gedaan heeft, dewijl wij zijner stem niet gehoorzaamden.
15 En nu, ô Heer, onze God, gij die uw volk uit Egypteland uitgevoerd hebt, met eene sterke hand, en hebt u eenen naam gemaakt, gelijk hij is te dezen dage; wij hebben gezondigd, wij zijn goddeloos geweest.
16 O Heer, naar al uwe geregtigheden, laat toch uwen toorn en uwe grimmigheid afgekeerd worden van uwe stad Jerûzalem, uwen heiligen berg; want om onzer zonden wil en om onzer vaderen ongeregtigheden, zijn Jerûzalem en uw volk tot versmaadheid bij allen, die rondom ons zijn.
17 En nu, ô onze God, hoor naar het gebed uwes knechts, en naar zijne smeekingen, en doe uw aangezigt lichten over uw heiligdom, dat verwoest is, om des Heeren wil.
18 Neig uw oor, mijn God, en hoor, doe uwe oogen op, en zie onze verwoestingen, en de stad, die naar uwen naam genoemd is; want wij werpen onze smeekingen voor uw aangezigt niet neder op onze geregtigheden, maar op uwe barmhartigheden, die groot zijn.
19 O Heer, hoor; ô Heer, vergeef; ô Heer, merk op en doe het, vertrek het niet, om uwes zelfs wil, ô mijn God; want uwe stad, en uw volk is naar uwen naam genoemd.
20 Als ik nog sprak, en bad, en mijne zonde beleed, en de zonde mijns volks van Israël, en mijne smeeking nederwierp voor het aangezigt des HEEREN, mijns Gods, om des heiligen bergs wil mijns Gods;
21 Als ik nog sprak in het gebed, zoo

 2 L 2

kwam de man Gabriël, dien ik in het
begin, in een gezigt gezien had, snellijk
gevlogen, mij aanrakende omtrent den
tijd des avondoffers.
22 En hij onderrigtte *mij* en sprak met
mij, en zeide: Daniël, nu ben ik uitge-
gaan, om u den zin te doen verstaan.
23 In het begin uwer smeekingen is het
woord uitgegaan, en ik ben gekomen,
om *u dat* te kennen te geven, want gij
zijt een zeer gewenscht *man;* versta
dan dit woord, en merk op dit gezigt.
24 Zeventig weken zijn bestemd over
uw volk, en over uwe heilige stad, om
de overtreding te sluiten, en om de zon-
den te verzegelen, en om de ongeregtig-
heid te verzoenen, en om eene eeuwige
geregtigheid aan te brengen, en om het
gezigt, en den Profeet te verzegelen, en
om de heiligheid der heiligheden te zal-
ven.
25 Weet dan, en versta: van den uit-
gang des woord, om te doen wederkee-
ren, en om Jerûzalem te bouwen, tot op
Messías, den Vorst, zijn zeven weken,
en twee en zestig weken; de straten,
en de grachten zullen wederom ge-
bouwd worden, doch in benaauwdheid
der tijden.
26 En na die twee en zestig weken,
zal de Messías uitgeroeid worden, maar
het zal niet voor hem zelven zijn; en
een volk des vorsten, hetwelk komen
zal, zal de stad en het heiligdom ver-
derven, en derzelver einde zal zijn met
eenen overstroomenden vloed, en tot
het einde toe zal er krijg zijn, *en* vaste-
lijk beslotene verwoestingen.
27 En hij zal velen het verbond ver-
sterken éène week: en *in* de helft der
week zal hij het slagtoffer en het spijs-
offer doen ophouden, en over den gru-
welijken vleugel zal een verwoester zijn,
ook tot de voleinding toe, die, vastelijk
besloten zijnde, zal uitgestort worden
over den verwoesten.

HET 10 CAPITTEL.

IN het derde jaar van Kores, den Ko-
ning van Perzië, werd aan Daniël,
wiens naam genoemd werd Béltsazar,
eene zaak geopenbaard, en die zaak is
de waarheid, doch *in* eenen gezetten
grooten tijd; en hij verstond die zaak,
en hij had verstand van het gezigt.
2 In die dagen was ik Daniël treurende
drie weken der dagen.
3 Begeerlijke spijze at ik niet, en
vleesch of wijn kwam in mijnen mond
niet, ook zalfde ik mij gansch niet, tot
dat die drie weken der dagen vervuld
waren.
4 En op den vier en twintigsten dag
der eerste maand, zoo was ik aan den
oever der groote rivier, welke is Hid-
dékel.
5 En ik hief mijne oogen op, en zag,
en ziet, daar was een man met linnen
bekleed, en zijne lendenen waren om-
gord met fijn goud van Ufaz.
6 En zijn ligchaam was gelijk een tur-
koois, en zijn aangezigt gelijk de ge-
daante des bliksems, en zijne oogen ge-
lijk vurige fakkelen, en zijne armen en
zijne voeten, gelijk de verwe van gepo-
lijst koper; en de stem zijner woorden
was gelijk de stem eener menigte.
7 En ik Daniël alleen zag dat gezigt,
maar de mannen, die bij mij waren, za-
gen dat gezigt niet; doch eene groote
verschrikking viel op hen, en zij vloden,
om zich te versteken.
8 Ik dan werd alleen overgelaten, en
zag dit groote gezigt, en daar bleef in
mij geene kracht overig; en mijne sier-
lijkheid werd aan mij veranderd in eene
verderving, zoo dat ik geene kracht be-
hield.
9 En ik hoorde de stem zijner woor-
den; en toen ik de stem zijner woorden
hoorde, zoo viel ik in eenen diepen slaap
op mijn aangezigt, met mijn aangezigt
ter aarde.
10 En ziet, eene hand roerde mij aan,
en maakte, dat ik mij bewoog op mijne
knieën, en de palmen mijner handen.
11 En hij zeide tot mij: Daniël, gij
zeer gewenschte man, merk op de woor-
den, die ik tot u spreken zal, en sta op
uwe standplaats, want ik ben als nu tot
u gezonden: en toen hij dat woord tot
mij sprak, stond ik bevende.
12 Toen zeide hij tot mij: Vrees niet,
Daniël, want van den eersten dag af,
dat gij uw hart begaaft, om te verstaan
en om u zelven te verootmoedigen voor
het aangezigt uwes Gods, zijn uwe woor-
den gehoord, en om uwer woorden wil
ben ik gekomen.
13 Doch de vorst van het Koningrijk
van Perzië stond tegen over mij een en
twintig dagen; en ziet, Michaël, een van
de eerste vorsten, kwam om mij te hel-
pen, en ik werd aldaar gelaten bij de
Koningen van Perzië.
14 Nu ben ik gekomen, om u te doen
verstaan hetgeen uw volk bejegenen zal
in het vervolg der dagen, want het ge-
zigt is nog voor *vele* dagen.
15 En toen hij deze woorden met mij
sprak, sloeg ik mijn aangezigt ter aarde
en ik werd stom.
16 En ziet, *een*, den menschenkinderen

gelijk, raakte mijne lippen aan: toen
deed ik mijnen mond open, en ik sprak,
en zeide tot hem, die tegen over mij
stond: Mijn Heer, om des gezigts wil
keeren zich mijne weeën over mij, zoo
dat ik geene kracht behoude.
17 En hoe kan de knecht van dezen
mijnen Heer spreken met dien mijnen
Heer? want wat mij aangaat, van nu af
bestaat geene kracht in mij, en geen
adem is in mij overgebleven.
18 Toen raakte mij wederom aan een,
als *in* de gedaante van een' mensch; en
hij versterkte mij.
19 En hij zeide: Vrees niet, gij zeer ge-
wenschte man; vrede zij u, wees sterk,
ja wees sterk. En terwijl hij met mij
sprak, werd ik versterkt, en zeide: Mijn
Heer spreke, want gij hebt mij ver-
sterkt.
20 Toen zeide hij: Weet gij, waarom
dat ik tot u gekomen ben? doch nu zal
ik wederkeeren om te strijden tegen den
vorst der Perzen; en als ik zal uitgegaan
zijn, ziet, zoo zal de vorst van Grieken-
land komen.
21 Doch ik zal u te kennen geven het-
geen geteekend is in het geschrift der
waarheid; en er is niet één, die zich met
mij versterkt tegen dezen, dan uw vorst
Michaël.

HET 11 CAPITTEL.

IK nu, ik stond in het eerste jaar van
Daríus, den Meder, om hem te ver-
sterken en te stijven.
2 En nu, ik zal u de waarheid te ken-
nen geven: ziet, daar zullen nog drie
Koningen in Perzië staan, en de vierde
zal verrijkt worden met grooten rijk-
dom, meer dan al *de anderen;* en na dat
hij zich in zijnen rijkdom zal versterkt
hebben, zal hij ze allen verwekken te-
gen het Koningrijk van Griekenland.
3 Daarna zal er een geweldig Koning
opstaan, die met groote heerschappij
heerschen zal, en hij zal doen naar zijn
welgevallen.
4 En als hij zal staan, zal zijn Rijk ge-
broken, en in de vier winden des hemels
verdeeld worden, maar niet aan zijne na-
komelingen, ook niet naar zijne heer-
schappij, waarmede hij heerschte; want
zijn Rijk zal uitgerukt worden, en dat
voor anderen, dan dezen.
5 En de Koning van het Zuiden, die
een van zijne vorsten is, zal sterk wor-
den; doch *een ander* zal sterker wor-
den dan hij, en hij zal heerschen, zijne
heerschappij zal eene groote heerschap-
pij zijn.
6 Op het einde nu van *sommige* ja-
ren, zullen zij zich met elkander be-
vrienden, en de dochter des Konings van
het Zuiden zal komen tot den Koning
van het Noorden, om billijke voorwaar-
den te maken; doch zij zal de magt des
arms niet behouden, daarom zal hij,
noch zijn arm niet bestaan, maar zij zal
overgegeven worden, en die haar ge-
bragt hebben, en die haar gegenereerd
heeft, en die haar gesterkt heeft in die
tijden.
7 Doch uit de spruit harer wortelen
zal er een opstaan *in* zijnen staat, die
zal met heirkracht komen, en hij zal
komen tegen die sterke plaatsen des
Konings van het Noorden, en hij zal
tegen dezelve doen, en hij zal ze be-
magtigen.
8 Ook zal hij hunne Goden, met hunne
vorsten, met hunne gewenschte vaten
van zilver en goud, in de gevangenis
naar Egypte brengen; en hij zal *eenige*
jaren staande blijven boven den Koning
van het Noorden.
9 Alzoo zal de Koning van het Zuiden
in het Koningrijk komen, en hij zal we-
der in zijn land trekken.
10 Doch zijne zonen zullen zich *in*
strijd mengen, en zij zullen eene me-
nigte van groote heiren verzamelen; en
een van hen zal snellijk komen, en als
een vloed overstroomen en doortrekken;
en hij zal wederkomen, en zich *in den*
strijd mengen, tot aan zijne sterke plaats
toe.
11 En de Koning van het Zuiden zal
verbitterd worden, en hij zal uittrekken,
en strijden tegen hem, tegen den Ko-
ning van het Noorden, die *ook* eene
groote menigte oprigten zal, doch die
menigte zal in zijne hand gegeven wor-
den.
12 Als die menigte zal weggenomen
zijn, zal zijn hart zich verheffen, en
hij zal er *eenige* tien duizenden ne-
dervellen; evenwel zal hij niet gesterkt
worden.
13 Want de Koning van het Noorden
zal wederkeeren, en hij zal eene grootere
menigte, dan de eerste was, oprigten;
en aan het einde van de tijden der jaren,
zal hij snellijk komen met eene groote
heirkracht, en met groot goed.
14 Ook zullen er in die tijden velen op-
staan tegen den Koning van het Zui-
den; en de scheurmakers uwes volks
zullen verheven worden, om het ge-
zigt te bevestigen, doch zij zullen val-
len.
15 En de Koning van het Noorden zal
komen, en eenen wal opwerpen, en

vaste steden innemen; en de armen van het Zuiden zullen niet bestaan, noch zijn uitgelezen volk, ja daar zal geene kracht zijn om te bestaan.

16 Maar hij, die tegen hem komt, zal doen naar zijn welgevallen, en niemand zal voor zijn aangezigt bestaan; hij zal ook staan in het land des sieraads, en de verderving zal in zijne hand wezen.

17 En hij zal zijn aangezigt stellen, om met de kracht van zijn gansche Rijk te komen, en hij zal billijke voorwaarden medebrengen, en hij zal het doen; want hij zal hem eene dochter der vrouwen geven, om haar te verderven, maar zij zal niet vast staan, en zij zal voor hem niet zijn.

18 Daarna zal hij zijn aangezigt tot de eilanden keeren, en hij zal er vele innemen; doch een overste zal zijnen smaad tegen hem doen ophouden, behalve dat hij zijnen smaad op hem zal doen wederkeeren.

19 En hij zal zijn aangezigt keeren naar de sterkten zijns lands, en hij zal aanstooten, en vallen, en niet gevonden worden.

20 En in zijnen staat zal er een opstaan, doende eenen geldeischer doortrekken, in koninklijke heerlijkheid; maar hij zal in eenige dagen gebroken worden, nogtans niet door toornigheden, noch door oorlog.

21 Daarna zal er een verachte in zijnen staat staan, wien men de koninklijke waardigheid niet zal geven; doch hij zal in stilheid komen, en het Koningrijk door vleijerijen bemagtigen.

22 En de armen der overstrooming zullen overstroomd worden van voor zijn aangezigt, en zij zullen gebroken worden, en ook de vorst des verbonds.

23 En na de vereeniging met hem zal hij bedrog plegen, en hij zal optrekken, en hij zal met weinig volks gesterkt worden.

24 Met stilheid zal hij ook in de vette plaatsen des landschaps komen, en hij zal doen, dat zijne vaders, noch de vaders zijner vaderen, gedaan hebben; roof, en buit, en goederen, zal hij onder hen uitstrooijen; en hij zal tegen de vastigheden zijne gedachten denken, doch tot eenen *zekeren* tijd toe.

25 En hij zal zijne kracht en zijn hart verwekken tegen den Koning van het Zuiden, met eene groote heirkracht; en de Koning van het Zuiden zal zich in den strijd mengen met eene groote en zeer magtige heirkracht; doch hij zal niet bestaan, want zij zullen gedachten tegen hem denken.

26 En die de stukken zijner spijze zullen eten, zullen hem breken, en de heirkracht deszelven zal overstroomen, en vele verslagenen zullen vallen.

27 En het hart van beide deze Koningen zal wezen om kwaad te doen, en aan ééne tafel zullen zij leugen spreken; en het zal niet gelukken, want het zal nog een einde hebben ter bestemder tijd.

28 En hij zal *in* zijn land wederkeeren met groot goed, en zijn hart zal zijn tegen het heilig verbond, en hij zal het doen, en wederkeeren in zijn land.

29 Ter bestemder tijd zal hij wederkeeren, en tegen het Zuiden komen, doch het zal niet zijn gelijk de eerste, noch gelijk de laatste *reize*.

30 Want daar zullen schepen van Chittim tegen hem komen, daarom zal hij met smart bevangen worden, en hij zal wederkeeren, en gram worden tegen het heilig verbond, en hij zal het doen; want wederkeerende zal hij acht geven op de verlaters des heiligen verbonds.

31 En daar zullen armen uit hem ontstaan, en zij zullen het heiligdom ontheiligen, *en* de sterkte, en zij zullen het gedurige *offer* wegnemen, en eenen verwoestenden gruwel stellen.

32 En die goddelooslijk handelen tegen het verbond, zal hij doen huichelen door vleijerijen; maar het volk, die hunnen God kennen, zullen zij grijpen, en zullen het doen.

33 En de leeraars des volks zullen er velen onderwijzen, en zij zullen vallen door het zwaard en door vlam, door gevangenis en door berooving, *vele* dagen.

34 Als zij nu zullen vallen, zullen zij met eene kleine hulp geholpen worden; doch velen zullen zich door vleijerijen tot hen vervoegen.

35 En van de leraars zullen er *sommige* vallen, om hen te louteren en te reinigen, en wit te maken, tot den tijd van het einde toe; want het zal nog zijn voor eenen bestemden tijd.

36 En die Koning zal doen naar zijn welgevallen, en hij zal zich zelven verheffen, en groot maken boven allen God, en hij zal tegen den God der Goden wonderlijke dingen spreken; en hij zal voorspoedig zijn, tot dat de gramschap voleindigd zij, want het is vastelijk besloten, het zal geschieden.

37 En op de Goden zijner vaderen zal hij geen acht geven, noch op de begeerte der vrouwen; hij zal ook op geenen God

acht geven, maar hij zal zich boven al-
les groot maken.
38 En hij zal den God Maüzzim in zij-
ne standplaats eeren; namelijk den God,
wien zijne vaders niet gekend hebben,
zal hij eeren met goud, en met zilver,
en met kostelijk gesteente, en met ge-
wenschte dingen.
39 En hij zal de vastigheden der sterk-
ten maken met den vreemden God; den-
genen, die hij kennen zal, zal hij de
eere vermenigvuldigen, en hij zal ze
doen heerschen over velen, en hij zal
het land uitdeelen om prijs.
40 En op den tijd van het einde, zal
de Koning van het Zuiden tegen hem
met horens stooten; en de Koning van
het Noorden zal tegen hem aanstormen,
met wagenen, en met ruiteren, en met
vele schepen; en hij zal in de landen
komen, en hij zal ze overstroomen en
doortrekken.
41 En hij zal komen in het land des
sieraads, en vele *landen* zullen ter ne-
dergeworpen worden; doch deze zul-
len zijne hand ontkomen, Edom en
Moab, en de eerstelingen der kinderen
Ammons.
42 En hij zal zijne hand aan de landen
leggen, ook zal het land van Egypte niet
ontkomen.
43 En hij zal heerschen over de ver-
borgene schatten des gouds en des zil-
vers, en over al de gewenschte dingen
van Egypte; en die van Libye, en de
Mooren zullen in zijne gangen wezen.
44 Maar de geruchten van het Oosten
en van het Noorden zullen hem ver-
schrikken; daarom zal hij uittrekken
met groote grimmigheid om velen te
verdelgen en te verbannen.
45 En hij zal de tenten van zijn paleis
planten tusschen de zeeën aan den berg
des heiligen sieraads; en hij zal tot zijn
einde komen, en zal geenen helper heb-
ben.

HET 12 CAPITTEL.

EN te dien tijde zal Michaël opstaan,
die groote vorst, die voor de kin-
deren uwes volks staat, als het *zulk* een
tijd der benaauwdheid zijn zal, als er
niet geweest is, sints er een volk ge-
weest is, tot op dien tijd toe; en te dien
tijde zal uw volk verlost worden, al wie
gevonden wordt geschreven te zijn in
het boek.
2 En velen van die, die in het stof der
aarde slapen, zullen ontwaken, dezen
ten eeuwigen leven, en genen tot ver-
smaadheden, *en* tot eeuwige afgrijzing.
3 De leeraars nu zullen blinken, als de
glans des uitspansels, en die er vele regt-
vaardigen, gelijk de starren, altoos en
eeuwiglijk.
4 En gij Daniël, sluit deze woorden
toe, en verzegel dit boek, tot den tijd
des eindes; velen zullen het naspeuren,
en de wetenschap zal vermenigvuldigd
worden.
5 En ik Daniël zag, en ziet, daar ston-
den twee anderen, de één aan deze zijde
van den oever der rivier, en de ander
aan gene zijde van den oever der ri-
vier.
6 En hij zeide tot den man, bekleed
met linnen, die boven op het water der
rivier was: Tot hoe lang zal het zijn,
dat er een einde van deze wonderen zal
wezen?
7 En ik hoorde dien man, bekleed met
linnen, die boven op het water van de
rivier was, en hij hief zijne regter- en
zijne linkerhand op naar den hemel, en
zwoer bij Hem, die eeuwiglijk leeft, dat
na eenen bestemden tijd, bestemde tij-
den, en eene helft, en als hij zal volein-
digd hebben te verstrooijen de hand des
heiligen volks, al deze dingen volein-
digd zullen worden.
8 Dit hoorde ik, doch ik verstond het
niet; en ik zeide: Mijn Heer, wat zal
het einde zijn van deze *dingen?*
9 En hij zeide: Ga henen Daniël, want
deze woorden zijn toegesloten en verze-
geld tot den tijd van het einde.
10 Velen zullen er gereinigd, en wit
gemaakt, en gelouterd worden; doch de
goddeloozen zullen goddeloozlijk hande-
len, en geene van de goddeloozen zullen
het verstaan, maar de verstandigen zul-
len het verstaan.
11 En van dien tijd af, dat het gedurig
offer zal weggenomen, en de verwoes-
tende gruwel zal gesteld zijn, zullen
zijn duizend twee honderd en negentig
dagen.
12 Welgelukzalig is hij, die verwacht
en raakt tot duizend drie honderd vijf
en dertig dagen.
13 Maar gij, ga henen tot het einde,
want gij zult rusten, en zult opstaan in
uw lot, in het einde der dagen.

DE PROFETIËN

VAN

HOSÉA.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET woord des HEEREN, dat geschied is tot Hoséa, den zoon van Beëri, in de dagen van Uzzia, Jotham, Achaz, Hizkía, Koningen van Juda, en in de dagen van Jeróbeam, zoon van Joas, Koning van Israël.

2 Het begin van het woord des HEEREN door Hoséa. De HEER dan zeide tot Hoséa: Ga henen, neem u eene vrouw der hoererijen, en kinderen der hoererijen; want het land hoereert ganschelijk van achter den HEER.

3 Zoo ging hij henen, en nam Gomer, eene dochter van Diblaïm; en zij ontving, en baarde hem eenen zoon.

4 En de HEER zeide tot hem: Noem zijnen naam Jizreël; want nog een weinig *tijds*, zoo zal ik de bloedschulden Jizreëls bezoeken over het huis van Jehu, en zal het Koningrijk van het huis van Israël doen ophouden.

5 En het zal te dien dage geschieden, dat ik Israëls boog verbreken zal, in het dal van Jizreël.

6 En zij ontving wederom, en baarde eene dochter; en hij zeide tot hem: Noem haren naam Lo-Ruchâma; want ik zal mij voortaan niet meer ontfermen over het huis van Israël, maar ik zal ze zekerlijk wegvoeren.

7 Maar over het huis van Juda zal ik mij ontfermen, en zal ze verlossen door den HEER, hunnen God, en ik zal ze niet verlossen door boog, noch door zwaard, noch door krijg, door paarden noch door ruiteren.

8 Als zij nu Lo-Ruchâma gespeend had, ontving zij, en baarde eenen zoon.

9 En hij zeide: Noem zijnen naam Lo-Ammi; want gijlieden zijt mijn volk niet, zoo zal ik *ook* de uwe niet zijn.

10 Nogtans zal het getal der kinderen Israëls zijn als het zand der zee, dat niet gemeten noch geteld kan worden; en het zal geschieden, dat ter plaatse, waar tot hen gezegd zal zijn: Gijlieden zijt mijn volk niet; tot hen gezegd zal worden: Gij zijt kinderen des levenden Gods.

11 En de kinderen van Juda en de kinderen van Israël zullen zamen vergaderd worden, en zich een éénig Hoofd stellen, en uit het land optrekken; want de dag van Jizreël zal groot zijn.

12 Zegt tot uwe broederen, Ammi; en tot uwe zusteren, Ruchâma.

HET 2 CAPITTEL.

TWIST tegen uwe moeder, twist, omdat zij mijne vrouw niet is, en ik haar man niet ben; en laat ze hare hoererijen van haar aangezigt, en hare overspelerijen van tusschen hare borsten wegdoen.

2 Opdat ik haar niet naakt uitstroope, en haar zette als ten dage, toen zij geboren werd; ja haar make als eene woestijn, en haar zette als een dor land, en haar doode door dorst;

3 En mij over hare kinderen niet ontferme, omdat zij kinderen der hoererijen zijn.

4 Want hunne moeder hoereert, die hen ontvangen heeft handelt schandelijk; want zij zegt: Ik zal mijne boelen nagaan, die *mij* mijn brood en mijn water, mijne wol, en mijn vlas, mijne olie en mijnen drank geven.

5 Daarom, ziet, ik zal uwen weg met doornen betuinen, en ik zal eenen heiningmuur maken, dat zij hare paden niet zal vinden.

6 En zij zal hare boelen naloopen, maar dezelve niet aantreffen; en zij zal ze zoeken, maar niet vinden; dan zal zij zeggen: Ik zal henen gaan en keeren weder tot mijnen vorigen man, want toen was mij beter dan nu.

7 Zij bekent toch niet, dat ik haar het koren, en den most, en de olie gegeven heb, en haar het zilver en goud vermenigvuldigd heb, *dat* zij tot den Baäl gebruikt hebben.

8 Daarom zal ik wederkomen, en mijn koren wegnemen op zijnen tijd, en mijnen most op zijnen gezetten tijd; en ik zal wegrukken mijne wol en mijn vlas, *dienende* om hare naaktheid te bedekken.

9 En nu zal ik hare dwaasheid ontdekken voor de oogen van hare boelen; en niemand zal haar uit mijne hand verlossen.

10 En ik zal doen ophouden al hare vrolijkheid, hare feesten, hare nieuwe maanden, en hare Sabbathen, ja al hare gezette hoogtijden.

11 En ik zal verwoesten haren wijnstok en haren vijgeboom, waarvan zij zegt: Deze zijn mij een hoerenloon, dat

mij mijne boelen gegeven hebben: maar ik zal ze stellen tot een woud, en het wild gedierte des velds zal ze vreten.
12 En ik zal over haar bezoeken de dagen van den Baäl, waarin zij dien gerookt heeft, en zich versierd met haar voorhoofdsiersel, en haar halssieraad, en is hare boelen nagegaan, maar heeft mij vergeten, spreekt de HEER.
13 Daarom, ziet, ik zal ze lokken, en zal ze voeren in de woestijn, en ik zal naar haar hart spreken.
14 En ik zal haar geven hare wijngaarden van daar af, en het dal Achor, tot eene deur der hoop; en aldaar zal zij zingen, als in de dagen harer jeugd, en als ten dage, toen zij optoog uit Egypteland.
15 En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEER, dat gij *mij* noemen zult: Mijn man; en mij niet meer noemen zult: Mijn Baäl.
16 En ik zal de namen der Baäls van haren mond wegdoen; en zij zullen niet meer bij hunne namen gedacht worden.
17 En ik zal te dien dage een verbond voor hen maken met het wild gedierte des velds, en met het gevogelte des hemels, en het kruipend gedierte des aardbodems; en ik zal den boog, en het zwaard, en den krijg van de aarde verbreken, en zal ze in zekerheid doen nederliggen.
18 En ik zal u mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja ik zal u mij ondertrouwen in geregtigheid en in gerigt, en in goedertierenheid en in barmhartigheden.
19 En ik zal u mij ondertrouwen in geloof; en gij zult den HEER kennen.
20 En het zal te dien dage geschieden, dat ik verhooren zal, spreekt de HEER; ik zal den hemel verhooren, en die zal de aarde verhooren.
21 En de aarde zal het koren verhooren, mitsgaders den most en de olie; en die zullen Jizreël verhooren.
22 En ik zal ze mij op de aarde zaaijen, en zal mij ontfermen over Lo-Ruchâma; en ik zal zeggen tot Lo-Ammi: Gij zijt mijn volk; en dat zal zeggen: O mijn God.

HET 3 CAPITTEL.

EN de HEER zeide tot mij: Ga wederom henen, bemin eene vrouw, die, bemind zijnde van *haren* vriend, nogtans overspel doet; gelijk de HEER de kinderen Israëls bemint, maar zij zien om naar andere Goden, en beminnen de flesschen der druiven.
2 En ik kocht ze mij voor vijftien zilverlingen, en eenen homer gerst, en eenen halven homer gerst.
3 En ik zeide tot haar: Gij zult vele dagen na mij blijven zitten, (gij zult niet hoereren, noch aan eenen *anderen* man geworden) en ik ook na u.
4 Want de kinderen Israëls zullen vele dagen blijven zitten, zonder Koning, en zonder vorst, en zonder offer, en zonder opgerigt beeld, en zonder efod en terafim.
5 Daarna zullen zich de kinderen Israëls bekeeren, en zoeken den HEER, hunnen God, en David, hunnen Koning; en zij zullen vreezende komen tot den HEER en tot zijne goedheid, in het laatste der dagen.

HET 4 CAPITTEL.

HOORT des HEEREN woord, gij kinderen Israël; want de HEER heeft eenen twist met de inwoners des lands, omdat er geene trouw, en geene weldadigheid, en geene kennis van God in het land is;
2 *Maar* vloeken, en liegen, en doodslaan, en stelen, en overspel doen; zij breken door, en bloedschulden raken aan bloedschulden.
3 Daarom zal het land treuren, en een iegelijk, die daarin woont, kwelen, met het gedierte des velds, en met het gevogelte des hemels; ja ook de visschen der zee zullen weggeraapt worden.
4 Doch niemand twiste, noch bestraffe iemand; want uw volk is als die met den priester twisten.
5 Daarom zult gij vallen bij dag, ja zelfs de Profeet zal met u vallen bij nacht; en ik zal uwe moeder uitroeijen.
6 Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is; dewijl gij de kennis verworpen hebt, heb ik u ook verworpen, dat gij mij het priesterambt niet zult bedienen; dewijl gij de wet uwes Gods vergeten hebt, zal ik ook uwe kinderen vergeten.
7 Gelijk zij meerder geworden zijn, alzoo hebben zij tegen mij gezondigd: ik zal hunne eer in schande veranderen.
8 Zij eten de zonde mijns volks, en verlangen, een ieder met zijne ziel, naar hunne ongeregtigheid.
9 Daarom, gelijk het volk, alzoo zal de priester zijn; en ik zal zijne wegen over hem bezoeken, en zijne handelingen hem vergelden.
10 En zij zullen eten, maar niet zat worden, zullen hoereren, maar niet uitbreken *in menigte;* want zij hebben nagelaten den HEER in achting te nemen.

11 Hoererij, en wijn, en most neemt
het hart weg.
12 Mijn volk vraagt zijn hout, en zijn
stok zal het hem bekend maken; want
de geest der hoererijen verleidt ze, dat
zij van onder hunnen God weg hoere-
ren.
13 Op de hoogten der bergen offeren
zij, en op de heuvelen rooken zij, onder
eenen eik, en populier, en ijpenboom,
omdat derzelver schaduw goed is; daar-
om hoereren uwe dochters, en uwe
bruiden bedrijven overspel.
14 Ik zal over uwe dochters geene be-
zoeking doen, omdat zij hoereren, en
over uwe bruiden, omdat zij overspel
doen; want zij zelve scheiden zich af
met de hoeren, en offeren met de snood-
ste hoeren: het volk dan, *dat* geen ver-
stand heeft, zal omgekeerd worden.
15 Zoo gij, ô Israël, wilt hoereren, dat
immers Juda niet schuldig worde: komt
gij toch niet te Gilgal, en gaat niet op
naar Beth-aven, en zweert niet: *Zoo
waarachtig als* de HEER leeft.
16 Want Israël is onbandig, als eene
onbandige koe: nu zal hen de HEER
weiden, als een lam in de ruimte.
17 Efraïm is vergezeld met de afgoden,
laat hem varen.
18 Hunne zuiperij is afvallig; zij doen
niet dan hoereren; hunne schilden (het
is eene schande!) beminnen *het woord:*
Geeft.
19 Een wind heeft hen gebonden in
zijne vleugelen, en zij zullen beschaamd
worden van wege hunne offeranden.

HET 5 CAPITTEL.

HOORT dit, gij priesters, en merkt
op, gij huis Israëls, en neemt ter
ooren, gij huis des Konings; want ulie-
den *gaat* dit oordeel aan, omdat gij een
strik zijt geworden te Mizpa, en een
uitgespannen net op Thabor.
2 En die afwijken, verdiepen zich *om*
te slagten; maar ik zal hun allen een
tuchtmeester zijn.
3 Ik ken Efraïm, en Israël is voor mij
niet verborgen: dat gij, ô Efraïm, nu
hoereert, *en* Israël verontreinigd is.
4 Zij stellen hunne handelingen niet
aan, om zich tot hunnen God te bekee-
ren; want de geest der hoererijen is in
het midden van hen, en den HEER ken-
nen zij niet.
5 Dies zal Israëls hoovaardij in zijn
aangezigt getuigen; en Israël en Efraïm
zullen vallen door hunne ongeregtig-
heid: ook zal Juda met hen vallen.
6 Met hunne schapen, en met hunne
runderen zullen zij *dan* gaan, om den
HEER te zoeken, maar niet vinden: hij
heeft zich van hen onttrokken.
7 Zij hebben trouwelooslijk gehandeld
tegen den HEER; want zij hebben vreem-
de kinderen gewonnen: nu zal hen de
nieuwe maand verteren met hunne
deelen.
8 Blaast de bazuin te Gibea, de trom-
pet te Rama; roept luide *te* Beth-aven;
achter u, Benjamin!
9 Efraïm zal tot verwoesting worden,
ten dage der straf; onder de stammen
Israëls heb ik bekend gemaakt, dat ge-
wis is.
10 De vorsten van Juda zijn geworden,
gelijk die de landpale verrukken; ik zal
mijne verbolgenheid, als water, over hen
uitgieten.
11 Efraïm is verdrukt, hij is verplet-
terd met regt, want hij heeft *zoo* ge-
wild; hij heeft gewandeld naar het
gebod.
12 Daarom zal ik voor Efraïm zijn als
eene mot, en voor het huis van Juda als
eene verrotting.
13 Als Efraïm zijne krankheid zag, en
Juda zijn gezwel, zoo toog Efraïm tot
Assur, en hij zond tot den Koning Ja-
reb, maar die zal ulieden niet kunnen
genezen, en zal het gezwel van ulieden
niet heelen.
14 Want ik zal voor Efraïm zijn als een
felle leeuw, en voor het huis van Juda
als een jonge leeuw: ik, ik zal verscheu-
ren en henen gaan; ik zal wegvoeren,
en daar zal geen redder zijn.
15 Ik zal henen gaan *en* keeren weder
tot mijne plaats, tot dat zij zich zelven
schuldig kennen en mijn aangezigt zoe-
ken: als hun bange zal zijn, zullen zij
mij vroeg zoeken.

HET 6 CAPITTEL.

KOMT en laat ons wederkeeren tot
den HEER, want hij heeft ver-
scheurd, en hij zal ons genezen; hij
heeft geslagen, en hij zal ons verbinden.
2 Hij zal ons na twee dagen levend
maken; op den derden dag zal hij ons
doen verrijzen, en wij zullen voor zijn
aangezigt leven.
3 Dan zullen wij kennen, wij zullen
vervolgen, om den HEER te kennen:
zijn uitgang is bereid als de dageraad;
en hij zal tot ons komen als een regen,
als de spade regen *en* vroege regen des
lands.
4 Wat zal ik u doen, ô Efraïm? wat
zal ik u doen, ô Juda? dewijl uwe wel-
dadigheid is als eene morgenwolk, en
als een vroegkomende dauw, die henen
gaat.

5 Daarom heb ik hen behouden door de
Profeten; ik heb ze gedood door de re-
denen mijns monds; en uwe oordeelen
zullen voortkomen *aan* het licht.
6 Want ik heb lust tot weldadigheid,
en niet tot offer; en tot de kennis Gods,
meer dan tot brandofferen.
7 Maar zij hebben het verbond overtre-
den als Adam; daar hebben zij trouwe-
looslijk tegen mij gehandeld.
8 Gilead is eene stad van werkers der
ongeregtigheid, zij is betreden van
bloed.
9 Gelijk de benden der straatschenders
op iemand wachten, *alzoo* is het gezel-
schap der priesteren; zij moorden *op*
den weg naar Sichem; waarlijk, zij doen
schandelijke daden.
10 Ik zie eene afschuwelijke zaak in
het huis Israëls; aldaar is Efraïms hoe-
rerij, Israël is verontreinigd.
11 Ook heeft hij u, ô Juda, eenen
oogst gezet, als ik de gevangenen mijns
volks wederbragt.

HET 7 CAPITTEL.

TERWIJL ik Israël genees, zoo
wordt Efraïms ongeregtigheid ont-
dekt, mitsgaders de boosheden van Sa-
maria; want zij werken valschheid; en
de dief gaat er in, de bende der straat-
schenders stroopt er buiten.
2 En zij zeggen niet in hun hart, *dat* ik
aan al hunne boosheid gedachtig ben;
nu omsingelen hen hunne handelingen,
zij zijn voor mijn aangezigt.
3 Zij verblijden den Koning met hun-
ne boosheid, en de vorsten met hunne
leugens.
4 Zij bedrijven al te zamen overspel,
zij zijn gelijk een bakoven, die heet
gemaakt is van den bakker; *die* op-
houdt van wakker te zijn, nadat hij het
deeg heeft gekneed, tot dat het doorge-
zuurd zij.
5 Het is de dag onzes Konings; de vor-
sten maken *hem* krank *door* verhitting
van den wijn; hij strekt zijne hand voort
met de spotters.
6 Want zij voeren hun hart aan, als
eenen bakoven, tot hunne lagen; hun
bakker slaapt den ganschen nacht;
's morgens brandt hij als een vlammend
vuur.
7 Zij zijn al te zamen verhit als een
bakoven, en zij verteren hunne regters;
al hunne Koningen vallen; daar is nie-
mand onder hen, die tot mij roept.
8 Efraïm, die verwart zich met de vol-
ken; Efraïm is een koek, welke niet is
omgekeerd;
9 Vreemden verteren zijne kracht, en
hij merkt het niet; ook is de graauwig-
heid op hem verspreid, en hij merkt het
niet.
10 Dies zal de hoovaardij van Israël in
zijn aangezigt getuigen; dewijl zij zich
niet bekeeren tot den HEER, hunnen
God, noch hem zoeken in allen dezen.
11 Want Efraïm is als eene botte duif,
zonder hart; zij roepen Egypte aan, zij
gaan henen tot Assur.
12 Wanneer zij zullen henen gaan, zal
ik mijn net over hen uitspreiden, ik zal
ze als vogelen des hemels doen nederda-
len; ik zal ze tuchtigen, gelijk gehoord
is in hunne vergadering.
13 Wee hen, want zij zijn van mij af-
gezworven! verstoring over hen, want
zij hebben tegen mij overtreden! Ik zou
ze wel verlossen, maar zij spreken leu-
genen tegen mij.
14 Zij roepen ook niet tot mij met hun
hart, wanneer zij huilen op hunne le-
gers; om koren en most verzamelen zij
zich, *maar* zij wederstreven tegen mij.
15 Ik heb ze wel getuchtigd, *en* hunne
armen gesterkt; maar zij denken kwaad
tegen mij.
16 Zij keeren zich, *maar* niet *tot* den
Allerhoogste, zij zijn als een bedrie-
gelijke boog; hunne vorsten vallen door
het zwaard, van wege de gramschap
hunner tong: dit is hunne bespotting
in Egypteland.

HET 8 CAPITTEL.

DE bazuin aan uwen mond: *hij komt*
als een arend tegen het huis des
HEEREN; omdat zij mijn verbond heb-
ben overtreden, en zijn tegen mijne wet
afvallig geworden.
2 *Dan* zullen zij tot mij roepen: Mijn
God, wij, Israël, kennen u.
3 Israël heeft het goede verstooten; de
vijand zal hem vervolgen.
4 Zij hebben Koningen gemaakt, maar
niet uit mij; zij hebben vorsten gesteld,
maar ik heb het niet gekend; van hun
zilver en hun goud hebben zij voor zich
zelven afgoden gemaakt, opdat zij uit-
geroeid worden.
5 Uw kalf, ô Samaria, heeft *u* verstoo-
ten; mijn toorn is tegen hen ontstoken:
hoe lang zullen zij de reinigheid niet
verdragen?
6 Want dat is ook uit Israël; een werk-
meester heeft het gemaakt, en het is
geen God, maar het zal *tot* stukken wor-
den, het kalf van Samaria.
7 Want zij hebben wind gezaaid, en
zullen eenen wervelwind maaijen; het
zal geen staande koren hebben, het uit-
spruitsel zal geen meel maken: of het

misschien maakte, vreemden zullen het verslinden.
8 Israël is verslonden; nu zijn zij onder de Heidenen geworden, gelijk een vat, waar men geenen lust toe heeft.
9 Want zij zijn opgetogen *naar* Assur, eenen woudezel, welke alleen voor zich zelven is; die van Efraïm hebben boelen om hoerenloon gehuurd.
10 Dewijl zij *dan* onder de Heidenen *boelen* om hoerenloon gehuurd hebben, zoo zal ik die nu ook verzamelen; ja zij hebben al een weinig begonnen, van wege den last van den Koning der vorsten.
11 Omdat Efraïm de altaren vermenigvuldigd heeft tot zondigen, zoo zijn hem de altaren geworden tot zondigen.
12 Ik schrijf hem de voortreffelijkheden mijner wet voor; *maar* die zijn geacht als wat vreemds.
13 Aangaande de offeranden mijner gaven, zij offeren vleesch, en eten het, *maar* de HEER heeft aan hen geen welgevallen. Nu zal hij aan hunne ongeregtigheid gedenken, en hunne zonden bezoeken; zij zullen weder *in* Egypte keeren.
14 Want Israël heeft zijnen Maker vergeten, en tempelen gebouwd, en Juda heeft vaste steden vermenigvuldigd; maar ik zal een vuur zenden in zijne steden, dat zal hunne paleizen verteren.

HET 9 CAPITTEL.

VERBLIJD u niet, ô Israël, tot opspringens toe, gelijk de volken; want gij hoereert van uwen God af, gij hebt hoerenloon lief, op alle dorschvloeren des korens.
2 De *dorsch*vloer en de wijnkuip zal hen niet voeden; en de most zal hun liegen.
3 Zij zullen in des HEEREN land niet blijven; maar Efraïm zal weder *in* Egypte keeren, en zij zullen in Assyrië het onreine eten.
4 Zij zullen den HEERE geene drankofferen doen van wijn, ook zouden zij hem niet zoet zijn, hunne offeranden zouden hun zijn als treurbrood; allen, die dat zouden eten, zouden onrein worden; want hun brood zal voor hunne ziel zijn, het zal in des HEEREN huis niet komen.
5 Wat zult gijlieden *dan* doen op eenen gezetten hoogtijdsdag, en op eenen feestdag des HEEREN?
6 Want ziet, zij gaan daarhenen van wege de verstoring; Egypte zal ze verzamelen, Mof zal ze begraven: begeerte zal er zijn naar hun zilver, netelen zullen hen erfelijk bezitten, doornen zullen in hunne tenten zijn.
7 De dagen der bezoeking zijn gekomen, de dagen der vergelding zijn gekomen; die van Israël zullen het gewaar worden: de Profeet is een dwaas, de man des geestes is onzinnig; om de grootheid uwer ongeregtigheid is de haat ook groot.
8 De wachter van Efraïm is met mijnen God; *maar* de Profeet is een vogelvangers strik op al zijne wegen, een haat in het huis zijns Gods.
9 Zij hebben zich zeer diep verdorven, als in de dagen van Gíbea; hij zal aan hunne ongeregtigheid gedenken, hij zal hunne zonden bezoeken.
10 Ik vond Israël als druiven in de woestijn, ik zag uwe vaders als de eerste vrucht aan den vijgeboom in haar beginsel; *maar* zij gingen in *tot* Baäl-Peor, en zonderden zich af tot die schaamte, en werden gansch verfoeijelijk na hunne boelerij.
11 Aangaande Efraïm, hunne heerlijkheid zal wegvliegen als een vogel; van de geboorte, en van *'s moeders* buik, en van de ontvangenis af.
12 Ofschoon zij hunne kinderen mogten groot maken, ik zal er hen toch van berooven, dat zij onder de menschen niet zullen zijn; want ook, wee hun, als ik van hen zal geweken zijn!
13 Efraïm is, gelijk ik Tyrus aanzag, die geplant is in eene liefelijke woonplaats; maar Efraïm zal zijne kinderen moeten uitbrengen tot den doodslager.
14 Geef hun, HEER; wat zult gij geven? Geef hun eene misdragende baarmoeder, en uitdroogende borsten.
15 Al hunne boosheid is te Gilgal, want dáár heb ik ze gehaat, om de boosheid hunner handelingen; ik zal ze uit mijn huis uitdrijven, ik zal ze voortaan niet meer liefhebben; al hunne vorsten zijn afvalligen.
16 Efraïm is geslagen, hun wortel is verdord, zij zullen geene vrucht voortbrengen; ja ofschoon zij genereerden, zoo zal ik toch de gewenschte *vruchten* van hunnen buik dooden.
17 Mijn God zal ze verwerpen, omdat zij naar hem niet hooren; en zij zullen omzwervende zijn onder de Heidenen.

HET 10 CAPITTEL.

ISRAEL is een uitgeledigde wijnstok, hij brengt *weder* vrucht voor zich; *maar* naar de veelheid zijner vrucht heeft hij de altaren vermenigvuldigd; naar de goedheid zijns lands, hebben zij de opgerigte beelden goed gemaakt.

2 Hij heeft hun hart verdeeld, nu zullen zij verwoest worden; hij zal hunne altaren doorhouwen, hij zal hunne opgerigte beelden verstoren.

3 Want nu zullen zij zeggen: Wij hebben geenen Koning; want wij hebben den HEER niet gevreesd; wat zou ons dan een Koning doen?

4 Zij hebben woorden gesproken, valschelijk zwerende *in het* verbond maken; daarom zal het oordeel als een vergiftig kruid groenen, op de voren der velden.

5 De inwoners van Samaria zullen verschrikt zijn over het kalf van Beth-Aven; want zijn volk zal over hetzelve treuren, mitsgaders zijne Chemárim, (*die* zich over hetzelve verheugden,) over zijne heerlijkheid, omdat zij van hetzelve is weggevaren.

6 Ja hetzelve zal naar Assur gevoerd worden, *tot* een geschenk voor den Koning Jareb: Efraïm zal schaamte behalen, en Israël zal beschaamd worden van wege zijnen raadslag.

7 De Koning van Samaria is afgehouwen, als schuim op het water.

8 En de hoogten van Aven, Israëls zonde, zullen verdelgd worden; doornen en distelen zullen op hunne altaren opkomen; en zij zullen zeggen tot de bergen: Bedekt ons! en tot de heuvelen: Valt op ons!

9 Sints de dagen van Gíbea, hebt gij gezondigd, ô Israel; daar zijn zij staande gebleven: de strijd te Gíbea, tegen de kinderen der verkeerdheid, zal ze niet aangrijpen.

10 Het is in mijn' lust, dat ik ze zal binden; en volken zullen tegen hen verzameld worden, als ik ze binden zal in hunne twee voren.

11 Dewijl Efraïm eene vaars is, gewend gaarne te dorschen, zoo ben ik over de schoonheid van haren hals overgegaan; ik zal Efraïm berijden, Juda zal ploegen, Jakob zal voor zich eggen.

12 Zaait u tot geregtigheid, maait tot weldadigheid; braakt u een braakland: dewijl het tijd is den HEER te zoeken, tot dat hij kome, en over u de geregtigheid regene.

13 Gij hebt goddeloosheid geploegd, verkeerdheid gemaaid, *en* de vrucht der leugen gegeten; want gij hebt vertrouwd op uwen weg, op de veelheid uwer helden.

14 Daarom zal er een groot gedruisch ontstaan onder uwe volken, en al uwe vestingen zullen verstoord worden, gelijk Salman Beth-Arbel verstoorde ten dage des krijgs; de moeder werd er verpletterd met de zonen.

15 Alzoo heeft Beth-El ulieden gedaan, van wege de boosheid uwer boosheid; Israëls Koning is in den dageraad te eenemaal uitgeroeid.

HET 11 CAPITTEL.

ALS Israël een kind was, toen heb ik hem lief gehad, en ik heb mijnen zoon uit Egypte geroepen.

2 *Maar gelijk* zij hen riepen, alzoo gingen zij van hun aangezigt weg; zij offerden aan de Baäls, en rookten den gesnedenen beelden.

3 Ik nogtans leerde Efraïm gaan; hij nam ze op zijne armen, maar zij bekenden niet, dat ik ze genas.

4 Ik trok ze met menschen zelen, met touwen der liefde, en was hun, als degenen, die het juk *van* hunne kinnebakken opligten, en ik reikte hem voeder toe.

5 Hij zal in Egypteland niet wederkeeren, maar Assur, die zal zijn Koning zijn; omdat zij zich weigeren te bekeeren.

6 En het zwaard zal in zijne steden blijven, en zijne grendelen verteren, en opeten, van wege hunne beraadslagingen.

7 Want mijn volk blijft hangen aan de afkeering van mij; zij roepen het wel tot den Allerhoogste, *maar* niet één verhoogt *hem*.

8 Hoe zou ik u overgeven, ô Efraïm? u overleveren, ô Israël? hoe zou ik u maken als Adama? u stellen als Zebóïm? mijn hart is in mij omgekeerd, al mijn berouw is te zamen ontstoken.

9 Ik zal de hittigheid van mijnen toorn niet uitvoeren; ik zal niet wederkeeren om Efraïm te verderven; want ik ben God en geen mensch, de Heilige in het midden van u, en ik zal in de stad niet komen.

10 Zij zullen den HEER achterna wandelen, hij zal brullen als een leeuw; wanneer hij brullen zal, dan zullen de kinderen van de zee af al bevende aankomen.

11 Zij zullen bevende aankomen als een vogeltje uit Egypte, en als eene duif uit het land van Assur; en ik zal ze doen wonen in hunne huizen spreekt de HEER.

HET 12 CAPITTEL.

DIE van Efraïm hebben mij omsingeld met leugen, en het huis van Israël met bedrog; maar Juda heerschte nog met God, en was met de heiligen getrouw.

2 Efraïm weidt zich met wind, en jaagt den oostenwind na; den ganschen dag vermenigvuldigt hij leugen en verwoesting; en zij maken verbond met Assur, en de olie wordt naar Egypte gevoerd.

3 Ook heeft de HEER eenen twist met Juda, en hij zal bezoeking doen over Jakob naar zijne wegen, naar zijne handelingen zal hij hem vergelden.

4 In *'s moeders* buik hield hij zijnen broeder bij de verzenen; en in zijne kracht droeg hij zich vorstelijk met God.

5 Ja hij droeg zich vorstelijk tegen den Engel, en overmogt *hem;* hij weende en smeekte hem: *te* Beth-El vond hij hem, en aldaar sprak hij met ons;

6 Namelijk, de HEER, de God der heirscharen; HEER is zijn gedenknaam.

7 Gij dan bekeer u tot uwen God, bewaar weldadigheid en regt, en wacht geduriglijk op uwen God.

8 In des koopmans hand is eene bedriegelijke weegschaal, hij bemint te verdrukken;

9 Nog zegt Efraïm: Evenwel ben ik rijk geworden, ik heb mij groot goed verkregen; *in* al mijnen arbeid zullen zij mij geene ongeregtigheid vinden, die zonde zij.

10 Maar ik ben de HEER, uw God, van Egypteland af; ik zal u nog in tenten doen wonen, als in de dagen der zamenkomst;

11 En ik zal spreken tot de Profeten, en ik zal het gezigt vermenigvuldigen; en door de dienst der Profeten zal ik gelijkenissen voorstellen.

12 Zekerlijk is Gilead ongeregtigheid, zij zijn enkel ijdelheid; te Gilgal offeren zij ossen, ja hunne altaren zijn als *steen*hoopen op de voren der velden.

13 Jakob vlood toch *naar* het veld van Syrië, en Israël diende om eene vrouw, en hoedde om eene vrouw.

14 Maar de HEER voerde Israël op uit Egypte door eenen Profeet, en door eenen Profeet werd hij gehoed.

15 Efraïm *daarentegen* heeft *hem* zeer bitterlijk vertoornd; daarom zal hij zijn bloed op hem laten, en zijn Heer zal hem zijnen smaad vergelden.

HET 13 CAPITTEL.

ALS Efraïm sprak, zoo beefde men; hij heeft zich verheven in Israël; maar hij is schuldig geworden aan den Baäl en is gestorven.

2 En nu zijn zij voortgevaren te zondigen, en hebben zich van hun zilver een gegoten beeld gemaakt, afgoden naar hun verstand, die altemaal smedenwerk zijn; waarvan zij *nogtans* zeggen: De menschen, die offeren, zullen de kalveren kussen.

3 Daarom zullen zij zijn als eene morgenwolk, en als een vroegkomende dauw, die henen gaat; als kaf van den dorschvloer, en als rook uit den schoorsteen wordt weggestormd.

4 Ik ben toch de HEER, uw God, van Egypteland af; daarom zoudt gij geenen God kennen dan mij alleen, want daar is geen Heiland dan ik.

5 Ik heb u gekend in de woestijn, in een zeer heet land.

6 Daarna zijn zij, nadat hunne weide was, zat geworden; als zij zat zijn geworden, heeft zich hun hart verheven; daarom hebben zij mij vergeten.

7 Daarom werd ik hun als een felle leeuw; als een luipaard loerde ik op den weg.

8 Ik ontmoette hen als een beer, die van jongen beroofd is, en scheurde het slot van hun hart; en ik verslond ze aldaar als een oude leeuw; het wild gedierte des velds verscheurde ze.

9 Het heeft u bedorven, ô Israël; want in mij is uwe hulp.

10 Waar is uw Koning nu? dat hij u behoude in al uwe steden; en uwe rigters, waarvan gij zeidet: Geef mij eenen Koning en vorsten?

11 Ik gaf u eenen Koning in mijnen toorn, en nam *hem* weg in mijne verbolgenheid.

12 Efraïms ongeregtigheid is zamen gebonden, zijne zonde is opgeleid.

13 Smarten eener barende *vrouw* zullen hem aankomen; hij is een onwijs kind; want *anders* zou hij geenen tijd in de kindergeboorte blijven staan.

14 *Doch* ik zal ze van het geweld der hel verlossen, ik zal ze vrij maken van den dood: ô dood! waar zijn uwe pestilentiën? hel! waar is uw verderf? berouw zal van mijne oogen verborgen zijn.

15 Want hij zal vrucht voortbrengen onder de broederen; *doch* daar zal een oostewind komen, een wind des HEEREN, opkomende uit de woestijn; en zijne springader zal uitdroogen, en zijne fontein zal verdroogen; die zal den schat van alle gewenschte huisraad rooven.

HET 14 CAPITTEL.

SAMARIA zal woest worden, want zij is wederspannig geweest tegen haren God; zij zullen door het zwaard vallen, hunne kinderen zullen verpletterd, en hunne zwangere *vrouwen* zullen opengesneden worden.

2 Bekeer u, ō Israël, tot den HEER, uwen God, toe; want gij zijt gevallen om uwe ongeregtigheid.
3 Neem *deze* woorden met u, en bekeer u tot den HEER; zeg tot hem: Neem weg alle ongeregtigheid, en geef het goede, zoo zullen wij betalen de varren onzer lippen.
4 Assur zal ons niet behouden, wij zullen niet rijden op paarden, en tot het werk onzer handen niet meer zeggen: Gij zijt onze God. Immers zal een wees bij u ontfermd worden.
5 Ik zal hunne afkeering genezen, ik zal ze vrijwillig lief hebben, want mijn toorn is van hem gekeerd.
6 Ik zal voor Israël zijn als de dauw; hij zal bloeijen als de lelie, en hij zal zijne wortelen uitslaan als de Libanon.
7 Zijne scheuten zullen zich uitspreiden, en zijne heerlijkheid zal zijn als des olijfbooms, en hij zal eenen reuk hebben als Libanon.
8 Zij zullen wederkeeren, zittende onder zijne schaduw; zij zullen ten leven voortbrengen *als* koren, en bloeijen als de wijnstok; zijne gedachtenis zal zijn als de wijn van Libanon.
9 Efraïm, wat heb ik meer met de afgoden te doen? Ik heb *hem* verhoord, en zal op hem zien; ik zal *hem* zijn als een groenende denneboom; uwe vrucht is uit mij gevonden.
10 Wie is wijs? die versta deze dingen; *wie is* verstandig? die bekenne ze; want des HEEREN wegen zijn regt, en de regtvaardigen zullen daarin wandelen, maar de overtreders zullen daarin vallen.

DE PROFETIËN

VAN

J O Ë L.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET woord des HEEREN, dat geschied is tot Joël, den zoon van Pethuël:
2 Hoort dit, gij oudsten, en neemt ter ooren, alle inwoners des lands. Is dit geschied in uwe dagen? of ook in de dagen uwer vaderen?
3 Vertelt aan uwe kinderen daarvan, en *laat het* uwe kinderen aan hunne kinderen *vertellen*, en derzelver kinderen aan een ander geslacht.
4 Wat de rups heeft overgelaten, heeft de sprinkhaan afgegeten, en wat de sprinkhaan heeft overgelaten, heeft de kever afgegeten, en wat de kever heeft overgelaten, heeft de kruidworm afgegeten.
5 Waakt op, gij dronkenen, en weent en huilt, alle gij wijnzuipers, om den nieuwen wijn, dewijl hij van uwen mond is afgesneden.
6 Want een volk is opgekomen over mijn land; magtig en zonder getal: zijne tanden zijn leeuwentanden, en het heeft baktanden van eenen ouden leeuw.
7 Het heeft mijnen wijnstok gesteld tot eene verwoesting, en mijnen vijgeboom tot schuim; het heeft hem ganschelijk ontbloot en nedergeworpen, zijne ranken zijn wit geworden.
8 Kermt, als eene jonkvrouw, die met eenen zak omgord is van wege den man harer jeugd.
9 Spijsoffer en drankoffer is van het huis des HEEREN afgesneden; de priesters, des HEEREN dienaars, treuren.
10 Het veld is verwoest, het land treurt; want het koren is verwoest, de most is verdroogd, de olie is flaauw.
11 De akkerlieden zijn beschaamd, de wijngaardeniers huilen, om de tarwe en om de gerst; want de oogst des velds is vergaan.
12 De wijnstok is verdord, de vijgeboom is flaauw; de granaatappelboom, ook de palmboom en appelboom; alle boomen des velds zijn verdord; ja de vrolijkheid is verdord van de menschenkinderen.
13 Omgordt u, en rouwklaagt, gij priesters; huilt, gij dienaars des altaars; gaat in, vernacht in zakken, gij dienaars mijns Gods; want spijsoffer en drankoffer is geweerd van het huis uwes Gods.
14 Heiligt een vasten, roept een' verbodsdag uit, verzamelt de oudsten, *en* alle inwoners dezes lands, *ten* huize des HEEREN, uwes Gods, en roept tot den HEER.
15 Ach, dien dag! want de dag des HEEREN is nabij, en zal als eene verwoesting komen van den Almagtige.
16 Is niet de spijze voor onze oogen afgesneden? blijdschap en verheuging van het huis onzes Gods?
17 Het graan is onder zijne kluiten ver-

rot, de schathuizen zijn verwoest, de
schuren zijn afgebroken, want het koren
is verdord.
18 O hoe zucht het vee! de runder-
kudden zijn bedwelmd, want zij hebben
geene weide; ook zijn de schaapskud-
den verwoest.
19 Tot u, ô HEER, roep ik; want een
vuur heeft de weiden der woestijn ver-
teerd, en eene vlam heeft alle boomen
des velds aangestoken.
20 Ook schreeuwt elk beest des velds
tot u; want de waterstroomen zijn uit-
gedroogd, en een vuur heeft de weiden
der woestijn verteerd.

HET 2 CAPITTEL.

BLAAST de bazuin te Zion, en roept
luide op den berg mijner heilig-
heid; laat alle inwoners des lands be-
roerd zijn, want de dag des HEEREN
komt, want hij is nabij.
2 Een dag van duisternis en donker-
heid, een dag van wolken en dikke duis-
terheid, als de dageraad uitgespreid over
de bergen; een groot en magtig volk,
gelijk van ouds niet geweest is, en na
hetzelve niet meer zal zijn tot in jaren
van vele geslachten.
3 Vóór hetzelve verteert een vuur, en
achter hetzelve brandt eene vlam; het
land is vóór hetzelve als een lusthof,
maar achter hetzelve eene woeste wil-
dernis, en ook is er geen ontkomen van
hetzelve.
4 Deszelfs gedaante is als de gedaante
van paarden, en als ruiters zoo zullen
zij loopen.
5 Zij zullen daarhenen springen als
een gedruisch van wagenen, op de hoog-
ten der bergen; als het gedruisch eener
vuurvlam, die stoppelen verteert; als
een magtig volk, dat in slagorde ge-
steld is.
6 Van deszelfs aangezigt zullen de vol-
ken in pijn zijn; alle aangezigten zullen
betrekken *als* een pot.
7 Als helden zullen zij loopen, als
krijgslieden zullen zij de muren beklim-
men; en zij zullen daarhenen trekken,
een iegelijk in zijne wegen, en zullen
hunne paden niet verdraaijen.
8 Ook zullen zij de een den anderen
niet dringen; zij zullen daarhenen trek-
ken elk in zijne baan; en al vielen zij
op een geweer, zij zouden niet verwond
worden.
9 Zij zullen in de stad omloopen, zij
zullen loopen op de muren, zij zullen
klimmen in de huizen; zij zullen door
de vensteren inkomen als een dief.
10 De aarde is beroerd voor deszelfs
aangezigt, de hemel beeft; de zon en
maan worden zwart, en de starren trek-
ken haren glans in.
11 En de HEER verheft zijne stem voor
zijn heir henen; want zijn leger is zeer
groot; want hij is magtig, doende zijn
woord; want de dag des HEEREN is
groot en zeer vreesselijk, en wie zal hem
verdragen?
12 Nu dan ook, spreekt de HEER, be-
keert u tot mij met uw gansche hart; en
dat met vasten en met geween, en met
rouwklagt.
13 En scheurt uw hart en niet uwe
kleederen, en bekeert u tot den HEER,
uwen God; want hij is genadig en barm-
hartig, langmoedig en groot van goeder-
tierenheid, en berouw hebbende over het
kwaad.
14 Wie weet, hij mogt zich wenden
en berouw hebben; en hij mogt eenen
zegen achter zich overlaten *tot* spijs-
offer en drankoffer voor den HEER uwen
God.
15 Blaast de bazuin te Zion, heiligt een
vasten, roept een' verbodsdag uit.
16 Verzamelt het volk, heiligt de ge-
meente, vergadert de oudsten, verza-
melt de kinderen en die de borsten zui-
gen; de bruidegom ga uit zijne binnen-
kamer, en de bruid uit hare slaapka-
mer.
17 Laat de priesters, des HEEREN die-
naars, weenen tusschen het voorhuis en
den altaar, en laat hen zeggen: Spaar
uw volk, ô HEER, en geef uwe erfenis
niet over tot eene smaadheid, dat de
Heidenen over hen zouden heerschen;
waarom zouden zij onder de volken zeg-
gen: Waar is hun God?
18 Zoo zal de HEER ijveren over zijn
land, en hij zal rijn volk verschoonen.
19 En de HEER zal antwoorden en tot
zijn volk zeggen: Ziet, ik zend ulieden
het koren, en den most, en de olie, dat
gij daarvan verzadigd zult worden; en
ik zal u niet meer overgeven *tot* eene
smaadheid onder de Heidenen.
20 En ik zal dien van het Noorden
verre van ulieden doen vertrekken, en
hem wegdrijven in een dor en woest
land, zijn aangezigt naar de oostzee, en
zijn einde naar de achterste zee; en
zijn stank zal opgaan, en zijne vuilig-
heid zal opgaan; want hij heeft groote
dingen gedaan.
21 Vrees niet, ô land, verheug u, en
zijt blijde; want de HEER heeft groote
dingen gedaan.
22 Vreest niet, gij beesten des velds;
want de weiden der woestijn zullen *we-*

der jong gras voortbrengen, want het
geboomte zal zijne vrucht dragen, de
wijnstok en vijgeboom zullen hun ver-
mogen geven.
23 En gij kinderen van Zion, verheugt
u en zijt blijde in den HEER uwen God;
want hij zal u geven dien Leeraar der
geregtigheid; en hij zal u den regen doen
nederdalen, den vroegen regen en den
spaden regen in de eerste *maand*.
24 En de dorschvloeren zullen vol ko-
ren zijn, en de perskuipen van most en
olie overloopen.
25 Alzoo zal ik ulieden de jaren ver-
gelden, die de sprinkhaan, de kever, en
de kruidworm, en de rups heeft afgege-
ten, mijn groot heir, dat ik onder u ge-
zonden heb.
26 En gij zult overloediglijk en tot ver-
zadiging eten, en prijzen den naam des
HEEREN, uwes Gods, die wonderlijk bij
u gehandeld heeft; en mijn volk zal niet
beschaamd worden tot in eeuwigheid.
27 En gij zult weten, dat ik in het
midden van Israël ben, en *dat* ik de
HEER, uw God, ben, en niemand meer;
en mijn volk zal niet beschaamd worden
in eeuwigheid.
28 En daarna zal het geschieden, dat
ik mijnen Geest zal uitgieten over alle
vleesch, en uwe zonen en uwe dochte-
ren zullen profeteren; uwe ouden zullen
droomen droomen, uwe jongelingen zul-
len gezigten zien;
29 Ja ook over de dienstknechten, en
over de dienstmaagden, zal ik in die da-
gen mijnen Geest uitgieten.
30 En ik zal wonderteekenen geven in
den hemel en op de aarde, bloed, en
vuur, en rookpilaren.
31 De zon zal veranderd worden in
duisternis, en de maan in bloed, eer die
groote en vreesselijke dag des HEEREN
komt.
32 En het zal geschieden, al wie den
naam des HEEREN zal aanroepen, zal
behouden worden; want op den berg
Zions en te Jerûzalem zal ontkoming
zijn, gelijk de HEER gezegd heeft; en
dat, bij de overgeblevenen, die de HEER
zal roepen.

HET 3 CAPITTEL.

WANT ziet, in die dagen en te dien
tijde, als ik de gevangenis van
Juda en Jerûzalem zal wenden;
2 Dan zal ik alle Heidenen vergaderen,
en zal ze afvoeren in het dal Jósafats;
en ik zal met hen aldaar rigten, van
wege mijn volk en mijn erfdeel Israël,
dat zij onder de Heidenen hebben ver-
strooid, en mijn land gedeeld;
3 En hebben het lot over mijn volk ge-
worpen, en een knechtje gegeven om
eene hoer, en een meisje verkocht om
wijn, dat zij mogten drinken.
4 En ook, wat hebt gij met mij te
doen, gij Tyrus en Zidon, en alle gren-
zen van Palestina? zoudt gij mij eene
vergelding wedergeven? maar zoo gij
mij wilt vergelden, ligtelijk, haastelijk,
zal ik uwe vergelding op uw hoofd we-
derbrengen.
5 Omdat gij mijn zilver en mijn goud
hebt weggenomen, en hebt mijne beste
kleinoodiën in uwe tempels gebragt.
6 En gij hebt de kinderen van Juda en
de kinderen van Jerûzalem verkocht
aan de kinderen der Grieken, opdat gij
ze verre van hunne landpalen mogt
brengen.
7 Ziet, ik zal ze opwekken uit de
plaats, waarhenen gij ze hebt verkocht;
en ik zal uwe vergelding wederbrengen
op uw hoofd.
8 En ik zal uwe zonen en uwe doch-
teren verkoopen in de hand der kinde-
ren van Juda, die ze verkoopen zullen
aan die van Scheba, aan een ver gelegen
volk; want de HEER heeft het gespro-
ken.
9 Roept dit uit onder de Heidenen, hei-
ligt eenen krijg; wekt de helden op,
laat naderen, laat optrekken alle krijgs-
lieden.
10 Slaat uwe spaden tot zwaarden, en
uwe sikkelen tot spiesen; de zwakke
zegge: Ik ben een held.
11 Rot te hoop, en komt aan, alle gij
volken van rondom, en vergadert u:
(O HEER, doe uwe helden derwaarts
nederdalen.)
12 De Heidenen zullen zich opmaken,
en optrekken naar het dal Jósafats;
maar aldaar zal ik zitten, om te rigten
alle Heidenen van rondom.
13 Slaat de sikkel aan, want de oogst
is rijp geworden; komt aan, daalt af,
want de pers is vol, en de perskuipen
loopen over; want hunne boosheid is
groot.
14 Menigten, menigten in het dal des
dorschwagens; want de dag des HEEREN
is nabij, in het dal des dorschwagens.
15 De zon en de maan zijn zwart ge-
worden, en de starren hebben haren
glans ingetrokken.
16 En de HEER zal uit Zion brullen,
en uit Jerûzalem zijne stem geven, dat
hemel en aarde beven zullen; maar de
HEER zal de toevlugt zijns volks, en de
sterkte der kinderen Israëls zijn.
17 En gijlieden zult weten, dat ik, de

HEER, uw God ben, wonende op Zion, den berg mijner heiligheid; en Jerûzalem zal eene heiligheid zijn, en vreemden zullen niet meer door haar doorgaan.

18 En het zal te dien dage geschieden, dat de bergen van zoeten wijn zullen druipen, en de heuvelen van melk vlieten, en alle stroomen van Juda *vol* van water gaan; en daar zal eene fontein uit het huis des HEEREN uitgaan, en zal het dal van Sittim bewateren.

19 Egypte zal tot verwoesting worden en Edom zal worden tot eene woest wildernis, om het geweld, gedaan aa de kinderen van Juda, in wier lan zij onschuldig bloed vergoten hebben.

20 Maar Juda zal blijven in eeuwigheid, en Jerûzalem van geslachte to geslacht.

21 En ik zal hun bloed reinigen, *da* ik niet gereinigd had; en de HEER za wonen op Zion.

DE PROFETIËN

VAN

AMOS.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE woorden van Amos, die onder de veeherderen was van Thekóa; welke hij gezien heeft over Israël, in de dagen van Uzzia, Koning van Juda, en in de dagen van Jeróbeam, zoon van Joas, Koning van Israël; twee jaren voor de aardbeving.

2 En hij zeide: De HEER zal brullen uit Zion, en zijne stem verheffen uit Jerûzalem; en de woningen der herderen, zullen treuren, en de hoogte van Karmel zal verdorren.

3 Alzoo zegt de HEER: Om drie overtredingen van Damascus, en om vier zal ik het niet afwenden; omdat zij Gílead met ijzeren dorschwagens hebben gedorscht.

4 Daarom zal ik een vuur in het huis van Házaël zenden, dat zal de paleizen van Benhadad verteren.

5 En ik zal den grendel van Damascus verbreken, en zal uitroeijen den inwoner uit Bíkeat-Aven, en dien, die den schepter houdt, uit Beth-Eden; en het volk van Syrië zal gevankelijk weggevoerd worden naar Kir, zegt de HEER.

6 Alzoo zegt de HEER: Om drie overtredingen van Gaza, en om vier zal ik het niet afwenden; omdat zij *mijn volk* gevankelijk hebben weggevoerd met eene volkomene wegvoering, om aan Edom over te leveren.

7 Daarom zal ik een vuur zenden in den muur van Gaza, dat zal hare paleizen verteren.

8 En ik zal den inwoner uitroeijen uit Asdod, en dien, die den schepter houdt, uit Askelon; en ik zal mijne hand wenden tegen Ekron, en het overblijfsel der Filistijnen zal vergaan, zegt de Heer HEER.

9 Alzoo zegt de HEER: Om drie overtredingen van Tyrus, en om vier zal ik het niet afwenden; omdat zij *mijn vol* met eene volkomene wegvoering hebben overgeleverd aan Edom, en niet gedacht aan het verbond der broederen.

10 Daarom zal ik een vuur zenden i den muur van Tyrus, dat zal hare paleizen verteren.

11 Alzoo zegt de HEER: Om drie overtredingen van Edom, en om vier zal ik het niet afwenden; omdat hij zijnen broeder met het zwaard heeft vervolgd, en zijne barmhartigheden verdorven; en dat zijn toorn eeuwiglijk verscheurt, en hij zijne verbolgenheid altoos behoudt.

12 Daarom zal ik een vuur zenden i Theman, dat zal de paleizen van Bozra verteren.

13 Alzoo zegt de HEER: Om drie overtredingen der kinderen Ammons, en om vier zal ik het niet afwenden; omdat zij de zwangere *vrouwen* van Gílead hebben opengesneden, om hunne landpalen te verwijden.

14 Daarom zal ik een vuur aansteken in den muur van Rabba, dat zal hare paleizen verteren, met een gejuich ten dage des strijds, met een onweder ten dage des wervelwinds.

15 En hun Koning zal gaan in gevangenis, hij en zijne vorsten zamen, zegt de HEER.

HET 2 CAPITTEL.

ALZOO zegt de HEER: Om drie overtredingen van Moab, en om vier zal ik het niet afwenden; omdat hij de beenderen des Konings van Edom tot kalk verbrand heeft.

2 Daarom zal ik een vuur in Moab zenden, dat zal de paleizen van Keriôth verteren; en Moab zal sterven met groot

gedruisch, met gejuich, met geluid der
bazuin.
3 En ik zal den rigter uit het midden
van haar uitroeijen, en al hare vorsten
zal ik met hem dooden, zegt de HEER.
4 Alzoo zegt de HEER: Om drie over-
tredingen van Juda, en om vier zal ik
het niet afwenden; omdat zij de wet
des HEEREN verworpen, en zijne inzet-
tingen niet bewaard hebben; en hunne
leugens hen verleid hebben, die hunne
vaders hebben nagewandeld.
5 Daarom zal ik een vuur in Juda
zenden, dat zal Jeruzalems paleizen
verteren.
6 Alzoo zegt de HEER: Om drie over-
tredingen van Israël, en om vier zal ik
het niet afwenden; omdat zij den regt-
vaardige voor geld verkoopen, en den
nooddruftige om een paar schoenen.
7 Die er naar hijgen, dat het stof der
aarde op het hoofd der armen zij, en
den weg der zachtmoedigen verkeeren;
en de man en zijn vader gaan tot eene
jonge dochter, om mijnen heiligen naam
te ontheiligen.
8 En zij leggen zich neder bij elken
altaar op de verpande kleederen, en
drinken den wijn der geboeten *in* het
huis hunner goden.
9 Ik daarentegen heb den Amoriet voor
hun aangezigt verdelgd, wiens hoogte
was als de hoogte der cederen, en hij
was sterk als de eiken; maar ik heb
zijne vrucht van boven, en zijne worte-
len van onderen verdelgd.
10 Ook heb ik ulieden uit Egypteland
opgevoerd; en ik heb u veertig jaren in
de woestijn geleid, opdat gij het land van
den Amoriet erfelijk bezat.
11 En ik heb *sommigen* uit uwe zonen
tot Profeten verwekt, en uit uwe jonge-
lingen tot Nazireën; is dit niet alzoo,
gij kinderen Israëls? spreekt de HEER.
12 Maar gijlieden hebt aan de Nazi-
reën wijn te drinken gegeven, en gij
hebt den Profeten geboden, zeggende:
Gij zult niet profeteren.
13 Ziet, ik zal uwe plaatsen drukken,
gelijk een wagen drukt, die vol garven is.
14 Zoo dat de snelle niet zal ontvlie-
den, en de sterke zijne kracht niet ver-
kloeken, en een held zal zijne ziel niet
bevrijden.
15 En die den boog handelt, zal niet
bestaan, en die ligt is op zijne voeten,
zal zich niet bevrijden; ook zal, die te
paard rijdt, zijne ziel niet bevrijden.
16 En de kloekhartigste onder de hel-
den zal te dien dage naakt henen vlie-
den, spreekt de HEER.

HET 3 CAPITTEL.

HOORT dit woord, dat de HEER tegen
ulieden spreekt, gij kinderen van
Israël; namelijk tegen het gansche ge-
slacht, dat ik uit Egypteland heb opge-
voerd, zeggende:
2 Uit alle geslachten des aardbodems
heb ik ulieden alleen gekend; daarom
zal ik al uwe ongeregtigheden over ulie-
den bezoeken.
3 Zullen twee te zamen wandelen, ten
zij dat zij bij één gekomen zijn?
4 Zal een leeuw brullen in het woud,
al hij geenen roof heeft? Zal een jonge
leeuw uit zijn hol zijne stem verheffen,
ten zij dat hij *wat* gevangen hebbe?
5 Zal een vogel in den strik op de aar-
de vallen, als er geen strik voor hem is?
zal men den strik van den aardbodem
opnemen, als men ganschelijk niet heeft
gevangen?
6 Zal de bazuin in de stad geblazen wor-
den, dat het volk niet siddere? Zal er
een kwaad in de stad zijn, hetwelk de
HEER niet doet?
7 Gewisselijk de Heer HEER zal geen
ding doen, ten zij hij zijne verborgen-
heid aan zijne knechten, de Profeten,
geopenbaard hebbe.
8 De leeuw heeft gebruld, wie zou niet
vreezen? De Heer HEER heeft gespro-
ken, wie zou niet profeteren?
9 Doet het hooren in de paleizen te As-
dod, en in de paleizen in Egypteland,
en zegt: Verzamelt u op de bergen van
Samaria, en ziet de groote beroerten in
het midden van haar, en de verdrukten
binnen in haar.
10 Want zij weten niet te doen, dat
regt is, spreekt de HEER; die in hunne
paleizen schatten vergaderen *door* ge-
weld en verstoring.
11 Daarom, zoo zegt de Heer HEER:
De vijand! en dat rondom het land! die
zal uwe sterkte van u nederstorten, en
uwe paleizen zullen uitgeplunderd wor-
den.
12 Alzoo zegt de HEER: Gelijk een her-
der twee schenkelen, of een stukje van
een oor uit den muil van den leeuw redt,
alzoo zullen de kinderen Israëls gered
worden, die daar zitten te Samaria, in
den hoek van het bed, en op de sponde
van de koets.
13 Hoort en betuigt in het huis Ja-
kobs, spreekt de Heer HEER, de God der
heirscharen;
14 Dat ik, ten dage als ik Israëls over-
tredingen over hem bezoeken zal, ook
bezoeking zal doen over de altaren van
Beth-El; en de hoornen des altaars zul-

len worden afgehouwen, en ter aarde
vallen.
15 En ik zal het winterhuis met het zo-
merhuis slaan; en de elpenbeenen hui-
zen zullen vergaan, en de groote huizen
een einde nemen, spreekt de HEER.

HET 4 CAPITTEL.

HOORT dit woord, gij koeijen van
Basan, gij die op den berg van
Samaria zijt, die de armen verdrukt, die
de nooddruftigen verplettert; gij, die tot
hunne heeren zegt: Brengt aan, opdat
wij drinken.
2 De Heer HEER heeft gezworen bij
zijne heiligheid, dat er, ziet, dagen over
ulieden zullen komen, dat men u zal op-
trekken met haken, en uwe nakomelin-
gen met vischangelen.
3 En gij zult *door* de bressen uitgaan,
eene iedere voor zich henen; en gij zult,
hetgeen in het paleis *gebragt* is, weg-
werpen, spreekt de HEER.
4 Komt te Beth-El, en overtreedt te
Gilgal; maakt des overtredens veel, en
brengt uwe offers des morgens, uwe
tienden om de drie dagen;
5 En rookt van het gedeesemde een
lofoffer, en roept vrijwillige offeren uit,
doet het hooren; want alzoo hebt gij het
gaarne, gij kinderen Israëls, spreekt de
Heer HEER.
6 Daarom heb ik ulieden ook reinheid
der tanden gegeven in al uwe steden, en
gebrek van brood in al uwe plaatsen;
nogtans hebt gij u niet bekeerd tot mij,
spreekt de HEER.
7 Daartoe heb ik ook den regen van
ulieden geweerd, als er nog drie maanden
waren tot den oogst, en heb doen rege-
nen over de eene stad, maar over de an-
dere stad niet doen regenen; het eene
stuk lands werd beregend, maar het *an-
dere* stuk lands, waarop het niet regen-
de, verdorde.
8 En twee, drie steden togen om tot
ééne stad, opdat zij water mogten drin-
ken, maar werden niet verzadigd; nog-
tans hebt gij u niet bekeerd tot mij,
spreekt de HEER.
9 Ik heb ulieden geslagen met brand-
koren en met honigdauw; de veelheid
uwer hoven, en uwer wijngaarden, en
uwer vijgeboomen, en uwer olijfboomen
at de rups op; nogtans hebt gij u niet
bekeerd tot mij, spreekt de HEER.
10 Ik heb de pestilentie onder ulieden
gezonden, naar de wijze van Egypte;
ik heb uwe jongelingen door het zwaard
gedood, en uwe paarden gevankelijk la-
ten wegvoeren; en ik heb den stank
uwer heirlegeren zelfs in uwen neus
doen opgaan; nogtans hebt gij u niet
bekeerd tot mij, spreekt de HEER.
11 Ik heb *sommigen* onder ulieden om-
gekeerd, gelijk God Sodom en Gomorra
omkeerde, gij die waart als een vuur-
brand, dat uit den brand gered is; nog-
tans hebt gij u niet bekeerd tot mij,
spreekt de HEER.
12 Daarom zal ik u alzoo doen, ô Is-
raël: omdat ik u *dan* dit doen zal, zoo
schik u, ô Israël, om uwen God te ont-
moeten.
13 Want zie, die de bergen formeert,
en den wind schept, en den mensch be-
kend maakt wat zijne gedachte zij, die
den dageraad duisternis maakt, en op de
hoogten der aarde treedt, HEER, God
der heirscharen, is zijn naam.

HET 5 CAPITTEL.

HOORT dit woord, dat ik over ulie-
den ophef, een klaaglied, ô huis
Israëls.
2 De jonkvrouw van Israël is gevallen,
zij zal niet weder opstaan; zij is verla-
ten op haar land, daar is niemand, die
ze oprigt.
3 Want zoo zegt de Heer HEER: De
stad, die uitgaat *met* duizend, zal hon-
derd overhouden, en die uitgaat *met*
honderd, zal tien overhouden, in het huis
van Israël.
4 Want zoo zegt de HEER tot het huis
van Israël: Zoekt mij, en leeft.
5 Maar zoekt Beth-El niet, en komt
niet te Gilgal, en gaat niet over *naar*
Ber-Séba; want Gilgal zal voorzeker
gevankelijk worden weggevoerd, en
Beth-El zal worden tot niet.
6 Zoekt den HEER, en leeft; opdat hij
niet doorbreke *in* het huis Jozefs als
een vuur, dat vertere, zoo dat er nie-
mand zij, die het blussche in Beth-El;
7 Die het regt in alsem verkeeren, en
de geregtigheid ter aarde doen liggen.
8 Die het zevengestarnte en den Oríon
maakt, en de doodschaduw in den mor-
genstond verandert, en den dag als den
nacht verduistert; die de wateren der zee
roept, en giet ze uit op den aardbodem,
HEER is zijn naam.
9 Die zich verkwikt *door* verwoesting
over eenen sterke; zoo dat de verwoes-
ting komt over eene vesting.
10 Zij haten in de poort dengenen die
bestraft, en hebben eenen gruwel van
dien, die opregtelijk spreekt.
11 Daarom, omdat gij den arme ver-
treedt, en een last koren van hem neemt,
zoo hebt gij *wel* huizen gebouwd van
gehouwen steen, maar gij zult daarin
niet wonen; gij hebt gewenschte wijn-

gaarden geplant, maar gij zult derzelver
wijn niet drinken.
12 Want ik weet, dat uwe overtredin-
gen menigvuldig, en uwe zonden magtig
vele zijn; zij benaauwen den regtvaar-
dige, nemen zoengeld, en verstooten de
nooddruftigen in de poort.
13 Daarom zal de verstandige te dien
tijde zwijgen, want het zal een booze
tijd zijn.
14 Zoekt het goede, en niet het booze,
opdat gij leeft; en alzoo zal de HEER, de
God der heirscharen, met ulieden zijn,
gelijk gij zegt.
15 Haat het booze, en hebt lief het
goede, en bestelt het regt in de poort;
misschien zal de HEER, de God der heir-
scharen, aan Jozefs overblijfsel genadig
zijn.
16 Daarom, zoo zegt de HEER, de
God der heirscharen, de Heer: Op alle
straten zal rouwklagt zijn, en in alle wij-
ken zullen zij zeggen: Och! och! en zul-
len den akkerman roepen tot treuren,
en rouwklagt zal zijn bij degenen, die
verstand van kermen hebben.
17 Ja in alle wijngaarden zal rouwklagt
zijn; want ik zal door het midden van
u doorgaan, zegt de HEER.
18 Wee hun, die des HEEREN dag be-
geeren! waartoe toch zal ulieden de dag
des HEEREN zijn? hij zal duisternis we-
zen en geen licht.
19 Als wanneer iemand vlood voor het
aangezigt eens leeuws, en hem ont-
moette een beer; of dat hij kwam in een
huis, en leunde met zijne hand aan den
wand, en hem beet eene slang.
20 Zal dan niet des HEEREN dag duis-
ternis zijn, en geen licht? en don-
kerheid, zoo dat er geen glans aan
zij?
21 Ik haat, ik versmaad uwe feesten,
en ik mag uwe verbods*dagen* niet rie-
ken.
22 Want ofschoon gij mij brandofferen
offert, mitsgaders uwe spijsofferen, ik
heb er *toch* geen welgevallen aan; en
het dankoffer van uwe vette *beesten* mag
ik niet aanzien.
23 Doe het getier uwer liederen van
mij weg; ook mag ik uw luitenspel niet
hooren.
24 Maar laat het oordeel zich daar he-
nen wentelen als de wateren, en de ge-
regtigheid als eene sterke beek.
25 Hebt gij mij veertig jaren in de
woestijn slagtofferen en spijsoffer toe-
gebragt, ô huis Israëls?
26 Ja gij droegt de tente van uwen Me-
lech, en den Kijûn, uwe beelden, de
star uwes Gods, dien gij u zelven hadt
gemaakt.
27 Daarom zal ik ulieden gevankelijk
wegvoeren, verre boven Damascus he-
nen, zegt de HEER, wiens naam is God
der heirscharen.

HET 6 CAPITTEL.

WEE den gerusten te Zion, en den
zekeren op den berg van Sama-
ria! die de voornaamste zijn van de eer-
stelingen der volken, en tot welke die
van het huis Israëls komen.
2 Gaat over naar Kalne, en ziet toe;
en gaat van daar naar Hamath, de groo-
te *stad*, en trekt af naar Gath der Fi-
listijnen; of zij beter zijn dan deze
Koningrijken, of hunne landpalen groo-
ter dan uwe landpalen.
3 Gij, die den boozen dag verre stelt
en den stoel des gewelds nabij brengt.
4 Die daar liggen op elpenbeenen bed-
steden, en weelderig zijn op hunne koet-
sen, en eten de lammeren van de kudde,
en de kalveren uit het midden van den
meststal.
5 Die op het geklank der luit kwinke-
leren, *en* bedenken zich zelven instru-
menten van muzijk, gelijk David.
6 Die wijn uit schalen drinken, en
zich zalven met de voortreffelijkste olie,
maar bekommeren zich niet over de
verbreking Jozefs.
7 Daarom zullen zij nu gevankelijk he-
nen gaan onder de voorsten, die in ge-
vangenis gaan; en het banket dergenen,
die weelderig zijn, zal wegwijken.
8 De Heer HEER heeft gezworen bij
zich zelven: (spreekt de HEER, de God
der heirscharen) Ik heb eenen gruwel
van Jakobs hoovaardij, en ik haat zijne
paleizen; daarom zal ik de stad en hare
volheid overleveren.
9 En het zal geschieden, zoo er tien
mannen in eenig huis zullen overgelaten
zijn, dat zij sterven zullen.
10 En de naaste vriend zal eenen iege-
lijk van die opnemen, of die hem ver-
brandt, om de beenderen uit het huis
uit te brengen, en zal zeggen tot dien,
die binnen de zijden van het huis is:
Zijn er nog meer bij u? En hij zal zeg-
gen: Niemand. Dan zal hij zeggen:
Zwijg; want zij waren niet om des
HEEREN naam te vermelden.
11 Want ziet, de HEER geeft bevel,
en hij zal het groote huis slaan met in-
watering, en het kleine huis met sple-
ten.
12 Zullen ook paarden rennen op eene
steenrots? zal men ook *daarop* met
runderen ploegen? want gijlieden hebt

het regt in gal verkeerd, en de vrucht
der geregtigheid in alsem.
13 Gij, die blijde zijt over een nietig
ding; gij, die zegt: Hebben wij ons niet
door onze sterkte hoornen verkregen?
14 Want ziet, ik zal over ulieden,
ô huis Israëls, een volk verwekken,
spreekt de HEER, de God der heirscharen;
die zullen ulieden drukken, van
daar men komt te Hamath, tot aan de
beek der wildernis.

HET 7 CAPITTEL.

DE Heer HEER deed mij aldus zien;
en ziet, hij formeerde sprinkhanen,
in het begin des opkomens van het
nagras; en ziet, het was het nagras, na
des Konings afmaaijingen.
2 En het geschiedde, als zij het kruid
des lands geheel zouden hebben afgegeten,
dat ik zeide: Heer HEER, vergeef
toch; wie zou er *van* Jakob blijven
staan? want hij is klein.
3 *Toen* berouwde zulks den HEERE:
Het zal niet geschieden, zeide de
HEER.
4 *Wijders* deed mij de Heer HEER aldus
zien; en ziet, de Heer HEER riep
uit, dat hij wilde twisten met vuur;
en het verteerde eenen grooten afgrond,
ook verteerde het een stuk lands.
5 Toen zeide ik: Heer HEER, houd
toch op; wie zou er *van* Jakob blijven
staan? want hij is klein.
6 *Toen* berouwde zulks den HEERE:
Ook dit zal niet geschieden, zeide de
Heer HEER.
7 *Nog* deed hij mij aldus zien; en ziet,
de Heer stond op eenen muur, die naar
het paslood gemaakt was, en een paslood
was in zijne hand.
8 En de HEER zeide tot mij: Wat ziet
gij, Amos? En ik zeide: Een paslood.
Toen zeide de Heer: Zie, ik zal het paslood
stellen in het midden van mijn volk
Israël; ik zal het voortaan niet meer
voorbijgaan.
9 Maar Izaaks hoogten zullen verwoest,
en Israëls heiligdommen verstoord
worden; en ik zal tegen Jeróbeams
huis opstaan met het zwaard.
10 Toen zond Amázia, de priester te
Beth-El, tot Jeróbeam, den Koning van
Israël, zeggende: Amos heeft eene verbindtenis
tegen u gemaakt, in het midden
van het huis Israëls; het land zal
al zijne woorden niet kunnen verdragen.
11 Want alzoo zegt Amos: Jeróbeam
zal door het zwaard sterven, en Israël
zal voorzeker uit zijn land gevankelijk
worden weggevoerd.
12 Daarna zeide Amázia tot Amos: Gij
ziener, ga weg, vlied in het land van
Juda, en eet aldaar brood, en profeteer
aldaar.
13 Maar te Beth-El zult gij voortaan
niet meer profeteren; want dat is des
Konings heiligdom, en dat is het huis
des Koningrijks.
14 Toen antwoordde Amos, en zeide
tot Amázia: Ik was geen Profeet, en ik
was geen Profeten zoon; maar ik was
een ossenherder, en las wilde vijgen af.
15 Maar de HEER nam mij van achter
de kudde; en de HEER zeide tot mij: Ga
henen, profeteer tot mijn volk Israël.
16 Nu dan, hoor des HEEREN woord:
Gij zegt: Gij zult niet profeteren tegen
Israël, noch druppen tegen het huis van
Izaak.
17 Daarom zegt de HEER alzoo: Uwe
vrouw zal in de stad hoereren, en uwe
zonen en uwe dochteren zullen door het
zwaard vallen, en uw land zal door het
snoer uitgedeeld worden; en gij zult in
een onrein land sterven, en Israël zal
voorzeker uit zijn land gevankelijk worden
weggevoerd.

HET 8 CAPITTEL.

DE Heer HEER deed mij aldus zien;
en ziet, een korf met zomervruchten.
2 En hij zeide: Wat ziet gij, Amos?
En ik zeide: Een' korf met zomervruchten.
Toen zeide de HEER tot mij: Het
einde is gekomen over mijn volk Israël;
ik zal het voortaan niet meer voorbijgaan.
3 Maar de gezangen des tempels zullen
te dien dage huilen, spreekt de Heer
HEER; vele doode ligchamen zullen er
zijn, in alle plaatsen zal men ze stilzwijgend
wegwerpen.
4 Hoort dit, gij, die den nooddruftige
opslokt, en dat om te vernielen de ellendigen
des lands,
5 Zeggende: Wanneer zal de nieuwe
maan overgaan, dat wij leeftogt mogen
verkoopen? en de Sabbath, dat wij koren
mogen openen? verkleinende den
efa, en den sikkel vergrootende, en verkeerdelijk
handelende *met* bedriegelijke
weegschalen;
6 Dat wij de armen voor geld mogen
koopen, en den nooddruftige om een
paar schoenen: dan zullen wij het kaf
van het koren verkoopen.
7 De HEER heeft gezworen bij Jakobs
heerlijkheid: Zoo ik al hunne werken in
eeuwigheid zal vergeten!
8 Zou het land hierover niet beroerd
worden? en al wie daarin woont treu-

ren? Ja het zal geheel oprijzen als eene
rivier, en het zal heen en weder gedre-
ven en verdronken worden, als *door* de
rivier van Egypte.
9 En het zal te dien dage geschieden,
spreekt de Heer HEER, dat ik de zon
op den middag zal doen ondergaan, en
het land bij lichten dage verduisteren.
10 En ik zal uwe feesten in rouw, en
al uwe liederen in weeklagt veranderen,
en op alle lendenen eenen zak, en op
alle hoofden kaalheid opbrengen; en ik
zal het *land* stellen in rouw, als er is
over eenen eenigen *zoon*, en deszelfs
einde als eenen bitteren dag.
11 Ziet, de dagen komen, spreekt de
Heer HEER, dat ik eenen honger in het
land zal zenden; niet eenen honger naar
brood, noch dorst naar water, maar om
te hooren de woorden des HEEREN.
12 En zij zullen zwerven van zee tot
zee, en van het noorden tot het oosten;
zij zullen omloopen om het woord des
HEEREN te zoeken, maar zullen het niet
vinden.
13 Te dien dage zullen de schoone jonk-
vrouwen en de jongelingen van dorst
versmachten;
14 Die daar zweren bij de schuld van
Samaria, en zeggen: *Zoo waarachtig
als* uw God van Dan leeft, en de weg
van Ber-Séba leeft; en zij zullen vallen,
en niet weder opstaan.

HET 9 CAPITTEL.

IK zag den Heer staan op den altaar,
en hij zeide: Sla dien knoop, dat de
posten beven, en doorklief ze allen in
het hoofd; en ik zal hun achterste met
het zwaard dooden; de vliedende zal
onder hen niet ontvlieden, noch de ont-
komende onder hen behouden worden.
2 Al groeven zij *tot* in de hel, zoo zal
mijne hand hen van daar halen, en al
klommen zij in den hemel, zoo zal ik ze
van daar doen nederdalen.
3 En al verstaken zij zich op de hoogte
van Karmel, zoo zal ik ze naspeuren en
van daar halen; en al verborgen zij zich
van voor mijne oogen in den grond van
de zee, zoo zal ik van daar aan eene
slang gebieden, die zal ze bijten.
4 En al gingen zij in gevangenis voor
het aangezigt hunner vijanden, zoo zal
ik van daar aan het zwaard gebieden,
dat het hen doode; en ik zal mijn oog
tegen hen zetten ten kwade, en niet ten
goede.
5 Want de Heer HEER der heirscharen
is, die het land aanroert, dat het ver-
smelte, en allen, die daarin wonen, treu-
ren; en *dat* het geheel oprijze als eene
rivier, en verdronken worde als *door* de
rivier van Egypte.
6 Die zijne opperzalen in den hemel
bouwt, en zijne benden op aarde heeft
gefondeerd; die de wateren der zee
roept, en giet ze uit op den aardbodem;
HEER is zijn naam.
7 Zijt gijlieden mij niet als de kin-
deren der Mooren, ô kinderen Israëls!
spreekt de HEER. Heb ik Israël niet
opgevoerd uit Egypteland, en de Filis-
tijnen uit Kaftor, en de Syriërs uit
Kir?
8 Ziet, de oogen des Heeren HEEREN
zijn tegen dit zondig Koningrijk, dat ik
het van den aardbodem verdelge; be-
halve dat ik het huis Jakobs niet gan-
schelijk zal verdelgen, spreekt de
HEER.
9 Want ziet, ik geef bevel, en ik zal
het huis Israëls onder al de Heidenen
schudden, gelijk *zaad* geschud wordt
in eene zeef; en niet één steentje zal er
ter aarde vallen.
10 Alle zondaars mijns volks zullen
door het zwaard sterven; die daar zeg-
gen: Het kwaad zal tot ons niet genaken,
noch *ons* voorkomen.
11 Te dien dage zal ik de vervalle hut
van David weder oprigten, en ik zal
hare reten vertuinen, en wat aan haar
is afgebroken, weder oprigten, en zal ze
bouwen, als *in* de dagen van ouds.
12 Opdat zij erfelijk bezitten het over-
blijfsel van Edom, en al de Heidenen,
die naar mijnen naam genoemd worden,
spreekt de HEER, die dit doet.
13 Ziet de dagen komen, spreekt de
HEER, dat de ploeger den maaijer, en
de druiventreder den zaadzaaijer gena-
ken zal; en de bergen zullen van zoe-
ten wijn druipen, en al de heuvelen zul-
len smelten.
14 En ik zal de gevangenis van mijn
volk Israël wenden, en zij zullen de ver-
woeste steden herbouwen en bewonen,
en wijngaarden planten, en derzelver
wijn drinken; en zij zullen hoven ma-
ken, en derzelver vrucht eten.
15 En ik zal ze in hun land planten;
en zij zullen niet meer worden uitgerukt
uit hun land, dat ik hun gegeven heb,
zegt de HEER, uw God.

DE PROFETIËN

VAN

OBADIA.

HET gezigt van Obadia. Alzoo zegt
de Heer HEER van Edom: Wij
hebben een gerucht gehoord van den
HEER, en daar is een gezant geschikt
onder de Heidenen: Staat op, en laat
ons opstaan tegen hen ten strijde.
2 Ziet, ik heb u klein gemaakt onder
de Heidenen, gij zijt zeer veracht.
3 De trotschheid uwes harten heeft u
bedrogen; hij, die daar woont in de
kloven der steenrotsen, *in* zijne hooge
woning; die in zijn hart zegt: Wie zou
mij ter aarde nederstooten?
4 Al verhieft gij u gelijk de arend, en
al steldet gij uw nest tusschen de star-
ren, zoo zal ik u van daar nederstooten,
spreekt de HEER.
5 Zoo er dieven, zoo er nachtroovers
tot u gekomen waren; (hoe zijt gij uit-
geroeid!) zouden zij niet gestolen heb-
ben zoo veel hun genoeg ware? Zoo er
wijnlezers tot u gekomen waren, zouden
zij niet eene nalezing hebben overge-
laten?
6 Hoe zijn Esaus *goederen* nagespeurd,
zijne verborgene *schatten* opgezocht!
7 Al uwe bondgenooten hebben u tot
aan de landpalen uitgeleid; uwe vrede-
genooten hebben u bedrogen, zij hebben
u overmogt; *die* uw brood *eten*, zullen
een gezwel onder u zetten, daar is geen
verstand in hem.
8 Zal het niet te dien dage zijn, spreekt
de HEER, dat ik de wijzen uit Edom, en
het verstand uit Esaus gebergte zal doen
vergaan?
9 Ook zullen uwe helden, ô Theman,
versaagd zijn; opdat een ieder uit Esaus
gebergte door den moord worde uitge-
roeid.
10 Om het geweld, begaan aan uwen
broeder Jakob, zal schaamte u bedek-
ken, en gij zult uitgeroeid worden in
eeuwigheid.
11 Ten dage als gij tegen over stondt,
ten dage als de uitlanders zijn heir ge-
vangen voerden, en de vreemden tot
zijne poorten introkken, en over Jerû-
zalem het lot wierpen, waart gij ook als
één van hen.
12 Toen zoudt gij niet gezien hebben
op den dag uwes broeders, den dag zij-
ner vervreemding; noch u verblijd heb-
ben over de kinderen van Juda, ten
dage van hunnen ondergang; noch uwen
mond groot gemaakt hebben, ten dage
der benaauwdheid;
13 Noch ter poorte mijns volks inge-
gaan zijn, ten dage huns verderfs; noch
gezien hebben, ook gij, op zijn kwaad,
ten dage zijns verderfs; noch *uwe han-
den* uitgestrekt hebben aan zijn heir,
ten dage zijns verderfs;
14 Noch gestaan hebben op de weg-
scheiding, om zijne ontkomenen uit te
roeijen; noch zijne overgeblevenen
overgeleverd hebben, ten dage der be-
naauwdheid.
15 Want de dag des HEEREN is nabij,
over al de Heidenen; gelijk als gij ge-
daan hebt, zal u gedaan worden: uwe
vergelding zal op uw hoofd wederkee-
ren.
16 Want, gelijk gijlieden gedronken
hebt op den berg mijner heiligheid, *zoo*
zullen al de Heidenen geduriglijk drin-
ken; ja zij zullen drinken en inzwelgen,
en zullen zijn als of zij er niet geweest
waren.
17 Maar op den berg Zions zal ontko-
ming zijn, en hij zal eene heiligheid
zijn; en die van het huis Jakobs zul-
len hunne erfgoederen erfelijk bezit-
ten.
18 En Jakobs huis zal een vuur zijn,
en Jozefs huis eene vlam, en Esaus huis
tot eenen stoppel; en zij zullen tegen
hen ontbranden, en zullen ze verteren;
zoo dat Esaus huis geenen overgeblevene
zal hebben; want de HEER heeft het
gesproken.
19 En die van het Zuiden zullen Esaus
gebergte, en die van de laagte zullen de
Filistijnen erfelijk bezitten; ja zij zullen
het veld van Efraïm en het veld van Sa-
maria erfelijk bezitten; en Benjamin
Gilead.
20 En de gevankelijk weggevoerden
van dit heir der kinderen Israëls, het-
geen van de Kanaäniten was, tot Zarfath
toe; en de gevankelijk weggevoerden
van Jerûzalem, hetgeen in Sefárad is,
zij zullen de steden van het Zuiden er-
felijk bezitten.
21 En daar zullen heilanden op den
berg Zions opkomen, om Esaus gebergte
te rigten; en het Koningrijk zal des
HEEREN zijn.

DE PROFETIËN

VAN

JONA.

HET EERSTE CAPITTEL.

EN het woord des HEEREN geschiedde
tot Jona, den zoon van Amitthai,
zeggende:
2 Maak u op, ga naar de groote stad
Nineve, en predik tegen haar; want
hunne boosheid is opgeklommen voor
mijn aangezigt.
3 Maar Jona maakte zich op om te vlug-
ten naar Tharsis, van het aangezigt des
HEEREN; en hij kwam af te Jafo, en
vond een schip, gaande naar Tharsis,
en hij gaf de vracht daarvan, en ging
neder in hetzelve, om met hen te gaan
naar Tharsis, van het aangezigt des
HEEREN.
4 Maar de HEER wierp eenen grooten
wind op de zee; en daar werd een groote
storm in de zee, zoo dat het schip dacht
te breken.
5 Toen vreesden de zeelieden, en rie-
pen een iegelijk tot zijnen God, en wier-
pen de vaten, die in het schip waren,
in de zee, om *het* van dezelve te verlig-
ten; maar Jona was nedergegaan aan
de zijden van het schip, en lag neder en
was met eenen diepen slaap bevangen.
6 En de opperschipper naderde tot
hem, en zeide tot hem: Wat is u, gij
hardslapende? sta op, roep tot uwen
God, misschien zal die God aan ons ge-
denken, dat wij niet vergaan.
7 Voorts zeiden zij, een ieder tot zij-
nen medegezel: Komt, en laat ons loten
werpen, opdat wij mogen weten, om
wiens wil ons dit kwaad *overkomt.* Al-
zoo wierpen zij loten, en het lot viel op
Jona.
8 Toen zeiden zij tot hem: Verklaar
ons nu, om wiens wil ons dit kwaad
overkomt? wat is uw werk? en van
waar komt gij? welk is uw land? en
van welk volk zijt gij?
9 En hij zeide tot hen: Ik ben een He-
breër; en ik vreeze den HEER, den God
des hemels, die de zee en het drooge
gemaakt heeft.
10 Toen vreesden die mannen *met*
groote vreeze, en zeiden tot hem: Wat
hebt gij dit gedaan? want de mannen
wisten, dat hij van des HEEREN aange-
zigt vlood; want hij had het hun te
kennen gegeven.
11 Voorts zeiden zij tot hem: Wat zul-
len wij u doen, opdat de zee stil worde
van ons? want de zee werd hoe langer
hoe onstuimiger.
12 En hij zeide tot hen: Neemt mij op,
en werpt mij in de zee, zoo zal de zee
stil worden van ulieden; want ik weet,
dat deze groote storm ulieden om mij-
nent wil over*komt.*
13 Maar de mannen roeiden, om *het*
schip weder te brengen aan het drooge,
doch zij konden niet; want de zee
werd hoe langer hoe onstuimiger tegen
hen.
14 Toen riepen zij tot den HEER, en
zeiden: Och HEER, laat ons toch niet
vergaan om dezes mans ziel, en leg
geen onschuldig bloed op ons; want gij,
HEER, hebt gedaan, gelijk het u heeft
behaagd.
15 En zij namen Jona op, en wierpen
hem in de zee. Toen stond de zee *stil*
van hare verbolgenheid.
16 Daarom vreesden de mannen den
HEER *met* groote vreeze; en zij slagtten
den HEERE slagtoffer, en beloofden ge-
loften.
17 De HEER nu beschikte eenen groo-
ten visch, om Jona in te slokken; en
Jona was in het ingewand van den
visch, drie dagen en drie nachten.

HET 2 CAPITTEL.

EN Jona bad tot den HEER, zijnen
God, uit het ingewand van den
visch.
2 En hij zeide: Ik riep uit mijne be-
naauwdheid tot den HEER, en hij ant-
woordde mij; uit den buik des grafs
schreide ik, *en* gij hoordet mijne stem.
3 Want gij hadt mij geworpen *in* de
diepte, in het hart der zeeën, en de
stroom omving mij; al uwe baren en
uwe golven gingen over mij henen.
4 En ik zeide: Ik ben uitgestooten van
voor uwe oogen; nogtans zal ik den
tempel uwer heiligheid weder aanschou-
wen.
5 De wateren hadden mij omgeven tot
de ziel toe, de afgrond omving mij; het
wier was aan mijn hoofd gebonden.
6 Ik was nedergedaald tot de gronden
der bergen; de grendelen der aarde wa-
ren om mij henen in eeuwigheid; maar
gij hebt mijn leven uit het verderf op-
gevoerd, ô HEER, mijn God.
7 Als mijne ziel in mij overstelpt was,
dacht ik aan den HEER; en mijn gebed

kwam tot u, in den tempel uwer heiligheid.

8 Die de valsche ijdelheden onderhouden, verlaten hunne weldadigheid.

9 Maar ik zal u offeren met de stem der dankzegging; wat ik beloofd heb, zal ik betalen. Het heil is des HEEREN.

10 De HEER nu sprak tot den visch; en hij spuwde Jona uit op het drooge.

HET 3 CAPITTEL.

EN het woord des HEEREN geschiedde andermaal tot Jona, zeggende:

2 Maak u op, ga naar de groote stad Nineve, en predik tegen haar de prediking, die ik tot u spreek.

3 Toen maakte zich Jona op, en ging naar Nineve, naar het woord des HEEREN. Nineve nu was eene groote stad Gods, van drie dagreizen.

4 En Jona begon in de stad te gaan, eene dagreis; en hij predikte, en zeide: Nog veertig dagen, dan zal Nineve worden omgekeerd.

5 En de lieden van Nineve geloofden aan God; en zij riepen een vasten uit, en bekleedden zich met zakken, van hunnen grootste af tot hunnen kleinste toe.

6 Want dit woord geraakte tot den Koning van Nineve, en hij stond op van zijnen troon, en deed zijn heerlijk overkleed van zich; en hij bedekte zich met eenen zak, en zat neder in de asch.

7 En hij liet uitroepen, en men sprak te Nineve, uit bevel des Konings en zijner grooten, zeggende: Laat mensch noch beest, rund noch schaap, iets smaken, laat ze niet weiden, noch water drinken.

8 Maar mensch en beest zullen met zakken bedekt zijn, en zullen sterk tot God roepen; en zij zullen zich bekeeren, een iegelijk van zijnen boozen weg, en van het geweld, dat in hunne handen is.

9 Wie weet, God mogt zich wenden, en berouw hebben; en hij mogt zich wenden van de hittigheid zijns toorns, dat wij niet vergingen.

10 En God zag hunne werken, dat zij zich bekeerden van hunnen boozen weg; en het berouwde God over het kwaad, dat hij gesproken had hun te zullen doen, en hij deed het niet.

HET 4 CAPITTEL.

DIT verdroot Jona *met* groot verdriet, en zijn *toorn* ontstak.

2 En hij bad tot den HEER, en zeide: Och HEER, was dit mijn woord niet, als ik nog in mijn land was? daarom kwam ik het vóór, vlugtende naar Tharsis; want ik wist, dat gij een genadig en barmhartig God zijt, langmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad.

3 Nu dan, HEER, neem toch mijne ziel van mij; want het is mij beter te sterven dan te leven.

4 En de HEER zeide: Is uw *toorn* billijk ontstoken?

5 Jona nu ging ter stad uit, en zette zich tegen het oosten der stad; en hij maakte zich aldaar een verdek, en zat daaronder in de schaduw tot dat hij zag, wat van de stad zoude worden.

6 En God, de HEER, beschikte eenen wonderboom, en deed hem opschieten boven Jona, opdat er schaduw mogt zijn over zijn hoofd, om hem te redden van zijn verdriet. En Jona verblijdde zich over den wonderboom *met* groote blijdschap.

7 Maar God beschikte eenen worm des anderen daags in het opgaan van den dageraad; die stak den wonderboom, dat hij verdorde.

8 En het geschiedde, als de zon oprees, dat God eenen stillen oostewind beschikte; en de zon stak op het hoofd van Jona, dat hij aamechtig werd; en hij wenschte zijner ziel te mogen sterven, en zeide: Het is mij beter te sterven dan te leven.

9 Toen zeide God tot Jona: Is uw *toorn* billijk ontstoken over den wonderboom? En hij zeide: Billijk is mijn *toorn* ontstoken ter dood toe.

10 En de HEER zeide: Gij verschoont den wonderboom, aan welken gij niet hebt gearbeid, noch dien groot gemaakt; welke in éénen nacht werd, en in éénen nacht verging;

11 En ik zou die groote stad Nineve niet verschoonen? waarin veel meer dan honderd en twintig duizend menschen zijn, die geen onderscheid weten tusschen hunne regterhand, en hunne linkerhand; daartoe veel vee?

DE PROFETIËN

VAN

MICHA.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET woord des HEEREN, dat geschied
is tot Micha, den Moraschtiet, in
de dagen van Jotham, Achaz *en* Jehiz-
kía, Koningen van Juda, hetwelk hij
gezien heeft over Samaria en Jerûza-
lem.
2 Hoort, gij volken al te maal; merk
op, gij aarde, mitsgaders derzelver vol-
heid: de Heer HEER nu zal tot een' ge-
tuige zijn tegen ulieden, de Heer uit den
tempel zijner heiligheid.
3 Want ziet, de HEER gaat uit van
zijne plaats, en hij zal nederdalen en
treden op de hoogten der aarde.
4 En de bergen zullen onder hem ver-
smelten, en de dalen gekloofd worden,
gelijk was voor het vuur, gelijk wate-
ren, die uitgestort worden in de laagte.
5 Dit alles, om de overtreding Jakobs,
en om de zonden van het huis Israëls.
Wie is *het begin van* de overtreding van
Jakob? is het niet Samaria? en wie
van de hoogten van Juda? is het niet
Jerûzalem?
6 Daarom zal ik Samaria stellen tot
eenen steenhoop des velds, tot plantin-
gen eens wijngaards; en ik zal hare
steenen in de vallei storten, en hare
fondamenten ontdekken.
7 En al hare gesnedene beelden zullen
vermorzeld worden, en al hare hoeren-
belooningen zullen met vuur verbrand
worden, en al hare afgoden zal ik stel-
len tot eene woestheid; want zij heeft
ze van hoerenloon vergaderd, en zij zul-
len tot hoerenloon wederkeeren.
8 Hierom zal ik misbaar bedrijven en
huilen; ik zal beroofd en naakt gaan;
ik zal misbaar maken als de draken, en
treuring als de jonge struizen.
9 Want hare plagen zijn doodelijk;
want zij zijn gekomen tot aan Juda;
hij is geraakt tot aan de poort mijns
volks, tot aan Jerûzalem.
10 Verkondigt *het* niet te Gath, weent
zoo jammerlijk niet; wentelt u in het
stof in het huis van Afra.
11 Ga door, gij inwoneres van Safir,
met bloote schaamte; de inwoneres van
Zäänan gaat niet uit; rouwklagt is *te*
Beth-haëzel; hij zal zijnen stand van
ulieden nemen.
12 Want de inwoneres van Maroth is
krank om des goeds wil; want een
kwaad is van den HEER afgedaald, tot
aan de poort van Jerûzalem.
13 Span de snelle dieren aan den wa-
gen, gij inwoneres van Lachis; (deze is
voor de dochter van Zion het beginsel
der zonde) want in u zijn Israëls over-
tredingen gevonden.
14 Daarom geef geschenken aan Moré-
scheth-Gaths; de huizen van Achzib
zullen den Koningen Israëls tot eene
leugen zijn.
15 Ik zal u nog eenen erfgenaam toe-
brengen, gij inwoneres van Marécha;
hij zal komen tot aan Adullam, *tot aan*
de heerlijkheid Israëls.
16 Maak u kaal en scheer u, om uwe
troetelkinderen; verwijd uwe kaalheid,
als de arend, omdat zij gevankelijk van
u zijn weggevoerd.

HET 2 CAPITTEL.

WEE hun, die ongeregtigheid be-
denken, en kwaad werken op
hunne legers! in het licht van den
morgenstond doen zij het, dewijl het
in de magt van hunne hand is.
2 En zij begeeren akkers, en rooven
ze, en huizen, en nemen ze weg; alzoo
doen zij geweld aan den man en zijn
huis, ja aan een iegelijk en zijne erfenis.
3 Daarom, alzoo zegt de HEER: Ziet,
ik denk een kwaad over dit geslacht;
waaruit gijlieden uwe halzen niet zult
uittrekken, en zoo regtop niet gaan;
want het zal een booze tijd zijn.
4 Te dien dage zal men een spreek-
woord over ulieden opnemen; en men
zal eene klagelijke klagt klagen, *en*
zeggen: Wij zijn te eenemaal verwoest;
hij verwisselt mijns volks deel; hoe
ontwendt hij mij! hij deelt uit, af-
wendende onze akkers.
5 Daarom zult gij niemand hebben, die
het snoer werpe in het lot, in de ge-
meente des HEEREN.
6 Profeteert gijlieden niet, *zeggen zij,*
laat *die* profeteren; zij profeteren niet
als die; men wijkt niet af *van* smaad-
heden.
7 O gij, die Jakobs huis geheeten zijt,
is dan de Geest des HEEREN verkort?
zijn dat zijne werken? doen mijne
woorden geen goed bij dien, die regt
wandelt?
8 Maar gisteren stelde zich mijn volk
op, tot vijand, tegen over een kleed;

gij stroopt eenen mantel van degenen, die zeker voorbijgaan, wederkomende van den strijd.

9 De vrouwen mijns volks verdrijft gij, elk eene uit het huis harer vermakingen; van hare kinderen neemt gij mijn sieraad in eeuwigheid.

10 Maakt u *dan* op, en gaat henen; want dit *land* zal de rust niet zijn; omdat het verontreinigd is, zal het *u* verderven, en dat, *met* eene geweldige verderving.

11 Zoo er iemand is, die met wind omgaat, en valschelijk liegt, *zeggende:* Ik zal u profeteren voor wijn en voor sterken drank; dat is een profeet dezes volks.

12 Voorzeker zal ik u, ô Jakob, gansch verzamelen; voorzeker zal ik Israëls overblijfsel vergaderen; ik zal het zamen zetten als schapen van Bozra, als eene kudde in het midden van hare kooi zullen zij van menschen deunen.

13 De doorbreker zal voor hun aangezigt optrekken; zij zullen doorbreken, en door de poort gaan, en door dezelve uittrekken; en hun Koning zal voor hun aangezigt henen gaan; en de HEER in hunne spits.

HET 3 CAPITTEL.

VOORTS zeide ik: Hoort nu, gij hoofden Jakobs, en gij oversten van het huis Israëls; betaamt het ulieden niet het regt te weten?

2 Zij haten het goede, en hebben het kwade lief; zij rooven hunne huid van hen af, en hun vleesch van hunne beenderen.

3 Ja zij zijn het, die het vleesch mijns volks eten, en hunne huid afstroopen, en hunne beenderen verbreken, en van één leggen, gelijk als in eenen pot, en als vleesch in het midden eens ketels.

4 Alsdan zullen zij roepen tot den HEER, doch hij zal ze niet verhooren; maar zal zijn aangezigt te dien tijde voor hen verbergen, gelijk zij hunne handelingen kwaad gemaakt hebben.

5 Alzoo zegt de HEER, tegen de Profeten, die mijn volk verleiden, die met hunne tanden bijten, en roepen vrede uit; maar die niet geeft in hunnen mond, tegen dien zoo heiligen zij eenen krijg.

6 Daarom zal het nacht voor ulieden worden van wege het gezigt, en ulieden zal duisternis zijn van wege de waarzegging; en de zon zal over deze Profeten ondergaan, en de dag zal over hen zwart worden.

7 En de zieners zullen beschaamd, en de waarzeggers schaamrood worden; en zij zullen allen zamen de bovenste lip bewimpelen; want daar zal geen antwoord Gods zijn.

8 Maar waarlijk, ik ben vol krachts van den Geest des HEEREN, en *vol* van gerigt en dapperheid, om aan Jakob te verkondigen zijne overtreding, en aan Israël zijne zonde.

9 Hoort nu dit, gij hoofden van het huis Jakobs, en gij oversten van het huis Israëls, die van het gerigt eenen gruwel hebt, en al wat regt is verkeert;

10 Bouwende Zion met bloed, en Jerûzalem met onregt.

11 Hare hoofden regten om geschenken, en hare priesters leeren om loon, en hare Profeten zeggen waar om geld; nog steunen zij op den HEER, zeggende: Is de HEER niet in het midden van ons? ons zal geen kwaad overkomen.

12 Daarom, om uwent wil, zal Zion *als* een akker geploegd worden, en Jerûzalem zal *tot* steenhoopen worden, en de berg van dit huis tot hoogten eens wouds.

HET 4 CAPITTEL.

MAAR in het laatste der dagen zal het geschieden, dat de berg van het huis des HEEREN zal vastgesteld zijn op den top der bergen; en hij zal verheven zijn boven de heuvelen, en de volken zullen tot hem toevloeijen.

2 En vele Heidenen zullen henen gaan, en zeggen: Komt en laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, en ten huize van den God Jakobs, opdat hij ons leere van zijne wegen, en wij in zijne paden wandelen; want uit Zion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jerûzalem.

3 En hij zal onder groote volken rigten, en magtige Heidenen straffen, tot verre toe; en zij zullen hunne zwaarden slaan tot spaden, en hunne spiesen tot sikkelen; het *ééne* volk zal tegen het *andere* volk geen zwaard opheffen, en zij zullen den krijg niet meer leeren.

4 Maar zij zullen zitten, een ieder onder zijnen wijnstok, en onder zijnen vijgeboom, en daar zal niemand zijn, die ze verschrikke; want de mond des HEEREN der heirscharen heeft *het* gesproken.

5 Want alle volken zullen wandelen, elk in den naam zijns Gods; maar wij zullen wandelen in den naam des HEEREN, onzes Gods, eeuwiglijk en altoos.

6 Te dien dage, spreekt de HEER, zal ik haar, die hinkende was, verzamelen,

en haar, die verdreven was, vergaderen,
en die ik geplaagd had.
7 En ik zal haar, die hinkende was,
maken tot een overblijfsel, en haar, die
verre henen verstooten was, tot een
magtig volk; en de HEER zal Koning
over hen zijn op den berg van Zion,
van nu af tot in eeuwigheid.
8 En gij Schaapstoren, gij Ofel der
dochter van Zion, tot u zal komen, ja
daar zal komen de vorige heerschappij,
het Koningrijk der dochter van Jerûza-
lem.
9 Nu, waarom zoudt gij zoo groot ge-
schrei maken? is er geen Koning onder
u? is uw raadgever vergaan, dat u smart,
als van eene barende *vrouw*, heeft aan-
gegrepen?
10 Lijd smart en arbeid om voort te
brengen, ô dochter van Zion, als eene
barende *vrouw;* want nu zult gij *wel* uit
de stad henen uitgaan, en op het veld
wonen, en tot in Babel komen, *maar*
aldaar zult gij gered worden; aldaar zal
u de HEER verlossen uit de hand uwer
vijanden.
11 Nu zijn wel vele Heidenen tegen u
verzameld, die daar zeggen: Laat ze ont-
heiligd worden, en laat ons oog schou-
wen aan Zion.
12 Maar zij weten de gedachten des
HEEREN niet, en verstaan zijnen raad-
slag niet, dag hij ze vergaderd heeft als
garven tot den dorschvloer.
13 Maak u op en dorsch, ô dochter
Zions; want ik zal uwen horen ijzer
maken, en uwe klaauwen koper maken,
en gij zult vele volken verpletteren; en
ik zal hun gewin den HEERE verban-
nen, en hun vermogen aan den Heer der
gansche aarde.
14 Nu, rot u met benden, gij dochter
der bende; hij zal eene belegering tegen
ons stellen; zij zullen den Rigter Is-
raëls met de roede op het kinnebakken
slaan.

HET 5 CAPITTEL.

EN gij, Beth-lehem Efratha, zijt gij
klein om te wezen onder de dui-
zenden van Juda? Uit u zal mij voort-
komen, die een Heerscher zal zijn in Is-
raël, en wiens uitgangen zijn van ouds,
van de dagen der eeuwigheid.
2 Daarom zal hij hen overgeven, tot
den tijd toe, dat zij, die baren zal, ge-
baard hebbe; dan zullen de overige zij-
ner broederen zich bekeeren met de kin-
deren Israëls.
3 En hij zal staan, en zal weiden in de
kracht des HEEREN, in de hoogheid van
den naam des HEEREN, zijns Gods; en
zij zullen wonen, want nu zal hij groot
zijn tot aan de einden der aarde.
4 En deze zal Vrede zijn; wanneer As-
sur in ons land zal komen, en wanneer
hij in onze paleizen zal treden, zoo zul-
len wij tegen hem stellen zeven herders,
en acht vorsten uit de menschen.
5 Die zullen het land van Assur afwei-
den met het zwaard, en het land van
Nimrod in deszelfs ingangen. Alzoo zal
hij *ons* redden van Assur, wanneer de-
zelve in ons land zal komen, en wanneer
hij in onze landpalen zal treden.
6 En Jakobs overblijfsel zal zijn in het
midden van vele volken, als een dauw
van den HEER, als droppelen op het
kruid, dat naar geenen man wacht, noch
menschenkinderen verbeidt.
7 Ja het overblijfsel van Jakob zal zijn
onder de Heidenen, in het midden van
vele volken, als een leeuw onder de
beesten des wouds, als een jonge leeuw
onder de schaapskudden; welke, wan-
neer hij doorgaat, zoo vertreedt en ver-
scheurt hij, dat niemand redde.
8 Uwe hand zal verhoogd zijn boven
uwe wederpartijders, en al uwe vijanden
zullen uitgeroeid worden.
9 En het zal te dien dage geschieden,
spreekt de HEER, dat ik uwe paarden
uit het midden van u zal uitroeijen, en
ik zal uwe wagenen verdoen.
10 En ik zal de steden uwes lands uit-
roeijen, en ik zal al uwe vestingen af-
breken.
11 En ik zal de tooverijen uit uwe hand
uitroeijen, en gij zult geene guichelaars
hebben.
12 En ik zal uwe gesnedene beelden
en uwe opgerigte beelden uit het midden
van u uitroeijen, dat gij u niet meer
zult nederbuigen voor het werk uwer
handen.
13 Voorts zal ik uwe bosschen uit het
midden van u uitroeijen, en ik zal uwe
steden verdelgen.
14 En ik zal in toorn en in grimmig-
heid wrake doen aan de Heidenen, die
niet hooren.

HET 6 CAPITTEL.

HOORT nu, wat de HEER zegt: Maak
u op, twist met de bergen, en laat
de heuvelen uwe stem hooren.
2 Hoort, gij bergen, den twist des HEE-
REN, mitsgaders gij sterke fondamenten
der aarde; want de HEER heeft eenen
twist met zijn volk, en hij zal zich met
Israël in regt begeven.
3 O mijn volk, wat heb ik u gedaan?
en waarmede heb ik u vermoeid? betuig
tegen mij.

4 Immers heb ik u uit Egypteland op-
gevoerd, en u uit het diensthuis verlost;
en ik heb voor uw aangezigt henen ge-
zonden Mozes, Aäron en Miriam.
5 Mijn volk, gedenk toch wat Balak,
de Koning van Moab, beraadslaagde, en
wat hem Bíleam, de zoon van Beor, ant-
woordde; *en wat geschied zij* van Sit-
tim af tot Gilgal toe, opdat gij de gereg-
tigheden des HEEREN kennet.
6 Waarmede zal ik den HEER tegen ko-
men, *en* mij bukken voor den hoogen
God? zal ik hem tegen komen met brand-
offeren, met eenjarige kalveren?
7 Zou de HEER een welgevallen heb-
ben aan duizenden van rammen? aan
tien duizenden van oliebeken? Zal ik
mijnen eerstgeborene geven *voor* mijne
overtreding? de vrucht mijns buiks *voor*
de zonde mijner ziel?
8 Hij heeft u bekend gemaakt, ô mensch,
wat goed is; en wat eischt de HEER van
u, dan regt te doen, en weldadigheid lief
te hebben, en ootmoediglijk te wandelen
met uwen God?
9 De stem des HEEREN roept tot de
stad (want uw naam ziet het wezen:)
Hoort de roede, en wie ze besteld heeft.
10 Zijn er *niet* nog, *in* eens ieders god-
deloozen huis, schatten der goddeloos-
heid? en een schaarsche efa, die te ver-
foeijen is?
11 Zou ik rein zijn, met eene godde-
looze weegschaal? en met eenen zak van
bedriegelijke weegsteenen?
12 Dewijl hare rijke lieden vol zijn van
geweld, en hare inwoners leugen spre-
ken, en hare tong bedriegelijk is in ha-
ren mond;
13 Zoo zal ik *u* ook krenken, u slaande,
en verwoestende om uwe zonden.
14 Gij zult eten, maar niet verzadigd
worden, en uwe nederdrukking zal in
het midden van u zijn; en gij zult aan-
grijpen, maar niet wegbrengen, en wat
gij zult wegbrengen, zal ik aan het
zwaard overgeven.
15 Gij zult zaaijen, maar niet maaïjen;
gij zult olijven treden, maar u met olie
niet zalven, en most, maar geenen wijn
drinken.
16 Want de inzettingen van Omri wor-
den onderhouden, en het gansche werk
van het huis van Achab; en gij wandelt
in derzelver raadslagen, opdat ik u stelle
tot verwoesting, en hare inwoners tot
aanfluiting; alzoo zult gij de smaadheid
mijns volks dragen.

HET 7 CAPITTEL.

EI mij! want ik ben, als wanneer de
zomervruchten zijn ingezameld;
als wanneer de nalezingen in den wijn-
oogst geschied zijn; daar is geene druif
om te eten; mijne ziel begeert vroegrijpe
vrucht.
2 De goedertierene is vergaan uit het
land, en daar is niemand opregt onder
de menschen; zij loeren al te maal op
bloed, zij jagen, een iegelijk zijnen broe-
der, *met* een jachtgaren.
3 Om *met* beide handen wel dapper
kwaad te doen, zoo eischt de vorst, en
de rigter *oordeelt* om vergelding; en de
groote, die spreekt de verderving zijner
ziel, en zij draaijen ze digt in één.
4 De beste van hen is als een doorn;
de opregtste is *scherper* dan eene doorn-
heg; de dag uwer wachters, uwe bezoe-
king, is gekomen; nu zal hunne verwar-
ring wezen.
5 Gelooft eenen vriend niet, vertrouwt
niet op eenen voornaamsten vriend; be-
waar de deuren uwes monds voor haar,
die in uwen schoot ligt.
6 Want de zoon veracht den vader, de
dochter staat op tegen hare moeder, de
schoondochter tegen hare schoonmoe-
der; eens mans vijanden zijn zijne huis-
genooten.
7 Maar ik zal uitzien naar den HEER,
ik zal wachten op den God mijns heils;
mijn God zal mij hooren.
8 Verblijd u niet over mij, ô mijne
vijandin: wanneer ik gevallen ben, zal
ik weder opstaan; wanneer ik in duister-
nis zal gezeten zijn, zal mij de HEER een
licht zijn.
9 Ik zal des HEEREN gramschap dra-
gen, want ik heb tegen hem gezondigd;
tot dat hij mijnen twist twiste, en mijn
regt uitvoere: hij zal mij uitbrengen aan
het licht; ik zal *mijnen lust* zien aan
zijne geregtigheid.
10 En mijne vijandin zal *het* zien, en
schaamte zal haar bedekken, die tot
mij zegt: Waar is de HEER, uw God?
mijne oogen zullen aan haar zien; nu
zal zij worden tot vertreding, als slijk
der straten.
11 Ten dage als hij uwe muren zal her-
bouwen, te dien dage zal het besluit
verre heen gaan.
12 Te dien dage zal het ook komen tot
u toe, van Assur af, zelfs *tot* de vaste
steden *toe*, en van de vestingen tot aan
de rivier, en van zee *tot* zee, en *van* ge-
bergte tot gebergte.
13 Maar dit land zal worden tot eene
verwoesting, zijner inwoners halve, van
wege de vrucht hunner handelingen.
14 Gij *dan* weid uw volk met uwen
staf, de kudde uwer erfenis, die alleen

woont, *in* het woud, in het midden van
een vruchtbaar land; laat ze weiden *in*
Basan en Gílead, als in de dagen van
ouds.
15 Ik zal haar wonderen doen zien,
als in de dagen, toen gij uit Egypteland
uittoogt.
16 De Heidenen zullen het zien, en
beschaamd zijn, van wege al hunne
magt: zij zullen de hand op den mond
leggen; hunne ooren zullen doof wor-
den.
17 Zij zullen het stof likken, als de
slang; als kruipende dieren der aarde,
zullen zij zich beroeren uit hunne slo-
ten; zij zullen met vervaardheid komen
tot den HEER, onzen God, en zullen voor
u vreezen.
18 Wie is een God gelijk gij, die de
ongeregtigheid vergeeft, en de overtre-
ding van het overblijfsel zijner erfenis
voorbijgaat? Hij houdt zijnen toorn niet
in eeuwigheid, want hij heeft lust aan
goedertierenheid.
19 Hij zal zich over ons weder ontfer-
men; hij zal onze ongeregtigheden dem-
pen: ja gij zult al hunne zonden in de
diepten der zee werpen.
20 Gij zult aan Jakob de trouw, aan
Abraham de goedertierenheid geven, die
gij aan onze vaderen van oude dagen af
gezworen hebt.

DE PROFETIËN
VAN
NAHUM.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE last van Nínevé. Het boek des
gezigts van Nahum den Elkosiet.
2 Een ijverig God en een wreker is de
HEER, een wreker is de HEER, en zeer
grimmig; een wreker is de HEER aan
zijne wederpartijders, en hij behoudt
den toorn zijnen vijanden.
3 De HEER is langmoedig, doch van
groote kracht, en hij houdt *den schul-
dige* geenzins onschuldig. Des HEEREN
weg is in wervelwind, en in storm, en
de wolken zijn het stof zijner voeten.
4 Hij scheldt de zee, en maakt ze
droog, en hij verdroogt alle rivieren;
Basan en Karmel kwelen, ook kweelt de
bloem van Líbanon.
5 De bergen beven voor hem, en de
heuvelen versmelten; en de aarde ligt
zich op voor zijn aangezigt, en de we-
reld, en allen, die daarin wonen.
6 Wie zal voor zijne gramschap staan?
en wie zal voor de hittigheid zijns toorns
bestaan? zijne grimmigheid is uitgestort
als vuur, en de rotssteenen worden van
hem vermorzeld.
7 De HEER is goed, hij is ter sterkte
in den dag der benaauwdheid, en hij
kent hen, die op hem betrouwen.
8 En met eenen doorgaanden vloed zal
hij hare plaats te niet maken; en duis-
ternis zal zijne vijanden vervolgen.
9 Wat denkt gijlieden tegen den HEER?
Hij zal zelfs eene voleinding maken; de
benaauwdheid zal niet tweemaal oprij-
zen.
10 Dewijl zij in elkander gevlochten
zijn als doornen, en dronken zijn, ge-
lijk zij plegen dronken te zijn, zoo wor-
den zij volkomenlijk verteerd, als een
dorre stoppel.
11 Van u is één uitgegaan, die kwaad
denkt, tegen den HEER, een Belials
raadsman.
12 Alzoo zegt de HEER: Zijn zij voor-
spoedig, en alzoo velen, alzoo zullen zij
ook geschoren worden, en hij zal door-
gaan; ik heb u wel gedrukt, *maar* ik
zal u niet meer drukken.
13 Maar nu zal ik zijn juk van u bre-
ken, en zal uwe banden verscheuren.
14 Doch tegen u heeft de HEER bevo-
len, dat er van uwen naam niemand
meer gezaaid zal worden: uit het huis
uwes Gods zal ik uitroeijen de gesne-
dene en gegotene beelden; ik zal u *daar*
een graf maken, als gij zult veracht zijn
geworden.
15 Ziet op de bergen de voeten desge-
nen, die het goede boodschapt, die vrede
doet hooren: vier uwe vierdagen, ô Ju-
da, betaal uwe geloften; want de Belials-
man zal voortaan niet meer door u door-
gaan, hij is gansch uitgeroeid.

HET 2 CAPITTEL.

DE verstrooijer trekt tegen uw aan-
gezigt op; bewaar de vesting, be-
zigtig den weg, sterk de lendenen, ver-
sterk de kracht zeer.
2 Want de HEER heeft de hoovaardij
van Jakob afgewend, gelijk de hoovaar-
dij van Israël; want de ledigmakers
hebben ze ledig gemaakt, en zij hebben
hunne wijnranken verdorven.
3 De schilden zijner helden zijn rood
gemaakt, de kloeke mannen zijn schar-

lakenverwig, de wagens zijn in het vuur der fakkelen, ten dage als hij zich bereidt; en de spiesen worden geschud.

4 De wagens razen door de wijken, zij loopen ginds en weder op de straten; hunne gedaanten zijn als der fakkelen, zij loopen door elkander henen als de bliksemen.

5 Hij zal aan zijne voortreffelijken gedenken, *doch* zij zullen struikelen in hunne togten; zij zullen haasten naar hunnen muur, als het beschutsel vaardig zal wezen.

6 De poorten der rivieren zullen geopend worden, en het paleis zal versmelten.

7 En Huzab zal gevankelijk weggevoerd worden, men zal haar heeten voortgaan; en hare maagden zullen ze geleiden, als *met* eene stem der duiven, trommelende op hare harten.

8 Nineve is wel als een watervijver, van de dagen af dat zij geweest is, doch zij zullen vlugten: Staat, staat! *zal men roepen*, maar niemand zal omzien.

9 Rooft zilver, rooft goud, want daar is geen einde des voorraads, der heerlijkheid van allerlei gewenschte vaten.

10 Zij is geledigd, ja uitgeledigd, uitgeput, en haar hart versmelt, en de knieën schudden, en in al de lendenen is smart, en hun aller aangezigten betrekken, *als* een pot.

11 Waar is *nu* de woning der leeuwen, en die weide der jonge leeuwen? alwaar de leeuw, de oude leeuw, *en* het leeuwenwelp wandelde, en daar was niemand, die *hen* verschrikte.

12 De leeuw, die genoeg roofde voor zijne welpen, en worgde voor zijne oude leeuwinnen, die zijne holen vervulde met roof, en zijne woningen met het geroofde.

13 Ziet, ik *wil* aan u, spreekt de HEER der heirscharen, en ik zal hare wagenen in rook verbranden, en het zwaard zal uwe jonge leeuwen verteren, en ik zal uwen roof uitroeijen van de aarde, en de stem uwer gezanten zal niet meer gehoord worden.

HET 3 CAPITTEL.

WEE der bloedstad, die gansch vol leugen, *en* verscheuring is! de roof houdt niet op.

2 Daar is het geklap der zweep, en het geluid van het bulderen der raderen; en de paarden stampen, en de wagens springen op.

3 De ruiter steekt omhoog, zoo het vlammende zwaard, als de bliksemende spies, en daar zal veelheid der verslagenen zijn, en eene zware menigte der doode ligchamen; ja daar zal geen einde zijn der ligchamen, men zal over hunne ligchamen struikelen;

4 Om der groote hoererijen wil der zeer bevallige hoer, der meesteres der tooverijen, die met hare hoererijen volken verkocht heeft, en geslachten met hare tooverijen.

5 Ziet, ik *wil* aan u, spreekt de HEER der heirscharen, en ik zal uwe zoomen ontdekken boven uw aangezigt, en ik zal aan de Heidenen uwe naaktheid, en aan de Koningrijken uwe schande wijzen.

6 En ik zal verfoeijelijke dingen op u werpen, en u tot schande maken, en ik zal u als eenen spiegel stellen.

7 En het zal geschieden, dat allen, die u zien, van u wegvlieden zullen, en zeggen: Nineve is verstoord, wie zal medelijden met haar hebben? van waar zal ik u troosters zoeken?

8 Zijt gij beter dan No, de volkrijke, gelegen in de rivieren? die rondom henen water heeft? welker voormuur de zee is, haar muur is van zee.

9 Moorenland en Egypte waren hare magt, en daar was geen einde; Put en Libya waren tot uwe hulp.

10 Nog is zij gevankelijk gegaan in de gevangenis; ook zijn hare kinderen op het hoofd van alle straten verpletterd geworden, en over hare geëerden hebben zij het lot geworpen, en al hare grooten zijn in boeijen gebonden geworden.

11 Ook zult gij dronken worden, gij zult u verbergen; ook zult gij eene sterkte zoeken van wege den vijand.

12 Al uwe vastigheden zijn vijgeboomen met de eerste vruchten; indien zij geschud worden, zoo vallen zij dien op den mond, die ze eten wil.

13 Ziet, uw volk zal in het midden van u tot vrouwen worden; de poorten uwes lands zullen voor uwe vijanden wijd geopend worden; het vuur zal uwe grendelen verteren.

14 Schep u water ter belegering; versterk uwe vastigheden; ga in de klei, en treed in het leem; verbeter den tigcheloven.

15 Het vuur zal u aldaar verteren; het zwaard zal u uitroeijen, het zal u afeten, als de kevers; vermeerder u als kevers, vermeerder u als sprinkhanen.

16 Gij hebt meer handelaars, dan er starren aan den hemel zijn; de kevers zullen invallen, en daar van vliegen.

17 Uwe gekroonden zijn als de sprinkhanen, en uwe krijgsoversten als de groote kevers, die zich in de heiningmuren legeren in de koude der dagen: wanneer de zon opgaat, zoo vliegen zij weg, alzoo dat hunne plaats onbekend is, waar zij geweest zijn.
18 Uwe herders zullen sluimeren, ô Koning van Assur; uwe voortreffelijken zullen zich leggen; uw volk zal zich op de bergen wijd uitbreiden, en niemand zal ze verzamelen.
19 Daar is geene zamentrekking voor uwe breuk, uwe plage is smartelijk; allen, die het gerucht van u hooren, zullen de handen over u klappen; want over wien is uwe boosheid niet gedurig gegaan?

DE PROFETIËN

VAN

HÁBAKUK.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE last, welken Hábakuk, de Profeet gezien heeft.
2 HEER, hoe lang schreeuw ik, en gij hoort niet! *hoe lang* roep ik geweld, tot u, en gij verlost niet!
3 Waarom laat gij mij ongeregtigheid zien, en aanschouwt de kwelling? want verwoesting en geweld is tegen mij over, en daar is twist, en men neemt gekijf op.
4 Daarom wordt de wet nagelaten, en het regt komt nimmermeer voort; want de goddelooze omringt den regtvaardige; daarom komt het regt verdraaid voort.
5 Ziet onder de Heidenen, en aanschouwt, en verwondert u, verwondert u! want ik werk een werk in uwe dagen, *hetwelk* gij niet gelooven zult, als het verteld zal worden.
6 Want ziet, ik verwek de Chaldeeën, een bitter en snel volk, trekkende door de breedten der aarde, om erfelijk te bezitten woningen, die de zijne niet zijn.
7 Schrikkelijk en vreesselijk is hetzelve; zijn regt en zijne hoogheid gaat van hem zelven uit.
8 Want zijne paarden zijn ligter dan de luipaarden, en zij zijn scherper dan de avondwolven, en zijne ruiters verspreiden zich; ja zijne ruiters zullen van verre komen, zij zullen vliegen als een arend, zich spoedende om te eten.
9 Het zal geheellijk tot geweld komen, wat zij inslorpen zullen met hunne aangezigten, *zullen zij brengen* naar het oosten, en het zal de gevangenen verzamelen als zand.
10 En hij zal de Koningen beschimpen, en de prinsen zullen hem eene belagching zijn; hij zal alle vesting belagchen; want hij zal stof vergaderen, en hij zal ze innemen.
11 Dan zal hij den geest veranderen, en hij zal doortrekken, en zich schuldig maken, *houdende* deze zijne kracht voor zijnen God.
12 Zijt gij niet van ouds af de HEER, mijn God, mijn Heilige? wij zullen niet sterven: ô HEER, tot een oordeel hebt gij hem gesteld, en ô Rots, om te straffen, hebt gij hem gegrondvest.
13 Gij zijt te rein van oogen, dan dat gij het kwade zoudt zien, en de kwelling kunt gij niet aanschouwen. Waarom zoudt gij aanschouwen die trouwelooslijk handelen? *waarom* zoudt gij zwijgen, als de goddelooze dien verslindt, die regtvaardiger is dan hij?
14 En *waarom* zoudt gij de menschen maken, als de visschen der zee? als het kruipend gedierte, dat geenen heerscher heeft?
15 Hij trekt ze allen met den angel op, hij vergadert ze in zijn garen, en hij verzamelt ze in zijn net; daarom verblijdt en verheugt hij zich.
16 Daarom offert hij aan zijn garen, en rookt aan zijn net; want door dezelve is zijn deel vet geworden, en zijne spijze smoutig.
17 Zal hij dan daarom *altoos* zijn garen ledig maken? en zal hij niet verschoonen, met altoos de volken te dooden?

HET 2 CAPITTEL.

IK stond op mijne wacht, en ik stelde mij op de sterkte, en ik hield wacht om te zien, wat hij in mij spreken zoude, en wat ik antwoorden zoude op mijne bestraffing.
2 Toen antwoordde mij de HEER, en zeide: Schrijf het gezigt, en stel het duidelijk op tafelen, opdat daarin leze die voorbij loopt.
3 Want het gezigt zal nog tot eenen bestemden tijd zijn, dan zal hij het op het einde voortbrengen, en niet liegen;

zoo hij vertoeft, verbeid hem, want hij
zal gewisselijk komen, hij zal niet ach-
ter blijven.
4 Ziet, zijne ziel verheft zich, zij is
niet regt in hem; maar de regtvaardige
zal door zijn geloof leven.
5 En ook dewijl hij trouwelooslijk han-
delt bij den wijn, een trotsch man is,
en in zijne woning niet blijft; die zijne
ziel wijd opendoet als het graf, en gelijk
de dood is, die niet zat wordt, en tot
zich verzamelt al de Heidenen, en ver-
gadert tot zich alle volken;
6 Zouden *dan* niet alle dezelven van
hem een spreekwoord opnemen, en eene
uitlegging der raadselen van hem? en
men zal zeggen: Wee dien, die vermeer-
dert hetgeen het zijne niet is, (hoe lan-
ge!) en dien, die op zich laadt dikken
slijk!
7 Zullen niet onvoorziens opstaan, die
u bijten zullen? en ontwaken, die u zul-
len bewegen? en zult gij hun niet tot
plundering worden?
8 Omdat gij vele Heidenen beroofd
hebt, zoo zullen alle overgeblevene vol-
ken u berooven; om het bloed der men-
schen, en het geweld aan het land, de
stad, en alle inwoners derzelve.
9 Wee hem, die met kwade gierigheid
giert voor zijn huis, opdat hij in de hoog-
te zijn nest stelle om bevrijd te zijn uit
de hand des kwaads!
10 Gij hebt schaamte beraadslaagd voor
uw huis; uitroeijende vele volken, zoo
hebt gij gezondigd *tegen* uwe ziel.
11 Want de steen uit den muur roept,
en de balk uit het hout antwoordt dien.
12 Wee dien, die de stad met bloed
bouwt, en die de stad met onregt be-
vestigt!
13 Ziet, is het niet van den HEER der
heirscharen, dat de volken arbeiden ten
vure, en de lieden zich vermoeijen te
vergeefs?
14 Want de aarde zal vervuld worden,
dat zij de heerlijkheid des HEEREN be-
kenne, gelijk de wateren *den bodem der*
zee bedekken.
15 Wee dien, die zijnen naasten te drin-
ken geeft, gij die uwe wijnflesch daarbij
voegt, en ook dronken maakt, opdat gij
hunne naaktheden aanschouwt!
16 Gij zult *ook* verzadigd worden met
schande, voor eere; drinkt gij ook, en
ontbloot de voorhuid; de beker van de
regterhand des HEEREN zal zich tot u
wenden, en daar zal een schandelijk uit-
braaksel over uwe heerlijkheid zijn.
17 Want het geweld, dat tegen Líba-
non begaan is, zal u bedekken, en de
verwoesting der beesten zal ze ver-
schrikken, om des bloeds wil der men-
schen, en des gewelds in het land, de
stad en aan alle inwoners derzelve.
18 Wat zal het gesneden beeld baten,
dat zijn formeerder het gesneden heeft?
of het gegoten beeld, hetwelk een leu-
genleeraar is, dat de formeerder op zijn
formeersel vertrouwt, als hij stomme af-
goden gemaakt heeft?
19 Wee dien, die tot het hout zegt:
Word wakker! *en* ontwaak! tot den
zwijgenden steen. Zou het leeren? ziet,
het is *met* goud en zilver overtrokken,
en daar is gansch geen geest in het mid-
den van hetzelve.
20 Maar de HEER is in zijnen heiligen
tempel: zwijg voor zijn aangezigt, gij
gansche aarde.

HET 3 CAPITTEL.

EEN gebed van Hábakuk, den Pro-
feet, op Sigiónôth.
2 HEER, als ik uwe rede gehoord heb,
heb ik gevreesd: uw werk, ô HEER, be-
houd dat in het leven in het midden
der jaren, maak het bekend in het mid-
den der jaren; in den toorn gedenk des
ontfermens.
3 God kwam van Theman, en de Heï-
lige van den berg Paran. Sela. Zijne
heerlijkheid bedekte de hemelen, en het
aardrijk was vol van zijnen lof.
4 En daar was een glans als des lichts,
hij had hoornen aan zijne hand, en al-
daar was zijne sterkte verborgen.
5 Voor zijn aangezigt ging de pestilen-
tie, en de vurige kool ging voor zijne
voeten henen.
6 Hij stond, en mat het land, Hij zag
toe, en maakte de Heidenen los, en de
gedurige bergen zijn verstrooid gewor-
den; de heuvelen der eeuwigheid heb-
ben zich gebogen; de gangen der eeuw
zijn zijne.
7 Ik zag de tenten van Kusan onder de
ijdelheid; de gordijnen van het land
Midians schudden.
8 Was de HEER ontstoken tegen de
rivieren? was uw toorn tegen de rivie-
ren? was uwe verbolgenheid tegen de
zee? toen gij op uwe paarden reedt,
uwe wagens waren heil.
9 De naakte grond werd ontbloot *door*
uwen boog, *om* de eeden, aan de stam-
men gedaan *door* het woord. Sela. Gij
hebt de rivieren der aarde gekliefd.
10 De bergen zagen u, *en* leden smart;
de waterstroom ging door, de afgrond
gaf zijne stem, hij hief zijne zijden op
in de hoogte.
11 De zon en de maan stonden stil *in*

hare woning; met het licht gingen uwe pijlen daarhenen, met glans uwe bliksemende spies.
12 Met gramschap tradt gij *door* het land, met toorn dorschtet gij de Heidenen.
13 Gij toogt uit tot verlossing van uw volk, tot verlossing met uwen gezalfde; gij doorwonddet het hoofd van het huis des goddeloozen, ontblootende den grond tot den hals toe. Sela.
14 Gij doorboordet met zijne staven het hoofd zijner dorplieden; zij hebben gestormd, om mij te verstrooijen; die zich verheugden, als of zij de ellendigen in het verborgen zouden opeten.
15 Gij betradt *met* uwe paarden de zee, de geweldige wateren werden een hoop.
16 Als ik het hoorde, zoo werd mijn buik beroerd; voor de stem hebben mijne lippen gebeefd; verrotting kwam in mijne gebeenten, en ik werd beroerd in mijne plaats. Zekerlijk ik zal rusten ten dage der benaauwdheid, als hij optrekken zal tegen het volk, dat hij het met benden aanvalle.
17 Alhoewel de vijgeboom niet bloeijen zal, en geene vrucht aan den wijnstok zijn zal; dat het werk des olijfbooms liegen zal, en de velden geene spijze voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stallingen wezen zal;
18 Zoo zal ik nogtans in den HEER van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in den God mijns heils.
19 De HEER Heer is mijne sterkte; en hij zal mijne voeten maken als der hinden, en hij zal mij doen treden op mijne hoogten. Voor den opperzangmeester op mijn Neginôth.

DE PROFETIËN

VAN

ZEFÁNIA.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET woord des HEEREN, hetwelk geschied is tot Zefánia, den zoon van Cuschi, den zoon van Gedália, den zoon van Amária, den zoon van Hizkía; in de dagen van Josía, den zoon van Amon, den Koning van Juda.
2 Ik zal ganschelijk alles wegrapen uit dit land, spreekt de HEER.
3 Ik zal wegrapen menschen en beesten; ik zal wegrapen de vogelen des hemels, en de visschen der zee, en de ergernissen met de goddeloozen; ja ik zal de menschen uit dit land uitroeijen, spreekt de HEER.
4 En ik zal mijne hand uitstrekken tegen Juda, en tegen alle inwoners van Jerûzalem; en ik zal uit deze plaats uitroeijen het overblijfsel van Baäl, *en* den naam der Chemârim met de priesters;
5 En die zich nederbuigen op de daken voor het heir des hemels, en die zich nederbuigende zweren bij den HEER, en zweren bij Malcham;
6 En die terugkeeren van achter den HEER; en die den HEER niet zoeken, en naar hem niet vragen.
7 Zwijgt voor het aangezigt des Heeren HEEREN, want de dag des HEEREN is nabij; want de HEER heeft een slagtoffer bereid, hij heeft zijne genoodigden geheiligd.
8 En het zal geschieden in den dag van het slagtoffer des HEEREN, dat ik bezoeking zal doen over de vorsten, en over de kinderen des Konings, en over allen, die zich kleeden met vreemde kleeding.
9 Ook zal ik ten zelfden dage bezoeking doen over allen, die over den dorpel springen; die het huis hunner heeren vervullen met geweld en bedrog.
10 En daar zal te dien dage, spreekt de HEER, eene stem des gekrijts zijn van de vischpoort af, en een gehuil van het tweede gedeelte, en eene groote breuk van de heuvelen af.
11 Huilt, gij inwoners der laagte, want al het volk van koophandel is uitgehouwen, al de gelddragers zijn uitgeroeid.
12 En het zal geschieden te dien tijde, ik zal Jerûzalem met lantaarnen doorzoeken, en ik zal bezoeking doen over de mannen, die stijf geworden zijn op hunnen droesem, die in hun hart zeggen: De HEER doet geen goed, en hij doet geen kwaad.
13 Daarom zal hun vermogen ten roof worden, en hunne huizen tot verwoesting; zij bouwen wel huizen, maar zij zullen ze niet bewonen; en zij planten wijngaarden, maar zij zullen derzelver wijn niet drinken.
14 De groote dag des HEEREN is nabij,

hij is nabij, en zeer haastende; de stem van den dag des HEEREN: de held zal aldaar bitterlijk schreeuwen.

15 Die dag zal een dag der verbolgenheid zijn; een dag der benaauwdheid en des angstes, een dag der woestheid en verwoesting, een dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der dikke donkerheid;

16 Een dag der bazuin en des geklanks tegen de vaste steden en tegen de hooge hoeken.

17 En ik zal de menschen bang maken, dat zij zullen gaan als de blinden; want zij hebben tegen den HEER gezondigd; en hun bloed zal vergoten worden als stof, en hun vleesch zal worden als drek.

18 Noch hun zilver, noch hun goud zal hen kunnen redden ten dage der verbolgenheid des HEEREN, maar door het vuur zijns ijvers zal dit gansche land verteerd worden; want hij zal eene voleinding maken, gewisselijk eene haastige, met al de inwoners dezes lands.

HET 2 CAPITTEL.

DOORZOEK u zelf naauw, ja doorzoek naauw, gij volk, dat met geen' lust bevangen wordt.

2 Eer het besluit bare; (gelijk kaf gaat de dag voorbij) terwijl de hittigheid van des Heeren toorn over ulieden nog niet komt; terwijl de dag van den toorn des Heeren over ulieden nog niet komt.

3 Zoekt den HEER, alle gij zachtmoedigen des lands, die zijn regt werken; zoekt geregtigheid, zoekt zachtmoedigheid: misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN.

4 Want Gaza zal verlaten wezen, en Askelon zal ter verwoesting wezen; Asdod zal men op den middag verdrijven, en Ekron zal uitgeworteld worden.

5 Wee den inwoneren van de landstreek der zee, het volk der Cherétim! het woord des HEEREN zal tegen ulieden zijn, gij Kanaän, der Filistijnen land, en ik zal u verdoen, dat er geen inwoner zal zijn.

6 En de landstreek der zee zal wezen *tot* hutten, uitgegravene putten der herders, en betuiningen der kudden.

7 En de landstreek zal wezen voor het overblijfsel van het huis van Juda, dat zij daarin weiden; des avonds zullen zij in de huizen van Askelon legeren, als de HEER, hun God, hen zal bezocht, en hunne gevangenis zal gewend hebben.

8 Ik heb de beschimping van Moab gehoord, en de scheldwoorden van de kinderen Ammons, waarmede zij mijn volk beschimpt hebben, en hebben zich groot gemaakt tegen deszelfs landpalen.

9 Daarom, *zoo waarachtig als* ik leef, spreekt de HEER der heirscharen, de God van Israël, Moab zal zekerlijk zijn als Sodom, en de kinderen van Ammon als Gomórra, eene netelheide, en eene zoutgroeve, en eene verwoesting tot in eeuwigheid: de overigen mijns volks zullen ze berooven, en het overige mijns volks zullen ze erfelijk bezitten.

10 Dat zullen zij hebben in plaats van hunnen hoogmoed, want zij hebben beschimpt, en hebben zich groot gemaakt tegen het volk van den HEER der heirscharen.

11 Vreesselijk zal de HEER tegen hen wezen, want hij zal al de Goden der aarde doen uitteren; en een iegelijk uit zijne plaats zal hem aanbidden, al de eilanden der Heidenen.

12 Ook gij, Mooren, zult de verslagenen van mijn zwaard zijn.

13 Hij zal ook zijne hand uitstrekken tegen het Noorden, en hij zal Assur verdoen; en hij zal Níneve stellen tot eene verwoesting, droog als eene woestijn.

14 En in het midden van haar zullen de kudden legeren, al het gedierte der volken; ook de roerdomp, ook de nachtuil zullen op hare granaatappelen vernachten; eene stem zal in het venster zingen, verwoesting zal in den dorpel zijn, als hij haar cederwerk zal ontbloot hebben.

15 Dit is die stad, welke opspringt van vreugde, welke zeker woont, welke in haar hart zegt: Ik ben het, en buiten mij is geene meer; hoe is zij geworden tot woestheid! eene rustplaats van het gedierte! een ieder, die daardoor trekt, zal haar aanfluiten, hij zal zijne hand bewegen.

HET 3 CAPITTEL.

WEE der ijsselijke, en der bevlekte, der verdrukkende stad!

2 Zij hoort naar de stem niet; zij neemt de tucht niet aan; zij vertrouwt niet op den HEER; tot haren God nadert zij niet.

3 Hare vorsten zijn brullende leeuwen in het midden van haar; hare rigters zijn avondwolven, die de beenderen niet breken tot aan den morgen.

4 Hare Profeten zijn ligtvaardig, gansch trouwelooze mannen; hare priesters verontreinigen het heilige, zij doen der wet geweld aan.

5 De regtvaardige HEER is in het midden van haar, hij doet geen onregt; alle

morgen geeft hij zijn regt in het licht, daar ontbreekt niet; doch de verkeerde weet geene schaamte.

6 Ik heb de Heidenen uitgeroeid, hunne hoeken zijn verwoest, ik heb hunne straten eenzaam gemaakt, dat niemand daardoor gaat; hunne steden zijn verstoord, zoo dat er niemand is, dat er geen inwoner is.

7 Ik zeide: Immers zult gij mij vreezen, gij zult de tucht aannemen, opdat hare woning niet uitgeroeid zoude worden: al wat ik haar bezocht hebbe, waarlijk zij hebben zich vroeg opgemaakt, zij hebben al hunne handelingen verdorven.

8 Daarom verwacht mij, spreekt de HEER, ten dage als ik mij opmake tot den roof; want mijn oordeel is, de Heidenen te verzamelen, de Koningrijken te vergaderen, om over hen mijne gramschap, de gansche hittigheid van mijnen toorn uit te storten, want dit gansche land zal door het vuur van mijnen ijver verteerd worden.

9 Gewisselijk, dan zal ik tot de volken eene reine spraak wenden; opdat zij allen den naam des HEEREN aanroepen, opdat zij hem dienen met een' eenparigen schouder.

10 Van de zijden der rivieren der Mooren, zullen mijne ernstige aanbidders, *met* de dochter mijner verstrooiden, mijne offeranden brengen.

11 Te dien dage zult gij niet beschaamd wezen van wege al uwe handelingen, waarmede gij tegen mij overtreden hebt; want alsdan zal ik uit het midden van u wegnemen, die van vreugde opspringen over uwe hoovaardij, en gij zult u voortaan niet meer verheffen om mijns heiligen bergs wil.

12 Maar ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den naam des HEEREN betrouwen.

13 De overgeblevenen van Israël zullen geen onregt doen, noch leugen spreken, en in hunnen mond zal geene bedriegelijke tong gevonden worden; maar zij zullen weiden en nederliggen, en niemand zal ze verschrikken.

14 Zing vrolijk, gij dochter van Zion! juich, Israël! wees blijde, en spring op van vreugde van ganscher harte, gij dochter van Jerûzalem!

15 De HEER heeft uwe oordeelen weggenomen, hij heeft uwen vijand weggevaagd; de Koning Israëls, de HEER is in het midden van u, gij zult geen kwaad meer zien.

16 Te dien dage zal tot Jerûzalem gezegd worden: Vrees niet, ô Zion, laat uwe handen niet slap worden.

17 De Heer, uw God, is in het midden van u, een Held, *die* verlossen zal; hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, hij zal zwijgen in zijne liefde, hij zal zich over u verheugen met gejuich.

18 De bedroefden, om der bijeenkomst wil, zal ik verzamelen, zij zijn uit u; de schimping is een last op haar.

19 Ziet, ik zal te dien tijde al uwe verdrukkers verdoen; en ik zal de hinkenden behoeden, en de uitgestootenen verzamelen; en ik zal ze stellen tot eenen lof, en tot een' naam, in het gansche land, waar zij beschaamd zijn geweest.

20 Te dien tijde zal ik ulieden herwaarts brengen, ten tijde namelijk, als ik u verzamelen zal: zekerlijk ik zal ulieden zetten tot een' naam en tot eenen lof, onder alle volken der aarde, als ik uwe gevangenissen voor uwe oogen wenden zal, zegt de HEER.

DE PROFETIËN

VAN

H A G G A Ï.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN het tweede jaar van den Koning Daríus, in de zesde maand, op den eersten dag der maand, geschiedde het woord des HEEREN, door de dienst van Haggaï, den Profeet, tot Zerubbábel, den zoon van Sealthiël, den vorst van Juda, en tot Józua, den zoon van Józadak, den hoogepriester, zeggende:

2 Alzoo spreekt de HEER der heirscharen, zeggende: Dit volk zegt: De tijd is niet gekomen, de tijd, dat des HEEREN huis gebouwd worde.

3 En het woord des HEEREN geschiedde door de dienst van den Profeet Haggaï, zeggende:

4 Is het voor ulieden wel de tijd, dat gij woont in uwe gewelfde huizen, en zal dit huis woest zijn?

5 Nu dan, alzoo zegt de HEER der heirscharen: Stelt uw hart op uwe wegen.

6 Gij zaait veel, en gij brengt weinig

in; gij eet, maar niet tot verzadiging;
gij drinkt, maar niet tot dronken wor-
den toe; gij kleedt u, maar niet tot uwe
verwarming; en wie loon ontvangt, die
ontvangt dien loon in een' doorgeboor-
den buidel.
7 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Stelt uw hart op uwe wegen.
8 Klimt op het gebergte, en brengt hout
aan, en bouwt dit huis, en ik zal een
welgevallen daaraan hebben, en verheer-
lijkt worden, zegt de HEER.
9 Gij ziet om naar veel, maar ziet, gij
bekomt weinig, en als gij het in huis ge-
bragt hebt, zoo blaas ik daarin. Waar-
om dat? spreekt de HEER der heirscha-
ren: om mijns huizes wil, hetwelk woest
is, en dat gij loopt elk voor zijn eigen
huis.
10 Daarom onthouden zich de hemelen
over u, dat er geen dauw is, en het land
onthoudt zijne vruchten.
11 Want ik heb eene droogte geroepen
over het land, en over de bergen, en
over het koren, en over den most, en
over de olie, en over hetgeen de aardbo-
dem zou voortbrengen, ook over de men-
schen, en over de beesten, en over allen
arbeid der handen.
12 Toen hoorde Zerubbábel, de zoon
van Sealthiël, en Józua, de zoon van Jó-
zadak, de hoogepriester, en al het over-
blijfsel des volks, naar de stem van den
HEER, hunnen God, en naar de woor-
den van den Profeet Haggaï, gelijk hem
de HEER, hun God, gezonden had; en
het volk vreesde voor het aangezigt des
HEEREN.
13 Toen sprak Haggaï, de bode des
HEEREN, in de boodschap des HEEREN,
tot het volk, zeggende: Ik ben met ulie-
den, spreekt de HEER.
14 En de HEER verwekte den geest van
Zerubbábel, den zoon van Sealthiël, den
vorst van Juda, en den geest van Jó-
zua, den zoon van Józadak, den hooge-
priester, en den geest van het gansche
overblijfsel des volks; en zij kwamen en
maakten het werk in het huis van den
HEER der heirscharen, hunnen God.

HET 2 CAPITTEL.

OP den vier en twintigsten dag der
maand, in de zesde *maand*, in het
tweede jaar van den Koning Daríus.
2 In de zevende *maand*, op den een en
twintigsten der maand, geschiedde het
woord des HEEREN door de dienst van
den Profeet Haggaï, zeggende:
3 Spreek nu tot Zerubbábel, den zoon
van Sealthiël, den vorst van Juda, en
tot Józua, den zoon van Józadak, den
hoogepriester, en tot het overblijfsel des
volks, zeggende:
4 Wie is onder ulieden overgebleven
die dit huis in zijne eerste heerlijkheid
gezien heeft, en hoedanig ziet gij het-
zelve nu? Is dit niet als niets in uwe
oogen?
5 Doch nu, wees sterk, gij Zerubbá-
bel, spreekt de HEER; en wees sterk
gij Józua, zoon van Józadak, hooge-
priester; en wees sterk, al gij volk des
lands, spreekt de HEER; en werkt, want
ik ben met u, spreekt de HEER der heir-
scharen.
6 Met het woord, in hetwelk ik me
ulieden *een verbond* gemaakt heb, al
gij uit Egypte uittrokt, en mijnen Geest
staande in het midden van u: vrees
niet.
7 Want alzoo zegt de HEER der heir
scharen: Nog eens, een weinig *tijds* za
het zijn, en ik zal de hemelen, en d
aarde, en de zee, en het drooge doe
beven.
8 Ja, ik zal al de Heidenen doen be
ven, en zij zullen komen *tot* den Wensc
aller Heidenen, en ik zal dit huis me
heerlijkheid vervullen, zegt de HEER de
heirscharen.
9 Mijne is het zilver, en mijne is he
goud, spreekt de HEER der heirscha
ren.
10 De heerlijkheid van dit laatste hui
zal grooter worden, dan van het eerst
zegt de HEER der heirscharen; en i
deze plaats zal ik vrede geven, spreek
de HEER der heirscharen.
11 Op den vier en twintigsten *dag* de
negende *maand*, in het tweede jaar va
Daríus, geschiedde het woord des HEE
REN door de dienst van den Profec
Haggaï, zeggende:
12 Alzoo zegt de HEER der heirscha
ren: Vraag nu de priesters de wet, zeg
gende:
13 Ziet, iemand draagt heilig vleesc
in de slip van zijn kleed, en hij raak
met zijne slip aan het brood, of aan h
moes, of aan den wijn, of aan de oli
of aan eenige spijze, zal het heilig wo
den? En de priesters antwoordden, e
zeiden: Neen.
14 En Haggaï zeide: Indien iemand
die onrein is van een dood ligchaam, ie
van die dingen aanroert, zal het onrei
worden? En de priesters antwoordde
en zeiden: Het zal onrein worden.
15 Toen antwoordde Haggaï, en zeide
Alzoo is dit volk, en alzoo is deze nat
voor mijn aangezigt, spreekt de HEE
en alzoo is al het werk hunner han

den; en wat zij daar offeren, dat is on-
rein.
16 En nu, stelt er toch uw hart op,
van dezen dag af en opwaarts, eer er
steen op steen gelegd werd aan den tem-
pel des HEEREN.
17 Eer die *dingen* geschiedden, kwam
iemand tot den *koren* hoop van twin-
tig *maten*, zoo waren er *maar* tien; ko-
mende tot den wijnbak, om vijftig *maten*
van de pers te scheppen, zoo waren er
maar twintig.
18 Ik sloeg ulieden met brandkoren,
met honigdauw en met hagel, al het
werk uwer handen; en gij *keerdet* u niet
tot mij, spreekt de HEER.
19 Stelt er toch uw hart op, van dezen
dag af en opwaarts; van den vier en
twintigsten dag der negende *maand* af,
van den dag af, als het fondament aan
den tempel des HEEREN is gelegd ge-
worden, stelt er uw hart op.
20 Is er nog zaad in de schuur? zelfs
tot den wijnstok, en den vijgeboom, en
den granaatappelboom, en den olijf-
boom, *die* niet gedragen heeft, *die* zal ik
van dezen dag af zegenen.
21 Het woord des HEEREN nu ge-
schiedde ten tweeden maal tot Haggaï,
op den vier en twintigsten der maand,
zeggende:
22 Spreek tot Zerubbábel, den vorst
van Juda, zeggende: Ik zal de hemelen
en de aarde bewegen;
23 En ik zal den troon der Koningrij-
ken omkeeren, en verdelgen de vastig-
heid van de Koningrijken der Heidenen;
en ik zal den wagen omkeeren, en die
daarop rijden; en de paarden, en die
daarop rijden, zullen nederstorten, een
iegelijk in het zwaard des anderen.
24 Te dien dage, spreekt de HEER der
heirscharen, zal ik u nemen, ô Zerub-
bábel, gij zoon van Sealthiël, mijn
knecht, spreekt de HEER, en ik zal u
stellen als een' zegelring; want u heb
ik verkoren, spreekt de HEER der heir-
scharen.

DE PROFETIËN VAN ZACHARÍA.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN de achtste maand, in het tweede
jaar van Daríus, geschiedde het
woord des HEEREN tot Zacharía, den
zoon van Beréchia, den zoon van Iddo,
den Profeet, zeggende:
2 De HEER is zeer vertoornd geweest
tegen uwe vaderen.
3 Daarom zeg tot hen: Alzoo zegt de
HEER der heirscharen: Keert weder tot
mij, spreekt de HEER der heirscharen,
zoo zal ik weder tot ulieden keeren,
zegt de HEER der heirscharen.
4 Weest niet als uwe vaderen, tot wel-
ke de vorige Profeten riepen, zeggende:
Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Bekeert u toch van uwe booze wegen,
en uwe booze handelingen; maar zij
hoorden niet, en zij luisterden niet naar
mij, spreekt de HEER.
5 Uwe vaderen, waar zijn die? en de
Profeten, zullen zij in eeuwigheid le-
ven?
6 Nogtans mijne woorden en mijne in-
zettingen, die ik aan mijne knechten, de
Profeten, geboden had, hebben zij uwe
vaders niet getroffen? zoo dat zij weder-
keerende zeiden: Gelijk de HEER der
heirscharen gedacht heeft ons te doen,
naar onze wegen en naar onze han-
delingen, alzoo heeft hij met ons ge-
daan.
7 Op den vier en twintigsten dag, in de
elfde maand, (welke is de maand Sche-
bat) in het tweede jaar van Daríus, ge-
schiedde het woord des HEEREN tot
Zacharía, den zoon van Beréchia, den
zoon van Iddo, den Profeet, zeggende:
8 Ik zag des nachts, en ziet, een man
rijdende op een rood paard, en hij stond
tusschen de mirten, die in de diepte wa-
ren; en achter hem waren roode, bruine
en witte paarden.
9 En ik zeide: Mijn Heer, wat zijn de-
zen? Toen zeide tot mij de Engel, die
met mij sprak: Ik zal u toonen, wat de-
zen zijn.
10 Toen antwoordde de man, die tus-
schen de mirten stond, en zeide: Dezen
zijn het, die de HEER uitgezonden heeft,
om het land te doorwandelen.
11 En zij antwoordden den Engel des
HEEREN, die tusschen de mirten stond,
en zeiden: Wij hebben het land door-
wandeld, en ziet, het gansche land zit
en het is stil.
12 Toen antwoordde de Engel des HEE-
REN, en zeide: HEER der heirscharen,
hoe lang zult gij u niet ontfermen over
Jerûzalem, en over de steden van Juda,

op welke gij gram geweest zijt, deze zeventig jaren?

13 En de HEER antwoordde den Engel, die met mij sprak, goede woorden, troostelijke woorden.

14 En de Engel, die met mij sprak, zeide tot mij: Roep uit, zeggende: Alzoo zegt de HEER der heirscharen: Ik ijver over Jerûzalem en over Zion met een' grooten ijver.

15 En ik ben met een' zeer grooten tooren vertoornd tegen die geruste Heidenen; want ik was een weinig toornig, maar zij hebben ten kwade geholpen.

16 Daarom zegt de HEER alzoo: Ik ben tot Jerûzalem wedergekeerd met ontfermingen; mijn huis zal daarin gebouwd worden, spreekt de HEER der heirscharen, en het rigtsnoer zal over Jerûzalem uitgestrekt worden.

17 Roep nog, zeggende: Alzoo zegt de HEER der heirscharen: Mijne steden zullen nog uitgespreid worden van wege het goede; want de HEER zal Zion nog troosten, en hij zal Jerûzalem nog verkiezen.

18 En ik hief mijne oogen op, en zag; en ziet, daar waren vier hoornen.

19 En ik zeide tot den Engel, die met mij sprak: Wat zijn dezen? En hij zeide tot mij: Dit zijn die hoornen, welke Juda, Israël en Jerûzalem verstrooid hebben.

20 En de HEER toonde mij vier smeden.

21 Toen zeide ik: Wat komen die maken? En hij sprak, zeggende: Dat zijn de hoornen, die Juda verstrooid hebben, zoo dat niemand zijn hoofd ophief; maar dezen zijn gekomen, om die te verschrikken, om de hoornen der Heidenen neder te werpen, welke den hoorn verheven hebben tegen het land van Juda, om dat te verstrooijen.

HET 2 CAPITTEL.

WEDEROM hief ik mijne oogen op, en ik zag; en ziet, daar was een man, en in zijne hand was een meetsnoer.

2 En ik zeide: Waar gaat gij henen? En hij zeide tot mij: Om Jerûzalem te meten; om te zien, hoe groot derzelver breedte, en hoe groot derzelver lengte wezen zal.

3 En ziet, de Engel, die met mij sprak, ging uit; en een ander Engel ging uit, hem te gemoet.

4 En hij zeide tot hem: Loop, spreek dezen jongeling aan, zeggende: Jerûzalem zal dorpswijze bewoond worden, van wege de veelheid der menschen en der beesten, die in het midden van dezelve wezen zal.

5 En ik zal haar wezen, spreekt de HEER, een vurige muur rondom; en ik zal tot heerlijkheid wezen in het midden van haar.

6 Hui! hui! vliedt toch uit het Noorderland, spreekt de HEER; want ik heb ulieden uitgebreid naar de vier winden des hemels, spreekt de HEER.

7 Hui, Zion! ontkomt gij, die woont *bij* de dochter van Babel!

8 Want zoo zegt de HEER der heirscharen: Naar de heerlijkheid *over u*, heeft hij mij gezonden tot die Heidenen, welke ulieden beroofd hebben; want die ulieden aanraakt, die raakt zijnen oogappel aan.

9 Want ziet, ik zal mijne hand over hen bewegen, en zij zullen voor hunne knechten een roof wezen. Alzoo zult gijlieden weten, dat de HEER der heirscharen mij gezonden heeft.

10 Juich en verblijd u, gij dochter van Zion; want ziet, ik kom, en ik zal in het midden van u wonen, spreekt de HEER.

11 En vele Heidenen zullen te dien dage aan den HEER worden toegevoegd, en zij zullen mij tot een volk wezen; en ik zal in het midden van u wonen; en gij zult weten, dat de HEER der heirscharen mij tot u gezonden heeft.

12 Dan zal de HEER Juda erven voor zijn deel, in het heilige land, en hij zal Jerûzalem nog verkiezen.

13 Zwijg, alle vleesch, voor het aangezigt des HEEREN; want hij is ontwaakt uit zijne heilige woning.

HET 3 CAPITTEL.

DAARNA toonde hij mij Józua, den hoogepriester, staande voor het aangezigt van den Engel des HEEREN; en de Satan stond aan zijne regterhand, om hem te wederstaan.

2 Doch de HEER zeide tot den Satan: De HEER schelde u, gij Satan, ja de HEER schelde u, die Jerûzalem verkiest: is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?

3 Józua nu was bekleed met vuile kleederen, als hij voor het aangezigt van den Engel stond.

4 Toen antwoordde hij, en sprak tot degenen, die voor zijn aangezigt stonden, zeggende: Doet deze vuile kleederen van hem weg. Daarna sprak hij tot hem: Zie, ik heb uwe ongeregtigheid van u weggenomen, en ik zal u wisselkleederen aandoen.

5 Dies zeg ik: Laat ze eenen reinen

hoed op zijn hoofd zetten. En zij zet-
ten dien reinen hoed op zijn hoofd, en
zij togen hem kleederen aan; en de
Engel des HEEREN stond *daarbij*.
6 Toen betuigde de Engel des HEEREN
Józua, zeggende:
7 Zoo zegt de HEER der heirscharen:
Indien gij in mijne wegen zult wande-
len, en indien gij mijne wacht zult
waarnemen, zoo zult gij ook mijn huis
rigten, en ook mijne voorhoven be-
waren; en ik zal u wandelingen geven
onder dezen, die *hier* staan.
8 Hoor nu toe, Józua, gij hoogepries-
ter, gij en uwe vrienden, die voor uw
aangezigt zitten, want zij zijn een won-
derteeken: want ziet, ik zal mijnen
knecht, de SPRUITE, doen komen.
9 Want ziet, aangaande dien steen,
welken ik gelegd heb voor het aangezigt
van Józua, op dien éénen steen zullen
zeven oogen wezen; ziet, ik zal zijn
graveersel graveren, spreekt de HEER
der heirscharen, en ik zal de ongeregtig-
heid dezes lands op éénen dag wegne-
men.
10 Te dien dage, spreekt de HEER der
heirscharen, zult gijlieden een iegelijk
zijnen naaste noodigen tot onder den
wijnstok en tot onder den vijgeboom.

HET 4 CAPITTEL.

EN de Engel, die met mij sprak,
kwam weder; en hij wekte mij op,
gelijk een' man, die van zijnen slaap
opgewekt wordt.
2 En hij zeide tot mij: Wat ziet gij?
En ik zeide: Ik zie, en ziet, een geheel
gouden kandelaar, en een oliekruikje
boven deszelfs hoofd, en zijne zeven
lampen daarop; die lampen hadden ze-
ven en zeven pijpen, welke boven zijn
hoofd waren;
3 En twee olijfboomen daarnevens, een
ter regterzijde van het oliekruikje, en
een tot deszelfs linkerzijde.
4 En ik antwoordde, en zeide tot den
Engel, die met mij sprak, zeggende:
Mijn Heer, wat zijn deze dingen?
5 Toen antwoordde de Engel, die met
mij sprak, en zeide tot mij: Weet gij
niet, wat deze dingen zijn? En ik zeide:
Neen, mijn Heer.
6 Toen antwoordde hij, en sprak tot
mij, zeggende: Dit is het woord des
HEEREN tot Zerubbábel, zeggende: Niet
door kracht, noch door geweld, maar
door mijnen Geest *zal het geschieden*,
zegt de HEER der heirscharen.
7 Wie zijt gij, ô groote berg? Voor het
aangezigt van Zerubbábel zult gij wor-
den tot een vlak veld; want hij zal den
hoofdsteen voortbrengen, *met* toeroepin-
gen: Genade, genade zij denzelven!
8 Het woord des HEEREN geschiedde
verder tot mij, zeggende:
9 De handen van Zerubbábel hebben
dit huis gegrondvest, zijne handen zul-
len het ook voleindigen; opdat gij weet,
dat de HEER der heirscharen mij tot
ulieden gezonden heeft.
10 Want wie veracht den dag der kleine
dingen? daar zich toch die zeven ver-
blijden zullen, als zij het tinnen gewigt
zullen zien in de hand van Zerubbábel;
dit zijn de oogen des HEEREN, die het
gansche land doortrekken.
11 Verder antwoordde ik, en zeide tot
hem: Wat zijn die twee olijfboomen,
ter regterzijde des kandelaars, en aan
zijne linkerzijde?
12 En andermaal antwoordende, zoo
zeide ik tot hem: Wat zijn die twee
takjes der olijfboomen, welke in de twee
gouden kruiken zijn, die goud van zich
gieten?
13 En hij sprak tot mij, zeggende:
Weet gij niet, wat dezen zijn? En ik
zeide: Neen, mijn Heer.
14 Toen zeide hij: Dezen zijn de twee
olietakken, welke voor den Heer der
gansche aarde staan.

HET 5 CAPITTEL.

EN ik hief mijne oogen weder op, en
ik zag; en ziet, eene vliegende rol.
2 En hij zeide tot mij: Wat ziet gij?
En ik zeide: Ik zie eene vliegende rol,
welker lengte is van twintig ellen, en
hare breedte is van tien ellen.
3 Toen zeide hij tot mij: Dit is de
vloek, die uitgaan zal over het gansche
land; want een iegelijk, die steelt, zal
van hier, volgens denzelven *vloek*, uit-
geroeid worden; desgelijks een iegelijk,
die *valschelijk* zweert, zal van hier, vol-
gens denzelven *vloek*, uitgeroeid wor-
den.
4 Ik breng dezen *vloek* voort, spreekt
de HEER der heirscharen, dat hij kome
in het huis van den dief, en in het huis
desgenen, die bij mijnen naam valsche-
lijk zweert; en hij zal in het midden
van zijn huis overnachten, en hij zal
het verteren, met zijne houten en zijne
steenen.
5 En de Engel, die met mij sprak, ging
uit, en zeide tot mij: Hef nu uwe oogen
op, en zie, wat dit zij dat er voortkomt.
6 En ik zeide: Wat is dat? En hij zei-
de: Dit is eene efa, die voortkomt. Ver-
der zeide hij: Dit is het oog over hen in
het gansche land.
7 En ziet, eene plaat van lood werd

opgeheven, en daar was eene vrouw,
zittende in het midden der efa.
8 En hij zeide: Deze is de goddeloos-
heid; en hij wierp haar in het midden
van de efa; en hij wierp het looden
gewigt op den mond van dezelve.
9 En ik hief mijne oogen op, en ik zag;
en ziet, twee vrouwen kwamen voort,
en wind was in hare vleugelen, en zij
hadden vleugelen, als de vleugelen van
een' ooijevaar; en zij voerden de efa
tusschen de aarde en tusschen den he-
mel.
10 Toen zeide ik tot den Engel, die
met mij sprak: Waarhenen brengen zij
deze efa?
11 En hij zeide tot mij: Om voor haar
een huis te bouwen in het land Sínear;
dat zij daar gevestigd en gesteld worde
op hare grondvesting.

HET 6 CAPITTEL.

EN ik hief mijne oogen weder op, en
ik zag; en ziet, vier wagenen gin-
gen er uit van tusschen twee bergen, en
die bergen waren bergen van koper.
2 Aan den eersten wagen waren roode
paarden; en aan den tweeden wagen
waren zwarte paarden.
3 En aan den derden wagen witte paar-
den; en aan den vierden wagen, hagel-
vlekkige paarden, die sterk waren.
4 En ik antwoordde, en zeide tot den
Engel, die met mij sprak: Wat zijn de-
zen, mijn Heer?
5 En de Engel antwoordde, en zeide
tot mij: Dezen zijn de vier winden des
hemels, uitgaande van daar zij stonden
voor den Heer der gansche aarde.
6 Aan welken *wagen* de zwarte paar-
den zijn, *die paarden* gaan uit naar het
Noorderland; en de witte gaan uit, de-
zelve achterna; en de hagelvlekkige
gaan uit naar het Zuiderland.
7 En die sterke *paarden* gingen uit, en
zochten voort te gaan, om het land te
doorwandelen; want hij had gezegd:
Gaat heen, doorwandelt het land. En
zij doorwandelden het land.
8 En hij riep mij, en sprak tot mij,
zeggende: Zie, dezen, die uitgegaan zijn
naar het Noorderland, hebben mijnen
Geest doen rusten in het Noorderland.
9 En des HEEREN woord geschiedde tot
mij, zeggende:
10 Neem van de gevankelijk wegge-
voerden van Cheldaï, van Tobía, en van
Jedáia, en kom gij te dien dage, en ga
in ten huize van Josía, den zoon van
Zefánia, welke uit Babel gekomen zijn;
11 Te weten, neem zilver en goud, en
maak kroonen; en zet ze op het hoofd
van Józua, den zoon van Józadak, den
hoogepriester.
12 En spreek tot hem, zeggende: Alzoo
spreekt de HEER der heirscharen, zeg-
gende: Ziet, een man, wiens naam is
SPRUITE, die zal uit zijne plaats sprui-
ten, en hij zal des HEEREN tempel bou-
wen.
13 Ja, hij zal den tempel des HEEREN
bouwen, en hij zal het sieraad dragen,
en hij zal zitten, en heerschen op zijnen
troon; en hij zal priester zijn op zijnen
troon; en de raad des vredes zal tusschen
die beiden wezen.
14 En die kroonen zullen wezen voor
Chelem, en voor Tobía, en voor Jedáia,
en voor Chen, den zoon van Zefánia,
tot eene gedachtenis in den tempel des
HEEREN.
15 En die verre zijn, zullen komen, en
zullen bouwen in den tempel des HEE-
REN, en gijlieden zult weten, dat de
HEER der heirscharen mij tot u gezon-
den heeft. Dit zal geschieden, indien gij
vlijtiglijk zult hooren naar de stem des
HEEREN, uwes Gods.

HET 7 CAPITTEL.

HET gebeurde nu in het vierde jaar
van den Koning Daríus, *dat* het
woord des HEEREN geschiedde tot Za-
charía op den vierden der negende
maand, *namelijk* in Chisleu.
2 Toen men *naar* het huis van God
gezonden had Sarézer, en Regem-Me-
lech, en zijne mannen, om het aangezigt
des HEEREN te smeeken;
3 Zeggende tot de priesters, die in het
huis des HEEREN der heirscharen wa-
ren, en tot de Profeten, zeggende: Moet
ik weenen in de vijfde maand, mij af-
zonderende, gelijk ik gedaan heb nu zoo
vele jaren?
4 Toen geschiedde het woord des HEE-
REN der heirscharen tot mij, zeggende:
5 Spreek tot het gansche volk dezes
lands, en tot de priesters, zeggende:
Toen gij vasttet en rouwklaagdet, in de
vijfde en in de zevende *maand*, name-
lijk nu zeventig jaren, hebt gijlieden
voor mij, voor mij eenigzins gevast?
6 Of als gij at, en als gij dronkt,
waart gij het niet, die at, en gij, die
dronkt?
7 Zijn het niet de woorden, welke de
HEER uitriep door de dienst der vorige
Profeten, toen Jerûzalem bewoond en
gerust was, en hare steden rondom haar;
en het Zuiden en de laagte bewoond
was?
8 Verder geschiedde het woord des
HEEREN tot Zacharía, zeggende:

9 Alzoo sprak de HEER der heirscharen,
zeggende: Rigt een waarachtig gerigt,
en doet goedertierenheid en barmhar-
tigheden, de een aan den ander';
10 En verdrukt de weduwe noch den
wees, den vreemdeling noch den ellen-
dige; en denkt niet in uw hart de een
van den ander' kwaad.
11 Maar zij weigerden op te merken,
en togen hunnen schouder terug, en zij
verzwaarden hunne ooren, opdat zij niet
hoorden.
12 En zij maakten hun hart *als* een'
diamant, opdat zij niet hoorden de wet
en de woorden, welke de HEER der
heirscharen zond in zijnen Geest, door
de dienst der vorige Profeten, waaruit
ontstaan is een groote toorn van den
HEER der heirscharen.
13 Daarom is het geschied, gelijk hij
geroepen had, doch zij niet gehoord
hebben, alzoo riepen zij ook, maar ik
hoorde niet, zegt de HEER der heir-
scharen.
14 Maar ik heb ze weggestormd onder
alle Heidenen, welke zij niet kenden;
en het land werd achter hen verwoest,
zoo dat er niemand doorging, noch
wederkeerde; want zij stelden het ge-
wenschte land tot eene verwoesting.

HET 8 CAPITTEL.

DAARNA geschiedde het woord des
HEEREN der heirscharen *tot mij*,
zeggende:
2 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Ik heb geijverd over Zion met een' groo-
ten ijver; ja met groote grimmigheid
heb ik over haar geijverd.
3 Alzoo zegt de HEER: Ik ben weder-
gekeerd tot Zion, en ik zal in het mid-
den van Jerûzalem wonen; en Jerûza-
lem zal geheeten worden eene stad der
waarheid, en de berg des HEEREN der
heirscharen, een berg der heiligheid.
4 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Daar zullen nog oude mannen en oude
vrouwen zitten op de straten van Jerû-
zalem; een ieder zal zijn' stok in zijne
hand hebben, van wege de veelheid der
dagen.
5 En de straten dier stad zullen vervuld
worden met knechtjes en meisjes, spe-
lende op hare straten.
6 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Omdat het wonderlijk is in de oogen van
het overblijfsel dezes volks in deze da-
gen, zou het *daarom* ook in mijne oogen
wonderlijk zijn? spreekt de HEER der
heirscharen.
7 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Ziet, ik zal mijn volk verlossen uit het
land des opgangs, en uit het land des
nedergangs der zon.
8 En ik zal ze herwaarts brengen, dat
zij in het midden van Jerûzalem wonen
zullen; en zij zullen mij tot een volk
zijn, en ik zal hun tot een' God zijn, in
waarheid en in geregtigheid.
9 Alzoo zegt de HEER der heirscharen:
Laat uwe handen sterk zijn, gijlieden,
die in deze dagen deze woorden gehoord
hebt uit den mond der Profeten, die ge-
weest zijn ten dage, als de grond van
het huis des HEEREN der heirscharen
gelegd is, dat de tempel gebouwd zoude
worden.
10 Want vóór die dagen kwam des men-
schen loon te niet, en de loon van het
vee was geen; en de uitgaande en de in-
komende hadden geen' vrede van wege
den vijand, want ik zond alle menschen,
een' iegelijk tegen zijnen naaste.
11 Maar nu zal ik aan het overblijfsel
dezes volks niet wezen, gelijk in de vo-
rige dagen, spreekt de HEER der heir-
scharen.
12 Want het zaad zal voorspoedig zijn;
de wijnstok zal zijne vrucht geven, en
de aarde zal haar inkomen geven, en de
hemelen zullen hunnen dauw geven; en
ik zal het overblijfsel dezes volks dit
alles doen erven.
13 En het zal geschieden, gelijk gij,
ô huis van Juda, en gij, ô huis van Is-
raël, geweest zijt een vloek onder de Hei-
denen, alzoo zal ik ulieden behoeden,
en gij zult eene zegening wezen: vreest
niet, laat uwe handen sterk zijn.
14 Want alzoo zegt de HEER der heir-
scharen: Gelijk ik gedacht heb ulieden
kwaad te doen, toen mij uwe vaderen
grootelijks vertoornden, zegt de HEER
der heirscharen, en het heeft mij niet
berouwd;
15 Alzoo denk ik wederom in deze da-
gen goed te doen aan Jerûzalem, en aan
het huis van Juda: vreest niet.
16 Dit zijn de dingen, die gij doen
zult: spreekt de waarheid, een iegelijk
met zijnen naaste; oordeelt de waarheid
en een oordeel des vredes in uwe poor-
ten.
17 En denkt niet de een van den an-
der' kwaad in uw hart; en hebt een'
valschen eed niet lief: want al deze zijn
dingen, die ik haat, spreekt de HEER.
18 Wederom geschiedde het woord des
HEEREN der heirscharen tot mij, zeg-
gende:
19 Alzoo zegt de HEER der heirscha-
ren: Het vasten der vierde, en het vas-
ten der vijfde, en het vasten der zeven-

de, en het vasten der tiende *maand*, zal het huis van Juda tot vreugde, en tot blijdschap, en tot vrolijke hoogtijden wezen: hebt dan de waarheid en den vrede lief.

20 Alzoo zegt de HEER der heirscharen: Nog zal het geschieden, dat de volken, en de inwoners van vele steden komen zullen;

21 En de inwoners der eene *stad* zullen gaan tot *de inwoners* der andere, zeggende: Laat ons vlijtig henen gaan, om te smeeken het aangezigt des HEEREN, en om den HEER der heirscharen te zoeken; ik zal ook henen gaan.

22 Alzoo zullen vele volken, en magtige Heidenen komen, om den HEER der heirscharen te Jerûzalem te zoeken, en om het aangezigt des HEEREN te smeeken.

23 Alzoo zegt de HEER der heirscharen: Het zal in die dagen geschieden, dat tien mannen, uit allerlei tongen der Heidenen, grijpen zullen, ja de slip grijpen zullen van éénen Joodschen man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, want wij hebben gehoord, *dat* God met ulieden is.

HET 9 CAPITTEL.

DE last van het woord des HEEREN over het land Chadrach en Damáscus, deszelfs rust: want de HEER heeft een oog *over* den mensch, gelijk *over* al de stammen van Israël.

2 En ook zal hij Hamath met dezelve bepalen; Tyrus en Zidon, hoewel zij zeer wijs is;

3 En Tyrus zich sterkten gebouwd heeft, en zilver verzameld heeft als stof, en fijn goud als slijk der straten;

4 Ziet, de Heer zal haar uit het bezit stooten, en hij zal hare vesting in de zee verslaan; en zij zal met vuur verteerd worden.

5 Askelon zal het zien, en zal vreezen; desgelijks Gaza, en zal groote smart hebben, mitsgaders Ekron, dewijl hetgeen, waarop zij zagen, *hen* heeft te schande gemaakt; en de Koning uit Gaza zal vergaan, en Askelon zal niet bewoond worden.

6 En de bastaard zal te Asdod wonen, en ik zal den hoogmoed der Filistijnen uitroeijen.

7 En ik zal zijn bloed uit zijnen mond wegdoen, en zijne verfoeiselen van tusschen zijne tanden; alzoo zal hij ook onzen God overblijven; ja hij zal zijn als een vorst in Juda, en Ekron, als de Jebusiet.

8 En ik zal mij rondom mijn huis legeren, van wege het heirleger, van wege den doorgaande, en van wege den wederkeerende, opdat de drijver niet meer door hen doorga; want nu heb ik *het* met mijne oogen aangezien.

9 Verheug u zeer, gij dochter van Zion, juich, gij dochter van Jerûzalem: ziet, uw Koning zal u komen, regtvaardig, en hij is een Heiland; arm, en rijdende op een' ezel, en op een veulen, een jong der ezelinnen.

10 En ik zal de wagenen uit Efraïm uitroeijen, en de paarden uit Jerûzalem: ook zal de strijdboog uitgeroeid worden, en hij zal den Heidenen vrede spreken: en zijne heerschappij zal zijn van zee tot zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde.

11 U ook aangaande ô *Zion*, door het bloed uwes verbonds, heb ik uwe gebondenen uit den kuil, waarin geen water is, uitgelaten.

12 Keert gijlieden weder tot de sterkte, gij gebondenen, die daar hoopt; ook heden verkondig ik, dat ik u dubbel zal wedergeven;

13 Als ik mij Juda zal gespannen, *en* ik Efraïm den boog zal gevuld hebben, en ik uwe kinderen, ô Zion, zal verwekt hebben tegen uwe kinderen, ô Griekenland, en u gesteld zal hebben als het zwaard van eenen held.

14 En de HEER zal over hen verschijnen, en zijne pijlen zullen uitvaren als een bliksem; en de Heer HEER zal met de bazuin blazen, en hij zal voorttreden met stormen uit het zuiden.

15 De HEER der heirscharen zal ze beschutten, en zij zullen eten, nadat zij de slingersteenen zullen te ondergebragt hebben; zij zullen ook drinken, *en* een gedruisch maken als de wijn; en zij zullen vervuld worden, gelijk het bekken, gelijk de hoeken des altaars.

16 En de HEER, hun God, zal ze te dien dage behouden, als zijnde de kudde zijns volks; want gekroonde steenen zullen in zijn land, als eene banier, opgerigt worden.

17 Want hoe groot zal zijn goed wezen! en hoe groot zal zijne schoonheid wezen! het koren zal de jongelingen, en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken.

HET 10 CAPITTEL.

BEGEERT van den HEER regen, ten tijde des spaden regens; de HEER maakt de weerlichten; en hij zal hun regen genoeg geven voor ieder kruid op het veld.

2 Want de terafim spreken ijdelheid

en de waarzeggers zien valschheid, en zij spreken ijdele droomen, zij troosten *met* ijdelheid; daarom zijn zij henen getogen als schapen, zij zijn onderdrukt geworden, want daar was geen herder.

3 Tegen de herders was mijn toorn ontstoken, en over de bokken heb ik bezoeking gedaan; maar de HEER der heirscharen zal zijne kudde bezoeken, het huis van Juda, en hij zal hen stellen, gelijk het paard zijner majesteit in den strijd.

4 Van hetzelve zal de hoeksteen, van hetzelve zal de nagel, van hetzelve zal de strijdboog, zamen zullen van hetzelve alle drijvers voortkomen.

5 En zij zullen zijn als de helden, die in het slijk der straten treden in den strijd; en zij zullen strijden; want de HEER zal met hen wezen; en zij zullen hen beschamen, die op paarden rijden.

6 En ik zal het huis van Juda versterken, en het huis van Jozef zal ik behouden, en ik zal ze weder inzetten, want ik heb mij over hen ontfermd; en zij zullen wezen, als of ik ze niet verstooten had; want ik ben de HEER, hun God, en ik zal ze verhooren.

7 En zij zullen zijn als een held Efraïms, en hun hart zal zich verblijden, als *van* den wijn; en hunne kinderen zullen het zien, en zich verblijden, hun hart zal zich verheugen in den HEER.

8 Ik zal hen toesissen, en zal ze vergaderen; want ik zal ze verlossen; en zij zullen vermenigvuldigd worden, gelijk zij *te voren* vermenigvuldigd waren.

9 En ik zal ze onder de volken zaaijen, en zij zullen aan mij gedenken in verre plaatsen; en zij zullen leven met hunne kinderen, en wederkeeren.

10 Want ik zal ze wederbrengen uit Egypteland, en ik zal ze vergaderen uit Assyrië; en ik zal ze in het land van Gílead en Líbanon brengen; maar het zal hun niet genoeg wezen.

11 En hij zal door de zee gaan, die benaauwende, en hij zal de golven in de zee slaan, en al de diepten der rivieren zullen verdroogen: dan zal de hoogmoed van Assur nedergeworpen worden, en dé schepter van Egypte zal wegwijken.

12 En ik zal ze sterken in den HEER, en in zijnen naam zullen zij wandelen, spreekt de HEER.

HET 11 CAPITTEL.

DOE uwe deuren open, ô Líbanon, opdat het vuur uwe cederen vertere.

2 Huilt, gij dennen, dewijl de cederen gevallen zijn, dewijl die heerlijke *boomen* verwoest zijn; huilt, gij eiken van Basan, dewijl het sterke woud nedergevallen is.

3 Daar is eene stem des gehuils der herderen, dewijl hunne heerlijkheid verwoest is; eene stem des gebruls der jonge leeuwen, dewijl de hoogmoed der Jordaan verwoest is.

4 Alzoo zegt de HEER, mijn God: Weidt deze slagtschapen,

5 Wier bezitters hen dooden, en het voor geene schuld houden; en een ieder dergenen, die ze verkoopen, zegt: Geloofd zij de HEER, dat ik rijk geworden ben; en niemand van degenen, die ze weiden, verschoont hen.

6 Zekerlijk ik zal niet meer de inwoners dezes lands verschoonen, spreekt de HEER; maar ziet, ik zal de menschen overleveren, elk een in de hand van zijnen naaste, en in de hand zijns Konings, en zij zullen dit land te morzel slaan, en ik zal ze uit hunne hand niet verlossen.

7 Daarom heb ik deze slagtschapen geweid, dewijl zij ellendige schapen zijn; en ik heb mij genomen twee stokken, den een' heb ik genoemd LIEFELIJKHEID, en den ander' heb ik genoemd, ZAMENBINDERS; en ik heb die schapen geweid.

8 En ik heb drie herders in ééne maand afgesneden; want mijne ziel was over hen verdrietig geworden, en ook had hunne ziel eene walg van mij.

9 En ik zeide: Ik zal ulieden niet *meer* weiden: wat sterft, dat sterve, en wat afgesneden is, dat zij afgesneden, en dat de overgeblevenen de een des anderen vleesch verslinden.

10 En ik nam mijn' stok, LIEFELIJKHEID, en ik verbrak denzelven, te niet doende mijn verbond, hetwelk ik met al deze volken gemaakt had.

11 Dus werd het te dien dage vernietigd, en alzoo hebben de ellendigen onder de schapen, die op mij wachtten, bekend, dat het des HEEREN woord was.

12 Want ik had tot hen gezegd: Indien het goed is in uwe oogen, brengt mijnen loon, en zoo niet, laat het na. En zij hebben mijnen loon gewogen, dertig zilverlingen.

13 Doch de HEER zeide tot mij: Werp ze henen voor den pottebakker: een' heerlijken prijs, dien ik waard geacht ben geweest van hen! En ik nam die dertig zilverlingen, en wierp ze *in* het

huis des HEEREN, voor den pottebakker.

14 Toen verbrak ik mijn' tweeden stok, ZAMENBINDERS, te niet doende de broederschap tusschen Juda en tusschen Israël.

15 Verder zeide de HEER tot mij: Neem u nog eens dwazen herders gereedschap.

16 Want ziet, ik zal eenen herder verwekken in dit land; dat gereed is om afgesneden te worden, zal hij niet bezoeken; het jonge zal hij niet zoeken, en het verbrokene zal hij niet heelen, en het stilstaande zal hij niet dragen; maar het vleesch van het vette zal hij eten, en derzelver klaauwen zal hij verscheuren.

17 Wee den nietigen herder, den verlater der kudde! Het zwaard zal over zijnen arm zijn, en over zijn regter oog; zijn arm zal te eenemaal verdorren, en zijn regter oog zal te eenemaal donker worden.

HET 12 CAPITTEL.

DE last van het woord des HEEREN over Israël. De HEER spreekt, die den hemel uitbreidt, en de aarde grondvest, en des menschen geest in zijn binnenste formeert.

2 Ziet, ik zal Jerûzalem stellen *tot* eene drinkschaal der zwijmeling voor alle volken rondom; ja ook zal zij zijn over Juda, in de belegering tegen Jerûzalem.

3 En het zal te dien dage geschieden, dat ik Jerûzalem stellen zal tot een' lastigen steen voor alle volken; allen, die zich daarmede beladen, zullen gewisselijk doorsneden worden; en al de volken der aarde zullen zich tegen haar verzamelen.

4 Te dien dage, spreekt de HEER, zal ik alle paarden met schuwheid slaan, en derzelver ruiters met zinneloosheid; maar over het huis van Juda zal ik mijne oogen openen, en alle paarden der volken zal ik met blindheid slaan.

5 Dan zullen de leidslieden van Juda in hun hart zeggen: De inwoners van Jerûzalem zullen mij eene sterkte zijn in den HEER der heirscharen, hunnen God.

6 Te dien dage zal ik de leidslieden van Juda stellen als een' vurigen haard onder het hout, en als eene vurige fakkel onder de schoven; en zij zullen ter regter- en ter linkerzijde alle volken rondom verteren; en Jerûzalem zal nog blijven in hare plaats te Jerûzalem.

7 En de HEER zal de tenten van Juda ten voorste behouden, opdat de heerlijkheid van het huis Davids, en de heerlijkheid van de inwoners van Jerûzalem, zich niet verheffe tegen Juda.

8 Te dien dage zal de HEER de inwoners van Jerûzalem beschutten; en hij, die onder hen struikelen zou, zal te dien dage zijn als David; en het huis van David zal zijn als Goden, als de Engel des HEEREN voor hun aangezigt.

9 En het zal te dien dage geschieden, dat ik zal zoeken te verdelgen alle Heidenen, die tegen Jerûzalem aankomen.

10 Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jerûzalem, zal ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen mij aanschouwen, dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over hem rouwklagen, als *met* de rouwklagt over een' eenigen zoon; en zij zullen over hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een' eerstgeborene.

11 Te dien dage zal te Jerûzalem de rouwklagt groot zijn, gelijk de rouwklagt van Hadadrímmon, in het dal van Megíddon.

12 En het land zal rouwklagen, elk geslacht bijzonder: het geslacht van het huis van David bijzonder, en deszelfs vrouwen bijzonder; en het geslacht van het huis van Nathan bijzonder, en deszelfs vrouwen bijzonder;

13 Het geslacht van het huis van Levi bijzonder, en deszelfs vrouwen bijzonder; het geslacht van Simeï bijzonder, en deszelfs vrouwen bijzonder;

14 Al de overige geslachten, elk geslacht bijzonder, en derzelver vrouwen bijzonder.

HET 13 CAPITTEL.

TE dien dage zal er eene fontein geopend zijn voor het huis van David, en voor de inwoners van Jerûzalem, tegen de zonde en tegen de onreinigheid.

2 En het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEER der heirscharen, dat ik uitroeijen zal uit het land de namen der afgoden, dat zij niet meer gedacht zullen worden; ja ook de Profeten, en den onreinen geest zal ik uit het land wegdoen.

3 En het zal geschieden, wanneer iemand meer profeteert, dat zijn vader en zijne moeder, die hem gegenereerd hebben, tot hem zullen zeggen: Gij zult niet leven, dewijl gij valschheid gesproken hebt in den naam des HEEREN; en zijn vader en zijne moeder die hem gegene-

eerd hebben, zullen hem doorsteken, vanneer hij profeteert.

4 En het zal geschieden te dien dage, lat die Profeten beschaamd zullen worlen, een iegelijk van wege zijn gezigt, vanneer hij profeteert; en zij zullen geen' haren mantel aandoen, om te liegen.

5 Maar hij zal zeggen: Ik ben geen Profeet, ik ben een man, die het land bouwt; want een mensch heeft mij *daaroe* geworven van mijne jeugd af.

6 En zoo iemand tot hem zegt: Wat zijn deze wonden in uwe handen? zoo zal hij zeggen: Het zijn *de wonden*, vaarmede ik geslagen ben, *in* het huis mijner liefhebbers.

7 Zwaard! ontwaak tegen mijnen herler, en tegen den man, die mijn medgeel is, spreekt de HEER der heirscharen: la dien herder, en de schapen zullen erstrooid worden; maar ik zal mijne hand tot de kleinen wenden.

8 En het zal geschieden in het gansche and, spreekt de HEER, de twee deelen laarin zullen uitgeroeid worden, *en* den geest geven; maar het derde deel zal laarin overblijven.

9 En ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en ik zal het louteren, gelijk nen zilver loutert, en ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft; het zal nijnen naam aanroepen, en ik zal het erhooren; ik zal zeggen: Het is mijn olk; en het zal zeggen: De HEER is mijn God.

HET 14 CAPITTEL.

ZIET, de dag komt den HEERE, dat uw roof zal uitgedeeld worden in het midden van u, *ô Jerûzalem.*

2 Want ik zal alle Heidenen tegen Jerûzalem ten strijde verzamelen; en de stad zal ingenomen, en de huizen zullen geplunderd, en de vrouwen zullen geschonden worden; en de helft der stad al uitgaan in de gevangenis; maar het overige des volks zal uit de stad niet itgeroeid worden.

3 En de HEER zal uittrekken, en hij al strijden tegen die Heidenen, gelijk en dage als hij gestreden heeft, ten dage es strijds.

4 En zijne voeten zullen te dien dage staan op den olijfberg, die vóór Jerûzalem ligt, tegen het oosten; en de olijfberg zal in tweeën gespleten worden naar het oosten, en naar het westen, *zoo dat er* eene zeer groote vallei zal zijn; en de eene helft des bergs zal wijken naar het noorden, en de helft deszelven naar het zuiden.

5 Dan zult gijlieden vlieden *door* de vallei mijner bergen, (want deze vallei der bergen zal reiken tot Azal) en gij zult vlieden, gelijk gij vloodt voor de aardbeving in de dagen van Uzzia, den Koning van Juda; dan zal de HEER, mijn God, komen, *en* al de heiligen met u, *ô HEER.*

6 En het zal te dien dage geschieden, dat er niet zal zijn het kostelijk licht, en de dikke duisternis.

7 Maar het zal een eenige dag zijn, die aan den HEER bekend zal zijn; het zal noch dag noch nacht zijn; en het zal geschieden, ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen.

8 Ook zal het te dien dage geschieden, dat er levende wateren uit Jerûzalem vlieten zullen, de helft van die naar de oostzee, en de helft van die naar de achterste zee aan; zij zullen des zomers en des winters zijn.

9 En de HEER zal tot Koning over de gansche aarde zijn; te dien dage zal de HEER één zijn, en zijn naam één.

10 Dit gansche land zal rondom als een vlak veld gemaakt worden, van Geba tot Rimmon toe, zuidwaarts van Jerûzalem; en zij zal verhoogd en bewoond worden in hare plaats; van de poort Benjamins af, tot aan de plaats van de eerste poort, tot aan de hoekpoort toe; en *van* den toorn Hanáneëls, tot aan des Konings wijnbakken toe.

11 En zij zullen daarin wonen, en daar zal geene verbanning meer zijn; want Jerûzalem zal zeker wonen.

12 En dit zal de plage zijn, waarmede de HEER al de volken plagen zal, die tegen Jerûzalem krijg gevoerd zullen hebben: hij zal het vleesch van een' iegelijk, daar hij op zijne voeten staat, doen uitteren; en eens iegelijks oogen zullen uitteren in hunne holen; en eens iegelijks tong zal in zijnen mond uitteren.

13 Ook zal het te dien dage geschieden, dat er een groot gedruisch van den HEER onder hen zal wezen, zoo dat zij een ieder zijns naasten hand zullen aangrijpen, en eens iederen hand zal tegen de hand zijns naasten opgaan.

14 En ook zal Juda te Jerûzalem strijden; en het vermogen van alle Heidenen rondom zal verzameld worden, goud en zilver, en kleederen in groote menigte.

15 Alzoo zal ook de plage der paarden, der muilen, der kemelen en der ezelen, en van alle beesten zijn, welke in die

heirlegers zullen geweest zijn, gelijk gener plage geweest is.

16 En het zal geschieden, dat al de overgeblevenen van alle Heidenen, die tegen Jerûzalem zullen gekomen zijn, die zullen van jaar tot jaar optrekken, om aan te bidden den Koning, den HEER der heirscharen, en om te vieren het feest der loofhutten.

17 En het zal geschieden, zoo wie van de geslachten der aarde niet zal optrekken naar Jerûzalem, om den Koning, den HEER der heirscharen te aanbidden, zoo zal er over hen geen regen wezen.

18 En indien het geslacht der Egyptenaren, over welke *de regen* niet is, niet zal optrekken noch komen, zoo zal die plage *over hen* zijn, *met* welke de HEER die Heidenen plagen zal, welke niet optrekken zullen, om te vieren het feest der loofhutten.

19 Dit zal de zonde der Egyptenaren zijn, mitsgaders de zonde van alle Heidenen, die niet optrekken zullen, om te vieren het feest der loofhutten.

20 Te dien dage zal op de bellen der paarden staan: DE HEILIGHEID DES HEEREN. En de potten in het huis des HEEREN zullen zijn, als de sprengbekkens voor den altaar.

21 Ja al de potten in Jerûzalem en in Juda, zullen den HEERE der heirscharen heilig zijn; zoo dat allen, die offeren willen, zullen komen, en van dezelve nemen, en in dezelve koken; en daar zal geen Kanaäniet meer zijn, in het huis des HEEREN der heirscharen, te dien dage.

DE PROFETIËN

VAN

MALEACHI.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE last van het woord des HEEREN tot Israël, door de dienst van Maleáchi.

2 Ik heb u lief gehad, zegt de HEER; maar gij zegt: Waarin hebt gij ons lief gehad? Was niet Esau Jakobs broeder? spreekt de HEER; nogtans heb ik Jakob lief gehad,

3 En Esau heb ik gehaat; en ik heb zijne bergen gesteld *tot* eene verwoesting, en zijne erve voor de draken der woestijn.

4 Ofschoon Edom zeide: Wij zijn verarmd, doch wij zullen de woeste plaatsen weder bouwen; alzoo zegt de HEER der heirscharen: Zullen zij bouwen, zoo zal ik afbreken; en men zal ze noemen: Landpalen der goddeloosheid, en: Een volk, op hetwelk de HEER vergramd is tot in eeuwigheid.

5 En uwe oogen zullen het zien, en gij zult zeggen: De HEER zij groot gemaakt, van de landpalen Israëls af.

6 Een zoon zal den vader eeren, en een knecht zijnen heer; ben ik dan een vader, waar is mijne eer? en ben ik een Heer, waar is mijne vreeze? zegt de HEER der heirscharen tot u, ô priesters, verachters mijns naams; maar gij zegt: Waarmede verachten wij uwen naam?

7 Gij brengt op mijnen altaar verontreinigd brood, en zegt: Waarmede verontreinigen wij u? Daarmede, dat gij zegt: Des HEEREN tafel is verachtelijk.

8 Want als gij wat blinds aanbreng om te offeren, het is *bij u* niet kwaad en als gij wat kreupels of kranks aan brengt, het is niet kwaad. Brengt he toch uwen vorst; zal hij een welgeval len aan u hebben? of zal hij uw aange zigt opnemen? zegt de HEER der heir scharen.

9 Nu dan, smeekt toch het aangezig van God, dat hij ons genadig zij; zulk is van uwe hand geschied, zal hij uv aangezigt opnemen? zegt de HEER de heirscharen.

10 Wie is er ook onder u, die de deu ren *om niet* toesluit? en gij steekt he vuur niet aan *op* mijnen altaar om niet Ik heb geen' lust aan u, zegt de HEE der heirscharen, en het spijsoffer is mi van uwe hand niet aangenaam.

11 Maar van den opgang der zon to haren ondergang, zal mijn naam groo zijn onder de Heidenen; en aan all plaats zal mijnen naam reukwerk toege bragt worden, en een rein spijsoffer want mijn naam zal groot zijn onde de Heidenen, zegt de HEER der heir scharen.

12 Maar gij ontheiligt dien, als gi zegt: Des HEEREN tafel is ontreinigd en haar inkomen, hare spijze is verach telijk.

13 Nog zegt gij: Ziet, wat eene ver moeidheid! maar gij zoudt het kunner wegblazen, zegt de HEER der heirscha ren; gij brengt ook hetgeen geroofd is

en dat kreupel en krank is; gij brengt
ook spijsoffer; zou mij zulks aangenaam
zijn van uwe hand? zegt de HEER.
14 Ja vervloekt zij de bedrieger, die
een mannetje in zijne kudde heeft, en
den Heere belooft en offert, dat verdorven
is; want ik ben een groot Koning,
zegt de HEER der heirscharen, en mijn
naam is vreesselijk onder de Heidenen.

HET 2 CAPITTEL.

EN nu, gij priesters, tot u wordt dit
gebod *gezonden*.
2 Indien gij *het* niet zult hooren, en
indien gij het niet zult ter harte nemen,
om mijnen naam eere te geven, zegt de
HEER der heirscharen, zoo zal ik den
vloek onder u zenden, en ik zal uwe
zegeningen vervloeken; ja ik heb ook
alreeds elk een van dezelve vervloekt,
omdat gij *het* niet ter harte neemt.
3 Ziet, ik zal u het zaad verderven;
en ik zal drek op uwe aangezigten strooijen,
den drek uwer feesten, zoo dat men
u met denzelven wegnemen zal.
4 Dan zult gij weten, dat ik dit gebod
tot u gezonden heb; opdat mijn verbond
met Levi zij, zegt de HEER der
heirscharen.
5 Mijn verbond met hem was, het leven,
en de vrede; en ik gaf hem die *tot*
eene vreeze; en hij vreesde mij, en hij
werd om mijns naams wil verschrikt.
6 De wet der waarheid was in zijnen
mond, en daar werd geen onregt in zijne
lippen gevonden; hij wandelde met mij
in vrede en in regtmatigheid, en hij bekeerde
er velen van ongeregtigheid.
7 Want de lippen des priesters zullen
de wetenschap bewaren, en men zal uit
zijnen mond de wet zoeken; want hij is
een Engel des HEEREN der heirscharen.
8 Maar gij zijt van den weg afgeweken,
gij hebt er velen doen struikelen in
de wet; gij hebt het verbond van Levi
verdorven, zegt de HEER der heirscharen.
9 Daarom heb ik ook u verachtelijk en
onwaard gemaakt voor het gansche volk,
dewijl gij mijne wegen niet houdt, maar
het aangezigt aanneemt in de wet.
10 Hebben wij niet allen éénen Vader?
heeft niet één God ons geschapen? Waarom
handelen wij *dan* trouwelooslijk de
een tegen den ander', ontheiligende het
verbond onzer vaderen?
11 Juda handelt trouwelooslijk, en daar
wordt een gruwel gedaan in Israël, en
in Jerûzalem; want Juda ontheiligt de
heiligheid des HEEREN, welke hij lief
heeft; want hij heeft de dochter eens
vreemden Gods getrouwd.
12 De HEER zal den man, die zulks
doet, uitroeijen uit de hutten Jakobs,
dien, die waakt, en dien, die antwoordt,
en die den HEERE der heirscharen spijsoffer
brengt.
13 Dit tweede doet gijlieden ook, dat
gij den altaar des HEEREN bedekt met
tranen, met weening en met zuchting;
zoo dat hij niet meer het spijsoffer aanschouwen,
noch met welgevallen van
uwe hand ontvangen wil.
14 Gij nu zegt: Waarom? Daarom dat
de HEER een getuige geweest is, tusschen
u en tusschen de huisvrouw uwer jeugd,
met welke gij trouwelooslijk handelt;
daar zij toch uwe gezellin, en de huisvrouw
uwes verbonds is.
15 Heeft hij niet maar éénen gemaakt
hoewel hij des geestes overig had? en,
waarom *maar* dien éénen? Hij zocht een
zaad Gods. Daarom wacht u met uwen
geest, en dat niemand trouwelooslijk
handele tegen de huisvrouw zijner
jeugd.
16 Want de HEER, de God van Israël,
zegt: Dat hij het verlaten haat, alhoewel
hij den wrevel bedekt met zijn
kleed, zegt de HEER der heirscharen.
Daarom wacht u met uwen geest, dat
gij niet trouwelooslijk handelt.
17 Gij vermoeit den HEER met uwe
woorden; nog zegt gij: Waarmede vermoeijen
wij *hem?* Daarmede, dat gij
zegt: Al wie kwaad doet, is goed in de
oogen des HEEREN, en hij heeft lust aan
zoodanigen; of, waar is de God des oordeels?

HET 3 CAPITTEL.

ZIET, ik zende mijnen Engel, die
voor mijn aangezigt den weg bereiden
zal; en snellijk zal tot zijnen
tempel komen, die Heer, dien gijlieden
zoekt, te weten, de Engel des verbonds,
aan welken gij lust hebt: ziet, hij komt,
zegt de HEER der heirscharen.
2 Maar wie zal den dag zijner toekomst
verdragen? en wie zal bestaan, als hij
verschijnt? Want hij zal zijn als het
vuur eens goudsmids, en als zeep der
vollers.
3 En hij zal zitten, louterende, en het
zilver reinigende, en hij zal de kinderen
van Levi reinigen, en hij zal ze doorlouteren
als goud, en als zilver; dan zullen
zij den HEERE spijsoffer toebrengen in
geregtigheid.
4 Dan zal het spijsoffer van Juda en
Jerûzalem den HEERE zoet wezen, als
in de oude dagen, en als in de vorige
jaren.
5 En ik zal tot ulieden ten oordeel na-

deren; en ik zal een snel getuige zijn
tegen de toovenaars, en tegen de over-
spelers, en tegen degenen, die valsche-
lijk zweren, en tegen degenen, die den
loon des daglooners met geweld inhou-
den, die de weduwe, en den wees, en den
vreemdeling *het regt* verkeeren, en mij
niet vreezen, zegt de HEER der heir-
scharen.
6 Want ik, de HEER, word niet veran-
derd; daarom zijt gij, ô kinderen Ja-
kobs, niet verteerd.
7 Van de dagen uwer vaderen af, zijt
gij afgeweken van mijne inzettingen, en
heb ze niet bewaard; keert weder tot
mij, en ik zal tot u wederkeeren, zegt
de HEER der heirscharen; maar gij zegt:
Waarin zullen wij wederkeeren?
8 Zal een mensch God berooven? maar
gij berooft mij, en zegt: Waarin beroo-
ven wij u? *In* de tienden en het hef-
offer.
9 Met eenen vloek zijt gij vervloekt,
omdat gij mij berooft, zelfs het gansche
volk.
10 Brengt al de tienden in het schat-
huis, opdat er spijze zij in mijn huis; en
beproeft mij nu daarin, zegt de HEER
der heirscharen, of ik u *dan* niet open-
doen zal de vensteren des hemels, en u
zegen afgieten, zoo dat er geene *schuren*
genoeg wezen zullen.
11 En ik zal om uwent wil den opeter
schelden, dat hij u de vrucht des lands
niet verderve; en de wijnstok op het
veld zal u geene misdragt voortbrengen,
zegt de HEER der heirscharen.
12 En alle Heidenen zullen u gelukza-
lig noemen; want gijlieden zult een lus-
tig land zijn, zegt de HEER der heir-
scharen.
13 Uwe woorden zijn tegen mij te sterk
geworden, zegt de HEER; maar gij zegt:
Wat hebben wij tegen u gesproken?
14 Gij zegt: Het is te vergeefs, God te
dienen; want wat nuttigheid is het, dat
wij zijne wacht waarnemen? en dat wij
in het zwart gaan, voor het aangezigt
des HEEREN der heirscharen?
15 En nu, wij achten de hoogmoedigen
gelukzalig; ook die goddeloosheid doen,
worden gebouwd; ook verzoeken zij den
HEER, en ontkomen.
16 Als dan spreken, die den HEER vree-
zen, een ieder tot zijnen naaste: de HEER
merkt er toch op en hoort, en daar is
een gedenkboek voor zijn aangezigt ge-
schreven, voor degenen, die den HEER
vreezen, en voor degenen, die aan zijnen
naam gedenken.
17 En zij zullen, zegt de HEER der
heirscharen, te dien dage, welken ik
maken zal, mij een eigendom zijn; en
ik zal ze verschoonen, gelijk een man
zijnen zoon verschoont, die hem dient.
18 Dan zult gijlieden wederom zien,
het onderscheid tusschen den regtvaar-
dige en den goddelooze, tusschen dien,
die God dient, en dien, die hem niet
dient.

HET 4 CAPITTEL.

WANT ziet, die dag komt, bran-
dende als een oven: dan zullen
alle hoogmoedigen, en al wie goddeloos-
heid doet, een stoppel zijn, en de toe-
komstige dag zal ze in vlam zetten,
zegt de HEER der heirscharen, die hun
noch wortel, noch tak laten zal.
2 Ulieden daarentegen, die mijnen
naam vreest, zal de Zon der geregtig-
heid opgaan, en daar zal genezing zijn
onder zijne vleugelen; en gij zult uit-
gaan, en toenemen, als mestkalveren.
3 En gij zult de goddeloozen vertreden;
want zij zullen asch worden onder de
zolen uwer voeten, te dien dage, welken
ik maken zal, zegt de HEER der heir-
scharen.
4 Gedenkt aan de wet van Mozes, mij-
nen knecht, die ik hem bevolen heb op
Horeb aan gansch Israël; aan de inzet-
tingen en regten.
5 Ziet, ik zende ulieden den Profeet
Elía, eer die groote en die vreesselijke
dag des HEEREN komen zal.
6 En hij zal het hart der vaderen tot
de kinderen wederbrengen, en het hart
der kinderen tot hunne vaderen; opdat
ik niet kome, en de aarde met den ban
sla.

EINDE VAN HET OUDE TESTAMENT.

HET

NIEUWE TESTAMENT,

OF

ALLE BOEKEN DES NIEUWEN VERBONDS

ONZES HEEREN

JEZUS CHRISTUS,

UIT DE GRIEKSCHE TAAL IN ONZE NEDERLANDSCHE TAAL
GETROUWELIJK OVERGEZET,

OP LAST VAN DE HOOG MOG. HEEREN

STATEN GENERAAL DER VEREENIGDE NEDERLANDEN,

EN

VOLGENS HET BESLUIT VAN DE SYNODE NATIONAAL,

GEHOUDEN IN DE JAREN MDCXVIII EN MDCXIX

TE DORDRECHT.

INGERIGT OVEREENKOMSTIG DE THANS MEEST GEBRUIKELIJKE
TAAL EN SPELLING.

EDINBURGH:

BIJ SIR D. HUNTER BLAIR EN M. S. TIJNDALL BRUCE.

MDCCCXLVII.

REGISTER

VAN AL DE BOEKEN

DES

NIEUWEN TESTAMENTS.

Bladz.

Het Euang. van Mattheus - - - 1
Het Euang. van Markus - - - - 35
Het Euang. van Lukas - - - - 57
Het Euang. van Johannes - - - 98
De Handelingen der Apostelen, beschreven door Lukas - - - 120

De Zendbrieven van Paulus.

Aan de Romeinen - - - - - - 155
I. Aan die van Corinthe - - - 169
II. Aan die van Corinthe - - - 183
Aan die van Galatië - - - - - 192
Aan die van Efeze - - - - - 197
Aan die van Filippi - - - - - 202
Aan die van Colosse - - - - - 205
I. Aan die van Thessaloníka - - 208

Bladz.

II. Aan die van Thessalonìka - - 211
I. Aan Timotheus - - - - - - 213
II. Aan Timotheus - - - - - 216
Aan Titus - - - - - - - - 219
Aan Filémon - - - - - - - - 221
Aan de Hebreën - - - - - - 221

De Algemeene Zendbrieven.

De Zendbrief van Jacobus - - - 232
I. Zendbrief van Petrus - - - 236
II. Zendbrief van Petrus - - - 239
I. Zendbrief van Johannes - - 242
II. Zendbrief van Johannes - - 245
III. Zendbrief van Johannes - - 246
De Zendbrief van Judas - - - - 247
De Openbaring van Johannes - - 248

HET HEILIG

EUANGELIUM,

NAAR DE BESCHRIJVING

VAN

MATTHEÜS.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET boek des geslachts van Jezus
Christus, den zoon van David, den
zoon van Abraham.
2 Abraham gewon Izaak, en Izaak ge-
won Jakob, en Jakob gewon Juda en
deszelfs broeders ;
3 En Juda gewon Fares en Zara bij
Thamar ; en Fares gewon Esrom, en
Esrom gewon Aram ;
4 En Aram gewon Amínádab, en Ami-
nádab gewon Naasson, en Naasson ge-
won Salmon ;
5 En Salmon gewon Boöz bij Rachab,
en Boöz gewon Obed bij Ruth, en Obed
gewon Jesse ;
6 En Jesse gewon David, den Koning ;
en David, de Koning, gewon Sálomon
bij de gene, die *huisvrouw* van Uria *was*
geweest ;
7 En Sálomon gewon Róboam, en
Róboam gewon Abía, en Abía gewon
Asa ;
8 En Asa gewon Jósafat, en Jósafat ge-
won Jóram, en Jóram gewon Ozías ;
9 En Ozías gewon Jóatham, en Jóa-
tham gewon Achaz, en Achaz gewon
Ezekías ;
10 En Ezekías gewon Manasse, en
Manasse gewon Amon, en Amon gewon
Josías ;
11 En Josías gewon Jechónias en des-
zelfs broeders, omtrent de Babylonische
overvoering.
12 En na de Babylonische overvoering
gewon Jechónias Saláthiël, en Saláthiël
gewon Zorobábel ;
13 En Zorobábel gewon Abiud, en
Abiud gewon Eliakim, en Eliakim ge-
won Azor ;
14 En Azor gewon Sadok, en Sadok
gewon Achim, en Achim gewon Eliud ;
15 En Eliud gewon Eleázar, en Eleá-
zar gewon Matthan, en Matthan gewon
Jakob ;
16 En Jakob gewon Jozef, den man van
Maria, uit welke geboren is Jezus, ge-
zegd Christus,
17 Al de geslachten dan, van Abraham
tot David, *zijn* veertien geslachten ; en
van David tot de Babylonische over-
voering, *zijn* veertien geslachten ; en
van de Babylonische overvoering tot
Christus, *zijn* veertien geslachten.
18 ¶ De geboorte van Jezus Christus
was nu aldus. Want als Maria, zijne
moeder, met Jozef ondertrouwd was,
eer zij zamengekomen waren, werd zij
zwanger bevonden uit den Heiligen
Geest.
19 Jozef nu, haar man, alzoo hij regt-
vaardig was, en haar niet wilde open-
baar te schande maken, was van wil
haar heimelijk te verlaten.
20 En alzoo hij deze dingen in den zin
had, ziet, de Engel des Heeren verscheen
hem in den droom, zeggende : Jozef,
gij zoon van David, zijt niet bevreesd,
Maria, uwe vrouw, tot u te nemen ;
want het geen in haar ontvangen is, dat
is uit den Heiligen Geest.
21 En zij zal eenen zoon baren, en gij
zult zijnen naam heeten JEZUS ; want
hij zal zijn volk zalig maken van hunne
zonden.
22 En dit alles is geschied, op dat ver-
uld zoude worden, hetgeen van den
HEER gesproken is door den Profeet,
zeggende :
23 Ziet, de maagd zal zwanger worden,
en eenen zoon baren, en gij zult zijnen
naam heeten Emmanuël ; hetwelk is,
overgezet zijnde, God met ons.
24 Jozef dan, opgewekt zijnde uit den
slaap, deed, gelijk de Engel des Heeren
hem bevolen had, en heeft zijne vrouw
tot zich genomen ;
25 En bekende haar niet, tot dat zij
dezen haren eerstgeboren zoon gebaard
had ; en heette deszelfs naam, JEZUS.

HET 2 CAPITTEL.

TOEN nu Jezus geboren was te Beth-
lehem, *gelegen* in Judéa, in de dagen
van den Koning Heródes, ziet, *eenige*
Wijzen uit het Oosten zijn te Jerû-
zalem aangekomen,
2 Zeggende: Waar is de geboren Ko-
ning der Joden? want wij hebben zijne
ster gezien in het Oosten, en zijn geko-
men, om hem te aanbidden.
3 De Koning Heródes nu, *dit* gehoord
hebbende, werd ontroerd, en geheel Je-
rûzalem met hem.
4 En bij een vergaderd hebbende al de
Overpriesters en Schriftgeleerden des
volks, vraagde van hen, waar de Christus
zoude geboren worden.
5 En zij zeiden tot hem: Te Bethle-
hem in Judéa *gelegen;* want alzoo is
geschreven door den Profeet:
6 En gij Bethlehem, *gij* land Juda, zijt
geenszins de minste onder de Vorsten
van Juda; want uit u zal de Leidsman
voortkomen, die mijn volk Israël wei-
den zal.
7 Toen heeft Heródes de Wijzen heime-
lijk geroepen, en vernam naarstiglijk
van hen den tijd, wanneer de ster ver-
schenen was.
8 En hen naar Bethlehem zendende,
zeide hij: Reist heen, en onderzoekt
naarstiglijk naar dat kindeken, en als
gij het zult gevonden hebben, bood-
schapt het mij, opdat ik ook kome en
hetzelve aanbidde.
9 En zij, den Koning gehoord heb-
bende, zijn heen gereisd. En ziet, de
ster, die zij in het Oosten gezien had-
den, ging hun vóór, tot dat zij kwam
en stond boven *de plaats,* waar het
kindeken was.
10 Als zij nu de ster zagen, verheug-
den zij zich met zeer groote vreugde;
11 En in het huis gekomen zijnde,
vonden zij het kindeken met Maria,
zijne moeder; en nedervallende heb-
ben zij hetzelve aangebeden; en hunne
schatten opengedaan hebbende, bragten
zij hem geschenken: goud, en wierook,
en mirre.
12 En door Goddelijke openbaring ver-
maand zijnde in den droom, dat zij niet
zouden wederkeeren tot Heródes, ver-
trokken zij langs eenen anderen weg
weder naar hun land.
13 ¶ Toen zij nu vertrokken waren,
ziet, de Engel des Heeren verschijnt
Jozef in den droom, zeggende: Sta op,
en neem tot u het kindeken en zijne
moeder, en vlied in Egypte, en wees
aldaar, tot dat ik het u zeggen zal;
want Heródes zal het kindeken zoe-
ken, om hetzelve te dooden.
14 Hij dan opgestaan zijnde, nam het
kindeken en zijne moeder tot zich in
den nacht, en vertrok naar Egypte;
15 En was aldaar tot den dood van
Heródes; opdat vervuld zoude worden
hetgeen van den HEER gesproken is
door den Profeet, zeggende: Uit
Egypte heb ik mijnen Zoon geroepen.
16 ¶ Als Heródes zag, dat hij van de
Wijzen bedrogen was, toen werd hij
zeer toornig, en *eenigen* afgezonden
hebbende, heeft omgebragt al de kin-
deren, die binnen Bethlehem, en in alle
deszelfs landpalen *waren,* van twee ja-
ren *oud* en daar onder, naar den tijd,
dien hij van de Wijzen naarstiglijk
onderzocht had.
17 Toen is vervuld geworden hetgeen
gesproken is door den Profeet Jeremia,
zeggende:
18 Eene stem is in Rama gehoord, ge-
klag, geween en veel gekerm; Rachel
beweende haré kinderen, en wilde niet
vertroost wezen, omdat zij niet zijn.
19 Toen Heródes nu gestorven was,
ziet; de Engel des Heeren verschijnt
Jozef in den droom, in Egypte,
20 Zeggende: Sta op, neem het kin-
deken en zijne moeder tot u, en trek in
het land van Israël; want zij zijn ge-
storven, die de ziel van het kindeken
zochten.
21 Hij dan, opgestaan zijnde, heeft tot
zich genomen het kindeken en zijne
moeder, en is gekomen in het land
Israëls.
22 Maar als hij hoorde, dat Archeláüs
in Judéa Koning was, in de plaats van
zijnen vader Heródes, vreesde hij daar
heen te gaan; maar, door Goddelijke
openbaring vermaand in den droom, is
hij vertrokken in de deelen van Ga-
liléa;
23 En *daar* gekomen zijnde, nam hij
zijne woonplaats in de stad, genoemd
Názareth; opdat vervuld zoude wor-
den, wat door de Profeten gezegd is,
dat hij Nazaréner zal geheeten wor-
den.

HET 3 CAPITTEL.

EN in die dagen kwam Johannes de
Dooper, predikende in de woestijn
van Judéa,
2 En zeggende: Bekeert u, want het
Koningrijk der hemelen is nabij geko-
men.
3 Want deze is het, van welken ge-
sproken is door Jesaia den Profeet,
zeggende: De stem des roependen in

de woestijn: Bereidt den weg des Heeren, maakt zijne paden regt.

4 En deze Johannes had zijne kleeding van kemelshaar, en eenen lederen gordel om zijne lendenen, en zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honig.

5 Toen is tot hem uitgegaan Jerûzalem en geheel Judéa, en het geheele land rondom de Jordaan;

6 En zij werden van hem gedoopt in de Jordaan, belijdende hunne zonden.

7 Hij dan, ziende velen van de Farizeën en Sadduceën tot zijnen doop komen, sprak tot hen: Gij adderengebroedsels, wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomenden toorn?

8 Brengt dan vruchten voort, der bekeering waardig:

9 En meent niet bij u zelven te zeggen: Wij hebben Abraham tot eenen vader: want ik zeg u, dat God zelfs uit deze steenen Abraham kinderen kan verwekken.

10 En ook is alreeds de bijl aan den wortel der boomen gelegd; alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.

11 Ik doope u wel met water tot bekeering; maar die na mij komt, is sterker dan ik, wiens schoenen ik niet waardig ben *hem na* te dragen; die zal u met den Heiligen Geest en met vuur doopen.

12 Wiens wan in zijne hand is, en hij zal zijnen dorschvloer doorzuiveren, en zijne tarwe in zijne schuur te zamenbrengen, en zal het kaf met onuitbluschelijk vuur verbranden.

13 ¶ Toen kwam Jezus van Galiléa naar de Jordaan, tot Johannes, om van hem gedoopt te worden.

14 Doch Johannes weigerde hem zeer, zeggende: Mij is noodig van u gedoopt te worden, en komt gij tot mij?

15 Maar Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Laat nu af, want aldus betaamt ons alle geregtigheid te vervullen. Toen liet hij van hem af.

16 En Jezus, gedoopt zijnde, is terstond opgeklommen uit het water; en ziet, de hemelen werden hem geopend, en hij zag den Geest Gods nederdalen, gelijk eene duive, en op hem komen.

17 En ziet, eene stem uit de hemelen, zeggende: Deze is mijn Zoon, mijn geliefde, in welken ik mijn welbehagen heb.

HET 4 CAPITTEL.

TOEN werd Jezus van den Geest weggeleid in de woestijn, om verzocht te worden van den duivel.

2 En als hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, hongerde hem ten laatste.

3 En de verzoeker, tot hem gekomen zijnde, zeide: Indien gij de Zoon van God zijt, zeg, dat deze steenen brooden worden.

4 Doch hij, antwoordende, zeide: Daar is geschreven: De mensch zal bij brood alleen niet leven, maar bij alle woord, dat door den mond van God uitgaat.

5 Toen nam hem de duivel mede naar de heilige stad, en stelde hem op de tinne des tempels;

6 En zeide tot hem: Indien gij de Zoon van God zijt, werp u zelven nederwaarts; want daar is geschreven, dat hij zijne Engelen van u bevelen zal, en *dat* zij u op de handen zullen nemen, opdat gij niet te eeniger tijd uwen voet aan een' steen stoot.

7 Jezus zeide tot hem: Daar is wederom geschreven: Gij zult den HEER, uwen God, niet verzoeken.

8 Wederom nam hem de duivel mede op eenen zeer hoogen berg, en toonde hem al de koningrijken der wereld, en derzelver heerlijkheid;

9 En zeide tot hem: Alle deze dingen zal ik u geven, indien gij, nedervallende, mij zult aanbidden.

10 Toen zeide Jezus tot hem: Ga weg, Satan: want daar staat geschreven: Den HEER, uwen God, zult gij aanbidden, en hem alleen dienen.

11 Toen liet de duivel van hem af; en ziet, de Engelen zijn toegekomen, en dienden hem.

12 ¶ Als nu Jezus gehoord had, dat Johannes overgeleverd was, is hij weder gekeerd naar Galiléa;

13 En, Názareth verlaten hebbende, is komen wonen te Kapernaüm, gelegen aan de zee, in de landpalen van Zabulon en Néfthalim:

14 Opdat vervuld zoude worden hetgeen gesproken is door Jesaia, den Profeet, zeggende:

15 Het land Zabulon en het land Nefthalim, *aan den* weg der zee, over de Jordaan, Galiléa der volken;

16 Het volk dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien; en den genen, die zaten in het land en schaduwe des doods, denzelven is een licht opgegaan.

17 Van toen af, heeft Jezus begonnen te prediken, en te zeggen: Bekeert u, want het Koningrijk der hemelen is nabij gekomen.

A 2

18 ¶ En Jezus, wandelende aan de zee
van Galiléa, zag twee broeders, *name-
lijk* Simon, gezegd Petrus, en Andréas,
deszelfs broeder, het net in de zee wer-
pende (want zij waren visschers);
19 En hij zeide tot hen: Volgt mij na,
en ik zal u visschers der menschen ma-
ken.
20 Zij dan, terstond de netten verla-
tende, zijn hem nagevolgd.
21 En hij, van daar voortgegaan zijn-
de, zag twe andere broeders, *namelijk*
Jacobus, den *zoon* van Zebedéüs, en
Johannes, deszelfs broeder, in het schip
met hunnen vader Zebedéüs, hunne net-
ten vermakende, en heeft hen geroe-
pen.
22 Zij dan, terstond verlatende het
schip en hunnen vader, zijn hem na-
gevolgd.
23 ¶ Jezus omging geheel Galiléa, lee-
rende in hunne Synagogen, en prediken-
de het Euangelium des Koningrijks, en
genezende alle ziekte en alle kwale on-
der het volk.
24 En zijn gerucht ging *van daar* uit
in geheel Syrië; en zij bragten tot hem
allen, die kwalijk gesteld waren, met
verscheidene ziekten en pijnen bevangen
zijnde, en van den duivel bezeten, en
maanzieken, en geraakten; en hij genas
dezelve.
25 En vele scharen volgden hem na,
van Galiléa, en *van* Dekápolis, en *van*
Jerûzalem, en *van* Judéa, en *van* over
de Jordaan.

HET 5 CAPITTEL.

EN *Jezus*, de scharen ziende, is ge-
klommen op eenen berg, en als
hij neder gezeten was, kwamen zijne
discipelen tot hem.
2 En zijnen mond geopend hebbende,
leerde hij hen, zeggende:
3 Zalig *zijn* de armen van geeste: want
hunner is het Koningrijk der hemelen.
4 Zalig *zijn* die treuren: want zij zul-
len vertroost worden.
5 Zalig *zijn* de zachtmoedigen: want
zij zullen het aardrijk beërven.
6 Zalig *zijn* die hongeren en dorsten
naar de geregtigheid: want zij zullen
verzadigd worden.
7 Zalig *zijn* de barmhartigen: want
hun zal barmhartigheid geschieden.
8 Zalig *zijn* de reinen van harte: want
zij zullen God zien.
9 Zalig *zijn* de vreedzamen: want zij
zullen Gods kinderen genoemd worden.
10 Zalig *zijn* die vervolgd worden om
der geregtigheid wil: want hunner is het
Koningrijk der hemelen.
11 Zalig zijt gij, als u *de menschen*
smaden, en vervolgen, en liegende alle
kwaad tegen u spreken, om mijnent
wil.
12 Verblijdt en verheugt *u;* want uw
loon *is* groot in de hemelen; want al-
zoo hebben zij vervolgd de Profeten,
die vóór u *geweest zijn.*
13 Gij zijt het zout der aarde; indien
nu het zout smakeloos wordt, waarmede
zal *het* gezouten worden? Het deugt
nergens meer toe, dan om buiten gewor-
pen, en van menschen vertreden te
worden.
14 Gij zijt het licht der wereld: eene
stad boven op eenen berg liggende, kan
niet verborgen zijn.
15 Noch men steekt eene kaars aan,
en zet die onder eene koormaat, maar
op eenen kandelaar, en zij schijnt allen,
die in het huis *zijn;*
16 Laat uw licht alzoo schijnen voor
de menschen, dat zij uwe goede werken
mogen zien, en uwen Vader, die in de
hemelen is, verheerlijken.
17 Meent niet, dat ik gekomen ben,
om de wet of de Profeten te ontbinden;
ik ben niet gekomen, om *die* te ont-
binden, maar te vervullen.
18 Want voorwaar zeg ik u: Tot dat
de hemel en de aarde voorbij gaan, zal
er niet één jota noch één tittel van de
wet voorbij gaan, tot dat het alles zal
zijn geschied.
19 Zoo wie dan één van deze minste
geboden zal ontbonden, en de menschen
alzoo zal geleerd hebben, *die* zal de
minste genoemd worden in het Koning-
rijk der hemelen; maar zoo wie *dezelve*
zal gedaan en geleerd hebben, die zal
groot genoemd worden in het Koning-
rijk der hemelen.
20 Want ik zeg u: Ten zij uwe gereg-
tigheid overvloediger zij, dan van de
Schriftgeleerden en de Farizeën, dat gij
in het Koningrijk der hemelen geenszins
zult ingaan.
21 Gij hebt gehoord, dat *tot* de Ouden
gezegd is: Gij zult niet dooden; maar
zoo wie doodt, *die* zal strafbaar zijn door
het gerigt.
22 Doch ik zeg u: Zoo wie te onregt op
zijnen broeder toornig is, die zal straf-
baar zijn door het gerigt; en wie tot zij-
nen broeder zegt: Ráka, die zal straf-
baar zijn door den grooten Raad; maar
wie zegt: Gij dwaas, die zal strafbaar
zijn door het helsche vuur.
23 Zoo gij dan uwe gave zult op den
altaar offeren, en aldaar gedachtig wordt,
dat uw broeder iets tegen u heeft;

24 Laat dáár uwe gave voor den altaar, en ga heen, verzoen u eerst met uwen broeder, en kom dan en offer uwe gave.
25 Wees haastelijk wel gezind *jegens* uwe wederpartij, terwijl gij nog met hem op den weg zijt; opdat de wederpartij niet misschien u den Regter overlevere, en de Regter u den dienaar overlevere, en gij in de gevangenis geworpen wordt.
26 Voorwaar ik zeg u: Gij zult daar geenszins uitkomen, tot dat gij den laatsten penning zult betaald hebben.
27 Gij hebt gehoord, dat *van* de Ouden gezegd is: Gij zult geen overspel doen.
28 Maar ik zeg u; Dat zoo wie eene vrouw *aan*ziet, om dezelve te begeeren, die heeft alreeds overspel in zijn hart met haar gedaan.
29 Indien dan uw regteroog u ergert, trek het uit, en werp het van u: want het is u nut, dat één uwer leden verga, en niet uw geheele ligchaam in de hel geworpen worde.
30 En indien uwe regterhand u ergert, houw die af, en werp ze van u: want het is u nut, dat één uwer leden verga, en niet uw geheele ligchaam in de hel geworpen worde.
31 Daar is ook gezegd: Zoo wie zijne vrouw verlaten zal, die geve haar eenen scheidbrief.
32 Maar ik zeg u; Dat zoo wie zijne vrouw verlaten zal, anders dan uit oorzake van hoererij, die maakt, dat zij overspel doet; en zoo wie de verlatene zal trouwen, die doet overspel.
33 Wederom hebt gij gehoord, dat *van* de Ouden gezegd is: Gij zult den eed niet breken, maar gij zult de HEERE uwe eeden houden.
34 Maar ik zeg u: Zweer ganschelijk niet, noch bij den hemel, om dat hij is de troon van God;
35 Noch bij de aarde, omdat zij is de voetbank zijner voeten; noch bij Jerûzalem, omdat zij is de stad des grooten Konings;
36 Noch bij uw hoofd zult gij zweren, omdat gij niet één haar wit of zwart kunt maken;
37 Maar laat zijn uw woord, Ja, ja: Neen, neen; wat boven deze is, dat is uit den booze.
38 Gij hebt gehoord, dat gezegd is: Oog om oog, en tand om tand.
39 Maar ik zeg u, dat gij den booze niet wederstaat; maar, zoo wie u op de regter wang slaat, keer hem ook de andere toe;
40 En zoo iemand met u regten wil, en uwen rok nemen, laat hem ook den mantel;
41 En zoo wie u zal dwingen, ééne mijl te gaan, ga met hem twee *mijlen*.
42 Geef den genen, die *iets* van u bidt, en keer u niet af van den genen, die van u leenen wil.
43 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uwen naaste liefhebben, en uwen vijand zult haten.
44 Maar ik zeg u: Hebt uwe vijanden lief; zegent hen, die u vervloeken; doet wel den genen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen;
45 Opdat gij moogt kinderen zijn van uwen Vader, die in de hemelen is; want hij doet zijne zon opgaan over boozen en goeden, en regent over regtvaardigen en onregtvaardigen.
46 Want indien gij lief hebt, die u liefhebben, wat loon hebt gij? doen ook de tollenaars niet hetzelfde?
47 En indien gij uwe broeders alleen groet, wat doet gij boven anderen? doen ook niet de tollenaars alzoo?
48 Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, die in de hemelen is, volmaakt is.

HET 6 CAPITTEL.

HEEFT acht, dat gij uwe aalmoezen niet doet voor de menschen, om van hen gezien te worden: anders hebt gij geenen loon bij uwen Vader, die in de hemelen is.
2 Wanneer gij dan aalmoes doet, zoo laat voor u niet trompetten, gelijk de geveinsden in de Synagogen en op de straten doen, opdat zij van de menschen geëerd mogen worden. Voorwaar zeg ik u: Zij hebben hunnen loon weg.
3 Maar als gij aalmoes doet, zoo laat uwe linker*hand* niet weten, wat uwe regter doet;
4 Opdat uwe aalmoes in het verborgen zij; en uw Vader, die in het verborgen ziet, die zal het u in het openbaar vergelden.
5 En wanneer gij bidt, zoo zult gij niet zijn gelijk de geveinsden; want die plegen gaarne, in de Synagogen en op de hoeken der straten, staande te bidden, op dat zij van de menschen mogen gezien worden. Voorwaar ik zeg u, dat zij hunnen loon weg hebben.
6 Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uwe binnenkamer, en uwe deur gesloten hebbende, bid uwen Vader, die in het verborgen is; en uw Vader, die in het

verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden.
7 En als gij bidt, zoo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de Heidenen; want zij meenen, dat zij door hunne veelheid van woorden zullen verhoord worden.
8 Wordt dan hun niet gelijk; want uw Vader weet, wat gij noodig hebt, eer gij hem bidt.
9 Gij dan bidt aldus: Onze Vader, die in de hemelen *zijt;* Uw naam worde geheiligd;
10 Uw Koningrijk kome; Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, *alzoo* ook op de aarde;
11 Geef ons heden ons dagelijksch brood;
12 En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren.
13 En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den booze. Want uw is het koningrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, in de eeuwigheid. Amen.
14 Want indien gij den menschen hunne misdaden vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader ook u vergeven.
15 Maar indien gij den menschen hunne misdaden niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader uwe misdaden niet vergeven.
16 En wanneer gij vast, toont geen droevig gezigt, gelijk de geveinsden; want zij mismaken hunne aangezigten, opdat zij van de menschen mogen gezien worden, als zij vasten. Voorwaar ik zeg u, dat zij hunnen loon weg hebben.
17 Maar gij, als gij vast, zalf uw hoofd, en wasch uw aangezigt;
18 Opdat het van de menschen niet gezien worde, als gij vast, maar van uwen Vader, die in het verborgen is; en uw Vader, die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden.
19 Vergadert u geene schatten op de aarde, waar de motte en de roest dezelve verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen;
20 Maar vergadert u schatten in den hemel, waar noch motte noch roest ze verderft, en waar de dieven niet doorgraven noch stelen;
21 Want waar uw schat is, dáár zal ook uw hart zijn.
22 De kaars des ligchaams is het oog; indien dan uw oog eenvoudig is, zoo zal uw geheele ligchaam verlicht wezen;
23 Maar indien uw oog boos is, zoo zal uw geheele ligchaam duister zijn. Indien dan het licht, dat in u is, duisternis is, hoe groot *zal* de duisternis *zelve zijn!*
24 Niemand kan twee heeren dienen; want of, hij zal den eenen haten en den anderen liefhebben, of, hij zal den eenen aanhangen en den anderen verachten. Gij kunt niet God dienen en den mammon.
25 Daarom zeg ik u: Zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten, en wat gij drinken zult; noch voor uw ligchaam, waarmede gij u kleeden zult. Is het leven niet meer dan het voedsel, en het ligchaam dan de kleeding?
26 Aanziet de vogelen des hemels, dat zij niet zaaijen, noch maaijen, noch verzamelen in de schuren; en uw hemelsche Vader voedt *nogtans* dezelve: Gaat gij dezelve niet *zeer* veel te boven?
27 Wie toch van u kan, met bezorgd te zijn, ééne el tot zijne lengte toedoen?
28 En wat zijt gij bezorgd voor de kleeding? Aanmerkt de lelien des velds, hoe zij wassen: zij arbeiden niet, en spinnen niet;
29 En ik zeg u, dat ook Sálomo, in al zijne heerlijkheid, niet is bekleed geweest, gelijk één van deze.
30 Indien nu God het gras des velds, dat heden is, en morgen in den oven geworpen wordt, alzoo bekleedt, zal hij u niet veel meer *kleeden*, gij kleingeloovigen!
31 Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten? of Wat zullen wij drinken? of Waarmede zullen wij ons kleeden?
32 Want alle deze dingen zoeken de Heidenen; want uw hemelsche Vader weet, dat gij alle deze dingen behoeft.
33 Maar zoekt eerst het Koningrijk Gods, en zijne geregtigheid, en alle deze dingen zullen u toegeworpen worden.
34 Zijt dan niet bezorgd tegen den morgen; want de morgen zal voor het zijne zorgen. *Elke* dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad.

HET 7 CAPITTEL.

OORDEELT niet, opdat gij niet geoordeeld wordt.
2 Want met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden; en met welke mate gij meet, zal u weder gemeten worden.
3 En wat ziet gij den splinter, die in het oog uwes broeders is; maar den balk, die in uw oog is, merkt gij niet?
4 Of, hoe zult gij tot uwen broeder zeggen: Laat toe, dat ik den splinter uit uw oog uit doe; en zie, daar is een balk in uw oog.
5 Gij geveinsde, werp eerst den balk uit uw oog, en dan zult gij bezien, om

den splinter uit uwes broeders oog uit
te doen.
6 Geeft het heilige den honden niet,
noch werpt uwe paarlen voor de zwij-
nen; opdat zij niet te eeniger tijd de-
zelve met hunne voeten vertreden, en
zich omkeerende u verscheuren.
7 Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt,
en gij zult vinden; klopt, en u zal open
gedaan worden.
8 Want een iegelijk, die bidt, die ont-
vangt; en die zoekt, die vindt; en die
klopt, dien zal open gedaan worden.
9 Of, welk mensch is er onder u, zoo
zijn zoon hem zoude bidden om brood,
die hem eenen steen zal geven?
10 En zoo hij hem om een' visch
zoude bidden, die hem eene slang zal
geven?
11 Indien dan gij, die boos zijt, weet
uwen kinderen goede gaven te geven,
hoe veel te meer zal uw Vader, die in
de hemelen is, goede *gaven* geven den
genen, die ze van hem bidden.
12 Alle *dingen* dan, die gij wilt, dat u
de menschen zouden doen, doet gij hun
ook alzoo; want dat is de wet en de Pro-
feten.
13 Gaat in door de enge poort: want
wijd is de poort, en breed is de weg, die
tot het verderf leidt, en velen zijn er,
die door dezelve ingaan;
14 Want de poort is eng, en de weg
is naauw, die tot het leven leidt, en
weinigen zijn er, die denzelven vinden.
15 ¶ Maar wacht *u* van de valsche
Profeten, welke in schaapskleederen
tot u komen, maar van binnen zijn zij
grijpende wolven.
16 Aan hunne vruchten zult gij ze
kennen. Leest men ook eene druif van
doornen, of vijgen van distelen?
17 Alzoo een ieder goede boom brengt
voort goede vruchten, en een kwade
boom brengt voort kwade vruchten.
18 Een goede boom kan geen kwade
vruchten voort brengen, noch een kwade
boom goede vruchten voortbrengen.
19 Een ieder boom, die geen goede
vrucht voortbrengt, wordt uitgehou-
wen en in het vuur geworpen.
20 Zoo zult gij dan dezelve aan hunne
vruchten kennen.
21 Niet een iegelijk, die tot mij zegt:
Heer, Heer, zal ingaan in het Koning-
rijk der hemelen, maar die daar doet
den wil mijns Vaders, die in de heme-
len is.
22 Velen zullen te dien dage tot mij
zeggen: Heer, Heer, hebben wij niet
in uwen naam geprofeteerd, en in uwen
naam duivelen uitgeworpen, en in uwen
naam vele krachten gedaan?
23 En dan zal ik hun openlijk aan zeg-
gen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg
van mij, gij, die de ongeregtigheid
werkt.
24 ¶ Een iegelijk dan, die deze mijne
woorden hoort en dezelve doet, dien
zal ik vergelijken bij een' voorzigtig'
man, die zijn huis op eene steenrots
gebouwd heeft;
25 En daar is slagregen nedergevallen,
en de waterstroomen zijn gekomen, en
de winden hebben gewaaid, en zijn te-
gen hetzelve huis aangevallen, en het is
niet gevallen, want het was op de steen-
rots gegrond.
26 En een iegelijk, die deze mijne
woorden hoort en dezelve niet doet, die
zal bij eenen dwazen man vegeleken
worden, die zijn huis op het zand ge-
bouwd heeft;
27 En de slagregen is nedergevallen,
en de waterstroomen zijn gekomen, en
de winden hebben gewaaid, en zijn te-
gen hetzelve huis aangeslagen, en het
is gevallen, en deszelfs val was groot.
28 En het is geschied, als Jezus deze
woorden geëindigd had, *dat* de scharen
zich ontzetten over zijne leer;
29 Want hij leerde hen, als magt heb-
bende, en niet als de Schriftgeleerden.

HET 8 CAPITTEL.

TOEN hij nu van den berg afgeklom-
men was, zijn hem vele scharen
gevolgd.
2 En ziet, een melaatsche kwam, en
aanbad hem, zeggende: Heer, indien gij
wilt, gij kunt mij reinigen.
3 En Jezus, de hand uitstrekkende,
heeft hem aangeraakt, zeggende: Ik
wil, word gereinigd. En terstond werd
hij van zijne melaatschheid gereinigd.
4 En Jezus zeide tot hem: Zie, dat gij
dit niemand zegt; maar ga heen, toon
u zelven den Priester, en offer de gave,
die Mozes geboden heeft, hun tot eene
getuigenis.
5 Als nu Jezus te Kapernaüm inge-
gaan was, kwam tot hem een hoofdman
over honderd, biddende hem,
6 En zeggende: Heer, mijn knecht ligt
te huis geraakt, en lijdt zware pijnen.
7 En Jezus zeide tot hem: Ik zal
komen en hem genezen.
8 En de hoofdman over honderd, ant-
woordende, zeide: Heer, ik ben niet
waardig, dat gij onder mijn dak zoudt
inkomen, maar spreek alleenlijk een
woord, en mijn knecht zal genezen wor-
den.

9 Want ik ben ook een mensch onder
de magt *van anderen*, hebbende onder
mij krijgsknechten; en ik zeg tot de-
zen: Ga, en hij gaat; en tot den ande-
ren: Kom, en hij komt; en tot mijnen
dienstknecht: Doe dat, en hij doet het.
10 Jezus nu, *dit* hoorende, heeft zich
verwonderd, en zeide tot degenen, die
hem volgden: Voorwaar zeg ik u, ik
heb zelfs in Israël zoo groot een geloof
niet gevonden.
11 Doch ik zeg u, dat velen zullen ko-
men van Oosten en Westen, en zullen
met Abraham, en Izaak, en Jakob aan-
zitten in het Koningrijk der hemelen;
12 En de kinderen des Koningrijks zul-
len uitgeworpen worden in de buitenste
duisternis; aldaar zal weening zijn, en
knersing der tanden.
13 En Jezus zeide tot den Hoofdman
over honderd: Ga heen, en u geschiede,
gelijk gij geloofd hebt. En zijn knecht
is gezond geworden te dier zelfder ure.
14 En Jezus gekomen zijnde in het
huis van Petrus, zag deszelfs vrouws
moeder *te bed* liggen, hebbende de
koorts.
15 En hij raakte hare hand aan, en de
koorts verliet haar; en zij stond op, en
diende hen.
16 En als het laat geworden was, heb-
ben zij velen, van den duivel bezeten,
tot hem gebragt, en hij wierp de *booze*
geesten uit met den woorde, en hij ge-
nas allen, die kwalijk gesteld waren.
17 Opdat vervuld zoude worden, dat
gesproken was door Jesaia den Profeet,
zeggende: Hij heeft onze krankheden
op zich genomen, en *onze* ziekten ge-
dragen.
18 En Jezus, vele scharen rondom zich
ziende, beval aan de andere zijde over-
tevaren.
19 ¶ En daar kwam een zeker Schrift-
geleerde tot hem, en zeide tot hem:
Meester, ik zal u volgen, waar gij ook
henengaat.
20 En Jezus zeide tot hem: De vossen
hebben holen, en de vogelen des hemels
nesten; maar de Zoon des menschen
heeft niet, waar hij het hoofd neder-
legge.
21 En een ander uit zijne discipelen
zeide tot hem: Heer, laat mij toe, dat
ik eerst henenga, en mijnen vader be-
grave.
22 Doch Jezus zeide tot hem: Volg
mij, en laat de dooden hunne dooden
begraven.
23 ¶ En als hij in het schip gegaan
was, zijn hem zijne discipelen gevolgd.
24 En ziet, daar ontstond eene groote
onstuimigheid in de zee, alzoo dat het
schip van de golven bedekt wierd: doch
hij sliep.
25 En zijne discipelen, bij *hem* ko-
mende, hebben hem opgewekt, zeggen-
de: Heer, behoed ons; wij vergaan.
26 En hij zeide tot hen: Wat zijt gij
vreesachtig, gij kleingeloovigen? Toen
stond hij op, en bestrafte de winden en
de zee; en daar werd groote stilte.
27 En de menschen verwonderden zich,
zeggende: Hoedanig een is deze, dat ook
de winden en de zee hem gehoorzaam
zijn!
28 En als hij aan de andere zijde was
overgekomen in het land der Gergesé-
nen, zijn hem twee, van den duivel be-
zeten, ontmoet, komende uit de graven,
die zeer wreed waren, alzoo dat niemand
langs dien weg konde voorbij gaan.
29 En ziet, zij riepen, zeggende: Jezus,
gij Zoon van God, wat hebben wij met
u *te doen*? Zijt gij hier gekomen, om
ons te pijnigen vóór den tijd?
30 En verre van hen was eene kudde
van vele zwijnen, weidende.
31 En de duivelen baden hem, zeggen-
de: Indien gij ons uitwerpt, laat ons
toe, dat wij in die kudde zwijnen varen.
32 En hij zeide tot hen: Gaat heen,
En zij uitgaande voeren heen in de kud-
de zwijnen; en ziet, de geheele kudde
zwijnen stortte van de steilte af in de
zee, en zij stierven in het water.
33 En die ze weidden, zijn gevlugt;
en als zij in de stad gekomen waren,
boodschapten zij alle *deze* dingen, en
wat den bezetenen *geschied was*.
34 En ziet, de geheele stad ging uit,
Jezus te gemoet; en als zij hem zagen,
baden zij, dat hij uit hunne landpalen
wilde vertrekken.

HET 9 CAPITTEL.

EN in het schip gegaan zijnde, voer
hij over en kwam in zijne stad.
En ziet, zij bragten tot hem eenen ge-
raakte, op een bed liggende.
2 En Jezus hun geloof ziende, zeide
tot den geraakte: Zoon, zijt wel gemoed,
uwe zonden zijn u vergeven.
3 En ziet, sommigen der Schriftgeleer-
den zeiden in zich zelven: Deze lastert
God.
4 En Jezus, ziende hunne gedachten,
zeide: Waarom overdenkt gij kwaad
in uwe harten?
5 Want wat is ligter, te zeggen: De
zonden zijn u vergeven? of te zeggen:
Sta op en wandel?
6 Doch opdat gij moogt weten, dat de

Zoon des menschen magt heeft op de
aarde, de zonden te vergeven, (toen
zeide hij tot den geraakte): Sta op,
neem uw bed op, en ga heen naar uw
huis.
7 En hij opgestaan zijnde, ging henen
naar zijn huis.
8 De scharen nu, *dat* ziende, hebben
zich verwonderd, en God verheerlijkt,
die zoodanige magt den menschen ge-
geven had.
9 ¶ En Jezus, van daar voortgaande, zag
een' mensch in het tolhuis zitten, ge-
noemd Matthéüs; en zeide tot hem:
Volg mij. En hij opstaande volgde
hem.
10 En het geschiedde, als hij in het
huis *van Matthëus* aanzat, ziet, vele
tollenaars en zondaars kwamen en za-
ten mede aan, met Jezus en zijne dis-
cipelen.
11 En de Farizeën, *dat* ziende, zeiden
tot zijne discipelen: Waarom eet uw
meester met de tollenaren en zondaren?
12 Maar Jezus, *zulks* hoorende, zeide
tot hen: Die gezond zijn hebben den
medicijnmeester niet noodig, maar die
ziek zijn.
13 Doch gaat heen en leert, wat het zij:
Ik wil barmhartigheid, en niet offer-
ande; want ik ben niet gekomen om te
roepen regtvaardigen, maar zondaars
tot bekeering.
14 ¶ Toen kwamen de discipelen van
Johannes tot hem, zeggende: Waarom
vasten wij en de Farizeën veel, en uwe
discipelen vasten niet?
15 En Jezus zeide tot hen: Kunnen
ook de bruilofts-kinderen treuren, zoo
lang de bruidegom bij hen is? Maar de
dagen zullen komen, wanneer de bruide-
gom van hen zal weggenomen zijn, en
dan zullen zij vasten.
16 Ook zet niemand eenen lap onge-
vold laken op een oud kleed; want des-
zelfs aangezette lap scheurt af van het
kleed, en daar wordt eene erger scheure.
17 Noch men doet nieuwen wijn in
oude *lederen* zakken; anders bersten
de *lederen* zakken, en de wijn wordt
uitgestort, en de *lederen* zakken ver-
derven; maar men doet nieuwen wijn
in nieuwe *lederen* zakken, en beide
worden zamen behouden.
18 Als hij deze dingen tot hen sprak,
ziet, een Overste kwam en aanbad hem,
zeggende: Mijne dochter is nu terstond
gestorven, doch kom en leg uwe hand
op haar, en zij zal leven.
19 En Jezus, opgestaan zijnde, volgde
hem, en zijne discipelen.
20 En ziet, eene vrouw, die twaalf ja-
ren het bloedvloeijen gehad had, ko-
mende tot hem van achteren, raakte
den zoom van zijn kleed aan;
21 Want zij zeide in zich zelve: In-
dien ik alleenlijk zijn kleed aanraak,
zoo zal ik gezond worden.
22 En Jezus, zich omkeerende en haar
ziende, zeide: Zijt wel gemoed, doch-
ter, uw geloof heeft u behouden. En
de vrouw werd gezond van diezelfde
ure af.
23 En als Jezus in het huis van den
Overste kwam, en zag de pijpers en de
woelende schare,
24 Zeide hij tot hen: Vertrekt; want
het dochtertje is niet dood, maar slaapt.
En zij belachten hem.
25 Als nu de schare uitgedreven was,
ging hij in, en greep hare hand; en het
dochtertje stond op.
26 En dit geruchte ging uit door dat
geheele land.
27 ¶ En als Jezus van daar voortging,
zijn hem twee blinden gevolgd, roe-
pende en zeggende: *Gij* zoon van Da-
vid, ontferm u over ons.
28 En als hij in huis gekomen was,
kwamen de blinden tot hem. En Je-
zus zeide tot hen: Gelooft gij, dat ik
dat doen kan? Zij zeiden tot hem: Ja,
Heer.
29 Toen raakte hij hunne oogen aan,
zeggende: U geschiede naar u geloof.
30 En hunne oogen zijn geopend ge-
worden. En Jezus heeft hun zeer
strengelijk verboden, zeggende: Ziet,
dat het niemand wete.
31 Maar zij, uitgegaan zijnde, hebben
hem ruchtbaar gemaakt door dat ge-
heele land.
32 Als dezen nu uitgingen, ziet, zoo
bragten zij tot hem een' mensch, die
stom en van den duivel bezeten was.
33 En als de duivel uitgeworpen was,
sprak de stomme. En de scharen ver-
wonderden zich, zeggende: Daar is
nooit desgelijks in Israël gezien.
34 Maar de Farizeën zeiden: Hij
werpt de duivelen uit door den Overste
der duivelen.
35 En Jezus omging al de steden en
vlekken, leerende in hunne Synago-
gen, en predikende het Euangelium des
Koningrijks, en genezende alle ziekten
en alle kwalen onder het volk.
36 En hij, de scharen ziende, werd in-
nerlijk met ontferming bewogen over
hen, omdat zij vermoeid en verstrooid
waren, gelijk schapen, die geenen her-
der hebben.

37 Toen zeide hij tot zijne discipelen:
De oogst is wel groot, maar de arbeiders
zijn weinige;
38 Bidt dan den Heer des oogstes, dat
hij arbeiders in zijnen oogst uitstoote.

HET 10 CAPITTEL.

EN zijne twaalf discipelen tot zich
geroepen hebbende, heeft hij hun
magt gegeven over de onreine geesten,
om dezelve uit te werpen, en om alle
ziekten en alle kwalen te genezen.
2 De namen nu der twaalf Apostelen
zijn deze: De eerste, Simon, gezegd
Petrus, en Andréas, deszelfs broeder;
Jacobus de *zoon* van Zebedéüs, en Jo-
hannes, deszelfs broeder;
3 Filippus en Bartholoméüs; Thomas
en Matthéüs, de tollenaar; Jacobus, de
zoon van Alphéüs, en Lebbeüs, toege-
naamd Thaddéüs;
4 Simon Kananítes, en Judas Iskáriot,
die hem ook verraden heeft.
5 Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden,
en hun bevel gegeven, zeggende: Gij
zult niet heengaan op den weg der Hei-
denen, en gij zult niet ingaan in *eenige*
stad der Samaritanen.
6 Maar gaat veel meer henen tot de
verlorene schapen van het huis Israels.
7 En henengaande predikt, zeggende:
Het Koningrijk der hemelen is nabij
gekomen.
8 Geneest de kranken, reinigt de me-
laatschen, wekt de dooden op, werpt de
duivelen uit: Gij hebt het om niet ont-
vangen, geeft het om niet.
9 Verkrijgt u noch goud, noch zilver,
noch koper *geld* in uwe gordels;
10 Noch male tot den weg, noch twee
rokken, noch schoenen, noch staf; want
de arbeider is zijn voedsel waardig.
11 En in welke stad of vlek gij zult in-
komen, onderzoekt, wie daar in waar-
dig zij; en blijft aldaar, tot dat gij *daar*
uitgaat.
12 En als gij in het huis gaat, zoo groet
hetzelve.
13 En indien dat huis waardig is, zoo
kome uw vrede over hetzelve; maar
indien het niet waardig is, zoo keere
uw vrede weder tot u.
14 En zoo iemand u niet zal ontvangen,
noch uwe woorden hooren, uitgaande
uit dat huis of uit die stad, schudt het
stof uwer voeten af.
15 Voorwaar zeg ik u: Het zal den lande
van Sodom en Gomórra verdragelijker
zijn in den dag des oordeels, dan voor
die stad.
16 Ziet, ik zende u als schapen in het
midden der wolven; zijt dan voorzigtig
gelijk de slangen, en opregt gelijk de
duiven.
17 Maar wacht u voor de menschen;
want zij zullen u overleveren in de
Raadsvergaderingen, en in hunne Syna-
gogen zullen zij u geeselen.
18 En gij zult ook voor Stadhouders en
Koningen geleid worden, om mijnent
wil, hun en den Heidenen tot getuigenis.
19 Doch wanneer zij u overleveren, zoo
zult gij niet bezorgd zijn, hoe of wat gij
spreken zult; want het zal u in die ure
gegeven worden, wat gij spreken zult.
20 Want gij zijt *het* niet, die spreekt,
maar *het is* de Geest uwes Vaders, die in
u spreekt.
21 En de *eene* broeder zal den *anderen*
broeder overleveren tot den dood, en de
vader het kind: en de kinderen zullen
opstaan tegen de ouders, en zullen ze
dooden.
22 En gij zult van allen gehaat worden
om mijnen naam; maar die volstandig
zal blijven tot het einde, die zal zalig
worden.
23 Wanneer zij u dan in deze stad ver-
volgen, vliedt in de andere; want voor-
waar zeg ik u: Gij zult *uwe reis door* de
steden van Israël niet geëindigd hebben,
of de Zoon des menschen zal gekomen
zijn.
24 De discipel is niet boven den mees-
ter, noch de dienstknecht boven zijnen
heer.
25 Het *zij* den discipel genoeg, dat hij
worde gelijk zijn meester, en de dienst-
knecht gelijk zijn heer. Indien zij den
heer des huizes Beëlzebul hebben ge-
heeten, hoeveel te meer zijne huisge-
nooten?
26 Vreest dan hen niet: want er is niets
bedekt, hetwelk niet zal ontdekt wor-
den, en verborgen, hetwelk niet zal
geweten worden.
27 Hetgeen ik u zeg in de duisternis,
zegt in het licht; en hetgeen gij hoort
in het oor, predikt dat op de daken.
28 En vreest niet voor degenen, die
het ligchaam dooden, en de ziel niet
kunnen dooden; maar vreest veel meer
hem, die beide ziel en ligchaam kan
verderven in de hel.
29 Worden niet twee muschjes om een'
penning verkocht? En niet één van
deze zal op de aarde vallen zonder uwen
Vader.
30 En ook uwe haren des hoofds zijn
allen geteld.
31 Vreest dan niet, gij gaat vele musch-
jes te boven.
32 Een iegelijk dan, die mij belijden

zal voor de menschen, dien zal ik ook belijden voor mijnen Vader, die in de hemelen *is*.

33 Maar zoo wie mij verloochend zal hebben voor de menschen, dien zal ik ook verloochenen voor mijnen Vader, die in de hemelen *is*.

34 Meent niet, dat ik gekomen ben, om vrede te brengen op de aarde; ik ben niet gekomen, om vrede te brengen, maar het zwaard.

35 Want ik ben gekomen, om den mensch tweedragtig te maken tegen zijnen vader, en de dochter tegen hare moeder, en de schoondochter tegen hare schoonmoeder.

36 En zij *zullen* des menschen vijanden *worden*, die zijne huisgenooten *zijn*.

37 Wie vader of moeder lief heeft boven mij, is mijns niet waardig; en wie zoon of dochter lief heeft boven mij, is mijns niet waardig.

38 En wie zijn kruis niet *op zich* neemt, en mij navolgt, is mijns niet waardig.

39 Wie zijne ziel vindt, zal dezelve verliezen; en wie zijne ziel zal verloren hebben om mijnent wil, zal dezelve vinden.

40 Wie u ontvangt, ontvangt mij; en wie mij ontvangt, ontvangt hem, die mij gezonden heeft.

41 Wie eenen Profeet ontvangt in den naam van een' Profeet, zal den loon van een' Profeet ontvangen; en wie eenen regtvaardige ontvangt in den naam eens regtvaardigen, zal den loon eens regtvaardigen ontvangen.

42 En zoo wie aan één' van deze kleinen te drinken geeft alleenlijk eenen beker koud *waters*, in den naam eens discipels, voorwaar zeg ik u: hij zal zijnen loon geenszins verliezen.

HET 11 CAPITTEL.

EN het is geschied, toen Jezus geeindigd had zijnen twaalf discipelen bevelen te geven, dat hij van daar voortging, om te leeren en te prediken in hunne steden.

2 En Johannes, in de gevangenis gehoord hebbende de werken van Christus, zond twee van zijne discipelen,

3 En zeide tot hem: Zijt gij de geen, die komen zoude, of verwachten wij eenen anderen?

4 En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gaat heen en boodschapt Johannes weder, hetgeen gij hoort en ziet:

5 De blinden worden ziende, en de kreupelen wandelen; de melaatschen worden gereinigd, en de dooven hooren; de dooden worden opgewekt, en den armen wordt het Euangelium verkondigd.

6 En zalig is hij, die aan mij niet zal geërgerd worden.

7 Als nu dezen heengingen, heeft Jezus tot de scharen beginnen te zeggen van Johannes: Wat zijt gij uitgegaan in de woestijn te aanschouwen? Een riet, dat van den wind ginds, en weder bewogen wordt?

8 Maar wat zijt gij uitgegaan te zien? Eenen mensch, met zachte kleederen bekleed? Ziet, die zachte *kleederen* dragen, zijn in de huizen der Koningen.

9 Maar wat zijt gij uitgegaan te zien? Een' Profeet? Ja, ik zeg u: ook veel meer dan een' Profeet.

10 Want deze is het, van wien geschreven staat: Ziet, ik zende mijnen Engel voor uw aangezigt, die uwen weg bereiden zal voor u henen.

11 Voorwaar zeg ik u: Onder degenen, die van vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan meerder dan Johannes de Dooper; doch die de minste is in het Koningrijk der hemelen, is meerder dan hij.

12 En van de dagen van Johannes den Dooper tot nu toe, wordt het Koningrijk der hemelen geweld aangedaan, en de geweldigers nemen hetzelve met geweld.

13 Want al de Profeten en de wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd.

14 En zoo gij het wilt aannemen, hij is Elias, die komen zou.

15 Wie ooren heeft om te hooren, die hoore.

16 Doch waarbij zal ik dit geslacht vergelijken? Het is gelijk aan de kinderkens, die op de markten zitten, en hunnen gezellen toeroepen,

17 En zeggen: Wij hebben voor u op de fluit gespeeld, en gij hebt niet gedanst; wij hebben voor u klaagliederen gezongen, en gij hebt niet geweend.

18 Want Johannes is gekomen, noch etende, noch drinkende, en zij zeggen: Hij heeft den duivel.

19 De Zoon des menschen is gekomen, etende en drinkende, en zij zeggen: Ziet daar, een mensch, *die* een vraat en wijnzuiper *is*, een vriend van tollenaren en zondaren. Doch de wijsheid is geregtvaardigd geworden van hare kinderen.

20 ¶ Toen begon hij de steden, in welke zijne krachten het meest geschied waren, te verwijten, omdat zij zich niet bekeerd hadden.

21 Wee u Chórazin! wee u Bethsáïda!

want zoo in Tyrus en Sidon de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden zich eertijds in zak en assche bekeerd hebben.

22 Doch ik zeg u: Het zal voor Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in den dag des oordeels, dan voor ulieden.

23 En gij, Kapernaüm, die tot den hemel toe zijt verhoogd, gij zult tot de hel toe neder gestooten worden: want zoo in Sodom de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zou tot op den huidigen dag gebleven zijn.

24 Doch ik zeg u, dat het den lande van Sodom verdragelijker zal zijn in den dag des oordeels dan u.

25 In dienzelfden tijd antwoordde Jezus en zeide: Ik dank u, Vader, Heer des hemels en der aarde, dat gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve den kinderen geopenbaard.

26 Ja, Vader: want alzoo is geweest het welbehagen voor u.

27 Alle dingen zijn mij overgegeven van mijnen Vader; en niemand kent den Zoon dan de Vader; en niemand kent den Vader dan de Zoon, en wien het de Zoon wil openbaren.

28 Komt herwaarts tot mij, allen, die vermoeid en belast zijt; en ik zal u ruste geven.

29 Neemt mijn juk op u, en leert van mij, dat ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult ruste vinden voor uwe zielen.

30 Want mijn juk is zacht, en mijn last is ligt.

HET 12 CAPITTEL.

IN dien tijd ging Jezus, op eenen Sabbathdag, door het gezaaide; en zijne discipelen hadden honger, en begonnen airen te plukken, en te eten.

2 En de Farizeën, *dat* ziende, zeiden tot hem: Zie, uwe discipelen doen, wat niet geoorloofd is te doen, op den Sabbath.

3 Maar hij zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen, wat David gedaan heeft, toen hem hongerde, en hun, die met hem *waren?*

4 Hoe hij gegaan is in het huis Gods, en de toonbrooden gegeten heeft, die het hem niet geoorloofd was te eten, noch ook hun, die met hem *waren*, maar den Priesteren alleen.

5 Of hebt gij niet gelezen in de wet, dat de Priesters den Sabbath ontheiligen in den tempel, op de Sabbathdagen, en *nogtans* onschuldig zijn?

6 En ik zeg u, dat een meerder dan de tempel hier is.

7 Doch zoo gij geweten hadt, wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande; gij zoudt de onschuldigen niet veroordeeld hebben.

8 Want de Zoon des menschen is een Heer, ook van den Sabbath.

9 En van daar voortgaande, kwam hij in hunne Synagoge.

10 En ziet, daar was een mensch, die eene dorre hand had, en zij vraagden hem, zeggende: Is het ook geoorloofd op de Sabbathdagen te genezen? (opdat zij hem mogten beschuldigen)

11 En hij zeide tot hen: Welk mensch zal er zijn onder u, die een schaap heeft, en *die* hetzelve, zoo dat op eenen Sabbathdag in eene gracht valt, niet zal aangrijpen en uitheffen?

12 Hoe veel gaat nu een mensch een schaap te boven? Zoo is het dan op de Sabbathdagen geoorloofd wel te doen.

13 Toen zeide hij tot dien mensch: Strek uwe hand uit. En hij strekte ze uit; en zij werd hersteld, gezond gelijk de andere.

14 En de Farizeën, uitgegaan zijnde, hielden zamen raad tegen hem, hoe zij hem dooden mogten.

15 Maar Jezus, *dat* wetende, vertrok van daar, en vele scharen volgden hem, en hij genas ze allen.

16 En hij gebood hun scherpelijk, dat zij hem niet openbaar maken zouden;

17 Opdat vervuld zoude worden hetgeen gesproken is door Jesaia, den Profeet, zeggende:

18 Ziet, mijn knecht, welken ik verkoren heb, mijn beminde, in wien mijne ziel een welbehagen heeft; Ik zal mijnen Geest op hem leggen, en hij zal het oordeel den Heidenen verkondigen.

19 Hij zal niet twisten, noch roepen, noch iemand zal zijne stem op de straten hooren.

20 Het gekrookte riet zal hij niet verbreken, en het rookende lemmet zal hij niet uitblusschen, tot dat hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning.

21 En op zijnen naam zullen de Heidenen hopen.

22 ¶ Toen werd tot hem gebragt een van den duivel bezeten, *die* blind en stom *was;* en hij genas hem, alzoo dat de blinde en stomme beide sprak en zag.

23 En al de scharen ontzetten zich, en zeiden, Is niet deze de zoon van David?

24 Maar de Farizeën, *dit* gehoord heb-

bende, zeiden: Deze werpt de duivelen
niet uit, dan door Beëlzebul, den Overste
der duivelen.
25 Doch Jezus, kennende hunne ge-
dachten, zeide tot hen: Ieder Koning-
rijk, dat tegen zich zelve verdeeld is,
wordt verwoest; en iedere stad of huis,
dat tegen zich zelve verdeeld is, zal niet
bestaan.
26 En indien de Satan den Satan uit-
werpt, zoo is hij tegen zich zelven ver-
deeld; hoe zal dan zijn Rijk bestaan?
27 En indien ik door Beëlzebul de dui-
velen uitwerp, door wien werpen dan
uwe zonen dezelve uit? Daarom zullen
die uwe regters zijn.
28 Maar indien ik door den Geest Gods
de duivelen uitwerp, zoo is dan het Ko-
ningrijk Gods tot u gekomen.
29 Of hoe kan iemand in het huis van
eenen sterke inkomen, en zijne vaten
ontrooven, ten zij hij eerst den sterke
gebonden hebbe, en als dan zal hij zijn
huis berooven.
30 Wie met mij niet is, die is tegen
mij; en wie met mij niet vergadert, die
verstrooit.
31 Daarom zeg ik u: Alle zonde en
lastering zal den menschen vergeven
worden; maar de lastering tegen den
Geest zal den menschen niet vergeven
worden.
32 En zoo wie *eenig* woord gesproken
zal hebben tegen den Zoon des men-
schen, het zal hem vergeven worden;
maar zoo wie tegen den Heiligen Geest
zal gesproken hebben, het zal hem niet
vergeven worden, noch in deze eeuw,
noch in de toekomende.
33 Of, maakt den boom goed en zijne
vrucht goed; of, maakt den boom kwaad
en zijne vrucht kwaad; want uit de
vrucht wordt de boom gekend.
34 Gij adderen-gebroedsels, hoe kunt
gij goede dingen spreken, daar gij boos
zijt? want uit den overvloed des harten
spreekt de mond.
35 De goede mensch brengt goede din-
gen voort uit den goeden schat des har-
ten, en de booze mensch brengt booze
dingen voort uit den boozen schat.
36 Maar ik zeg u, dat van elk ijdel
woord, hetwelk de menschen zullen ge-
sproken hebben, zij van hetzelve zullen
rekenschap geven in den dag des oor-
deels.
37 Want uit uwe woorden zult gij ge-
regtvaardigd worden, en uit uwe woor-
den zult gij veroordeeld worden.
38 Toen antwoordden sommigen der
Schriftgeleerden en Farizeën, zeggende:
Meester, wij wilden van u *wel* een tee-
ken zien.
39 Maar hij antwoordde en zeide tot
hen: Het boos en overspelig geslacht
verzoekt een teeken; en hun zal geen
teeken gegeven worden, dan het teeken
van Jonas, den Profeet.
40 Want gelijk Jonas drie dagen en
drie nachten was in den buik van den
walvisch, alzoo zal de Zoon des men-
schen drie dagen en drie nachten wezen
in het hart der aarde.
41 De mannen van Nineve zullen op-
staan in het oordeel met dit geslacht, en
zullen hetzelve veroordeelen; want zij
hebben zich bekeerd op de prediking
van Jonas; en ziet, meer dan Jonas is
hier.
42 De Koningin van het Zuiden zal op-
staan in het oordeel met dit geslacht,
en hetzelve veroordeelen; want zij is
gekomen van de einden der aarde, om
te hooren de wijsheid van Sálomo; en
ziet, meer dan Sálomo is hier.
43 En wanneer de onreine geest van
den mensch uitgegaan is, zoo gaat hij
door dorre plaatsen, zoekende rust, en
vindt ze niet.
44 Dan zegt hij: Ik zal wederkeeren
in mijn huis, van waar ik uitgegaan
ben; en komende vindt hij het ledig,
met bezemen gekeerd en versierd.
45 Dan gaat hij heen en neemt met
zich zeven andere geesten, boozer dan
hij zelf; en ingegaan zijnde wonen zij
aldaar; en het laatste van dien mensch
wordt erger dan het eerste. Alzoo zal
het ook met dit boos geslacht zijn.
46 En als hij nog tot de scharen sprak,
ziet, zijne moeder en broeders stonden
buiten, zoekende hem te spreken.
47 En iemand zeide tot hem: Zie, uwe
moeder en uwe broeders staan *daar*
buiten, zoekende u te spreken.
48 Maar hij antwoordde en zeide tot
den genen, die hem *dat* zeide: Wie is
mijne moeder, en wie zijn mijne broe-
ders?
49 En zijne hand uitstrekkende over
zijne discipelen, zeide hij: Ziet mijne
moeder en mijne broeders!
50 Want zoo wie den wil mijns Vaders
doet, die in de hemelen is, die is mijn
broeder, en zuster, en moeder.

HET 13 CAPITTEL.

EN te dien dage Jezus, uit het huis
gegaan zijnde, zat bij de zee.
2 En tot hem vergaderden vele scha-
ren, zoo dat hij in een schip ging en
neder zat, en al de schare stond op den
oever.

3 En hij sprak tot hen vele dingen door gelijkenissen, zeggende: Ziet, een zaaijer ging uit om te zaaijen.

4 En als hij zaaide, viel een deel *van het zaad* bij den weg; en de vogelen kwamen en aten dat op.

5 En een ander *deel* viel op steenachtige *plaatsen*, waar het niet veel aarde had, en het ging terstond op, omdat het geene diepte van aarde had.

6 Maar als de zon opgegaan was, zoo is het verbrand geworden; en omdat het geen' wortel had, is het verdord.

7 En een ander *deel* viel in de doornen; en de doornen wiessen op, en verstikten hetzelve.

8 En een ander *deel* viel in de goede aarde, en gaf vrucht, het een honderd, het ander zestig, en het ander dertig *voudig*.

9 Wie ooren heeft om te hooren, die hoore.

10 En de discipelen, tot hem komende, zeiden tot hem: Waarom spreekt gij tot hen door gelijkenissen?

11 En hij, antwoordende, zeide tot hen: Omdat het u gegeven is, de verborgenheden van het Koningrijk der hemelen te weten, maar aan die is het niet gegeven.

12 Want wie heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloediglijk hebben; maar wie niet heeft, van dien zal genomen worden, ook wat hij heeft.

13 Daarom spreek ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien, en hoorende niet hooren, noch ook verstaan.

14 En in hen wordt de profetie van Jesaia vervuld, die zegt: Met het gehoor zult gij hooren, en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien, en geenszins bemerken.

15 Want het hart van dit volk is dik geworden, en zij hebben met de ooren zwaarlijk gehoord, en hunne oogen hebben zij toegedaan; opdat zij niet te eeniger tijd met de oogen zouden zien, en met de ooren hooren, en met het hart verstaan, en zich bekeeren, en ik hen geneze.

16 Doch uwe oogen zijn zalig, omdat zij zien, en uwe ooren, omdat zij hooren.

17 Want voorwaar ik zeg u, dat vele Profeten en regtvaardigen hebben begeerd te zien de dingen, die gij ziet, en hebben *ze* niet gezien; en te hooren de dingen, die gij hoort, en hebben *ze* niet gehoord.

18 Gij dan, hoort de gelijkenis van den zaaijer.

19 Als iemand het woord des Koningrijks hoort, en niet verstaat, zoo komt de booze, en rukt weg, hetgeen in zijn hart gezaaid was; deze is de geen, die bij den weg bezaaid is.

20 Maar die in steenachtige *plaatsen* bezaaid is, deze is de geen, die het woord hoort, en dat terstond met vreugde ontvangt;

21 Doch hij heeft geen' wortel in zich zelven, maar is voor een' tijd; en als verdrukking of vervolging komt, om des woords wil, zoo wordt hij terstond geërgerd.

22 En die in de doornen bezaaid is, deze is de geen, die het woord hoort; en de zorgvuldigheid dezer wereld, en de verleiding des rijkdoms verstikt het woord, en het wordt onvruchtbaar.

23 Die nu in de goede aarde bezaaid is, deze is de geen, die het woord hoort en verstaat, die ook vrucht draagt en voortbrengt, de een honderd, de ander zestig, en de ander dertig *voudig*.

24 Eene andere gelijkenis heeft hij hun voorgesteld, zeggende: Het Koningrijk der hemelen is gelijk aan een' mensch, die goed zaad zaaide in zijnen akker.

25 En als de menschen sliepen, kwam zijn vijand, en zaaide onkruid midden in de tarwe, en ging weg.

26 Toen het nu *tot* kruid opgeschoten was, en vrucht voortbragt, toen openbaarde zich ook het onkruid.

27 En de dienstknechten van den heer des huizes gingen en zeiden tot hem: Heer, hebt gij niet goed zaad in uwen akker gezaaid? van waar heeft hij dan dit onkruid?

28 En hij zeide tot hem: Een vijandig mensch heeft dat gedaan. En de dienstknechten zeiden tot hem: Wilt gij dan, dat wij heengaan et hetzelve vergaderen?

29 Maar hij zeide: Neen; opdat gij, het onkruid vergaderende, ook mogelijk met hetzelve de tarwe niet uittrekt.

30 Laat ze beide te zamen opwassen tot den oogst, en in den tijd des oogstes zal ik tot de maaijers zeggen: Vergadert eerst het onkruid, en bindt het in bossen, om hetzelve te verbranden; maar brengt de tarwe zamen in mijne schuur.

31 Eene andere gelijkenis heeft hij hun voorgesteld, zeggende: Het Koningrijk der hemelen is gelijk aan het mostaardzaad, hetwelk een mensch heeft genomen en in zijnen akker gezaaid.

32 Hetwelk wel het minste is onder al

de zaden, maar wanneer het opgewassen is, dan is het het meeste van de moeskruiden, en het wordt een boom, alzoo dat de vogelen des hemels komen en nestelen in zijne takken.
33 Eene andere gelijkenis sprak hij tot hen, *zeggende:* Het Koningrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdeesem, hetwelk eene vrouw nam en verborg in drie maten meels, tot dat het geheel gezuurd was.
34 Alle deze dingen heeft Jezus tot de scharen gesproken door gelijkenissen, en zonder gelijkenis sprak hij tot hen niet;
35 Opdat vervuld zoude worden wat gesproken is door den Profeet, zeggende: Ik zal mijnen mond opendoen door gelijkenissen; ik zal voortbrengen dingen, die verborgen waren van de grondlegging der wereld.
36 ¶ Toen nu Jezus de scharen *van zich* gelaten had, ging hij naar huis. En zijne discipelen kwamen tot hem, zeggende: Verklaar ons de gelijkenis van het onkruid des akkers.
37 En hij, antwoordende, zeide tot hen: Die het goede zaad zaait, is de Zoon des menschen;
38 En de akker is de wereld; en het goede zaad zijn de kinderen des Koningrijks; en het onkruid zijn de kinderen des boozen;
39 En de vijand, die hetzelve gezaaid heeft, is de duivel; en de oogst is de voleinding der wereld; en de maaijers zijn de Engelen.
40 Gelijkerwijs dan het onkruid vergaderd, en met vuur verbrand wordt, alzoo zal het *ook* zijn in de voleinding dezer wereld.
41 De Zoon des menschen zal zijne Engelen uitzenden, en zij zullen uit zijn Koningrijk vergaderen al de ergernissen, en de genen, die de ongeregtigheid doen;
42 En zullen dezelve in den vurigen oven werpen; daar zal weening zijn en knersing der tanden.
43 Dan zullen de regtvaardigen blinken, gelijk de zon, in het Koningrijk huns Vaders. Wie ooren heeft om te hooren, die hoore.
44 Wederom is het Koningrijk der hemelen gelijk aan een' schat, in den akker verborgen, welken een mensch gevonden hebbende, verborg *dien*, en van blijdschap over denzelven, gaat hij heen en verkoopt al wat hij heeft, en koopt dien akker.
45 Wederom is het Koningrijk der hemelen gelijk aan een' koopman, die schoone paarlen zoekt;
46 Welke, hebbende eene parel van groote waarde gevonden, ging heen en verkocht al wat hij had, en kocht dezelve.
47 Wederom is het Koningrijk der hemelen gelijk aan een net, geworpen in de zee, en dat allerlei soorten *van visschen* zamen brengt;
48 Hetwelk, wanneer het vol geworden is, *de visschers* aan den oever optrekken, en nederzittende lezen het goede uit in *hunne* vaten, maar het kwade werpen zij weg.
49 Alzoo zal het in de voleinding der eeuwen wezen: de Engelen zullen uitgaan, en de boozen uit het midden der regtvaardigen afscheiden,
50 En zullen dezelve in den vurigen oven werpen; daar zal zijn weening en knersing der tanden.
51 En Jezus zeide tot hen: Hebt gij dit alles verstaan? Zij zeiden tot hem: Ja, Heer.
52 En hij zeide tot hen: Daarom een iegelijk Schriftgeleerde, in het Koningrijk der hemelen onderwezen, is gelijk aan een' heer des huizes, die uit zijnen schat nieuwe en oude dingen voortbrengt.
53 ¶ En het is geschied, als Jezus deze gelijkenissen geëindigd had, vertrok hij van daar;
54 En gekomen zijnde in zijn vaderland, leerde hij hen in hunne Synagoge, zoo dat zij zich ontzetten, en zeiden: Van waar *komen* dezen die wijsheid en die krachten?
55 Is deze niet de zoon des timmermans? en is zijne moeder niet genoemd Maria, en zijne broeders Jacobus en Jozes, en Simon en Judas?
56 En zijne zusters, zijn zij niet allen bij ons? Van waar *komt* dan dezen dit alles?
57 En zij werden aan hen geërgerd. Maar Jezus zeide tot hen: Een Profeet is niet ongeëerd, dan in zijn vaderland, en in zijn huis.
58 En hij heeft aldaar niet vele krachten gedaan, van wege hun ongeloof.

HET 14 CAPITELL.

TE dier zelfder tijd hoorde Heródes, de Viervorst, het gerucht van Jezus;
2 En zeide tot zijne knechten: Deze is Johannes de Dooper; hij is opgewekt van de dooden, en daarom werken die krachten in hem.
3 Want Heródes had Johannes gevan-

gen genomen, en hem gebonden, en in den kerker gezet, om Heródias wil, de huisvrouw van Filippus, zijnen broeder.

4 Want Johannes zeide tot hem: Het is u niet geoorloofd haar te hebben.

5 En willende hem dooden, vreesde hij het volk, omdat zij hem hielden voor een' Profeet.

6 Maar als de dag der geboorte van Heródes gehouden werd, danste de dochter van Heródias in het midden *van hen;* en zij behaagde aan Heródes.

7 Waarom hij haar met eede beloofde te geven, wat zij ook eischen zoude.

8 En zij, te voren onderrigt zijnde van hare moeder, zeide: Geef mij hier in eenen schotel het hoofd van Johannes den Dooper.

9 En de Koning werd bedroefd; doch om de eeden, en de genen, die *met hem* aanzaten, gebood hij, dat het *haar* zoude gegeven worden;

10 En zond heen, en onthoofde Johannes in den kerker.

11 En zijn hoofd werd gebragt in eenen schotel, en aan het dochterken gegeven; en zij droeg het *tot* hare moeder.

12 En zijne discipelen kwamen, en namen het ligchaam weg, en begroeven hetzelve; en gingen en boodschapten het Jezus.

13 En *als* Jezus *dit* hoorde, vertrok hij van daar te scheep, naar eene woeste plaats alleen; en de scharen, *dat* hoorende, zijn hem te voet gevolgd uit de steden.

14 En Jezus uitgaande zag eene groote schare, en werd innerlijk met ontferming over hen bewogen, en genas hunne kranken.

15 En als het nu avond werd, kwamen zijne discipelen tot hem, zeggende: Deze plaats is woest, en te tijd is nu voorbij gegaan; laat de scharen van u, opdat zij heengaan in de vlekken, en zich zelven spijze koopen.

16 Maar Jezus zeide tot hen: Het is hun niet noodig heen te gaan; geeft gij hun te eten.

17 Doch zij zeiden tot hem: Wij hebben hier niet, dan vijf brooden en twee visschen.

18 En hij zeide: Brengt mij dezelve hier.

19 En hij beval de scharen neder te zitten op het gras, en nam de vijf brooden en de twee visschen, en opwaarts ziende naar den hemel, zegende hij dezelve; en als hij ze gebroken had, gaf hij de brooden aan de discipelen, en de discipelen aan de scharen.

20 En zij aten allen en werden verzadigd, en zij namen op het overschot der brokken, twaalf volle korven.

21 Die nu gegeten hadden, waren omtrent vijf duizend mannen, zonder de vrouwen en kinderen.

22 En terstond dwong Jezus zijne discipelen in het schip te gaan, en vóór hem af te varen naar de andere zijde, terwijl hij de scharen van zich zoude laten.

23 En als hij nu de scharen van zich gelaten had, klom hij op den berg alleen, om te bidden. En als het nu avond was geworden, zoo was hij dáár alleen.

24 En het schip was nu midden in de zee, zijnde in nood van de baren; want de wind was *hun* tegen.

25 Maar ter vierde wake des nachts kwam Jezus af tot hen, wandelende op de zee.

26 En de discipelen, ziende hem op de zee wandelen, werden ontroerd, zeggende: Het is een spooksel; en zij schreeuwden van vreeze.

27 Maar terstond sprak hen Jezus aan, zeggende: Zijt goeds moeds, ik ben het, vreest niet.

28 En Petrus antwoordde hem, en zeide: Heer, indien gij het zijt, zoo gebied mij tot u te komen op het water.

29 En hij zeide: Kom. En Petrus klom neder van het schip, en wandelde op het water, om tot Jezus te komen.

30 Maar ziende den sterken wind, werd hij bevreesd, en als hij begon neder te zinken, riep hij, zeggende: Heer, behoud mij.

31 En Jezus, terstond de hand uitstekende, greep hem aan, en zeide tot hem: Gij kleingeloovige, waarom hebt gij gewankeld?

32 En als zij in het schip geklommen waren, stilde de wind.

33 Die nu in het schip *waren,* kwamen en aanbaden hem, zeggende: Waarlijk gij zijt Gods Zoon.

34 En overgevaren zijnde, kwamen zij in het land Gennésareth.

35 En als de mannen van die plaats hem werden kennende, zonden zij in dat geheele omliggende land, en bragten tot hem allen, die kwalijk gesteld waren.

36 En zij baden hem, dat zij alleenlijk den zoom van zijn kleed zouden mogen aanraken; en zoo velen als *hem* aanraakten, werden gezond.

HET 15 CAPITTEL.

TOEN kwamen tot Jezus *eenige*
Schriftgeleerden en Farizeën, die
van Jerûzalem *waren*, zeggende:
2 Waarom overtreden uwe discipelen
de inzetting der Ouden? want zij wasschen hunne handen niet, wanneer zij
brood zullen eten.
3 Maar hij, antwoordende, zeide tot
hen: Waarom overtreedt ook gij het
gebod Gods, door uwe inzetting.
4 Want God heeft geboden, zeggende:
Eer uwen vader en moeder: en, wie
vader of moeder vloekt, die zal den
dood sterven.
5 Maar gij zegt: Zoo wie tot vader of
moeder zal zeggen: *Het is* eene gave,
zoo wat u van mij zou kunnen te nutte
komen, en zijnen vader of zijne moeder
geenszins zal eeren, *die voldoet.*
6 En gij hebt *alzoo* Gods gebod krachteloos gemaakt door uwe inzetting.
7 Gij geveinsden, wel heeft Jesaia van
u geprofeteerd, zeggende:
8 Dit volk genaakt mij met hunnen
mond, en eert mij met de lippen, maar
hun hart houdt zich verre van mij;
9 Doch te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, *die* geboden van menschen *zijn.*
10 En als hij de scharen tot zich geroepen had, zeide hij tot hen: Hoort en
verstaat:
11 Hetgeen ten monde ingaat, onreinigt den mensch niet; maar hetgeen
ten monde uitgaat, dat onreinigt den
mensch.
12 Toen kwamen zijne discipelen tot
hem, en zeiden tot hem, Weet gij *wel*,
dat de Farizeën, deze rede hoorende,
geërgerd zijn geweest?
13 Maar hij, antwoordende, zeide: Alle
plante, die mijn hemelsche Vader niet
geplant heeft, zal uitgeroeid worden.
14 Laat ze varen, zij zijn blinde leidslieden der blinden. Indien nu de
blinde den blinde leidt, zoo zullen zij
beiden in de gracht vallen.
15 En Petrus, antwoordende, zeide tot
hem: Verklaar ons deze gelijkenis.
16 Maar Jezus zeide: Zijt ook gijlieden
als nog onwetende.
17 Verstaat gij nog niet, dat al wat
ten monde ingaat, in den buik komt,
en in de heimelijkheid wordt uitgeworpen?
18 Maar die dingen, die ten monde uitgaan, komen voort uit het hart, en dezelve ontreinigen den mensch;
19 Want uit het hart komen voort,
booze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valsche
getuigenissen, lasteringen.
20 Deze dingen zijn het, die den
mensch ontreinigen; maar het eten met
ongewasschen handen ontreinigt den
mensch niet.
21 ¶ En Jezus, van daar gaande, vertrok naar de deelen van Tyrus en Sidon.
22 En ziet, eene Kananésche vrouw,
uit die landpalen komende, riep tot
hem, zeggende: Heer, *gij* zoon van
David, ontferm u mijner; mijne dochter
is deerlijk van den duivel bezeten.
23 Doch hij antwoordde haar niet één
woord. En zijne discipelen, tot hem
komende, baden hem, zeggende: Laat
ze van u, want zij roept ons na.
24 Maar hij, antwoordende, zeide: Ik
ben niet gezonden, dan tot de verlorene
schapen van het huis Israëls.
25 En zij kwam en aanbad hem, zeggende: Heer, help mij.
26 Doch hij antwoordde en zeide: Het
is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen, en den honden *voor* te
werpen.
27 En zij zeide: Ja Heer: doch de
honden eten ook van de brokskens, die
daar vallen van de tafel hunner heeren.
28 Toen antwoordde Jezus, en zeide
tot haar, O vrouw, groot is uw geloof;
u geschiede, gelijk gij wilt. En hare
dochter werd gezond van die zelfde ure.
29 ¶ En Jezus, van daar vertrekkende,
kwam aan de zee van Galiléa, en klom
op den berg, en zat daar neder.
30 En vele scharen zijn tot hem gekomen, hebbende bij zich kreupelen,
blinden, stommen, lammen, en vele anderen, en wierpen ze voor de voeten van
Jezus; en hij genas dezelve;
31 Alzoo dat de scharen zich verwonderden, ziende de stommen sprekende,
de lammen gezond, de kreupelen, wandelende, en de blinden ziende; en zij
verheerlijkten den God Israëls.
32 En Jezus, zijne discipelen tot zich
geroepen hebbende, zeide: Ik word innerlijk met ontferming bewogen over
de schare, omdat zij nu drie dagen bij
mij gebleven zijn, en hebben niet, wat
zij eten zouden; en ik wil ze niet nuchteren van mij laten, opdat zij op den
weg niet bezwijken.
33 En zijne discipelen zeiden tot hem:
Van waar *zullen* wij zoo vele brooden in
de woestijn *bekomen*, dat wij zulk eene
groote schare zouden verzadigen?
34 En Jezus zeide tot hen: Hoeveel
brooden hebt gij? Zij zeiden: Zeven,
en weinige vischkens.

35 En hij gebood de scharen neder te zitten op de aarde.
36 En hij nam de zeven brooden en de visschen, en als hij gedankt had, brak hij dezelve, en gaf ze aan zijne discipelen, en de discipelen *gaven ze* aan de schare.
37 En zij aten allen en werden verzadigd, en zij namen op, het overschot der brokken, zeven volle manden.
38 En die daar gegeten hadden, waren vierduizend mannen, zonder de vrouwen en kinderen.
39 En de scharen van zich gelaten hebbende, ging hij in het schip, en kwam in de landpalen van Magdala.

HET 16 CAPITTEL.

EN de Farizeën en de Sadduceën tot hem gekomen zijnde, en *hem* verzoekende, begeerden van hem, dat hij hun een teeken uit den hemel zoude toonen.
2 Maar hij antwoordde en zeide tot hen: Als het avond geworden is, zegt gij: Schoon weder, want de hemel is rood;
3 En des morgens: Heden onweder, want de hemel is droevig rood. Gij geveinsden, het aanschijn des hemels weet gij wel te onderscheiden, en kunt gij de teekenen der tijden niet *onderscheiden?*
4 Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teeken; en aan hetzelve zal geen teeken gegeven worden, dan het teeken van Jonas, den Profeet. En hen verlatende, ging hij weg.
5 En als zijne discipelen op de andere zijde gekomen waren, hadden zij vergeten brooden *mede* te nemen.
6 En Jezus zeide tot hen: Ziet toe, en wacht u van den zuurdeesem der Farizeën en Sadduceën.
7 En zij overleiden bij zich zelven, zeggende: *Het is* omdat wij geen brooden *mede* genomen hebben.
8 En Jezus, *dat* wetende, zeide tot hen: Wat overlegt gij bij u zelven, gij kleingeloovigen, dat gij geen brooden *mede* genomen hebt?
9 Verstaat gij nog niet, en gedenkt gij niet aan de vijf brooden der vijfduizend *mannen*, en hoe veel korven gij opnaamt?
10 Noch aan de zeven brooden der vierduizend *mannen*, en hoe veel manden gij opnaamt?
11 Hoe verstaat gij niet, dat ik u van geen brood gesproken heb, *als ik zeide*, dat gij u wachten zoudt van den zuurdeesem der Farizeën en Sadduceën?
12 Toen verstonden zij, dat hij niet gezegd had, dat zij zich wachten zouden van den zuurdeesem des broods, maar van de leer der Farizeën en Sadduceën.
13 ¶ Als nu Jezus gekomen was in de deelen van Cesaréa Philippi, vraagde hij zijnen discipelen, zeggende: Wie zeggen de menschen, dat ik, de Zoon des menschen, ben?
14 En zij zeiden: Sommigen, Johannes de Dooper; en anderen, Elías; en anderen, Jeremia, of een van de Profeten.
15 Hij zeide tot hen: Maar gij, wie zegt gij, dat ik ben?
16 En Simon Petrus, antwoordende, zeide; Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.
17 En Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Zalig zijt gij, Simon, Bar-Jona; want vleesch en bloed heeft u *dat* niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is.
18 En ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze Petra zal ik mijne gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen.
19 En ik zal u geven de sleutelen van het Koningrijk der hemelen; en zoo wat gij zult binden op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn; en zoo wat gij ontbinden zult op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn.
20 Toen gebood hij aan zijne discipelen, dat zij niemand zeggen zouden, dat hij was Jezus, de Christus.
21 Van toen af begon Jezus zijnen discipelen te vertoonen, dat hij moest heengaan naar Jerûzalem, en veel lijden van de Ouderlingen, en Overpriesteren, en Schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden.
22 En Petrus, hem tot zich genomen hebbende, begon hem te bestraffen, zeggende: Heer, *zijt* u genadig: dit zal u geenszins geschieden.
23 Maar hij, zich omkeerende, zeide tot Petrus: Ga weg achter mij, Satanas: gij zijt mij een aanstoot; want gij verzint niet de dingen, die Gods, maar die der menschen zijn.
24 Toen zeide Jezus tot zijne discipelen: Zoo iemand achter mij wil komen, die verloochene zich zelven, en neme zijn kruis op, en volge mij.
25 Want zoo wie zijn leven zal willen behouden, die zal hetzelve verliezen; maar zoo wie zijn leven verliezen zal, om mijnent wil, die zal hetzelve vinden.
26 Want wat baat het een' mensch, zoo hij de geheele wereld wint, en lijdt schade aan zijne ziel? Of wat zal een

mensch geven, tot lossing van zijne ziel?

27 Want de Zoon des menschen zal komen in de heerlijkheid zijns Vaders, met zijne Engelen, en als dan zal hij een iegelijk vergelden naar zijn doen.

28 Voorwaar zeg ik u: Daar zijn sommigen van die hier staan, welke den dood niet smaken zullen, tot dat zij den Zoon des menschen zullen hebben zien komen in zijn Koningrijk.

HET 17 CAPITTEL.

EN na zes dagen nam Jezus met zich Petrus, en Jacobus, en Johannes, deszelfs broeder, en bragt hen op eenen hoogen berg alleen.

2 En hij werd voor hen veranderd van gedaante; en zijn aangezigt blonk, gelijk de zon, en zijne kleederen werden wit, gelijk het licht.

3 En ziet, van hen werden gezien Mozes en Elías, met hem zamensprekende.

4 En Petrus, antwoordende, zeide tot Jezus: Heer, het is goed, dat wij hier zijn; zoo gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen maken, voor u eenen, en voor Mozes eenen, en eenen voor Elias.

5 Terwijl hij nog sprak, ziet, eene luchtige wolk heeft hen overschaduwd; en ziet, eene stem uit de wolk, zeggende: Deze is mijn geliefde Zoon, in welken ik mijn welbehagen heb; hoort hem.

6 En de discipelen, *dit* hoorende, vielen op hun aangezigt, en werden zeer bevreesd.

7 En Jezus, bij hen komende, raakte hen aan, en zeide: Staat op en vreest niet.

8 En zij, hunne oogen opheffende, zagen niemand, dan Jezus alleen.

9 En als zij van den berg afkwamen, gebood hun Jezus, zeggende: Zegt aan niemand dit gezigt, tot dat de Zoon des menschen zal opgestaan zijn uit de dooden.

10 En zijne discipelen vraagden hem, zeggende: Wat zeggen dan de Schriftgeleerden, dat Elías eerst moet komen?

11 Doch Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Elías zal wel eerst komen, en alles weder oprigten.

12 Maar ik zeg u, dat Elías nu gekomen is, en zij hebben hem niet gekend; doch zij hebben aan hem gedaan al wat zij hebben gewild; alzoo zal ook de Zoon des menschen van hen lijden.

13 Toen verstonden de discipelen, dat hij tot hen van Johannes den Dooper gesproken had.

14 En als zij bij de schare gekomen waren, kwam tot hem een mensch, vallende voor hem op de knieën, en zeggende:

15 Heer, ontferm u over mijnen zoon, want hij is maanziek, en is in zwaar lijden; want menigmaal valt hij in het vuur, en menigmaal in het water;

16 En ik heb hem tot uwe discipelen gebragt, en zij hebben hem niet kunnen genezen.

17 En Jezus, antwoordende, zeide: O ongeloovig en verkeerd geslacht; hoe lang zal ik nog met ulieden zijn? hoe lang zal ik u nog verdragen? Brengt hem mij hier.

18 En Jezus bestrafte hem, en de duivel ging van hem uit, en het kind werd genezen van die ure af.

19 Toen kwamen de discipelen tot Jezus alleen, en zeiden: Waarom hebben wij hem niet kunnen uitwerpen?

20 En Jezus zeide tot hen: Om uwes ongeloofs wil; want voorwaar zeg ik u; zoo gij een geloof hadt als een mostaardzaad, gij zoudt tot dezen berg zeggen: Ga heen van hier derwaarts; en hij zal heengaan; en niets zal u onmogelijk zijn.

21 Maar dit geslacht vaart niet uit, dan door bidden en vasten.

22 En als zij in Galiléa verkeerden, zeide Jezus tot hen: De zoon des menschen zal overgeleverd worden in de handen der menschen;

23 En zij zullen hem dooden; en ten derden dage zal hij opgewekt worden. En zij werden zeer bedroefd.

24 ¶ En als zij te Kapernaüm ingekomen waren, gingen tot Petrus die de Didrachmen ontvingen, en zij zeiden: Uw Meester, betaalt hij de Didrachmen niet?

25 Hij zeide: Ja. En toen hij in huis gekomen was, vóórkwam hem Jezus, zeggende: Wat dunkt u, Simon? de Koningen der aarde, van wie nemen zij tol of schatting? van hunne zonen, of van de vreemden?

26 Petrus zeide tot hem: Van de vreemden. Jezus zeide tot hem: Zoo zijn dan de zonen vrij.

27 Maar opdat wij hun geenen aanstoot geven, ga heen naar de zee, werp den angel *uit*, en den eersten visch, die opkomt, neem, en deszelfs mond geopend hebbende, zult gij eenen stater vinden; neem dien, en geef hem aan hen voor mij en u.

HET 18 CAPITTEL.

TE dier zelfder ure kwamen de discipelen tot Jezus, zeggende: Wie

is toch de meeste in het Koningrijk der
hemelen?
2 En Jezus een kindeken tot zich ge-
roepen hebbende, stelde dat in het mid-
den van hen,
3 En zeide: Voorwaar zeg ik u; in-
dien gij u niet verandert, en wordt ge-
lijk de kinderkens, zoo zult gij in het
Koningrijk der hemelen geenszins in-
gaan.
4 Zoo wie dan zich zelven zal ver-
nederen, gelijk dit kindeken, deze is
de meeste in het Koningrijk der heme-
len.
5 En zoo wie zoodanig een kindeken
ontvangt in mijnen naam die ontvangt
mij.
6 Maar zoo wie één' van deze kleinen,
die in mij gelooven, ergert, het ware
hem nuttiger, dat een molensteen aan
zijnen hals gehangen, en dat hij ver-
zonken ware in de diepte der zee.
7 Wee der wereld van de ergernissen!
want het is noodzakelijk, dat de erger-
nissen komen; doch wee dien mensch,
door wien de ergernis komt!
8 Indien dan uwe hand of uw voet u
ergert, houw ze af en werp ze van u.
Het is u beter, tot het leven in te gaan,
kreupel of verminkt *zijnde*, dan twee
handen of twee voeten hebbende, in het
eeuwige vuur geworpen te worden.
9 En indien uw oog u ergert, trek het
uit, en werp het van u. Het is u beter,
maar één oog hebbende, tot het leven
in te gaan, dan twee oogen hebbende,
in het helsche vuur geworpen te wor-
den.
10 Ziet toe, dat gij niet één' van deze
kleinen veracht; want ik zeg ulieden,
dat hunne Engelen, in de hemelen, al-
tijd zien het aangezigt mijns Vaders,
die in de hemelen is.
11 Want de Zoon des menschen is ge-
komen om zalig te maken, dat verloren
was.
12 Wat dunkt u? indien eenig mensch
honderd schapen had, en één uit de-
zelve afgedwaald ware, zal hij niet de
negen en negentig laten, en, op de ber-
gen heengaande, het afgedwaalde zoe-
ken?
13 En indien het geschiedt, dat hij het-
zelve vindt, voorwaar ik zeg u, dat hij
zich meer verblijdt over hetzelve, dan
over de negen en negentig, die niet af-
gedwaald zijn geweest.
14 Alzoo is de wil niet uwes Vaders,
die in de hemelen is, dat één van deze
kleinen verloren ga.
15 Maar indien uw broeder tegen u ge-
zondigd heeft, ga heen en bestraf hem
tusschen u en hem alleen; indien hij u
hoort, zoo hebt gij uwen broeder ge-
wonnen;
16 Maar, indien hij *u* niet hoort, zoo
neem nog één of twee met u; opdat in
den mond van twee of drie getuigen alle
woord besta.
17 En indien hij aan dezelve geen ge-
hoor geeft, zoo zeg het der gemeente;
en indien hij ook der gemeente geen
gehoor geeft, zoo zij hij u als de heiden
en de tollenaar.
18 Voorwaar zeg ik u: Al wat gij op
de aarde binden zult, zal in den hemel
gebonden wezen; en al wat gij op de
aarde ontbinden zult, zal in den hemel
ontbonden wezen.
19 Wederom zeg ik u: Indien er twee
van u te zamenstemmen, op de aarde,
over eenige zaak, die zij zouden mogen
begeeren, dat die hun zal geschieden
van mijnen Vader, die in de hemelen is.
20 Want waar twee of drie vergaderd
zijn in mijnen naam, dáár ben ik in het
midden van hen.
21 ¶ Toen kwam Petrus tot hem, en
zeide: Heer, hoe menigmaal zal mijn
broeder tegen mij zondigen, en ik hem
vergeven? tot zevenmaal?
22 Jezus zeide tot hem: Ik zeg u niet:
tot zevenmaal, maar tot zeventigmaal
zeven*maal*.
23 Daarom wordt het Koningrijk der
hemelen vergeleken bij een' zekeren
Koning, die rekening met zijne dienst-
knechten houden wilde.
24 Als hij nu begon te rekenen, werd
tot hem gebragt een, die hem schuldig
was tienduizend talenten.
25 En als hij niet had, om te betalen,
beval zijn heer, dat men hem zoude ver-
koopen, en zijne vrouw en kinderen, en
al wat hij had, en dat *de schuld* zoude
betaald worden.
26 De dienstknecht dan, nedervallende,
aanbad hem, zeggende: Heer, wees
langmoedig over mij, en ik zal u alles
betalen.
27 En de heer van dezen dienstknecht,
met barmhartigheid innerlijk bewogen
zijnde, heeft hem ontslagen, en de
schuld hem kwijtgescholden.
28 Maar deze dienstknecht, uitgaande,
heeft gevonden eenen zijner mede-
dienstknechten, die hem honderd pen-
ningen schuldig was, en hem aanvat-
tende, greep *hem* bij de keel, zeggende:
Betaal mij, wat gij schuldig zijt.
29 Zijn mede-diensknecht dan, neder-
vallende aan zijne voeten, bad hem,

zeggende: Zijt langmoedig over mij, en ik zal u alles betalen.

30 Doch hij wilde niet; maar ging heen, en wierp hem in de gevangenis, tot dat hij de schuld zoude betaald hebben.

31 Als nu zijne mede-dienstknechten zagen, hetgeen geschied was, zijn zij zeer bedroefd geworden, en komende, verklaarden zij hunnen heer al wat er geschied was.

32 Toen heeft hem zijn heer tot zich geroepen, en zeide tot hem: Gij booze dienstknecht, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, dewijl gij mij gebeden hebt;

33 Behoordet gij ook niet u over uwen mede-dienstknecht te ontfermen, gelijk ik ook mij over u ontfermd heb?

34 En zijn heer, vertoornd zijnde, leverde hem aan de pijnders over, tot dat hij zoude betaald hebben al wat hij hem schuldig was.

35 Alzoo zal ook mijn hemelsche Vader u doen, indien gij niet van harte vergeeft een iegelijk zijnen broeder zijne misdaden.

HET 19 CAPITTEL.

EN het geschiedde, toen Jezus deze woorden geëindigd had, dat hij vertrok van Galiléa, en kwam over de Jordaan, in de landpalen van Judéa.

2 En vele scharen volgden hem, en hij genas ze aldaar.

3 En de Farizeën kwamen tot hem, verzoekende hem, en zeggende tot hem; Is het een' mensch geoorloofd zijne vrouw te verlaten, om allerlei oorzaak.

4 Doch hij, antwoordende, zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen, die van het begin *de menschen* gemaakt heeft, dat hij ze gemaakt heeft man en vrouw?

5 En gezegd heeft: Daarom zal een mensch vader en moeder verlaten, en zal zijne vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vleesch zijn;

6 Alzoo dat zij niet meer twee zijn, maar één vleesch. Hetgeen dan God zamengevoegd heeft, scheide de mensch niet.

7 Zij zeiden tot hem: Waarom heeft dan Mozes geboden eenen scheidbrief te geven, en haar te verlaten?

8 Hij zeide tot hen: Mozes heeft, van wege de hardigheid uwer harten, u toegelaten uwe vrouwen te verlaten; maar van den beginne is het alzoo niet geweest.

9 Maar ik zeg u, dat zoo wie zijne vrouw verlaat, anders dan om hoererij, en eene andere trouwt, *die* doet overspel, en die de verlatene trouwt, doet *ook* overspel.

10 Zijne discipelen zeiden tot hem: Indien de zaak des menschen met de vrouw alzoo staat, zoo is het niet oorbaar te trouwen.

11 Doch hij zeide tot hen: Allen vatten dit woord niet, maar aan wie het gegeven is.

12 Want er zijn gesnedenen, die uit moeders ligchaam alzoo geboren zijn; en er zijn gesnedenen, die van de menschen gesneden zijn; en er zijn gesnedenen, die zich zelven gesneden hebben, om het Koningrijk der hemelen. Die *dit* vatten kan, vatte *het*.

13 Toen werden kinderkens tot hem gebragt, opdat hij hun de handen zoude opleggen, en bidden; en de discipelen bestraften dezelve.

14 Maar Jezus zeide: Laat af van de kinderkens, er verhindert hen niet tot mij te komen; want der zulken is het Koningrijk der hemelen.

15 En als hij hun de handen opgelegd had, vertrok hij van daar.

16 ¶ En ziet, daar kwam een tot hem, en zeide tot hem: Goede Meester, wat goeds zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?

17 En hij zeide tot hem: Wat noemt gij mij goed? niemand is goed dan één, *namelijk* God: Doch wilt gij in het leven ingaan, onderhoud de geboden.

18 Hij zeide tot hem: Welke? En Jezus zeide *deze:* Gij zult niet dooden; Gij zult geen overspel doen; Gij zult niet stelen; Gij zult geen valsche getuigenis geven;

19 Eer uwen vader en moeder; en, Gij zult uwen naaste liefhebben, als u zelven.

20 De jongeling zeide tot hem: Alle deze dingen heb ik onderhouden van mijne jongheid af; wat ontbreekt mij nog?

21 Jezus zeide tot hem: Zoo gij wilt volmaakt zijn, ga heen, verkoop wat gij hebt, en geef het den armen, en gij zult eenen schat hebben in den hemel; en kom herwaarts, volg mij.

22 Als nu jongeling dit woord hoorde, ging hij bedroefd weg, want hij had vele goederen.

23 En Jezus zeide tot zijne discipelen: Voorwaar ik zeg u, dat een rijke bezwaarlijk in het Koningrijk der hemelen zal ingaan.

24 En wederom zeg ik u: Het is ligter, dat een kemel ga door het oog van eene

naald, dan dat een rijke inga in het Koningrijk Gods.

25 Zijne discipelen nu, *dit* hoorende, werden zeer verslagen, zeggende: Wie kan dan zalig worden?

26 En Jezus, *hen* aanziende, zeide tot hen: Bij de menschen is dat onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk.

27 Toen antwoordde Petrus en zeide tot hem: Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn u gevolgd, wat zal ons dan geworden?

28 En Jezus zeide tot hen: Voorwaar ik zeg u, dat gij, die mij gevolgd zijt, in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des menschen zal gezeten zijn op den troon zijner heerlijkheid, *dat* gij ook zult zitten op twaalf troonen, oordeelende de twaalf geslachten Israëls.

29 En zoo wie zal verlaten hebben, huizen, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers, om mijns naams wil, *die* zal honderdvoudig ontvangen, en het eeuwige leven beërven.

30 Maar vele eersten zullen de laatsten zijn, en *vele* laatsten de eersten.

HET 20 CAPITTEL.

WANT het Koningrijk der hemelen is gelijk aan een' heer des huizes, die met den morgenstond uitging, om arbeiders te huren in zijnen wijngaard.

2 En als hij met te arbeiders eens geworden was voor een' penning des daags, zond hij hen henen in zijnen wijngaard.

3 En uitgegaan zijnde omtrent de derde ure, zag hij anderen, ledig staande op de markt,

4 En hij zeide tot dezelve: Gaat gij ook heen in den wijngaard, en zoo wat regt is zal ik u geven. En zij gingen.

5 Wederom uitgegaan zijnde omtrent de zesde en negende ure, deed hij desgelijks.

6 En uitgegaan zijnde omtrent de elfde ure, vond hij anderen ledig staande, en zeide tot hen: Wat staat gij hier den geheelen dag ledig?

7 Zij zeiden tot hem: Omdat ons niemand gehuurd heeft. Hij zeide tot hen: Gaat ook gij henen in den wijngaard, en zoo wat regt is zult gij ontvangen.

8 Als het nu avond geworden was, zeide de heer des wijngaards tot zijnen Rentmeester: Roep de arbeiders, en geef hun het loon, beginnende van de laatsten tot de eersten.

9 En als zij kwamen, die ter elfder ure *gehuurd waren*, ontvingen zij ieder een' penning.

10 En de eersten komende, meenden, dat zij meer ontvangen zouden; en zij zelven ontvingen ook elk eenen penning.

11 En *dien* ontvangen hebbende, murmureerden zij tegen den heer des huizes,

12 Zeggende: Deze laatsten hebben *maar* één uur gearbeid, en gij hebt ze aan ons gelijk gemaakt, die wij den last des daags en de hitte gedragen hebben.

13 Doch hij, antwoordende, zeide tot eenen van hen: Vriend, ik doe u geen onregt; zijt gij niet met mij eens geworden voor éénen penning?

14 Neem het uwe en ga heen: Ik wil aan deze laatsten ook geven, gelijk als aan u.

15 Of is het mij niet geoorloofd, te doen met het mijne, wat ik wil? Of is uw oog boos, om dat ik goed ben?

16 Alzoo zullen de laatsten de eersten zijn, en de eersten de laatsten; want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.

17 ¶ En Jezus, opgaande naar Jerûzalem, nam tot zich de twaalf discipelen alleen op den weg, en zeide tot hen:

18 Ziet, wij gaan op naar Jeruzalem, en de Zoon des menschen zal aan de Overpriesters en Schriftgeleerden overgeleverd worden, en zij zullen hem ter dood veroordeelen;

19 En zij zullen hem aan de Heidenen overleveren, om hem te bespotten en te geeselen, en te kruisigen; en ten derden dage zal hij weder opstaan.

20 ¶ Toen kwam de moeder der zonen van Zebedéüs tot hem met hare zonen, *hem* aanbiddende, en begeerende wat van hem.

21 En hij zeide tot haar: Wat wilt gij? Zij zeide tot hem: Zeg, dat deze mijne twee zonen zitten mogen, de een aan uwe regter-, en de andere aan uwe linker*hand* in uw Koningrijk.

22 Maar Jezus antwoordde en zeide: Gijlieden weet niet, wat gij begeert; Kunt gij den drinkbeker drinken, dien ik drinken zal, en met den doop gedoopt worden, waarmede ik gedoopt worde? Zij zeiden tot hem: Wij kunnen.

23 En hij zeide tot hen: Mijnen drinkbeker zult gij wel drinken; en met den doop, waarmede ik gedoopt worde, zult gij gedoopt worden; maar het zitten aan mijne regter-, en aan mijne linker*hand*, staat bij mij niet te geven; maar *het zal gegeven worden* voor wie het bereid is van mijnen Vader.

24 En als de *andere* tien *dat* hoorden,
namen zij het zeer kwalijk van de twee
broeders.
25 En als hen Jezus tot zich geroepen
had, zeide hij: Gij weet, dat de Over-
sten der volken heerschappij voeren
over hen, en de Grooten gebruiken
magt over hen.
26 Doch alzoo zal het onder u niet
zijn; maar zoo wie onder u zal willen
groot worden, *die* zij uw dienaar;
27 En zoo wie onder u zal willen de
eerste zijn, die zij uw dienstknecht.
28 Gelijk de Zoon des menschen niet
is gekomen om gediend te worden, maar
om te dienen, en zijne ziel te geven *tot*
een rantsoen voor velen.
29 ¶ En als zij van Jericho uitgingen,
is hem eene groote schaar gevolgd.
30 En ziet, twee blinden, zittende aan
den weg, als zij hoorden, dat Jezus
voorbij ging, riepen, zeggende: Heer,
gij Zoon Davids, ontferm u onzer.
31 En de schare bestrafte hen, opdat
zij zwijgen zouden; maar zij riepen te
meer, zeggende: Ontferm u over ons,
Heer, gij Zoon Davids.
32 En Jezus, *stil* staande, riep ze en
zeide: Wat wilt gij, dat ik u doe?
33 Zij zeiden tot hem: Heer, dat onze
oogen geopend worden.
34 En Jezus, innerlijk bewogen zijnde
met barmhartigheid, raakte hunne oogen
aan; en terstond werden hunne oogen
ziende, en zij volgden hem.

HET 21 CAPITTEL.

EN als zij nu Jerûzalem genaakten,
en gekomen waren te Bethfagé,
aan den Olijfberg, toen zond Jezus twee
discipelen, zeggende tot hen:
2 Gaat henen in het vlek, dat tegen u
over *ligt*, en gij zult terstond eene ezelin
gebonden vinden, en een veulen met
haar; ontbindt die, en brengt ze tot mij.
3 En indien u iemand iets zegt, zoo
zult gij zeggen, dat de Heer dezelve
noodig heeft, en hij zal ze terstond zen-
den.
4 Dit alles nu is geschied, opdat vervuld
worde, het geen gesproken is door den
Profeet, zeggende:
5 Zegt tot Sions dochter: Zie, uw Ko-
ning komt *tot* u, zachtmoedig en gezeten
op eene ezelin en een veulen, zijnde een
jong eener jukdragende *ezelin*.
6 En de discipelen heen gegaan zijnde,
en gedaan hebbende, gelijk Jezus hun
bevolen had,
7 Bragten de ezelin en het veulen, en
leiden hunne kleederen op dezelve, en
zetten *hem* daarop.
8 En de meeste schare spreidden hunne
kleederen op den weg, en anderen hieu-
wen takken van de boomen, en spreid-
den die op den weg.
9 En de scharen, die vóórgingen en die
volgden, riepen, zeggende: Hozanna
den Zoon Davids: Gezegend *is* hij, die
komt in den naam des Heeren; Hozan-
na in de hoogste *hemelen*.
10 En als hij te Jerûzalem inkwam,
werd de geheele stad beroerd, zeggende:
Wie is deze?
11 En de scharen zeiden: Deze is Je-
zus, de Profeet van Nazareth in Galiléa.
12 En Jezus ging in den tempel Gods,
en dreef uit allen, die verkochten en
kochten in den tempel, en keerde om
de tafelen der wisselaars, en de zit-
stoelen der genen, die de duiven ver-
kochten.
13 En hij zeide tot hen: Daar is ge-
schreven: Mijn huis zal een huis des
gebeds genoemd worden; maar gij hebt
hetzelve tot eenen moordenaars kuil
gemaakt.
14 En daar kwamen blinden en kreu-
pelen tot hem in den tempel, en hij
genas dezelve.
15 Als nu de Overpriesters en Schrift-
geleerden zagen de wonderheden, die
hij deed, en de kinderen, roepende in
den tempel, en zeggende: Hozanna den
Zoon Davids; namen zij dat zeer
kwalijk;
16 En zeiden tot hem: Hoort gij *wel*,
wat dezen zeggen? En Jezus zeide tot
hen: Ja; hebt gij nooit gelezen: Uit
den mond der jonge kinderen en der
zuigelingen hebt gij u lof toebereid?
17 En hen verlatende, ging hij van daar
uit de stad, naar Bethanië, en over-
nachtte aldaar.
18 En des morgens vroeg, als hij weder-
keerde naar de stad, hongerde hem.
19 En ziende eenen vijgeboom aan den
weg, ging hij naar denzelven toe, en
vond daaraan niets, dan alleenlijk bla-
deren; en zeide tot denzelven: Uit u
wordt geen vrucht meer in eeuwigheid.
En de vijgeboom verdorde terstond.
20 En de discipelen, *dat* ziende, ver-
wonderden zich, zeggende: Hoe is de
vijgeboom *zoo* terstond verdord?
21 Doch Jezus, antwoordende, zeide
tot hen: Voorwaar zeg ik u: Indien gij
geloof hadt, en niet twijfeldet, gij zoudt
niet alleenlijk doen, hetgeen den vijge-
boom *is geschied;* maar indien gij ook
tot dezen berg zeidet: Word opgeheven
en in de zee geworpen; het zou ge-
schieden.

22 En al wat gij zult begeeren in het gebed, geloovende, zult gij ontvangen.

23 En als hij in den tempel gekomen was, kwamen tot hem, terwijl hij leerde, de Overpriesters en de Ouderlingen des volks, zeggende: Door welke magt doet gij deze dingen? en wie heeft u deze magt gegeven?

24 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Ik zal u ook een woord vragen, hetwelk, indien gij mij zult zeggen, zoo zal ik u ook zeggen, door welke magt ik deze dingen doe.

25 De doop van Johannes, van waar was *die?* uit den hemel? of uit de menschen? En zij overleiden bij zich zelven en zeiden: Indien wij zeggen: Uit den hemel; zoo zal hij ons zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd.

26 En indien wij zeggen: Uit de menschen; zoo vreezen wij de schare; want zij houden allen Johannes voor een' Profeet.

27 En zij, Jezus antwoordende, zeiden: Wij weten het niet. En hij zeide tot hen: Zoo zeg ik u ook niet, door welke magt ik dit doe.

28 Maar wat dunkt u: Een mensch had twee zonen, en gaande tot den eersten, zeide: Zoon, ga heen, werk heden in mijnen wijngaard.

29 Doch hij antwoordde en zeide: Ik wil niet; en daarna berouw hebbende ging hij heen.

30 En gaande tot den tweeden, zeide desgelijks; en deze antwoordde en zeide: Ik *ga*, Heer: en hij ging niet.

31 Wie van deze twee heeft den wil des Vaders gedaan? Zij zeiden tot hem: De eerste. Jezus zeide tot hen: Voorwaar ik zeg u, dat de tollenaars en de hoeren u vóórgaan in het Koningrijk van God.

32 Want Johannes is tot u gekomen in den weg der geregtigheid, en gij hebt hem niet geloofd; maar de tollenaars en hoeren hebben hem geloofd; doch gij, *zulks* ziende, hebt daarna geen berouw gehad, om hem te gelooven.

33 Hoort eene andere gelijkenis: Daar was een heer des huizes, die eenen wijngaard plantte en zette eenen tuin daarom, en groef eenen wijnpersbak daarin, en bouwde eenen toren, en verhuurde dien den landlieden, en reisde buiten *'s lands.*

34 Toen nu de tijd der vruchten genaakte, zond hij zijne dienstknechten tot de landlieden, om zijne vruchten te ontvangen.

35 En de landlieden, nemende zijne dienstknechten, hebben den eenen geslagen, en den anderen gedood, en den derden gesteenigd.

36 Wederom zond hij andere dienstknechten, meer *in getal* dan de eersten, en zij deden hun desgelijks.

37 En ten laatste zond hij tot hen zijnen zoon, zeggende: Zij zullen mijnen zoon ontzien.

38 Maar de landlieden, den zoon ziende, zeiden onder elkander: Deze is de erfgenaam; komt, laat ons hem dooden, en zijne erfenis *aan ons* behouden.

39 En hem nemende, wierpen zij *hem* uit, buiten den wijngaard, en doodden *hem.*

40 Wanneer dan de heer des wijngaards komen zal, wat zal hij aan die landlieden doen?

41 Zij zeiden tot hem: Hij zal den kwaden eenen kwaden dood aandoen, en zal den wijngaard aan andere landlieden verhuren, die hem de vruchten op derzelver tijden zullen geven.

42 Jezus zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De steen, dien de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks? van den Heer is dit geschied, en het is wonderlijk in onze oogen?

43 Daarom zeg ik ulieden, dat het Koningrijk Gods van u zal weggenomen worden, en aan een volk gegeven, dat zijne vruchten voortbrengt.

44 En wie op dezen steen valt, die zal verpletterd worden; en op wien hij valt, dien zal hij vermorzelen.

45 En als de Overpriesters en Farizeën deze zijne gelijkenissen hoorden, verstonden zij, dat hij van hen sprak.

46 En zoekende hem te vangen, vreesden zij de scharen, dewijl deze hem hielden voor een' Profeet.

HET 22 CAPITTEL.

EN Jezus, antwoordende, sprak tot hen wederom door gelijkenissen, zeggende:

2 Het Koningrijk der hemelen is gelijk aan een zekeren Koning, die zijnen zoon eene bruiloft bereid had;

3 En zond zijne dienstknechten uit, om de genoodigden ter bruiloft te roepen; en zij wilden niet komen.

4 Wederom zond hij andere dienstknechten uit, zeggende: Zegt den genoodigden: Ziet, ik heb mijn middagmaal bereid, mijne ossen, en de gemeste *beesten* zijn geslagt, en alle dingen zijn gereed; komt tot de bruiloft.

5 Maar zij, *zulks* niet achtende, zijn
heengegaan, deze tot zijnen akker, gene
tot zijne koopmanschap.
6 En de anderen grepen zijne dienst-
knechten, deden *hun* smaadheid aan, en
doodden ze.
7 Als nu de Koning *dat* hoorde, werd
hij toornig, en zijne krijgsheiren zen-
dende, heeft die doodslagers vernield,
en hunne stad in brand gestoken.
8 Toen zeide hij tot zijne dienstknech-
ten: De bruiloft is wel bereid, doch de
genoodigden waren het niet waardig.
9 Daarom gaat op de uitgangen der
wegen, en zoo velen als gij er zult vin-
den, roept hen tot de bruiloft.
10 En dezelve dienstknechten, uit-
gaande op de wegen, vergaderden allen,
die zij vonden, beide kwaden en goeden;
en de bruiloft werd vervuld met aan-
zittende *gasten*.
11 En als de Koning ingegaan was, om
de aanzittende *gasten* te overzien, zag
hij aldaar eenen mensch, niet gekleed
zijnde met een bruiloftskleed.
12 En zeide tot hem: Vriend, hoe zijt
gij hier ingekomen, geen bruilofts-
kleed *aan* hebbende? En hij ver-
stomde.
13 Toen zeide de Koning tot de die-
naars: Bindt zijne handen en voeten,
neemt hem weg, en werpt *hem* uit in
de buitenste duisternis; daar zal zijn
weening en knersing der tanden.
14 Want velen zijn geroepen, maar
weinigen uitverkoren.
15 Toen gingen de Farizeën heen, en
hielden zamen raad, hoe zij hem ver-
strikken zouden in *zijne* rede.
16 En zij zonden uit tot hem hunne
discipelen, met de Herodianen, zeg-
gende: Meester, wij weten, dat gij
waarachtig zijt, en den weg Gods in
waarheid leert, en naar niemand vraagt;
want gij ziet den persoon der menschen
niet aan;
17 Zeg ons dan: Wat dunkt u? Is het
geoorloofd, den Keizer schatting te ge-
ven of niet?
18 Maar Jezus, bekennende hunne
boosheid, zeide:
19 Gij geveinsden, wat verzoekt gij
mij? toont mij den schatting-penning.
En zij bragten hem een' penning.
20 En hij zeide tot hen: Van wien is
dit beeld en het opschrift?
21 Zij zeiden tot hem: Van den Keizer.
Toen zeide hij tot hen: Geeft dan den
Keizer wat des Keizers is, en Gode dat
Gods is.
22 En zij, dit hoorende, verwonderden
zich, en hem verlatende, zijn zij weg-
gegaan.
23 Te dien zelfden dage kwamen tot
hem de Sadduceën, die zeggen, dat er
geene opstanding is, en vraagden hem,
24 Zeggende: Meester, Mozes heeft
gezegd, indien iemand sterft, geene kin-
deren hebbende, zoo zal zijn broeder
deszelfs vrouw trouwen, en zijnen broe-
der zaad verwekken.
25 Nu waren er bij ons zeven broeders;
en de eerste, *eene vrouw* getrouwd heb-
bende, stierf; en dewijl hij geen zaad
had, zoo liet hij zijne vrouw voor zijnen
broeder.
26 Desgelijks ook de tweede, en de
derde, tot den zevende toe.
27 Ten laatste na allen is ook de vrouw
gestorven.
28 In de opstanding dan, wiens vrouw
zal zij wezen van die zeven, want zij
hebben ze allen gehad?
29 Maar Jezus antwoordde en zeide
tot hen: Gij dwaalt, niet wetende de
Schriften, noch de kracht Gods.
30 Want in de opstanding nemen zij
niet ten huwelijk, noch worden ten
huwelijk uitgegeven; maar zij zijn als
Engelen Gods in den hemel.
31 En wat aangaat de opstanding der
dooden, hebt gij niet gelezen hetgeen
van God tot ulieden gesproken is, die
daar zegt:
32 Ik ben de God Abrahams, en de
God Izaaks, en de God Jakobs? God is
niet een God der dooden, maar der le-
venden.
33 En de scharen *dit* hoorende, werden
verslagen over zijne leer.
34 En de Farizeën gehoord hebbende,
dat hij den Sadduceën den mond gestopt
had, zijn te zamen bij een vergaderd.
35 En een uit hen, *zijnde* een Wetge-
leerde, heeft gevraagd, hem verzoe-
kende, en zeggende:
36 Meester, Welk is het groot gebod
in de wet?
37 En Jezus zeide tot hem: Gij zult
liefhebben den Heer, uwen God, met
geheel uw hart, en met geheel uwe ziel,
en met geheel uw verstand.
38 Dit is het eerste en het groote ge-
bod.
39 En het tweede, daaraan gelijk, *is:*
Gij zult uwen naaste liefhebben als u
zelven.
40 Aan deze twee geboden hangt de
gansche wet en de Profeten.
41 Als nu de Farizeën zamenvergaderd
waren, vraagde hen Jezus,
42 En zeide: Wat dunkt u van den

Christus? wiens zoon is hij? Zij zeiden
tot hem: David's *zoon.*
43 Hij zeide tot hen: Hoe noemt hem
dan David in den Geest, *zijnen* Heer?
zeggende:
44 De Heer heeft gezegd tot mijnen
Heer: Zit aan mijne regter*hand,* tot
dat ik uwe vijanden zal gezet hebben
tot eene voetbank uwer voeten.
45 Indien hem dan David noemt *zijnen*
Heer, hoe is hij zijn Zoon?
46 En niemand kon hem een woord
antwoorden; noch iemand durfde hem
van dien dag aan *iets* meer vragen.

HET 23 CAPITTEL.

TOEN sprak Jezus tot de scharen en
tot zijne discipelen,
2 Zeggende: De Schriftgeleerden en
de Farizeën zijn gezeten op den stoel
van Mozes;
3 Daarom, al wat zij u zeggen, dat gij
houden zult, houdt *dat* en doet *het;* maar
doet niet naar hunne werken; want zij
zeggen het, en doen het niet.
4 Want zij binden lasten, welke zwaar
zijn en kwalijk om te dragen, en leggen
ze op de schouders der menschen; maar
zij willen die met hunnen vinger niet
verroeren.
5 En al hunne werken doen zij, om van
de menschen gezien te worden; want
zij maken hunne gedenk-cedels breed,
en maken de zoomen van hunne klee-
deren groot.
6 En zij beminnen de vooraanzitting
in de maaltijden, en de voorgestoelten
in de Synagogen;
7 Ook de begroetingen op de markten,
en van de menschen genoemd te wor-
den, Rabbi, Rabbi.
8 Doch gij zult niet Rabbi genoemd
worden; want één is uw Meester, *name-
lijk* Christus; en gij zijt allen broeders.
9 En gij zult niemand uwen Vader noe-
men op aarde; want één is uw Vader,
namelijk die in de hemelen is.
10 Noch gij zult meesters genoemd
worden; want één is uw Meester, *na-
melijk* Christus.
11 Maar de meeste van u zal uw die-
naar zijn.
12 En wie zich zelven verhoogen zal,
die zal vernederd worden, en wie zich
zelven zal vernederen, *die* zal verhoogd
worden.
13 Maar wee u, gij Schriftgeleerden en
Farizeën, gij geveinsden! want gij sluit
het Koningrijk der hemelen voor de
menschen, overmits gij *daar* niet ingaat,
noch de genen, die ingaan zouden, laat
ingaan.
14 Wee u, gij Schriftgeleerden en
Farizeën, gij geveinsden! want gij eet
de huizen der weduwen op, en *dat* onder
den schijn van lang te bidden; daarom
zult gij te zwaarder oordeel ontvangen.
15 Wee u, gij Schriftgeleerden en Fa-
rizeën, gij geveinsden! want gij omreist
zee en land, om éénen Jodengenoot te
maken; en als hij het geworden is, zoo
maakt gij hem tot een kind der helle,
tweemaal meer dan gij *zijt.*
16 Wee u, gij blinde leidslieden! die
zegt: Zoo wie gezworen zal hebben bij
den tempel, dat is niets; maar zoo wie
gezworen zal hebben bij het goud des
tempels, die is schuldig.
17 Gij dwazen en blinden: want wat is
meerder? het goud, of de tempel, die
het goud heiligt?
18 En zoo wie gezworen zal hebben
bij den altaar, dat is niets; maar zoo
wie gezworen zal hebben bij de gave,
die daarop is, die is schuldig.
19 Gij dwazen en blinden: want wat
is meerder? de gave, of de altaar, die
de gave heiligt?
20 Daarom wie zweert bij den altaar,
die zweert bij denzelven, en bij al wat
daarop is.
21 En wie zweert bij den tempel, die
zweert bij denzelven, en bij dien, die
daarin woont.
22 En wie zweert bij den hemel, die
zweert bij den troon Gods, en bij dien,
die daarop zit.
23 Wee u, gij Schriftgeleerden en Fa-
rizeën, gij geveinsden! want gij vertient
de munte, en de dille, en het komijn, en
gij laat na het zwaarste der wet, *na-
melijk* het oordeel, en de barmhartig-
heid, en het geloof. Deze dingen moest
men doen, en de andere niet nalaten.
24 Gij blinde leidslieden, die gij de mug
uitzijgt, en den kemel doorzwelgt.
25 Wee u, gij Schriftgeleerden en Fa
rizeën, gij geveinsden! want gij reinigt
het buitenste des drinkbekers en de
schotels, maar van binnen zijn zij vo
van roof en onmatigheid.
26 Gij blinde Farizeër, reinigt eerst
wat binnen in den drinkbeker en den
schotel is, opdat ook het buitenste der
zelver rein worde.
27 Wee u, gij Schriftgeleerden en Fa
rizeën, gij geveinsden! want gij zijt aa
de witgepleisterde graven gelijk, die va
buiten wel schoon schijnen, maar va
binnen zijn zij vol van doodsbeendere
en van alle onreinheid.
28 Alzoo ook schijnt gij wel den men
schen van buiten regtvaardig, maar va

binnen zijt gij vol van geveinsdheid en ongeregtigheid.

29 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeën, gij geveinsden! want gij bouwt de graven der Profeten op, en versiert de grafteekenen der regtvaardigen;

30 En zegt: Indien wij in de tijden onzer vaderen waren geweest, wij zouden met hen geene gemeenschap gehad hebben aan het bloed der Profeten.

31 Aldus getuigt gij *tegen* u zelven, dat gij kinderen zijt der genen, die de Profeten gedood hebben.

32 Gij *dan* ook vervult de mate uwer vaderen.

33 Gij slangen, gij adderen-gebroedsels, hoe zoudt gij de helsche verdoemenis ontvlieden?

34 Daarom ziet, ik zende tot u Profeten, en Wijzen, en Schriftgeleerden, en uit dezelve zult gij *sommigen* dooden en kruisigen, en *sommigen* uit dezelve zult gij geeselen in uwe Synagogen, en zult ze vervolgen van stad tot stad;

35 Opdat op u kome al het regtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde, van het bloed van den regtvaardigen Abel af, tot op het bloed van Zacharía, den zoon van Barachía, welken gij gedood hebt tusschen den tempel en den altaar.

36 Voorwaar zeg ik u: Alle deze dingen zullen komen over dit geslacht.

37 Jerûzalem, Jerûzalem! gij die de Profeten doodt en steenigt, die tot u gezonden zijn! hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen bijeen vergaderen, gelijkerwijs eene hen hare kiekens bijeen vergadert onder de vleugelen; en gijlieden hebt niet gewild?

38 Ziet, uw huis wordt u woest gelaten.

39 Want ik zeg u: Gij zult mij van nu aan niet zien, tot dat gij zeggen zult: Gezegend *is* hij, die komt in den naam des Heeren.

HET 24 CAPITTEL.

EN Jezus ging uit en vertrok van den tempel; en zijne discipelen kwamen bij hem, om hem de gebouwen des tempels te toonen.

2 En Jezus zeide tot hen: Ziet gij niet alle deze dingen? Voorwaar zeg ik: Hier zal niet *één* steen op den *anderen* steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden.

3 En als hij op den Olijfberg gezeten was, gingen de discipelen tot hem alleen, zeggende: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn? en welk *zal* het teeken *zijn* van uwe toekomst, en van de voleinding der wereld?

4 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Ziet toe, dat u niemand verleide.

5 Want velen zullen komen onder mijnen naam, zeggende: Ik ben de Christus; en zij zullen velen verleiden.

6 En gij zult hooren van oorlogen, en geruchten van oorlogen; ziet toe, wordt niet verschrikt: want alle *die* dingen moeten geschieden, maar nog is het einde niet.

7 Want het *eene* volk zal tegen het *andere* volk opstaan, en het *eene* koningrijk tegen het *andere* koningrijk; en daar zullen zijn hongersnooden, en pestilentiën, en aardbevingen in verscheidene plaatsen.

8 Doch alle die dingen *zijn maar* een beginsel der smarten.

9 Alsdan zullen zij u overleveren in verdrukking, en zullen u dooden, en gij zult gehaat worden van alle volken, om mijns naams wil.

10 En dan zullen er velen geërgerd worden, en zullen elkander overleveren, en elkander haten.

11 En vele valsche profeten zullen opstaan, en zullen er velen verleiden.

12 En omdat de ongeregtigheid vermenigvuldigd zal worden, zoo zal de liefde van velen verkouden.

13 Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.

14 En dit Euangelium des Koningrijks zal in de geheele wereld gepredikt worden, tot eene getuigenis allen volken; en dan zal het einde komen.

15 Wanneer gij dan zult zien den gruwel der verwoesting, waarvan gesproken is door Daniël, den Profeet, staande in de heilige plaats; (die *het* leest, merke daarop:)

16 Dat als dan, die in Judéa zijn, vlieden op de bergen.

17 Die op het dak is, kome niet af, om iets uit zijn huis weg te nemen;

18 En die op den akker is, keere niet weder terug, om zijne kleederen weg te nemen.

19 Maar wee de bevruchte en de zogende *vrouwen* in die dagen!

20 Doch bidt, dat uwe vlugt niet geschiede des winters, noch op eenen Sabbath.

21 Want als dan zal groote verdrukking wezen, hoedanige niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe, en ook niet zijn zal.

22 En zoo die dagen niet verkort werden, geen vleesch zou behouden worden; maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort worden.

23 Als dan, zoo iemand tot ulieden zal zeggen: Ziet, hier is de Christus, of daar; gelooft het niet.
24 Want daar zullen valsche Christussen en valsche Profeten opstaan; en zullen groote teekenen en wonderheden doen, alzoo dat zij (indien het mogelijk ware) ook de uitverkorenen zouden verleiden.
25 Ziet, ik heb *het* u voorzegd.
26 Zoo zij dan tot u zullen zeggen: Ziet, hij is in de woestijn; gaat niet uit: Ziet, *hij is* in de binnenkameren; gelooft het niet.
27 Want gelijk de bliksem uitgaat van het oosten, en schijnt tot het westen, alzoo zal ook de toekomst van den Zoon des menschen wezen.
28 Want waar het doode ligchaam zal zijn, daar zullen de arenden vergaderd worden.
29 En terstond na de verdrukking van die dagen, zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van den hemel vallen, en de krachten der hemelen zullen bewogen worden.
30 En als dan zal in den hemel verschijnen het teeken van den Zoon des menschen; en dan zullen al de geslachten der aarde weenen, en zullen den Zoon des menschen zien, komende op de wolken des hemels, met groote kracht en heerlijkheid.
31 En hij zal zijne Engelen uitzenden met eene bazuin van groot geluid, en zij zullen zijne uitverkorenen bijeen vergaderen uit de vier winden, van *het eene* uiterste der hemelen tot het *ander* uiterste derzelve.
32 En leert van den vijgeboom deze gelijkenis: Wanneer zijn tak nu teeder wordt, en de bladeren uitspruiten, zoo weet gij, dat de zomer nabij is.
33 Alzoo ook gijlieden, wanneer gij alle deze dingen zult zien, zoo weet, dat *het* nabij is voor de deur.
34 Voorwaar ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbijgaan, tot dat alle deze dingen zullen geschied zijn.
35 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijne woorden zullen geenszins voorbijgaan.
36 Doch van dien dag en uur weet niemand, ook niet de Engelen der hemelen, dan mijn Vader alleen.
37 En gelijk de dagen van Noach *waren*, alzoo zal ook zijn de toekomst van den Zoon des menschen.
38 Want gelijk zij waren in de dagen vóór den zondvloed, etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, tot den dag toe, op welken Noach in de ark ging;
39 En bekenden het niet, tot dat de zondvloed kwam, en hen allen weg nam; alzoo zal ook zijn de toekomst van den Zoon des menschen.
40 Alsdan zullen er twee op den akker zijn, de een zal aangenomen, en de ander zal verlaten worden.
41 Daar zullen twee *vrouwen* malen in den molen, de eene zal aangenomen, en de andere zal verlaten worden.
42 Waakt dan, want gij weet niet, in welk uur uw Heer komen zal.
43 Maar weet dit, dat zoo de heer des huizes geweten had, in welke nachtwaak de dief komen zoude; hij zou gewaakt hebben, en zou zijn huis niet hebben laten doorgraven.
44 Daarom zijt ook gij bereid, want in welk uur gij het niet meent, zal de Zoon des menschen komen.
45 Wie is dan de getrouwe en voorzigtige dienstknecht, wien zijn heer over zijne dienstboden gesteld heeft, om hun ter regter tijd *hun* voedsel te geven?
46 Zalig is die dienstknecht, wien zijn heer, komende, zal vinden alzoo doende.
47 Voorwaar ik zeg u, dat hij hem zal zetten over al zijne goederen.
48 Maar zoo die kwade dienstknecht in zijn hart zoude zeggen: Mijn heer vertoeft te komen;
49 En zoude beginnen *zijne* mededienstknechten te slaan, en te eten en te drinken met de dronkaards:
50 Zoo zal de heer van dezen dienstknecht komen ten dage, op welken hij *hem* niet verwacht, en ter ure, die hij niet weet;
51 En zal hem afscheiden, en zijn deel zetten met de geveinsden; daar zal weening zijn en knersing der tanden.

HET 25 CAPITTEL.

ALSDAN zal het Koningrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden welke hare lampen namen en gingen uit den bruidegom te gemoet.
2 En vijf van haar waren wijzen, en vijf waren dwazen.
3 Die dwaas *waren*, hare lampen nemende, namen geen olie met zich.
4 Maar de wijzen namen olie in hare vaten, met hare lampen.
5 Als nu de bruidegom vertoefde werden zij allen sluimerig, en vielen in slaap.
6 En ter middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de bruidegom komt; gaat uit hem te gemoet.

7 Toen stonden alle die maagden op, en
bereidden hare lampen.
8 En de dwazen zeiden tot de wijzen:
Geeft ons van uwe olie, want onze lampen gaan uit.
9 Doch de wijzen antwoordden, zeggende: *Geenszins*, opdat er misschien
voor ons en voor u niet genoeg zij;
maar gaat liever tot de verkoopers, en
koopt voor u zelven.
10 Als zij nu heengingen om te koopen,
kwam de bruidegom, en die gereed *waren*, gingen met hem in tot de bruiloft:
en de deur werd gesloten.
11 Daarna kwamen ook de andere
maagden, zeggende: Heer, Heer, doe
ons open.
12 En hij, antwoordende, zeide: Voorwaar zeg ik u; ik ken u niet.
13 Zoo waakt dan, want gij weet niet
den dag, noch het uur, waarin de Zoon
des menschen komen zal.
14 Want *het is*, gelijk een mensch, die
buiten 's lands reizende, zijne dienstknechten riep, en gaf hun zijne goederen over.
15 En den eenen gaf hij vijf talenten,
en den anderen twee, en den derden
één, een iegelijk naar zijn vermogen,
en verreisde terstond.
16 Die nu de vijf talenten ontvangen
had, ging heen en handelde daarmede,
en won andere vijf talenten.
17 Desgelijks ook die de twee *ontvangen had*, die won ook andere
twee.
18 Maar, die het ééne ontvangen had,
ging heen, en groef in de aarde, en verborg het geld zijns heeren.
19 En na eenen langen tijd kwam de
heer van die dienstknechten, en hield
rekening met hen.
20 En die de vijf talenten ontvangen
had, kwam en bragt tot hem andere vijf
talenten, zeggende: Heer, vijf talenten
hebt gij mij gegeven; zie, andere vijf
talenten heb ik boven dezelve gewonnen.
21 En zijn heer zeide tot hem: Wel,
gij goede en getrouwe dienstknecht;
over weinig zijt gij getrouw geweest,
over veel zal ik u zetten; ga in, in de
vreugde uwes heeren.
22 En die de twee talenten ontvangen
had, kwam ook tot hem en zeide: Heer,
twee talenten hebt gij mij gegeven; zie,
twee andere talenten heb ik boven dezelve gewonnen.
23 Zijn heer zeide tot hem: Wel, gij
goede en getrouwe dienstknecht, over
weinig zijt gij getrouw geweest, over
veel zal ik u zetten; ga in, in de
vreugde uwes heeren.
24 Maar die het ééne talent ontvangen
had, kwam ook en zeide: Heer, ik kende
u, dat gij een hard mensch zijt maaijende, waar gij niet gezaaid hebt, en
vergaderende van daar, *waar* gij niet
gestrooid hebt;
25 En bevreesd zijnde, ben ik heengegaan, en heb uw talent verborgen in de
aarde: zie, gij hebt het uwe.
26 Maar zijn heer, antwoordende, zeide
tot hem: Gij booze en luije dienstknecht, gij wist, dat ik maaije, waar ik
niet gezaaid heb, en van daar vergadere, waar ik niet gestrooid heb.
27 Zoo moest gij dan mijn geld aan de
wisselaren gedaan hebben, en ik, komende, zou het mijne weder genomen
hebben met woeker.
28 Neemt dan van hem het talent weg,
en geeft het dengenen, die de tien talenten heeft.
29 Want een iegelijk, die heeft, *dien*
zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben; maar van dengenen
die niet heeft, van dien zal genomen
worden, ook dat hij heeft.
30 En werpt den onnutten dienstknecht
uit in de buitenste duisternis; daar zal
weening zijn en knersing der tanden.
31 ¶ En wanneer de Zoon des menschen komen zal in zijne heerlijkheid,
en al de heilige Engelen met hem, dan
zal hij zitten op den troon zijner heerlijkheid.
32 En voor hem zullen al de volken
vergaderd worden, en hij zal ze van
elkander scheiden, gelijk de herder de
schapen van de bokken scheidt.
33 En hij zal de schapen aan zijne regter*hand* zetten, maar de bokken aan
zijne linker*hand*.
34 Alsdan zal de Koning zeggen tot
degenen, die aan zijne regter*hand zijn*:
Komt gij gezegenden mijns Vaders,
beërft het Koningrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld:
35 Want ik ben hongerig geweest, en
gij hebt mij te eten gegeven; ik ben
dorstig geweest, en gij hebt mij te
drinken gegeven; ik was een vreemdeling, en gij hebt mij geherbergd;
36 *Ik was* naakt, en gij hebt mij gekleed; ik ben krank geweest, en gij
hebt mij bezocht; ik was in de gevangenis, en gij zijt tot mij gekomen.
37 Dan zullen de regtvaardigen hem
antwoorden, zeggende: Heer, wanneer
hebben wij u hongerig gezien, en ge-

spijzigd? of dorstig, en te drinken gegeven?
38 En wanneer hebben wij u een' vreemdeling gezien, en geherbergd? of naakt, en gekleed?
39 En wanneer hebben wij u krank gezien, of in de gevangenis, en zijn tot u gekomen?
40 En de Koning zal antwoorden en tot hen zeggen: Voorwaar zeg ik u: voor zoo veel gij *dit* aan één' van deze mijne minste broeders gedaan hebt, zoo hebt gij *dat* aan mij gedaan.
41 Dan zal hij zeggen ook tot degenen, die ter linker*hand zijn:* Gaat weg van mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk voor den duivel en zijne engelen bereid is:
42 Want ik ben hongerig geweest, en gij hebt mij niet te eten gegeven; ik ben dorstig geweest, en gij hebt mij niet te drinken gegeven;
43 Ik was een vreemdeling, en gij hebt mij niet geherbergd; naakt, en gij hebt mij niet gekleed; krank, en in de gevangenis, en gij hebt mij niet bezocht.
44 Dan zullen ook dezen hem antwoorden, zeggende: Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien, of dorstig, of een' vreemdeling, of naakt, of krank, of in de gevangenis, en hebben u niet gediend?
45 Dan zal hij hun antwoorden en zeggen: Voorwaar zeg ik u: voor zoo veel gij *dit* aan een' van deze minsten niet gedaan hebt, zoo hebt gij het aan mij ook niet gedaan.
46 En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn; maar de regtvaardigen in het eeuwige leven.

HET 26 CAPITTEL.

EN het is geschied, als Jezus alle deze woorden geëindigd had, dat hij tot zijne discipelen zeide:
2 Gij weet, dat na twee dagen het Pascha is, en de Zoon des menschen zal overgeleverd worden, om gekruisigd te worden.
3 Toen vergaderden de Overpriesters, en de Schriftgeleerden, en de Ouderlingen des volks, in de zaal van den Hoogepriester, die genoemd was Kajafas;
4 En beraadslaagden te zamen, dat zij Jezus met listigheid vangen en dooden zouden.
5 Doch zij zeiden: Niet in het feest, opdat er geen oproer worde onder het volk.
6 Als nu Jezus te Bethanië was, ten huize van Simon, den melaatsche,
7 Kwam tot hem eene vrouw, hebbende eene albasteren flesch met zeer kostelijke zalf, en goot die uit op zijn hoofd, daar hij aan *tafel* zat.
8 En zijne discipelen, *dat* ziende, namen het zeer kwalijk, zeggende: Waar toe dit verlies?
9 Want deze zalf had kunnen duur verkocht, en *de penningen* den armen gegeven worden.
10 Maar Jezus, *zulks* verstaande, zeide tot hen: Waarom doet gij deze vrouw moeite aan? want zij heeft een goed werk aan mij gewrocht.
11 Want de armen hebt gij altijd met u, maar mij hebt gij niet altijd;
12 Want als zij deze zalf op mijn ligchaam gegoten heeft, zoo heeft zij het gedaan tot *eene voorbereiding van* mijne begrafenis.
13 Voorwaar zeg ik u: Alwaar dit Euangelium gepredikt zal worden in de geheele wereld, *daar* zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden van hetgeen zij gedaan heeft.
14 ¶ Toen ging een van de twaalven, genoemd Judas Iskáriot, tot de Overpriesters,
15 En zeide: Wat wilt gij mij geven, en ik zal hem u overleveren? En zij hebben hem toegelegd dertig zilveren *penningen.*
16 En van toen af zocht hij gelegenheid, opdat hij hem overleveren mogt.
17 En op den eersten *dag* der ongehevelde *brooden* kwamen de discipelen tot Jezus, zeggende tot hem: Waar wilt gij, dat wij u bereiden het Pascha te eten?
18 En hij zeide: Gaat henen in de stad tot zulk eenen, en zegt hem: De Meester zegt: Mijn tijd is nabij, ik zal bij u het Pascha houden met mijne discipelen.
19 En de discipelen deden, gelijk Jezus hun bevolen had, en bereidden het Pascha.
20 En als het avond geworden was, zat hij aan met de twaalven.
21 En toen zij aten, zeide hij: Voorwaar ik zeg u, dat één van u mij zal verraden.
22 En zij, zeer bedroefd geworden zijnde, begon een iegelijk van hen tot hem te zeggen: Ben ik het, Heer?
23 En hij, antwoordende, zeide: Die de hand met mij in den schotel indoopt, die zal mij verraden.
24 De Zoon des menschen gaat wel heen, gelijk van hem geschreven is; maar wee dien mensch, door wien de Zoon des menschen verraden wordt!

het ware hem goed, zoo die mensch niet geboren ware geweest.

25 En Judas, die hem verried, antwoordde en zeide: Ben ik het, Rabbi? Hij zeide tot hem: Gij hebt het gezegd.

26 ¶ En als zij aten, nam Jezus het brood, en gezegend hebbende, brak hij het, en gaf het aan de discipelen, en zeide: Neemt, eet; dat is mijn ligchaam.

27 En hij nam den drinkbeker, en gedankt hebbende, gaf hun *dien*, zeggende: Drinkt allen daar uit;

28 Want dat is mijn bloed, het *bloed* des Nieuwen Testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt, tot vergeving der zonden.

29 En ik zeg u, dat ik van nu aan niet zal drinken van deze vrucht des wijnstoks, tot op dien dag, wanneer ik met u dezelve nieuw zal drinken in het Koningrijk mijns Vaders.

30 En als zij den lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar den Olijfberg.

31 Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult allen aan mij geërgerd worden in dezen nacht; want daar is geschreven: Ik zal den herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden.

32 Maar na dat ik zal opgestaan zijn, zal ik u vóórgaan naar Galiléa.

33 Doch Petrus, antwoordende, zeide tot hem: Al wierden zij ook allen aan u geërgerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden.

34 Jezus zeide tot hem: Voorwaar ik zeg u, dat gij in dezen zelfden nacht, eer de haan gekraaid zal hebben, mij driemaal zult verloochenen.

35 Petrus zeide tot hem: Al moest ik ook met u sterven, zoo zal ik u geenszins verloochenen. Desgelijks zeiden ook al de discipelen.

36 ¶ Toen ging Jezus met hen in eene plaats genoemd Gethsemané, en zeide tot de discipelen: Zit hier neder, tot dat ik heenga, en aldaar zal gebeden hebben.

37 En met zich nemende Petrus, en de twee zonen van Zebedéüs, begon hij droevig en zeer beangst te worden.

38 Toen zeide hij tot hen: Mijne ziel is geheel bedroefd tot den dood toe; blijft hier en waakt met mij.

39 En een weinig voortgegaan zijnde, viel hij op zijn aangezigt, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van mij voorbijgaan; doch niet, gelijk ik wil, maar gelijk gij *wilt*.

40 En hij kwam tot de discipelen en vond ze slapende, en zeide tot Petrus: Kunt gij dan niet één uur met mij waken?

41 Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt: de geest is wel gewillig, maar het vleesch is zwak.

42 Wederom ten tweeden maal heengaande, bad hij, zeggende: Mijn Vader, indien deze drinkbeker van mij niet voorbij kan gaan, ten zij dat ik hem drinke; uw wil geschiede.

43 En komende *bij hen*, vond hij ze wederom slapende, want hunne oogen waren bezwaard.

44 En hen latende, ging hij wederom heen, en bad ten derden maal, zeggende dezelfde woorden.

45 Toen kwam hij tot zijne discipelen, en zeide tot hen: Slaapt *nu* voort, en rust: ziet, het uur is nabij gekomen, en de Zoon des menschen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.

46 Staat op, laat ons gaan: ziet, hij is nabij, die mij verraadt.

47 En als hij nog sprak, ziet, Judas, een van de twaalven, kwam, en met hem eene groote schare, met zwaarden en stokken, *gezonden* van de Overpriesters en Ouderlingen des volks.

48 En, die hem verried, had hun een teeken gegeven, zeggende: Dien ik zal kussen, deze is het; grijpt hem.

49 En terstond komende tot Jezus, zeide hij: Wees gegroet, Rabbi, en hij kuste hem.

50 Maar Jezus zeide tot hem: Vriend, waartoe zijt gij hier? Toen kwamen zij toe, en sloegen de handen aan Jezus, en grepen hem.

51 En ziet, een van degenen, die met Jezus waren, de hand uitstekende, trok zijn zwaard uit, en slaande den dienstknecht des Hoogepriesters, hieuw hem het oor af.

52 Toen zeide Jezus tot hem: Keer uw zwaard weder in zijne plaats; want allen, die het zwaard nemen, zullen door het zwaard vergaan.

53 Of meent gij, dat ik mijnen Vader nu niet kan bidden, en hij zal mij meer dan twaalf legioenen Engelen bijzetten?

54 Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, *die zeggen* dat het alzoo geschieden moet?

55 Ter zelfder uur sprak Jezus tot de scharen: Gij zijt uitgegaan als tegen eenen moordenaar, met zwaarden en stokken, om mij te vangen; dagelijks zat ik bij u, leerende in den tempel, en gij hebt mij niet gegrepen;

56 Doch dit alles is geschied, opdat de schriften der Profeten zouden vervuld worden. Toen vlugtten al de discipelen, hem verlatende.

57 Die nu Jezus gevangen hadden, leidden hem heen tot Kajafas, den Hoogepriester, alwaar de Schriftgeleerden en Ouderlingen vergaderd waren.

58 En Petrus volgde hem van verre tot aan de zaal des Hoogepriesters, en binnen gegaan zijnde, zat hij bij de dienaren, om het einde te zien.

59 En de Overpriesters, en de Ouderlingen, en de geheele groote Raad zochten valsche getuigenis tegen Jezus, opdat zij hem dooden mogten; en vonden niet.

60 En, hoewel er vele valsche getuigen toegekomen waren, zoo vonden zij *toch* niet.

61 Maar ten laatste kwamen twee valsche getuigen, en zeiden: Deze heeft gezegd: Ik kan den tempel Gods afbreken, en in drie dagen denzelven opbouwen.

62 En de Hoogepriester, opstaande zeide tot hem: Antwoordt gij niets? wat getuigen dezen tegen u?

63 Doch Jezus zweeg stil. En de Hoogepriester, antwoordende, zeide tot hem: Ik bezweer u bij den levenden God, dat gij ons zegt, of gij zijt de Christus, de Zoon Gods?

64 Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch ik zeg ulieden: Van nu aan zult gij zien den Zoon des menschen, zittende ter regter*hand* der kracht *Gods*, en komende op de wolken des hemels.

65 Toen verscheurde de Hoogepriester zijne kleederen, zeggende: Hij heeft *God* gelasterd; wat hebben wij nog getuigen noodig? ziet, nu hebt gij zijne *Gods*-lastering gehoord.

66 Wat dunkt ulieden? En zij, antwoordende, zeiden: Hij is des doods schuldig.

67 Toen spogen zij in zijn aangezigt, en sloegen hem met vuisten.

68 En anderen gaven hem kinnebakslagen, zeggende: Profeteer ons, Christus, wie is het, die u geslagen heeft?

69 En Petrus zat buiten in de zaal; en eene dienstmaagd kwam tot hem, zeggende: Gij waart ook met Jezus den Galileër.

70 Maar hij loochende het voor allen, zeggende: Ik weet niet, wat gij zegt.

71 En als hij naar de voorpoort uitging, zag hem eene andere *dienstmaagd*, en zeide tot de genen, die aldaar *waren:* Deze was ook met Jezus den Nazaréner.

72 En hij loochende het wederom met eenen eed, *zeggende:* Ik ken den mensch niet.

73 En een weinig daarna, die er stonden, bijkomende, zeiden tot Petrus: Waarlijk gij zijt ook van die; want ook uwe spraak maakt u openbaar.

74 Toen begon hij *zich* te vervloeken, en te zweren: Ik ken den mensch niet.

75 En terstond kraaide de haan. En Petrus werd indachtig het woord van Jezus, die tot hem gezegd had: Eer de haan gekraaid zal hebben, zult gij mij driemaal verloochenen. En naar buiten gaande, weende hij bitterlijk.

HET 27 CAPITTEL.

ALS het nu morgenstond geworden was, hebben al de Overpriesters en de Onderlingen des volks zamen raad genomen tegen Jezus, dat zij hem dooden zouden.

2 En hem gebonden hebbende, leidden zij *hem* weg, en gaven hem over aan Pontius Pilatus, den Stadhouder.

3 Toen heeft Judas, die hem verraden had, ziende, dat hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren *penningen* aan de Overpriesters en de Ouderlingen weder gebragt,

4 Zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed. Maar zij zeiden; Wat gaat ons *dat* aan? gij moogt toezien.

5 En als hij de zilveren *penningen* in den tempel geworpen had, vertrok hij; en heengande verworgde *hij zich zelven.*

6 En de Overpriesters de zilveren *penningen* nemende, zeiden: Het is niet geoorloofd, dezelve in de offerkist te leggen, dewijl het een prijs des bloeds is.

7 En te zamen raad genomen hebbende, kochten zij daarvoor den akker des pottebakkers, tot eene begrafenis voor de vreemdelingen.

8 Daarom is die akker genoemd, De akker des bloeds, tot op den huidigen dag.

9 Toen is vervuld geworden hetgeen gesproken is door den Profeet Jeremia, zeggende: En zij hebben de dertig zilveren *penningen* genomen, de waarde des gewaardeerden van de kinderen Israëls, dien zij gewaardeerd hebben;

10 En hebben dezelve gegeven voor den akker des pottebakkers; volgens hetgeen mij de Heer bevolen heeft.

11 En Jezus stond voor den Stadhouder.

En de Stadhouder vraagde hem, zeggende: Zijt gij de Koning der Joden? En Jezus zeide hem: Gij zegt het.
12 En als hij van de Overpriesters en de Ouderlingen beschuldigd werd, antwoordde hij niets.
13 Toen zeide Pilatus tot hem: Hoort gij niet, hoe vele *zaken* zij tegen u getuigen?
14 Maar hij antwoordde hem niet op één eenig woord, alzoo dat de Stadhouder zich zeer verwonderde.
15 En op het feest was de Stadhouder gewoon den volke éénen gevangene los te laten, wien zij wilden.
16 En zij hadden toen eenen welbekenden gevangene, genoemd Barabbas.
17 Als zij dan vergaderd waren, zeide Pilatus tot hen: Wien wilt gij, dat ik u zal los laten, Barabbas, of Jezus, die genoemd wordt Christus?
18 Want hij wist, dat zij hem door nijdigheid overgeleverd hadden.
19 En als hij op den regterstoel zat, zoo heeft zijne huisvrouw tot hem gezonden, zeggende: Heb *toch* niet te doen met dien regtvaardige; want ik heb heden veel geleden in den droom om zijnent wil.
20 Maar de Overpriesters en de Ouderlingen hebben de scharen aangeraden, dat zij zouden Barabbas begeeren, en Jezus dooden.
21 En de Stadhouder, antwoordende, zeide tot hen: Wien van deze twee wilt gij, dat ik u zal los laten? En zij zeiden: Barabbas.
22 Pilatus zeide tot hen: Wat zal ik dan doen *met* Jezus, die genoemd wordt Christus? Zij zeiden allen tot hem: Laat hem gekruisigd worden.
23 Doch de Stadhouder zeide: Wat kwaads heeft hij dan gedaan? En zij riepen te meer, zeggende: Laat hem gekruisigd worden.
24 Als nu Pilatus zag, dat hij niet vorderde, maar veel meer, *dat er* oproer werd, nam hij water en wiesch de handen voor de schare, zeggende: Ik ben onschuldig van het bloed dezes regtvaardigen; gijlieden moogt toezien.
25 En al het volk, antwoordende, zeide: Zijn bloed *kome* over ons, en over onze kinderen.
26 Toen liet hij hun Barabbas los; maar Jezus gegeeseld hebbende, gaf hij hem over om gekruisigd te worden.
27 Toen namen de krijgsknechten van den Stadhouder Jezus met zich in het Regthuis, en vergaderden over hem de gansche bende.
28 En als zij hem ontkleed hadden, deden zij hem eenen purpuren mantel om;
29 En eene kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten *die* op zijn hoofd, en eenen rietstok in zijne regter-*hand;* en vallende op hunne knieën voor hem, bespotten zij hem, zeggende: Wees gegroet, gij Koning der Joden.
30 En op hem gespogen hebbende, namen zij den rietstok en sloegen op zijn hoofd.
31 En toen zij hem bespot hadden, deden zij hem den mantel af, en deden hem zijne kleederen aan, en leidden hem heen om te kruisigen.
32 En uitgaande, vonden zij eenen man van Cyréne, met name Simon; dezen dwongen zij, dat hij zijn kruis droeg.
33 En gekomen zijnde tot de plaats, genoemd Golgotha, welke is gezegd Hoofdscheêl-plaats,
34 Gaven zij hem te drinken edik met gal gemengd; en als hij *dien* gesmaakt had, wilde hij niet drinken.
35 Toen zij nu hem gekruisigd hadden, verdeelden zij zijne kleederen, het lot werpende; opdat vervuld zoude worden hetgeen gezegd is door den Profeet: Zij hebben mijne kleederen onder zich verdeeld, en hebben het lot over mijne kleeding geworpen.
36 En zij, neder zittende, bewaarden hem aldaar.
37 En zij stelden boven zijn hoofd zijne beschuldiging geschreven: DEZE IS JEZUS, DE KONING DER JODEN.
38 Toen werden met hem twee moordenaars gekruisigd, een ter regter- en een ter linker*zijde.*
39 En die voorbijgingen lasterden hem, schuddende hunne hoofden,
40 En zeggende: Gij, die den tempel afbreekt, en in drie dagen opbouwt, verlos u zelven. Indien gij de Zoon Gods zijt, zoo kom af van het kruis.
41 En desgelijks ook de Overpriesters met de Schriftgeleerden, en Ouderlingen, en Farizeën, *hem* bespottende, zeiden:
42 Anderen heeft hij verlost, hij kan zich zelven niet verlossen. Indien hij de Koning Israëls is, dat hij nu afkome van het kruis, en wij zullen hem gelooven.
43 Hij heeft op God betrouwd; dat hij hem nu verlosse, indien hij hem *wel* wil; want hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon.
44 En hetzelfde verweten hem ook de

moordenaars, die met hem gekruisigd
waren.
45 En van de zesde ure af, werd er
duisternis over de geheele aarde, tot
de negende ure toe.
46 En omtrent de negende ure riep
Jezus met eene groote stem, zeggende:
ELI, ELI; LAMA SABACHTHANI? dat is:
Mijn God, mijn God; waarom hebt gij
mij verlaten?
47 En sommigen van die daar stonden,
zulks hoorende, zeiden: Deze roept
Elías.
48 En terstond een van hen, *toe*loo-
pende, nam eene spons, en *die* met edik
gevuld hebbende, stak dezelve op eenen
rietstok, en gaf hem te drinken.
49 Doch de anderen zeiden: Houd op,
laat ons zien of Elías komt, om hem te
verlossen.
50 En Jezus, wederom met eene groote
stem roepende, gaf den geest.
51 En ziet, het voorhangsel des tempels
scheurde in tweeën, van boven tot bene-
den; en de aarde beefde, en de steen-
rotsen scheurden;
52 En de graven werden geopend, en
vele ligchamen der heiligen, die ontsla-
pen waren, werden opgewekt;
53 En uit de graven uitgegaan zijnde,
na zijne opstanding, kwamen zij in de
heilige stad, en zijn aan velen versche-
nen.
54 En de Hoofdman over honderd, en
die met hem Jezus bewaarden, ziende
de aardbeving, en de dingen, die ge-
schied waren, werden zeer bevreesd
zeggende: Waarlijk deze was Gods
Zoon.
55 En aldaar waren vele vrouwen,
van verre aanschouwende, die Jezus
gevolgd waren van Galiléa, om hem te
dienen;
56 Onder welke was Maria Magdaléna,
en Maria, de moeder van Jacobus en
Jozes, en de moeder der zonen van
Zebedéüs.
57 En als het avond geworden was,
kwam een rijk man van Arimathéa,
met name Jozef, die ook zelf een dis-
cipel van Jezus was;
58 Deze kwam tot Pilatus, en begeerde
het ligchaam van Jezus. Toen beval
Pilatus, dat *hem* het ligchaam gegeven
zoude worden.
59 En Jozef, het ligchaam nemende,
wond hetzelve in een zuiver fijn lijn-
waad;
60 En leide dat in zijn nieuw graf, het-
welk hij in eene steenrots uitgehouwen
had; en eenen grooten steen *tegen* de
deur des grafs gewenteld hebbende,
ging hij weg.
61 En aldaar was Maria Magdaléna,
en de andere Maria, zittende tegen
over het graf.
62 Des anderen daags nu, welke is na
de voorbereiding, vergaderden de Over-
priesters en de Farizeën tot Pilatus,
63 Zeggende: Heer, wij zijn indach-
tig, dat deze verleider, nog levende,
gezegd heeft: Na drie dagen zal ik
opstaan.
64 Beveel dan, dat het graf verzekerd
worde tot den derden dag toe; opdat
zijne discipelen misschien niet komen
bij nacht, en stelen hem, en zeggen tot
het volk: Hij is opgestaan van de doo-
den: en *zoo* zal de laatste dwaling erger
zijn, dan de eerste.
65 En Pilatus zeide tot hen: Gij hebt
eene wacht; gaat heen, verzekert het,
gelijk gij het verstaat.
66 En zij heengaande, verzekerden het
graf met de wacht, den steen verzegeld
hebbende.

HET 28 CAPITTEL.

EN laat *na* den Sabbath, als het begon
te lichten, tegen den eersten *dag*
der week, kwam Maria Magdaléna, en
de andere Maria, om het graf te bezien.
2 En ziet, daar geschiedde eene groote
aardbeving; want een Engel des Heeren,
nederdalende uit den hemel, kwam toe,
en wentelde den steen af van de deur,
en zat op denzelven.
3 En zijne gedaante was gelijk een
bliksem, en zijne kleeding wit gelijk
sneeuw.
4 En uit vrees voor hem, zijn de wach-
ters zeer verschrikt geworden, en wer-
den als dooden.
5 Maar de Engel, antwoordende, zeide
tot de vrouwen: Vreest gijlieden niet;
want ik weet, dat gij zoekt Jezus, die
gekruisigd was.
6 Hij is hier niet, want hij is opgestaan,
gelijk hij gezegd heeft. Komt her-
waarts, ziet de plaats, waar de Heer
gelegen heeft.
7 En gaat haastelijk heen, en zegt tot
zijne discipelen, dat hij opgestaan is
van de dooden. En ziet, hij gaat u vóór
naar Galiléa; dáár zult gij hem zien:
ziet, ik heb het ulieden gezegd.
8 En haastelijk uitgaande van het graf,
met vreeze en groote blijdschap, liepen
zij henen, om *hetzelve* aan zijne disci-
pelen te boodschappen.
9 En als zij heengingen, om aan zijne
discipelen te boodschappen, ziet, Jezus
is haar ontmoet, zeggende: Weest ge-

groet. En zij, tot *hem* komende, grepen
zijne voeten, en aanbaden hem.
10 Toen zeide Jezus tot haar: Vreest
niet; gaat henen, boodschapt aan mijne
broederen, dat zij henen gaan naar Ga-
liléa, en aldaar zullen zij mij zien.
11 En als zij heengingen, ziet, eenigen
van de wacht kwamen in de stad, en
boodschapten aan de Overpriesters al de
dingen, die geschied waren.
12 En vergaderd zijnde met de Ouder-
lingen, en zamen raad genomen heb-
bende, gaven zij aan de krijgsknechten
veel gelds,
13 En zeiden: Zegt: Zijne discipelen
zijn des nachts gekomen, en hebben
hem gestolen, als wij sliepen.
14 En indien zulks komt gehoord te
worden van den Stadhouder, wij zullen
hem te vreden stellen, en maken, dat
gij zonder zorge zijt.
15 En zij, het geld genomen heb-
bende, deden gelijk zij geleerd waren.
En dit woord is verbreid geworden
bij de Joden tot op den huidigen
dag.
16 En de elf discipelen zijn henenge-
gaan naar Galiléa, naar den berg, waar
Jezus hen bescheiden had.
17 En als zij hem zagen, baden zij hem
aan; doch sommigen twijfelden.
18 En Jezus, bij hen komende, sprak
tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle
magt in hemel en op aarde.
19 Gaat dan henen, onderwijst al de
volken, dezelve doopende in den naam
des Vaders, en des Zoons, en des Heili-
gen Geestes; leerende hen onderhouden
alles, wat ik u geboden heb.
20 En ziet, ik ben met ulieden al de
dagen tot de voleinding der wereld.
Amen.

HET HEILIG EUANGELIUM,

NAAR DE BESCHRIJVING VAN

MARKUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET begin des Euangeliums van
JESUS CHRISTUS, den Zoon van
God.
2 Gelijk geschreven is in de Profeten:
Ziet, ik zende mijnen Engel voor uw
aangezigt, die uwen weg voor u henen
bereiden zal.
3 De stem des roependen in de woes-
tijn: Bereidt den weg des Heeren,
maakt zijne paden regt.
4 Johannes was doopende in de woes-
tijn, en predikende den doop der be-
keering tot vergeving van zonden.
5 En al het Joodsche land ging tot
hem uit, en die van Jerûzalem; en zij
werden allen van hem gedoopt in de
rivier de Jordaan, belijdende hunne
zonden.
6 En Johannes was gekleed met kemels-
haar, en met eenen lederen gordel om
zijne lendenen, en at sprinkhanen en
wilden honig.
7 En hij predikte, zeggende: Na mij
komt, die sterker is dan ik, wien ik niet
waardig ben, nederbukkende, den riem
zijner schoenen te ontbinden.
8 Ik heb ulieden wel gedoopt met
water, maar hij zal u doopen met den
Heiligen Geest.
9 En het geschiedde in die zelfde da-
gen, dat Jezus kwam van Názareth,
gelegen in Galiléa, en werd van Jo-
hannes gedoopt in de Jordaan.
10 En terstond, als hij uit het water
opklom, zag hij de hemelen opengaan,
en den Geest, gelijk eene duif, op hem
nederdalen.
11 En daar geschiedde eene stem uit
de hemelen: Gij zijt mijn geliefde
Zoon, in wien ik mijn welbehagen heb.
12 En terstond dreef hem de Geest uit
in de woestijn.
13 En hij was aldaar in de woestijn
veertig dagen, verzocht van den Satan;
en was bij de wilde gedierten; en de
Engelen dienden hem.
14 En na dat Johannes overgeleverd
was, kwam Jezus in Galiléa, predikende
het Euangelium van het Koningrijk
Gods,
15 En zeggende: De tijd is vervuld,
en het Koningrijk Gods nabij gekomen:
Bekeert u, en gelooft het Euangelium.
16 En wandelende bij de Galilésche
zee, zag hij Simon en Andréas, deszelfs
broeder, werpende het net in de zee;
want zij waren visschers.
17 En Jezus zeide tot hen: Volgt mij
na, en ik zal maken, dat gij visschers
der menschen zult worden.
18 En zij, terstond hunne netten verla-
tende, zijn hem gevolgd.
19 En van daar een weinig voortge-
gaan zijnde, zag hij Jacobus, den zoon
van Zebedéüs, en Johannes, deszelfs
broeder, en dezelve in het schip hunne
netten vermakende.

20 En terstond riep hij ze. En zij, la-
tende hunnen vader Zebedéüs in het
schip, met de huurlingen, zijn hem na-
gevolgd.
21 En zij kwamen binnen Kapernaüm.
En terstond op den Sabbathdag in de
Synagoge gegaan zijnde, leerde hij.
22 En zij versloegen zich over zijne
leer; want hij leerde hen, als magt heb-
bende, en niet als de Schriftgeleerden.
23 En daar was in hunne Synagoge een
mensch, met eenen onreinen geest, en
hij riep uit,
24 Zeggende: Laat af, wat hebben wij
met u *te doen*, gij Jezus Nazaréner? zijt
gij gekomen, om ons te verderven? ik
ken u, wie gij zijt, *namelijk* de Heilige
Gods.
25 En Jezus bestrafte hem, zeggende:
Zwijg stil, en ga uit van hem.
26 En de onreine geest, hem scheu-
rende, en roepende met eene groote
stem, ging uit van hem.
27 En zij werden allen verbaasd, zoo
dat zij onder elkander vraagden, zeg-
gende: Wat is dit? wat nieuwe leer is
deze, dat hij met magt ook den onreinen
geesten gebiedt, en zij hem gehoorzaam
zijn?
28 En zijn gerucht ging terstond uit, in
het geheel omliggende land van Galiléa.
29 En van stonden aan uit de Synagoge
gegaan zijnde, kwamen zij in het huis
van Simon en Andréas, met Jacobus en
Johannes.
30 En de moeder van Simons vrouw lag
met de koorts; en terstond zeiden zij
hem van haar.
31 En hij, tot haar gaande, vatte hare
hand, en rigtte haar op; en terstond
verliet haar de koorts, en zij diende
hun.
32 Als het nu avond geworden was,
toen de zon onderging, bragten zij tot
hem allen, die kwalijk gesteld, en van
den duivel bezeten waren.
33 En de geheele stad was bij een ver-
gaderd omtrent de deur.
34 En hij genas er velen, die door ver-
scheidene ziekten kwalijk gesteld wa-
ren, en wierp vele duivelen uit, en liet
de duivelen niet toe te spreken, omdat
zij hem kenden.
35 En des morgens vroeg, als het nog
diep in den nacht was, opgestaan zijnde,
ging hij uit, en ging henen in eene woeste
plaats, en bad aldaar.
36 En Simon, en die met hem *waren*,
zijn hem nagevolgd;
37 En hem gevonden hebbende, zeiden
zij tot hem: Zij zoeken u allen.
38 En hij zeide tot hen: Laat ons in de
bijliggende vlekken gaan, opdat ik ook
daar predike; want daartoe ben ik uit-
gegaan.
39 En hij predikte in hunne Synagogen,
door geheel Galilea, en wierp de duive-
len uit.
40 En tot hem kwam een melaatsche,
biddende hem, en vallende voor hem op
de knieën, en tot hem zeggende: Indien
gij wilt, gij kunt mij reinigen.
41 En Jezus, met barmhartigheid in-
nerlijk bewogen zijnde, strekte de hand
uit, en raakte hem aan, en zeide tot
hem: Ik wil, word gereinigd.
42 En als hij *dit* gezegd had, ging de
melaatschheid terstond van hem, en hij
werd gereinigd.
43 En als hij hem strengelijk verbo-
den had, deed hij hem terstond van zich
gaan;
44 En zeide tot hem: Zie, dat gij nie-
mand iets zegt; maar ga heen en ver-
toon u zelven den Priester, en offer voor
uwe reiniging, hetgeen Mozes geboden
heeft, hun tot eene getuigenis.
45 Maar hij uitgegaan zijnde, begon
vele dingen te verkondigen, en dat
woord te verbreiden, alzoo dat hij
niet meer openbaar kon in de stad
komen, maar was buiten in de woeste
plaatsen; en zij kwamen tot hem van
alle kanten.

HET 2 CAPITTEL.

EN na *sommige* dagen is hij wede-
rom binnen Kapernaüm gekomen;
en het werd gehoord, dat hij in huis
was.
2 En terstond vergaderden *er* velen,
alzoo dat ook zelfs de *plaatsen* omtrent
de deur *hen* niet meer konden bevat-
ten; en hij sprak het woord tot hen.
3 En daar kwamen *sommigen* tot hem,
brengende eenen geraakte, die van vier
gedragen werd.
4 En niet kunnende tot hem genaken
om de schare, ontdekten zij het dak,
waar hij was; en *dat* opgebroken heb-
bende, lieten zij het bed neder, waarop
de geraakte lag.
5 En Jezus, hun geloof ziende, zeide
tot den geraakte: Zoon, uwe zonden
zijn u vergeven.
6 En sommigen van de Schriftgeleerden
zaten aldaar, en overdachten in hunne
harten:
7 Wat spreekt deze aldus *Gods*-laste-
ringen? wie kan de zonden vergeven,
dan alleen God?
8 En Jezus, terstond in zijnen geest be-
kennende, dat zij alzoo in zich zelven

overdachten, zeide tot hen: Wat overdenkt gij deze dingen in uwe harten?
9 Wat is ligter, te zeggen tot den geraakte: De zonden zijn u vergeven? of te zeggen: Sta op, en neem uw beddeken op, en wandel?
10 Doch opdat gij moogt weten, dat de Zoon des menschen magt heeft, om de zonden op de aarde te vergeven (zeide hij tot den geraakte):
11 Ik zeg u: Sta op, en neem uw beddeken op, en ga heen naar uw huis.
12 En terstond stond hij op, en het bed opgenomen hebbende, ging hij uit in aller tegenwoordigheid; zoo dat zij zich allen ontzetten, en God verheerlijkten zeggende: Wij hebben nooit zulks gezien.
13 En hij ging wederom uit naar de zee; en de geheele schare kwam tot hem, en hij leerde ze.
14 En voorbijgaande zag hij Levi, *den zoon* van Alphéüs, zitten in het tolhuis, en zeide tot hem: Volg mij. En hij opstaande volgde hem.
15 En het geschiedde, als hij aanzat in deszelfs huis, dat ook vele tollenaars en zondaars aanzaten met Jezus en zijne discipelen; want zij waren velen, en waren hem gevolgd.
16 En de Schriftgeleerden en de Farizeën, ziende hem eten met de tollenaren en zondaren, zeiden tot zijne discipelen: Wat *is het* dat hij met de tollenaren en zondaren eet en drinkt?
17 En Jezus, *dat* hoorende, zeide tot hen: Die gezond zijn, hebben den medicijnmeester niet noodig, maar die ziek zijn. Ik ben niet gekomen, om te roepen regtvaardigen, maar zondaars tot bekeering.
18 En de discipelen van Johannes en van de Farizeën vastten; en zij kwamen en zeiden tot hem: Waarom vasten de discipelen van Johannes en van de Farizeën, en uwe discipelen vasten niet?
19 En Jezus zeide tot hen: Kunnen ook de bruiloftskinderen vasten, terwijl de bruidegom bij hen is? Zoo langen tijd zij den bruidegom bij zich hebben, kunnen zij niet vasten.
20 Maar de dagen zullen komen, wanneer de bruidegom van hen zal weggenomen zijn, en als dan zullen zij vasten in die dagen.
21 En niemand naait eenen lap ongevold laken op een oud kleed; anders scheurt deszelfs nieuwe aangenaaide lap *iets* af van het oude *kleed*, en daar wordt eene erger scheur.
22 En niemand doet nieuwen wijn in oude *lederen*zakken; anders doet de nieuwe wijn de *lederen*zakken bersten, en de wijn wordt uitgestort, en de *lederen*zakken verderven; maar nieuwen wijn moet men in nieuwe *lederen*zakken doen.
23 En het geschiedde, dat hij op eenen Sabbathdag door het gezaaide ging; en zijne discipelen begonnen, al gaande, airen te plukken.
24 En de Farizeën zeiden tot hem: Zie, waarom doen zij op den Sabbathdag, wat niet geoorloofd is?
25 En hij zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen, wat David gedaan heeft, als hij nood had, en hem hongerde, en den genen, die met hem *waren*?
26 Hoe hij ingegaan is in het huis Gods, ten tijde van Abiathar, den Hoogepriester, en de toonbrooden gegeten heeft, die het aan niemand geoorloofd is te eten, dan aan de Priesteren; en ook gegeven heeft den genen, die met hem waren?
27 En hij zeide tot hen: De Sabbath is gemaakt om den mensch, niet de mensch om den Sabbath.
28 Zoo is dan de Zoon des menschen een Heer, ook van den Sabbath.

HET 3 CAPITTEL.

EN hij ging wederom in de Synagoge; en aldaar was een mensch, hebbende eene verdorde hand.
2 En zij namen hem waar, of hij op den Sabbath hem genezen zoude; opdat zij hem beschuldigen mogten.
3 En hij zeide tot den mensch, die de verdorde hand had: Sta op in het midden.
4 En hij zeide tot hen: Is het geoorloofd op Sabbathdagen goed te doen, of kwaad te doen? een' mensch te behouden, of te dooden? En zij zwegen stil.
5 En als hij hen met toorn rondom aangezien had, meteen bedroefd zijnde over de verharding van hun hart, zeide hij tot den mensch: Strek uwe hand uit. En hij strekte ze uit; en zijne hand werd hersteld, gezond gelijk de andere.
6 En de Farizeën, uitgegaan zijnde, hebben terstond met de Herodianen zamen raad gehouden tegen hem, hoe zij hem zouden dooden.
7 En Jezus vertrok met zijne discipelen naar de zee, en hem volgde eene groote menigte van Galiléa, en van Judéa,
8 En van Jerûzalem, en van Iduméa, en *van* over de Jordaan; en die *van* om-

trent Tyrus en Sidon, eene groote me-
nigte, gehoord hebbende, hoe groote
dingen hij deed, kwamen tot hem.
9 En hij zeide tot zijne discipelen, dat
een scheepje steeds omtrent hem blijven
zoude, om der schare wil, opdat zij hem
niet zouden verdringen.
10 Want hij had er velen genezen,
alzoo dat hem al degenen, die *eenige*
kwalen hadden, overvielen, opdat zij
hem mogten aanraken.
11 En de onreine geesten, als zij hem
zagen, vielen voor hem neder, en riepen,
zeggende: Gij zijt de Zoon Gods.
12 En hij gebood hun scherpelijk, dat
zij hem niet zouden openbaar maken.
13 En hij klom op den berg, en riep
tot zich, die hij wilde; en zij kwamen
tot hem.
14 En hij stelde er twaalf, opdat zij
met hem zouden zijn, en opdat hij hen
zou uitzenden om te prediken;
15 En om magt te hebben, de ziekten
te genezen, en de duivelen uit te wer-
pen;
16 En aan Simon gaf hij den *toe*naam
Petrus;
17 En Jacobus, den *zoon* van Zebedéüs,
en Johannes, den broeder van Jacobus;
en gaf hun *toe*namen, Boanérges, het-
welk is, zonen des donders;
18 En Andréas, en Filippus, en Bar-
tholoméüs, en Matthéüs, en Thomas,
en Jacobus, den *zoon* van Alphéüs, en
Thaddéüs, en Simon Kananítes,
19 En Judas Iskáriot, die hem ook ver-
raden heeft.
20 En zij kwamen in huis; en daar
vergaderde wederom eene schare, alzoo
dat zij ook zelfs niet konden brood eten.
21 En als degenen, die hem bestonden,
dit hoorden, gingen zij uit, om hem vast
te houden; want zij zeiden: hij is bui-
ten zijne zinnen.
22 En de Schriftgeleerden, die van Je-
rûzalem afgekomen waren, zeiden: hij
heeft Beëlzebul, en door den Overste
der duivelen werpt hij duivelen uit.
23 En hen tot zich geroepen hebbende,
zeide hij tot hen in gelijkenissen: Hoe
kan de Satan den Satan uitwerpen?
24 En indien een Koningrijk tegen zich
zelve verdeeld is, zoo kan dat Koning-
rijk niet bestaan.
25 En indien een huis tegen zich zelve
verdeeld is, zoo kan dat huis niet be-
staan.
26 En indien de Satan tegen zich zel-
ven opstaat, en verdeeld is, zoo kan hij
niet bestaan, maar heeft een einde.
27 Niemand kan in het huis eens ster-
ken ingaan en *hem* zijne vaten ontroo-
ven, indien hij niet eerst den sterke
bindt; en alsdan zal hij deszelfs huis
berooven.
28 Voorwaar ik zeg u, dat al de zonden
den kinderen der menschen zullen ver-
geven worden, en allerlei lasteringen,
waarmede zij zullen gelasterd hebben;
29 Maar zoo wie gelasterd zal hebben
tegen den Heiligen Geest, die heeft
geene vergeving in eeuwigheid, maar
hij is schuldig des eeuwigen oordeels:
30 Want zij zeiden: hij heeft eenen
onreinen geest.
31 Zoo kwamen dan zijne broeders en
zijne moeder, en buiten staande, zonden
zij tot hem, en riepen hem.
32 En de schare zat rondom hem; en
zij zeiden tot hem: Zie, uwe moeder en
uwe broeders daar buiten zoeken u.
33 En hij antwoordde hun, zeggende:
Wie is mijne moeder, of mijne broe-
ders?
34 En rondom overzien hebbende, die
om hem zaten, zeide hij: Ziet, mijne
moeder en mijne broeders!
35 Want zoo wie den wil Gods doet,
die is mijn broeder, en mijne zuster, en
moeder.

HET 4 CAPITTEL.

EN hij begon wederom te leeren om-
trent de zee; en daar vergaderde
eene groote schare bij hem, alzoo dat hij,
in het schip gegaan zijnde, neder zat op
de zee; en de geheele schare was op het
land aan de zee.
2 En hij leerde hun vele dingen door
gelijkenissen, en hij zeide in zijne leer-
ing tot hen:
3 Hoort toe: Ziet, een zaaijer ging uit
om te zaaijen.
4 En het geschiedde in het zaaijen, dat
het eene *deel zaads* viel bij den weg; en
de vogelen des hemels kwamen, en aten
het op.
5 En het andere viel op het steenach-
tige, waar het niet veel aarde had; en
het ging terstond op, omdat het geene
diepte van aarde had.
6 Maar als de zon opgegaan was, zoo is
het verbrand geworden, en omdat het
geen' wortel had, zoo is het verdord.
7 En het andere viel in de doornen, en
de doornen wiessen op, en verstikten
hetzelve, en het gaf geene vrucht.
8 En het andere deel viel in de goede
aarde, en gaf vrucht, die opging en wies;
en het eene droeg dertig, en het andere
zestig, en het andere honderd*voudig*.
9 En hij zeide tot hen: Wie ooren heeft
om te hooren, die hoore.

10 En als hij nu alleen was, vraagden
hem degenen, die omtrent hem *waren*,
met te twaalven, naar de gelijkenis.
11 En hij zeide tot hen: Het is u gege-
ven te verstaan de verborgenheid van
het Koningrijk Gods; maar dengenen,
die buiten zijn, geschieden alle deze
dingen door gelijkenissen;
12 Opdat zij ziende zien, en niet be-
merken, en hoorende hooren, en niet
verstaan; opdat zij zich niet te eeniger
tijd bekeeren, en hun de zonden verge-
ven worden.
13 En hij zeide tot hen: Weet gij deze
gelijkenis niet? en hoe zult gij al de
gelijkenissen verstaan?
14 De zaaijer *is*, *die* het woord zaait.
15 En dezen zijn, die bij den weg
bezaaid woorden; waar in het woord
gezaaid wordt; en als zij het gehoord
hebben, zoo komt de Satan terstond, en
neemt het woord weg, hetwelk in hunne
harten gezaaid was.
16 En dezen zijn desgelijks, die op de
steenachtige *plaatsen* bezaaid worden,
welke, als zij het woord gehoord heb-
ben, terstond hetzelve met vreugde
ontvangen;
17 En hebben geenen wortel in zich
zelven, maar zijn voor eenen tijd;
daarna als verdrukking of vervolging
komt om des woords wil, zoo worden zij
terstond geërgerd.
18 En dezen zijn, die in de doornen
bezaaid worden, *namelijk* degenen, die
het woord hooren;
19 En de zorgvuldigheden dezer we-
reld, en de verleiding des rijkdoms, en
de begeerlijkheden omtrent de andere
dingen, inkomende, verstikken het
woord, en het wordt onvruchtbaar.
20 En dezen zijn, die in de goede aarde
bezaaid zijn, welke het woord hooren
en aannemen, en dragen vruchten, het
eene dertig, en het andere zestig, en het
ander honderd*voudig*.
21 En hij zeide tot hen: Komt ook de
kaars, opdat zij onder de korenmaat of
onder het bed gezet worde? *is het* niet,
opdat zij op den kandelaar gezet worde?
22 Want daar is niets verborgen, dat
niet geopenbaard zal worden; en daar
is niets geschied, *om* verborgen *te zijn*,
maar opdat het in het openbaar zoude
komen.
23 Zoo iemand ooren heeft om te hoor-
en, die hoore.
24 En hij zeide tot hen: Ziet, wat gij
hoort. Met welke mate gij meet, zal u
gemeten worden, en u, die hoort, zal
meer toegelegd worden.
25 Want zoo wie heeft, dien zal gege-
ven worden, en wie niet heeft, van dien
zal genomen worden, ook dat hij heeft.
26 En hij zeide: Alzoo is het Koning-
rijk van God, gelijk of een mensch het
zaad in de aarde wierp;
27 En *voorts* sliep, en opstond, nacht
en dag; en het zaad uitsproot, en lang
werd, dat hij zelf niet wist hoe.
28 Want de aarde brengt van zelfs
vrucht voort, eerst het kruid, daarna
de air, daarna het volle koren in de
air.
29 En als de vrucht *zich* voordoet,
zendt hij er terstond den sikkel in,
omdat de oogst daar is.
30 En hij zeide: Waarbij zullen wij
het Koningrijk Gods vergelijken? of
met welke gelijkenis zullen wij het-
zelve gelijken?
31 *Namelijk* bij een mostaardzaad, het-
welk, wanneer het in de aarde gezaaid
wordt, het minste is van al de zaden,
die op de aarde *zijn*.
32 En wanneer het gezaaid is, gaat het
op, en wordt het meeste van al de moes-
kruiden, en maakt groote takken, alzoo
dat de vogelen des hemels onder deszelfs
schaduwe kunnen nestelen.
33 En door vele zulke gelijkenissen
sprak hij het woord tot hen, naar dat
zij het hooren konden.
34 En zonder gelijkenis sprak hij tot
hen niet; maar hij verklaarde alles aan
zijne discipelen in het bijzonder.
35 En op denzelfden dag, als het nu
avond geworden was, zeide hij tot hen,
laat ons overvaren aan de andere zijde.
36 En zij, de schare gelaten hebbende,
namen hem mede, gelijk hij in het schip
was; en daar waren nog andere scheep-
jes met hem.
37 En daar werd een groote storm van
wind, en de baren sloegen over in het
schip, alzoo dat het nu vol wierd.
38 En hij was in het achterschip, sla-
pende op een oorkussen; en zij wekten
hem op, en zeiden tot hem: Meester,
bekommert het u niet, dat wij ver-
gaan?
39 En hij opgewekt zijnde, bestrafte
den wind, en zeide tot de zee: Zwijg,
wees stil. En de wind ging liggen, en
daar werd groote stilte.
40 En hij zeide tot hen: Wat zijt gij
zoo vreesachtig? hoe hebt gij geen ge-
loof?
41 En zij vreesden met groote vreeze,
en zeiden tot elkander: Wie is toch
deze, dat ook de wind en de zee hem
gehoorzaam zijn?

HET 5 CAPITTEL.

EN zij kwamen over op de andere
zijde der zee, in het land der Ga-
darénen.
2 En als hij uit het schip gegaan was,
ontmoette hem terstond, uit de graven,
een mensch met eenen onreinen geest;
3 Welke *zijne* woning in de graven had,
en niemand kon hem binden, ook zelfs
niet met ketenen.
4 Want hij was menigmaal met boeijen
en ketenen gebonden geweest, en de ke-
tenen waren door hem in stukken ge-
trokken, en de boeijen verbrijzeld, en
niemand was magtig, om hem te tem-
men.
5 En hij was altijd, nacht en dag, op
de bergen en in de graven, roepende en
slaande zich zelven met steenen.
6 Als hij nu Jezus van verre zag, liep
hij *toe*, en aanbad hem.
7 En met eene groote stem roepende,
zeide hij: Wat heb ik met u *te doen*,
Jezus, gij Zoon Gods, des Allerhoog-
sten? Ik bezweer u bij God, dat gij mij
niet pijnigt.
8 Want hij zeide tot hem: Gij onreine
geest, ga uit van den mensch.
9 En hij vraagde hem: Welk is uw
naam? En hij antwoordde, zeggende:
Mijn naam is Legio, want wij zijn
velen.
10 En hij bad hem zeer, dat hij hen
buiten het land niet wegzond.
11 En aldaar aan de bergen, was eene
groote kudde zwijnen, weidende.
12 En al de duivelen baden hem, zeg-
gende: Zend ons in die zwijnen, opdat
wij in dezelve mogen varen.
13 En Jezus liet het hun terstond toe.
En de onreine geesten, uitgevaren
zijnde, voeren in de zwijnen; en de
kudde stortte van de steilte af in de
zee, (daar waren er nu omtrent twee
duizend) en zij versmoorden in de zee.
14 En die de zwijnen weidden zijn ge-
vlugt, en boodschapten *zulks* in de stad
en op het land. En zij gingen uit, om
te zien, wat het was, dat er geschied
was.
15 En zij kwamen tot Jezus, en zagen
den bezetene zittende, en gekleed, en
wel bij zijn verstand, *namelijk* die het
legioen gehad had; en zij werden be-
vreesd.
16 En die het gezien hadden, vertelden
hun, wat den bezetene geschied was; en
ook van de zwijnen.
17 En zij begonnen hem te bidden, dat
hij van hunne landpalen wegging.
18 En als hij in het schip ging, bad hem
de gene, die bezeten was geweest, dat
hij met hem mogt zijn.
19 Doch Jezus liet hem *dat* niet toe,
maar zeide tot hem: Ga heen naar uw
huis tot de uwen, en boodschap hun,
wat groote dingen u de Heer gedaan
heeft, en *hoe* hij zich over u ontfermd
heeft.
20 En hij ging heen, en begon te ver-
kondigen in het *land* van Dekápolis, wat
groote dingen hem Jezus gedaan had;
en zij verwonderden zich allen.
21 En als Jezus wederom in het schip
overgevaren was aan de andere zijde,
vergaderde eene groote schare bij hem;
en hij was bij de zee.
22 En ziet, daar kwam een van de
Oversten der Synagoge, met name Jaï-
rus; en hem ziende, viel hij aan zijne
voeten,
23 En bad hem zeer, zeggende: Mijn
dochtertje is in haar uiterste; *ik bid u*,
dat gij komt en de handen op haar legt,
opdat zij behouden worde, en zij zal
leven.
24 En hij ging met hem; en eene groote
share volgde hem, en zij verdrongen
hem.
25 En eene zekere vrouw, die twaalf
jaren den vloed des bloeds gehad had,
26 En veel geleden had van vele medi-
cijnmeesters, en al het hare *daaraan* te
koste gelegd, en geen baat gevonden
had, maar met welke het veeleer erger
geworden was;
27 *Deze* van Jezus hoorende, kwam
onder de schare van achteren, en raakte
zijn kleed aan;
28 Want zij zeide: Indien ik maar
zijne kleederen mag aanraken, ik zal
gezond worden.
29 En terstond is de fontein hares
bloeds opgedroogd; en zij gevoelde aan
haar ligchaam, dat zij van die kwaal
genezen was.
30 En terstond Jezus, bekennende in
zich zelven de kracht, die van hem uit-
gegaan was, keerde zich om in de schare,
en zeide: Wie heeft mijne kleederen
aangeraakt?
31 En zijne discipelen zeiden tot hem:
Gij ziet, dat de schare u verdringt, en
zegt gij: Wie heeft mij aangeraakt?
32 En hij zag rondom, om haar te zien,
die dat gedaan had.
33 En de vrouw, vreezende en bevende,
wetende, wat aan haar geschied was,
kwam en viel voor hem neder, en zeide
hem al de waarheid.
34 En hij zeide tot haar: Dochter, uw
geloof heeft u behouden; ga heen in

vrede, en zijt genezen van deze uwe
kwaal.
35 Terwijl hij nog sprak, kwamen
eenigen van *het huis* van den Overste der
Synagoge, zeggende: Uwe dochter is
gestorven, wat zijt gij den Meester nog
moeijelijk?
36 En Jezus terstond, gehoord heb-
bende het woord dat er gesproken werd,
zeide tot den Overste der Synagoge:
Vrees niet, geloof alleenlijk.
37 En hij liet niemand toe, hem te vol-
gen, dan Petrus, en Jacobus, en Jo-
hannes, den broeder van Jacobus;
38 En kwam in het huis van den
Overste der Synagoge, en zag de be-
roerte *en de genen*, die zeer weenden en
huilden.
39 En ingegaan zijnde, zeide hij tot
hen: Wat maakt gij beroerte, en *wat*
weent gij? het kind is niet gestorven,
maar het slaapt.
40 En zij belachten hem. Maar hij,
als hij ze allen had uitgedreven, nam
bij zich den vader en de moder van het
kind, en de genen, die met hem *waren*,
en ging binnen, waar het kind lag.
41 En hij vatte de hand van het kind,
en zeide tot haar: Talítha kûmi, het-
welk is, zijnde overgezet: Gij dochtertje,
ik zeg u, sta op.
42 En terstond stond het dochtertje op,
en wandelde; want het was twaalfjaren
oud. En zij ontzetten zich met groote
ontzetting.
43 En hij gebood hun zeer, dat niemand
dit zou weten; en zeide, dat men haar
te eten zoude geven.

HET 6 CAPITTEL.

EN hij ging van daar weg, en kwam
in zijn vaderland, en zijne discipe-
len volgden hem.
2 En als het Sabbath geworden was,
begon hij in de Synagoge te leeren; en
velen, die *hem* hoorden, ontzetten zich,
zeggende: Van waar *komen* dezen deze
dingen? en wat wijsheid is dit, die hem
gegeven is, dat ook zulke krachten door
zijne handen geschieden?
3 Is deze niet de timmerman, de zoon
van Maria, en de broeder van Jacobus
en Jozes, en van Judas en Simon? en
zijn zijne zusters niet hier bij ons? En
zij werden aan hem geërgerd.
4 En Jezus zeide tot hen: Een Profeet
is niet ongeëerd, dan in zijn vaderland,
en onder *zijne* magen, en in zijn huis.
5 En hij kon aldaar geene kracht doen,
dan dat hij aan weinige zieken de han-
den oplegde, en hen genas.
6 En hij verwonderden zich over hun
ongeloof, en omging de vlekken *daar*
rondom, leerende.
7 En hij riep tot zich de twaalven, en
begon hen uit de zenden twee en twee,
en gaf hun magt over de onreine
geesten.
8 En hij gebood hun, dat zij niets
zouden nemen tot den weg, dan alleen-
lijk eenen staf, geene male, geen brood,
geen geld in den gordel;
9 Maar dat zij schoenzolen zouden aan-
binden, en met geen twee rokken ge-
kleed zijn.
10 En hij zeide tot hen: Zoo waar gij
in een huis zult ingaan, blijft daar, tot
dat gij van daar uitgaat.
11 En zoo wie u niet zullen ontvangen,
noch u hooren, vertrekkende van daar,
schudt het stof af, dat onder aan uwe
voeten is, hun tot eene getuigenis. Voor-
waar zeg ik u: het zal voor Sodom of
Gomórra verdragelijker zijn in den dag
des oordeels, dan voor die stad.
12 En uitgegaan zijnde, predikten zij,
dat zij zich zouden bekeeren.
13 En zij wierpen vele duivelen uit, en
zalfden vele kranken met olie, en maak-
ten ze gezond.
14 En de Koning Heródes hoorde het
(want zijn naam was openbaar gewor-
den), en zeide: Johannes, die doopte,
is van de dooden opgewekt, en daarom
werken die krachten in hem.
15 Anderen zeiden: Hij is Elías; en
anderen zeiden: Hij is een Profeet, of
als een der Profeten.
16 Maar als het Heródes hoorde, zeide
hij: Deze is Johannes, wien ik onthoofd
heb; die is van de dooden opgewekt.
17 Want dezelve Heródes, *eenigen* uit-
gezonden hebbende, had Johannes ge-
vangen genomen, en hem in de gevan-
genis gebonden, uit oorzaak van Heró-
dias, de huisvrouw van zijnen broeder
Philippus, omdat hij haar getrouwd had.
18 Want Johannes zeide tot Heródes:
Het is u niet geoorloofd de huisvrouw
van uwen broeder te hebben.
19 En Heródias legde op hem toe, en
wilde hem dooden, en konde niet;
20 Want Heródes vreesde Johannes,
wetende, dat hij een regtvaardig en
heilig man was, en hield hem in waar-
de; en, als hij hem hoorde, deed hij
vele dingen, en hoorde hem gaarne.
21 En als er een welgelegen dag ge-
komen was, toen Heródes, op den dag
zijner geboorte, eenen maaltijd aan-
rigtte, voor zijne Grooten, en de Over-
sten over duizend, en de voornaamsten
van Galiléa;

22 En als de dochter van dezelve Heródias inkwam, en danste, en aan Hérodes en aan de genen, die mede aanzaten, behaagde, zoo zeide de Koning tot het dochtertje: Eisch van mij, wat gij ook wilt, en ik zal het u geven.
23 En hij zwoer haar: Zoo wat gij van mij zult eischen, zal ik u geven, *ook* tot de helft mijns Koningrijks.
24 En zij, uitgegaan zijnde, zeide tot hare moeder: Wat zal ik eischen? En die zeide: Het hoofd van Johannes den Dooper.
25 En zij, terstond met haast ingaande tot den Koning, heeft het geëischt, zeggende: Ik wil, dat gij mij nu terstond, op eenen schotel, geeft het hoofd van Johannes den Dooper.
26 En de Koning, zeer bedroefd geworden zijnde, *nogtans* om de eeden, en de genen, die mede aanzaten, wilde hij haar *hetzelve* niet afslaan.
27 En de Koning zond terstond eenen scherpregter, en gebood zijn hoofd daar te brengen. Deze nu ging heen, en onthoofde hem in de gevangenis;
28 En bragt zijn hoofd op eenen schotel, en gaf hetzelve aan het dochtertje, en het dochtertje gaf hetzelve aan hare moeder.
29 En als zijne discipelen *dit* hoorden, gingen zij en namen zijn dood ligchaam weg, en leiden dat in een graf.
30 En de Apostelen kwamen *weder* zamen tot Jezus, en boodschapten hem alles, beide wat zij gedaan en wat zij geleerd hadden.
31 En hij zeide tot hen: Komt gijlieden in eene woeste plaats hier alleen, en rust een weinig want daar waren velen, die kwamen en die gingen; en zij hadden zelfs geen gelegen tijd om te eten.
32 En zij vertrokken in een schip, naar eene woeste plaats, alleen.
33 En de scharen zagen ze heenvaren, en velen werden hem kennende, en liepen gezamentlijk te voet van alle steden derwaarts, en kwamen hun voor, en gingen zamen tot hem.
34 En Jezus, uitgaande, zag eene groote schare, en werd innerlijk met ontferming bewogen over hen; want zij waren als schapen, die geenen herder hebben; en hij begon hun vele dingen te leeren.
35 En als het nu laat op den dag geworden was, kwamen zijne discipelen tot hem, en zeiden: Deze plaats is woest, en het is nu laat op den dag;
36 Laat ze van u, opdat zij heengaan in de omliggende dorpen en vlekken, en brooden voor zich zelven mogen koopen; want zij hebben niet, wat zij eten zullen.
37 Maar hij, antwoordende, zeide tot hen: Geeft gij hun te eten. En zij zeiden tot hem: Zullen wij heengaan, en koopen voor tweehonderd penningen brood, en hun te eten geven?
38 En hij zeide tot hen: Hoeveel brooden hebt gij? gaat heen en beziet *het*. En toen zij het vernomen hadden, zeiden zij: Vijf, en twee visschen.
39 En hij gebood hun, dat zij hen allen zouden doen nederzitten bij waardschappen, op het groene gras.
40 En zij zaten neder in gedeelten bij honderd te zamen, en bij vijftig te zamen.
41 En als hij de vijf brooden en de twee visschen genomen had, zag hij op naar den hemel, zegende en brak de brooden, en gaf ze aan zijne discipelen, opdat zij die hun zouden voorleggen; en de twee visschen deelde hij voor allen.
42 En zij aten allen, en zijn verzadigd geworden.
43 En zij namen op twaalf volle korven brokken, en van de visschen.
44 En die daar de brooden gegeten hadden, waren omtrent vijfduizend mannen.
45 En terstond dwong hij zijne discipelen in het schip te gaan, en vóórhenen te varen aan de andere zijde tegen *over* Bethsáïda, terwijl hij de schare van zich zoude laten.
46 En als hij aan dezelve hun afscheid gegeven had, ging hij op den berg om te bidden.
47 En als het nu avond was geworden, zoo was het schip in het midden van de zee; en hij was alleen op het land.
48 En hij zag, dat zij zich zeer pijnigden, om *het schip* voort te krijgen; want de wind was hun tegen; en omtrent de vierde wake des nachts, kwam hij tot hen, wandelende op de zee, en wilde hen voorbijgaan.
49 En zij, ziende hem wandelen op de zee, meenden, dat het een spooksel was, en schreeuwden zeer;
50 Want zij zagen hem allen, en werden ontroerd; en terstond sprak hij met hen, en zeide tot hen: Zijt wel gemoed, ik ben het; vreest niet.
51 En hij klom tot hen in het schip, en de wind stilde; en zij ontzetten zich boven mate zeer in zich zelven, en waren verwonderd.
52 Want zij hadden niet gelet op *het*

wonder der brooden; want hun hart was
verhard.
53 En als zij overgevaren waren, kwamen zij in het land Gennésaret, en
havenden aldaar.
54 En als zij uit het schip gegaan
waren, terstond werden zij hem kennende.
55 *En* het geheele omliggende land
doorloopende, begonnen zij op bedden,
de genen, die kwalijk gesteld waren, om
te dragen, ter plaatse, waar zij hoorden,
dat hij was.
56 En zoo waar hij kwam, in vlekken,
of steden, of dorpen, daar leiden zij de
kranken op de markten, en baden hem,
dat zij maar den zoom zijns kleeds aanraken mogten; en zoo velen, als er hem
aanraakten, werden gezond.

HET 7 CAPITTEL.

EN tot hem vergaderden de Farizeën,
en sommige der Schriftgeleerden,
die van Jerûzalem gekomen waren;
2 En ziende, dat sommige van zijne
discipelen met onreine, dat is, met ongewasschen handen brood aten, berispten zij *hen*.
3 Want de Farizeën en al de Joden
eten niet, tenzij zij *eerst* de handen dikwijls wasschen, houdende de inzetting
der Ouden.
4 En van de markt *komende*, eten zij
niet, tenzij zij *eerst* gewasschen zijn.
En vele andere dingen zijn er, die zij
aangenomen hebben te houden, *als namelijk* de wasschingen der drinkbekers, en kannen, en koperen vaten, en
bedden.
5 Daarna vraagden hem de Farizeën
en de Schriftgeleerden: Waarom wandelen uwe discipelen niet naar de inzetting der Ouden, maar eten het brood
met ongewasschen handen?
6 Maar hij antwoordde en zeide tot
hen: Wel heeft Jesaia van u, geveinsden, geprofeteerd, gelijk geschreven is:
Dit volk eert mij met de lippen, maar
hun hart houdt zich verre van mij.
7 Doch te vergeefs eeren zij mij, leerende leeringen, *die* geboden *zijn* der
menschen;
8 Want, nalatende het gebod Gods,
houdt gij de inzettingen der menschen,
als namelijk wassching der kannen en
drinkbekers; en andere dergelijke dingen doet gij vele.
9 En hij zeide tot hen: Gij doet *zeker*
Gods gebod wel te niet, opdat gij uwe
inzetting zoudt onderhouden.
10 Want Mozes heeft gezegd: Eert
uwen vader en uwe moeder; en, wie
vader of moeder vloekt, die zal den dood
sterven.
11 Maar gijlieden zegt: Zoo een mensch
tot vader of moeder zegt: *Het is* Korban
(dat is *te zeggen* eene gave), zoo wat u
van mij zou kunnen ten nutte komen,
die voldoet.
12 En gij laat hem niet meer toe, iets
aan zijnen vader of zijne moeder te
doen.
13 Makende *alzoo* Gods woord krachteloos door uwe inzetting, die gij ingezet
hebt; en dergelijke dingen doet gij
vele.
14 En tot zich de gansche schare geroepen hebbende, zeide hij tot hen:
Hoort mij allen en verstaat.
15 Daar is niets van buiten den mensch
in hem ingaande, hetwelk hem kan ontreinigen: maar de dingen, die van hem
uitgaan, die zijn het, welke den mensch
ontreinigen.
16 Zoo iemand ooren heeft om te hooren, die hoore.
17 En toen hij van de schare in huis
gekomen was, vraagden hem zijne discipelen van de gelijkenis.
18 En hij zeide tot hen: Zijt ook gij
alzoo onwetende? Verstaat gij niet, dat
al wat van buiten in den mensch ingaat,
hem niet kan ontreinigen?
19 Want het gaat niet in zijn hart, maar
in den buik, en gaat in de heimelijkheid
uit, reinigende al de spijzen.
20 En hij zeide: Het geen uitgaat
uit den mensch, dat ontreinigt den
mensch.
21 Want van binnen uit het hart der
menschen komen voort kwade gedachten, overspelen, hoererijen, doodslagen,
22 Dieverijen, gierigheden, boosheden,
bedrog, ontuchtigheid, een boos oog,
lastering, hoovaardij onverstand,
23 Alle deze booze dingen komen voort
van binnen, en ontreinigen den mensch.
24 En van daar opstaande, ging hij weg
naar de landpalen van Tyrus en Sidon;
en in een huis gegaan zijnde, wilde hij
niet, dat het iemand wist; en hij kon
nogtans niet verborgen zijn.
25 Want eene vrouw, welker dochtertje
eenen onreinen geest had, van hem gehoord hebbende, kwam en viel neder
aan zijne voeten.
26 Deze nu was eene Grieksche vrouw,
van geboorte uit Syro-Phenicië; en zij
bad hem, dat hij den duivel uitwierp uit
hare dochter.
27 Maar Jezus zeide tot haar: Laat
eerst de kinderen verzadigd worden;
want het is niet betamelijk, dat men

het brood der kinderen neme, en den
hondekens *voor*werpe.
28 Maar zij antwoordde en zeide tot
hem: Ja, Heer, doch ook de hondekens
eten onder de tafel van de kruimels der
kinderen.
29 En hij zeide tot haar: Om dezes
woords wil, ga heen, de duivel is uit
uwe dochter uitgevaren.
30 En als zij in haar huis kwam, vond
zij, dat de duivel uitgevaren was, en de
dochter liggende op het bed.
31 En hij wederom weggegaan zijnde
van de landpalen van Tyrus en Sidon,
kwam aan de zee van Galiléa, door het
midden der landpalen van Dekápolis.
32 En zij bragten tot hem eenen doove,
die bezwaarlijk sprak, en baden hem,
dat hij de hand op hem leide.
33 En hem van de schare alleen genomen hebbende, stak hij zijne vingeren
in deszelfs ooren, en gespogen hebbende, raakte hij zijne tong aan;
34 En opwaarts ziende naar den hemel,
zuchtte hij, en zeide tot hem: Effatha,
dat is, Word geopend.
35 En terstond werden zijne ooren geopend, en de band zijner tong werd los,
en hij sprak regt.
36 En hij gebood hun, dat zij het niemand zeggen zouden; maar wat hij hun
ook gebood; zoo verkondigden zij het
des te meer.
37 En zij ontzetten zich boven mate
zeer, zeggende: Hij heeft alles wel gedaan, en maakt, dat de dooven hooren,
en de stommen spreken.

HET 8 CAPITTEL.

IN diezelfde dagen, als er eene geheel groote schare was, en zij niet hadden,
wat zij eten zouden, riep Jezus, zijne
discipelen tot zich, en zeide tot hen:
2 Ik word innerlijk met ontferming bewogen over de schare, want zij zijn nu
drie dagen bij mij gebleven, en hebben
niet, wat zij eten zouden.
3 En indien ik ze nuchteren naar hun
huis laat gaan, zoo zullen zij op den weg
bezwijken; want sommigen van hen komen van verre.
4 En zijne discipelen antwoordden
hem: Van waar zal iemand dezen met
brooden hier in de woestijn kunnen
verzadigen?
5 En hij vraagde hen: Hoe veel brooden
hebt gij? En zij zeiden: Zeven.
6 En hij gebood de schare neder te
zitten op de aarde, en hij nam de zeven brooden, en gedankt hebbende,
brak hij dezelve, en gaf ze aan zijne
discipelen, opdat zij die zouden voorleggen, en zij legden ze aan de schare
voor.
7 En zij hadden weinige vischjes; en
als hij gezegend had, zeide hij, dat zij
ook die zouden voorleggen.
8 En zij hebben gegeten, en zijn verzadigd geworden, en zij namen het overschot der brokken op, zeven manden.
9 Die nu gegeten hadden, waren omtrent vierduizend; en hij liet hen
gaan.
10 En terstond in het schip gegaan
zijnde met zijne discipelen, is hij gekomen in de deelen van Dalmanûtha.
11 En de Farizeën gingen uit, en begonnen met hem te twisten, begeerende
van hem een teeken van den hemel, hem
verzoekende.
12 En hij, zwaarlijk zuchtende in zijnen geest, zeide: Wat begeert dit geslacht een teeken. Voorwaar ik zeg u:
zoo aan dit geslacht een teeken gegeven
zal worden.
13 En hij verliet hen, en wederom in
het schip gegaan zijnde, voer hij weg
naar de andere zijde.
14 En zijne discipelen hadden vergeten brood mede te nemen, en hadden
niet dan één brood met zich in het
schip.
15 En hij gebood hun, zeggende: Ziet
toe, wacht u van den zuurdeesem der
Farizeën, en van den zuurdeesem van
Heródes.
16 En zij overleiden onder elkander,
zeggende: *Het is,* omdat wij geene
brooden hebben.
17 En Jezus, *dat* bekennende, zeide tot
hen: Wat overlegt gij, dat gij geene
brooden hebt? bemerkt gij nog niet, en
verstaat gij niet? hebt gij nog uw verharde hart?
18 Oogen hebbende, ziet gij niet? en
ooren hebbende, hoort gij niet?
19 En gedenkt gij niet, toen ik de vijf
brooden brak onder de vijfduizend
mannen, hoe veel volle korven met
brokken gij opnaamt? Zij zeiden tot
hem: Twaalf.
20 En toen ik de zeven *brak* onder de
vierduizend mannen, hoe veel volle
manden met brokken gij opnaamt? En
zij zeiden: Zeven.
21 En hij zeide tot hen: Hoe verstaat
gij niet?
22 ¶ En hij kwam te Bethsáïda; en zij
bragten tot hem eenen blinde, en baden
hem, dat hij hem aanraakte.
23 En de hand des blinden genomen
hebbende, leidde hij hem uit buiten het
vlek, en spoog in zijne oogen, en leide

de handen op hem, en vraagde hem, of
hij iets zag.
24 En hij, opziende, zeide: Ik zie de
menschen, want ik zie ze, als boomen,
wandelen.
25 Daarna leide hij de handen weder-
om op zijne oogen, en deed hem opzien.
En hij werd hersteld, en zag hen allen
ver en klaar.
26 En hij zond hem naar zijn huis, zeg-
gende: Ga niet in hét vlek, en zeg het
aan niemand in het vlek.
27 ¶ En Jezus ging uit en zijne dis-
cipelen naar de vlekken van Cesaréa
Philippi. En op den weg vraagde hij zij-
nen discipelen, zeggende tot hen: Wie
zeggen de menschen, dat ik ben?
28 En zij antwoordden: Johannes de
Dooper; en anderen: Elías; en ande-
ren: Een van de profeten.
29 En hij zeide tot hen: Maar gijlie-
den, wie zegt gij, dat ik ben? En Petrus,
antwoordende, zeide tot hem: Gij zijt
de Christus.
30 En hij gebood hun scherpelijk, dat
zij het aan niemand zouden zeggen van
hem.
31 En hij begon hen te leeren, dat de
Zoon des menschen veel moest lijden,
en verworpen worden van de Ouderlin-
gen, en Overpriesters, en Schriftgeleer-
den, en gedood worden, en na drie da-
gen wederom opstaan.
32 En dit woord sprak hij vrij uit. En
Petrus hem tot zich genomen hebbende,
begon hem te bestraffen.
33 Maar hij, zich omkeerende, en zijne
discipelen aanziende, bestrafte Petrus,
zeggende: Ga heen, achter mij, Satanas:
want gij verzint niet de dingen, die Gods
zijn, maar die der menschen zijn.
34 En tot zich geroepen hebbende de
schare met zijne discipelen, zeide hij
tot hen: Zoo wie achter mij wil komen,
die verloochene zich zelven, en neme
zijn kruis op, en volge mij.
35 Want zoo wie zijn leven zal willen
behouden, die zal hetzelve verliezen;
maar zoo wie zijn leven zal verliezen,
om mijnent wil, en *om* des Euangeliums
wil, die zal hetzelve behouden.
36 Want wat zou het den mensch ba-
ten, zoo hij de geheele wereld won, en
schade zijner ziele leed?
37 Of wat zal een mensch geven tot
loosing van zijne ziel?
38 Want, zoo wie zich over mij en
mijne woorden zal geschaamd hebben,
in dit overspelig en zondig geslacht,
over dien zal zich de Zoon des men-
schen ook schamen, wanneer hij zal
komen in de heerlijkheid zijns Vaders,
met de heilige Engelen.

HET 9 CAPITELL.

EN hij zeide tot hen: Voorwaar ik
zeg u, dat er sommigen zijn van
degenen, die hier staan, die den dood
niet zullen smaken, tot dat zij zullen
hebben gezien, dat het Koningrijk Gods
met kracht gekomen is.
2 En na zes dagen, nam Jezus met zich
Petrus, en Jacobus, en Johannes, en
bragt hen op eenen hoogen berg bezij-
den alleen; en hij werd voor hen van
gedaante veranderd.
3 En zijne kleederen werden blin-
kende, zeer wit als sneeuw, hoedanige
geen voller op aarde *zoo* wit maken kan.
4 En van hen werd gezien Elías met
Moses, en zij spraken met Jezus.
5 En Petrus, antwoordende, zeide tot
Jezus: Rabbi, het is goed, dat wij hier
zijn, en laat ons drie tabernakelen ma-
ken, voor u éénen, en voor Mozes éénen,
en voor Elías éénen.
6 Want hij wist niet, wat hij zeide;
want zij waren zeer bevreesd.
7 En daar kwam eene wolk, die hen
overschaduwde, en eene stem kwam uit
de wolk, zeggende: Deze is mijn ge-
liefde Zoon, hoort hem.
8 En haastelijk rondom ziende, zagen
zij niemand meer, dan Jezus alleen bij
zich.
9 En als zij van den berg afkwamen,
gebood hij hun, dat zij niemand verha-
len zouden, hetgeen zij gezien hadden,
dan wanneer de Zoon des menschen uit
de dooden zou opgestaan zijn.
10 En zij behielden dit woord bij zich
zelven, vragende onder elkander, wat
het was, uit de dooden opstaan.
11 En zij vraagden hem, zeggende:
Waarom zeggen de Schriftgeleerden,
dat Elías eerst komen moet?
12 En hij, antwoordende, zeide tot
hen: Elías zal wel eerst komen, en alles
weder oprigten; en *het zal geschieden*,
gelijk geschreven is van den Zoon des
menschen, dat hij veel lijden zal en
veracht worden.
13 Maar ik zeg u, dat ook Elías geko-
men is, en zij hebben hem gedaan al
wat zij gewild hebben gelijk van hem
geschreven is.
14 En als hij bij de discipelen gekomen
was, zag hij eene groote schare rondom
hen, en *eenige* Schriftgeleerden met hen
twistende.
15 En terstond de geheele schare hem
ziende, werd verbaasd, en toeloopende
groetten zij hem.

16 En hij vraagde de Schriftgeleerden; Wat twist gij met dezen?

17 En een uit de schare, antwoordende, zeide: Meester, ik heb mijnen zoon tot u gebragt, die eenen stommen geest heeft,

18 En waar hij hem ook aangrijpt, zoo scheurt hij hem, en schuimt, en knerst met zijne tanden, en verdort; en ik heb tot uwe discipelen gezegd, dat zij hem zouden uitwerpen, en zij hebben niet gekonnen.

19 En hij antwoordde hem, en zeide: O ongeloovig geslacht, hoe lang zal ik nog bij ulieden zijn? hoe lang zal ik u nog verdragen? brengt hem tot mij.

20 En zij bragten denzelven tot hem. En als hij hem zag, scheurde hem terstond de geest; en hij vallende op de aarde, wentelde zich al schuimende.

21 En hij vraagde zijnen vader: hoe langen tijd is het, dat hem dit overgekomen is? En hij zeide hem: Van *zijne* kindschheid af.

22 En menigmaal heeft hij hem ook in het vuur en in het water geworpen, om hem te verderven; maar zoo gij iets kunt, zijt met innerlijke ontferming over ons bewogen, en help ons.

23 En Jezus zeide tot hen: Zoo gij kunt gelooven, alle dingen zijn mogelijk voor dengenen, die gelooft.

24 En terstond, de vader des kinds, roepende met tranen, zeide: Ik geloof, Heer; kom mijne ongeloovigheid te hulp.

25 En Jezus ziende, dat de schare gezamenlijk toeliep, bestrafte den onreinen geest, zeggende tot hem: Gij stomme en doove geest, ik beveel u, ga uit van hem, en kom niet meer in hem.

26 En hij roepende, en hem zeer scheurende, ging uit. En *het kind* werd als dood, alzoo dat velen zeiden, dat het gestorven was.

27 En Jezus, hem bij de hand grijpende, rigtte hem op; en hij stond op.

28 En als hij in huis gegaan was, vraagden hem zijne discipelen alleen: Waarom hebben wij hem niet kunnen uitwerpen?

29 En hij zeide tot hen: Dit geslacht kan nergens door uitgaan, dan door bidden en vasten.

30 ¶ En van daar weggaande, reisden zij door Galiléa; en hij wilde niet, dat het iemand wist.

31 Want hij leerde zijne discipelen, en zeide tot hen: De Zoon des menschen zal overgeleverd worden in de handen der menschen, en zij zullen hem doodden; en gedood zijnde, zal hij ten derden dage weder opstaan.

32 Maar zij verstonden dat woord niet en zij vreesden hem te vragen.

33 En hij kwam te Kapernaüm, en in het huis gekomen zijnde, vraagde hij hen: Waarvan hadt gij woorden onder elkander op den weg?

34 Doch zij zwegen; want zij waren onder elkander in woorden geweest op den weg, wie de meeste *zoude zijn.*

35 En neder gezeten zijnde, riep hi de twaalven, en zeide tot hen: Indien iemand wil de eerste zijn, die zal d laatste van allen zijn, en aller dienaar.

36 En nemende een kindeken, steld hij dat midden onder hen, en omvin het met zijne armen, en zeide tot hen:

37 Zoo wie één' van zoodanige kinderkens zal ontvangen in mijnen naam, di ontvangt mij; en zoo wie mij zal ont vangen, die ontvangt mij niet, maa dien, die mij gezonden heeft.

38 En Johannes antwoordde hem zeggende: Meester, wij hebben eene gezien, die de duivelen uitwierp i uwen naam, welke ons niet volgt; e wij hebben het hem verboden, omda hij ons niet volgt.

39 Doch Jezus zeide: Verbiedt her niet, want er is niemand, die eene kracl doen zal in mijnen naam, en hastelij van mij zal kunnen kwalijk spreken.

40 Want wie tegen ons niet is, die voor ons.

41 Want zoo wie ulieden eenen beke waters te drinken zal geven in mijne naam, omdat gij Christus *discipelen* zij voorwaar zeg ik u, hij zal zijnen loo geenszins verliezen.

42 En zoo wie éénen van deze kleine die in mij gelooven, ergert, het ware hem beter, dat een molensteen om zijnen ha gedaan ware, en dat hij in de zee gewo pen ware.

43 En indien uwe hand u ergert, hou ze af; het is u beter verminkt tot h leven in te gaan, dan de twee hande hebbende, heen te gaan in de hel, in he onuitblusschelijk vuur;

44 Waar hun worm niet sterft, en h vuur niet uitgebluscht wordt.

45 En indien uw voet u ergert, hou dien af; het is u beter kreupel tot h leven in te gaan, dan de twee voete hebbende, geworpen te worden in d hel, in het onuitblusschelijk vuur;

46 Waar hun worm niet sterft, en h vuur niet uitgebluscht wordt.

47 En indien uw oog u ergert, werp h uit; het is u beter maar één oog hel

bende in het Koningrijk van God in te
gaan, dan twee oogen hebbende in het
helsche vuur geworpen te worden;
48 Waar hun worm niet sterft; en het
vuur niet uitgebluscht wordt.
49 Want een ieder zal met vuur gezouten worden, en iedere offerande zal met
zout gezouten worden.
50 Het zout is goed; maar indien het
zout onzout wordt, warmede zult gij
dat smakelijk maken? Hebt zout in u
zelven, en houdt vrede onder elkander.

HET 10 CAPITTEL.

EN van daar opgestaan zijnde, ging
hij naar de landpalen van Judéa,
door de overzijde van de Jordaan; en
de scharen kwamen weder zamen bij
hem, en, gelijk hij gewoon was, leerde
hij ze wederom.
2 En de Farizeeën, tot hem komende,
vraagden hem, of het een' man geoorloofd is, *zijne* vrouw te verlaten; hem
verzoekende.
3 Maar hij, antwoordende, zeide tot
hen: Wat heeft u Mozes geboden?
4 En zij zeiden: Mozes heeft toegelaten eenen scheidbrief te schrijven, en
haar te verlaten.
5 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Van wege de hardigheid uwer
harten heeft hij ulieden dat gebod
geschreven;
6 Maar van het begin der schepping
heeft hen God man en vrouw gemaakt.
7 Daarom zal een mensch zijnen vader
en zijne moeder verlaten, en zal zijne
vrouw aanhangen;
8 En die twee zullen tot één vleesch
zijn, alzoo dat zij niet meer twee zijn,
maar één vleesch.
9 Hetgeen dan God zamengevoegd
heeft, scheide de mensch niet.
10 En in het huis vraagden hem zijne
discipelen weder van hetzelve.
11 En hij zeide tot hen: Zoo wie zijne
vrouw verlaat, en eene andere trouwt,
die doet overspel tegen haar.
12 En indien eene vrouw haren man zal
verlaten, en met een' anderen trouwen,
die doet overspel.
13 ¶ En zij bragten kinderkens tot hem,
opdat hij dezelve aanraken zoude; en
de discipelen bestraften degenen, die ze
tot hem bragten.
14 Maar Jezus, *dat* ziende, nam het
zeer kwalijk, en zeide tot hen: Laat
de kinderkens tot mij komen, en verhindert dezelve niet, want derzulken
is het Koningrijk Gods.
15 Voorwaar zeg ik u: Zoo wie het
Koningrijk Gods niet ontvangt, gelijk
een kindeken, die zal in hetzelve geenszins ingaan.
16 En hij omving ze met zijne armen,
en de handen op hen gelegd hebbende,
zegende hij dezelve.
17 ¶ En als hij uitging op den weg,
liep een tot hem, en voor hem op de
knieën vallende, vraagde hem: Goede
Meester, wat zal ik doen; opdat ik het
eeuwige leven beërve?
18 En Jezus zeide tot hem: Wat noemt
gij mij goed? niemand is goed, dan één'
namelijk God.
19 Gij weet de geboden: Gij zult geen
overspel doen; Gij zult niet dooden; Gij
zult niet stelen; Gij zult geen valsche
getuigenis geven; Gij zult niemand te
kort doen; Eer uwen vader en uwe
moeder.
20 Doch hij, antwoordende, zeide tot
hem: Meester, alle deze dingen heb ik
onderhouden van mijne jongheid af.
21 En Jezus, hem aanziende, beminde
hem, en zeide tot hem: Eén ding ontbreekt u; ga heen, verkoop alles, wat
gij hebt, en geef het den armen, en gij
zult eenen schat hebben in den hemel;
en kom herwaarts, neem het kruis op,
en volg mij.
22 Maar hij, treurig geworden zijnde
over dat woord, ging bedroefd weg;
want hij had vele goederen.
23 En Jezus rondom ziende, zeide tot
zijne discipelen: Hoe bezwaarlijk zullen degenen, die goed hebben, in het
Koningrijk Gods inkomen!
24 En de discipelen werden verbaasd
over deze zijne woorden. Maar Jezus,
wederom antwoordende, zeide tot hen:
Kinderen, hoe zwaar is het, dat degenen, die op het goed hun vertrouwen
zetten, in het Koningrijk Gods ingaan!
25 Het is ligter, dat een kemel ga door
het oog van eene naald, dan dat een
rijke in het koningrijk Gods inga.
26 En zij werden nog meer verslagen,
zeggende tot elkander: Wie kan dan
zalig worden?
27 Doch Jezus, hen aanziende, zeide:
Bij de menschen is het onmogelijk,
maar niet bij God; want alle dingen
zijn mogelijk bij God.
28 En Petrus begon tot hem te zeggen: Zie, wij hebben alles verlaten, en
zijn u gevolgd.
29 En Jezus, antwoordende, zeide:
Voorwaar zeg ik ulieden: daar is niemand, die verlaten heeft huis, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of
vrouw, of kinderen, of akkers, om mijnent wil en des Euangeliums *wil*,

30 Of hij ontvangt honderdvoudig, nu
in dezen tijd, huizen, en broeders, en
zusters, en moeders, en kinders, en ak-
kers, met de vervolgingen, en in de toe-
komende eeuw het eeuwige leven.
31 Maar vele eersten zullen de laat-
sten zijn, en *velen*, die de laatsten *zijn*,
de eersten.
32 ¶ En zij waren op den weg, gaande
op naar Jerûzalem; en Jezus ging vóór
hen; en zij waren verbaasd, en hem
volgende, waren zij bevreesd. En de
twaalven wederom tot zich nemende,
begon hij hun te zeggen de dingen, die
hem overkomen zouden,
33 *Zeggende:* Ziet, wij gaan op naar
Jerûzalem, en de Zoon des menschen
zal aan de Overpriesters, en aan de
Schriftgeleerden overgeleverd worden,
en zij zullen hem ter dood veroordee-
len, en hem aan de Heidenen overleve-
ren;
34 En zij zullen hem bespotten, en
hem geeselen, en hem bespuwen, en
hem dooden; en ten derden dage zal
hij weder opstaan.
35 ¶ En tot hem kwamen Jacobus en
Johannes, de zonen van Zebedéüs, zeg-
gende: Meester, wij wilden *wel*, dat
gij ons deedt, zoo wat wij begeeren
zullen.
36 En hij zeide tot hen: Wat wilt gij,
dat ik u doe?
37 En zij zeiden tot hem: Geef ons,
dat wij mogen zitten, de een aan uwe
regter-, en de ander aan uwe linker*hand*
in uwe heerlijkheid.
38 Maar Jezus zeide tot hen: Gij weet
niet, wat gij begeert: Kunt gij den
drinkbeker drinken, dien ik drink, en
met den doop gedoopt worden, waar-
mede ik gedoopt worde?
39 En zij zeiden tot hem: Wij kun-
nen. Doch Jezus zeide tot hen: Den
drinkbeker, dien ik drink, zult gij wel
drinken, en met den doop gedoopt wor-
den, waarmede ik gedoopt worde;
40 Maar het zitten aan mijne regter- en
aan mijne linker*hand* staat bij mij niet
te geven; maar *het zal gegeven worden*
voor wie het bereid is.
41 En als de *andere* tien *dit* hoorden,
begonnen zij het van Jacobus en Jo-
hannes zeer kwalijk te nemen.
42 Maar Jezus, hen tot zich geroepen
hebbende, zeide tot hen: Gij weet, dat
degenen, die geacht worden Oversten te
zijn der volken, heerschappij voeren
over hen, en hunne Grooten gebruiken
magt over hen.
43 Doch alzoo zal het onder u niet zijn;
maar zoo wie onder u groot zal wille
worden, die zal uw dienaar zijn.
44 En zoo wie van u de eerste zal wil
len worden, die zal aller dienstknech
zijn.
45 Want ook de Zoon des menschen i
niet gekomen, om gediend te worden
maar om te dienen, en zijne ziel te ge
ven *tot* een rantsoen voor velen.
46 ¶ En zij kwamen te Jericho. En al
hij, en zijne discipelen, en eene groot
schare van Jericho uitging, zat de zoo
van Timéüs, Bartiméüs de blinde, aa
den weg, bedelende.
47 En hoorende, dat het Jezus de Na
zarener was, begon hij te roepen en t
zeggen: Jezus, gij Zoon Davids, ontferm
u mijner.
48 En velen bestraften hem, opdat hi
zwijgen zoude; maar hij riep zoo vee
te meer: Gij Zoon Davids, ontferm u
mijner.
49 En Jezus, *stil* staande, zeide, da
men hem roepen zoude. En zij riepen
den blinde, zeggende tot hem: Heb goe
den moed, sta op, hij roept u.
50 En hij, zijnen mantel afgeworpen
hebbende, stond op, en kwam tot Jezus
51 En Jezus, antwoordende, zeide to
hem: Wat wilt gij, dat ik u doen zal
En de blinde zeide tot hem: Rabboni
dat ik ziende mag worden.
52 En Jezus zeide tot hem: Ga heen
uw geloof heeft u behouden. En terstond
werd hij ziende, en volgde Jezus op den
weg.

HET 11 CAPITTEL.

EN toen zij Jerûzalem genaakten, t
Bethfage en Bethanië, aan den
Olijfberg, zond hij twee van zijne dis
cipelen uit,
2 En zeide tot hen: Gaat heen in he
vlek, dat tegen u over is; en terston
als gij in hetzelve komt, zult gij vinden
een veulen gebonden, op hetwelk geen
mensch gezeten heeft, onbindt het en
brengt het.
3 En indien iemand tot u zegt: Waar
om doet gij dat? zoo zegt, dat de Hee
hetzelve van nooden heeft; en hij za
het terstond herwaarts zenden.
4 En zij gingen heen, en vonden he
veulen, gebonden bij de deur, buiten
aan de wegscheiding; en zij ontbonden
hetzelve.
5 En sommigen van degenen, die al
daar stonden, zeiden tot hen: Wat doe
gij, dat gij het veulen ontbindt?
6 Doch zij zeiden tot hen, gelijk Jezu
bevolen had; en zij lieten hen gaan.
7 En zij bragten het veulen tot Jezus

en wierpen hunne kleederen daarop; en
hij zat op hetzelve.
8 En velen spreidden hunne kleederen
op den weg, en andere hieuwen meijen
van de boomen, en spreidden die op den
weg.
9 En die vóórgingen en die volgden,
riepen, zeggende: Hosanna; Gezegend
is hij, die komt in den naam des Heeren:
10 Gezegend *zij* het Koningrijk van
onzen vader David, hetwelk komt in
den naam des Heeren: Hosanna in de
hoogste *hemelen.*
11 En Jezus kwam binnen Jerûzalem,
en in den tempel; en als hij alles rond-
om bezien had, en het nu avondstond
was, ging hij uit naar Bethanië met de
twaalven.
12 En des anderen daags, als zij uit
Bethanië gingen, hongerde hem.
13 En ziende van verre eenen vijge-
boom, die bladeren had, ging hij, *om te
zien,* of hij ook iets op denzelven zoude
vinden; en daar bijgekomen zijnde,
vond hij niet dan bladeren; want het
was de tijd der vijgen niet.
14 En Jezus, antwoordende, zeide tot
denzelven: Niemand ete *eenige* vrucht
meer van u in eeuwigheid. En zijne
discipelen hoorden het.
15 En zij kwamen te Jerûzalem; en
Jezus, in den tempel gegaan zijnde, be-
gon degenen, die in den tempel verkoch-
ten en kochten, uit te drijven; en de
tafelen der wisselaars, en de zitstoelen
dergenen, die de duiven verkochten,
keerde hij om;
16 En liet niet toe, dat iemand eenig
vat door den tempel droeg.
17 En hij leerde, zeggende tot hen: Is
er niet geschreven: Mijn huis zal een
huis des gebeds genoemd worden voor
alle volken? maar gij hebt dat *tot* eenen
kuil der moordenaren gemaakt.
18 En de Schriftgeleerden en de Over-
priesters hoorden *dat,* en zochten, hoe
zij hem dooden zouden; want zij vrees-
den hem, omdat de gansche schare ont-
zet was over zijne leer.
19 En als het nu laat geworden was,
ging hij uit buiten de stad.
20 En des morgens vroeg voorbijgaan-
de, zagen zij, dat de vijgeboom verdord
was, van de wortelen af.
21 En Petrus *zulks* indachtig gewor-
den zijnde, zeide tot hem: Rabbi, zie,
de vijgeboom, dien gij vervloekt hebt,
is verdord.
22 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Hebt geloof op God.
23 Want voorwaar zeg ik u, dat, zoo
wie tot dezen berg zal zeggen: Word
opgeheven en in de zee geworpen; en
niet zal twijfelen in zijn hart, maar zal
gelooven, dat hetgeen hij zegt geschie-
den zal, het zal hem geworden, zoo wat
hij zegt.
24 Daarom zeg ik u: Alle dingen, die
gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze
ontvangen zult, en zij zullen u gewor-
den.
25 En wanneer gij staat om te bidden,
vergeeft, indien gij iets hebt tegen ie-
mand; opdat ook uw Vader, die in de
hemelen is, ulieden uwe misdaden ver-
geve.
26 Maar indien gij niet vergeeft, zoo
zal uw Vader, die in de hemelen is, ook
uwe misdaden niet vergeven.
27 En zij kwamen wederom te Jerûza-
lem. En als hij in den tempel wandel-
de, kwamen tot hem de Overpriesters, en
de Schriftgeleerden, en de Ouderlingen,
28 En zeiden tot hem: Door wat magt
doet gij deze dingen? En wie heeft u
deze magt gegeven, dat gij deze dingen
doen zoudt?
29 Maar Jezus, antwoordende, zeide
tot hen: Ik zal u ook een woord vra-
gen; antwoordt mij ook, en zoo zal ik
u zeggen, door wat magt ik deze dingen
doe:
30 De doop van Johannes, was die uit
den hemel, of uit de menschen? ant-
woordt mij.
31 En zij overleiden onder elkander,
zeggende: Indien wij zeggen: uit den
hemel; zoo zal hij zeggen: Waarom hebt
gij hem dan niet geloofd?
32 Maar indien wij zeggen: Uit de men-
schen; zoo vreezen wij het volk; want
zij hielden allen van Johannes, dat hij
waarlijk een Profeet was;
33 En, antwoordende, zeiden zij tot
Jezus: Wij weten het niet. En Jezus,
antwoordende, zeide tot hen: Zoo zeg ik
u ook niet, door wat magt ik deze din-
gen doe.

HET 12 CAPITTEL.

EN hij begon door gelijkenissen tot
hen te zeggen: Een mensch plantte
eenen wijngaard, en zette eenen tuin
daar om, en groef eenen wijnpersbak,
en bouwde eenen toren, en verhuurde
dien aan de landlieden, en reisde buiten
's lands.
2 En als de tijd was, zond hij eenen
dienstknecht tot de landlieden, opdat
hij van de landlieden ontvinge van de
vrucht des wijngaards.
3 Maar zij namen en sloegen hem, en
zonden *hem* ledig heen.

4 En hij zond wederom eenen anderen
dienstknecht tot hen, en dien steenig-
den zij, en wondden hem het hoofd, en
zonden *hem* henen, schandelijk gehan-
deld zijnde.
5 En wederom zond hij eenen anderen,
en dien doodden zij; en vele anderen,
waarvan zij sommigen sloegen, en som-
migen dooden.
6 Als hij dan nog éénen zoon had, die
hem lief was, zoo heeft hij ook dien ten
laatste tot hen gezonden, zeggende: Zij
zullen immers mijnen zoon ontzien.
7 Maar die landlieden zeiden onder
elkander: Deze is de erfgenaam; komt,
laat ons hem dooden, en de erfenis zal
onze zijn.
8 En zij namen en doodden hem, en
wierpen *hem* uit, buiten den wijngaard.
9 Wat zal dan de Heer des wijngaards
doen? Hij zal komen, en de landlieden
verderven, en den wijngaard aan ande-
ren geven.
10 Hebt gij ook deze Schrift niet gele-
zen: De steen, dien de bouwlieden ver-
worpen hebben, deze is geworden tot
een hoofd des hoeks:
11 Van den Heer is dit geschied, en
het is wonderlijk in onze oogen?
12 En zij zochten hem te vangen, maar
zij vreesden de schare; want zij verston-
den, dat hij die gelijkenis op hen sprak;
en zij verlieten hem en gingen weg.
13 En zij zonden tot hem eenige der
Farizeeën en der Herodianen, opdat zij
hem in *zijne* rede vangen zouden.
14 Deze nu kwamen en zeiden tot hem:
Meester, wij weten, dat gij waarachtig
zijt, en naar niemand vraagt; want gij
ziet den persoon der menschen niet aan,
maar gij leert den weg Gods in waar-
heid; is het geoorloofd, den Keizer
schatting te geven, of niet? zullen wij
geven, of niet geven?
15 En hij, wetende hunne geveinsd-
heid, zeide tot hen: Wat verzoekt gij
mij? brengt mij eenen penning, dat ik
hem zie.
16 En zij bragten *eenen*. En hij zeide
tot hen: Van wien is dit beeld, en het
opschrift? En zij zeiden tot hem: Van
den Keizer.
17 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Geeft dan den Keizer dat des Kei-
zers is, en Gode dat Gods is. En zij
verwonderden zich over hem.
18 En de Sadduceën kwamen tot hem,
welke zeggen, dat er geene opstanding
is, en vraagden hem, zeggende:
19 Meester, Mozes heeft ons geschre-
ven: Indien iemands broeder sterft, en
eene vrouw achterlaat, en geene kinde-
ren nalaat, dat zijn broeder deszelfs
vrouw nemen zal, en zijnen broeder
zaad verwekken.
20 Daar waren nu zeven broeders, en
de eerste nam eene vrouw, en ster-
vende liet geen zaad na.
21 De tweede nam haar ook, en is ge-
storven, en ook deze liet geen zaad na;
en de derde desgelijks.
22 En *al* de zeven namen dezelve, en
lieten geen zaad na: de laatste van al-
len is ook de vrouw gestorven.
23 In de opstanding dan, wanneer zij
zullen opgestaan zijn, wiens vrouw zal
zij van dezen zijn? want die zeven heb-
ben haar tot eene vrouw gehad.
24 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Dwaalt gij niet, daarom dat gij de
Schriften niet weet, noch de kracht
Gods?
25 Want als zij uit de dooden zullen
opgestaan zijn, zoo trouwen zij niet,
noch worden ten huwelijk gegeven;
maar zij zijn gelijk Engelen, die in de
hemelen *zijn*.
26 Doch aangaande de dooden, dat zij
opgewekt zullen worden, hebt gij niet
gelezen in het boek van Mozes, hoe God
in het doornenbosch tot hem gesproken
heeft, zeggende: Ik ben de God Abra-
hams, en de God Izaaks, en de God Ja-
kobs?
27 God is niet een *God* der dooden,
maar een God der levenden. Gij
dwaalt dan zeer.
28 En een der Schriftgeleerden hoo-
rende, dat zij zamen in woorden wa-
ren, *en* wetende, dat hij hun wel geant-
woord had, kwam tot hem, en vraagde
hem: Welk is het eerste gebod van
allen?
29 En Jezus antwoordde hem: Het
eerste van al de geboden is: Hoor Is-
rael: De Heer onze God is een eenig
Heer:
30 En gij zult den Heer, uwen God,
liefhebben uit geheel uw hart, en uit
geheel uwe ziel, en uit geheel uw ver-
stand, en uit geheel uwe kracht. Dit is
het eerste gebod.
31 En het tweede *aan dit* gelijk, *is* dit:
Gij zult uwen naaste liefhebben als u
zelven. Daar is geen ander gebod,
grooter dan deze.
32 En de Schriftgeleerden zeiden tot
hem: Meester, gij hebt wel in der waar-
heid gezegd, dat er één eenig God is, en
daar is geen ander dan hij;
33 En hem lief te hebben uit geheel
het hart, en uit geheel het verstand, en

uit geheel de ziel, en uit geheel de kracht; en den naaste lief te hebben als zich zelven, is meer dan al de brandofferen en de slagtofferen.

34 En Jezus ziende, dat hij verstandig geantwoord had, zeide tot hem: Gij zijt niet verre van het Koningrijk Gods. En niemand durfde hem meer vragen.

35 En Jezus antwoordde en zeide, leerende in den tempel: Hoe zeggen de Schriftgeleerden, dat de Christus een zoon Davids is.

36 Want David zelf heeft door den Heiligen Geest gezegd: De Heer heeft gezegd tot mijnen Heer: Zit aan mijne regter*hand*, tot dat ik uwe vijanden zal gezet hebben tot eene voetbank uwer voeten.

37 David dan zelf noemt hem *zijnen* Heer, en hoe is hij zijn zoon? En de menigte der schare hoorde hem gaarne.

38 En hij zeide tot hen in zijne leer: Wacht u voor de Shriftgeleerden, die daar gaarne willen wandelen in lange kleederen, en gegroet zijn op de markten,

39 En de vóórgestoelten *hebben* in de Synagogen, en de vóóraanzittingen in de maaltijden;

40 Welke de huizen der weduwen opeten, en *dat* onder den schijn van lang te bidden. Dezen zullen zwaarder oordeel ontvangen.

41 En Jezus, gezeten zijnde tegen over de schatkist, zag, hoe de schare geld wierp in de schatkist; en vele rijken wierpen veel *daarin.*

42 En daar kwam eene arme weduwe, die twee kleine *penningen daarin* wierp, hetwelk is een oort.

43 En *Jezus*, zijne discipelen tot zich geroepen hebbende, zeide tot hen: Voorwaar ik zeg u, dat deze arme weduwe meer ingeworpen heeft, dan allen, die in de schatkist geworpen hebben.

44 Want zij allen hebben van hunnen overvloed *daarin* geworpen; maar deze heeft van haar gebrek, al wat zij had, *daarin* geworpen, haren ganschen leeftogt.

HET 13 CAPITTEL.

EN als hij uit den tempel ging, zeide een van zijne discipelen tot hem: Meester, zie, hoedanige steenen, en hoedanige gebouwen!

2 En Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Ziet gij deze groote gebouwen? Daar zal niet *één* steen op den *anderen* steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden.

3 En als hij gezeten was op den Olijfberg, tegen over den tempel, vraagden hem Petrus, en Jacobus, en Johannes, en Andréas, alleen:

4 Zeg ons: wanneer zullen deze dingen zijn? en welk is het teeken, wanneer deze dingen alle volëindigd zullen worden?

5 En Jezus, hun antwoordende, begon te zeggen: Ziet toe, dat u niemand verleide:

6 Want velen zullen komen onder mijnen naam, zeggende: Ik ben *de Christus;* en zullen velen verleiden.

7 En wanneer gij zult hooren van oorlogen, en geruchten van oorlogen, zoo wordt niet verschrikt; want *dit* moet geschieden; maar nog is het einde niet.

8 Want het *eene* volk zal tegen het *andere* volk opstaan, en het *eene* Koningrijk tegen het *andere* Koningrijk; en daar zullen aardbevingen zijn in verscheidene plaatsen, en daar zullen hongersnooden wezen, en beroerten. Deze dingen zijn *maar* beginselen der smarten.

9 Maar ziet gij voor u zelven toe: want zij zullen u overleveren in de Raadsvergaderingen, en in de Synagogen; gij zult geslagen worden, en voor Stadhouders en Koningen zult gij gesteld worden, om mijnent wil, hun tot eene getuigenis.

10 En het Euangelium moet eerst gepredikt worden onder al de volken.

11 Doch wanneer zij u leiden zullen, om u over te leveren, zoo zijt te voren niet bezorgd, wat gij spreken zult, en bedenkt het niet; maar zoo wat u in die ure gegeven zal worden, dat spreekt; want gij zijt het niet, die spreekt, maar de Heilige Geest.

12 En de *eene* broeder zal den *anderen* broeder overleveren tot den dood, en de vader het kind; en de kinderen zullen opstaan tegen de ouders, en zullen ze dooden.

13 En gij zult gehaat worden van allen, om mijns naams wil; maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.

14 Wanneer gij dan zult zien den gruwel der verwoesting, waarvan door den Profeet Daniël gesproken is, staande waar het niet behoort, (die het leest, die merke daarop) als dan, die in Judéa zijn, dat zij vlieden op de bergen:

15 En die op het dak is, kome niet af in het huis, en ga niet in, om iets uit zijn huis weg te nemen.

16 En die op den akker is, keere niet weder terug, om zijn kleed te nemen.

17 Maár wee de bevruchte en de zogende *vrouwen* in die dagen!
18 Doch bidt, dat uwe vlugt niet geschiede des winters.
19 Want die dagen zullen zulke verdrukking zijn, welker gelijke niet geweest is van het begin der schepselen, die God geschapen heeft, tot nu toe, en ook niet zijn zal.
20 En indien de Heer de dagen niet verkort had, geen vleesch zou behouden worden; maar om der uitverkorenen wil, die hij heeft uitverkoren, heeft hij de dagen verkort.
21 En zoo iemand alsdan tot ulieden zal zeggen: Ziet, hier is de Christus; of ziet, hij is daar; gelooft het niet.
22 Want daar zullen valsche Christussen, en valsche Profeten opstaan, en zullen teekenen en wonderen doen, om, indien het mogelijk ware, ook de uitverkorenen te verleiden.
23 Maar gijlieden ziet toe: ziet, ik heb u alles voorzegd.
24 Maar in die dagen, na die verdrukking, zal de zon verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven;
25 En de sterren des hemels zullen daaruit vallen, en de krachten, die in de hemelen *zijn*, zullen bewogen worden.
26 En alsdan zullen zij den Zoon des menschen zien, komende op de wolken, met groote kracht en heerlijkheid.
27 En alsdan zal hij zijne Engelen uitzenden, en zal zijne uitverkorenen bijéén vergaderen uit de vier winden, van het uiterste der aarde, tot het uiterste des hemels.
28 En leert van den vijgeboom deze gelijkenis: Wanneer nu zijn tak teeder wordt, en de bladeren uitspruiten, zoo weet gij, dat de zomer nabij is.
29 Alzoo ook gij, wanneer gij deze dingen zult zien geschieden, zoo weet, dat *het* nabij voor de deur is.
30 Voorwaar ik zeg u, dat dit geslacht niet zal voorbijgaan, tot dat alle deze dingen zullen geschied zijn.
31 De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar mijne woorden zullen geenszins voorbijgaan.
32 Maar van dien dag en die ure weet niemand, noch de Engelen, die in den hemel zijn, noch de Zoon, dan de Vader.
33 Ziet toe, waakt en bidt; want gij weet niet, wanneer de tijd is.
34 Gelijk een mensch, buiten 's lands reizende, zijn huis verliet, en zijnen dienstknechten magt gaf, en elk zijn werk, en den deurwachter gebood, dat hij zoude waken;
35 Zoo waakt dan (want gij weet niet, wanneer de heer des huizes komen zal, *des avonds* laat, of ter middernacht, of met het hanen-gekraai, of in den morgenstond);
36 Opdat hij niet onvoorziens kome, en u slapende vinde.
37 En hetgeen ik u zeg, *dat* zeg ik tot allen: Waakt.

HET 14 CAPITTEL.

EN het Pascha, en *het feest* der ongehevelde *brooden* was na twee dagen. En de Overpriesters en de Schriftgeleerden zochten, hoe zij hem met listigheid vangen en dooden zouden;
2 Maar zij zeiden: Niet op het feest, opdat niet misschien oproer onder het volk worde.
3 En als hij te Bethanië was, in het huis van Simon, den melaatsche, waar hij aan *tafel* zat, kwam eene vrouw, hebbende eene albasteren flesch met zalf van onvervalschten nardus, van grooten prijs; en de albasteren flesch gebroken hebbende, goot zij dien op zijn hoofd.
4 En daar waren sommigen, die dat zeer kwalijk namen bij zich zelven, en zeiden: Waartoe is dit verlies der zalve geschied?
5 Want dezelve had kunnen boven de driehonderd penningen verkocht, en *die* den armen gegeven worden; en zij vergrimden tegen haar.
6 Maar Jezus zeide: Laat af van haar; wat doet gij haar moeite aan? zij heeft een goed werk aan mij gewrocht.
7 Want de armen hebt gij altijd met u, en, wanneer gij wilt, kunt gij hun wel doen; maar mij hebt gij niet altijd.
8 Zij heeft gedaan, hetgeen zij konde; zij is vóórgekomen, om mijn ligchaam te zalven, *tot eene voorbereiding* ter begrafenis.
9 Voorwaar zeg ik u: Alwaar dit Euangelium gepredikt zal worden in de geheele wereld, *dáár* zal ook tot hare gedachtenis gesproken worden, van hetgeen zij gedaan heeft.
10 En Judas Iskariot, een van de twaalven, ging heen tot de Overpriesters, opdat hij hem hun zoude overleveren.
11 En zij, *dat* hoorende, waren verblijd, en beloofden hem geld te geven; en hij zocht, hoe hij hem bekwamelijk overleveren zoude.
12 En op den eersten dag der ongehevelde *brooden*, wanneer zij het Pascha slagtten, zeiden zijne discipelen tot

hem: Waar wilt gij, dat wij heengaan,
en bereiden, dat gij het Pascha eet?
13 En hij zond twee van zijne discipe-
len uit, en zeide tot hen: Gaat henen in
de stad, en u zal een mensch ontmoeten,
dragende eene kruik waters, volgt dien;
14 En zoo waar hij ingaat, zegt tot den
heer des huizes: De Meester zegt: Waar
is de eetzaal, waar ik het Pascha met
mijne discipelen eten zal?
15 En hij zal u wijzen eene groote op-
perzaal, toegerust *en* gereed; bereidt het
ons aldaar.
16 En zijne discipelen gingen uit, en
kwamen in de stad, en vonden het, ge-
lijk hij hun gezegd had, en bereidden
het Pascha.
17 En als het avond geworden was,
kwam hij met de twaalven.
18 En als zij aanzaten en aten, zeide
Jezus: Voorwaar ik zeg u, dat een van
u, die met mij eet, mij zal verraden.
19 En zij begonnen bedroefd te worden,
en de een na den anderen tot hem te
zeggen: Ben ik het? en een ander: Ben
ik het?
20 Maar hij antwoordde en zeide tot
hen: *Het is* een uit de twaalven, die met
mij in den schotel indoopt.
21 De Zoon des menschen gaat wel
heen, gelijk van hem geschreven is;
maar wee dien mensch, door wien de
Zoon des menschen verraden wordt!
het ware hem goed, zoo die mensch niet
geboren ware geweest.
22 ¶ En als zij aten, nam Jezus brood;
en als hij gezegend had, brak hij het,
en gaf het hun, en zeide: Neemt, eet,
dat is mijn ligchaam.
23 En hij nam den drinkbeker, en ge-
dankt hebbende, gaf hun *dien;* en zij
dronken allen uit denzelven.
24 En hij zeide tot hen: Dat is mijn
bloed, het *bloed* des Nieuwen Testa-
ments, hetwelk voor velen vergoten
wordt.
25 Voorwaar, ik zeg u, dat ik niet meer
zal drinken van de vrucht des wijnstoks,
tot op dien dag, wanneer ik dezelve
nieuw zal drinken in het Koningrijk
Gods.
26 En als zij den lofzang gezongen
hadden, gingen zij uit naar den Olijf-
berg.
27 En Jezus zeide tot hen: Gij zult in
dezen nacht allen aan mij geërgerd wor-
den; want daar is geschreven: Ik zal
den herder slaan, en de schapen zullen
verstrooid worden.
28 Maar na dat ik zal opgestaan zijn,
zal ik u vóórgaan naar Galiléa.
29 En Petrus zeide tot hem: Of zij ook
allen geërgerd wierden, zoo zal ik toch
niet *geërgerd worden.*
30 En Jezus zeide tot hem: Voorwaar,
ik zeg u, dat heden in dezen nacht,
eer de haan tweemaal gekraaid zal
hebben, gij mij driemaal zult verloo-
chenen.
31 Maar hij zeide nog des te meer: Al
moest ik met u sterven, zoo zal ik u
geenszins verloochenen. En insgelijks
zeiden zij ook allen.
32 En zij kwamen in eene plaats, wel-
ker naam was Gethsémane, en hij zeide
tot zijne discipelen: Zit hier neder, tot
dat ik gebeden zal hebben.
33 En hij nam met zich Petrus, en Ja-
cobus, en Johannes, en begon verbaasd
en zeer beangst te worden;
34 En zeide tot hen: Mijne ziel is ge-
heel bedroefd tot den dood toe; blijft
hier en waakt.
35 En een weinig voortgegaan zijnde,
viel hij op de aarde, en bad, zoo het
mogelijk ware, dat die ure van hem
voorbijging.
36 En hij zeide: Abba, Vader, alle din-
gen zijn U mogelijk; neem dezen drink-
beker van mij weg: doch niet wat ik
wil, maar wat gij *wilt.*
37 En hij kwam, en vond hen sla-
pende, en zeide tot Petrus: Simon,
slaapt gij? kunt gij niet één uur wa-
ken?
38 Waakt en bidt, opdat gij niet in
verzoeking komt; de geest *is* wel gewil-
lig, maar het vleesch is zwak.
39 En wederom heengegaan zijnde, bad
hij, sprekende dezelfde woorden.
40 En wedergekeerd zijnde, vond hij ze
wederom slapende, want hunne oogen
waren bezwaard; en zij wisten niet, wat
zij hem antwoorden zouden.
41 En hij kwam ten derde maal, en
zeide tot hen: Slaapt *nu* voort en rust:
het is genoeg, de ure is gekomen; ziet,
de Zoon des menschen wordt overgele-
verd in de handen der zondaren.
42 Staat op, laat ons gaan; ziet, die
mij verraadt, is nabij.
43 En terstond, als hij nog sprak, kwam
Judas aan, die een was van de twaalven,
en met hem eene groote schare, met
zwaarden en stokken, *gezonden* van de
Overpriesters, en de Schriftgeleerden,
en de Ouderlingen.
44 En die hem verried, had hun een
gemeen teeken gegeven, zeggende: Dien
ik kussen zal, die is het; grijpt hem, en
leidt hem zekerlijk henen.
45 En als hij gekomen was, ging hij

terstond tot hem, en zeide: Rabbi,
Rabbi; en kuste hem.
46 En zij sloegen hunne handen aan
hem, en grepen hem.
47 En een der genen, die daarbij ston-
den, het zwaard trekkende, sloeg den
dienstknecht des Hoogepriesters, en
hieuw hem zijn oor af.
48 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Zijt gij uitgegaan, met zwaarden
en stokken, als tegen eenen moordenaar,
om mij te vangen?
49 Dagelijks was ik bij ulieden in den
tempel, leerende, en gij hebt mij niet
gegrepen; maar *dit geschiedt*, opdat de
Schriften vervuld zouden worden.
50 En zij, hem verlatende, zijn allen
gevloden.
51 En een zeker jongeling volgde hem,
hebbende een lijnwaad omgedaan over
het naakte *lijf;* en de jongelingen gre-
pen hem.
52 En hij, het lijnwaad verlatende, is
naakt van hen gevloden.
53 En zij leidden Jezus henen tot den
Hoogepriester; en bij hem vergaderden
al de Overpriesters, en de Ouderlingen,
en de Schriftgeleerden.
54 En Petrus volgde hem van verre,
tot binnen in de zaal des Hoogepriesters,
en hij was mede zittende met de diena-
ren, en zich warmende bij het vuur.
55 En de Overpriesters, en de geheele
Raad, zochten getuigenis tegen Jezus,
om hem te dooden, en vonden niet.
56 Want velen getuigden valschelijk
tegen hem, en de getuigenissen waren
niet eenparig.
57 En eenigen, opstaande, getuigden
valschelijk tegen hem, zeggende:
58 Wij hebben hem hooren zeggen: Ik
zal dezen tempel, die met handen ge-
maakt is, afbreken, en in drie dagen
eenen anderen, zonder handen gemaakt,
bouwen.
59 En ook alzoo was hunne getuigenis
niet eenparig.
60 En de Hoogepriester, in het midden
opstaande, vraagde Jezus, zeggende:
Antwoordt gij niets? Wat getuigen de-
zen tegen u?
61 Maar hij zweeg stil, en antwoordde
niets. Wederom vraagde hem de Hooge-
priester, en zeide tot hem: Zijt gij de
Christus, de Zoon des gezegenden *Gods?*
62 En Jezus zeide: Ik ben het: En
gijlieden zult den Zoon des menschen
zien zitten ter regter*hand* der kracht
Gods, en komen met de wolken des he-
mels.
63 En de Hoogepriester, verscheurende
zijne kleederen, zeide: Wat hebben wij
nog getuigen van nooden?
64 Gij hebt de *Gods*-lastering gehoord:
wat dunkt ulieden? En zij allen ver-
oordeelden hem, des doods schuldig te
zijn.
65 En sommigen begonnen hem te be-
spuwen, en zijn aangezigt te bedekken,
en met vuisten te slaan, en tot hem te
zeggen: Profeteer: En de dienaars ga-
ven hem kinnebakslagen.
66 En als Petrus beneden in de zaal
was, kwam eene van de dienstmaagden
des Hoogepriesters;
67 En ziende Petrus zich warmende,
zag zij hem aan, en zeide: Ook gij
waart met Jezus den Nazarener.
68 Maar hij heeft het geloochend, zeg-
gende: Ik ken *hem* niet, en ik weet niet,
wat gij zegt. En hij ging buiten in de
voorzaal, en de haan kraaide.
69 En de dienstmaagd, hem wederom
ziende, begon te zeggen tot degenen,
die daarbij stonden: Deze is een van
die:
70 Maar hij loochende het wederom.
En een weinig daarna, die daarbij ston-
den zeiden wederom tot Petrus: Waar-
lijk, gij zijt een van die, want gij zijt
ook een Galiléër, en uwe spraak ge-
lijkt.
71 En hij begon *zich zelven* te ver-
vloeken en te zweren: Ik ken dezen
mensch niet, dien gij zegt.
72 En de haan kraaide ten tweede-
maal; en Petrus werd indachtig het
woord, hetwelk Jezus tot hem gezegd
had: Eer de haan tweemaal gekraaid
zal hebben, zult gij mij driemaal ver-
loochenen. En hij, *zich* van daar ma-
kende, weende.

HET 15 CAPITTEL.

EN terstond, des morgens vroeg, hiel-
den de Overpriesters zamen raad,
met de Ouderlingen en de Schriftge-
leerden, en den geheelen Raad, en Je-
zus gebonden hebbende, bragten zij
hem heen, en gaven *hem* aan Pilátus
over.
2 En Pilátus vraagde hem: Zijt gij de
Koning der Joden? En hij, antwoor-
dende, zeide tot hem: Gij zegt het.
3 En de Overpriesters beschuldigden
hem van vele *zaken;* maar hij ant-
woordde niets.
4 En Pilátus vraagde hem wederom,
zeggende: Antwoordt gij niet? zie, hoe
vele *zaken* zij tegen u getuigen.
5 En Jezus heeft niet meer geant-
woord, zoo dat Pilátus zich verwon-
derde.

6 En op het feest liet hij hun éénen
gevangene los, wien zij ook begeerden.
7 En daar was een, genoemd Barabbas, gevangen met *andere* mede-oproermakers, die in het oproer eenen doodslag gedaan had.
8 En de schare riep uit, en begon te begeeren, *dat hij deed*, gelijk hij hun altijd gedaan had.
9 En Pilátus antwoordde hun, zeggende: Wilt gij, dat ik u den Koning der Joden loslate?
10 (Want hij wist, dat hem de Overpriesters door nijd overgeleverd hadden).
11 Maar de Overpriesters bewogen de schare, dat hij hun liever Barabbas zoude loslaten.
12 En Pilátus, antwoordende, zeide weder tot hen: Wat wilt gij dan, dat ik *met hem* doen zal, wien gij eenen Koning der Joden noemt?
13 En zij riepen wederom: Kruis hem,
14 Doch Pilátus zeide tot hen: Wat kwaads heeft hij dan gedaan? En zij riepen te meer: Kruis hem.
15 Pilátus nu, willende aan de schare genoeg doen, heeft hun Barabbas losgelaten, en gaf Jezus over, als hij *hem* gegeeseld had, om gekruist te worden.
16 En de krijgsknechten leidden hem binnen in de zaal, welke is het regthuis, en riepen de gansche bende te zamen;
17 En deden hem eenen purperen mantel aan, en eene doornen kroon gevlochten hebbende, zetten hem *die* op;
18 En begonnen hem te groeten, *zeggende:* Wees gegroet, *gij* Koning der Joden!
19 En sloegen zijn hoofd met eenen rietstok, en bespogen hem, en vallende op de knieën, aanbaden hem.
20 En als zij hem bespot hadden, deden zij hem den purperen mantel af; en deden hem zijne eigene kleederen aan, en leidden hem uit, om hem te kruisigen.
21 En zij dwongen eenen Simon van Cyréne, die *daar* voorbijging, komende van den akker, den vader van Alexander en Rufus, dat hij zijn kruis droeg.
22 En zij bragten hem tot de plaats Golgotha, hetwelk is, overgezet zijnde, Hoofdschêelplaats.
23 En zij gaven hem gemirreden wijn te drinken; maar hij nam *dien* niet.
24 En als zij hem gekruisigd hadden, verdeelden zij zijne kleederen, werpende het lot over dezelve, wat een iegelijk wegnemen zou.
25 En het was de derde ure, en zij kruisigden hem.
26 En het opschrift zijner beschuldiging was boven hem geschreven: DE KONING DER JODEN.
27 En zij kruisigden met hem twee moordenaars, eenen aan *zijne* regter-, en eenen aan zijne linker*zijde*.
28 En de Schrift is vervuld geworden, die daar zegt: En hij is met de misdadigen gerekend.
29 En die voorbijgingen, lasterden hem, schuddende hunne hoofden, en zeggende: Ha! gij, die den tempel afbreekt, en in drie dagen opbouwt,
30 Behoud u zelven, en kom af van het kruis.
31 En insgelijks ook de Overpriesters, met de Schriftgeleerden, zeiden tot elkander al spottende: Hij heeft anderen verlost, zich zelven kan hij niet verlossen.
32 De Christus, de Koning van Israël kome nu af van het kruis, opdat wij het zien en gelooven mogen. Ook die met hem gekruist waren, smaadden hem.
33 En als de zesde ure gekomen was, werd er duisternis over de geheele aarde, tot de negende ure toe.
34 En ter negende ure, riep Jezus met eene groote stem, zeggende: ELOI, ELOI, LAMMA SABACHTHANI? hetwelk is, overgezet zijnde: Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten?
35 En sommigen van die daarbij stonden, *dit* hoorende, zeiden: Ziet, hij roept Elías.
36 En daar liep een, en vulde eene spongie met edik, en stak die op eenen rietstok, en gaf hem te drinken, zeggende: Houdt stil, laat ons zien, of Elías komt om hem af te nemen.
37 En Jezus, eene groote stem van *zich* gegeven hebbende, gaf den geest.
38 En het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden.
39 En de Hoofdman over honderd, die daarbij tegen over hem stond, ziende, dat hij alzoo roepende den geest gegeven had, zeide: Waarlijk deze mensch was Gods Zoon.
40 En daar waren ook vrouwen, van verre *dit* aanschouwende, onder welke ook was Maria Magdaléna, en Maria, de moeder van Jacobus, den kleine, en van Jozes, en Salóme;
41 Welke ook, toen hij in Galiléa was,

hem waren gevolgd, en hem gediend
hadden; en vele andere *vrouwen*, die
met hem naar Jerûzalem opgekomen
waren.
42 En als het nu avond was geworden,
dewijl het de voorbereiding was, welke
is de vóór-Sabbath;
43 Kwam Jozef, die van Arimathéa
was, een eerlijk Raadsheer, die ook zelf
het Koningrijk Gods was verwachtende,
en zich verstoutende ging hij in tot
Pilátus, en begeerde het ligchaam van
Jezus.
44 En Pilátus verwonderde zich, dat
hij alreeds gestorven was; en, den
Hoofdman over honderd tot zich ge-
roepen hebbende, vraagde hem, of hij
lang gestorven was.
45 En als hij het van den Hoofdman
over honderd verstaan had, schonk hij
Jozef het ligchaam.
46 En hij kocht fijn lijnwaad, en hem
afgenomen hebbende, wond *hem* in dat
fijn lijnwaad, en leide hem in een graf,
hetwelk uit eene steenrots gehouwen
was; en hij wentelde eenen steen tegen
de deur des grafs.
47 En Maria Magdaléna, en Maria, *de*
moeder van Jozês, aanschouwden, waar
hij gelegd werd.

HET 16 CAPITTEL.

EN als de Sabbath voorbijgegaan
was, hadden Maria Magdaléna, en
Maria, de *moeder* van Jacobus, en Sa-
lóme specerijen gekocht, opdat zij kwa-
men en hem zalfden.
2 En zeer vroeg op den eersten *dag* der
week, kwamen zij tot het graf, als de
zon opging.
3 En zeiden tot elkander: Wie zal ons
den steen van de deur des grafs afwen-
telen?
4 (En opziende zagen zij, dat de steen
afgewenteld was) want hij was zeer
groot.
5 En in het graf ingegaan zijnde, za-
gen zij eenen jongeling zittende ter
regter*zijde*, bekleed met een wit lang
kleed, en werden verbaasd.
6 Maar hij zeide tot haar: Zijt niet
verbaasd: gij zoekt Jezus den Naza-
réner, die gekruist was; hij is opge-
staan, hij is hier niet; ziet de plaats,
waar zij hem gelegd hadden.
7 Doch gaat heen, zegt aan zijne disci-
pelen, en aan Petrus, dat hij u vóórgaat
naar Galiléa; aldaar zult gij hem zien,
gelijk hij ulieden gezegd heeft.
8 En zij, haastelijk uitgegaan zijnde,
vloden van het graf, en beving en ont-
zetting had haar bevangen; en zij zei-
den niemand iets, want zij waren be-
vreesd.
9 ¶ En als *Jezus* opgestaan was, des
morgens vroeg, op den eersten *dag* der
week, verscheen hij eerst aan Maria
Magdaléna, uit welke hij zeven dui-
velen uitgeworpen had.
10 Deze heengaande, boodschapte het
aan de genen, die met hem geweest wa-
ren, welke treurden en weenden.
11 En als dezen hoorden, dat hij leef-
de, en van haar gezien was, geloofden
zij het niet.
12 En na dezen is hij geopenbaard in
eene andere gedaante, aan twee van
hen, daar zij wandelden, en in het veld
gingen.
13 Dezen ook heengaande boodschap-
ten het aan de anderen, *maar* zij geloof-
den ook die niet.
14 Daarna is hij geopenbaard aan de
elven, daar zij aanzaten, en verweet
hun hunne ongeloovigheid en hardig-
heid des harten, om dat zij niet geloofd
hadden aan degenen, die hem gezien
hadden, nadat hij opgestaan was.
15 En hij zeide tot hen: Gaat heen in
de geheele wereld, predikt het Euange-
lium aan alle kreaturen.
16 Die geloofd zal hebben, en gedoopt
zal zijn, zal zalig worden; maar die niet
zal geloofd hebben, zal verdoemd wor-
den.
17 En dengenen, die geloofd zullen
hebben, zullen deze teekenen volgen:
In mijnen naam zullen zij duivelen uit-
werpen; met nieuwe tongen zullen zij
spreken;
18 Slangen zullen zij opnemen; en al
is het, dat zij iets doodelijks zullen
drinken, dat zal hun niet schaden; op
kranken zullen zij de handen leggen, en
zij zullen gezond worden.
19 ¶ De Heer dan, nadat hij tot hen
gesproken had, is opgenomen in den
hemel, en is gezeten aan de regter*hand*
Gods.
20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten
overal, en de Heer wrocht mede, en
bevestigde het woord door teekenen,
die daarop volgden. Amen.

HET HEILIG EUANGELIUM,

NAAR DE BESCHRIJVING VAN

LUKAS.

HET EERSTE CAPITTEL.

NADEMAAL velen ter hand genomen hebben, om in orde te stellen een verhaal van de dingen, die onder ons volkomene zekerheid hebben;
2 Gelijk ons overgeleverd hebben, die van den beginne zelve aanschouwers en dienaars des woords geweest zijn:
3 Zoo heeft het ook mij goed gedacht, hebbende alles van voren aan naarstiglijk onderzocht, vervolgens aan u te schrijven, voortreffelijke Theofilus,
4 Opdat gij moogt kennen de zekerheid der dingen, waarvan gij onderwezen zijt.
5 IN de dagen van Heródes, den Koning van Judéa, was een zeker Priester, met name Zacharías, van de dagorde van Abía; en zijne vrouw was uit de dochteren van Aäron, en haar naam Elizabet.
6 En zij waren beiden regtvaardig voor God, wandelende in al de geboden en regten des Heeren, onberispelijk.
7 En zij hadden geen kind, omdat Elizabet onvruchtbaar was, en zij beiden verre op hunne dagen gekomen waren.
8 En het geschiedde, dat als hij het Priesterambt bediende voor God, in de beurt zijner dagorde,
9 Naar de gewoonte der priesterlijke bediening, hem te lote was gevallen, dat hij zoude ingaan in den tempel des Heeren om te reukofferen.
10 En al de menigte des volks was buiten, biddende, ter ure des reukoffers.
11 En van hem werd gezien een Engel des Heeren, staande ter regter*zijde* van den altaar des reukoffers.
12 En Zacharías, *hem* ziende, werd ontroerd, en vreeze is op hem gevallen.
13 Maar de Engel zeide tot hem: Vrees niet, Zacharías, want uw gebed is verhoord, en uwe vrouw Elizabet zal u eenen zoon baren, en gij zult zijnen naam heeten Johannes.
14 En u zal blijdschap en verheuging zijn; en velen zullen zich over zijne geboorte verblijden.
15 Want hij zal groot zijn voor den Heere: noch wijn noch sterken drank zal hij drinken; en hij zal met den Heiligen Geest vervuld worden, ook van zijns moeders lijve aan;
16 En zal velen van de kinderen Israëls bekeeren tot den Heer, hunnen God.
17 En hij zal vóór hem heengaan, in den geest en de kracht van Elías, om te bekeeren de harten der vaderen tot de kinderen, en de ongehoorzamen tot de voorzigtigheid der regtvaardigen, om den Heere te bereiden een toegerust volk.
18 En Zacharías zeide tot den Engel: Waarbij zal ik dat weten? want ik ben oud, en mijne vrouw is verre op hare dagen gekomen.
19 En de Engel antwoordde en zeide tot hem: Ik ben Gabriël, die voor God sta, en ben uitgezonden, om tot u te spreken, en u deze dingen te verkondigen.
20 En zie, gij zult zwijgen, en niet kunnen spreken, tot op den dag, dat deze dingen geschied zullen zijn, om diens wil, dat gij mijne woorden niet geloofd hebt, welke vervuld zullen worden op hunnen tijd.
21 En het volk was wachtende op Zacharías, en zij waren verwonderd, dat hij zoo lang vertoefde in den tempel.
22 En als hij uitkwam, kon hij tot hen niet spreken. En zij bekenden, dat hij een gezigt in den tempel gezien had. En hij wenkte hun toe, en bleef stom.
23 En het geschiedde, als de dagen zijner bediening vervuld waren, dat hij naar zijn huis ging.
24 En na die dagen werd Elizabet, zijne vrouw, bevrucht; en zij verborg zich vijf maanden, zeggende:
25 Alzoo heeft mij de Heer gedaan, in de dagen, in welke hij *mij* aangezien heeft, om mijne versmaadheid onder de menschen weg te nemen.
26 En in de zesde maand werd de Engel Gabriël van God gezonden naar eene stad in Galiléa, genoemd Názareth;
27 Tot eene maagd, die ondertrouwd was met eenen man, wiens naam was Jozef, uit den huize Davids; en de naam der maagd was Maria.
28 En de Engel tot haar ingekomen zijnde, zeide: Wees gegroet, gij begenadigde, de Heer *is* met u; gij *zijt* gezegend onder de vrouwen.
29 En als zij *hem* zag, werd zij zeer ontroerd over dit zijn woord, en over-

leide, hoedanig deze groetenis mogt
zijn.
30 En de Engel zeide tot haar: Vrees
niet, Maria; want gij hebt genade bij
God gevonden.
31 En zie, gij zult bevrucht worden,
en eenen zoon baren, en zult zijnen
naam heten JEZUS.
32 Deze zal groot zijn, en de Zoon des
Allerhoogsten genoemd worden; en God
de Heer zal hem den troon van zijnen
vader David geven;
33 En hij zal over het huis Jakobs Ko-
ning zijn in der eeuwigheid, en zijns
Koningrijks zal geen einde zijn.
34 En Maria zeide tot den Engel: Hoe
zal dat wezen, dewijl ik geenen man be-
kenne?
35 En de Engel, antwoordende, zeide
tot haar: De Heilige Geest zal over u
komen, en de kracht des Allerhoogsten
zal u overschaduwen; daarom ook dat
Heilige, dat uit u geboren zal worden,
zal Gods Zoon genoemd worden.
36 En zie, Elizabet, uwe nicht, is ook
zelve bevrucht met eenen zoon, in ha-
ren ouderdom; en deze maand is haar,
die onvruchtbaar genoemd was, de zesde;
37 Want geen ding zal bij God onmo-
gelijk zijn.
38 En Maria zeide: Zie de dienstmaagd
des Heeren; mij geschiedde naar uw
woord. En de Engel ging weg van haar.
39 En Maria, opgestaan zijnde in die-
zelfde dagen, reisde met haaste naar het
gebergte, naar eene stad Juda;
40 En kwam in het huis van Zacharías,
en groette Elizabet.
41 En het geschiedde, als Elizabet de
groetenis van Maria hoorde, zoo sprong
het kindeken op in haren buik; en Eli-
zabet werd vervuld met den Heiligen
Geest;
42 En riep uit met eene groote stem,
en zeide: Gezegend *zijt* gij onder de
vrouwen, en gezegend *is* de vrucht van
uwen buik.
43 En waarvan *komt* mij dit, dat de
moeder mijns Heeren tot mij komt?
44 Want zie, als de stem uwer groe-
tenis in mijne ooren geschiedde, zoo
sprong het kindeken van vreugde op in
mijnen buik.
45 En zalig is *zij*, die geloofd heeft:
want de dingen, die haar van den Heer
gezegd zijn, zullen volbragt worden.
46 En Maria zeide: Mijne ziel maakt
groot den Heer,
47 En mijn geest verheugt zich in God,
mijnen Zaligmaker.
48 Omdat hij de nederheid zijner
dienstmaagd heeft aangezien; want zie,
van nu aan zullen mij zalig spreken al
de geslachten.
49 Want groote dingen heeft aan mij
gedaan hij die magtig is, en heilig *is*
zijn naam.
50 En zijne barmhartigheid is van ge-
slachte tot geslacht over degenen, die
hem vreezen.
51 Hij heeft een krachtig werk gedaan
door zijnen arm; hij heeft verstrooid de
hoogmoedigen in de gedachten hunner
harten.
52 Hij heeft magtigen van de troonen
afgetrokken, en nederigen heeft hij ver-
hoogd.
53 Hongerigen heeft hij met goederen
vervuld; en rijken heeft hij ledig weg-
gezonden.
54 Hij heeft Israël, zijnen knecht, op-
genomen, opdat hij gedachtig ware der
barmhartigheid.
55 (Gelijk hij gesproken heeft tot onze
vaderen, *namelijk* tot Abraham, en zijn
zaad) in der eeuwigheid.
56 En Maria bleef bij haar omtrent drie
maanden, en keerde weder tot haar huis.
57 En de tijd van Elizabet werd ver-
vuld, dat zij baren zoude, en zij baarde
eenen zoon.
58 En die daar rondom woonden en
hare magen hoorden, dat de Heer zijne
barmhartigheid grootelijks aan haar
bewezen had, en waren met haar ver-
blijd.
59 En het geschiedde, dat zij op den
achtsten dag kwamen, om het kindeken
te besnijden, en noemden het Zacharías,
naar den naam van zijnen vader.
60 En zijne moeder antwoordde en
zeide: niet *alzoo*, maar hij zal Johannes
heeten.
61 En zij zeiden tot haar: Daar is nie-
mand in uwe maagschap, die met dien
naam genoemd wordt.
62 En zij wenkten zijnen vader, hoe
hij wilde, dat hij genoemd zoude wor-
den.
63 En als hij een schrijftafeltje geëischt
had, schreef hij, zeggende: Johannes is
zijn naam. En zij verwonderden zich
allen.
64 En terstond werd zijn mond ge-
opend, en zijne tong *los gemaakt;* en hij
sprak, God lovende.
65 En daar kwam vrees over allen, die
rondom hen woonden; en in het geheele
gebergte van Judéa werd veel gesproken
van alle deze dingen.
66 En allen, die het hoorden, namen
het ter harte, zeggende: Wat zal toch

dit kindeken wezen? En de hand des
Heeren was met hem.
67 En Zacharías, zijn vader, werd vervuld met den Heiligen Geest, en profeteerde, zeggende:
68 Geloofd *zij* de Heer, de God van Israël, want hij heeft bezocht, en verlossing te weeg gebragt aan zijn volk;
69 En heeft eenen horen der zaligheid ons opgerigt, in het huis van David, zijnen knecht;
70 Gelijk hij gesproken heeft, door den mond zijner heilige Profeten, die van het begin der wereld *geweest zijn*,
71 *Namelijk* eene verlossing van onze vijanden, en van de hand van al degenen, die ons haten;
72 Opdat hij barmhartigheid deed aan onze vaderen, en gedachtig ware aan zijn heilig verbond,
73 *En* aan den eed, dien hij Abraham onzen vader gezworen heeft, om ons te geven,
74 Dat wij, verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, hem dienen zouden zonder vreeze,
75 In heiligheid en geregtigheid voor hem, al de dagen onzes levens.
76 En gij kindeken, zult een Profeet des Allerhoogsten genoemd worden; want gij zult voor het aangezigt des Heeren voor heengaan, om zijne wegen te bereiden;
77 Om zijn volk kennis der zaligheid te geven, in vergeving hunner zonden,
78 Door de innerlijke bewegingen der barmhartigheid onzes Gods, met welke ons bezocht heeft de opgang uit de hoogte;
79 Om te verschijnen dengenen, die gezeten zijn in duisternis en schaduwe des doods, om onze voeten te rigten op den weg des vredes.
80 En het kindeken wies op, en werd gesterkt in den geest, en was in de woestijnen, tot den dag zijner vertooning aan Israël.

HET 2 CAPITTEL.

EN het geschiedde in die zelfde dagen, dat er een gebod uitging van den Keizer Augustus, dat de geheele wereld beschreven zoude worden.
2 Deze eerste beschrijving geschiedde, als Cyrénius over Syrië Stadhouder was.
3 En zij gingen allen om beschreven te worden, een iegelijk naar zijne eigene stad.
4 En Jozef ging ook op van Galiléa, uit de stad Názareth, naar Judéa, tot de stad Davids, die Bethlehem genoemd wordt, (omdat hij uit het huis en geslacht van David was)
5 Om beschreven te worden met Maria, zijne ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was.
6 En het geschiedde, als zij dáár waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zoude.
7 En zij baarde haren eerstgeboren zoon, en wond hem in doeken, en leide hem neder in de kribbe, omdat voor hen geene plaats was in de herberg.
8 En daar waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld, en hielden de nachtwacht over hunne kudde.
9 En ziet, een Engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen ze; en zij vreesden met groote vreeze.
10 En de Engel zeide tot hen: Vreest niet; want, ziet, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal,
11 *Namelijk* dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heer, in de stad Davids.
12 En dit zal u het teeken zijn: Gij zult het kindeken vinden in doeken gewonden, en liggende in de kribbe.
13 En van stonden aan was *daar* met den Engel eene menigte des hemelschen heirlegers, prijzende God en zeggende:
14 Eere *zij* God in de hoogste *hemelen*, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen:
15 En het geschiedde, als de Engelen van hen weggevaren waren naar den hemel, dat de herders tot elkander zeiden: laat ons dan heengaan naar Bethlehem, en laat ons zien het woord, dat daar geschied is, hetwelk de Heer ons heeft verkondigd.
16 En zij kwamen met haaste, en vonden Maria, en Jozef, en het kindeken liggende in de kribbe.
17 En als zij het gezien hadden, maakten zij alom bekend het woord, dat hun van dit kindeken gezegd was.
18 En allen, die het hoorden, verwonderden zich over hetgeen hun gezegd werd van de herders.
19 Doch Maria bewaarde deze woorden alle te zamen, overleggende *die* in haar harte.
20 En de herders keerden weder, verheerlijkende en prijzende God over alles, wat zij gehoord en gezien hadden, gelijk tot hen gesproken was.
21 En als acht dagen vervuld waren, dat men het kindeken besnijden zoude, zoo werd zijn naam genoemd JEZUS,

welke genoemd was van den Engel, eer
hij in het ligchaam ontvangen was.
22 En als de dagen harer reiniging vervuld waren, naar de wet van Mozes,
bragten zij hem te Jerûzalem, opdat zij
hem den Heere voorstelden;
23 (Gelijk geschreven is in de wet des
Heeren: al wat mannelijk is, dat moeder opent, zal den Heere heilig genoemd
worden)
24 En opdat zij offerande gaven, naar
hetgeen in de wet des Heeren gezegd is:
een paar tortelduiven, of twee jonge
duiven.
25 En ziet, daar was een mensch te
Jerûzalem, wiens naam was Simeon; en
deze mensch was regtvaardig en Godvreezende, verwachtende de vertroosting Israëls; en de Heilige Geest was op
hem.
26 En hem was eene Goddelijke openbaring gedaan door den Heiligen Geest,
dat hij den dood niet zien zoude, eer hij
den Christus des Heeren zou zien.
27 En hij kwam door den Geest in den
tempel. En als de ouders het kindeken
Jezus imbragten, om naar de gewoonte
der wet met hem te doen,
28 Zoo nam hij hetzelve in zijne armen, en loofde God, en zeide:
29 Nu laat gij, Heer, uwen dienstknecht gaan in vrede, naar uw woord;
30 Want mijne oogen hebben uwe zaligheid gezien,
31 Die gij bereid hebt voor het aangezigt van al de volken:
32 Een licht tot verlichting der Heidenen, en tot heerlijkheid van uw volk
Israël.
33 En Jozef en zijne moeder verwonderden zich over hetgeen van hem gezegd werd.
34 En Simeon zegende hen, en zeide
tot Maria, zijne moeder: Zie, deze
wordt gezet tot een val en opstanding
van velen in Israël, en tot een teeken,
dat wedersproken zal worden,
35 (En ook een zwaard zal door uwe
eigene ziel gaan) opdat de gedachten
uit vele harten geopenbaard worden.
36 En daar was Anna, eene Profetesse,
eene dochter van Fanuël, uit den stam
van Aser; deze was tot grooten ouderdom gekomen, welke met *haren* man
zeven jaren had geleefd van haren
maagdom af.
37 En zij was eene weduw van omtrent
vier en tachtig jaren, welke niet week
uit den tempel, met vasten en bidden
God dienende nacht en dag.
38 En deze, te dier zelfder ure daarbij
komende, heeft insgelijks den Heer beleden, en sprak van hem tot allen, die
de verlossing in Jerûzalem verwachtten.
39 En als zij alles voleindigd hadden,
wat naar de wet des Heeren *te doen* was,
keerden zij weder naar Galiléa, tot
hunne stad Názareth.
40 En het kindeken wies op, en werd
gesterkt in den geest, en vervuld met
wijsheid; en de genade Gods was over
hem.
41 En zijne ouders reisden alle jaar
naar Jerûzalem, op het feest van Pascha.
42 En toen hij twaalf jaren *oud* geworden was, en zij naar Jerûzalem opgegaan waren, naar de gewoonte van den
feestdag,
43 En de dagen *aldaar* voleindigd hadden, toen zij wederkeerden, bleef het
kind Jezus te Jerûzalem; en Jozef en
zijne moeder wisten het niet;
44 Maar meenende, dat hij in het gezelschap op den weg was, gingen zij
eene dagreize, en zochten hem onder de
magen, en onder de bekenden.
45 En als zij hem niet vonden, keerden zij weder naar Jerûzalem, hem zoekende.
46 En het geschiedde, na drie dagen,
dat zij hem vonden in den tempel, zittende in het midden der leeraren, hen
hoorende, en hen ondervragende.
47 En allen, die hem hoorden, ontzetten zich over zijn verstand en antwoorden.
48 En zij, hem ziende, werden verslagen; en zijne moeder zeide tot hem:
Kind, waarom hebt gij ons zoo gedaan?
zie, uw vader en ik hebben u met angst
gezocht.
49 En hij zeide tot hen: Wat *is het*,
dat gij mij gezocht hebt? wist gij niet,
dat ik moet zijn in de dingen mijns Vaders?
50 En zij verstonden het woord niet,
dat hij tot hen sprak.
51 En hij ging met hen af, en kwam te
Názareth, en was hun onderdanig. En
zijne moeder bewaarde alle deze dingen
in haar hart.
52 En Jezus nam toe in wijsheid, en
in grootte, en in genade bij God en de
menschen.

HET 3 CAPITTEL.

EN in het vijftiende jaar der regering
van den Keizer Tibérius, als Pontius Pilátus Stadhouder was over Judéa,
en Herôdes een Viervorst over Galiléa,
en Filippus deszelfs broeder, een Viervorst over Ituréa en over het land Tra-

chônitis, en Lysánias een Viervorst over
Abiléne;
2 Onder de Hoogepriesters Annas en
Kajafas, geschiedde het woord Gods tot
Johannes, den zoon van Zacharías, in
de woestijn,
3 En hij kwam in al het omliggende
land der Jordaan, predikende den doop
der bekeering tot vergeving der zon-
den.
4 Gelijk geschreven is in het boek der
woorden van Jesaia, den Profeet, zeg-
gende: De stem des roependen in de
woestijn: Bereidt den weg des Heeren,
maakt zijne paden regt.
5 Alle dal zal gevuld worden, en alle
berg en heuvel zal vernederd worden,
en de kromme *wegen* zullen tot eenen
regten *weg* worden, en de oneffene tot
effene wegen;
6 En alle vleesch zal de zaligheid Gods
zien.
7 Hij zeide dan tot de scharen, die uit-
kwamen, om van hem gedoopt te wor-
den: Gij adderen gebroedsels, wie heeft
u aangewezen te vlieden van den toeko-
menden toorn?
8 Brengt dan vruchten voort der be-
keering waardig; en begint niet te zeg-
gen bij u zelven: Wij hebben Abraham
tot eenen vader: want ik zeg u, dat
God, zelfs uit deze steenen, Abraham
kinderen kan verwekken.
9 En de bijl ligt ook alreeds aan den
wortel der boomen; alle boom dan, die
geene goede vrucht voortbrengt, wordt
uitgehouwen, en in het vuur geworpen.
10 En de scharen vraagden hem, zeg-
gende: Wat zullen wij dan doen?
11 En hij, antwoordende, zeide tot
hen: Wie twee rokken heeft, deele hem
mede, die geen heeft; en die spijze
heeft, doe desgelijks.
12 En daar kwamen ook tollenaars om
gedoopt te worden, en zeiden tot hem:
Meester, wat zullen wij doen?
13 En hij zeide tot hen: Eischt niet
meer, dan hetgeen u gezet is.
14 En hem vraagden ook de krijgslie-
den, zeggende: En wij, wat zullen wij
doen? En hij zeide tot hen: Doet nie-
mand overlast, en ontvreemdt niemand
het zijne met bedrog, en laat u verge-
noegen met uwe bezoldingen.
15 En als het volk verwachtte, en allen
in hunne harten overlegden van Jo-
hannes, of hij niet mogelijk de Christus
ware;
16 Zoo antwoordde Johannes aan al-
len, zeggende: Ik doop u wel met wa-
ter; maar hij komt, die sterker is dan
ik, wien ik niet waardig ben den riem
van zijne schoenen te ontbinden; deze
zal u doopen met den Heiligen Geest
en met vuur.
17 Wiens wan in zijne hand is, en hij
zal zijnen dorschvloer doorzuiveren, en
de tarwe zal hij in zijne schuur zamen-
brengen, maar het kaf zal hij met onuit-
blusschelijk vuur verbranden.
18 Hij dan ook nog vele andere dingen
vermanende, verkondigde den volke het
Euangelium.
19 Maar als Heródes, de Viervorst, van
hem bestraft werd, om Heródias wil, de
vrouw van Filippus, zijnen broeder, en
over alle booze *stukken*, die Heródes
deed,
20 Zoo heeft hij ook dit nog boven alles
daartoe gedaan, dat hij Johannes in de
gevangenis gesloten heeft.
21 En het geschiedde, toen al het volk
gedoopt werd, en Jezus *ook* gedoopt was,
en bad, dat de hemel geopend werd;
22 En dat de Heilige Geest op hem ne-
derdaalde, in ligchamelijke gedaante,
gelijk eene duif; en dat er eene stem ge-
schiedde uit den hemel, zeggende: Gij
zijt mijn geliefde Zoon, in u heb ik mijn
welbehagen.
23 En hij, Jezus, begon omtrent dertig
jaren *oud* te wezen, zijnde (alzoo men
meende) de zoon van Jozef, den *zoon*
van Heli;
24 Den *zoon* van Matthat, den *zoon* van
Levi, den *zoon* van Melchi, den *zoon* van
Janna, den *zoon* van Jozef;
25 Den *zoon* van Matthathías, den *zoon*
van Amos, den *zoon* van Naüm, den *zoon*
van Esli, den *zoon* van Naggai;
26 Den *zoon* van Maáth, den *zoon* van
Matthathías, den *zoon* van Semeï, den
zoon van Jozef, den *zoon* van Juda;
27 Den *zoon* van Joannas, den *zoon*
van Rhesa, den *zoon* van Zorobábel,
den *zoon* van Saláthiel, den *zoon* van
Neri;
28 Den *zoon* van Melchi, den *zoon* van
Addi, den *zoon* van Kosam, den *zoon*
van Elmódam, den *zoon* van Er;
29 Den *zoon* van Jozes, den *zoon* van
Eliëzer, den *zoon* van Jorim, den *zoon*
van Matthat, den *zoon* van Levi;
30 Den *zoon* van Simeon, den *zoon* van
Juda, den *zoon* van Jozef, den *zoon* van
Jonan, den *zoon* van Eliakim;
31 Den *zoon* van Meleas, den *zoon* van
Mainan, den *zoon* van Matthatha, den
zoon van Nathan, den *zoon* van David;
32 Den *zoon* van Jesse, den *zoon* van
Obed, den *zoon* van Booz, den *zoon* van
Salmon, den *zoon* van Naasson;

33 Den *zoon* van Aminadab, den *zoon*
van Aram, den *zoon* van Esrom, den
zoon van Fares, den *zoon* van Juda;
34 Den *zoon* van Jakob, den *zoon* van
Izaak, den *zoon* van Abraham, den *zoon*
van Thara, den *zoon* van Nachor;
35 Den *zoon* van Saruch, den *zoon* van
Ragau, den *zoon* van Falek, den *zoon* van
Heber, den *zoon* van Sala;
36 Den *zoon* van Kainan, den *zoon* van
Arfachsad, den *zoon* van Sem, den *zoon*
van Noach, den *zoon* van Lamech;
37 Den *zoon* van Mathúsalah, den *zoon*
van Enoch, den *zoon* van Jared, den
zoon van Maláleeël, den *zoon* van Kainan;
38 Den *zoon* van Enos, den *zoon* van
Seth, den *zoon* van Adam, den *zoon* van
God.

HET 4 CAPITTEL.

EN Jezus, vol des Heiligen Geestes,
keerde weder van de Jordaan, en
werd door den Geest geleid in de woestijn;
2 En werd veertig dagen verzocht van
den duivel, en hij at gansch niet in die
dagen; en als dezelve geëindigd waren,
zoo hongerde hem ten laatste.
3 En de duivel zeide tot hem: Indien
gij Gods Zoon zijt, zeg tot dezen steen,
dat hij brood worde.
4 En Jezus antwoordde hem, zeggende:
Daar is geschreven, dat de mensch bij
brood alleen niet zal leven, maar bij alle
woord Gods.
5 En als hem de duivel geleid had op
eenen hoogen berg, toonde hij hem al
de Koningrijken der wereld, in een
oogenblik tijds.
6 En de duivel zeide tot hem: Ik zal
u alle deze magt, en de heerlijkheid
van die *Koningrijken* geven; want zij
is mij overgegeven, en ik geef ze aan
wien ik ook wil;
7 Indien gij dan mij zult aanbidden,
zoo zal alles het uwe zijn.
8 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Ga weg van mij, Satan; want
daar is geschreven: Gij zult den Heer
uwen God aanbidden, en hem alleen
dienen.
9 En hij leidde hem naar Jerûzalem,
en stelde hem op de tinne des tempels,
en zeide tot hem: Indien gij de Zoon
van God zijt, werp u zelven van hier
nederwaarts:
10 Want daar is geschreven, dat hij
zijne Engelen van u bevelen zal, dat zij
u bewaren zullen;
11 En dat zij u op de handen nemen
zullen, opdat gij uwen voet niet te eeniger tijd aan eenen steen stoot.
12 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Daar is gezegd: Gij zult den Heer
uwen God niet verzoeken.
13 En als de duivel alle verzoeking voleindigd had, week hij van hem voor
eenen tijd.
14 ¶ En Jezus keerde weder, door de
kracht des Geestes, naar Galiléa; en
het gerucht van hem ging uit door geheel het omliggende land.
15 En hij leerde in hunne Synagogen,
en werd van allen geprezen.
16 En hij kwam te Názareth, waar hij
opgevoed was, en ging, naar zijne gewoonte, op den dag des Sabbaths in de
Synagoge, en stond op om te lezen.
17 En hem werd gegeven het boek van
den Profeet Jesaia. En als hij het boek
opengedaan had, vond hij de plaats,
waar geschreven was:
18 De Geest des Heeren *is* op mij,
daarom heeft hij mij gezalfd; hij heeft
mij gezonden, om den armen het Euangelium te verkondigen, om te genezen,
die gebroken zijn van harte;
19 Om den gevangenen te prediken
loslating, en den blinden het gezigt, om
de verslagenen heen te zenden in vrijheid, om te prediken het aangename
jaar des Heeren.
20 En als hij het boek toegedaan en
den dienaar weder gegeven had, zat
hij neder; en de oogen van allen in de
Synagogen waren op hem geslagen.
21 En hij begon tot hen te zeggen:
Heden is deze Schrift in uwe ooren
vervuld.
22 En zij gaven hem allen getuigenis,
en verwonderden zich over de aangename woorden, die uit zijnen mond voortkwamen; en zeiden: Is deze niet de
zoon Jozefs?
23 En hij zeide tot hen: Gij zult zonder twijfel tot mij dit spreekwoord zeggen: Medicijnmeester, genees u zelven:
al wat wij gehoord hebben, dat in Kapernaüm geschied is, doe *dat* ook hier
in uw vaderland.
24 En hij zeide: Voorwaar ik zeg u,
dat geen Profeet aangenaam is in zijn
vaderland.
25 Maar ik zeg u in waarheid: daar
waren vele weduwen in Israël in de
dagen van Elías, toen de hemel drie
jaren en zes maanden gesloten was, zoo
dat er groote hongersnood werd over
het geheele land;
26 En tot geene van haar werd Elías
gezonden, dan naar Sarepta, *eene stad*
van Sidon, tot eene vrouw, *die* weduwe
was.

27 En daar waren vele melaatschen in
Israël, ten tijde van den Profeet Elísa,
en geen van hen werd gereinigd, dan
Naäman de Syriër.
28 En zij werden allen in de Synagoge
met toorn vervuld, als zij dit hoorden;
29 En opstaande, wierpen zij hem uit,
buiten de stad, en leidden hem op den
top des bergs, op welken hunne stad
gebouwd was, om hem van de steilte
af te werpen.
30 Maar hij, door het midden van hen
doorgegaan zijnde, ging weg.
31 En hij kwam af te Kapernaüm,
eene stad van Galiléa, en leerde hen
op de Sabbathdagen.
32 En zij versloegen zich over zijne
leer, want zijn woord was met magt.
33 En in de Synagoge was een mensch,
hebbende eenen geest eens onreinen
duivels; en hij riep uit met eene groote
stem,
34 Zeggende: Laat af, wat hebben wij
met u *te doen*, gij, Jezus Nazaréner?
zijt gij gekomen, om ons te verderven?
Ik ken u, wie gij zijt, *namelijk* de Heilige Gods.
35 En Jezus bestrafte hem, zeggende:
Zwijg stil, en ga van hem uit. En de
duivel, hem in het midden geworpen
hebbende, voer van hem uit, zonder
hem iets te beschadigen.
36 En daar kwam eene verbaasdheid
over allen; en zij spraken zamen tot
elkander, zeggende: Wat woord is dit!
dat hij met magt en kracht den onreinen
geesten gebiedt, en zij varen uit?
37 En het gerucht van hem ging uit in
alle plaatsen des omliggenden lands.
38 En *Jezus*, opgestaan zijnde uit de
Synagoge, ging in het huis van Simon;
en de moeder van Simons vrouw was
met eene groote koorts bevangen; en
zij baden hem voor haar.
39 En staande boven haar, bestrafte
hij de koorts; en *de koorts* verliet haar.
En zij van stonden aan opstaande, diende hun.
40 En als de zon onderging, bragten
allen, die kranken hadden met verscheidene ziekten *bevangen*, die tot hem, en
hij leide een iegelijk van hen de handen
op, en genas dezelven.
41 En daar voeren ook duivelen uit van
velen, roepende en zeggende: Gij zijt
de Christus, de Zoon Gods. En *hen* bedestraffende, liet hij die niet spreken, omdat zij wisten, dat hij de Christus was.
42 En als het dag werd, ging hij uit,
en trok naar eene woeste plaats; en de
scharen zochten hem; en kwamen tot
bij hem, en hielden hem op, dat hij van
hen niet zoude weggaan.
43 Maar hij zeide tot hen: Ik moet ook
aan andere steden het Euangelium van
het Koningrijk Gods verkondigen; want
daartoe ben ik uitgezonden.
44 En hij predikte in de Synagogen van
Galiléa.

HET 5 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als de schare op
hem aandrong, om het woord Gods
te hooren, dat hij stond bij het meer
Gennésaret.
2 En hij zag twee schepen aan *den
oever* van het meer liggende, en de visschers waren daaruit gegaan, en spoelden de netten.
3 En hij ging in een van die schepen,
hetwelk van Simon was, en bad hem,
dat hij een weinig van het land afstak;
en neder zittende, leerde hij de scharen
uit het schip.
4 En als hij afliet van spreken: zeide
hij tot Simon: Steek af naar de diepte,
en werp uwe netten uit om te vangen.
5 En Simon antwoordde en zeide tot
hem: Meester, wij hebben den geheelen
nacht over gearbeid, en niet gevangen;
doch op uw woord zal ik het net uitwerpen.
6 En als zij dat gedaan hadden, besloten zij eene groote menigte visschen, en
hun net scheurde.
7 En zij wenkten hunne medegenooten, die in het andere schip waren, dat
zij hen zouden komen helpen. En zij
kwamen, en vulden beide de schepen,
zoo dat zij bijna zonken.
8 En Simon Petrus, *dat* ziende, viel
neder aan de knieën van Jezus, zeggende: Heer, ga uit van mij, want ik ben
een zondig mensch.
9 Want verbaasdheid had hem bevangen, en allen, die met hem waren, over
de vangst der visschen, die zij gevangen
hadden;
10 En desgelijks ook Jacobus en Johannes, de zonen van Zebedéüs, die medegenooten van Simon waren. En Jezus
zeide tot Simon: Vrees niet; van nu
aan zult gij menschen vangen.
11 En als zij de schepen aan land gestuurd hadden, verlieten zij alles, en
volgden hem.
12 ¶ En het geschiedde, als hij in eene
dier steden was, ziet, daar *was* een man
vol melaatschheid; en Jezus ziende,
viel hij op het aangezigt, en bad hem,
zeggende: Heer, zoo gij wilt, gij kunt
mij reinigen.
13 En hij, de hand uitstrekkende,

raakte hem aan, en zeide: Ik wil, word gereinigd. En terstond ging de melaatschheid van hem.

14 En hij gebood hem, dat hij het niemand zeggen zoude; maar ga heen, *zeide hij* vertoon u zelven den Priester, en offer voor uwe reiniging, gelijk Mozes geboden heeft, hun tot eene getuigenis.

15 Maar het gerucht van hem ging te meer voort; en vele scharen kwamen zamen, om *hem* te hooren, en door hem genezen te worden van hunne krankheden.

16 Maar hij vertrok in de woestijnen, en bad *aldaar*.

17 En het geschiedde op een dier dagen, dat hij leerde, en *daar* zaten Farizeën en Leeraars der wet, die van alle vlekken van Galiléa, en Judéa, en Jerûzalem gekomen waren, en de kracht des Heeren was *er* om hen te genezen.

18 En ziet, *eenige* mannen bragten op een bed eenen mensch, die geraakt was, en zochten hem in te brengen, en vóór hem te leggen.

19 En niet vindende, waardoor zij hem inbrengen mogten, om de schare, zoo klommen zij op het dak, en lieten hem door de tigchelen neder met het beddeken, in het midden, voor Jezus.

20 En hij, ziende hun geloof, zeide tot hem: Mensch, uwe zonden zijn u vergeven.

21 En de Schriftgeleerden en de Farizeën begonnen te overdenken, zeggende: Wie is deze, die *Gods-* lastering spreekt? wie kan de zonden vergeven, dan God alleen?

22 Maar Jezus, hunne overdenkingen bekennende, antwoordde en zeide tot hen: Wat overdenkt gij in uwe harten?

23 Wat is ligter te zeggen: Uwe zonden zijn u vergeven; of te zeggen: Sta op en wandel?

24 Doch, opdat gij moogt weten, dat de Zoon des menschen magt heeft op de aarde, de zonden te vergeven (zeide hij tot den geraakte): Ik zeg u, sta op, en neem uw bedekken op, en ga heen naar uw huis.

25 En hij terstond voor hen opstaande, *en* opgenomen hebbende hetgeen, waarop hij gelegen had, ging heen naar zijn huis, God verheerlijkende.

26 En ontzetting heeft *hen* allen bevangen, en zij verheerlijkten God, en werden vervuld met vreeze, zeggende: Wij hebben heden ongeloofelijke dingen gezien.

27 En na dezen ging hij uit, en zag eenen tollenaar, met name Levi, zitten in het tolhuis, en zeide tot hem: Volg mij.

28 En hij, alles verlatende, stond op en volgde hem.

29 En Levi rigtte hem een' grooten maaltijd aan, in zijn huis; en *daar* was eene groote schare van tollenaars, en van anderen, die met hen aanzaten.

30 En hunne Schriftgeleerden en Farizeën murmureerden tegen zijne discipelen, zeggende: Waarom eet en drinkt gij met tollenaars en zondaars?

31 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet noodig, maar die ziek zijn.

32 Ik ben niet gekomen, om te roepen regtvaardigen, maar zondaren tot bekeering.

33 En zij zeiden tot hem: Waarom vasten de discipelen van Johannes dikwijls, en doen gebeden, desgelijks ook *de discipelen* der Farizeën, maar de uwe eten en drinken?

34 Doch hij zeide tot hen: Kunt gij de bruiloftskinderen, terwijl de bruidegom bij hen is, doen vasten?

35 Maar de dagen zullen komen, wanneer de bruidegom van hen zal weggenomen zijn, dan zullen zij vasten in die dagen.

36 En hij zeide ook tot hen eene gelijkenis: Niemand zet eenen lap van een nieuw kleed, op een oud kleed; anders scheurt ook het nieuwe *het oude*, en de lap van het nieuwe komt met het oude niet overeen.

37 En niemand doet nieuwen wijn in oude *lederen* zakken; anders zoo zal de nieuwe wijn de *lederen* zakken doen bersten, en de *wijn* zal uitgestort worden, en de *lederen* zakken zullen verderven.

38 Maar nieuwen wijn moet men in nieuwe *lederen* zakken doen, en beide worden zamen behouden.

39 En niemand, die ouden drinkt, begeert terstond nieuwen; want hij zegt: De oude is beter.

HET 6 CAPITTEL.

EN het geschiedde op den tweeden eersten Sabbath, dat hij door het gezaaide ging; en zijne discipelen plukten airen, en aten dezelve, *die* wrijvende met de handen.

2 En sommige der Farizeën zeiden tot hen: Waarom doet gij, wat niet geoorloofd is te doen, op de Sabbathen?

3 En Jezus, hun antwoordende, zeide: Hebt gij ook dat niet gelezen, hetwelk

David deed, wanneer hem hongerde, en
dengenen, die met hem waren?
4 Hoe hij ingegaan is in het huis Gods,
en de toonbrooden genomen en gegeten
heeft, en ook gegeven aan degenen, die
met hem waren, welke het niet geoorloofd
is te eten, dan alleen aan de Priesteren.
5 En hij zeide tot hen: De Zoon des
menschen is een Heer, ook van den
Sabbath.
6 En het geschiedde ook op eenen
anderen Sabbath, dat hij in de Synagoge
ging, en leerde. En daar was een
mensch, en zijn regterhand was dor.
7 En de Schriftgeleerden en de Farizeën
namen hem waar, of hij op den
Sabbath genezen zoude; opdat zij *eenige*
beschuldiging tegen hem mogten vinden.
8 Doch hij kende hunne gedachten, en
zeide tot den mensch, die de dorre hand
had: Rijs op, en sta in het midden. En
hij opgestaan zijnde, stond *over einde.*
9 Zoo zeide dan Jezus tot hen: Ik zal
u vragen: Wat is geoorloofd op de Sabbathen?
goed te doen, of kwaad te
doen? een' mensch te behouden, of te
verderven?
10 En hen allen rondom aangezien hebbende,
zeide hij tot den mensch: Strek
uwe hand uit. En hij deed alzoo; en
zijne hand werd hersteld, gezond gelijk
de andere.
11 En zij werden vervuld met uitzinnigheid,
en spraken zamen met elkander,
wat zij Jezus doen zouden.
12 En het geschiedde in die dagen, dat
hij uitging naar den berg, om te bidden,
en hij bleef den nacht over in het gebed
tot God.
13 En als het dag was geworden, riep
hij zijne discipelen tot zich, en verkoos
er twaalf uit hen, die hij ook Apostelen
noemde;
14 *Namelijk* Simon, dien hij ook Petrus
noemde, en Andréas, deszelfs broeder,
Jacobus en Johannes, Filippus en Bartholoméüs;
15 Matthéüs en Thomas, Jacobus, den
zoon van Alphéüs, en Simon genoemd
Zelótes;
16 Judas, *den zoon* van Jacobus, en
Judas Iskáriot, die ook de verrader geworden
is.
17 En met hen afgekomen zijnde, stond
hij op eene vlakke plaats, en *met hem*
de schare zijner discipelen, en eene
groote menigte des volks van geheel
Judéa en Jerûzalem, en van den zeekant
van Tyrus en Sidon;
18 Die gekomen waren, om hem te
hooren, en om van hunne ziekten genezen
te worden, en die van onreine geesten
gekweld waren; en zij werden
genezen.
19 En al de schare zocht hem aan te
raken; want daar ging kracht van hem
uit, en hij genas hen allen.
20 En hij, zijne oogen opslaande over
zijne discipelen, zeide: Zalig zijt gij,
armen; want uwe is het Koningrijk
Gods.
21 Zalig zijt gij, die nu hongert; want
gij zult verzadigd worden. Zalig zijt gij,
die nu weent; want gij zult lagchen.
22 Zalig zijt gij, wanneer u de menschen
haten, en wanneer zij u afscheiden,
en smaden, en uwen naam als
kwaad verwerpen, om des Zoons des
menschen wil.
23 Verblijdt u in dien dag, en zijt vrolijk;
want ziet, uw loon is groot in den
hemel: want hunne vaders deden desgelijks
aan de Profeten.
24 Maar wee u, gij rijken! want gij
hebt uwen troost weg.
25 Wee u, die verzadigd zijt! want gij
zult hongeren. Wee u, die nu lacht!
want gij zult treuren en weenen.
26 Wee u, wanneer al de menschen
wel van u spreken! want hunne vaders
deden desgelijks aan de valsche profeten.
27 Maar ik zeg ulieden, die *dit* hoort:
Hebt uwe vijanden lief; doet wel dengenen,
die u haten,
28 Zegent degenen, die u vervloeken,
en bidt voor degenen, die u geweld
doen.
29 Dengenen, die u op de wang slaat,
bied ook de andere; en dengenen, die u
den mantel neemt, verhinder ook den
rok niet *te nemen.*
30 Maar geef een iegelijk, die van u
begeert; en van dengenen, die het uwe
neemt, eisch niet weder.
31 En gelijk gij wilt, dat u de menschen
doen zullen, doet gij hun ook
desgelijks.
32 En indien gij liefhebt, die u liefhebben,
wat dank hebt gij? want ook de
zondaars hebben lief degenen, die hen
liefhebben.
33 En indien gij goed doet dengenen,
die u goed doen, wat dank hebt gij?
want ook de zondaars doen hetzelfde.
34 En indien gij leent aan degenen,
van wie gij hoopt weder te ontvangen,
wat dank hebt gij? want ook de zondaars
leenen den zondaren, opdat zij
evengelijk weder mogen ontvangen.

35 Maar hebt uwe vijanden lief, en
doet goed, en leent, zonder iets weder
te hopen; en uw loon zal groot zijn, en
gij zult kinderen des Allerhoogsten zijn;
want hij is goedertieren over de ondank-
baren en boozen.
36 Weest dan barmhartig, gelijk ook
uw Vader barmhartig is.
37 En oordeelt niet, en gij zult niet
geoordeeld worden; verdoemt niet, en
gij zult niet verdoemd worden; laat los,
en gij zult los gelaten worden;
38 Geeft, en u zal gegeven worden;
eene goede, neêrgedrukte, en geschudde,
en overloopende maat zal men in uwen
schoot geven; want met dezelfde maat,
waarmede gij meet, zal ulieden weder
gemeten worden.
39 En hij zeide tot hen eene gelijkenis:
kan ook wel een blinde eenen blinde op
den weg leiden? zullen zij niet beiden
in de gracht vallen?
40 De discipel is niet boven zijnen
meester; maar een iegelijk volmaakt
discipel zal zijn gelijk zijn meester.
41 En wat ziet gij den splinter, die in
uwes broeders oog is, en den balk, die
in uw eigen oog is, merkt gij niet?
42 Of hoe kunt gij tot uwen broeder
zeggen: Broeder, laat toe, dat ik den
splinter, die in uw oog is, uitdoe, daar
gij zelf den balk, die in uw oog is, niet
ziet? Gij geveinsde, doe eerst den balk
uit uw oog, en dan zult gij bezien, om
den splinter uit te doen, die in uwes
broeders oog is.
43 Want het is geen goede boom, die
kwade vrucht voortbrengt, en geen
kwade boom, die goede vrucht voort-
brengt;
44 Want ieder boom wordt uit zijne
eigene vrucht gekend; want men leest
geen vijgen van doornen, en men snijdt
geen druif van bramen.
45 De goede mensch brengt het goede
voort uit den goeden schat zijns harten;
en de kwade mensch brengt het kwade
voort uit den kwaden schat zijns har-
ten; want uit den overvloed des harten
spreekt zijn mond.
46 En wat noemt gij mij, Heer, Heer,
en doet niet hetgeen ik zeg?
47 Een iegelijk, die tot mij komt, en
mijne woorden hoort, en dezelve doet,
ik zal u toonen, wien hij gelijk is.
48 Hij is gelijk aan een mensch, die
een huis bouwde, en groef, en verdiep-
te, en leide het fondament op eene
steenrots; als nu de hooge vloed kwam,
zoo sloeg de waterstroom tegen dat huis
aan, en kon hetzelve niet bewegen;
want het was op de steenrots ge-
grond.
49 Maar die dezelve gehoord, en niet
gedaan zal hebben, is gelijk aan een'
mensch, die een huis bouwde op de
aarde zonder fondament; tegen hetwelk
de waterstroom aansloeg, en het viel
terstond, en de val van dat huis was
groot.

HET 7 CAPITTEL.

NA dat hij nu al zijne woorden vol-
eindigd had, ten aanhooren des
volks, ging hij in te Kapernaüm.
2 En een dienstknecht van zekeren
Hoofdman over honderd, die hem zeer
waard was, krank zijnde, lag op zijn
sterven.
3 En van Jezus gehoord hebbende,
zond hij tot hem de Ouderlingen der
Joden, hem biddende, dat hij wilde ko-
men, en zijnen dienstknecht gezond
maken.
4 Dezen nu, tot Jezus gekomen zijnde,
baden hem ernstig, zeggende: Hij is
waardig, dat gij hem dat doet;
5 Want hij heeft ons volk lief, en heeft
zelf ons de Synagoge gebouwd.
6 En Jezus ging met hen. En als hij
nu niet verre van het huis was, zond de
Hoofdman over honderd tot hem *eenige*
vrienden, en zeide tot hem: Heer, neem
de moeite niet; want ik ben niet waar-
dig, dat gij onder mijn dak zoudt inko-
men.
7 Daarom heb ik ook mij zelven niet
waardig geacht, om tot u te komen;
maar zeg *het* met een woord, en mijn
knecht zal genezen worden.
8 Want ik ben ook een mensch, onder
de magt *van anderen* gesteld, hebbende
krijgsknechten onder mij, en ik zeg tot
dezen: Ga, en hij gaat; en tot den an-
deren: Kom, en hij komt; en tot mij-
nen dienstknecht: Doe dat, en hij doet
het.
9 En Jezus, dit hoorende, verwonderde
zich over hem; en zich omkeerende
zeide tot de schare, die hem volgde: Ik
zeg ulieden; ik heb zoo groot een ge-
loof zelfs in Israël niet gevonden.
10 En die gezonden waren, weder ge
keerd zijnde in het huis, vonden den
kranken dienstknecht gezond.
11 En het geschiedde op den volgenden
dag, dat hij ging naar eene stad, ge
noemd Naïn, en met hem gingen vele
van zijne discipelen, en eene groote
schare.
12 En als hij de poort der stad genaak
te, ziet daar, een doode werd uitgedra
gen, *die* een eeniggeboren zoon zijne

moeder *was*, en zij *was* weduwe, en eene
groote schare van de stad *was* met haar.
13 En de Heer, haar ziende, werd innerlijk met ontferming over haar bewogen, en zeide tot haar: Ween niet.
14 En hij ging toe, en raakte de baar
aan; (de dragers nu stonden stil) en hij
zeide: Jongeling, ik zeg u, Sta op.
15 En de doode zat over einde, en begon te spreken. En hij gaf hem aan
zijne moeder.
16 En vreeze beving hen allen, en zij
verheerlijkten God, zeggende: Een
groot Profeet is onder ons opgestaan, en
God heeft zijn volk bezocht.
17 En dit gerucht van hem ging uit
in geheel Judéa, en in al het omliggende land.
18 En de discipelen van Johannes
boodschapten hem van alle deze dingen.
19 En Johannes, zekere twee van zijne
discipelen tot zich geroepen hebbende,
zond ze tot Jezus, zeggende: Zijt gij
degene, die komen zoude, of verwachten
wij een' anderen?
20 En als de mannen tot hem gekomen
waren, zeiden zij: Johannes des Dooper
heeft ons tot u afgezonden, zeggende:
Zijt gij, die komen zoude, of verwachten
wij een' anderen?
21 En in die ure genas hij er velen van
ziekten en kwalen, en booze geesten;
en aan vele blinden gaf hij het gezigt.
22 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: Gaat heen en boodschapt Johannes
weder de dingen, die gij gezien en gehoord hebt, *namelijk* dat de blinden
ziende worden, de kreupelen wandelen,
de melaatschen gereinigd worden, de
dooven hooren, de dooden opgewekt
worden, aan de armen het Euangelium
verkondigd wordt.
23 En zalig is hij, die aan mij niet zal
geërgerd worden.
24 Als nu de boden van Johannes weggegaan waren, begon hij tot de scharen
van Johannes te zeggen: Wat zijt gij
uitgegaan in de woestijn te aanschouwen? Een riet, dat van den wind ginds
en weder bewogen wordt?
25 Maar wat zijt gij uitgegaan te zien?
Een' mensch, met zachte kleederen bekleed? Ziet, die in heerlijke kleeding
en wellust zijn, die zijn in de Koninklijke hoven.
26 Maar wat zijt gij uitgegaan te zien?
Een' Profeet? Ja, ik zeg u: ook veel
meer dan een' Profeet.
27 Deze is het, van wien geschreven
is. Ziet, ik zende mijnen Engel voor uw
aangezigt, die uwen weg voor u heen
bereiden zal.
28 Want ik zeg ulieden: Onder die
van vrouwen geboren zijn, is niemand
meerder Profeet, dan Johannes de
Dooper; maar de minste in het Koningrijk Gods, is meerder dan hij.
29 En al het volk, *hem* hoorende, en
de tollenaars, die met den doop van
Johannes gedoopt waren, regtvaardigden God.
30 Maar de Farizeën en de Wetgeleerden hebben den raad Gods tegen zich
zelven verworpen, van hem niet gedoopt
zijnde.
31 En de Heer zeide: Bij wien zal ik
dan de menschen van dit geslacht vergelijken? en wien zijn zij gelijk?
32 Zij zijn gelijk aan de kinderen, die
op de markt zitten, en elkander toeroepen en zeggen: Wij hebben voor u op
de fluit gespeeld, en gij hebt niet gedanst; wij hebben voor u klaagliederen gezongen, en gij hebt niet geweend.
33 Want Johannes de Dooper is gekomen, noch brood etende, noch wijn
drinkende; en gij zegt: Hij heeft den
duivel.
34 De Zoon des menschen is gekomen,
etende en drinkende, en gij zegt: Ziet
daar een' mensch, *die* een vraat en
wijnzuiper *is*, een vriend van tollenaren en zondaren!
35 Doch de wijsheid is geregtvaardigd
geworden van al hare kinderen.
36 En een der Farizeën bad hem, dat
hij met hem at; en ingegaan zijnde in
het huis van den Farizeër, zat hij aan.
37 En ziet, eene vrouw in de stad,
welke eene zondares was, verstaande,
dat hij in het huis van den Farizëer
aanzat, bragt eene albasteren flesch
met zalf;
38 En staande achter aan zijne voeten,
weenende, begon zij zijne voeten nat te
maken met tranen, en zij droogde die
af met het haar van haar hoofd, en
kuste zijne voeten, en zalfde die met
de zalf.
39 En de Farizeër, die hem genoodigd
had, *zulks* ziende, sprak bij zich zelven,
zeggende: Deze, indien hij een Profeet
ware, zou wel weten, welke en hoedanige vrouw deze is, die hem aanraakt,
want zij is eene zondares.
40 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hem: Simon, ik heb u wat te zeggen.
En hij sprak: Meester, zeg het.
41 *Jezus zeide:* Een zeker schuldheer
had twee schuldenaars; de een was

schuldig vijfhonderd penningen, en de andere vijftig;

42 En als zij niet hadden om te betalen schold hij het hun beiden kwijt. Zeg dan: wie van dezen zal hem meer lief hebben?

43 En Simon, antwoordende, zeide: Ik acht, dat hij het *is*, wien hij het meeste kwijt gescholden heeft. En hij zeide tot hem: Gij hebt regt geoordeeld.

44 En hij zich omkeerende naar de vrouw, zeide tot Simon: Ziet gij deze vrouw? Ik ben in uw huis gekomen, water hebt gij niet voor mijne voeten gegeven; maar deze heeft mijne voeten met tranen nat gemaakt, en met het haar van haar hoofd afgedroogd.

45 Gij hebt mij geen' kus gegeven; maar deze, van dat zij ingekomen is, heeft niet afgelaten mijne voeten te kussen.

46 Met olie hebt gij mijn hoofd niet gezalfd; maar deze heeft mijne voeten met zalf gezalfd.

47 Daarom zeg ik u: Hare zonden zijn *haar* vergeven, die vele waren, want zij heeft veel lief gehad; maar wien weinig vergeven wordt, die heeft weinig lief.

48 En hij zeide tot haar: Uwe zonden zijn *u* vergeven.

49 En die mede aanzaten, begonnen te zeggen bij zich zelven: Wie is deze, die ook de zonden vergeeft?

50 Maar hij zeide tot de vrouw: Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede.

HET 8 CAPITTEL.

EN het geschiedde daarna, dat hij reisde van de eene stad en vlek tot de andere, predikende en verkondigende het Euangelium van het Koningrijk Gods; en de twaalven *waren* met hem;

2 En sommige vrouwen, die van booze geesten en krankheden genezen waren, *namelijk* Maria, genoemd Magdaléna, van welke zeven duivelen uitgegaan waren;

3 En Johanna, de huisvrouw van Chûsas, den Rentmeester van Heródes, en Susanna, en vele anderen, die hem dienden van hare goederen.

4 Als nu eene groote schare bij een vergaderde, en zij van alle steden tot hem kwamen, zoo zeide hij door gelijkenis:

5 Een zaaijer ging uit, om zijn zaad te zaaijen; en als hij zaaide, viel het eene bij den weg, en werd vertreden, en de vogelen des hemels aten dat op.

6 En het andere viel op eene steenrots, en opgewassen zijnde, is het verdord, omdat het geene vochtigheid had.

7 En het andere viel in het midden van de doornen, en de doornen mede opwassende, verstikten hetzelve.

8 En het andere viel op de goede aarde, en opgewassen zijnde, bragt het honderdvoudige vrucht voort. Dit zeggende, riep hij: Wie ooren heeft, om te hooren, die hoore.

9 En zijne discipelen vraagden hem zeggende: Wat mag deze gelijkenis wezen?

10 En hij zeide: U is het gegeven, de verborgenheden van het Koningrijk Gods te verstaan; maar tot de anderen *spreek ik* in gelijkenissen, opdat zij ziende niet zien, en hoorende niet verstaan.

11 Dit is nu de gelijkenis: Het zaad is het woord Gods.

12 En die bij den weg *bezaaid worden* zijn zij, die hooren; daarna komt de duivel, en neemt het woord uit hun hart weg, opdat zij niet zouden gelooven, en zalig worden.

13 En die op de steenrots *bezaaid worden*, zijn zij, die het woord, wanneer zij het gehoord hebben, met vreugde ontvangen; en dezen hebben geenen wortel, die maar voor eenen tijd gelooven en in den tijd der verzoeking wijken zij af.

14 En dat in de doornen valt, dezen zijn, die gehoord hebben, en heengaande verstikt worden door de zorgvuldigheden, en rijkdom, en wellusten des levens, en voldragen geene *vrucht*.

15 En dat in de goede aarde *valt*, zijn dezen, die, het woord gehoord hebbende, hetzelve in een eerlijk en goed hart bewaren, en in volstandigheid vruchten voortbrengen.

16 En niemand, die eene kaars ontsteekt, bedekt dezelve met een vat, of zet die onder een bed; maar zet ze op eenen kandelaar, opdat degenen, die inkomen, het licht zien mogen.

17 Want daar is niet verborgen, dat niet openbaar zal worden; noch heimelijk, dat niet bekend zal worden, en in het openbaar komen.

18 Ziet dan, hoe gij hoort: want zoo wie heeft, dien zal gegeven worden; en zoo wie niet heeft, ook hetgeen dat hij meent te hebben zal van hem genomen worden.

19 En zijne moeder en *zijne* broeders kwamen tot hem, en konden bij hem niet komen, van wege de schare.

20 En hem werd geboodschapt va

eenigen, die zeiden: Uwe moeder en
uwe broeders staan daar buiten, begee-
rende u te zien.
21 Maar hij antwoordde en zeide tot
hen: Mijne moeder en mijne broeders
zijn dezen, die Gods woord hooren, en
hetzelve doen.
22 En het geschiedde in een' van die
dagen, dat hij in een schip ging, en
zijne discipelen *met hem;* en hij zeide
tot hen: Laat ons overvaren aan de
andere zijde van het meer. En zij
staken af.
23 En als zij voeren, viel hij in slaap.
En daar kwam een storm van wind op
het meer, en zij werden vol *waters*, en
waren in nood.
24 En zij gingen tot hem, en wekten
hem op, zeggende: Meester, Meester,
wij vergaan. En hij, opgestaan zijnde,
bestrafte den wind, en de watergolven;
en zij hielden op, en daar werd stilte.
25 En hij zeide tot hen: Waar is uw
geloof? Maar zij, bevreesd zijnde, ver-
wonderden zich, zeggende tot elkander:
Wie is toch deze, dat hij ook de winden
et het water gebiedt, en zij zijn hem
gehoorzaam?
26 En zij voeren voort naar het land
der Gaderenen, hetwelk is tegen over
Galiléa.
27 En als hij aan het land uitgegaan
was, ontmoette hem een zeker man uit
de stad, die van over langen tijd met
duivelen was bezeten geweest; en hij
was met geene kleederen gekleed, en
bleef in geen huis, maar in de graven.
28 En hij, Jezus ziende, en zeer roe-
pende, viel voor hem neder, en zeide
met eene groote stem: Wat heb ik met
u *te doen*, Jezus, gij Zoon van God, den
Allerhoogste? ik bid u, dat gij mij niet
pijnigt.
29 Want hij had den onreinen geest
geboden, dat hij van den mensch zoude
uitvaren; want hij had hem menigen
tijd bevangen gehad; en hij werd met
ketenen en met boeijen gebonden, om
bewaard te zijn; en hij verbrak de ban-
den, en werd van den duivel gedreven
in de woestijnen.
30 En Jezus vraagde hem, zeggende:
Welk is uw naam? En hij zeide: Legio;
want vele duivelen waren in hem geva-
ren.
31 En zij baden hem, dat hij hun niet
gebieden zoude in den afgrond heen te
varen.
32 En aldaar was eene kudde van vele
zwijnen, weidende op den berg; en zij
baden hem, dat hij hun wilde toelaten
in dezelve te varen. En hij liet het hun
toe.
33 En de duivelen, uitvarende van den
mensch, voeren in de zwijnen; en de
kudde stortte van de steilte af in het
meer, en versmoorde.
34 En die dezelve weidden, ziende het-
geen geschied was, zijn gevlugt, en
heengaande boodschapten het in de stad,
en op het land.
35 En zij gingen uit, om te zien het-
geen geschied was, en kwamen tot Je-
zus, en vonden den mensch, van wien
de duivelen uitgevaren waren, zittende
aan de voeten van Jezus, gekleed en
wel bij zijn verstand; en zij werden be-
vreesd.
36 En ook, die het gezien hadden, ver-
haalden hun, hoe de bezetene was ver-
lost geworden.
37 En de geheele menigte van het om-
liggende land der Gaderénen baden hem,
dat hij van hen weg ging; want zij wa-
ren met groote vreeze bevangen. En
hij, in het schip gegaan zijnde, keerde
weder.
38 En de man, van wien de duivelen
uitgevaren waren, bad hem, dat hij
mogt bij hem zijn. Maar Jezus liet
hem van zich gaan, zeggende:
39 Keer weder naar uw huis, en ver-
tel, welke groote dingen u God gedaan
heeft. En hij ging heen door de geheele
stad, verkondigende, welke groote din-
gen Jezus hem gedaan had.
40 En het geschiedde, als Jezus weder-
keerde, dat hem de schare ontving;
want zij waren allen hem verwach-
tende.
41 En ziet, daar kwam een man, wiens
naam was Jaïrus, en hij was een Over-
ste der Synagoge; en hij viel aan de voe-
ten van Jezus, en bad hem, dat hij in
zijn huis wilde komen.
42 Want hij had eene eenige dochter,
van omtrent twaalf jaren, en deze lag
op haar sterven. En als hij heen ging,
zoo verdrongen hem de scharen.
43 En eene vrouw, die twaalf jaren
lang den vloed des bloeds gehad had,
welke al haren leeftogt aan medicijn-
meesters te koste gelegd had, en van
niemand had kunnen genezen, wor-
den,
44 Van achteren tot hem komende,
raakte den zoom zijns kleeds aan; en
terstond stelpte de vloed haars bloeds.
45 En Jezus zeide: Wie is het, die mij
heeft aangeraakt? En als zij het allen
miszaakten, zeide Petrus en die met
hem waren: Meester, de scharen druk-

ken en verdringen u, en zegt gij: Wie is
het, die mij aangeraakt heeft?
46 En Jezus zeide: Iemand heeft mij
aangeraakt; want ik heb bekend, dat
kracht van mij uitgegaan is.
47 De vrouw nu, ziende, dat zij niet
verborgen was, kwam bevende, en voor
hem nedervallende, verklaarde hem
voor al het volk, om welke oorzaak zij
hem aangeraakt had, en hoe zij terstond
genezen was.
48 En hij zeide tot haar: Dochter, zijt
wel gemoed; uw geloof heeft u behou-
den; ga heen in vrede.
49 Als hij nog sprak, kwam er een van
het huis van den Overste der Synagoge,
zeggende tot hem: Uwe dochter is ge-
storven; zijt den Meester niet moeije-
lijk.
50 Maar Jezus, *dat* hoorende, ant-
woordde hem, zeggende: Vrees niet,
geloof alleenlijk, en zij zal behouden
worden.
51 En als hij in het huis kwam, liet hij
niemand inkomen, dan Petrus, en Jaco-
bus, en Johannes, en den vader en de
moeder van het kind.
52 En zij schreiden allen, en maakten
misbaar over hetzelve. En hij zeide:
Schreit niet, zij is niet gestorven, maar
zij slaapt.
53 En zij belachten hem, wetende, dat
zij gestorven was.
54 Maar als hij ze allen uitgedreven
had, greep hij hare hand en riep, zeg-
gende: Kind, sta op.
55 En haar geest keerde weder, en zij
is terstond opgestaan; en hij gebood, dat
men haar te eten geven zoude.
56 En hare ouders ontzetten zich; en
hij beval hun, dat zij niemand zouden
zeggen hetgeen geschied was.

HET 9 CAPITTEL.

EN zijne twaalf discipelen zamen ge-
roepen hebbende, gaf hij hun
kracht en magt over al de duivelen, en
om ziekten te genezen.
2 En hij zond hen heen, om te predi-
ken het Koningrijk Gods, en de kranken
gezond te maken.
3 En hij zeide tot hen: Neemt niets
mede tot den weg, noch staven, noch
male, noch brood, noch geld; noch
iemand van u zal twee rokken hebben.
4 En in welk huis gij ook zult ingaan,
blijft aldaar, en gaat van daar uit.
5 En zoo wie u niet zullen ontvangen,
uitgaande van die stad, schudt ook het
stof af van uwe voeten, tot eene getui-
genis tegen hen.
6 En zij, uitgaande, doorgingen al de
vlekken, verkondigende het Euange-
lium, en genezende *de zieken* overal.
7 En Herődes, de Viervorst, hoorde al
de dingen, die van hem geschiedden, en
was twijfelmoedig, omdat van sommigen
gezegd werd, dat Johannes van de doo-
den was opgestaan;
8 En van sommigen, dat Elías versche-
nen was; en *van* anderen, dat een Pro-
feet, een van de ouden was opgestaan.
9 En Herődes zeide: Johannes heb ik
onthoofd; wie is nu deze, van wien ik
zulke dingen hoore? En hij zocht hem
te zien.
10 En de Apostelen, weder gekeerd
zijnde, verhaalden hem al wat zij ge-
daan hadden. En hij nam ze mede en
vertrok alleen in eene woeste plaats der
stad, genoemd Bethsáïda.
11 En de scharen, *dat* verstaande, volg-
den hem; en hij ontving ze, en sprak
tot hen van het Koningrijk Gods, en
die genezing noodig hadden, maakte hij
gezond.
12 En de dag begon te dalen; en de
twaalven, tot hem komende, zeiden tot
hem: Laat de schare van u, opdat zij,
heen gaande in de omliggende vlekken
en in de dorpen, herberg nemen mogen,
en spijze vinden; want wij zijn hier in
eene woeste plaats.
13 Maar hij zeide tot hen: geeft gij hun
te eten. En zij zeiden: wij hebben niet
meer dan vijf brooden, en twee visschen;
ten zij dan dat wij heengaan en spijs
koopen voor al dit volk;
14 Want daar waren omtrent vijfdui-
zend mannen. Doch hij zeide tot zijne
discipelen: Doet hen nederzitten bij
zaten, elk van vijftig.
15 En zij deden alzoo, en deden hen
allen nederzitten.
16 En hij, de vijf brooden en de twee
visschen genomen hebbende, zag op
naar den hemel, en zegende die, en brak
dezelve, en gaf ze aan de discipelen, om
aan de schare voor te leggen.
17 En zij aten en werden allen verza
digd; en daar werd opgenomen hetgeen
hun van de brokken overgeschoten was
twaalf korven.
18 En het geschiedde, als hij alleen
was biddende, dat de discipelen me
hem waren, en hij vraagde hen, zeg
gende; Wie zeggen de scharen, dat ik
ben?
19 En zij, antwoordende, zeiden: Jo
hannes de Dooper; en anderen: Elías
en anderen, dat eenig Profeet van de
ouden opgestaan is.
20 En hij zeide tot hen: Maar gijlie

den, wie zegt gij, dat ik ben? En Petrus, antwoordende, zeide: De Christus Gods.

21 En hij gebood hun scherpelijk en beval, dat zij dit niemand zeggen zouden;

22 Zeggende: De Zoon des menschen moet veel lijden, en verworpen worden van de Ouderlingen, en Overpriesters, en Schriftgeleerden, en gedood en ten derden dage opgewekt worden.

23 En hij zeide tot allen: Zoo iemand achter mij wil komen, die verloochene zich zelven, en neme zijn kruis dagelijks op, en volge mij.

24 Want zoo wie zijn leven behouden wil, die zal het verliezen; maar zoo wie zijn leven verliezen zal, om mijnent wil, die zal het behouden.

25 Want wat baat het een' mensch, die de geheele wereld zoude winnen, en zich zelven verliezen, of schade *van zich zelven* lijden?

26 Want zoo wie zich over mij en mijne woorden zal geschaamd hebben, over dien zal de Zoon des menschen zich schamen, wanneer hij komen zal in zijne heerlijkheid, en *in de heerlijkheid* des Vaders, en der heilige Engelen.

27 En ik zeg u waarlijk: Daar zijn sommigen van de genen, die hier staan, die den dood niet zullen smaken, tot dat zij het Koningrijk Gods zullen gezien hebben.

28 En het geschiedde, omtrent acht dagen na deze woorden, dat hij medenam Petrus, en Johannes, en Jacobus, en klom op den berg, om te bidden.

29 En als hij bad, werd de gedaante zijns aangezigts veranderd, en zijne kleeding wit *en* zeer blinkende.

30 En ziet, twee mannen spraken met hem, welke waren Mozes en Elías.

31 Welke, gezien zijnde in heerlijkheid, zeiden zijnen uitgang, dien hij zoude volbrengen te Jerûzalem.

32 Petrus nu, en die met hem *waren*, waren met slaap bezwaard; en ontwaakt zijnde, zagen zij zijne heerlijkheid, en de twee mannen, die bij hem stonden.

33 En het geschiedde, als zij van hem afscheidden, zoo zeide Petrus tot Jezus: Meester, het is goed, dat wij hier zijn; en laat ons drie tabernakelen maken, voor u éénen, en voor Mozes éénen, en voor Elías éénen; niet wetende, wat hij zeide.

34 Als hij nu dit zeide, kwam eene wolk, en overschaduwde hen; en zij werden bevreesd, als die in de wolk ingingen.

35 En daar geschiedde eene stem uit de wolk, zeggende: Deze is mijn geliefde Zoon; hoort hem.

36 En als de stem geschiedde, zoo werd Jezus alleen gevonden. En zij zwegen stil, en verhaalden in die dagen aan niemand iets van hetgeen zij gezien hadden.

37 En het geschiedde des daags daaraan, als zij van den berg afkwamen, dat hem eene groot schare te gemoet kwam.

38 En ziet, een man van de schare riep uit, zeggende: Meester, ik bid u, zie toch mijnen zoon aan; want hij is mij een eeniggeborene.

39 En zie, een geest neemt hem, en van stonden aan roept hij, en hij scheurt hem, dat hij schuimt, en wijkt naauwelijks van hem, en verplettert hem.

40 En ik heb uwe discipelen gebeden, dat zij hem zouden uitwerpen, en zij hebben niet gekonnen.

41 En Jezus, antwoordende, zeide: O ongeloovig en verkeerd geslacht, hoe lang zal ik nog bij ulieden zijn, en ulieden verdragen? Breng uwen zoon hier.

42 En nog, als hij *naar hem* toekwam, scheurde hem de duivel, en verscheurde *hem;* maar Jezus bestrafte den onreinen geest, en maakte het kind gezond, en gaf hem zijnen vader weder.

43 En zij werden allen verslagen over de grootdadigheid Gods. En als zij allen zich verwonderden over al de dingen, die Jezus gedaan had, zeide hij tot zijne discipelen:

44 Legt gij deze woorden in uwe ooren; want de Zoon des menschen zal overgeleverd worden in de handen der menschen.

45 Maar zij verstonden dit woord niet, en het was voor hen verborgen, alzoo dat zij het niet begrepen; en zij vreesden, van dat woord hem te vragen.

46 En daar rees eene overlegging onder hen, namelijk, wie van hen de meeste ware.

47 Maar Jezus, ziende de overlegging hunner harten, nam een kindeken, en stelde dat bij zich;

48 En hij zeide tot hen: Zoo wie dit kindeken ontvangen zal in mijnen naam, die ontvangt mij; en zoo wie mij ontvangen zal, die ontvangt hem, die mij gezonden heeft. Want die de minste onder u allen is, die zal groot zijn.

49 En Johannes antwoordde en zeide: Meester, wij hebben eenen gezien, die in uwen naam de duivelen uitwierp, en

wij hebben het hem verboden, omdat
hij *u* met ons niet volgt.
50 En Jezus zeide tot hem: Verbiedt
het niet; want wie tegen ons niet is, die
is vóór ons.
51 En het geschiedde, als de dagen
zijner opneming vervuld werden, zoo
rigtte hij zijn aangezigt, om naar Jerûzalem te reizen.
52 En hij zond boden uit voor zijn
aangezigt; en zij, heen gereisd zijnde,
kwamen in een vlek der Samaritanen,
om voor hem *herberg* te bereiden.
53 En zij ontvingen hem niet, omdat
zijn aangezigt was *als* reizende naar
Jerûzalem.
54 Als nu zijne discipelen, Jacobus en
Johannes, *dat* zagen, zeiden zij: Heer,
wilt gij, dat wij zeggen, dat vuur van
den hemel nederdale, en dezen verslinde, gelijk ook Elías gedaan heeft?
55 Maar hij zich omkeerende, bestrafte
hen, en zeide: Gij weet niet, van hoedanigen geest gij zijt.
56 Want de Zoon des menschen is niet
gekomen, om der menschen zielen te
verderven, maar om te behouden. En
zij gingen naar een ander vlek.
57 En het geschiedde op den weg, als
zij reisden, dat een tot hem zeide: Heer,
ik zal u volgen, waar gij ook heengaat.
58 En Jezus zeide tot hem: De vossen
hebben holen, en de vogelen des hemels
nesten; maar de Zoon des menschen
heeft niet, waar hij het hoofd nederlegge.
59 En hij zeide tot eenen anderen:
Volg mij, doch hij zeide: Heer, laat
mij toe, dat ik heenga, en eerst mijnen
vader begrave.
60 Maar Jezus zeide tot hem: Laat de
dooden hunne dooden begraven; doch
gij, ga heen en verkondig het Koningrijk Gods.
61 En ook een ander zeide: Heer, ik
zal u volgen; maar laat mij eerst toe,
dat ik afscheid neme van degenen, die
in mijn huis zijn.
62 En Jezus zeide tot hem: Niemand,
die zijne hand aan den ploeg slaat, en
ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam
tot het Koningrijk Gods.

HET 10 CAPITTEL.

EN na dezen stelde de Heer nog andere zeventig, en zond ze henen
voor zijn aangezigt, twee en twee, in
iedere stad en plaats, waar hij komen
zou.
2 Hij zeide dan tot hen: de oogst is wel
groot, maar de arbeiders zijn weinige;
daarom bidt den Heer des oogstes,
dat hij arbeiders in zijnen oogst uitstoote.
3 Gaat henen: ziet, ik zende u als
lammeren in het midden der wolven.
4 Draagt geenen buidel, noch male,
noch schoenen; en groet niemand op
den weg.
5 En in welk huis gij zult ingaan, zegt
eerst: Vrede *zij* dezen huize.
6 En indien aldaar een zoon des vredes
is, zoo zal uw vrede op hem rusten;
maar indien niet, zoo zal *uw vrede* tot u
wederkeeren.
7 En blijft in dat huis, etende en drinkende, hetgeen van hen *voorgezet wordt*;
want de arbeider is zijn loon waardig;
gaat niet over van *het eene huis* in *het
andere* huis.
8 En in welke stad gij zult ingaan, en
zij u ontvangen, eet hetgeen ulieden
voorgezet wordt.
9 En geneest de kranken, die daar in
zijn, en zegt tot hen: Het Koningrijk
Gods is nabij u gekomen:
10 Maar in welke stad gij zult ingaan,
en zij u niet ontvangen, uitgaande op
hunne straten, zoo zegt:
11 Ook het stof, dat uit uwe stad aan
ons kleeft, schudden wij af op ulieden;
nogtans weet dit, dat het Koningrijk
Gods nabij u gekomen is.
12 En ik zeg u, dat het *voor die van*
Sodom verdragelijker wezen zal in dien
dag, dan voor deze stad.
13 Wee u Chórazin! wee u Bethsáïda!
want zoo in Tyrus en Sidon de krachten
geschied waren, die in u geschied zijn,
zij zouden eertijds, in zak en asch zittende, zich bekeerd hebben.
14 Doch het zal voor Tyrus en Sidon
verdragelijker zijn in het oordeel, dan
voor ulieden.
15 En gij Kapérnaüm, die tot den hemel toe verhoogd zijt, gij zult tot de hel
toe nedergestooten worden.
16 Wie u hoort, die hoort mij; en wie
u verwerpt, die verwerpt mij; en wie
mij verwerpt, die verwerpt dengenen,
die mij gezonden heeft.
17 En de zeventigen zijn wedergekeerd
met blijdschap, zeggende: Heer, ook de
duivelen zijn ons onderworpen, in uwen
naam.
18 En hij zeide tot hen: Ik zag den
Satan, als een bliksem, uit den hemel
vallen.
19 Ziet, ik geve u de magt, om op slangen en schorpioenen te treden, en over
alle kracht des vijands; en geen ding
zal u eenigzins beschadigen.
20 Doch verblijdt u daarin niet, dat

de geesten u onderworpen zijn; maar
verblijdt u veel meer, dat uwe namen
geschreven zijn in de hemelen.
21 Te dier ure verheugde zich Jezus in
den geest, en zeide: Ik danke u, Vader,
Heer des hemels en der aarde, dat gij
deze dingen voor de wijzen en verstan-
digen verborgen hebt, en hebt dezelve
den kinderkens geopenbaard: ja Vader;
want alzoo is geweest het welbehagen
voor U.
22 Alle dingen zijn mij van mijnen
Vader overgegeven; en niemand weet,
wie de Zoon is, dan de Vader; en wie
de Vader is, dan de Zoon, en wien het
de Zoon zal willen openbaren.
23 En zich keerende naar de discipelen,
zeide hij *tot hen* alleen: Zalig zijn de
oogen, die zien hetgeen gij ziet:
24 Want ik zeg u, dat vele Profeten en
Koningen hebben begeerd te zien het-
geen gij ziet, en hebben het niet gezien;
en te hooren hetgeen gij hoort, en heb-
ben het niet gehoord.
25 En ziet, een zeker Wetgeleerde
stond op, hem verzoekende, en zeggen-
de: Meester, wat doende zal ik het
eeuwige leven beerven?
26 En hij zeide tot hem: Wat is in de
wet geschreven? hoe leest gij?
27 En hij, antwoordende, zeide: Gij
zult den Heere uwen God liefhebben, uit
geheel uw hart, en uit geheel uwe ziel,
en uit geheel uwe kracht, en uit geheel
uw verstand; en uwen naaste als u
zelven.
28 En hij zeide tot hem: Gij hebt regt
geantwoord; doe dat, en gij zult leven.
29 Maar hij, willende zich zelven regt-
vaardigen, zeide tot Jezus: En wie is
mijn naaste?
30 En Jezus, antwoordende, zeide: Een
zeker mensch kwam af van Jerûzalem
naar Jericho, en viel onder de moorde-
naars, welke, hem ook uitgetogen, en
daartoe *zware* slagen gegeven hebbende,
heengingen, en lieten *hem* half dood
liggen.
31 En bij geval kwam een zeker Pries-
ter denzelfden weg af, en hem ziende,
ging hij tegen over *hem* voorbij.
32 En desgelijks ook een Leviet, als hij
was bij die plaats, kwam hij, en zag
hem, en ging tegen over *hem* voorbij.
33 Maar een zeker Samaritaan, reizen-
de, kwam omtrent hem; en hem ziende,
werd hij met innerlijke ontferming be-
wogen.
34 En hij tot *hem* gaande, verbond hij
zijne wonden, gietende daarin olie en
wijn, en hem heffende op zijn eigen
beest, voerde hij hem in de herberg, en
verzorgde hem.
35 En des anderen daags weggaande,
langde hij twee penningen uit, en gaf ze
den waard, en zeide tot hem: Draag zorg
voor hem; en zoo wat gij meer *aan hem*
zult te koste leggen, dat zal ik u weder-
geven, als ik wederkome.
36 Wie dan van deze drie dunkt u de
naaste geweest te zijn des genen, die
onder de moordenaars gevallen was?
37 En hij zeide: Die barmhartigheid
aan hem gedaan heeft. Zoo zeide dan
Jezus tot hem: Ga heen, en doe gij des-
gelijks.
38 ¶ En het geschiedde, als zij reisden,
dat hij kwam in een vlek; en eene ze-
kere vrouw, met name Martha, ontving
hem in haar huis.
39 En deze had eene zuster, genoemd
Maria, welke ook, zittende aan de voe-
ten van Jezus, zijn woord hoorde.
40 Doch Martha was zeer bezig met
veel dienens, en daar bijkomende zeide
zij: Heer, trekt gij u dat niet aan, dat
mijne zuster mij alleen laat dienen? Zeg
dan haar, dat zij mij helpe.
41 En Jezus, antwoordende, zeide tot
haar: Martha, Martha, gij bekommert
en ontrust u over vele dingen;
42 Maar één ding is noodig: doch
Maria heeft het goede deel uitgekozen,
hetwelk van haar niet zal weggenomen
worden.

HET 11 CAPITTEL.

EN het geschiedde, toen hij in eene
zekere plaats was biddende, als hij
ophield, dat een van zijne discipelen tot
hem zeide: Heer, leer ons bidden, gelijk
ook Johannes zijnen discipelen geleerd
heeft.
2 En hij zeide tot hen: Wanneer gij
bidt, zoo zegt: Onze Vader, die in de
hemelen *zijt;* Uw naam worde gehei-
ligd; Uw Koningrijk kome; Uw wil
geschiede, gelijk in den hemel, *alzoo*
ook op de aarde;
3 Geef ons elken dag ons dagelijksch
brood;
4 En vergeef ons onze zonden, want
ook wij vergeven aan een iegelijk, die
ons schuldig is; En leid ons niet in ver-
zoeking, maar verlos ons van den booze.
5 En hij zeide tot hen: Wie van u zal
eenen vriend hebben, en zal te midder-
nacht tot hem gaan, en tot hem zeggen:
Vriend, leen mij drie brooden;
6 Overmits mijn vriend van de reis tot
mij gekomen is, en ik heb niet, wat ik
hem voorzette;
7 En dat die van binnen, antwoorden-

de, zoude zeggen: Doe mij geene moeite
aan; de deur is nu gesloten, en mijne
kinderen zijn met mij in de slaap-
kamer; ik kan niet opstaan, om u te
geven.
8 Ik zeg ulieden: hoewel hij niet zou
opstaan en hem geven, omdat hij zijn
vriend is, nogtans om zijner onbe-
schaamdheid wil, zal hij opstaan, en
hem geven zoo veel als hij er behoeft.
9 En ik zeg ulieden: Bidt, en u zal
gegeven worden; zoekt, en gij zult
vinden; klopt, en u zal open gedaan
worden.
10 Want een iegelijk, die bidt, die ont-
vangt; en die zoekt, die vindt; en die
klopt, dien zal open gedaan worden.
11 En welk vader onder u, wien de
zoon om brood bidt, zal hem eenen
steen geven? of ook om eenen visch, zal
hem voor eenen visch eene slang geven?
12 Of zoo hij ook om een ei zou bidden,
zal hij hem een schorpioen geven?
13 Indien dan gij, die boos zijt, weet
uwen kinderen goede gaven te geven,
hoe veel te meer zal de hemelsche
Vader den Heiligen Geest geven den-
genen, die hem bidden?
14 En hij wierp eenen duivel uit, en
die was stom. En het geschiedde, als
de duivel uitgevaren was, dat de stomme
sprak. En de scharen verwonderden
zich.
15 Maar sommigen van hen zeiden:
Hij werpt de duivelen uit door Beëlze-
bul, den Overste der duivelen.
16 En anderen, *hem* verzoekende, be-
geerden van hem een teeken uit den
hemel.
17 Maar hij, kennende hunne gedach-
ten, zeide tot hen: Een ieder Koning-
rijk, dat tegen zich zelve verdeeld is,
wordt verwoest; en een huis, tegen zich
zelve *verdeeld zijnde*, valt.
18 Indien nu ook de Satan tegen zich
zelven verdeeld is, hoe zal zijn Rijk
bestaan? Dewijl gij zegt, dat ik door
Beëlzebul de duivelen uitwerp.
19 En indien ik door Beëlzebul de dui-
velen uitwerp, door wien werpen uwe
zonen dezelve uit? Daarom zullen de-
zen uwe regters zijn.
20 Maar indien ik door den vinger Gods
de duivelen uitwerp, zoo is dan het Ko-
ningrijk van God tot u gekomen.
21 Wanneer een sterk gewapende zijn
hof bewaart, zoo is *al* wat hij heeft in
vrede.
22 Maar als een daarover komt, die
sterker is dan hij, en hem overwint,
die neemt zijne geheele wapenrusting,
waarop hij vertrouwde, en deelt zijnen
roof uit.
23 Wie met mij niet is, die is tegen
mij; en wie met mij niet vergadert, die
verstrooit.
24 Wanneer de onreine geest van den
mensch uitgevaren is, zoo gaat hij door
dorre plaatsen, zoekende rust; en die
niet vindende, zegt hij; Ik zal weder-
keeren in mijn huis, waar ik uitgevaren
ben;
25 En komende, vindt hij het *met beze-
men* gekeerd en versierd.
26 Dan gaat hij heen en neemt met
zich zeven andere geesten, boozer dan
hij zelf is, en ingegaan zijnde, wonen
zij aldaar; en het laatste van dien
mensch wordt erger, dan het eerste.
27 En het geschiedde, als hij deze din-
gen sprak, dat eene zekere vrouw, de
stem verheffende uit de schare, tot hem
zeide: Zalig is de buik, die u gedragen
heeft, en de borsten, die gij gezogen
hebt.
28 Maar hij zeide: Ja zalig zijn dege-
nen, die het woord Gods hooren, en
hetzelve bewaren.
29 En als de scharen digt bijeen verga-
derden, begon hij te zeggen: Dit is een
boos geslacht; het verzoekt een teeken,
en aan hetzelve zal geen teeken gege-
ven worden, dan het teeken van Jonas
den Profeet.
30 Want gelijk Jonas voor de Ninevi-
ten een teeken geweest is, alzoo zal ook
de Zoon des menschen zijn voor dit
geslacht.
31 De Koningin van het Zuiden zal
opstaan in het oordeel met de mannen
van dit geslacht, en zal hen veroordee-
len, want zij is gekomen van de einden
der aarde, om te hooren de wijsheid van
Salomo; en ziet, meer dan Salomo is
hier.
32 De mannen van Nineve zullen op-
staan in het oordeel met dit geslacht, en
zullen hetzelve veroordeelen; want zij
hebben zich bekeerd op de prediking van
Jonas; en ziet, meer dan Jonas is hier.
33 En niemand, die eene kaars ont-
steekt, zet *die* in het verborgen, noch
onder eene koornmaat, maar op eenen
kandelaar, opdat degenen, die inkomen
het licht zien mogen.
34 De kaars des ligchaams is het oog:
wanneer dan uw oog eenvoudig is, zoo
is ook uw geheele ligchaam verlicht.
maar zoo het boos is, zoo is ook uw
geheele ligchaam duister.
35 Zie dan toe, dat niet het licht, het
welk in u is, duisternis zij.

36 Indien dan uw ligchaam geheel verlicht is, niet hebbende eenig deel, dat duister is; zoo zal het geheel verlicht zijn, gelijk wanneer de kaars met het schijnsel u verlicht.
37 Als hij nu *dit* sprak, bad hem een zeker Farizeër, dat hij bij hem het middagmaal wilde eten. En ingegaan zijnde, zat hij aan.
38 En de Farizeër, *dat* ziende, verwonderde zich, dat hij niet eerst, vóór het middagmaal, zich gewasschen had.
39 En de Heer zeide tot hem: Nu gij Farizeën, gij reinigt het buitenste des drinkbekers en des schotels; maar het binnenste van u is vol van roof en boosheid.
40 Gij, onverstandigen, die het buitenste heeft gemaakt, heeft hij ook niet het binnenste gemaakt?
41 Doch geeft tot aalmoezen hetgeen daar in is; en ziet, alles is u rein.
42 Maar wee u, Farizeën! want gij vertient munte, en ruite, en alle moeskruid, en gij gaat voorbij het oordeel en de liefde Gods. Dit moest men doen, en het andere niet nalaten.
43 Wee u, Farizeën! want gij bemint het voorgestoelte in de Synagogen, en de begroetingen op de markten.
44 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeën, gij geveinsden! want gij zijt gelijk de graven, die niet openbaar zijn, en de menschen, die daarover wandelen, weten het niet.
45 En een van de Wetgeleerden, antwoordende, zeide tot hem: Meester, als gij deze dingen zegt, zoo doet gij ook ons smaadheid aan.
46 Doch hij zeide: Wee ook u, Wetgeleerden! want gij belast de menschen met lasten, zwaar om te dragen, en zelven raakt gij die lasten niet aan met één' van uwe vingeren.
47 Wee u, want gij bouwt de graven der Profeten, en uwe vaders hebben dezelve gedood.
48 Zoo getuigt gij dan, dat gij mede behagen hebt aan de werken uwer vaderen; want zij hebben ze gedood, en gij bouwt hunne graven.
49 Daarom zegt ook de wijsheid Gods: Ik zal Profeten en Apostelen tot hen zenden, en van dezelven zullen zij *sommigen* dooden, en *sommigen* zullen zij uitjagen;
50 Opdat van dit geslacht afgeëischt worde het bloed van al de Profeten, dat vergoten is van de grondlegging der wereld af;
51 Van het bloed van Abel, tot het bloed van Zacharía, die gedood is tusschen den altaar en het huis *Gods:* ja, ik zeg u: het zal afgeëischt worden van dit geslacht.
52 Wee u, gij Wetgeleerden! want gij hebt den sleutel der kennis weggenomen; gij zelven zijt niet ingegaan, en die ingingen, hebt gij verhinderd.
53 En als hij deze dingen tot hen zeide, begonnen de Schriftgeleerden en Farizeën hard aan te houden, en hem van vele dingen te doen spreken;
54 Hem lagen leggende, en zoekende iets uit zijnen mond te bejagen, opdat zij hem beschuldigen mogten.

HET 12 CAPITTEL.

ALS daarentusschen vele duizenden der schare bijeen vergaderd waren, zoo dat zij elkander vertraden, begon hij te zeggen tot zijne discipelen: Vooreerst, wacht u zelven voor den zuurdeesem der Farizeën, welke is geveinsdheid.
2 En daar is niets bedekt, dat niet zal ontdekt worden, en vorborgen, dat niet zal geweten worden.
3 Daarom, al wat gij in de duisternis gezegd hebt, zal in het licht gehoord worden; en wat gij in het oor gesproken hebt in de binnenkamers, zal op de daken gepredikt worden.
4 En ik zeg u, mijnen vrienden: Vreest niet voor degenen, die het ligchaam dooden, en daarna niet meer kunnen doen.
5 Maar ik zal u toonen, wien gij vreezen zult; Vreest dien, die, nadat hij gedood heeft, *ook* magt heeft in de hel te werpen; ja ik zeg u: vreest dien.
6 Worden niet vijf muschkens verkocht voor twee penningskens? en niet één van die is voor God vergeten.
7 Ja ook de haren uwes hoofds zijn allen geteld. Vreest dan niet; gij gaat vele muschkens te boven.
8 En ik zeg u: een iegelijk, die mij belijden zal voor de menschen, dien zal ook de Zoon des menschen belijden voor de Engelen Gods.
9 Maar wie mij verloochenen zal voor de menschen, die zal verloochend worden voor de Engelen Gods.
10 En een iegelijk, die *eenig* woord spreken zal tegen den Zoon des menschen, het zal hem vergeven worden; maar wie tegen den Heiligen Geest gelasterd zal hebben, dien zal het niet vergeven worden.
11 En wanneer zij u heenbrengen zullen in de Synagogen, en *tot* de Overheden en de Magten; zoo zijt niet bezorgd, hoe

of wat gij tot verantwoording zeggen, of
wat gij spreken zult;
12 Want de Heilige Geest zal u in die
ure leeren, hetgeen *gij* spreken moet.
13 En een uit de schare zeide tot hem:
Meester, zeg mijnen broeder, dat hij
met mij de erfenis deele.
14 Maar hij zeide tot hem: Mensch,
wie heeft mij tot een' regter of scheids-
man over ulieden gesteld?
15 En hij zeide tot hen: Ziet toe en
wacht u van de gierigheid; want het is
niet in den overvloed *gelegen*, dat iemand
leeft uit zijne goederen.
16 En hij zeide tot hen eene gelikenis,
en sprak: Het land van een rijk mensch
had welgedragen;
17 En hij overleide bij zich zelven,
zeggende: Wat zal ik doen? Want ik
heb niet, waarin ik mijne vruchten zal
verzamelen.
18 En hij zeide: Dit zal ik doen: ik
zal mijne schuren afbreken, en groo-
tere bouwen, en zal aldaar verzamelen
al dit mijn gewas, en deze mijne goe-
deren;
19 En ik zal tot mijne ziel zeggen:
Ziel, gij hebt vele goederen, die opge-
legd zijn voor vele jaren, neem rust,
eet, drink, zijt vrolijk.
20 Maar God zeide tot hem: Gij dwaas,
in dezen nacht zal men uwe ziel van u
afeischen: en hetgeen gij bereid hebt,
wiens zal het zijn?
21 Alzoo *is het met dien*, die zich zel-
ven schatten vergadert, en niet rijk is
in God.
22 En hij zeide tot zijne discipelen:
Daarom zeg ik u: Zijt niet bezorgd voor
uw leven, wat gij eten zult, noch voor
het ligchaam, waarmede gij u kleeden
zult.
23 Het leven is meer dan het voedsel,
en het ligchaam dan de kleeding.
24 Aanmerkt de raven, dat zij niet
zaaijen, noch maaijen, welke gene spijs-
kamer noch schuur hebben, en God
voedt dezelve; hoe veel gaat gij de
vogelen te boven?
25 Wie toch van u kan, met bezorgd te
zijn, ééne el tot zijne lengte toedoen?
26 Indien gij dan ook het minste niet
kunt, wat zijt gij voor de andere dingen
bezorgd?
27 Aanmerkt de leliën, hoe zij wassen;
zij arbeiden niet, en spinnen niet; en ik
zeg u: ook Salomo in al zijne heerlijk-
heid is niet bekleed geweest als één van
dezen.
28 Indien nu God het gras, dat heden
op het veld is, en morgen in den oven
geworpen wordt, alzoo bekleedt, hoe
veel meer u, gij kleingeloovigen?
29 En gijlieden, vraagt niet, wat gij
eten, of wat gij drinken zult, en weest
niet wankelmoedig.
30 Want alle deze dingen zoeken de
volken der wereld; maar uw Vader
weet, dat gij deze dingen behoeft.
31 Maar zoekt het Koningrijk Gods,
en alle deze dingen zullen u toegewor-
pen worden.
32 Vrees niet, gij klein kuddeken;
want het is uwes Vaders welbehagen,
ulieden het Koningrijk te geven.
33 Verkoopt hetgeen gij hebt, en geeft
aalmoes; maakt u zelven buidels, die
niet verouden, eenen schat, die niet af-
neemt, in de hemelen, waar de dief niet
bijkomt, noch de mot verderft.
34 Want waar uw schat is, aldaar zal
ook uw hart zijn.
35 Laat uwe lendenen omgord zijn, en
de kaarsen brandende;
36 En zijt gij den menschen gelijk, die
op hunnen heer wachten, wanneer hij
wederkomen zal van de bruiloft, opdat,
als hij komt en klopt, zij hem terstond
mogen opendoen.
37 Zalig zijn die dienstknechten, welke
de heer, als hij komt, zal wakende vin-
den. Voorwaar ik zeg u, dat hij zich
zal omgorden, en zal ze doen aanzitten,
en bijkomende zal hij hun dienen.
38 En zoo hij komt in de tweede *nacht*-
waak, en komt in de derde waak, en
vindt ze alzoo; zalig zijn die dienst-
knechten.
39 Maar weet dit, dat, indien de heer
des huizes geweten had, in welk uur de
dief zoude komen, hij zou gewaakt heb-
ben, en zou zijn huis niet hebben laten
doorgraven.
40 Gij dan zijt ook bereid, want in
welk uur gij het niet meent, zal de
Zoon des menschen komen.
41 En Petrus zeide tot hem: Heer,
zegt gij deze gelijkenis tot ons, of ook
tot allen?
42 En de Heer zeide: Wie is dan de
getrouwe en voorzigtige huisbezorger,
dien de heer over zijne dienstboden zal
zetten, om *hun* te regter tijd het be-
scheiden deel spijze te geven?
43 Zalig is de dienstknecht, dien zijn
heer, als hij komt, zal vinden, alzoo
doende.
44 Waarlijk ik zeg ulieden, dat hij hem
over al zijne goederen zetten zal.
45 Maar indien deze dienstknecht in
zijn hart zoude zeggen: Mijn heer ver-
toeft te komen; en hij zoude beginnen

de knechten en de dienstmaagden te
slaan, en te eten en te drinken, en
dronken te worden;
46 Zoo zal de heer van dien dienst-
knecht komen ten dage, op welken hij
hem niet verwacht, en ter ure, die hij
niet weet, en zal hem afscheiden, en zal
zijn deel zetten met de ontrouwen.
47 En die dienstknecht, die geweten
heeft den wil zijns heeren, en *zich* niet
bereid, noch naar deszelfs wil gedaan
heeft, die zal met vele *slagen* geslagen
worden;
48 Maar die *denzelven* niet geweten
heeft, en gedaan heeft *dingen*, die sla-
gen waardig zijn, die zal met weinige
slagen geslagen worden. En van een
iegelijk, wien veel gegeven is, van dien
zal veel geëischt worden; en wien men
veel vertrouwd heeft, van dien zal men
overvloediger eischen.
49 Ik ben gekomen om vuur op de
aarde te werpen; en wat wil ik, indien
het alreeds ontstoken is?
50 Maar ik moet met eenen doop ge-
doopt worden; en hoe worde ik geperst,
tot dat het volbragt zij!
51 Meent gij, dat ik gekomen ben, om
vrede te geven op de aarde? Neen, zeg
ik u, maar veeleer verdeeldheid:
52 Want van nu af zullen er vijf in één
huis verdeeld zijn, drie tegen twee, en
twee tegen drie.
53 De vader zal tegen den zoon ver-
deeld zijn, en de zoon tegen den vader;
de moeder tegen de dochter, en de doch-
ter tegen de moeder; de schoonmoeder
tegen hare schoondochter, en de schoon-
dochter tegen hare schoonmoeder.
54 En hij zeide ook tot de scharen:
Wanneer gij eene wolk ziet opgaan uit
het westen, terstond zegt gijlieden:
Daar komt regen; en het geschiedt
alzoo.
55 En wanneer gij den zuiden wind
ziet waaijen, zoo zegt gij: Daar zal
hitte zijn; en het geschiedt.
56 Gij geveinsden! het aanschijn der
aarde en des hemels weet gij te beproe-
ven; en hoe beproeft gij dezen tijd
niet?
57 En waarom oordeelt gij ook van u
zelven niet hetgeen regt is?
58 Want als gij heen gaat met uwe
wederpartij voor de Overheid, zoo doe
naarstigheid op den weg, om van hem
verlost te worden; opdat hij misschien
u niet voor den regter trekke, en de
regter u den geregtsdienaar overlevere,
en de geregtsdienaar u in de gevange-
nis werpe.
59 Ik zeg u: gij zult van daar geenszins
uitgaan, tot dat gij ook den laatsten pen-
ning betaald zult hebben.

HET 13 CAPITTEL.

EN daar waren te dier zelfder tijd
eenigen tegenwoordig, die hem
boodschapten van de Galileërs, welker
bloed Pilâtus met hunne offeranden ge-
mengd had.
2 En Jezus antwoordde, en zeide tot
hen: Meent gij, dat deze Galileërs zon-
daars zijn geweest boven al de Galileërs,
omdat zij zulks geleden hebben?
3 Ik zeg u: Neen zij; maar indien gij
u niet bekeert, zoo zult gij allen desge-
lijks vergaan.
4 Of die achttien, op welken de toren
in Siloam viel, en doodde ze; meent gij,
dat deze schuldenaars zijn geweest, bo-
ven alle menschen, die in Jerûzalem wo-
nen?
5 Ik zeg u: Neen zij; maar indien gij
u niet bekeert, zoo zult gij allen insge-
lijks vergaan.
6 En hij zeide deze gelijkenis: Een ze-
ker *man* had eenen vijgeboom, geplant
in zijnen wijngaard; en hij kwam en
zocht vrucht daarop, en vond ze niet.
7 En hij zeide tot den wijngaardenier:
Zie, ik kome nu drie jaren, zoekende
vrucht op dezen vijgeboom, en vind ze
niet; houw hem uit; waartoe beslaat
hij ook onnuttiglijk de aarde?
8 En hij, antwoordende, zeide tot hem:
Heer, laat hem ook *nog* dit jaar, tot dat
ik om hem gegraven en mest gelegd zal
hebben;
9 En indien hij vrucht zal voortbren-
gen, *laat hem staan;* maar indien niet,
zoo zult gij hem namaals uithouwen.
10 En hij leerde op den Sabbath in
eene der Synagogen.
11 En ziet, daar was eene vrouw, die
eenen geest der krankheid achttien ja-
ren lang gehad had, en zij was zamen-
gebogen, en kon zich ganschelijk niet
oprigten.
12 En Jezus, haar ziende, riep haar tot
zich, en zeide tot haar: Vrouw, gij zijt
verlost van uwe krankheid.
13 En hij leide de handen op haar; en
zij werd terstond weder regt, en ver-
heerlijkte God.
14 En de Overste der Synagoge, kwa-
lijk nemende, dat Jezus op den Sabbath
genezen had, antwoordde en zeide tot
de schare: Daar zijn zes dagen, op welke
men moet werken; komt dan op de-
zelve, en laat u genezen, en niet op den
dag des Sabbaths.
15 De Heer dan antwoordde hem en

zeide: Gij geveinsde! maakt niet een
iegelijk van u op den Sabbath zijnen os
of ezel van de kribbe los, en leidt *hem*
heen om te doen drinken?
16 En deze, die eene dochter van Abra-
ham is, welke de Satan, ziet, nu acht-
tien jaren gebonden had, moest die niet
los gemaakt worden van dezen band, op
den dag des Sabbaths?
17 En als hij dit zeide, werden zij al-
len beschaamd, die zich tegen hem stel-
den; en al de schare verblijdde zich over
al de heerlijke dingen, die van hem ge-
schiedden.
18 En hij zeide: Wien is het Koning-
rijk Gods gelijk? en waarbij zal ik het-
zelve vergelijken?
19 Het is gelijk aan een mostaardzaad,
hetwelk een mensch genomen en in zij-
nen hof geworpen heeft; en het wies
op, en werd tot eenen grooten boom, en
de vogelen des hemels nestelden in zijne
takken.
20 En hij zeide wederom: Waarbij zal
ik het Koningrijk Gods vergelijken?
21 Het is gelijk aan een zuurdeesem,
hetwelk eene vrouw nam, en verborg in
drie maten meels, tot dat het geheel ge-
zuurd was.
22 ¶ En hij reisde van de eene stad en
vlek tot de andere, leerende, en rigten-
de *zijne* reis naar Jerûzalem.
23 En daar zeide een tot hem: Heer,
zijn er ook weinigen, die zalig worden?
En hij zeide tot hen:
24 Strijdt om in te gaan door de enge
poort; want velen, zeg ik u, zullen
zoeken in te gaan, en zullen niet kun-
nen;
25 *Namelijk* na dat de Heer des huizes
zal opgestaan zijn, en de deur zal ge-
sloten hebben, en gij zult beginnen bui-
ten te staan, en aan de deur te kloppen,
zeggende: Heer, Heer, doe ons open;
en hij zal antwoorden en tot u zeggen:
Ik ken u niet, van waar gij zijt:
26 Als dan zult gij beginnen te zeggen:
Wij hebben in uwe tegenwoordigheid
gegeten en gedronken, en gij hebt op
onze straten geleerd.
27 En hij zal zeggen: Ik zeg u: ik ken
u niet, van waar gij zijt; wijkt van mij
af, alle gij werkers der ongeregtig-
heid.
28 Aldaar zal zijn weening en knersing
der tanden, wanneer gij zult zien Abra-
ham, en Izaak, en Jakob, en al de Pro-
feten, in het Koningrijk Gods, maar
ulieden buiten uitgeworpen.
29 En daar zullen er komen van Oos-
ten en Westen, en van Noorden en Zui-
den, en zullen aanzitten in het Koning-
rijk Gods.
30 En ziet, daar zijn laatsten, die de
eersten zullen zijn, en daar zijn eersten,
die de laatsten zullen zijn.
31 Te dien zelfden dage kwamen er
eenige Farizeën, zeggende tot hem: Ga
weg, en vertrek van hier, want Heródes
wil u dooden.
32 En hij zeide tot hen: Gaat heen, en
zegt dien vos: Zie, ik werp duivelen
uit, en maak gezond, heden en morgen,
en ten derden *dage* worde ik voleindigd.
33 Doch ik moet heden, en morgen,
en den volgenden *dag* reizen; want het
gebeurt niet, dat een Profeet gedood
wordt buiten Jerûzalem.
34 Jerûzalem, Jerûzalem! gij die de
Profeten doodt, en steenigt, die tot u
gezonden zijn! hoe menigmaal heb ik
uwe kinderen willen bijeen vergaderen,
gelijkerwijs eene hen hare kiekens on-
der de vleugelen *vergadert;* en gijlieden
hebt niet gewild?
35 Ziet, uw huis wordt ulieden woest
gelaten. En voorwaar ik zeg u, dat gij
mij niet zult zien, tot dat *de tijd* zal ge-
komen zijn, als gij zult zeggen: Geze-
gend *is* hij, die komt in den naam des
Heeren.

HET 14 CAPITTEL.

EN het geschiedde, als hij gekomen
was in het huis van een' der Over-
sten van de Farizeën, op den Sabbath,
om brood te eten, dat zij hem waarna-
men.
2 En ziet, daar was een zeker water-
zuchtig mensch voor hem.
3 En Jezus, antwoordende, zeide tot
de Wetgeleerden en Farizeën, en sprak:
Is het ook geoorloofd op den Sabbath,
gezond te maken?
4 Maar zij zwegen stil. En hij nam
hem, en genas hem, en liet *hem* gaan.
5 En hij, hun antwoordende, zeide:
Wiens ezel of os van ulieden zal in een'
put vallen, en die hem niet terstond zal
uittrekken op den dag des Sabbaths?
6 En zij konden hem daarop niet weder
antwoorden.
7 En hij zeide tot de genoodigden eene
gelijkenis, aanmerkende, hoe zij de voor-
aanzittingen verkozen, zeggende tot
hen:
8 Wanneer gij van iemand ter bruiloft
genoodigd zult zijn, zoo zet u niet op de
eerste zitplaats; opdat niet misschien
een waardiger dan gij van hem genoo-
digd zij;
9 En hij, komende, die u en hem ge-
noodigd heeft, tot u zegge: Geef aan de-

zen plaats: en gij als dan zoudt begin-
nen met schaamte de laatste plaats te
houden.
10 Maar wanneer gij genoodigd zult
zijn, ga heen en zet u op de laatste
plaats; opdat, wanneer hij komt, die u
genoodigd heeft, hij tot u zegge: Vriend,
ga hooger op. Als dan zal het u eere
zijn voor degenen, die met u aanzitten.
11 Want een iegelijk, die zich zelven
verhoogt, zal vernederd worden; en wie
zich zelven vernedert, zal verhoogd
worden.
12 En hij zeide ook tot dengenen, die
hem genoodigd had: Wanneer gij een
middagmaal of avondmaal zult houden,
zoo roep niet uwe vrienden, noch uwe
broeders, noch uwe magen, noch *uwe*
rijke geburen; opdat ook zij u niet te
eeniger tijd weder noodigen, en u ver-
gelding geschiede.
13 Maar wanneer gij een' maaltijd zult
houden, zoo noodig armen, verminkten,
kreupelen, blinden;
14 En gij zult zalig zijn, omdat zij niet
hebben, om u te vergelden; want het
zal u vergolden worden in de opstand-
ing der regtvaardigen.
15 En als een van degenen, die mede
aanzaten, deze dingen hoorde, zeide hij
tot hem: Zalig is hij, die brood eet in
het Koningrijk Gods.
16 Maar hij zeide tot hem: Een zeker
mensch bereidde een groot avondmaal,
en hij noodigde er velen.
17 En hij zond zijnen dienstknecht uit
ter ure des avondmaals, om aan de ge-
noodigden te zeggen: Komt, want alle
dingen zijn nu gereed.
18 En zij begonnen allen zich eendrag-
tiglijk te verontschuldigen. De eerste
zeide tot hem: Ik heb eenen akker ge-
kocht, en het is noodig, dat ik uitga, en
hem bezie; ik bid u, houd mij voor ver-
ontschuldigd.
19 En een ander zeide: Ik heb vijf jok
ossen gekocht, en ik ga heen, om die te
beproeven; ik bid u, houd mij voor ver-
ontschuldigd.
20 En een ander zeide: Ik heb eene
vrouw getrouwd, en daarom kan ik niet
komen.
21 En deze dienstknecht, *weder* ge-
komen zijnde, boodschapte deze dingen
zijnen heer. Toen werd de heer des hui-
zes toornig, en zeide tot zijnen dienst-
knecht: Ga haastelijk uit op de straten
en wijken der stad, en breng de armen,
en verminkten, en kreupelen, en blin-
den hier in.
22 En de dienstknecht zeide: Heer, het
is geschied, gelijk gij bevolen hebt; en
nog is er plaats.
23 En de heer zeide tot den dienst-
knecht: Ga uit op de wegen, en heggen,
en dwing ze in te komen, op dat mijn
huis vol worde:
24 Want ik zeg ulieden, dat niemand
van die mannen, die genoodigd waren,
mijn avondmaal smaken zal.
25 En vele scharen gingen met hem;
en hij, zich omkeerende, zeide tot hen:
26 Indien iemand tot mij komt, en niet
haat zijnen vader, en moeder, en vrouw,
en kinderen, en broeders, en zusters, ja
ook zelfs zijn eigen leven, die kan mijn
discipel niet zijn.
27 En wie zijn kruis niet draagt, en
mij navolgt, die kan mijn discipel niet
zijn.
28 Want wie van u, willende eenen
toren bouwen, zit niet eerst neder, en
overrekent de kosten, of hij ook heeft
hetgeen tot volmaking *noodig is?*
29 Opdat niet misschien, als hij het
fondament gelegd heeft, en niet kan vo-
leindigen, allen, die het zien, hem be-
ginnen te bespotten,
30 Zeggende: Deze mensch heeft begin-
nen te bouwen, en heeft niet kunnen
voleindigen.
31 Of wat Koning, gaande naar den
krijg, om tegen eenen anderen Koning
te slaan, zit niet eerst neder en beraad-
slaagt, of hij magtig is met tien duizend
te ontmoeten den genen, die met twin-
tig duizend tegen hem komt?
32 Anderzins zendt hij gezanten uit,
terwijl die nog verre is, en begeert, het-
geen tot vrede *dient.*
33 Alzoo dan een iegelijk van u, die
niet verlaat alles, wat hij heeft, die kan
mijn discipel niet zijn.
34 Het zout is goed, maar indien het
zout smakeloos geworden is, waarmede
zal het smakelijk gemaakt worden?
35 Het is noch tot het land, noch tot
den mesthoop bekwaam; men werpt het
weg. Wie ooren heeft, om te hooren,
die hoore.

HET 15 CAPITTEL.

EN al de tollenaars en de zondaars
naderden tot hem, om hem te
hooren.
2 En de Farizeën en de Schriftgeleer-
den murmureerden, zeggende: Deze
ontvangt de zondaars, en eet met hen.
3 En hij sprak tot hen deze gelijkenis,
zeggende:
4 Welk mensch onder u, hebbende
honderd schapen, en één van die ver-
liezende, verlaat niet de negen en ne-

gentig in de woestijn, en gaat naar het verlorene, tot dat hij hetzelve vinde.
5 En als hij het gevonden heeft, legt hij het op zijne schouders, verblijd zijnde.
6 En te huis komende, roept hij de vrienden en de geburen zamen, zeggende tot hen: Weest blijde met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was.
7 Ik zeg ulieden, dat er alzoo blijdschap zal zijn in den hemel over éénen zondaar, die zich bekeert, *meer* dan over negen en negentig regtvaardigen, die de bekeering niet noodig hebben.
8 Of wat vrouw, hebbende tien penningen, indien zij éénen penning verliest, ontsteekt niet eene kaars, en keert het huis *met bezemen*, en zoekt naarstig, tot dat zij *dien* vindt?
9 En als zij *dien* gevonden heeft, roept zij de vriendinnen en de geburinnen te zamen, zeggende: Weest blijde met mij, want ik heb den penning gevonden, dien ik verloren had.
10 Alzoo, zeg ik ulieden, is er blijdschap voor de Engelen Gods over éénen zondaar, die zich bekeert.
11 En hij zeide: Een zeker mensch had twee zonen.
12 En de jongste van hen zeide tot den vader: Vader, geef mij het deel van het goed, dat *mij* toekomt. En hij deelde hun het goed.
13 En niet vele dagen daarna, is de jongste zoon, alles bijeen vergaderd hebbende, weggereisd in een ver *gelegen* land, en heeft aldaar zijn goed doorgebragt, levende overdadiglijk.
14 En als hij het alles verteerd had, werd er een groote hongersnood in dat land, en hij begon gebrek te lijden.
15 En hij ging heen, en voegde zich bij een' van de burgers van dat land, en die zond hem op zijn land, om de zwijnen te weiden.
16 En hij begeerde zijnen buik te vullen met den draf, dien de zwijnen aten; en niemand gaf hem dien.
17 En tot zich zelven gekomen zijnde, zeide hij: Hoe vele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger?
18 Ik zal opstaan en tot mijnen vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel, en voor u;
19 En ik ben niet meer waardig uw zoon genoemd te worden; maak mij als eenen van uwe huurlingen.
20 En opstaande, ging hij naar zijnen vader. En als hij nog ver *van hem* was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen, en *toe*loopende, viel hij hem om zijnen hals, en kuste hem.
21 En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel, en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genoemd te worden.
22 Maar de vader zeide tot zijne dienstknechten: Brengt *hier* voort het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft eenen ring aan zijne hand, en schoenen aan de voeten;
23 En brengt het gemeste kalf, en slagt het; en laat ons eten en vrolijk zijn:
24 Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.
25 En zijn oudste zoon was op het veld, en als hij kwam, en het huis genaakte, hoorde hij het gezang en de reijen;
26 En tot zich geroepen hebbende een' van de knechten, vraagde, wat dat mogt zijn?
27 En deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen, en uw vader heeft het gemeste kalf geslagt, omdat hij hem gezond weder ontvangen heeft.
28 Maar hij werd toornig, en wilde niet ingaan. Zoo ging dan zijn vader uit, en bad hem.
29 Doch hij, antwoordende, zeide tot den vader; Zie, ik dien u *nu* zoo vele jaren, en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een boksken gegeven, opdat ik met mijne vrienden mogt vrolijk zijn.
30 Maar als deze uw zoon gekomen is, die uw goed met hoeren doorgebragt heeft, zoo hebt gij hem het gemeste kalf geslagt.
31 En hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij, en al het mijne is uwe.
32 Men behoorde dan vrolijk en blijde te zijn; want deze uw broeder was dood, en is weder levend geworden, en hij was verloren, en is gevonden.

HET 16 CAPITTEL.

EN hij zeide ook tot zijne discipelen: Daar was een zeker rijk mensch, die eenen rentmeester had; en deze werd bij hem verklaagd, als die zijne goederen doorbragt.
2 En hij riep hem, en zeide tot hem; Hoe hoor ik dit van u? geef rekenschap van uw rentmeesterschap; want gij zult niet meer kunnen rentmeester zijn.

3 En de rentmeester zeide bij zich zelven: Wat zal ik doen, dewijl mijn heer dit rentmeesterschap van mij neemt? graven kan ik niet, te bedelen schaam ik mij.
4 Ik weet, wat ik doen zal, opdat, wanneer ik van het rentmeesterschap afgezet zal wezen, zij mij in hunne huizen ontvangen.
5 En hij riep tot zich een iegelijk van de schuldenaars zijns heeren, en zeide tot den eersten: Hoe veel zijt gij mijnen heer schuldig?
6 En hij zeide: Honderd vaten olie. En hij zeide tot hem: Neem uw handschrift, en nederzittende schrijf haastelijk: vijftig.
7 Daarna zeide hij tot eenen anderen: En gij, hoe veel zijt gij schuldig? En hij zeide: Honderd mudden tarwe. En hij zeide tot hem: Neem uw handschrift, en schrijf: tachtig.
8 En de heer prees den onregtvaardigen rentmeester, omdat hij voorzigtig gedaan had; want de kinderen dezer wereld zijn voorzigtiger, dan de kinderen des lichts, in hun geslacht.
9 En ik zeg ulieden: Maakt u zelven vrienden uit den onregtvaardigen Mammon, opdat, wanneer u ontbreken zal, zij u mogen ontvangen in de eeuwige tabernakelen.
10 Die getrouw is in het minste, die is ook in het groote getrouw, en die in het minste onregtvaardig is, die is ook in het groote onregtvaardig.
11 Zoo gij dan in den onregtvaardigen Mammon niet getrouw zijt geweest, wie zal u het ware vertrouwen?
12 En zoo gij in eens anders *goed* niet getrouw zijt geweest, wie zal u het uwe geven?
13 Geen huisknecht kan twee heeren dienen, want of, hij zal den eenen haten, en den anderen liefhebben, of hij zal den eenen aanhangen, en den anderen verachten. Gij kunt God niet dienen en den Mammon.
14 En alle deze dingen hoorden ook de Farizeën, die geldgierig waren, en zij beschimpten hem.
15 En hij zeide tot hen: Gij zijt *het*, die u zelven regvaardigt voor de menschen, maar God kent uwe harten; want dat hoog is onder de menschen, is een gruwel voor God.
16 De wet en de Profeten *zijn* tot op Johannes; van dien tijd af wordt het Koningrijk Gods verkondigd, en een iegelijk doet geweld op hetzelve.
17 En het is ligter, dat de hemel en de aarde voorbij gaan, dan dat één tittel der wet valle.
18 Een iegelijk, die zijne vrouw verlaat, en eene andere trouwt, die doet overspel; en een iegelijk, die de verlatene van den man trouwt, die doet *ook* overspel.
19 ¶ En daar was een zeker rijk mensch, en was gekleed met purper en zeer fijn lijnwaad, levende alle dagen vrolijk en prachtig.
20 En daar was een zeker bedelaar, met name Lazarus, welke lag voor zijne poort, vol zweren;
21 En begeerde verzadigd te worden van de kruimkens, die van de tafel des rijken vielen; maar ook de honden kwamen en lekten zijne zweren.
22 En het geschiedde, dat de bedelaar stierf, en van de Engelen gedragen werd in den schoot van Abraham.
23 En de rijke stierf ook, en werd begraven. En als hij in de hel zijne oogen ophief, zijnde in de pijn, zag hij Abraham van verre, en Lázarus in deszelfs schoot.
24 En hij riep en zeide: Vader Abraham, ontferm u mijner, en zend Lázarus, dat hij het uiterste van zijnen vinger in het water doope, en verkoele mijne tong; want ik lijde smarten in deze vlam.
25 Maar Abraham zeide: Kind, gedenk, dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven, en Lázarus desgelijks het kwade; en nu wordt hij vertroost, en gij lijdt smarten.
26 En boven dit alles, tusschen ons en ulieden is eene groote klove gevestigd; zoo dat degenen, die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen; noch ook die *daar zijn*, van daar tot ons overkomen.
27 En hij zeide: Ik bid u dan, Vader, dat gij hem zendt tot mijns vaders huis;
28 Want ik heb vijf broeders; dat hij hun *dit* betuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats der pijniging.
29 Abraham zeide tot hem: Zij hebben Mozes en de Profeten; dat zij die hooren.
30 En hij zeide: Neen, vader Abraham; maar zoo iemand van de dooden tot hen heenging, zij zouden zich bekeeren.
31 Doch *Abraham* zeide tot hem: Indien zij Mozes en de Profeten niet hooren, zoo zullen zij ook, al ware het, dat er iemand uit de dooden opstond, zich niet laten gezeggen.

D 5

HET 17 CAPITTEL.

EN hij zeide tot de discipelen: het
kan niet wezen, dat er geene er-
gernissen komen; doch wee *hem*, door
wien zij komen!
2 Het zou hem nuttiger zijn, dat een
molensteen om zijnen hals gedaan ware,
en hij in de zee geworpen, dan dat hij
één' van deze kleinen zoude ergeren.
3 Wacht u zelven. En indien uw broe-
der tegen u zondigt, zoo bestraf hem;
en indien het hem leed is, zoo vergeef
het hem.
4 En indien hij zevenmaal 's daags te-
gen u zondigt, en zevenmaal 's daags tot
u wederkeert, zeggende: Het is mij
leed; zoo zult gij het hem vergeven.
5 En de Apostelen zeiden tot den Heer:
Vermeerder ons het geloof.
6 En de Heer zeide: Zoo gij een geloof
hadt als een mostaardzaad, gij zoudt tot
dezen moerbeziënboom zeggen: Word
ontworteld, en in de zee geplant; en hij
zou u gehoorzaam zijn.
7 En wie van u heeft eenen dienst-
knecht, ploegende, of *de beesten* hoe-
dende, die tot hem, als hij van den ak-
ker inkomt, terstond zal zeggen: Kom
bij, en zit aan?
8 Maar zal hij niet tot hem zeggen:
Bereid, dat ik te avond zal eten, en om-
gord u, en dien mij, tot dat ik zal gege-
ten en gedronken hebben; en eet en
drink gij daar na?
9 Dankt hij ook dien dienstknecht, om-
dat hij gedaan heeft hetgeen hem be-
volen was? Ik meen, neen.
10 Alzoo ook gij, wanneer gij zult ge-
daan hebben al hetgeen u bevolen is,
zoo zegt: Wij zijn onnutte dienstknech-
ten, want wij hebben *maar* gedaan het-
geen wij schuldig waren te doen.
11 En het geschiedde, als hij naar Je-
rûzalem reisde, dat hij door het midden
van Samarië en Galiléa ging.
12 En als hij in een zeker vlek kwam,
ontmoetten hem tien melaatsche man-
nen, welke stonden van verre;
13 En zij verhieven *hunne* stem, zeg-
gende: Jezus, Meester, ontferm u onzer.
14 En als hij ze zag, zeide hij tot hen:
Gaat heen en vertoont u zelven aan de
Priesters. En het geschiedde, terwijl
zij heengingen, dat zij gereinigd wer-
den.
15 En één van hen, ziende, dat hij ge-
nezen was, keerde weder, met eene
groote stem God verheerlijkende.
16 En hij viel op het aangezigt voor
zijne voeten, hem dankende. En deze
was een Samaritaan.
17 En Jezus, antwoordende, zeide: Zijn
niet de tien gereinigd geworden? en
waar zijn de negen?
18 En zijn er geene gevonden, die we-
derkeeren, om Gode eer te geven, dan
deze vreemdeling?
19 En hij zeide tot hem: Sta op, en ga
heen: uw geloof heeft u behouden.
20 ¶ En gevraagd zijnde van de Fari-
zeën, wanneer het Koningrijk van God
komen zoude, heeft hij hun geantwoord
en gezegd: Het Koningrijk Gods komt
niet met uiterlijk gelaat;
21 En men zal niet zeggen: Ziet hier,
of ziet daar! want ziet, het Koningrijk
Gods is binnen ulieden.
22 En hij zeide tot de discipelen: Daar
zullen dagen komen, wanneer gij zult
begeeren éénen der dagen van den Zoon
des menschen te zien, en gij zult *dien*
niet zien.
23 En zij zullen tot u zeggen, ziet hier,
of ziet daar is hij: gaat niet heen, en
volgt niet.
24 Want gelijk de bliksem, die van het
eene *einde* onder den hemel bliksemt,
tot het andere onder den hemel schijnt,
alzoo zal ook de Zoon des menschen
wezen in zijnen dag.
25 Maar eerst moet hij veel lijden, en
verworpen worden van dit geslacht.
26 En gelijk het geschied is in de dagen
van Noach, alzoo zal het ook zijn in de
dagen van den Zoon des menschen.
27 Zij aten, zij dronken, zij namen ten
huwelijk, zij werden ten huwelijk gege-
ven, tot den dag, op welken Noach in
de ark ging, en de zondvloed kwam, en
verdierf hen allen.
28 Desgelijks ook, gelijk het geschiedde
in de dagen van Lot; zij aten, zij dron-
ken, zij kochten, zij verkochten, zij
plantten, zij bouwden;
29 Maar op den dag, op welken Lot van
Sodom uitging, regende het vuur en
sulfer van den hemel, en verdierf hen
allen.
30 Even alzoo zal het zijn in den dag,
op welken de Zoon des menschen geo-
penbaard zal worden.
31 In dien dag, wie op het dak zal zijn,
en zijn huisraad in huis, die kome niet
af, om hetzelve weg te nemen; en wie
op den akker zijn zal, die keere desge-
lijks niet naar hetgeen achter is.
32 Gedenkt aan de vrouw van Lot.
33 Zoo wie zijn leven zal zoeken te
behouden, die zal het verliezen; en zoo
wie hetzelve zal verliezen, die zal het in
het leven behouden.
34 Ik zeg u: in dien nacht zullen twee

op één bed zijn; de een zal aangenomen,
en de andere zal verlaten worden.
35 Twee *vrouwen* zullen zamen malen;
de eene zal aangenomen, en de andere
zal verlaten worden.
36 Twee zullen op den akker zijn, de
een zal aangenomen, en de andere zal
verlaten worden.
37 En zij antwoordden en zeiden tot
hem: Waar, Heer? En hij zeide tot hen:
Waar het ligchaam is, aldaar zullen de
arenden vergaderd worden.

HET 18 CAPITTEL.

EN hij zeide ook eene gelijkenis tot
hen, daartoe *strekkende*, dat men
altijd bidden moet, en niet vertragen,
2 Zeggende: Daar was een zeker Reg-
ter in eene stad, die God niet vreesde,
en geen' mensch ontzag.
3 En daar was eene zekere weduwe in
dezelfde stad, en zij kwam tot hem,
zeggende: Doe mij regt tegen mijne
wederpartij.
4 En hij wilde voor eenen *langen* tijd
niet; maar daarna zeide hij bij zich
zelven: Hoewel ik God niet vreeze, en
geen' mensch ontzie;
5 Nogtans, omdat deze weduwe mij
moeijelijk valt, zoo zal ik haar regt
doen, opdat zij niet eindelijk kome, en
mij het hoofd breke.
6 En de Heer zeide: Hoort, wat de on-
regtvaardige Regter zegt.
7 Zal God dan geen regt doen aan zijne
uitverkorenen, die dag en nacht tot hem
roepen, hoewel hij langmoedig is over
hen?
8 Ik zeg u, dat hij hun haastelijk regt
doen zal. Doch de Zoon des menschen,
als hij komt, zal hij ook geloof vinden
op de aarde?
9 ¶ En hij zeide ook tot sommigen, die
bij zich zelven vertrouwden, dat zij
regtvaardig waren, en de anderen niets
achtten, deze gelijkenis:
10 Twee menschen gingen op in den
tempel om te bidden, de een was een
Farizeër, en de ander een tollenaar.
11 De Farizeër, staande, bad dit bij
zich zelven: O God, ik dank u, dat ik
niet ben gelijk de andere menschen,
roovers, onregtvaardigen, overspelers;
of ook gelijk deze tollenaar.
12 Ik vaste tweemaal ter week, ik geef
tienden van alles, wat ik bezit.
13 En de tollenaar van verre staande,
wilde ook zelfs de oogen niet opheffen
naar den hemel, maar sloeg op zijne
borst, zeggende: O God, zijt mij zon-
daar genadig.
14 Ik zeg ulieden: deze ging af geregt-
vaardigd in zijn huis, *meer* dan die;
want een ieder, die zich zelven ver-
hoogt, zal vernederd worden, en die
zich zelven vernedert, zal verhoogd
worden.
15 ¶ En zij bragten ook de kinderkens
tot hem, opdat hij die zoude aanraken;
en de discipelen, *dat* ziende, bestraften
dezelven.
16 Maar Jezus riep dezelve *kinderkens*
tot zich, en zeide: Laat de kinderkens
tot mij komen, en verhindert hen niet;
want derzulken is het Koningrijk Gods.
17 Voorwaar zeg ik u, Zoo wie het
Koningrijk Gods niet zal ontvangen als
een kindeken, die zal geenszins in het-
zelve komen.
18 En een zeker Overste vraagde hem,
zeggende: Goede Meester, wat doende
zal ik het eeuwige leven beërven?
19 En Jezus zeide tot hem: Wat noemt
gij mij goed? niemand is goed, dan één,
namelijk God.
20 Gij weet de geboden: Gij zult geen
overspel doen; Gij zult niet dooden; Gij
zult niet stelen; Gij zult geene valsche
getuigenis geven; Eer uwen vader en
uwe moeder.
21 En hij zeide: Alle deze dingen heb
ik onderhouden van mijne jongheid af.
22 Doch Jezus, dit hoorende, zeide tot
hem: Nog één ding ontbreekt u; ver-
koop alles, wat gij hebt, en deel het
onder de armen, en gij zult eenen schat
hebben in den hemel; en kom her-
waarts, volg mij.
23 Maar als hij dit hoorde, werd hij
geheel droevig; want hij was zeer rijk.
24 Jezus nu ziende, dat hij geheel droe-
vig geworden was, zeide: Hoe bezwaar-
lijk zullen degenen, die goed hebben, in
het Koningrijk Gods ingaan!
25 Want het is ligter, dat een kemel ga
door het oog van eene naald, dan dat een
rijke in het Koningrijk Gods inga.
26 En die *dit* hoorden, zeiden: Wie kan
dan zalig worden?
27 En hij zeide: De dingen, die onmo-
gelijk zijn bij de menschen, zijn moge-
lijk bij God.
28 En Petrus zeide: Zie, wij hebben
alles verlaten, en zijn u gevolgd.
29 En hij zeide tot hen: Voorwaar ik
zeg ulieden, Dat er niemand is, die ver-
laten heeft huis, of ouders, of broeders,
of vrouw, of kinderen, om het Koning-
rijk Gods;
30 Die niet zal veelvoudig weder ont-
vangen in dezen tijd, en in de toeko-
mende eeuw het eeuwige leven.
31 ¶ En hij nam de twaalven bij zich,

en zeide tot hen: Ziet, wij gaan op naar Jerûzalem, en het zal alles volbragt worden aan den Zoon des menschen, wat geschreven is door de Profeten.

32 Want hij zal aan de Heidenen overgeleverd worden, en hij zal bespot, en smadelijk gehandeld, en bespogen worden.

33 En *hem* gegeeseld hebbende, zullen zij hem dooden; en ten derden dage zal hij weder opstaan.

34 En zij verstonden geen van deze dingen, en dit woord was voor hen verborgen, en zij verstonden niet hetgeen gezegd werd.

35 ¶ En het geschiedde, als hij nabij Jericho kwam, dat een zeker blinde aan den weg zat, bedelende.

36 En deze, hoorende de schare voorbijgaan, vraagde, wat dat ware?

37 En zij boodschapten hem, dat Jezus de Nazarener voorbij ging.

38 En hij riep, zeggende: Jezus, gij Zoon Davids, ontferm u mijner.

39 En die voorbij gingen, bestraften hem, opdat hij zwijgen zoude. Maar hij riep zoo veel te meer: Zoon Davids, ontferm u mijner.

40 En Jezus, *stil* staande, beval, dat men denzelven tot hem brengen zoude. En als hij nabij *hem* gekomen was, vraagde hij hem,

41 Zeggende: Wat wilt gij, dat ik u doen zal? En hij zeide: Heer, dat ik ziende moge worden.

42 En Jezus zeide tot hem: Word ziende: uw geloof heeft u behouden.

43 En terstond werd hij ziende, en volgde hem, God verheerlijkende. En al het volk, *dat* ziende, gaf Gode lof.

HET 19 CAPITTEL.

EN *Jezus* ingekomen zijnde, ging door Jericho.

2 En ziet, daar was een man, met name geheeten Zacchéüs; en deze was een Overste der tollenaren, en hij was rijk.

3 En hij zocht Jezus te zien, wie hij was; en kon niet van wege de schare, omdat hij klein van persoon was.

4 En vooruitloopende, klom hij op eenen wilden vijgeboom, opdat hij hem mogte zien; want langs dien *weg* zou hij voorbijgaan.

5 En als Jezus aan die plaats kwam, opwaarts ziende, zag hij hem, en zeide tot hem: Zacchéüs, haast u en kom af; want ik moet heden in uw huis blijven.

6 En hij haastte zich en kwam af, en ontving hem met blijdschap.

7 En allen, die het zagen, murmureerden, zeggende: Hij is tot eenen zondigen man ingegaan, om te herbergen.

8 En Zacchéüs stond, en zeide tot den Heer: Zie, de helft van mijne goederen, Heer, geef ik den armen; en, indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder.

9 En Jezus zeide tot hem: Heden is dezen huize zaligheid geschied, nademaal ook deze een zoon Abrahams is.

10 Want de Zoon des menschen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken wat verloren was.

11 En als zij dat hoorden, voegde hij daarbij, en zeide eene gelijkenis: omdat hij nabij Jerûzalem was, en *omdat* zij meenden, dat het Koningrijk Gods terstond zoude openbaar worden.

12 Hij zeide dan: Een zeker welgeboren man reisde in een ver*gelegen* land, om voor zich zelven een Koningrijk te ontvangen, en *dan* weder te keeren.

13 En geroepen hebbende zijne tien dienstknechten, gaf hij hun tien ponden, en zeide tot hen: Doet handeling, tot dat ik kome.

14 En zijne burgers haatten hem, en zonden hem gezanten na, zeggende: Wij willen niet, dat deze over ons Koning zij.

15 En het geschiedde, toen hij weder kwam, als hij het Koningrijk ontvangen had, dat hij zeide, dat die dienstknechten tot hem zouden geroepen worden, aan wie hij het geld gegeven had; opdat hij weten mogt, wat een iegelijk met handelen gewonnen had.

16 En de eerste kwam, en zeide: Heer, uw pond heeft tien ponden daartoe gewonnen.

17 En hij zeide tot hem: Wel, gij goede dienstknecht; dewijl gij in het minste getrouw zijt geweest, zoo heb magt over tien steden.

18 En de tweede kwam en zeide: Heer, uw pond heeft vijf ponden gewonnen.

19 En hij zeide ook tot dezen: En gij, wees over vijf steden.

20 En een ander kwam, zeggende: Heer, zie *hier* uw pond, hetwelk ik in eenen zweetdoek weggelegd had;

21 Want ik vreesde u, omdat gij een straf mensch zijt; gij neemt weg, wat gij niet gelegd hebt, en gij maait, wat gij niet gezaaid hebt.

22 Maar hij zeide tot hem: Uit uwen mond zal ik u oordeelen, gij booze dienstknecht: gij wist, dat ik een straf mensch ben, nemende weg, wat ik niet gelegd heb, en maaijende, wat ik niet gezaaid heb:

23 Waarom hebt gij dan mijn geld niet
in de bank gegeven, en ik, komende,
had hetzelve met woeker mogen
eischen?
24 En hij zeide tot degenen, die bij
hem stonden: Neemt dat pond van hem
weg, en geeft het hem, die de tien pon-
den heeft.
25 En zij zeiden tot hem: Heer, hij
heeft tien ponden.
26 Want ik zeg u, dat aan een iegelijk,
die heeft, zal gegeven worden; maar
van dengenen, die niet heeft, van dien
zal genomen worden ook wat hij heeft.
27 Doch deze mijne vijanden, die niet
hebben gewild, dat ik over hen Koning
zoude zijn, brengt *ze* hier, en slaat hen
hier voor mij dood.
28 En dit gezegd hebbende, reisde hij
vóór *hen* heen, en ging op naar Jerûza-
lem.
29 ¶ En het geschiedde, als hij nabij
Bethfage en Bethanië gekomen was, aan
den berg, genoemd den Olijfberg, dat hij
twee van zijne discipelen uitzond,
30 Zeggende: Gaat heen in dat vlek,
dat tegen over is; in hetwelk inkomen-
de, zult gij een veulen gebonden vinden,
waarop geen mensch ooit heeft gezeten;
ontbindt hetzelve, en brengt het.
31 En indien iemand u vraagt: Waarom
ontbindt gij *dat?* zoo zult gij alzoo tot
hem zeggen: Omdat de Heer het noodig
heeft.
32 En die uitgezonden waren, heenge-
gaan zijnde, vonden het, gelijk hij hun
gezegd had.
33 En als zij het veulen ontbonden,
zeiden de heeren van hetzelve tot hen:
Waarom ontbindt gij het veulen?
34 En zij zeiden: De Heer heeft het
noodig.
35 En zij bragten hetzelve tot Jezus.
En hunne kleederen op het veulen ge-
worpen hebbende, zetten zij Jezus
daarop.
36 En als hij *voort*reisde, spreidden zij
hunne kleederen onder *hem* op den weg.
37 En als hij nu genaakte aan den af-
gang van den Olijfberg, begon al de me-
nigte der discipelen zich te verblijden,
en God te loven met eene groote stem,
van wege al de krachtige daden, die zij
gezien hadden;
38 Zeggende: Gezegend *is* de Koning,
die daar komt in den naam des Heeren:
Vrede *zij* in den hemel, en heerlijkheid
in de hoogste *plaatsen.*
39 En sommige der Farizeën uit de
schare zeiden tot hem: Meester, bestraf
uwe discipelen.
40 En hij, antwoordende, zeide tot
hen: Ik zeg ulieden, dat, zoo deze
zwijgen, de steenen haast roepen zul-
len.
41 En als hij nabij kwam, en de stad
zag, weende hij over haar,
42 Zeggende: Och of gij ook bekendet,
ook nog in dezen uwen dag, hetgeen tot
uwen vrede *dient!* Maar nu is het ver-
borgen voor uwe oogen.
43 Want daar zullen dagen over u ko-
men, dat uwe vijanden eene begraving
rondom u zullen opwerpen, en zullen u
omsingelen, en u van alle zijden be-
naauwen.
44 En zullen u tot den grond neder-
werpen, en uwe kinderen in u; en zij
zullen in u den *eenen* steen op den *an-
deren* steen niet laten; daarom dat gij
den tijd uwer bezoeking niet bekend
hebt.
45 En gegaan zijnde in den tempel,
begon hij uit te drijven degenen, die
daarin verkochten en kochten,
46 Zeggende tot hen: Daar is geschre-
ven: Mijn huis is een huis des gebeds;
maar gij hebt dat tot een' kuil der moor-
denaren gemaakt.
47 En hij leerde dagelijks in den tem-
pel; en de Overpriesters, en de Schrift-
geleerden, en de Oversten des volks
zochten hem te dooden.
48 En zij vonden niet, wat zij doen
zouden; want al het volk hing hem aan
en hoorde *hem.*

HET 20 CAPITTEL.

EN het geschiedde op een' van die
dagen, als hij in den tempel het
volk leerde, en het Euangelium verkon-
digde, dat de Overpriesters, en Schrift-
geleerden, met de Ouderlingen daar over
kwamen.
2 En spraken tot hem, zeggende: Zeg
ons, door welke magt gij deze dingen
doet; of wie hij is, die u deze magt heeft
gegeven?
3 En hij, antwoordende, zeide tot hen:
Ik zal u ook een woord vragen, en zeg
mij:
4 De doop van Johannes was die uit
den hemel, of uit de menschen?
5 En zij overleiden onder elkander,
zeggende: Indien wij zeggen: Uit den
hemel; zoo zal hij zeggen: Waarom
hebt gij dan hem niet geloofd?
6 En indien wij zeggen: Uit de men-
schen; zoo zal ons al het volk steeni-
gen; want zij houden voor zeker, dat
Johannes een Profeet was.
7 En zij antwoordden, dat zij niet wis-
ten, van waar *die was.*

8 En Jezus zeide tot hen: Zoo zeg ik
u ook niet, door welke magt ik deze
dingen doe.
9 En hij begon tot het volk deze gelij-
kenis te zeggen: Een zeker mensch
plantte eenen wijngaard, en hij ver-
huurde dien aan landlieden, en trok
eenen langen tijd buiten 's lands.
10 En als het de tijd was, zond hij tot
de landlieden eenen dienstknecht, opdat
zij hem van de vrucht des wijngaards
geven zouden; maar de landlieden sloe-
gen denzelven, en zonden *hem* ledig
heen.
11 En wederom zond hij nog eenen an-
deren dienstknecht; maar ook dien ge-
slagen en smadelijk gehandeld heb-
bende, zonden zij *hem* ledig heen.
12 En wederom zond hij nog eenen
derden; maar zij verwondden ook de-
zen, en wierpen *hem* uit.
13 En de heer des wijngaards zeide:
Wat zal ik doen? Ik zal mijnen gelief-
den zoon zenden; mogelijk dezen zien-
de, zullen zij *hem* ontzien.
14 Maar als de landlieden hem zagen,
overleiden zij onder elkander, en zei-
den: Deze is de erfgenaam; komt, laat
ons hem dooden, opdat de erfenis onze
worde.
15 En als zij hem buiten den wijngaard
uitgeworpen hadden, doodden zij *hem.*
Wat zal dan de heer des wijngaards hun
doen?
16 Hij zal komen en deze landlieden
verderven, en zal den wijngaard aan
anderen geven. En als zij *dat* hoorden,
zeiden zij: Dat zij verre.
17 Maar hij zag hen aan, en zeide:
Wat is dan dit, hetwelk geschreven
staat: De steen, dien de bouwlieden
verworpen hebben, deze is tot een hoofd
des hoeks geworden?
18 Een iegelijk, die op dien steen valt,
zal verpletterd worden, en op wien hij
valt, dien zal hij vermorzelen.
19 En de Overpriesters en de Schrift-
geleerden zochten te dier zelfder ure de
handen aan hem te slaan; maar zij
vreesden het volk; want zij verstonden,
dat hij deze gelijkenis tegen hen ge-
sproken had.
20 En zij namen *hem* waar, en zonden
verspieders uit, die zich zelven veins-
den regtvaardig te zijn; opdat zij hem
in *zijne* rede vangen mogten, om hem
aan de heerschappij en de magt van den
Stadhouder over te leveren.
21 En zij vraagden hem, zeggende:
Meester, wij weten, dat gij regt spreekt
en leert, en den persoon niet aanneemt,
maar den weg van God in waarheid
leert.
22 Is het ons geoorloofd den Keizer
schatting te geven, of niet?
23 En hij, hunne arglistigheid bemer-
kende, zeide tot hen: Wat verzoekt gij
mij?
24 Toont mij eenen penning; Wiens
beeld en opschrift heeft hij? En zij,
antwoordende, zeiden: Van den Keizer.
25 En hij zeide tot hen: Geeft dan den
Keizer wat des Keizers is, en Gode wat
Gods *is.*
26 En zij konden hem in *zijn* woord
niet vatten voor het volk; en zich ver-
wonderende over zijn antwoord, zwegen
zij stil.
27 En tot hem kwamen sommige der
Sadduceën, welke tegensprekende *zeg-
gen,* dat er geene opstanding is, en
vraagden hem,
28 Zeggende: Meester, Mozes heeft
ons geschreven: Zoo iemands broeder
sterft, die eene vrouw heeft, en hij
sterft zonder kinderen, dat zijn broeder
de vrouw nemen zal, en zijnen broeder
zaad verwekken.
29 Daar waren nu zeven broeders; en
de eerste nam eene vrouw, en hij stierf
zonder kinderen.
30 En de tweede nam die vrouw, en
ook deze stierf zonder kinderen.
31 En de derde nam die *vrouw;* en
desgelijks ook de zeven, en hebben
geene kinderen nagelaten: en zijn ge-
storven.
32 En ten laatste na allen stierf ook de
vrouw.
33 In de opstanding dan, wiens vrouw
van dezen zal zij zijn? want die zeven
hebben haar tot vrouw gehad.
34 En Jezus, antwoordende, zeide tot
hen: De kinderen dezer eeuw trouwen,
en worden ten huwelijk uitgegeven;
35 Maar die waardig zullen geacht zijn
die eeuw te verwerven, en de opstand-
ing uit de dooden, zullen noch trouwen,
noch ten huwelijk uitgegeven worden;
36 Want zij kunnen niet meer sterven,
want zij zijn aan de Engelen gelijk; en
zij zijn kinderen Gods, dewijl zij kinde-
ren der opstanding zijn.
37 En dat de dooden opgewekt zullen
worden, heeft ook Mozes aangewezen
bij het doornenbosch, als hij den Heer
noemt den God van Abraham, en den
God van Izaak, en den God van Jakob;
38 *God* nu is niet een God der dooden,
maar der levenden; want zij leven hem
allen.
39 En sommigen der Schriftgeleerden,

antwoordende, zeiden: Meester, gij hebt
wel gezegd.
40 En zij durfden hem niets meer vragen.
41 En hij zeide tot hen: Hoe zeggen
zij, dat de Christus een zoon van David
is?
42 En David zelf zegt in het boek der
Psalmen: De Heer heeft gezegd tot
mijnen Heer: Zit aan mijne regter-*hand;*
43 Tot dat ik uwe vijanden zal gezet
hebben tot eene voetbank uwer voeten.
44 David dan noemt hem *zijnen* Heer;
en hoe is hij zijn zoon?
45 En daar al het volk *het* hoorde,
zeide hij tot zijne discipelen:
46 Wacht u van de Schriftgeleerden,
die daar willen wandelen in lange kleederen, en beminnen de groetingen op de
markten, en de voorgestoelten in de Synagogen, en de vooraanzittingen in de
maaltijden;
47 Die de huizen der weduwen opeten;
en onder eenen schijn lange gebeden
doen; dezen zullen zwaarder oordeel
ontvangen.

HET 21 CAPITTEL.

EN opziende, zag hij de rijken hunne
gaven in de schatkist werpen.
2 En hij zag ook eene zekere arme
weduwe twee kleine *penningskens* daarin werpen.
3 En hij zeide: Waarlijk ik zeg u, dat
deze arme weduwe meer dan allen heeft
*in*geworpen.
4 Want die allen hebben van hunnen
overvloed geworpen tot de gaven Gods;
maar deze heeft van haar gebrek, al
den leeftogt, dien zij had, *daarin* geworpen.
5 En als sommigen zeiden van den
tempel, dat hij met schoone steenen en
begiftigingen versierd was, zeide hij:
6 *Wat* deze dingen *aangaat*, die gij
aanschouwt, daar zullen dagen komen,
in welke niet *één* steen op *den anderen*
steen zal gelaten worden, die niet zal
worden afgebroken.
7 En zij vraagden hem, zeggende:
Meester, wanneer zullen dan deze dingen zijn? en welk is het teeken, wanneer deze dingen zullen geschieden?
8 En hij zeide: Ziet, dat gij niet verleid wordt; want velen zullen komen
onder mijnen naam, zeggende: Ik ben
de Christus; en de tijd is nabij gekomen: gaat dan hen niet na.
9 En wanneer gij zult hooren van oorlogen en beroerten, zoo wordt niet verschrikt; want deze dingen moeten eerst
geschieden; maar *nog* is terstond het
einde niet.
10 Toen zeide hij tot hen: Het *eene*
volk zal tegen het *andere* volk opstaan,
en het *eene* Koningrijk tegen het *andere*
Koningrijk.
11 En daar zullen groote aardbevingen
wezen in verscheidene plaatsen, en hongersnooden, en pestilentiën; daar zullen
ook schrikkelijke dingen, en groote teekenen van den hemel geschieden.
12 Maar vóór dit alles, zullen zij
hunne handen aan ulieden slaan, en *u*
vervolgen, *u* overleverende in de Synagogen en gevangenissen; en gij zult
getrokken worden voor Koningen en
Stadhouders, om mijns naams wil.
13 En *dit* zal u overkomen tot eene
getuigenis.
14 Neemt dan in uwe harten voor, van
te voren niet te overdenken, *hoe* gij u
verantwoorden zult;
15 Want ik zal ulieden mond en wijsheid geven, welke niet zullen kunnen
tegenspreken, noch wederstaan allen,
die zich tegen u zetten.
16 En gij zult overgeleverd worden
ook van ouders, en broeders, en magen,
en vrienden; en zij zullen er *sommigen*
uit u dooden.
17 En gij zult van allen gehaát worden
om mijns naams wil.
18 Doch niet een haar uit uw hoofd zal
verloren gaan.
19 Bezit uwe zielen in uwe lijdzaamheid.
20 Maar wanneer gij zien zult, dat
Jerûzalem van heirlegers omsingeld
wordt, zoo weet als dan, dat hare verwoesting nabij gekomen is.
21 Als dan die in Judéa zijn, dat zij
vlieden naar de bergen; en die in het
midden van dezelve zijn, dat zij daaruit
trekken; en die op de velden zijn, dat
zij in dezelve niet komen.
22 Want deze zijn dagen der wraak,
opdat alles vervuld worde, wat geschreven is.
23 Doch wee de bevruchte en de zogende *vrouwen* in die dagen! want er
zal groote nood zijn in het land, en
toorn over dit volk.
24 En zij zullen vallen door de scherpte
des zwaards, en gevankelijk weggevoerd
worden onder alle volken; en Jerûzalem zal van de Heidenen vertreden worden, tot dat de tijden der Heidenen vervuld zullen zijn.
25 En daar zullen teekenen zijn in de
zon, en maan, en sterren, en op de aarde
benaauwdheid der volken, met twijfel-

moedigheid, als de zee en watergolven
groot geluid zullen geven,
26 En den menschen het hart zal be-
zwijken van vrees en verwachting der
dingen, die het aardrijk zullen overko-
men; want de krachten der hemelen
zullen bewogen worden.
27 En als dan zullen zij den Zoon des
menschen zien komen in eene wolk,
met groote kracht en heerlijkheid.
28 Als nu deze dingen beginnen te
geschieden, zoo ziet omhoog, en heft
uwe hoofden opwaarts, omdat uwe
verlossing nabij is.
29 En hij zeide tot hen eene gelijke-
nis: Ziet den vijgeboom, en al de boo-
men.
30 Wanneer zij nu uitspruiten; en gij
dat ziet, zoo weet gij uit u zelven, dat
de zomer nu nabij is.
31 Alzoo ook gij, wanneer gij deze din-
gen zult zien geschieden, zoo weet, dat
het Koningrijk Gods nabij is.
32 Voorwaar ik zeg u, dat dit geslacht
geenszins zal voorbijgaan, tot dat alles
zal geschied zijn.
33 De hemel en de aarde zullen voor-
bijgaan, maar mijne woorden zullen
geenszins voorbijgaan.
34 En wacht u zelven, dat uwe harten
niet te eeniger tijd bezwaard worden
met brasserij en dronkenschap, en zorg-
vuldigheden dezes levens, en dat u die
dag niet onvoorziens *over*kome.
35 Want gelijk een strik zal hij komen
over al de degenen, die op den ganschen
aardbodem gezeten zijn.
36 Waakt dan te aller tijd, biddende,
dat gij moogt waardig geacht worden te
ontvlieden alle deze dingen, die geschie-
den zullen, en te staan voor den Zoon
des menschen.
37 Des daags nu was hij leerende in
den tempel; maar des nachts ging hij
uit, en vernachtte op den berg, genoemd
den Olijf*berg*.
38 En al het volk kwam des morgens
vroeg tot hem in den tempel, om hem
te hooren.

HET 22 CAPITTEL.

EN het feest der ongehevelde *brooden*,
genoemd Pascha, was nabij.
2 En de Overpriesters en de Schriftge-
leerden zochten, hoe zij hem ombren-
gen zouden; want zij vreesden het volk.
3 En de Satan voer in Judas, die toe-
genoemd was Iskáriot, zijnde uit het
getal der twaalven.
4 En hij ging heen en sprak met de
Overpriesters en de Hoofdmannen, hoe
hij hem hun zoude overleveren.
5 En zij waren verblijd, en zijn het
eens geworden, dat zij hem geld geven
zouden.
6 En hij beloofde het, en zocht gele-
genheid, om hem hun over te leveren,
zonder oproer.
7 En de dag der ongehevelde *brooden*
kwam, op welken het Pascha moest ge-
slagt worden.
8 En hij zond Petrus en Johannes uit,
zeggende: Gaat heen, en bereidt ons het
Pascha, opdat wij het eten mogen.
9 En zij zeiden tot hem: Waar wilt gij,
dat wij het bereiden?
10 En hij zeide tot hen: Ziet, als gij in
de stad zult gekomen zijn, zoo zal u een
mensch ontmoeten, dragende eene kruik
waters; volgt hem in het huis, waar hij
ingaat.
11 En gij zult zeggen tot den huisvader
van dat huis: De Meester zegt u: Waar
is de eetzaal, waar ik het Pascha met
mijne discipelen eten zal?
12 En hij zal u eene groote toegeruste
opperzaal wijzen, bereidt het aldaar.
13 En zij, heengaande, vonden het,
gelijk hij hun gezegd had, en bereidden
het Pascha.
14 En als de ure gekomen was, zat hij
aan, en de twaalf Apostelen met hem.
15 En hij zeide tot hen: Ik heb groo-
telijks begeerd, dit Pascha met u te eten,
eer dat ik lijde;
16 Want ik zeg u, dat ik niet meer
daarvan eten zal, tot dat het vervuld zal
zijn in het Koningrijk Gods.
17 En als hij eenen drinkbeker geno-
men had, en gedankt had, zeide hij:
Neemt dezen, en deelt *dien* onder ulie-
den.
18 Want ik zeg u, dat ik niet drinken
zal van de vrucht des wijnstoks, tot dat
het Koningrijk Gods zal gekomen zijn.
19 En hij nam brood, en als hij ge-
dankt had, brak hij het, en gaf het hun,
zeggende: Dat is mijn ligchaam, het-
welk voor u gegeven wordt; doet dat tot
mijne gedachtenis.
20 Desgelijks ook den drinkbeker na
het Avondmaal, zeggende: Deze drink-
beker *is* het Nieuwe Testament in mijn
bloed, hetwelk voor u vergoten wordt.
21 Doch ziet, de hand desgenen, die
mij verraadt, is met mij aan de tafel.
22 En de Zoon des menschen gaat wel
heen, gelijk besloten is; doch wee dien
mensch, door wien hij verraden wordt!
23 En zij begonnen onder elkander te
vragen, wie van hen het toch mogt zijn,
die dat doen zoude.
24 En daar werd ook twisting onder

hen, wie van hen scheen de meeste te zijn.
25 En hij zeide tot hen: De Koningen der volken heerschen over hen, en die magt over hen hebben, worden weldadige *Heeren* genoemd.
26 Doch gij niet alzoo: maar de meeste onder u, die zij gelijk de minste, en die voorganger is, als een die dient.
27 Want wie is meerder, die aanzit, of die dient? Is het niet die aanzit? Maar ik ben in het midden van u, als een die dient.
28 En gij zijt degenen, die met mij steeds gebleven zijt in mijne verzoekingen.
29 En ik verordineer u het Koningrijk, gelijkerwijs mijn Vader mij *dat* verordineerd heeft;
30 Opdat gij eet en drinkt aan mijne tafel in mijn Koningrijk, en zit op troonen, oordeelende de twaalf geslachten Israëls.
31 En de Heer zeide: Simon, Simon, ziet, de Satan heeft ulieden zeer begeerd, om te ziften als de tarwe;
32 Maar ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude; en gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zoo versterk uwe broeders.
33 En hij zeide tot hem: Heer, ik ben bereid met u ook in de gevangenis en in den dood te gaan.
34 Maar hij zeide: Ik zeg u, Petrus, de haan zal heden niet kraaijen, eer gij driemaal zult verloochend hebben, dat gij mij kent.
35 En hij zeide tot hen: Als ik u uitzond; zonder buidel, en male, en schoenen, heeft u ook iets ontbroken? En zij zeiden: Niets.
36 Hij zeide dan tot hen: Maar nu, wie eenen buidel heeft, die neme hem, desgelijks ook eene male; en die geen heeft, die verkoope zijn kleed, en koope een zwaard.
37 Want ik zeg u, dat nog dit, hetwelk geschreven is, in mij moet volbragt worden, namelijk: En hij is met de misdadigen gerekend. Want ook die dingen, welke van mij *geschreven zijn*, hebben een einde.
38 En zij zeiden: Heer, zie hier twee zwaarden. En hij zeide tot hen: Het is genoeg.
39 En uitgaande, vertrok hij, gelijk hij gewoon was, naar den Olijfberg; en hem volgden ook zijne discipelen.
40 En als hij aan die plaats gekomen was, zeide hij tot hen: Bidt, dat gij niet in verzoeking komt.
41 En hij scheidde zich van hen af, omtrent eenen steenworp; en knielde neder en bad,
42 Zeggende: Vader, of gij wildet dezen drinkbeker van mij wegnemen: doch niet mijn wil, maar de uwe geschiede.
43 En van hem werd gezien een Engel uit den hemel, die hem versterkte.
44 En in zwaren strijd zijnde, bad hij te ernstiger; en zijn zweet werd gelijk groote droppelen bloeds, die op de aarde afliepen.
45 En als hij van het gebed opgestaan was, kwam hij tot zijne discipelen, en vond hen slapende van droefheid.
46 En hij zeide tot hen: Wat slaapt gij? staat op en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt.
47 En als hij nog sprak, ziet daar eene schare; en een van de twaalven, die genoemd was Judas, ging hun voor, en kwam bij Jezus, om hem te kussen.
48 En Jezus zeide tot hem: Judas, verraadt gij den Zoon des menschen met een' kus?
49 En die bij hem waren, ziende wat er geschieden zoude, zeiden tot hem: Heer, zullen wij met het zwaard slaan?
50 En een uit hen sloeg den dienstknecht des Hoogepriesters, en hieuw *hem* zijn regter oor af.
51 En Jezus, antwoordende, zeide: Laat ze tot hiertoe *geworden;* en raakte zijn oor aan, en heelde hem.
52 En Jezus zeide tot de Overpriesters, en de Hoofdmannen des tempels, en de Ouderlingen, die tegen hem gekomen waren: Zijt gij uitgegaan met zwaarden en stokken als tegen eenen moordenaar?
53 Als ik dagelijks met u was in den tempel, zoo hebt gij de handen tegen mij niet uitgestoken; maar dit is uwe ure, en de magt der duisternis.
54 En zij grepen hem en leidden *hem weg*, en bragten hem in het huis des Hoogepriesters. En Petrus volgde van verre.
55 En als zij vuur ontstoken hadden in het midden van de zaal, en zij zamen nederzaten, zat Petrus in het midden van hen.
56 En eene zekere dienstmaagd, ziende hem bij het vuur zitten, en hare oogen op hem houdende, zeide: Ook deze was met hem.
57 Maar hij verloochende hem, zeggende: Vrouw, ik ken hem niet.
58 En kort daarna een ander, hem zien-

de, zeide: Ook gij zijt van die. Maar
Petrus zeide: Mensch, ik ben niet.
59 En als het omtrent een uur geleden
was, bevestigde *dat* een ander, zeggen-
de: In waarheid ook deze was met hem;
want hij is ook een Galileër.
60 Maar Petrus zeide: Mensch, ik weet
niet, wat gij zegt. En terstond, als hij
nog sprak, kraaide de haan.
61 En de Heer, zich omkeerende, zag
Petrus aan; en Petrus werd indachtig
aan het woord des Heeren, hoe hij hem
gezegd had: Eer de haan zal gekraaid
hebben, zult gij mij driemaal verlooche-
nen.
62 En Petrus, naar buiten gaande,
weende bitterlijk.
63 En de mannen, die Jezus hielden,
bespotten hem, en sloegen *hem*.
64 En als zij hem overdekt hadden,
sloegen zij hem op het aangezigt, en
vraagden hem, zeggende: Profeteer, wie
het is, die u geslagen heeft.
65 En vele andere dingen zeiden zij te-
gen hem, lasterende.
66 En als het dag geworden was, ver-
gaderden de Ouderlingen des volks, en
de Overpriesters en Schriftgeleerden,
en bragten hem in hunnen Raad,
67 Zeggende: Zijt gij de Christus? zeg
het ons. En hij zeide tot hen: Indien
ik het u zeg, gij zult het niet geloo-
ven;
68 En indien ik ook vraag, gij zult mij
niet antwoorden, of los laten.
69 Van nu aan zal de Zoon des men-
schen gezeten zijn aan de regter*hand*
der kracht Gods.
70 En zij zeiden allen: Zijt gij dan de
Zoon van God? En hij zeide tot hen:
Gij zegt, dat ik het ben.
71 En zij zeiden: Want hebben hij nog
getuigenis noodig? want wij zelven heb-
ben het uit zijnen mond gehoord.

HET 23 CAPITTEL.

EN de geheele menigte van hen stond
op, en leidde hem tot Pilátus.
2 En zij begonnen hem te beschuldi-
gen, zeggende: Wij hebben bevonden,
dat deze het volk verkeert, en verbiedt
den Keizer schattingen te geven, zeg-
gende, dat hij zelf Christus, de Koning
is.
3 En Pilátus vraagde hem, zeggende:
Zijt gij de Koning der Joden? En hij
antwoordde hem en zeide: Gij zegt het.
4 En Pilátus zeide tot de Overpriesters
en de scharen: Ik vind geene schuld in
dezen mensch.
5 En zij hielden te sterker aan, zeg-
gende: Hij beroert het volk, leerende
door geheel Judéa, begonnen hebbende
van Galiléa tot hiertoe.
6 Als nu Pilátus van Galiléa hoorde,
vraagde hij, of die mensch een Galileër
was?
7 En verstaande, dat hij uit het gebied
van Heródes was, zond hij hem heen tot
Heródes, die ook zelf in die dagen bin-
nen Jerûzalem was.
8 En als Heródes Jezus zag, werd hij
zeer verblijd; want hij was van over
lang begeerig geweest hem te zien, om-
dat hij veel van hem hoorde; en hoopte
eenig teeken te zien, dat van hem gedaan
zoude worden.
9 En hij vraagde hem met vele woor-
den; doch hij antwoordde hem niets.
10 En de Overpriesters en de Schriftge-
leerden stonden, en beschuldigden hem
heftiglijk.
11 En Heródes met zijne krijgslieden,
hem veracht en bespot hebbende, deed
hem een blinkend kleed aan, en zond
hem weder tot Pilátus.
12 En op denzelfden dag werden Pilá-
tus en Heródes vrienden met elkander;
want zij waren te voren in vijandschap
tegen den anderen.
13 En als Pilátus de Overpriesters, en
de Oversten, en het volk bijeen geroepen
had, zeide hij tot hen:
14 Gij hebt dezen mensch tot mij ge-
bragt, als eenen, die het volk afkeerig
maakt; en ziet, ik heb *hem* in uwe te-
genwoordigheid ondervraagd, en heb in
dezen mensch geene schuld gevonden,
van hetgeen, waarmede gij hem beschul-
digt;
15 Ja ook Heródes niet; want ik heb
ulieden tot hem gezonden, en ziet, daar
is van hem niets gedaan, dat des doods
waardig is.
16 Zoo zal ik hem dan kastijden en
los laten.
17 En hij moest hun op het feest éénen
los laten.
18 Doch al de menigte riep gelijkelijk
zeggende: Weg met dezen, en laat ons
Barabbas los:
19 Welke was om zeker oproer, dat in
de stad geschied was, en *om* eenen dood-
slag, in de gevangenis geworpen.
20 Pilátus dan riep *hun* wederom toe
willende Jezus los laten.
21 Maar zij riepen daar tegen, zeggen-
de: Kruis *hem*, kruis hem.
22 En hij zeide ten derdemaal tot hen:
Wat kwaad heeft deze dan gedaan? ik
heb geene schuld des doods in hem ge-
vonden: zoo zal ik hem dan kastijden
en los laten.

23 Maar zij hielden aan met groot ge-
roep, eischende, dat hij zoude gekruist
worden. En hun en der Overpriesteren
geroep werd geweldiger.
24 En Pilátus oordeelde, dat hun eisch
geschieden zoude.
25 En hij liet hun los dengenen, die
om oproer en doodslag in de gevangenis
geworpen was, dien zij geëischt had-
den; maar Jezus gaf hij over tot hunnen
wil.
26 En als zij hem wegleidden, namen
zij eenen Simon van Cyréne, komende
van den akker, en leiden hem het kruis
op, dat hij het achter Jezus droeg.
27 En eene groote menigte van volk en
van vrouwen, volgde hem, welke ook
weenden en hem beklaagden.
28 En Jezus, zich tot haar keerende,
zeide: Gij dochters van Jerûzalem,
weent niet over mij, maar weent over u
zelven, en over uwe kinderen.
29 Want ziet, daar komen dagen, in
welke men zeggen zal: Zalig *zijn* de
onvruchtbaren, en de buiken, die niet
gebaard hebben, en de borsten, die niet
gezoogd hebben.
30 Als dan zullen zij beginnen te zeg-
gen tot de bergen: Valt op ons; en tot
de heuvelen: Bedekt ons.
31 Want indien zij dit doen aan het
groene hout, wat zal aan het dorre
geschieden?
32 En daar werden ook twee andere,
zijnde kwaaddoeners, geleid, om met
hem gedood te worden.
33 En toen zij kwamen op de plaats,
genoemd Hoofdschêel*plaats*, kruisigden
zij hem aldaar, en de kwaaddoeners, den
eenen ter regter-, en den anderen ter
linker*zijde*.
34 En Jezus zeide: Vader, vergeef het
hun, want zij weten niet, wat zij doen.
En verdeelende zijne kleederen, wier-
pen zij het lot.
35 En het volk stond en zag het aan.
En ook de Oversten met hen beschimp-
ten *hem*, zeggende: Anderen heeft hij
verlost, dat hij nu zich zelven verlosse,
zoo hij is de Christus, de uitverkorene
Gods.
36 En ook de krijgsknechten tot *hem*
komende, bespotten hem, en bragten
hem edik,
37 En zeiden: Indien gij de Koning
der Joden zijt, zoo verlos u zelven.
38 En daar was ook een opschrift bo-
ven hem geschreven, met Grieksche, en
Romeinsche, en Hebreeuwsche letters:
DEZE IS DE KONING DER JODEN.
39 En een van de kwaaddoeners, die
gehangen waren, lasterde hem, zeggen-
de: Indien gij de Christus zijt, verlos u
zelven en ons.
40 Maar de andere, antwoordende, be-
strafte hem, zeggende: Vreest gij ook
God niet, daar gij in hetzelfde oordeel
zijt?
41 En wij toch regtvaardiglijk; want
wij ontvangen *straf*, waardig hetgeen
wij gedaan hebben; maar deze heeft
niets onbehoorlijks gedaan.
42 En hij zeide tot Jezus: Heer, ge-
denk mijner, als gij in uw Koningrijk
zult gekomen zijn.
43 En Jezus zeide tot hem: Voorwaar
zeg ik u: Heden zult gij met mij in het
paradijs zijn.
44 En het was omtrent de zesde ure,
en daar werd duisternis over de geheele
aarde, tot de negende ure toe.
45 En de zon werd verduisterd, en het
voorhangsel des tempels scheurde mid-
den *door*.
46 En Jezus, roepende met eene groote
stem, zeide: Vader, in uwe handen be-
veel ik mijnen geest. En als hij dat
gezegd had, gaf hij den geest.
47 Als nu de Hoofdman over honderd
zag, wat er geschied was, verheerlijkte
hij God, en zeide: Waarlijk deze
mensch was regtvaardig.
48 En al de scharen, die daar te zamen
gekomen waren, om dit te aanschouwen,
ziende de dingen, die geschied waren,
keerden weder, slaande op hunne bor-
sten.
49 En al zijne bekenden stonden van
verre, ook de vrouwen, die hem zamen
gevolgd waren van Galiléa, en zagen dit
aan.
50 En ziet, een man, met name Jozef,
zijnde een Raadsheer, een goed en regt-
vaardig man,
51 (Deze had niet mede bewilligd in
hunnen raad en handel) van Arimathéa,
eene stad der Joden, en die ook zelf het
Koningrijk Gods verwachtte;
52 Deze ging tot Pilátus, en begeerde
het ligchaam van Jezus.
53 En als hij hetzelve afgenomen had,
wond hij het in een fijn lijnwaad, en
leide het in een graf, in eene rots ge-
houwen, waarin nog nooit iemand ge-
legd was.
54 En het was de dag der voorberei-
ding, en de Sabbath kwam aan.
55 En ook de vrouwen, die met hem
gekomen waren uit Galiléa, volgden na,
en aanschouwden het graf, en hoe zijn
ligchaam gelegd werd.
56 En wedergekeerd zijnde, bereidden

zij specerijen en zalven; en op den Sabbath rustten zij naar het gebod.

HET 24 CAPITTEL.

EN op den eersten *dag* der week, zeer vroeg in den morgenstond, gingen zij naar het graf, dragende de specerijen, die zij bereid hadden, en sommige met haar.

2 En zij vonden den steen afgewenteld van het graf.

3 En ingegaan zijnde, vonden zij het ligchaam van den Heer Jezus niet.

4 En het geschiedde, als zij daarover twijfelmoedig waren, ziet, twee mannen stonden bij haar in blinkende kleederen.

5 En als zij zeer bevreesd werden, en het aangezigt naar de aarde neigden, zeiden zij tot haar: Wat zoekt gij den levende bij de dooden?

6 Hij is hier niet, maar hij is opgestaan; gedenkt, hoe hij tot u gesproken heeft, als hij nog in Galiléa was,

7 Zeggende: De Zoon des menschen moet overgeleverd worden in de handen der zondige menschen, en gekruisigd worden, en ten derden dage weder opstaan.

8 En zij werden indachtig zijner woorden.

9 En wedergekeerd zijnde van het graf, boodschapten zij alle deze dingen aan de elven, en aan al de anderen.

10 En *deze* waren Maria Magdaléna, en Johanna, en Maria *de moeder* van Jacobus, en de andere met haar, die dit tot de Apostelen zeiden.

11 En hare woorden schenen voor hen als ijdel geklap, en zij geloofden haar niet.

12 Doch Petrus, opstaande, liep tot het graf, en nederbukkende, zag hij de linnen doeken, liggende alleen, en ging weg, zich verwonderende bij zich zelven over hetgeen geschied was.

13 En ziet, twee van hen gingen op denzelfden dag naar een vlek, dat zestig stadiën van Jerûzalem was, welks naam was Emmaus:

14 En zij spraken zamen onder elkander van alle deze dingen, die daar gebeurd waren.

15 En het geschiedde, terwijl zij zamen spraken, en elkander ondervraagden, dat Jezus zelf bij *hen* kwam, en met hen ging.

16 En hunne oogen werden gehouden, dat zij hem niet kenden.

17 En hij zeide tot hen: Wat redenen zijn dit, die gij, wandelende, onder elkander verhandelt? en *waarom* ziet gij droevig?

18 En de een, wiens naam was Kléopas, antwoordende, zeide tot hem: Zijt gij alleen een vreemdeling te Jerûzalem, en weet niet de dingen, die deze dagen daarin geschied zijn?

19 En hij zeide tot hen: Welke? En zij zeiden tot hem: De dingen aangaande Jezus den Nazaréner, welke een Profeet was, krachtig in werken en woorden, voor God en al het volk.

20 En hoe onze Overpriesters en Oversten hem overgeleverd hebben tot het oordeel des doods, en hem gekruisigd hebben.

21 En wij hoopten, dat hij was degeen, die Israël verlossen zoude. Doch ook, benevens dit alles, is het heden de derde dag, van dat deze dingen geschied zijn.

22 Maar ook sommige vrouwen uit ons, hebben ons ontsteld, die vroeg in den morgenstond aan het graf geweest zijn;

23 En zijn ligchaam niet vindende, kwamen zij en zeiden, dat zij ook een gezigt van Engelen gezien hadden, die zeggen, dat hij leeft.

24 En sommigen dergenen, die met ons zijn, gingen heen tot het graf, en bevonden het alzoo, gelijk ook de vrouwen gezegd hadden; maar hem zagen zij niet.

25 En hij zeide tot hen: O onverstandigen en tragen van harte, om te gelooven al hetgene, dat de Profeten gesproken hebben:

26 Moest de Christus niet deze dingen lijden, en *alzoo* in zijne heerlijkheid ingaan?

27 En begonnen hebbende van Mozes en van al de Profeten, leide hij hun uit, in al de Schriften, hetgeen van hem *geschreven* was.

28 En zij kwamen nabij het vlek, waar zij naar toegingen. En hij hield zich, als of hij verder gaan zoude.

29 En zij dwongen hem zeggende: Blijf met ons, want het is bij den avond, en de dag is gedaald. En hij ging in, om met hen te blijven.

30 En het geschiedde, als hij met hen aanzat, nam hij het brood, en zegende het; en als hij het gebroken had, gaf hij het hun.

31 En hunne oogen werden geopend, en zij kenden hem. En hij kwam weg uit hun gezigt.

32 En zij zeiden tot elkander: Was ons hart niet brandende in ons, als hij tot ons sprak op den weg, en als hij ons de Schriften opende?

33 En zij, opstaande te zelfder ure,

keerden weder naar Jerûzalem, en vonden de elven zamen vergaderd, en die met hen waren;
34 Welke zeiden: De Heer is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien.
35 En zij vertelden, hetgeen op den weg *geschied was*, en hoe hij hun bekend was geworden in het breken des broods.
36 En als zij van deze dingen spraken, stond Jezus zelf in het midden van hen, en zeide tot hen: Vrede zij ulieden.
37 En zij verschrikt en zeer bevreesd geworden zijnde, meenden, dat zij eenen geest zagen.
38 En hij zeide tot hen: Wat zijt gij ontroerd? en waarom klimmen *zulke* overleggingen in uwe harten?
39 Ziet mijne handen en mijne voeten, want ik ben het zelf; tast mij aan, en ziet; want een geest heeft geen vleesch en beenen, gelijk gij ziet, dat ik heb.
40 En als hij dit zeide, toonde hij hun de handen en de voeten.
41 En toen zij het van blijdschap nog niet geloofden, en zich verwonderden, zeide hij tot hen: Hebt gij hier iets om te eten?
42 En zij gaven hem een stuk van eenen gebraden visch, en van honigraten.
43 En hij nam het, en at het voor hunne oogen.
44 En hij zeide tot hen: Dit zijn de woorden, die ik tot u sprak, als ik nog met u was, *namelijk* dat het alles moest vervuld worden, wat van mij geschreven is in de wet van Mozes, en de Profeten, en de Psalmen.
45 Toen opende hij hun verstand, opdat zij de Schriften verstonden.
46 En hij zeide tot hen: Alzoo is er geschreven, en alzoo moest de Christus lijden, en van de dooden opstaan ten derden dage;
47 En in zijn naam gepredikt worden bekeering en vergeving der zonden, onder alle volken, beginnende van Jerûzalem.
48 En gij zijt getuigen van deze dingen.
49 En ziet, ik zende de belofte mijns Vaders op u; maar blijft gij in de stad Jerûzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte.
50 ¶ En hij leidde hen buiten tot aan Bethanië, en zijne handen opheffende, zegende hij hen.
51 En het geschiedde, als hij ze zegende, dat hij van hen scheidde, en werd opgenomen in den hemel.
52 En zij aanbaden hem, en keerden weder naar Jerûzalem met groote blijdschap.
53 En zij waren allen tijd in den tempel, lovende en dankende God. Amen.

HET HEILIG EUANGELIUM,

NAAR DE BESCHRIJVING VAN

JOHANNES.

HET EERSTE CAPITTEL.

IN den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God.
2 Dit was in den beginne bij God.
3 Alle dingen zijn door hetzelve gemaakt, en zonder hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is.
4 In hetzelve was het leven, en het leven was het licht der menschen.
5 En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft hetzelve niet begrepen.
6 Daar was een mensch van God gezonden, wiens naam was Johannes.
7 Deze kwam tot eene getuigenis, om van het licht te getuigen, opdat zij allen door hem gelooven zouden.
8 Hij was het licht niet, maar *was gezonden*, opdat hij van het licht getuigen zoude.
9 *Dit* was het waarachtige licht, hetwelk verlicht een iegelijk mensch, komende in de wereld.
10 Hij was in de wereld, en de wereld is door hem gemaakt; en de wereld heeft hem niet gekend.
11 Hij is gekomen tot het zijne, en de zijnen hebben hem niet aangenomen.
12 Maar zoo velen hem aangenomen hebben, aan die heeft hij magt gegeven kinderen Gods te worden, *namelijk* die in zijnen naam gelooven;
13 Welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleesches; noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn.
14 En het Woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond, (en wij hebben zijne heerlijkheid aanschouwd, eene heerlijkheid als des eeniggeborenen van den Vader,) vol van genade en waarheid.
15 Johannes getuigt van hem, en heeft geroepen, zeggende: Deze was het, van

wien ik zeide: Die na mij komt, is vóór
mij geworden, want hij was eer dan ik.
16 En uit zijne volheid hebben wij
allen ontvangen, ook genade voor ge-
nade.
17 Want de wet is door Mozes gege-
ven, de genade en de waarheid is door
Jezus Christus geworden.
18 Niemand heeft ooit God gezien; de
eeniggeboren Zoon, die in den schoot
des Vaders is, die heeft *hem ons* ver-
klaard.
19 En dit is de getuigenis van Johan-
nes, toen de Joden *eenige* Priesters en
Leviten afzonden van Jerûzalem, opdat
zij hem zouden vragen: Wie zijt gij?
20 En hij beleed en loochende het niet;
en beleed: Ik ben de Christus niet.
21 En zij vraagden hem: Wat dan?
Zijt gij Elías? En hij zeide: Ik ben *die*
niet. Zijt gij de Profeet? En hij ant-
woordde: Neen.
22 Zij zeiden dan tot hem; Wie zijt
gij? opdat wij antwoord geven mogen
dengenen, die ons gezonden hebben:
Wat zegt gij van u zelven?
23 Hij zeide: Ik ben de stem des roe-
penden in de woestijn: Maakt den weg
des Heeren regt, gelijk Jesaia de Pro-
feet gesproken heeft.
24 En de afgezondenen waren uit de
Farizeën;
25 En zij vraagden hem en spraken
tot hem: Waarom doopt gij dan, zoo gij
de Christus niet zijt, noch Elías, noch
de Profeet?
26 Johannes antwoordde hun, zeggen-
de: Ik doop met water, maar hij staat
midden onder ulieden, dien gij niet
kent;
27 Deze is het, die na mij komt, welke
vóór mij geworden is, wien ik niet waar-
dig ben, dat ik zijnen schoenriem zoude
ontbinden.
28 Deze dingen zijn geschied in Beth-
abara, over de Jordaan, waar Johannes
was doopende.
29 Des anderen daags zag Johannes
Jezus tot zich komende, en zeide: Zie,
het lam Gods, dat de zonde der wereld
wegneemt.
30 Deze is het, van wien ik gezegd
heb: Na mij komt een man, die vóór
mij geworden is, want hij was eer dan
ik.
31 En ik kende hem niet: maar, opdat
hij aan Israël zoude geopenbaard wor-
den, daarom ben ik gekomen, doopende
met het water.
32 En Johannes getuigde, zeggende:
Ik heb den Geest zien nederdalen uit
den hemel, gelijk eene duif, en hij bleef
op hem.
33 En ik kende hem niet; maar die
mij gezonden heeft, om te doopen met
water, die had tot mij gezegd: Op wien
gij den Geest zult zien nederdalen, en
op hem blijven, deze is het, die met den
Heiligen Geest doopt.
34 En ik heb gezien, en heb getuigd,
dat deze de Zoon Gods is.
35 Des anderen daags wederom stond
Johannes, en twee uit zijne discipelen.
36 En ziende op Jezus *daar* wande-
lende, zeide hij: Zie, het lam Gods!
37 En die twee discipelen hoorden hem
dat spreken, en zij volgden Jezus.
38 En Jezus zich omkeerende, en zien-
de hen volgen, zeide tot hen:
39 Wat zoekt gij? En zij zeiden tot
hem: Rabbi, (hetwelk is te zeggen,
overgezet zijnde: Meester), waar woont
gij?
40 Hij zeide tot hen: Komt en ziet.
Zij kwamen en zagen, waar hij woonde,
en bleven dien dag bij hem. En het was
omtrent de tiende ure.
41 Andréas, de broeder van Simon Pe-
trus, was een van de twee, die het van
Johannes gehoord hadden, en hem ge-
volgd waren.
42 Deze vond eerst zijnen broeder Si-
mon, en zeide tot hem: Wij hebben ge-
vonden den Messias, hetwelk is, overge-
zet zijnde, de Christus.
43 En hij leidde hem tot Jezus. En
Jezus, hem aanziende, zeide: Gij zijt
Simon, de zoon van Jonas, gij zult ge-
noemd worden Cefas, hetwelk overgezet
wordt Petrus.
44 Des anderen daags wilde Jezus
heengaan naar Galiléa, en vond Filip-
pus, en zeide tot hem: Volg mij.
45 Filippus nu was van Bethsáïda, uit
de stad van Andréas en Petrus.
46 Filippus vond Nathánaël en zeide
tot hem: Wij hebben *hem* gevonden,
van wien Mozes in de wet geschreven
heeft, en de Profeten, *namelijk* Jezus,
den zoon van Jozef, van Názareth.
47 En Nathánaël zeide tot hem: Kan
uit Názareth iets goeds zijn? Filippus
zeide tot hem: Kom en zie.
48 Jezus zag Nathánaël tot zich ko-
men, en zeide van hem: Ziet, waar-
lijk een Israëliet, in wien geen bedrog
is!
49 Nathánaël zeide tot hem: Van waar
kent gij mij? Jezus antwoordde en zeide
tot hem: Eer u Filippus riep, daar gij
onder den vijgeboom waart, zag ik u.
50 Nathánaël antwoordde en zeide tot

hem: Rabbi, gij zijt de Zoon Gods; gij
zijt de Koning Israëls.
51 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Omdat ik u gezegd heb: Ik zag u onder
den vijgeboom, zoo gelooft gij; gij zult
grootere dingen zien dan deze.
52 En hij zeide tot hem: Voorwaar,
voorwaar, zeg ik ulieden: van nu aan
zult gij den hemel zien geopend, en de
Engelen Gods opklimmende en neder-
dalende op den Zoon des menschen.

HET 2 CAPITTEL.

EN op den derden dag was er eene
bruiloft te Kana in Galiléa; en de
moeder van Jezus was aldaar.
2 En Jezus was ook genoodigd, en
zijne discipelen, tot de bruiloft.
3 En als er wijn ontbrak, zeide de
moeder van Jezus tot hem: Zij hebben
geen' wijn.
4 Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat
heb ik met u *te doen?* mijn uur is nog
niet gekomen.
5 Zijne moeder zeide tot de dienaars:
Zoo wat hij ulieden zal zeggen, doet
dat.
6 En aldaar waren zes steenen water-
vaten gesteld, naar de reiniging der Jo-
den, elk houdende twee of drie metre-
ten.
7 Jezus zeide tot hen: Vult de water-
vaten met water. En zij vulden dezelve
tot boven toe.
8 En hij zeide tot hen: Schept nu, en
draagt het tot den Hofmeester. En zij
droegen het.
9 Als nu de Hofmeester het water, dat
wijn geworden was geproefd had (en hij
wist niet, van waar *de wijn* was, maar
de dienaren, die het water geschept
hadden, wisten het), zoo riep de Hof-
meester den bruidegom,
10 En zeide tot hem: Alle man zet
eerst den goeden wijn op, en, wanneer
men wel gedronken heeft, alsdan den
minderen; *maar* gij hebt den goeden
wijn tot nu toe bewaard.
11 Dit beginsel der teekenen heeft Je-
zus gedaan te Kana in Galiléa, en heeft
zijne heerlijkheid geopenbaard; en
zijne discipelen geloofden in hem.
12 Daarna ging hij af naar Kapernaüm,
hij, en zijne moeder, en zijne broeders,
en zijne discipelen; en zij bleven aldaar
niet vele dagen.
13 En het Pascha der Joden was nabij,
en Jezus ging op naar Jerûzalem.
14 En hij vond in den tempel, die os-
sen, en schapen, en duiven verkochten,
en de wisselaars *daar* zittende.
15 En een' geesel van touwkens ge-
maakt hebbende, dreef hij ze allen uit
den tempel, ook de schapen en de os-
sen; en het geld der wisselaars stortte
hij uit, en keerde de tafelen om.
16 En hij zeide tot degenen, die de
duiven verkochten: Neemt deze din-
gen van hier weg; maakt het huis
mijns Vaders niet tot een huis van
koophandel.
17 En zijne discipelen werden indach-
tig, dat er geschreven is: De ijver van
uw huis heeft mij verslonden.
18 De Joden antwoordden dan, en zei-
den tot hem: Wat teeken toont gij ons,
dat gij deze dingen doet?
19 Jezus antwoordde en zeide tot hen:
Breekt dezen tempel, en in drie dagen
zal ik denzelven oprigten.
20 De Joden zeiden dan: Zes en veer-
tig jaren is *over* dezen tempel gebouwd,
en gij, zult gij dien in drie dagen oprig-
ten?
21 Maar hij zeide *dit* van den tempel
zijns ligchaams.
22 Daarom, als hij opgestaan was van
de dooden, werden zijne discipelen ge-
dachtig, dat hij dit tot hen gezegd had;
en zij geloofden de Schrift, en het
woord, dat Jezus gesproken had.
23 En als hij te Jerûzalem was, op het
Pascha, in het feest, geloofden velen in
zijnen naam, ziende zijne teekenen, die
hij deed.
24 Maar Jezus zelf betrouwde hun
zich zelven niet, omdat hij ze allen
kende;
25 En om dat hij niet noodig had, dat
iemand getuigen zoude van den mensch,
want hij zelf wist, wat in den mensch
was.

HET 3 CAPITTEL.

EN daar was een mensch uit de Fari-
zeën, wiens naam was Nicodémus,
een Overste der Joden;
2 Deze kwam des nachts tot Jezus, en
zeide tot hem: Rabbi, wij weten, dat
gij zijt een Leeraar van God gekomen;
want niemand kan deze teekenen
doen, die gij doet, zoo God met hem
niet is.
3 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Voorwaar, voorwaar, zeg ik u: Ten zij
iemand wederom geboren worde, hij
kan het Koningrijk Gods niet zien.
4 Nicodémus zeide tot hem: Hoe kan
een mensch geboren worden, *nu* oud
zijnde? kan hij ook andermaal in zijns
moeders buik ingaan, en geboren wor-
den?
5 Jezus antwoordde: Voorwaar, voor-
waar, zeg ik u: Zoo iemand niet geboren

wordt uit water en Geest, hij kan in het Koningrijk Gods niet ingaan.

6 Hetgeen uit het vleesch geboren is, *dat* is vleesch; en hetgeen uit den Geest geboren is, *dat* is geest.

7 Verwonder u niet, dat ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden.

8 De wind blaast, waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet, van waar hij komt, en waar hij henen gaat; alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is.

9 Nicodémus antwoordde en zeide tot hem: Hoe kunnen deze dingen geschieden?

10 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Zijt gij een Leeraar Israëls, en weet gij deze dingen niet?

11 Voorwaar, voorwaar, zeg ik u: Wij spreken, wat wij weten, en getuigen, wat wij gezien hebben; en gijlieden neemt onze getuigenis niet aan.

12 Indien ik ulieden de aardsche dingen gezegd heb, en gij niet gelooft, hoe zult gij gelooven, indien ik ulieden de hemelsche zoude zeggen?

13 En niemand is opgevaren in den hemel, dan die uit den hemel nedergekomen is, *namelijk* de Zoon des menschen, die in den hemel is.

14 En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzoo moet de Zoon des menschen verhoogd worden;

15 Opdat een iegelijk, die in hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

16 Want alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat hij zijnen eeniggeboren' Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

17 Want God heeft zijnen Zoon niet gezonden in de wereld, opdat hij de wereld veroordeelen zoude, maar opdat de wereld door hem zoude behouden worden.

18 Die in hem gelooft, wordt niet veroordeeld; maar die niet gelooft, is alreeds veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in den naam van den eeniggeboren Zoon Gods.

19 En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de menschen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; want hunne werken waren boos.

20 Want een iegelijk, die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijne werken niet bestraft worden.

21 Maar die de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijne werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn.

22 ¶ Na dezen kwam Jezus en zijne discipelen in het land van Judéa, en onthield zich aldaar met hen, en doopte.

23 En Johannes doopte ook in Enon bij Salim, dewijl aldaar vele wateren waren; en zij kwamen daar, en werden gedoopt.

24 Want Johannes was nog niet in de gevangenis geworpen.

25 Daar rees dan eene vraag *van eenige* uit de discipelen van Johannes met de Joden over de reiniging.

26 En zij kwamen tot Johannes, en zeiden tot hem: Rabbi, die met u was over de Jordaan, wien gij getuigenis gaaft, zie, die doopt, en zij komen allen tot hem.

27 Johannes antwoordde en zeide: Een mensch kan geen ding aannemen, zoo het hem uit den hemel niet gegeven is.

28 Gij zelven zijt mijne getuigen, dat ik gezegd heb: Ik ben de Christus niet; maar dat ik vóór hem henen uitgezonden ben.

29 Die de bruid heeft, is de bruidegom, maar de vriend des bruidegoms, die staat en hem hoort, verblijdt zich met blijdschap over de stem des bruidegoms; zoo is dan deze mijne blijdschap vervuld geworden.

30 Hij moet wassen, maar ik minder worden.

31 Die van boven komt, is boven allen; die uit de aarde is *voortgekomen*, die is uit de aarde, en spreekt uit de aarde; die uit den hemel komt, is boven allen.

32 En hetgeen hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt hij; en zijne getuigenis neemt niemand aan.

33 Die zijne getuigenis aangenomen heeft, die heeft verzegeld, dat God waarachtig is.

34 Want dien God gezonden heeft, die spreekt de woorden Gods; want God geeft *hem* den Geest niet met mate.

35 De Vader heeft den Zoon lief, en heeft alle dingen in zijne hand gegeven.

36 Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien; maar de toorn van God blijft op hem.

HET 4 CAPITTEL.

ALS dan de Heer verstond, dat de Farizeën gehoord hadden, dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes;

2 Hoewel Jezus zelf niet doopte, maar
zijne discipelen;
3 Zoo verliet hij Judéa, en ging weder-
om heen naar Galiléa.
4 En hij moest door Samarië gaan.
5 Hij kwam dan in eene stad van Sa-
marië, genoemd Sichar, nabij het stuk
lands, hetwelk Jakob aan zijnen zoon
Jozef gaf.
6 En aldaar was de fontein Jakobs.
Jezus dan, vermoeid zijnde van de reize,
zat alzoo neder nevens de fontein. Het
was omtrent de zesde ure.
7 Daar kwam eene vrouw uit Samarië
om water te putten. Jezus zeide tot
haar: Geef mij te drinken.
8 (Want zijne discipelen waren heen
gegaan in de stad, opdat zij zouden spijs
koopen.)
9 Zoo zeide dan de Samaritaansche
vrouw tot hem: Hoe begeert gij, die
een Jood zijt, van mij te drinken, die ik
eene Samaritaansche vrouw ben? want
de Joden houden geene gemeenschap
met de Samaritanen.
10 Jezus antwoordde en zeide tot haar:
Indien gij de gave Gods kendet, en wie
hij is, die tot u zegt: Geef mij te drin-
ken; zoo zoudt gij van hem hebben be-
geerd, en hij zou u levend water gegeven
hebben.
11 De vrouw zeide tot hem: Heer, gij
hebt niet om mede te putten, en de put
is diep; van waar hebt gij dan het le-
vend water?
12 Zijt gij meerder dan onze vader Ja-
kob, die ons den put gegeven heeft? en
hij zelf heeft daaruit gedronken, en
zijne kinderen, en zijn vee.
13 Jezus antwoordde en zeide tot haar:
Een ieder, die van dit water drinkt, zal
wederom dorsten.
14 Maar zoo wie gedronken zal hebben
van het water, dat ik hem geven zal,
dien zal in eeuwigheid niet dorsten;
maar het water, dat ik hem zal geven,
zal in hem worden eene fontein van
water, springende tot in het eeuwige
leven.
15 De vrouw zeide tot hem: Heer, geef
mij dat water, opdat mij niet dorste, en
ik hier niet *moet* komen, om te putten.
16 Jezus zeide tot haar: Ga heen, roep
uwen man, en kom hier.
17 De vrouw antwoordde en zeide: Ik
heb geenen man. Jezus zeide tot haar:
Gij hebt wel gezegd: Ik heb geenen
man;
18 Want gij hebt vijf mannen gehad,
en dien gij nu hebt, is uw man niet;
dat hebt gij met waarheid gezegd.
19 De vrouw zeide tot hem: Heer, ik
zie, dat gij een Profeet zijt.
20 Onze vaders hebben op dezen berg
aangebeden; en gijlieden zegt, dat te
Jerûzalem de plaats is, waar men moet
aanbidden.
21 Jezus zeide tot haar: Vrouw, geloof
mij, de ure komt, wanneer gijlieden,
noch op dezen berg, noch te Jerûzalem,
den Vader zult aanbidden.
22 Gijlieden aanbidt, wat gij niet weet;
wij aanbidden, wat wij weten; want de
zaligheid is uit de Joden.
23 Maar de ure komt, en is nu, wan-
neer de ware aanbidders den Vader aan-
bidden zullen in geest en waarheid;
want de Vader zoekt ook zulken, die
hem *alzoo* aanbidden.
24 God is een geest, en die hem aan-
bidden, moeten *hem* aanbidden in geest
en waarheid.
25 De vrouw zeide tot hem: Ik weet,
dat de Messias komt (die genoemd wordt
Christus); wanneer die zal gekomen
zijn, zoo zal hij ons alle dingen verkon-
digen.
26 Jezus zeide tot haar: Ik ben het,
die met u spreek.
27 En daarop kwamen zijne discipelen,
en verwonderden zich, dat hij met eene
vrouw sprak. Nogtans zeide niemand:
Wat vraagt gij? of: Wat spreekt gij
met haar?
28 Zoo verliet de vrouw dan haar wa-
tervat, en ging heen in de stad, en zeide
tot de lieden:
29 Komt, ziet een' mensch, die mij ge-
zegd heeft alles, wat ik gedaan heb: is
deze niet de Christus?
30 Zij dan gingen uit de stad, en kwa-
men tot hem.
31 En ondertusschen baden hem de dis-
cipelen, zeggende: Rabbi, eet.
32 Maar hij zeide tot hen: Ik heb eene
spijze om te eten, die gij niet weet.
33 Zoo zeiden dan de discipelen tot
elkander: Heeft hem iemand te eten
gebragt?
34 Jezus zeide tot hen: Mijne spijs is,
dat ik doe den wil des genen, die mij
gezonden heeft, en zijn werk volbrenge.
35 Zegt gijlieden niet: Het zijn nog vier
maanden, en *dan* komt de oogst? Ziet,
ik zeg u: Heft uwe oogen op en aan-
schouwt de landen, want zij zijn alreeds
wit om te oogsten.
36 En die maait, ontvangt loon, en
vergadert vrucht ten eeuwigen leven;
opdat zich zamen verblijde, beide die
zaait en die maait.
37 Want hierin is die spreuk waarach-

tig: Een ander is het, die zaait, en een
ander, die maait.
38 Ik heb u uitgezonden, om te maai-
jen hetgeen gij niet bearbeid hebt;
anderen hebben het bearbeid, en gij
zijt tot hunnen arbeid ingegaan.
39 En velen der Samaritanen uit die
stad geloofden in hem, om het woord
der vrouw, die getuigde: Hij heeft mij
gezegd alles, wat ik gedaan heb.
40 Als dan de Samaritanen tot hem ge-
komen waren, baden zij hem, dat hij
bij hen bleve; en hij bleef aldaar twee
dagen.
41 En daar geloofden er veel meer om
zijns woords wil,
42 En zeiden tot de vrouw: Wij geloo-
ven niet meer om uwes zeggens wil;
want wij zelven hebben *hem* gehoord,
en weten, dat deze waarlijk is de Chris-
tus, de Zaligmaker de wereld.
43 En na twee dagen ging hij van daar,
en ging henen naar Galiléa;
44 Want Jezus heeft zelf getuigd, dat
een Profeet in zijn eigen vaderland
geene eere heeft.
45 Als hij dan in Galiléa kwam, ont-
vingen hem de Galileërs, gezien heb-
bende al de dingen, die hij te Jerûzalem
op het feest gedaan had; want ook zij
waren tot het feest gegaan.
46 Zoo kwam dan Jezus wederom te
Kana in Galiléa, waar hij het water wijn
gemaakt had. En daar was een zeker
Koninklijk *hoveling*, wiens zoon krank
was te Kapernaüm.
47 Deze, gehoord hebbende, dat Jezus
uit Judéa in Galiléa kwam, ging tot
hem, en bad hem, dat hij afkwame, en
zijnen zoon gezond maakte, want hij
lag op zijn sterven.
48 Jezus dan zeide tot hem: Ten zij dat
gijlieden teekenen en wonderen ziet,
zoo zult gij niet gelooven.
49 De Koninklijke *hoveling* zeide tot
hem: Heer, kom af, eer mijn kind sterft.
50 Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw
zoon leeft. En de mensch geloofde het
woord, dat Jezus tot hem zeide, en ging
heen.
51 En als hij nu afging, kwamen hem
zijne dienstknechten te gemoet, en bood-
schapten, zeggende: uw kind leeft.
52 Zoo vraagde hij dan van hen het
uur, waarop het beter met hem gewor-
den was. En zij zeiden tot hem: Giste-
ren te zeven uren verliet hem de koorts.
53 De vader bekende dan, dat het op
hetzelfde uur *was*, waarop Jezus tot
hem gezegd had: Uw zoon leeft. En
hij geloofde zelf, en zijn geheele huis.
54 Dit tweede teeken heeft Jezus we-
derom gedaan, als hij uit Judéa in Gali-
léa gekomen was.

HET 5 CAPITTEL.

NA dezen was een feest der Joden,
en Jezus ging op naar Jerûzalem.
2 En daar is te Jerûzalem, aan de
schaaps*poort*, een badwater, hetwelk
in het Hebreeuwsch toegenoemd wordt
Bethesda, hebbende vijf zalen.
3 In dezelve lag eene groote menigte
van kranken, blinden, kreupelen, verdor-
den, wachtende op de roering des waters.
4 Want een Engel daalde neder op ze-
keren tijd in het badwater, en beroerde
het water; wie dan het eerst daarin
kwam, na de beroering van het water,
die werd gezond, van welke ziekte hij
ook bevangen was.
5 En aldaar was een zeker mensch, die
acht en dertig jaren krank gelegen had.
6 Jezus, ziende dezen liggen, en we-
tende, dat hij nu langen tijd gelegen
had, zeide tot hem: Wilt gij gezond
worden?
7 De kranke antwoordde hem: Heer,
ik heb geen' mensch, om mij te werpen
in het badwater, wanneer het water be-
roerd wordt; en terwijl ik kome, zoo
daalt een ander vóór mij neder.
8 Jezus zeide tot hem: Sta op, neem
uw beddeken op, en wandel.
9 En terstond werd de mensch gezond,
en nam zijn beddeken op en wandelde.
En het was Sabbath op denzelfden dag.
10 De Joden zeiden dan tot dengenen,
die genezen was: Het is Sabbath, het
is u niet geoorloofd het beddeken te
dragen.
11 Hij antwoordde hun: Die mij ge-
zond gemaakt heeft, die heeft tot mij
gezegd: Neem uw beddeken op en
wandel.
12 Zij vraagden hem dan: Wie is de
mensch, die tot u gezegd heeft: Neem
uw beddeken op, en wandel?
13 En die gezond gemaakt was, wist
niet, wie hij was; want Jezus was ont-
weken, alzoo er eene *groote* schare in die
plaats was.
14 Daarna vond hem Jezus in den
tempel, en zeide tot hem: Zie, gij zijt
gezond geworden; zondig niet meer,
opdat u niet wat ergers geschiede.
15 De mensch ging heen, en bood-
schapte den Joden, dat het Jezus was,
die hem gezond gemaakt had.
16 En daarom vervolgden de Joden Je-
zus, en zochten hem te dooden, omdat
hij deze dingen op den Sabbath deed.
17 En Jezus antwoordde hun: Mijn

Vader werkt tot nu toe, en ik werk
ook.
18 Daarom zochten dan de Joden te
meer hem te dooden, omdat hij niet al-
leen den Sabbath brak, maar ook zeide,
dat God zijn eigen Vader was, zich zel-
ven Gode even gelijk makende.
19 Jezus dan antwoordde, en zeide tot
hen: Voorwaar, voorwaar zeg ik u: De
Zoon kan niets van zich zelven doen,
ten zij hij den Vader dat ziet doen;
want zoo wat die doet, hetzelve doet
ook de Zoon desgelijks.
20 Want de Vader heeft den Zoon lief,
en toont hem alles, wat hij doet; en
hij zal hem grooter werken toonen dan
deze, opdat gij u verwondert.
21 Want gelijk de Vader de dooden
opwekt en levend maakt, alzoo maakt
ook de Zoon levend, wie hij wil.
22 Want ook de Vader oordeelt nie-
mand, maar heeft al het oordeel den
Zoon gegeven;
23 Opdat zij allen den Zoon eeren, ge-
lijk zij den Vader eeren. Wie den Zoon
niet eert, eert den Vader niet, die hem
gezonden heeft.
[illegible] Voorwaar, voorwaar, zeg ik u: Die
m[illegible] woord hoort, en gelooft hem, die
m[illegible] gezonden heeft, die heeft het eeu-
wige leven, en komt niet in de verdoe-
menis, maar is uit den dood overgegaan
in het leven.
25 Voorwaar, voorwaar zeg ik u: De
ure komt, en is nu, wanneer de dooden
zullen hooren de stem van den Zoon van
God, en die dezelve gehoord hebben,
zullen leven.
26 Want gelijk de Vader het leven
heeft in zich zelven, alzoo heeft hij ook
den Zoon gegeven, het leven te hebben
in zich zelven;
27 En heeft hem magt gegeven, ook
gerigt te houden, omdat hij des men-
schen Zoon is.
28 Verwondert u daar niet over; want
de ure komt, in welke allen, die in de
graven zijn, zijne stem zullen hooren,
29 En zullen uitgaan, die het goede
gedaan hebben, tot de opstanding des
levens, en die het kwade gedaan heb-
ben, tot de opstanding der verdoemenis.
30 Ik kan van mij zelven niets doen;
gelijk ik hoore, oordeele ik, en mijn oor-
deel is regtvaardig; want ik zoek niet
mijnen wil, maar den wil des Vaders,
die mij gezonden heeft.
31 Indien ik van mij zelven getuig,
mijne getuigenis is niet waarachtig.
32 Daar is een ander, die van mij
getuigt, en ik weet, dat de getuigenis,
welke hij van mij getuigt, waarach-
tig is.
33 Gijlieden hebt tot Johannes gezon-
den, en hij heeft der waarheid getui-
genis gegeven.
34 Doch ik neem geene getuigenis van
een' mensch; maar dit zeg ik, opdat
gijlieden zoudt behouden worden.
35 Hij was eene brandende en lichten-
de kaars; en gijlieden hebt u voor eenen
korten tijd in zijn licht willen ver-
heugen.
36 Maar ik heb eene getuigenis meer-
der, dan *die* van Johannes; want de
werken, die mij de Vader gegeven heeft,
om die te volbrengen, deze werken, die
ik doe, getuigen van mij, dat mij de
Vader gezonden heeft.
37 En de Vader, die mij gezonden
heeft, die heeft zelf van mij getuigd.
Gij hebt noch zijne stem ooit gehoord,
noch zijne gedaante gezien.
38 En zijn woord hebt gij niet in u
blijvende, want gij gelooft dien niet,
dien hij gezonden heeft;
39 Onderzoekt de Schriften, want gij
meent in dezelve het eeuwige leven te
hebben; en die zijn het, die van mij ge-
tuigen.
40 En gij wilt tot mij niet komen, op-
dat gij het leven moogt hebben.
41 Ik neem geene eer van menschen;
42 Maar ik ken ulieden, dat gij de lief-
de Gods in u zelven niet hebt.
43 Ik ben gekomen in den naam mijns
Vaders, en gij neemt mij niet aan; zoo
een ander komt in zijnen eigen' naam,
dien zult gij aannemen.
44 Hoe kunt gij gelooven, die gij eer
van elkander neemt, en de eer, die van
God alleen is, niet zoekt?
45 Meent niet, dat ik u verklagen zal
bij den Vader; die u verklaagt, is Mo-
zes, op wien gij gehoopt hebt.
46 Want indien gij Mozes geloofdet,
zoo zoudt gij mij gelooven; want hij
heeft van mij geschreven.
47 Maar zoo gij zijne schriften niet ge-
looft, hoe zult gij mijne woorden geloo-
ven?

HET 6 CAPITTEL.

NA dezen vertrok Jezus over de zee
van Galiléa, welke is *de zee* van
Tibérias.
2 En hem volgde eene groote schare,
omdat zij zijne teekenen zagen, die hij
deed aan de kranken.
3 En Jezus ging op den berg, en zat
aldaar neder met zijne discipelen.
4 En het Pascha, het feest der Joden,
was nabij.

5 Jezus dan, de oogen opheffende, en
ziende, dat eene groote schare tot hem
kwam, zeide tot Filippus: Van waar
zullen wij brooden koopen, opdat dezen
eten mogen?
6 (Doch dit zeide hij, hem beproeven-
de; want hij wist zelf, wat hij doen
zoude.)
7 Filippus antwoordde hem: Voor twee
honderd penningen brood is voor dezen
niet genoeg, opdat een iegelijk van hen
een weinig neme.
8 Een van zijne discipelen, *namelijk*
Andréas, de broeder van Simon Petrus,
zeide tot hem:
9 Hier is een jongsken, dat vijf gerste-
brooden heeft, en twee visschen; maar
wat zijn dezen onder zoo velen?
10 En Jezus zeide: Doet de menschen
neder zitten. En daar was veel gras in
die plaats. Zoo zaten dan de mannen
neder, omtrent vijfduizend in getal.
11 En Jezus nam de brooden, en ge-
dankt hebbende, deelde hij dezelve aan
de discipelen, en de discipelen aan de-
genen, die nedergezeten waren; desge-
lijks ook van de visschen, zoo veel zij
wilden.
12 En als zij verzadigd waren, zeide
hij tot zijne discipelen: Vergadert de
overgeschotene brokken, opdat er niets
verloren ga.
13 Zij vergaderden ze dan, en vulden
twaalf korven met brokken van de vijf
gerstebrooden, welke overgeschoten wa-
ren van degenen, die gegeten hadden.
14 De menschen dan, gezien hebbende
het teeken, dat Jezus gedaan had, zei-
den: Deze is waarlijk de Profeet, die in
de wereld komen zoude.
15 Jezus dan, wetende, dat zij zouden
komen, en hem met geweld nemen, op-
dat zij hem Koning maakten, ontweek
wederom op den berg, hij zelf alleen.
16 En als het avond geworden was,
gingen zijne discipelen af naar de zee.
17 En in het schip gegaan zijnde, kwa-
men zij over de zee naar Kapernaüm.
En het was alreeds duister geworden,
en Jezus was tot hen niet gekomen.
18 En de zee verhief zich, overmits er
een groote wind waaide.
19 En als zij omtrent vijf en twintig of
dertig stadiën gevaren waren, zagen zij
Jezus, wandelende op de zee, en ko-
mende bij het schip; en zij werden be-
vreesd.
20 Maar hij zeide tot hen: Ik ben het,
zijt niet bevreesd.
21 Zij hebben dan hem gewilliglijk in
het schip genomen; en terstond kwam
het schip aan het land, waar zij naar toe
voeren.
22 Des anderen daags de schare, die aan
de andere zijde der zee stond, ziende,
dat aldaar geen ander scheepken was
dan dat ééne, waarin zijne discipelen
gegaan waren, en dat Jezus met zijne
discipelen in dat scheepken niet was ge-
gaan, maar *dat* zijne discipelen alleen
weggevaren waren;
23 (Doch er kwamen andere scheep-
kens van Tibérias, nabij de plaats, waar
zij het brood gegeten hadden, als de
Heer gedankt had.)
24 Toen dan de schare zag, dat Jezus
aldaar niet was, noch zijne discipelen,
zoo gingen zij ook in de schepen, en
kwamen te Kapernaüm, zoekende Je-
zus.
25 En als zij hem gevonden hadden,
over de zee, zeiden zij tot hem: Rabbi,
wanneer zijt gij hier gekomen?
26 Jezus antwoordde hun en zeide:
Voorwaar, voorwaar zeg ik u: Gij zoekt
mij, niet omdat gij teekenen gezien
hebt, maar omdat gij van de brooden
gegeten hebt, en verzadigd zijt.
27 Werkt niet *om* de spijs, die ver-
gaat, maar *om* de spijs, die blijft tot
in het eeuwige leven, welke de Zoon des
menschen ulieden geven zal; want de-
zen heeft God de Vader verzegeld.
28 Zij zeiden dan tot hem: Wat zullen
wij doen, opdat wij de werken Gods mo-
gen werken?
29 Jezus antwoordde en zeide tot hen:
Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in
hem, dien hij gezonden heeft.
30 Zij zeiden dan tot hem: Wat teeken
doet gij dan, opdat wij het mogen zien,
en u gelooven? wat werkt gij?
31 Onze vaders hebben het manna ge-
geten in de woestijn; gelijk geschreven
is: Hij gaf hun het brood uit den hemel
te eten.
32 Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar,
voorwaar zeg ik u: Mozes heeft u niet
gegeven het brood uit den hemel; maar
mijn Vader geeft u dat ware brood uit
den hemel.
33 Want het brood Gods is hij, die uit
den hemel nederdaalt, en die aan de
wereld het leven geeft.
34 Zij zeiden dan tot hem: Heer, geef
ons altijd dit brood.
35 En Jezus zeide tot hen: Ik ben het
brood des levens: die tot mij komt, zal
geenszins hongeren; en die in mij ge-
looft, zal nimmermeer dorsten.
36 Maar ik heb u gezegd, dat gij mij
ook gezien hebt, en gij gelooft niet.

37 Al wat mij de Vader geeft, zal tot
mij komen; en die tot mij komt, zal ik
geenszins uitwerpen.
38 Want ik ben uit den hemel neder-
gedaald, niet opdat ik mijnen wil zoude
doen, maar den wil des genen, die mij
gezonden heeft.
39 En dit is de wil des Vaders, die mij
gezonden heeft, dat al wat hij mij gege-
ven heeft, ik daaruit niet verlieze, maar
hetzelve opwekke ten uitersten dage.
40 En dit is de wil des genen, die mij
gezonden heeft, dat een iegelijk, die den
Zoon aanschouwt, en in hem gelooft, het
eeuwige leven hebbe; en ik zal hem
opwekken ten uitersten dage.
41 De Joden dan murmureerden over
hem, omdat hij gezegd had: Ik ben het
brood, dat uit den hemel nedergedaald is.
42 En zij zeiden: Is deze niet Jezus,
de zoon van Jozef, wiens vader en moe-
der wij kennen? hoe zegt deze dan: Ik
ben uit den hemel nedergedaald?
43 Jezus antwoordde dan, en zeide tot
hen: Murmureert niet onder elkander.
44 Niemand kan tot mij komen, ten zij
dat de Vader, die mij gezonden heeft,
hem trekke; en ik zal hem opwekken
ten uitersten dage.
45 Daar is geschreven in de Profeten:
En zij zullen allen van God geleerd
zijn. Een iegelijk dan, die *het* van den
Vader gehoord en geleerd heeft, die
komt tot mij.
46 Niet dat iemand den Vader gezien
heeft, dan die van God is; deze heeft
den Vader gezien.
47 Voorwaar, voorwaar, zeg ik u: Die
in mij gelooft, heeft het eeuwige leven.
48 Ik ben het brood des levens.
49 Uwe vaders hebben het manna ge-
geten in de woestijn, en zij zijn gestor-
ven.
50 Dit is het brood, dat uit den hemel
nederdaalt, opdat de mensch daarvan
ete, en niet sterve.
51 Ik ben dat levende brood, dat uit
den hemel nedergedaald is; zoo iemand
van dit brood eet, die zal in eeuwigheid
leven. En het brood, dat ik geven zal,
is mijn vleesch, hetwelk ik geven zal
voor het leven der wereld.
52 De Joden dan streden onder elkan-
der, zeggende: Hoe kan ons deze *zijn*
vleesch te eten geven?
53 Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar,
voorwaar, zeg ik ulieden: Ten zij dat
gij het vleesch des Zoons des menschen
eet, en zijn bloed drinkt, zoo hebt gij
geen leven in u zelven.
54 Die mijn vleesch eet, en mijn bloed
drinkt, die heeft het eeuwige leven; en
ik zal hem opwekken ten uitersten
dage.
55 Want mijn vleesch is waarlijk spijs,
en mijn bloed is waarlijk drank.
56 Die mijn vleesch eet, en mijn bloed
drinkt, die blijft in mij, en ik in hem.
57 Gelijkerwijs mij de levende Vader
gezonden heeft, en ik leve door den Va-
der; *alzoo* wie mij eet, die zal leven
door mij.
58 Dit is het brood, dat uit den hemel
nedergedaald is; niet gelijk uwe vaders
het manna gegeten hebben, en zijn ge-
storven. Die dit brood eet, zal in eeu-
wigheid leven.
59 Deze dingen zeide hij in de Syna-
goge, leerende te Kapernaüm.
60 Velen dan van zijne discipelen, *dit*
hoorende, zeiden: Deze rede is hard;
wie kan dezelve hooren?
61 Jezus nu, wetende bij zich zelven,
dat zijne discipelen daarover murmur-
eerden, zeide tot hen: Ergert ulieden
dit?
62 *Wat zou het* dan *zijn*, zoo gij den
Zoon des menschen zaagt opvaren, waar
hij te voren was?
63 De Geest is het, die levend maakt;
het vleesch is niet nut. De woorden,
die ik tot u spreek, zijn geest en zijn
leven.
64 Maar daar zijn sommigen van ulie-
den, die niet gelooven. Want Jezus
wist van den beginne, wie zij waren,
die niet geloofden, en wie hij was, die
hem verraden zoude.
65 En hij zeide: Daarom heb ik u ge-
zegd, dat niemand tot mij komen kan,
ten zij dat het hem gegeven zij van mij-
nen Vader.
66 Van toen af gingen velen zijner dis-
cipelen terug, en wandelden niet meer
met hem.
67 Jezus dan zeide tot de twaalven:
Wilt gijlieden ook niet weggaan?
68 Simon Petrus dan antwoordde hem:
Heer, tot wien zullen wij heengaan? gij
hebt de woorden des eeuwigen levens.
69 En wij hebben geloofd en bekend,
dat gij zijt de Christus, de Zoon des le-
venden Gods.
70 Jezus antwoordde hun: Heb ik niet
u twaalf uitverkoren? en één uit u is
een duivel?
71 En hij zeide *dit van* Judas Simons-
zoon Iskáriot: want deze zou hem ver-
raden, zijnde één van de twaalven.

HET 7 CAPITTEL.

EN na dezen wandelde Jezus in Ga-
liléa; want hij wilde in Judéa niet

wandelen, omdat de Joden hem zochten
te dooden.
2 En het feest der Joden, *namelijk* de
*loof*huttenzetting, was nabij.
3 Zoo zeiden dan zijne broeders tot
hem: Vertrek van hier, en ga heen in
Judéa; opdat ook uwe discipelen uwe
werken mogen aanschouwen, die gij
doet.
4 Want niemand doet iets in het ver-
borgen, en zoekt zelf, dat men open-
lijk van hem spreke; indien gij deze
dingen doet, zoo openbaar u zelven aan
de wereld.
5 Want ook zijne broeders geloofden
niet in hem.
6 Jezus dan zeide tot hen: Mijn tijd is
nog niet hier; maar uw tijd is altijd be-
reid.
7 De wereld kan ulieden niet haten,
maar mij haat zij, omdat ik van dezelve
getuig, dat hare werken boos zijn.
8 Gaat gijlieden op tot dit feest; ik ga
nog niet op tot dit feest; want mijn tijd
is nog niet vervuld.
9 En als hij deze dingen tot hen gezegd
had, bleef hij in Galiléa.
10 Maar als zijne broeders opgegaan
waren, toen ging hij ook zelf op tot het
feest, niet openlijk, maar als in het ver-
borgen.
11 De Joden dan zochten hem op het
feest, en zeiden: Waar is hij?
12 En daar was veel gemurmels van
hem onder de scharen. Sommigen zei-
den: Hij is goed; en anderen zeiden:
Neen, maar hij verleidt de schare.
13 Nogtans sprak niemand vrijmoedig
van hem, om de vrees der Joden.
14 Doch als het nu in het midden van
het feest was, zoo ging Jezus op in den
tempel, en leerde.
15 En de Joden verwonderden zich,
zeggende: Hoe weet deze de Schriften
daar hij dezelve niet geleerd heeft?
16 Jezus antwoordde hun, en zeide:
Mijne leer is de mijne niet, maar des
genen, die mij gezonden heeft.
17 Zoo iemand wil deszelfs wil doen,
die zal van deze leer bekennen, of zij
uit God is, dan *of* ik van mij zelven
spreke.
18 Die van zich zelven spreekt, zoekt
zijne eigene eer; maar die de eer zoekt
desgenen, die hem gezonden heeft, die
is waarachtig, en geene ongeregtigheid
is in hem.
19 Heeft Mozes u niet de wet gegeven?
en niemand van u doet de wet. Wat
zoekt gij mij te dooden?
20 De schare antwoordde en zeide:
Gij hebt den duivel, wie zoekt u te
dooden?
21 Jezus antwoordde en zeide tot hen:
Eén werk heb ik gedaan, en gij ver-
wondert u allen.
22 Daarom heeft Mozes ulieden de be-
snijdenis gegeven, (niet dat zij uit Mo-
zes is, maar uit de vaderen) en gij be-
snijdt een' mensch op den Sabbath.
23 Indien een mensch de besnijdenis
ontvangt op den Sabbath, opdat de wet
van Mozes niet gebroken worde; zijt
gij toornig op mij, dat ik eenen gehee-
len mensch gezond gemaakt heb op den
Sabbath?
24 Oordeelt niet naar het aanzien, maar
oordeelt een regtvaardig oordeel.
25 Sommigen dan uit die van Jerûza-
lem zeiden: Is deze niet, dien zij zoe-
ken te dooden?
26 En ziet, hij spreekt vrijmoediglijk,
en zij zeggen hem niets. Zouden nu
wel de Oversten waarlijk weten, dat
deze waarlijk is de Christus?
27 Doch van dezen weten wij, van
waar hij is; maar de Christus, wanneer
hij komen zal, zoo zal niemand weten,
van waar hij is.
28 Jezus dan riep in den tempel, lee-
rende en zeggende: En gij kent mij, en
gij weet, van waar ik ben; en ik ben
van mij zelven niet gekomen; maar hij
is waarachtig, die mij gezonden heeft,
dien gijlieden niet kent.
29 Maar ik ken hem; want ik ben van
hem, en hij heeft mij gezonden.
30 Zij zochten hem dan te grijpen;
maar niemand sloeg de hand aan hem;
want zijn uur was nog niet gekomen.
31 En velen uit de schare geloofden in
hem, en zeiden: Wanneer de Christus
zal gekomen zijn, zal hij ook meer tee-
kenen doen dan die, welke deze gedaan
heeft?
32 De Farizeën hoorden, dat de schare
dit van hem murmelde; en de Farizeën
en de Overpriesters zonden dienaren,
opdat zij hem grijpen zouden.
33 Jezus dan zeide tot hen: Nog eenen
kleinen tijd ben ik bij u, en ik ga heen
tot dengenen, die mij gezonden heeft.
34 Gij zult mij zoeken, en gij zult *mij*
niet vinden; en waar ik ben, kunt gij
niet komen.
35 De Joden dan zeiden tot elkander:
Waar zal deze heengaan, dat wij hem
niet zullen vinden? Zal hij tot de ver-
strooide Grieken gaan, en de Grieken
leeren?
36 Wat is dit voor eene rede, die hij
gezegd heeft: Gij zult mij zoeken, en

zult *mij* niet vinden; en waar ik ben,
kunt gij niet komen?
37 En op den laatsten dag, *zijnde* den
grooten *dag* van het feest, stond Jezus
en riep, zeggende: Zoo iemand dorst,
die kome tot mij en drinke.
38 Die in mij gelooft, gelijkerwijs de
Schrift zegt, stroomen van levend water
zullen uit zijnen buik vloeijen.
39 (En dit zeide hij van den Geest,
welken ontvangen zouden, die in hem
gelooven; want de Heilige Geest was
nog niet, overmits Jezus nog niet ver-
heerlijkt was.)
40 Velen dan uit de schare, deze rede
hoorende, zeiden: Deze is waarlijk de
Profeet.
41 Anderen zeiden: Deze is de Chris-
tus. En anderen zeiden: Zal dan de
Christus uit Galiléa komen?
42 Zegt de Schrift niet, dat de Christus
komen zal uit het zaad van David, en
van het vlek Bethlehem, waar David
was?
43 Daar werd dan tweedragt onder de
schare, om zijnent wil.
44 En sommigen van hen wilden hem
grijpen; maar niemand sloeg de handen
aan hem.
45 De dienaars dan kwamen tot de
Overpriesters en Farizeën; en die zei-
den tot hen: Waarom hebt gij hem
niet gebragt?
46 De dienaars antwoordden: Nooit
heeft een mensch alzoo gesproken, ge-
lijk deze mensch.
47 De Farizeën dan antwoordden hun:
Zijt ook gijlieden verleid?
48 Heeft iemand uit de Oversten in
hem geloofd, of uit de Farizeën?
49 Maar deze schare, die de wet niet
weet, is vervloekt.
50 Nicodemus zeide tot hen: (welke des
nachts tot hem gekomen was, zijnde een
uit hen)
51 Oordeelt ook onze wet den mensch,
ten zij dat zij eerst van hem gehoord
heeft, en verstaat, wat hij doet?
52 Zij antwoordden en zeiden tot hem:
Zijt gij ook uit Galiléa? Onderzoek en
zie, dat uit Galiléa geen Profeet opge-
staan is.
53 En een iegelijk ging henen naar zijn
huis.

HET 8 CAPITTEL.

MAAR Jezus ging naar den Olijf-
berg.
2 En des morgens vroeg kwam hij we-
derom in den tempel; en al het volk
kwam tot hem; en nedergezeten zijnde,
leerde hij hen.
3 En de Schriftgeleerden en de Farizeën
bragten tot hem eene vrouw, in over-
spel gegrepen;
4 En haar gesteld hebbende in het
midden, zeiden zij tot hem: Meester,
deze vrouw is op de daad zelve gegre-
pen, overspel begaande.
5 En Mozes heeft ons in de wet gebo-
den, dat dezulken gesteenigd zullen
worden; gij dan, wat zegt gij?
6 En dit zeiden zij, hem verzoekende,
opdat zij *iets* hadden, om hem te be-
schuldigen. Maar Jezus, nederbuk-
kende, schreef met den vinger op de
aarde.
7 En als zij hem bleven vragen, rigtte
hij zich op, en zeide tot hen: Die van
ulieden zonder zonde is, werpe het eerst
den steen op haar.
8 En wederom nederbukkende, schreef
hij op de aarde.
9 Maar zij, *dit* hoorende, en van *hun*
geweten overtuigd zijnde, gingen uit,
de een na den anderen, beginnende van
de oudsten tot de laatsten; en Jezus
werd alleen gelaten, en de vrouw in het
midden staande.
10 En Jezus, zich oprigtende, en nie-
mand ziende dan de vrouw, zeide tot
haar: Vrouw, waar zijn deze uwe be-
schuldigers? heeft u niemand veroor-
deeld?
11 En zij zeide: Niemand, Heer. En
Jezus zeide tot haar: Zoo veroordeele
ik u ook niet; Ga heen, en zondig niet
meer.
12 Jezus dan sprak wederom tot hen,
zeggende: Ik ben het licht der wereld;
die mij volgt, zal in de duisternis niet
wandelen, maar zal het licht des levens
hebben.
13 De Farizeën dan zeiden tot hem: Gij
getuigt van u zelven; uwe getuigenis is
niet waarachtig.
14 Jezus antwoordde, en zeide tot hen:
Hoewel ik van mij zelven getuig, zoo is
nogtans mijne getuigenis waarachtig;
want ik weet, van waar ik gekomen
ben, en waar ik heenga; maar gijlieden
weet niet, van waar ik kome, en waar
ik heenga.
15 Gij oordeelt naar het vleesch; ik
oordeel niemand.
16 En indien ik ook oordeel, mijn oor-
deel is waarachtig; want ik ben niet al-
leen, maar ik en de Vader, die mij ge-
zonden heeft.
17 En daar is ook in uwe wet geschre-
ven, dat de getuigenis van twee men-
schen waarachtig is.
18 Ik ben het, die van mij zelven ge-

tuig, en de Vader, die mij gezonden
heeft, getuigt van mij.
19 Zij dan zeiden tot hem: Waar is uw
Vader? Jezus antwoordde: Gij kent
noch mij, noch mijnen Vader; indien
gij mij kendet, zoo zoudt gij ook mijnen
Vader kennen.
20 Deze woorden sprak Jezus bij de
schatkist, leerende in den tempel; en
niemand greep hem, want zijn uur was
nog niet gekomen.
21 Jezus dan zeide wederom tot hen:
Ik ga heen, en gij zult mij zoeken,
en in uwe zonden zult gij sterven;
waar ik heenga, kunt gijlieden niet
komen.
22 De Joden dan zeiden: Zal hij ook
zich zelven dooden, omdat hij zegt:
Waar ik heenga, kunt gijlieden niet ko-
men?
23 En hij zeide tot hen: Gijlieden zijt
van beneden, ik ben van boven; gij
zijt uit deze wereld, ik ben niet uit deze
wereld.
24 Ik heb u dan gezegd, dat gij in uwe
zonden zult sterven; want indien gij
niet gelooft, dat ik *die* ben, zult gij in
uwe zonden sterven.
25 Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt
gij? En Jezus zeide tot hen: Wat ik van
het begin ulieden ook zegge.
26 Ik heb vele dingen van u te zeggen
en te oordeelen; maar die mij gezonden
heeft, is waarachtig; en de dingen, die
ik van hem gehoord heb, dezelve spreek
ik tot de wereld.
27 Zij verstonden niet, dat hij hun van
den Vader sprak.
28 Jezus dan zeide tot hen: Wanneer
gij den Zoon des menschen zult ver-
hoogd hebben, dan zult gij verstaan, dat
ik *die* ben, en *dat* ik van mij zelven niets
doe; maar deze dingen spreek ik, gelijk
mijn Vader mij geleerd heeft.
29 En die mij gezonden heeft, is met
mij. De Vader heeft mij niet alleen
gelaten, want ik doe altijd, wat hem be-
hagelijk is.
30 Als hij deze dingen sprak, geloofden
velen in hem.
31 Jezus dan zeide tot de Joden, die *in*
hem geloofden: Indien gijlieden in
mijn woord blijft, zoo zijt gij waarlijk
mijne discipelen,
32 En zult de waarheid verstaan; en
de waarheid zal u vrij maken.
33 Zij antwoordden hem: Wij zijn
Abrahams zaad, en hebben nooit ie-
mand gediend; hoe zegt gij *dan:* Gij
zult vrij worden?
34 Jezus antwoordde hun: Voorwaar,
voorwaar zeg ik u: een iegelijk, die de
zonde doet, is een dienstknecht der
zonde.
35 En de dienstknecht blijft niet eeu-
wiglijk in het huis, de zoon blijft er eeu-
wiglijk.
36 Indien dan de Zoon u zal vrijge-
maakt hebben, zoo zult gij waarlijk vrij
zijn.
37 Ik weet, dat gij Abrahams zaad zijt;
maar gij zoekt mij te dooden, want mijn
woord heeft in u geene plaats.
38 Ik spreek, wat ik bij mijnen Vader
gezien heb; gij doet dan ook, wat gij bij
uwen vader gezien hebt.
39 Zij antwoordden en zeiden tot hem:
Abraham is onze vader. Jezus zeide tot
hen: Indien gij kinderen van Abraham
waart, zoo zoudt gij de werken van
Abraham doen.
40 Maar nu zoekt gij mij te dooden,
eenen mensch, die tot u de waarheid ge-
sproken heb, welke ik van God gehoord
heb; dat deed Abraham niet.
41 Gij doet de werken van uwen va-
der. Zij zeiden dan tot hem: Wij zijn
niet geboren uit hoererij, wij hebben
éénen Vader, *namelijk* God.
42 Jezus dan zeide tot hen: Indien God
uw vader ware, zoo zoudt gij mij lief-
hebben, want ik ben van God uitgegaan,
en kome *van hem;* want ik ben ook
van mij zelven niet gekomen, maar hij
heeft mij gezonden.
43 Waarom kent gij mijne spraak niet?
Het is, omdat gij mijn woord niet kunt
hooren.
44 Gij zijt uit den vader den duivel,
en wilt de begeerten van uwen vader
doen; die was een menschen-moorder
van den beginne, en is in de waarheid
niet staande gebleven; want geene waar-
heid is in hem; wanneer hij de leugen
spreekt, zoo spreekt hij uit zijn eigen;
want hij is een leugenaar, en de vader
derzelve *leugen.*
45 Maar mij, omdat ik *u* de waarheid
zeg, gelooft gij niet.
46 Wie van u overtuigt mij van zonde?
En indien ik de waarheid zeg, waarom
gelooft gij mij niet?
47 Die uit God is, hoort de woorden
Gods; daarom hoort gijlieden niet, om-
dat gij uit God niet zijt.
48 De Joden dan antwoordden en zei-
den tot hem? Zeggen wij niet wel, dat
gij een Samaritaan zijt, en den duivel
hebt?
49 Jezus antwoordde: Ik heb den dui-
vel niet, maar ik eer mijnen Vader, en
gij onteert mij.

50 Doch ik zoek mijne eer niet; daar
is één, die dezelve zoekt en oordeelt.
51 Voorwaar, voorwaar, zeg ik u: Zoo
iemand mijn woord zal bewaard hebben, die zal den dood niet zien in eeuwigheid.
52 De Joden dan zeiden tot hem: Nu
bekennen wij, dat gij den duivel hebt. Abraham is gestorven, en de Profeten; en zegt gij: Zoo iemand mijn woord bewaard zal hebben, die zal den dood niet smaken in eeuwigheid?
53 Zijt gij meerder, dan onze vader
Abraham, die gestorven is? en de Profeten zijn gestorven; wien maakt gij u zelven?
54 Jezus antwoordde: Indien ik mij
zelven eere, zoo is mijne eer niets; mijn Vader is het, die mij eert, van wien gij zegt, dat hij uw God is.
55 En gij kent hem niet, maar ik ken
hem; en indien ik zeg, dat ik hem niet ken, zoo zal ik ulieden gelijk zijn, *dat is* een leugenaar; maar ik ken hem, en bewaar zijn woord.
56 Abraham, uw vader, heeft met ver-
heuging verlangd, dat hij mijnen dag zien zoude; en hij heeft *hem* gezien, en is verblijd geweest.
57 De Joden dan zeiden tot hem: Gij
hebt nog geen vijftig jaren, en hebt gij Abraham gezien?
58 Jezus zeide tot hen: Voorwaar,
voorwaar, zeg ik u: Eer Abraham was, ben ik.
59 Zij namen dan steenen op, dat zij
die op hem wierpen. Maar Jezus verborg zich, en ging uit den tempel, gaande door het midden van hen, en ging alzoo voorbij.

HET 9 CAPITTEL.

EN voorbijgaande, zag hij eenen mensch, blind van de geboorte af.
2 En zijne discipelen vraagden hem,
zeggende: Rabbi, wie heeft er gezondigd, deze, of zijne ouders, dat hij blind zoude geboren worden?
3 Jezus antwoordde: Noch deze heeft
gezondigd, noch zijne ouders; maar *dit is geschied*, opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden.
4 Ik moet werken de werken des ge-
nen, die mij gezonden heeft, zoo lang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand werken kan.
5 Zoolang ik in de wereld ben, zoo ben
ik het licht der wereld.
6 Dit gezegd hebbende, spoog hij op
de aarde, en maakte slijk uit het speeksel, en streek dat slijk op de oogen des blinden;
7 En zeide tot hem: Ga heen, wasch
u in het badwater Silóam, ('t welk overgezet wordt, uitgezonden.) Hij dan ging heen en wiesch zich, en kwam ziende.
8 De geburen dan, en die hem te vo-
ren gezien hadden, dat hij blind was, zeiden: Is deze niet, die zat en bedelde?
9 Anderen zeiden: Hij is het. En ande-
ren: Hij is hem gelijk. Hij zeide: Ik ben het.
10 Zij dan zeiden tot hem: Hoe zijn u
de oogen geopend?
11 Hij antwoordde en zeide: De mensch,
genoemd Jezus, maakte slijk, en bestreek mijne oogen, en zeide tot mij: Ga heen aan het badwater Silóam, en wasch u. En ik ging heen, en wiesch mij, en ik werd ziende.
12 Zij dan zeiden tot hem: Waar is die?
Hij zeide: Ik weet het niet.
13 Zij bragten hem tot de Farizeën,
hem *namelijk*, die te voren blind *geweest was.*
14 En het was Sabbath, als Jezus het
slijk maakte, en zijne oogen opende.
15 De Farizeën dan vraagden hem ook
wederom, hoe hij ziende geworden was. En hij zeide tot hen: Hij leide slijk op mijne oogen, en ik wiesch mij, en ik zie.
16 Sommigen dan uit de Farizeën zei-
den: Deze mensch is van God niet, want hij houdt den Sabbath niet. Anderen zeiden: Hoe kan een mensch, *die* een zondaar is, zulke teekenen doen? En daar was tweedragt onder hen.
17 Zij zeiden wederom tot den blinde:
Gij, wat zegt gij van hem, dewijl hij uwe oogen geopend heeft? En hij zeide: Hij is een Profeet.
18 De Joden dan geloofden van hem
niet, dat hij blind geweest was, en ziende was geworden, tot dat zij geroepen hadden de ouders des genen, die ziende geworden was.
19 En zij vraagden hun, zeggende: Is
deze uw zoon, van wien gij zegt, dat hij blind geboren is? Hoe ziet hij dan nu?
20 Zijne ouders antwoordden hun en
zeiden: Wij weten, dat deze onze zoon is, en dat hij blind geboren is;
21 Maar hoe hij nu ziet, weten wij
niet; of wie zijne oogen geopend heeft, weten wij niet; hij heeft *zijnen* ouderdom, vraagt hem zelven; hij zal van zich zelven spreken.
22 Dit zeiden zijne ouders, omdat zij
de Joden vreesden; want de Joden hadden alreeds te zamen een besluit gemaakt, zoo iemand hem beleed de

Christus te zijn, dat die uit de Synagoge zou geworpen worden.
23 Daarom zeiden zijne ouders: Hij heeft *zijnen* ouderdom, vraagt hem zelven.
24 Zij dan riepen voor de tweedemaal den mensch, die blind geweest was, en zeiden tot hem: Geef God de eer; wij weten, dat deze mensch een zondaar is.
25 Hij dan antwoordde en zeide: Of hij een zondaar is, weet ik niet; één ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie.
26 En zij zeiden wederom tot hem: Wat heeft hij u gedaan? hoe heeft hij uwe oogen geopend?
27 Hij antwoordde hun: Ik heb het u alreeds gezegd, en gij hebt het niet gehoord; wat wilt gij het wederom hooren? wilt gijlieden ook zijne discipelen worden?
28 Zij gaven hem dan scheldwoorden, en zeiden: Gij zijt zijn discipel, maar wij zijn discipelen van Mozes.
29 Wij weten, dat God tot Mozes gesproken heeft; maar deze, weten wij niet, ván waar hij is.
30 De mensch antwoordde en zeide tot hen: Hierin is immers *wat* wonders, dat gij niet weet, van waar hij is; en *nogtans* heeft hij mijne oogen geopend.
31 En wij weten, dat God de zondaars niet hoort; maar zoo iemand Godvruchtig is, en zijnen wil doet, dien hoort hij.
32 Van *alle* eeuwe is het niet gehoord, dat iemand de oogen van eenen blindgeborene geopend heeft.
33 Indien deze van God niet ware, hij zou niets kunnen doen.
34 Zij antwoordden, en zeiden tot hem: Gij zijt geheel in zonden geboren, en leert gij ons? En zij wierpen hem uit.
35 Jezus hoorde, dat zij hem uitgeworpen hadden, en hem vindende, zeide hij tot hem: Gelooft gij in den Zoon van God?
36 Hij antwoordde en zeide: Wie is hij, Heer, opdat ik in hem moge gelooven?
37 En Jezus zeide tot hem: En gij hebt hem gezien, en die met u spreekt, die is het.
38 En hij zeide: Ik geloof, Heer. En hij aanbad hem.
39 En Jezus zeide: Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degenen, die niet zien, zien mogen, en die zien, blind worden.
40 En dit hoorden *eenigen* uit de Farizeën, die bij hem waren, en zeiden tot hem: Zijn wij dan ook blind?
41 Jezus zeide tot hen: Indien gij blind waart, zoo zoudt gij geene zonde hebben; maar nu zegt gij: Wij zien; zoo blijft dan uwe zonde.

HET 10 CAPITTEL.

VOORWAAR, voorwaar zeg ik ulieden: Die niet ingaat door de deur in den stal der schapen, maar van elders inklimt, die is een dief en moordenaar.
2 Maar die door de deur ingaat, is een herder der schapen.
3 Dezen doet de deurwachter open, en de schapen hooren zijne stem; en hij roept zijne schapen bij name, en leidt ze uit.
4 En wanneer hij zijne schapen uitgedreven heeft, zoo gaat hij vóór hen henen; en de schapen volgen hem, overmits zij zijne stem kennen.
5 Maar eenen vreemde zullen zij geenszins volgen, maar zullen van hem vlieden, overmits zij de stem der vreemden niet kennen.
6 Deze gelijkenis zeide Jezus tot hen; maar zij verstonden niet, wat het was, dat hij tot hen sprak.
7 Jezus dan zeide wederom tot hen; Voorwaar, voorwaar zeg ik u: Ik ben de deur der schapen.
8 Allen, zoo velen als er vóór mij zijn gekomen, zijn dieven en moordenaars; maar de schapen hebben hen niet gehoord.
9 Ik ben de deur: indien iemand door mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden.
10 De dief komt niet, dan opdat hij stele, en slagte, en verderve; ik ben gekomen, opdat zij het leven hebben, en overvloed hebben.
11 Ik ben de goede Herder: de goede herder stelt zijn leven voor de schapen.
12 Maar de huurling, en die geen herder is, wien de schapen niet eigen zijn, ziet den wolf komen, en verlaat de schapen, en vliedt; en de wolf grijpt ze, en verstrooit de schapen.
13 En de huurling vliedt, overmits hij een huurling is, en heeft geene zorg voor de schapen.
14 Ik ben de goede Herder; en ik ken de mijnen, en worde van de mijnen gekend.
15 Gelijkerwijs de Vader mij kent, *alzoo* ken ik ook den Vader; en ik stel mijn leven voor de schapen.
16 Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet ik ook toebrengen; en zij zullen mijne stem hooren; en het zal worden ééne kudde, *en* één herder.
17 Daarom heeft mij de Vader lief,

overmits ik mijn leven afleg, opdat ik
hetzelve wederom neme.
18 Niemand neemt hetzelve van mij,
maar ik leg het van mij zelven af; ik heb
magt hetzelve af te leggen, en heb magt
hetzelve wederom te nemen; dit gebod
heb ik van mijnen Vader ontvangen.
19 Daar werd dan wederom tweedragt
onder de Joden, om dezer woorden wil.
20 En velen van hen zeiden: Hij heeft
den duivel, en is uitzinnig; wat hoort
gij hem?
21 Anderen zeiden: Dit zijn geene
woorden eens bezetenen; Kan ook de
duivel der blinden oogen openen?
22 En het was het feest van de ver-
nieuwing des tempels te Jerûzalem, en
het was winter.
23 En Jezus wandelde in den tempel,
in het voorhof van Salomo.
24 De Joden dan omringden hem, en
zeiden tot hem: Hoe lang houdt gij
onze ziel op? Indien gij de Christus
zijt, zeg het ons vrij uit.
25 Jezus antwoordde hun: Ik heb het
u gezegd, en gij gelooft het niet. De
werken, die ik doe in den naam mijns
Vaders, die getuigen van mij.
26 Maar gijlieden gelooft niet, want gij
zijt niet van mijne schapen, gelijk ik u
gezegd heb.
27 Mijne schapen hooren mijne stem,
en ik ken dezelve, en zij volgen mij.
28 En ik geef hun het eeuwige leven;
en zij zullen niet verloren gaan in eeu-
wigheid, en niemand zal dezelve uit
mijne hand rukken.
29 Mijn Vader, die ze mij gegeven
heeft, is meerder dan allen; en niemand
kan ze rukken uit de hand mijns Va-
ders.
30 Ik en de Vader zijn één.
31 De Joden dan namen wederom stee-
nen op, om hem te steenigen.
32 Jezus antwoordde hun: Ik heb u
vele treffelijke werken getoond van mij-
nen Vader; om welk werk van die stee-
nigt gij mij?
33 De Joden antwoordden hem, zeg-
gende: Wij steenigen u niet over *eenig*
goed werk, maar over *Gods*-lastering,
en omdat gij, een mensch zijnde, u zel-
ven God maakt.
34 Jezus antwoordde hun: Is er niet
geschreven in uwe wet: Ik heb gezegd:
Gij zijt Goden?
35 Indien *de wet* diegenen Goden ge-
noemd heeft, tot welken het woord van
God geschied is, en de Schrift niet kan
gebroken worden;
36 Zegt gijlieden *tot mij*, dien de Vader
geheiligd en in de wereld gezonden
heeft: Gij lastert *God;* omdat ik gezegd
heb: Ik ben Gods Zoon?
37 Indien ik niet doe de werken mijns
Vaders, zoo gelooft mij niet;
38 Maar indien ik ze doe, en zoo gij
mij niet gelooft, zoo gelooft de werken;
opdat gij moogt bekennen en geloo-
ven, dat de Vader in mij is, en ik in
hem.
39 Zij zochten dan wederom hem te
grijpen, en hij ontging uit hunne hand.
40 En hij ging weder over de Jordaan,
tot de plaats, waar Johannes eerst doop-
te; en hij bleef aldaar.
41 En velen kwamen tot hem en zei-
den: Johannes deed wel geen teeken;
maar alles, wat Johannes van dezen zei-
de, was waar.
42 En velen geloofden aldaar in hem.

HET 11 CAPITTEL.

EN daar was een zeker *man* krank,
genoemd Lázarus, van Betháníë,
uit het vlek van Maria en van hare zus-
ter Martha.
2 (Maria nu was degene, die den Heer
gezalfd heeft met zalf, en zijne voeten
afgedroogd heeft met hare haren, welker
broeder Lázarus krank was.)
3 Zijne zusters dan zonden tot hem,
zeggende: Heer, zie, dien gij liefhebt,
is krank.
4 En Jezus, *dat* hoorende, zeide: Deze
krankheid is niet tot den dood, maar ter
heerlijkheid Gods; opdat de Zoon Gods
door dezelve verheerlijkt worde.
5 Jezus nu had Martha, en hare zus-
ter, en Lázarus lief.
6 Als hij dan gehoord had, dat hij krank
was, toen bleef hij *nog* twee dagen in
de plaats, waar hij was.
7 Daarna zeide hij verder tot de disci-
pelen: Laat ons wederom naar Judéa
gaan.
8 De discipelen zeiden tot hem: Rabbi,
de Joden hebben u nu *onlangs* gezocht
te steenigen, en gaat gij wederom der-
waarts?
9 Jezus antwoordde: Zijn er niet
twaalf uren in den dag? Indien iemand
op den dag wandelt, zoo stoot hij zich
niet, overmits hij het licht dezer wereld
ziet;
10 Maar indien iemand in den nacht
wandelt, zoo stoot hij zich, overmits het
licht in hem niet is.
11 Dit sprak hij; en daarna zeide hij
tot hen: Lázarus, onze vriend, slaapt;
maar ik ga heen, om hem uit den slaap
op te wekken.
12 Zijne discipelen dan zeiden: Heer,

indien hij slaapt, zoo zal hij gezond
worden.
13 Doch Jezus had gesproken van zijnen dood; maar zij meenden, dat hij sprak van de rust des slaaps.
14 Toen zeide dan Jezus tot hen vrij uit: Lázarus is gestorven.
15 En ik ben blijde om uwent wil, dat ik dáár niet geweest ben, opdat gij gelooven moogt. Doch laat ons tot hem gaan.
16 Thomas dan, genoemd Didymus, zeide tot *zijne* mede-discipelen: Laat ons ook gaan, opdat wij met hem sterven.
17 Jezus dan, gekomen zijnde, vond, dat hij nu vier dagen in het graf geweest was.
18 (Bethanië nu was nabij Jerûzalem, omtrent vijftien stadiën van *daar.*)
19 En velen uit de Joden waren gekomen tot Martha en Maria, opdat zij haar vertroosten zouden over haren broeder.
20 Martha dan, als zij hoorde, dat Jezus kwam, ging hem te gemoet; doch Maria bleef in huis zitten.
21 Zoo zeide Martha dan tot Jezus: Heer, waart gij hier geweest, zoo ware mijn broeder niet gestorven.
22 Maar ook nu weet ik, dat alles, wat gij van God begeeren zult, God het u geven zal.
23 Jezus zeide tot haar: Uw broeder zal weder opstaan.
24 Martha zeide tot hem: Ik weet, dat hij opstaan zal in de opstanding ten laatsten dage.
25 Jezus zeide tot haar: Ik ben de opstanding en het leven: die in mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven;
26 En een iegelijk, die leeft, en in mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Gelooft gij dat?
27 Zij zeide tot hem: Ja Heer, ik heb geloofd, dat gij zijt de Christus, de Zoon Gods, die in de wereld komen zou.
28 En dit gezegd hebbende, ging zij heen, en riep Maria hare zuster heimelijk, zeggende: De Meester is daar, en hij roept u.
29 Deze, als zij *dat* hoorde, stond haastelijk op, en ging tot hem.
30 (Jezus nu was nog in het vlek niet gekomen, maar was in de plaats, waar Martha hem te gemoet gekomen was.)
31 De Joden dan, die met haar in het huis waren, en haar vertroostten, ziende Maria, dat zij haastelijk opstond en uitging, volgden haar, zeggende: Zij gaat naar het graf, opdat zij aldaar weene.
32 Maria dan, als zij kwam, waar Jezus was, en hem zag, viel aan zijne voeten, zeggende tot hem: Heer, indien gij hier geweest waart, zoo ware mijn broeder niet gestorven.
33 Jezus dan, als hij haar zag weenen, en de Joden, die met haar kwamen, *ook* weenen, werd zeer bewogen in den geest, en ontroerde zich zelven;
34 En zeide: Waar hebt gij hem gelegd? Zij zeiden tot hem: Heer, kom en zie het.
35 Jezus weende.
36 De Joden dan zeiden: Ziet, hoe lief hij hem had!
37 En sommigen uit hen zeiden: Kon hij, die de oogen des blinden geopend heeft, niet maken, dat ook deze niet gestorven ware?
38 Jezus dan wederom in zich zelven zeer bewogen zijnde, kwam tot het graf; en het was eene spelonk, en een steen was er opgelegd.
39 Jezus zeide: Neemt den steen weg. Martha, de zuster des gestorvenen, zeide tot hem: Heer, hij riekt nu al, want hij heeft vier dagen *aldaar gelegen.*
40 Jezus zeide tot haar: Heb ik u niet gezegd, dat, zoo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult?
41 Zij namen dan den steen weg, waar de gestorvene lag. En Jezus hief de oogen opwaarts, en zeide: Vader, ik dank u, dat gij mij gehoord hebt.
42 Doch ik wist, dat gij mij altijd hoort; maar om der schare wil, die rondom staat, heb ik *dit* gezegd, opdat zij zouden gelooven, dat gij mij gezonden hebt.
43 En als hij dit gezegd had, riep hij met eene groote stem: Lázarus, kom uit.
44 En de gestorvene kwam uit, gebonden aan handen en voeten met grafdoeken, en zijn aangezigt was omwonden met eenen zweetdoek. Jezus zeide tot hen: Ontbindt hem, en laat hem henengaan.
45 Velen dan uit de Joden, die tot Maria gekomen waren, en aanschouwd hadden, hetgeen Jezus gedaan had, geloofden in hem.
46 Maar sommigen van hen gingen tot de Farizeën, en zeiden tot hen, hetgeen Jezus gedaan had.
47 De Overpriesters dan en de Farizeën vergaderden den Raad, en zeiden: Wat zullen wij doen? want deze mensch doet vele teekenen.
48 Indien wij hem alzoo laten *geworden,* zij zullen allen in hem gelooven;

en de Romeinen zullen komen, en wegnemen beide onze plaats en volk.
49 En een uit hen, *namelijk* Kajafas, die Hoogepriester van dat jaar was, zeide tot hen: Gij verstaat niets;
50 En gij overlegt niet, dat het ons nut is, dat één mensch sterve voor het volk, en het geheele volk niet verloren ga.
51 En dit zeide hij, niet uit zich zelven; maar, zijnde Hoogepriester van dat jaar, profeteerde hij, dat Jezus sterven zoude voor het volk;
52 En niet alleen voor dat volk, maar opdat hij ook de kinderen Gods, die verstrooid waren, tot één zoude vergaderen.
53 Van dien dag dan af beraadslaagden zij zamen, dat zij hem dooden zouden.
54 Jezus dan wandelde niet meer vrijelijk onder de Joden; maar ging van daar naar het land bij de woestijn, naar de stad, genoemd Efraïm, en verkeerde aldaar met zijne discipelen.
55 En het Pascha der Joden was nabij, en velen uit dat land gingen op naar Jerûzalem, vóór het Pascha, opdat zij zich zelven reinigden.
56 Zij zochten dan Jezus, en zeiden onder elkander, staande in den tempel: Want dunkt u? *dunkt u,* dat hij niet komen zal tot het feest?
57 De Overpriesters nu en de Farizeën hadden een gebod gegeven, dat, zoo iemand wist, waar hij was, hij het zoude te kennen geven, opdat zij hem mogten vangen.

HET 12 CAPITTEL.

JEZUS dan kwam zes dagen vóór het Pascha te Bethánië, waar Lázarus was, die gestorven was geweest, dien hij opgewekt had uit de dooden.
2 Zij bereidden hem dan aldaar een avondmaal, en Martha diende; en Lázarus was een van degenen, die met hem aanzaten.
3 Maria dan, genomen hebbende een pond zalf van onvervalschten zeer kostelijken nardus, heeft de voeten van Jezus gezalfd, en met hare haren zijne voeten afgedroogd; en het huis werd vervuld van den reuk der zalf.
4 Zoo zeide dan een van zijne discipelen, *namelijk* Judas, Simons *zoon* Iskáriot, die hem verraden zou:
5 Waarom is deze zalf niet verkocht voor driehonderd penningen, en aan de armen gegeven?
6 En dit zeide hij niet, omdat hij bezorgd was voor de armen, maar omdat hij een dief was, en de beurs had, en droeg hetgeen gegeven werd.
7 Jezus dan zeide: Laat af van haar. Zij heeft dit bewaard tegen den dag mijner begrafenis.
8 Want de armen hebt gijlieden altijd met u, maar mij hebt gij niet altijd.
9 Eene groote schare dan der Joden verstond, dat hij aldaar was; en zij kwamen, niet alleen om Jezus wil, maar opdat zij ook Lázarus zouden zien, dien hij uit de dooden opgewekt had.
10 En de Overpriesters beraadslaagden, dat zij ook Lázarus dooden zouden.
11 Want velen van de Joden gingen heen om zijnent wil, en geloofden in Jezus.
12 Des anderen daags, eene groote schare, die tot het feest gekomen was, hoorende, dat Jezus naar Jerûzalem kwam,
13 Namen te takken van palmboomen, en gingen uit hem te gemoet, en riepen: Hozanna! Gezegend *is* hij, die komt in den naam des Heeren, *hij die is* de Koning Israëls.
14 En Jezus vond eenen jongen ezel, en zat daarop; gelijk geschreven is:
15 Vrees niet, gij dochter Sions: zie, uw Koning komt, zittende op het veulen eener ezelin.
16 Doch dit verstonden zijne discipelen in het eerst niet; maar als Jezus verheerlijkt was, toen werden zij indachtig, dat dit van hem geschreven was, en *dat* zij hem dit gedaan hadden.
17 De schare dan, die met hem was, getuigde, dat hij Lázarus uit het graf geroepen, en hem uit de dooden opgewekt had.
18 Daarom ging ook de schare hem te gemoet, overmits zij gehoord had, dat hij dat teeken gedaan had.
19 De Farizeën dan zeiden onder elkander: Ziet gij *wel,* dat gij gansch niet vordert? ziet, de *geheele* wereld gaat hem na.
20 ¶ En daar waren sommige Grieken uit degenen, die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden;
21 Dezen dan gingen tot Filippus, die van Bethsáïda in Galiléa was, en baden hem, zeggende: Heer, wij wilden Jezus *wel* zien.
22 Filippus kwam en zeide het Andréas; en Andréas en Filippus wederom zeiden het aan Jezus.
23 Maar Jezus antwoordde hun, zeggende: De ure is gekomen, dat de Zoon des menschen zal verheerlijkt worden.
24 Voorwaar, voorwaar zeg ik u: In-

dien het tarwegraan in de aarde niet
valt, en sterft, zoo blijft hetzelve alleen,
maar indien het sterft, zoo brengt het
vele vrucht voort.
25 Die zijn leven liefheeft, zal hetzelve
verliezen; en die zijn leven haat in deze
wereld, zal hetzelve bewaren tot het
eeuwige leven.
26 Zoo iemand mij dient, die volge
mij; en waar ik ben, aldaar zal ook
mijn dienaar zijn; en zoo iemand mij
dient, de Vader zal hem eeren.
27 Nu is mijne ziel ontroerd; en wat
zal ik zeggen? Vader, verlos mij uit
deze ure. Maar hierom ben ik in deze
ure gekomen.
28 Vader, verheerlijk uwen naam.
Daar kwam dan eene stem uit den he-
mel *zeggende:* En ik heb *hem* verheer-
lijkt, en ik zal *hem* wederom verheer-
lijken.
29 De schare dan, die daar stond, en
dit hoorde, zeide, dat er een donderslag
geschied was. Anderen zeiden: Een
Engel heeft tot hem gesproken.
30 Jezus antwoordde en zeide: Niet
om mijnent wil is deze stem geschied,
maar om uwent wil.
31 Nu is het oordeel dezer wereld; nu
zal de Overste dezer wereld buiten ge-
worpen worden.
32 En ik, zoo wanneer ik van de aarde
zal verhoogd zijn, zal hen allen tot mij
trekken.
33 (En dit zeide hij, beteekenende,
hoedanigen dood hij sterven zoude.)
34 De schare antwoordde hem: Wij
hebben uit de wet gehoord, dat de
Christus blijft in eeuwigheid; en hoe
zegt gij, dat de Zoon des menschen
moet verhoogd worden? Wie is deze
Zoon des menschen?
35 Jezus dan zeide tot hen: Nog een'
kleinen tijd is het licht bij ulieden;
wandelt, terwijl gij het licht hebt, op-
dat de duisternis u niet bevange. En
die in de duisternis wandelt, weet niet,
waar hij henengaat.
36 Terwijl gij het licht hebt, gelooft in
het licht, opdat gij kinderen des lichts
moogt zijn. Deze dingen sprak Jezus,
en weggaande verborg hij zich voor
hen.
37 En hoewel hij zoo vele teekenen
voor hen gedaan had, *nogtans* geloof-
den zij in hem niet.
38 Opdat het woord van Jesaia den
Profeet vervuld werd, dat hij gesproken
heeft: Heer, wie heeft onze prediking
geloofd? en aan wie is de arm des
Heeren geopenbaard?
39 Daarom konden zij niet gelooven,
dewijl Jesaia wederom gezegd heeft:
40 Hij heeft hunne oogen verblind, en
hun hart verhard; opdat zij met de
oogen niet zien, en met het hart *niet*
verstaan, en zij bekeerd worden, en ik
hen geneze.
41 Dit zeide Jesaia, toen hij zijne heer-
lijkheid zag, en van hem sprak.
42 Nogtans geloofden ook zelfs velen
uit de Oversten in hem; maar om der
Farizeën wil beleden zij het niet, opdat
zij uit de Synagoge niet zouden gewor-
pen worden.
43 Want zij hadden de eer der men-
schen lief, meer dan de eere Gods.
44 En Jezus riep, en zeide: Die in mij
gelooft, gelooft in mij niet, maar in den-
genen, die mij gezonden heeft.
45 En die mij ziet, die ziet dengenen,
die mij gezonden heeft.
46 Ik ben een licht, in de wereld ge-
komen, opdat een iegelijk, die in mij ge-
looft, in de duisternis niet blijve.
47 En indien iemand mijne woorden
gehoord, en niet geloofd zal hebben, ik
oordeel hem niet; want ik ben niet ge-
komen, opdat ik de wereld oordeele,
maar opdat ik de wereld zalig make.
48 Die mij verwerpt, en mijne woor-
den niet ontvangt, heeft, die hem oor-
deelt; het woord, dat ik gesproken heb,
dat zal hem oordeelen ten laatsten dage.
49 Want ik heb uit mij zelven niet ge-
sproken; maar de Vader, die mij ge-
zonden heeft, die heeft mij een gebod
gegeven, wat ik zeggen, en wat ik
spreken zal.
50 En ik weet, dat zijn gebod het eeu-
wige leven is. Hetgeen ik dan spreek,
dat spreek ik alzoo, gelijk mij de Vader
gezegd heeft.

HET 13 CAPITTEL.

EN vóór het feest van het Pascha,
Jezus, wetende dat zijne ure ge-
komen was, dat hij uit deze wereld
zoude overgaan tot den Vader, alzoo hij
de zijnen, die in de wereld waren, lief
gehad had, zoo heeft hij ze lief gehad
tot het einde.
2 En als het avondmaal gedaan was,
(toen nu de duivel in het hart van Ju-
das, Simons *zoon* Iskáriot, gegeven had,
dat hij hem verraden zoude.)
3 Jezus, wetende, dat de Vader hem
alle dingen in de handen gegeven had,
en dat hij van God uitgegaan was, en
tot God heenging.
4 Stond op van het avondmaal, en leide
zijne kleederen af, en nemende eenen
linnen doek, omgordde zich zelven.

5 Daarna goot hij water in het bekken,
en begon de voeten der discipelen te
wasschen, en af te droogen met den lin-
nen doek, waarmede hij omgord was.
6 Hij dan kwam tot Simon Petrus; en
die zeide tot hem: Heer, zult gij mij de
voeten wasschen?
7 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Hetgeen ik doe, weet gij nu niet, maar
gij zult het na dezen verstaan.
8 Petrus zeide tot hem: Gij zult mijne
voeten niet wasschen in eeuwigheid.
Jezus antwoordde hem: Indien ik u niet
wassche, gij hebt geen deel met mij.
9 Simon Petrus zeide tot hem: Heer,
niet alleen mijne voeten, maar ook de
handen en het hoofd.
10 Jezus zeide tot hem: Die gewas-
schen is, heeft niet noodig, dan de voe-
ten te wasschen, maar is geheel rein.
En gijlieden zijt rein, doch niet allen.
11 Want hij wist, wie hem verraden
zoude; daarom zeide hij: Gij zijt niet
allen rein.
12 Als hij dan hunne voeten gewas-
schen, en zijne kleederen genomen had,
zat hij wederom aan, en zeide tot hen:
Verstaat gij, wat ik ulieden gedaan heb?
13 Gij heet mij Meester en Heer; en
gij zegt wel, want ik ben het.
14 Indien dan ik, de Heer en de Mees-
ter, u de voeten gewasschen heb, zoo
zijt gij ook schuldig, elkanders voeten
te wasschen.
15 Want ik heb ulieden een voorbeeld
gegeven, opdat, gelijkerwijs ik u gedaan
heb, gijlieden ook doet.
16 Voorwaar, voorwaar zeg ik u: Een
dienstknecht is niet meer dan zijn heer,
noch een gezant meer, dan die hem ge-
zonden heeft.
17 Indien gij deze dingen weet, zalig
zijt gij, zoo gij dezelve doet.
18 Ik zeg *het* niet van u allen; ik weet,
wie ik uitverkoren heb; maar *dit ge-
schiedt*, opdat de Schrift vervuld worde:
Die met mij het brood eet, heeft tegen
mij zijne verzenen opgeheven.
19 Van nu zeg ik het ulieden, eer het
geschied is, opdat, wanneer het geschied
zal zijn, gij gelooven moogt, dat ik het
ben.
20 Voorwaar, voorwaar zeg ik u: Zoo
ik iemand zende, wie *dien* ontvangt, die
ontvangt mij; en wie mij ontvangt, die
ontvangt hem, die mij gezonden heeft.
21 Jezus, deze dingen gezegd hebben-
de, werd ontroerd in den geest, en be-
tuigde, en zeide: Voorwaar, voorwaar
ik zeg u, dat één van ulieden mij zal
verraden.
22 De discipelen dan zagen op elkan-
der, twijfelende, van wien hij *dat* zeide.
23 En één van zijne discipelen was
aanzittende in den schoot van Jezus,
dien Jezus lief had.
24 Simon Petrus dan wenkte dezen,
dat hij vragen zoude, wie hij toch ware,
van wien hij *dit* zeide.
25 En deze, vallende op de borst van
Jezus, zeide tot hem: Heer, wie is
het?
26 Jezus antwoordde: Deze is het, wien
ik de bete, als ik ze ingedoopt heb, ge-
ven zal. En als hij de bete ingedoopt
had, gaf hij die aan Judas, Simons *zoon*,
Iskáriot.
27 En na de bete, toen voer de Satan
in hem. Jezus dan zeide tot hem: Wat
gij doet, doe het haastelijk.
28 En dit verstond niemand dergenen,
die aanzaten, waartoe hij hem *dat*
zeide.
29 Want sommigen meenden, dewijl
Judas de beurs had, dat hem Jezus zei-
de: Koop hetgeen wij noodig hebben tot
het feest; of, dat hij den armen wat ge-
ven zoude.
30 Hij dan, de bete genomen hebben-
de, ging terstond uit. En het was
nacht.
31 Als hij dan uitgegaan was, zeide Je-
zus: Nu is de Zoon des menschen ver-
heerlijkt, en God is in hem verheerlijkt.
32 Indien God in hem verheerlijkt is,
zoo zal ook God hem verheerlijken in
zich zelven; en hij zal hem terstond
verheerlijken.
33 Kinderkens, nog een' kleinen *tijd*
ben ik bij u. Gij zult mij zoeken, en
gelijk ik tot de Joden gezegd heb:
Waar ik heenga, kunt gij niet komen;
alzoo zeg ik ulieden nu ook.
34 Een nieuw gebod geef ik u, dat gij
elkander lief hebt; gelijk ik u lief gehad
heb, dat ook gij elkander lief hebt.
35 Hieraan zullen zij allen bekennen,
dat gij mijne discipelen zijt, zoo gij
liefde hebt onder elkander.
36 Simon Petrus zeide tot hem: Heer,
waar gaat gij heen? Jezus antwoordde
hem: Waar ik heenga, kunt gij mij nu
niet volgen; maar gij zult mij namaals
volgen.
37 Petrus zeide tot hem: Heer, waar-
om kan ik u niet volgen? Ik zal mijn
leven voor u zetten.
38 Jezus antwoordde hem: Zult gij uw
leven voor mij zetten? Voorwaar, voor-
waar zeg ik u: De haan zal niet kraai-
jen, tot dat gij mij driemaal verloo-
chend zult hebben.

HET 14 CAPITTEL.

UW hart worde niet ontroerd: gijlieden
geloofd in God, gelooft ook in
mij.
2 In het huis mijns Vaders zijn vele
woningen; anderzins zou ik het u gezegd
hebben; ik ga heen om u plaats te
bereiden.
3 En zoo wanneer ik heen zal gegaan
zijn, en u plaats zal bereid hebben,
zoo kome ik weder, en zal u tot mij
nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar
ik ben.
4 En waar ik heenga, weet gij, en den
weg weet gij.
5 Thomas zeide tot hem: Heer, wij
weten niet, waar gij heengaat, en hoe
kunnen wij den weg weten?
6 Jezus zeide tot hem: Ik ben de weg,
en de waarheid, en het leven: niemand
komt tot den Vader, dan door mij.
7 Indien gijlieden mij gekend hadt, zoo
zoudt gij ook mijnen Vader gekend hebben;
en van nu kent gij hem, en hebt
hem gezien.
8 Filippus zeide tot hem: Heer, toon
ons den Vader, en het is ons genoeg.
9 Jezus zeide tot hem: Ben ik zoo langen
tijd met ulieden, en hebt gij mij
niet gekend, Filippus? Die mij gezien
heeft, die heeft den Vader gezien; en
hoe zegt gij: toon ons den Vader?
10 Gelooft gij niet, dat ik in den Vader
ben, en de Vader in mij is? De woorden,
die ik tot ulieden spreek, spreek ik van
mij zelven niet, maar de Vader, die in
mij blijft, die doet de werken.
11 Gelooft mij, dat ik in den Vader
ben, en de Vader in mij is; en indien
niet, zoo gelooft mij om de werken
zelve.
12 Voorwaar, voorwaar zeg ik ulieden:
Die in mij gelooft, de werken, die ik
doe, zal hij ook doen, en zal meer doen,
dan deze; want ik ga heen tot mijnen
Vader.
13 En zoo wat gij begeeren zult in mijnen
naam, dat zal ik doen; opdat de
Vader in den Zoon verheerlijkt worde.
14 Zoo gij iets begeeren zult in mijnen
naam, ik zal het doen.
15 Indien gij mij lief hebt, zóo bewaart
mijne geboden.
16 En ik zal den Vader bidden, en hij
zal u eenen anderen Trooster geven,
opdat hij bij u blijve in eeuwigheid;
17 *Namelijk* den Geest der waarheid,
dien de wereld niet kan ontvangen,
want zij ziet hem niet, en kent hem
niet; maar gij kent hem, want hij blijft
bij ulieden, en zal in u zijn.
18 Ik zal u geene weezen laten; ik
kome *weder* tot u.
19 Nog eenen kleinen *tijd*, en de wereld
zal mij niet meer zien; maar gij
zult mij zien; want ik leef, en gij zult
leven.
20 In dien dag zult gij bekennen, dat
ik in mijnen Vader *ben*, en gij in mij,
en ik in u.
21 Die mijne geboden heeft, en dezelve
bewaart, die is het, die mij lief heeft;
en die mij lief heeft, zal van mijnen
Vader geliefd worden; en ik zal hem
liefhebben, en ik zal mij zelven aan
hem openbaren.
22 Judas, niet de Iskáriot, zeide tot
hem: Heer, wat is het, dat gij u zelven
aan ons zult openbaren, en niet aan de
wereld?
23 Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Zoo iemand mij lief heeft, die zal mijn
woord bewaren; en mijn Vader zal
hem liefhebben; en wij zullen tot hem
komen, en zullen woning bij hem maken.
24 Die mij niet lief heeft, die bewaart
mijne woorden niet; en het woord, dat
gijlieden hoort, is het mijne niet, maar
des Vaders, die mij gezonden heeft.
25 Deze dingen heb ik tot u gesproken,
bij u blijvende.
26 Maar de Trooster, de Heilige Geest,
dien de Vader zenden zal in mijnen
naam, die zal u alles leeren, en zal u indachtig
maken alles, wat ik u gezegd
heb.
27 Vrede laat ik u, mijnen vrede geef
ik u: niet, gelijkerwijs de wereld *hem*
geeft, geef ik *hem* u. Uw hart worde
niet ontroerd, en zij niet versaagd.
28 Gij hebt gehoord, dat ik tot u gezegd
heb: Ik ga heen, en kom *weder*
tot u. Indien gij mij lief hadt, zoo
zoudt gij u verblijden, omdat ik gezegd
heb: Ik ga heen tot den Vader: want
mijn Vader is meerder dan ik.
29 En nu heb ik het u gezegd, eer het
geschied is; opdat, wanneer het geschied
zal zijn, gij gelooven moogt.
30 Ik zal niet meer veel met u spreken;
want de Overste dezer wereld komt, en
heeft aan mij niets.
31 Maar opdat de wereld wete, dat ik
den Vader lief heb, en alzoo doe, gelijkerwijs
mij de Vader geboden heeft;
Staat op, laat ons van hier gaan.

HET 15 CAPITTEL.

IK ben de ware wijnstok, en mijn
Vader is de landman.
2 Alle ranke, die in mij geene vrucht
draagt, die neemt hij weg; en al wie

vrucht draagt, die reinigt hij, opdat zij
meer vrucht drage.
3 Gijlieden zijt nu rein om het woord,
dat ik tot u gesproken heb.
4 Blijft in mij, en ik in u. Gelijker-
wijs de rank geene vrucht kan dragen
van zich zelve, zoo zij niet in den wijn-
stok blijft; alzoo ook gij niet, zoo gij in
mij niet blijft.
5 Ik ben de wijnstok, *en* gij de ranken;
die in mij blijft, en ik in hem, die draagt
veel vrucht; want zonder mij kunt gij
niets doen.
6 Zoo iemand in mij niet blijft, die is
buiten geworpen, gelijkerwijs de rank,
en is verdord; en men vergadert de-
zelve, en men werpt ze in het vuur, en
zij worden verbrand.
7 Indien gij in mij blijft, en mijne
woorden in u blijven, zoo wat gij wilt,
zult gij begeeren, en het zal u geschie-
den.
8 Hierin is mijn Vader verheerlijkt,
dat gij veel vrucht draagt; en gij zult
mijne discipelen zijn.
9 Gelijkerwijs de Vader mij lief gehad
heeft, heb ik ook u lief gehad; blijft in
deze mijne liefde.
10 Indien gij mijne geboden bewaart,
zoo zult gij in mijne liefde blijven; ge-
lijkerwijs ik de geboden mijns Vaders
bewaard heb, en blijf in zijne liefde.
11 Deze dingen heb ik tot u gesproken,
opdat mijne blijdschap in u blijve, en
uwe blijdschap vervuld worde.
12 Dit is mijn gebod, dat gij elkander
lief hebt, gelijkerwijs ik u lief gehad
heb.
13 Niemand heeft meer liefde dan
deze, dat iemand zijn leven zette voor
zijne vrienden.
14 Gij zijt mijne vrienden, zoo gij doet
wat ik u gebied.
15 Ik heet u niet meer dienstknechten,
want de dienstknecht weet niet, wat
zijn heer doet; maar ik heb u vrienden
genoemd, want al wat ik van mijnen
Vader gehoord heb, *dat* heb ik u be-
kend gemaakt.
16 Gij hebt mij niet uitverkoren, maar
ik heb u uitverkoren, en ik heb u ge-
steld, dat gij zoudt heengaan en vrucht
dragen, en *dat* uwe vrucht blijve; op-
dat, zoo wat gij van den Vader begeeren
zult in mijnen naam, hij u *dat* geve.
17 Dit gebied ik u, opdat gij elkander
lief hebt.
18 Indien u de wereld haat, zoo weet,
dat zij mij eer dan u gehaat heeft.
19 Indien gij van de wereld waart, zoo
zou de wereld het hare liefhebben;
doch omdat gij van de wereld niet zijt,
maar ik u uit de wereld heb uitverko-
ren, daarom haat u de wereld.
20 Gedenkt aan het woord, dat ik u
gezegd heb: Een dienstknecht is niet
meer dan zijn heer. Indien zij mij
vervolgd hebben, zij zullen ook u ver-
volgen; indien zij mijn woord bewaard
hebben, zij zullen ook het uwe bewa-
ren.
21 Maar alle deze dingen zullen zij
doen om mijns naams wil, omdat zij
hem niet kennen, die mij gezonden
heeft.
22 Indien ik niet gekomen ware, en
tot hen gesproken had, zij hadden
geene zonde; maar nu hebben zij geen
voorwendsel voor hunne zonde.
23 Die mij haat, die haat ook mijnen
Vader.
24 Indien ik de werken onder hen niet
had gedaan, die niemand anders gedaan
heeft, zij hadden geene zonde; maar nu
hebben zij ze gezien, en beiden mij en
mijnen Vader gehaat;
25 Maar *dit geschiedt*, opdat het woord
vervuld worde, dat in hunne wet ge-
schreven is: Zij hebben mij zonder
oorzaak gehaat.
26 Maar wanneer de Trooster zal ge-
komen zijn, dien ik u zenden zal van
den Vader, *namelijk* de Geest der waar-
heid, die van den Vader uitgaat, die zal
van mij getuigen.
27 En gij zult ook getuigen, want gij
zijt van den beginne met mij geweest.

HET 16 CAPITTEL.

DEZE dingen heb ik tot u gesproken,
opdat gij niet geërgerd wordt.
2 Zij zullen u uit de Synagogen wer-
pen; ja de ure komt, dat een iegelijk,
die u zal dooden, zal meenen Gode eene
dienst te doen.
3 En deze dingen zullen zij u doen,
omdat zij den Vader niet gekend heb-
ben, noch mij.
4 Maar deze dingen heb ik tot u ge-
sproken, opdat gij, wanneer de ure zal
gekomen zijn, aan dezelve moogt ge-
denken, dat ik ze u gezegd heb. Doch
deze dingen heb ik u van het begin niet
gezegd, omdat ik bij ulieden was.
5 En nu ga ik heen tot dengenen, die
mij gezonden heeft; en niemand van u
vraagt mij: Waar gaat gij henen?
6 Maar omdat ik deze dingen tot u ge-
sproken heb, zoo heeft de droefheid uw
hart vervuld.
7 Doch ik zeg u de waarheid: het is u
nuttig, dat ik wegga; want indien ik
niet wegga, zoo zal de Trooster tot u

niet komen; maar indien ik heenga,
zoo zal ik hem tot u zenden.
8 En die gekomen zijnde, zal de wereld
overtuigen van zonde, en van geregtig-
heid, en van oordeel:
9 Van zonde, omdat zij in mij niet ge-
looven;
10 En van geregtigheid, omdat ik tot
mijnen Vader heenga, en gij zult mij
niet meer zien;
11 En van oordeel, omdat de Overste
dezer wereld geoordeeld is.
12 Nog vele dingen heb ik u te zeggen,
doch gij kunt die nu niet dragen.
13 Maar wanneer die zal gekomen zijn,
namelijk de Geest der waarheid, hij zal
u in al de waarheid leiden; want hij
zal van zich zelven niet spreken, maar
zoo wat hij zal gehoord hebben, zal hij
spreken, en de toekomende dingen zal
hij u verkondigen.
14 Die zal mij verheerlijken, want hij
zal het uit het mijne nemen, en zal het
u verkondigen.
15 Al wat de Vader heeft, is het mij-
ne; daarom heb ik gezegd, dat hij het
uit het mijne zal nemen, en u verkon-
digen.
16 Eenen kleinen *tijd*, en gij zult mij
niet zien; en wederom, eenen kleinen
tijd, en gij zult mij zien; want ik ga
heen tot den Vader.
17 *Sommigen* dan uit zijne discipelen
zeiden tot elkander: Wat is dit, dat hij
tot ons zegt: Eenen kleinen *tijd*, en gij
zult mij niet zien; en wederom eenen
kleinen *tijd*, en gij zult mij zien; en,
want ik ga heen tot den Vader?
18 Zij zeiden dan: Wat is dit, dat hij
zegt: Eenen kleinen *tijd*? wij weten
niet, wat hij zegt.
19 Jezus dan bekende, dat zij hem wil-
den vragen, en zeide tot hen: Vraagt gij
daarvan onder elkander, dat ik gezegd
heb: Eenen kleinen *tijd*, en gij zult mij
niet zien; en wederom eenen kleinen
tijd, en gij zult mij zien?
20 Voorwaar, voorwaar, ik zeg u, dat
gij zult schreijen, en klagelijk weenen,
maar de wereld zal zich verblijden; en
gij zult bedroefd zijn, maar uwe droef-
heid zal tot blijdschap worden.
21 Eene vrouw, wanneer zij baart,
heeft droefheid, dewijl hare ure geko-
men is; maar wanneer zij het kindeken
gebaard heeft, zoo gedenkt zij aan de
benaauwdheid niet meer, om de blijd-
schap, dat een mensch ter wereld gebo-
ren is.
22 En gij dan hebt nu wel droefheid;
maar ik zal u wederzien, en uw hart zal
zich verblijden, en niemand zal uwe
blijdschap van u wegnemen.
23 En in dien dag zult gij mij niets
vragen. Voorwaar, voorwaar, ik zeg
u: Al wat gij den Vader zult bidden in
mijnen naam, *dat* zal hij u geven.
24 Tot nog toe hebt gij niet gebeden in
mijnen naam; bidt, en gij zult ontvan-
gen, opdat uwe blijdschap vervuld zij.
25 Deze dingen heb ik door gelijkenis-
sen tot u gesproken; maar de ure komt,
dat ik niet meer door gelijkenissen tot
u spreken zal, maar u vrij uit van den
Vader verkondigen zal.
26 In dien dag zult gij in mijnen naam
bidden; en ik zeg u niet, dat ik den Va-
der voor u bidden zal.
27 Want de Vader zelf heeft u lief, de-
wijl gij mij lief gehad hebt, en hebt ge-
loofd, dat ik van God ben uitgegaan.
28 Ik ben van den Vader uitgegaan,
en ben in de wereld gekomen; wede-
rom verlaat ik de wereld, en ga henen
tot den Vader.
29 Zijne discipelen zeiden tot hem, zie,
nu spreekt gij vrij uit, en zegt geene ge-
lijkenis.
30 Nu weten wij, dat gij alle dingen
weet, en gij hebt niet noodig, dat u
iemand vrage. Hierom gelooven wij,
dat gij van God uitgegaan zijt.
31 Jezus antwoordde hun: Gelooft gij
nu?
32 Ziet, de ure komt, en is nu geko-
men, dat gij zult verstrooid worden, een
iegelijk naar het zijne, en gij mij alleen
zult laten; en *nogtans* ben ik niet alleen,
want de Vader is met mij.
33 Deze dingen heb ik tot u gesproken,
opdat gij in mij vrede hebt. In de we-
reld zult gij verdrukking hebben; maar
hebt goeden moed, ik heb de wereld
overwonnen.

HET 17 CAPITTEL.

DIT heeft Jezus gesproken, en hij
hief zijne oogen op naar den he-
mel, en zeide: Vader, de ure is geko-
men, verheerlijk uwen Zoon, opdat ook
uw Zoon u verheerlijke:
2 Gelijkerwijs gij hem magt gegeven
hebt over alle vleesch, opdat al wat gij
hem gegeven hebt, hij hun het eeuwige
leven geve.
3 En dit is het eeuwige leven, dat zij
u kennen, den eenigen waarachtigen
God, en Jezus Christus, dien gij gezon-
den hebt.
4 Ik heb u verheerlijkt op de aarde;
ik heb voleindigd het werk, dat gij mij
gegeven hebt om de doen;
5 En nu verheerlijk mij, gij Vader, bij

u zelven, met de heerlijkheid, die ik bij
u had, eer de wereld was.
6 Ik heb uwen naam geopenbaard aan
de menschen, die gij mij uit de wereld
gegeven hebt. Zij waren de uwen, en
gij hebt mij dezelve gegeven; en zij
hebben uw woord bewaard.
7 Nu hebben zij bekend, dat alles, wat
gij mij gegeven hebt, van u is.
8 Want de woorden, die gij mij gegeven
hebt, heb ik hun gegeven, en zij
hebben ze ontvangen, en zij hebben
waarlijk bekend, dat ik van u uitgegaan
ben, en hebben geloofd, dat gij mij gezonden
hebt.
9 Ik bid voor hen; ik bid niet voor de
wereld, maar voor degenen, die gij mij
gegeven hebt; want zij zijn de uwen.
10 En al het mijne is het uwe, en het
uwe is het mijne; en ik ben in hen verheerlijkt.
11 En ik ben niet meer in de wereld,
maar dezen zijn in de wereld, en ik kome
tot u. Heilige Vader, bewaar ze in uwen
naam, die gij mij gegeven hebt, opdat
zij één zijn, gelijk als wij.
12 Toen ik met hen in de wereld was,
bewaarde ik ze in uwen naam; die gij
mij gegeven hebt, heb ik bewaard, en
niemand uit hen is verloren gegaan, dan
de zoon der verderfenis, opdat de Schrift
vervuld worde.
13 Maar nu kom ik tot u, en spreek
dit in de wereld, opdat zij mijne blijdschap
vervuld mogen hebben in zich
zelven.
14 Ik heb hun uw woord gegeven; en
de wereld heeft ze gehaat, omdat zij van
de wereld niet zijn, gelijk als ik van de
wereld niet ben.
15 Ik bid niet, dat gij hen uit de wereld
weg neemt, maar dat gij hen bewaart
van den booze.
16 Zij zijn niet van de wereld, gelijkerwijs
ik van de wereld niet ben.
17 Heilig ze in uwe waarheid; uw
woord is de waarheid.
18 Gelijkerwijs gij mij gezonden hebt
in de wereld, *alzoo* heb ik hen ook in de
wereld gezonden.
19 En ik heilige mij zelven voor hen,
opdat ook zij geheiligd mogen zijn in
waarheid.
20 En ik bid niet alleen voor dezen,
maar ook voor degenen, die door hun
woord in mij gelooven zullen.
21 Opdat zij allen één zijn, gelijkerwijs
gij, Vader, in mij, en ik in u, dat ook zij
in ons één zijn; opdat de wereld geloove,
dat gij mij gezonden hebt.
22 En ik heb hun de heerlijkheid gegeven,
die gij mij gegeven hebt; opdat zij
één zijn, gelijk als wij één zijn:
23 Ik in hen, en gij in mij, opdat zij
volmaakt zijn in één, en opdat de wereld
bekenne, dat gij mij gezonden hebt, en
hen liefgehad hebt, gelijk gij mij liefgehad
hebt.
24 Vader, ik wil, dat waar ik ben,
ook die bij mij zijn, die gij mij gegeven
hebt; opdat zij mijne heerlijkheid mogen
aanschouwen, die gij mij gegeven
hebt, want gij hebt mij liefgehad, vóór
de grondlegging der wereld.
25 Regtvaardige Vader, de wereld heeft
u niet gekend; maar ik heb u gekend,
en dezen hebben bekend, dat gij mij gezonden
hebt.
26 En ik heb hun uwen naam bekend,
gemaakt, en zal *dien* bekend maken,
opdat de liefde, waarmede gij mij lief
gehad hebt, in hen zij, en ik in hen.

HET 18 CAPITTEL.

JEZUS, dit gezegd hebbende, ging uit
met zijne discipelen over de beek
Kedron, waar een hof was, in welken
hij ging, en zijne discipelen.
2 En Judas, die hem verried, wist ook
die plaats, dewijl Jezus aldaar dikwijls
vergaderd was geweest met zijne discipelen.
3 Judas dan, genomen hebbende de
bende *krijgsknechten* en *eenige* dienaars
van de Overpriesters en Farizeën, kwam
aldaar met lantaarnen, en fakkelen, en
wapenen.
4 Jezus dan, wetende alles, wat over
hem komen zoude, ging uit, en zeide tot
hen: Wien zoekt gij?
5 Zij antwoordden hem: Jezus, den
Nazaréner. Jezus zeide tot hen: Ik ben
het. En Judas, die hem verried, stond
ook bij hen.
6 Als hij dan tot hen zeide: Ik ben het,
gingen zij achterwaarts, en vielen ter
aarde.
7 Hij vraagde hen dan wederom: Wien
zoekt gij? En zij zeiden: Jezus, den
Nazaréner.
8 Jezus antwoordde: Ik heb u gezegd,
dat ik het ben. Indien gij dan mij zoekt,
zoo laat dezen heengaan;
9 Opdat het woord vervuld zoude worden,
dat hij gezegd had: Uit degenen,
die gij mij gegeven hebt, heb ik niemand
verloren.
10 Simon Petrus dan, hebbende een
zwaard, trok hetzelve *uit*, en sloeg des
Hoogepriesters dienstknecht, en hieuw
zijn regteroor af. En de naam van den
dienstknecht was Malchus.
11 Jezus dan zeide tot Petrus: Steek

uw zwaard in de scheede. Den drinkbeker, dien mij de Vader gegeven heeft, zal ik dien niet drinken?
12 De bende dan, en de Overste over duizend, en de dienaars der Joden namen Jezus gezamenlijk, en bonden hem.
13 En zij leidden hem henen, eerst tot Annas; want hij was de vrouws vader van Kajafas, die Hoogepriester van dat jaar was.
14 Kajafas nu was degene, die den Joden geraden had, dat het nut was, dat één mensch voor het volk stierve.
15 En Simon Petrus volgde Jezus, en een ander discipel. Deze discipel nu was den Hoogepriester bekend, en ging met Jezus in des Hoogepriesters zaal.
16 En Petrus stond buiten aan de deur. De ander discipel dan, die den Hoogepriester bekend was, ging uit, en sprak met de deurwaarster, en bragt Petrus in.
17 De dienstmaagd dan, die de deurwaarster was, zeide tot Petrus: Zijt ook gij niet uit de discipelen van dezen mensch? Hij zeide: Ik ben niet.
18 En de dienstknechten en de dienaars stonden, hebbende een kolenvuur gemaakt, omdat het koud was, en warmden zich. Petrus stond bij hen, en warmde zich.
19 De Hoogepriester dan vraagde Jezus van zijne discipelen, en van zijne leer.
20 Jezus antwoordde hem: Ik heb vrij uit gesproken tot de wereld; ik heb allen tijd geleerd in de Synagogen en in den tempel, waar de Joden van alle plaatsen zamenkomen; en in het verborgen heb ik niets gesproken.
21 Wat ondervraagt gij mij? ondervraag degenen, die het gehoord hebben, wat ik tot hen gesproken heb; zie, dezen weten, wat ik gezegd heb.
22 En als hij dit zeide, gaf een van de dienaren, die daarbij stond, Jezus een' kinnebakslag, zeggende: Antwoordt gij alzoo den Hoogepriester?
23 Jezus antwoordde hem: Indien ik kwalijk gesproken heb, betuig van het kwade; en indien wel, waarom slaat gij mij?
24 (Annas dan had hem gebonden gezonden tot Kajafas den Hoogepriester.)
25 En Simon Petrus stond en warmde zich. Zij zeiden dan tot hem: Zijt ook gij niet uit zijne discipelen? Hij loochende het, en zeide: Ik ben niet.
26 Een van de dienstknechten des Hoogepriesters, die maagschap was van dengenen, wien Petrus het oor afgehouwen had, zeide: Heb ik u niet gezien in den hof met hem?
27 Petrus dan loochende het wederom. En terstond kraaide de haan.
28 Zij dan leidden Jezus van Kajafas in het Regthuis. En het was 's morgens vroeg. En zij gingen niet in het Regthuis, opdat zij niet verontreinigd zouden worden, maar opdat zij het Pascha eten mogten.
29 Pilátus dan ging tot hen uit, en zeide: Wat beschuldiging brengt gij tegen dezen mensch?
30 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien deze geen kwaddoener ware, zoo zouden wij hem u niet overgeleverd hebben.
31 Pilátus dan zeide tot hen: Neemt gij hem, en oordeelt hem naar uwe wet. De Joden dan zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand te dooden;
32 Opdat het woord van Jezus vervuld wierd, dat hij gezegd had, beteekenende, hoedanigen dood hij sterven zoude.
33 Pilátus dan ging wederom in het Regthuis, en riep Jezus, en zeide tot hem: Zijt gij de Koning der Joden?
34 Jezus antwoordde hem: Zegt gij dit van u zelven, of hebben het u anderen van mij gezegd?
35 Pilátus antwoordde: Ben ik een Jood? Uw volk en de Overpriesters hebben u aan mij overgeleverd; Wat hebt gij gedaan?
36 Jezus antwoordde: Mijn Koningrijk is niet van deze wereld. Indien mijn Koningrijk van deze wereld ware, zoo zouden mijne dienaars gestreden hebben, opdat ik den Joden niet ware overgeleverd; maar nu is mijn Koningrijk niet van hier.
37 Pilátus dan zeide tot hem: Zijt gij dan een Koning? Jezus antwoordde: Gij zegt, dat ik een Koning ben. Hiertoe ben ik geboren, en hiertoe ben ik in de wereld gekomen, opdat ik der waarheid getuigenis geven zoude. Een iegelijk, die uit de waarheid is, hoort mijne stem.
38 Pilátus zeide tot hem: Wat is waarheid? En als hij dat gezegd had, ging hij wederom uit tot de Joden, en zeide tot hen: Ik vind geene schuld in hem.
39 Doch gij hebt eene gewoonte, dat ik u op het Pascha éénen loslate. Wilt gij dan, dat ik u den Koning der Joden loslate?
40 Zij dan riepen allen wederom, zeggende: Niet dezen, maar Barabbas. En Barabbas was een moordenaar.

HET 19 CAPITTEL.

TOEN nam Pilátus dan Jezus, en geeselde *hem*.

2 En de krijgsknechten, eene kroon
van doornen gevlochten hebbende, zetten *die* op zijn hoofd, en wierpen hem een purperen kleed om,
3 En zeiden: Wees gegroet, gij Koning der Joden. En zij gaven hem kinnebakslagen.
4 Pilátus dan kwam wederom uit, en zeide tot hen: Ziet, ik breng hem tot ulieden uit, opdat gij wetet, dat ik in hem geene schuld vinde.
5 Jezus dan kwam uit, dragende de doornen kroon, en het purperen kleed. En *Pilátus* zeide tot hen: Ziet den mensch!
6 Als hem dan de Overpriesters en de dienaars zagen, riepen zij, zeggende: Kruis *hem*, kruis *hem*. Pilátus zeide tot hen: Neemt gijlieden hem en kruist *hem:* want ik vind in hem geene schuld.
7 De Joden antwoordden hem: Wij hebben eene wet, en naar onze wet moet hij sterven, want hij heeft zich zelven Gods Zoon gemaakt.
8 Toen Pilátus dan dit woord hoorde, werd hij meer bevreesd;
9 En ging wederom in het Regthuis, en zeide tot Jezus: Van waar zijt gij? Maar Jezus gaf hem geen antwoord.
10 Pilátus dan zeide tot hem: Spreekt gij tot mij niet? weet gij niet, dat ik magt heb u te kruisigen, en magt heb u los te laten?
11 Jezus antwoordde: Gij zoudt geene magt hebben tegen mij, indien het u niet van boven gegeven ware; daarom, die mij aan u heeft overgeleverd, heeft grooter zonde.
12 Van toen af zocht Pilátus hem los te laten; maar de Joden riepen, zeggende: Indien gij dezen loslaat, zoo zijt gij des Keizers vriend niet. Een iegelijk, die zich zelven Koning maakt, wederspreekt den Keizer.
13 Als Pilátus dan dit woord hoorde, bragt hij Jezus uit, en zat neder op den regterstoel, op de plaats, genoemd Lithostrótos, en in het Hebreeuwsch Gábbatha.
14 En het was de voorbereiding van het Pascha, en omtrent de zesde ure; en hij zeide tot de Joden: Ziet uwen Koning!
15 Maar zij riepen: Neem weg, neem weg, kruis hem. Pilátus zeide tot hen: Zal ik uwen Koning kruisigen? De Overpriesters antwoordden: Wij hebben geen' Koning, dan den Keizer.
16 Toen gaf hij hem dan hun over, opdat hij gekruisigd zoude worden. En zij namen Jezus, en leidden *hem* weg.
17 En hij, dragende zijn kruis, ging uit naar de *plaats*, genoemd Hoofdscheêlplaats, welke in het Hebreeuwsch genoemd wordt Golgotha;
18 Alwaar zij hem kruisigden, en met hem twee anderen, aan elke zijde eenen, en Jezus in het midden.
19 En Pilátus schreef ook een opschrift, en zette *dat* op het kruis; en daar was geschreven: JEZUS DE NAZARENER, DE KONING DER JODEN.
20 Dit opschrift dan lazen velen van de Joden, want de plaats, waar Jezus gekruisigd werd, was nabij de stad; en het was geschreven in het Hebreeuwsch, in het Grieksch, *en* in het Latijn.
21 De Overpriesters dan der Joden zeiden tot Pilátus: Schrijf niet: De Koning der Joden; maar, dat hij gezegd heeft: ik ben de Koning der Joden.
22 Pilátus antwoordde: Wat ik geschreven heb, *dat* heb ik geschreven.
23 De krijgsknechten dan, als zij Jezus gekruisigd hadden, namen zijne kleederen (en maakten vier deelen, voor elken krijgsknecht één deel), en den rok. De rok nu was zonder naad, van boven af geheel geweven.
24 Zij dan zeiden tot elkander: Laat ons dien niet scheuren, maar laat ons daarover loten, wiens *die* zijn zal; opdat de Schrift vervuld worde, die zegt: Zij hebben mijne kleederen onder zich verdeeld, en over mijne kleeding hebben zij het lot geworpen. Dit hebben dan de krijgsknechten gedaan.
25 En bij het kruis van Jezus stonden zijne moeder, en de zuster zijner moeder, Maria, *de vrouw* van Kléopas, en Maria Magdaléna.
26 Jezus nu, ziende *zijne* moeder, en den discipel, dien hij liefhad, daarbij staande, zeide tot zijne moeder: Vrouw, zie uwen zoon!
27 Daarna zeide hij tot den discipel: Zie uwe moeder! En van die ure af nam haar de discipel in zijn *huis*.
28 Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbragt was, opdat de Schrift zoudevervuld worden, zeide: Mij dorst.
29 Daar stond dan een vat vol ediks; en zij vulden eene spons met edik, en omleiden die met hijzop, en bragten dezelve aan zijnen mond.
30 Toen Jezus dan den edik genomen had, zeide hij: Het is volbragt. En het hoofd buigende, gaf hij den geest.
31 De Joden dan, opdat de ligchamen niet aan het kruis zouden blijven op den Sabbath, dewijl het de voorbereiding was (want die dag des Sabbaths was

groot), baden Pilátus, dat hunne beenen
zouden gebroken, en zij weggenomen
worden.
32 De krijgsknechten dan kwamen, en
braken wel de beenen des eersten, en
des anderen, die met hem gekruisigd
was;
33 Maar komende tot Jezus, als zij za-
gen, dat hij nu gestorven was, zoo bra-
ken zij zijne beenen niet.
34 Maar één der krijgsknechten door-
stak zijne zijde met eene speer, en ter-
stond kwam er bloed en water uit.
35 En die het gezien heeft, die heeft
het getuigd, en zijne getuigenis is
waarachtig; en hij weet, dat hij zegt,
hetgeen waar is, opdat ook gij gelooven
moogt.
36 Want deze dingen zijn geschied, op-
dat de Schrift vervuld worde; Geen
been van hem zal verbroken worden.
37 En wederom zegt een ander Schrift:
Zij zullen zien, in wien zij gestoken
hebben.
38 En daarna Jozef, van Arimathéa
(die een discipel van Jezus was, maar
bedekt om de vreeze der Joden), bad
Pilátus, dat hij mogt het ligchaam van
Jezus wegnemen; en Pilátus liet het
toe. Hij dan ging en nam het ligchaam
van Jezus weg.
39 En Nicodémus kwam ook (die des
nachts tot Jezus eerst gekomen was),
brengende een mengsel van mirre en
aloë, omtrent honderd ponden *gewigts*.
40 Zij namen dan het ligchaam van Je-
zus, en bonden dat in linnen doeken met
de specerijen, gelijk de Joden de ge-
woonte hebben van begraven.
41 En daar was in de plaats, waar hij
gekruisigd was, een hof, en in den hof
een nieuw graf, in hetwelk nog nooit
iemand gelegd was geweest.
42 Aldaar dan leiden zij Jezus, om de
voorbereiding der Joden, overmits het
graf nabij was.

HET 20 CAPITTEL.

EN op den eersten *dag* der week ging
Maria Magdaléna vroeg, als het
nog duister was, naar het graf, en zag
den steen van het graf weg geno-
men.
2 Zij liep dan, en kwam tot Simon Pe-
trus en tot den anderen discipel, dien
Jezus lief had, en zeide tot hen: Zij
hebben den Heer weggenomen uit het
graf, en wij weten niet, waar zij hem
gelegd hebben.
3 Petrus dan ging uit, en de ander dis-
cipel, en zij kwamen tot het graf.
4 En deze twee liepen te gelijk; en de
ander discipel liep vooruit, sneller dan
Petrus, en kwam eerst tot het graf.
5 En als hij nederbukte, zag hij de
doeken liggen, nogtans ging hij *er* niet
in.
6 Simon Petrus dan kwam en volgde
hem, en ging in het graf, en zag de doe-
ken liggen.
7 En den zweetdoek, die op zijn hoofd
geweest was, *zag hij* niet bij de doe-
ken liggen, maar in het bijzonder in
eene *andere* plaats zamengerold.
8 Toen ging dan ook de ander discipel
er in, die het eerst tot het graf geko-
men was, en zag het, en geloofde.
9 Want zij wisten nog de Schrift niet,
dat hij van de dooden moest opstaan.
10 De discipelen dan gingen weder
naar huis.
11 En Maria stond buiten bij het graf,
weenende. Als zij dan weende, bukte
zij in het graf,
12 En zag twee Engelen in witte *klee-
deren* zitten, eenen aan het hoofd, en
eenen aan de voeten, waar het ligchaam
van Jezus gelegen had.
13 En die zeiden tot haar: Vrouw, wat
weent gij? Zij zeide tot hen: Omdat zij
mijnen Heer weggenomen hebben, en ij
weet niet, waar zij hem gelegd hebbe
14 En als zij dit gezegd had, keer
zij zich achterwaarts, en zag Jezus
staan; en zij wist niet, dat het Jezus
was.
15 Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat
weent gij? wien zoekt gij? Zij, mee-
nende, dat het de hovenier was, zeide
tot hem: Heer, zoo gij hem *weg*gedra-
gen hebt, zeg mij, waar gij hem gelegd
hebt, en ik zal hem wegnemen.
16 Jezus zeide tot haar: Maria. Zij
zich omkeerende, zeide tot hem: Rab-
bouni; hetwelk is gezegd: Meester.
17 Jezus zeide tot haar: Raak mij niet
aan, want ik ben nog niet opgevaren tot
mijnen Vader; maar ga heen tot mijne
broeders, en zeg hun: Ik vare op tot
mijnen Vader en uwen Vader, en *tot*
mijnen God en uwen God.
18 Maria Magdaléna ging en bood-
schapte aan de discipelen, dat zij den
Heer gezien had, en *dat* hij haar dit ge-
zegd had.
19 Als het dan avond was, op denzelf-
den eersten dag der week, en als de deu-
ren gesloten waren, waar de discipelen
vergaderd waren, om de vreeze der Jo-
den, kwam Jezus en stond in het mid-
den, en zeide tot hen: Vrede zij ulieden.
20 En dit gezegd hebbende, toonde hij
hun zijne handen en *zijne* zijde. De

discipelen dan werden verblijd, als zij
den Heer zagen.
21 Jezus dan zeide wederom tot hen:
Vrede zij ulieden: gelijkerwijs mij de
Vader gezonden heeft, zende ik ook u-
lieden.
22 En als hij dit gezegd had, blies hij
op hen, en zeide tot hen: Ontvangt den
Heiligen Geest:
23 Zoo gij iemands zonden vergeeft,
dien worden zij vergeven; zoo gij ie-
mands *zonden* houdt, *dien* zijn zij ge-
houden.
24 En Thomas, een van de twaalven,
gezegd Didymus, was met hen niet, toen
Jezus *daar* kwam.
25 De andere discipelen dan zeiden tot
hem: Wij hebben den Heer gezien.
Doch hij zeide tot hen: Indien ik in
zijne banden niet zie het teeken der
nagelen, en mijnen vinger steke in het
teeken der nagelen, en steke mijne
hand in zijne zijde, ik zal geenszins
gelooven.
26 En na acht dagen waren zijne dis-
cipelen wederom binnen, en Thomas
met hen. *En* Jezus kwam, als de deu-
ren gesloten waren, en stond in het
midden, en zeide: Vrede zij ulieden.
27 Daarna zeide hij tot Thomas: Breng
uwen vinger hier, en zie mijne handen,
en breng uwe hand, en steek die in
mijne zijde; en zijt niet ongeloovig,
maar geloovig.
28 En Thomas antwoordde en zeide tot
hem: Mijn Heer en mijn God.
29 Jezus zeide tot hem: Omdat gij mij
gezien hebt, Thomas, zoo hebt gij ge-
loofd; zalig *zijn zij*, die niet zullen ge-
zien, en *nogtans* zullen geloofd hebben.
30 Jezus dan heeft nog wel vele andere
teekenen in de tegenwoordigheid zijner
discipelen gedaan, die niet zijn ge-
schreven in dit boek;
31 Maar deze zijn geschreven, opdat
gij gelooft dat Jezus is de Christus, de
Zoon van God; en opdat gij, gelooven-
de, het leven hebt in zijnen naam.

HET 21 CAPITTEL.

NA dezen openbaarde Jezus zich
zelven weder aan de discipelen bij
de zee van Tibérias. En hij openbaarde
zich aldus:
2 Daar waren te zamen Simon Petrus,
en Thomas, gezegd Didymus, en Nathá-
naël, die van Kana in Galiléa was, en
de *zonen* van Zebedéus, en twee andere
van zijne discipelen.
3 Simon Petrus zeide tot hen: Ik ga
visschen. Zij zeiden tot hem: Wij gaan
ook met u. Zij gingen uit, en traden
terstond in het schip, en in dien nacht
vingen zij niets.
4 En als het nu morgenstond geworden
was, stond Jezus op den oever. Doch
de discipelen wisten niet, dat het Jezus
was.
5 Jezus dan zeide tot hen: Kinderkens,
hebt gij niet eenige toespijs? Zij ant-
woordden hem: Neen.
6 En hij zeide tot hen: Werpt het net
aan de regterzijde van het schip, en gij
zult vinden. Zij wierpen het dan, en
konden hetzelve niet meer trekken van
wege de menigte der visschen.
7 De discipel dan, dien Jezus lief had,
zeide tot Petrus: Het is de Heer. Simon
Petrus dan, hoorende, dat het de Heer
was, omgordde het opperkleed, (want
hij was naakt) en wierp zich zelven in
de zee.
8 En de andere discipelen kwamen met
het scheepken, (want zij waren niet
verre van het land, maar omtrent twee-
honderd ellen) slepende het net met de
visschen.
9 Als zij dan aan het land gegaan wa-
ren, zagen zij een kolenvuur liggen, en
visch daarop liggen, en brood.
10 Jezus zeide tot hen: Brengt van de
visschen, die gij nu gevangen hebt.
11 Simon Petrus ging op, en trok het
net op het land, vol groote visschen, *tot*
honderd drie en vijftig; en hoewel er
zoo vele waren, zoo scheurde het net
niet.
12 Jezus zeide tot hen: Komt her-
waarts, houdt het middagmaal. En
niemand van de discipelen durfde hem
vragen: Wie zijt gij? wetende dat het
de Heer was.
13 Jezus dan kwam, en nam het brood,
en gaf het hun, en den visch desge-
lijks.
14 Dit was nu de derdemaal, dat Jezus
aan zijne discipelen geopenbaard is, na-
dat hij van de dooden opgewekt was.
15 Toen zij dan het middagmaal gehou-
den hadden, zeide Jezus tot Simon Pe-
trus: Simon, *zoon* van Jonas, hebt gij
mij liever dan dezen? Hij zeide tot
hem: Ja, Heer; gij weet, dat ik u lief-
heb. Hij zeide tot hem: Weid mijne
lammeren.
16 Hij zeide wederom tot hem ten
tweedemaal: Simon, *zoon* van Jonas,
hebt gij mij lief? Hij zeide tot hem: Ja,
Heer; gij weet, dat ik u liefheb. Hij
zeide tot hem: Hoed mijne schapen.
17 Hij zeide tot hem ten derdemaal:
Simon, *zoon* van Jonas, hebt gij mij
lief? Petrus werd bedroefd, omdat hij

ten derdemaal tot hem zeide: Hebt gij
mij lief? en zeide tot hem: Heer, gij
weet alle dingen; gij weet, dat ik u lief-
heb. Jezus zeide tot hem: Weid mijne
schapen.
18 Voorwaar, voorwaar, zeg ik u: Toen
gij jonger waart, gorddet gij u zelven,
en wandeldet, alwaar gij wildet; maar,
wanneer gij zult oud geworden zijn,
zoo zult gij uwe handen uitstrekken, en
een ander zal u gorden, en brengen,
waar gij niet wilt.
19 En dit zeide hij, beteekenende, met
hoedanigen dood hij God verheerlijken
zoude. En dit gesproken hebbende,
zeide hij tot hem: Volg mij.
20 En Petrus zich omkeerende, zag den
discipel volgen, dien Jezus lief had, die
ook in het avondmaal op zijne borst ge-
vallen was, en gezegd had: Heer, wie
is het, die u verraden zal?
21 Als Petrus dezen zag: zeide hij tot
Jezus: Heer, maar wat *zal* deze?
22 Jezus zeide tot hem: Indien ik wil,
dat hij blijve, tot dat ik kome, wat gaat
het u aan? volg gij mij.
23 Dit woord dan ging uit onder de
broederen, dat deze discipel niet zoude
sterven. En Jezus had tot hem niet ge-
zegd, dat hij niet sterven zoude; maar:
Indien ik wil, dat hij blijve, tot dat ik
kome, wat gaat het u aan?
24 Deze is de discipel, die van deze din-
gen getuigt, en deze dingen geschreven
heeft; en wij weten, dat zijne getuige-
nis waarachtig is.
25 En daar zijn nog vele andere din-
gen, die Jezus gedaan heeft, welke, zoo
zij elk bijzonder geschreven wierden, ik
acht, dat ook de wereld zelve de ge-
schrevene boeken niet zoude bevatten.
Amen.

DE HANDELINGEN DER APOSTELEN,

BESCHREVEN DOOR

LUKAS.

HET EERSTE CAPITTEL.

HET eerste boek heb ik gemaakt,
ô Theófilus, van al hetgeen Jezus
begonnen heeft beide te doen en te lee-
ren;
2 Tot op den dag, op welken hij opge-
nomen is, nadat hij door den Heiligen
Geest aan de Apostelen, die hij uitver-
koren had, bevelen had gegeven;
3 Aan wie hij ook, nadat hij geleden
had, zich zelven levend vertoond heeft,
met vele gewisse kenteekenen, veertig
dagen lang, zijnde van hen gezien, en
sprekende van de dingen, die het Ko-
ningrijk Gods aangaan.
4 En als hij met *hen* vergaderd was,
beval hij hun, dat zij van Jerûzalem
niet schieden zouden, maar verwachten
de belofte des Vaders, die gij *zeide hij*
van mij gehoord hebt;
5 Want Johannes doopte wel met wa-
ter, maar gij zult met den Heiligen
Geest gedoopt worden, niet lang na
deze dagen.
6 Zij dan, die zamengekomen waren,
vraagden hem, zeggende: Heer, zult gij
in dezen tijd aan Israël het Koningrijk
weder oprigten?
7 En hij zeide tot hen: Het komt u
niet toe, te weten de tijden of gelegen-
heden, die de Vader in zijne eigene
magt gesteld heeft;
8 Maar gij zult ontvangen de kracht
des Heiligen Geestes, die over u komen
zal; en gij zult mijne getuigen zijn, zoo
te Jerûzalem, als in geheel Judéa en Sa-
maria, en tot aan het uiterste der aarde.
9 En als hij dit gezegd had, werd hij
opgenomen, daar zij het zagen, en eene
wolk nam hem weg van hunne oogen.
10 En alzoo zij hunne oogen naar den
hemel hielden, terwijl hij heenvoer, ziet,
twee mannen stonden bij hen in witte
kleeding;
11 Welke ook zeiden: Gij Galilésche
mannen, wat staat gij en ziet op naar
den hemel? Deze Jezus, die van u
opgenomen is in den hemel, zal alzoo
komen, gelijkerwijs gij hem naar den
hemel hebt zien henenvaren.
12 Toen keerden zij weder naar Jerû-
zalem, van den berg, die genoemd wordt
de Olijf*berg*, welke is nabij Jerûzalem,
liggende *vandaar* eene Sabbaths-reize.
13 En als zij ingekomen waren, gingen
zij op in de opperzaal, waar zij bleven,
namelijk Petrus en Jacobus, en Johan-
nes, en Andréas, Filippus en Thomas,
Bartholoméus en Matthéüs, Jacobus, *de
zoon* van Alphéüs, en Simon Zelótes, en
Judas, *de broeder* van Jacobus.
14 Deze allen waren eendragtiglijk vol-
hardende in het bidden en smeeken, met
de vrouwen, en Maria, de moeder van
Jezus, en met zijne broeders.
15 En in die dagen stond Petrus op in

het midden der discipelen, en sprak: (daar was nu eene schaar bij een van omtrent honderd en twintig personen)
16 Mannen broeders, deze Schrift moest vervuld worden, welke de Heilige Geest door den mond van David voorzegd heeft van Judas, die de leidsman geweest is dergenen, die Jezus vingen;
17 Want hij was met ons gerekend, en had het lot dezer bediening verkregen;
18 Deze dan heeft verworven eenen akker, door den loon der ongeregtigheid, en voorwaarts overgevallen zijnde, is midden opgeborsten, en al zijne ingewanden zijn uitgestort.
19 En het is bekend geworden aan allen, die te Jerûzalem wonen, alzoo dat die akker in hunne eigene taal genoemd wordt Akeldama, dat is, een akker des bloeds.
20 Want daar staat geschreven in het boek der Psalmen: Zijne woonstede worde woest, en daar zij niemand, die in dezelve wone: en, een ander neme zijn Opzieners-ambt.
21 Het is dan noodig, dat van de mannen, die met ons omgegaan hebben al den tijd, in welken de Heer Jezus onder ons in- en uitgegaan is,
22 Beginnende van den doop van Johannes, tot den dag toe, op welken hij van ons opgenomen is, één derzelver met ons getuige worde van zijne opstanding.
23 En zij stelden er twee, Jozef, genoemd Bàrsabas, die toegenoemd was Justus, en Matthías.
24 En zij baden en zeiden: Gij Heer, gij kenner der harten van allen; wijs van deze twee éénen aan, dien gij uitverkoren hebt,
25 Om te ontvangen het lot dezer bediening en des Apostelschaps, waarvan Judas afgeweken is, dat hij heenging in zijne eigene plaats.
26 En zij wierpen hunne loten; en het lot viel op Matthías, en hij werd met gemeene toestemming tot de elf Apostelen gekozen.

HET 2 CAPITTEL.

EN als de dag van het Pinkster*feest* vervuld werd, waren zij allen eendragtiglijk bij een.
2 En daar geschiedde haastelijk uit den hemel een geluid, gelijk als van eenen geweldigen, gedrevenen wind, en vervulde het geheele huis, waar zij zaten.
3 En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur; en het zat op een iegelijk van hen.
4 En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest, en begonnen te spreken met andere talen, zoo als de Geest hun gaf uit te spreken.
5 En daar waren Joden, te Jerûzalem wonende, Godvruchtige mannen van allen volke dergenen, die onder den hemel zijn.
6 En als deze stem geschied was, kwam de menigte te zamen, en werd beroerd; want een iegelijk hoorde hen in zijne eigene taal spreken.
7 En zij ontzetten zich allen, en verwonderden zich, zeggende tot elkander: Ziet, zijn niet alle dezen, die daar spreken, Galiléérs?
8 En hoe hooren wij hen een iegelijk in onze eigene taal, in welke wij geboren zijn?
9 Parthers, en Méders, en Elamiten, en die inwoners zijn van Mesopotámië, en Judéa, en Kappadócië, Pontus en Azië;
10 En Frygië, en Pamfylië, Egypte, en de deelen van Libyë, hetwelk bij Cyréne *ligt*, en uitlandsche Romeinen, beide Joden en Jodengenooten;
11 Kretenzen en Arabieren, wij hooren ze in onze talen de groote werken Gods spreken.
12 En zij ontzetten zich allen, en werden twijfelmoedig, zeggende, de een tegen den anderen: Wat wil toch dit zijn?
13 En anderen, spottende, zeiden: Zij zijn vol zoeten wijns.
14 Maar Petrus, staande met de elven, verhief zijne stem, en sprak tot hen: Gij Joodsche mannen, en gij allen die te Jerûzalem woont, dit zij u bekend, en laat mijne woorden tot uwe ooren ingaan:
15 Want dezen zijn niet dronken, gelijk gij vermoedt; want het is *eerst* de derde ure van den dag.
16 Maar dit is het, wat gesproken is door den Profeet Joël:
17 En het zal zijn in de laatste dagen, (zegt God) ik zal uitstorten van mijnen Geest op alle vleesch; en uwe zonen en uwe dochters zullen profetéren; en uwe jongelingen zullen gezigten zien, en uwe ouden zullen droomen droomen.
18 En ook op mijne dienstknechten, en op mijne dienstmaagden, zal ik in die dagen van mijnen Geest uitstorten, en zij zullen profetéren.
19 En ik zal wonderen geven in den hemel boven, en teekenen op de aarde beneden: bloed, en vuur, en rookdamp.
20 De zon zal veranderd worden in

duisternis, en de maan in bloed, eer dat
de groote en doorluchtige dag des
Heeren komt.
21 En het zal zijn, dat een iegelijk,
die den naam des Heeren zal aanroepen,
zalig zal worden.
22 Gij Israëlitische mannen, hoort deze
woorden: Jezus den Nazaréner, eenen
man van God, onder ulieden betoond
door krachten, en wonderen, en teekenen,
die God door hem gedaan heeft, in
het midden van u, gelijk ook gij zelven
weet;
23 Dezen, door den bepaalden raad en
voorkennis Gods overgegeven zijnde,
hebt gij genomen, en door de handen
der onregtvaardigen aan het *kruis* gehecht
en gedood;
24 Dien God opgewekt heeft, de smarten
des doods ontbonden hebbende, alzoo
het niet mogelijk was, dat hij van
denzelven *dood* zoude gehouden worden.
25 Want David zegt van hem: Ik zag
den Heer te allen tijd voor mij; want
hij is aan mijne regter*hand*, opdat ik
niet bewogen worde.
26 Daarom is mijn hart verblijd, en
mijne tong verheugt zich; ja ook mijn
vleesch zal rusten in hope;
27 Want gij zult mijne ziel in de hel
niet verlaten, noch zult uwen Heilige
over geven, om verderving te zien.
28 Gij hebt mij de wegen des levens
bekend gemaakt: Gij zult mij vervullen
met verheuging door uw aangezigt.
29 Gij mannen broeders, het is *mij*
geoorloofd vrij uit tot u te spreken van
den Patriarch David, dat hij beide gestorven
en begraven is, en zijn graf is
onder ons tot op dezen dag.
30 Alzoo hij dan een Profeet was, en
wist, dat God hem met eeden gezworen
had, dat hij uit de vrucht zijner lendenen,
zoo veel het vleesch aangaat, den
Christus verwekken zoude, om *hem* op
zijnen troon te zetten;
31 Zoo heeft hij, *dit* voorziende, gesproken
van de opstanding van Christus,
dat zijne ziel niet is verlaten in de
hel, noch zijn vleesch verderving heeft
gezien.
32 Dezen Jezus heeft God opgewekt,
waarvan wij allen getuigen zijn.
33 Hij dan, door de regter*hand* Gods
verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen
Geestes ontvangen hebbende van
den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij
nu ziet en hoort.
34 Want David is niet opgevaren in de
hemelen; maar hij zegt: De Heer heeft
gesproken tot mijnen Heer: Zit aan
mijne regter*hand*,
35 Tot dat ik uwe vijanden zal gezet
hebben tot eene voetbank uwer voeten.
36 Zoo wete dan zekerlijk het gansche
huis Israëls, dat God hem tot eenen
Heer en Christus gemaakt heeft, *namelijk*
dezen Jezus, dien *gij* gekruisigd
hebt.
37 En als zij *dit* hoorden, werden zij
verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus
en de andere Apostelen: Wat zullen
wij doen, mannen broeders?
38 En Petrus zeide tot hen: Bekeert u,
en een iegelijk van u worde gedoopt in
den naam van Jezus Christus, tot vergeving
der zonden; en gij zult de gave
des Heiligen Geestes ontvangen.
39 Want u komt de belofte toe, en
uwen kinderen, en allen, die daar verre
zijn, zoo velen als er de Heer onze God
toe roepen zal.
40 En met veel meer andere woorden
betuigde hij, en vermaande *hen*, zeggende:
Wordt behouden van dit verkeerd
geslacht.
41 Die dan zijn woord gaarne aannamen,
werden gedoopt; en daar werden
op dien dag *tot hen* toegedaan omtrent
drie duizend zielen.
42 En zij waren volhardende in de leer
der Apostelen, en in de gemeenschap,
en in de breking des broods, en in de
gebeden.
43 En eene vreeze kwam over alle ziele;
en vele wonderen en teekenen geschiedden
door de Apostelen.
44 En allen, die geloofden, waren bij
één, en hadden alle dingen gemeen.
45 En zij verkochten *hunne* goederen
en have, en verdeelden dezelve aan allen,
naar dat elk noodig had.
46 En dagelijks eendragtiglijk in den
tempel volhardende, en van huis tot huis
brood brekende, aten zij te zamen met
verheuging en eenvoudigheid des harten;
47 En prezen God, en hadden genade
bij het gansche volk. En de Heer deed
dagelijks tot de gemeente, die zalig werden.

HET 3 CAPITTEL.

PETRUS nu en Johannes gingen zamen
op naar den tempel, omtrent
de ure des gebeds, zijnde de negende
ure.
2 En een zeker man, die kreupel was
van zijns moeders lijf, werd gedragen,
dien zij dagelijks zetten aan de deur des
tempels, genoemd de Schoone, om eene

aalmoes te begeeren van degenen, die in
den tempel gingen.
3 Welke, Petrus en Johannes ziende,
als zij in den tempel zouden ingaan,
bad, dat hij eene aalmoes mogt ontvangen.
4 En Petrus, sterk op hem ziende, met
Johannes, zeide: Zie op ons.
5 En hij hield *de oogen* op hen, verwachtende, dat hij iets van hen zoude
ontvangen.
6 En Petrus zeide: Zilver en goud heb
ik niet; maar hetgeen ik heb, dat geve
ik u: In den naam van Jezus Christus,
den Nazaréner, sta op en wandel.
7 En hem grijpende bij de regterhand,
rigtte hij *hem* op; en terstond werden
zijne voeten en enkelen vast.
8 En hij, opspringende, stond en wandelde, en ging met hen in den tempel,
wandelende en springende, en lovende
God.
9 En al het volk zag hem wandelen en
God loven.
10 En zij kenden hem, dat hij die was,
die om eene aalmoes gezeten had aan de
Schoone poort des tempels; en zij werden vervuld met verbaasdheid en ontzetting over hetgeen hem geschied was.
11 En als de kreupele, die gezond gemaakt was, *aan* Petrus en Johannes
vasthield, liep al het volk gezamenlijk
tot hen in het voorhof, hetwelk *het
voorhof* van Salomo genoemd wordt,
verbaasd zijnde.
12 En Petrus, *dat* ziende, antwoordde tot het volk: Gij Israëlitische mannen, wat verwondert gij u over dit? of
wat ziet gij *zoo* sterk op ons, als of wij
door onze eigene kracht of godzaligheid
dezen hadden doen wandelen?
13 De God van Abraham, en Izaak, en
Jakob, de God onzer vaderen, heeft zijn
kind Jezus verheerlijkt, dien gij overgeleverd hebt, en hebt hem verloochend
voor het aangezigt van Pilátus, als hij
oordeelde, dat men *hem* zoude loslaten.
14 Maar gij hebt den Heilige en Regtvaardige verloochend, en hebt begeerd,
dat u een man, die een doodslager was,
zoude geschonken worden:
15 En den Vorst des levens hebt gij
gedood, dien God opgewekt heeft uit de
dooden; waarvan wij getuigen zijn.
16 En door het geloof in zijnen naam,
heeft zijn naam dezen gesterkt, dien gij
ziet en kent; en het geloof, dat door
hem is, heeft hem deze volmaakte gezondheid gegeven, in tegenwoordigheid
van u allen.
17 En nu, broeders, ik weet, dat gij
het door onwetendheid gedaan hebt, gelijk als ook uwe Oversten.
18 Maar God heeft alzoo vervuld, hetgeen hij door den mond van al zijne
Profeten te voren verkondigd had, dat
de Christus lijden zoude.
19 Betert u dan, en bekeert u, opdat
uwe zonden mogen uitgewischt worden;
wanneer de tijden der verkoeling zullen
gekomen zijn van het aangezigt des
Heeren,
20 En hij gezonden zal hebben Jezus
Christus, die u te voren gepredikt is;
21 Wien de hemel moet ontvangen tot
de tijden der wederoprigting van alle
dingen, welke God gesproken heeft door
den mond van al zijne heilige Profeten
van *alle* eeuwe.
22 Want Mozes heeft tot te vaderen
gezegd: De Heer, uw God, zal u eenen
Profeet verwekken uit uwe broederen,
gelijk mij, dien zult gij hooren, in alles,
wat hij tot u spreken zal.
23 En het zal geschieden, dat alle ziele, die dezen Profeet niet zal gehoord
hebben, uitgeroeid zal worden uit den
volke.
24 En ook al de Profeten, van Samuel
af, en die daarna *gevolgd zijn*, zoo velen
als er hebben gesproken, die hebben
ook deze dagen te voren verkondigd.
25 Gijlieden zijt kinderen der Profeten, en des verbonds, hetwelk God met
onze vaderen opgerigt heeft, zeggende
tot Abraham: En in uw zaad zullen
alle geslachten der aarde gezegend worden.
26 God, opgewekt hebbende zijn kind
Jezus, heeft hem eerst tot u gezonden,
dat hij ulieden zegenen zoude, daarin
dat hij een iegelijk *van u* afkeere van
uwe boosheden.

HET 4 CAPITTEL.

EN terwijl zij tot het volk spraken,
kwamen daarover tot hen de Priesters, en de Hoofdman des tempels, en
de Sadduceën;
2 Zeer te onvreden zijnde, omdat zij
het volk leerden, en in Jezus de opstanding uit de dooden verkondigden.
3 En zij sloegen de handen aan hen,
en zetten ze in bewaring tot den anderen dag; want het was nu avond.
4 En velen van degenen, die het woord
gehoord hadden, geloofden; en het getal der mannen werd omtrent vijf duizend.
5 En het geschiedde des anderen daags,
dat hunne Oversten en Ouderlingen en
Schriftgeleerden te Jerûzalem vergaderden;

6 En Annas de Hoogepriester, en Kajafas, en Johannes, en Alexander, en zoo velen er van het Hoogepriesterlijk geslacht waren.

7 En als zij hen in het midden gesteld hadden, vraagden zij: Door welke kracht, of door welken naam hebt gijlieden dit gedaan?

8 Toen zeide Petrus, vervuld zijnde met den Heiligen Geest, tot hen: Gij Oversten des volks, en gij Ouderlingen Israëls.

9 Alzoo wij heden regterlijk onderzocht worden over de weldaad aan een krank mensch *geschied*, waardoor hij gezond geworden is;

10 Zoo zij u allen kennelijk, en den ganschen volke Israëls, dat door den naam van Jezus Christus, den Nazaréner, dien gij gekruist hebt, welken God van de dooden heeft opgewekt, door hem *zeg ik*, deze hier voor u gezond staat.

11 Deze is de steen, die van u, de bouwlieden, veracht is, welke tot een hoofd des hoeks geworden is.

12 En de zaligheid is in geenen anderen; want daar is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de menschen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden.

13 Zij nu, ziende de vrijmoedigheid van Petrus en Johannes, en vernemende, dat zij ongeleerde en slechte menschen waren, verwonderden zich, en kenden hen, dat zij met Jezus geweest waren.

14 En ziende den mensch bij hen staan, die genezen was, hadden zij niets daartegen te zeggen.

15 En hen geboden hebbende uit te gaan buiten den Raad, overleiden zij met elkander,

16 Zeggende: Wat zullen wij dezen menschen doen? Want dat er een bekend teeken door hen geschied zij, is openbaar aan allen, die te Jerûzalem wonen, en wij kunnen het niet loochenen.

17 Maar, opdat het niet meer en meer onder het volk verspreid worde, laat ons hen scherpelijk dreigen, dat zij niet meer tot eenig mensch in dezen naam spreken.

18 En als zij hen geroepen hadden, zeiden zij hun aan, dat zij ganschelijk niet zouden spreken noch leeren in den naam van Jezus.

19 Maar Petrus en Johannes, antwoordende, zeiden tot hen: Oordeelt gij, of het regt is voor God, ulieden meer te hooren dan God.

20 Want wij kunnen niet laten te spreken hetgeen wij gezien en gehoord hebben.

21 Maar zij dreigden hen nog meer, en lieten ze gaan, niets vindende, hoe zij hen straffen zouden, om des volks wil; want zij verheerlijkten allen God over hetgeen er geschied was.

22 Want de mensch was meer dan veertig jaren oud, aan wien dit teeken der genezing geschied was.

23 En zij, los gelaten zijnde, kwamen tot de hunnen, en verkondigden al wat de Overpriesters en de Ouderlingen tot hen gezegd hadden.

24 En als dezen *dat* hoorden, hieven zij eendragtiglijk *hunne* stem op tot God, en zeiden: Heer, gij zijt de God, die gemaakt hebt den hemel, en de aarde, en de zee, en alle dingen, die in dezelve zijn.

25 Die door den mond van David uwen knecht gezegd hebt: Waarom woeden de Heidenen, en hebben de volken ijdele dingen bedacht?

26 De Koningen der aarde zijn *zamen* opgestaan, en de Oversten zijn bij één vergaderd, tegen den Heer, en tegen zijnen Gezalfde.

27 Want in der waarheid zijn vergaderd tegen uw heilig kind Jezus, dien gij gezalfd hebt, beide Herôdes en Pontius Pilâtus, met de Heidenen en de volken Israëls.

28 Om te doen al wat uwe hand, en uw raad te voren bepaald had, dat geschieden zoude.

29 En nu *dan* Heer, zie op hunne dreigingen, en geef uwen dienstknechten met alle vrijmoedigheid uw woord te spreken;

30 Daarin, dat gij uwe hand uitstrekt tot genezing, en dat teekenen en wonderen geschieden door den naam van uw heilig kind Jezus.

31 En als zij gebeden hadden, werd de plaats, in welke zij vergaderd waren, bewogen; en zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest, en spraken het woord Gods met vrijmoedigheid.

32 En de menigte van degenen, die geloofden, was één hart en *ééne* ziel; en niemand zeide, dat iets van hetgeen hij had zijn eigen ware, maar alle dingen waren hun gemeen.

33 En de Apostelen gaven met groote kracht getuigenis van de opstanding van den Heer Jezus; en daar was groote genade over hen allen.

34 Want daar was ook niemand onder hen, die gebrek had; want zoo velen als

er bezitters waren van landen of huizen, verkochten die, en bragten den prijs der verkochte *goederen*, en leiden *dien* aan de voeten der Apostelen.
35 En aan een iegelijk werd uitgedeeld, naar dat elk noodig had.
36 En Jozes, van de Apostelen toegenoemd Bárnabas (hetwelk is, overgezet zijnde, een zoon der vertroosting), een Leviet, van geboorte uit Cyprus,
37 Alzoo hij eenen akker had, verkocht *dien*, en bragt het geld, en leide het aan de voeten der Apostelen.

HET 5 CAPITTEL.

EN een zeker man, met name Ananías, met Saffíra zijne vrouw, verkocht eene have;
2 En onttrok van den prijs, ook met medeweten van zijne vrouw; en bragt een zeker deel, en leide *dat* aan de voeten der Apostelen.
3 En Petrus zeide: Ananías, waarom heeft de Satan uw hart vervuld, dat gij den Heiligen Geest liegen zoudt, en onttrekken van den prijs des lands?
4 Zoo het gebleven ware, bleef het niet het uwe? en verkocht zijnde, was het niet in uwe magt? Wat is het, dat gij deze daad in uw hart hebt voorgenomen? gij hebt den menschen niet gelogen, maar Gode.
5 En Ananías, deze woorden hoorende, viel neder en gaf den geest. En daar kwam groote vrees over allen, die dit hoorden.
6 En de jongelingen, opstaande, schikten hem toe, en droegen *hem* uit, en begroeven *hem*.
7 En het was omtrent drie uren daarna, dat ook zijne vrouw daar inkwam, niet wetende, wat er geschied was.
8 En Petrus antwoordde haar: Zeg mij, hebt gijlieden het land voor zoo veel verkocht? En zij zeide: Ja, voor zoo veel.
9 En Petrus zeide tot haar: Wat is het, dat gij onder u hebt overééngestemd te verzoeken den Geest des Heeren? zie, de voeten dergenen, die uwen man begraven hebben, zijn voor de deur, en zullen u uitdragen.
10 En zij viel terstond neder voor zijne voeten, en gaf den geest. En de jongelingen, ingekomen zijnde, vonden haar dood, en droegen *haar* uit, en begroeven *ze* bij haren man.
11 En daar kwam groote vrees over de geheele gemeente, en over allen, die dit hoorden.
12 En door de handen der Apostelen geschiedden vele teekenen en wonderen onder het volk; en zij waren allen eendragtiglijk in het voorhof van Salomo.
13 En van de anderen durfde zich niemand bij hen voegen; maar het volk hield hen in groote achting.
14 En daar werden er meer en meer toegedaan, die den Heer geloofden, eene menigte beide van mannen en van vrouwen;
15 Alzoo dat zij de kranken uitdroegen op de straten, en op bedden en beddekens leiden, opdat, als Petrus kwam, ook maar de schaduw iemand van hen beschaduwen mogt.
16 En ook de menigte uit de omliggende steden kwam gezamenlijk te Jerûzalem, brengende kranken, en die van onreine geesten gekweld waren, welke allen genezen werden.
17 En de Hoogepriester stond op, en allen, die met hem waren, (welke was de sekte der Sadduceën) en werden vervuld met nijdigheid,
18 En sloegen hunne handen aan de Apostelen, en zetten hen in de gemeene gevangenis.
19 Maar de Engel des Heeren opende des nachts de deuren der gevangenis, en leide ze uit, en zeide:
20 Gaat heen, en staat, en spreekt in den tempel tot het volk al de woorden dezes levens.
21 Als zij nu *dit* gehoord hadden, gingen zij tegen den morgenstond in den tempel, en leerden. Maar de Hoogepriester en die met hem waren, gekomen zijnde, riepen den Raad te zamen, en al de Oudsten der kinderen Israëls, en zonden naar den kerker, om hen te halen.
22 Doch als de dienaars daar kwamen, vonden zij hen in de gevangenis niet, maar keerden weder, en boodschapten *dit*,
23 Zeggende: Wij vonden wel den kerker met alle verzekerdheid toegesloten, en de wachters buiten staande vóór de deuren; maar als wij *die* geopend hadden, vonden wij niemand daar binnen.
24 Toen nu de *Hooge*priester, en de Hoofdman des tempels, en de Overpriesters deze woorden hoorden, werden zij twijfelmoedig over hen, wat toch dit worden zoude.
25 En daar kwam een, en boodschapte hun, zeggende: Ziet, de mannen, die gij in de gevangenis gezet hebt, staan in den tempel, en leeren het volk.
26 Toen ging de Hoofdman heen, met de dienaren, en bragt ze, *doch* niet met

geweld, want zij vreesden het volk, opdat zij niet gesteenigd werden.
27 En als zij hen gebragt hadden, stelden zij ze voor den Raad; en de Hoogepriester vraagde hun, en zeide:
28 Hebben wij u niet ernstiglijk aangezegd, dat gij in dezen naam niet zoudt leeren? en ziet, gij hebt met deze uwe leer Jerûzalem vervuld, en gij wilt het bloed van dezen mensch over ons brengen.
29 Maar Petrus en de Apostelen antwoordden, en zeiden: Men moet Gode meer gehoorzaam zijn, dan den menschen.
30 De God onzer vaderen heeft Jezus opgewekt, dien gij omgebragt hebt, hangende *hem* aan het hout.
31 Dezen heeft God door zijne regter-*hand* verhoogd *tot* eenen Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven bekeering en vergeving der zonden.
32 En wij zijn zijne getuigen van deze woorden, en ook de Heilige Geest, welken God gegeven heeft dengenen, die hem gehoorzaam zijn.
33 Als zij nu *dit* hoorden, berstte hun *het hart* en zij hielden raad, om hen te dooden.
34 Maar een zeker Farizeër stond op in den Raad, met name Gamáliël, een Leeraar der wet, in waarde gehouden bij al het volk, en gebood, dat men de Apostelen een weinig zoude doen buiten *staan*.
35 En hij zeide tot hen: Gij Israëlitische mannen, ziet voor u toe, wat gij doen zult aangaande deze menschen.
36 Want vóór deze dagen stond Theudas op, zeggende, dat hij wat was, wien een getal van omtrent vierhonderd mannen aanhing; welke is omgebragt, en allen, die hem gehoor gaven, zijn verstrooid en tot niet geworden.
37 Na hem stond op Judas, de Galileër, in de dagen der beschrijving, en maakte veel volks afvallig achter zich; en deze is ook vergaan, en allen, die hem gehoor gaven, zijn verstrooid geworden.
38 En nu zeg ik ulieden: Houdt af van deze menschen, en laat hen *gaan;* want indien deze raad, of dit werk uit menschen is, zoo zal het gebroken worden;
39 Maar indien het uit God is, zoo kunt gij het niet breken; opdat gij niet misschien bevonden wordt ook tegen God te strijden.
40 En zij gaven hem gehoor; en als zij de Apostelen tot zich geroepen hadden, geeselden zij *dezelve*, en geboden *hun*, dat zij niet zouden spreken in den naam van Jezus, en lieten hen gaan.
41 Zij dan gingen heen van het aangezigt des Raads, verblijd zijnde, dat zij waren waardig geacht geweest, om zijns naams wil smaadheid te lijden.
42 En zij hielden niet op, alle dagen, in den tempel en bij de huizen, te leeren, en Jezus Christus te verkondigen.

HET 6 CAPITTEL.

EN in die dagen, als de discipelen vermenigvuldigden, ontstond eene murmuréring der Griekschen tegen de Hebreën, omdat hunne weduwen in de dagelijksche bediening verzuimd werden.
2 En de twaalven riepen de menigte der discipelen tot zich, en zeiden: Het is niet behoorlijk, dat wij het woord Gods nalaten, en de tafelen dienen.
3 Ziet dan om, broeders, naar zeven mannen uit u, die *goede* getuigenis hebben, vol van den Heiligen Geest en van wijsheid, die wij mogen stellen over deze noodige zaak.
4 Maar wij zullen volharden in het gebed, en in de bediening des woords.
5 En dit woord behaagde aan al de menigte; en zij verkozen Stéfanus, eenen man vol van geloof en van den Heiligen Geest, en Filippus, en Próchorus, en Nikánor, en Timon, en Pármenas, en Nikoláüs, eenen Jodengenoot van Antiochíë.
6 Welken zij voor de Apostelen stelden; en *dezen*, als zij gebeden hadden, leiden hun de handen op.
7 En het woord van God wies, en het getal der discipelen vermenigvuldigde te Jerûzalem zeer; en eene groote schaar der Priesteren werd den geloove gehoorzaam.
8 En Stéfanus, vol van geloof en van kracht, deed wonderen en groote teekenen onder het volk.
9 En daar stonden sommigen op, die waren van de Synagoge, genoemd der Libertijnen, en der Cyrenéërs, en der Alexandrijnen, en dergenen, die van Cilicië en Azië waren, en twistten met Stéfanus.
10 En zij konden niet wederstaan de wijsheid en den Geest, door welken hij sprak.
11 Toen maakten zij mannen op, die zeiden: Wij hebben hem hooren spreken lasterlijke woorden tegen Mozes en God.
12 En zij beroerden het volk, en de Ouderlingen en de Schriftgeleerden; en

hem aanvallende grepen zij hem, en
leidden *hem* voor den Raad;
13 En stelden valsche getuigen, die
zeiden: Deze mensch houdt niet op lasterlijke woorden te spreken tegen deze
heilige plaats en de wet.
14 Want wij hebben hem hooren zeggen, dat deze Jezus, de Nazaréner, deze
plaats zal verbreken, en *dat* hij de zeden veranderen zal, die ons Mozes overgeleverd heeft.
15 En allen, die in den Raad zaten,
de oogen op hem houdende, zagen zijn
aangezigt als het aangezigt van eenen
Engel.

HET 7 CAPITTEL.

EN de Hoogepriester zeide: Zijn dan
deze dingen alzoo?
2 En hij zeide: Gij mannen broeders
en vaders, hoort toe: De God der heerlijkheid verscheen onzen vader Abraham, *nog* zijnde in Mesopotámië, eer hij
woonde in Charran;
3 En zeide tot hem: Ga uit uw land en
uit uwe maagschap, en kom in een land,
dat ik u wijzen zal.
4 Toen ging hij uit het land der Chaldeën, en woonde in Charran. En van
daar, nadat zijn vader gestorven was,
bragt hij hem over in dit land, waarin
gij nu woont.
5 En hij gaf hem geen erfdeel in hetzelve, ook niet eenen voetstap; en beloofde, dat hij hem hetzelve tot eene
bezitting geven zoude, en aan zijn zaad
na hem, als hij *nog* geen kind had.
6 En God sprak alzoo, dat zijn zaad
vreemdeling zijn zoude in een vreemd
land, en *dat* zij het zouden dienstbaar
maken en kwalijk handelen, vierhonderd jaren.
7 En het volk, dat zij dienen zullen,
zal ik oordeelen, sprak God; en daarna
zullen zij uitgaan, en zij zullen mij dienen in deze plaats.
8 En hij gaf hem het verbond der besnijdenis; en alzoo gewon hij Izaak, en
besneed hem op den achtsten dag; en
Izaak *gewon* Jakob, en Jakob de twaalf
Patriarchen.
9 En de Patriarchen, nijdig zijnde, verkochten Jozef, *om* naar Egypte *gebragt
te worden;* en God was met hem,
10 En verloste hem uit al zijne verdrukkingen, en gaf hem genade en
wijsheid voor Faraö, den Koning van
Egypte; en die stelde hem tot een'
Overste over Egypte, en over zijn geheele huis.
11 En daar kwam een hongersnood
over het geheele land van Egypte en
Kanaän, en groote benaauwdheid; en
onze vaders vonden geene spijs.
12 Maar als Jakob hoorde, dat in
Egypte koren was, zond hij onze vaders
voor de eerstemaal uit.
13 En bij de tweede *reize* werd Jozef
aan zijne broeders bekend; en het geslacht van Jozef werd aan Faraö openbaar.
14 En Jozef zond heen, en ontbood
zijnen vader Jakob, en al zijn geslacht,
bestaande in vijf en zeventig zielen.
15 En Jakob kwam af in Egypte, en
stierf, hij zelf en onze vaders.
16 En zij werden overgebragt naar Sichem, en gelegd in het graf, hetwelk
Abraham gekocht had voor eene somme
gelds, van de zonen van Emmor, *den
vader* van Sichem.
17 Maar als nu de tijd der belofte, die
God aan Abraham gezworen had, genaakte, wies het volk en vermenigvuldigde in Egypte;
18 Tot dat een ander Koning opstond,
die Jozef niet gekend had.
19 Deze gebruikte listigheid tegen ons
geslacht, en handelde kwalijk met onze
vaderen, zoo dat zij hunne jonge kinderen moesten wegwerpen, opdat zij niet
zouden voortteelen;
20 In welken tijd Mozes werd geboren,
en was uitnemend schoon; welke drie
maanden opgevoed werd in het huis
zijns vaders.
21 En als hij weggeworpen was, nam
hem de dochter van Faraö op, en voedde hem voor zich zelve op tot eenen
zoon.
22 En Mozes werd onderwezen in alle
wijsheid der Egyptenaren, en was magtig in woorden en in werken.
23 Als hem nu de tijd van veertig jaren vervuld was, kwam *hem* in zijn
hart, zijne broeders, de kinderen Israëls,
te bezoeken.
24 En ziende eenen, die onregt leed,
beschermde hij *hem*, en wreekte dengenen, wien overlast geschiedde, en versloeg den Egyptenaar.
25 En hij meende, dat zijne broeders
zouden verstaan, dat God door zijne
hand hun verlossing geven zoude; maar
zij hebben het niet verstaan.
26 En den volgenden dag werd hij van
hen gezien, daar zij vochten; en hij
drong ze tot vrede, zeggende: Mannen,
gij zijt broeders; waarom doet gij elkander ongelijk?
27 En die zijnen naaste ongelijk deed,
verstiet hem, zeggende: Wie heeft u tot
een' Overste en Regter over ons gesteld?

28 Wilt gij mij *ook* ombrengen, gelijkerwijs gij gisteren den Egyptenaar omgebragt hebt?
29 En Mozes vlugtte op dat woord, en werd een vreemdeling in het land Madiam, waar hij twee zonen gewon.
30 En als veertig jaren vervuld waren, verscheen hem de Engel des Heeren, in de woestijn van den berg Sinaï, in een vlammig vuur van het doornenbosch.
31 Mozes nu, *dat* ziende, verwonderde zich over het gezigt; en als hij derwaarts ging, om *dat* te bezien, zoo geschiedde eene stem des Heeren tot hem,
32 *Zeggende:* Ik ben de God uwer vaderen, de God Abrahams, en de God Izaaks, en de God Jakobs. En Mozes werd zeer bevende, en durfde *het* niet bezien.
33 En de Heer zeide tot hem: Ontbind de schoenen van uwe voeten, want de plaats, op welke gij staat, is heilig land.
34 Ik heb merkelijk gezien de mishandeling mijns volks, dat in Egypte is, en ik heb hun zuchten gehoord, en ben nedergekomen, om hen daaruit te verlossen; en nu kom herwaarts, ik zal u naar Egypte zenden.
35 Dezen Mozes, dien zij verloochend hadden, zeggende: Wie heeft u tot een' Overste en Regter gesteld? dezen *zeg ik* heeft God tot een Overste en Verlosser gezonden, door de hand des Engels, die hem verschenen was in het doornenbosch.
36 Deze heeft hen uitgeleid, doende wonderen en teekenen in het land van Egypte, en in de roode zee, en in de woestijn, veertig jaren.
37 Deze is die Mozes, welke tot de kinderen Israëls gezegd heeft: De Heer uw God zal u eenen Profeet verwekken uit uwe broederen, gelijk mij, dien zult gij hooren.
38 Deze is het, die in de vergadering *des volks* in de woestijn was met den Engel, die tot hem sprak op den berg Sinaï, en *met* onze vaderen; die de levende woorden ontving, om ons *dezelve* te geven;
39 Dien onze vaders niet wilden gehoorzaam zijn, maar verwierpen *hem*, en keerden met hunne harten *weder* naar Egypte;
40 Zeggende tot Aäron: Maak ons Goden, die voor ons heengaan; want *wat* dezen Mozes *aangaat*, die ons uit het land van Egypte geleid heeft, wij weten niet, wat hem geschied is.
41 En zij maakten een kalf in die dagen, en bragten offerande tot den afgod, en verheugden zich in de werken hunner handen.
42 En God keerde *zich* en gaf hen over, dat zij het heir des hemels dienden, gelijk geschreven is in het boek der Profeten: hebt gij ook slagtofferen en offeranden mij opgeofferd, veertig jaren in de woestijn, gij huis Israëls?
43 Ja gij hebt opgenomen den tabernakel van Moloch, en het gesternte van uwen God Remfan, de afbeeldingen welke gij gemaakt hebt, om die te aanbidden; en ik zal u overvoeren op gene *zijde* van Babylonië.
44 De Tabernakel der getuigenis was onder onze vaderen in de woestijn, gelijk hij verordineerd had, die tot Mozes zeide, dat hij denzelven maken zoude naar de afbeelding, die hij gezien had.
45 Welken ook onze vaders ontvangen hebbende, met Jezus gebragt hebben in het *land*, dat de Heidenen bezaten, die God verdreven heeft van het aangezigt onzer vaderen, tot de dagen Davids toe;
46 Welke voor God genade gevonden heeft, en begeerd heeft te vinden eene woonstede voor den God Jakobs.
47 En Salomo bouwde hem een huis.
48 Maar de Allerhoogste woont niet in tempelen, met handen gemaakt, gelijk de Profeet zegt:
49 De hemel is mij een troon, en de aarde eene voetbank mijner voeten: hoedanig huis zult gij mij bouwen? zegt de Heer; of welke is de plaats mijner ruste?
50 Heeft niet mijne hand alle deze dingen gemaakt?
51 Gij hardnekkigen en onbesnedenen van hart en ooren, gij wederstaat altijd den Heiligen Geest; gelijk uwe vaders, *alzoo* ook gij.
52 Wien van de Profeten hebben uwe vaders niet vervolgd? en zij hebben gedood degenen, die te voren verkondigd hebben de komst van den Regtvaardige, van wien gijlieden nu verraders en moorders geworden zijt:
53 Gij, die de wet ontvangen hebt door bestellingen der Engelen, en hebt *dezelve* niet gehouden.
54 Als zij nu dit hoorden, berstten hunne harten, en zij knarstten de tanden tegen hem.
55 Maar hij, vol zijnde van den Heiligen Geest, en de oogen houdende naar den hemel, zag de heerlijkheid Gods, en Jezus, staande ter regter*hand* Gods.
56 En hij zeide: Ziet, ik zie de heme-

len geopend, en den Zoon des menschen staande ter regter*hand* Gods.

57 Maar zij, roepende met eene groote stem, stopten hunne ooren, en vielen eendragtig op hem aan.

58 En zij wierpen hem ter stad uit, en steenigden *hem;* en de getuigen leiden hunne kleederen af aan de voeten van een' jongeling, genoemd Saulus.

59 En zij steenigden Stéfanus, aanroepende en zeggende: Heer Jezus, ontvang mijnen geest.

60 En vallende op de knieën, riep hij met eene groote stem: Heer, reken hun deze zonde niet toe. En als hij dit gezegd had, ontsliep hij.

HET 8 CAPITTEL.

EN Saulus had mede een welbehagen aan zijnen dood. En daar werd te dien dage eene groote vervolging tegen de gemeente, die te Jerûzalem was; en zij werden allen verstrooid door de landen van Judéa en Samaria, behalve de Apostelen.

2 En *eenige* Godvruchtige mannen droegen Stéfanus zamen *ten grave,* en maakten grooten rouw over hem.

3 En Saulus verwoestte de gemeente, gaande in de huizen, en trekkende mannen en vrouwen, leverde ze over in de gevangenis.

4 Zij dan nu, die verstrooid waren, gingen *het land* door, en verkondigden het woord.

5 En Filippus kwam af in de stad van Samaria, en predikte hun Christus.

6 En de scharen hielden zich eendragtiglijk aan hetgene van Filippus gezegd werd, dewijl zij hoorden en zagen de teekenen, die hij deed.

7 Want van velen, die onreine geesten hadden, gingen *dezelve* uit, roepende met eene groote stem; en vele geraakten en kreupelen werden genezen.

8 En daar werd groote blijdschap in die stad.

9 En een zeker man, met name Simon, was te voren in de stad plegende tooverij, en verrukkende de zinnen des volks van Samaria, zeggende van zich zelven, dat hij wat groots was;

10 Wien zij allen aanhingen, van den kleine tot den groote, zeggende: Deze is de groote kracht Gods.

11 En zij hingen hem aan, omdat hij eenen langen tijd met tooverijen hunne zinnen verrukt had.

12 Maar toen zij Filippus geloofden, die het Euangelium van het Koningrijk Gods, en *van* den naam van Jezus Christus verkondigde, werden zij gedoopt, beiden mannen en vrouwen.

13 En Simon geloofde ook zelf, en gedoopt zijnde, bleef hij gedurig bij Filippus; en ziende de teekenen en de groote krachten, die er geschiedden, ontzette hij zich.

14 Als nu de Apostelen, die te Jerûzalem waren, hoorden, dat Samaria het woord Gods aangenomen had, zonden zij tot hen Petrus en Johannes.

15 Welke afgekomen zijnde, baden voor hen, dat zij den Heiligen Geest ontvangen mogten.

16 Want hij was nog op niemand van hen gevallen, maar zij waren alleenlijk gedoopt in den naam van den Heer Jezus.

17 Toen leiden zij de handen op hen, en zij ontvingen den Heiligen Geest.

18 En als Simon zag, dat, door de oplegging van de handen der Apostelen, de Heilige Geest gegeven werd, zoo bood hij hun geld aan,

19 Zeggende: Geeft ook mij deze magt, opdat, zoo wien ik de handen opleg, hij den Heiligen Geest ontvange.

20 Maar Petrus zeide tot hem: Uw geld zij met u ten verderve, omdat gij gemeend hebt, dat de gave van God door geld verkregen wordt.

21 Gij hebt geen deel noch lot in dit woord; want uw hart is niet regt voor God.

22 Bekeer u dan van deze uwe boosheid, en bid God, of misschien u deze overlegging uwes harten vergeven worde.

23 Want ik zie, dat gij zijt in eene gansch bittere gal en zamenknooping van ongeregtigheid.

24 Doch Simon, antwoordende, zeide: Bidt gijlieden voor mij tot den Heer, opdat niets over mij kome van hetgene gij gezegd hebt.

25 Zij dan nu, als zij het woord des Heeren betuigd en gesproken hadden, keerden weder naar Jerûzalem, en verkondigden het Euangelium *in* vele vlekken der Samaritanen.

26 En een Engel des Heeren sprak tot Filippus, zeggende: Sta op, en ga heen tegen het Zuiden, op den weg, die van Jerûzalem afdaalt naar Gaza, welke woest is.

27 En hij stond op en ging heen. En ziet, een Moorman, een Kamerling, *en* een magtig heer van Kandace, de Koningin der Mooren, die over al haren schat was, welke was gekomen om aan te bidden te Jerûzalem.

28 En hij keerde weder, en zat op zijnen wagen, en las den Profeet Jesaia.

29 En de Geest zeide tot Filippus: Ga toe, en voeg u bij dezen wagen.

30 En Filippus liep toe, en hoorde hem den Profeet Jesaia lezen, en zeide: Verstaat gij ook hetgene gij leest?

31 En hij zeide: Hoe zou ik toch kunnen, zoo mij niet iemand onderrigt? En hij bad Filippus, dat hij zoude opkomen, en bij hem zitten.

32 En de plaats der Schriftuur, die hij las, was deze: Hij is gelijk een schaap ter slagting geleid, en gelijk een lam stemmeloos is voor dien, die het scheert, alzoo doet hij zijnen mond niet open.

33 In zijne vernedering is zijn oordeel weggenomen; en wie zal zijn geslacht verhalen? want zijn leven wordt van de aarde weggenomen.

34 En de Kamerling antwoordde Filippus en zeide: Ik bid u, van wien zegt de Profeet dit? van zich zelven, of van iemand anders?

35 En Filippus deed zijnen mond open, en beginnende van diezelfde Schrift, verkondigde hem Jezus.

36 En als zij over weg reisden, kwamen zij aan een zeker water; en de Kamerling zeide: Zie daar water, wat verhindert mij gedoopt te worden?

37 En Filippus zeide: Indien gij van ganscher hart gelooft, zoo is het geoorloofd. En hij, antwoordende, zeide: Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon Gods is.

38 En hij gebood den wagen stil te houden; en zij daalden beiden af in het water, zoo Filippus als de Kamerling; en hij doopte hem.

39 En toen zij uit het water waren opgekomen, nam de Geest des Heeren Filippus weg, en de Kamerling zag hem niet meer: want hij reisde zijnen weg met blijdschap.

40 Maar Filippus werd gevonden te Azóte; en *het land* doorgaande, verkondigde hij het Euangelium *in* alle steden, tot dat hij te Cesaréa kwam.

HET 9 CAPITTEL.

EN Saulus, blazende nog dreiging en moord tegen de discipelen des Heeren, ging tot den Hoogepriester,

2 En begeerde brieven van hem naar Damascus, aan de Synagogen, opdat, zoo hij eenigen, welke van dien weg waren, vond, hij *dezelven*, beide mannen en vrouwen, zoude gebonden brengen naar Jerúzalem.

3 En als hij reisde, is het geschied, dat hij nabij Damascus kwam, en hem omscheen snellijk een licht van den hemel;

4 En ter aarde gevallen zijnde, hoorde hij eene stem, die tot hem zeide: Saul, Saul, wat vervolgt gij mij?

5 En hij zeide: Wie zijt gij, Heer? En de Heer zeide: Ik ben Jezus, dien gij vervolgt: het is u hard, de verzenen tegen de prikkels te slaan.

6 En hij, bevende en verbaasd zijnde, zeide: Heer, wat wilt gij, dat ik doen zal? En de Heer *zeide* tot hem: Sta op, en ga in de stad, en u zal *aldaar* gezegd worden, wat gij doen moet.

7 En de mannen, die met hem over weg reisden, stonden verbaasd, hoorende wel de stem, maar niemand ziende.

8 En Saulus stond op van de aarde; en als hij zijne oogen opendeed, zag hij niemand. En zij, hem bij de hand leidende, bragten hem te Damascus.

9 En hij was drie dagen, dat hij niet zag, en hij at niet en dronk niet.

10 En daar was een zeker discipel te Damascus, met name Ananías; en de Heer zeide tot hem in een gezigt: Ananías. En hij zeide: Zie, *hier ben* ik, Heer.

11 En de Heer *zeide* tot hem: Sta op, en ga in de straat, genoemd de regte, en vraag in het huis van Judas naar *eenen*, met name Saulus, van Tarsen; want zie, hij bidt.

12 En hij heeft in een gezigt gezien, dat een man, met name Ananías, inkwam, en hem de hand opleide, opdat hij weder ziende wierd.

13 En Ananías antwoordde: Heer, ik heb van velen gehoord van dezen man, hoe veel kwaad hij uwen heiligen in Jerûzalem gedaan heeft;

14 En hij heeft hier magt van de Overpriesters, om te binden allen, die uwen naam aanroepen.

15 Maar de Heer zeide tot hem: Ga heen, want deze is mij een uitverkoren vat, om mijnen naam te dragen voor de Heidenen, en de Koningen, en de kinderen Israëls.

16 Want ik zal hem toonen, hoe veel hij lijden moet om mijnen naam.

17 En Ananías ging heen en kwam in het huis; en de handen op hem leggende, zeide hij: Saul, broeder, de Heer heeft mij gezonden, *namelijk* Jezus, die u verschenen is op den weg, dien gij kwaamt, opdat gij weder ziende en met den Heiligen Geest vervuld zoudt worden.

18 En terstond vielen af van zijne oogen gelijk als schellen, en hij werd ter-

stond weder ziende, en stond op, en
werd gedoopt.
19 En als hij spijze genomen had, werd
hij versterkt. En Saulus was sommige
dagen bij de discipelen, die te Damas-
cus waren.
20 En hij predikte terstond Christus in
de Synagogen, dat hij de Zoon Gods is.
21 En zij ontzetten zich allen, die het
hoorden, en zeiden: Is deze niet dege-
ne, die te Jerûzalem verstoorde, welke
dezen naam aanriepen, en die daarom
hier gekomen is, opdat hij dezelven
gebonden zoude brengen tot de Over-
priesters?
22 Doch Saulus werd meer en meer be-
krachtigd, en overtuigde de Joden, die
te Damascus woonden, bewijzende, dat
deze de Christus is.
23 En als vele dagen verloopen waren,
zoo hielden de Joden zamen raad, om
hem te dooden.
24 Maar hunne lage werd Saulus be-
kend; en zij bewaarden de poorten,
beide des daags en des nachts, opdat
zij hem dooden mogten.
25 Doch de discipelen namen hem des
nachts, en lieten *hem* neder door den
muur, *hem* aflatende in eene mand.
26 Saulus nu, te Jerûzalem gekomen
zijnde, poogde zich bij de discipelen te
voegen; maar zij vreesden hem allen,
niet geloovende, dat hij een discipel
was.
27 Maar Bárnabas, hem tot zich ne-
mende, leidde *hem* tot de Apostelen,
en verhaalde hun, hoe hij op den weg
den Heer gezien had, en dat *deze* tot
hem gesproken had; en hoe hij te Da-
mascus vrijmoediglijk gesproken had in
den naam van Jezus.
28 En hij was met hen ingaande en
uitgaande te Jerûzalem;
29 En vrijmoediglijk sprekende in den
naam van den Heer Jezus, sprak hij
ook en handelde tegen de Grieksche
Joden; maar deze trachtten hem te
dooden.
30 Doch de broeders, *dit* verstaande,
geleidden hem tot Cesaréa, en zonden
hem af naar Tarsen.
31 De gemeenten dan, door geheel Ju-
déa en Galiléa en Samaria, hadden vre-
de, en werden gesticht; en wandelende
in de vreeze des Heeren, en de vertroos-
ting des Heiligen Geestes, werden zij
vermenigvuldigd.
32 En het geschiedde, als Petrus alom
doortrok, dat hij ook afkwam tot de
heiligen, die te Lydda woonden.
33 En aldaar vond hij een zeker
mensch, met name Enéas, die acht ja-
ren te bed gelegen had, welke geraakt
was.
34 En Petrus zeide tot hem: Enéas,
Jezus Christus maakt u gezond; sta op
en spreid u zelven *het bed.* En hij stond
terstond op.
35 En zij zagen hem allen die te Lyd-
da en Saróna woonden, welke zich be-
keerden tot den Heer.
36 En te Joppe was eene zekere disci-
pelin, met name Tabítha, hetwelk, over-
gezet zijnde, is gezegd Dorkas; deze
was vol van goede werken en aalmoe-
zen, die zij deed.
37 En het geschiedde in die dagen, dat
zij krank werd en stierf; en als zij haar
gewasschen hadden, leiden zij haar in
de opperzaal.
38 En alzoo Lydda nabij Joppe was,
zonden de discipelen, hoorende, dat Pe-
trus aldaar was, twee mannen tot hem,
biddende, dat hij niet zoude vertoeven
tot hen over te komen.
39 En Petrus stond op, en ging met
hen; wien zij, als hij daar gekomen
was, in de opperzaal leidden. En al de
weduwen stonden bij hem, weenende
en toonende de rokken en kleederen,
welke Dorkas gemaakt had, als zij bij
haar was.
40 Maar Petrus hebbende *hen* allen
uitgedreven, knielde neder en bad; en
zich omkeerende tot het ligchaam, zeide
hij: Tabítha, sta op. En zij deed hare
oogen open, en Petrus gezien hebbende,
zat zij over einde.
41 En hij gaf haar de hand, en rigtte
haar op, en de heiligen en de weduwen
geroepen hebbende, stelde hij haar le-
vend voor *hen.*
42 En *dit* werd bekend door geheel
Joppe, en velen geloofden in den Heer.
43 En het geschiedde, dat hij vele da-
gen te Joppe bleef, bij eenen zekeren
Simon, eenen lederbereider.

HET 10 CAPITTEL.

EN daar was een zeker man te Ce-
saréa, met name Cornélius, een
Hoofdman over honderd, uit de bende,
genoemd de Italiaansche;
2 Godzalig, en vreezende God, met ge-
heel zijn huis, en doende vele aalmoe-
zen aan het volk, en God geduriglijk
biddende.
3 *Deze* zag in een gezigt klaarlijk, om-
trent de negende ure des daags, eenen
Engel Gods tot hem inkomen, en tot
hem zeggende: Cornélius.
4 En hij, de oogen op hem houdende,
en zeer bevreesd geworden zijnde, zeide:

Wat is het, Heer? En hij zeide tot hem:
Uwe gebeden en uwe aalmoezen zijn
tot gedachtenis opgekomen voor God.
5 En nu, zend mannen naar Joppe, en
ontbied Simon, die toegenoemd wordt
Petrus.
6 Deze ligt te huis bij eenen Simon,
een' lederbereider, die *zijn* huis heeft
bij de zee; deze zal u zeggen, wat gij
doen moet.
7 En als de Engel, die tot Cornélius
sprak, weggegaan was, riep hij twee
van zijne huisknechten, en eenen God-
zaligen krijgsknecht van degenen, die
gedurig bij hem waren;
8 En als hij hun alles verhaald had,
zond hij hen naar Joppe.
9 En des anderen daags, terwijl dezen
reisden, en nabij de stad kwamen, klom
Petrus op het dak, om te bidden, om-
trent de zesde ure.
10 En hij werd hongerig, en begeerde
te eten. En terwijl zij het bereidden,
viel over hem eene vertrekking van zin-
nen.
11 En hij zag den hemel geopend, en
een zeker vat tot hem nederdalen, gelijk
een groot linnen laken, aan de vier hoe-
ken gebonden, en nedergelaten op de
aarde.
12 In hetwelk waren al de viervoetige
dieren der aarde, en de wilde en de
kruipende *dieren*, en de vogelen des he-
mels.
13 En daar geschiedde eene stem tot
hem: Sta op Petrus, slagt en eet.
14 Maar Petrus zeide; Geenszins,
Heer; want ik heb nooit iets gegeten,
dat gemeen of onrein was.
15 En eene stem *geschiedde* wederom
ten tweedemaal tot hem: Het geen God
gereinigd heeft, zult gij niet gemeen
maken.
16 En dit geschiedde tot driemaal; en
het vat werd wederom opgenomen in
den hemel.
17 En alzoo Petrus in zich zelven twij-
felde, wat toch het gezigt mogt zijn, dat
hij gezien had, ziet, de mannen, die van
Cornélius afgezonden waren, gevraagd
hebbende naar het huis van Simon, ston-
den aan de poort.
18 En *iemand* geroepen hebbende,
vraagden zij, of Simon, toegenoemd Pe-
trus, daar t' huis lag?
19 En als Petrus op dat gezigt dacht,
zeide de Geest tot hem: Zie, drie man-
nen zoeken u.
20 Daarom sta op, ga af, en reis met
hen, niet twijfelende; want ik heb hen
gezonden.
21 En Petrus ging af tot de mannen,
die van Cornélius tot hem gezonden wa-
ren, en zeide: Ziet, ik ben het, dien gij
zoekt; wat is de oorzaak, waarom gij
hier zijt?
22 En zij zeiden: Cornélius, een Hoofd-
man over honderd, een regtvaardig man,
en vreezende God, en die *goede* getui-
genis heeft van het gansche volk der
Joden, is door Goddelijke openbaring
vermaand van eenen heiligen Engel,
dat hij u zoude ontbieden te zijnen
huize, en dat hij van u woorden der
zaligheid zoude hooren.
23 Als hij hen dan ingeroepen had,
ontving hij ze in huis. Doch des ande-
ren daags ging Petrus met hen heen, en
sommige der broederen, die van Joppe
waren, gingen met hem.
24 En des anderen daags kwamen zij
te Cesaréa. En Cornélius verwachtte
hen, zamengeroepen hebbende die van
zijne maagschap en bijzonderste vrien-
den.
25 En als het geschiedde, dat Petrus
inkwam, ging hem Cornélius te gemoet,
en vallende aan *zijne* voeten, aanbad
hij.
26 Maar Petrus rigtte hem op, zeggen-
de: Sta op, ik ben ook zelf een mensch.
27 En met hem sprekende, ging hij in,
en vond er velen, die zamengekomen
waren.
28 En hij zeide tot hen: Gij weet, hoe
het eenen Joodschen man ongeoorloofd
is, zich te voegen of te gaan tot eenen
vreemde; doch God heeft mij getoond,
dat ik geen' mensch zoude gemeen of
onrein heeten.
29 Daarom ben ik ook zonder tegen-
spreken gekomen, ontboden zijnde. Zoo
vraag ik dan, om welke reden gijlieden
mij hebt ontboden?
30 En Cornélius zeide: Over vier dagen
was ik vastende tot deze ure toe, en ter
negende ure bad ik in mijn huis.
31 En ziet, een man stond vóór mij, in
een blinkend kleed, en zeide: Corné-
lius, uw gebed is verhoord, en uwe aal-
moezen zijn voor God gedacht gewor-
den.
32 Zend dan naar Joppe, en ontbied
Simon, die toegenoemd wordt Petrus;
deze ligt te huis in het huis van Simon,
den lederbereider, aan de zee; welke,
hier gekomen zijnde, tot u spreken
zal.
33 Zoo heb ik dan van stonden aan tot
u gezonden, en gij hebt wel gedaan, dat
gij hier gekomen zijt. Wij zijn dan al-
len nu *hier* tegenwoordig voor God, om

te hooren al hetgeen u van God bevolen is.
34 En Petrus, den mond opendoende, zeide: Ik verneme in waarheid, dat God geen aannemer des persoons is;
35 Maar in alle volk, die hem vreest en geregtigheid werkt, hem aangenaam is.
36 *Dit is* het woord, dat hij gezonden heeft aan de kinderen Israëls, verkondigende vrede door Jezus Christus; deze is een Heer van allen.
37 Gijlieden weet de zaak, die geschied is door geheel Judéa, beginnende van Galiléa, na den doop, welke Johannes gepredikt heeft;
38 *Belangende* Jezus van Názareth, hoe hem God gezalfd heeft met den Heiligen Geest en met kracht, die *het land* doorgegaan is, goed doende, en genezende allen, die van den duivel overweldigd waren, want God was met hem.
39 En wij zijn getuigen van al hetgeen hij gedaan heeft, beide in het Joodsche land en te Jerûzalem; wien zij gedood hebben, *hem* hangende aan een hout.
40 Dezen heeft God opgewekt ten derden dage, en gegeven, dat hij openbaar zoude worden,
41 Niet aan al het volk, maar aan de getuigen, die van God te voren verkoren waren, ons *namelijk*, die met hem gegeten en gedronken hebben, nadat hij uit de dooden opgestaan was.
42 En hij heeft ons geboden den volke te prediken, en te betuigen, dat hij is degene, die van God verordend is tot een' Regter van levenden en dooden.
43 Aan dezen geven getuigenis al de Profeten, dat een iegelijk, die in hem gelooft, vergeving der zonden ontvangen zal door zijnen naam.
44 Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de Heilige Geest op allen, die het woord hoorden.
45 En de geloovigen, die uit de besnijdenis waren, zoo velen als er met Petrus waren gekomen, ontzetten zich, dat de gave des Heiligen Geestes ook op de Heidenen uitgestort werd.
46 Want zij hoorden hen spreken met *vreemde* talen, en God groot maken. Toen antwoordde Petrus:
47 Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, die den Heiligen Geest ontvangen hebben, gelijk ook wij?
48 En hij beval, dat zij zouden gedoopt worden in den naam des Heeren. Toen baden zij hem, dat hij eenige dagen bij *hen* wilde blijven.

HET 11 CAPITTEL.

DE Apostelen nu, en de broeders, die in Judéa waren, hebben gehoord, dat ook de Heidenen het woord Gods aangenomen hadden.
2 En toen Petrus opgegaan was naar Jerûzalem, twistten tegen hem degenen, die uit de besnijdenis waren,
3 Zeggende: Gij zijt ingegaan tot mannen, die de voorhuid hebben, en hebt met hen gegeten.
4 Maar Petrus, beginnende, verhaalde het hun vervolgens, zeggende:
5 Ik was in de stad Joppe, biddende; en zag in eene vertrekking van zinnen een gezigt, *namelijk* een zeker vat, gelijk een groot linnen laken, nederdalende, bij de vier hoeken nedergelaten uit den hemel, en het kwam tot bij mij.
6 Op welk *laken* als ik de oogen hield, zoo merkte ik, en zag de viervoetige *dieren* der aarde, en de wilde en de kruipende *dieren*, en de vogelen des hemels.
7 En ik hoorde eene stem, die tot mij zeide: Sta op Petrus; slagt en eet.
8 Maar ik zeide: Geenszins, Heer; want nooit is iets, dat gemeen of onrein was, in mijnen mond ingegaan.
9 Doch de stem antwoordde mij ten tweedemaal uit den hemel: Hetgeen God gereinigd heeft, zult gij niet gemeen maken.
10 En dit geschiedde tot driemaal; en alles werd wederom opgetrokken in den hemel.
11 En ziet, ter zelfder *ure* stonden er drie mannen vóór het huis, waarin ik was, die van Cesaréa tot mij afgezonden waren.
12 En de Geest zeide tot mij, dat ik met hen gaan zoude, niet twijfelende. En met mij gingen ook deze zes broeders, en wij zijn in des mans huis ingegaan;
13 En hij heeft ons verhaald, hoe hij eenen Engel gezien had, die in zijn huis stond, en tot hem zeide: Zend mannen naar Joppe, en ontbied Simon, die toegenoemd is Petrus;
14 Die woorden tot u zal spreken, door welke gij zult zalig worden, en al uw huis.
15 En als ik begon te spreken, viel de Heilige Geest op hen, gelijk ook op ons in het begin.
16 En ik werd gedachtig aan het woord des Heeren, hoe hij zeide: Johannes doopte wel met water, maar gijlieden zult gedoopt worden met den Heiligen Geest.

17 Indien dan God hun evengelijke gave gegeven heeft, als ook ons, die in den Heere Jezus Christus geloofd hebben, wie was ik toch, die God konde weren?
18 En als zij dit hoorden, waren zij te vreden, en verheerlijkten God, zeggende: Zoo heeft dan God ook aan de Heidenen de bekeering gegeven ten leven.
19 ¶ Degenen nu, die verstrooid waren door de verdrukking, welke over Stéfanus geschied was, gingen *het land* door tot Fenícië toe, en Cyprus, en Antiochíë, tot niemand het woord sprekende, dan alleen tot de Joden.
20 En daar waren eenige Cyprische en Cyrenéïsche mannen uit hen, die, te Antiochíë gekomen zijnde, tot de Griekschen spraken, verkondigende den Heere Jezus.
21 En de hand des Heeren was met hen; en een groot getal geloofde, en bekeerde zich tot den Heere.
22 En het gerucht van hen kwam tot de ooren der gemeente, die te Jerûzalem was; en zij zonden Bárnabas uit, dat hij *het land* doorging tot Antiochíë toe.
23 Welke, daar gekomen zijnde, en de genade Gods ziende, werd verblijd, en vermaande hen allen, dat zij met een voornemen des harten bij den Heer zouden blijven.
24 Want hij was een goed man, en vol des Heiligen Geestes en des geloofs; en daar werd eene groote schare den Heere toegevoegd.
25 En Bárnabas ging uit naar Tarsen, om Saulus te zoeken; en als hij hem gevonden had, bragt hij hem te Antiochíë.
26 En het is geschied, dat zij een geheel jaar *zamen* vergaderden in de gemeente, en eene groote schare leerden; en dat de discipelen eerst te Antiochíë Christenen genoemd werden.
27 En in die dagen kwamen *eenige* Profeten af van Jerûzalem te Antiochíë.
28 En een uit hen, met name Agabus, stond op, en gaf te kennen door den Geest, dat er een groote hongersnood zoude wezen over de geheele wereld, welke ook gekomen is onder den Keizer Claudius.
29 En naar dat een iegelijk der discipelen vermogt, besloot elk van hen *iets* te zenden tot dienst der broederen, die in Judéa woonden.
30 Hetwelk zij ook deden, en zonden het tot de Ouderlingen, door de hand van Bárnabas en Saulus.

HET 12 CAPITTEL.

En omtrent denzelfden tijd sloeg de Koning Heródes de handen aan sommigen van de gemeente, om die kwalijk te handelen.
2 En hij doodde Jacobus, den broeder van Johannes, met het zwaard.
3 En toen hij zag, dat het den Joden behagelijk was, voer hij voort, om ook Petrus te vangen; (en het waren de dagen der ongehevelde *brooden*)
4 Wien hij ook, gegrepen hebbende, in de gevangenis zette, en gaf *hem* over aan vier *wachten*, *elk* van vier krijgsknechten, om hem te bewaren, willende na het Paasch*feest* hem voortbrengen voor het volk.
5 Petrus dan werd in de gevangenis bewaard; maar van de gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan.
6 Toen hem nu Heródes zou voortbrengen, sliep Petrus dienzelfden nacht tusschen twee krijgsknechten, gebonden met twee ketenen; en de wachters voor de deur bewaarden de gevangenis.
7 En ziet, een Engel des Heeren stond daar, en een licht scheen in de woning, en slaande de zijde van Petrus, wekte hij hem op, zeggende: Sta haastig op. En zijne ketenen vielen af van de handen.
8 En de Engel zeide tot hem: Omgord u, en bind uwe schoenzolen aan. En hij deed alzoo. En hij zeide tot hem: Werp uwen mantel om, en volg mij.
9 En uitgaande volgde hij hem, en wist niet, dat het waarachtig was hetgeen door den Engel geschiedde; maar hij meende, dat hij een gezigt zag.
10 En als zij door de eerste en tweede wacht gegaan waren, kwamen zij aan de ijzeren poort, die naar de stad leidt, welke van zelve hun geopend werd. En uitgegaan zijnde, gingen zij eene straat voort; en terstond scheidde de Engel van hem.
11 En Petrus, tot zich zelven gekomen zijnde, zeide: Nu weet ik waarachtig, dat de Heer zijnen Engel uitgezonden heeft, en mij verlost heeft uit de hand van Heródes, en *uit* al de verwachting van het volk der Joden.
12 En als hij *alles* overlegd had, ging hij naar het huis van Maria, de moeder van Johannes, die toegenoemd was Markus, alwaar velen zamenvergaderd en biddende waren.
13 En als Petrus aan de deur van de voorpoort klopte, kwam eene dienst-

maagd voor om te luisteren, met name Rhode.

14 En zij, de stem van Petrus bekennende, deed van blijdschap de voorpoort niet open, maar liep naar binnen en boodschapte, dat Petrus voor *aan* de voorpoort stond.

15 En zij zeiden tot haar: Gij raast. Doch zij bleef er sterk bij, dat het alzoo was. En zij zeiden: Het is zijn Engel.

16 Maar Petrus bleef kloppende; en als zij opengedaan hadden, zagen zij hem, en ontzetten zich.

17 En als hij hen met de hand gewenkt had, dat zij zwijgen zouden, verhaalde hij hun, hoe hem de Heer uit de gevangenis uitgeleid had, en zeide: Boodschapt dit aan Jacobus en aan de broeders. En hij uitgegaan zijnde, reisde naar eene andere plaats.

18 En als het dag was geworden, was er geen kleine beroerte onder de krijgsknechten, wat toch aan Petrus mogt geschied zijn.

19 En als Heródes hem gezocht had, en niet vond, en de wachters regterlijk ondervraagd had, gebood hij, dat zij weggeleid zouden worden. En hij vertrok van Judéa naar Cesaréa, en hield zich *aldaar*.

20 En Heródes had in den zin tegen de Tyriërs en Sidoniërs te krijgen; maar zij kwamen eendragtig tot hem, en Blastus, die des Konings Kamerling was, overreed hebbende, begeerden vrede, omdat hun land gespijzigd werd van des Konings *land*.

21 En op eenen gezetten dag, deed Heródes, een Koninklijk kleed aangedaan hebbende, en op den Regterstoel gezeten zijnde, eene rede tot hen.

22 En het volk riep *hem* toe: Eene stem Gods, en niet eens menschen.

23 En van stonden aan sloeg hem een Engel des Heeren, daarom dat hij Gode de eer niet gaf; en hij werd van de wormen gegeten, en gaf den geest.

24 En het woord van God wies, en vermenigvuldigde.

25 Bárnabas nu en Saulus keerden weder van Jerûzalem, als zij de dienst volbragt hadden, mede genomen hebbende ook Johannes, die toegenoemd werd Markus.

HET 13 CAPITTEL.

EN daar waren te Antiochíë, in de gemeente, die daar was, eenige Profeten en Leeraars, namelijk Bárnabas, en Símeon, genoemd Niger, en Lucius van Cyréne, en Mánahen, die met Heródes den Viervorst opgevoed was, en Saulus.

2 En als zij den Heer dienden, en vastten, zeide de Heilige Geest: Zondert mij af beide Bárnabas en Saulus tot het werk, waartoe ik hen geroepen heb.

3 Toen vastten en baden zij, en hun de handen opgelegd hebbende, lieten zij hen gaan.

4 Dezen dan, uitgezonden zijnde van den Heiligen Geest, kwamen af tot Seleucíë, en van daar scheepten zij af naar Cyprus.

5 En gekomen zijnde te Sálamis, verkondigden zij het woord Gods in de Synagogen der Joden; en zij hadden ook Johannes tot eenen dienaar.

6 En als zij het eiland doorgegaan waren tot Pafos toe, vonden zij eenen zekeren toovenaar, eenen valschen Profeet, eenen Jood, wiens naam was Bar-Jezus;

7 Welke was bij den Stadhouder Sergius Paulus, eenen verstandigen man. Deze, Bárnabas en Saulus tot zich geroepen hebbende, zocht zeer het woord Gods te hooren.

8 Maar Elymas, de toovenaar, (want alzoo wordt zijn naam overgezet) wederstond hen, zoekende den Stadhouder van het geloof af te keeren.

9 Doch Saulus, (die ook Paulus *genoemd is*) vervuld met den Heiligen Geest, en de oogen op hem houdende, zeide:

10 O gij kind des duivels, vol van alle bedrog, en van alle arglistigheid, vijand van alle geregtigheid, zult gij niet ophouden te verkeeren de regte wegen des Heeren?

11 En nu zie, de hand des Heeren *is* tegen u, en gij zult blind zijn, en de zon niet zien voor eenen tijd. En van stonden aan viel op hem donkerheid en duisternis; en rondom gaande zocht hij, die *hem* met de hand mogten leiden.

12 Als de Stadhouder zag hetgeen geschied was, toen geloofde hij, verslagen zijnde over de leer des Heeren.

13 En Paulus, en die met hem waren, van Pafos afgevaren zijnde, kwamen te Perge, *eene stad* in Pamfylië. Maar Johannes, van hen scheidende, keerde weder naar Jerûzalem.

14 En zij, van Perge *het land* doorgaande, kwamen te Antiochíë, *eene stad* in Pisídië; en gegaan zijnde in de Synagoge op den dag des Sabbaths, zaten zij neder.

15 En na het lezen der wet en de Profeten, zonden de Oversten der Synagoge tot hen, zeggende: Mannen broeders,

indien er *eenig* woord van vertroosting
tot het volk in u is, zoo spreekt.
16 En Paulus stond op, en wenkte met
de hand, en zeide: Gij Israëlitische
mannen, en gij, die God vreest, hoort
toe.
17 De God van dit volk Israël heeft
onze vaderen uitverkoren, en het volk
verhoogd, als zij vreemdelingen waren
in het land van Egypte, en heeft hen
met eenen hoogen arm daaruit geleid.
18 En hij heeft omtrent den tijd van
veertig jaren hunne zeden verdragen in
de woestijn;
19 En zeven volken uitgeroeid hebben-
de in het land Kanaän, heeft hij hun
door het lot derzelver land uitgedeeld.
20 En daarna omtrent vierhonderd en
vijftig jaren, gaf hij *hun* Regters, tot op
Samuël den Profeet.
21 En van toen af begeerden zij eenen
Koning; en God gaf hun Saul, den zoon
van Kis, eenen man uit den stam van
Benjamin, veertig jaren.
22 En dezen afgezet hebbende, ver-
wekte hij hun David tot eenen Koning;
wien hij ook getuigenis gaf, en zeide:
Ik heb gevonden David, den *zoon* van
Jesse, eenen man naar mijn hart, die al
mijnen wil zal doen.
23 Van het zaad van dezen heeft God
Israël, naar de belofte, verwekt den
Zaligmaker Jezus;
24 Als Johannes eerst al het volk van
Israël, vóór zijne aankomst, gepredikt
had den doop der bekeering.
25 Doch als Johannes den loop vervul-
de, zeide hij: Wien meent gijlieden, dat
ik ben? ik ben *de Christus* niet; maar
ziet, hij komt na mij, wien ik niet waar-
dig ben de schoenen *zijner* voeten te
ontbinden.
26 Mannen broeders, kinderen van het
geslacht van Abraham, en die onder u
God vreezen, tot u is het woord dezer
zaligheid gezonden.
27 Want die te Jerûzalem wonen, en
hunne Oversten, dezen niet kennende,
hebben ook de stemmen der Profeten,
die op elken Sabbath*dag* gelezen wor-
den, *hem* veroordeelende, vervuld;
28 En geene oorzaak des doods vinden-
de, hebben zij van Pilátus begeerd, dat
hij zoude gedood worden.
29 En als zij alles volbragt hadden,
wat van hem geschreven was, namen zij
hem af van het hout, en leiden *hem* in
het graf.
30 Maar God heeft hem uit de dooden
opgewekt;
31 Die gezien is geweest, vele dagen
lang, van degenen, die met hem opgeko-
men waren van Galiléa tot Jerûzalem,
die zijne getuigen zijn bij het volk.
32 En wij verkondigen u de belofte, die
tot de vaderen geschied is, dat *name-
lijk* God dezelve vervuld heeft aan ons,
hunne kinderen, als hij Jezus verwekt
heeft.
33 Gelijk ook in den tweeden Psalm
geschreven staat: Gij zijt mijn Zoon,
heden heb Ik u gegenereerd.
34 En dat hij hem uit de dooden heeft
opgewekt, alzoo dat hij niet meer zal tot
verderving keeren, heeft hij aldus ge-
zegd: Ik zal ulieden de weldadigheden
Davids geven, die getrouw zijn.
35 Waarom hij ook in eenen anderen
Psalm zegt: Gij zult uwen Heilige niet
over geven, om verderving te zien.
36 Want David, als hij in zijnen tijd
den raad van God gediend had, is ont-
slapen, en is bij zijne vaderen gelegd,
en heeft wel verderving gezien;
37 Maar hij, dien God opgewekt heeft,
heeft geene verderving gezien.
38 Zoo zij u dan bekend, mannen broe-
ders, dat door dezen u vergeving der
zonden verkondigd wordt;
39 En *dat* van allen, waarvan gij niet
kondt geregtvaardigd worden door de
wet van Mozes, door dezen een iegelijk,
die gelooft, geregtvaardigd wordt.
40 Ziet dan toe, dat over ulieden niet
kome hetgeen gezegd is in de Profeten:
41 Ziet, gij verachters, en verwondert
u, en verdwijnt: want ik werk een werk
in uwe dagen, een werk, hetwelk gij
niet zult gelooven, zoo het u iemand
verhaalt.
42 En als de Joden uitgegaan waren
uit de Synagoge, baden de Heidenen,
dat tegen den naasten Sabbath tot hen
dezelfde woorden zouden gesproken
worden.
43 En als de Synagoge gescheiden was,
volgden vele van de Joden en van de
Godsdienstige Jodengenooten Paulus en
Bárnabas; die tot hen spraken, en hen
vermaanden te blijven bij de genade
Gods.
44 En op den volgenden Sabbath kwam
bijna de geheele stad zamen, om het
woord Gods te hooren.
45 Doch de Joden, de scharen ziende,
werden met nijdigheid vervuld, en we-
derspraken hetgeen van Paulus gezegd
werd, wedersprekende en lasterende.
46 Maar Paulus en Barnábas, vrijmoe-
digheid gebruikende, zeiden: Het was
noodig, dat eerst tot u het woord van
God gesproken zoude worden; doch,

nademaal gij hetzelve verstoot, en u
zelven des eeuwigen levens niet waar-
dig oordeelt, ziet, wij keeren ons tot de
Heidenen.
47 Want alzoo heeft ons de Heer gebo-
den, *zeggende:* Ik heb u gesteld tot een
licht der Heidenen, opdat gij zoudt zijn
tot zaligheid, tot aan het uiterste der
aarde.
48 Als nu de Heidenen *dit* hoorden,
verblijdden zij zich, en prezen het
woord des Heeren; en daar geloofden
zoo velen, als er geordineerd waren tot
het eeuwige leven.
49 En het woord des Heeren werd door
het geheele land uitgebreid.
50 Maar de Joden maakten de Gods-
dienstige en eerlijke vrouwen, en de
voornaamsten van de stad op, en ver-
wekten vervolging tegen Paulus en
Bárnabas, en wierpen hen uit hunne
landpalen.
51 Doch zij schudden het stof van
hunne voeten af tegen hen, en kwamen
te Icónië.
52 En de discipelen werden vervuld
met blijdschap en met den Heiligen
Geest.

HET 14 CAPITTEL.

EN het geschiedde te Icónië, dat zij
zamengingen in de Synagoge der
Joden, en alzoo spraken, dat eene groote
menigte, beide van Joden en Grieken,
geloofde.
2 Maar de Joden, die ongehoorzaam
waren, verwekten en verbitterden de
zielen der Heidenen tegen de broeders.
3 Zij verkeerden dan *aldaar* eenen
langen tijd, vrijmoediglijk sprekende
in den Heer, die getuigenis gaf aan het
woord zijner genade, en gaf, dat teeke-
nen en wonderen geschiedden door
hunne handen.
4 En de menigte der stad werd ver-
deeld, en sommigen waren met de Jo-
den, en sommigen met de Apostelen.
5 En als er een oploop geschiedde,
beide van Heidenen en van Joden, met
hunne Oversten, om hun smaadheid aan
te doen, en *hen* te steenigen,
6 Zijn zij, *alles* overlegd hebbende,
gevlugt naar de steden van Lycaónië,
namelijk Lystre en Derbe, en het om-
liggende land;
7 En verkondigden aldaar het Euange-
lium.
8 En een zeker man, te Lystre, zat
onmagtig aan de voeten, kreupel zijnde
van zijns moeders lijf, die nooit had ge-
wandeld.
9 Deze hoorde Paulus spreken; die, de
oogen op hem houdende, en ziende, dat
hij geloof had om gezond te worden,
10 Zeide met eene groote stem: Sta
regt op uwe voeten. En hij sprong op
en wandelde.
11 En de scharen, ziende hetgeen
Paulus gedaan had, verhieven hunne
stemmen, en zeiden in het Lycaónisch:
De Goden zijn den menschen gelijk ge-
worden, en tot ons nedergekomen.
12 En zij noemden Bárnabas Júpiter,
en Paulus Mercúrius, omdat hij het
woord voerde.
13 En de Priester van Júpiter, die voor
hunne stad was, als hij ossen en kran-
sen aan de voorpoorten gebragt had,
wilde offeren met de scharen.
14 Maar de Apostelen, Bárnabas en
Paulus, *dat* hoorende, scheurden hunne
kleederen, en sprongen onder de schare,
roepende,
15 En zeggende: Mannen, waarom
doet gij deze dingen? wij zijn ook men-
schen van gelijke bewegingen als gij, en
verkondigen ulieden, dat gij u zoudt
van deze ijdele *dingen* bekeeren tot den
levenden God, die gemaakt heeft den
hemel, en de aarde, en de zee, en al het-
geen in dezelve is;
16 Die in de verledene tijden al de
Heidenen heeft laten wandelen in hunne
wegen;
17 Hoewel hij nogtans zich zelven niet
onbetuigd gelaten heeft, goed doende
van den hemel, ons regen en vrucht-
bare tijden gevende, vervullende onze
harten met spijs en vrolijkheid.
18 En dit zeggende, wederhielden zij
naauwelijks de scharen, dat zij hun niet
offerden.
19 Maar daarover kwamen Joden van
Antiochíë en Icónië, en overreedden de
scharen, en steenigden Paulus, en sleep-
ten *hem* buiten de stad, meenende, dat
hij dood was.
20 Doch als hem de discipelen omringd
hadden, stond hij op, en kwam in de
stad; en des anderen daags ging hij met
Bárnabas uit naar Derbe.
21 En als zij in die stad het Euange-
lium verkondigd en vele discipelen ge-
maakt hadden, keerden zij weder naar
Lystre, en Icónië, en Antiochíë,
22 Versterkende de zielen der discipe-
len, *en* vermanende, dat zij zouden
blijven in het geloof, en dat wij door
vele verdrukkingen moeten ingaan in
het Koningrijk Gods.
23 En als zij hun in elke gemeente,
met opsteken der handen, Ouderlingen
verkoren hadden, gebeden hebbende

met vasten, bevalen zij hen den Heer,
in wien zij geloofd hadden.
24 En Pisídië doorgereisd hebbende,
kwamen zij in Pamfylië.
25 En als zij te Perge het woord gesproken
hadden, kwamen zij af naar
Attálië.
26 En van daar scheepten zij af naar
Antiochíë, van waar zij der genade
Gods bevolen waren geweest tot het
werk, dat zij volbragt hadden.
27 En daar gekomen zijnde, en de gemeente
vergaderd hebbende, verhaalden
zij, welke groote dingen God met
hen gedaan had, en dat hij den Heidenen
de deur des geloofs geopend had.
28 En zij verkeerden aldaar geen' kleinen
tijd met de discipelen.

HET 15 CAPITTEL.

EN sommigen, die afgekomen waren
van Judéa, leerden de broederen,
zeggende: Indien gij niet besneden
wordt naar de wijze van Mozes, zoo
kunt gij niet zalig worden.
2 Als er dan geen kleine wederstand
en twisting geschiedde bij Paulus en
Bárnabas tegen hen, zoo hebben zij
verordend, dat Paulus en Bárnabas, en
eenige anderen uit hen, zouden opgaan
tot de Apostelen en Ouderlingen naar
Jerûzalem, over deze vraag.
3 Zij dan, van de gemeente uitgeleid
zijnde, reisden door Fenícië en Samarië,
verhalende de bekeering der Heidenen,
en deden al den broederen groote blijdschap
aan.
4 En te Jerûzalem gekomen zijnde,
werden zij ontvangen van de gemeente,
en de Apostelen, en de Ouderlingen; en
zij verkondigden, welke groote dingen
God met hen gedaan had.
5 Maar *zeiden zij* er zijn sommigen opgestaan
van die van de sekte der Farizeën,
welke geloovig zijn geworden,
zeggende, dat men hen moet besnijden,
en gebieden de wet van Mozes te onderhouden.
6 En de Apostelen en de Ouderlingen
vergaderden zamen, om op deze zaak
te letten.
7 En als *daarover* groote twisting geschiedde,
stond Petrus op en zeide tot
hen: Mannen broeders, gij weet, dat
God van over langen tijd onder ons *mij*
verkoren heeft, dat de Heidenen door
mijnen mond het woord des Euangeliums
zouden hooren, en gelooven.
8 En God, de kenner der harten, heeft
hun getuigenis gegeven, hun gevende
den Heiligen Geest, gelijk ook aan ons.
9 En hij heeft geen onderscheid gemaakt
tusschen ons en hen, gereinigd
hebbende hunne harten door het geloof.
10 Nu dan, wat verzoekt gij God, om
een juk op den hals der discipelen te
leggen, hetwelk noch onze vaders, noch
wij hebben kunnen dragen?
11 Maar wij gelooven, door de genade
van den Heer Jezus Christus, zalig te
worden, op zulk eene wijze als ook zij.
12 En al de menigte zweeg stil, en zij
hoorden Bárnabas en Paulus verhalen,
welke groote teekenen en wonderen God
door hen onder de Heidenen gedaan
had.
13 En nadat dezen zwegen, antwoordde
Jacobus, zeggende: Mannen broeders,
hoort mij.
14 Simeon heeft verhaald, hoe God
eerst de Heidenen heeft bezocht, om
uit *hen* een volk aan te nemen voor
zijnen naam.
15 En hier mede stemmen overeen de
woorden der Profeten, gelijk geschreven
is:
16 Na dezen zal ik wederkeeren, en
weder opbouwen den tabernakel Davids,
die vervallen is, en hetgeen daarvan
verbroken is, weder opbouwen, en
ik zal denzelven weder oprigten;
17 Opdat de overblijvende menschen
den Heer zoeken, en al de Heidenen,
over welke mijn naam aangeroepen is,
spreekt de Heer, die dit alles doet.
18 Gode zijn al zijne werken van eeuwigheid
bekend.
19 Daarom oordeel ik, dat men degenen,
die uit de Heidenen zich tot God
bekeeren, niet beroere;
20 Maar hun zal aanschrijven, dat zij
zich onthouden van de dingen, die door
de afgoden besmet zijn, en van hoererij
en van het verstikte, en van bloed.
21 Want Mozes heeft er van oude tijden
in elke stad, die hem prediken, en
hij wordt op elken Sabbath in de Synagogen
gelezen.
22 Toen heeft het den Apostelen en den
Ouderlingen, met de geheele gemeente
goed gedacht, *eenige* mannen uit zich
te verkiezen, en met Paulus en Bárnabas
te zenden naar Antiochíë; *namelijk*
Judas, die toegenoemd wordt Bársabas
en Silas, mannen, die voorgangers waren
onder de broeders.
23 En zij schreven door hen dit *navolgende:*
De Apostelen, en de Ouderlingen,
en de broeders *wenschen* den
broederen uit den Heidenen, die in Antiochíë,
en Syrië, en Cilícië zijn, zaligheid.

24 Nademaal wij gehoord hebben, dat
sommigen, die van ons uitgegaan zijn,
u met woorden ontroerd en uwe zielen
wankelende gemaakt hebben, zeggende,
dat gij moet besneden worden, en de
wet onderhouden, aan welken wij *dat*
niet bevolen hadden;
25 Zoo heeft het ons eendragtiglijk za-
menzijnde, goed gedacht, *eenige* man-
nen te verkiezen, en tot u te zenden,
met onze geliefden, Bárnabas en Pau-
lus,
26 Menschen, die hunne zielen overge-
geven hebben voor den naam van onzen
Heer Jezus Christus;
27 Wij hebben dan Judas en Silas ge-
zonden, die ook met den mond hetzelfde
zullen verkondigen.
28 Want het heeft den Heiligen Geest
en ons goedgedacht, ulieden geen meer-
deren last op te leggen dan deze nood-
zakelijke dingen:
29 *Namelijk*, dat gij u onthoudt van
hetgeen den afgoden geofferd is, en van
bloed, en van het verstikte, en van hoe-
rerij; van welke dingen indien gij u zel-
ven wacht, zoo zult gij weldoen. Vaart-
wel.
30 Dezen dan, hun afscheid ontvangen
hebbende, kwamen te Antiochíë; en de
menigte vergaderd hebbende, gaven zij
den brief over.
31 En zij, *dien* gelezen hebbende, ver-
blijdden zich over de vertroosting.
32 Judas nu en Silas, die ook zelven
Profeten waren, vermaanden de broe-
ders met vele woorden, en versterkten
hen.
33 En als zij *daar* eenen tijd *lang* ver-
toefd hadden, lieten hen de broeders
weder gaan met vrede tot de Apostelen.
34 Maar het dacht Silas goed aldaar te
blijven.
35 En Paulus en Bárnabas onthielden
zich te Antiochíë, leerende en verkondi-
gende, met nog vele anderen, het woord
des Heeren.
36 En na eenige dagen zeide Paulus tot
Bárnabas: laat ons nu wederkeeren, en
bezoeken onze broeders in elke stad, in
welke wij het woord des Heeren ver-
kondigd hebben, hoe zij het hebben.
37 En Bárnabas raadde, dat zij Johan-
nes, die genoemd is Markus, zouden
medenemen.
38 Maar Paulus achtte billijk, dat men
dien niet zoude medenemen, welke van
Pamfylië af van hen was afgeweken,
en met hen niet was gegaan tot het
werk.
39 Daar ontstond dan eene verbittering,
alzoo dat zij van elkander gescheiden
zijn, en dat Bárnabas Markus medenam,
en naar Cyprus afscheepte;
40 Maar Paulus verkoos Silas, en reis-
de heen, aan de genade Gods van de
broederen bevolen zijnde.
41 En hij doorreisde Syrië en Cilícië,
versterkende de gemeenten.

HET 16 CAPITTEL.

EN hij kwam te Derbe en Lystre. En
ziet, aldaar was een zeker discipel,
met name Timótheüs, zoon van eene ge-
loovige Joodsche vrouw, maar van eenen
Griekschen vader;
2 Aan wien *goede* getuigenis gegeven
werd van de broederen te Lystre en
Iconië.
3 Deze wilde Paulus dat met hem zou-
de reizen; en hij nam en besneed hem,
om der Joden wil, welke in die plaatsen
waren; want zij kenden allen zijnen
vader, dat hij een Griek was.
4 En alzoo zij de steden doorreisden,
gaven zij hun de verordeningen over,
welke van de Apostelen en de Ouder-
lingen te Jerûzalem goed gevonden
waren, om *die* te onderhouden.
5 De gemeenten dan werden bevestigd
in het geloof, en werden dagelijks over-
vloediger in getal.
6 En als zij Frygië, en het land van
Galatië doorgereisd hadden, werden zij
van den Heiligen Geest verhinderd het
woord in Azië te spreken.
7 *En* aan Mysië gekomen zijnde, poog-
den zij naar Bithynië te reizen; en de
Geest liet het hun niet toe.
8 En zij, Mysië voorbijgereisd zijnde,
kwamen af tot Troas.
9 En van Paulus werd in den nacht
een gezigt gezien: er was een Macedó-
nisch man staande, die hem bad en
zeide: Kom over in Macedónië, en help
ons.
10 Als hij nu dit gezigt gezien had, zoo
zochten wij terstond naar Macedónië te
reizen, besluitende *daaruit*, dat ons de
Heer geroepen had, om hun het Euan-
gelium te verkondigen.
11 Van Tróas dan afgevaren zijnde,
liepen wij regt naar Samothráce, en den
volgenden *dag* naar Neápolis.
12 En van daar naar Filippi, welke is
de eerste stad van dit deel van Mace-
dónië, eene volkplanting. En wij ont-
hielden ons in die stad ettelijke dagen.
13 En op den dag des Sabbaths gingen
wij buiten de stad aan de rivier, waar
het gebed plagt te geschieden; en ne-
dergezeten zijnde, spraken wij tot de
vrouwen, die zamengekomen waren.

14 En eene zekere vrouw, met name Lydia, eene purperverkoopster, van de stad Thyatíre, die God diende, hoorde *ons*; welker hart de Heer heeft geopend, dat zij acht nam op hetgeen van Paulus gesproken werd.
15 En als zij gedoopt was, en haar huis, bad zij *ons*, zeggende: Indien gij hebt geoordeeld, dat ik den Heer getrouw ben, zoo komt in mijn huis en blijft er. En zij dwong ons.
16 En het geschiedde, als wij tot het gebed henengingen, dat eene zekere dienstmaagd, hebbende eenen waarzeggenden geest, ons ontmoette, die aan hare heeren groot gewin toebragt met waarzeggen.
17 Deze volgde Paulus en ons achterna, en riep, zeggende: Deze menschen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons den weg der zaligheid verkondigen.
18 En dit deed zij vele dagen lang. Maar Paulus, *daarover* te onvreden zijnde, keerde zich om, en zeide tot den geest: Ik gebiede u in den naam van Jezus Christus, dat gij van haar uitgaat. En hij ging uit te zelfder ure.
19 Als nu de heeren van dezelve zagen, dat de hoop van hun gewin weg was, grepen zij Paulus en Silas, en trokken ze naar de markt voor de Oversten.
20 En als zij hen tot de Hoofdmannen gebragt hadden, zeiden zij: Deze menschen beroeren onze stad, daar zij Joden zijn;
21 En zij verkondigen zeden, die het ons niet geoorloofd is aan te nemen noch te doen, alzoo wij Romeinen zijn.
22 En de schare stond gezamenlijk tegen hen op; en de Hoofdmannen, hun de kleederen afgescheurd hebbende, bevalen hen te geeselen.
23 En als zij hun vele slagen gegeven hadden, wierpen zij hen in de gevangenis, en geboden den stokbewaarder, dat hij ze zekerlijk bewaren zoude.
24 Dewelke, zulk een gebod ontvangen hebbende, wierp hen in den binnensten kerker, en verzekerde hunne voeten in den stok.
25 En omtrent den middernacht baden Paulus en Silas, en zongen Gode lofzangen; en de gevangenen hoorden naar hen.
26 En daar geschiedde snellijk eene groote aardbeving, alzoo dat de fondamenten des kerkers bewogen werden; en terstond werden al de deuren geopend, en de banden van allen werden los.
27 En de stokbewaarder, wakker geworden zijnde, en ziende de deuren der gevangenis geopend, trok een zwaard, en zou zichzelven omgebragt hebben, meenende, dat de gevangenen ontvloden waren.
28 Maar Paulus riep met eene groote stem, zeggende: Doe u zelven geen kwaad, want wij zijn allen hier.
29 En als hij licht geëischt had, sprong hij in, en werd zeer bevende, en viel voor Paulus en Silas neder *aan de voeten.*
30 En hen buiten gebragt hebbende, zeide hij: *Lieve* heeren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?
31 En zij zeiden: Gelooft in den Heer Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis.
32 En zij spraken tot hem het woord des Heeren, en tot allen, die in zijn huis waren.
33 En hij nam hen tot zich in dezelfde ure des nachts, en wiesch *hen* van de striemen; en hij werd terstond gedoopt, en al de zijnen.
34 En hij bragt hen in zijn huis, en zette *hun* de tafel voor, en verheugde zich, dat hij met al zijn huis aan God geloovig geworden was.
35 En als het dag geworden was, zonden de Hoofdmannen de stadsdienaars, zeggende: Laat die menschen los.
36 En de stokbewaarder boodschapte deze woorden aan Paulus, *zeggende*: De Hoofdmannen hebben gezonden, dat gij zoudt los gelaten worden; gaat dan nu uit, en reist henen in vrede.
37 Maar Paulus zeide tot hen: Zij hebben ons, die Romeinen zijn, onveroordeeld in het openbaar gegeeseld, en in de gevangenis geworpen, en werpen zij ons nu heimelijk daar uit? Niet alzoo maar dat zij zelven komen, en ons uitleiden.
38 En de stadsdienaars boodschapten deze woorden weder aan de Hoofdmannen. En zij werden bevreesd, hoorende, dat zij Romeinen waren.
39 En zij, komende, baden hen; en als zij ze uitgeleid hadden, begeerden zij, dat zij uit de stad gaan zouden.
40 En uitgegaan zijnde uit de gevangenis, gingen zij in tot Lydia; en de broeders gezien hebbende, vertroostten zij dezelve, en gingen uit *de stad.*

HET 17 CAPITTEL.

EN door Amfípolis en Apollónia *hunnen* weg genomen hebbende kwamen zij te Thessaloníca, alwaar eene Synagoge der Joden was.

2 En Paulus, gelijk hij gewoon was,
ging tot hen in; en drie Sabbathen lang
handelde hij met hen uit de Schriften,
3 *Dezelve* openende, en voor *oogen* stel-
lende, dat de Christus moest lijden en
opstaan uit de dooden, en dat deze Je-
zus is de Christus, dien ik *zeide hij* ulie-
den verkondige.
4 En sommigen uit hen geloofden, en
werden Paulus en Silas toegevoegd,
en van de Godsdienstige Grieken eene
groote menigte, en van de voornaamste
vrouwen niet weinige.
5 Maar de Joden, die ongehoorzaam
waren, *dit* benijdende, namen tot zich
eenige booze mannen uit de marktboe-
ven, en maakten, dat het volk te hoop
liep, en beroerden de stad; en op het
huis van Jason aanvallende, zochten zij
ze tot het volk te brengen.
6 En als zij hen niet vonden, trokken
zij Jason en eenige broeders voor de
Oversten der stad, roepende: Dezen,
die de wereld in roer hebben gesteld,
zijn ook hier gekomen;
7 Welken Jason in *zijn huis* genomen
heeft; en alle deze doen tegen de gebo-
den des Keizers, zeggende, dat er een
andere Koning is, *namelijk* eene Jezus.
8 En zij beroerden de schare, en de
Oversten der stad, die dit hoorden.
9 Doch als zij van Jason en de anderen
vergenoeging ontvangen hadden, lieten
zij ze gaan.
10 En de broeders zonden terstond des
nachts Paulus en Silas weg naar Beréa;
welke, daar gekomen zijnde, gingen
heen naar de Synagoge der Joden.
11 En dezen waren edeler, dan die te
Thessaloníca waren, *als* die het woord
ontvingen met alle toegenegenheid, on-
derzoekende dagelijks de Schriften, of
deze dingen alzoo waren.
12 Velen dan uit hen geloofden, en van
de Grieksche eerlijke vrouwen en van
de mannen niet weinige.
13 Maar als de Joden van Thessalo-
níca verstonden, dat het woord van
God ook te Beréa door Paulus verkon-
digd werd, kwamen zij ook dáár en be-
wogen de scharen.
14 Doch de broeders zonden toen van
stonden aan Paulus weg, dat hij ging
als naar de zee; maar Silas en Timó-
theus bleven aldaar.
15 En die Paulus geleidden, bragten
hem tot Athéne toe; en als zij bevel ge-
kregen hadden aan Silas en Timótheus,
dat *dezen* ten spoedigste tot hem zou-
den komen, vertrokken zij.
16 En terwijl Paulus hen te Athéne
verwachtte, werd zijn geest in hem ont-
stoken, ziende, dat de stad zoo zeer af-
godisch was.
17 Hij handelde dan in de Synagoge
met de Joden, en met degenen, die Gods-
dienstig waren, en op de markt alle da-
gen met degenen, die *hem* voorkwamen.
18 En sommigen van de Epicuréïsche
en Stóïsche Wijsgeeren streden met
hem; en sommigen zeiden: Wat wil
toch deze klapper zeggen? maar an-
deren *zeiden:* Hij schijnt een verkon-
diger te zijn van vreemde Goden: omdat
hij hun Jezus en de opstanding verkon-
digde.
19 En zij namen hem, en bragten *hem*
op de *plaats genoemd* Areópagus, zeg-
gende: Kunnen wij *niet* weten, welke
deze nieuwe leer zij, waarvan gij
spreekt?
20 Want gij brengt eenige vreemde
dingen voor onze ooren; wij willen dan
weten, wat toch dit zijn wil.
21 (Die van Athéne nu allen, en de
vreemdelingen, die zich daar onthielden,
besteden *hunnen* tijd tot niets anders,
dan om wat nieuws te zeggen en te
hooren.)
22 En Paulus, staande in het midden
van de *plaats genoemd* Areópagus, zeide:
Gij mannen van Athéne, ik bemerke,
dat gij allezins gelijk als godsdienstiger
zijt;
23 Want *de stad* doorgaande, en aan-
schouwende uwe heiligdommen, heb ik
ook eenen altaar gevonden, op welken
een opschrift stond: AAN DEN ONBE-
KENDEN GOD. Dezen dan, dien gij niet
kennende dient, verkondig ik ulieden.
24 De God, die de wereld gemaakt
heeft en alles wat daarin is, deze, zijnde
een Heer des hemels en der aarde, woont
niet in tempelen met handen gemaakt;
25 En hij wordt ook van menschen
handen niet gediend, *als* iets behoe-
vende, alzoo hij zelf aan allen het le-
ven, en den adem, en alle dingen geeft.
26 En hij heeft uit éénen bloede het
gansche geslacht der menschen ge-
maakt, om op den geheelen aardbodem
te wonen, bescheiden hebbende de tijden
te voren verordend, en de bepalingen
van hunne woning;
27 Opdat zij den Heer zouden zoeken,
of zij hem immers tasten en vinden
mogten; hoewel hij niet verre is van
een iegelijk van ons.
28 Want in hem leven wij, en bewe-
gen ons, en zijn wij; gelijk ook eenigen
van uwe Dichters gezegd hebben: Want
wij zijn ook zijn geslacht.

29 Wij dan, zijnde Gods geslachte, moeten niet meenen, dat de Godheid aan goud, of zilver, of steen gelijk is, welke door menschenkunst en bedenking gesneden zijn.
30 God dan, de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu aan alle menschen alom, dat zij zich bekeeren.
31 Daarom dat hij eenen dag gesteld heeft, op welken hij den aardbodem regtvaardiglijk zal oordeelen, door eenen man, dien hij *daartoe* verordend heeft, verzekering *daarvan* doende aan allen, dewijl hij hem uit de dooden opgewekt heeft.
32 Als zij nu van de opstanding der dooden hoorden, spotten sommigen *daar mede;* en sommigen zeiden: Wij zullen u wederom hiervan hooren.
33 En alzoo is Paulus uit het midden van hen weggegaan.
34 Doch sommige mannen hingen hem aan, en geloofden, onder welke was ook Dionysius de Areopagíter, en eene vrouw, met name Dámaris, en anderen met dezelven.

HET 18 CAPITTEL.

EN na dezen scheidde Paulus van Athéne, en kwam te Corinthe.
2 En hij vond eenen zekeren Jood, met name Aquila, van geboorte uit Pontus, die onlangs van Italië gekomen was, en Priscilla zijne vrouw, (omdat Claudius bevolen had, dat al de Joden uit Rome vertrekken zouden) en hij ging tot hen;
3 En omdat hij van hetzelfde handwerk was, bleef hij bij hen, en werkte; want zij waren tentenmakers van handwerk.
4 En hij handelde op elken Sabbath in de Synagoge, en bewoog *tot het geloof* Joden en Grieken.
5 En als Silas en Timótheus van Macedónië afgekomen waren, werd Paulus door den Geest gedrongen, betuigende den Joden, dat Jezus is de Christus.
6 Maar als zij wederstonden en lasterden, schudde hij *zijne* kleederen af, en zeide tot hen: Uw bloed *zij* op uw hoofd; ik ben rein: en van nu af zal ik tot de Heidenen heengaan.
7 En van daar gegaan zijnde, kwam hij in het huis van eenen *man*, met name Justus, die God diende, wiens huis paalde aan de Synagoge.
8 En Crispus, de Overste der Synagoge, geloofde aan den Heer met geheel zijn huis; en velen van de Corinthiërs, *hem* hoorende, geloofden, en werden gedoopt.
9 En de Heer zeide tot Paulus door een gezigt des nachts: Zijt niet bevreesd, maar spreek en zwijg niet.
10 Want ik ben met u, en niemand zal *de hand* aan u leggen om u kwaad te doen; want ik heb veel volks in deze stad.
11 En hij onthield zich *aldaar* een jaar en zes maanden, leerende onder hen het woord Gods.
12 Maar als Gallio Stadhouder van Acháie was, stonden de Joden eendragtiglijk tegen Paulus op, en bragten hem voor den regterstoel,
13 Zeggende: Deze raadt de menschen aan, dat zij God zouden dienen tegen de wet.
14 En als Paulus *zijnen* mond zou opendoen, zeide Gallio tot de Joden: Zoo er eenig ongelijk, of kwaad stuk *begaan* ware, ô Joden, zoo zou ik met reden ulieden verdragen;
15 Maar indien er geschil is over een woord, en namen, en *over* de wet, die onder u is, zoo zult gij zelven toezien; want ik wil over deze dingen geen regter zijn.
16 En hij dreef ze weg van den regterstoel.
17 Maar al de Grieken namen Sósthenes, den Overste der Synagoge, en sloegen *hem* voor den regterstoel. En Gallio trok zich geen van deze dingen aan.
18 En als Paulus daar nog vele dagen gebleven was, nam hij afschied van de broederen, en scheepte van daar naar Syrië, en Priscilla en Aquila met hem, *zijn* hoofd te Kenchrea geschoren hebbende, want hij had eene gelofte *gedaan.*
19 En hij kwam te Efeze aan, en liet hen aldaar; maar hij ging in de Synagoge, en handelde met de Joden.
20 En als zij baden, dat hij langer bij hen blijven zoude, bewilligde hij het niet;
21 Maar hij nam afscheid van hen, zeggende: Ik moet ganschelijk het toekomende feest te Jerûzalem houden. Doch ik zal tot u wederkeeren, zoo God wil. En hij voer weg van Efeze.
22 En als hij te Cesaréa was gekomen, ging hij op *naar Jerûzalem,* en de gemeente gegroet hebbende, ging hij af naar Antiochíë.
23 En als hij *aldaar* eenigen tijd geweest was, ging hij weg, en doorreisde vervolgens het land van Galátie en Frygië, versterkende al de discipelen.
24 En een zekere Jood, met name Apollos, van geboorte een Alexandriër, een

welsprekend man, kwam te Efeze, magtig zijnde in de Schriften.
25 Deze was in den weg des Heeren onderwezen, en vurig zijnde van geest, sprak hij en leerde naarstiglijk de zaken des Heeren, wetende alleen den doop van Johannes.
26 En deze begon vrijmoediglijk te spreken in de Synagoge. En als hem Aquila en Priscilla gehoord hadden, namen zij hem tot zich, en leiden hem den weg Gods bescheidenlijker uit.
27 En als hij wilde naar Acháie reizen, schreven de broeders, *hem* vermaand hebbende, aan de discipelen, dat zij hem ontvangen zouden; welke, daar gekomen zijnde, heeft hij veel toegebragt aan degenen, die geloofden door de genade.
28 Want hij overtuigde de Joden met grooten ernst in het openbaar, bewijzende door de Schriften, dat Jezus de Christus was.

HET 19 CAPITTEL.

En het geschiedde, terwijl Apollos te Corinthe was, dat Paulus, de bovenste deelen *des lands* doorgereisd hebbende, te Efeze kwam; en eenige discipelen *aldaar* vindende,
2 Zeide hij tot hen: Hebt gij den Heiligen Geest ontvangen, als gij geloofd hebt? En zij zeiden tot hem: Wij hebben zelfs niet gehoord, of er een Heilige Geest is.
3 En hij zeide tot hen: Waarin zijt gij dan gedoopt? En zij zeiden: In den doop van Johannes.
4 Maar Paulus zeide: Johannes heeft wel gedoopt den doop der bekeering, zeggende tot het volk, dat zij gelooven zouden in dengenen, die na hem kwam, dat is in Christus Jezus.
5 En die *hem* hoorden, werden gedoopt in den naam van den Heer Jezus.
6 En als Paulus hun de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest op hen; en zij spraken met *vreemde* talen, en profeteerden.
7 En alle dezen waren omtrent twaalf mannen.
8 En hij ging in de Synagoge, en sprak vrijmoediglijk, drie maanden lang *met hen* handelende, en *hun* aanradende de zaken van het Koningrijk Gods.
9 Maar als sommigen verhard werden, en ongehoorzaam waren, kwaad sprekende van den weg *des Heeren* voor de menigte, week hij van hen, en scheidde de discipelen af, dagelijks handelende in de school van zekeren Tyrannus.
10 En dit geschiedde twee jaren lang, alzoo dat allen, die in Azië woonden, het woord van den Heer Jezus hoorden, beiden Joden en Grieken.
11 En God deed ongewone krachten door de handen van Paulus;
12 Alzoo dat ook van zijn lijf op de kranken gedragen werden de zweetdoeken of gordeldoeken, en dat de ziekten van hen weken, en de booze geesten van hen uitvoeren.
13 En sommigen van de omzwevende Joden, zijnde *duivel* bezweerders, hebben zich onderwonden den naam van den Heer Jezus te noemen over degenen, die booze geesten hadden, zeggende: Wij bezweren u bij Jezus, dien Paulus predikt.
14 *Dezen* nu waren zekere zeven zonen van Sceva, een' Joodschen Overpriester, die dit deden.
15 Maar de booze geest, antwoordende, zeide: Jezus ken ik, en Paulus weet ik; maar gijlieden, wie zijt gij?
16 En de mensch, in wien de booze geest was, sprong op hen, en hen meester geworden zijnde, kreeg de overhand tegen hen, alzoo dat zij naakt en gewond uit het huis ontvloden.
17 En dit werd allen bekend, beiden Joden en Grieken, die te Efeze woonden; en daar viel eene vreeze over hen allen, en de naam van den Heer Jezus werd groot gemaakt.
18 En velen dergenen, die geloofden, kwamen, belijdende en verkondigende hunne daden.
19 Velen ook dergenen, die ijdele *kunsten* gepleegd hadden, bragten de boeken bijeen, en verbrandden ze in aller tegenwoordigheid; en berekenden de waarde daarvan, en bevonden vijftig duizend zilveren *penningen*.
20 Alzoo wies het woord des Heeren met magt, en nam de overhand.
21 En als deze dingen volbragt waren, nam Paulus voor in den geest, Macedónië en Acháie doorgegaan hebbende, naar Jerûzalem te reizen, zeggende: Na dat ik aldaar zal geweest zijn, moet ik ook Rome zien.
22 En als hij naar Macedónië gezonden had twee van degenen, die hem dienden, *namelijk* Timótheus en Erastus, bleef hij zelf eenen tijd *lang* in Azië.
23 Maar op dienzelfden tijd ontstond er geen kleine beroerte, van wege den weg *des Heeren*.
24 Want een, met name Demétrius, een zilversmid, die *kleine* zilveren tempelen van Diána maakte, bragt aan die van deze kunst geen klein gewin toe.

25 Welken zamenvergaderd hebbende,
met de handwerkers van dergelijke din-
gen, zeide hij: Mannen, gij weet, dat
wij uit dit gewin onze welvaart heb-
ben;
26 En gij ziet en hoort, dat deze Paulus
veel volk, niet alleen van Efeze, maar
ook bijna van geheel Azië, overreed en
afgekeerd heeft, zeggende, dat het geene
Goden zijn, die met handen gemaakt
worden.
27 En wij zijn niet alleen in gevaar,
dat dit deel in verachting kome, maar
dat ook de tempel van de groote Godin
Diána als niets geacht zal worden, en
dat ook hare majesteit zal te ondergaan,
aan welke gansch Azië, en de *geheele*
wereld godsdienst bewijst.
28 Als zij nu *dit* hoorden, werden zij
vol van toornigheid, en riepen, zeggen-
de: Groot is de Diána der Efezeren.
29 En de geheele stad werd vol ver-
warring; en zij liepen met een gedruisch
eendragtiglijk naar de schouwplaats,
met zich trekkende Gaius en Aristar-
chus, Macedoniërs, medgezellen van
Paulus op de reis.
30 En als Paulus tot het volk wilde in-
gaan, lieten het hem de discipelen niet
toe.
31 En sommigen ook van de Oversten
van Azië, die hem vrienden waren, zon-
den tot hem, en baden, dat hij zich
zelven op de schouwplaats niet zoude
begeven.
32 Zij riepen dan *de eene dit*, de andere
wat anders; want de vergadering was
verward, en het meerder *deel* wist niet,
om welke oorzaak zij zamengekomen
waren.
33 En zij deden Alexander uit de schare
voortkomen, alzoo hem de Joden voort-
stieten. En Alexander, gewenkt heb-
bende met de hand, wilde bij het volk
verantwoording doen.
34 Maar als zij verstonden, dat hij een
Jood was, werd er eene stem van allen,
roepende omtrent twee uren lang: Groot
is de Diána der Efezeren.
35 En als de *stads* Schrijver de schare
gestild had, zeide hij: Gij mannen van
Efeze, welk mensch is er toch, die niet
weet, dat de stad der Efezeren de kerk-
bewaarster is van de groote Godin
Diána, en van *het beeld*, dat uit den
hemel gevallen is?
36 Dewijl dan deze dingen onweder-
sprekelijk zijn, zoo is het behoorlijk,
dat gij stil zijt, en niets onbedachts
doet.
37 Want gij hebt deze mannen *hier*
gebragt, die noch kerkroovers zijn, noch
uwe Godin lasteren.
38 Indien dan nu Demétrius, en die
met hem van de kunst zijn, tegen iemand
eenige zaak hebben, de regtdagen wor-
den gehouden, en daar zijn Stadhouders;
laat hen elkander verklagen.
39 En indien gij iets van andere dingen
verzoekt, dat zal in eene wettige verga-
dering beslecht worden.
40 Want wij staan in gevaar, dat wij
van oproer zullen verklaagd worden om
den dag van heden, alzoo er geene
oorzaak is, waardoor wij reden zullen
kunnen geven van dezen oploop. En
dit gezegd hebbende, liet hij de verga-
dering gaan.

HET 20 CAPITTEL.

NADAT nu het oproer gestild was,
ging Paulus, de discipelen tot zich
geroepen en gegroet hebbende, uit om
naar Macedónië te reizen.
2 En als hij die deelen doorgereisd, en
hen met vele redenen vermaand had,
kwam hij in Griekenland.
3 En als hij *aldaar* drie maanden
overgebragt had, en hem van de Joden
lagen gelegd werden, als hij naar Syrië
zoude varen, zoo werd hij van zins we-
der te keeren door Macedónië.
4 En hem vergezelschapte tot in Azië
Sópater van Beréa; en van de Thessalo-
nicensen Aristarchus, en Secundus en
Gaius van Derbe; en Timótheus; en van
die van Azië Tychicus en Trófimus.
5 Dezen vóór *ons* heengegaan zijnde,
wachtten ons te Tróas.
6 Wij nu scheepten af van Filippi na
de dagen der ongehevelde *brooden* en
kwamen in vijf dagen bij hen te Tróas,
alwaar wij ons zeven dagen onthielden.
7 En op den eersten *dag* der week, als
de discipelen bijeen gekomen waren
om brood te breken, handelde Paulus
met hen, zullende des anderen daags
verreizen; en hij strekte *zijne* rede uit
tot den middernacht.
8 En daar waren vele lichten in de op-
perzaal, waar zij vergaderd waren.
9 En een zeker jongeling, met name
Eútychus, zat in het venster, en met
eenen diepen slaap overvallen zijnde,
alzoo Paulus lang *tot hen* sprak, viel hij,
door den slaap nederstortende, van de
derde zoldering nederwaarts, en werd
dood opgenomen.
10 Doch Paulus, afgekomen zijnde, viel
op hem, en *hem* omvangende, zeide hij:
Weest niet beroerd, want zijne ziel is
in hem.
11 En als hij *weder* boven gegaan was,

en brood gebroken en *wat* gegeten had,
en lang, tot den dageraad toe, met hen
gesproken had, vertrok hij alzoo.
12 En zij bragten den knecht levende,
en waren boven mate vertroost.
13 Maar wij, vooruit naar het schip
gegaan zijnde, voeren af naar Asson,
waar wij Paulus zouden innemen; want
hij had het alzoo bevolen, en hij zelf
zou te voet gaan.
14 En als hij zich te Asson bij ons
gevoegd had, namen wij hem in, en
kwamen te Mityléne.
15 En van daar afgescheept zijnde,
kwamen wij den volgenden *dag* tegen
Chíos over, en des anderen *daags* leiden
wij aan te Samos, en bleven te Trogyl-
lion; en den *dag* daaraan kwamen wij
te Miléte.
16 Want Paulus had voorgenomen Efeze
voorbij te varen, opdat hij den tijd niet
in Azië zoude verslijten; want hij
spoedde zich, om (zoo het hem mogelijk
ware) op den Pinksterdag te Jerûzalem
te zijn.
17 Maar hij zond van Miléte naar Efe-
ze, en hij ontbood de Ouderlingen der
gemeente.
18 En als zij tot hem gekomen waren,
zeide hij tot hen: Gijlieden weet, van
den eersten dag af dat ik in Azië ben aan-
gekomen, hoe ik bij u den ganschen tijd
geweest ben;
19 Dienende den Heer, met alle oot-
moedigheid, en vele tranen, en verzoe-
kingen, die mij overgekomen zijn door
de lagen der Joden;
20 Hoe ik niets achtergehouden heb
van hetgeen nuttig was, dat ik u niet
zoude verkondigd en u geleerd hebben,
in het openbaar en bij de huizen;
21 Betuigende, beide aan Joden en
Grieken, de bekeering tot God en het
geloof in onzen Heer Jezus Christus.
22 En nu ziet, gebonden zijnde door
den Geest, reis ik naar Jerûzalem, niet
wetende, wat mij daar ontmoeten zal;
23 Dan dat de Heilige Geest van stad
tot stad betuigt, zeggende, dat mij ban-
den en verdrukkingen aanstaande zijn.
24 Maar ik acht op geen ding, noch
houde mijn leven dierbaar voor mij zel-
ven, opdat ik mijnen loop met blijd-
schap moge volbrengen, en de dienst,
welke ik van den Heer Jezus ontvangen
heb, om te betuigen het Euangelium
der genade Gods.
25 En nu ziet, ik weet, dat gij allen,
waar ik doorgegaan ben, predikende het
Koningrijk Gods, mijn aangezigt niet
meer zien zult.
26 Daarom betuig ik ulieden op dezen
huidigen dag, dat ik rein ben van het
bloed van *u* allen.
27 Want ik heb niet achter gehouden,
dat ik u niet zoude verkondigd hebben
al den raad Gods.
28 Zoo hebt dan acht op u zelven, en
op de geheele kudde, over welke u de
Heilige Geest tot Opzieners gesteld
heeft, om de gemeente Gods te weiden,
welke hij verkregen heeft door zijn
eigen bloed.
29 Want dit weet ik, dat na mijn ver-
trek zware wolven tot u inkomen zul-
len, die de kudde niet sparen.
30 En uit u zelven zullen mannen op-
staan, sprekende verkeerde dingen, om
de discipelen af te trekken achter
zich.
31 Daarom waakt, en gedenkt, dat ik,
drie jaren *lang*, nacht en dag, niet op-
gehouden heb een iegelijk met tranen
te vermanen.
32 En nu, broeders, ik bevele u Gode,
en den woorde zijner genade, die mag-
tig is *u* op te bouwen, en u een erfdeel
te geven onder al de geheiligden.
33 Ik heb niemands zilver, of goud, of
kleeding begeerd.
34 En gij zelven weet, dat deze han-
den tot mijne nooddruft, en voor dege-
nen, die met mij waren, gediend heb-
ben.
35 Ik heb u in alles getoond, dat men,
alzoo arbeidende, de zwakken moet op-
nemen, en gedenken aan de woorden
van den Heer Jezus, dat hij gezegd
heeft: Het is zaliger te geven, dan te
ontvangen.
36 En als hij dit gezegd had, heeft hij
nederknielende met hen allen gebeden.
37 En daar werd een groot geween van
hen allen; en zij, vallende om den hals
van Paulus, kusten hem,
38 Zeer bedroefd zijnde, allermeest
over het woord, dat hij gezegd had, dat
zij zijn aangezigt niet meer zien zou-
den; en zij geleidden hem naar het
schip.

HET 21 CAPITTEL.

EN als het geschiedde, dat wij van
hen gescheiden en afgevaren wa-
ren, zoo liepen wij regt uit en kwamen
te Côs, en den *dag* daaraan te Rhodus,
en van daar te Pátara.
2 En een schip gevonden hebbende, dat
naar Fenícië overvoer, gingen wij er in,
en voeren af.
3 En als wij Cyprus in het gezigt ge-
kregen, en dat aan de linker*hand* ge-
laten hadden, voeren wij naar Syrië, en

kwamen aan te Tyrus; want het schip zou aldaar den last ontladen.
4 En de discipelen gevonden hebbende, bleven wij daar zeven dagen; welke tot Paulus zeiden door den Geest, dat hij niet zoude opgaan naar Jerûzalem.
5 Toen het nu geschiedde, dat wij deze dagen overgebragt hadden, gingen wij uit, en reisden *voort*. En zij geleidden ons allen met vrouwen en kinderen tot buiten de stad; en aan den oever nederknielende hebben wij gebeden.
6 En als wij elkander gegroet hadden, gingen wij in het schip, maar zij keerden weder, *elk* naar het zijne.
7 Wij nu, de scheepvaart volbragt hebbende van Tyrus, kwamen aan te Ptolemâïs; en de broeders gegroet hebbende, bleven wij éénen dag bij hen.
8 En des anderen *daags* gingen Paulus en wij, die met hem waren, van daar en kwamen te Cesaréa; en gegaan zijnde in het huis van Filippus den Euangelist, (die *een* was van de zeven) bleven wij bij hem.
9 Deze nu had vier dochters, *nog* maagden, die profeteerden.
10 En als wij *daar* vele dagen gebleven waren, kwam er een zeker Profeet af van Judéa, met name Agabus;
11 En hij kwam tot ons, en nam den gordel van Paulus, en zich zelven handen en voeten gebonden hebbende, zeide hij: Dit zegt de Heilige Geest: Den man, van wien deze gordel is, zullen de Joden alzoo te Jerûzalem binden en overleveren in de handen der Heidenen.
12 Als wij nu dit hoorden, baden beide wij en die van die plaats waren, dat hij niet zoude opgaan naar Jerûzalem.
13 Maar Paulus antwoordde: Wat doet gij, dat gij weent, en mijn hart week maakt? want ik ben bereid, niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven te Jerûzalem voor den naam van den Heer Jezus.
14 En als hij zich niet liet afraden, hielden wij ons te vreden, zeggende: De wil des Heeren geschiede.
15 En na die dagen maakten wij ons gereed, en gingen op naar Jerûzalem.
16 En met ons gingen ook *sommigen* der discipelen van Cesaréa, leidende *met zich* eenen zekeren Mnason, van Cyprus, een' ouden discipel, bij wien wij zouden te huis liggen.
17 En als wij te Jerûzalem gekomen waren, ontvingen ons de broeders blijdelijk.
18 En den volgenden *dag* ging Paulus met ons in tot Jacobus, en al de Ouderlingen waren daar gekomen.
19 En als hij hen gegroet had, verhaalde hij van stuk tot stuk, wat God onder de Heidenen door zijne dienst gedaan had.
20 En zij, *dat* gehoord hebbende, loofden den Heer, en zeiden tot hem: Gij ziet, broeder, hoe vele duizenden van Joden er zijn, die gelooven; en zij zijn allen ijveraars van de wet.
21 En hun is aangaande u berigt, dat gij al de Joden, die onder de Heidenen zijn, leert van Mozes afvallen, zeggende, dat zij de kinderen niet zouden besnijden, noch naar de wijzen *der wet* wandelen.
22 Wat is er dan *te doen?* Het is gansch noodig, dat de menigte zamenkome; want zij zullen hooren, dat gij gekomen zijt.
23 Doe dan hetgeen wij u zeggen: wij hebben vier mannen, die eene gelofte gedaan hebben;
24 Neem dezen tot u, en heilig u met hen, en doe de onkosten nevens hen, opdat zij het hoofd bescheren mogen, en allen mogen weten, dat er niets is aan hetgeen, waar van hun aangaande u berigt is; maar *dat* gij *alzoo* wandelt, dat gij ook zelf de wet onderhoudt.
25 Doch van de Heidenen, die gelooven, hebben wij geschreven en goed gevonden, dat zij niets dergelijks zouden onderhouden, dan dat zij zich wachten van hetgeen den afgoden geofferd is, en van bloed, en van het verstikte, en van hoererij.
26 Toen nam Paulus de mannen met zich, en den dag daaraan met hen geheiligd zijnde, ging hij in den tempel, en verkondigde, dat de dagen der heiliging vervuld waren, *blijvende daar* tot dat voor een iegelijk van hen de offerande opgeofferd was.
27 Als nu de zeven dagen zouden voleindigd worden, zagen hem de Joden van Azië in den tempel, en beroerden al het volk, en sloegen de handen aan hem,
28 Roepende: Gij Israëlitische mannen, komt te hulp: Deze is de mensch, die tegen het volk, en de wet, en deze plaats alle *man* overal leert; en bovendien heeft hij ook Grieken in den tempel gebragt, en heeft deze heilige plaats ontheiligd.
29 Want zij hadden te voren Trofimus, den Eféziër, met hem in de stad gezien,

dien zij meenden, dat Paulus in den
tempel gebragt had.
30 En de geheele stad kwam in roer,
en het volk liep zamen; en zij grepen
Paulus, en trokken hem buiten den
tempel; en terstond werden de deuren
gesloten.
31 En als zij hem zochten te dooden,
kwam het gerucht tot den Overste der
bende, dat geheel Jerûzalem in verwar-
ring was;
32 Die terstond krijgsknechten en
Hoofdmannen over honderd tot zich
nam, en liep af naar hen toe. Zij nu,
den Overste en de krijgsknechten zien-
de, hielden op van Paulus te slaan.
33 Toen naderde de Overste en greep
hem, en beval, dat men *hem* met twee
ketenen zoude binden; en vraagde, wie
hij was, en wat hij gedaan had.
34 En onder de schare riep *de eene dit*,
de andere wat anders. Doch als hij de
zekerheid niet kon weten van wege de
beroerte, beval hij, dat men hem in de
legerplaats zoude brengen.
35 En als hij aan de trappen gekomen
was, gebeurde het, dat hij van de krijgs-
knechten gedragen werd, van wege het
geweld der schare.
36 Want de menigte des volks volgde,
al roepende: Weg met hem.
37 En als Paulus *nu* in de legerplaats
zoude geleid worden, zeide hij tot den
Overste: Is het mij geoorloofd tot u wat
te spreken? En hij zeide: Kent gij
Grieksch?
38 Zijt gij dan niet de Egyptenaar, die
vóór deze dagen oproer verwekte, en de
vier duizend moordenaars naar de woes-
tijn uitleidde?
39 Maar Paulus zeide: Ik ben een
Joodsch man van Tarsen, een burger
van geene onvermaarde stad in Cilícië,
en ik bid u, laat mij toe tot het volk te
spreken.
40 En als hij het toegelaten had, Pau-
lus, staande op de trappen, wenkte met
de hand tot het volk; en als er groote
stilte geworden was, sprak hij hen aan
in de Hebreeuwsche taal, zeggende:

HET 22 CAPITTEL.

MANNEN, broeders, en vaders, hoort
mijne verantwoording, die ik te-
genwoordig tot u *doen zal.*
2 (Als zij nu hoorden, dat hij in de
Hebreeuwsche taal hen aansprak, hiel-
den zij zich te meer stil. En hij zeide:)
3 Ik ben een Joodsch man, en te Tar-
sen in Cilícië geboren, opgevoed in deze
stad, aan de voeten van Gamaliël onder-
wezen naar de bescheidenste wijze der
vaderlijke wet, zijnde een ijveraar Gods,
gelijkerwijs gij allen heden zijt;
4 Die dezen weg vervolgd heb tot den
dood, bindende en in de gevangenissen
overleverende beide mannen en vrou-
wen.
5 Gelijk mij ook de Hoogepriester ge-
tuige is, en de geheele Raad der Ouder-
lingen, van welken ik ook brieven ge-
nomen hebbende tot de broeders, ben
naar Damascus gereisd, om ook de ge-
nen, die dáár waren, gebonden te bren-
gen naar Jerûzalem, opdat zij gestraft
zouden worden.
6 Maar het geschiedde mij, als ik reis-
de, en Damascus genaakte, omtrent den
middag, dat snellijk uit den hemel een
groot licht mij rondom omscheen;
7 En ik viel ter aarde, en ik hoorde
eene stem, tot mij zeggende: Saul, Saul,
wat vervolgt gij mij?
8 En ik antwoordde: Wie zijt gij,
Heer? En hij zeide tot mij: Ik ben
Jezus, de Nazaréner, dien gij vervolgt.
9 En die met mij waren, zagen wel het
licht, en werden zeer bevreesd; maar
de stem des genen, die tot mij sprak,
hoorden zij niet.
10 En ik zeide: Heer, wat zal ik doen?
En de Heer zeide tot mij: Sta op, en ga
henen naar Damascus, en aldaar zal met
u gesproken worden, van al het geen u
verordend is te doen.
11 En als ik van wege de heerlijkheid
van dat licht niet zag, zoo werd ik bij
de hand geleid van de genen, die met
mij waren, en kwam te Damascus.
12 En een zekere Ananías, een God-
vruchtig man naar de wet, *goede* getui-
genis hebbende van al de Joden, die
daar woonden,
13 Kwam tot mij, en bij *mij* staande,
zeide hij tot mij: Saul, broeder, word
weder ziende. En te zelfder ure werd
ik ziende op hem.
14 En hij zeide: De God onzer vade-
ren heeft u te voren verordend, om zij-
nen wil te kennen, en den Regtvaardige
te zien, en de stem uit zijnen mond te
hooren.
15 Want gij zult hem een getuige zijn
bij alle menschen, van hetgeen gij ge-
zien en gehoord hebt.
16 En nu, wat vertoeft gij? Sta op,
en laat u doopen, en uwe zonden af-
wasschen, aanroepende den naam des
Heeren.
17 En het gebeurde mij, als ik te Je-
rûzalem wedergekeerd was, en in den
tempel bad, dat ik in eene vertrekking
van zinnen was;

18 En dat ik hem zag, en hij tot mij
zeide: Spoed u, en ga in der haast uit
Jerûzalem; want zij zullen uwe getui-
genis van mij niet aannemen.
19 En ik zeide: Heer, zij weten, dat
ik in de gevangenis wierp, en in de
Synagogen geeselde, die in u geloof-
den;
20 En toen het bloed van Stéfanus,
uwen getuige, vergoten werd, *dat* ik
daar ook bij stond, en mede een welbe-
hagen had in zijnen dood, en de klee-
deren bewaarde der genen, die hem
doodden.
21 En hij zeide tot mij: Ga heen,
want ik zal u ver tot de Heidenen af-
zenden.
22 Zij hoorden hem nu tot dit woord
toe; en zij verhieven hunne stem, zeg-
gende: Weg van de aarde met zulk
eenen; want het is niet behoorlijk dat
hij leve.
23 En als zij riepen, en de kleederen
van zich smeten, en stof in de lucht
wierpen;
24 Zoo beval de Overste, dat men hem
in de legerplaats zoude brengen, en zei-
de, dat men hem met geeselen onder-
zoeken zoude, op dat hij verstaan mogt,
om welke oorzaak zij alzoo over hem
riepen.
25 En als zij hem met de riemen uit-
rekten, zeide Paulus tot den Hoofdman
over honderd, die daar stond: Is het
ulieden geoorloofd eenen Romeinschen
mensch, en *dien* onveroordeeld, te gee-
selen?
26 Als nu de Hoofdman over honderd
dat hoorde, ging hij toe en boodschapte
het den Overste, zeggende: Zie, wat gij
te doen hebt; want deze mensch is een
Romein.
27 En de Overste kwam toe, en zeide
tot hem: Zeg mij, zijt gij een Romein?
En hij zeide: Ja;
28 En de Overste antwoordde; Ik heb
dit burgerregt voor eene groote som
gelds verkregen. En Paulus zeide:
Maar ik ben ook *een burger* geboren.
29 Terstond dan lieten zij van hem af,
die hem zouden onderzocht hebben.
En de Overste werd ook bevreesd, toen
hij verstond, dat hij een Romein was,
en dat hij hem had gebonden.
30 En des anderen *daags* willende de
zekerheid weten, waarom hij van de Jo-
den beschuldigd werd, maakte hij hem
los van de banden, en beval, dat de
Overpriesters en hun geheele Raad
zouden komen; en Paulus afgebragt
hebbende, stelde hij *hem* voor hen.

HET 23 CAPITTEL.

EN Paulus, de oogen op den Raad
houdende, zeide: Mannen broe-
ders, ik heb met alle goed geweten voor
God gewandeld tot op dezen dag.
2 Maar de Hoogepriester Ananías beval
dengenen, die bij hem stonden, dat zij
hem op den mond zouden slaan.
3 Toen zeide Paulus tot hem: God zal
u slaan, gij gewitte wand. Zit gij ook
om mij te oordeelen naar de wet, en be-
veelt gij, tegen de wet, dat men mij zal
slaan?
4 En die daarbij stonden, zeiden:
Scheldt gij den Hoogepriester Gods?
5 En Paulus zeide: Ik wist niet, broe-
ders, dat het de Hoogepriester was;
want daar is geschreven: Den Overste
uwes volks zult gij niet vloeken.
6 En Paulus, wetende, dat het eene
deel was van de Sadduceën, en het an-
dere van de Farizeën, riep in den Raad:
Mannen broeders: Ik ben een Farizeër,
eens Farizeërs zoon ik word over de
hoop en opstanding der dooden geoor-
deeld.
7 En als hij dit gesproken had, ont-
stond er tweedragt tusschen de Fari-
zeën en de Sadduceën, en de menigte
werd verdeeld.
8 Want de Sadduceën zeggen, dat er
geene opstaanding is, noch Engel, noch
geest; maar de Farizeën belijden het
beide.
9 En daar geschiedde een groot ge-
roep; en de Schriftgeleerden van de
zijde der Farizeën stonden op, en stre-
den, zeggende: Wij vinden geen kwaad
in dezen mensch; en indien een geest
tot hem gesproken heeft, of een Engel,
laat ons tegen God niet strijden.
10 En als er groote tweedragt ontstaan
was, de Overste, vreezende, dat Paulus
van hen verscheurd mogt worden, ge-
bood dat het krijgsvolk zoude afkomen,
en hem uit het midden van hen wegruk-
ken, en in de legerplaats brengen.
11 En den volgenden nacht stond de
Heer bij hem, en zeide: Heb goeden
moed, Paulus; want, gelijk gij te Jerû-
zalem van mij getuigd hebt, alzoo moet
gij ook te Rome getuigen.
12 En als het dag geworden was, maak-
ten sommigen van de Joden eene za-
menrotting, en vervloekten zich zel-
ven, zeggende, dat zij noch eten noch
drinken zouden, tot dat zij Paulus
zouden gedood hebben.
13 En zij waren meer dan veertig, die
dezen eed zamen gedaan hadden;
14 Welke gingen tot de Overpriesters

en de Ouderlingen, en zeiden: Wij heb-
ben ons zelven met vervloeking ver-
vloekt, niets te zullen nuttigen, tot dat
wij Paulus zullen gedood hebben.
15 Gij dan nu, laat den Overste weten
met den Raad, dat hij hem morgen tot
u afbrenge, als of gij nadere kennis
zoudt nemen van zijne zaken; en wij
zijn bereid hem om te brengen, eer hij
bij *u* komt.
16 En als de zoon van Paulus zuster
deze lage gehoord had, kwam hij daar,
en ging in de legerplaats, en boodschapte
het aan Paulus.
17 En Paulus riep tot zich een' van de
Hoofdmannen over honderd, en zeide:
Leid dezen jongeling heen tot den Over-
ste, want hij heeft hem wat te bood-
schappen.
18 Deze dan nam hem en bragt *hem*
tot den Overste, en zeide: Paulus, de
gevangene, heeft mij tot zich geroepen
en begeerd, dat ik dezen jongeling tot
u zoude brengen, die u wat heeft te
zeggen.
19 De Overste nu nam hem bij de
hand, en bezijden gegaan zijnde, vraag-
de hij: Wat is het, dat gij mij hebt te
boodschappen?
20 En hij zeide: De Joden zijn over-
eengekomen, om van u te begeeren, dat
gij Paulus morgen in den Raad zoudt
afbrengen, als of zij iets van hem nader
zouden onderzoeken.
21 Doch geloof hun niet; want meer
dan veertig mannen uit hen leggen hem
lagen, die zich zelven met eene vervloe-
king verbonden hebben noch te eten
noch te drinken, tot dat zij hem zullen
omgebragt hebben; en zij zijn nu ge-
reed, verwachtende de toezegging van u.
22 De Overste dan liet den jongeling
gaan, *hem* gebiedende: Zeg niemand
voort, dat gij mij zulks geopenbaard
hebt.
23 En zekere twee van de Hoofdman-
nen over honderd tot zich geroepen heb-
bende, zeide hij: Maakt twee honderd
krijgsknechten gereed, op dat zij naar
Cesaréa trekken, en zeventig ruiters, en
twee honderd schutters, tegen de derde
ure des nachts;
24 En laat ze *zadel*-beesten bestellen,
op dat zij Paulus daarop zetten, en be-
houden overbrengen tot den Stadhouder
Felix.
25 En hij schreef eenen brief, hebben-
de dezen inhoud:
26 Claudius Lysias aan den magtigsten
Stadhouder Felix, groetenis.
27 Alzoo deze man van de Joden ge-
grepen was, en van hen omgebragt zou
geworden zijn, ben ik daarover gekomen
met het krijgsvolk, en heb hem *hun*
ontnomen, *mij* berigt zijnde, dat hij
een Romein is.
28 En willende de zaak weten, waar-
over zij hem beschuldigden, bragt ik
hem af in hunnen Raad;
29 Dien ik bevond beschuldigd te wor-
den over vragen hunner wet, maar geene
beschuldiging tegen hem te zijn, die den
dood of banden waardig is.
30 En als mij te kennen gegeven was,
dat van de Joden eene lage tegen dezen
man *gelegd* zoude worden, zoo heb ik
hem terstond aan u gezonden; gebie-
dende ook den beschuldigers voor u te
zeggen, hetgeen zij tegen hem hadden.
Vaar wel.
31 De krijgsknechten dan, gelijk hun
bevolen was, namen Paulus, en bragten
hem des nachts tot Antípatris.
32 En des anderen daags, latende de
ruiters met hem trekken, keerden zij
weder naar de legerplaats;
33 Welke, als zij te Cesaréa gekomen
waren, en den brief den Stadhouder
overgeleverd hadden, hebben zij ook
Paulus voor hem gesteld.
34 En de Stadhouder, *den brief* gelezen
hebbende, vraagde, uit welke provincie
hij was; en verstaande, dat hij van Ci-
lícië was,
35 Zeide hij: Ik zal u hooren, als ook
uwe beschuldigers hier zullen gekomen
zijn. En hij beval, dat hij in het regt-
huis van Heródes zoude bewaard wor-
den.

HET 24 CAPITTEL.

EN vijf dagen daarna kwam de Hoo-
gepriester Ananías af met de Ou-
derlingen, en eenen zekeren voorspraak,
genoemd Tertullus, welke verschenen
voor den Stadhouder tegen Paulus.
2 En als hij geroepen was, begon Ter-
tullus *hem* te beschuldigen, zeggende:
3 Dat wij grooten vrede door u beko-
men, en dat *vele* loffelijke diensten aan
dit volk geschieden door uwe voorzig-
tigheid, magtigste Felix, nemen wij
ganschelijk en overal met alle dank-
baarheid aan.
4 Maar opdat ik u niet lang ophoude,
bid ik *u*, dat gij ons, naar uwe beschei-
denheid, kortelijk hoort.
5 Want wij hebben dezen man bevon-
den te zijn eene pest, en eenen, die op-
roer verwekt onder al de Joden door de
gansche wereld, en eenen oppersten
voorstander van de sekte der Naza-
rénen;

6 Die ook gepoogd heeft den tempel te
ontheiligen; dien wij ook gegrepen heb-
ben, en naar onze wet hebben willen
oordeelen.
7 Maar Lysias, de Overste, daar over
komende, heeft *hem* met groot geweld
uit onze handen weggebragt;
8 Gebiedende zijne beschuldigers tot u
te komen; van wien gij zelf, *hem* on-
derzocht hebbende, zult kunnen ver-
staan al het geen, waar van wij hem be-
schuldigen.
9 En ook de Joden stemden het toe,
zeggende, dat deze dingen alzoo waren.
10 Maar Paulus, als hem de Stadhou-
der gewenkt had, dat hij zoude spreken,
antwoordde: dewijl ik weet, dat gij nu
vele jaren over dit volk Regter geweest
zijt, zoo verantwoorde ik mij zelven met
des te beteren moed,
11 Alzoo gij kunt weten, dat het niet
meer dan twaalf dagen zijn, van dat ik
ben opgekomen om te aanbidden te Je-
rûzalem.
12 En zij hebben mij noch in den tem-
pel gevonden tot iemand sprekende, of
eenige zamenrotting des volks maken-
de, noch in de Synagogen, noch in de
stad.
13 En zij kunnen niet bewijzen, waar-
van zij mij nu beschuldigen.
14 Maar dit beken ik u, dat ik naar
dien weg, welken zij sekte noemen, den
God der vaderen alzoo diene, geloovende
alles, wat in de wet en in de Profeten
geschreven is;
15 Hebbende hoop op God, welke de-
zen ook zelven verwachten, dat er eene
opstanding der dooden wezen zal, beide
der regtvaardigen en der onregtvaardi-
gen.
16 En hierin oefen ik mij zelven, om
altijd een onergerlijk geweten te heb-
ben bij God en de menschen.
17 Doch na vele jaren ben ik gekomen
om aalmoezen te doen aan mijn volk, en
offeranden.
18 Waar over mij gevonden hebben,
geheiligd zijnde, in den tempel, niet met
volk noch met beroerte, eenige Joden
uit Azië;
19 Welke behoorden *hier* voor u tegen-
woordig te zijn, en *mij* te beschuldigen,
indien zij iets hadden tegen mij.
20 Of dat dezen zelven zeggen, of zij
eenig onregt in mij gevonden hebben,
als ik voor den Raad stond,
21 Dan van dit eenig woord, het welk
ik riep, staande onder hen: Over de op-
standing der dooden word ik heden van
ulieden geoordeeld.
22 Toen nu Felix dit gehoord had,
stelde hij hen uit, zeggende: Als ik na-
der wetenschap van dezen weg zal heb-
ben, wanneer Lysias, de Overste, zal
afgekomen zijn, zoo zal ik volle kennis
nemen van uwe zaken.
23 En hij beval den Hoofdman over
honderd, dat Paulus zoude bewaard
worden, en verligting hebben, en dat
hij niemand van de zijnen zoude be-
letten *hem* te dienen, of tot hem te
komen.
24 En na sommige dagen Felix, daar
gekomen zijnde met Drusilla zijne
vrouw, die eene Jodin was, ontbood
Paulus, en hoorde hem van het geloof
in Christus.
25 En als hij handelde van regtvaar-
digheid, en matigheid, en *van* het toe-
komend oordeel, Felix, zeer bevreesd
geworden zijnde, antwoordde: Voor dit-
maal ga heen, en als ik gelegenen tijd
zal hebben bekomen, zoo zal ik u tot
mij roepen;
26 En te gelijk ook hopende, dat hem
van Paulus geld gegeven zoude worden,
opdat hij hem losliet; waarom hij hem
ook dikwijls ontbood, en sprak met
hem.
27 Maar als twee jaren vervuld waren,
kreeg Felix Porcius Festus in zijne
plaats; en Felix, willende den Joden
gunst bewijzen, liet Paulus gevangen.

HET 25 CAPITTEL.

FESTUS dan, in de provincie geko-
men zijnde, ging na drie dagen van
Cesaréa op naar Jerûzalem.
2 En de Hoogepriester, en de voornaam-
sten der Joden, verschenen voor hem
tegen Paulus, en baden hem,
3 Begeerende gunst tegen hem, opdat
hij hem zoude doen komen te Jerûza-
lem; *en* leggende eene lage, om hem op
den weg om te brengen.
4 Doch Festus antwoordde, dat Paulus
te Cesaréa bewaard werd, en dat hij zelf
haast *derwaarts* zoude verreizen.
5 Die dan, zeide hij, onder u kunnen,
dat zij mede afreizen, en zoo er iets on-
behoorlijks in dezen man is, dat zij hem
beschuldigen.
6 En als hij onder hen niet meer dan
tien dagen overgebragt had, kwam hij
af naar Cesaréa; en des anderen daags,
op den regterstoel gezeten zijnde, beval
hij, dat Paulus zoude *voort* gebragt wor-
den.
7 En als hij daar gekomen was, ston-
den de Joden, die van Jerûzalem afge-
komen waren, rondom *hem*, vele en
zware beschuldigingen tegen Paulus

voortbrengende, die zij niet konden bewijzen;
8 Dewijl hij, verantwoordende, zeide: Ik heb noch tegen de wet der Joden, noch tegen den tempel, noch tegen den Keizer iets gezondigd.
9 Maar Festus, willende den Joden gunst bewijzen, antwoordde Paulus en zeide: Wilt gij naar Jerûzalem opgaan, en aldaar voor mij over deze dingen geoordeeld worden?
10 En Paulus zeide: Ik sta voor den regterstoel des Keizers, waar ik geoordeeld moet worden; den Joden heb ik geen onregt gedaan, gelijk gij ook zeer wel weet.
11 Want indien ik onregt doe, en iets des doods waardig gedaan heb, ik weiger niet te sterven; maar indien er niets is van hetgeen, waar van dezen mij beschuldigen, zoo kan niemand mij hun uit gunst overgeven. Ik beroep mij op den Keizer.
12 Toen antwoordde Festus, als hij met den Raad gesproken had: Hebt gij u op den Keizer beroepen? Gij zult tot den Keizer gaan.
13 En als eenige dagen voorbijgegaan waren, kwamen de koning Agrippa en Berníce te Cesaréa, om Festus te begroeten.
14 En toen zij aldaar vele dagen overgebragt hadden, heeft Festus de zaken van Paulus aan den Koning verhaald, zeggende: *Hier* is een zeker man van Felix gevangen gelaten;
15 Om wiens wil, als ik te Jerûzalem was, de Overpriesters en de Ouderlingen der Joden verschenen, begeerende vonnis tegen hem.
16 Aan wie ik antwoordde, dat de Romeinen de gewoonte niet hebben, eenigen mensch uit gunst ter dood over te geven, eer de beschuldigde de beschuldigers tegenwoordig heeft, en plaats van verantwoording gekregen heeft over de beschuldiging.
17 Als zij dan gezamenlijk alhier gekomen waren, zoo ben ik, geen uitstel nemende, des *daags* daaraan op den regterstoel gezeten, en beval, dat de man zoude *voort* gebragt worden.
18 Over wien de beschuldigers, *hier* staande, geene zaak hebben voortgebragt, waar van ik vermoedde;
19 Maar zij hadden tegen hem eenige vragen van hunne Godsdienst, en van zekeren Jezus, die gestorven was, wien Paulus zeide te leven.
20 En als ik over de onderzoeking van deze zaak in twijfeling was, zeide ik, of hij wilde gaan naar Jerûzalem, en aldaar over deze dingen geoordeeld worden.
21 En als Paulus zich beriep, dat men hem tot de kennis des Keizers bewaren zoude, zoo heb ik bevolen, dat hij bewaard zoude worden ter tijd toe, dat ik hem tot den Keizer zenden zoude.
22 En Agrippa zeide tot Festus: Ik wilde ook zelf dien mensch *wel* hooren. En hij zeide: Morgen zult gij hem hooren.
23 Des anderen daags dan, als Agrippa gekomen was en Berníce met groote pracht; en als zij ingegaan waren in het regthuis, met de Oversten over duizend, en de mannen, die de voornaamsten der stad waren, werd Paulus op bevel van Festus *voort* gebragt.
24 En Festus zeide: Agrippa Koning, en gij mannen alle, die met ons *hier* tegenwoordig zijt, gij ziet dezen, van wien mij de gansche menigte der Joden heeft aangesproken, beide te Jerûzalem en hier, roepende, dat hij niet meer behoort te leven.
25 Maar ik, bevonden hebbende, dat hij niets, des doods waardig, gedaan had, en dewijl hij ook zelf zich op den Keizer beroepen heeft, heb besloten hem te zenden.
26 Van wien ik niets zekers heb aan den Heer te schrijven; daarom heb ik hem voor ulieden voortgebragt, en meest voor u, Koning Agrippa, opdat ik, na gedane onderzoeking, wat heb te schrijven.
27 Want het dunkt mij tegen rede, eenen gevangene te zenden, *en* niet ook de beschuldigingen, die tegen hem zijn, te kennen te geven.

HET 26 CAPITTEL.

EN Agrippa zeide tot Paulus: Het is u geoorloofd voor u zelven te spreken. Toen strekte Paulus de hand uit, en verantwoordde zich *aldus:*
2 Ik acht mij zelven gelukkig, ô Koning Agrippa, dat ik mij heden voor u zal verantwoorden van alles, waarover ik van de Joden beschuldigd word;
3 Allermeest, dewijl ik weet, dat gij kennis hebt van alle gewoonten en vragen, die onder de Joden zijn. Daarom bid ik u, dat gij mij langmoediglijk hoort.
4 Mijn leven dan van der jongheid af, hetwelk van den beginne onder mijn volk te Jerûzalem geweest is, weten al de Joden;
5 Als die van over lang mij te voren gekend hebben (indien zij het wilden

getuigen), dat ik naar de bescheidenste sekte onzer Godsdienst, *als* een Farizeër geleefd heb.
6 En nu sta ik, en word geoordeeld over de hoop der belofte, die van God tot de vaderen geschied is;
7 Tot welke onze twaalf geslachten, geduriglijk nacht en dag *God* dienende, hopen te komen; over welke hoop ik, ô Koning Agrippa, van de Joden word beschuldigd.
8 Wat? wordt het bij ulieden ongeloofelijk geoordeeld, dat God de dooden opwekt?
9 Ik meende waarlijk bij mij zelven, dat ik tegen den naam van Jezus van Názareth vele wederpartijdige dingen moest doen.
10 Hetwelk ik ook gedaan heb te Jerûzalem; en ik heb velen van de heiligen in de gevangenissen gesloten, de magt van de Overpriesters ontvangen hebbende; en als zij omgebragt werden, stemde ik het toe.
11 En door al de Synagogen heb ik ze dikwijls gestraft, en gedwongen te lasteren; en boven mate tegen hen woedende, heb ik *ze* vervolgd, ook tot in de buiten*landsche* steden.
12 Waar over ook als ik naar Damascus reisde, met magt en last, welke *ik* van de Overpriesters *had*,
13 Zag ik, ô Koning, op het midden van den dag, op den weg een licht, boven den glans der zon, van den hemel mij en de genen, die met mij reisden, omschijnende.
14 En als wij allen ter aarde nedergevallen waren, hoorde ik eene stem, tot mij sprekende, en zeggende in de Hebreeuwsche taal: Saul, Saul, wat vervolgt gij mij? het is u hard, tegen de prikkels de verzenen te slaan.
15 En ik zeide: Wie zijt gij, Heer? En hij zeide: Ik ben Jezus, dien gij vervolgt.
16 Maar rigt u op, en sta op uwe voeten; want hier toe ben ik u verschenen, om u te stellen tot een' dienaar en getuige der dingen, beide die gij gezien hebt en in welke ik u *nog* zal verschijnen,
17 Verlossende u van dit volk, en *van* de Heidenen, tot welke ik u nu zende,
18 Om hunne oogen te openen, en *hen* te bekeeren van de duisternis tot het licht, en *van* de magt des Satans tot God; opdat zij vergeving der zonden ontvangen, en een erfdeel onder de geheiligden, door het geloof in mij.
19 Daarom, ô Koning Agrippa, ben ik aan dat hemelsch gezigt niet ongehoorzaam geweest,
20 Maar heb eerst aan de genen, die te Damascus waren, en te Jerûzalem, en in het geheele land van Judéa, en aan de Heidenen verkondigd, dat zij zich zouden beteren, en tot God bekeeren, werken doende der bekeering waardig.
21 Om dezer zaken wil hebben mij de Joden in den tempel gegrepen, en gepoogd om te brengen.
22 Dan, hulp van God verkregen hebbende, sta ik tot op dezen dag, betuigende beiden klein en groot, niets zeggende buiten het geen de Profeten en Mozes gesproken hebben, dat geschieden zoude,
23 *Namelijk* dat de Christus lijden moest, en dat hij, de eerste uit de opstanding der dooden zijnde, een licht zoude verkondigen aan dit volk, en aan de Heidenen.
24 En als hij deze dingen tot verantwoording sprak, zeide Festus met eene groote stem: Gij raast, Paulus, de groote geleerdheid brengt u tot razernij.
25 Maar hij zeide: Ik raas niet, magtigste Festus; maar ik spreek woorden van waarheid en van gezond verstand;
26 Want de Koning weet van deze dingen, tot wien ik ook vrijmoedigheid gebruikende spreek; want ik geloof niet, dat hem iets van deze dingen verborgen is, want dit is in geen' hoek geschied.
27 Gelooft gij, ô Koning Agrippa, de Profeten? Ik weet, dat gij ze gelooft.
28 En Agrippa zeide tot Paulus: Gij beweegt mij bijna een Christen te worden.
29 En Paulus zeide: Ik wenschte wel van God, dat, en bijna en geheellijk, niet alleen gij, maar ook allen, die mij heden hooren, zoodanigen wierden, gelijk ik ben, uitgenomen deze banden.
30 En als hij dit gezegd had, stond de Koning op, en de Stadhouder, en Berníce, en die met hen gezeten waren;
31 En aan eene zijde gegaan zijnde, spraken zij tot elkander, zeggende: Deze mensch doet niets des doods of der banden waardig.
32 En Agrippa zeide tot Festus: Deze mensch kon los gelaten worden, indien hij zich op den Keizer niet had beroepen.

HET 27 CAPITTEL.

EN als het besloten was, dat wij naar Itálië zouden afvaren, leverden zij Paulus, en eenige andere gevangenen, over aan eenen Hoofdman over honderd,

met name Július, van de Keizerlijke bende.
2 En in een Adramyttěnisch schip gegaan zijnde, alzoo wij de plaatsen langs Azië bevaren zouden, voeren wij af; en Aristarchus, de Macedoniër van Thessaloníca, was met ons.
3 En des anderen *daags* kwamen wij aan te Sidon. En Július, vriendelijk met Paulus handelende, liet *hem* toe tot de vrienden te gaan, om *van hen* bezorgd te worden.
4 En van daar afgevaren zijnde, voeren wij onder Cyprus heen, omdat de winden *ons* tegen waren.
5 En de zee, die langs Cilícië en Pamfylië is, doorgevaren zijnde, kwamen wij aan te Myra in Lycië.
6 En de Hoofdman, aldaar een schip gevonden hebbende van Alexandríë, dat naar Itálië voer, deed ons in hetzelve overgaan.
7 En als wij vele dagen langzaam voortvoeren, en naauwelijks tegen over Knidos gekomen waren, overmits het ons de wind niet toeliet, zoo voeren wij onder Creta heen, tegen over Salmóne.
8 En hetzelve naauwelijks voorbijzeilende, kwamen wij aan eene zekere plaats, genoemd Schoonehavens, waar de stad Laséa nabij was.
9 En als veel tijd verloopen, en de vaart nu zorgelijk was, omdat ook de vasten nu voorbij was, vermaande Paulus hen,
10 En zeide tot hen: Mannen, ik zie, dat de vaart zal geschieden met hinder en groote schade, niet alleen van de lading en van het schip, maar ook van ons leven.
11 Doch de Hoofdman geloofde meer den stuurman en den schipper, dan hetgeen van Paulus gezegd werd.
12 En alzoo de haven ongelegen was om te overwinteren, vond het meerder *deel* geraden ook van daar te varen, of zij eenigzins te Fenix konden aankomen om te overwinteren, zijnde eene haven van Creta, strekkende tegen het zuidwesten en tegen het noordwesten.
13 En alzoo de zuidewind zachtelijk waaide, meenden zij hun voornemen verkregen te hebben, en afgevaren zijnde, zeilden zij digt voorbij Creta henen.
14 Maar niet lang daarna, sloeg tegen hetzelve een stormwind, genoemd Euroclydon.
15 En als het schip daar mede weggerukt werd, en niet kon tegen den wind opzeilen, gaven wij het op, en dreven heen.
16 En loopende onder een zeker eilandje, genoemd Clauda, konden wij naauwelijks de boot magtig worden.
17 Welke opgehaald hebbende, gebruikten zij *alle* behulpselen, het schip ondergordende; en alzoo zij vreesden, dat zij op de *droogte* Syrtis vervallen zouden, streken zij het zeil, en dreven alzoo heen.
18 En alzoo wij van het onweder geweldig geslingerd wierden, deden zij den volgenden *dag* eenen uitworp;
19 En den derden *dag* wierpen wij met onze eigene handen het scheepsgereedschap uit.
20 En als noch zon noch gesternten verschenen in vele dagen, en geen klein onweder *ons* drukte, zoo werd *ons* voorts alle hoop van behouden te worden benomen.
21 En als men langen tijd zonder eten geweest was, toen stond Paulus *op* in het midden van hen, en zeide: O mannen, men behoorde mij wel gehoor gegeven te hebben, en van Creta niet afgevaren te zijn, en dezen hinder en deze schade verhoed te hebben;
22 Doch als nu vermaan ik ulieden goeds moeds to zijn; want daar zal geen verlies geschieden van *iemands* leven onder u, maar alleen van het schip.
23 Want dezen zelfden nacht heeft bij mij gestaan een Engel Gods, wiens ik ben, dien ook ik diene,
24 Zeggende: Vrees niet, Paulus, gij moet voor den Keizer gesteld worden; en zie, God heeft u geschonken allen, die met u varen.
25 Daarom zijt goeds moeds, mannen; want ik geloof aan God, dat het alzoo zijn zal, gelijkerwijs het mij gezegd is.
26 Doch wij moeten op een zeker eiland vervallen.
27 Als nu de veertiende nacht gekomen was, alzoo wij in de Adriátische zee herwaarts en derwaarts gedreven werden, omtrent het midden des nachts, vermoedden de scheepslieden, dat hun eenig land naderde.
28 En het dieplood uitgeworpen hebbende, vonden zij twintig vademen; en een weinig voortgevaren zijnde, wierpen zij wederom het dieplood uit, en vonden vijftien vademen;
29 En vreezende, dat zij ergens op harde plaatsen vervallen mogten, wierpen zij vier ankers van het achterschip uit, en wenschten, dat het dag wierd.
30 Maar als de scheepslieden zochten

uit het schip te vlieden, en de boot nederlieten in de zee, onder den schijn, als of zij uit het voorschip de ankers zouden uitbrengen,

31 Zeide Paulus tot den Hoofdman en tot de krijgsknechten: Indien dezen in het schip niet blijven, kunt gij niet behouden worden.

32 Toen hieuwen de krijgsknechten de touwen af van de boot, en lieten die afvallen.

33 En ondertusschen dat het dag zoude worden, vermaande Paulus *hen* allen, dat zij zouden spijze nemen, en zeide: Het is heden de veertiende dag, dat gij verwachtende blijft zonder eten, en niets hebt genomen.

34 Daarom vermaan ik u spijs te nemen, want dat dient tot uwe behouding; want van niemand van u zal een haar van het hoofd vallen.

35 En als hij dit gezegd en brood genomen had, dankte hij God in aller tegenwoordigheid; en *het zelve* gebroken hebbende, begon hij te eten.

36 En zij allen, goeds moeds geworden zijnde, namen ook zelven spijze.

37 Wij waren nu in het schip in alles twee honderd zes en zeventig zielen.

38 En als zij met spijze verzadigd waren, ligtten zij het schip, en wierpen het koren uit in de zee.

39 En toen het dag werd, kenden zij het land niet; maar zij merkten eenen zekeren inham, die eenen oever had, tegen welken zij geraden vonden, zoo zij konden, het schip aan te zetten.

40 En als zij de ankers opgehaald hadden, gaven zij *het schip* aan de zee over, met een de roerbanden losmakende, en het razeil naar den wind opgehaald hebbende, hielden zij het naar den oever toe.

41 Maar vervallende op eene plaats, die de zee aan beide zijden had, zetten zij het schip daarop; en het voorschip, vast zittende, bleef onbewegelijk, maar het achterschip brak door het geweld der baren.

42 De raadslag nu der krijgslieden was, dat zij de gevangenen zouden dooden, op dat niemand, ontzwommen zijnde, zoude ontvlieden.

43 Maar de Hoofdman, willende Paulus behouden, belette hun dat voornemen, en beval, dat de genen, die zwemmen konden, zich eerst zouden afwerpen, en aan land komen;

44 En de anderen, sommigen op planken, en sommigen op eenige *stukken* van het schip. En alzoo is het geschied, dat zij allen behouden aan land gekomen zijn.

HET 28 CAPITTEL.

EN als zij ontkomen waren, toen verstonden zij, dat het eiland Melíte heette.

2 En de Barbaren bewezen ons geene gemeene vriendelijkheid; want, een groot vuur ontstoken hebbende, namen zij ons allen in, om den regen, die overkwam, en om de koude.

3 En als Paulus eenen hoop rijzen bijeen geraapt en op het vuur gelegd had, kwam er een adder uit door de hitte, en vatte zijne hand.

4 En als de Barbaren het beest zagen aan zijne hand hangen, zeiden zij tot elkander: Deze mensch is gewisselijk een doodslager, wien de wraak niet laat leven, daar hij uit de zee ontkomen is.

5 Maar hij schudde het beest af in het vuur, en leed niets kwaads.

6 En zij verwachtten, dat hij zoude opzwellen, of terstond dood nedervallen. Maar als zij lang verwacht hadden, en zagen, dat geen ongemak hem overkwam, werden zij veranderd, en zeiden, dat hij een God was.

7 En hier, omtrent die plaats, had de voornaamste van het eiland, met name Publius, *zijne* landhoeven, die ons ontving, en drie dagen vriendelijk herbergde.

8 En het geschiedde, dat de vader van Publius, met koortsen en den roodenloop bevangen zijnde, te bed lag; tot wien Paulus inging, en als hij gebeden had, leide hij de handen op hem, en maakte hem gezond.

9 Als dit dan geschied was, kwamen ook tot hem de anderen, die krankheden hadden in het eiland, en werden genezen;

10 Die ons ook eerden met vele eer, en als wij vertrekken zouden, bestelden zij *ons* hetgeen noodig was.

11 En na drie maanden voeren wij af in een schip van Alexandríë, dat in het eiland overwinterd had, hebbende tot een teeken: Castor en Pollux.

12 En als wij te Syracûse aangekomen waren, bleven wij *aldaar* drie dagen.

13 Van waar wij omvoeren, en kwamen aan te Regium; en alzoo, na éénen dag, de wind zuiden werd, kwamen wij den tweeden dag te Putéoli,

14 Alwaar wij broeders vonden, en werden gebeden zeven dagen bij hen te blijven; en alzoo gingen wij naar Rome.

15 En van daar kwamen de broeders,

van onze zaken gehoord hebbende, ons
te gemoet tot aan de markt van Appius,
en de drie tabernen; welken Paulus
ziende, dankte hij God, en greep moed.
16 En toen wij te Rome gekomen wa-
ren, gaf de Hoofdman de gevangenen
over aan den Overste des legers; maar
aan Paulus werd toegelaten op zich zel-
ven te wonen met den krijgsknecht, die
hem bewaarde.
17 En het geschiedde na drie dagen,
dat Paulus zamenriep de genen, die de
voornaamsten der Joden waren. En als
zij zamengekomen waren, zeide hij tot
hen: Mannen broeders, ik, die niets ge-
daan heb tegen het volk of de vader-
lijke gewoonten, ben gebonden uit Je-
rûzalem overgeleverd in de handen der
Romeinen.
18 Welke, mij onderzocht hebbende,
mij wilden los laten, om dat geene
schuld des doods in mij was.
19 Maar als de Joden *zulks* tegen-
spraken, werd ik genoodzaakt mij op
den Keizer te beroepen; *doch* niet, als
of ik iets had, om mijn volk te beschul-
digen.
20 Om deze oorzaak dan heb ik u bij
mij geroepen, om *u* te zien en aan te
spreken; want van wege de hoop Is-
raëls ben ik met deze keten omvangen.
21 Maar zij zeiden tot hem: Wij heb-
ben noch brieven u aangaande van Ju-
déa ontvangen, noch iemand van de
broeders, hier gekomen zijnde, heeft
van u iets kwaads geboodschapt of ge-
sproken.
22 Maar wij begeeren wel van u te hoo-
ren, wat gij gevoelt; want wat deze
sekte aangaat, ons is bekend, dat zij
overal tegengesproken wordt.
23 En als zij hem eenen dag gesteld
hadden, kwamen er velen in *zijne* woon-
plaats; aan wie hij het Koningrijk van
God uitleide, en betuigde, en hen poogde
te bewegen tot het geloof in Jezus,
beide uit de wet van Mozes en de Pro-
feten, van des morgens vroeg tot den
avond toe.
24 En sommigen geloofden wel hetgeen
gezegd werd, maar sommigen geloofden
niet.
25 En tegen elkander oneens zijnde,
scheidden zij; als Paulus *dit* ééne woord
gezegd had, *namelijk:* Wel heeft de
Heilige Geest gesproken door Jesaia,
den Profeet, tot onze vaderen,
26 Zeggende: Ga heen tot dit volk, en
zeg: Met het gehoor zult gij hooren, en
geenszins verstaan; en ziende zult gij
zien, en geenszins bemerken.
27 Want het hart van dit volk is dik
geworden, en met de ooren hebben zij
bezwaarlijk gehoord, en hunne oogen
hebben zij toegedaan; opdat zij niet te
eeniger tijd met de oogen zouden zien,
en met de ooren hooren, en met het hart
verstaan, en zij zich bekeeren, en ik
hen geneze.
28 Het zij u dan bekend, dat de zalig-
heid van God aan de Heidenen gezon-
den is, en dezelve zullen hooren.
29 En als hij dit gezegd had, gingen
de Joden weg, veel twisting hebbende
onder elkander.
30 En Paulus bleef twee geheele jaren
in zijne eigene gehuurde woning, en
ontving allen, die tot hem kwamen,
31 Predikende het Koningrijk Gods,
en leerende van den Heer Jezus Chris-
tus met alle vrijmoedigheid, onverhin-
derd.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DE

ROMEINEN.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een dienstknecht van Je-
zus Christus, een geroepen Apostel,
afgezonderd tot het Euangelium Gods,
2 (Hetwelk hij te voren beloofd had
door zijne Profeten, in de heilige Schrif-
ten)
3 Van zijnen Zoon, (die geworden is
uit den zade Davids, naar het vleesch;
4 Die krachtiglijk bewezen is te zijn
de Zoon Gods, naar den Geest der hei-
ligmaking, uit de opstanding der dooden)
namelijk Jezus Christus, onzen Heer:
5 (Door wien wij hebben ontvangen
genade en het Apostelschap, tot gehoor-
zaamheid des geloofs onder al de Heide-
nen, voor zijnen naam;
6 Onder welken gij ook zijt, geroepe-
nen van Jezus Christus:)
7 Aan allen, die te Rome zijt, gelief-
den Gods, *en* geroepene heiligen; ge-
nade zij u, en vrede van God, onzen
Vader, en den Heer Jezus Christus.
8 Eerstelijk dank ik mijnen God door
Jezus Christus over u allen, dat u geloof
verkondigd wordt in de geheele wereld.

9 Want God is mijn getuige, welken ik diene in mijnen geest, in het Euangelium zijns Zoons, hoe ik zonder nalaten uwer gedenke;

10 Allen tijd in mijne gebeden biddende, of mogelijk mij nog te eeniger tijd goede gelegenheid gegeven wierd, door den wil van God, om tot ulieden te komen.

11 Want ik verlang om u te zien, opdat ik u eenige geestelijke gave moge mededeelen, ten einde gij versterkt zoudt worden;

12 Dat is, om mede vertroost te worden onder u, door het onderling geloof, zoo het uwe als het mijne.

13 Doch ik wil niet, dat u onbekend zij, broeders, dat ik menigmaal voorgenomen heb tot u te komen, (en ben tot nog toe verhinderd geweest) opdat ik ook onder u eenige vrucht zoude hebben, gelijk ook onder de andere Heidenen.

14 Beiden Grieken en Barbaren, beiden wijzen en onwijzen ben ik een schuldenaar.

15 Alzoo hetgeen in mij is, dat is volvaardig, om u ook, die te Rome zijt, het Euangelium te verkondigen.

16 Want ik schaam mij het Euangelium van Christus niet; want het is eene kracht Gods tot zaligheid voor een iegelijk, die gelooft, eerst den Jood, en *ook* den Griek.

17 Want de regtvaardigheid Gods wordt in hetzelve geopenbaard uit geloof tot geloof; gelijk geschreven is: Maar de regtvaardige zal uit den geloove leven.

18 Want de toorn Gods wordt geopenbaard van den hemel over alle goddeloosheid en ongeregtigheid der menschen, *als* die de waarheid in ongeregtigheid te onder houden.

19 Overmits hetgeen van God kennelijk is, in hen openbaar is; want God heeft het hun geopenbaard.

20 Want zijne onzienelijke dingen worden, van de schepping der wereld af, uit de schepselen verstaan en doorzien, beide zijne eeuwige kracht en Goddelijkheid, opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn.

21 Omdat zij, God kennende, *hem* als God niet hebben verheerlijkt of gedankt; maar zijn verijdeld geworden in hunne overleggingen, en hun onverstandig hart is verduisterd geworden;

22 Zich uitgevende voor wijzen, zijn zij dwaas geworden;

23 En hebben de heerlijkheid van den onverderfelijken God veranderd in de gelijkenis van een beeld van een verderfelijk mensch, en van gevogelte, en van viervoetige en kruipende *gedierten.*

24 Daarom heeft ze God ook overgegeven in de begeerlijkheden hunner harten tot onreinigheid, om hunne ligchamen onder elkander te onteeren;

25 *Als* die de waarheid Gods veranderd hebben in de leugen, en het schepsel geëerd en gediend hebben boven den Schepper, die te prijzen is in eeuwigheid, Amen.

26 Daarom heeft hen God overgegeven tot oneerlijke bewegingen; want ook hunne vrouwen hebben het natuurlijke gebruik veranderd in het *gebruik* tegen nature;

27 En insgelijks ook de mannen, nalatende het natuurlijke gebruik der vrouw, zijn verhit geworden in hunnen lust tegen elkander, mannen met mannen schandelijkheid bedrijvende, en de vergelding van hunne dwaling, die *daar toe* behoorde, in zich zelven ontvangende.

28 En gelijk het hun niet goed gedacht heeft God in erkentenis te houden, zoo heeft God hen overgegeven in eenen verkeerden zin, om te doen dingen, die niet betamen;

29 Vervuld zijnde met alle ongeregtigheid, hoererij, boosheid, gierigheid, kwaadheid; vol van nijdigheid, moord, twist, bedrog, kwaadaardigheid;

30 Oorblazers, achterklappers, haters Gods, smaders, hoovaardigen, laatdunkenden, vinders van kwade dingen, den ouderen ongehoorzaam,

31 Onverstandigen, verbondbrekers, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijken, onbarmhartigen;

32 Welke, daar zij het regt Gods weten, (*namelijk*, dat degenen, die zulke dingen doen, des doods waardig zijn) niet alleen dezelve doen, maar ook mede een welgevallen hebben in degenen, die ze doen.

HET 2 CAPITTEL.

DAAROM zijt gij niet te verontschuldigen, ô mensch, wie gij zijt, die *anderen* oordeelt; want waarin gij een' ander' oordeelt, veroordeelt gij u zelven, want gij, die *anderen* oordeelt, doet dezelfde dingen.

2 En wij weten, dat het oordeel Gods naar waarheid is, over degenen, die zulke dingen doen.

3 En denkt gij dit, ô mensch, die oordeelt degenen, die zulke dingen doen, en dezelve doet, dat gij het oordeel van God zult ontvlieden?

4 Of veracht gij den rijkdom zijner goedertierenheid, en verdraagzaamheid, en langmoedigheid, niet wetende, dat de goedertierenheid Gods u tot bekeering leidt?

5 Maar naar uwe hardigheid en *uw* onbekeerlijk hart, vergadert gij u zelven toorn als een' schat, in den dag des toorns en der openbaring van het regtvaardig oordeel Gods;

6 Die een' iegelijk vergelden zal naar zijne werken:

7 Dengenen wel, die met volharding in goed doen, heerlijkheid, en eer, en onverderfelijkheid zoeken, het eeuwige leven;

8 Maar dengenen, die twistgierig zijn, en die der waarheid ongehoorzaam, doch der ongeregtigheid gehoorzaam zijn, *zal* verbolgenheid en toorn *vergolden worden:*

9 Verdrukking en benaauwdheid over alle ziele des menschen, die het kwaad werkt, eerst van den Jood, en *ook* van den Griek;

10 Maar heerlijkheid, en eer, en vrede een' iegelijk, die het goede werkt, eerst den Jood, en *ook* den Griek.

11 Want daar is geene aanneming des persoons bij God.

12 Want zoo velen, als er zonder wet gezondigd hebben, zullen ook zonder wet verloren gaan; en zoo velen, als er onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden;

13 (Want de hoorders der wet zijn niet regtvaardig voor God, maar de daders der wet zullen geregtvaardigd worden.

14 Want wanneer de Heidenen, die de wet niet hebben, van nature de dingen doen, die der wet zijn, dezen, de wet niet hebbende, zijn zich zelven eene wet;

15 *Als* die betoonen het werk der wet geschreven in hunne harten, hun geweten mede getuigende, en de gedachten onder elkander *hen* beschuldigende, of ook ontschuldigende.)

16 In den dag, wanneer God de verborgene dingen der menschen zal oordeelen door Jezus Christus, naar mijn Euangelium.

17 Zie, gij wordt een Jood genoemd, en rust op de wet, en roemt op God,

18 En gij weet *zijnen* wil, en beproeft de dingen, die *daar van* verschillen, zijnde onderwezen uit de wet;

19 En gij betrouwt u zelven te zijn een leidsman der blinden, een licht dergenen, die in duisternis zijn;

20 Een onderrigter der onwijzen, *en* een leermeester der onwetenden, hebbende de gedaante der kennis en der waarheid in de wet.

21 Die dan een' ander' leert, leert gij u zelven niet? die predikt, dat men niet stelen zal, steelt gij?

22 Die zegt, dat men geen overspel doen zal, doet gij overspel? die van de afgoden een gruwel hebt, berooft gij het heilige?

23 Die op de wet roemt, onteert gij God door de overtreding der wet?

24 Want de naam van God wordt om uwentwil gelasterd onder de Heidenen; gelijk geschreven is.

25 Want de besnijdenis is wel nuttig, indien gij de wet doet; maar indien gij een overtreder der wet zijt, zoo is uwe besnijdenis voorhuid geworden.

26 Indien dan de voorhuid de regten der wet bewaart, zal niet zijne voorhuid tot eene besnijdenis gerekend worden?

27 En zal de voorhuid, die uit de natuur is, als zij de wet volbrengt, u *niet* oordeelen, die door de letter en besnijdenis een overtreder der wet zijt?

28 Want die is niet een Jood, die het in het openbaar is; noch die is de besnijdenis, die het in het openbaar in het vleesch is;

29 Maar die is een Jood, die het in het verborgene is, en de besnijdenis des harten, in den geest, niet *in de* letter, *is de besnijdenis;* wiens lof niet is uit de menschen, maar uit God.

HET 3 CAPITTEL.

WELK is dan het voordeel van den Jood? Of welke is de nuttigheid der besnijdenis?

2 Vele in alle manier; want *dit is* wel het eerste, dat hun de woorden van God zijn toebetrouwd.

3 Want wat is het, al zijn sommigen ongeloovig geweest? zal hunne ongeloovigheid het geloof Gods te niet doen?

4 Dat zij verre. Doch God zij waarachtig, maar alle menschen leugenachtig; gelijk geschreven is: Op dat gij geregtvaardigd wordt in uwe woorden, en overwint, wanneer gij oordeelt.

5 Indien nu onze ongeregtigheid Gods geregtigheid bevestigt, wat zullen wij zeggen? Is God onregtvaardig, als hij toorn over *ons* brengt? (ik spreek naar den mensch,)

6 Dat zij verre: anderzins hoe zal God de wereld oordeelen?

7 Want indien de waarheid Gods door mijne leugen overvloediger is geworden,

tot zijne heerlijkheid, wat word ik ook
nog als een zondaar geoordeeld?
8 En *zeggen wij* niet *liever* (gelijk wij
gelasterd worden, en gelijk sommigen
zeggen, dat wij zeggen): Laat ons het
kwade doen, opdat het goede *daar uit*
kome? wier verdoemenis regtvaardig is.
9 Wat dan? Zijn wij uitnemender?
Ganschelijk niet: want wij hebben te
voren beschuldigd beide Joden en Grie-
ken, dat zij allen onder de zonde zijn.
10 Gelijk geschreven is: Daar is nie-
mand regtvaardig, ook niet één;
11 Daar is niemand, die verstandig is,
daar is niemand, die God zoekt.
12 Allen zijn zij afgeweken, zamen
zijn zij onnut geworden; daar is nie-
mand, die goed doet, daar is *ook* niet
tot één toe.
13 Hunne keel is een geopend graf;
met hunne tongen plegen zij bedrog;
slangenvenijn is onder hunne lippen;
14 Wier mond vol is van vervloeking
en bitterheid;
15 Hunne voeten zijn snel om bloed te
vergieten;
16 Vernieling en ellendigheid is op
hunne wegen;
17 En den weg des vredes hebben zij
niet gekend.
18 Daar is geene vreeze Gods voor
hunne oogen.
19 Wij weten nu, dat al wat de wet
zegt, zij dat spreekt tot degenen, die
onder de wet zijn; opdat alle mond ge-
stopt worde, en de geheele wereld *voor*
God verdoemelijk zij.
20 Daarom zal uit de werken der wet
geen vleesch geregtvaardigd worden
voor hem; want door de wet is de
kennis der zonde.
21 Maar nu is de regtvaardigheid Gods
geopenbaard geworden zonder de wet,
hebbende getuigenis van de wet en de
Profeten;
22 Namelijk, de regtvaardigheid Gods
door het geloof in Jezus Christus, tot
allen, en over allen, die gelooven; want
daar is geen onderscheid.
23 Want zij hebben allen gezondigd,
en derven de heerlijkheid Gods,
24 En worden om niet geregtvaardigd,
uit zijne genade, door de verlossing, die
in Christus Jezus is;
25 Dien God voorgesteld heeft *tot* eene
verzoening, door het geloof in zijn bloed,
tot eene betooning van zijne regtvaardig-
heid, door de vergeving der zonden, die
te voren geschied zijn, onder de ver-
draagzaamheid Gods,
26 Tot eene betooning van zijne regt-
vaardigheid in dezen tegenwoordigen
tijd; opdat hij regtvaardig zij, en regt-
vaardigende dengenen, die uit het geloof
in Jezus is.
27 Waar is dan de roem? Die is uitge-
sloten. Door welke wet? der werken?
Neen; maar door de wet des geloofs.
28 Wij besluiten dan, dat de mensch
door het geloof geregtvaardigd wordt,
zonder de werken der wet.
29 Is God *een God* der Joden alleen?
en is hij het niet ook der Heidenen? Ja,
ook der Heidenen:
30 Nademaal hij een eenig God is, die
de besnijdenis regtvaardigen zal uit het
geloof, en de voorhuid door het geloof.
31 Doen wij dan de wet te niet door
het geloof? Dat zij verre: maar wij be-
vestigen de wet.

HET 4 CAPITTEL.

WAT zullen wij dan zeggen, dat
Abraham, onze vader, verkregen
heeft naar het vleesch?
2 Want indien Abraham uit de werken
geregtvaardigd is, zoo heeft hij roem,
maar niet bij God.
3 Want wat zegt de Schrift? En Abra-
ham geloofde God, en het is hem gere-
kend tot regtvaardigheid.
4 Nu wordt dengenen, die werkt, de
loon niet toegerekend naar genade, maar
naar schuld.
5 Doch dengenen, die niet werkt, maar
gelooft in hem, die den goddelooze regt-
vaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot
regtvaardigheid.
6 Gelijk ook David den mensch zalig
spreekt, wien God de regtvaardigheid
toerekent zonder werken,
7 *Zeggende:* Zalig zijn zij, wier onge-
regtigheden vergeven zijn, en wier zon-
den bedekt zijn.
8 Zalig is de man, wien de Heer de
zonden niet toerekent.
9 Deze zaligspreking dan, is die *alleen*
over de besnijdenis, of ook over de
voorhuid? Want wij zeggen, dat aan
Abraham het geloof gerekend is tot
regtvaardigheid.
10 Hoe is het *hem* dan toegerekend?
als hij in de besnijdenis was, of in de
voorhuid? Niet in de besnijdenis, maar
in de voorhuid.
11 En hij heeft het teeken der besnij-
denis ontvangen *tot* een' zegel der regt-
vaardigheid des geloofs, die *hem* in de
voorhuid *was toegerekend;* opdat hij
zoude zijn een vader van allen, die ge-
looven in de voorhuid zijnde, ten einde
ook hun de regtvaardigheid toegere-
kend worde;

12 En een vader der besnijdenis, dengenen *namelijk*, die niet alleen uit de besnijdenis zijn, maar die ook wandelen in de voetstappen des geloofs van onzen vader Abraham, hetwelk in de voorhuid was.
13 Want de belofte *is* niet door de wet aan Abraham of aan zijn zaad *geschied*, namelijk, dat hij een erfgenaam der wereld zoude zijn, maar door de regtvaardigheid des geloofs.
14 Want indien degenen, die uit de wet zijn, erfgenamen zijn, zoo is het geloof ijdel geworden, en de belofte is te niet gedaan.
15 Want de wet werkt toorn; want waar geene wet is, *daar* is ook geene overtreding.
16 Daarom is zij uit het geloof, opdat zij naar genade zij; ten einde de belofte vast zij voor al het zaad, niet alleen voor hetgeen uit de wet is, maar ook voor hetgeen uit het geloof van Abraham is, die een vader is van ons allen;
17 (Gelijk geschreven staat: Ik heb u tot een' vader van vele volken gesteld,) voor hem, aan wien hij geloofd heeft, *namelijk* God, die de dooden levend maakt, en roept de dingen, die niet zijn, als of zij waren;
18 Die tegen hoop op hoop geloofd heeft, dat hij zoude worden een vader van vele volken, volgens hetgene gezegd was: alzoo zal uw zaad wezen.
19 En niet verzwakt zijnde in het geloof, heeft hij zijn eigen ligchaam niet aangemerkt, dat alreeds verstorven was, als hij omtrent honderd jaren oud was, *noch* ook, dat de moeder in Sara verstorven was.
20 En hij heeft aan de belofte Gods niet getwijfeld door ongeloof; maar is gesterkt geweest in het geloof, gevende aan God de eer;
21 En ten volle verzekerd zijnde, dat hetgeen beloofd was, hij ook magtig was te doen.
22 Daarom is het hem ook tot regtvaardigheid gerekend.
23 Nu is het niet alleen om zijnentwil geschreven, dat het hem toegerekend is;
24 Maar ook om onzentwil, aan wie het zal toegerekend worden, *namelijk* dengenen, die gelooven in hem, die Jezus, onzen Heer, uit de dooden opgewekt heeft;
25 Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze regtvaardigmaking.

HET 5 CAPITTEL.

WIJ dan, geregtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heer Jezus Christus;
2 Door wien wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan; en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods.
3 En niet alleen *dit*, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende, dat de verdrukking lijdzaamheid werkt,
4 En de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop;
5 En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, die ons is gegeven.
6 Want Christus, als wij nog krachteloos waren, is te zijner tijd voor de goddeloozen gestorven;
7 Want naauwelijks zal iemand voor eenen regtvaardige sterven; want voor den goede zal mogelijk iemand ook bestaan te sterven.
8 Maar God bevestigt zijne liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.
9 Veel meer dan, zijnde nu geregtvaardigd door zijn bloed, zullen wij door hem behouden worden van den toorn.
10 Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door den dood zijns Zoons, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door zijn leven.
11 En niet alleen *dit*, maar wij roemen ook in God, door onzen Heer Jezus Christus, door wien wij nu de verzoening gekregen hebben.
12 Daarom, gelijk door eenen mensch de zonde in de wereld ingekomen is, en door de zonde de dood; en alzoo de dood tot alle menschen doorgegaan is, in welken allen gezondigd hebben.
13 Want tot de wet was de zonde in de wereld; maar de zonde wordt niet toegerekend, als er geene wet is.
14 Maar de dood heeft geheerscht van Adam tot Mozes toe, ook over degenen, die niet gezondigd hadden in de gelijkheid der overtreding van Adam, die een voorbeeld is desgenen, die komen zou.
15 Doch niet, gelijk de misdaad, alzoo is ook de genadegift; want indien, door de misdaad van éénen, velen gestorven zijn, zoo is veel meer de genade Gods, en de gave door de genade, die daar is van éénen mensch Jezus Christus, overvloedig geweest over velen.
16 En niet gelijk *de schuld was* door den éénen, die gezondigd heeft, *alzoo is*

de gift; want de schuld is wel uit ééne
misdaad tot verdoemenis, maar de ge-
nadegift is uit vele misdaden tot regt-
vaardigmaking.
17 Want indien, door de misdaad van
éénen, de dood geheerscht heeft door
dien éénen, veel meer zullen degenen,
die den overvloed der genade en van de
gave der regtvaardigheid ontvangen, in
het leven heerschen door dien éénen,
namelijk Jezus Christus.
18 Zoo dan, gelijk door ééne misdaad
de schuld gekomen is over alle menschen
tot verdoemenis, alzoo ook door ééne
regtvaardigheid *komt de genade* over
alle menschen tot regtvaardigmaking
des levens.
19 Want gelijk door de ongehoorzaam-
heid van dien éénen mensch velen *tot*
zondaars gesteld zijn geworden, alzoo
zullen ook door de gehoorzaamheid van
éénen velen *tot* regtvaardigen gesteld
worden.
20 Maar de wet is bovendien ingeko-
men, opdat de misdaad te meerder
worde; en waar de zonde meerder ge-
worden is, *daar* is de genade veel meer
overvloedig geweest;
21 Opdat, gelijk de zonde geheerscht
heeft tot den dood, alzoo ook de genade
zoude heerschen door regtvaardigheid
tot het eeuwige leven, door Jezus Chris-
tus, onzen Heer.

HET 6 CAPITTEL.

WAT zullen wij dan zeggen? zullen
wij in de zonde blijven, opdat de
genade te meerder worde?
2 Dat zij verre. Wij, die der zonde
gestorven zijn, hoe zullen wij nog in
dezelve leven?
3 Of weet gij niet, dat zoo velen wij
in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in
zijnen dood gedoopt zijn?
4 Wij zijn dan met hem begraven,
door den doop in den dood, opdat, ge-
lijkerwijs Christus uit de dooden opge-
wekt is tot de heerlijkheid des Vaders,
alzoo ook wij in nieuwigheid des levens
wandelen zouden.
5 Want indien wij met hem ééne
plant geworden zijn in de gelijkma-
king zijns doods, zoo zullen wij het
ook zijn *in de gelijkmaking zijner* op-
standing,
6 Dit wetende, dat onze oude mensch
met *hem* gekruisigd is, opdat het lig-
chaam der zonde te niet gedaan worde,
opdat wij niet meer der zonde dienen.
7 Want die gestorven is, die is geregt-
vaardigd van de zonde.
8 Indien wij nu met Christus gestorven
zijn, zoo gelooven wij, dat wij ook met
hem zullen leven.
9 Wetende, dat Christus, opgewekt
zijnde uit de dooden, niet meer sterft;
de dood heerscht niet meer over hem.
10 Want, dat hij gestorven is, dat is
hij der zonde eenmaal gestorven; en dat
hij leeft, dàt leeft hij Gode.
11 Alzoo houdt ook gijlieden het daar
voor, dat gij wel der zonde dood zijt,
maar Gode levende zijt in Christus
Jezus, onzen Heer.
12 Dat dan de zonde niet heersche in
uw sterfelijk ligchaam, om haar te ge-
hoorzamen in de begeerlijkheden van
dat *ligchaam;*
13 Noch stelt uwe leden der zonde tot
wapenen der ongeregtigheid; maar stelt
u zelven Gode, als uit de dooden leven-
de *geworden* zijnde, en *stelt* uwe leden
Gode tot wapenen der geregtigheid.
14 Want de zonde zal over u niet heer-
schen; want gij zijt niet onder de wet,
maar onder de genade.
15 Wat dan? Zullen wij zondigen, om-
dat wij niet zijn onder de wet, maar on-
der de genade? Dat zij verre.
16 Weet gij niet, dat wien gij u zelven
stelt tot dienstknechten ter gehoorzaam-
heid, gij dienstknechten zijt van denge-
nen, dien gij gehoorzaamt, of der zonde
tot den dood, of der gehoorzaamheid tot
geregtigheid?
17 Maar Gode zij dank, dat gij *wel*
dienstknechten der zonde waart, maar
dat gij *nu* van harte gehoorzaam ge-
worden zijt aan het voorbeeld der leer,
tot het welk gij overgegeven zijt;
18 En vrij gemaakt zijnde van de zon-
de, zijt gemaakt dienstknechten der ge-
regtigheid.
19 Ik spreek op menschelijke wijze,
om der zwakheid uwes vleesches wil;
want gelijk gij uwe leden gesteld hebt,
om dienstbaar *te zijn* aan de onreinig-
heid en de ongeregtigheid, tot ongereg-
tigheid, alzoo stelt nu uwe leden, *om*
dienstbaar *te zijn* aan de geregtigheid,
tot heiligmaking.
20 Want toen gij dienstknechten waart
der zonde, waart gij vrij van de gereg-
tigheid.
21 Wat vrucht dan hadt gij toen van
die dingen, waar over gij u nu schaamt?
want het einde van dezelve is de dood.
22 Maar nu, van de zonde vrij gemaakt
zijnde, en Gode dienstbaar gemaakt
zijnde, hebt gij uwe vrucht tot heilig-
making; en het einde het eeuwige
leven.
23 Want de bezolding der zonde is de

dood, maar de genadegift Gods is het
eeuwige leven, door Jezus Christus, on-
zen Heer.

HET 7 CAPITTEL.

WEET gij niet, broeders, (want ik
spreek tot degenen, die de wet
verstaan) dat de wet heerscht over den
mensch, zoo langen tijd hij leeft?
2 Want eene vrouw, die onder den man
staat, is aan den levenden man verbon-
den door de wet; maar indien de man
gestorven is, zoo is zij vrij gemaakt van
de wet des mans.
3 Daarom dan, indien zij eens anderen
mans wordt, terwijl de man leeft, zoo
zal zij eene overspeelster genoemd wor-
den; maar indien de man gestorven is,
zoo is zij vrij van de wet, alzoo dat zij
geene overspeelster is, als zij eens ande-
ren mans wordt.
4 Zoo dan, mijne broeders, gij zijt ook
der wet gedood door het ligchaam van
Christus, opdat gij zoudt worden eens
anderen, *namelijk* desgenen, die van
de dooden opgewekt is, opdat wij Gode
vruchten dragen zouden.
5 Want toen wij in het vleesch waren,
werkten de bewegingen der zonden, die
door de wet zijn, in onze leden, om den
dood vruchten te dragen.
6 Maar nu zijn wij vrij gemaakt van
de wet, overmits wij dien gestorven zijn,
onder wien wij gehouden waren; alzoo
dat wij dienen in nieuwigheid des gees-
tes, en niet *in* de oudheid der letter.
7 Wat zullen wij dan zeggen? Is de wet
zonde? Dat zij verre. Ja ik kende de
zonde niet dan door de wet; want ook
had ik de begeerlijkheid niet geweten
zonde te zijn, indien de wet niet zeide:
Gij zult niet begeeren.
8 Maar de zonde, oorzaak genomen
hebbende door het gebod, heeft in mij
alle begeerlijkheid gewrocht; want zon-
der de wet is de zonde dood.
9 En zonder de wet, zoo leefde ik eer-
tijds, maar als het gebod gekomen is,
zoo is de zonde weder levend geworden,
doch ik ben gestorven.
10 En het gebod, dat ten leven was,
hetzelve is mij ten dood bevonden.
11 Want de zonde, oorzaak genomen
hebbende door het gebod, heeft mij ver-
leid, en door hetzelve gedood.
12 Alzoo is dan de wet heilig, en het
gebod is heilig, en regtvaardig, en
goed.
13 Is dan het goede mij de dood ge-
worden? Dat zij verre: maar de zonde
is mij de dood geworden; opdat zij
zoude openbaar worden zonde *te zijn*,
werkende mij door het goede den dood;
opdat de zonde boven mate wierd zon-
digende door het gebod.
14 Want wij weten, dat de wet gees-
telijk is; maar ik ben vleeschelijk ver-
kocht onder de zonde.
15 Want hetgeen ik doe, ken ik niet;
want wat ik wil, dat doe ik niet, maar
wat ik haat, dat doe ik.
16 En indien ik doe hetgeen ik niet
wil, zoo stem ik de wet toe, dat zij goed
is.
17 Ik dan doe hetzelve nu niet meer,
maar de zonde, die in mij woont.
18 Want ik weet, dat in mij, dat is, in
mijn vleesch, geen goed woont; want
het willen is *wel* bij mij, maar het goed
te doen, vind ik niet.
19 Want het goede, dat ik wil, doe ik
niet, maar het kwade, dat ik niet wil,
dat doe ik.
20 Indien ik hetgene doe, dat ik niet
wil, zoo doe ik nu hetzelve niet meer,
maar de zonde, die in mij woont.
21 Zoo vind ik dan deze wet *in mij*,
als ik het goede wil doen, dat het kwade
mij bijligt.
22 Want ik heb een vermaak in de wet
Gods, naar den inwendigen mensch.
23 Maar ik zie eene andere wet in
mijne leden, welke strijdt tegen de wet
mijns gemoeds, en mij gevangen neemt
onder de wet der zonde; die in mijne
leden is.
24 Ik ellendig mensch! wie zal mij ver-
lossen uit het ligchaam dezes doods?
25 Ik dank God, door Jezus Christus,
onzen Heer.
26 Zoo dien ik dan zelf wel met het
gemoed de wet van God, maar met het
vleesch de wet der zonde.

HET 8 CAPITTEL.

ZOO is er dan nu geene verdoemenis
voor degenen, die in Christus Jezus
zijn, die niet naar het vleesch wandelen,
maar naar den Geest.
2 Want de wet van den Geest des le-
vens in Christus Jezus heeft mij vrij
gemaakt van de wet der zonde en des
doods.
3 Want hetgeen der wet onmogelijk
was, dewijl zij door het vleesch krach-
teloos was, heeft God, zijnen Zoon zen-
dende in gelijkheid des zondigen vlee-
sches, en *dat* voor de zonde, de zonde
veroordeeld in het vleesch;
4 Opdat het regt der wet vervuld zoude
worden in ons, die niet naar het vleesch
wandelen, maar naar den Geest.
5 Want die naar het vleesch zijn, be-
denken, dat des vleesches is; maar die

naar den Geest zijn, *bedenken*, dat des Geestes is.

6 Want het bedenken des vleesches is de dood; maar het bedenken des Geestes is het leven en de vrede;

7 Daarom dat het bedenken des vleesches vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich aan de wet van God niet, want het kan ook niet.

8 En die in het vleesch zijn, kunnen Gode niet behagen.

9 Doch gijlieden zijt niet in het vleesch, maar in den Geest, zoo anders de Geest van God in u woont. Maar zoo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt hem niet toe.

10 En indien Christus in ulieden is, zoo is wel het ligchaam dood om der zonde wil, maar de geest is leven om der geregtigheid wil.

11 En indien de Geest desgenen, die Jezus uit de dooden opgewekt heeft, in u woont, zoo zal hij, die Christus uit de dooden opgewekt heeft, ook uwe sterfelijke ligchamen levend maken, door zijnen Geest, die in u woont.

12 Zoo dan, broeders, wij zijn schuldenaars niet aan het vleesch, om naar het vleesch te leven;

13 Want indien gij naar het vleesch leeft, zoo zult gij sterven; maar indien gij door den Geest de werkingen des ligchaams doodt, zoo zult gij leven.

14 Want zoo velen als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods;

15 Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door welken wij roepen: Abba, Vader.

16 Die Geest getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn.

17 En indien wij kinderen zijn, zoo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen Gods, en medeërfgenamen van Christus; zoo wij anders met *hem* lijden, opdat wij ook met *hem* verheerlijkt worden.

18 Want ik houde het daarvoor, dat het lijden van dezen tegenwoordigen tijd niet is te waarderen tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden.

19 Want het schepsel verwacht, *als* met een opgestoken hoofd, de openbaring der kinderen Gods;

20 Want het schepsel is aan de ijdelheid onderworpen, niet gewillig, maar om diens wil, die het *aan de ijdelheid* onderworpen heeft;

21 Op hoop, dat ook het schepsel zelf zal vrij gemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid van de kinderen Gods.

22 Want wij weten, dat het gansche schepsel zamen zucht, en zamen *als* in barensnood is tot nu toe.

23 En niet alleen *dit*, maar ook wij zelven, die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelven *zeg ik* zuchten in ons zelven, verwachtende de aanneming tot kinderen, *namelijk* de verlossing van ons ligchaam.

24 Want wij zijn in hoop zalig geworden. De hoop nu, die gezien wordt, is geene hoop; want hetgeen iemand ziet, waarom zal hij het ook hopen?

25 Maar indien wij hopen, hetgene wij niet zien, zoo verwachten wij het met lijdzaamheid.

26 En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen.

27 En die de harten doorzoekt, weet, welke de meening des Geestes zij, dewijl hij naar God voor de heiligen bidt.

28 En wij weten, dat dengenen, die God lief hebben, alle dingen medewerken ten goede, *namelijk* dengenen, die naar *zijn* voornemen geroepen zijn.

29 Want, die hij te voren gekend heeft, die heeft hij ook te voren verordineerd, aan het beeld zijns Zoons gelijkvormig te zijn, opdat hij de eerstgeborene zij onder vele broederen.

30 En, die hij te voren verordineerd heeft, dezen heeft hij ook geroepen; en die hij geroepen heeft, dezen heeft hij ook geregtvaardigd; en die hij geregtvaardigd heeft, dezen heeft hij ook verheerlijkt.

31 Wat zullen wij dan tot deze dingen zeggen? Zoo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

32 Die ook zijnen eigen' Zoon niet gespaard heeft, maar heeft hem voor ons allen overgegeven, hoe zal hij ons ook met hem niet alle dingen schenken?

33 Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, die regtvaardig maakt;

34 Wie is het, die verdoemt? Christus is het, die gestorven is; ja wat meer is, die ook opgewekt is, die ook der regter-*hand* Gods is, die ook voor ons bidt.

35 Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? verdrukking, of benaauwd-

heid, of vervolging, of honger, of naakt-
heid, of gevaar, of zwaard?
36 (Gelijk geschreven is: Want om
uwent wil worden wij den ganschen
dag gedood; wij zijn geacht als scha-
pen ter slagting.)
37 Maar in deze allen zijn wij meer
dan overwinnaars, door hem, die ons
lief gehad heeft.
38 Want ik ben verzekerd, dat noch
dood, noch leven, noch Engelen, noch
Overheden, noch Magten, noch tegen-
woordige, noch toekomende dingen,
39 Noch hoogte, noch diepte, noch
eenig ander schepsel ons zal kunnen
scheiden van de liefde Gods, welke is
in Christus Jezus, onzen Heer.

HET 9 CAPITTEL.

IK zeg de waarheid in Christus, ik
lieg niet, (mijn geweten mij mede
getuigenis gevende door den Heiligen
Geest)
2 Dat het mij eene groote droefheid,
en voor mijn hart eene gedurige smart is.
3 Want ik zou zelf *wel* wenschen ver-
bannen te zijn van Christus, voor mijne
broederen, die mijne maagschap zijn
naar het vleesch;
4 Welke Israëliten zijn, welker is de
aanneming tot kinderen, en de heerlijk-
heid, en de verbonden, en de wetgeving,
en de dienst *Gods*, en de beloften;
5 Welker zijn de vaders, en uit welke
Christus is, zoo veel het vleesch aan-
gaat, welke is God boven allen te prij-
zen in eeuwigheid. Amen.
6 Doch *ik zeg dit* niet, als of het woord
van God ware uitgevallen; want die zijn
niet allen Israël, die uit Israël zijn;
7 Noch omdat zij Abrahams zaad zijn,
zijn zij allen kinderen; maar: In Izaak
zal u het zaad genoemd worden.
8 Dat is, niet de kinderen des vlee-
sches, die zijn kinderen Gods; maar
de kinderen der belofte worden voor
het zaad gerekend.
9 Want dit is het woord der belofte:
Omtrent dezen tijd zal ik komen, en
Sara zal eenen zoon hebben.
10 En niet allen *deze*, maar ook Rebek-
ka *is daarvan een bewijs*, als zij uit
éénen bevrucht was, *namelijk* Izaak,
onzen vader.
11 Want als *de kinderen* nog niet ge-
boren waren, noch iets goeds of kwaads
gedaan hadden, opdat het voornemen
Gods, dat naar de verkiezing is, *vast*
bleve, niet uit de werken, maar uit den
roepende;
12 Zoo werd tot haar gezegd: De meer-
dere zal den mindere dienen.
13 Gelijk geschreven is: Jakob heb ik
lief gehad, en Esau heb ik gehaat.
14 Wat zullen wij dan zeggen? Is er
onregtvaardigheid bij God? Dat zij
verre.
15 Want hij zegt tot Mozes: Ik zal
mij ontfermen, over wien ik mij ont-
ferme, en zal barmhartig zijn, wien ik
barmhartig ben.
16 Zoo *is het* dan niet desgenen, die
wil, noch desgenen, die loopt, maar des
ontfermenden Gods.
17 Want de Schrift zegt tot Faraö: Tot
ditzelve heb ik u verwekt, opdat ik in u
mijne kracht bewijzen zoude, en opdat
mijn naam verkondigd worde op de gan-
sche aarde.
18 Zoo ontfermt hij zich dan over
wien hij wil, en verhardt, dien hij
wil.
19 Gij zult dan tot mij zeggen: Wat
klaagt hij *dan* nog? want wie heeft zij-
nen wil wederstaan?
20 Maar toch, ô mensch, wie zijt gij,
die tegen God antwoordt? zal ook het
maaksel tot dengenen, die het gemaakt
heeft, zeggen: Waarom hebt gij mij al-
zoo gemaakt?
21 Of heeft de pottebakker geene magt
over het leem, om uit denzelfden klomp
te maken het eene vat ter eere, en het
andere ter oneere?
22 En of God, willende *zijnen* toorn
bewijzen, en zijne magt bekend maken,
met vele langmoedigheid verdragen
heeft de vaten des toorns tot het ver-
derf toebereid;
23 En opdat hij zoude bekend maken
den rijkdom zijner heerlijkheid over de
vaten der barmhartigheid, die hij te vo-
ren bereid heeft tot heerlijkheid?
24 Welken hij ook geroepen heeft,
namelijk ons, niet alleen uit de Joden,
maar ook uit de Heidenen.
25 Gelijk hij ook in Hoséa zegt: Ik zal
hetgene mijn volk niet was, mijn volk
noemen, en die niet bemind was, *mijne*
beminde.
26 En het zal zijn, in de plaats, waar
tot hen gezegd was: Gijlieden zijt mijn
volk niet, aldaar zullen zij kinderen des
levenden Gods genoemd worden.
27 En Jesaia roept over Israël: Al
ware het getal der kinderen Israëls
gelijk het zand der zee, zoo zal het
overblijfsel behouden worden.
28 Want hij voleindt eene zaak en
snijdt die af in regtvaardigheid; want
de Heer zal eene afgesnedene zaak doen
op de aarde.
29 En gelijk Jesaia te voren gezegd

heeft: Indien de Heer Sebaoth ons geen zaad had overgelaten, zoo waren wij als Sódoma geworden, en Gomórra gelijk gemaakt geweest.
30 Wat zullen wij dan zeggen? Dat de Heidenen, die de regtvaardigheid niet zochten, de regtvaardigheid verkregen hebben, doch de regtvaardigheid, die uit het geloof is;
31 Maar Israël, dat de wet der regtvaardigheid zocht, is tot de wet der regtvaardigheid niet gekomen.
32 Waarom? Omdat zij *die zochten* niet uit het geloof, maar als uit de werken der wet; want zij hebben zich gestooten aan den steen des aanstoots.
33 Gelijk geschreven is: Ziet, ik leg in Sion eenen steen des aanstoots, en eene rots der ergernis; en: een iegelijk, die in hem gelooft, zal niet beschaamd worden.

HET 10 CAPITTEL.

BROEDERS, de toegenegenheid mijns harten, en het gebed, dat *ik* tot God voor Israël *doe*, is tot *hunne* zaligheid.
2 Want ik geef hun getuigenis, dat zij eenen ijver tot God hebben, maar niet met verstand.
3 Want daar zij de regtvaardigheid Gods niet kennen, en hunne eigene geregtigheid zoeken op te rigten, zoo zijn zij der regtvaardigheid Gods niet onderworpen.
4 Want het einde der wet is Christus, tot regtvaardigheid voor een' iegelijk, die gelooft.
5 Want Mozes beschrijft de regtvaardigheid, die uit de wet is, *zeggende:* De mensch, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.
6 Maar de regtvaardigheid, die uit het geloof is, spreekt aldus: Zeg niet in uw hart: Wie zal in den hemel opklimmen? hetzelve is Christus *van boven* afbrengen.
7 Of: Wie zal in den afgrond nederdalen? hetzelve is Christus uit de dooden opbrengen.
8 Maar wat zegt zij? Nabij u is het woord, in uwen mond en in uw hart. Dit is het woord des geloofs, hetwelk wij prediken;
9 *Namelijk* indien gij met uwen mond zult belijden den Heer Jezus, en met uw hart gelooven, dat hem God uit de dooden opgewekt heeft, zoo zult gij zalig worden.
10 Want met het hart gelooft men ter regtvaardigheid, en met den mond belijdt men ter zaligheid.
11 Want de Schrift zegt: Een iegelijk, die in hem gelooft, zal niet beschaamd worden.
12 Want daar is geen onderscheid, noch van Jood noch van Griek; want dezelfde is Heer van allen, rijk zijnde over allen, die hem aanroepen.
13 Want een iegelijk, die den naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.
14 Hoe zullen zij dan *hem* aanroepen, in wien zij niet geloofd hebben? en hoe zullen zij *in hem* gelooven, van wien zij niet gehoord hebben? en hoe zullen zij hooren, zonder die *hun* predikt?
15 En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden? Gelijk geschreven is: Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen, dergenen, die het goede verkondigen.
16 Doch zij zijn niet allen aan het Euangelium gehoorzaam geweest; want Jesaia zegt: Heer, wie heeft onze prediking geloofd?
17 Zoo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het woord Gods.
18 Maar ik zeg: hebben zij het niet gehoord? Ja toch, hun geluid is over de geheele aarde uitgegaan, en hunne woorden tot de einden der wereld.
19 Maar ik zeg: heeft Israël het niet verstaan? Mozes zegt eerst: Ik zal ulieden tot jaloerschheid verwekken door *degenen, die* geen volk *zijn;* door een onverstandig volk zal ik u tot toorn verwekken.
20 En Jesaia verstout zich, en zegt: Ik ben gevonden van degenen, die mij niet zochten; ik ben openbaar geworden dengenen, die naar mij niet vraagden.
21 Maar tegen Israël zegt hij: Den geheelen dag heb ik mijne handen uitgestrekt tot een ongehoorzaam en tegensprekend volk.

HET 11 CAPITTEL.

IK zeg dan: Heeft God zijn volk verstooten? Dat zij verre: Want ik ben ook een Israëliet, uit den zade Abrahams, van den stam Benjamins.
2 God heeft zijn volk niet verstooten, het welk hij te voren gekend heeft. Of weet gij niet, wat de Schrift zegt van Elía? hoe hij God aanspreekt tegen Israël, zeggende:
3 Heer, zij hebben uwe Profeten gedood, en uwe altaren omgeworpen; en ik ben alleen overgebleven, en zij zoeken mijne ziel.
4 Maar wat zegt tot hem het Goddelijk antwoord? Ik heb mij zelven *nog* zeven duizend mannen overgelaten, die de

knie voor het *beeld* van Baäl niet gebogen hebben.
5 Alzoo is er dan ook in dezen tegenwoordigen tijd een overblijfsel geworden, naar de verkiezing der genade.
6 En indien het door genade is, zoo is het niet meer uit de werken; anderzins is de genade geene genade meer; en indien het is uit de werken, zoo is het geene genade meer; anderzins is het werk geen werk meer.
7 Wat dan? Hetgeen Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen; maar de uitverkorenen hebben het verkregen, en de anderen zijn verhard geworden,
8 (Gelijk geschreven is: God heeft hun gegeven eenen geest des diepen slaaps; oogen om niet te zien, en ooren om niet te hooren) tot op den huidigen dag.
9 En David zegt: Hunne tafel worde tot eenen strik, en tot eenen val, en tot eenen aanstoot, en tot eene vergelding voor hen:
10 Dat hunne oogen verduisterd worden, om niet te zien; en verkrom hun rug allen tijd.
11 Zoo zeg ik dan: Zijn zij gestruikeld, opdat zij vallen zouden? Dat zij verre: maar door hunnen val *is* de zaligheid den Heidenen *geworden*, om hen tot jaloerschheid te verwekken.
12 En indien hun val de rijkdom is der wereld, en hunne vermindering de rijkdom der Heidenen, hoe veel te meer hunne volheid?
13 Want ik spreek tot u, Heidenen, voor zoo veel ik der Heidenen Apostel ben, ik maak mijne bediening heerlijk,
14 Of ik eenigzins mijn vleesch tot jaloerschheid verwekken, en eenigen uit hen behouden mogt.
15 Want indien hunne verwerping de verzoening is der wereld, wat zal de aanneming wezen, anders dan het leven uit de dooden?
16 En indien de eerstelingen heilig zijn, zoo is ook het deeg *heilig;* en indien de wortel heilig is, zoo zijn ook de takken *heilig.*
17 En zoo eenige der takken afgebroken zijn, en gij, een wilde olijfboom zijnde, in derzelver *plaats* zijt ingeënt, en aan den wortel en de vettigheid van den olijfboom mede deelachtig zijt geworden,
18 Zoo roemt niet tegen de takken; en indien gij daartegen roemt, gij draagt den wortel niet, maar de wortel u.
19 Gij zult dan zeggen: De takken zijn afgebroken, opdat ik zoude ingeënt worden.
20 Het is wel; zij zijn door ongeloof afgebroken, en gij staat door het geloof. Zijt niet hooggevoelende, maar vreest.
21 Want is het, dat God de natuurlijke takken niet gespaard heeft, *ziet toe* dat hij ook mogelijk u niet spare.
22 Ziet dan de goedertierenheid en de strengheid van God: de strengheid wel over degenen, die gevallen zijn, maar de goedertierenheid over u, indien gij in de goedertierenheid blijft; anderzins zult ook gij afgehouwen worden.
23 Maar ook zij, indien zij in het ongeloof niet blijven, zullen ingeënt worden; want God is magtig, om hen weder in te enten.
24 Want indien gij afgehouwen zijt uit den olijfboom, die van nature wild was, en tegen nature in den goeden olijfboom ingeënt; hoe veel te meer zullen dezen, die natuurlijke *takken* zijn, in hunnen eigen' olijfboom geënt worden?
25 Want ik wil niet, broeders, dat u deze verborgenheid onbekend zij, (opdat gij niet wijs zijt bij u zelven) dat de verharding voor een deel over Israël gekomen is, tot dat de volheid der Heidenen zal ingegaan zijn;
26 En alzoo zal geheel Israël zalig worden; gelijk geschreven is: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob;
27 En dit is hun een verbond van mij, als ik hunne zonden zal wegnemen.
28 Zoo zijn zij wel vijanden aangaande het Euangelium, om uwent wil, maar aangaande de verkiezing zijn zij beminden, om der vaderen wil.
29 Want de genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk.
30 Want gelijkerwijs ook gijlieden eertijds Gode ongehoorzaam geweest zijt, maar nu barmhartigheid verkregen hebt door de ongehoorzaamheid van dezen;
31 Alzoo zijn ook dezen nu ongehoorzaam geweest, opdat ook zij door uwe barmhartigheid zouden barmhartigheid verkrijgen.
32 Want God heeft ze allen onder de ongehoorzaamheid besloten, opdat hij hun allen zoude barmhartig zijn.
33 O diepte des rijkdoms beide der wijsheid en der kennisse Gods! hoe ondoorzoekelijk zijn zijne oordeelen, en onnaspeurlijk zijne wegen!
34 Want wie heeft den zin des Heeren gekend? Of wie is zijn Raadsman geweest?
35 Of wie heeft hem eerst gegeven, en het zal hem weder vergolden worden?
36 Want uit hem, en door hem, en tot

hem zijn alle dingen: hem *zij* de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

HET 12 CAPITTEL.

IK bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uwe ligchamen stelt tot eene levende, heilige *en* Gode welbehagelijke offerande, *welke is* uwe redelijke Godsdienst.

2 En wordt dezer wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uwes gemoeds, opdat gij moogt beproeven, welke de goede, en welbehagelijke, en volmaakte wil Gods zij.

3 Want door de genade, die mij gegeven is, zeg ik aan een' iegelijk, die onder u is, dat hij niet wijs zij boven hetgeen men behoort wijs te zijn; maar dat hij wijs zij tot matigheid, gelijk als God aan een' iegelijk de mate des geloofs gedeeld heeft.

4 Want gelijk wij in één ligchaam vele leden hebben, en de leden alle niet dezelfde werking hebben;

5 Alzoo zijn wij velen één ligchaam in Christus, maar elkeen zijn wij elkanders leden.

6 Hebbende nu verscheidene gaven, naar de genade, die ons gegeven is,

7 *Zoo laat ons die gaven besteden*, het zij profetie, naar de mate des geloofs; het zij bediening, in het bedienen; het zij die leert, in het leeren;

8 Het zij die vermaant, in het vermanen; die uitdeelt, in eenvoudigheid; die een voorstander is, in naarstigheid; die barmhartigheid doet, in blijmoedigheid.

9 De liefde zij ongeveinsd. Hebt eenen afkeer van het booze en hangt het goede aan.

10 Hebt elkander hartelijk lief met broederlijke liefde, met eere de een den ander' voorgaande.

11 Zijt niet traag in het benaarstigen. Zijt vurig van geest. Dient den Heer.

12 Verblijdt u in de hoop. Zijt geduldig in de verdrukking. Volhardt in het gebed.

13 Deelt mede tot de behoeften der heiligen. Tracht naar herbergzaamheid.

14 Zegent ze, die u vervolgen; zegent en vervloekt niet.

15 Verblijdt u met de blijden; en weent met de weenenden.

16 Weest eensgezind onder elkander. Tracht niet naar de hooge dingen, maar voegt u tot de nederigen. Zijt niet wijs bij u zelven.

17 Vergeldt niemand kwaad voor kwaad. Bezorgt hetgeen eerlijk is voor alle menschen.

18 Indien het mogelijk is, zoo veel in u is, houdt vrede met alle menschen.

19 Wreekt u zelven niet, beminden, maar geeft den toorn plaats; want er is geschreven: Mij *komt* de wraak *toe*, ik zal het vergelden, zegt de Heer.

20 Indien dan uwen vijand hongert, zoo spijzig hem; indien hem dorst, zoo geef hem te drinken; want, dat doende, zult gij kolen vuurs op zijn hoofd hoopen.

21 Word van het kwade niet overwonnen, maar overwin het kwade door het goede.

HET 13 CAPITTEL.

ALLE ziele zij der Magten, over *haar* gesteld, onderworpen; want daar is geene Magt dan van God, en de Magten, welke er zijn, die zijn van God verordend.

2 Alzoo dat die zich tegen de Magt stelt, de verordening Gods wederstaat; en die ze wederstaan, zullen over zich zelven een oordeel halen.

3 Want de Oversten zijn niet *tot* eene vreeze voor de goede werken, maar voor de kwade. Wilt gij nu de Magt niet vreezen, doe het goede, en gij zult lof van haar hebben.

4 Want zij is Gods dienares, u ten goede. Maar indien gij kwaad doet, zoo vrees, want zij draagt het zwaard niet te vergeefs; want zij is Gods dienares, eene wreekster tot straf voor dengenen, die kwaad doet.

5 Daarom is het noodig onderworpen te zijn, niet alleen om der straffe, maar ook om des gewetens wil.

6 Want daarom betaalt gij ook schattingen; want zij zijn dienaars van God, in ditzelve gedurig bezig zijnde.

7 Zoo geeft dan een' iegelijk wat gij schuldig zijt: schatting, dien gij de schatting, tol, dien gij den tol, vreeze, dien gij de vreeze, eere, dien gij de eere *schuldig zijt*.

8 Zijt niemand iets schuldig, dan elkander lief te hebben; want die den ander' liefheeft, heeft de wet vervuld.

9 Want dit: Gij zult geen overspel doen, Gij zult niet dooden, Gij zult niet stelen, Gij zult geen valsche getuigenis geven, Gij zult niet begeeren; en zoo er eenig ander gebod is, wordt in dit woord als in eene hoofdsom begrepen, *namelijk* in dit: Gij zult uwen naaste liefhebben gelijk u zelven.

10 De liefde doet den naaste geen

kwaad. Zoo is dan de liefde de vervulling der wet.
11 En dit *zeg ik te meer*, dewijl wij de gelegenheid des tijds weten, dat het de ure is, dat wij nu uit den slaap opwaken; want de zaligheid is ons nu nader, dan toen wij *eerst* geloofd hebben.
12 De nacht is voorbij gegaan, en de dag is nabij gekomen; laat ons dan afleggen de werken der duisternis, en aandoen de wapenen des lichts.
13 Laat ons, als in den dag, eerlijk wandelen; niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid;
14 Maar doet aan den Heer Jezus Christus, en verzorgt het vleesch niet tot begeerlijkheden.

HET 14 CAPITTEL.

DEN genen nu, die zwak is in het geloof, neemt aan, *maar* niet tot twistige zamensprekingen.
2 De een gelooft wel, dat men alles eten mag, maar die zwak is, eet moeskruiden.
3 Die daar eet, verachte hem niet, die niet eet; en die niet eet, oordeele hem niet, die daar eet; want God heeft hem aangenomen.
4 Wie zijt gij, die eens anderen huisknecht oordeelt? Hij staat, of hij valt zijnen eigen' heer; doch hij zal vastgesteld worden, want God is magtig hem vast te stellen.
5 De een acht wel den *eenen* dag boven den *anderen* dag; maar de ander acht al de dagen *gelijk*. Een iegelijk zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd.
6 Die den dag waarneemt, neemt *hem* waar den Heere; en die den dag niet waarneemt, neemt *hem* niet waar den Heere. Die eet, eet *zulks* den Heere, want hij dankt God; en die niet eet, eet *zulks* den Heere niet, en hij dankt God.
7 Want niemand van ons leeft zich zelven, en niemand sterft zich zelven;
8 Want het zij dat wij leven, wij leven den Heere; het zij dat wij sterven, wij sterven den Heere. Het zij dan dat wij leven, het zij dat wij sterven, wij zijn des Heeren.
9 Want daartoe is Christus ook gestorven, en opgestaan, en weder levend geworden, opdat hij beide over dooden en levenden heerschen zoude.
10 Maar gij, wat oordeelt gij uwen broeder? Of ook gij, wat veracht gij uwen broeder? Want wij zullen allen voor den regterstoel van Christus gesteld worden.
11 Want daar is geschreven: Ik leef, zegt de Heer; voor mij zal alle knie buigen, en alle tong zal God belijden.
12 Zoo dan een iegelijk van ons zal voor zich zelven Gode rekenschap geven.
13 Laat ons dan elkander niet meer oordeelen; maar oordeelt dit liever, namelijk, dat gij den broeder geenen aanstoot of ergernis geeft.
14 Ik weet en ben verzekerd in den Heere Jezus, dat geen ding onrein is in zich zelven, dan die acht iets onrein te zijn, voor dien is het onrein.
15 Maar indien uw broeder om der spijze wil bedroefd wordt, zoo wandelt gij niet meer naar liefde; verderf dien niet met uwe spijze, voor wien Christus gestorven is.
16 Dat dan uw goed niet gelasterd worde:
17 Want het Koningrijk Gods is niet spijs en drank, maar regtvaardigheid, en vrede, en blijdschap, door den Heiligen Geest.
18 Want die Christus in deze dingen dient, is Gode welbehagelijk, en aangenaam den menschen.
19 Zoo dan laat ons najagen hetgeen tot den vrede, en hetgeen tot de stichting onder elkander *dient*.
20 Verbreek het werk van God niet om der spijze wil. Alle dingen zijn wel rein; maar het is kwaad den mensch, die met aanstoot eet.
21 Het is goed geen vleesch te eten, noch wijn te drinken, noch *iets*, waaraan uw broeder zich stoot, of geërgerd wordt, of *waar in* hij zwak is.
22 Hebt gij geloof? heb *dat* bij u zelven voor God. Zalig is hij, die zich zelven niet oordeelt in hetgeen hij voor goed houdt.
23 Maar die twijfelt, indien hij eet, is veroordeeld: omdat hij niet uit het geloof *eet*. En al wat uit het geloof niet is, dat is zonde.

HET 15 CAPITTEL.

MAAR wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet ons zelven te behagen.
2 Dat dan een iegelijk van ons *zijnen* naaste behage ten goede, tot stichting.
3 Want ook Christus heeft zich zelven niet behaagd, maar, gelijk geschreven is: De versmadingen dergenen, die u smaden, zijn op mij gevallen.

4 Want al wat te voren geschreven is, dat is tot onze leering te voren geschreven, opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hope hebben zouden.

5 Doch de God der lijdzaamheid en der vertroosting geve u, dat gij eensgezind zijt onder elkander naar Christus Jezus;

6 Opdat gij eendragtiglijk, met éénen mond, moogt verheerlijken den God en Vader van onzen Heer Jezus Christus.

7 Daarom neemt elkander aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods.

8 En ik zeg, dat Jezus Christus een dienaar geworden is der besnijdenis, van wege de waarheid Gods, opdat hij bevestigen zoude de beloften der vaderen;

9 En de Heidenen God van wege de barmhartigheid zouden verheerlijken; gelijk geschreven is: Daarom zal ik u belijden onder de Heidenen, en uwen naam lofzingen.

10 En wederom zegt hij: Weest vrolijk, gij Heidenen met zijn volk.

11 En wederom: Looft den Heere, al gij Heidenen; en prijst hem, al gij volken.

12 En wederom zegt Jesaia: Daar zal zijn de wortel van Jesse, en die opstaat, om over de Heidenen te gebieden; op hem zullen de Heidenen hopen.

13 De God nu der hoop vervulle ulieden met alle blijdschap en vrede in het gelooven, opdat gij overvloedig moogt zijn in de hoop, door de kracht des Heiligen Geestes.

14 Doch, mijne broeders, ook ik zelf ben verzekerd van u, dat gij ook zelven vol zijt van goedheid, vervuld met alle kennis, magtig om ook elkander te vermanen.

15 Maar ik heb u eensdeels te stouter geschreven, broeders, u als wederom *dit* indachtig makende, om de genade, die mij van God gegeven is;

16 Opdat ik een dienaar van Jezus Christus zij onder de Heidenen, het Euangelium Gods bedienende, opdat de offerande der Heidenen aangenaam worde, geheiligd door den Heiligen Geest.

17 Zoo heb ik dan roem in Christus Jezus in die dingen, welke God aangaan.

18 Want ik zou niet durven iets zeggen, hetwelk Christus door mij niet gewrocht heeft, tot gehoorzaamheid der Heidenen, met woorden en werken;

19 Door kracht van teekenen en wonderheden, *en* door de kracht des Geestes Gods; zoo dat ik, van Jerûzalem af, en rondom, tot Illyricum toe, het Euangelium van Christus vervuld heb;

20 En alzoo zeer begeerig geweest ben om het Euangelium te verkondigen, niet waar Christus genoemd was, opdat ik niet op eens anders fondament zoude bouwen;

21 Maar, gelijk geschreven is: Aan wie van hem niet was geboodschapt, die zullen het zien; en die het niet gehoord hebben, die zullen het verstaan.

22 Waarom ik ook menigmaal verhinderd geweest ben tot u te komen.

23 Maar nu geene plaats meer hebbende in deze gewesten, en van over vele jaren groot verlangen hebbende, om tot u te komen,

24 Zoo zal ik, wanneer ik naar Spanje reis, tot u komen; want ik hoop in het doorreizen u te zien, en van u derwaarts geleid te worden, als ik eerst van uwe *tegenwoordigheid* eensdeels verzadigd zal zijn.

25 Maar nu reis ik naar Jerûzalem, dienende den heiligen.

26 Want het heeft aan *die van* Macedónië en Acháie goed gedacht eene gemeene handreiking te doen aan de armen onder de heiligen, die te Jerûzalem zijn.

27 Want het heeft hun *zoo* goed gedacht; ook zijn zij derzelver schuldenaars; want indien de Heidenen hunner geestelijke *goederen* deelachtig zijn geworden, zoo zijn zij ook schuldig hun van ligchamelijke *goederen* te dienen.

28 Als ik dan dit volbragt, en hun deze vrucht verzegeld zal hebben, zoo zal ik door uwe *stad* naar Spanje afkomen.

29 En ik weet, dat ik, tot u komende, met vollen zegen des Euangeliums van Christus komen zal.

30 En ik bid u, broeders, door onzen Heer Jezus Christus, en door de liefde des Geestes, dat gij met mij strijdt in de gebeden tot God voor mij;

31 Opdat ik moge bevrijd worden van de ongehoorzamen in Judéa, en dat deze mijne dienst, die *ik* aan Jerûzalem *doe*, aangenaam zij den heiligen;

32 Opdat ik met blijdschap, door den wil Gods, tot u moge komen, en met u verkwikt worden.

33 En de God des vredes zij met u allen. Amen.

HET 16 CAPITTEL.

EN ik bevele u Febe onze zuster, die eene dienaresse is der gemeente, die te Kenchrea is;

2 Opdat gij haar ontvangt in den
Heere, gelijk het den heiligen betaamt,
en haar bijstaat, in welke zaak zij u
zoude mogen van doen hebben; want
zij is eene voorstandster geweest van
velen, ook van mij zelven.
3 Groet Priscilla en Aquila, mijne me-
dewerkers in Christus Jezus;
4 Die voor mijn leven hunnen hals ge-
steld hebben; welken niet alleen ik
danke, maar ook al de gemeenten der
Heidenen.
5 *Groet* ook de gemeente in hun huis.
Groet Epénetus, mijnen beminde, die
de eersteling is van Achâie in Christus.
6 Groet Maria, die veel voor ons gear-
beid heeft.
7 Groet Andronícus en Jûnias, mijne
magen, en mijne medegevangenen, die
vermaard zijn onder de Apostelen,
die ook vóór mij in Christus geweest
zijn.
8 Groet Amplias, mijnen beminde in
den Heere.
9 Groet Urbânus, onzen medearbeider
in Christus, en Stachys, mijnen be-
minde.
10 Groet Apelles, die beproefd is in
Christus. Groet ze, die van *het huis-
gezin* van Aristobûlus *zijn*.
11 Groet Heródion, die van mijne maag-
schap is. Groet ze, die van *het huis-
gezin zijn* van Narcissus, degenen *na-
melijk*, die in den Heere zijn.
12 Groet Tryféna en Tryfósa, *vrouwen*
die in den Heere arbeiden. Groet Per-
sis, de beminde *zuster*, die veel gearbeid
heeft in den Heere.
13 Groet Rufus, den uitverkorene in
den Heere, en zijne moeder en de mijne.
14 Groet Asyncritus, Flégon, Hermas,
Pátrobas, Hermes, en de broeders, die
met hen zijn.
15 Groet Philólogus en Júlias, Nereus
en zijne zuster, en Olympas, en al de
heiligen, die met hen zijn.
16 Groet elkander met eenen heiligen
kus. De gemeenten van Christus groe-
ten ulieden.
17 En ik bid u, broeders, neemt acht
op degenen, die tweedragt en ergernis-
sen aanrigten tegen de leer, welke gij
van ons geleerd hebt; en wijkt af van
dezelven.
18 Want dezulken dienen onzen Heer
Jezus Christus niet, maar hunnen buik,
en verleiden, door schoonspreken en
prijzen, de harten der eenvoudigen.
19 Want uwe gehoorzaamheid is tot
kennis van allen gekomen. Ik verblij-
de mij dan uwenthalve; en ik wil, dat
gij wijs zijt in het goede, doch onnoozel
in het kwade.
20 En de God des vredes zal den Satan
haast onder uwe voeten verpletteren.
De genade van onzen Heer Jezus Chris-
tus zij met ulieden. Amen.
21 U groeten Timótheus, mijn mede-
arbeider, en Lucius, en Jason, en Sosí-
pater, mijne bloedverwanten.
22 Ik, Tertius, die den brief geschre-
ven heb, groet u in den Heere.
23 U groet Gaius, de huiswaard van
mij en van de geheele gemeente. U
groet Erastus, de Rentmeester der stad,
en de broeder Quartus.
24 De genade van onzen Heer Jezus
Christus zij met u allen. Amen.
25 Hem nu, die magtig is u te beves-
tigen, naar mijn Euangelium en de pre-
diking van Jezus Christus, naar de
openbaring der verborgenheid, die *van*
de tijden der eeuwen verzwegen is ge-
weest;
26 Maar nu geopenbaard is, en door de
Profetische Schriften, naar het bevel des
eeuwigen Gods, tot gehoorzaamheid des
geloofs, onder al de Heidenen bekend is
gemaakt;
27 Den *zelven* alleen wijzen God *zij*
door Jezus Christus de heerlijkheid in
eeuwigheid. Amen.

DE EERSTE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

CORINTHE.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een geroepen Apostel van
Jezus Christus, door den wil van
God, en Sósthenes de broeder,
2 Aan de Gemeente Gods, die te Co-
rinthe is, den geheiligden in Christus
Jezus, den geroepene heiligen, met
allen, die den naam van onzen Heere
Jezus Christus aanroepen in alle plaats,
beide van hunnen en onzen *Heer*.
3 Genade zij u en vrede van God
onzen Vader, en den Heer Jezus
Christus.
4 Ik dank mijnen God allen tijd over
u, van wege de genade Gods, die u ge-
geven is in Christus Jezus;

5 Dat gij in alles zijt rijk geworden in
hem, in alle rede en alle kennis;
6 Gelijk de getuigenis van Christus be-
vestigd is onder u;
7 Alzoo dat het u aan geene gave ont-
breekt, verwachtende de openbaring van
onzen Heer Jezus Christus;
8 Welke *God* u ook zal bevestigen tot
het einde toe, *om* onstraffelijk *te zijn* in
den dag van onzen Heer Jezus Christus.
9 God is getrouw, door wien gij geroe-
pen zijt tot de gemeenschap van zijnen
Zoon Jezus Christus, onzen Heer.
10 Maar ik bid u, broeders, door den
naam van onzen Heer Jezus Christus,
dat gij allen hetzelfde spreekt, en *dat*
onder u geene scheuringen zijn, maar
dat gij zamengevoegd zijt in een' en
denzelfden zin, en in hetzelfde gevoe-
len.
11 Want mij is van u bekend gemaakt,
mijne broeders, door die van *het huisge-
zin* van Chloë *zijn*, dat er twisten onder
u zijn.
12 En dit zeg ik, dat een iegelijk van
u zegt: ik ben van Paulus; en ik van
Apollos; en ik van Céfas; en ik van
Christus.
13 Is Christus gedeeld? Is Paulus voor
u gekruisigd? Of zijt gij in den naam
van Paulus gedoopt?
14 Ik dank God, dat ik niemand van
ulieden gedoopt heb, dan Crispus en
Gaius;
15 Opdat niet iemand zegge, dat ik in
mijnen naam gedoopt heb.
16 Doch ik heb ook het huisgezin van
Stéfanas gedoopt. Voorts weet ik niet,
of ik iemand anders gedoopt heb.
17 Want Christus heeft mij niet gezon-
den, om te doopen, maar om het Euan-
gelium te verkondigen; niet met wijs-
heid van woorden, opdat het kruis van
Christus niet verijdeld worde.
18 Want het woord des kruises is wel
dengenen, die verloren gaan, dwaasheid;
maar ons, die behouden worden, is het
eene kracht Gods.
19 Want daar is geschreven: Ik zal de
wijsheid der wijzen doen vergaan, en
het verstand der verstandigen zal ik te
niet maken.
20 Waar is de wijze? waar is de
Schriftgeleerde? waar is de onderzoe-
ker dezer eeuw? Heeft God de wijs-
heid dezer wereld niet dwaas gemaakt?
21 Want nademaal, in de wijsheid Gods,
de wereld God niet heeft gekend door de
wijsheid, zoo heeft het Gode behaagd,
door de dwaasheid der prediking, zalig
te maken die gelooven;
22 Overmits de Joden een teeken be-
geeren, en de Grieken wijsheid zoeken;
23 Doch wij prediken Christus, den
gekruisigde, den Joden wel eene erger-
nis, en den Grieken eene dwaasheid;
24 Maar hun, die geroepen zijn, beiden
Joden en Grieken, *prediken wij* Christus,
de kracht Gods, en de wijsheid Gods.
25 Want het dwaze Gods is wijzer dan
de menschen; en het zwakke Gods is
sterker dan de menschen.
26 Want gij ziet uwe roeping, broe-
ders, dat *gij* niet vele wijzen *zijt* naar
het vleesch, niet vele magtigen, niet
vele edelen.
27 Maar het dwaze der wereld heeft
God uitverkoren, opdat hij de wijzen
beschamen zoude; en het zwakke der
wereld heeft God uitverkoren, opdat hij
het sterke zoude beschamen;
28 En het onedele der wereld, en het
verachte heeft God uitverkoren, en het
geen niets is, opdat hij hetgeen *iets* is,
te niet zoude maken;
29 Opdat geen vleesch zoude roemen
voor hem.
30 Maar uit hem zijt gij in Christus
Jezus, die ons geworden is wijsheid van
God, en regtvaardigheid, en heiligma-
king, en verlossing;
31 Opdat *het zij*, gelijk geschreven is:
Die roemt, roeme in den Heere.

HET 2 CAPITTEL.

EN ik, broeders, als ik tot u gekomen
ben, ben niet gekomen met uitne-
mendheid van woorden, of van wijsheid,
u verkondigende de getuigenis van God.
2 Want ik heb niet voorgenomen iets
te weten onder u, dan Jezus Christus,
en dien gekruisigd.
3 En ik was bij ulieden in zwakheid,
en in vreeze, en in vele beving.
4 En mijne rede, en mijne prediking,
was niet in bewegelijke woorden der
menschelijke wijsheid, maar in betoo-
ning des geestes en der kracht;
5 Opdat uw geloof niet zoude zijn in
wijsheid der menschen, maar in de
kracht van God.
6 En wij spreken wijsheid onder de
volmaakten; doch eene wijsheid, niet
van deze wereld, noch van de Oversten
dezer wereld, die te niet worden;
7 Maar wij spreken de wijsheid van
God, *bestaande* in verborgenheid, die
bedekt was, welke God te voren veror-
dend heeft tot onze heerlijkheid, eer de
wereld was;
8 Welke niemand van de Oversten de-
zer wereld gekend heeft, want indien
zij haar gekend hadden, zoo zouden zij

den Heer der heerlijkheid niet gekruisigd hebben.

9 Maar, gelijk geschreven is: Het geen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des menschen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dengenen die hem lief hebben.

10 Doch God heeft *het* ons geopenbaard door zijnen Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.

11 Want wie van de menschen weet hetgeen des menschen is, dan de geest des menschen, die in hem is? alzoo weet ook niemand hetgeen Gods is, dan de Geest Gods.

12 Doch wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den Geest, die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn;

13 Welke wij ook spreken, niet met woorden, die de menschelijke wijsheid leert, maar met *woorden*, die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke zamenvoegende.

14 Maar de natuurlijke mensch begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn, want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, om dat zij geestelijk onderscheiden worden.

15 Doch de geestelijke *mensch* onderscheidt wel alle dingen, maar hij zelf wordt van niemand onderscheiden.

16 Want wie heeft den zin des Heeren gekend, die hem zou onderrigten? Maar wij hebben den zin van Christus.

HET 3 CAPITTEL.

EN ik, broeders, kon tot u niet spreken als tot geestelijken, maar als tot vleeschelijken, als tot jonge kinderen in Christus.

2 Ik heb u met melk gevoed, en niet met *vaste* spijs; want gij vermogt *toen* nog niet; ja gij vermoogt ook nu nog niet.

3 Want gij zijt nog vleeschelijk; want dewijl onder u nijd is, en twist, en tweedragt, zijt gij niet vleeschelijk, en wandelt *gij niet* naar den mensch?

4 Want als de een zegt: Ik ben van Paulus; en een ander: Ik *ben* van Apollos; zijt gij niet vleeschelijk?

5 Wie is dan Paulus, en wie is Apollos, anders dan dienaars, door wie gij geloofd hebt, en *dat*, gelijk de Heer aan een' iegelijk gegeven heeft?

6 Ik heb geplant, Apollos heeft nat gemaakt; maar God heeft den wasdom gegeven.

7 Zoo is dan noch hij die plant iets, noch hij die nat maakt, maar God, die den wasdom geeft.

8 En die plant, en die nat maakt, zijn één; maar een iegelijk zal zijn loon ontvangen naar zijnen arbeid.

9 Want wij zijn medearbeiders van God; Gods akkerwerk, Gods gebouw zijt gij.

10 Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fondament gelegd; en een ander bouwt daarop. Maar een iegelijk zie toe, hoe hij daarop bouwe.

11 Want niemand kan een ander fondament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus.

12 En indien iemand op dit fondament bouwt, goud, zilver, kostelijke steenen, hout, hooi, stoppelen;

13 Eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.

14 Zoo iemands werk blijft, hetwelk hij daarop gebouwd heeft, die zal loon ontvangen.

15 Zoo iemands werk zal verbrand worden, die zal schade lijden; maar zelf zal hij behouden worden, doch alzoo als door vuur.

16 Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont?

17 Zoo iemand den tempel Gods schendt, dien zal God schenden; want de tempel Gods is heilig, welke gij zijt.

18 Niemand bedriege zich zelven. Zoo iemand onder u dunkt, dat hij wijs is in deze wereld, die worde dwaas, opdat hij wijs moge worden.

19 Want de wijsheid dezer wereld is dwaasheid bij God; want daar is geschreven: Hij vat de wijzen in hunne arglistigheid;

20 En wederom: De Heer kent de overleggingen der wijzen, dat zij ijdel zijn.

21 Niemand dan roeme op menschen, want alles is het uwe:

22 Het zij Paulus, het zij Apollos, het zij Cefas, het zij de wereld, het zij leven, het zij dood, het zij tegenwoordige, het zij toekomende dingen, zij zijn allen uwe;

23 Doch gij zijt van Christus, en Christus is van God.

HET 4 CAPITTEL.

ALZOO houde ons een *ieder* mensch, als dienaars van Christus, en uitdeelers der verborgenheden Gods.

2 En voorts wordt in de uitdeelers vereischt, dat elk getrouw bevonden worde.

3 Doch mij is voor het minste, dat ik van ulieden geoordeeld worde, of van een menschelijk oordeel; ja ik oordeel ook mij zelven niet.

4 Want ik ben mij zelven van geen ding bewust, doch ik ben daardoor niet geregtvaardigd; maar die mij oordeelt, is de Heer.

5 Zoo dan oordeelt niets vóór den tijd tot dat de Heer zal gekomen zijn, die ook in het licht zal brengen hetgeen in de duisternis verborgen is, en openbaren de raadslagen der harten; en als dan zal een iegelijk lof hebben van God.

6 En deze dingen, broeders, heb ik op mij zelven en Apollos bij gelijkenis gepast, om uwent wil; opdat gij aan ons zoudt leeren, niet te gevoelen boven hetgeen geschreven is, dat gij niet, de een om eens anders wil, opgeblazen wordet tegen den anderen.

7 Want wie onderscheidt u? en wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? en zoo gij het ook ontvangen hebt, wat roemt gij, alsof gij het niet ontvangen hadt?

8 Alreeds zijt gij verzadigd, alreeds zijt gij rijk geworden, zonder ons hebt gij geheerscht; en och of gij heerschtet, opdat ook wij met u heerschen mogten!

9 Want ik acht, dat God ons, die de laatste Apostelen zijn, ten toon heeft gesteld als tot den dood verwezen; want wij zijn een schouwspel geworden voor de wereld, en voor Engelen, en voor menschen.

10 Wij *zijn* dwazen om Christus wil, maar gij zijt wijzen in Christus; wij zijn zwakken, maar gij sterken; gij zijt heerlijken, maar wij verachten.

11 Tot op deze tegenwoordige ure lijden wij honger, en lijden wij dorst, en zijn naakt, en worden met vuisten geslagen, en hebben geen vaste woonplaats,

12 En arbeiden, werkende met onze eigene handen; wij worden gescholden, en wij zegenen; wij worden vervolgd, en wij verdragen;

13 Wij worden gelasterd, en wij bidden; wij zijn geworden als uitvaagsels der wereld *en* aller afschrapsel tot nu toe.

14 Ik schrijf deze dingen niet om u te beschamen, maar als mijne lieve kinderen vermaan ik *u*.

15 Want al hadt gij tienduizend leermeesters in Christus, zoo *hebt gij* toch niet vele vaders; want in Christus Jezus heb ik u door het Euangelium geteeld.

16 Zoo vermaan ik u dan: zijt mijne navolgers.

17 Daarom heb ik Timótheus tot u gezonden, die mijn lieve en getrouwe zoon is in den Heer, welke u zal indachtig maken mijne wegen, die in Christus zijn, gelijkerwijs ik alom in alle gemeenten leer.

18 Doch sommigen zijn opgeblazen, als of ik tot ulieden niet komen zoude.

19 Maar ik zal haast tot u komen, zoo de Heer wil, en ik zal *dan* verstaan, niet de woorden dergenen, die opgeblazen zijn, maar de kracht.

20 Want het Koningrijk Gods is niet *gelegen* in woorden, maar in kracht.

21 Wat wilt gij? Zal ik met de roede tot u komen, of in liefde en *in* den geest der zachtmoedigheid?

HET 5 CAPITTEL.

MEN hoort ganschelijk *dat er* hoererij onder u *is*, en zoodanige hoererij, die ook onder de Heidenen niet genoemd wordt, alzoo dat er een zijns vaders huisvrouw heeft.

2 En zijt gij *nog* opgeblazen, en hebt niet veel meer leed gedragen, opdat hij uit het midden van u weggedaan worde, die deze daad begaan heeft?

3 Doch ik, als wel met het ligchaam afwezig, maar tegenwoordig zijnde met den geest, heb alreeds, als *of ik* tegenwoordig *ware*, dengenen, die dat alzoo bedreven heeft, besloten,

4 In den naam van onzen Heer Jezus Christus, als gijlieden en mijn geest *zamen* vergaderd zullen zijn, met de kracht van onzen Heer Jezus Christus,

5 Den zoodanigen aan den Satan over te geven, tot verderf van het vleesch, opdat de geest behouden moge worden in den dag van den Heer Jezus.

6 Uw roem is niet goed. Weet gij niet, dat een weinig zuurdeesem het geheele deeg zuur maakt?

7 Zuivert dan den ouden zuurdeesem uit, opdat gij een nieuw deeg zijn moogt, gelijk gij ongezuurd zijt. Want ook ons Pascha is voor ons geslagt, *namelijk* Christus.

8 Zoo dan laat ons feest houden, niet in den ouden zuurdeesem, noch in den zuurdeesem der kwaadheid en der boosheid, maar in de ongezuurde *brooden* der opregtheid en der waarheid.

9 Ik heb u geschreven in den brief, dat gij u niet zoudt vermengen met de hoereerders;

10 Doch niet geheelijk met de hoereer-

ders dezer wereld, of met de gierigaards, of met de roovers, of met de afgodendienaars; want anders zoudt gij uit de wereld moeten gaan.
11 Maar nu heb ik u geschreven, dat gij u niet zult vermengen, *namelijk* indien iemand, een broeder genoemd zijnde, een hoereerder is, of een gierigaard, of een afgodendienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een roover; dat gij met zoodanig eenen ook niet zult eten.
12 Want wat heb ik ook die buiten zijn te oordeelen? Oordeelt gijlieden niet die binnen zijn?
13 Maar die buiten zijn oordeelt God. En doet gij dezen booze uit ulieden weg.

HET 6 CAPITTEL.

DURFT iemand van ulieden, die eene zaak heeft tegen een' ander', te regt gaan voor de onregtvaardigen, en niet voor de heiligen?
2 Weet gij niet, dat de heiligen de wereld oordeelen zullen? En indien door u de wereld geoordeeld wordt, zijt gij onwaardig de minste geregtzaken?
3 Weet gij niet, dat wij de Engelen oordeelen zullen? hoe veel te meer de zaken, welke dit leven aangaan?
4 Zoo gij dan geregtzaken hebt, welke dit leven aangaan, zet hen *daar over*, die in de gemeente het minste geacht zijn.
5 Ik zeg u *dit* tot schaamte. Is er *dan* alzoo onder u geen, die wijs is; ook niet één, die zou kunnen oordeelen tusschen zijne broeders?
6 Maar de *eene* broeder gaat met den *anderen* broeder te regt, en dat voor ongeloovigen.
7 Zoo is er dan nu ganschelijk gebrek onder u, dat gij met elkander regtzaken hebt. Waarom lijdt gij niet liever ongelijk? waarom lijdt gij niet liever schade?
8 Maar gijlieden doet ongelijk, en doet schade, en dat aan de broederen.
9 Of weet gij niet, dat de onregtvaardigen het Koningrijk Gods niet zullen beërven.
10 Dwaalt niet: noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards, noch dronkaards, geene lasteraars, geene roovers zullen het Koningrijk Gods beërven.
11 En dit waart gij sommigen; maar gij zijt afgewasschen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt geregtvaardigd, in den naam van den Heer Jezus, en door den Geest onzes Gods.
12 Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar alle dingen zijn niet oorbaar; alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal onder de magt van geenen mij laten brengen.
13 De spijzen zijn voor den buik, en de buik *is* voor de spijzen; maar God zal beide dezen en die te niet doen. Doch het ligchaam is niet voor de hoererij, maar voor den Heer, en de Heer voor het ligchaam.
14 En God heeft ook den Heer opgewekt, en zal ons opwekken door zijne kracht.
15 Weet gij niet, dat uwe ligchamen leden van Christus zijn? Zal ik dan de leden van Christus nemen, en maken die leden eener hoer? Dat zij verre.
16 Of weet gij niet, dat die de hoer aanhangt, één ligchaam *met haar* is? want die twee, zegt hij, zullen tot één vleesch wezen.
17 Maar die den Heer aanhangt, is één geest *met hem*.
18 Vliedt de hoererij. Alle zonde, welke de mensch doet, is buiten het ligchaam; maar die hoererij bedrijft, zondigt tegen zijn eigen ligchaam.
19 Of weet gij niet, dat uw ligchaam een tempel is van den Heiligen Geest, die in u is, dien gij van God hebt, en *dat* gij uwes zelfs niet zijt?
20 Want gij zijt duur gekocht: zoo verheerlijkt dan God in uw ligchaam en in uwen geest, welke Godes zijn.

HET 7 CAPITTEL.

AANGAANDE nu de dingen, waar van gij mij geschreven hebt: Het is een' mensch goed geene vrouw aan te raken.
2 Maar om der hoererijen wil zal een iegelijk *man* zijne eigene vrouw hebben, en eene iegelijke *vrouw* zal haren eigen' man hebben.
3 De man zal aan de vrouw de schuldige goedwilligheid betalen, en desgelijks ook de vrouw aan den man.
4 De vrouw heeft de magt niet over haar eigen ligchaam, maar de man; en desgelijks heeft ook de man de magt niet over zijn eigen ligchaam, maar de vrouw.
5 Onttrekt u aan elkander niet, ten zij dan met *beider* toestemming voor eenen tijd, opdat gij u tot vasten en bidden moogt verledigen; en komt wederom bijeen, opdat u de Satan niet verzoeke, omdat gij u niet kunt onthouden.
6 Doch dit zeg ik uit toelating, niet uit bevel.
7 Want ik wilde, dat alle menschen

waren, gelijk als ik zelf *ben;* maar een iegelijk heeft zijne eigene gave van God, de een wel aldus, maar de ander alzoo.

8 Doch ik zeg tot de ongetrouwden, en tot de weduwen: het is hun goed, indien zij blijven, gelijk als ik.

9 Maar indien zij zich niet kunnen onthouden, dat zij trouwen; want het is beter te trouwen dan te branden.

10 Doch den getrouwden gebiede, niet ik, maar de Heer, dat de vrouw van den man niet scheide;

11 En indien zij ook scheidt, dat zij ongetrouwd blijve, of met den man verzoene; en dat de man de vrouw niet verlate.

12 Maar tot de anderen zeg ik, niet de Heer: indien eenig broeder eene ongeloovige vrouw heeft, en dezelve te vreden is bij hem te wonen, dat hij haar niet verlate;

13 En eene vrouw, die eenen ongeloovigen man heeft, en hij te vreden is bij haar te wonen, dat zij hem niet verlate.

14 Want de ongeloovige man is geheiligd door de vrouw, en de ongeloovige vrouw is geheiligd door den man; want anders waren uwe kinderen onrein, maar nu zijn zij heilig.

15 Maar indien de ongeloovige scheidt, dat hij scheide. De broeder of de zuster wordt in zoodanige *gevallen* niet dienstbaar gemaakt; maar God heeft ons tot vrede geroepen.

16 Want wat weet gij, vrouw, of gij den man zult zalig maken? Of wat weet gij, man, of gij de vrouw zult zalig maken?

17 Doch gelijk God aan een' iegelijk heeft uitgedeeld, gelijk de Heer een' iegelijk geroepen heeft, dat hij alzoo wandele; en alzoo verordene ik in al de gemeenten.

18 Is iemand, besneden zijnde, geroepen, hij late zich geene *voorhuid* aantrekken; is iemand, in de voorhuid zijnde, geroepen, hij late zich niet besnijden.

19 De besnijdenis is niets, en de voorhuid is niets, maar de onderhouding der geboden Gods.

20 Een iegelijk blijve in die beroeping, waarin hij geroepen is.

21 Zijt gij, een dienstknecht zijnde, geroepen, laat u *dat* niet bekommeren; maar indien gij ook kunt vrij worden, gebruik *dat* liever.

22 Want die in den Heer geroepen is, een dienstknecht zijnde, die is een vrijgelatene des Heeren; desgelijks ook, die vrij zijnde geroepen is, is een dienstknecht van Christus.

23 Gij zijt duur gekocht; wordt geene dienstknechten van de menschen.

24 Een iegelijk, waarin hij geroepen is, broeders, die blijve in hetzelve bij God.

25 Aangaande de maagden nu, heb ik geen bevel des Heeren; maar ik zeg *mijn* gevoelen, als die barmhartigheid van den Heer gekregen heb, om getrouw te zijn.

26 Ik houde dan dit goed te zijn, om den aanstaanden nood, dat het *zeg ik* goed is voor den mensch alzoo te zijn.

27 Zijt gij aan eene vrouw verbonden, zoek geene ontbinding; zijt gij ongebonden van eene vrouw, zoek geene vrouw.

28 Maar indien gij ook trouwt, gij zondigt niet; en indien eene maagd trouwt, zij zondigt niet. Doch de zulken zullen verdrukking hebben in het vleesch; en ik spare ulieden.

29 Maar dit zeg ik, broeders, dat de tijd voorts kort is; opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende;

30 En die weenen, als niet weenende; en die blijde zijn, als niet blijde zijnde; en die koopen, als niet bezittende;

31 En die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende; want de gedaante dezer wereld gaat voorbij.

32 En ik wil, dat gij zonder bekommernis zijt. De ongetrouwde bekommert zich met de dingen des Heeren, hoe hij den Heere zal behagen;

33 Maar die getrouwd is, bekommert zich met de dingen der wereld, hoe hij de vrouw zal behagen.

34 Eene vrouw en eene maagd zijn onderscheiden. De ongetrouwde bekommert zich met de dingen des Heeren, opdat zij heilig zij, beide aan ligchaam en aan geest; maar die getrouwd is, bekommert zich met de dingen der wereld, hoe zij den man zal behagen.

35 En dit zeg ik tot uw eigen voordeel; niet opdat ik eenen strik over u zoude werpen, maar *om u te leiden* tot hetgeen wel voegt, en bekwaam is, om den Heer wel aan te hangen, zonder herwaarts en derwaarts getrokken te worden.

36 Maar zoo iemand acht, dat hij ongevoegelijk handelt met zijne maagd, indien zij over den jeugdigen tijd gaat, en het alzoo moet geschieden; die doe wat hij wil, hij zondigt niet: dat zij trouwen.

37 Doch die vast staat in *zijn* hart, geene noodzaak hebbende, maar magt

heeft over zijnen eigen' wil, en dit in zijn hart besloten heeft, dat hij zijne maagd zal bewaren, doet wel.

38 Alzoo dan, die *haar* ten huwelijk uitgeeft, doet wel; en die *haar* ten huwelijk niet uitgeeft, die doet beter.

39 Eene vrouw is door de wet verbonden, zoo langen tijd haar man leeft; maar indien haar man ontslapen is, zoo is zij vrij, om te trouwen dien zij wil, alleenlijk in den Heer.

40 Maar zij is gelukkiger, indien zij alzoo blijft, naar mijn gevoelen; en ik meen ook den Geest Gods te hebben.

HET 8 CAPITTEL.

AANGAANDE nu de dingen, die den afgoden geofferd zijn, wij weten, dat wij allen zamen kennis hebben. De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde sticht.

2 En zoo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets gekend, gelijk men behoort te kennen.

3 Maar zoo iemand God liefheeft, die is van hem gekend.

4 Aangaande dan het eten der dingen, die den afgoden geofferd zijn, wij weten, dat een afgod niets is in de wereld, en dat er geen ander God is dan één.

5 Want hoewel er ook zijn, die Goden genoemd worden, het zij in den hemel, het zij op de aarde, (gelijk er vele Goden en vele Heeren zijn)

6 Nogtans hebben wij *maar* éénen God, den Vader, uit wien alle dingen zijn, en wij tot hem; en *maar* éénen Heer, Jezus Christus, door wien alle dingen zijn, en wij door hem.

7 Doch in allen is de kennis niet; maar sommigen, met een geweten des afgods tot nog toe, eten als *iets* dat den afgoden geofferd is; en hun geweten, zwak zijnde, wordt bevlekt.

8 De spijze nu maakt ons Gode niet aangenaam; want het zij dat wij eten, wij hebben geenen overvloed; en het zij dat wij niet eten, wij hebben geen gebrek.

9 Maar ziet toe, dat deze uwe magt niet eeniger wijze een aanstoot worde dengenen, die zwak zijn.

10 Want zoo iemand u, die de kennis hebt, ziet in der afgoden tempel aanzitten, zal het geweten van hem, die zwak is, niet gestijfd worden, om te eten de dingen, die den afgoden geofferd zijn?

11 En zal de broeder, die zwak is, door uwe kennis verloren gaan, om wien Christus gestorven is?

12 Doch gijlieden, alzoo tegen de broeders zondigende, en hun zwak geweten kwetsende, zondigt tegen Christus.

13 Daarom, indien de spijze mijnen broeder ergert, zoo zal ik in eeuwigheid geen vleesch eten, opdat ik mijnen broeder niet ergere.

HET 9 CAPITTEL.

BEN ik niet een Apostel? Ben ik niet vrij? Heb ik niet Jezus Christus, onzen Heer, gezien? Zijt gijlieden niet mijn werk in den Heer?

2 Zoo ik anderen geen Apostel ben, nogtans ben ik het ulieden; want het zegel mijns Apostelschaps zijt gijlieden in den Heer.

3 Mijne verantwoording aan degenen, die onderzoek over mij doen, is deze.

4 Hebben wij niet magt, om te eten en te drinken?

5 Hebben wij niet magt, om eene vrouw, eene zuster zijnde, *met ons* om te leiden, gelijk ook de andere Apostelen, en de broeders des Heeren, en Cefas?

6 Of hebben alleen ik en Bárnabas geene magt, van niet te werken?

7 Wie dient ooit in den krijg op eigene bezolding? wie plant eenen wijngaard, en eet niet van zijne vrucht? of wie weidt eene kudde, en eet niet van de melk der kudde?

8 Spreek ik dit naar den mensch? of zegt ook de wet hetzelfde niet?

9 Want in de wet van Mozes is geschreven: Gij zult eenen dorschenden os niet muilbanden. Zorgt ook God voor de ossen?

10 Of zegt hij *dat* ganschelijk om onzent wil? Want om onzent wil is *dat* geschreven; overmits die ploegt, op hoop moet ploegen, en die op hoop dorscht, *moet* zijne hoop deelachtig worden.

11 Indien wij ulieden het geestelijke gezaaid hebben, is het eene groote *zaak*, zoo wij het uwe, dat ligchamelijk is, maaijen?

12 Indien anderen deze magt over u deelachtig zijn, *waarom* niet veel meer wij? Doch wij hebben deze magt niet gebruikt, maar wij verdragen het alles, opdat wij niet eenige verhindering geven aan het Euangelium van Christus.

13 Weet gij niet, dat degenen, die de heilige dingen bedienen, van het heilige eten? *en* die steeds bij den altaar zijn, met den altaar deelen?

14 Alzoo heeft ook de Heer verordend dengenen, die het Euangelium verkondigen, dat zij van het Euangelium leven.

H 4

15 Maar ik heb geen van deze dingen gebruikt. En ik heb dit niet geschreven, opdat het alzoo aan mij geschieden zoude; want het ware mij beter te sterven, dan dat iemand dezen mijnen roem zoude ijdel maken.

16 Want indien ik het Euangelium verkondige, het is mij geen roem, want de nood is mij opgelegd; en wee mij! indien ik het Euangelium niet verkondig.

17 Want indien ik dit gewillig doe, zoo heb ik loon; maar indien onwillig, de uitdeeling is mij *evenwel* toebetrouwd.

18 Wat loon heb ik dan? *Namelijk* dat ik, het Euangelium verkondigende, het Euangelium van Christus kosteloos stelle, om mijne magt in het Euangelium niet te misbruiken.

19 Want daar ik van allen vrij was, heb ik mij zelven allen dienstbaar gemaakt, opdat ik er meer zoude winnen.

20 En ik ben den Joden geworden als een Jood, opdat ik de Joden winnen zoude; dengenen, die onder de wet zijn, *ben ik geworden* als onder de wet zijnde, opdat ik degenen, die onder de wet zijn, winnen zoude.

21 Dengenen, die zonder de wet zijn, *ben ik geworden* als zonder de wet zijnde, (Gode *nogtans* zijnde niet zonder de wet, maar voor Christus onder de wet) opdat ik degenen, die zonder de wet zijn, winnen zoude.

22 Ik ben den zwakken geworden als een zwakke, opdat ik de zwakken winnen zoude; allen ben ik alles geworden, opdat ik immers eenigen behouden zoude.

23 En dit doe ik om des Euangeliums wil, opdat ik hetzelve mede deelachtig zoude worden.

24 Weet gijlieden niet, dat die in de loopbaan loopen, allen wel loopen, maar *dat* één den prijs ontvangt? loopt alzoo, dat gij *dien* moogt verkrijgen.

25 En een iegelijk, die *om prijs* strijdt, onthoudt zich in alles. Dezen dan *doen* wel *dit*, opdat zij eene verderfelijke kroon zouden ontvangen, maar wij eene onverderfelijke.

26 Ik loop dan alzoo, niet als op het onzekere; ik kamp alzoo, niet als de lucht slaande;

27 Maar ik bedwing mijn ligchaam, en breng het tot dienstbaarheid, opdat ik niet eenigzins, daar ik anderen gepredikt heb, zelf verworpelijk worde.

HET 10 CAPITTEL.

EN ik wil niet, broeders, dat gij onwetende zijt, dat onze vaders allen onder de wolk waren, en allen door de zee doorgegaan zijn;

2 En allen in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee;

3 En allen dezelfde geestelijke spijs gegeten hebben;

4 En allen denzelfden geestelijken drank gedronken hebben, want zij dronken uit de geestelijke steenrots, die volgde; en de steenrots was Christus.

5 Maar in het meerder *deel* van hen heeft God geen welgevallen gehad, want zij zijn in de woestijn ter neder geslagen.

6 En deze dingen zijn geschied ons tot voorbeelden, opdat wij geenen lust tot het kwaad zouden hebben, gelijkerwijs als zij lust gehad hebben.

7 En wordt geene afgodendienaars, gelijkerwijs als sommigen van hen, gelijk geschreven staat: Het volk zat neder om te eten, en om te drinken, en zij stonden op om te spelen.

8 En laat ons niet hoeréren, gelijk sommigen van hen gehoereerd hebben, en er vielen op éénen dag drie en twintig duizend.

9 En laat ons Christus niet verzoeken, gelijk ook sommigen van hen verzocht hebben, en werden van de slangen vernield.

10 En murmureert niet, gelijk ook sommigen van hen gemurmureerd hebben, en werden vernield van den verderver.

11 En deze dingen alle zijn hun overgekomen tot voorbeelden, en zijn beschreven tot waarschuwing van ons, op wie de einden der eeuwen gekomen zijn.

12 Zoo dan die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle.

13 Ulieden heeft geene verzoeking bevangen dan menschelijke; doch God is getrouw, die u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt, maar hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat gij dezelve kunt verdragen.

14 Daarom, mijne geliefden, vliedt van de afgodendienst.

15 Als tot verstandigen spreek ik, oordeelt gij hetgeen ik zeg.

16 De drinkbeker der dankzegging, dien wij *dankzeggende* zegenen, is die niet eene gemeenschap aan het bloed van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet eene gemeenschap aan het ligchaam van Christus?

17 Want één brood *is het, zoo* zijn wij velen één ligchaam, dewijl wij allen aan één brood deelachtig zijn.

18 Ziet Israël, dat naar het vleesch is:

Hebben niet degenen, die de offeranden
eten, gemeenschap met den altaar?
19 Wat zeg ik dan? dat een afgod iets
is? of dat afgodenoffer iets is?
20 Ja *ik zeg*, dat hetgeen de Heidenen
offeren, zij den duivelen offeren, en niet
Gode; en ik wil niet, dat gij met de
duivelen gemeenschap hebt.
21 Gij kunt den drinkbeker des Heeren
niet drinken, en den drinkbeker der
duivelen; gij kunt niet deelachtig zijn
aan de tafel des Heeren, en aan de tafel
der duivelen.
22 Of tergen wij den Heer? Zijn wij
sterker dan hij?
23 Alle dingen zijn mij geoorloofd,
maar alle dingen zijn niet oorbaar; alle
dingen zijn mij geoorloofd, maar alle
dingen stichten niet.
24 Niemand zoeke dat zijns zelfs is,
maar een iegelijk *zoeke* dat des ande-
ren is.
25 Eet al wat in het vleeschhuis ver-
kocht wordt, niets ondervragende, om
des gewetens wil;
26 Want de aarde is des Heeren en der-
zelver volheid.
27 En indien u iemand van de onge-
loovigen noodigt, en gij *daar* gaan wilt,
eet al wat ulieden voorgesteld wordt,
niets ondervragende, om des gewetens
wil.
28 Maar zoo iemand tot ulieden zegt:
Dat is afgodenoffer, eet *het* niet, om
desgenen wil, die *u dat* te kennen ge-
geven heeft, en *om* des gewetens wil.
Want de aarde is des Heeren, en derzel-
ver volheid.
29 Doch ik zeg, *om* het geweten, niet
van u zelven, maar van den anderen;
want waarom wordt mijne vrijheid ge-
oordeeld van een ander geweten?
30 En indien ik door genade *der spijze*
deelachtig ben, waarom word ik ge-
lasterd over hetgeen, waarvoor ik dank-
zeg?
31 Het zij dan dat gijlieden eet, het zij
dat gij drinkt, het zij dat gij iets *anders*
doet, doet het al ter eere Gods.
32 Weest zonder aanstoot te geven en
aan de Joden, en aan de Grieken, en aan
de gemeente Gods.
33 Gelijkerwijs ik ook in alles allen be-
haag, niet zoekende mijn eigen voor-
deel, maar het *voordeel* van velen, opdat
zij mogten behouden worden.

HET 11 CAPITTEL.

WEEST mijne navolgers, gelijker-
wijs ook ik van Christus.
2 En ik prijs u, broeders, dat gij in
alles mijner gedachtig zijt, en de inzet-
tingen behoudt, gelijk ik u *die* overge-
geven heb.
3 Doch ik wil, dat gij weet, dat Chris-
tus het hoofd is van een' iegelijk man,
en de man het hoofd der vrouw, en God
het hoofd van Christus.
4 Een iegelijk man, die bidt of profe-
teert, hebbende *iets* op het hoofd, ont-
eert zijn eigen hoofd;
5 Maar een iegelijke vrouw, die bidt
of profeteert met een ongedekt hoofd,
onteert haar eigen hoofd; want het is
één en hetzelfde, als of *haar* het haar
afgesneden ware.
6 Want indien eene vrouw niet gedekt
is, dat zij ook geschoren worde; maar,
indien het leelijk is voor eene vrouw
geschoren te zijn, of het haar afgesne-
den te hebben, dat zij zich dekke.
7 Want de man moet het hoofd niet
dekken, overmits hij het beeld en de
heerlijkheid Gods is; maar de vrouw is
de heerlijkheid des mans.
8 Want de man is uit de vrouw niet,
maar de vrouw uit den man.
9 Want ook is de man niet geschapen
om de vrouw, maar de vrouw om den
man.
10 Daarom moet de vrouw eene magt
op het hoofd hebben, om der Engelen
wil.
11 Nogtans is noch de man zonder de
vrouw, noch de vrouw zonder den man,
in den Heer.
12 Want gelijkerwijs de vrouw uit den
man is, alzoo is ook de man door de
vrouw; doch alle dingen *zijn* uit God.
13 Oordeelt gij onder u zelven: is het
betamelijk, dat de vrouw ongedekt God
bidde?
14 Of leert u ook de natuur zelve niet,
dat zoo een man lang haar draagt, het
hem eene oneer is?
15 Maar zoo eene vrouw lang haar
draagt, dat het haar eene eer is; omdat
het lange haar voor een deksel haar is
gegeven?
16 Doch indien iemand schijnt twist-
gierig te zijn, wij hebben zulk eene
gewoonte niet, noch de gemeenten
Gods.
17 Dit nu, *hetgeen* ik *u* aanzegge, prijs
ik niet, *namelijk* dat gij niet tot beter,
maar tot erger zamenkomt.
18 Want eerstelijk, als gij zamenkomt
in de gemeente, zoo hoor ik, dat er
scheuringen zijn onder u, en ik geloof
het ten deele;
19 Want daar moeten ook ketterijen
onder u zijn, opdat degenen, die opregt
zijn, openbaar mogen worden onder u.

20 Als gij dan zamen bijeenkomt, *dat*
is niet des Heeren avondmaal eten.
21 Want in het eten neemt een iegelijk
te voren zijn eigen avondmaal; en deze
is hongerig, en de andere is dronken.
22 Hebt gij dan geene huizen, om daar
te eten en te drinken? of veracht gij de
gemeente Gods, en beschaamt gij dege-
nen, die niet hebben? Wat zal ik u
zeggen? zal ik u prijzen? In dezen prijs
ik *u* niet.
23 Want ik heb van den Heer ontvan-
gen, hetgeen ik ook u overgegeven heb,
dat de Heer Jezus in den nacht, in wel-
ken hij verraden werd, het brood nam;
24 En als hij gedankt had, brak hij
het, en zeide: Neemt, eet, dat is mijn
ligchaam, hetwelk voor u gebroken
wordt; doet dat tot mijne gedachtenis.
25 Desgelijks *nam* hij ook den drink-
beker, na het eten des avondmaals, en
zeide: Deze drinkbeker is het Nieuwe
Testament in mijn bloed; doet dat, zoo
dikwijls als gij *dien* zult drinken, tot
mijne gedachtenis.
26 Want zoo dikwijls als gij dit brood
zult eten, en dezen drinkbeker zult
drinken, zoo verkondigt den dood des
Heeren, tot dat hij komt.
27 Zoo dan, wie onwaardiglijk dit brood
eet, of den drinkbeker des Heeren
drinkt, die zal schuldig zijn aan het lig-
chaam en bloed des Heeren.
28 Maar de mensch beproeve zich zel-
ven, en ete alzoo van het brood, en
drinke van den drinkbeker;
29 Want die onwaardig eet en drinkt,
die eet en drinkt zich zelven een oor-
deel, niet onderscheidende het ligchaam
des Heeren.
30 Daarom zijn onder u vele zwakken
en kranken, en velen slapen.
31 Want indien wij ons zelven oor-
deelden, zoo zouden wij niet geoordeeld
worden;
32 Maar als wij geoordeeld worden, zoo
worden wij van den Heer getuchtigd,
opdat wij met de wereld niet zouden
veroordeeld worden.
33 Zoo dan, mijne broeders, als gij za-
menkomt om te eten, verwacht elkan-
der;
34 Doch zoo iemand hongert, dat hij
te huis ete, opdat gij niet tot een oor-
deel zamenkomt. De overige dingen
nu zal ik verordenen, als ik zal geko-
men zijn.

HET 12 CAPITTEL.

EN van de geestelijke *gaven*, broe-
ders, wil ik niet, dat gij onwetende
zijt.
2 Gij weet, dat gij Heidenen waart, tot
de stomme afgoden heengetrokken, naar
dat gij geleid werdt.
3 Daarom maak ik u bekend, dat
niemand, die door den Geest Gods
spreekt, Jezus eene vervloeking noemt;
en niemand kan zeggen Jezus den
Heere *te zijn*, dan door den Heiligen
Geest.
4 En daar is verscheidenheid der gaven,
doch het is dezelfde Geest;
5 En daar is verscheidenheid der be-
dieningen, en het is dezelfde Heer;
6 En daar is verscheidenheid der wer-
kingen, doch het is dezelfde God, die
alles in allen werkt.
7 Maar aan een' iegelijk wordt de open-
baring des Geestes gegeven tot hetgeen
oorbaar is.
8 Want aan dezen wordt door den Geest
gegeven het woord der wijsheid, en aan
eenen ander' het woord der kennis, door
denzelfden Geest;
9 En aan eenen ander' het geloof, door
denzelfden Geest, en aan eenen ander'
de gaven der gezondmakingen, door
denzelfden Geest;
10 En aan eenen ander' de werkingen
der krachten, en aan eenen ander' pro-
fetie, en aan eenen ander' onderschei-
dingen der geesten, en aan eenen ander'
menigerlei talen, en aan eenen ander'
uitlegging der talen.
11 Doch deze dingen alle werkt één en
dezelfde Geest, deelende aan een' iege-
lijk in het bijzonder, gelijkerwijs hij
wil.
12 Want, gelijk het ligchaam één is,
en vele leden heeft, en al de leden van
dit ééne ligchaam, vele zijnde, *maar*
één ligchaam zijn, alzoo ook Christus.
13 Want ook wij allen zijn door éénen
Geest tot één ligchaam gedoopt, het zij
Joden, het zij Grieken, het zij dienst-
knechten, het zij vrijen; en wij zijn al-
len tot éénen Geest gedrenkt.
14 Want ook het ligchaam is niet één
lid, maar vele *leden*.
15 Indien de voet zeide: dewijl ik de
hand niet ben, zoo ben ik van het lig-
chaam niet; is die daarom niet van het
ligchaam?
16 En indien het oor zeide: dewijl ik
het oog niet ben, zoo ben ik van het
ligchaam niet; is het daarom niet van
het ligchaam?
17 Ware het geheele ligchaam oog,
waar *zou* het gehoor *zijn?* Ware het ge-
heele *ligchaam* gehoor, waar *zou* de reuk
zijn?
18 Maar nu heeft God de leden gezet,

een iegelijk van dezelve in het ligchaam, gelijk hij gewild heeft.

19 Waren zij alle *maar* één lid, waar *zou* het ligchaam *zijn?*

20 Maar nu zijn er wel vele leden, doch *maar* één ligchaam.

21 En het oog kan niet zeggen tot de hand, ik heb u niet noodig: of wederom het hoofd tot de voeten, ik heb u niet noodig.

22 Ja veeleer zijn de leden, die *ons* dunken de zwakste des ligchaams te zijn, noodig;

23 En die ons dunken de minst eerlijke *leden* des ligchaams te zijn, denzelven doen wij overvloediger eer aan; en onze onsierlijke *leden* hebben overvloediger versiering.

24 Doch onze sierlijke hebben het niet noodig; maar God heeft het ligchaam *alzoo* zamengevoegd, gevende overvloediger eer aan hetgeen gebrek *aan dezelve* heeft;

25 Opdat geene tweedragt in het ligchaam zij, maar de leden voor elkander gelijke zorg zouden dragen.

26 En het zij dat één lid lijdt, zoo lijden al de leden mede; het zij dat één lid verheerlijkt wordt, zoo verblijden zich al de leden mede.

27 En gijlieden zijt het ligchaam van Christus, en leden in het bijzonder.

28 En God heeft er sommigen in de gemeente gesteld, ten eerste Apostelen, ten tweede Profeten, ten derde Leeraars, daar na krachten, daar na gaven der gezondmakingen, behulpsels, regeringen, menigerlei talen.

29 Zijn zij allen Apostelen? zijn zij allen Profeten? zijn zij allen Leeraars? zijn zij allen krachten?

30 Hebben zij allen gaven der gezondmakingen? spreken zij allen met *menigerlei* talen? zijn zij allen uitleggers?

31 Doch ijvert naar de beste gaven; en ik wijs u eenen weg, die nog uitnemender is.

HET 13 CAPITTEL.

AL ware het, dat ik de talen der menschen en der Engelen sprak, en de liefde niet had, zoo ware ik een klinkend metaal, of luidende schel geworden.

2 En al ware het, dat ik de *gave* der profetie had, en wist al de verborgenheden en al de wetenschap; en al ware het, dat ik al het geloof had, zoo dat ik bergen verzette, en de liefde niet had, zoo ware ik niets.

3 En al ware het, dat ik al mijne goederen tot onderhoud *der armen* uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn ligchaam overgaf, opdat ik verbrand zoude worden, en ik had de liefde niet, zoo zou het mij geene nuttigheid geven.

4 De liefde is langmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig; de liefde handelt niet ligtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen;

5 Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zich zelven niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad;

6 Zij verblijdt zich niet in de ongeregtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid;

7 Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen.

8 De liefde vergaat nimmermeer; maar, het zij profetiën, zij zullen te niet gedaan worden; het zij talen, zij zullen ophouden; het zij kennis, zij zal te niet gedaan worden.

9 Want wij kennen ten deele, en wij profeteren ten deele;

10 Doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten deele is, te niet gedaan worden.

11 Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overleide ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zoo heb ik te niet gedaan hetgeen eens kinds was.

12 Want wij zien nu door eenen spiegel in eene duistere rede, maar als dan *zullen wij zien* aangezigt tot aangezigt; nu ken ik ten deele, maar als dan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben.

13 En nu blijft geloof, hoop *en* liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde.

HET 14 CAPITTEL.

JAAGT de liefde na, en ijvert om de geestelijke *gaven*, maar meest, dat gij moogt profeteren.

2 Want die eene *vreemde* taal spreekt, spreekt niet voor menschen, maar voor God; want niemand verstaat *het;* doch met den geest spreekt hij verborgenheden.

3 Maar die profeteert, spreekt den menschen stichting, en vermaning, en vertroosting.

4 Die eene *vreemde* taal spreekt, die sticht zich zelven; maar die profeteert, die sticht de gemeente.

5 En ik wil *wel*, dat gij allen in *vreemde* talen spreekt, maar meer, dat gij profeteert; want die profeteert, is meer dan die *vreemde* talen spreekt, tenzij dan

dat hij het uitlegge, opdat de gemeente
stichting moge ontvangen.
6 En nu, broeders, indien ik tot u
kwam, en sprak *vreemde* talen, wat
nuttigheid zou ik u doen, zoo ik tot u
niet sprak, of in openbaring, of in kennis, of in profetie, of in leering?
7 Zelfs ook de levenlooze dingen, die
geluid geven, hetzij fluit, hetzij citer,
zoo zij geen onderscheid met *hunnen*
klank geven, hoe zal bekend worden
hetgeen gefluit of op de citer gespeeld
wordt?
8 Want ook indien de bazuin een onzeker geluid geeft, wie zal zich tot den
krijg bereiden?
9 Alzoo ook gijlieden, indien gij niet
door de taal eene duidelijke rede geeft,
hoe zal verstaan worden hetgeen gesproken wordt? want gij zult zijn *als* die in
de lucht spreekt.
10 Daar zijn, naar het voorvalt, zoo
vele soorten van stemmen in de wereld,
en geene derzelver is zonder stem.
11 Indien ik dan de kracht der stem
niet weet, zoo zal ik hem, die spreekt,
barbaarsch zijn; en hij, die spreekt, zal
bij mij barbaarsch zijn.
12 Alzoo ook gij, dewijl gij ijvering zijt
naar gesteelijke gaven, zoo zoekt, dat gij
moogt overvloedig zijn tot stichting der
gemeente.
13 Daarom, die in eene *vreemde* taal
spreekt, die bidde, dat hij het moge
uitleggen.
14 Want indien ik in eene *vreemde*
taal bid, mijn geest bidt *wel*, maar mijn
verstand is vruchteloos.
15 Wat is het dan? Ik zal *wel* met den
geest bidden, maar ik zal ook met het
verstand bidden; ik zal *wel* met den
geest zingen, maar ik zal ook met het
verstand zingen.
16 Anderzins, indien gij dankzegt met
den geest, hoe zal degene, die de plaats
eens ongeleerden vervult, Amen zeggen
op uwe dankzegging, dewijl hij niet
weet, wat gij zegt?
17 Want gij zegt wel behoorlijk dank,
maar de ander wordt niet gesticht.
18 Ik dank mijnen God, dat ik meer
vreemde talen spreek, dan gij allen;
19 Maar ik wil *liever* in de gemeente
vijf woorden spreken met mijn verstand,
opdat ik ook anderen moge onderwijzen, dan tien duizend woorden in eene
vreemde taal.
20 Broeders, wordt geene kinderen in
het verstand; maar zijt kinderen in de
boosheid, en wordt in het verstand volwassen.
21 In de wet is geschreven: Ik zal door
lieden van andere talen, en door andere
lippen tot dit volk spreken, en ook alzoo
zullen zij mij niet hooren, zegt de Heer.
22 Zoo dan, de *vreemde* talen zijn tot
een teeken niet dengenen, die gelooven,
maar den ongeloovigen; en de profetie
niet den ongeloovigen, maar dengenen,
die gelooven.
23 Indien dan de geheele gemeente
bijeen vergaderd ware, en zij allen in
vreemde talen spraken, en *eenige* ongeleerden of ongeloovigen inkwamen,
zouden zij niet zeggen, dat gij uitzinnig
waart?
24 Maar indien zij allen profeteerden,
en een ongeloovige of ongeleerde inkwame, die wordt van allen overtuigd *en*
hij wordt van allen geoordeeld:
25 En alzoo worden de verborgene
dingen zijns harten openbaar; en alzoo,
vallende op *zijn* aangezigt, zal hij God
aanbidden, en verkondigen, dat God
waarlijk onder u is.
26 Wat is het dan, broeders? Wanneer gij zamenkomt, een iegelijk van u,
heeft hij eenen psalm, heeft hij eene
leer, heeft hij eene *vreemde* taal, heeft
hij eene openbaring, heeft hij eene uitlegging; laat alle dingen geschieden tot
stichting.
27 En zoo iemand eene *vreemde* taal
spreekt, *dat* het door twee, of ten meeste
drie *geschiede*, en bij beurte; en dat één
het uitlegge.
28 Maar indien er geen uitlegger is,
dat hij zwijge in de gemeente; doch dat
hij tot zich zelven spreke, en tot God.
29 En dat twee of drie Profeten spreken, en dat de anderen oordeelen.
30 Doch indien aan een' ander', die
daar zit, *iets* geopenbaard is, dat de
eerste zwijge.
31 Want gij kunt allen, de een na den
ander' profeteren, opdat zij allen leeren,
en allen getroost worden.
32 En de geesten der Profeten zijn den
Profeten onderworpen.
33 Want God is geen *God* van verwarring, maar van vrede, gelijk in al de
gemeenten der heiligen.
34 Dat uwe vrouwen in de gemeenten
zwijgen; want het is haar niet toegelaten te spreken, maar *bevolen* onderworpen te zijn, gelijk ook de wet zegt.
35 En zoo zij iets willen leeren, laat ze
te huis hare eigene mannen vragen;
want het staat leelijk voor de vrouwen,
dat zij in de gemeente spreken.
36 Is het woord Gods van u uitgegaan?
of is het tot u alleen gekomen?

37 Indien iemand meent een Profeet te
zijn, of geestelijk, die erkenne, dat, het-
geen ik u schrijf, des Heeren geboden
zijn.
38 Maar zoo iemand onwetend is, die
zij onwetend.
39 Zoo dan, broeders, ijvert om te pro-
feteren, en verhindert niet in *vreemde*
talen te spreken.
40 Laat alle dingen eerlijk en met orde
geschieden.

HET 15 CAPITTEL.

VOORTS, broeders, ik maak u be-
kend het Euangelium, dat ik u ver-
kondigd heb, hetwelk gij ook aange-
nomen hebt, in hetwelk gij ook staat;
2 Door hetwelk gij ook zalig wordt, in-
dien gij het behoudt op zoodanige wijze,
als ik het u verkondigd heb; tenzij dan
dat gij te vergeefs geloofd hebt.
3 Want ik heb ulieden ten eerste over-
gegeven, hetgeen ik ook ontvangen heb,
dat Christus gestorven is voor onze zon-
den, naar de Schriften;
4 En dat hij is begraven, en dat hij is
opgewekt ten derden dage, naar de
Schriften;
5 En dat hij is van Cefas gezien, daar
na van de twaalven.
6 Daar na is hij gezien van meer dan
vijfhonderd broeders op éénmaal, van
welken het meerder *deel* nog overig is,
en sommigen ook zijn ontslapen.
7 Daar na is hij gezien van Jacobus,
daar na van al de Apostelen.
8 En ten laatste van allen is hij ook
van mij, als van een' ontijdig geborenen,
gezien.
9 Want ik ben de minste van de Apos-
telen, die niet waardig ben een Apostel
genoemd te worden, daarom dat ik de
gemeente Gods vervolgd heb.
10 Doch door de genade Gods ben ik,
wat ik ben; en zijne genade, die *aan*
mij *bewezen is*, is niet ijdel geweest, maar
ik heb overvloediger gearbeid dan zij
allen; doch niet ik, maar de genade van
God, die met mij is.
11 Hetzij dan ik, hetzij zijlieden, al-
zoo prediken wij, en alzoo hebt gij ge-
loofd.
12 Indien nu Christus gepredikt wordt,
dat hij uit de dooden opgewekt is, hoe
zeggen sommigen onder u, dat er geene
opstanding der dooden is?
13 En indien er geene opstanding der
dooden is, zoo is Christus ook niet opge-
wekt.
14 En indien Christus niet opgewekt is,
zoo is dan onze prediking ijdel, en ijdel
is ook uw geloof;
15 En zoo worden wij ook bevonden
valsche getuigen Gods; want wij hebben
van God getuigd, dat hij Christus opge-
wekt heeft, dien hij niet heeft opgewekt,
zoo namelijk de dooden niet opgewekt
worden.
16 Want indien de dooden niet opge-
wekt worden, zoo is ook Christus niet
opgewekt;
17 En indien Christus niet opgewekt is,
zoo is uw geloof te vergeefs, zoo zijt gij
nog in uwe zonden;
18 Zoo zijn dan ook verloren, die in
Christus ontslapen zijn.
19 Indien wij alleenlijk in dit leven op
Christus zijn hopende, zoo zijn wij de
ellendigste van alle menschen.
20 Maar nu, Christus is opgewekt uit
de dooden, *en* is de eersteling geworden
dergenen, die ontslapen zijn.
21 Want dewijl de dood door één'
mensch is, zoo is ook de opstanding der
dooden door één' mensch.
22 Want gelijk zij allen in Adam ster-
ven, alzoo zullen zij ook in Christus allen
levend gemaakt worden.
23 Maar een iegelijk in zijne orde: de
eersteling Christus, daarna die van Chris-
tus zijn, in zijne toekomst.
24 Daarna zal het einde zijn, wanneer
hij het Koningrijk aan God en den Va-
der zal overgegeven hebben; wanneer
hij zal te niet gedaan hebben alle heer-
schappij, en alle magt en kracht;
25 Want hij moet als Koning heer-
schen, tot dat hij al de vijanden onder
zijne voeten zal gelegd hebben.
26 De laatste vijand, die te niet gedaan
wordt, is de dood.
27 Want hij heeft alle dingen aan zijne
voeten onderworpen. Doch wanneer hij
zegt, dat *hem* alle dingen onderworpen
zijn, zoo is het openbaar, dat hij uitge-
nomen wordt, die hem alle dingen onder-
worpen heeft.
28 En wanneer hem alle dingen zullen
onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon
zelf onderworpen worden dien, die hem
alle dingen onderworpen heeft, opdat
God zij alles in allen.
29 Anders, wat zullen zij doen, die
voor de dooden gedoopt worden, indien
de dooden ganschelijk niet opgewekt
worden? waarom worden zij voor de
dooden ook gedoopt?
30 Waarom zijn ook wij alle uur in ge-
vaar?
31 Ik sterf alle dag, *hetwelk ik betuig* bij
onzen roem, dien ik heb in Christus Je-
zus, onzen Heer.
32 Zoo ik, naar den mensch, tegen de

beesten gevochten heb te Efeze, wat nuttigheid is het mij, indien de dooden niet opgewekt worden? laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij.

33 Dwaalt niet: kwade zamensprekingen verderven goede zeden.

34 Waakt op regtvaardiglijk, en zondigt niet; want sommigen hebben de kennis Gods niet. Ik zeg het u tot schaamte.

35 Maar, zal iemand zeggen: Hoe zullen de dooden opgewekt worden? en met hoedanig een ligchaam zullen zij komen?

36 Gij dwaas, hetgeen gij zaait, wordt niet levend, tenzij dat het gestorven is;

37 En hetgeen gij zaait, *daarvan* zaait gij het ligchaam niet, dat worden zal, maar een bloot graan, naar het voorvalt, van tarwe, of van een der andere *granen*.

38 Maar God geeft aan hetzelve een ligchaam, gelijk hij wil, en aan een iegelijk zaad zijn eigen ligchaam.

39 Alle vleesch is niet hetzelfde vleesch; maar een ander is het vleesch der menschen, en een ander is het vleesch der beesten, en een ander der visschen, en een ander der vogelen.

40 En daar zijn hemelsche ligchamen, en daar zijn aardsche ligchamen; maar eene andere is de heerlijkheid der hemelsche, en eene andere der aardsche;

41 Eene andere is de heerlijkheid der zon, en eene andere is de heerlijkheid der maan, en eene andere is de heerlijkheid der sterren; want de *eene* ster verschilt in heerlijkheid van de *andere* ster.

42 Alzoo zal ook de opstanding der dooden zijn. Het *ligchaam* wordt gezaaid in verderfelijkheid, het wordt opgewekt in onverderfelijkheid;

43 Het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid; het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht.

44 Een natuurlijk ligchaam wordt er gezaaid, een geestelijk ligchaam wordt er opgewekt. Daar is een natuurlijk ligchaam, en daar is een geestelijk ligchaam.

45 Alzoo is er ook geschreven: De eerste mensch Adam is geworden tot eene levende ziel; de laatste Adam tot eenen levendmakenden geest.

46 Doch het geestelijke is niet eerst, maar het natuurlijke, daarna het geestelijke.

47 De eerst mensch is uit de aarde aardsch, de tweede mensch is de Heer uit den hemel.

48 Hoedanig de aardsche *is*, zoodanige zijn ook de aardschen; en hoedanig de hemelsche *is*, zoodanige zijn ook de hemelschen.

49 En gelijkerwijs wij het beeld van den aardsche gedragen hebben, *alzoo* zullen wij ook het beeld van den hemelsche dragen.

50 Doch dit zeg ik, broeders, dat vleesch en bloed het Koningrijk Gods niet beërven kunnen, en de verderfelijkheid beërft de onverderfelijkheid niet.

51 Ziet, ik zeg u eene verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden;

52 In een punt des *tijds*, in een oogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de dooden zullen onverderfelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden.

53 Want dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen, en dit sterfelijke *moet* onsterfelijkheid aandoen.

54 En wanneer dit verderfelijke zal onverderfelijkheid aangedaan hebben, en dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aangedaan hebben, alsdan zal het woord geschieden dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning.

55 Dood! waar is uw prikkel? Hel! waar is uwe overwinning?

56 De prikkel nu des doods is de zonde; en de kracht der zonde is de wet.

57 Maar Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door onzen Heer Jezus Christus.

58 Zoo dan, mijne geliefde broeders, zijt standvastig, onbewegelijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in den Heer.

HET 16 CAPITTEL.

AANGAANDE nu de verzameling, welke voor de heiligen *geschiedt*, gelijk ik aan de gemeenten in Galátië verordend heb, doet ook gij alzoo.

2 Op elken eersten *dag* der week, legge een iegelijk van u *iets* bij zich zelven weg, vergaderende eenen schat, naar dat hij welvaren verkregen heeft; opdat de verzamelingen dan niet *eerst* geschieden, wanneer ik gekomen zal zijn.

3 En wanneer ik daar zal gekomen zijn, die gij zult bekwaam achten door brieven, dezelve zal ik zenden, om uwe gave naar Jerûzalem over te dragen.

4 En indien het *der moeite* waardig mogt zijn, dat ik ook *zelf* reizen zoude, zoo zullen zij met mij reizen.

5 Doch ik zal tot u komen, wanneer ik
Macedóniё zal doorgegaan zijn (want ik
zal door Macedóniё gaan);
6 En ik zal mogelijk bij u blijven,
of ook overwinteren, opdat gij mij
moogt geleiden, waar ik zal henenrei-
zen.
7 Want ik wil u nu niet zien in het
voorbijgaan, maar ik hoop eenigen tijd
bij u te blijven, indien het de Heer zal
toelaten.
8 Maar ik zal te Efeze blijven tot den
Pinkster*dag*.
9 Want mij is een groote en krachtige
deur geopend, en daar zijn vele tegen-
standers.
10 Zoo nu Timótheus komt, ziet dat hij
buiten vreeze bij u zij; want hij werkt
het werk des Heeren, gelijk ik.
11 Dat hem dan niemand verachte;
maar geleidt hem in vrede, opdat hij
tot mij kome; want ik verwacht hem
met de broederen.
12 En wat aangaat Apollos, den broe-
der, ik heb hem zeer gebeden, dat hij
met de broeders tot u komen zoude;
maar het was ganschelijk *zijn* wil niet,
dat hij nu zoude komen; doch hij zal
komen, wanneer het hem wel gelegen
zal zijn.
13 Waakt, staat in het geloof, houdt u
mannelijk, zijt sterk.
14 Dat al uwe dingen in de liefde ge-
schieden.
15 En ik bid u, broeders, gij kent het
huis van Stéfanas, dat het is de eerste-
ling van Acháiё, en *dat* zij zich zel-
ven voor de heiligen ter dienst hebben
geschikt;
16 Dat gij ook u den zoodanigen onder-
werpt, en aan een iegelijk, die mede-
werkt en arbeidt.
17 En ik verblijde mij over de aan-
komst van Stéfanas, en Fortunátus, en
Acháïcus, want dezen hebben vervuld,
hetgeen *mij* aan u ontbrak;
18 Want zij hebben mijnen geest ver-
kwikt, en *ook* den uwen. Erkent dan
de zoodanigen.
19 U groeten de gemeenten van Aziё.
U groeten zeer in den Heere Aquila en
Priscilla, met de gemeente, die te hun-
nen huize is.
20 U groeten al de broeders. Groet
elkander met eenen heiligen kus.
21 De groetenis met mijne hand, van
PAULUS.
22 Indien iemand den Heer Jezus
Christus niet liefheeft, die zij eene
vervloeking, Maran-atha.
23 De genade van den Heer Jezus
Christus zij met u.
24 Mijne liefde zij met u allen in
Christus Jezus. Amen.

DE TWEEDE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

CORINTHE

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een Apostel van Jezus
Christus, door den wil van God,
en Timótheus, de broeder, aan de ge-
meente Gods, die te Corinthe is, met al
de heiligen, die in geheel Acháiё zijn:
2 Genade zij u en vrede van God, on-
zen Vader, en den Heer Jezus Christus.
3 Geloofd zij de God en Vader van on-
zen Heer Jezus Christus, de Vader der
barmhartigheden, en de God van alle
vertroosting;
4 Die ons vertroost in al onze verdruk-
king, opdat wij zouden kunnen vertroos-
ten degenen, die in allerlei verdrukking
zijn, door de vertroosting, met welke wij
zelve van God vertroost worden.
5 Want gelijk het lijden van Christus
overvloedig is in ons, alzoo is ook door
Christus onze vertroosting overvloedig.
6 Doch hetzij wij verdrukt worden,
het is tot uwe vertroosting en zaligheid,
die gewrocht wordt in de lijdzaamheid
van hetzelfde lijden, hetwelk wij ook
lijden; hetzij wij vertroost worden, *het
is* tot uwe vertroosting en zaligheid.
7 En onze hoop van u is vast, als die
weten, dat gelijk gij gemeenschap hebt
aan het lijden, *gij* ook alzoo *gemeenschap
hebt* aan de vertroosting.
8 Want wij willen niet, broeders, dat
gij onwetende zijt van onze verdruk-
king, die ons in Aziё is overgekomen,
dat wij uitnemend zeer bezwaard zijn
geweest boven *onze* magt, alzoo dat wij
zeer in twijfel waren ook van het leven:
9 Ja wij hadden al zelve in ons zelven
het vonnis des doods, opdat wij niet op
ons zelven vertrouwen zouden, maar op
God, die de dooden verwekt;
10 Die ons uit zoo grooten dood verlost
heeft, en *nog* verlost, op wien wij hopen,
dat hij *ons* ook nog verlossen zal;
11 Alzoo gijlieden ook mede arbeidt

voor ons door het gebed, opdat over de gave, door vele personen aan ons teweeggebragt, *ook* voor ons dankzegging door velen gedaan worde.

12 Want onze roem is deze, *namelijk* de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en opregtheid Gods, niet in vleeschelijke wijsheid, maar in de genade Gods in de wereld verkeerd hebben, en allermeest bij ulieden.

13 Want wij schrijven u geen andere dingen, dan die gij kent, of ook erkent; en ik hoop, dat gij ze ook tot het einde toe erkennen zult;

14 Gelijkerwijs gij ook ten deele ons erkend hebt, dat wij uw roem zijn, gelijk gij ook de onze zijt, in den dag van den Heer Jezus.

15 En op dit betrouwen wilde ik te voren tot u komen, opdat gij eene tweede genade zoudt hebben;

16 En door uwe *stad* naar Macedóniё gaan, en wederom van Macedóniё tot u komen, en van ulieden naar Judéa geleid worden.

17 Als ik dan dit heb voorgenomen, heb ik ook ligtvaardigheid gebruikt? of neem ik naar het vleesch voor, hetgeen ik voorneem, opdat bij mij zoude wezen Ja, ja, en Neen, neen?

18 Doch God is getrouw, dat ons woord, hetwelk tot u *is geschied*, niet is geweest Ja en Neen.

19 Want de Zoon Gods, Jezus Christus, die onder u door ons is gepredikt, *namelijk* door mij, en Silvánus, en Timótheus, was niet Ja en Neen, maar is geweest Ja in hem.

20 Want zoo vele beloften van God als er zijn, die zijn in hem Ja, en zijn in hem Amen, Gode tot heerlijkheid door ons.

21 Maar die ons met u bevestigt in Christus, en die ons gezalfd heeft, is God;

22 Die ons ook heeft verzegeld, en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven.

23 Doch ik roep God aan tot een' getuige over mijne ziel, dat ik, om u te sparen, nog te Corinthe niet ben gekomen.

24 Niet, dat wij heerschappij voeren over uw geloof, maar wij zijn medewerkers uwer blijdschap; want gij staat door het geloof.

HET 2 CAPITTEL.

MAAR ik heb dit bij mij zelven voorgenomen, dat ik niet weder in droefheid tot u komen zoude.

2 Want indien ik ulieden bedroef, wie is het toch, die mij zal vrolijk maken, dan degene, die van mij bedroefd is geworden?

3 En ditzelfde heb ik u geschreven, opdat ik, *daar* komende, niet zoude droefheid hebben van degenen, van welken ik moest verblijd worden; vertrouwende van u allen, dat mijne blijdschap uwer aller *blijdschap* is.

4 Want ik heb ulieden uit vele verdrukking en benaauwdheid des harten, met vele tranen geschreven, niet opdat gij zoudt bedroefd worden, maar opdat gij de liefde zoudt verstaan, welke ik overvloediglijk tot u heb.

5 Doch indien iemand bedroefd heeft, die heeft niet mij bedroefd, maar ten deele (opdat ik *hem* niet bezware) ulieden allen.

6 Den zoodanige is deze bestraffing genoeg, die van velen *geschied is.*

7 Alzoo dat gij daarentegen *hem* liever *moet* vergeven en vertroosten, opdat de zoodanige door al te overvloedige droefheid niet eenigzins worde verslonden.

8 Daarom bid ik u, dat gij de liefde aan hem bevestigt.

9 Want daartoe heb ik ook geschreven, opdat ik uwe beproeving mogt verstaan, of gij in alles gehoorzaam zijt.

10 Dien gij nu iets vergeeft, *dien vergeef* ik ook; want zoo ik ook iets vergeven heb, dien ik vergeven heb *heb ik het vergeven* om uwent wil, voor het aangezigt van Christus, opdat de Satan over ons geen voordeel krijge;

11 Want zijne gedachten zijn ons niet onbekend.

12 Voorts als ik te Tróas kwam, om het Euangelium van Christus *te prediken*, en als mij eene deur geopend was in den Heer, zoo heb ik geene rust gehad voor mijnen geest, omdat ik Titus, mijnen broeder, niet vond;

13 Maar afscheid van hen genomen hebbende, vertrok ik naar Macedóniё.

14 En Gode zij dank, die ons allen tijd doet triumféren in Christus, en den reuk zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen.

15 Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan;

16 Voor dezen wel een reuk des doods ten dood; maar voor genen een reuk des levens ten leven. En wie is tot deze dingen bekwaam?

17 Want wij dragen niet, gelijk velen, het woord Gods te koop, maar als uit opregtheid, maar als uit God, in de te-

genwoordigheid van God, spreken wij het in Christus.

HET 3 CAPITTEL.

BEGINNEN wij ons zelven *u* weder aan te prijzen? Of behoeven wij ook, gelijk sommigen, brieven van voorschrijving aan u, of *brieven* van voorschrijving van u?
2 Gijlieden zijt onze brief, geschreven in onze harten, bekend en gelezen van alle menschen;
3 Als die openbaar zijt geworden, dat gij een brief van Christus zijt, en door onze dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door den Geest van den levenden God, niet in steenen tafelen, maar in vleeschen tafelen des harten.
4 En zoodanig een vertrouwen hebben wij door Christus bij God.
5 Niet, dat wij van ons zelven bekwaam zijn iets te denken, als uit ons zelven, maar onze bekwaamheid is uit God;
6 Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.
7 En indien de bediening des doods in letteren *bestaande, en* in steenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest, alzoo dat de kinderen Israëls het aangezigt van Mozes niet konden sterk aanzien, om de heerlijkheid van zijn aangezigt, die te niet gedaan zou worden;
8 Hoe zal niet veel meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn?
9 Want indien de bediening der verdoemenis heerlijkheid geweest is, veel meer is de bediening der regtvaardigheid overvloedig in heerlijkheid.
10 Want ook het verheerlijkte is zelfs niet verheerlijkt in dezen deele, ten aanzien van deze uitnemende heerlijkheid.
11 Want indien hetgeen dat te niet gedaan wordt, in heerlijkheid was, veel meer *is* hetgeen dat blijft, in heerlijkheid.
12 Dewijl wij dan zoodanige hoop hebben, zoo gebruiken wij vele vrijmoedigheid in het spreken;
13 En *doen niet* gelijkerwijs Mozes, *die* een deksel op zijn aangezigt leide, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen, dat te niet gedaan wordt;
14 Maar hunne zinnen zijn verhard geworden; want tot op *den dag* van heden blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus te niet gedaan wordt.
15 Maar tot den huidigen *dag* toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart.
16 Doch zoo wanneer het tot den Heer zal bekeerd zijn, zoo wordt het deksel weggenomen.
17 De Heer nu is de Geest; en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.
18 En wij allen, met ongedekt aangezigt de heerlijkheid des Heeren *als* in eenen spiegel aanschouwende, worden *naar* hetzelve beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest.

HET 4 CAPITTEL.

DAAROM dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid, die ons geschied is, zoo vertragen wij niet;
2 Maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het woord Gods vervalschende, maar door openbaring der waarheid ons zelven aangenaam makende bij alle gewetens der menschen, in de tegenwoordigheid van God.
3 Doch indien ook ons Euangelium bedekt is, zoo is het bedekt in degenen, die verloren gaan,
4 In welken de God dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongeloovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Euangelium der heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is.
5 Want wij prediken niet ons zelven, maar Christus Jezus, den Heer; en ons zelven, *dat wij* uwe dienaars *zijn* om Jezus wil.
6 Want God, die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zoude schijnen, is degene, die in onze harten geschenen heeft, om *te geven* verlichting der kennis van de heerlijkheid Gods in het aangezigt van Jezus Christus.
7 Maar wij hebben dezen schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons;
8 *Als* die in alles verdrukt worden, doch niet benaauwd; twijfelmoedig, doch niet mismoedig;
9 Vervolgd, doch niet *daar*in verlaten; nedergeworpen, doch niet verdorven;
10 Altijd de dooding van den Heer Jezus in het ligchaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons ligchaam zoude geopenbaard worden.

11 Want wij, die leven, worden altijd
in den dood overgegeven om Jezus wil;
opdat ook het leven van Jezus in ons
sterfelijk vleesch zoude geopenbaard
worden.
12 Zoo dan, de dood werkt wel in ons,
maar het leven in ulieden.
13 Dewijl wij nu denzelfden Geest des
geloofs hebben, gelijk er geschreven is:
ik heb geloofd, daarom heb ik gespro-
ken; zoo gelooven wij ook, daarom
spreken wij ook.
14 Wetende, dat hij; die den Heer Je-
zus opgewekt heeft, ook ons door Jezus
zal opwekken, en met ulieden daar zal
stellen.
15 Want alle deze dingen zijn om
uwent wil, opdat de vermenigvuldigde
genade, door de dankzegging van velen,
overvloedig worde tot heerlijkheid van
God.
16 Daarom vertragen wij niet; maar,
hoewel onze uitwendige mensch ver-
dorven wordt, zoo wordt nogtans de
inwendige vernieuwd van dag tot
dag.
17 Want onze ligte verdrukking, die
zeer hast voorbij *gaat*, werkt ons een
gansch zeer uitnemend eeuwig gewigt
der heerlijkheid;
18 Dewijl wij niet aanmerken de din-
gen, die men ziet, maar de dingen, die
men niet ziet; want de dingen, die men
ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen, die
men niet ziet, zijn eeuwig.

HET 5 CAPITTEL.

WANT wij weten, dat, zoo ons
aardsche huis dezes tabernakels
gebroken wordt, wij een gebouw van
God hebben, een huis, niet met handen
gemaakt, *maar* eeuwig, in de heme-
len.
2 Want ook in dezen zuchten wij, ver-
langende met onze woonstede, die uit
den hemel is, overkleed te worden.
3 Zoo wij ook bekleed *en* niet naakt
zullen gevonden worden.
4 Want ook wij, die in dezen taberna-
kel zijn, zuchten, bezwaard zijnde, na-
demaal wij niet willen ontkleed, maar
overkleed worden, opdat het sterfelijke
van het leven verslonden worde.
5 Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft,
is God, die ons ook het onderpand des
Geestes gegeven heeft.
6 Wij hebben dan altijd goeden moed,
en weten, dat wij, inwonende in het
ligchaam, uitwonen van den Heer;
7 (Want wij wandelen door geloof *en*
niet door aanschouwen.)
8 Maar wij hebben goeden moed, en
hebben meer behagen om uit het lig-
chaam uit te wonen, en bij den Heer in
te wonen.
9 Daarom zijn wij ook zeer begeerig,
hetzij inwonende, hetzij uitwonende,
om hem welbehagelijk te zijn.
10 Want wij allen moeten geopenbaard
worden voor den regterstoel van Chris-
tus, opdat een iegelijk wegdrage het-
geen door het ligchaam *geschiedt*, naar
dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij
kwaad.
11 Wij dan, wetende den schrik des
Heeren, bewegen de menschen tot het
geloof, en zijn Gode openbaar gewor-
den; doch ik hoop ook in uwe gewetens
geopenbaard te zijn.
12 Want wij prijzen ons zelven u niet
weder aan, maar wij geven u oorzaak
van roem over ons, opdat gij *stof* zoudt
hebben tegen degenen, die in het aange-
zigt roemen, en niet *in* het hart.
13 Want hetzij dat wij uitzinnig zijn,
wij zijn het Gode, hetzij dat wij gema-
tigd van zinnen zijn, wij zijn het ulie-
den.
14 Want de liefde van Christus dringt
ons,
15 Als die dit oordeelen, dat, indien
één voor allen gestorven is, zij dan allen
gestorven zijn; en hij is voor allen ge-
storven, opdat degenen, die leven, niet
meer zich zelven zouden leven, maar
dien, die voor hen gestorven en opge-
wekt is.
16 Zoo dan, wij kennen van nu af nie-
mand naar het vleesch; en indien wij
ook Christus naar het vleesch gekend
hebben, nogtans kennen wij *hem* nu niet
meer *naar het vleesch*.
17 Zoo dan, indien iemand in Christus
is, hij is een nieuw schepsel; het oude
is voorbij gegaan, ziet, het is alles nieuw
geworden.
18 En alle deze dingen zijn uit God,
die ons met zich zelven verzoend heeft
door Jezus Christus, en ons de bedie-
ning der verzoening gegeven heeft.
19 Want God was in Christus de wereld
met zich zelven verzoenende, hunne
zonden hun niet toerekenende, en
heeft het woord der verzoening in ons
gelegd.
20 Zoo zijn wij dan gezanten van Chris-
tus wege, alsof God door ons bade: wij
bidden van Christus wege, laat u met
God verzoenen.
21 Want dien, die geene zonde gekend
heeft, heeft hij zonde voor ons gemaakt,
opdat wij zouden worden regtvaardig-
heid Gods in hem.

HET 6 CAPITTEL.

EN wij, *als* mede arbeidende, bidden
u ook, dat gij de genade Gods niet
te vergeefs moogt ontvangen hebben.
2 Want hij zegt: In den aangenamen
tijd heb ik u verhoord, en in den dag
der zaligheid heb ik u geholpen. Ziet,
nu is het de welaangename tijd; ziet,
nu is het de dag der zaligheid.
3 Wij geven geen' aanstoot in eenig
ding, opdat de bediening niet gelasterd
worde.
4 Maar wij, als dienaars Gods, maken
ons zelven in alles aangenaam, in vele
verdraagzaamheid, in verdrukkingen,
in nooden, in benaauwdheden,
5 In slagen, in gevangenissen, in be-
roerten, in arbeid, in waken, in vasten,
6 In reinheid, in kennis, in langmoe-
digheid, in goedertierenheid, in den Hei-
ligen Geest, in ongeveinsde liefde;
7 In het woord der waarheid, in de
kracht van God, door de wapenen der
geregtigheid aan de regter- en aan de
linker *zijde;*
8 Door eer en oneer, door kwaad ge-
rucht en goed gerucht; als verleiders,
en *nogtans* waarachtigen;
9 Als onbekende, en *nogtans* bekend;
als stervende, en ziet, wij leven; als ge-
tuchtigd, en niet gedood;
10 Als droevig zijnde, doch altijd blij-
de; als arm, doch velen rijk makende;
als niets hebbende, en *nogtans* alles be-
zittende.
11 Onze mond is opengedaan tegen u,
ô Corinthiërs, ons hart is uitgebreid.
12 Gij zijt niet naauw in ons, maar gij
zigt naauw in uwe ingewanden.
13 Nu, *om* dezelfde vergelding *te doen,*
(ik spreek als tot *mijne* kinderen) zoo
wordt gij ook uitgebreid.
14 Trekt niet een ander juk aan met
de ongeloovigen; want wat mededeel
heeft de geregtigheid met de ongereg-
tigheid? en wat gemeenschap heeft het
licht met de duisternis?
15 En wat zamenstemming heeft Chris-
tus met Belial? of wat deel heeft de ge-
loovige met den ongeloovige?
16 Of wat zamenvoeging heeft de tem-
pel Gods met de afgoden? Want gij zijt
de tempel des levenden Gods; gelijker-
wijs God gezegd heeft: Ik zal in hen
wonen, en ik zal onder *hen* wandelen;
en ik zal hun God zijn, en zij zullen
mij een volk zijn.
17 Daarom gaat uit het midden van
hen, en scheidt u af, zegt de Heer, en
raakt niet aan hetgeen onrein is, en ik
zal ulieden aannemen.
18 En ik zal u tot een' Vader zijn, en
gij zult mij tot zonen en dochteren zijn,
zegt de Heer, de Almagtige.

HET 7 CAPITTEL.

DEWIJL wij dan deze beloften heb-
ben, geliefden, laat ons ons zelven
reinigen van alle besmetting des vlee-
sches en des geestes, voleindigende de
heiligmaking in de vreeze Gods.
2 Geeft ons plaats; wij hebben nie-
mand verongelijkt, wij hebben niemand
verdorven, wij hebben bij niemand ons
voordeel gezocht.
3 Ik zeg *dit* niet tot *uwe* veroordee-
ling; want ik heb te voren gezegd, dat
gij in onze harten zijt, om te zamen te
sterven en te zamen te leven.
4 Ik heb vele vrijmoedigheid in het
spreken tegen u; ik heb veel roems
over u; ik ben vervuld met vertroos-
ting; ik ben zeer overvloedig van
blijdschap in al onze verdrukking.
5 Want ook, als wij in Macedónië ge-
komen zijn, zoo heeft ons vleesch geene
rust gehad, maar wij waren in alles
verdrukt: van buiten was strijd, van
binnen vrees.
6 Doch God, die de nederigen ver-
troost, heeft ons getroost door de komst
van Titus;
7 En niet alleen door zijne komst,
maar ook door de vertroosting, met
welke hij over u vertroost is geweest,
als hij ons verhaalde uw verlangen, uw
kermen, uwen ijver voor mij; alzoo dat
ik te meer verblijd ben geweest.
8 Want hoewel ik u in den zendbrief
bedroefd heb, het berouwt mij niet,
hoewel het mij berouwd heeft; want ik
zie, dat dezelfde zendbrief, hoewel voor
eenen kleinen tijd, u bedroefd heeft.
9 Nu verblijde ik mij, niet omdat gij
bedroefd zijt geweest, maar omdat gij
bedroefd zijt geweest tot bekeering;
want gij zijt bedroefd geweest naar God,
zoo dat gij in geen ding schade van ons
geleden hebt.
10 Want de droefheid naar God werkt
eene onberouwelijke bekeering tot za-
ligheid; maar de droefheid der wereld
werkt den dood.
11 Want ziet, ditzelfde dat gij naar God
zijt bedroefd geworden, hoe groote naar-
stigheid heeft het in u gewrocht? ja ver-
antwoording, ja onlust, ja vrees, ja ver-
langen, ja ijver, ja wraak; in alles hebt
gij u zelven bewezen rein te zijn in deze
zaak.
12 Hoewel ik dan aan u geschreven
heb, *dat* is niet om diens wil, die onregt
gedaan had, noch om diens wil, wien

onregt gedaan was; maar opdat onze vlijtigheid voor u bij u openbaar zoude worden, in de tegenwoordigheid Gods.

13 Daarom zijn wij vertroost geworden over uwe vertroosting; en zijn nog overvloediger verblijd geworden over de blijdschap van Titus, omdat zijn geest van u allen verkwikt is geworden.

14 Want indien ik iets bij hem over u geroemd heb, zoo ben ik niet beschaamd geworden; maar gelijk wij alles met waarheid tot u gesproken hebben, alzoo is ook onze roem, dien *ik* bij Titus *geroemd heb*, waarheid geworden.

15 En zijne innerlijke bewegingen zijn te overvloediger jegens u, als hij uwer aller gehoorzaamheid overdenkt, hoe gij hem met vreeze en beving hebt ontvangen.

16 Ik verblijde mij dan, dat ik in alles van u vertrouwen mag hebben.

HET 8 CAPITTEL.

VOORTS maken wij u bekend, broeders, de genade Gods, die in de gemeenten van Macedónië gegeven is,

2 Dat in vele beproeving der verdrukking de overvloed hunner blijdschap, en hunne zeer diepe armoede overvloedig geweest is tot den rijkdom hunner goeddadigheid.

3 Want zij zijn naar vermogen, (ik betuig het) ja boven vermogen gewillig geweest;

4 Ons met vele vermaning biddende, dat wij wilden aannemen de gave en de gemeenschap dezer bediening, die voor de heiligen *geschiedt*.

5 En *zij deden* niet *alleen*, gelijk wij gehoopt hadden, maar gaven zich zelven eerst aan den Heer, en *daarna* aan ons, door den wil van God.

6 Alzoo dat wij Titus vermaanden, dat, gelijk hij te voren begonnen had, hij ook alzoo nog deze gave bij u voleindigen zoude.

7 Zoo dan, gelijk gij in alles overvloedig zijt, in geloof, en in woord, en in kennis, en in alle naarstigheid, en in uwe liefde tot ons, *ziet* dat gij ook in deze gave overvloedig zijt.

8 Ik zeg *dit* niet *als* gebiedende, maar *als* door de naarstigheid van anderen ook de opregtheid van uwe liefde beproevende.

9 Want gij weet de genade van onzen Heer Jezus Christus, dat hij om uwent wil is arm geworden, daar hij rijk was, opdat gij door zijne armoede zoudt rijk worden.

10 En ik zeg in deze *mijne* meening; want dit is u oorbaar, als die niet alleen het doen, maar ook het willen van over een jaar te voren hebt begonnen.

11 Maar voleindigt nu ook het doen; opdat, gelijk er geweest is de volvaardigheid des gemoeds om te willen, daar ook alzoo zij het voleindigen uit hetgeen dat gij hebt.

12 Want indien er te voren de volvaardigheid des gemoeds is, zoo is iemand aangenaam naar hetgeen hij heeft, niet naar hetgeen hij niet heeft.

13 Want *dit zeg ik* niet opdat anderen zouden verligting hebben, en gij verdrukking;

14 Maar *opdat* uit gelijkheid, in dezen tegenwoordigen tijd, uw overvloed *zij* om hun gebrek *te vervullen;* opdat ook hun overvloed zij om uw gebrek *te vervullen*, opdat er gelijkheid worde;

15 Gelijk geschreven is: die veel *verzameld had*, had niet over; en die weinig *verzameld had*, had niet te weinig.

16 Doch Gode zij dank, die dezelfde naarstigheid voor u in het hart van Titus gegeven heeft;

17 Dat hij de vermaning heeft aangenomen, en zeer naarstig zijnde, gewillig tot u gereisd is.

18 En wij hebben ook met hem gezonden den broeder, die lof heeft in het Euangelium door al de gemeenten;

19 En dat niet alleen, maar hij is ook van de gemeenten verkozen, om met ons te reizen met deze gave, die van ons bediend wordt tot de heerlijkheid des Heeren zelve, en de volvaardigheid uwes gemoeds:

20 Dit verhoedende, dat ons niemand moge lasteren in dezen overvloed, die van ons wordt bediend,

21 Als die bezorgen hetgeen eerlijk is, niet alleen voor den Heer, maar ook voor de menschen.

22 Wij hebben ook met hen gezonden onzen broeder, dien wij in vele dingen dikwijls beproefd hebben, dat hij naarstig is; en nu veel naarstiger, door het groot vertrouwen, dat *hij heeft* tot uliëden.

23 Hetzij *dan* Titus, hij is mijn medgezel en medearbeider bij u; hetzij onze broeders, zij zijn afgezanten der gemeenten, *en* eene eer van Christus.

24 Bewijst dan aan hen de bewijzing uwer liefde, en van onzen roem over u, ook voor het aangezigt der gemeenten.

HET 9 CAPITTEL.

WANT van de bediening, die voor de heiligen *geschiedt*, is mij onnoodig aan u te schrijven.

2 Want ik weet de volvaardigheid

uwes gemoeds, van welke ik roem over
u bij de Macedóniërs, dat Acháië van
over een jaar bereid is geweest; en de
ijver, van u *begonnen,* heeft er velen
verwekt.
3 Maar ik heb deze broeders gezonden,
opdat onze roem, dien *wij* over u *heb-
ben,* niet ijdel gemaakt zoude worden in
dezen deele; opdat (gelijk ik gezegd
heb) gij bereid moogt zijn;
4 *En* dat niet mogelijk, zoo de Mace-
dóniërs met mij kwamen, en u onbereid
vonden, wij (opdat wij niet zeggen,
gij) beschaamd worden in dezen vasten
grond der roeming.
5 Ik heb dan noodig geacht deze broe-
ders te vermanen, dat zij eerst tot u
zouden komen, en voorbereiden uwen
te voren aangedienden zegen, opdat
dezelve gereed zij, alzoo als een zegen,
en niet als eene vrekheid.
6 En dit *zeg ik:* die spaarzaam zaait,
zal ook spaarzaam maaijen; en die in
zegeningen zaait, zal ook in zegeningen
maaijen.
7 Een iegelijk *doe,* gelijk hij in *zijn*
hart voorneemt; niet uit droefheid, of
uit nooddwang; want God heeft eenen
blijmoedigen gever lief.
8 En God is magtig alle genade te doen
overvloedig zijn in u; opdat gij in alles
ten allen tijde, alle genoegzaamheid
hebbende, tot alle goed werk overvloe-
dig moogt zijn,
9 Gelijk er geschreven is: hij heeft ge-
strooid, hij heeft den armen gegeven;
zijne geregtigheid blijft in eeuwig-
heid.
10 Doch die het zaad den zaaijer ver-
leent, die verleene ook brood tot spijze,
en vermenigvuldige uw gezaaisel, en
vermeerdere de vruchten uwer gereg-
tigheid;
11 Dat gij in alles rijk wordt tot alle
goeddadigheid, welke door ons werkt
dankzegging tot God.
12 Want de bediening van deze dienst
vervult niet alleen het gebrek der heili-
gen, maar is ook overvloedig door vele
dankzeggingen tot God;
13 Dewijl zij door de beproeving dezer
bediening God verheerlijken over de
onderwerping uwer belijdenis onder
het Euangelium van Christus, en *over*
de goeddadigheid der mededeeling aan
hen en aan allen;
14 En door hun gebed voor u, welke
naar u verlangen, om de uitnemende
genade Gods over u.
15 Doch Gode zij dank voor zijne on-
uitsprekelijke gave.

HET 10 CAPITTEL.

VOORTS ik Paulus zelf bid, u, door
de zachtmoedigheid en goedertie-
renheid van Christus, die, tegenwoor-
dig zijnde, wel gering ben onder u,
maar afwezend stout ben tegen u;
2 Ik bid dan, dat ik, tegenwoordig
zijnde, niet stout moge zijn met die
vrijmoedigheid, waarmede ik geacht
word stoutelijk gehandeld te hebben
tegen sommigen, die ons achten, alsof
wij naar het vleesch wandelen.
3 Want, wandelende in het vleesch,
voeren wij den krijg niet naar het
vleesch;
4 Want de wapenen van onzen krijg
zijn niet vleeschelijk, maar krachtig
door God, tot nederwerping der sterk-
ten;
5 Dewijl wij de overleggingen ter neder
werpen, en alle hoogte, die zich verheft
tegen de kennis Gods, en alle gedachte
gevangen leiden tot de gehoorzaamheid
van Christus;
6 En gereed hebben *hetgeen dient* om te
wreken alle ongehoorzaamheid, wan-
neer uwe gehoorzaamheid zal vervuld
zijn.
7 Ziet gij aan wat voor oogen is? In-
dien iemand bij zich zelven betrouwt,
dat hij van Christus is, die denke dit
weder uit zich zelven, dat gelijkerwijs
hij van Christus is, alzoo wij ook van
Christus zijn.
8 Want indien ik ook iets overvloediger
zoude roemen van onze magt, welke de
Heer ons gegeven heeft tot stichting, en
niet tot uwe nederwerping, zoo zal ik
niet beschaamd worden;
9 Opdat ik niet zoude schijnen, alsof ik
u door de brieven wilde verschrikken.
10 Want de brieven (zeggen zij) zijn
wel gewigtig en krachtig; maar de te-
genwoordigheid des ligchaams is zwak,
en de rede is verachtelijk.
11 Dezulke bedenke dit, dat hoedani-
gen wij zijn in het woord door brieven,
als wij afwezig zijn, wij ook zoodanigen
zijn inderdaad, als wij tegenwoordig
zijn.
12 Want wij durven ons zelven niet
rekenen of vergelijken met sommigen,
die zich zelven prijzen; maar dezen ver-
staan niet, dat zij zich zelven met zich
zelven meten, en zich zelven met zich
zelven vergelijken.
13 Doch wij zullen niet roemen buiten
de maat; maar dat wij, naar de maat
des regels, welke maat ons God toege-
deeld heeft, ook tot u toe zijn gekomen.
14 Want wij strekken ons zelven niet

te wijd uit, als die tot u niet zouden
komen; want wij zijn ook gekomen
tot u toe, in het Euangelium van
Christus;
15 Niet roemende buiten de maat in
anderer *lieden* arbeid, maar hebbende
hoop, als uw geloof zal gewassen zijn,
dat wij onder ulieden overvloediglijk
zullen vergroot worden naar onzen
regel;
16 Om het Euangelium te verkondigen
in de *plaatsen*, die op gene zijde van u
gelegen zijn; niet om te roemen in een
anders regel over hetgeen *alreeds* be-
reids is.
17 Doch wie roemt, die roeme in den
Heer;
18 Want niet die zich zelven prijst,
maar dien de Heer prijst, die is be-
proefd.

HET 11 CAPITTEL.

OCH of gij mij een weinig verdroegt
in de onwijsheid; ja ook verdraagt
mij.
2 Want ik ben ijverig over u met
eenen ijver Gods: want ik heb ulieden
toebereid, om *u als* eene reine maagd,
aan éénen man voor te stellen, *namelijk*
aan Christus.
3 Doch ik vrees, dat niet eenigzins, ge-
lijk de slang Eva door hare arglistigheid
bedrogen heeft, alzoo uwe zinnen be-
dorven worden, *om af te wijken* van de
eenvoudigheid, die in Christus is.
4 Want indien degeen, die komt, eenen
anderen Jezus predikte, dien wij niet
gepredikt hebben, of *indien* gij eenen
anderen Geest ontvingt, welken gij niet
hebt ontvangen, of een ander Euange-
lium, hetwelk gij niet hebt aangeno-
men, zoo verdroegt gij *hem* met regt.
5 Want ik acht, dat ik nergens minder
in ben geweest dan de uitnemendste
Apostelen.
6 En indien ik ook slecht ben in woor-
den, nogtans ben ik het niet in weten-
schap; maar allezins zijn wij in alle
dingen onder u openbaar geworden.
7 Heb ik zonden gedaan, als ik mij
zelven vernederd heb, opdat gij zoudt
verhoogd worden? overmits ik u het
Euangelium Gods om niet verkondigd
heb?
8 Ik heb andere gemeenten beroofd,
bezoldiging *van haar* nemende, om u te
bedienen; en als ik bij u tegenwoordig
was en gebrek had, ben ik niemand las-
tig gevallen.
9 Want mijn gebrek hebben de broe-
ders vervuld, die van Macedónië kwa-
men; en ik heb mij zelven in alles
gehouden zonder u te bezwaren, en zal
mij nog alzoo houden.
10 De waarheid van Christus is in
mij, dat deze roem in de gewesten van
Acháië aan mij niet zal verhinderd
worden.
11 Waarom? Is het, omdat ik u niet
liefheb? God weet het.
12 Maar wat ik doe, zal ik nog doen,
om te oorzaak af te snijden dengenen,
die oorzaak *hebben* willen, opdat zij in
hetgeen zij roemen, bevonden mogten
worden gelijk wij.
13 Want zulke valsche Apostelen zijn
bedriegelijke arbeiders, zich verande-
rende in Apostelen van Christus.
14 En het is geen wonder; want de Sa-
tan zelf verandert zich in eenen Engel
des lichts.
15 Zoo is het dan niets groots, indien
ook zijne dienaars zich veranderen, als
waren zij dienaars der geregtigheid;
wier einde zal zijn naar hunne werken.
16 Ik zeg wederom, dat niemand mee-
ne, dat ik onwijs ben; doch zoo niet,
neemt mij *dan* aan als eenen onwijze,
opdat ik ook een weinig moge roemen.
17 Dat ik spreek, spreek ik niet naar
den Heer, maar als in onwijsheid, in de-
zen vasten grond der roeming.
18 Dewijl velen roemen naar het
vleesch, zoo zal ik ook roemen.
19 Want gij verdraagt gaarne de on-
wijzen, dewijl gij wijs zijt.
20 Want gij verdraagt het, zoo u ie-
mand dienstbaar maakt, zoo *u* iemand
opeet, zoo iemand *van u* neemt, zoo
zich iemand verheft, zoo u iemand in
het aangezigt slaat.
21 Ik zeg *dit* naar oneer, gelijk of wij
zwak waren geweest; maar waarin ie-
mand stout is, (ik spreek in onwijsheid)
daarin ben ik ook stout.
22 Zijn zij Hebreërs? ik ook. Zijn zij
Israëliten? ik ook. Zijn zij het zaad
Abrahams? ik ook.
23 Zijn zij dienaars van Christus? (ik
spreek onwijs zijnde) ik ben boven *hen*:
in arbeid overvloediger, in slagen uitne-
mender, in gevangenissen overvloediger,
in doods *gevaar* menigmaal.
24 Van de Joden heb ik veertig *slagen*
min één, vijfmaal ontvangen.
25 Driemaal ben ik met roeden gegee-
seld geweest, eens ben ik gesteenigd,
driemaal heb ik schipbreuk geleden,
eenen *ganschen* nacht en dag heb ik in
de diepte overgebragt.
26 In het reizen menigmaal, in geva-
ren van rivieren, in gevaren van moor-
denaars, in gevaren van *mijn* geslacht,

in gevaren van de Heidenen, in gevaren
in de stad, in gevaren in de woestijn, in
gevaren op de zee, in gevaren onder de
valsche broeders;
27 In arbeid en moeite, in waken me-
nigmaal, in honger en dorst, in vasten
menigmaal; in koude en naaktheid.
28 Zonder de dingen, die van buiten
zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van
al de gemeenten.
29 Wie is er zwak, dat ik niet zwak
ben? wie wordt er geërgerd, dat ik niet
brande?
30 Indien men moet roemen, zoo zal ik
roemen de dingen mijner zwakheid.
31 De God en Vader van onzen Heer
Jezus Christus, die geprezen is in eeu-
wigheid, weet dat ik niet liege.
32 De Stadhouder van den Koning
Arétas in Damascus bezette de stad der
Damasceners, willende mij vangen;
33 En ik werd door een venster in een'
mand over den muur nedergelaten, en
ontvlood zijne handen.

HET 12 CAPITTEL.

TE roemen is mij waarlijk niet oor-
baar; want ik zal komen tot gezig-
ten en openbaringen des Heeren.
2 Ik ken een' mensch in Christus, vóór
veertien jaren, (of het *geschied zij* in het
ligchaam, weet ik niet, of buiten het
ligchaam, weet ik niet; God weet het;)
dat de zoodanige opgetrokken is geweest
tot in den derden hemel;
3 En ik ken een' zoodanig' mensch (of
het in het ligchaam, of buiten het lig-
chaam *geschied zij*, weet ik niet; God
weet het;)
4 Dat hij opgetrokken is geweest in het
paradijs, en gehoord heeft onuitspreke-
lijke woorden, die het eenen mensch
niet geoorloofd is te spreken.
5 Van den zoodanige zal ik roemen;
doch van mij zelven zal ik niet roemen,
dan in mijne zwakheden.
6 Want zoo ik roemen wil, ik zal niet
onwijs zijn, want ik zal de waarheid
zeggen; maar ik houde *daar van* af,
opdat niemand van mij denke boven
hetgeen hij ziet, dat ik ben, of dat hij
uit mij hoort.
7 En opdat ik mij door de uitnemend-
heid der openbaringen niet zoude ver-
heffen, zoo is mij gegeven een scherpe
doren in het vleesch, *namelijk* een En-
gel des Satans, dat hij mij met vuisten
slaan zou, opdat ik mij niet zoude ver-
heffen.
8 Hierover heb ik den Heer driemaal
gebeden, opdat hij van mij zoude wij-
ken.
9 En hij heeft tot mij gezegd: Mijne
genade is u genoeg; want mijne kracht
wordt in zwakheid volbragt. Zoo zal ik
dan veel liever roemen in mijne zwak-
heden, opdat de kracht van Christus in
mij wone.
10 Daarom heb ik een welbehagen in
zwakheden, in smaadheden, in nooden,
in vervolgingen, in benaauwdheden, om
Christus wil; want als ik zwak ben, dan
ben ik magtig.
11 Ik ben roemende onwijs geworden,
gij hebt mij genoodzaakt; want ik be-
hoorde van u geprezen te zijn, want ik
ben in geen ding minder geweest dan
de uitnemendste Apostelen, hoewel ik
niets ben.
12 De merkteekenen van eenen Apos-
tel zijn onder u betoond in alle lijd-
zaamheid, met teekenen, en wonderen,
en krachten.
13 Want wat is er, waarin gij minder
geweest zijt dan de andere gemeenten,
anders, dan dat ik zelf u niet lastig ben
geweest? Vergeeft mij dit ongelijk.
14 Ziet, ik ben ten derdemaal gereed,
om tot u te komen, en zal u niet lastig
zijn; want ik zoek niet het uwe, maar
u; want de kinderen moeten niet schat-
ten vergaderen voor de ouders, maar de
ouders voor de kinderen.
15 En ik zal zeer gaarne de kosten
doen, en voor uwe zielen te koste ge-
geven worden; hoewel ik, u overvloe-
diger beminnende, weiniger bemind
worde.
16 Doch het zij zoo, ik heb u niet be-
zwaard; maar, alzoo ik listig was, heb
ik u met bedrog gevangen.
17 Heb ik door iemand dergenen, die
ik tot u gezonden heb, van u mijn voor-
deel gezocht?
18 Ik heb Titus gebeden, en den broe-
der mede gezonden; heeft ook Titus van
u zijn voordeel gezocht? hebben wij niet
in denzelfden Geest gewandeld? *hebben
wij* niet *gewandeld* in dezelfde voetstap-
pen?
19 Meent gij wederom, dat wij ons bij
u verontschuldigen? wij spreken in de
tegenwoordigheid van God in Christus;
en dit alles, geliefden, tot uwe stich-
ting.
20 Want ik vrees, dat als ik gekomen
zal zijn, ik u niet eenigzins zal vinden
zoodanigen als ik wil, en *dat* ik van u
zal gevonden worden zoodanig als gij
niet wilt; dat er niet eenigzins *zijn*
twisten, nijdigheden, toorn, gekijf, ach-
terklap, oorblazingen, opgeblazenheden,
beroerten;

21 Opdat wederom, als ik zal gekomen
zijn, mijn God mij niet vernadere bij u,
en ik rouw hebbe over velen, die te vo-
ren gezondigd hebben, en die zich niet
bekeerd zullen hebben van de onreinig-
heid, en hoererij, en ontuchtigheid, wel-
ke zij gedaan hebben.

HET 13 CAPITTEL.

DIT is de derdemaal *dat* ik tot
u kom: in den mond van twee
of drie getuigen zal alle woord be-
staan.
2 Ik heb het te voren gezegd, en zeg
het te voren als tegenwoordig zijnde ten
tweedemaal, en ik schrijf het nu afwe-
zende aan degenen, die te voren gezon-
digd hebben, en aan al de anderen, dat,
zoo ik wederkom, ik *hen* niet zal spa-
ren;
3 Dewijl gij zoekt eene proeve van
Christus, welke in mij spreekt, welke
in u niet zwak is, maar krachtig is
onder u.
4 Want hoewel hij gekruisigd is door
zwakheid, zoo leeft hij nogtans door de
kracht Gods. Want ook wij zijn zwak
in hem, maar zullen met hem leven door
de kracht Gods in u.
5 Onderzoekt u zelven, of gij in het
geloof zijt, beproeft u zelven. Of kent
gij u zelven niet, dat Jezus Christus in
u is? tenzij dat gij eenigzins verworpe-
lijk zijt.
6 Doch ik hoop, dat gij zult verstaan,
dat wij niet verworpelijk zijn.
7 En ik wensch van God, dat gij geen
kwaad doet; niet opdat wij beproefd
zouden bevonden worden, maar opdat
gij het goede zoudt doen, en wij als
verworpelijk zouden zijn.
8 Want wij vermogen niets tegen de
waarheid, maar voor de waarheid.
9 Want wij verblijden ons, wanneer
wij zwak zijn, en gij sterk zijt. En
wij wenschen ook dit, *namelijk* uwe
volmaking.
10 Daarom schrijf ik afwezende deze
dingen, opdat ik, tegenwoordig zijnde,
niet zoude strengheid gebruiken, naar
de magt, welke mij de Heer gegeven
heeft tot opbouwing, en niet tot neder-
werping.
11 Voorts, broeders, zijt blijde, wordt
volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind,
leeft in vrede; en de God der liefde en
des vredes zal met u zijn.
12 Groet elkander met eenen heiligen
kus. U groeten al de heiligen.
13 De genade van den Heer Jezus
Christus, en de liefde Gods, en de ge-
meenshap des Heiligen Geestes, zij
met u allen. Amen.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

GALATIË.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een Apostel, *geroepen* niet
van menschen, noch door een'
mensch, maar door Jezus Christus, en
God den Vader, die hem uit de dooden
opgewekt heeft;
2 En al de broeders, die met mij zijn,
aan de gemeenten van Galátië:
3 Genade zij u en vrede van God den
Vader, en onzen Heer Jezus Chris-
tus;
4 Die zichzelven gegeven heeft voor
onze zonden, opdat hij ons trekken
zoude uit deze tegenwoordige booze
wereld, naar den wil van onzen God en
Vader;
5 Welken zij de heerlijkheid in alle
eeuwigheid. Amen.
6 Ik verwonder mij, dat gij zoo haast
wijkende van dengenen, die u in de ge-
nade van Christus geroepen heeft, over-
gebragt wordt tot een ander Euange-
lium,
7 Daar er geen ander is; maar daar
zijn sommigen, die u ontroeren, en het
Euangelium van Christus willen ver-
keeren.
8 Doch al ware het ook, dat wij, of
een Engel uit den hemel u een Euange-
lium verkondigde, buiten hetgeen wij u
verkondigd hebben, die zij vervloekt.
9 Gelijk wij te voren gezegd hebben,
zoo zeg ik ook nu weder: indien u ie-
mand een Euangelium verkondigt bui-
ten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij
vervloekt.
10 Want predik ik nu de menschen,
of God? Of zoek ik menschen te beha-
gen? want indien ik nog menschen be-
haagde, zoo ware ik geen dienstknecht
van Christus.
11 Maar ik maak u bekend, broeders,
dat het Euangelium, hetwelk van mij
verkondigd is, niet is naar den mensch;
12 Want ik heb ook hetzelve niet van
een' mensch ontvangen, noch geleerd,

maar door de openbaring van Jezus Christus.
13 Want gij hebt mijnen omgang gehoord, die eertijds in het Jodendom was, dat ik uitnemend zeer de gemeente Gods vervolgde, en dezelve verwoestte;
14 En *dat* ik in het Jodendom toenam boven velen van mijnen ouderdom in mijn geslacht, zijnde overvloediglijk ijverig voor mijne vaderlijke inzettingen.
15 Maar wanneer het Gode behaagd heeft, die mij van mijns moeders lijf aan afgezonderd heeft, en geroepen door zijne genade,
16 Zijnen Zoon in mij te openbaren, opdat ik denzelven door het Euangelium onder de Heidenen zoude verkondigen, zoo ben ik terstond niet te rade gegaan met vleesch en bloed;
17 En ben niet wederom gegaan naar Jerûzalem tot degenen, die vóór mij Apostelen waren, maar ik ging henen naar Arábië, en keerde weder naar Damascus.
18 Daarna kwam ik na drie jaren weder te Jerûzalem om Petrus te bezoeken, en ik bleef bij hem vijftien dagen.
19 En ik zag geen' ander' van de Apostelen, dan Jacobus, den broeder des Heeren.
20 Hetgene nu ik u schrijf, ziet, *ik getuig* voor God, dat ik niet liege.
21 Daarna ben ik gekomen in de gewesten van Syrië en van Cilícië.
22 En ik was van aangezigt onbekend aan de gemeenten in Judéa, die in Christus zijn.
23 Maar zij hadden alleenlijk gehoord, *dat men zeide:* Hij, die ons eertijds vervolgde, verkondigt nu het geloof, hetwelk hij eertijds verwoestte.
24 En zij verheerlijkten God in mij.

HET 2 CAPITTEL.

DAARNA ben ik, na veertien jaren, wederom naar Jerûzalem opgegaan met Bárnabas, ook Titus medegenomen hebbende.
2 En ik ging op door eene openbaring, en stelde hun het Euangelium voor, dat ik predik onder de Heidenen; en in het bijzonder aan degenen, die in achting waren, opdat ik niet eenigzins te vergeefs zoude loopen, of geloopen hebben.
3 Maar ook Titus, die met mij was, een Griek zijnde, werd niet genoodzaakt zich te laten besnijden.
4 En *dat* om der ingekropene valsche broederen wil, die van bezijden ingekomen waren, om te verspieden onze vrijheid, welke wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen.
5 Denwelken wij ook niet een uur hebben geweken met onderwerping, opdat de waarheid van het Euangelium bij u zoude verblijven.
6 En van degenen, die geacht waren wat te zijn, hoedanigen zij eertijds waren, verschilt mij niet; God neemt den persoon des menschen niet aan, want die geacht waren, hebben mij niets toegebragt.
7 Maar daarentegen, als zij zagen, dat aan mij het Euangelium der voorhuid toebetrouwd was, gelijk aan Petrus *dat* der besnijdenis;
8 (Want die in Petrus krachtig werkte tot het Apostelschap der besnijdenis, die werkte ook krachtig in mij onder de Heidenen;
9 En als Jacobus, en Cefas, en Johannes, die geacht waren pilaren te zijn, de genade, welke mij gegeven was, bekenden, gaven zij mij en Bárnabas de regter *hand* der gemeenschap, opdat wij tot de Heidenen, en zij tot de besnijdenis *zouden gaan;*
10 Alleenlijk, dat wij den armen zouden gedenken; hetwelk zelve ik ook benaarstigd heb te doen.
11 En toen Petrus te Antiochíë gekomen was, wederstond ik hem in het aangezigt, omdat hij te bestraffen was.
12 Want eer sommigen van Jacobus gekomen waren, at hij mede met de Heidenen; maar toen zij gekomen waren, onttrok hij *zich* en scheidde zich zelven af, vreezende degenen, die uit de besnijdenis waren.
13 En ook de andere Joden veinsden met hem; alzoo dat ook Barnabas mede afgetrokken werd door hunne veinzing.
14 Maar als ik zag, dat zij niet regt wandelden naar de waarheid van het Euangelium, zeide ik tot Petrus in aller tegenwoordigheid: Indien gij, die een Jood zijt, naar Heidensche wijze leeft, en niet naar Joodsche wijze, waarom noodzaakt gij de Heidenen naar de Joodsche wijze te leven?
15 Wij zijn van nature Joden, en niet zondaars uit de Heidenen;
16 *Doch* wetende, dat de mensch niet geregtvaardigd wordt uit de werken der wet, maar door het geloof in Jezus Christus, zoo hebben wij ook in Christus Jezus geloofd, opdat wij zouden geregtvaardigd worden uit het geloof van Christus, en niet uit de werken der wet;

daarom dat uit de werken der wet geen vleesch zal geregtvaardigd worden.

17 Maar indien wij, die in Christus zoeken geregtvaardigd te worden, ook zelven zondaars bevonden worden, is dan Christus een dienaar der zonde? Dat zij verre.

18 Want indien ik hetgeen ik afgebroken heb, weder opbouw, zoo stel ik mij zelven tot een' overtreder.

19 Want ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zoude.

20 Ik ben met Christus gekruisigd; en ik leef, *doch* niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vleesch leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, die mij liefgehad, en zich zelven voor mij overgegeven heeft.

21 Ik doe de genade Gods niet te niet; want indien de regtvaardigheid door de wet is, zoo is dan Christus te vergeefs gestorven.

HET 3 CAPITTEL.

O GIJ uitzinnige Galatiërs, wie heeft u betooverd, dat gij aan de waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn; aan wie Jezus Christus voor de oogen te voren geschilderd is geweest, onder u gekruisigd zijnde?

2 Dit alleen wil ik van u leeren: hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?

3 Zijt gij zoo uitzinnig: daar gij met den Geest begonnen zijt, voleindigt gij nu met het vleesch?

4 Hebt gij zoo veel te vergeefs geleden? Indien maar ook te vergeefs.

5 Die u dan den Geest verleent, en krachten onder u werkt, *doet hij dat* uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?

6 Gelijkerwijs Abraham aan God geloofd heeft, en het is hem tot regtvaardigheid gerekend;

7 Zoo verstaat gij dan, dat degenen, die uit den geloove zijn, Abrahams kinderen zijn.

8 En de Schrift, te voren ziende, dat God de Heidenen uit het geloof zoude regtvaardigen, heeft te voren aan Abraham het Euangelium verkondigd, *zeggende:* In u zullen al de volken gezegend worden.

9 Zoo dan, die uit den geloove zijn, worden gezegend met den geloovigen Abraham.

10 Want zoo velen er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek; want daar is geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.

11 En dat niemand door de wet geregtvaardigd wordt voor God, is openbaar; want de regtvaardige zal uit den geloove leven.

12 Doch de wet is niet uit het geloof; maar de mensch, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.

13 Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want daar is geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt.

14 Opdat de zegening Abrahams tot de Heidenen komen zoude in Christus Jezus, *en* opdat wij de belofte des Geestes verkrijgen zouden door het geloof.

15 Broeders, ik spreek naar den mensch: zelfs eens menschen verbond, dat bevestigd is, doet niemand te niet, of *niemand* doet daartoe.

16 Nu, zoo zijn de belofte tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: en den zaden, als van velen; maar als van één: En uwen zade, hetwelk is Christus.

17 En dit zeg ik: het verbond, dat te voren van God bevestigd is op Christus, wordt door de wet, die na vier honderd en dertig jaren gekomen is, niet krachteloos gemaakt, om de belofte te niet te doen.

18 Want indien de erfenis uit de wet is, zoo is zij niet meer uit de belofte; maar God heeft ze aan Abraham door de belofte genadiglijk gegeven.

19 Waartoe is dan de wet? Zij is om der overtredingen wil daarbij gesteld, tot dat het zaad zou gekomen zijn, aan wien het beloofd was; en zij is door de Engelen besteld in de hand des Middelaars.

20 En de Middelaar is niet *middelaar* van éenen, maar God is één.

21 Is dan de wet tegen de beloften van God? Dat zij verre: want indien er eene wet gegeven ware, die magtig was levend te maken, zoo zou waarlijk de regtvaardigheid uit de wet zijn.

22 Maar de Schrift heeft het alles onder de zonde besloten, opdat de belofte uit het geloof in Jezus Christus den geloovigen zoude gegeven worden.

23 Doch eer het geloof kwam, waren wij onder de wet in bewaring gesteld, en zijn besloten geweest tot op het geloof, dat geopenbaard zou worden.

24 Zoo is dan de wet onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit

den geloove zouden geregtvaardigd worden.
25 Maar als het geloof gekomen is, zoo zijn wij niet meer onder den tuchtmeester.
26 Want gij zijt allen kinderen van God door het geloof in Christus Jezus.
27 Want zoo velen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.
28 Daarin is noch Jood noch Griek; daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw; want gij allen zijt één in Christus Jezus.
29 En indien gij van Christus zijt, zoo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de belofte erfgenamen.

HET 4 CAPITTEL.

DOCH ik zeg, zoo langen tijd als de erfgenaam een kind is, zoo verschilt hij niets van een' dienstknecht, hoewel hij een heer is van alles;
2 Maar hij is onder voogden en verzorgers, tot den tijd van den vader te voren gesteld.
3 Alzoo wij ook, toen wij kinderen waren, zoo waren wij dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der wereld.
4 Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God zijnen zoon uitgezonden, geworden uit eene vrouw, geworden onder de wet;
5 Opdat hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zoude, *en* opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.
6 En overmits gij kinderen zijt, zoo heeft God den Geest zijns Zoons uitgezonden in uwe harten, die roept: Abba, Vader.
7 Zoo zijt gij dan niet meer een dienstknecht, maar een zoon; en indien gij een zoon zijt, zoo zijt gij ook een erfgenaam Gods door Christus.
8 Maar toen, als gij God niet kendet, diendet gij dengenen, die van nature geene Goden zijn;
9 En nu als gij God kent, ja veel meer van God gekend zijt, hoe keert gij u wederom tot de zwakke en arme eerste beginselen, welken gij weder van voren aan wilt dienen?
10 Gij onderhoudt dagen, en maanden, en tijden, en jaren.
11 Ik vrees voor u, dat ik niet eenigzins te vergeefs aan u gearbeid heb.
12 Weest gij als ik, want ook ik ben als gij; broeders, ik bid u, gij hebt mij geen ongelijk gedaan.
13 En gij weet, dat ik u door zwakheid van het vleesch het Euangelium eerstmaal verkondigd heb;
14 En mijne verzoeking, die in mijn vleesch *geschiedde*, hebt gij niet veracht noch verfoeid; maar gij naamt mij aan als eenen Engel Gods, *ja* als Christus Jezus.
15 Welke was dan uwe gelukachting? Want ik geef u getuigenis, dat gij, zoo het mogelijk ware, uwe oogen zoudt uitgegraven, en mij gegeven hebben.
16 Ben ik dan uw vijand geworden, u de waarheid zeggende?
17 Zij ijveren niet regt over u; maar zij willen ons uitsluiten, opdat gij over hen zoudt ijveren.
18 Doch in het goede te allen tijd te ijveren is goed, en niet alleenlijk, als ik bij u tegenwoordig ben.
19 Mijne kinderkens, die ik wederom arbeide te baren, tot dat Christus eene gestalte in u krijge.
20 Doch ik wilde, dat ik nu tegenwoordig bij u ware, en mijne stem mogt veranderen; want ik ben in twijfel over u;
21 Zegt mij, gij die onder de wet wilt zijn, hoort gij de wet niet?
22 Want daar is geschreven, dat Abraham twee zonen had, éénen uit de dienstmaagd, en éénen uit de vrije.
23 Maar gene, die uit de dienstmaagd was, is naar het vleesch geboren geweest; doch deze, die uit de vrije was, door de belofte.
24 Hetwelk dingen zijn, die andere beduiding hebben; want deze zijn de twee verbonden; het ééne van den berg Sina, tot dienstbaarheid barende, hetwelk is Agar;
25 Want dit, *namelijk* Agar, is Sina een berg in Arâbië, en komt overeen met Jerûzalem, dat nu is, en dienstbaar is met hare kinderen.
26 Maar Jerûzalem, dat boven is, dat is vrij, hetwelk is onzer aller moeder.
27 Want daar is geschreven: Zijt vrolijk, gij onvruchtbare, die niet baart: breek uit en roep, gij die geenen barensnood hebt: want de kinderen der eenzame zijn veel meer, dan dergene, die den man heeft.
28 Maar wij, broeders, zijn kinderen der belofte, als Izaak was.
29 Doch gelijkerwijs toen, die naar het vleesch geboren was, dengenen vervolgde, die naar den geest *geboren was*, alzoo ook nu.
30 Maar wat zegt de Schrift? werp de dienstmaagd uit en haren zoon; want de

zoon der dienstmaagd zal geenszins er-
ven met den zoon der vrije.
31 Zoo dan, broeders, wij zijn niet kin-
deren der dienstmaagd, maar der vrije.

HET 5 CAPITTEL.

STAAT dan in de vrijheid, met welke
ons Christus vrij gemaakt heeft, en
wordt niet wederom met het juk der
dienstbaarheid bevangen.
2 Ziet, ik Paulus zeg u, zoo gij u laat
besnijden, dat Christus u niet nut zal
zijn.
3 En ik betuig weder aan een' iegelijk
mensch, die zich laat besnijden, dat hij
een schuldenaar is de geheele wet te
doen.
4 Christus is u ijdel geworden, die door
de wet geregtvaardigd *wilt* worden; gij
zijt van de genade vervallen.
5 Want wij verwachten door den
Geest, uit den geloove, de hoop der regt-
vaardigheid.
6 Want in Christus Jezus heeft noch
besnijdenis eenige kracht, noch voor-
huid, maar het geloof, door de liefde
werkende.
7 Gij liept wel, wie heeft u verhin-
derd der waarheid niet gehoorzaam te
zijn?
8 Dit gevoelen is niet uit hem, die u
roept.
9 Een weinig zuurdeesem verzuurt het
geheele deeg.
10 Ik vertrouw van u in den Heer, dat
gij niet anders zult gevoelen; maar die u
ontroert, zal het oordeel dragen, wie hij
ook zij.
11 Maar ik, broeders, indien ik nog de
besnijdenis predik, waarom word ik nog
vervolgd? Zoo is dan de ergernis van
het kruis vernietigd.
12 Och of zij ook afgesneden wierden,
die u onrustig maken.
13 Want gij zijt tot vrijheid geroepen,
broeders, alleenlijk *gebruikt* de vrijheid
niet tot eene oorzaak voor het vleesch;
maar dient elkander door de liefde.
14 Want de geheele wet wordt in één
woord vervuld, *namelijk* in dit: Gij zult
uwen naaste liefhebben, gelijk u zelven.
15 Maar indien gij elkander bijt en
vereet, ziet toe, dat gij van elkander
niet verteerd wordt.
16 En ik zeg: wandelt door den Geest,
en volbrengt de begeerlijkheid van het
vleesch niet.
17 Want het vleesch begeert tegen den
Geest, en de Geest tegen het vleesch;
en deze staan tegen elkander, alzoo dat
gij niet doet, hetgéen gij wildet.
18 Maar indien gij door den Geest ge-
leid wordt, zoo zijt gij niet onder de
wet.
19 De werken van het vleesch nu zijn
openbaar; welke zijn overspel, hoererij,
onreinigheid, ontuchtigheid,
20 Afgoderij, venijngeving, vijandschap-
pen, twisten, afgunstigheden, toorn, ge-
kijf, tweedragt, ketterijen,
21 Nijd, moord, dronkenschappen, bras-
serijen, en dergelijke; van welke ik u te
voren zeg, gelijk ik ook te voren gezegd
heb, dat die zulke dingen doen, het Ko-
ningrijk Gods niet zullen beërven.
22 Maar de vrucht des Geestes is liefde,
blijdschap, vrede, langmoedigheid, goe-
dertierenheid, goedheid, geloof, zacht-
moedigheid, matigheid.
23 Tegen de zoodanigen is de wet niet.
24 Maar die van Christus zijn, hebben
het vleesch gekruisigd met de bewegin-
gen en begeerlijkheden.
25 Indien wij door den Geest leven,
zoo laat ons ook door den Geest wan-
delen.
26 Laat ons niet zijn zoekers van ijdele
eer, elkander tergende, elkander benij-
dende.

HET 6 CAPITTEL.

BROEDERS, indien ook een mensch
overvallen ware door eenige mis-
daad, gij, die geestelijk zijt, brengt den
zoodanige te regt met den geest der
zachtmoedigheid, ziende op u zelven,
opdat ook gij niet verzocht wordt.
2 Draagt elkanders lasten, en vervult
alzoo de wet van Christus.
3 Want zoo iemand meent iets te zijn,
daar hij niets is, die bedriegt zich zel-
ven in *zijn* gemoed.
4 Maar een iegelijk beproeve zijn eigen
werk; en dan zal hij aan zich zelven
alleen roem hebben, en niet aan een'
ander'.
5 Want een iegelijk zal zijn eigen pak
dragen.
6 En die onderwezen wordt in het
woord, deele mede van alle goederen
dengenen, die *hem* onderwijst.
7 Dwaalt niet: God laat zich niet be-
spotten want zoo wat de mensch zaait,
dat zal hij ook maaijen.
8 Want die in zijn eigen vleesch zaait,
zal uit het vleesch verderfenis maaijen;
maar die in den geest zaait, zal uit den
geest het eeuwige leven maaijen.
9 Doch laat ons, goed doende, niet
vertragen; want te zijner tijd zullen wij
maaijen, zoo wij niet verslappen.
10 Zoo dan, terwijl wij tijd hebben,
laat ons goed doen aan allen, maar meest
aan de huisgenooten des geloofs.

11 Ziet, hoe grooten brief ik u geschre-
ven heb met mijne hand.
12 Al degenen, die een schoon gelaat
willen toonen naar den vleesche, die
noodzaken u besneden te worden, al-
leenlijk opdat zij van wege het kruis
van Christus niet zouden vervolgd wor-
den.
13 Want ook zij zelven, die besneden
worden, houden de wet niet; maar zij
willen, dat gij besneden wordt, opdat
zij in uw vleesch roemen zouden.
14 Maar het zij verre van mij, dat ik
zoude roemen, anders dan in het kruis
van onzen Heer Jezus Christus, door
wien de wereld voor mij gekruisigd is,
en ik voor de wereld.
15 Want in Christus Jezus heeft noch
besnijdenis eenige kracht, noch voor-
huid, maar een nieuw schepsel.
16 En zoo velen als er naar dezen regel
zullen wandelen, over dezelven *zal zijn*
vrede en barmhartigheid, en over het
Israël Gods.
17 Voorts niemand doe mij moeite aan;
want ik draag de lidteekenen van den
Heer Jezus in mijn ligchaam.
18 De genade van onzen Heer Jezus
Christus zij met uwen geest, broeders.
Amen.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

E F E Z E.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een Apostel van Jesus
Christus, door den wil van God,
aan de heiligen, die te Efeze zijn, en
geloovigen in Christus Jezus:
2 Genade zij u en vrede van God, onzen
Vader, en den Heer Jezus Christus.
3 Gezegend zij de God en Vader van
onzen Heer Jezus Christus, die ons geze-
gend heeft met alle geestelijke zegening
in den hemel in Christus:
4 Gelijk hij ons uitverkoren heeft in
hem, vóór de grondlegging der wereld,
opdat wij zouden heilig en onberispelijk
zijn voor hem in de liefde;
5 Die ons te voren verordineerd heeft
tot aanneming tot kinderen, door Jezus
Christus, in zich zelven, naar het wel-
behagen van zijnen wil,
6 Tot prijs der heerlijkheid zijner ge-
nade, door welke hij ons begenadigd
heeft in den Geliefde;
7 In wien wij hebben de verlossing
door zijn bloed, *namelijk* de vergeving
der misdaden, naar den rijkdom zijner
genade,
8 Met welke hij overvloedig is geweest
over ons in alle wijsheid en voorzigtig-
heid;
9 Ons bekend gemaakt hebbende de
verborgenheid van zijnen wil, naar zijn
welbehagen, hetwelk hij voorgenomen
had in zich zelven,
10 Om in de bedeeling van de volheid
der tijden, wederom alles tot één te ver-
gaderen in Christus, beide dat in den
hemel is, en dat op de aarde is;
11 In hem, in wien wij ook een erfdeel
geworden zijn, wij, die te voren veror-
dineerd waren naar het voornemen
desgenen, die alle dingen werkt naar
den raad van zijnen wil;
12 Opdat wij zouden zijn tot prijs zij-
ner heerlijkheid, die wij eerst in Chris-
tus gehoopt hebben.
13 In wien ook gij *zijt*, nadat gij het
woord der waarheid, *namelijk* het Euan-
gelium uwer zaligheid gehoord hebt;
in wien gij ook, nadat gij geloofd hebt,
zijt verzegeld geworden met den Hei-
ligen Geest der belofte;
14 Die het onderpand is van onze erfe-
nis, tot de verkregene verlossing, tot
prijs zijner heerlijkheid.
15 Daarom ook ik, gehoord hebbende
het geloof in den Heer Jezus, dat onder
u is, en de liefde tot al de heiligen,
16 Houde niet op voor u te danken,
gedenkende uwer in mijne gebeden;
17 Opdat de God van onzen Heer Jezus
Christus, de Vader der heerlijkheid, u
geve den Geest der wijsheid en der
openbaring, in zijne kennis,
18 *Namelijk* verlichte oogen uwes ver-
stands, opdat gij moogt weten, welke
zij de hoop van zijne roeping, en welke
de rijkdom zij der heerlijkheid van
zijne erfenis in de heiligen;
19 En welke de uitnemende grootheid
zijner kracht zij aan ons, die gelooven,
naar de werking der sterkte zijner
magt,
20 Welke hij gewrocht heeft in Chris-
tus, als hij hem uit de dooden heeft op-
gewekt; en heeft *hem* gezet tot zijne
regter *hand* in den hemel;
21 Verre boven alle overheid, en magt,
en kracht, en heerschappij, en allen

naam, die genoemd wordt, niet alleen
in deze wereld, maar ook in de toeko-
mende;
22 En heeft alle dingen aan zijne voe-
ten onderworpen, en heeft hem aan de
gemeente gegeven tot een Hoofd boven
alle dingen,
23 Welke zijn ligchaam is, *en* de ver-
vulling desgenen, die alles in allen ver-
vult.

HET 2 CAPITTEL.

EN u *heeft hij mede levend gemaakt*,
daar gij dood waart door de mis-
daden en de zonden,
2 In welke gij eertijds gewandeld hebt,
naar de eeuw dezer wereld, naar den
Overste van de magt der lucht, van den
geest, die nu werkt in de kinderen der
ongehoorzaamheid;
3 Onder welke ook wij allen eertijds
verkeerd hebben in de begeerlijkheden
onzes vleesches, doende den wil des
vleesches en der gedachten; en wij
waren van nature kinderen des toorns,
gelijk ook de anderen.
4 Maar God, die rijk is in barmhartig-
heid, door zijne groote liefde, waarmede
hij ons lief gehad heeft,
5 Ook toen wij dood waren door de
misdaden, heeft *ons* levend gemaakt
met Christus; (uit genade zijt gij zalig
geworden;)
6 En heeft *ons* mede opgewekt, en
heeft *ons* mede gezet in den hemel in
Christus Jezus.
7 Opdat hij zoude betoonen in de
toekomende eeuwen den uitnemenden
rijkdom zijner genade, door de goeder-
tierenheid over ons in Christus Jezus.
8 Want uit genade zijt gij zalig gewor-
den door het geloof; en dat niet uit u,
het is Gods gave;
9 Niet uit de werken, opdat niemand
roeme.
10 Want wij zijn zijnmaaksel, gescha-
pen in Christus Jezus tot goede werken,
welke God voorbereid heeft, opdat wij
in dezelve zouden wandelen.
11 Daarom gedenkt, dat gij, die eer-
tijds Heidenen waart in het vleesch, en
die Voorhuid genoemd werdt van de-
genen, die genoemd zijn besnijdenis in
het vleesch, die met handen geschiedt;
12 Dat gij in dien tijd waart zonder
Christus, vervreemd van het burger-
schap van Israël, en vreemdelingen van
de verbonden der belofte, geene hoop
hebbende, en zonder God in de wereld.
13 Maar nu in Christus Jezus, zijt gij,
die eertijds verre waart, nabij geworden
door het bloed van Christus.
14 Want hij is onze vrede, die deze
beide één gemaakt heeft, en den mid-
delmuur des afscheidsels gebroken heb-
bende,
15 Heeft hij de vijandschap in zijn
vleesch te niet gemaakt, *namelijk* de wet
der geboden in inzettingen *bestaande;*
opdat hij die twee in zich zelven tot
éénen nieuwen mensch zoude scheppen,
vrede makende;
16 En *opdat* hij die beiden met God in
één ligchaam verzoenen zoude door het
kruis, de vijandschap aan hetzelve ge-
dood hebbende.
17 En komende, heeft hij door het
Euangelium vrede verkondigd aan u,
die verre waart, en aan hen, die nabij
waren.
18 Want door hem hebben wij beiden
den toegang door éénen Geest tot den
Vader.
19 Zoo zijt gij dan niet meer vreemde-
lingen en bijwoners, maar medeburgers
der heiligen, en huisgenooten Gods;
20 Gebouwd op het fondament der
Apostelen en Profeten, waarvan Jezus
Christus is de uiterste hoeksteen;
21 Op wien het geheele gebouw, be-
kwamelijk zamengevoegd zijnde, opwast
tot eenen heiligen tempel in den Heer;
22 Op welken ook gij mede gebouwd
wordt tot eene woonstede Gods in den
Geest.

HET 3 CAPITTEL.

OM deze oorzaak *ben* ik Paulus de
gevangene van Christus Jezus voor
u, die Heidenen zijt.
2 Indien gij maar gehoord hebt van de
bedeeling der genade Gods, die mij ge-
geven is aan u;
3 Dat hij mij door openbaring heeft
bekend gemaakt deze verborgenheid,
(gelijk ik met weinige *woorden* te voren
geschreven heb;
4 Waaraan gij, *dit* lezende, kunt be-
merken mijne wetenschap in deze ver-
borgenheid van Christus)
5 Welke in andere eeuwen aan de
kinderen der menschen niet is bekend
gemaakt, gelijk zij nu is geopenbaard
aan zijne heilige Apostelen en Profeten,
door den Geest,
6 *Namelijk* dat de Heidenen zijn
mede erfgenamen, en van hetzelfde
ligchaam, en mede deelgenooten zijner
belofte in Christus, door het Euange-
lium,
7 Waarvan ik een dienaar geworden
ben, naar de gave der genade Gods, die
mij gegeven is, naar de werking zijner
kracht.

8 Aan mij, den allerminsten van al de
heiligen, is deze genade gegeven, om
onder de Heidenen door het Euangelium
te verkondigen den onnaspeurlijken
rijkdom van Christus,
9 En allen te verlichten, *dat zij mogen
verstaan* welke de gemeenschap der
verborgenheid zij, die van *alle* eeuwen
verborgen is geweest in God, die alle
dingen geschapen heeft door Jezus
Christus;
10 Opdat nu, door de gemeente, bekend
gemaakt worde aan de Overheden
en de Magten in den hemel de veelvuldige
wijsheid Gods;
11 Naar het eeuwig voornemen, dat hij
gemaakt heeft in Christus Jezus, onzen
Heer;
12 In wien wij hebben de vrijmoedigheid,
en den toegang met vertrouwen,
door het geloof aan hem.
13 Daarom bid ik, dat gij niet vertraagt
in mijne verdrukkingen voor u,
hetwelk is uwe heerlijkheid.
14 Om deze oorzaak buig ik mijne
knieën tot den Vader van onzen Heer
Jezus Christus,
15 Uit wien al het geslacht in de hemelen
en op de aarde genoemd wordt,
16 Opdat hij u geve, naar den rijkdom
zijner heerlijkheid, met kracht versterkt
te worden door zijnen Geest in
den inwendigen mensch;
17 Opdat Christus door het geloof in
uwe harten wone, en gij in de liefde
geworteld en gegrond zijt;
18 Opdat gij ten volle kondt begrijpen
met al de heiligen, welke de breedte, en
lengte, en diepte, en hoogte zij,
19 En bekennen de liefde van Christus,
welke de kennis te boven gaat, opdat
gij vervuld wordt tot al de volheid
Gods.
20 Hem nu, die magtig is meer dan
overvloediglijk te doen, boven al wat
wij bidden of denken, naar de kracht,
die in ons werkt,
21 Hem, *zeg ik* zij de heerlijkheid in de
gemeente, door Christus Jezus, in alle
geslachten, tot alle eeuwigheid. Amen.

HET 4 CAPITTEL.

ZOO bid ik u dan, ik de gevangene in
den Heer, dat gij wandelt waardiglijk
der roeping, met welke gij geroepen
zijt;
2 Met alle ootmoedigheid en zachtmoedigheid,
met langmoedigheid, verdragende
elkander in liefde;
3 U benaarstigende te behouden de
eenigheid des Geestes door den band
des vredes.
4 Eén ligchaam is het, en één Geest,
gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot
éëne hoop uwer beroeping;
5 Eén Heer, één geloof, één doop,
6 Eén God en Vader van allen, die
daar is boven allen, en door allen, en
in u allen.
7 Maar aan elk een van ons is de
genade gegeven, naar de mate der gave
van Christus.
8 Daarom zegt hij: Als hij opgevaren
is in de hoogte, heeft hij de gevangenis
gevangen genomen, en heeft aan de
menschen gaven gegeven.
9 Nu dit: hij is opgevaren; wat is het,
dan dat hij ook eerst is nedergedaald in
de nederste deelen der aarde?
10 Die nedergedaald is, is dezelfde ook,
die opgevaren is verre boven al de hemelen,
opdat hij alle dingen vervullen
zoude.
11 En dezelfde heeft gegeven sommigen
tot Apostelen, en sommigen tot Profeten,
en sommigen tot Euangelisten, en
sommigen tot Herders en Leeraars,
12 Tot de volmaking der heiligen, tot
het werk der bediening, tot opbouwing
van het ligchaam van Christus;
13 Tot dat wij allen zullen komen tot
de eenigheid des geloofs en der kennis
van den Zoon van God, tot eenen volkomenen
man, tot de mate van de grootte
der volheid van Christus;
14 Opdat wij niet meer kinderen zouden
zijn, die als de vloed bewogen en
omgevoerd worden met alle wind der
leer, door de bedriegerij der menschen,
door arglistigheid, om listiglijk tot dwaling
te brengen;
15 Maar de waarheid betrachtende in
liefde, allezins zouden opwassen in hem,
die het Hoofd is, *namelijk* Christus;
16 Uit wien het geheele ligchaam,
bekwamelijk zamengevoegd en zamen
vastgemaakt zijnde, door alle voegselen
der toebrenging, naar de werking van
een iegelijk deel in *zijne* mate, den wasdom
des ligchaams bekomt, tot zijne
eigene opbouwing in de liefde.
17 Ik zeg dan dit, en betuig het in den
Heer, dat gij niet meer wandelt, gelijk
de andere Heidenen wandelen in de
ijdelheid huns gemoeds,
18 Verduisterd in het verstand, vervreemd
zijnde van het leven Gods, door
de onwetendheid, die in hen is, door de
verharding huns harten;
19 Die, ongevoelig geworden zijnde,
zich zelven overgegeven hebben tot ontuchtigheid,
om alle onreinigheid gieriglijk
te bedrijven.

20 Doch gij hebt Christus alzoo niet geleerd;
21 Indien gij maar hem gehoord hebt, en door hem geleerd zijt, gelijk de waarheid in Jezus is,
22 *Te weten* dat gij zoudt afleggen, aangaande de vorige wandeling, den ouden mensch, die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding;
23 En dat gij zoudt vernieuwd worden in den geest uwes gemoeds,
24 En den nieuwen mensch aandoen, die naar God geschapen is in ware regtvaardigheid en heiligheid.
25 Daarom legt af de leugen, en spreekt de waarheid, een iegelijk met zijnen naaste; want wij zijn elkanders leden.
26 Wordt toornig, en zondigt niet; de zon ga niet onder over uwe toornigheid.
27 En geeft den duivel geene plaats.
28 Die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende wat goed is met de handen, opdat hij hebbe mede te deelen aan dengenen, die nood heeft.
29 Geen vuile rede ga uit uwen mond, maar zoo er eenige goede *rede* is tot nuttige stichting, opdat zij genade geve aan hen, die ze hooren.
30 En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing.
31 Alle bitterheid, en toornigheid, en gramschap, en geroep, en lastering, zij van u geweerd, met alle boosheid;
32 Maar zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkerwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft.

HET 5 CAPITTEL.

ZIJT dan navolgers van God, als geliefde kinderen;
2 En wandelt in de liefde, gelijkerwijs ook Christus ons lief gehad heeft, en zich zelven voor ons heeft overgegeven tot eene offerande en een slagtoffer Gode, tot eenen welriekenden reuk.
3 Maar hoererij en alle onreinigheid, of gierigheid, laat ook onder u niet genoemd worden, gelijkerwijs het den heiligen betaamt;
4 Noch oneerbaarheid, noch zot geklap, of gekkernij, welke niet betamen; maar veel meer dankzegging.
5 Want dit weet gij, dat geen hoereerder, of onreine, of gierigaard, die een afgodendienaar is, erfenis heeft in het Koningrijk van Christus en van God.
6 Dat u niemand verleide met ijdele woorden: want om deze dingen komt de toorn Gods over de kinderen der ongehoorzaamheid.
7 Zoo zijt dan derzelver medegenooten niet.
8 Want gij waart eertijds duisternis, maar nu zijt gij licht in den Heer; wandelt als kinderen des lichts;
9 (Want de vrucht des Geestes is in alle goedigheid, en regtvaardigheid, en waarheid)
10 Beproevende wat den Heere welbehagelijk zij.
11 En hebt geene gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis, maar bestraft ze ook veel eer.
12 Want hetgeen heimelijk van hen geschiedt, is schandelijk ook te zeggen.
13 Maar alle deze dingen, van het licht bestraft zijnde, worden openbaar, want al wat openbaar maakt, is licht.
14 Daarom zegt hij: Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de dooden; en Christus zal over u lichten.
15 Ziet dan, hoe gij voorzigtiglijk wandelt, niet als onwijzen, maar als wijzen,
16 Den tijd uitkoopende, dewijl de dagen boos zijn.
17 Daarom zijt niet overstandig, maar verstaat, welke de wil des Heeren zij.
18 En wordt niet dronken in wijn, waarin overdaad is, maar wordt vervuld met den Geest;
19 Sprekende onder elkander met psalmen, en lofzangen, en geestelijke liederen, zingende en psalmende den Heere in uw hart,
20 Dankende ten allen tijde over alle dingen God en den Vader, in den naam van onzen Heer Jezus Christus,
21 Elkander onderdanig zijnde in de vreeze Gods.
22 Gij vrouwen, weest aan uwe eigene mannen onderdanig, gelijk aan den Heer;
23 Want de man is het hoofd der vrouw, gelijk ook Christus het hoofd der gemeente is; en hij is de behouder des ligchaams.
24 Daarom gelijk de gemeente aan Christus onderdanig is, alzoo ook de vrouwen aan hare eigene mannen in alles.
25 Gij mannen, hebt uwe eigene vrouwen lief, gelijk ook Christus de gemeente lief gehad heeft, en zich zelven voor haar heeft overgegeven;
26 Opdat hij ze heiligen zoude, *haar* gereinigd hebbende met het bad des waters door het woord;
27 Opdat hij haar zich zelven heerlijk zou voorstellen, eene gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks,

maar dat zij zoude heilig zijn en onberispelijk.
28 Alzoo zijn de mannen schuldig hunne eigene vrouwen lief te hebben, gelijk hunne eigene ligchamen. Die zijne eigene vrouw liefheeft, die heeft zich zelven lief.
29 Want niemand heeft ooit zijn eigen vleesch gehaat, maar hij voedt het, en onderhoudt het, gelijkerwijs ook de Heer de gemeente.
30 Want wij zijn leden van zijn ligchaam, van zijn vleesch en van zijne beenen.
31 Daarom zal een mensch zijnen vader en moeder verlaten, en zal zijne vrouw aanhangen, en zij twee zullen tot één vleesch wezen.
32 Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg *dit, ziende* op Christus en op de gemeente.
33 Zoo dan ook gijlieden, elk in het bijzonder, een iegelijk hebbe zijne eigene vrouw zoo lief als zich zelven; en de vrouw *zie*, dat zij den man vreeze.

HET 6 CAPITTEL.

GIJ kinderen, zijt uwen ouderen gehoorzaam in den Heer; want dat is regt.
2 Eert uwen vader en moeder, (hetwelk het eerste gebod is met eene belofte)
3 Opdat het u wel ga, en *dat* gij lang leeft op de aarde.
4 En gij vaders, verwekt uwe kinderen niet tot toorn, maar voedt hen op in de leering en vermaning des Heeren.
5 Gij dienstknechten, zijt gehoorzaam *aan uwe* heeren naar den vleesche, met vreeze en beving, in eenvoudigheid uwes harten, gelijk als aan Christus;
6 Niet naar oogendienst als menschenbehagers, maar als dienstknechten van Christus, doende den wil van God van harte;
7 Dienende met goedwilligheid den Heere, en niet den menschen;
8 Wetende, dat zoo wat goed een iegelijk gedaan zal hebben, hij datzelve van den Heer zal ontvangen, hetzij dienstknecht, hetzij vrije.
9 En gij heeren, doet hetzelfde bij hen, nalatende de dreiging, als die weet, dat ook uw eigen Heer in de hemelen is, en *dat* geene aanneming des persoons bij hem is.
10 Voorts, mijne broeders, wordt krachtig in den Heer, en in de sterkte zijner magt.
11 Doet aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels.
12 Want wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de overheden, tegen de magten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.
13 Daarom neemt aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den boozen dag, en alles verrigt hebbende, staande blijven.
14 Staat dan, uwe lendenen omgord hebbende met de waarheid, en aangedaan hebbende het borstwapen der geregtigheid;
15 En de voeten geschoeid hebbende met bereidheid van het Euangelium des vredes;
16 Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs, met hetwelk gij al de vurige pijlen des boozen zult kunnen uitblusschen.
17 En neemt den helm der zaligheid, en het zwaard des Geestes, het welk is Gods woord;
18 Met alle bidding en smeeking, biddende ten allen tijde in den geest, en tot hetzelve wakende met alle gedurigheid en smeeking voor al de heiligen;
19 En voor mij, opdat mij het woord gegeven worde in de opening mijns monds met vrijmoedigheid, om de verborgenheid van het Euangelium bekend te maken;
20 Waarover ik een gezant ben in eene keten, opdat ik in hetzelve vrijmoediglijk moge spreken, gelijk mij betaamt te spreken.
21 En opdat ook gij moogt weten hetgeen mij aangaat, *en* wat ik doe, *dat* alles zal u Tychicus, de geliefde broeder en getrouwe dienaar in den Heer, bekend maken;
22 Dien ik tot hetzelfde einde tot u gezonden heb, opdat gij onze zaken zoudt weten, en hij uwe harten zoude vertroosten.
23 Vrede zij den broederen, en liefde met geloof, van God den Vader, en den Heer Jezus Christus.
24 De genade *zij* met al degenen, die onzen Heer Jezus Christus liefhebben in onverderfelijkheid. Amen.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

FILIPPI

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS en Timótheus, dienstknech-
ten van Jezus Christus, aan al de
heiligen in Christus Jezus, die te Filip-
pi zijn, met de opzieners en diakenen;
2 Genade zij u en vrede van God,
onzen Vader, en den Heer Jezus Chris-
tus.
3 Ik dank mijnen God, zoo dikwijls
als ik uwer gedenk,
4 (Ten allen tijde in al mijnen gebede
voor u allen met blijdschap het gebed
doende)
5 Over uwe gemeenschap aan het Euan-
gelium, van den eersten dag af tot nu
toe;
6 Vertrouwende ditzelve, dat hij, die
in u een goed werk begonnen heeft, *het*
voleindigen zal tot op den dag van Je-
zus Christus;
7 Gelijk het bij mij regt is, dat ik van
u allen dit gevoel, omdat ik in *mijn*
hart houde, dat gij, beide in mijne ban-
den, en *in mijne* verantwoording en
bevestiging van het Euangelium, gij al-
len *zeg ik* mijner genade mede deelach-
tig zijt.
8 Want God is mijn getuige, hoezeer ik
begeerig ben naar u allen, met innerlijke
bewegingen van Jezus Christus.
9 En dit bid ik *God*, dat uwe liefde nog
meer en meer overvloedig worde in er-
kentenis en alle gevoelen;
10 Opdat gij beproeft de dingen, die
daar van verschillen, opdat gij opregt
zijt, en zonder aanstoot te geven, tot den
dag van Christus,
11 Vervuld met vruchten der geregtig-
heid, die door Jezus Christus zijn tot
heerlijkheid en prijs van God.
12 En ik wil, dat gij weet, broeders,
dat hetgeen aan mij *is geschied*, meer
tot bevordering van het Euangelium ge-
komen is;
13 Alzoo dat mijne banden in Christus
openbaar geworden zijn in het gansche
regthuis, en allen anderen;
14 En *dat* het meerder *deel* der broe-
deren in den Heer, door mijne banden
vertrouwen gekregen hebbende, over-
vloediger het woord onbevreesd durven
spreken.
15 Sommigen prediken ook wel Christus
door nijd en twist, maar sommigen ook
door goedwilligheid.
16 Genen verkondigen wel Christus uit
twisting, niet zuiver, meenende aan
mijne banden verdrukking toe te bren-
gen;
17 Doch dezen uit liefde, dewijl zij
weten, dat ik tot verantwoording van
het Euangelium gezet ben.
18 Wat dan? Nogtans wordt Christus
op allerlei wijze, hetzij onder een dek-
sel, hetzij in waarheid, verkondigd; en
daarin verblijd ik mij, ja ik zal mij ook
verblijden.
19 Want ik weet, dat dit mij tot za-
ligheid gedijen zal, door uw gebed en
toebrenging van den Geest van Jezus
Christus,
20 Volgens mijne ernstige verwachting
en hoop, dat ik in geene zaak zal be-
schaamd worden, maar *dat* in alle vrij-
moedigheid, gelijk ten allen tijde, alzoo
ook nu, Christus zal groot gemaakt wor-
den in mijn ligchaam, hetzij door het
leven, hetzij door den dood.
21 Want het leven is mij Christus, en
het sterven is *mij* gewin.
22 Maar of te leven in het vleesch, het-
zelve mij oorbaar zij, en wat ik verkie-
zen zal, weet ik niet.
23 Want ik word van deze twee ge-
drongen, hebbende begeerte, om ont-
bonden te worden en met Christus te
zijn, want *dat* is zeer verre het beste.
24 Maar in het vleesch te blijven, is
noodiger om uwent wil.
25 En dit vertrouw en weet ik, dat ik
zal blijven, en met u allen zal verblijven
tot uwe bevordering en blijdschap des
geloofs;
26 Opdat uw roem in Christus Jezus
overvloedig zij aan mij, door mijne te-
genwoordigheid wederom bij u.
27 Alleenlijk wandelt waardiglijk het
Euangelium van Christus, opdat, hetzij
ik kom en u zie, hetzij ik afwezig ben,
ik van uwe zaken moge hooren, dat gij
staat in éénen geest, met één gemoed
gezamenlijk strijdende door het geloof
des Euangeliums;
28 En dat gij in geen ding verschrikt
wordt van degenen, die tegenstaan, het-
welk hun wel een bewijs is des ver-
derfs, maar u der zaligheid, en dat van
God.
29 Want u is uit genade gegeven in
de zaak van Christus, niet alleen in

hem te gelooven, maar ook voor hem te lijden;
30 Denzelfden strijd hebbende, hoedanigen gij in mij gezien hebt, en nu in mij hoort.

HET 2 CAPITTEL.

INDIEN er dan eenige vertroosting is in Christus, indien er eenige troost is der liefde, indien er eenige gemeenschap is des Geestes, indien er eenige innerlijke bewegingen en ontfermingen zijn;
2 Zoo vervult mijne blijdschap, dat gij moogt eensgezind zijn, dezelfde liefde hebbende, van één gemoed *en* van één gevoelen zijnde.
3 *Doet* geen ding door twisting of ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een den ander' uitnemender dan zich zelven.
4 Een iegelijk zie niet op het zijne, maar een iegelijk *zie* ook op hetgene der anderen is;
5 Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was;
6 Die in de gestaltenis Gods zijnde, geenen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn,
7 Maar zich zelven heeft vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en den menschen is gelijk geworden;
8 En in gedaante gevonden als een mensch, heeft hij zich zelven vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja den dood des kruises.
9 Daarom heeft hem ook God uitermate verhoogd, en heeft hem eenen naam gegeven, welke boven allen naam is;
10 Opdat in den naam van Jezus zich zoude buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn,
11 En alle tong zoude belijden, dat Jezus Christus de Heer is, tot heerlijkheid van God, den Vader.
12 Alzoo dan, mijne geliefden, gelijk gij te allen tijd gehoorzaam geweest zijt, niet als in mijne tegenwoordigheid alleen, maar veel meer nu in mijn afwezen, werkt uwes zelfs zaligheid met vreeze en beving;
13 Want het is God, die in u werkt beide het willen en het werken, naar *zijn* welbehagen.
14 Doet alle dingen zonder murmureren en tegenspreken;
15 Opdat gij moogt onberispelijk en opregt zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welken gij schijnt als lichten in de wereld;
16 Voorhoudende het woord des levens, mij tot eenen roem tegen den dag van Christus, dat ik niet te vergeefs geloopen, noch te vergeefs gearbeid heb.
17 Ja indien ik ook tot een drankoffer geofferd worde over de offerande en bediening uwes geloofs, zoo verblijde ik mij, en verblijde mij met u allen.
18 En om datzelfde verblijdt gij u ook, en verblijdt gij u ook met mij.
19 En ik hoop in den Heer Jezus Timótheus haast tot u te zenden, opdat ik ook wel gemoed moge zijn, als ik uwe zaken zal verstaan hebben.
20 Want ik heb niemand, die even alzoo gemoed is, welke opregtelijk uwe zaken zal bezorgen.
21 Want zij zoeken allen het hunne, niet hetgeen van Christus Jezus is.
22 En gij weet zijne beproeving, dat hij, als een kind *zijnen* vader, met mij gediend heeft in het Euangelium.
23 Ik hoop dan wel dezen van stonden aan te zenden, zoo *haast* als ik in mijne zaken zal voorzien hebben;
24 Doch ik vertrouw in den Heer, dat ik ook zelf haast *tot u* komen zal.
25 Maar ik heb noodig geacht, tot u te zenden Epafrodítus, mijnen broeder, en medearbeider, en medestrijder, en uwen afgezondene, en bedienaar van mijne nooddruft;
26 Dewijl hij zeer begeerig was naar u allen, en zeer beangst was, omdat gij gehoord hadt, dat hij krank was.
27 En hij is ook krank geweest tot nabij den dood; maar God heeft zich over hem ontfermd, en niet alleen over hem, maar ook over mij, opdat ik niet droefheid op droefheid zoude hebben.
28 Zoo heb ik dan hem te spoediger gezonden, opdat gij, hem ziende, u weder zoudt verblijden, en ik te min zoude droevig zijn.
29 Ontvangt hem dan in den Heer, met alle blijdschap, en houdt dezulken in waarde.
30 Want om het werk van Christus was hij tot nabij den dood gekomen, *zijn* leven niet achtende, opdat hij het gebrek uwer bediening aan mij vervullen zoude.

HET 3 CAPITTEL.

VOORTS, mijne broeders, verblijdt u in den Heer. Dezelfde dingen aan u te schrijven, is mij niet verdrietig, en het is u zeker.
2 Ziet op de honden, ziet op de kwade arbeiders, ziet op de versnijding.

3 Want wij zijn de besnijding, wij, die
God in den Geest dienen, en in Christus
Jezus roemen, en niet in het vleesch
betrouwen.
4 Hoewel ik heb, dat ik ook in het
vleesch betrouwen mogt; indien ie-
mand anders meent te betrouwen in
het vleesch, ik nog meer;
5 Besneden ten achtsten dage, uit het
geslacht van Israël, van den stam Ben-
jamins, een Hebreër uit de Hebreën,
naar de wet een Farizeër;
6 Naar den ijver een vervolger der ge-
meente; naar de regtvaardigheid, die in
de wet is, zijnde onberispelijk.
7 Maar hetgeen mij gewin was, dat heb
ik om Christus wil schade geacht.
8 Ja gewisselijk ik acht ook alle dingen
schade te zijn, om de uitnemendheid
der kennis van Christus Jezus, mijnen
Heer; om wiens wil ik alle die dingen
schade gerekend heb, en acht die drek
te zijn, opdat ik Christus moge gewin-
nen,
9 En in hem gevonden worde, niet
hebbende mijne regtvaardigheid, die
uit de wet is, maar die door het geloof
in Christus is, *namelijk* de regtvaardig-
heid, die uit God is door het geloof;
10 Opdat ik hem kenne, en de kracht
zijner opstanding, en de gemeenschap
zijns lijdens, zijnen dood gelijkvormig
wordende;
11 Of ik eenigzins moge komen tot de
weder opstanding der dooden.
12 Niet dat ik het reeds gekregen heb,
of reeds volmaakt ben; maar ik jaag er
naar, of ik het ook grijpen mogt, waar-
toe ik van Christus Jezus ook gegrepen
ben.
13 Broeders, ik acht niet, dat ik zelf
het gegrepen heb.
14 Maar één ding *doe ik*, vergetende
hetgeen dat achter is, en strekkende
mij tot hetgeen dat voor is, jaag ik naar
het wit, tot den prijs der roeping Gods,
die van boven is in Christus Jezus.
15 Zoo velen dan als wij volmaakt zijn,
laat ons dit gevoelen; en indien gij iets
anderzins gevoelt, ook dat zal u God
openbaren.
16 Doch, daar wij toe gekomen zijn,
laat ons *daarin* naar denzelfden regel
wandelen, laat ons hetzelfde gevoe-
len.
17 Weest mede mijne navolgers, broe-
ders, en merkt op degenen, die alzoo
wandelen, gelijk gij ons tot een voor-
beeld hebt.
18 Want velen wandelen *anders*, van
welken ik u dikwijls gezegd heb, en nu
ook weenende zeg, dat zij vijanden van
het kruis van Christus zijn;
19 Wier einde is het verderf, wier God
is de buik, en *wier* heerlijkheid is in
hunne schande, die aardsche dingen
bedenken.
20 Maar onze wandel is in de heme-
len, waaruit wij ook den Zaligmaker
verwachten, *namelijk* den Heer Jezus
Christus;
21 Die ons vernederd ligchaam veran-
deren zal, opdat hetzelve gelijkvormig
worde aan zijn heerlijk ligchaam, naar
de werking, waardoor hij ook alle din-
gen zich zelven kan onderwerpen.

HET 4 CAPITTEL.

ZOO dan, mijne geliefde en zeer ge-
wenschte broeders, mijne blijd-
schap en kroon, staat alzoo in den
Heer, geliefden.
2 Ik vermaan Euodía, en ik vermaan
Syntyche, dat zij eensgezind zijn in den
Heer.
3 En ik bid ook u, gij *mijn* opregte
medgezel, zijt deze *vrouwen* behulp-
zaam, die met mij gestreden hebben in
het Euangelium, ook met Clemens, en
de andere mijne medearbeiders, wier
namen zijn in het boek des levens.
4 Verblijdt u in den Heer ten allen tij-
de; wederom zeg ik: verblijdt u.
5 Uwe bescheidenheid zij allen men-
schen bekend. De Heer is nabij.
6 Weest in geen ding bezorgd; maar
laat uwe begeerten in alles, door bidden
en smeeken, met dankzegging bekend
worden bij God;
7 En de vrede Gods, die alle verstand
te boven gaat, zal uwe harten en uwe
zinnen bewaren in Christus Jezus.
8 Voorts, broeders, al wat waarachtig
is, al wat eerlijk is, al wat regtvaardig
is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al
wat wel luidt, zoo daar eenige deugd is,
en zoo daar eenige lof is, bedenkt het-
zelve.
9 Hetgene gij ook geleerd, en ontvan-
gen, en gehoord, en in mij gezien hebt,
doet dat; en de God des vredes zal met
u zijn.
10 En ik ben grootelijks verblijd ge-
weest in den Heer, dat gij nu eenmaal
wederom verwakkerd zijt om aan mij
te gedenken; waaraan gij ook gedacht
hebt, maar gij hebt de gelegenheid niet
gehad.
11 Niet dat ik *dit* zeg van wege gebrek,
want ik heb geleerd vergenoegd te zijn
in hetgeen ik ben.
12 En ik weet vernederd te worden,
ik weet ook overvloed te hebben; alle-

zins en in alles ben ik onderwezen, beide verzadigd te zijn en honger te lijden, beide overvloed te hebben en gebrek te lijden;
13 Ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft.
14 Nogtans hebt gij wel gedaan, dat gij met mijne verdrukking gemeenschap gehad hebt.
15 En ook gij Filippensen, weet, dat in het begin des Euangeliums, toen ik van Macedónië vertrokken ben, geene gemeente mij *iets* medegedeeld heeft tot rekening van uitgaaf en ontvangst, dan gij alleen.
16 Want ook in Thessaloníca hebt gij mij eenmaal en andermaal gezonden tot nooddruft.
17 Niet dat ik de gave zoek, maar ik zoek de vrucht, die overvloedig is tot uwe rekening.
18 Maar ik heb alles ontvangen, en ik heb overvloed; ik ben vervuld geworden, als ik van Epafrodítus ontvangen heb, dat van u *gezonden was, als* eenen welriekenden reuk, eene aangename offerande, Gode welbehagelijk.
19 Doch mijn God zal naar zijnen rijkdom vervullen al uwe nooddruft, in heerlijkheid, door Christus Jezus.
20 Onzen God nu en Vader zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.
21 Groet alle heiligen in Christus Jezus. U groeten de broeders, die met mij zijn.
22 Al de heiligen groeten u, en meest die van het huis des Keizers zijn.
23 De genade van onzen Heer Jezus Christus zij met u allen. Amen.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS
AAN DIE VAN
COLOSSE.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een Apostel van Jezus Christus, door den wil van God, en Timótheus de broeder,
2 Aan de heiligen en geloovige broederen in Christus, die te Colosse zijn: genade zij u en vrede van God, onzen Vader, en den Heer Jezus Christus.
3 Wij danken den God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, altijd voor u biddende;
4 Alzoo wij van uw geloof in Christus Jezus gehoord hebben, en van de liefde, die *gij hebt* tot alle heiligen,
5 Om de hoop, die u weggelegd is in de hemelen, van welke gij te voren gehoord hebt, door het woord der waarheid, *namelijk* des Euangeliums;
6 Hetwelk tot u gekomen is, gelijk ook in de geheele wereld, en het brengt vruchten voort, gelijk ook onder u, van dien dag af dat gij gehoord hebt, en de genade Gods in waarheid bekend hebt.
7 Gelijk gij ook geleerd hebt van Epafras, onzen geliefden mededienstknecht, die een getrouw dienaar van Christus is voor u;
8 Die ons ook verklaard heeft uwe liefde in den Geest.
9 Waarom ook wij, van dien dag af dat wij het gehoord hebben, niet ophouden voor u te bidden en te begeeren, dat gij moogt vervuld worden met de kennis van zijnen wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand;
10 Opdat gij moogt wandelen waardiglijk den Heere, tot alle behagelijkheid, in alle goede werken vrucht dragende, en wassende in de kennis Gods,
11 Met alle kracht bekrachtigd zijnde, naar de sterkte zijner heerlijkheid, tot alle lijdzaamheid en langmoedigheid, met blijdschap.
12 Dankende den Vader, die ons bekwaam gemaakt heeft, om deel *te hebben* in de erve der heiligen in het licht;
13 Die ons getrokken heeft uit de magt der duisternis, en overgezet heeft in het Koningrijk des Zoons zijner liefde,
14 In wien wij de verlossing hebben door zijn bloed, *namelijk* de vergeving der zonden;
15 Die het beeld is des onzienlijken Gods, de eerstgeborene aller schepselen.
16 Want door hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij troonen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij magten; alle dingen zijn door hem en tot hem geschapen;
17 En hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan te zamen door hem;
18 En hij is het Hoofd des ligchaams, *namelijk* der gemeente, hij, die het begin is, de eerstgeborene uit de dooden, opdat hij in allen de eerste zoude zijn.
19 Want het is *des Vaders* welbehagen geweest, dat in hem al de volheid wonen zoude;

20 En dat hij, door hem vrede gemaakt hebbende door het bloed zijns kruises, door hem *zeg ik* alle dingen verzoenen zoude tot zich zelven, hetzij de dingen, die op de aarde, hetzij de dingen, die in de hemelen zijn.
21 En hij heeft u, die eertijds vervreemd waart, en vijanden door het verstand in de booze werken, nu ook verzoend,
22 In het ligchaam zijns vleesches, door den dood, opdat hij u zoude heilig en onberispelijk en onbeschuldigd voor zich stellen,
23 Indien gij maar blijft in het geloof, gefondeerd en vast, en niet bewogen wordt van de hope des Euangeliums, dat gij gehoord hebt, hetwelk gepredikt is onder alle schepsel, dat onder den hemel is; van hetwelk ik Paulus een dienaar geworden ben.
24 Die mij nu verblijde in mijn lijden voor u, en vervulle in mijn vleesch de overblijfselen der verdrukkingen van Christus, voor zijn ligchaam, hetwelk is de gemeente;
25 Welker dienaar ik geworden ben, naar de bedeeling Gods, die mij gegeven is aan u, om te vervullen het woord van God;
26 *Namelijk* de verborgenheid, die verborgen is geweest van *alle* eeuwen en van *alle* geslachten; maar nu geopenbaard is aan zijne heiligen;
27 Aan wie God heeft willen bekendmaken, welke zij de rijkdom der heerlijkheid van deze verborgenheid onder de Heidenen, welke is Christus onder u, de hoop der heerlijkheid;
28 Dien wij verkondigen, vermanende een' iegelijk mensch, en leerende een' iegelijk mensch in alle wijsheid, opdat wij zouden een' iegelijk mensch volmaakt stellen in Christus Jezus;
29 Waartoe ik ook arbeide, strijdende naar zijne werking, die in mij werkt met kracht.

HET 2 CAPITTEL.

WANT ik wil, dat gij weet, hoe grooten strijd ik voor u heb, en *voor* degenen, die te Laodicéa zijn, en zoo velen als mijn aangezigt in het vleesch niet hebben gezien;
2 Opdat hunne harten vertroost mogen worden, en zij zamengevoegd zijn in de liefde, en *dat* tot allen rijkdom der volle verzekerdheid des verstands, tot kennis der verborgenheid van God en den Vader, en van Christus;
3 In wien al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn.
4 En dit zeg ik, opdat niet iemand u misleide met beweegredenen, die eenen schijn hebben.
5 Want hoewel ik met het vleesch van *u* ben, nogtans ben ik met den geest bij u, mij verblijdende en ziende uwe ordening, en de vastigheid van uw geloof in Christus.
6 Gelijk gij dan Christus Jezus, den Heer, hebt aangenomen, wandelt *alzoo* in hem,
7 Geworteld en opgebouwd in hem, en bevestigd in het geloof, gelijkerwijs gij geleerd zijt, overvloedig zijnde in hetzelve, met dankzegging.
8 Ziet toe, dat niemand u als eenen roof vervoere door de filosofie, en ijdele verleiding, naar de overlevering der menschen, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus;
9 Want in hem woont al de volheid der Godheid ligchamelijk.
10 En gij zijt in hem volmaakt, die het hoofd is van alle overheid en magt;
11 In wien gij ook besneden zijt met eene besnijdenis, die zonder handen geschiedt, in de uittrekking van het ligchaam der zonden van het vleesch, door de besnijdenis van Christus;
12 Zijnde met hem begraven in den doop, in welken gij ook met *hem* opgewekt zijt, door het geloof der werking van God, die hem uit de dooden opgewekt heeft.
13 En hij heeft u, als gij dood waart in de misdaden, en *in* de voorhuid van uw vleesch, mede levend gemaakt met hem, al *uwe* misdaden u vergevende;
14 Uitgewischt hebbende het handschrift, dat tegen ons was, in inzettingen *bestaande*, hetwelk *zeg ik* eenigerwijze ons tegen was, en heeft hetzelve uit het midden weggenomen, hetzelve aan het kruis genageld hebbende;
15 *En* de overheden en de magten uitgetogen hebbende, heeft hij die in het openbaar ten toon gesteld, en heeft door hetzelve over hen getriomfeerd.
16 Dat u dan niemand oordeele in spijs of in drank, of in het stuk des feest*daags*, of der nieuwe maan, of der sabbathen;
17 Welke zijn eene schaduw der toekomende dingen, maar het ligchaam is van Christus.
18 Dat *dan* niemand u overheersche naar zijnen wil in nederigheid en dienst der Engelen, intredende in hetgeen hij niet gezien heeft, te vergeefs opgeblazen zijnde door het verstand zijns vleesches;

19 En het Hoofd niet behoudende, uit
hetwelk het geheele ligchaam, door de
zamenvoegselen en zamenbindingen
voorzien en zamengevoegd zijnde, op-
wast met Goddelijken wasdom.
20 Indien gij dan met Christus de eerste
beginselen der wereld zijt afgestorven,
wat wordt gij, gelijk of gij in de wereld
leefdet, met inzettingen belast?
21 *Namelijk* raak niet, en smaak niet,
en roer niet aan;
22 Welke dingen alle verderven door
het gebruik, *ingevoerd* naar de geboden
en leeringen der menschen;
23 Welke wel hebben eene *schijn*rede
van wijsheid in eigenwillige *Gods*dienst,
en nederigheid, en *in* het ligchaam niet
te sparen, *doch* zijn niet in eenige
waarde, *maar* tot verzadiging des vlee-
sches.

HET 3 CAPITTEL.

INDIEN gij dan met Christus opge-
wekt zijt, zoo zoekt de dingen, die
boven zijn, waar Christus is, zittende
aan de regter *hand* Gods.
2 Bedenkt de dingen, die boven zijn,
niet die op de aarde zijn.
3 Want gij zijt gestorven, en uw leven
is met Christus verborgen in God.
4 Wanneer *nu* Christus zal geopen-
baard zijn, die ons leven is, dan zult ook
gij met hem geopenbaard worden in
heerlijkheid.
5 Doodt dan uwe leden, die op de aarde
zijn, *namelijk* hoererij, onreinigheid,
schandelijke beweging, kwade begeer-
lijkheid, en de gierigheid, welke is af-
godendienst.
6 Om welke de toorn van God komt
over de kinderen der ongehoorzaam-
heid;
7 In welke ook gij eertijds hebt gewan-
deld, toen gij in dezelve leefdet.
8 Maar nu legt ook gij dit alles af, *na-
melijk* gramschap, toornigheid, kwaad-
heid, lastering, vuil spreken uit uwen
mond.
9 Liegt niet tegen elkander, dewijl gij
uitgedaan hebt den ouden mensch met
zijne werken,
10 En aangedaan hebt den nieuwen
mensch, die vernieuwd wordt tot ken-
nis, naar het evenbeeld desgenen, die
hem geschapen heeft;
11 Waarin niet is Griek en Jood, be-
snijdenis en voorhuid, Barbaar *en* Scyth,
dienstknecht *en* vrije, maar Christus is
alles en in allen.
12 Zoo doet dan aan, als uitverkorenen
Gods, heiligen en beminden, de inner-
lijke bewegingen der barmhartigheid,
goedertierenheid, ootmoedigheid, zacht-
moedigheid, langmoedigheid;
13 Verdragende elkander, en verge-
vende de een den ander', zoo iemand
tegen iemand *eenige* klagt heeft, ge-
lijkerwijs Christus u vergeven heeft,
doet ook gij alzoo.
14 En boven dit alles *doet aan* de liefde,
welke is de band der volmaaktheid.
15 En de vrede Gods heersche in uwe
harten, tot welken gij ook geroepen zijt
in één ligchaam; en weest dankbaar.
16 Het woord van Christus wone rijke-
lijk in u, in alle wijsheid: leert en ver-
maant elkander, met psalmen en lof-
zangen, en geestelijke liederen, zin-
gende den Heere met aangenaamheid
in uw hart.
17 En al wat gij doet met woorden of
met werken, *doet* het alles in den naam
van den Heer Jezus, dankende God en
den Vader door hem.
18 Gij vrouwen, zijt aan uwe eigene
mannen onderdanig, gelijk het betaamt
in den Heer.
19 Gij mannen, hebt uwe vrouwen
lief, en wordt niet verbitterd tegen
haar.
20 Gij kinderen, zijt *uwen* ouderen
gehoorzaam in alles, want dat is den
Heere welbehagelijk.
21 Gij vaders, tergt uwe kinderen niet,
opdat zij niet moedeloos worden.
22 Gij dienstknechten, zijt in alles
gehoorzaam *aan uwe* heeren naar het
vleesch, niet met oogendiensten als
menschen-behagers, maar met eenvou-
digheid des harten, vreezende God.
23 En al wat gij doet, doet dat van
harte als den Heere, en niet den men-
schen,
24 Wetende, dat gij van den Heer zult
ontvangen de vergelding der erfenis,
want gij dient den Heere Christus.
25 Maar die onregt doet, die zal het
onregt dragen, dat hij gedaan heeft; en
daar is geene aanneming des persoons.

HET 4 CAPITTEL.

GIJ heeren, doet *aan uwe* dienst-
knechten regt en gelijk, wetende,
dat ook gij eenen Heer hebt in de he-
melen.
2 Houdt sterk aan in het gebed, en
waakt in hetzelve met dankzegging;
3 Biddende met een ook voor ons, dat
God ons de deur des woords opene, om
te spreken de verborgenheid van Chris-
tus, om welke ik ook gebonden ben;
4 Opdat ik dezelve moge openbaren,
gelijk ik moet spreken.
5 Wandelt met wijsheid bij degenen,

die buiten zijn, den bekwamen tijd uitkoopende.
6 Uw woord zij ten allen tijde in aangenaamheid, met zout besprengd, opdat gij moogt weten, hoe gij een' iegelijk moet antwoorden.
7 Al mijne zaken zal u bekend maken Tychicus, de geliefde broeder, en getrouwe dienaar, en mededienstknecht in den Heer;
8 Welken ik tot hetzelfde einde tot u gezonden heb, opdat hij uwe zaken wete, en uwe harten vertrooste;
9 Met Onésimus, den getrouwen en geliefden broeder, die uit de uwen is; zij zullen u alles bekend maken, wat hier is.
10 U groet Aristarchus, mijn medegevangene, en Markus, de neef van Barnabas, aangaande wien gij bevelen ontvangen hebt; zoo hij tot u komt, ontvangt hem;
11 En Jezus, gezegd Justus; die uit de besnijdenis zijn, dezen alleen zijn *mijne* medearbeiders in het Koningrijk Gods, die mij eene vertroosting geweest zijn.
12 U groet Epafras, die uit de uwen is, een dienstknecht van Christus, te allen tijd strijdende voor u in de gebeden, opdat gij staan moogt volmaakt en volkomen in al den wil van God.
13 Want ik geef hem getuigenis, dat hij grooten ijver heeft over u en degenen, die in Laodicéa zijn, en degenen, die in Hierápolis zijn.
14 U groet Lukas, de medicijnmeester, de geliefde, en Demas.
15 Groet de broeders, die in Laodicéa zijn, en Nymfas, en de gemeente, die in zijn huis is.
16 En wanneer deze Zendbrief van u zal gelezen zijn, maakt, dat hij ook in de gemeente der Laodicensen gelezen worde, en dat ook gij dien leest, die uit Laodicéa *geschreven is.*
17 En zegt aan Archippus: Zie op de bediening, die gij aangenomen hebt in den Heer, dat gij die vervult.
18 De groetenis met mijne hand: van PAULUS. Gedenkt aan mijne banden. De genade zij met u. Amen.

DE EERSTE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DIE VAN

THESSALONÍCA.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, en Silvánus, en Timótheus, aan de gemeente der Thessalonicensen, *welke is* in God den Vader, en den Heer Jezus Christus; genade zij u en vrede van God onzen Vader, en den Heer Jezus Christus.
2 Wij danken God altijd over u allen, uwer gedachtig zijnde in onze gebeden;
3 Zonder ophouden gedenkende het werk uwes geloofs, en den arbeid der liefde, en de verdraagzaamheid der hoop op onzen Heer Jezus Christus, voor onzen God en Vader;
4 Wetende, geliefde broeders, uwe verkiezing van God.
5 Want ons Euangelium is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest, en in vele verzekerdheid; gelijk gij weet, hoedanigen wij onder u geweest zijn om uwent wil.
6 En gij zijt onze navolgers geworden, en des Heeren, het woord aangenomen hebbende in vele verdrukking, met blijdschap des Heiligen Geestes;
7 Alzoo dat gij voorbeelden geworden zijt voor al de geloovigen in Macedónië en Acháië.
8 Want van u is het woord des Heeren luidbaar geworden niet alleen in Macedónië en Acháië, maar ook in alle plaatsen is uw geloof, dat *gij* op God *hebt,* uitgegaan, zoodat wij niet noodig hebben iets *daarvan* te spreken;
9 Want zij zelven verkondigen van ons, hoedanigen ingang wij tot u hebben, en hoe gij tot God bekeerd zijt van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te dienen,
10 En zijnen Zoon uit de hemelen te verwachten, dien hij uit de dooden verwekt heeft, *namelijk* Jezus, die ons verlost van den toekomenden toorn.

HET 2 CAPITTEL.

WANT gij weet zelven, broeders, onzen ingang tot u, dat die niet ijdel is geweest;
2 Maar, hoewel wij te voren geleden hadden, en ook ons smaadheid aangedaan was, gelijk gij weet, te Filippi, zoo hebben wij *nogtans* vrijmoedigheid gebruikt in onzen God, om het Euangelium Gods tot u te spreken in veel strijds.
3 Want onze vermaning is niet geweest uit verleiding, noch uit onreinigheid, noch met bedrog;

4 Maar, gelijk wij van God beproefd zijn geweest, dat ons het Evangelium zoude toebetrouwd worden, alzoo spreken wij, niet als menschen behagende, maar Gode, die onze harten beproeft.
5 Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met *eenig* bedeksel van gierigheid; God is getuige.
6 Noch zoekende eer uit menschen, noch van u, noch van anderen; hoewel wij *u* tot last konden zijn als Apostelen van Christus;
7 Maar wij zijn vriendelijk geweest in het midden van u, gelijk eene voedster hare kinderen koestert;
8 Alzoo wij tot u zeer genegen zijnde, hebben u gaarne willen mededeelen niet alleen het Euangelium Gods, maar ook onze eigene zielen, daarom dat gij ons lief geworden waart.
9 Want gij gedenkt, broeders, onzen arbeid en moeite; want nacht en dag werkende, opdat wij niemand onder u zouden lastig zijn, hebben wij het Euangelium Gods onder u gepredikt.
10 Gij zijt getuigen, en God, hoe heilig, en regtvaardig, en onberispelijk wij u, die gelooft, geweest zijn.
11 Gelijk gij weet, hoe wij een iegelijk van u, als een vader zijne kinderen, vermaanden en vertroostten,
12 En betuigden, dat gij zoudt wandelen waardiglijk Gode, die u roept tot zijn Koningrijk en heerlijkheid.
13 Daarom danken wij ook God zonder ophouden, dat, als gij het woord der prediking Gods van ons ontvangen hebt, gij dat aangenomen hebt, niet *als* der menschen woord, maar (gelijk het waarlijk is) *als* Gods woord, dat ook werkt in u, die gelooft.
14 Want gij, broeders, zijt navolgers geworden der gemeenten van God, die in Judéa zijn, in Christus Jezus; dewijl ook gij hetzelfde geleden hebt van uwe eigene medeburgers, gelijk zij van de Joden;
15 Die ook gedood hebben den Heer Jezus, en hunne eigene Profeten, en ons hebben vervolgd, en God niet behagen, en allen menschen tegen zijn;
16 En verhinderen ons te spreken tot de Heidenen, dat zij zalig mogten worden; opdat zij te allen tijd hunne zonden vervullen zouden; en de toorn is over hen gekomen tot het einde.
17 Maar wij, broeders, van u beroofd geweest zijnde voor eene kleine wijle tijds, naar het aangezigt, niet naar het hart, hebben ons te overvloediger benaarstigd, om uw aangezigt te zien, met groote begeerte.
18 Daarom hebben wij willen tot u komen (immers ik Paulus) eenmaal en andermaal, maar de Satanas heeft ons belet.
19 Want welke is onze hoop, of blijdschap, of kroon des roems? Zijt gij die ook niet voor onzen Heer Jezus Christus in zijne toekomst?
20 Want gij zijt onze heerlijkheid en blijdschap.

HET 3 CAPITTEL.

DAAROM, *deze begeerte* niet langer kunnende verdragen, hebben wij gaarne willen te Athéne alleen gelaten worden,
2 En hebben gezonden Timótheus, onzen broeder, en Gods dienaar, en onzen medearbeider in het Euangelium van Christus, om u te versterken, en u te vermanen van uw geloof;
3 Opdat niemand bewogen worde in deze verdrukkingen; want gij weet zelven, dat wij hiertoe gesteld zijn.
4 Want ook, toen wij bij u waren, voorzeiden wij u, dat wij zouden verdrukt worden, gelijk ook geschied is, en gij weet het.
5 Daarom ook *deze begeerte* niet langer kunnende verdragen, heb ik *hem* gezonden, om uw geloof te verstaan, of niet misschien de verzoeker u zoude verzocht hebben, en onze arbeid ijdel zoude wezen.
6 Maar als Timótheus nu van ulieden tot ons gekomen was, en ons de goede boodschap gebragt had van uw geloof en liefde, en dat gij altijd goede gedachtenis van ons hebt, zeer begeerig zijnde om ons te zien, gelijk wij ook om ulieden;
7 Zoo zijn wij daarom, broeders, over u in al onze verdrukking en nood vertroost geworden door uw geloof.
8 Want nu leven wij, indien gij *vast* staat in den Heer.
9 Want welke dankzegging kunnen wij Gode tot vergelding wedergeven voor u, van wege al de blijdschap, waarmede wij ons om uwent wil verblijden voor onzen God;
10 Nacht en dag zeer overvloediglijk biddende, om uw aangezigt te mogen zien, en te volmaken hetgeen aan uw geloof ontbreekt.
11 Doch onze God en Vader zelf, en onze Heer Jezus Christus rigte onzen weg tot u.
12 En de Heer vermeerdere u, en make

u overvloedig in de liefde tot elkander
en tot allen, gelijk wij ook zijn je-
gens u;
13 Opdat hij uwe harten versterke, om
onberispelijk te zijn in heiligmaking,
voor onzen God en Vader, in de toe-
komst van onzen Heer Jezus Christus
met al zijne heiligen.

HET 4 CAPITTEL.

VOORTS dan, broeders, wij bidden
en vermanen u in den Heer Jezus,
gelijk gij van ons ontvangen hebt, hoe
gij moet wandelen en Gode behagen,
dat gij *daarin* meer overvloedig wordt.
2 Want gij weet, welke bevelen wij u
gegeven hebben door den Heer Jezus.
3 Want dit is de wil van God, uwe
heiligmaking, dat gij u onthoudt van de
hoererij;
4 Dat een iegelijk van u wete zijn vat
te bezitten in heiligmaking en eere;
5 Niet in *kwade* beweging der begeer-
lijkheid, gelijk de Heidenen, die God
niet kennen.
6 Dat niemand zijnen broeder vertrede,
noch bedriege in *zijne* handeling; want
de Heer is een wreker over alle dezen
gelijk wij u ook te voren gezegd en
betuigd hebben.
7 Want God heeft ons niet geroepen
tot onreinigheid, maar tot heiligmaking.
8 Zoo dan wie *dit* verwerpt, hij ver-
werpt geen' mensch, maar God, die ook
zijnen Heiligen Geest in ons heeft ge-
geven.
9 Van de broederlijke liefde nu hebt
gij niet noodig, dat ik u schrijve, want
gij zelven zijt van God geleerd elkander
lief te hebben;
10 Want gij doet ook hetzelve aan al
de broederen, die in geheel Macedónië
zijn. Maar wij vermanen u, broeders,
dat gij meer overvloedig wordt;
11 En dat gij u benaarstigt stil te zijn,
en uwe eigene dingen te doen, en te
werken met uwe eigene handen, gelijk
wij u bevolen hebben;
12 Opdat gij eerlijk wandelt bij de-
genen, die buiten zijn, en geen ding
noodig hebt.
13 Doch broeders, ik wil niet, dat gij
onwetende zijt van degenen, die ont-
slapen zijn, opdat gij niet bedroefd zijt,
gelijk de anderen, die geene hoop heb-
ben.
14 Want indien wij gelooven, dat Je-
zus gestorven is en opgestaan alzoo zal
ook God degenen, die ontslapen zijn in
Jezus, *weder* brengen met hem.
15 Want dat zeggen wij u door het
woord des Heeren, dat wij, die levend
overblijven zullen tot de toekomst des
Heeren, niet zullen vóórkomen degenen,
die ontslapen zijn.
16 Want de Heer zelf zal met een ge-
roep, met de stem des Archangels, en
met de bazuine Gods nederdalen van
den hemel; en die in Christus gestorven
zijn, zullen eerst opstaan;
17 Daarna wij, die levend overgeble-
ven zijn, zullen zamen met hen opgeno-
men worden in de wolken, den Heere
te gemoet, in de lucht; en alzoo zullen
wij altijd met den Heer wezen.
18 Zoo dan, vertroost elkander met
deze woorden.

HET 5 CAPITTEL.

MAAR van de tijden en de gelegen-
heden broeders, hebt gij niet noo-
dig, dat men u schrijve.
2 Want gij weet zelven zeer wel, dat
de dag des Heeren alzoo zal komen, ge-
lijk een dief in den nacht.
3 Want wanneer zij zullen zeggen: het
is vrede, en zonder gevaar; dan zal een
haastig verderf hun overkomen, gelijk
de barensnood aan eene bevruchte
vrouw, en zij zullen het geenszins ont-
vlieden.
4 Maar gij, broeders, gij zijt niet in
duisternis, dat u die dag als een dief
zoude bevangen.
5 Gij zijt allen kinderen des lichts, en
kinderen des daags; wij zijn niet des
nachts, noch der duisternis.
6 Zoo laat ons dan niet slapen, gelijk
de anderen, maar laat ons waken en
nuchteren zijn.
7 Want die slapen, slapen des nachts,
en die dronken zijn, zijn des nachts
dronken.
8 Maar wij die des daags zijn, laat ons
nuchteren zijn, aangedaan hebbende
het borstwapen des geloofs en der liefde,
en *tot* eenen helm de hoop der zalig-
heid.
9 Want God heeft ons niet gesteld tot
toorn, maar tot verkrijging der zalig-
heid, door onzen Heer Jezus Christus;
10 Die voor ons gestorven is, opdat wij,
hetzij wij waken, hetzij wij slapen, za-
men met hem leven zouden.
11 Daarom vermaant elkander, en
sticht de een den ander', gelijk gij ook
doet.
12 En wij bidden u, broeders, erkent
degenen, die onder u arbeiden, en uwe
voorstanders zijn in den Heer, en u ver-
manen;
13 En acht ze zeer veel in liefde, om
huns werks wil. Zijt vreedzaam onder
elkander.

14 En wij bidden u, broeders, vermaant de ongeregelden, vertroost de kleinmoedigen, ondersteunt de zwakken, zijt langmoedig jegens allen.
15 Ziet, dat niemand kwaad voor kwaad aan iemand vergelde; maar jaagt te allen tijd het goede na, zoo jegens elkander als jegens allen.
16 Verblijdt u ten allen tijde.
17 Bidt zonder ophouden.
18 Dankt *God* in alles; want dit is de wil van God in Christus Jezus over u.
19 Bluscht den Geest niet uit.
20 Veracht de profetiën niet.
21 Beproeft alle dingen; behoudt het goede.
22 Onthoudt u van allen schijn des kwaads.
23 En de God des vredes zelf heilige u geheel en al, en uw geheel opregte geest, en ziel, en ligchaam worde onberispelijk bewaard in de toekomst van onzen Heer Jezus Christus.
24 Hij die u roept, is getrouw, die het ook doen zal.
25 Broeders, bidt voor ons.
26 Groet al de broeders met eenen heiligen kus.
27 Ik bezweer ulieden bij den Heer, dat deze Zendbrief voor al de heilige broederen gelezen worde.
28 De genade van onzen Heer Jezus Christus zij met ulieden. Amen.

DE TWEEDE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS AAN DIE VAN THESSALONÍCA.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, en Silvánus, en Timótheus, aan de Gemeente der Thessalonicensen, *welke is* in God onzen Vader, en den Heer Jezus Christus.
2 Genade zij u, en vrede, van God onzen Vader en den Heer Jezus Christus.
3 Wij moeten God te allen tijd danken over u, broeders, gelijk billijk is, omdat uw geloof zeer wast, en *dat* de liefde van een' iegelijk van u allen jegens elkander overvloedig wordt;
4 Alzoo dat wij zelven van u roemen in de gemeenten Gods, over uwe lijdzaamheid en geloof in al uwe vervolgingen en verdrukkingen, die gij verdraagt;
5 Een bewijs van Gods regtvaardig oordeel, opdat gij waardig geacht wordt het Koningrijk van God, voor hetwelk gij ook lijdt.
6 Alzoo het regt is bij God verdrukking te vergelden dengenen, die u verdrukken.
7 En u, die verdrukt wordt, verkwikking met ons, in de openbaring van den Heer Jezus van den hemel met de Engelen zijner kracht;
8 Met vlammend vuur wraak doende over degenen, die God niet kennen, en over degenen, die het Euangelium van onzen Heer Jezus Christus niet gehoorzaam zijn;
9 Welke zullen *tot* straf lijden het eeuwig verderf, van het aangezigt des Heeren, en van de heerlijkheid zijner sterkte,
10 Wanneer hij zal gekomen zijn, om verheerlijkt te worden in zijne heiligen, en wonderbaar te worden in allen, die gelooven (overmits onze getuigenis onder u is geloofd geworden) in dien dag.
11 Waarom wij ook altijd bidden voor u, dat onze God u waardig achte der roeping, en vervulle al het welbehagen *zijner* goedigheid, en het werk des geloofs met kracht;
12 Opdat de naam van onzen Heer Jezus Christus verheerlijkt worde in u, en gij in hem, naar de genade van onzen God en den Heer Jezus Christus.

HET 2 CAPITTEL.

EN wij bidden u, broeders, door de toekomst van onzen Heer Jezus Christus, en onze toevergadering tot hem,
2 Dat gij niet haastiglijk bewogen wordt van verstand, of verschrikt, noch door geest, noch door woord, noch door Zendbrief, als van ons *geschreven*, als of de dag van Christus aanstaande ware.
3 Dat u niemand verleide op eenigerlei wijze; want *die komt niet*, tenzij eerst de afval gekomen zij, en geopenbaard zij de mensch der zonde, de zoon des verderfs;
4 Die zich tegenstelt en verheft boven al wat God genoemd, of *als God* geëerd wordt, alzoo dat hij in den tempel Gods als een God zal zitten, zich zelven vertoonende, dat hij God is.
5 Gedenkt gij niet, dat ik, nog bij u zijnde, u deze dingen gezegd heb?
6 En nu, wat *hem* wederhoudt weet gij,

opdat hij geopenbaard worde te zijnen
eigen' tijd.
7 Want de verborgenheid der ongereg-
tigheid wordt alreeds gewrocht; alleen-
lijk, die hem nu wederhoudt, *die zal
hem wederhouden* tot dat hij uit het
midden zal *weggedaan* worden.
8 En alsdan zal de ongeregtige geopen-
baard worden, dien de Heer verdoen zal
door den geest zijns monds, en te niet
maken door de verschijning zijner toe-
komst;
9 *Hem zeg ik*, wiens toekomst is
naar de werking des Satans, in alle
kracht, en teekenen, en wonderen der
leugen,
10 En in alle verleiding der onregt-
vaardigheid in degenen, die verloren
gaan; daarvoor dat zij de liefde der
waarheid niet aangenomen hebben, om
zalig te worden.
11 En daarom zal hun God zenden
eene kracht der dwaling, dat zij aan
de leugen zouden gelooven;
12 Opdat zij allen veroordeeld worden,
die de waarheid niet geloofd hebben,
maar een welbehagen hebben gehad in
de ongeregtigheid.
13 Maar wij zijn schuldig altijd God te
danken over u, broeders, die van den
Heer bemind zijt, dat u God van den
beginne verkozen heeft tot zaligheid,
in heiligmaking des Geestes, en geloof
der waarheid;
14 Waartoe hij u geroepen heeft door
ons Euangelium, tot verkrijging der
heerlijkheid van onzen Heer Jezus
Christus.
15 Zoo dan, broeders, staat *vast* en
houdt de inzettingen, die u geleerd zijn,
hetzij door *ons* woord, hetzij door on-
zen Zendbrief.
16 En onze Heer Jezus Christus zelf,
en onze God en Vader, die ons heeft
lief gehad, en gegeven heeft eene eeu-
wige vertroosting en goede hoop in
genade,
17 Vertrooste uwen harten, en verster-
ke u in alle goed woord en werk.

HET 3 CAPITTEL.

VOORTS, broeders, bidt voor ons,
opdat het woord des Heeren *zij-
nen* loop hebbe, en verheerlijkt worde,
gelijk ook bij u,
2 En opdat wij mogen verlost worden
van de ongeschikte en booze menschen;
want het geloof is niet aller.
3 Maar de Heer is getrouw, die u zal
versterken en bewaren van den booze.
4 En wij vertrouwen van u in den
Heer, dat gij, hetgeen wij u bevelen,
ook doet en doen zult.
5 Doch de Heer rigte uwe harten tot
de liefde Gods, en tot de lijdzaamheid
van Christus.
6 En wij bevelen u, broeders, in den
naam van onzen Heer Jezus Christus,
dat gij u onttrekt van een' iegelijk
broeder, die ongeregeld wandelt, en
niet naar de inzetting, die hij van ons
ontvangen heeft.
7 Want gij zelven weet, hoe men ons
behoort na te volgen; want wij hebben
ons niet ongeregeld gedragen onder u;
8 En wij hebben geen brood bij ie-
mand gegeten voor niet, maar in arbeid
en moeite, nacht en dag werkende, op-
dat wij niet iemand van u zouden lastig
zijn.
9 Niet, dat wij de magt niet hebben,
maar opdat wij ons zelven u geven zou-
den *tot* een voorbeeld, om ons na te
volgen.
10 Want ook, toen wij bij u waren,
hebben wij u dit bevolen, dat, zoo ie-
mand niet wil werken, hij ook niet ete.
11 Want wij hooren, dat sommigen on-
der u ongeregeld wandelen, niet wer-
kende, maar ijdele dingen doende.
12 Doch de zoodanigen bevelen en ver-
manen wij door onzen Heer Jezus Chris-
tus, dat zij met stilheid werkende hun
eigen brood eten.
13 En gij, broeders, vertraagt niet in
goed te doen.
14 Maar indien iemand aan ons woord,
door dezen brief *geschreven*, niet ge-
hoorzaam is, teekent dien, en vermengt
u niet met hem, opdat hij beschaamd
worde;
15 En houdt *hem* niet als eenen vijand,
maar vermaant *hem* als eenen broeder.
16 De Heer nu des vredes zelf geve u
vrede te allen tijd, in allerlei wijze. De
Heer zij met u allen.
17 De groetenis met mijne hand: van
PAULUS; hetwelk is een teeken in iede-
ren Zendbrief: alzoo schrijf ik.
18 De genade van onzen Heer Jezus
Christus zij met u allen. Amen.

DE EERSTE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN

TIMOTHEUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een Apostel van Jezus
Christus, naar het bevel van God,
onzen Zaligmaker, en den Heer Jezus
Christus, *die* onze hope *is*,
2 Aan Timótheus, *mijnen* opregten
zoon in het geloof: genade barmhar-
tigheid, vrede zij u van God, onzen Va-
der, en Christus Jezus, onzen Heer.
3 Gelijk ik u vermaand heb, dat gij te
Efeze zoudt blijven, als ik naar Mace-
dónië reisde, *zoo vermaan ik het u nog*
opdat gij sommigen beveelt geen andere
leer te leeren;
4 Noch zich te begeven tot fabelen en
oneindelijke geslachtrekeningen, wel-
ke meer *twist*vragen voortbrengen dan
stichting Gods, die in het geloof is.
5 Maar het einde des gebods is liefde
uit een rein hart, en *uit* een goed gewe-
ten, en *uit* een ongeveinsd geloof.
6 Waarvan sommigen afgeweken zijn-
de, zich gewend hebben tot ijdelspre-
king;
7 Willende leeraars der wet zijn, niet
verstaande, noch wat zij zeggen, noch
wat zij bevestigen.
8 Doch wij weten, dat de wet goed is,
zoo iemand die wettelijk gebruikt;
9 En hij dit weet, dat voor de regt-
vaardigen de wet niet is gezet, maar
voor de onregtvaardigen en de halstar-
rigen, voor de goddeloozen en de zon-
daren, voor de onheiligen en de ongod-
delijken, voor de vadermoorders en
moedermoorders, voor de doodsla-
gers,
10 Voor de hoereerders, voor hen, die
bij mannen liggen, voor de menschen-
dieven, voor de leugenaars, voor de
mijneedigen, en zoo er iets anders te-
gen de gezonde leer is,
11 Naar het Euangelium der heerlijk-
heid des zaligen Gods, dat mij toebe-
trouwd is.
12 En ik dank hem, die mij bekrach-
tigd heeft, *namelijk* Christus Jezus,
onzen Heer, dat hij mij getrouw geacht
heeft, *mij* in de bediening gesteld heb-
bende,
13 Die ik te voren een *Gods* lasteraar
was, en een vervolger, en een verdruk-
ker; maar mij is barmhartigheid ge-
schied, dewijl ik het onwetende gedaan
heb in *mijne* ongeloovigheid.
14 Doch de genade van onzen Heer is
zeer overvloedig geweest, met geloof en
liefde, die daar is in Christus Jezus.
15 Dit is een getrouw woord, en aller
aanneming waardig, dat Christus Jezus
in de wereld gekomen is, om de zonda-
ren zalig te maken, van welke ik de
voornaamste ben.
16 Maar daarom is mij barmhartigheid
geschied, opdat Jezus Christus in mij,
die de voornaamste ben, al *zijne* lang-
moedigheid zoude betoonen, tot een
voorbeeld dergenen, die in hem geloo-
ven zullen ten eeuwigen leven.
17 Den Koning nu der eeuwen, den
onverderfelijken, den onzienlijken, den
alleen wijzen God, zij eer en heerlijk-
heid in alle eeuwigheid. Amen.
18 Dit gebod beveel ik u, *mijn* zoon
Timótheus, dat gij naar de profetiën, die
van u vóórgegaan zijn, in dezelve den
goeden strijd strijdt;
19 Houdende het geloof, en een goed
geweten, hetwelk sommigen verstooten
hebbende van het geloof schipbreuk ge-
leden hebben.
20 Onder welken is Hymenéüs en
Alexander, die ik den Satan overgege-
ven heb, opdat zij zouden leeren niet
meer te lasteren.

HET 2 CAPITTEL.

IK vermaan dan vóór alle dingen, dat
gedaan worden smeekingen, gebe-
den, voorbiddingen, dankzeggingen,
voor alle menschen,
2 Voor Koningen, en allen, die in
hoogheid zijn, opdat wij een gerust en
stil leven leiden mogen in alle Godzalig-
heid en eerbaarheid;
3 Want dat is goed en aangenaam voor
God, onzen Zaligmaker,
4 Die wil, dat alle menschen zalig
worden, en tot kennis der waarheid ko-
men.
5 Want daar is één God, daar is ook
één Middelaar Gods en der menschen,
de mensch Christus Jezus,
6 Die zich zelven gegeven heeft *tot*
een rantsoen voor allen, *zijnde* de ge-
tuigenis tot zijnen tijd;
7 Waartoe ik gesteld ben een prediker
en Apostel, (ik zeg de waarheid in Chris-
tus, ik lieg niet) een leeraar der Heide-
nen, in geloof en waarheid.
8 Ik wil dan, dat de mannen bidden

in alle plaatsen, opheffende heilige handen, zonder toorn en twisting.
9 Desgelijks ook, dat de vrouwen, in een eerbaar gewaad, met schaamte en matigheid zich zelven versieren, niet in vlechtingen *des haars*, of goud, of paarlen, of kostelijke kleeding;
10 Maar (hetwelk aan vrouwen betaamt, die de Godvruchtigheid belijden) door goede werken.
11 Eene vrouw late zich leeren in stilheid, in alle onderdanigheid.
12 Doch ik laat aan de vrouw niet toe, dat zij leere, noch over den man heersche, maar *wil* dat zij in stilheid zij.
13 Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva.
14 En Adam is niet verleid geworden, maar de vrouw, verleid zijnde, is in overtreding geweest.
15 Doch zij zal zalig worden in kinderen te baren, zoo zij blijft in het geloof, en liefde, en heiligmaking, met matigheid.

HET 3 CAPITTEL.

DIT is een getrouw woord: zoo iemand tot een opzieners ambt lust heeft, die begeert een treffelijk werk.
2 Een opziener dan moet onberispelijk zijn, ééner vrouwe man, wakker, matig, eerbaar, gaarne herbergende, bekwaam om te leeren;
3 Niet genegen tot den wijn, geen smijter, geen vuil gewinzoeker; maar bescheiden, geen vechter, niet geldgierig;
4 Die zijn eigen huis wel regeert, *zijne* kinderen in onderdanigheid houdende, met alle stemmigheid;
5 (Want zoo iemand zijn eigen huis niet weet te regeren, hoe zal hij voor de gemeente Gods zorg dragen?)
6 Geen nieuweling, opdat hij niet opgeblazen worde, en in het oordeel des duivels valle.
7 En hij moet ook eene goede getuigenis hebben van degenen, die buiten zijn, opdat hij niet valle in smaadheid, en *in* den strik des duivels.
8 De diakenen insgelijks *moeten* eerbaar zijn, niet tweetongig, niet die zich tot veel wijn begeven, geen vuil gewinzoekers,
9 Houdende de verborgenheid des geloofs in een rein geweten.
10 En dat dezen ook eerst beproefd worden, *en* dat zij daarna dienen, zoo zij onbetraffelijk zijn.
11 De vrouwen insgelijks *moeten* eerbaar *zijn*, geen lasteressen, wakker, getrouw in alles.
12 Dat de diakenen ééner vrouwe mannen zijn, die *hunne* kinderen en hunne eigene huizen wel regeren.
13 Want die wel gediend hebben, verkrijgen zich zelven eenen goeden opgang, en vele vrijmoedigheid in het geloof, hetwelk is in Christus Jezus.
14 Deze dingen schrijf ik u, hopende zeer haast tot u te komen;
15 Maar zoo ik vertoef, opdat gij moogt weten, hoe men in het huis Gods moet verkeeren, hetwelk is de gemeente des levenden Gods, een pilaar en vastigheid der waarheid;
16 En buiten allen twijfel de verborgenheid der Godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vleesch, is geregtvaardigd in den Geest, is gezien van de Engelen, is gepredikt onder de Heidenen, is geloofd in de wereld, is opgenomen in heerlijkheid.

HET 4 CAPITTEL.

DOCH de Geest zegt duidelijk, dat in de laatste tijden sommigen zullen afvallen van het geloof, zich begevende tot verleidende geesten, en leeringen der duivelen,
2 Door geveinsdheid der leugensprekers, hebbende hun eigen geweten *als* met een brandijzer toegeschroeid;
3 Verbiedende te huwelijken, *gebiedende* van spijzen te onthouden, welke God geschapen heeft, tot nuttiging met dankzegging, voor de geloovigen, en die de waarheid hebben bekend.
4 Want alle schepsel Gods is goed, en daar is niets verwerpelijk, met dankzegging genomen zijnde;
5 Want het wordt geheiligd door het woord Gods, en *door* het gebed.
6 Als gij deze dingen aan de broeders voorstelt, zoo zult gij een goed dienaar van Jezus Christus zijn, opgevoed in de woorden des geloofs en der goede leer, welke gij achtervolgd hebt.
7 Maar verwerp de ongoddelijke en oudwijfsche fabelen, en oefen u zelven tot Godzaligheid.
8 Want de ligchamelijke oefening is tot weinig nut; maar de Godzaligheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomenden levens.
9 Dit is een getrouw woord, en aller aanneming waardig.
10 Want hiertoe arbeiden wij ook, en worden gesmaad, omdat wij gehoopt hebben op den levenden God, die een

behouder is van alle menschen, *maar*
allermeest der geloovigen.
11 Beveel deze dingen, en leer ze.
12 Niemand verachte uwe jongheid;
maar zijt een voorbeeld der geloovigen
in woord, in wandel, in liefde, in den
geest, in geloof, in reinheid.
13 Houdt aan in het lezen, in het
vermanen, in het leeren, tot dat ik
kome.
14 Verzuim de gave niet, die in u is,
die u gegeven is door de profetie, met
oplegging van de handen des ouderling-
schaps.
15 Bedenk deze dingen, wees hierin
bezig, opdat uw toenemen openbaar zij
in alles.
16 Hebt acht op u zelven en op de
leer; volhard daarin; want dat doende,
zult gij en u zelven behouden, en die u
hooren.

HET 5 CAPITTEL.

BESTRAF eenen ouden *man* niet
hardelijk, maar vermaan *hem* als
eenen vader; de jongen als broeders;
2 De oude *vrouwen* als moeders; de
jonge als zusters, in alle reinheid.
3 Eer de weduwen, die waarlijk wedu-
wen zijn.
4 Maar zoo eenige weduwe kinderen
heeft, of kindskinderen, dat die leeren
eerst aan haar eigen huis Godzaligheid
oefenen, en den voorouderen wederver-
gelding doen; want dat is goed en aan-
genaam voor God.
5 Die nu waarlijk weduwe is, en alleen
gelaten, die hoopt op God, en blijft in
smeekingen en gebeden nacht en dag.
6 Maar die haren wellust volgt, die is
levende gestorven.
7 En beveel dit, opdat zij onberispelijk
zijn.
8 Doch zoo iemand de zijnen en voor-
namelijk *zijne* huisgenooten niet ver-
zorgt, die heeft het geloof verloochend,
en is erger dan een ongeloovige.
9 Dat eene weduwe gekozen worde
niet minder dan van zestig jaren, welke
ééns mans vrouw geweest is;
10 Getuigenis hebbende van goede wer-
ken: zoo zij kinderen opgevoed heeft,
zoo zij *gaarne* heeft geherbergd, zoo
zij de voeten der heiligen heeft gewas-
schen, zoo zij den verdrukten genoeg-
zame hulpe gedaan heeft, zoo zij alle
goed werk nagetracht heeft.
11 Maar neem de jonge weduwen niet
aan; want als zij weelderig geworden
zijn tegen Christus, zoo willen zij huwe-
lijken;
12 Hebbende *haar* oordeel, omdat zij
haar eerste geloof hebben te niet ge-
daan.
13 En met een ook leeren zij ledig om-
gaan bij de huizen; en zijn niet alleen
ledig, maar ook klapachtig, en ijdele
dingen doende, sprekende hetgeen niet
betaamt.
14 Ik wil dan, dat de jonge *weduwen*
huwelijken, kinderen telen, het huis re-
geren, geen oorzaak van lastering aan
de wederpartij geven.
15 Want eenigen hebben zich alreeds
afgewend achter den Satan.
16 Zoo eenig geloovig *man*, of geloo-
vige *vrouw* weduwen heeft, dat die aan
haar genoegzame hulpe doe, en dat de
gemeente niet bezwaard worde, opdat
deze aan degenen, die waarlijk weduwen
zijn, genoegzame hulpe doen moge.
17 Dat de Ouderlingen, die wel rege-
ren, dubbele eer waardig geacht worden,
voornamelijk die arbeiden in het woord
en de leer.
18 Want de Schrift zegt: Eenen dor-
schenden os zult gij niet muilbanden;
en, De arbeider is zijnen loon waardig.
19 Neem tegen eenen Ouderling geene
beschuldiging aan, anders dan onder
twee of drie getuigen.
20 Die zondigen, bestraft die in tegen-
woordigheid van allen, opdat ook de an-
deren vreeze mogen hebben.
21 Ik betuig voor God, en den Heer
Jezus Christus, en de uitverkorene En-
gelen, dat gij deze dingen onderhoudt,
zonder vooroordeel, niets doende naar
toegenegenheid.
22 Leg niemand haastiglijk de handen
op, noch heb gemeenschap aan de zon-
den van anderen; bewaar u zelven rein.
23 Drink niet langer water *alleen*, maar
gebruik een weinig wijns, om uwe maag
en uwe menigvuldige zwakheden.
24 Van sommige menschen zijn de zon-
den te voren openbaar, en gaan vóór
tot *hunne* veroordeeling, en in sommi-
gen ook volgen zij na;
25 Desgelijks ook de goede werken zijn
te voren openbaar, en waarmede het an-
ders gelegen is, kunnen niet verborgen
worden.

HET 6 CAPITTEL.

DE dienstknechten, zoo velen als er
onder het juk zijn, zullen hunne
heeren alle eer waardig achten, opdat
de naam van God, en de leer niet ge-
lasterd worde.
2 En die geloovige heeren hebben, zul-
len hen niet verachten, omdat zij broe-
ders zijn; maar zullen hun te meer die-
nen, omdat zij geloovig en geliefd zijn,

als die aan deze weldaad mede deelach-
tig zijn. Leer en vermaan deze dingen.
3 Indien iemand eene andere leer leert,
en niet overeenkomt met de gezonde
woorden van onzen Heer Jezus Christus,
en met de leer, die naar de Godzalig-
heid is,
4 Die is opgeblazen, en weet niets,
maar hij raast omtrent *twist*vragen en
woordenstrijd; uit welke komt nijd,
twist, lasteringen, kwade nadenkingen,
5 Verkeerde krakeelingen van men-
schen, die een verdorven verstand heb-
ben, en van de waarheid beroofd zijn,
meenende, dat de Godzaligheid een
gewin is. Wijk af van dezulken.
6 Doch de Godzaligheid is een groot
gewin met vergenoeging.
7 Want wij hebben niets in de wereld
gebragt, het is openbaar, dat wij ook
niets daaruit kunnen dragen.
8 Maar als wij voedsel en deksel heb-
ben, wij zullen daarmede vergenoegd
zijn.
9 Doch die rijk willen worden, vallen
in verzoeking en *in* den strik, en *in* vele
dwaze en schadelijke begeerlijkheden,
welke de menschen doen verzinken in
verderf en ondergang.
10 Want de geldgierigheid is een wor-
tel van alle kwaad, tot welke sommigen
lust hebbende zijn afgedwaald van het
geloof, en hebben zich zelven met vele
smarten doorstoken.
11 Maar gij, ô mensch Gods, vlied deze
dingen; en jaag naar geregtigheid, God-
zaligheid, geloof, liefde, lijdzaamheid,
zachtmoedigheid.
12 Strijd den goeden strijd des geloofs;
grijp naar het eeuwige leven, tot het-
welk gij ook geroepen zijt, en de goede
belijdenis beleden hebt voor vele getui-
gen.
13 Ik beveel u voor God, die alle ding
levend maakt, en *voor* Christus Jezus,
die onder Pontius Pilátus de goede be-
lijdenis betuigd heeft,
14 Dat gij dit gebod houdt, onbevlekt
en onberispelijk, tot op de verschijning
van onzen Heer Jezus Christus;
15 Welke te zijnen tijd vertoonen zal
de zalige en alleen magtige Heer, de
Koning der koningen, en Heer der
heeren;
16 Die alleen onsterfelijkheid heeft, en
een ontoegankelijk licht bewoont, dien
geen mensch gezien heeft, noch zien
kan; wien zij eer en eeuwige kracht.
Amen.
17 Beveel den rijken in deze tegen-
woordige wereld, dat zij niet hoogmoe-
dig zijn, noch *hunne* hoop stellen op de
ongestadigheid des rijkdoms, maar op
den levenden God, die ons alle dingen
rijkelijk verleent, om te genieten;
18 Dat zij weldadig zijn, rijk worden
in goede werken, gaarne mededeelende
zijn, *en* gemeenzaam;
19 Leggende zich zelven weg tot eenen
schat een goed fondament tegen het toe-
komende, opdat zij het eeuwige leven
verkrijgen mogen.
20 O Timótheüs, bewaar het pand *u*
toebetrouwd, eenen afkeer hebbende
van het ongoddelijk ijdel roepen, en
van de tegenstellingen der valschelijk
genoemde wetenschap,
21 Welke sommigen voorgevende, zijn
van het geloof afgeweken. De genade
zij met u. Amen.

DE TWEEDE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS AAN TIMOTHEUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een Apostel van Jezus
Christus, door den wil van God,
naar de belofte des levens, dat in Chris-
tus Jezus is,
2 Aan Timótheüs *mijnen* geliefden
zoon: genade, barmhartigheid, vrede
zij *u* van God, den Vader, en Christus
Jezus, onzen Heer.
3 Ik dank God, wien ik diene van
mijne voorouderen af in een rein ge-
weten, gelijk ik zonder ophouden uwer
gedachtig ben in mijne gebeden nacht
en dag;
4 Zeer begeerig zijnde om u te zien,
als ik gedenk aan uwe tranen, opdat ik
met blijdschap moge vervuld worden;
5 Als ik mij in gedachtenis breng het
ongeveinsd geloof, dat in u is, hetwelk
eerst gewoond heeft in uwe grootmoeder
Loïs, en in uwe moeder Euníce; en ik
ben verzekerd, dat het ook in u *woont.*
6 Om welke oorzaak ik u indachtig
maak, dat gij opwekt de gave Gods, die
in u is, door de oplegging mijner han-
den.
7 Want God heeft ons niet gegeven
eenen geest der vreesachtigheid, maar

der kracht, en der liefde, en der gematigdheid.

8 Schaam u dan niet over de getuigenis onzes Heeren, noch over mij, die zijn gevangene ben; maar lijd verdrukkingen met het Euangelium, naar de kracht Gods,

9 Die ons heeft zalig gemaakt, en geroepen met eene heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar zijn eigen voornemen en genade, welke ons gegeven is in Christus Jezus, vóór de tijden der eeuwen,

10 Doch nu geopenbaard is door de verschijning van onzen Zaligmaker Jezus Christus, die den dood heeft te niet gedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebragt door het Euangelium;

11 Waartoe ik gesteld ben een prediker, en een Apostel, en een leeraar der Heidenen;

12 Om welke oorzaak ik ook deze dingen lijde, maar word niet beschaamd; want ik weet, wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat hij magtig is, mijn pand, bij *hem* weggelegd, te bewaren tot dien dag.

13 Houd het voorbeeld der gezonde woorden, welke gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is.

14 Bewaar het goede pand, dat *u* toebetrouwd is, door den Heiligen Geest, die in ons woont.

15 Gij weet dit, dat allen, die in Azië zijn, zich van mij afgewend hebben; onder welken is Fygellus en Hermógenes.

16 De Heer geve aan het huis van Onesíforus barmhartigheid; want hij heeft mij dikwijls verkwikt, en heeft zich over mijne keten niet geschaamd;

17 Maar als hij te Rome gekomen was, heeft hij mij zeer naarstiglijk gezocht, en heeft *mij* gevonden.

18 De Heer geve hem, dat hij barmhartigheid vinde bij den Heer, in dien dag: en hoe veel hij *mij* te Efeze gediend heeft, weet gij zeer wel.

HET 2 CAPITTEL.

GIJ dan, mijn zoon, wordt gesterkt in de genade, die in Christus Jezus is.

2 En hetgeen gij van mij gehoord hebt onder vele getuigen, betrouw dat aan getrouwe menschen, die bekwaam zullen zijn om ook anderen te leeren.

3 Gij dan, lijd verdrukkingen, als een goed krijgsknecht van Jezus Christus.

4 Niemand, die in den krijg dient, wordt ingewikkeld in de handelingen van den leeftogt, opdat hij dien moge behagen, die *hem* tot den krijg aangenomen heeft.

5 En indien ook iemand strijdt, die wordt niet gekroond, zoo hij niet wettelijk heeft gestreden.

6 De landman, als hij arbeidt, moet alzoo eerst de vruchten genieten.

7 Merk op hetgeen ik zeg; doch de Heer geve u verstand in alle dingen.

8 Houdt in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, welke is uit het zaad Davids, naar mijn Euangelium;

9 Om hetwelk ik verdrukkingen lijde tot de banden toe, als een kwaaddoener; maar het woord Gods is niet gebonden.

10 Daarom verdraag ik alles om de uitverkorenen, opdat ook zij de zaligheid zouden verkrijgen, die in Christus Jezus is, met eeuwige heerlijkheid.

11 Dit is een getrouw woord: want indien wij met *hem* gestorven zijn, zoo zullen wij ook met *hem* leven;

12 Indien wij verdragen, wij zullen ook met *hem* heerschen, indien wij *hem* verloochenen, hij zal ons ook verloochenen;

13 Indien wij ontrouw zijn, hij blijft getrouw; hij kan zich zelven niet verloochenen.

14 Breng deze dingen in gedachtenis, en betuig voor den Heer, dat zij geenen woordenstrijd voeren, *hetwelk* tot geen ding nuttig *is, dan* tot verkeering der toehoorders.

15 Benaarstig u, om u zelven Gode beproefd voor te stellen, eenen arbeider, die niet beschaamd wordt, die het woord der waarheid regt snijdt.

16 Maar stel u tegen het ongoddelijk ijdel roepen; want zij zullen in meerdere goddeloosheid toenemen;

17 En hun woord zal voorteten gelijk de kanker; onder welken is Hymenéüs en Filétus,

18 Die van de waarheid zijn afgeweken, zeggende, dat de opstanding alreeds geschied is, en verkeeren sommiger geloof.

19 Evenwel het vaste fondament Gods staat, hebbende dezen zegel: De Heer kent degenen, die de zijnen zijn; en, Een iegelijk, die den naam van Christus noemt, sta af van ongeregtigheid.

20 Doch in een groot huis zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aarden *vaten;* en sommige ter eere, maar sommige ter oneere.

21 Indien dan iemand zich zelven van
dezen reinigt, die zal een vat zijn ter
eere, geheiligd en bekwaam tot gebruik
des Heeren, tot alle goed werk toebe-
reid.
22 Maar vlied de begeerlijkheden der
jongheid, en jaag na regtvaardigheid, ge-
loof, liefde, vrede, met degenen, die den
Heer aanroepen uit een rein hart.
23 En verwerp de vragen, welke dwaas
en zonder leering zijn, wetende, dat zij
twistingen voortbrengen.
24 En een dienstknecht des Heeren
moet niet twisten, maar vriendelijk zijn
jegens allen, bekwaam om te leeren, *en*
die de kwaden kan verdragen,
25 Met zachtmoedigheid onderwijzende
degenen, die tegenstaan, of hun God te
eenigen tijd bekeering gave tot erken-
tenis der waarheid,
26 En zij weder ontwaken mogten uit
den strik des duivels, onder welken zij
gevangen waren tot zijnen wil.

HET 3 CAPITTEL.

EN weet dit, dat in de laatste dagen
ontstaan zullen zware tijden.
2 Want de menschen zullen zijn lief-
hebbers van zich zelven, geldgierig,
laatdunkend, hoovaardig, lasteraars,
den ouderen ongehoorzaam, ondank-
baar, onheilig,
3 Zonder natuurlijke liefde, onverzoen-
lijk, achterklappers, onmatig, wreed,
zonder liefde tot de goeden,
4 Verraders, roekeloos, opgeblazen,
meer liefhebbers der wellusten dan lief-
hebbers van God;
5 Hebbende eene gedaante van godza-
ligheid, maar die de kracht derzelve
verloochend hebben. Heb ook eenen
afkeer van dezen.
6 Want van dezen zijn het, die in de
huizen insluipen, en nemen de vrouw-
kens gevangen, die met zonden beladen
zijn, en door menigerlei begeerlijkheden
gedreven worden;
7 *Vrouwkens* die altijd leeren, en nim-
mermeer tot kennis der waarheid kun-
nen komen.
8 Gelijkerwijs nu Jannes en Jambres
Mozes tegenstonden, alzoo staan ook
dezen de waarheid tegen; menschen,
verdorven zijnde van verstand, verwer-
pelijk aangaande het geloof.
9 Maar zij zullen niet meer toenemen;
want hunne uitzinnigheid zal aan allen
openbaar worden, gelijk ook *die* van
genen geworden is.
10 Maar gij hebt achtervolgd mijne
leer, wijze van doen, voornemen, geloof,
langmoedigheid, liefde, lijdzaamheid,
11 *Mijne* vervolgingen, *mijn* lijden,
zulks als mij overgekomen is in An-
tiochíë, in Icónië *en* in Lystre, hoeda-
nige vervolgingen ik geleden heb, en de
Heer heeft mij uit alle verlost.
12 En ook allen, die godzalig willen
leven in Christus Jezus, zullen vervolgd
worden.
13 Doch de booze menschen en bedrie-
gers zullen tot erger voortgaan, verlei-
dende en wordende verleid.
14 Maar blijf gij in hetgeen gij geleerd
hebt, en *waarvan* u verzekering gedaan
is, wetende, van wien gij het geleerd
hebt;
15 En dat gij van kinds af de heilige
Schriften geweten hebt, die u wijs kun-
nen maken tot zaligheid, door het ge-
loof, hetwelk in Christus Jezus is.
16 Al de Schrift is van God ingegeven,
en is nuttig tot leering, tot wederleg-
ging, tot verbetering, tot onderwijzing,
die in de regtvaardigheid is;
17 Opdat de mensch Gods volmaakt
zij, tot alle goed werk volmaakt toege-
rust.

HET 4 CAPITTEL.

IK betuige dan voor God en den Heer
Jezus Christus, die de levenden en
dooden oordeelen zal in zijne verschij-
ning en *in* zijn Koningrijk;
2 Predik het woord, houd aan, tijde-
lijk, ontijdelijk, wederleg, bestraf, ver-
maan in alle langmoedigheid en leer.
3 Want daar zal een tijd zijn, wanneer
zij de gezonde leer niet zullen ver-
dragen; maar, ketelachtig zijnde van
gehoor, zullen zij zich zelven leeraars
opgaderen naar hunne eigene begeer-
lijkheden;
4 En zullen *hun* gehoor van de waar-
heid afwenden, en zullen zich keeren
tot fabelen.
5 Maar gij, wees wakker in alles, lijd
verdrukkingen, doe het werk van een'
Evangelist, maak, dat men van uwe
dienst ten volle verzekerd zij.
6 Want ik word nu tot een drankoffer
geofferd, en de tijd mijner ontbinding is
aanstaande.
7 Ik heb den goeden strijd gestreden,
ik heb den loop geëindigd, ik heb het
geloof behouden;
8 Voorts is mij weggelegd de kroon der
regtvaardigheid, welke mij de Heer, de
regtvaardige Regter, in dien dag geven
zal; en niet alleen aan mij, maar ook
aan allen, die zijne verschijning lief ge-
had hebben.
9 Benaarstig u haastiglijk tot mij te
komen;

10 Want Démas heeft mij verlaten, hebbende de tegenwoordige wereld lief gekregen, en is naar Thessalonica gereisd; Crescens naar Galátië, Titus naar Dalmátië.

11 Lukas is alleen met mij. Neem Markus mede, en breng *hem* met u, want hij is mij zeer nuttig tot de dienst.

12 Maar Tychicus heb ik naar Efeze gezonden.

13 Breng den reismantel mede, dien ik te Tróas bij Carpus gelaten heb, als gij komt, en de boeken, inzonderheid de perkamenten.

14 Alexander, de kopersmid, heeft mij veel kwaads betoond; de Heer vergelde hem naar zijne werken.

15 Van wien gij u ook wacht, want hij heeft onze woorden zeer tegen gestaan.

16 In mijne eerste verantwoording is niemand bij mij geweest, maar zij hebben mij allen verlaten. Het worde hun niet toegerekend.

17 Maar de Heer heeft mij bijgestaan, en heeft mij bekrachtigd, opdat men door mij ten volle zoude verzekerd zijn van de prediking, en alle Heidenen *dezelve* zouden hooren. En ik ben uit den muil des leeuws verlost.

18 En de Heer zal mij verlossen van alle boos werk, en bewaren tot zijn hemelsch Koningrijk; wien de heerlijkheid zij in alle eeuwigheid. Amen.

19 Groet Prisca en Aquila, en het huis van Onesíforus.

20 Erástus is te Corinthe gebleven; en Trófimus heb ik te Miléte krank gelaten.

21 Benaarstig u, om vóór den winter te komen. U groet Eubúlus; en Púdens, en Línus, en Claudia, en al de broeders.

22 De Heer Jezus Christus zij met uwen geest. De genade zij met ulieden. Amen.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN

TITUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

PAULUS, een dienstknecht van God en een Apostel van Jezus Christus, naar het geloof der uitverkorenen Gods en de kennis der waarheid, die naar de Godzaligheid is;

2 In de hoop des eeuwigen levens, welke God, die niet liegen kan, beloofd heeft, vóór de tijden der eeuwen, maar geopenbaard heeft te zijnen tijd;

3 *Namelijk* zijn woord, door de prediking, die mij toebetrouwd is, naar het bevel Gods, onzes Zaligmakers: Aan Titus, *mijnen* oprigten zoon, naar het gemeen geloof;

4 Genade, barmhartigheid, vrede zij *u* van God, den Vader, en den Heer Jezus Christus, onzen Zaligmaker.

5 Om die oorzaak heb ik u in Creta gelaten, opdat gij, hetgeen *nog* ontbrak, voorts zoudt te regt brengen, en *dat* gij van stad tot stad zoudt Ouderlingen stellen, gelijk ik u bevolen heb;

6 Indien iemand onberispelijk is, ééner vrouwe man, geloovige kinderen hebbende, die niet te beschuldigen zijn van overdadigheid, noch ongehoorzaam zijn;

7 Want een opziener moet onberispelijk zijn, als een huisverzorger Gods, niet eigenzinnig, niet genegen tot toornigheid, niet genegen tot den wijn, geen smijter, geen vuil gewinzoeker;

8 Maar die gaarne herbergt, die de goeden liefheeft, matig, regtvaardig, heilig, kuisch;

9 Die vasthoudt aan het getrouwe woord, dat naar de leer is, opdat hij magtig zij, beide om te vermanen door de gezonde leer, en om de tegensprekers te wederleggen.

10 Want daar zijn ook vele ongeregelden, ijdelheidsprekers en verleiders van zinnen, inzonderheid die uit de besnijdenis zijn,

11 Welken men moet den mond stoppen, die geheele huizen verkeeren, leerende wat niet behoort, om vuil gewins wille.

12 Een uit hen, zijnde hun eigen profeet, heeft gezegd: De Cretensen zijn altijd leugenachtig, kwade beesten, luije buiken.

13 Deze getuigenis is waar. Daarom bestraf ze scherpelijk, op dat zij gezond mogen zijn in het geloof,

14 En zich niet begeven tot Joodsche fabelen, en geboden der menschen, die *hen* van de waarheid afkeeren.

15 Alle dingen zijn wel rein voor de reinen, maar voor de bevlekten en ongeloovigen is geen ding rein, maar beide

hun verstand en geweten zijn bevlekt.
16 Zij belijden, dat zij God kennen, maar zij verloochenen *hem* met de werken, alzoo zij gruwelijk zijn en ongehoorzaam, en tot alle goed werk ondeugende.

HET 2 CAPITTEL.

DOCH gij, spreek hetgeen der gezonde leer betaamt.
2 Dat de oude mannen nuchter zijn, stemmig, voorzigtig, gezond in het geloof, in de liefde, in de lijdzaamheid.
3 De oude vrouwen insgelijks, dat zij in *hare* dragt zijn, gelijk den heiligen betaamt, dat zij geene lasteressen zijn, zich niet tot veel wijns begevende, *maar* leeraressen zijn van het goede;
4 Opdat zij de jonge *vrouwen* leeren voorzigtig zijn, hare mannen liefhebben, hare kinderen liefhebben;
5 Matig zijn, kuisch zijn, het huis bewaren, goed zijn, aan hare eigene mannen onderdanig zijn, opdat het woord Gods niet gelasterd worde.
6 Vermaan de jonge *mannen* insgelijks, dat zij matig zijn.
7 Betoon u zelven in alles een voorbeeld van goede werken, *betoon* in de leer onvervalschtheid, deftigheid, opregtheid;
8 Het woord gezond *en* onverwerpelijk, opdat degene, die daartegen is, beschaamd worde, en niets kwaads hebbe van ulieden te zeggen.
9 *Vermaan* de dienstknechten, dat zij aan hunne eigene heeren onderdanig zijn, dat zij in alles welbehagelijk zijn, niet tegensprekende,
10 Niet onttrekkende, maar alle goede trouw bewijzende; opdat zij de leer van God, onzen Zaligmaker, in alles mogen versieren.
11 Want de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle menschen,
12 En onderwijst ons, dat wij, de goddeloosheid en de wereldsche begeerlijkheden verzakende, matig, en regtvaardig, en godzalig leven zouden in deze tegenwoordige wereld,
13 Verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van den grooten God en van onzen Zaligmaker, Jezus Christus;
14 Die zich zelven voor ons gegeven heeft, opdat hij ons zoude verlossen van alle ongeregtigheid, en zich zelven een eigen volk zoude reinigen, ijverig in goede werken.
15 Spreek dit, en vermaan, en bestraf met allen ernst. Dat niemand u verachte.

HET 3 CAPITTEL.

VERMAAN hen, dat zij aan de overheden en magten onderdanig zijn, dat zij *hun* gehoorzaam zijn, dat zij tot alle goed werk bereid zijn;
2 Dat zij niemand lasteren, geen vechters zijn, *maar* bescheiden zijn, alle zachtmoedigheid bewijzende jegens alle menschen.
3 Want ook wij waren eertijds onwijs, ongehoorzaam, dwalende, menigerlei begeerlijkheden en wellusten dienende, in boosheid en nijdigheid levende, hatelijk zijnde, *en* elkander hatende.
4 Maar wanneer de goedertierenheid Gods, onzes Zaligmakers, en *zijne* liefde tot de menschen verschenen is,
5 Heeft hij ons zalig gemaakt, niet uit de werken der regtvaardigheid, welke wij gedaan hadden, maar naar zijne barmhartigheid, door het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes,
6 Dien hij over ons rijkelijk heeft uitgegoten door Jezus Christus, onzen Zaligmaker;
7 Opdat wij, geregtvaardigd zijnde door zijne genade, erfgenamen zouden worden naar de hope des eeuwigen levens.
8 Dit is een getrouw woord, en deze dingen wil ik, dat gij ernstiglijk bevestigt, opdat degenen, die aan God gelooven, zorg dragen, om goede werken voor te staan: deze dingen zijn het, die goed en nuttig zijn voor de menschen.
9 Maar wedersta de dwaze vragen, en geslacht-rekeningen, en twistingen, en strijdingen over de wet; want zij zijn onnut en ijdel.
10 Verwerp eenen ketterschen mensch na de eerste en tweede vermaning;
11 Wetende, dat de zoodanige verkeerd is, en zondigt, zijnde bij zich zelven veroordeeld.
12 Als ik Artemas tot u zal zenden, of Tychicus, zoo benaarstig u tot mij te komen te Nicópolis, want aldaar heb ik voorgenomen te overwinteren.
13 Geleid Zenas, den wetgeleerde, en Apollos, zorgvuldiglijk, opdat hun niets ontbreke.
14 En dat ook de onzen leeren, goede werken voortestaan tot noodig gebruik, opdat zij niet onvruchtbaar zijn.
15 Die met mij zijn, groeten u allen. Groet ze, die ons liefhebben in het geloof. De genade zij met u allen. Amen.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN

FILÉMON.

PAULUS, een gevangene van Chris-
tus Jezus, en Timótheus de broe-
der, aan Filémon, den geliefde, en onzen
medearbeider,
2 En aan Appia, de geliefde, en aan
Archippus, onzen medestrijder, en aan
de gemeente, die te uwen huize is:
3 Genade zij ulieden en vrede van God,
onzen Vader, en den Heer Jezus Chris-
tus.
4 Ik dank mijnen God, uwer altijd ge-
dachtig zijnde in mijne gebeden,
5 Alzoo ik hoor uwe liefde en geloof,
hetwelk gij hebt aan den Heer Jezus,
en jegens al de heiligen;
6 Opdat de gemeenschap uwes geloofs
krachtig worde in de bekendmaking van
alle goed, hetwelk in ulieden is door
Christus Jezus.
7 Want wij hebben groote vreugde en
vertroosting over uwe liefde, dat de in-
gewanden der heiligen verkwikt zijn ge-
worden door u, broeder.
8 Daarom, hoewel ik groote vrijmoe-
digheid heb in Christus, om u te beve-
len hetgeen betamelijk is;
9 Zoo bid ik *nogtans* liever door de
liefde, daar ik zoodanig een ben, te we-
ten Paulus, een oud man, en nu ook een
gevangene van Jezus Christus.
10 Ik bid u *dan* voor mijnen zoon, dien
ik in mijne banden heb geteeld, *name-
lijk* Onésimus;
11 Die eertijds u onnut was, maar nu
u en mij zeer nuttig; dien ik weder ge-
zonden heb.
12 Doch gij, neem hem, dat is, mijne
ingewanden, *weder* aan;
13 Wien ik wel had willen bij mij be-
houden, opdat hij mij voor u dienen
zoude in de banden van het Euange-
lium;
14 Maar ik heb zonder uw goedvinden
niets willen doen, opdat uwe goeddadig-
heid niet zoude zijn als naar bedwang,
maar naar vrijwilligheid.
15 Want veelligt is hij daarom voor
eenen kleinen tijd *van u* gescheiden ge-
weest, opdat gij hem eeuwig zoudt we-
der hebben;
16 *Nu* voortaan niet als een' dienst-
knecht, maar meer dan een' dienst-
knecht, *namelijk* een' geliefden broeder,
inzonderheid voor mij, hoe veel te meer
dan voor u, beide in het vleesch en in
den Heer.
17 Indien gij mij dan houdt voor een'
medgezel, zoo neem hem aan, gelijk
mij.
18 En indien hij u iets verongelijkt
heeft, of schuldig is, reken dat mij
toe.
19 Ik, Paulus, heb het geschreven met
deze mijne hand, ik zal het betalen; op-
dat ik u niet zegge, dat gij ook u zelven
mij dartoe schuldig zijt.
20 Ja, broeder, laat mij u *hierin* genie-
ten in den Heer, verkwik mijne inge-
wanden in den Heer.
21 Ik heb aan u geschreven, vertrou-
wende op uwe gehoorzaamheid; en ik
weet, dat gij doen zult ook boven het-
geen ik zeg.
22 En bereid mij ook te gelijk eene
herberg; want ik hoop, dat ik door
uwe gebeden aan ulieden zal geschon-
ken worden.
23 U groeten Epafras, mijn medegevan-
gene in Christus Jezus,
24 Markus, Aristarchus, Démas, Lukas,
mijne medearbeiders.
25 De genade van onzen Heer Je-
zus Christus zij met uwen geest.
Amen.

DE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL PAULUS

AAN DE

HEBREËN.

HET EERSTE CAPITTEL.

GOD, voortijds veelmaal en op ve-
lerlei wijze, tot de vaderen ge-
sproken hebbende door de Profeten,
heeft in deze laatste dagen tot ons ge-
sproken door den Zoon;
2 Dien hij gesteld heeft tot een' erfge-
naam van alles, door wien hij ook de
wereld gemaakt heeft.
3 Welke, alzoo hij is het afschijnsel
zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte
beeld zijner zelfstandigheid, en alle

dingen draagt door het woord zijner
kracht, nadat hij de reinigmaking on-
zer zonden door zich zelven te weeg
gebragt heeft, is gezeten aan de regter-
hand der Majesteit in de hoogste *heme-
len;*
4 Zoo veel voortreffelijker geworden
dan de Engelen, als hij uitnemender
naam boven hen geërfd heeft.
5 Want tot wien van de Engelen heeft
hij ooit gezegd: Gij zijt mijn Zoon, he-
den heb ik u gegenereerd? En wede-
rom: Ik zal hem tot een' Vader zijn, en
hij zal mij tot een' Zoon zijn?
6 En als hij wederom den eerstgebo-
rene inbrengt in de wereld, zegt hij:
En dat alle Engelen Gods hem aanbid-
den.
7 En tot de Engelen zegt hij wel: Die
zijne Engelen maakt geesten, en zijne
dienaars eene vlaam des vuurs.
8 Maar tot den Zoon *zegt hij:* Uw
troon, ô God, is in alle eeuwigheid; de
schepter uwes Koningrijks is een regte
schepter.
9 Gij hebt regtvaardigheid lief gehad,
en ongeregtigheid gehaat; daarom heeft
u, ô God, uw God gezalfd met olie der
vreugde boven uwe medegenooten.
10 En: Gij, Heer, hebt in den beginne
de aarde gegrond, en de hemelen zijn
werken uwer handen;
11 Dezelve zullen vergaan, maar gij
blijft altijd, en zij zullen allen als een
kleed verouden;
12 En als een dekkleed zult gij ze in
één rollen, en zij zullen veranderd wor-
den; maar gij zijt dezelfde, en uwe ja-
ren zullen niet ophouden.
13 En tot wien der Engelen heeft hij
ooit gezegd: Zit aan mijne regter*hand*,
tot dat ik uwe vijanden zal gezet heb-
ben tot eene voetbank uwer voeten?
14 Zijn zij niet allen gedienstige gees-
ten, die tot dienst uitgezonden worden,
om dergenen wil, die de zaligheid beër-
ven zullen?

HET 2 CAPITTEL.

DAAROM moeten wij ons te meer
houden aan hetgeen *van ons* ge-
hoord is, opdat wij niet te eenigen tijd
doorvloeijen.
2 Want indien het woord, door de
Engelen gesproken, vast is geweest,
en alle overtreding en ongehoorzaam-
heid regtvaardige vergelding ontvan-
gen heeft;
3 Hoe zullen wij ontvlieden, indien
wij op zoo groote zaligheid geen acht
nemen? welke, begonnen zijnde ver-
kondigd te worden door den Heer, aan
ons bevestigd is geworden van degenen,
die *hem* gehoord hebben;
4 God bovendien medegetuigende door
teekenen, en wonderen, en menigerlei
krachten, en bedeelingen des Heiligen
Geestes, naar zijnen wil.
5 Want hij heeft aan de Engelen niet
onderworpen de toekomende wereld,
van welke wij spreken.
6 Maar daar heeft iemand ergens be-
tuigd, zeggende: wat is de mensch, dat
gij zijner gedekt? of des menschen
Zoon, dat gij hem bezoekt?
7 Gij hebt hem een weinig minder ge-
maakt dan de Engelen; met heerlijk-
heid en eer hebt gij hem gekroond, en
gij hebt hem gesteld over de werken
uwer handen;
8 Alle dingen hebt gij onder zijne voe-
ten onderworpen. Want daarin, dat hij
hem alle dingen heeft onderworpen,
heeft hij niets uitgelaten, dat hem niet
onderworpen zij. Doch nu zien wij nog
niet, dat hem alle dingen onderworpen
zijn;
9 Maar wij zien Jezus met heerlijkheid
en eer gekroond, die een weinig minder
dan de Engelen geworden was, van wege
het lijden des doods, opdat hij door de
genade Gods voor allen den dood smaken
zoude.
10 Want het betaamde hem, om wien
alle dingen zijn, en door wien alle din-
gen zijn, dat hij, vele kinderen tot de
heerlijkheid leidende, den oversten
leidsman hunner zaligheid door lijden
zoude heiligen.
11 Want en hij, die heiligt, en zij, die
geheiligd worden, zijn allen uit één;
om welke oorzaak hij zich niet schaamt
hen broeders te noemen,
12 Zeggende: Ik zal uwen naam mij-
nen broederen verkondigen; in het
midden der gemeente zal ik u lofzin-
gen.
13 En wederom: Ik zal mijn betrou-
wen op hem stellen. En wederom: Zie
daar mij, en de kinderen, die mij God
gegeven heeft.
14 Overmits dan de kinderen des vlee-
sches en bloeds deelachtig zijn, zoo is
hij ook desgelijks derzelver deelachtig
geworden, opdat hij door den dood te
niet doen zoude dengenen, die het
geweld des doods had, dat is, den dui-
vel,
15 En verlossen zoude al degenen, die
met vreeze des doods, door al *hun* le-
ven, aan de dienstbaarheid onderworpen
waren.
16 Want waarlijk hij neemt de Engelen

niet aan, maar hij neemt het zaad Abrahams aan.
17 Waarom hij in alles aan de broederen moest gelijk worden, opdat hij een barmhartig en een getrouw Hoogepriester zoude zijn, in de dingen, die bij God *te doen waren*, om de zonden des volks te verzoenen.
18 Want in hetgeen hij zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan hij dengenen, die verzocht worden, te hulp komen.

HET 3 CAPITTEL.

HIEROM, heilige broeders, die der hemelsche roeping deelachtig zijt, aanmerkt den Apostel en Hoogepriester onzer belijdenis, Christus Jezus;
2 Die getrouw is dengenen, die hem gesteld heeft, gelijk ook Mozes in geheel zijn huis was.
3 Want deze is zoo veel meerder heerlijkheid waardig geacht dan Mozes, als degene, die het huis gebouwd heeft, meerder eer heeft, dan het huis.
4 Want een ieder huis wordt van iemand gebouwd; maar die dit alles gebouwd heeft, is God.
5 En Mozes is wel getrouw geweest in geheel zijn huis, als een dienaar, tot getuigenis der dingen, die *daarna* gesproken zouden worden;
6 Maar Christus, als de Zoon over zijn eigen huis; wiens huis wij zijn, indien wij maar de vrijmoedigheid en den roem der hoop tot het einde toe vast behouden.
7 Daarom, gelijk de Heilige Geest zegt: Heden, indien gij zijne stem hoort,
8 Zoo verhardt uwe harten niet, gelijk *het geschied is* in de verbittering, ten dage der verzoeking, in de woestijn,
9 Alwaar mij uwe vaders verzocht hebben; zij hebben mij beproefd, en hebben mijne werken gezien, veertig jaren lang.
10 Daarom was ik vertoornd over dat geslacht, en sprak: Altijd dwalen zij met het hart, en zij hebben mijne wegen niet gekend.
11 Zoo heb ik dan gezworen in mijnen toorn: Indien zij in mijne rust zullen ingaan.
12 Ziet toe, broeders, dat niet te eenigen tijd in iemand van u zij een boos, ongeloovig hart, om af te wijken van den levenden God.
13 Maar vermaant elkander ten allen dage, zoo lang het heden genoemd wordt, opdat niet iemand uit u verhard worde door de verleiding der zonde.
14 Want wij zijn aan Christus deelachtig geworden, zoo wij anders het beginsel van dezen vasten grond tot het einde toe vast behouden;
15 Terwijl er gezegd wordt; Heden, indien gij zijne stem hoort, zoo verhardt uwe harten niet, gelijk in de verbittering *geschied is*.
16 Want sommigen, als zij die gehoord hadden, hebben *hem* verbitterd, doch niet allen, die uit Egypte door Mozes uitgegaan zijn.
17 Over wie nu is hij vertoornd geweest veertig jaren? Was het niet over degenen, die gezondigd hadden, wier ligchamen gevallen zijn in de woestijn?
18 En aan wie heeft hij gezworen, dat zij in zijne rust niet zouden ingaan, anders dan aan degenen, die ongehoorzaam geweest waren?
19 En wij zien, dat zij niet hebben kunnen ingaan van wege *hun* ongeloof.

HET 4 CAPITTEL.

LAAT ons dan vreezen, dat niet te eenigen tijd, de belofte van in zijne rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achter gebleven te zijn.
2 Want ook aan ons is het Euangelium verkondigd, gelijk aan hen; maar het woord der prediking deed hun geen nut, dewijl het met het geloof niet gemengd was in degenen, die het gehoord hebben.
3 Want wij, die geloofd hebben, gaan in de rust, gelijk hij gezegd heeft: Zoo heb ik dan gezworen in mijnen toorn: Indien zij zullen ingaan in mijne rust; hoewel *zijne* werken van de grondlegging der wereld af al volbragt waren.
4 Want hij heeft ergens van den zevenden *dag* aldus gesproken: En God heeft op den zevenden dag van al zijne werken gerust.
5 En in deze *plaats* wederom: Indien zij in mijne rust zullen ingaan.
6 Dewijl dan blijft, dat sommigen in die *rust* ingaan, en degenen, aan wie het Euangelium eerst verkondigd was, niet ingegaan zijn van wege de ongehoorzaamheid,
7 Zoo bepaalt hij wederom eenen zekeren dag, *namelijk* heden, door David zeggende, zoo langen tijd daarna (gelijkerwijs gezegd is:) Heden, indien gij zijne stem hoort, zoo verhardt uwe harten niet.
8 Want indien Jezus hen in de rust gebragt heeft, zoo had hij daarna niet gesproken van eenen anderen dag.
9 Daar blijft dan eene rust over voor het volk Gods.
10 Want die ingegaan is in zijne rust,

die heeft zelf ook van zijne werken gerust, gelijk God van de zijne.
11 Laat ons dan ons benaarstigen, om in die rust in te gaan, opdat niet iemand in hetzelfde voorbeeld der ongeloovigheid valle.
12 Want het woord van God is levend, en krachtig, en scherpsnijdender dan eenig tweesnijdend zwaard, en gaat dóór tot de verdeeling der ziel, en des geestes, en der zamenvoegselen, en des mergs, en is een oordeeler der gedachten en der overleggingen des harten.
13 En daar is geen schepsel onzigtbaar voor hem; maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de oogen desgenen, met wien wij te doen hebben.
14 Dewijl wij dan eenen grooten Hoogepriester hebben, die door de hemelen doorgegaan is, *namelijk* Jezus, den Zoon Gods, zoo laat ons deze belijdenis vasthouden.
15 Want wij hebben geenen Hoogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar die in alle dingen, gelijk wij, is verzocht geweest, *doch* zonder zonde.
16 Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden te bekwamen tijd.

HET 5 CAPITTEL.

WANT alle Hoogepriester, uit de menschen genomen, wordt gesteld voor de menschen in de zaken, die bij God *te doen zijn,* opdat hij offere gaven en slagtofferen voor de zonden;
2 Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid omvangen is;
3 En om dier *zwakheid* wil moet hij, gelijk voor het volk, alzoo ook voor zich zelven, offeren voor de zonden.
4 En niemand neemt zich zelven die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkerwijs Aäron.
5 Alzoo heeft ook Christus zich zelven niet verheerlijkt, om Hoogepriester te worden, maar die tot hem gesproken heeft: Gij zijt mijn Zoon, heden heb ik u gegenereerd.
6 Gelijk hij ook in eene andere *plaats* zegt: Gij zijt Priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek.
7 Die in de dagen zijns vleesches, gebeden en smeekingen tot dengenen, die hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreeze,
8 Hoewel hij de Zoon was, *nogtans* gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen hij heeft geleden;
9 En geheiligd zijnde, is hij voor allen, die hem gehoorzaam zijn, eene oorzaak van eeuwige zaligheid geworden;
10 En is van God genoemd een Hoogepriester naar de ordening van Melchizédek.
11 Van denwelken wij hebben vele dingen, en zwaar om te verklaren, te zeggen, dewijl gij traag om te hooren geworden zijt.
12 Want gij, daar gij leeraars behoordet te zijn van wege den tijd, hebt wederom noodig, dat men u leere, welke de eerste beginselen zijn der woorden van God; en gij zijt geworden, *als* die melk noodig hebben, en niet vaste spijze.
13 Want een iegelijk, die der melk deelachtig is, is onervaren in het woord der geregtigheid, want hij is een kind.
14 Maar der volmaakten is de vaste spijze, die door de gewoonheid de zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads.

HET 6 CAPITTEL.

DAAROM, nalatende het beginsel der leer van Christus, laat ons tot de volmaaktheid voortvaren, niet wederom leggende het fondament der bekeering van doode werken, en van het geloof in God,
2 Van de leer der doopen, en de oplegging der handen, en van de opstanding der dooden en van het eeuwig oordeel.
3 En dit zullen wij *ook* doen, indien God het toelaat.
4 Want het is onmogelijk, degenen, die eens verlicht geweest zijn, en de hemelsche gave gesmaakt hebben, en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn,
5 En gesmaakt hebben het goede woord Gods, en de krachten der toekomende eeuw,
6 En afvallig worden; *die zeg ik* wederom te vernieuwen tot bekeering, als welke zich zelven den Zoon Gods wederom kruisigen en openlijk te schande maken.
7 Want de aarde, die den regen, menigmaal op haar komende, indrinkt, en bekwaam kruid voortbrengt voor degenen, door welken zij ook gebouwd wordt, ontvangt zegen van God;
8 Maar die doornen en distelen draagt, is verwerpelijk, en nabij de vervloeking, welker einde is tot verbranding.

9 Maar, geliefden, wij verzekeren ons van u betere dingen, en met de zaligheid gevoegd, hoewel wij alzoo spreken.

10 Want God is niet onregtvaardig, dat hij uw werk zoude vergeten, en den arbeid der liefde, die gij aan zijnen naam bewezen hebt, als die den heiligen gediend hebt en *nog* dient.

11 Maar wij begeeren, dat een iegelijk van u dezelfde naarstigheid bewijze, tot de volle verzekerdheid der hoop, tot het einde toe;

12 Opdat gij niet traag wordt, maar navolgers zijt dergenen, die door geloof en langmoedigheid de beloften beërven.

13 Want als God aan Abraham de belofte deed, dewijl hij bij niemand, die meerder was, had te zweren, zoo zwoer hij bij zich zelven,

14 Zeggende: Waarlijk, zegenende zal ik u zegenen, en vermenigvuldigende zal ik u vermenigvuldigen.

15 En alzoo, langmoediglijk verwacht hebbende, heeft hij de belofte verkregen.

16 Want de menschen zweren wel bij den meerdere *dan zij zijn*, en de eed tot bevestiging is hun een einde van alle tegenspraak.

17 Waarin God, willende aan de erfgenamen der belofte overvloediger bewijzen de onveranderlijkheid van zijnen raad, met eenen eed daar tusschen is gekomen;

18 Opdat wij, door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liege, eene sterke vertroosting zouden hebben, *wij namelijk* die de toevulgt genomen hebben, om de voorgestelde hoop vast te houden;

19 Welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste des voorhangsels;

20 Waar de voorlooper voor ons is ingegaan, *namelijk* Jezus, naar de ordening van Melchizédek, een Hoogepriester geworden zijnde in eeuwigheid.

HET 7 CAPITTEL.

WANT deze Melchizédek was Koning van Salem, een Priester des Allerhoogsten Gods, die Abraham te gemoet ging, als hij wederkeerde van het slaan der koningen, en hem zegende;

2 Aan wien ook Abraham van alles de tienden deelde; die vooreerst overgezet word, Koning der geregtigheid, en daarna ook was een Koning van Salem, hetwelk is een Koning des vredes;

3 Zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtrekening, noch beginsel der dagen, noch einde des levens hebbende, maar aan den Zoon Gods gelijk geworden zijnde, blijft hij een Priester in eeuwigheid.

4 Aanmerkt nu, hoe groot deze geweest zij, aan wien ook Abraham, de Patriarch, tienden gegeven heeft uit den buit.

5 En die uit de kinderen van Levi het priesterdom ontvangen, hebben wel bevel, om tienden te nemen van het volk, naar de wet, dat is, van hunne broederen, hoewel zij uit de lendenen van Abraham voortgekomen zijn.

6 Maar hij, die *zijne* geslachtrekening uit hen niet heeft, heeft van Abraham tienden genomen, en hem, die de beloften had, heeft hij gezegend.

7 Nu zonder eenig tegenspreken, hetgeen minder is wordt gezegend van hetgeen meerder is.

8 En hier nemen wel tienden de menschen, die sterven, maar aldaar *neemt ze* die, van wien getuigd wordt, dat hij leeft.

9 En, om zoo te spreken, ook Levi, die tienden neemt, heeft door Abraham tienden gegeven;

10 Want hij was nog in de lendenen des vaders, als hem Melchizédek te gemoet ging.

11 Indien dan nu de volkomenheid door het Levitische priesterschap ware, (want onder hetzelve heeft het volk de wet ontvangen) wat nood was het nog, dat een ander Priester naar de ordening van Melchizédek zoude opstaan, en die niet zoude gezegd worden te zijn naar de ordening van Aäron?

12 Want het priesterschap veranderd zijnde, zoo geschiedt er ook noodzakelijk verandering der wet.

13 Want hij, op wien deze dingen gezegd worden, behoort tot eenen anderen stam, van welken niemand zich tot den altaar begeven heeft.

14 Want het is openbaar, dat onze Heer uit Juda gesproten is; op welken stam Mozes niets gesproken heeft van het priesterschap.

15 En *dit* is nog veel meer openbaar, zoo er naar de gelijkenis van Melchizédek een ander Priester opstaat;

16 Die *dit* niet naar de wet eens vleeschelijken gebods is geworden, maar naar de kracht des onvergankelijken levens.

17 Want hij getuigt: Gij zijt Priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek.

18 Want de vernietiging van het voor-
gaande gebod geschiedt om deszelfs
zwakheids en onprofijtelijkheids wille;
19 Want de wet heeft geen ding vol-
maakt, maar de aanleiding van eene be-
tere hoop, door welke wij tot God ge-
naken.
20 En voor zoo veel het niet zonder
eedzwering *is geschied*, (want genen
zijn wel zonder eedzweren Priesters
geworden;
21 Maar deze met eedzwering, door
hem, die tot hem gezegd heeft: De Heer
heeft gezworen, en het zal hem niet be-
rouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid
naar de ordening van Melchizédek:
22 Van een zoo veel beter verbond is
Jezus borg geworden.
23 En genen zijn wel vele Priesters ge-
worden, omdat zij door den dood ver-
hinderd werden altijd te blijven;
24 Maar deze, omdat hij in eeuwigheid
blijft, heeft een onvergankelijk priester-
schap.
25 Waarom hij ook volkomen kan za-
lig maken degenen, die door hem tot
God gaan, alzoo hij altijd leeft om voor
hen te bidden.
26 Want zoodanig een Hoogepriester
betaamde ons, heilig, onnoozel, onbe-
smet, afgescheiden van de zondaren, en
hooger dan de hemelen geworden;
27 Wien het niet alle dag noodig was,
gelijk den Hoogepriesteren, eerst voor
zijne eigene zonden slagtofferen op te
offeren, daarna *voor de zonden* des volks;
want dat heeft hij eenmaal gedaan, als
hij zich zelven opgeofferd heeft.
28 Want de wet stelt tot Hoogepriesters
menschen, die zwakheid hebben; maar
het woord der eedzwering, welke na de
wet is *gevolgd, stelt* den Zoon, die in
eeuwigheid geheiligd is.

HET 8 CAPITTEL.

DE hoofdsom nu der dingen, waarvan
wij spreken, is, *dat* wij hebben
zoodanigen Hoogepriester, die gezeten
is aan de regter*hand* van den troon der
Majesteit in de hemelen,
2 Een bedienaar van het Heiligdom, en
van den waren tabernakel, welken de
Heer heeft opgerigt, en geen mensch.
3 Want een iegelijk Hoogepriester
wordt gesteld, om gaven en slagtofferen
te offeren; waarom het noodzakelijk
was, dat ook deze wat had, dat hij zoude
offeren.
4 Want indien hij op aarde ware, zoo
zou hij zelfs geen Priester zijn, dewijl
daar Priesters zijn, die naar de wet ga-
ven offeren;
5 Welke het voorbeeld en de schaduw
der hemelsche dingen dienen, gelijk
Mozes door Goddelijke aanspraak ver-
maand was, als hij den tabernakel vol-
maken zou; want zie, zegt hij, dat gij
het alles maakt naar de afbeelding, die
u op den berg getoond is.
6 En nu heeft hij zoo veel uitnemen-
der bediening gekregen, als hij ook van
een beter verbond middelaar is, hetwelk
in betere beloften bevestigd is.
7 Want indien het eerste *verbond* on-
berispelijk geweest ware, zoo zou voor
het tweede geene plaats zijn gezocht
geweest.
8 Want *hen* berispende, zegt hij tot
hen: Ziet, de dagen komen, spreekt de
Heer, en ik zal over het huis Israëls, en
over het huis van Juda een nieuw ver-
bond oprigten,
9 Niet naar het verbond, dat ik met
hunne vaderen gemaakt heb, ten dage,
als ik hen bij de hand nam, om hen uit
Egypteland te leiden; want zij zijn in
dit mijn verbond niet gebleven, en ik
heb op hen niet geacht, zegt de Heer.
10 Want dit is het verbond, dat ik
met het huis van Israël maken zal na die
dagen, zegt de Heer: Ik zal mijne wet-
ten in hun verstand geven, en in hunne
harten zal ik die inschrijven; en ik zal
hun tot een' God zijn, en zij zullen mij
tot een volk zijn.
11 En zij zullen niet leeren, een iege-
lijk zijnen naaste, en een iegelijk zijnen
broeder, zeggende: Ken den Heer, want
zij zullen mij allen kennen van den
kleine onder hen tot den groote onder
hen.
12 Want ik zal hunne ongeregtigheden
genadig zijn, en aan hunne zonden en
hunne overtredingen zal ik geenszins
meer gedenken.
13 Als hij zegt: Een nieuw *verbond*,
zoo heeft hij het eerste oud gemaakt;
dat nu oud gemaakt is en verouderd, is
nabij aan de verdwijning.

HET 9 CAPITTEL.

ZOO had dan wel ook het eerste *ver-
bond* regten van *Gods*dienst, en het
wereldlijk heiligdom.
2 Want de tabernakel was toebereid,
namelijk de eerste, in welken was de
kandelaar, en de tafel, en de toonbroo-
den, welke genoemd wordt het Heilige.
3 Maar achter het tweede voorhangsel
was de tabernakel, genoemd het Heilige
der heiligen;
4 Hebbende een gouden wierookvat, en
de arke des verbonds, alom met goud
overdekt, in welke was de gouden kruik,

waarin het manna was, en de staf van Aäron, die gebloeid had, en de tafelen des verbonds;

5 En boven over deze *ark* waren de Cherubinen der heerlijkheid, die het verzoendeksel beschaduwden; van welke dingen wij nu van stuk tot stuk niet zullen zeggen.

6 Deze dingen nu, aldus toebereid zijnde, zoo gingen wel de Priesters in den eersten tabernakel ten allen tijde, om de *Gods*diensten te volbrengen;

7 Maar in den tweeden *tabernakel ging* alleen de Hoogepriester, eenmaal des jaars, niet zonder bloed, hetwelk hij offerde voor zich zelven en *voor* des volks misdaden.

8 *Waarmede* de Heilige Geest dit beduidde, dat de weg des Heiligdoms nog niet openbaar gemaakt was, zoo lang de eerste tabernakel nog stand had,

9 Welke was eene afbeelding voor den tegenwoordigen tijd, waarin gaven en slagtofferen geofferd werden, welke dengenen, die de dienst pleegde, niet konden heiligen naar het geweten;

10 *Bestaande* alleen in spijzen, en dranken, en verscheidene wasschingen, en regtvaardigmakingen des vleesches, tot op den tijd der verbetering opgelegd.

11 Maar Christus, de Hoogepriester der toekomende goederen, gekomen zijnde, is door den meerderen en volmaakteren tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is, niet van dit maaksel,

12 Noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het Heiligdom, eene eeuwige verlossing te weeg gebragt hebbende.

13 Want indien het bloed der stieren en bokken, en de asch der jonge koe, besprengende de onreinen, *hen* heiligt tot de reinigheid des vleesches;

14 Hoe veel te meer zal het bloed van Christus, die door den eeuwigen Geest zich zelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van doode werken, om den levenden God te dienen?

15 En daarom is hij de Middelaar van het Nieuwe Testament, opdat, de dood *daar tusschen* gekomen zijnde tot verzoening der overtredingen, die onder het eerste Testament waren, degenen, die geroepen zijn, de belofte der eeuwige erve ontvangen zouden.

16 Want waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood des testamentmakers *tusschen* kome;

17 Want een testament is vast in de dooden, dewijl het nog geene kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft.

18 Waarom ook het eerste niet zonder bloed is ingewijd.

19 Want als al de geboden, naar de wet van Mozes, tot al het volk uitgesproken waren, nam hij het bloed der kalveren en bokken, met water, en purperen wol, en hijzop, besprengde beide het boek zelve, en al het volk,

20 Zeggende: Dit is het bloed des Testaments, hetwelk God aan ulieden heeft geboden.

21 En hij besprengde desgelijks ook den tabernakel, en al de vaten der dienst met het bloed.

22 En alle dingen worden bijna door bloed gereinigd naar de wet, en zonder bloedstorting geschiedt geene vergeving.

23 Zoo was het dan noodzaak, dat wel de voorbeeldingen der dingen, die in de hemelen zijn, door deze dingen gereinigd werden, maar de hemelsche dingen zelve door betere offeranden dan deze.

24 Want Christus is niet ingegaan in het Heiligdom, dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in den hemel zelven, om nu te verschijnen voor het aangezigt Gods voor ons;

25 Noch ook, opdat hij zich zelven dikwijls zoude opofferen, gelijk de Hoogepriester alle jaar in het Heiligdom ingaat met vreemd bloed;

26 (Anders had hij dikwijls moeten lijden van de grondlegging der wereld af) maar nu is hij eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard, om de zonde te niet te doen, door zijne eigene offerande.

27 En gelijk het den menschen gezet is, eenmaal te sterven, en daarna het oordeel;

28 Alzoo zal ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, om veler zonde weg te nemen, ten andermaal zonder zonde gezien worden van degenen, die hem verwachten tot zaligheid.

HET 10 CAPITTEL.

WANT de wet, hebbende eene schaduw der toekomende goederen, niet het beeld zelve der zaken, kan met dezelfde offeranden, die zij alle jaar geduriglijk opofferen, nimmermeer heiligen degenen, die daar toegaan.

2 Anderzins zouden zij opgehouden hebben geofferd te worden, omdat degenen, die de dienst pleegden, geene

bewustheid meer zouden hebben der zonden, eenmaal gereinigd geweest zijnde;
3 Maar *nu geschiedt* in dezelve alle jaar weder gedachtenis der zonden.
4 Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme.
5 Daarom, komende in de wereld, zegt hij: Slagtoffer en offerande hebt gij niet gewild, maar gij hebt mij het ligchaam toebereid;
6 Brandoffers en *offer* voor de zonde hebben u niet behaagd;
7 Toen sprak ik: Zie, ik kom, (in het begin des boeks is van mij geschreven) om uwen wil te doen, ô God.
8 Als hij te voren gezegd had: Slagtoffer, en offerande, en brandoffers, en *offer* voor de zonde hebt gij niet gewild, noch hebben u behaagd; (welke naar de wet geofferd worden)
9 Toen sprak hij: Zie, ik kom, om uwen wil te doen, ô God. Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen.
10 In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande van het ligchaam van Jezus Christus, eenmaal *geschied*.
11 En een iegelijk Priester stond wel alle dagen dienende, en dezelfde slagtofferen dikwijls offerende, die de zonden nimmermeer kunnen wegnemen;
12 Maar deze, een slagtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de regter*hand* van God;
13 Voorts verwachtende, tot dat zijne vijanden gesteld worden tot eene voetbank zijner voeten.
14 Want met ééne offerande heeft hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden.
15 En de Heilige Geest getuigt het ons ook.
16 Want nadat hij te voren gezegd had: Dit is het verbond, dat ik met hen maken zal na die dagen, zegt de Heer, ik zal mijne wetten geven in hunne harten, en ik zal die inschrijven in hunne verstanden;
17 En aan hunne zonden en aan hunne ongeregtigheden zal ik geenszins meer gedenken.
18 Waar nu vergeving derzelve is, daar is geene offerande meer voor de zonden.
19 Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het Heiligdom door het bloed van Jezus,
20 Op eenen verschen en levenden weg, welken hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is *door* zijn vleesch;
21 En *dewijl wij hebben* eenen grooten Priester over het huis Gods;
22 Zoo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, *onze* harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het ligchaam gewasschen zijnde met rein water.
23 Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop *vast* houden; (want die het beloofd heeft, is getrouw)
24 En laat ons op elkander acht nemen, tot opscherping der liefde en der goede werken.
25 En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar *elkander* vermanen; en *dat* zoo veel te meer, als gij ziet, dat de dag nadert.
26 Want zoo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zoo blijft er geen slagtoffer meer over voor de zonden;
27 Maar eene schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden.
28 Als iemand de wet van Mozes heeft te niet gedaan, die sterft, zonder barmhartigheid, onder twee of drie getuigen;
29 Hoeveel te zwaardere straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zoon Gods vertreden heeft, en het bloed des Testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, en den Geest der genade smaadheid heeft aangedaan?
30 Want wij kennen hem, die gezegd heeft: Mijne is de wraak, ik zal het vergelden, spreekt de Heer. En wederom: De Heer zal zijn volk oordeelen.
31 Vreesselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods.
32 Doch gedenkt der vorige dagen, in welke, nadat gij verlicht zijt geweest, gij veel strijd des lijdens hebt verdragen;
33 Ten deele, als gij door smaadheden en verdrukkingen een schouwspel geworden zijt; en ten deele, als gij gemeenschap gehad hebt met degenen, die alzoo gehandeld werden.
34 Want gij hebt ook over mijne banden medelijden gehad, en de rooving uwer goederen met blijdschap aangenomen, wetende, dat gij hebt in u zelven een beter en blijvend goed in de hemelen.
35 Werpt dan uwe vrijmoedigheid niet weg, welke eene groote vergelding des loons heeft.

36 Want gij hebt lijdzaamheid noodig; opdat gij, den wil van God gedaan hebbende, de belofte moogt wegdragen.
37 Want: nog zeer weinig *tijds, en* hij, die te komen staat, zal komen, en niet vertoeven.
38 Maar de regtvaardige zal uit den geloove leven; en zoo *iemand* zich onttrekt, mijne ziel heeft in hem geen behagen.
39 Maar wij zijn niet van degenen, die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen, die gelooven tot behouding der ziel.

HET 11 CAPITTEL.

HET geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, *en* een bewijs der zaken, die men niet ziet.
2 Want door hetzelve hebben de Ouden getuigenis bekomen.
3 Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods is toebereid, alzoo dat de dingen, die men ziet, niet geworden zijn uit dingen, die gezien worden.
4 Door het geloof heeft Abel eene meerdere offerande Gode geofferd dan Kain, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij regtvaardig was, alzoo God over zijne gaven getuigenis gaf; en door hetzelve *geloof* spreekt hij nog, nadat hij gestorven is.
5 Door het geloof is Enoch weggenomen geweest, opdat hij den dood niet zoude zien; en hij werd niet gevonden, daarom dat hem God weggenomen had; want vóór zijne wegneming heeft hij getuigenis gehad, dat hij Gode behaagde.
6 Maar zonder geloof is het onmogelijk *Gode* te behagen. Want die tot God komt, moet gelooven, dat hij is, en een belooner is dergenen, die hem zoeken.
7 Door het geloof heeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen, die nog niet gezien werden, *en* bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin; door welke *ark* hij de wereld heeft veroordeeld, en is geworden een erfgenaam der regtvaardigheid, die naar het geloof is.
8 Door het geloof is Abraham, geroepen zijnde, gehoorzaam geweest, om uit te gaan naar de plaats, die hij tot een erfdeel ontvangen zou; en hij is uitgegaan, niet wetende, waar hij komen zoude.
9 Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land der belofte, als in een vreemd *land*, en heeft in tabernakelen gewoond met Izaak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte.
10 Want hij verwachtte de stad, die fondamenten heeft, welker kunstenaar en bouwmeester God is.
11 Door het geloof heeft ook Sara zelve kracht ontvangen, om zaad te geven, en boven den tijd *haars* ouderdoms heeft zij gebaard, overmits zij hem getrouw heeft geacht, die het beloofd had.
12 Daarom zijn ook van éénen, en dat eenen verstorvene, *zoo velen* in menigte geboren als de sterren des hemels, en als het zand, dat aan den oever der zee is, hetwelk ontelbaar is.
13 Deze allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd, en hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren.
14 Want die zulke dingen zeggen, betoonen klaarlijk, dat zij een vaderland zoeken.
15 En indien zij aan dat *vaderland* gedacht hadden, van hetwelk zij uitgegaan waren, zij zouden tijd gehad hebben, om weder te keeren;
16 Maar nu zijn zij begeerig naar een beter, dat is, naar het hemelsche. Daarom schaamt zich God hunner niet, om hun God genoemd te worden, want hij had hun eene stad bereid.
17 Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izaak geofferd, en hij, die de beloften ontvangen had, heeft *zijnen* eeniggeborene geofferd,
18 (Tot wien gezegd was: In Izaak zal u het zaad genoemd worden;) overleggende, dat God magtig was, *hem* ook uit de dooden te verwekken;
19 Waaruit hij hem ook bij gelijkenis weder gekregen heeft.
20 Door het geloof heeft Izaak *zijne zonen* Jakob en Esau gezegend aangaande toekomende dingen.
21 Door het geloof heeft Jakob, stervende, een iegelijk der zonen van Jozef gezegend, en heeft aangebeden, *leunende* op het opperste van zijnen staf.
22 Door het geloof heeft Jozef, stervende, gemeld van den uitgang der kinderen Israëls, en heeft bevel gegeven van zijn gebeente.
23 Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang van zijne ouders verborgen, overmits zij zagen, dat het kindeken schoon was; en zij vreesden het gebod des Konings niet.
24 Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een

zoon van Faraös dochter genoemd te
worden;
25 Verkiezende liever met het volk van
God kwalijk gehandeld te worden, dan
voor eenen tijd de genieting der zonde
te hebben.
26 Achtende de versmaadheid van
Christus meerderen rijkdom te zijn,
dan de schatten in Egypte; want hij
zag op de vergelding des loons.
27 Door het geloof heeft hij Egypte
verlaten, niet vreezende den toorn des
Konings, want hij hield zich vast, als
ziende den Onzienlijke.
28 Door het geloof heeft hij het Pascha
uitgerigt, en de besprenging des bloeds,
opdat de verderver der eerstgeborenen
hen niet raken zoude.
29 Door het geloof zijn zij de roode zee
doorgegaan, als door het drooge; het-
welk de Egyptenaars, *ook* verzoekende,
zijn verdronken.
30 Door het geloof zijn de muren van
Jericho gevallen, als zij tot zeven dagen
toe omringd waren geweest.
31 Door het geloof is Rachab, de hoere,
niet omgekomen met de ongehoorza-
men, als zij de verspieders met vrede
had ontvangen.
32 En wat zal ik nog *meer* zeggen?
want de tijd zal mij ontbreken; zou ik
verhalen van Gideon, en Barak, en Sam-
son, en Jeftha, en David, en Samuel, en
de Profeten;
33 Welke door het geloof koningrijken
hebben overwonnen, geregtigheid geoe-
fend, de beloften verkregen, de muilen
der leeuwen toegestopt;
34 De kracht des vuurs hebben uitge-
bluscht, de scherpte des zwaards zijn
ontvloden, uit zwakheid krachten heb-
ben gekregen, in den krijg sterk gewor-
den zijn, heirlegers der vreemden op de
vlugt hebben gebragt;
35 De vrouwen hebben hare dooden
uit de opstanding *weder* gekregen, en
anderen zijn uitgerekt geworden, de
aangebodene verlossing niet aanne-
mende, opdat zij eene betere opstand-
ing verkrijgen zouden.
36 En anderen hebben bespottingen
en geeselen geproefd, en ook banden en
gevangenis;
37 Zijn gesteenigd geworden, in stuk-
ken gezaagd, verzocht, door het zwaard
ter dood gebragt; hebben gewandeld in
schaapsvellen *en* in geitenvellen; ver-
laten, verdrukt, kwalijk gehandeld zijn-
de;
38 (Welker de wereld niet waardig
was) hebben in woestijnen gedoold, en
op bergen, en *in* spelonken, *in* de holen
der aarde.
39 En deze allen, hebbende door het
geloof getuigenis gehad, hebben de be-
lofte niet verkregen,
40 Alzoo God wat beters over ons voor-
zien had, opdat zij zonder ons niet zou-
den volmaakt worden.

HET 12 CAPITTEL.

DAAROM dan ook, alzoo wij zoo
groot eene wolk der getuigen ron-
dom ons hebben liggende, laat ons afleg-
gen allen last, en de zonde, die *ons* lig-
telijk omringt, en laat ons met lijdzaam-
heid loopen de loopbaan, die ons voor-
gesteld is;
2 Ziende op den oversten leidsman en
voleinder des geloofs, Jezus, die, voor
de vreugde, welke hem voorgesteld was,
het kruis heeft verdragen en de schande
veracht, en is gezeten aan de regter-
hand des troons Gods.
3 Want aanmerkt dezen, die zoodanig
een tegenspreken van de zondaren tegen
zich heeft verdragen, opdat gij niet ver-
flaauwt en bezwijkt in uwe zielen.
4 Gij hebt nog tot den bloede toe niet
tegengestaan, strijdende tegen de
zonde.
5 En gij hebt vergeten de vermaning,
die tot u als tot zonen spreekt: Mijn
zoon, acht niet klein de kastijding des
Heeren, en bezwijkt niet, als gij van
hem bestraft wordt;
6 Want dien de Heer liefheeft, kas-
tijdt hij, en hij geeselt een' iegelijk'
zoon, dien hij aanneemt.
7 Indien gij de kastijding verdraagt, zoo
gedraagt zich God jegens u als zonen;
(want welk zoon is er, dien de vader niet
kastijdt?)
8 Maar indien gij zonder kastijding
zijt, welker allen deelachtig zijn gewor-
den, zoo zijt gij dan bastaarden, en niet
zonen.
9 Voorts, wij hebben de vaders onzes
vleesches wel tot kastijders gehad, en
wij ontzagen ze; zullen wij *dan* niet
veel meer den Vader der geesten onder-
worpen zijn, en leven?
10 Want genen hebben *ons* wel voor
eenen korten tijd, naar dat het hun goed
dacht, gekastijd; maar deze kastijdt
ons tot *ons* nut, opdat wij zijner heilig-
heid zouden deelachtig worden.
11 En alle kastijding, als zij tegenwoor-
dig is, schijnt geene *zaak* van vreugde,
maar van droefheid te zijn; doch daar-
na geeft zij van zich eene vreedzame
vrucht der geregtigheid dengenen, die
door dezelve geoefend zijn.

12 Daarom rigt weder op de trage handen, en de slappe knieën;
13 En maakt regte paden voor uwe voeten, opdat hetgeen kreupel is, niet verdraaid worde, maar *dat* het veel meer genezen worde.
14 Jaagt den vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand den Heer zien zal;
15 Toeziende, dat niet iemand verachtere van de genade Gods; dat niet eenige wortel van bitterheid, opwaarts spruitende, beroerte make, en door dezelve velen ontreinigd worden.
16 Dat niet iemand zij een hoereerder, of een onheilige, gelijk Esau, die om eene spijze het regt van zijne eerstgeboorte weg gaf;
17 Want gij weet, dat hij ook daarna, de zegening willende beërven, verworpen werd; want hij vond geene plaats des berouws, hoewel hij dezelve met tranen zocht.
18 Want gij zijt niet gekomen tot den tastelijken berg, en het brandende vuur, en donkerheid, en duisternis, en onweder,
19 En tot het geklank der bazuin, en de stem der woorden; welke die ze hoorden, baden, dat het woord tot hen niet meer zoude gedaan worden.
20 (Want zij konden niet dragen hetgeen er geboden werd: indien ook een gedierte den berg aanraakt, het zal gesteenigd, of met eenen pijl doorschoten worden.
21 En Mozes, zoo vreesselijk was het gezigt, zeide: Ik ben gansch bevreesd en bevende:)
22 Maar gij zijt gekomen tot den berg Sion, en de stad des levenden Gods, tot het hemelsche Jeruzalem, en de vele duizenden der Engelen;
23 Tot de algemeene vergadering en de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, den Regter over allen, en de geesten der volmaakte regtvaardigen;
24 En tot den Middelaar des Nieuwen Testaments, Jezus, en het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt dan Abel.
25 Ziet toe, dat gij dien, die spreekt, niet verwerpt; want indien dezen niet zijn ontvloden, die dengenen verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veel meer *zullen* wij niet *ontvlieden*, zoo wij ons van hem afkeeren, die van de hemelen *is*;
26 Wiens stem toen de aarde bewoog; maar nu heeft hij verkondigd, zeggende: Nog eenmaal zal ik bewegen niet alleen de aarde, maar ook den hemel.
27 En dit *woord*: Nog eenmaal, wijst aan de verandering der bewegelijke dingen, als welke gemaakt waren, opdat blijven zouden de dingen, welke niet bewegelijk zijn.
28 Daarom, alzoo wij een onbewegelijk Koningrijk ontvangen, laat ons de genade *vast*houden, door welke wij welbehagelijk Gode mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid.
29 Want onze God is een verterend vuur.

HET 13 CAPITTEL.

DAT de broederlijke liefde blijve.
2 Vergeet de herbergzaamheid niet; want hier door hebben sommigen onwetend Engelen geherbergd.
3 Gedenkt der gevangenen, als of gij mede gevangen waart; *en* dergenen, die kwalijk gehandeld worden, als of gij ook zelven in het ligchaam *kwalijk gehandeld* waart.
4 Het huwelijk *is* eerlijk onder allen, en het bed onbevlekt; maar hoereerders en overspelers zal God oordeelen.
5 *Uw* wandel zij zonder geldgierigheid; en zijt vergenoegd met het tegenwoordige; want hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, en ik zal u niet verlaten.
6 Zoodat wij vrijmoediglijk durven zeggen: De Heer is mij een helper, en ik zal niet vreezen, wat mij een mensch zal doen.
7 Gedenkt uwer voorgangers, die het woord Gods tot u gesproken hebben; *en* volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst *hunner* wandeling.
8 Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in eeuwigheid.
9 Wordt niet omgevoerd met verscheidene en vreemde leeringen; want het is goed, dat het hart gesterkt worde door genade, niet door spijzen, door welke geene nuttigheid bekomen hebben, die *daarin* gewandeld hebben.
10 Wij hebben eenen altaar, van welken geene magt hebben te eten, die den tabernakel dienen.
11 Want welker dieren bloed voor de zonde gedragen werd in het heiligdom door den Hoogepriester, derzelver ligchamen werden verbrand buiten de legerplaats.
12 Daarom heeft ook Jezus, opdat hij door zijn eigen bloed het volk zoude heiligen, buiten de poort geleden.
13 Zoo laat ons dan tot hem uitgaan

buiten de legerplaats, zijne smaadheid
dragende.
14 Want wij hebben hier geen blijvende
stad, maar wij zoeken de toekomende.
15 Laat ons dan door hem altijd Gode
opofferen eene offerande des lofs, dat is,
de vrucht der lippen, die zijnen naam
belijden.
16 En vergeet de weldadigheid en de
mededeelzaamheid niet; want aan zoodanige
offeranden heeft God een welbehagen.
17 Zijt uwen voorgangeren gehoorzaam,
en zijt hun onderdanig, want zij waken
voor uwe zielen, als die rekenschap geven
zullen; opdat zij dat doen mogen
met vreugde en niet al zuchtende, want
dat is u niet nuttig.
18 Bidt voor ons; want wij vertrouwen,
dat wij een goed geweten hebben,
als die in alles willen eerlijk wandelen.
19 En ik bid *u* te meer, dat gij dit
doet, opdat ik te eerder aan ulieden
moge weder gegeven worden.
20 De God nu des vredes, die den grooten
Herder der schapen, door het bloed
des eenwigen Testaments, uit de dooden
heeft wedergebragt, *namelijk* onzen
Heer Jezus Christus;
21 Die volmake u in alle goed werk,
opdat gij zijnen wil moogt doen; werkende
in u hetgeen voor hem welbehagelijk
is, door Jezus Christus; wien zij
de heerlijkheid in alle eeuwigheid.
Amen.
22 Doch ik bid u, broeders, verdraagt
het woord dezer vermaning; want ik
heb u in het kort geschreven.
23 Weet, dat de broeder Timótheus losgelaten
is, met wien (zoo hij haast komt)
ik u zal zien.
24 Groet al uwe voorgangers, en al de
heiligen. U groeten die van Italië zijn.
25 De genade zij met u allen. Amen.

DE ALGEMEENE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL

JACOBUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

JACOBUS, een dienstknecht van God
en van den Heer Jezus Christus,
aan de twaalf stammen, die in de verstrooijing
zijn, zaligheid.
2 Acht het voor groote vreugde, mijne
broeders, wanneer gij in velerlei verzoekingen
valt;
3 Wetende, dat de beproeving uwes
geloofs lijdzaamheid werkt.
4 Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt
werk, opdat gij moogt volmaakt
zijn en geheel opregt, in geen ding gebrekkelijk.
5 En indien iemand van u wijsheid
ontbreekt, dat hij *ze* van God begeere,
die een' iegelijk mildelijk geeft, en niet
verwijt; en zij zal hem gegeven worden.
6 Maar dat hij *ze* begeere in geloof,
niet twijfelende; want die twijfelt, is
aan eene baar der zee gelijk, welke van
den wind gedreven en op en neder geworpen
wordt.
7 Want die mensch meene niet, dat hij
iets ontvangen zal van den Heer:
8 Een dubbelhartig man *is* ongestadig
in al zijne wegen.
9 Maar de broeder, die nederig is, roeme
in zijne hoogheid,
10 En de rijke in zijne vernedering;
want hij zal als eene bloem des gras
voorbijgaan.
11 Want de zon is opgegaan met de
hitte, en heeft het gras dor gemaakt, en
deszelfs bloem is afgevallen, en de
schoone gedaante van haar aanschijn is
vergaan; alzoo zal ook de rijke in zijne
wegen verwelken.
12 Zalig is de man, die verzoeking verdraagt;
want als hij beproefd zal geweest
zijn, zal hij de kroon des levens
ontvangen, welke de Heer beloofd heeft
dengenen, die hem liefhebben.
13 Niemand, als hij verzocht wordt,
zegge: Ik word van God verzocht; want
God kan niet verzocht worden met het
kwade, en hij zelf verzoekt niemand.
14 Maar een iegelijk wordt verzocht,
als hij van zijne eigene begeerlijkheid
afgetrokken en verlokt wordt.
15 Daarna de begeerlijkheid ontvangen
hebbbende baart zonde, en de zonde
voleindigd zijnde baart den dood.
16 Dwaalt niet, mijne geliefde broeders.
17 Alle goede gave, en alle volmaakte
gift is van boven, van den Vader der
lichten afkomende, bij wien geene verandering
is, of schaduw van omkeering.
18 Naar zijnen wil heeft hij ons gebaard
door het woord der waarheid, opdat
wij zouden zijn *als* eerstelingen zijner
schepselen.
19 Zoo dan, mijne geliefde broeders,

een iegelijk mensch zij rasch om te hooren, traag om te spreken, traag tot toorn;
20 Want de toorn des mans werkt Gods geregtigheid niet.
21 Daarom, afgelegd hebbende alle vuiligheid en overvloed van boosheid, ontvangt met zachtmoedigheid het woord, dat in *u* geplant wordt, hetwelk uwe zielen kan zalig maken;
22 En zijt daders des woords, en niet alleen hoorders, u zelven met valsche overlegging bedriegende;
23 Want zoo iemand een hoorder is des woords, en niet een dader, die is aan een' man gelijk, die zijn aangeboren aangezigt bemerkt in eenen spiegel;
24 Want hij heeft zich zelven bemerkt, en is weggegaan, en heeft terstond vergeten, hoedanig hij was.
25 Maar die inziet in de volmaakte wet, welke der vrijheid is, en daarbij blijft, deze, geen vergetelijk hoorder geworden zijnde, maar een dader des werks, deze *zeg ik* zal gelukzalig zijn in dit zijn doen.
26 Indien iemand onder u dunkt, dat hij godsdienstig is, en zijne tong niet in toom houdt, maar zijn hart verleidt, de Godsdienst van dezen is ijdel.
27 De zuivere en onbevlekte Godsdienst voor God en den Vader is deze: weezen en weduwen te bezoeken in derzelver verdrukking, *en* zich zelven onbesmet te bewaren van de wereld.

HET 2 CAPITTEL.

MIJNE broeders, hebt niet het geloof van onzen Heer Jezus Christus, *den Heer* der heerlijkheid, met aanneming des persoons.
2 Want zoo in uwe vergadering kwam een man met eenen gouden ring aan den vinger, in eene sierlijke kleeding, en daar kwam ook een arm man in met eene slechte kleeding;
3 En gij zoudt aanzien dengenen, die de sierlijke kleeding draagt, en tot hem zeggen: Zit gij hier op eene eerlijke plaats; en zoudt zeggen tot den arme: Sta gij dáár of, zit hier onder mijne voetbank:
4 Hebt gij dan niet in u zelven een onderscheid gemaakt, en zijt regters geworden van kwade overleggingen?
5 Hoort, mijne geliefde broeders, heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld, *om* rijk *te zijn* in het geloof, en erfgenamen des Koningrijks, hetwelk hij belooft dengenen, die hem liefhebben?
6 Maar gij hebt den armen oneer aangedaan. Overweldigen u niet de rijken, en trekken zij u *niet* tot de regterstoelen?
7 Lasteren zij niet den goeden naam, die over u aangeroepen is?
8 Indien gij dan de koninglijke wet volbrengt, naar de Schrift: Gij zult uwen naaste liefhebben als u zelven; zoo doet gij wel;
9 Maar indien gij den persoon aanneemt, zoo doet gij zonde, en wordt van de wet bestraft als overtreders.
10 Want wie de geheele wet zal houden, en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan allen.
11 Want die gezegd heeft: Gij zult geen overspel doen, die heeft ook gezegd: Gij zult niet dooden. Indien gij nu geen overspel zult doen, maar zult dooden, zoo zijt gij een overtreder der wet geworden.
12 Spreekt alzoo, en doet alzoo, als die door de wet der vrijheid zult geoordeeld worden.
13 Want een onbarmhartig oordeel *zal gaan* over dengenen, die geene barmhartigheid gedaan heeft; en de barmhartigheid roemt tegen het oordeel.
14 Wat nuttigheid is het, mijne broeders, indien iemand zegt, dat hij het geloof heeft, en hij heeft de werken niet? kan dat geloof hem zalig maken?
15 Indien er nu een broeder of zuster naakt zouden zijn, en gebrek zouden hebben aan dagelijksch voedsel;
16 En iemand van u tot hen zou zeggen: gaat henen in vrede, wordt warm, en wordt verzadigd; en gij zoudt hun niet geven de nooddruftigheden des ligchaams; wat nuttigheid is dat?
17 Alzoo ook het geloof, indien het de werken niet heeft, is bij zich zelven dood.
18 Maar zal iemand zeggen: Gij hebt het geloof, en ik heb de werken. Toon mij uw geloof uit uwe werken, en ik zal u uit mijne werken mijn geloof toonen.
19 Gij gelooft, dat God een eenig *God* is; gij doet wel: de duivelen gelooven het ook, en zij sidderen.
20 Maar wilt gij weten, ô ijdel mensch, dat het geloof zonder de werken dood is?
21 Abraham, onze vader, is hij niet uit de werken geregtvaardigd, als hij Izaak, zijnen zoon, geofferd heeft op den altaar?
22 Ziet gij wel, dat het geloof mede gewrocht heeft met zijne werken, en het geloof volmaakt is geweest uit de werken?

23 En de Schrift is vervuld geworden,
die zegt: En Abraham geloofde God,
en het is hem tot regtvaardigheid gerekend,
en hij is een vriend Gods genoemd
geweest.
24 Ziet gij dan nu, dat een mensch uit
de werken geregtvaardigd wordt, en
niet alleen uit het geloof?
25 En desgelijks ook Rachab, de hoere,
is zij niet uit de werken geregtvaardigd
geweest, als zij de gezondenen heeft
ontvangen, en langs eenen anderen weg
uitgelaten?
26 Want gelijk het ligchaam zonder
geest dood is, alzoo is ook het geloof
zonder de werken dood.

HET 3 CAPITTEL.

ZIJT niet vele meesters, mijne broeders,
wetende, dat wij te meerder
oordeel zullen ontvangen.
2 Want wij struikelen allen in vele.
Indien iemand in woorden niet struikelt,
die is een volmaakt man, magtig om ook
het geheele ligchaam in den toom te
houden.
3 Ziet, wij leggen den paarden toomen
in de monden, opdat zij ons zouden
gehoorzamen, en wij leiden *daarmede*
hun geheele ligchaam om;
4 Ziet ook de schepen, hoewel zij zoo
groot zijn, en van harde winden gedreven,
zij worden omgewend van een zeer
klein roer, waarhenen ook de begeerte
van den stuurder wil;
5 Alzoo is ook de tong een klein lid,
en roemt *nogtans* groote dingen. Ziet,
een klein vuur, hoe grooten hoop houts
het aansteekt.
6 De tong is ook een vuur, eene wereld
der ongeregtigheid: alzoo is de tong
onder onze leden gesteld, welke het geheele
ligchaam besmet, en ontsteekt het
rad *onzer* geboorte, en wordt ontstoken
van de hel.
7 Want alle natuur, beide der wilde
dieren en der vogelen, beide der kruipende
en der zeedieren, wordt getemd
en is getemd geweest van de menschelijke
natuur;
8 Maar de tong kan geen mensch temmen;
zij is een onbedwingelijk kwaad,
vol van doodelijk venijn.
9 Door haar loven wij God en den
Vader, en door haar vervloeken wij de
menschen, die naar de gelijkenis Gods
gemaakt zijn.
10 Uit denzelfden mond komt voort zegening
en vervloeking. Dit moet, mijne
broeders, alzoo niet geschieden.
11 Welt ook eene fontein uit eene
zelfde ader het zoet en het bitter?
12 Kan ook, mijne broeders, een vijgeboom
olijven voortbrengen, of een wijnstok
vijgen? Alzoo *kan* geene fontein
zout en zoet water voortbrengen.
13 Wie is wijs en verstandig onder u?
die bewijze uit *zijnen* goeden wandel
zijne werken in zachtmoedige wijsheid.
14 Maar indien gij bitteren nijd en
twistgierigheid hebt in uw hart, zoo
roemt en liegt niet tegen de waarheid.
15 Deze is de wijsheid niet, die van
boven afkomt, maar is aardsch, natuurlijk,
duivelsch.
16 Want waar nijd en twistgierigheid
is, aldaar is verwarring en alle booze
handel.
17 Maar de wijsheid, welke van boven
is, die is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam,
bescheiden, gezeggelijk, vol van
barmhartigheid en van goede vruchten,
niet partijdiglijk oordeelende, en ongeveinsd.
18 En de vrucht der regtvaardigheid
wordt in vrede gezaaid voor degenen,
die vrede maken.

HET 4 CAPITTEL.

VAN waar *komen* krijgen en vechterijen
onder u? *komen zij* niet
hiervan, *namelijk* uit uwe wellusten,
die in uwe leden strijd voeren?
2 Gij begeert, en hebt niet; gij benijdt
en ijvert *naar dingen*, en kunt ze niet
verkrijgen; gij vecht en voert krijg,
doch gij hebt niet, omdat gij niet bidt.
3 Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat
gij kwalijk bidt, opdat gij het in uwe
wellusten doorbrengen zoudt.
4 Overspelers en overspeelsters, weet
gij niet, dat de vriendschap der wereld
eene vijandschap Gods is? Zoo wie dan
een vriend der wereld wil zijn, die wordt
een vijand Gods gesteld.
5 Of meent gij, dat de Schrift te vergeefs
zegt: De Geest, die in ons woont,
heeft die lust tot nijdigheid?
6 Ja hij geeft meerdere genade. Daarom
zegt *de Schrift:* God wederstaat den
hoovaardigen, maar den nederigen geeft
hij genade.
7 Zoo onderwerpt u dan Gode; wederstaat
den duivel, en hij zal van u vlieden.
8 Naakt tot God, en hij zal tot u naken;
reinigt de handen, gij zondaars;
en zuivert de harten, gij dubbelhartigen.
9 Gedraagt u als ellendigen, en treurt
en weent; uw lagchen worde veranderd
in treuren, en *uwe* blijdschap in bedroefdheid.

10 Vernedert u voor den Heer, en hij zal u verhoogen.
11 Broeders, spreekt niet kwalijk van elkander. Die van *zijnen* broeder kwalijk spreekt en zijnen broeder oordeelt, die spreekt kwalijk van de wet, en oordeelt de wet. Indien gij nu de wet oordeelt, zoo zijt gij geen dader der wet, maar een regter.
12 Daar is een eenig Wetgever, die behouden kan en verderven. Doch wie zijt gij, die een' ander' oordeelt?
13 Wel aan nu gij, die daar zegt: Wij zullen heden of morgen naar zulk eene stad reizen, en aldaar een jaar overbrengen, en koopmanschap drijven, en winst doen;
14 Die gij niet weet, wat morgen *geschieden zal*, want hoedanig is uw leven? Want het is een damp, die voor een weinig *tijds* gezien wordt, en daarna verdwijnt.
15 In plaats dat gij zoudt zeggen: Indien de Heer wil, en wij leven zullen, zoo zullen wij dit of dat doen.
16 Maar nu roemt gij in uwen hoogmoed; alle zoodanige roem is boos.
17 Wie dan weet goed te doen, en niet doet, dien is het zonde.

HET 5 CAPITTEL.

WEL aan nu, gij rijken, weent en huilt over uwe ellendigheden, die over u komen.
2 Uw rijkdom is verrot, en uwe kleederen zijn van de motten gegeten geworden;
3 Uw goud en zilver is verroest; en derzelver roest zal u zijn tot eene getuigenis, en zal uw vleesch als een vuur verteren; gij hebt schatten vergaderd in de laatste dagen.
4 Ziet, de loon der werklieden, die uwe landen gemaaid hebben, welke van u verkort is, roept, en het geschrei dergenen, die geoogst hebben, is gekomen tot in de ooren van den Heer Zebaoth.
5 Gij hebt lekkerlijk geleefd op de aarde, en wellusten gevolgd; gij hebt uwe harten gevoed als in eenen dag der slagting.
6 Gij hebt veroordeeld, gij hebt gedood den regtvaardige; *en* hij wederstaat u niet.
7 Zoo zijt dan langmoedig, broeders, tot de toekomst des Heeren. Ziet, de landman verwacht de kostelijke vrucht des lands, langmoedig zijnde over dezelve, tot dat het den vroegen en spaden regen zal hebben ontvangen.
8 Weest gij ook langmoedig, versterkt uwe harten, want de toekomst des Heeren genaakt.
9 Zucht niet tegen elkander, broeders, opdat gij niet veroordeeld wordt; ziet, de Regter staat voor de deur.
10 Mijne broeders, neemt tot een voorbeeld des lijdens en der langmoedigheid de Profeten, die *in* den naam des Heeren gesproken hebben.
11 Ziet, wij houden ze gelukzalig, die verdragen; gij hebt de verdraagzaamheid Jobs gehoord, en gij hebt het einde des Heeren gezien, dat de Heer zeer barmhartig is en een ontfermer.
12 Doch vóór alle dingen, mijne broeders, zweert niet, noch bij den hemel, noch bij de aarde, noch eenigen anderen eed; maar uw Ja zij ja, en het Neen neen; opdat gij in geen oordeel valt.
13 Is iemand onder u in lijden? dat hij bidde. Is iemand goeds moeds? dat hij psalmzinge.
14 Is iemand krank onder u? dat hij tot zich roepe de Ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in den naam des Heeren;
15 En het gebed des geloofs zal den zieke behouden, en de Heer zal hem oprigten, en zoo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden.
16 Belijdt elkander de misdaden, en bidt voor elkander, opdat gij gezond wordt; een krachtig gebed des regtvaardigen vermag veel.
17 Elias was een mensch van gelijke bewegingen als wij, en hij bad een gebed, dat het niet zoude regenen; en het regende niet op de aarde in drie jaren en zes maanden.
18 En hij bad wederom, en de hemel gaf regen, en de aarde bragt hare vrucht voort.
19 Broeders, indien iemand onder u van de waarheid is afgedwaald, en hem iemand bekeert,
20 Die wete, dat degeen, die eenen zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert, eene ziel van den dood behouden, en menigte der zonden zal bedekken.

DE EERSTE ALGEMEENE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL

PETRUS.

HET EERSTE CAPITTEL.

PETRUS, een Apostel van Jezus
Christus, aan de vreemdelingen,
verstrooid in Pontus, Galátië, Cappa-
dócië, Azië en Bithynië,
2 Den uitverkorenen naar de voorken-
nis van God, den Vader, in de heilig-
making des Geestes, tot gehoorzaam-
heid en besprenging des bloeds van
Jezus Christus: genade en vrede zij u
vermenigvuldigd.
3 Geloofd zij de God en Vader van on-
zen Heer Jezus Christus, die, naar zijne
groote barmhartigheid, ons heeft weder-
geboren, tot eene levende hoop, door de
opstanding van Jezus Christus uit de
dooden,
4 Tot eene onverderfelijke, en onbe-
vlekkelijke, en onverwelkelijke erfenis,
die in de hemelen bewaard is voor u;
5 Die gij in de kracht Gods bewaard
wordt door het geloof tot de zaligheid,
die bereid is, om geopenbaard te worden
in den laatsten tijd.
6 In welken gij u verheugt, nu een
weinig *tijds* (zoo het noodig is) bedroefd
zijnde door menigerlei verzoekingen;
7 Opdat de beproeving uwes geloofs,
die veel kostelijker is dan van het goud,
hetwelk vergaat en door het vuur be-
proefd wordt, bevonden worde te zijn
tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de
openbaring van Jezus Christus;
8 Dien gij niet gezien hebt, en *nogtans*
liefhebt; in wien gij nu, hoewel *hem*
niet ziende, maar geloovende, u verheugt
met eene onuitsprekelijke en heerlijke
vreugde;
9 Verkrijgende het einde uwes geloofs,
namelijk de zaligheid der zielen.
10 Van welke zaligheid ondervraagd
en onderzocht hebben de Profeten, die
geprofeteerd hebben van de genade,
aan u *geschied;*
11 Onderzoekende, op welken of hoe-
danigen tijd de Geest van Christus, die
in hen was, beduidde en te voren ge-
tuigde het lijden, *dat* op Christus *komen*
zoude, en de heerlijkheid daarna *vol-*
gende.
12 Aan wie geopenbaard is, dat zij niet
zich zelven, maar ons bedienden deze
dingen, die u nu aangediend zijn bij
degenen, die u het Euangelium verkon-
digd hebben door den Heiligen Geest,
die van den hemel gezonden is; in
welke dingen de Engelen begeerig zijn
in te zien.
13 Daarom opschortende de lendenen
uwes verstands, *en* nuchteren zijnde,
hoopt volkomenlijk op de genade, die u
toegebragt wordt in de openbaring van
Jezus Christus.
14 Als gehoorzame kinderen, wordt
niet gelijkvormig aan de begeerlijk-
heden, die te voren in uwe onwetenheid
waren;
15 Maar gelijk hij, die u geroepen
heeft, heilig is, *zoo* wordt ook gij zelven
heilig in al *uwen* wandel;
16 Daarom dat er geschreven is: Zijt
heilig, want ik ben heilig.
17 En indien gij tot eenen Vader aan-
roept dengenen, die zonder aanneming
des persoons oordeelt naar eens iegelijks
werk, zoo wandelt in vreeze den tijd
uwer inwoning;
18 Wetende, dat gij niet door vergan-
kelijke dingen, zilver of goud, verlost
zijt uit uwe ijdele wandeling, die *u* van
de vaderen overgeleverd *is,*
19 Maar door het dierbare bloed van
Christus, als van een onbestraffelijk en
onbevlekt lam;
20 Die wel vóórgekend is geweest vóór
de grondlegging der wereld, maar ge-
openbaard is in deze laatste tijden om
uwent wil;
21 Die gij door hem gelooft in God,
welke hem opgewekt heeft uit de doo-
den, en hem heerlijkheid gegeven heeft,
opdat uw geloof en hoop op God zijn
zoude.
22 Hebbende *dan* uwe zielen gerei-
nigd in de gehoorzaamheid der waar-
heid, door den Geest, tot ongeveinsde
broederlijke liefde, zoo hebt elkander
vuriglijk lief uit een rein hart;
23 Die gij wedergeboren zijt niet uit
vergankelijk, maar *uit* onvergankelijk
zaad, door het levende en eeuwig blij-
vende woord Gods.
24 Want alle vleesch is als gras, en
alle heerlijkheid des menschen is als
eene bloem des gras. Het gras is
verdord, en deszelfs bloem is afge-
vallen;
25 Maar het woord des Heeren blijft in
eeuwigheid. En dit is het woord, dat
onder u verkondigd is.

HET 2 CAPITTEL.

ZOO legt dan af alle kwaadheid, en
alle bedrog, en geveinsdheid, en
nijdigheid, en alle achterklappingen;
2 En, als nieuwgeborene kinderkens,
zijt zeer begeerig naar de redelijke
onvervalschte melk, opdat gij door de-
zelve moogt opwassen;
3 Indien gij anders gesmaakt hebt, dat
de Heer goedertieren is.
4 Tot wien komende, *als tot* eenen
levenden steen, van de menschen wel
verworpen, maar bij God uitverkoren
en dierbaar,
5 Zoo wordt gij ook zelven, als levende
steenen, gebouwd *tot* een geestelijk
huis, *tot* een heilig priesterdom, om
geestelijke offeranden op te offeren,
die Gode aangenaam zijn door Jezus
Christus.
6 Daarom is ook vervat in de Schrift:
Ziet, ik leg in Sion eenen uitersten hoek-
steen, die uitverkoren *en* dierbaar is;
en, die in hem gelooft, zal niet be-
schaamd worden.
7 U dan, die gij gelooft, is hij dier-
baar; maar tot de ongehoorzamen *wordt*
gezegd: De steen, dien de bouwlieden
verworpen hebben, deze is geworden tot
een hoofd des hoeks, en een' steen des
aanstoots, en eene rots der ergernis;
8 Tot degenen *namelijk*, die zich aan
het woord stooten, ongehoorzaam zijn-
de, waartoe zij ook gezet zijn.
9 Maar gij zijt een uitverkoren ge-
slacht, een koninklijk priesterdom, een
heilig volk, een verkregen volk; opdat
gij zoudt verkondigen de deugden des-
genen, die u uit de duisternis geroepen
heeft tot zijn wonderbaar licht:
10 Die gij eertijds geen volk waart,
maar nu Gods volk zijt; die *eertijds*
niet ontfermd waart, maar nu ontfermd
zijt geworden.
11 Geliefden, ik vermaan *u* als in-
woners en vreemdelingen, dat gij u
onthoudt van de vleeschelijke begeer-
lijkheden, welke krijg voeren tegen de
ziel;
12 En houdt uwen wandel eerlijk on-
der de Heidenen; opdat in hetgeen zij
kwalijk van u spreken, als van kwaad-
doeners, zij uit de goede werken, die zij
in *u* zien, God verheerlijken mogen in
den dag der bezoeking.
13 Zijt dan aan alle menschelijke or-
dening onderdanig, om des Heeren wil;
hetzij aan den Koning, als de opperste
magt hebbende;
14 Hetzij aan de Stadhouders, als die
van hem gezonden worden, tot straf wel
der kwaaddoeners, maar *tot* prijs derge-
nen, die goed doen.
15 Want alzoo is het de wil van God,
dat gij, wel doende, den mond stopt
aan de onwetendheid der dwaze men-
schen;
16 Als vrije, en niet de vrijheid heb-
bende als een deksel der boosheid, maar
als dienstknechten Gods.
17 Eert een iegelijk; hebt de broeder-
schap lief; vreest God; eert den Koning.
18 Gij huisknechten, zijt met alle
vreeze onderdanig aan de heeren, niet
alleen aan de goede en bescheidene,
maar ook aan de harde.
19 Want dat is genade, indien iemand,
om het geweten voor God, zwarigheid
verdraagt, lijdende ten onregte.
20 Want wat lof is het, indien gij ver-
draagt, als gij zondigt, en *daarover*
geslagen wordt? Maar indien gij ver-
draagt, als gij wel doet, en *daarover*
lijdt, dat is genade bij God.
21 Want hiertoe zijt gij geroepen, de-
wijl ook Christus voor ons geleden heeft,
ons een voorbeeld nalatende, opdat gij
zijne voetstappen zoudt navolgen:
22 Die geene zonde gedaan heeft, en
daar is geen bedrog in zijnen mond
gevonden;
23 Die, als hij gescholden werd, niet
weder schold, en als hij leed, niet dreig-
de; maar gaf het over aan hem, die
regtvaardig oordeelt;
24 Die zelf onze zonden in zijn lig-
chaam gedragen heeft op het hout, op-
dat wij, der zonden afgestorven zijnde,
der geregtigheid leven zouden; door
wiens striemen gij genezen zijt.
25 Want gij waart als dwalende scha-
pen; maar gij zijt nu bekeerd tot den
Herder en Opziener uwer zielen.

HET 3 CAPITTEL.

DESGELIJKS gij vrouwen, zijt aan
uwe eigene mannen onderdanig;
opdat ook, zoo eenige aan het woord
ongehoorzaam zijn, zij door den wandel
der vrouwen, zonder woord mogen ge-
wonnen worden,
2 Als zij zullen ingezien hebben uwen
kuischen wandel in vreeze.
3 Welker versiersel zij, niet hetgene
uiterlijk is, *bestaande* in het vlechten
van het haar, en omhangen van goud,
of van kleederen aan te trekken;
4 Maar de verborgen mensch des har-
ten, in het onverderfelijk *versiersel* van
eenen zachtmoedigen en stillen geest,
die kostelijk is voor God.
5 Want alzoo versierden zich zelven
eertijds ook de heilige vrouwen, die op

God hoopten, en waren aan hare eigene
mannen onderdanig;
6 Gelijk Sara aan Abraham gehoor-
zaam is geweest, hem noemende Heer,
welker dochters gij geworden zijt, als
gij wel doet, en niet vreest voor eenige
verschrikking.
7 Gij mannen, insgelijks, woont bij
haar met verstand, aan het vrouwelijke
vat, als het zwakste, eere gevende, als
die ook medeërfgenamen van de genade
des levens *met haar* zijt; opdat uwe
gebeden niet verhinderd worden.
8 En eindelijk, zijt allen eensgezind,
medelijdend, de broeders liefhebbende,
met innerlijke barmhartigheid bewo-
gen, vriendelijk;
9 Vergeldt niet kwaad voor kwaad, of
schelden voor schelden, maar zegent
daarentegen, wetende, dat gij daartoe
geroepen zijt, opdat gij zegening zoudt
beërven.
10 Want wie het leven wil liefhebben,
en goede dagen zien, die stille zijne tong
van het kwaad, en zijne lippen, dat zij
geen bedrog spreken;
11 Die wijke af van het kwade, en doe
het goede; die zoeke vrede en jage den-
zelven na.
12 Want de oogen des Heeren zijn
over de regtvaardigen, en zijne ooren
tot hun gebed; maar het aangezigt des
Heeren is tegen degenen, die kwaad
doen.
13 En wie is het, die u kwaad doen
zal, indien gij navolgers zijt van het
goede?
14 Maar indien gij ook lijdt om der ge-
regtigheid wil, zoo zijt gij zalig; en
vreest niet uit vreeze van hen, en wordt
niet ontroerd.
15 Maar heiligt God, den Heer, in uwe
harten; en zijt altijd bereid tot verant-
woording aan een' iegelijk, die u reken-
schap afeischt van de hoop, die in u is,
met zachtmoedigheid en vreeze.
16 En hebt een goed geweten, opdat in
hetgeen zij kwalijk van u spreken, als
van kwaaddoeners, zij beschaamd mo-
gen worden, die uwen goeden wandel in
Christus lasteren.
17 Want het is beter, dat gij, wel
doende (indien het de wil van God wil)
lijdt, dan kwaad doende.
18 Want Christus heeft ook eens voor
de zonden geleden, hij regtvaardig voor
de onregtvaardigen, opdat hij ons tot
God zoude brengen; die wel is gedood
in het vleesch, maar levend gemaakt
door den Geest;
19 In welken hij ook, henen gegaan
zijnde, den geesten, die in de gevange-
nis *zijn*, gepredikt heeft;
20 Die eertijds ongehoorzaam waren,
wanneer de langmoedigheid Gods een-
maal verwachtte in de dagen van Noach,
als de ark toebereid werd, waarin wei-
nige (dat is acht) zielen behouden wer-
den door het water.
21 Waarvan het tegenbeeld de doop,
ons nu ook behoudt, niet die eene afleg-
ging is van de vuiligheid des ligchaams,
maar die eene vraag is van een goed ge-
weten tot God, door de opstanding van
Jezus Christus;
22 Welke is aan de regter*hand* Gods,
opgevaren ten hemel, de Engelen, en
magten, en krachten hem onderdanig
gemaakt zijnde.

HET 4 CAPITTEL.

DEWIJL dan Christus voor ons in
het vleesch geleden heeft, zoo
wapent gij u ook met dezelfde gedach-
te, *namelijk* dat wie in het vleesch ge-
leden heeft, opgehouden heeft van de
zonde;
2 Om nu niet meer naar de begeerlijk-
heden der menschen, maar naar den wil
van God, den tijd, die overig is in het
vleesch, te leven.
3 Want het is ons genoeg, dat wij den
voorgaanden tijd des levens den wil der
Heidenen volbragt hebben, en gewan-
deld hebben in ontuchtigheden, begeer-
lijkheden, wijnzuiperijen, brasserijen,
drinkerijen en gruwelijke afgoderijen;
4 Waarin zij zich vreemd houden, als
gij niet medeloopt tot dezelfde uitgie-
ting der overdadigheid, en *u* lasteren;
5 Welke zullen rekenschap geven den-
genen, die bereid staat om te oordeelen
de levenden en de dooden.
6 Want daartoe is ook den dooden het
Euangelium verkondigd geworden, op-
dat zij wel zouden geoordeeld worden
naar den mensch in het vleesch, maar
leven zouden naar God in den geest.
7 En het einde aller dingen is nabij;
zijt dan nuchteren, en waakt in de ge-
beden.
8 Maar vooral hebt vurige liefde tot
elkander, want de liefde zal menigte
van zonden bedekken.
9 Zijt herbergzaam jegens elkander,
zonder murmureren.
10 Een iegelijk, gelijk hij gave ontvan-
gen heeft, *alzoo* bediene hij dezelve aan
anderen, als goede uitdeelers der meni-
gerlei genade Gods.
11 Indien iemand spreekt, *die spreke*
als de woorden Gods; indien iemand
dient, *die diene* als uit kracht, die God

verleent; opdat God in alles geprezen worde door Jezus Christus, wien toekomt de heerlijkheid en de kracht, in alle eeuwigheid. Amen.

12 Geliefden, houdt u niet vreemd over de hitte *der verdrukking* onder u, die u geschiedt tot verzoeking, als of u *iets* vreemds overkwame;

13 Maar gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, *alzoo* verblijdt u; opdat gij ook in de openbaring zijner heerlijkheid u moogt verblijden en verheugen.

14 Indien gij gesmaad wordt om den naam van Christus, zoo zijt gij zalig, want de Geest der heerlijkheid, en *de Geest* van God rust op u; wat hen aangaat, hij wordt wel gelasterd, maar wat u aangaat, hij wordt verheerlijkt.

15 Doch dat niemand van u lijde als een doodslager, of dief, of kwaaddoener, of als een, die zich met een anders doen bemoeit;

16 Maar indien *iemand lijdt* als een Christen, die schame zich niet, maar verheerlijke God in dezen deele.

17 Want het is de tijd, dat het oordeel beginne van het huis Gods; en indien het eerst van ons *begint*, welk zal het einde zijn dergenen, die aan het Euangelium Gods ongehoorzaam zijn?

18 En, indien de regtvaardige naauwelijks zalig wordt, waar zal de goddelooze en zondaar verschijnen?

19 Zoo dan ook die lijden naar den wil van God, dat zij hunne zielen *hem*, als den getrouwen Schepper, bevelen met weldoen.

HET 5 CAPITTEL.

DE Ouderlingen, die onder u zijn, vermaan ik, die een medeouderling, en getuige van het lijden van Christus ben, en deelachtig der heerlijkheid, die geopenbaard zal worden:

2 Weidt de kudde Gods, die onder u is, hebbende opzigt *over dezelve*, niet uit bedwang, maar gewilliglijk; noch om vuil gewin, maar met een volvaardig gemoed;

3 Noch als heerschappij voerende over het erfdeel *des Heeren*, maar *als* voorbeelden der kudde geworden zijnde.

4 En als de Overste Herder verschenen zal zijn, zoo zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen.

5 Desgelijks gij jongen, zijt aan de ouden onderdanig; en zijt allen aan elkander onderdanig; zijt met de ootmoedigheid bekleed; want God wederstaat den hoovaardigen, maar den nederigen geeft hij genade.

6 Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat hij u verhooge te zijnen tijd.

7 Werpt al uwe bekommernis op hem, want hij zorgt voor u.

8 Zijt nuchteren, *en* waakt; want uwe tegenpartij, de duivel, gaat om als een brieschende leeuw, zoekende wien hij zoude mogen verslinden;

9 Denwelken wederstaat, vast zijnde in het geloof, wetende, dat hetzelfde lijden aan uwe broederschap, die in de wereld is, volbragt wordt.

10 De God nu van alle genade, die ons geroepen heeft tot zijne eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig *tijds* zullen geleden hebben; dezelve volmake, bevestige, versterke *en* fondére ulieden.

11 Hem zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.

12 Door Silvánus, die u een getrouw broeder is, zoo ik acht, heb ik met weinige *woorden* geschreven, vermanende en betuigende, dat deze is de waarachtige genade Gods, in welke gij staat.

13 U groet de medeuitverkorene *gemeente*, die in Bábylon is, en Markus, mijn zoon.

14 Groet elkander met eenen kus der liefde. Vrede zij u allen, die in Christus Jezus zijt. Amen.

DE TWEEDE ALGEMEENE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL

P E T R U S.

HET EERSTE CAPITTEL.

SIMEON Petrus, een dienstknecht en Apostel van Jezus Christus, aan degenen, die even dierbaar geloof met ons verkregen hebben, door de regtvaardigheid van onzen God en Zaligmaker, Jezus Christus:

2 Genade en vrede zij u vermenigvuldigd door de kennis van God; en van Jezus, onzen Heer;

3 Gelijk ons zijne Goddelijke kracht alles, wat tot het leven en de godzaligheid *behoort*, geschonken heeft, door de kennis desgenen, die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd;

4 Door welke ons de grootste en dier-

bare beloften geschonken zijn, opdat gij door dezelve der Goddelijke natuur deelachtig zoudt worden, nadat gij ontvloden zijt het verderf, hetwelk in de wereld is door de begeerlijkheid.
5 En gij, tot hetzelve ook alle naarstigheid toebrengende, voegt bij uw geloof deugd, en bij de deugd kennis,
6 En bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid,
7 En bij de godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde *jegens allen.*
8 Want zoo deze dingen bij u zijn, en *in u* overvloedig zijn, zij zullen *u* niet ledig noch onvruchtbaar laten in de kennis van onzen Heer Jezus Christus.
9 Want bij wien deze dingen niet zijn, die is blind, van verre niet ziende, hebbende vergeten de reiniging zijner vorige zonden.
10 Daarom, broeders, benaarstigt u te meer, om uwe roeping en verkiezing vast te maken; want dat doende zult gij nimmermeer struikelen.
11 Want alzoo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig Koningrijk van onzen Heer en Zaligmaker, Jezus Christus.
12 Daarom zal ik niet verzuimen u altijd daarvan te vermanen, hoewel gij het weet, en in de tegenwoordige waarheid versterkt zijt.
13 En ik acht het regt te zijn, zoo lang ik in dezen tabernakel ben, dat ik u opwekke door vermaning;
14 Alzoo ik weet, dat de aflegging van mijnen tabernakel haast zijn zal, gelijkerwijs ook onze Heer Jezus Christus mij heeft geopenbaard.
15 Doch ik zal ook naarstigheid doen bij alle gelegenheid, dat gij na mijnen uitgang van deze dingen moogt gedachtenis hebben.
16 Want wij zijn geene kunstiglijk verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onzen Heer Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van zijne majesteit;
17 Want hij heeft van God den Vader eer en heerlijkheid ontvangen, als zoodanig eene stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot hem gebragt werd: Deze is mijn geliefde Zoon, in wien ik mijn welbehagen heb.
18 En deze stem hebben wij gehoord, als zij van den hemel gebragt is geweest, toen wij met hem op den heiligen berg waren.
19 En wij hebben het profetische woord, dat zeer vast is; en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in eene duistere plaats, tot dat de dag aanlicht, en de morgenster opga in uwe harten.
20 Dit eerst wetende, dat geene profetie der Schrift is van eigene uitlegging;
21 Want de profetie is voortijds niet voortgebragt door den wil van een' mensch, maar de heilige menschen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben *ze* gesproken.

HET 2 CAPITTEL.

EN daar zijn ook valsche profeten onder het volk geweest, gelijk ook onder u valsche leeraars zijn zullen, die verderfelijke ketterijen bedektelijk invoeren zullen, ook den Heer, die hen gekocht heeft, verloochenende, *en* een haastig verderf over zich zelven brengende.
2 En velen zullen hunne verderfenissen navolgen, door wie de weg der waarheid zal gelasterd worden.
3 En zij zullen door gierigheid met gemaakte woorden van u eene koopmanschap maken; over wie het oordeel van over lang niet ledig is, en hun verderf sluimert niet.
4 Want indien God de Engelen, die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar, die in de hel geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden;
5 En de oude wereld niet heeft gespaard, maar van Noach, den prediker der geregtigheid, zijn achttal bewaard heeft, als hij den zondvloed over de wereld der goddeloozen heeft gebragt;
6 En de steden van Sódom en Gómorra tot asch verbrandende met omkeering veroordeeld heeft, en tot een voorbeeld gezet voor degenen, die goddeloosljk zouden leven;
7 En den regtvaardigen Lot, die vermoeid was van den ontuchtigen wandel der gruwelijke menschen, *daaruit* verlost heeft;
8 (Want deze regtvaardige *man*, wonende onder hen, heeft dag op dag *zijne* regtvaardige ziel gekweld, door het zien en hooren van *hunne* ongeregtige werken.)
9 Zoo weet de Heer de godzaligen uit de verzoeking te verlossen, en de onregtvaardigen te bewaren tot den dag des oordeels, om gestraft te worden;
10 Maar allermeest degenen, die naar

-et vleesch in onreine begeerlijkheid
andelen, en de heerschappij verachten:
-e stout zijn, zich zelven behagen, en
-e de heerlijkheden niet schromen te
asteren;
11 Daar de Engelen, in sterkte en
racht meerder zijnde, geen lasterlijk
oordeel tegen hen voor den Heer voort-
rengen.
12 Maar dezen, als onredelijke dieren,
lie de natuur volgen, en voortgebragt
zijn, om gevangen en gedood te worden,
lewijl zij lasteren hetgeen zij niet ver-
staan, zullen in hunne verdorvenheid
verdorven worden;
13 En zullen verkrijgen den loon der
ongeregtigheid, als die de dagelijksche
weelde *hun* vermaak achten, zijnde
vlekken en smetten, en zijn weelderig
in hunne bedriegerijen, als zij in de
maaltijden met u zijn;
14 Hebbende de oogen vol overspel, en
die niet ophouden van zondigen; ver-
lokkende de onvaste zielen, hebbende
het hart geoefend in gierigheid, kinderen
der vervloeking;
15 Die den regten weg verlaten heb-
bende, zijn verdwaald, en volgen den
weg van Balaäm, den *zoon* van Bosor,
die den loon der ongeregtigheid lief ge-
had heeft;
16 Maar hij heeft de bestraffing zijner
ongeregtigheid gehad; *want* het juk-
dragende stomme *dier*, sprekende met
eene menschenstem, heeft des profeten
dwaasheid verhinderd.
17 Deze zijn waterlooze fonteinen,
wolken van eenen draaiwind gedreven,
voor wie de donkerheid der duisternis
in eeuwigheid bewaard wordt.
18 Want zij, zeer opgeblazene ijdelheid
sprekende, verlokken, door de begeer-
lijkheden des vleesches *en* door ontuch-
tigheden, degenen, die waarlijk ontvlo-
den waren van degenen, die in dwaling
wandelen;
19 Belovende hun vrijheid, daar zij
zelve dienstknechten zijn der verdor-
venheid; want van wien iemand over-
wonnen is, dien is hij ook tot een'
dienstknecht gemaakt.
20 Want indien zij, nadat zij, door de
kennis van den Heer en Zaligmaker Je-
zus Christus, de besmettingen der wereld
ontvloden zijn, en in dezelve wederom
ingewikkeld zijnde, *van dezelve* over-
wonnen worden, zoo is hun het laatste
erger geworden dan het eerste.
21 Want het ware hun beter, dat zij
den weg der geregtigheid niet gekend
hadden, dan dat zij, *dien* gekend heb-
bende, *weder* afkeeren van het heilige
gebod, hetwelk hun overgegeven was.
22 Maar hun is overgekomen hetgeen
met een waar spreekwoord *gezegd wordt:*
De hond is wedergekeerd tot zijn eigen
uitbraaksel, en de gewasschene zeuge
tot de wenteling in het slijk.

HET 3 CAPITTEL.

DEZEN tweeden zendbrief, gelief-
den, schrijf ik nu aan u, in welke
beiden ik door vermaning uw opregt
gemoed opwekke;
2 Opdat gij gedachtig zijt aan de woor-
den, welke van de heilige Profeten te
voren gesproken zijn, en aan ons gebod,
die wij Apostelen zijn van den Heer en
Zaligmaker;
3 Dit eerst wetende, dat in het laatste
der dagen spotters komen zullen, die
naar hunne eigene begeerlijkheden zul-
len wandelen,
4 En zeggen: Waar is de belofte van
zijne toekomst? want van dien *dag*, dat
de vaders ontslapen zijn, blijven alle
dingen alzoo *gelijk* van het begin der
schepping.
5 Want willens is dit hun onbekend,
dat door het woord van God de heme-
len van over lang geweest zijn, en de
aarde uit het water en in het water be-
staande;
6 Door welke de wereld, die toen was,
met het water van den zondvloed bedekt
zijnde, vergaan is.
7 Maar de hemelen, die nu zijn, en de
aarde, zijn door hetzelfde woord als een
schat weggelegd, en worden ten vure
bewaard tegen den dag des oordeels, en
der verderving der goddelooze men-
schen.
8 Doch deze ééne zaak zij u niet onbe-
kend, geliefden, dat één dag bij den
Heer is als duizend jaren, en duizend
jaren als één dag.
9 De Heer vertraagt de belofte niet,
(gelijk eenigen *dat* traagheid achten)
maar is langmoedig over ons, niet wil-
lende, dat eenigen verloren gaan, maar
dat zij allen tot bekeering komen.
10 Maar de dag des Heeren zal komen
als een dief in den nacht, in welken de
hemelen met een gedruisch zullen
voorbijgaan, en de elementen branden
zullen en vergaan, en de aarde en de
werken, die daar in zijn, zullen ver-
branden.
11 Dewijl dan deze dingen alle ver-
gaan, hoedanigen behoort gij te zijn in
heiligen wandel en godzaligheid,
12 Verwachtende en haastende tot de
toekomst van den dag Gods, in welken

de hemelen, door vuur ontstoken zijnde, zullen vergaan, en de elementen brandende zullen versmelten.
13 Maar wij verwachten, naar zijne belofte, nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde, in welke geregtigheid woont.
14 Daarom, geliefden, verwachtende deze dingen, benaarstigt u, dat gij onbevlekt en onbestraffelijk van hem bevonden moogt worden in vrede.
15 En acht de langmoedigheid van onzen Heer voor zaligheid; gelijkerwijs ook onze geliefde broeder Paulus, naar de wijsheid, die hem gegeven is, ulieden geschreven heeft;
16 Gelijk ook in alle zendbrieven, daarin van deze dingen sprekende; i welke dingen sommige zwaar zijn om te verstaan, welke de ongeleerde en on vaste *menschen* verdraaijen, gelijk ook de andere schriften, tot hun eigen verderf.
17 Gij dan, geliefden, *zulks* te voren wetende, wacht u, dat gij niet door de verleiding der gruwelijke menschen mede afgerukt wordt, en uitvalt van uwe vastigheid;
18 Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid beide nu en in den dag der eeuwigheid! Amen.

DE EERSTE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL

JOHANNES.

HET EERSTE CAPITTEL.

HETGEEN van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze oogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens,
2 (Want het leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige leven, hetwelk bij den Vader was, en ons is geopenbaard.)
3 Hetgeen wij *dan* gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben, en deze onze gemeenschap ook *zij* met den Vader, en met zijnen Zoon Jezus Christus.
4 En deze dingen schrijven wij u, opdat uwe blijdschap vervuld zij.
5 En dit is de verkondiging, die wij van hem gehoord hebben, en wij u verkondigen, dat God een licht is, en gansch geene duisternis in hem is.
6 Indien wij zeggen, dat wij gemeenschap met hem hebben, en wij in de duisternis wandelen, zoo liegen wij, en doen de waarheid niet.
7 Maar indien wij in het licht wandelen, gelijk hij in het licht is, zoo hebben wij gemeenschap met elkander, en het bloed van Jezus Christus, zijnen Zoon, reinigt ons van alle zonde.
8 Indien wij zeggen, dat wij geene zonde hebben, zoo verleiden wij ons zelven, en de waarheid is in ons niet.
9 Indien wij onze zonden belijden, hij is getrouw en regtvaardig, dat hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongeregtigheid.
10 Indien wij zeggen, dat wij niet gezondigd hebben, zoo maken wij hem tot eenen leugenaar, en zijn woord is niet in ons.

HET 2 CAPITTEL.

MIJNE kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben eenen Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den regtvaardige;
2 En hij is eene verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor *de zonden* der geheele wereld.
3 En hieraan kennen wij, dat wij hem gekend hebben, zoo wij zijne geboden bewaren.
4 Die daar zegt: Ik ken hem, en zijne geboden niet bewaart, is een leugenaar, en in hem is de waarheid niet.
5 Maar zoo wie zijn woord bewaart, in dien is waarlijk de liefde Gods volmaakt geworden; hieraan kennen wij, dat wij in hem zijn.
6 Die zegt, dat hij in hem blijft, die moet ook zelf alzoo wandelen, gelijk hij gewandel heeft.
7 Broeders, ik schrijf u geen nieuw gebod, maar een oud gebod, dat gij van den beginne gehad hebt; dit oud gebod is het woord, dat gij van den beginne gehoord hebt.
8 Wederom schrijf ik u een nieuw gebod: hetgeen waarachtig is in hem, zij ook in u *waarachtig;* want de duisternis gaat voorbij, en het waarachtige licht schijnt nu.

9 Die zegt, dat hij in het licht is, en
zijnen broeder haat, die is in de duister-
nis tot nog toe.
10 Die zijnen broeder liefheeft, blijft
in het licht, en geene ergernis is in
hem.
11 Maar die zijnen broeder haat, is in
de duisternis, en wandelt in de duister-
nis, en weet niet, waar hij henen gaat;
want de duisternis heeft zijne oogen
verblind.
12 Ik schrijf u, kinderkens, want de
zonden zijn u vergeven om zijns naams
wil.
13 Ik schrijf u, vaders, want gij hebt
hem gekend, die van den beginne is.
Ik schrijf u, jongelingen, want gij hebt
den booze overwonnen. Ik schrijf u,
kinderen, want gij hebt den Vader ge-
kend.
14 Ik heb u geschreven, vaders, want
gij hebt *hem* gekend, die van den be-
ginne is. Ik heb u geschreven, jonge-
lingen, want gij zijt sterk, en het woord
Gods blijft in u, en gij hebt den booze
overwonnen.
15 Hebt de wereld niet lief, noch het-
geen in de wereld is; zoo iemand de
wereld liefheeft, de liefde des Vaders is
niet in hem.
16 Want al wat in de wereld is, *name-
lijk* de begeerlijkheid des vleesches, en
de begeerlijkheid der oogen, en de
grootschheid des levens, is niet uit den
Vader, maar is uit de wereld.
17 En de wereld gaat voorbij, en hare
begeerlijkheid; maar die den wil Gods
doet, blijft in eeuwigheid.
18 Kinderkens, het is de laatste ure;
en gelijk gij gehoord hebt, dat de anti-
christ komt, *zoo* zijn ook nu velen an-
tichristen geworden; waar uit wij ken-
nen, dat het de laatste ure is.
19 Zij zijn uit ons uitgegaan, maar zij
waren uit ons niet, want indien zij uit
ons geweest waren, zoo zouden zij met
ons gebleven zijn; maar *dit is geschied*
opdat zij zouden openbaar worden, dat
zij niet allen uit ons zijn.
20 Doch gij hebt de zalving van den
Heilige, en gij weet alle dingen.
21 Ik heb u niet geschreven, omdat gij
de waarheid niet weet, maar omdat gij
die weet, en omdat geene leugen uit de
waarheid is.
22 Wie is de leugenaar, dan die loo-
chent, dat Jezus is de Christus? Deze is
de antichrist, die den Vader en den
Zoon loochent.
23 Een iegelijk, die den Zoon loochent,
heeft ook den Vader niet.
24 Hetgeen gijlieden dan van den be-
ginne gehoord hebt, blijve in u; indien
in u blijft, hetgeen gij van den beginne
gehoord hebt, zoo zult gij ook in den
Zoon en in den Vader blijven.
25 En dit is de belofte, die hij ons be-
loofd heeft, *namelijk* het eeuwige leven.
26 Dit heb ik u geschreven van de-
genen, die u verleiden.
27 En de zalving, die gijlieden van hem
ontvangen hebt, blijft in u, en gij hebt
niet noodig, dat iemand u leere; maar
gelijk deze zalving u leert van alle din-
gen, *zoo* is zij ook waarachtig, en is
geene leugen; en gelijk zij u geleerd
heeft, *zoo* zult gij in hem blijven.
28 En nu, kinderkens, blijft in hem;
opdat, wanneer hij zal geopenbaard
zijn, wij vrijmoedigheid hebben, en wij
van hem niet beschaamd gemaakt wor-
den in zijne toekomst.
29 Indien gij weet, dat hij regtvaardig
is, zoo weet gij, dat een iegelijk, die de
regtvaardigheid doet, uit hem geboren
is.

HET 3 CAPITTEL.

ZIET, hoe groote liefde ons de Vader
gegeven heeft, *namelijk* dat wij
kinderen Gods genoemd zouden wor-
den. Daarom kent ons de wereld niet,
omdat zij hem niet kent.
2 Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods,
en het is nog niet geopenbaard, wat wij
zijn zullen; maar wij weten, dat als *hij*
zal geopenbaard zijn, wij hem zullen,
gelijk wezen, want wij zullen hem zien,
gelijk hij is.
3 En een iegelijk, die deze hoop op
hem heeft, die reinigt zich zelven, ge-
lijk hij rein is.
4 Een iegelijk, die de zonde doet, die
doet ook de ongeregtigheid; want de
zonde is de ongeregtigheid.
5 En gij weet, dat hij geopenbaard is,
opdat hij onze zonden zoude wegnemen;
en geene zonde is in hem.
6 Een iegelijk, die in hem blijft, die
zondigt niet; een iegelijk, die zondigt,
die heeft hem niet gezien, noch heeft
hem gekend.
7 Kinderkens, dat u niemand ver-
leide: die de regtvaardigheid doet,
die is regtvaardig, gelijk hij regtvaar-
dig is.
8 Die de zonde doet, is uit den duivel;
want de duivel zondigt van den be-
ginne. Hiertoe is de Zoon Gods geo-
penbaard, opdat hij de werken des
duivels verbreken zoude.
9 Een iegelijk, die uit God geboren is,
doet de zonde niet, want zijn zaad blijft

in hem; en hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren.

10 Hierin zijn de kinderen Gods en de kinderen des duivels openbaar. Een iegelijk, die de regtvaardigheid niet doet, die is niet uit God, en die zijnen broeder niet liefheeft.

11 Want dit is de verkondiging, welke gij van den beginne gehoord hebt, dat wij elkander zouden liefhebben;

12 Niet gelijk Kaïn, *die* uit den booze was, en zijnen broeder doodsloeg; en om welke oorzaak sloeg hij hem dood? omdat zijne werken boos waren, en die van zijnen broeder regtvaardig.

13 Verwondert u niet, mijne broeders, zoo u de wereld haat.

14 Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben; die *zijnen* broeder niet liefheeft, blijft in den dood.

15 Een iegelijk, die zijnen broeder haat, is een doodslager; en gij weet, dat geen doodslager het eeuwige leven heeft in zich blijvende.

16 Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat hij zijn leven voor ons gesteld heeft; en wij zijn schuldig voor de broeders het leven te stellen.

17 Zoo wie nu het goed der wereld heeft, en ziet zijnen broeder gebrek hebben, en sluit zijn hart toe voor hem, hoe blijft de liefde Gods in hem?

18 Mijne kinderkens, laat ons niet liefhebben met den woorde, noch met de tong, maar met de daad en waarheid.

19 En hieraan kennen wij, dat wij uit de waarheid zijn, en wij zullen onze harten verzekeren voor hem.

20 Want indien ons hart *ons* veroordeelt, God is meerder dan ons hart, en hij kent alle dingen.

21 Geliefden, indien ons hart ons niet veroordeelt, zoo hebben wij vrijmoedigheid tot God;

22 En zoo wat wij bidden, ontvangen wij van hem, dewijl wij zijne geboden bewaren, en doen hetgeen behagelijk is voor hem.

23 En dit is zijn gebod, dat wij gelooven in den naam van zijnen Zoon Jezus Christus, en elkander liefhebben, gelijk hij ons een gebod gegeven heeft.

24 En die zijne geboden bewaart, blijft in hem, en hij in denzelven. En hieraan kennen wij, dat hij in ons blijft, *namelijk* uit den Geest, dien hij ons gegeven heeft.

HET 4 CAPITTEL.

GELIEFDEN, gelooft niet een' iegelijken geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn; want vele valsche profeten zijn uitgegaan in de wereld.

2 Hieraan kent gij den Geest Gods: alle geest, die belijdt, dat Jezus Christus in het vleesch is gekomen, is uit God;

3 En alle geest, die niet belijdt, dat Jezus Christus in het vleesch is gekomen, is uit God niet; maar dit is *de geest* van den antichrist, welken *geest* gij gehoord hebt, dat komen zal, en hij is nu alreeds in de wereld.

4 Kinderkens, gij zijt uit God, en hebt hen overwonnen; want hij is meerder, die in u is, dan die in de wereld is.

5 Zij zijn uit de wereld; daarom spreken zij uit de wereld, en de wereld hoort hen.

6 Wij zijn uit God; die God kent, hoort ons; die uit God niet is, hoort ons niet. Hieruit kennen wij den geest der waarheid, en den geest der dwaling.

7 Geliefden, laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God; en een iegelijk, die liefheeft, is uit God geboren, en kent God.

8 Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend, want God is liefde.

9 Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God zijnen eeniggeboren' Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door hem.

10 Hierin is de liefde, niet dat wij God lief gehad hebben, maar dat hij ons lief heeft gehad, en zijnen Zoon gezonden heeft *tot* eene verzoening voor onze zonden.

11 Geliefden, indien God ons alzoo heeft liefgehad, zoo zijn ook wij schuldig elkander lief te hebben.

12 Niemand heeft ooit God aanschouwd; indien wij elkander liefhebben, zoo blijft God in ons, en zijne liefde is in ons volmaakt.

13 Hieraan kennen wij, dat wij in hem blijven, en hij in ons, omdat hij ons van zijnen Geest gegeven heeft.

14 En wij hebben het aanschouwd, en getuigen, dat de Vader *zijnen* Zoon gezonden heeft *tot* eenen Zaligmaker der wereld.

15 Zoo wie beleden zal hebben, dat Jezus de Zoon Gods is, God blijft in hem, en hij in God.

16 En wij hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft; God is liefde; en die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem.

17 Hierin is de liefde bij ons volmaakt, opdat wij vrijmoedigheid mogen hebben in den dag des oordeels, *namelijk*

dat gelijk hij is, wij ook zijn in deze wereld.
18 Daar is in de liefde geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees buiten; want de vrees heeft pijn, en die vreest, is niet volmaakt in de liefde.
19 Wij hebben hem lief, omdat hij ons eerst liefgehad heeft.
20 Indien iemand zegt: Ik heb God lief en haat zijnen broeder, die is een leugenaar; want die zijnen broeder niet lief heeft, dien hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben, dien hij niet gezien heeft?
21 En dit gebod hebben wij van hem, *namelijk* dat die God liefheeft, ook zijnen broeder liefhebbe.

HET 5 CAPITTEL.

EEN iegelijk, die gelooft, dat Jezus is de Christus, die is uit God geboren; en een iegelijk, die liefheeft dengenen, die geboren heeft, die heeft ook lief dengenen, die uit hem geboren is.
2 Hieraan kennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben, wanneer wij God liefhebben, en zijne geboden bewaren.
3 Want dit is de liefde Gods, dat wij zijne geboden bewaren; en zijne geboden zijn niet zwaar.
4 Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning, die de wereld overwint, *namelijk* ons geloof.
5 Wie is het, die de wereld overwint, dan die gelooft, dat Jezus is de Zoon Gods?
6 Deze is het, die gekomen is door water en bloed, *namelijk* Jezus, de Christus, niet door het water alleen, maar door het water en het bloed; en de Geest is het, die getuigt, dat de Geest de waarheid is.
7 Want drie zijn er, die getuigen in den hemel: de Vader, het Woord, en de Heilige Geest; en deze drie zijn één.
8 En drie zijn er, die getuigen op de aarde: de Geest, en het water, en het bloed; en die drie zijn tot één.
9 Indien wij de getuigenis der menschen aannemen, de getuigenis van God is meerder; want dit is de getuigenis Gods, welke hij van zijnen Zoon getuigd heeft.
10 Die in den Zoon Gods gelooft, heeft de getuigenis in zich zelven; die God niet gelooft, heeft hem tot een' leugenaar gemaakt, dewijl hij niet geloofd heeft de getuigenis, welke God getuigd heeft van zijnen Zoon.
11 En dit is de getuigenis, *namelijk* dat ons God het eeuwige leven gegeven heeft; en ditzelve leven is in zijnen Zoon.
12 Die den Zoon heeft, heeft het leven; die den Zoon van God niet heeft, die heeft het leven niet.
13 Deze dingen heb ik u geschreven, die gelooft in den naam des Zoons van God; opdat gij weet, dat gij het eeuwige leven hebt, en opdat gij gelooft in den naam des Zoons van God.
14 En dit is de vrijmoedigheid, welke wij tot hem hebben, dat zoo wij iets bidden naar zijnen wil, hij ons verhoort.
15 En indien wij weten, dat hij ons verhoort, wat wij ook bidden, zoo weten wij, dat wij de beden verkrijgen, welke wij van hem gebeden hebben.
16 Indien iemand zijnen broeder ziet zondigen eene zonde, niet tot den dood, die zal *God* bidden, en hij zal hem het leven geven, dengenen *zeg ik*, die zondigen niet tot den dood. Daar is eene zonde tot den dood; voor die *zonde* zeg ik niet, dat hij zal bidden.
17 Alle ongeregtigheid is zonde; en daar is zonde niet tot den dood.
18 Wij weten, dat een iegelijk, die uit God geboren is, niet zondigt, maar die uit God geboren is, bewaart zich zelven, en de booze vat hem niet.
19 Wij weten, dat wij uit God zijn, en dat de geheele wereld ligt in het booze.
20 Doch wij weten, dat de Zoon Gods gekomen is, en heeft ons het verstand gegeven, dat wij den waarachtige kennen; en wij zijn in den waarachtige, *namelijk* in zijnen Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God, en het eeuwige leven.
21 Kinderkens, bewaart u zelven van de afgoden. Amen.

DE TWEEDE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL

JOHANNES.

DE Ouderling aan de uitverkorene Vrouw en aan hare kinderen, die ik in waarheid liefheb, en niet alleen ik, maar ook allen, die de waarheid gekend hebben;
2 Om der waarheid wil, die in ons

blijft, en met ons zal zijn in eeuwigheid.
3 Genade, barmhartigheid, vrede zij
met ulieden van God, den Vader, en van
den Heer Jezus Christus, den Zoon des
Vaders, in waarheid en liefde.
4 Ik ben zeer verblijd geweest, dat ik
van uwe kinderen gevonden heb, die in
de waarheid wandelen, gelijk wij een
gebod ontvangen hebben van den Vader.
5 En nu bid ik u, *uitverkorene* Vrouw,
niet als u schrijvende een nieuw gebod,
maar hetgeen wij gehad hebben van den
beginne, *namelijk* dat wij elkander liefhebben.
6 En dit is de liefde, dat wij wandelen
naar zijne geboden; dit is het gebod,
gelijk gijlieden van den beginne gehoord hebt, dat gij in hetzelve zoudt
wandelen.
7 Want daar zijn vele verleiders in de
wereld gekomen, die niet belijden, dat
Jezus Christus in het vleesch gekomen is.
Deze is de verleider en de antichrist.
8 Ziet toe voor u zelven, dat wij niet
verliezen hetgeen wij gearbeid hebben,
maar eenen vollen loon mogen ontvangen.
9 Een iegelijk, die overtreedt, en niet
blijft in de leer van Christus, die heeft
God niet; die in de leer van Christus
blijft, deze heeft beide den Vader en den
Zoon.
10 Indien iemand tot ulieden komt, en
deze leer niet brengt, ontvangt hem
niet in huis, en zegt tot hem niet: zijt
gegroet:
11 Want die tot hem zegt: zijt gegroet,
die heeft gemeenschap aan zijne booze
werken.
12 Ik heb veel aan ulieden te schrijven.
doch ik heb niet gewild door papier en
inkt; maar ik hoop tot ulieden te komen, en mond tot mond *met u* te spreken, opdat onze blijdschap volkomen
moge zijn.
13 U groeten de kinderen van uwe
zuster, de uitverkorene. Amen.

DE DERDE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL

JOHANNES.

DE Ouderling aan den geliefden
Gaius, dien ik in waarheid liefheb.
2 Geliefde, vóór alle dingen wensch ik,
dat gij welvaart en gezond zijt, gelijk
uwe ziel welvaart.
3 Want ik ben zeer verblijd geweest,
als de broeders kwamen, en getuigden
van uwe waarheid, gelijk gij in de waarheid wandelt.
4 Ik heb geen meerdere blijdschap dan
hierin, dat ik hoor, dat mijne kinderen
in de waarheid wandelen.
5 Geliefde, gij doet trouwelijk, in al
hetgeen gij doet aan de broederen en
aan de vreemdelingen,
6 Die getuigd hebben van uwe liefde,
in de tegenwoordigheid der gemeente;
welken indien gij geleide doet, gelijk
het Gode waardig is, zoo zult gij wél
doen.
7 Want zij zijn voor zijnen naam uitgegaan, niets nemende van de Heidenen.
8 Wij dan zijn schuldig de zoodanigen
te ontvangen, opdat wij medearbeiders
mogen worden der waarheid.
9 Ik heb aan de gemeente geschreven;
maar Diotréfes, die onder hen zoekt de
eerste te zijn, neemt ons niet aan.
10 Daarom, indien ik kom, zoo zal ik
in gedachtenis brengen zijne werken,
welke hij doet, met booze woorden
snaterende tegen ons; en hiermede niet
vergenoegd zijnde, zoo ontvangt hij zelf
de broeders niet, en verhindert degenen, die het willen *doen*, en werpt ze
uit de gemeente.
11 Geliefde, volg het kwade niet na,
maar het goede. Die goed doet, is uit
God; maar die kwaad doet, heeft God
niet gezien.
12 Aan Demétrius wordt getuigenis
gegeven van allen, en van de waarheid
zelve; en wij getuigen ook, en gij weet,
dat onze getuigenis waarachtig is.
13 Ik had veel te schrijven, maar ik
wil u niet schrijven met inkt en
pen;
14 Maar ik hoop u haast te zien, en wij
zullen mond tot mond spreken.
15 Vrede zij u. De vrienden groeten
u. Groet de vrienden met name.

DE ALGEMEENE ZENDBRIEF VAN DEN APOSTEL

JUDAS.

JUDAS, een dienstknecht van Jezus
Christus, en broeder van Jacobus,
aan de geroepenen, die door God den
Vader geheiligd zijn, en *door* Jezus
Christus bewaard:
2 Barmhartigheid, en vrede, en liefde
zij *u* vermenigvuldigd.
3 Geliefden, alzoo ik alle naarstigheid
doe om u te schrijven van de gemeene
zaligheid, zoo heb ik noodzaak gehad
aan u te schrijven en *u* te vermanen,
dat gij strijdt voor het geloof, dat
eenmaal aan de heiligen overgeleverd
is.
4 Want daar zijn sommige menschen
ingeslopen, die eertijds tot hetzelfde
oordeel te voren opgeschreven zijn,
goddeloozen, die de genade van onzen
God veranderen in ontuchtigheid, en
den eenigen Heerscher, God, en onzen
Heer Jezus Christus verloochenen.
5 Maar ik wil u indachtig maken, als
die gij dit eenmaal weet, dat de Heer,
het volk uit Egypteland verlost hebbende,
wederom degenen, die niet geloofden,
verdorven heeft.
6 En de Engelen, die hun beginsel niet
bewaard hebben, maar hunne eigene
woonstede verlaten hebben, heeft hij
tot het oordeel van den grooten dag met
eeuwige banden onder de duisternis bewaard.
7 Gelijk Sodom en Gomorra, en de steden
rondom dezelve, die op gelijke wijze
als dezen gehoereerd hebben, en ander
vleesch zijn nagegaan, tot een voorbeeld
voorgesteld zijn, dragende de straf des
eeuwigen vuurs.
8 Desgelijks evenwel ook dezen in
slaap gebragt zijnde, verontreinigen het
vleesch, en verwerpen de heerschappij,
en lasteren de heerlijkheden.
9 Maar Míchaël, de Archangel, toen
hij met den duivel twistte, en handelde
van het ligchaam van Mozes, durfde
geen oordeel van lastering tegen *hem*
voortbrengen; maar zeide: De Heer
bestraffe u.
10 Maar dezen, hetgeen zij niet weten,
dat lasteren zij; en hetgeen zij natuurlijk,
als de onredelijke dieren, weten, in
hetzelve verderven zij zich.
11 Wee hun! want zij zijn den weg
van Kaïn ingegaan, en door de verleiding
des loons van Balaäm zijn zij
henen gestort, en zijn door de tegenspreking
van Korach vergaan.
12 Dezen zijn vlekken in uwe liefdemaaltijden,
en als zij met u ter maaltijd
zijn, weiden zij zich zelven zonder
vreeze; zij zijn waterlooze wolken, die
van de winden omgedreven worden; zij
zijn als boomen in het afgaan van den
herfst, onvruchtbaar, tweemaal verstorven
en ontworteld;
13 Wilde baren der zee, hunne eigen
schande opschuimende; dwalende sterren,
voor welken de donkerheid der
duisternis in eeuwigheid bewaard wordt.
14 En van dezen heeft ook Enoch, de
zevende van Adam, geprofeteerd, zeggende:
Ziet, de Heer is gekomen met
zijne vele duizende heiligen;
15 Om gerigt te houden tegen allen, en
te straffen alle goddeloozen onder hen,
van wege al hunne goddelooze werken,
die zij goddelooslijk gedaan hebben, en
van wege al de harde *woorden*, welke
de goddelooze zondaars tegen hem gesproken
hebben.
16 Dezen zijn murmureerders, klagers
over hunnen staat, wandelende naar
hunne begeerlijkheden; en hun mond
spreekt zeer opgeblazene dingen; verwonderende
zich over de personen om
des voordeels wil.
17 Maar geliefden, gedenkt gij aan de
woorden, welke voorzegd zijn van de
Apostelen van onzen Heer Jezus Christus,
18 Dat zij u gezegd hebben, dat er in
den laatsten tijd spotters zullen zijn, die
naar hunne goddelooze begeerlijkheden
wandelen zullen.
19 Dezen zijn het, die zich zelven afscheiden,
natuurlijke *menschen*, den
Geest niet hebbende.
20 Maar geliefden, bouwt gij u zelven
op uw allerheiligst geloof, biddende in
den Heiligen Geest;
21 Bewaart u zelven in de liefde Gods,
verwachtende de barmhartigheid van
onzen Heer Jezus Christus ten eeuwigen
leven.
22 En ontfermt u wel over eenigen,
onderscheid makende;
23 Maar behoudt anderen door vreeze,
en grijpt ze uit het vuur; en haat ook
den rok, die van het vleesch bevlekt is.
24 Hem nu, die magtig is u van strui-

kelen te bewaren, en onstraffelijk te stellen voor zijne heerlijkheid, in vreugde.
25 Den alleen wijzen God, onzen Zaligmaker, zij heerlijkheid en majesteit, kracht en magt, beide nu en in alle eeuwigheid. Amen.

DE OPENBARING
VAN
JOHANNES.

HET EERSTE CAPITTEL.

DE Openbaring van Jezus Christus, welke God hem gegeven heeft, om aan zijne dienstknechten te toonen de dingen, die haast geschieden moeten, en welke hij door zijnen Engel gezonden, en aan zijnen dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft;
2 Die het woord van God betuigd heeft, en de getuigenis van Jezus Christus, en al wat hij gezien heeft.
3 Zalig is hij, die leest, en zijn zij, die hooren de woorden dezer profetie, en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij.
4 JOHANNES aan de zeven gemeenten, die in Azië zijn: genade zij u en vrede van hem, die is, en die was, en die komen zal, en van de zeven Geesten, die voor zijnen troon zijn;
5 En van Jezus Christus, die de getrouwe getuige is, de eerstgeborene uit de dooden, en de Overste van de Koningen der aarde. Hem, die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewasschen heeft in zijn bloed,
6 En die ons gemaakt heeft tot Koningen en Priesters Gode en zijnen Vader; hem *zeg ik* zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.
7 Ziet, hij komt met de wolken, en alle oog zal hem zien, ook degenen, die hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over hem rouw bedrijven; ja, Amen.
8 Ik ben de Alpha en de Oméga, het begin en het einde, zegt de Heer, die is, en die was, en die komen zal, de Almagtige.
9 Ik, Johannes, die ook uw broeder ben, en medegenoot in de verdrukking, en in het Koningrijk, en *in* de lijdzaamheid van Jezus Christus, was op het eiland, genoemd Patmos, om het woord van God en om de getuigenis van Jezus Christus.
10 *En* ik was in den geest op den dag des Heeren; en ik hoorde achter mij eene groote stem, als van eene bazuin,
11 Zeggende: Ik ben de Alpha en de Oméga, de eerste en de laatste: en, hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek, en zend het aan de zeven gemeenten, die in Azië zijn, *namelijk* naar Efeze, en naar Smyrna, en naar Pérgamus, en naar Thyatire, en naar Sardis, en naar Filadelfia, en naar Laodicéa.
12 En ik keerde mij om, om te zien de stem, die met mij gesproken had; en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren;
13 En in het midden van de zeven kandelaren eenen, den Zoon des menschen gelijk zijnde, bekleed met een lang kleed tot de voeten, en omgord aan de borsten met eenen gouden gordel.
14 En zijn hoofd en haar was wit, gelijk witte wol, gelijk sneeuw; en zijne oogen gelijk eene vlamme vuurs.
15 En zijne voeten waren aan blinkend koper gelijk, en gloeiden als in eenen oven; en zijne stem als eene stem van vele wateren.
16 En hij had zeven sterren in zijne regterhand; en uit zijnen mond ging een tweesnijdend scherp zwaard, en zijn aangezigt was, gelijk de zon schijnt in hare kracht.
17 En toen ik hem zag, viel ik als dood aan zijne voeten; en hij leide zijne regterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet, ik ben de eerste en de laatste:
18 En die leef, en ik ben dood geweest, en zie, ik ben levend in alle eeuwigheid, Amen. En ik heb de sleutels der hel en des doods.
19 Schrijf hetgeen gij gezien hebt, en hetgeen is, en hetgeen geschieden zal na dezen:
20 De verborgenheid der zeven sterren, die gij gezien hebt in mijne regter*hand*, en de zeven gouden kandelaren. De zeven sterren zijn de Engelen der zeven gemeenten; en de zeven kandelaren, die gij gezien hebt, zijn de zeven gemeenten.

HET 2 CAPITTEL.

SCHRIJF aan den Engel der gemeente van Efeze: Dit zegt hij, die de zeven sterren in zijne regter*hand* houdt, die in het midden der zeven gouden kandelaren wandelt:

2 Ik weet uwe werken, en uwen ar-
beid, en uwe lijdzaamheid, en dat gij de
kwaden niet kondt dragen; en *dat* gij
beproefd hebt degenen, die uitgeven,
dat zij Apostelen zijn, en zij zijn het
niet, en hebt ze leugenaars bevonden.
3 En gij hebt verdragen, en hebt ge-
duld; en gij hebt om mijns naams wil
gearbeid, en zijt niet moede geworden.
4 Maar ik heb tegen u, dat gij uwe
eerste liefde hebt verlaten.
5 Gedenk dan, waarvan gij uitgeval-
len zijt, en bekeer u, en doe de eerste
werken; en zoo niet, ik zal u haastig-
lijk *bij*komen, en zal uwen kandelaar
van zijne plaats weren, indien gij u niet
bekeert.
6 Maar dit hebt gij, dat gij de werken
der Nicolaïten haat, welke ik ook haat.
7 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt: Die over-
wint, ik zal hem geven te eten van den
boom des levens, die in het midden van
het paradijs Gods is.
8 En schrijf aan den Engel der gemeen-
te van die van Smyrna: Dit zegt de
eerste en de laatste, die dood geweest is,
en *weder* levend is geworden:
9 Ik weet uwe werken, en verdruk-
kingen, en armoede (doch gij zijt rijk),
en de lastering dergenen, die zeggen,
dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar
zijn eene Synagóge des Satans.
10 Vrees geen der dingen, die gij lijden
zult. Ziet, de duivel zal *eenigen* van
ulieden in de gevangenis werpen, opdat
gij verzocht wordt; en gij zult eene ver-
drukking hebben van tien dagen. Zijt
getrouw tot den dood, en ik zal u geven
de kroon des levens.
11 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt: Die over-
wint, zal van den tweeden dood niet be-
schadigd worden.
12 En schrijf aan den Engel der ge-
meente, die in Pérgamus is: Dit zegt
hij, die het tweesnijdend scherp zwaard
heeft:
13 Ik weet uwe werken, en waar gij
woont, *namelijk* waar de troon des
Satans is; en gij houdt mijnen naam, en
hebt mijn geloof niet verloochend, ook
in die dagen, in welke Antipas mijn ge-
trouwe getuige was, die gedood is bij
ulieden, waar de Satan woont.
14 Maar ik heb *eenige* weinige dingen
tegen u, dat gij aldaar hebt, die de lee-
ring van Balaäm houden, die Balak
leerde den kinderen Israëls een aanstoot
voor te werpen, opdat zij zouden afgo-
denoffer eten en hoereren.
15 Alzoo hebt ook gij, die de leering
der Nicolaïten houden, hetwelk ik haat.
16 Bekeer u; en zoo niet, ik zal u
haastiglijk *bij*komen, en zal tegen hen
krijg voeren met het zwaard mijns
monds.
17 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt: Die over-
wint, ik zal hem geven te eten van het
manna, dat verborgen is, en ik zal hem
geven eenen witten keursteen; en op
den keursteen eenen nieuwen naam ge-
schreven, welken niemand kent, dan
die hem ontvangt.
18 En schrijf aan den Engel der ge-
meente te Thyatíre: Dit zegt de Zoon
van God, die zijne oogen heeft als eene
vlamme vuurs, en zijne voeten zijn aan
blinkend koper gelijk:
19 Ik weet uwe werken, en liefde, en
dienst, en geloof, en uwe lijdzaamheid,
en uwe werken, en *dat* de laatste meer
zijn dan de eerste.
20 Maar ik heb *eenige* weinige dingen
tegen u, dat gij de vrouw Jezabel, die
zich zelve zegt eene profetes te zijn,
laat leeren, en mijne dienstknechten ver-
leiden, dat zij hoeréren en afgodenoffer
eten.
21 En ik heb haar tijd gegeven, opdat
zij zich zoude bekeeren van hare hoere-
rij, en zij heeft zich niet bekeerd.
22 Ziet, ik werp haar te bed, en die
met haar overspel bedrijven, in groote
verdrukking, zoo zij zich niet bekeeren
van hunne werken.
23 En hare kinderen zal ik door den
dood ombrengen; en al de gemeenten
zullen weten, dat ik het ben, die nie-
ren en harten onderzoek; en ik zal
ulieden geven een' iegelijk naar uwe
werken.
24 Doch ik zeg tot ulieden, en tot de
anderen, die te Thyatíre zijn, zoo ve-
len, als er deze leer niet hebben, en die
de diepten des Satans niet gekend heb-
ben, gelijk zij zeggen: ik zal u geenen
anderen last opleggen;
25 Maar hetgeen gij hebt, houdt dat,
tot dat ik zal komen.
26 En die overwint, en die mijne wer-
ken tot het einde toe bewaart, ik zal
hem magt geven over de Heidenen;
27 En hij zal ze hoeden met eenen ijze-
ren staf; zij zullen als pottebakkers va-
ten vermorzeld worden; gelijk ook ik
van mijnen Vader ontvangen heb.
28 En ik zal hem de morgenster ge-
ven.
29 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.

HET 3 CAPITTEL.

EN schrijf aan den Engel der ge-
meente, die te Sardis is: Dit zegt,
die de zeven Geesten Gods heeft, en de
zeven sterren: ik weet uwe werken, dat
gij den naam hebt, dat gij leeft, en gij
zijt dood.
2 Zijt wakende, en versterk het ove-
rige, dat sterven zou; want ik heb uwe
werken niet vol gevonden voor God.
3 Gedenk dan, hoe gij het ontvangen
en gehoord hebt, en bewaar het, en be-
keer u. Indien gij dan niet waakt, zoo
zal ik over u komen als een dief, en gij
zult niet weten, op welke ure ik over u
komen zal.
4 Doch gij hebt *eenige* weinige namen
ook te Sardis, die hunne kleederen niet
bevlekt hebben, en zij zullen met mij
wandelen in witte *kleederen*, overmits
zij het waardig zijn.
5 Die overwint, hij zal bekleed wor-
den met witte kleederen; en ik zal zij-
nen naam geenszins uitdoen uit het boek
des levens, en ik zal zijnen naam belij-
den voor mijnen Vader en voor zijne
Engelen.
6 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.
7 En schrijf aan den Engel der gemeen-
te, die in Filadelfia is: Dit zegt de Hei-
lige, de Waarachtige, die den sleutel
Davids heeft; die opent, en niemand
sluit; en hij sluit, en niemand opent:
8 Ik weet uwe werken: Zie, ik heb
eene geopende deur voor u gegeven, en
niemand kan die sluiten; want gij hebt
kleine kracht, en gij hebt mijn woord
bewaard, en hebt mijnen naam niet ver-
loochend.
9 Zie, ik geef *u eenigen* uit de Syna-
goge des Satans, van degenen, die zeg-
gen, dat zij Joden zijn, en zijn het niet,
maar liegen; zie, ik zal maken, dat zij
zullen komen, en aanbidden voor uwe
voeten, en bekennen, dat ik u lief heb.
10 Omdat gij het woord mijner lijd-
zaamheid bewaard hebt, zoo zal ik ook
u bewaren uit de ure der verzoeking,
die over de geheele wereld komen zal,
om te verzoeken, die op de aarde wonen.
11 Zie, ik kom haastiglijk. Houd dat
gij hebt, opdat niemand uwe kroon
neme.
12 Die overwint, ik zal hem maken tot
een' pilaar in den tempel van mijnen
God, en hij zal niet meer daaruit gaan;
en ik zal op hem schrijven den naam
van mijnen God, en den naam der stad
van mijnen God, *namelijk* van het nieuw
Jerûzalem, dat uit den hemel van mij-
nen God afdaalt en *ook* mijnen nieuwen
naam.
13 Die ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.
14 En schrijf aan den Engel van de
gemeente der Laodicensen: Dit zegt de
Amen, de trouwe en waarachtige Ge-
tuige, het begin der schepping Gods:
15 Ik weet uwe werken, dat gij noch
koud zijt, noch heet: och of gij koud
waart, of heet.
16 Zoo dan, omdat gij laauw zijt, en
noch koud noch heet, ik zal u uit mij-
nen mond spuwen.
17 Want gij zegt: Ik ben rijk, en ver-
rijkt geworden, en heb geens dings ge-
brekt; en gij weet niet, dat gij zijt el-
lendig, en jammerlijk, en arm, en blind,
en naakt.
18 Ik rade u, dat gij van mij koopt
goud, beproefd, komende uit het vuur,
opdat gij rijk moogt worden; en witte
kleederen, opdat gij moogt bekleed wor-
den, en de schande uwer naaktheid niet
geopenbaard worde; en zalf uwe oogen
met oogenzalf, opdat gij zien moogt.
19 Zoo wie ik liefheb, die bestraf en
kastijd ik, wees dan ijverig, en bekeer u.
20 Zie, ik sta aan de deur, en ik klop;
indien iemand mijne stem zal hooren,
en de deur opendoen, ik zal tot hem in-
komen, en ik zal met hem avondmaal
houden, en hij met mij.
21 Die overwint, ik zal hem geven met
mij te zitten in mijnen troon, gelijk ik
overwonnen heb, en ben gezeten met
mijnen Vader in zijnen troon.
22 Wie ooren heeft, die hoore wat de
Geest tot de gemeenten zegt.

HET 4 CAPITTEL.

NA dezen zag ik, en ziet, eene deur
was geopend in den hemel; en de
eerste stem, die ik gehoord had, als van
eene bazuin, met mij sprekende, zeide:
Kom hier op, en ik zal u toonen hetgeen
na dezen geschieden moet.
2 En terstond werd ik in den geest; en
ziet, daar was een troon gezet in den
hemel, en daar zat een op den troon.
3 En die er op zat, was in het aanzien
aan den steen jaspis en sardius gelijk;
en een regenboog was rondom den
troon, in het aanzien aan den *steen*
smaragdus gelijk.
4 En rondom den troon waren vier en
twintig troonen; en op de troonen zag
ik de vier en twintig Ouderlingen zit-
tende, bekleed met witte kleederen, en
zij hadden gouden kroonen op hunne
hoofden.
5 En van den troon gingen uit blikse-

men, en donderslagen, en stemmen; en zeven vurige lampen waren brandende voor den troon, welke zijn de zeven Geesten Gods.
6 En voor den troon was eene glazen zee, aan kristal gelijk; en in het midden des troons, en rondom den troon, vier dieren, zijnde vol oogen van voren en van achteren.
7 En het eerste dier was aan eenen leeuw gelijk, en het tweede dier aan een kalf gelijk, en het derde dier had het aangezigt als een mensch, en het vierde dier was aan eenen vliegenden arend gelijk.
8 En de vier dieren hadden elk voor zich zelven zes vleugelen rondom, en waren van binnen vol oogen; en hebben geene rust dag en nacht, zeggende: Heilig, heilig, heilig is de Heer God, de Almagtige, die was, en die is, en die komen zal.
9 En wanneer de dieren heerlijkheid, en eer, en dankzegging gaven aan hem, die op den troon zat, die in alle eeuwigheid leeft;
10 Zoo vielen de vier en twintig Ouderlingen voor hem, die op den troon zat, en aanbaden hem, die leeft in alle eeuwigheid, en wierpen hunne kroonen voor den troon, zeggende:
11 Gij Heer, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht, want gij hebt alle dingen geschapen, en door uwen wil zijn zij, en zijn zij geschapen.

HET 5 CAPITTEL.

EN ik zag in de regter*hand* desgenen, die op den troon zat, een boek, geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegelen.
2 En ik zag eenen sterken Engel, uitroepende met eene groote stem: Wie is waardig het boek te openen, en deszelfs zegelen open te breken?
3 En niemand in den hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde kon het boek openen, noch hetzelve *inzien*.
4 En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was, om het boek te openen, en te lezen, noch hetzelve *in* te zien.
5 En een van de Ouderlingen zeide tot mij: Ween niet, zie, de leeuw, die uit den stam van Juda is, de wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en deszelfs zeven zegelen open te breken.
6 En ik zag, en ziet, in het midden van den troon, en van de vier dieren, en in het midden van de Ouderlingen, een Lam, staande als geslagt, hebbende zeven horens, en zeven oogen; welke zijn de zeven Geesten Gods, die uitgezonden zijn in alle landen.
7 En het kwam, en heeft het boek genomen uit de regter*hand* desgenen, die op den troon zat.
8 En als het dat boek genomen had, vielen de vier dieren en de vier en twintig Ouderlingen voor het Lam *neder*, hebbende elk citeren en gouden fiolen, zijnde vol reukwerks, welk zijn de gebeden der heiligen.
9 En zij zongen een nieuw lied, zeggende: Gij zijt waardig het boek te nemen, en deszelfs zegelen te openen; want gij zijt geslagt, en hebt ons Gode gekocht met uw bloed, uit allen geslachte, en tale, en volk, en natie;
10 En gij hebt ons onzen God gemaakt tot Koningen en Priesters; en wij zullen als Koningen heerschen op de aarde.
11 En ik zag, en ik hoorde eene stem van vele Engelen rondom den troon, en de dieren, en de Ouderlingen; en derzelver getal was tien duizend maal tien duizenden, en duizendmaal duizenden;
12 Zeggende met eene groote stem: Het Lam, dat geslagt is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging.
13 En alle schepsel, dat in den hemel is, en op de aarde, en onder de aarde, en die in de zee zijn, en alles wat in dezelve is, hoorde ik zeggen: Hem, die op den troon zit, en het Lam zij de dankzegging, en de eer, en de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid.
14 En de vier dieren zeiden: Amen. En de vier en twintig Ouderlingen vielen *neder*, en aanbaden dengenen, die leeft in alle eeuwigheid.

HET 6 CAPITTEL.

EN ik zag, toen het Lam één van de zegelen geopend had, en ik hoorde een uit de vier dieren zeggen, als eene stem van eenen donderslag: Kom en zie.
2 En ik zag, en ziet, een wit paard, en die daarop zat, had eenen boog; en hem is eene kroon gegeven, en hij ging uit overwinnende, en opdat hij overwonne.
3 En toen hetzelve het tweede zegel geopend had, hoorde ik het tweede dier zeggen: Kom en zie.
4 En een ander paard ging uit, dat rood was; en dien, die daarop zat, werd *magt* gegeven den vrede te nemen van de aarde, en dat zij elkander zouden

L 6

dooden; en hem werd een groot zwaard gegeven.
5 En toen hetzelve het derde zegel
geopend had, hoorde ik het derde dier
zeggen: Kom en zie. En ik zag, en
ziet, een zwart paard, en die daarop zat,
had eene weegschaal in zijne hand.
6 En ik hoorde eene stem in het mid-
den van de vier dieren, die zeide: Eene
maat tarwe voor een' penning, en drie
maten gerst voor een' penning, en, be-
schadig de olie en den wijn niet.
7 En toen hetzelve het vierde zegel ge-
opend had, hoorde ik eene stem van het
vierde dier, die zeide: Kom en zie.
8 En ik zag, en ziet, een vaal paard,
en die daarop zat, deszelfs naam was de
dood; en de hel volgde hem na. En
hun werd magt gegeven om te dooden
tot het vierde *deel* der aarde, met
zwaard, en met honger; en met den
dood, en door de wilde beesten der
aarde.
9 En toen hetzelve het vijfde zegel ge-
opend had, zag ik onder den altaar de
zielen dergenen, die gedood waren om
het woord Gods, en om de getuigenis,
die zij hadden.
10 En zij riepen met eene groote stem,
zeggende: Hoe lang, ô heilige en waar-
achtige Heerscher, oordeelt en wreekt
gij ons bloed niet van degenen, die op
de aarde wonen?
11 En aan een' iegelijk werden lange
witte kleederen gegeven, en hun werd
gezegd, dat zij nog eenen kleinen tijd
rusten zouden, tot dat ook hunne mede-
dienstknechten en hunne broeders zou-
den vervuld zijn, die gedood zouden
worden, gelijk zij.
12 En ik zag, toen hetzelve het zesde
zegel geopend had, en ziet, daar werd
eene groote aardbeving, en de zon
werd zwart als een haren zak, en de
maan werd als bloed;
13 En de sterren des hemels vielen op
de aarde, gelijk een vijgeboom zijne on-
rijpe vijgen afwerpt, als hij van eenen
grooten wind geschud wordt.
14 En de hemel is weg geweken, als
een boek, dat toegerold wordt; en alle
bergen en eilanden zijn bewogen uit
hunne plaatsen.
15 En de koningen der aarde, en de
grooten, en de rijken, en de oversten
over duizend, en de magtigen, en alle
dienstknechten, en alle vrijen, verbor-
gen zich zelven in de spelonken en in
de steenrotsen der bergen;
16 En zeiden tot de bergen en tot de
steenrotsen: Valt op ons, en verbergt
ons van het aangezigt desgenen, die
op den troon zit, en van den toorn des
Lams.
17 Want de groote dag zijns toorns is
gekomen, en wie kan bestaan?

HET 7 CAPITTEL.

EN na dezen zag ik vier Engelen
staan op de vier hoeken der aarde,
houdende de vier winden der aarde,
opdat geen wind zoude waaijen op de
aarde, noch op de zee, noch tegen eeni-
gen boom.
2 En ik zag eenen anderen Engel op-
komen van den opgang der zon, heb-
bende het zegel des levenden Gods; en
hij riep met eene groote stem tot de vier
Engelen, aan wie *magt* gegeven was de
aarde en de zee te beschadigen,
3 Zeggende: Beschadigt de aarde niet,
noch de zee, noch de boomen, tot dat
wij de dienstknechten onzes Gods zul-
len verzegeld hebben aan hunne voor-
hoofden.
4 En ik hoorde het getal dergenen, die
verzegeld waren: honderd vier en veer-
tig duizend waren verzegeld uit alle ge-
slachten der kinderen Israëls.
5 Uit het geslacht van Juda waren
twaalf duizend verzegeld; uit het ge-
slacht van Ruben waren twaalf duizend
verzegeld; uit het geslacht van Gad
waren twaalf duizend verzegeld;
6 Uit het geslacht van Aser waren
twaalf duizend verzegeld; uit het ge-
slacht van Nafthali waren twaalf dui-
zend verzegeld; uit het geslacht van
Manasse waren twaalf duizend verze-
geld;
7 Uit het geslacht van Simeon waren
twaalf duizend verzegeld; uit het ge-
slacht van Levi waren twaalf duizend
verzegeld; uit het geslacht van Issas-
char waren twaalf duizend verzegeld;
8 Uit het geslacht van Zebulon waren
twaalf duizend verzegeld; uit het ge-
slacht van Jozef waren twaalf duizend
verzegeld; uit het geslacht van Benja-
min waren twaalf duizend verzegeld.
9 Na dezen zag ik, en ziet, eene groote
schaar, die niemand tellen kon, uit alle
natie, en geslachten, en volken, en ta-
len, staande voor den troon en voor het
Lam, bekleed zijnde met lange witte
kleederen, en palm*takken* waren in
hunne handen.
10 En zij riepen met eene groote stem,
zeggende: De zaligheid zij onzen God,
die op den troon zit, en het Lam.
11 En al de Engelen stonden rondom
den troon, en *rondom* de Ouderlingen
en de vier dieren; en vielen voor den

troon *neder* op hun aangezigt, en aanbaden God,

12 Zeggende: Amen; de lof, en de heerlijkheid, en de wijsheid, en de dankzegging, en de eer, en de kracht, en de sterkte zij onzen God in alle eeuwigheid. Amen.

13 En een uit de Ouderlingen antwoordde, zeggende tot mij: Dezen, die bekleed zijn met de lange witte kleederen, wie zijn zij, en van waar zijn zij gekomen?

14 En ik sprak tot hem: Heer, gij weet het. En hij zeide tot mij: Dezen zijn het, die uit de groote verdrukking komen; en zij hebben hunne lang kleederen gewasschen, en hebben hunne lange kleederen wit gemaakt in het bloed des Lams.

15 Daarom zijn zij voor den troon Gods, en dienen hem dag en nacht in zijnen tempel; en die op den troon zit, zal hen overschaduwen.

16 Zij zullen niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch eenige hitte;

17 Want het Lam, dat in het midden des troons is, zal ze weiden, en zal hun een leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van hunne oogen afwisschen.

HET 8 CAPITTEL.

EN toen hetzelve het zevende zegel geopend had, werd er een stilzwijgen in den hemel, omtrent van een half uur.

2 En ik zag de zeven Engelen, die voor God stonden; en hun werden zeven bazuinen gegeven.

3 En daar kwam een andere Engel, en stond aan den altaar, hebbende een gouden wierookvat; en hem werd veel reukwerks gegeven, opdat hij het *met* de gebeden van alle heiligen zoude leggen op den gouden altaar, die voor den troon is.

4 En de rook des reukwerks, *met* de gebeden der heiligen, ging op van de hand des Engels voor God.

5 En de Engel nam het wierookvat, en vulde dat met het vuur des altaars, en wierp het op de aarde; en daar geschiedden stemmen, en donderslagen, en bliksemen, en aardbeving.

6 En de zeven Engelen, die de zeven bazuinen hadden, bereidden zich om te bazuinen.

7 En de eerste Engel heeft gebazuind, en daar is geworden hagel en vuur, gemengd met bloed, en zij zijn op de aarde geworpen; en het derde *deel* der boomen is verbrand, en al het groene gras is verbrand.

8 En de tweede Engel heeft gebazuind, en daar werd *iets* als een groote berg, van vuur brandende, in de zee geworpen; en het derde *deel* der zee is bloed geworden.

9 En het derde *deel* der schepselen in de zee, die leven hebben, is gestorven; en het derde *deel* der schepen is vergaan.

10 En de derde Engel heeft gebazuind, en daar is eene groote ster, brandende als een fakkel, gevallen uit den hemel, en is gevallen op het derde *deel* der rivieren, en op de fonteinen der wateren.

11 En de naam der ster wordt genoemd Alsem; en het derde *deel* der wateren werd tot alsem; en vele menschen zijn gestorven van de wateren, want zij waren bitter geworden.

12 En de vierde Engel heeft gebazuind, en het derde *deel* der zon werd geslagen, en het derde *deel* der maan, en het derde *deel* der sterren; opdat het derde *deel* van dezelve zoude verduisterd worden, en dat het derde *deel* van den dag niet zoude lichten, en van den nacht desgelijks.

13 En ik zag, en ik hoorde eenen Engel vliegen in het midden des hemels, zeggende met eene groote stem: Wee, wee, wee dengenen, die op de aarde wonen, van de overige stemmen van de bazuin der drie Engelen, die *nog* bazuinen zullen!

HET 9 CAPITTEL.

EN de vijfde Engel heeft gebazuind, en ik zag eene ster, gevallen uit den hemel op de aarde, en haar werd gegeven de sleutel van den put des afgronds.

2 En zij heeft den put des afgronds geopend; en daar is rook opgegaan uit den put, als rook van eenen grooten oven; en de zon en de lucht is verduisterd geworden van den rook des puts.

3 En uit den rook kwamen sprinkhanen op de aarde; en hun werd magt gegeven, gelijk de schorpioenen der aarde magt hebben.

4 En hun werd gezegd, dat zij het gras der aarde niet zouden beschadigen, noch eenige groente, noch eenigen boom, dan de menschen alleen, die het zegel Gods aan hunne voorhoofden niet hebben.

5 En hun werd *magt* gegeven, niet dat zij ze zouden dooden, maar dat zij zouden *van hen* gepijnigd worden vijf maanden; en hunne pijniging was als de pijniging van eenen schorpioen, wanneer hij eenen mensch gestoken heeft.

6 En in die dagen zullen de menschen den dood zoeken, en zullen dien niet

vinden; en zij zullen begeeren te sterven, en de dood zal van hen vlieden.
7 En de gedaanten der sprinkhanen waren aan paarden gelijk, die tot den oorlog bereid zijn; en op derzelver hoofden waren als kroonen den gouden gelijk; en hunne aangezigten als aangezigten van menschen.
8 En zij hadden haar als haar der vrouwen, en hunne tanden waren als *tanden* der leeuwen;
9 En zij hadden borstwapenen als ijzeren borstwapenen; en het gedruisch hunner vleugelen was als een gedruisch der wagenen, wanneer vele paarden naar den strijd loopen.
10 En zij hadden staarten aan schorpioenen gelijk, en daar waren angels in hunne staarten; en hunne magt was de menschen te beschadigen vijf maanden.
11 En zij hadden over zich tot eenen koning den Engel des afgronds: deszelfs naam was in het Hebreeuwsch Abáddon, en in de Grieksche *taal* had hij den naam Apollyon.
12 Het eene wee is weggegaan, ziet, daar komen nog twee weeën na dezen.
13 En de zesde Engel heeft gebazuind, en ik hoorde eene stem uit de vier horens des gouden altaars, die voor God was,
14 Zeggende tot den zesden Engel, die de bazuin had; Ontbind de vier Engelen, die gebonden zijn bij de groote rivier den Eufraat.
15 En de vier Engelen zijn ontbonden geworden, welke bereid waren tegen de ure, en dag, en maand, en jaar, opdat zij het derde *deel* der menschen zouden dooden.
16 En het getal van de heirlegers der ruiterij was tweemaal tien duizenden der tien duizenden; en ik hoorde derzelver getal.
17 En ik zag alzoo de paarden in dit gezigt, en die daarop zaten, hebbende vurige, en hemelsblaauwe, en sulferverwige borstwapenen; en de hoofden der paarden waren als hoofden van leeuwen, en uit derzelver monden ging uit vuur, en rook, en sulfer.
18 Door deze drie werd het derde *deel* der menschen gedood, *namelijk* door het vuur, en door den rook, en door het sulfer, dat uit hunne monden uitging.
19 Want hunne magt is in hunnen mond en in hunne staarten; want hunne staarten zijn aan de slangen gelijk, en hebben hoofden, en zij beschadigen met dezelve,
20 En de overige menschen, die niet gedood zijn door deze plagen, hebben zich niet bekeerd van de werken hunner handen, dat zij niet zouden aanbidden de duivelen, en de gouden, en zilveren, en koperen, en steenen, en houten afgoden, die noch zien kunnen, noch hooren, noch wandelen;
21 En hebben zich *ook* niet bekeerd van hunne doodslagen, noch van hunne venijngevingen, noch van hunne hoererij, noch van hunne dieverijen.

HET 10 CAPITTEL.

EN ik zag eenen anderen sterken Engel, afkomende van den hemel, die bekleed was met eene wolk, en een regenboog was boven *zijn* hoofd; en zijn aangezigt was als de zon, en zijne voeten waren als pilaren van vuur.
2 En hij had in zijne hand een boeksken, dat geopend was; en hij zette zijnen regtervoet op de zee, en den linker- op de aarde.
3 En hij riep met eene groote stem, gelijkerwijs een leeuw brult, en als hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hunne stemmen.
4 En toen de zeven donderslagen hunne stemmen gesproken hadden, zoo zou ik ze geschreven hebben; en ik hoorde eene stem uit den hemel, die tot mij zeide: Verzegel hetgeen de zeven donderslagen gesproken hebben, en schrijf dat niet.
5 En de Engel, dien ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijne hand op naar den hemel,
6 En hij zwoer bij hem, die leeft in alle eeuwigheid, die den hemel geschapen heeft en hetgeen daarin is, en de aarde en hetgeen daarin is, en de zee en hetgeen daarin is, dat er geen tijd meer zal zijn;
7 Maar in de dagen der stem van den zevenden Engel, wanneer hij bazuinen zal, zoo zal de verborgenheid Gods vervuld worden, gelijk hij aan zijne dienstknechten, de Profeten, verkondigd heeft.
8 En de stem, welke ik gehoord had uit den hemel, sprak wederom met mij, en zeide: Ga henen, neem het boeksken, dat geopend *en* in de hand des Engels is, die op de zee en op de aarde staat.
9 En ik ging henen tot den Engel, zeggende tot hem: Geef mij dat boeksken. En hij zeide tot mij: Neem dat en eet het op; en het zal uwen buik bitter maken, maar in uwen mond zal het zoet zijn als honig.
10 En ik nam het boeksken uit de hand

des Engels, en ik at dat op; en het was
in mijnen mond zoet als honig, en als
ik het gegeten had, werd mijn buik
bitter.
11 En hij zeide tot mij: Gij moet wederom profeteren voor vele volken, en natiën, en talen, en Koningen.

HET 11 CAPITTEL.

EN mij werd een rietstok gegeven, aan eene *meet*roede gelijk; en de Engel stond en zeide: Sta op, en meet den tempel Gods en den altaar, en degenen, die daarin aanbidden.
2 En laat het voorhof uit, dat van buiten den tempel is, en meet dat niet, want het is aan de Heidenen gegeven; en zij zullen de heilige stad vertreden twee en veertig maanden.
3 En ik zal aan mijne twee getuigen *magt* geven, en zij zullen profetéren duizend twee honderd zestig dagen, met zakken bekleed.
4 Dezen zijn de twee olijfboomen en de twee kandelaren, die voor den God der aarde staan.
5 En zoo iemand die wil beschadigen, een vuur zal uit hunnen mond uitgaan, en zal hunne vijanden verslinden; en zoo iemand hen wil beschadigen, die moet alzoo gedood worden.
6 Dezen hebben magt den hemel te sluiten, opdat geen regen regene in de dagen hunner profetéring; en zij hebben magt over de wateren, om die in bloed te verkeeren, en de aarde te slaan met allerlei plage, zoo menigmaal als zij zullen willen.
7 En als zij hunne getuigenis zullen geëindigd hebben, zal het beest, dat uit den afgrond opkomt, hun krijg aandoen, en het zal ze overwinnen, en zal hen dooden.
8 En hunne doode ligchamen *zullen liggen* op de straat der groote stad, die geestelijk genoemd wordt Sódoma en Egypte, alwaar ook onze Heer gekruisigd is.
9 En *de menschen* uit de volken, en geslachten, en talen, en natiën zullen derzelver doode ligchamen zien drie dagen en eenen halven, en zullen niet toelaten, dat derzelver doode ligchamen in graven gelegd worden.
10 En die op de aarde wonen, die zullen verblijd zijn over hen, en zullen vreugde bedrijven, en zullen elkander geschenken zenden, omdat deze twee Profeten degenen, die op de aarde wonen, gepijnigd hadden.
11 En na die drie dagen en eenen halven, is een geest des levens uit God in hen gegaan; en zij stonden op hunne voeten; en daar is groote vrees gevallen op degenen, die hen aanschouwden.
12 En zij hoorden eene groote stem uit den hemel, die tot hen zeide: Komt herwaarts op. En zij voeren op naar den hemel in de wolk, en hunne vijanden aanschouwden hen.
13 En in diezelfde ure geschiedde eene groote aardbeving, en het tiende *deel* der stad is gevallen, en daar zijn in de aardbeving gedood zeven duizend namen van menschen; en de overigen zijn zeer bevreesd geworden, en hebben den God des hemels heerlijkheid gegeven.
14 Het tweede wee is weggegaan; ziet, het derde wee komt haast.
15 En de zevende Engel heeft gebazuind, en daar geschiedden groote stemmen in den hemel, zeggende: De koningrijken der wereld zijn geworden van onzen Heer en van zijnen Christus, en hij zal als Koning heerschen in alle eeuwigheid.
16 En de vier en twintig Ouderlingen, die voor God zitten op hunne troonen, vielen *neder* op hunne aangezigten, en aanbaden God,
17 Zeggende: Wij danken u, Heer, God Almagtig, die is, en die was, en die komen zal, dat gij uwe groote kracht hebt aangenomen, en als Koning hebt geheerscht;
18 En de volken waren toornig geworden, en uw toorn is gekomen, en de tijd der dooden, om geoordeeld te worden, en om den loon te geven aan uwe dienstknechten, de Profeten, en aan de heiligen, en aan degenen, die uwen naam vreezen, aan de kleinen en aan de grooten; en om te verderven degenen, die de aarde verdorven.
19 En de tempel Gods in den hemel is geopend geworden, en de arke zijns verbonds is gezien in zijnen tempel; en daar werden bliksemen, en stemmen, en donderslagen, en aardbeving, en groote hagel.

HET 12 CAPITTEL.

EN daar werd een groot teeken gezien in den hemel, *namelijk* eene vrouw, bekleed met de zon, en de maan was onder hare voeten, en op haar hoofd eene kroon van twaalf sterren;
2 En zij was zwanger, en riep, barensnood hebbende; en zijnde in pijn om te baren.
3 En daar werd een ander teeken gezien in den hemel, en ziet, daar was eene groote roode draak, hebbende zeven hoofden, en tien horens, en op

deszelfs hoofden zeven koninklijke hoeden.
4 En zijn staart trok het derde *deel*
van de sterren des hemels, en wierp die
op de aarde. En de draak stond voor de
vrouw, die baren zou, opdat hij haar
kind zoude verslinden, wanneer zij het
zou gebaard hebben.
5 En zij baarde eenen mannelijken
zoon, die al de Heidenen zou hoeden
met eene ijzeren roede; en haar kind
werd weggerukt tot God en zijnen troon.
6 En de vrouw vlugtte in de woestijn,
alwaar zij eene plaats had, *haar* van
God bereid, opdat zij haar aldaar zouden voeden duizend twee honderd zestig dagen.
7 En daar werd krijg in den hemel:
Michaël en zijne Engelen krijgden
tegen den draak, en de draak krijgde
ook en zijne Engelen;
8 En zij hebben niet vermogt, en
hunne plaats is niet meer gevonden in
den hemel.
9 En de groote draak is geworpen,
namelijk de oude slang, welke genoemd
wordt duivel en satanas, die de geheele
wereld verleidt, hij is *zeg ik* geworpen
op de aarde, en zijne Engelen zijn met
hem geworpen.
10 En ik hoorde eene groote stem, zeggende in den hemel: nu is de zaligheid,
en de kracht, en het koningrijk geworden van onzen God, en de magt van
zijnen Christus, want de verklager onzer broederen, die hen verklaagde voor
onzen God dag en nacht, is nedergeworpen.
11 En zij hebben hem overwonnen
door het bloed des Lams, en door het
woord hunner getuigenis; en zij hebben hun leven niet lief gehad tot den
dood toe.
12 Hierom bedrijft vreugde, gij hemelen, en gij, die daarin woont! Wee dengenen, die de aarde en de zee bewonnen!
want de duivel is tot u afgekomen, en
heeft grooten toorn, wetende, dat hij
eenen kleinen tijd heeft.
13 En toen de draak zag, dat hij op
de aarde geworpen was, zoo heeft hij
de vrouw vervolgd, die het manneken
gebaard had.
14 En aan de vrouw zijn gegeven
twee vleugelen eens grooten arends,
opdat zij zoude vliegen in de woestijn,
in hare plaats, alwaar zij gevoed wordt
eenen tijd, en tijden, en een' halven
tijd, buiten het gezigt der slang.
15 En de slang wierp uit haren mond
achter de vrouw water als eene rivier,
opdat hij haar door de rivier zoude doen
wegvoeren.
16 En de aarde kwam der vrouw te
hulp, en de aarde opende haren mond,
en verzwolg de rivier, welke de draak
uit zijnen mond had geworpen.
17 En de draak vergrimde op de vrouw,
en ging heen om krijg te voeren tegen de
overigen van haar zaad, die de geboden
Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus hebben.
18 En ik stond op het zand der zee.

HET 13 CAPITTEL.

EN ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en
tien horens; en op deszelfs horens
waren tien koninklijke hoeden, en op
deszelfs hoofden was een naam van
*Gods*lastering.
2 En het beest, dat ik zag, was aan
eenen pardel gelijk, en zijne voeten als
voeten van eenen beer, en zijn mond als
de mond van eenen leeuw; en de draak
gaf hem zijne kracht, en zijnen troon,
en groote magt.
3 En ik zag één van zijne hoofden als
tot den dood gewond, en zijne dodelijke wonde werd genezen; en de geheele aarde verwonderde zich achter
het beest.
4 En zij aanbaden den draak, die aan
het beest magt gegeven had; en zij
aanbaden het beest, zeggende: Wie is
aan dit beest gelijk? wie kan krijg
voeren tegen hetzelve?
5 En aan hetzelve werd een mond gegeven, om groote dingen en *Gods*lasteringen te spreken; en aan hetzelve werd
magt gegeven, om *zulks* te doen, twee
en veertig maanden.
6 En het opende zijnen mond tot lastering tegen God, om zijnen naam te lasteren, en zijnen tabernakel, en die in
den hemel wonen.
7 En aan hetzelve werd *magt* gegeven,
om den heiligen krijg aan te doen, en
om die te overwinnen; en aan hetzelve
werd magt gegeven over alle geslachte,
en tale, en volke.
8 En allen, die op de aarde wonen,
zullen hetzelve aanbidden, wier namen
niet zijn geschreven in het boek des
levens, van het Lam, dat geslagt is,
van de grondlegging der wereld.
9 Indien iemand ooren heeft, die hoore.
10 Indien iemand in de gevangenis
leidt, die gaat *zelf* in de gevangenis;
indien iemand met het zwaard zal dooden, die moet zelf met het zwaard gedood worden. Hier is de lijdzaamheid
en het geloof der heiligen.

11 En ik zag een ander beest uit de
aarde opkomen, en het had twee horens, aan des Lams *horens* gelijk, en het sprak als de draak.
12 En het oefent al de magt van het eerste beest, in tegenwoordigheid van hetzelve, en het maakt, dat de aarde en die er in wonen het eerste beest aanbidden, wiens doodelijke wonde genezen was.
13 En het doet groote teekenen, zoo dat het ook vuur uit den hemel doet afkomen op de aarde, voor de menschen.
14 En verleidt degenen, die op de aarde wonen, door de teekenen, die aan hetzelve te doen gegeven zijn, in de tegenwoordigheid van het beest; zeggende tot degenen, die op de aarde wonen, dat zij het beest, hetwelk de wond van het zwaard had en *weder* leefde, een beeld zouden maken.
15 En aan hetzelve werd *magt* gegeven, om aan het beeld van het beest eenen geest te geven, opdat het beeld van het beest ook zoude spreken, en maken, dat allen, die het beeld van het beest niet zouden aanbidden, gedood zouden worden.
16 En het maakt, dat het aan allen, kleinen en grooten, en rijken en armen, en vrijen en dienstknechten, een merkteeken geve aan hunne regterhand, of aan hunne voorhoofden,
17 En dat niemand mag koopen of verkoopen, dan die dat merkteeken heeft, of den naam van het beest, of het getal zijns naams.
18 Hier is de wijsheid: die het verstand heeft, rekene het getal van het beest; want het is een getal eens menschen, en deszelfs getal is zes honderd zes en zestig.

HET 14 CAPITTEL.

EN ik zag, en ziet, het Lam stond op den berg Sion, en met hem honderd vier en veertig duizend, hebbende den naam zijns Vaders geschreven aan hunne voorhoofden.
2 En ik hoorde eene stem uit den hemel, als eene stem van vele wateren, en als eene stem van eenen grooten donderslag. En ik hoorde eene stem van citerspelers, spelende op hunne citers.
3 En zij zongen als een nieuw gezang voor den troon, en voor de vier dieren en de Ouderlingen; en niemand kon dat gezang leeren, dan de honderd vier en veertig duizend, die van de aarde gekocht waren.
4 Dezen zijn het, die met vrouwen niet bevlekt zijn, want zij zijn maagden; dezen zijn het, die het Lam volgen, waar het ook heengaat; dezen zijn gekocht uit de menschen, *tot* eerstelingen voor God en het Lam.
5 En in hunnen mond is geen bedrog gevonden, want zij zijn onberispelijk voor den troon Gods.
6 En ik zag eenen anderen Engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwig Euangelium, om te verkondigen aan degenen, die op de aarde wonen, en aan alle natie, en geslacht, en taal, en volk;
7 Zeggende met eene groote stem: Vreest God, en geeft hem heerlijkheid, want het uur zijns oordeels is gekomen; en aanbidt hem, die den hemel, en de aarde, en de zee, en de fonteinen der wateren gemaakt heeft.
8 En daar is een andere Engel gevolgd, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, die groote stad, omdat zij uit den wijn des toorns harer hoererij alle volken heeft gedrenkt.
9 En een derde Engel is hen gevolgd, zeggende met eene groote stem: Indien iemand het beest aanbidt en deszelfs beeld, en ontvangt het merkteeken aan zijn voorhoofd, of aan zijne hand,
10 Die zal ook drinken uit den wijn van den toorn Gods, die ongemengd ingeschonken is in den drinkbeker zijns toorns; en hij zal gepijnigd worden met vuur en sulfer, voor de heilige Engelen en voor het Lam.
11 En de rook van hunne pijniging gaat op in alle eeuwigheid, en zij hebben geene rust dag en nacht, die het beest aanbidden en deszelfs beeld, en zoo iemand het merkteeken zijns naams ontvangt.
12 Hier is de lijdzaamheid der heiligen; hier zijn zij, die de geboden Gods bewaren en het geloof van Jezus.
13 En ik hoorde eene stem uit den hemel, die tot mij zeide: Schrijf, zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven, van nu aan: Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hunnen arbeid, en hunne werken volgen met hen.
14 En ik zag, en ziet, eene witte wolk, en op de wolk was een gezeten, aan des menschen Zoon gelijk, hebbende op zijn hoofd eene gouden kroon, en in zijne hand eene scherpe sikkel.
15 En een andere Engel kwam uit den tempel, roepende met eene groote stem tot dengenen, die op de wolk zat: Zend uwe sikkel en maai; want de ure om te maaijen is voor u gekomen, dewijl de oogst der aarde is rijp geworden.

16 En die op de wolk zat, zond zijne
sikkel op de aarde, en de aarde werd
gemaaid.
17 En een andere Engel kwam uit den
tempel, die in den hemel is, hebbende
ook zelf eene scherpe sikkel.
18 En een andere Engel kwam uit van
den altaar, die magt had over het vuur;
en hij riep met een groot geroep tot den-
genen, die de scherpe sikkel had, zeg-
gende: Zend uwe scherpe sikkel, en
snijd af de druiftakken van den wijn-
gaard der aarde, want deszelfs druiven
zijn rijp.
19 En de Engel zond zijne sikkel op
de aarde, en sneed *de druiven* af van
den wijngaard der aarde, en wierp ze
in den grooten wijnpersbak des toorns
van God.
20 En de wijnpersbak werd buiten de
stad getreden, en daar is bloed uit den
wijnpersbak gekomen, tot aan de too-
men der paarden, duizend zes honderd
stadiën ver.

HET 15 CAPITTEL.

En ik zag een ander groot en won-
derlijk teeken in den hemel, *na-
melijk* zeven Engelen, hebbende de ze-
ven laatste plagen, want in deze is de
toorn Gods geëindigd.
2 En ik zag als eene glazen zee, met
vuur gemengd; en die de overwinning
hadden van het beest, en van deszelfs
beeld, en van zijn merkteeken, *en* van
het getal zijns naams, welke stonden aan
de glazen zee, hebbende de citers Gods;
3 En zij zongen het gezang van Mozes,
den dienstknecht Gods, en het gezang
van het Lam, zeggende: Groot en won-
derlijk zijn uwe werken, Heer, gij Al-
magtige God; regtvaardig en waarach-
tig zijn uwe wegen, gij Koning der hei-
ligen.
4 Wie zou u niet vreezen, Heer, en
uwen naam *niet* verheerlijken? Want
gij zijt alleen heilig: want alle volken
zullen komen, en voor u aanbidden,
want uwe oordeelen zijn openbaar ge-
worden.
5 En na dezen zag ik, en ziet, de tem-
pel van den tabernakel der getuigenis in
den hemel werd geopend.
6 En de zeven Engelen, die de zeven
plagen hadden, kwamen uit den tem-
pel, bekleed met rein en blinkend lijn-
waad, en omgord om de borst met gou-
den gordels.
7 En een van de vier dieren gaf aan
de zeven Engelen zeven gouden fiolen,
vol van den toorn Gods, die in alle eeu-
wigheid leeft.
8 En de tempel werd vervuld met rook
uit de heerlijkheid Gods, en uit zijne
kracht; en niemand kon in den tempel
ingaan, tot dat de zeven plagen der ze-
ven Engelen geëindigd waren.

HET 16 CAPITTEL.

En ik hoorde eene groote stem uit
den tempel, zeggende tot de ze-
ven Engelen: Gaat henen, en giet de
zeven fiolen van den toorn Gods uit op
de aarde.
2 En de eerste ging henen, en goot
zijne fiool uit op de aarde; en daar
werd een kwaad en boos gezweer aan de
menschen, die het merkteeken van het
beest hadden en deszelfs beeld aanba-
den.
3 En de tweede Engel goot zijne fiool
uit in de zee, en zij werd bloed als van
eenen doode; en alle levende ziel is ge-
storven in de zee.
4 En de derde Engel goot zijne fiool uit
in de rivieren en in de fonteinen der wa-
teren; en *de wateren* werden bloed.
5 En ik hoorde den Engel der wateren
zeggen: Gij zijt regtvaardig, Heer, die
is, en die was, en die zijn zal, dat gij
dit geoordeeld hebt.
6 Dewijl zij het bloed der heiligen en
der Profeten vergoten hebben, zoo hebt
gij hun ook bloed te drinken gegeven;
want zij zijn het waardig.
7 En ik hoorde eenen anderen van den
altaar zeggen: Ja, Heer, gij Almagtige
God, uwe oordeelen zijn waarachtig en
regtvaardig.
8 En de vierde Engel goot zijne fiool
uit op de zon; en aan haar is *magt* ge-
geven de menschen te verhitten door
vuur.
9 En de menschen werden verhit met
groote hitte, en lasterden den naam
Gods, die magt heeft over deze plagen;
en zij bekeerden zich niet, om hem
heerlijkheid te geven.
10 En de vijfde Engel goot zijne fiool
uit op den troon van het beest; en des-
zelfs rijk is verduisterd geworden; en
zij kaauwden hunne tongen van pijn;
11 En zij lasterden den God des hemels
van wege hunne pijnen, en van wege
hunne gezweren; en zij bekeerden zich
niet van hunne werken.
12 En de zesde Engel goot zijne fiool
uit op de groote rivier, den Eufraat; en
deszelfs water is uitgedroogd, opdat be-
reid zoude worden de weg der Konin-
gen, die van den opgang der zon *komen
zullen*.
13 En ik zag uit den mond van den
draak, en uit den mond van het beest,

en uit den mond van den valschen profeet, drie onreine geesten *gaan*, aan vorschen gelijk.
14 Want het zijn geesten der duivelen, en zij doen teekenen, welke uitgaan tot de Koningen der aarde en der geheele wereld, om die te vergaderen tot den krijg van dien grooten dag des Almagtigen Gods.
15 Ziet, ik kom als een dief. Zalig is hij, die waakt en zijne kleederen bewaart, opdat hij niet naakt wandele, en men zijne schaamte *niet* zie.
16 En zij hebben hen vergaderd in de plaats, welke in het Hebreeuwsch genoemd wordt Armagéddon.
17 En de zevende Engel goot zijne fiool uit in de lucht; en daar kwam eene groote stem uit den tempel des hemels, van den troon, zeggende: Het is geschied.
18 En daar geschiedden stemmen, en donderslagen, en bliksemen; en daar geschiedde eene groote aardbeving, hoedanige niet is geschied van dat de menschen op de aarde geweest zijn, *namelijk* eene zoodanige aardbeving *en* zoo groot.
19 En de groote stad is in drie deelen gescheurd, en de steden der Heidenen zijn gevallen; en de groote Babylon is gedacht geworden voor God, om haar te geven den drinkbeker van den wijn des toorns zijner gramschap.
20 En alle eiland is gevloden, en de bergen zijn niet gevonden.
21 En een groote hagel *elk* als een talent*pond* zwaar, viel neder uit den hemel op de menschen; en de menschen lasterden God van wege de plage des hagels, want deszelfs plage was zeer groot.

HET 17 CAPITTEL.

EN een uit de zeven Engelen, die de zeven fiolen hadden, kwam en sprak met mij, en zeide tot mij: Kom herwaarts, ik zal u toonen het oordeel der groote hoer, die daar zit op vele wateren;
2 Met welke de Koningen der aarde gehoereerd hebben, en die de aarde bewonen zijn dronken geworden van den wijn harer hoererij.
3 En hij bragt mij weg in eene woestijn, in den geest, en ik zag eene vrouw zittende, op een scharlakenrood beest, dat vol was van namen der *Gods*lastering, en had zeven hoofden en tien horens.
4 En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud, en kostelijk gesteente, en paarlen, en had in hare hand eenen gouden drinkbeker, vol van gruwelen, en van onreinigheid van hare hoererij.
5 En op haar voorhoofd was een naam geschreven, *namelijk*, Verborgenheid; de groote Babylon, de moeder van de hoererijen en de gruwelen der aarde.
6 En ik zag, dat de vrouw dronken was van het bloed der heiligen, en van het bloed der getuigen van Jezus; en ik verwonderde mij, als ik haar zag, met groote verwondering.
7 En de Engel zeide tot mij: Waarom verwondert gij u? Ik zal u zeggen de verborgenheid der vrouw en van het beest, dat haar draagt, hetwelk de zeven hoofden heeft en de tien horens.
8 Het beest, dat gij gezien hebt, was en is niet; en het zal opkomen uit den afgrond, en ten verderve gaan; en die op de aarde wonen, zullen verwonderd zijn, (wier namen niet zijn geschreven in het boek des levens van de grondlegging der wereld) ziende het beest, dat was en niet is, hoewel het is.
9 Hier is het verstand, dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit.
10 En het zijn *ook* zeven Koningen; de vijf zijn gevallen, en de een is, de ander is nog niet gekomen, en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig *tijds* blijven.
11 En het beest, dat was en niet is, die is ook de achtste *Koning*, en is uit de zeven, en gaat ten verderve.
12 En de tien horens, die gij gezien hebt, zijn tien Koningen, die het koningrijk nog niet hebben ontvangen, maar als Koningen magt ontvangen op één uur met het beest.
13 Dezen hebben eenerlei meening, en zullen hunne kracht en magt aan het beest overgeven.
14 Dezen zullen tegen het Lam krijgen, en het Lam zal ze overwinnen, (want het is een Heer der heeren, en een Koning der Koningen) en die met hem zijn, de geroepenen, en uitverkorenen, en geloovigen.
15 En hij zeide tot mij: De wateren, die gij gezien hebt, waar de hoer zit, zijn volken, en scharen, en natiën, en tongen.
16 En de tien horens, die gij gezien hebt op het beest, deze zullen de hoer haten, en zullen haar woest maken, en naakt; en zij zullen haar vleesch eten, en zullen haar met vuur verbranden.
17 Want God heeft *hun* in hunne harten gegeven, dat zij zijne meening doen,

en dat zij eenerlei meening doen, en dat zij hun koningrijk aan het beest geven, tot dat de woorden van God voleindigd zullen zijn.

18 En de vrouw, die gij gezien hebt, is de groote stad, die het koningrijk heeft over de Koningen der aarde.

HET 18 CAPITTEL.

EN na dezen zag ik eenen anderen Engel afkomen uit den hemel, hebbende groote magt, en de aarde is verlicht geworden van zijne heerlijkheid.

2 En hij riep krachtiglijk met eene groote stem, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, de groote Babylon, en is geworden eene woonstede der duivelen, en eene bewaarplaats van alle onreine geesten, en eene bewaarplaats van alle onrein en hatelijk gevogelte.

3 Dewijl uit den wijn des toorns van hare hoererij alle volken gedronken hebben, en de Koningen der aarde met haar gehoereerd hebben, en de kooplieden der aarde rijk zijn geworden uit de kracht van hare weelde.

4 En ik hoorde eene andere stem uit den hemel, zeggende: Gaat uit van haar, mijn volk, opdat gij aan hare zonden geene gemeenschap hebt, en opdat gij van hare plagen niet ontvangt.

5 Want hare zonden zijn *de eene op de andere* gevolgd tot den hemel toe, en God is aan hare ongeregtigheden gedachtig geworden.

6 Vergeldt haar, gelijk zij ulieden vergolden heeft, en verdubbelt haar dubbel, naar hare werken; in den drinkbeker, waarin zij geschonken heeft, schenkt haar dubbel.

7 Zoo veel als zij zich zelve verheerlijkt en weelde gehad heeft, zoo groote pijniging en rouw doet haar aan; want zij zegt in haar hart: Ik zit *als* eene Koningin, en ben geene weduwe, en ik zal geen' rouw zien.

8 Daarom zullen hare plagen op éénen dag komen, *namelijk* dood, en rouw, en honger, en zij zal met vuur verbrand worden; want sterk is de Heer, God, die haar oordeelt.

9 En de Koningen der aarde, die met haar gehoereerd en weelde gehad hebben, zullen haar beweenen, en rouw over haar bedrijven, wanneer zij den rook van haren brand zullen zien;

10 Van verre staande uit vrees van hare pijniging, zeggende: Wee, wee, de groote stad Babylon, de sterke stad! want uw oordeel is in één uur gekomen.

11 En de kooplieden der aarde zullen weenen en rouw maken over haar, omdat niemand hunne waren meer koopt:

12 Waren van goud, en van zilver, en van kostelijk gesteente, en van paarlen, en van fijn lijnwaad, en van purper, en van zijde, en van scharlaken; en allerlei welriekend hout, en allerlei ivoren vaten, en allerlei vaten van het kostelijkste hout, en van koper, en van ijzer, en van marmersteen;

13 En kaneel, en reukwerk, en welriekende zalf, en wierook, en wijn, en olie, en meelbloem, en tarwe, en lastbeesten, en schapen, en van paarden, en van koetswagenen, en van ligchamen, en zielen der menschen.

14 En de vrucht der begeerlijkheid uwer ziel is van u weggegaan; en al wat lekker en wat heerlijk was, is van u weggegaan, en gij zult hetzelve niet meer vinden.

15 De kooplieden dezer dingen, die rijk geworden waren van haar, zullen van verre staan, uit vreeze van hare pijniging, weenende en rouw makende,

16 En zeggende: Wee, wee, de groote stad! die bekleed was met fijn lijnwaad, en purper, en scharlaken, en versierd met goud, en *met* kostelijk gesteente, en *met* paarlen; want in één uur is zoo groote rijkdom verwoest.

17 En alle stuurlieden, en al het volk op de schepen, en bootsgezellen, en allen, die ter zee handelen, stonden van verre,

18 En riepen, ziende den rook van haren brand, *en* zeggende: Wat *stad* was aan deze groote stad gelijk?

19 En zij wierpen stof op hunne hoofden, en riepen, weenende en rouw bedrijvende, zeggende: Wee, wee, de groote stad! in welke allen, die schepen in de zee hadden, van hare kostelijkheid rijk geworden zijn; want zij is in één uur verwoest geworden.

20 Bedrijft vreugde over haar, gij hemel, en gij heilige Apostelen, en gij Profeten; want God heeft uw oordeel aan haar geoordeeld.

21 En een sterke Engel hief eenen steen op als eenen grooten molensteen, en wierp *dien* in de zee, zeggende: Aldus zal de groote stad Babylon met geweld geworpen worden, en zal niet meer worden gevonden.

22 En de stem der citerspelers, en der zangers, en der fluiters, en der bazuiners zal niet meer in u gehoord worden; en geen kunstenaar van eenige kunst zal meer in u gevonden worden; en geen

geluid des molens zal in u meer gehoord
worden.
23 En het licht der kaars zal in u niet
meer schijnen; en de stem eens bruide-
goms en eener bruid zal in u niet meer
gehoord worden; want uwe kooplieden
waren de grooten der aarde, want door
uwe tooverij zijn alle volken verleid ge-
weest.
24 En in dezelve is gevonden het bloed
van de Profeten, en van de heiligen, en
van al degenen, die gedood zijn op de
aarde.

HET 19 CAPITTEL.

EN na dezen hoorde ik als eene
groote stem van eene groote scha-
re in den hemel, zeggende: Halleluja!
de zaligheid, en de heerlijkheid, en de
eer, en de kracht zij den Heere, onzen
God:
2 Want zijne oordeelen zijn waarach-
tig en regtvaardig; dewjl hij de groote
hoer geoordeeld heeft, die de aarde ver-
dorven heeft met hare hoererij, en hij
het bloed zijner dienaren van hare hand
gewroken heeft.
3 En zij zeiden ten tweedemaal: Hal-
leluja! En haar rook gaat op in alle
eeuwigheid.
4 En de vier en twintig Ouderlingen
en de vier dieren vielen *neder*, en aan-
baden God, die op den troon zat, zeg-
gende: Amen, Halleluja!
5 En eene stem kwam uit den troon,
zeggende: Looft onzen God, gij, al zijne
dienstknechten, en gij, die hem vreest,
beide klein en groot.
6 En ik hoorde als eene stem van eene
groote schare, en als eene stem van vele
wateren, en als eene stem van sterke
donderslagen, zeggende: Halleluja!
want de Heer, de Almagtige God, heeft
als Koning geheerscht.
7 Laat ons blijde zijn, en vreugde be-
drijven, en hem de heerlijkheid geven;
want de bruiloft des Lams is gekomen,
en zijne vrouw heeft zich zelve bereid.
8 En haar is gegeven, dat zij bekleed
worde met rein en blinkend fijn lijn-
waad; want dit fijn lijnwaad zijn de
regtvaardigmakingen der heiligen.
9 En hij zeide tot mij: Schrif, Zalig
zijn zij, die geroepen zijn tot het
avondmaal van de bruiloft des Lams.
En hij zeide tot mij: Deze zijn de waar-
achtige woorden Gods.
10 En ik viel *neder* voor zijne voeten,
om hem te aanbidden, en hij zeide tot
mij: Zie, dat gij het niet *doet;* ik ben
uw medediensknecht, en van uwe broe-
deren, die de getuigenis van Jezus heb-
ben; aanbid God: want de getuigenis
van Jezus is de geest der profetie.
11 En ik zag den hemel geopend; en
ziet, een wit paard, en die op hetzelve
zat, was genoemd Getrouw en Waar-
achtig, en hij oordeelt en voert krijg
in geregtigheid.
12 En zijne oogen waren als eene
vlamme vuurs, en op zijn hoofd waren
vele koninklijke hoeden; en hij had
eenen naam geschreven, dien niemand
wist, dan hij zelf.
13 En hij was bekleed met een kleed,
dat met bloed geverwd was; en zijn
naam wordt genoemd: Het Woord Gods.
14 En de heirlegers in den hemel volg-
den hem op witte paarden, gekleed met
wit en rein fijn lijnwaad.
15 En uit zijnen mond ging een scherp
zwaard, opdat hij daarmede de Heide-
nen slaan zoude; en hij zal hen hoeden
met eene ijzeren roede; en hij treedt
den wijnpersbak van den wijn des
toorns en der gramschap van den Al-
magtigen God.
16 En hij heeft op *zijn* kleed en op
zijne dije dezen naam geschreven: Ko-
ning der Koningen, en Heer der Hee-
ren.
17 En ik zag eenen Engel, staande in
de zon; en hij riep met eene groote
stem, zeggende tot al de vogelen, die in
het midden des hemels vlogen: Komt
herwaarts, en vergadert u tot het avond-
maal des grooten Gods;
18 Opdat gij eet het vleesch der Ko-
ningen, en het vleesch der Oversten
over duizend, en het vleesch der ster-
ken, en het vleesch der paarden en van
degenen, die daarop zitten; en het
vleesch van alle vrijen en dienstknech-
ten, en kleinen en grooten.
19 En ik zag het beest, en de Konin-
gen der aarde, en derzelver heirlegers
vergaderd, om krijg te voeren tegen
hem, die op het paard zat, en tegen
deszelfs heirleger.
20 En het beest werd gegrepen, en met
hetzelve de valsche profeet, die de tee-
kenen in de tegenwoordigheid van het-
zelve gedaan had, door welke hij verleid
had, die het merkteeken van het beest
ontvangen hadden, en die deszelfs beeld
aanbaden. Deze twee zijn levend ge-
worpen in den poel des vuurs, die met
sulfer brandt.
21 En de overigen werden gedood met
het zwaard desgenen, die op het paard
zat, hetwelk uit zijnen mond ging; en
al de vogelen werden verzadigd van hun
vleesch.

HET 20 CAPITTEL.

EN ik zag eenen Engel afkomen uit
den hemel, hebbende den sleutel
des afgronds, en eene groote keten in
zijne hand.
2 En hij greep den draak, de oude
slang, welke is de Duivel en Satanas,
en bond hem duizend jaren;
3 En hij wierp hem in den afgrond, en
sloot hem daarin, en verzegelde *dien*
boven hem, opdat hij de volken niet
meer verleiden zoude, tot dat de dui-
zend jaren zouden geëindigd zijn; en
daarna moet hij eenen kleinen tijd
ontbonden worden.
4 En ik zag troonen, en zij zaten op
dezelve; en het oordeel werd hun gege-
ven; en *ik zag* de zielen dergenen, die
onthoofd waren om de getuigenis van
Jezus en om het woord Gods, en die het
beest en deszelfs beeld niet aangebeden
hadden, en die het merkteeken niet ont-
vangen hadden aan hun voorhoofd en aan
hunne hand; en zij leefden en heersch-
ten als Koningen met Christus, de dui-
zend jaren.
5 Maar de overige der dooden werden
niet weder levend, tot dat de duizend
jaren geëindigd waren. Deze is de
eerste opstanding.
6 Zalig en heilig is hij, die deel heeft in
de eerste opstanding; over dezen heeft
de tweede dood geene magt, maar zij zul-
len priesters van God en van Christus
zijn, en zij zullen met hem als Konin-
gen heerschen duizend jaren.
7 En wanneer de duizend jaren zullen
geëindigd zijn, zal de Satanas uit zijne
gevangenis ontbonden worden.
8 En hij zal uitgaan, om de volken te
verleiden, die in de vier hoeken der
aarde zijn, den Gog en den Magog,
om hen te vergaderen tot den krijg;
welker getal is als het zand aan de
zee.
9 En zij zijn opgekomen op de breedte
der aarde, en omringden de legerplaats
der heiligen, en de geliefde stad; en
daar kwam vuur neder van God uit den
hemel, en heeft ze verslonden.
10 En de duivel, die hen verleidde,
werd geworpen in den poel des vuurs en
sulfers, alwaar het beest en de valsche
profeet is; en zij zullen gepijnigd wor-
den dag en nacht in alle eeuwigheid.
11 En ik zag eenen grooten witten
troon, en hem, die daarop zat, van
wiens aangezigt de aarde en de hemel
wegvloden, en geene plaats is voor de-
zelve gevonden.
12 En ik zag de dooden, klein en groot,
staande voor God; en de boeken werden
geopend. En een ander boek werd ge-
opend, dat des levens is. En de dooden
werden geoordeeld uit hetgeen in de
boeken geschreven was, naar hunne
werken.
13 En de zee gaf de dooden, die in
haar waren; en de dood en de hel ga-
ven de dooden, die in hen waren; en
zij werden geoordeeld, een iegelijk
naar hunne werken.
14 En de dood en de hel werden ge-
worpen in den poel des vuurs; dit is de
tweede dood.
15 En zoo iemand niet gevonden werd
geschreven in het boek des levens, die
werd geworpen in den poel des vuurs.

HET 21 CAPITTEL.

EN ik zag eenen nieuwen hemel en
eene nieuwe aarde; want de eerste
hemel, en de eerste aarde was voorbij-
gegaan, en de zee was niet meer.
2 En ik, Johannes, zag de heilige stad,
het nieuwe Jerûzalem, nederdalende
van God uit den hemel, toebereid als
eene bruid, die voor haren man ver-
sierd is.
3 En ik hoorde eene groote stem uit
den hemel, zeggende: Ziet, de taberna-
kel Gods is bij de menschen, en hij zal
bij hen wonen, en zij zullen zijn volk
zijn, en God zelf zal bij hen *en* hun God
zijn.
4 En God zal alle tranen van hunne
oogen afwisschen; en de dood zal niet
meer zijn, noch rouw, noch gekrijt,
noch moeite zal meer zijn; want de
eerste dingen zijn weggegaan.
5 En die op den troon zat, zeide: Ziet
ik maak alle dingen nieuw. En hij
zeide tot mij: Schrijf, want deze woor
den zijn waarachtig en getrouw.
6 En hij sprak tot mij; Het is geschied
Ik ben de Alpha en de Oméga, het be-
gin en het einde. Ik zal den dorstigen
geven uit de fontein van het water des
levens voor niet.
7 Die overwint, zal alles beërven; en
ik zal hem een God zijn, en hij zal mij
een zoon zijn.
8 Maar den vreesachtigen, en onge-
loovigen, en gruwelijken, en doodsla-
gers, en hoereerders, en toovenaars, en
afgodendienaars, en al de leugenaars,
derzelver deel is in den poel, die daar
brandt van vuur en sulfer; hetwelk is
de tweede dood.
9 En tot mij kwam een van de zeven
Engelen, die de zeven fiolen hadden,
welke vol geweest waren van de zeven
laatste plagen, en sprak met mij, zeg-

ende: kom herwaarts, ik zal u toonen de bruid, de vrouw des Lams.

10 En hij voerde mij weg in den geest op eenen grooten en hoogen berg, en hij toonde mij de groote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit den hemel van God.

11 En zij had de heerlijkheid Gods, en haar licht was aan den allerkostelijksten steen gelijk, *namelijk* als aan den steen jaspis, blinkende gelijk kristal;

12 En zij had eenen grooten en hoogen muur, en had twaalf poorten, en in de poorten twaalf Engelen, en namen daarop geschreven, welke zijn *de namen* der twaalf geslachten van de kinderen Israëls.

13 Van het oosten waren drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten.

14 En de muur der stad had twaalf fondamenten, en in dezelve de namen van de twaalf Apostelen des Lams.

15 En hij, die met mij sprak, had eenen gouden rietstok, opdat hij de stad zoude meten, en hare poorten, en haren muur.

16 En de stad lag vierkant, en hare lengte was zoo groot als *hare* breedte. En hij mat de stad met den rietstok op twaalf duizend stadiën; de lengte, en de breedte, en de hoogte van dezelve waren even gelijk.

17 En hij mat haren muur op honderd vier en veertig ellen, *naar* de maat eens menschen, welke des Engels was.

18 En het gebouw van haren muur was jaspis; en de stad was zuiver goud, zijnde aan zuiver glas gelijk.

19 En de fondamenten vand en muur der stad waren met allerlei kostelijk gesteente versierd. Het eerste fondament was jaspis, het tweede saffier, het derde chalcédon, het vierde smaragd,

20 Het vijfde sardónix, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beryliet, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacinth, het twaalfde amethyst.

21 En de twaalf poorten waren twaalf parelen, iedere poort was elk uit ééne parel; en de straat der stad was zuiver goud, gelijk doorluchtig glas.

22 En ik zag geenen tempel in dezelve, want de Heer, de Almagtige God, is haar tempel, en het Lam.

23 En de stad behoeft de zon niet noch de maan, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid van God heeft ze verlicht, en het Lam is hare kaars.

24 En de volken, die zalig worden, zullen in haar licht wandelen; en de Koningen der aarde brengen hunne heerlijkheid en eer in dezelve.

25 En hare poorten zullen niet gesloten worden des daags, want aldaar zal geen nacht zijn.

26 En zij zullen de heerlijkheid en de eer der volken daarin brengen.

27 En in haar zal niet inkomen iets, dat verontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen *spreekt*, maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams.

HET 22 CAPITTEL.

EN hij toonde mij eene zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit den troon van God en van het Lam.

2 In het midden van hare straat, en op de eene en de andere zijde der rivier was de boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijne vrucht; en de bladeren des booms waren tot genezing der Heidenen.

3 En geene vervloeking zal daar meer tegen *iemand* zijn; en de troon van God en van het Lam zal daarin zijn, en zijne dienstknechten zullen hem dienen;

4 En zij zullen zijn aangezigt zien, en zijn naam zal op hunne voorhoofden zijn.

5 En aldaar zal geen nacht zijn, en zij zullen geen kaarsen noch licht der zon noodig hebben, want de Heer, God verlicht ze; en zij zullen als Koningen heerschen in alle eeuwigheid.

6 En hij zeide tot mij: Deze woorden zijn getrouw en waarachtig; en de Heer, de God der heilige Profeten heeft zijnen Engel gezonden, om aan zijne dienstknechten te toonen hetgeen haast moet geschieden.

7 Ziet, ik kom haastiglijk: zalig is hij, die de woorden der profetie dezes boeks bewaart.

8 En ik, Johannes, ben degene, die deze dingen gezien en gehoord heb. En toen ik ze gehoord en gezien had, viel ik *neder* om aan te bidden voor de voeten des Engels, die mij deze dingen toonde.

9 En hij zeide tot mij: Zie, dat gij het niet *doet*, want ik ben uw mededienstknecht, en van uwe broederen, de Profeten, en van degenen, die de woorden dezes boeks bewaren; aanbid God.

10 En hij zeide tot mij: Verzegel de woorden der profetie dezes boeks niet: want de tijd is nabij.

11 Die onregt doet, dat hij nog onregt
doe, en die vuil is, dat hij nog vuil worde, en die regtvaardig is, dat hij nog geregtvaardigd worde, en die heilig is, dat hij nog geheiligd worde.
12 En ziet, ik kom haastiglijk; en mijn loon is met mij, om een iegelijk te vergelden, gelijk zijn werk zal zijn.
13 Ik ben de Alpha en de Oméga, het begin en het einde, de eerste en de laatste.
14 Zalig zijn zij, die zijne geboden doen, opdat hunne magt zij aan den boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in de stad.
15 Maar buiten zullen zijn de honden, en de toovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en een iegelijk, die de leugen liefheeft en doet.
16 Ik, Jezus, heb mijnen Engel gezonden, om ulieden deze dingen te getuigen
in de gemeenten. Ik ben de wortel en het geslacht Davids, de blinkende morgenster.
17 En de Geest en de Bruid zeggen: Kom. En die het hoort, zegge, Kom. En wie dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet.
18 Want ik betuig aan een' iegelijk, die de woorden der profetie dezes boeks hoort: Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen, de plagen, die in dit boek geschreven zijn;
19 En indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en *uit* hetgeen in dit boek geschreven is.
29 Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, ik kom haastiglijk: Amen. Ja, kom, Heer Jezus.
21 De genade van onzen Heer Jezus Christus *zij* met u allen. Amen.

EINDE VAN HET NIEUWE TESTAMENT.